LEXIQUE

FRANÇAIS-GREC

A L'USAGE DES CLASSES

PAR

L. FEUILLET

PROFESSEUR A PARIS

VINGTIÈME ÉDITION

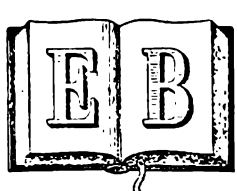

PARIS

LIBRAIRIE CLASSIQUE EUGÈNE BELIN

8, RUE FÉROU, 8

1939

Tout exemplaire de cet ouvrage non revêtu de notre griffe sera réputé contrefait.

L'UN DES GÉRANTS :

SAINT-CLOUD. — IMPRIMERIE BELIN.

PRÉFACE

Ce *Lexique français-grec* diffère un peu des ouvrages semblables, publiés en France jusqu'à ce jour; il n'est donc pas inutile d'indiquer brièvement la méthode que j'ai suivie.

Dans la nomenclature, j'ai pris pour base le *Dictionnaire de l'Académie* et celui de Littré. Cependant j'ai ajouté plusieurs termes d'antiquité, et j'ai exclu un grand nombre de mots exprimant des idées modernes, ou employés seulement dans le langage populaire. Les dictionnaires français-grecs donnent la traduction, d'ailleurs fort inexacte, de termes comme *bailli, bailliage, maire, mairie, baromètre, thermomètre,* ou encore, *gilet, jupe, jupon, peignoir, sommier, sarrau,* et, dans un autre ordre d'idées, *gabegie, galopin, paltoquet, sagouin, salisson, saligaud,* etc. La suppression de plusieurs centaines de mots de cette sorte, l'omission de certaines acceptions et même des définitions, quand elles ne sont pas nécessaires, m'ont permis de condenser les matériaux utiles, et de faire un volume d'une modique étendue, d'un format commode, qui peut être d'usage dans toutes les classes où le thème grec est prescrit.

Pour la traduction, je ne puis dire que j'aie toujours puisé aux sources de la plus pure grécité. Quand j'ai trouvé une expression d'un bon prosateur, propre à rendre un mot français, je l'ai choisie de préférence à toute autre. Mais, comme mes devanciers, j'ai dû recourir

quelquefois aux glossaires anciens, et beaucoup plus souvent aux écrivains postérieurs. L'époque gréco-romaine et l'époque chrétienne ont fourni à la langue grecque un fort contingent de mots nouveaux, qui ont naturellement trouvé place dans ce lexique.

Il en est autrement pour les formes des mots et pour les constructions grecques. Là, je me suis attaché à suivre l'usage de la bonne prose attique. Depuis quelques années, des hellénistes ont essayé de reconstituer, à l'aide des inscriptions, l'orthographe attique de la meilleure époque. J'ai utilisé leurs travaux, laissant toutefois de côté les réformes qui me paraissent compliquer, sans grand profit, l'étude de la langue grecque. Quant aux constructions, j'ai, en général, donné les plus usitées et les plus simples. En outre, je me suis appliqué à fournir toutes les indications nécessaires pour que l'on puisse traduire les divers compléments français, qu'ils soient exprimés par un nom, par un infinitif avec ou sans préposition, ou par une conjonction suivie d'un verbe à un mode personnel. Sous ce rapport, des dictionnaires beaucoup plus volumineux sont moins complets que ce lexique.

Les principaux noms propres sont placés dans le lexique à leur rang alphabétique; et ceux qui désignent des villes, des peuples et des pays ont le développement qu'exige leur importance. En général, j'ai conservé à ces noms la forme qu'ils ont dans les auteurs français. Ainsi on trouvera *Achille,* et non *Akhilleus; Aristote,* et non *Aristotélès; Eschyle,* et non *Æskhylos; Clytemnestre,* et non *Clytæmnèstra,* etc. Cependant, à l'exemple des meilleurs historiens, j'ai rétabli, dans les noms d'origine grecque, les terminaisons grecques à la place des terminaisons latines. J'ai donc écrit *Archidamos, Harmodios,* et non *Archidamus, Harmodius; Sunion* et *Parion,* et non *Sunium* et *Parium.* Quant aux noms de divinités, je les ai donnés

sous leur double dénomination : *Zeus* et *Jupiter, Athéna* et *Minerve, Artémis* et *Diane,* etc.

Il est d'usage d'ajouter aux dictionnaires français-grecs les principaux verbes irréguliers. La liste de ces verbes est mise à la fin du livre, et ne renferme que les formes et les temps employés dans la prose attique.

Pour composer ce volume, je me suis servi des travaux de lexicologie publiés en France. Mais les deux ouvrages qui m'ont été les plus utiles sont le *Dictionnaire allemand-grec* de Karl Schenkl, et le *Dictionnaire grec-allemand* de Franz Passow, revu par Rost et Palm.

L. FEUILLET.

AVERTISSEMENT

Cet avertissement renferme les notions nécessaires pour que l'on se serve avec profit du lexique.

NOMS ET ADJECTIFS

1. L'article indique le genre et le nombre des noms. Ex. : *Abîme*, τὸ βάραθρον, ου; ὁ κρημνός, οῦ. *Absence*, ἡ ἀπουσία, ας. *Meubles*, τὰ σκεύη, ῶν. *Un homme du peuple*, ὁ δημότης, ου. Quand en français un nom est employé dans un sens indéfini, on doit omettre l'article grec. Ainsi, *un précipice* se traduit par βάραθρον ou κρημνός; *un homme du peuple*, par δημότης.

L'article s'emploie quelquefois avec un mot invariable, une préposition suivie de son régime ou un génitif, pour former un substantif ou un adjectif. Ex. : *Le prochain*, ὁ πλησίον ou ὁ πέλας. *L'extérieur*, τὸ ou τὰ ἔξω. *Le parler*, τὸ λέγειν. *Les onze*, οἱ ἕνδεκα. *Les gens de Cyrus*, οἱ Κύρου ou οἱ μετὰ Κύρου. *Les affaires de l'Etat*, τὰ τῆς πόλεως. *Extérieur, eure* (adj.), ὁ, ἡ, τὸ ἔξω. *Insulaire* (adj.), ὁ, ἡ, τὸ ἐν νήσῳ. *Nerveux, euse*, ὁ, ἡ, τὸ τῶν νεύρων. Dans toutes ces expressions et autres semblables, l'article se décline et passe à tous les cas. Ex. : Il prend soin des affaires de l'État. ἐπιμέλεται τῶν τῆς πόλεως. Les ennemis extérieurs, οἱ ἔξω ἐχθροί, *gén.* τῶν ἔξω ἐχθρῶν, etc.

2. Lorsque les adjectifs grecs ont trois terminaisons, une pour chaque genre, ces trois terminaisons sont données. Ex. : *Bon*, ἀγαθός, ή, όν. *Méchant*, κακός, ή, όν; πονηρός, ά, όν. *Doux*, γλυκύς, εῖα, ύ. Si, dans les adjectifs parisyllabiques, la terminaison ος s'emploie au féminin concurremment avec la terminaison η ou α, ce fait est indiqué de la manière suivante : *Avantageux*, ὠφέλιμος, ος et η, ον. *Nécessaire*, ἀναγκαῖος, ος et α, ον.

Lorsque les adjectifs grecs n'ont que deux terminaisons, l'une pour le masculin et le féminin, l'autre pour le neutre, la terminaison commune au masculin et au féminin n'est exprimée qu'une fois. Ex. : *Immortel*, ἀθάνατος, ον; et non ἀθάνατος, ος, ον. *Heureux*, εὐδαίμων, ον. *Vrai*, ἀληθής, ές. *Douceâtre*, ὑπόγλυκυς, υ.

Lorsque les adjectifs grecs n'ont qu'une terminaison qui sert pour le masculin et le féminin, ils sont précédés de l'article masculin et de l'article féminin. Ex. : *Fugitif*, ὁ, ἡ φυγάς, άδος. *Nouveau venu*, ὁ, ἡ νέηλυς, υδος. S'ils n'ont qu'une terminaison servant pour le masculin, ils sont précédés de l'article masculin. Ex. : *Préparé avec du pouliot*, ὁ βληχωνίας, ου.

3. Les noms, les adjectifs et les participes présents sont donnés sous la forme contractée, qui, en général, est la seule employée dans la prose attique. Ex. : *Navigation*, ὁ πλοῦς, *gén.* πλοῦ; et non ὁ πλόος-οῦς, *gén.* πλόου-

οῦ. *Intelligence*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. *Os*, τὸ ὀστοῦν, οῦ. *Mur*, τὸ τεῖχος, ους; et non τὸ τεῖχος, εος-ους. *Socrate*, ὁ Σωκράτης, ους. *Simple*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; et non ἁπλόος-οῦς, ἁπλόη-ῆ, ἁπλόον-οῦν. *Bienveillant*, εὔνους, ουν. *D'or*, χρυσοῦς, ῆ, οῦν; et non χρύσεος-οῦς, έα-ῆ, εον-οῦν. *D'argent*, ἀργυροῦς, ᾶ, οῦν. *De pourpre*, πορφυροῦς, ᾶ, οῦν. *Haletant*, πνευστιῶν, ῶσα, ῶν (de πνευστιάω-ῶ).

4. Lorsqu'une expression française est traduite par un nom et un adjectif, le génitif de ces deux mots est ordinairement indiqué. Ex. : *aux serment*, ὁ ψευδὴς (οῦς) ὅρκος, ου. *Une haute montagne*, ὑψηλὸν (οῦ) ὄρος, ους. Mais si le nom et l'adjectif ont une même terminaison, cette terminaison commune n'est donnée qu'après le second mot, lors même que l'accent du nom et de l'adjectif est différent. Ex. : *Vin léger*, ὁ λεπτὸς οἶνος, ου. *Acte brillant*, ἔργον λαμπρόν, οῦ.

Cependant ces indications ne sont pas toujours suffisantes pour faire connaître la déclinaison du nom ou de l'adjectif; et d'ailleurs elles sont quelquefois omises dans les articles un peu développés. Alors il faut chercher le mot français dans le lexique français-grec, et, au besoin, le mot grec, dans le dictionnaire grec-français. Ainsi, *chambres hautes* est traduit, à l'article *haut*, par τὰ μετέωρα οἰκήματα, ων, et *un grand orateur* est traduit, à l'article *grand*, par ῥήτωρ δεινός ou ἄκρος. Si l'on ignore que τὰ οἰκήματα vient de τὸ οἴκημα, ατος, et que ῥήτωρ fait au génitif ῥήτορος, on trouvera ces formes aux mots français *chambre* et *orateur*.

5. Il y a en grec quelques noms et quelques adjectifs irréguliers. Comme ces noms et ces adjectifs sont déclinés ou mentionnés dans la Grammaire, on devra consulter cet ouvrage, si l'on est embarrassé.

COMPARATIFS ET SUPERLATIFS

Dans les adjectifs, le comparatif et le superlatif, lorsqu'ils sont réguliers, se forment de la manière suivante.

1. Les adjectifs en ος font ότερος, ότατος, si la syllabe qui précède ος est longue, et ώτερος, ώτατος, si la syllabe qui précède ος est brève.

Une syllabe est *longue*, lorsqu'elle renferme une diphtongue, une des voyelles longues η, ω, une voyelle quelconque suivie de deux consonnes ou d'une double. De là les formations suivantes : Κοῦφος, *léger*, κουφότερος, κουφότατος; τολμηρός, *audacieux*, τολμηρότερος, τολμηρότατος; σεμνός, *vénérable*, σεμνότερος, σεμνότατος; ἔνδοξος, *illustre*, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότατος.

Une syllabe est *brève*, lorsqu'elle renferme une des voyelles brèves ε, ο, suivie d'une voyelle ou d'une consonne simple. De là les formations suivantes : Θαρραλέος, *audacieux*, θαρραλεώτερος, θαρραλεώτατος; σοφός, *sage*, σοφώτερος, σοφώτατος.

Une syllabe est *commune*, c'est-à-dire tantôt brève, tantôt longue, lorsqu'elle renferme une des voyelles communes α, ι, υ, non suivie de deux consonnes ou d'une lettre double. Quand les voyelles α, ι, υ sont brèves, elles ne sont marquées, dans le lexique, d'aucun signe de quantité. Quand au contraire elles sont longues, elles sont marquées du signe de la longue (-). De là les formations suivantes : Βάρβαρος, *barbare*, βαρβαρώτερος, βαρβαρώτατος; mais ἀνιᾱρός, *affligeant*, ἀνιαρότερος, ἀνιαρότατος. Ἄξιος, *digne*, ἀξιώτερος,

ἀξιώτατος; mais φιλότῑμος, *ambitieux*, φιλοτιμότερος, φιλοτιμότατος. Φιλάργυρος, *avare*, φιλαργυρώτερος, φιλαργυρώτατος; mais ἰσχῡρός, *fort*, ἰσχυρότερος, ἰσχυρότατος.

Dans les adverbes en ως qui correspondent aux adjectifs en ος, on forme généralement le comparatif en ότερον ou ώτερον, et le superlatif en ότατα ou ώτατα d'après les mêmes principes. Ex. : Σεμνῶς, *avec gravité*, σεμνότερον, σεμνότατα; σοφῶς, *sagement*, σοφώτερον, σοφώτατα; ἰσχῡρῶς, *fortement*, ἰσχυρότερον, ἰσχυρότατα.

2. Les adjectifs en ων, ον, en ης, ες et en υς, εια, υ forment leurs comparatifs et leurs superlatifs, lorsqu'ils sont réguliers, de la manière suivante : Εὐδαίμων, ον, *heureux*, εὐδαιμονέστερος, εὐδαιμονέστατος; ἀληθής, ές, *vrai*, ἀληθέστερος, ἀληθέστατος; γλυκύς, εῖα, ύ, *doux*, γλυκύτερος, γλυκύτατος.

Dans les adverbes qui correspondent à ces adjectifs, on forme d'une manière analogue le comparatif et le superlatif, lorsqu'ils sont usités. Ex. : Εὐδαιμόνως, *heureusement*, εὐδαιμονέστερον, εὐδαιμονέστατα; ἀληθῶς, *vraiment*, ἀληθέστερον et ἀληθεστέρως, ἀληθέστατα.

3. Quelques adjectifs grecs très usités ont un comparatif et un superlatif irréguliers. Quoique la Grammaire fasse connaître ces comparatifs et ces superlatifs, la plupart sont donnés dans le lexique. Ainsi on trouvera le comparatif et le superlatif de ἀγαθός, au mot *bon;* de αἰσχρός, aux mots *honteux*, *laid;* de ἐχθρός, au mot *ennemi;* de ἡδύς, aux mots *agréable*, *doux;* de κακός, aux mots *mauvais*, *méchant;* de καλός, au mot *beau;* de μέλας, au mot *noir;* de μέγας, au mot *grand;* de μικρός, au mot *petit;* de πολύς, au mot *nombreux;* de ῥᾴδιος, au mot *facile;* de ταχύς, au mot *rapide*, etc.

Du reste, un certain nombre d'adjectifs et d'adverbes n'ont ni comparatif ni superlatif; d'autres n'ont que l'une ou l'autre de ces formes. Il est donc utile de les vérifier, au besoin, dans les dictionnaires grecs-français qui les donnent.

VERBES

1. Les verbes grecs, d'après l'usage admis dans tous les dictionnaires, sont donnés à la première personne du présent de l'indicatif; et, s'ils sont contractes, les deux formes sont indiquées, bien que la seconde seule doive être employée. Ex. : *Délier*, λύω; *honorer*, τιμάω-ῶ; *appeler*, καλέω-ῶ; *arriver*, ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι.

Cependant le verbe est à l'infinitif, en grec comme en français, lorsqu'il a pour complément le pronom réfléchi ἑαυτοῦ, ῆς, ou le pronom réciproque ἀλλήλων. Ex. : *Se jeter*, ἑαυτὸν, ὴν, ὸ βάλλειν ou ῥιπτεῖν; *se heurter l'un l'autre*, ἀλλήλοις, αις συγ-κρούειν.

2. Lorsqu'un verbe est régulier, la première personne du présent de l'indicatif est suivie de la première personne du futur; lorsqu'un verbe est irrégulier, la première personne du présent de l'indicatif est seule énoncée. Ex. : *Délivrer*, ἀπ-αλλάττω; ἀπο-λύω, f. σω; *étendre*, τείνω, ἀπο-τείνω, ἐκ-τείνω, παρα-τείνω; μηκύνω, f. υνῶ.

3. Dans les verbes composés d'une ou de plusieurs prépositions, le trait d'union marque la place de l'augment et du redoublement. Ex. : *Cacher*,

κρύπτω, ἀπο-κρύπτω (d'où l'imparfait ἀπέκρυπτον); *pratiquer*, ἐπι-τηδεύω (d'où l'aoriste 1 ἐπετήδευσα); *louer*, ἐπ-αινέω-ῶ (d'où l'imparfait ἐπήνουν); *s'insurger*, ἐπαν-ίσταμαι (d'où l'imparfait ἐπανιστάμην et l'aoriste second ἐπανέστην), etc.

4. Le présent moyen et le présent passif ayant la même forme, la voix du verbe est ordinairement indiquée par les mots (moy.) ou (pass.), si le verbe est irrégulier, et par la forme moyenne ou passive du futur, si le verbe est régulier. Ex. : *Hasarder*, παρα-βάλλομαι (moy.); *se corrompre*, σήπομαι, κατα-σήπομαι (pass.); mais *feindre*, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; *errer*, πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

5. Quelques verbes ont à la voix moyenne le sens actif et le sens neutre avec plusieurs temps qui diffèrent (voyez φαίνω, ἵστημι, τρέπω dans la liste des verbes irréguliers). Dans le lexique on indique toujours en quel sens est pris le moyen de ces verbes. Ex. : *Montrer* (*manifester*), ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif); *se montrer* (*apparaître*), φαίνομαι (moy. avec sens neutre). *Mettre en fuite*, τρέπομαι (moy. avec sens actif); *prendre la fuite*, τρέπομαι (moy. avec sens neutre).

6. Sont regardés comme réguliers tous les verbes qui n'ont que les temps premiers, et dans lesquels le futur fait suffisamment connaître la formation de ces temps. Tels sont : Τιμάω-ῶ, f. ήσω, *honorer* (d'où ἐτίμησα, τετίμηκα, etc.); ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *affliger* (d'où ἠνίασα, ἠνίακα, ἠνιάθην, etc.); πλάττω, f. πλάσω, *façonner* (d'où ἔπλασα, ἐπλάσθην, etc.); στίζω, f. στίξω, *piquer* (d'où ἔστιξα, ἐστίχθην, ἔστιγμαι, etc.).

Les verbes en ίζω de plus de deux syllabes ont régulièrement chez les attiques le futur actif ιῶ, et non ίσω; et le futur moyen ιοῦμαι, et non ίσομαι. Ex. : Κομίζω, f. ιῶ, *apporter;* moyen κομίζομαι, f. ιοῦμαι. Les autres temps sont ἐκόμισα, κεκόμικα, ἐκομισάμην, κομισθήσομαι, ἐκομίσθην, κεκόμισμαι.

7. Sont classés parmi les verbes irréguliers tous ceux qui s'écartent des règles générales non seulement pour la formation des temps, mais aussi pour l'augment et le redoublement.

Parmi les verbes qui ont un ε initial, sont considérés comme réguliers ceux qui ont l'augment η : ἐλπίζω, *espérer*, imparfait ἤλπιζον; et comme irréguliers ceux qui ont l'augment ει : ἐθίζω, *accoutumer*, imparfait εἴθιζον.

8. La liste des verbes irréguliers donne en général le verbe simple, comme ἀγείρω, ἀκούω, λαμβάνω, etc. Mais si le verbe simple est inusité dans la prose attique, ou si le verbe composé a quelque irrégularité particulière, le verbe composé est mis à son rang alphabétique. Ex. : Ἀμφι-γνοέω-ῶ, ἀμφι-έννυμι, ἀν-έχω, ἀπ-αντάω-ῶ, ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, ἐν-οχλέω-ῶ, etc.

9. A notre participe passé passif répond, en général, le participe aoriste ou le participe parfait passif grec. Lorsque notre participe peut se traduire en grec par un adjectif, et lorsqu'il s'emploie adjectivement ou substantivement en français, il a un article à part dans le lexique. Voyez *achevé*, *acquis*, *affligé*, *annulé*, *habillé*, etc.

10. Lorsque plusieurs verbes grecs qui se suivent veulent le même cas, ce cas n'est indiqué qu'après le dernier verbe. Ex. : *Achever*, τελέω-ῶ, ἐπι-τελέω-ῶ; ἀνύτω, f. ύσω; περαίνω, f. ανῶ, *acc.*

ABRÉVIATIONS

(Dans le lexique, ces abréviations sont imprimées en caractères romains ou en caractères italiques.)

a.	actif.
abs., absolt.	absolument.
acc.	accusatif.
activt.	activement.
adj.	adjectif.
adv.	adverbe.
aor.	aoriste.
au fig.	au figuré.
au pr.	au propre.
c., comp.	comparatif.
conj.	conjonction.
dat.	datif.
encl.	enclitique.
en gén.	en général.
en parl.	en parlant.
etc.	et cætera.
f.	femme.
f., fém.	féminin.
f., fut.	futur.
fl.	fleuve.
gén.	génitif.
h.	homme.
imparf.	imparfait.
impér.	impératif.
impers.	impersonnel.
ind., indécl.	indéclinable.
indéf.	indéfini.
indic.	indicatif.
indir.	indirect.
inf.	infinitif, ive.
int., interr.	interrogation.
interj.	interjection.
loc. adv.	locution adverbiale.
loc. conj.	locution conjonctive.
loc. prép.	locution prépositive.
m., masc.	masculin.
mouvt.	mouvement.
moy.	moyen.
néol.	néologisme.
nom.	nominatif.
num.	numéral.
opt.	optatif.
ordt.	ordinairement.
parf.	parfait.
part.	participe.
pass.	passif.
pers.	personne.
pl.	pluriel.
pl.-q.-parf.	plus-que-parfait.
plus souv.	plus souvent.
p. p.	participe passé.
pple.	peuple.
prép.	préposition.
prés.	présent.
pron.	pronom.
pron. pers.	pronom personnel.
prop.	proposition.
pr. poss.	pronom possessif.
qq. chose.	quelque chose.
qqf.	quelquefois.
qqn.	quelqu'un.
rar., rart.	rarement.
s., subst.	substantif.
s., sup.	superlatif.
s.-ent.	sous-entendu.
sf.	substantif féminin.
simplt.	simplement.
sing.	singulier.
sm.	substantif masculin
subj.	subjonctif.
v.	ville.
va.	verbe actif.
vn.	verbe neutre.
voc.	vocatif.
voy.	voyez.
vr.	verbe réfléchi.

LEXIQUE

FRANÇAIS-GREC

A

A, sm., première lettre de l'alphabet, τὸ ἄλφα (indécl.).

À, prép., est suivi *d'un nom*, ou *d'un verbe* à l'infinitif.

I. À, suivi *d'un nom*, indique *un complément indirect, un complément circonstanciel* ou *un complément modificatif*.

À, indiquant *un complément indirect*, marque : 1° *L'attribution*, et se rend par *le datif*. Donner des présents à des amis, δῶρα φίλοις δίδωμι. Obéir aux lois, τοῖς νόμοις πείθομαι (moyen). Utile à la patrie, τῇ πατρίδι χρήσιμος, ον. Le don de Dieu aux hommes, ἡ Θεοῦ δόσις τοῖς ἀνθρώποις. *Cette règle admet des exceptions qui sont indiquées dans le lexique.* Nuire à ses ennemis, τοὺς ἐχθροὺς βλάπτω. Lieu consacré aux dieux, χωρίον ἱερὸν θεῶν. || 2° *La direction, la tendance*, et se rend par *le datif*, ou par une des prépositions εἰς, πρός, ἐπί *et l'accusatif*. Dire qq. chose à qqn, λέγω τί τινι ou πρός τινα. Envoyer un messager à qqn, ἄγγελόν τινι ou πρός τινα πέμπω. Inviter qqn à un festin, ἐπὶ δεῖπνόν τινα καλέω-ῶ. Enclin à la colère, πρὸς, εἰς ou ἐπὶ τὴν ὀργὴν προπετής, ές. Hymne à Apollon, ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα. || 3° *La partie, le rapport*, avec un verbe neutre ou un verbe passif, et se rend par *l'accusatif*. J'ai mal au doigt, τὸν δάκτυλον ἀλγέω-ῶ, f. ήσω. Il fut blessé à l'épaule, τὸν ὦμον ἐτρώθη (de τιτρώσκω). || 4° *L'appartenance, le devoir*, et l'on emploie le verbe εἰμί avec un nom *au génitif*. L'Ionie était *ou* appartenait aux Perses, Ἰωνία ἦν τῶν Περσῶν. *Mais on dit avec un adjectif possessif :* Toutes ces choses sont à moi, πάντα ταῦτα ἐμά ἐστιν. C'est à toi, à nous de parler, σόν, ἡμέτερόν ἐστι λέγειν. || 5° *La provenance, l'origine, l'éloignement*, et l'on emploie *le génitif* avec ἐκ ou ἐξ, ἀπό, παρά, et quelquefois *le génitif seul*. Puiser de l'eau à une source, ὕδωρ ἀπό ou ἐκ πηγῆς ἀρύτω, f. ύσω. Acheter qq. chose à qqn, παρά τινός τι ὠνέομαι-οῦμαι. J'ai ouï dire cela à des vieillards, ἤκουσα τοῦτο πρεσβυτέρων ou παρὰ πρεσβυτέρων. Etre suspendu à un clou, ἠρτῆσθαι ἐκ παττάλου. Enlever les richesses à qqn, χρήματά τινος ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (moyen).

À, indiquant *un complément circonstanciel*, marque : 1° *Le lieu où l'on est, le repos* (question ποῦ;), et se traduit par ἐν avec *le datif*, κατά avec *l'accusatif*, ἐπί avec *le génitif* ou *le datif*, ou par *un adverbe*. Je suis à la campagne, ἐν ἀγροῖς ou κατ' ἀγρούς εἰμι. A Athènes, ἐν Ἀθήναις ou Ἀθήνησι(ν). A la porte, ἐπὶ ταῖς θύραις. A droite, à gauche, ἐν δεξιᾷ, ἐν ἀριστερᾷ. A cheval, ἐφ' ἵππου. || 2° *Le lieu où l'on va, le mouvement* (question ποῖ;), et se traduit par εἰς, πρός, ἐπί avec *l'accusatif*, ou par *un adverbe*. Aller à la campagne, à Athènes, ἔρχομαι εἰς ἀγρούς, εἰς Ἀθήνας ou Ἀθήναζε. Monter à cheval, ἀναβαίνω ἐπὶ τὸν ἵππον. Tendre les mains au ciel, ἀνα-τείνω τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν. || 3° *Le temps*, et se traduit par κατά avec *l'accusatif*, ἐν avec *le datif*, ἐπί avec *le génitif*, et quelquefois par *le datif* ou *le génitif seuls*. A cette époque, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. A midi, ἐν μεσημβρίᾳ, τῆς μεσημβρίας. Au commencement, ἐν ἀρχῇ, κατ' ἀρχήν. A la fin, ἐπὶ τελευτῆς. A temps, à propos, ἐν καιρῷ, καιρῷ. || 4° *La distance*, et l'on emploie *l'accusatif*. Se retirer à vingt stades de la ville, εἴκοσι σταδίους τῆς πόλεως ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Etre à une journée de marche, ἄπ-ειμι ἡμέρας ὁδόν. || 5° *La succession, l'alternative*, et se traduit par κατά, ἀνά avec *l'accusatif*. Deux à deux, ἀνὰ ou κατὰ δύο. Trois à trois; ἀνά, κατὰ τρεῖς. Tour à tour, ἀνά, κατὰ μέρος. Louer au mois, κατὰ μῆνα μισθόω-ῶ, f. ώσω. A toute heure, ἀνὰ πᾶσαν ὥραν. Mot à mot, κατὰ λέξιν. || 6° *La manière, la quantité*, et se traduit par *le datif*, par εἰς ou πρός et *l'accusatif*, ou par *un adverbe*. A première vue, τῇ πρώτῃ ὄψει. A satiété, εἰς ou πρὸς κόρον, ἄδην ou κατακόρως. Vendre au poids, πρὸς στάθμην πωλέω-ῶ, f. ήσω. A la grecque, Ἑλληνιστί. || 7° *La conformité*, et se traduit par κατά avec *l'accusatif*. A mon avis, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. A la lettre, κατὰ λέξιν. A sa prière, κατ' εὐχὴν αὐτοῦ. || 8° *L'approximation*, et se traduit par ἤ, *ou*. Pendant neuf à dix jours, ἐννέα ἢ δέκα ἡμέρας.

À, indiquant *un complément modificatif*, marque *la destination, la forme, la qualité*, et se traduit ordinairement par *un adjectif*

dérivé du substantif grec. Terre à potier, ἡ κεραμίς (ίδος) γῆ, *gén.* γῆς. Tunique à manches, ὁ χιτὼν (ῶνος) χειριδωτός, οῦ. Bêtes à cornes, τὰ ζῶα κερατοφόρα, ων. Instruments à plusieurs cordes, τὰ ὄργανα πολύχορδα, ων.

II. λ, suivi *d'un verbe* à l'infinitif, dépend ordinairement d'un adjectif ou d'un verbe, plus rarement d'un substantif. || 1° λ, suivi *d'un infinitif*, s'exprime rarement en grec. Beau à voir, ἰδεῖν καλός, ή, όν. Habile à parler, λέγειν δεινός, ή, όν. Apprendre à commander et à obéir, μανθάνω ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι. Donner une terre à labourer, γῆν γεωργεῖν δίδωμι. Inviter quelqu'un à faire quelque chose, παρα-καλέω-ῶ τινα ποιεῖν τι, rar. πρὸς τὸ ποιεῖν τι. || 2° λ, suivi *d'un infinitif*, se tourne quelquefois par *le participe*, ou par *si* avec un mode personnel. Il passe le temps à s'exercer (en s'exerçant), δια-τρίβει μελετῶν. Il se plaît à lire, ᾄδεται ἀνα-γιγνώσκων. A le croire (si on le croyait), on dirait, εἴ τις αὐτῷ πιστεύοι, λέγοι ἄν. || 3° λ, placé entre *un substantif* et *un infinitif*, et indiquant ce que l'on doit faire, se traduit par *l'adjectif verbal* en τέος, α, ον, employé impersonnellement ou personnellement. C'est une chose à faire, τοῦτο ποιητέον. C'est un conseil à donner, ταύτην τὴν βουλὴν δοτέον ἐστίν ou αὕτη ἡ βουλὴ δοτέα ἐστίν.

La préposition à entre encore dans un grand nombre de locutions. On trouvera la manière de la rendre soit à l'article consacré au mot qui la précède, soit à l'article consacré au mot qui la suit.

ABAISSEMENT, sm. 1° *Action de faire descendre*, ἡ κάθεσις, εως. Abaissement de la voix, ἡ τῆς φωνῆς ἄνεσις, εως. || 2° *Diminution*, ἡ ἐλάττωσις, εως. || 3° *Avilissement, bassesse*, ἡ ταπεινότης, ητος; ἡ αἰσχύνη, ης. Être dans l'abaissement, ταπεινῶς πράττω (neutre).

ABAISSER, va. 1° *Faire descendre*, καθ-ίημι, ὑφ-ίημι, *acc.* Abaisser les lances, les rames, τὰ δόρατα, τὰς κώπας καθ-ίημι. Il abaissa les faisceaux devant le peuple, τὰς ῥάβδους ὑφ-ῆκε τῷ δήμῳ. || 2° *Diminuer*, ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω; μειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Réprimer*, συ-στέλλω; κολάζω, f. άσω, *acc.* || 4° *Humilier, avilir*, ταπεινόω-ῶ, f. ώσω; ἀτιμάζω, f. άσω, *acc.* || S'**ABAISSER**, vr. 1° *Être abaissé*, les mêmes verbes au passif. || 2° *S'humilier*. Voy. ce mot. || 3° *S'avilir, se dégrader*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ κατ-αισχύνειν (de κατ-αισχύνω, f. υνῶ). S'abaisser à des prières, εἰς δεήσεις κατα-βαίνω.

ABANDON, sm. 1° *Etat d'abandon, délaissement*, ἡ ἐρημία, ας. || 2° *Action d'abandonner*, ἡ κατάλειψις, εως; ἡ ἀπόλειψις, εως. || 3° *Action de négliger*, ἡ ἀμέλεια, ας; ἡ ὀλιγωρία, ας. A l'abandon, ἀμελῶς. Laisser à l'abandon, προ-ἵεμαι (moy.), *acc.* Se laisser aller à l'abandon, ῥᾳθυμέω-ῶ, f. ήσω; ῥᾳδιουργέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Cession*, ἡ παραχώρησις, εως. || 5° *Négligence heureuse*, ἡ ῥᾳστώνη, ης.

ABANDONNÉ, ÉE, part. passé. Voy. ABANDONNER. Enfant abandonné, παιδίον ἔκθετον, ου. || Adj. 1° *Désert*, ἔρημος, ος et η, ον. || 2° *Livré à ses passions*, ἄσωτος, ον; ἀσελγής, ές.

ABANDONNEMENT, sm. 1° *Cession*, ἡ παραχώρησις, εως. || 2° *Délaissement*, ἡ ἐρημία, ας. || 3° *Dérèglement*, ἡ ἀσωτία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας.

ABANDONNER, va. 1° *Délaisser, quitter*, λείπω, ἀπο-λείπω, κατα-λείπω, *acc.* Abandonner sa ville, τὴν πόλιν ἐκ-λείπω. || 2° *Laisser échapper, lâcher*, ἀφ-ίημι, *acc.* || 3° *Renoncer à, se désister de*, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.* J'abandonnerai le siège, τῆς πολιορκίας ἀπο-στήσομαι. Il abandonna sa charge, τῆς ἀρχῆς ἀπ-έστη. || 4° *Exposer, livrer*, προ-δίδωμι, προ-ἵεμαι (moy.), *acc.* Il abandonna le pays aux ennemis, τὴν χώραν τοῖς πολεμίοις προ-εῖτο. || 5° *Confier, remettre*, ἐπι-τρέπω, παρα-δίδωμι, *acc.*; ἀ, *dat.* || 6° *Négliger*, ἀμελέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || S'**ABANDONNER**, vr. 1° *Se laisser aller, se livrer*, ἑαυτὸν ἠν, ὁ δι-δόναι, ἐκ-δι-δόναι, ἐπι-δι-δόναι (de δίδωμι, etc.); ἀ, *dat.* ou εἰς *et l'acc.* || 2° *Se remettre*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἐπι-τρέπειν (de ἐπι-τρέπω). || 3° *Perdre courage*, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω.

ABAQUE, sm., ὁ ἄβαξ, ακος.

ABASOURDIR, va. 1° *Assourdir par un grand bruit*, ἐκ-κωφόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Consterner*, ἐκ-πλήττω, *acc.*

ABATAGE, sm. 1° *Action d'abattre du bois*, ἡ ὑλοτομία, ας. || 2° *Action d'abattre (des bestiaux)*, ἡ σφαγή, ῆς.

ABATTARDIR, va., δια-φθείρω; (en parl. des plantes), ἐξ-αγριόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'**ABATTARDIR**, vr., les mêmes verbes au passif.

ABATTARDISSEMENT, sm., ἡ διαφθορά, ᾶς.

ABATIS, sm. 1° *Abatis d'arbres* (arbres abattus), τὰ δένδρα καταβεβλημένα, ων. || 2° *Amas de choses démolies*, τὰ ἐρείπια, ων. || 3° *Massacre (d'animaux)*, ἡ σφαγή, ῆς. || 4° *Extrémités des volailles*, τὰ ὀρνίθων ἀκρωτήρια, ων.

ABATTEMENT, sm. 1° *Affaiblissement des forces*, ἡ, ἀσθένεια, ας; ἡ ἀρρωστία, ας. || 2° *Affaiblissement du courage*, ἡ ἀθυμία, ας. Être dans l'abattement, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω.

ABATTOIR, sm., τὸ μακελεῖον, ου.

ABATTRE, va. 1° *Renverser, démolir*, κατα-βάλλω, καθ-αιρέω-ῶ, ἀνα-τρέπω, *acc.* Il abattit les murailles de l'ennemi, τὰ τῶν πολεμίων τείχη καθ-εῖλε. || 2° *Couper*, κόπτω, ἀπο-κόπτω; τέμνω, ἀπο-τέμνω, *acc.* || 3° *Assommer, tuer*, σφάττω, ἀπο-σφάττω, *acc.* Abattre des bêtes sauvages, θηρία κατα-βάλλω. || 4° *Affaiblir, diminuer*, ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω; μειόω-ῶ, f. ώσω; παρα-λύω, f. λύσω, *acc.* || 5° *Décourager*, κατα-πλήττω, συ-στέλλω, *acc.* || S'**ABATTRE**, vr. 1° *Tomber*, κατα-πίπτω. || 2° *Descendre en volant*, κατα-πέτομαι; sur, εἰς *et l'acc.* || 3° *Cesser*, (en parl. du vent), παύομαι, f. σομαι; λήγω, f. λήξω. || 4° *Se décourager*, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω.

ABATTU, UE, p. p. Voy. ABATTRE. || Adj. 1° *Affaibli*, ἀσθενής, ές; ἄρρωστος, ον. || 2° *Découragé*, ἄθυμος, ον. || 3° *Confus, triste*, κατηφής, ές.

ABBAYE, sf., τὸ κοινόβιον, ου.

ABBÉ, sm., ὁ κοινοβιάρχης, ου; ὁ ἀρχιμανδρίτης, ου.

ABBESSE, sf., ἡ ἀρχιμανδρῖτις, ίτιδος.

ABC, sm. 1° *L'alphabet*, τὸ γραμματεῖον, ου. || 2° *Eléments*, τὰ στοιχεῖα, ων.

ABCÈS, sm., τὸ ἀπόστημα, ατος. Malade d'un abcès, ὁ ἀποστηματίας, ου. Semblable à un abcès, ἀποστηματικός, ή, όν.

ABDÈRE, *ville*, τὰ Ἄβδηρα, ων.

ABDÉRITAIN, *pple*, ὁ Ἀβδηρίτης, ου.

ABDICATION, sf., ἡ ἀπόθεσις, εως.

ABDIQUER, va., *renoncer à*, ἀπο-τίθεμαι, κατα-τίθεμαι (moy.), *acc.* || Vn., *renoncer à une dignité*, ἀρχὴν ἀφ-ίημι; ἀρχῆς ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

ABDOMEN, sm., τὸ ὑπογάστριον, ου.

ABDOMINAL, ALE, adj., ὑπογάστριος, ον.

ABÉCÉDAIRE, adj., στοιχειακός, ή, όν.

ABECQUER, va., ψωμίζω, f. ιῶ, *acc.*

ABEILLE, sf., ἡ μέλιττα, ης. Petite abeille, τὸ μελίττιον, ου. Eleveur d'abeilles, ὁ μελιττουργός, οῦ. Semblable aux abeilles, μελιττώδης, ες.

ABERRATION, sf., *erreur*, ἡ πλάνη, ης; τὸ ἁμάρτημα, ατος.

ABÊTIR, va., ἠλιθιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *et* S'ABÊTIR, vr., ἠλίθιος, α, ον ou μῶρος, α, ον γίγνομαι.

ABHORRÉ, ÉE, p. p. Voy. ABHORRER. || Adj., κατάπτυστος, ον.

ABHORRER, va., βδελύττομαι, f. ύξομαι (aor. ἐβδελύχθην), *acc.*; κατα-πτύω, *gén.* Se faire abhorrer *ou* être abhorré de, ἀπ-εχθάνομαι, *dat.*

ABÎME, sm. 1° *Gouffre profond*, τὸ βάραθρον, ου; ὁ κρημνός, οῦ. Abîme de la mer, ὁ βυθός, οῦ. Un abîme de maux, βυθὸς κακῶν. Précipiter dans l'abîme, εἰς τὸ βάραθρον ἐμ-βάλλω, *acc.* || 2° *Ruine complète*, ἡ ἐξώλεια, ας. || 3° *Chose incompréhensible*, τὸ ἀνόητον, ου.

ABÎMÉ, ÉE, p. pass. Voy. ABÎMER. || *Au fig.* Abîmé dans la douleur, ἀνιᾳ τετρυμένος, η, ον. Abîmé de dettes, ὀφλήμασι βεβαπτισμένος, η, ον.

ABÎMER, va. 1° *Précipiter dans un abîme*, κατα-κρημνίζω, f. ιῶ, *acc.*; εἰς τὸ βάραθρον ἐμ-βάλλω, *acc.* Abîmer dans la mer, κατα-ποντίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Ruiner, gâter*, καθ-αιρέω-ῶ, δια-φθείρω, *acc.* || S'ABÎMER, vr., les mêmes verbes au passif. || *Au fig.* S'abîmer dans ses pensées, σύννους, ουν εἰμί.

ABJECT, ECTE, adj., φαῦλος, ος et η, ον; μοχθηρός, ά, όν. Homme abject, τὸ κάθαρμα, ατος.

ABJECTION, sf., ἡ φαυλότης, ητος; ἡ μοχθηρία, ας; ἡ ἀτιμία, ας. Tomber dans l'abjection, ἀτιμίᾳ περι-πίπτω.

ABJURATION, sf., ἡ ἐξωμοσία, ας.

ABJURER, va. 1° *Renoncer solennellement à*, ἀπ-όμνυμι, ἐξ-όμνυμι (et moy.), *acc.* || 2° *Renoncer à*, ἀφ-ίεμαι (moy.), *gén.*

ABLATIF, sm., ἡ ἀφαιρετική, ῆς.

ABLATION, sf., ἡ ἀφαίρεσις, εως.

ABLE, sm., **ABLETTE**, sf., *poisson*, ὁ λευκίσκος, ου.

ABLUTION, sf., ἡ ἀπόλουσις, εως.

ABNÉGATION, sf., ἡ τῶν ἰδίων συμφερόντων ὀλιγωρία, ας. Faire abnégation de, ἀπ-αγορεύω, *acc.*; ἀφ-ίεμαι (moy.), *gén.*

ABOI, sm. Voy. ABOIEMENT. || *Au fig.* Etre aux abois, ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ εἰμί, ἐσχάτως διάκειμαι.

ABOIEMENT, sm., ὁ ὑλαγμός, οῦ.

ABOLIR, va., λύω, κατα-λύω, f. λύσω; ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.* || S'ABOLIR, vr., κατα-λυθῆναι, f. λυθήσομαι.

ABOLISSEMENT, sm., ἡ κατάλυσις, εως.

ABOLITION, sf. 1° *Action d'abolir*, ἡ κατάλυσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως. || 2° *Pardon*, ἡ συγγνώμη, ης; ἡ ἄφεσις, εως.

ABOMINABLE, adj. 1° *Qui inspire l'aversion*, βδελυρός, ά, όν; μυσαρός, ά, όν. || 2° *Très mauvais*, κάκιστος, η, ον.

ABOMINABLEMENT, adv. 1° *De manière à inspirer de l'aversion*, βδελυρῶς. || 2° *Très mal*, κάκιστα.

ABOMINATION, sf. 1° *Exécration*, ἡ βδελυγμία, ας. Avoir en abomination, ἐκ-τέπομαι (moy. avec sens neutre), *acc.* || 2° *Chose abominable*, τὸ αἰσχρὸν ou ἀνόσιον ἔργον, ου.

ABONDAMMENT, adv., ἀφθόνως, δαψιλῶς.

ABONDANCE, sf., ἡ ἀφθονία, ας; ἡ εὐπορία, ας. En abondance, εἰς ἀφθονίαν, ἀφθόνως. Vivre dans l'abondance, ἐν ἀφθόνοις βιοτεύω, f. σω. Parler d'abondance, ἐκ ou ἀπὸ τοῦ παραχρῆμα λέγω. Abondance du style, ἡ εὖροια, ας.

ABONDANT, ANTE, adj. 1° *Qui abonde en quelque chose*, εὔπορος, ον; πλήρης, ες, *gén.* || 2° *Ample, copieux*, ἄφθονος, ον; δαψιλής, ές. || 3° *Riche en expressions, facile*, εὔρους, ουν. Style abondant, ἡ λέξις (εως) εὔρους, ου.

ABONDER, vn. 1° *Avoir en grande quantité*, εὐπορέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; ἀφθονίαν ἔχω, *gén.* Il abonde en biens, en vivres, εὐπορεῖ χρημάτων, σίτων. || 2° *Etre en abondance*, ἄφθονός, όν ou δαψιλής, ές εἰμι. || Abonder dans le sens de quelqu'un, συναπο-φαίνομαί (moy) τινι. Abonder dans son propre sens, ἰδίᾳ γνώμῃ χράομαι-ῶμαι.

ABONNIR, va., βελτιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *et* S'ABONNIR, vr., βελτίων, ον γίγνομαι.

ABORD, sm. 1° *Venue à bord*, ὁ κατάπλους, ου; ἡ καταγωγή, ῆς. || 2° *Accès d'un lieu*, ἡ εἴσοδος, ου; ἡ πρόσοδος, ου. De facile abord, εὐπρόσοδος, ον; εὐπρόσιτος, ον. D'un abord difficile, δυσπρόσοδος, ον; δυσπρόσιτος, ον. || 3° *Accès auprès d'une personne*; ἡ πρόσοδος, ου; ἡ ἔντευξις, εως. D'un abord facile, difficile. Voy. n° 2°. || 4° Au plur., *ce qui entoure*, τὰ περί, *acc.* Les abords d'une ville, τὰ περὶ πόλιν. || D'ABORD, TOUT D'ABORD, AU PREMIER ABORD, DÈS L'ABORD, DE PRIME ABORD, loc. adv. 1° *Sur-le-champ, aussitôt*, εὐθύς, αὐτίκα, παραχρῆμα. || 2° *Premièrement, au commencement*, πρῶτον, τὸ πρῶτον, ἐξ ἀρχῆς. || D'ABORD QUE, loc. conj. Voy. AUSSITÔT QUE.

ABORDABLE, adj., (en parl. des lieux), εἰσβατός, ή, όν: προσβατός, ή, όν; (des personnes), εὐσύμβολος, ον.

ABORDAGE, sm. 1° *Action d'aborder (un vaisseau)*, ἡ κόρακος ἐμβολή, ῆς. || 2° *Choc (de deux vaisseaux)*, ἡ σύγκρουσις, εως.

ABORDER, vn., *arriver à bord, prendre terre*, ὁρμίζομαι, f. ὁρμιοῦμαι; ἀ *ou* dans, ἐν, ἐπί, *dat.*; προσ-ορμίζομαι, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || Va. 1° *Approcher, joindre*, προσ-

πελάζω, f. άσω; προσ-έρχομαι, *dat.* Ils abordèrent la côte, προσ-ῆλθον ἀκτῇ. Aborder l'ennemi, τοῖς πολεμίοις προσ-βάλλω. Aborder un ami, φίλῳ ἐν-τυγχάνω. || 2° *Commencer à discuter*, ἅπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.* || Aborder un vaisseau (l'accrocher pour le prendre de force), κόρακα νηὶ ἐμ-βάλλω; (le heurter par hasard), ναῦν συγ-κρούω. || S'ABORDER, vr. 1° *S'accoster l'un l'autre*, ἀλλήλοις, αις, οις ἐν-τυγχάνειν. || 2° *Se heurter*, ἀλλήλοις, αις, οις συγ-κρούειν. Les vaisseaux s'abordèrent, αἱ νῆες ἀλλήλαις συν-έκρουσαν.

ABORIGÈNE, adj., αὐτόχθων, ον. || Sm. pl., οἱ αὐτόχθονες, ων.

ABORNER, va. Voy. BORNER.

ABOUCHER, va., συν-ίστημι, *acc.*; avec, *dat.* || S'ABOUCHER, vr., δια-λέγομαι; avec quelqu'un, τινί ou πρός τινα; ἐν-τυγχάνω τινί. Il voulut s'aboucher avec les chefs, ἐβουλήθη δια-λεχθῆναι τοῖς ἄρχουσι.

ABOUTIR, vn. 1° *Se terminer dans*, καθ-ήκω, προσ-ήκω, *acc. avec* εἰς, ἐπί, πρός. Une montagne aboutissait à la mer, ὄρος εἰς ou πρὸς θάλατταν καθ-ῆκε. || 2° *Tendre, mener à*, τείνω, ἄγω, *acc. avec* εἰς, ἐπί, πρός. Cela n'aboutit à rien (est inutile), ταῦτα ἄχρηστά ἐστι. || 3° *Venir à suppuration*, ἑλκόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; πυόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

ABOUTISSANT, ANTE, adj., καθήκων, ουσα, ον (part. de καθ-ήκω). Voy. ABOUTIR. || Sm. pl. Les tenants et aboutissants (d'une terre), τὰ μεθόρια, ων; (d'une affaire), τὰ προσήκοντα, ων.

AB OVO, loc. adv., ἐξ ἀρχῆς.

ABOYANT, ANTE, adj., ὑλακτικός, ή, όν.

ABOYER, vn., ὑλακτέω-ῶ, f. ήσω. Aboyer après qqn, τινὰ ὑλακτέω-ῶ, f. ήσω; τινὶ ἐφ-υλακτέω-ῶ, f. ήσω; (au fig.), τινὰ δια-βοάω-ῶ ou δια-βάλλω.

ABOYEUR, sm. 1° *Chien qui aboie*, ὁ ὑλακτικός, οῦ. || 2° *Criailleur*, ὁ κεκράκτης, ου.

1. **ABRÉGÉ**, sm. 1° *Sommaire*, τὸ κεφάλαιον, ου. || 2° *Raccourci*, ἡ ἐπιτομή, ῆς. Faire l'abrégé d'un livre, βιβλίον συν-αιρέω-ῶ. En abrégé, συντόμως, ἐν βραχεῖ. Ecrire en abrégé, διὰ σημείων γράφω.

2. **ABRÉGÉ, ÉE**, p.p. Voy. ABRÉGER. || Adj., σύντομος, ον.

ABRÉGER, va., συν-τέμνω, ἐπι-τέμνω, συ-στέλλω, *acc.* Abrège-moi les réponses, σύντεμνέ μοι τὰς ἀποκρίσεις. Pour abréger, ὡς συντέμνοντι ou συν-ελόντι εἰπεῖν.

ABREUVÉ, ÉE, p.p. Voy. ABREUVER. || Adj., *humecté*, διάβροχος, ον.

ABREUVER, va. 1° *Faire boire*, ποτίζω, f. ιῶ; ἄρδω, f. ἄρσω, *acc.* || 2° *Imbiber, humecter*, δια-βρέχω, κατα-βρέχω, f. βρέξω, *acc.* || 3° *Remplir, saturer*, ἐμ-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.* Abreuver d'outrages, περι-υβρίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'ABREUVER, vr., les mêmes verbes au passif. S'abreuver de larmes, πολλὰ δακρύω, f. ύσω.

ABREUVOIR, sm., ὁ, ἡ ληνός, οῦ.

ABRÉVIATEUR, sm., ὁ ἐπιτομῆς συγγραφεύς, έως.

ABRÉVIATION, sf. 1° *Retranchement de lettres*, ἡ συγκοπή, ῆς. || 2° *Ecriture abrégée*, ἡ διὰ σημείων γραφή, ῆς. Ecrire par abréviation, διὰ σημείων γράφω.

ABRI, sm., ἡ στέγη, ης; ἡ σκέπη, ης; ἡ προβολή, ῆς. Abri contre le froid, contre les hivers, προβολὴ τοῦ ψύχους, πρὸς τοὺς χειμῶνας. Fournir un abri, σκέπην παρ-έχω. Abri contre le danger, σκέπη κινδύνου. || A L'ABRI, loc. adv., ἐν ἀσφαλεῖ. Etre à l'abri du froid, de la guerre, ἐν σκέπῃ τοῦ κρύους, τοῦ πολέμου εἶμί.

ABRICOT, sm., τὸ Ἀρμενιακὸν μῆλον, ου.

ABRICOTIER, sm., ἡ Ἀρμενιακὴ (ῆς) μηλέα, ας.

ABRITER, va., στεγάζω, f. άσω; σκεπάζω, f. άσω, *acc.*; contre, πρός *et l'acc.* || S'ABRITER, vr., ἑαυτὸν, ἡν, ὁ στεγάζειν ou σκεπάζειν.

ABROGATION, sf., ἡ κατάλυσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως.

ABROGÉ, ÉE, p.p. Voy. ABROGER. || Adj., ἄκυρος, ον.

ABROGER, va., κατα-λύω, f. λύσω; ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

ABRUPT, UPTE, adj., κρημνώδης, ες; ἀπότομος, ον.

ABRUTI, IE, p.p. Voy. ABRUTIR. || Adj., ἀναίσθητος, ον; θηριώδης, ες.

ABRUTIR, va., ἀναίσθητον ou θηριώδη ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'ABRUTIR, vr., ἀναίσθητος, ον ou θηριώδης, ες γίγνομαι.

ABRUTISSANT, ANTE, adj., ἀναίσθητον παρ-έχων, ουσα, ον.

ABRUTISSEMENT, sm., ἡ ἀναισθησία, ας; ἡ ἠλιθιότης, ητος.

ABSENCE, sf. 1° *Non présence*, ἡ ἀπουσία, ας. Absence à l'étranger, ἡ ἐκδημία ou ἀποδημία, ας. En mon absence, ἐμοῦ ἀπ-όντος ou ἀπο-δημήσαντος. || 2° *Manque*, ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας. || 3° *Distraction*, ἡ ἔκστασις, εως.

ABSENT, ENTE, adj. 1° *Non présent*, ἀπών, οῦσα, όν. Absent à l'étranger, ἀπόδημος ou ἔκδημος, ον. Etre absent, ἄπ-ειμι, f. ἔσομαι; (à l'étranger), ἀπο-δημέω-ῶ ou ἐκ-δημέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Distrait*, ἐκστατικός, ή, όν; ἄφρων, ον.

ABSENTER (S'), vr., ἀπ-έρχομαι; de, *gén. avec* ἀπό, ἐκ ou ἐξ. S'absenter à l'étranger, ἀπο-δημέω-ῶ ou ἐκ-δημέω-ῶ, f. ήσω.

ABSIDE, sf., ἡ ἀψίς, ῖδος.

ABSINTHE, sf., τὸ ἀψίνθιον, ου. Vin d'absinthe, ὁ ἀψινθίτης (ου) οἶνος, ου.

ABSOLU, UE, adj. 1° *Indépendant*, ἀνυπεύθυνος, ον. Maître absolu, ὁ αὐτοκράτωρ, ορος; ὁ δεσπότης, ου. Autorité absolue, ἡ δεσποτεία, ας; ἡ ἐξουσία, ας. Etre maître absolu, δεσπόζω, f. όσω; δεσποτέω-ῶ, f. ήσω. Etre maître absolu de, κύριός, α, όν εἰμι, *gén.* ou *inf.* Il est maître absolu des villes, de finir la guerre, κύριός ἐστι πόλεων, πόλεμον κατα-λῦσαι. || 2° *Impérieux*, (en parl. des pers.), δεσποτικός, ή, όν; (des choses), ἀναγκαῖος, α, ον. || 3° *Complet, sans restriction*, αὐτοτελής, ές; ἀνυπόθετος, ον. || 4° *Considéré en soi*, αὐτός, ή, ό.

ABSOLUMENT, adv. 1° *En maître*, δεσποτικῶς, κυρίως. || 2° *Indispensablement*, ἀναγκαίως. || 3° *Entièrement*, παντελῶς. || 4° *En soi*, ἀποτόμως.

ABSOLUTION, sf., ἡ ἀπόλυσις, εως.

ABSORBÉ, ÉE, p.p. Voy. **ABSORBER**. || *Au fig.* Absorbé dans qq. chose, τινὶ κατ-εχόμενος, η, ον. Absorbé dans ses pensées, σύννους, ουν.

ABSORBER, va. 1° *Engloutir, humer*, κατα-ῤῥοφέω-ῶ, f. ήσω; κατα-ποτίζω, f. ποτιῶ, *acc.* || 2° *Faire disparaître*, ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Consommer, épuiser*, ἀν-αλίσκω; κατα-δαπανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Occuper entièrement*, κατ-έχω, *acc.* || S'**ABSORBER**, vr., les mêmes verbes au passif.

ABSORPTION, sf., ἡ κατάποσις, εως.

ABSOUDRE, va., ἀφ-ίημι; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* Absoudre qqn d'un meurtre, d'une accusation, ἀφ-ίημί τινα φόνου, αἰτίας.

ABSTÈME, adj., ἄοινος, ον.

ABSTENIR (S'), vr., ἀπ-έχομαι (moy.); de, *gén.* Je m'abstiendrai de combattre, μάχεσθαι ἀφ-έξομαι. Je ne pus m'abstenir de pleurer, οὐκ ἀπ-εσχόμην τοῦ μὴ οὐ δακρύειν. S'abstenir de rire, de pleurer, κατ-έχω τὸν γέλωτα, τὸ δακρύειν ou τὰ δάκρυα.

ABSTINENCE, sf., ἡ ἐγκράτεια, ας. Abstinence de nourriture, de vin, ἡ ἀσιτία, ας; ἡ ἀοινία, ας.

ABSTINENT, ENTE, adj., ἐγκρατής, ές.

ABSTRACTION, sf., ἡ ἀφαίρεσις, εως; ἡ θεωρία, ας. Par abstraction, ἐξ ἀφαιρέσεως. || Au pl., *préoccupation*, ἡ σύννοια, ας.

ABSTRACTIVEMENT, adv., ἐξ ἀφαιρέσεως.

ABSTRAIRE, va., *considérer isolément*, καθ' ἑαυτὸν, ήν, ὁ θεωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ABSTRAIT, AITE, adj. 1° *Considéré isolément*, αὐτός, ή, ό. || 2° *Très difficile à comprendre*, νοῆσαι χαλεπώτατος, η, ον. || 3° *Qui rêve*, σύννους, ουν.

ABSTRUS, USE, adj., ἀσαφής, ές.

ABSURDE, adj., ἄλογος, ον; ἀνόητος, ον; ἀσύνετος, ον.

ABSURDEMENT, *adv.*, ἀλόγως, ἀνοήτως.

ABSURDITÉ, sf. 1° *Vice de ce qui est absurde*, ἡ ἀλογία, ας; ἡ ἀτοπία, ας. || 2° *Chose absurde*, ἄλογόν τι, ἄτοπόν τι. Dire des absurdités, ἄτοπα ou ψυχρὰ λέγω.

ABUS, sm. 1° *Usage mauvais*, ἡ παράχρησις, εως. || 2° *Coutume mauvaise, désordre*, τὸ κακὸν ἔθος, *gén.* κακοῦ ἔθους; τὸ κακόν, οῦ. Introduire des abus (dans l'Etat), παρανομίας (gén.) ἄρχω, f. ἄρξω. || 3° *Erreur*, τὸ ἁμάρτημα, ατος.

ABUSER, vn., *user mal de*, ἀπο-χράομαι-ῶμαι, κατα-χράομαι-ῶμαι, *dat.*; κακῶς χρῶμαι, *dat.* || Va., *tromper*, ἀπατάω-ῶ, ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; παρ-άγω, ὑπ-άγω, *acc.* || S'**ABUSER**, vr., *se tromper*, σφάλλομαι (pass.); ἁμαρτάνω.

ABUSIF, IVE, adj. 1° *Contraire à l'usage*, καταχρηστικός, ή, όν. || 2° *Contraire aux lois*, ἄνομος, ον; παράνομος, ον.

ABUSIVEMENT, adv. 1° *Contrairement à l'usage*, ἐκ καταχρήσεως. || 2° *Contrairement aux lois*, ἀνόμως, παρανόμως.

ABYDOS, *ville*, ἡ Ἄβυδος, ου. Habitant d'Abydos, ὁ Ἀβυδηνός, οῦ.

ACABIT, sm., ἡ φύσις, εως.

ACACIA, sm., ἡ ἀκακία, ας.

ACADÉMICIEN, sm., ὁ ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημείας.

ACADÉMIE, sf., ἡ Ἀκαδήμεια, ας.

ACADÉMIQUE, adj., Ἀκαδημαϊκός, ή, όν.

ACANTHE, sf., ὁ ἄκανθος, ου.

ACARIÂTRE, adj., δύσκολος, ον; δυσχερής, ές. Humeur acariâtre, ἡ δυσκολία, ας; ἡ δυσχέρεια, ας.

ACARNANIE, *pays*, ἡ Ἀκαρνανία, ας.

ACARNANIEN, *pple*, ὁ Ἀκαρνάν, ᾶνος.

ACAULE, adj., ἀκαυλος, ον.

ACCABLANT, ANTE, adj., βαρύς, εῖα, ύ; ἐπαχθής, ές.

ACCABLEMENT, sm. 1° *Lassitude du corps*, ὁ κόπος, ου; ὁ κάματος, ου. || 2° *Abattement de l'esprit*, ἡ δυσθυμία, ας. Etre dans l'accablement, δυσθυμέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Surcharge (d'occupations)*, ὁ ὄχλος, ου.

ACCABLER, va. 1° *Faire succomber sous*, (au pr. et au fig.), βαρύνω, κατα-βαρύνω, f. υνῶ, *acc.* Il accabla ses sujets d'impôts, δασμοῖς τοὺς ὑπηκόους ἐβάρυνε. Accablé de fatigues, πόνοι βαρυνόμενος, η, ον. Etre accablé d'occupations, πολλὴν ἀσχολίαν ἄγω ou ἔχω. || 2° *Combler*, (en bonne et en mauv. part). Accabler d'injures, περι-υβρίζω, f. ιῶ, *acc.* Accabler d'éloges, ὑπερεπ-αινέω-ῶ, *acc.* Accabler de bienfaits, μεγάλα εὐεργετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ACCAPARER, va. 1° *Acheter en grande quantité*, συν-ωνέομαι-οῦμαι; προ-πωλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Prendre pour soi*, προκαταλαμβάνω, *acc.*

ACCAPAREUR, sm., ὁ προπώλης, ου.

ACCÉDER, vn., συν-ομολογέω-ῶ, f. ήσω; συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Ils accédèrent à l'avis des députés, συν-εχώρησαν τῇ γνώμῃ τῶν πρέσβεων. Accéder aux prières, τὰς δεήσεις δέχομαι.

ACCÉLÉRATION, sf., ἡ ἔπειξις, εως.

ACCÉLÉRER, va., ταχύνω, ἐπι-ταχύνω, f. υνῶ; ἐπείγω, f. εῖξω, *acc.* Accélérer sa marche, le pas, θᾶττον προ-έρχομαι.

ACCENT, sm. 1° *Inflexion de la voix*, ὁ τόνος, ου. || 2° *Prononciation*, ἡ ἐκφώνησις, εως. || 3° *Signe grammatical*, ἡ προσῳδία, ας. Accent aigu, ἡ ὀξεῖα, ας; grave, ἡ βαρεῖα, ας; circonflexe, ἡ περισπωμένη, ης.

ACCENTUATION, sf., ἡ τόνωσις, εως; ἡ προσῳδία, ας.

ACCENTUER, va. 1° *Prononcer fortement*, ἐν-τείνω, *acc.* || 2° *Marquer d'un accent*, τονόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ACCEPTABLE, adj., ἀποδεκτός, όν; ἀρεστός, ή, όν.

ACCEPTATION, sf., ἡ ἀποδοχή, ῆς.

ACCEPTER, va., δέχομαι, ἀπο-δέχομαι, προσ-δέχομαι, *acc.* Nous avons accepté l'empire, ἀρχὴν ἐδεξάμεθα. J'accepte le présage, δέχομαι τὸν οἰωνόν. Accepter des présents, δῶρα λαμβάνω. Ils n'acceptèrent pas de se retirer, οὐκ ἐδέξαντο ἀπ-ελθεῖν.

ACCEPTION, sf. 1° *Egard, préférence*, ἡ προαίρεσις, εως. Faire acception de quelqu'un, τὴν ἀξίαν τινὸς σκοπέω-ῶ. Rendre la justice sans acception de personnes, οὐ σκοπῶν τινα ὅστις ἐστὶ δικάζω, f. άσω. || 2° *Signification, sens*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ δύναμις, εως; ἡ ἀξίωσις, εως.

ACCÈS, sm. 1° *Abord*. Voy. ce mot. || 2° *Attaque*, ἡ προσβολή, ῆς; ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ

λαβή, ῆς. Accès de fièvre, ἡ πυρετοῦ καταβολή, ῆς. Accès de folie, αἱ μανίαι, ῶν. Avoir un accès de maladie, de colère, νόσῳ, ὀργῇ περι-πίπτω.

ACCESSIBLE, adj., (en parl. des choses), ἰσβατός, ή, όν; προσβατός, ή, όν; (des pers.), εὐσύμβολος, ον; ἀ, *dat.*

ACCESSION, sf., ἡ προσχώρησις, εως.

ACCESSOIRE, adj., πάρεργος, ον. Regarder une chose comme accessoire, πάρεργόν τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Sm., τὸ πάρεργον, ου.

ACCESSOIREMENT, adv., ἐκ παρέργου, παρέργως.

ACCIDENT, sm. 1° *Cas fortuit*, ἡ συμφορά, ᾶς. Les accidents, τὰ παρατυγχάνοντα ou παρατυχόντα, ων; τὰ συμβαίνοντα, συμ-βάντα ou συμβεβηκότα, ων. Par accident, τύχῃ, ἀπὸ ou ἐκ τύχης. || 2° *Evénement fâcheux*, ἡ συμφορά, ᾶς; τὸ ἀτύχημα, ατος. S'il m'arrive quelque accident, ἤν τι σφαλῶ (de σφάλλομαι) ou πάθω (de πάσχω). || 3° *Inégalité* (*de terrain*), ἡ ἀνωμαλότης, ητος; ἡ ἀνωμαλία, ας.

ACCIDENTÉ, ÉE, adj., ἀνώμαλος, ον.

ACCIDENTEL, ELLE, adj., τυχηρός, ά, όν.

ACCIDENTELLEMENT, adv., ἐκ ou ἀπὸ τύχης.

ACCLAMATION, sf., ὁ ἀλαλαγμός, οῦ; ἡ ὀλολυγή, ῆς. Pousser des acclamations, ὀλο-λύζω, f. ύξω.

ACCLAMER, va., ἐπ-ολολύζω, f. ύξω, *dat.*

ACCLIMATER, va., χώρᾳ ou ἀέρι ἐθίζω, *acc.* || S'ACCLIMATER, vr., χώρᾳ ou ἀέρι ἐθίζομαι (passif).

ACCOINTANCE, sf., ἡ οἰκειότης, ητος.

ACCOINTER (S') de, vr., οἰκειόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

ACCOLADE, sf., ἡ περιβολή, ῆς.

ACCOLER, va. 1° *Embrasser*, περι-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Joindre ensemble*, συν-άπτω, f. άψω, *acc.* || S'ACCOLER, vr., *s'embrasser*, ἀλλήλους, ας, α περι-λαμβάνειν.

ACCOMMODABLE, adj., εὐκατάλλακτος, ον.

ACCOMMODAGE, sm., ἡ σκευασία, ας.

ACCOMMODANT, ANTE, adj., ἐπιεικής, ές; εὔκολος, ον.

ACCOMMODEMENT, sm. 1° *Ajustement*, ἡ διακόσμησις, εως. || 2° *Arrangement*, *convention*, ἡ συναλλαγή, ῆς; ἡ ὁμολογία, ας; ἡ συνθήκη, ης (ordt au pl.). Faire un accommodement avec qqn, τινὶ ou πρός τινα συνθήκας ποιέομαι-οῦμαι, f ήσομαι. S'en tenir à un accommodement, ταῖς συνθήκαις ἐμ-μένω.

ACCOMMODER, va. 1° *Arranger*, *ajuster*, δια-κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Apprêter*, *assaisonner*, ἀρτύω, κατ-αρτύω, f. ύσω, *acc.* || 3° *Approprier*, *conformer*, ἐφ-αρμόττω, προσ-αρμόττω, f. όσω, *acc.*; ἀ, *dat.* || 4° *Terminer à l'amiable*, δια-λύω, f. σω; παύω, f. σω, *acc.* Ils accommodèrent leur différend, τὴν διαφοράν δι-έλυσαν. || 5° *Convenir*, *plaire à*, ἁρμόττω, f. όσω, *dat.*; ἀρέσκω, *dat.* ou *acc.* || S'ACCOMMODER, vr. 1° *S'arranger avec*, δι-αλλάττομαι, κατ-αλλάττομαι (pass.), *dat.* ou πρός *et l'acc.* || 2° *Se prêter à*, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Il s'accommodait aux circonstances, τοῖς καιροῖς ἠκολούθει. || 3° *Se contenter de*, ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω; στέργω, f. στέρξω, *acc.* ou *dat.* || 4° *Prendre ses aises*, ῥᾳθυμέω-ῶ, f. ήσω; ῥᾳστωνεύω, f. εύσω.

ACCOMPAGNEMENT, sm. 1° *Action d'accompagner*, ἡ ἀκολουθία, ας. || 2° *Cortège*, ἡ ἀκολουθία, ας; οἱ ἀκόλουθοι, ων. || 3° *Union des instruments avec la voix*, ἡ προσῳδία, ας. Chanter avec accompagnement de flûte, de cithare, πρὸς αὐλὸν, πρὸς κιθάραν ᾄδω.

ACCOMPAGNER, va. 1° *Aller de compagnie avec*, ἀκολουθέω-ῶ, ἐπ-ακολουθέω-ῶ, συν-ακολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ἕπομαι, συν-έπο-μαι, *dat.* La fortune l'accompagne, αὐτῷ συν-έπεται ou συν-ακολουθεῖ ἡ τύχη. Accompagner en voyage, συμ-πορεύομαι, *dat.*; dans une expédition, συ-στρατεύω, f. εύσω, *dat.*; sur mer, συμ-πλέω, *dat.* || 2° *Suivre par honneur*, προ-πέμπω, παρα-πέμπω, *acc.* || 3° *Escorter*, δορυφορέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Convenir à*, ἁρμόττω, προσ-αρμόττω, f. όσω, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || Chanter en se faisant accompagner avec la flûte, avec la cithare, πρὸς αὐλὸν, πρὸς κιθάραν ᾄδω.

ACCOMPLI, IE, p.p. Voy. ACCOMPLIR. || Adj., *parfait*, τέλειος, ος et α, ον; ἄμεμπτος, ον. Accompli en vertu, en courage, τέλειος πρὸς ἀρετήν, πρὸς ἀνδρείαν.

ACCOMPLIR, va. 1° *Achever entièrement*, τελέω-ῶ, ἐπι-τελέω-ῶ, *acc.* Année accomplie, ὁ τετελεσμένος ἐνιαυτός, οῦ. || 2° *Effectuer*, *exécuter*, ἐξ-ανύτω, f. ανύσω, *acc.*; ἐκ-τελέω-ῶ, *acc.* Accomplir sa promesse, τὴν ὑπόσχεσιν ἀπο-δίδωμι. || S'ACCOMPLIR, vr., les mêmes verbes au passif. || L'oracle s'est accompli, ὁ χρησμὸς ἀπ-έβη (de ἀπο-βαίνω). Ses espérances ne s'accomplirent pas, τῶν ἐλπίδων ἀπ-έτυχε (de ἀπο-τυγχάνω).

ACCOMPLISSEMENT, sm., ἡ ἐπιτέλεσις, εως; ἡ τελείωσις, ἡ ἐκτελείωσις, εως. Après l'accomplissement de sa promesse, τὴν ὑπόσχεσιν πληρώσας (de πληρόω-ῶ, f. ώσω).

ACCORD, sm. 1° *Conformité de sentiments*, ἡ ὁμόνοια, ας; ἡ ὁμοδοξία, ας. Etre d'accord avec qqn sur une chose, τινὶ περί τινος ὁμονοέω-ῶ, f. ήσω. Qui est d'accord avec, σύμφωνος, ον, *dat.* N'être pas d'accord avec qqn sur une chose, τινὶ ou πρός τινα περί ou ὑπέρ τινος στασιάζω, f. άσω. D'un commun accord, ὁμολογουμένως. D'accord (j'en conviens), σύμ-φημι. || 2° *Convenance*, *proportion*, ἡ εὐαρμοστία, ας; ἡ ἀναλογία, ας. Etre d'accord avec qq. chose, πρός τι εὐαρμόστως ἔχω. || 3° *Convention*, *accommodement*. Voy. ACCOMMODEMENT. || 4° *Harmonie des sons*, ἡ συμφωνία, ας. Etre d'accord, συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω. N'être pas d'accord, δια-φωνέω-ῶ, f. ήσω. Qui est d'accord, σύμφωνος, ον. || 5° *Concordance* (*des mots*), ἡ σύνταξις, εως.

ACCORDABLE, adj. 1° *Qui peut être accordé*, συγχωρητέος, α, ον. || *Qui peut se réconcilier*, καταλλακτικός, ή, όν.

ACCORDÉ, sm., **ACCORDÉE**, sf. Voy. FIANCÉ, FIANCÉE.

ACCORDER, va. 1° *Mettre d'accord*, *concilier*, δι-αλλάττω, κατ-αλλάττω, *acc.* || 2° *Concéder*, *octroyer*, συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω; δίδωμι, *acc.* Accorder une faveur à qqn, τινὶ χαρίζομαι, f. χαριοῦμαι. Accorder un plaisir,

ἡδονὴν παρ-έχω. Accorder un entretien à qqn, εἰς λόγους τινὰ δέχομαι. || 3° *Avouer, reconnaître*, ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω; συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Ceci étant accordé, τούτου ὁμολογουμένου. || 4° *Promettre en mariage*, ἐγγυάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *Mettre au même ton*, ἁρμόττω, f. όσω, *acc.* Accorder la lyre avec la flûte, συν-αρμόττω τὴν λύραν τῷ αὐλῷ ou πρὸς τὸν αὐλόν. || 6° *Mettre en concordance (les mots)*, συν-τάττω, f. τάξω, *acc.* || S'accorder, vr. 1° *Etre d'accord, d'intelligence avec qqn*, συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω τινί ou πρός τινα; ὁμοδοξέω-ῶ, f. ήσω τινί. S'accorder à dire que, ὁμολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *avec une prop. infinitive.* Voy. accord. || 2° *Etre en conformité avec*, συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; συν-αρμόττω, f. όσω, *dat.* ou εἰς *et l'acc.* Les actes s'accordaient avec les paroles, τὰ ἔργα συν-εφώνει τοῖς λόγοις. || 3° *Etre à l'unisson*, (en parl. des voix, etc.), συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω.

ACCORT, ORTE, adj., εὔκολος, ον.

ACCOSTER, va. Voy. aborder. || S'accoster de, vr., ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

ACCOTER, va. Voy. appuyer.

ACCOUCHÉE, sf., ἡ λεχώ, οῦς.

ACCOUCHEMENT, sm. 1° *Enfantement*, ἡ λοχεία, ας. || 2° *Action d'aider à enfanter*, ἡ μαίευσις, εως.

ACCOUCHER, vn., *enfanter*, τίκτω; γεννάω-ῶ, f. ήσω; de, *acc.* || Va., *aider à enfanter*, μαιεύομαι, f. εύσομαι, *acc.*

ACCOUCHEUR, sm., ὁ μαιευόμενος, ου; de, *acc.* L'art de l'accoucheur, ἡ μαιευτική, ῆς.

ACCOUCHEUSE, sf., ἡ μαῖα, ας.

ACCOUDER (S'), vr., δι-αγκωνίζομαι, f. ιοῦμαι.

ACCOUPLÉ, ÉE, p.p. Voy. accoupler. || Adj. ὁ, ἡ σύζυξ, υγος.

ACCOUPLEMENT, sm., ἡ ζεῦξις ου σύζευξις, εως.

ACCOUPLER, va., συ-ζεύγνυμι, *acc.*

ACCOURCI, IE, p.p. et adj., σύντομος, ον; συνεσταλμένος, η, ον; βραχύτερος, α, ον.

ACCOURCIR, va., συν-τέμνω, συ-στέλλω, *acc.* || S'accourcir, vr., γίγνομαι βραχύτερος, α, ον.

ACCOURCISSEMENT, sm., ἡ συστολή, ῆς.

ACCOURIR, vn., προσ-τρέχω; vers qqn, πρός τινα; dans un lieu, εἰς τόπον. Accourir en foule, συν-τρέχω. Accourir au secours de, βοηθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

ACCOUTREMENT, sm., ἡ ἀμπεχόνη, ης.

ACCOUTRER, va., ἀμπ-έχω, *acc.*; de, *dat.* || S'accoutrer de, vr., ἀμπ-έχομαι (moy.), *dat.*

ACCOUTUMANCE, sf., ὁ ἐθισμός, οῦ.

ACCOUTUMÉ, ÉE, p.p., εἰθισμένος, η, ον; à, *dat.* ou *inf.* Etre accoutumé à, avoir accoutumé de, εἰωθα, *inf.* N'être pas accoutumé à une chose, ἀήθης, ες ου ἄπειρος, ὀν εἰμί τινος. || Adj., *ordinaire*, εἰωθώς, υῖα, ός; συνήθης, ες. A la manière accoutumée, κατὰ τὸ εἰωθός, κατ' ἔθος.

ACCOUTUMER, va., ἐθίζω, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* Il accoutuma son corps aux fatigues, πρὸς τοὺς πόνους τὸ σῶμα ἐθισε, à se fatiguer, πονεῖν. || S'accoutumer, vr., ἐθίζομαι (pass.); à, *dat.* ou *inf.* || S'accoutumer à qqn, τινι οἰκειόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

ACCRÉDITÉ, ÉE, p.p. Voy. accréditer. || Adj., *mis en crédit*, (en parl. des pers.), ἀξιόπιστος, ον; εὐδόκιμος, ον; (des choses), εὐδόκιμος, ον.

ACCRÉDITER, va. 1° *Mettre qqn en crédit*, εἰς ἀξίωμά τινα καθ-ίστημι; auprès de qqn, παρά τινι. Etre accrédité, ἀξίωμα ἔχω. Etre accrédité auprès de qqn, παρά τινι εὐδοκιμέω-ῶ ou εὐδοξέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faire croire une chose*, πιστόν τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. Etre accrédité, πίστιν ἔχω. || S'accréditer, vr Voy. être accrédité.

ACCROC, sm. 1° *Déchirure*, τὸ ῥῆγμα, ατος. || 2° *Obstacle*, τὸ ἐμπόδιον, ου; τὸ κώλυμα, ατος.

ACCROCHER, va. 1° *Suspendre à un crochet*, κρεμάννυμι ἀφ' ἥλου, *acc.* || 2° *Arrêter, retenir*, κατ-έχω, *acc.* || 3° *Heurter*, κρούω, *acc.* || 4° *Arrêter, empêcher*, ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ; κωλύω, f. ύσω, *acc.* || S'accrocher, vr. 1° *Etre arrêté, retenu*, κατ-έχομαι (pass.); à, *dat.* || 2° *Se heurter*, ἀλλήλους, ας, α κρούειν. || 3° *S'attacher fortement à*, ἰσχυρῶς ἀντι-λαμβάνομαι (moy.), *gén.*

ACCROIRE, vn. Faire accroire qq. chose à qqn, πρός τινά τι σχηματίζομαι, f. ιοῦμαι. En faire accroire à qqn, ὑπ-άγω τινά. S'en faire accroire, μέγα φρονέω-ῶ, f. ήσω.

ACCROISSEMENT, sm., ἡ αὔξησις ου ἐπαύξησις, εως. Prendre de l'accroissement, ἐπίδοσιν λαμβάνω.

ACCROÎTRE, va., αὐξάνω, ἐπ-αυξάνω, *acc.* || Vn., *et* s'accroître, vr., αὐξάνομαι (pass.), ἐπι-δίδωμι.

ACCROUPIR (S'), vr., ὀκλάζω, f. άσω.

ACCROUPISSEMENT, sm., ἡ ὄκλασις, εως; τὸ ὄκλασμα, ατος.

ACCUEIL, sm., ἡ ὑποδοχή, ῆς. Accueil bienveillant, ὁ ἀσπασμός, οῦ. Faire accueil à qqn, τινὰ ἀσπάζομαι, f. άσομαι.

ACCUEILLIR, va. 1° *Recevoir bien ou mal*, δέχομαι, ὑπο-δέχομαι, *acc.* Bien accueillir, φιλοφρόνως ou ἀσμένως δέχομαι; ἀσπάζομαι, f. άσομαι, *acc.* Mal accueillir, κακῶς δέχομαι, *acc.* Accueillir un discours, λόγον δέχομαι ou ἀπο-δέχομαι. || 2° *Assaillir*, κατα-λαμβάνω, *acc.*

ACCUL, sm., ὁ ἀνέκβατος τόπος, ου; ἡ γωνία, ας.

ACCULER, va., εἰς ἀνέκβατον τόπον ou εἰς γωνίαν ἐλαύνω, *acc.* || S'acculer, vr., εἰς ἀνέκβατον τόπον ou εἰς γωνίαν ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

ACCUMULATION, sf., ὁ ἀθροισμός, οῦ; ἡ σώρευσις, εως.

ACCUMULER, va., *entasser*, συν-άγω; ἀθροίζω, f. οίσω; σωρεύω, f. εύσω, *acc.* || Vn., *thésauriser*, θησαυροὺς ἀθροίζω, f. οίσω. || S'accumuler, vr., ἀθροίζομαι, f. οισθήσομαι; σωρεύομαι, f. ευθήσομαι.

ACCUSABLE, adj., ἐπαίτιος, ον.

ACCUSATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ κατήγορος, ου; ὁ διώκων, οντος; *fém.* ἡ διώκουσα, ης.

ACCUSATIF, sm., ἡ αἰτιατική, ῆς.

ACCUSATION, sf. 1° *Action d'accuser*, ἡ

κατηγορία, ας; ἡ αἰτία, ας; ἡ αἰτίασις, εως; (en justice), ἡ δίκη, ης; ἡ δίωξις, εως; ἡ κρίσις, εως. || 2° *Chef d'accusation, grief*, τὸ κατηγόρημα, ατος; τὸ ἔγκλημα, ατος; τὸ αἰτίαμα, ατος; (au civil), ἡ δίκη, ης; (au criminel), ἡ γραφή, ῆς.

ACCUSÉ, ÉE, sm. et sf., ὁ φεύγων, οντος; *fém.*, ἡ φεύγουσα, ης.

ACCUSER, va. 1° *Poursuivre en justice*, εἰς δικαστήριον ου εἰς δίκην ὑπ-άγω, *acc.* Accuser qqn d'une chose, κατ-ηγορέω-ῶ, f. ήσω τινός τι; διώκω τινά τινος. Accuser qqn (au civil), δίκην τινὶ λαγχάνω ου ἐπ-άγω; διώκω τινὰ δίκην; (au criminel), γράφομαι (moy.) τινά τινος; διώκω τινὰ γραφήν. Etre accusé par qqn, διώκομαι ὑπό τινος; φεύγω, (ou selon le cas) δίκην ου γραφὴν φεύγω ὑπό τινος. || 2° *Inculper, incriminer*, ἐν αἰτίᾳ τίθημι, *acc.* Accuser qqn de qq. chose, τινά τινος αἰτιάομαι-ῶμαι, ἐπ-αιτιάομαι-ῶμαι, f. άσομαι; de faire qq. chose, ποιεῖν τι. Accuser faussement, δια-βάλλω, *acc.* Etre accusé, αἰτιάζομαι (sans futur). Etre accusé d'une chose, αἰτίαν ἔχω. Etre accusé par qqn, αἰτίαν ἔχω ὑπό τινος. || 3° *Blâmer, reprendre*, αἰτιάομαι-ῶμαι, f. άσομαι; κατα-μέμφομαι, f. μέμψομαι, *acc.* || 4° *Faire connaître, montrer*, δείκνυμι, *acc.* || S'ACCUSER, vr. 1° *S'avouer coupable*, ἑαυτοῦ, ῆς κατα-γιγνώσκειν. || 2° *S'inculper, se blâmer soi-même*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ αἰτιᾶσθαι, κατα-μέμφεσθαι.

ACÉPHALE, adj., ἀκέφαλος, ον.

ACERBE, adj., (au pr. et au fig.), πικρός, ά, όν.

ACERBITÉ, sf., (au pr. et au fig.), ἡ πικρότης, ητος.

ACÉRÉ, ÉE, adj. 1° *Affilé*, θηκτός, ή, όν. || 2° *Qui blesse profondément*, δηκτικός, ή, όν.

ACHAÏE, *pays*, ἡ Ἀχαΐα, ας.

ACHALANDÉ, ÉE, adj., εὐδόκιμος, ον.

ACHALANDER, va., εὐδόκιμον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Etre achalandé, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω. || S'ACHALANDER, vr., εὐδόκιμος, ον γίγνομαι.

ACHARNÉ, ÉE, adj. 1° *Qui s'acharne sur ou contre*, σφόδρα ἐγκείμενος, η, ον, *dat.* Ennemi acharné, ὁ ἀδιάλλακτος ἐχθρός, οῦ. || 2° *Où l'on s'acharne, sans trêve*, ἰσχυρός, ά, όν; ἄσπειστος, ον; ἄσπονδος, ον. Combat acharné, ἡ ἰσχυρὰ (ᾶς) μάχη, ης. Guerre acharnée, ὁ ἄσπονδος πόλεμος, ου.

ACHARNEMENT, sm. 1° *Fureur opiniâtre*, ἡ μανία, ας; ἡ λύττα, ης. Avec acharnement, μανικῶς. || 2° *Animosité opiniâtre*, ἡ φιλονεικία, ας; ἡ αὐθάδεια, ας; (en bonne part), ἡ καρτερία, ας. Avec acharnement, αὐθαδῶς; μετὰ καρτερίας.

ACHARNER, va., *exciter, irriter*, ἐξ-οργίζω, f. ιῶ; παρ-οξύνω, f. οξυνῶ, *acc.*; contre qqn, πρός τινα. || S'ACHARNER, vr., σφόδρα ἐγ-κειμαι; sur *ou* contre qqn, τινί. S'acharner (s'appliquer avec excès) à une chose, ἐπιμαίνομαί τινι.

ACHAT, sm. 1° *Action d'acheter*, ἡ ὠνησις, εως; ἡ ἀγόρασις, εως. || 2° *Objet acheté*, τὸ ἀγόρασμα ου ἐμπόλημα, ατος.

ACHE, sf., τὸ σέλινον, ου; τὸ ἄπιον, ου. D'ache, σελίνινος, η, ον.

ACHÉEN, ENNE. *pple*, Ἀχαιός, ά, όν. Les Achéens, οἱ Ἀχαιοί, ῶν.

ACHÉLOOS, *fl.*, ὁ Ἀχελῷος, ου.

ACHÉMÉNIDES, *famille royale de Perse*, οἱ Ἀχαιμενίδαι, ῶν.

ACHEMINEMENT, sm., ἡ ἔφοδος, ου.

ACHEMINER, va., προ-άγω, εἰσ-άγω, *acc.*; à, εἰς *et l'acc.* || S'ACHEMINER, vr. 1° *Se mettre en chemin*, εἰς τὴν πορείαν ὁρμάω-ῶ, f. ήσω. || *Au fig.* S'acheminer au pouvoir, εἰς τὴν ἀρχὴν προ-κόπτω. || 2° *Etre en bonne voie*. προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

ACHÉRON, *fl.*, ὁ Ἀχέρων, οντος. De l'Achéron, Ἀχερόντιος ου Ἀχερούσιος, α, ον.

ACHETÉ, ÉE, p.p. Voy. ACHETER. || Adj. ὠνητός, ή, όν.

ACHETER, va. 1° *Acquérir à prix d'argent*, ὠνέομαι-οῦμαι; (au marché), ἀγοράζω, f. άσω, *acc.*; de *ou* à qqn, παρά τινος; à *ou* pour qqn, τινί. Acheter pour de l'argent, ὠνοῦμαι χρημάτων; cher, πολλῶν χρημάτων ου πολλοῦ; à bon marché, μικροῦ ου ὀλίγου. || *Au fig.* Acheter qq. chose au prix de sa vie, ὠνοῦμαί τι τῆς ψυχῆς. Acheter la victoire au prix de beaucoup de sang, αἵματος πολλοῦ τὴν νίκην κτάομαι-ῶμαι. || 2° *Gagner par des présents*, ὠνέομαι-οῦμαι; μισθῶ πείθω, f. πείσω, *acc.* Se laisser acheter, δωροδοκέω-ῶ, f. ήσω. Qui se laisse acheter, δωροδόκος, ον. || S'ACHETER, vr., ὠνητός, ή, όν εἰμι. La gloire ne s'achète pas au prix de l'argent, δόξα χρημάτων οὐκ ὠνητή.

ACHETEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ὠνητής, οῦ; ὁ ὠνούμενος, ου; *fém.* ἡ ὠνουμένη, ης.

ACHEVÉ, ÉE, p.p. Voy. ACHEVER. || Adj., *parfait*, τέλειος, ος et α, ον.

ACHÈVEMENT, sm., ἡ ἐπιτέλεσις ου τελείωσις, εως.

ACHEVER, va. 1° *Terminer*, τελέω-ῶ, ἐπιτελέω-ῶ; ἀνύτω, f. ύσω; περαίνω, f. ανῶ, *acc.* Achever un ouvrage, un trajet, ἔργον, ὁδὸν ἀνύτω. Achever ses jours, τὸν βίον τελευτάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Porter le dernier coup à; ruiner complètement*, δια-φθείρω, *acc.*

ACHILLE, *h.*, ὁ Ἀχιλλεύς, έως. D'Achille, Ἀχίλλειος, α, ον.

ACHOPPEMENT, sm. Pierre d'achoppement, τὸ πρόσκρουσμα, ατος.

ACIDE, adj., ὀξύς, εῖα, ύ.

ACIDITÉ, sf., ἡ ὀξύτης, ητος.

ACIDULE et **ACIDULÉ, ÉE,** adj., ὑποξυς, υ.

ACIER, sm., ὁ χάλυψ, υβος; ὁ ἀδάμας, αντος; ὁ σίδηρος, ου. D'acier, χαλυβδικός, ή, όν; ἀδαμάντινος, ος et η, ον. || *Au fig.* Cœur d'acier, τὸ ἀδαμάντινον (ου) στῆθος, ους.

ACOLYTE, sm., ὁ ἀκόλουθος, ου.

ACOMPTE, sm., τὸ προκατάβλημα, ατος.

ACONIT, sm., τὸ ἀκόνιτον, ου. D'aconit, ἀκονιτικός, ή, όν.

ACOUSTIQUE, adj., ἀκουστικός, ή, όν. || Sf., ἡ ἀκουστική, ῆς.

ACQUÉREUR, sm., ὁ κτησάμενος, ου; d'une chose, τι.

ACQUÉRIR, va., (au pr. et au fig.), κτάομαι-ῶμαι, *acc.* Il acquit une maison, des amis, de la gloire, οἶκον, φίλους, δόξαν ἐκτήσατο. Chercher à acquérir (au fig.), θηράω-ῶ, f. άσω;

διώκω, *acc.* || S'ACQUÉRIR, vr., *acquérir pour soi.* Comme ACQUÉRIR.

ACQUIESCEMENT, sm., ἡ ὁμολογία, ας.

ACQUIESCER, vn., ἐπ-αινέω-ῶ, συν-αινέω-ῶ, κατ-αινέω-ῶ, *acc.*

ACQUIS, ISE, p.p., κτηθείς, εῖσα, έν; κτητός, ή, όν. || Adj., *dévoué.* Voy. re mot. || Sm., *connaissances acquises*, ἡ ἐπιστήμη, ης; ἡ ἐμπειρία, ας.

ACQUISITION, sf. 1° *Action d'acquérir*, ἡ κτῆσις, εως. Faire acquisition de. Voy. ACQUÉRIR. || 2° *Chose acquise*, τὸ κτῆμα, ατος; ἡ κτῆσις, εως.

ACQUIT, sm., ἡ ἀποχή, ῆς. || *Au fig.* Par manière d'acquit, ἀφοσιώσεως ἕνεκα. Faire une chose pour l'acquit de sa conscience, par manière d'acquit, ἀφ-οσιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι.

ACQUITTEMENT, sm. 1° *Payement d'une dette*, ἡ ἀπόλυσις ou ἀπόδοσις, εως. || 2° *Renvoi d'un accusé*, ἡ ἀπόλυσις ou ἄφεσις, εως.

ACQUITTER, va. 1° *Libérer qqn de ses dettes*, τὰ χρέα τινὸς ἐπι-λύομαι, f. λύσομαι. || 2° *Payer (une dette)*, ἀπο-τίνω, ἀπο-δίδωμι, *acc.* || 3° *Remplir*, ἐκ-πλ,ρόω-ῶ, f. ώσω; ἀποτελέω-ῶ, *acc.* Acquitter sa promesse, τὴν ὑπόσχεσιν ἐκ-τελέω-ῶ. || 4° *Renvoyer absous*, τῆς αἰτίας ἀφ-ίημι ou ἀπο-λύω, f. λύσω, *acc.* || S'ACQUITTER, vr. 1° *Se libérer de ses dettes*, τὰ ἑαυτοῦ ὀφλήματα ἐκ-τίνειν. || *Au fig.* S'acquitter des obligations qu'on a envers qqn, s'acquitter envers qqn, εὐ-εργεσίας ἐκ-τίνω τινί. || 2° *Accomplir, satisfaire à*, ἐπι-τελέω-ῶ, *acc.* S'acquitter de ses devoirs, des devoirs de sa charge, τὰ καθήκοντα πράττω.

ÂCRE, adj., (au pr. et au fig.), δριμύς, εῖα, ύ; πικρός, ά, όν.

ÂCRETÉ, sf., (au pr. et au fig.), ἡ δριμύτης, ητος; ἡ πικρότης, ητος.

ACRIMONIE, sf. Voy. ÂCRETÉ.

ACRIMONIEUX, EUSE, adj. Voy. ÂCRE.

ACROBATE, sm., ὁ σχοινοβάτης, ου.

ACROPOLE, sf., ἡ ἀκρόπολις, εως.

ACROSTICHE, sm., τὸ ἀκρόστιχον, ου.

ACROTÈRE, sm., τὸ ἀκρωτήριον, ου.

ACTE, sm. 1° *Action*, τὸ ἔργον, ου; τὸ πρᾶγμα, ατος. Acte brillant, ἔργον λαμπρόν, οῦ. Acte d'audace, ἔργον τολμηρόν, οῦ. || 2° *Convention, contrat*, ἡ συνθήκη, ης; ἡ συγγραφή, ῆς. || 3° *Division d'un drame*, τὸ ἐπεισόδιον, ου. || 4° Au pl., *écrits publics*, τὰ γράμματα, ων; τὰ ὑπομνήματα, ων.

ACTÉON, h., ὁ Ἀκταίων, ωνος.

ACTEUR, sm. 1° *Celui qui joue sur un théâtre*, ὁ ὑποκρίτης, ου. D'acteur, ὑποκριτικός, ή, όν. || 2° *Celui qui prend part à une action*, ὁ κοινωνός, οῦ.

ACTIF, IVE, adj. 1° *Qui agit, diligent*, ἐνεργός, όν, δραστήριος, ον; δραστικός, ή, όν; πρακτικός, ή, όν. || 2° *En grammaire*, ἐνεργητικός, ή, όν. || Sm., *voix active*, τὸ ἐνεργητικόν, οῦ. A l'actif, ἐνεργητικῶς.

ACTION, sf. 1° *Opération d'un agent quelconque*, ἡ ἐνέργεια, ας; ἡ δύναμις, εως; ἡ πρᾶξις, εως. L'action des bras et des jambes, ἡ χειρῶν καὶ σκελῶν πρᾶξις. L'action de penser, de courir, ἡ διανόησις, εως; ὁ δρόμος, ου. || 2° *Tout ce qu'on fait*, ἡ πρᾶξις, εως; τὸ πρᾶγμα, ατος; τὸ ἔργον, ου. Une grande, une belle action, ἔργον μέγα, καλόν. Accomplir une action, ἔργον ἐργάζομαι ou πράττω. || 3° *Combat*, τὸ ἔργον, ου. Durant l'action, ἐν τῷ ἔργῳ. Entrer en action, ἔργου ἔχομαι (moy.). || 4° *Véhémence, chaleur*, ἡ σφοδρότης ou δεινότης, ητος. || 5° *Mouvement, débit oratoire*, ἡ ὑπόκρισις, εως. || 6° *Sujet d'un poème*, ἡ ὑπόθεσις, εως; ὁ μῦθος, ου. || 7° *Poursuite en justice*, τὸ ἔγκλημα, ατος; ἡ κατ,γορία, ας. Action privée, ἡ ἰδία (ας) δίκη, ης, ou simpl' ἡ δίκη, ης. Action publique, ἡ δημοσία (ας) δίκη, ης. Action civile, ἡ δίκη, ης. Action criminelle, ἡ γραφή, ῆς. Intenter une action contre qqn pour une chose, δίκην ou γραφήν τινί τινος εἰσ-φέρω. || Actions de grâces, τὰ χαριστήρια, ων. Rendre des actions de grâces pour qq. chose, χαριστήριά τινος ἄγω ou ἀποτελέω-ῶ.

ACTIONNER, va., *intenter une action contre qqn.* Voy. ACTION, 7°.

ACTIUM, *ville*, τὸ Ἄκτιον, ου.

ACTIVEMENT, adv. 1° *Avec activité*, ἐνεργῶς, πρακτικῶς. Voy. ACTIVITÉ, 2°. || 2° *Dans un sens actif*, ἐνεργητικῶς.

ACTIVITÉ, sf. 1° *Puissance d'agir*, ἡ ἐνέργεια, ας; ἡ δύναμις, εως. Avoir de l'activité, ἐν-εργέω-ῶ, f. ήσω. Qui est en activité (en fonction), ἐνεργός, όν. || 2° *Diligence, promptitude*, ἡ ἐνέργεια, ας; ἡ σπουδή, ῆς. Avec activité, σπουδαίως. S'occuper d'une chose avec activité, περί τι σπουδάζω, f. άσω.

ACTUEL, ELLE, adj., *présent*, παρών, οῦσα, όν.

ACTUELLEMENT, adv., ἐν τῷ παρόντι.

ACUITÉ, sf., ἡ ὀξύτης, ητος.

ADAGE, sm., ἡ παροιμία, ας.

ADAPTÉ, ÉE, p.p. Voy. ADAPTER. || Bien adapté, εὐάρμοστος, ον.

ADAPTER, va., ἐφ-αρμόττω, f. όσω, *acc.*; à, *dat.* || S'ADAPTER, vr., ἐφ-αρμόττω, f. όσω; à, *dat.*

ADDITION, sf. 1° *Ce qu'on ajoute*, ἡ προσθήκη, ης. || 2° *Règle d'arithmétique*, ἡ πρόσθεσις, εως.

ADDITIONNER, va., προσ-τίθημι, *acc.*

ADEPTE, sm. et sf., ὁ μύστης, ου; *fém.* ἡ μύστις, ιδος.

ADHÉRENCE, sf., ἡ πρόσφυσις, εως.

ADHÉRENT, ENTE, adj., προσφυής, ές, *dat.* || Sm., ὁ ἑταῖρος, ου.

ADHÉRER, vn. 1° *Etre attaché à*, προσφύομαι (moy.), *dat.* || 2° *Acquiescer à*, συγχωρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

ADHÉSION, sf. 1° *Union, jonction*, ἡ πρόσφυσις, εως. || 2° *Consentement*, ἡ συγχώρησις, εως.

ADIEU, loc. adv., (porte-toi bien), χαῖρε, ἔρρωσο, ὑγίαινε; (portez-vous bien), χαίρετε, ἔρρωσθε, ὑγιαίνετε. Dire adieu à qqn, χαίρειν τινὶ λέγω. Dire adieu à qq. chose (y renoncer), χαίρειν τινὶ λέγω, χαίρειν τι κελεύω. || Sm., τὸ χαίρειν. Dire *ou* faire à qqn le dernier adieu, τὸ ὕστατον χαίρειν τινὶ λέγω.

ADJACENT, ENTE, adj., προσκείμενος, η, ον; ὅμορος, ον, *dat.* Etre adjacent, πρόσκειμαι, *dat.*

ADJECTIF, IVE, adj., ἐπιθετικός, ή, όν. || Sm., τὸ ἐπίθετον, ου.

ADJECTIVEMENT, adv., ἐπιθέτως.

ADJOINDRE, va., συνεργὸν προσ-τίθημι, *acc.*; pour une chose, τινός. Je vous les adjoindrai, αὐτοὺς ὑμῖν συνεργοὺς προσ-θήσω. ‖ S'ADJOINDRE qqn, vr., ἑαυτῷ, ᾗ τινα συνεργὸν προσ-λαμβάνειν.

ADJOINT, OINTE, p.p. et adj., συνεργός, όν. Etre adjoint à qqn pour qq. chose, συνεργός εἰμί τινί τινος. ‖ Sm., ὁ συνεργός, οῦ.

ADJONCTION, sf., ἡ πρόσθεσις, εως.

ADJUDANT, sm., ὁ ὑπηρέτης, ου.

ADJUGER, va. 1° *Attribuer en justice*, ἐπι-κρίνω; ἐπι-δικάζω, f. άσω, *acc.* Se faire adjuger une chose, ἐπι-δικάζομαι (moy.) τι. ‖ 2° *Attribuer, décerner*, ἀνα-τίθημι, *acc.*

ADJURER, va. 1° *Commander au nom de Dieu*, ἐξ-ορκίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ 2° *Supplier*, ἱκετεύω, f. εύσω, *acc.*

ADMÈTE, *h.*, ὁ Ἄδμητος, ου.

ADMETTRE, va. 1° *Recevoir, laisser entrer*, προσ-δέχομαι, εἰσ-δέχομαι, προσ-ίεμαι (moy.), *acc.*; προσ-άγω, εἰσ-άγω, *acc.* Admettre qqn dans une société, εἰς ὁμιλίαν τινὰ ἀναδέχομαι, προσ-ίεμαι ou εἰσ-γράφω. Admettre qqn au sénat, προσ-γράφω τινὰ τῇ βουλῇ. Admettre qqn au nombre des conseillers, εἰς τοὺς βουλευτὰς ou ἐν τοῖς βουλευταῖς τινα ἐγκρίνω. ‖ 2° *Accepter, approuver*, ἀπο-δέχομαι, προσ-ίεμαι, ἐπ-αινέω-ῶ, *acc.* ‖ 3° *Reconnaître, penser*, ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω; νομίζω, f. ιῶ, *acc.* Tous admettent qu'il y a un Dieu, πάντες νομίζουσι θεὸν εἶναι. ‖ 4° *Comporter, souffrir*, ἐν-δέχομαι, *acc.*

ADMINISTRATEUR, sm., ὁ ἐπιμελητής, οῦ.

ADMINISTRATIF, IVE, adj., ἐπιμελητικός, ή, όν.

ADMINISTRATION, sf. 1° *Action d'administrer, de diriger*, ἡ διοίκησις, εως; ἡ ἐπιμέλεια, ας. Administration de la maison, ἡ τοῦ οἴκου διοίκησις; ἡ οἰκονομία, ας. Administration de l'Etat, des affaires publiques, ἡ τῆς πόλεως διοίκησις; ἡ πολιτεία, ας. ‖ 2° *Corps d'administrateurs*, αἱ ἀρχαί, ῶν.

ADMINISTRÉ, ÉE, p.p., ἀρχόμενος, η, ον. Les administrés, οἱ ἀρχόμενοι, ων.

ADMINISTRER, va. 1° *Régir*, δι-οικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ἐπι-μέλομαι, *gén.* Administrer une maison, l'Etat *ou* les affaires publiques, οἰκίαν, τὴν πόλιν ou τὰ τῆς πόλεως δι-οικῶ. ‖ 2° *Fournir* (*une preuve, des témoins*), παρ-έχομαι (moy.), *acc.*

ADMIRABLE, adj., θαυμαστός, ή, όν; θαυμάσιος, α, ον. Femme d'une beauté admirable (admirable sous le rapport de la beauté), τὸ κάλλος θαυμασία γυνή, *gén.* γυναικός.

ADMIRABLEMENT, adv., θαυμαστῶς, θαυμασίως.

ADMIRATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ θαυμαστής, οῦ; de, *gén.*; *fém.* ἡ θαυμάζουσα, ης; de, *acc.*

ADMIRATIF, IVE, adj., θαυμαστικός, ή, όν.

ADMIRATION, sf., τὸ θαῦμα, ατος. Exciter l'admiration de qqn, θαῦμά τινι παρ-έχω. Etre saisi d'admiration pour qq. chose, ἐν θαύματί τινος γίγνομαι ou εἰμί.

ADMIRER, va., θαυμάζω, ἄγαμαι, *acc.* Admirer la vertu de qqn, θαυμάζω τὴν ἀρετὴν τινος, (*se tourne souvent par* admirer qqn pour sa vertu), θαυμάζω τινὰ τῆς ἀρετῆς, ἐπὶ τῇ ἀρετῇ ou διὰ τὴν ἀρετήν. J'admire les sophistes de dire (j'admire des sophistes qu'ils disent), θαυμάζω τῶν σοφιστῶν ὅτι φασί. J'admire comment ils se sont laissé persuader, θαυμάζω ὡς ou ὅπως ἐπείσθησαν. ‖ S'ADMIRER, vr., μέγα φρονέω-ῶ, f. ήσω.

ADMISSIBLE, adj. 1° *Qui peut être admis*, ἀποδέξασθαι ἄξιος, α, ον. ‖ 2° *Valable*, ἱκανός, ή, όν.

ADMISSION, sf., ἡ ὑποδοχή, ῆς; (dans un corps), ἡ ἔγκρισις, εως; (au nombre des citoyens), ἡ ἐγγραφή, ῆς.

ADMONESTATION, sf., ἡ νουθέτησις, εως.

ADMONESTER, va., νουθετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ADMONITION, sf., ἡ παραίνεσις, εως.

ADOLESCENCE, sf., ἡ νεότης, ητος; ἡ ἡλικία, ας; ἡ, ἡβή, ης. Entrer dans l'adolescence, ἡβάσκω. Etre dans l'adolescence, ἡβάω-ῶ.

ADOLESCENT, ENTE, sm. et sf., ὁ et ἡ ἔρτηξος. ου.

ADONIS, *h.*, ὁ Ἄδωνις, ιδος, (acc. ιν).

ADONISER, va., καλλωπίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ S'ADONISER, vr., καλλωπίζομαι, f. ιοῦμαι.

ADONNÉ, ÉE, p.p., σπουδάζων, ουσα, ον, et autres participes des verbes qui signifient S'ADONNER. ‖ *On dit avec un composé de* φίλος, ami : Adonné au vin, φιλοινος, ον; adonné à l'étude, φιλομαθής, ές; adonné au travail, φιλόπονος, ον, etc.

ADONNER (S'), vr., σπουδάζω, f. άσω; à une chose, περί τι ou περί τινος; θεραπεύω, f. εύσω, *acc.* S'adonner à la philosophie, à l'éloquence, περὶ τὴν φιλοσοφίαν, περὶ τοὺς λόγους δια-τρίβω. S'adonner à la boisson, τῷ πότῳ προσ-έχω.

ADOPTÉ, ÉE, p.p. Voy. ADOPTER. ‖ *Choisi pour enfant*, ποιητός ou εἰσποιητός, ή, όν; θετός, ή, όν.

ADOPTER, va. 1° *Choisir qqn pour enfant*, τινὰ παῖδα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; pour fils, pour fille, υἱόν, θυγατέρα. Etre adopté par qqn, εἰσ-ποιοῦμαι (pass.) πρός τινα. Faire adopter un enfant par qqn, παῖδά τινι εἰσ-ποιέω-ῶ, f. ήσω. ‖ 2° *Admettre, agréer*. Voy. ADMETTRE 2°. ‖ 3° *Choisir de préférence*, προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.*

ADOPTIF, IVE, adj. 1° *Qui est adopté*. Voy. ADOPTÉ. ‖ 2° *Qui a adopté*, ποιητός, ή, όν.

ADOPTION, sf. 1° *Action d'adopter un enfant*, ἡ εἰσποίησις, εως. ‖ 2° *Choix, préférence*, ἡ προαίρεσις, εως.

ADORABLE, adj. 1° *Digne d'adoration*, πάσης λατρείας ἄξιος, α, ον. ‖ 2° *Très aimable*, ἐραστός, ή, όν.

ADORATEUR, TRICE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui adore*, ὁ λατρεύων, οντος; *fém.* ἡ λατρεύουσα, ης; de, *dat.* ‖ 2° *Celui, celle qui aime passionnément*, ὁ ἐρῶν, ῶντος; *fém.* ἡ ἐρῶσα, ης, *gén.*

ADORATION, sf. 1° *Action d'adorer, culte*, ἡ λατρεία, ας. ‖ 2° *Attachement extrême*, ὁ ἔρως, ωτος.

ADORER, va. 1° *Se prosterner devant*, προσ-κυνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ‖ 2° *Honorer d'un culte religieux*, λατρεύω, f. εύσω, *dat.* ‖

3° *Aimer extrêmement*, ὑπερ-φιλέω-ῶ, f. ήσω; ὑπερ-αγαπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ADOSSÉ, ÉE, p.p., ἀνακεκλιμένος ou ἐπικεκλιμένος, η, ον; ά *ou* contre, *dat.*

ADOSSER, va., ἀνα-κλίνω, ἐπι-κλίνω, *acc.*; contre, *dat.* || S'ADOSSER, vr., les mêmes verbes au passif. S'adosser à un fleuve, ὄπισθεν ποταμοῦ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

ADOUCIR, va. 1° *Rendre plus doux, moins âcre*, γλυκαίνω, ἀπο-γλυκαίνω, f. ανῶ; ἡδύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Rendre moins âpre, polir*, λεαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 3° *Rendre plus supportable, alléger*, κουφίζω, ἐπι-κουφίζω, f. ιῶ; ἐλαφρίζω, f. ιῶ, *acc.* || adoucir les malheurs de ses amis, τὰς τῶν φίλων συμφορὰς ἐπ-εκούφισε. || 4° *Rendre plus traitable (l'humeur, le caractère)*, ἡμερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 5° *Apaiser, calmer*, πραΰνω, κατα-πραΰνω, f. υνῶ, *acc.* || S'ADOUCIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ADOUCISSANT, ANTE, adj., μαλακτικός, ή, όν.

ADOUCISSEMENT, sm., ἡ πράϋνσις, εως; ἡ ἡμέρωσις, εως; ἡ ἄνεσις, εως; ἡ κούφισις, εως.

ADRASTE, *h.*, ὁ Ἄδραστος, ου.

ADRESSE, sf. 1° *Suscription (d'une lettre)*, ἡ ἐπιγραφή, ῆς. || 2° *Dextérité*, ἡ δεξιότης, ητος. Adresse des mains, εὐχειρία, ας. Tour d'adresse, τὸ τέχνημα, ατος; τὸ θαῦμα, ατος. || 3° *Habileté de l'esprit*, ἡ δεξιότης, ητος; ἡ δεινότης, ητος. || 4° *Ruse*, ὁ δόλος, ου.

ADRESSER, va., πέμπω, *acc.*; à, *dat.* ou πρός *et l'acc.* Adresser une lettre à qqn, (y mettre l'adresse), ἐπιστολὴν τινι ου πρός τινα ἐπι-γράφω; (l'envoyer), τινὶ ἐπι-στέλλω. || *Au fig.* Adresser la parole à qqn, τινὰ προσ-αγορεύω. Adresser des prières à qqn, δεήσεις πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Adresser un reproche à qqn, μέμψιν τινὶ ποιοῦμαι. || S'ADRESSER, vr. 1° *Se tourner vers, (au fig.) recourir à qqn*, πρός τινα τρέπομαι (moy. avec sens neutre) ou κατα-φεύγω. || 2° *Concerner*, προσ-ήκω, *dat.*

ADRIATIQUE, *mer*, ὁ Ἀδρίας, ου.

ADRIEN, *h.*, ὁ Ἀδριανός, οῦ.

ADROIT, OITE, adj. 1° *Qui a de l'habileté*, δεξιός, ά, όν; δεινός, ή, όν. Voy. HABILE. || 2° *Fin, rusé*, πανοῦργος, ον.

ADROITEMENT, adv., δεξίως.

ADULATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ κόλαξ, ακος; *fém.* ἡ κολακίς, ίδος. || Adj., κολακικός, ή, όν.

ADULATION, sf., ἡ κολακεία, ας.

ADULER, va., κολακεύω, f. εύσω, *acc.*

ADULTE, adj., ὡραῖος, α, ον. Les adultes, οἱ ἔφηβοι, ων. L'âge adulte, ἡ ἡλικία, ας.

ADULTÈRE. 1° Sm., *violation de la foi conjugale*, ἡ μοιχεία, ας. Commettre un adultère, (en parl. de l'homme), μοιχεύω, f. εύσω; (en parl. de la femme), μοιχεύομαι (pass.). || 2° Sm. et sf., *celui, celle qui commet un adultère*, ὁ μοιχός, οῦ; *fém.* ἡ μοιχάς, άδος. || 3° Adj., *qui a rapport à l'adultère*, μοιχικός, ή, όν.

ADULTÉRIN, INE, adj., μοιχίδιος, α, ον.

ADVENIR, vn., συμ-βαίνω.

ADVERBE, sm., τὸ ἐπίρρημα, ατος.

ADVERBIAL, ALE, adj., ἐπιρρηματικός, ή, όν.

ADVERBIALEMENT, adv., ἐπιρρηματικῶς.

ADVERSAIRE, sm., ὁ ἐναντίος, ου; (à la lutte), ὁ ἀνταγωνιστής, οῦ; ὁ ἀντίπαλος, ου; (en justice), ὁ ἀντίδικος, ου; (en politique), ὁ ἀντιπολιτευόμενος, ου.

ADVERSE, adj., ἐναντίος, α, ον. La partie adverse, ὁ ἀντίδικος, ου.

ADVERSITÉ, sf., ἡ δυστυχία ou ἀτυχία, ας. Etre dans l'adversité, δυστυχέω-ῶ, f. ήσω; ἀτυχέω-ῶ, f. ήσω.

ÆGOS-POTAMOS, *fl.*, οἱ Αἰγὸς ποταμοί, ῶν.

AÉRÉ, ÉE, p.p. et adj., εὔπνους, ου.

AÉRER, va., ἀνα-ψύχω, δια-ψύχω, f. ψύξω *acc.*

AÉRIEN, ENNE, adj., ἀέριος, ος et α, ον.

AÉROLITHE, sm., ὁ ἐξ οὐρανοῦ λίθος, ου.

AFFABILITÉ, sf., ἡ εὐπροσηγορία, ας; ἡ φιλοφροσύνη, ης.

AFFABLE, adj., εὐπροσήγορος, ον; φιλόφρων, ον; pour qqn, τινί.

AFFABLEMENT, adv., εὐπροσηγόρως, φιλοφρόνως.

AFFABULATION, sf., τὸ ἐπιμύθιον, ου.

AFFADIR, va., *rendre fade*, ἀνήδυντον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || *Au fig.* Affadir le cœur de qqn., ἀηδίαν τινὶ παρέχω.

AFFADISSEMENT, sm., ἡ ἀηδία, ας.

AFFAIBLIR, va. 1° *Priver de ses forces*, ἀσθενόω-ῶ, f. ώσω; παρα-λύω, f. σω, *acc.* Etant affaibli par ses blessures, τοῖς τραύμασι παρα-λυόμενος. Etre affaibli, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Amoindrir, diminuer*, ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω; μειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Il avait l'esprit affaibli, τὴν διάνοιαν ἐμεμείωτο. || 3° *Obscurcir, émousser*, ἀμαυρόω-ῶ, f. ώσω; ἀμβλύνω, f. υνῶ, *acc.* || 4° *Enerver, amollir*, ἐκ-λύω, f. λύσω; θρύπτω, κατα-θρύπτω, *acc.* || S'AFFAIBLIR, vr., les mêmes verbes au passif.

AFFAIBLISSANT, ANTE, adj., θρυπτικός, ή, όν.

AFFAIBLISSEMENT, sm., ἡ ἔκλυσις, εως; ἡ ἐλάττωσις, εως; ἡ ἀμαύρωσις, εως; ἡ θρύψις, εως.

AFFAIRE, sf. 1° *Chose dont on s'occupe ou qui intéresse*, τὸ πρᾶγμα, ατος; τὸ ἔργον, ου. Les affaires de chaque jour, τὰ καθ' ἡμέραν ἔργα. C'est l'affaire d'un juge, κρίτου ἔργον ἐστί ou κρίτου ἐστί. C'est mon affaire, ton affaire de, ἐμόν, σόν ἐστι, *inf.* || Affaires particulières, domestiques, τὰ ἴδια, ων; τὰ οἰκεῖα, ων. Nos affaires, τὰ ἡμέτερα, ων. Vos affaires vont bien, vont mal, τὰ ὑμέτερα καλῶς ἔχει, κακῶς ἔχει. Se mêler des affaires des autres, τῶν ἀλλοτρίων ἅπτομαι, f. ἅψομαι. Que chacun s'occupe de ses affaires, τὰ ἑαυτοῦ πᾶς πραττέτω. || Affaires publiques, affaires de l'Etat, τὰ πράγματα, ων; τὰ τῆς πόλεως. Entrer aux affaires, τῶν πραγμάτων ἀντι-λαμβάνομαι (moy.). Gérer les affaires politiques, τὰ πολιτικὰ πράγματα πράττω. Ceux qui sont aux affaires, οἱ τὰ πράγματα ἔχοντες. || 2° *Transaction, commerce*, τὸ πρᾶγμα, ατος; ἡ πραγματεία, ας; τὸ συμβόλαιον, ου. Faire des affaires, πραγματεύομαι, f. εύσομαι. Faire ses affaires (s'enrichir), χρηματίζομαι, f. ιοῦμαι. || 3° *Embarras, difficulté*, τὸ πρᾶγμα, ατος.

C'est une affaire, πρᾶγμά ἐστι. Ce n'est pas une affaire, οὐδὲν πρᾶγμα. Susciter des affaires à qqn, πράγματά τινι παρ-έχω. || 4° *Procès*, ἡ δίκη, ης. Voy. PROCÈS. || 5° *Combat*, τὸ ἔργον, ου. || 6° *Besoin*. Voy. ce mot. || 7° *Chose qui arrive, événement*, τὸ πρᾶγμα, ατος; τὸ πραττόμενον, ου; τὸ πραχθέν, έντος. Les affaires présentes, τὰ παρόντα, ων. Raconter toute l'affaire, ἅπαν τὸ πρᾶγμα λέγω.

AFFAIRÉ, ÉE, adj., ἄσχολος, ον. Etre affairé, πολλὴν ἀσχολίαν ἔχω.

AFFAISSEMENT, sm. 1° *Etat de ce qui est affaissé*, ἡ συνίζησις, εως. || 2° *Affaiblissement*, ἡ ἔκλυσις, εως.

AFFAISSER, va., πιέζω, f. πιέσω; καταβαρύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'AFFAISSER, vr., καθίζομαι. || *Au fig.* S'affaisser sous le poids d'une chose, βαρύνομαί (pass.) τινι.

AFFAMÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Pressé par la faim*, λιμαγχικός, ἡ, όν; ἔκλιμος, ον. || 2° *Avide de*, πεινῶν, ῶσα, ῶν, *gén.* Etre affamé de richesses, χρημάτων πεινάω-ῶ.

AFFAMER, va., λιμαγχέω-ῶ, f. ήσω; λιμῶ πιέζω, f. έσω; *acc.* Affamer une ville, πόλιν σιταγωγίας ἀπο-κλείω.

AFFECTATION, sf. 1° *Recherche, soin excessif*, ἡ περιεργία, ας. Avec affectation, περιέργως. || 2° *Imitation, faux-semblant*, ἡ προσποίησις, εως; ἡ ὑπόκρισις, εως. Avec affectation, προσποιήτως.

AFFECTÉ, ÉE, p.p. Voy. AFFECTER. || Adj. 1° *Où il y a de l'affectation*, περίεργος, ον. || 2° *Feint, simulé*, (en parl. des choses), προσποίητος, ον; πλαστός, ἡ, όν; (des choses et des personnes), ψευδής, ές; ὑποκριτικός, ἡ, όν.

AFFECTER, va. 1° *Rechercher avec ambition*, ἀντι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* || 2° *Rechercher avec trop de soin*, περι-εργάζομαι, *acc.*; ζηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Faire ostentation de, feindre*, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 4° *Attribuer, assigner*, ἀπονέμω; ἀπο-τάττω f. τάξω, *acc.*; à *ou* pour une chose, εἴς τι. || 5° *Endommager, rendre malade*, βλάπτω, *acc.* || 6° *Emouvoir, affliger*, κινέω-ῶ, δια-κινέω-ῶ, f. ήσω; λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'AFFECTER, vr., *et* ÊTRE AFFECTÉ, *s'affliger*, λυπέομαι-οῦμαι, f. λυπήσομαι (aor. ἐλυπήθην); de, *dat. avec ou sans* ἐπί.

AFFECTION, sf. 1° *Sentiment d'amitié, d'amour, etc.* ἡ φιλία, ας; ὁ ἔρως, ωτος; ἡ εὔνοια, ας. Avoir de l'affection pour qqn, εὐνοιάν τινι ἔχω. Avoir de l'affection pour une chose, περί τι ou περί τινος σπουδάζω, f. άσω. || 2° *Mouvement de l'âme*, τὸ πάθος, ους; ἡ ὁρμή, ῆς. || 3° *Maladie*, τὸ πάθος, ους; τὸ πάθημα, ατος.

AFFECTIONNÉ, ÉE, adj. 1° *Aimé*, προσφιλής, ές, *dat.* || 2° *Dévoué, attaché*, φιλόφρων, ον; εὔνους, ουν (εὐνούστερος, τατος), *dat.*

AFFECTIONNER, va., φιλέω-ῶ, f. ήσω; ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω; στέργω, f. στέρξω, *acc.* || S'AFFECTIONNER à une chose, vr., περί τινος σπουδάζω, f. άσω.

AFFECTUEUSEMENT, adv., φιλικῶς.

AFFECTUEUX, EUSE, adj., φιλικός, ἡ, όν.

AFFERMÉ, ÉE, p.p., *donné ou pris à ferme*, μισθωτός, ἡ, όν.

AFFERMER, va. 1° *Donner à ferme*, μι, σθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Prendre à ferme*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

AFFERMIR, va., (au pr. et au fig.), βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'AFFERMIR, vr., βεβαιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; βέβαιος, ος et α, ον γίγνομαι.

AFFERMISSEMENT, sm., ἡ βεβαίωσις, εως.

AFFÉTÉ, ÉE, adj. Voy. AFFECTÉ.

AFFÉTERIE, sf. Voy. AFFECTATION.

AFFICHE, sf., τὸ πρόγραμμα, ατος; ἡ προγραφή, ῆς.

AFFICHER, va. 1° *Faire connaître par une affiche*, προ-γράφω, προ-τίθημι, *acc.* || 2° *Faire parade de*, ἐπι-δείκνυμαι (moy.), *acc.*

AFFIDÉ, ÉE, adj., πιστός, ἡ, όν. || Sm., ὁ πιστός, οῦ.

AFFILER, va., ἀκονάω-ῶ, f. ήσω; θήγω, f. θήξω, *acc.*

AFFILIATION, sf., ἡ κοινωνία, ας.

AFFILIÉ, ÉE, sm. et sf., ὁ, ἡ κοινωνός, οῦ.

AFFILIER, va., προσ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* || S'AFFILIER, vr. 1° *S'associer qqn*, τινὰ ἑαυτῷ, ἢ προσ-αιρεῖσθαι. || 2° *S'associer à*, προσ-γίγνομαι, *dat.*

AFFINAGE, sm., ἡ ἄφεψις, εως.

AFFINÉ, ÉE, p.p., ἄπεφθος, ον.

AFFINER, va., ἀφ-έψω, *acc.*

AFFINITÉ, sf. 1° *Parenté par mariage*, ἡ κηδεία, ας; τὸ κήδευμα, ατος. || 2° *Rapport commun, ressemblance*, ἡ κοινωνία, ας; ἡ ὁμοιότης, ητος; avec, *dat.* Avoir de l'affinité avec, κοινωνέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

AFFIRMATIF, IVE, adj., καταφατικός, ἡ, όν. || Sf., ἡ κατάφασις, εως. Etre pour l'affirmative. Voy. AFFIRMER.

AFFIRMATION, sf., ἡ κατάφασις, εως.

AFFIRMATIVEMENT, adv., καταφατικῶς.

AFFIRMER, va. 1° *Assurer qu'une chose est vraie*, βεβαιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* Affirmer que, ἰσχυρίζομαι ὅτι, ὡς, *indic.* ou *opt.*; ou *prop. infinitive.* || 2° *Dire oui*, φημί, κατά-φημι.

AFFLICTION, sf., ἡ ἀνία, ας; ἡ λύπη, ης; ἡ δυσθυμία, ας. Etre dans l'affliction, ἐν ἀνίᾳ ou λύπῃ εἶναι.

AFFLIGÉ, ÉE, p.p. Voy. AFFLIGER. || Adj., *triste*, ἀνιᾶρός, ά, όν; ἄθῡμος, ον; δύσθῡμος, ον. Très affligé, περίλυπος, ον. Etre affligé. Comme s'AFFLIGER.

AFFLIGEANT, ANTE, adj., ἀνιᾶρός, ά, όν; λυπηρός, ά, όν.

AFFLIGER, va. 1° *Causer de l'affliction à*, ἀνιάω-ῶ, f. άσω; λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Désoler, ruiner*, δια-φθείρω; κακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'AFFLIGER, vr., *et* ÊTRE AFFLIGÉ, ἀλγέω-ῶ, f. ήσω; λυπέομαι-οῦμαι (pass. avec fut. moy. λυπήσομαι); ἄχθομαι; de, *dat. avec ou sans* ἐπί. Je suis affligé que *ou* de voir que, ἄχθομαι ὅτι, *indic.* rar¹. *opt.* Je suis affligé d'avoir entendu dire, ἄχθομαι ἀκούσας. Il n'était pas affligé qu'ils fissent la guerre, οὐκ ἤχθετο αὐτῶν πολεμούντων.

AFFLUENCE, sf. 1° *Ecoulement abondant*, ἡ ἐπιρροή, ῆς. || 2° *Grande abondance*, ἡ εὐπορία, ας; ἡ ἀφθονία, ας; ἡ δαψίλεια, ας.

‖ 3° *Grand concours de monde*, τὸ τῶν ἐπιῤῥεόντων πλῆθος, ους.

AFFLUENT, ENTE, adj., σύῤῥους, ουν.

AFFLUER, vn., (au pr. et au lig.), ἐπι-ῤῥέω, συ-ῤῥέω; dans *ou* vers, εἰς *et l'acc.*; auprès de qqn, πρός τινα.

AFFOLÉ, ÉE, p.p. Voy. AFFOLER. ‖ Adj., μανικός, ή, όν; ἐπιμανής, ές.

AFFOLER, va., ἐκ-μαίνω, *acc.* ‖ **S'AFFOLER** de, vr., ἐπι-μαίνομαι, *dat.*

AFFRANCHI, IE, p.p. Voy. AFFRANCHIR. ‖ Sm. et sf., ὁ, ἡ ἀπελεύθερος, ου.

AFFRANCHIR, va. 1° *Rendre libre (un esclave)*, ἐλευθερόω-ῶ, ἀπ-ελευθερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ 2° *Tirer de la servitude*, ἐλευθερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ 3° *Délivrer, débarrasser*, ἀπ-αλλάττω; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* ‖ 4° *Décharger, exempter*, ἀπο-λύω, ἀφ-ίημι, *acc.*; de, *gén.* ‖ **S'AFFRANCHIR**, vr., les mêmes verbes au passif.

AFFRANCHISSEMENT, sm. 1° *Mise en liberté*, ἡ ἐλευθέρωσις ou ἀπελευθέρωσις, εως. ‖ 2° *Conquête de la liberté*, ἡ ἐλευθέρωσις, εως. L'affranchissement du joug des Mèdes, ἡ ἐλευθέρωσις ἀπὸ τῶν Μήδων. ‖ 3° *Délivrance, déharras*, ἡ ἀπόλυσις, εως; ἡ ἀπαλλαγή, ῆς. ‖ 4° *Décharge, exemption*, ἡ ἀτέλεια, ας.

AFFRÈTEMENT, sm., ἡ μίσθωσις, εως.

AFFRÉTER, va., μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

AFFREUSEMENT, adv., δεινῶς.

AFFREUX, EUSE, adj. 1° *Effrayant, terrible*, δεινός, ή, όν. Affreux à voir, à entendre, δεινὸς ἰδεῖν, ἀκοῦσαι. ‖ 2° *Très laid*, αἴσχιστος, η, ον. ‖ 3° *Très méchant*, κάκιστος, η, ον.

AFFRIANDER, va. 1° *Rendre friand*, λίχνον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ‖ 2° *Allécher*, ἐκλεάζω, f. άσω, *acc.*

AFFRONT, sm. 1° *Outrage*, τὸ ὄνειδος, ους; ἡ ὕβρις, εως. Faire un affront à qqn, τινὰ ou εἴς τινα ὑβρίζω, f. ιῶ. Recevoir un affront, ὑβρίζομαι, f. ισθήσομαι. ‖ 2° *Déshonneur, honte*, ἡ ἀτιμία, ας; ἡ αἰσχύνη, ης. Faire affront à, κατ-αισχύνω, f. υνῶ, *acc.*

AFFRONTER, va. 1° *Se mettre avec intrépidité en face de*, δμόσε χωρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* ‖ *Au fig.* Affronter les dangers, κινδύνους ὑπο-μένω. ‖ 2° *Tromper*, ἀπατάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

AFFUBLEMENT, sm. Voy. ACCOUTREMENT.

AFFUBLER, va. Voy. ACCOUTRER.

AFFÛT, sm., *endroit où l'on attend le gibier*, ἡ ἐνέδρα, ας. Etre à l'affût de, ἐν-εδρεύω, f. εύσω, *acc.*; (au fig.), ἐφ-εδρεύω, f. εύσω, *acc.*

AFFÛTAGE, sm., ἡ ἀκόνησις, εως.

AFFÛTER, va., *aiguiser*, ἀκονάω-ῶ, f. ήσω; θήγω, f. θήξω, *acc.*

AFIN DE ou QUE, loc. conj., ἵνα, ὡς, ὅπως, *ordinairement avec* le subjonctif, *quand le verbe principal est à* un temps principal (présent, parfait, futur), *et avec* l'optatif, *quand le verbe principal est à* un temps secondaire (imparfait, aoriste, plus-que-parfait). Je lis, j'ai lu, je lirai afin de m'instruire, ἀνα-γιγνώσκω, ἀνέγνωκα, ἀναγνώσομαι, ἵνα μανθάνω. Je lisais, je lus, j'avais lu afin de m'instruire, ἀνεγίνωσκον, ἀνέγνων, ἀνεγνώκειν, ἵνα μανθάνοιμι. Afin que *ou* de ne pas, ἵνα μή, ὡς μή, ὅπως μή, *ou simplement* μή, *avec les mêmes modes.*

AFRICAIN, AINE, adj., Λιβυκός, ή, όν. ‖ Sm. et sf., ὁ Λίβυς, υος; *fém.* ἡ Λίβυσσα, ης.

AFRIQUE, *pays*, ἡ Λιβύη, ης.

AGAÇANT, ANTE, adj. 1° *Qui irrite*, ἐρεθιστικός, ή, όν. ‖ 2° *Qui attire*, ἐπαγωγός, όν.

AGACEMENT, sm., ὁ ἐρεθισμός, οῦ. ‖ Agacement des dents, ἡ αἰμωδία, ας.

AGACER, va. 1° *Irriter*, ἐρεθίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ Avoir les dents agacées, αἰμωδιάω-ῶ, f. άσω. ‖ 2° *Provoquer, exciter*, ἐρεθίζω, f. ιῶ; ἐγείρω, *acc.* ‖ 3° *Attirer, séduire*, ἐφ-έλκω; κηλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

AGACERIE, sf., τὸ δέλεαρ, ατος; τὸ ἐπαγωγόν, οῦ.

AGAMEMNON, *h.*, ὁ Ἀγαμέμνων, ονος. D'Agamemnon, Ἀγαμεμνόνειος, α, ον.

AGAPE, sf., ἡ ἀγάπη, ης.

AGARIC, sm., τὸ ἀγαρικόν, οῦ.

AGATE, sf., ὁ ἀχάτης, ου.

AGATHOCLE, *h.*, ὁ Ἀγαθοκλῆς, έους.

ÂGE, sm. 1° *Durée ordinaire de la vie*, ὁ αἰών, ῶνος; ὁ βίος, ου. ‖ 2° *Degré de la vie humaine*, ἡ ἡλικία, ας. Le bas âge, ἡ πρώτη (ης) ἡλικία, ας; ἡ νηπιότης, ητος. Le jeune âge, ἡ νεότης, ητος; ἡ ὥρα, ας. L'âge viril, la force de l'âge, ἡ ἡλικία, ας; ἡ ἀκμή, ῆς. Qui est dans la force, dans la vigueur de l'âge, ἀκμαῖος, α, ον. Age avancé, τὸ γῆρας, ως. Qui est avancé en âge, πόρρω τῆς ἡλικίας ὤν, όντος. Voy. ENFANCE, JEUNESSE, VIEILLESSE. Etre d'âge à, ἐν ἡλικίᾳ εἰμί, *inf.* ‖ 3° *Temps qu'il y a qu'on est en vie*, ἡ ἡλικία, ας. Qui est du même âge, ὁ, ἡ ἥλιξ, ικος; ὁ ἡλικιώτης, ου; *fém.* ἡ ἡλικιῶτις, ιδος. Etre du même âge que quelqu'un, ἡλικιώτης, *fém.* ἡλικιῶτις εἰμί τινι. De quel âge? πηλίκος, η, ον; De cet âge, d'un tel âge, τηλικόσδε, τηλικήδε, τηλικόνδε; τηλικοῦτος, τηλικαύτη, τηλικοῦτον. Un homme de mon âge, ἀνὴρ ἡλίκος ἐγώ. A l'âge de. Voy. AGÉ DE. ‖ 4° *Age requis; temps opportun*, ἡ ἡλικία, ας; ἡ ὥρα, ας. L'âge de porter les armes, ἡ στρατεύσιμος (ου) ἡλικία, ας Ceux qui sont en âge de porter les armes, οἱ ἐν ἡλικίᾳ. Qui est en âge de se marier, γάμου ὥραν ἔχων, ουσα. Avant l'âge, ἄωρος, ον. ‖ 5° *Progrès de la vie; vieillesse*, ἡ ἡλικία, ας. Avec l'âge, προϊούσης τῆς ἡλικίας. Radoter à cause de l'âge, ὑπὸ τῆς ἡλικίας ληρέω-ῶ, f. ήσω. ‖ 6° *Epoque, temps, génération*. ὁ αἰών, ῶνος; ἡ γενεά, ᾶς; ἡ ἡλικία, ας. D'âge en âge, εἰς αἰῶνα. L'âge d'or, ἡ χρυσῆ (ῆς) γενεά, ᾶς. Notre âge, ἡ νῦν ἡλικία. Les hommes de notre âge, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ων.

ÂGÉ, ÉE, adj. 1° *Qui a un certain âge*, γεγονώς, υῖα, ός, *acc.*; ὤν, οὖσα, όν, *gén.* Etre âgé de vingt ans, εἴκοσιν ἔτη γέγονα; εἴκοσιν ἐτῶν εἰμι. Il mourut âgé de trente ans, de plus de trente ans, ἀπ-έθανε τριάκοντα ἔτη, ὑπὲρ τὰ τριάκοντα ἔτη γεγονώς. Aussi âgé que, τηλικοῦτος, καύτη, κοῦτον ἡλίκος, η, ον. Plus âgé, πρεσβύτερος, α, ον; que, *gén.* Le plus âgé (de deux), πρεσβύτερος, α, ον; (de plus de deux), πρεσβύτατος, η, ον. ‖ 2° *Qui a beaucoup d'âge, vieux*, γηραιός, ά, όν.

)GENCE, sf., ἡ ἐπιτροπία, ας.

AGENCEMENT, sm., ἡ διακόσμησις, εως.

AGENCER, va., διακοσμέω-ῶ, f. ήσω; ; δθετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

AGENDA, sm., τὸ πινάκιον, ου.

AGÉNOR, *h.*, ὁ Ἀγήνωρ, ορος.

AGENOUILLER (S'), vr., ὀκλάζω, f. άσω. S'agenouiller devant qqn, προσ-πίπτω τινί.

AGENT, sm., ὁ ἐπίτροπος, ου.

AGÉSILAS, *h.*, ὁ Ἀγησίλαος, ου.

AGGLOMÉRATION, sf. 1° *Action d'agglomérer*, ἡ ἄθροισις, εως. || 2° *Rassemblement*, τὸ ἄθροισμα, ατος.

AGGLOMÉRÉ, ÉE, p.p., ἀθρόος, α, ον. Voy. AGGLOMÉRER.

AGGLOMÉRER, va., ἀθροίζω, συν-αθροίζω, f. οίσω, *acc.* || S'**AGGLOMÉRER**, vr., les mêmes verbes au passif.

AGGRAVANT, ANTE, adj., αὐξητικός, ή, όν.

AGGRAVATION, sf., ἡ αὔξησις, εως.

AGGRAVER, va., αὐξάνω, αὔξω, *acc.* || S'**AGGRAVER**, vr., les mêmes verbes au passif.

AGILE, ἐλαφρός, ά, όν; εὐκίνητος, ον; εὔζωνος, ον.

AGILEMENT, adv., ἐλαφρῶς.

AGILITÉ, sf., ἡ ἐλαφρότης, ητος.

AGIR, vn. 1° *Faire qq. chose*, δράω-ῶ, πράττω. Capable de parler et d'agir, λέγειν τε καὶ πράττειν δυνατός, ή, όν. C'est maintenant pour toi le moment d'agir, νῦν ἀκμή σοι πράττειν. || 2° *Opérer un effet*, ἐν-εργέω-ῶ, f. ήσω; ποιέω-ῶ, f. ήσω. Agir (avoir de l'influence) sur qqn, εἴς τινα ποιῶ. || 3° *Négocier, s'employer*, πράττω. Il agissait pour ses amis, τοῖς φίλοις ou πρὸς τοὺς φίλους ἔπραττε. || 4° *Se comporter avec qqn*, τινί ou πρός τινα προσ-φέρομαι (pass.). Bien, mal agir avec qqn, καλῶς, κακῶς τιν: χράομαι-ώμαι. || 5° *Intenter un procès*, δικάζομαι, f. άσομαι; contre qqn, τινί ou πρός τινα. || S'**AGIR**, vr. impers., d'où IL S'AGIT. || 1° *Il est question de*, ὁ λόγος ἐστὶ περί, *gén.* || 2° *Il y va de*, ὁ ἀγών ἐστι περί, *gén.* Il s'agit de tes intérêts, πράττεται (pass.) τὰ σά. || 3° *Il faut*, δεῖ. Il s'agit de délibérer, δεῖ βουλεύεσθαι.

AGIS, *h.*, ὁ Ἄγις, ιδος.

AGISSANT, ANTE, adj., πρακτικός, ή, όν; ἐνεργός, όν.

AGITATEUR, sm., ὁ στασιώτης, ου.

AGITATION, sf. 1° *Ébranlement prolongé*, ἡ κίνησις, εως; τὸ κίνημα, ατος. Agitation de la mer, ὁ σάλος, ου. || 2° *Tumulte, trouble*, ὁ θόρυβος, ου; ἡ ταραχή, ῆς. || 3° *Inquiétude*, ἡ ταραχή, ῆς.

AGITER, va. 1° *Remuer, mouvoir*, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Agiter la mer, θάλατταν ταράττω, f. άξω. || *Au fig.* Nous avons agité cette question, τοῦτο ἐκινήσαμεν. || 2° *Troubler*, (au pr. et au fig.), ταράττω, f. άξω; θορυβέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'**AGITER**, vr. 1° *Se remuer*, κινέομαι-οῦμαι, f. κινήσομαι; (en parl. de la mer), κυματόω-ωμαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Se donner du mouvement*, πολυπραγμονέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *S'inquiéter*, ἀδημονέω-ῶ, f. ήσω; ἀγωνιάω-ῶ, f. άσω.

AGNEAU, sm., ὁ, ἡ ἀμνός, οῦ; plus souvent on emploie l'un des cas suivants du radical (ἀρν), *gén.* τοῦ ἀρνός, *dat.* ἀρνί, *acc.* ἄρνα; *plur.* ἄρνες, ἀρνῶν, ἀρνάσι, ἄρνας; *duel* ἄρνε D'agneau, ἄρνειος, α, ον.

AGNUS-CASTUS, sm., ὁ ἄγνος, ου.

AGONIE, sf., ἡ ἀγωνία, ας. Etre à l'agonie Voy. AGONISER.

AGONISANT, ANTE, adj., δυσθανατῶν οὖσα, οὖν.

AGONISER, vn., δυσθανατέω-ῶ, f. ήσω.

AGONOTHÈTE, sm., ὁ ἀγωνοθέτης, ου. Etre agonothète, ἀγωνοθετέω-ῶ, f. ήσω.

AGORA, sf., ἡ ἀγορά, ᾶς.

AGORANOME, sm., ὁ ἀγορανόμος, ου.

AGRAFE, sf., ἡ πόρπη, ης; ἡ περόνη, ης.

AGRAFER, va., περονάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

AGRAIRE, adj. Loi agraire, ὁ κληρουχικὸς νόμος, ου.

AGRANDIR, va. 1° *Accroître*, αὐξάνω et αὔξω, ἐπ-αυξάνω et ἐπ-αύξω, *acc.*; μείζω, ον ou πλείω, ον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Il agrandit sa fortune, τὴν οὐσίαν πλείω ἐποίησε. || 2° *Grandir, rehausser*, μεγαλύνω, f. υνῶ; ἐπ-αίρω, *acc.* || S'**AGRANDIR**, vr., αὐξάνομαι ou ἐπ-αυξάνομαι (pass.), μείζων ou πλείων, ον γίγνομαι; ἐπι-δίδωμι.

AGRANDISSEMENT, sm., ἡ αὔξησις, εως.

AGRÉABLE, adj., ἡδύς, εῖα, ύ (ἡδίων, ἥδιστος); χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος); τερπνός, ή, όν; κεχαρισμένος, η, ον. Discours agréable à entendre, ἡδὺς ἀκοῦσαι λόγος. Etre agréable, ἀρέσκω, *dat.* Faire l'agréable, χαριεντίζομαι, f. ιοῦμαι.

AGRÉABLEMENT, adv., ἡδέως, τερπνῶς.

AGRÉER, va. 1° *Accueillir, approuver*, δέχομαι, ἀπο-δέχομαι, *acc.* || 2° *Permettre*, ἐάω-ῶ, *acc.*; συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; que, *prop. infinitive.* || Vn., *plaire à*, ἀρέσκω, *dat.*

AGRÉGATION, sf. 1° *Admission dans un corps*, ἡ ἔγκρισις, εως. || 2° *Assemblage de parties*, ὁ ἀθροισμός, οῦ.

AGRÉGER, va., ἐγ-κρίνω, *acc.*; à, εἰς *et l'acc.*

AGRÉMENT, sm. 1° *Approbation*, ἡ ὁμολογία, ας; ἡ συνομολογία, ας. Donner son agrément pour une chose, ἀπο-δέχομαί τι. || 2° *Charme, grâce*, ἡ χάρις, ιτος; τὸ τερπνόν, οῦ. Qui manque d'agrément, ἄχαρις, ι, *gén.* ιτος. || 3° *Sujet de contentement*, ἡ ἡδονή, ῆς. Trouver de l'agrément dans une chose, ἡδονὴν ἔν τινι ἔχω.

AGRÈS, sm. pl., τὰ ὅπλα, ων; τὰ σκεύη, ῶν (de τὸ σκεῦος).

AGRESSEUR, sm., ὁ ὑπάρχων, οντος.

AGRESSION, sf., ἡ ἐπιχείρησις, εως; ἡ ἐπιβολή ou προσ-βολή, ῆς; ἡ ἐφορμή, ῆς.

AGRESTE, adj., ἄγροικος, ον.

AGRICOLE, adj., γεωργικός, ή, όν.

AGRICULTEUR, sm., ὁ γεωργός, οῦ.

AGRICULTURE, sf., ἡ γεωργία, ας.

AGRIGENTE, *v.*, ὁ Ἀκράγας, αντος.

AGRIGENTIN, sm., ὁ Ἀκραγαντῖνος, ου.

AGRONOME, sm. 1° *Celui qui est versé dans l'agriculture*, ὁ γεωργικός, οῦ. || 2° *Magistrat qui administre les biens ruraux*, ὁ ἀγρονόμος, ου. Fonctions d'agronome, ἡ ἀγρονομία, ας.

AGRONOMIE, sf., ἡ γεωργική, ῆς.

AGUERRI, IE, p.p. et adj. 1° *Exercé à la*

guerre, τὰ πολεμικὰ ἀσκήσας, ασα, αν. || 2° *Endurci*, γεγυμνασμένος, η, ον.

AGUERRIR, va. 1° *Exercer à la guerre*, πολεμεῖν ἀσκέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Endurcir*, γυμνάζω, f. άσω, *acc.*; à, πρός *avec l'acc.* || S'**AGUERRIR**, vr. 1° *S'exercer à la guerre*, τὰ πολεμικὰ ἀσκέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *S'endurcir*, ἐγ-γυμνάζομαι, f. άσομαι; à, *dat.*

AGUETS, sm. pl., ἡ ἐνέδρα, ας. Etre aux aguets, ἐν-εδρεύω, f. εύσω.

AH! interj., ἄ. Ah! ah!, ἀ ἄ.

AHI! et **AÏE!** interj., αἴ αἴ.

AIDE. 1° Sf., *secours*, *assistance*, ἡ συνεργία, ας; ἡ ἐπικουρία, ας; ἡ βοήθεια, ας; ἡ ὠφέλεια, ας. A l'aide de, σύν, *dat.*; μετά, *gén.* A l'aide de Dieu, σὺν Θεῷ. Sans l'aide de, ἄνευ, *gén.* Venir en aide à qqn, τινὶ συν-εργέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-κουρέω-ῶ, f. ήσω; βοη-θέω-ῶ, f. ήσω. || 2° Sm. et sf., *celui, celle qui aide*, ὁ, ἡ συνεργός, οῦ; ὁ, ἡ ἐπίκουρος, ου.

AIDER, va., συν-εργέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-κουρέω-ῶ, f. ήσω; βοηθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ὠφελέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Aider qqn de ses conseils, σύμβουλός τινι γίγνομαι. Dieu aidant, σὺν Θεῷ. Aider qqn de sa bourse, τοῖς χρήμασί τινι συλ-λαμβάνω. || Vn. 1° *Prêter une assistance momentanée*, συμ-πράττω, συλ-λαμβάνω, *dat.* Aider quelqu'un à, *inf.*, τινὶ συμ-πράττω ὅπως, *futur de l'ind.* || 2° *Contribuer à*, συλ-λαμβάνω εἰς, *acc.*; συν-εργάζομαι πρός, *acc.* Cela aide à se faire aimer, τοῦτο εἰς τὸ φιλεῖσθαι συλ-λαμβάνει. || S'**AIDER**, vr. 1° *Se servir de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.* || 2° *Se prêter une aide mutuelle*, ἀλλήλοις, αις συν-εργεῖν, ἐπι-κουρεῖν; ἀλλήλους, ας, α ὠφελεῖν.

AÏE! interj. Voy. AHI!

AÏEUL, sm., ὁ πάππος, ου. Aïeul paternel, ὁ τοῦ πατρὸς πατήρ. Aïeul maternel, ὁ τῆς μητρὸς πατήρ. || *Au plur.* Aïeux (ancêtres), οἱ προγονοι, ων.

AÏEULE, sf., ἡ τήθη, ης. Aïeule paternelle, ἡ τοῦ πατρὸς μήτηρ, *gén.* μητρός. Aïeule maternelle, ἡ τῆς μητρὸς μήτηρ.

AIGLE, sm., *oiseau*, ὁ ἀετός, οῦ. Avoir des yeux d'aigle, ἀετῶδες βλέπω. || Sf., *enseigne*, ὁ ἀετός, οῦ. Porte-aigle, ὁ ἀετοφόρος, ου.

AIGLON, sm., ὁ ἀετιδεύς, έως.

AIGRE, adj. 1° *Acide*, ὀξύς, εῖα, ύ; δριμύς, εῖα, ύ; πικρός, ά, όν. Rendre aigre, ὀξύνω, f. υνῶ, *acc.* Devenir aigre, ὀξύνομαι, f. υνθήσομαι. Etre aigre, ὀξίζω, f. ιῶ. || 2° *Dur à l'oreille*, τραχύς, εῖα, ύ. || 3° *Rude, d'humeur fâcheuse*, πικρός, ά, όν; αὐστηρός, ά, όν. || Sm., *saveur aigre*. Voy. AIGREUR.

AIGRE-DOUX, DOUCE, adj., ὀξύγλυκυς, εια, υ.

AIGRELET, ETTE, adj., ὑποξυς, υ.

AIGREMENT, adv., πικρῶς.

AIGRETTE, sf., ὁ λόφος, ου.

AIGREUR, sf. 1° *Qualité de ce qui est aigre*, ἡ ὀξύτης, ητος; ἡ δριμύτης, ητος. || 2° *Disposition d'esprit qui porte à offenser*, ἡ πικρότης, ητος; ἡ πικρία, ας. || *Au pl.* Aigreurs d'estomac, ἡ ὀξυρεγμία, ας.

AIGRIR, va. 1° *Rendre aigre*, ὀξύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Irriter*, πικραίνω, f. ανῶ; ἐξ-αγριαίνω, f. ανῶ; ἐξ-αγριόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'**AIGRIR**, vr. 1° *Devenir aigre*, ὀξύνομαι, f. υνθήσομαι. || 2° *S'irriter*, πικραίνομαι, f. ανθήσομαι; ἐξ-αγριόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

AIGU, UË, adj., ὀξύς, εῖα, ύ.

AIGUADE, sf. 1° *Provision d'eau douce*, τὸ ὕδωρ, *gén.* ὕδατος. Faire aiguade, ὑδρεύομαι, f. εύσομαι. || 2° *Lieu où l'on peut faire de l'eau*, τὸ ὑδρεῖον, ου.

AIGUIÈRE, sf., ἡ ὑδρία, ας.

AIGUILLE, sf., ἡ βελόνη, ης. Petite aiguille, ἡ βελονίς, ίδος. Aiguille à coudre, à broder, ἡ ῥαφίς, ίδος. Semblable à une aiguille, βελονοειδής, ές. Aiguille de cadran, ὁ γνώμων, ονος. Aiguille de balance, ὁ κανών, όνος. || Aiguille de mer (poisson), ἡ βελόνη, ης.

AIGUILLETTE, sf., *cordon ferré*, ὁ σφαιρωτήρ, ῆρος.

AIGUILLON, sm., τὸ κέντρον, ου.

AIGUILLONNER, va. 1° *Piquer avec l'aiguillon*, κεντρίζω, f. ιῶ; κεντέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Inciter*, παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.*

AIGUISER, va., (au pr. et au fig.), ἀκονάω-ῶ, f. ήσω; θήγω, f. θήξω, *acc.* Aiguiser sa langue, τὴν γλῶτταν στομόω-ῶ, f. ώσω. Aiguiser le courage, τὸν θυμὸν ou τὴν ψυχὴν θήγω. Pierre à aiguiser, ἡ ἀκόνη, ης.

AIL, sm., τὸ σκόροδον, ου.

AILE, sf. Aile d'oiseau, τὸ πτερόν, οῦ; ἡ πτέρυξ, υγος. Munir d'ailes, πτερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Aile d'insecte, τὸ πτίλον, ου. Couper les ailes, τὰ πτερὰ περι-αιρέω-ῶ. || Aile d'un bâtiment, τὸ πτερόν, οῦ; τὸ κῶλον, ου. || Aile d'une armée, τὸ κέρας, *gén.* κέρατος et κέρως.

AILÉ, ÉE, adj., (en parl. des oiseaux), πτερωτός, ή, όν; πτερυγωτός, ή, όν; (des insectes), πτιλωτός, ή, όν.

AILERON, sm., τὸ πτερύγιον, ου.

AILLEURS, adv. 1° *Sans mouvement* (question ποῦ;), ἄλλοθι, ἄλλη, ἀλλαχοῦ, ἀλλαγόθι, ἀλλαχῇ, ἑτέρωθι. Nulle part ailleurs... ne, ἄλλοθι οὐδαμοῦ. || 2° *Avec mouvement* (question ποῖ;), ἄλλοσε, ἀλλαχόσε, ἄλλη, ἀλλαχῇ, ἑτέρωσε. Nulle part ailleurs... ne, ἄλλοσε οὐδαμόσε. || D'**AILLEURS**, adv. 1° *D'un autre lieu* (question πόθεν;), ἄλλοθεν. De nulle part ailleurs... ne, ἄλλοθεν οὐδαμόθεν. || 2° *De plus, en outre*, πρὸς τούτοις, πρὸς δέ, ἔτι δὲ, προσέτι. || 3° *Du reste, pour le reste*, τὰ ἄλλα ou τἄλλα, ἄλλως. || PAR AILLEURS, adv., (question πῇ;), ἄλλῃ.

AIMABLE, adj., ἐράσμιος, ον; χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος). Faire l'aimable, χαριεντίζομαι, f. ιοῦμαι.

AIMANT, sm., ἡ Μαγνησία (ας) λίθος ου; ἡ Ἡρακλεία (ας) λίθος, ου.

AIMANT, ANTE, adj., φιλητικός, ή, όν; φιλόστοργος, ον.

AIMÉ, ÉE, p.p. Voy. AIMER. || Adj., ἀγαπητός, ή, όν; φίλος, η, ον; προσφιλής, ές.

AIMER, va. 1° *Avoir de l'affection pour qqn*, φιλέω-ῶ, f. ήσω; ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Aimer tendrement (partic. des parents), στέργω, f. στέρξω; φιλοστοργέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Aimer avec passion, ἐράω-ῶ, *gén.* || 2° *Avoir du goût pour une chose*, φιλέω-ῶ, ἀγαπάω-ῶ; ἀσπάζομαι, f. άσομαι, *acc.* Aimer à, *inf.*, χαίρω, *avec le partic.* J'aime à les tourmenter,

χαίρω ἀνιῶν αὐτούς. Le peuple aime à être flatté, χαίρει ὁ δῆμος κολακευόμενος. || *Souvent* aimer *avec son régime se traduit par un verbe composé de* φίλος. Aimer le travail, φιλοπονέω-ῶ, f. ήσω; aimer l'argent, φιλοχρηματέω-ῶ, f. ήσω. || Qui aime *se traduit aussi par des adjectifs composés*. Qui aime le travail, φιλόπονος, ον; qui aime l'argent, φιλοχρήματος ou φιλάργυρος, ον. || Aimer mieux. Voy. PRÉFÉRER. || S'AIMER, vr. 1° *S'aimer soi-même*, φίλαυτός, όν εἰμι. || 2° *S'aimer mutuellement*, ἀλλήλους, ας, α φιλεῖν ou ἀγαπᾶν.

AINE, sf., ὁ βουβών, ῶνος.

AÎNÉ, ÉE, adj., πρωτογενής, ές. || L'AÎNÉ, *le plus âgé*, (en parl. de deux), πρεσβύτερος, α, ον; (de plus de deux), πρεσβύτατος, η, ον.

AÎNESSE, sf., ἡ πρεσβυγένεια, ας. Droit d'aînesse, τὰ πρωτοτόκια, ων.

AINSI. 1° Adv., *de cette manière*, οὕτω, (devant une voyelle) οὕτως; ὧδε. Il en est ainsi, ταῦτα οὕτως ἔχει. Pour ainsi dire, ὡς εἰπεῖν. Puisse-t-il en être ainsi! οὕτω γένοιτο. Ayant ainsi parlé (ayant parlé comme il vient d'être dit), οὕτως εἰπών. Il parla ainsi (de la manière suivante), εἶπεν ὧδε. De même que..., ainsi, ὡς ou καθάπερ..., οὕτω. || 2° Conj., *par conséquent, donc*, οὖν, τοίνυν, ἄρα (se mettent après un mot); οὐκοῦν, ὥστε. Ainsi donc, τοιγαροῦν. || AINSI QUE, loc. conj. 1° *De même que*, οὕτως ὡς; καί. Les bons ainsi que les méchants, οἵ τ' ἀγαθοὶ καὶ οἱ πονηροί. || 2° *Comme, de la façon que*, ὡς, ὥσπερ, καθάπερ. Ainsi que je l'ai dit, ὥσπερ προεῖπον.

AIR, sm. 1° *Fluide atmosphérique*, ὁ ἀήρ, *gén.* ἀέρος. Air supérieur, air pur, ὁ αἰθήρ, *gén.* αἰθέρος. Air en mouvement, souffle, ἡ αὔρα, ας; τὸ πνεῦμα, ατος. Air sain, salubre, εὔπνους (ου) ἀήρ. Air malsain, δύσπνους (ου) ἀήρ. Air doux, rude, μαλακὸς, σκληρὸς (οῦ) ἀήρ. Air corrompu, διεφθαρμένος (ου) ἀήρ. || Le grand air, le plein air, ἡ αἰθρία, ας; τὸ ὕπαιθρον, ου. Séjourner, être en plein air, ἐν ὑπαίθρῳ δι-άγω; θυραυλέω-ῶ, f. ήσω. Séjour en plein air, ἡ θυραυλία, ας. Exposer au grand air, αἰθριάω-ῶ, f. άσω, *acc.* Qui est en plein air, ὑπαίθριος, ον. || Elever en l'air, μετεωρίζω, f. ιῶ; ἄνω αἴρω, *acc.* S'élever dans l'air, μετεωρίζομαι (pass.); ἄνω αἴρομαι (pass.). Lancer en l'air, ἄνω ἵημι, *acc.* Qui est dans l'air, élevé dans l'air, ἀέριος, ος et α, ον; μετέωρος, ον. || *Au fig.* Paroles en l'air, οἱ ὑπήνεμοι λόγοι, ων. Parler en l'air, μάτην λαλέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Mine, extérieur, apparence, façon*, τὸ σχῆμα, ατος; ἡ ὄψις, εως; τὸ εἶδος, ους; τὸ πρόσωπον, ου; ὁ τρόπος, ου. Air humble, ταπεινὸν (οῦ) σχῆμα. Qui a bon air, εὐσχήμων, ον. Qui a mauvais air, ἀσχήμων, ον. Prendre l'air d'un ignorant, ἀμαθὴς εἶναι σχηματίζομαι, f. ιοῦμαι. Avoir l'air de (sembler, paraître), δοκέω-ῶ, ἔοικα. Tu m'as l'air de savoir cela, δοκεῖς μοι τοῦτο γιγνώσκειν. || 3° *Mélodie, chant*, τὸ μέλος, ους; τὸ ᾆσμα, ατος.

AIRAIN, sm., ὁ χαλκός, οῦ. D'airain, χαλκοῦς, ῆ, οῦν. Elever à qqn une statue d'airain, χαλκοῦν τινα ἵστημι. Vase, ouvrage d'airain, τὸ χαλκίον, ου. Ouvrier en airain, ὁ χαλκεύς, εως. Travailler l'airain, χαλκεύω, f. εύσω. || *Au fig.* Cœur d'airain, τὸ στῆθος (ους) σιδηροῦν, οῦ.

AIRE, sf. 1° *Place où l'on bat les grains*, ἡ ἅλως, ω. || 2° *Surface plane*, τὸ ἐπίπεδον, ου. || 3° *Nid des oiseaux de proie*, ἡ καλιά, ᾶς.

AIS, sm., ἡ σανίς, ίδος.

AISANCE, sf. 1° *Facilité, souplesse*, ἡ εὐχέρεια, ας; ἡ εὐμάρεια, ας. Avec aisance, εὐχερῶς, εὐμαρῶς. || 2° *Fortune aisée*, ἡ εὐδαιμονία, ας; ἡ εὐπορία, ας. Etre dans l'aisance, εὐδαιμονέω-ῶ, f. ήσω.

1. AISE, sf. 1° *Contentement*, ἡ χαρά. ᾶς; ἡ εὐθυμία, ας; ἡ ἡδονή, ῆς. D'aise, ὑπὸ χαρᾶς. Etre aise, χαίρω. Etre ravi, transporté d'aise, ἐκπεπταμένως εὐφραίνομαι, f. ανθήσομαι. || 2° *Commodité*, ἡ ῥᾳστώνη, ης; ἡ μαλακία, ας. A son aise, σχολῇ, ἐπὶ σχολῆς. Prendre ses aises, ῥαθυμέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Absence de crainte, sécurité*, ἡ ἄδεια, ας. Mettre quelqu'un à l'aise, ἄδειάν τινι παρ-έχω. || 4° *Fortune aisée*. Voy. AISANCE, 2°.

2. AISE, *adj.*, εὔθυμος, ον. Etre bien aise d'une chose, ἥδομαι, χαίρω τινί ou ἐπί τινι.

AISÉ, ÉE, adj. 1° *Facile*, ῥᾴδιος, α, ον (ῥᾴων, ῥᾷστος); εὐμαρής, ές; πρόχειρος, ον. Voy. FACILE. || 2° *Naturel, simple*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν (ἁπλούστερος, τατος); ἀφελής, ές. || 3° *Qui est à son aise*, εὔπορος, ον; εὐδαίμων, ον.

AISÉMENT, adv., ῥᾳδίως, εὐμαρῶς.

AISSELLE, sf., ἡ μασχάλη, ης. Sous l'aisselle, ὑπὸ μάλης.

AJAX, *h.*, ὁ Αἴας, αντος, (voc. Αἶαν). D'Ajax, Αἰάντειος, α, ον. Fils ou descendant d'Ajax, ὁ Αἰαντίδης, ου.

AJONC, sm., ὁ, ἡ παλίουρος, ου.

AJOURNEMENT, sm. 1° *Assignation*, ἡ κλῆσις, εως; ἡ πρόσκλησις, εως. || 2° *Retard, délai*, ἡ ἀναβολή, ῆς.

AJOURNER, va. 1° *Sommer de comparaître*, καλέω-ῶ; κλητεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Remettre, différer*, ἀνα-βάλλομαι, ἀνα-τίθεμαι (moy.), *acc.*

AJOUTER, va., ἐπι-τίθημι, προσ-τίθημι, προσ-βάλλω, *acc.* Ajoutez que, ajoutez à cela que (*c.-à-d.* de plus, en outre), πρός δὲ τούτοις, ἅμα δέ, ἔτι δέ. Ajouter foi à qqn, à qq. chose, τινὶ πιστεύω, f. εύσω. || S'AJOUTER, vr., προστίθεμαι (pass.); (en parl. d'une chose), πρόσκειμαι.

AJUSTEMENT, sm. 1° *Action d'ajuster (une balance, un poids)*, ἡ δοκιμασία, ας. || 2° *Bel arrangement, bon ordre*, ἡ εὐκοσμία, ας; ἡ εὐρυθμία, ας. || 3° *Parure*, ὁ κόσμος, ου; τὸ κόσμημα, ατος; ὁ καλλωπισμός, οῦ.

AJUSTER, va. 1° *Rendre juste (une balance, un poids)*, δοκιμάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Accommoder*, ἐφ-αρμόττω, f. όσω, *acc.*; à, *dat.* || 3° *Concilier, arranger*, δι-αλλάττω, *acc.* || 4° *Diriger droit*, κατ-ευθύνω, f. υνῶ, *acc.* Ajuster son coup, τοῦ σκοποῦ στοχάζομαι, f. άσομαι. Voy. VISER. || 5° *Orner, parer*, διά-κοσμέω-ῶ, f. ήσω; καλλωπίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'AJUSTER, vr. 1° *S'adapter*, ἐφ-αρμόττω, f. όσω, *dat.* || 2° *Se parer*, καλλωπίζομαι, f. ιοῦμαι.

ALARMANT, ANTE, adj., ταρακτικός, ή, όν.

ALARME, sf. 1° *Signal pour faire courir*

aux armes. Sonner l'alarme, εἰς τὰ ὅπλα σημαίνω, f. ανῶ ou παρ-αγγέλλω, f. ελῶ. Faire sonner l'alarme, εἰς τὰ ὅπλα κελεύω. || 2° *Frayeur soudaine*, ὁ θόρυβος, ου; ἡ ταραχή, ῆς; ὁ φόβος, ου. || 3° *Inquiétude*, ἡ φροντίς, ίδος; ἡ λύπη, ης. Etre dans de grandes alarmes, πολλὰ μεριμνάω-ῶ, f. ήσω.

ALARMÉ, ÉE, p.p. Voy. ALARMER. || Adj., φροντίδων μεστός, ή, όν; περιδεής, ές.

ALARMER, va., κατα-φοβέω-ῶ, ἐκ-πλήττω; ἐκ-ταράττω, f. αξω, *acc.* || S'ALARMER, vr., les mêmes verbes au passif.

ALBÂTRE, sm., ὁ, ἡ ἀλάβαστρος, att. ἀλάβαστος, ου. D'albâtre (blanc comme l'albâtre), λευκότατος, η, ον.

ALBE, υ., ἡ Ἄλβα, ης.

ALBAIN, sm., ὁ Ἄλβανός, οῦ.

ALCÉE, *h.*, ὁ Ἀλκαῖος, ου.

ALCESTE, *f.*, ἡ Ἄλκηστις, ιδος.

ALCIBIADE, *h.*, ὁ Ἀλκιβιάδης, ου.

ALCIDAMAS, *h.*, ὁ Ἀλκιδάμας, αντος.

ALCIDE, *h.*, ὁ Ἀλκείδης, ου.

ALCINOOS, *h.*, ὁ Ἀλκίνους, ου.

ALCIPHRON, *h.*, ὁ Ἀλκίφρων, ονος.

ALCMÈNE, *f.*, ἡ Ἀλκμήνη, ης.

ALCMÉON, *h.*, ὁ Ἀλκμαίων, att. Ἀλκμέων, ωνος.

ALCMÉONIDE, *descendant d'Alcméon*, ὁ Ἀλκμαιωνίδης, ου.

ALCÔVE, sf., ἡ ζωθήκη, ης.

ALCYON, sm., ἡ ἀλκυών, όνος.

ALECTON, *Furie*, ἡ Ἀληκτώ, οῦς.

ALÈNE, sf., τὸ ὀπήτιον, ου.

ALENTOUR, adv., κύκλῳ, πέριξ. Les villes d'alentour, αἱ κύκλῳ πόλεις. Le pays d'alentour, ἡ πέριξ χώρα, ας. || ALENTOURS, sm. pl. 1° *Les lieux circonvoisins*, τὰ κύκλῳ; τὰ περικείμενα, ων. Les alentours de l'Attique, τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττικῆς. || 2° *L'entourage de qqn*, οἱ ἀμφὶ ou περὶ τινα.

1. **ALERTE**, interj., ἄγε, (en parl. à plus.), ἄγετε. || Sf. Voy. ALARME.

2. **ALERTE**, adj. 1° *Qui se tient sur ses gardes*, φυλακτικός, ή, όν; σπουδαῖος, α, ον. || 2° *Leste*, ἐλαφρός, ά, όν.

ALEXANDRE, *h.*, ὁ Ἀλέξανδρος, ου.

ALEXANDRIE, *v.*, ἡ Ἀλεξάνδρεια, ας. D'Alexandrie, Ἀλεξανδρινός, ή, όν. Habitant d'Alexandrie, ὁ Ἀλεξανδρεύς, έως.

ALEXIS, *h.*, ὁ Ἄλεξις, ιδος.

ALEZAN, ANE, adj., πυρρός, ά, όν.

ALGUE, sf., τὸ φῦκος, ους; τὸ φυκίον, ου. Qui se nourrit d'algues, φυκιοφάγος, ον.

ALIÉNABLE, adj., πράσιμος, ον.

ALIÉNATION, sf. 1° *Transport de la propriété*, ἡ ἀπαλλοτρίωσις, εως. || 2° *Aversion*, ἡ ἀλλοτριότης, ητος. || Aliénation d'esprit *ou* mentale. Voy. FOLIE.

ALIÉNÉ, ÉE, p.p. Voy. ALIÉNER. || Adj., *qui a perdu l'esprit*, παράφρων, ον; μαινόμενος, η, ον.

ALIÉNER, va., (au pr. et au fig.), ἀλλοτριόω-ῶ, ἀπ-αλλοτριόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Il s'est aliéné tous les esprits, tous les cœurs, πάντες αὐτοῦ ou πρὸς αὐτὸν ἀπ-ηλλοτριώθησαν. || Aliéner (égarer) l'esprit de qqn, τὴν γνώμην τινὸς δια-ταράττω, f. ταράξω.

ALIGNEMENT, sm. 1° *Action d'aligner*, ἡ ὀρθωσις, εως. || 2° *Direction en ligne droite*. ἡ ὀρθότης, ητος.

ALIGNER, va., ὀρθόω-ῶ, f. ώσω; εὐθύνω, ἀπ-ευθύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'ALIGNER, vr., (terme militaire), τὰ διαστήματα τηρέω-ῶ, f. ήσω.

ALIMENT, sm., ἡ τροφή, ῆς. Voy. NOURRITURE. || Au plur. 1° *Choses dont on se nourrit*, τὰ σῖτα, ων; τὰ σιτία, ων. || 2° *Frais de nourriture et d'entretien*, τὰ ἐπιτήδεια, ων; τὰ ἀναγκαῖα, ων.

ALIMENTAIRE, adj., *propre à servir d'aliment*, ἐδώδιμος, ον. || Régime alimentaire, ἡ δίαιτα, ης. Pension alimentaire, τὰ ἐπιτήδεια, ων.

ALIMENTATION, sf., ἡ σίτησις, εως.

ALIMENTER, va., τρέφω, *acc.*

ALITÉ, ÉE, adj., κλινοπετής, ές. Rester alité, κλινοπετὴς μένω.

ALITER, va., κατα-κλίνω, *acc.* || S'ALITER, vr., νόσῳ κατα-κλίνομαι (pass.).

ALIZÉ, adj. m. Vents alizés, οἱ ἐτησίαι, ων.

ALLAITEMENT, sm., ἡ τιτθεία, ας.

ALLAITER, va., θηλάζω, f. άσω; τιτθεύω, f. εύσω, *acc.*

1. **ALLANT**, sm. Les allants et les venants, οἱ παριόντες, ων; οἱ παραμειβόμενοι, ων.

2. **ALLANT, ANTE**, adj., *qui aime à aller*, βαδιστικός, ή, όν.

ALLÈCHEMENT, sm., τὸ δέλεαρ, ατος.

ALLÉCHER, va., δελεάζω, f. άσω; ἐπ-άγομαι (moy.), *acc.*

ALLÉE, sf. 1° *Passage à l'entrée d'une maison*, ἡ δίοδος, ου. || 2° *Lieu de promenade*, ὁ δρόμος, ου. || *Au pl.* Allées et venues, αἱ διαδρομαί, ῶν.

ALLÉGATION, sf., ἡ προφορά, ᾶς; ἡ παράθεσις, εως; ἡ ἐπαγωγή, ῆς.

ALLÉGEMENT, sm., ἡ κούφισις, εως; ἡ ἀνακούφισις, εως; τὸ κούφισμα, ατος.

ALLÉGER, va., κουφίζω, ἐπι-κουφίζω, f. ιῶ; ἐλαφρύνω, ἐπ-ελαφρύνω, f. υνῶ, *acc.* Alléger les peines, les fatigues, τοὺς πόνους ἐπικουφίζω.

ALLÉGORIE, sf., ἡ ἀλληγορία, ας.

ALLÉGORIQUE, adj., ἀλληγορικός, ή, όν.

ALLÉGORIQUEMENT, adv., ἀλληγορικῶς.

ALLÈGRE, adj., εὐθῦμος, ον; πρόθῡμος, ον.

ALLÉGREMENT, adv., εὐθύμως, προθύμως.

ALLÉGRESSE, sf., ἡ εὐθυμία, ας; ἡ εὐφροσύνη, ης; ἡ χαρά, ᾶς. Avec allégresse, μετὰ χαρᾶς.

ALLÉGUER, va., προ-φέρω, παρα-βάλλω, παρα-τίθεμαι (moy.), ἐπ-άγομαι (moy.), *acc.* Alléguer pour prétexte, προ-φασίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*

1. **ALLER**, vn. 1° *Marcher, s'avancer*, βαίνω, βαδίζω, ἔρχομαι, πορεύομαι. Aller au pas, lentement, βαδίζω; βάδην ἔρχομαι ou πορεύομαι. Aller à pied, πεζῇ πορεύομαι; πεζεύω, f. εύσω. Aller à cheval, ἱππεύω, f. εύσω. || 2° *Se diriger vers*, ἔρχομαι, βαίνω. Aller à la ville, à la chasse, εἰς πόλιν, ἐπὶ θήραν ἔρχομαι. Aller en justice (au tribunal), εἰς δικαστήριον ἀνα-βαίνω. Aller chez qqn, aller trouver qqn, ἔρχομαι πρός τινα; προσ-έρχομαί τινι ou πρός τινα. Aller souvent chez qqn, εἴς, πρός, παρά τινα φοιτάω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Voya-*

ger, πορεύομαι; ὁδεύω, f. εύσω; ὁδοιπορέω-ῶ, f. ήσω. Aller en campagne, στρατεύω, f. εύσω. Aller à l'étranger, ἀπο-δημέω-ῶ, f. ήσω. Aller par terre, πεζῇ πορεύομαι; πεζεύω, f. εύσω. Aller par mer, πλέω. || 4° *Marcher, se diriger*, (en parlant des choses), χωρέω-ῶ, f. ήσω; φέρομαι (pass.). Aller (s'étendre) jusqu'à, ἥκω, ἀν-ήκω, τείνω εἰς ou πρός, *acc.* Les fleuves vont à la mer, οἱ ποταμοὶ εἰς τὴν θάλατταν ἐμ-βάλλουσι. L'eau me va jusqu'aux genoux (mouille mes genoux), τὸ ὕδωρ βρέχει τὰ γόνατά μου. || 5° *Avancer, faire des progrès*, προ-έρχομαι, προ-βαίνω; προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Aller bien, εὖ ou καλῶς φέρομαι ou ἀπο-βαίνω. Aller mal, κακῶς φέρομαι ou ἀποβαίνω. || 6° *Tendre à*, τείνω, συν-τείνω, *acc. avec* εἰς ou πρός. Tu vas trop loin (tu dépasses la mesure), τὸ μέτρον ὑπερ-βάλλεις. Cela va trop loin (est intolérable), ταῦτα ἀνεκτὰ ἐστι. || 7° *Etre dans tel ou tel état; se porter*, ἔχω, *avec un adverbe*. Cela ira bien, καλῶς ἕξει. Comment vas-tu? πῶς ἔχεις; || 8° *Convenir, s'adapter à*, πρέπω, f. πρέψω, *dat.*; ἁρμόττω, συν-αρμόττω, f. όσω, *dat.* ou εἰς *et l'acc.* || 9° *Etre sur le point de, se disposer à*, μέλλω *avec l'inf. présent ou futur*. Je vais dire, μέλλω λέγειν ou λέξειν, (*ou* je dirai bientôt), ἤδη ou αὐτίκα λέξω. || 10° *S'agir*. Il y va de, ὁ ἀγὼν ἐστι περί, *gén.* || LOCUTIONS DIVERSES. Allons, interj., εἶα; ἄγε, plur. ἄγετε. || Ne pas aller, (se garder de), μή *avec le subjonctif*. N'allez pas croire (ne croyez pas), μὴ νομίσητε. || Laisser aller, (lâcher), ἀφ-ίημι, *acc.* Je le laisserai aller, αὐτὸν ἀφ-ήσω. || Se laisser aller à, ἐφ-ίημι, ἐν-δίδωμι; εἴκω, ὑπ-είκω, f. εἴξω, *dat.* Il se laissait aller aux plaisirs, ἡδοναῖς ὑπ-εῖκε. || S'en aller, (partir), ἀπ-έρχομαι; (se passer, s'effacer, disparaître), οἴχομαι, ἀπ-οίχομαι. Va-t'en, ἄπ-ιθι. Mes affaires s'en vont en ruines, ἔρρει τὰ ἐμὰ πράγματα.

2. **ALLER**, sm., τὸ ἰέναι. L'aller et le retour, ἡ ἔφοδος (ου) καὶ ἡ ἐπάνοδος, ου.

ALLIAGE, sm., ἡ κρᾶσις, εως; ἡ σύγκρασις, εως; τὸ κρᾶμα, ατος. Qui est sans alliage, ἀκέραιος, ον.

ALLIANCE, sf. 1° *Union par mariage*, ἡ κηδεία, ας; ἡ κηδεστία, ας; τὸ κήδευμα, ατος. || 2° *Union entre des Etats, confédération*, ἡ κοινωνία, ας; ἡ συμμαχία, ας. Faire alliance avec qqn, συμμαχίαν τινὶ ου πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Mélange, union*, ἡ κρᾶσις, εως; ἡ σύγκρασις, εως.

ALLIÉ, ÉE, p.p. Voy. ALLIER. || Adj. 1° *Uni par mariage*, κηδεύων, ουσα, ον. Un allié, ὁ κηδεστής, οῦ. || 2° *Uni par une alliance*, σύμμαχος, ον, *dat.* Les alliés, οἱ σύμμαχοι. Les villes alliées, αἱ συμμαχίδες (ων) πόλεις, εων.

ALLIER, va. 1° *Mélanger, unir*, (au pr. et au fig.), συγ-κεράννυμι, συμ-μίγνυμι, *acc.*; avec, *dat.* || 2° *Joindre par mariage*, γαμοῖς ζεύγνυμι, *acc.* || S'ALLIER, vr. 1° *Se mélanger, s'unir*, συγ-κεράννυμαι, συμ-μίγνυμαι (pass.). || 1° *Se joindre par mariage*, κηδεύω, f. εύσω, *dat.* || 3° *Faire alliance*, συμμαχίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἀ qqn, τινί ou πρός τινα.

ALLITÉRATION, sf., ἡ συνήχησις, εως.

ALLOBROGES, *pple*, οἱ Ἀλλόβριγες, ων.

ALLOCATION, sf., ἡ ἐπιψήφισις, εως.

ALLOCUTION, sf., ὁ λόγος, ου. Adresser une allocution à qqn, λόγους ou λόγον πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

ALLONGÉ, ÉE, p.p. Voy. ALLONGER. || Adj., *qui a une forme longue*, προμήκης, ες.

ALLONGEMENT, sm. 1° *Augmentation de longueur*, ἡ ἔκτασις, εως. || 2° *Retard*, ἡ ἀναβολή, ῆς.

ALLONGER, va., μηκύνω, ἀπο-μηκύνω, f. υνῶ; ἀπο-τείνω, ἐκ-τείνω, παρα-τείνω, *acc.* Il allongea sa défense, τὴν ἀπολογίαν ἐμήκυνε. Allonger (prolonger) la guerre, τὸν πόλεμον παρα-τείνω. Allonger (étendre) le bras, τὴν χεῖρα ἐκ-τείνω. || S'ALLONGER, vr., les mêmes verbes au passif.

ALLOUER, va., ἐπι-ψηφίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; ἀ, *dat.*

ALLUMER, va. 1° *Mettre le feu*, ἅπτω, ἀν-άπτω, ἐν-άπτω, f. ἅψω, *acc.* Ayant allumé une lampe, λύχνον ἅψας. Allumer du feu, πῦρ κάω ou ἐν-αύω, f. αύσω. || 2° *Exciter*, ἐξ-άπτω, f. ἅψω; ἐκ-φλέγω, f. φλέξω; παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.* Allumer la guerre, τὸν πόλεμον ἐκ-κάω. || S'ALLUMER, vr., les mêmes verbes au passif.

ALLURE, sf. 1° *Démarche*, ἡ βάδισις, εως; ὁ βαδισμός, οῦ; τὸ βάδισμα, ατος. || 2° *Conduite dans une affaire, tournure d'une affaire*, ὁ τρόπος, ου. L'affaire prend une mauvaise allure, τὸ πρᾶγμα κακῶς χωρεῖ (de χωρέω-ῶ, f. ήσω).

ALLUSION, sf., ὁ αἰνιγμός, οῦ; ἡ συνέμφασις, εως; ἡ ὑπόνοια, ας; ἀ une chose, τινός. Par allusion, καθ' ὑπόνοιαν. Faire allusion à une chose, αἰνίττομαι, f. ξομαί τι ου εἴς, πρός τι.

ALLUVION, sf., ἡ πρόσχωσις, εως.

ALOÈS, sm., ἡ ἀλόη, ης.

ALOI, sm., *titre légal des monnaies*. De bon aloi, (au pr. et au fig.), δόκιμος, ον; ἀκίβδηλος, ον. De mauvais aloi, κίβδηλος, ον.

ALORS, adv., τότε, τηνικαῦτα. Les hommes d'alors, οἱ τότε. || ALORS QUE, loc. conj. Voy. LORSQUE. || JUSQU'ALORS, loc. adv., εἰς τότε, τέως.

ALOSE, sf., ἡ θρίττα, ης.

ALOUETTE, sf., ὁ, ἡ κορυδός, οῦ; ὁ κορυδαλλός, οῦ.

ALOURDIR, va., βαρύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'ALOURDIR, vr., βαρύνομαι, f. υνθήσομαι.

ALPES, *monts*, αἱ Ἄλπεις, εων; τὰ Ἄλπια, ων. Habitants des Alpes, οἱ Ἄλπιοι, ων.

ALPHA, sm., τὸ ἄλφα (indécl.).

ALPHABET, sm., τὰ γράμματα, ων; τὰ στοιχεῖα, ων.

ALPHABÉTIQUE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατὰ στοιχεῖον. Rangé par ordre alphabétique, κατὰ στοιχεῖον συγκείμενος, η, ον.

ALPHABÉTIQUEMENT, adv., κατὰ στοιχεῖον.

ALPHÉE, *fl.*, ὁ Ἀλφειός, οῦ.

ALSINE, sf., ἡ ἀλσίνη, ης.

ALTÉRABLE, adj., ἀλλοιωτός, ή, όν.

ALTÉRANT, ANTE, adj., διψητικός, ή, όν.

ALTÉRATION, sf. 1° *Changement*, ἡ ἀλλοίωσις, εως; τὸ ἀλλοίωμα, ατος. || 2° *Chan-*

gement en mal, ἡ φθορά, ᾶς; ἡ διαφθορά, ᾶς. || 3° *Falsification*, ἡ κιβδηλεία, ας. || 4° *Soif ardente*, ἡ, δίψα, ης.

ALTERCATION, sf., ἡ ἀμφισβήτησις, εως. Avoir une altercation avec qqn, τινὶ ἀμφισβητέω-ῶ.

ALTÉRÉ, ÉE, p.p. Voy. ALTÉRER. || Adj., *falsifié*, κίβδηλος, ον; ἀδόκιμος, ον. || 2° *Qui a soif*, ὀψηρός, ά, όν; ἔκδιψος, ον. || *Au fig.* Altéré de sang, φονικός, ή, όν. Etre altéré de sang, αἵματος ou φόνου διψάω-ῶ.

ALTÉRER, va. 1° *Changer*, ἀλλοιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Changer en mal*, διαφθείρω, *acc.* || 3° *Falsifier*, κιβδηλεύω, f. εύσω; παρακόπτω, *acc.* || 4° *Agiler, troubler*, δια-ταράττω, f. άξω, *acc.* || 5° *Exciter la soif de*, δίψαν παρ-έχω, *dat.* || S'ALTÉRER, vr., les mêmes verbes au passif.

ALTERNATIF, IVE, adj., ἀμοιβαῖος, α, ον.

ALTERNATIVE, sf. 1° *Vicissitude*, ἡ ἀμοιβή, ῆς; ἡ μεταβολή, ῆς. || 2° *Option entre deux choses*, ἡ αἵρεσις, εως.

ALTERNATIVEMENT, adv., ἀμοιβαίως, παραλλάξ.

ALTERNER, vn., ἀμείβομαι, f. ψομαι; ἐπαλλάττω (neutre).

ALTIER, IÈRE, adj., ὑπερήφανος, ον; ὑπεροπτικός, ή, όν.

ALUMINEUX, EUSE, adj., στυπτηριώδης, ες.

ALUN, sm., ἡ στυπτηρία, ας.

ALVÉOLE, sm. 1° *Cellule des ruches*, τὸ μελίττιον, ου. || 2° *Cavité où la dent est enchâssée*, ἡ φάτνη, ης.

ALYATTE, *h.*, ὁ Ἀλυάττης, ου.

AMABILITÉ, sf., τὸ ἐράσμιον, ου; ἡ χάρις, ιτος.

AMADOU, sm., τὸ ἀγαρικόν, οῦ.

AMADOUER, va., θωπεύω, f. εύσω, *acc.*

AMAIGRIR, va., *rendre maigre*, ἰσχναίνω, f. ανῶ; λεπτύνω, f. υνῶ, *acc.* || Vn., *devenir maigre*, *et* S'AMAIGRIR, vr., les mêmes verbes au passif.

AMAIGRISSEMENT, sm., ὁ ἰσχνασμός, οῦ.

AMALGAME, sm., τὸ μῖγμα, ατος.

AMALGAMER, va., συγ-κεράννυμι, συμμίγνυμι, *acc.* || S'AMALGAMER, vr., les mêmes verbes au passif.

AMANDE, sf., ἡ ἀμυγδάλη, ης; τὸ ἀμύγδαλον, ου. D'amande, ἀμυγδάλινος, η, ον. Semblable à une amande, ἀμυγδαλοειδής, ές.

AMANDIER, sm., ἡ ἀμυγδαλῆ, ῆς.

AMANT, ANTE, sm. et sf., ὁ ἐραστής, οῦ; ὁ ἐρῶν, ῶντος; *fém.* ἡ ἐρῶσα, ης.

AMARANTE, sf., ὁ ἀμάραντος, ου. D'amarante, ἀμαράντινος, η, ον.

AMARRE, sf., τὰ ἐπίγεια, ων; τὰ ἀπόγεια, ων.

AMARRER, va., ἀνα-δέω-ῶ, *acc.*

AMAS, sm. 1° *Monceau, tas*, ὁ σωρός, οῦ; τὸ σώρευμα, ατος. Amas de terre, τὸ χῶμα, ατος. || 2° *Concours de personnes*, ὁ ὅμιλος, ου; ὁ ὄχλος, ου.

AMASSER, va. 1° *Entasser*, σωρεύω, ἀνασωρεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Rassembler, réunir*, συν-άγω; ἀγείρω, συν-αγείρω; ἀθροίζω, συν-αθροίζω, f. αθροίσω, *acc.* || S'AMASSER, vr., les mêmes verbes au passif.

AMATEUR, sm., ὁ ἐραστής, οῦ; ὁ ἐπιθυμητής, οῦ. || *Souvent on rend* amateur *suivi d'un régime par un mot composé de* φίλος. Voy. AIMER.

AMALTHÉE, *chèvre*, ἡ Ἀμάλθεια, ας.

AMANUS, *mont*, ὁ Ἀμανός, οῦ.

AMATHONTE, *v.*, ὁ Ἀμαθοῦς, οῦντος.

AMAZONE, sf., ἡ Ἀμαζών, όνος. Des Amazones, Ἀμαζονικός, ή, όν.

AMBAGES, sf. pl., ἡ μακρολογία, ας. Parler par ambages, μακρολογέω-ῶ, f. ήσω. Parler sans ambages, ἁπλῶς λέγω.

AMBASSADE, sf., ἡ πρεσβεία, ας. Envoyer une ambassade, *et* aller en ambassade auprès de qqn, παρά ou πρός τινα πρεσβεύομαι, f. εύσομαι. Etre chargé d'une ambassade, πρεσβείαν πρεσβεύω, f. εύσω.

AMBASSADEUR, sm., ὁ πρεσβευτής, οῦ; *plur.* οἱ πρέσβεις, εων. Etre ambassadeur, πρεσβεύω, f. εύσω.

AMBASSADRICE, sf., ἡ πρεσβεύουσα, ης.

AMBIANT, ANTE, adj., περιέχων, ουσα, ον.

AMBIDEXTRE, adj., ἀμφιδέξιος, ον.

AMBIGU, UË, adj., ἀμφίβολος, ον. En termes ambigus, ἀμφιβόλως.

AMBIGUÏTÉ, sf., ἡ ἀμφιβολία, ας.

AMBIGUMENT, adv., ἀμφιβόλως.

AMBITIEUSEMENT, adv. 1° *Avec ambition*, φιλοτίμως. || 2° *Avec recherche*, περιέργως.

AMBITIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a de l'ambition*, φιλότιμος, ον. || 2° *Recherché*, περίεργος, ον.

AMBITION, sf. 1° *Désir ardent de gloire*, ἡ φιλοτιμία, ας. Avoir de l'ambition, φιλοτιμέομαι-οῦμαι. || 2° *Désir*, ἡ ἐπιθυμία, ας; ἡ ὄρεξις, εως.

AMBITIONNER, va. 1° *Rechercher avec ardeur*, φιλοτιμέομαι-οῦμαι, *acc. avec ou sans* περί, πρός. || 2° *Désirer*, ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω; ὀρέγομαι, *gén.*

AMBLE, sm., *sorte d'allure d'un cheval*, τὸ κατὰ σκέλος βάδισμα, ατος.

AMBRACIE, *v.*, ἡ Ἀμπρακία, ας. D'Ambracie, Ἀμπρακικός, ή, όν. Habitant, ante d'Ambracie, ὁ Ἀμπρακιώτης, ου; *fém.* ἡ Ἀμπρακιῶτις, ιδος.

AMBRE, sm., τὸ ἤλεκτρον, ου. D'ambre, ἠλέκτρινος, ον. Semblable à l'ambre, ἠλεκτρώδης, ες.

AMBROISIE, sf., ἡ ἀμβροσία, ας. D'Ambroisie, ἀμβρόσιος, α, ον.

AMBULANT, ANTE, adj., περιπορευόμενος, η, ον; πλανητός, ή, όν.

ÂME, sf. 1° *Principe immatériel de la vie*, ἡ ψυχή, ῆς. Les âmes des morts, αἱ τῶν τεθνεώτων ψυχαί. Rendre l'âme, τὴν ψυχὴν ἀφ-ίημι. || 2° *Ensemble des facultés morales*, ἡ ψυχή, ῆς; ὁ θυμός, οῦ. Une grande âme, μεγάλη ψυχὴ ou ἀνὴρ μεγαλόψυχος. Une âme forte, ἀνὴρ δεινὸς τὴν ψυχήν. Aimer de toute son âme, ὅλῃ τῇ ψυχῇ ou παντὶ τῷ θυμῷ ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Ensemble des facultés intellectuelles, intelligence*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. Qu'a-t-il dans l'âme? τί ἐν νῷ ἔχει. || 4° *Personne, individu*, ἡ ψυχή, ῆς. O âme bonne et dévouée! ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχή. Pas âme qui vive, οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων. Trois

mille âmes (habitants), τρισχίλιοι ἄνθρωποι. || 5° *Principal moteur*, ὁ ἀρχηγός, οῦ; ὁ ἡγεμών, όνος. Etre l'âme (le principal fondement) d'une chose, ψυχὴ τινός εἰμι. || 6° *Chaleur, feu*, τὸ πάθος, ους. Avec âme, ἐμπαθῶς.

AMÉLIORATION, sf. 1° *Action d'améliorer*. ἡ διόρθωσις, εως. || 2° *Etat meilleur*, τὸ διόρθωμα, ατος.

AMÉLIORER, va., βελτιόω-ῶ, f. ώσω; διορθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'**AMÉLIORER**, vr., βελτιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; βελτίων, ον γίγνομαι.

AMENDE, sf., τὸ τίμημα, ατος; ἡ ζημία, ας. Amende encourue, τὸ ὄφλημα, ατος. Condamner qqn à une amende, χρήμασί τινα ζημιόω-ῶ, f. ώσω. Etre condamné à une amende, ζημίαν ὀφλισκάνω. Etre condamné à une amende de cinq mines, πέντε μνᾶς ὀφλισκάνω.

AMENDEMENT, sm. Voy. **AMÉLIORATION**. || Amendement (d'une terre) avec du fumier, ἡ κόπρισις, εως; ὁ κοπρισμός, οῦ.

AMENDER, va., βελτιόω-ῶ, f. ώσω; διορθόω-ῶ, f. ώσω; ἐπαν-ορθόω-ῶ, *acc.* || Amender avec du fumier, κοπρίζω, f. ιῶ; κοπρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'**AMENDER**, vr., les mêmes verbes au passif.

AMENER, va. 1° *Conduire vers*, ἐπ-άγω, προσ-άγω, *acc.* Amener par charroi, παρακομίζω, προσ-κομίζω, f. ιῶ; *acc.* Ils lui amenèrent les prisonniers, τοὺς αἰχμαλώτους αὐτῷ προσ-ήγαγον. || 2° *Entraîner, pousser*, ἐπ-άγω, προ-άγω, *acc.*; à une chose, εἴς ou ἐπί τι. Il fut amené à parler, προ-ήχθη ou ἐξ-ήχθη λέγειν. || 3° *Introduire, faire adopter*, εἰσ-άγω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 4° *Occasionner, causer*, ἐπ-άγω, *acc.* La vieillesse amène des maladies, τὸ γῆρας νόσους ἐπ-άγει.

AMÉNITÉ, sf. 1° *Agrément (d'un lieu)*, τὸ τερπνόν, οῦ. || 2° *Douceur aimable*, ἡ χάρις, ιτος; ἡ φιλοφροσύνη, ης.

1. **AMER**, sm., *fiel*, ἡ χολή, ῆς.

2. **AMER, ÈRE**, adj. 1° *D'une saveur rude, (au fig.), mordant*, πικρός, ά, όν. Langage amer, ἡ πικρολογία, ας. || 2° *Pénible, douloureux*, ἀλγεινός, ή, όν; λυπηρός, ά, όν.

AMÈREMENT, adv., πικρῶς.

AMERTUME, sf. 1° *Saveur amère*, (*au fig.*), *aigreur, mordant*, ἡ πικρία, ας; ἡ πικρότης, ητος. || 2° *Déplaisir, affliction*, ἡ ὀδύνη, ης; ἡ λύπη, ης; ἡ ἀνία, ας.

AMÉTHYSTE, sf., ἡ ἀμέθυστος, ου.

AMEUBLEMENT, sm., ἡ κατασκευή, ῆς; τὰ ἔπιπλα, ων; τὰ σκεύη, ῶν (plur. de τὸ σκεῦος).

AMEUTER, va., συν-ίστημι, *acc.*; contre, *acc. avec* ἐπί. || S'**AMEUTER**, vr., συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Ils s'ameutèrent contre le roi, ἐπὶ τὸν βασιλέα συν-έστησαν.

1. **AMI**, sm. 1° *Celui avec qui on est lié d'amitié*, ὁ φίλος, ου; ὁ ἑταῖρος, ου. Ami intime, ὁ οἰκεῖος, ου; ὁ γνώριμος, ου; ὁ συνήθης, ους. Mon ami! ὦ φίλε ou φίλος; (en s'adressant à un étranger), ὦ ξένε. Etre ami de qqn, φίλος εἰμί τινος ou τινι. Avoir qqn pour ami, φίλῳ χρῶμαι-ῶμαι τινι; φιλικῶς ou οἰκείως ἔχω πρός τινα. Se faire de qqn un ami, φίλον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαί τινα. || 2° *Celui qui a du goût pour*, ὁ ἐραστής, οῦ; ὁ ἐπιθυμητής, οῦ, *gén.* Ami de la guerre, du travail, ὁ ἐπιθυμητὴς τοῦ πολέμου, τοῦ πονεῖν, (ou avec un composé de φίλος), ὁ φιλοπόλεμος, ου; ὁ φίλεργος, ου, ou ὁ φιλόπονος, ου.

2. **AMI, IE**, adj. 1° *Qui est ami*, (en parl. des personnes), φίλος, η, ον, *dat.* (φίλτερος, φίλτατος); (des choses), φίλιος, α, ον. || 2° *Allié, bien d'accord*, φίλιος, α, ον. Les nations amies, τὰ φίλια (ων) ἔθνη, ῶν. Le pays ami, ἡ φιλία, ας. *avec ou sans* χώρα, ας.

AMIABLE, adj., φιλικός, ή, όν. A l'amiable, φιλικῶς.

AMIABLEMENT, adv., φιλικῶς.

AMIANTE, sm., ὁ ἀμίαντος, ου.

AMICAL, ALE, adj., φίλιος, α, ον; φιλικός, ή, όν.

AMICALEMENT, adv., φιλικῶς.

AMIE, sf. 1° *Celle avec qui on est lié d'amitié*, ἡ φίλη, ης. || 2° *Celle qui a du goût pour*, ἡ ἐρῶσα, ης; ἡ ἐπιθυμοῦσα, ης. Amie du travail, ἡ φίλεργος ou φιλόπονος, ου. Voy. **AMI**.

AMINCIR, va., λεπτύνω, ἀπο-λεπτύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'**AMINCIR**, vr., les mêmes verbes au passif.

AMINCISSEMENT, sm., ἡ λέπτυνσις, εως.

AMINIAS, *h.*, ὁ Ἀμεινίας, ου.

AMIRAL, sm., ὁ ναύαρχος, ου. Etre amiral, ναυαρχέω-ῶ, f. ήσω. || Le vaisseau amiral *ou* l'amiral, ἡ ναυαρχίς, ίδος, *avec ou sans* ναῦς, *gén.* νεώς.

AMIRAUTÉ, sf., ἡ ναυαρχία, ας.

AMITIÉ, sf. 1° *Affection*, ἡ φιλία, ας; ἡ εὔνοια, ας. L'amitié pour qqn, ἡ φιλία τινός ou πρός τινα. Amitié intime, ἡ οἰκειότης, ητος; ἡ συνήθεια, ας. Faire, lier *ou* contracter amitié avec qqn, φιλίαν πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Renoncer à l'amitié de qqn, τὴν φιλίαν τινὸς δια-λύομαι, f. λύσομαι. Etre lié avec qqn d'une étroite amitié, οἰκειότατα διάκειμαί τινι ou πρός τινα. Se concilier l'amitié de qqn, φιλίαν παρά τινος λαμβάνω ou κτάομαι-ῶμαι. Par amitié, διὰ φιλίαν. || 2° *Accord entre nations*, ἡ φιλία, ας. || 3° *Bienveillance*, ἡ φιλοφροσύνη, ης. || 4° *Bon office*, ἡ χάρις, ιτος. || 5° Au pl., *caresses*, αἱ φιλοφροσύναι, ῶν.

AMMON, *dieu*, ὁ Ἄμμων, ωνος. || Pays d'Ammon, ἡ Ἀμμωνία, ας. Habitants d'Ammon, οἱ Ἄμμωνες, ων.

AMNISTIE, sf., ἡ ἄδεια, ας. Accorder une amnistie à qqn, τινὶ μηδὲν μνησικακήσειν τῶν γεγενημένων ἐπ-αγγέλλομαι, f. αγγελοῦμαι.

AMNISTIER, va., *accorder une amnistie à*. Voy. **AMNISTIE**.

AMOINDRIR, va., ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω; μειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *et* S'**AMOINDRIR**, vr., les mêmes verbes au passif.

AMOINDRISSEMENT, sm., ἡ ἐλάττωσις, εως; ἡ μείωσις, εως.

AMOLLI, IE, p.p. Voy. **AMOLLIR**. || Adj., *énervé*, μαλακός ou μαλθακός, ή, όν.

AMOLLIR, va. 1° *Rendre mou*, μαλάττω, f. άξω, *acc.* || 2° *Enerver*, θρύπτω, *acc.* || S'**AMOLLIR**, vr., les mêmes verbes au passif.

AMOLLISSEMENT, sm. 1° *Au propre*, ἡ μάλαξις, εως. || 2° *Au fig.*, ἡ θρύψις, εως; ἡ μαλακία, ας.

AMOME, sm., τὸ ἄμωμον, ου.

AMONCELER, va., σωρεύω, f. εύσω, *acc.* Amonceler de la terre, γῆν ἐπ-αμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι. || S'AMONCELER, vr., σωρεύομαι, f. ευθήσομαι.

AMONCELLEMENT, sm. 1° *Action d'amonceler*, ἡ σώρευσις, εως. || 2° *Amas*, τὸ σώρευμα, ατος.

AMONT, adv. En amont, ἄνω, ἀνὰ ποταμόν. D'amont, ἄνωθεν. || Vent d'amont, (vent d'est), ὁ ἀπηλιώτης, ου.

AMORCE, sf., (au pr. et au fig.), τὸ δέλεαρ, ατος; τὸ δελέασμα, ατος. Garnir d'une amorce, δελεάζω, f. άσω, *acc.*

AMORCER, va., (au pr. et au fig.), δελεάζω, f. άσω, *acc.* Amorcer l'hameçon avec qq. chose, περὶ ἄγκιστρόν τι δελεάζω. Amorcer les gens, τοὺς ἀνθρώπους δελεάζω. S'étant laissé amorcer au gain *ou* par le gain, τῷ κέρδει δελεασθείς.

AMORTIR, va. 1° *Rendre moins ardent, éteindre*, σβέννυμι, κατα-σβέννυμι, *acc.* Ayant amorti l'amour, ἔρωτα σβέσας. || 2° *Affaiblir, émousser*, ἀμβλύνω, f. υνῶ; ἀμαυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Racheter* (*une dette*), διαλύω, f. λύσω, *acc.* || S'AMORTIR, vr., les mêmes verbes au passif.

AMORTISSEMENT, sm., *rachat*, ἡ διάλυσις, εως; ἡ κατάλυσις, εως.

AMOUR, sm. 1° *Sentiment d'affection*, ἡ φιλία, ας; ἡ φιλότης, ητος; ἡ ἀγάπησις, εως. Amour de *ou* pour qqn, ἡ φιλία τινός ou πρός, εἷς τινα. Amour de Dieu, ἡ θεοσέβεια, ας. Amour entre parents, ἡ στοργή, ῆς; ἡ φιλοστοργία, ας. l'ar amour pour *ou* pour l'amour de qqn, de qq. chose, τινὸς χάριν. Par amour pour moi, pour toi, τὴν ἐμὴν, τὴν σὴν χάριν. || Amour d'un sexe pour l'autre, ὁ ἔρως, ωτος. Amour passionné, ὁ πόθος, ου. Amour pour qqn, ὁ τινος, rar[t] πρός τινα ἔρως. Avoir de l'amour pour qqn, τινὸς ἐράω-ῶ. || 2° *Goût vif pour une chose*, ὁ ἔρως, ωτος; ἡ ἐπιθυμία, ας. || *Plus souvent on emploie un composé de* φίλος. Amour du travail, ἡ φιλοπονία, ας; amour de l'argent, ἡ φιλαργυρία, ας, etc. || 3° *Objet aimé*, ὁ ἔρως, ωτος. Mon amour, ὦ φιλότης. || 4° *Dieu de l'amour*, ὁ Ἔρως, ωτος.

AMOUREUSEMENT, adv., ἐρωτικῶς.

AMOUREUX, EUSE, adj. 1° *Qui tient de l'amour*, ἐρωτικός, ἡ, όν. || 2° *Qui aime avec passion* (*une pers., une chose*), ἐρῶν, ῶσα, ῶν, *gén.* || Subst. Voy. AMANT, AMANTE.

AMOUR-PROPRE, sm., ἡ φιλαυτία, ας. Qui a de l'amour-propre, φίλαυτος, ον.

AMOVIBILITÉ, sf., τὸ εὐμετάβλητον, ου.

AMOVIBLE, adj., εὐμετάβλητος, ον.

AMPHIBIE, adj., ἀμφίβιος, ον. Les animaux amphibies, τὰ ἀμφίβια ζῷα, ων.

AMPHIBOLOGIE, sf., ἡ ἀμφιβολία, ας; ἡ ἀμφιλογία, ας.

AMPHIBOLOGIQUE, adj., ἀμφίβολος, ον; ἀμφίλογος, ον.

AMPHIBOLOGIQUEMENT, adv., ἀμφιβόλως.

AMPHICTYON, *h.*, ὁ Ἀμφικτύων, ονος.

AMPHICTYONIDE, adj. f., ἡ ἀμφικτυονίς, ίδος.

AMPHICTYONIE, sf., ἡ ἀμφικτυονία, ας

AMPHICTYONIQUE, adj., ἀμφικτυονικός, ή, όν.

AMPHICTYONS, sm. pl., οἱ ἀμφικτύονες, ων. Le conseil des amphictyons, ἡ ἀμφικτυονία, ας.

AMPHION, *h.*, ὁ Ἀμφίων, ονος.

AMPHIPOLIS, *v.*, ἡ Ἀμφίπολις, εως. Habitant d'Amphipolis, ὁ Ἀμφιπολίτης, ου.

AMPHISSA, *v.*, ἡ Ἄμφισσα, ης. Habitant d'Amphissa, ὁ Ἀμφισσεύς, έως.

AMPHITHÉÂTRE, sm., τὸ ἀμφιθέατρον, ου.

AMPHITRITE, *fille de Nérée*, ἡ Ἀμφιτρίτη, ης.

AMPHITRYON, *h.*, ὁ Ἀμφιτρύων, ωνος. || Sm., *celui qui donne à dîner*, ὁ ἑστιάτωρ, ορος.

AMPHORE, sf., *vase et mesure*, ὁ ἀμφορεύς, έως.

AMPLE, adj. 1° *Long et large*, εὐρύς, εῖα, ύ; πλατύς, εῖα, ύ. || 2° *Grand*, μέγας, μεγάλη, μέγα (μείζων, μέγιστος). || 3° *Abondant, copieux*, ἄφθονος, ον; δαψιλής, ές.

AMPLEMENT, adv., ἀφθόνως, δαψιλῶς.

AMPLEUR, sf. 1° *Au propre*, τὸ πλάτος, ους. || 2° *Au fig.*, τὸ μέγεθος, ους.

AMPLIFICATION, sf., *exercice littéraire*, ἡ μελέτη, ης.

AMPLIFIER, va., μεγαλύνω, f. υνῶ; δεινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

AMPOULE, sf., *petite tumeur*, ἡ φλύκταινα, ης.

AMPOULÉ, ÉE, adj., ὀγκώδης, ες; ὀγκηρός, ά, όν.

AMPUTATION, sf., ἡ τομή, ῆς.

AMPUTER, va., τέμνω, περι-τέμνω, ἀποτέμνω, *acc.*

AMULETTE, sf., τὸ βασκάνιον, ου.

AMUSANT, ANTE, adj., (en parl. des pers.), εὐτράπελος, ον; ἀστεῖος, α, ον; (des choses), τερπνός, ή, όν; χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος).

AMUSEMENT, sm., ἡ τέρψις, εως; ἡ διατριβή, ῆς; ἡ διαγωγή, ῆς.

AMUSER, va. 1° *Faire perdre le temps à* (*qqn*), ἀνα-βάλλω, *acc.* || 2° *Divertir agréablement*, τέρπω, f. τέρψω; εὐφραίνω, f. εὐφρανῶ, *acc.* || 3° *Repaître de vaines espérances*, βουκολέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'AMUSER, vr. 1° *Se divertir*, διατρίβω, *avec le participe.* Il s'amusait à lire, δι-έτριβεν ἀνα-γιγνώσκων. || 2° *Se moquer de qqn*, τινὶ ἐπιγελάω-ῶ. || 3° *Perdre le temps*, διατρίβω.

AMUSETTE, sf., τὸ παίγνιον, ου.

AMYCLÉES, *v.*, αἱ Ἀμύκλαι, ῶν. Habitant d'Amyclées, ὁ Ἀμυκλαῖος, ου.

AMYGDALES, sf. pl., τὰ παρίσθμια, ων; οἱ σπόγγοι, ων.

AMYNTAS, *h.*, ὁ Ἀμύντας, ου.

AN, sm., et **ANNÉE**, sf., τὸ ἔτος, ους; ὁ ἐνιαυτός, οῦ. La nouvelle année, ὁ ἐνιαυτὸς ἀρχόμενος, ου. Dans le courant de l'année, προϊόντος τοῦ ἔτους. L'année prochaine, τοῦ ἐπιόντος ἔτους. Dans le courant de l'année précédente, ἐν τῇ πέρυσιν ὥρᾳ. Dans un an, l'année prochaine, μετὰ τὸν ἐνιαυτόν, εἰς ὥρας. Qui est de l'année même, αὐτοετής, ές. L'année même, αὐτοετές (adv.). L'année passée *ou*

dernière, πέρυσιν (adv.). Qui est de l'année passée, περυσινός, ή, όν. Il y a deux ans, προπέρυσιν. Qui date d'il y a deux ans, προπερύσινος, η, ον. Durant un an, ἐνιαυτόν, δι' ἐνιαυτοῦ. Qui dure un an, ἐνιαύσιος, ος et α, ον. Chaque année, κατ' ἐνιαυτόν, κατ' ἔτος. Deux fois, trois fois par an, δίς, τρὶς ἐνιαυτοῦ. Tous les trois ans, tous les cinq ans, διὰ τρίτου ἔτους, διὰ πέμπτου ἔτους. Pour l'année, εἰς ἐνιαυτόν. Depuis plusieurs années je ne l'ai pas vu, πολλῶν ἐτῶν αὐτὸν οὐκ εἶδον. Il y a quatre ans (c'est la cinquième année) qu'il est en exil, ἔρυγεν ἔτος τουτὶ πέμπτον. Etre âgé de vingt ans, γέγονα εἴκοσιν ἔτη (et non ἐνιαυτούς). || Année fertile, abondante, bonne année, ἡ εὐετηρία, ας.

ANACHARSIS, *h.*, ὁ Ἀνάχαρσις, ιδος.

ANACHORÈTE, sm., ὁ ἀναχωρητής, οῦ.

ANACHRONISME, sm., ἡ τῶν χρόνων σύγχυσις, εως. Faire un anachronisme, τοὺς χρόνους συγ-χέω.

ANACOLUTHE, sf., ἡ ἀνακολουθία, ας.

ANACRÉON, *h.*, ὁ Ἀνακρέων, οντος.

ANAGRAMME, sf., τὸ ἀνάγραμμα, ατος.

ANALOGIE, sf., ἡ ἀναλογία, ας. Par analogie, ἀναλόγως.

ANALOGIQUE, adj., ἀναλογικός, ή, όν.

ANALOGUE, adj., ἀνάλογος, ον; à, *gén.* ou *dat.*

ANALYSE, sf., ἡ ἀνάλυσις, εως.

ANALYSER, va., δι-αιρέω-ῶ; δι-ορίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*

ANALYTIQUE, adj., ἀναλυτικός, ή, όν.

ANAPESTE, sm., ὁ ἀνάπαιστος, ου.

ANAPESTIQUE, adj., ἀναπαιστικός, ή, όν.

ANARCHIE, sf., ἡ ἀναρχία, ας.

ANARCHIQUE, adj., ἄναρχος, ον.

ANARCHISTE, sm., ὁ στασιώτης, ου.

ANASTROPHE, sf., ἡ ἀναστροφή, ῆς.

ANATHÉMATISER, va. 1° *Frapper d'anathème*, ἀναθεματίζω, f. ίσω, *acc.* || 2° *Détester*, βδελύττομαι, f. ὑξομαι (aor. ἐδδελύχθην), *acc.*

1. **ANATHÈME**, sm. 1° *Excommunication*, ὁ ἀναθεματισμός, οῦ. || 2° *Malédiction*, ἡ κατάρα, ας.

2. **ANATHÈME**, adj., *excommunié*, τὸ ἀνάθεμα, ατος.

ANATOMIE, sf. 1° *Dissection*, ἡ ἀνατομία, ας. || 2° *Science de la dissection*, ἡ ἀνατομική, ῆς.

ANATOMIQUE, adj., ἀνατομικός, ή, όν.

ANATOMISTE, sm., ὁ τὴν ἀνατομικὴν ἀσκῶν, *gén.* ἀσκοῦντος.

ANAXAGORE, *h.*, ὁ Ἀναξαγόρας, ου.

ANCÊTRE, sm., ὁ πρόγονος, ου. Les ancêtres, οἱ πρόγονοι, ων; οἱ προγεγενημένοι, ων.

ANCHE, sf., ἡ γλῶττα, ης.

ANCHISE, *h.*, ὁ Ἀγχίσης, ου. Fils d'Anchise, ὁ Ἀγχισιάδης, ου.

ANCHOIS, sm., ἡ ἀφύη, ης.

ANCIEN, IENNE, adj. 1° *D'autrefois*, ἀρχαῖος, α, ον; παλαιός, ά, όν (παλαίτερος, αἰτατος); ὁ, ἡ, τὸ πάλαι. Une ancienne fable, παλαιὸς μῦθος, ου. Les poètes anciens, οἱ πάλαι ποιηταί, ῶν. Les anciens temps, οἱ ἄνω χρόνοι, ων. Dans l'ancien temps, τὸ παλαιόν, τὸ πάλαι. || Sm. pl., les anciens, οἱ παλαιοί, ῶν; οἱ ἀρχαῖοι, ων; οἱ πάλαι (adv.). || 2° *Agé*, γηραιός, ά, όν.

ANCIENNEMENT, adv., πάλαι, τὸ πάλαι.

ANCIENNETÉ, sf., ἡ ἀρχαιότης, ητος; ἡ παλαιότης, ητος. De toute ancienneté, ἐκ παλαιτάτου.

ANCILES, sm. pl., *boucliers sacrés des Romains*, τὰ ἀγκύλια, ων.

ANCRAGE, sm., ὁ ὅρμος, ου.

ANCRE, sf., ἡ ἄγκυρα, ας. Jeter l'ancre, τὴν ἄγκυραν ἀφ-ίημι ou βάλλομαι (moy.). Lever l'ancre, τὴν ἄγκυραν ἀν-αιρέομαι-οῦμαι ou αἴρομαι (moy.). Être à l'ancre, ἐπ' ἀγκύρας ὁρμέω-ῶ, f. ήσω. Etre à l'ancre en pleine mer, ἐπ' ἀγκύρας ἀπο-σαλεύω, f. εύσω.

ANCRER, vn., *jeter l'ancre*. Voy. ANCHE. || S'ANCRER, vr., *s'établir, s'affermir*, ἑαυτὸν, ἣν, ὁ καθ-ιστάναι (de καθ-ίστημι). Bien ancré, βεβαίως καθ-εστηκώς, υῖα, ός.

ANCYRE, *v.*, ἡ Ἄγκυρα, ας.

ANDOCIDE, *h.*, ὁ Ἀνδοκίδης, ου.

ANDOUILLE, sf., ἡ χορδή, ῆς; τὸ χόρδευμα, ατος; ὁ ἀλλᾶς, ᾶντος.

ANDROMAQUE, *f.*, ἡ Ἀνδρομάχη, ης.

ANDROMÈDE, *f.*, ἡ Ἀνδρομέδα, ας.

ANDROS, *île*, ἡ Ἄνδρος, ου. D'Andros, Ἄνδριος, α, ον. Habitants d'Andros, οἱ Ἄνδριοι, ων.

ÂNE, sm., (au pr. et au fig.), ὁ ὄνος, ου. Ane bâté, (au pr. et au fig.), ὁ κανθήλιος, ου Ane sauvage, ὁ ἄγριος ὄνος, ου. D'âne, ὀνειος, α, ον.

ANÉANTI, IE, p.p. Voy. ANÉANTIR. || Je suis anéanti (excédé de fatigue), ἀπ-είρηκα (parf. act.); (stupéfait), ἐκ-πέπληγμαι (parf. pass.).

ANÉANTIR, va., ἀπ-όλλυμι, δια-φθείρω, καθ-αιρέω-ῶ; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'ANÉANTIR, vr., δια-φθείρομαι, ἀφανίζομαι (pass.); ἀφανὴς, ἐς γίγνομαι.

ANÉANTISSEMENT, sm. 1° *Destruction*, ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ καθαίρεσις, εως; ἡ ἀφάνισις, εως. || 2° *Abattement*, ἡ ἀθυμία, ας.

ANECDOTE, sf. 1° *Particularité inédite*, τὸ ἀνέκδοτον, ου. || 2° *Récit d'un fait*, ὁ λόγος, ου.

ANÉMIE, sf., ἡ ἀναιμία, ας.

ANÉMONE, sf., ἡ, ἀνεμώνη, ης.

ÂNERIE, sf. 1° *Ignorance*, ἡ ἀμαθία, ας. || 2° *Trait d'ignorance*, ἡ ἄγνοια, ας.

ÂNESSE, sf., ἡ ὄνος, ου. D'ânesse, ὀνειος, α, ον.

ANETH, sm., τὸ ἄνηθον, ου.

ANÉVRISME, sm., ὁ ἀνευρυσμός, οῦ.

ANFRACTUEUX, EUSE, adj., ἑλικτός, ή, όν.

ANFRACTUOSITÉ, sf., ὁ ἕλιγμός, οῦ.

ANGE, sm., ὁ ἄγγελος, ου. Comme un ange (merveilleusement), δαιμονίως. Beau comme un ange, τὸ κάλλος δαιμόνιος, α, ον.

ANGÉLIQUE, adj. 1° *Qui concerne les anges*, ἀγγελικός, ή, όν. || 2° *Merveilleux, divin*, δαιμόνιος, α, ον; θεῖος, α, ον.

ANGINE, sf., ὁ σύναγχος, ου; ἡ συνάγχη, ης. Qui souffre d'une angine, συναγχικός, ή, όν.

ANGLE, sm., ἡ γωνία, ας. Qui forme un angle, *partic.* un angle droit, ἐγγώνιος, ον.

ANGOISSE, sf., ἡ ἀδημονία, ας; ἡ ἀγωνία, ας. Etre en angoisse, ἐν ἀγωνίᾳ εἰμί.

ANGUILLE, sf., ἡ ἔγχελυς, υος; *pl.* αἱ ἔγχέλεις, εων. D'anguille, ἐγχέλειος, ον. Petite anguille, τὸ ἐγχελύδιον, ου. Echapper comme une anguille, ὥσπερ ἔγχελυς δραπετεύω, f. εὑσω.

ANGULAIRE et **ANGULEUX, EUSE**, adj., γωνιαῖος, α, ον; γωνιώδης, ες.

ÂNIER, sm., ὁ ὀνηλάτης, ου. Etre ânier, ὀνηλατέω-ῶ, f. ήσω.

ANIMADVERSION, sf. Voy. BLÂME.

ANIMAL, sm. 1° *Etre animé*, τὸ ζῷον, ου. Animal sauvage, τὸ ἄγριον θηρίον, *ou simpl.* τὸ θηρίον, ου. Animal apprivoisé, domestique, τὸ ἥμερον ζῷον, ου. Les animaux, τὰ ἄλογα, ων (opp. à οἱ ἄνθρωποι). || 2° *Homme stupide*, ὁ βλάξ, *gén.* βλακός.

ANIMAL, ALE, adj., ζωϊκός, ή, όν.

ANIMALCULE, sm., τὸ ζῴδιον, ου.

ANIMALITÉ, sf., ἡ ζωότης, ητος.

ANIMATION, sf. 1° *Action d'animer*, ἡ ψύχωσις, εως. || 2° *Vivacité, chaleur*, τὸ ἔμψυχον, ου. Avec animation, ἐμψύχως.

ANIMÉ, ÉE, p.p. Voy. ANIMER. || Adj. 1° *Doué de vie*, ἔμψυχος, ον. || 2° *Qui a de l'animation, de la chaleur*, ἔμψυχος, ον; παθητικός, ή, όν.

ANIMER, va. 1° *Donner la vie*, ψυχὴν ἐντίθημι, *dat.*; ἐμψυχον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Remplir d'ardeur, échauffer*, θερμαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 3° *Encourager*, θαρρύνω, f. υνῶ; παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ἀ, ἐπί *et l'acc.* || 4° *Irriter*, παρ-οξύνω, f. υνῶ; ἐξ-οργίζω, *acc.* || S'ANIMER, vr., *recevoir la vie*, ἐμψυχος, ον γίγνομαι. || *Pour les autres sens*, les mêmes verbes au passif.

ANIMOSITÉ, sf. 1° *Sentiment de haine*, ἡ ἔχθρα, ας; ἡ δυσμένεια, ας. Avec animosité, δυσμενῶς. Avoir de l'animosité contre qqn, δυσμενῶς ἔχω τινί ου πρός τινα. || 2° *Emportement, passion*, ὁ θυμός, οῦ.

ANIS, sm., τὸ ἄνηθον, ου.

ANNAL, ALE, adj., ἐπέτειος, ον.

ANNALES, sf. pl., τὰ χρονικά, ῶν; (en gén. écrits). αἱ ἀναγραφαί, ῶν.

ANNALISTE, sm., ὁ χρονογράφος, ου.

ANNEAU, sm. 1° *Cercle de métal*, ὁ κρίκος, ου. || 2° *Bague*, ὁ δακτύλιος, ου. || 3° *Boucle de cheveux*, ὁ πλόκαμος, ου.

ANNÉE, sf. Voy. AN.

ANNELÉ, ÉE, adj., βοστρυχώδης, ες.

ANNELER, va., βοστρυχίζω, f. ιῶ, *acc.*

ANNEXE, sf., ἡ προσθήκη, ης.

ANNEXER, va., προσ-τίθημι, προσ-βάλλω; προσ-άπτω, f. ἅψω, *acc.*; ἀ. *dat.*

ANNEXION, sf., ἡ πρόσθεσις, εως.

ANNIHILATION, sf., ἡ κατάλυσις, εως.

ANNIHILER, va., κατα-λύω, f. λύσω, *acc.*

ANNIVERSAIRE, adj., ἐνιαύσιος, ος et α, ον; ἔτειος, α, ον. || Sm., *fête anniversaire*, ἡ ἐνιαυσία (ας) ἑορτή, ῆς.

ANNONCE, sf., ἡ πρόρρησις, εως; (par écrit), ἡ προγραφή, ῆς.

ANNONCER, va. 1° *Faire savoir*, ἀγγέλλω, ἐπ-αγγέλλω, προσ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.* Il annonça que Cyrus était mort, ἤγγειλε Κῦρον τετελευτηκέναι, Κῦρον τετελευτηκότα ου ὅτι Κῦρος τετελευτήκοι. || 2° *Faire connaître par une annonce*, προ-αγορεύω; (par écrit), προ-γράφω; (par un héraut), κηρύττω, f. ὕξω, *acc.* || 3° *Prédire*, προ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.*; que, *prop. inf.* || 4° *Indiquer, présager*, σημαίνω, f. ανῶ; μηνύω, f. ύσω, *acc.* || 5° *Nommer en introduisant*, εἰσ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.*

ANNONCIATION, sf., *fête de l'Eglise*, ὁ εὐαγγελισμός, οῦ.

ANNOTATEUR, sm., ὁ σχολιαστής, οῦ.

ANNOTATION, sf., τὸ σχόλιον, ου; τὸ ὑπόμνημα, ατος.

ANNOTER, va., σχολιάζω, f. άσω, *acc.*

ANNUEL, ELLE, adj., ἐνιαύσιος, ος et α, ον; ἔτειος, α, ον.

ANNUELLEMENT, adv., κατ' ἐνιαυτόν, κατ' ἔτος.

ANNULAIRE, adj., κυκλικός, ή, όν. Doigt annulaire, ὁ παράμεσος δάκτυλος, ου.

ANNULATION, sf., ἡ κατάλυσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως.

ANNULÉ, ÉE, p.p. et adj., ἄκυρος, ον.

ANNULER, va., κατα-λύω, f. λύσω; ἀναιρέω-ῶ, *acc.*

ANODIN, INE, adj., ἀνώδυνος, ον.

ANOMAL, ALE, adj., ἀνώμαλος, ον.

ANOMALIE, sf., ἡ ἀνωμαλία, ας.

ÂNON, sm., τὸ ὀνίδιον, ου; τὸ ὀνάριον, ου; ὁ ὀνίσκος, ου.

ÂNONNEMENT, sm., ὁ βατταρισμός, οῦ.

ÂNONNER, vn., βατταρίζω, f. ιῶ.

ANONYME, adj. 1° *Qui est sans nom*, ἀνώνυμος, ον. || 2° *Qui est sans nom d'auteur*, ἀνεπίγραφος, ον; ἀδέσποτος, ον.

ANORMAL, ALE, adj., ἄνομος, ον.

ANSE, sf. 1° *Poignée d'un vase*, ἡ λαβή, ῆς; τὸ οὖς, *gén.* ὠτός. Qui n'a qu'une anse, μόνωτος, ον. Qui a deux anses, δίωτος, ον. || 2° *Petit golfe*, ὁ μικρὸς κόλπος, ου.

ANTAGONISME, sm., ὁ ἀγωνισμός, οῦ.

ANTAGONISTE, sm., ὁ ἀνταγωνιστής, οῦ.

ANTALCIDAS, h., ὁ Ἀνταλκίδας, ου.

ANTANDRE, v., ἡ Ἀντανδρος, ου. Habitants d'Antandre, οἱ Ἀντάνδριοι, ων.

ANTARCTIQUE, adj., ἀνταρκτικός, ή, όν.

ANTÉCÉDENT, ENTE, adj., πρότερος, α, ον; προγεγενημένος, η, ον. || Sm., *fait passé*, τὸ προγεγενημένον, ου. Les antécédents de qqn, τά τινι βεβιωμένα, ων.

ANTÉCHRIST, sm., ὁ ἀντίχριστος, ου.

ANTENNE, sf., (dans tous les sens), ἡ κεραία, ας.

ANTÉPÉNULTIÈME, adj., παραλήγων, ουσα, ον. || Sf., ἡ παραλήγουσα, ης.

ANTÉRIEUR, EURE, adj. 1° *Qui est en avant*, πρόσθιος, α, ον. || 2° *Qui précède*, πρότερος, α, ον; ἀ, *gén.*

ANTÉRIEUREMENT, adv., πρότερον; ἀ, *gén.*

ANTÉRIORITÉ, sf., τὸ προτερεῖν.

ANTHOLOGIE, sf., ἡ ἀνθολογία, ας.

ANTHRAX, sm., ὁ ἄνθραξ, ακος.

ANTHROPOPHAGE, adj., ἀνθροποφάγος, ον. || Sm., ὁ ἀνθροποφάγος, ου. Etre anthropophage, ἀνθροποφαγέω-ῶ, f. ήσω.

ANTHROPOPHAGIE, sf., ἡ ἀνθροποφαγία, ας.

ANTICHAMBRE, sf., τὸ προδωμάτιον, ου.
ANTICIPATION, sf., ἡ πρόληψις, εως. Par anticipation, προληπτικῶς.
ANTICIPÉ, ÉE, p.p. Voy. ANTICIPER. || Adj., *prématuré*, ἄωρος, ον.
ANTICIPER, va., *prévenir, devancer*, προλαμβάνω, προκατα-λαμβάνω, *acc.* || Vn., *empiéter sur*. Voy. EMPIÉTER.
ANTIDOTE, sm., τὸ ἀλεξιφάρμακον, ου; τὸ ἀντίδοτον, ου.
ANTIGONE. 1° *Homme*, ὁ Ἀντιγονος, ου. || 2° *Femme*, ἡ Ἀντιγόνη, ης.
ANTILOQUE, *h.*, ὁ Ἀντίλοχος, ου.
ANTIMOINE, sm., ἡ στίμμις, εως.
ANTINOMIE, sf., ἡ ἀντινομία, ας.
ANTIOCHE, *v.*, ἡ Ἀντιόχεια, ας. Habitant d'Antioche, ὁ Ἀντιοχεύς, έως.
ANTIOCHOS, *h.*, ὁ Ἀντίοχος, ου.
ANTIPATER, *h.*, ὁ Ἀντίπατρος, ου.
ANTIPATHIE, sf., ἡ ἀντιπάθεια, ας; ἡ ἐναντιότης, ητος.
ANTIPATHIQUE, adj., ἀντιπαθής, ές; ἐναντίος, α, ον.
ANTIPHON, *h.*, ὁ Ἀντιφῶν, ῶντος.
ANTIPHRASE, sf., ἡ ἀντίφρασις, εως.
ANTIPODE, sm. 1° *Celui qui habite dans un lieu opposé*, ὁ ἀντίπους, ποδος, *plus souvt au plur.*, οἱ ἀντίποδες, ων. || 2° *Lieu diamétralement opposé*, ἡ ἀντίχθων, ονος.
ANTIQUAILLES, sf. pl., τὰ ἀρχαῖα, ων; τὰ παλαιά, ῶν.
ANTIQUAIRE, sm., ὁ ἀρχαιολογικός, οῦ.
ANTIQUE, adj., ἀρχαῖος, α, ον. Qui a des mœurs antiques, ἀρχαιότροπος, ον. Mœurs antiques, ἡ ἀρχαιοτροπία, ας. A l'antique, ἀρχαίως, ἀρχαιοτρόπως.
ANTIQUITÉ, sf. 1° *Ancienneté reculée*, ἡ ἀρχαιότης, ητος; ἡ παλαιότης, ητος. De toute antiquité, ἐκ παλαιτάτου. || 2° *Les anciens*, οἱ παλαιοί, ῶν; οἱ πάλαι (adv.). || 3° *Les œuvres antiques*, τὰ ἀρχαῖα, ων; τὰ παλαιά, ῶν.
ANTISTHÈNE, *h.*, ὁ Ἀντισθένης, ους.
ANTISTROPHE, sf., ἡ ἀντιστροφή, ῆς.
ANTITHÈSE, sf., ἡ ἀντίθεσις, εως. Par antithèse, ἀντιθέτως.
ANTITHÉTIQUE, adj., ἀντίθετος, ον.
ANTIUM, *v.*, τὸ Ἄντιον, ου. Habitant d'Antium, ὁ Ἀντιάτης, ου.
ANTOINE, *h.*, ὁ Ἀντώνιος, ου.
ANTONOMASE, sf., ἡ ἀντονομασία, ας.
ANTRE, sm., τὸ ἄντρον, ου; τὸ σπήλαιον, ου.
ANUITER (S'), vr., ἕξω νυκτερεύω, f. εύσω.
ANUS, sm., ὁ πρωκτός, οῦ.
ANXIÉTÉ, sf., ἡ ἀδημονία, ας; ἡ ἀγωνία, ας.
ANXIEUX, EUSE, adj., ἀδήμων, ον.
AORISTE, sm., ὁ ἀόριστος, ου.
AORTE, sf., ἡ ἀορτή, ῆς.
AOÛT, sm. 1° *Mois*, ὁ Αὔγουστος, ου. || 2° *Moisson*, τὸ θέρος, ους.
APAISEMENT, sm., ἡ κατάπαυσις, εως; ἡ πράϋνσις, εως; ἡ κήλησις, εως.
APAISER, va. 1° *Adoucir, calmer*, πραΰνω, κατα-πραΰνω, f. ὑνῶ, *acc.* || 2° *Eteindre, étouffer*, κατα-σβέννυμι, *acc.* || 3° *Rendre propice*, ἱλάσκομαι, *acc.* || S'APAISER, vr. 1° *Cesser d'être en colère*, τῆς ὀργῆς παύομαι, f. παύσομαι. || 2° *Devenir moins violent*, χαλάω-ῶ, ἀν-ίημι.
APANAGE, sm. 1° *Part d'héritage*, ἡ σύνταξις, εως. || 2° *Le partage, le propre de qqn*, τὸ ἴδιόν (ου), τὸ οἰκεῖόν (ου) τινος ou τινι. Etre l'apanage (la suite) d'une chose; τινὶ ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω.
APATHIE, sf. 1° *Insensibilité*, ἡ ἀπάθεια, ας. || 2° *Indolence*, ἡ ἀργία, ας.
APATHIQUE, adj. 1° *Insensible*, ἀπαθής, ές. || 2° *Indolent*, ἀργός, όν.
APATURIES, sf. pl., *fête athénienne*, τὰ Ἀπατούρια, ων.
APELLES, *h.*, ὁ Ἀπελλῆς, οῦ.
APENNIN, *mont*, ὁ Ἀπεννῖνος, ου.
APERCEVABLE, adj., ὁρατός, ή, όν.
APERCEVOIR, va., (au pr. et au fig.), ὁράω-ῶ, καθ-οράω-ῶ; κατα-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'APERCEVOIR, vr., αἰσθάνομαι, *gén.* ou *part.* Je m'aperçois que je suis malade, αἰσθάνομαι νοσῶν. Je m'aperçois qu'il est malade, αἰσθάνομαι αὐτοῦ νοσοῦντος. || Sans s'en apercevoir, ἑαυτὸν λανθανών (partic. de λανθάνω). Ils se trouvèrent sur la colline sans s'en apercevoir, ἐλάνθανον ἑαυτοὺς ἐπὶ τῷ λόφῳ γενόμενοι. || Sans qu'on s'en aperçoive, sans être aperçu, λαθών, οῦσα, όν. Sans être aperçu de qqn, λαθών τινα. Ils s'enfuirent sans être aperçus des gardes, ἀπ-έφυγον λαθόντες τοὺς φύλακας.
APERÇU, sm. 1° *Première vue*, ἡ πρώτη (ης) πρόσοψις, εως. || 2° *Exposé sommaire*, τὸ κεφάλαιον, ου.
APETISSER, va. Voy. RAPETISSER. || Vn. Voy. RACCOURCIR.
APHÉRÈSE, sf., ἡ ἀφαίρεσις, εως.
APHORISME, sm., ὁ ἀφορισμός, οῦ.
APHRODITE ou **VÉNUS**, *déesse*, ἡ Ἀφροδίτη, ης. Temple d'Aphrodite, τὸ Ἀφροδίσιον, ου.
APHTE, sm., ἡ ἄφθα, ης.
APICULTURE, sf., ἡ μελιττουργία, ας.
APIS, *divinité égyptienne*, ὁ Ἆπις, ιδος, (acc. ιν).
APITOYER, va., εἰς ἔλεον προ-άγω, *acc.*; sur le sort de qqn, τινός. || S'APITOYER sur, vr., οἰκτείρω, f. ερῶ, *mieux* οἰκτίρω, f. ιρῶ, *acc.*
APLANIR, va., ὁμαλίζω, f. ιῶ; ὁμαλύνω, f. υνῶ, *acc.* || *Au fig.* Aplanir les obstacles, les difficultés, ἀπορίαν δια-λύω, f. λύσω. || S'APLANIR, vr., les mêmes verbes au passif.
APLANISSEMENT, sm. 1° *Action d'aplanir*, ὁ ὁμαλισμός, οῦ. || 2° *Etat de ce qui est aplani*, ἡ ὁμαλότης, ητος.
APLATIR, va., πλατύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'APLATIR, vr., πλατύνομαι, f. υνθήσομαι.
APLATISSEMENT, sm., ὁ πλατυσμός, οῦ.
APLOMB, sm. 1° *Ligne perpendiculaire*, ἡ κάθετος, ου. || 2° *Assurance*, ἡ ἀσφάλεια, ας; ἡ ἄδεια, ας. || D'APLOMB, loc. adv. 1° *Verticalement*, κατὰ ου πρὸς κάθετον. || 2° *Droit, en équilibre*, ὀρθῶς.
APOCALYPSE, sf., ἡ Ἀποκάλυψις, εως.
APOCOPE, sf., ἡ ἀποκοπή, ῆς.
APOCRYPHE, adj. 1° *Qui n'est point canonique*, ἀπόκρυφος, ον. || 2° *Dont l'auto-*

rité est suspecte, ὕποπτος, ον; νόθος, η, ον.

APOGÉE, adj., ἀπόγειος, ον. || Sm. 1° *La plus grande distance de la terre*, τὸ ἀπόγειον, ου. || 2° *Le point le plus élevé*, ἡ ἀκμή, ῆς.

APOLLON, *dieu*, ὁ Ἀπόλλων, ωνος. D'Apollon, Ἀπολλώνιος, α, ον. Temple d'Apollon, τὸ Ἀπολλώνιον, ου.

APOLLONIE, v., ἡ Ἀπολλωνία, ας.

APOLOGÉTIQUE, adj., ἀπολογητικός, ή, όν.

APOLOGIE, sf., ἡ ἀπολογία, ας. Faire l'apologie de qqn, ὑπέρ τινος ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

APOLOGISTE, sm., ὁ ἀπολογούμενος, ου; de qqn, ὑπέρ τινος.

APOLOGUE, sm., ὁ μῦθος, ου.

APOPHTEGME, sm., τὸ ἀπόφθεγμα, ατος.

APOPLECTIQUE, adj., ἀποπληκτικός, ή, όν; ἀπόπληκτος, ον.

APOPLEXIE, sf., ἡ ἀποπληξία, ας; ἡ ἀπόπληξις, εως. Etre frappé d'apoplexie, ἀπο-πλήττομαι (pass.).

APOSTASIE, sf., ἡ ἀπόστασις, εως.

APOSTASIER, vn., ἀπο-στατέω-ῶ, f. ήσω; ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

APOSTAT, sm., ὁ ἀποστάτης, ου.

APOSTER, va., ὑπο-πέμπω, *acc.* Aposter des témoins, μάρτυρας κατα-σκευάζω, f. άσω; pour charger qqn, ἐπί τινα.

APOSTILLE, sf., ἡ παραγραφή, ῆς.

APOSTILLER, va., παρα-γράφω, *acc.*

APOSTOLAT, sm., ἡ ἀποστολή, ῆς.

APOSTOLIQUE, adj., ἀποστολικός, ή, όν.

APOSTOLIQUEMENT, adv., ἀποστολικῶς.

APOSTROPHE, sf. 1° *Signe grammatical*, ἡ ἀπόσροφος, ου. | 2° *Figure de rhétorique*, ἡ ἀποστροφή, ῆς. || 3° *Reprimande*, ἡ ἐπιτίμησις, εως.

APOSTROPHER, va. 1° *Adresser la parole à*, προσ-αγορεύω; προσ-φωνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Réprimander*, ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

APOSTUME, sm., τὸ ἀπόστημα, ατος.

APOTHÉOSE, sf., *déification*, ἡ ἀποθέωσις, εως.

APOTHICAIRE, sm. Voy. PHARMACIEN.

APOTHICAIRERIE, sf. Voy. PHARMACIE.

APÔTRE, sm., ὁ ἀπόστολος, ου.

APPARAÎTRE, vn., φαίνομαι, ἐπι-φαίνομαι (moy. avec sens neutre); φανερὸς, ὰ, όν γίγνομαι; φαντάζομαι, f. ασθήσομαι; ὁράομαι-ῶμαι (pass.).

APPARAT, sm., ἡ ἐπίδειξις, εως; ἡ πομπή, ῆς. D'apparat, ἐπιδεικτικός, ή, όν; πομπικός, ή, όν.

APPAREIL, sm. 1° *Apprêt de ce qui a de la pompe; pompe*, ἡ παρασκευή, ῆς. || 2° *Machine, instrument*, ἡ μηχανή, ῆς; τὸ σκεῦος, ους. || 3° *Ensemble de bandages*, ὁ ἐπίδεσμος, ου; τὸ σπληνίον, ου.

APPAREILLEMENT, sm., ὁ συνδυασμός, οῦ.

APPAREILLER, va., *joindre par paires*, συ-ζεύγνυμι; συν-δυάζω, f. άσω; συν-άπτω, f. ἅψω, *acc.* || Vn., *mettre à la voile*, ἀν-άγομαι (pass.), ἀπ-αίρω. Faire appareiller, τὴν ναῦν ou τὰς ναῦς ἀν-άγω.

APPAREMMENT, adv., εἰκότως, ὡς τὸ εἰκός.

APPARENCE, sf. 1° *Extérieur*, ἡ ὄψις, εως; τὸ εἶδος, ους; τὸ σχῆμα, ατος; ἡ ἔμφασις, εως. En apparence, ἐν τῷ σχήματι. Belle apparence, ἡ εὐπρέπεια, ας. || 2° *Dehors, faux semblant*, τὸ πρόσχημα, ατος; ἡ πρόφασις, εως. Sous l'apparence de la franchise, ὑπὸ προσχήματι παρρησίας. || 3° *Vraisemblance, probabilité*, τὸ εἰκός, ότος. Il y a apparence que, εἰκὸς ἐστι, *avec une prop. inf.* Selon toute apparence, κατὰ τὸ εἰκός. || 4° *Marque, trace*, τὸ σημεῖον, ου.

APPARENT, ENTE, adj. 1° *Visible, manifeste*, φανερός, ά, όν; ἔμφανής, ές; δῆλος, η, ον. || 2° *Remarquable, distingué*, ἐπιφανής, ές. || 3° *Spécieux*, εὐπρεπής, ές. || 4° *Feint, simulé*, προσποιητός, ή, όν.

APPARENTER, va. Voy. ALLIER 2°.

APPARIEMENT, sm., ἡ σύζευξις, εως; ὁ συνδυασμός, οῦ.

APPARIER, va., συ-ζεύγνυμι; συν-δυάζω, f. άσω, *acc.* || S'APPARIER, vr., les mêmes verbes au passif.

APPARITEUR, sm., ὁ ῥαβδοῦχος, ου.

APPARITION, sf. 1° *Action d'apparaître*, ἡ ἐπίφασις, εως; ἡ ἐπιφάνεια, ας; ἡ ἔμφάνεια, ας. || 2° *Ce qui apparaît, vision*, τὸ φάντασμα, ατος; τὸ φάσμα, ατος; ἡ ὄψις, εως. || 3° *Action de se produire; (arrivée)*, ἡ ἄφιξις, εως; (*séjour*), ἡ διατριβή, ῆς.

APPARTEMENT, sm., τὸ οἴκημα, ατος; ὁ οἶκος, ου. Appartement des hommes, ὁ ἀνδρών, ῶνος. Appartement des femmes, ὁ γυναικών, ῶνος.

APPARTENANCE, sf., ἡ προσθήκη, ης. Etre une appartenance de, ἔχομαι (moy.), *gén.*

APPARTENANT, ANTE, adj., οἰκεῖος, α, ον, *gén.*

APPARTENIR, vn. 1° *Etre la propriété de*, εἰμί, γίγνομαι, *gén.*; προσ-ήκω, *dat.* Ce qui appartient à la ville, τὰ τῆς πόλεως. Ce qui m'appartient, ce qui lui appartient, τὰ ἐμά, τὰ αὐτοῦ. || 2° *Etre le droit de; convenir à; concerner*, προσ-ήκω, *dat.* || *Impers.* Il appartient à qqn de, προσ-ήκει, πρέπει τινί ou τινά, *inf.* Il m'appartient de parler, προσ-ήκει μοι ou με λέγειν. || 3° *Etre parent de*, προσ-ήκω, *dat.* || S'APPARTENIR, vr., ἑαυτοῦ, ῆς εἶναι. Je ne m'appartiens plus, ἐμαυτοῦ οὐκέτι εἰμί.

APPAS, sm. pl. 1° *Attraits*, τὸ ἀγωγόν, οῦ; τὸ ἐπαγωγόν, οῦ. || 2° *Beauté, charme*, τὸ κάλλος, ους; ἡ χάρις, ιτος.

APPÂT, sm., (au pr. et au fig.), τὸ δέλεαρ, ατος; τὸ δελέασμα, ατος.

APPÂTER, va. 1° *Attirer avec un appât*, δελεάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Mettre le manger dans la bouche, dans le bec de*, ψωμίζω, f. ιῶ, *acc.*

APPAUVRI, IE, p.p. 1° *Devenu pauvre*, πένης γενόμενος, η, ον. || 2° *Devenu stérile*, ἄκαρπος, ον γενόμενος, η, ον.

APPAUVRIR, va. 1° *Rendre pauvre*, εἰς πενίαν ou ἀπορίαν καθ-ίστημι, *acc.* || 2° *Rendre maigre, stérile*, ἄκαρπον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'APPAUVRIR, vr. 1° *Devenir pauvre*,

πένης γίγνομαι. ‖ 2° *Devenir stérile*, ἄκαρπος, ον γίγνομαι.

APPAUVRISSEMENT, sm. 1° *Pauvreté*, ἡ πενία, ας. ‖ 2° *Stérilité* (*du sol*), ἡ ἀκαρπία, ας.

APPEAU, sm., (en parl. d'un oiseau), ἡ παλεύτρια, ας.

APPEL, sm. 1° *Action d'appeler*, ἡ κλῆσις, εως. Entendre l'appel de qqn, τὴν κλῆσίν τινος ἀκούω. ‖ 2° *Signal donné par la trompette*, τὸ παρακλητικόν, οῦ. Sonner l'appel, τὸ παρακλητικὸν σημαίνω, f. ανῶ. ‖ 3° *Action d'appeler sous les drapeaux*, ἡ συλλογή, ῆς; ὁ κατάλογος, ου. ‖ 4° *Action d'appeler à un juge supérieur*, ἡ ἔφεσις, εως. Faire appel à un autre tribunal, εἰς ἕτερον δικαστήριον ἐφ-ίημι.

APPELER, va. 1° *Crier pour faire venir, mander;* καλέω-ῶ, παρα-καλέω-ῶ, προσ-καλέω-ῶ, *acc.* Ayant appelé un médecin, ἰατρὸν παρα-καλέσας. ‖ 2° *Provoquer, défier*, προ-καλέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.; à, acc. avec* εἰς. ‖ 3° *Faire venir en justice*, καλέω-ῶ, εἰσ-καλέω-ῶ; προσ-καλέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.;* devant qqn, πρός τινα. Appeler une cause, une affaire, δίκην καλέω-ῶ. ‖ 4° *Convoquer sous les drapeaux*, συλ-λέγω, κατα-λέγω, *acc.* ‖ 5° *Nommer*, καλέω-ῶ; ὀνομάζω, f. άσω, *acc.* Appeler qqn par son nom, ὀνομαστί τινα καλέω-ῶ. Appeler qqn traître, προδότην τινὰ ἀπο-καλέω-ῶ. Ce qu'on appelle la vertu, ἡ καλουμένη ἀρετή. ‖ Vn., *recourir à un tribunal supérieur*, ἐφ-ίημι εἰς, *acc.;* ἐπι-καλέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* Il n'en appela point au tribunal, οὐκ ἐφ-ῆκεν εἰς τὸ δικαστήριον. Ils en appelèrent au peuple, τὸν ὄχλον ἐπ-εκαλέσαντο. ‖ **S'APPELER**, vr., *être appelé*, καλέομαι-οῦμαι (pass.).

APPELLATIF, IVE, adj., προσηγορικός, ή, όν.

APPELLATION, sf., ἡ κλῆσις, εως.

APPENDICE, sm., ἡ προσθήκη, ης.

APPENDRE, va., ἀνα-τίθημι, *acc.;* à *ou* dans, εἰς *avec l'acc.*

APPESANTIR, va., βαρύνω, f. υνῶ, *acc.* Il est appesanti par l'âge, ὑπὸ τῆς ἡλικίας βαρύνεται. ‖ **S'APPESANTIR**, vr. 1° *Devenir pesant*, βαρύνομαι, f. υνθήσομαι. ‖ 2° *Insister sur*, δια-τρίβω ἐν ου ἐπί, *dat.*

APPESANTISSEMENT, sm., ἡ βαρύτης, ητος.

APPÉTISSANT, ANTE, adj., ὀρεκτικός, ή, όν.

APPÉTIT, sm. 1° *Inclination, vif désir*, ἡ ἐπιθυμία, ας; ἡ ὄρεξις, εως; ὁ ἔρως, ωτος. ‖ 2° *Désir de manger*, ἡ ὄρεξις, εως. Manger avec appétit, sans appétit, ἡδέως, ἀηδῶς ἐσθίω. Bon appétit, ἡ εὐσιτία, ας. Qui a bon appétit, εὔσιτος, ον. Manque d'appétit, ἡ ἀποσιτία, ας. Qui manque d'appétit, ἀπόσιτος, ον.

APPLAUDIR, vn. et va. 1° *Battre des mains pour approuver*, ἀνα-κροτέω-ῶ, f. ήσω. Applaudir à qqn, à qq. ch., *ou* applaudir qqn, qq. ch., κροτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.;* ἐπι-κροτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* ‖ 2° *Approuver*, ἐπ-αινέω-ῶ, *acc.* Applaudir qqn d'une chose, ἐπαινῶ τινα ἐπί τινι ου πρός, εἰς τι. ‖ **S'APPLAUDIR**, vr. 1° *Se vanter*, μέγα φρονέω-ῶ, f. ήσω. ‖ 2° Se féliciter de. Voy. féliciter.

APPLAUDISSEMENT, sm. 1° *Battement des mains*, ὁ κρότος, ου. ‖ 2° *Approbation*, ἡ συναίνεσις, εως; ὁ ἔπαινος, ου.

APPLAUDISSEUR, sm., ὁ ἀνακροτῶν, οῦντος.

APPLICABLE, adj., προσήκων, ουσα, ον; à, *dat.*

APPLICATION, sf. 1° *Action d'appliquer une chose*, ἡ ἐπίθεσις, εως; ἡ ἐπιβολή, ῆς. ‖ 2° *Action d'employer, usage*, ἡ χρῆσις, εως. ‖ 3° *Attribution, rapport*, ἡ ἀναφορά, ᾶς. ‖ 4° *Attention soutenue*, ἡ τοῦ νοῦ πρόσεξις, εως; ἡ σπουδή, ῆς. Avec application, σπουδαίως, ἐπιμελῶς.

APPLIQUÉ, ÉE, p.p. Voy. appliquer. ‖ Adj., *attentif, studieux*, προσεκτικός, ή, όν; σκουδαῖος, α, ον.

APPLIQUER, va. 1° *Mettre sur ou contre*, ἐπι-τίθημι, προσ-τίθημι, ἐπι-βάλλω, *acc.;* sur, *dat.* Ayant applique les échelles aux tours, κλίμακας προσθεὶς τοῖς πύργοις. ‖ *Au fig.* Appliquer son esprit, son attention à qq. chose, τὸν νοῦν, γνώμην ου τὴν διάνοιάν τινι προσ-έχω. ‖ 2° *Employer*, χράομαι-ῶμαι, *dat.* ‖ 3° *Transporter, rapporter à un autre*, μετα-φέρω, ἀνα-φέρω, *acc.;* à, *acc. avec* ἐπί. ‖ 4° *Affecter, destiner*, ἀπο-νέμω, *acc.;* à qqn, τινί; à qq. chose, εἰς τι. ‖ **S'APPLIQUER**, vr. 1° *Etre appliqué*, les verbes précédents au passif. ‖ 2° *Convenir*, προσ-ήκω. *dat.* ‖ 3° *Apporter une grande attention à*, προσ-έχω (avec ou sans τὸν νοῦν) τινί; προσ-έχω γνώμην ου τὴν διάνοιάν τινι. ‖ 4° *S'approprier*, ἰδιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

APPOINTEMENTS, sm. pl., *salaire*, ὁ μισθός, οῦ.

APPOINTER, va., *salarier*, μισθοδοτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

APPORT (de la femme), sm. Voy. dot.

APPORTER, va. 1° *Porter*, φέρω, προσ-φέρω; κομίζω, προσ-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* Apporter à qqn à boire et à manger, ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν τινι προσ-φέρω. Il apporta du blé dans la ville, εἰς πόλιν σῖτον ἐκόμισε. ‖ 2° *Employer*, προσ-φέρω, *acc.;* χράομαι-ῶμαι, *dat.* Il apporta beaucoup de soin à l'affaire, πολλῇ ἐπιμελείᾳ περὶ τὸ πρᾶγμα ἐχρήσατο. ‖ 3° *Fournir, procurer*, παρ-έχω, *acc.* ‖ 4° *Causer, produire*, φέρω, παρ-έχω, *acc.* ‖ 5° *Citer*, προ-φέρω, *acc.*

APPOSER, va., προσ-τίθημι, *acc.* Apposer un sceau, un cachet sur une chose, σφραγῖδά τινι ἐπι-βάλλω.

APPOSITION, sf., ἡ πρόσθεσις, εως.

APPRÉCIABLE, adj., ἀξιόλογος, ον.

APPRÉCIATEUR, sm., ὁ τιμητής, οῦ.

APPRÉCIATION, sf., ἡ τίμησις, εως.

APPRÉCIER, va. 1° *Evaluer*, τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ‖ 2° *Faire cas de*, πολλοῦ τιμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*

APPRÉHENDER, va. 1° *Saisir*, κατα-λαμβάνω, *acc.* ‖ 2° *Craindre, redouter*. Voy. craindre.

APPRÉHENSION, sf. 1° *Action de saisir* ἡ κατάληψις, εως. ‖ 2° *Crainte*, ὁ φόβος, ου.

APPRENDRE, va. 1° *Acquérir une connaissance*, μανθάνω, *acc.;* de qqn, τινός ου

παρά τινος; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'optatif.* J'appris (par cœur) les poésies d'Homère, τὰ Ὁμήρου ἔπη ἔμαθον. Ils apprennent à commander, μανθάνουσιν ἄρχειν. Ils ont appris à (pris l'habitude de) vivre dans la mollesse, μεμαθήκασιν ἀργοὶ ζῆν. || 2° *S'apercevoir, reconnaître*, γιγνώσκω, *acc.* || 3° *Etre informé*, μανθάνω, πυνθάνομαι, ἀκούω, *acc.*; de qqn, τινός ou παρά τινος. J'apprends qu'il s'en alla, πυνθάνομαι αὐτὸν ἀπ-ελθόντα, αὐτὸν ἀπ-ελθεῖν ou ὅτι ἀπ-ῆλθε. || 4° *Enseigner*, διδάσκω, *acc.*; à, *acc.* Je lui appris à chanter, ᾄδειν αὐτὸν ἐδίδαξα. || 5° *Annoncer, faire savoir*, ἀγγέλλω, f. ελῶ, *acc.* || S'APPRENDRE, vr., *se tourne généralement par l'actif.* Les vers s'apprennent facilement (on apprend facilement les vers), τὰ ἔπη εὐμαρῶς μανθάνουσιν.

APPRENTI, IE, sm. et sf., ὁ ἐπὶ τέχνῃ παραδεδομένος, ου; *fém.* ἡ ἐπὶ τέχνῃ παραδεδομένη, ης.

APPRENTISSAGE, sm., ἡ διδασκαλία, ας; ἡ παιδεία, ας. Mettre un enfant en apprentissage, παῖδα ἐπὶ τέχνῃ παρα-δίδωμι. Faire son apprentissage chez qqn, ὑπό τινος τέχνην διδάσκομαι (pass.).

APPRÊT, sm. 1° *Action d'apprêter, préparatif*, ἡ παρασκευή, ῆς. || 2° *Assaisonnement*, τὸ ἡδυσμα, ατος. || 3° *Recherche*, ἡ περιεργία, ας.

APPRÊTÉ, ÉE, p.p. Voy. APPRÊTER. || Adj., *recherché*, περίεργος, ον.

APPRÊTER, va. 1° *Préparer*, παρασκευάζω, f. άσω, *acc.* Apprêter à rire à qqn, γέλωτα παρ-έχω τινί. || 2° *Assaisonner (un mets)*, ἡδύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'APPRÊTER, vr., παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι; à, εἰς ou πρός *avec l'acc.*; ὡς *avec le partic. fut.* Ils s'apprêtaient à faire une expédition, παρ-εσκευάζοντο ὡς στρατεύσοντες.

APPRIVOISÉ, ÉE, p.p. Voy. APPRIVOISER. || Adj., τιθασός, όν.

APPRIVOISER, va., (au pr. et au fig.), τιθασεύω, f. εύσω, *acc.* || S'APPRIVOISER, vr. 1° *Devenir apprivoisé*, τιθασεύομαι, f. ευθήσομαι. || 2° *Se familiariser avec*, ἐθίζομαι (pass.), *dat.*

APPROBATEUR, sm., ὁ ἐπαινέτης, ου. || Adj. Comme APPROBATIF.

APPROBATIF, IVE, adj., ἐπαινετικός, ή, όν.

APPROBATION, sf., ἡ ὁμολογία, ας; ὁ ἔπαινος, ου. Avoir l'approbation de qqn, ὑπό τινος ἐπ-αινέομαι-οῦμαι (pass.).

APPROBATRICE, sf., ἡ ἐπαινέτις, ιδος.

APPROCHANT, ANTE, adj., παραπλήσιος, ος et α, ον. || Adv. Voy. ENVIRON.

APPROCHE, sf. 1° *Action de s'approcher*, ἡ ἔφοδος, ου; ἡ ἐπαγωγή, ῆς; ἡ ἐπέλασις, εως. A l'approche du soir, ἑσπέρας προσ-ιούσης. || 2° *Abord, accès*, ἡ εἴσοδος, ου; ἡ πρόσοδος, ου.

APPROCHER, va. 1° *Mettre près*, παρα-τίθημι, προσ-άγω, προσ-φέρω; πλησιάζω, f. άσω, *acc.*; de, *dat.* Ils approchèrent les machines de la ville, προσ-ἤγαγον τὰς μηχανὰς τῇ πόλει. || 2° *Se placer auprès de, aborder*, προσ-έρχομαι; προσ-πελάζω, f. άσω, *dat.* Ne m'approche pas, μὴ πρόσ-ελθέ μοι. || Vn., *et* S'APPROCHER, vr. 1° *Venir près, s'avancer auprès*, προσ-έρχομαι; προσ-πελάζω, f. άσω; πλησιάζω, f. άσω; de, *dat.* || 2° *Devenir proche*, (en parl. du temps), ἐπ-έρχομαι, ἐπι-γίγνομαι; (d'une tempête, d'un danger), ἐπι-φέρομαι (pass.). || Vn., *avoir de la ressemblance avec*, ἐγγύς εἰμι, *gén.* ou *dat.*; ἔοικα, *dat.*

APPROFONDIR, va. 1° *Rendre profond*, βαθύνω, f. υνῶ; κοιλαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Examiner à fond*, δι-ακριβόω-ῶ, f. ώσω; δι-ερευνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

APPROPRIATION, sf. 1° *Action d'approprier*, ἡ οἰκείωσις, εως. || 2° *Action de s'approprier*, ἡ προσποίησις, εως; ὁ σφετερισμός, οῦ.

APPROPRIÉ, ÉE, p.p. Voy. APPROPRIER. || Adj. εὐάρμοστος, ον, *dat.*; ἐπιτήδειος, ος et α, ον; à, *acc. avec* εἰς, πρός.

APPROPRIER, va., ἁρμόττω, προσ-αρμόττω, f. όσω; προσ-άπτω, f. άψω, *acc.*; à, *dat.* || S'APPROPRIER, vr., ἰδιοομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; *acc.*

APPROUVER, va., ἐπ-αινέω-ῶ, συν-αινέω-ῶ; ἀπο-δέχομαι, *acc.*

APPROVISIONNEMENT, sm. 1° *Action d'approvisionner*, ὁ ἐπισιτισμός, οῦ. || 2° *Amas de provisions*, τὸ σιτάρκημα, ατος; τὸ σιτηρέσιον, ου. Cette place a un approvisionnement suffisant pour trois mois, ἐν-εστιν ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ σῖτος τριῶν μηνῶν.

APPROVISIONNER, va., σιτηρεσιάζω, f. άσω, *acc.*; σῖτον ou τὰ ἐπιτήδεια παρ-έχω, *dat.* Approvisionner une ville, σῖτον ou τὰ ἐπιτήδεια εἰσ-άγω εἰς πόλιν. Etre approvisionné, ἐπισιτισμὸν ou σῖτον ἔχω. || S'APPROVISIONNER, vr., ἐπι-σιτίζομαι, f. ιοῦμαι; (en parl. d'une place), εἰσ-κομίζομαι, f. ιοῦμαι.

APPROXIMATIF, IVE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐγγύς (adv.).

APPROXIMATIVEMENT, adv., ἐγγύς.

APPUI, sm. 1° *Support, soutien*, τὸ στήριγμα, ατος; τὸ ἔρεισμα, τὸ ὑπ-έρεισμα, ατος. Servir d'appui à une chose, τί ὑπ-ερείδω. Point d'appui, ἡ βάσις, εως. || *Au fig.*, ὁ στῦλος, ου; ἡ ἐπικουρία, ας. Cet homme est l'appui de l'Etat, οὗτος ὁ ἀνὴρ τὴν πόλιν σῴζει ou διασῴζει. Tu es notre appui, ἐν σοὶ ἐσμὲν ou κείμεθα. || 2° *Aide, secours*, ἡ ἐπικουρία, ας; ἡ βοήθεια, ας. Avoir besoin d'appui, βοηθείας δέομαι. || A L'APPUI, loc. adv., εἰς ἔλεγχον; de, *gén.*

APPUYER, va. 1° *Soutenir par un appui*, στηρίζω, f. ξω; ὑπ-ερείδω, *acc.* Appuyer une chose sur *ou* contre une chose, ἐρείδω τι πρός τι, εἴς τι ou κατά τινος. || 2° *Poser en appuyant*, ἐπ-ερείδω, ἐπι-τίθημι, *acc.*; sur, *dat.* || 3° *Fortifier, confirmer*, βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 4° *Aider, favoriser*, βοηθέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-κουρέω-ῶ, f. ήσω; ὑπ-άρχω, f. άρξω, *dat.* || Vn. 1° *Poser, reposer sur*, ἐπ-ερείδομαι (pass.), ἐπί-κειμαι, *dat.* || 2° *Incliner*, ἐγ-κλίνω; du côté de, πρός *avec l'acc.* || 3° *Insister sur*, ἔγ-κειμαι, *dat.*; δια-τρίβω περί, *acc.* || S'APPUYER sur, vr., ἐρείδομαι (pass.), *dat.*; ἐπ-ερείδομαι (pass.), *dat.* ou ἐπί *avec l'acc.*; (au fig.), σκήπτομαι, f. σκήψομαι; ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *dat.* Tu t'ap-

puies sur un seul témoin, σκήπτει ἐνὶ μάρτυρι.

ÂPRE, adj. 1° *Qui a des aspérités; rude au toucher*, τραχύς, εῖα, ύ. || 2° *Acre au goût*, στρυφνός, ή, όν; δριμύς, εῖα, ύ. || 3° *Rude à l'oule*, τραχύς, εῖα, ύ. || 4° *Dur, acerbe*, τραχύς, εῖα, ύ; σκληρός, ά, όγ; πικρός, ά, όν. || 5° *Insatiable*, ἄπληστος, ον, *gén.* Être âpre au gain, κέρδους ου πρὸς κέρδος ἀπλήστως ἔχω.

ÂPREMENT, adv. 1° *Avec rudesse, avec dureté*, τραχέως, πικρῶς. || 2° *Avec insatiabilité*, ἀπλήστως.

APRÈS, prép. marquant : 1° *Postériorité dans le temps*, μετά *avec l'acc.* Après le combat, μετὰ τὴν μάχην. Après un long temps, μετὰ πολὺν χρόνον. Aussitôt *ou* immédiatement après la guerre, ἐκ τοῦ πολέμου, εὐθὺς μετὰ τὸν πόλεμον. Un jour après le combat, μιᾷ ἡμέρᾳ ὕστερον τῆς μάχης. || Après cela, après quoi (ensuite), μετὰ ταῦτα, ἔπειτα. Après cela (puisqu'il en est ainsi), τούτων οὕτως ἐχόντων. Immédiatement après cela, ἐπὶ τούτῳ ου τούτοις. || Après, *devant le parfait de l'infinitif, se rend souvent par un participe.* Ils s'enfuirent après avoir commis le meurtre (ayant commis le meurtre, *ou* le meurtre ayant été commis), ἀπ-έφυγον ἐξ-εργασάμενοι τὸν φόνον, ου ἐξ-εργασθέντος τοῦ φόνου. || 2° *La postériorité dans l'ordre, le rang*, μετά, *acc.* Après (derrière) qqn, μετά τινα, ὀπισθέν τινος. L'un après l'autre, ἄλλος ἐπ' ἄλλον, ἑξῆς ου ἐφεξῆς. Le plus beau des guerriers après Achille, κάλλιστος ἀνὴρ μετ' Ἀχιλλέα. || 3° *La tendance, le but*, μετά, *acc.*; *ou plus souvent le cas régi par le verbe.* Attendre après qqn, τινὰ προσ-δοκάω-ῶ, f. ήσω. Courir après qqn, τινὰ διώκω. Soupirer après les honneurs, τιμῆς ὀρέγομαι. Être après qq. chose, être après à faire qq. chose (s'en occuper), περί τί, ἀμφί τί εἰμι ου ἔχω. || D'APRÈS, loc. prépos. 1° *Selon*, κατά, *acc.* D'après moi, κατ' ἐμέ. D'après mon opinion, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. || 2° *Par suite de*, ἐκ ου ἐξ, *gén.* Il est clair d'après ce qui a été dit, δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων. Juger d'après une chose, ἀπό ou ἐκ τινος κρίνω. Conjecturer d'après une chose, τινί, ἐκ ου ἀπό τινος τεκ-μαίρομαι, f. αροῦμαι. || 3° *Postérieur, suivant*, (après un nom), ὕστερος, α, ον. L'année d'après, ὁ ὕστερος ἐνιαυτός, οῦ. || APRÈS, adv. 1° *Plus tard*, ὕστερον. Peu de temps après, peu après, ὀλίγῳ ὕστερον, δι' ὀλίγου. Longtemps après, πολλῷ ὕστερον. Quelques jours après, ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον. || 2° *Ensuite*, εἶτα, ἔπειτα, μετέπειτα. Immédiatement après, ἑξῆς, ἐφεξῆς. Eh bien! après? τί οὖν ἔπειτα; || APRÈS QUE, loc. conj., ἐπεί, ἐπειδή *avec l'indic.* ou *l'opt.*; ἐπάν, ἐπειδάν *avec le subj. L'emploi des modes est le même qu'avec les conjonctions qui signifient* LORSQUE. Voy. ce mot.

APRÈS-DEMAIN, sm., ἡ ἔνη, ης. || Adv., τῇ ἔνῃ, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ.

APRÈS-MIDI, sm., ἡ δείλη, ης. || Adv., περὶ δείλην, τὸ δειλινόν.

ÂPRETÉ, sf. 1° *Rudesse*, ἡ τραχύτης, ητος. Apreté du froid, τὸ χαλεπὸν (οῦ) τοῦ κρύους. || 2° *Saveur âcre*, ἡ δριμύτης, ητος; ἡ πικρία, ας. || 3° *Dureté, acerbité*, ἡ τραχύτης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος. || 4° *Désir insatiable*, ἡ ἀπληστία, ας.

À-PROPOS, sm., ὁ καιρός, οῦ.

APTE, adj., ἐπιτήδειος, α, ον; ἱκανός, ή, όν; ἀ, *acc. avec* πρός; *inf. seul.* Naturellement apte à, εὐφυής, ές πρός, *acc.*

APTITUDE, sf., ἡ ἐπιτηδειότης, ητος; ἡ ἱκανότης, ητος, ἡ εὐφυΐα, ας.

APULIE, *pays*, ἡ Ἀπουλία, ας; ἡ Ἰαπυγία, ας. Habitants de l'Apulie, οἱ Ἄπουλοι, ων; οἱ Ἰάπυγες, ωνος.

APURÉ, ÉE, adj., καθαρός, ά, όν.

APURER, va., ἐκ-καθαίρω, f. αρῶ, *acc.*

AQUATIQUE, adj. 1° *Marécageux*, ἑλώδης, ες. || 2° *Qui est ou vit dans l'eau*, ἔνυδρος, ον.

AQUEDUC, sm., τὸ ὑδραγωγεῖον, ου.

AQUEUX, EUSE, adj. 1° *Qui est de la nature de l'eau*, ὑδαρής, ές; ὑδαρώδης, ες. || 2° *Où il y a beaucoup d'eau*, ἔνυγρος, ον.

AQUILIN, adj. m., γρυπός, ή, όν. Qui a un nez aquilin, γρυπός, ή, όν.

AQUILON, sm., ὁ Βορρᾶς, ᾶ.

AQUITAINE, *pays*, ἡ Ἀκυτανία ου Ἀκουιτανία, ας.

AQUITAINS, *pple*, οἱ Ἀκυτανοί ου Ἀκουιτανοί, ῶν.

ARABE, *pple*, ὁ Ἄραψ, αβος; *fém.* ἡ Ἀράβισσα, ης.

ARABIE, *pays*, ἡ Ἀραβία, ας. D'Arabie, Ἀράβιος, α, ον.

ARABIQUE, adj., Ἀραβικός, ή, όν. Golfe Arabique, ὁ Ἀραβικὸς κόλπος, ου.

ARABLE, adj., ἀρόσιμος, ον.

ARACHOSIE, *pays*, ἡ Ἀραχωσία, ας.

ARAIGNÉE, sf., ἡ ἀράχνη, ης; ὁ ἀράχνης, ου. Toile, fil d'araignée, τὸ ἀράχνιον, ου.

ARATOIRE, adj., γεωργικός, ή, όν.

ARAXE, *fl.*, ὁ Ἀράξης, ου.

ARBALÈTE, sf., τὸ τόξον, ου.

ARBALÉTRIER, sm., ὁ τοξότης, ου.

ARBÈLES, *v.*, τὰ Ἄρβηλα, ων.

ARBITRAGE, sm., ἡ δίαιτα, ης.

ARBITRAIRE, adj. 1° *Choisi librement*, αὐθαίρετος, ον. || 2° *Despotique*, δεσποτικός, ή, όν. || Sm., ἡ δεσποτεία, ας.

ARBITRAIREMENT, adv. 1° *D'après sa volonté*, αὐθαιρέτως. || 2° *Despotiquement*, δεσποτικῶς.

ARBITRAL, ALE, adj., διαιτήσιμος, ον.

ARBITRE, sm. 1° *Juge d'un différend*, ὁ διαιτητής, οῦ; ὁ διαλλακτής, οῦ; (dans les jeux), ὁ βραβεύς, έως; ὁ βραβευτής, οῦ. Être arbitre dans une affaire, τί διαιτάω-ῶ ου βραβεύω, f. εύσω. || 2° *Maître absolu*, ὁ κύριος, ου. || Libre *ou* franc arbitre, ἡ ἐξουσία, ας; ἡ αἵρεσις, εως.

ARBITRER, va., διαιτάω-ῶ, *acc.*

ARBORER, va., αἴρω, ἀν-αίρω, *acc.*

ARBORICULTURE, sf., ἡ τῶν δένδρων φυτεία, ας.

ARBORICULTEUR, sm., ὁ δένδρα φυτεύων, οντος.

ARBORISÉ, ÉE, adj., δενδρόφυτος, ον.

ARBOUSE, sf., τὸ κόμαρον, ου.

ARBOUSIER, sm., ἡ rar. ὁ κόμαρος, ου.

ARBRE, sm., τὸ δένδρον, ου. D'arbre, δενδρικός, ή, όν. Planté d'arbres, δενδρόφυτος,

ov. Planté de beaucoup d'arbres, πολύδενδρος, ον. Arbre fruitier, τὸ ἀκρόδρυον, ου. || Arbre généalogique, ἡ γενεαλογία, ας.

ARBRISSEAU, sm., τὸ δενδρύφιον, ου.

ARBUSTE, sm., ὁ θάμνος, ου. Petit arbuste, ὁ θαμνίσκος, ου.

ARC, sm. 1° *Arme*, τὸ τόξον, ου. Tendre l'arc, τὸ τόξον ἐν-τείνω. Tirer de l'arc, τοξεύω, f. εὑσω. D'arc, τοξικός, ἡ, όν. Petit arc, τὸ τοξάριον, ου. Art de tirer de l'arc, ἡ τοξική, ῆς. || 2° *Courbure d'une voûte*, ἡ καμάρα, ας; τὸ τόξον, ου. || Arc de triomphe, ἡ θριαμβικὴ πύλη, ης.

ARCADE, sf., ἡ καμάρα, ας.

ARCADIE, *pays*, ἡ Ἀρκαδία, ας. D'Arcadie, Ἀρκαδικός, ἡ, όν.

ARCADIEN, sm., ὁ Ἀρκάς, άδος.

ARC-BOUTANT, sm., ἡ ἀντηρίς, ίδος; (au fig.), ὁ στῦλος, ου.

ARCEAU, sm., ἡ ἀψίς, ῖδος; ἡ ψαλίς, ίδος.

ARC-EN-CIEL, sm., ἡ Ἶρις, ίδος.

ARCÉSILAS, *h.*, ὁ Ἀρκεσίλαος, ου.

ARCHAÏQUE, adj., ἀρχαῖος, α, ον.

ARCHAÏSME, sm., ὁ ἀρχαϊσμός, οῦ.

ARCHANGE, sm., ὁ ἀρχάγγελος, ου.

ARCHE, sf., ἡ ἀψίς, ῖδος. || L'arche (de Noé), ἡ κιβωτός, οῦ. || L'arche d'alliance, ἡ νομοφυλακὶς (ίδος) κιβωτός, οῦ.

ARCHÉLAOS, *h.*, ὁ Ἀρχέλαος, ου.

ARCHÉOLOGIE, sf., ἡ ἀρχαιολογία, ας.

ARCHÉOLOGIQUE, adj., ἀρχαιολογικός, ἡ, όν.

ARCHÉOLOGUE, sm., ὁ ἀρχαιολόγος, ου.

ARCHER, sm., ὁ τοξότης, ου. Archer à cheval, ὁ ἱπποτοξότης, ου. Corps des archers, τὸ τοξικόν, οῦ. Chef des archers, ὁ τόξαρχος, ου.

ARCHET, sm., τὸ πλῆκτρον, ου.

ARCHESTRATE, *h.*, ὁ Ἀρχέστρατος, ου.

ARCHÉTYPE, sm., τὸ ἀρχέτυπον, ου.

ARCHEVÊQUE, sm., ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ου.

ARCHIAS, *h.*, ὁ Ἀρχίας, ου.

ARCHIDAMOS, *h.*, ὁ Ἀρχίδαμος, ου.

ARCHIMÈDE, *h.*, ὁ Ἀρχιμήδης, ους.

ARCHIPEL, sm. Voy. MER ÉGÉE.

ARCHITECTE, sm., ὁ ἀρχιτέκτων, ονος; ὁ τέκτων, ονος. Être architecte, ἀρχιτεκτονέω-ῶ, f. ήσω. || L'architecte de l'univers, ὁ τοῦ κόσμου δημιουργός, οῦ.

ARCHITECTONIQUE, adj., ἀρχιτεκτονικός, ἡ, όν.

ARCHITECTURE, sf. 1° *Art de construire*, ἡ ἀρχιτεκτονική, ῆς. || 2° *Mode de construction*, ἡ οἰκοδόμησις, εως.

ARCHITRAVE, sf., τὸ ἐπιστύλιον, ου.

ARCHIVES, sf. pl. 1° *Anciens titres*, τὰ ἀρχαῖα γράμματα, ων. || 2° *Dépôt des actes publics*, τὸ γραμματοφυλάκιον, ου.

ARCHIVISTE, sm., ὁ γραμματοφύλαξ, ακος.

ARCHONTE, sm., ὁ ἄρχων, οντος. Être archonte, ἄρχω, f. ἄρξω.

ARCTIQUE, adj., ἀρκτικός, ἡ, όν.

ARCTURUS, sm., ὁ Ἀρκτοῦρος, ου.

ARDÉE, *v.*, ἡ Ἀρδέα, ας. Habitant d'Ardée, ὁ Ἀρδεάτης, ου.

ARDEMMENT, adv., προθύμως, σφόδρα.

ARDENT, ENTE, adj. 1° *Qui est en feu, allumé*, ἔμπυρος, ον; διάπυρος, ον; καύμενος, η, ον. || 2° *Violent, véhément*, (en parl. des choses), σφοδρός, ά, όν; ὀξύς, εῖα, ύ; δεινός, ή, όν. || 3° *Plein d'ardeur, emporté*, διάπυρος, ον; θερμός, ή, όν; ὀξύς, εῖα, ύ; θυμώδης, ες. Être ardent au gain, τοῦ κέρδους περικαῶς ἔχω. || 4° *Roux*, πυρρός, ά, όν.

ARDEUR, sf. 1° *Chaleur vive*, τὸ καῦμα, ατος. || 2° *Violence, intensité*, ἡ ὀξύτης, ητος; ἡ σφοδρότης, ητος. L'ardeur du combat, ἡ τῆς μάχης ἀκμή, ῆς. || 3° *Vif désir, passion*, ὁ θυμός, οῦ; ἡ ὁρμή, ῆς; τὸ πάθος, ους. L'ardeur pour une chose, ἡ ὁρμὴ ἐπί τι. Avec ardeur, ἀπὸ θυμοῦ. Être plein d'ardeur pour une chose, ἐπιθυμητικῶς ἔχω τινός.

ARDOISE, sf., ὁ σχιστὸς λίθος, ου.

ARDU, UE, adj. 1° *Escarpé*, ὄρθιος, ος et α, ον. || 2° *Difficile*, χαλεπός, ή, όν.

ARÈNE, sf. 1° *Menu sable*, ἡ ἄμμος, ου. || 2° *Lieu de la lutte*, ὁ ἀγών, ῶνος.

ARÉOPAGE, sm., ὁ Ἄρειος πάγος, ου. De l'aréopage, Ἀρεοπαγιτικός, ἡ, όν.

ARÉOPAGITE, sm., ὁ Ἀρεοπαγίτης, ου.

ARÈS ou **MARS**, *dieu*, ὁ Ἄρης, *voc.* Ἄρες, *gén.* Ἄρεως, *dat.* Ἄρει, *acc.* Ἄρην et Ἄρη.

ARÊTE, sf. 1° *Os des poissons*, ἡ ἄκανθα, ης. || 2° *Barbe d'épi*, ὁ ἄθήρ, *gén.* ἀθέρος. || 3° *Angle saillant*, ἡ γωνία, ας.

ARÉTHUSE, *f.*, *v.* etc., ἡ Ἀρέθουσα, ης.

ARGENT, sm. 1° *Métal*, ὁ ἄργυρος, ου. D'argent, ἀργυροῦς, ᾶ, οῦν. || 2° *Monnaie*, τὸ ἀργύριον, ου; (en gén.), τὰ χρήματα, ων. Petite somme d'argent, τὸ ἀργυρίδιον, ου. Pour de l'argent (pour un salaire), μισθοῦ.

ARGENTÉ, ÉE, adj. 1° *Revêtu d'une couche d'argent*, ἐπάργυρος, ον; κατάργυρος, ον. || 2° *De la couleur de l'argent*, ἀργυροειδής, ές.

ARGENTER, va., ἐπ-αργυρόω-ῶ, κατ-αργυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ARGENTERIE, sf., ἡ ἀργυρίς, ίδος; τὰ ἀργυρώματα, ων.

ARGENTIFÈRE, adj., ὑπάργυρος, ον.

ARGENTIN, INE, adj. 1° *Qui a l'éclat de l'argent*, ἀργυροειδής, ές. || 2° *Qui résonne comme l'argent*, λαμπρός, ά, όν; λιγυρός, ά, όν.

ARGIEN, IENNE, adj., Ἀργεῖος, α, ον. Les Argiens, οἱ Ἀργεῖοι, ων.

ARGILE, sf., ὁ πηλός, οῦ; ὁ κέραμος, ου; ἡ ἄργιλος, ου. D'argile, πήλινος, η, ον; κεραμεοῦς, ᾶ, οῦν. Vase d'argile, τὸ κεράμιον, ου.

ARGILEUX, EUSE, adj., ἀργιλώδης, ες. Terre argileuse, ἡ ὑπάργιλος (ου) γῆ, *gén.* γῆς.

ARGO, *navire*, ἡ Ἀργώ, οῦς.

ARGOLIDE, *pays*, ἡ Ἀργολίς, ίδος.

ARGOLIQUE, adj., Ἀργολικός, ἡ, όν.

ARGONAUTE, sm., ὁ Ἀργοναύτης, ου.

ARGOS, *v.*, τὸ Ἄργος, ους.

ARGUER, vn. Voy. CONCLURE.

ARGUMENT, sm. 1° *Raisonnement*, ὁ συλλογισμός, οῦ; τὸ ἐπιχείρημα, ατος. || 2° *Indice, preuve*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ τεκμήριον, ου. || 3° *Sujet d'un ouvrage*, ἡ ὑπόθεσις, εως.

ARGUMENTATEUR, sm., ὁ ἀνὴρ ἐριστικός, *gén.* ἀνδρὸς ἐριστικοῦ.

ARGUMENTATION, sf. 1° *Action d'argumenter*, ἡ ἐπιχείρησις, εως. || 2° *Art d'argumenter*, ἡ ἐπιχειρητική, ῆς.

ARGUMENTER, vn. 1° *Faire des arguments*, ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Tirer des conséquences d'une chose*, ἐκ τινος συλ-λογίζομαι, f. ιοῦμαι.

ARGUS, *h.*, ὁ Ἄργος, ου. || Au fig., *surveillant*, ὁ ἐπίσκοπος, ου; ὁ ἐπόπτης, ου.

ARGUTIE, sf., ἡ λεπτολογία, ας.

ARIANE, *f.*, ἡ Ἀριάδνη, ης.

ARIDE, adj. 1° *Sans humidité*, ξηρός, ά, όν; ἄνυδρος, ον. || 2° *Sec*, (en parl. du style, etc.), ξηρός, ά, όν; ἰσχνός, ή, όν. || 3° *Insensible*, ψυχρός, ά, όν.

ARIDITÉ, sf., (au pr. et au fig.), ἡ ξηρότης, ητος.

ARIÉE, *h.*, ὁ Ἀριαῖος, ου.

ARIENS, *pple*, οἱ Ἀριανοί, ῶν.

ARIOBARZANE, *h.*, ὁ Ἀριοβαρζάνης, ου.

ARION, *h.*, ὁ Ἀρίων, ονος.

ARISTARQUE, *h.*, ὁ Ἀρίσταρχος, ου. || Au fig., *critique judicieux*, ὁ ἀνὴρ κριτικώτατος.

ARISTÉE, *h.*, ὁ Ἀριστεύς, έως.

ARISTIDE, *h.*, ὁ Ἀριστείδης, ου.

ARISTOBULE, *h.*, ὁ Ἀριστόβουλος, ου.

ARISTOCRATE, s. et adj., *partisan de l'aristocratie*, ἀριστοκρατικός, ή, όν. || Les aristocrates, *les membres de l'aristocratie*. οἱ ἄριστοι, ων.

ARISTOCRATIE, sf. 1° *Gouvernement des nobles*, ἡ ἀριστοκρατία, ας; ἡ ὀλιγαρχία, ας. || 2° *La classe noble*, οἱ ἄριστοι, ων.

ARISTOCRATIQUE, adj., ἀριστοκρατικός, ή, όν.

ARISTOCRATIQUEMENT, adv., ἀριστοκρατικῶς.

ARISTODÈME, *h.*, ὁ Ἀριστόδημος, ου.

ARISTOGITON, *h.*, ὁ Ἀριστογείτων, ονος.

ARISTOMÈNE, *h.*, ὁ Ἀριστομένης, ους.

ARISTON, *h.*, ὁ Ἄρίστων, ωνος.

ARISTONOOS, *h.*, ὁ Ἀριστόνους, ου.

ARISTOPHANE, *h.*, ὁ Ἀριστοφάνης, ους.

ARISTOPHON, *h.*, ὁ Ἀριστοφῶν, ῶντος.

ARISTOTE, *h.*, ὁ Ἀριστοτέλης, ους.

ARITHMÉTICIEN, sm., ὁ ἀριθμητικός, οῦ.

ARITHMÉTIQUE, adj., ἀριθμητικός, ή, όν. || L'ARITHMETIQUE, sf., ἡ ἀριθμητική, ῆς.

ARMATEUR, sm., ὁ ναύκληρος, ου. Etre armateur, ναυκληρέω-ῶ, f. ήσω.

ARME, sf., τὸ ὅπλον, ου. Les armes à la main, μεθ' ὅπλων. Qui est en armes, ἔνοπλος, ον. Qui est sans armes, ἄοπλος, ον. Etre en armes, sous les armes, ἐν τοῖς ὅπλοις εἰμί. Porter les armes, ὅπλα φέρω. Appeler aux armes, εἰς τὰ ὅπλα παρ-αγγέλλω. Prendre les armes, τὰ ὅπλα λαμβάνω. Déposer les armes, τὰ ὅπλα κατα-τίθεμαι || Au pl., LES ARMES. 1° *Entreprise de guerre*, ἡ στρατεία, ας. Porter ses armes en Sicile, εἰς Σικελίαν στρατεύω, f. εὐσω. || 2° *Escrime*, ἡ ὁπλομαχία, ας. Faire des armes, ὁπλομαχέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Armoiries, insigne*, τὸ παράσημον, ου.

ARMÉ, ÉE, p.p. Voy. ARMER. || Adj. 1° *Qui est en armes*, ἔνοπλος, ον. Soldat pesamment armé, ὁ ὁπλίτης, ου. Soldat armé à la légère, ὁ ψιλός, οῦ; ὁ γυμνής, ῆτος. A main armée, μεθ' ὅπλων. || 2° *Muni, pourvu de*, παρεσκευασμένος, η, ον, *acc.* ου *dat.*

ARMÉE, sf., ὁ στρατός, οῦ; ἡ στρατιά, ᾶς; τὸ στράτευμα, ατος. Avec toute l'armée, παν-στρατιᾷ. Lever une armée, στρατὸν συλ-λέγω. Mettre une armée sur pied, στρατιὰν παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι. Commander une armée, στρατηγέω-ῶ, f. ήσω. Ranger une armée en bataille. στρατὸν εἰς μάχην συν-τάττω, f. τάξω.

ARMEMENT, sm. 1° *Action d'armer*, ἡ ὅπλισις, εως; ὁ ὁπλισμός, οῦ; ἡ παρασκευή, ῆς. || 2° *Objets qui servent à armer*, τὰ σκεύη, ῶν; ἡ παρασκευή, ῆς. || 3° *Appareil de guerre*, ἡ παρασκευή, ῆς.

ARMÉNIE, *pays*, ἡ Ἀρμενία, ας. D'Arménie, Ἀρμένιος, α, ον.

ARMÉNIEN, sm., ὁ Ἀρμένιος, ου.

ARMER, va. 1° *Pourvoir d'armes*, ὁπλίζω, ἐξ-οπλίζω, καθ-οπλίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Exciter à prendre les armes*, πολεμόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Irriter, soulever*, ἐξ-οργίζω, f. ιῶ, *acc.*; contre qqn, πρός τινα. || 4° *Munir*, φράττω, f. φράξω, *acc.*; de, *dat.* || S'ARMER, vr. 1° *Se munir d'armes*, ὁπλίζομαι, ἐξ-οπλίζομαι, f. ιοῦμαι. S'armer d'une épée, ξίφει ὁπλίζομαι. || 2° *Prendre les armes*, ὅπλα λαμβάνω; (*faire la guerre*), πολεμέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || 3° *Se munir de*, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι, *acc.*; contre qq. chose, πρός ou εἰς τι.

ARMISTICE, sm. Voy. TRÊVE.

ARMOIRE, sf., ἡ σκευοθήκη, ης.

ARMOISE, sf., ἡ ἀρτεμισία, ας.

ARMURE, sf., ἡ παρασκευή, ῆς; τὰ ὅπλα, ων. Bonne armure, ἡ εὐοπλία, ας. Armure complète, ἡ πανοπλία, ας.

ARMURIER, sm., ὁ ὁπλοποιός, οῦ.

AROMATE, sm., τὸ ἄρωμα, ατος.

AROMATIQUE, adj., ἀρωματικός, ή, όν.

AROMATISER, va., ἀρωματίζω, f. ιῶ, *acc.*

AROME, sm., τὸ ἄρωμα, ατος.

ARPENTAGE, sm. 1° *Mesurage*, ἡ ἀνα-μέτρησις, εως. || 2° *Science du mesurage*, ἡ γεωμετρία, ας.

ARPENTER, va. 1° *Mesurer*, γεωμετρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Parcourir à grands pas*, δια-τρέχω, *acc.*

ARPENTEUR, sm., ὁ γεωμέτρης, ου.

ARQUÉ, ÉE, adj., καμπτός, ή, όν.

ARQUER, va., κάμπτω, f. κάμψω, *acc.* || S'ARQUER, κάμπτομαι (pass.).

ARRACHE-PIED (D'), loc. adv., συνεχῶς.

ARRACHER, va. 1° *Enlever ce qui adhère*, (les arbres), ἐκ-πρεμνίζω, f. ιῶ, *acc.*; (les plantes), ἀνα-σπάω-ῶ, *acc.*; (les cheveux), ἐκ-τίλλω, f. τιλῶ; σπαράττω, f. άξω, *acc.*; (la langue, les dents), ἐξ-είρω (sans fut., aor. 1 ἐξεῖρα), *acc.* || 2° *Enlever de force, ravir*, ἀπο-σπάω-ῶ, ἁρ-αρπάζω, ἀφαιρέομαι-οῦμαι, *acc.*; à, *gén.* || 3° *Obtenir de force, extorquer*, βίᾳ ἐξαιρέομαι-οῦμαι; ἐκ-διάζομαι, f. άσομαι, *acc.*; à, *gén.* Arracher de l'argent à qqn, τινὰ ἐκ-χρηματίζομαι, f. ιοῦμαι. Arracher des larmes à qqn, δάκρυά τινι παρ-ίστημι || 4° *Eloigner, détourner qqn d'une chose*, ἀπ-άγω, ἀπο-τρέπω, ἀφ-έλκω τινά τινος. Arracher qqn de la tribune, ἀπὸ τοῦ βήματός τινα ἕλκω. || 5° *Soustraire*, ἐκ-σῴζω; ἐλευθερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; à, *gén.* || S'ARRACHER, vr. 1° *Arracher ce qui est à soi*. S'arracher les cheveux, τὰς κόμας σπαράττομαι, f. άξομαι. Voy.

l'actif 1°. || 2° *S'éloigner, se détacher avec peine de*, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); ι, *gén.*

ARRANGÉ, ÉE, p.p. Voy. ARRANGER. || Adj. 1° *Mis dans un ordre convenable*, εὔτακτος, ον. || 2° *Apprêté, affecté*, κατασκευαστός, ή, όν. || 3° *Inventé*, πλαστός, ή, όν. || 4° *Orné, paré*, κοσμητός, ή, όν.

ARRANGEMENT, sm. 1° *Action d'arranger*, ή τάξις, εως; ή κόσμησις, εως; ή διάθεσις, εως. || 2° *Disposition des choses, ordre*, ή τάξις, εως; ή σύνταξις, εως; ὁ κόσμος, ου. || 3° *Esprit d'ordre*, ή οἰκονομία, ας. || 4° *Accommodement*. Voy. ce mot.

ARRANGER, va. 1° *Mettre en ordre, régler*, τάττω, συν-τάττω, f. τάξω; κοσμέω-ῶ, διακοσμέω-ῶ, f. ήσω; κατ-αρτύω, f. ύσω, *acc.* || 2° *Accommoder, terminer à l'amiable*, διαλύω, f. σω, *acc.* || 3° *Convenir à*, ἀρέσκω, *dat.* ou *acc.* || 4° *Maltraiter*, κακῶς ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'ARRANGER, vr. 1° *Se placer en ordre; se terminer à l'amiable*, le passif des verbes précédents 1° et 2°. || 2° *S'accorder, s'entendre avec qqn*, συν-τίθεμαι (moy.) πρός τινα. || 3° *Faire un accord, se réconcilier*, κατ-αλλάττομαι (pass.); avec qqn, τινί ou πρός τινα. || 4° *Faire ses dispositions pour*, παρασκευάζω, f. άσω ὅπως, *avec le fut. de l'ind.* || 5° *Se contenter de*, ἀρέσκομαι (pass.), *dat.*

ARRÉRAGES, sm. pl., τὸ ἔλλειμμα, ατος.

ARRESTATION, sf., ἡ σύλληψις, εως.

ARRÊT, sm. 1° *Jugement, décision*, ἡ κρίσις, εως; ἡ ψῆφος, ου; τὸ ψήφισμα, ατος. || 2° *Décret, dessein*, ἡ βουλή, ῆς; τὸ δόγμα, ατος. || 3° *Saisie*, ἡ σύλληψις, εως. || 4° *Détention*, ἡ φυλακή, ῆς. Être aux arrêts, ἐν φυλακῇ εἶμι.

ARRÊTÉ, sm., τὸ βούλευμα, ατος; τὸ δόγμα, ατος.

ARRÊTER, va. 1° *Empêcher d'avancer*, ἐπ-έχω, κατ-έχω, ἐφ-ίστημι, *acc.* Il arrêta *ou* fit arrêter l'armée, ἐπ-έστησε τὸ στράτευμα. || 2° *Empêcher d'agir; réprimer*, κωλύω, f. ύσω; ἐπ-έχω, κατ-έχω, *acc.* Il arrêtait l'élan, ὁρμὴν ἐπ-εῖχε. || 3° *Attacher, fixer*, (au pr. et au fig.), κατ-έχω, *acc.* Arrêter sa pensée sur qq. chose, τὸν νοῦν τινι ἐφ-ίστημι. || 4° *Saisir, faire prisonnier*, συλ-λαμβάνω, *acc.* || 5° *Prendre à gages*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 6° *Déterminer, résoudre*, ὁρίζω, ὁι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.* Arrêter de (convenir de), συν-τίθεμαι (moy.), *inf.*; (décider en soi-même), προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), γιγνώσκω, *inf.* || Vn. Voy. s'ARRÊTER. || S'ARRÊTER, vr. 1° *Cesser de marcher, d'agir*, etc., ἵσταμαι, ἐφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); ἐπ-έχω; (en gén. *cesser*), παύομαι, f. σομαι. S'arrêter en parlant, λέγων παύομαι; σιωπάω-ῶ. || 2° *Séjourner*, διατρίβω. || 3° *S'en tenir à*, ἐπι-μένω, *dat.* || 4° *Faire attention à*, προσ-έχω, *dat.*

ARRHES, sf. pl., ὁ ἀρραβών, ῶνος.

1. **ARRIÈRE**, interj., ἄπαγε; (en parl. à plus.), ἀπάγετε. || EN ARRIÈRE, loc. adv., ὀπίσω, ὀπισθεν, κατόπιν. || EN ARRIÈRE DE, loc. prép., ὀπισθεν, *gén.*

2. **ARRIÈRE**, sm., *partie postérieure d'un navire*, ἡ πρύμνα, ης.

ARRIÉRÉ, sm., τὸ ἔλλειμμα, ατος.

ARRIÈRE-GARDE, sf. 1° *Poste de l'arrière-garde*, ἡ ὀπισθοφυλακία, ας. || 2° *Soldats de l'arrière-garde*, οἱ ὀπισθοφύλακες, ων; ἡ οὐρά, ᾶς. Être à l'arrière-garde, ὀπισθοφυλακέω-ῶ, f. ήσω. Chef de l'arrière-garde, ὁ οὐραγός, οῦ.

ARRIÈRE-NEVEUX, sm. pl., *descendants*, οἱ ἀπόγονοι, ων.

ARRIÈRE-PENSÉE, sf., ἡ κρυπτὴ γνώμη, ης.

ARRIÈRE-PETIT-FILS, sm., **ARRIÈRE-PETITE-FILLE**, sf., ὁ, ἡ ἀπέγγονος, ου.

ARRIÉRER, va., ἀνα-βάλλομαι (moy.), *acc.* || S'ARRIÉRER, vr., ὑστερέω-ῶ, f. ήσω.

ARRIÈRE-SAISON, sf., τὸ φθινόπωρον (ου) τελευτῶν, ῶντος.

ARRIVAGE, sm., ἡ καταγωγή, ῆς.

ARRIVÉE, sf., ἡ ἄφιξις, εως. Arrivée par mer, ὁ κατάπλους, ου. || Arrivée *se traduit souvent par un participe des verbes qui signifient* arriver, *comme* ἀφ-ικνούμενος, η ον (arrivant), ἀφ-ικόμενος, η, ον (étant arrivé). A mon arrivée à Athènes, je vis Socrate, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας Σωκράτην εἶδον.

ARRIVER, vn. 1° *Approcher de la rive*. Voy. ABORDER. || 2° *Parvenir en un lieu*, ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι, προσ-έρχομαι, παρα-γίγνομαι; dans un lieu, εἰς τόπον τινά; auprès de qqn, πρός, παρά, ὦς τινα; (en parl. des choses, des provisions), ἀφ-ικνοῦμαι, προσ-γίγνομαι; προσ-κομίζομαι, f. ισθήσομαι. Etre arrivé, ἥκω, πάρ-ειμι (inf. παρ-εῖναι); à *ou* dans, εἰς, πρός, ἐπί *avec l'acc.* || 3° *Venir, approcher*, ἐπ-έρχομαι, ἐπι-γίγνομαι. La nuit étant arrivée, νυκτὸς ἐπ-ελθούσης. || 4° *Parvenir à, obtenir*, ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι, *gén.*; τυγχάνω, *gén.* Arriver à ses fins, τοῦ προκειμένου καθ-ικνέομαι-οῦμαι. || 5° *Survenir, avoir lieu*, γίγνομαι, συμ-βαίνω, προσ-πίπτω. Arriver par hasard, τυγχάνω. Cela arrive à la plupart des hommes (la plupart éprouvent cela), τοῦτο οἱ πολλοὶ πάσχουσι (de πάσχω). S'il m'arrive (si j'éprouve) quelque chose de fâcheux, ἄν τι πάθω. || *Impers.* Il arrive, γίγνεται, συμ-βαίνει, τυγχάνει. Il lui arriva de, ἐγένετο αὐτῷ ὥστε *avec l'inf.* Il arriva que Gélon fut vainqueur, συν-έβη Γέλωνα νικᾶν. Quoi qu'il arrive, ὅ τι ἄν συμβῇ.

ARROGAMMENT, adv., ὑπερηφάνως.

ARROGANCE, sf., ἡ αὐθάδεια, ας; ἡ ὑπερηφανία, ας.

ARROGANT, ANTE, αὐθάδης, ες; ὑπερήφανος, ον. Etre arrogant, αὐθαδίζομαι, f. ισοῦμαι.

ARROGER (S'), vr., προσ-ποιέομαι-οῦμαι, *acc.*; ἀντι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.*

ARRONDI, IE, p.p. Voy. ARRONDIR. || Adj., (au pr. et au fig.), στρογγύλος, η, ον.

ARRONDIR, va., (au pr. et au fig.), ἀποτορνεύω, f. εύσω; στρογγυλίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'ARRONDIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ARRONDISSEMENT, sm. 1° *Action d'arrondir*, τὸ στρογγυλίζειν. || 2° *Etat de ce qui est arrondi*, ἡ στρογγυλότης, ητος. || 3° *District*, ὁ νομός, οῦ.

ARROSEMENT, sm., ἡ βρέξις, εως.

ARROSER, va. 1° *Humecter, mouiller*, ἄρδω, f. ἄρσω; βρέχω, f. βρέξω; δεύω, f.

δεύσω, *acc.* ‖ 2° *Asperger, βαίνω, acc.*; de, *dat.* ‖ 3° *Couler à travers*, ἄρδω, δια-ῤῥέω, *acc.*

ARROSOIR, sm., τὸ ἀρόϊλιον, ου.

ARSACE, *h.*, ὁ Ἀρσάκης, ου.

ARSENAL, sm., ἡ σκευοθήκη, ης. Arsenal maritime, τὸ νεώριον, ου.

ARSENIC, sm., τὸ ἀρσενικόν, οῦ.

ARSINOÉ, *v.* et *f.*, ἡ Ἀρσινόη, ης.

ART, sm., (dans tous les sens), ἡ τέχνη, ης. Arts libéraux, beaux-arts, αἱ ἐλευθέριοι τέχναι. Arts mécaniques, αἱ βάναυσοι τέχναι. Exercer un art, τέχνην ἀσκέω-ῶ, f. ήσω ou ἐπι-τηδεύω, f. εύσω. Fait sans art, ἄτεχνος, ον. Avec art, σὺν τέχνῃ, μετὰ τέχνης. Sans art, ἄνευ τέχνης. Par le fait de la nature ou de l'art, ἢ φύσει ἢ τέχνῃ. Œuvre d'art, ἡ τέχνη, ης; τὸ τέχνημα, ατος.

ARTABAZE, *h.*, ὁ Ἀρτάβαζος, ου.

ARTAXERXÈS, *h.*, ὁ Ἀρταξέρξης, ου.

ARTÉMIS ou **DIANE**, *déesse*, ἡ Ἄρτεμις, ιδος, (*acc.* ιν).

ARTÉMISE, *f.*, ἡ Ἀρτεμισία, ας.

ARTÉMISION, *cap.*, τὸ Ἀρτεμίσιον, ου.

ARTÈRE, sf., ἡ ἀρτηρία, ας.

ARTHRITE, sf., ἡ ἀρθρῖτις, ιδος.

ARTICHAUT, sm., ἡ κάκτος, ου. Tête d'artichaut, ὁ σφόνδυλος, ου.

ARTICLE, sm. 1° *Jointure des os*, τὸ ἄρθρον, ου. ‖ 2° *Partie, point*, τὸ κεφάλαιον, ου; τὸ μέρος, ους. Article par article, καθ' ἕκαστον, καθ' ἕκαστα. ‖ 3° *Moment*. A l'article de la mort, ἐν τῇ τοῦ θανάτου ὥρᾳ. ‖ 4° *Sorte* (*de marchandise*), τὸ γένος, ους; τὸ εἶδος, ους. ‖ 5° *Terme de grammaire*, τὸ ἄρθρον, ου.

ARTICULAIRE, adj., ἀρθρικός, ή, όν.

ARTICULATION, sf., (dans tous les sens), ἡ διάρθρωσις, εως.

ARTICULÉ, ÉE, adj., (dans tous les sens), ἔναρθρος, ον.

ARTICULER, va. 1° *Prononcer distinctement*, ἀρθρόω-ῶ, δι-αρθρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ 2° *Déterminer, préciser*, δι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ S'**ARTICULER**, vr., *s'unir par articulation*, ἀρθρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

ARTIFICE, sm. 1° *Art, industrie*, ἡ τέχνη, ης. ‖ 2° *Ruse, fraude*, ἡ τέχνη, ης; τὸ τέχνημα, ατος; ἡ μηχανή, ῆς. User d'artifice, τεχνάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

ARTIFICIEL, ELLE, adj., τεχνητός, ή, όν; (en mauv. part), προσποιητός, ή, όν.

ARTIFICIELLEMENT, adv., διὰ τέχνης.

ARTIFICIEUSEMENT, adv., δολερῶς.

ARTIFICIEUX, EUSE, adj., δολερός, ά, όν.

ARTISAN, sm. 1° *Celui qui exerce un métier*, ὁ χειροτέχνης, ου; ὁ τεχνίτης, ου; ὁ δημιουργός, οῦ. D'artisan, δημιουργικός, ή, όν. ‖ 2° *Auteur de*, ὁ δημιουργός, οῦ; (en mauv. part), ὁ ἀρχιτέκτων, ονος.

ARTISON, sm., ὁ θρίψ, ιπός; ὁ σής, *gén.* σητός.

ARTISTE, sm. et sf., ὁ τεχνίτης, ου; *fém.* ἡ τεχνῖτις, ιδος.

ARTISTEMENT, adv., τεχνικῶς.

ARUSPICE, sm., ὁ ἱεροσκόπος, ου. Charge d'aruspice, ἡ ἱεροσκοπία, ας.

AS, sm. 1° *Monnaie*, τὸ ἀσσάριον, ου. ‖ 2° *Point du dé*, ἡ οἴνη, ης.

ASBESTE, sm., ἡ ἄσβεστος, ου.

1. **ASCENDANT**, sm., τὸ κράτος, ους. Avoir de l'ascendant sur qqn, τὸ κράτος τινὸς ἔχω.

2. **ASCENDANT, ANTE**, adj., ἀναβαίνων, ουσα, ον. ‖ Sm. pl., *ceux dont on descend*, οἱ πρόγονοι, ων.

ASCENSION, sf., ἡ ἀνάβασις, εως. ‖ L'ascension de Notre-Seigneur, ἡ τοῦ Κυρίου ἀνάληψις, εως.

ASCÈTE, sm., ὁ ἀσκητής, οῦ.

ASCÉTIQUE, adj., ἀσκητικός, ή, όν.

ASDRUBAL, *h.*, ὁ Ἀσδρούβας, α.

ASIARCAT, sm., ἡ Ἀσιαρχία, ας.

ASIARQUE, sm., ὁ Ἀσιάρχης, ου.

ASIATIQUE, adj., Ἀσιατικός, ή, όν; Ἀσιανός, ή, όν.

ASIE, ASIE MINEURE, *pays*, ἡ Ἀσία, ας. L'Asie supérieure, la haute Asie, ἡ ἄνω Ἀσία. L'Asie inférieure, la basse Asie, ἡ κάτω Ἀσία.

ASILE, sm. 1° *Lieu de refuge*, τὸ ἄσυλον, ου; ἡ καταφυγή, ῆς. ‖ 2° *Retraite, séjour*, ἡ ἀναχώρησις, εως; ἡ διατριβή, ῆς. Qui est sans asile, ἄοικος, ον.

ASPASIE, *f.*, ἡ Ἀσπασία, ας.

ASPECT, sm. 1° *Vue*, ἡ ὄψις, εως; ἡ θέα, ας. ‖ 2° *Apparence, extérieur*, ἡ ὄψις, εως; τὸ εἶδος, ους; τὸ σχῆμα, ατος.

ASPERGE, sf., ὁ ἀσπάραγος, att. ἀσφάραγος, ου.

ASPERGER, va., ῥαίνω, ἐπι-ῤῥαίνω, περι-ῤῥαίνω, *acc.*; de, *dat.*

ASPÉRITÉ, sf., ἡ τραχύτης, ητος.

ASPERSION, sf., ἡ περίῤῥανσις, εως.

ASPERSOIR, sm., ὁ ῥαντιστήρ, ῆρος.

ASPHALTE, sm., ἡ ἄσφαλτος, ου.

ASPHODÈLE, sm., ὁ ἀσφόδελος, ου. D'asphodèle, ἀσφοδέλινος, η, ον.

ASPHYXIANT, ANTE, adj., πνιγώδης, ες.

ASPHYXIE, sf., ὁ πνιγμός, οῦ; τὸ πνῖγος, ους; ἡ ἀσφυξία, ας.

ASPHYXIÉ, ÉE, adj., ἄσφυκτος, ον.

ASPHYXIER, va., πνίγω, ἀπο-πνίγω, *acc.* ‖ S'**ASPHYXIER**, vr., les mêmes verbes au passif.

ASPIC, sm., ἡ ἀσπίς, ίδος.

ASPIRANT, ANTE, adj., ὁ μετερχόμενος, ου; *fém.* ἡ μετερχομένη, ης; ἀ, *acc.*

ASPIRATION, sf. 1° *Action d'aspirer*, ἡ εἰσπνοή, ῆς. ‖ 2° *Mouvement de l'âme*, ἡ ὁρμή, ῆς; vers, εἰς, πρός *avec l'acc.* ‖ 3° *Terme de grammaire*, ἡ δασύτης, ητος.

ASPIRER, va. 1° *Attirer dans les poumons*, εἰσ-πνέω, *acc.* ‖ 2° *Prononcer de la gorge*, δασύνω, f. υνῶ, *acc.* ‖ Vn., *désirer vivement*, ὀρέγομαι, ἐφ-ίεμαι (moy.), *gén.*

ASSAGIR, va., σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.*

ASSAILLANT, sm., ὁ ἐπιχειρῶν, οῦντος, *et autres partic. des verbes qui signifient* assaillir.

ASSAILLIR, va. 1° *Attaquer vivement*, ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-τίθεμαι (moy.); ἐφ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; προσ-βάλλω, *dat.* Assaillir qqn d'une grêle de pierres, πολλοῖς λίθοις τινὰ βάλλω. ‖ 2° *Fondre sur*, (en parl. d'une chose fâcheuse), ἐπι-λαμβάνω, κατα-λαμβάνω, *acc.*

ASSAINIR, va., καθαίρω, f. ᾰρῶ, *acc.*

ASSAINISSEMENT, sm., ἡ κάθαρσις, εως

ASSAISONNÉ, ÉE, p.p. Voy. ASSAISONNER. ‖ Adj., ἡδυ-τός, ή, όν; ἀρτυτός, ή, όν.

ASSAISONNEMENT, sm. 1° *Action d'assaisonner*, ἡ ἄρτυσις, εως. ‖ 2° *Ce qui sert à assaisonner*, τὸ ἥδυσμα, ατος.

ASSAISONNER, va., ἀρτύω, f. ύσω; ἡδύνω, f. υνῶ, *acc.*

ASSASSIN, sm., ὁ ἐξ ἐπιβουλῆς φονεύς, έως.

ASSASSINAT, sm., ἡ δολοφονία, ας; ὁ ἐξ ἐπιβουλῆς φόνος, ου.

ASSASSINER, va. 1° *Tuer par surprise*, δολοφονέω-ῶ, f. ήσω; ἐξ ἐπιβουλῆς φονεύω, f. εύσω, *acc.* ‖ 2° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*

ASSAUT, sm. 1° *Attaque de vive force*, ἡ προσβολή, ῆς; ἡ ἐπιβολή, ῆς; ἡ καταδρομή, ῆς. Donner l'assaut à une place, χωρίῳ ου πρὸς χωρίον προσ-βάλλω. Prendre d'assaut une ville, πόλιν κατὰ κράτος ου ἐξ ἐπιδρομῆς αἱρέω-ῶ. ‖ 2° *Attaque violente*, (en général), ἡ καταβολή, ῆς; ἡ προσβολή, ῆς; ἡ ὁρμή, ῆς. ‖ 3° *Sollicitation*, ἡ ἀντιβόλησις, εως. ‖ 4° *Lutte, combat*, ἡ ἁμίλλα, ης. Faire assaut de. Voy. RIVALISER.

ASSEMBLAGE, sm. 1° *Réunion*, τὸ σύστημα, ατος; τὸ ἄθροισμα, ατος. ‖ 2° *Manière de joindre ensemble*, ἡ σύμπηξις, εως.

ASSEMBLÉE, sf., ὁ σύλλογος, ου; ἡ συλλογή, ῆς; ἡ σύνοδος, ου. Tenir une assemblée, σύλλογον ου σύνοδον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. ‖ Assemblée délibérante, τὸ συνέδριον, ου; ἡ βουλή, ῆς. ‖ Assemblée du peuple, ἡ ἐκκλησία, ας; ἡ ἀγορά, ᾶς. Convoquer une assemblée, ἐκκλησίαν, ἀγορὰν συν-άγω ου ποιέω-ῶ, f. ήσω. Congédier une assemblée, ἐκκλησίαν δια-λύω, f. λύσω. ‖ Assemblée pour une solennité, ἡ πανήγυρις, εως.

ASSEMBLER, va. 1° *Mettre ensemble*, ἀθροίζω, f. οίσω; συν-άγω, *acc.* ‖ 2° *Réunir, convoquer*, συλ-λέγω, συγ-καλέω-ῶ, *acc.* ‖ 3° *Joindre, ajuster*, συν-αρμόττω, f. όσω; συμ-πήγνυμι, *acc.* ‖ S'ASSEMBLER, vr., ἀθροίζομαι, f. οισθήσομαι; συν-άγομαι (pass.); συλλέγομαι (pass.); συν-έρχομαι.

ASSENER, va., ἐν-τρίβω, ἐν-τείνω, *acc.*; ἀ, *dat.*

ASSENTIMENT, sm., ἡ ὁμολογία, ας; ἡ συγχώρησις, εως.

ASSEOIR, va. 1° *Mettre sur un siège*, καθίζω, *acc.* ‖ 2° *Poser, placer, établir*, τίθημι, ἵστημι; ἱδρύω, καθ-ιδρύω, f. ύσω, *acc.* Asseoir son camp, τὸ στρατόπεδον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. ‖ Faire asseoir, καθ-ίζω, *acc.*; παρακαθίζω, *acc.*; auprès de, *dat.* Faire asseoir qqn sur le trône, εἰς θρόνον τινὰ καθ-ίζω. ‖ Etre assis, κάθ-ημαι; (être situé), κεῖμαι. ‖ S'ASSEOIR, vr., καθ-ίζω, καθ-ίζομαι; καθ-έζομαι; sur qq. chose, εἰς ου ἐπί τι, ἐπί τινι, ἐπί τινος. S'asseoir auprès de qqn, παρακαθ-ίζομαί τινι.

ASSERMENTÉ, ÉE, adj., ὁρκωτός, ή, όν.

ASSERMENTER, va., ὁρκίζω, ἐξ-ορκίζω, f. ῶ; ὁρκόω-ῶ, ἐξ-ορκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ASSERTION, sf., ὁ λόγος, ου; τὸ ῥηθέν, έντος.

ASSERVIR, va. 1° *Soumettre*, δουλόω-ῶ, κατα-δουλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* ‖ 2° *Maîtriser*, κρατέω-ῶ, ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Etre asservi par ses passions, ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν κρατέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. ‖ S'ASSERVIR à, vr., δουλεύω, f. εύσω, *dat.*

ASSERVISSANT, ANTE, adj., βαρύς, εῖα, ύ.

ASSERVISSEMENT, sm. 1° *Action d'asservir*, ἡ δούλωσις, εως; ἡ καταδούλωσις, εως. ‖ 2° *Servitude*, ἡ δουλεία, ας.

ASSESSEUR, sm., ὁ πάρεδρος, ου.

ASSEZ, adv. 1° *Suffisamment*, ἅλις, ἱκανῶς, ἀρκούντως. Bien assez (à satiété), ἄδην. Avoir assez, bien assez de qq. chose, ἅλις, ἄδην τινὸς ἔχω. C'est assez, en voilà assez, assez (n'en parlons plus), ἀλλ' ἅλις δὴ τούτων, ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. C'est assez que *ou* de, ἱκανόν ἐστι ου ἀρκεῖ *avec l'inf.* Assez... pour, οὕτω (ς)... ὥστε *avec l'inf.* Il est assez habile pour persuader, οὕτω δεινός ἐστιν ὥστε πείθειν. ‖ 2° *Quelque peu, passablement*, ἐπιεικῶς. Un temps assez long, assez longtemps, ἐπιεικῶς συχνὸν χρόνον. ‖ Assez *est ordinairement explétif dans les locutions* assez peu, assez souvent.

ASSIDU, UE, adj. 1° *Qui a de l'assiduité*, σπουδαῖος, α, ον; ἐπιμελής, ές. Etre assidu à un lieu, συνεχῶς δια-τρίβω ἐν τόπῳ; ἀ qq. chose, περί τι; auprès de qqn, παρά τινι. ‖ 2° *Continuel*, συνεχής, ές; ἀδιάλειπτος, ον.

ASSIDUITÉ, sf. 1° *Présence assidue*, ἡ συνεχὴς (οῦς) παρουσία, ας. ‖ 2° *Application continuelle*, ἡ συνεχὴς (οῦς) σπουδή, ῆς; ἀ qq. chose, περί τινος.

ASSIDÛMENT, adv., συνεχῶς.

ASSIÉGEANT, ANTE, adj., πολιορκῶν, οῦσα, οῦν, *gén.* οῦντος, ούσης. Les assiégeants, οἱ πολιορκοῦντες, ων,

ASSIÉGER, va. 1° *Faire le siège*, πολιορκέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Les assiégés, οἱ πολιορκούμενοι, ων. ‖ 2° *Se presser autour*, περι-ελαύνω, *acc.* ‖ 3° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*

ASSIETTE, sf. 1° *Situation, position*, ἡ στάσις, εως; ἡ κατάστασις, εως. Assiette d'un lieu, d'une ville, ἡ τόπου, πόλεως θέσις, εως. L'assiette d'un cavalier, ἡ ἱππέως ἕδρα, ας. ‖ 2° *Disposition de l'esprit*, ἡ διάθεσις, εως; ἡ κατάστασις, εως. ‖ 3° *Répartition (des impôts)*, ἡ ἐπιγραφή, ῆς. ‖ 4° *Pièce de vaisselle*, ἡ λεκανίσκη, ης; τὸ λεκάνιον, ου.

ASSIGNATION, sf. 1° *Affectation d'un fonds*, ἡ ἀπονομή, ῆς. ‖ 2° *Ajournement en justice*, ἡ κλῆσις, εως; ἡ πρόσκλησις, εως. Comparaître à une assignation (étant assigné), κληθεὶς παρα-γίγνομαι.

ASSIGNER, va. 1° *Affecter, attribuer*, ἀπο-νέμω; ἀπο-τάττω, f. τάξω, *acc.* ‖ 2° *Déterminer, fixer*, ὁρίζω, δι-ορίζω, f. ῶ, *acc.* ‖ 3° *Appeler en justice*, καλέω-ῶ; κλητεύω, f. εύσω, *acc.*

ASSIMILATION, sf., ἡ ἀφομοίωσις, εως.

ASSIMILER, va., ἀφ-ομοιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*, ἀ, *dat.* ou πρός *et l'acc.* ‖ S'ASSIMILER à, vr., ἀφ-ομοιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι, *dat.* ou πρός *et l'acc.*

ASSIS, ISE, p.p. Voy. ASSEOIR.

ASSISE, sf., *rang de pierres*, ἡ λίθων τάξις, εως.

ASSISTANCE, sf. 1° *Présence*, ἡ παρουσία, ας. ‖ L'assistance (l'assemblée), ἡ περίστασις, εως; οἱ παρόντες, ων. ‖ 2° *Aide, secours*, ἡ

βοήθεια, ας; ἡ ἐπικουρία, ας. Sans l'assistance de personne, οὐδενὸς βοηθοῦντος ou βοηθήσαντος.

ASSISTANT, ANTE, adj., παρών, οῦσα, όν. Les assistants, οἱ παρόντες, ων.

ASSISTER, vn., πάρ-ειμι, παρα-γίγνομαι; à, *dat. avec ou sans* ἐν. || Va., *secourir, aider*, συν-εργέω-ῶ, f. ήσω; ὑπ-ουργέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-κουρέω-ῶ, f. ήσω; βοηθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

ASSOCIATION, sf., ἡ κοινωνία, ας.

ASSOCIÉ, ÉE, p.p. Voy. ASSOCIER. || Sm., ὁ κοινωνός, οῦ.

ASSOCIER, va. 1° *Prendre pour compagnon*, κοινωνὸν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; à, *gén.* || 2° *Joindre, unir*, συν-ίστημι; συν-άπτω, f. ἅψω, *acc.* || S'ASSOCIER, vr. 1° *Se donner pour collègue, etc.*, συνεργὸν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 2° *Se joindre*, συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre.); à qqn. σύν τινι ou μετά τινος. || 3° *Prendre part à*, κοινωνέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

ASSOMBRIR, va., σκοτόω-ῶ, ἀπο-σκοτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'ASSOMBRIR, vr., les mêmes verbes au passif. || *Au fig.* Mon visage s'assombrit à la vue d'une chose, ἐπὶ τῇ θέᾳ τινός σκυθρωπάζω, f. άσω.

ASSOMMANT, ANTE, adj., ὀχληρότατος, η, ον.

ASSOMMER, va. 1° *Tuer; battre avec excès*, ἀπο-τυμπανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*

ASSOMPTION, sf. L'assomption de la sainte Vierge, ἡ τῆς Θεοτόκου ἀνάληψις, εως.

ASSORTI, IE, p.p. Voy. ASSORTIR. || BIEN ASSORTI. 1° *Convenable*, εὐάρμοστος, ον. || 2° *Bien pourvu*, εὖ κατεσκευασμένος, η, ον.

ASSORTIMENT, sm. 1° *Convenance*, ἡ ἁρμοσις, εως; ἡ ἁρμογή, ῆς. || 2° *Collection, provision*, ἡ παρασκευή, ῆς; ἡ κατασκευή, ῆς.

ASSORTIR, va. 1° *Faire cadrer*, ἐν-αρμόττω, ἐφ-αρμόττω, προσ-αρμόττω, f. όσω, *acc.*; avec, *dat.* || 2° *Pourvoir, fournir*, κατασκευάζω, f. άσω, *acc.*; de, *dat.* || VR., *et* S'ASSORTIR, vr., ἐν-αρμόττω, προσ-αρμόττω, f. όσω; à *ou* avec, *dat.*

ASSORTISSANT, ANTE, adj., εὐάρμοστος, ον.

ASSOUPIR, va. 1° *Endormir à demi*, (*au fig.*), *affaiblir*, κοιμίζω, κατα-κοιμίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Eteindre, étouffer*, ἀπο-σβέννυμι; παύω, f. σω, *acc.* || S'ASSOUPIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ASSOUPISSANT, ANTE, adj., ὑπνωτικός, ή, όν.

ASSOUPISSEMENT, sm. 1° *Etat d'une personne assoupie*, τὸ ὑπνῶδες, ους. || 2° *Nonchalance*, ἡ νώθεια, ας.

ASSOUPLIR, va. 1° *Rendre souple*, μαλάττω, f. άξω, *acc.* || 2° *Rendre traitable*, πραΰνω, f. ὔνῶ, *acc.*

ASSOURDI, IE, p.p. Voy. ASSOURDIR. || Adj., κωφός, ή, όν.

ASSOURDIR, va., κωφόω-ῶ, ἐκ-κωφόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ASSOURDISSANT, ANTE, adj., τὰ ὦτα ἐκκωφῶν, οῦσα, οῦν.

ASSOUVI, IE, p.p. Voy. ASSOUVIR. || Adj., διακορής, ές; μεστός, ή, όν.

ASSOUVIR, va. 1° *Rassasier*, κορέννυμι, ἐμ-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.* || 2° *Satisfaire*, ἀπο-πληρόω-ῶ, ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'ASSOUVIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ASSOUVISSEMENT, sm. 1° *Action d'assouvir*, ἡ ἐκπλήρωσις, εως. || 2° *Satiété*, ὁ κόρος, ου.

ASSUJETTI, IE, p.p. Voy. ASSUJETTIR. || Adj. 1° *Soumis*, ὑποχείριος, ος et α, ον, *dat.* || 2° *Fixé*, πηκτός, ή, όν.

ASSUJETTIR, va. 1° *Soumettre*, χειρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; ὑπ-άγομαι (moy.), *acc.* Etre assujetti, *les mêmes verbes au passif.* || 2° *Astreindre*, κατ-αναγκάζω, f. άσω, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* ou *inf.* || 3° *Fixer*, πήγνυμι, *acc.* || S'ASSUJETTIR, vr., ὑπο-τάττομαι, f. ταχθήσομαι; ὑπ-ηρετέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

ASSUJETTISSANT, ANTE, adj., βαρύς, εῖα, ύ.

ASSUJETTISSEMENT, sm. 1° *Dépendance*, ἡ δουλεία, ας. || 2° *Contrainte*, ἡ ἀνάγκη, ης. || 3° *Occupation constante*, ἡ ἀσχολία, ας.

ASSURANCE, sf. 1° *Certitude, confiance, promesse*, ἡ πίστις, εως; τὸ πιστόν, οῦ. Donner, recevoir l'assurance, πίστιν δίδωμι, λάμβάνω. Avoir l'assurance que, πιστεύω, f. εύσω, *avec une prop. infinitive.* || 2° *Hardiesse*, τὸ θάρρος, ους. Avec assurance, θαρραλέως. || 3° *Sûreté*, ἡ ἀσφάλεια, ας. || 4° *Garantie, nantissement*, ἡ ἐγγύη, ης.

ASSURÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Qui est en sûreté*, ἀσφαλής, ές; ἀδεής, ές. || 2° *Certain*, βέβαιος, ος et α, ον. || 3° *Sachant sûrement*, σαφῶς ou εὖ ἐπιστάμενος, η, ον, *acc.*; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* || 4° *Affermi, stable*, βέβαιος, ος et α, ον; ἀσφαλής, ές. || 5° *Hardi*, θαρραλέος, α, ον.

ASSURÉMENT, adv., ἀληθῶς, σαφῶς; (dans les réponses), πάνυ γε, πάντως, ἀμέλει.

ASSURER, va. 1° *Affermir*, (*au fig.*), *rendre sûr*, βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Il lui assura sa liberté, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῷ ἐβεβαίωσε. || 2° *Mettre en sûreté*, ἐν ἀσφαλεῖ τίθημι, *acc.*; (*conserver*), σῴζω; δια-φυλάττω, f. άξω, *acc.* || 3° *Procurer, fournir*, πορίζω, f. ιῶ, *acc.* Il assura aux soldats leur subsistance, τὴν τροφὴν τοῖς στρατιώταις ἐπόρισε. || 4° *Affirmer, certifier*, βεβαιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* || 5° *Rendre certain*, πίστιν ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; d'une chose, τινός. || 6° *Garantir*, ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* || S'ASSURER, vr. 1° *Se procurer*, πορίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* || 2° *Se prémunir contre*, προ-φυλάττομαι, f. άξομαι, *acc.* || 3° *Avoir la certitude que*, πέπεισμαι (parf. pass. de πείθω) *avec une prop. inf.* || 4° *Etablir sa confiance dans*, πιστεύω, f. εύσω, *dat.* || 5° *Se procurer la certitude d'une chose*, σαφῶς μανθάνω, *acc.* || 6° *Se procurer la protection de*, προσ-κτάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 7° *Se saisir, s'emparer de*, συλλαμβάνω, *acc.*; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* S'assurer des passages, τὰς διόδους προκατα-λαμβάνω.

ASSYRIE, *pays*, ἡ Ἀσσυρία, ας. D'Assyrie, Ἀσσύριος, α, ον.

ASSYRIENS, *pple*, οἱ Ἀσσύριοι, ων.

ASTÉRISQUE, sm., ὁ ἀστερίσκος, ου.

ASTHMATIQUE, adj., ἀσθματικός, ή, όν; δύσπνους, ουν. Être asthmatique, ἀσθμαίνω, f. ανῶ; δυσπνοέω-ῶ, f. ήσω.

ASTHME, sm., τὸ ἄσθμα, ατος; ἡ δύσπνοια, ας.

ASTRE, sm., τὸ ἄστρον, ου.

ASTREINDRE, va., κατ-αναγκάζω, f. άσω, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* ou *inf.* || S'ASTREINDRE, vr., ὑπ-ηρετέω-ῶ, f. ήσω; à, *dat.*

ASTRINGENT, ENTE, adj., στυπτικός, ή, όν.

ASTROLABE, sm., τὸ ἀστρολάβον ὄργανον, ου.

ASTROLOGIE, sf., ἡ ἀστρολογία, ας.

ASTROLOGIQUE, adj., ἀστρολογικός, ή, όν.

ASTROLOGUE, sm., ὁ ἀστρολόγος, ου.

ASTRONOME, sm., ὁ ἀστρονόμος, ου; ὁ ἀστρολόγος, ου.

ASTRONOMIE, sf., ἡ ἀστρονομία, ας; ἡ ἀστρολογία, ας. S'occuper d'astronomie, ἀστρονομέω-ῶ, f. ήσω.

ASTRONOMIQUE, adj., ἀστρονομικός, ή, όν; ἀστρολογικός, ή, όν.

ASTUCE, sf., ὁ δόλος, ου; ἡ τέχνη, ης.

ASTUCIEUSEMENT, adv., δολερῶς.

ASTUCIEUX, EUSE, adj., δολερός, ά, όν.

ASTYAGE, *h.*, ὁ Ἀστυάγης, ους.

ASTYANAX, *h.*, ὁ Ἀστυάναξ, ακτος.

ATALANTE, *f.* et *v.*, ἡ Ἀταλάντη, ης.

ATELIER, sm., τὸ ἐργαστήριον, ου.

ATERMOIEMENT, sm., ἡ ἀναβολή, ῆς.

ATERMOYER, va., ἀνα-βάλλομαι (moy.), *acc.*

ATHANASE, *h.*, ὁ Ἀθανάσιος, ου.

ATHÉE, sm., ὁ ἄθεος, ου. || Adj., ἄθεος, ον.

ATHÉISME, sm., ἡ ἀθεότης, ητος.

ATHÈNA ou **MINERVE**, ἡ Ἀθηνᾶ, ᾶς. Temple d'Athéna, τὸ Ἀθηναῖον, ου.

ATHÉNAGORE, *h.*, ὁ Ἀθηναγόρας, ου.

ATHÉNÉE, *h.*, ὁ Ἀθηναῖος, ου.

ATHÈNES, *v.*, αἱ Ἀθῆναι, ῶν. A Athènes, (sans mouv.), Ἀθήνησι (ν); (avec mouv.), Ἀθήναζε. D'Athènes, Ἀθήνηθεν (adv.).

ATHÉNIEN, ENNE, adj., Ἀθηναῖος, α, ον. || Sm., ὁ Ἀθηναῖος, ου.

ATHLÈTE, sm., ὁ ἀθλητής, οῦ.

ATHLÉTIQUE, adj., ἀθλητικός, ή, όν. || Sf., ἡ ἀθλητική, ῆς.

ATHOS, *mont*, ὁ Ἄθως, ω.

ATLANTIDE, *île*, ἡ Ἀτλαντίς, ίδος.

ATLANTIQUE, adj., Ἀτλαντικός, ή, όν. Océan Atlantique, ἡ Ἀτλαντικὴ (ῆς) θάλαττα, ης.

ATLAS, *h.*, ὁ Ἄτλας, αντος.

ATMOSPHÈRE, sf., ὁ ἀήρ, *gén.* ἀέρος; ὁ περιέχων (οντος) ἀήρ.

ATMOSPHÉRIQUE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατὰ τὸν ἀέρα. Air atmosphérique, ὁ περιέχων (οντος) ἀήρ, *gén.* ἀέρος.

ATOME, sm., ἡ ἄτομος, ου.

ATONIE, sf., ἡ ἀτονία, ας.

ATOURS, sm. pl., οἱ καλλωπισμοί, ῶν.

ATRABILAIRE, adj., μελαγχολικός, ή, όν.

ÂTRE, sm., ἡ ἑστία, ας.

ATRÉE, *h.*, ὁ Ἀτρεύς, έως.

ATRIDES, *descendants d'Atrée*, οἱ Ἀτρεΐδαι, ῶν.

ATRIUM, sm., τὸ αἴθριον, ου.

ATROCE, adj. 1° *Cruel*, ὠμός, ή, όν. || 2° *Énorme, excessif*, δεινός, ή, όν.

ATROCEMENT, adv. 1° *Cruellement*, ὠμῶς. || 2° *Excessivement*, δεινῶς.

ATROCITÉ, sf. 1° *Cruauté*, ἡ ὠμότης, ητος. || 2° *Chose cruelle*, τὸ ὠμόν, οῦ. || 3° *Énormité*, ἡ δεινότης, ητος.

ATROPHIE, sf., ἡ ἀτροφία, ας.

ATTABLÉ, ÉE, p.p., κατακείμενος, η, ον.

ATTABLER (S'), vr., καθ-ίζομαι (moy.); (à la manière des anciens), κατα-κλίνομαι (pass.). Faire attabler, κατα-κλίνομαι (moy.), *acc.*

ATTACHANT, ANTE, adj., προσαγωγός, όν.

ATTACHE, sf. 1° *Lien*, ὁ δεσμός, οῦ. Mettre à l'attache, δέω-ῶ, *acc.* || 2° *Vif intérêt*, ἡ προθυμία, ας; ἡ σπουδή, ῆς. Avoir de l'attache pour *ou* à qq. chose, περί τι σπουδάζω, f. άσω.

ATTACHÉ, ÉE, p.p. Voy. ATTACHER. || Adj. 1° *Affectionné, uni*, προσφιλής, ές, *dat.* || 2° *Dépendant de*, ἀκόλουθος, ον, *gen.* ou *dat.*

ATTACHEMENT, sm. 1° *Affection, amour*. Voy. AMOUR. || 2° *Grande application*, ἡ σπουδή, ῆς. Avoir de l'attachement à une chose, περί τι σπουδάζω, f. άσω.

ATTACHER, va. 1° *Joindre, lier*, δέω-ῶ; δεσμεύω, f. εύσω, *acc.* Attacher une chose à une chose, ἐν-δέω-ῶ, προσ-δέω-ῶ; προσ-άπτω, f. ἅψω τί τινι. || 2° *Associer, unir*, συν-άπτω, f. ἅψω, *acc.*; à, *dat.* Attacher son bonheur à qq. chose (l'en faire dépendre), τὴν εὐδαιμονίαν τινὸς ἐξ-αρτάω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Donner, attribuer*, προσ-τίθημι, *acc.* Attacher du prix, beaucoup de prix à une chose, περὶ πολλοῦ, περὶ πλείστου τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 4° *Lier par un devoir, par l'affection*, συν-άπτω, f. ἅψω; προσ-αρτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Être fort attaché à qqn, τινὰ στέργω, f. στέρξω. || 5° *Retenir, (au fig.), intéresser*, κατ-έχω, *acc.* || 6° *Appliquer*, προσ-έχω, *acc.* || S'ATTACHER, vr. 1° *Se fixer à, adhérer*, προσ-έχομαι (moy.), *dat.*; προσ-φύομαι (moy.). *dat.* || 2° *Suivre, être inhérent à*, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω; πρός-ειμι, *dat.* A la violence s'attachent des haines, τῇ βίᾳ πρός-εισιν ἔχθραι. || 3° *Se lier par affection*, ἀσπάζομαι, f. άσομαι; στέργω, f. στέρξω, *acc.* || 4° *S'appliquer à*, σπουδάζω, f. άσω περί, *acc.*; προσ-έχω, *dat.*

ATTALE, *h.*, ὁ Ἄτταλος, ου.

ATTAQUABLE, adj., ἐπίμαχος, ον.

ATTAQUANT, sm. Voy. ASSAILLANT.

ATTAQUE, sf. 1° *Action d'attaquer*, ἡ ἐπιχείρησις, εως; ἡ ἐπίθεσις, εως; ἡ προσ-βολή, ῆς; ἡ ἐπιβολή, ῆς. Attaque subite, ἡ ἐπιδρομή, ῆς. Attaque sur mer, ὁ ἔπίπλους, ου. || 2° *Agression, insulte*, ἡ ἐπίπληξις, εως; τὸ ὄνειδος, ους. Attaque calomnieuse, ἡ διαβολή, ῆς. || 3° *Accès subit (d'une maladie)*, ἡ κατα-βολή, ῆς; ἡ εἰσβολή, ῆς; ἡ λαβή, ῆς.

ATTAQUER, va. 1° *Engager une lutte, un combat*. Voy. ASSAILLIR. || 2° *Prendre à partie, critiquer*, καθ-άπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.* || 3° *Porter atteinte à*. Voy. ATTEINTE. || 4° *Surprendre, saisir*, κατα-λαμβάνω, ἐπι-

λαμβάνω, *acc.* || S'ATTAQUER, vr. 1° *En venir aux mains*, συμ-βάλλω. || 2° *Se déclarer contre*, ἅπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.*

ATTARDER (S'), vr., ὀψίζω, f. ιῶ.

ATTEINDRE, va. et vn., *arriver à toucher*, (au pr. et au fig.), ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι, ἐξ-ικνέομαι-οῦμαι, *gén.* Les traits atteignirent l'ennemi, τὰ βέλη ἐξ-ικετο τῶν πολεμίων. Il n'atteindra pas la vieillesse, εἰς τὸ γῆρας οὐκ ἐξ-ῖξεται. Atteindre à la vérité, τοῦ ἀληθους ἐφ-άπτομαι, f. ἅψομαι. || Va. 1° *Frapper de loin*, βάλλω, *acc.* Etre atteint d'un coup de pierre, βάλλομαι λίθῳ. || 2° *Joindre en chemin*, κατα-λαμβάνω, *acc.* Atteindre un lieu, εἰς τόπον ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι. || 3° *Attaquer, saisir*, (en parl. d'une maladie et d'un malade), λαμβάνω, *acc.* Ayant été atteint de maladie, νόσῳ ληφθείς. || 4° *Egaler*, ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι, *gén.*; ἐξ-ισόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι, *dat.* || 5° *Porter atteinte à, léser*, βλάπτω, *acc.* || 6° *Concerner, intéresser*, προσ-ήκω, *dat.*

ATTEINTE, sf. 1° *Coup, jet*, ἡ βολή, ῆς; ἡ πληγή, ῆς. Hors d'atteinte, ἔξω βέλους; (en sûreté), ἐν ἀσφαλεῖ. || 2° *Impression*, ἡ αἴσθησις, εως. || 3° *Préjudice, dommage*, ἡ βλάβη, ης. Porter atteinte à, βλάβην φέρω, *dat.*; βλάπτω, *acc.* || 4° *Accès* (*d'une maladie*). Voy. ATTAQUE, 3°.

ATTELAGE, sm., τὸ ζεῦγος, ους.

ATTELER, va., ζεύγνυμι, ὑπο-ζεύγνυμι, *acc.* Atteler ensemble, συ-ζεύγνυμι, *acc.* Atteler, ὕπαγε τοὺς ἵππους.

ATTENANT, ANTE, adj., προσκείμενος, η, ον, *dat.* || ATTENANT, adv. et prép., ἐγγύς, πλησίον, *gén.*

ATTENDANT (EN), loc. adv., ἐν τῷ μεταξύ. || EN ATTENDANT QUE, loc. conj. Voy. JUSQU'À CE QUE.

ATTENDRE, va. et vn. 1° *Rester dans l'attente de*, μένω, ἐπι-μένω, περι-μένω, (neut. et act.); que, ἕως ou ἕστε *avec les modes indiqués à l'article* JUSQU'À CE QUE. Attendez, μείνατε. Ils attendirent l'ennemi de pied ferme, τοὺς πολεμίους ὑπ-έμειναν. || 2° *Compter sur, espérer*, ἐλπίζω, f. ιῶ, *acc.*; de qqn, παρά τινος; que, *prop. infin.* || 3° *Différer de, mêllo avec l'inf.* || 4° *Etre réservé à*, ἐπι-μένω, *acc.* || S'ATTENDRE à, vr., προσ-δοκάω-ῶ, f. ήσω; προσ-δέχομαι; ἐλπίζω, f. ιῶ, *acc.* ou *inf. fut.* Il faut s'attendre à tout, πάντα προσ-δοκᾶν δεῖ. Je m'attends que vous viendrez, προσ-δέχομαι ὑμᾶς ἥξειν.

ATTENDRI, IE, p.p. Voy. ATTENDRIR. || Adj. 1° *Tendre*, μαλακός, ή, όν. || 2° *Emu*, περι-παθής, ές.

ATTENDRIR, va. 1° *Rendre tendre*, μαλάττω, f. άξω, *acc.* || 2° *Fléchir, émouvoir*, ἐπι-κλάω-ῶ, κατα-κλάω-ῶ; κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'ATTENDRIR, vr., les mêmes verbes au passif. S'attendrir sur le sort de qqn, τινὰ ἐλεέω-ῶ, f. ήσω.

ATTENDRISSANT, ANTE, adj., κινητικός, ή, όν; ἐμπαθής, ές; ἐλεεινός, ή, όν.

ATTENDRISSEMENT, sm., ὁ ἔλεος, ου; ὁ οἶκτος, ου.

ATTENDU, UE, adj., προσδόκιμος, ον. || ATTENDU, prép., *eu égard à*, ἕνεκα, *gén.*; διά, *acc.* || ATTENDU QUE, loc. conj., *vu que*, διὰ τό *avec l'inf.*; ἐπεί, ἐπειδή *avec l'ind.*; ὅτε *avec le participe*.

ATTENTAT, sm., ἡ ἐπιχείρησις, εως; τὸ ἐπιβούλευμα, ατος; ἡ ἐπιβουλή, ῆς.

ATTENTE, sf. 1° *Action d'attendre*, ἡ προσδοκία, ας. Attente impatiente, ἡ καραδοκία, ας. Qui est dans l'attente, μετέωρος, ον. || 2° *Prévision, opinion, espérance*, ἡ προσδοκία, ας; ἡ ἐλπίς, ίδος. Tromper l'attente, contre l'attente, etc. Voy. ESPÉRANCE.

ATTENTER, vn., ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-βουλεύω, f. εύσω, *dat.*

ATTENTIF, IVE, adj., προσεκτικός, ή, όν; ἐπιστρεφής, ές; (soigneux), ἐπιμελής, ές; (empressé), σπουδαῖος, α, ον; (serviable), θεραπευτικός, ή, όν. Etre attentif à, προσ-έχω, *dat.*

ATTENTION, sf. 1° *Application de l'esprit*, ἡ τοῦ νοῦ πρόσεξις, εως; ἡ ἐπιστροφή, ῆς; ἡ σπουδή, ῆς. Avoir attention, faire, prêter attention à, προσ-έχω, *dat.* Captiver l'attention de qqn, τινὰ κατ-έχω. Attirer à soi l'attention de qqn, τινὰ ἐπι-στρέφω. Attention! attention au commandement! πρόσεχε τῷ παραγγέλλομένῳ. || 2° *Soin officieux*, ἡ θεραπεία, ας; ἡ φιλοφροσύνη, ης.

ATTENTIVEMENT, adv., ἐπιμελῶς, σπουδαίως.

ATTÉNUATION, sf., *affaiblissement*, ἡ ἀσθένεια, ας; ἡ ἀρρωστία, ας.

ATTÉNUER, va. 1° *Affaiblir*, ἀσθενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Diminuer*, μειόω-ῶ, f. ώσω; ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'ATTÉNUER, vr., les mêmes verbes au passif.

ATTERRER, va. 1° *Renverser par terre, abattre*, (au pr. et au fig.), κατα-βάλλω, *acc.* || 2° *Consterner*, ἐκ-πλήττω, κατα-πλήττω, *acc.*

ATTERRIR, vn., *prendre terre*. Voy. ABORDER.

ATTERRISSAGE, sm., ἡ προσόρμισις, εως.

ATTERRISSEMENT, sm., τὸ πρόσχωμα, ατος.

ATTESTATION, sf. Voy. CERTIFICAT.

ATTESTER, va. 1° *Certifier, prouver*, μαρτυρέω-ῶ, ἐπι-μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*, que, *prop. inf.* || 2° *Prendre à témoin*, ἐπι-μαρτύρομαι, f. οῦμαι, *acc.*; que, *prop. inf.*, ou ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.*

ATTICISME, sm., ὁ Ἀττικισμός, οῦ.

ATTICISTE, sm., ὁ Ἀττικιστής, οῦ.

ATTIÉDIR, va., (au pr. et au fig.), καταψύχω, f. ψύξω, *acc.*; (au fig.), ἀμβλύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'ATTIÉDIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ATTIÉDISSEMENT, sm. 1° *Refroidissement*, ἡ κατάψυξις, εως. || 2° *Relâchement*, ἡ ἔνδοσις, εως.

ATTIFER, va., καλλωπίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'ATTIFER, vr., καλλωπίζομαι, f. ισῦμαι.

1. ATTIQUE, adj, Ἀττικός, ή, όν. Dialecte *ou* langue attique, ὁ Ἀττικισμός, οῦ. Parler le dialecte attique, Ἀττικίζω, f. ιῶ. En dialecte attique, Ἀττικιστί.

2. ATTIQUE, *pays*, ἡ Ἀττική, ῆς.

ATTIQUEMENT, adv., Ἀττικιστί.

ATTIRAIL, sm., ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ παρασκευή, ῆς; τὰ σκεύη, ῶν.

ATTIRANT, ANTE, adj., ἐπαγωγός, όν.

ATTIRER, va. 1° *Tirer à soi*, ἕλκω, προσ-έλκω, ἐφ-έλκω, *acc.* || 2° *Faire venir, amener, entraîner*, ἐπ-άγω, προσ-άγω, *acc.* Attirer furtivement, ὑπ-άγω, *acc.* Attirer à soi, dans son parti, προσ-άγομαι (moy.), *acc.* Ils attirèrent l'ennemi dans une embuscade, τοὺς πολεμίους εἰς ἐνέδραν ὑπ-ήγαγον. || 3° *Apporter, procurer, causer*, ἐπ-άγω, φέρω, *acc.* || S'ATTIRER, vr., *gagner, encourir*, προσ-λαμβάνω, κτάομαι-ῶμαι, *acc.*; (*tomber dans*), περι-πίπτω, *dat.*

ATTISER, va., σκαλεύω, f. εύσω; (au fig.), ἐκ-ζωπυρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ATTITRÉ, ÉE, adj. 1° *Qui est en titre, ordinaire*, συνήθης, ες. || 2° *Suborné*, ὑπόπεμπτος, ον.

ATTITUDE, sf., τὸ σχῆμα, ατος.

ATTOUCHEMENT, sm., ἡ ψαῦσις, εως; ἡ ἁφή, ῆς; ἡ προσαφή, ῆς.

ATTRACTIF, IVE, adj., ἑλκτικός, ή, όν.

ATTRACTION, sf., ἡ ἕλξις, εως.

ATTRAIT, sm. 1° *Inclination, goût*, ἡ ἐπιθυμία, ας; ὁ ἔρως, ωτος; pour, *gén.* || 2° *Qualité attrayante*, τὸ ἀγωγόν, οῦ; τὸ ἐπαγωγόν, οῦ. Qui a de l'attrait, ἐπαγωγός, όν. || 3° Au plur., *charmes*, τὸ κάλλος, ους; ἡ χάρις, ιτος.

ATTRAPE, sf., ἡ ἀπάτη, ης.

ATTRAPER, va. 1° *Prendre au piège; prendre sur le fait*, λαμβάνω, κατα-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Surprendre artificieusement, tromper*, παρα-κρούομαι (moy.); ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω; *acc.* || 3° *Atteindre en poursuivant; saisir au passage*, κατα-λαμβάνω, αἱρέω-ῶ, *acc.* || 4° *Se procurer par adresse*, τέχνῃ τυγχάνω, *gén.*; (*obtenir par hasard*), λαγχάνω, *acc.* || 5° *Atteindre, frapper*, τυγχάνω, *gén.* || 6° *Comprendre, saisir*, συλ-λαμβάνω, *acc.*

ATTRAYANT, ANTE, adj., ἐπαγωγός, όν.

ATTRIBUER, va. 1° *Conférer, assigner*, νέμω, ἀπο-νέμω, *acc.* || 2° *Rapporter, imputer*, ἀνα-τίθημι, *acc.*; à, *dat.*; ἀνα-φέρω, *acc.*; à, *acc. avec* εἰς, ἐπί. || S'ATTRIBUER, vr., προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* ou *gén.*

ATTRIBUT, sm. 1° *Ce qui est propre*, τὸ ἴδιον, ου; τὸ οἰκεῖον, ου. || 2° *Signe distinctif*, τὸ σύμβολον, ου; τὸ ἐπίσημον, ου. || 3° *En logique*, τὸ κατηγόρημα, ατος.

ATTRIBUTION, sf. 1° *Action d'attribuer*, ἡ ἐπινέμησις, εως. || 2° *Droit, privilège*, ἡ ἐξουσία, ας.

ATTRISTANT, ANTE, adj., λυπηρός, ά, όν.

ATTRISTÉ, ÉE, p.p. et adj. Voy. AFFLIGÉ.

ATTRISTER, va. Voy. AFFLIGER.

ATTROUPEMENT, sm., ἡ σύστασις, εως; ὁ σύλλογος, ου; ὁ κύκλος, ου.

ATTROUPER, va., συν-ίστημι, *acc.* || S'ATTROUPER, vr., συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); συλ-λέγομαι (pass.).

AUBAINE, sf., *avantage inespéré*, τὸ εὕρημα, ατος; τὸ ἕρμαιον, ου.

AUBE, sf., τὸ περίῤῥορον, ου. A l'aube du jour, πρὸς ου περὶ ὄρθρον.

AUBÉPINE, sf., ἡ λευκάκανθα, ης.

AUBERGE, sf., τὸ πανδοκεῖον, ου; τὸ καταγώγιον, ου.

AUBERGISTE, sm. et sf., ὁ πανδοκεύς, έως; *fém.* ἡ πανδοκεύτρια, ας. Etre aubergiste, πανδοκεύω, f. εύσω.

AUCUN, UNE, adj. 1° *Sans négation*, τις, τι, *gén.* τινός (enclitique). Aucuns *ou* d'aucuns, τινές, ῶν. || 2° *Avec négation exprimée ou sous-entendue*, οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν et μηδείς, μηδεμία, μηδέν, *gén.* ενός, μιᾶς, ενός. Aucun des deux, οὐδέτερος et μηδέτερος, α, ον. En aucun lieu, οὐδαμοῦ, μηδαμοῦ; (avec mouvt), οὐδαμοῖ, μηδαμοῖ ou οὐδαμόσε, μηδαμόσε. D'aucun lieu, οὐδαμόθεν, μηδαμόθεν. *Sur l'emploi des composés de* οὐ *et de* μή, voy. NE.

AUCUNEMENT, adv., (avec négation), οὐδαμῶς, μηδαμῶς.

AUDACE, sf., ἡ τόλμα, ης; τὸ θράσος, ους; ἡ θρασύτης, ητος. Trait d'audace, τὸ τόλμημα, ατος. Avoir l'audace de, τολμάω-ῶ, f. ήσω, *inf.*

AUDACIEUSEMENT, adv., τολμηρῶς, θρασέως.

AUDACIEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), θρασύς, εῖα, ύ; θαρραλέος, α, ον; (des pers. et des choses), τολμηρός, ά, όν.

AU DEDANS, AU-DESSOUS, *etc.* Voy. DEDANS, DESSOUS, *etc.*

AUDIENCE, sf. 1° *Réception où l'on écoute ceux qui ont à nous parler*, ἡ ἔντευξις, εως; ἡ προσαγωγή, ῆς; ὁ χρηματισμός, οῦ. Donner audience à qqn, τινι χρηματίζω, f. ιῶ. || 2° *Séance d'un tribunal*, ἡ δικαστηρίου ἕδρα, ας. || 3° *Tribunal*, τὸ δικαστήριον, ου.

AUDIENCIER, sm., ὁ κλητήρ, ῆρος.

AUDITEUR, sm., ὁ ἀκροατής, οῦ.

AUDITIF, IVE, adj., ἀκουστικός, ή, όν.

AUDITION, sf. 1° *Action d'entendre*, ἡ ἀκοή, ῆς. || 2° *Action d'écouter*, ἡ ἀκρόασις, εως.

AUDITOIRE, sm. 1° *Salle, enceinte*, τὸ ἀκροατήριον, ου. || 2° *Auditeurs*, οἱ ἀκροαταί, ῶν; οἱ παρόντες, ων.

AUGE, sf., ἡ σκάφη, ης.

AUGET, sm., τὸ σκαφίον, ου.

AUGIAS, *h.*, ὁ Αὐγείας, ου. Nettoyer les écuries d'Augias (prov.), τὴν κόπρον τὴν Αὐγείου ἐκ-καθαίρω, f. αρῶ.

AUGMENT, sm., ἡ αὔξησις, εως.

AUGMENTATIF, IVE, adj., αὐξητικός, ή, όν.

AUGMENTATION, sf., ἡ αὔξησις, εως; ἡ ἐπαύξησις, εως.

AUGMENTER, va., αὐξάνω et αὔξω, ἐπ-αυξάνω et ἐπ-αύξω, *acc.* || Vn., *et* s'AUGMENTER, vr., αὐξάνομαι, ἐπ-αυξάνομαι (pass.); ἐπι-δίδωμι; ἐπίδοσιν λαμβάνω. Augmenter en nombre, εἰς τὸ πλῆθος ἐπι-δίδωμι.

AUGURAL, ALE, adj., οἰωνιστικός, ή, όν. Science augurale, ἡ οἰωνιστική, ῆς.

AUGURE, sm. 1° *Présage*, ὁ οἰωνός, οῦ; τὸ οἰώνισμα, ατος. J'en accepte l'augure, τὸν οἰωνὸν δέχομαι. Prendre les augures, οἰωνοσκοπέω-ῶ, f. ήσω. Lieu où l'on observe les augures, τὸ οἰωνοσκοπεῖον, ου. || 2° *Devin*, ὁ οἰωνιστής, οῦ; ὁ οἰωνοσκόπος, ου.

AUGURER, va. Voy. CONJECTURER.

1. **AUGUSTE**, adj., σεμνός, ή, όν.

2. **AUGUSTE**, *h.*, ὁ Αὔγουστος, ου; ὁ Σεβαστός, οῦ.

AUJOURD'HUI, sm., *le jour présent*, ἡ τήμερον ἡμέρα, ας; ἡ τήμερον. ‖ Adv. 1° *En ce jour*, τήμερον, τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. La victoire d'aujourd'hui, ἡ τήμερον νίκη, ης. Pour aujourd'hui, εἰς τήμερον. Jusqu'à aujourd'hui, μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας. ‖ 2° *A présent*, νῦν, νυνί, τὸ νῦν. Les hommes d'aujourd'hui, οἱ νῦν, *avec ou sans* ἄνθρωποι, ων.

AULIS, *v.*, ἡ Αὐλίς. ίδος, (acc. Αὐλιν).

AUMÔNE, sf., ἡ δόσις, εως; τὸ δῶρον, ου; *néol.* ἡ ἐλεημοσύνη, ης. Faire l'aumône à un pauvre, ἀπόρῳ ου πένητι δίδωμι. Recevoir l'aumône de qqn, ὑπό τινος εὖ πάσχω. Demander l'aumône à qqn, τινά προσ-αιτέω-ῶ, f. ήσω.

AUNE, sm., *arbre*, ἡ κλήθρα, ας.

AUNÉE, sf., *plante*, τὸ ἑλένιον, ου.

AUPARAVANT, adv., πρόσθεν, ἔμπροσθεν, πρότερον, τὸ πρίν. Longtemps auparavant, πολλῷ πρότερον. Peu de temps auparavant, ὀλίγῳ πρότερον. ‖ D'AUPARAVANT. Voy. PRÉCÉDENT. Le jour d'auparavant, τῇ προτεραίᾳ.

AUPRÈS, adv., πλησίον, ἐγγύς. ‖ AUPRÈS DE, loc. prép. 1° *Dans le voisinage de*, ἐγγύς, πλησίον, *gén.* ‖ 2° *En présence de*, (aux questions de lieu); (sans mouv.), παρά, *dat.*; (avec mouv.), παρά, *acc.* D'auprès de, παρά, *gén.* ‖ 3° *Dans l'esprit de*, παρά, *dat.* ‖ 4° *En comparaison de*, παρά, πρός, *acc.*

AURÉOLE, sf., αἱ περὶ τὴν κεφαλὴν ἀκτῖνες, ων.

AURICULAIRE, adj. 1° *Qui concerne l'oreille*, ὠτικός, ἡ, όν. ‖ 2° *Qui a ouï de ses propres oreilles*, αὐτήκοος, ον.

AURIFÈRE, adj., χρυσὸν ἔχων, ουσα, ον.

AURORE, sf. 1° *Lueur qui précède le soleil*, ἡ ἕως, *gén.* ἕω, *dat.* ἕῳ, *acc.* ἕω. Avec l'aurore, ἅμα τῇ ἕῳ, ἁμ' ἕῳ. Dès l'aurore, ἑωθεν. Avant l'aurore, πρὸ τῆς ἕω, πρὸ ἕω. ‖ 2° *L'Orient, le Levant*, ἡ ἕως, *gén.* ἕω. ‖ 3° *Le commencement*, ἡ ἀρχή, ῆς. ‖ L'AURORE, *divinité*, ἡ Ἠώς, *gén.* Ἠοῦς.

AUSONIE, *pays*, ἡ Αὐσονία, ας.

AUSPICE, sm. 1° *Divination par l'observation des oiseaux*, ἡ οἰωνοσκοπία, ας. ‖ 2° *Signe donné par cette observation; présage*, ὁ οἰωνός, οῦ; τὸ σημεῖον, ου. Voy. PRÉSAGE. Sous (*litt.* se servant) d'heureux auspices, οἰωνοῖς χρησάμενος αἰσίοις. Consulter les auspices, οἰωνοσκοπέω-ῶ, f. ήσω. ‖ 3° *Direction, appui*. Sous les auspices d'une divinité, δαίμονος ὑφ-ηγουμένου.

AUSSI, adv. 1° *Pareillement, de même*, ὡσαύτως, καί. Moi aussi, κἀγώ. ‖ 2° *Encore, de plus*, ἔτι δέ, πρὸς δέ, πρὸς δὲ καί. ‖ 3° *Autant*, οὕτω, (devant une voyelle) οὕτως; τοσοῦτον; (se rapportant à un verbe d'estime), περὶ τοσούτου, τοσούτου. Aussi... que, οὕτω(ς)... ὡς, τοσοῦτον... ὅσον, *etc.* ‖ AUSSI, conj., *c'est pourquoi*, διὸ καί, τούτου ἕνεκα. ‖ AUSSI BIEN QUE, loc. conj., *de même que*, ὥσπερ, ὡς καί.

AUSSITÔT, adv., αὐτίκα, παραυτίκα, παραχρῆμα, εὐθύς. ‖ AUSSITÔT QUE, loc. conj., ἐπεί ου ἐπειδή τάχιστα *avec l'indic.* ou *l'opt.*; ἐπειδὰν τάχιστα *avec le subj. L'emploi des modes est le même qu'avec les conjonctions qui signifient* LORSQUE. Aussitôt que possible, ὅτι τάχιστα, τὴν ταχίστην.

AUSTÈRE, adj., (au pr. et au fig.), αὐστηρός, ά, όν; σκληρός, ά, όν.

AUSTÈREMENT, adv., σκληρῶς, τραχέως.

AUSTÉRITÉ, sf., (au pr. et au fig.), ἡ αὐστηρότης, ητος; ἡ σκληρότης, ητος.

AUSTRAL, ALE, adj., μεσημβρινός, ή, όν.

AUTAN, sm., ὁ νότος, ου; τὰ νότια, ων.

AUTANT, adv., τοσοῦτον, τοσούτου, τοσοῦτος, etc., *selon les mots auxquels il se rapporte*. Voy. AUTANT QUE. ‖ AUTANT QUE. 1° *De même façon que*, (avec un verbe ordinaire), τοσοῦτον ὅσον; (avec un verbe de prix), τοσούτου ὅσου; (avec un verbe d'estime), περὶ τοσούτου ὅσου. Autant qu'homme du monde, εἴ τις καὶ ἄλλος. Autant que chose au monde, εἴ τι καὶ ἄλλο. Autant que jamais, εἴ ποτε καὶ ἄλλοτε. ‖ 2° *En aussi grande quantité que*, (se rapporte à un nom), τοσοῦτον ὅσον *avec le gén., et souvent* τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον ὅσος, η, ον, *qui s'accordent avec le nom*. Autant de science que de vertu, τοσοῦτον ἐπιστήμης ὅσον ἀρετῆς ου τοσαύτη ἐπιστήμη ὅση ἀρετή. Autant de sentiments que d'hommes *ou* autant d'hommes, autant de sentiments, ὅσοι ἄνθρωποι, τοσαῦται καὶ γνῶμαι. ‖ 3° *Selon que, à proportion que*, (se rapporte à un verbe), καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον, *plus souv.* ὅσον. Autant qu'on le pouvait conjecturer, ὅσον ἦν συμ-βαλεῖν. ‖ D'AUTANT PLUS, τοσούτῳ μᾶλλον ου τοσούτῳ *avec un comparatif;* QUE *se traduit par* ὅσῳ, *s'il y a un comparatif dans le second membre de phrase, et par* ὅσον, *s'il n'y a pas de comparatif*. Il est d'autant plus heureux que, τοσούτῳ εὐδαιμονέστερος ἐστιν ὅσῳ ου ὅσον, *suivant le cas*. ‖ D'AUTANT QUE, loc. conj. Voy. VU QUE.

AUTEL, sm., ὁ βωμός, οῦ.

AUTEUR, sm. 1° *Cause première d'une chose*, ὁ αἴτιος, ου; *fém.* ἡ αἰτία, ας; ὁ ἀρχηγός, οῦ. Les auteurs de nos jours, οἱ ἡμέτεροι (ων) γονεῖς, έων. ‖ 2° *Créateur*, ὁ δημιουργός, οῦ; ὁ ποιητής, οῦ. ‖ 3° *Inventeur*, ὁ εὑρετής, οῦ; *fém.* ἡ εὑρέτις, ιδος. ‖ 4° *Écrivain*, (en prose), ὁ συγγραφεύς, έως; (en vers), ὁ ποιητής, οῦ.

AUTHENTICITÉ, sf., τὸ πιστόν, οῦ; τὸ ἀξιόπιστον, ου; ἡ πίστις, εως.

AUTHENTIQUE, adj., πιστός, ή, όν; ἀξιόπιστος, ον; βέβαιος, ος ει α, ον.

AUTOCHTONE, sm. et adj., ὁ, ἡ αὐτόχθων, ονος. Les autochtones, οἱ αὐτόχθονες, ων.

AUTOCRATE, sm., ὁ αὐτοκράτωρ, ορος.

AUTOCRATIE, sf., ἡ αὐτοκράτεια, ας.

AUTOGRAPHE, adj., αὐτόγραφος, ον. ‖ Sm., τὸ αὐτόγραφον, ου.

AUTOMATE, sm., τὸ αὐτόματον, ου.

AUTOMNAL, ALE, adj., φθινοπωρινός, ή, όν; μετοπωρινός, ή, όν.

AUTOMNE, sm., τὸ μετόπωρον, ου. Fin de l'automne, τὸ φθινοπωρινόν, οῦ.

AUTONOME, adj., αὐτόνομος, ον. Etre autonome, αὐτονομέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

AUTONOMIE, sf., ἡ αὐτονομία, ας.

AUTORISATION, sf., ἡ ἐξουσία, ας.

AUTORISÉ, ÉE, p.p. Voy. AUTORISER. ‖ Adj., *qui a de l'autorité*, κύριος, α, ον.

AUTORISER, va. 1° *Accorder à qqn la*

permission de, ἐξουσίαν τινὶ δίδωμι ou παρέχω, *gén.* ou *inf.*; ἐπι-τρέπω τινί, *acc.* ou *inf.* Être autorisé à, ἐξουσίαν ἔχω, *inf.* || 2° *Donner à qqn un motif, un prétexte de*, πρόφασίν τινι παρ-έχω, *inf.* || 3° *Permettre, admettre*, συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω; ἀπο-δέχομαι, *acc.* || S'AUTORISER, vr. 1° *Prendre de l'autorité*, ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Prendre prétexte de*, προ-φασίζομαι, f. ισῦμαι, *acc.*

AUTORITÉ, sf. 1° *Puissance, pouvoir*, ἡ ἐξουσία, ας; τὸ κράτος, ους. Autorité absolue, ἡ αὐτοκράτεια, ας. || 2° *Pouvoir public, commandement*, ἡ ἀρχή, ῆς. || Les autorités (les magistrats), αἱ ἐξουσίαι, ῶν; αἱ ἀρχαί, ῶν. || 3° *Crédit, influence*, τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ δύναμις, εως; ἡ ἰσχύς, ύος. Avoir de l'autorité, une grande autorité auprès de qqn, παρά τινι δύναμαι, μέγα δύναμαι. || 4° *Garantie*, ἡ ἐγγύη, ης. || 5° *Témoignage*, ἡ μαρτυρία, ας.

1. **AUTOUR**, adv., κύκλῳ, πέριξ. || AUTOUR DE, prép., (avec ou sans mouv.), περί, *acc.*; (sans mouv.), περι, *dat.* Tout autour de, κύκλῳ, *gén.*

2. **AUTOUR**, sm., *oiseau*, ὁ ἱέραξ, ακος.

AUTRE, adj. et pron. 1° *En parlant de plus de deux*, ἄλλος, η, ο. Un autre homme, ἄλλος ἄνθρωπος. D'autres, ἄλλοι. Les autres, οἱ ἄλλοι. D'autres choses, ἄλλα. Les autres choses, τὰ ἄλλα ou τἄλλα. Nous autres, ἡμεῖς οἱ ἄλλοι. Vous autres Grecs, ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες. || 2° *En parlant de deux*, ἕτερος, α, ον. L'autre, ὁ ἕτερος. L'autre main, ἡ ἑτέρα χείρ. Les autres (en parl. de deux partis), οἱ ἕτεροι. || 3° *Différent, dissemblable*, ἄλλος, η, ο; ἕτερος, α, ον; ἀλλοῖος, α, ον; ἑτεροῖος, α, ον. Un autre que moi, ἄλλος ἢ ἐγω, (ou avec le gén.) ἄλλος ἐμοῦ. Autre chose que le bien, ἄλλο ou ἕτερον τοῦ ἀγαθοῦ. || L'UN L'AUTRE. 1° *Sans réciprocité*, ἄλλος, η, ο; ἕτερος, α, ον *répétés, suivant le sens*. L'un disait à l'autre, ἄλλος ἄλλῳ ἔλεγε. L'un (des deux) vaut mieux que l'autre, ἕτερος ἑτέρου προφέρει. L'un et l'autre, ἀμφότεροι, αι, α. L'un après l'autre, ἄλλος ἐξ ἄλλου, ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ. Ni l'un ni l'autre, οὐδέτερος ou μηδέτερος, α, ον. || 2° *Avec réciprocité*, ἀλλήλων. Ils s'aiment l'un l'autre *ou* les uns les autres, ἀλλήλους ἀγαπῶσιν. || L'UN..., L'AUTRE, ὁ μέν, ἡ μέν, τὸ μέν..., ὁ δέ, ἡ δέ, τό δέ; ἄλλος, η, ο μέν..., ἄλλος, η, ο δέ. Les uns... les autres, οἱ μέν..., οἱ δέ; ἄλλοι μέν..., ἄλλοι δέ. Les uns sont vaincus, les autres sont vainqueurs, οἱ μὲν ἡττῶνται, οἱ δὲ νικῶσιν. || L'UN... L'AUTRE *répétés se tournent par* différent. L'un dit une chose, l'autre une autre (différent dit différente chose), ἄλλος ἄλλο λέγει. Ils s'enfuirent les uns d'un côté les autres de l'autre, ἔφυγον ἄλλοι ἄλλοσε.

AUTREFOIS, adv., πάλαι, τὸ πρίν; ποτέ (enclitique). D'autrefois, ὁ, ἡ, τὸ πάλαι. Les poètes d'autrefois, οἱ πάλαι ποιηταί, ῶν.

AUTREMENT, adv. 1° *D'une autre manière*, ἄλλη, ἄλλως, ἑτέρως; que, ἤ. || 2° *Sinon*, εἰ δὲ μή.

AUTRUCHE, sf., ὁ, ἡ στρουθός, *plus souv.* στρουθὸς ὁ μέγας ou ἡ μεγάλη.

AUTRUI, sm., ἄλλος τις, *gén.* ἄλλου τινός; οἱ ἄλλοι. Le bien d'autrui, τὰ ἀλλότρια, ων.

AUVENT, sm., τὸ ἀποστέγασμα, ατος.

AUXILIAIRE, adj., συνεργός, όν; (qui vient au secours), βοηθός, όν; ἐπίκουρος, ον; (allié), σύμμαχος, ον. || Sm., ὁ συνεργός, οῦ; ὁ ἐπίκουρος, ου; ὁ σύμμαχος, ου. Les auxiliaires, les troupes auxiliaires, οἱ ἐπίκουροι, ων; οἱ σύμμαχοι, ων.

AVAL, sm. En aval, κάτω, κατὰ ῥοῦν ou ποταμόν.

AVALANCHE, sf., τὸ ἀπ' ὄρους καταφερόμενον (ου) χιόνος πλῆθος, ους.

AVALER, va. 1° *Ingérer dans l'estomac*, κατ-εσθίω, κατα-πίνω; κατα-βροχθίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Endurer*, ὑπο-μένω, *acc.*

AVANCE, sf. 1° *Partie qui fait saillie*, τὸ πρόβλημα, ατος; ἡ ὑπαροχή, ῆς. || 2° *Espace de chemin qu'on a devant qqn*. Prendre *ou* gagner de l'avance, προ-λαμβάνω; sur qqn, τινά ou τινός. Il prit l'avance dans sa fuite, προῦλαβε τῆς φυγῆς. Avoir de l'avance, προτερέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Avantage acquis*, τὸ πλεονέκτημα, ατος. || 4° *Payement anticipé*, ἡ προαταβολή; (*somme prêtée*) τὸ δάνειον, ου. || 5° *Première démarche, initiative*, ἡ ὑπαρχή, ῆς. Faire des avances, προϋπάρχω, f. άρξω. || D'AVANCE, PAR AVANCE, À L'AVANCE, loc. adv., νῦν ἤδη, πρὶν ἐξελθεῖν τὸν χρόνον. || *Se traduit souvent par un composé de* πρό. S'emparer d'avance de, προκαταλαμβάνω, *acc.*; annoncer d'avance, προ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.*

AVANCÉ, ÉE, p.p. Voy. AVANCER. || Adj. 1° *Qui est en avant*. Garde avancée, sentinelles avancées, ἡ προφυλακή, ῆς; οἱ προφύλακες, ων. || 2° *Qui touche à son terme*, (en parl. du temps, de l'âge), βαθύς, εῖα, ύ. || 3° *Précoce*, πρῷος, α, ον. || 4° *Trop mûr*, ὑπέρωρος, ον.

AVANCEMENT, sm. 1° *Progrès*, ἡ αὔξησις, εως; ἡ ἐπίδοσις, εως. || 2° *Action de monter en grade*, ἡ προαγωγή, ης; (*grade supérieur*), ἡ τιμή, ῆς; ἡ μείζων (ονος) τιμή, ῆς.

AVANCER, va. 1° *Pousser de l'avant*, προ-άγω, *acc.* || 2° *Porter, étendre en avant*, προ-τείνω, *acc.* || 3° *Hâter, accélérer*, ταχύνω, ἐπι-ταχύνω, f. υνῶ; σπεύδω, ἐπι-σπεύδω, f. σπεύσω; ἐπείγω, f. εἴξω, *acc.* || 4° *Payer par avance*, προκατα-βάλλω, *acc.* || 5° *Mettre en avant, énoncer*, προ-φαίνω, ἀπο-φέρω, *acc.* || 6° *Procurer de l'avancement à*, εἰς τιμὰς προ-άγω, *acc.* || Vn., *et* S'AVANCER, vr. 1° *Aller en avant*, προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω; προ-έρχομαι, προ-βαίνω; (partic. en parl. d'une armée, d'un général), προ-άγω, προ-ελαύνω; contre, ἐπί *et l'acc.* Faire avancer une armée, στρατιὰν προ-άγω. || 2° *Faire saillie*, προέχω. || 3° *Faire des progrès*, προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω; προ-βαίνω, προ-κόπτω. Il avançait en sagesse et en âge, προὔκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ. || 4° *Approcher de sa fin, s'écouler*, προ-έρχομαι, προ-βαίνω, προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Avoir de l'avancement*, αὐξάνομαι (pass.). || Vr., *s'exposer*, προ-κινδυνεύω, f. εύσω.

AVANIE, sf., ἡ ὕβρις, εως; τὸ ὕβρισμα, ατος.

1. **AVANT**, prép., πρό, *gén.* Avant tout, πρὸ παντός ou πάντων, μάλιστα. || Adv., *bien loin*, πόρρω. Plus avant, πορρωτέρω. Le plus

avant, πορρωτάτω. Marcher bien avant dans la voie du vice, πόρρω τῆς μοχθηριας προβαίνω. Bien avant dans la nuit, πόρρω τῆς νυκτός ου τῶν νυκτῶν. || 2° *Auparavant*. Voy. ce mot. || **En avant**, loc. adv., πρόσω, εἰς τὸ πρόσω. Marcher en avant, πρόσω ἔρχομαι ου προ-βαίνω. En avant! πρό-βαινε, πρόαγε δή. En avant, marche; ὑπ-άγετε τῆς ὁδοῦ. **Avant de, avant que**, loc. conj., πρίν *avec l'infinitif* ou *un mode personnel*. || 1° *Quand la proposition principale est* affirmative, πρίν *se construit avec* l'infinitif, *et le sujet se met à l'accusatif, s'il n'est pas le même que celui du verbe principal*. Je te parlerai avant que je parte *ou* avant de partir, δια-λέξομαί σοι, πρὶν ἀπ-ιέναι, avant que tu partes, πρίν σε ἀπ-ιέναι. || 2° *Quand la proposition principale est* négative, πρίν ου πρότερον... πρίν *se construit généralement avec* un mode personnel. *a) Avec* l'indicatif, *après un temps secondaire, s'il s'agit d'un fait unique, et avec* l'optatif, *s'il s'agit d'un fait qui se répète*. Je ne m'en allai pas avant de t'avoir salué, οὐ πρότερον ἀπ-ῆλθον, πρὶν ἠσπασάμην σε. Je ne m'en allais pas avant de t'avoir salué, οὐ πρότερον ἀπ-ῄειν, πρὶν ἀσπασαίμην σε. *b) Avec ἄν et le* subjonctif, *après un présent, un futur ou un impératif*. Je ne m'en irai pas avant de t'avoir salué, οὐκ ἀπ-ειμι, πρὶν ἂν ἀσπάσωμαί σε.

2. **AVANT**, sm. 1° *Partie antérieure*, τὸ ἔμπροσθεν (adv.). || 2° *Partie antérieure d'un navire*, ἡ πρῷρα, ας.

AVANTAGE, sm. 1° *Ce qui profite, utilité*, τὸ συμφέρον, οντος; τὸ σύμφορον, ου; τὸ ἀγαθόν, οῦ; ἡ ὄνησις, εως; ἡ ὠφέλεια, ας. Tirer de l'avantage d'une chose, ὠφέλειαν ἔχω ἀπό ου ἔκ τινος. Procurer de l'avantage à qqn, ὠφέλειάν τινι φέρω ου παρ-έχω. A l'avantage de qqn, ἐπ' ὠφελείᾳ ου ἐπ' ἀγαθῷ τινος. || 2° *Supériorité; succès*, τὸ πλεονέκτημα, ατος. Avoir l'avantage sur qqn, τινὸς πλεονεκτέω-ῶ, f. ήσω; en qq. chose, τινί. Ils avaient l'avantage du nombre, ἐπλεονέκτουν τῷ πλήθει. || 3° *Situation favorable (d'un lieu)*, ἡ εὐκαιρία, ας.

AVANTAGER, va., πλέον δίδωμι, *dat.* Etre avantagé par qqn, πλέον λαμβάνω παρά τινος.

AVANTAGEUSEMENT, adv. 1° *Utilement*, συμφερόντως, ὠφελίμως. || 2° *Favorablement*, εὖ, καλῶς, εὐκαίρως. || 3° *Heureusement*, εὐτυχῶς.

AVANTAGEUX, EUSE, adj. 1° *Utile*, ὠφέλιμος, ος et η, ον; χρήσιμος, ος et η, ον; λυσιτελής, ές. || 2° *Favorable*, ἐπίκαιρος, ον; ἐπιτήδειος, ος et α, ον; καλός, ή, όν. || 3° *De belle apparence*, εὐπρεπής, ές. || 4° *Présomptueux*, αὐθάδης, ες.

AVANT-BRAS, sm., ὁ πῆχυς, εως.

AVANT-COUR, sf., τὸ πρόθυρον, ου.

AVANT-COUREUR, AVANT-COURRIÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ πρόδρομος, ου; (au fig.), ὁ, ἡ προάγγελος, ου.

AVANT-DERNIER, ÈRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ πρὸ τοῦ ἐσχάτου ου τῆς ἐσχάτης. Avant-dernière syllabe, ἡ παραλήγουσα, ης.

AVANT-GARDE, sf., τὸ ἡγούμενον, ου; οἱ προηγούμενοι, ων. Former l'avant-garde, ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

AVANT-GOÛT, sm., ἡ προαίσθησις, εως.

AVANT-HIER, adv., πρῴην.

AVANT-POSTE, sm., ἡ προφυλακή, ῆς; *plus souv.*, αἱ προφυλακαί, ῶν. Etre aux avant-postes, προ-φυλάττω, f. ξω.

AVANT-PROPOS, sm., τὸ προοίμιον, ου; ὁ πρόλογος, ου.

AVANT-SCÈNE, sf., τὸ προσκήνιον, ου.

AVANT-TOIT, sm., τὸ γείσον, ου.

AVANT-VEILLE, sf., ἡ τρίτη, ης; de, πρό *avec le gén.* L'avant-veille (adv.), πρότριτα.

AVARE, adj. 1° *Qui aime l'argent*, φιλοχρήματος, ον; φιλάργυρος, ον. Etre avare, φιλοχρηματέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Ménager de*, φειδωλός, ός et ή, όν, *gén.* Etre avare de, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.*

AVAREMENT, adv., φειδωλῶς.

AVARICE, sf., ἡ φιλοχρηματία, ας; ἡ φιλαργυρία, ας. Avarice sordide, ἡ ῥυπαρία, ας.

AVARICIEUX, EUSE, adj. Voy. **AVARE**.

AVARIE, sf., ἡ λύμη, ης; ἡ φθορά, ᾶς.

AVARIER, va., δια-φθείρω, *acc.*

À VAU-L'EAU, loc. adv., κατὰ ῥοῦν. || *Au fig.* Aller à vau-l'eau, ἔρρω.

AVEC, prép. 1° *Marquant l'association, l'accompagnement*, σύν, *dat.*; μετά, *gén.*; *qqf.* ἅμα, *dat.* || Avec *se rend ordinairement par le datif seul. a) Avec un verbe composé de* σύν. Se réjouir avec qqn, συν-ήδομαί τινι. Habiter avec qqn, τινὶ συν-οικέω-ῶ, f. ήσω. *b) Pour désigner les forces avec lesquelles on exécute une opération militaire*. Ils vinrent avec une petite armée, avec dix mille hoplites, avec cent vaisseaux, ἦλθον ὀλίγῳ στρατεύματι (rar. σὺν ὀλίγῳ στρατεύματι), μυρίοις ὁπλίταις, ναυσὶν ἑκατόν. *La prép. est toujours omise avec un complément précédé de* αὐτός (même). Ils prirent quatre vaisseaux avec les hommes qui les montaient (avec les hommes mêmes), τέτταρας ναῦς ἕλαβον αὐτοῖς ἀνδράσιν. || Avec *se rend souvent par les participes* ἔχων (ayant); ἄγων (amenant); λαβών (ayant pris), φέρων (apportant). Il vint avec ses soldats, avec peu de vaisseaux, ἦκεν ἄγων τοὺς ἄνδρας, ἔχων ναῦς ὀλίγας. Des envoyés arrivèrent avec des présents, ἦλθον ἄγγελοι φέροντες δῶρα. || 2° *Marquant le moyen et l'instrument*, datif *sans prép.*; qqf. σύν *et le datif*; διά, ἀπό *et le gén.* Transpercer avec l'épée, δι-ελαύνω τῷ ξίφει. Frapper avec le bâton, τῇ βακτηρίᾳ παίω. Voir avec les yeux, δι' ὀμμάτων ὁράω-ῶ. Réunir une armée avec de l'argent, ἀπὸ χρημάτων στρατιὰν συλ-λέγω. || 3° *Marquant la manière*, datif *sans prép.*; μετά *et le gén.*; rar[t] σύν *et le dat.*; διά *et le gén.*; κατά *et l'acc., ou encore* un adverbe, un participe. Avec promptitude, μετὰ τάχους, σὺν τάχει, διὰ τάχους, ταχέως. Avec des larmes, μετὰ δακρύων ου (en pleurant) δακρύων. || *Très souvent on emploie le participe* χρώμενος, η, ον (se servant de, usant de), *avec le datif*. Avec violence χρώμενος βίᾳ ου βίᾳ, σὺν βίᾳ, βιαίως. || 4° *Marquant un complément indirect*, (avec les verbes composés de σύν), datif *sans prép.*; (avec les autres verbes), dat., πρός *et l'acc., ou d'autres*

constructions indiquées dans le lexique. S'entretenir avec qqn, δια-λέγομαί (moy.) τινι ou πρός τινα. Etre en guerre avec (contre) qqn, τινὶ ou πρός τινα πολεμέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *S'emploie qqf. dans le sens de* malgré, sauf, *ou de* eu égard à. Voy. ces mots. || D'AVEC, *après les verbes* distinguer, séparer, etc., ἀπό, *gén., ou autres constructions indiquées.*

AVELINE, sf., τὸ λεπτοκάρυον, ου.

AVENANT, ANTE, adj., *qui a bonne grâce*, χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος). || A L'AVENANT, loc. adv., ἀνὰ ου κατὰ λόγον.

AVÈNEMENT, sm. 1° *Arrivée*, ἡ ἄφιξις, εως. || 2° *Elévation*, ἡ κατάστασις, εως; ἡ, εἰς *et l'acc.*

1. **AVENIR**, sm. 1° *Temps futur*, τὸ μέλλον, οντος; τὸ ἐπιόν, όντος. Songer à l'avenir, εἰς τὸ αὔριον μεριμνάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Destinée*, ἡ τύχη, ης. || A L'AVENIR, loc. adv., τοῦ λοιποῦ, ὕστερον.

2. **AVENIR**, vn. Voy. ADVENIR.

AVENTIN, *mont*, τὸ Ἀβεντῖνον, ου.

AVENTURE, sf., τὸ συμπίπτον, οντος; ἡ τύχη, ης. La bonne aventure, ἡ χρησμῳδία, ας. || A L'AVENTURE, loc. adv., εἰκῇ. || D'AVENTURE, PAR AVENTURE, loc. adv., τύχῃ, κατὰ τύχην.

AVENTURER, va., κινδύνῳ περι-βάλλω, *acc.*; κινδυνεύω, f. εύσω, *dat.* || S'AVENTURER, vr., κίνδυνον ἀνα-ρριπτέω-ῶ.

AVENTUREUX, EUSE, adj. 1° *Qui s'aventure*, ριψοκίνδυνος, ον. || 2° *Exposé au danger*, ἐπικίνδῦνος, ον.

AVENTURIER, ÈRE, sm. et sf. 1° *Qui aime les aventures*, ὁ, ἡ ριψοκίνδυνος, ου. || 2° *Qui vit d'intrigues*, ὁ, ἡ πανοῦργος, ου. || Adj. Voy. AVENTUREUX.

AVENUE, sf. 1° *Chemin pour arriver*, ἡ ἔφοδος, ου; ἡ εἴσοδος, ου. || 2° *Allée*, ὁ δρόμος, ου.

AVÉRÉ, ÉE, p.p. et adj., δοκιμασθείς, εῖσα, έν; σαφής, ές; πιστός, ή, όν.

AVÉRER, va., δοκιμάζω, f. άσω, *acc.*

AVERNE, *lac*, ὁ Ἄορνος, ου.

AVERSE, sf., ὁ ὄμβρος, ου.

AVERSION, sf., ἡ ἀποτροπή, ῆς. Prendre *ou* avoir en aversion, ἐκ-τρέπομαι (moy. avec sens neutre), *acc.*

AVERTIR, va. 1° *Admonester*, νουθετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; (*conseiller*), παρ-αινέω-ῶ, *dat.* || 2° *Informer qqn*, ἀπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *dat.*; d'une chose, *acc.*; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.*

AVERTISSEMENT, sm. 1° *Admonestation*, ἡ νουθέτησις, εως; (*conseil*), ἡ παραίνεσις, εως. || 2° *Préface*, τὸ προοίμιον, ου.

AVEU, sm., ἡ ὁμολογία, ας; ἡ συνομολογία, ας.

AVEUGLE, adj. 1° *Qui est privé de la vue*, τυφλός, ή, όν. || 2° *Qui manque de jugement, de raison*, τυφλός, ή, όν; ἀσύνετος, ον. Etre aveugle sur qq. chose, τυφλός εἰμί τινος. || 3° *Qui offusque la raison*, ἄλογος, ον. || A L'AVEUGLE, EN AVEUGLE, loc. adv., τυφλῶς, εἰκῇ.

AVEUGLEMENT, sm., ἡ τυφλότης, ητος.

AVEUGLÉMENT, adv., τυφλῶς, ἀσκέπτως, προπετῶς, εἰκῇ.

AVEUGLER, va., (au pr. et au fig.), τυφλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'AVEUGLER, vr., τυφλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; sur une chose, περί τι.

AVIDE, adj. 1° *Qui a de l'avidité*, ὁρμητικός, ή, όν; pour une chose, πρός τι; (*insatiable*), ἄπληστος, ον, *gén.* || 2° *Qui a un grand désir de boire et de manger*, λάβρος, ον; λαίμαργος, ον. || 3° *Cupide*, πλεονεκτικός, ή, όν.

AVIDEMENT, adv., ὁρμητικῶς, ἀπλήστως, λάβρως. Voy. AVIDE.

AVIDITÉ, sf. 1° *Désir qui emporte*, ἡ ὁρμή, ῆς; pour, εἰς, πρός, *acc.*; (*insatiabilité*), ἡ ἀπληστία, ας. || 2° *Grand désir de la nourriture*, ἡ λιχνεία, ας; ἡ λαιμαργία, ας. || 3° *Cupidité*, ἡ πλεονεξία, ας.

AVILIR, va. 1° *Rendre vil*, ταπεινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Déprécier* (*les denrées*), ἐπ-ευωνίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'AVILIR, vr., les mêmes verbes au passif.

AVILISSANT, ANTE, adj., αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

AVILISSEMENT, sm., ἡ ταπείνότης, ητος; ἡ φαυλότης, ητος; ἡ ἀτιμία, ας.

AVINÉ, ÉE, adj., οἰνοβαρής, ές.

AVIRON, sm., ἡ κώπη, ης.

AVIS, sm. 1° *Opinion*, ἡ δόξα, ης; ἡ γνώμη, ης. A mon avis, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. Etre du même avis que qqn, τινὶ ὁμογνωμονέω-ῶ, f. ήσω. Etre d'un avis contraire, ἀντι-γνωμονέω-ῶ, f. ήσω. Changer d'avis, μετα-γιγνώσκω. || 2° *Vote, suffrage*, ἡ γνώμη, ης; ἡ ψῆφος, ου. || 3° *Conseil, instruction*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ συμβουλή, ῆς. Sur votre avis, συμ-βουλευσάντων ὑμῶν. || 4° *Avertissement*, ἡ παραίνεσις, εως. || 5° *Information, nouvelle*, ἡ ἀγγελία, ας; ἡ ἀπαγγελία, ας.

AVISÉ, ÉE, adj., φρόνιμος, ον.

AVISER, va. 1° *Apercevoir*, καθ-οράω-ῶ, *acc.* || 2° *Donner avis.* Voy. AVERTIR 2°. || Vn., *pourvoir à une chose*, περί τινος βουλεύομαι f. σομαι. Aviser à ce que, ὁράω-ῶ ὅπως, *avec le fut. de l'indic.* || S'AVISER de, vr. 1° *Faire attention à*, προσ-έχω, *dat.* || 2° *Songer à, imaginer*, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Oser*, τολμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *inf.*

AVITAILLEMENT, sm. Voy. APPROVISIONNEMENT.

AVITAILLER, va. Voy. APPROVISIONNER.

AVIVER, va., λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.*

AVOCASSER, vn., δικορραφέω-ῶ, f. ήσω.

AVOCAT, sm., (au pr. et au fig.), ὁ σύνδικος, ου; ὁ συνήγορος, ου. Etre l'avocat de qqn., τινὶ συν-δικέω-ῶ ou συν-ηγορέω-ῶ, f. ήσω.

AVOINE, sf., ὁ βρόμος, ου. Folle avoine, ὁ αἰγίλωψ, ωπος.

1. **AVOIR**, va. 1° *Posséder*, ἔχω, *acc.*; *qqf.* χράομαι-ῶμαι, *dat.*; *se tourne souvent par* être à, εἰμί, ὑπ-άρχω, *dat.* Il avait des enfants, παῖδας εἶχεν, οὐ παῖδες ἦσαν αὐτῷ. J'ai de la bienveillance pour toi, εὔνοιαν ἔχω σοι, ou εὐνοίᾳ χρῶμαι πρός σε. Avoir qqn pour ami, ἔχω τινὰ φίλον, ou χρῶμαί τινι φίλῳ. || *Souvent* avoir *et son complément se tra-*

disent par un verbe. Avoir du bonheur, du malheur, εὐτυχέω-ῶ, δυστυχέω-ῶ, f. ήσω. Avoir faim, avoir soif, πεινάω-ῶ, διψάω-ῶ. ‖ 2° *Porter, tenir,* ἔχω, *acc.* Ayant les armes à la main, τὰ ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων. Avoir qqn sous sa domination, ὑπήκοον ἔχω τινά. ‖ 3° *Se procurer, acquérir,* κτίομαι-ῶμαι, ὠνέομαι-οῦμαι, *acc.* ‖ 4° *Contenir, renfermer,* ἔχω, *acc.*; *se tourne souvent par* être dans, εἰμὶ ἐν, *dat.*; ἔν-ειμι, *dat. avec ou sans* ἐν. Ce pays a plusieurs villes, πόλεις εἰσὶν ἐν τῇ χώρᾳ πολλαί. ‖ 5° *Eprouver,* ἔχω, πάσχω, *acc.* Qu'as-tu? τί πάσχεις ou πέπονθας; Qu'as-tu à épier? τί κυπτάζεις ἔχων; ‖ AVOIR À, (suivi d'un infinitif). 1° *Etre dans le cas de,* ἔχω, *inf.* Je n'ai rien à dire, οὐδὲν ἔχω λέγειν. ‖ 2° *Se tourne par* προσ-ήκει, (il convient), δεῖ, χρή (il faut). J'ai à faire cela, προσ-ήκει μοι τοῦτο ποιεῖν, ou δεῖ, χρή με τοῦτο ποιεῖν. ‖ Y AVOIR, impers. 1° *Etre, se trouver,* εἰμί. Il y avait du danger, κίνδυνός τις ἦν. Il y a des gens qui, εἰσὶν οἳ *avec l'ind.* Il y a des circonstances où, ἔστιν ὅτε. Il y eut un temps où, ἦν ὅτε. Il y a longtemps que, πολὺς χρόνος ἐξ ou ἀφ' οὗ. Il y a peu de temps que, ὀλίγος χρόνος ἐξ ou ἀφ' οὗ. ‖ 2° *Arriver,* συμ-βαίνω, γίγνομαι. Qu'y a-t-il eu? τί γέγονε; τί συμ-βέβηκε ou συν-έβη; Y a-t-il du nouveau? λέγεταί τι καινόν;

2. AVOIR, sm., ἡ οὐσία, ας; τὸ κτῆμα, ατος; τὰ χρήματα, ων.

AVOISINER, va., γειτνιάω-ῶ, f. άσω, *dat.*

AVORTEMENT, sm., ἡ ἔκτρωσις, εως.

AVORTER, vn., ἐκ-τιτρώσκω. ‖ *Au fig.* Voy. ÉCHOUER.

AVORTON, sm., τὸ ἔκτρωμα, ατος.

AVOUER, va. 1° *Convenir,* ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *inf.*; que, *prop. inf.* ‖ 2° *Reconnaître,* ἀνα-δέχομαι, *acc.* ‖ 3° *Ratifier, approuver,* κυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

AVRIL, sm., ὁ ἀπρίλλιος, ου.

AXE, sm., ὁ ἄξων, ονος. L'axe du monde, de la terre, ὁ πόλος, ου.

AXIOME, sm., τὸ ἀξίωμα, ατος; τὸ δόγμα, ατος.

AXONGE, sf., τὸ στέαρ, ατος.

AZUR, sm. 1° *Pierre,* ὁ κύανος, ου. ‖ 2° *Couleur bleue,* τὸ κυαναυγές, οῦς.

AZURÉ, ÉE, adj., κυαναυγής, ές; κυανοῦς, ῆ, οῦν.

AZYME, adj., ἄζυμος, ον. La fête des azymes, ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων.

B

B, sm., seconde lettre de l'alphabet, τὸ βῆτα (indécl.).

BABIL, sm., ἡ λαλιά, ᾶς; ὁ λῆρος, ου; ἡ φλυαρία, ας.

BABILLAGE, sm. Voy. BABIL.

BABILLARD, ARDE, adj., λάλος, ον (λαλίστερος, ίστατος); φλυάρος, ον; (partic. en parl. des oiseaux), κωτίλος, η, ον. ‖ Sm., ὁ ἀδολέσχης, ου.

BABILLER, vn., ληρέω-ῶ, f. ήσω; φλυαρέω-ῶ, f. ήσω.

BABINE, sf., τὸ χεῖλος, ους.

BABOUIN, sm., ὁ κυνοκέφαλος, ου.

BABIOLE, sf., τὸ παίγνιον, ου.

BABYLONE, v., ἡ Βαβυλών, ῶνος.

BABYLONIE, *pays,* ἡ Βαβυλωνία, ας.

BABYLONIEN, ENNE, adj., Βαβυλώνιος, ος et α, ον. Les Babyloniens, οἱ Βαβυλώνιοι, ων.

BAC, sm., τὸ πορθμεῖον, ου.

BACCHANAL, sm., ὁ θόρυβος, ου.

BACCHANALE, sf., *orgie,* ὁ κῶμος, ου. ‖ Au plur., *fêtes de Bacchus,* τὰ Διονύσια, ων.

BACCHANTE, sf., ἡ βάκχη, ης.

BACCHUS, *h.*, ὁ Βάκχος, ου; ὁ Διόνυσος, ου. Fêtes de Bacchus, τὰ Διονύσια, ων. Célébrer les fêtes de Bacchus, Διονυσιάζω, f. άσω; Βακχεύω, f. εύσω. Temple de Bacchus, τὸ Διονύσιον, ου; τὸ Βακχεῖον, ου.

BACHIQUE, adj., Βάκχειος, α, ον; Βακχικός, ή, όν.

BACHOT, sm., ἡ σκάφη, ης.

BACTRES, v., τὰ Βάκτρα, ων. De Bactres, Βακτριανός, ή, όν.

BACTRIANE, *pays,* ἡ Βακτριανή, ῆς.

BACTRIEN, sm., ὁ Βακτριανός, οῦ.

BADAUD, AUDE, sm. et sf., ὁ κεχηνώς, ότος; *fém.* ἡ κεχηνυῖα, ας.

BADAUDER, vn., χάσκω.

BADIGEONNER, va., ἐπι-χρώννυμι, *acc.*

BADIN, INE, adj., παιγνιώδης, ες; γελοῖος, α, ον; ἀστεῖος, α, ον. ‖ Sm., ὁ γελωτοποιός, οῦ.

BADINAGE, sm., ἡ παιδιά, ᾶς.

BADINE, sf., ἡ ῥάβδος, ου.

BADINER, vn., παίζω, σκώπτω.

BAFOUER, va., κωμῳδέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

BAGAGE, sm., τὰ σκεύη, ῶν (plur. de τὸ σκεῦος). Porter les bagages, σκευοφορέω-ῶ, f. ήσω. Qui porte les bagages, σκευοφόρος, ον. Garder les bagages, σκευοφυλακέω-ῶ, f. ήσω. Plier bagage, συ-σκευάζομαι, f. άσομαι.

BAGARRE, sf., ὁ θόρυβος, ου.

BAGATELLE, sf., ὁ λῆρος, ου; ἡ φλυαρία, ας.

BAGUE, sf., ὁ δακτύλιος, ου.

BAGUETTE, sf., ἡ ῥάβδος, ου.

BAHUT, sm., ἡ κιβωτός, οῦ.

BAI, BAIE, adj., καρύκινος, η, ον.

1. BAIE, sf., *golfe,* ὁ κόλπος, ου.

2. BAIE, sf., *ouverture,* ἡ ὀπή, ῆς.

3. BAIE, sf., *petit fruit,* ὁ κόκκος, ου.

BAÏES, *v.*, αἱ Βαΐαι, ῶν.

BAIGNÉ, ÉE, p.p. Voy. BAIGNER. ‖ Adj. Baigné de tous côtés, περίλυστος, ον; περίῤῥυτος, ον; par, ὑπό, *gén.*

BAIGNER, va. 1° *Mettre dans le bain,* λούω, f. σω, *acc.* ‖ 2° *Mouiller,* βρέχω, f. βρέξω; τέγγω, f. τέξω, *acc.* Ses yeux sont baignés de larmes, δακρύων ἐμ-πίμπλαται τὰ ὄμματα. ‖ 3° *Toucher, entourer,* (en parl. des

fleuves, etc.), κατα-κλύζω, περι-κλύζω, f. κλύσω, *acc.* || Vn., *tremper*, βρέχομαι, f. βρεχθήσομαι. || Se BAIGNER, vr., λούομαι, att. λοῦμαι, f. λούσομαι. || *Au fig.* Se baigner dans le sang, αἵματι οὐ φόνῳ λοῦμαι.

BAIGNEUR, EUSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui prend un bain*, ὁ λούμενος, ου; *fém.* ἡ λουμένη, ης. || 2° *Celui, celle qui tient ou donne un bain*, ὁ βαλανεύς, έως; *fém.* ἡ βαλανεύτρια, ας.

BAIGNOIRE, sf., ὁ λουτήρ, ῆρος.

BAIL, sm., ἡ μίσθωσις, εως. Donner à bail, μισθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Prendre à bail, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

BÂILLEMENT, sm., ἡ χάσμη, ης.

BAILLER, va. Voy. DONNER, LIVRER.

BÂILLER, vn., χασμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

BAILLEUR, sm., ὁ μισθωτής, οῦ.

BÂILLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ χασμώμενος, ου; *fém.* ἡ χασμωμένη, ης.

BÂILLON, sm., ὁ πάτταλος, ου.

BÂILLONNER, va., πάτταλον ἐμ-βάλλω τῷ στόματι, *gén.*

BAIN, sm., τὸ λουτρόν, οῦ; (lieu où l'on prend des bains chauds). τὸ βαλανεῖον, ου. Bains chauds, τὰ θερμά, ῶν. Prendre un bain chaud, θερμολουτέω-ῶ, f. ήσω. Prendre un bain froid, ψυχρολουτέω-ῶ, f. ήσω.

1. **BAISER**, va., φιλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

2. **BAISER**, sm., τὸ φίλημα, ατος.

BAISSE, sf., ἡ ἐλάττωσις, εως.

BAISSÉ, ÉE, p.p., κεκυφώς, υῖα, ός. || Au fig. TÊTE BAISSÉE, loc. adv. 1° *Hardiment*, τολμηρῶς, θρασέως. || 2° *Inconsidérément*, ἀσκέπτως, προπετῶς.

BAISSER, va. Voy. ABAISSER. Baisser les yeux, κάτω βλέπω. || Vn., *diminuer*, ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; (en parl. du prix), ἀν-ίημι; (des eaux débordées), ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || SE BAISSER, vr., κύπτω, f. κύψω.

BAL, sm., ἡ χορεία, ας.

BALADIN, INE, sm. et sf., ὁ, ἡ βωμολόχος, ου.

BALAFRE, sf., ἡ κατὰ πρόσωπον οὐλή, ῆς.

BALAFRER, va., κατὰ πρόσωπον τραυματίζω, f. ιῶ, *acc.*

BALAI, sm., τὸ κόρημα, ατος.

BALANCE, sf., ὁ ζυγός, οῦ; ὁ σταθμός, οῦ; ἡ τρυτάνη, ης. || *Au fig.* Mettre en balance, σταθμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* Etre en balance, διχογνωμονέω-ῶ, f. ήσω. || LA BALANCE, *constellation*, ὁ ζυγός, οῦ.

BALANCÉ, ÉE, p.p. Voy. BALANCER. || Adj., *qui est en équilibre*, ἰσόρροπος, ον.

BALANCEMENT, sm., ἡ ταλαντεία, ας.

BALANCER, va. 1° *Tenir en équilibre*, σηκόω-ῶ, ἀντι-σηκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Mouvoir d'un côté et de l'autre*, αἰωρέω-ῶ, f. ήσω; σαλεύω, f. εύσω, *acc.* || 3° *Peser dans son esprit*, σταθμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 4° *Egaler en importance*, ἰσορροπέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || Vn., *hésiter, être en suspens*, διχογνωμονέω-ῶ, f. ήσω; ἀπορέω-ῶ, f. ήσω. || SE BALANCER, vr. 1° *Se mouvoir d'un côté et de l'autre*, αἰωρέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; σαλεύομαι, f. ευθήσομαι. || 2° *Etre égal en importance*, ἰσορροπέω-ῶ, f. ήσω.

BALANÇOIRE, sf., ἡ αἰώρα, ας.

BALAYAGE, sm., ὁ καθαρμός, οῦ.

BALAYER, va., κορέω-ῶ, ἐκ-κορέω-ῶ, f. ήσω; καθαίρω, f. αρῶ, *acc.*

BALAYEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ κορῶν, οῦντος; *fém.* ἡ κοροῦσα, ης; de, *acc.*

BALAYURES, sf. pl., τὸ κόρημα, ατος.

BALBUTIEMENT, sm., ὁ βατταρισμός, οῦ; ὁ ψελλισμός, οῦ; ἡ ψελλότης, ητος.

BALBUTIER, vn., βατταρίζω, f. ιῶ; ψελλίζομαι, f. ισῦμαι. || Va., *dire en balbutiant*, ψελλιζόμενος, η, ον λέγω, *acc.*

BALCON, sm., ὁ δρύφακτος, ου.

BALDAQUIN, sm., ὁ οὐρανίσκος, ου.

BALÉARES, *îles*, αἱ Βαλιαρίδες, ων. Habitants des Baléares, οἱ Βαλιαρεῖς, έων.

BALEINE, sf., ἡ φάλαινα, ης; τὸ κῆτος, ους. Pêche de la baleine, ἡ τῶν φαλαινῶν θήρα, ας.

BALISTE, sf., ὁ καταπέλτης, ου.

BALIVERNE, sf., ὁ λῆρος, ου; ἡ φλυαρία, ας.

1. **BALLE**, sf. 1° *Balle à jouer*, ἡ σφαῖρα, ας. Jouer à la balle, σφαιρίζω, f. ιῶ. Celui qui joue à la balle, ὁ σφαιριστής, οῦ. Action de jouer à la balle, ἡ σφαίρισις, εως. || 2° *Balle de plomb* (projectile), ἡ μολυβδὶς, ίδος.

2. **BALLE**, sf., *paquet de marchandises*, ὁ σύνδεσμος, ου; τὸ φορτίον, ου.

3. **BALLE** ou **BÂLE**, sf., *enveloppe du grain*, τὸ ἄχυρον, ου.

BALLER, vn., χορεύω, f. εύσω.

BALLET, sm., ἡ ἐπὶ σκηνῆς ὄρχησις, εως.

BALLON, sm., ὁ θύλακος, ου,

BALLOT, sm., ὁ σύνδεσμος, ου; τὸ φορτίον, ου.

BALLOTTAGE, sm., ἡ ψηφοφορία, ας.

BALLOTTEMENT, sm., ἡ σεῖσις, εως.

BALLOTTER, va., *agiter en divers sens*, σείω; σαλεύω, f. εύσω, *acc.* Etre ballotté (sur mer), σαλεύω, f. εύσω. || Vn. 1° *Eprouver des secousses*, σείομαι (pass.). || 2° *Aller au scrutin*, ψηφοφορέω-ῶ, f. ήσω.

BALOURD, OURDE, sm. et sf., ὁ, ἡ βλαξ, *gén.* βλακός.

BALOURDISE, sf., ἡ βλακεία, ας.

BALSAMINE, sf., ἡ βαλσαμίνη, ης.

BALSAMIQUE, adj., βαλσαμώδης, ες.

BALUSTRADE, sf., **BALUSTRE**, sm., ὁ θριγκός, οῦ.

BAMBIN, sm., τὸ παιδίον, ου.

BAMBOU, sm., ὁ Ἰνδικὸς κάλαμος, ου.

BAN, sm. 1° *Proclamation*, ἡ προαγόρευσις, εως. || 2° *Bannissement*, ἡ ἐκβολή, ῆς.

BANAL, ALE, adj. 1° *Public*, δημόσιος, α, ον. || 2° *Trivial*, ἄγροικος, ον; φορτικός, ή, όν.

BANC, sm., (en gén.), ἡ κλισία, ας; (dans les théâtres, à l'école, etc.), τὸ βάθρον, ου. Banc des rameurs, τὸ ζυγόν, οῦ. || Banc de sable, τὸ ἔρμα, ατος; ὁ, ἡ θίς, *gén.* θινός.

BANCAL, ALE, adj., *qui a les jambes tortues*, (en dedans), βαιδός, ή, όν; (en dehors), βλαισός, ή, όν.

BANDAGE, sm., ὁ ἐπίδεσμος, ου (pl. τὰ ἐπίδεσμα, ων); ἡ ἐπίδεσις, εως.

1. **BANDE**, sf. 1° *Lien pour bander*. Voy. BANDAGE. || 2° *Morceau plus long que large*, ἡ ταινία, ας.

2 BANDE, sf., *troupe*, ὁ ὅμιλος, ου; ὁ θίασος, ου; τὸ σύστημα, ατος. Bande de voleurs, τὸ ληστῶν σύστημα; τὸ ληστήριον, ου.

BANDEAU, sm. 1° *Bande pour ceindre le front et la tête*, ἡ ταινία, ας; τὸ ἀνάδημα, ατος. Bandeau royal, τὸ διάδημα, ατος. || 2° *Morceau d'étoffe qui couvre les yeux*, ἡ μίτρα, ας.

BANDELETTE, sf., τὸ ταινίδιον, ου; (des prêtres, des suppliants), τὸ στέμμα, ατος.

BANDER, va. 1° *Serrer avec une bande*, ἐπι-δέω-ῶ, *acc.* Bander les yeux, τοὺς ὀφθαλμοὺς μίτρᾳ κατα-δέω-ῶ. || 2° *Tendre*, τείνω, ἐπι-τείνω, *acc.*

BANDEROLE, sf., ἡ ταινία, ας.

BANDIT, sm., ὁ ληστής, οῦ.

BANDOULIÈRE, sf., ὁ τελαμών, ῶνος.

BANLIEUE, sf., ἡ περιοικίς, ίδος.

BANNI, IE, p.p. Voy. **BANNIR.** || Adj. et subst., ὁ, ἡ φυγάς, άδος.

BANNIÈRE, sf., ἡ, σημαία, ας.

BANNIR, va. 1° *Chasser d'un pays.* Voy. **EXILER.** || 2° *Eloigner, exclure*, ἀπ-ελαύνω, ἐκ-βάλλω, *acc.* || **SE BANNIR de**, vr., φεύγω, *acc.*

BANNISSEMENT, sm. Voy. **EXIL.**

BANQUE, sf., ἡ τράπεζα, ης. Etablir une maison de banque, τράπεζαν κατα-σκευάζομαι, f. άσομαι.

BANQUEROUTE, sf., ἡ τραπέζης ἀνασκευή, ῆς. Faire banqueroute, τὴν τράπεζαν ἀνα-σκευζω, f. άσω ου ἀνα-τρέπω.

BANQUEROUTIER, sm., ὁ τὴν τράπεζαν ἀνασκευίσας, αντος.

BANQUET, sm., τὸ συμπόσιον, ου.

BANQUETER, vn., συμ-πίνω.

BANQUIER, sm., ὁ τραπεζίτης, ου. Etre banquier, τραπεζιτεύω, f. εύσω.

BAPTÊME, sm., ὁ βαπτισμός, οῦ.

BAPTISER, va., βαπτίζω, f. ιῶ, *acc.*

BAPTISTÈRE, sm., τὸ βαπτιστήριον, ου.

BAQUET, sm., τὸ ἄγγειον, ου.

BARAQUE, sf. 1° *Abri des soldats*, ἡ καλύβη, ης. || 2° *Echoppe*, τὸ καπηλεῖον, ου.

BARATHRE, sm., *précipice*, τὸ βάραθρον, ου.

BARBARE, adj. 1° *Etranger par rapport aux Grecs*, βάρβαρος, ον; βαρβαρικός, ἡ, όν. Les barbares, οἱ βάρβαροι, ων. Parler un langage barbare, être du parti des barbares, βαρβαρίζω, f. ιῶ. || 2° *Sauvage, grossier, cruel*, βάρβαρος, ον; ἄγριος, α, ον; ὠμός, ἡ, όν.

BARBAREMENT, adv., βαρβαρικῶς.

BARBARIE, sf. 1° *Etat barbare*, τὸ βαρβαρικόν, οῦ. || 2° *Grossièreté, cruauté*, ἡ ἀγριότης, ητος; ἡ ὠμότης, ητος. Commettre une barbarie, ὠμότητι χράομαι-ώμαι.

BARBARISME, sm., ὁ βαρβαρισμός, οῦ.

BARBE, sf., (des hommes et des animaux), ὁ πώγων, ωνος; (du menton), τὸ γένειον, ου. Qui a une longue barbe, βαθυπώγων, ωνος. Qui a une barbe épaisse, δασυπώγων, ωνος. Commencer à avoir de la barbe, γενειάω-ῶ, f. άσω. Laisser croître sa barbe, πώγωνα φύω ou τρέφω. || Barbe de coq, τὸ κάλλαιον, ου. || Barbes d'épi, οἱ ἀθέρες, ων.

BARBEAU, sm., *poisson*, ἡ τρίγλη, ης.

BARBIER, sm., ὁ κουρεύς, έως. Boutique de barbier, τὸ κουρεῖον, ου.

BARBOUILLAGE, sm. 1° *Enduit grossier*, τὸ χρῖμα, ατος. || 2° *Mauvaise peinture*, ἡ ἐπισεσυρμένη (ης) ζωγραφία, ας. || 3° *Mauvaise écriture*, τὰ ἐπισεσυρμένα γράμματα, ων.

BARBOUILLER, va. 1° *Salir, souiller*, φύρω, f. φυρῶ; μολύνω, f. υνῶ; *acc.*; de, *dat.* || 2° *Peindre grossièrement*, ἐπισεσυρμένως ζωγραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Prononcer mal*, ψελλιζόμενος, η, ον λέγω, *acc.*; (absol¹), ψελλίζομαι, f. ισῦμαι. || Vn., *écrire mal*, ἐπισεσυρμένως γράφω.

BARBU, UE, adj., γενειῶν, ῶσα, ῶν.

BARBUE, sf., *poisson*, ἡ ψῆττα, ης.

BARCA, *h.*, ὁ Βάρκας, α.

BARCA ou BARCÉ, v., ἡ Βάρκη, ης.

BARDANE, sf., *plante*, τὸ ἄρκτιον, ου.

BARDE, sm., *poète*, ὁ βάρδος, ου.

BARDÉ, ÉE, p.p. Voy. **BARDER.** || Adj. Bardé de fer, κατάφρακτος, ον.

BARDER, va., *couvrir de lames de fer*, κατα-φράττω, f. φράξω, *acc.*

BARIL, sm., ἡ φιδακνίς, ίδος.

BARIOLAGE, sm., τὸ ποίκιλμα, ατος.

BARIOLÉ, ÉE, adj., ποικίλος, η, ον.

BARIOLER, va., ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.*

BAROQUE, adj., ἀλλόκοτος, ον; ἄτοπος, ον; καινός, ἡ, όν.

BARQUE, sf., τὸ σκάφος, ους; ἡ σκάφη, ης; τὸ πλοιάριον, ου. Petite barque, τὸ σκαφίδιον, ου.

BARRAGE, sm., τὸ φράγμα, ατος. Barrage d'un port, τὸ λιμένος ζεῦγμα, ατος.

BARRE, sf. 1° *Pièce de bois ou de métal.* Barre (de bois, du gouvernail), ἡ κάμαξ, ακος; (de métal), τὸ ἔλασμα, ατος; (d'or, d'argent), ἡ πλίνθος, ου; (d'une porte), ὁ μόχλος, ου. || 2° *Barrière à l'entrée d'une enceinte*, τὰ δρύφακτα, ων; ἡ κιγκλίς, ίδος. || 3° *Trait de plume, de crayon*, ἡ γραμμή, ῆς. || 4° *Banc de sable*, τὸ ἔρμα, ατος.

BARREAU, sm. 1° *Petite barre*, ὁ κανών, όνος. || 2° *Lieu où l'on plaide*, τὸ δικαστήριον, ου. Du barreau, δικανικός, ἡ, όν. || 3° *Profession d'avocat*, ἡ δικανική, ῆς. || 4° *Le corps des avocats*, οἱ σύνδικοι, ων; οἱ συνήγοροι, ων.

BARRER, va. 1° *Fermer avec une barre*, μοχλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Fermer, obstruer*, φράττω, ἐμ-φράττω, f. φράξω, *acc.* || 3° *Gêner, contrecarrer*, ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ, *acc.* || 4° *Rayer, biffer*, δια-γράφω, *acc.*

BARRICADE, sf., τὸ πρόβλημα, ατος; ἡ προβολή, ῆς.

BARRICADER, va., ἀπο-φράττω, f. φράξω, *acc.* Action de barricader, ἡ ἀπόφραξις, εως.

BARRIÈRE, sf. 1° *Clôture*, ὁ φραγμός, οῦ; τὸ φράγμα, ατος. || 2° *Enceinte fermée*, ἡ βαλβίς, ίδος. || 3° *Rempart, protection*, τὸ ἐπιτείχισμα, ατος. || 4° *Obstacle*, τὸ ἐμπόδισμα, ατος.

BARRIQUE, sf., ὁ πίθος, ου.

BAS, BASSE, adj. 1° *Qui a peu de hauteur*, ταπεινός, ἡ, όν; *qqf.* βραχύς, εῖα, ύ; μικρός, ά, όν. || 2° *Situé au-dessous*, ὁ, ἡ, τὸ κάτω (adv.). Les bas pays, τὰ κάτω χωρία.

‖ 3° *Grave*, (en parl. du ton), βαρύς, εῖα, ύ. A voix basse, ὑφειμένῃ τῇ φωνῇ. ‖ 4° *Peu élevé*, (en parl. du prix), μικρός, ά, όν; βραχύς, εῖα, ύ. Qui est à bas prix, εὐτελής, ές; εὔωνος, ον. ‖ 5° *Humble, vulgaire*, (en parl. de la naissance, de la condition, des sentiments), ταπεινός, ή, όν; ἀγεννής, ές. ‖ 6° *Commun, trivial*, (en parl. du langage), ταπεινός, ή, όν; χαμαιπετής, ές. ‖ Sm., *la partie inférieure*, τὸ κάτω (adv.). Le bas d'un arc, τὸ κάτω τόξου. ‖ Adv. 1° *Dans la partie basse*, κάτω. Plus bas, κατωτέρω. Très bas, κατωτάτω. Mettre bas (déposer), κατα-τίθεμαι (moy.), *acc.*; absol[t] (faire un petit, des petits), τίκτω. ‖ 2° *D'une voix basse*, ὑφειμένῃ τῇ φωνῇ. ‖ A BAS, EN BAS, loc. adv., κάτω. D'en bas, κάτωθεν. A bas de, ἀπό, *gén.* En bas de, κάτω, *gén.* ‖ ICI-BAS, loc. adv., ἐνθάδε, τῇδε, ἐν ἀνθρώποις. Les choses d'ici-bas, τὰ ἐνθάδε. ‖ LÀ-BAS, loc. adv., ἐκεῖ; (avec mouv.), ἐκεῖσε.

BASANÉ, ÉE, adj., ὁ, ἡ μελάγχρως, ωτος.

BASCULE, sf. 1° *Machine à élever des fardeaux*, τὸ κηλώνειον, ου. ‖ 2° *Balançoire*, ἡ αἰώρα, ας.

BASE, sf., (au pr. et au fig.), ἡ βάσις, εως; ἡ κρηπίς, ῖδος. ‖ Base d'opérations, ἡ ἀφορμή, ῆς.

BASER, va. Voy. FONDER.

BAS-FOND, sm. 1° *Terrain bas*, ἡ κοιλάς, άδος. ‖ 2° *Endroit de la mer peu profond*, τὸ τέναγος, ους.

1. **BASILIC**, sm., *plante*, τὸ ὤκιμον, ου.
2. **BASILIC**, sm., *reptile*, ὁ βασιλίσκος, ου.

BASILIQUE, sf., ἡ βασιλική, ῆς.

BAS-RELIEF, sm., ἡ ἀναγλυφή, ῆς. En bas relief, πρόστυπος, ον.

BASSE-COUR, sf., ἡ αὐλή, ῆς.

BASSE-FOSSE, sf., τὸ βάραθρον, ου.

BASSEMENT, adv., ταπεινῶς, ἀγεννῶς.

BASSESSE, sf. 1° *Abjection*, ἡ ταπεινότης, ητος; ἡ ἀγέννεια, ας. ‖ 2° *Action basse*, τὸ αἰσχρὸν ἔργον, ου.

BASSIN, sm. 1° *Vase rond ou oval*, ἡ λεκάνη, ης; ἡ σκάφη, ης; (à laver les pieds), ὁ ποδανιπτήρ, ῆρος; (à laver les mains); τὸ χειρόνιπτρον, ου. ‖ 2° *Plateau d'une balance*, ἡ πλάστιγξ, ιγγος. ‖ 3° *Pièce d'eau, réservoir*, ἡ λίμνη, ης; τὸ φρέαρ, ατος. ‖ 4° *Lieu où les bâtiments sont à l'ancre*, τὸ ναύσταθμον, ου. ‖ 5° *Terrain bas et creux*, τὸ κοῖλον, ου; ἡ κοιλάς, άδος. ‖ 6° *Cavité osseuse du corps*, ἡ ὀσφύς, ύος.

BASSINER, va., θερμαίνω, f. ανῶ; πυριάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

BASTION, sm., ὁ προμαχεών, ῶνος.

BASTONNADE, sf. τὰ ῥαπίσματα, ων.

BAS-VENTRE, sm., τὸ ὑπογάστριον, ου.

BÂT, sm. τὸ σάγμα, ατος. Cheval de bât, ὁ φορτηγὸς ἵππος, ου.

BATAILLE, sf., ἡ μάχη, ης. Livrer bataille à qqn, μάχην τινὶ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ou συν-άπτω, f. άψω. Gagner la bataille, τὴν μάχην ou μάχῃ νικάω-ῶ, f. ήσω. Perdre la bataille, μάχην ou μάχῃ ἡττάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. Bataille navale, ἡ ναυμαχία, ας. Ordre, rang, ligne de bataille, ἡ τάξις, ἡ παράταξις, εως. Bataille rangée, ἡ ἐκ παρατάξεως μάχη, ης. Ranger une armée en bataille, τὸ στράτευμα ὡς εἰς μάχην τάττω, παρα-τάττω ou συν-τάττω, f. τάξω. Se ranger en bataille, ὡς εἰς μάχην συν-τάττομαι, f. τάξομαι. Périr, tomber dans la bataille, rester sur le champ de bataille, ἐν τῇ μάχῃ ἀπο-θνήσκω, πίπτω.

BATAILLER, vn., δια-γωνίζομαι, f ιοῦμαι.

BATAILLEUR, EUSE, adj., φιλόνικος, ον; ἐριστικός, ή, όν.

BATAILLON, sm., ἡ ταξις, εως; ὁ λόχος, ου. Bataillon sacré, ὁ ἱερὸς λόχος, ου. Bataillon carré. Voy. CARRÉ.

BÂTARD, ARDE, adj., νόθος, ος et η, ον ‖ Subst., ὁ, ἡ νόθος, ου.

BÂTARDISE, sf., ἡ νοθεία, ας.

BATEAU, sm., τὸ πλοῖον, ου. Bateau de pêche, τὸ ἁλιευτικὸν πλοῖον, ου.

BATELET, sm., τὸ πλοιάριον, ου.

BATELEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ θαυματοποιός, οῦ; ὁ, ἡ θαυματουργός, οῦ.

BATELIER, sm., ὁ πορθμεύς, έως.

BÂTER, va., ἐπι-σάττω, f. σάξω, *acc.*

BÂTIMENT, sm. 1° *Construction*, τὸ οἰκοδόμημα, ατος; ἡ οἰκοδομία, ας. ‖ 2° *Navire*, τὸ πλοῖον, ου. Voy. VAISSEAU.

BÂTIR, va., οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω; κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; (partic. en parl. d'un temple), ἱδρύω, f. ύσω; (d'un mur), τειχίζω, f. ιῶ; (d'une ville), κτίζω, f. κτίσω; οἰκίζω, f. ιῶ, *acc.*

BÂTISSE, sf., ἡ οἰκοδομία, ας.

BATISTE, sf., *toile*, ἡ σινδών, όνος.

BÂTON, sm., (pour s'appuyer et pour frapper), ἡ βακτηρία, ας; τὸ ξύλον, ου; (signe d'une dignité), τὸ σκῆπτρον, ου. Donner des coups de bâton à qqn, τῇ βακτηρίᾳ τινὰ παίω. Lever le bâton sur qqn, βακτηρίαν τινὶ ἀνα-τείνομαι (moy.) ou ἐπαν-αίρομαι (moy.).

BÂTONNER, va. 1° *Donner la bastonnade*, ῥαπίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ 2° *Biffer*, δια-γράφω, *acc.*

BATRACHOMYOMACHIE, sf., *poème*, ἡ Βατραχομυομαχία, ας.

BATTAGE, sm., ὁ ἀλοητός, οῦ.

BATTANT, ANTE, p. pr. Voy. BATTRE. Pluie battante, ὁ ῥαγδαῖος ὄμβρος, ου. ‖ Sm. Battant d'une porte, ἡ ἑτέρα (ας) τῶν θυρῶν. Les battants d'une porte, αἱ θύραι, ῶν.

BATTEMENT, sm., ἡ κροῦσις, εως. Battement de mains, ὁ κρότος, ου; ἡ κρότησις, εως. Battement de cœur, ὁ παλμός, οῦ. Battement du pouls, ὁ σφυγμός, οῦ.

BATTERIE, sf. 1° *Querelle de gens qui se battent*, ἡ χειρῶν ἁψιμαχία, ας. ‖ 2° *Expédient*, ἡ μηχανή, ῆς. ‖ Batterie de cuisine, τὰ ὀψοποιϊκὰ ὄργανα, ων.

BATTEUR, sm., ὁ ἀψίμαχος, ου. ‖ Batteur en grange, ὁ ἀλοῶν, ῶντος.

BATTOLOGIE, sf., ἡ βαττολογία, ας.

BATTRE, va. 1° *Frapper sur une chose*, κρούω, κόπτω, τύπτω, παίω, *acc.* Battre monnaie, τὰ νομίσματα κόπτω. Battre l'or, τὸν χρυσὸν ἐλαύνω. Battre le blé, ἁλοάω-ῶ. ‖ 2° *Frapper de coups*, παίω, τύπτω, *acc.* ‖ 3° *Passer auprès de, baigner*, κατα-κλύζω, f. κλύσω, *acc.* ‖ 4° *Mêler, brouiller* (*les liquides*), μίγνυμι; κυκάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ‖ 5° *Parcourir, explorer*, δι-έρχομαι, δια-πορεύομαι, *acc.* ‖ 6° *Vaincre*, νικάω-ῶ, f. ήσω;

κρατέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *être agité d'un mouvement régulier*, (en parl. du pouls), σφύζω, f. σφύξω; (du cœur), πηδάω-ῶ. || Battre des ailes, πτερυγίζω, f. ιῶ. Battre des mains, τὼ χεῖρε κροτέω-ῶ, f. ήσω. || Battre en retraite, ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || SE BATTRE, vr. 1° *Lutter corps à corps*, παλαίω, f. αίσω. Se battre à coups de poings, πυκτεύω, f. εύσω. Se battre en duel, μονομαχέω-ῶ, f. ήσω; avec qqn, τινί. || 2° *Combattre en bataille*, μάχομαι, διαμάχομαι; contre qqn, τινί ou πρός τινα.

BATTU, UE, p.p. Voy. BATTRE. Etre battu par la tempête, χειμάζομαι, f. ασθήσομαι. || Chemin battu, ἡ στειβομένη ou τετριμμένη (ης) ὁδός, οῦ.

BATTUE, sf. Faire une battue, τὰ θηρία συν-ελαύνω.

BAUDET, sm., ὁ ὄνος, ου.

BAUDRIER, sm., ὁ τελαμών, ῶνος.

BAUGE, sf., ἡ κυλίστρα, ας.

BAUME, sm. 1° *Substance résineuse*, τὸ βάλσαμον, ου; τὸ μύρον, ου. || 2° *Ce qui adoucit les peines*, τὸ παραμύθιον, ου; ἡ παραμυθία, ας.

BAUMIER, sm., τὸ βάλσαμον, ου.

BAVARD, ARDE, adj., λάλος, ον (λαλίστερος, ίστατος); πολύλογος, ον; φλύαρος, ον. || Subst., ὁ, ἡ λάλος; ὁ, ἡ πολύλογος.

BAVARDAGE, sm., ἡ φλυαρία, ας; ὁ λῆρος, ου.

BAVARDER, vn., ἀδολεσχέω-ῶ, f. ήσω; φλυαρέω-ῶ, f. ήσω.

BAVE, sf., τὸ σίαλον, ου; ὁ ἀφρός, οῦ.

BAVER, vn., σιαλίζω, f. ιῶ.

BAVEUX, EUSE, adj., σιαλόχους, ουν.

BAYER, vn., κέχηνα (parf. 2 de χάσκω); après qq. chose, πρός τι. Bayer aux corneilles, ἄνω κέχηνα.

BAZAR, sm. *marché*, τὸ δεῖγμα, ατος.

BÉANT, ANTE, adj., κεχηνώς, υῖα, ός.

BÉATITUDE, sf., ἡ μακαριότης, ητος.

BEAU ou BEL, BELLE, adj. 1° *Qui a de la beauté*, (au physique et au moral), καλός, ή, όν (καλλίων, κάλλιστος); (de belle mine), εὐειδής, ές; (de belle prestance), εὐπρεπής, ές; εὐσχήμων, ον; (d'un beau visage), εὐπρόσωπος, ον. Beau de corps, καλὸς τὸ σῶμα. Les belles choses, τὰ καλά, ῶν. De belles actions, καλὰ ἔργα, ων. Il est beau de, καλόν ἐστι, *inf.* De belles paroles (ironiquement), καλὰ ῥήματα, ων. || 2° *Pur, serein*, εὔδιος, ον. Beau temps, ἡ εὐδία, ας. Par un beau temps, εὐδίας, ἐν εὐδίαις. La belle saison, le bel âge, ἡ ὥρα, ας. A la belle étoile (en plein air), ἐν ὑπαίθρῳ. || 3° *Grand, considérable*, μέγας, μεγάλη, μέγα (μείζων, μέγιστος); πολύς, πολλή, πολύ (πλείων, πλεῖστος). Belle fortune, πολλὴ (ῆς) οὐσία, ας. || 4° *Heureux, favorable*, καλός, ή, όν. Belle occasion, ἡ εὐκαιρία, ας. || 5° *Elégant, spirituel*, ἀστεῖος, α, ον. Les beaux esprits, οἱ χαρίεντες, ων. || BEAU, sm., *ce qui est beau*, τὸ καλόν, οῦ. || Un beau (un élégant), ὁ καλλωπιστής, οῦ. Une belle, ἡ καλλωπίστρια, ας. Faire le beau, la belle, καλλωπίζομαι, f. ιοῦμαι. || LOCUTIONS DIVERSES. Avoir beau *se tourne par* en vain, μάτην, ἄλλως. Tu as beau dire, μάτην λέγεις. || L'échapper belle (échapper à un grand danger), μέγαν κίνδυνον διαφεύγω. || De plus belle (davantage), ἔτι μᾶλλον. || Bel et bien (entièrement), παντελῶς, πάντως. || Un beau jour, ποτέ (enclitique). Un beau matin, πρῴ ποτε.

BEAUCOUP, adv., πολύ, πάνυ, σφόδρα; (se rapportant à un verbe de prix, d'estime), πολλοῦ; (à un comparatif, à un superlatif), πολύ, *plus souvt* πολλῷ. Beaucoup plus puissant πολὺ, πολλῷ δυνατώτερος. || BEAUCOUP DE, *suivi d'un nom*, πολύς, πολλή, πολύ, *qui s'accorde avec ce nom*. Beaucoup de soldats, πολλοὶ στρατιῶται. Beaucoup de gens, πολλοί, ῶν. Beaucoup de choses, πολλά, ῶν.

BEAU-FILS, sm. 1° *Fils d'un autre lit*, ὁ πρόγονος, ου. || 2° *Gendre*, ὁ κηδεστής, οῦ.

BEAU-FRÈRE, sm. 1° *Frère du mari*, ὁ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφός, οῦ. || 2° *Frère de la femme*, ὁ τῆς γυναικὸς ἀδελφός, οῦ.

BEAU-PÈRE, sm. 1° *Père du mari*, ὁ κηδεστής, οῦ; (*de la femme*), ὁ πενθερός, οῦ. || 2° *Mari de la femme qui a des enfants d'un autre lit*, ὁ μητρυιός, οῦ.

BEAUTÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est beau*, τὸ κάλλος, ους; ἡ καλλονή, ῆς; ἡ εὐμορφία, ας; ἡ χάρις, ιτος. || 2° *Belle personne*, ἡ γυνὴ καλή, *gén.* γυναικὸς καλῆς.

BEC, sm. 1° *Bouche des oiseaux*, (en gén.), τὸ στόμα, ατος. Bec (droit), τὸ ῥύγχος, ους; (recourbé), τὸ ῥάμφος, ους. || 2° *Pointe d'un objet*, ἡ ἄκρα, ας; τὸ ἄκρον, ου.

BÉCASSE, sf., ὁ σκολόπαξ, ακος.

BECFIGUE, sm., ἡ συκαλίς, ίδος.

BÊCHE, sf., τὸ σκαφεῖον, ου; ἡ σκαπάνη, ης.

BÊCHER, va., σκάπτω, *acc.*

BÉCHIQUE, adj., βηχικός, ή, όν.

BECQUÉE ou BÉQUÉE, sf., τὸ ψώμισμα, ατος. Donner la becquée à, ψωμίσματα ἐντίθημι, *dat.*

BECQUETER ou BÉQUETER, va., κολάπτω, περι-κολάπτω, f. άψω, *acc.*

BÉGAYEMENT, sm. Voy. BALBUTIEMENT.

BÉGAYER, va et vn. Voy. BALBUTIER.

BÈGUE, adj. et s., ψελλός, ή, όν; τραυλός, ή, όν.

BEIGNET, sm., ὁ τηγανίτης, ου.

BEL, adj. Voy. BEAU.

BÊLANT, ANTE, adj., βληχητός, ή, όν.

BÊLEMENT, sm., ἡ βληχή, ῆς.

BÊLER, vn., βληχάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

BELETTE, sf., ἡ γαλῆ, ῆς.

BELGES, *pple*, οἱ Βέλγαι, ῶν.

BELGIQUE, *pays*, ἡ Βελγική, ῆς.

BÉLIER, sm., (dans tous les sens), ὁ κριός, οῦ. Tête du bélier (animal), ἡ κριοῦ κεφαλή, ῆς; (machine), ἡ κριοῦ ἐμβολή, ῆς. Battre à coups de bélier, κριοκοπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

BELLE-FILLE, sf. 1° *Femme du fils*, ἡ τοῦ υἱοῦ γυνή, ναικός. || 2° *Fille d'un autre lit*, ἡ πρόγονος, ου.

BELLE-MÈRE, sf. 1° *Mère de la femme*, ἡ πενθερά, ᾶς. || 2° *Mère du mari*, ἡ ἑκυρά, ᾶς. || 3° *Seconde mère d'enfants d'un premier lit*, ἡ μητρυιά, ᾶς.

BELLÉROPHON, *h.*, ὁ Βελλεροφόντης, ου.

BELLE-SŒUR, sf. 1° *Sœur du mari*, ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφή, ῆς; (*de la femme*), ἡ τῆς

γυναικὸς ἀδελφή, ῆς. || 2° *Femme du frère*, ἡ τοῦ ἀδελφοῦ γυνή, ναικός.

BELLIGÉRANT, ANTE, adj., ἀντιπόλεμος, ον. Belligérants, parties belligérantes, οἱ ἀντιπόλεμοι, ων.

BELLIQUEUX, EUSE, adj., πολεμικός, ή, όν.

BELLONE, *déesse*, ἡ Ἐνυώ, οῦς.

BÉLUS, *h.*, ὁ Βῆλος, ου.

BELVÉDÈRE, sm., ἡ σκοπιά, ᾶς.

BÉNÉDICTION, sf. 1° *Action de consacrer*, ἡ καθιέρωσις, εως. || 2° *Action de bénir qqn*, ἡ εὐλογία, ας. || 3° *Faveur du ciel*, ἡ παρὰ τοῦ Θεοῦ εὐμένεια, ας. || 4° Au pl., *vœux pour la prospérité de qqn*, αἱ ἐπευχαί, ῶν; αἱ εὐφημίαι, ῶν.

BÉNÉFICE, sm. 1° *Gain*, τὸ κέρδος, ους. || 2° *Prérogative*, ἡ προνομία, ας.

BÉNÉFICIER, vn., κερδαίνω; sur, ἐκ, ἐξ ou ἀπό *et le génitif.*

BÉNÉVOLE, adj., εὐμενής, ές.

BÉNÉVOLEMENT, adv., εὐμενῶς, ἑκουσίως.

BÉNI, IE, p.p. Voy. **BÉNIR.**

BÉNIGNEMENT, adv., φιλανθρώπως.

BÉNIGNITÉ, sf., ἡ φιλανθρωπία, ας; ἡ εὐμένεια, ας.

BÉNIN, IGNE, adj., φιλάνθρωπος, ον; εὐμενής, ές; (en parl. d'une maladie), εὐήθης, ες.

BÉNIR, va. 1° *Consacrer au culte*, καθιερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Donner la bénédiction à*, εὐλογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Louer, glorifier*, εὐλογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Combler de faveurs*, εὐτυχίαν δίδωμι, *dat.* Que Dieu te bénisse! ὁ Θεός σοι δοίη εὐτυχεῖν.

BÉNIT, ITE, p.p. Voy. **BÉNIR.** Eau bénite, τὸ ἱερὸν ou καθάρσιον (ου) ὕδωρ, *gén.* ὕδατος. Asperger d'eau bénite, τῷ ἱερῷ ὕδατι περιρραίνω, *acc.*

BÉNITIER, sm., τὸ περιρραντήριον, ου.

BÉOTARQUE, sm., ὁ Βοιωτάρχης ou Βοιώταρχος, ου. Être béotarque, Βοιωταρχέω-ῶ, f. ήσω.

BÉOTIE, *pays*, ἡ Βοιωτία, ας.

BÉOTIEN, ENNE, adj., Βοιώτιος, α, ον. || Sm., ὁ Βοιωτός, οῦ.

BÉQUÉE, sf. Voy. **BECQUÉE.**

BÉQUETER, va. Voy. **BECQUETER.**

BÉQUILLE, sf., ἡ βακτηρία, ας.

BERCAIL, sm. Voy. **BERGERIE.**

BERCEAU, sm. 1° *Petit lit d'enfant*, τὸ λίκνον, ου; ἡ σκάφη, ης. Dès le berceau, ἐκ πρώτων σπαργάνων. Être encore au berceau, ἔτι ἐν σπαργάνοις εἰμί. || 2° *Commencement*, ἡ ἀρχή, ῆς. || 3° *Voûte en treillage*, ἡ σκιάς, άδος.

BERCER, va. 1° *Balancer dans un berceau*, αἰωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Tromper, amuser*, ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω. Bercer qqn de vaines espérances, ἐλπίδας λέγων ἐξ-απατῶ τινα. || Vr. Se bercer d'espérances frivoles, κεναῖς ἔλπισιν ἐπ-αιωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι (aor. ἐπ-ηωρήθην).

BERGE, sf., ἡ ὄχθη, ης.

BERGER, sm., ὁ ποιμήν, ένος; ὁ προβατεύς, έως. De berger, ποιμενικός, ή, όν. Etoile du berger, ὁ ἕσπερος, ου.

BERGÈRE, sf., ἡ ποιμενική (ῆς) παρθένος, ου.

BERGERIE, sf., ἡ ἔπαυλις, εως.

BERGERONNETTE, sf., ἡ σεισοπυγίς, ίδος.

BÉRIL ou **BÉRYL**, sm., ὁ, ἡ βήρυλλος, ου.

BERNER, va. 1° *Faire sauter en l'air*, ἀνα-πάλλω, f. παλῶ, *acc.* || 2° *Railler*, σκώπτω, *acc.*

BESACE, sf., ἡ πήρα, ας.

BESOGNE, sf., τὸ ἔργον, ου; τὸ πρᾶγμα, ατος.

BESOGNEUX, EUSE, adj., ἐνδεής, ές.

BESOIN, sm., ἡ χρεία, ας; ἡ ἔνδεια, ας; (nécessité), ἡ ἀνάγκη, ης; (faim), ὁ λιμός, οῦ. Les besoins du corps, αἱ τοῦ σώματος χρεῖαι ou ἔνδειαι. Les besoins de la vie, τὰ εἰς ou πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα, ων. Avoir beaucoup de besoins, πολλῶν δέομαι. Être dans le besoin (l'indigence), ἐν χρείᾳ εἰμί. || Avoir besoin de. 1° *Manquer de, désirer ce que l'on n'a pas*, δέομαι, *gén.* Nous avons besoin d'amis, de secours, δεόμεθα φίλων, βοηθείας. || 2° *Être dans la nécessité de*, se tourne par *falloir.* J'ai besoin de partir (il faut que je parte), δεῖ με ἀπ-ιέναι, Il est besoin, δεῖ, *gén.* ou *prop. inf.* Qu'est-il besoin que je vive? τί με ζῆν δεῖ; S'il en est, s'il en était besoin, ἤν τι δέῃ, εἴ τι δέοι.

BESTIAL, ALE, adj., θηριώδης, ες.

BESTIALEMENT, adv., θηριωδῶς.

BESTIAUX, sm. pl. Voy. **BÉTAIL.**

BÉTAIL, sm., τὰ θρέμματα, ων; τὰ κτήνη, ῶν. Le gros bétail, τὰ βοσκήματα, ων. Le menu bétail, τὰ πρόβατα, ων.

BÊTE, sf., *animal privé de raison.* Voy. **ANIMAL.** || Adj., *sot, stupide.* Voy. ces mots.

BÊTEMENT, adv., ἠλιθίως, μωρῶς.

BÉTIQUE, *pays*, ἡ Βαιτική, ῆς.

BÉTIS, *fl.*, ὁ Βαῖτις, ιος.

BÊTISE, sf. 1° *Sottise*, ἡ ἠλιθιότης, ητος; ἡ ἀβελτερία, ας. || 2° *Parole ou action sotte*, τὸ ἀβελτερεῖον, ου.

BÉTOINE, sf., τὸ κέστρον, ου.

BETTE, BETTERAVE, sf., τὸ τεῦτλον, ου.

BEUGLEMENT, sm., ὁ μυκηθμός, οῦ.

BEUGLER, vn., μυκάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

BEURRE, sm., τὸ βούτυρον, ου.

BÉVUE, sf., ἡ πλημμέλεια, ας; τὸ σφάλμα, ατος. Faire une bévue, σφάλλομαι (pass.).

BIAIS, sm., (au pr. et au fig.), τὸ πλάγιον, ου. De biais, πλαγίως.

BIAISER, vn., (au prop.), πλαγιός, α, όν εἰμι; (au fig.), σκολιός, ά, όν εἰμι. Biaiser dans son langage, σκολιόν τι λέγω. Biaiser dans sa conduite, σκολιὰ πράττω.

1. **BIBERON**, sm., *vase*, τὸ ποτηρίδιον, ου.

2. **BIBERON, ONNE**, sm. et sf., ὁ φιλοπότης, ου; *fém.* ἡ φιλοπότις, ιδος.

BIBLE, sf., τὰ ἱερὰ γράμματα, ων.

BIBLIOGRAPHIE, sm., ὁ βιβλιακός, οῦ.

BIBLIOPHILE, sm., ὁ φιλόβιβλος, ου.

BIBLIOTHÉCAIRE, sm., ὁ ἐπὶ τῶν βιβλίων.

BIBLIOTHÈQUE, sf., ἡ βιβλιοθήκη, ης.

BICHE, sf., ἡ ἔλαφος, ου.

BICOQUE, sf. 1° *Petite ville*, τὸ πολίχνιον ου. || 2° *Petite maison*, τὸ οἰκίδιον, ου.

BIDET, sm., τὸ ἱππάριον, ου.

1. **BIEN**, sm. 1° *Ce qui est utile, avantageux*, τὸ ἀγαθόν, οῦ; τὸ χρηστόν, οῦ; τὸ συμφέρον, οντος. Les biens de ce monde, τὰ ἐν ἀνθρώποις ἀγαθά. Les biens de la fortune, τὰ τῆς τύχης. Le bien public, τὰ κοινὰ ἀγαθά. Pour le bien de qqn, ἐπ' ἀγαθῷ τινος. Vouloir du bien à qqn, τινὶ εὖ φρονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Ce qui est juste, honnête*, τὸ ἀγαθόν, οῦ; τὸ καλόν, οῦ. Le souverain bien, τὸ πάνυ ἀγαθόν; (en philosophie), τὸ τέλος, ους. Un homme de bien, ἀνὴρ χρηστός ou καλὸς κἀγαθός. Les gens de bien, οἱ καλοὶ κἀγαθοί. || 3° *Ce qu'on possède, fortune*, ἡ οὐσία, ας; τὰ χρήματα, ων; τὰ κτήματα, ων. Un bien de campagne, τὸ χωρίον, ου; ὁ ἀγρός, οῦ. Un petit bien, τὸ χωρίδιον, ου. || A **BIEN**, loc. adv., ορθῶς. Mener à bien, ὀρθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Aller à bien, venir à bien, ὀρθόομαι-οῦμαι, f ωθήσομαι.

2. **BIEN**, adv. 1° *De la bonne manière*, εὖ, καλῶς, ὀρθῶς. Aller bien, καλῶς ἔχω. Tu fais bien de prévoir (en prévoyant), καλῶς ποιεῖς προ-νοῶν. Etre bien avec qqn, φιλικῶς ἔχω τινί ou πρός τινα. Il est bien de, καλῶς ἔχει, *inf.* C'est bien, καλῶς γε. || 2° *Beaucoup, fort, très*, μάλα, πάνυ, σφόδρα, *ou le superlatif de l'adjectif ou de l'adverbe.* Bien plus (je dis plus), καὶ δὴ καί. Voy. **BEAUCOUP**. || Bien de *ou* des, *suivi d'un nom.* Voy. **BEAUCOUP DE**. || 3° *Parfaitement, positivement*, εὖ, σαφῶς; (*assurément, à la vérité*), μέν, *ord*t *suivi de* δέ. Sache-le bien, εὖ ἴσθι. Je le savais bien, mais je croyais, ἤδειν μέν, ἐδόκουν δέ. || 4° *A peu près, environ*, σχέδον, ὡς. || Hé **BIEN**! **EH BIEN**! loc. interj., ἄγε δή, ἀλλ' ἄγε, φέρε δή, ἀλλὰ φέρε δή. || **BIEN QUE**, loc. conj. Voy. **QUOIQUE**. || **SI BIEN QUE**, loc. conj. Voy. **DE SORTE QUE**. || **AUSSI BIEN QUE**, loc. conj. Voy. **AUTANT QUE, COMME**.

BIEN-AIMÉ, ÉE, adj. et subst., πολυέραστος, ον; ἀγαπητός, ή, όν.

BIEN-ÊTRE, sm., ἡ εὐπορία, ας.

BIENFAISANCE, sf., τὸ εὐεργετικόν, οῦ; ἡ φιλανθρωπία, ας.

BIENFAISANT, ANTE, adj., εὐεργετικός, ή, όν.

BIENFAIT, sm. 1° *Bon office*, ἡ εὐεργεσία, ας; τὸ εὐεργέτημα, ατος. Accorder un bienfait à qqn, εὐεργεσίαν τινὶ προσ-φέρω. || 2° *Bien, utilité*, τὸ ἀγαθόν, οῦ; τὸ συμφέρον, οντος.

BIENFAITEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ εὐεργέτης, ου; *fém.* ἡ εὐεργέτις, ιδος.

BIEN-FONDS, sm., τὸ κτῆμα, ατος. Les biens-fonds, τὰ ἔγγεια, ων.

BIENHEUREUX, EUSE, adj., μακάριος, α, ον. Les bienheureux, οἱ μάκαρες, ων.

BIENNAL, ALE, adj., διετής, ές.

BIENSÉANCE, sf., ἡ εὐπρέπεια, ας; ἡ εὐσχημοσύνη, ης; ἡ κοσμιότης, ητος. Avec bienséance, εὐπρεπῶς, εὐσχημόνως. Contre la bienséance, ἀσχήμονως. Observer les bienséances, εὐσχημονέω-ῶ, f. ήσω. Manquer aux bienséances, ἀσχημονέω-ῶ, f. ήσω.

BIENSÉANT, ANTE, adj., εὐπρεπής, ές; εὐσχήμων, ον; καλός, ή, όν (καλλίων, κάλλιστος).

BIENTÔT, adv., τάχα, αὐτίκα, μετ' ὀλίγον. Bientôt après, ὀλίγῳ ou ὀλίγον ὕστερον.

BIENVEILLANCE, sf., ἡ εὔνοια, ας; ἡ εὐμένεια, ας. La bienveillance de qqn, ἡ εὔνοιά τινος; pour qqn, τινός, εἷς τινα. Avec bienveillance, εὐνοϊκῶς, εὐμενῶς. Par bienveillance pour toi, εὐνοίᾳ τῇ σῇ.

BIENVEILLANT, ANTE, adj., εὔνους, ουν (εὐνούστερος, ούστατος); εὐμενής, ές; pour qqn, τινί. Etre bienveillant pour qqn, τινὶ εὐνοέω-ῶ, f. ήσω.

BIENVENU, UE, adj., ἀσπαστός, ή, όν.

BIENVENUE, sf., ὁ ἀσπασμός, οῦ.

1. **BIÈRE**, sf., *boisson*, ὁ ζῦθος, ου; ᾗ ζῦθος, ους; ὁ κρίθινος οἶνος, ου.

2. **BIÈRE**, sf., *cercueil*, ἡ σορός, οῦ.

BIFFER, va., ἐξ-αλείφω, δι-αλείφω, διαγράφω, *acc.*

BIFURQUER (SE), vr., εἰς δύο δια-χωρίζομαι, f. ισθήσομαι.

BIGARRÉ, ÉE, adj., ποικίλος, η, ον.

BIGARRER, va., δια-ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.*

BIGARRURE, sf., ἡ ποικιλία, ας.

BIGOT, OTE, adj., δεισιδαίμων, ον.

BIGOTERIE, sf., ἡ δεισιδαιμονία, ας.

BIJOU, sm., ἡ, ὁ πολυτελὴς (οῦς) λίθος, ου. Bijou en or, *et* bijou (terme de tendresse), τὸ χρυσίον, ου.

BIJOUTIER, sm., ὁ χρυσοχόος, ου.

BILE, sf., ἡ χολή, ῆς. Emouvoir la bile de qqn, χολήν τινι κινέω-ῶ, f. ήσω.

BILIEUX, EUSE, adj., χολώδης, ες.

BILL, sm., τὸ ψήφισμα, ατος.

BILLET, sm. 1° *Petit écrit*, τὸ γραμμάτιον, ου; τὸ χαρτίον, ου. || 2° *Obligation commerciale*, ἡ συγγραφή, ῆς. || 3° *Bulletin de vote*, ἡ ψῆφος, ου.

BILLEVESÉE, sf., ὁ λῆρος, ου.

BILLON, sm., *monnaie de cuivre*, τὸ χαλκοῦν (οῦ) νόμισμα, ατος.

BILLOT, sm., τὸ στέλεχος, ους; ὁ κορμός, οῦ; (de cuisine, du bourreau), τὸ ἐπίξηνον, ου.

BINER, va., δευτερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

BIOGRAPHE, sm., ὁ βίον ou βίους συγγράψας, αντος.

BIOGRAPHIE, sf., ὁ βίος, ου.

BION, *h.*, ὁ Βίων, ωνος.

BIPÈDE, adj., δίπους, πουν, *gén.* ποδος. Un bipède, ζῷον δίπουν.

BIRÈME, sf., ἡ διήρης, ους.

BIS, adv., *une seconde fois*, πάλιν.

BIS, BISE, adj., φαιός, ά, όν. Pain bis, ἡ μᾶζα, ης.

BISAÏEUL, EULE, sm. et sf., ὁ πρόπαππος, ου; *fém.* ἡ ἐπιτηθή, ῆς.

BISCUIT, sm., *pain qui a reçu deux cuissons*, ὁ δίπυρος ἄρτος, ου.

BISE, sf., *vent du nord*, ὁ βορρᾶς, α.

BISON, sm., *bœuf sauvage*, ὁ οὖρος, ου.

BISSAC, sm., ἡ πήρα, ας.

BISSEXTIL, ILE, adj., ἐμβόλιμος, ον.

BISTOURI, sm., τὸ σμιλίον, ου.

BITHYNIE, *pays*, ἡ Βιθυνία, ας. De Bithynie, Βιθυνός, ή, όν.

BITHYNIENS, *pple*, οἱ Βιθυνοί, ῶν.

BITUME, sm., ἡ ἄσφαλτος, ου.

BITUMINEUX, EUSE, adj., ἀσφαλτώδης, ες

BIVALVE, adj., δίθυρος, ον.

BIVOUAC, sm., ἡ αὐλισις, εως.

BIVOUAQUER, vn., αὐλίζομαι, f. ιοῦμαι (aor. ηὐλισάμην et ηὐλίσθην).

BIZARRE, adj. 1° *Fantasque, capricieux*, δύσκολος, ον; δυσχερής, ές. || 2° *Extraordinaire*, ἀλλόκοτος, ον; ἄτοπος, ον; παράδοξος, ον.

BIZARREMENT, adv., δυσκόλως, ἀλλοκότως.

BIZARRERIE, sf. 1° *Humeur capricieuse*, ἡ δυσκολία, ας; ἡ δυσχέρεια, ας. || 2° *Etrangeté*, ἡ ἀτοπία, ας; ἡ παραδοξία, ας.

BLAFARD, ARDE, adj., ὠχρός, ά, όν.

BLAIREAU, sm., ὁ τρόχος, ου.

BLÂMABLE, adj., μεμπτός, ή, όν; ἐπίψογος, ον; ψεκτός, ή, όν.

BLÂME, sm., ἡ μέμψις, εως; ὁ ψόγος, ου. S'attirer le blâme, μέμψιν ου ψόγον ἔχω.

BLÂMER, va., ψέγω, f. ψέξω; μέμφομαι, f. ψομαι, *acc.* Blâmer qqn de qq. chose, μέμφομαί τινί τινος ου τινα ἐξ τι. Blâmer qqn de, *inf.*, μέμφομαί τινι ὅτι, *indic.* ou *opt.*

1. **BLANC**, sm., τὸ λευκόν, οῦ. Le blanc de l'œil, τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ λευκόν, ἡ σφενδόνη, ης.

2. **BLANC, BLANCHE**, adj. 1° *Qui est de la couleur du lait*, λευκός, ή, όν. Très blanc, ἔκλευκος, ον. Mêlé de blanc, διάλευκος, ον. Cheveux blancs, αἱ λευκαὶ ου πολιαὶ τρίχες. || 2° *Propre, net*, καθαρός, ά, όν.

BLANCHÂTRE, adj., ὑπόλευκος, ον.

BLANCHEUR, sf., ἡ λευκότης, ητος.

BLANCHIR, va. 1° *Rendre blanc*, λευκόω-ῶ, f. ώσω; λευκαίνω, f. ανῶ, *acc.*; (à la chaux), κονιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* || 2° *Nettoyer, laver*, πλύνω, f. υνῶ, *acc.* || Vn., *devenir blanc*, λευκαίνομαι, f. ανθήσομαι; πολιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

BLANCHISSAGE, sm., ἡ πλύσις, εως.

BLANCHISSANT, ANTE, adj., πολιός, ά, όν (poét.).

BLANCHISSEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ πλύντης, ου; *fém.* ἡ πλυντρίς, ίδος.

BLASÉ, ÉE, adj., ἀμβλύς, εῖα, ύ; ἀναίσθητος, ον.

BLASER, va., ἀμβλύνω, f. υνῶ, *acc.* || **SE BLASER**, vr., ἀμβλύνομαι, f. υνθήσομαι.

BLASPHÉMATEUR, sm., ὁ βλάσφημος, ου.

BLASPHÉMATOIRE, adj., βλάσφημος, ον.

BLASPHÈME, sm., ἡ βλασφημία, ας.

BLASPHÉMER, vn., βλασφημέω-ῶ, f. ήσω. || Va., βλασφημέω-ῶ, f. ήσω, *acc. avec ou sans* εἰς.

BLATIER, sm., ὁ σιτοκάπηλος, ου.

BLATTE, sf., ἡ τίφη ου τίλφη, ης.

BLÉ, sm., ὁ σῖτος, ου, *pl.* τὰ σῖτα, ων. Blé-froment, ὁ πυρός, οῦ. Transporter du blé, σιταγωγέω-ῶ, f. ήσω. Vendre du blé, σιτοπωλέω-ῶ, f. ήσω. Acheter du blé, σιτωνέω-ῶ, f. ήσω. Manque de blé, ἡ σιτοδεία, ας.

BLÊME, adj., ὠχρός, ά, όν.

BLÊMIR, vn., ὠχριάω-ῶ, f. άσω.

BLESSANT, ANTE, adj., *qui offense*, ὀβριστικός, ή, όν.

BLESSÉ, ÉE, p. p. Voy. **BLESSER**. || Sm., ὁ τραυματίας, ου; ὁ τρωθείς, έντος; ὁ τετρωμένος, ου.

BLESSER, va. 1° *Faire une blessure à*, τραυματίζω, f. ιῶ; τιτρώσκω, παίω, βάλλω, *acc.* Il fut blessé à la tête, ἐτρώθη τὴν κεφαλήν. || 2° *Offenser, choquer*, δάκνω; ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* || 3° *Nuire à*, βλάπτω, *acc.* || **SE BLESSER**, vr. 1° *Se faire une blessure*, ἑαυτὸν, ἡν, ὸ τιτρώσκειν, etc. || 2° *Se blesser l'un l'autre*, ἀλλήλους, ας, α τιτρώσκειν, etc. || 3° *S'offenser de*, ἄχθομαι, *dat. avec ou sans* ἐπί.

BLESSURE, sf. 1° *Plaie*, τὸ τραῦμα, ατος; (invétérée), τὸ ἕλκος, ους; (faite par un coup), ἡ πληγή, ῆς. Blessure légère, τραῦμα ἐπιπόλαιον. Profonde blessure, πληγὴ βαθεῖα. Blessure mortelle, πληγὴ καιρία. Blessure reçue par devant, par derrière, τὸ ἔμπροσθεν, ὄπισθεν τραῦμα. Blessure à la tête, τὸ κατὰ τὴν κεφαλὴν τραῦμα. Faire à qqn une blessure mortelle, παίω τινὰ καιρίαν, *avec ou sans* πληγήν. Recevoir une blessure mortelle, καιρίαν τιτρώσκομαι (pass.). || 2° *Atteinte morale*, τὸ τραῦμα, ατος; τὸ ἕλκος, ους. || 3° *Tort, dommage*, ἡ βλάβη, ης.

BLET, BLETTE, adj., ὑπέρωρος, ον.

BLÈTE ou BLETTE, sf., τὸ βλίτον, ου.

BLEU, BLEUE, adj., (clair), γλαυκός, ή, όν; (céleste), ἀέριος, η, ον; (foncé), κυανοῦς, ῆ, οῦν. || Sm., *couleur bleue*, τὸ γλαυκόν, οῦ; τὸ ἀέριον, ου; τὸ κυανοῦν, οῦ.

BLEUÂTRE, adj., κυανοειδής, ές.

BLOC, sm. 1° *Gros morceau*, τὸ τμῆμα, ατος. || 2° *Amas*, ὁ σωρός, οῦ. En bloc, συλλήδδην.

BLOCAGE, sm., ou **BLOCAILLE**, sf., ὁ, ἡ χάλιξ, ικος.

BLOCUS, sm., ἡ πολιορκία, ας; ἡ περιτείχισις, εως; (par mer), ἡ ἐφόρμησις, εως.

BLOND, ONDE, adj., ξανθός, ή, όν. || Sm., *couleur blonde*, τὸ ξανθόν, οῦ; ἡ ξανθότης, ητος.

BLONDIR, vn., ξανθύνομαι, f. υνοῦμαι.

BLOQUER, va., πολιορκέω-ῶ, f. ήσω; περιτειχίζω, f. ιῶ, *acc.*; (par mer), ἐφ-ορμέω-ῶ, f. ήσω, *dat. avec ou sans* ἐπί.

BLOTTI, IE, p.p., ὑπεπτηχώς, υῖα, ός.

BLOTTIR (SE), vr., ὑπο-πτήσσω, κατα-πτήσσω.

BLUET ou BLEUET, sm., ἡ κύανος, ου.

BLUETTE, sf., ὁ μικρὸς (οῦ) σπινθήρ, ῆρος.

BLUTER, va., δια-σήθω, f. σήσω, *acc.*

BLUTOIR, sm., ἡ κρησέρα, ας.

BOBINE, sf., ὁ ἄτρακτος, ου.

BOCAGE, sm., ὁ δρυμός, οῦ; ἡ ὕλη, ης.

BOCAGER, ÈRE, adj., ὑλονόμος, ον.

BOCAL, sm., ὁ σκύφος, ου; τὸ σκύφος, ους.

BŒUF, sm., ὁ βοῦς, *gén.* βοός. De bœuf, βόειος, α, ον. Petit bœuf, τὸ βοΐδιον ου βοιδάριον, ου.

1. **BOIRE**, va. et vn., πίνω, *acc.* ou *gén. partitif*; ἐμ-πίνω, *acc.* Boire dans des coupes d'or, au fleuve, πίνω ἐκ χρυσῶν φιαλῶν, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Demander à boire, πιεῖν αἰτέω-ῶ, f. ήσω. Donner à boire, πιεῖν δίδωμι. Verser à boire, πιεῖν ἐγ-χέω. Terre qui boit (absorbe) l'eau, γῆ πίνουσα τὸ ὕδωρ. En buvant, παρὰ πότον, παρ' οἶνον. || *Au fig.* Boire un affront, ὕβριν ἀν-έχομαι (moy.).

2. **BOIRE**, sm., *boisson*, τὸ ποτόν, οῦ. Le manger et le boire, τὰ σιτία (ων) καὶ ποτά, ῶν.

BOIS, sm. 1° *Partie dure des arbres*, τὸ ξύλον, ου. De bois, ξύλινος, η, ον. Menu bois,

τὰ φρύγανα, ων. Travailler le bois, ξυλουργέω-ῶ, f. ήσω. Bois pour les constructions navales, ξύλα ναυπηγήσιμα, ων. || 2° *Réunion d'arbres*, ἡ ὕλη, ης; ὁ ὄρυμός, οῦ. Bois sacré, τὸ ἄλσος, ους. Qui vit dans les bois, ὑλόβιος, ον; ὑλονόμος, ον. || 3° *Bâton* (*d'une lance, etc.*), τὸ δόρυ, *gén.* δόρατος; τὸ ξυστόν, οῦ. || 4° *Cornes du cerf*, τὰ κέρατα, ων.

BOISÉ, ÉE, adj., *garni d'arbres*, ὑλώδης, ες.

BOISER, va. 1° *Garnir de menuiserie*, σανιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Planter d'arbres*, φυτεύω, f. εύσω, *acc.*

BOISERIE, sf., *ouvrage de menuiserie*, τὸ σανίδωμα, ατος.

BOISSEAU, sm. Voy. **MÉDIMNE.**

BOISSON, sf., τὸ ποτόν, οῦ; τὸ πῶμα, ατος.

BOÎTE, sf., ἡ θήκη, ης; ἡ, κιβωτός, οῦ. Petite boîte, τὸ κιβώτιον, ου.

BOITER, vn., χωλεύω, f. εύσω.

BOITEUX, EUSE, adj., χωλός, ή, όν; d'une jambe, ἕτερον πόδα.

BOMBÉ, ÉE, adj., κυρτός, ή, όν.

BOMBEMENT, sm., τὸ κύρτωμα, ατος.

BOMBER, va., κυρτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., κυρτόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

BON, BONNE, adj. 1° *Qui a les qualités convenables à sa nature*, ἀγαθός, ή, όν (comp. ἀμείνων ει βελτίων, ον; sup. ἄριστος ει βέλτιστος); χρηστός, ή, όν. Une bonne terre, γῆ ἀγαθή. || 2° *Strict, rigoureux*, ἀκριβής, ές. || 3° *Habile*, ἀγαθός, ή, όν; χρηστός, ή, όν; δεινός, ή, όν. Un bon laboureur, ἀγαθὸς γεωργός. Un bon orateur, δεινὸς ῥήτωρ, ορος. || 4° *Favorable*, ἀγαθός, ή, όν: καλός, ή, όν. || 5° *Avantageux, utile, convenable; propre, apte*, καλός, ή, όν; ἀγαθός, ή, όν; χρηστός, ή, όν; χρήσιμος, ος ει η, ον; ἐπιτήδειος, ος ει α, ον; pour qq. chose, εἰς ου πρός τι. || 6° *Distingué, noble*, ἀγαθός, ή, όν; καλός, ή, όν. Qui est de bonne famille, εὐγενής, ές. || 7° *Bienveillant, indulgent*, ἀγαθός, ή, όν; εὐμενής, ές. Un bon génie, ἀγαθὸς δαίμων, ονος. || 8° *Honnête, vertueux, probe, juste*, ἀγαθός, ή, όν; καλός, ή, όν; χρηστός, ή, όν. De bonnes actions, ἀγαθὰ ἔργα, ων. Les bonnes mœurs, τὰ χρηστὰ (ῶν) ἤθη, ῶν. || 9° *Qui a de la bonté, de la simplicité*, ἀγαθός, ή, όν; χρηστός, ή, όν; εὐήθης, ες. Tu es bien bon (ironiquement), χρηστὸς εἶ. || 10° *Considérable, grand*, πολύς, πολλή, πολύ (πλείων, πλείστος); μέγας, μεγάλη, μέγα (μείζων, μέγιστος). Un bon profit, μέγα κέρδος. || **BON**, sm., *ce qui est bon, juste*, τὸ ἀγαθόν, ου; τὸ καλόν, οῦ. || Sm. pl., *les hommes vertueux*, οἱ χρηστοί, ῶν; οἱ καλοὶ (ῶν) κἀγαθοί, ῶν. || Adv., εὖ, καλῶς; interj., εὖγε. || **TOUT DE BON**, loc. adv., ὄντως.

BONACE, sf., ἡ γαλήνη, ης.

BONASSE, adj., εὐήθης, ες.

BONBON, sm., τὸ τράγημα, ατος.

BOND, sm., τὸ πήδημα, ατος.

BONDE, sf. 1° *Ouverture*, τὸ στόμα, ατος. || 2° *Bouchon*, τὸ ἐπιστόμιον, ου; τὸ βύσμα, ατος.

BONDIR, vn., ἀνα-πηδάω-ῶ; ἅλλομαι.

BONDISSANT, ANTE, adj., πηδητικός, ή, όν.

BONDISSEMENT, sm., ἡ ἀναπήδησις, εως.

BONDON, sm. Voy. **BONDE.**

BONDONNER, va., βύσματι ἐμ-βόω, *acc.*

BONHEUR, sm. 1° *Félicité, prospérité*, ἡ εὐδαιμονία, ας; ἡ εὐημερία, ας; ἡ μακαριότης, ητος. || 2° *Evénement heureux*, ἡ εὐτυχία, ας; τὸ εὐτύχημα, ατος. Par bonheur, ἀγαθῇ τύχῃ.

BONHOMIE, sf., ἡ εὐήθεια, ας.

BONHOMME, sm., ὁ ἄνθρωπος (ου) εὐήθης, ους.

BONIFIER, va. Voy. **AMÉLIORER.**

BONJOUR, sm., τὸ χαίρειν. Bonjour, χαῖρε; (en parl. à plusieurs), χαίρετε. Souhaiter le bonjour à qqn, τινὰ χαίρειν κελεύω.

BONNE, sf., *servante*, ἡ θεραπαινίς, ίδος.

BONNEMENT, adv., εὐήθως, ἁπλῶς.

BONNET, sm., ὁ πῖλος, ου; ἡ κυνῆ, ῆς.

BONSOIR, sm. Comme **BONJOUR.**

BONTÉ, sf. 1° *Bonne qualité d'une chose*, ἡ χρηστότης, ητος; ἡ ἀρετή, ῆς. || 2° *Indulgence, bienveillance*, ἡ χρηστότης, ητος; ἡ φιλανθρωπία, ας; ἡ εὐμένεια, ας; ἡ φιλοφροσύνη, ης. Avec bonté, φιλανθρώπως, εὐνοϊκῶς. || 3° *Simplicité*, ἡ εὐήθεια, ας. || Au plur. 1° *Egards*, αἱ φιλοφροσύναι, ῶν. || 2° *Bienfaits*, τὰ εὐεργετήματα, ων.

BORD, sm. 1° *Côté d'un vaisseau*, τὸ τῆς νεὼς κράσπεδον, ου; ὁ τοῖχος, ου; (*vaisseau*), ἡ ναῦς, *gén.* νεώς. Prendre qqn à bord, τινὰ εἰσ-βιβάζω ου ἐμ-βιβάζω. Monter à bord, ἐμ-βαίνω. || 2° *Extrémité d'une surface*, ὁ ὄρος, ου. || || 3° *Rivage de la mer*, ἡ ἀκτή, ῆς; ὁ αἰγιαλός, οῦ; (*d'un fleuve*), ἡ ὄχθη, ης. || 4° *Ce qui borde une cavité* (puits, fossé, vase), τὸ χεῖλος, ους. || 5° *Bordure*, τὸ κράσπεδον, ου. || *Au fig.* Etre au bord du tombeau, πρὸς τῷ στόματι ου τέρματι τοῦ βίου εἰμί.

BORDER, va. 1° *Garnir d'une bordure*, κρασπεδόω-ῶ, f. ώσω; παρ-υφαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *S'étendre le long de*, παρα-τείνω, *acc. avec ou sans* παρά.

BORDURE, sf., τὸ κράσπεδον, ου; ἡ παρυφή, ῆς. Qui a une bordure, παρύφαντος, ον.

BORÉAL, ALE, adj., βόρειος, ον.

BORÉE, sm., ὁ Βορρᾶς, ᾶ.

BORGNE, adj., μονόφθαλμος, ον; ἑτερόφθαλμος, ον; (qui a perdu un œil), μιᾶς ὄψεως στερηθείς, εἶσα, έν.

BORNAGE, sm., ὁ ὁρισμός, οῦ.

BORNE, sf. 1° *Ce qui sert à borner, limite*, ὁ ὅρος, ου; τὸ ὅριον, ου; (dans la carrière), τὸ τέρμα, ατος. || 2° *Mesure, terme, fin*, ὁ ὅρος, ου; τὸ τέλος, ους; τὸ τέρμα, ατος; τὸ πέρας, ατος. Qui est sans bornes, ἄπειρος, ον. || *Au fig.* Franchir, passer les bornes, τὸν ὅρον ὑπερβαίνω ου ὑπερ-βάλλω.

BORNÉ, ÉE, p.p. Voy. **BORNER.** || Adj. 1° *Restreint, étroit*, στενός, ή, όν. || 2° *Peu considérable*, ὀλίγος, η, ον. || 3° *Mal doué*, ἀφυής, ές; ἀμβλύς, εῖα, ύ.

BORNER, va. 1° *Séparer par des bornes, limiter*, ὁρίζω, f. ιῶ; περι-γράφω, *acc.* || 2° *Restreindre*, συ-στέλλω, συν-τέμνω, κατ-έχω, *acc.* || **SE BORNER**, vr., *se prescrire des bornes*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ συ-στέλλειν ου κατ-έχειν. || Se borner à (se contenter de). Voy. **CONTENTER.**

BORYSTHÈNE, *fl.* et *v.*, ὁ Βορυσθένης, ους.

BOSPHORE, *détroit*, ὁ Βόσπορος, ου; de Thrace, ὁ Θρᾴκιος, ου; Cimmérien, ὁ Κιμμέριος, ου ou Κιμμερικός, οῦ.

BOSQUET, sm., τὸ ἄλσος, ους.

BOSSE, sf. 1° *Enflure, tumeur*, ἡ κάλη, ης. || 2° *Protubérance au dos, à la poitrine*, τὸ κύρτωμα, ατος; τὸ κύφωμα, ατος; τὸ κῦφος, ους; (partic. du chameau), ὁ ὖδος, ου. || 3° *Partie bombée (du bouclier)*, ὁ ὀμφαλός, οῦ. || 4° *Relief*. Voy. ce mot.

BOSSELER, va., *travailler en bosse*, ἀναγλύφω, *acc.*

BOSSU, UE, adj., κυρτός, ή, όν; κυφός, ή, όν; ὑδός, ή, όν.

BOTANIQUE, adj., βοτανικός, ή, όν. || Sf., ἡ βοτανική, ῆς.

BOTANISTE, sm., ὁ τῆς βοτανικῆς ἔμπειρος, ου.

1. **BOTTE**, sf., *faisceau*, ἡ δέσμη, ης.

2. **BOTTE**, sf., *chaussure*, ἡ ἐνδρομίς, ίδος.

3. **BOTTE**, sf., *coup*, ἡ πληγή, ῆς.

BOTTELER, va., συν-δέω-ῶ, *acc.*

BOTTINE, sf., ἡ βαυκίς, ίδος.

BOUC, sm., ὁ τράγος, ου; ὁ αἴξ, *gén.* αἰγός. De bouc, τράγειος, α, ον. Peau de bouc, ἡ τραγῆ, ῆς.

BOUCHE, sf., (dans tous les sens), τὸ στόμα, ατος. Prendre qq. chose dans la bouche, εἰς τὸ στόμα τι λαμβάνω, (pour le manger), ἐμ-βάλλω. Fermer la bouche à qqn, (au pr. et au fig.), τὸ στόμα τινί ou τινὸς ἐπι-δύω ou ἐμ-φράττω, f. φράξω. Avoir toujours qq. chose à la bouche, διὰ στόματος ἔχω τι. Etre dans la bouche de tout le monde, πᾶσι διὰ στόματός εἰμι.

BOUCHÉ, ÉE, p.p. Voy. BOUCHER. || *Au fig.* Qui a l'esprit bouché *ou simpl*t bouché, ἀφυέστατος, τ, ον; ἀμβλύτατος, η, ον.

BOUCHÉE, sf., ὁ ψωμός, οῦ; τὸ ψώμισμα, ατος. Petite bouchée, τὸ ψωμίον, ου.

BOUCHER, va., ἐμ-φράττω, ἐπι-φράττω, f. φράξω; (avec un bouchon), βύω, ἐμ-δύω, ἐπι-δύω, *acc.* Se boucher les oreilles, τὰ ὦτα ἐπι-δύομαι (moy.) ou ἐπι-φράττομαι, f. φράξομαι.

BOUCHER, sm., ὁ κρεουργός, οῦ; ὁ ἄρταμος, ου; ὁ κρεωπώλης, ου.

BOUCHERIE, sf. 1° *Boutique de boucher*, τὸ κρεωπώλιον, ου. || 2° *Massacre, tuerie*, ἡ σφαγή, ῆς.

BOUCHON, sm. 1° *Ce qui sert à boucher*, τὸ βύσμα, ατος; τὸ ἔμβολον, ου; τὸ ἐπίφραγμα, ατος. || 2° *Poignée de paille entortillée*, ὁ καλάμων φάκελος, ου.

BOUCLE, sf. 1° *Anneau de métal*, ἡ πόρπη, ης; ἡ περόνη, ης. Boucle d'oreille, τὸ ἐνώτιον, ου; ὁ βότρυς, υος. || 2° *Anneau des cheveux frisés*, ὁ βόστρυξ, υχος; ὁ κίκιννος, ου; ὁ πλόκαμος, ου.

BOUCLÉ, ÉE, p.p. Voy. BOUCLER. || Adj., *frisé*, οὖλος, η, ον.

BOUCLER, va. 1° *Agrafer*, περονάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Mettre en boucles*, βοστρυχίζω, f. ιῶ; ἐπι-στρέφω, *acc.* || Vn., *former des boucles*, ἐπι-στρέφομαι (pass.).

BOUCLIER, sm. 1° *Arme défensive*, ἡ ἀσπίς, ίδος. Bouclier long, ὁ θυρεός, οῦ. Bouclier léger (pelte), ἡ πέλτη, ης. Bouclier d'osier, τὸ γέρρον, ου. Couvrir qqn de son bouclier, πρό τινος τὴν ἀσπίδα προ-βάλλομαι (moy.). Du côté du bouclier (à gauche), παρ' ἀσπίδα. || 2° *Sauvegarde, défense*, ὁ στῦλος, ου; ἡ ἐπικουρία, ας.

BOUDER, vn., σκυθρωπάζω, f. άσω; δυσκολαίνω, f. ανῶ. || Va., δυσκόλως ἔχω πρός. *acc.*

BOUDERIE, sf., ἡ σκυθρωπότης, ητος.

BOUDEUR, EUSE, adj., σκυθρωπός, όν.

BOUDIN, sm., ἡ χορδή, ῆς; ὁ ἀλλᾶς, ᾶντος.

BOUE, sf., ὁ πηλός, οῦ; ὁ θολός, οῦ; ὁ βόρβορος, ου. || *Au fig.* Traîner qqn dans la boue, τινὰ προ-πηλακίζω, f. ιῶ.

BOUEUX, EUSE, adj., πηλώδης, ες; θολερός, ά, όν; βορβορώδης, ες.

BOUFFÉE, sf. 1° *Souffle léger*, ὁ ἀτμός, οῦ; τὸ φύσημα, ατος. || 2° *Haleine*, ἡ ἐκπνοή, ῆς. || 3° *Atteinte (d'une maladie)*, ἡ λαβή, ῆς.

BOUFFI, IE, p.p. Voy. BOUFFIR. || Adj., ὀγκώδης, ες.

BOUFFIR, va., (au pr. et au fig.) φυσάω-ῶ, ἐμ-φυσάω-ῶ, f. ήσω,; ὀγκόω-ῶ, δι-ογκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., οἰδέω-ῶ, f. ήσω.

BOUFFISSURE, sf., ἡ ὄγκωσις, εως.

1. **BOUFFON**, sm., ὁ γελωτοποιός, οῦ; ὁ βωμολόχος, ου.

2. **BOUFFON, ONNE**, adj., (en parl. des pers.), γελωτοποιός, όν; (des choses), γελοῖος, α, ον.

BOUFFONNER, vn., βωμολοχεύομαι, f. εύσομαι.

BOUFFONNERIE, sf., ὁ χλευασμός, οῦ.

BOUGE, sm., τὸ δωμάτιον, ου.

BOUGER, vn., κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; de, *gén. avec* ἐκ, ἐξ. Ne pas bouger, ἀτρέμας ἔχω; ἡσυχίαν ἄγω.

BOUILLANT, ANTE, adj. 1° *Qui bout*, ζεστός, ή, όν. || 2° *Vif, ardent*, θερμός, ή, όν.

BOUILLI, IE, adj., ἑφθός, ή, όν; ζεστός, ή, όν. Viandes bouillies *ou simpl*t bouilli, τὰ ἑφθὰ κρέα, ῶν.

BOUILLIE, sf., ὁ πόλτος, ου.

BOUILLIR, vn., (au pr. et au fig.), ζέω. Faire bouillir, ἀνα-βράττω, f. βράσω; ἕψω, *acc.*

BOUILLOIRE, sf., ἡ χύτρα, ας.

BOUILLON, sm. 1° *Jet bouillonnant*, τὸ ἔκβρασμα, ατος. || 2° *Potage*, ὁ ζωμός, οῦ.

BOUILLONNEMENT, sm., ἡ ζέσις, εως.

BOUILLONNER, vn., ἀνα-ζέω; ἀνα-βράττομαι, f. βρασθήσομαι. || *Au fig.* Bouillonner de colère, ὑπερ-ζέω.

BOULANGER, vn., ἀρτοκοπέω-ῶ, f. ήσω.

BOULANGER, ÈRE, sm. et sf., (qui fait du pain), ὁ, ἡ ἀρτοκόπος, ου; (qui vend du pain), ὁ ἀρτοπώλης, ου; *fém.* ἡ ἀρτόπωλις, ιδος.

BOULANGERIE, sf. 1° *Art de faire le pain*, ἡ ἀρτοποιΐα, ας. || 2° *Lieu où l'on fait le pain*, τὸ ἀρτοκοπεῖον, ου; (*où on le vend*), τὸ ἀρτοπωλεῖον, ου.

BOULE, sf., ἡ σφαῖρα, ας; (pour les suffrages), ἡ ψῆφος, ου.

BOULEAU, sm., ἡ σημύδα, ης.

BOULET, sm. 1° *Boule de fer*, ἡ σιδηρᾶ

σφαῖρα, ας. ‖ 2° *Articulation du cheval*, ἡ σφυρά, ᾶς.

BOULETTE, sf., τὸ σφαιρίον, ου.

BOULEVARD, sm., (au pr. et au fig.), τὸ ἔρυμα, ατος; ἡ προβολή, ῆς; ὁ πρόβολος, ου.

BOULEVERSEMENT, sm., ἡ ἀνατροπή, ῆς.

BOULEVERSER, va. 1° *Abattre, ruiner*, ἀνα-τρέπω, *acc.* ‖ 2° *Troubler, mettre en désordre*, ταράττω, δια-ταράττω, f. ἄξω, *acc.*

BOULIMIE, sf., ἡ βουλιμία, ας. Avoir la boulimie, βουλιμιάω-ῶ, f. άσω.

BOUQUET, sm. 1° *Assemblage de fleurs*, ἡ ἀνθέων δέσμη, ης. ‖ Bouquet de bois, τὸ ἄλσος, ους. ‖ 2° *Parfum*, ἡ ὀσμή, ῆς.

BOUQUETIÈRE, sf., ἡ στεφανόπωλις, ιδος.

BOUQUETIN, sm., ὁ ἄγρ:ος τράγος, ου.

BOUQUIN, sm. 1° *Vieux bouc*, ὁ γεραιὸς τράγος, ου. ‖ 2° *Vieux livre*, τὸ παλαιὸν βιβλίον, ου.

BOUQUINISTE, sm., ὁ βιβλιοκάπηλος, ου.

BOURDE, sf., ὁ βόρβορος, ου.

BOURBEUX, EUSE, adj., βορβορώδης, ες.

BOURBIER, sm., τὸ βορβορῶδες (ους) χωρίον, ου.

BOURDON, sm. 1° *Bâton de pèlerin*, ἡ βακτηρία, ας. ‖ 2° *Insecte*, ὁ, ἡ βομβυλιός, οῦ.

BOURDONNEMENT, sm. 1° *Bruit des insectes*, ὁ βόμβος, ου. ‖ 2° *Bruit confus de la foule*, ὁ θόρυβος, ου. ‖ 3° *Bruit d'oreilles*, ὁ ἦχος, ου.

BOURDONNER, vn., βομβέω-ῶ, f. ήσω.

BOURG, sm., ἡ μεγάλη κώμη, ης; (en Attique), ὁ δῆμος, ου.

BOURGADE, sf., ἡ κώμη, ης.

BOURGEOIS, OISE, sm. et sf., ὁ ἀστός, οῦ; *fém.* ἡ ἀστή, ῆς; ὁ πολίτης, ου; *fém.* ἡ πολῖτις, ιδος.

BOURGEOISIE, sf. 1° *Qualité de bourgeois*, ἡ πολιτεία, ας. Donner à qqn le droit de bourgeoisie, πολιτείαν τινὶ δίδωμι. Avoir le droit de bourgeoisie, τῆς πολιτείας μετ-έχω. ‖ 2° *Ensemble des bourgeois*, οἱ πολῖται, ῶν.

BOURGEON, sm. 1° *Bouton des arbres*, ὁ ὀφθαλμός, οῦ; ὁ βλαστός, οῦ. ‖ 2° *Bouton du visage*, ὁ ἴονθος, ου.

BOURGEONNÉ, ÉE, adj., (en parl. du visage), ἰονθώδης, ες.

BOURGEONNEMENT, sm., ἡ βλάστησις, εως.

BOURGEONNER, vn. 1° *Pousser des bourgeons*, βλαστάνω. ‖ 2° *Se couvrir de boutons*, ἰόνθοις ἐξ-ανθέω-ῶ, f. ήσω.

BOURRASQUE, sf. 1° *Violent coup de vent*, ἡ θύελλα, ης; ἡ καταιγίς, ίδος. ‖ 2° *Mouvement de colère*, ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ ὀργή, ῆς.

BOURRE, sf., τὸ κνἀφαλον, ου.

BOURREAU, sm., ὁ δημόσιος, ου.

BOURRELER, va., στρεβλόω-ῶ, f. ώσω; δάκνω, *acc.*

BOURRELET ou BOURLET, sm., τὸ πίλημα, ατος.

BOURRER, va., σάττω, f. σάξω; ἐμ-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.* ‖ SE BOURRER de, vr., ἐμ-πίμπλαμαι (pass.), *gén.*

BOURRIQUE, sf., *ânesse*, ἡ ὄνος, ου.

BOURRIQUET, sm., τὸ ὀνίδιον, ου.

BOURRU, UE, adj., σκυθρωπός, όν; στρυφνός, ή, όν; δύσκολος, ον.

BOURSE, sf., τὸ βαλλάντιον, ου. Une bourse pleine, βαλλάντιον ἁδρόν, οῦ. De sa bourse, ἐκ τῶν ἰδίων, ἀφ' ἑαυτοῦ. Coupeur de bourse, ὁ βαλλαντιοτόμος, ου. Couper la bourse, βαλλαντιοτομέω-ῶ, f. ήσω.

BOURSOUFLAGE, sm., ὁ ὄγκος, ου; ὁ κόμπος, ου.

BOURSOUFLÉ, ÉE, adj., ὀγκώδης, ες.

BOURSOUFLER, va., δι-ογκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

BOURSOUFLURE, sf., τὸ οἴδημα, ατος; (en parl. du style), ὁ ὄγκος, ου; ὁ κόμπος, ου.

BOUSCULER, va. 1° *Mettre sens dessus dessous*, δια-ρρίπτω, *acc.* ‖ 2° *Pousser en tous sens*, περι-ωθέω-ῶ, *acc.*

BOUSE, sf., τὸ βόλιτον, ου.

BOUT, sm. 1° *Extrémité*, τὸ ἄκρον, ου; ἡ ἐσχατιά, ᾶς; τὸ πέρας, ατος; (*pointe*), ἡ ἀκμή, ῆς. Du bout de la terre, ἐκ περάτων γῆς. ‖ Le bout de *se traduit souvent par l'adjectif* ἄκρος, α, ον, *qui s'accorde avec le nom*. Le bout du pied, ἄκρος ὁ πούς, *gén.* ποδός. Le bout des doigts, ἄκροι οἱ δάκτυλοι, ων. Le bout des lèvres, ἄκρα τὰ χείλη, ῶν. ‖ 2° *Terme, fin*, τὸ πέρας, ατος; τὸ τέλος, ους; τὸ τέρμα, ατος. Jusqu'au bout, διὰ τέλους. Raconter d'un bout à l'autre, καθ' ἕκαστα δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Etre à bout (manquer) de, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Venir à bout de, *inf.*, δια-πράττομαι (moy.) ὥστε, *inf.* Venir à bout de qq, chose, τὶ τελέω-ῶ, περαίνω, f. ανῶ ou άνύτω, f. ύσω. Venir à bout de qqn, τινὸς περι-γίγνομαι ou κρατέω-ῶ, f. ήσω.

BOUTADE, sf., *caprice*, ἡ ὁρμή, ῆς.

BOUTEFEU, sm., *celui qui excite des discordes*, ὁ στασιώτης, ου; ὁ νεωτεριστής, οῦ.

BOUTEILLE, sf., ὁ λάγυνος, ου.

BOUTIQUE, sf., τὸ πωλητήριον, ου; τὸ καπηλεῖον, ου; ἡ σκηνή, ῆς; (fabrique), τὸ ἐργαστήριον, ου.

BOUTIQUIER, sm., ὁ κάπηλος, ου.

BOUTOIR, sm., *groin*, τὸ ῥύγχος, ους.

BOUTON, sm. 1° *Pousse des arbres*, ὁ βλαστός, οῦ; (*des fleurs*), ὁ κάλυξ, υκος; (*de la vigne*), ὁ ὀφθαλμός, οῦ. ‖ 2° *Tumeur sur la peau*, ἡ φλύκταινα, ης.

BOUTONNER, vn., *pousser des boutons*, βλαστάνω.

BOUTURE, sf., τὸ μόσχευμα, ατος.

BOUVERIE, sf., ἡ βούστασις, εως.

BOUVIER, sm., ὁ βουκόλος, ου. ‖ Le Bouvier, (constellation), ὁ βοώτης, ου.

BOUVREUIL, sm., ὁ πυρρούλας, ου.

BOVINE, adj. fém., βόειος, α, ον.

BOXE, sf., ἡ πυγμή, ῆς.

BOXER, vn., πυκτεύω, f. εύσω.

BOXEUR, sm., ὁ πύκτης, ου.

BOYAU, sm., τὸ ἔντερον, ου; ἡ χορδή, ῆς.

BRACELET, sm., τὸ ψέλιον, ου. Qui porte des bracelets, ψελιοφόρος, ον.

BRAHMANES, sm. pl., οἱ βραχμᾶνες, ων.

BRAIES, sf. pl., αἱ βράκαι, ῶν.

BRAILLARD, ARDE, adj., κρακτικός, ή, όν. ‖ Sm., ὁ κεκράκτης, ου.

BRAILLER, vn., κράζω; κραυγάζω, f. άσω.

BRAILLEUR, EUSE, adj. Voy. BRAILLARD.

BRAIMENT, sm., ὁ ὀγκηθμός, οῦ.

BRAIRE, vn., ὀγκάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

BRAISE, sf., ἡ ἀνθρακιά, ᾶς.

BRAMES, BRAMINES. Voy. BRAHMANES.

BRAMER, vn., βρωμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

BRANCARD, sm., τὸ φέρετρον, ου.

BRANCHAGE, sm., οἱ κλῶνες, ωνος.

BRANCHE, sf. 1° *Rameau*, ὁ κλών, *gén.* κλωνός; ὁ κλάδος, ου; ὁ ὄζος, ου. Jeune branche, ὁ θαλλός, οῦ; ὁ μόσχος, ου. Petite branche, τὸ κλωνίον, ου. || 2° *Bras* (*d'un fleuve*), ὁ ἀγκών, ῶνος; τὸ κέρας, ατος. || 3° *Division*, *partie* (d'une chose), τὸ μέρος, ους; (d'une famille), ἡ μερίς, ίδος; (d'un peuple), ἡ φυλή, ῆς.

BRANCHIES, sf. pl., τὰ βράγχια, ων.

BRANCHU, UE, adj., πολύοζος, ον.

BRANDIR, va., κραδαίνω, f. ανῶ; σείω, *acc.*

BRANDON, sm., ἡ δάς, *gén.* δᾰδός; (au pr. et au fig.), τὸ ἔναυσμα, ατος.

BRANLANT, ANTE, adj., ἄστατος, ον.

BRANLE, sm. 1° *Oscillation*, ἡ σάλευσις, εως. || 2° *Impulsion*, ἡ κίνησις, εως. Mettre en branle, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

BRANLEMENT, sm., ἡ σάλευσις, εως; τὸ σεῖσμα, ατος.

BRANLER, va., κινέω-ῶ, f. ήσω; σαλεύω, f. εύσω, *acc.* || Vn., les mêmes verbes au passif.

BRAQUER, va., εὐθύνω, f. υνῶ, *acc.*

BRAS, sm. 1° *Membre du corps humain*, ὁ βραχίων, ονος; (*bras replié*), ἡ ἀγκάλη, ης; ὁ ἀγκών, ῶνος; (partic. *main*), ἡ χείρ, *gén.* χειρός. Prendre dans ses bras, sur ses bras, ἐν ἀγκάλαις ou εἰς ἀγκάλας λαμβάνω, *acc.* Porter dans ses bras, ἐν ou ἐπ' ἀγκάλαις φέρω, *acc.* Porter sous son bras, ὑπὸ μάλης φέρω, *acc.* Se jeter dans les bras de qqn, καταφεύγω εἰς τὰς χεῖράς τινος. Mourir entre les bras de qqn, ἐν χερσί τινος ἀπο-θνήσκω. || 2° *Personne qui travaille*; *force*; *pouvoir*, *puissance*, ἡ χείρ, *gén.* χειρός. Avec un grand nombre de bras (de travailleurs), πολλῇ χειρί. Aider qqn de son bras, τινὶ χερσὶν ἀμύνω, f. υνῶ. || 3° *Branche* (*d'un fleuve*), ὁ ἀγκών, ῶνος; τὸ κέρας, ατος et ως. Bras de mer, ὁ πορθμός, οῦ. || 4° *Tentacule* (*du polype*), ἡ πλεκτάνη, ης.

BRASIDAS, *h.*, ὁ Βρασίδας, ου.

BRASIER, sm., ἡ ἀνθρακιά, ᾶς.

BRASSARD, sm., τὸ περιβραχιόνιον, ου.

BRASSE, sf., ἡ ὀργυιά, ᾶς.

BRASSÉE, sf., ἡ ἀγκαλίς, ίδος.

BRASSER, va. 1° *Remuer*, φυράω-ῶ, f. άσω, *acc.* || 2° *Tramer*, *ourdir*, μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*

BRAURON, *v.*, ὁ Βραυρών, ῶνος.

BRAVACHE, sm., ὁ ἀλαζών, όνος.

BRAVADE, sf., τὸ ἀλαζόνευμα, ατος.

BRAVE, adj. 1° *Courageux*, ἀνδρεῖος, α, ον; ἀνδρικός, ή, όν. || 2° *Probe*, *honnête*, χρηστός, ή, όν; γενναῖος, α, ον.

BRAVEMENT, adv., ἀνδρείως, καλῶς.

BRAVER, va. 1° *Provoquer*, προ-καλέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* || 2° *Mépriser*, κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 3° *Affronter*, ὑπο-μένω, *acc.*

BRAVO, interj., εὖγε. || Sm., *approbation*. Voy. ce mot.

BRAVOURE, sf., ἡ ἀνδρεία, ας; ἡ ἀρετή, ῆς; ἡ ἀνδραγαθία, ας.

BREBIS, sf., τὸ πρόβατον, ου; ἡ οἶς, *gén.* οἰός, (acc. οἶν). Petite brebis, τὸ προβάτιον, ου. De brebis, προβάτειος, α, ον. Peau de brebis, τὸ κώδιον, ου.

BRÈCHE, sf. 1° *Ouverture*, *fente*, τὸ ῥῆγμα, ατος. || 2° *Ouverture faite par les assiégeants*, τὸ τείχους παρερρηγμένον, ου. Faire une brèche, τεῖχος παρα-ρρήγνυμι. || 3° *Tort*, *dommage*, ἡ βλάβη, ης.

BREDOUILLEMENT, sm., ὁ βατταρισμός, οῦ.

BREDOUILLER, vn., βατταρίζω, f. ιῶ.

BREF, BRÈVE, adj., βραχύς, εῖα, ύ. || Adv., (pour le dire en peu de mots), ὡς συντόμως εἰπεῖν; (enfin, en un mot), ὅλως δέ.

BRETAGNE, *pays*, ἡ Βρεττανία, ας; ἡ Βρεττανική, ῆς. De Bretagne, Βρεττανικός, ή, όν.

BRETONS, *pple*, οἱ Βρεττανοί, ῶν.

BREUVAGE, sm., τὸ ποτόν, οῦ; τὸ πῶμα, ατος.

BREVET, sm., τὸ δίπλωμα, ατος.

BRIBE, sf., ὁ ψωμός, οῦ. || Au plur., τὰ ψώθια, ων.

BRIDE, sf., ἡ ἡνία, ας, *plus souv.* αἱ ἡνίαι, ῶν; (frein), ὁ χαλινός, οῦ. Lâcher la bride à, (au pr. et au fig.), τὰς ἡνίας χαλάω-ῶ ou ἐφ-ίημι, *dat.* Aller à toute bride, à bride abattue, ἀπὸ ῥυτῆρος ἐλαύνω. Tenir en bride, κατ-έχω, συν-έχω, *acc.*

BRIDER, va., χαλινόω, f. ώσω, *acc.*

BRIÈVEMENT, adv., ἐν βράχει, συντόμως.

BRIÈVETÉ, sf., ἡ βραχύτης, ητος. La brièveté du temps, ἡ χρόνου ὀλιγότης, ητος. La brièveté de la vie, τὸ τοῦ βίου ὀλιγοχρόνιον, ου.

BRIGAND, sm., ὁ λῃστής, οῦ. Bande de brigands, τὸ λῃστήριον, ου. Chef de brigands, ὁ λῃσταρχος, ου.

BRIGANDAGE, sm., ἡ λῃστεία, ας. Exercer des brigandages, λῃστείαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

BRIGANDER, vn., λῃστεύω, f. εύσω.

BRIGUE, sf. 1° *Poursuite d'une chose*, ἡ φιλοτιμία, ας. Brigue d'une dignité, ἡ παραγγελία, ας. || 2° *Faction*, *cabale*, ἡ στάσις, εως.

BRIGUER, va., μετ-έρχομαι; θηρεύω, f. εύσω, *acc.* Briguer une charge, ἀρχὴν παραγγέλλω, f. ελῶ.

BRILLAMMENT, adv., λαμπρῶς.

1. **BRILLANT**, sm., *éclat*, τὸ λαμπρόν, οῦ; ἡ λαμπρότης, ητος. || *Au fig.* Faux brillants du style, τὰ τῆς λέξεως χρώματα, ων.

2. **BRILLANT, ANTE**, adj., (au pr. et au fig.), λαμπρός, ά, όν. Rendre brillant, λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.* Devenir brillant, λαμπρύνομαι, f. υνθήσομαι.

BRILLER, vn. 1° *Reluire*, *avoir de l'éclat*, στίλβω, f. στίλψω; (au pr. et au fig., en parl. des choses), λάμπω, f. λάμψω. || 2° *Se distinguer*, *exceller*, λαμπρύνομαι, f. υνθήσομαι; διαφέρω.

BRIN, sm. 1° *Petite tige*, τὸ καλάμιον, ου. Brin de paille, de bois sec, τὸ κάρφος, ους. Brin de laine, τὸ τίλμα, ατος. || 2° *Petite*

quantité, ὀλίγον τι, *gén.* ὀλίγου τινός.

BRINDES, v., τὸ Βρεντέσιον, ου.

BRINDILLE, sf., τὸ κλωνίον, ου.

BRIQUE, sf., ἡ πλίνθος, ου. Brique crue, cuite, ἡ ὠμὴ (ῆς), ὀπτὴ (ῆς) πλίνθος, ου. Petite brique, τὸ πλινθίον, ου. De brique, πλίνθινος, η, ον.

BRIQUET, sm., *instrument pour produire du feu*, τὰ πυρεῖα, ων. (Il était composé de deux morceaux de bois.)

BRIQUETERIE, sf., τὸ πλινθεῖον, ου.

BRIQUETIER, sm., ὁ πλινθουργός, οῦ.

BRIS, sm., ἡ ἀνάρρηξις, εως.

BRISANT, sm., ὁ σπίλος, ου.

BRISE, sf., ἡ αὔρα, ας. Brise de terre, de mer, ἡ ἀπόγειος (ου), θαλαττία (ας) αὔρα, ας.

BRISEMENT, sm. 1° *Action de briser*, ἡ βῆξις, εως. || 2° *Choc* (*des flots*), ἡ ἀνακοπή, ῆς.

BRISER, va. 1° *Rompre, mettre en pièces*, κλάω-ῶ, κατα-κλάω-ῶ; κατ-άγνυμι; ῥήγνυμι, κατα-ρρήγνυμι; (*en éclats*), συν-τρίβω, *acc.* Briser son vaisseau sur un rocher, περ! σκόπελον τὴν ναῦν περι-ρρήγνυμι. Briser les portes, τὰς πύλας κατα-σχίζω, f. σχίσω. Etre brisé de douleur, τῇ ἀλγηδόνι συν-τρίβομαι. || 2° *Harasser*, κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω; κόπτω, *acc.* Etre brisé, ἀπ-αγορεύω. || Se **BRISER**, vr., le passif des verbes n° 1.

BRISURE, sf., τὸ ῥῆγμα, ατος.

BROC, sm., ὁ, ἡ στάμνος, ου.

BROCARD, sm., τὸ σκῶμμα, ατος.

BROCART, sm., *étoffe de soie brochée d'or ou d'argent*, τὸ διάχρυσον ου διάργυρον σηρικόν, οῦ.

BROCHE, sf. 1° *Ustensile de cuisine*, ὁ ὀβελός, οῦ. Mettre à la broche, ὀβελῷ πείρω, f. περῶ, *acc.* || 2° *Agrafe*, ἡ περόνη, ης.

BROCHER, va. 1° *Passer l'or, la soie dans une étoffe*, δι-υφαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Faire à la hâte*, αὐτοσχεδιάζω, f. άσω, *acc.*

BROCHET, sm., ὁ ἰσοξ, *gén.* ἰσοκος.

BROCHETTE, sf., ὁ ὀβελίσκος, ου.

BRODEQUIN, sm., ἡ ἐνδρομίς, ίδος.

BRODER, va., ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.* Broder qq. ch., τι ἐν-υφαίνω, f. ανῶ; sur, *dat.*

BRODERIE, sf., τὸ ποίκιλμα, ατος.

BRODEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ποικιλτής, οῦ; *fém.* ἡ ποικίλτρια, ας.

BROIEMENT, sm., ἡ τρῖψις, εως.

BRONCHER, vn., πταίω, f. πταίσω.

BRONCHES, sf. pl., τὰ βρόγχια, ων.

BRONZE, sm. Voy. AIRAIN.

BRONZÉ, ÉE, adj., χαλκώδης, ες.

BROSSE, sf., τὸ κάλλυντρον, ου.

BROSSER, va., καλλύνω, f. υνῶ, *acc.*

BROU, sm., τὸ χλωρὸν ἔλυτρον, ου.

BROUET, sm., ὁ ζωμός, οῦ.

BROUILLARD, sm., ἡ ὁμίχλη, ης. Il fait du brouillard, ὁμίχλη ἐστί.

BROUILLE, sf. Voy. BROUILLERIE.

BROUILLER, va. 1° *Mettre pêle-mêle, mêler*, συγ-χέω; κυκάω-ῶ, f. ήσω; φύρω, συμ-φύρω, f. φυρῶ: ταράττω, f. άξω, *acc.* || 2° *Mettre en désaccord*, συγ-κρούω, *acc.*; avec qqn, τινί. Etre brouillé avec qqn, ἐν διαφορᾷ εἶμι πρός τινα. || Se **BROUILLER**, vr. 1° *Se mettre en désaccord*, δια-φέρομαι (pass.); avec qqn, τινί ou πρός τινα. || 2° *Se couvrir de nuages*. Le temps se brouille, s'est brouillé, συν-νεφεῖ, συν-νένοφε.

BROUILLERIE, sf., ἡ διάστασις, εως; ἡ διαφορά, ᾶς; avec qqn, πρός τινα.

1. **BROUILLON**, sm., *ce qu'on a écrit d'abord*, τὸ ὑπόμνημα, ατος.

2. **BROUILLON, ONNE**, adj. et subst. 1° *Qui brouille les affaires*, ταρακτικός, ή, όν. || 2° *Qui n'a pas d'ordre*, ἄτακτος, ον.

BROUSSAILLES, sf. pl., οἱ θάμνοι, ων.

BROUTER, va. et vn., νέμομαι (moy.), *acc.* ou *sans régime*.

BROUTILLES, sf. pl., τὰ φρύγανα, ων.

BROYER, va., τρίβω, συν-τρίβω, *acc.*

BRU, sf., ἡ τοῦ υἱοῦ γυνή, ναικός.

BRUINE, sf., ἡ ψακάς, άδος.

BRUINER, v. imp., ψακάζει, f. άσει.

BRUIRE, vn., βομβέω-ῶ, f. ήσω.

BRUISSEMENT, sm., ὁ βόμβος, ου.

BRUIT, sm. 1° *Mélange confus de sons*, ὁ ψόφος, ου; ἡ ψόφησις, εως; (*fracas*), ὁ κτύπος, ου; (*tumulte*), ὁ θόρυβος, ου. Faire du bruit, ψοφέω-ῶ, f. ήσω; κτυπέω-ῶ, f. ήσω; θορυβέω-ῶ, f. ήσω. Sans bruit, ἀψοφητί. || 2° *Nouvelle qui circule*, ὁ λόγος, ου; ἡ ῥῆμη, ης. Semer, faire courir un bruit, λόγον ου ῥήμην δια-δίδωμι ου ἐκ-φέρω. Le bruit se répand que, λόγος ἔχει, *ou* (on dit) λέγουσι *avec une prop. infinitive*. || 3° *Eclat d'une chose, renom*, ἡ ἐπιφάνεια, ας; ἡ δόξα, ης. Faire du bruit (être en renom), εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Trouble, mouvement séditieux*, ὁ θόρυβος ου; ἡ ταραχή, ῆς.

BRÛLANT, ANTE, adj. 1° *Qui est en feu*, ἔμπυρος, ον; διάπυρος, ον. || 2° *Très chaud*, καυματώδης, ες; καυσώδης, ες. Chaleur brûlante, τὸ καῦμα, ατος. || 3° *Vif, ardent*, θερμός, ή, όν; δεινός, ή, όν; σφοδρός, ά, όν.

BRÛLÉ, ÉE, p.p. Voy. BRÛLER. || Adj., καυστός, ή; όν. Brûlé par le soleil, ἡλιόβολος ου ἡλιόκαυστος, ον. A demi brûlé, ἡμίφλεκτος, ον.

BRÛLER, va. 1° *Consumer par le feu*, κάω, κατα-κάω; κατα-φλέγω, f. φλέξω; (*incendier*), κατα-πίμπρημι, *acc.* || 2° *Dessécher par la chaleur, par le froid*, κάω, *acc.* || Vn. 1° *Etre consumé par le feu*, les verbes n° 1 au passif. || 2° *Etre allumé*, κάομαι (pass.); ἅπτομαι, f. ἁφθήσομαι. || 3° *Etre très chaud*, εἰμι καυματώδης ου καυσώδης, ες. || 4° *Etre transporté* (*d'une passion*), κάομαι ου κατα-φλέγομαι (pass.), *dat.* Brûler de, *inf.* ὀρμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *inf.*, || Se **BRÛLER**, vr. 1° *Brûler soi*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ κάειν, κατα-φλέγειν, etc. || 2° *Etre brûlé*, κάομαι (pass.), κατα-φλέγομαι, f. φλεχθήσομαι.

BRÛLURE, sf., τὸ ἔγκαυμα, ατος.

BRUME, sf., ἡ ὁμίχλη, ης.

BRUMEUX, EUSE, adj., ὁμιχλώδης, ες.

BRUN, UNE, adj., φαιός, ά, όν; ὀρφνινος, η, ον. || Sm., *la couleur brune*, τὸ φαιόν, οῦ. || Sf. *le moment où il commence à faire brun*, ἡ δείλη, ης.

BRUNIR, va. 1° *Rendre brun*, φαιὸν, ἀν, ὀν ποιέω-ῶ, f. ήσω; μελαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Polir, rendre brillant*, λαμπρύνω, f. υνῶ;

στιλβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn, *et* SE BRUNIR, vr., φαιὸς, ά, ὸν γίγνομαι; μελαίνομαι, f. ανθήσομαι. Se brunir au soleil, ἡλιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

BRUNISSAGE, sm., ἡ στιλβωσις, εως.

BRUNISSEUR, sm., ὁ στιλβωτής, οῦ.

BRUSQUE, adj. 1° *Prompt et rude*, τραχύς, εῖα, ύ; ῥαγδαῖος, α, ον. || 2° *Subit*, αἰφνίδιος, ον; ἀπροσδόκητος, ον.

BRUSQUEMENT, adv. 1° *Avec brusquerie*, ῥάγδην. || 2° *Subitement*, αἰφνιδίως.

BRUSQUER, va. 1° *Offenser par des brusqueries*, ἀπειροκάλως ὑβρίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Presser trop*, ἄγαν κατα-σπεύδω, f. εύσω, *acc.*

BRUSQUERIE, sf. 1° *Caractère brusque*, ἡ τραχύτης, ητος; ἡ ῥαγδαιότης, ητος. || 2° *Conduite brusque*, ἡ ἀπειροκαλία, ας.

BRUT, BRUTE, adj. 1° *Privé de raison*, ἄλογος, ον. || 2° *Grossier, sans éducation*, ἄγριος, α, ον; ἀπαίδευτος, ον. || 3° *Non travaillé*, ἀκατέργαστος, ον. Or, argent brut, ὁ χρυσὸς, ὁ ἄργυρος ἀργός, οῦ.

BRUTAL, ALE, adj. 1° *Tenant de la brute*, θηριώδης, ες. || 2° *Grossier, violent*, ἄγριος, α, ον. || Sm., *homme brutal*, τὸ θηρίον, ου.

BRUTALEMENT, adv., θηριωδῶς, ἀγρίως.

BRUTALISER, va., ὑβρίζω, f. ιῶ, *acc.*

BRUTALITÉ, sf., τὸ θηριῶδες, ους; ἡ ἀγριότης, ητος; ἡ τραχύτης, ητος.

BRUTE, sf., τὸ θηρίον, ου.

BRUTUS, *h.*, ὁ Βροῦτος, ου.

BRUYAMMENT, adv., μετὰ ψόφου.

BRUYANT, ANTE, adj., θορυβώδης, ες; ψοφώδης, ες; ταραχώδης, ες.

BRUYÈRE, sf., ἡ ἐρείκη, ης.

BUCÉPHALE, *cheval*, ὁ Βουκεφάλας, α.

BÛCHE, sf. 1° *Morceau de bois*, ἡ σχίζα, ης. || 2° *Homme stupide*, ὁ βλάξ, ακός.

BÛCHER, sm. 1° *Lieu où l'on serre le bois*, ἡ ξυλοθήκη, ης. || 2° *Amas de bois pour brûler les corps*, ἡ πυρά, ᾶς.

BÛCHERON, sm., ὁ ὑλοτόμος, ου.

BÛCHETTE, sf., τὸ σχιζίον, ου.

BUCOLIQUE, adj., βουκολικός, ή, όν. || Sf., τὸ βουκολικὸν, οῦ; τὸ εἰδύλλιον, ου.

BUÉE, sf., *vapeur*, ὁ ἀτμός, οῦ.

BUFFET, sm., τὸ κυλικεῖον, ου.

BUFFLE, sm., ὁ βόαγρος, ου.

BUGLOSSE, sf., ὁ βουγλωττος, ου.

BUIS, sm., ἡ πύξος, ου. De buis, πύξινος, η, ον. Semblable au buis, πυξοειδής, ές.

BUISSON, sm., ὁ θάμνος, ου; ἡ λόχμη, ης.

BUISSONNEUX, EUSE, adj., θαμνώδης, ες.

BULBE, sf., ὁ βολβός, οῦ.

BULBEUX, EUSE, adj., βολβώδης, ες.

BULLE, sf. 1° *Globule d'air ou d'eau*, τὸ φύσημα, ατος; ἡ πομφόλυξ, υγος. || 2° *Ornement des enfants romains*, ἡ βοῦλλα, ης.

BULLETIN, sm. 1° *Billet de vote*, ἡ ψῆφος, ου. || 2° *Note rédigée chaque jour*, ἡ ἐφημερὶς, ίδος.

BUREAU, sm. 1° *Table à écrire*, ἡ τράπεζα, ης. || 2° *Cabinet où l'on écrit*, τὸ γραμματεῖον, ου.

BURETTE, sf., τὸ λαγύνιον, ου.

BURIN, sm., τὸ γλυφεῖον, ου.

BURINER, va., ἐγ-γλύφω, *acc.*; sur, *dat.*

BURLESQUE, adj., γελοῖος, α, ον.

BURLESQUEMENT, adv., γελοίως.

BUSE, sf. 1° *Oiseau*, ὁ τριόρχης, ου. || 2° *Sot*, ὁ βλάξ, ακός.

BUSTE, sm., ἡ προτομή, ῆς.

BUT, sm. 1° *Point où l'on vise; fin que l'on se propose*, ὁ σκοπὸς, οῦ. Frapper au but, πρὸς ου ἐπὶ σκόπον βάλλω. Atteindre le but, (au fig.), son but, τοῦ σκοποῦ τυγχάνω. Manquer le but, (au fig.), son but, τοῦ σκοποῦ ἁμαρτάνω. Se proposer comme but, στοχάζομαι, f. άσομαι, *gén.* || 2° *Fin de la carrière; limite, borne*, τὸ τέλος, ους; τὸ τέρμα, ατος; ὁ ὅρος, ου.

BUTER, vn. 1° *Atteindre le but*, τοῦ σκοποῦ τυγχάνω. || 2° *Tendre, viser à*, στοχάζομαι, f. άσομαι, *gén.*

BUTIN, sm., ἡ λεία, ας; τὰ λάφυρα, ων. Faire du butin, λείαν λαμβάνω ou ἄγω. Emmener du butin, λεηλατέω-ῶ, f. ήσω. Se mettre en marche pour faire du butin, ἐπὶ λείαν πορεύομαι. Vendre le butin, λαφυροπωλέω-ῶ, f. ήσω.

BUTINER, vn., λεηλατέω-ῶ, f. ήσω.

BUTOR, sm. 1° *Oiseau*, ὁ ὀκνός, οῦ. || 2° *Imbécile*, ὁ βλάξ, ακός.

BUTTE, sf., ὁ γεώλοφος ou γήλοφος, ου. || *Au fig.* Etre en butte à, πρό-κειμαι, *dat.* ou πρός *et l'acc.*

BUTTER, vn. Voy. BRONCHER.

BUVABLE, adj., πότιμος, ον; ποτός, ή, όν. Qui n'est pas buvable, ἄποτος, ον.

BUVEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ πότης, ου; *fém.* ἡ πότις, ιδος. Grand buveur, ὁ φιλοπότης, ου. Grande buveuse, ἡ φιλοπότις, ιδος.

BYSSUS, sm., ἡ βύσσος, ου. De byssus, βύσσινος, η, ον.

BYZANCE, *v.*, τὸ Βυζάντιον, ου. De Byzance, Βυζάντιος, α, ον.

BYZANTIN, INE, adj., Βυζάντιος, α, ον. Les Byzantins, οἱ Βυζάντιοι, ων.

C

C, sm., troisième lettre de l'alphabet, τὸ κάππα (indécl.).

ÇA, contraction pour CELA. Voy. ce mot.

ÇÀ. 1° Adv. δεῦρο. Çà et là, ἔνθα καὶ ἔνθα. || 2° Interj., ἄγε, φέρε; *au plur.* ἄγετε, φέρετε.

CABALE, sf. 1° *Complot, intrigue*, ἡ παρασκευή, ῆς; ἡ ἐπιβουλή, ῆς. Faire une cabale, κακοπραγμονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Troupe de cabaleurs*, οἱ κακοπράγμονες, ων.

CABALER, vn., κακοπραγμονέω-ῶ, f. ήσω.

CABALEUR, sm., ὁ κακοπράγμων, ονος.

CABANE, sf., ἡ καλύβη, ης.

CABARET, sm., τὸ καπηλεῖον, ου. Tenir un cabaret, καπηλεύω, f. εύσω.

CABARETIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ κάπηλος, ου; *fém.* ἡ καπηλίς, ίδος.

CABESTAN, sm., ὁ ὄνος, ου.

CABINET, sm. 1° *Petite pièce retirée*, τὸ οἴκημα, ατος; τὸ διαιτητήριον, ου; ὁ οἰκίσκος, ου. || 2° *Lieu où l'on expose des objets d'art*, τὸ κειμηλιαρχεῖον, ου. || 3° *Lieu couvert dans un jardin*, ἡ σκιάς, άδος. || 4° *Conseil d'un souverain*, ἡ βουλή, ῆς.

CABIRES, h., οἱ Κάβειροι, ων.

CÂBLE, sm., ὁ κάλως, ω; τὸ σχοινίον, ου.

CABOTAGE, sm., ὁ παράπλους, ου.

CABRER (SE), vr. 1° *Se dresser sur ses pieds de derrière*, σφαδάζω, f. άσω. || 2° *S'emporter*, ἐξ-αγριαίνομαι, f. ανθήσομαι.

CABRI, sm., *chevreau*, ὁ ἔριφος, ου.

CABRIOLE, sf., τὸ σκίρτημα, ατος.

CABRIOLER, vn., σκιρτάω-ῶ, f. ήσω.

CACHALOT, sm., ὁ φυσητήρ, ῆρος.

CACHE, sf., ἡ ἀποκρυφή, ῆς.

CACHÉ, ÉE, p.p. Voy. CACHER. || Adj., κρυπτός, ή, όν.

CACHER, va., κρύπτω, ἀπο-κρύπτω; (couvrir), καλύπτω, ἐπι-καλύπτω, κατα-καλύπτω, *acc.* Cacher (dissimuler, taire) qq. chose à qqn, κρύπτω, ἀπο-κρύπτομαί (moy.) τί τινα. Je ne vous cacherai rien, οὐδὲν ὑμᾶς κρύψω. Etre caché, ἄδηλός, όν εἰμι. Etre caché à qqn, λανθάνω τινά. || SE CACHER, vr., κρύπτομαι (pass.); (dissimuler la vérité), ἀπο-κρύπτομαι (moy.). Se cacher de honte, ὑπ' αἰσχύνης κατα-δύομαι (moy.).

CACHET, sm. 1° *Sceau*, ἡ σφραγίς, ῖδος; τὸ σήμαντρον, ου. Rompre le cachet, τὴν σφραγῖδα λύω, f. λύσω. || 2° *Caractère propre*, τὸ ἴδιον, ου.

CACHETER, va., ἐπι-σφραγίζομαι, f. ιοῦμαι; σημαίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.*

CACHETTE, sf., ἡ ἀποκρυφή, ῆς. En cachette, κρύφα, λάθρα.

CACHEXIE, sf., ἡ καχεξία, ας.

CACHOT, sm., ἡ εἱρκτή, ῆς; ὁ εἱργμός, οῦ; τὸ δεσμωτήριον, ου.

CACHOTTIER, IÈRE, adj., κρυψίνους, ουν.

CACOPHONIE, sf., ἡ διαφωνία, ας.

CADAVÉREUX, EUSE, adj., νεκρώδης, ες.

CADAVRE, sm., ὁ νεκρός, οῦ; τὸ σῶμα, ατος.

CADEAU, sm., τὸ δῶρον, ου; ἡ δωρεά, ᾶς.

CADENCE, sf., ὁ ῥυθμός, οῦ. En cadence, ἐν ῥυθμῷ, μετὰ ῥυθμοῦ.

CADENCÉ, ÉE, adj., εὔρυθμος, ον.

CADENCER, va., ῥυθμίζω, f. ιῶ, *acc.*

CADET, ETTE, adj., (en parl. de deux), νεώτερος, α, ον; (de plus de deux), νεώτατος, η, ον.

CADMÉE, *citadelle de Thèbes*, ἡ Καδμεία, ας.

CADMOS, h., ὁ Κάδμος, ου. De Cadmos, Καδμεῖος, α, ον.

CADRAN, sm., τὸ ὡρολόγιον, ου. Cadran solaire, ὁ γνώμων, ονος; τὸ ἡλιοτρόπιον, ου.

CADRE, sm. 1° *Châssis, bordure*, ἡ περι-βολή, ῆς; τὸ περιέχον, οντος. || 2° *Plan, agencement d'un ouvrage*, ἡ ὑπογραφή, ῆς; ἡ διαγραφή, ῆς.

CADRER, vn., ἁρμόττω, συν-αρμόττω, f. όσω; avec, *dat.* ou εἰς *et l'acc.*

CADUC, UQUE, adj., σαθρός, ά, όν; σαπρός, ά, όν. Mal caduc. Voy. ÉPILEPSIE.

CADUCÉE, sm., τὸ κηρύκειον, ου.

CADUCITÉ, sf., τὸ σαθρόν, οῦ; ἡ σαπρότης, ητος.

CADUSIENS, *pple*, οἱ Καδούσιοι, ων.

CAFETAN, ou **CAFTAN**, sm., ὁ κάνδυς, υος.

CAGE, sf., (pour les oiseaux), ὁ οἰκίσκος, ου; τὸ ὀρνιθοτροφεῖον, ου; (pour les animaux), ἡ γαλεάγρα, ας.

CAGNEUX, EUSE, adj., (en parl. des membres), βαιβός, ή, όν; (des personnes), βαιβοσκελής, ές.

CAHIER, sm., τὸ γραμματεῖον, ου.

CAHOT, sm., ὁ σεισμός, οῦ.

CAHOTER, va., σείω, *acc.* || Vn., σείομαι (pass.).

CAHUTE, sf., τὸ κλίσιον, ου.

CAILLE, sf., ὁ ὄρτυξ, υγος. Caille femelle, ἡ ὄρτυξ, υγος. Petite caille, τὸ ὀρτύγιον, ου. Qui élève des cailles, ὀρτυγοτρόφος, ον. Elever des cailles, ὀρτυγοτροφέω-ῶ, f. ήσω. Combat de cailles, ἡ ὀρτυγοκοπία, ας.

CAILLÉ, ÉE, p.p. et adj., πηκτός, ή, όν; πεπηγώς, υῖα, ός. Lait caillé *ou substantiv*t caillé, τὸ πηκτὸν (οῦ) γάλα, ακτος.

CAILLER, va., πήγνυμι, *acc.* || SE CAILLER, vr., πήγνυμαι (moyen).

CAILLOT, sm., ὁ θρόμβος, ου.

CAILLOU, sm., ὁ κάλληξ, ηκος; ὁ κόχλαξ, ακος; (poli, usé par l'eau), ἡ ψῆφος, ου.

CAILLOUTEUX, EUSE, adj., κοχλακώδης, ες.

CAÏMAN, sm., ὁ κροκόδειλος, ου.

CAISSE, sf. 1° *Coffre de bois, coffre d argent*, ἡ κιβωτός, οῦ; τὸ κιβώτιον, ου. Avoir de l'argent en caisse, ἀργύριον ἔχω ἔνδον. || 2° *Bureau où est la caisse*, τὸ ταμιεῖον, ου; ὁ θησαυρός, οῦ. || 3° *Fonds qui sont en caisse*, τὰ χρήματα, ων; τὰ ὑπάρχοντα, ων. Caisse publique, commune, τὸ δημόσιον, ου; τὸ κοινόν, οῦ (et le pluriel). || 4° *Tambour*, τὸ τύμπανον, ου.

CAISSIER, sm., ὁ ταμίας, ου.

CAJOLER, va., κολακεύω, f. εύσω; θωπεύω, f. εύσω, *acc.*

CAJOLERIE, sf., τὸ κολάκευμα, ατος; τὸ θώπευμα, ατος.

CAJOLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ κόλαξ, ακος; *fém.* ἡ κολακίς, ίδος.

CAL, sm., *durillon*, ὁ τύλος, ου.

CALABRE, *pays*, ἡ Καλαβρία, ας.

CALAMITÉ, sf., ἡ ἀτυχία, ας; τὸ ἀτύχημα, ατος; ἡ συμφορά, ᾶς.

CALAMITEUX, EUSE, adj., ὀλέθριος, ος et α, ον.

CALAURIE, *île*, ἡ Καλαύρεια, ας.

CALCINATION, sf., ἡ διάκαυσις, εως.

CALCINER, va., δια-κάω, *acc.*

CALCUL, sm. 1° *Concrétion pierreuse*, ὁ λίθος, ου; τὸ λιθίδιον, ου. || 2° *Supputation, compte*, ὁ λογισμός, οῦ; ὁ λόγος, ου. Faux

calcul, ὁ παραλογισμός, οῦ. Le calcul (l'arithmétique), ἡ ἀριθμητική, ῆς. || 3° *Plan prémédité*, ἡ γνώμη, ης; ἡ διάνοια, ας. Habile calcul, τὸ τέχνημα, ατος.

CALCULABLE, adj., ἀριθμητός, ή, όν.

CALCULATEUR, sm., ὁ ἀριθμητής, οῦ; ὁ λογιστής, οῦ. Calculateur habile, ὁ λογιστικός, οῦ.

CALCULER, va. et vn., ἀριθμέω-ῶ, f. ήσω; (au prop. et au fig.), λογίζομαι, f. λογιοῦμαι, *acc.* ou *sans régime*.

CALE, sf. 1° *Fond* (*d'un navire*), τὸ κοῖλον, ου. || 2° *Bois pour caler*, ὁ σφηνίσκος, ου.

CALEBASSE, sf., ἡ σικύα, ας.

CALEÇON, sm., τὰ διαζώματα, ων.

CALENDES, sf. pl., αἱ καλάνδαι, ῶν.

CALENDRIER, sm., τὸ ἡμερολόγιον, ου.

CALER, va. 1° *Baisser*, χαλάω-ῶ, *acc.* || 2° *Assujettir au moyen d'une cale*, σφηνίσκῳ βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CALFATER, va., πήγνυμι, *acc.*

CALFEUTRER, va., ἐπι-δύω, *acc.*

CALIBRE, sm. 1° *Diamètre*, ἡ διάμετρος, ου. || 2° *Dimension*, τὸ μέτρον, ου. || 3° *Valeur, état d'une personne*, τὸ εἶδος, ους; ὁ τρόπος, ου.

CALICE, sm. 1° *Vase*, ἡ κύλιξ, ικος. || 2° *Enveloppe des fleurs*, ἡ κάλυξ, υκος.

CALIFOURCHON (À), loc. adv., ἱππηδόν.

CÂLIN, INE, adj., αἰμύλος, η, ον; θωπευτικός, ή, όν. || Subst. Voy. **CAJOLEUR, EUSE**.

CÂLINER, va., θωπεύω, f. εύσω, *acc.*

CÂLINERIE, sf., τὸ θώπευμα, ατος.

CALLEUX, EUSE, adj., τυλώδης, ες.

CALLIAS, *h.*, ὁ Καλλίας, ου.

CALLICRATE, *h.*, ὁ Καλλικράτης, ους.

CALLIGRAPHE, sm., ὁ καλλιγράφος, ου.

CALLIGRAPHIE, sf., ἡ καλλιγραφία, ας.

CALLIMAQUE, *h.*, ὁ Καλλίμαχος, ου.

CALLIOPE, *une des neuf Muses*, ἡ Καλλιόπη, ης.

CALLISTHÈNE, *h.*, ὁ Καλλισθένης, ους.

CALLISTRATE, *h.*, ὁ Καλλίστρατος, ου.

CALLOSITÉ, sf., ὁ τύλος, ου.

CALMANT, ANTE, adj., ἀνώδυνος, ον. Remède calmant, *ou subst* calmant, τὸ ἀνώδυνον φάρμακον, ου.

1. **CALME**, adj., (au pr. et au fig.), ἥσυχος, ον (c. ἡσυχαίτερος, s. ἡσυχώτατος); (en parl. de la mer), γαλήνος, όν; (du temps), εὔδιος, ον. Vie calme, ὁ βίος ἥσυχος, ου.

2. **CALME**, sm. 1° *Cessation complète du vent*, ἡ νηνεμία, ας; (sur la mer), ἡ γαλήνη, ης. || 2° *Tranquillité*, (au pr. et au fig.), ἡ ἡσυχία, ας; (*paix*), ἡ εἰρήνη, ης. Le calme de la nuit, τὸ ἡσυχάζον (οντος) τῆς νυκτός. Le calme de l'âme, ἡ τῆς ψυχῆς εὐδία, ας. Dans le calme, ἐν ἡσυχίᾳ, ἡσυχῇ.

CALMER, va., ἠρεμίζω, f. ιῶ; (faire cesser), παύω, κατα-παύω, f. σω; (adoucir), πραΰνω, κατα-πραΰνω, f. ὑνῶ, *acc.* || **SE CALMER**, vr. 1° *Devenir calme*, les mêmes verbes au passif, *et* ἡσυχίαν ἄγω ou ἔχω. || 2° *Cesser d'être en colère*, τῆς ὀργῆς παύομαι, f. παύσομαι.

CALOMNIATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ, ἡ βάσκανος, ου; ὁ συκοφάντης, ου; *fém.* ἡ συκοφάντρια, ας.

CALOMNIE, sf., ἡ διαβολή, ῆς; ἡ βασκανία, ας; ἡ συκοφαντία, ας.

CALOMNIER, va., δια-βάλλω; βασκαίνω, f. ανῶ; συκοφαντέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CALOMNIEUSEMENT, adv., διαβόλως.

CALOMNIEUX, EUSE, adj., διάβολος, ον; βάσκανος, ον; συκοφαντικός, ή, όν.

CALORIQUE, sm., τὸ θερμαντικόν, οῦ.

CALQUER, va., ἐκ-τυπόω-ῶ, f. ώσω, *acc*

CALUS, sm., ὁ πῶρος, ου.

CALVITIE, sf., ἡ φαλακρότης, ητος.

CALYDON, *v.*, ἡ Καλυδών, ῶνος. De Calydon, Καλυδώνιος, α, ον.

CALYPSO, *f.*, ἡ Καλυψώ, οῦς.

CAMARADE, sm. et sf., ὁ ἑταῖρος, ου; *fém.* ἡ ἑταίρα, ας. Camarade d'école, ὁ συμφοιτητής, οῦ. Camarade de voyage, ὁ συνοδοίπορος, ου. Camarade à la guerre, ὁ συστρατιώτης, ου.

CAMARADERIE, sf., ἡ ἑταιρεία, ας.

CAMARD, ARDE, s. et adj., σιμός, ή, όν.

CAMBRER, va., κάμπτω, *acc.* || **SE CAMBRER**, vr., κάμπτομαι (pass.).

CAMBRURE, sf., ἡ κάμψις, εως.

CAMBYSE, *h.*, ὁ Καμβύσης, ου.

CAMÉLÉON, sm., ὁ χαμαιλέων, οντος.

CAMOMILLE, sf., τὸ εὐάνθεμον, ου.

CAMP, sm. 1° *Lieu où campe une armée*, τὸ στρατόπεδον, ου; ἡ στρατοπεδεία, ας. Poser, asseoir son camp, τὸ στρατόπεδον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Lever le camp, τὸ στρατόπεδον κινέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Armée campée*, τὸ στρατόπεδον, ου. || 3° Au plur., *guerre*. Dans les camps (à l'armée), ἐν ταῖς στρατείαις. La vie des camps, ὁ στρατιωτικὸς βίος, ου.

CAMPAGNARD, ARDE, adj. et s., ἀγροῖκος, ον. Les campagnards, οἱ ἀγροῖκοι, ων.

CAMPAGNE, sf. 1° *Plaine*, τὸ πεδίον, ου; τὸ ἰσόπεδον, ου. En pleine campagne, ἐν τῷ ἰσοπέδῳ. || 2° *Champs*, οἱ ἀγροί, ῶν; ἡ χώρα, ας. Vivre à la campagne, ἐν ἀγροῖς δια-τρίβω. Les gens de la campagne, οἱ ἐν ἀγροῖς. Maison de campagne, ἡ ἔπαυλις, εως. || 3° *Mouvement de troupes; expédition*, ἡ στρατεία, ας. Etre en campagne, ἐν στρατείᾳ ou ἐπὶ στρατείας εἰμί. Entrer, se mettre en campagne, ἐκ-στρατεύω, f. εύσω (et moyen). Mettre une armée en campagne, στρατιὰν ou στράτευμα ἐκ-πέμπω.

CAMPEMENT, sm., ἡ στρατοπεδεία, ας.

CAMPER, vn., *asseoir son camp*, στρατοπεδεύομαι, f. εύσομαι. Camper en un lieu, ἐν τόπῳ ἐν-στρατοπεδεύω, f. σω (et moyen). Camper en face de l'ennemi, ἀντι-στρατοπεδεύομαι, f. εύσομαι. || Va., *faire camper*, κατα-στρατοπεδεύω, f. εύσω, *acc.* || **SE CAMPER**, vr. 1° *Asseoir son camp*, comme **CAMPER**. || 2° *Se placer*. Voy. **PLACER**.

CAMUS, USE, adj. Voy. **CAMARD**.

CANAILLE, sf. 1° *Vile populace*, ὁ συρφετός, οῦ; ὁ σύρφαξ, ακος. || 2° *Personne méprisable*, ὁ ὄλεθρος, ου; τὸ κάθαρμα, ατος.

CANAL, sm. 1° *Conduit pour l'eau, tuyau*, ὁ σωλήν, ῆνος. Petit canal, τὸ σωλήνιον, ου; ὁ σωληνίσκος, ου. || 2° *Lit d'une rivière*, τὸ ῥεῖθρον, ου. || 3° *Rivière creusée de main d'homme*, ὁ ὀχετός, οῦ; τὸ ὀχέτευμα, ατος; (dérivé d'un fleuve), ἡ διῶρυξ, υχος. || 4° *Dé-*

troit, ὁ πόρος, ου. || 5° *Vaisseau*, (en anatomie), ὁ ὀχετός, οῦ. || 6° *Voie, moyen*, ὁ πόρος, ου.

CANALISER, va., (un pays), δι-οχετεύω, f. εύσω, *acc.*

CANAPÉ, sm., ἡ κλίνη, ης.

CANARD, sm., ἡ νῆττα, ης.

CANCER, sm., (dans tous les sens), ὁ καρκίνος, ου.

CANCÉREUX, EUSE, adj., καρκινοειδής, ές.

CANCRE, sm., ὁ καρκίνος, ου.

CANDAULE, h., ὁ Κανδαύλης, ου.

CANDÉLABRE, sm., ὁ λυχνοῦχος, ου.

CANDEUR, sf., ἡ ἁπλότης, ητος.

CANDIDAT, sm., ὁ μετιών, όντος; ὁ παραγγέλλων, οντος, *avec l'acc. de* la charge.

CANDIDATURE, sf., ἡ παραγγελία, ας.

CANDIDE, adj., ἁπλοῦς, ῆ, οῦν (ἁπλούστερος, ούστατος).

CANDIDEMENT, adv., ἁπλῶς.

CANE, sf., ἡ θήλεια (ας) νῆττα, ης.

CANÉPHORE, sf., ἡ κανηφόρος, ου.

CANETON, sm., τὸ νηττάριον, ου.

CANEVAS, sm., *ébauche*, ἡ ὑπογραφή, ῆς; τὸ διάγραμμα, ατος.

CANICULAIRE, adj. Jours caniculaires, αἱ κυνάδες (ων) ἡμέραι, ῶν.

CANICULE, sf., ὁ Σείριος, ου; τὸ ἄστρον, ου. Durant, dans la canicule, περὶ ου ὑπὸ κύνα, ἐπὶ κυνί.

CANIF, sm., ἡ σμίλη, ης.

CANIN, INE, adj., κυνικός, ή, όν. Dent canine, ὁ κυνόδους, ὀδοντος. Faim canine. Voy. BOULIMIE.

CANNE, sf. 1° *Roseau*, ὁ κάλαμος, ου; ὁ δόναξ, ακος. || 2° *Roseau, jonc servant de bâton*, ὁ καλάμινος (ου) σκίπων, ωνος.

CANNELÉ, ÉE, adj. et part. ῥαβδωτός, ή, όν.

CANNELER, va., ῥαβδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CANNELIER, sm., *arbre*, ἡ κασία, ας.

1. **CANNELLE**, sf., *écorce du cannelier*, τὸ κιννάμωμον, ου.

2. **CANNELLE**, *robinet*, τὸ σωλήνιον, ου; ὁ σωληνίσκος, ου.

CANNELURE, sf., ἡ ῥάβδωσις, εως.

CANNES, *v.*, αἱ Κάνναι, ῶν.

CANNIBALE, sm. 1° *Anthropophage*, ὁ ἀνθρωποφάγος, ου. || 2° *Homme cruel*, τὸ θηρίον, ου.

CANON, sm., *règle, modèle*, ὁ κανών, όνος.

CANONIQUE, adj., κανονικός, ή, όν.

CANOPE, *v.*, ὁ Κάνωπος et Κάνωβος, ου.

CANOPIQUE, adj., Κανωβικός, ή, όν.

CANOT, sm., ἡ σκάφη, ης; (fait d'un tronc d'arbre), τὸ μονόξυλον, ου.

CANTATRICE, sf., ἡ ᾄδουσα, ης.

CANTHARIDE, sf., ἡ κανθαρίς, ίδος.

CANTIQUE, sm., ὁ ὕμνος, ου.

CANTON, sm., ὁ δῆμος, ου; ὁ νομός, οῦ.

CANTONNEMENT, sm., ἡ καταστρατοπεδεία, ας.

CANTONNER, va., κατα-στρατοπεδεύω, f. εύσω; δια-σκηνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., κατα-στρατοπεδεύομαι, f. εύσομαι; δια-σκηνέω-ῶ, f. ήσω.

CANULE, sf., ὁ σωληνίσκος, ου.

CAP, sm. 1° *Tête*, ἡ κεφαλή, ῆς. Armer qqn de pied en cap, πανοπλίᾳ παντελεῖ τινα κοσμέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Promontoire*, τὸ ἀκρωτήριον, ου; ἡ ἄκρα, ας. || 3° *Proue*, ἡ πρῷρα, ας.

CAPABLE, adj. 1° *Qui est en état de*, δυνατός, ή, όν, *acc. avec ou sans* κατά, πρός, ου *inf.*; ἐπιτήδειος, α, ον, ου ἱκανός, ή, όν, *acc. avec* εἰς, πρός, ου *inf.*; οἷός τε, οἵα τε, οἷόν τε, *inf.* Etre capable de, *inf.*, δυνατός, οἷός τ' εἰμί ου δύναμαι, *inf.* Tu es capable de persuader, πείθειν οἷός τ' εἶ. || 2° *Habile, intelligent*, δεινός, ή, όν; σπουδαῖος, α, ον.

CAPACITÉ, sf. 1° *Contenance*. Avoir la capacité de, χωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Habileté, aptitude*, ἡ δεινότης, ητος; ἡ ἐμπειρία, ας.

CAPARAÇON, sm., τὸ ἐφίππιον, ου.

CAPARAÇONNER, va., τῷ ἐφιππίῳ σκεπάζω, f. άσω, *acc.*; κατα-στρώννυμι, *acc.*

CAPE, sf., ἡ κυνῆ, ῆς. || *Au fig.* Rire sous cape, ὑπο-γελάω-ῶ.

1. **CAPILLAIRE**, adj., *délié comme des cheveux*, τριχώδης, ες.

2. **CAPILLAIRE**, sm., *plante*, τὸ πολύτριχον, ου.

CAPITAINE, sm. 1° *Chef d'une compagnie*, ὁ ἑκατόνταρχος, ου. Capitaine d'un navire de guerre, ὁ ναύαρχος, ου; de commerce, ὁ ναύκληρος, ου. || 2° *Général d'armée*, ὁ στρατηγός, οῦ; ὁ ἡγεμών, όνος.

1. **CAPITAL**, sm. 1° *Point essentiel*, τὸ κεφάλαιον, ου. || 2° *Somme d'argent*, τὸ κεφάλαιον, ου; τὸ ἀρχαῖον, ου. Les capitaux, τὰ χρήματα, ων.

2. **CAPITAL, ALE**, adj. 1° *Principal, essentiel*, κύριος, α, ον; κυριώτατος, η, ον; μέγιστος, η, ον. Le point capital, τὸ κεφάλαιον, ου; τὸ μέγιστον, ου. || 2° *Où il s'agit de la tête, de la vie*, θανατικός, ή, όν. Peine capitale, ἡ θανάτου ζημία, ας; ὁ θάνατος, ου. Crime capital, τὸ παρανόημα ἐφ' ᾧ κεῖται θανάτου ζημία. Accuser qqn d'un crime capital, κρίνω τινά θανάτου. Etre accusé d'un crime capital, περὶ θανάτου κρίνομαι (pass.).

CAPITALE, sf., ἡ μητρόπολις, εως.

CAPITALISTE, sm., ὁ χρημάτων πλούσιος, ου.

CAPITATION, sf., τὸ ἐπικεφάλαιον, ου.

CAPITEUX, EUSE, adj., κεφαλαλγής, ές.

CAPITOLE, sm., τὸ Καπετώλιον ου Καπιτώλιον, ου.

CAPITOLIN, adj. m., Καπετώλινος, η, ον; Καπετώλιος, α, ον.

CAPITULATION, sf., ἡ ὁμολογία, ας; ἡ σύμβασις, εως; αἱ σπονδαί, ῶν. Prendre une ville par capitulation, ὁμολογίᾳ πόλιν αἱρέω-ῶ.

CAPITULER, vn. 1° *Traiter de la capitulation*, σπονδὰς ου σύμβασιν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; avec qqn, πρός τινα. || 2° *Se rendre par capitulation*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἐπὶ συμβάσει παρα-διδόναι (de παρα-δίδωμι). || 3° *Entrer en accommodement*, συνθήκας ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

CAPOTE, sf., ἡ ἐφεστρίς, ίδος.

CAPOUE, *v.*, ἡ Καπύη, ης. Habitants de Capoue, οἱ Καπυηνοί, ῶν.

CAPPADOCE, *pays*, ἡ Καππαδοκία, ας. De Cappadoce, Καππαδοκικός, ή, όν.

CAPPADOCIENS, *pple*, οἱ Καππαδόκαι, ῶν.

CÂPRE, sf., ἡ κάππαρις, εως.

CAPRICE, sm., ἡ ὀργή, ῆς; ἡ ὁρμή, ῆς; (humeur bizarre), ἡ δυσκολία, ας. Contenter les caprices de qqn, ταῖς ὀργαῖς τινος χαρίζομαι, f. ισῦμαι. Suivant son caprice, κατὰ τὸ δοκοῦν. Les caprices (changements) de la fortune, αἱ τῆς τύχης μεταβολαί, ῶν.

CAPRICIEUSEMENT, adv., κατὰ τὸ δοκοῦν.

CAPRICIEUX, EUSE, adj., ἀδέβαιος, ον; (d'humeur bizarre), δύσκολος, ον.

CAPRICORNE, sm., ὁ αἰγοκέρως, ω ου ωτος.

CÂPRIER, sm., ἡ κάππαρις, εως.

CAPSULE, sf., τὸ ἔλυτρον, ου; ἡ θήκη, ης.

CAPTATEUR, sm., ὁ θηρευτής, οῦ.

CAPTATION, sf., ἡ θήρα, ας.

CAPTER, va., θηρεύω, f. εύσω; θηράω-ῶ, f. άσω, *acc.*; θωπεύμασι κλέπτω, *acc.*

CAPTIEUSEMENT, adv., σοφιστικῶς.

CAPTIEUX, EUSE, adj., σοφιστικός, ή, όν. Raisonnement captieux, τὸ σόφισμα, ατος.

CAPTIF, IVE, adj. 1° *Qui a été fait esclave à la guerre*, αἰχμάλωτος, ον. Les captifs, οἱ αἰχμάλωτοι, ων; τὰ αἰχμάλωτα, ων. || 2° *Détenu en prison*, δεδεμένος, η, ον. Un captif, ὁ δεσμώτης, ου.

CAPTIVER, va., κατα-δουλόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*; (attirer à soi), προσ-άγομαι (moy.), *acc.*; (s'emparer de, retenir), κατ-έχω, *acc.*

CAPTIVITÉ, sf. 1° *Esclavage*, ἡ δουλεία, ας. || 2° *Emprisonnement*, ἡ φυλακή, ῆς.

CAPTURE, sf. 1° *Arrestation*, ἡ σύλληψις, εως. || 2° *Butin*, ἡ λεία, ας.

CAPTURER, va., συλ-λαμβάνω, *acc.*

CAPUCHON, sm., τὸ κάλυμμα, ατος.

CAQUET, sm., ἡ φλυαρία, ας.

CAQUETER, vn., φλυαρέω-ῶ, f. ήσω.

CAQUETEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ πολύλογος, ου.

CAR, conj., γάρ (se met après un mot), καὶ γάρ, ἐπεί, ὡς. Car quoi? τί γάρ;

CARACOLE, sf., ἡ κυκλοτερὴς (οῦς) ἱππασία, ας.

CARACOLER, vn., κυκλοτερῶς ἱππάζομαι, f. άσομαι.

CARACTÈRE, sm. 1° *Empreinte, marque tracée ou gravée*, ὁ χαρακτήρ, ῆρος; ὁ τύπος, ου. || 2° *Titre, qualité, dignité*, ἡ τιμή, ῆς; τὸ ἀξίωμα, ατος. || 3° *Le propre d'une chose*, ὁ χαρακτήρ, ῆρος; ἡ φύσις, εως; τὸ ἴδιον, ου. Le caractère de la physionomie, ὁ τῆς ὄψεως χαρακτήρ. || 4° *Ce qui distingue au moral une personne*, ὁ χαρακτήρ, ῆρος; (*nature*), ἡ φύσις, εως; (*manière d'être*), ὁ τρόπος, ου; *ord*t οἱ τρόποι, ων; (*tempérament*), ἡ ὀργή, ῆς; (*mœurs*), τὸ ἦθος, ους. Bon caractère, ἡ εὐήθεια, ας. Qui a un bon caractère, εὐήθης, ες. Mauvais caractère, ἡ κακοήθεια, ας. Qui a un mauvais caractère, κακοήθης, ες. Qui a un caractère difficile, δύσκολος, ον. Il n'est pas dans le caractère de qqn, οὐκ ἔστι πρὸς τοῦ τρόπου τινός, ου οὐκ ἔστι τινός. Soutenir son caractère, γ rester fidèle, τοῖς ἤθεσιν ἐμ-μένω. || 5° *Fermeté d'âme*, ἡ ἀνδρεία, ας; ἡ καρτερία, ας. Manque de caractère, τὸ ἄηθες, ους; τὸ ἀδέβαιον, ου. Qui manque de caractère, ἀήθης, ες; ἀδέβαιος, ον.

CARACTÉRISER, va. 1° *Marquer le caractère de*, χαρακτηρίζω, f. ιῶ; δια-γράφω, *acc.* || 2° *Constituer le caractère de*, χαρακτήρ εἰμι, *gén.*

CARACTÉRISTIQUE, adj., ἴδιος, α, ον, *gén.* || Sf., τὸ ἴδιον, ου.

CARAFE, sf., ἡ φιάλη, ης.

CARAFON, sm., τὸ φιάλιον, ου.

CARANOS, *h.*, ὁ Κάρανος, ου.

CARAPACE, sf., τὸ χελώνιον, ου.

CARAVANE, sf., ἡ συνοδία, ας.

CARBONISER, va., ἀνθρακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CARCAN, sm., ὁ κλωός, οῦ.

CARCASSE, sf., τὰ ὀστᾶ, ῶν; (d'un vaisseau), τὰ ἐγκοίλια, ων.

CARDAGE, sm., τὸ ξαντικόν, οῦ.

CARDE, sf., τὸ ξάνιον, ου; ὁ κνάφος, ου.

CARDER, va., ξαίνω, f. ξανῶ; κνάπτω, f. κνάψω, *acc.*

CARDEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ξάντης, ου; *fém.* ἡ ξάντρια, ας.

CARDINAL, ALE, adj., κύριος, α, ον. Nombre cardinal, ὁ κύριος ἀριθμός, οῦ. Les vertus cardinales, αἱ πρῶται τε καὶ μέγισται ἀρεταί, ῶν.

CARDON, sm., ὁ, ἡ σκόλυμος, ου.

CARDUQUES, *pple*, οἱ Καρδοῦχοι, ων. Des Carduques, Καρδούχιος, α, ον.

CARÈNE, sf., ἡ τρόπις, ιδος et εως.

CARESSANT, ANTE, adj., αἱμύλος, η, ον; θωπευτικός, ή, όν.

CARESSE, sf., ἡ φιλοφροσύνη, ης; (flatterie), τὸ θώπευμα, ατος.

CARESSER, va., φιλοφρονέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; (flatter), θωπεύω, f. εύσω, *acc.* Voy. FLATTER.

CARGAISON, sf., ὁ γόμος, ου; ὁ φόρτος, ου; τὰ ἀγώγιμα, ων.

CARGUER, va., συ-στέλλω, *acc.*

CARIATIDE, sf., ἡ καρυᾶτις, ιδος.

CARICATURE, sf., ἡ γελοία (ας) γραφή, ῆς.

1. **CARIE**, sf., ἡ σηπεδών, όνος. Carie des os, ἡ τερηδών, όνος.

2. **CARIE**, *pays*, ἡ Καρία, ας,

CARIÉ, ÉE, p.p. et adj., σεσηπώς, υῖα, ός; (en parl. des os), τετερηδονισμένος, η, ον.

CARIEN, *pple*, ὁ Κάρ, *gén.* Καρός.

CARIER, va., σήπω, φθείρω, *acc.* || SE CARIER, vr., σήπομαι (pass.); (en parl. des os), τερηδονίζομαι, f. ισθήσομαι.

CARMANIE, *pays*, ἡ Καρμανία, ας.

CARNAGE, sm., ὁ φόνος, ου; ἡ σφαγή, ῆς. Faire un grand carnage des ennemis, πολὺν φόνον τῶν πολεμίων ποιέω-ῶ, f. ήσω. Il y eut un grand carnage, πολὺς φόνος ἐγένετο (de γίγνομαι).

CARNASSIER, ÈRE, adj. 1° *Qui se nourrit de chair crue*, ὠμοφάγος, ον. || 2° *Qui mange de la chair*, κρεωφάγος, ον.

CARNASSIÈRE, sf., ἡ κυνηγετικὴ (ῆς) πήρα, ας.

CARNATION, sf., ἡ χρόα, ας; ὁ χρώς, *gén.*

χρωτός. Belle carnation, ἡ εὔχροια, ας. Vilaine carnation, ἡ κακόχροια, ας.

CARNET, sm., ὁ πινακίσκος, ου.

CARNIER, sm. Voy. CARNASSIÈRE.

CARNIVORE, adj. et subst., κρεωφάγος, ον.

CAROTTE, sf., τὸ καρωτόν, οῦ.

CAROUBE, sf., τὸ κεράτιον, ου.

CAROUBIER, sm., ἡ κερατία, ας.

1. **CARPE**, sf., *poisson*, ὁ κυπρῖνος, ου.

2. **CARPE**, sm., *poignet*, ὁ καρπός, οῦ.

CARQUOIS, sm., ἡ φαρέτρα, ας.

1. **CARRÉ**, sm., τὸ τετράγωνον, ου. Bataillon carré *ou* carré, τὸ πλαίσιον, ου. Ranger les hoplites en carré, πλαίσιον τῶν ὅπλων ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Armée formée en carré, στράτευμα τεταγμένον ἐν πλαισίῳ.

2. **CARRÉ, ÉE**, adj., τετράγωνος, ον.

CARREAU, sm. 1° *Pavé plat*, ἡ πλίνθος, ου. || 2° *Plancher, sol*, τὸ ἔδαφος, ους; τὸ δάπεδον, ου. || 3° *Coup (de la foudre)*, τὸ βέλος, ους.

CARREFOUR, sm., ἡ τρίοδος, ου.

CARRELER, va., πλίνθοις ου λίθοις στρώννυμι, *acc.*

CARRÉMENT, adv., τετραγώνως.

CARRER, va., τετραγωνίζω, f. ιῶ, *acc.* || **SE CARRER**, vr., πλατύνομαι, f. υνθήσομαι.

CARRIER, sm., ὁ λιθοκόπος, ου.

1. **CARRIÈRE**, sf., *lieu où l'on tire de la pierre*, ἡ λιθοτομία, ας; *ord*t αἱ λιθοτομίαι, ῶν.

2. **CARRIÈRE**, sf. 1° *Lice*, τὸ στάδιον, ου; (pour les coureurs), ὁ δρόμος, ου; (pour les chevaux), ὁ ἱππόδρομος, ου. Voy. STADE. || 2° *Mouvement des astres*, ἡ φορά, ᾶς; ὁ κύκλος, ου. || 3° *Cours de la vie*, ὁ βίος, ου; ὁ αἰών, ῶνος. Finir, terminer sa carrière, τὸν βίον τελευτάω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Profession, état, étude*, ἡ ἐπιτήδευσις, εως; τὸ ἐπιτήδευμα, ατος. La carrière politique, ἡ πολιτεία, ας; τὸ πολίτευμα, ατος.

CARROSSE, sm., ἡ ἁρμάμαξα, ης.

CARROSSIER, sm., ὁ ἁρματοπηγός, οῦ.

CARRURE, sf., τὸ τῆς ἐπωμίδος πλάτος, ους.

CARTE, sf. 1° *Papier épais*, ὁ χάρτης, ου. || 2° *Billet d'entrée, etc.*, τὸ σύμβολον, ου. || Carte géographique, ὁ πίναξ, ακος.

CARTHAGE, *v.*, ἡ Καρχηδών, όνος.

CARTHAGINOIS, OISE, adj., Καρχηδόνιος, α, ον; Καρχηδονικός, ή, όν. Les Carthaginois, οἱ Καρχηδόνιοι, ων.

CARTILAGE, sm., ὁ χόνδρος, ου.

CARTILAGINEUX, EUSE, adj., χονδρώδης, ες.

CARTON, sm. 1° *Papier épais*, ὁ παχὺς (έος) χάρτης, ου. || 2° *Portefeuille*, τὸ χαρτοφυλάκιον, ου.

CAS, sm. 1° *Événement, circonstance, occasion*, τὸ σύμπτωμα, ατος; ἡ συμφορά, ᾶς; τὸ συμβαῖνον, οντος; τὸ συμβάν, άντος; ὁ καιρός, οῦ. C'est le cas de parler, καιρός ἐστι λέγειν. Le cas présent, τὸ παρόν, όντος. En tel cas, en pareil cas, ἐν τῷ τοιούτῳ. Le cas échéant, τυχόν. En ce cas (alors), τότε δή; (en conséquence), οὐκοῦν. Dans tous les cas, πάντως. Dans certains cas (quelquefois), ἐνίοτε. En cas de nécessité, (s'il le faut), ἐάν τι δέῃ; (s'il le fallait), εἴ τι δέοι. C'est tout à fait mon cas, ἐμὸν ου κἀμὸν τοῦτο τὸ πάθος. En tout cas (toutefois), γ' οὖν. || 2° *Fait, délit*, τὸ πρᾶγμα, ατος; ἡ αἰτία, ας. || 3° *Estime*, ὁ λόγος, ου. Faire cas de. Voy. ESTIMER. Ne faire aucun cas de qqn, de qq. chose, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τινά, τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 4° *Désinence des mots*, ἡ πτῶσις, εως. || **EN CAS QUE**, loc. conj., *ἐάν avec le subj. devant un présent; εἰ avec l'opt. devant un passé.* En cas que cela arrive, ἐὰν τοῦτο γένηται. En cas que cela arrivât, εἰ τοῦτο γένοιτο.

CASANIER, IÈRE, adj., οἰκουρός, όν. Mener une vie casanière, οἰκουρέω-ῶ, f. ήσω.

CASAQUE, sf., ἡ χλαμύς, ύδος. Casaque de cuir, ἡ σπολάς, άδος.

CASCADE, sf., ὁ καταρράκτης, ου.

CASE, sf. 1° *Petite maison*, ἡ καλύβη, ης. || 2° *Division d'un rayon, d'un tiroir*, ἡ θήκη, ης.

CASER, va., *placer*, καθ-ιδρύω, f. ύσω, *acc.* || **SE CASER**, vr., καθ-ιδρύομαι, f. ιδρυθήσομαι.

CASIER, sm., ἡ θήκη, ης.

CASQUE, sm., τὸ κράνος, ους.

CASQUETTE, sf., ἡ κυνῆ, ῆς.

CASSANDRE. 1° *Homme*, ὁ Κάσσανδρος, ου. || 2° *Femme*, ἡ Κασσάνδρα, ας.

CASSANT, ANTE, adj., εὔθραυστος, ον; εὔθρυπτος, ον.

CASSATION, sf., ἡ ἀκύρωσις, εως.

1. **CASSE**, sf., *plante*, ἡ κασσία, ας.

2. **CASSE**, sf., *action de casser*, ἡ ῥῆξις, εως; ἡ κλάσις, εως.

CASSE-NOISETTE, CASSE-NOIX, sm., ὁ καρυοκατάκτης, ου.

CASSER, va. 1° *Briser, rompre*, ῥήγνυμι, κατα-ρρήγνυμι; κατ-άγνυμι; θραύω, κατα-θραύω; κλάω-ῶ, κατα-κλάω-ῶ, *acc.* Casser la tête à qqn, τὴν κεφαλὴν τινος κατ-άγνυμι; (importuner qqn), τινὰ κόπτω. Il a la tête cassée, κατ-έαγε τὴν κεφαλὴν ου τῆς κεφαλῆς. Voix cassée, φωνὴ κεκλασμένη, ης. || 2° *Annuler*, κατα-λύω, f. λύσω; ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.* || 3° *Renvoyer d'un service*, ἀπο-πέμπω; ἀπολύω, f. λύσω, *acc.* Casser qqn aux gages, ἀπόμισθόν τινα ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Affaiblir, débiliter*, ἀσθενόω-ῶ, f. ώσω. Etre cassé, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω. Etre tout à fait cassé, ἐξασθενέω-ῶ, f. ήσω. || Vn., *et* SE CASSER, vr., les mêmes verbes au passif. Se casser le cou, ἐκ-τραχηλίζομαι, f. ισθήσομαι.

CASSEROLE, sf., τὸ τάγηνον ου τήγανον, ου. Cuire à la casserole, ταγηνίζω ου τηγανίζω, f. ιῶ, *acc.*

CASSETTE, sf., ἡ κιβωτός, οῦ; τὸ κιβώτιον, ου; ἡ ἀργυροθήκη, ης.

CASSITÉRIDES, *îles*, αἱ Κασσιτερίδες, ων.

CASSIUS, *h.*, ὁ Κάσσιος, ου.

CASSOLETTE, sf., τὸ θυμιατήριον, ου.

CASSURE, sf., τὸ ῥῆγμα, ατος.

CASTAGNETTE, sf., τὸ κρόταλον, ου. Jouer des castagnettes, κροταλίζω, f. ιῶ.

CASTALIE, *fontaine*, ἡ Κασταλία, ας.

CASTE, sf., τὸ γένος, ους; ἡ φυλή, ῆς.

CASTEL, sm. Voy. CHÂTEAU.

1. **CASTOR**, *animal*, ὁ κάστωρ, ορος. De castor, καστόριος, α, ον.

2. **CASTOR**, *h.*, ὁ Κάστωρ, ορος. De Castor, Καστόρειος, ον.

CASTORÉUM, sm., τὸ καστόριον, ου.

CASTRAMÉTATION, sf., ἡ στρατοπέδευσις, εως.

CASUEL, ELLE, adj., τυχών, οῦσα, όν; τυχηρός, ά, όν. || Sm., ἡ τυχοῦσα (ης) πρόσοδος, ου.

CATACHRÈSE, sf., ἡ κατάχρησις, εως.

CATACLYSME, sm., ὁ κατακλυσμός, οῦ.

CATACOMBES, sf. pl., αἱ θῆκαι, ῶν.

CATALEPSIE, sf., ἡ κατάληψις, εως; ἡ κάτοχος, ου.

CATALEPTIQUE, adj., κάτοχος, ον.

CATALOGUE, sm., ὁ κατάλογος, ου.

CATANE, *v.*, ἡ Κατάνη, ης. De Catane, Καταναῖος, α, ον. Habitants de Catane, οἱ Καταναῖοι, ων.

CATAPLASME, sm., τὸ κατάπλασμα, ατος.

CATAPULTE, sf., ὁ καταπέλτης ου καταπάλτης, ου. De catapulte, καταπελτικός, ή, όν.

CATARACTE, sf. 1° *Chute d'eau*, ὁ καταρράκτης, ου. || 2° *Maladie des yeux*, ἡ καταβολή, ῆς.

CATARRHAL, ALE, adj., καταρροϊκός, ή, ον.

CATARRHE, sm., ὁ κατάρρους, ου.

CATARRHEUX, EUSE, adj., καταρροώδης, ες.

CATASTROPHE, sf., ἡ καταστροφή, ῆς; ἡ περιπέτεια, ας.

CATÉCHISER, va., κατ-ηχέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CATÉCHISME, sm., ἡ κατήχησις, εως.

CATÉCHISTE, sm., ὁ κατηχητής, οῦ.

CATÉCHUMÈNE, sm. et sf., ὁ κατηχούμενος, ου; *fém.* ἡ κατηχουμένη, ης.

CATÉGORIE, sf., ἡ κατηγορία, ας; (classe, rang), ἡ τάξις, εως.

CATÉGORIQUE, adj. 1° *Qui se rapporte aux catégories*, κατηγορικός, ή, όν. || 2° *Formel, clair*, ῥητός, ή, όν; σαφής, ές.

CATÉGORIQUEMENT, adv., διαρρήδην, σαφῶς.

CATHÉDRALE, sf., ἡ ἀρχιερατικὴ (ῆς) ἐκκλησία, ας.

CATHOLICISME, sm., ἡ καθολικὴ (ῆς) πίστις, εως.

CATHOLIQUE, adj. et subst., καθολικός, ή, όν.

CATHOLIQUEMENT, adv., καθολικῶς.

CATILINA, *h.*, ὁ Κατιλίνας, α.

CATON, *h.*, ὁ Κάτων, ωνος.

CAUCASE, *mont*, ὁ Καύκασος, ου.

CAUCASIEN, ENNE, adj., Καυκάσιος, α, ον.

CAUCHEMAR, sm., ὁ ἐφιάλτης, ου.

CAUSE, sf. 1° *Principe, raison, motif*, ἡ αἰτία, ας; τὸ αἴτιον, ου; ἡ ἀρχή, ῆς. Les causes premières, αἱ πρῶται αἰτίαι, ῶν. Etre cause d'une chose, τινός εἰμι αἴτιος, α, ον. N'être pas cause d'une chose, τινός εἰμι ἀναίτιος, ον. Etre regardé comme la cause d'une chose, αἰτίαν ἔχω τινός. Voici pour quelle cause, τὸ δὲ αἴτιον τόδε. Pour cette cause, διὰ τοῦτο ου ταῦτα. Pour quelle cause? διὰ τί; || 2° *Procès que l'on plaide*, ἡ δίκη, ης. Gagner sa cause, δίκην αἱρέω-ῶ. Perdre sa cause, ἡττάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι, *avec ou sans* δίκην. || 3° *Parti*, ἡ αἵρεσις, εως; (*intérêt*), τὸ συμφέρον, οντος, *ou* τά *plur. neutre de l'article*. La cause publique *ou* de l'Etat, τὰ τῆς πόλεως. Epouser la cause de qqn, τά τινος αἱρέομαι-οῦμαι (moy.). || A CAUSE DE, loc. prép., διά, *acc.*; ἕνεκα, *gén.*, *ord*¹ *construit après son régime*. A cause de vous, δι' ὑμᾶς. A cause de sa sagesse, τῆς σοφίας ἕνεκα. || A CAUSE QUE, loc. conj. Voy. PARCE QUE.

1. **CAUSER**, va. 1° *Etre cause de*, αἴτιος, α, ον γίγνομαι, *gén.* || 2° *Occasionner, procurer*, παρα-σκευάζω, f. άσω; παρ-έχω, *acc.*; ἀ, *dat.*

2. **CAUSER**, vn. 1° *S'entretenir avec qqn*, τινὶ δια-λέγομαι; de qq. ch., περί τινος. || 2° *Bavarder*, λαλέω-ῶ, f. ήσω.

CAUSERIE, sf., ἡ ὁμιλία, ας.

CAUSEUR, adj. et sm., πολύλογος, ον.

CAUSTICITÉ, sf. 1° *Force caustique*, τὸ καυστικόν, οῦ. || 2° *Malignité*, τὸ δηκτικόν, οῦ.

CAUSTIQUE, adj. 1° *Brûlant*, καυστικός, ή, όν. Un caustique, τὸ καυστικόν, οῦ. || 2° *Malin, mordant*, δηκτικός, ή, όν.

CAUTELEUSEMENT, adv., πανούργως.

CAUTELEUX, EUSE, adj., πανοῦργος, ον.

CAUTÈRE, sm., τὸ καυτήριον, ου.

CAUTÉRISATION, sf., ἡ καῦσις, εως.

CAUTÉRISER, va., κάω; καυτηριάζω, f. άσω, *acc.*

CAUTION, sf. 1° *Garantie*, ἡ ἐγγύη, ης; ἡ κατεγγύη, ης. Donner caution, ἐγγύην τίθεμαι (moy.). || 2° *Celui qui répond pour un autre*, ὁ ἐγγυητής, οῦ; ὁ ἔγγυος, ου. Sous caution, moyennant caution, ἐπ' ἐγγυητῶν. Se porter caution. Voy. CAUTIONNER.

CAUTIONNEMENT, sm. 1° *Action de cautionner*, ἡ διεγγύησις, εως. || 2° *Gage, garantie*, ἡ ἐγγύη, ης.

CAUTIONNER, va., ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*; auprès de qqn, πρός τινα.

CAVALCADE, sf., ἡ ἱππασία, ας; ἡ ἐλασία, ας. Faire une cavalcade, ἱππασίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

CAVALE, sf., ἡ ἵππος, ου.

CAVALERIE, sf., τὸ ἱππικόν, οῦ; ἡ ἵππος ου; (cavaliers), οἱ ἱππεῖς, έων. De cavalerie, ἱππικός, ή, όν. Commandant, maître de cavalerie, ὁ ἱππαρχος, ου. Commander la cavalerie, ἱππαρχέω-ῶ, f. ήσω. Commandement de la cavalerie, ἡ ἱππαρχία, ας. Propre à transporter la cavalerie, ἱππαγωγός, όν. Servir dans la cavalerie, ἱππεύω, f. εύσω.

1. **CAVALIER**, sm., ὁ ἱππεύς, έως. Bon cavalier, ὁ ἱππικός, οῦ. Mauvais cavalier, ὁ ἄφιππος, ου. A la manière des cavaliers, ἱππηδόν.

2. **CAVALIER, IÈRE**, adj. 1° *Libre, aisé*, ἐλευθέριος, ος et α, ον. || 2° *Hautain*, ὑπερήφανος, ον.

CAVALIÈREMENT, adv., ὑπερηφάνως.

1. **CAVE**, sf., τὸ ὑπόγειον (ου) οἴκημα, ατος; (où l'on met le vin), ὁ οἰνών, ῶνος.

2. **CAVE**, adj., *creux*, κοῖλος, η, ον.

CAVEAU, sm., τὸ ὑπόγειον οἰκημάτιον, ου (pour les morts). ἡ θήκη, ης.

CAVER, va., *creuser*, κοιλαίνω, f. ανῶ, *acc.*

CAVERNE, sf., τὸ σπήλαιον, ου; τὸ ἄντρον, ου; τὸ ὑπόγειον, ου.

CAVERNEUX, EUSE, adj., σπηλαιώδης, ες; ἀντρώδης, ες.

CAVITÉ, sf., τὸ κοῖλον, ου; τὸ κοίλωμα, ατος; ἡ κοιλάς, άδος; ἡ κοιλότης, ητος.

CE, CET, CETTE, pl. **CES**, adj. dém., (avec ou sans CI, quand l'objet est présent), οὗτος, αὕτη, τοῦτο; ὅδε, ἥδε, τόδε; (avec ou sans LÀ, quand l'objet est éloigné ou absent), ἐκεῖνος, η, ο. Cet homme, cet homme-ci, οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ou ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Avant cette guerre, πρὸ τοῦδε τοῦ πολέμου. Cette femme-là, ἐκείνη ἡ γυνή, ou ἡ γυνὴ ἐκείνη. Dans ce temps-ci, ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις. Dans ce temps-là, ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις. || CE, pron. dém., τοῦτο; *est souvent omis devant le relatif* QUI, QUE. Ce qui, ce que, ὅ, *pl.* ἃ (neutre de ὅς); ὅ τι (neutre de ὅστις); précisément ce qui, ce que, ὅπερ, ἅπερ (neutre de ὅσπερ). Ce qui est avantageux, ὅ λυσιτελεῖ. Je sais ce que tu aimes le mieux, οἶδα ὅ τι μάλιστα φιλεῖς. Précisément ce qu'il dira, ἅπερ φήσει. || Ce qui, ce que *se rend aussi par l'article neutre* τό, τά, *avec un participe ou un adjectif*. Ce qui est avantageux, τὸ λυσιτελοῦν, οὔντος ou τὸ λυσιτελές, οῦς. Ce qui est important, τὸ συμφέρον, οντος, τὰ συμφέροντα, όντων. Ce qui est utile, τὸ χρήσιμον, ου. || A ce que (comme), ὡς. A ce qu'on dit, ὡς λέγεται, ὥς φασι. A ce qu'il pensait, ὡς ᾤετο. Pour ce qui est de moi, τὸ κατ' ἐμέ. || CE *joint au verbe* ÊTRE, τοῦτο, *souvt* οὗτος, αὕτη, τοῦτο, *quand il est attribut*. C'est de la tyrannie, ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς. C'est la vertu d'un juge, δικαστοῦ αὕτη ἐστὶν ἀρετή. *Ne se traduit pas dans un grand nombre d'expressions.* C'est mon affaire, ἐμόν ἐστι. C'est à toi de voir, σόν ἐστιν ὁρᾶν. || C'est... que, *ne se rend pas ordinairement, ou se rend par* ὅτι. C'est toi-même qu'il cherche, αὐτόν *σε* ζητεῖ. Ce qu'il y a de plus important, c'est que, τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι. Ce n'est pas que, mais c'est que, οὐχ ὅτι, ἀλλ' ὅτι. || Est-ce? est-ce que? ἦ; ἆρα; ἆρά γε; *qqf. sous-entendus*. Est-ce lui? ἆρ' οὗτός ἐστι; N'est-ce pas lui? οὐχ οὗτος; Est-ce que tu te souviens de moi? ἦ ou ἆρα μέμνησαί μου; || C'est pourquoi, διό, διὰ τοῦτο, διὰ ταῦτα. C'est-à-dire, τουτ' ἔστι, δηλαδή. Si ce n'est, εἰ μή.

CÉANS, adv., ἐνθάδε.

CECI, pron. dem., opposé à CELA, τοῦτο, ταῦτα (neutre de οὗτος); (annonçant ce qui va suivre), τόδε, τάδε (neutre de ὅδε). Qu'est-ce ceci? τί τοῦτο; A cela je répondrai ceci, πρὸς ταῦτα ἀντι-λέξω τάδε.

CÉCITÉ, sf., ἡ τυφλότης, ητος.

CÉCROPS, *h.*, ὁ Κέκροψ, οπος.

CÉDER, va., *abandonner*, *laisser*, παρα-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι, *gén.*; ὑπ-είκω, f. εἴξω, *gén.*; à qqn, τινί. Il cédait le pas à un plus âgé, ὁδοῦ παρ-εχώρει τῷ πρεσβυτέρῳ. || Vn. 1° *Se soumettre, ne pas résister, mollir, reculer*, εἶκω, ὑπ-είκω, f. εἴξω; ἐν-δίδωμι; à, *dat.* Les élais ayant cédé, τῶν ἑρεισμάτων ἐν-δόντων. Nous cédons aux malheurs, aux dieux, εἴκομεν συμφοραῖς, τοῖς θεοῖς. || 2° *Etre inférieur à*, ὑστερέω-ῶ, f. ήσω; ὕστερος, α, ον εἰμι, *gén.*; en qq. chose, τινί. Il cédait *ou* il le cédait aux autres en expérience, ἐμπειρίᾳ ὑστέρει τῶν ἄλλων.

CÈDRE, sm., ἡ κέδρος, ου. De cèdre, de bois de cèdre, κέδρινος, η, ον. Huile de cèdre, τὸ κεδρέλαιον, ου.

CEINDRE, va. 1° *Entourer, border*, περι-βάλλω, *acc.* Ceindre une ville de murailles, πόλιν τείχει ου τεῖχος πόλει περι-βάλλω. || 2° *Couronner*, στέφω, *acc.*; de, *dat.* || 3° *Entourer le corps de qqn*, τινὰ ζώννυμι, περι-ζώννυμι, ὑπο-ζώννυμι; de, *dat.* || SE CEINDRE, vr., περι-ζώννυμαι, ὑπο-ζώννυμαι (moy.); de, *acc.* Se ceindre la tête du diadème, τὴν κεφαλὴν διαδήματι δια-δέομαι-οῦμαι (moy.).

CEINTURE, sf., ἡ ζώνη, ης; τὸ ζῶμα, ατος; τὸ περίζωμα, ατος. Petite ceinture, τὸ ζώνιον, ου; τὸ περιζωμάτιον, ου.

CEINTURON, sm., ὁ ζωστήρ, ῆρος.

CELA, pron. dém., opposé à CECI, ἐκεῖνο, ἐκεῖνα (neutre de ἐκεῖνος), et sans opposition, τοῦτο, ταῦτα (neutre de οὗτος). C'est cela même, ταὐτὸ τοῦτο. Et cela, καὶ ταῦτα. Cela étant ainsi, τούτων οὕτως ἐχόντων. Voy. CECI.

CÉLÉBRATION, sf., (d'une fête), ἡ ἑόρτασις, εως; (du service divin), ἡ λειτουργία, ας. *Se rend souvent par un verbe.* Durant la célébration des jeux Olympiques, ἀγομένων ou ἐπι-τελουμένων τῶν Ὀλυμπίων.

CÉLÈBRE, adj., ἔνδοξος, ον; εὔδοκιμος, ον; περιδοητος, ον. Rendre qqn célèbre, ἔνδοξόν τινα τίθημι.

CÉLÉBRER, va. 1° *Louer, vanter*, ἐπ-αινέω-ῶ; ἐγ-κωμιάζω, f. άσω; ὑμνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Solenniser*, ἑορτάζω; τελέω-ῶ, ἐπι-τελέω-ῶ; ἄγω, *acc.*

CÉLÉBRITÉ, sf., ἡ δόξα, ης; ἡ εὐδοκιμία, ας.

CÉLER, va. Voy. CACHER.

CÉLERI, sm., τὸ σέλινον, ου.

CÉLÉRITÉ, sf., τὸ τάχος, ους; ἡ ταχυτής, ητος. Avec célérité, κατὰ τάχος.

CÉLESTE, adj. 1° *Qui appartient au ciel*, οὐράνιος, α, ον. Les phénomènes célestes, τὰ οὐράνια, ων. || 2° *Divin*, θεῖος, α, ον.

CÉLIBAT, sm., ἡ μοναυλία, ας.

CÉLIBATAIRE, adj., (en parl. de l'homme), ἄγαμος, ον; (de la femme), ἀνανδρος, ον.

CELLE, CELLES, fém. de CELUI.

CELLIER, sm., τὸ ταμιεῖον, ου.

CELLULE, sf. 1° *Petite chambre*, τὸ οἰκημάτιον, ου. || 2° *Alvéole*, ὁ κύτταρος, ου.

CELTES, *pple*, οἱ Κελτοί, ῶν.

CELTIBÈRES, *pple*, οἱ Κελτίβηρες, ων.

CELTIBÉRIE, *pays*, ἡ Κελτιβηρία, ας.

CELTIQUE, adj., Κελτικός, ή, όν. La Celtique, ἡ Κελτική, ῆς.

CELUI, CELLE, pron. dém., ὁ, ἡ, τό. Les cavaliers de Cyrus et ceux du roi, οἱ ἱππεῖς Κύρου καὶ οἱ βασιλέως. || Celui qui, celle qui *se rendent ord*t *par* ὅς, ἥ, ὅ; ὅστις, ἥτις, ὅ τι, *ou par l'article*, ὁ, ἡ, τό *avec un participe*. Celui qui est mon ami, ὅς ἐμοὶ φίλος ἐστί. Celui qui veut, ὁ βουλόμενος. Celui qui a rendu des services à sa patrie, ὁ ὠφελήσας τὴν πατρίδα.

Ceux qui ont été sauvés, οἱ σωθέντες. Tous ceux qui, ὅσοι, ὁσοιπερ. || Celui-ci, celle-ci, οὗτος, αὕτη, τοῦτο; ὅδε, ἥδε, τόδε. Celui-là, celle-là, ἐκεῖνος, η, ο. Celui-ci..., celui-là, ὁ μέν, ἡ μέν, τὸ μέν..., ὁ δέ, ἡ δέ, τὸ δέ. Celui-ci rit, celui-là pleure, ὁ μὲν γελᾷ, ὁ δὲ δακρύει. || Celui-ci, celui-là, *au commencement d'une proposition*, ὁ δέ, ἡ δέ, τό δέ. Un loup poursuivait un agneau; celui-ci se réfugia dans un temple, λύκος ἄρνα ἐδιώκεν· ὁ δὲ εἰς νεὼν κατ-έφυγε.

CENDRE, sf., ἡ τέφρα, ας; ἡ σποδός, οῦ; (des morts), ἡ κόνις, εως. Réduire en cendres, τεφρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || *Au fig.* Réduire, mettre en cendres un pays, χώραν κάω καὶ πορθέω-ῶ, f. ήσω.

CENDRÉ, ÉE, adj., τεφρός, ά, όν.

CENDREUX, EUSE, adj., τεφρώδης, ες.

CÈNE, sf., τὸ κυριακὸν δεῖπνον, ου.

CÉNOBITE, sm., ὁ κοινόβιος, ου.

CÉNOBITIQUE, adj., κοινοβιακός, ή, όν.

CÉNOTAPHE, sm., τὸ μνῆμα ou χῶμα (ατος) κενόν, οῦ. Elever un cénotaphe, χῶμα κενὸν χόω-ῶ.

CENS, sm., ἡ τίμησις, εως; τὸ τίμημα, ατος. D'après le cens, ἀπὸ τιμήσεως.

CENSÉ, ÉE, adj., νομιζόμενος, η, ον.

CENSEUR, sm. 1° *Magistrat romain*, ὁ τιμητής, οῦ. De censeur, τιμητικός, ή, όν. || 2° *Critique*, ὁ κριτής, οῦ; (en mauv. part), ὁ ἐπιτιμητής, οῦ.

CENSORIAL, ALE, adj., ἐπιτιμητικός, ή, όν.

CENSURABLE, adj., μεμπτός, ή, όν.

CENSURE, sf. 1° *Charge de censeur*, ἡ τιμητεία, ας. Exercer la censure, τιμητεύω, f. εύσω. || 2° *Correction, blâme*, ἡ ἐπιτίμησις, εως; ὁ ψόγος, ου.

CENSURER, va., ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ψέγω, f. ψέξω, *acc.*

CENT, adj. num. 1° *Dix fois dix*, ἑκατόν (indécl.). Un cent d'œufs, ἑκατὸν ᾠά. Cent fois, ἑκατοντάκις. || 2° *Un grand nombre*, μυρίοι, αι, α. Cent fois, μυριάκις.

CENTAINE, sf., ἡ ἑκατοντάς, άδος.

CENTAURE, sm., ὁ Κένταυρος, ου. De centaure, Κενταύρειος, α, ον.

CENTAURÉE, sf., ἡ κενταυρίς, ίδος.

CENTENAIRE, adj. et subst., ἑκατονταετής, ές.

CENTENIER, sm., ὁ ἑκατόνταρχος, ου.

CENTIÈME, adj. num., ἑκατοστός, ή, όν. || Sm., *la centième partie*, ἡ ἑκατοστή, ῆς.

CENTRAL, ALE, adj., μέσος, η, ον.

CENTRALISER, va., κεφαλαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CENTRE, sm. 1° *Milieu*, τὸ κέντρον, ου; τὸ μέσον, ου. || 2° *Partie où tout vient aboutir*, τὸ κεφάλαιον, ου.

CENTUMVIRS, sm. pl., οἱ ἑκατόν.

CENTUPLE, adj., ἑκατονταπλασίων, ον.

CENTUPLER, va., ἑκατονταπλασίονα, ον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CENTURIE, sf., ἡ ἑκατοντάς, άδος; ἡ ἑκατοστύς, ύος; ὁ λόχος, ου.

CENTURION, sm., ὁ ἑκατόνταρχος, ου; ὁ λοχαγός, οῦ. Etre centurion, ἑκατονταρχέω-ῶ, f. ήσω. Charge de centurion, ἡ ἑκατονταρχία, ας.

CEP, sm., ὁ ἀμπέλου κλάδος, ου.

CEPENDANT. 1° Adv., *pendant ce temps là*, ἐν τούτῳ, ἐν τοσούτῳ, μεταξύ. || 2° Conj. *toutefois, pourtant*, μήν, μέντοι (se mettent après un mot); ὅμως, ἀλλά, ἀλλ' ὅμως, ἀ μὴν ἀλλά.

CÉPHALLÉNIE, *île*, ἡ Κεφαλληνία, ας. Habitants de Céphallénie, οἱ Κεφαλλῆνες, ων.

CÉPHISE, *fl.*, ὁ Κηφισός, οῦ.

CÉPHISOPHON, *h.*, ὁ Κηφισοφῶν, ῶντος.

CÉRAMIQUE, adj., κεραμικός, ή, όν. La céramique, ἡ κεραμική, ῆς. || Le Céramique, (place d'Athènes), ὁ Κεραμεικός, οῦ.

CÉRASONTE, *v.*, ὁ Κερασοῦς, οῦντος. Habitant de Cérasonte, ὁ Κερασούντιος, ου.

CÉRASTE, sm., ὁ κεράστης, ου.

CÉRAT, sm., τὸ κηρωτόν, οῦ.

CERCEAU, sm., ὁ κύκλος, ου; (servant de jeu), ὁ τροχός, οῦ.

CERCLE, sm. 1° *Circonférence, rond, etc.*, ὁ κύκλος, ου. Fait en forme de cercle, κυκλικός, ή, όν. En cercle, κύκλῳ. || 2° *Assemblée, réunion*, ὁ κύκλος, ου; ὁ χορός, οῦ. Former des cercles (des attroupements), κύκλους συν-ίστημι. || 3° *Sphère, étendue*, ὁ κύκλος, ου; ὁ περίβολος, ου. Le cercle des occupations, τὰ ἐπιτηδεύματα σύμπαντα, ων.

CERCLER, va., περι-δέω-ῶ, *acc.*

CERCUEIL, sm., ἡ σορός, οῦ.

CÉRÉALES, *sf.* pl., οἱ Δήμητρος καρποί, ῶν.

CÉRÉBRAL, ALE, adj. Fièvre cérébrale, ἡ φρενῖτις, ιδος. Avoir une fièvre cérébrale, φρενητιάω-ῶ, f. άσω.

CÉRÉMONIAL, sm., τὰ νομιζόμενα, ων.

CÉRÉMONIE, *sf.* 1° *Formes régulières du culte*, ἡ τελετή, ῆς; ἡ ἁγιστεία, ας; ἡ θρησκεία, ας. || 2° *Pompe, appareil*, ἡ πομπή, ῆς; ἡ παρασκευή, ῆς. || 3° *Civilité gênante*, ἡ περιεργία, ας. Faire des cérémonies, περιεργάζομαι (moy.); ἀκκίζομαι, f. ιοῦμαι. Sans cérémonie, ἁπλῶς.

CÉRÉMONIEUX, EUSE, adj., περίεργος, ον.

CÉRÈS, *déesse*. Voy. DÉMÉTER.

CERF, sm., ὁ, ἡ ἔλαφος, ου. De cerf, ἐλάφειος, α, ον. Semblable au cerf, ἐλαφοειδής, ές.

CERFEUIL, sm., τὸ χαιρέφυλλον, ου.

CERF-VOLANT, sm. Voy. ESCARBOT.

CERISE, sf., τὸ κεράσιον, ου.

CERISIER, sm., ὁ κέρασος, ου.

CERNER, va., κυκλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Cerner une ville, πόλιν περι-κάθημαι.

CERTAIN, AINE, adj. 1° *Indubitable, sûr*, ἀναμφισβήτητος, ον; ἀσφαλής, ές; ἀληθής, ές; ὅῆλος, η, ον. Il est certain que, δῆλόν ἐστιν ὅτι, *avec l'ind.* Quitter le certain pour l'incertain, ἀντὶ τῶν ἐν χερσὶν ὄντων αἱρέομαι-οῦμαι τὰ ἄδηλα ὄντα ὅπως ἀπο-βήσεται. || 2° *Préfixe, déterminé*, τακτός, ή, όν; ὡρισμένος, η, ον. || 3° *Qui a la certitude de*, σαφῶς ou ἀκριβῶς εἰδώς, υῖα, ός, *acc.* Je suis certain que, σαφῶς οἶδα ὅτι, *avec l'ind.* || 4° *Un, quelque*, τις, τι (enclitique). Certain homme, un certain homme, ἄνθρωπός τις.

CERTAINEMENT, adv. 1° *D'une manière certaine*, σαφῶς, ἀκριβῶς. || 2° *En vérité*. Voy. CERTES.

CERTES, adv., γέ (enclitique), γὲ δή, δή (se placent après un mot); ἀμέλει; (dans les réponses), ναί, μάλιστά γε.

CERTIFICAT, sm., ἡ συγγραφή, ῆς.

CERTIFIER, va., βεβαιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*

CERTITUDE, sf., ἡ ἀσφάλεια, ας; ἡ βεβαιότης, ητος; ἡ σαφήνεια, ας. Avec certitude, βεβαίως, σαφῶς. Avoir la certitude (être certain) de *ou* que. Voy. CERTAIN 3°.

CÉRUSE, sf., ἡ ψιμυθος, ου; τὸ ψιμύθιον, ου. Blanchir avec de la céruse (farder), ψιμυθιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CERVEAU, sm. Voy. CERVELLE.

CERVELAS, sm., ὁ ἁλλᾶς, ᾶντος.

CERVELET, sm., ἡ ἐγκρανίς, ίδος.

CERVELLE, sf. 1° *Substance renfermée dans le crâne*, ὁ ἐγκέφαλος, ου. || 2° *Esprit, entendement*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ φρήν, *gén.* φρενός. Qui est sans cervelle, ἄνους, ουν; ἄφρων, ον.

CÉSAR, *h.*, ὁ Καῖσαρ, αρος.

CÉSARÉE, *v.*, ἡ Καισάρεια, ας.

CESSATION, sf., ἡ κατάπαυσις, εως; ἡ διάλυσις, εως. Cessation d'armes, ἡ ἀνακωχή, ῆς.

CESSE, sf., ἡ παῦλα, ης; ἡ λώφησις, εως. Sans cesse, ἀδιαλείπτως, συνεχῶς.

CESSER, va. et vn., παύομαι, κατα-παύομαι, f. παύσομαι; λήγω, κατα-λήγω, f. λήξω, *gén.* ou *partic.* Il cessa la guerre, de faire la guerre, ἐπαύσατο τοῦ πολέμου, πολεμῶν (partic.). || Faire cesser, παύω, f. σω, *acc.* Ils firent cesser le combat, ἔπαυσαν τὴν μάχην. Il fit cesser l'insolence des ennemis, τοὺς πολεμίους τῆς ὕβρεως ἔπαυσε.

CESSION, sf., ἡ παραχώρησις, εως. Cession des biens, ἡ τῶν χρημάτων ἀπόστασις, εως.

CESTE, sm., ὁ ἱμάς, άντος.

CÉSURE, sf., ἡ τομή, ῆς.

CET, CETTE. Voy. CE.

CÉTACÉ, sm., τὸ κῆτος, ους.

CEUX, plur. de CELUI.

CHABRIAS, *h.*, ὁ Χαβρίας, ου.

CHACAL, sm., ὁ θώς, *gén.* θωός.

CHACUN, UNE, pr. indéf., ἕκαστος, η, ον; (en parl. de deux), ἑκάτερος, α, ον. || Au masc., *toute personne, qui que ce soit*, πᾶς τις, ἕκαστός τις, πᾶς ἀνήρ, πάντες.

1. **CHAGRIN**, sm. 1° *Peine, affliction.* Voy. AFFLICTION. || 2° *Colère*, ἡ ὀργή, ῆς.

2. **CHAGRIN, INE**, adj. 1° *Affligé, triste.* Voy. AFFLIGÉ. || 2° *De mauvaise humeur*, σκυθρός, ά, όν; δύσκολος, ον. Humeur chagrine, ἡ σκυθρωπότης, ητος. Avoir l'air chagrin, σκυθρωπάζω, f. άσω.

CHAGRINANT, ANTE, adj., λυπηρός, ά, όν; ἀνιαρός, ά, όν.

CHAGRINER, va. Voy. AFFLIGER.

CHAÎNE, sf. 1° *Ce qui attache*, ἡ ἅλυσις, εως; ὁ δεσμός, οῦ (*plur.* οἱ δεσμοί, *plus souv.* τὰ δεσμά). Chaines aux pieds, αἱ πέδαι, ῶν. Charger qqn de chaînes, περι-βάλλω τινὰ δεσμοῖς. Délivrer qqn de ses chaînes (au pr. et au fig.), ἀπ-αλλάττω τινὰ τῶν δεσμῶν. || 2° *Ce qui sert d'ornement*, ἡ ἅλυσις, εως; ὁ στρεπτός, οῦ; ὁ δρμος, ου. || 3° *Suite non interrompue*, ὁ ὁρμαθός, οῦ; ἡ συνέχεια, ας, *ou l'adj.* συνεχής, ές. Chaîne de montagnes, ὄρη συνεχῆ, ῶν. || 4° *Fils où passe la trame*, ὁ στήμων, ονος; ὁ μίτος, ου.

CHAÎNETTE, sf., τὸ ἁλύσιον, ου.

CHAÎNON, sm., ὁ κρίκος, ου.

CHAIR, sf. 1° *Partie du corps*, ἡ σάρξ, *gén.* σαρκός; *se dit aussi de* la chair *opposée à* l'esprit. De chair, σάρκινος, η, ον. || 2° *Viande*, τὸ κρέας, *gén.* κρέως. Un morceau de chair, τὸ κρέας. Petit morceau de chair, τὸ κρεάδιον, ου; τὸ σαρκίον, ου. Manger de la chair, κρέα ou κρέων ἐσθίω; σαρκοφαγέω-ῶ, f. ήσω.

CHAIRE, sf., ἡ καθέδρα, ας; (d'église), ὁ ἄμβων, ωνος; (de professeur), ὁ θρόνος, ου.

CHAISE, sf. 1° *Sorte de siège*, ἡ καθέδρα, ας; ἡ ἕδρα, ας. || 2° *Litière*, τὸ φορεῖον, ου. || 3° *Voiture légère*, ἡ ἁμάμαξα, ης.

CHALAND, sm., *acheteur*, ὁ ὠνητής, οῦ.

CHALCÉDOINE, *v.*, ἡ Χαλκηδών, όνος. De Chalcédoine, Χαλκηδόνιος, α, ον.

CHALCIDIQUE, *pays*, ἡ Χαλκιδική, ῆς.

CHALCIS, *v.*, ἡ Χαλκίς, ίδος. Habitant de Chalcis, ὁ Χαλκιδεύς, έως.

CHALDÉE, *pays*, ἡ Χαλδαία, ας.

CHALDÉENS, *pple*, οἱ Χαλδαῖοι, ων.

CHALEUR, sf. 1° *Etat de ce qui est chaud*, ἡ θέρμα ou θέρμη, ης; ἡ θερμότης, ητος; τὸ θερμόν, οῦ; (opposé au *froid*), τὸ θάλπος. ους. Chaleur du soleil, ἡ εἴλη, ης. Chaleur ardente, τὸ καῦμα, ατος. Chaleur suffocante, τὸ πνίγος, ους. Chaleur de la fièvre, ὁ καῦσος, ου. || 2° *Ardeur, véhémence*, ἡ ὀξύτης, ητος; ἡ σφοδρότης, ητος; ἡ ὁρμή, ης. || 3° *Le plus haut point, le fort*, ἡ ἀκμή, ῆς.

CHALEUREUX, EUSE, adj., θερμός, ή, όν.

CHALOUPE, sf., ἡ σκάφη, ης.

CHALUMEAU, sm., ὁ κάλαμος, ου.

CHALYBES, *pple*, οἱ Χάλυβες, ων.

CHAMARRER, va., δια-ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.*

CHAMARRURE, sf., τὸ ποίκιλμα, ατος.

CHAMBELLAN, sm., ὁ τῶν περὶ τὴν αὐλὴν ἄρχων, οντος.

CHAMBRANLE, sm., ὁ θριγκός, οῦ.

CHAMBRE, sf. 1° *Pièce d'un appartement*, τὸ οἴκημα, ατος; τὸ δωμάτιον, ου. Chambre à coucher, ὁ κοιτών, ῶνος. Valet de chambre, ὁ θεράπων, οντος. || 2° *Assemblée*, τὸ συνέδριον, ου.

CHAMBRÉE, sf., τὸ συσκήνιον, ου.

CHAMBRETTE, sf., τὸ οἰκημάτιον, ου.

CHAMBRIÈRE, sf., ἡ θεράπαινα, ης.

CHAMEAU, sm., ἡ *rar.* ὁ κάμηλος, ου. De chameau, καμήλειος, α, ον.

CHAMELIER, sm., ὁ καμηλίτης, ου.

CHAMELLE, sf., ἡ κάμηλος, ου.

CHAMOIS, sm., ὁ αἴγαγρος, ου.

CHAMP, sm. 1° *Espace ouvert et plat, plaine*, τὸ πεδίον, ου. Champ de Mars, τὸ Ἄρειον πεδίον, ου. Champ de bataille, ἡ τῆς μάχης χώρα, ας; ἡ μάχη, ης; τὸ πεδίον, ου. || 2° *Pièce de terre labourable*, ἡ ἄρουρα, ας; ὁ ἀγρός, οῦ. Les champs. Voy. CAMPAGNE 2°. || 3° *Occasion, sujet*, ἡ ἀφορμή, ῆς; ἡ ὑπόθεσις, εως. || SUR-LE-CHAMP, loc. adv., αὐτίκα, παραυτίκα, παραχρῆμα, εὐθύς.

CHAMPÊTRE, adj., ἀγροῖκος, ον.
CHAMPIGNON, sm., ὁ μύκης, ητος et ου.
CHAMPION, sm., ὁ ἀγωνιστής, οῦ.
CHANCE, sf. 1° *Fortune heureuse ou malheureuse*, ἡ τύχη, ης. || 2° *Fortune heureuse*, ἡ εὐτυχία, ας. Avoir de la chance, εὐτυχέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Risque*, ὁ κίνδυνος, ου. Courir la chance la plus périlleuse, τὸν ἔσχατον κίνδυνον κινδυνεύω, f. εύσω.
CHANCELANT, ANTE, adj., σφαλερός, ά, ον. Aller d'un pas chancelant, παραφορος, ον βαδίζω.
CHANCELER, vn., σφάλλομαι (pass.); παραφέρομαι (pass.); σαλεύω, f. εύσω.
CHANCELIER, sm., ὁ λογοθέτης, ου (néol.).
CHANCELLEMENT, sm., ὁ σάλος, ου.
CHANCEUX, EUSE, adj. 1° *Qui dépend du hasard*, ἐπικίνδυνος, ον. || 2° *Qui a du bonheur*, εὐτυχής, ές.
CHANDELIER, sm., τὸ λυχνεῖον, ου.
CHANDELLE, sf., ὁ λύχνος, ου.
CHANGE, sm. 1° *Troc*, ἡ ἀλλαγή, ῆς; ἡ μεταβολή, ῆς. || 2° *Banque*, ἡ τράπεζα, ης. || 3° *Action d'induire en erreur*, ἡ παραγωγή, ῆς. Faire prendre *ou* donner le change à qqn, παρ-άγω τινά. Prendre le change, παράγομαι (pass.).
CHANGEANT, ANTE, adj., εὐμετάβολος, ον.
CHANGEMENT, sm., ἡ μεταλλαγή, ῆς; ἡ μεταβολή, ῆς; ἡ ἀλλοίωσις, εως. Changement d'avis, ἡ μετάνοια, ας. Changement de demeure, ἡ μετοίκησις, εως. Eprouver du changement, μεταβολῆς τυγχάνω.
CHANGER, va. 1° *Echanger, troquer*, ἀλλάττω, δι-αλλάττω; ἀμείβομαι, f. ἀμείψομαι, *acc.*; pour *ou* contre qq. chose, τινός ου ἀντί τινος. || 2° *Modifier, convertir*, ἀλλοιόω-ῶ, f. ώσω; μετα-βάλλω, μεθ-ίστημι, *acc.* Il changea les lois, νόμους μετ-έστησε. Changer une chose en une autre, μεταβάλλω ου μεθ-ίστημί τι εἰς ἄλλο τι. || Va. et vn., *quitter une chose pour une autre*, μετ-αλλάττω, μεταβάλλω, *acc.* Changer sa manière de vivre *ou* de manière de vivre, τὴν δίαιταν μετα-βάλλω. Il changea de pays, τὴν χώραν μετ-ήλλαξε ου μετ-έβαλε. Changer d'habits, τὰ ἱμάτια μεταβάλλομαι (moy.). || Vn., *devenir autre*, ἀλλοιόομαι-οῦμαι (pass.); μετα-βάλλω, μετα-πίπτω. La fortune changea, ἡ τύχη μετ-έπεσε. Changer de main (de possesseur), ἀλλότριος, α, ον γίγνομαι. || SE CHANGER, vr., μετ-αλλάττομαι (pass.), μετα-βάλλομαι (pass.); en, εἰς *et l'acc.*
CHANGEUR, sm., ὁ τραπεζίτης, ου.
CHANSON, sf. 1° *Pièce de vers qu'on chante*, τὸ μέλος, ους; τὸ ᾆσμα, ατος; ἡ ᾠδή, ῆς. Chanson de table, τὸ σκόλιον, ου. || 2° *Sornette*, ὁ λῆρος, ου.
CHANSONNER, va., ἐπ-άδω, *dat.*
CHANSONNETTE, sf., τὸ μελύδριον, ου.
CHANSONNIER, sm., ὁ μελοποιός, οῦ.
CHANT, sm. 1° *Action de chanter*, ἡ ᾠδή, ῆς; ἡ μελωδία, ας; (en parl. des oiseaux), ἡ φωνή, ῆς. || 2° *Ce qui se chante; poésie*, ἡ ᾠδή, ῆς; τὸ ᾆσμα, ατος; τὸ μέλος, ους; ὁ ὕμνος, ου. || 3° *Division d'un poème épique*, ἡ ῥαψῳδία, ας.
CHANTER, va. et vn., *faire entendre des chants*, ᾄδω. Les oiseaux chantaient, ὄρνιθες ᾖδον. Chanter une chanson, ᾄδω ᾆσμα. || Va., *célébrer*, ᾄδω; ὑμνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*
CHANTEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ᾄδων, οντος; *fém.* ἡ ᾀδουσα, ης. || Adj., ᾠδικός, ή, όν.
CHANTIER, sm. 1° *Dépôt de bois*, ἡ ξυλοθήκη, ης. || 2° *Endroit où l'on construit des vaisseaux*, τὸ ναυπήγιον, ου; τὸ νεώριον, ου.
CHANTRE, sm. 1° *Celui qui chante*, ὁ ᾄδων, οντος. || 2° *Poète*, ὁ ᾠδός, οῦ.
CHANVRE, sm., ἡ κάνναβις, εως. De chanvre, καννάβινος, η, ον.
CHAONIE, *pays*, ἡ Χαονία, ας. Habitants de la Chaonie, οἱ Χάονες, ων.
CHAOS, sm., τὸ χάος, ους; (au fig.), ἡ ἀκρισία, ας.
CHAPEAU, sm., ὁ πῖλος, ου; ὁ πέτασος, ου; ἡ κυνῆ, ῆς.
CHAPELIER, sm., ὁ πιλοποιός, οῦ.
CHAPELLE, sf., ὁ σηκός, οῦ; τὸ ἕδος, ους; ἡ καλιά, ᾶς.
CHAPITEAU, sm., τὸ κιονόκρανον, ου.
CHAPITRE, sm. 1° *Division d'un livre*, τὸ κεφάλαιον, ου. || 2° *Sujet dont on parle*, ἡ ὑπόθεσις, εως; ὁ λόγος, ου.
CHAPON, sm., ὁ ἐκτομίας (ου) ἀλεκτρυών, όνος.
CHAQUE, adj., ἕκαστος, η, ον; (en parl. de deux), ἑκάτερος, α, ον. Chaque jour, καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν. Chaque fois, ἑκάστοτε. En chaque lieu, ἑκασταχοῦ; (avec mouv^t) ἑκασταχόσε. De chaque côté, ἑκασταχόθεν.
CHAR, sm., τὸ ἅρμα, ατος; ἡ ἅμαξα, ης. Petit char, τὸ ἁμάξιον, ου. Conduire un char, ἁρματηλατέω-ῶ, f. ήσω. Etre monté sur un char, voyager en char, ἐφ' ἅρματος, ἐφ' ἁμάξης ὀχέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.
CHARANÇON, sm., ὁ τρώξ, *gén.* τρωγός.
CHARBON, sm., ὁ ἄνθραξ, ακος. Faire griller sur les charbons, ἀνθρακίζω, f. ιῶ, *acc.* Faire du charbon, ἀνθρακεύω, f. εύσω.
CHARBONNER, va. 1° *Réduire en charbon*, ἀνθρακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Noircir avec du charbon*, ἄνθρακι γράφω, *acc.* || 3° *Esquisser*, σκιαγραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE CHARBONNER, vr., ἀνθρακόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.
CHARBONNIER, sm., (fabricant), ὁ ἀνθρακεύς, έως; (marchand), ὁ ἀνθρακοπώλης, ου.
CHARCUTIER, sm., ὁ ἀλλαντοποιός, οῦ; (marchand), ὁ ἀλλαντοπώλης, ου.
CHARDON, sm., ἡ ἄκανθα, ης; τὸ ἀκάνθιον, ου. Chardon à foulon, ὁ δίψακος, ου.
CHARDONNERET, sm., ἡ ἀκανθίς, ίδος.
CHARÈS, *h.*, ὁ Χάρης, ητος.
CHARGE, sf. 1° *Faix, fardeau*, ὁ φόρτος, ου; τὸ φορτίον, ου; τὸ φόρτημα, ατος. || 2° *Incommodité*, τὸ ἄχθος, ους; τὸ φόρτημα, ατος. Etre à charge à qqn, τινί εἰμι ἐπαχθής, ές. || 3° *Obligation onéreuse, dépense*, τὸ τέλος, ους. A charge de, ἐφ' ᾧτε *avec l'inf.* || 4° *Imposition, impôt*, ὁ φόρος, ου; ὁ δασμός, οῦ. || 5° *Dignité, fonction publique*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ τιμή, ῆς; ἡ λειτουργία, ας. Ceux qui sont en charge, οἱ ἐν τέλει. Entrer en charge, εἰς ἀρχὴν

εἰσ-έρχομαι. Occuper une charge, ἀρχὴν ἄρχω, f. ἄρξω. Sortir de charge, τῆς ἀρχῆς ἐξ-ἵσταμαι (moy. avec sens neutre). ‖ 6° *Commission, ordre*, ἡ ἐντολή, ῆς; τὸ πρόσταγμα, ατος. J'ai charge de, προσ-τέτακταί μοι *avec l'inf.* ‖ 7° *Grief, accusation*, τὸ ἔγκλημα, ατος. ‖ 8° *Attaque*, ἡ ἐφόρμησις, εως; ἡ προσβολή, ῆς. Sonner la charge, τὸ πολεμικὸν σημαίνω, f. ανῶ.

CHARGÉ, ÉE, p.p. Voy. CHARGER. ‖ Adj., *rempli de*, γέμων, ουσα, ον; μεστός, ή, όν, *gén.* Chargé de nuages, ἐπινεφής, ές. Chargé d'ans, καταγεγηρακώς, υῖα, ός. Chargé d'imprécations, κατάρατος, ον.

CHARGEMENT, sm., ὁ γόμος, ου; ὁ φόρτος, ου.

CHARGER, va. 1° *Mettre une charge sur*, φορτίον ἐμ-βάλλω ou ἐπι-βάλλω, *dat.* Charger un vaisseau de qq. ch., πλοῖόν τινος γεμίζω, f. ιῶ. Charger un cheval, un mulet, ἵππον, ἡμίονον ἐπι-σάττω, f. σάξω. Etre chargé de, γέμω (sans fut.), *gén.* ‖ 2° *Peser sur*, βαρύνω, κατα-βαρύνω, f. υνῶ, *acc.* ‖ 3° *Emplir, accabler*, ἐμ-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.*; βαρύνω, *acc.*; de, *dat.* Charger qqn de malédictions, τινὶ κατ-αράομαι-ῶμαι, f. άσομαι. Charger qqn d'un crime, αἰτίαν τινὶ ἐπι-βάλλω. Voy. ACCABLER. ‖ 4° *Mettre, placer*, ἐπι-τίθημι, *acc.*; sur, *dat.* Charger les richesses sur des chariots, τὰ χρήματα ἐφ' ἁμαξῶν ἐπι-σκευάζω, f. άσω. ‖ 5° *Déposer contre*, κατα-μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* ‖ 6° *Donner ordre*, ἐπι-τάττω, προσ-τάττω, f. ταξω; ἐπι-τρέπω, *dat.*; de, *acc.* ou *inf.* Il le chargea de remettre l'argent, προσ-έταξεν αὐτῷ τὸ ἀργύριον ἀπο-δοῦναι. J'ai été chargé, je suis chargé d'une chose, προσ-ετάχθην, προσ-τέταγμαί ou ἐπι-τέταγμαί τι. ‖ 7° *Attaquer*, ἐφ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; προσ-βάλλω, *dat.* ‖ 8° *Exagérer, amplifier*, δεινόω-ῶ, f. ώσω; μεγαλύνω, f. υνῶ, *acc.* ‖ SE CHARGER, vr. 1° *Prendre une charge*, φορτίον αἴρομαι (moy.). ‖ 2° *Prendre le soin, la conduite de*, ἀν-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), ἀνα-λαμβάνω, *acc.*; ἀνα-δέχομαι, ἐ-πι-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *acc.* ou *inf. futur ou aor.* Il se chargea de l'enfant, τὸν παῖδα ἀν-εδέξατο. ‖ 3° *S'attaquer l'un l'autre*, ἀλλήλοις, αις προσ-βάλλειν.

CHARICLÈS, *h.*, ὁ Χαρικλῆς, έους.

CHARIDÈME, *h.*, ὁ Χαρίδημος, ου.

CHARIOT, sm., ἡ ἅμαξα, ης.

CHARITABLE, adj., ἐλεήμων, ον; φιλάνθρωπος, ον; (en parl. des choses), φιλανθρωπικός, ή, ον.

CHARITABLEMENT, adv., φιλανθρώπως.

CHARITÉ, sf. 1° *Amour du prochain*, ἡ φιλανθρωπία, ας. ‖ 2° *Aumône*. Voy. ce mot.

CHARLATAN, sm., ὁ ἀγύρτης, ου; (hâbleur), ὁ ἀλαζών, όνος. De charlatan, ἀγυρτικός, ή, όν; ἀλαζονικός, ή, όν. Faire le charlatan, ἀλαζονεύομαι, f. σομαι.

CHARLATANERIE, sf. et **CHARLATANISME**, sm., ἡ ἀλαζονεία, ας; τὸ ἀλαζόνευμα, ατος.

CHARMANT, ANTE, adj., χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος); τερπνός, ή, όν. D'une manière charmante, χαριέντως.

1. **CHARME**, sm. 1° *Enchantement*, ἡ ἐπῳδή, ῆς; ἡ γοητεία, ας. ‖ 2° *Attraits. appas*, ἡ χάρις, ιτος; τὸ ἐπίχαρι, ιτος; τὸ φίλτρον, ου.

2. **CHARME**, sm., *arbre*, ἡ ὄστρυς, υος.

CHARMER, va. 1° *Enchanter, fasciner*, ἐπ-άδω, *dat.*; γοητεύω, f. εύσω; βασκαίνω, f. ανῶ, *acc.* ‖ 2° *Adoucir, calmer*, κηλέω-ῶ, κατα-κηλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ‖ 3° *Attirer à soi, séduire*, ψυχαγωγέω-ῶ, f. ήσω; προσ-άγομαι (moy.), *acc.* ‖ 4° *Réjouir*, εὐφραίνω, f. ανῶ; τέρπω, f. ψω, *acc.* Etre charmé de, εὐφραίνομαι, f. ανθήσομαι, *dat. avec ou sans* ἐπί; de voir (en voyant), ὁρῶν.

CHARMEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui use de sortilèges*, ὁ, ἡ ἐπῳδός, οῦ.

CHARNEL, ELLE, adj., σωματικός, ή, όν; σαρκικός, ή, όν.

CHARNELLEMENT, adv., σαρκικῶς.

CHARNIER, sm. 1° *Endroit où l'on garde les viandes*, ἡ κρεωθήκη, ης. ‖ 2° *Dépôt des os exhumés*, ἡ ὀστοθήκη, ης.

CHARNIÈRE, sf., ὁ γίγγλυμος, ου. Semblable à une charnière, γιγγλυμώδης, ες.

CHARNU, UE, adj., σάρκινος, η, ον; σαρκώδης, ες. Très charnu, εὔσαρκος, ον; πολύσαρκος, ον. Rendre charnu, σαρκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Devenir charnu, σαρκόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CHAROGNE, sf., τὸ κενέβρειον, ου. De charogne, κενέβρειος, ον.

CHARON, *h.*, ὁ Χάρων, ωνος.

CHARPENTE, sf., ἡ ξύλωσις, εως; (du corps humain), ἡ ὀστέωσις, εως; (d'un ouvrage), ἡ σύστασις, εως.

CHARPENTER, va., τεκταίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.*

CHARPENTERIE, sf., ἡ τεκτονική, ῆς; ἡ τεκτονίς, ας.

CHARPENTIER, sm., ὁ τέκτων, ονος. De charpentier, τεκτονικός, ή, όν.

CHARPIE, sf., τὸ μοτόν, οῦ; ὁ μοτός, οῦ. Garnir de charpie, μοτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Tampon de charpie, τὸ μότωμα, ατος.

CHARRETÉE, sf., ἡ ἅμαξα, ης. Une charretée de pierres, ἅμαξα πετρῶν.

CHARRETIER, sm., ὁ ἁμαξεύς, έως.

CHARRETTE, sf., ἡ ἅμαξα, ης. De charrette, ἁμαξικός, ή, όν.

CHARRIAGE, sm., ἡ ἀγωγή, ῆς.

CHARRIER, va. 1° *Voiturer*, ἁμαξεύω, f. εύσω; κομίζω, f. ιῶ; ἄγω, *acc.* ‖ 2° *Emporter dans son cours*, κατα-φέρω, *acc.* Le fleuve charrie de l'or, ὁ ποταμὸς κατα-φέρει χρυσίον.

CHARROI, sm., ἡ ἀγωγή, ῆς; ἡ κομιδή, ῆς.

CHARRON, sm., ὁ ἁρματοπηγός, οῦ. Métier de charron, ἡ ἁμαξοπηγία, ας.

CHARRONNAGE, sm., ἡ διφροπηγία, ας.

CHARRUE, sf., τὸ ἄροτρον, ου. Labourer avec la charrue, ἀροτριάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

CHARTE, sf., ὁ χάρτης, ου.

CHARYBDE, sm., *monstre et gouffre*, ὁ Χάρυβδις, εως.

CHAS, sm., τὸ κύαρ, ατος.

CHASSE, sf. 1° *Action de chasser*, ἡ θήρα, ας; ἡ θήρευσις, εως; ἡ κυνηγία, ας. De chasse, θηρευτικός, ή, όν; κυνηγετικός, ή, όν. L'art de la chasse, ἡ κυνηγετική, ῆς. La chasse du

loup, au loup, ἡ τῶν λύκων θήρα, ας. Aller à la chasse, ἐπὶ τὴν θήραν ἐξ-έρχομαι. Prendre à la chasse, ἀγρεύω, f. εὑσω, *acc.* Donner la chasse à (poursuivre), ἐλαύνω, διώκω, *acc.* || 2° *Gibier*, τὸ κυνηγέσιον, ου; ἡ ἄγρα, ας.

CHASSE-MOUCHES, sm., ἡ μυιοσόβη, ης.

CHASSER, va. et vn., *poursuivre le gibier*, θηράω-ῶ, f. άσω; θηρεύω, f. εὑσω; (avec des chiens), κυνηγετέω-ῶ ou κυνηγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *sans régime*. Chasser au loup, λύκους θηράω-ῶ. || Va. 1° *Mener devant soi*, ἐλαύνω, διώκω, *acc.* Chasser l'ennemi devant soi, τοὺς πολεμίους διώκω. || 2° *Eloigner, écarter*, φοβέω-ῶ; σοβέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Mettre dehors avec violence*, ἐκ-βάλλω, ἐξ-ελαύνω, *acc.*; de, *gén.* *avec ou sans* ἐκ, ἐξ. Etre chassé, ἐκ-πίπτω; de, ἐκ ou ἐξ *et le gén.*

CHASSERESSE, adj. et sf., ἡ κυνηγός, οῦ.

CHASSEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ θηρεύτης, ου; ὁ κυνηγέτης, ου; ὁ, ἡ κυνηγός, οῦ. De chasseur, θηρευτικός, ή, όν; κυνηγετικός, ή, όν.

CHASSIE, sf., ἡ λήμη, ης. Avoir la chassie aux yeux, λημάω-ῶ, f. ήσω.

CHASSIEUX, EUSE, adj., γλαμυρός, ά, όν; λημηρός, ά, όν.

CHÂSSIS, sm., ἡ περιβολή, ῆς.

CHASTE, adj., ἁγνός, ή, όν; καθαρός, ά, όν. Etre chaste, ἁγνεύω, f. εὑσω.

CHASTEMENT, adv., ἁγνῶς, καθαρῶς.

CHASTETÉ, sf., ἡ ἁγνεία, ας; ἡ καθαρότης, ητος. Avec chasteté, ἁγνῶς.

CHAT, sm., ὁ αἴλουρος, ου.

CHÂTAIGNE, sf., τὸ καστανάϊκὸν κάρυον, ου. Châtaignes, τὰ κάστανα, ων.

CHÂTAIGNERAIE, sf., ὁ καστανεών, ῶνος.

CHÂTAIGNIER, sm., ἡ καστανεία, ας; ἡ κάστανος, ου.

CHÂTAIN, adj. m., φαιός, ά, όν.

CHÂTEAU, sm. 1° *Forteresse*, τὸ φρούριον, ου; τὸ τεῖχος, ους. || 2° *Palais*, τὸ βασίλειον, ου. || 3° *Maison de plaisance*, ἡ ἔπαυλις, εως.

CHAT-HUANT, sm., ὁ βύας, ου.

CHÂTIER, va. 1° *Punir*, κολάζω, f. άσω, *acc.* Voy. PUNIR. || 2° *Polir*, ἐξ-ακριβόω-ῶ, f. ώσω; δια-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CHÂTIMENT, sm., ἡ κόλασις, εως; ἡ τιμωρία, ας. Recevoir *ou* subir le châtiment de, δίκην ἔχω, *gén.* Les châtiments infligés par les dieux, αἱ παρὰ θεῶν τιμωρίαι, ῶν.

1. **CHATON**, sm., *petit chat*, ὁ τῆς αἰλούρου σκύλαξ, ακος.

2. **CHATON**, sm., *partie d'une bague*, ἡ σφενδόνη, ης; ἡ πυελίς, ίδος.

CHATOUILLEMENT, sm., ὁ γάργαλος, ου; ὁ γαργαλισμός, οῦ; ὁ κνισμός ου κνησμός, οῦ.

CHATOUILLER, va., γαργαλίζω, f. ιῶ; κνίζω, f. ίσω; κνάω-ῶ, *acc.*

CHATOUILLEUX, EUSE, adj. 1° *Sensible au chatouillement*, δυσγάργαλις, ι; *gén.* εως. || 2° *Difficile*, δύσκολος, ον; χαλεπός, ή, όν; δυσχερής, ές.

CHÂTRER, va., ἐκ-τέμνω, *acc.*

CHATTE, sf., ἡ αἴλουρος, ου.

1. **CHAUD**, sm., τὸ θερμόν, ου; τὸ θάλπος, ους. Il fait chaud, καῦμά ἐστιν. Souffrir le chaud et le froid, θάλπη καὶ ῥίγη καρτερέω-ῶ, f. ήσω.

2. **CHAUD, AUDE**, adj. 1° *Qui a de la chaleur*, θερμός, ή, όν. Les pays chauds, τὰ θερμὰ χωρία, ων. || 2° *Qui donne de la chaleur*, ἀλεεινός, ή, όν. || 3° *Ardent, vif*, θερμός, ή, όν; ὀξύς, εῖα, ύ; σφοδρός, ά, όν. Un ami chaud, γενναῖος φίλος, ου.

CHAUDEMENT, adv. 1° *Au chaud*, θερμῶς. || 2° *Avec ardeur*, σφοδρῶς, ὀξέως.

CHAUDIÈRE, sf., ὁ λέβης, ητος.

CHAUDRON, sm., τὸ λεβήτιον, ου.

CHAUDRONNIER, sm., ὁ χαλκεύς, έως.

CHAUFFAGE, sm. Bois de chauffage, τὰ καύσιμα ξύλα, ων.

CHAUFFER, va., *rendre chaud*, θερμαίνω, f. ανῶ; θάλπω, f. ψω; ἀλεαίνω, f. ανῶ, *acc.* Chauffer au soleil, ἡλιάζω, f. άσω, *acc.* || Vn., *et* SE CHAUFFER, VR., *devenir chaud*. Les mêmes verbes au passif.

CHAUME, sm., ἡ καλάμη, ης. De chaume, καλάμινος, η, ον.

CHAUMIÈRE, sf., ἡ καλαμίνη καλύβη, ης.

CHAUMINE, sf., τὸ καλάμινον καλύβιον, ου.

CHAUSSE, sf., *filtre*, ὁ ἠθμός, οῦ. Voy. CHAUSSES.

CHAUSSÉE, sf. 1° *Levée de terre*, τὸ χῶμα, ατος; (d'un étang, d'une rivière), ἡ ὄχθη, ης. Faire une chaussée, χώμα χόω-ῶ. || 2° *Partie bombée d'un chemin*, ἡ λιθόστρωτος ὁδός, οῦ.

CHAUSSER, va. 1° *Mettre une chaussure à qqn*, τινὰ ὑπο-δέω-ῶ; de, *dat.* || 2° *et* SE CHAUSSER de, vr., *se mettre* (*une chaussure*). ὑπο-δέομαι-δοῦμαι (moy.), *acc.* Ils se chaussent de cothurnes, κοθόρνους ὑπο-δοῦνται. Chaussé du pied gauche, ὑπο-δεδεμένος τὸν ἀριστερὸν πόδα.

CHAUSSES, sf. pl., *culottes*, αἱ σκελέαι, ῶν; (longues et larges), οἱ θύλακοι, ων; (des Perses), αἱ ἀναξυρίδες, ων; (des Gaulois), αἱ βράκαι, ῶν.

CHAUSSE-TRAPE, sf., ὁ τρίβολος, ου.

CHAUSSON, sm., ἡ ἀσκέρα, ας.

CHAUSSURE, sf., τὸ ὑπόδημα, ατος. Qui est sans chaussure, ἀνυπόδητος, ον.

CHAUVE, adj., φαλακρός, ά, όν. Rendre chauve, φαλακρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Devenir chauve, φαλακρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CHAUVE-SOURIS, sf., ἡ νυκτερίς, ίδος.

CHAUX, sf., ἡ τίτανος, ου; (éteinte), ἡ κονία, ας. Enduire de chaux, κονιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* Enduit de chaux, κονιατός, ή, όν.

CHAVIRER, vn., ἀνα-τρέπομαι (pass.). Le vaisseau ayant chaviré, τῆς νεὼς ἀνα-τραπείσης. || Faire chavirer, ἀνα-τρέπω, *acc.*

CHEF, sm. 1° *Tête*, ἡ κεφαλή, ῆς. || 2° *Celui qui est à la tête*, ὁ ἄρχων, οντος; ὁ ἡγεμών, όνος; ὁ πρῶτος, ου; ὁ κορυφαῖος, ου. Etre chef de, ἄρχω, f. ἄρξω; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* Chef d'armée, ὁ στρατηγός, οῦ. || 3° *Point principal*, τὸ κεφάλαιον, ου Chef d'accusation, τὸ ἔγκλημα, ατος.

CHEF-D'ŒUVRE, sm., τὸ τέχνημα, ατος.

CHEF-LIEU, sm., *lieu principal*, ἡ μητρόπολις, εως.

CHÉLIDOINE, sf., τὸ χελιδόνιον, ου.

CHEMIN, sm. 1° *Voie, route*, ἡ ὁδός, οῦ. Grand chemin, ἡ λεωφόρος, ου. Chemin battu, frayé, ἡ τετριμμένη (ης) ὁδός, οῦ. Droit chemin, ἡ ὀρθή, ῆς, ἡ εὐθεῖα, ας, *avec ou sans*

οδός. **Chemin impraticable**, ἡ ἄνοδος ὁδός. **Le chemin de la ville**, ἡ ὁδὸς ἡ εἰς ἄστυ. **Suivre le chemin qui mène à Thèbes**, τὴν εἰς Θήβας φέρουσαν ὁδὸν χωρέω-ῶ, f. ήσω. **Montrer le chemin à qqn**, τὴν ὁδόν τινι δείκνυμι. **Chemin faisant**, ἐν ὁδῷ. || 2° *Moyen d'arriver*, ἡ ὁδός, οῦ; ὁ πόρος, ου; ἡ μηχανή, ῆς. **Le chemin du bonheur**, ἡ εὐδαιμονίας ou ἐπ' εὐδαιμονίαν ὁδός. **Frayer à qqn le chemin du pouvoir**, τῆς ἀρχῆς τινι προ-κόπτω. **Prendre, suivre le chemin de la vertu**, τὴν δι' ἀρετῆς ὁδὸν τρέπομαι (moy. avec sens neutre). Voy. VOIE, ROUTE.

CHEMINÉE, sf. 1° *Foyer*, ἡ ἑστία, ας. || 2° *Ouverture*, ἡ καπνοδόκη, ης.

CHEMINER, vn., ὁδεύω, f. εύσω; ὁδοιπορέω-ῶ, f. ήσω; πορεύομαι.

CHEMISE, sf., ὁ χιτών, ῶνος. **Qui est sans chemise**, γυμνός, ή, όν.

CHÊNAIE, sf., ὁ δρυμός, οῦ.

CHENAL, sm., ὁ χάραξ, ακος.

CHÊNE, sm., ἡ δρῦς, *gén.* δρυός. **De chêne, de bois de chêne**, δρύϊνος, η, ον. **Gland de chêne**, ἡ δρυοβάλανος, ου.

CHÊNEAU, sm., ἡ ὑδρορρόα, ας.

CHÊNEVIS, sm., τὸ καννάβινον (ου) σπέρμα, ατος.

CHÈNEVOTTE, sf., ὁ καννάβεως καυλός, οῦ.

CHÉNICE, sf., *mesure de capacité*, ἡ χοῖνιξ, ικος. **Une chénice de farine**, χοῖνιξ ἀλφίτων.

CHENIL, sm., ὁ τῶν κυνῶν σηκός, οῦ.

CHENILLE, sf., ἡ κάμπη, ης.

CHENU, UE, adj., πολιός, ά, όν. **Devenir chenu**, πολιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CHÉOPS, *h.*, ὁ Χέοψ, οπος.

CHER, CHÈRE, adj. 1° *Tendrement aimé*, φίλος, η, ον (φίλτερος, φίλτατος); ἀγαπητός, ή, όν. **Mon cher!** ὦ ἀγαθέ, ὦ φίλε, ὦ τᾶν. || 2° *Coûteux*, τίμιος, α, ον. **Qui n'est pas cher**, εὐωνος, ον. || Adv., πολλοῦ. **Plus cher, plus cher encore**. Très cher, πλείστου.

CHERCHER, va., ζητέω-ῶ, ἐπι-ζητέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* **Chercher à trouver, à connaître**, ζητέω-ῶ. **Tu trouveras en cherchant**, εὑρήσεις ζητῶν. **Ils ont cherché à nous détruire**, ἐζήτησαν ἡμᾶς δια-φθεῖραι. || **Aller chercher qqn**, μετ-έρχομαί τινα. **Envoyer chercher qqn, qqch**, μετα-πέμπομαι (moy.).

CHERCHEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ζητῶν, οῦντος; *fém.* ἡ ζητοῦσα, ης; de, *acc.*

CHÈRE, sf., *nourriture*, ἡ τροφή, ῆς. **Bonne chère**, ἡ εὐωχία, ας. **Faire bonne chère**, εὐωχέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι (aor. εὐωχήθην). **Faire faire bonne chère à qqn**, τινὰ εὐωχέω-ῶ, f. ήσω. **Qui aime la bonne chère**, λίχνος, η, ον.

CHÈREMENT, adv. 1° *Tendrement*, προσφιλῶς. || 2° *A haut prix*, πολλοῦ.

CHÉRI, IE, adj., ἀγαπητός, ή, όν. **Chéri de ses amis**, ἀγαπητὸς φίλοις.

CHÉRIR, va., ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω; φιλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CHÉRISSABLE, adj., ἀγαπητός, ή, όν.

CHÉRONÉE, *v.*, ἡ Χαιρώνεια, ας. **Habitant de Chéronée**, ὁ Χαιρωνεύς, έως.

CHERSONÈSE, *pays*, ἡ Χερρόνησος, ου. **La Chersonèse de Thrace, Cimbrique, Taurique**, ἡ Θρᾳκικὴ, Κιμβρικὴ, Ταυρικὴ Χερρόνησος.

CHERTÉ, sf., ἡ μεγάλη τιμή, ῆς; ἡ πολυτέλεια, ας. **Cherté de vivres**, ἡ σιτοδεία, ας; ἡ σπανοσιτία, ας.

CHERVIS, sm., *plante*, τὸ σίσαρον, ου.

CHÉTIF, IVE, adj., φαῦλος, η, ον. **Complexion chétive**, ἡ φαύλη (ης) ἕξις, εως.

CHÉTIVEMENT, adv., φαύλως.

CHEVAL, sm., ὁ ἵππος, ου. **Jeune cheval**, ὁ πῶλος, ου. **Petit cheval**, τὸ ἱππάριον, ου. **De cheval**, ἱππικός, ή, όν. **A cheval, ἐφ' ἵππου. Aller à cheval**, ἱππεύω, f. εύσω. **Monter à cheval, ἐφ' ἵππον ἀνα-βαίνω. Descendre de cheval, ἀφ' ἵππου κατα-βαίνω. Faire monter qqn à cheval, ἐφ' ἵππον τινὰ ἀνα-βιβάζω.** || Au pl., *cavaliers*, οἱ ἱππεῖς, έων.

CHEVALERESQUE, adj., ἱππικός, ή, όν. **Sentiments chevaleresques**, ἡ μεγαλοφροσύνη, ης.

CHEVALET, sm., *instrument de torture*, ἡ στρέβλη, ης. || **Chevalet d'un instrument à cordes**, ἡ μαγάς, άδος. || **Chevalet de peintre**, ὁ καλλίβας, αντος.

CHEVALIER, sm., ὁ ἱππεύς, έως. **De chevalier, de l'ordre des chevaliers**, ἱππικός, ή, όν. **L'ordre des chevaliers**, ἡ ἱππάς, άδος.

CHEVALINE, adj. f., ἱππικός, ή, όν.

CHEVAUCHÉE, sf., ἡ ἱππασία, ας.

CHEVAUCHER, vn., ἱππάζομαι, f. άσομαι; ἱππεύω, f. σω.

CHEVELU, UE, adj., κωμῶν, ῶσα, ῶν, *gén.* ῶντος, etc.; (en botanique), τριχώδης, ες.

CHEVELURE, sf., ἡ κόμη, ης. **Une épaisse chevelure**, κόμη (ης) βαθεῖα, ας. Voy. CHEVEU.

CHEVET, sm., τὸ ὑποκεφάλαιον, ου.

CHEVEU, sm., ἡ θρίξ, *gén.* τριχός. **Délié, fin comme un cheveu**, λεπτὸς, ή, ὸν ὥσπερ θρίξ. **Les cheveux (la chevelure)**, αἱ τρίχες, ῶν; ἡ κόμη, ης. **Cheveux flottants**, ἡ ἀνειμένη κόμη. **Avoir de longs cheveux**, κομάω-ῶ, f. ήσω. **Se faire couper les cheveux**, τὰς τρίχας ou τὴν κόμην ἀπο-κείρομαι (moy.). **Laisser pousser ses cheveux**, τὴν κόμην τρέφω.

CHEVILLE, sf., ὁ πάτταλος, ου; ὁ γόμφος, ου; (d'un instrument à cordes), ὁ κόλλοψ, οπος. || **Cheville du pied**, τὸ σφυρόν, οῦ.

CHEVILLER, va., γομφόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CHÈVRE, sf., ἡ αἴξ, *gén.* αἰγός; ἡ χίμαιρα, ας. **Petite chèvre**, τὸ αἰγίδιον, ου. **De chèvre**, αἴγειος, α, ον. **Peau de chèvre**, ἡ αἰγῆ, ῆς. **Garder les chèvres**, ταῖς αἰξὶν αἰπολέω-ῶ, f. ήσω.

CHEVREAU, sm., ὁ, ἡ ἔριφος, ου. **De chevreau**, ἐρίφειος, ον.

CHÈVREFEUILLE, sm., τὸ περικλύμενον, ου.

CHEVRETTE, sf., ἡ δορκάς, άδος.

CHEVREUIL, sm., ὁ δόρκος, ου; ἡ δορκάς, άδος. **De chevreuil**, δορκάδειος, α, ον.

CHEVRIER, sm., ὁ αἰπόλος, ου. **De chevrier**, αἰπολικός, ή, όν.

CHEVROTANT, ANTE, adj., τρομερός, ά, όν.

CHEZ, prép. 1° *Dans la maison de*, (sans mouvement), παρά *et le dat.*; (avec mouv.), παρά, πρός, ὡς *et l'acc.* **De chez, παρά *et le gén.* Être élevé chez qqn**, παρά τινι παιδεύομαι, f. ευθήσομαι. **Aller chez qqn**, ἔρχομαι παρά, πρός ou ὥς τινα. **Il est venu de chez le**

roi, ἦκε παρὰ τοῦ βασιλέως. || 2° *Parmi, en avec le dat.* || 3° *Dans (un auteur), παρά avec le dat.* Chez Platon, παρὰ Πλάτωνι.

CHICANE, sf., ἡ συκοφαντία, ας.

CHICANER, vn., συκοφαντέω-ῶ, f. ήσω. Chicaner sur qq. chose, περί τινος δια-μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

CHICANERIE, sf., τὸ συκοφάντημα, ατος.

CHICANEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ συκοφάντης, ου; *fém.* ἡ συκοφάντρια, ας.

CHICANIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ μικρολόγος, ου.

CHICHE, adj., φειδωλός, ός et ή, όν; μικρολόγος, ον. Etre chiche, μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Etre chiche de, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.* || Pois chiche, ὁ ἐρέβινθος, ου; ὁ ὄροβος, ου. De pois chiche, ὀρόβινος, η, ον.

CHICHEMENT, adv., φειδωλῶς.

CHICORÉE, sf., τὸ κιχόριον, ου. De la nature de la chicorée, κιχοριώδης, ες.

CHIEN, sm., ὁ, ἡ κύων, *gén.* κυνός. Jeune chien, ὁ, ἡ σκύλαξ, ακος. Petit chien, τὸ κυνάριον, ου. De chien, κύνειος, ος et α, ον; κυνικός, ή, όν. A la manière des chiens, κυννηδόν, κυνιστί. Peau de chien, ἡ κυνῆ, ῆς. || Chien de mer (poisson), ἡ φώκη, ης.

CHIENDENT, sm., ἡ ἄγρωστις, εως et ιδος.

CHIENNE, sf., ἡ κύων, *gén.* κυνός. Jeune chienne, ἡ σκύλαξ, ακος.

CHIFFON, sm., τὸ ῥάκος, ους.

CHIFFRE, sm. 1° *Signe représentant les nombres*, τὸ γράμμα, ατος. || 2° *Total*, τὸ κεφάλαιον, ου. || 3° *Manière secrète d'écrire*, τὰ σημεῖα, ων; τὰ συνθήματα, ων. Ecrire en chiffres, συνθήμασι χράομαι-ῶμαι γράφων.

CHIGNON, sm., *le derrière du cou*, ὁ αὐχήν, *gén.* αὐχένος.

CHILON, *h.*, ὁ Χίλων, ωνος.

CHIMÈRE, sf. 1° *Monstre fabuleux*, ἡ Χίμαιρα, ας. || 2° *Imaginations vaines*, ὁ λῆρος, ου; τὸ φάντασμα, ατος.

CHIMÉRIQUE, adj., ληρώδης, ες; πεπλασμένος, η, ον; κενός, ή, όν.

CHIOS, *île*, ἡ Χίος, ου. De Chios, Χῖος, α, ον. Habitants de Chios, οἱ Χῖοι, ων.

CHIQUENAUDE, sf. Donner une chiquenaude à, σκιμαλίζω, f. ιῶ, *acc.*

CHIRAGRE, sf., ἡ χειράγρα, ας.

CHIROMANCIE, sf., ἡ χειρομαντεία, ας.

CHIROMANCIEN, sm., ὁ χειρόμαντις, εως.

CHIRON, *centaure*, ὁ Χείρων, ωνος. De Chiron, Χειρώνειος, ον.

CHIRURGICAL, ALE, adj., χειρουργικός, ή, όν.

CHIRURGIE, sf., ἡ χειρουργία, ας; ἡ χειρουργική, ῆς. De chirurgie, χειρουργικός, ή, όν. Exercer la chirurgie, χειρουργέω-ῶ, f. ήσω.

CHIRURGIEN, sm., ὁ χειρουργός, οῦ.

CHIRURGIQUE, adj., χειρουργικός, ή, όν.

CHLAMYDE, sf., ἡ χλαμύς, ύδος. Petite chlamyde, τὸ χλαμύδιον, ου. Confection d'une chlamyde, ἡ χλαμυδουργία, ας.

CHOC, sm. 1° *Heurt, rencontre*, ἡ σύγκρουσις, εως; ἡ συμβολή, ῆς; ἡ σύμπτωσις, εως. Au premier choc, du premier choc, ἐξ ἐφόδου. || 2° *Echec, malheur*, τὸ πταῖσμα, ατος; τὸ πρόσκρουσμα, ατος.

CHŒUR, sm., ὁ χορός, οῦ; ἡ χορεία, ας. Du chœur, χορικός, ή, όν; χορεῖος, α, ον. Danser en chœur, χορεύω, f. εύσω. Chanter dans un chœur, χορῳδέω-ῶ, f. ήσω. Chant du chœur, ἡ χορῳδία, ας; ὁ χορός, οῦ. Conduire un chœur, χορηγέω-ῶ, f. ήσω. Chef d'un chœur, ὁ χορηγός, οῦ.

CHOIR, vn., πίπτω, κατα-πίπτω. Choir sur qq. chose, ἐμ-πίπτω τινί.

CHOISI, IE, p.p. Voy. CHOISIR. || Adj., ἐκλεκτός, ή, όν; αἱρετός, ή, όν.

CHOISIR, va., προ-αιρέομαι-οῦμαι, ἐκ-λέγω, προ-κρίνω, *acc.*; (élire), αἱρέομαι-οῦμαι, *acc.* Ils le choisirent pour chef, αὐτὸν ἄρχοντα εἵλοντο. Il fut choisi pour général, ἡρέθη στρατηγός.

CHOIX, sm., ἡ αἵρεσις, εως; (entre plusieurs), ἡ προαίρεσις, εως; ἡ ἐκλογή, ῆς. Donner à qqn le choix, αἱρεσιν δίδωμί ου ἐπιτρέπω τινι. Sans choix, ἀκρίτως, εἰκῇ. A son choix, ἐκ προαιρέσεως.

CHOLÉRA, sm., ἡ χολέρα, ας. Avoir le choléra, χολεριάω-ῶ, f. άσω.

CHOLÉRIQUE, adj., χολερικός, ή, όν.

CHÔMAGE, sm., ἡ ἀπραξία, ας.

CHÔMER, vn. 1° *Ne rien faire*, ἀπρακτέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Manquer de*, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || Va., *fêter*, ἑορτάζω, *acc.*

CHOQUANT, ANTE, adj., ἄτοπος, ον; ἀηδής, ές; ἀπρεπής, ές; ὑβριστικός, ή, όν. D'une manière choquante, ὑβριστικῶς.

CHOQUER, va. 1° *Heurter*, κρούω, *acc.*; contre, πρός *et l'acc.* || 2° *Offenser, blesser*, προσ-κόπτω, προσ-κρούω, *dat.* || 3° *Déplaire*, ἀπ-αρέσκω, *dat.* || SE CHOQUER, vr. 1° *Se heurter l'un l'autre*, ἀλλήλοις, αις συγκρούειν. || 2° *En venir aux mains*, συμ-βάλλω. || 3° *S'offenser*, δυσχεραίνω, f. ανῶ.

CHORÈGE, sm., ὁ χορηγός, οῦ. Etre chorège, χορηγέω-ῶ, f. ήσω. Fonction de chorège, ἡ χορηγία, ας.

CHORIAMBE, sm., ὁ χορίαμβος, ου.

CHORISTE, sm., ὁ χορευτής, οῦ. De choriste, χορευτικός, ή, όν.

CHOSE, sf., τὸ χρῆμα, ατος; τὸ πρᾶγμα, ατος. En toute chose, ἐν παντὶ πράγματι ου ἔργῳ. || Chose *se rend souvent par* τι *enclitique, ou par le neutre d'un adjectif ou d'un pronom.* Une belle chose, καλόν τι. Une autre chose, ἄλλο τι. De grandes choses, μεγάλα. Les autres choses, τὰ ἄλλα. Avant toute chose, παντὸς μᾶλλον, πάντων μάλιστα. || QUELQUE CHOSE, τι (enclitique), *gén.* τινός. Quelque chose de merveilleux, θαυμαστόν τι. || *Au fig.* Ils croient être quelque chose, οἴονται τι εἶναι.

CHOU, sm., ἡ κράμβη, ης; ἡ ῥάφανος, ου. || Chou blanc, ἡ λευκοκράμβη, ης.

CHOUCAS, sm., ὁ κολοιός, οῦ. Semblable à un choucas, κολοιώδης, ες.

CHOUETTE, sf., ἡ γλαῦξ, *gén.* γλαυκός. Semblable à une chouette, γλαυκώδης, ες.

CHOYER, va., θεραπεύω, f. εύσω; θωπεύω, f. εύσω, *acc.*

CHRÊME, sm., τὸ χρῖσμα, ατος.

CHRESTOMATHIE, sf., αἱ χρηστομάθειαι, ῶν.

CHRÉTIEN, ENNE, adj. et subst., χριστιανός, ή, όν. De chrétien, χριστιανικός, ή, όν.

CHRÉTIENNEMENT, adv., χριστιανικῶς.
CHRÉTIENTÉ, sf., τὸ χριστιανικόν, οῦ; σύμπαντες (ων) οἱ χριστιανοί, ῶν.
CHRIST, sm., ὁ Χριστός, οῦ.
CHRISTIANISME, sm., ὁ χριστιανισμός, οῦ.
CHROMATIQUE, adj., χρωματικός, ή, όν. || Sm., τὸ χρῶμα, ατος.
1. **CHRONIQUE**, adj., *qui dure longtemps*, χρόνιος, ος et α, ον.
2. **CHRONIQUE**, sf., *histoire selon l'ordre des temps*, τὰ χρονικά, ῶν.
CHRONIQUEUR, sm., ὁ χρονογράφος, ου.
CHRONOLOGIE, sf., ἡ χρονολογία, ας.
CHRONOLOGIQUE, adj., χρονολογικός, ή, όν.
CHRONOLOGISTE, sm., ὁ χρονολόγος, ου.
CHRYSALIDE, sf., ἡ χρυσαλλίς, ίδος.
CHRYSANTHÈME, sm., τὸ χρυσάνθεμον, ου.
CHRYSÈS, *h.*, ὁ Χρύσης, ου.
CHRYSIPPE, *h.*, ὁ Χρύσιππος, ου. Disciple de Chrysippe, ὁ Χρυσίππειος, ου.
CHRYSOCOLLE, sf., ἡ χρυσόκολλα, ης.
CHRYSOLITHE, sf., ὁ χρυσόλιθος, ου.
CHRYSOPOLIS, *v.*, ἡ Χρυσόπολις, εως.
CHRYSOSTOME, *h.*, ὁ Χρυσόστομος, ου.
CHUCHOTEMENT, sm., ὁ ψιθυρισμός, οῦ.
CHUCHOTER, vn. et va., ψιθυρίζω, f. ιῶ. Ils chuchotent entre eux, πρὸς ἀλλήλους διαψιθυρίζουσι. Chuchoter qq. chose à l'oreille de qqn, ψιθυρίζω τί τινι εἰς τὸ οὖς.
CHUCHOTERIE, sf., τὸ ψιθύρισμα, ατος.
CHUCHOTEUR, sm., ὁ ψιθυριστής, οῦ.
CHUT ! interj., σῖγα.
CHUTE, sf. 1° *Action de choir*, ἡ πτῶσις, εως; τὸ πτῶμα, ατος; ἡ φορά, ᾶς; ἡ καταφορά, ᾶς. Faire une chute, πίπτω, κατα-πίπτω. Faire une chute de cheval, ἀφ' ἵππου κατα-φέρομαι (pass.). || 2° *Revers, faute*, τὸ πτῶμα, ατος; τὸ πταῖσμα, ατος; τὸ σφάλμα, ατος. || 3° *Fin de phrase*, τὸ ἀκροτελεύτιον, ου.
CHYLE, sm., ὁ χυλός, οῦ.
CHYPRE, *île*. Voy. CYPRE.
CI, adv., *ici*, ἐνθάδε. Par-ci par-là, ἔνθα καὶ ἔνθα; (avec mouvement), δεῦρο κἀκεῖσε. Ci-dessus, ἀνωτέρω, ἔμπροσθεν. Ci-dessous, ci-après, κατωτέρω, ὄπισθεν. Ci-devant, πρόσθεν, πρότερον.
CI-APRÈS, loc. adv. Voy. CI.
CIBLE, sf., ὁ σκοπός, οῦ.
CIBOIRE, sm., τὸ κιβώριον, ου.
CIBOULE, sf., τὸ γήθυον, ου.
CIBOULETTE, sf., ἡ γηθυλλίς, ίδος.
CICATRICE, sf., ἡ οὐλή, ῆς; ἡ ὠτειλή, ῆς. Avoir des cicatrices, οὐλὰς ἔχω.
CICATRISATION, sf., ἡ ἐπούλωσις, εως.
CICATRISER, va., ἐπ-ουλόω-ῶ, κατ-ουλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || **SE CICATRISER**, vr., les mêmes verbes au passif.
CICÉRON, *h.*, ὁ Κικέρων, ωνος.
CICERONE, sm., ὁ ξεναγός, οῦ.
CI-DESSOUS, CI-DESSUS, loc. adv. Voy. CI.
CI-DEVANT, loc. adv. Voy. CI.
CIDRE, sm., *boisson*, ὁ μελίτης (ου) οἶνος, ου.
CIEL, sm. 1° *Les régions supérieures*, ὁ οὐρανός, οῦ. Du ciel, οὐρανόθεν (adv.). Tombé du ciel, οὐρανοπετής, ές. Qui s'étend jusqu'au ciel, οὐρανομήκης, ες. || *Au fig.* Elever qqn jusqu'au ciel, πρὸς οὐρανόν τινα βιβάζω. Remuer ciel et terre, τῇ γῇ τὸν οὐρανὸν ἀναμίγνυμι. || 2° *Astres*, τὰ ἄστρα, ων; ὁ πόλος, ου. || 3° *Air, (supérieur)*, ὁ αἰθήρ, *gén.* έρος; *(inférieur)*, ὁ ἀήρ, *gén.* έρος. Voy. AIR. || 4° *Climat, pays*, ἡ χώρα, ας. || 5° *Séjour des bienheureux*, ὁ οὐρανός, οῦ. Habitant des cieux, ὁ οὐρανοπολίτης, ου. || 6° *La Divinité, Dieu*, ὁ Θεός, οῦ. Fasse le ciel qu'il en soit ainsi ! εἴθε ou ὡς τοῦτο γένοιτο. || 7° *Haut d'un lit, etc.*, ὁ οὐρανός, οῦ; ὁ οὐρανίσκος, ου.
CIERGE, sm., ὁ κηρίων, ωνος.
CIGALE, sf., ὁ τέττιξ, ιγος. || Cigale de mer (poisson), ὁ ἐνάλιος (ου) τέττιξ, ιγος.
CIGOGNE, sf., ὁ πελαργός, οῦ. De cigogne, πελαργικός, ή, όν.
CIGUË, sf., τὸ κώνειον, ου. Boire la ciguë, τὸ κώνειον πίνω.
CIL, sm., ἡ βλεφαρίς, ίδος.
CILICE, sm., τὸ κιλίκιον, ου.
CILICIE, *pays*, ἡ Κιλικία, ας. De Cilicie, Κιλίκιος, ος et α, ον.
CILICIEN, IENNE, sm. et sf., ὁ Κίλιξ, ικος; *fém.*, ἡ Κίλισσα, ης.
CILLER, va. et vn., ἐπι-μύω, f. μύσω, *acc.* ou *sans régime*.
CIMBRES, *pple*, οἱ Κίμβροι, ων. Des Cimbres. Κιμβρικός, ή, όν.
CIMBRIQUE, adj., Κιμβρικός, ή, όν.
CIME, sf., ἡ κορυφή, ῆς; ἡ ἄκρα, ας.
CIMENT, sm., ἡ ἀμμοκονία, ας.
CIMENTER, va. 1° *Lier avec du ciment*, κολλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Affermir*, βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*
CIMETERRE, sm., ὁ ἀκινάκης, ου.
CIMETIÈRE, sm., τὸ κοιμητήριον, ου.
CIMIER, sm., ὁ κῶνος, ου.
CIMMÉRIEN, IENNE, adj., Κιμμέριος, α, ον; Κιμμερικός, ή, όν. || Subst., Cimmériens, *pple*, οἱ Κιμμέριοι, ων.
CIMON, *h.*, ὁ Κίμων, ωνος.
CINABRE, sm., τὸ κιννάβαρι, εως. Rouge comme le cinabre, κιννάβαρίνος, η, ον.
CINÉAS, *h.*, ὁ Κινέας, ου.
CINÉRAIRE, adj. Urne cinéraire, ἡ ὑδρία, ας.
CINGLER, vn., *naviguer*, πλέω ; *à ou* vers, ἐπί *et l'acc.* || Va., *frapper*, ῥαπίζω, f. ιῶ, *acc.*
CINNA, *h.*, ὁ Κίννας, ου et α.
CINNAMOME, sm., τὸ κιννάμωμον, ου. De cinnamome, κινναμώμινος, η, ον.
CINQ, adj. num., πέντε (indécl.). Le nombre cinq, ἡ πεντάς et πεμπάς, άδος. Cinq fois, πεντάκις. Cinq cents, πεντακόσιοι, αι, α. Cinq centième, πεντακοσιοστός, ή, όν. Cinq mille, πεντακισχίλιοι, αι, α.
CINQUANTAINE, sf. 1° *Nombre de cinquante*, ἡ πεντηκοντάς, άδος; ἡ πεντηκοστύς, ύος. || 2° *Age de cinquante ans*, ἡ πεντηκονταετία, ας.
CINQUANTE, adj. num., πεντήκοντα (indécl.). Cinquante fois, πεντηκοντάκις. Cinquante mille, πεντακισμύριοι, αι, α.

CINQUANTIÈME, adj. num., πεντηκοστός, ή, όν. La cinquantième partie *ou* le cinquantième, ἡ πεντηκοστή, ῆς.

CINQUIÈME, adj. num., πέμπτος, η, ον. Le cinquième jour, ἡ πέμπτη, ης, *avec ou sans* ἡμέρα, ας. Pour la cinquième fois, τὸ πέμπτον. La cinquième partie *ou* le cinquième, τὸ πεμπτημόριον, ου. Au cinquième jour, πεμπταῖος, α, ον. Ils arrivèrent le cinquième jour, πεμπταῖοι ἀφ-ίκοντο.

CINQUIÈMEMENT, adv., τὸ πέμπτον.

CINTRE, sm., ἡ καμάρα, ας.

CINTRÉ, ÉE, adj., καμαρωτός, ή, όν.

CINTRER, va., καμαρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CIPPE, sm., ἡ στήλη, ης.

CIRCÉ, *f.*, ἡ Κίρκη, ης.

CIRCONCIRE, va., περι-τέμνω, *acc.*

CIRCONCIS, ISE, adj. et s., κολοβός, ή, όν.

CIRCONCISION, sf., ἡ περιτομή, ῆς.

CIRCONFÉRENCE, sf., ἡ περίοδος, ου; ὁ κύκλος, ου. De *ou* en circonférence, κύκλῳ, πέριξ.

CIRCONFLEXE, adj. Accent circonflexe, ἡ περισπωμένη, ης.

CIRCONLOCUTION, sf., ἡ παράφρασις, εως. Exprimer par circonlocution, περι-φράζω, f. φράσω, *acc.*

CIRCONSCRIPTION, sf. 1° *Action de circonscrire*, ἡ περιγραφή, ῆς. || 2° *Bornes, limites*, οἱ ὅροι, ων. || 3° *Division administrative*, ὁ νομός, οῦ.

CIRCONSCRIRE, va., περι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.*; (en géom.), περι-γράφω, *acc.*; à, περί *et l'acc.*

CIRCONSPECT, ECTE, adj., εὐλαβής, ές. Etre circonspect, εὐλαβέομαι-οῦμαι.

CIRCONSPECTION, sf., ἡ εὐλάβεια, ας. Avec circonspection, εὐλαβῶς.

CIRCONSTANCE, sf., ἡ κατάστασις, εως; ὁ καιρός, οῦ. Les circonstances présentes, τὰ παρόντα, ων. Dans de telles circonstances, ἐν τοῖς τοιούτοις. Dans les plus graves circonstances, ἐν τοῖς μεγίστοις καιροῖς. Suivant, d'après les circonstances, ἐκ τῶν παρόντων. Obéir, se plier aux circonstances, τοῖς καιροῖς ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω.

CIRCONSTANCIER, va., διεξ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

CIRCONVALLATION, sf., ὁ περιτειχισμός, οῦ. Faire la circonvallation de, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.*

CIRCONVENIR, va., περι-έρχομαι; περισοφίζομαι, f. ισοῦμαι; ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Il fut circonvenu par ses amis ὑπὸ τῶν φίλων ἐξ-ηπατήθη.

CIRCONVOISIN, INE, adj., περικείμενος, η, ον.

CIRCONVOLUTION, sf., ἡ περιαγωγή, ῆς.

CIRCUIT, sm., ἡ περίοδος, ου; ἡ περιβολή, ῆς; ὁ κύκλος, ου. Faire un long circuit, περίοδον πολλὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Circuit de paroles, ἡ μακρολογία, ας.

CIRCULAIRE, adj., κυκλοειδής, ές; κυκλικός, ή, όν. Mouvement circulaire, ὁ κύκλος, ου; (des astres), ἡ ἕλιξ, ικος. || Lettre circulaire, *ou simpl*t circulaire, ἡ ἐπιστολή, ῆς. Adresser une circulaire à qqn, ἐπι-στέλλω τινί ou πρός τινα.

CIRCULAIREMENT, adv., κυκλικῶς, κύκλῳ. Se mouvoir circulairement, κυκλοφορέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

CIRCULATION, sf., ἡ περιφορά, ᾶς; ἡ περίοδος, ου; (du sang), ἡ περίρροια, ας; (de l'argent, d'un écrit), ἡ διάδοσις, εως. Mettre un écrit, de l'argent en circulation, τὰ γράμματα, τὰ νομίσματα δια-δίδωμι.

CIRCULER, vn., περι-φέρομαι (pass.); περι-έρχομαι; (en parl. de l'argent, d'un bruit), δια-δίδομαι (pass.). || Faire circuler, περι-φέρω; δια-δίδωμι, *acc.* Faire circuler des viandes, du vin, une coupe, περι-φέρω κρέα, οἶνον, κύλικα.

CIRCUMNAVIGATION, sf., ὁ περίπλους, ου.

CIRE, sf., ὁ κηρός, οῦ; τὸ κηρίον, ου. De cire, κήρινος, η, ον. Semblable à la cire, maniable comme la cire, κήρινος, η, ον; κηροειδής, ές. Façonner en cire, κηροπλαστέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Modeleur en cire, ὁ κηροπλάστης, ου.

CIRER, va., κηρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CIRIER, sm. 1° *Celui qui travaille en cire*, ὁ κηροπλάστης, ου. || 2° *Marchand de cire*, ὁ κηροπώλης, ου.

CIRON, sm., τὸ ἄκαρι, εως.

CIRRHA, *v.*, ἡ Κίρρα, ας. De Cirrha, Κιρραῖος, α, ον.

CIRQUE, sm., ὁ ἱππόδρομος, ου. Jeux du cirque, ἡ ἱπποδρομία, ας.

CISALPIN, INE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐντὸς τῶν Ἄλπεων.

CISEAU, sm., *instrument pour travailler le bois, la pierre, etc.*, ὁ κοπεύς, έως; ἡ γλαφίς, ίδος; τὸ γλυφεῖον, ου. || Ciseau, *ord*t ciseaux (de tailleur), ἡ ψαλίς, ίδος.

CISELÉ, ÉE, adj., γλυπτός, ή, όν.

CISELER, va., γλύφω, *acc.*

CISELEUR, sm., ὁ γλυφεύς, έως.

CISELURE, sf. 1° *Art de ciseler*, ἡ γλυπτική, ῆς. || 2° *Ouvrage ciselé*, ἡ γλυφή, ῆς.

CITADELLE, sf., ἡ ἀκρόπολις, εως. Etre maître de la citadelle, τὴν ἀκρόπολιν κατ-έχω.

CITADIN, INE, sm. et sf., ὁ ἀστός, οῦ; *fém.* ἡ ἀστή, ῆς.

CITATION, sf. 1° *Assignation en justice*, ἡ κλῆσις, εως; ἡ πρόσκλησις, εως. || 2° *Allégation d'un passage*, ἡ χρῆσις, εως.

CITÉ, sf., ἡ πόλις, εως. || Droit de cité, ἡ πολιτεία, ας. Donner à qqn le droit de cité, πολιτείαν τινὶ δίδωμι. Obtenir le droit de cité, τῆς πολιτείας τυγχάνω. Avoir droit de cité, τῆς πόλεως μετ-έχω.

CITER, va. 1° *Assigner en justice*, καλέω-ῶ; κλητεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Alléguer, signaler*, παρα-τίθημι (et moy.), ἐπ-άγομαι (moy.), *acc.* Citer des exemples, παραδείγματα παρ-έχω.

CITÉRIEUR, EURE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐντός.

CITERNE, sf., ὁ λάκκος, ου.

CITHARE, sf., ἡ κιθάρα, ας. Jouer de la cithare, κιθαρίζω, f. ιῶ. Action de jouer de la cithare, ἡ κιθάρισις, εως. Joueur, joueuse de cithare, ὁ κιθαριστής, οῦ; ἡ κιθαρίστρια, ας. Art de jouer de la cithare, ἡ κιθαριστική, ῆς.

Chanter en jouant de la cithare, κιθαρῳδέω-ῶ, f. ήσω.

CITHÉRON, *mont*, ὁ Κιθαιρών, ῶνος.

CITION, *v.*, τὸ Κίτιον, ου.

CITOYEN, ENNE, sm. et sf., ὁ πολίτης, ου; *fém.* ἡ πολῖτις, ιδος. Simple citoyen, ὁ δημότης, ου; ὁ ἰδιώτης, ου. De citoyen, πολιτικός, ή, όν. Etre citoyen, πολιτεύω, f. εύσω. || Droit de citoyen, ἡ πολιτεία, ας. Donner à qqn le droit de citoyen, πολιτείαν τινὶ δίδωμι. Obtenir le droit de citoyen, τῆς πολιτείας τυγχάνω. Jouir du droit de citoyen, τῆς πόλεως μετ-έχω.

CITRIN, INE, adj., κίτρινος, η, ον.

CITRON, sm., τὸ κίτριον ou κίτρον, ου.

CITRONNIER, sm., ἡ κιτρέα, ας. De citronnier, κίτρινος, η, ον.

CITROUILLE, sf., ἡ κολοκύντη, ης. De citrouille, κολοκύντινος, η, ον.

CIVET, sm., ἡ μίμαρκυς, υος.

CIVIÈRE, sf., τὸ φέρετρον, ου.

CIVIL, ILE, adj. 1° *Qui concerne les citoyens*, πολιτικός, ή, όν. Magistrature civile, ἡ πολιτικὴ ἀρχή, ῆς. Guerre civile, ὁ οἰκεῖος ou ἐπιδήμιος πόλεμος, ου. Troubles civils, αἱ στάσεις, εων. || 2° *Courtois, poli*, ἀστεῖος, α, ον; κόσμιος, α, ον.

CIVILEMENT, adv. 1° *En matière civile*, πολιτικῶς. || 2° *Poliment*, κοσμίως.

CIVILISATEUR, TRICE, adj. et s., ὁ ἡμερῶν, οὔντος; *fém.* ἡ ἡμεροῦσα, ης; de, *acc.*

CIVILISATION, sf. 1° *Action de civiliser*, ἡ ἡμέρωσις, εως. || 2° *Etat de ce qui est civilisé*, τὸ ἥμερον, ου.

CIVILISÉ, ÉE, p.p. Voy. CIVILISER. || Adj., ἥμερος, ον.

CIVILISER, va., ἡμερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE CIVILISER, vr., ἡμεροομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CIVILITÉ, sf., *honnêteté, courtoisie*, ἡ ἀστειότης, ητος; ἡ κοσμιότης, ητος. || Au plur. *actions, paroles civiles*, ὁ ἀσπασμός, οῦ. Faire des civilités à qqn, τινὰ ἀσπάζομαι, f. άσομαι.

CIVIQUE, adj., πολιτικός, ή, όν.

CIVISME, sm., τὸ φιλόπολι, ιδος. Qui a du civisme, φιλόπολις, ι, *gén.* ιδος.

CLABAUDER, vn., κράζω.

CLABAUDERIE, sf., ὁ κεκραγμός, οῦ.

CLABAUDEUR, sm., ὁ κεκράκτης, ου.

CLAIE, sf., ὁ ταρσός, οῦ.

CLAIR, AIRE, adj. 1° *Eclatant, lumineux*, λαμπρός, ά, όν; φανός, ή, όν. || 2° *Qui reçoit beaucoup de lumière*, φανερός, ά, όν; καταφανής, ές; περιφανής, ές. || 3° *Luisant, poli*, λαμπρός, ά, όν. || 4° *Transparent, non trouble*, διαφανής, ές; διαυγής, ές; καθαρός, ά, όν; (en parl. du temps), αἴθριος, ον; εὔδιος, ον. || 5° *Peu consistant, peu serré*, μανός, ή, όν; σπάνιος, α, ον. || 6° *Net et aigu*, λαμπρός, ά, όν; λιγυρός, ά, όν; ὀξύς, εῖα, ύ. D'une voix claire, λαμπρᾷ τῇ φωνῇ. || 7° *Intelligible, évident*, φανερός, ά, όν; δῆλος, η, ον; σαφής, ές. Avoir l'esprit clair, ἀγχίνους, ουν εἰμί. || Sm., *clarté*, τὸ φέγγος, ους; τὸ φῶς, *gén.* φωτός. Au clair de la lune, πρὸς τὴν σελήνην. Il fait clair de lune, λάμπει ἡ σελήνη. Il fait clair (jour), φῶς ἐστιν. Il commence à faire clair, ὑπ-αυγάζει, ὑπο-λάμπει. || Adv. Voir clair, ὀξὺ βλέπω. Parler clair, λαμπρὰ φθέγγομαι, f. φθέγξομαι.

CLAIREMENT, adv., φανερῶς, σαφῶς, καθαρῶς.

CLAIRIÈRE, sf., ὁ ἄδενδρος τόπος, ου.

CLAIRON, sm. Voy. TROMPETTE.

CLAIRSEMÉ, ÉE, adj., μανός, ή, όν.

CLAIRVOYANCE, sf., ἡ ἀγχίνοια, ας; ἡ σύνεσις, εως.

CLAIRVOYANT, ANTE, adj., ἀγχίνους, ουν; συνετός, ή, όν.

CLAMEUR, sf. 1° *Grand cri*, ἡ κραυγή, ῆς. Pousser une clameur, κραυγὴν ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Injure, blâme*, ἡ καταβοή, ῆς.

CLANDESTIN, INE, adj., κρυφαῖος, α, ον, λαθραῖος, α, ον.

CLANDESTINEMENT, adv., κρυφαίως, κρύφα, λαθραίως.

CLANDESTINITÉ, sf., τὸ κρυφαῖον, ου.

CLAQUEMENT, sm., ὁ κρότος, ου.

CLAQUEMURER, va., καθ-ειργνυμι, f. είρξω, *acc.* || SE CLAQUEMURER, vr., οἰκουρέω-ῶ, f. ήσω.

CLAQUER, vn., κροτέω-ῶ, f. ήσω. Claquer des mains, ταῖς χερσὶ κροτέω-ῶ. Claquer des dents, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπι-κροτέω-ῶ, f. ήσω.

CLARIFICATION, sf., ἡ διήθησις, εως.

CLARIFIER, va., δι-ηθέω-ῶ, f. ήσω, || SE CLARIFIER, vr., δι-ηθέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

CLARINETTE, sf., ὁ αὐλός, οῦ.

CLARTÉ, sf. 1° *Lumière, lueur*, τὸ φέγγος, ους; ἡ λαμπρότης, ητος. La clarté du jour, τὸ φῶς, *gén.* φωτός. || 2° *Transparence*, ἡ διαφάνεια, ας. || 3° *Netteté, évidence*, ἡ σαφήνεια, ας; ἡ ἐνάργεια, ας. Clarté d'esprit, ἡ ἀγχίνοια, ας. Qui a de la clarté dans l'esprit, ἀγχίνους, ουν.

CLASSE, sf. 1° *Ordre, rang*, ἡ, τάξις, εως; ἡ φυλή, ῆς. La classe des hommes faits, οἱ τέλειοι (ων) ἄνδρες, ῶν. || 2° *Genre, espèce*, τὸ γένος, ους; τὸ εἶδος, ους. || 3° *Ecole*, τὸ διδασκαλεῖον, ου. Aller en classe, εἰς διδασκάλου φοιτάω-ῶ, f. ήσω.

CLASSEMENT, sm., ἡ διάταξις, εως.

CLASSER, va., δια-τάττω, f. τάξω, *acc.* Classer qqn parmi les premiers, τάττω τινὰ εἰς τοὺς πρώτους.

CLASSIFICATION, sf., ἡ διάταξις, εως.

CLASSIQUE, adj. 1° *De premier ordre*, ἔγκριτος, ον. || 2° *Qui a rapport aux écoles*, σχολικός, ή, όν.

CLAUDICATION, sf., ἡ χωλεία, ας.

CLAUSE, sf., ἡ συνθήκη, ης; τὸ κεφάλαιον, ου.

CLAUSTRAL, ALE, adj., μοναστικός, ή, όν.

CLAVELÉE, sf., ἡ φλυκταίνωσις, εως.

CLAVICULE, sf., τὸ κλεῖδιον, ου.

CLAZOMÈNE, *v.*, αἱ Κλαζομεναί, ῶν. Habitant de Clazomène, ὁ Κλαζομένιος, ου.

CLÉANDRE, *h.*, ὁ Κλέανδρος, ου.

CLÉANOR, *h.*, ὁ Κλεάνωρ, ορος.

CLÉARQUE, *h.*, ὁ Κλέαρχος, ου.

CLEF, sf. 1° *Instrument pour ouvrir et fermer*, ἡ κλείς, *gén.* κλειδός, *anc. attique* κλῆς, *gén.* κληδός; ἡ βαλανάγρα, ας. Fermer à

clef, κλείω, *acc.* || 2° *Place qui donne entrée dans un pays*, ἡ πρόσοδος, ου; ἡ ἐμβολή, ῆς; αἱ πύλαι, ῶν. || 3° *Science préparatoire*, ἡ προπαιδεία, ας. || 4° *Moyen d'expliquer*, τὸ τεκμήριον, ου. || 5° *Cheville d'un instrument*, ὁ κόλλοψ, οπος.

CLÉMATITE, sf., ἡ ἀγρία (ας) ἄμπελος, ου; *néol.* ἡ κληματίς, ίδος.

CLÉMENCE, sf., ἡ εὐγνωμοσύνη, ης; ἡ ἐπιείκεια, ας. Avec clémence, ἐπιεικῶς. User de clémence, ἐπιεικείᾳ χράομαι-ωμαι.

CLÉMENT, ENTE, adj., συγγνώμων, ον; ἐπιεικής, ές; pour qqn, τινί. Se montrer clément pour qqn, ἐπιεικῶς προσ-φέρομαί (pass.) τινι.

CLÉOBIS, *h.*, ὁ Κλέοβις, ιος.

CLÉOBULE, *h.*, ὁ Κλεόβουλος, ου.

CLÉOMBROTE, *h.*, ὁ Κλεόμβροτος, ου.

CLÉOMÈDE, *h.*, ὁ Κλεομήδης, ους.

CLÉOMÈNE, *h.*, ὁ Κλεομένης, ους.

CLÉON, *h.*, ὁ Κλέων, ωνος.

CLÉONES, *v.*, αἱ Κλεωναί, ῶν. De Cléones, Κλεωναῖος, α, ον. Habitants de Cléones, οἱ Κλεωναῖοι, ων.

CLÉONYME, *h.*, ὁ Κλεώνυμος, ου.

CLÉOPÂTRE, *f.*, ἡ Κλεοπάτρα, ας.

CLÉOPHANTE, *h.*, ὁ Κλεόφαντος, ου.

CLÉOPHON, *h.*, ὁ Κλεοφῶν, ῶντος.

CLÉOPOMPE, *h.*, ὁ Κλεόπομπος, ου.

CLÉOSTHÈNE, *h.*, ὁ Κλεοσθένης, ους.

CLÉOSTRATE, *h.*, ὁ Κλεόστρατος, ου.

CLEPSYDRE, sf., ἡ κλεψύδρα, ας.

CLERC, sm. 1° *Ecclésiastique*, ὁ κληρικός, οῦ. || 2° *Lettré*, ὁ πεπαιδευμένος, ου; ὁ ἔμπειρος, ου. || 3° *Scribe*, ὁ γραμματεύς, έως.

CLERGÉ, sm., ὁ κλῆρος, ου. Du clergé, κληρικός, ή, όν.

CLÉRICAL, ALE, adj., κληρικός, ή, όν.

CLIENT, ENTE, sm. et sf., ὁ πελάτης, ου; *fém.* ἡ πελάτις, ιδος. Etre le client de qqn, τινὰ θεραπεύω, f. σω.

CLIENTÈLE, sf. 1° *Ensemble des clients*, τὸ πελατικόν, οῦ. || 2° *Etat de client*, ἡ πελατεία, ας.

CLIGNEMENT, sm., ὁ σκαρδαμυγμός, οῦ.

CLIGNER, va. et vn. Cligner les yeux, l'œil ou de l'œil, σκαρδαμύττω, f. ύξω. Sans cligner l'œil, ἀσκαρδαμυκτί.

CLIGNOTANT, ANTE, adj., συχνὸν σκαρδαμυκτικός, ή, όν.

CLIGNOTEMENT, sm., ὁ συχνὸς σκαρδαμυγμός, οῦ.

CLIGNOTER, vn., συχνὸν σκαρδαμύττω, f. ύξω.

CLIMAT, sm. 1° *Partie du globe terrestre, de la sphère*, τὸ κλίμα, ατος; ἡ ζώνη, ης. || 2° *Température*, τὸ κλίμα, ατος; *mieux* ὁ ἀήρ, *gén.* ἀέρος; ἡ ὥρα, ας. Voy. TEMPÉRATURE. || 3° *Pays, contrée*, ἡ χώρα, ας.

CLIMATÉRIQUE, adj., κλιμακτηρικός, ή, όν.

CLIN D'ŒIL, sm., ὁ σκαρδαμυγμός, οῦ. En un clin d'œil, ἐν ἀκαρεῖ.

CLINIAS, *h.*, ὁ Κλεινίας, ου.

CLINIQUE, sf., ἡ κλινική, ῆς.

CLINQUANT, sm. 1° *Lame d'or ou d'argent*, τὸ χρυσοῦ ou ἀργύρου πέταλον, ου. || 2° *Fausse beauté*, τὸ καλλώπισμα, ατος.

CLIO, *Muse*, ἡ Κλειώ, οῦς.

CLIQUE, sf., ἡ σύστασις, εως.

CLIQUETER, vn., ψοφέω-ῶ, f. ήσω.

CLIQUETIS, sm., ὁ κτύπος, ου; ὁ ψόφος, ου.

CLIQUETTE, sf., τὸ κρόταλον, ου; ἡ πλαταγή, ῆς.

CLISTHÈNE, *h.*, ὁ Κλεισθένης, ους.

CLITOS, *h.*, ὁ Κλεῖτος, ου.

CLOAQUE, sm., ἡ ἀποσκευή, ῆς.

CLOCHE, sf. 1° *Instrument de métal*, ὁ, *rar*t ἡ κώδων, ωνος. Sonner la cloche, τὸν κώδωνα κρούω. || 2° *Ampoule de la peau*, ἡ φλύκταινα, ης.

CLOCHEMENT, sm., ἡ χωλεία, ας.

CLOCHE-PIED (À), loc. adv., ἐφ' ἑνὸς σκέλους. Sauter à cloche-pied, ἀσκωλιάζω, f. άσω.

CLOCHER, vn. 1° *Boiter en marchant*, σκάζω, f. σκάσω; χωλεύω, f. εύσω. || 2° *Etre défectueux*, ἐλ-λείπω. Ce qui cloche, τὸ ἐλλεῖπον, οντος.

CLOCHETTE, sf., ὁ κώδων, ωνος; τὸ κωδώνιον, ου.

CLODIUS, *h.*, ὁ Κλώδιος, ου.

CLOISON, sf., τὸ διάφραγμα, ατος; (des fosses nasales), ὁ κίων, *gén.* κίονος.

CLOÎTRE, sm., τὸ κοινόβιον, ου.

CLOÎTRER, va., ἐν-σηκάζω, f. άσω, *acc.*

CLOPIN-CLOPANT, loc. adv., *en clopinant*, σκάζων, ουσα, ον, *gén.* οντος, etc.

CLOPINER, vn., σκάζω, f. σκάσω.

CLOPORTE, sm., ὁ πολύπους, ποδος.

CLORE, va. 1° *Fermer*, κλείω, *anc. attique* κλῄω; συγ-κλείω, κατα-κλείω, *acc.* || 2° *Entourer d'une clôture*, περι-φράττω, f. φράξω, *acc.*; de, *dat.* || 3° *Terminer, finir*, τελευτάω-ῶ, f. ήσω; περαίνω, f. ανῶ, *acc.* || Vn., *rester clos*, ἁρμόττω, ἐφ-αρμόττω, f. όσω.

1. **CLOS**, sm., τὸ περίφραγτον, ου.

2. **CLOS, OSE**, p.p. Voy. CLORE. || Les yeux clos, τυφλῶς. A nuit close, βαθέος σκότου ὄντος.

CLOTHO, *Parque*, ἡ Κλωθώ, οῦς.

CLÔTURE, sf. 1° *Enceinte qui clôt*, ὁ φραγμός, οῦ; τὸ φράγμα, ατος; τὸ περίφραγμα, ατος. || 2° *Fin*, ἡ τελευτή, ῆς; τὸ τέλος, ους. || 3° *Dissolution*, ἡ διάλυσις, εως.

CLOU, sm. 1° *Morceau de métal*, ὁ ἧλος, ου. Un clou chasse l'autre, (prov.), ἧλῳ ὁ ἧλος (s.-ent. ἐκ-κρούεται). || 2° *Furoncle*, ὁ δοθιήν, ῆνος. || Clou de girofle, τὸ καρυόφυλλον, ου.

CLOUER, va. 1° *Attacher avec des clous*, προσ-ηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; sur, *dat.* || 2° *Attacher, fixer*, πήγνυμι, *acc.*; sur, ἐν *et le datif.*

CLOUTER, va., *garnir de clous*, ἥλοις πείρω, *acc.*

CLUSIUM, *v.*, τὸ Κλούσιον, ου. Habitants de Clusium, οἱ Κλουσῖνοι, ων.

CLYSTÈRE, sm., ὁ κλυστήρ, ῆρος.

CLYTEMNESTRE, *f.*, ἡ Κλυταιμνήστρα, ας.

CNIDE, *v.*, ἡ Κνίδος. ου. De Cnide, Κνίδιος, α, ον. Habitants de Cnide, οἱ Κνίδιοι, ων.

COACCUSÉ, ÉE, sm. et sf., ὁ συνδιωκόμενος, ου; *fém.* ἡ συνδιωκομένη, ης.

COACTION, sf., ἡ βία, ας.

COAGULATION, sf., ἡ πῆξις, εως.

COAGULÉ, ÉE, p.p. Voy. COAGULER. ‖ Adj., πηκτός, ή, όν.

COAGULER, va., πήγνυμι, *acc.* ‖ SE COAGULER, vr., πήγνυμαι (moyen).

COALISÉ, ÉE, p.p., συνεστώς, ῶσα, ός. Les coalisés, οἱ συνεστῶτες, ων; (pour une guerre), οἱ σύμμαχοι, ων.

COALISER (SE), vr., συν-ἵσταμαι (moy. avec sens neutre); contre, ἐπί *et l'acc.*

COALITION, sf., ἡ σύστασις, εως; (pour une guerre), ἡ συμμαχία, ας.

COASSEMENT, sm., ἡ κραυγή, ῆς.

COASSER, vn., κράζω.

COASSOCIÉ, sm., ὁ συνεργός, οῦ.

COCCYX, sm., ὁ κόκκυξ, υγος.

1. **COCHE**, sm., *voiture*, ἡ ἁμάμαξα, ης.

2. **COCHE**, sf., *truie*, ἡ ὗς, *gén.* ὑός.

3. **COCHE**, sf., *entaille*, ἡ τομή, ης; ἡ ἐντομή, ῆς; (d'une flèche), ἡ γλυφίς, ίδος.

COCHENILLE, sf., ὁ κόκκος, ου.

COCHER, sm., ὁ ἡνίοχος, ου; ὁ ἁρματηλάτης, ου. De cocher, ἡνιοχικός, ή, όν.

COCHÈRE, adj. fém. Porte cochère, αἱ πύλαι, ῶν; ὁ πυλών, ῶνος.

COCHET, sm., τὸ ἀλεκτρυόνιον, ου.

COCHEVIS, sm., ὁ, ἡ κορυδαλλός, οῦ.

COCHON, sm., ὁ, ἡ σῦς ου ὗς, *gén.* συός ου ὑός. Voy. PORC. ‖ Cochon de lait, τὸ δελφάκιον, ου; τὸ χοιρίον, ου.

COCON, sm., τὸ βομβύκιον, ου.

COCTION, sf., ἡ πέψις, εως.

COCYTE, *fl.*, ὁ Κώκυτος, ου.

CODE, sm., ἡ τῶν νόμων σύνταξις, εως; οἱ νόμοι, ων.

CODICILLE, sm., ἡ ἐπιδιαθήκη, ης.

CODROS, *h.*, ὁ Κόδρος, ου. Descendants de Codros, οἱ Κοδρίδαι, ῶν.

COERCITIF, IVE, adj., ἀναγκαστικός, ή, όν.

COERCITION, sf., ἡ ἀνάγκη, ης.

CŒUR, sm. 1° *Organe de la circulation du sang*, ἡ καρδία, ας; τὰ σπλάγχνα, ων. Tant que mon cœur battra, ἕως ἂν πηδᾷ ἡ καρδία μου. Mon cœur se serre, τὰ σπλάγχνα πνίγομαι (pass.). ‖ 2° *Poitrine*, τὸ στῆθος, ους. Presser, serrer contre son cœur, ἐν-αγκαλίζομαι, f. ιοῦμαι; ἀσπάζομαι, f. άσομαι, *acc.* ‖ 3° *Siège des sentiments, des passions, âme*, ἡ καρδία, ας; *plus souv.* ὁ θυμός, οῦ; ἡ ψυχή, ῆς. Amollir, toucher le cœur, τὴν ψυχὴν κατα-κλάω-ῶ. Gagner, se concilier le cœur de, ἀνα-κτάομαι-ῶμαι, *acc.* De cœur, ἐκ τῆς καρδίας, ἐκ τῆς ψυχῆς. De tout cœur, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας. De grand cœur, de bon cœur, de tout son cœur, ἀσμενέστατα, προθυμότατα. Avoir à cœur, περὶ πολλοῦ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* ou *inf.* N'avoir rien tant à cœur que, περὶ παντὸς ποιοῦμαι, *acc.* ou *inf.* Qui a bon cœur, τὴν ψυχὴν ἀγαθός, ή, όν; εὐήθης, ες; εὐγνώμων, ον. Qui a mauvais cœur, τὴν ψυχὴν πονηρός, ά, όν; κακοήθης, ες. ‖ 4° *Courage, constance*, ὁ θυμός, οῦ; τὸ θάρρος, ους; ἡ ἀνδρεία, ας. Avoir du cœur, θαρρέω-ῶ, εὐθαρσέω-ῶ, f. ήσω. Qui a du cœur, θαρραλέος, α, ον; ἀνδρεῖος, α, ον. En homme de cœur, ἀνδρείως. Qui manque de cœur, ἀνανδρος, ον. Donner du cœur à qqn, θάρρος τινὶ ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω. ‖ 5° *Pensée intime, dispositions secrètes*, ἡ γνώμη, ης; ἡ διάνοια, ας. Ouvrir son cœur, ἁπλῶς τὴν γνώμην ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif). ‖ 6° *Mémoire*, ἡ μνήμη, ης. Savoir par cœur, ἀπὸ μνήμης οἶδα, *acc.* Réciter par cœur, ἀπὸ μνήμης ου ἀπὸ στόματος λέγω, *acc.* ‖ 7° *Estomac*, ἡ καρδία, ας. Mal de cœur, ἡ ἀηδία, ας; ἡ ναυτία, ας. Avoir mal au cœur, ναυτιάω-ῶ, f. άσω. ‖ 8° *Partie intérieure d'un tronc*, ἡ καρδία, ας; τὸ ἐγκάρδιον, ου. ‖ 9° *Le milieu; le fort*, τὸ μέσον, ου; ἡ ἀκμή, ῆς. Le cœur du pays, τὸ μέσον τῆς χώρας. Au cœur de l'été, ἐν ἀκμῇ θέρους.

COFFRE, sm., τὸ ζύγαστρον, ου; ἡ κίστη, ης; ἡ κιβωτός, οῦ.

COFFRET, sm., τὸ κιβώτιον, ου.

COFFRETIER, sm., ὁ κιβωτοποιός, οῦ.

COGNASSIER, sm., *arbre*, ἡ κυδωνέα, ας.

COGNÉE, sf., ἡ ἀξίνη, ης. Cognée à abattre le bois, ὁ ξυλοκόπος (ου) πέλεκυς, εως.

COGNER, va., *frapper pour enfoncer*, πήγνυμι, *acc.* ‖ Vn., *heurter contre*, κρούω, *acc.* ‖ SE COGNER, vr., προσ-κρούω (neutre). Se cogner la tête contre la muraille, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν τοῖχον ἁράττω, f. άξω.

COHABITATION, sf., ἡ συνοίκησις, εως.

COHABITER, vn., συν-οικέω-ῶ, f. ήσω; avec qqn, τινί.

COHÉRENCE, sf., ἡ συνέχεια, ας; ἡ σύμφυσις, εως.

COHÉRENT, ENTE, adj., συνεχής, ές; συμφυής, ές.

COHÉRITIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ συγκληρονόμος, ου.

COHÉSION, sf., ἡ συνέχεια, ας; ἡ σύμφυσις, εως.

COHORTE, sf., ἡ σπεῖρα, ας. La cohorte prétorienne, ἡ στρατηγὶς (ίδος) σπεῖρα.

COHUE, sf., ὁ ὄχλος, ου; ἡ τύρβη, ης.

COI, COITE, adj., ἥσυχος, ον. Se tenir coi, rester coi, ἡσυχίαν ἄγω; ἡσυχάζω, f. άσω.

COIFFE, sf., ἡ μίτρα, ας.

COIFFER, va. 1° *Couvrir la tête*, τὴν κεφαλὴν καλύπτω, f. ύψω, *gén.* ‖ 2° *Orner la tête*, τὴν κεφαλὴν κοσμέω-ῶ, f. ήσω. *gén.* ‖ SE COIFFER, vr. 1° *Mettre une coiffure*, τὴν κεφαλὴν καλύπτομαι, f. ύψομαι. ‖ 2° *Arranger ses cheveux*, τὴν κόμην κοσμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

COIFFEUR, sm., ὁ κουρεύς, έως.

COIFFEUSE, sf., ἡ κομμώτρια, ας.

COIFFURE, sf. 1° *Couverture de la tête*, τὸ ἐπίκρανον, ου. ‖ 2° *Arrangement des cheveux*, ὁ ἐπικεφάλαιος κόσμος, ου.

COIN, sm. 1° *Angle*, ἡ γωνία, ας. ‖ 2° *Extrémité*, τὸ ἄκρον, ου; τὸ ἔσχατον, ου. ‖ 3° *Petite partie*, ἡ μερίς, ίδος. Un petit coin de terre, τὸ γήδιον, ου. ‖ 4° *Lieu retiré*, ἡ γωνία, ας; ὁ μυχός, οῦ. Qui est dans un coin, μύχιος, α, ον. ‖ 5° *Instrument à fendre le bois*, ὁ σφήν, *gén.* σφηνός. Petit coin, ὁ σφηνίσκος, ου. Fendre avec un coin, σφηνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ 6° *Formation d'une troupe en un bataillon triangulaire*, ὁ ἔμβολος, ου. ‖ 7° *Marque de la monnaie*, ὁ χαρακτήρ, ῆρος;

ὁ τύπος, ου. || 8° *Cachet, empreinte*, τὸ σημεῖον, ου.

COÏNCIDENCE, sf., ἡ σύμπτωσις, εως.

COÏNCIDER, vn., συμ-πίπτω.

COING, sm., *fruit du cognassier*, τὸ κυδώνιον μῆλον, ου.

COL, sm., *passage étroit*, ὁ αὐχήν, ένος. Pour les autres sens, voy. cou.

COLCHIDE, *pays*, ἡ Κολχίς, ίδος. De Colchide, Κολχικός, ή, όν. Habitants de la Colchide, οἱ Κόλχοι, ων.

COLÉOPTÈRE, sm., ὁ κολεόπτερος, ου.

1. **COLÈRE**, sf., *emportement de l'âme*, ἡ ὀργή, ῆς; ὁ θυμός, οῦ. Violente colère, ὀργὴ μεγάλη, ης. Par colère, ὑπ' ὀργῆς. Mettre qqn en colère, ὀργίζω, ἐξ-οργίζω τινά. Entrer en colère, se mettre en colère contre qqn, ὀργίζομαί (pass.) τινι. Décharger sa colère sur qqn, τὴν ὀργὴν εἰς τινα ἀπο-σκήπτω, f. σκήψω. Maîtriser sa colère, τῆς ὀργῆς κρατέω-ῶ, f. ήσω; κατ-έχω τὴν ὀργήν.

2. **COLÈRE** et **COLÉRIQUE**, adj., *enclin à la colère*, ὀργίλος, η, ον; θυμοειδής, ές; θυμικός, ή, όν.

COLIFICHET, sm., ὁ λῆρος, ου.

COLIMAÇON, sm. Voy. LIMAÇON.

COLIQUE, sf., ὁ στρόφος, ου. Il a la colique, στρόφος αὐτὸν ἔχει τὴν γαστέρα.

COLLABORATEUR, sm., ὁ συνεργός, οῦ.

COLLAGE, sm., ἡ κόλλησις, εως.

COLLATÉRAL, ALE, adj., συγγενικός, ή, όν. Parents collatéraux *ou simpl*t collatéraux, οἱ συγγενεῖς, ῶν.

1. **COLLATION**, sf. 1° *Droit de conférer*, ἡ ἀπονομή, ῆς. || 2° *Action de comparer deux écrits*, ἡ παρανάγνωσις, εως.

2. **COLLATION**, sf., *léger repas de l'après-midi*, τὸ δειλινόν, οῦ.

1. **COLLATIONNER**, va., *comparer*, παρανα-γιγνώσκω, *acc.*; avec, παρά *et l'acc.*

2. **COLLATIONNER**, vn., *faire le repas appelé collation*, δειλινὸν ἐσθίω.

COLLE, sf., ἡ κόλλα, ης. Colle de poisson, ἡ ἰχθυόκολλα, ης. Sans colle, ἄκολλος, ον.

COLLÉ, ÉE, p.p. Voy. COLLER. || Adj., κολλητός, ή, όν.

COLLECTE, sf., ὁ ἔρανος, ου; ἡ συμβολή, ῆς. Faire une collecte, ἐρανίζω, f. ιῶ.

COLLECTEUR, sm., ὁ συλλογεύς, έως.

COLLECTIF, IVE, adj., ἀθροιστικός, ή, όν; περι-ληπτικός, ή, όν.

COLLECTION, sf., ἡ συλλογή, ῆς.

COLLECTIONNER, va., συλ-λέγω, *acc.*

COLLECTIVEMENT, adv., ἀθροιστικῶς, συλληπτικῶς.

COLLÈGE, sm. 1° *Corps de dignitaires*, τὸ συνέδριον, ου; τὸ σύστημα, ατος. || 2° *Ecole*, τὸ διδασκαλεῖον, ου.

COLLÈGUE, sm., (dans une charge), ὁ σύναρχος, ου; (dans le généralat), ὁ συστράτηγος, ου; (dans le consulat), ὁ συνύπατος, ου. Être collègue dans une charge, συν-άρχω, f. άρξω.

COLLER, va. 1° *Joindre avec de la colle*, κολλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; sur *ou* contre, πρός *et l'acc.* || 2° *Imprégner de colle*, κόλλῃ δι-αβρέχω, f. βρέξω, *acc.* || 3° *Eclaircir avec de la colle*, κόλλῃ καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* || SE COLLER, vr., προσ-κολλάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; προσ-φύομαι (moy.); πρόσ-κειμαι; à, sur *ou* contre, *dat.* Action de se coller, ἡ κόλλησις, εως.

COLLET, sm. 1° *Partie de l'habillement*, τὸ περιτραχήλιον, ου. || 2° *Lacs à prendre les lièvres, etc.*, ἡ λαιμοπέδη, ης.

COLLIER, sm. 1° *Ornement*, τὸ δέραιον, ου; τὸ περιδέραιον, ου; ὁ ὅρμος, ου; ὁ στρεπτός, οῦ. Qui porte un collier, στρεπτοφόρος, ον. || 2° *Cercle pour attacher*, τὸ δέραιον, ου; ὁ κλωός, οῦ. Mettre le collier à un chien, κλωῷ κύνα δέω-ῶ. || 3° *Marque naturelle autour du cou*, ὁ κύκλος, ου.

COLLINE, sf., ὁ λόφος, ου; ὁ γήλοφος, ου. Petite colline, τὸ λοφίδιον, ου. En forme de colline, λοφώδης, ες. Une chaine de collines, οἱ λόφοι (ων) συνεχεῖς, ῶν.

COLLISION, sf., ἡ σύγκρουσις, εως.

COLLOQUE, sm., ἡ κοινολογία, ας. Avoir un colloque avec qqn, πρός τινα κοινολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

COLLUSION, sf., ἡ καθύφεσις, εως.

COLLYRE, sm., τὸ κολλύριον, ου.

COLOMBE, sf., ἡ περιστερά, ᾶς. Du genre des colombes, περιστεροειδής, ές.

COLOMBIER, sm., ὁ περιστερεών, ῶνος.

COLON, sm. 1° *Celui qui fait partie d'une colonie*, ὁ ἄποικος, ου; ὁ ἔποικος, ου. || 2° *Cultivateur*, ὁ γεωργός, οῦ.

CÔLON, sm., τὸ κῶλον, ου.

COLONE, *dème de l'Attique*, ὁ Κολωνός, οῦ. De Colone, Κολωνῆθεν (adv.).

COLONEL, sm., (d'infanterie), ὁ ταξίαρχος, ου; (de cavalerie), ὁ φύλαρχος, ου.

COLONIAL, ALE, ὁ, ἡ, τὸ περὶ τὰς ἀποικίας.

COLONIE, sf., ἡ ἀποικία, ας. Envoyer une colonie, ἐποικίαν ἀπο-στέλλω. Emmener une colonie, ἀποικίαν ou οἰκήτορας ἐκ-πέμπω. Fondateur d'une colonie, ὁ οἰκιστής, οῦ.

COLONISATION, sf., ἡ ἐποίκισις, εως; ἡ κατοίκισις, εως.

COLONISER, va., ἀπ-οικίζω, ἐπ-οικίζω, κατ-οικίζω, f. ιῶ, *acc.*

COLONNADE, sf., τὸ περίστυλον, ου. Entouré d'une colonnade, περίστυλος, ον.

COLONNE, sf. 1° *Pilier cylindrique*, ὁ κίων, *gén.* κίονος; ὁ στῦλος, ου; ἡ στήλη, ης. || 2° *Appui, soutien*, ὁ στῦλος, οῦ. || 3° *Corps de troupes*, τὸ τάγμα, ατος. En colonne, ἐπὶ κέρως, εἰς ου κατὰ κέρας. Marche en colonne, ἡ ἐπὶ κέρως ἀγωγή, ῆς. Déployer l'armée en colonne, ἐπὶ κέρως, εἰς ου ἐπὶ κέρας τὴν φάλαγγα παρ-άγω. Marcher en colonne, ἐπὶ κέρως πορεύομαι. Passer de l'ordre en colonne à l'ordre en bataille, ἐκ κέρως εἰς φάλαγγα καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

COLONNETTE, sf., τὸ κιόνιον, ου.

COLOPHANE, sf., *sorte de résine*, ἡ κολοφωνία, ας.

COLOPHON, *v.*, ἡ Κολοφών, ῶνος. De Colophon, Κολοφώνιος, α, ον. Habitants de Colophon, οἱ Κολοφώνιοι, ων.

COLOQUINTE, sf., ἡ κολοκυνθίς, ίδος.

COLORER, va. 1° *Donner de la couleur à*, ἐπι-χρωματίζω, f. ιῶ; ἐπι-χρώζω, f. χρώσω, *acc.* || 2° *Présenter sous un jour favorable*,

καλλύνω, f. υνῶ, *acc.* || SE COLORER, vr., les mêmes verbes au passif; (en parl. du raisin), περκάζω, f. άσω.

COLORIER, va., χρωματίζω, f. ιῶ, *acc.*

COLORIS, sm., (au propre et au fig.), τὸ χρῶμα, ατος.

COLOSSAL, ALE, adj., κολοσσιαῖος, α, ον; κολοσσικός, ή, όν.

COLOSSE, sm., ὁ κολοσσός, οῦ.

COLOSSES, v., αἱ Κολοσσαί, ῶν.

COLPORTER, va. 1° *Porter pour vendre*, περι-πορεύομαι καπηλεύων, ουσα, ον, *acc.* || 2° *Répandre (une nouvelle)*, δια-σπείρω, *acc.*

COLPORTEUR, sm., ὁ περιποιευόμενος κάπηλος, ου. || Colporteur de nouvelles, ὁ σπερμολόγος, ου.

COLURE, sm., ἡ κόλουρος, ου.

COMBAT, sm. 1° *Bataille*, ἡ μάχη, ης; ὁ ἀγών, ῶνος. Combat singulier, ἡ μονομαχία, ας. Combat d'infanterie, ἡ πεζομαχία, ας. Combat de cavalerie, ἡ ἱππομαχία, ας. Sans combat, ἀμαχεί, ἀμαχητί. Les combats (la guerre), ὁ πόλεμος, ου. Voy. BATAILLE. || 2° *Jeu public, débat, lutte*, ὁ ἀγών, ῶνος. Combat gymnique, ὁ γυμνικὸς (οῦ) ἀγών, ῶνος. || 3° *Lutte intérieure*, ὁ ἀγών, ῶνος; ἡ ἀγωνία, ας.

COMBATTANT, sm., (à la guerre), ὁ μαχόμενος, ου; ὁ στρατιώτης, ου; (en général), ὁ ἀγωνιστής, οῦ.

COMBATTRE, va. et vn., μάχομαι; (partic. dans les jeux), ἀγωνίζομαι, f. ιοῦμαι; qqn *ou* contre qqn, τιν! ου πρός τινα; avec qqn, du côté de qqn, μετά τινος; pour qqn *ou* qq. chose, περί ου ὑπέρ τινος. || *Au fig.* Combattre contre la faim et contre la soif, τῷ λιμῷ καὶ τῷ δίψει μάχομαι. Combattre ses passions *ou* contre ses passions, πρὸς ἐπιθυμίας μάχομαι. Combattre contre les dieux, contre Dieu, θεομαχέω-ῶ, f. ήσω. || Combattre (rivaliser) de, ἁμιλλάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι (aor. ἡμιλλήθην) περί ου ὑπέρ, *gén.*; avec qqn, τινί ου πρός τινα. || SE COMBATTRE, vr., ἀλλήλοις, αις μάχεσθαι; (être en opposition), ἐναντιόομαι-οῦμαι.

COMBATTU, UE, p.p. Voy. COMBATTRE. || Adj., *irrésolu*. Voyez ce mot.

COMBIEN, adv. *a) Dans l'interrogation directe*, (se rapportant à un verbe ordinaire), πόσον, πῶς; (à un verbe de prix), πόσου; (à un adjectif ou un adverbe), πῶς; (à un comparatif ou un superlatif), πόσῳ. *b) Dans l'interrogation indirecte.* les mêmes formes ou plus souvent ὁπόσον, ὅπως, — ὁπόσου, — ὅπως, — ὁπόσῳ. *c) Dans les phrases exclamatives*, ὅσον, ὡς, — ὅσου, — ὡς, — ὅσῳ. Combien as-tu acheté cela? πόσου τοῦτο ἐπρίω; Dis combien tu as acheté cela, λέγε πόσου ου ὁπόσου τοῦτο ἐπρίω. Combien il est naïf! ὡς ἀφελὴς ἐστιν. || Combien de, *suivi d'un nom. a) Dans l'interrogation directe*, πόσον *avec le gén., ou plus souvent* πόσος, η, ον, *qui s'accorde avec le nom. b) Dans l'interrogation indirecte*, les mêmes formes et plus souvent ὁπόσον ou ὁπόσος, η, ον. *c) Dans les phrases exclamatives*, ὅσον ou ὅσος, η, ον. Combien y a-t-il d'hommes? πόσοι εἰσὶν ἄνθρωποι; Dis combien il y a d'hommes, λέγε πόσοι ου ὁπόσοι εἰσὶν ἄνθρωποι. Combien il y a d'hommes! ὅσοι εἰσὶν ἄνθρωποι. || Combien de fois? ποσάκις; (dans l'interr. ind.), ποσάκις ου ὁποσάκις; (dans les exclamations), ὁσάκις. Combien de fois est-il venu? ποσάκις ἦλθεν;

COMBINAISON, sf. 1° *Assemblage de plusieurs choses*, ἡ σύνθεσις, εως; ἡ σύνταξις, εως; ἡ συναρμογή, ῆς. || 2° *Mesures, calculs*, ὁ λογισμός, οῦ; ὁ λόγος, ου. || 3° *Mélange*, ἡ σύμμιξις, εως.

COMBINÉ, ÉE, p.p. Voy. COMBINER. || Adj., *réuni, allié*, ἀθρόος, α, ον; σύμμαχος, ον.

COMBINER, va. 1° *Assembler et disposer*, συν-τίθημι; συν-τάττω, f. τάξω; συν-αρμόττω, f. όσω, *acc.* || 2° *Calculer, examiner*, λογίζομαι; f. ιοῦμαι; σκοπέω-ῶ, *acc.* || 3° *Mélanger, unir*, συμ-μίγνυμι, *acc.*; avec, *dat.* || SE COMBINER, vr., les mêmes verbes au passif.

1. **COMBLE**, sm. 1° *Excédent d'une mesure*, τὸ ἐπίμετρον, ου. || 2° *Faîte*, ἡ στέγη, ης; ὁ δροφος, ου; ἡ δροφή, ῆς. De fond en comble, ἄρδην. || 3° *Le dernier surcroît, le plus haut degré*, ἡ ὑπερβολή, ῆς; ἡ κορυφή, ῆς; τὸ ἄκρον, ου; τὸ ἔσχατον, ου; *ou les adj.* ἄκρος, α, ον; ἔσχατος, η, ον. Le comble de l'injustice, τὸ ἔσχατον τῆς ἀδικίας, ἡ ἐσχάτη ἀδικία. Mettre le combie à, τέλος ου πέρας ἐπι-τίθημι, *dat.* Pour comble de malheur (outre les autres malheurs), πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀτυχίαις.

2. **COMBLE**, adj. 1° *Rempli par-dessus les bords*, ὑπερχειλής, ές. || 2° *Rempli d'hommes*, ἀνθρώπων πλήρης, ες. Etre comble, πληρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

COMBLEMENT, sm., ἡ χῶσις, εως.

COMBLER, va. 1° *Remplir par-dessus les bords*, ὑπερ-πίμπλημι; ὑπερ-πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || *Au fig.* Combler de bienfaits, πολλὰ εὐεργετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Combler d'éloges, ὑπερ-επαινέω-ῶ, *acc.* Combler d'honneurs, μεγίσταις τιμαῖς τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Remplir (un vide)*, χόω-ῶ, *acc.* Combler un fossé, τάφρον συ-σκάπτω. || 3° *Satisfaire*, ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω; ἐκ-τελέω ῶ, *acc.* || 4° *Mettre le comble à*, τέλος ου πέρας ἐπι-τίθημι, *dat.*

COMBUSTIBLE, adj., καύσιμος, ον. || Sm., *matière pour faire du feu*, τὰ καύσιμα, ων.

COMBUSTION, sf. 1° *Action de brûler*, ἡ καῦσις, εως. || 2° *Grand désordre*, ἡ μεγάλη (ης) στάσις, εως.

COMÉDIE, sf. 1° *Pièce dramatique*, ἡ κωμῳδία, ας. De comédie, κωμῳδικός, ή, όν. || 2° *Chose plaisante*, μῶρόν ου γέλοιόν (ου) τι, *gén.* τινός. Jouer la comédie, μωραίνω, f. ανῶ. || 3° *Feinte*, ἡ ὑπόκρισις, εως; ἡ προσποίησις, εως. || 4° *Lieu où l'on joue la comédie*, τὸ θέατρον, ου.

COMÉDIEN, sm., ὁ κωμῳδός, οῦ; (acteur), ὁ ὑποκριτής, οῦ.

COMÉDIENNE, sf., ἡ κωμῳδὸς (οῦ) γυνή, *gén.* γυναικός.

COMESTIBLE, adj., ἐδώδιμος, ον; ἐδεστός, ή, όν; βρωτός, ή, όν. Non comestible, ἄβρωτος, ον. || Sm., τὸ ἔδεσμα, ατος; τὸ ἐδώδιμον, ου.

COMÈTE, sf., ὁ κομήτης, ου.

COMICES, sm. pl., ἡ ἐκκλησία, ας; ἡ ἀρχαιρεσία, ας; *plus souv.* αἱ ἀρχαιρεσίαι, ῶν.

Tenir les comices, ἀρχαιρεσιάζω, f. άσω. Comices par tribus, αἱ φυλετικαὶ ἐκκλησίαι, ῶν.

COMIQUE, adj. 1° *Qui appartient à la comédie*, κωμικός, ή, όν; κωμῳδικός, ή, όν. || 2° *Plaisant*, γέλοιος, α, ον. || Sm. 1° *La comédie*, ἡ κωμῳδία, ας. || 2° *Auteur comique*, ὁ κωμῳδοποιός, οῦ; ὁ κωμικός, οῦ. || 3° *Acteur comique*, ὁ κωμικός, οῦ.

COMIQUEMENT, adv., κωμικῶς; (plaisamment), γελοίως.

COMITÉ, sm., οἱ λεκτοί, ῶν; οἱ ἐκκριτοι, ων. En petit comité, σὺν ὀλίγοις.

COMMANDANT, sm., ὁ ἡγεμών, όνος; ὁ ἄρχων, οντος. Commandant de place, d'une garnison, ὁ φρούραρχος, ου. Commandant de flotte, ὁ ναύαρχος, ου. Commandant d'une armée, ὁ στρατηγός, οῦ.

COMMANDE, sf., τὸ πρόσταγμα, ατος. Faire une commande à qqn, ἐκ-δίδωμί τί τινι. || De commande (commandé), ἐκδεδομένος, η, ον; (feint), προσποίητος, ον; πλαστός, ή, όν.

COMMANDEMENT, sm. 1° *Ordre*, ἡ πρόσταξις, εως; τὸ πρόσταγμα ou ἐπίταγμα, ατος; (à la guerre), ἡ παράγγελσις, εως; τὸ παράγγελμα, ατος. || 2° *Pouvoir de commander, autorité*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ ἡγεμονία, ας. Avoir le commandement, ἄρχω, f. ἄρξω; ἡγεμονεύω, f. εύσω.

COMMANDER, va. 1° *Ordonner, enjoindre*, ἐπι-τάττω, προσ-τάττω, f. τάξω, *acc.*; à, *dat.* Commander à qqn de faire qq. chose, τινὶ παραγγέλλω, f. ελῶ ou τινά κελεύω ποιεῖν τι. || 2° *Donner à faire*, ἐκ-δίδωμι, *acc.* || 3° *Dominer par son élévation*, ὑπερ-έχω, ὑπέρκειμαι, *gén.* Etre commandé par, ὑπό-κειμαι, *dat.* || Va. et vn., *avoir le commandement, l'autorité*, ἄρχω, f. ἄρξω; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἡγεμονεύω, f. εύσω, *gén.* Etre commandé (obéir), ἄρχομαι, f. ἀρχθήσομαι. || Vn., *maîtriser*, κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Se commander à soi-même, ἑαυτοῦ, ῆς κρατεῖν.

COMME, adv. 1° *Ainsi que, autant que*, ὡς, ὥσπερ. Comme..., ainsi ou de même, ὡς... οὕτω(ς) ou οὕτω καί. Comme je l'apprends, ὡς πυνθάνομαι. Comme on dit, ὡς φασι. Comme il est possible, ὡς δυνατόν. || 2° *De quelle manière, comment*, ὡς, ὅπως. Je sais comme l'affaire se passa, οἶδα ὡς ἐγένετο τὸ πρᾶγμα. || 3° *Combien*, ὡς; (se rapportant à un comparatif), ὅσῳ. Comme tu parles bien! ὡς εὖ λέγεις. || 4° *Par exemple*, οἷον, ὥσπερ. || 5° *Presque, en quelque sorte*, οἷον, ὥσπερ. J'entends comme une voix, ἀκούω ὥσπερ φωνήν τινα. || 6° *En qualité de*, ὡς. Envoyer qqn comme gardien, πέμπω τινὰ ὡς φύλακα. || Conj. 1° *Lorsque, au moment où*, ὡς, ὅτε *avec l'ind.* Comme je partais, ὡς ou ὅτε ἀπήειν. || 2° *Parce que, vu que*, ὡς, ἐπεί *avec l'ind.* Comme c'était l'hiver, ὡς χειμὼν ἦν. || **Comme si**, loc. conj., ὥσπερ ἄν εἰ *avec l'optatif, si la supposition est une simple conception de l'esprit, et avec l'indicatif d'un temps secondaire, lorsque la supposition est considérée comme contraire à la vérité*; ὥσπερ, ὡς *avec le participe*. Comme si l'instruction ne servait de rien, ὡς τῆς παιδεύσεως οὐδὲν ὠφελούσης.

COMMÉMORATIF, IVE, adj., παραδόσιμος, ον.

COMMÉMORATION, sf., τὸ μνημόνευμα, ατος.

COMMENÇANT, ANTE, sm. et sf., ὁ περὶ τὰ στοιχεῖα σπουδάζων, οντος; *fém.* ἡ περὶ τὰ στοιχεῖα σπουδάζουσα, ης.

COMMENCEMENT, sm., ἡ ἀρχή, ῆς. Au commencement, ἐξ ἀρχῆς, κατ' ἀρχάς. Dès le commencement, ἐξ ου ἀπ' ἀρχῆς. Depuis le commencement jusqu'à la fin, ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους. Au commencement de l'hiver, τοῦ χειμῶνος ἀρχομένου. Comme je l'ai dit au commencement, ὥσπερ εἶπον ἐν ἀρχῇ. || Au pl., *les premières leçons*, τὰ στοιχεῖα, ων.

COMMENCER, vn., *prendre commencement; faire le commencement*, ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. La montagne commence au fleuve, τὸ ὄρος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Je commence par qqn, ἄρχομαι ἀπό τινος; par qq. chose, ἀπό ou ἐκ τινος. Je commence de *ou* à parler, ἄρχομαι λέγων; (je me mets à parler), ἄρχομαι λέγειν. || Va. 1° *Faire le commencement d'une chose*, ἄρχω, f. ἄρξω; ἄρχομαι, f. ἄρξομαι; κατ-άρχω, ὑπ-άρχω, ἐξ-άρχω, f. άρξω, *gén.* Nous ne commencerons pas la guerre, πολέμου οὐκ ἄρξομεν ou ἀρξόμεθα. || 2° *Donner les premières leçons à*, τὰ στοιχεῖα διδάσκω, *acc.*

COMMENSAL, ALE, sm. et sf., ὁ, ἡ ὁμοτράπεζος, ου; ὁ, ἡ σύνδειπνος ου; ὁ σύσσιτος, ου; de qqn, τινί. Etre le commensal de qqn, τινὶ ou μετά τινος συσ-σιτέω-ῶ, f. ήσω.

COMMENT, adv. 1° *De quelle manière*, πῶς; πῇ; (dans l'interrogation indirecte), *les mêmes formes, et plus souvent* ὅπως, ὅπῃ. Comment te portes-tu? πῶς ἔχεις? Ils demandent comment il faut faire, ἐρωτῶσι πῶς ou ὅπως δεῖ ποιεῖν. || 2° *Pourquoi?* πῶς; τί; || 3° *Eh quoi!* τί δέ.

COMMENTAIRE, sm. 1° *Observations sur un livre*, τὸ ὑπόμνημα, ατος (et le pluriel). || 2° *Interprétation*, ἡ ἐξήγησις, εως. || Au pl., *mémoires*, τὰ ὑπομνήματα, ων.

COMMENTATEUR, sm., ὁ ἐξηγητής, οῦ.

COMMENTER, va., ἐξ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἑρμηνεύω, f. εύσω, *acc.*

COMMÉRAGE, sm., ὁ γραῶν ὄθλος, ου.

COMMERÇANT, ANTE, adj., ἐμπορευόμενος, η, ον. || Sm., ὁ ἔμπορος, ου. De commerçant, ἐμπορικός, ή, όν.

COMMERCE, sm. 1° *Négoce, trafic*, (en gros), ἡ ἐμπορία, ας; (en détail), ἡ καπηλεία, ας. De commerce, ἐμπορικός, ή, όν. || 2° *Liaison, rapport*, ἡ ὁμιλία, ας; ἡ συνουσία, ας. Avoir commerce avec qqn, τινὶ ou πρός τινα ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω; σύν-ειμί τινι.

COMMERCER, vn. 1° *Trafiquer*, ἐμ-πορεύομαι. || 2° *Avoir des relations avec*, ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* ou πρός *et l'acc.*

COMMERCIAL, ALE, ἐμπορικός, ή, όν. Lois commerciales, οἱ νόμοι ἐμπορικοί, ῶν.

COMMÈRE, sf., *femme bavarde*, ἡ σπερμολόγος (ου) γυνή, ναικός.

COMMETTRE, va. 1° *Faire*, ἐργάζομαι, πράττω, *acc.*; χράομαι-ῶμαι, *dat.* || *Forme souvent un seul verbe avec son complément.* Commettre une injustice, ἀδικίᾳ χρῶμαι ou

ἀδικέω-ῶ, f. ήσω. Commettre une faute, ἁμαρτάνω. Commettre une impiété, ἀνοσιουργέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Employer, préposer*, τάττω, f. τάξω, *acc.*; à, *acc. avec* ἐπί, *ou inf.* || 3° *Confier*, πιστεύω, f. εὐσω, *acc.* || 4° *Exposer à un danger, à une avanie*, κινδύνῳ, ὀνείδει περι-βάλλω, *acc.* || 5° *Mettre aux prises*, συγ-κρούω, συμ-βάλλω, *acc.*; avec, *dat.* || Se commettre, vr. 1° *S'exposer*, παρα-βάλλομαι (moy.). || 2° *En venir à un démêlé*, εἰς ἔριν καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); avec, *dat.*

COMMINATOIRE, adj., ἀπειλητικός, ή, όν. Lois comminatoires, τὰ ἀπειλητικὰ νόμιμα, ων.

COMMIS, sm., ὁ ὑπηρέτης, ου.

COMMISÉRATION, sf., ὁ ἔλεος, ου; τὸ ἐλεεινόν, οῦ; ὁ οἶκτος, ου. Exciter la commisération, τὸν ἔλεον ἐγείρω.

COMMISSAIRE, sm., ὁ ἐπιμελητής, οῦ; ὁ ἐπίτροπος, ου. Commissaire de police, ὁ ἀστυνόμος, ου.

COMMISSION, sf. 1° *Mandat, charge*, ἡ ἐντολή, ῆς; τὸ πρόσταγμα, ατος; ἡ ἐπιτροπή, ῆς; ἡ ἐπιμέλεια, ας. Donner à qqn commission de, ἐπι-τρέπω τινί, *inf.* || 2° *Réunion de commissaires*, οἱ ἐπιτετραμμένοι, ων; οἱ ἐπιμελητταί, ῶν.

COMMISSIONNAIRE, sm. 1° *Celui qui est chargé d'une commission*, ὁ ἐπίτροπος, ου. || 2° *Messager*, ὁ ἄγγελος, ου.

COMMODE, adj. 1° *Aisé, convenable*, εὔαρμοστος, ον; σύμμετρος, ον; ἐπιτήδειος, ος ει α, ον; εὔχρηστος, ον. || 2° *Facile*, εὐμαρής, ές; ῥᾴδιος, α, ον (ῥᾴων, ῥᾷστος). || 3° *Indulgent*, εὔκολος, ον.

COMMODE, *h.*, ὁ Κόμμοδος, ου.

COMMODÉMENT, adv., εὐμαρῶς; ῥᾳδίως (c. ῥᾷον, s. ῥᾷστα).

COMMODITÉ, sf. 1° *Etat, situation commode*, ἡ ἐπιτηδειότης, ητος; ἡ εὐμάρεια, ας. || 2° *Opportunité*, ὁ καιρός, οῦ. || 3° *Aise, avantage*, ἡ εὐπορία, ας. || 4° Au pl., *latrines*, ἡ ἄφοδος, ου.

COMMOTION, sf. 1° *Secousse violente*, ὁ σεισμός, οῦ. Eprouver une commotion, σείομαι (pass.). || 2° *Agitation, trouble*, ἡ κίνησις, εως; ἡ ταραχή, ῆς.

COMMUER, va., μετα-βάλλω, *acc.*; en, εἰς *et l'acc.*

COMMUN, UNE, adj. 1° *Qui appartient à tous, à plusieurs; public, général*, κοινός, ή, όν; δημόσιος, α, ον. Ce qui est commun à tous, τὸ κοινὸν πᾶσι ου πάντων. Avoir qq. chose de commun avec qqn, κοινόν τι ἔχω τινί. Mettre tout en commun, πάντα εἰς τὸ κοινὸν κατα-τίθημι. Le bien commun, τὸ κοινὸν ἀγαθόν, οῦ. || 2° *Ordinaire*, κοινός, ή, όν; νομιζόμενος, η, ον. || 3° *Médiocre, vulgaire, inférieur*, ἀγοραῖος, ον; ἀγελαῖος, α, ον; φαῦλος, ος ει η, ον. || 4° *Abondant*, ἄφθονος, ον. || Le commun, sm. 1° *Société entre plusieurs personnes*, τὸ κοινόν, οῦ. En commun, κοινῇ, κοινῶς. || 2° *Le plus grand nombre*, τὸ πλῆθος, ους; οἱ πολλοί, ῶν. Un homme du commun, εἷς τῶν πολλῶν. Une personne du commun (du peuple), ἄνθρωπος ἐκ δήμου ου δημοτικός. Les gens du commun, οἱ τυχόντες, ων.

COMMUNAL, ALE, adj., κοινός, ή, όν; δημόσιος, α, ον. Biens communaux, τὰ δημόσια, ων.

COMMUNAUTÉ, sf., ἡ κοινωνία, ας. Membre d'une communauté, ὁ κοινωνός, οῦ.

COMMUNE, sf., τὸ κοινόν, οῦ; ὁ δῆμος, οῦ; ἡ πόλις, εως.

COMMUNÉMENT, adv., τὰ πολλά, ὡς τὰ πολλά, ὡς ἐπὶ τὰ πολλά.

COMMUNICATIF, IVE, adj., κοινωνικός, ή, όν.

COMMUNICATION, sf. 1° *Action de communiquer*, ἡ ἀνακοίνωσις, εως; ἡ μετάδοσις, εως. Donner communication d'une chose. Voy. communiquer. || 2° *Commerce, relation*, ἡ κοινωνία, ας; ἡ ἐπιμιξία, ας. Avoir communication avec qqn, ἐπιμιξίαν πρός τινα χράομαι-ῶμαι. || 3° *Passage*, ἡ ὁδός, οῦ; ἡ ὄῖμος, ου. Couper les communications, τὰς ὁδοὺς ὑποτέμνομαι (moy.). Couper la communication d'une place, χωρίον ἀπο-τειχίζω, f. ιῶ.

COMMUNIER, vn., τῶν ἁγίων μετα-λαμβάνω.

COMMUNION, sf. 1° *Union dans une même foi*, ἡ κοινωνία, ας. || 2° *Action de communier*, ἡ ἁγία (ας) μετάληψις, εως; ἡ κοινωνία, ας.

COMMUNIQUER, va. 1° *Faire part de, transmettre*, παρα-δίδωμι, *acc.*; à, *dat.*; μετα-δίδωμι, *gén.*; à, *dat.* || 2° *Faire connaître*, κοινόω-ῶ, ἀνα-κοινόω-ῶ, f. ώσω. *acc.*; à, *dat.* || 3° *Faire passer, inspirer*, ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à, *dat.* || 4° *Avoir relation avec*, κοινωνέω-ῶ, ήσω; ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 5° *Aboutir*, καθ-ήκω, προσ-ήκω; à *ou* avec, *acc. avec* εἰς, ἐπί, πρός. || Se communiquer, vr. 1° *Se transmettre*, δια-δίδομαι (pass.). || 2° *Se familiariser*, οἰκειόομαι-οῦμαι, συν-οικειόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι, *dat.* || 3° *Etre en communication l'un avec l'autre*, μετ' ἀλλήλων συν-έχεσθαι (de συν-έχομαι, moyen).

COMMUTATION, sf. Voy. changement.

COMPACITÉ, sf., ἡ πυκνότης, ητος.

COMPACT, ACTE, ἀθρόος, ᾱ, όν; πυκνός, ή, όν; (nombreux, pressé), ἀθρόος, α, ον.

COMPAGNE, sf. 1° *Celle qui partage le sort de*, ἡ κοινωνός, οῦ, *gén.* || 2° *Amie*, ἡ φίλη, ης; ἡ ἑταίρα, ας. || 3° *Epouse*, ἡ γυνή, ναικός. || 4° *Ce qui accompagne*, ἀκόλουθος, ον, *gén.* on *dat.* Etre compagne de, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

COMPAGNIE, sf. 1° *Société, communauté*, ἡ κοινωνία, ας; ἡ συνουσία, ας; ἡ ὁμιλία, ας. Les mauvaises compagnies, αἱ κακαὶ ὁμιλίαι, ῶν. Les gens de bonne compagnie, οἱ καλοὶ κἀγαθοί, ῶν. De compagnie, κοινῇ. De compagnie avec qqn, μετά τινος, σύν τινι. || 2° *Réunion de personnes*, ὁ σύλλογος, ου; ἡ σύνοδος, ου. || 3° *Corps de troupes*, ἡ τάξις, εως.

COMPAGNON, sm. 1° *Celui qui est avec, camarade*, ὁ κοινωνός, οῦ. Compagnon de table, ὁ σύνδειπνος, ου. Compagnon de navigation, ὁ σύμπλους, ου. Voy. camarade. || 2° *Ami*, ὁ φίλος, ου; ὁ ἑταῖρος, ου. || 3° *Ouvrier*, ὁ ὑπουργός, οῦ.

COMPARABLE, adj., συμβλητός, ή, όν; à, *dat.* ou προς *et l'acc.* Qui n'est pas compa-

rable avec, ἀσύμβλητος, ον; ἀνόμοιος, ον, *dat.*

COMPARAISON, sf., ἡ παραβολή, ῆς. En comparaison de, παρά, πρός, *acc.* Par comparaison, ἐκ παραβολῆς. Faire la comparaison de, συμ-βάλλω, παρα-τίθημι, *acc.*; avec, *dat.* ou πρός *et l'acc.*

COMPARAÎTRE, vn., εἰσ-έρχομαι, *avec ou sans* εἰς τοὺς δικαστάς; ὑπ-ακούω; ἀπ-αντάω-ῶ.

COMPARATIF, IVE, adj., συγκριτικός, ή, όν. || Sm., ὁ συγκριτικός, οῦ.

COMPARATIVEMENT, adv., ἐκ παραβολῆς.

COMPARER, va. 1° *Faire la comparaison de*, συμ-βάλλω, παρα-τίθημι, συγ-κρίνω, *acc.*; à, avec, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || 2° *Égaler*, ἐξ-ισόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; à, *dat.* || 3° *Assimiler*, ἀφ-ομοιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; à, *dat.* ou πρός *et l'acc.*

COMPARTIMENT, sm., ἡ μερίς, ίδος. Diviser en compartiments, μερίζω, f. ιῶ, *acc.*

COMPARUTION, sf., ἡ ἀπάντησις, εως.

COMPAS, sm., ὁ διαβήτης, ου.

COMPASSÉ, ÉE, adj. 1° *Très exact*, ἀκριβέστατος, η, ον. || 2° *Affecté*, περίεργος, ον.

COMPASSION, sf., ὁ ἔλεος, ου; ὁ οἶκτος, ου; ἡ κατοίκτισις, εως. Avoir compassion de, ἐλεέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Exciter la compassion, τὸν ἔλεον ἐγείρω.

COMPATIBLE, adj., εὐάρμοστος, ον.

COMPATIR, vn. 1° *Avoir compassion de*, συμ-πάσχω, *dat.* || 2° *Avoir de l'indulgence pour une chose*, πρός τι ου περί τινος συγγνώμην ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *S'accorder avec*, ἁρμόττω, προσ-αρμόττω, f. όσω, *dat.*

COMPATISSANT, ANTE, adj., ἐλεήμων, ον; οἰκτίρμων, ον; συμπαθής, ές.

COMPATRIOTE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἐπιχώριος, ου; de, *dat.* Notre compatriote, ὁ ἐπιχώριος ἡμῖν.

COMPENDIEUSEMENT, adv., συντόμως.

COMPENDIUM, sm., ἡ ἐπιτομή, ῆς.

COMPENSATION, sf. 1° *Équivalent*, ἡ ἀμοιβή, ῆς. || 2° *Dédommagement*, ἡ ἐπανόρθωσις, εως; ἡ ἀντίδοσις, εως.

COMPENSER, va. 1° *Reconnaître l'équivalence de*, ἰσόω-ῶ, ἐξισόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Dédommager*, ἐπαν-ορθόω-ῶ, *acc.* || SE COMPENSER, vr., les mêmes verbes au passif.

COMPÉTENCE, sf., τὸ κύριον, ου.

COMPÉTENT, ENTE, adj., κύριος, α, ον; ἱκανός, ή, όν; ἐπιτήδειος, ος et α, ον.

COMPÉTITEUR, sm., ὁ ἀντιπαραγγέλλων, οντος; de qqn, τινί; à, *acc.* Avoir qqn pour compétiteur au consulat, ἔχω τινά ἀντιπαραγγέλλοντα ὑπατείαν.

COMPÉTITION, sf., ἡ ἀντιπαραγγελία, ας.

COMPILATEUR, sm., ὁ ἀναλεγόμενος, ου.

COMPILATION, sf., τὰ ἀνάλεκτα, ων.

COMPILER, va., ἀνα-λέγομαι (moy.), *acc.*

COMPLAINTE, sf., ἡ θρηνῳδία, ας.

COMPLAIRE, vn., χαρίζομαι, f. ιοῦμαι; à qqn en qq. chose, τινί τι. || SE COMPLAIRE, vr., καλλωπίζομαι, f. ιοῦμαι; dans, en, *dat. avec ou sans* ἐπί.

COMPLAISAMMENT, adv., ἀρεσκόντως, προθύμως, μετ' εὐνοίας.

COMPLAISANCE, sf. 1° *Désir de plaire*, ἡ ἀρέσκεια, ας; ἡ προθυμία, ας; ἡ εὐκολία, ας. Avoir de la complaisance. Voy. COMPLAIRE. || 2° *Plaisir*, ἡ ἡδονή, ῆς. || 3° *Contentement de soi-même*, ἡ αὐτάρκεια, ας.

COMPLAISANT, ANTE, adj., ἄρεσκος, η, ον; θεραπευτικός, ή, όν; εὔκολος, ον.

COMPLÉMENT, sm., τὸ πλήρωμα, ατος.

COMPLÉMENTAIRE, adj., πληρωτικός, ή, όν.

COMPLET, ÈTE, adj., τέλειος, ος et α, ον; ἐντελής, ές; ὁλόκληρος, ον. || Sm., ἡ τελειότης, ητος. Être au complet, τέλειός, ός et α, όν εἰμι.

1. **COMPLÉTEMENT**, sm., *action de rendre complet*, ἡ πλήρωσις, εως.

2. **COMPLÈTEMENT**, adv., *d'une manière complète*, τελέως, παντελῶς, πάντως.

COMPLÉTER, va., πληρόω-ῶ, ἀνα-πληρόω-ῶ, συμ-πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

COMPLEXE, adj., πολύπλοκος, ον.

COMPLEXION, sf., ἡ τοῦ σώματος ἕξις, εως. Bonne complexion, ἡ εὐεξία, ας. Mauvaise complexion, ἡ κακεξία, ας.

COMPLICATION, sf., ἡ συμπλοκή, ῆς.

COMPLICE, adj. et subst., μεταίτιος, ον; συναίτιος, ον; de qq. chose, τινός. Être complice d'un crime, αἰτίας μετ-έχω ou κοινωνέω-ῶ, f. ήσω.

COMPLICITÉ, sf., τὸ συναίτιον, ου. Avec la complicité de qqn, συναιτίου γενομένου τινός.

COMPLIMENT, sm., ὁ ἀσπασμός, οῦ; ἡ πρόσρησις, εως; (flatterie), τὸ θώπευμα, ατος; τὸ κολάκευμα, ατος. Faire à qqn ses compliments (formule de politesse), χαίρειν τινά κελεύω.

COMPLIMENTER, va., ἀσπάζομαι, f. άσομαι; προσ-αγορεύω, *acc.*; sur, ἕνεκα, *gén.*

COMPLIMENTEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ κόλαξ, ακος; *fém.* ἡ κολακίς, ίδος.

COMPLIQUÉ, ÉE. p.p. Voy. COMPLIQUER. || Adj., συμπεπλεγμένος, η, ον; ποικίλος, η, ον; δύσκριτος, ον. Affaires compliquées, συμπεπλεγμένα πράγματα, ων.

COMPLIQUER, va., ἐμ-πλέκω, περι-πλέκω, *acc.* || SE COMPLIQUER, vr., les mêmes verbes au passif.

COMPLOT, sm., ἡ συνωμοσία, ας; ἡ σύστασις, εως; ἡ παρασκευή, ῆς. Faire *ou* former un complot, συν-όμνυμι, συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

COMPLOTER, vn., *faire un complot*, συν-όμνυμι, συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre qqn, ἐπί τινα. || Va. *Concerter, tramer*, παρα-σκευάζω, f. άσω; μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* Comploter la mort de qqn, θάνατόν τινι ἐπι-βουλεύω, f. εύσω.

COMPONCTION, sf., ἡ κατάνυξις, εως.

COMPORTER, va., δέχομαι, ἐν-δέχομαι, *acc.* || SE COMPORTER, vr., προσ-φέρομαι (pass.); envers qqn, τινί ou πρός τινα.

COMPOSÉ, ÉE, p.p. Voy. COMPOSER. || Adj. || 1° *Fait de plusieurs parties*, σύνθετος, ον; de, *gén. avec* ἐκ. || 2° *Grave, sérieux*, σπουδαῖος, α, ον; σεμνός, ή, όν. || Sm., τὸ σύνθετον, ου; (mélange), τὸ μῖγμα, ατος; τὸ κρᾶμα, ατος. Être un composé *ou* être composé de, σύ-κειμαι ἐκ, *gén.*

COMPOSER, va. 1° *Former de plusieurs parties*, συν-τίθημι, *acc.* || 2° *Faire, produire* (*un ouvrage*), συν-τίθημι, συγ-γράφω; ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || *Absol*t. Composer des vers, ποιέω-ῶ, f. ήσω; de la prose, γράφω; de la musique, μελοποιέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Préparer, arranger* (*son maintien, son visage*), συ-σκευάζω, f. άσω; πλάττω, f. πλάσω, *acc.* || Vn. 1° *S'accorder, s'arranger*, συν-τίθεμαι (moy.); d'une chose avec qqn, τί τινι ou πρός τινα. || 2° *Capituler*. Voy. ce mot. || SE COMPOSER, vr. 1° *Etre composé, formé de*, σύγκειμαι ἐκ, *gén.* || 2° *Arranger son maintien*, σχηματίζομαι, f. ιοῦμαι.

COMPOSITEUR, sm., *celui qui compose en musique*, ὁ μελοποιός, οῦ.

COMPOSITION, sf. 1° *Action de composer*, ἡ σύνθεσις, εως; (en prose), ἡ σύνταξις, εως; (en vers, en musique), ἡ ποίησις, εως. || 2° *Mélange*, τὸ σύγκραμα, ατος. || 3° *Ouvrage*, (en prose), ἡ συγγραφή, ῆς; τὸ σύγγραμμα, ατος; (en poésie), τὸ ποίημα, ατος; (en musique), ἡ μελῳδία, ας. || 4° *Accommodement*. Voy. ce mot. Qui est de bonne composition, εὔκολος, ον. Qui est de difficile composition, δύσκολος, ον. || 5° *Capitulation*. Voy. ce mot.

COMPRÉHENSIBLE, adj., καταληπτός, ή, όν; νοητός, ή, όν.

COMPRÉHENSION, sf., ἡ κατάληψις, εως; τὸ καταληπτόν, οῦ.

COMPRENDRE, va. 1° *Contenir, renfermer*, (au pr. et au fig.), περι-λαμβάνω, περι-έχω, *acc.* Toutes les parties sont comprises dans le tout, πάντα τὰ μέρη ὑπὸ τοῦ ὅλου περι-έχεται. Il le comprit dans le traité, περιέλαβεν αὐτὸν ταῖς συνθήκαις. || 2° *Saisir par la pensée*, λαμβάνω, κατα-λαμβάνω; μανθάνω, κατα-μανθάνω; συν-ίημι, *acc.* Je comprends que je me trompe, qu'il se trompe, συν-ίημι ἁμαρτάνων, αὐτὸν ἁμαρτάνοντα. Comprendre qqn, συν-ίημί τινος. Facile à comprendre, εὐκατάληπτος, ον. Difficile à comprendre, δυσκατάληπτος, ον.

COMPRESSE, sf., τὸ σπλήνιον, ου; ὁ ἀγκτήρ, ῆρος; ὁ μοτοφύλαξ, ακος.

COMPRESSIBLE, adj., πιεστός, ή, όν.

COMPRESSION, sf., ἡ πίεσις, εως; ἡ συμπίεσις, εως.

COMPRIMER, va. 1° *Serrer avec force*, πιέζω, συμ-πιέζω, f. έσω, *acc.* || 2° *Empêcher, contenir*, ἐπ-έχω, *acc.*

COMPRIS, ISE, p.p. Voy. COMPRENDRE. || Y compris (avec), μετά, *gén.* Non compris (sans), ἄνευ, *gén.*

COMPROMETTRE, vn., *faire un compromis*, εἰς ἐπιτροπὴν ἔρχομαι. || Va., *exposer à un danger, à une avanie*, κινδύνῳ, ὀνείδει ou αἰσχύνῃ περι-βάλλω, *acc.* || SE COMPROMETTRE, vr., ἑαυτὸν, ἡν, ὸ κινδύνῳ, ὀνείδει ou αἰσχύνῃ περι-βάλλειν.

COMPROMIS, sm., ἡ ἐπιτροπή, ῆς. Faire, passer un compromis, εἰς ἐπιτροπὴν ἔρχομαι.

COMPTABLE, adj., ὑπεύθυνος, ον. || Sm., ὁ λογιστής, οῦ.

COMPTANT, adj. m., ἕτοιμος, ος et η, ον. Argent comptant, τὸ ἀργύριον, ου; τὸ νόμισμα, ατος. Payer argent comptant *ou* comptant, ἀργύριον κατα-βάλλω.

COMPTE, sm. 1° *Nombre, calcul*, ὁ ἀριθμός, οῦ. || 2° *Etat portant le calcul*, ὁ ἀπολογισμός, οῦ. Porter en compte, mettre en ligne de compte, (au fig.), tenir compte de, κατα-λογίζομαι, (au fig.) ὑπο-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* Prendre sur son compte, ἀναδέχομαι, *acc.* Mettre qq. chose sur le compte de qqn, ἐπ-άγω ou ἀνα-τίθημί τί τινι. Sur le compte (au sujet) de qqn, περί τινος. En fin de compte, τέλος δέ. || 3° *Action de rendre raison*, ὁ λόγος, ου; (d'une gestion), αἱ εὔθυναι, ῶν. Les comptes que les stratèges ont à rendre, αἱ εὔθυναι τῶν στρατηγῶν. Rendre compte d'une chose, λόγον ou εὐθύνας τινὸς δίδωμι ou ὑπ-έχω. Demander compte d'une chose à qqn, λόγον τινὸς παρά τινος ζητέω-ῶ, f. ήσω; εὐθύνας τινός τινα ἀπ-αιτέω-ῶ, f. ήσω. Compte rendu, ἡ διήγησις, εως. || 4° *Estime, considération*, ὁ λόγος, ου. Tenir compte de, λόγου ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gen.* Ne tenir aucun compte de, οὐδένα λόγον ποιοῦμαι, *gén.* A bon compte (à bon marché), ὀλίγης τιμῆς. || 5° *Profit, avantage*, τὸ κέρδος, ους. Trouver, faire son compte dans une affaire, κέρδος λαμβάνω ἐκ ou ἀπό τινος.

COMPTÉ, ÉE, p.p. Voy. COMPTER. || Marcher à pas comptés, σεμνῶς βαδίζω.

COMPTER, va. 1° *Nombrer, calculer*, ἀριθμέω-ῶ, f. ήσω; λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* A compter (à partir de), ἀπό, *gén.* || 2° *Débourser, payer*, ἀριθμέω-ῶ, f. ήσω; κατα-βάλλω, *acc.* || 3° *Avoir (en certain nombre)*, ἔχω, *acc.*; *ou se tourne par* être, εἰμί, *avec le gén.* Il compte vingt années, ἔχει εἴκοσιν ἔτη, ou ἔστιν εἴκοσιν ἐτῶν. || 4° *Comprendre, ranger*, ἀριθμέω-ῶ, κατ-αριθμέω-ῶ, f. ήσω; κατα-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; parmi *ou* au nombre de, ἐν, *dat.* Etre compté, (et neutralement) compter parmi, ἀριθμοῦμαι (pass.) ἐν, *dat.*, ou εἰς, *acc.* || 5° *Réputer, estimer*, ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; pour, *acc.* Compter pour beaucoup, pour rien, πολὺν, οὐδένα λόγον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* || Vn. 1° *Calculer, supputer*, ἀριθμέω-ῶ, f. ήσω. Ils comptent par nuits, νυξὶν ἀριθμοῦσι. || 2° *Avoir confiance, croire*, πιστεύω, f. σω, *dat.* Nous comptons sur notre armée, sur notre droit, πιστεύομεν τῇ στρατιᾷ, τῷ δικαίῳ. Je comptais que tu viendrais, ἐπίστευόν σε ἥξειν.

COMPTOIR, sm. 1° *Bureau de marchand*, ἡ τράπεζα, ης. || 2° *Bureau de commerce à l'étranger*, τὸ ἐμπόριον, ου.

COMPULSER, va., ἀν-ελίττω, *acc.*

CONCASSER, va., τρίβω, *acc.*

CONCAVE, adj., κοῖλος, η, ον. La partie concave, τὸ κοῖλον, ου.

CONCAVITÉ, sf., ἡ κοιλότης, ητος.

CONCÉDER, va., συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; que, *prop. infinitive* ou ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'optatif.*

CONCENTRATION, sf., ἡ συναγωγή, ῆς.

CONCENTRÉ, ÉE, p.p. Voy. CONCENTRER. || Adj., *qui cache ses sentiments*, κρυψίνους, ουν.

CONCENTRER, va. 1° *Rassembler*, συν-άγω; ἀθροίζω, f. οίσω, *acc.*; dans un lieu, εἰς τόπον τινά. || 2° *Dissimuler*, στέγω, f. στέξω; κρύπτω, f. κρύψω, *acc.* || SE CONCENTRER, vr., les mêmes verbes au passif.

CONCENTRIQUE, adj., ὁμόκεντρος, ον.

CONCEPTION, sf. 1° *Action par laquelle un enfant est conçu*, ἡ σύλληψις, εως. || 2° *Faculté de comprendre*, ἡ σύνεσις, εως. || 3° *Pensée*, ἡ ἔννοια, ας; ἡ διάνοια, ας; τὸ νόημα, ατος.

CONCERNANT, prép., περί, *acc.* ou *gén.*; κατά, πρός, *acc.*

CONCERNER, va., ἀν-ήκω, *acc. avec* εἰς *ou* πρός; προσ-ήκω, *dat.* || *Ce verbe se rend souvent par des prépositions*, (voy. CONCERNANT), *par des adjectifs ou par le génitif d'un nom.* Pour ce qui me concerne, τὸ πρὸς ou κατ' ἐμέ. Ce qui concerne la guerre, τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, τὰ τοῦ πολέμου ou τὰ πολεμικά, ῶν.

CONCERT, sm., (au pr. et au fig.), ἡ συμφωνία, ας. || DE CONCERT, loc. adv., κοινῇ, συμφώνως. Be concert avec qqn, κοινῇ μετά τινος; συμφωνούντως τινί.

CONCERTÉ, ÉE, p.p. Voy. CONCERTER. || Adj., *étudié*, *affecté*, περίεργος, ον.

CONCERTER, va., *arranger de concert*, συν-τίθεμαι (moy.), *acc.*; avec qqn, τινί ou πρός τινα. Etre concerté, σύγ-κειμαι. || SE CONCERTER, vr., δι-ομολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; sur une chose, περί τινος.

CONCESSION, sf. 1° *Action de concéder*, ἡ συγχώρησις, εως. Faire des concessions à qqn, τινί συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Chose concédée*, τὸ συγχώρημα, ατος.

CONCEVABLE, adj., καταληπτός, ή, όν; νοητός, ή, όν.

CONCEVOIR, va. 1° *Devenir enceinte*, συλ-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Eprouver*, *ressentir*, λαμβάνω, *acc.* Il conçut de l'espérance, ἐλπίδα ἔλαβε. || 3° *Inventer*, *imaginer*, ἐπι-νοέω-ῶ, περι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Comprendre*, κατα-λαμβάνω, συν-ίημι; ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Je conçois que tu veuilles faire cela, συν-ίημι ὅτι βούλει τοῦτο ποιεῖν.

CONCIERGE, sm. et sf., ὁ, ἡ πυλωρός, οῦ.

CONCILE, sm., ἡ σύνοδος, ου.

CONCILIABLE, adj., ἁρμόττων, ουσα, ον.

CONCILIABULE, sm., ἡ σύστασις, εως.

CONCILIANT, ANTE, adj., καταλλακτικός, ή, όν.

CONCILIATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ διαλλακτής, οῦ; ὁ διαλλάττων, οντος; *fém.* ἡ διαλλάττουσα, ης. || Adj., καταλλακτικός, ή, όν.

CONCILIATION, sf., ἡ διαλλαγή, ῆς.

CONCILIATOIRE, adj., διαλλακτήριος, ον.

CONCILIER, va. 1° *Accorder*, δι-αλλάττω, κατ-αλλάττω, *acc.*; avec, πρός *et l'acc.* || 2° *Attirer*, *procurer*, περι-άπτω, f. άψω; παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || SE CONCILIER, vr. 1° *S'accorder*, δια-αλλάττομαι (pass.); avec, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || 2° *Se procurer*, *gagner*, πορίζομαι, f. ιοῦμαι; περι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Se concilier la bienveillance de qqn, τὴν εὔνοιάν τινος κτάομαι-ῶμαι.

CONCIS, ISE, adj., σύντομος, ον. En style concis, συντόμως.

CONCISION, sf., ἡ συντομία, ας; τὸ σύντομον, ου. Avec concision, συντόμως.

CONCITOYEN, ENNE, sm. et sf., ὁ πολίτης ου συμπολίτης, ου; *fém.* ἡ πολῖτις ου συμπολῖτις, ιδος.

CONCLUANT, ANTE, adj., συμπεραστικός, ή, όν; ἰσχυρός, ά, όν.

CONCLURE, va. 1° *Terminer*, *achever*, ἀπο-τελέω-ῶ; περαίνω, συμ-περαίνω, f. ανῶ, *acc.* Conclure la paix, une trêve, un arrangement avec qqn, πρός τινα εἰρήνην, σπονδάς, συνθήκας ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Il conclut ainsi son discours, τελευτῶν ἔλεξε τάδε. || 2° *Tirer comme conséquence*, λογίζομαι, συλ-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; d'une chose, ἔκ τινος. Il conclut de là que, ἐκ τούτων λογίζεται ὅτι, *indic.* || 3° *Prouver*, ἐλέγχω, *acc.* || Vn., *donner son avis*, *juger*, γιγνώσκω. Conclure à la peine de mort, θανάτου τιμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

CONCLUSION, sf. 1° *Achèvement*, *fin*, ἡ ἐπιτέλεσις, εως; τὸ τέλος, ους; τὸ πέρας, ατος. Conclusion d'un discours, ὁ ἐπίλογος, ου. || 2° *Déduction d'un raisonnement*, τὸ συμπέρασμα, ατος. || 3° Au pl., *requête*; *avis*, ἡ δέησις, εως; ἡ ἔντευξις, εως; ἡ γνώμη, ης.

CONCOMBRE, sm., ὁ σίκυος, ου.

CONCORDANCE, sf., ἡ συμφωνία, ας; (en grammaire), ἡ σύνταξις, εως.

CONCORDANT, ANTE, adj., σύμφωνος, ον.

CONCORDAT, sm., ἡ συνθήκη, ης.

CONCORDE, sf., ἡ ὁμόνοια, ας. Vivre dans la concorde, ἐν ὁμονοίᾳ δι-άγω. || La Concorde (personnifiée), ἡ Ὁμόνοια, ας. Temple de la Concorde, τὸ Ὁμονοεῖον, ου.

CONCORDER, vn., συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω; avec, *dat.*

CONCOURIR, vn. 1° *Contribuer*, συν-εργάζομαι, συμ-πράττω; avec qqn à qq. chose, τινὶ πρός ou εἰς τι; à faire une chose, εἰς τὸ ποιεῖν τι. || 2° *Entrer en concurrence*, ἀγωνίζομαι, f. ιοῦμαι; avec qqn pour qq. chose, πρός τινα περί τινος.

CONCOURS, sm. 1° *Coopération*, ἡ συνεργία, ας. || 2° *Réunion*, *rencontre*, ἡ σύγκρουσις, εως; ἡ συμβολή, ῆς. || 3° *Affluence de monde*, ἡ συνδρομή, ῆς. Il y a un grand concours de monde, συν-τρέχουσι ou συν-έρχονται πολλοί. || 4° *Dispute pour un prix*, ὁ ἀγών, ῶνος.

CONÇU, UE, p.p. Voy. CONCEVOIR. || Adj., *exprimé*, (dit), εἰρημένος, η, ον; (écrit), γεγραμμένος, η, ον. Le discours était conçu en ces termes, ὁ λόγος οὕτως εἶχε.

CONCUBINAGE, sm., ἡ παλλακεία, ας.

CONCUBINE, sf., ἡ παλλακή, ῆς.

CONCUPISCENCE, sf., ἡ ὄρεξις, εως.

CONCURREMMENT, adv., ὁμοῦ, ἅμα. Concurremment avec qqn, κοινῇ μετά τινος.

CONCURRENCE, sf., ἡ ἅμιλλα, ης; ἡ φιλονικία, ας; ἡ ζήλωσις, εως. || Jusqu'à concurrence de, μέχρι, *gén.*

CONCURRENT, ENTE, sm. et sf., ὁ ἀνταγωνιστής, οῦ; ὁ, ἡ ἀντίπαλος, ου.

CONCUSSION, sf., ἡ κλοπή, ῆς. Accusation de concussion, ἡ δίκη (ης) κακώσεως.

CONCUSSIONNAIRE, sm., ὁ κλέπτης, ου.

CONDAMNABLE, adj., καταδίκης ου μέμψεως ἄξιος, α, ον.

CONDAMNATION, sf., ἡ κατάγνωσις, εως;

ἡ καταδίκη, ης. **Condamnation à mort**, ἡ κατάγνωσις τοῦ θανάτου.

CONDAMNÉ, ÉE, p.p. Voy. CONDAMNER. || Sm., ὁ κατακεκριμένος, ου; ὁ ἁλούς, όντος.

CONDAMNER, va. 1° *Prononcer un jugement contre*, δικαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Condamner qqn à qq. chose, τινός τι κατα-γιγνώσκω, κατα-κρίνω, κατα-δικάζω, f. άσω; (dans une assemblée en donnant son suffrage), κατα-ψηφίζομαι, f. ισοῦμαι; (en levant les mains), κατα-χειροτονέω-ῶ, f. ήσω. Ils le condamnèrent pour vol, κλοπὴν αὐτοῦ κατ-εψηφίσαντο. || Etre condamné, (outre le passif des verbes précédents), ἁλίσκομαι. Il fut condamné à mort, κατ-εγνώσθη αὐτοῦ ὁ θάνατος; κατ-εψηφίσθη θανάτου. Il fut condamné pour vol, κλοπῆς, ἐπὶ κλοπῇ ou κλέπτων ἑάλω. || 2° *Blâmer, désapprouver, rejeter*, ἀπο-δοκιμάζω, f. άσω; ἐκ-βάλλω, *acc.* || 3° *Contraindre*, ἀναγκάζω, f. άσω, *acc.*; ἀ, *infin.* ou *un pronom neutre à l'acc.* Il y fut condamné, τοῦτο ἠναγκάσθη. || 4° *Fermer, murer*, ἀπο-φράττω, δια-φράττω, ἐμ-φράττω, f. άξω, *acc.* || SE CONDAMNER, vr., *avouer ses torts*, τὸ ἔγκλημα ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω.

CONDENSATION, sf., ἡ πύκνωσις, εως.

CONDENSÉ, ÉE, p.p. et adj., πεπυκνωμένος, η, ον; πυκνός, ή, όν.

CONDENSER, va., πυκνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE CONDENSER, πυκνόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CONDESCENDANCE, sf., ἡ ὑπεῖξις, εως; ἡ ἐπιείκεια, ας.

CONDESCENDANT, ANTE, adj., ἐπιεικής, ές; εὔκολος, ον; εὐπειθής, ές.

CONDESCENDRE, vn., ὑπ-είκω, f. εἶξω; παρα-χωρέω-ῶ, f. ήσω; χαρίζομαι, f. ισοῦμαι; ἀ, *dat.*

CONDIMENT, sm., τὸ ἄρτυμα, ατος; τὸ ἥδυσμα, ατος.

CONDISCIPLE, sm., ὁ συμμαθητής, οῦ; ὁ συμφοιτητής, οῦ. Etre condisciple de qqn, τινὶ συμ-φοιτάω-ῶ, f. ήσω.

CONDITION, sf. 1° *Etat, classe d'une personne*, ἡ τάξις, εως; ἡ τύχη, ης; τὸ σχῆμα, ατος; (par rapport à la naissance), τὸ γένος, ους. Qui est de grande condition, de condition, εὐγενής, ές; de basse condition, ἀγεννής, ές; de condition servile, δοῦλος, η, ον. || 2° *Profession, état*, τὸ ἐπιτήδευμα, ατος; ἡ τέχνη, ης. || 3° *Service de domestique*, ἡ ὑπηρεσία, ας. || 4° *Sort fait à qqn*, ἡ μοῖρα, ας. || 5° *Etat d'une chose*, ἡ κατάστασις, εως; ἡ διάθεσις, εως. || 6° *Clause, charge, obligation*, ἡ ὁμολογία, ας; ἡ συνθήκη, ης. || A une condition, des conditions *se rend par* ἐπὶ *avec le dat. d'un adj. ou d'un pronom neutre.* A des conditions modérées, ἐπὶ μετρίοις. A ces conditions, ἐπὶ τούτοις ou ἐπὶ τοῖσδε. || A CONDITION DE OU QUE, loc. conj., ἐφ' ᾧ, ἐφ' ᾧτε *avec l'infinitif, rar*t *avec l'indicatif futur*; ὥστε, *avec l'inf.* A condition de ne point commettre d'injustice, ἐφ' ᾧτε ou ὥστε μὴ ἀδικεῖν.

CONDITIONNEL, ELLE, adj., ὑποθετικός, ή, όν.

CONDITIONNELLEMENT, adv., ἐπί τισιν.

CONDITIONNER, va., κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; bien, εὖ; mal, κακῶς

CONDOLÉANCE, sf., ἡ παραμυθία, ας. De condoléance, παραμυθητικός, ή, όν.

CONDUCTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἡγεμών, όνος.

CONDUIRE, va. 1° *Mener, guider*, ἄγω, *acc.*; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *dat.* Il le conduisit par la main, αὐτὸν χειρὸς ἦγαγε. Le général conduisit l'armée contre l'ennemi, ὁ στρατηγὸς τὴν στρατιὰν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἦγαγε. Un guide conduisait l'armée, ἡγεμὼν τῇ στρατιᾷ ἡγεῖτο. Conduire qqn dans la maison de *ou* chez qqn, εἰσ-άγω τινὰ πρός τινα. Conduire qqn en prison, au supplice, ἀπ-άγω τινὰ εἰς δεσμωτήριον, ἐπὶ θανάτῳ. || *Au fig.* Les mechants conduisent au mal, οἱ πονηροὶ ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἄγουσι. || 2° *Transporter, amener*, κομίζω, f. ιῶ; φέρω, *acc.* || 3° *Accompagner par honneur*, παρα-πέμπω, προ-πέμπω, *acc.* || 4° *Faire aller, diriger*, ἄγω, *acc.* Conduire des chevaux, un char, ἵππους, ἅρμα ἡνιοχέω-ῶ, f. ήσω. Conduire les bestiaux au pâturage, ἐλαύνω τὰ πρόβατα εἰς τὴν νομήν. Conduire l'eau, τὸ ὕδωρ ὀχετεύω, f. εύσω. || 4° *Etre à la tête de, commander*, ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἡγεμονεύω, f. εύσω, *gén.* || 5° *Régir, gouverner, administrer*, ἄγω; εὐθύνω, f. υνῶ; δι-οικέω-ῶ, f. ήσω; διατάττω, f. τάξω, *acc.* || Va. et vn., *mener, s'étendre jusqu'à*, ἄγω, *acc.*; ἀ, εἰς *et l'acc.*; (neut.), ἄγω, φέρω; ἀ, εἰς *et l'acc.* Cette route conduit à la ville, ἡ ὁδὸς εἰς τὴν πόλιν ἄγει ou φέρει. || SE CONDUIRE, vr., *se comporter*, προσ-φέρομαι (pass.); à l'égard de, *dat.* ou πρός *et l'acc.*

CONDUIT, sm., ὁ σωλήν, ῆνος; ὁ αὐλός, οῦ; ὁ ὀχετός, οῦ. Conduit souterrain, ὁ ὑπόνομος, ου.

CONDUITE, sf. 1° *Action de mener*, ἡ ἀγωγή, ῆς. || 2° *Action de reconduire*, ἡ προπομπή, ῆς; ἡ παραπομπή, ῆς. || 3° *Commandement, gouvernement*, ἡ ἡγεμονία, ας; ἡ προστασία, ας; ἡ ἐπιστασία, ας. Conduite d'un enfant, ἡ παιδαγωγία, ας. || 4° *Direction, gestion*, ἡ διοίκησις, εως; ἡ διαταξις, εως. || 5° *Plan, marche d'un ouvrage*, ἡ ἀγωγή, ῆς; ἡ οἰκονομία, ας. || 6° *Manière d'agir*, ἡ ἀγωγή, ῆς; ἡ διαγωγή, ῆς; ὁ βίος, ου. Conduite politique, ἡ πολιτεία, ας. || 7° *Conduit*, ὁ σωλήν, ῆνος; ὁ αὐλός, οῦ; ὁ ὀχετός, οῦ.

CÔNE, sm., ὁ κῶνος, ου. Qui a la forme d'un cône, κωνοειδής, ές.

CONFECTION, sf., ἡ κατασκευή, ῆς. Confection d'un chemin, ἡ ὁδοποιΐα, ας.

CONFECTIONNER, va., ποιέω-ῶ, f. ήσω; κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

CONFÉDÉRATION, sf., ἡ σύστασις, εως; (pour la guerre), ἡ συμμαχία, ας. Former une confédération avec qqn, σύστασιν ou συμμαχίαν πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

CONFÉDÉRÉ, ÉE, p.p. et sm., ἐνσπονδος, ον; σύμμαχος, ον.

CONFÉDÉRER (SE), vr., συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); avec, *dat.*; συμμαχίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; avec, πρός *et l'acc.*

CONFÉRENCE, sf. 1° *Comparaison.* Voy. ce mot. || 2° *Entretien*, ἡ κοινολογία, ας; ἡ ὁμιλία, ας. Tenir conférence, κοινῷ λόγῳ χράομαι-ῶμαι.

CONFÉRER, va. 1° *Comparer*. Voy. ce mot. || 2° *Donner, accorder*, ἀπο-νέμω, παραδίδωμι; περι-άπτω, f. ἁψω, *acc.*; ἀ, *dat.* || Vn., *Parler ensemble, raisonner*, κοινολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; συμ-βουλεύομαι, f. εὐσομαι; avec qqn sur qq. chose, τινὶ περί τινος.

CONFESSER, va. Voy. AVOUER.

CONFESSION, sf. Voy. AVEU.

CONFIANCE, sf. 1° *Action de se fier à qqn, à qq. chose*, ἡ πίστις, εως; τὸ πιστόν, οῦ. Avoir confiance en qqn, en qq. chose, τινὶ πιστεύω, f. εὐσω. Digne de confiance, ἀξιόπιστος, ον. Homme de confiance, ἀνὴρ πιστός. Avoir la confiance de qqn, ὑπό τινος πιστεύομαι, f. ευθήσομαι. || 2° *Assurance, hardiesse*, τὸ θάρος ou θάρσος, ους; τὸ θαρραλέον, ου. Prendre confiance, θαρρέω-ῶ, f. ήσω. Donner de la confiance à qqn, τινὰ θαρρύνω, f. υνῶ. Avec confiance, θαρραλέως.

CONFIANT, ANTE, adj. 1° *Disposé à la confiance*, πιστευτικός, ή, όν. || 2° *Hardi, présomptueux*, θαρραλέος, α, ον.

CONFIDEMMENT, adv., δι' ἀπορρήτων, ἰδίᾳ.

CONFIDENCE, sf. 1° *Communication d'un secret*, ἡ ἀπορρήτου κοινωνία, ας. Faire confidence de qq. chose à qqn, δι' ἀπορρήτων τί τινι ἀνα-κοινόω-ῶ, f. ώσω. En confidence, ἰδίᾳ ou δι' ἀπορρήτων. || 2° *Confiance qui porte à communiquer ses secrets*, ἡ πίστις, εως. Etre dans la confidence de qqn, πάντα τινὶ σύνοιδα.

CONFIDENT, ENTE, sm. et sf., ὁ πάντα συνειδώς, ότος; *fém.* ἡ πάντα συνειδυῖα, ας; de qqn, τινί. Etre le confident des peines de qqn, τὰς λύπας τινὶ σύν-οιδα.

CONFIDENTIEL, ELLE, adj., ἀπόρρητος, ον.

CONFIDENTIELLEMENT, adv., δι' ἀπορρήτων.

CONFIER, va. 1° *Remettre avec confiance*, πιστεύω, f. εύσω; ἐπι-τρέπω, παρα-δίδωμι, *acc.* On m'a confié (j'ai été chargé de) qq. chose, πεπίστευμαι ou ἐπι-τέτραμμαί τι. || 2° *Dire en confidence*, δι' ἀπορρήτων λέγω, *acc.* || SE CONFIER, vr., *s'assurer, prendre confiance*, πιστεύω, f. εύσω; θαρρέω-ῶ, f. ήσω; ἀ, en, dans, *dat.* Se confiant dans leurs forces, δυνάμει πεποιθότες, ων.

CONFIGURATION, sf., τὸ σχῆμα, ατος.

CONFIGURER, va., σχηματίζω, f. ιῶ, *acc.*

CONFINER, vn., *toucher aux confins de*, ὅμορός, όν εἰμι, *dat.* || Va., *reléguer*, ἐκ-βάλλω, ἀπ-ελαύνω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || SE CONFINER, vr., ὑπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω; dans, εἰς *et l'acc.*

CONFINS, sm. pl., οἱ ὅροι, ων; τὰ ὅρια, ων. || *Au fig.* Les confins de la terre, τῆς γῆς τὰ ἔσχατα, ων.

CONFIRE, va., ἀρτύω, f. ύσω, *acc.*

CONFIRMATION, sf., ἡ βεβαίωσις, εως; ἡ κύρωσις, εως; ἡ πίστωσις, εως.

CONFIRMATIF, IVE, adj., βεβαιωτικός, ή, όν.

CONFIRMER, va. 1° *Affermir, appuyer*, βεβαιόω-ῶ, ἐπι-βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || *Sanctionner, ratifier*, κυρόω-ῶ, ἐπι-κυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Rendre certain*, πιστόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || SE CONFIRMER, vr., βεβαιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CONFISCATION, sf., ἡ δήμευσις, εως. Confiscation des biens, ἡ τῶν χρημάτων ou τῶν ὑπαρχόντων δήμευσις.

CONFISEUR, sm., ὁ πλακουντοποιός, οῦ.

CONFISQUER, va., δημεύω, f. εύσω; δημοσιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Biens confisqués, τὰ δημιόπρατα, ων.

CONFITURE, sf., τὰ γλυκύσματα, ων.

CONFLAGRATION, sf., ἡ ἔμπρησις, εως; (au fig.), ἡ ταραχή, ῆς.

CONFLIT, sm. 1° *Combat*, ἡ συμβολή, ῆς. || 2° *Contestation*, ἡ διαφορά, ᾶς; ἡ ἔρις, ιδος.

CONFLUENT, sm., ἡ συρροή, ῆς; ὁ σύρρους, ου.

CONFLUER, vn., συ-ρρέω, συμ-βάλλω. Qui conflue avec, σύρρους, ουν, *dat.*

CONFONDRE, va. 1° *Mêler, brouiller*, συγ-χέω, συμ-μίγνυμι, *acc.* || 2° *Ne pas distinguer*, οὐ δια-κρίνω, *acc.* Il confond le flatteur et l'ami, le vrai avec le faux, οὐ διακρίνει τὸν κόλακα καὶ τὸν φίλον, τὸ ἀληθὲς τοῦ ψευδοῦς. || 3° *Convaincre*, ἐλέγχω, ἐξ-ελέγχω, *acc.* || 4° *Déconcerter, étonner*, συγχέω, *acc.* || 6° *Causer de la honte*, καταισχύνω, f. υνῶ, *acc.* || SE CONFONDRE, vr., les mêmes verbes au passif.

CONFONDU, UE, p.p. Voy. CONFONDRE. || Adj., *mêlé ensemble*, σύμμικτος, ον; συμμιγής, ές.

CONFORMATION, sf., τὸ σχῆμα, ατος; ἡ μορφή, ῆς.

CONFORME, adj. 1° *Semblable*, ὅμοιος, α, ον, *dat.* || 2° *Qui convient à*, ἀνάλογος, ον; ἀκόλουθος, ον, *gén.* ou *dat.* Etre conforme à, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

CONFORMÉ, ÉE, p.p. Voy. CONFORMER. || Adj. *Qui a une certaine conformation*, ἐσχηματισμένος, η, ον. Mal conformé, διάστροφος, ον.

CONFORMÉMENT, adv., ἀκολούθως, *gén.* ou *dat.*; κατά, *acc.* Conformément à la nature, κατὰ τὴν φύσιν.

CONFORMER, va., ἐφ-αρμόττω, f. όσω, *acc.*; ἀ, *dat.* || SE CONFORMER, vr., ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Il se conformait aux temps, aux circonstances, ἠκολούθει τοῖς χρόνοις, τοῖς καιροῖς.

CONFORMITÉ, sf. 1° *Accord*, ἡ ὁμοιότης, ητος. Conformité de sentiments, ἡ ὁμόνοια, ας. || 2° *Adhésion*, ἡ ἀκολουθία, ας. || EN CONFORMITÉ DE, loc. prép., voy. CONFORMÉMENT À.

CONFORTANT, ANTE et **CONFORTATIF, IVE**, adj., ῥωστικός, ή, όν; ἀναληπτικός, ή, όν.

CONFORTER, va., ῥώννυμι, *acc.*; (consoler), παρα-μυθέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

CONFRATERNITÉ, sf., ἡ ἑταιρεία, ας.

CONFRÈRE, sm., ὁ ἑταῖρος, ου.

CONFRÉRIE, sf., ἡ ἑταιρεία, ας.

CONFRONTATION, sf. 1° *Action de mettre en présence*, ἡ ἀντικατάστασις, εως. || 2° *Comparaison*, ἡ παραβολή, ῆς.

CONFRONTER, va. 1° *Mettre en présence*, ἀντικαθ-ίστημι, *acc.*; à *ou* avec, *dat.* || 2° *Com-*

parer, ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.*; **à *ou*** avec, πρός *et l'acc.*

CONFUS, USE, adj. 1° *Mêlé, brouillé, indistinct*, συμμιγής, ές, συγκεχυμένος, η, ον; ἄκριτος, ον. || 2° *Incertain, obscur*, ἀφανής, ές; ἀσαφής, ές; ἄδηλος, ον. || 3° *Honteux, embarrassé*, συγκεχυμένος, η, ον; κατηφής, ές; τεταραγμένος, η, ον. Être confus d'une chose, τινί ou ἐπί τινι αἰσχύνομαι, f. υνθήσομαι.

CONFUSÉMENT, adv. 1° *Pêle-mêle*, συγκεχυμένως. || 2° *Obscurément*, ἀσαφῶς, ἀδήλως.

CONFUSION, sf. 1° *Mélange confus, désordre*, ἡ σύγχυσις, εως; ἡ ταραχή, ῆς. || 2° *Obscurité*, ἡ ἀσάφεια, ας. || 3° *Honte*, ἡ αἰσχύνη, ης; ἡ αἰδώς, οῦς.

CONGE, sm., *mesure de capacité*, ὁ χοῦς, *gén.* χοός; ὁ χοεύς, *gén. att.* χοῶς.

CONGÉ, sm. 1° *Permission de s'absenter*, ἡ ἐξουσία (ας) ἀποχωρῆσαι. || 2° *Renvoi, séparation*, ἡ ἄφεσις, εως. Congé de libération du service, ἡ στρατείας ἄφεσις. Prendre congé de qqn (le saluer avant de partir), τινὰ ἀσπάζομαι, f. άσομαι. || 3° *Vacance*, ἡ ἀπραξία, ας.

CONGÉDIER, va., ἀφ-ίημι, ἀπο-πέμπω; ἀπο-λύω, f. λύσω, *acc.* Ils congédièrent le guide, ἀπ-έπεμψαν τὸν ἡγεμόνα. Il congédia l'armée, τὸ στράτευμα ἀφ-ῆκε.

CONGÉLATION, sf., ἡ πῆξις, εως.

CONGELÉ, ÉE, p.p. Voy. CONGELER. || Adj., πηκτός, ή, όν.

CONGELER, va., πήγνυμι, κατα-πήγνυμι, *acc.* || SE CONGELER, vr., les mêmes verbes au moyen. L'eau se congèle par l'effet du froid, τὸ ὕδωρ πήγνυται ὑπὸ ψύχους.

CONGÉNÈRE, adj., συγγενής, ές; ὁμογενής, ές.

CONGRATULATION, sf. Voy. FÉLICITATION.

CONGRATULER, va. Voy. FÉLICITER.

CONGRE, sm., *poisson*, ὁ γόγγρος, ου. Semblable au congre, γογγροειδής, ές.

CONGRÉGATION, sf., ἡ ἑταιρεία, ας.

CONGRÈS, sm., ὁ σύλλογος, ου; ἡ σύνοδος, ου.

CONGRU, UE, adj., ἱκανός, ή, όν.

CONGRUITÉ, sf., τὸ πρέπον, οντος.

CONIQUE, adj., κωνικός, ή, όν.

CONJECTURAL, ALE, adj., εἰκαστικός, ή, όν; στοχαστικός, ή, όν.

CONJECTURALEMENT, adv., εἰκότως.

CONJECTURE, sf., ἡ εἰκασία, ας; ἡ στόχασις, εως; ὁ στοχασμός, οῦ; ἡ τεκμαρσις, εως. Par conjecture (en conjecturant), εἰκάζων, ουσα, ον; (ayant conjecturé), εἰκάσας, ασα, αν. Se tromper dans sa conjecture, τοῦ στοχασμοῦ ἁμαρτάνω.

CONJECTURER, va., εἰκάζω, f. άσω; τεκμαίρομαι, f. αροῦμαι; στοχάζομαι, f. άσομαι, *acc.*; de *ou* d'après, ἐκ, ἐξ ou ἀπό *et le gén.* Il est permis de conjecturer que, πάρεστιν εἰκάζειν *avec l'inf.* Autant qu'on peut le conjecturer, ὡς εἰκάσαι. Habile à conjecturer, στοχαστικός, ή, όν.

CONJOINDRE, va., συ-ζεύγνυμι, *acc.*

CONJOINT, OINTE, p.p., συζυγείς, εῖσα, έν. || Sm., ὁ συζυγείς, έντος.

CONJOINTEMENT, adv. ἅμα, ὁμοῦ. Conjointement avec qqn, κοινῇ μετά τινος.

CONJONCTIF, IVE, adj., συνδετικός, ή, όν.

CONJONCTION, sf. 1° *Union*, ἡ συζυγία, ας. || 2° *Rencontre de deux planètes*, ἡ σύνοδος, ου. Conjonction de la lune et du soleil, σύνοδος σελήνης πρὸς ἥλιον. || 3° *Partie du discours*, ὁ σύνδεσμος, ου.

CONJONCTURE, sf., ἡ κατάστασις, εως; ὁ καιρός, οῦ. Voy. CIRCONSTANCE.

CONJUGAISON, sf., ἡ κλίσις, εως.

CONJUGAL. ALE, adj., γαμικός, ή, όν.

CONJUGALEMENT, adv., γαμικῶς.

CONJUGUER, va., κλίνω, *acc.* || SE CONJUGUER, vr., κλίνομαι (pass.).

CONJURATEUR, sm., ὁ ἐξορκιστής, οῦ.

CONJURATION, sf. 1° *Conspiration*, ἡ συνωμοσία, ας; contre qqn, ἐπί τινα ou κατά τινος. Faire une conjuration, συνωμοσίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Ligue, union*, ἡ σύστασις, εως. || 3° *Exorcisme*, ὁ ἐξορκισμός, οῦ. || 4° *Paroles de sortilège*, ἡ ἐπῳδή, ῆς. || 5° *Instante prière*, ἡ παραίτησις, εως.

CONJURÉ, ÉE, p.p. Voy. CONJURER. || Sm., ὁ συνωμότης, ου. Les conjurés, οἱ ἐν τῇ συνωμοσίᾳ; οἱ συνεστῶτες, ων.

CONJURER, va. 1° *Prier instamment*, λιπαρέω-ῶ, f. ήσω; ἀντιβολέω-ῶ, f. ήσω; ἱκετεύω, f. εύσω, *acc.*; au nom de *ou* par, πρός, *gén.*; de faire qq. chose, ποιεῖν τι. || 2° *Exorciser*, ἐξ-ορκίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Détourner*, ἀπο-τρέπω, *acc.*; par des sortilèges, ἐπῳδαῖς. || 4° *Projeter par complot*. Voy. COMPLOTER. || Vn. *Conspirer*, συν-ίστημαι (moy. avec sens neutre); contre, ἐπί *et l'acc.* Conjurer avec qqn, συν-όμνυμί τινι; contre qqn, ἐπί τινα.

CONNAISSANCE, sf. 1° *Usage de la faculté de connaître*, ἡ αἴσθησις, εως; ἡ φρόνησις, εως. Qui a sa connaissance, ἔμφρων, ον. Qui n'a pas sa connaissance, ἀναίσθητος, ον. Perdre connaissance, ἐξω φρενῶν γίγνομαι. Reprendre connaissance, ἀνα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Idée, notion*, ἡ γνῶσις, εως; ἡ γνώρισις, εως; ἡ νόησις, εως. En connaissance de cause, ἐπισταμένως. Prendre connaissance d'une chose (l'examiner), τι ἐξ-ετάζω, f. άσω. Avoir une grande connaissance des affaires, πραγμάτων ἔμπειρός, όν εἰμι. || 3° Au pl., *savoir, instruction*, ἡ ἐπιστήμη, ης; ἡ παιδεία, ας; τὰ μαθήματα, ων. || 4° *Droit de connaître d'une affaire*, ἡ γνῶσις, εως; ἡ κρίσις, εως. || 5° *Liaison, relations*, ἡ, γνώριστις, εως; ἡ οἰκειότης, ητος; ἡ συνήθεια, ας. Faire connaissance avec qqn, εἰς πεῖραν τινος ἔρχομαι. || 6° *Personne avec qui on est lié*, ὁ γνώριμος, ου; ὁ οἰκεῖος, ου; ὁ συνήθης, ους.

CONNAISSEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἐπιστήμων, ονος; ὁ, ἡ ἔμπειρος, ου; en, *gén.* En connaisseur, ἐπιστημόνως.

CONNAÎTRE, va. 1° *Avoir l'idée, la notion de*, γιγνώσκω, οἶδα; (partic. en parl. des choses), ἐπίσταμαι, *acc.* Connaître qqn à qq. chose, γιγνώσκω τινά τινι ou ἔκ τινος. Faire connaître (montrer, indiquer), δηλόω-ῶ, f. ώσω; σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Apprendre, être informé*. Voy. APPRENDRE 3°. || 3° *Avoir*

des relations avec, γιγνώσκω; γνωρίζω, f. ιῶ, *acc.* || 4° *Reconnaître*, γιγνώσκω; γνωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; à qq. chose, ἐκ ou ἀπό τινος. || 5° *Sentir, éprouver*, πειράομαι-ῶμαι, *gén.* J'ai connu l'infortune, δυστυχίας πεπείραμαι || 6° *Admettre*, δέχομαι, *acc.* || Vn., *avoir autorité pour juger*, δικάζω, f. άσω, *gén.* || SE CONNAÎTRE, vr. 1° *Avoir connaissance de soi-même*, ἑαυτόν, ἦν, ὁ γιγνώσκειν. Connais-toi toi-même, γνῶθι σαυτόν. Ne plus se connaître (être hors de soi), τοῦ φρονεῖν ἐξ-ίστα-μαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Etre de connaissance*, ἀλλήλους, ας, α γιγνώσκειν ou γνωρίζειν. || 3° *Etre connaisseur*, ἔμπειρός, όν εἰμι; en *ou* à qq. chose, τινός. || 4° *Etre jugé, être apprécié*, γιγνώσκομαι; γνωρίζομαι, f. ισθήσομαι; à qq. chose, ἐκ ou ἀπό τινος. || SE FAIRE CONNAÎTRE. 1° *Dire qui l'on est*, λέγω ὅς ἐστί τις. Je me fis connaître. εἶπον ὅς εἰμι. || 2° *Se signaler*, ἐπι-φαίνομαι (moy. avec sens neutre); par, *dat.*

CONNEXE, adj., συνημμένος, η, ον.

CONNEXION et CONNEXITÉ, sf., ἡ συν-αφή, ῆς.

CONNIVENCE, sf., ἡ σύννευσις, εως; (complicité), τὸ συναίτιον, ου.

CONNIVER, vn., συν-νεύω, f. νεύσω; à *ou* avec, *dat.*

CONNU, UE, p.p. Voy. CONNAÎTRE. || Adj., γνωστός, ή, όν; γνώριμος, ον. Les choses connues, le connu, τὰ γνωστά, ῶν. Les gens connus, οἱ γνώριμοι, ων. Exemple connu de tous, παράδειγμα πᾶσι γνώριμον.

CONOÏDE, adj., κωνοειδής, ές.

CONON, *h.*, ὁ Κόνων, ωνος.

CONQUE, sf., ἡ κόγχη, ης.

CONQUÉRANT, ANTE, adj. et subst., πολλὰς χώρας καταστρεψάμενος, η, ον. Le conquérant de l'Asie, ὁ τὴν Ἀσίαν καταστρεψάμενος.

CONQUÉRIR, va. 1° *Acquérir par les armes, soumettre*, πολέμῳ κταόμαι-ῶμαι ou λαμβάνω; κατα-στρέφομαι (moy.), *acc.* Etre conquis, κατα-στρέφομαι (pass.). || 2° *Gagner, captiver*, κτάομαι-ῶμαι; ἀνα-κτάομαι-ῶμαι, *acc.*

CONQUÊTE, sf. 1° *Action de conquérir*, ἡ αἵρεσις, εως; ἡ ἅλωσις, εως; (au fig.), ἡ κτῆσις, εως. Faire de grandes conquêtes, πολλὰς χώρας ou πολλὰ ἔθνη κατα-στρέφομαι (moy.). || 2° *Choses conquises*, τὰ πολέμῳ κτητά, ῶν.

CONSACRÉ, ÉE, p.p. Voy. CONSACRER. || Adj., ἱερός, ά, όν; à, *gén.*; (en parlant d'une offrande), ἀνακείμενος, η, ον, *dat.* Consacré par l'usage, νομιζόμενος, η, ον.

CONSACRER, va. 1° *Dédier à une divinité*, ἱερόω-ῶ, καθ-ιερόω-ῶ, f. ώσω; καθ-οσιόω-ῶ, f. ώσω; (en parl. d'une offrande), ἀνα-τίθημι, *acc.* Etre consacré, (en parl. d'une offrande), ἀνά-κειμαι. || 2° *Destiner, employer*, χράομαι-ῶμαι, *dat.*; à qq. chose, πρός ou εἰς τι. Consacrer son temps à une chose, τὸν χρόνον εἰς ou πρός τι καταν-αλίσκω. || 3° *Sanctionner*, κυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE CONSACRER, vr., *donner tous ses soins à*, σχολάζω, f. άσω, *dat. avec ou sans* πρός, ἐπί; σπουδάζω, f. άσω, *acc. avec* περί.

CONSANGUIN, INE, adj., ὁ, ἡ ὁμοπάτωρ, ορος.

CONSANGUINITÉ, sf., ἡ πρὸς πατρὸς συγγένεια, ας.

CONSCIENCE, sf., τὸ συνειδός, ότος; ἡ σύνεσις, εως. Bonne conscience, ἡ ὁσιότης, ητος. J'ai conscience de ne rien savoir, ἐμαυτῷ σύνοιδα οὐδὲν ἐπιστάμενος ou ἐπιστᾰμένῳ. Se faire conscience de, οὐχ ὅσιον ἡγέομαι-οῦμαι, *inf.* En sûreté de conscience, en conscience, ὁσίως. Contre sa conscience, παρὰ τὰ ὅσια. En conscience, en bonne conscience (en vérité), μετ' ἀληθείας, ὄντως. Qui est sans conscience, ἀνόσιος, ον.

CONSCIENCIEUSEMENT, adv., ὁσίως, εὐσεβῶς.

CONSCIENCIEUX, EUSE, adj., ὅσιος, α, ον; εὐσεβής, ές; δίκαιος, α, ον.

CONSCRIPTION, sf., ὁ κατάλογος, ου; ἡ καταγραφή, ῆς.

CONSCRIT, adj. m., συγγεγραμμένος, η, ον. Les pères conscrits, οἱ συγγεγραμμένοι πατέρες.

CONSÉCRATION, sf. 1° *Action de consacrer*, ἡ καθιέρωσις, εως; ἡ ἀνιέρωσις, εως. || 2° *Sanction*, ἡ κύρωσις, εως.

CONSÉCUTIF, IVE, adj., συνεχής, ές; ἐνδελεχής, ές.

CONSÉCUTIVEMENT, adv., συνεχῶς, ἐνδελεχῶς.

CONSEIL, sm. 1° *Avis*, ἡ βουλή, ῆς; τὸ βούλευμα, ατος; ἡ συμβουλή, ῆς. Donner des conseils, συμβουλὰς συμβουλεύω, f. εύσω. Donner à qqn le conseil de, τινὶ βουλεύω ou συμ-βουλεύω, f. εύσω *et l'inf.* Prendre conseil de qqn, μετά τινος ou τινι συμ-βουλεύομαι, f. εύσομαι; sur une chose, περί τινος. Prendre conseil des circonstances, τοῖς καιροῖς ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω. Sur ses conseils, αὐτοῦ συμβουλεύσαντος. || 2° *Résolution, dessein*, τὸ βούλευμα, ατος; ἡ βουλή, ῆς. || 3° *Personne dont on prend conseil*, ὁ σύμβουλος, ου. || 4° *Assemblée délibérante*, ἡ βουλή, ῆς; τὸ συνέδριον, ου. Membre d'un conseil, ὁ βουλευτής, οῦ. Etre du conseil, βουλεύω, f. εύσω. || 5° *Séance du conseil, délibération*, ἡ συμβουλία, ας; ἡ βουλή, ῆς. Tenir conseil, βουλὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

CONSEILLER, va., βουλεύω, συμβουλεύω, f. εύσω; qq. chose à qqn, τί τινι; à qqn de faire qq. chose, τινὶ ποιεῖν τι. Etre conseillé (en parl. d'une chose), συμ-βουλεύομαι, f. ευθήσομαι. Action de conseiller, ἡ συμβούλευσις, εως.

CONSEILLER, ÈRE, sm. et sf., *celui, celle qui donne un conseil*, ὁ, ἡ σύμβουλος, ου. || Sm., *membre d'un conseil*, ὁ βουλευτής, οῦ.

CONSENTEMENT, sm., ἡ συναίνεσις, εως, ἡ ὁμολογία, ας. Du consentement de qqn, συναινέσαντός τινος, ou σύν τῇ γνώμῃ τινός. Sans le consentement de qqn, ἀκοντός τινος ou βίᾳ τινός.

CONSENTIR, vn. et va., ἐπ-αινέω-ῶ, συναινέω-ῶ, *acc.* Il consent à faire cela, συν-αινεῖ ταῦτα ποιεῖν.

CONSÉQUEMMENT, adv. 1° *D'une manière conséquente*, ἀκολούθως; à, *dat.* || 2° *En*

conséquence, οὖν, ἄρα, τοίνυν (se mettent après un mot); οὐκοῦν, ὥστε.

CONSÉQUENCE, sf. 1° *Conclusion*, ἡ ἀκολουθία, ας; τὸ συμπέρασμα, ατος. || 2° *Suite d'une chose*, τὸ ἑπόμενον (ου) τινί. Être la conséquence de, ἀπο-βαίνω ἐκ ou ἐξ, *gén.* En conséquence. Voy. CONSÉQUEMMENT. || 3° *Importance*, ἡ ῥοπή, ῆς. Voy. IMPORTANCE.

CONSÉQUENT, ENTE, adj. 1° *Qui est d'accord avec soi-même*, ἑαυτῷ, ᾗ ὁμολογῶν, οὖσα, οὖν. || 2° *Qui est d'accord avec*, ἀκόλουθος, ον, *dat.* || PAR CONSÉQUENT, loc. adv., *en conséquence*. Voy. CONSÉQUEMMENT, 2°.

CONSERVATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ σωτὴρ, ῆρος; *fém.* ἡ σώτειρα, ας; (gardien), ὁ, ἡ φύλαξ, ακος.

CONSERVATION, sf., ἡ σωτηρία, ας; (garde), ἡ τήρησις, εως; ἡ φυλακή, ῆς.

CONSERVER, va. 1° *Maintenir en état, garder*, σῴζω, δια-σῴζω; τηρέω-ῶ, δια-τηρέω-ῶ, f. ήσω; φυλάττω, δια-φυλάττω, f. ἄξω, *acc.* Ils conservent leurs biens, τὰ ἑαυτῶν σῴζουσι. Ils conservèrent la paix, δι-εφύλαξαν τὴν εἰρήνην. Propre à conserver, φυλακτικός, ἡ, όν, *gén.* || 2° *Mettre en réserve*, ἀπο-τίθημι; θησαυρίζω, f. ιῶ, *acc.* Être conservé, ἀπό-κειμαι. || SE CONSERVER, vr., σῴζομαι, δια-σῴζομαι (pass.); μένω, δια-μένω. Cette coutume s'est conservée jusqu'à nous, τοῦτο τὸ ἔθος εἰς ἡμᾶς δια-μένει.

CONSIDÉRABLE, adj. 1° *Éminent, honorable*, τίμιος, α, ον; ἔντιμος, ον; ἀξιόλογος, ον. || 2° *Grand, nombreux*, μέγας, μεγάλη, μέγα (μείζων, μέγιστος); πολύς, πολλή, πολύ (πλείων, πλεῖστος). Un temps considérable, πολὺς χρόνος.

CONSIDÉRABLEMENT, adv., πολύ, σφόδρα, μέγα.

CONSIDÉRATION, sf. 1° *Action d'examiner*, ἡ σκέψις, εως; ἡ ἔννοια, ας. Digne de considération, ἀξιόσκεπτος, ον. Qui est de peu de considération, ὀλίγου ἄξιος, α, ον. || 2° *Circonspection*, ἡ εὐλάβεια, ας; ἡ σωφροσύνη, ης. || 3° *Raison, motif*, ἡ αἰτία, ας; τὸ αἴτιον, ου; ὁ λόγος, ου. || 4° *Égard que l'on a*, ὁ λόγος, ου. Prendre qq. chose en considération, λόγον τινὸς ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Par considération pour, en considération de, χάριν, *gén.* Par considération pour moi, ἐμὴν χάριν. || 5° *Égard, estime dont on jouit*, ἡ ἀξίωσις, εως; τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ τιμή, ῆς. Jouir de la considération de qqn, αἰδοῦς τυγχάνω ὑπό τινος. Être en grande considération auprès de qqn, ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἶμι ὑπό τινος.

CONSIDÉRÉ, ÉE, p.p. Voy. CONSIDÉRER. || Adj., *estimé*, ἔντιμος, ον.

CONSIDÉRÉMENT, adv., εὐλαβῶς, σωφρόνως, περιεσκεμμένως.

CONSIDÉRER, va. 1° *Regarder attentivement*, κατα-θεάομαι-ῶμαι, f. άσομαι; καθοράω-ῶ, ἐπι-σκοπέω-ῶ, *acc.* || 2° *Examiner*, σκοπέω-ῶ; νοέω-ῶ, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω. Je considère que, ἐν-νοῶ ὅτι ou ὡς *avec l'ind.* || 3° *Tenir compte de*, λόγον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* || 4° *Faire cas de*. Voy. ESTIMER. || 5° *Regarder comme*, ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; νομίζω, f. ιῶ, *avec deux acc.* Je vous considère comme mes amis, νομίζω ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι φίλους.

CONSIGNATAIRE, sm., *préposé à la garde d'un dépôt*, ὁ μεσεγγυητής, οῦ.

CONSIGNATION, sf., τὸ μεσεγγύημα, ατος.

CONSIGNE, sf., τὸ παράγγελμα, ατος; (ordre), τὸ πρόσταγμα, ατος.

CONSIGNER, va. 1° *Mettre en dépôt*, ἐγ-γυάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; chez qqn, τινί. || 2° *Rapporter dans un écrit*, ἐγ-γράφω, *acc.* || 3° *Donner ordre de*. Voy. ORDONNER.

CONSISTANCE, sf. 1° *Solidité d'un corps*, ἡ πῆξις, εως; ἡ στερεότης, ητος. Qui est sans consistance, ἀπαγής, ές. Prendre de la consistance, συμ-πήγνυμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Stabilité, fermeté*, ἡ βεβαιότης, ητος. Sans consistance, ἀβέβαιος, ον; (changeant), εὐμετάβολος, ον; (sans crédit), ἄτιμος, ον. Prendre, acquérir de la consistance, (s'accréditer), πιστεύομαι, f. ευθήσομαι. Homme sans consistance, ἄνθρωπος φαῦλος, ου.

CONSISTANT, ANTE, adj., πηκτός, ή, όν; στερεός, ά, όν; βέβαιος, ος et α, ον. Qui n'est pas consistant, ἀπαγής, ές.

CONSISTER, vn., συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), σύγ-κειμαι; en, ἐκ *et le gén.* Faire consister le bonheur dans la richesse, τὴν εὐδαιμονίαν ἐν πλούτῳ τίθεμαι (moy.).

CONSOLABLE, adj., εὐπαραμυθητος, ον.

CONSOLANT, ANTE, adj., παραμυθητικός, ή, όν; παρηγορικός, ή, όν.

CONSOLATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ παραμυθούμενος, ου; *fém.* ἡ παραμυθουμένη, ης; de, *acc.* Être le consolateur de, παρα-μυθέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

CONSOLATION, sf., ἡ παραμυθία, ας; ἡ παρηγορία, ας; ἡ παραψυχή, ῆς. Consolation dans le chagrin, παραψυχὴ τῷ πένθει. Apporter de la consolation à qqn, παραμυθίαν παρέχω τινί. Donner cette consolation que, παραμυθέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ὡς *et l'ind.* ou *l'opt.*

CONSOLE, sf., ἡ ὠτίς, ίδος.

CONSOLER, va., παρα-μυθέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; παρ-ηγορέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE CONSOLER, vr., ἑαυτὸν, ἠν, ὁ παρα-μυθεῖσθαι; de, *gén.*

CONSOLIDATION, sf., *affermissement*, ἡ βεβαίωσις, εως.

CONSOLIDER, va., βεβαιόω-ῶ, f. ώσω; στηρίζω, f. ίξω, *acc.* || SE CONSOLIDER, vr., les mêmes verbes au passif.

CONSOMMATEUR, sm., *celui qui fait de la dépense*, ὁ δαπανῶν, ῶντος.

CONSOMMATION, sf. 1° *Achèvement*, ἡ ἐπι-τέλεσις, εως; ἡ τελείωσις, εως. || 2° *Destruction par l'usage*, ἡ ἀνάλωσις, εως.

CONSOMMÉ, ÉE, p.p. Voy. CONSOMMER. || Adj., *parfait, accompli*, τέλειος, ος et α, ον; en, dans qq. chose, εἰς, πρός τι; ἔν τινι.

CONSOMMER, va. 1° *Achever*, τελέω-ῶ; τελειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Détruire par l'usage*, ἀν-αλίσκω; δαπανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CONSOMPTION, sf. 1° *Action d'être consumé*, ἡ ἀνάλωσις, εως. || 2° *Amaigrissement*, ἡ ἀτροφία, ας; ἡ φθίσις, εως.

CONSONANCE, sf., ἡ ὁμοφωνία, ας.

CONSONANT, ANTE, adj., ὁμόφωνος, ον.

CONSONNE, sf., τὸ σύμφωνον, ου.

CONSOUDE, sf., *plante*, τὸ σύμφυτον, ου.

CONSPIRATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ συνωμότης, ου; *fém.* ἡ συνωμότις, ιδος. Les conspirateurs, οἱ ἐν τῇ συνωμοσίᾳ; οἱ συνεστῶτες, ων.

CONSPIRATION, sf. 1° *Accord de vues*, ἡ σύστασις, εως. || 2° *Conjuration*, ἡ συνωμοσία, ας; avec qqn, πρός τινα; contre qqn, ἐπί τινι, ἐπί τινα ou κατά τινος. Une conspiration pour la destruction de la démocratie, συνωμοσία καταλύσεως δήμου. Former, tramer une conspiration, συνωμοσίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

CONSPIRER, vn., *s'unir pour qq. dessein*, συμ-φυσάω-ῶ, f. ήσω; συμ-πνέω; ἀ, εἰς *el l'acc.* || Vn. et va., *comploter*. Voy. ce mot.

CONSPUÉ, ÉE, p.p. Voy. CONSPUER. || Adj., κατάπτυστος, ον.

CONSPUER, va., κατα-πτύω, *gén.*; προσπτύω, *dat.*

CONSTAMMENT, adv. 1° *Avec constance*, καρτερικῶς. || 2° *Assidûment*, συνεχῶς, ἀεί, ἐνδελεχῶς.

CONSTANCE, sf. 1° *Fermeté d'âme*, ἡ καρτερία, ας. Avec constance, καρτερικῶς. || 2° *Persévérance*, ἡ ἐπιμονή, ῆς. Avec constance, ἐπιμόνως.

CONSTANT, ANTE, adj. 1° *Qui a de la fermeté*, καρτερός, ά, όν; καρτερικός, ή, όν. || 2° *Persévérant*, βέβαιος, ος ἐτ α, ον; μόνιμος, ον; λιπαρής, ές. || 3° *Durable*, βέβαιος, ος et α, ον; ἀσφαλής, ές; μόνιμος, ον. || 4° *Certain*, δῆλος, η, ον; κατάδηλος, ον. Il est constant que, δῆλόν ἐστιν ὅτι, *avec l'ind.*

CONSTANTIN, *h.*, ὁ Κωνσταντῖνος, ου.

CONSTANTINOPLE, *v.*, ἡ Κωνσταντίνου πόλις, εως. Habitant de Constantinople, ὁ Κωνσταντινοπολίτης, ου.

CONSTATATION, sf., ἡ ἀπόδειξις, εως; ὁ ἔλεγχος, ου.

CONSTATER, va. 1° *Etablir par preuves*, ἀπο-δείκνυμι; δηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* || 2° *Consigner*, ἐγ-γράφω, *acc.*

CONSTELLATION, sf., τὸ ἄστρον, ου.

CONSTELLÉ, ÉE, adj., *parsemé d'étoiles*, ἀστεροειδής, ές.

CONSTERNATION, sf., ἡ ἔκπληξις, εως; ἡ κατάπληξις, εως.

CONSTERNER, va., ἐκ-πλήττω, κατα-πλήττω, *acc.* Etre consterné d'une chose, κατα-πλήττομαί (pass.) τι ou τινι.

CONSTIPATION, sf., ἡ ἐπίστασις, εως.

CONSTIPER, va., ἐφ-ίστημι, *acc.*

CONSTITUÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Etabli*, καθεστηκώς, υῖα, ός. || 2° *Conformé au dedans*. Bien constitué, εὐεκτικός, ή, όν. Mal constitué, κακεκτικός, ή, όν. || *Au fig.* Etat bien constitué, καλῶς καθεστηκυῖα (ας) πόλις, εως.

CONSTITUER, va. 1° *Composer de parties*, συν-ίστημι, *acc.* Etre constitué de, σύγ-κειμαι ἐκ, ἐξ, *gén.* || 2° *Former*, *établir*, καθ-ίστημι, *acc.* Il le constitua roi, αὐτον κατέστησε βασιλέα. Constituer qqn en dignité, εἰς ἀρχήν τινα καθ-ίστημι. Etre constitué, καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

CONSTITUTION, sf. 1° *Composition, arrangement*, ἡ σύστασις, εως; ἡ κατάστασις, εως. || 2° *Complexion*. Voy. ce mot. || 3° *Forme d'un gouvernement*, ἡ κατάστασις, εως; ἡ πολιτεία, ας. Qui a une bonne, une mauvaise constitution, εὔνομος, ον; κακόνομος, ον.

CONSTRUCTEUR, sm., ὁ τέκτων, ονος. Constructeur d'édifices, ὁ οἰκοδόμος, ου.

CONSTRUCTION, sf. 1° *Action de construire*, ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ οἰκοδόμησις, εως; ἡ οἰκοδομία, ας; (en parl. d'un temple), ἡ ἵδρυσις, εως. Construction d'un vaisseau, ἡ ναυπηγία, ας. || 2° *Edifice*, τὸ οἰκοδόμημα, ατος; ἡ οἰκοδομία, ας. || 3° *Art de construire*, ἡ οἰκοδομική, ῆς. || 4° *Manière dont une chose est construite*, ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ σύστασις, εως. || 5° *Arrangement d'un ouvrage, des mots*, ἡ σύνθεσις, εως; ἡ σύνταξις, εως.

CONSTRUIRE, va. 1° *Bâtir*, κατα-σκευάζω, f. άσω; οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω; ἱδρύω, f. ύσω, *acc.* || 2° *Arranger (les mots)*, συν-τίθημι; συν-τάττω, f. τάξω, *acc.*

CONSUBSTANTIALITÉ, sf., ἡ ὁμοουσία, ας.

CONSUBSTANTIEL, ELLE, adj., ὁμοούσιος, ον.

CONSUL, sm., *magistrat romain*, ὁ ὕπατος, ου. De consul, ὑπατικός, ή, όν. Être consul, ὑπατεύω, f. εύσω.

CONSULAIRE, adj., ὑπατικός, ή, όν. Homme consulaire *ou simpl.* consulaire, ὁ ὑπατικός, οῦ; ὁ ὑπατευκώς, ότος.

CONSULAT, sm., ἡ ὑπατεία, ας. Sous le consulat de Cicéron, Κικέρωνος ὑπατεύοντος. Briguer le consulat, ὑπατείαν μετ-έρχομαι.

CONSULTANT, sm. 1° *Celui qui donne conseil*, ὁ σύμβουλος, ου. Avocat consultant, ὁ σύνδικος, ου. || 2° *Celui qui consulte*, ὁ συμβουλευόμενος, ου.

CONSULTATION, sf., ἡ συμβουλή, ῆς.

CONSULTER, va. 1° *Prendre avis de*, συμ-βουλεύομαι, f. εύσομαι, *dat.*; sur, περί *et le gén.* Consulter (un dieu, un oracle), χράομαι-ῶμαι, *dat.* Consulter un devin, un oracle, μαντεύομαι, f. εύσομαι; sur, περί *et le gén.* || 2° *Compulser*, ἀν-ελίττω, *acc.* || 3° *Examiner, avoir en vue*, σκοπέω-ῶ, *acc.* || Vn. *Conférer ensemble*, συμ-βουλεύομαι, f. εύσομαι; sur, περί *et le gén.* || SE CONSULTER, vr., *réfléchir*, βουλεύομαι, f. εύσομαι; λογίζομαι, f. ιοῦμαι.

CONSUMER, va. 1° *Dépenser, perdre mal à propos*, ἀν-αλίσκω, καταν-αλίσκω, *acc.* || 2° *Réduire à rien, en cendres*, νέμομαι, ἐπι-νέμομαι (moy.); φθείρω, δια-φθείρω, *acc.* Le temps consume toutes choses, πάντα φθείρει ὁ χρόνος. || 3° *Epuiser, miner*, τήκω, ἐκ-τήκω, κατα-τήκω, *acc.* || SE CONSUMER, vr., les mêmes verbes au passif. Il se consume de chagrin. κατα-τήκεται ὑπὸ τοῦ ἄλγους.

CONTACT, sm. 1° *Action de se toucher*, ἡ ψαῦσις, εως; ἡ ἁφή, ῆς. Point de contact, ἡ συναφή, ῆς. || 2° *Liaison, relation*, ἡ κοινωνία, ας; ἡ ἐπιμιξία, ας. Mettre en contact, συμ-μίγνυμι, *acc.*; avec, *dat.*

CONTAGIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui se com-*

munique par contagion, διαδόσιμος, ον. ‖ 2° *Qui sert à la contagion*, φθαρτικός, ή, όν. ‖ 3° *Pestilentiel*, λοιμώδης, ες.

CONTAGION, sf. 1° *Communication d'une maladie*, ή διάδοσις, εως. ‖ 2° *Maladie contagieuse*, ή λοιμώδης (ους) νόσος, ου; ὁ λοιμός, οῦ.

CONTAMINATION, sf. Voy. SOUILLURE.

CONTAMINER, va. Voy. SOUILLER.

CONTE, sm. 1° *Récit amusant*, ὁ μύθος, ου; ὁ λόγος, ου. ‖ 2° *Radotage*, ὁ λῆρος, ου. ‖ 3° *Invention*, τὸ πλάσμα, ατος.

CONTEMPLATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ θεωρῶν, οῦντος; *fém.* ἡ θεωροῦσα, ης; de, *acc.*

CONTEMPLATIF, IVE, adj., θεωρητικός, ή, όν. Vie contemplative, ὁ βίος θεωρητικός, οῦ.

CONTEMPLATION, sf., ἡ θεωρία, ας; ἡ θεώρησις, εως.

CONTEMPLER, va., *considérer par les yeux ou par la pensée*, θεωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Qui aime à contempler, θεωρητικός, ή, όν.

CONTEMPORAIN, AINE, adj., κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὤν, οὖσα, ὄν ou γενόμενος, η, ον. Etre contemporain de qqn, κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους εἰμί ou γίγνομαι τινι. Nos contemporains, οἱ καθ' ἡμᾶς, οἱ ἐφ' ἡμῶν.

CONTEMPTEUR, sm., ὁ ὑπερόπτης, ου; ὁ καταφρονητής, οῦ.

CONTENANCE, sf. 1° *Capacité*. Etre de la contenance de, χωρέω-ῶ, f. ήσω, *mieux* ήσομαι, *acc.* ‖ 2° *Maintien, posture*, τὸ σχῆμα, ατος. Faire bonne contenance, ὑπο-μένω; καρτερέω-ῶ, f. ήσω. Perdre contenance, ταράττομαι, f. αχθήσομαι. Faire perdre contenance à, ταράττω, f. άξω, *acc.*

CONTENANT, ANTE, adj., χωρῶν, οῦσα, οῦν. ‖ Sm., *ce qui contient*, τὸ χωροῦν, οῦντος.

CONTENIR, va. 1° *Renfermer*, ἔχω, κατ-έχω; χωρέω-ῶ, f. ήσω, *mieux* ήσομαι, *acc.* ‖ 2° *Réprimer*, ἐπ-έχω, κατ-έχω, *acc.*; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Contenir son rire, sa colère, γέλωτα, ὀργὴν κατ-έχω. ‖ SE CONTENIR, vr., ἑαυτὸν, ἠν, ὁ κατ-έχειν.

CONTENT, ENTE, adj. 1° *Satisfait*, ἀρκούμενος, η, ον; de, *dat.* Vivre content, αὐτάρκως ζάω-ῶ. Content de peu, ὀλιγαρκής, ές. Etre content de qqn, τινά ou τινὸς ἄγαμαι. Etre content de qq. chose (éprouver de la satisfaction de), χαίρω τινί ou ἐπί τινι; (se contenter de), ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *dat.* ‖ 2° *Qui est de bonne humeur*, εὔθυμος, ον.

CONTENTEMENT, sm., ἡ χαρά, ᾶς; ἡ ἡδονή, ῆς; ἡ εὐθυμία, ας.

CONTENTER, va., ἀρέσκω; χαρίζομαι, f. ιοῦμαι, *dat.*; (assouvir), ἀπο-πίμπλημι; ἀπο-πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Facile à contenter, εὔκολος, ον. Difficile à contenter, δύσκολος, ον. ‖ SE CONTENTER DE, vr., στέργω, f. στέρξω; ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω, *dat.* ou *acc.*; ἀρκέομαι-οῦμαι (pass.), *dat.* Il se contente d'être honoré (étant honoré), ἀγαπᾷ τιμώμενος.

CONTENTIEUX, EUSE, adj. 1° *Contesté*, ἀμφισβητήσιμος, ον. ‖ 2° *Qui aime à contester*, φιλόνεικος, ον.

CONTENTION, sf. 1° *Débat, dispute*, ἡ ἔρις, ιδος; ἡ ἀμφισβήτησις, εως. ‖ 2° *Grande application*, ἡ συντονία, ας; ἡ σύστασις, εως. Avec contention, συντόνως.

CONTENU, UE, p.p. Voy. CONTENIR. ‖ Sm., *ce qui est contenu*, τὸ χωρούμενον, ου. Le contenu (d'un écrit), τὰ ἐνόντα, ων; τὰ ἐγγεγραμμένα, ων; de, *dat.*

CONTER, va., δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἱστορέω-ῶ, f. ήσω; (des faits fabuleux), μυθολογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Conter une fable à qqn, μῦθον λέγω τινί.

CONTESTABLE, adj., ἀμφισβητήσιμος, ον. Les choses contestables, τὰ ἀμφισβητήσιμα, ων.

CONTESTANT, ANTE, adj. et subst. Les parties contestantes, les contestants, οἱ ἀντίδικοι, ων.

CONTESTATION, sf., ἡ ἀμφισβήτησις, εως; ἡ ἔρις, ιδος; (en justice), ἡ διαδικασία, ας. Sans contestation, ἀναμφισβητήτως. Il s'élève une contestation sur une chose, ἀμφισβήτησις γίγνεται περί τινος.

CONTESTE, sf. Voy. CONTESTATION.

CONTESTÉ, ÉE, p.p. Voy. CONTESTER. ‖ Adj., ἀμφισβήτητος, ον; ἀμφισβητήσιμος, ον; (en justice), ἐπίδικος, ον. Point contesté, τὸ ἀμφισβήτημα, ατος.

CONTESTER, va. et vn., ἀμφισβητέω-ῶ; qq. chose à qqn, περί τινός τινι. Il conteste ces choses, τούτοις ἀμφισβητεῖ. Etre contesté, ἀμφισβητοῦμαι (pass.).

CONTEUR, sm., ὁ διηγητής, οῦ; (en mauv. part), ὁ λογοποιός, οῦ.

CONTEXTE, sm., ἡ συνέχεια, ας.

CONTEXTURE, sf. 1° *Tissure*, τὸ ὕφασμα, ατος; ἡ συνυφή, ῆς. ‖ 2° *Contexte*, ἡ συνέχεια, ας.

CONTIGU, UE, adj., προσεχής, ές; ὅμορος, ον; ἀ, *gén.* ου *dat.*

CONTIGUÏTÉ, sf., τὸ προσεχές, οῦς.

CONTINENCE, sf., ἡ ἐγκράτεια, ας; ἡ σωφροσύνη, ης.

1. **CONTINENT**, sm., ἡ ἤπειρος, ου. Habitant du continent, ὁ ἠπειρώτης, ου.

2. **CONTINENT, ENTE**, adj., σώφρων, ον; ἐγκρατής, ές.

CONTINENTAL, ALE, adj., ἠπειρωτικός, ή, όν.

CONTINGENT, sm., ἡ σύνταξις, εως. Fournir son contingent, τὴν καθήκουσαν δύναμιν παρ-έχομαι (moy.).

CONTINU, UE, adj., συνεχής, ές; ἐνδελεχής, ές. Durée continue, τὸ συνεχές, οῦς.

CONTINUATION, sf. 1° *Action de continuer*, ἡ ἐκδοχή, ῆς. ‖ 2° *Durée continue*, ἡ διαμονή, ῆς; τὸ ἀδιάλειπτον, ου; τὸ συνεχές, οῦς. ‖ 3° *Suite*, τὸ ἑχόμενον, ου.

CONTINUEL, ELLE, adj., συνεχής, ές; ἐνδελεχής, ές; ἀδιάλειπτος, ον.

CONTINUELLEMENT, adv., συνεχῶς, ἐνδελεχῶς, ἀεί.

CONTINUER, va. 1° *Poursuivre*, ἐμ-μένω, *dat.*; ἀντ-έχομαι (moy.), οὗ παύομαι, f. σομαι, *gén.* Continuer à *ou* de faire (faisant) une chose, δια-τελέω-ῶ ou δια-γίγνομαι ποιῶν τι. Continuer sa route, sa marche, τοῦ πρόσω ἔρχομαι. ‖ 2° *Prolonger*, μηκύνω, ἀπο-μηκύνω,

f. υνῶ; ἀπο-τείνω, παρα-τείνω, *acc.* Continuer à qqn son emploi *ou* continuer qqn dans son emploi, χρόνον τῆς ἀρχῆς τινι ἐπι-μετρέω-ῶ, f. ήσω. || Vn., *durer, ne cesser pas*, μένω, δια-μένω; οὐ παύομαι, f. σομαι. || Vn., *et* SE CONTINUER, vr., *s'étendre*, καθ-ήκω; jusqu'à, εἰς *et l'acc.*

CONTINUITÉ, sf., ἡ συνέχεια, ας; τὸ συνεχές, οῦς.

CONTINÛMENT, adv., συνεχῶς, ἐνδελεχῶς.

CONTORSION, sf., ἡ διαστροφή, ῆς. Faire des contorsions, δια-στρέφομαι (pass.).

CONTOUR, sm. 1° *Forme arrondie*, ἡ περιγραφή, ῆς. || 2° *Circuit*, ἡ περίμετρος, ου; ἡ περίοδος, ου.

CONTOURNÉ, ÉE, p.p. Voy. CONTOURNER. || Adj., διάστροφος, ον; (en parl. du style), βεβιασμένος, η, ον.

CONTOURNER, va. 1° *Déformer*, δια-στρέφω, *acc.* || 2° *Faire le tour de*, περι-έρχομαι; (en parl. d'un fleuve), περι-ρρέω, *acc.* || SE CONTOURNER, vr., δια-στρέφομαι (pass.).

CONTRACTANT, ANTE, adj., συνθήκας ποιούμενος ou ποιησάμενος, η, ον.

CONTRACTER, vn., *faire une convention*, συνθήκας ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; συν-τίθεμαι (moy.), συμ-βάλλω; avec qqn, τινί ou πρός τινα. || Va. 1° *Faire par contrat*, ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; συμ-βάλλομαι (moy.), συν-τίθεμαι (moy.), *acc.* Contracter une dette, χρέος λαμβάνω. || 2° *Acquérir, prendre*, λαμβάνω, *acc.* Contracter une habitude, ἔθος τι ἐθίζομαι (pass.). Contracter une maladie, νόσον λαμβάνω. || 3° *Resserrer*, συ-σπάω-ῶ, συ-στέλλω, συν-άγω, συν-ίστημι, *acc.* || SE CONTRACTER, vr., συ-σπάομαι-ῶμαι, συ-στέλλομαι (pass.).

CONTRACTION, sf., ἡ συστολή, ῆς; ἡ συστροφή, ῆς; ἡ συναίρεσις, εως.

CONTRADICTEUR, sm., ὁ ἀντιλέγων, οντος; de qqn, τινί.

CONTRADICTION, sf. 1° *Action de contredire, discours par lequel on contredit*, ἡ ἀντιλογία, ας; ἡ ἐναντίωσις, εως; τὸ ἐναντίωμα, ατος. Je suis en contradiction avec moi-même, αὐτὸς ἐμαυτῷ ἐναντιολογέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Opposition, incompatibilité*, ἡ ἐναντιότης, ητος; τὸ ἐναντίον, ου; ἡ ἀντίφασις, εως. Etre en contradiction avec, ἐναντιόομαι-οῦμαι, *dat.*

CONTRADICTOIRE, adj., ἐναντίος, α, ον; ἀντιφατικός, ή, όν.

CONTRADICTOIREMENT, adv., ἐναντίως, ἀντιλογικῶς.

CONTRAINDRE, va., ἀναγκάζω, f. άσω, *acc.*; à, *acc.* ou *inf.*; βιάζομαι, *acc.*; à *ou* de, *inf.* || SE CONTRAINDRE, vr., ἑαυτὸν, ἠν, ὁ βιάζεσθαι.

CONTRAINT, AINTE, p.p. Voy. CONTRAINDRE. || Adj., *forcé, gêné*, πεπλασμένος, η, ον; προσποιητός, ή, όν; (en parl. du style), βεβιασμένος, η, ον.

CONTRAINTE, sf. 1° *Violence contre qqn*, ἡ βία, ας. User de contrainte envers qqn, πρός τινα βίᾳ χράομαι-ῶμαι. || 2° *Etat de celui que l'on contraint*, ἡ ἀνάγκη, ης. Par contrainte, ἀνάγκῃ, ὑπ' ἀνάγκης. || 3° *Gêne*, ἡ ἀπορία, ας.

CONTRAIRE, adj. 1° *Opposé*, ἐναντίος, α, ον, *gén.* ou *dat.* Au contraire, τοὐναντίον. En sens contraire, κατὰ τἀναντία. || 2° *Hostile, ennemi*, ἐναντίος, α, ον; ἐχθρός, ά, όν, *dat.* || 3° *Nuisible*, βλαβερός, ά, όν, *dat.* || Sm., *ce qui est contraire*, τὸ ἐναντίον ou τοὐναντίον, ου; de, *gén.* ou *dat.*

CONTRAIREMENT, adv., ἐναντίως. Contrairement à, ἐναντίως, *dat.*; παρά, *acc.*

CONTRARIANT, ANTE, adj., δυσχερής, ές; χαλεπός, ή, όν.

CONTRARIER, va. 1° *Dire* ou *faire le contraire de*, ἐναντιόομαι-οῦμαι, *dat.* || || 2° *Faire obstacle, empêcher*, ἐμπόδων εἰμί, *dat.*; ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ; κωλύω, f. ύσω, *acc.* || 3° *Causer du dépit à*, λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE CONTRARIER, vr. 1° *Eprouver de la contrariété*, ἄχθομαι; δυσχεραίνω, f. ανῶ, *dat.* || 2° *Se causer réciproquement de la contrariété*, ἀλλήλους, ας, α λυπεῖν. || 3° *Se faire opposition*, ἀλλήλοις, αις ἐναντιοῦσθαι.

CONTRARIÉTÉ, sf. 1° *Opposition*, ἡ ἐναντιότης, ητος; τὸ διάφορον, ου. || 2° *Obstacle*, τὸ ἐμπόδιον, ου; τὸ ἐναντίωμα, ατος. || 3° *Dépit*, τὸ ἄχθος, ους; τὸ δυσχερές, οῦς. Eprouver des contrariétés, δυσχεραίνω, f. ανῶ.

CONTRASTE, sm., τὸ ἐναντίον, ου; avec, *dat.* Etre en contraste, former contraste avec, ἐναντίος, α, ον εἰμί, *dat.*

CONTRASTER, vn., ἀντί-κειμαι; avec, *dat. ou* πρός *et l'acc.*; ἐναντίως ἔχω, *dat.*

CONTRAT, sm. 1° *Convention écrite*, ἡ συγγραφή, ῆς. Faire un contrat avec qqn, συγγραφὴν τινι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Convention*, ἡ συνθήκη, ης; τὸ συνάλλαγμα, ατος.

CONTRAVENTION, sf., ἡ παράβασις, εως. Contravention à une loi; ἡ παρανομία, ας; à un traité, ἡ παρασπόνδησις, εως; à un contrat, ἡ παρασυγγραφή, ῆς. Etre en contravention avec qq. chose, παρα-βαίνω τι.

CONTRE, prép. 1° *En opposition à, pour se défendre ou attaquer*, πρός, ἐπί, παρά *et l'acc.*; κατά *et le gén.* Marcher contre l'ennemi, ἐπὶ τοὺς πολεμίους πορεύομαι. Agir contre les lois, παρὰ τοὺς νόμους, ποιέω-ῶ, f. ήσω; παρανομέω-ῶ, f. ήσω. Parler contre qqn, κατά τινος λέγω. Contre nature, παρὰ φύσιν. Contre l'attente, παρ' ἐλπίδα. Le discours contre Ctésiphon, ὁ κατὰ Κτησιφῶντος λόγος. Le soupçon contre qqn, ἡ κατά τινος ou πρός, εἰς τινα ὑποψία. || 2° *Auprès de, proche*, (sans mouvt), παρά, πρός, *dat.*; (avec mouvt), παρά, πρός, *acc.* || Adv., *en opposition*. Je suis contre (je m'oppose), ἐναντιόομαι-οῦμαι. Tenir contre (résister), ἀντ-έχω. Parler pour et contre, ἐπ' ἀμφότερα λέγω. || LE CONTRE, sm., τὸ ἐναντίον ou τοὐναντίον, ου. Le pour et le contre, τὰ ἀμφότερα, ων.

CONTRE-BALANCER, va., ἰσορροπέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || SE CONTRE-BALANCER, vr., ἀλλήλοις, αις ἰσορροπεῖν. Qui se contre-balance, ἰσόρροπος, ον.

CONTRECARRER, va., ἀντι-πράττω, *dat.*

CONTRE-CŒUR (À), loc. adv., ἀκόντως; *plus souvt l'adjectif* ἄκων, ουσα, ον. Ils s'en

allèrent à contre-cœur, ἄκοντες ἀπ-ῆλθον.

CONTRE-COUP, sm., ἡ ἀντωσις, εως.

CONTREDIRE, va. 1° *Contester*, ἀντι-λέγω, *dat.* Contredire qqn sur qq. chose, ἀντι-λέγω τινὶ περὶ ου ὑπέρ τινος. || 2° *Etre en opposition avec*, ἐναντιόομαι-οῦμαι, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || SE CONTREDIRE, vr. 1° *Se contredire soi-même*, αὐτὸν αὐτῷ ἐναντιολογεῖν (de ἐναντιολογέω-ῶ, f. ήσω). || 2° *Se contredire mutuellement*, ἀλλήλοις, αις ἐναντιολογεῖν.

CONTREDISANT, ANTE, adj., ἀντιλογικός, ἡ, όν.

CONTREDIT, sm., ἡ ἀντιλογία, ας. || SANS CONTREDIT, loc. adv., ἀπροφασίστως, ἀμέλει, ἀναμφισβητήτως.

CONTRÉE, sf., ἡ χώρα, ας; ἡ γῆ, *gén.* γῆς; τὸ χωρίον, ου.

CONTREFAÇON, sf. 1° *Action de contrefaire*, ἡ μίμησις, εως. || 2° *Chose contrefaite*, τὸ μίμημα, ατος.

CONTREFAIRE, va. 1° *Imiter, singer*, μιμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 2° *Feindre, simuler*, σκήπτομαι, f. σκήψομαι, *acc.* Je contrefais l'insensé, ἄνους εἶναι προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Défigurer*, δια-στρέφω, παρα-στρέφω, *acc.* || SE CONTREFAIRE, vr., *déguiser son caractère*, ὑπο-κρίνομαι (moy.).

CONTREFAIT, AITE, p.p. Voy. CONTREFAIRE. || Adj., *difforme*, διάστροφος, ον.

CONTREFORT, sm., τὸ ἀντέρεισμα, ατος.

CONTREMAÎTRE, sm., ὁ τῶν ἐργατῶν ἐπιστάτης, ου.

CONTREMANDER, va., ἀντεπι-τάττω, f. τάξω, *acc.*

CONTREMARCHE, sf. 1° *Marche contraire*, ἡ ἀναστροφή, ῆς. || 2° *Evolution pour faire volte-face*, ὁ ἐξελιγμός, οῦ.

CONTRE-MINE, sf., ἡ ἀντόρυξις, εως; (intrigue), ἡ μηχανή, ῆς.

CONTRE-MINER, va., ἀνθυπ-ορύττω, *acc.*

CONTRE-ORDRE, sm., τὸ ἐναντίον (ου) παράγγελμα, ατος. Donner un contre-ordre, ἐναντίον παράγγελμα παρ-αγγέλλω, f. ελῶ.

CONTRE-PIED, sm., *le contraire*, τὸ ἐναντίον ου τοὐναντίον, ου; de, *gén.*

CONTREPOIDS, sm., (au propre), τὸ σήκωμα, ατος; (au fig.), τὸ ἀντίρροπον, ου. Servir de contrepoids à qq. chose, ἀντίρροπός, όν εἰμί τινος, τινι ου πρός τι.

CONTREPOISON, sm., τὸ ἀντίδοτον, ου.

CONTRESENS, sm. 1° *Côté opposé*, ἡ ἐναντία πλευρά, ᾶς. || 2° *Sens opposé*, ὁ ἐναντίος νοῦς, οῦ. || A CONTRESENS, loc. adv. 1° *En sens contraire*, ἐναντίως. || 2° *Contre le sens*, παρὰ τὸν νοῦν.

CONTRESIGNER, va., ἀντι-γράφω, *acc.*

CONTRETEMPS, sm. 1° *Inopportunité*, ἡ ἀκαιρία, ας. A contretemps, ἀκαίρως, ἀπὸ καίρου. || 2° *Accident inopiné*, ἡ συμφορά, ᾶς; ἡ ἀτυχία, ας.

CONTREVALLATION, sf., τὸ ἀντιτείχισμα, ατος.

CONTREVENIR, vn., παρα-βαίνω, *acc.*

CONTRE-VÉRITÉ, sf., ἡ ἀντίφρασις, εως.

CONTRIBUABLE, sm., ὁ συντελής, οῦς. Relatif aux contribuables, συντελικός, ἡ, όν.

CONTRIBUER, vn. 1° *Aider*. Voy. ce mot. || 2° *Payer sa part*, τὴν σύνταξιν ὑπο-τελέω-ῶ. Contribuer pour un douzième, δωδεκάτην εἰσ-φέρω.

CONTRIBUTION, sf., ἡ σύνταξις, εως; ὁ φόρος, ου. Payer les contributions, τὴν σύνταξιν ὑπο-τελέω-ῶ. Lever des contributions sur qqn, ἔκ τινος ἀργυρολογέω-ῶ, f. ήσω. Frapper d'une contribution, ἀργυρολογέω-ῶ, *acc.*

CONTRISTER, va., λυπέω-ῶ, f. ήσω; ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

CONTRIT, ITE, adj., συντετριμμένος, η, ον.

CONTRITION, sf., ἡ σύντριψις, εως.

CONTRÔLE, sm. 1° *Registre double*, τὸ ἀντίγραφον, ου. || 2° *Rôle*, ὁ κατάλογος, ου. || 3° *Vérification*, ἡ ἐξέτασις, εως. || 4° *Censure*, ὁ ἔλεγχος, ου; ὁ ψόγος, ου.

CONTRÔLER, va. 1° *Mettre sur le contrôle*, ἐγ-γράφω, *acc.* || 2° *Vérifier*, ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Critiquer*, ἐλέγχω, *acc.*

CONTRÔLEUR, sm. 1° *Celui qui tient le contrôle*, ὁ ἐγγραφεύς, έως. || 2° *Censeur*, ὁ ἐπιτιμητής, οῦ.

CONTROUVÉ, ÉE, p.p. Voy. CONTROUVER. || Adj., πλαστός, ἡ, όν; προσποιητός, ἡ, όν.

CONTROUVER, va., πλάττω, f. πλάσω, *acc.*

CONTROVERSE, sf., ἡ ἀμφισβήτησις, εως. Propre à la controverse, ἀμφισβητητικός, ἡ, όν.

CONTROVERSER, va. et vn., ἀμφισβητέω-ῶ; qq. chose *ou* sur qq. chose, περί τι ου περί τινος.

CONTROVERSÉ, ÉE, p.p., ἀμφισβητήσιμος, ον. Les points controversés, τὰ ἀμφισβητούμενα, ων.

1. **CONTUMACE**, sf., *refus de comparaître*, ἡ φυγοδικία, ας. Etre en état de contumace, φυγοδικέω-ῶ, f. ήσω. Jugement par contumace, ἡ ἐρήμη δίκη, ης. Condamner qqn par contumace, ἐρήμην τινὸς κατα-δικάζω, f. άσω. Etre condamné par contumace, ἐρήμην ἁλίσκομαι.

2. **CONTUMACE**, adj., *accusé qui refuse de comparaître*, φυγοδικῶν, οῦσα, οῦν, *gén.* οῦντος, etc.

CONTUS, USE, adj., θλαστός, ἡ, όν.

CONTUSION, sf., τὸ θλάσμα, ατος; τὸ σύντριμμα, ατος. Contusion à la tête, τὸ κεφαλόθλαστον, ου.

CONTUSIONNÉ, ÉE, adj., θλαστός, ἡ, όν.

CONVAINCANT, ANTE, adj., πειστικός, ἡ, όν; ἐλεγκτικός, ἡ, όν.

CONVAINCRE, va. 1° *Forcer à reconnaître*, πείθω, ἀνα-πείθω; qqn de qq. chose, τινά τι. Je suis convaincu que, ἐκεῖνο πέπεισμαι, ὡς *et l'ind.* || 2° *Prouver coupable*, ἐλέγχω, ἀπ-ελέγχω, κατ-ελέγχω, *acc.* Convaincre qqn de mensonge *ou* de mentir, ἐλέγχω τινὰ ψευδόμενον ου ὅτι ψεύδεται. Convaincre qqn de vol, de voler, αἱρέω-ῶ τινα κλοπῆς ου κλέπτοντα. Etre convaincu d'impiété, ἁλίσκομαι ἀσεβείας ου ἀσεβῶν. || SE CONVAINCRE de, vr., κατα-μανθάνω, *acc.*; que, ὅτι, *ind.* ou *opt.*

CONVALESCENCE, sf., ἡ ἀνάληψις, εως; ἡ ῥαστώνη, ης; ἡ σωτηρία, ας.

CONVALESCENT, ENTE, adj. et subst.,

ραΐζων, ουσα, ον. Etre convalescent, ῥαΐζω, f. ῥαΐσω ; ἀνα-λαμβάνω ὑγιαίνω, f. ανῶ.

CONVENABLE, adj. 1° *Qui convient, sortable*, ἁρμόττων, ουσα, ον ; πρέπων, ουσα, ον ; προσήκων, ουσα, ον, *dat.*; (en parl. du temps), καίριος, α, ον. || 2° *Proportionné, conforme*, σύμμετρος, ον, *dat.*; ἀνάλογος, ον, *gén.* ou *dat.* || 3° *Décent, bienséant*, εὐπρεπής, ές. Il est convenable de, πρέπει *avec l'inf.* || 4° *Raisonnable, juste*, ἐπιεικής, ές ; ἄξιος, α, ον. || 5° *Qui a de bonnes manières*, εὐπρεπής, ές ; εὐσχήμων, ον.

CONVENABLEMENT, adv., πρεπόντως, προσηκόντως, εὐπρεπῶς, εὐσχημόνως.

CONVENANCE, sf. 1° *Conformité*, ἡ ἀναλογία, ας ; ἡ συμμετρία, ας. || 2° *Commodité*, ἡ ἐπιτηδειότης, ητος. || 3° *Bienseance, décence*, τὸ πρέπον, οντος ; ἡ εὐπρέπεια, ας ; τὸ κόσμιον, ου.

CONVENANT, ANTE, adj., πρέπων, ουσα, ον ; προσήκων, ουσα, ον.

CONVENIR, vn. 1° *Reconnaître, avouer*, ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; que, *prop. inf.* || 2° *Faire une convention, s'entendre avec qqn*, ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω ; συν-τίθεμαι (moy.), *dat.*; de, *inf.* Ils convinrent d'un jour, d'un lieu, συν-έθεντο ἡμέραν, τόπον. || 3° *Etre conforme à*, συμ-βαίνω ; συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 4° *Etre convenable, propre à*, ἁρμόττω, f. όσω ; προσ-ήκω, *dat.* Il ne le convient pas de parler ainsi, οὐ προσ-ήκει σοι *ou* σε ταῦτα λέγειν. || 5° *Etre expédient, à propos*, πρέπω, f. πρέψω, *dat.* Il convient que cela suit ainsi, πρέπει ταῦτα οὕτως ἔχειν. || 6° *Plaire à*, ἀρέσκω, *dat.* ou *acc.* || SE CONVENIR, vr., *se plaire réciproquement*, ἀλλήλοις, αις ἀρέσκειν.

CONVENTION, sf. 1° *Accord, pacte*, ἡ ὁμολογία, ας ; ἡ σύμβασις, εως ; ἡ συνθήκη, ης. Les conventions (les choses convenues), τὰ ὡμολογημένα, ων. D'après les conventions, ἐκ τῶν ὡμολογημένων. De convention, σύνθετος, ον. || 2° *Assemblée*, ὁ σύλλογος, ου.

CONVENTIONNEL, ELLE, adj., *qui résulte d'une convention*, σύνθετος, ον.

CONVENU, UE, adj., σύνθετος, ον ; συγκείμενος, η, ον ; ῥητός, ή, όν. Jour convenu, ἡ ῥητὴ (ῆς) ἡμέρα, ας. Heure convenue, ἡ συγκειμένη (ης) ὥρα, ας.

CONVERGER, vn., συν-τείνω ; vers, εἰς *ou* πρός *et l'acc.*

CONVERSATION, sf., ἡ ὁμιλία, ας ; ἡ διάλεξις, εως ; οἱ λόγοι, ων. Entrer en conversation, lier conversation avec qqn, ἔρχομαι εἰς λόγους τινί. Faire tomber la conversation sur une chose, λόγους ἐμ-βάλλω περί τινος. La conversation tomba sur toi, περὶ σοῦ ὁ λόγος ἐν-έπεσε (de ἐμ-πίπτω).

CONVERSER, vn., ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω ; avec qqn, τινί ; κοινολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ; διαλέγομαι ; avec qqn, τινί ou πρός τινα.

CONVERSION, sf. 1° *Changement*, ἡ μετάλλαξις, εως ; ἡ μεταβολή, ῆς. || 2° *Mouvement militaire*, ἡ στροφή, ῆς ; ἡ ἐπιστροφή, ῆς. || 3° *Changement de croyance*, ἡ ἐπιστροφή, ῆς.

CONVERTI, IE, p.p. Voy. CONVERTIR. || S. Un nouveau converti, une nouvelle convertie, ὁ, ἡ νεόφυτος, ου.

CONVERTIR, va. 1° *Changer*, μετα-βάλλω, *acc.*; en, εἰς *et l'acc.* || 2° *Faire changer de croyance, de sentiments*, ἐπι-στρέφω, *acc.* || SE CONVERTIR, vr., les mêmes verbes au passif.

CONVEXE, adj., κυρτός, ή, όν. La partie convexe, τὸ κυρτόν, οῦ.

CONVEXITÉ, sf., ἡ κυρτότης, ητος.

CONVICTION, sf. 1° *Croyance*, ἡ πίστις, εως. Avoir une entière, une pleine conviction d'une chose, βεβαίως τι πιστεύω, f. εύσω. || 2° *Preuve*, ὁ ἔλεγχος, ου.

CONVIÉ, ÉE, p.p. et adj., κεκλημένος, η, ον ; κλητός, ή, όν. Les conviés, οἱ κεκλημένοι, ων. Qui n'est pas convié, ἄκλητος, ον.

CONVIER, va. 1° *Inviter*, καλέω-ῶ, παρα-καλέω-ῶ, προσ-καλέω-ῶ, *acc.*; à, ἐπί *et l'acc.* || 2° *Engager, exciter*, προ-άγω, προ-τρέπω, *acc.*, à une chose, εἰς, ἐπί, πρός τι ; à faire une chose, ποιεῖν τι.

CONVIVE, sm. et sf., ὁ, ἡ σύνδειπνος, ου.

CONVOCATION, sf., ἡ συναγωγή, ῆς ; ἡ κλῆσις, εως.

CONVOI, sm. 1° *Réunion qui accompagne un enterrement*, οἱ ἐκφέροντες, ων. || 2° *Transport de vivres, de munitions*, ἡ παραπομπή, ῆς.

CONVOITÉ, ÉE, p.p. et adj., ὀρεκτός, ή, όν.

CONVOITER, va., ὀρέγομαι (moy.), ἐφ-ίεμαι (moy.), *gén.* Convoiter le bien d'autrui, τῶν ἀλλοτρίων ἐφ-ίεμαι.

CONVOITISE, sf., ἡ ὄρεξις, εως ; τὸ ὀρεκτικόν, οῦ.

CONVOQUER, va., συγ-καλέω-ῶ, συν-άγω, συν-αγείρω, *acc.*

CONVOYER, va., παρα-πέμπω, *acc.*; des bâtiments, πλοῖα.

CONVULSIF, IVE, adj., σπασμώδης, ες ; σπασματώδης, ες.

CONVULSION, sf. 1° *Mouvement irrégulier des muscles*, τὸ σπάσμα, ατος ; ὁ σπασμός, οῦ. || 2° *Trouble*, ἡ ταραχή, ῆς.

CONVULSIVEMENT, adv., σπασμωδῶς.

COOPÉRATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ, ἡ συνεργός ; οῦ ; de qqn, τινός.

COOPÉRATION, sf., ἡ συνεργία, ας. Avec la cooperation de qqn, συν-εργοῦντός τινος.

COOPÉRER, vn., συν-εργέω-ῶ, f. ήσω ; avec qqn, τινί ; à qq. chose, πρός ou εἰς τι.

COORDINATION, sf., ἡ σύνταξις, εως.

COORDONNER, va., συν-τάττω, f. τάξω ; συνδια-τίθημι, *acc.*

COPAÏS, *lac*, ἡ Κωπαΐς, ΐδος.

COPEAU, sm., ἡ σχίζα, ης.

COPIE, sf. 1° *Ecrit fait d'après un autre*, τὸ ἀντίγραφον, ου ; τὸ ἀπόγραφον, ου. Tirer une copie de. Voy. COPIER. || 2° *Reproduction d'un ouvrage d'art*, τὸ ἀπείκασμα, ατος. || 3° *Imitation*, τὸ μίμημα, ατος.

COPIER, va. 1° *Transcrire*, ἀπο-γράφομαι, ἐκ-γράφομαι (moy.), *acc.* || 2° *Reproduire*, (une peinture), ἀπο-γράφομαι (moy.) ; ἀπεικάζω, f. άσω, *acc.*; (une statue), ἀπο-πλάττομαι, f. πλάσομαι, *acc.* || 3° *Imiter, contrefaire*, μιμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

COPIEUSEMENT, adv., δαψιλῶς, ἀφθόνως, περιττῶς.

COPIEUX, EUSE, adj., δαψιλής, ές; ἄφθονος, ον; περιττός, ή, όν.

COPISTE, sm. 1° *Celui qui copie*, ὁ γραφεύς, έως. || 2° *Imitateur*, ὁ μιμητής, οῦ.

COQ, sm., ὁ ἀλεκτρυών, όνος. De coq, ἀλεκτρυόνειος, ον. || Coq de bruyère, ὁ τέτραξ, αγος ει ακος.

COQUE, sf. 1° *Enveloppe de l'œuf, des fruits*, τὸ λέπος, ους; τὸ κέλυφος, ους. || 2° *Capsule*, τὸ ἀγγεῖον, ου. || Coque d'un navire, τὸ νεὼς σκάφος, ους.

COQUELICOT, sm., ἡ βοιὰς (ἀδος) μήκων, ωνος.

COQUET, ETTE, adj., ἀκκιζόμενος, η, ον. Une coquette, γυνὴ (ναικὸς) ἀκκιζομένη, ης.

COQUETER, vn., ἀκκίζομαι, f. ιοῦμαι; avec qqn, πρός τινα.

COQUETTERIE, sf., ὁ ἀκκισμός, οῦ.

COQUILLAGE, sm., ἡ κόγχη, ης. Petit coquillage, τὸ κογχίον, ου.

COQUILLE, sf. 1° *Enveloppe des testacés*, ἡ κόγχη, ης; τὸ κογχύλιον, ου; τὸ ὄστρακον, ου. || 2° *Coque*, τὸ λέπος, ους; τὸ κέλυφος, ους.

COQUIN, INE, sm. et sf., ὁ, ἡ κακοῦργος, ου; ὁ, ἡ πανοῦργος, ου.

COQUINERIE, sf., ἡ κακουργία, ας; ἡ πανουργία, ας.

1. **COR**, sm., *durillon aux pieds*, ὁ ἦλος, ου; ὁ τύλος, ου.

2. **COR**, sm., *instrument à vent*, τὸ κέρας, *gén.* κέρατος ει κέρως.

CORAIL, sm., τὸ κοράλλιον, ου.

CORBEAU, sm. 1° *Oiseau*, ὁ κόραξ, ακος. De corbeau, κορακίνος, η, ον. Semblable au corbeau, κορακοειδής, ές. || 2° *Grappin, machine de guerre*, ὁ κόραξ, ακος.

CORBEILLE, sf., ὁ κόφινος, ου; τὸ κανοῦν, οῦ; ὁ κάλαθος, ου.

CORBILLON, sm., τὸ κανίσκιον, ου.

CORCYRE, *île*, ἡ Κέρκυρα, ας. De Corcyre, Κερκυραῖος, α, ον.

CORCYRÉEN, *pple*, ὁ Κερκυραῖος, ου.

CORDAGE, sm., ὁ κάλως, ω.

CORDE, sf., ὁ σχοῖνος, ου; τὸ σπάρτον, ου; ἡ σειρά, ᾶς; ἡ σπεῖρα, ας; (d'un vaisseau), ὁ κάλως, ω; (d'un pendu), ὁ βρόχος, ου; ἡ ἁρπεδόνη, ης; (d'un arc), ἡ νευρά, ᾶς; τὸ νεῦρον, ου; (d'un instrument), ἡ χορδή, ῆς; (d'un tissu), ὁ στήμων, ονος. Danser sur la corde, ἐπὶ τοῦ κάλω βαίνω. Petite corde. Voy. CORDELETTE.

CORDEAU, sm., ἡ στάθμη, ης; ὁ κανών, όνος. Au cordeau, ἐπὶ, παρὰ ou πρὸς στάθμην. Tiré au cordeau, σταθμητός, ή, όν.

CORDELETTE, sf., τὸ σπαρτίον, ου; ἡ σειρίς, ίδος; τὸ καλώδιον, ου.

CORDER, va. 1° *Mettre en corde*, πλέκω, f. πλέξω; στρέφω, *acc.* || 2° *Serrer avec une corde*, περι-δέω-ῶ, *acc.*

CORDIAL, ALE, adj. 1° *Qui conforte le cœur*, εὐκάρδιος, ον. || Un cordial, τὸ εὐκάρδιον, ου. || 2° *Plein de cœur*, φιλόφρων, ον. || 3° *Sincère*, ἀληθινός, ή, όν.

CORDIALEMENT, adv., ἐκ τῆς καρδίας, φιλοφρόνως, ἀληθινῶς.

CORDIALITÉ, sf., ἡ φιλοφροσύνη, ης. Avec cordialité, φιλοφρόνως.

CORDIER, sm., ὁ σχοινοστρόφος, ου.

CORDON, sm. 1° *Petite corde*, τὸ σπαρτίον, ου; ἡ σειρίς, ίδος; (de soulier), ὁ ἱμάς, άντος. || 2° *Bandelette*, ἡ ταινία, ας. || 3° *Rang, file*, ὁ στοῖχος, ου. || 4° *Suite de postes garnis de troupes*, ἡ παραφυλακή, ῆς.

CORDONNERIE, sf. 1° *Métier de cordonnier*, ἡ σκυτοτομία, ας. || 2° *Fabrique de chaussures*, τὸ σκυτοτομεῖον, ου.

CORDONNIER, sm., ὁ σκυτοτόμος, ου. De cordonnier, σκυτοτομικός, ή, όν. Etre cordonnier, σκυτοτομέω-ῶ, f. ήσω.

CORÉLIGIONNAIRE, adj., ὁμόπιστος, ον.

CORÉSOS, *mont*, ὁ Κορτσός, οῦ.

CORFINIUM, *v.*, τὸ Κορφίνιον, ου.

CORIACE, adj., (au pr. et au fig.), σκληρός, ά, όν.

CORIANDRE, sf., *plante*, τὸ κορίαννον, ου.

CORINTHE, *v.*, ἡ Κόρινθος, ου. De Corinthe, Κορίνθιος, α, ον. Territoire de Corinthe, ἡ Κορινθία, ας.

CORINTHIEN, ENNE, adj., Κορίνθιος, α, ον. Les Corinthiens, οἱ Κορίνθιοι, ων.

CORIOLAN, *h.*, ὁ Κοριολανός, οῦ.

CORME, sf., *fruit du cormier*, τὸ δον, ου.

CORMIER, sm., *arbre*, ἡ ὄα, ας ou ἡ, ὅτ, ης.

CORMORAN, sm., *oiseau*, ἡ κορώνη, ης; ὁ φαλακροκόραξ, ακος.

CORNAC, sm., ὁ ἐλεφαντιστής, οῦ.

CORNALINE, sf., τὸ σάρδιον, ου.

CORNE, sf. 1° *Eminence sur le front des ruminants*, τὸ κέρας, *gén.* κέρατος ει κέρως. Petite corne, τὸ κεράτιον, ου. Avoir des cornes, κερατοφορέω-ῶ, f. ήσω. Heurter des cornes, κυρίττω, f. ξω, *acc.* || Corne d'abondance, τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας. || 2° *Sorte de trompette*, τὸ κέρας, ατος ει ως. Donner le signal avec la corne, τῷ κέρα σημαίνω, f. ανῶ. || 3° *Pointe ou angle saillant*, τὸ κέρας, ατος ει ως; (du croissant), ἡ κεραία, ας. || 4° *Partie dure au pied des animaux*, ἡ ὁπλή, ῆς.

CORNÉ, ÉE, adj., κερατοειδής, ές.

CORNÉE, sf., ὁ κερατοειδὴς (οῦς) χιτών, ῶνος ou ὑμήν, ένος.

CORNEILLE, sf., ἡ κορώνη, ης. Jeune corneille, ὁ κορωνιδεύς, έως.

CORNÉLIE, *f.*, ἡ Κορνηλία, ας.

CORNÉLIUS, *h.*, ὁ Κορνήλιος, ου.

CORNEMUSE, sf., ὁ βόμβυξ, υκος.

CORNER, vn. 1° *Jouer de la corne*, τῷ κέρατι αὐλέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Bourdonner*, βομβέω-ῶ, f. ήσω.

CORNET, sm. 1° *Petit cor*, τὸ κεράτιον, ου. || 2° *Vase pour agiter les dés*, ὁ πύργος, ου.

CORNICHE, sf., τὸ κυμάτιον, ου; τὸ διάζωμα, ατος.

CORNOUILLE, sf., *fruit du cornouiller*, τὸ κράνον, ου.

CORNOUILLER, sm., ἡ κράνεια, ας. De cornouiller, κρανέϊνος, η, ον.

CORNU, UE, adj., κερασφόρος, ον; κερατοφόρος, ον; κερατώδης, ες. || Argument cornu (sophisme), τὸ κέρας, *gén.* κέρατος ει κέρως.

COROLLAIRE, sm., ἡ προσθήκη, ης; (en mathém.), τὸ πόρισμα, ατος.

CORONÉE, v., ἡ Κορώνεια, ας. Habitant de Coronée, ὁ Κορωναῖος, ου.

CORPORATION, sf., τὸ σύστημα, ατος; ἡ ἑταιρία, ας.

CORPOREL, ELLE, adj., σωματικός, ή, όν; σωματοειδής, ές. Nature corporelle, τὸ σωματοειδές, οῦς.

CORPORELLEMENT, adv., σωματικῶς.

CORPS, sm. 1° *Partie matérielle d'un être animé*, τὸ σῶμα, ατος. Petit corps, τὸ σωμάτιον, ου. Corps mort, ὁ νεκρός, οῦ. A son corps défendant (malgré soi), ἀκόντως, ὑπ' ἀνάγκης. Corps à corps, κατ' ἄνδρα. A corps perdu (sans se ménager), ἀσκέπτως, προπετῶς. Corps et biens (avec les hommes mêmes), αὐτοῖς ἀνδράσι. || 2° *Tronc de l'homme*, ὁ θώραξ, ακος; ὁ ὅλμος, ου. || 3° *Portion de matières formant un tout; ensemble*, τὸ σῶμα, ατος; τὸ ὅλον, ου. || 4° *Epaisseur, consistance*, ἡ πυκνότης, ητος; ἡ στερεότης, ητος. || 5° *Société, corporation*, τὸ σύστημα, ατος; ἡ ἑταιρία, ας. || 6° *Partie d'une armée*, ἡ τάξις, εως; τὸ τάγμα, ατος; ἡ δύναμις, εως.

CORPULENCE, sf., ἡ σωμάτωσις, εως. Grosse corpulence, ἡ εὐσαρκία, ας.

CORPULENT, ENTE, adj., εὔσαρκος, ον; πολύσαρκος, ον.

CORPUSCULE, sm., τὸ σωμάτιον, ου.

CORRECT, ECTE, adj., ἀκριβής, ές; ὀρθός, ή, όν. Etre correct dans le langage, ἀκριβολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

CORRECTEMENT, adv., ἀκριβῶς, δι' ἀκριβείας, ὀρθῶς.

CORRECTEUR, sm., ὁ ἐπανορθωτής, οῦ; ὁ διορθωτής, οῦ.

CORRECTIF, sm. 1° *Ce qui corrige*, τὸ πραϋντικόν, οῦ. || 2° *Expression qui atténue*, τὸ ὑποχόρισμα, ατος.

CORRECTION, sf. 1° *Action de corriger*, ἡ διόρθωσις, εως; ἡ ἐπανόρθωσις, εως. || 2° *Changement fait pour corriger*, τὸ διόρθωμα, ατος; τὸ ἐπανόρθωμα, ατος. || 3° *Qualité de ce qui est correct*, ἡ ἀκρίβεια, ας. || 4° *Réprimande*, ἡ ἐπιτίμησις, εως. || 5° *Châtiment, peine*, ἡ κόλασις, εως. Maison de correction, τὸ σωφρονιστήριον, ου. || 6° *Figure de rhétorique*, ἡ ἐπανόρθωσις, εως.

CORRÉLATIF, IVE, adj., ἀνταποδοτικός, ή, όν.

CORRÉLATION, sf., τὸ ἀντίστροφον, ου.

CORRESPONDANCE, sf. 1° *Commerce de lettres*, ἡ δι' ἐπιστολῶν ἐπιμιξία, ας. || 2° *Les lettres mêmes*, αἱ ἐπιστολαί, ῶν. || 3° *Relations*, ἡ ἐπιμιξία, ας; ἡ ὁμιλία, ας. || 4° *Conformité, rapport*, ἡ ἀναλογία, ας; ἡ ὁμολογία, ας.

CORRESPONDANT, ANTE, adj., ἀνάλογος, ον. || Sm. 1° *Celui qui correspond par lettres*, ὁ διὰ γραμμάτων ὁμιλῶν, οὔντος. || 2° *Représentant de la famille*, ὁ ἐπίτροπος, ου.

CORRESPONDRE, vn. 1° *Entretenir un commerce de lettres*, διὰ γραμμάτων ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω; avec qqn, τινί. || 2° *Avoir des relations*, συμ-μίγνυμι; κοινωνέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 3° *Etre contigu*, ἔχομαι (moy.), *gén.* 4° *Etre d'accord avec*, συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω; ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 5° *Symétriser*, συμμέτρως ἔχω; avec, πρός *et l'acc.*

CORRIDOR, sm., ἡ παστάς, άδος.

CORRIGER, va. 1° *Redresser, rectifier*, δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω; ἐπαν-ορθόω-ῶ; (en parl. d'un écrit), δια-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Tempérer, adoucir*, κολάζω, f. άσω; πραΰνω, f. ὑνῶ, *acc.* || 3° *Rendre sage, amender*, σωφρονίζω, f. ίῶ, *acc.* || 4° *Châtier*, κολάζω, f. άσω, *acc.* || Se corriger, vr., les mêmes verbes au passif.

CORRIGIBLE, adj., εὐδιόρθωτος, ον.

CORROBORANT, ANTE, adj., ῥωστικός, ή, όν.

CORROBORER, va., ῥώννυμι, ἐπι-ρρώννυμι; (au fig.), βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CORRODER, va., περι-τρώγω, *acc.*

CORROIRIE, sf. 1° *Art du corroyeur*, ἡ βυρσοδεψική, ῆς. || 2° *Atelier du corroyeur*, τὸ βυρσοδέψιον, ου.

CORROMPRE, va. 1° *Gâter, putréfier*, σήπω, κατα-σήπω, *acc* || 2° *Dépraver, pervertir*, δια-φθείρω, *acc.* || 3° *Altérer, falsifier*, δια-φθείρω, *acc.* || 4° *Gagner par des présents*, δια-φθείρω; δεκάζω, f. άσω. *acc.* Se laisser corrompre, δια-φθείρομαι (pass.)., δεκάζομαι, f. ασθήσομαι. || Se corrompre, vr. 1° *Se putréfier*, σήπομαι, κατα-σήπομαι (pass.). || 2° *Se pervertir*, δια-φθείρομαι (pass.).

CORROSIF, IVE, adj., καυστικός, ή, όν.

CORROYER, va., δέψω, f. ψήσω; μαλάττω, f. άξω, *acc.*

CORROYEUR, sm., ὁ βυρσοδέψης, ου. Etre corroyeur, βυρσοδεψέω-ῶ, f. ήσω.

CORRUPTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ διαφθείρων, οντος; *fém.* ἡ διαφθείρουσα, ης; de, *acc.* || Adj., ὀλέθριος, ον; φθαρτικός, ή, όν.

CORRUPTIBLE, adj. 1° *Sujet à la corruption*, φθαρτος, η, όν. || 2° *Qu'on peut corrompre*, δωροδόκος, ον.

CORRUPTION, sf. 1° *Décomposition*, ἡ φθορά, ᾶς; ἡ σαπρότης, ητος. || 2° *Falsification, altération*, ἡ διαφθορά, ᾶς. || 3° *Dépravation*, ἡ φθορά, ᾶς; ἡ διαφθορά, ᾶς. || 4° *Action de corrompre par des présents*, ὁ δεκασμός, οῦ. || 5° *Action d'avoir été corrompu par des présents*, τὸ δωροδόκημα, ατος. Accusation de corruption, ἡ γραφὴ (ῆς) δώρων. Convaincre qqn de corruption, δώρων τινὰ αἱρέω-ῶ. Etre convaincu de corruption, δώρων ὀφλισκάνω.

CORSAGE, sm., ὁ θώραξ. ακος.

CORSAIRE, sm. 1° *Bâtiment armé en course*, τὸ ληστικὸν πλοῖον, ου. || 2° *Pirate*, ὁ ληστής, οῦ; ὁ καταποντιστής, οῦ. De corsaire, ληστικός, ή, όν.

CORSE, *île*, ἡ Κύρνος, ου; (plus tard), ἡ Κορσική, ῆς.

CORTÈGE, sm., οἱ προπομποί, ῶν. Faire cortège à qqn, προ-πέμπω τινά. || *Au fig.* Etre le cortège de, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

CORTICAL, ALE, adj., φλοιώδης, ες.

CORVÉE, sf., ἡ ἀναγκαία ἐργασία, ας; ἡ θητεία, ας.

CORYBANTE, sm., ὁ κορύβας, αντος. De corybante, κορυβαντικός, ή, όν.

CORYPHÉE, sm., (au pr. et au fig.), ὁ κορυφαῖος, ου.

COS, *ile*, ἡ Κῶς, *gén.* Κῶ. De Cos, Κῷος, α, ον. Habitant de Cos, ὁ Κῷος, ου.

COSMÉTIQUE, adj., κοσμητικός, ἡ, όν. || Sm., τὸ κοσμητικόν, οῦ.

COSMIQUE, adj., κοσμικός, ἡ, όν.

COSMOGONIE, sf., ἡ κοσμοποιΐα, ας; (titre d'un ouvrage), ἡ κοσμογονία, ας.

COSMOGRAPHIE, sf., ἡ κοσμογραφία, ας; *mieux* ἡ περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως ἐξήγησις, εως.

COSMOPOLITE, sm., ὁ κοσμοπολίτης, ου.

COSSE, sf., ὁ λοβός, οῦ; τὸ λέπος, ους. Enfermé dans une cosse, ἔλλοβος, ον.

COSTUME, sm., τὸ σχῆμα, ατος; ἡ στολή, ῆς; ἡ σκευή, ῆς.

COSTUMER, va., σκευίζω, f. άσω, *acc.* Il se costuma en berger, ἑαυτὸν ὡς ποιμένα ἐσκεύασε.

COTE, sf. 1° *Marque des objets*, τὸ σῆμα, ατος. || 2° *Part des contributions*, τὸ σύνταγμα, ατος.

CÔTE, sf. 1° *Os du corps*, ἡ πλευρά, ᾶς. Côte à côte, παρ' ἀλλήλοις, αις. || Côte d'une feuille, ἡ φύλλου ῥάχις, εως. Côtes d'un vaisseau, τὰ νεὼς ἐγκοίλια, ων. || 2° *Penchant d'une colline*, τὸ κάταντες, ους; (*colline*), ὁ λόφος, ου; ὁ γήλοφος, ου. || 3° *Rivage*, ὁ αἰγιαλός, οῦ; ἡ παραλία, ας. Habitants des côtes, οἱ ἐπιθαλάττιοι, ων.

CÔTÉ, sm. 1° *Flanc des animaux, d'un objet*, ἡ πλευρά, ᾶς; τὸ πλευρόν, οῦ; (*partie*), τὸ μέρος, ους. Le côté droit, ἡ δεξιὰ πλευρά. Les côtés du carré, αἱ πλευραὶ τοῦ πλαισίου. || 2° *Face, aspect*, ἡ ὄψις, εως. Le bon, le mauvais côté d'une chose, τὰ καλά, τὰ σαθρά τινος. Avoir son bon et son mauvais côté, τὰ μὲν καλῶς, τὰ δὲ κακῶς ἔχω. Prendre une chose du bon côté, λαμβάνω τι εἰς τὸ καλόν. Il se montre par le bon côté, χρηστὸν ἑαυτὸν παρ-έχει. || 3° *Partie, endroit, place*, ἡ χώρα, ας. Le côté droit, le côté gauche, τὰ δεξιά, ῶν; τὰ ἀριστερά, ῶν. L'autre côté (le côté opposé), τὰ ἕτερα, ων. De l'autre côté du fleuve, τἀπὶ θάτερα τοῦ ποταμοῦ. De quel côté? (οὐ, ὁ'οὐ, ῥᾳ οὐ?). Voy où. De ce côté-ci, τῇδε ou ταύτῃ; (question ποῖ;), ἐπὶ τάδε ou δεῦρο. De ce côté-là, ἐκείνῃ; (question ποῖ;), ἐπ' ἐκεῖνα ou ἐκεῖσε. D'un côté..., d'un autre, ἄνθα μέν..., ἄνθα δέ; (question πόθεν;), ἔνθεν μέν..., ἔνθεν δέ. D'un autre côté, (question ποῦ;) ἑτέρωθι; (ποῖ;), ἑτέρωσε, ἄλλοσε; (πόθεν;), ἑτέρωθεν, ἄλλοθεν; (πῇ), ἄλλῃ. Des deux côtés, (ποῦ;), ἀμφοτέρωθι, ἑκατέρωθι; (ποῖ;), ἀμφοτέρωσε, ἑκατέρωσε; (πόθεν;), ἀμφοτέρωθεν, ἑκατέρωθεν. De chaque côté, (ποῦ;), ἑκασταχοῦ; (ποῖ;), ἑκασταχόσε; (πόθεν;), ἑκασταχόθεν. De tous côtés, (ποῖ;), πανταχόσε, πανταχοῖ; (πόθεν;), πανταχόθεν; (πῇ), πανταχῇ. D'aucun côté ne, οὐδαμόσε ou οὐδαμοῦ, οὐδαμόθεν, οὐδαμῇ (suivant la question). Les uns d'un côté, les autres de l'autre, ἄλλοι ἄλλοσε, ἀλλοθεν ou ἄλλῃ (suivant la question). Du côté du nord, de l'ouest, πρὸς βορρᾶν, πρὸς ἑσπέραν. || 4° *Rapport, part.* D'un côté..., d'un autre, τὰ μέν..., τὰ δέ, ou μέν..., δέ (après un mot). De mon côté, τὸ ἀπ' ἐμοῦ, τὸ κατ' ἐμέ, τὸ ἐπ' ἐμοί. || 5° *Parti*, ἡ μερίς, ίδος. Etre du côté de qqn, σύν τινι, μετά τινος γίγνομαι ou εἰμί. Se mettre, se tourner, se ranger du côté de qqn, μετά τινος τίττομαι, f. τχθήσομαι. || 6° *Ligne de parenté*, τὸ γένος, ους. Du côté du père *ou* paternel, πρὸς πατρός ou πατρόθεν. Du côté maternel, πρὸς μητρός ou μητρόθεν. || A côté, loc. prépos., παρά, πρός, *dat.* Rester à côté de qqn, παρά τινι μένω. Se jeter à côté, παρεγκλίνω. || De côté, loc. adv. 1° *De travers, obliquement*, πλαγίως. Qui est de côté, πλάγιος, α, ον. || 2° *A part*, χώρις. Mettre de côté (écarter), χωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; (omettre), παρ-ίημι, *acc.*; (négliger), ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; (mettre en réserve), ἀπο-τίθεμαι (mov.), *acc.* Etre mis de côté (en réserve), ἀπό-κειμαι. Se mettre de côté, παρα-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

COTEAU, sm. 1° *Penchant d'une colline*, τὸ κάταντες, ους. || 2° *Colline*, ὁ λόφος, ου; ὁ γήλοφος, ου.

CÔTELETTE, sf., τὸ πλευρίον, ου.

COTERIE, sf., ἡ ἑταιρεία, ας.

COTHURNE, sm., ὁ κόθορνος, ου.

COTISATION, sf., ὁ ἔρανος, ου. Remettre à qqn le produit d'une cotisation, ἔρανόν τινι εἰσ-φέρω.

CÔTISER, va., ἐρανίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se cotiser, vr., ἐρανίζω, f. ιῶ; en faveur de qqn, τινί.

COTON, sm. 1° *Duvet du cotonnier*, τὰ ἀπὸ ξύλων ἔρια, ων; ἡ βύσσος, ου. || 2° *Duvet des feuilles, des joues*, ὁ χνοῦς, οῦ.

COTONNEUX, EUSE, adj., χνοώδης, ες.

COTONNIER, sm., τὸ ἐριόξυλον, ου.

CÔTOYER, va. 1° *Aller côte à côte de*, παρ-ακολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 2° *Aller tout le long de*, παρ-έρχομαι, *acc. avec ou sans* παρά; (en naviguant), παρα-πλέω, *acc. avec* παρά.

COTTABE, sm., *sorte de jeu*, ὁ κότταβος, ου. Jouer au cottabe, κοτταβίζω, f. ιῶ. Prix du cottabe, τὸ κοττάβιον, ου.

COTTE, sf., τὸ χιτώνιον, ου. Cotte de mailles, ὁ ἁλυσιδωτὸς (οῦ) θώραξ, ακος.

COTYLE, sf. 1° *Cavité où s'emboîte la tête d'un os*, ἡ κοτύλη, ης. || 2° *Mesure de capacité*, ἡ κοτύλη, ης.

COTYORE, v., τὰ Κοτύωα, ων. Habitants de Cotyore, οἱ Κοτυωρῖται, ῶν.

COU, qqf. **COL**, sm. 1° *De l'homme et des animaux*, ὁ τράχηλος, ου; ἡ δέρη, ης. Nuque du cou, ὁ αὐχήν, ένος. Se casser, se rompre le cou, ἐκ-τραχηλίζομαι, f. ισθήσομαι. Couper le cou à qqn, ἀπο-κόπτω ou τέμνω τὸν τράχηλον ou τὸν αὐχένα τινός. Se jeter au cou de qqn, περι-βάλλω τινί. Se pendre au cou de qqn, ἐκ τοῦ τραχήλου τινὸς ἐξ-αρτάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *D'un vase*, ὁ τράχηλος, ου.

COUCHANT, adj. m. Soleil couchant, ὁ ἥλιος δυόμενος, ου. || Sm., *occident*, αἱ τοῦ ἡλίου δυσμαί, ῶν; ἡ δύσις, εως. Les pays du couchant, τὰ πρὸς ἥλίου δυσμάς.

COUCHE, sf. 1° *Lit*, ἡ κλίνη, ης; ἡ κοίτη, ης. || 2° *Enfantement*, ὁ τόκος, ου; ἡ λοχεία, ας. Fausse couche, ἡ ἄμβλωσις, εως. || 3° *Planche de terreau*, ἡ πρασιά, ᾶς. || 4° *Enduit*, τὸ χρῖσμα, ατος. || 5° *Tranche, lit*, ἡ ἐπιβολή,

ῆς; (du bois, des pierres schisteuses), ἡ κτηδών, όνος.

COUCHÉE, sf., *lieu où on loge la nuit en voyage*, τὸ καταγώγιον, ου.

1. **COUCHER**, va. 1° *Etendre dans un lit, par terre, etc.*, κατα-κλίνω, *acc.*; sur, *acc. aveo* εἰς; (*mettre au lit*), κατα-κοιμάω-ῶ, f. ήσω; ἐυνάζω, f. άσω, *acc.* Etre couché, κεῖμαι, κατά-κειμαι. || 2° *Renverser, abattre*, κατα-βάλλω, καθ-αιρέω-ῶ, *acc.* || 3° *Inscrire, insérer*, ἐγ-γράφω, *acc.*; dans, *dat.* || 4° *Courber, incliner*, κλίνω, ἐγ-κλίνω, *acc.* || Vn. 1° *Etre étendu pour prendre son repos*, κεῖμαι, κατάκειμαι; dans un lit, ἐπὶ κλίνης. || 2° *Passer la nuit*, τὴν νύκτα δι-άγω; αὐλίζομαι, f. ιοῦμαι. || Se coucher, vr. 1° *S'étendre, se mettre au lit*, κατα-κλίνομαι (pass.); κοιμάομαι-ῶμαι, κατα-κοιμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι (aor. ἐκοιμήθην). || 2° *Passer au-dessous de l'horizon*, (en parl. des astres), δύομαι, κατα-δύομαι (moy.); δύνω.

2. **COUCHER**, sm. 1° *Action de se coucher*, ἡ κατάκλισις, εως; ἡ κοίτη, ης. || 2° *Moment où un astre se couche*, ἡ δύσις, εως; αἱ δυσμαί, ῶν. Au coucher du soleil, δυομένου τοῦ ἡλίου ou ἅμα τῷ ἡλίῳ δύνοντι. Avant le coucher du soleil, πρὶν δῦναι τὸν ἥλιον. Vers le coucher du soleil, ἀμφὶ ou περὶ ἡλίου δυσμάς.

COUCHETTE, sf., ἡ κλινίς, ίδος.

COUCOU, sm., ὁ κόκκυξ, υγος. Crier comme le coucou, κοκκύζω, f. ύσω.

COUDE, sm. 1° *Partie du bras*, ὁ πῆχυς, εως; ὁ ἀγκών, ῶνος. || 2° *Courbure*, ὁ καμπτήρ, ῆρος; ὁ ἀγκών, ῶνος.

COUDÉ, ÉE, adj., καμπύλος, η, ον.

COUDÉE, sf., ὁ πῆχυς, εως. D'une coudée, πηχυαῖος, α, ον. De deux coudées, de trois coudées, δίπηχυς, υ; τρίπηχυς, υ, *gén.* εος. D'une demi-coudée, ἡμιπηχυαῖος, α, ον.

COUDER, va., κάμπτω, *acc.*

COUDOYER, va., ὠλεκρανίζω, f. ιῶ, *acc.*

COUDRE, va., ῥάπτω, *acc.* Coudre une chose à une autre, προσ-ράπτω τι πρός τι ou τί τινι; ἐπι-ρράπτω τι ἐπί τινι. Coudre qqn dans un sac, ἐν-ράπτω τινὰ εἰς βύρσαν.

COUDRIER, sm., ἡ Ποντικὴ (ῆς) καρύα, ας. Fruit du coudrier, τὸ λεπτοκάρυον, ου.

COUENNE, sf., ἡ χοιρίνη, ης.

COULAMMENT, adv., εὐρύθμως.

COULANT, ANTE, adj., ῥυτός, ή, όν; (en parl. du style), εὔρους, ουν; ὑγρός, ά, όν; εὔρυθμος, ον. Eau coulante, τὸ ῥυτὸν (οῦ) ὕδωρ, *gén.* ὕδατος.

COULER, vn. 1° *Fluer, ῥέω*. Couler d'une source, ἐκ κρήνης ἀπο-ρρέω. Couler près d'un lieu, παρὰ χωρίον παρα-ρρέω. Couler à travers *ou* dans un lieu, διὰ χωρίου δια-ρρέω. Couler autour de, περι-ρρέω, *acc.* Les larmes coulent des yeux de qqn, δακρυρροεῖ τις. || 2° *Laisser échapper*, (en parl. d'un vase), οὐ στέγω, f. στέξω. || 3° *Passer*, (en parl. du temps), ὑπο-ρρέω; παρ-έρχομαι, δι-έρχομαι. || 4° *Ne pas venir à bien*, (en parl. de la vigne, etc.), ῥέω; ψίνομαι (sans fut.). || 5° *Glisser, tomber*, ἀπο-ρρέω, ὀλισθάνω. || 6° *Passer sans bruit*, ὀέω. || 7° *Aller au fond de l'eau*, κατα-δύομαι (moy.). || 8° *Etre coulant*, (en parl. du style), εὔρους, ουν ou εὐρυθμός, όν εἰμι. || Va. 1° *Passer au filtre*, δι-υθέω-ῶ, f. ήσω; διυλίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Fondre et mouler*, χωνεύω, f. εύσω, *acc.* || 3° *Faire aller au fond de l'eau*, κατα-δύω; κατα-ποντίζω, f. ιῶ, *acc.* || 4° *Passer (le temps)*, δι-άγω, *acc*, Couler d'heureux jours, εὐδαιμόνως δια-τελέω. || Se couler, vr., *se glisser*, εἰσ-δύομαι, ὑπο-δύομαι (moy.); παρεισ-έρχομαι, ὑπεισ-έρχομαι.

COULEUR, sf. 1° *Impression variée de la lumière*, τὸ χρῶμα, ατος; ἡ χρόα, ας. Changer de couleur, ἀλλοχροέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Teint du visage*, ἡ χρόα, ας; ὁ χρώς, *gén.* χρωτός, Changer de couleur, χράαν μετα-βάλλω; (pâlir), ὠχριάω-ῶ, f. άσω. || 3° *Substance qui colore*, τὸ χρῶμα, ατος; τὸ φάρμακον, ου; (*teinture*), τὸ βάμμα, ατος. Celui qui broie des couleurs, ὁ φαρμακοτρίβης, ου. Couleur vive, τὸ ἄνθος, ους. || 4° *Eclat (du style)*, τὸ χρῶμα, ατος. || 5° *Caractère particulier*, τὸ ἰδιον, ου; ὁ χαρακτήρ, ῆρος. || 6° *Prétexte, apparence*, τὸ σχῆμα, ατος; ἡ πρόφασις, εως. || 7° *Déguisement, feinte*, τὸ χρῶμα, ατος; τὸ καλλώπισμα, ατός.

COULEUVRE, sf., ὁ ὄφις, εως. Petite couleuvre, τὸ ὀφίδιον, ου.

COULEUVRÉE, sf., *plante*, ἡ βρυωνία, ας.

COULOIR, sm. 1° *Tamis*, ὁ ἠθμός, οῦ. || 2° *Passage de dégagement*, ἡ δίοδος, ου.

COULOIRE, sf., ὁ ἠθμός, οῦ.

COULURE, sf., (de la vigne), ἡ ῥοάς, άδος.

COUP, sm. 1° *Choc, heurt*, ἡ πληγή, ῆς. Recevoir et donner des coups, πληγὰς λαμβάνω καὶ δίδωμι. D'un seul coup, μιᾷ πληγῇ. Coup de bâton, de fouet, τὸ ῥάπισμα, ατος. || 2° *Combat, lutte*, ἡ μάχη, ης; ὁ ἀγών, ῶνος. Sans coup férir, ἀμαχεί, ἀμαχητί. || 3° *Blessure, contusion*, Voy. blessure. || 4° *Atteinte, blessure morale*, ἡ πληγή, ῆς; ἡ βλάβη, ης. Porter un coup (nuire) à, βλάπτω, *acc.* || 5° *Action rapide d'un organe, d'un instrument*, ἡ καταφορά, ᾶς. Donner un coup de pinceau à un tableau, κατα-φέρω τοῦ πίνακος τὸ γραφεῖον. Coup de pied, τὸ λάκτισμα, ατος. Coup d'œil, τὸ ἔμβλεμμα, ατος. Coup de main, τὸ ἐξ ἀπροσδοκήτου ἐπιχείρημα, ατος. || 6° *Action vive de certaines choses*, ἡ καταφορά, ᾶς. Coup de vent, ἡ πνεύματος καταφορά, ᾶς; ἡ καταιγίς, ίδος. Coup de mer, τὸ κλυδώνιον, ου. Coup de soleil, ἡ ἀστροβολία, ας. Coup de tonnerre, ἡ βροντή, ῆς. Coup de foudre, ὁ κεραυνός, οῦ. || 7° *Chance, fortune*, ἡ τύχη, ης. Coup de bonheur, ἡ εὐτυχία, ας. Coup de malheur, ἡ δυστυχία, ας. Par un coup de Ciel, θείᾳ τινὶ μοίρᾳ. || 8° *Action*, τὸ ἔργον, ου; ἡ πρᾶξις, εως. Coup d'éclat, τὸ λαμπρὸν ἔργον, ου. Coup de maître, τὸ δεινὸν (οῦ) τέχνημα, ατος. Coup d'essai, ἡ πεῖρα, ας. Il est sous le coup de la loi, ἔνοχός ἐστι τῷ νόμῳ. || 9° *Fois*. Le premier coup, τὸ πρῶτον, le second coup, τὸ δεύτερον, etc. Un coup, deux coups, ἅπαξ, δίς. Tout d'un coup, ὁμοῦ, ἐν τῷ αὐτῷ. Pour le coup, τὰ νῦν, τὸ γε νῦν. A tous coups, ἑκάστοτε. Encore un coup, πάλιν, αὖθις. || 10° *Quantité que l'on boit en une fois*, ἡ σπάσις, εως. Boire un petit coup,

μικρὸν ὅσον σπάω-ῶ. Boire plusieurs coups, πυκνὰς ἕλκω. ‖ 11° *Action de lancer, jet*, ἡ βολή, ῆς. Coup de pierre, ἡ λίθου βολή, ῆς. Coup de filet, ὁ τοῦ δικτύου βόλος, ου. ‖ LOCUTIONS ADVERBIALES. Tout à coup, tout d'un coup (soudainement), ἐξαίφνης, ἐξαπίνης, αἰφνιδίως. ‖ Coup sur coup, συνεχῶς. ‖ Après coup, ὕστερον. ‖ A coup sûr, ἀμέλει.

COUPABLE, adj. et subst., *qui a commis une faute*, αἴτιος, α, ον; ὑπαίτιος, ον, de, *gén.* ἔνοχος, ον; de, *gén.* et *dat.* Etre coupable, ἀδικέω-ῶ, f. ήσω. Les coupables, οἱ αἴτιοι, ων; οἱ ἀδικοῦντες, ων. ‖ Adj., *où il y a faute, injuste*, ἄδικος, ον; κακός, ή, όν.

COUPANT, ANTE, adj., ὀξύς, εῖα, ύ; τομός, ή, όν. ‖ Sm., ἡ ἀκμή, ῆς.

1. **COUPE**, sf. 1° *Action de couper*, ἡ τομή, ῆς; ἡ τμῆσις, εως. Coupe des cheveux, ἡ κουρά, ᾶς. Coupe des bois, ἡ ὑλοτομία, ας. ‖ 2° *Endroit où une chose a été coupée*, ἡ τομή, ῆς; ἡ ἐντομή, ῆς. ‖ 3° *Façon dont on taille l'étoffe, etc.*, ὁ τρόπος, ου; τὸ σχῆμα, ατος.

2. **COUPE**, sf., *vase à boire*, ἡ φιάλη, ης; τὸ ποτήριον, ου; τὸ ἔκπωμα, ατος.

COUPÉ, ÉE, p.p. Voy. COUPER. ‖ Style coupé, ἡ σύντομος (ου) λέξις, εως.

COUPER, va. 1° *Trancher, séparer*, τέμνω, δια-τέμνω; κόπτω, δια-κόπτω; (en morceaux), συν-τέμνω, συγ-κόπτω, *acc.* Couper en deux, δίχα ou διχῇ τέμνω; διχοτομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Couper les extrémités de, ἀκρωτηριάζω, f. άσω, *acc.* Couper de la viande en morceaux, κρεουργέω-ῶ, f. ήσω. Couper la tête, la gorge à qqn, ἀπο-τέμνω τὴν κεφαλήν, τὴν λάρυγγά τινος. Ils eurent la tête coupée, ἀπ-ετμήθησαν τὰς κεφαλάς. Couper le blé, τὸν σῖτον ἀμάω-ῶ, f. ήσω. Couper les arbres, τὰ δένδρα κόπτω. ‖ 2° *Tailler* (*un vêtement*), συν-τέμνω, *acc.* Couper des tuniques, χιτῶνας συν-τέμνω. ‖ 3° *Traverser, partager*, τέμνω, δια-ζεύγνυμι, δια-ζώννυμι, *acc.* Pays coupé par des montagnes, χώρα ὄρεσι δι-εζωσμένη. ‖ 4° *Rompre, intercepter*, ὑπο-τέμνομαι, ἀπο-τέμνομαι (moy.), *acc.* Couper le chemin à qqn, ὑποτέμνομαι τὴν ὁδόν τινος. Couper un pont, γέφυραν λύω, f. λύσω. Couper les vivres, ἀγορὰς περι-κόπτω. Couper les ennemis, τοὺς πολεμίους ἀπο-λαμβάνω. Couper la parole à qqn, ὑπο-κρούω τινά. ‖ 5° *Croiser*, δι-αιρέω-ῶ, *acc.* ‖ 6° *Mélanger*, κεράννυμι, *acc.*; avec, *dat.* ‖ Vn., *être coupant*, τέμνω. ‖ SE COUPER, vr., les mêmes verbes au passif. ‖ *Se contredire*, τοῖς ἑαυτοῦ, ῆς λόγοις περι-πίπτειν.

COUPERET, sm., ἡ κοπίς, ίδος; ἡ μάχαιρα, ας.

COUPEROSE, sf., ἡ χαλκάνθη, ης. Semblable à la couperose, χαλκανθώδης, ες.

COUPEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ τέμνων, οντος; *fém.* ἡ τέμνουσα, ης. Coupeur de bourses, ὁ βαλλαντιοτόμος, ου. Coupeur de têtes, ὁ κεφαλοτόμος, ου.

COUPLE, sm. et sf., *réunion de deux personnes, de deux choses*, τὸ ζεῦγος, ους; ἡ συζυγία, ας. Par couples, κατὰ ζεῦγος.

COUPLER, va., συν-δυάζω, f. άσω, *acc.*

COUPLET, sm., ἡ στροφή, ῆς. ‖ Au plur., *chanson*, τὸ ᾆσμα, ατος; ἡ ᾠδή, ῆς.

COUPOLE, sf., ἡ θόλος, ου. En forme de coupole, θολοειδής, ές.

COUPURE, sf., ἡ τομή, ῆς; ἡ ἐντομή, ῆς; ἡ ἐπιτομή, ῆς.

COUR, sf. 1° *Espace enfermé de murs*, ἡ αὐλή, ῆς. ‖ 2° *Palais du prince*, ἡ βασίλειος (ου) αὐλή, ῆς; τὰ βασίλεια, ων. De cour, αὐλικός, ή, όν. Aller à la cour, ἐπὶ τὰς θύρας βασιλέως ἔρχομαι. ‖ 3° *Suite d'un roi, d'un prince*, οἱ περὶ τὴν αὐλήν; οἱ αὐλικοί, ῶν. ‖ 4° *Respect, assiduités*, ἡ θεραπεία, ας. Faire la cour, sa cour à qqn, τινὰ θεραπεύω, f. εύσω. ‖ 5° *Siège de justice*, τὸ δικαστήριον, ου.

COURAGE, sm., *fermeté d'âme, intrépidité*, ὁ θυμός, οῦ; τὸ θάρρος ou θάρσος, ους; ἡ εὐψυχία, ας; (*virilité*), ἡ ἀνδρεία, ας; (*audace*), ἡ τόλμα, ης; ἡ εὐτολμία, ας; (*valeur, bravoure*), ἡ ἀρετή, ῆς. Avoir du courage, θαρρέω-ῶ, f. ήσω. Courage! (interj.), θάρρει, (au plur.) θαρρεῖτε. Avoir le courage de, *inf.*, θαρρῶ ou τολμάω-ῶ, f. ήσω, *inf.* Manquer de courage, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω. Perdre courage, θυμὸν ἀπο-βάλλω. Donner du courage à, θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* Rendre le courage à, relever le courage de, ἀνα-θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* Enflammer le courage de qqn, τὴν ψυχήν τινος θήγω, f. θήξω. Etre rempli de courage, θυμοῦ ἐμ-πίμπλαμαι (pass.). Reprendre courage, ἀνα-θαρρέω-ῶ, f. ήσω. Qui manque de courage, ἄθυμος, ον; ἀνανδρος, ον; ἄτολμος, ον. Sans courage, ἀθύμως, ἀνάνδρως, ἀτόλμως.

COURAGEUSEMENT, adv., θαρραλέως, εὐψύχως, εὐτόλμως, ἀνδρείως.

COURAGEUX, EUSE, adj., θαρραλέος, α, ον; εὔθυμος, ον; εὔψυχος, ον; ἀνδρεῖος, α, ον; (partic. en parl. des animaux), θυμοειδής, ές; θυμώδης, ες; θυμικός, ή, όν.

COURAMMENT, adv., εὐπετῶς, προχείρως, ῥᾳδίως.

1. **COURANT**, sm., *fil de l'eau*, ὁ ῥοῦς, *gén.* ῥοῦ; ἡ ῥοή, ῆς; τὸ ῥεῦμα, ατος. En suivant le courant, κατὰ τὸν ῥοῦν. Contre le courant, ἀνὰ τὸν ῥοῦν. ‖ Courant d'air, ὁ ἀὴρ ῥέων, *gén.* ἀέρος ῥέοντος. ‖ Le courant de l'année, ὁ ἐνιαυτὸς (οῦ) ἐνεστώς, ὥτος. ‖ Le courant du marché, ἡ νενομισμένη τιμὴ τῶν ὠνίων. ‖ Le courant des affaires, τὰ πρόχειρα, ων. ‖ Etre au courant de, ἔμπειρός, όν εἰμί, *gén.* Mettre qqn au courant de, ἐμπειρόν τινα ποιέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

2. **COURANT, ANTE**, adj. 1° *Qui coule*, ῥυτός, ή, όν. Eau courante, τὸ ῥυτόν, οῦ. ‖ 2° *Présent*, ἐνεστώς, ὥσα, ώς. ‖ 3° *Commun, ordinaire*, πρόχειρος, ον. ‖ 4° *Qui a cours*, νομιζόμενος, η, ον.

COURBATURE, sf., *lassitude douloureuse*, ὁ ὀστεοκόπος, ου.

COURBE, adj., καμπύλος, η, ον; κυρτός, ή, όν. ‖ Ligne courbe, *ou simple* courbe, ἡ σκολιὰ (ᾶς) γραμμή, ῆς.

COURBER, va., κάμπτω; (voûter), κυρτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ Vn., *et* SE COURBER, vr., les mêmes verbes au passif, *et* κύπτω, f. κύψω. Se courber devant qqn (plier sous sa volonté), ὑπο-πίπτω τινί.

COURBURE, sf., ἡ καμπή, ῆς; ἡ καμπυλότης, ητος; ἡ κάμψις, εως.

COUREUR, sm. 1° *Celui qui court, messager*, ὁ δρομεύς, έως; ὁ ἡμεροδρόμος, ου. || Au plur., *cavaliers envoyés à la découverte*, οἱ ἱππεῖς (έων) εἰς κατασκωπὴν πεμπόμενοι, ων. || 2° *Celui qui aime à courir*, ὁ πλανήτης, ου. || 3° *Cheval qui court*, ὁ κέλης, ητος. || Adj., *qui est léger à la course*, ὁ, ἡ δρομάς, άδος; δρομικός, ή, όν.

COURGE, sf., (ronde), ἡ κολοκύντη, ης; (oblongue), ἡ σικύα, ας.

COURIR, vn. 1° *Aller vite*, τρέχω, θέω, φέρομαι (pass.). Courir de toutes ses forces, ἀνὰ κράτος τρέχω ou θέω. Courir à sa perte, à sa ruine, εἰς ὄλεθρον ἐμ-πίπτω. || 2° *Se hâter, se dépêcher*, τρέχω; σπεύδω, f. σπεύσω; ὁρμάω-ῶ, f. ήσω. Courir après qqn, μετα-θέω, διώκω τινά. Courir après qq. chose (au fig.), μετ-έρχομαί τι, διώκω τι. Courir aux armes, ἐπὶ τὰ ὅπλα θέω. || 3° *Aller et venir çà et là*, δια-τρέχω, περι-τρέχω; πλανάομαι-ώμαι, f. ηθήσομαι. || 4° *Couler*, ῥέω; (*s'écouler*), ὁι-έρχομαι. || 5° *Circuler, se propager*, διατθέω, δια-δίδομαι, ἐκ-φέρομαι (pass.); δια-θρυλέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Faire courir un bruit, λόγον δια-δίδωμι, ἐκ-φέρω. || 6° *Dater, commencer à partir de*, ἄρχομαι, f. ἄρξομαι ἀπό ou ἐκ, ἐξ *et le gén.* || 7° *S'étendre*, διήκω; de, ἐκ, ἐξ, *et le gén.*; à, jusqu'à, εἰς, ἐπί *et l'acc.* || Va. 1° *Poursuivre à la course*, διώκω; θηράω-ῶ, f. άσω, *acc.* || 2° *Rechercher avec empressement*, μετ-έρχομαι, διώκω, *acc.* || 3° *Parcourir*, δια-τρέχω, δι-έρχομαι, *acc.* Courir les montagnes, τὰ ὄρη θέω. || 4° *S'exposer à*. Courir un danger, τρέχω κίνδυνον; κινδυνεύω, f. σω. Courir le risque de la vie, τρέχω περὶ τῆς ψυχῆς. Faire courir à qqn le risque de la vie, τὸν περὶ ψυχῆς κίνδυνον ἐπ-άγω τινί. || 5° *Hanter, fréquenter*, φοιτάω-ῶ, f. ήσω εἰς ou ἐπί *avec l'acc.*

COURONNE, sf. 1° *Ornement de tête*, ὁ στέφανος, ου. Petite couronne, ὁ στεφανίσκος, ου. Une couronne d'olivier, de chêne, στέφανος θαλλοῦ, δρυός. Une couronne d'or, στέφανος χρυσοῦς (adj.). Semblable à une couronne, στεφανώδης, ες. Porter une couronne, στεφανοφορέω-ῶ, f. ήσω. Tresser une couronne, στέφανον πλέκω, f. πλέξω. || 2° *Ornement des rois*, τὸ διάδημα, ατος; ἡ τιάρα, ας. || 3° *Puissance royale*, ἡ βασιλεία, ας; ἡ ἀρχή, ῆς. Héritier de la couronne, ὁ διάδοχος ou κληρονόμος τῆς βασιλείας.

COURONNEMENT, sm. 1° *Action de couronner*, ἡ στεφάνωσις, εως. Couronnement d'un roi, ἡ βασιλέως ἀπόδειξις ou κατάστασις, εως. || 2° *Chaperon d'un mur, d'un édifice*, ἡ στεφάνη, ης; ὁ θριγκός, οῦ. || 3° *Perfection, accomplissement*, ἡ κορωνίς, (δος; ὁ κολοφών, ῶνος. Mettre le couronnement à une œuvre, ἔργῳ κορωνίδα ἐπι-τίθημι.

COURONNER, va. 1° *Orner, honorer d'une couronne*, στεφανόω-ῶ, f. ώσω; στέφω, f. στέψω, *acc.*; de, *dat.* Couronner le vainqueur d'un rameau d'olivier, τὸν νικῶντα θαλλῷ στεφανῶ. Couronner qqn roi, τὸ διάδημά τινι περι-τίθημι. || 2° *Honorer, récompenser*, τιμαῖς κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Environner, ceindre*, περι-στεφανόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 4° *Apporter la dernière perfection à*, τελειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Se couronner, vr., *se mettre une couronne*, στεφανόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; de, *dat.*

COURRE, va. et vn. Voy. courir.

COURRIER, sm., ὁ ἡμεροδρόμος, ου; ὁ δρομοκῆρυξ, υκος; (chez les Perses), ὁ ἀστάνδης, ου; (à cheval), ὁ ἄγγαρος, ου; (chez les Romains), ὁ πτεροφόρος, ου. Etre courrier, ἡμεροδρομέω-ῶ, f. ήσω.

COURROIE, sf., ὁ ἱμάς, άντος; (d'un javelot), ἡ ἀγκύλη, ης.

COURROUCER, va., ἐξ-οργίζω, *acc.* || Se courroucer, vr., ἐξ-οργίζομαι (pass.); contre, *dat.*; (en parl. de la mer), κυμαίνω, f. ανῶ.

COURROUX, sm., ἡ ὀργή, ῆς; (en parl. de la mer), ἡ κύμανσις, εως; ὁ κτύπος, ου. Entrer, se mettre en courroux, ἐξ-οργίζομαι (pass.).

COURS, sm. 1° *Flux*, ἡ φορά, ᾶς; ὁ ῥοῦς, *gén.* ῥοῦ; τὸ ῥεῦμα, ατος. Cours d'eau, τὸ ῥεῖθρον, ου. Voy. courant. || 2° *Mouvement des astres*, ἡ φορά, ᾶς; ἡ περιφορά, ᾶς; ὁ κύκλος, ου. Achever son cours, κύκλον πληρόω-ῶ, f. ώσω. || 3° *Marche*. Le cours des affaires, ἡ τῶν πραγμάτων φορά, ᾶς. Suivant le cours de la nature, κατὰ τὴν φύσιν. Donner un libre cours à qq. chose, τὰς ἡνίας τινὶ χαλάω-ῶ; οὐ κατ-έχω τι. Arrêter le cours de, couper cours à, κατ-έχω, συ-στέλλω, *acc.* || 4° *Durée*, ὁ χρόνος, ου. Pendant le cours de, παρά *et l'acc.* Le cours de la vie, ὁ βίος, ου. Dans le cours de cette année, τοῦδε τοῦ ἔτους. || 5° *Vogue, crédit*. Le cours des monnaies, ἡ τῶν νομισμάτων τιμή, ῆς. Monnaie qui a cours, τὸ νόμισμα, ατος. Avoir cours (en parl. des monnaies), νομίζομαι, f. ισθήσομαι; (en parl. d'un bruit), δια-δίδομαι (pass.). Donner cours à un bruit, λόγον δια-δίδωμι. || 6° *Suite de leçons*, ἡ παιδεία, ας; ἡ σχολή, ῆς. Faire un cours, τὰς σχολὰς λέγω. || 7° *Lieu de promenade*, ὁ δρόμος, ου; ὁ περίπατος, ου.

COURSE, sf. 1° *Action de courir*, ὁ δρόμος, ου. A la course, au pas de course, δρόμῳ. Léger à la course, δρομικός, ή, όν. Etre vainqueur à la course (dans les jeux), δρόμον νικάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Mouvement des astres*. Voy. cours 2°. || 3° *Incursion*, ἡ καταδρομή, ῆς; ἡ ἐκδρομή, ῆς. || 4° *Allées et venues*, αἱ διαδρομαί, ῶν. || 5° *Voyage*, ἡ πορεία, ας; ἡ ὁδοιπορία, ας. || 6° *Carrière*. Voy. 2. carrière.

COURSIER, sm., ὁ ἵππος, ου.

COURT, COURTE, adj. 1° *Qui a peu de longueur, de durée*, βραχύς, εῖα, ύ. Jambes courtes, σκέλη (ῶν) βραχέα, ων. Vie courte, βίος βραχύς. Harangue courte, λόγος βραχύς. Chemin court, le plus court, ἡ σύντομος, συντομωτάτη ὁδός. Vue courte (au pr. et au fig.), ἡ ἀμβλύτης, ητος. Etre court, (en parl. d'un orateur), βραχυλογέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Prompt, facile*, εὐχερής, ές; ἀνυτικός, ή, όν. || 3° *Faible, petit*, βραχύς, εῖα, ύ; μικρός, ά, όν. || Court, adv., βραχύ, βραχέως. Tout court (subitement), αἰφνιδίως. Demeurer, rester court, tout court (en parlant), λέγων διαπορέω-ῶ, f. ήσω. Couper par le plus court chemin, συν-τέμνω. Couper court (abréger son

discours), συν-τέμνω. Couper court (renoncer) à, ἀπ-αγορεύω, *dat.*

COURTAUD, AUDE, sm. et sf., *celui, celle qui a la taille courte*, ὁ, ἡ ἀνάκωλος, ου.

COURTEMENT, adv., βραχύ, βραχέως.

COURTEPOINTE, sf., τὸ στρῶμα, ατος.

COURTIER, sm., ὁ προπώλης, ου. Etre courtier, προ-πωλέω-ῶ, f. ήσω.

COURTISAN, sm. 1° *Homme de cour*, ὁ αὐλικός, οῦ. || 2° *Celui qui courtise*, ὁ θεραπευτής, οῦ; (*qui flatte*), ὁ κόλαξ, ακος.

COURTISANE, sf., ἡ ἑταίρα, ας. Faire le métier de courtisane, ἑταιρέω-ῶ, f. ήσω.

COURTISER, va., θεραπεύω, f. εύσω; (flatter), θωπεύω, f. εύσω; κολακεύω, f. εύσω, *acc.* Courtiser les soldats, τοὺς στρατιώτας δημαγωγέω-ῶ, f. ήσω.

COURTOIS, OISE, adj., ἀστεῖος, α, ον; κόσμιος, α, ον; φιλόφρων, ον.

COURTOISEMENT, adv., κοσμίως, φιλοφρόνως.

COURTOISIE, sf., ἡ ἀστειότης, ητος; ἡ φιλοφροσύνη, ης.

COURU, UE, p.p. Voy. COURIR. || Adj., *qui est en vogue*, εὐδόκιμος, ον. Etre couru, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω.

1. **COUSIN**, sm., *moucheron*, ὁ κώνωψ, ωπος.

2. **COUSIN, INE**, sm. et sf., ὁ ἀνεψιός, οῦ; *fém.* ἡ ἀνεψιά, ᾶς. || Cousin, cousine issus de germains, ὁ ἀνεψιαδοῦς, οῦ; *fém.* ἡ ἀνεψιαδῆ, ῆς.

COUSINAGE, sm., ἡ ἀνεψιότης, ητος.

COUSSIN, sm., ἡ τύλη, ης.

COUSSINET, sm., τὸ τυλεῖον, ου.

COÛT, sm., ἡ τιμή, ῆς; ἡ ἀξία, ας.

COÛTANT, adj. m. Prix coûtant, ἡ ὠνή, ῆς.

COUTEAU, sm., ἡ μάχαιρα, ας; (pour égorger les victimes), ἡ σφαγίς, ίδος.

COUTELAS, sm., ἡ μαχαιρίς, ίδος.

COUTELIER, sm., ὁ μαχαιροποιός, οῦ.

COUTELLERIE, sf., *fabrique de couteaux*, τὸ μαχαιροποιεῖον, ου.

COÛTER, vn. 1° *Etre acheté ou vendu un certain prix*, πωλέομαι-ρῦμαι, f. ηθήσομαι; ὠνίς, ά, όν εἰμι *et le gén.* || Coûter cher, πολλοῦ εἰμί. *Souvent on tourne par* acheter, ὠνέομαι-οῦμαι, *acc.* Cette maison m'a coûté (j'ai acheté cette maison) deux talents, τήνδε τὴν οἰκίαν δύο ταλάντων ἐπριάμην. || 2° *Etre acheté par, nécessiter*, δέομαι, εἰμί, *gén.* Cela coûte beaucoup de soins, τοῦτο πολλῆς ἐπιμελείας δεῖται ou ἐστίν. || 3° *Occasionner de la dépense, se tourne par* dépenser, δαπανάω-ῶ, f. ήσω; ἀν-αλίσκω, *acc.* Ce voyage me coûtera cher (je dépenserai beaucoup pour ce voyage), πολλὰ δαπανήσω εἰς ταύτην τὴν πορείαν. || 4° *Etre pénible, désagreable*, χαλεπός, ή, όν ou λυπηρός, ά, όν εἰμι.

COÛTEUSEMENT, adv., δαπανηρῶς; πολυτελῶς.

COÛTEUX, EUSE, adj., δαπανηρός, ά, όν; πολυτελής, ές. Peu coûteux, εὐτελής, ές.

COUTUME, sf., τὸ ἔθος, ους; τὸ εἰωθός, ότος; ἡ συνήθεια, ας; ὁ νόμος, ου; τὸ νόμιμον, ου. Avoir coutume, ἔθος ἔχω; εἴωθα. Suivant la coutume, κατὰ τὸ εἰωθός, κατ' ἔθος. Contre la coutume, παρὰ τὸ εἰωθός. Les anciennes coutumes, τὰ ἀρχαῖα νόμιμα, ων. Suivant les coutumes de nos pères, κατὰ τὰ πάτρια. Il est comme de coutume (comme il a coutume), ἔχει ὡς εἴωθε. Plus que de coutume, μᾶλλον τοῦ εἰωθότος. Introduire une coutume, ἔθος ou νόμον εἰσ-άγω ou εἰσ-φέρω. Venir, passer en coutume, ἔθος ou ἐν ἔθει γίγνομαι; ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω.

COUTUMIER, IÈRE, adj., συνήθης, ες, *dat.* Etre coutumier de, εἴωθα, *inf.*

COUTURE, sf. 1° *Endroit cousu*, ἡ ῥαφή, ῆς. || 2° *Cicatrice*, ἡ οὐλή, ῆς.

COUTURIÈRE, sf., ἡ ἀκέστρια, ας.

COUVAISON, sf., ὁ τῆς νεοττεύσεως καιρός, οῦ.

COUVÉE, sf., ἡ νεοττιά, ᾶς; οἱ νεοττοί, ῶν; τὰ νεόττια, ων.

COUVENT, sm., τὸ κοινόβιον, ου; ἡ μάνδρα, ας. Enfermer dans un couvent, μανδρεύω, f. σω, *acc.*

COUVER, va. 1° *Echauffer pour faire éclore*, ἐπ-ωάζω, f. άσω, *acc* || 2° *Préparer sourdement*, λάθρᾳ μηχανάομαι-ώμαι, f. ήσομαι ou ράπτω, *acc.* || Vn., *être caché*, λανθάνω, ἀπο-κέκρυμμαι (de ἀπο-κρύπτω). || SE COUVER, vr., *être préparé sourdement*, λάθρᾳ ράπτομαι (pass.).

COUVERCLE, sm., τὸ ἐπίθημα, ατος; τὸ ἐπίβλημα, ατος; τὸ πῶμα, ατος.

1. **COUVERT**, sm. 1° *Asile, abri*, ἡ στέγη, ης; ἡ σκέπη, ης. || 2° *Lieu ombragé*, τὸ σύσκιον, ου. || A COUVERT, loc. adv., ἐν ἀσφαλεῖ. Etre à couvert de la pluie, ἐν σκέπῃ τοῦ ὄμβρου εἰμί. Se mettre à couvert du froid, τὸ κρύος ἀμύνομαι, f. υνοῦμαι.

2. **COUVERT, ERTE**, p.p. Voy. COUVRIR. || Adj. 1° *Qui a un toit*, κατάστεγος, ον. || 2° *Obscurci*, συννέφελος, ον; συννεφής, ές. Le temps est couvert, συν-νεφεῖ. || 3° *Ombragé*, σύσκιος, ον. || 4° *Plein, rempli de*, πλήρης, ες, *gén.* Etre couvert de blessures, τραύματα ἔχω πολλά. || 5° *Dissimulé*, κρυψίνους, ουν. || A mots couverts, δι' αἰνιγμῶν.

COUVERTURE, sf. 1° *Ce qui sert à couvrir*, τὸ κάλυμμα, ατος; τὸ σκέπασμα, ατος; (*tapis*), τὸ στρῶμα, ατος; τὸ περιπέτασμα, ατος. Couverture de lit, ἡ χλαῖνα, ης. Couverture de cheval, τὸ ἐφίππιον, ου. || 2° *Papier, peau qui couvre un livre*, τὸ ἕλυτρον, ου; τὸ περικάλυμμα, ατος. || 3° *Surface extérieure du toit*, τὸ στέγασμα, ατος. || 4° *Prétexte*, ἡ πρόφασις, εως.

COUVEUSE, sf., *poule qui aime à couver*, ἡ ἐπωαστικὴ (ὄρνις), ίθος.

COUVRE-PIED, sm., τὸ περιβόλαιον, ου.

COUVREUR, sm., ὁ στεγαστής, οῦ.

COUVRIR, va. 1° *Munir d'une enveloppe, abriter*, καλύπτω, ἐπι-καλύπτω, f. ύψω; σκεπάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Munir d'un couvercle*, πωμάζω, f. άσω; πωματίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Garnir d'un toit*, στεγάζω, κατα-στεγάζω, f. άσω; ὀρέφω, f. ὀρέψω, *acc.* || 4° *Vêtir*, ἀμφι-έννυμι, ἀμπέχω; ἐν-δύω, *acc.* || 5° *Charger, remplir*, ἀνα-πίμπλημι, ἐμ-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.* Couvrir qqn d'opprobre, μεγίστην αἰσχύνην τινὶ περι-ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 6° *S'étendre sur, occuper*, κατ-έχω, κατα-λαμβάνω, *acc.* || 7° *S'interposer, protéger*, προ-ίστα-

μαι (muy. avec sens neutre), *gén.* Couvrir qqn de son bouclier, προ-βάλλομαί τινος τὴν ασπίδα. || 8° *Cacher, dissimuler*, κρύπτω, ἀποκρύπτω, *acc.* || Se couvrir, vr. 1° *S'envelopper, se revêtir*, ἀμπέχομαι; de, *acc.* Se couvrir la tête, le visage, ἐγ-καλύπτομαι, f. ψομαι. || 2° *Se remplir*, ἐμ-πίμπλαμαι (pass.); de, *gén.* || 3° *Se mettre à l'abri de*, προβάλλομαι, *acc.* Ils se couvrirent du fleuve, προύβάλοντο τὸν ποταμόν. || 4° *Devenir obscur*. Le temps se couvre, συν-νεφεῖ.

CRABE, sm., ὁ καρκίνος, ου; ὁ κάραβος, ου.

CRACHAT, sm., τὸ πτύαλον, ου; τὸ πτύσμα, ατος; τὸ ἀπόχρεμμα, ατος.

CRACHEMENT, sm., ἡ πτύσις, εως. Crachement de sang, ἡ αἵματος πτύσις.

CRACHER, vn., πτύω, ἀπο-πτύω. Cracher sur qq. chose, ἐμ-πτύω εἴς τι. Cracher sur qqn, προσ-πτύω τινί, τινά ου πρός τινα. || Va., ἀνα-πτύω, ἀπο-πτύω, *acc.* Cracher du sang, αἷμα ἀνα-φέρω ου ἀν-άγω.

CRACHOTER, vn., πτυαλίζω, f. ιῶ.

CRAIE, sf., ἡ λευκὴ γῆ, ῆς; ἡ γύψος, ου.

CRAINDRE, va. 1° *Appréhender, redouter*, φοβέομαι-οῦμαι; δέδια, δέδοικα, *acc.* Craindre beaucoup, ἐκ-φοβέομαι-οῦμαι, ὑπερ-φοβέομαι-οῦμαι, *acc.* Craindre pour qqn, pour qq. chose, φοβοῦμαι περί τινος. || 2° *Respecter, révérer*, αἰδέομαι-οῦμαι, *acc.* || Craindre que ou de, craindre que... ne, φοβοῦμαι, δέδια, δέδοικα μή, (*en latin* ne); de ne... pas, que... ne pas, μὴ οὐ (οὐκ), (*en latin* ne non), *avec le subjonctif, quand le verbe principal est à un temps principal, et avec l'optatif ou le subjonctif, quand le verbe principal est à un temps secondaire*. Ils craignent que les ennemis n'avancent, δεδίασι μὴ οἱ πολέμιοι προσάγωσιν. Ils craignaient que les ennemis n'avançassent, ἐφοβοῦντο μὴ οἱ πολέμιοι προσάγοιεν ou προσ-άγωσιν. *Quand la crainte porte sur le passé, on emploie les mêmes modes du parfait ou l'indicatif aoriste ou parfait.* Je crains d'avoir commis une faute, φοβοῦμαι μὴ ἡμαρτήκω ou μὴ ἥμαρτον. Il est à craindre que, φοβητεόν μή, δέος ου δεινόν ἐστι μή. Il n'est pas à craindre que, οὐ φοβητέον, οὐδὲν δεινόν ου δέος μή, *avec les mêmes modes*. || Craindre de, *hésiter, à, n'oser pas*, φοβοῦμαι, δέδοικα; ὀκνέω-ῶ, f. ήσω, *avec l'inf.* Il craint de dire, φοβεῖται λέγειν.

CRAINT, AINTE, p.p., φοβερός, ά, όν. Etre craint de qqn, φόβον τινὶ ἐπι-τίθημι, παρ-έχω ου ἐμ-βάλλω.

CRAINTE, sf. 1° *Appréhension, peur*, ὁ φόβος, ου; τὸ δέος, ους. Donner, inspirer de la crainte à qqn, φόβον τινὶ παρ-έχω, ἐμ-βάλλω, ἐν-τίθημι. La crainte s'empare de qqn, φόβος ἐμ-πίπτει τινι, λαμβάνει τινά. Délivrer qqn d'une crainte, φόβου τινὰ ἀπ-αλλάττω. Par crainte, φόβῳ, δέει. Sans crainte, ἀφόβως. || Dans la crainte que *ou* de (craignant que *ou* de), φοβούμενος, η, ον μή. De crainte que *ou* de, ἵνα μή, μή. *Pour l'emploi des modes*, voy. craindre. || 2° *Respect, égard*, ἡ αἰδώς, οῦς; ἡ εὐλάβεια, ας.

CRAINTIF, IVE, adj., φοβερός, ά, όν; δειλός, ή, όν; ἀθαρσής, ές.

CRAINTIVEMENT, adv., φοβερῶς, δειλῶς.

CRAMPE, sf., τὸ σπάσμα, ατος; ὁ σπασμός, οῦ. Il me prend une crampe, σπασμὸς λαμβάνει με.

CRAMPONNER (SE), vr., ἀντι-λαμβάνομαι ἀντ-έχομαι (muy.); à, *gén.*

CRAN, sm., ἡ ἐντομή, ῆς.

CRANAOS, *h.*, ὁ Κρανααός, οῦ.

CRÂNE, sm., τὸ κρανίον, ου.

CRANION, *gymnase de Corinthe*, τὸ Κράνειον, ου.

CRAPAUD, sm., ὁ φρῦνος, ου; ἡ φρύνη, ης. Semblable à un crapaud, φρυνοειδής, ές.

CRAPULE, sf., ἡ ἀσωτία, ας; ἡ κραιπάλη, ης.

CRAPULEUX, EUSE, adj., ἄσωτος, ον; κραιπαλώδης, ες.

CRAQUEMENT, sm., ὁ κτύπος, ου.

CRAQUER, vn., κτυπέω-ῶ, f. ήσω.

CRASE, sf., ἡ κρᾶσις, εως.

1. **CRASSE**, sf., *saleté*, ὁ ῥύπος, ου; τὸ ῥύμμα, ατος; (de graisse), ὁ πίνος, ου. || Crasse des métaux, ἡ σκωρία, ας.

2. **CRASSE**, adj., *grossier, épais*, παχύς, εῖα, ύ.

CRASSEUX, EUSE, adj. et subst., (au pr. et au fig.), ῥυπαρός, ά, όν.

CRASSUS, *h.*, ὁ Κράσσος, ου.

1. **CRATÈRE**, sm., (dans tous les sens), ὁ κρατήρ, ῆρος.

2. **CRATÈRE**, *h.*, ὁ Κράτερος, ου.

CRATÈS, *h.*, ὁ Κράτης, ητος.

CRATINOS, *poète*, ὁ Κρατῖνος, ου.

CRATIPPE, *h.*, ὁ Κράτιππος, ου.

CRAYON, sm., ὁ μόλυβδος, ου.

CRAYONNER, va. 1° *Dessiner avec du crayon*, μολύβδῳ γράφω, *acc.* || 2° *Esquisser*, σκιαγραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CRÉANCE, sf. 1° *Croyance, foi*, ἡ πίστις, εως. || 2° *Dette active*, τὸ δάνειον, ου.

CRÉANCIER, sm., ὁ δανειστής, οῦ. || Créancière, sf., ἡ δανείσασα, ης.

CRÉATEUR, sm., ὁ δημιουργός, οῦ; ὁ ποιητής, οῦ; ὁ κτίστης, ου: (inventeur), ὁ εὑρετής, οῦ. || Créatrice, trice, adj., ποιητικός, ή, όν; εὑρετικός, ή, όν.

CRÉATION, sf. 1° *Action par laquelle Dieu crée*, ἡ ποίησις, εως; ἡ γένεσις, εως. La création du monde, ἡ τοῦ κόσμου γένεσις; ἡ κοσμοποιΐα, ας. || 2° *L'univers*, τὰ πάντα, ων; ὁ κόσμος, ου. || 3° *Invention*, ἡ εὕρεσις, εως; (*fondation*), ἡ κτίσις, εως; ἡ κατάστασις, εως; (*institution, nomination*), ἡ αἵρεσις, εως. || 4° *Ouvrage, œuvre*, τὸ ποίημα, ατος; τὸ εὕρημα, ατος.

CRÉATURE, sf. 1° *Un être créé*, ἡ φύσις, εως; τὸ ζῷον, ου; *néol.* τὸ κτίσμα, ατος. || 2° *Personne*, ὁ, ἡ ἄνθρωπος; ἡ φύσις, εως. || 3° *Celui qui tient sa position de qqn*, ὁ ὑπό τινος προηγμένος, ου.

CRÈCHE, sf., ἡ φάτνη, ης. Qui est dans la crèche, ἐπιφατνίδιος, ον.

CRÉDENCE, sf., τὸ κιλικεῖον, ου.

CRÉDIBILITÉ, sf., τὸ ἀξιόπιστον, ου. Motif de crédibilité, τὸ πιστόν, οῦ.

CRÉDIT, sm. 1° *Confiance en la solvabilité*, ἡ πίστις, εως. || 2° *Délai accordé pour le payement*, ἡ ἀναβολή, ῆς. A crédit, ἐπὶ ἀναβολῇ; (inutilement), μάτην, ἔλλως. ||

3° *Autorité, pouvoir, considération*, ἡ ἀξίωσις, εως; τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ τιμή, ῆς; ἡ δόξα, ης. Etre en crédit, ἀξίωμα ἔχω. Etre en crédit, avoir du crédit auprès de qqn, ἐν ἀξιώματί εἰμι ὑπό τινος; παρά τινι εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Autorité, créance dont jouit une chose*, ἡ πίστις, εως. Mettre qq. chose en crédit, δια-δίδωμι, δια-σπείρω τι. Acquérir du crédit, πιστεύομαι, f. ευθήσομαι.

CRÉDULE, adj., εὐπειθής, ές; εὔπιστος, ον. Etre crédule, ταχὺ πείθομαι (moy.).

CRÉDULITÉ, sf., ἡ εὐπείθεια, ας; τὸ εὐπειθές, οῦς; τὸ εὔπιστον, ου.

CRÉER, va. 1° *Tirer du néant*, ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Inventer, imaginer*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; εὑρίσκω, *acc.* || 3° *Produire, susciter*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; τίκτω; *acc.* || 4° *Organiser, établir*, καθ-ίστημι.

CRÈME, sf. 1° *La partie la plus grasse du lait*, τὸ τοῦ γάλακτος παχύ, εος. || 2° *Ce qu'il y a de meilleur*, τὸ ἄνθος, ους.

CRÉNEAU, sm., ἡ ἐπάλξις, εως.

CRÉNELER, va., ἐπάλξεσιν ὀχυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CRÉON, *h.*, ὁ Κρέων, οντος.

CRÈPER, va. Voy. FRISER.

CRÉPI, IE, p.p., κεκονιαμένος, η, ον; κονιατός, ή, όν. || Sm., τὸ κονίαμα, ατος.

CRÉPIR, va., κονιάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

CRÉPISSAGE, sm., ἡ κονίασις, εως; τὸ κονίαμα, ατος.

CRÉPITATION, sf., ὁ ψόφος, ου. Produire des crépitations, ψοφέω-ῶ, f. ήσω.

CRÉPU, UE, adj., οὖλος, η, ον. Qui a les cheveux crépus, οὐλότριχος, ον.

CRÉPUSCULAIRE, adj., κνεφαῖος, α, ον.

CRÉPUSCULE, sm., (du matin), τὸ περίορθρον, ου; (du soir), τὸ κνέφας (*gén.* ους, *dat.* φ, *acc.* ας).

CRESSON, sm., τὸ κάρδαμον, ου.

CRÉSUS, *h.*, ὁ Κροῖσος, ου.

1. **CRÈTE**, sf. 1° *Appendice des oiseaux, des poissons*, ὁ λόφος, ου. || 2° *Sommet, cime*, ἡ κορυφή, ῆς; ἡ ἄκρα, ας.

2. **CRÈTE, île**, ἡ Κρήτη, ης. De Crète, Κρητικός, ή, όν.

CRÉTOIS, *pple*, ὁ Κρής, ῆτος.

CRÉUSE, *f.*, ἡ Κρέουσα, ης.

CREUSEMENT, sm., ἡ ὄρυξις, εως.

CREUSER, va. 1° *Rendre creux*, κοιλαίνω, ἐκ-κοιλαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Faire en creusant*, ὀρύττω, *acc.* || 3° *Approfondir (un sujet)*, ἐξ-ερευνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE CREUSER, vr., κοιλαίνομαι, f. ανθήσομαι. || *Au fig.* Se creuser le cerveau, πολλὰ μεριμνάω-ῶ, f. ήσω.

CREUSET, sm., τὸ χωνεῖον, ου. Passer au creuset, χωνεύω, f. εύσω, *acc.*

1. **CREUX**, sm. 1° *Cavité*, τὸ κοῖλον, ου; τὸ κοίλωμα, ατος; ἡ κοιλότης, ητος. Le creux de la main, τὸ κοῖλον τῆς χειρός. || 2° *Vanité, vide*, ἡ κενότης, ητος.

2. **CREUX, EUSE**, adj. 1° *Qui a une cavité*, κοῖλος, η, ον. || 2° *Profond*, βαθύς, εῖα, ύ; κοῖλος, η, ον. || 3° *Chimérique*, κένος, η, ον; μάταιος, ος et α, ον.

CREVASSE, sf., τὸ ῥῆγμα, ατος; ἡ ῥωγμή, ῆς; (aux mains, aux pieds), ἡ χειράς, άδος.

CREVASSER, va., ῥήγνυμι, δια-ρρήγνυμι, *acc.* || SE CREVASSER, vr., les mêmes verbes au passif.

CREVÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Rompu*, διερρωγώς, υῖα, ός. || 2° *Mort*, (en parl. des animaux), κενέβριος, ον.

CREVER, va., *rompre, faire éclater*, ῥήγνυμι, δια-ρρήγνυμι, *acc.* Crever les yeux, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ-κόπτω; (au fig.), ἐν ὀφθαλμοῖς εἰμι. J'eus un œil crevé par une pierre, ἐξ-εκόπην τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ. || Vn. 1° *Se rompre*, δια-ρρήγνυμαι (pass.). || *Au fig.* Crever d'envie, διαρ-ρήγνυμαι ὑπὸ τοῦ φθόνου. Crever de rire, ἐκ-θνήσκω γέλωτι. || 2° *Mourir*, ἀπο-θνήσκω, ἀπ-όλλυμαι. || SE CREVER, vr., comme *crever* dans le sens neutre.

CRI, sm. 1° *Clameur*, ἡ κραυγή, ῆς; ἡ βοή, ῆς. Cri d'allégresse, ἡ ὁλολυγή, ῆς. Cri de douleur, ἡ οἰμωγή, ῆς. Cri de guerre, ἡ ἀλαλαγή, ῆς. Pousser un cri, κραυγὴν ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Voix des animaux*, ἡ κλαγγή, ῆς; ὁ φθόγγος, ου. || 3° *Plainte, gémissement*, ἡ οἰμωγή, ῆς; ὁ ὀδυρμός, οῦ. || 4° *Mouvement intérieur*, ἡ ὁρμή, ῆς.

CRIAILLER, vn., κράζω; κραυγάζω, f. άσω.

CRIAILLERIE, sf., ὁ κεκραγμός, οῦ.

CRIAILLEUR, sm., ὁ κεκράκτης, ου.

CRIANT, ANTE, adj., θεινότατος, η, ον.

CRIARD, ARDE, adj. et subst., κραικτικός, ή, όν.

CRIBLE, sm., τὸ κόσκινον, ου. Percé comme un crible, κοσκινηδὸν δια-τετρυπημένος, η, ον. Porter de l'eau dans un crible (proverbe), κοσκίνῳ ὕδωρ φέρω.

CRIBLER, va. 1° *Passer par le crible*, διαττάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Percer en beaucoup d'endroits*, δια-τρυπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || *Au fig.* Etre criblé de dettes, ὀφλήμασι βεβάπτισμαι (de βαπτίζω).

CRIÉE, sf., ἡ ἀποκήρυξις, εως. Vendre à la criée, ἀπο-κηρύττω, f. ύξω, *acc.*

CRIER, vn. 1° *Pousser des cris*, βοάω-ῶ, κράζω; κραυγάζω, f. άσω; (en parl. des petits enfants), βλ-τ,χάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι. Crier fort, ἀνα-βοάω-ῶ; ἀνα-κραγέω-ῶ, f. ήσω. Crier à plein gosier, à pleine tête, à tue-tête, λαρυγγίζω, f. ιῶ. || 2° *Dire en criant*, βοάω-ῶ; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* Crier à qqn de venir au secours, βοῶ τινι βοηθεῖν. Crier aux armes, ἐπὶ τὰ ὅπλα καλέω-ῶ. Crier vengeance, τιμωρίαν ἐξ-αιτέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Se plaindre hautement*, μέγα ὀδύρομαι, f. οῦμαι. Crier contre une chose, ἐπί τινι δεινολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Crier contre ou après qqn, ἐπι-βοάω-ῶ τινι; κατα-βοάω-ῶ τινος. || 4° *Faire du bruit*, ψοφέω-ῶ, f. ήσω. || Va. 1° *Dire partout, répéter*, δια-βοάω-ῶ, *acc.*; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* || 2° *Annoncer en criant, proclamer*, ἀνα-κηρύττω, f. ύξω, *acc.*; que; ὅτι *avec l'ind.* ou *l'optatif.*

CRIERIE, sf., ὁ κεκραγμός, οῦ.

CRIEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ κεκραγώς, ότος; *fém.* ἡ κεκραγυῖα, ας. || Sm., *héraut*, ὁ κῆρυξ, υκος. De crieur, κηρυκικός, ή, όν.

CRIME, sm. 1° *Infraction aux lois*, τὸ ἀδίκημα, ατος; ἡ ἀδικία, ας; τὸ παρανόμημα, ατος; τὸ ἀσέβημα, ατος. Commettre un crime, ἔργον ἄδικον ou ἀνόσιον ἐργάζομαι; παρα-νο-

μέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faute*, το ἁμάρτημα, ατος; τὸ πλημμέλημα, ατος. || 3° *Accusation, reproche*, τὸ ἔγκλημα, ατος. Faire à qqn un crime de qq. chose, τινί τι ἐγ-καλέω-ῶ.

CRIMINEL, ELLE, adj., ἀδικος, ον; ὑβριστικός, ή, όν; ἀνόσιος, ον. || Sm. et sf., ὁ, ἡ κακοῦργος, ου. || Accusation, procès criminel, ἡ γραφή, ῆς.

CRIMINELLEMENT, adv., ἀνοσίως. || Poursuivre qqn criminellement (au criminel), γραφήν τινα γράφομαι, f. γράψομαι.

CRIN, sm., ἡ θρίξ, *gén.* τριχός. Fait de crin, τριχινος, η, ον.

CRINIÈRE, sf., ἡ χαίτη, ης; ἡ λοφιά, ᾶς; (d'un casque), ὁ λόφος, ου.

CRISE, sf. 1° *Changement dans une maladie*, ἡ κρίσις, εως. || 2° *Moment décisif*, ἡ ῥοπή, ῆς; ἡ ἀκμή, ῆς; ὁ καιρός, οῦ. || 3° *Circonstance difficile*, ὁ δεινὸς καιρός, οῦ.

CRISPATION, sf., ὁ σπασμός, οῦ. Éprouver des crispations, σπάομαι-ῶμαι (pass.).

CRISPER, va., σπάω-ῶ, *acc.* || **SE CRISPER**, vr., σπάομαι-ῶμαι (pass.).

CRISTAL, sm., ὁ κρύσταλλος, ου. De cristal, κρυστάλλινος, η, ον.

CRISTALLIN, INE, adj., κρυσταλλοειδής, ές.

CRISTALLISER, va., κρυσταλλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || **SE CRISTALLISER**, vr., κρυσταλλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CRITERIUM, sm., τὸ κριτήριον, ου.

CRITIAS, *h.*, ὁ Κριτίας, ου.

CRITIQUABLE, adj., μεμπτός, ή, όν; ψεκτός, ή, όν.

1. **CRITIQUE**, adj. 1° *Relatif à une crise, de crise*, κρίσιμος, ον; κριτικός, ή, όν. || 2° *Incertain, dangereux*, ἄπορος, ον; ἀμφίβολος, ον. L'instant, le moment critique, ἡ ῥοπή, ῆς; ὁ καιρός, οῦ. Dans les moments, dans les circonstances les plus critiques, ἐν τοῖς μεγίστοις καιροῖς. || 3° *Relatif à la critique littéraire*, κριτικός, ή, όν. || 4° *Qui aime à censurer*, φιλόψογος, ον.

2. **CRITIQUE**, sm. 1° *Juge des ouvrages*, ὁ κριτικός, οῦ. || 2° *Censeur*, ὁ ἐπιτιμητής, οῦ; ὁ ψέκτης, ου.

3. **CRITIQUE**, sf. 1° *Art de juger un ouvrage*, ἡ κριτική, ῆς. || 2° *Examen d'un ouvrage*, ἡ κρίσις, εως. || 3° *Censure, blâme*, ἡ μέμψις, εως; ὁ ψόγος, ου.

CRITIQUER, va. 1° *Faire l'examen critique de*, ἀνα-κρίνω; ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Blâmer*, ψέγω, f. ψέξω, *acc.* Enclin à critiquer, ψεκτικός, ή, όν.

CRITOBULE, *h.*, ὁ Κριτόβουλος, οὐ.

CRITON, *h.*, ὁ Κρίτων, ωνος.

CROASSEMENT, sm., ὁ κρωγμός, οῦ.

CROASSER, vn., κρώζω, f. κρώξω.

CROC, sm. 1° *Instrument recourbé*, τὸ ἄγκιστρον, ου; ὁ ὄνυξ, υχος. || 2° *Dent pointue*, ὁ κυνόδους, ὀδοντος. || Au plur., *hotte de portefaix*, τὸ ἀνάφορον, ου.

CROCHETEUR, sm. Voy. PORTEFAIX.

CROCHU, UE, adj., καμπύλος, η, ον; γρυπός, ή, όν. Courbure crochue, ἡ γρυπότης, ητος. Aux ongles crochus, ὁ, ἡ γαμψώνυξ, υχος.

CROCODILE, sm., ὁ κροκόδειλος, ου. || *Au fig.* Larmes de crocodile, τὰ ἐπίπλαστα δάκρυα, ων.

CROIRE, va. 1° *Admettre comme certain*, δέχομαι, ἀπο-δέχομαι, *acc.* Croire que, πείθομαι (pass.), πιστεύω, f. εύσω, *et une prop. inf.* Je crois que le temps t'instruira, πιστεύω τὸν χρόνον διδάξειν σε. Ne pas croire à, ἀπιστέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 2° *Penser, estimer, présumer*, ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; γιγνώσκω; νομίζω, f. ιῶ; οἶομαι; que, *prop. inf.* Je le crois riche, νομίζω αὐτὸν πλούσιον εἶναι. Je crois (entre parenthèse), οἶμαι. A ce que je crois, ὡς ἐγῷμαι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. || Va. et vn. Croire *et* en croire, (ajouter foi à, s'en rapporter à), πιστεύω, f. εύσω, *dat.* Crois-en mes paroles sur ce point, τοῖς ἐμοῖς λόγοις πίστευσον τάδε. Etre cru, πιστεύομαι, f. ευθήσομαι. Digne d'être cru, ἄξιος, α, ον πιστεύεσθαι.

CROISÉE, sf., ἡ θυρίς, ίδος.

CROISEMENT, sm. 1° *Disposition en croix*, ὁ χιασμός, οῦ; ἡ ἐπάλλαξις, εως. || 2° *Mélange de races*, ἡ ἐπαλλαγή, ῆς.

CROISER, va. 1° *Disposer en croix*, χιάζω, f. άσω; ἐπ-αλλάττω, *acc.* Croiser les mains, συμ-πλέκω τὼ χεῖρε. Croiser les lances, τὰ δόρατα προ-βάλλομαι (moy.). || 2° *Passer en travers, traverser*, δι-έρχομαι, *acc.* || *Au fig.* Croiser qqn (le traverser dans ses projets), ἐμποδὼν (invar.) γίγνομαί τινι. || 3° *Mélanger les races*, ἐπ-αλλάττω, *acc.* || Vn. *Naviguer dans les mêmes parages*, περι-πλέω. || **SE CROISER**, vr., *être en travers l'un sur l'autre*, ἐπ-αλλάττομαι (pass.); (en parl. des routes), σχιάζομαι, f. ασθήσομαι. || Se croiser les bras, (au propre), τὰς χεῖρας δι' ἀλλήλων ἐπ-αλλάττω; (rester inactif), ἀργέω-ῶ, f. ήσω.

CROISEUR, sm., *bâtiment qui croise*, ἡ περιπλέουσα (ης) ναῦς, *gén.* νεώς.

CROISIÈRE, sf., *action de croiser*, τὸ περιπλεῖν. Etre en croisière, περι-πλέω.

CROISSANCE, sf., ἡ αὔξη, ης; ἡ αὔξησις, εως; ἡ βλάστησις, εως.

1. **CROISSANT**, sm., *phase de la lune*, ἡ διχότομος (ου) ου μηνοειδὴς (οῦς) σελήνη, ης. Qui est en forme de croissant, μηνοειδής, ές.

2. **CROISSANT, ANTE**, adj., *qui augmente*, αὐξανόμενος, η, ον.

CROÎTRE, vn. 1° *Devenir plus grand, augmenter*, αὐξάνομαι *ou* αὔξομαι; ἐπ-αυξάνομαι ou ἐπ-αύξομαι; ἐπι-δίδωμι. Croître en vertu, ἐπι-δίδωμι εἰς, ἐπί ου πρὸς ἀρετήν. Le fleuve croît, ὁ ποταμὸς πληθύει ου ἀνα-βαίνει. Faire croître, αὐξάνω, ἐπ-αυξάνω, *acc.* Se laisser croître la barbe, πώγωνα φύω ου καθ-ίημι. Se laisser croître les cheveux, τὴν κόμην τρέφω. || 2° *Venir, pousser*, φύομαι (moy.), γίγνομαι; βλαστάνω, ἀνα-βλαστάνω. || Va., *augmenter*, αὐξάνω, *acc.*

CROIX, sf. 1° *Sorte de gibet*, ὁ σταυρός,

οῦ. **Mettre, élever en croix,** ἀνα-σταυρόω-ῶ, f. ώσω; ἀνα-σκολοπίζω, f. ιῶ, *acc.* **Attacher, clouer sur la croix,** τῷ σταυρῷ προσ-ηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Affliction*, τὸ πάθος, ους; ἡ λύπη, ης; τὸ πένθος, ους. || 3° *Disposition en forme de croix*, τὸ χίασμα, ατος. **En croix, en forme de croix,** σχηματοδόν. **Disposer en croix,** χιάζω, f. άσω; ἐπ-αλλάττω, *acc.*

CRONOS. *dieu*, ὁ Κρόνος, ου.

CROQUER, va. 1° *Manger*, τρώγω, *acc.* || 2° *Esquisser*, σκιαγραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

CROQUIS, sm., ἡ σκιαγραφία, ας.

CROSSE, sf., *bâton recourbé*, ἡ καμπύλη, ης.

CROTALE, sm., *cliquette*, τὸ κρόταλον, ου.

CROTON, sm., *arbrisseau*, ὁ κρότων, ωνος.

CROTONE, v., ἡ Κρότων, ωνος.

CROTONIATE, *pple*, ὁ Κροτωνιάτης, ου; *fém.* ἡ Κροτωνιᾶτις, ιδος.

CROTTE, sf. 1° *Boue*, ὁ πηλός, οῦ; ὁ ῥόλος, οῦ. || 2° *Fiente*, ἡ κόπρος, ου.

CROTTER, va., πηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || **Se crotter,** vr., πηλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

CROTTIN, sm., ἡ κόπρος, ου.

CROULANT, ANTE, adj., πίπτων, ουσα, ον; καταπίπτων, ουσα, ον.

CROULEMENT, sm., ἡ πτῶσις, εως.

CROULER, vn., πίπτω, κατα-πίπτω, συμπίπτω.

CROUPE, sf., (d'un animal, d'une montagne), ἡ ῥάχις, εως.

CROUPIÈRE, sf., ἡ ὑπουρίς, ίδος.

CROUPION, sm., τὸ ὀρροπύγιον, ου.

CROUPIR, vn. 1° *Etre stagnant*, λιμνάζω, f. άσω. || 2° *Se corrompre*, σήπομαι, κατασήπομαι. || 3° *Etre sale*, αὐχμέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *S'avilir, se déshonorer*, μολύνομαι, f. υνθήσομαι. **Ils croupissent dans l'ignorance,** ἐν ἀμαθίᾳ μολύνονται.

CROUPISSANT, ANTE, adj., λιμναῖος, α, ον. **Eau croupissante,** ἡ λιμνασία, ας.

CROÛTE, sf. 1° *La partie dure du pain*, τὸ τοῦ ἄρτου σκληρόν ου ξηρόν, οῦ. || 2° *Surface dure*, ἡ πλάξ, ακός. || 3° *Plaque sur la peau*, ἡ ἐσχάρα, ας.

CROYABLE, adj., (en parl. des pers.), ἀξιόπιστος, ον; (des choses), πιθανός, ή, όν.

CROYANCE, sf. 1° *Persuasion; confiance*, ἡ πίστις, εως. || 2° *Opinion*, ἡ δόξα, ης. || 3° *Foi religieuse*, ἡ πίστις, εως.

CROYANT, ANTE, adj. et subst., πιστός, ή, όν. **Les croyants,** οἱ πιστοί, ῶν.

1. CRU, sm., *terroir*, τὸ χωρίον, ου. **Vin du cru,** ὁ οἶνος ἐπιχώριος, ου.

2. CRU, UE, adj. 1° *Qui n'est pas cuit*, ὠμός, ή, όν. **Qui mange de la chair crue,** ὠμοφάγος, ον. **Mangé cru,** ὠμόφαγος, ον. **Manger qqn tout cru** (proverbe), ὠμόν τινα κατ-εσθίω. || **Eau crue,** τὸ ὕδωρ (ὕδατος) ἀτέραμνον, ου. || 2° *Difficile à digérer*, δύσπεπτος, ον. || 3° *Non travaillé*, ἀδιέργαστος, ον; ἀκατασκεύαστος, ον. || 4° *Rude, dur*, σκληρός, ά, όν. || 5° *Libre, peu décent*, ἀπρεπής, ές.

CRUAUTÉ, sf. 1° *Inhumanité*, ἡ ὠμότης, ητος. || 2° *Acte cruel*, τὸ δεινὸν ἔργον, ου. **Exercer des cruautés contre qqn,** ὠμῶς προσφέρομαι (pass.) πρός τινα.

CRUCHE, sf., ὁ κάδος, ου; ἡ κάλπις, ιδος; ὁ στάμνος, ου; (pour l'eau), ἡ ὑδρία, ας.

CRUCHON, sm., τὸ σταμνίον, ου.

CRUCIFIEMENT, sm., ἡ σταύρωσις, εως.

CRUCIFIER, va., σταυρόω-ῶ, ἀνα-σταυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CRUDITÉ, sf., *qualité de ce qui est cru*, ἡ ὠμότης, ητος; (en parl. de l'eau), ἡ ἀτεραμνότης, ητος. || **Au plur.** 1° *Aliments crus*, τὰ ὠμά, ῶν. || 2° *Aigreurs d'estomac*, αἱ ὠμότητες, ων. || 3° *Grossièretés*, αἱ ἀπειροκαλίαι, ῶν.

CRUE, sf., ἡ ἐπίδοσις, εως; ἡ αὔξη, ης; ἡ αὔξησις, εως; (d'un fleuve), ἡ ἀνάβασις, εως.

CRUEL, ELLE, adj. 1° *Inhumain, sauvage*, ὠμός, ή, όν; ἄγριος, α, ον; ἀπάνθρωπος, ον. || 2° *Dur, sévère*, τραχύς, εῖα, ύ; σκληρός, ά, όν; χαλεπός, ή, όν. || 3° *Fâcheux, douloureux*, δεινός, ή, όν; φοβερός, ά, όν.

CRUELLEMENT, adv., ὠμῶς, ἀπανθρώπως.

CRÛMENT, adv., σκληρῶς.

CRUSTACÉ, ÉE, adj., ὀστρακόδερμος, ον. || Sm. pl., *animaux crustacés*, τὰ ὀστρακόδερμα, ων; τὰ ὀστρακηρά, ῶν.

CRYPTE, sf., ἡ κρύπτη, ης.

CTÉSIAS. *h.*, ὁ Κτησίας, ου.

CTÉSIPHON. *h.*, ὁ Κτησιφῶν, ῶντος.

CTÉSIPPE. *h.*, ὁ Κτήσιππος, ου.

CUBE, sm., ὁ κύβος, ου. **Elever au cube,** κυβίζω, f. ιῶ, *acc.* **Elevé au cube,** κυβικός, ή, όν.

CUBER, va., κυβίζω, f. ιῶ, *acc.*

CUBIQUE, adj., κυβικός, ή, όν.

CUCURBITACÉ, ÉE, adj., σικυώδης, ες.

CUEILLETTE, sf., ἡ συλλογή, ῆς.

CUEILLIR, va., δρέπω, f. δρέψω; *plus souvent* δρέπομαι, f. δρέψομαι, *acc.*; (récolter), συλ-λέγω, ἀπο-λέγω, *acc.*

CUILLER et **CUILLÈRE,** sf., τὸ λίστρον, ου; τὸ μύστρον, ου; ἡ ἐντήρυσις, εως.

CUIR, sm. 1° *Peau épaisse*, τὸ δέρμα, ατος. || 2° *Peau corroyée*, ἡ διφθέρα, ας; τὸ σκῦτος, ους. **De cuir,** διφθέρινος, η, ον; σκύτινος, η, ον.

CUIRASSE, sf., ὁ θώραξ, ακος. **Petite cuirasse,** τὸ θωράκιον, ου. **Qui porte une cuirasse,** θωρακοφόρος, ον. **Fabricant de cuirasses,** ὁ θωρακοποιός, οῦ.

CUIRASSER, va., θωρακίζω, f. ιῶ, *acc.* || **Se cuirasser,** vr., θωρακίζομαι, f. ισῦμαι.

CUIRASSIER, sm., ὁ θωρακοφόρος (ου) ἱππεύς, έως.

CUIRE, va. 1° *Préparer par le feu*, ἕψω; πέττω, f. πέψω; (au four, sur les charbons), ὀπτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Mûrir*, πεπαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 3° *Digérer, élaborer*, πέττω, f. πέψω, *acc.* || Vn. 1° *Devenir cuit*, ἕψομαι (pass.); πεπαίνομαι, f. ανθήσομαι. **Faire cuire, comme cuire dans le sens actif.** || 2° *Causer une douleur aiguë à*, κνίζω, κατα-κνίζω, f. κνίσω; δάκνω, *acc.*

CUISANT, ANTE, adj., δηκτικός, ή, όν; ὀξύς, εῖα, ύ; δεινός, ή, όν.

CUISINE, sf. 1° *Endroit où l'on apprête les mets*, τὸ μαγειρεῖον, ου; τὸ ὀπτάνιον, ου. || 2° *Art d'apprêter les mets*, ἡ μαγειρική, ῆς.

CUISINER, vn., μαγειρεύω, f. εύσω.

CUISINIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ μάγειρος, ου; *fem.* ἡ μαγείραινα, ης. De cuisinier, μαγειρικός, ή, όν. Etre cuisinier, μαγειρεύω, f. εύσω.

CUISSARDS, sm. pl., τὰ παραμηρίδια, ων.

CUISSE, sf., ὁ μηρός, οῦ. Se frapper la cuisse (en signe de trouble violent), μηρὸν παίομαι (moy.).

CUISSON, sf. 1° *Action de cuire*, ἡ ἕψησις, εως; ἡ πέψις, εως; ἡ ὄπτησις, εως. || 2° *Douleur cuisante*, ἡ ὀξύς, εως.

CUIT, ITE, p.p. Voy. CUIRE. || Adj., ἑψητός, ή, όν; ἑφθός, ή, όν; ὀπτός, ή, όν.

CUIVRE, sm., ὁ χαλκός, οῦ. De cuivre, χαλκοῦς, ῆ, οῦν. Travailler le cuivre, χαλκεύω, f. εύσω. Monnaie de cuivre, ὁ χαλκοῦς, οῦ.

CUIVRÉ, ÉE, adj., χαλκοειδής, ές.

CUL, sm. 1° *Le derrière*, ὁ πρωκτός, οῦ; ἡ πυγή, ῆς. || 2° *Fond d'un objet*, ὁ πυθμήν, μένος.

CULBUTE, sf. 1° *Cabriole*, τὸ κυβίστημα, ατος; ἡ κυβίστησις, εως. Faire la culbute, κυβιστάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Chute*, ἡ πτῶσις, εως. Faire une culbute, κατα-πίπτω.

CULBUTER, va. 1° *Renverser*, ἀνα-τρέπω, *acc.* || 2° *Mettre en fuite*, τρέπω, *acc.* || Vn., *tomber en faisant la culbute*, κυλίνδομαι (pass.).

CULINAIRE, adj., μαγειρικός, ή, όν. L'art culinaire, ἡ μαγειρική, ῆς.

CULMINANT, adj. m. Point culminant, τὸ ἄκρον, ου; ἡ κορυφή, ῆς.

CULOTTE, sf. Voy. CHAUSSES.

CULPABILITÉ, sf., τὸ ἔνοχον εἶναι; τὸ αἴτιον εἶναι.

CULTE, sm., ἡ λατρεία, ας; ἡ θεραπεία, ας. Le culte rendu à la vieillesse, ἡ θεραπεία τῶν πρεσβυτέρων.

CULTIVABLE, adj., ἐργάσιμος, ον; γεωργήσιμος, ον.

CULTIVATEUR, sm., ὁ γεωργός, οῦ. Etre cultivateur, γεωργέω-ῶ, f. ήσω.

CULTIVÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Labouré*, εἰργασμένος, η, ον; ἔνεργος, ον. || 2° *Pratiqué*, ἀσκητός, ή, όν. || 3° *Instruit*, πεπαιδευμένος, η, ον; παιδευτός, ή, όν.

CULTIVER, va. 1° *Labourer*, ἐργάζομαι; γεωργέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Améliorer par la culture*, ἡμερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Cultiver des arbres, δένδρα θεραπεύω, f. εύσω. || 3° *Former par l'instruction*, παιδεύω, f. εύσω, *acc.* || 4° *Exercer, pratiquer*, ἀσκέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-τηδεύω, f. εύσω, *acc.* || 5° *Conserver, entretenir*, σώζω; δια-φυλάττω, f. ἄξω, *acc.* Cultiver l'amitié de qqn, δια-φυλάττω φιλίαν πρός τινα. || 6° *Courtiser, flatter*, θεραπεύω, f. εύσω, *acc.*

CULTURE, sf. 1° *Labourage*, ἡ ἐργασία, ας. Culture des champs, ἡ γεωργία, ας. || Au pl., *terres cultivées*, τὰ γεωργήματα, ων. || 2° *Action d'améliorer par des soins*, ἡ θεραπεία, ας. Culture des plantes, ἡ φυτουργία, ας. Culture de la vigne, ἡ ἀμπελουργία, ας. || 3° *Instruction*, ἡ παίδευσις, εως; ἡ παιδεία, ας. || 4° *Exercice, pratique*, ἡ ἄσκησις, εως; ἡ ἐπιτήδευσις, εως.

CUME, v., ἡ Κύμη, ης. De Cume, Κυμαῖος, α, ον. Habitants de Cume, οἱ Κυμαῖοι, ων.

CUMIN, *plante*, τὸ κύμινον, ου. Semblable au cumin, κυμινώδης, ες.

CUMUL, sm., ἡ ἄθροισις, εως.

CUMULER, va., συν-αθροίζω, f. οίσω, *acc.*

CUNÉIFORME, adj., σφηνοειδής, ές.

CUPIDE, adj., πλεονεκτικός, ή, όν. Etre cupide, πλεονεκτέω-ῶ, f. ήσω.

CUPIDITÉ, sf., ἡ πλεονεξία, ας. Avec cupidité, πλεονεκτικῶς.

CUPIDON, *dieu*, ὁ Ἔρως, ωτος.

CURABLE, adj., ἰάσιμος, ον.

1. **CURAGE**, sm., ἡ κάθαρσις, εως.

2. **CURAGE**, sm., *plante*, τὸ ὑδροπέπερι, εως.

CURATELLE, sf., ἡ ἐπιτροπεία, ας.

CURATEUR, sm., ὁ ἐπίτροπος, ου.

CURATIF, IVE, adj., ἰατρικός, ή, όν.

CURE, sf. 1° *Soin, souci*, ἡ ἐπιμέλεια, ας. || 2° *Traitement d'une maladie*, ἡ θεραπεία, ας.

CURE-DENTS, sm., ἡ καλαμίς, ίδος.

CURÉE, sf., ἡ λεία, ας. Etre âpre à la curée, ἄπληστός, όν εἰμι.

CURE-OREILLE, sm., ἡ ὠτογλυφίς, ίδος.

CURER, va., καθαίρω, δια-καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* Se curer les dents, τοὺς ὀδόντας διακαθαίρομαι, f. αροῦμαι.

CURÈTES, *prêtres de Jupiter*, οἱ Κουρῆτες, ων.

CUREUR, sm., ὁ καθαίρων, οντος, *acc.*

CURIE, sf. 1° *Subdivision de la tribu*, ἡ φρατρία, ας. Membre d'une curie, ὁ φράτηρ, τερος. || 2° *Sénat*, τὸ βουλευτήριον, ου.

CURIEUSEMENT, adv. 1° *Avec soin*, ἀκριβῶς, σπουδαίως. || 2° *Avec curiosité*, περιέργως.

CURIEUX, EUSE, adj. 1° *Désireux*, ἐπιθυμητικός, ή, όν, *gén.* Etre curieux de, ἐπιθυμέω-ῶ, f. ήσω *avec l'inf.* Curieux d'apprendre, φιλομαθής, ές. || 2° *Empressé*, σπουδαῖος, α, ον; de, *acc. avec* περί. || 3° *Indiscret*, περίεργος, ον; πολυπράγμων, ον. || 4° *Digne d'être connu*, ἀξιόλογος, ον. || 5° *Etrange*, ἀλλόκοτος, ον; παράδοξος, ον.

CURIOSITÉ, sf. 1° *Désir d'apprendre*, ἡ φιλομάθεια, ας. Curiosité de voir, d'entendre, ἡ ἐπιθυμία τοῦ ὁρᾶν, τοῦ ἀκούειν. || 2° *Empressement indiscret*, ἡ περιεργία, ας; ἡ πολυπραγμοσύνη, ης. || 3° *Chose rare*, τὸ θαῦμα, ατος.

CURULE, adj. Chaise *ou* chaire curule, ὁ ἡγημονικὸς δίφρος, ου.

CUVE, sf., ἡ ληνός, οῦ.

CUVETTE, sf., ὁ πλυνός, οῦ.

CYATHE, sm., *vase à puiser, coupe*, ὁ κύαθος, ου.

CYAXARE, *h.*, ὁ Κυαξάρης, ους.

CYBÈLE, *déesse*, ἡ Κυβέλη, ης.

CYCLADES, *îles*, αἱ Κυκλάδες, ων.

CYCLAMEN, sm., *plante*, τὸ κυκλάμινον, ου.

CYCLE, sm., ὁ κύκλος, ου.

CYCLIQUE, adj., κυκλικός, ή, όν. Poètes cycliques, οἱ κυκλικοί, ῶν.

CYCLOPE, sm., ὁ κύκλωψ, ωπος. Des cyclopes, κυκλώπειος, α, ον.

CYCLOPÉEN, ENNE, adj., κυκλώπειος, α, ον.

CYDNUS, *fl.*, ὁ Κύδνος, ου.

CYGNE, sm., ὁ κύκνος, ου. De cygne, κύκνειος, α, ον. Chant du cygne, τὸ κύκνειον, ου.

CYLINDRE, sm., ὁ κύλινδρος, ου. Aplanir avec un cylindre, κυλινδρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

CYLINDRIQUE, adj., κυλινδρώδης, ες.

CYLLÈNE, *v.* et *m*t, ἡ Κυλλήνη, ης. Habitants de Cyllène, οἱ Κυλλήνιοι, ων.

CYLON, *h.*, ὁ Κύλων, ωνος.

CYMBALE, sf., τὸ κύμβαλον, ου. Jouer des cymbales, κυμβαλίζω, f. ιῶ. Joueur de cymbales, ὁ κυμβαλιστής, οῦ.

CYNÉGÉTIQUE, adj. κυνηγετικός, ή, όν. || Sf., *art de la chasse*, ἡ κυνηγετική, ῆς.

CYNÉGIRE, *h.*, ὁ Κυναίγειρος, ου.

CYNIPS, sm., *insecte*, ὁ κνιψ, *gén.* κνιπός.

CYNIQUE, adj. et subst., *qui appartient à la secte de Diogène*, κυνικός, ή, όν. Les cyniques, οἱ κυνικοί, ῶν. || Adj., *impudent*, ἀναιδής, ές.

CYNISME, sm. 1° *Philosophie cynique*, ὁ κυνισμός, οῦ. || 2° *Impudence*, ἡ ἀναίδεια, ας.

CYNOCÉPHALE, sm., *sorte de singe*, ὁ κυνοκέφαλος, ου.

CYNOGLOSSE, sf., *plante*, τὸ κυνόγλωσσον, ου.

CYNOSCÉPHALES, *colline*, αἱ Κυνὸς κεφαλαί, ῶν.

CYPRE ou **CHYPRE**, *île*, ἡ Κύπρος, ου. De Cypre, Κύπριος, α, ον. Habitant de Cypre, ὁ Κύπριος, ου.

CYPRÈS, sm., ἡ κυπάριττος, ου. De cyprès, κυπαρίττινος, η, ον. Bois de cyprès, τὸ κυπαριττῶν, ῶνος.

CYRÉNAÏQUE, *pays*, ἡ Κυρηναία, ας. || Adj., *qui appartient à l'école de Cyrène* (fondée par Aristippe), Κυρηναϊκός, ή, όν. Les cyrénaïques, οἱ Κυρηναϊκοί, ῶν.

CYRÈNE, *v.*, ἡ Κυρήνη, ης. De Cyrène, Κυρηναῖος, α, ον.

CYRUS, *h.*, ὁ Κῦρος, ου. Cyrus l'ancien, Κῦρος ὁ παλαιός ou ὁ πρότερος. Cyrus le jeune, Κῦρος ὁ νεώτερος.

CYTHÈRE, *île*, ἡ Κυθηρία, ας; τὰ Κύθηρα, ων. De Cythère, Κυθήριος, α, ον.

CYTISE, sm., *plante*, ὁ κύτισος, ου.

CYZICÈNE, sm., *monnaie*, ὁ κυζικηνός, οῦ.

CYZIQUE, *île* et *ville*, ἡ Κύζικος, ου. De Cyzique, Κυζικηνός, ή, όν.

D

D, sm., quatrième lettre de l'alphabet, τὸ δέλτα (indécl.).

DACTYLE, sm., ὁ δάκτυλος, ου.

DACTYLES, *prêtres de Cybèle*, οἱ Δάκτυλοι, ων.

DACTYLIQUE, adj., δακτυλικός, ή, όν.

DAGUE, sf. Voy. POIGNARD.

DAGUET, sm., ὁ πατταλίας, ου.

DAIGNER, vn., ἀξιόω-ῶ, f. ώσω; faire une chose, ποιεῖν τι.

DAIM, sm., ὁ ἔλαφος, ου.

DAINE, sf., ἡ ἔλαφος, ου.

DAIS, sm., ἡ σκηνή, ῆς; ὁ οὐρανίσκος, ου.

DALLE, sf., ἡ λίθου πλάξ, *gén.* πλακός.

DALMATES, *pple*, οἱ Δαλματεῖς, έων.

DALMATIE, *pays*, ἡ Δαλματία, ας. De Dalmatie, Δαλματικός, ή, όν.

DALMATIQUE, sf., ἡ Δαλματική, ῆς.

DAMAS, *v.*, ἡ Δαμασκός, οῦ. De Damas, Δαμασκηνός, ή, όν. Habitants de Damas, οἱ Δαμασκηνοί, ῶν.

DAME, sf. 1° *Femme*, ἡ γυνή, ναικός. || 2° *Maîtresse de maison*, ἡ δέσποινα, ης. || 3° *Pièce du jeu de dames*, ὁ πεττός, οῦ. Jeu de dames, ἡ πεττεία, ας.

DAMERET, sm., ὁ καλλωπιστής, οῦ.

DAMIER, sm., ὁ ἄβαξ, ακος.

DAMNABLE, adj. 1° *Digne de la damnation*, τῆς γεέννης ἄξιος, α, ον. || 2° *Détestable*, βδελυρός, ά, όν.

DAMNATION, sf., ἡ τῆς γεέννης κατάκρισις, εως.

DAMNÉ, ÉE, p.p. et subst., τῆς γεέννης κατακεκριμένος, η, ον.

DAMNER, va., τῆς γεέννης κατα-κρίνω, *acc.* || *Au fig.* Faire damner (mettre hors de soi), ἐκ-μαίνω, f. μανῶ, *acc.*

DAMOCLÈS, *h.*, ὁ Δαμοκλῆς, κλέους.

DAMOISEAU, sm., ὁ καλλωπιστής, οῦ.

DAMON, *h.*, ὁ Δάμων, ωνος.

DANAÉ, *f.*, ἡ Δανάη, ης.

DANAÏDE, *f.*, ἡ Δαναΐς, ΐδος.

DANAOS, *h.*, ὁ Δαναός, οῦ. Descendants de Danaos, οἱ Δαναΐδαι, ῶν.

DANGER, sm. 1° *Péril, risque*, ὁ κίνδυνος, ου. Danger imminent, ὁ ἐπικρεμάμενος κίνδυνος. Avec danger, ἐπικινδύνως. Sans danger, ἄνευ κινδύνου, ἀκινδύνως. Exposer qqn au danger, καθ-ίστημι ου ἄγω τινὰ εἰς κίνδυνον. S'exposer au danger, εἰς κίνδυνον ἔρχομαι. Courir des dangers pour qqn, ὑπέρ τινος κινδυνεύω, f. εύσω. Affronter, braver le danger, ὑπο-μένω, ὑπο-φέρω κίνδυνον. Tomber dans le danger, περι-πίπτω κινδύνῳ. Eloigner un danger, ἀπ-αλλάττω κίνδυνον. Etre hors de danger, ἀπ-ήλλαγμαι πάντων τῶν κακῶν; (en parl. d'un malade), βαΐζω, f. ῶσω. Sauver qqn d'un danger, σώζω τινὰ ἐκ κινδύνου. Il y a danger à, οὐκ ἀκίνδυνόν ἐστι *avec l'inf.* || 2° *Inconvénient*, τὸ κώλυμα, ατος. Il n'y a point de danger d'entrer, οὐδὲν κωλύει εἰσ-ελθεῖν.

DANGEREUSEMENT, adv., ἐπικινδύνως. Etre dangereusement malade, ἐπισφαλῶς νοσέω-ῶ, f. ήσω.

DANGEREUX, EUSE, adj. 1° *Qui met en danger*, ἐπικίνδυνος, ον; παρακινδυνευτικός, ή, όν; σφαλερός, ά, όν. Il est dangereux de,

οὐκ ἀκίνδυνόν ἐστι *avec l'inf.* Blessure dangereuse, ἡ καιρία (ας) πληγή, ῆς. Maladie dangereuse, ἡ νόσος (ου) χαλεπή, ῆς. || 2° *Qui peut nuire*, βλαβερός, ά, όν.

DANS, prép., *marque :* 1° Le lieu. *a) Sans mouvement* (question, ποῦ;), *ἐν et le datif; avec les verbes qui signifient* se répandre, εἰς, ἀνά, κατά *et l'acc.* Je suis dans la maison, dans la ville, ἐν τῷ οἴκῳ, ἐν τῇ πόλει εἰμί. Le bruit s'est répandu dans la ville, dans le pays, ὁ λόγος δι-έσπαρται εἰς ou κατὰ τὴν πόλιν, ἀνὰ τὴν χώραν. || *Au fig.* Etre dans l'embarras, dans l'inquiétude, ἐν ἀπορίᾳ, ἐν φροντίδι εἰμί. Il est écrit dans les histoires, dans Thucydide, γέγραπται ἐν ταῖς ἱστορίαις, παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ. *b) Avec mouvement* (question ποῖ;), εἰς *et l'acc.* Entrer dans la ville, εἰς τὴν πόλιν εἰσ-έρχομαι. || 2° Le temps. *a) Indiquant* une époque, une durée, *ἐν avec le datif.* Dans cette circonstance, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ. Dans la vie, ἐν τῷ βίῳ. *Les noms de temps*, jour, nuit, mois, année, *se mettent au datif sans* ἐν, *quand ils sont déterminés par un complement.* Dans le même mois, τῷ αὐτῷ μηνί. Dans la quinzième année, τῷ πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει. *b) Indiquant* le délai, ἐντός *avec le gén. ou* génitif *seul.* Dans peu de jours, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Il arrivera dans trois jours, τριῶν ἡμερῶν ἀφ-ῑξεται. || 3° La conformité, κατά *et l'acc.* Dans ce sens, κατὰ τοῦτον τὸν νοῦν.

DANSANT, ANTE, adj., ὀρχηστικός, ή, όν.

DANSE, sf., ἡ ὄρχησις, εως; τὸ ὄρχημα, ατος; (en chœur), ἡ χορεία, ας; ὁ χορός, οῦ. Art de la danse, ἡ ὀρχηστική, ῆς. Qui concerne la danse, ὀρχηστικός, ή, όν. Maître de danse, ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος, ου. Danse guerrière, ἡ ἐν τοῖς ὅπλοις ὄρχησις.

DANSER, vn., ὀρχέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; (en chœur), χορεύω, f. εύσω. || Va., *exécuter (une danse)*, ὀρχέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

DANSEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ὀρχηστής, οῦ; *fém.* ἡ ὀρχηστρίς, ίδος.

DANUBE, *fl.*, ὁ Ἴστρος, ου.

DAPHNÉ, *f.*, ἡ Δάφνη, ης.

DAPHNIS, *h.*, ὁ Δάφνις, ίδος.

DARD, sm. 1° *Arme de trait*, τὸ ἀκόντιον, ου. || 2° *Aiguillon*, τὸ κέντρον, ου.

DARDANIE, *pays*, ἡ Δαρδανία, ας.

DARDANOS. 1° *Homme*, ὁ Δάρδανος, ου. || 2° *Ville*, ἡ Δάρδανος, ου.

DARDER, va. 1° *Lancer*, ἀκοντίζω, f. ιῶ; βάλλω, *acc.* || *Au fig.* Le soleil darde ses rayons, ἥλιος τὰς ἀκτῖνας βάλλει. || 2° *Frapper, blesser*, ἀκοντίζω, f. ιῶ, *acc.*

DARIQUE, sf., *monnaie*, ὁ δαρεικός, οῦ.

DARIUS, *h.*, ὁ Δαρεῖος, ου.

DARTRE, sf., ὁ λειχήν, ῆνος.

DARTREUX, EUSE, adj., λειχηνώδης, ες.

DATE, sf., (jour), ἡ ἡμέρα, ας; (époque), ὁ χρόνος, ου. De nouvelle date, de fraîche date, νέος, α, ον. D'ancienne date, de vieille date, παλαιός, ά, όν.

DATER, va., *mettre la date à*, τὴν ἡμέραν παρα-γράφω, *dat.* || Vn., *commencer à partir de*, ἄρχομαι (moy.) ἐκ, ἐξ ou ἀπό *avec le gén.* A dater de ce jour, ἀπὸ τῆς νῦν ἡμέρας.

DATIF, sm., ἡ δοτική, ῆς.

DATIS, *h.*, ὁ Δᾶτις, ιδος.

DATTE, sf., ὁ φοῖνιξ, ικος; ἡ φοινικοβάλανος, ου. Vin de dattes, ὁ φοινίκων οἶνος, ου.

DATTIER, sm., ὁ, ἡ φοῖνιξ, ικος.

DAUBER, va. 1° *Battre à coups de poing*, κονδύλῳ παίω, *acc.* || 2° *Railler*, ἐπι-σκώπτω, *acc.*

DAUPHIN, sm., *animal et constellation* ὁ δελφίς, ῖνος. Petit dauphin, ὁ δελφινίσκος, ου.

DAVANTAGE, adv. 1° *Plus.* Voy. ce mot. || 2° *Plus longtemps*, πλείω χρόνον.

DAVID, *h.*, ὁ Δαβίδ (indécl.).

DAVIER, sm., ἡ ὀδοντάγρα, ας.

DE, prép., est suivi *d'un nom* ou *d'un verbe* à l'infinitif.

I. De, suivi *d'un nom*, dépend *d'un nom, d'un adjectif* ou *d'un verbe.*

De, dépendant *d'un nom*, se rend par *le génitif seul*, quelquefois avec ἐκ, ἐξ, ou par *un adjectif.* Il exprime : 1° *L'auteur, le possesseur.* Un chant de Simonide, ᾆσμα Σιμωνίδου. La maison du père, ἡ οἰκία τοῦ πατρός. || 2° *Le lieu de la naissance.* Un étranger de Milet, ξένος ἐκ Μιλήτου. Thalès de Milet, Θαλῆς ὁ Μιλήσιος. Solon d'Athènes, Σόλων ὁ Ἀθηναῖος. || 3° *La matière.* Une statue d'or, ἀνδριὰς χρυσοῦ, *mieux* χρυσοῦς. Une maison de pierre, οἴκημα λίθου, *mieux* λίθινον. *Quand le nom de matière dépend d'un verbe, on le met au génitif avec ou sans* ἐκ. Faire une statue d'or, ἀνδριάντα χρυσοῦ ou ἐκ χρυσοῦ ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *La valeur, l'âge, la mesure.* Une fortune de cinq talents, οὐσία πέντε ταλάντων ou πεντετάλαντος. Un homme de trente ans, ἀνὴρ τριάκοντα ἐτῶν ou τριακοντούτης, *ou encore* ἀνὴρ γεγονὼς (âgé de) ἔτη τριάκοντα. Une marche de trois jours, τριῶν ἡμερῶν ὁδός. Un mur de dix pieds de haut (en hauteur), et de cinq de large (en largeur), τεῖχος τὸ μὲν ὕψος δέκα ποδῶν, τὸ δ' εὖρος πέντε. || 5° *La qualité.* Un homme de grande considération, ἀνὴρ ἀξιώματος πολλοῦ ou πλεῖστα τιμώμενος. Une chose d'un grand prix, χρῆμα πολλοῦ τιμήματος ou πολλοῦ ἄξιον. *Souvent aussi on emploie un adjectif avec* l'accusatif de relation. Un homme d'un caractère bienveillant (bienveillant de caractère), ἀνὴρ τρόπου φιλανθρώπου, *mieux* ἀνὴρ φιλάνθρωπος τοὺς τρόπους.

De, dépendant *d'un adjectif*, se rend ordinairement par *le génitif*, quelquefois par d'autres cas indiqués dans le lexique. De se rend toujours par le génitif : 1° Avec les adjectifs qui expriment *l'abondance, la privation* ou *l'exemption.* Un parc rempli de bêtes sauvages, παράδεισος ἀγρίων θηρίων πλήρης. Privé d'amis, ἔρημος φίλων. || 2° Avec *les adjectifs partitifs et le superlatif.* Un des soldats, εἷς τῶν στρατιωτῶν. Les plus anciens des Athéniens, τῶν Ἀθηναίων οἱ γεραίτατοι.

De, dépendant *d'un verbe*, indique *un complément direct, un complément indirect* ou *un complément circonstanciel.* 1° *De*, indiquant *un complément direct*, se rend par le cas indiqué dans le lexique, ordinairement *l'accusatif.* Je n'ai pas d'argent, οὐκ ἔχω ἀργύριον. Elire des magistrats, ἄρχοντας αἱρέομαι-

οῦμαι. || 2° *De*, indiquant *un complément indirect*, se rend par le cas marqué à chaque verbe dans le lexique; c'est le plus souvent *le génitif* avec ou sans prépositiun. Quand *de* marque : *a) Le passage d'un état à un autre*, il se rend par ἐκ ou ἀντί *avec le génitif*. De berger il devint roi, ἐκ ou ἀντὶ ποιμένος ἐγένετο βασιλεύς. *b) Le sujet dont il s'agit*, il se rend par περί *et le gén.* Parler, s'entretenir d'une chose, λέγω, δια-λέγομαι περί τινος. Que penses-tu de cette affaire? τί γιγνώσκεις περὶ τούτου τοῦ πράγματος; *c) L'auteur, la cause d'une action*, avec un verbe passif, il se rend par ὑπό *et le génitif*. Etre aimé de tous, ὑπὸ πάντων φιλέομαι-οῦμαι. Si le complément est *un nom de chose*, on emploie ordinairement *le datif*. Il fut frappé d'un trait, ἐβλήθη οἰστῷ. || 3° *De*, indiquant *un complément circonstanciel*, marque : *a) Le départ, l'éloignement, la séparation*, et se rend ordinairement par ἐκ ou ἀπό *avec le génitif;* et souvent par *le génitif seul*, avec un verbe composé de ces prépositions. Venir de la maison, de la chasse, ἔρχομαι ἐκ τοῦ οἴκου, ἀπὸ θήρας. Sortir de la ville, ἐξ-έρχομαι τῆς πόλεως. Descendre de cheval, de voiture, κατα-βαίνω ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἀπὸ τῆς ἁρμαμάξης. De la tête aux pieds, ἐκ κεφαλῆς εἰς τοὺς πόδας. D'une mer à l'autre, ἀπὸ ou ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν. *b) L'origine, la descendance*, et se rend par *le génitif* avec ou sans ἀπό, ἐκ. Descendre de qqn, γίγνομαι ἀπό, ἐκ τινος ou γίγνομαί, εἰμί τινος. *c) La cause*, et se rend par *le génitif avec* ὑπό, ἐκ, ou par *le datif*. Il mourut de faim, ἀπέθανεν ὑπὸ λιμοῦ ou λιμῷ; d'une blessure, ἐκ τραύματος. *d) L'instrument*, et se rend par *le datif*. Frapper qqn d'un bâton, βακτηρίᾳ τινὰ παίω. *e) Le moyen*, avec les verbes qui signifient *vivre*, *se nourrir*, etc., et se rend par ἀπό *et le génitif*. Vivre de fruits, de gibier, ἀπὸ καρπῶν, ἀπὸ θήρας ζάω-ῶ. *f) La distance*, et se rend par *l'accusatif*. Etre éloigné *ou* distant de trois stades, ἀπ-ειμι ou ἀπ-έχω τρία στάδια.

II. De, suivi *d'un verbe* à l'infinitif, dépend *d'un nom*, *d'un adjectif* ou *d'un verbe*. 1° *Dépendant d'un nom*, il se rend ordinairement par *le génitif* de l'infinitif. Le temps d'agir, ὁ καιρὸς τοῦ πράττειν. *Mais*, il est temps de, *se traduit par* ὥρα ou καιρός ἐστι *avec l'infinitif seul*. Il est temps d'agir, καιρός ἐστι πράττειν. || 2° *Dépendant d'un adjectif*, il se rend ordinairement par *l'infinitif*. Un homme capable, digne de commander, ἀνὴρ ἱκανὸς, ἄξιος ἄρχειν. || 3° *Dépendant d'un verbe*, il se rend de diverses manières, indiquées dans le lexique. *a) Infinitif*. Le général ordonna de partir, ὁ στρατηγὸς παρ-ήγγειλεν ἀν-άγεσθαι. *b) Une conjonction avec un verbe*. Je te félicite d'avoir réussi, μακαρίζω σε ὅτι εὖ ἔπραξας. *c) Un participe*. Il cessa de parler, ἐπαύσατο λέγων.

De est souvent *explétif* devant un nom, un adjectif ou un verbe à l'infinitif. Le fleuve de l'Euphrate, ὁ Εὐφράτης ποταμός. Il ne fit rien de beau, οὐδὲν καλὸν ἔπραξεν. Il est facile de fuir, ῥᾴδιόν ἐστι φεύγειν.

DÉ, sm. 1° *Dé à jouer*, ὁ κύβος, ου. Jouer aux dés, κυβεύω, f. εὑσω. Jeu de dés, ἡ κυβεία, ας. || *Au fig.* Le dé en est jeté (prov.), ἔρριπται ὁ κύβος. || 2° *Dé à coudre*, ἡ δακτυλήθρα, ας.

DÉBÂCLE, sf. 1° *Rupture de la glace*, ἡ τοῦ κρυστάλλου διάλυσις, εως. || 2° *Ruine*, ἡ κατάλυσις, εως.

DÉBALLAGE, sm., ἡ τῶν φορτίων λύσις, εως.

DÉBALLER, va., τὰ φορτία λύω, f. σω, *gén.*

DÉBANDADE (À LA), loc. adv. 1° *En désordre*, ἀτάκτως. || 2° *Au hasard*, εἰκῇ.

DÉBANDEMENT, sm., ἡ ἀταξία, ας.

DÉBANDER, va. 1° *Oter la bande de*, τὸν ἐπίδεσμον περι-αιρέω-ῶ, *gén.* || 2° *Détendre*, χαλάω-ῶ, ἀν-ίημι, *acc.* || Se débander, vr. 1° *Se détendre*, ἀν-ίεμαι (pass.). || 2° *Se disperser*, δια-σπείρομαι (pass.).

DÉBARQUEMENT, sm. 1° *Action de débarquer* (*des marchandises*), ἡ, ἐξαίρεσις, εως. || 2° *Action de descendre à terre*, ἡ ἀπόβασις, εως.

DÉBARQUER, va., *faire sortir d'un navire*, (les marchandises), ἐκ-τίθημι, *acc.*; (les hommes), ἀπο-βιβάζω, *acc.* || Vn., *descendre d'un navire*, ἀπο-βαίνω; dans un pays, εἰς χώραν τινά.

DÉBARRAS, sm., ἡ ἀπαλλαγή, ῆς.

DÉBARRASSER, va., ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gen.* || Se débarrasser, vr., ἀπ-αλλάττομαι (pass.); de, *gén.* Se débarrasser de qqn, ἀπ-αλλάττομαί τινος; (faire mourir qqn), ἀν-αιρέω-ῶ τινα.

DÉBARRER, va. Débarrer une porte, τῆς θύρας τὸν μόχλον ἀπ-ωθέω-ῶ.

DÉBAT, sm., ἡ ἀμφισβήτησις, εως; ἡ ἔρις, ιδος. Voy. contestation.

DÉBÂTER, va., ἀπο-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

DÉBATTRE, va., ἀμφισβητέω-ῶ; une chose, περί τινος ou περί τι. Etre débattu, ἀμφισβητοῦμαι (pass.). || Se débattre, vr., δια-μάχομαι; contre, πρός *et l'acc.*

DÉBAUCHE, sf. 1° *Excès de table*, ὁ κῶμος, ου. Faire débauche, κωμάζω, f. άσω. || 2° *Dérèglement de mœurs*, ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας; ἡ ἀσωτία, ας. Se jeter dans la débauche, διδόναι ἑαυτὸν, ἡν, ὁ εἰς ἀκολασίας.

DÉBAUCHÉ, ÉE, p.p. Voy. débaucher. || Adj. et subst., *abandonné à la débauche*, ἄσωτος, ον; τρυφερός, ά, όν.

DÉBAUCHER, va. 1° *Jeter dans la débauche*, δια-φθείρω, *acc.* || 2° *Corrompre la fidelité de*, δια-φθείρω, *acc.* Ils débauchèrent des soldats, στρατιώτας δι-έφθειραν. || Se débaucher, vr., *se livrer à la débauche*, ἀσωτεύομαι, f. εύσομαι.

DÉBAUCHEUR, sm., ὁ διαφθορεύς, έως.

DÉBILE, adj., ἀσθενής, ές; ἀδύνατος, ον. Etre débile, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω.

DÉBILEMENT, adv., ἀσθενῶς.

DÉBILITATION, sf. 1° *Action de débiliter*, ἡ ἀσθένωσις, εως. || 2° *Etat d'affaiblissement*, τὸ ἀρρώστημα, ατος.

DÉBILITÉ, sf., ἡ ἀσθένεια, ας.

DÉBILITER, va., ἀσθενόω-ῶ, f. ώσω. Etre débilité, ἀσθενής, ές εἰμι.

DÉBIT, sm. 1° *Vente*, ἡ πρᾶσις, εως; ἡ διάθεσις, εως. Etre de débit, de bon débit, διάθεσιν ἔχω. || 2° *Manière de s'énoncer*, ἡ λέξις, εως; ἡ προφορά, ᾶς.

DÉBITANT, ANTE, sm. et sf., ὁ κάπηλος, ου; *fem.* ἡ καπηλίς, ίδος.

DÉBITER, va. 1° *Vendre*, πιπράσκω; πωλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Réciter*, κατα-λέγω, *acc.* || 3° *Raconter*, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Débiter des mensonges, ψευδολογέω-ῶ, f. ήσω.

DÉBITEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ ὀφείλων, οντος; *fém.* ἡ ὀφείλουσα, ης. Etre le débiteur de qqn, ὀφείλω τινί. Etre débiteur de qq. chose, ὀφείλω τι.

DÉBLAI, sm., *enlèvement de terre*, ἡ χοὸς ἐκφορά, ᾶς.

DÉBLATÉRER, vn., στωμύλλω, f. υλῶ. Déblatérer contre qqn, κακῶς λέγω τινά.

DÉBLAYER, va. 1° *Enlever, ôter*, ἀφαιρέω-ῶ, *acc.* || 2° *Nettoyer, débarrasser*, ἀνα-καθαίρω, f. αρῶ, *acc.*

DÉBLOQUER, va., τῆς πολιορκίας ἀπαλλάττω, *acc.*

DÉBOIRE, sm., *dégoût*, ἡ ἀηδία, ας.

DÉBOÎTÉ, ÉE, adj., ἐκπαλής, ές.

DÉBOÎTEMENT, sm., ἡ, ἐκπάλησις, εως.

DÉBOÎTER, va., ἐξ-αρθρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE DÉBOÎTER, vr., ἐκ-παλέω-ῶ, f. ήσω.

DÉBONNAIRE, adj., εὐήθης, ες.

DÉBONNAIREMENT, adv., εὐήθως.

DÉBONNAIRETÉ, sf., ἡ εὐήθεια, ας; τὸ εὔηθες, ους.

DÉBORDÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉBORDER. || Adj., *dissolu*, ἀκόλαστος, ον. Vie débordée, ἡ ἀκολασία, ας: ἡ ἀσωτία, ας.

DÉBORDEMENT, sm. 1° *Action de franchir les bords*, ἡ, ἐπίκλυσις, εως. || 2° *Irruption*, ἡ εἰσβολή, ῆς. || 3° *Profusion*, ἡ ἀφθονία, ας; ἡ ὑπερβολή, ῆς. || 4° *Débauche*, ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσωτία, ας. Vivre dans le débordement, ἀσωτεύομαι, f. εύσομαι.

DÉBORDER, vn. 1° *Dépasser le bord*, ἐπι-κλύζω, f. κλύσω. Déborder dans les terres, εἰς τὰ χωρία ὑπερ-αίρω. || 2° *S'écouler en abondance*, ἀφθόνως ἐκ-ρέω. || 3° *Faire saillie*, ἐξ-έχω, προ-έχω. || Vn. *et* va., *dépasser le bord, l'extrémité d'une chose*, ὑπερ-βάλλω, *acc.* Déborder l'aile (des ennemis), τὸ κέρας ὑπερ-τείνω. || SE DÉBORDER, vr., comme *déborder* neutre.

DÉBOUCHÉ, sm. 1° *Issue*, ἡ ἔξοδος, ου. || 2° *Moyen, expédient*, ὁ πόρος, ου.

DÉBOUCHER, va. 1° *Oter ce qui bouche*, ἀνα-στομόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Rendre praticable*, εὔοδον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn. 1° *Sortir d'un endroit resserré*, ἐξ-ελαύνω; ἐξ-ορμάω-ῶ, f. ήσω. Déboucher dans la plaine, εἰς τὰς εὐρυχωρίας ἐκ-πίπτω. || 2° *S'emboucher*, εἰσ-βάλλω; dans, εἰς *et l'acc.*

DÉBOUCLER, va., λύω, f. λύσω, *acc.*

DÉBOURSÉ, sm., ἡ δαπάνη, ης; τὸ δαπάνημα, ατος.

DÉBOURSER, va., κατα-βάλλω; δαπανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DEBOUT, adv., ὀρθοστάδην. Qui est debout, ἑστηκώς, υῖα, ός; ὀρθός, ή, όν. Mettre debout, ἵστημι, ἀν-ίστημι, *acc.* Se mettre debout, ἵσταμαι, ἀν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Rester debout, ἕστην, ἐπ-έστην (aor. 2 de ἵστημι, etc.); (subsister), μένω, ἐπι-μένω. Debout! (lève-toi), ἀνά-στηθι; (levez-vous), ἀνάστητε.

DÉBRIDER, va., ἀπο-χαλινόω-ῶ, ἐκ-χαλινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., χαλινὸν ἐξ-αίρω. || *Au fig.* Sans débrider (tout de suite), συνεχῶς.

DÉBRIS, sm., τὸ λείψανον, ου. || Au plur., τὰ λείψανα, ων. Débris d'un édifice, τὰ ἐρείπια, ων. Débris d'un naufrage, τὰ ναυάγια, ων.

DÉBROUILLEMENT, sm., ἡ διάπτυξις, εως.

DÉBROUILLER, va., (au pr. et au fig.), διαπτύσσω, f. πτύξω, *acc.*

DÉBUSQUEMENT, sm., ἡ ἐξέλασις, εως.

DÉBUSQUER, va., ἐξ-ελαύνω, ἐκ-βάλλω, *acc.*; de, *gén. avec ou sans* ἐκ, ἐξ.

DÉBUT, sm., ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ καταρχή, ῆς. Début d'un discours, τὸ προοίμιον, ου. Dès le début, ἀπ' ἀρχῆς, ἐξ ἀρχῆς.

DÉBUTANT, ANTE, sm. et sf., ὁ, ἡ πρωτόπειρος, ου; dans, *génitif.*

DÉBUTER, vn., ἄρχομαι, κατ-άρχομαι, f. ἄρξομαι; par qq. chose, ἀπό ou ἐκ τινος. Débuter dans une chose, πρῶτόν τινος πειράομαι-ῶμαι.

DEÇÀ, prép. ἐντός, εἴσω, *gén.* Deçà et delà, ἔνθεν καὶ ἔνθεν; (avec mouvement), δεῦρο κἀκεῖσε. || En deçà, ἐντός, εἴσω; de, *gén.* En deçà du fleuve, ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ.

DÉCACHETER, va., τὴν σφραγῖδα λύω, f. λύσω, *gén.*

DÉCADE, sf., ἡ δεκάς, άδος.

DÉCADENCE, sf., ἡ διαφθορά, ᾶς. Tomber en décadence, δια-φθείρομαι (pass.), καταρρέω.

DÉCALOGUE, sm., ὁ δεκάλογος, ου.

DÉCAMPEMENT, sm., ἡ ἀνάζευξις, εως.

DÉCAMPER, vn. 1° *Lever le camp*, αἴρω, ἀνα-ζεύγνυμι; ἀνα-σκευάζω, f. άσω. || 2° *S'enfuir*, ἀπο-διδράσκω.

DÉCAPITATION, sf., ἡ τῆς κεφαλῆς ἀποκοπή, ῆς.

DÉCAPITER, va., ἀπο-τέμνω τὴν κεφαλήν, *gén.*; κεφαλοτομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Etre décapité, τὴν κεφαλὴν ἀπο-τέμνομαι (pass.).

DÉCASYLLABE, adj., δεκασύλλαβος, ον.

DÉCÉDÉ, ÉE, p.p., τεθνηκώς, υῖα, ός; τετελευτηκώς, υῖα, ός.

DÉCÉDER, vn., ἀπο-θνήσκω; τελευτάω-ῶ, f. ήσω.

DÉCÈLEMENT, sm., ἡ ἀποκάλυψις, εως.

DÉCELER, va., ἀπο-καλύπτω, f. ύψω; μηνύω, f. ύσω; ἀπο-φαίνω, *acc.* || SE DÉCELER, les mêmes verbes au passif.

DÉCÉLIE, v., ἡ Δεκέλεια, ας. De Décélie, Δεκελεικός, ή, όν. Habitant de Décélie, ὁ Δεκελεεύς, έως.

DÉCEMBRE, sm., ὁ δεκέμβριος, ου. De décembre, δεκέμβριος, α, ον.

DÉCEMMENT, adv., κοσμίως, εὐπρεπῶς.

DÉCEMVIR, sm., ὁ δεκάδαρχος, ου; ὁ δέκαρχος, ου. Les décemvirs (les dix), οἱ δέκα

DÉCEMVIRAT, sm., ἡ δεκαδαρχία, ας; ἡ δεκαρχία, ας.

DÉCENCE, sf., ἡ εὐπρέπεια, ας; ἡ εὐσχη-

μοσύνη, ης; ἡ κοσμιότης, ητος. Garder la décence, εὐσχημονέω-ῶ, f. ήσω. Avec décence, κοσμίως.

DÉCENNAL, ALE, adj., δεκαετής, ές; δεκαέτηρος, ον.

DÉCENT, ENTE, adj., εὐπρεπής, ές; εὐσχήμων. ον; κόσμιος, α, ον.

DÉCEPTION, sf. 1° *Tromperie*, ἡ ἀπάτη, ης. || 2° *Espérance déçue*, τὸ ἀτύχημα, ατος. Eprouver une déception, τῆς ἐλπίδος ἀτυχέω-ῶ, f. ήσω.

DE CE QUE, loc. conj. Voy. PARCE QUE.

DÉCERNER, va. 1° *Accorder*, ἀπο-νέμω, ἐπι-νέμω, *acc.*; ἀ, *dat.* || 2° *Prononcer* (*une peine*), κατα-γιγνώσκω, *acc.*; contre, *gén.*

DÉCÈS, sm., ὁ θάνατος, ου; ἡ τελευτή, ῆς.

DÉCEVANT, ANTE, adj., ἀπατηλός, ή, όν.

DÉCEVOIR, va., ἀπατάω-ῶ, ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω; ψεύδω, f. ψεύσω, *acc.* Ses espérances ont été déçues, il a été déçu de ses espérances, τῆς ἐλπίδος ἔψευσται. || SE DÉCEVOIR, vr., ψεύδομαι (pass.), ἁμαρτάνω.

DÉCHAÎNEMENT, sm., ἡ ὁρμή, ῆς.

DÉCHAÎNER, va. 1° *Détacher de la chaine*, δεσμῶν ἀπ-αλλάττω; λύω, f. σω, *acc.* || 2° *Exciter, animer*, παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.*; contre, πρός *et l'acc.* || SE DÉCHAÎNER, vr. 1° *Se porter avec impétuosité*, ἐκ-ρήγνυμι; ἐκ-φέρομαι (pass.). || 2° *S'emporter vivement*, σφόδρα ἀγανακτέω-ῶ, f. ήσω; contre, *dat.*

DÉCHARGE, sf. 1° *Action de décharger*, ἡ ἐξαίρεσις, εως; ἡ ἐξαγωγή, ῆς. || 2° *Quittance*, ἡ ἀποχή, ῆς. || 3° *Justification*, ὁ ἀπολογισμός, οῦ. || 4° *Soulagement*, ἡ ἀπόλυσις, εως. || 5° *Ecoulement des eaux*, ἡ ἐκροή, ῆς. || 6° *Réservoir*, ἡ ὑποδοχή, ῆς; τὸ ὑποδοχεῖον, ου. || 7° *Lieu de débarras*, ἡ σκευοθήκη, ης.

DÉCHARGEMENT, sm., ἡ τῶν φορτίων ἐξαίρεσις, εως; ἡ ἐξαγωγή, ῆς.

DÉCHARGER, va. 1° *Débarrasser d'une charge*, (une bête de somme), ἀπο-σάττω, f. σάξω; (un navire), ἀπο-γεμίζω, f. ιῶ, *acc.* Décharger des marchandises, φορτία κατα-βάλλω ou ἀπο-σκευάζω, f. άσω. Décharger une cargaison, ἀγώγιμα ἐξ-αιρέω-ῶ ou ἐκ-τίθημι. || 2° *Soulager, débarrasser*, κουφίζω, ἀπο-κουφίζω, f. ιῶ; ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gén.* || 3° *Assener*, ἐμ-βάλλω, ἐν-τείνω, *acc.* Décharger un coup de bâton, πληγὴν βακτηρίᾳ ἐμβάλλω. || *Au fig.*, Décharger sa bile, sa colère sur qqn, τὴν ὀργὴν εἴς τινα ἀφ-ίημι ou ἀποσκήπτω, f. σκήψω. || SE DÉCHARGER, vr. 1° *Déposer un fardeau*, φορτίον ἀπο-τίθεμαι (moy.). Se décharger sur qqn du soin d'une affaire, πρᾶγμά τινι ἐπι-τρέπω. || 2° *Se dégorger, se jeter*, ἐμ-βάλλω, εἰσ-βάλλω; dans, εἰς *et l'acc.*

DÉCHARNÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉCHARNER. || Adj., *maigre*, ἰσχνός, ή, όν.

DÉCHARNER, va. 1° *Dépouiller de la chair*, τῆς σαρκὸς γυμνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Os décharnés, ὀστᾶ γυμνὰ κρεῶν. || 2° *Amaigrir*, ἰσχναίνω, κατ-ισχναίνω, f. ανῶ, *acc.*

DÉCHAUSSÉ, ÉE, adj., *sans chaussure*, ἀνυπόδητος, ον.

DÉCHAUSSER, va., *ôter la chaussure à*, ὑπο-λύω, f. σω, *acc.* || *Au fig.* Déchausser un arbre, δένδρον περι-καθαίρω, f. αρῶ. || SE DÉCHAUSSER, vr., *ôter sa chaussure*, ὑπο-λύομαι, f. σομαι.

DÉCHÉANCE, sf., ἡ διαφθορά, ᾶς.

DÉCHET, sm., ἡ ἐλάττωσις, εως; τὸ μείωμα, ατος. Eprouver du déchet, ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

DÉCHEVELÉ, ÉE, adj. Voy. ÉCHEVELÉ.

DÉCHIFFRER, va. 1° *Lire*, ἀνα-γιγνώσκω, *acc.* || 2° *Eclaircir, expliquer*, δια-σαφέω-ῶ, f. ήσω; διᾳ-σαφηνίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉCHIQUETER, va., κατα-τέμνω; διᾳ-μελίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉCHIRANT, ANTE, adj., οἰκτρός, ά, όν; ἐλεεινός, ή, όν.

DÉCHIREMENT, sm., ἡ ῥῆξις, εως; ἡ σχίσις, εως; ὁ σπαραγμός, οῦ. Déchirements d'entrailles, οἱ στόφοι, ων. || *Au fig.* Déchirement de cœur, ἡ ἀδημονία, ας. Déchirements politiques, αἱ στάσεις, εων.

DÉCHIRER, va. 1° *Mettre en pièces*, ῥήγνυμι, διᾳ-ρρήγνυμι; διᾳ-σχίζω, κατα-σχίζω, f. ιῶ; σπαράττω, διᾳ-σπαράττω, f. άξω, *acc.* || 2° *Emouvoir douloureusement*, ἀπο-κναίω, διᾳ-κναίω, f. κναίσω, *acc.* || 3° *Agiter, troubler*, ταράττω, f. άξω, *acc.* || 4° *Diffamer, dénigrer*, διᾳ-σύρω, *acc.* || SE DÉCHIRER, vr., les mêmes verbes au passif. || Se déchirer (se dénigrer) l'un l'autre, les uns les autres, ἀλλήλους, ας, α διᾳ-σύρειν.

DÉCHIRURE, sf., τὸ ῥῆγμα, ατος; τὸ διᾳ-ρρωγός, ότος; τὸ σχίσμα, ατος.

DÉCHOIR, vn. 1° *Etre dépossédé de*, ἐκ-πίπτω ἐκ ou ἀπό *et le gén.* Etre déchu de sa gloire, ἐκ-πεκτωκέναι ἐκ τῆς δόξης. || 2° *Diminuer, s'affaiblir*, ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; μαραίνομαι, f. ανθήσομαι.

DÉCIDÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉCIDER. || Adj. 1° *Ferme, résolu*, εὐθαρσής, ές; εὐτολμος, ον. || 2° *Arrêté, non équivoque*, σαφής, ές; ἀσφαλής, ές.

DÉCIDÉMENT, adv. 1° *D'une manière décidée*, σαφῶς. || 2° *En définitive*, τὸ τελευταῖον.

DÉCIDER, va. 1° *Juger, résoudre*, κρίνω, διᾳ-κρίνω, διᾳ-γιγνώσκω, *acc.* Décider (terminer) un différend, διαφορὰν διᾳ-λύω, f. σω. || 2° *Prendre comme résolution, arrêter*, προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), γιγνώσκω, *acc.*; de, *inf.* Décider que, γιγνώσκω *avec une proposition infinitive.* Je suis décidé à, προ-ῄρημαι *et l'inf.* || 3° *Déterminer, pousser*, προ-άγω, *acc.*; à, εἰς ou ἐπί *avec l'acc.*; *inf. sans prép.* || Vn., *disposer de, régler*, γιγνώσκω, διᾳ-γιγνώσκω περί *et le gén.*; κρίνω, *acc.* Décider du sort des batailles, τὰς μάχας κρίνω. || SE DÉCIDER, vr. 1° *Etre décidé*, (en parl. des choses), les mêmes verbes au passif. || 2° *Se déterminer*, γιγνώσκω, διᾳ-γιγνώσκω; ἀ, *inf.* Se décider pour, προ-αιρέομαι-οῦμαι, *acc.* Ne pouvoir pas se décider, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω.

DÉCIMATION, sf., ἡ δεκάτευσις, εως.

DÉCIMER, va. 1° *Punir de mort un homme sur dix*, δεκατεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Faire périr*, διᾳ-φθείρω; κακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DÉCISIF, IVE, adj. 1° *Qui décide*, ῥοπὴν

ἔχων, ουσα, ον; κύριος, α, ον. Moment décisif, ὁ καιρός, οῦ; ἡ ἀκμή, ῆς. || 2° *Décidé, résolu*, εὔθαρσής, ές; εὔτολμος, ον.

DÉCISION, sf. 1° *Jugement, résolution*, ἡ κρίσις, εως; ἡ διάκρισις, εως; ἡ γνώμη, ης. Remettre à qqn la décision d'une chose, ἐπιτρέπω τινὶ τὴν κρίσιν τινός. || 2° *Résolution, courage*, τὸ θάρρος, ους; ἡ εὐτολμία, ας.

DÉCISIVEMENT, adv., κυρίως.

DÉCLAMATEUR, sm. 1° *Celui qui déclame*, ὁ ὑποκριτής, οῦ; ὁ ῥαψῳδός, οῦ. || 2° *Orateur emphatique*, ὁ ῥήτωρ (ορος) ὀγκώδης, ους.

DÉCLAMATION, sf. 1° *Action, art de déclamer*, ἡ ὑπόκρισις, εως; ἡ μελέτη, ης. || 2° *Morceau oratoire*, ἡ ἀκρόασις, εως; ἡ ῥητορεία, ας. || 3° *Discours emphatique*, ὁ λόγος (ου) ὀγκώδης, ους. || 4° *Langage injurieux*, ἡ κακηγορία, ας.

DÉCLAMATOIRE, adj. 1° *Qui appartient à la déclamation*, ὑποκριτικός, ή, όν. || 2° *Emphatique*, ὀγκώδης, ες.

DÉCLAMER, va. et vn., *prononcer à haute voix*, ὑπο-κρίνομαι; ῥητορεύω, f. εὐσω; μελετάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *sans régime*. || Vn., *invectiver contre*, κακηγορέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DÉCLARATION, sf., ἡ δήλωσις, εως; ἡ ἀπόδειξις, εως; (en justice), ἡ μαρτυρία, ας. Déclaration de guerre, ἡ τοῦ πολέμου προαγόρευσις, εως. Sans déclaration de guerre, ἀκηρυκτεί.

DÉCLARÉ, ÉE, p.p. Voy. **DÉCLARER**. || Adj., *manifeste*, δῆλος, η, ον; φανερός, ά, όν. Ennemi déclaré, ὁ πολέμιος ἀποδεδειγμένος, ου.

DÉCLARER, va. 1° *Faire connaître*, σαφηνίζω, f. ιῶ; δηλόω-ῶ, f. ώσω; φράζω, f. άσω, *acc.* Déclarer que, φράζω ὅτι *avec l'indic.* ou *l'opt.* Déclarer ses intentions, τὴν γνώμην ἀπο-δείκνυμαι (moy.). || 2° *Décréter officiellement*, προ-αγορεύω; παρ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.* Déclarer la guerre, προ-αγορεύω πόλεμον. || Se **DÉCLARER**, vr. 1° *Se manifester, apparaître*, φαίνομαι, ἐπι-φαίνομαι (moy. avec sens neutre); ἐπι-γίγνομαι. || 2° *S'expliquer, énoncer son intention*, τὴν γνώμην ἀπο-δείκνυμαι (moy.); ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif). || 3° *Se prononcer*. Se déclarer pour qqn, προσ-τίθεμαί (moy.) τινι; pour qq. chose, ἀπο-δέχομαί (moy.) τι. Se déclarer contre qqn, contre qq. chose, ἐναντιόομαι-οῦμαί τινι.

DÉCLIN, sm., ἡ μείωσις, εως; ἡ ἧλάττωσις, εως; ἡ παρακμή, ῆς. Le jour, le soleil est sur son déclin, ἡ ἡμέρα, ὁ ἥλιος κατα-φέρεται (pass.). Au déclin du jour, τῆς ἡμέρας κατα-περομένης. || *Au fig.* Etre sur son déclin (perdre sa force, son éclat), παρ-ακμάζω, f. άσω.

DÉCLINABLE, adj., κλίσιν ἔχων, ουσα, ον.

DÉCLINAISON, sf., (en astronomie), ἡ ἀπόκλισις, εως; (en grammaire), ἡ κλίσις, εως.

DÉCLINER, vn., *diminuer*, ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; μειόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; παρ-ακμάζω, f. άσω; (en parl. du jour, des astres), κατα-φέρομαι (pass.). || Va. 1° *Faire passer par ses cas*, κλίνω; πλαγιάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Récuser*, παρ-αιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Décliner une obligation, χρείαν ἀρνέομαι-οῦμαι. || Se **DÉCLINER**, vr., *être décliné*, κλίνομαι (pass.).

DÉCLIVE, adj., κατάντης, ες.

DÉCLIVITÉ, sf., τὸ κάταντες, ους.

DÉCLORE, va., τοὺς φραγμοὺς ἀφ-αιρέω-ῶ, *gén.*

DÉCLOUER, va., ἀποκαθ-ηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DÉCOCHER, va., ἀφ-ίημι, βάλλω, *acc.* Décocher des flèches, τοξεύω, f. εύσω.

DÉCOCTION, sf., τὸ ἀπόζεμα, ατος.

DÉCOIFFER, va. 1° *Découvrir la tête de*, τὴν κεφαλὴν ἀπο-καλύπτω, f. ύψω, *gén.* || 2° *Déranger les cheveux*, τὰς τρίχας φύρω, f. φυρῶ, *gén.*

DÉCOLLATION, sf. Voy. **DÉCAPITATION**.

1. **DÉCOLLER**, va. Voy. **DÉCAPITER**.

2. **DÉCOLLER**, va., *séparer une chose collée*, ἀπο-κολλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DÉCOLORATION, sf., ἡ τοῦ χρώματος μετάστασις, εως ou διαφθορά, ᾶς.

DÉCOLORÉ, ÉE, p.p., τὸ χρῶμα ἀποβεβληκώς, υῖα, ός.

DÉCOLORER, va., τὸ χρῶμα δια-φθείρω, *gén.* || Se **DÉCOLORER**, vr., τὸ χρῶμα ἀποβάλλω.

DÉCOMBRES, sm.pl., τὰ ἐρείπια, ων.

DÉCOMPOSER, va. 1° *Séparer les éléments*, δια-κρίνω; δια-λύω, ἀνα-λύω, f. σω, *acc.* || 2° *Altérer, corrompre*, δια-φθείρω, ἐξ-ίστημι, *acc.* Visages décomposés, ἐξ-εστηκότα πρόσωπα, ων. || Se **DÉCOMPOSER**, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉCOMPOSITION, sf. 1° *Séparation des éléments*, ἡ διάλυσις, εως; ἡ ἀνάλυσις, εως. || 2° *Altération*, ἡ διαφθορά, ᾶς.

DÉCOMPTE, sm., ἡ ὑφαίρεσις, εως.

DÉCOMPTER, va., ὑφ-αιρέω-ῶ, *acc.*

DÉCONCERTÉ, ÉE, p.p. Voy. **DÉCONCERTER**. || Adj., *troublé*, ἐκπλαγής, ές; καταπλαγής, ές.

DÉCONCERTER, va. 1° *Rendre inutile, faire échouer*, δια-φθείρω, σφάλλω, *acc.* || 2° *Troubler dans ses projets*, ταράττω, δια-ταράττω, f. άξω, *acc.* || 3° *Troubler, interdire*, ταράττω, f. άξω; ἐκ-πλήττω, *acc.* || Se **DÉCONCERTER**, vr., ταράττομαι, f. αχθήσομαι; ἐκ-πλήττομαι (pass.).

DÉCONFIRE, va., *défaire entièrement*, κατα-κόπτω, *acc.*

DÉCONFORTER, va. Voy. **DÉCOURAGER**.

DÉCONSEILLER, va., *détourner*, ἀποτρέπω, *acc.*; de, *gén.* Je lui déconseille cette entreprise, ἀπο-τρέπω αὐτὸν ταύτης τῆς πράξεως.

DÉCONSIDÉRATION, sf., ἡ ἀτιμία, ας.

DÉCONSIDÉRÉ, ÉE, adj., ἄτιμος, ον.

DÉCONSIDÉRER, va., εἰς ἀτιμίαν ἐμ-βάλλω, *acc.* || *Se déconsidérer*, ἀτιμίαν ἑαυτῷ, ᾗ περι-άπτειν (de περι-άπτω, f. άψω).

DÉCONTENANCER, va., ταράττω, f. άξω; ἐκ-πλήττω, *acc.* || Se **DÉCONTENANCER**, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉCONVENUE, sf., ἡ δυστυχία, ας.

DÉCOR, sm. 1° *Ornement*, τὸ κόσμημα, ατος; τὸ ποίκιλμα, ατος. || 2° *Décorations d'une pièce de théâtre*, ἡ σκηνογραφία, ας.

DÉCORATEUR, sm., (de théâtre), ὁ σκηνογράφος, ου.

DÉCORATION, sf. 1° *Action d'orner*, ἡ κόσμησις, εως. || 2° *Ornement*, τὸ κόσμημα, ατος; ὁ κόσμος, ου; τὸ ποίκιλμα, ατος. Decorations de théâtre, ἡ σκηνογραφία, ας. || 3° *Marque d'honneur*, τὸ παράσημον, ου.

DÉCORER, va., *orner*, *parer*, κοσμέω-ῶ, ἐπι-κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.*

DÉCORUM, sm. Voy. BIENSÉANCE.

DÉCOUCHER, vn., ἀπο-κοιμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι (aor. ἀπ-εκοιμήθην).

DÉCOUDRE, va., δια-λύω, f. σω, *acc.* || SE DÉCOUDRE, vr., δια-λύομαι, f. θήσομαι.

DÉCOULER, vn. 1° *Couler peu à peu*, κατα-στάζω, f. στάξω; de, ἀπό *et le gén.* || 2° *Dériver*, *résulter de*, γίγνομαι ἐκ, ἐξ ou ἀπό *et le gén.*

DÉCOUPER, va., δια-τέμνω, δι-αιρέω-ῶ, *acc.* Viandes découpées, κρέα νενεμημένα.

DÉCOUPLER, va., δια-ζεύγνυμι, *acc.*

DÉCOUPURE, sf., ἡ ἔκτομή, ῆς; ἡ ἐκκοπή, ῆς.

DÉCOURAGÉ, ÉE, p.p. et adj., ἀθύμως ἔχων, ουσα, ον; ἄθῡμος, ον.

DÉCOURAGEANT, ANTE, adj., ἀθυμίαν παρέχων, ουσα, ον.

DÉCOURAGEMENT, sm., ἡ ἀθυμία, ας. Tomber dans le découragement, εἰς ἀθυμίαν ἐμ-πίπτω. Jeter qqn dans le découragement, εἰς ἀθυμίαν τινὰ καθ-ίστημι.

DÉCOURAGER, va. 1° *Oter le courage à*, τὸν θυμὸν ἀφ-αιρέω-ῶ, *gén.* || 2° *Dissuader*. Voy. ce mot. || SE DÉCOURAGER, vr., *perdre courage*, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω; ἀθύμως ἔχω.

DÉCOURS, sm., *décroissement de la lune*, ἡ ἀπόλειψις, εως.

DÉCOUSU, UE, p.p. Voy. DÉCOUDRE. || Adj., *sans suite*, ἀσυνάρτητος, ον.

DÉCOUVERT, ERTE, p.p. Voy. DÉCOUVRIR. || Adj. 1° *Non voilé*, *nu*, ἀκάλυπτος, ον; γυμνός, ή, όν. À visage découvert, à découvert, γυμνῇ τῇ κεφαλῇ; (ouvertement), φανερῶς. || 2° *Non abrité*, *sans toit*, ἀστέγαστος, ον. À découvert (en plein air), ἐν ὑπαίθρῳ. || 3° *Peu boisé*, ψιλός, ή, όν. Les lieux découverts, τὰ ψιλά, ῶν. || 4° *Exposé aux attaques*, *non fortifié*, ἀτείχιστος, ον; ἀνώχυρος, ον.

DÉCOUVERTE, sf. 1° *Action de découvrir*, ἡ εὕρεσις, εως; ἡ ἐξεύρεσις, εως. || 2° *Chose découverte*, τὸ εὕρημα, ατος; τὸ ἐξεύρημα, ατος. || À LA DÉCOUVERTE, loc. adv., ἐπὶ κατασκοπῇ. Envoyer à la découverte, πέμπω ἐπὶ κατασκοπῇ, *acc.*

DÉCOUVRIR, va. 1° *Oter ce qui couvre*, ἀνα-καλύπτω, ἀπο-καλύπτω, ἐκ-καλύπτω, f. ύψω, *acc.*; (en parl. d'un toit), ἀπο-στεγάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Mettre à nu*; *laisser sans défense*, γυμνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Révéler*, *faire connaître*, ἀπο-καλύπτω, f. ύψω; ἀπο-φαίνω; (*dénoncer*), μηνύω, κατα-μηνύω, f. ύσω, *acc.* || 4° *Apercevoir de loin*, καθ-οράω-ῶ, *acc.* || 5° *Trouver*, εὑρίσκω, ἀν-ευρίσκω, ἐξ-ευρίσκω, *acc.* || 6° *Parvenir à connaître*, *surprendre*, κατα-λαμβάνω; φωράω-ῶ, f. άσω, *acc.* Découvrir que (s'apercevoir que). Voy. ce verbe. || SE DÉCOUVRIR, vr. 1° *Oter ce qui nous couvre*, ἐκ-καλύπτομαι, f. ύψομαι. Se découvrir la tête, le visage, τὴν κεφαλὴν ἀποκαλύπτομαι, f. ύψομαι. || 2° *S'exposer* (*à la guerre*), κινδυνεύω, f. εὑσω. || 3° *Se manifester*, φαίνομαι (moy. avec sens neutre). || 4° *Etre aperçu*, καθ-οράομαι-ῶμαι (pass.). || 5° *Faire connaître ses sentiments*, ἀποφαίνομαι (moy. avec sens actif).

DÉCRASSER, va., ἀπο-καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* || SE DÉCRASSER, vr., ἀπο-καθαίρομαι, f. αρθήσομαι.

DÉCRÉDITÉ, ÉE, p.p. et adj., ἄπιστος, ον; ἄτῑμος, ον.

DÉCRÉDITER, va., *déconsidérer*, τὴν πίστιν ou τὸ ἀξίωμα ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *gén.* || SE DÉCRÉDITER, τὴν πίστιν ou τὸ ἀξίωμα ἀπο-βάλλω.

DÉCRÉPIT, ITE, adj., (en parl. d'une pers.), ὑπὸ γήρως ἀπειρηκώς, υῖα, ός. || Age décrépit, vieillesse décrépite. Voy. DÉCRÉPITUDE.

DÉCRÉPITUDE, sf., τὸ ἔσχατον (ου) γῆρας, *gén.* γήρως.

DÉCRET, sm., τὸ βούλευμα, ατος; τὸ δόγμα, ατος; (de l'assemblée du peuple), τὸ ψήφισμα, ατος. Proposer un décret, ψήφισμα γράφω. Rendre un décret, ψήφισμα ψηφίζομαι, f. ισῦμαι. Annuler, abroger un décret, ψήφισμα καθ-αιρέω-ῶ. Un décret est rendu, ψήφισμα γίγνεται.

DÉCRÉTER, va., ψηφίζομαι, f. ισῦμαι, *acc.*; de, *infin.* Ils décrétèrent la guerre, de faire la guerre, ἐψηφίσαντο τὸν πόλεμον, πολεμεῖν. Ces choses étant décrétées, δοξάντων τούτων.

DÉCRI, sm., *perte de réputation*, ἡ ἀδοξία, ας; ἡ ἀτιμία, ας.

DÉCRIÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉCRIER. || Adj., ἄδοξος, ον. Etre décrié, ἀδοξέω-ῶ, f. ήσω.

DÉCRIER, va., *décréditer*, δια-βάλλω, *acc.* || SE DÉCRIER, vr., *se décréditer*, ἐπι-βοάομαι-ῶμαι, δια-βάλλομαι (pass.).

DÉCRIRE, va. 1° *Représenter par le discours*, ἀνα-γράφω, δια-γράφω; δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Décrire la terre, γεωγραφέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Tracer*, ἀνα-γράφω, δια-γράφω, *acc.*

DÉCROCHER, va., ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.*

DÉCROISSEMENT, sm., ἡ ἐλάττωσις, εως; ἡ μείωσις, εως; (des eaux), ἡ ἀναχώρησις, εως; (des eaux, de la lune), ἡ ἀπόλειψις, εως.

DÉCROÎTRE, vn., ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; μειόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; (en parl. des eaux), ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

DÉÇU, UE, p.p. Voy. DÉCEVOIR.

DÉCUPLE, adj., δεκαπλάσιος, α, ον. || Sm., ἡ δεκαπλασία, ας; τὸ δεκαπλάσιον, ου; d'une chose, τινός.

DÉCUPLER, va., δεκαπλασιάζω, f. άσω. *acc.*

DÉCURIE, sf., *le dixième d'une centurie*, ἡ δεκάς, άδος.

DÉCURION, sm., *chef d'une décurie*, ὁ δεκάδαρχος, ου; ὁ δέκαρχος, ου.

DÉDAIGNÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉDAIGNER. || Adj., ἀπόβλητος, ον; καταφρόνητος, ον.

DÉDAIGNER, va., ὑπερ-οράω-ῶ, *acc.*; κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Dédaigner de faire qq. chose, ποιεῖν τι οὐκ ἀξιόω-ῶ, f. ώσω.

Cela n'est pas à dédaigner, οὐκ εὐκαταφρόνητον τοῦτο.

DÉDAIGNEUSEMENT, adv., καταφρονητικῶς. ὑπεροπτικῶς.

DÉDAIGNEUX, EUSE, adj., καταφρονητικός, ή, όν; ὑπεροπτικός, ή, όν.

DÉDAIN, sm., ἡ καταφρόνησις, εως; ἡ ὑπεροψία, ας. Avec dédain, καταφρονητικῶς, ὑπεροπτικῶς. Regarder avec dédain, ὑπεροράω-ῶ, *acc.*

DÉDALE, *h.*, ὁ Δαίδαλος, ου.

1. **DEDANS**, adv., *dans l'intérieur* (sans mouvemt), ἔνδον, ἐντός, εἴσω; (avec mouvemt), εἴσω. || En dedans, *comme* dedans; de, *gén.* || De dedans, ἔνδοθεν, εἴσωθεν, *gén.* || Par dedans (à travers), διά, *gén.*

2. **DEDANS**, sm., *la partie intérieure*, τὰ ἔσω, ἔνδον ου ἐντός. || Au dedans, du dedans, *comme* en dedans, de dedans. Voy. DEDANS 1.

DÉDICACE, sf., *consécration* (*d'un temple*), ἡ καθιέρωσις, εως.

DÉDIER, va., *consacrer*, καθ-ιερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; à Dieu, τῷ Θεῷ.

DÉDIRE, va., ἀντι-λέγω, *dat.* || SE DÉDIRE, vr., παλινῳδέω-ῶ, f. ήσω.

DÉDIT, sm., *révocation d'une parole donnée*, ἡ παλιλλογία, ας.

DÉDOMMAGEMENT, sm. 1° *Réparation d'un dommage*, ἡ ἀνταπόδοσις, εως; ἡ ἐπανόρθωσις, εως. || 2° *Compensation*, ἡ παραμυθία, ας.

DÉDOMMAGER, va. 1° *Indemniser qqn*, τὴν βλάβην ου ζημίαν τινί ἐπαν-ορθόω-ῶ; d'une chose, ἀπό ου ἔκ τινος. || 2° *Compenser*, ἀμείβομαι, f. είψομαι, *acc.*; de, *gén.* || SE DÉDOMMAGER, vr., τὴν βλάβην ου ζημίαν ἐπαν-ορθόομαι-οῦμαι (moy.); d'une chose, ἀπό ου ἔκ τινος.

DÉDOUBLER, va., δίχα αἱρέω-ῶ, *acc.*

DÉDUCTION, sf. 1° *Retranchement*, ἡ ἀφαίρεσις, εως; ἡ ὑφαίρεσις, εως. || 2° *Conséquence*, ἡ ἀκολουθία, ας; τὸ συμπέρασμα, ατος.

DÉDUIRE, va. 1° *Retrancher*, ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* || 2° *Raconter*, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 3° *Tirer comme conséquence*, συλ-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; de, ἐκ *et le gén.*; que, ὅτι *et l'ind.*

DÉESSE, sf., ἡ θεά, ᾶς; ἡ θεός, οῦ. Les deux déesses (Déméter et Perséphoné), δύο τὼ θεά.

DÉFÂCHER (SE), vr., τῆς ὀργῆς παύομαι, f. παύσομαι.

DÉFAILLANCE, sf., ἡ λιποψυχία, ας; ἡ λιποθυμία, ας. Tomber en défaillance, λιποψυχέω-ῶ ου λιποθυμέω-ῶ, f. ήσω.

DÉFAILLANT, ANTE, adj., *qui s'affaiblit*, ἀσθενής, ές.

DÉFAILLIR, vn. 1° *Dépérir*, μαραίνομαι, f. ανθήσομαι; παρ-ακμάζω, f. άσω. Mes forces défaillent, ἀσθενέστερος, α, ον γίγνομαι. || 2° *Tomber en défaillance*, λιποψυχέω-ῶ ου λιποθυμέω-ῶ, f. ήσω.

DÉFAIRE, va. 1° *Détruire ce qui est fait*, λύω, δια-λύω, f. σω, *acc.* Défaire un nœud, σύναμμα λύω. || 2° *Mettre en déroute*, τρέπω ου τρέπομαι (moy.); κατα-κόπτω; ἡττάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Affaiblir*, *amaigrir*, ἀσθενόω-ῶ, f. ώσω; μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* || 4° *Délivrer*, ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gén.* || SE DÉFAIRE, vr. 1° *Se détruire*, *se rompre*, λύομαι, δια-λύομαι, f. λυθήσομαι. || 2° *Se débarrasser de*, ἀπ-αλλάττομαι (pass.), *gén.* Se défaire d'un ennemi (le faire mourir), ἐχθρὸν ἀναιρέω-ῶ. || 3° *Aliéner*, *vendre*, ἀπ-αλλοτριόω-ῶ, f. ώσω; ἀπο-δίδομαι (moy.), *acc.*

DÉFAIT, AITE, p.p. Voy. DÉFAIRE. || Adj., *exténué*, *amaigri*, κατεσκληκώς, υῖα, ός; ἐκτακείς, εῖσα, έν.

DÉFAITE, sf. 1° *Déroute*, ἡ ἧττα, ης. Essuyer une défaite, ἡττάομαι-ώμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Débit*, ἡ πρᾶσις, εως. || 3° *Prétexte*, ἡ προφασις, εως. Donner une défaite, τὶ προφασίζομαι, f. ιοῦμαι.

DÉFALCATION, sf., ἡ ὑφαίρεσις, εως.

DÉFALQUER, va., ὑφ-αιρέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.*

DÉFAUT, sm. 1° *Manque*, ἡ ἔλλειψις, εως; ἡ ἀπορία, ας. Le défaut de nourriture, ἡ ἔνδεια (ας) τροφῆς. A défaut de vin (le vin manquant), ἐλλείποντος οἴνου. || 2° *Refus de comparaître en justice*. Faire défaut en justice, φυγοδικέω-ῶ, f. ήσω. Procès par défaut, ἡ ἔρημος, ου et ἐρήμη, ης, *avec ou sans* δίκη, ης. Condamner qqn par défaut, ἐρήμην κατα-γιγνώσκω τινός. Être jugé par défaut, ἐρήμην ὁρλισκάνω δίκην. || 3° *Imperfection*, *vice*, τὸ ἔλλειμμα, ατος; τὸ κακόν, οῦ; ἡ κακία, ας. Qui est sans défauts, τέλειος, ος et α, ον.

DÉFAVEUR, sf., *disgrâce*, ἡ δύσνοια, ας; ἡ δυσμένεια, ας.

DÉFAVORABLE, adj. (en parl. des personnes), ἀλλότριος, α, ον; δύσνους, ουν; δυσμενής, ές; (en parl. des choses), ἄκαιρος, ον; ἀνεπιτήδειος, ον; ὰ, *dat.*

DÉFAVORABLEMENT, adv., ἀλλοτρίως, δυσμενῶς, ἀπεχθῶς.

DÉFECTION, sf., ἡ ἀπόστασις, εως. Faire défection, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

DÉFECTUEUSEMENT, adv., ἐνδεῶς.

DÉFECTUEUX, EUSE, adj., ἐνδεής, ές; ἀτελής, ές; ἐλλιπής, ές.

DÉFECTUOSITÉ, sf., ἡ ἀτέλεια, ας; τὸ ἔλλειμμα, ατος; τὸ ἐνδεές, οῦς.

DÉFENDABLE, adj., εὐφύλακτος, ον.

DÉFENDEUR, ERESSE, sm. et sf., ὁ φεύγων, οντος; *fém.* ἡ φεύγουσα, ης.

DÉFENDRE, va. 1° *Protéger qqn*, τινί, ὑπέρ ου πρό τινος ἀμύνω, f. υνῶ; τινὶ ἐπικουρέω-ῶ ου βοηθέω-ῶ, f. ήσω. Défendre une chose, περί τινος ἀμύνομαι, f. υνοῦμαι. Défendre le pays contre les ennemis, τοὺς πολεμίους τῆς χώρας ἀπ-αθέω-ῶ ου εἴργω, f. εἴρξω. || 2° *Parler pour qqn*, ὑπέρ τινος λέγω ου ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; (en justice), συν-ηγορέω-ῶ ου συν-δικέω-ῶ, f. ήσω τινί. || 3° *Garantir*, *abriter*, στέγω, f. στέξω; σκεπάζω, f. άσω, *acc.* Défendre qq. chose d'une chose, ἀπο-στέγω τί τινος. || 4° *Prohiber*, *interdire*, ἀπ-αγορεύω; κωλύω, f. ύσω, *acc.* Défendre à qqn de faire une chose, ἀπ-αγορεύω τινὶ ου τινά μὴ ποιεῖν τι, κωλύω τινὰ ποιεῖν τι. Défendre sa maison, sa porte à qqn, τῆς οἰκίας τινὰ παρ-αιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || SE DÉFENDRE, vr. 1° *Lutter pour sa défense*,

combattre contre qqn, ἀμύνομαί, f. υνοῦμαί τινα; ἀν-τέχω τινί ou πρός τινα; ἀπο-μάχομαί τινα ou πρός τινα. || 2° *Se justifier*, ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; (en justice), δικαιολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Se garantir, se garder de*, φυλάττομαι, f. ἑξομαι, *acc. ou* ἀπό *et le gén.* || 4° *Refuser; nier*, ἀρνέομαι-οῦμαι, *acc.* || 5° *S'abstenir de*, ἀπ-έχομαι (moy.), *gén.*

DÉFENDU, UE, p.p. Voy. **DÉPENDRE.** || Adj., *interdit*, ἀπόρρητος, ον. Il est défendu de, ἀπείρηται *et l'infinitif avec ou sans* μή.

DÉFENSE, sf. 1° *Action de défendre, de se défendre*, ἡ βοηθεία, ας; ἡ ἐπικουρία, ας; ἡ προστασία, ας. Préparatif de défense, ἡ παρασκευή, ῆς. Mettre une place en état de défense, χωρίον ὥστε ἱκανὸν εἶναι προ-μάχεσθαι παρα-σκευάζω, f. άσω. Se mettre en état de défense, ὡς ἀπο-μαχούμενος παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι. || Au pl., *fortifications*, τὰ ὀχυρώματα, ων; αἱ προβολαί, ῶν. || 2° *Apologie, plaidoyer*, ἡ ἀπολογία, ας; (en justice), ἡ συνηγορία, ας; ἡ συνδικία, ας. || 3° *Prohibition*, ἡ ἀπόρρησις, εως; τὸ ἀπόρρημα, ατος. || 4° *Dent proéminente*, ὁ χαυλιόδους, ὀδοντος.

DÉFENSEUR, sm. 1° *Celui qui défend, qui protège*, ὁ πρόμαχος, ου; ὁ προστάτης, ου. || 2° *Avocat*, ὁ συνήγορος, ου; ὁ σύνδικος, ου.

DÉFENSIF, IVE, adj., ἀμυντήριος, ον. Armes défensives, τὰ ἀμυντήρια ὅπλα, ων. Alliance défensive, ἡ ἐπιμαχία, ας. Se tenir sur la défensive, μόνον ἀμύνομαι, f. υνοῦμαι.

DÉFÉRANT, ANTE, adj., ἐπιεικής, ές; ὑπεικτικός, ή, όν.

DÉFÉRENCE, sf., ἡ ὕπειξις, εως; ἡ θεραπεία, ας; ἡ αἰδώς, οῦς. Par déférence pour qqn, αἰδοῦ τινος. Avoir de la déférence pour qqn, αἰδέομαι-οῦμαί τινα.

DÉFÉRER, va. 1° *Décerner*, ἀπο-νέμω, ἐπι-νέμω, *acc.*; à, *dat.* || 2° *Dénoncer*, ἐν-δείκνυμι; μηνύω, f. ύσω, *acc.* || Vn., *céder*, ὑπ-είκω, παρ-είκω, f. εἶξω, *dat.*

DÉFI, sm., ἡ πρόκλησις, εως. Faire un défi à, προ-καλέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.*

DÉFIANCE, sf., ἡ ἀπιστία, ας; ἡ ὑπυφία, ας. Par défiance de soi-même, δι' ἀπιστίαν ἑαυτοῦ. Inspirer de la défiance, ἀπιστόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Avec défiance, ὑπόπτως. Sans défiance, ἀνυπόπτως.

DÉFIANT, ANTE, adj., ἄπιστος, ον; ὕποπτος, ον. Etre défiant, ὑπ-οπτεύω, f. εὑσω.

DÉFICIT, sm., τὸ ἔλλειμμα, ατος; τὸ ἐλλεῖπον, οντος.

DÉFIER, va. 1° *Provoquer*, προ-καλέομαι-οῦμαι, *acc.*; à, εἰς, ἐπί ou πρός *et l'acc.* || 2° *Braver*. Voy. ce verbe. || **SE DÉFIER**, vr. 1° *Se provoquer*, ἀλλήλους ας προ-καλεῖσθαι. || 2° *Avoir de la défiance*, ἀπιστέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ὑπ-οπτεύω, f. εὑσω, *acc.* || 3° *Se douter, prévoir*, ὑπο-νοέω-ῶ, f. ήσω; de, *acc.*; que, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*

DÉFIGURÉ, ÉE, p.p. et adj., ἄμορφος, ον; δύσμορφος, ον; διεφθαρμένος, η, ον.

DÉFIGURER, va., ἄμορφον ou δύσμορφον ποιέω-ῶ, f. ήσω; (dénaturer), διε-φθείρω; λυ-μαίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.* || **SE DÉFIGURER**, vr., τὴν ἑαυτοῦ, ἧς μορφὴν δια-λυμαίνεσθαι.

DÉFILÉ, sm. 1° *Passage étroit*, ἡ στενοπορία, ας; ἡ στενοχωρία, ας; τὰ στενά, ῶν. || 2° *Action de défiler*, ἡ παραγωγή, ῆς.

DÉFILER, vn., ἐκ-μηρύομαι, f. ύσομαι; (devant, à côté), παρ-ελαύνω.

DÉFINI, IE, p.p. et adj., ὡρισμένος, η, ον; κύριος, α, ον; (en grammaire), παρεμφατικός, ή, όν.

DÉFINIR, va., ὁρίζω, δι-ορίζω, f. ιῶ (et moyen), *acc.* Qui sert à définir, ὁριστικός, ή, όν.

DÉFINITIF, IVE, adj., τελευταῖος, α, ον; κύριος, α, ον. Sentence définitive, ἡ τελευταία (ας) ou κυρία (ας) γνώμη (ης). || **EN DÉFINITIVE**, loc. adv., τὸ τελευταῖον.

DÉFINITION, sf., ὁ ὅρος, ου; ὁ ὁρισμός, οῦ. Définition d'une chose, ὁ λόγος (ου) τινός.

DÉFINITIVEMENT, adv., τὸ τελευταῖον; τὰ τελευταία.

DÉFLEURIR, vn., *perdre ses fleurs*, ἀπ-ανθέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *faire tomber les fleurs de*, ἀπ-ανθίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉFONCÉ, p.p. Voy. **DÉFONCER.** || Adj., *dégradé, effondré*, διεφθαρμένος, η, ον.

DÉFONCER, va. 1° *Oter le fond de*, τὸν πυθμένα ἀφ-αιρέω-ῶ, *gén.* || 2° *Creuser profondément*, κατα-σκάπτω, *acc.*

DÉFORMER, va., δια-φθείρω, δια-στρέφω, *acc.* || **SE DÉFORMER**, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉFRAÎCHIR, va., μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* || **SE DÉFRAÎCHIR**, vr., μαραίνομαι, f. ανθήσομαι.

DÉFRAYER, va., τὴν δαπάνην ὑπ-ουργέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

DÉFRICHEMENT, sm., *action de défricher*, ἡ ἡμέρωσις, εως; ἡ ἐργασία, ας. || Au pl., *terrains défrichés*, τὰ ἐργάσιμα, ων.

DÉFRICHER, va., ἡμερόω-ῶ, ἐξ-ημερόω-ῶ, f. ώσω; ἐργάζομαι; θεραπεύω, f. εὑσω, *acc.* Terrains défrichés, τὰ ἐργάσιμα, ων.

DÉFRISER, va., τοὺς βοστρύχους λύω, f. σω, *gén.*

DÉFUNT, UNTE, adj. et subst., τεθνηκώς, υῖα, ός; τετελευτηκώς, υῖα, ός. Les défunts, οἱ τεθνεῶτες, ων.

DÉGAGÉ, ÉE, p.p. Voy. **DÉGAGER.** || Adj. 1° *Libre de*, ἐλεύθερος, α, ον, *gén.* || 2° *Aisé*, ἐλευθέριος, ον; ἄπλαστος, ον.

DÉGAGEMENT, sm. 1° *Action de reprendre*, ἡ ἀνάληψις, εως. || 2° *Action de se débarrasser*, ἡ ἀπαλλαγή, ῆς. || 3° *Issue, passage*, ἡ διέξοδος, ου.

DÉGAGER, va. 1° *Retirer ce qui était engagé*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* Dégager sa parole (la reprendre), τὰ εἰρημένα ἀνα-τίθεμαι (moy.). Dégager sa parole, sa promesse, sa foi (les tenir), τὴν ὑπόσχεσιν πληρόω-ῶ, f. ώσω ou ἐκ-τελέω-ῶ. || 2° *Débarrasser, délivrer*, ἀπ-αλλάττω; ἐλευθερόω-ῶ, f. ώσω; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* || **SE DÉGAGER**, vr., *se débarrasser de*, ἀπ-αλλάττομαι (pass.), *gén.* Se dégager d'une promesse, τὴν ὑπόσχεσιν ἀποτελέω-ῶ.

DÉGAINÉ, ÉE, p.p., γυμνωθείς, εῖσα, έν; γυμνός, ή, όν.

DEGAINER, va., γυμνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*
DÉGARNI, IE, p.p. Voy. **DÉGARNIR.** || Adj., *nu*, γυμνός, ή, όν; ψιλός, ή, όν.
DÉGARNIR, va., γυμνόω-ῶ, ἀπο-γυμνόω-ῶ, f. ώσω; ψιλόω-ῶ, ἀπο-ψιλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* Dégarnir les arbres de feuilles, τὰ δένδρα ψιλῶ. || Se **DÉGARNIR**, vr., les mêmes verbes au passif.
DÉGÂT, sm., ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ λύμη, ης; ἡ κάκωσις, εως. Faire du dégât dans un pays, χώραν κακόω-ῶ ou δηόω-ῶ, f. ώσω.
DÉGEL, sm., ἡ τοῦ παγετοῦ τῆξις, εως.
DÉGELER, va., τήκω, ἀνα-τήκω; δια-λύω, f. σω, *acc.* || Vn., *et* se **DÉGELER**, vr., les mêmes verbes au passif. || *Impers.* Il dégèle, δια-λύεται ἡ χιὼν καὶ ὁ παγετός.
DÉGÉNÉRATION, sf., ἡ τῆς φύσεως ἔκστασις, εως; ἡ παρέκβασις, εως; ἡ διάστασις, εως.
DÉGÉNÉRÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐξεστώς, ῶσα, ώς; διεφθαρμένος, η, ον; (en parl. des plantes), ἐξηγριωμένος, η, ον.
DÉGÉNÉRER, vn., ἐκ τοῦ γένους παρεκβαίνω, δια-φθείρομαι; (en parl. des plantes), ἐξ-αγριόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || Dégénérer de, ἐξ-ίστημαι (moy. avec sens neutre), *gén.* avec ἐκ, ἐξ. || Dégénérer en, ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), μετα-βάλλω, μετα-πίπτω εἰς *et l'acc.*
DÉGÉNÉRESCENCE, sf. Voy. **DÉGÉNÉRATION.**
DÉGONFLER, va., τοῦ οἰδήματος παύω, f. σω, *acc.* || Se **DÉGONFLER**, vr., τοῦ οἰδήματος παύομαι, f. σομαι.
DÉGORGER, va. 1° *Déboucher*, ἀνα-στομόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Rejeter en vomissant*, ἐξ-εμέω-ῶ; ἐξ-ερεύγω, f. ερεύξω, *acc.* || Se **DÉGORGER**, vr., *épancher ses eaux*, ἐξ-ερεύγομαι, f. εὐξομαι; dans, εἰς *et l'acc.*
DÉGOURDI, IE, p.p. Voy. **DÉGOURDIR.** || Adj., *avisé*, πανοῦργος, ον; πολύτροπος, ον.
DÉGOURDIR, va. 1° *Tirer de l'engourdissement*, τῆς νάρκης παύω, f. σω, *acc.* || 2° *Rendre avisé*, πανοῦργον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se **DÉGOURDIR**, vr., *devenir avisé*, πανοῦργος, ον γίγνομαι.
DÉGOÛT, sm. 1° *Manque d'appétit*, ἡ ἀποσιτία, ας; ἡ ἀνορεξία, ας. || 2° *Répugnance, aversion*, ἡ ἀηδία, ας; ἡ βδελυγμία, ας. Donner, inspirer du dégoût à qqn, ἀηδίαν τινὶ παρ-έχω. Avoir du dégoût pour qq. chose, βδελύττομαι, f. ύξομαι (aor. ἐβδελύχθην), *acc.* || 3° *Déplaisir, chagrin*, ἡ ἀηδία, ας; ἡ ἀθυμία, ας; ἡ λύπη, ης. Donner bien des dégoûts à qqn, πολλὴν ἀθυμίαν παρ-έχω τινί.
DÉGOÛTANT, ANTE, adj., ἀηδής, ές; δυσχερής, ές; βδελυρός, ά, όν.
DÉGOÛTÉ, ÉE, p.p. Voy. **DÉGOÛTER.** || Adj. 1° *Qui manque d'appétit*, ἀπόσιτος, ον. || 2° *Rassasié*, μεστός, ή, όν. Être dégoûté d'une chose, μεστός εἰμί τινος.
DÉGOÛTER, va. 1° *Donner du dégoût pour la nourriture*, ἀνορεξίαν παρέχω, *dat.* || 2° *Donner à qqn de l'aversion pour une chose*, παρ-έχω τινὶ ἀηδίαν τινός. || Se **DÉGOÛTER**, vr., ἀηδίαν ἔχω, *gén.*
DÉGOUTTANT, ANTE, adj., σταχτός, ή, όν.
DÉGOUTTER, vn., ψακάζω, f. άσω; στάζω, f. στάξω; σταλάττω, f. άξω.
DÉGRADANT, ANTE, adj., αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).
DÉGRADATION, sf. 1° *Destitution d'un grade*, ἡ τῆς τάξεως ἀφαίρεσις, εως; ἡ ἀτιμία, ας. || 2° *Avilissement*, ἡ ταπείνωσις, εως. || 3° *Dégât*, ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ βλάβη, ης; ἡ λύμη, ης. || 4° *Affaiblissement de la lumière et des ombres*, ἡ ἀπόχρωσις, εως; ἡ φθορά, ᾶς.
DÉGRADÉ, ÉE, p.p. Voy. **DÉGRADÉ.** || Adj., *destitué*, ἄτιμος, ον.
DÉGRADER, va. 1° *Destituer d'un rang, d'une charge*, ἀφ-ίστημι τάξεως, ἀρχῆς, *acc.*; ἀτιμάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Déshonorer, avilir*, ἀτιμάζω, f. άσω; αἰσχύνω, κατ-αισχύνω, f. υνῶ, *acc.* || 3° *Détériorer*, κακόω-ῶ, f. ώσω; δια-φθείρω, *acc.* || Se **DÉGRADER**, vr. 1° *Se déshonorer*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ κατ-αισχύνειν. || 2° *Se détériorer*, δια-φθείρομαι (pass.).
DÉGRAFER, va., *détacher l'agrafe, les agrafes*, τὴν περόνην, τὰς περόνας λύω, f. σω, *gén.*
DÉGRAISSER, va. 1° *Oter la graisse de*, τὸ λίπος ἀφ-αιρέω-ῶ, *gén.* || 2° *Oter les taches de*, τὰς κηλῖδας ἐξ-αλείφω, *gén.*; σμήχω, f. σμήξω, *acc.* Substance pour dégraisser, τὸ σμῆγμα, ατος.
DEGRÉ, sm. 1° *Escalier*, ἡ κλῖμαξ, ακος. || 2° *Marche*, τὸ βάθρον, ου; ὁ βαθμός, οῦ; (d'un escalier), ὁ κλιμακτήρ, ῆρος. || *Au fig.* Par degrés, διὰ βαθμῶν ου κλιμάκων. Un haut, un plus haut, un très haut degré de, *se traduisent par* πολύς, πλείων, πλεῖστος. Un haut degré, un plus haut degré, un très haut degré d'honneur, πολλὴ, πλείων, πλεῖστη τιμή. Le plus haut *ou* le suprême degré, τὸ ἄκρον, ου; ἡ ἀκρότης, ητος; τὸ ἔσχατον, ου. A un haut, à un plus haut degré, ἐπὶ πολύ, ἐπὶ πλέον. A un très haut, au plus haut degré, ἐπὶ πλεῖστον, εἰς ου ἐπ' ἄκρον, εἰς τὸ ἀκρότατον. A un moindre degré, ἐπ' ἔλαττον. En venir à ce degré, à un tel degré d'insolence, que, ἔρχομαι, ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι, προ-έρχομαι εἰς τοῦτο ου εἰς τοσοῦτον ὕβρεως, ὥστε *et l'inf.* || 3° *En géométrie et en géographie*, ἡ μοῖρα, ας.
DÉGRÉER, va. Degréer un vaisseau, τὰ ὅπλα ἐκ τῆς νεὼς ἐξ-αιρέομαι-οῦμαι.
DÉGRÈVEMENT, sm., ἡ φόρου ἐλάττωσις, εως.
DÉGRÈVER, va., φόρον ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *gén.*
DÉGRINGOLER, vn., *rouler du haut en bas*, κατα-κυλίομαι (pass.).
DÉGRISER, va., (au pr. et au fig.), ἀνα-νήφω, f. νήψω, *acc.* || Se **DÉGRISER**, vr., ἀνα-νήφω, ἐκ-νήφω, f. νήψω.
DÉGROSSIR, va. 1° *Oter le plus gros*, περι-κόπτω, *acc.* Dégrossir avec la hache, πελεκάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Ebaucher*, διαγράφω; ὑπο-τυπόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*
DÉGUENILLÉ, ÉE, adj., ῥάκη ἀμπεχομένος, η, ον.
DÉGUERPIR, vn. 1° *Déménager*, σκευαγωγέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *S'enfuir*, ἀπο-διδράσκω.
DÉGUISÉ, ÉE, p.p. Voy. **DÉGUISER.** || Adj.,

feint, simulé, πλαστός, ή, όν; προσποιητός, ή, όν.

DÉGUISEMENT, sm. 1° *Travestissement*, ή σκευή, ῆς. || 2° *Fausse apparence*, τὸ σχῆμα, ατος. || 3° *Feinte*, ἡ ὑπόκρισις, εως; ἡ προσποίησις, εως. Sans déguisement, ἁπλάστως, ἁπλῶς.

DÉGUISER, va. 1° *Travestir*, σκευάζω, ἐνσκευάζω, δια-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; en, εἰς *et l'acc.* || 2° *Cacher, dissimuler*, ἀπο-κρύπτομαι, f. κρύψομαι, *acc.* Déguiser sa voix, φωνὴν ἀλλοτρίαν προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || SE DÉGUISER, vr. 1° *Se travestir*, σκευάζομαι, δια-σκευάζομαι, f. ασθήσομαι; en, εἰς *et l'acc.* || 2° *User de feinte*, πλάττομαι, f. πλάσομαι.

DÉGUSTATEUR, sm., ὁ προγεύστης, ου.

DÉGUSTATION, sf., ἡ γεῦσις, εως.

DÉGUSTER, va., προ-γεύομαι, f. γεύσομαι, *gén.*

DÉHARNACHER, va., ἀπο-σάττω, f. σάξω, *acc.*

DÉHONTÉ, ÉE, adj., ἀναιδής, ές; ἀναίσχυντος, ον.

1. **DEHORS**, adv., (sans mouvt) ἐκτός, ἔξω; (avec mouvt) ἔξω, εἰς τὰ ἔξω. || En dehors de, ἐκτός, ἔξω, *gén.* || De dehors, ἐξωθεν.

2. **DEHORS**, sm., *la partie extérieure*, τὸ ou τὰ ἔξω. Au dehors, ἔξω. Les ennemis du dehors, οἱ ἔξω ἐχθροί, ῶν. Les dehors d'une place (les fortifications extérieures), τὰ προτειχίσματα, ων. || Au pl., *apparences*, τὸ σχῆμα, ατος; ἡ ἐπιφάνεια, ας. De faux dehors, τὸ πρόσχημα, ατος.

DÉIDAMIE, *f.*, ἡ Δηϊδάμεια, ας.

DÉIFICATION, sf., ἡ ἀποθέωσις, εως.

DÉIFIER, va., ἀπ-αθανατίζω, f. ιῶ; ἀποθεόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DÉITÉ, sf., ὁ, ἡ θεός, οῦ.

DÉJÀ, adv. 1° *Dès à présent, dès lors*, ἤδη. Déjà depuis longtemps, ἤδη ἐκ πολλοῦ. || 2° *Auparavant*, πρόσθεν, πρότερον.

DÉJANIRE, *f.*, ἡ Δηϊάνειρα, ας.

DÉJECTION, sf., ἡ ἀπόκρισις, εως.

DÉJETER (SE), vr., δια-στρέφομαι (pass.).

1. **DÉJEUNER**, vn., (le matin), ἀκρατίζομαι, f. ισῦμαι; (vers midi), ἀριστάω-ῶ, f. ήσω. Ne pas déjeuner, ἀν-αριστάω-ῶ, f. ήσω. Qui n'a pas déjeuné, ἀνάριστος, ἀναρίστητος, ον.

2. **DÉJEUNER**, sm., (repas du matin), τὸ ἄκρατισμα, ατος; (repas de midi), τὸ ἄριστον, ου. Préparer le déjeuner, ἀριστοποιέω-ῶ, f. ήσω.

DÉJOCÈS, *h.*, ὁ Δηϊόκης, ου.

DÉJOINDRE, va. Voy. DISJOINDRE.

DÉJOUER, va., δια-φθείρω, σφάλλω, *acc.* Déjouer qqn, déjouer les projets de qqn, διαφθείρω τινί τὴν πρᾶξιν.

1. **DE LÀ**, loc. adv. Voy. LÀ.

2. **DELÀ**, prép., et PAR DELÀ, AU DELÀ DE, *plus loin, de l'autre côté de*, πέραν, ἐπέκεινα *et le gén.* Delà le fleuve, au delà du fleuve, πέραν τοῦ ποταμοῦ. || PAR DELÀ, AU DELÀ DE, *au-dessus de*, ὑπέρ *et l'acc.* Au delà de mes forces, ὑπὲρ τὴν δύναμιν. Au delà de quarante ans, ὑπὲρ τὰ τετταράκοντα ἔτη. || AU DELÀ, PAR DELÀ, loc. adv., *encore plus, encore davantage*, πέρα. Assez et au delà, ἅλις καὶ πέρα. || DEÇÀ ET DELÀ, loc. adv. Voy. DEÇÀ.

DÉLABRÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Mis en lambeaux*, ῥακώδης, ες; λακιστός, ή, όν. || 2° *Ruiné, détruit*, διεφθαρμένος, η, ον. Affaires délabrées, πράγματα διεφθαρμένα, ων.

DÉLABREMENT, sm., ἡ διαφθορά, ᾶς. Etre dans le délabrement, κακῶς ἔχω.

DÉLABRER, va. 1° *Mettre en lambeaux*, ῥακόω-ῶ, f. ώσω; λακίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Détériorer, ruiner*, κακόω-ῶ, f. ώσω; δια-φθείρω, *acc.* || SE DÉLABRER, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉLACER, va., λύω, f. σω, *acc.*

DÉLAI, sm., ἡ ἀναβολή, ῆς; ἡ διατριβή, ῆς; ἡ μέλλησις, εως. Demander un délai, χρόνον αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; (en justice), παρα-γράφομαι (moy.).

DÉLAISSÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉLAISSER. || Adj., ἔρημος, ον; de, *gén.*

DÉLAISSEMENT, sm., ἡ ἐρημία, ας. Vivre dans le délaissement, ἐν ἐρημίᾳ ζάω-ῶ.

DÉLAISSER, va., ἐρημόω-ῶ, f. ώσω; ἀπολείπω, *acc.*

DÉLASSEMENT, sm., ἡ ἀναπνοή, ῆς; ἡ ἀναψυχή, ῆς; ἡ ἀνάπαυσις, εως.

DÉLASSER, va., ἀνα-ψύχω, f. ψύξω, *acc.*, ἀναπνοὴν παρ-έχω, *dat.* || SE DÉLASSER, vr., ἀνα-ψύχομαι, f. ψυχθήσομαι; ἀνα-πνέω. Se délasser de, ἀνα-παύομαι, f. παύσομαι, *gén.* Se délasser de ses fatigues, τῶν πόνων ἀνα-παύομαι.

DÉLATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ συκοφάντης, ου; *fém.* ἡ συκοφάντρια, ας. De délateur, συκοφαντικός, ή, όν. Etre délateur, συκοφαντέω-ῶ, f. ήσω.

DÉLATION, sf., ἡ συκοφαντία, ας. Par délation, συκοφαντικῶς.

DÉLAYER, va. 1° *Détremper*, δεύω, f. σω, *acc.*; dans, *dat.* || 2° *Exprimer trop longuement*, παρα-τείνω, *acc.*

DÉLECTABLE, adj., τερπνός, ή, όν; ἐπίχαρις, ι, *gén.* ιτος.

DÉLECTATION, sf., τὸ τερπνόν, οῦ; ἡ ἡδονή, ῆς; τὸ ἐπίχαρι, ιτος.

DÉLECTER, va., τέρπω, f. τέρψω; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || SE DÉLECTER, τέρπομαι, f. τερφθήσομαι; ἀ, *dat.* Se délecter à lire (lisant), ἀνα-γιγνώσκων ἥδομαι.

DÉLÉGATION, sf., ἡ ἐντολή, ῆς; τὸ πρόσταγμα, ατος.

DÉLÉGUÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉLÉGUER. || Sm., *député*, ὁ ἄγγελος, ου.

DÉLÉGUER, va. 1° *Commettre, charger*, τάττω, f. τάξω, *acc.*; pour, *acc. avec* ἐπὶ *ou inf.* || 2° *Confier*, ἐπι-τρέπω, *acc.*; ἀ, *dat.* || 3° *Assigner, attribuer*, ἀπο-νέμω; ἀπο-τάττω, f. τάξω, *acc.*

DÉLESTER, va., *ôter le leste de*, τὸ ἔρμα ἀφ-αιρέω-ῶ, *gén.*

DÉLÉTÈRE, adj. 1° *Qui peut causer la mort*, δηλητήριος, ον. || 2° *Pernicieux*, ὀλέθριος, ον.

DÉLIBÉRANT, ANTE, adj., βουλευόμενος, η, ον. Assemblée délibérante, ἡ βουλή, ῆς.

DÉLIBÉRATIF, IVE, adj., συμβουλευτικός, ή, όν. Le genre délibératif, τὸ συμβουλευτικόν, οῦ. Avoir voix délibérative, τῆς βουλῆς μετέχω.

DÉLIBÉRATION, sf. 1° *Action de délibérer*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ συμβουλή, ῆς; ἡ συμβουλία, ας. Mettre une chose en délibération, βουλὴν προ-τίθημι ou ἐμ-βάλλω περί τινος. || 2° *Examen que l'on fait en soi-même*, ὁ λογισμός, ου; ἡ σύννοια, ας. || 3° *Résolution*, ἡ γνώμη, ης; ἡ βουλή, ῆς.

DÉLIBÉRÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉLIBÉRER. || De propos délibéré, μετὰ λογισμοῦ. || Adj., *hardi*, θρασύς, εῖα, ύ; θαρραλέος, α, ον.

DÉLIBÉRÉMENT, adv., θρασέως, θαρραλέως.

DÉLIBÉRER, vn. 1° *Examiner, consulter*, (en soi-même), λογίζομαι, f. ιοῦμαι; (avec les autres), βουλεύομαι, f. εὑσομαι. Délibérer avec qqn sur une chose, τινὶ περί τινος συμ-βουλεύομαι, f. σομαι, ou ἀνα-κοινόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. || 2° *Décider de, se déterminer à*, βουλεύομαι, f. σομαι; γιγνώσκω *et l'inf.* Ils délibérèrent de faire la guerre, ἐβουλεύσαντο πολεμεῖν.

DÉLICAT, ATE, adj. 1° *Agréable au goût*, γλυκύς, εῖα, ύ; ἡδύς, εῖα, ύ (ἡδίων, ιστος). || 2° *Mou, tendre*, ἁπαλός, ή, όν; μαλακός, ή, όν. || 3° *Mou, voluptueux*, ἁπαλός, ή, όν; μαλακός, ή, όν; ἁβρός, ά, όν. || 4° *Fin, délié*, λεπτός, ή, όν. || 5° *Faible, frêle*, ἀσθενής, ές. || 6° *Fin, sensible*, ὀξύς, εῖα, ύ. || 7° *Fin, ingénieux*, ἀστεῖος, α, ον; δεξιός, ά, όν. || 8° *Difficile, embarrassant*, δυσχερής, ές; δύσκολος, ον; ἄπορος, ον. || 9° *Difficile à contenter*, δύσκολος, ον; χαλεπός, ή, όν. || 10° *Scrupuleux*, εὐλαβής, ές.

DÉLICATEMENT, adv. 1° *Mollement, voluptueusement*, ἁπαλῶς, μαλακῶς. || 2° *Avec finesse*, λεπτῶς. || 3° *Ingénieusement*, ἀστείως, ἀγχίνως. || 4° *Scrupuleusement*, εὐλαβῶς.

DÉLICATESSE, sf. 1° *Saveur agréable*, ἡ γλυκύτης, ητος. || 2° *Mollesse, tendreté*, ἡ ἁπαλότης, ητος; ἡ μαλακότης, ητος. || 3° *Mollesse, volupté*, ἡ μαλακία, ας; ἡ τρυφή, ῆς; ἡ ἁβρότης, ητος. || 4° *Finesse, ténuité*, ἡ λεπτότης, ητος. || 5° *Faiblesse, débilité*, ἡ ἀσθένεια, ας. || 6° *Finesse, sensibilité*, ἡ ὀξύτης, ητος. || 7° *Finesse, ingéniosité*, ἡ λεπτότης, ητος; ἡ ἀγχίνοια, ας. || 8° *Difficulté*, ἡ δυσχέρεια, ας. || 9° *Habileté, ménagement*, ἡ μετριότης, ητος; ἡ δεξιότης, ητος. || 10° *Scrupule*, ἡ εὐλάβεια, ας; ἡ αἰδώς, οῦς.

DÉLICE, sm., ἡ ἡδονή, ῆς. || DÉLICES, sf. pl., αἱ ἡδοναί, ῶν; ἡ τρυφή, ῆς. Vivre dans les délices, τρυφερῶς ζάω-ῶ. Faire les délices de qqn, ἐν ἡδονῇ ou καθ' ἡδονὴν εἰμί τινι.

DÉLICIEUSEMENT, adv., ἡδιστα.

DÉLICIEUX, EUSE, adj., ἥδιστος, η, ον. Un vin délicieux, οἶνος ἥδιστος.

DÉLIÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉLIER. || Adj., 1° *Grêle, mince*, λεπτός, ή, όν; ἰσχνός, ή, όν. || 2° *Fin, pénétrant*, ὀξύς, εῖα, ύ; ἀγχίνους, ουν. Etre délié, avoir l'esprit délié, ἀγχίνους εἰμί.

DÉLIER, va. 1° *Détacher*, λύω, ἀπο-λύω, f. σω, *acc.* || 2° *Dégager, dispenser*, ἀπο-λύω, f. σω; ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gén.* || SE DÉLIER, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉLIES, sf. pl., *fête d'Apollon, à Délos*, τὰ Δήλια, ων.

DÉLIMITATION, sf., ὁ ὁρισμός, οῦ.

DÉLIMITER, va., ὁρίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉLINQUANT, ANTE, sm. et sf., ὁ ἀδικῶν, οῦντος; *fém.* ἡ ἀδικοῦσα, ης.

DÉLIRANT, ANTE, adj., παράφρων, ον.

DÉLION, v., τὸ Δήλιον, ου.

DÉLIRE, sm., ἡ παράνοια, ας; ἡ παραφροσύνη, ης. Qui est en délire, παράφρων, ον. Avoir le délire. Voy. DÉLIRER.

DÉLIRER, vn., παρα-νοέω-ῶ, f. ήσω; παραφρονέω-ῶ, f. ήσω.

DÉLIT, sm., τὸ ἀδίκημα, ατος. Commettre un délit, ἀδικέω-ῶ, f. ήσω.

DÉLIVRANCE, sf. 1° *Affranchissement*, ἡ λύσις, εως; ἡ ἐλευθέρωσις, εως. || 2° *Remise, livraison*, ἡ ἔκδοσις, εως; ἡ παράδοσις, εως. || 3° *Accouchement*, ἡ μαίευσις, εως.

DÉLIVRER, va. 1° *Mettre en liberté*, ἐλευθερόω-ῶ, f. ώσω; (moyennant rançon), λυτρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 2° *Affranchir*, ἐλευθερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Il délivra sa patrie des barbares, ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα ἀπὸ τῶν βαρβάρων. || 3° *Débarrasser*, ἀπ-αλλάττω; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*; d'une chose, τινός. || 4° *Livrer*, ἐκ-δίδωμι, παρα-δίδωμι, *acc.*; (*remettre entre les mains*), ἐγ-χειρίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE DÉLIVRER, vr., (délivrer soi), ἑαυτὸν, ἠν, ὸ ἀπ-αλλάττειν ou ἀπο-λύειν; (être délivré), ἀπ-αλλάττομαι ou ἀπο-λύομαι (pass.); de, *gén.*

DÉLOGER, vn. 1° *Changer de logement*, δι-οικίζομαι, f. ιοῦμαι. || 2° *Décamper; partir*, αἴρω, ἀνα-ζεύγνυμι. || Va. 1° *Faire sortir de son logement*, μετ-οικίζω, ἐξ-οικίζω, f. ιῶ. *acc.* || 2° *Chasser (d'un poste)*, ἐκ-βάλλω, *acc.*; de, ἐκ ou ἐξ, *gén.*

DÉLOS, *île*, ἡ Δῆλος, ου. De Délos, Δήλιος, α, ον. Habitant de Délos, ὁ Δήλιος, ου.

DÉLOYAL, ALE, adj., ἄπιστος, ον.

DÉLOYALEMENT, adv., ἀπίστως.

DÉLOYAUTÉ, sf., ἡ ἀπιστία, ας.

DELPHES, v., οἱ Δελφοί, ῶν. De Delphes, Δελφικός, ή, ον. Habitant de Delphes, ὁ Δελφός, οῦ.

DELTA, sm. 1° *Lettre de l'alphabet*, τὸ δέλτα (indécl.). || 2° *Pays en forme de* Δ, τὸ Δέλτα (indécl.).

DÉLUGE, sm. 1° *Grande inondation*, ὁ κατακλυσμός, οῦ. || 2° *Grande abondance de choses qui coulent*, τὸ ῥεῦμα, ατος. Un déluge de larmes, de pleurs, δακρύων ῥεῦμα. || 3° *Grande quantité*, τὸ πλῆθος, ους.

DÉMADE, *h.*, ὁ Δημάδης, ου.

DÉMAGOGIE, sf., ἡ δημαγωγία, ας.

DÉMAGOGIQUE, adj., δημαγωγικός, ή, όν.

DÉMAGOGUE, sm., ὁ δημαγωγός, οῦ. Etre démagogue, δημαγωγέω-ῶ, f. ήσω.

DEMAIN, adv., αὔριον, ἐς αὔριον. Pour demain, ἐς αὔριον, εἰς τὴν αὔριον. De demain, ὁ, ἡ, τὸ αὔριος. La fête de demain, ἡ αὔριον ἑορτή, ῆς. || Sm., ἡ αὔριον (s.-ent. ἡμέρα).

DEMANDE, sf. 1° *Action de demander*, † αἴτησις, εως; ἡ δέησις, εως. Faire une demande à qqn, δέησιν πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Action judiciaire*, ἡ γραφή, ῆς. || 3° *Chose demandée*, τὸ αἴτημα, ατος. || 4° *Question*, τὸ ἐρώτημα, ατος; ἡ ἐρώτησις, εως.

DEMANDER, va. 1° *Exprimer à qqn le désir d'obtenir qq. chose*, αἰτέω-ῶ, f. ήσω; (pour soi), αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαί τί τινα ou τι παρά τινος. Il demanda à boire, ἤτησε πιεῖν. Je vous demande de m'écouter, αἰτῶ ὑμᾶς ou δέομαι ὑμῶν ἀκοῦσαί μου. Demander à qqn qq. chose pour qqn, αἰτῶ παρά τινός τί τινι. || 2° *Chercher pour voir*, ζητέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *S'enquérir d'une chose auprès de qqn*, πυνθάνομαί τί τινος ou παρά τινος; τινά τι ἐρωτάω-ῶ, f. ήσω. Comme on lui demandait (interrogé) s'il viendrait, il répondit, ἐρωτηθεὶς εἰ ἥξοι, ἀπ-εκρίνατο. || 4° *Avoir besoin de, exiger*, δέομαι, *gén.* || SE DEMANDER, vr., *chercher à se rendre compte de*, ζητέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DEMANDEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ αἰτητικός, οῦ; *fém.* ἡ αἰτητική, ῆς. || DEMANDEUR, ERESSE, sm. et sf., (en justice), ὁ διώκων, οντος; *fém.* ἡ διώκουσα, ης.

DÉMANGEAISON, sf. 1° *Picotement à la peau*, ἡ κνῆσις, εως; τὸ κνῆσμα, ατος. || 2° *Vif désir*, ἡ σφοδρὰ ἐπιθυμία, ας.

DÉMANGER, vn., κνησιάω-ῶ, f. άσω.

DÉMANTÈLEMENT, sm., ἡ ἀποτείχισις, εως.

DÉMANTELER, va., *démolir les fortifications de*, τὸ τεῖχος περι-αιρέω-ῶ, *gén.*; ἀπο-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉMARATE, *h.*, ὁ Δημάρατος, ου.

DÉMARCATION, sf., ὁ ὁρισμός, οῦ. Ligne de démarcation, τὰ μεθόρια, ων.

DÉMARCHE, sf. 1° *Allure*, ἡ βάδισις, εως; τὸ βάδισμα, ατος. || 2° *Manière d'agir, conduite*, ἡ πρᾶξις, εως; ἡ πραγματεία, ας; ὁ τρόπος, ου. Faire des démarches, πραγματεύομαι, f. εύσομαι.

DÉMARQUE, sm., *chef d'un dème*, ὁ δήμαρχος, ου. Être démarque, δημαρχέω-ῶ, f. ήσω. Fonction de démarque, ἡ δημαρχία, ας.

DÉMARRER, va., αἴρω, *acc.* || Vn., αἴρω, ἀπ-αίρω.

DÉMASQUER, va. 1° *Oter le masque de*, τὸ πρόσωπον περι-αιρέω-ῶ, *gén.* || 2° *Faire connaître, dévoiler*, ἀπο-φαίνω; ἀπο-καλύπτω, f. ύψω; ἐλέγχω, ἐξ-ελέγχω, *acc.* || SE DÉMASQUER, vr. 1° *Oter son masque*, τὸ πρόσωπον περι-αιρέω-ῶ. || 2° *Se montrer tel qu'on est*, ἐξ-ελέγχομαι (pass.).

DÉMÂTER, va., *ôter le mât de*, τὸν ἱστὸν ἐξ-αιρέω-ῶ, *gén.*; (en parl. du vent, de la tempête), τὸν ἱστὸν περι-θοάω, *gén.*

DÈME, sm., *canton de l'Attique*, ὁ δῆμος, ου. Qui concerne un dème, δημοτικός, ή, όν. Chef d'un dème, ὁ δήμαρχος, ου.

DÉMÊLÉ, sm., ἡ ἀμφισβήτησις, εως; ἡ ἔρις, ιδος. Avoir un démêlé avec qqn, τινὶ ἀμφισβητέω-ῶ.

DÉMÊLER, va. 1° *Séparer des choses mêlées*, δια-κρίνω, *acc.*; d'avec, *gén.* || 2° *Discerner*, δια-κρίνω, *acc.* Démêler le vrai d'avec le faux ou du faux, τὸ ἀληθὲς τοῦ ψευδοῦς δια-κρίνω. || 3° *Reconnaître*, δια-γιγνώσκω, *acc.* || 4° *Débrouiller, éclaircir*, σαφηνίζω, f. ιῶ, *acc.* || 5° *Contester*, ἀμφισβητέω-ῶ περί *et le gén.*; avec qqn, τινί. || SE DÉMÊLER, vr. 1° *Etre démêlé*, les mêmes verbes au passif. || 2° *Se tirer de*, ἀπ-αλλάττομαι (pass.), *gén.*

DÉMEMBREMENT, sm., ἡ διάσπασις, εως; ὁ διαμελισμός, οῦ.

DÉMEMBRER, va. 1° *Séparer les membres de*, ἀνα-τέμνω, *acc.* || 2° *Diviser en parties*, δια-σπάω-ῶ, *acc.*

DÉMÉNAGEMENT, sm., τὸ σκευαγωγεῖν.

DÉMÉNAGER, va., ἀπο-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || Vn., σκευαγωγέω-ῶ, f. ήσω; (s'en aller), ἀπ-έρχομαι.

DÉMENCE, sf., ἡ μανία, ας; ἡ παραφροσύνη, ης. Etre en démence, παρα-φρονέω-ῶ, f. ήσω.

DÉMENER (SE), vr. 1° *Se remuer violemment*, σφόδρα κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Se donner beaucoup de peine*, δια-πονέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

DÉMENTI, sm., ἡ ψεύδους αἰτία, ας. Donner à qqn un démenti, ἐλέγχω τινὰ ψευδόμενον. Recevoir un démenti, ἐλέγχομαι (pass.) ψευδόμενος, η, ον.

DÉMENTIR, va. 1° *Dire à qqn qu'il a menti*, ἐλέγχω τινὰ ψευδόμενον. || 2° *Nier la vérité de, contredire*, ἀντι-λέγω, *dat.* || 3° *Aller contre, agir en opposition avec une chose*, ἐλέγχω, ἐξ-ελέγχω τι. || 4° *N'être pas conforme à*, οὐ συμ-φωνέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || SE DÉMENTIR, vr. 1° *Se contredire soi-même*, ἑαυτῷ, ἢ ἀντι-λέγειν. || 2° *Manquer à sa parole*, τὴν πίστιν ψεύδομαι, f. ψεύσομαι. || 3° *S'écarter de son caractère*, ἑαυτοῦ, ἧς ἐξ-ίστασθαι (moy. avec sens neutre). || 4° *N'être pas le même*, ὁ αὐτὸς, ἡ αὐτὴ, τὸ αὐτὸ οὐκ εἰμι.

DÉMÉRITE, sm., τὸ ἁμάρτημα, ατος; τὸ πλημμέλημα, ατος.

DÉMÉRITER, vn., ἁμαρτάνω; de ou auprès de qqn, εἰς ou περί τινα.

DÉMESURÉ, ÉE, adj., ἄμετρος, ον; ὑπέρμετρος, ον; ὑπερβάλλων, ουσα, ον.

DÉMESURÉMENT, adv., ἄγαν, λίαν, ὑπερβαλλόντως.

DÉMÉTER ou CÉRÈS, *déesse*, ἡ Δημήτηρ, τρος, etc. (voc. Δημῆτερ). Temple de Déméter, τὸ Δημήτριον, ου.

DÉMÉTRIOS, *h.*, ὁ Δημήτριος, ου.

DÉMETTRE, va. 1° *Disloquer*, δια-στρέφω; δι-αρθρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Destituer*, παύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* || SE DÉMETTRE, vr. 1° *Se disloquer*, δια-στρέφομαι (pass.). || 2° *Quitter* (*une charge*), κατα-τίθεμαι, ἀπο-τίθεμαι (moy.); ἀφ-ίημι, *acc.*; (absol[t]), ἀποτίθεμαι ἀρχήν.

DEMEURANT, ANTE, adj., οἰκῶν, οὖσα, οῦν, *gén.* οὔντος, etc. || Sm., *le reste*, τὸ λοιπόν, οῦ; οἱ ἄλλοι, ων. || AU DEMEURANT, loc. adv., *du reste*, τὸ λοιπόν, τἄλλα.

DEMEURE, sf. 1° *Habitation, domicile*, ἡ οἴκησις, εως; τὸ οἴκημα, ατος; ἡ οἰκία, ας. Etablir sa demeure en un lieu, ἐν χωρίῳ τινὶ κατ-οικέω-ῶ, f. ήσω. Changer de demeure, μετ-οικέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Temps du séjour*, ἡ διατριβή, ῆς. || A DEMEURE, loc. adv., *de manière à demeurer stable*, μονίμως, βεβαίως.

DEMEURER, vn. 1° *Habiter*, οἰκέω-ῶ, κατ-οικέω-ῶ, f. ήσω; δια-τρίβω; à *ou* dans, ἐν *et*

le dal. || Demeurer chez soi, οἰκουρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Employer du temps*, δια-τρίβω. || 3° *S'arrêter, rester*, μένω, ἐμ-μένω, ἐπι-μένω; dans, ἐν *et le dal.* Demeurer sur place (être tué dans le combat), ἐν τῇ μάχῃ ἀπο-θνήσκω ou πίπτω. || 4° *Etre permanent, subsister, durer*, μένω, δια-μένω. || 5° *Se trouver, rester (dans un certain état)*, διατελέω-ῶ, δια-γίγνομαι, δι-άγω *et un participe.* Ils demeurent libres (étant libres), δια-τελοῦσιν ὄντες ἐλεύθεροι. Ils demeuraient à ne rien faire, δι-ῆγον ἀργοῦντες. || 6° *Etre de reste*, λείπομαι (pass.).

DEMI, IE, adj. ἥμισυς, εια, υ. Une obole et demie, ὀβολὸς καὶ ἥμισυς, *ou* (trois demi-oboles), τριημιωβόλιον, ου. Un an et demi (et six mois), ἐνιαυτὸς καὶ μῆνες ἕξ. || **A DEMI**, loc. adv. 1° *A moitié*, ἐξ ἡμισείας. || 2° *A peu près*, σχεδόν, σχεδόν τι. || **DEMI** *suivi d'un nom ou d'un adjectif forme un certain nombre de composés et se traduit par* ἡμι... *Les principaux sont donnés à leur rang alphabétique.*

DEMI-AMPHORE, sf., τὸ ἡμιαμφόριον, ου.

DEMI-ANNÉE, sf., ὁ ἑξάμηνος, ου.

DEMI-AS, sm., τὸ ἡμιασσάριον, ου.

DEMI-BARBARE, adj., ἡμιβάρβαρος, ον.

DEMI-CERCLE, sm., τὸ ἡμικύκλιον, ου.

DEMI-CHÉNICE, sf., τὸ ἡμιχοίνικον, ου. D'une demi-chénice, ἡμιχοίνικος, η, ον.

DEMI-CONGE, sm., τὸ ἡμίχουν, ου. D'un demi-conge, ἡμιχοαῖος, α, ον.

DEMI-COTYLE, sf., ἡ ἡμικοτύλη, ης. D'une demi-cotyle, ἡμικοτυλιαῖος, α, ον.

DEMI-CUIT, CUITE, adj., ἡμίεφθος, ον.

DEMI-CYATHE, sm., ὁ ἡμικύαθος, ου.

DEMI-DARIQUE, sf., τὸ ἡμιδαρεικόν, οῦ.

DEMI-DÉESSE, sf., ἡ ἡμίθεος, ου.

DEMI-DIEU, sm., ὁ ἡμίθεος, ου.

DEMI-DOIGT, sm., τὸ ἡμιδακτύλιον, ου.

DEMI-FOU, FOLLE, adj., ἡμιμανής, ές.

DEMI-HEURE, sf., τὸ ἡμιώριον, ου.

DEMI-HOMME, sm., ὁ ἡμιάνθρωπος, ου.

DEMI-LIVRE, sf., τὸ ἡμίλιτρον, ου. D'une demi-livre, ἡμιλιτριαῖος, α, ον.

DEMI-MÉDIMNE, sm., τὸ ἡμιμέδιμνον, ου.

DEMI-MESURE, sf., τὸ ἡμίμετρον, ου.

DEMI-MINE, sf., τὸ ἡμιμναῖον, ου.

DEMI-MORT, MORTE, adj., ὁ, ἡ ἡμιθνής, ῆτος.

DEMI-NU, NUE, adj., ἡμίγυμνος, ον.

DEMI-OBOLE, sf., τὸ ἡμιωβόλιον, ου. D'une demi-obole, ἡμιωβολιαῖος, α, ον.

DEMI-ONCE, sf., τὸ ἡμιούγκιον, ου.

DEMI-PART, sf., τὸ ἡμικλήριον, ου.

DEMI-PIED, sm. τὸ ἡμιπόδιον, ου. D'un demi-pied, ἡμιποδιαῖος, α, ον.

DEMI-PLÉTHRE, sm., τὸ ἡμίπλεθρον, ου.

DÉMIS, ISE, p.p. Voy. **DÉMETTRE.** || Adj., *luxé*, ἐξαρθρος, ον.

DEMI-SAVANT, ANTE, adj., ἡμίσοφος, ον.

DEMI-SETIER, sm., τὸ ἡμίεκτον, ου.

DÉMISSION, sf., ἡ κατάθεσις, εως; ἡ ἀπόθεσις, εως. Donner sa démission, ἀποτίθεμαι (moy.) ἀρχήν.

DEMI-STADE, sm., τὸ ἡμισταδιον, ου. D'un demi-stade, ἡμισταδιαῖος, α, ον.

DEMI-TALENT, sm., τὸ ἡμιτάλαντον, ου.

DEMI-TON, sm., τὸ ἡμιτόνιον, ου. D'un demi-ton, ἡμιτονιαῖος, α, ον.

DEMI-TOUR, sm., ἡ κλίσις, εως; à droite, ἐπὶ δόρυ; à gauche, ἐπ' ἀσπίδα.

DEMI-VOYELLE, sf., τὸ ἡμίφωνον, ου.

DÉMOCRATE, *h.*, ὁ Δημοκράτης, ους.

DÉMOCRATE, sm., ὁ ἀνὴρ (ἀνδρὸς) δημοκρατικός, οῦ.

DÉMOCRATIE, sf., ἡ δημοκρατία, ας. Etablir, abolir la démocratie, τὸν δῆμον καθίστημι, κατα-λύω, f. σω.

DÉMOCRATIQUE, adj., δημοκρατικός, ή, όν. Avoir un gouvernement démocratique, δημοκρατέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

DÉMOCRATIQUEMENT, adv., δημοκρατικῶς.

DÉMOCRITE, *h.*, ὁ Δημόκριτος, ου. Les disciples de Démocrite, οἱ Δημοκρίτειοι, ων.

DÉMOLIR, va., κατα-σκάπτω, *acc.*

DÉMOLITION, sf., ἡ κατασκαφή, ῆς. || Au pl., *décombres*, τὰ ἐρείπια, ων.

DÉMON, sm. 1° *Génie bon ou mauvais*, ὁ δαίμων, ονος; τὸ δαιμόνιον, ου. || 2° *Mauvais esprit, diable*, les mêmes mots.

DÉMONIAQUE, adj., δαιμονικός, ή, όν.

DÉMONAX, *h.*, ὁ Δημῶναξ, ακτος.

DÉMONSTRATIF, IVE, adj. 1° *Qui démontre*, ἀποδεικτικός, ή, όν; (en rhét.), ἐπιδεικτικός, ή, όν; (en gram.), δεικτικός, ή, όν. Genre démonstratif, τὸ ἐπιδεικτικόν, οῦ. || 2° *Expansif*, κοινωνικός, ή, όν.

DÉMONSTRATION, sf. 1° *Raisonnement qui convainc*, ἡ ἀπόδειξις, εως; ὁ ἔλεγχος, ου; ἡ ἀνάγκη, ης. || 2° *Témoignage, marque*, τὸ τεκμήριον, ου; τὸ μαρτύριον, ου. || 3° *Manœuvre militaire*, ἡ ἐπίδειξις, εως. Faire une démonstration, ἐπίδειξιν ποιέομαι-οῦμαι, f ήσομαι.

DÉMONSTRATIVEMENT, adv., ἐπιδεικτικῶς, ἐλεγκτικῶς.

DÉMONTER, va. 1° *Faire tomber de cheval*, ἵππου ἀπο-κρούω, *acc.*; (en parl. du cheval), ἀπο-σείομαι (moy.), *acc.* || 2° *Désassembler*, δι-αιρέω-ῶ; δια-λύω, f. σω, *acc.* || 3° *Déconcerter*, ταράττω, f. ἄξω; ἐκ-πλήττω, *acc.* || **SE DÉMONTER**, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉMONTRER, va., δείκνυμι, ἀπο-δείκνυμι, ἐπι-δείκνυμι, *acc.*; que, ὅτι *et l'ind.* ou *l'opt.* Il est démontré que, δέδεικται ὅτι *et l'ind.*

DÉMORALISATION, sf. 1° *Corruption*, ἡ διαφθορά, ᾶς. || 2° *Découragement*, ἡ ἀθυμία, ας.

DÉMORALISER, va. 1° *Corrompre*, διαφθείρω, *acc.* || 2° *Décourager*, εἰς ἀθυμίαν ἐμ-βάλλω, *acc.* || **SE DÉMORALISER.** 1° *Se corrompre*, δια-φθείρομαι (pass.). || 2° *Se décourager*, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω.

DÉMORDRE, vn. 1° *Quitter prise après avoir mordu*, δακὼν, οῦσα, ὀν ἀφ-ίημι. || 2° *Se départir de*, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.*

DÉMOSTHÈNE, *h.*, ὁ Δημοσθένης, ους. De Démosthène, Δημοσθενικός, ή, όν.

DÉMOTIQUE, adj., δημοτικός, ή, όν. Ecriture démotique, τὰ δημοτικὰ γράμματα, ων.

DÉMUNIR, va. Voy. **DÉGARNIR.**

DÉMURER, va., δι-ορύττω, *acc.*

DÉNATURÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉNATURER. || Adj. 1° *Qui manque d'affection pour ses proches*, ἄστοργος, ον. || 2° *Contraire aux sentiments d'humanité*, ἀπάνθρωπος, ον; θηριώδης, ες.

DÉNATURER, va., παρα-στρέφω, δια-φθείρω, *acc.* || SE DÉNATURER, vr., les mêmes verbes au passif.

DENDRITE, sf., ἡ δενδρόφυτος (ου) πέτρα, ας.

DÉNÉGATION, sf., ἡ ἄρνησις, εως; ἡ ἐξάρνησις, εως.

DÉNI, sm., ἡ ἀπόφασις, εως; ἡ ἄρνησις, εως; ἡ ἐξάρνησις, εως.

DÉNIAISER, va., σωφρονίζω, f. ιῶ; φρενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DÉNICHER, va., *ôter du nid*, τῆς νεοττιᾶς ἐξ-αιρέω-ῶ, *acc.* || Vn., *abandonner le nid*, τῆς νεοττιᾶς ἐκ-πέτομαι.

DÉNIER, va., ἀρνέομαι-οῦμαι, *acc.*; de, *inf. avec* μή, *et si* dénier *est accompagné d'une négation*, *inf. avec* μὴ οὐ.

DENIER, sm., *monnaie romaine*, τὸ δηνάριον, ου. || Au pl., *numéraire, argent*, τὸ ἀργύριον, ου; τὰ χρήματα, ων. Deniers publics, τὰ δημόσια, ων.

DENIGRANT, ANTE, adj., διάβολος, ον.

DÉNIGREMENT, sm., ἡ διαβολή, ῆς; ἡ βασκανίς, ας.

DÉNIGRER, va., δια-βάλλω; φαυλίζω, f. ιῶ; βασκαίνω, f. ανῶ, *acc.*

DÉNOMBREMENT, sm., ἡ ἀριθμησις, εως. Faire le dénombrement des soldats, τῶν στρατιωτῶν ἀριθμὸν ποιέω-ῶ, f. ήσω.

DÉNOMBRER, va., ἀριθμέω-ῶ, ἐξ-αριθμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DÉNOMINATION, sf., ἡ ὀνομασία, ας.

DÉNOMMER, va., ὀνομάζω, ἐπ-ονομάζω, f. άσω, *acc.*

DÉNONCER, va. 1° *Publier*, ἀν-αγορεύω; ἐπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.* || 2° *Signaler à la justice*, μηνύω, f. σω; ἐν-δείκνυμι, *acc.*

DÉNONCIATEUR, sm., ὁ μηνυτής, οῦ.

DÉNONCIATION, sf. 1° *Publication*, ἡ ἐπαγγελία, ας. || 2° *Délation, accusation*, (action), ἡ μήνυσις, εως; ἡ ἔνδειξις, εως; (contenu de la dénonciation), τὸ μήνυμα, ατος.

DÉNOTER, va., σημαίνω, f. ανῶ, *acc.*

DÉNOUEMENT ou **DÉNOÛMENT**, sm., (d'un drame), ἡ καταστροφή, ῆς; (d'une affaire), ἡ κρίσις, εως.

DÉNOUER, va., *défaire ce qui est noué*, λύω, f. σω, *acc.* || SE DÉNOUER, vr., λύομαι, f. θήσομαι.

DENRÉE, sf. 1° *Aliment*, τὸ ἔδεσμα, ατος; (au plur.), τὰ σιτία, ων. || 2° *Marchandise*, ἡ ἐμπολή, ῆς; (au plur.), τὰ ὤνια, ων.

DENSE, adj., πυκνός, ή, όν. Rendre dense, πυκνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DENSITÉ, sf., ἡ πυκνότης, ητος; τὸ πυκνόν, οῦ.

DENT, sf. 1° *Des animaux*, ὁ ὀδούς, όντος. Dents de devant, οἱ πρόσθεν ὀδόντες. Dents de derrière, οἱ ἐντὸς ὀδόντες. Faire des dents, ὀδοντοφυέω-ῶ, f. ήσω. Les dents percent, ἀνατέλλουσιν οἱ ὀδόντες. Perdre une dent, ὀδόντα ἐκ-βάλλω. Avoir mal aux dents, ὀδονταλγέω-ῶ, f. ήσω. Ne pas desserrer les dents, οὐδὲ γρῦ λέγω. || 2° *D'un instrument*, ὁ ὀδούς, όντος. Munir de dents, ὀδοντόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Qui a des dents, ὀδοντικός, ή, όν.

DENTÉ, ÉE, adj., ὀδοντικός, ή, όν.

DENTELÉ, ÉE, adj., ὀδοντωτός, ή, όν.

DENTITION, sf., ἡ ὀδοντοφυία, ας.

DÉNUÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉNUER. || Adj., γυμνός, ή, όν; ἐνδεής, ές, *gén.* Dénué de ressources, ἄπορος, ον.

DÉNUEMENT ou **DÉNÛMENT**, sm., ἡ ἔνδεια, ας. Qui est dans le dénuement, ἐνδεής, ές.

DÉNUER, va., γυμνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* || SE DÉNUER, vr., γυμνόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; de, *gén.*

DENYS, *h.*, ὁ Διονύσιος, ου.

DÉPARER, va., ἀπο-κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DÉPART, sm., ἡ ἔξοδος, ου; ἡ ἀπαλλαγή, ῆς; ἡ ἔξέλασις, εως; (par mer), ὁ ἀπόπλους, ου. || *Se rend souvent par un verbe signifiant* partir. A mon départ (en partant), ἀπιών, οῦσα, όν. Avant mon départ, je le vis, πρὶν ἀπ-ιέναι αὐτὸν εἶδον. || Point de départ, ἡ ἀφορμή, ῆς.

DÉPARTEMENT, sm. 1° *Circonscription territoriale*, ἡ ἐπαρχία, ας. || 2° *Attribution, administration*, ἡ διοίκησις, εως. Le département de la guerre, ἡ τῶν περὶ τὸν πόλεμον διοίκησις.

DÉPARTIR, va., *distribuer*, δια-νέμω, *acc.* || SE DÉPARTIR de, vr., *se désister de*, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.*

DÉPASSER, va. 1° *Aller au delà de.* (au pr. et au fig.), ὑπερ-βάλλω, *acc.* || 2° *Devancer, laisser derrière*, (au pr. et au fig.), φθάνω, ἀπο-λείπω (et moy.), *acc.* Il dépassait les autres hommes en sagesse, τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἀπ-ελείπετο περὶ τὸ φρονεῖν. || 3° *S'élever au-dessus de*, ὑπερ-έχω, *gén.*

DÉPAYSER, va., *faire changer de pays*, μετ-οικίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE DÉPAYSER, vr., μετ-οικέω-ῶ, f. ήσω.

DÉPÉCEMENT, sm., ὁ σπαραγμός, οῦ.

DÉPÉCER, va., κερματίζω, f. ιῶ; καταμερίζω, f. ιῶ; σπαράττω, f. άξω, *acc.*

DÉPÊCHE, sf., ἡ ἐπιστολή, ῆς. Voy. LETTRE.

DÉPÊCHER, va. 1° *Hâter*, ταχύνω, f. υνῶ; σπεύδω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Envoyer*, ἀποστέλλω, πέμπω, *acc.*; à, vers qqn, πρός τινα. || SE DÉPÊCHER, vr., *se hâter*, σπεύδω, f. σω; ἐπείγομαι, f. εξομαι.

DÉPEINDRE, va., ἀπ-εικάζω, f. άσομαι (aor. ἀπ-είκασα), *acc.*

DÉPENDANCE, sf. 1° *Sujétion*, ἡ ὑπόταξις, εως; (*servilude*), ἡ, δουλεία, ας. Etre sous la dépendance de qqn, ὑπήκοός, όν εἰμί τινι ou τινος. || 2° *Rapport*, ἡ συναφή, ῆς. || 3° *Accessoire*, ἡ προσθήκη, ης.

DÉPENDANT, ANTE, adj., (en parl. des personnes), ὑπήκοος, ον, *gén.* ou *dat.*; ὑποτεταγμένος, η, ον, *dat.*; (des choses), ἀνηρτημένος, η, ον, *gén. avec* ἐκ ou ἐξ.

1. **DÉPENDRE**, va., *détacher ce qui est pendu*, λύω, ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*

2. **DÉPENDRE**, vn. 1° *Etre subordonné à*

qqn, ὑπήκοος, ὁν εἰμί τινος ou τινι; ἄρχομαι, f. ἀρχθήσομαι ou κρατέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι ὑπό τινος; (*être esclave de*), δουλεύω, f. σω, *dat.* || 2° *Frovenir de, reposer sur*, εἰμὶ ἐπί *et le dat.*; κρέμαμαι ἐκ *et le gén.*; ἀνά-κειμαι ἐπί *et le dat.* Il dépend de moi, ἐπ' ἐμοί ἐστι. Faire dépendre une chose, ἐξ-αρτάω-ῶ, f. ήσω τι; de, *gén.* || 3° *Dériver, découler de*, γίγνομαι ou εἰμί ἐκ *ou* ἀπό *et le gén.* || 4° *Appartenir à*, προσ-ήκω, *dat.*

DÉPENS, sm. pl. 1° *Frais*, ἡ δαπάνη, ης; τὸ δαπάνημα, ατος. Aux dépens de qqn, ἀπὸ τῶν χρημάτων τινός. A ses propres dépens, τοῖς οἰκείοις ἰδίοις. Vivre aux dépens des autres, τὰ ἄλλων δαπανάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Détriment, perte*, ἡ βλάβη, ης; τὸ κακόν, οῦ. Aux dépens des autres, ἐπὶ τῇ τῶν ἄλλων βλάβῃ. Faire qq. chose aux dépens de son honneur, de sa réputation, μετὰ τῆς αὐτοῦ αἰσχύνης ποιεῖν τι.

DÉPENSE, sf. 1° *Argent déboursé*, ἡ δαπάνη, ης; τὸ δαπάνημα, ατος; τὸ ἀνάλωμα, ατος. Faire de grandes dépenses pour qq. chose, πολλὰ εἰς ou πρός τι δαπανάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Lieu où l'on serre les provisions*, τὸ ταμιεῖον, ου.

DÉPENSER, va. 1° *Employer* (*de l'argent*), δαπανάω-ῶ, f. ήσω; ἀν-αλίσκω, *acc.*; pour une chose, εἰς ou πρός τι. || 2° *Employer, consumer*, ἀν-αλίσκω, *acc.*

DÉPENSIER, IÈRE, adj. et subst., δαπανηρός, ά, όν; πολυτελής, ές.

DÉPÉRIR, vn., μαραίνομαι, f. ανθήσομαι; διαφθείρομαι (pass.).

DÉPÉRISSEMENT, sm., ἡ διαφθορά, ᾶς. Dépérissement de la santé, ἡ μάρανσις, εως.

DÉPEUPLÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉPEUPLER. || Adj., ἀνάστατος, ον; ἔρημος, ον.

DÉPEUPLEMENT, sm. 1° *Action de dépeupler*, ἡ ἀνάστασις, εως. || 2° *Etat d'un pays dépeuplé*, ἡ ἐρημία, ας; ἡ ὀλιγανθρωπία, ας.

DÉPEUPLER, va., ἐρημόω-ῶ, f. ώσω; ἐκ-κενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* || SE DÉPEUPLER, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉPILATOIRE, sm., τὸ ψίλωθρον, ου.

DÉPILER (SE), vr., *perdre son poil*, ψιλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

DÉPISTER, va., ἀν-ιχνεύω, f. σω, *acc.*

DÉPIT, sm., ἡ ἀγανάκτησις, εως; ἡ ὀργή, ῆς. De dépit, par dépit, ὑπ' ὀργῆς. || EN DÉPIT DE. loc. prép. Voy. MALGRÉ.

DÉPITÉ, ÉE, p.p., ἀχθόμενος, η, ον; ὀργισθείς, εἶσα, έν.

DÉPITER, va., ὀργίζω, *acc.* || SE DÉPITER, vr., ὀργίζομαι (pass.), ἄχθομαι; de, *dat.*, *avec ou sans* ἐπί.

DÉPLACÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉPLACER. || Adj. 1° *Qui n'est pas à sa place*, ἄτοπος, ον; ἄκαιρος, ον. || 2° *Inconvenant*, ἄτοπος, ον; ἀπρεπής, ές.

DÉPLACEMENT, sm. 1° *Action de déplacer*, ἡ μετακίνησις, εως. || 2° *Action de se déplacer*, ἡ μετάστασις, εως.

DÉPLACER, va., μεθ-ίστημι, μετα-τίθημι; μετα-κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE DÉPLACER, vr., μεθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

DÉPLAIRE, vn. 1° *Etre désagréable à*, ἀπ-αρέσκω, *dat.* ou *acc.* || 2° *Fâcher*, ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* || *Impers.* Il me déplait (je suis mécontent), ἄχθομαι *avec un partic.*, ou *avec* ὅτι *et l'ind.* ou *l'opt.* Il me déplait de voir, ἄχθομαι ὁρῶν ou ὅτι ὁρῶ. || SE DÉPLAIRE, vr., δυσ-αρεστέω-ῶ, f. ήσω; ἀηδῶς ἔχω.

DÉPLAISANCE, sf., ἡ ἀηδία, ας.

DÉPLAISANT, ANTE, ἀηδής, ές; δυσχερής, ές; χαλεπός, ή, όν.

DÉPLAISIR, sm. 1° *Chagrin*, ἡ ἀνία, ας; ἡ λύπη, ης. || 2° *Mécontentement*, ἡ δυσαρέστησις, εως; τὸ δυσάρεστον, ου.

DÉPLANTER, va., μετα-φυτεύω, f. εύσω; μετ-αίρω, *acc.*

DÉPLIER, va., ἀνα-πτύσσω, f. πτύξω, *acc.*

DÉPLOIEMENT ou **DÉPLOÎMENT**, sm., ἡ ἀνάπτυξις, εως; (d'une armée), ἡ ἐξέλιξις, εως.

DÉPLORABLE, adj., οἰκτρός, ά, όν; ἐλεεινός, ή, όν.

DÉPLORABLEMENT, adv., οἰκτρῶς, ἐλεεινῶς.

DÉPLORER, va., θρηνέω-ῶ, f. ήσω; κλαίω, att. κλάω, *acc.*

DÉPLOYER, va. 1° *Etendre, développer*, ἀνα-πετάννυμι, ἐκ-πετάννυμι; ἀνα-πτύσσω, f. ύξω; (une armée), ἐκ-τείνω, ἐξ-ελίττω, *acc.* || 2° *Montrer*, ἐπι-δείκνυμι (et moyen), *acc.* || SE DÉPLOYER, vr. 1° *S'étendre, se développer*, les mêmes verbes au passif. || 2° *Se montrer*, ἀνα-φαίνομαι (moy. avec sens neutre).

DÉPLUMÉ, ÉE, p.p., ἐψιλωμένος, η, ον; ψιλός, ή, όν.

DÉPLUMER, va., ψιλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE DÉPLUMER, vr., πτερορρυέω-ῶ, f. ήσω.

DÉPOPULARISER, va., τῆς τοῦ δήμου εὐνοίας ἀπο-στερέω-ῶ, *acc.* || SE DÉPOPULARISER, vr., τῆς τοῦ δήμου εὐνοίας ἐκ-πίπτω.

DÉPOPULATION, sf., ἡ ὀλιγανθρωπία, ας; ἡ ἐρημία, ας.

DÉPORTATION, sf., ὁ ἐξορισμός, οῦ.

DÉPORTEMENT, sm., ἡ ἀσωτία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας.

DÉPORTER, va., ἐξ-ορίζω, περι-ορίζω, f. ίω, *acc.*

DÉPOSER, va. 1° *Mettre bas, quitter*, κατα-τίθημι, ἀπο-τίθημι (et moyen); κατα-βάλλω, *acc.* Déposer une charge, ἀρχὴν κατα-τίθεμαι. || 2° *Mettre en dépôt, remettre*, κατα-τίθημι (et moyen), παρακατα-τίθεμαι, *acc.* Déposer qq. chose dans un lieu, κατα-τίθεμαί τι εἰς τόπον. Déposer de l'argent chez qqn, ἀργύριόν τινι κατα-τίθεμαι. Etre déposé chez qqn, παρά τινι κεῖμαι. || 3° *Destituer*. Voy. ce mot. || Vn. 1° *Témoigner en justice*, μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω. Déposer contre qqn, κατα-μαρτυρέω-ῶ τινος. || 2° *Former un dépôt*, ὑφίσταμαι (moy. avec sens neutre).

DÉPOSITAIRE, sm. et sf., ὁ, ἡ φύλαξ, ακος.

DÉPOSITION, sf. 1° *Destitution*, ἡ κατάπαυσις, εως. || 2° *Témoignage en justice*, τὸ μαρτύριον, ου; ἡ μαρτυρία, ας.

DÉPOSSÉDER, va., ἐκ-βάλλω, *acc.*; de, *gén. avec ou sans* ἐκ, ἐξ. Etre dépossédé de, ἐκ-πίπτω, *gén. avec ou sans* ἐκ, ἐξ.

DÉPOSTER, va., ἀπ-ελαύνω, *acc.*; de, *gén. avec* ἀπό.

DÉPÔT, sm. 1° *Action de déposer*, ἡ ἀπό-

θεσις, εως; ἡ κατάθεσις, εως. || 2° *Ce qu'on a déposé*, ἡ καταθήκη, ης. || 3° *Lieu où l'on dépose des objets*, τὸ ταμιεῖον, ου; ὁ θησαυρός, οῦ. || 4° *Abcès*, τὸ ἀπόστημα, ατος. || 5° *Sédiment*, ἡ ὑπόστασις, εως.

DÉPOUILLE, sf. 1° *Peau dont les serpents et les insectes se dépouillent*, ἡ λεπηρίς, ίδος. || 2° *Peau enlevée d'un animal*, τὸ δέρμα, ατος; ἡ δορά, ᾶς. || *Au fig.* La dépouille mortelle, la dépouille, les dépouilles de qqn, τὸ σῶμά (ατος), τὰ λείψανά (ων) τινος. || 3° *Objets enlevés, butin*, ἡ λεία, ας; τὰ σκῦλα, ων; τὰ λάφυρα, ων.

DÉPOUILLÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉPOUILLER. || Adj., γυμνός, ή, όν. Ame dépouillée du corps, ψυχὴ γυμνὴ τοῦ σώματος.

DÉPOUILLEMENT, sm. 1° *Action de dépouiller*, ἡ σύλησις, εως. || 2° *Dénuement*, ἡ ἔνδεια, ας.

DÉPOUILLER, va. 1° *Oter la peau de*, ἀπο-δέρω, *acc.* || 2° *Déshabiller*, ἀπο-δύω, *acc.*; de, *acc.* || 3° *Dégarnir*, γυμνόω-ῶ, f. ώσω; ψιλόω-ῶ, f. ώσω; ἐρημόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* || 4° *Priver*, ἀπο-στερέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* || 5° *Quitter, abandonner*, ἀπο-δύομαι (moy.), ἀπο-τίθεμαι, *acc.* || SE DÉPOUILLER, vr. 1° *Quitter sa peau*, τὸ χῆρος ἐκ-δύομαι (moy.). || 2° *Quitter ses habits*, ἀπο-δύομαι, ἐκ-δύομαι (moy.); de, *acc.* || 3° *Se dégarnir*, γυμνόομαι-οῦμαι ou ψιλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; de, *gén.* || 4° *Quitter, renoncer à*, ἀπο-τίθεμαι, κατα-τίθεμαι (moy.), *acc.*

DÉPOURVOIR, va., γυμνόω-ῶ, f. ώσω; ψιλόω-ῶ, f. ώσω; ἐρημόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.*

DÉPOURVU, UE, p.p. Voy. DÉPOURVOIR. || Adj., *qui manque de*, ἔνδεής, ές, *gén.* Etre dépourvu de, ἐν-δέομαι, *gén.* || AU DÉPOURVU, loc. adv., *sans être préparé*, ἀπαρασκεύως; ἐξ ἀπροσδοκήτου. Prendre qqn au dépourvu, ἀπαράσκευόν τινα λαμβάνω.

DÉPRAVATION, sf., ἡ διαθορά, ᾶς; ἡ πονηρία, ας.

DÉPRAVÉ, ÉE, p.p., διεφθαρμένος, η, ον; πονηρός, ά, όν.

DÉPRAVER, va., δια-φθείρω, *acc.*

DÉPRÉCIATION, sf., ἡ τῆς τιμῆς μείωσις ou ἐλάττωσις, εως.

DÉPRÉCIER, va. 1° *Mettre au-dessous de son prix*, τὴν τιμὴν μειόω-ῶ, f. ώσω, *gén.* || 2° *Rabaisser le mérite de*, φαυλίζω, f. ιῶ; κακίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉPRÉDATEUR, TRICE, adj., ληστικός, ή, όν. || Sm., ὁ ληστής, οῦ.

DÉPRÉDATION, sf. 1° *Pillage*, ἡ ληστεία, ας. || 2° *Malversation.* Voy. ce mot.

DÉPRENDRE, va. Voy. SÉPARER.

DÉPRESSION, sf., ἡ συνίζησις, εως.

DÉPRIMER, va. 1° *Affaisser*, πιέζω, f. πιέσω, *acc.* || 2° *Déprécier*, κακίζω, f. ιῶ; φαυλίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE DÉPRIMER, vr. 1° *S'affaisser*, καθ-ίζομαι. || 2° *Se déprécier réciproquement.* ἀλλήλους, ας, α κακίζειν ou φαυλίζειν.

DÉPRISER, va. Voy. DÉPRÉCIER.

DEPUIS, prép. 1° *A partir de*, ἀπό, ἐκ ou ἐξ *et le gén.* Depuis longtemps, ἐκ πολλοῦ. Depuis ce temps, ἀπὸ τούτου ou τοῦδε τοῦ χρόνου. Depuis lors, ἀπὸ τοῦδε, ἐντεῦθεν. Depuis peu de temps, depuis peu, ἐξ ὀλίγου, πρῴην. Depuis quand? ἐκ πόσου χρόνου; Depuis la montagne jusqu'à la mer, ἐκ ou ἀπὸ τοῦ ὄρους εἰς τὴν θάλατταν. || *A la question* depuis combien de temps? *on emploie ordinairement un nombre ordinal à l'accusatif avec ou sans* οὗτος. *En grec il faut alors ajouter une unité à ce nombre.* Il est arrivé depuis deux jours (c'est le troisième jour depuis son arrivée), ἀφ-ῖκται τρίτην ἤδη ἡμέραν ou τρίτην ἡμέραν ταύτην. || 2° *Postérieurement à, après*, ὕστερον, *gén.*; μέτα, *acc.* || DEPUIS, adv. de temps, ἐκ τούτου, ἐξ ἐκείνου, ὕστερον. || DEPUIS QUE, loc. conj., ἐξ οὗ, ἀφ' οὗ, ἐξ ὅτου *et l'indicatif.*

DÉPUTATION, sf., ἡ πρεσβεία, ας; (à une fête, à un oracle), ἡ θεωρία, ας. Voy. AMBASSADE.

DÉPUTÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉPUTER. || Sm., ὁ πρεσβευτής, οῦ, *pl.* οἱ πρέσβεις, εων. Député d'une ville grecque à un oracle, à une fête, ὁ θεωρός, οῦ.

DÉPUTER, va., ἀπο-στέλλω, ἀπο-πέμπω, πέμπω, *acc.*; à, εἰς *et l'acc.*; vers, παρά *et l'acc.*

DÉRACINEMENT, sm., τὸ ἐκπρεμνίζειν; de, *acc.*

DÉRACINER, va. 1° *Arracher avec les racines*, ἐκ-πρεμνίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Détruire entièrement*, ἀρδὴν ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

DÉRAISON, sf., ἡ ἀλογία, ας; τὸ ἀλόγιστον, ου; ἡ ἄνοια, ας.

DÉRAISONNABLE, adj., ἄλογος, ον; ἀνόητος, ον; ἀσύνετος, ον.

DÉRAISONNABLEMENT, adv., ἀλόγως; ἀλογίστως.

DÉRAISONNER, vn., ἀλόγως λέγω; παραφρονέω-ῶ, f. ήσω.

DÉRANGÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉRANGER. || Adj. 1° *Qui est en désordre*, ἄτακτος, ον. Avoir le cerveau dérangé, παρα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Déréglé*, ἀσωτος, ον. Etre dérangé dans sa conduite, ἀσώτως ζάω-ῶ.

DÉRANGEMENT, sm. 1° *Manque d'ordre*, ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀκοσμία, ας. || 2° *Désordre, trouble*, ἡ ταραχή, ῆς; ἡ σύγχυσις, εως. || 3° *Incommodité, gêne*, ὁ ὄχλος, ου; ἡ ἀσχολία, ας.

DÉRANGER, va. 1° *Oter de sa place*, κινέω-ῶ, μετα-κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Mettre en désordre, troubler*, ταράττω, f. άξω; συγχέω, *acc.* || 3° *Incommoder*, ἐν-οχλέω-ῶ, *dat.* ou *acc.* || 4° *Rendre déréglé*, ἄσωτον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE DÉRANGER, vr. 1° *Etre ôté de sa place, troublé, etc.*, les mêmes verbes au passif. || 2° *Devenir déréglé*, ἄσωτος, ον γίγνομαι.

DERCYLIDAS, *h.*, ὁ Δερκυλίδας, ου.

DERECHEF, adv., αὖθις, πάλιν.

DÉRÉGLÉ, ÉE, adj. 1° *Qui est sans règle*, ἄτακτος, ον. || 2° *Désordonné, dissolu*, ἄσωτος, ον; ἀσελγής, ές.

1. DÉRÈGLEMENT, sm. 1° *Désordre*, ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀκοσμία, ας. || 2° *Conduite déréglée*, ἡ ἀσωτία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας. Vivre dans le dérèglement, ἀκοσμέω-ῶ, f. ήσω; ἀσελγαίνω, f. ανῶ.

2. **DÉRÉGLÉMENT**, adv., *sans règle*, ἀτάκτως, ἀσώτως.

DÉRIDER, va. 1° *Oter les rides*, τὰς ῥυτίδας λεαίνω, f. ανῶ, *gén.* || 2° *Egayer*, φαιδρύνω, f. υνῶ, *acc.* || SE DÉRIDER, vr., *el* se dérider le front, dérider son front, τὸ μέτωπον χαλάω-ῶ.

DÉRISION, sf., ὁ κατάγελως, ωτος; ἡ σκῶψις, εως; ἡ χλευασία, ας. Tourner en dérision, κατα-γελάω-ῶ, *gén.* Qui est un objet de dérision, καταγέλαστος, ον.

DÉRISOIRE, adj., γέλοιος, α, ον; καταγέλαστος, ον.

DÉRIVATION, sf. 1° *Des eaux*, ἡ ὀχετεία, ας; ἡ ἐξοχετεία, ας. || 2° *Des mots*, ἡ παραγωγή, ῆς.

DÉRIVE, sf., ἡ ἔκκλισις, εως. Aller à la dérive, τῆς ὁδοῦ ἐκ-τρέπομαι (moy. avec sens neutre).

DÉRIVÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉRIVER. || Sm., (en grammaire), τὸ παράγωγον, ου.

DÉRIVER, vn. 1° *S'écarter de sa route*, τῆς ὁδοῦ ἐκ-τρέπομαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Provenir de*, γίγνομαι ἐκ, ἐξ ou ἀπό *et le gén.* || Va. 1° *Conduire par un canal*, ὀχετεύω, ἐξ-οχετεύω, f. εύσω, *acc.* Faire dériver, *les mêmes verbes.* || 2° *Faire provenir*, *tirer*, (en grammaire), παρ-άγω, *acc.*; de, *acc. avec* παρά.

DERME, sm., τὸ δέρμα, ατος.

DERNIER, IÈRE, adj. 1° *Qui vient après tous les autres*, ἔσχατος, η, ον; ὕστατος, η, ον; τελευταῖος, α, ον. Pour la dernière fois, τὸ τελευταῖον. Le dernier supplice, ἡ ἐσχάτη (ης) τιμωρία, ας. Rendre à qqn les derniers devoirs, τὰ νομιζόμενά τινι ποιέω-ῶ, f. ήσω. Tuer tous les prisonniers jusqu'au dernier, τοὺς αἰχμαλώτους ἀπο-κτείνω ἅπαντας ou ἀθρόους. || 2° *Antérieur, précédent*, πρότερος, α, ον. Dans la dernière guerre, ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ. || 3° *Extrême, suprême*, ἔσχατος, η, ον; ἄκρος, α, ον. Subir les derniers outrages, τὰ ἔσχατα πάσχω.

DERNIÈREMENT, adv., νεωστί, ἐναγχος, ἀρτίως.

DÉROBÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉROBER. || Adj. 1° *Pris en cachette*, κλοπαῖος, α, ον. || 2° *Caché*, κρυπτός, ή, όν; λαθραῖος, α, ον. || À LA DÉROBÉE, loc. adv., *secrètement*, κρύφα, κρυφῇ, λάθρᾳ.

DÉROBER, va. 1° *Prendre en cachette*, κλέπτω, ὑπο-κλέπτω; κλωπεύω, f. εύσω, *acc.* Dérober qq. chose à qqn, κλέπτω ou ὑφ-αιρέομαι-οῦμαι τί τινος. || 2° *Cacher, voiler*, κρύπτω, ἀπο-κρύπτω, *acc.* || 3° *Soustraire*, ἐξ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.); σῴζω, ἀνα-σῴζω, *acc.*; ἀ, ἐκ, ἐξ, *gén.* || SE DÉROBER, vr. 1° *Se soustraire à, esquiver*, φεύγω, ἀπο-φεύγω; ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *acc.* Se dérober aux yeux, aux regards, à la vue, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. || 2° *S'enfuir*, ἀπο-διδράσκω.

DÉROGATION, sf., ἡ παράβασις, εως; ἀ, *gén.* Dérogation à une loi, ἡ παρανομία, ας. Dérogation à un traité, ἡ παρασπόνδησις, εως.

DÉROGER, vn. 1° *Modifier*, μετα-ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Contrevenir à*, παρα-βαίνω, *acc.* || 3° *S'écarter, déchoir de*, ἐκ-πίπτω, *gén. avec* ἐκ, ἐξ. || 4° *Faire des choses indignes de*, ἀνάξια πράττω, *gén.*

DÉROUILLER, va. 1° *Oter la rouille de*, τὸν ἰὸν ἀφ-αιρέω-ῶ, *gén.*; ἐξ-ιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Façonner, former*, παιδεύω, f. εύσω, *acc.* || SE DÉROUILLER, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉROULEMENT, sm., ἡ ἀνέλιξις, εως.

DÉROULER, va., ἀν-ελίττω, ἐξ-ελίττω, *acc.* || SE DÉROULER, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉROUTE, sf., ἡ τροπή, ῆς; ἡ φυγή, ῆς. Mettre en déroute, εἰς φυγὴν τρέπω; τρέπομαι (moy. avec sens actif), *acc.* Etre mis en déroute, τρέπομαι (moy. avec sens neutre). Les ennemis furent mis en déroute, οἱ πολέμιοι ἐτράποντο ou ἐτράπησαν.

DÉROUTER, va. 1° *Détourner de la route*, ἀπο-πλανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Déconcerter*, ταράττω, δια-ταράττω, f. άξω, *acc.*

1. **DERRIÈRE**, prép., ὄπισθεν, ἐξόπισθεν, *gén.* Derrière le dos, κατὰ νώτου. Qui a les mains liées derrière le dos, ὀπίσω τὼ χεῖρε δεδεμένος, η, ον. || Adv., ὄπισθα, ὄπισθεν, κατόπισθεν; (avec mouvt), εἰς τοὔπίσω, εἰς τοὔπισθεν. Par derrière, *mêmes mots.* || DE DERRIÈRE, loc. adv., ἐκ τοῦ ὄπισθεν, ὄπισθεν. De derrière, qui est derrière, ὁ, ἡ, τὸ ὄπισθεν; ὀπίσθιος, α, ον. Les pieds de derrière, οἱ ὄπισθεν ou οἱ ὀπίσθιοι πόδες.

2. **DERRIÈRE**, sm. 1° *La partie postérieure*, τὰ ὄπισθεν, τὰ ὀπίσω. Le derrière de la tête, τὰ ὀπίσω τῆς κεφάλης. || Au plur. (en parl. d'une armée), οἱ κατ' οὐράν, οἱ ὄπισθεν; οἱ ἐπιτεταγμένοι, ων. Fondre sur les derrières d'une armée, κατ' οὐρὰν προσ-πίπτω. || 2° *Partie postérieure du corps*, ὁ πρωκτός, οῦ; ἡ πυγή, ῆς.

DÈS, prép., ἀπό, ἐκ ou ἐξ *et le gén.* Dès l'enfance, ἐκ παιδός, ἐκ παίδων. Dès le point du jour, ἐξ ἑωθινοῦ. Dès lors, (dès ce moment), ἐκ τούτου; (en conséquence), διό, οὐκοῦν. || DÈS QUE, loc. conj. 1° *Aussitôt que*, ἐπεί ou ἐπειδὴ τάχιστα *avec l'ind.* ou *l'opt.*; ἐπειδὰν τάχιστα *avec le subj. L'emploi des modes est le même qu'avec les conjonctions qui signifient* LORSQUE. || 2° *Puisque*, ἐπεί, ἐπειδή *avec l'indicatif.*

DÉSABUSER, va., μετα-πείθω, *acc.* || SE DÉSABUSER, vr., μετα-γιγνώσκω; de, *acc.*

DÉSACCORD, sm., ἡ διαφορά, ᾶς; ἡ ἀσυμφωνία, ας. Etre en désaccord avec qqn, διαφέρομαι (pass.) τινι ou πρός τινα; sur une chose, περί ou ὑπέρ τινος.

DÉSACCOUTUMER, va., παύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* Désaccoutumer qqn de faire une chose, ἀπ-εθίζω τινὰ μὴ ποιεῖν τι. || SE DÉSACCOUTUMER de, vr., ἀπο-μανθάνω, *acc.*; de faire une chose, ποιεῖν τι.

DÉSAFFECTION, sf., ὁ φθόνος, ου; ἡ δύσνοια, ας.

DÉSAGRÉABLE, adj., ἀηδής, ές; ἀτερπής, ές; βαρύς, εῖα, ύ; χαλεπός, ή, όν.

DÉSAGRÉABLEMENT, adv., ἀηδῶς, βαρέως, χαλεπῶς.

DÉSAGRÉER, vn., ἀπ-αρέσκω; à, *dat.* ou *accusatif.*

DÉSAGRÉMENT, sm., ἡ ἀηδία, ας; ἡ

ώπη, ης; τὸ ἄχθος, ους; τὸ κακόν, οῦ.

DÉSALTÉRER, va., τὴν δίψαν σβέννυμι, *gén.* || Se **désaltérer**, τὴν ἑαυτοῦ, ῆς δίψαν σβεννύναι; à un fleuve, ἀπὸ ποταμοῦ πίνων, ουσα, ον.

DÉSAPPOINTEMENT, sm., τὸ ἀτύχημα, ατος; τὸ ἀποτέυγμα, ατος.

DÉSAPPOINTER, va., ἐκ-βάλλω τῆς ἐλπίδος, *acc.* Etre désappointé, τῆς ἐλπίδος ἀτυχέω-ῶ, f. ήσω; ἀπο-τυγχάνω.

DÉSAPPRENDRE, va., ἀπο-μανθάνω, *acc.*; à faire une chose, ποιεῖν τι.

DÉSAPPROBATEUR, TRICE, adj., ἐπιτιμητικός, ή, όν. || Sm., ὁ ἐπιτιμητής, οῦ.

DÉSAPPROBATION, sf., ἡ ἐπιτίμησις, εως.

DÉSAPPROUVER, va., ἀπο-δοκιμάζω, f. άσω, *acc.*; ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

DÉSARMÉ, ÉE, p.p. Voy. **désarmer**. || Adj., *qui n'a plus d'armes*, ἔξοπλος, ον.

DÉSARMEMENT, sm., ἡ τῶν ὅπλων ἀφαίρεσις, εως.

DÉSARMER, va. 1° *Oter les armes à*, τὰ ὅπλα ἐκ-δύω ou ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι, *acc.* || 2° *Fléchir, adoucir*, πραΰνω, κατα-πραΰνω, f. ὔνῶ, *acc.* || 3° *Priver*, ἀπο-στερέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* || Vn., *Poser les armes, congédier les troupes*, τὰ ὅπλα κατα-τίθεμαι (moy.); τὴν στρατιὰν δια-λύω, f. σω. || Se **désarmer**, vr., τὰ ὅπλα ἐκ-δύομαι (moy.).

DÉSARROI, sm., ἡ ταραχή, ῆς. Mettre dans le désarroi, δια-ταράττω, f. άξω, *acc.* Etre dans le désarroi, δια-ταράττομαι, f. αχθήσομαι.

DÉSARTICULER, va., ἐξ-αρθρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se **désarticuler**, vr., ἐξ-αρθρέω-ῶ, f. ήσω.

DÉSASTRE, sm., τὸ ἀτύχημα, ατος; τὸ δεινόν, οῦ; τὸ πάθος, ους. Essuyer un désastre, κακοῖς περι-πίπτω.

DÉSASTREUSEMENT, adv., δεινῶς.

DÉSASTREUX, EUSE, adj., δεινός, ή, όν; ὀλέθριος, ος et α, ον.

DÉSAVANTAGE, sm. 1° *Infériorité*, τὸ ἧλάττωμα, ατος. Avoir le désavantage, μειονεκτέω-ῶ, f. ήσω; contre qqn, τινός. || 2° *Dommage*, ἡ βλάβη, ης. A mon désavantage, ἐπὶ τῇ ἐμῇ βλάβῃ.

DÉSAVANTAGEUSEMENT, adv., κακῶς, βλαβερῶς.

DÉSAVANTAGEUX, EUSE, adj., βλαβερός, ά, όν; κακός, ή, όν; ἀνεπιτήδειος, ον.

DÉSAVEU, sm. 1° *Dénégation*, ἡ ἄρνησις, εως; ἡ ἐξάρνησις, εως. || 2° *Rétractation*. Voy. ce mot.

DÉSAVEUGLER, va., *tirer de l'aveuglement*, σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉSAVOUER, va. 1° *Nier*, ἀρνέομαι-οῦμαι, ἀπ-αρνέομαι-οῦμαι, *acc.* Je ne désavoue pas que j'aie fait cela *ou* que j'ai fait cela, οὐκ ἀρνοῦμαι μὴ οὐ ταῦτα ποιῆσαι. || 2° *Ne pas reconnaître pour sien*, οὐκ ἀνα-δέχομαι, *acc.* || 3° *Rétracter*, μετα-τίθεμαι (moy.), *acc.* || 4° *Désapprouver*, ἀπο-γιγνώσκω, ἀποβάλλω, *acc.*

DESCELLER, va. Voy. **décacheter**.

DESCENDANCE, sf., τὸ γένος, ους.

DESCENDANT, ANTE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἔκγονος, ου. Les descendants de qqn, οἱ ἀπό τινος, οἱ γενόμενοι ἐκ ou ἀπό τινος.

DESCENDRE, vn. 1° *Aller de haut en bas*, κατα-βαίνω, κατ-έρχομαι. Descendre de la tribune, d'un chariot, κατα-βαίνω ἀπὸ βήματος, ἐξ ἁρμαμάξης; vers la mer, ἐπὶ θάλατταν; d'une montagne dans la plaine, ἐξ ὄρους εἰς τὸ πεδίον. || 2° *Débarquer*, ἀπο-βαίνω; des vaisseaux, ἐκ τῶν νεῶν; à terre, εἰς τὴν γῆν. || 3° *Faire irruption*, ἐμ-βάλλω, εἰσ-βάλλω; en, dans, εἰς *et l'acc.* || 4° *S'arrêter pour loger*, κατα-λύω, f. σω; κατ-άγομαι (moy.); chez qqn, παρά τινι; dans une hôtellerie, εἰς πανδοκεῖον. || 5° *S'abaisser, en venir à*, κατα-βαίνω, συγκατα-βαίνω εἰς *et l'acc.* || descendit jusqu'aux prières, εἰς λιτὰς κατέβη. || 6° *Déchoir*, κατα-πίπτω; ἐκ-πίπτω; de, *gén.* || 7° *Se diriger, être porté de haut en bas*, καθ-ήκω, καθ-ικνέομαι-οῦμαι, κατα-φέρομαι (pass.); (en parl. de la barbe et des cheveux), καθ-είμαι (parf. pass. de καθ-ίημι); à, vers, εἰς *et l'acc.* || 8° *Baisser*, (en parl. des eaux), ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 9° *Etre issu de*, γέγονα (parf. 2 de γίγνομαι) ou γένος ἔχω ἐκ ou ἀπό *et le gén.*; γέγονα, *gén.* || Va. 1° *Oter d'un lieu élevé, faire descendre*, κατα-βιβάζω, ἐκ-βιβάζω, *acc.* || 2° *Faire descendre, abaisser*, κατ-αιρέω-ῶ, ἀνωθεν ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.* || 3° *Suivre la pente de*, κατα-βαίνω, *acc.* Descendre un fleuve, κατὰ ποταμὸν πλέω.

DESCENTE, sf. 1° *Action de descendre*, ἡ κατάβασις, εως. || 2° *Irruption*, ἡ εἰσβολή, ῆς. Faire une descente dans un pays, χώραν εἰσ-βάλλω. || 3° *Pente*, τὸ κάταντες, ους. || 4° *Mouvement de haut en bas*, ἡ καταφορά, ᾶς; (des eaux), ἡ ἀναχώρησις, εως.

DESCRIPTIF, IVE, adj., γραφικός, ή, όν; διηγηματικός, ή, όν.

DESCRIPTION, sf. 1° *Action de décrire*, ἡ ἀναγραφή, ῆς; ἡ διήγησις, εως. Faire la description de, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 2° *Chose décrite*, τὸ σύγγραμμα, ατος; τὸ διήγημα, ατος.

DÉSEMBARQUER, va. Voy. **débarquer**.

DÉSEMPARER, vn., *se retirer*, ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω; de, *gén. avec ou sans* ἀπό-ἐκ. Sans désemparer, αὐτίκα, παραυτίκα. || Va., *démâter*. Voy. ce mot.

DÉSEMPLIR, va., κενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *et* se **désemplir**, vr., κενόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Ne pas désemplir de, ἀεί εἰμι πλήρης, ες, *gén.*

DÉSENCHANTEMENT, sm. 1° *Action de rompre un enchantement*, ἡ τῆς ἐπῳδῆς ἀνάλυσις, εως. || 2° *Perte des illusions*, ἡ τῶν φαντασιῶν διάλυσις, εως.

DÉSENCHANTER, va. 1° *Rompre l'enchantement*, τὴν ἐπῳδὴν ἀνα-λύω, f. σω, *gén.* || 2° *Faire revenir de ses illusions*, σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.*

DÉSENFLER, va., τὸ οἴδημα δια-φέρω, *gén.* || Vn., *et* se **désenfler**, vr., οἰδῶν, οὖσα, οὖν παύομαι, f. σομαι.

DÉSENIVRER, va. 1° *Faire passer l'ivresse*, τῆς μέθης παύω, f. σω, *acc.* || 2° *Faire revenir de ses illusions*, σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.*

‖ Vn. *et* SE DÉSENIVRER, vr., μεθύων, ουσα, ον παύομαι, f. σομαι.

DÉSENNUYER, va., τέρπω, f. ψω; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* ‖ SE DÉSENNUYER, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉSENSORCELER, va. Voy. DÉSENCHANTER.

1. **DÉSERT**, sm., ἡ ἔρημος, ου; ἡ ἐρημία, ας. Faire un désert de, ἐρημόω-ῶ, f. ωσω, *acc.*

2. **DÉSERT, ERTE**, adj., ἔρημος, ον. Ile déserte, ἡ νῆσος ἔρημος, ου.

DÉSERTER, va., λείπω, *acc.* Déserter l'armée, *et absol*t déserter, λιποτακτέω-ῶ, f. ήσω. Déserter à l'ennemi, αὐτομολέω-ῶ, f. ήσω. Déserter le parti de, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.* ‖ DÉSERTER de, vn., *comme* déserter *actif.*

DÉSERTEUR, sm., ὁ λιποτάκτης, ου; (de la flotte), ὁ λιπόνεως, ω.

DÉSERTION, sf., ἡ λιποστρατία, ας; ἡ λιποταξία, ας. Désertion à l'ennemi, ἡ αὐτομολία, ας.

DESESPÉRANT, ANTE, adj., ἀνιᾶρός, ά, όν; λυπηρός, ά, όν.

DÉSESPÉRÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Qui ne laisse plus d'espoir*, ἀπεγνωσμένος, η, ον; ἀνέλπιστος, ον; ἄπορος, ον. Etre désespéré des médecins, ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπο-γιγνώσκομαι (pass.). ‖ 2° *Qui est dans le désespoir*, ὁ, ἡ δύσελπις, ιδος; ἀπονενοημένος, η, ον; ἀπονοηθείς, εῖσα, έν. En désespéré, ἀπονενοημένως, ἀπεγνωσμένως. ‖ 3° *Fâché, peiné.* Voy. FÂCHÉ. ‖ 4° *Incorrigible*, ἀνουθέτητος, ον.

DÉSESPÉRER, vn., *perdre l'espérance*, ἀπο-νοέομαι-οῦμαι; ἀνελπίστως ἔχω. Désespérer de qq. chose, ἀπο-γιγνώσκω τινός ou τι; Je desespère d'être sauvé, ἀνέλπιστός εἰμι σωθήσεσθαι. ‖ Va., *mettre au désespoir*, εἰς ἀπόνοιαν καθ-ίστημι, *acc.* ‖ SE DÉSESPÉRER, vr., ἀνελπίστως ἔχω; ἐν πολλῇ ἀθυμίᾳ εἰμί.

DÉSESPOIR, sm., ἡ ἀπόγνοια, ας; ἡ ἀπόνοια, ας. Réduire qqn au désespoir, εἰς ἀπόνοιαν καθ-ίστημί τινα. Etre dans le dernier désespoir, ἐν πλείστῃ ἀθυμίᾳ εἰμί.

DÉSHABILLER, va., ἀπο-δύω, *acc.* ‖ SE DÉSHABILLER, vr., ἀπο-δύομαι (moy.).

DÉSHABITUER, va. Voy. DÉSACCOUTUMER. ‖ SE DÉSHABITUER, vr. Voy. SE DÉSACCOUTUMER.

DÉSHÉRITÉ, ÉE, adj., ἀποκήρυκτος, ον; ἀποκληρόνομος, ον.

DÉSHÉRITER, va., ἀπο-κηρύττω, f. ύξω, *acc.*

DÉSHONNÊTE, adj., ἄκοσμος, ον; ἄσεμνος, ον; αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

DÉSHONNÊTEMENT, adv., ἀκόσμως, αἰσχρῶς (αἴσχιον, αἴσχιστα).

DÉSHONNÊTETÉ, sf., ἡ ἀκοσμία, ας; τὸ αἶσχος, ους.

DÉSHONNEUR, sm., ἡ ἀτιμία, ας; ἡ αἰσχύνη, ης; τὸ ὄνειδος, ους. Faire déshonneur à qqn, αἰσχύνην φέρω τινί. C'est un déshonneur de, *inf.* αἰσχρόν ἐστι, *inf.*

DÉSHONORABLE, adj. Voy. DÉSHONORANT.

DÉSHONORANT, ANTE, adj., αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

DÉSHONORÉ, ÉE, p.p. et adj., ἀτιμασθείς, εῖσα, έν; ἄτιμος, ον.

DÉSHONORER, va., ἀτιμάζω, f. άσω; κατ-αισχύνω, f. υνῶ, *acc.* Déshonorer ses ancêtres, τοὺς προγόνους κατ-αισχύνω. ‖ SE DÉSHONORER, vr., ἑαυτὸν, ἠν, ὸ κατ-αισχύνειν.

DÉSIGNATION, sf. 1° *Indication*, ἡ μήνυσις, εως. ‖ 2° *Nomination*, ἡ ἀπόδειξις, εως.

DÉSIGNER, va. 1° *Indiquer, signaler*, σημαίνω, f. ανῶ; μηνύω, f. σω, *acc.* ‖ 2° *Fixer, marquer*, ὁρίζω, δι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ 3° *Nommer, élire*, ἀπο-δείκνυμι, ἀπο-φαίνω, *acc.* Ayant été désigné consul, ἀπο-δειχθεὶς ὕπατος.

DÉSINENCE, sf., ἡ κατάληξις, εως.

DÉSINFECTER, va., καθαίρω, f. αρῶ, *acc.*

DÉSINTÉRESSÉ, ÉE, adj., *qui n'agit pas par intérêt*, ἐλευθέριος, ον; δίκαιος, α, ον.

DÉSINTÉRESSEMENT, sm., ἡ ἐλευθεριότης, ητος. Avec désintéressement, ἐλευθερίως.

DÉSINTÉRESSER, va., *donner satisfaction à*, δια-λύω, f. σω, *acc.*

DÉSIR, sm., ἡ ἐπιθυμία, ας; ἡ ὄρεξις, εως; ὁ πόθος, ου. Désir vif, ardent, violent, ὁ ἔρως, ωτος; ὁ δεινὸς πόθος, ου. Au gré de ses désirs, selon ses désirs, κατὰ νοῦν ou γνώμην. Inspirer à qqn le désir, ἐπιθυμίαν τινὶ ἐμ-βάλλω. Il me vient *ou* j'éprouve le désir, εἰσ-έρχεταί με ἡ ἐπιθυμία.

DÉSIRABLE et **DÉSIRÉ, ÉE**, adj., ἐπιθυμητός, ή, όν; εὐκτός, ή, όν.

DÉSIRER, va. 1° *Avoir désir de*, ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω; ἐφ-ίεμαι (moy.), ὀρέγομαι (moy.), *gén.* ou *inf.* Je désire que tu partes, ἐπιθυμῶ σε ἀπ-ιέναι. ‖ 2° *Souhaiter*, εὔχομαι, f. εὔξομαι, *acc.*; que, *prop. infinitive.* Je vous désire toutes sortes de prospérités, εὔχομαι ὑμῖν πάντα τἀγαθά.

DÉSIREUX, EUSE, adj., ἐπιθυμητικός, ή, όν, *gén.* Etre désireux de, ἐπιθυμητικῶς ἔχω, *gén.*

DÉSISTEMENT, sm., ἡ ἀπόστασις, εως; ἡ ἄφεσις, εως.

DÉSISTER (SE), vr., ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); de, *gén.*; ἀφ-ίημι, *acc.*

DÈS LORS, loc. adv. Voy. DÈS.

DÉSOBÉIR, vn., ἀπειθέω-ῶ, f. ήσω; à qqn, τινί; à la loi, νόμῳ.

DÉSOBÉISSANCE, sf., ἡ ἀπείθεια, ας; ἡ ἀνηκουστία, ας.

DÉSOBÉISSANT, ANTE, adj., ἀπειθής, ές, *dat.*; ἀνυπήκοος, ον, *gén.*

DÉSOBLIGEAMMENT, adv., ἐπαχθῶς, ἀχαρίστως.

DÉSOBLIGEANCE, sf., ἡ δυσχέρεια, ας; ἡ ἀχαριστία, ας.

DÉSOBLIGEANT, ANTE, adj., ἐπαχθής, ές; ἄχαρις, ι, *gén.* ιτος.

DÉSOBLIGER, va., ἀχαριστέω-ῶ, f. ήσω; qqn, τινί ou πρός τινα.

DÉSOCCUPÉ, ÉE, adj., ἀπράγμων, ον; ἄπρακτος, ον.

DÉSOEUVRÉ, ÉE, adj., ἀπράγμων, ον; ἄπρακτος, ον; ἀργός, όν. Etre désœuvré, ἀπρακτέω-ῶ, f. ήσω; ἀργέω-ῶ, f. ήσω.

DÉSOEUVREMENT, sm., ἡ ἀπραξία, ας; ἡ ἀπραγμοσύνη, ης.

DÉSOLANT, ANTE, adj., ἀνιᾰρός, ά, όν; λυπηρός, ά, όν.

DÉSOLATEUR, sm., ὁ λυμαντήρ, ῆρος.

DÉSOLATION, sf. 1° *Ravage*, ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ λύμη, ης; ἡ κάκωσις, εως. || 2° *Extrême affliction*, ἡ δεινὴ λύπη, ης. Être dans la désolation, δεινῶς λυπέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

DÉSOLÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉSOLER. || Adj., 1° *Très affligé*, περίλυπος, ον; περιαλγής, ές. Être désolé de, περι-αλγέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 2° *Fâché*. Voy. ce mot.

DÉSOLER, va. 1° *Ravager*, δια-φθείρω; κακόω-ῶ, f. ώσω; πορθέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Affliger beaucoup*, σφόδρα λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Importuner beaucoup*, σφόδρα ἐν-οχλέω-ῶ, *dat.* ou *acc.* || SE DÉSOLER, vr., περι-αλγέω-ῶ, f. ήσω; de, *dat.*

DÉSORDONNÉ, ÉE, adj. 1° *Sans ordre*, ἄτακτος, ον. || 2° *Déréglé*, ἄσωτος, ον; ἀσελγής, ές. || 3° *Excessif*, ἄμετρος, ον; δεινός, ή, όν.

DÉSORDONNÉMENT, adv. 1° *D'une manière désordonnée*, ἀσώτως. || 2° *Excessivement*, δεινῶς.

DÉSORDRE, sm. 1° *Mangue d'ordre*, ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀκοσμία, ας; ἡ διακρισία, ας. En désordre, ἀτάκτως. || 2° *Trouble, tumulte*, ἡ ταραχή, ῆς; ἡ τύρβη, ης; ὁ θόρυβος, ου. Mettre en désordre, ταράττω, δια-ταράττω, f. άξω, *acc.* || 3° *Pillage, dégât*, ἡ διαφθορά, ᾶς; τὸ κακόν, οῦ. || 4° *Égarement*, ἡ ταραχή, ῆς. || 5° *Dissension*, ἡ στάσις, εως. || 6° *Dérèglement*, ἡ ἀσωτία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας.

DÉSORGANISATION, sf., ἡ κατάλυσις, εως.

DÉSORGANISER, va., κατα-λύω, f. σω, *acc.* || SE DÉSORGANISER, vr., κατα-λύομαι, f. λυθήσομαι.

DÉSORMAIS, adv., τοῦ λοιποῦ, μετὰ ταῦτα, αὐθις, τὸ ἀπὸ τούτου.

DESPOTE, sm., ὁ τύραννος, ου; ὁ αὐτοκράτωρ, ορος. Être despote, τυραννεύω, f. εύσω.

DESPOTIQUE, adj., τυραννικός, ή, όν; δυναστικός, ή, όν.

DESPOTIQUEMENT, adv., τυραννικῶς.

DESPOTISME, sm., ἡ τυραννίς, ίδος; τὸ τυραννικόν, οῦ.

DESSAISIR (SE), vr., ἀφ-ίημι; de, *acc.*

DESSALER, va., ἁναλμον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DESSÉCHANT, ANTE, adj., ἀναξηραντικός, ή, όν.

DESSÉCHEMENT, sm., ἡ ἀναξήρανσις, εως; (dépérissement), ἡ μάρανσις, εως.

DESSÉCHER, va. 1° *Rendre sec*, ἀνα-ξηραίνω, ἀπο-ξηραίνω, *acc.* || 2° *Exténuer, amaigrir*, ἀπο-μαραίνω, ἐκ-μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* || SE DESSÉCHER, vr., les mêmes verbes au passif.

DESSEIN, sm. 1° *Intention, résolution*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ προαίρεσις, εως; ἡ διάνοια, ας; ἡ γνώμη, ης. Avoir, former le dessein de, βούλομαι, προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), *inf.* A quel dessein est-il venu? τί βουλόμενος ἦλθε; Venir dans le dessein de (afin que), ἔρχομαι διὰ τοῦτο ἵνα, *subj.* ou *opt.* Voy. AFIN QUE. || A DESSEIN, loc. adv., *et* de dessein formé, de dessein prémédité, ἐκ προαιρέσεως, ἐκ προνοίας, ἐπιτηδές. Sans dessein, εἰκῇ, ἄλλως. || 2° *Plan d'un ouvrage*, ἡ ὑπογραφή, ῆς.

DESSERRER, va., χαλάω-ῶ, ἀν-ίημι, *acc.* Ne pas desserrer les dents, οὐδὲ γρῦ λέγω. || SE DESSERRER, vr., les mêmes verbes au passif.

DESSERT, sm., *ce qu'on sert à la fin du repas*, τὰ ἐπιφορήματα, ων; τὰ τραγήματα, ων. Manger du dessert, τραγηματίζω, f. ιῶ.

DESSERTE, sf., *mets qu'on a desservis*, τὰ λείψανα, ων.

DESSERVIR, va. 1° *Oter de dessus la table*, ἀπο-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; (absol[t]), τὴν τράπεζαν αἴρω. || 2° *Nuire à*, βλάπτω, *acc.* Desservir qqn auprès de, δια-βάλλω τινὰ πρός *el l'acc.*

DESSILLER, va., δι-ίστημι, *acc.* || *Au fig.* Dessiller les yeux de *ou* à, σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.*

DESSIN, sm. 1° *Esquisse, plan*, ἡ διαγραφή, ῆς; ἡ γραφή, ῆς; ἡ σκιαγραφία, ας. || 2° *Art de dessiner*, ἡ γραφική, ῆς.

DESSINATEUR, sm., ὁ γραφεύς, έως.

DESSINER, va., *représenter avec le crayon, etc.*, γράφω, δια-γράφω, ὑπο-γράφω, *acc.*

1. **DESSOUS**, adv., κάτω. De dessous, κάτωθεν. De dessous terre, κάτωθεν τῆς γῆς. En dessous, κάτω, κάτωθεν. || AU-DESSOUS, adv., κάτω, κατωτέρω. Les pays situés au-dessous, τὰ κάτω χωρία. Qui est au-dessous (inférieur), ἐλάττων, ον; καταδεέστερος, α, ον. || AU-DESSOUS DE, prép., κατωτέρω, *gén.*; ὑπό, *gén. dat.*, (et avec mouv[t]), *acc.* Qui est au-dessous de (inférieur à), ἐλάττων, ον; καταδεέστερος, α, ον; ὑποδεέστερος, α, ον, *gén.* Être au-dessous de qqn par la naissance, τὸ γένος τινὸς ὑποδεέστερός εἰμι. Les hommes au-dessous de cinquante ans, οἱ ἄνθρωποι ἔτη ἔχοντες ἐλάττω πεντήκοντα. || PAR-DESSOUS, adv., κάτω. || Prép. Voy. sous.

2. **DESSOUS**, sm. 1° *Partie inférieure*, τὸ ου τὰ κάτω. || 2° *Désavantage*, τὸ ἐλάττωμα, ατος. Avoir le dessous, μειονεκτέω-ῶ, f. ήσω.

1. **DESSUS**, adv., ἄνω. De dessus, ἄνωθεν, ὕπερθεν. En dessus, ἄνω. || AU-DESSUS, adv., ἄνω, ἀνωτέρω. Les pays situés au-dessus, τὰ ἄνω ου ἀνωτέρω χωρία. Qui est au-dessus (supérieur), κρείττων, ον. || AU-DESSUS DE, prép., ἀνωτέρω, *gén.*; ὑπέρ, *gén. et acc.* Au-dessus de la ceinture, ἀνωτέρω τῆς ζώνης. Au-dessus de nous, ὑπὲρ ἡμῶν. Qui est au-dessus de (supérieur à), κρείττων, ον, *gén.* Au-dessus de ses forces, ὑπὲρ δύναμιν. Les hommes au-dessus de cinquante ans, οἱ ἄνθρωποι γεγονότες ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα ἔτη. Mettre au-dessus. Voy. PRÉFÉRER. || LÀ-DESSUS, adv., 1° *Sur cela*, ἐπὶ τούτῳ ου τοῦτο. || 2° *Sur ce sujet*, περὶ τούτων ου ταῦτα. Là-dessus il répondit, πρὸς ταῦτα ἀπ-εκρίνατο. || 3° *Après cela*, μετὰ τοῦτο ου ταῦτα, ἐκ τούτου ου τούτων. || PAR-DESSUS, prép. 1° *Sur, au delà de*, ὑπέρ, *gén.* ου *acc.* Par-dessus tout, πρὸ πάντων. || 2° *Outre, en sus de*, πρός, *dat.* Par-dessus cela, πρὸς τούτοις.

2. **DESSUS**, sm. 1° *Partie supérieure*, τὸ ου

τὰ ἄνω ; τὸ ου τὰ ὕπερθεν. || 2° *Avantage*, τὸ πλεονέκτημα, ατος. Avoir le dessus, πλεονεκτέω-ῶ, f. ήσω. Prendre le dessus, περι-γίγνομαι.

DESTIN, sm. 1° *Fatalité*, ἡ τύχη, ης ; ἡ ἀνάγκη, ης ; ἡ μοῖρα, ας. || 2° *Sort, fortune*, ἡ τύχη, ης ; ἡ μοῖρα, ας ; τὸ εἱμαρμένον, ου. Destin heureux, funeste, ἡ καλὴ, κακὴ τύχη. || 3° *Vie, existence*, ὁ βίος, ου.

DESTINATION, sf. 1° *Emploi déterminé*, ἡ ὡρισμένη (ης) χρεία, ας. || 2° *Lieu déterminé*, ὁ ὡρισμένος τόπος, ου.

DESTINÉ, ÉE, p.p. 1° *Dévolu par le destin*, εἱμαρμένος, η, ον ; πεπρωμένος, η, ον. || 2° *Réservé pour*, τεταγμένος, η, ον ἐπί ου πρός *et l'acc.* || 3° *Que son destin conduit à*. Un homme destiné aux grandes choses (à qui de grandes choses sont dévolues par le destin), ἀνὴρ ᾧ εἵμαρται ου πρό-κειται μεγάλα. Il est destiné à (il doit) mourir, μέλλει ἀπο-θνῄσκειν.

DESTINÉE, sf. 1° *Destin, effet du destin*, ἡ μοῖρα, ας ; ἡ ἀνάγκη, ης. || 2° *Sort, fortune*, ἡ τύχη, ης ; ἡ μοῖρα, ας ; τὸ εἱμαρμένον, ου. Heureuse destinée, ἡ καλὴ τύχη. Malheureuse destinée, ἡ κακὴ τύχη. || 3° *Vie, existence*, ὁ βίος, ου.

DESTINER, va. 1° *Fixer la destination d'une chose*, ἀπο-νέμω ; τάττω, f. τάξω, *acc.* ; à, *dat.* Destiner qqn ou qq. chose à ou pour une chose, τάττω τινά ou τι ἐπί ου πρός τι. || 2° *Préparer, réserver*, παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Être destiné, πρό-κειμαι. || Se **DESTINER** à, vr., αἱρέομαι-οῦμαι, προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.*

DESTITUÉ, ÉE, p.p., *déposé d'une charge*, ἀρχῆς καταλυθείς, εἰσα, έν. || Adj., *dénué de*, ἐνδεής, ές ; ἔρημος, ον, *gén.*

DESTITUER, va., κατα-λύω, παρα-λύω, f. σω, *acc.* ; d'une charge, ἀρχῆς.

DESTITUTION, sf., ἡ κατάλυσις, εως.

DESTRUCTEUR, sm. 1° *Celui qui détruit*, ὁ ἀνατροπεύς, έως. || 2° *Celui qui ravage*, ὁ λυμαντήρ, ῆρος. || Adj. Voy. **DESTRUCTIF**.

DESTRUCTIF, IVE, adj., ἀνατρεπτικός, ή, όν ; ἀναιρετικός, ή, όν, *gén.*

DESTRUCTION, sf. 1° *Ruine totale*, ἡ καθαίρεσις, εως ; ἡ ἀνατροπή, ῆς. || 2° *Perte, anéantissement*, ἡ κατάλυσις, εως ; ἡ διαφθορά, ᾶς.

DÉSUÉTUDE, sf., ἡ ἀήθεια, ας. Tomber en désuétude, παλαιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

DÉSUNION, sf. 1° *Séparation*, ἡ διαίρεσις, εως ; ἡ διάζευξις, εως. || 2° *Mésintelligence*, ἡ διαφορά, ᾶς ; ἡ διάστασις, εως.

DÉSUNIR, va. 1° *Disjoindre*, δι-αιρέω-ῶ, δια-ζεύγνυμι, *acc.* || 2° *Rompre l'union de*, δι-ίστημι, *acc.* || Se **DÉSUNIR**, vr. 1° *Se disjoindre*, δια-ζεύγνυμαι (pass.). || 2° *Tomber dans la mésintelligence*, δι-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

DÉTACHEMENT, sm. 1° *Renonciation*, ἡ ἀπαλλαγή, ῆς. || 2° *Petite troupe*, τὸ τάγμα, ατος. Détachement de cavalerie, ἡ ἴλη, ης.

1. **DÉTACHER**, va. 1° *Dégager, défaire*, λύω, ἀπο-λύω, f. σω, *acc.* ; de. *gén. avec ou sans* ἐκ, ἐξ. || 2° *Disjoindre, séparer*, ἀποσπάω-ῶ, ἀφ-έλκω, *acc.* ; de, *gén. avec ou sans* ἀπό. || *Au fig.* Détacher qqn d'une chose, ἀφ-ίστημί τινά τινος ; de qqn, ἀπό τινος. || 3° *Envoyer en détachement*, ἀπο-τάττω, f. τάξω ; ἐκ-πέμπω, *acc.* || Se **DÉTACHER**, vr. 1° *Se dégager, se défaire, se disjoindre, etc.*, le passif des verbes précédents. || 2° *Se séparer de, renoncer à*, ἀπ-αλλάττομαι (pass.), *gén.* ; ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.* || 3° *Etre en saillie*, προ-έχω.

2. **DÉTACHER**, va., *ôter les laches de*, τὰς κηλῖδας ἐξ-αλείφω, *gén.*

DÉTAIL, sm. 1° *Vente par parties*, ἡ καπηλεία, ας. Vendre en détail, καπηλεύω, f. σω. || 2° *Enumération*, ἡ ἀπαρίθμησις, εως. || 3° *Exposé des circonstances*, ἡ διήγησις, εως ; ἡ ἱστορία, ας. || 4° *Circonstances, particularités*, τὰ καθ' ἕκαστα ; πάντα καὶ καθ' ἕκαστον. Exposer les détails d'une affaire, τὰ πράγματος καθ' ἕκαστα δι-έρχομαι. En détail, καθ' ἕκαστον. || 5° *Partie*, τὸ μέρος, ους. En détail, κατὰ μέρος.

DÉTAILLANT, sm. et adj., ὁ κάπηλος, ου. Etre un détaillant, καπηλεύω, f. σω.

DÉTAILLER, va. 1° *Couper en pièces*, δια-τέμνω, *acc.* || 2° *Vendre en détail*, καπηλεύω, f. σω, *acc.* || 3° *Raconter en détail*, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ; διεξ-έρχομαι, *acc.*

DÉTALER, va., *mettre en paquets, resserrer*, συ-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || Vn. 1° *Resserrer sa marchandise*, συ-σκευάζομαι, f. άσομαι. || 2° *S'en aller*, ἔρρω.

DÉTEINDRE, va., *enlever la couleur*, τὴν βαφὴν δια-φθείρω, *gén.* || Vn., *et* se **DÉTEINDRE**, vr., *perdre sa couleur*, τὴν βαφὴν ἀπο-βάλλω.

DÉTELER, va., λύω, ὑπο-λύω, f. σω, *acc.*

DÉTENDRE, va. 1° *Relâcher*, χαλάω-ῶ ; ἀν-ίημι, παρ-ίημι, *acc.* || *Au fig.* Détendre son esprit, se détendre l'esprit, ἀν-ίημι τὴν ψυχήν. || 2° *Détacher, enlever*, ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.* Détendre une tente, σκηνὴν ἀν-αιρέω-ῶ. || Se **DÉTENDRE**, vr., *se relâcher*, χαλάομαι-ῶμαι, ἀν-ίεμαι (pass.).

DÉTENDU, UE, p.p. Voy. **DÉTENDRE**. || Adj., *relâché*, ἀνειμένος, η, ον ; ἄνετος, ον.

DÉTENIR, va., κατ-έχω, *acc.* Détenir qqn en prison, ἐν φυλακῇ ἔχω τινά. Etre détenu prisonnier, être détenu, ἐν φυλακῇ εἰμι.

DÉTENTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ κατέχων, οντος ; *fém.* ἡ κατέχουσα, ης ; de, *acc.* Être détenteur d'une chose, κατ-έχω τι.

DÉTENTION, sf. 1° *Possession*, ἡ κτῆσις, εως. || 2° *Emprisonnement*, ἡ φυλακή, ῆς. Détention libre, ἡ ἐλευθέρα (ας) φυλακή, ῆς.

DÉTENU, UE, p.p. Voy. **DÉTENIR**. || Sm., *prisonnier*, ὁ δεσμώτης, ου.

DÉTÉRIORATION, sf., ἡ διαφθορά, ᾶς ; ἡ μάρανσις, εως.

DÉTÉRIORER, va., δια-φθείρω, *acc.* || Se **DÉTÉRIORER**, vr., δια-φθείρομαι (pass.).

DÉTERMINABLE, adj., ὁριστός, ή, όν.

DÉTERMINANT, ANTE, adj., πιθανός, ή, όν ; κύριος, α, ον.

DÉTERMINATIF, IVE, adj., ὁριστικός, ή, όν.

DÉTERMINATION, sf. 1° *Action de déter-*

miner, ὁ ὁρισμός, οῦ; ὁ διορισμός, οῦ. || 2° *Résolution*, ἡ γνώμη, ης; ἡ προαίρεσις, εως, etc. Voy. RÉSOLUTION.

DÉTERMINÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉTERMINER. Adj. 1° *Fixé, réglé*, ῥητός, ή, όν. || 2° *Décidé*, ἕτοιμος, ος et η, ον; ἀ, *acc. avec* εἰς *ou* πρός; *inf.* || 3° *Hardi, courageux*, τολμητρός, ά, όν; θαρραλέος, α, ον.

DÉTERMINÉMENT, adv. 1° *Absolument*, παντελῶς, πάντως. || 2° *Expressément*, διαῤῥήδην, σαφῶς. || 3° *Courageusement*, θαρραλέως.

DÉTERMINER, va. 1° *Décider, régler*, ὁρίζω, δι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.*; que, *prop. infinitive.* || 2° *Résoudre, arrêter*, προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), γιγνώσκω, *acc.*; de, *inf.* || 3° *Décider, amener*, πείθω, *acc.*; ἀ, *acc.* ou *inf.*; προ-άγω, *acc.*; ἀ, εἰς ou ἐπί *et l'acc.*; *inf.* || 4° *Causer, procurer*, παρα-σκευάζω, f. άσω; ἐργάζομαι, *acc.* || SE DÉTERMINER à, vr., προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), γιγνώσκω, *acc.* ou *inf.*

DÉTERRER, va. 1° *Retirer de sous terre*, ἀν-ορύττω, *acc.* || 2° *Découvrir*, ἀν-ευρίσκω, *acc.*

DÉTESTABLE, adj. 1° *Qui doit être détesté*, βδελυρός, ά, όν; μυσαρός, ά, όν; κατάπτυστος, ον. || 2° *Très mauvais*, κάκιστος, η, ον.

DÉTESTABLEMENT, adv., κάκιστα.

DÉTESTATION, sf., ἡ ἀποτροπή, ῆς.

DÉTESTÉ, ÉE, p.p. et adj., κατάπτυστος, ον; ἀπεχθής, ές.

DÉTESTER, va., δυσχεραίνω, f. ανῶ; ἀποστρέφομαι (pass.), *acc.*; κατα-πτύω. *gén.*

DÉTIRER, va., ἐκ-τείνω, ἀπο-τείνω, *acc.*

DÉTONNER, vn., *sortir du ton*, (au pr. et au fig.), ἀπ-άδω.

DÉTORDRE, va., ἀν-ειλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DÉTOUR, sm. 1° *Sinuosité*, ὁ ἑλιγμός, οῦ; ἡ καμπή, ῆς. || 2° *Chemin qui éloigne*, ἡ περίοδος, ου; ὁ ἑλιγμός, οῦ. Prendre un grand détour, περίοδον πολλὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Digression, circuit*, ἡ περίοδος, ου; ἡ πλάνη, ης; ὁ ἑλιγμός, οῦ; (dans le discours), ἡ μακρολογία, ας. Prendre des détours, πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; (en parlant), μακρολογέω-ῶ, f. ήσω. Parler sans détour, ἀπὸ οὐ ἐκ τοῦ εὐθέος λέγω. || 4° *Ruse, subtilité*, ἡ στροφή, ῆς. Etre sans détour (franc), ἅπλους, ουν εἰμί.

DÉTOURNÉ, ÉE, p.p. Voy. DÉTOURNER. || Adj. 1° *Ecarté, peu fréquenté*, ἔρημος, ον. || 2° *Oblique, artificieux*, σκολιός, ά, όν. Agir par des voies détournées, σκολιὰ πράττω.

DÉTOURNEMENT, sm., ἡ ὑφαίρεσις, εως; ὁ νοσφισμός, οῦ; ἡ κλοπή, ῆς.

DÉTOURNER, va. 1° *Tourner ailleurs; éloigner, ecarter*, ἀπο-τρέπω, *acc.*; de, *gén.*; ἀπ-άγω, *acc.*; de, ἀπό *et le gén.* Détourner qqn de la voie de l'honneur, ἀπὸ τοῦ βελτίστου παρα-τρέπω τινά. Détourner son esprit, sa pensée de qq. chose, ἀπ-άγω τὴν γνώμην ἀπό τινος. Détourner (dissuader) qqn d'une chose, de faire une chose, ἀπο-τρέπω τινά τινος, μὴ ποιεῖν τι. || 2° *Soustraire*, ὑφ-αρπάζω, ἐκ-κλέπτω, ὑπο-κλέπτω, *acc.* || Vn., *tourner*, τρέπομαι (moy. avec sens neutre); à droite, ἐπὶ τὰ δεξιά. || SE DÉTOURNER, vr. 1° *S'éloigner, s'écarter*, le passif des verbes précédents. Se détourner de son chemin, τῆς ὁδοῦ ἐκ-τρέπομαι (pass.). || 2° *Sortir de son chemin*, ἀπο-κάμπτω, ἀπο-κλίνω.

DÉTRACTER, va., (une personne), διαβάλλω; (une chose), ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DÉTRACTEUR, sm., ὁ βάσκανος, ου, ὁ συκοφάντης, ου.

DÉTRAQUER, va., δια-στρέφω, δια-φθείρω, *acc.* || SE DÉTRAQUER, vr., les mêmes verbes au passif.

DÉTREMPER, va., *délayer*, δεύω, f. δεύσω, *acc.*; dans, *dat.*

DÉTRESSE, sf., ἡ ἀδημονία, ας; ἡ ἀγωνία, ας; ἡ ἀπορία, ας. Etre dans la détresse, ἀδημονέω-ῶ, f. ήσω. Etre dans une extrême détresse, ἐν ταῖς μεγίσταις ἀπορίαις εἰμί.

DÉTRIMENT, sm., ἡ βλάβη, ης; ἡ ζημία, ας. A mon détriment, ἐπὶ τῇ ἐμῇ βλάβῃ. Causer du détriment à qqn, βλάβην φέρω ou παρ-έχω τινί.

DÉTROIT, sm., ὁ πορθμός, οῦ; τὸ στενόν, οῦ ou τὰ στενά, ῶν; ὁ πόρος, ου.

DÉTROMPER, va., μετα-πείθω, *acc.* || SE DÉTROMPER, μετα-γιγνώσκω; de, *acc.*

DÉTRÔNER, va., τῆς ἀρχῆς ou τῆς βασιλείας ἐκ-βάλλω, *acc.* Etre détrôné par qqn, ὑπό τινος τὴν ἀρχὴν ἀπ-όλλυμι.

DÉTROUSSER, va. 1° *Laisser retomber*, καθ-ίημι, *acc.* || 2° *Voler*, περι-συλάω-ῶ, f. ήσω; λωποδυτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DÉTRUIRE, va. 1° *Démolir, abattre*, κατα-σκάπτω, καθ-αιρέω-ῶ, ἀνα-τρέπω. *acc.* || 2° *Anéantir*, καθ-αιρέω-ῶ; ἀνα-τρέπω. ὀλ-οθρεύω, *acc.* Détruire une race, γένος ἀφανίζω, f. ιῶ. || SE DETRUIRE, vr., les mêmes verbes au passif.

DETTE, sf. 1° *Argent que l'on doit*, τὸ χρέος, ους (sans dat.); τὸ ὀφείλημα, ατος; τὸ ὀφειλόμενον, ου. Avoir des dettes, χρέα ὀφείλω. Etre accablé, perdu, abîmé, criblé de dettes, ὀφλήμασι βεβάπτισμαι (de βαπτίζω). Contracter, faire des dettes, λαμβάνω χρέα. Payer ses dettes, τὰ χρέα ἀπο-δίδωμι, ἐκ-τίνω. Acquitter, payer les dettes de qqn, τὰ χρέα τινὸς ἐπι-λύομαι, f. σομαι. || 2° *Devoir que l'on doit accomplir*, τὰ προσήκοντα, ων; τὰ ὀφειλόμενα, ων; τὸ χρεός, ους. Payer sa dette à la patrie, ἀπο-δίδωμι τῇ πατρίδι τὰ τροφεῖα.

DEUCALION, *h.*, ὁ Δευκαλίων, ωνος.

DEUIL, sm. 1° *Grande tristesse*, τὸ πένθος, ους. Plonger qqn dans le deuil, πένθει περι-βάλλω τινά. Passer sa vie dans le deuil, διὰ πένθους δι-άγω τὸν βίον. De deuil, πενθικός, ή, όν. || 2° *Vêtements de deuil*, τὸ πενθικὸν ou μέλαν ἱμάτιον. Prendre le deuil, μέλαν ἱμάτιον περι-βάλλομαι (moy.). Etre en deuil, μελανειμονέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Cortège funèbre*, ἡ ἐπικήδειος (ου) πομπή, ῆς.

DEUTÉRONOME, sm., *cinquième livre du Pentateuque*, τὸ Δευτερονόμιον, ου.

DEUX, adj. num., δύο, *gén. dat.* δυοῖν. Deux à deux, κατὰ δύο, συνδύο. Tous les deux, tous deux, ἄμφω, οἵν; ἀμφότεροι, αι, α. L'un des deux, ἕτερος α, ον. Chacun des deux, ἑκάτερος, α, ον. Lequel des deux? πότερος, α,

ον; Celui des deux qui, ὁπότερος, α, ον. Aucun des deux, οὐδέτερος ou μηδέτερος, α, ον. En deux, en deux parties, δίχα. De deux côtés (avec mouv[t]), διχάδε; (à la question πόθεν;), διχόθεν. Deux fois, δίς. Deux cents, διακόσιοι, αι, α. Deux centième, διακοσιοστός, ή, όν. Deux mille, δισχίλιοι, αι, α. || Sm., *le nombre de deux*, ἡ δυάς, άδος.

DEUXIÈME, adj., δεύτερος, α, ον; (en parl. de *deux*) ἕτερος, α, ον. Pour la deuxième fois, τὸ δεύτερον. Qui a lieu le deuxième jour, δευτεραῖος, α, ον. Ils arrivèrent le deuxième jour, δευτεραῖοι ἀφ-ίκοντο. Le deuxième rang, le deuxième prix, τὰ δευτερεῖα, ων.

DEUXIÈMEMENT, adv., δεύτερον, εἶτα.

DÉVALER, va et vn. Voy. DESCENDRE.

DÉVALISER, va., περι-συλάω-ῶ, f. ήσω; λωποδυτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DEVANCER, va. 1° *Marcher devant*, προ-έρχομαι, προ-ηγέομαι-οῦμαι, *gén.* || 2° *Précéder, prévenir*, φθάνω, προ-φθάνω, *acc.* Devancer qqn dans sa marche, φθάνω τινὰ πορευόμενον. || 3° *Surpasser*, ὑπερ-φέρω, *gén.*

DEVANCIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ πρότερον. Vos devanciers, οἱ πρότερον ὑμῶν. || Au pl., *ancêtres*, οἱ πρόγονοι, ων; οἱ πρόγεγενημένοι, ων.

1. **DEVANT**, prép. 1° *En face, en avant de*, πρό, *gén.*; πρόσθεν, ἔμπροσθεν, *gén.* Devant la porte, πρὸ ou πρόσθεν τῶν πυλῶν. || Adv. πρόσθεν, ἔμπροσθεν. Ceux qui sont devant, οἱ ἔμπροσθεν. De devant, ὁ, ἡ, τὸ πρόσθεν ou ἔμπροσθεν. Les jambes de devant, τὰ πρόσθεν σκέλη. Blessures reçues par devant, τραύματα τὰ ἔμπροσθεν. || 2° *En présence de*, ἔμπροσθεν, ἐναντίον, *gén.*; ἐν, *dat.* Parler devant tous, λέγω ἐναντίον ἁπάντων; devant les juges, devant le peuple, ἐν τοῖς δικασταῖς, ἐν τῷ δήμῳ. || Au-DEVANT, AU-DEVANT DE, adv. et prép., ἐναντίον, *gén.* Aller au-devant de qqn, απ-αντάω-ῶ τινι. Aller au-devant de (prévenir) une chose, φθάνω τι. || Ci-DEVANT, adv. 1° *Ci-dessus*, πρόσθεν. || 2° *Autrefois*, πρότοῦ.

2. **DEVANT**, sm., *partie antérieure*, τὸ ou τὰ ἔμπροσθεν. Le devant du corps, τὰ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος. || Prendre, gagner le devant, les devants, φθάνω.

DEVANTURE, sf., τὸ ἔμπροσθεν.

DÉVASTATEUR, TRICE, adj., ἀναιρετικός, ή, όν. || Sm., ὁ λυμαντήρ, ῆρος.

DÉVASTATION, sf., ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ λύμη, ης; ἡ κάκωσις, εως.

DÉVASTÉ, ÉE, p.p. et adj., ἀνάστατος, ον; ἔρημος, ον.

DÉVASTER, va., δια-φθείρω; πορθέω-ῶ, f. ήσω; δηόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DÉVELOPPEMENT, sm. 1° *Action de déployer*, ἡ ἀνάπτυξις, εως. || 2° *Accroissement*, ἡ αὔξησις, εως; ἡ ἐπίδοσις, εως. Prendre du développement, ἐπίδοσιν λαμβάνω. || 3° *Exposition détaillée*, ἡ διήγησις, εως.

DÉVELOPPER, va. 1° *Déployer*, ἀνα-πτύσσω, f. πτύξω; ἐξ-ελίττω, *acc.* || 2° *Accroître*, αὐξάνω, αὔξω, *acc.* || 3° *Exposer en détail*, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 4° *Débrouiller*, ἀνα-πτύσσω, f. πτύξω; δια-σαφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se DÉVELOPPER, vr. 1° *S'accroître*, αὐξάνομαι (pass.), ἐπι-δίδωμι. || 2° *S'étendre*, ἐκ-τείνομαι (pass.).

DEVENIR, vn., γίγνομαι. De pauvre il devint riche, ἐκ ou ἀντὶ πτωχοῦ ἐγένετο πλούσιος. Que deviendrai-je? τίς γένωμαι;

DEVERS, prép. Voy. VERS. || Par devers, παρά *et le dat.*

DÉVERSER, vn., *incliner*, ἐγ-κλίνω. || Va. *Faire couler, répandre*, κατα-χέω, *acc.*; *dans ou sur*, *gén.* || Se DÉVERSER, vr., *se répandre*, κατα-χέομαι (pass.).

DÉVIATION, sf., ἡ ἐκτροπή, ῆς.

DÉVIER, vn., ἐκ-κλίνω, ἐκ-τρέπομαι (moy. avec sens neutre), ἐκ-βαίνω; de, *gén.*

DEVIN, sm., ὁ μάντις, εως. De devin, μαντικός, ή, ον. En devin, μαντικῶς.

DEVINER, va. 1° *Prédire*, μαντεύομαι, f. εύσομαι; χρησμολογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Découvrir par conjecture*, εἰκασία εὑρίσκω; εἰκάζω, f. άσω; τεκμαίρομαι, f. αροῦμαι, *acc.* Deviner une énigme, αἴνιγμα εὑρίσκω.

DEVINERESSE, sf., ἡ μάντις, εως.

DEVINEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ μάντις, εως.

DEVIS, sm. 1° *Propos*, ἡ ὁμιλία, ας. || 2° *Etat détaillé*, ἡ ὑπογραφή, ῆς.

DÉVISAGER, va., *déchirer le visage*, τὸ πρόσωπον σπαράττω, f. άξω, *gén.*

DEVISE, sf., ἡ ἐπιγραφή, ῆς.

DEVISER, vn., ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω; avec, *dat.*

DÉVOIEMENT, sm., ἡ διάρροια, ας. Donner le dévoiement à qqn, τὴν κοιλίαν τινὸς ἐκ-ταράττω, f. άξω.

DÉVOILER, va., (au propre et au fig.), ἀποκαλύπτω, ἐκ-καλύπτω, f. ύψω. *acc.* || Se DÉVOILER, vr., les mêmes verbes au passif.

1. **DEVOIR**, va. 1° *Etre obligé à payer*, ὀφείλω, *acc.* On me doit de l'argent, ὀφείλεταί μοι ἀργύριον. || 2° *Etre obligé à*, ὀφείλω, *acc.* ou *inf.* Je vous dois de la reconnaissance, χάριν ὑμῖν ὀφείλω. Nous ne devons pas négliger cette occasion, τοῦτον τὸν καιρὸν ἀφεῖναι οὐκ ὀφείλομεν. || *Plus souvent* devoir *suivi de l'infinitif se tourne par* il convient, προσ-ήκει, il faut, δεῖ ou χρή, il est nécessaire, ἀνάγκη *et l'inf.* Je dois faire qq. chose, προσ-ήκει μοι ποιεῖν τι, χρὴ ou δεῖ με ποιεῖν τι, ἀνάγκη με ποιεῖν τι. Les enfants doivent obéir à leurs parents, δεῖ ou χρὴ τοὺς παῖδας πειθαρχεῖν τοῖς γονεῦσιν. Tu ne devrais pas te défier de nous, οὐκ ἐχρῆν σε ἀπιστῆσαι ἡμῖν. || 3° *Marquant une intention, une supposition, un fait futur*, μέλλω *avec l'inf. fut., prés., rar. aoriste.* Que doit-il arriver? τί μέλλει ἔσεσθαι; Ils devaient mettre à la voile, ἔμελλον ἐκ-πλεῖν.

2. **DEVOIR**, sm., τὸ δέον, οντος; τὸ προσ-ῆκον, οντος; τὸ καθῆκον, οντος; τὸ ἔργον, ου. C'est ton devoir de, σὸν ἔργον ἐστί ou σόν ἐστι, *inf.* C'est le devoir d'un bon citoyen, προσ-ήκει ἀγαθῷ πολίτῃ, ἔργον ἐστὶν ἀγαθοῦ πολίτου, ou ἔστιν ἀγαθοῦ πολίτου. Remplir son devoir envers qqn, τὰ δέοντα πράττω τινί ou περί τινα. Manquer à son devoir, τοῦ δέοντος ἐλ-λείπω. || Se mettre en devoir de, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι *et l'inf.*, ou *le part.*

fut. avec ὡς. Il se mit en devoir d'exécuter sa promesse, παρ-εσκευάσατο τὴν ὑπόσχεσιν ἐκ-πληροῦν ou ὡς ἐκ-πληρώσων. || Aller rendre ses devoirs à qqn, ἔντευξίν τινι ou πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Rendre à qqn les derniers devoirs, τὰ νομιζόμενά τινι ποιέω-ῶ, f. ήσω.

DÉVOLU, UE, adj., καθήκων, ουσα, ον, *dat.* Etre dévolu à qqn, εἷς τινα περι-έρχομαι. || Sm. Jeter son dévolu sur, ἀντι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.*

DÉVORANT, ANTE, adj. 1° *Vorace*, ἀδηφάγος, ον. Faim dévorante, ἡ βουλιμία, ας. || 2° *Violent*, δεινός, ἡ, όν; ὀξύς, εῖα, ύ.

DÉVORER, va. 1° *Manger avidement*, κατ-εσθίω; κάπτω, ἀνα-κάπτω, f. κάψω, *acc.* || 2° *Consumer, détruire*, νέμομαι, ἐπι-νέμομαι (moy.); δια-φθείρω, *acc.* || 3° *Epuiser, miner*, τήκω, ἐκ-τήκω, κατα-τήκω, *acc.* || 4° *Concentrer en soi-même*, πέττω, κατα-πέττω, f. πέψω, *acc.*

DÉVOT, OTE, adj. et subst., εὐσεβής, ές; ὅσιος, α, ον. Les dévots, οἱ εὐσεβεῖς, ῶν.

DÉVOTEMENT, adv., εὐσεβῶς, ὁσίως.

DÉVOTION, sf. 1° *Piété*, ἡ εὐσέβεια, ας. Fausse dévotion, ἡ πλαστὴ (ἥς) εὐσέβεια, ας. || 2° *Dévouement*, ἡ θεραπεία, ας.

DÉVOUÉ, ÉE, p.p. et adj., πιστός, ἡ, όν. Etre dévoué à qqn, πιστός εἰμί τινι.

DÉVOUEMENT, sm., ἡ προθυμία, ας; τὸ πιστόν, οῦ. Le dévouement à qqn, ἡ περί τινα σπουδή, ῆς. Avec dévouement, προθύμως.

DÉVOUER, va., δίδωμι, ἐπι-δίδωμι, *acc.*; à qq. chose, εἴς τι. || SE DÉVOUER, vr., ἑαυτὸν, ἣν, ὁ ἐπι-διδόναι; pour qqn, τινί; pour qq. chose, εἴς τι.

DÉVOYER, va., *égarer*, πλανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DEXTÉRITÉ, sf., ἡ εὐχέρεια, ας; ἡ δεξιότης, ητος. Avec dextérité, δεξίως.

DIABLE, sm., ὁ διάβολος, ου; ὁ κακοδαίμων, ονος. || Un pauvre diable, ὁ αὐτολήκυθος, ου. || Donner, envoyer au diable, ἐς κόρακας ἐξ-ελαύνω, *acc.* Va-t'en au diable, βάλλ' ou ἔρρ' ἐς κόρακας.

DIABOLIQUE, adj., διαβολικός, ἡ, όν; δαιμονικός, ἡ, όν.

DIABOLIQUEMENT, adv., διαβολικῶς.

DIACONAT, sm., ἡ διακονία, ας.

DIACRE, sm., ὁ διάκονος, ου.

DIADÈME, sm., τὸ διάδημα, ατος. Ceindre sa tête d'un diadème, τὴν κεφαλὴν διαδήματι δια-δέομαι-οῦμαι (moy.).

DIAGNOSTIC, sm., ἡ διάγνωσις, εως.

DIAGONAL, ALE, adj., διαγώνιος, ον.

DIALECTE, sm., ἡ γλῶττα, ης. Le dialecte attique, ἡ Ἀτθίς, ίδος.

DIALECTICIEN, sm., ὁ διαλεκτικός, οῦ. En dialecticien, διαλεκτικῶς.

DIALECTIQUE, sf., ἡ διαλεκτική, ῆς.

DIALECTIQUEMENT, adv., διαλεκτικῶς.

DIALOGIQUE, adj., διαλογικός, ἡ, όν.

DIALOGUE, sm., ὁ διάλογος, ου.

DIALOGUER, vn., δια-λέγομαι (moy.).

DIAMANT, sm., ὁ ἀδάμας, αντος. De diamant, ἀδαμάντινος, ος et η, ον.

DIAMÉTRAL, ALE, adj., διαμετρικός, ἡ, όν.

DIAMÉTRALEMENT, adv., ἐκ διαμέτρου.

DIAMÈTRE, sm., ἡ διάμετρος, ου.

DIANE, sf. Voy. ARTÉMIS.

DIAPHANE, adj., διαφανής, ές.

DIAPHRAGME, sm., τὸ διάφραγμα, ατος.

DIAPRÉ, ÉE, adj., ποικίλος, η, ον.

DIAPRER, va., ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.*

DIARRHÉE, sf., ἡ διάρροια, ας. Donner la diarrhée à qqn, τὴν κοιλίαν τινὸς ἐκ-ταράττω, f. ἀξω.

DIASTOLE, sf., ἡ διαστολή, ῆς.

DIATHÈSE, sf., ἡ διάθεσις, εως.

DIATRIBE, sf., ὁ ὑβριστικὸς λόγος, ου; τὸ ὀνειδος, ους.

DICÉ, *déesse*, ἡ Δίκη, ης.

DICTAME, sm., *plante médicinale*, τὸ δίκταμον, ου; τὸ δίκταμνον, ου.

DICTATEUR, sm., ὁ δικτάτωρ, ωρος; ὁ αὐτοκράτωρ, ορος. Etre dictateur, δικτατωρεύω, f. εύσω.

DICTATORIAL, ALE, adj., αὐτοκρατορικός, ἡ, όν.

DICTATURE, sf., ἡ δικτατωρία, ας.

DICTÉE, sf. 1° *Action de dicter*, ἡ ὑπαγόρευσις, εως. || 2° *Ce qui est dicté*, τὰ ὑπαγορευόμενα, ων.

DICTER, va. 1° *Prononcer mot à mot; suggérer; inspirer*, ὑπο-βάλλω, ὑπ-αγορεύω, *acc.* || 2° *Prescrire*, ἐπι-τάττω, f. τάξω, *acc.*

DICTION, sf., ἡ λέξις, εως.

DICTIONNAIRE, sm., τὸ λεξικόν, οῦ.

DICTON, sm., ἡ παροιμία, ας.

DIDACTIQUE, adj., διδακτικός, ἡ, όν.

DIDASCALIE, sf., ἡ διδασκαλία, ας.

DIDON, *f.*, ἡ Δι:δώ, οῦς.

DIDYMES, *localité*, τὰ Δίδυμα, ων.

DIÉRÈSE, sf., ἡ διαίρεσις, εως.

DIÈTE, sf. 1° *Régime de vie*, ἡ δίαιτα, ης. || 2° *Abstinence de nourriture*, ἡ ἀσιτία, ας. Etre à la diète, ἀσιτέω-ῶ, f. ήσω.

DIÉTÉTIQUE, adj., διαιτητικός, ἡ, όν.

DIEU, sm., ὁ Θεός, οῦ. Un dieu (du paganisme), les dieux, ὁ θεός, οἱ θεοί. || Plaire, plût à Dieu ou aux dieux que, Dieu veuille que, Dieu fasse que! εἰ γάρ, εἴθε *avec l'opt. prés. ou aoriste, si le souhait peut se réaliser, et, dans le cas contraire, avec un temps secondaire de l'indicatif.* Plaise à Dieu que tu deviennes, que tu fusses devenu notre ami! εἴθε φίλος ἡμῖν γένοιο, ἐγένου. || *Quand le souhait est irréalisable, on emploie aussi* ὤφελον, ες, *suivi de l'inf., et fréquemment précédé de* εἰ γάρ, εἴθε ou ὡς. Plût aux dieux que Cyrus vécût! ἄλλ' ὤφελε Κῦρος ζῆν. || Grâce aux dieux, avec l'aide des dieux, σὺν θεοῖς. Au nom des dieux, πρὸς τῶν θεῶν.

DIFFAMANT, ANTE, adj., βλάσφημος, ον.

DIFFAMATEUR, sm., ὁ βλάσφημος, ου.

DIFFAMATION, sf., ἡ βλασφημία, ας.

DIFFAMATOIRE, adj., βλάσφημος, ον.

DIFFAMER, va., βλασφημέω-ῶ, f. ήσω, *gén. avec* κατά ou περί; δια-βάλλω, *acc.*

DIFFÉREMMENT, adv., διαφερόντως, διαφόρως, ἄλλως.

DIFFÉRENCE, sf., ἡ διαφορά, ᾶς; τὸ διάφορον, ου. Mettre de la différence entre une chose et une chose, ἡγοῦμαί τι δια-φέρειν τι-

νός. Il y a une grande différence entre les animaux et les plantes, μέγα δια-φέρει ἀλλήλων τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτά. Quelle différence y a-t-il entre un homme en colère et un fou? τί δια-φέρει ὁ ὀργιζόμενος τοῦ μαινομένου; A la différence de, διαφερόντως, *gén.*

DIFFÉRENCIER, va. Voy. DISTINGUER.

DIFFÉREND, sm., *contestation*, ἡ διαφορά, ᾶς; τὸ διάφορον, ου. Le différend de qqn avec qqn, ἡ διαφορά τινος πρός τινα. Avoir un différend avec qqn, δια-φέρομαί (pass.) τινι ου πρός τινα.

DIFFÉRENT, ENTE, adj., διάφορος, ον; ἕτερος, α, ον; ἄλλος, η, ο; de, *gén.*, ἀνόμοιος, ον; de, *dat.* Etre différent. Voy. DIFFÉRER 1. || Au pl., *plusieurs*, ἔνιοι, αι, α. Différentes personnes, ἔστιν οἵ.

1. **DIFFÉRER**, vn., *être différent*, δια-φέρω, δι-αλλάττω; de, *gén.*; en, *dat.* ou *acc.* C'est en cela qu'ils diffèrent l'un de l'autre, τοῦτο ἀλλήλων δια-φέρουσι. Différer d'opinion, d'avis, δια-φέρομαι (moy.).

2. **DIFFÉRER**, va., *retarder*, ἀνα-βάλλομαι, ἀνα-τίθεμαι (moy.), *acc.* || Vn., *tarder*, μέλλω. || SE DIFFÉRER, vr., les mêmes verbes moyens au passif.

DIFFICILE, adj. 1° *Malaisé, pénible*, χαλεπός, ή, όν: δυσχερής, ές; δύσκολος, ον; ἐπίπονος, ον. Chemins, abords difficiles, ὁδοί, πρόσοδοι χαλεπαί. Difficile à prendre, χαλεπὸς λαβεῖν. Etre dans une situation difficile, ἐν ἀπόροις εἰμί. || 2° *Peu commode, capricieux*, δύσκολος, ον; δυσχερής, ές. D'humeur difficile, δύσκολος, ον. Humeur difficile, ἡ δυσκολία, ας.

DIFFICILEMENT, adv., χαλεπῶς, δυσχερῶς.

DIFFICULTÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est difficile*, ἡ χαλεπότης, ητος. || 2° *Manque de facilité; obstacle, embarras*, ἡ δυσκολία, ας; ἡ δυσχέρεια, ας; τὰ πράγματα, ων. Sans difficulté, ἀνευ πραγμάτων. Susciter des difficultés à qqn, δυσκολίας ου πράγματά τινι παρ-έχω. || 3° *Objection*, ἡ ἀντιλογία, ας; ἡ ἐναντίωσις, εως. || 4° *Hésitation*, ὁ ὄκνος, ου. Faire des difficultés, faire difficulté de, ὀκνέω-ῶ, f. ήσω, *inf.* Sans difficulté, ἀμέλει. || 5° *Différend*, ἡ διαφορά, ᾶς. Avoir des difficultés avec qqn, δια-φέρομαί (pass.) τινι ου πρός τινα.

DIFFICULTUEUX, EUSE, adj., δύσκολος, ον; δυσχερής, ές.

DIFFORME, adj., δύσμορφος, ον; ἄμορφος, ον; ἀσχήμων, ον.

DIFFORMITÉ, sf., ἡ δυσμορφία, ας; ἡ ἀμορφία, ας.

DIFFUS, USE, adj., (en parl. des pers.), μακρόλογος, ον; (des choses), μακρός, ά, όν. Discours diffus, ἡ μακρολογία, ας.

DIFFUSÉMENT, adv., διὰ μακροτέρων. Parler diffusément, μακρολογέω-ῶ, f. ήσω.

DIFFUSION, sf. 1° *Action de se répandre*, ἡ διάχυσις, εως. || 2° *Prolixité*, ἡ μακρολογία, ας.

DIGÉRER, va. 1° *Faire la digestion de*, πέττω, δια-πέττω, κατα-πέττω, f. πέψω, *acc.* Facile à digérer, εὔπεπτος, ον. Difficile à digérer, δύσπεπτος, ον. || 2° *Examiner à fond*, ἀνα-σκοπέω-ῶ, δια-σκοπέω-ῶ, *acc.* || 3° *Supporter*, ἀν-έχομαι (moy.), *acc.*

DIGESTIF, IVE, adj., *qui aide à la digestion*, πεπτικός, ή, όν.

DIGESTION, sf., ἡ πέψις, εως; ἡ διάπεψις, εως. Bonne digestion, ἡ εὐπεψία, ας. Mauvaise digestion, ἡ δυσπεψία, ας.

DIGNE, adj. 1° *Qui mérite*, ἄξιος, α, ον; ἐπάξιος, ον, *gén.* Digne de louange, ἄξιος ἐπαίνου; ἀξιέπαινος, ον. Digne de foi, ἀξιόπιστος, ον. Digne d'être loué, ἄξιος ἐπ-αινεῖσθαι. Juger qqn digne d'une chose, τινά τινος ἀξιόω-ῶ, f. ώσω. || 2° *Honnête, estimable*, σπουδαῖος, α, ον. || 3° *Grave, composé*, σεμνός, ή, όν; εὐπρεπής, ές. || 4° *Qui convient, conforme à*, ἄξιος, α, ον, *gén.*; πρέπων, ουσα, ον, *dat.* Des choses dignes de sa naissance, πρέποντα τῇ συγγενείᾳ.

DIGNEMENT, adv. 1° *Selon le mérite*, κατ' ἀξίαν, ἀξίως. || 2° *Convenablement*, πρεπόντως, προσηκόντως.

DIGNITAIRE, sm., ὁ ἔχων τιμήν; *au plur.* οἱ ἔχοντες τιμάς, οἱ ἐν τιμαῖς.

DIGNITÉ, sf. 1° *Grandeur, majesté*, ἡ σεμνότης, ητος; ἡ εὐπρέπεια, ας. Avec dignité, σεμνῶς, εὐπρεπῶς. || 2° *Haute fonction*, ἡ τιμή, ῆς; ἡ ἀρχή, ῆς. Etre constitué en dignité, τιμὴν ἔχω. Elever qqn à une dignité, προ-άγω τινὰ ἐπὶ τιμήν.

DIGRESSION, sf., ἡ παρέκβασις, εως. Faire une digression, παρεκ-βαίνω τῆς ἐξηγήσεως.

DIGUE, sf. 1° *Amas de terre*, τὸ χῶμα, ατος. Faire une digue, χῶμα χόω-ῶ. || 2° *Obstacle*, ἡ ἐποχή, ῆς.

DILAPIDATEUR, TRICE, adj., ἄγαν δαπανηρός, ά, όν. || Sm., ὁ φιλαναλωτής, οῦ.

DILAPIDATION, sf., ἡ ἄγαν δαπάνη, ης.

DILAPIDER, va., σπαθάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DILATATION, sf., ἡ διαστολή, ῆς.

DILATER, va., εὐρύνω, f. υνῶ; δια-στέλλω, *acc.* || SE DILATER, vr., les mêmes verbes au passif.

DILATOIRE, adj., παραγραφικός, ή, όν.

DILECTION, sf., ἡ ἀγάπησις, εως.

DILEMME, sm., τὸ δίλημμα, ατος.

DILIGEMMENT, adv. 1° *Promptement*, ταχέως. || 2° *Avec soin*, σπουδαίως.

DILIGENCE, sf. 1° *Promptitude*, ἡ ἐλαφρότης, ητος; ἡ ταχυτής, ῆτος. || 2° *Soin empressé*, ἡ σπουδή, ῆς. Faire diligence, σπουδάζω, f. άσω. En diligence, σπουδῇ, σπουδαίως. Avec beaucoup de diligence, πολλῇ σπουδῇ.

DILIGENT, ENTE, adj. 1° *Prompt*, ἐλαφρός, ά, όν; ταχύς, εῖα, ύ. || 2° *Soigneux*, σπουδαῖος, α, ον.

DILIGENTER, va., σπεύδω, f. σω, *acc.* || SE DILIGENTER, vr., σπεύδω, f. σω (neutre).

DIMANCHE, sm., ἡ κυριακή, ῆς.

DÎME, sf., ἡ δεκάτη, ης. Lever ou prélever la dîme, δεκατεύω, f. σω; sur, *acc.* Percepteur de dîmes, ὁ δεκατηλόγος, ου.

DIMENSION, sf., τὸ μέτρον, ου. D'égale dimension, ἰσομέτρητος, ον.

DÎMER, vn., δεκατεύω, f. εύσω; dans ou sur, *acc.*

DIMINUER, va., ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω; μειόω-ῶ, f. ώσω; συ-στέλλω, *acc.* Diminuer sa dépense, τὰς δαπάνας συν-τέμνω. || Vn., les mêmes verbes au passif; (en parl. du prix),

ἀν-ίημι; (des eaux), ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

DIMINUTION, sf., ἡ μείωσις, εως; ἡ ἐλάττωσις, εως; ἡ συστολή, ῆς.

DINARQUE, *h.*, ὁ Δεινάρχος, ου.

DINDE, sf., ἡ Ἰνδικὴ (ῆς) ἀλεκτρυών, όνος.

DINDON, sm., ὁ Ἰνδικὸς (οῦ) ἀλεκτρυών, όνος.

1. **DÎNER**, vn. 1° *Prendre un repas vers midi*, ἀριστάω-ῶ, f. ήσω. Ne pas dîner, ἀνάριστος, ον. || 2° *Prendre un repas vers le soir*, δειπνέω-ῶ, f. ήσω. Voy. SOUPER.

2. **DÎNER**, sm. 1° *Repas du midi*, τὸ ἄριστον, ου. || 2° *Repas du soir*, τὸ δεῖπνον, ου.

DINIAS, *h.*, ὁ Δεινίας, ου.

DINOCRATE, *h.*, ὁ Δεινοκράτης, ους.

DIOCÈSE, sm., ἡ διοίκησις, εως.

DIOCLÈS, *h.*, ὁ Διοκλῆς, κλέους.

DIODORE, *h.*, ὁ Διόδωρος, ου.

DIODOTE, *h.*, ὁ Διόδοτος, ου.

DIOGÈNE, *h.*, ὁ Διογένης, ους.

DIOMÈDE, *h.*, ὁ Διομήδης, ους. De Diomède, Διομήδειος, ος et α, ον.

DIOMÉDON, *h.*, ὁ Διομέδων, οντος.

DION, *h.*, ὁ Δίων, ωνος.

DIONÉ, *f.*, ἡ Διώνη, ης.

DIONYSIAQUE, adj., *qui concerne Bacchus ou Dionysos*, Διονυσιακός, ή, όν. || **DIONYSIAQUES** ou **DIONYSIES**, sf. pl., *fêtes de Dionysos*, τὰ Διονύσια, ων. Les grandes, les petites Dionysies, τὰ μεγάλα, τὰ μικρὰ Διονύσια. La fête des Dionysies, ἡ τῶν Διονυσίων ἑορτή, ῆς. Aux Dionysies, pendant les Dionysies, Διονυσίοις.

DIONYSIES, sf. pl. Voy. DIONYSIAQUE.

DIONYSOS ou **BACCHUS**, *héros grec*, ὁ Διόνυσος, ου. De Dionysos, Διονυσιακός, ή, όν.

DIOSCURES, *héros*, οἱ Διόσκουροι ου Διόσκοροι, ων. Temple des Dioscures, τὸ Διοσκούρειον ου Διοσκόρειον, ου.

DIOTIME, *h.*, ὁ Διότιμος, ου.

DIPHTONGUE, sf., ἡ δίφθογγος, ου.

DIPLÔME, sm., τὸ δίπλωμα, ατος.

DIPTÈRE, adj., *qui a deux ailes*, δίπτερος, ον.

1. **DIRE**, va. 1° *Exprimer par la parole*, λέγω, φημί; φράζω, f. φράσω, *acc.* Dire qq. chose à qqn, λέγω, φημί τί τινι ου πρός τινα. Dire que, λέγω ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*; λέγω, φημί *et une prop. inf.* Il dit que le roi viendrait, εἶπεν ὅτι βασιλεὺς ἥξει ου ἥξοι, εἶπε ου ἔφη, βασιλέα ἥξειν. Il disait qu'il était ami, ἔλεγε φίλος εἶναι. On dit que, λέγουσι(ν), φασί(ν) *avec une prop. inf., ou* λέγεται *construit personnellement.* On dit qu'ils moururent, λέγουσιν ου φασὶν αὐτοὺς ἀπο-θανεῖν, λέγονται ἀπο-θανεῖν. Dire du bien de qqn, εὖ ου ἀγαθὰ λέγω τινά. Dire du mal de qqn, κακῶς ου κακὰ λέγω τινά. Je ne sais que dire, οὐκ ἔχω τί φῶ. Pour ainsi dire, ὡς ἔπος εἰπεῖν. Comme dit le proverbe, τὸ λεγόμενον. Dire oui, φημί. Dire non, οὔ φημι. Il dit qu'il ne voulait pas, οὐκ ἔφη βούλεσθαι. Ce n'est pas à dire que, οὐχ ὅτι, μὴ ὅτι *et l'ind.* || 2° *Célébrer; réciter*, λέγω, *acc.* || 3° *Juger, croire, penser*, λέγω, φημί, γιγνώσκω, *acc.* Qu'en dis-tu? τί σὺ λέγεις ου γιγνώσκεις περὶ τούτων; Je ne sais qu'en dire, ἀπορῶ ὅ τι χρὴ λέγειν περὶ τούτων. Mais, direz-vous, dira-t-on, ἀλλά, φαίητε ἄν, φαίη ἄν τις. || 4° *Ordonner, conseiller, recommander à qqn de*, λέγω, φράζω, f. σω τινί, *inf.*; κελεύω τινά, *inf.* Je te dis de partir, λέγω σοι ου κελεύω σε ἀπιέναι. || 5° *Manifester, indiquer, montrer*, λέγω, φαίνω; δηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Dire que, δηλῶ ὅτι, *indic.* ou *opt.* || Vouloir dire, θέλω. Que veut dire cela? τί τοῦτο θέλει; || SE DIRE, vr. 1° *Etre dit*, λέγομαι (pass.). || 2° *Se prétendre*, εἶναί φημι. Il se dit votre ami, φησὶν ὑμῖν φίλος εἶναι.

2. **DIRE**, sm., ὁ λόγος, ου; τὸ λεγόμενον, ου. Au dire de chacun, ὡς πᾶς τις λέγει.

DIRECT, ECTE, adj., εὐθύς, εῖα, ύ. La ligne directe, ἡ εὐθεῖα, ας, *avec ou sans* γραμμή, ῆς. En ligne directe, κατ' εὐθείαν.

DIRECTEMENT, adv., εὐθύ, εὐθύς, κάτευθυ. Ἄντικρυς. Directement vers le pont, εὐθὺς ἐπὶ τὴν γέφυραν.

DIRECTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ προστάτης, ου; ὁ ἐπιστάτης, ου; *fém.* ἡ προστάτις, ιδος; ἡ ἐπιστάτις, ιδος.

DIRECTION, sf. 1° *Action de diriger, conduite*, ἡ προστασία, ας; ἡ ἐπίστασις, εως; ἡ ἐπιμέλεια, ας. Confier à qqn la direction d'une chose, ἐπι-τρέπω τινί τι. Etre préposé à la direction de, προ-στατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 2° *Côté où l'on se dirige*, ἡ χώρα, ας; ὁ τόπος, ου; (*chemin*), ἡ ὁδός, οῦ. Envoyer des éclaireurs dans toutes les directions, πέμπω κατασκόπους πανταχόσε. Voy. CÔTÉ 3°.

DIRIGER, va. 1° *Tourner d'un côté*, τρέπω, στρέφω, τείνω, συν-τείνω, *acc.*; SUR *ou* vers, εἰς, ἐπί, πρός *et l'acc.* Diriger ses regards vers qq. chose, ἐμ-βάλλω τὰ ὄμματά τινι ου ἐπί, πρός τι. Diriger son attention sur qq. chose, προσ-έχω τὸν νοῦν τινι, πρός τινι ου πρός τι. || 2° *Faire aller, conduire*, ἄγω, *acc.*; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *dat.*; εὐθύνω, f. υνῶ, *acc.* Diriger des chars, ἅρματα εὐθύνω. || 3° *Conduire, régler*, προ-στατέω-ῶ, f. ήσω, ἐπι-μέλομαι, *gén.*; δι-οικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE DIRIGER, vr., τρέπομαι (moy. avec sens neutre); vers un lieu, εἰς ου ἐπὶ τόπον τινά; vers qqn, πρός τινα.

DISCERNEMENT, sm. 1° *Action de discerner*, ἡ διάκρισις, εως; ἡ διάγνωσις, εως. || 2° *Faculté de bien juger*, ἡ σύνεσις, εως; ἡ ἀγχίνοια, ας.

DISCERNER, va., (par la vue), δι-οράω-ῶ; (par les autres sens, par l'esprit), δια-κρίνω, δια-γιγνώσκω, *acc.* Discerner le flatteur d'un ami, δια-κρίνω τὸν κόλακα καὶ τὸν φίλον. Discerner le vrai du faux, τὸ ἀληθὲς τοῦ ψευδοῦς δια-κρίνω.

DISCIPLE, sm., ὁ μαθητής, οῦ; ὁ ὁμιλητής, οῦ; ὁ φοιτητής, οῦ.

DISCIPLINABLE, adj., εὐάγωγος, ον; εὐ-πειθής, ές.

DISCIPLINE, sf. 1° *Instruction, éducation*, ἡ παιδεία, ας; τὸ παίδευμα, ατος. || 2° *Règle de conduite, ordre*, ἡ παιδεία, ας; ἡ εὐταξία, ας; ὁ κόσμος, ου. Sans discipline, ἀτάκτως. Manquer à la discipline, ἀτακτέω-ῶ, f. ήσω. Observer la discipline, εὐτακτέω-ῶ, f. ήσω.

DISCIPLINÉ, ÉE, p.p., παιδευτός, ή, όν.

Bien discipliné, εὔτακτος, ον. Mal discipliné, ἄτακτος, ον.

DISCIPLINER, va., εὔτακτον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; παιδεύω, f. σω, *acc.* || Se **DISCIPLINER**, vr., εὔτακτος, ον γίγνομαι; παιθαρχέω-ῶ, f. ήσω.

DISCOBOLE, sm., ὁ δισκοβόλος, ου.

DISCONTINU, UE, adj., ἀσυνεχής, ές.

DISCONTINUATION, sf., ἡ διαλειψις, εως.

DISCONTINUER, va., *interrompre*, διαλείπω, *acc.*; παύομαι, f. παύσομαι, *gén.* Discontinuer d'apprendre (apprenant), δια-λείπω μανθάνων. || Vn., *cesser*, παύομαι, f. σομαι; λήγω, f. λήξω. Sans discontinuer, ἀπαύστως.

DISCONTINUITÉ, sf., τὸ ἀσυνεχές, οὔς.

DISCONVENANCE, sf., ἡ ἀνομοιότης, ητος.

DISCONVENIR, vn., ἀρνέομαι-οῦμαι; d'une chose, τι. Disconvenir de *ou* que, ἀρνοῦμαι *et l'infinitif avec* μή, *et avec* μὴ οὐ, *si* disconvenir *est accompagné d'une négation*. Nous ne disconvenons pas que cela est arrivé, οὐκ ἀρνούμεθα μὴ οὐ γενέσθαι τοῦτο.

DISCORDANCE, sf., (au pr. et au fig.), ἡ ἀσυμφωνία, ας; (manque de proportion), ἡ ἀσυμμετρία, ας.

DISCORDANT, ANTE, adj., (au pr. et au fig.), ἀσύμφωνος, ον; ἀνάρμοστος, ον.

DISCORDE, sf., ἡ διαφορά, ᾶς; ἡ ἀσυμφωνία, ας; ἡ ἔρις, ιδος. Discordes civiles, αἱ στάσεις, εων. Semer la discorde parmi les hommes, ἔριν ἐμ-βάλλω τοῖς ἀνθρώποις. || La Discorde (divinité), ἡ Ἔρις, ιδος.

DISCOUREUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ πολύλογος, ου.

DISCOURIR, vn., λέγω, δια-λέγομαι; sur *ou* de, περί *et le gén.*

DISCOURS, sm., ὁ λόγος, ου. Composer un discours, λόγον συν-τίθημι ου γράφω. Apprendre, lire un discours, ἐκ-μανθάνω, ἀναγιγνώσκω λόγον. Interrompre un discours, λόγον ὑπο-κρούω. Prononcer un discours devant les soldats, λόγους πρὸς τοὺς στρατιώτας ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Discours adressé au peuple assemblé, ἡ δημηγορία, ας.

DISCOURTOIS, OISE, adj., ἄγροικος, ον.

DISCRÉDIT, sm., ἡ ἀτιμία, ας; ἡ ἀπιστία, ας; ἡ ἀδοξία, ας.

DISCRÉDITER, va. Voy. **DÉCRÉDITER**.

DISCRET, ÈTE, adj. 1° *Reservé, prudent*, εὐλαβής, ές; σώφρων, ον. || 2° *Qui sait se taire*, σιωπηρός, ά, όν.

DISCRÈTEMENT, adv., εὐλαβῶς, σωφρόνως.

DISCRÉTION, sf. 1° *Réserve, prudence*, ἡ εὐλάβεια, ας; ἡ σωφροσύνη, ης. Avec discrétion, μετ' εὐλαβείας. || 2° *Pouvoir; volonté*, ἡ ἐξουσία, ας; ἡ γνώμη, ης. Se remettre à la discrétion de qqn dans une affaire, ἐπι-τρέπω τινί τι. Se mettre à la discrétion de qqn, εἰς γνώμην τινὸς παρ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). A discrétion, κατὰ γνώμην. Se rendre à discrétion, εἰς πίστιν ἑαυτὸν, ἡν, ὁ διδόναι (de δίδωμι). || 3° *Silence*, ἡ σιγή, ῆς; ἡ σιωπή, ῆς. || A **DISCRÉTION**, loc. adv., *abondamment*, ἀφθόνως.

DISCULPER, va., ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; qqn d'une chose, τινί περί τινος. || Se **DISCULPER**, vr., ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; d'une chose, περί ου ὑπέρ τινος; aux yeux de qqn, πρός τινα.

DISCUSSION, sf. 1° *Action de discuter, examen*, ἡ ἐξέτασις, εως; ὁ ἔλεγχος, ου. || 2° *Contestation*. Voy. ce mot.

DISCUTER, va., *examiner, débattre*, ἐξετάζω, f. άσω; δια-σκοπέω-ῶ, *acc.* || Vn., *contester*, ἀμφισβητέω-ῶ; sur une chose, περί τινος.

DISERT, ERTE, adj., εὐεπής, ές.

DISERTEMENT, adv., εὐεπῶς.

DISETTE, sf., ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας. Disette de vivres, ἔνδεια σίτων.

DISEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ λέγων, οντος; *fém.* ἡ λέγουσα, ης; de, *acc.*

DISGRÂCE, sf. 1° *Défaveur*, ἡ δύσνοια, ας; ἡ δυσμένεια, ας. Encourir la disgrâce de qqn, ἀπο-βάλλω τὴν χάριν τινος. || 2° *Infortune*, ἡ δυστυχία, ας; ἡ συμφορά, ᾶς. || 3° *Mauvaise grâce*, ἡ ἀπειροκαλία, ας.

DISGRACIÉ, ÉE, p.p. Voy. **DISGRACIER**. || Etre disgracié de la nature, ἄμορφός, όν εἰμι.

DISGRACIER, va., τῆς εὐνοίας ἀπο-στερέω-ῶ, *acc.*

DISGRACIEUSEMENT, adv., ἀηδῶς, ἀχαρίστως.

DISGRACIEUX, EUSE, adj., ἀηδής, ές; ἀχάριστος, ον.

DISJOINDRE, va., δια-ζεύγνυμι, *acc.* || Se **DISJOINDRE**, vr., δια-ζεύγνυμαι (pass.).

DISJONCTION, sf., ἡ διάζευξις, εως.

DISLOCATION, sf. 1° *Déboîtement*, ἡ ἐκπάλησις, εως. || 2° *Séparation*, ἡ διάλυσις, εως.

DISLOQUER, va. Voy. **DÉBOÎTER**.

DISPARAÎTRE, vn. 1° *Cesser de paraître*, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. Faire disparaître, ἀφανίζω, f. ῶ, *acc.* || 2° *S'en aller*, ἐκποδὼν ἀπ-έρχομαι. Avoir disparu, οἴχομαι.

1. **DISPARATE**, sf., ἡ ἀναρμοστία, ας; ἡ ἀσυμμετρία, ας.

2. **DISPARATE**, adj., ἀνάρμοστος, ον; ἀσύμμετρος, ον.

DISPARITÉ, sf., ἡ ἀνομοιότης, ητος.

DISPARITION, sf., ἡ ἀφάνισις, εως; ὁ ἀφανισμός, οῦ.

DISPENDIEUX, EUSE, adj., δαπανηρός, ά, όν; πολυτελής, ές.

DISPENSATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ διανέμων, οντος; *fém.* ἡ διανέμουσα, ης; de, *acc.* Etre le dispensateur de, δια-νέμω, *acc.*

DISPENSATION, sf., ἡ διανομή, ῆς; ἡ διάδοσις, εως.

DISPENSE, sf., ἡ ἄφεσις, εως; (de charges, d'impôts), ἡ ἀτέλεια, ας.

DISPENSER, va. 1° *Distribuer*, δια-νέμω, δια-δίδωμι, *acc.* || 2° *Exempter*, ἀφ-ίημι; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* || Se **DISPENSER**, vr. Voy. s'**ABSTENIR**.

DISPERSER, va. 1° *Répandre*, δια-σπείρω, *acc.* || 2° *Dissiper, mettre en fuite*, διασκεδάννυμι; τρέπομαι (moy. avec sens actif), *acc.* || Se **DISPERSER**, vr., les mêmes verbes au passif.

DISPERSION, sf. 1° *Action de disperser*, ἡ διασπορά, ᾶς. || 2° *Déroute*, ἡ τροπή, ῆς; ἡ φυγή, ῆς.

DISPONIBLE, adj., ἕτοιμος, ος et η, ον.

DISPOS, adj. m., ἅλαφρός, ά, όν; εὔζωνος, ον; εὐστροφος, ον.

DISPOSÉ, ÉE, p.p. Voy. DISPOSER. || Adj. 1° *Porté, enclin*, προπετής, ές; ἀ, πρός *et l'acc.; inf. seul.* || 2° *Intentionné*. Etre bien disposé, mal disposé pour qqn, εὐνοϊκῶς, δυσμενῶς ἔχω τινί.

DISPOSER, va. 1° *Arranger*, δια-τάττω, f. τάξω; δια-τίθημι, *acc.* Etre disposé, διατάττομαι (pass.), διά-κειμαι. || 2° *Préparer*, παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; ἀ, *acc. avec* εἰς ou πρός; *inf.* || Vn. 1° *Régler, décider*, γιγνώσκω, δια-γιγνώσκω; de, περί *et le gén.* || 2° *Faire ce que l'on veut de*, δι-οικέω-ῶ, f. ήσω; δια-τίθεμαι (moy.), *acc.* Dispose de lui comme tu voudras, αὐτὸν δια-θοῦ ὅπως ἂν σὺ βούλῃ. || 3° *Aliéner*, ἀλλοτριόω-ῶ, f. ώσω; ἀπο-δίδομαι (moy.), *acc.* || SE DISPOSER, vr., *se préparer à*, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι, εἰς ou πρός *et l'acc.*, ὡς *avec le partic. fut.* Il se disposait à voyager, ὡς πορευσόμενος παρ-εσκευάζετο.

DISPOSITION, sf. 1° *Arrangement*, ἡ διάθεσις, εως; ἡ τάξις, εως; ἡ διακόσμησις, εως; (en stratégie), ἡ παράταξις, εως; (en rhétor.), ἡ διάθεσις, εως. || Au plur., *préparatifs*, ἡ παρασκευή, ῆς. Faire ses dispositions. Voy. SE DISPOSER. || 2° *Manière d'être, situation*, ἡ ἕξις, εως; ἡ διάθεσις, εως. || 3° *Manière d'être de l'âme, sentiment*, ἡ γνώμη, ης; ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. Bonnes dispositions, ἡ εὔνοια, ας. Mauvaises dispositions, ἡ κακόνοια, ας. Avoir de bonnes, de mauvaises dispositions pour qqn, εὐνοϊκῶς, δυσμενῶς ἔχω τινί. || 4° *Inclination, aptitude*, ἡ φύσις, εως; ἡ ἐπιτηδειότης, ητος; (en bonne part), ἡ εὐφυΐα, ας. Avoir de grandes dispositions à *ou* pour une chose, πρός τι εὖ πέφυκα (de φύω). || 5° *Dessein, intention*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ προαίρεσις, εως. Etre dans la disposition de, βούλομαι, *inf.* || 6° *Action de régler par testament*, ἡ διάθεσις, εως. Dispositions testamentaires, dernières dispositions, αἱ διαθῆκαι, ων. || 7° *Prescription* (*d'une loi*), τὸ πρόσταγμα, ατος.

DISPROPORTION, sf., ἡ ἀναρμοστία, ας; ἡ ἀσυμμετρία, ας.

DISPROPORTIONNÉ, ÉE, adj., ἀνάρμοστος, ον; ἀσύμμετρος, ον.

DISPUTABLE, adj., ἀμφισβητήσιμος, ον.

DISPUTE, sf. 1° *Discussion, débat*, ἡ ἀμφισβήτησις, εως. || 2° *Discussion publique, argumentation*, ὁ ἀγών, ῶνος; ὁ διάλογος, ου. || 3° *Querelle*, ἡ ἔρις, ιδος; ἡ διαφορά, ᾶς; avec qqn, πρός τινα.

DISPUTER, vn. 1° *Avoir contestation*, ἀμφισβητέω-ῶ; contre qqn, τινί ou πρός τινα; d'une chose, περί τινος. || 2° *Raisonner, argumenter*, δια-λέγομαι; contre qqn sur une chose, τινί περί τινος. || 3° *Rivaliser de*, φιλονικέω-ῶ, f. ήσω περί *et le gén.*; avec qqn, πρός τινα. || Va., *et* SE DISPUTER, vr., *lutter pour obtenir*, ἀμιλλάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι (aor. ἠμιλλήθην); ἀγωνίζομαι, fut. ιοῦμαι; une chose, περί τινος; à qqn, τινί ou πρός τινα. Ils disputaient *ou* ils se disputaient la victoire, περί νίκης ἠγωνίζοντο. Disputer le prix du stade, du pancrace, du pugilat, ἀγωνίζομαι στάδιον, παγκράτιον, πυγμήν.

DISPUTEUR, adj., m., ἐριστικός, ή, όν. || Sm. Un disputeur, ἀνὴρ ἐριστικός.

DISQUE, sm. 1° *Sorte de palet*, ὁ δίσκος, ου. Semblable à un disque, δισκοειδής, ές. || 2° *Surface des grands astres*, ὁ δίσκος, ου, ὁ κύκλος, ου.

DISSECTION, sf., ἡ ἀνατομή, ῆς.

DISSEMBLABLE, adj., ἀνόμοιος, ον, *dat.*; διάφορος, ον, *gén.*

DISSEMBLANCE, sf., ἡ ἀνομοιότης, ητος; ἡ διαφορότης, ητος.

DISSÉMINATION, sf., ἡ διασπορά, ᾶς.

DISSÉMINER, va., δια-σπείρω, δια-σκεδάννυμι, *acc.* || SE DISSÉMINER, vr., les mêmes verbes au passif.

DISSENSION, sf., ἡ διαφορά, ᾶς; ἡ διχοστασία, ας; ἡ στάσις, εως. Etre en dissension, στασιάζω, f. άσω.

DISSENTIMENT, sm., ἡ ἑτεροδοξία, ας; ἡ διάστασις, εως.

DISSÉQUER, va., ἀνα-τέμνω, *acc.*

DISSERTATEUR, sm., ὁ φιλόλογος, ου.

DISSERTATION, sf., ὁ λόγος, ου; ἡ πραγματεία, ας.

DISSERTER, vn., δια-λογίζομαι, f. ιοῦμαι; sur qq. chose, περί τινος.

DISSIDENCE, sf., ἡ διάστασις, εως. Etre en dissidence, δια-στασιάζω, f. άσω.

DISSIDENT, ENTE, adj., διαστασιάζων, ουσα, ον. Les dissidents, οἱ διαστασιάζοντες, ων.

DISSIMULATEUR, sm., ὁ κρυψίνους, ου.

DISSIMULATION, sf. 1° *Action de dissimuler*, ἡ ὑπόκρισις, εως. || 2° *Caractère dissimulé*, τὸ κρυψίνουν, ου.

DISSIMULÉ, ÉE, p.p., *caché*, κρυπτός, ή, όν. || Adj., *qui cache ses desseins*, κρυψίνους, ουν.

DISSIMULER, va., κρύπτω, ἀπο-κρύπτω. f. κρύψω, *plus souvt* ἀπο-κρύπτομαι, ἐπικρύπτομαι, f. ψομαι, *acc.* || SE DISSIMULER, vr., *ne pas avouer*, ἀρνέομαι-οῦμαι, *acc.* Je ne me dissimule pas que, οὐκ ἀρνοῦμαι μὴ οὐ *et une prop. infinitive.*

DISSIPATEUR, TRICE, adj. et subst., δαπανηρός, ά, όν. || Sm., ὁ ἀναλωτής, οῦ.

DISSIPATION, sf. 1° *Action de prodiguer, dépense*, ἡ δαπάνη, ης; ἡ ἀνάλωσις, εως. || 2° *Vie dissolue*, ἡ ἀσωτία, ας. Vivre dans la dissipation, ἀσώτως ζάω-ῶ. || 3° *Récréation*, ἡ ἀνάπαυλα, ης; ἡ τέρψις, εως.

DISSIPÉ, ÉE, p.p. Voy. DISSIPER. || Adj. 1° *Qui manque d'attention*, διατεταραγμένος, η, ον; ἀσύννους, ουν. || 2° *Désordonné*, ἄτακτος, ον; ἀκόλαστος, ον.

DISSIPER, va. 1° *Disperser*, δια-σπείρω; σκεδάννυμι, δια-σκεδάννυμι, *acc.* || 2° *Chasser, faire cesser*, ἀπ-ελαύνω; ἀπο-λύω, f. σω; παύω, f. σω, *acc.* || 3° *Consumer, perdre*, σπαθάω-ῶ, δια-σπαθάω-ῶ, f. ήσω; καταν-αλίσκω, *acc.* Dissiper son temps, τὸν χρόνον ἀποδια-τρίβω. || 4° *Distraire*, εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || SE DISSIPER, vr., les mêmes verbes au passif.

DISSOLU, UE, adj., ἀνειμένος, η, ον; ἀκόλαστος, ον; ἀσελγής, ες. Vie dissolue, ἡ διαιτα (ης) ἀνειμένη, ης.

DISSOLUTION, sf. 1° *Séparation des parties*, ἡ διάλυσις, εως. || 2° *Débauche*, ἡ ἀσέλγεια, ας.

DISSOLVANT, ANTE, adj., διαλυτικός, ή, όν.

DISSONANCE, sf., ἡ διαφωνία, ας. Etre en dissonance, δια-φωνέω-ῶ, f. ήσω.

DISSONANT, ANTE, adj., διάφωνος, ον.

DISSONER, vn., δια-φωνέω-ῶ, f. ήσω.

DISSOUDRE, va. 1° *Séparer les parties; rompre*, λύω, ἀνα-λύω, κατα-λύω, f. σω, *acc.* Dissoudre une assemblée, σύλλογον, πανήγυριν δια-λύω. || 2° *Faire fondre*, τήκω, δια-τήκω, *acc.* Dissoudre qq. chose dans l'eau, δι-ίημί τι ἐν ὕδατι. || Se **DISSOUDRE**, vr., les mêmes verbes au passif.

DISSUADER, va., ἀπο-τρέπω, *acc.*; de, *gén.* Dissuader qqn de faire une chose, παραπείθω τινὰ μὴ ποιεῖν τι.

DISSUASION, sf., ἡ ἀποτροπή, ῆς.

DISSYLLABE, adj., δισύλλαβος, ον.

DISTANCE, sf. 1° *Intervalle*, (en parl. du lieu et du temps), ἡ διάστασις, εως; τὸ διάστημα, ατος; τὸ διάλειμμα, ατος. De distance en distance, ἐκ διαστημάτων. A distance, πόρρω; de, *gén.* A une grande distance, μακράν; de, *gén.* A peu de distance, οὐ μακράν. A égale distance, δι' ἴσου. || 2° *Différence*, ἡ διάστασις, εως; ἡ διαφορά, ᾶς.

DISTANCER, va. 1° *Dépasser, devancer*, φθάνω, *acc.* || 2° *Surpasser*, ὑπερ-βάλλω, *acc.*

DISTANT, ANTE, adj., ἀπέχων, ουσα, ον. Etre distant, ἀπ-έχω. Les deux armées étaient distantes l'une de l'autre de trois stades, τρία στάδια δι-ειχέτην τὼ φάλαγγε ἀπ' ἀλλήλων.

DISTENDRE, va., δια-τείνω, *acc.* || Se **DISTENDRE**, vr., δια-τείνομαι (pass.).

DISTILLER, va., *laisser couler goutte à goutte*, ἀπο-στάζω, κατα-στάζω, f. στάξω, *acc.* || Vn., *couler goutte à goutte*, les mêmes verbes dans le sens neutre.

DISTINCT, INCTE, adj. 1° *Séparé, différent*, κεχωρισμένος, η, ον; διάφορος, ον. || 2° *Clair, net*, ἐναργής, ές; σαφής, ές.

DISTINCTEMENT, adv., σαφῶς, ἐναργῶς.

DISTINCTIF, IVE, adj., διακριτικός, ή, όν. Marque distinctive, τὸ διακριτικὸν σημεῖον, ου.

DISTINCTION, sf. 1° *Division, séparation*, ἡ διάκρισις, εως; ἡ διαίρεσις, εως. || 2° *Différence*, ἡ διαφορά, ᾶς. Sans distinction, ἀδιακρίτως. Faire distinction de, δια-κρίνω, *acc.* || 3° *Honneur, égard*, ἡ τιμή, ῆς; ἡ ἀξίωσις, εως. Traiter avec distinction, τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Elégance*, ἡ εὐπρέπεια, ας; ἡ εὐσχημοσύνη, ης. || 5° *Mérite supérieur*, ἡ ἀρετή, ῆς. De distinction, ἀξιόλογος, ον; ἐλλόγιμος, ον. || 6° *Haute naissance*, ἡ εὐγένεια, ας. De distinction, εὐγενής, ές.

DISTINGUÉ, ÉE, p.p. Voy. **DISTINGUER**. || Adj., *éminent, illustre*, ἔνδοξος, ον; εὐδόκιμος, ον; λαμπρός, ά, όν. Naissance distinguée, ἡ εὐγένεια, ας.

DISTINGUER, va. 1° *Discerner*, (par la vue), ξι-οράω-ῶ; (par l'intelligence), δι-αιρέω-ῶ, δια-κρίνω, *acc.* Distinguer le flatteur d'avec l'ami, δια-κρίνω κόλακα καὶ τὸν φίλον. Distinguer le vrai et le faux, τὸ ἀληθὲς τοῦ ψεύδους δια-κρίνω. || 2° *Rendre distinct, différent*, δια-κρίνω, δι-αιρέω-ῶ, *acc.* || 3° *Rendre remarquable*, ἐπίσημον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Traiter avec distinction*, τιμάω-ῶ, προ-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se **DISTINGUER**, vr., *différer de; être supérieur à*, δια-φέρω, *gén.*; par, *dat.* Il se distingua par sa vertu entre tous les rois, ἀρετῇ πάντων τῶν βασιλέων δι-ήνεγκε.

DISTIQUE, sm., τὸ ἐλεγεῖον, ου.

DISTORDRE, va., δια-στρέφω, *acc.*

DISTORS, ORSE, adj., διάστροφος, ον.

DISTORSION, sf., ἡ διαστροφή, ῆς.

DISTRACTION, sf. 1° *Séparation*, ἡ διαχώρισις, εως; ἡ ἀφαίρεσις, εως. || 2° *Inapplication*, ἡ ἀνεπισκεψία, ας. || 3° *Relâchement d'attention*, ὁ περισπασμός, οῦ. || 4° *Délassement, amusement*, ἡ ἀνάπαυλα, ης; ἡ τέρψις, εως.

DISTRAIRE, va. 1° *Séparer*, ἀπο-χωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; de, ἀπό *et le gén.* || 2° *Détourner*, ἀπο-τρέπω, ἀπο-στρέφω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* || 3° *Amuser*, τέρπω, f. τέρψω; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || Se **DISTRAIRE**, vr., les mêmes verbes au passif.

DISTRAIT, AITE, p.p. Voy. **DISTRAIRE**. || Adj., *inattentif*, διατεταραγμένος, η, ον; ἀσύννους, ουν.

DISTRIBUER, va. 1° *Répartir, partager*, νέμω, δια-νέμω; δια-δίδωμι, *acc.*, à *ou* entre, *dat.* || 2° *Diviser, ranger*, δια-κρίνω; δια-τάττω, f. τάξω, *acc.*

DISTRIBUTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ διανέμων, οντος; *fém.* ἡ διανέμουσα, ης; de, *acc.*

DISTRIBUTION, sf. 1° *Action de distribuer*, ἡ νομή, ῆς; ἡ διανομή, ῆς; ἡ διάδοσις, εως. || 2° *Division, ordonnance*, ἡ διάκρισις, εως; ἡ διάταξις, εως.

DISTRICT, sm., ὁ νομός, οῦ.

DIT, ITE, p.p. Voy. **DIRE**. || Adj., *fixé*, ῥητός, ή, όν. || Sm., *mot, propos*, τὸ ῥῆμα, ατος; ὁ λόγος, ου.

DITHYRAMBE, sm., *poème lyrique*, ὁ διθύραμβος, ου.

DITHYRAMBIQUE, adj., διθυραμβικός, ή, όν. Poète dithyrambique, ὁ διθυραμβοποιός, οῦ.

DIURÉTIQUE, adj., διουρητικός, ή, όν.

DIURNE, adj., ἡμέριος, ον; ἡμερήσιος, α, ον.

DIVAGATION, sf. 1° *Action de s'écarter de son sujet*, ἡ παρέκβασις, εως. || 2° *Radotage*, τὸ λήρημα, ατος.

DIVAGUER, vn. 1° *S'écarter de son sujet*, τῆς ἐξηγήσεως παρεκ-βαίνω. || 2° *Radoter*, ληρέω-ῶ, f. ήσω.

DIVERGENCE, sf., *différence, écart*, ἡ διάστασις, εως.

DIVERGENT, ENTE, *qui ne s'accorde pas*, ἀσύμφωνος, ον; διάφορος, ον.

DIVERS, ERSE, adj. 1° *Différent*, διάφορος, ον; ἀνόμοιος, ον; ἄλλοῖος, α, ον. || 2° *Varié*, ποικίλος, η, ον. || Au pl., *plusieurs*, ἔνιοι, αι, α.

DIVERSEMENT, adv., διαφόρως, διαφερόντως.

DIVERSIFIER, va., ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.* ‖ SE DIVERSIFIER, vr., ποικίλλομαι, f. ιλθήσομαι.

DIVERSION, sf., ἡ ἐκτροπή, ῆς; (à la guerre), τὸ ἀντιπερίσπασμα, ατος. Faire une diversion militaire, ἀντιπερι-σπάω-ῶ.

DIVERSITÉ, sf., ἡ διαφορά, ᾶς; ἡ ἀλλοιότης, ητος.

DIVERTIR, va. 1° *Détourner, distraire*, ἀπο-σπάω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* ‖ 2° *Soustraire, dérober*, ὑφ-αιρέω-ῶ, *acc.* ‖ 3° *Amuser*, τέρπω, f. τέρψω; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* ‖ SE DIVERTIR, vr., τέρπομαι, f. τερφθήσομαι.

DIVERTISSANT, ANTE, adj., τερπνός, ή, όν; ἐπιτερπής, ές.

DIVERTISSEMENT, sm., ἡ τέρψις, εως; ἡ ἡδονή, ῆς; ἡ παιδιά, ᾶς.

DIVIN, INE, (au pr. et au fig.), θεῖος, α, ον; δαιμόνιος, ος et α, ον. ‖ Le divin César, ὁ θεὸς Καῖσαρ.

DIVINATION, sf., ἡ μαντεία, ας; ἡ, μαντική, ῆς. Divination par le vol des oiseaux, ἡ οἰωνοσκοπία, ας; par l'inspection des entrailles des victimes, ἡ ἱεροσκοπία, ας.

DIVINATOIRE, adj., μαντικός, ή, όν. Art divinatoire. ἡ μαντική, ῆς.

DIVINEMENT, adv., (au pr. et au fig.), θείως, δαιμονίως.

DIVINISER, va., *mettre au rang des dieux*, ἀπ-αθανατίζω, f. ιῶ; ἀπο-θεόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

DIVINITÉ, sf. 1° *Nature divine*, τὸ θεῖον, ου; ἡ θεότης, ητος. ‖ 2° *Dieu*, ὁ Θεός, οῦ. Une divinité (du paganisme) ὁ, ἡ θεός, οῦ. Qui honore la Divinité, θεοσεβής, ές. Culte de la Divinité, ἡ θεοσέβεια, ας. Envoyé par la Divinité, θεόπεμπτος, ον.

DIVISER, va. 1° *Partager, séparer*, μερίζω, δια-μερίζω, f. ιῶ; δια-λαμβάνω, δι-αιρέω-ῶ, δια-νέμω, *acc.* Diviser en deux, δίχα ποιέω-ῶ, f. ήσω; διχάζω, f. άσω, *acc.* Diviser en trois, en quatre parties, δι-αιρῶ, δια-νέμω εἰς ou κατὰ τρία, τέτταρα μέρη, *ou* (sans prép.) τρία, τέτταρα μέρη. ‖ 2° *Mettre en discorde, désunir*, δι-ίστημι, δια-τέμνω, *acc.* ‖ SE DIVISER, vr. 1° *Se partager, se séparer*, les mêmes verbes au passif. ‖ 2° *Se désunir*, δι-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); στασιάζω, f. άσω.

DIVISIBLE, adj., μεριστός, ή, όν.

DIVISIBILITÉ, sf., τὸ μεριστόν, οῦ.

DIVISION, sf. 1° *Séparation, partage*, ὁ μερισμός, οῦ; ἡ διαίρεσις, εως; ἡ διανομή, ῆς. ‖ 2° *Désunion*, ἡ διάστασις, εως; ἡ στάσις, εως. Semer la division dans une ville, πόλιν στασιάζω, f. άσω. ‖ 3° *Partie d'un tout divisé*, τὸ μέρος, ους; ἡ μερίς, ίδος; (d'une armée), ἡ τάξις, εως; τὸ τάγμα, ατος.

DIVORCE, sm. 1° *Rupture du mariage*, ἡ τοῦ γάμου διάλυσις, εως; (du côté du mari), ἡ ἀπόπεμψις, εως; (du côté de la femme), ἡ ἀπολειψις, εως. ‖ 2° *Séparation*, ἡ ἀπόστασις, εως. Faire divorce avec, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.* ‖ 3° *Dissension*, ἡ διάστασις, εως; ἡ διαφορά, ᾶς. Etre en divorce avec qqn, δια-στασιάζω, f. άσω πρός τινα.

DIVORCER, vn., δια-ζεύγνυμαι (pass.); (en parl. du mari), ἀπο-πέμπομαι (moy.) ou ἀφ-ίημι τὴν γυναῖκα; (en parl. de la femme), ἀπο-λείπω τὸν ἄνδρα.

DIVULGATION, sf., ἡ διάδοσις, εως; ἡ ἐκφορά, ᾶς.

DIVULGUER, va., δια-δίδωμι, δια-σπείρω, *acc.*; dans *ou* par, εἰς *et l'acc.*

DIX, adj. num., δέκα (indécl.). Dix fois, δεκάκις. Dix mille, μύριοι, αι, α. ‖ Sm., *le nombre dix*, ἡ δεκάς, άδος. ‖ Les Dix (à Athènes), οἱ Δέκα.

DIX-HUIT, adj. num., ὀκτωκαίδεκα (indécl.).

DIX-HUITIÈME, adj. num., ὀκτωκαιδέκατος, η, ον.

DIXIÈME, adj. num., δέκατος, η, ον. Pour la dixième fois, τὸ δέκατον. Au dixième jour, δεκαταῖος, α, ον. Ils arrivèrent le dixième jour, δεκαταῖοι ἀφ-ίκοντο. ‖ Sm., *la dixième partie*, τὸ δέκατον, ου; ἡ δεκάτη, ης.

DIXIÈMEMENT, adv., τὸ δέκατον.

DIX-NEUF, adj. num., ἐννεακαίδεκα (indecl.).

DIX-NEUVIÈME, adj. num., ἐννεακαιδέκατος, η, ον.

DIX-SEPT, adj. num., ἑπτακαίδεκα (indécl.). Dix-sept fois, ἑπτακαιδεκάκις.

DIX-SEPTIÈME, adj. num., ἑπτακαιδέκατος, η, ον.

DIZAINE, sf., ἡ δεκάς, άδος.

DOCILE, adj., εὐπειθής, ές; ἀ, *dat.* Etre docile. εὐπειθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

DOCILEMENT, adv., εὐπειθῶς.

DOCILITÉ, sf., ἡ εὐπείθεια, ας; ἡ πειθαρχία, ας. Avec docilité, εὐπειθῶς.

DOCTE, adj., σοφός, ή, όν.

DOCTEMENT, adv., σοφῶς.

DOCTEUR, sm., ὁ διδάσκαλος, ου.

DOCTRINE, sf. 1° *Erudition*, ἡ παιδεία, ας; ἡ σοφία, ας. ‖ 2° *Principe, dogme*, τὸ δόγμα, ατος; τὸ θεώρημα, ατος. L'ensemble de la doctrine, πάντα τὰ θεωρήματα, ων.

DOCUMENT, sm., τὸ τεκμήριον, ου; ὁ ἔλεγχος, ου.

DODONE, v., ἡ Δωδώνη, ης. De Dodone, Δωδωναῖος, α, ον.

DODU, UE, adj., εὔσαρκος, ον.

DOGMATIQUE, adj., δογματικός, ή, όν.

DOGMATIQUEMENT, adv., δογματικῶς.

DOGME, sm., τὸ δόγμα, ατος.

DOIGT, sm. 1° *Partie de la main, du pied*, ὁ δάκτυλος, ου. Le bout des doigts, ἄκροι οἱ δάκτυλοι. Montrer du doigt, δακτυλοδεικτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Compter sur ses doigts, ἐπὶ δακτύλων συμ-βάλλομαι (moy.), *acc.* ‖ 2° *Mesure*, ὁ δάκτυλος, ου. De la longueur *ou* de la grosseur du doigt, δακτυλιαῖος, α, ον. De deux, de trois doigts, διδάκτυλος, τριδάκτυλος, ον.

DOIGTIER, sm., ἡ δακτυλήθρα, ας.

DOL, sm., ὁ δόλος, ου. Par dol, μετὰ δόλου.

DOLABELLA, *h.*, ὁ Δολοβέλλας, α et ου.

DOLÉANCE, sf., ὁ θρῆνος, ου. Faire ses doléances, θρήνους ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

DOLENT, ENTE, adj., θρηνώδης, ες; γοώδης, ες.

DOLOIRE, sf., τὸ σκέπαρνον, ου.

DOLOPES, *pple*, οἱ Δόλοπες, ων. Pays des Dolopes, ἡ Δολοπία, ας.

DOMAINE, sm. 1° *Possession, propriété*, ἡ, δεσποτεία, ας. || 2° *Bien, fonds*, τὸ κτῆμα, ατος; ὁ ἀγρός, οῦ; τὸ χωρίον, ου. Le domaine public, οἱ δημόσιοι ἀγροί, ῶν. || 3° *Ce qu'embrasse une chose*, τά τινος. Le domaine des connaissances, τὰ τῶν ἐπιστημῶν. Etre du domaine de, εἰμί *et le gén.*

DOMANIAL, ALE, adj., (public), δημόσιος, ον; (royal), βασίλειος, ον.

DÔME, sm., ἡ θόλος, ου.

DOMESTICATION, sf., ἡ τιθασεία, ας.

DOMESTICITÉ, sf. 1° *Etat de domestique, les domestiques*, ἡ θεραπεία, ας. || 2° *Etat d'un animal apprivoisé*, ἡ ἡμέρωσις, εως; ἡ τιθασεία, ας.

1. **DOMESTIQUE**, adj. 1° *De la maison, du pays*, οἰκεῖος, α, ον. || 2° *Privé*, ἥμερος, ον; τιθασός, όν. Les animaux domestiques, τὰ ἥμερα ζῷα, ων.

2. **DOMESTIQUE**, sm. et sf., *serviteur, servante*. ὁ θεράπων, οντος; ὁ οἰκέτης, ου; *fém.* ἡ θεράπαινα, ης; ἡ οἰκέτις, ιδος. || 2° *Ensemble des serviteurs*, ἡ οἰκετεία, ας; ἡ θεραπεία, ας. || 3° *Chose du ménage*, τὰ οἰκεῖα, ων.

DOMESTIQUER, va., τιθασεύω, f. εύσω, *acc.*

DOMICILE, sm., τὸ οἰκητήριον, ου; ἡ οἴκησις, εως; τὸ οἴκημα, ατος.

DOMICILIÉ, ÉE, adj., ἔνοικος, ον; dans, *dat.* Etre domicilié dans un lieu, ἐν χωρίῳ οἰκέω-ῶ, f. ήσω.

DOMINANT, ANTE, adj., κύριος, α, ον; ἐπικρατῶν, οὖσα, οῦν.

DOMINATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ κύριος, ου; ὁ δυνάστης; ου; *fém.* ἡ δυνάστις, ιδος. | Adj., δυναστικός, ή, όν.

DOMINATION, sf., ἡ ἐπικράτεια, ας; ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ ἡγεμονία, ας. Soumettre à sa domination, κατα-στρέφομαι (moy.), *acc.* Etre sous la domination de, ἄρχομαι, f. ἀρχθήσομαι ὑπό *et le gén.*

DOMINER, va. et vn. 1° *Commander en maître*, κυριεύω, f. εύσω; κρατέω-ῶ, ἐπικρατέω-ῶ, f. ήσω; ἄρχω, f. ἄρξω, *gén.* Dominer sur les mers, θαλαττοκρατέω-ῶ, f. ήσω. Dominer ses passions, sur ses passions, τῶν ἐπιθυμιῶν κρατῶ. Le vent du nord dominait, ὁ βορέας κατ-εῖχε. || 2° *S'élever au-dessus*, ὑπερ-έχω, ὑπέρ-κειμαι, *gén.* Etre dominé par (situé au-dessous de), ὑπό-κειμαι, *dat.* || SE DOMINER, vr., *se commander à soi-même*, ἑαυτοῦ, ῆς κρατεῖν. Il se domine, ἑαυτοῦ κρατεῖ.

DOMINICAL, ALE, adj., κυριακός, ή, όν.

DOMMAGE, sm., ἡ βλάβη, ης; ἡ ζημία, ας; τὸ κακόν, οῦ. Causer du dommage, βλάβην ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἀ, *dat.* Sans causer de dommage, ἀβλαβῶς. Recevoir, éprouver du dommage, λαμβάνω, πάσχω κακόν. Réparer un dommage, βλάβην ἐπαν-ορθόω-ῶ.

DOMMAGEABLE, adj., βλαβερός, ά, όν; ζημιώδης, ες.

DOMPTABLE, adj., τιθασευτικός, ή, όν.

DOMPTER, va. 1° *Subjuguer*, κρατέω-ῶ, f. ήσω; χειρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* | 2° *Rendre docile*, τιθασεύω, f. σω, *acc.* Dompter un cheval, ἵππον δαμάζω, f άσω. || 3° *Maîtriser*, κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Dompter ses passions, τῶν ἐπιθυμιῶν κρατῶ.

DOMPTEUR, sm., ὁ δαμάζων, οντος; de, *acc.* Dompteur de chevaux, ὁ πωλοδάμνης, ου.

DON, sm. 1° *Présent*, τὸ δῶρον, ου; ἡ δωρεά, ᾶς; ἡ δόσις, εως. Faire des dons, δῶρα φέρω. Faire don à qqn de qq. chose, δῶρον ou δωρεὰν δίδωμί τινί τι. Nos dons à nos amis, τὰ παρ' ἡμῶν δῶρα τοῖς φίλοις. || 2° *Aptitude*, ἡ φύσις, εως; ἡ δύναμις, εως. Avoir le don de, πέφυκα (de φύω) *et l'inf.*; δυνατός ου δεινός, ή, όν εἰμι, *acc.* ou *inf.* Il a le don de l'éloquence, δεινός ἐστι λέγειν.

DONATAIRE, sm., ὁ προῖκα λαβών, όντος.

DONATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ δούς, όντος; *fém.* ἡ δοῦσα, ης.

DONATION, sf., ἡ δόσις, εως.

DONC, conj., οὐκοῦν; (après un mot) οὖν, τοίνυν.

DONJON, sm., ὁ πύργος, ου.

DONNANT, ANTE, adj., *qui aime à donner*, δωρητικός, ή, όν.

DONNÉE, sf. 1° *Matière à conjecture*, τὸ τεκμήριον, ου. || 2° *Supposition admise*, ἡ ὑπόθεσις, εως.

DONNER, va. 1° *Faire don de*, δίδωμι, *acc.* Donner en présent, δωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || *Au fig.* Donner son temps à une chose, περί τι δια-τρίβω. Donner ses soins à une chose, ἐπιμελείᾳ περί τι χράομαι-ῶμαι. Donner une fille en mariage, ἐκ-δίδωμι θυγατέρα. || 2° *Livrer, remettre*, δίδωμι, παρα-δίδωμι, ἐπι-τρέπω, *acc.* Donner à qqn le soin de faire une chose, παρα-δίδωμί τινι ποιεῖν τι. Donner une statue à faire, ἀνδριάντα ἐκ-δίδωμι. || 3° *Fournir, présenter, offrir*, δίδωμι, παρ-έχω, *acc.* Tu m'as donné des garanties, πιστὰ ἔδωκάς μοι. Donner à boire, à manger, δίδωμι πιεῖν, φαγεῖν. Donner un repas, une chasse, εὐωχίαν, θήραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 4° *Infliger, appliquer*, δίδωμι, ἐμ-βάλλω, *acc.* Donner des coups à qqn, πληγάς τινι ἐμ-βάλλω. || 5° *Accorder, octroyer*, δίδωμι, συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Donner la parole à qqn, λόγον δίδωμί τινι. Je te donne à choisir, δίδωμί σοι ἑλέσθαι. || 6° *Exposer, énoncer*, ἐκ-φέρω, *acc.* Donne un exemple, δεῖγμα ἐκ-φερε. || 7° *Attribuer, imputer*, ἀνα-τίθημι, ἀνα-φέρω, *acc.*; ἀ, εἰς ou ἐπί *et l'acc.* || 8° *Causer, procurer*, δίδωμι, παρ-έχω, *acc.* Donner des espérances, de la force, ἐλπίδας, ἰσχὺν ἐν-τίθημι ou ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω. Donner à rire, γέλωτα παρ-έχω ou παρα-σκευάζω, f. άσω. || 9° *Engendrer, enfanter, produire*, τίκτω, φέρω, φύω, *acc.* Donner des fruits, καρπούς φέρω. || Vn. 1° *Heurter, frapper*, προσ-κρούω; προσ-πταίω, f. πταίσω, *acc.* Se donner *ou* donner de la tête contre la muraille, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν τοῖχον ἀράττω, f. άξω. || *Au fig.* Donner dans le piège, dans le panneau, εἰς λαβάς ἔρχομαι. || 2° *Aller à la charge*, ἐπι-τίθεμαι (moy.), ἐπι-φέρομαι (pass.), *dat.* Ils donnèrent sur les ennemis, τοῖς πολεμίοις ἐπ-έθεντο. || *Au fig.* Donner dans. Voy. SE DONNER 2°. || 3° *Avoir vue sur, être tourné vers*, βλέπω πρός ου εἰς *et l'acc.* || SE DONNER, vr. 1° *S'attacher, se*

dévouer à, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ἐπι-διδόναι, *dat.* || 2° *S'abandonner, se livrer à*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ διδόναι, ἐκ-διδόναι, ἐπι-διδόναι, *dat.* ou εἰς *et l'acc.* || 3° *S'appliquer à*, σπουδάζω, f. άσω περί *et l'acc.*; προσ-ἔχω, *dat.*

DONNEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ δοτήρ, ῆρος; *fém.* ἡ δότειρα, ας.

DONT, pron. rel., *de qui, de quoi, duquel, etc.* Voy. QUI.

DORADE, sf., ὁ χρυσόφρυς, υος.

DORÉ, ÉE, p.p., *revêtu d'une couche d'or*, κεχρυσωμένος, η, ον; χρυσωτός, ή, όν. || Adj., *de couleur jaune*, ξανθός, ή, όν; πυρρός, ά, όν.

DORÉNAVANT, adv., τοῦ λοιποῦ, μετὰ ταῦτα, αὖθις, τὸ ἀπὸ τοῦδε.

DORER, va. 1° *Revêtir d'une couche d'or*, χατα-χρυσόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Dorer au feu, ἐκ πυρὸς χρυσόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Eclairer de ses rayons*, κατα-λάμπω, f. ψω, *gén.* || 3° *Jaunir*, ξανθίζω, f. ιῶ, *acc.*

DOREUR, sm., ὁ χρυσωτής, οῦ.

DORIDE, *pays*, ἡ Δωρίς, ίδος.

DORIEN, ENNE, adj., Δωρικός, ή, όν; Δώριος, α, ον. En dialecte dorien *ou* en dorien, sur le mode dorien, Δωριστί. || Subst. Un Dorien, ὁ Δωριεύς, έως. Une Dorienne, ἡ Δωρίς, ίδος. Les Doriens, οἱ Δωριεῖς, έων.

DORIQUE, adj. Voy. DORIEN.

DORLOTER, va., θρύπτω, δια-θρύπτω, *acc.* || SE DORLOTER, vr., les mêmes verbes au passif.

DORMANT, ANTE, adj. 1° *Qui dort*, κοιμώμενος, η, ον. || 2° *Immobile, stagnant*, στάσιμος, ον. Eau dormante, τὸ στάσιμον (ου) ὕδωρ, *gén.* ὕδατος.

DORMEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ νυστακτής, οῦ; ὁ, ἡ φίλυπνος, ου.

1. **DORMIR**, vn. 1° *Etre dans le sommeil*, καθ-εύδω, κατα-δαρθάνω; ὑπνόω-ῶ, f. ώσω. Dormir profondément, d'un profond sommeil, βαθὺν κοιμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι (aor. ἐκοίμήθην). Aller dormir, κοιμάομαι-ῶμαι, κατα-κοιμάομαι-ῶμαι. Avoir envie de dormir, νυστάζω, f. άξω. Faire dormir, κοιμίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Etre oisif, inactif*, καθ-εύδω; κατά-κειμαι. || 3° *Etre immobile, stagnant*, λιμνάζω, f. άσω.

2. **DORMIR**, sm., *sommeil*, ὁ ὕπνος, ου.

DORMITIF, IVE, adj., ὑπνωτικός, ή, όν. || Sm., *remède qui provoque à dormir*, τὸ ὑπνωτικὸν φάρμακον, ου.

DORSAL, ALE, adj., νωτιαῖος, α, ον. Epine dorsale, ἡ ῥάχις, εως.

DORTOIR, sm., ὁ κοιτών, ῶνος.

DORURE, sf. 1° *Action de dorer*, ἡ χρύσωσις, εως. || 2° *Or appliqué*, τὸ χρύσωμα, ατος.

DOS, sm. 1° *Partie du corps*, τὸ νῶτον, ου. Couché sur le dos, ὕπτιος, α, ον. Tomber sur le dos, ὕπτιος κατα-πίπτω. Porter sur le dos, ἐπὶ νώτου φέρω, *acc.* Attacher, lier les mains derrière le dos, ἀπο-στρέφω τὼ χεῖρε ou ὀπίσω τὼ χεῖρε δέω-ῶ. Tomber sur le dos de l'ennemi, προσ-πίπτω ou ἐμ-πίπτω τοῖς πολεμίοις ἐξόπισθεν. Tourner le dos (*et au fig.* s'enfuir), τὸ νῶτον ou τὰ νῶτα ἐπι-στρέφω ou ἐν-τρέπω; (s'en aller), ἀπ-έρχομαι. Tourner le dos à (abandonner) qqn, ἀπο-στρέφομαι (pass.) τινος. Prendre qqn à dos, κατὰ νώτου τινὶ ἐπι-γίγνομαι. || 2° *Partie postérieure des choses*, τὰ ὄπισθεν, τὰ ὀπίσθια, ων. Le dos de la main, ἡ χειρ (χειρὸς) ὑπτία, ας.

DOSE, sf., ἡ δόσις, εως.

DOSSIER, sm. 1° *Dos d'un siège*, ὁ ἀνακλισμός, οῦ. || 2° *Liasse de papiers*, τὰ σύνδετα γράμματα, ων.

DOT, sf., ἡ φερνή, ῆς; ἡ προξ, οικός. Sans dot, ἄπροικος, ον.

DOTAL, ALE, adj., προίκειος, ον.

DOTER, va. 1° *Donner une dot à*, προικίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Gratifier*, δωρέομαι-ούμαι, f. ήσομαι, *acc.*; de, *dat.*

DOUANE, sf. 1° *Administration qui perçoit les impôts*, τὸ τελώνιον, ου. || 2° *Lieu de la perception*, τὸ τελώνιον, ου. || 3° *Droits perçus*, ἡ τελωνία, ας.

DOUANIER, sm., ὁ τελώνης, ου.

DOUBLE, adj., (dans tous les sens), διπλοῦς, ῆ, οῦν; (*d'une fois autant*), διπλάσιος, α, ον; (*au nombre de deux*), διττός, ή, όν; δίδυμος, ον. || Sm. 1° *Une fois autant*, τὸ διπλοῦν, οῦ; τὸ διπλάσιον, ου. Condamner qqn à payer le double, τὴν διπλασίαν τινὸς κατα-δικάζω, f. άσω. || 2° *Second exemplaire*, τὸ ἀντίγραφον, ου. || Adv., *et* AU DOUBLE, loc. adv., δίχα, διχῆ.

1. **DOUBLEMENT**, adv., διπλασίως, διπλῆ, δίχα, διχῆ.

2. **DOUBLEMENT**, sm., *action de doubler*, ὁ διπλασιασμός, οῦ.

DOUBLER, va. 1° *Augmenter du double*, διπλασιάζω, f. άσω; διπλάζω, f. άσω; διπλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || *Au fig.* Doubler le pas, τὴν βάδισιν ἐπι-τείνω. || 2° *Garnir d'une doublure*, ὑπο-ῥάπτω, *acc.*; de, *dat.* || 3° *Mettre en double*, διπλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 4° *Franchir en naviguant*, περι-πλέω, *acc.* Doubler un cap, ἄκραν κάμπτω ou περι-δάλλω. || Vn., *devenir double*, διπλασιάζομαι, f. ασθήσομαι.

DOUBLURE, sf., *étoffe dont une autre est doublée*, τὸ ὑπερραμμένον, ου.

DOUCEÂTRE, adj., ὑπόγλυκυς, υ.

DOUCEMENT, adv. 1° *Lentement*, βραδέως, σχολῇ. || 2° *Sans bruit*, ἠρέμα, ἡσυχῇ, σιγῇ. || 3° *Avec ménagement*, εὐλαβῶς. || 4° *Avec bonté, avec humanité*, πρᾴως, εὐμενῶς. || 5° *Agréablement*, ἡδέως. || 6° *Sans peine*, ῥᾳδίως (ῥᾷον, ῥᾷστα).

DOUCEREUX, EUSE, adj. 1° *D'une douceur fade*, ὑπόγλυκυς, υ. || 2° *Qui affecte la douceur*, θωπευτικός, ή, όν.

DOUCEUR, sf. 1° *Saveur douce*, ἡ γλυκύτης, ητος. || 2° *Qualité de ce qui est agréable*, τὸ ἡδύ, έος. || 3° *Qualité de ce qui est lisse*, ἡ λειότης, ητος; (*se dit aussi* de la voix, du style). || 4° *Température modérée*, ἡ εὐκρασία, ας. || 5° *Modération*, ἡ πρᾳότης, ητος; ἡ ἐπιείκεια, ας. || 6° *Bienveillance*, ἡ φιλανθρωπία, ας. || 7° *Charme, agrément*, ἡ ἡδονή, ῆς. || 8° *Faveur accordée*, ἡ χάρις, ιτος. || 9° *Chose qui est douce*, τὸ γλυκύ, έος; τὸ ἥδυσμα, ατος. || *Au fig.* Dire des douceurs à, ῥόδα λέγω, *acc.*; ἡδυλογέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

DOUÉ, ÉE, p.p. et adj., ἔχων, ουσα, ον,

acc. || Etre doué de, ἔχω, *acc.*; εὐπορέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || Etre heureusement doué, εὖ πέφυκα (de φύω). Heureusement doué, εὐφυής, ές.

DOUER, va., δωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.*

DOUILLET, ETTE, adj., μαλακός, ή, όν; ἁβρός, ά, όν. || Sm., ὁ μαλακίων, ωνος.

DOUILLETTEMENT, adv., μαλακῶς, ἁβρῶς.

DOULEUR, sf. 1° *Souffrance physique*, ἡ ἀλγηδών, όνος; τὸ ἄλγος, ους; ἡ ὀδύνη, ης. Avoir une douleur au doigt, τὸν δάκτυλον ἀλγέω-ῶ, f. ήσω. Causer de la douleur à, ὀδύνην παρ-έχω, *dat.* || 2° *Souffrance morale, chagrin*, ἡ ὀδύνη, ης; ἡ λύπη, ης; ἡ ἀνία, ας. Causer de la douleur à, λύπην παρ-έχω, *dat.* Ressentir de la douleur. Voy. s'AFFLIGER.

DOULOUREUSEMENT, adv., (au physique), ἀλγεινῶς; (au moral), λυπηρῶς, χαλεπῶς.

DOULOUREUX, EUSE, adj. 1° *Qui cause une douleur physique*, ἀλγεινός, ή, όν; ὀδυνηρός, ά, όν. || 2° *Qui cause du chagrin*, λυπηρός, ά, όν; χαλεπός, ή, όν; ἐπαχθής, ές.

DOUTE, sm. 1° *Incertitude*, ἡ ἀμφισβήτησις, εως; ἡ ἀπορία, ας; ἡ ἀπόρησις, εως; ἡ ἀπιστία, ας. Qui est hors de doute, ἀναμφισβήτητος, ον. Révoquer, mettre en doute, ἀπιστέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 2° *Conjecture, soupçon.*, ἡ εἰκασία, ας; ἡ ὑπόνοια, ας. || 3° *Inquiétude, scrupule*, ἡ φροντίς, ίδος; ὁ ὄκνος, ου. || SANS DOUTE, loc. adv. 1° *Assurément*, ἀμέλει, δηλονότι. || 2° *Probablement*, εἰκότως.

DOUTER, vn., πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. Douter d'une chose, περί τινος διστάζω, f. άσω ou ἀπορέω-ῶ, f. ήσω; περί ou ὑπέρ τινος ἐν-δοιάζω, f. άσω. Je doute que, διστάζω ὅτι ou εἰ *avec l'ind.* || SE DOUTER, vr., ὑπο-νοέω-ῶ, f. ήσω; de, *acc.*; que, ὅτι *et l'ind.* ou *l'opt.*; *prop. inf.* Il se doutait que les ennemis reviendraient, ὑπ-ενόει ὅτι οἱ πολέμιοι ἀπο-πορεύσοιντο ou τοὺς πολεμίους ἀπο-πορεύσεσθαι.

DOUTEUX, EUSE, adj., (en parl. des choses), ἀμφισβητήσιμος, ον; ἀμφίβολος, ον; ἀμφίλογος, ον; (en parl. des pers.), ἄπιστος, ον. Victoire douteuse, νίκη (ης) ἀμφιδήριτος, ου. || Sm., *l'incertain*, τὸ ἀμφίβολον, ου.

DOUX, OUCE, adj. 1° *Agréable* (au goût), γλυκύς, εῖα, ύ; (au goût, à l'odorat, à l'ouïe), ἡδύς, εῖα, ύ (ἡδίων, ιστος); (au toucher), λεῖος; α, ον. Eau douce, τὸ πότιμον (ου) ὕδωρ, *gén.* ὕδατος. || 2° *Qui n'a rien de rude, d'aigre, etc.*, (en parl. de l'éclat, du vent, de la voix), πρᾷος, πραεῖα, πρᾷον; (du vent, de la voix, du style), λεῖος, α, ον; (de la chaleur), ἤπιος, α, ον; (du vent, de l'air, du sommeil), μαλακός, ή, όν. Colline en pente douce, γήλοφος λεῖος ou μαλακός. Mort douce, ἡ εὐθανασία, ας. || 3° *Calme, tranquille.* Voy. CALME. || 4° *Humain, affable*, πρᾷος, πραεῖα, πρᾷον; φιλάνθρωπος, ον; προσηνής, ές. || 5° *Charmant, qui plaît*, ἡδύς, εῖα, ύ; γλυκύς, εῖα, ύ; τερπνός, ή, όν. Il est doux de, ἡδύ ἐστι, *inf.* || 6° *En grammaire*, ψιλός, ή, όν. Esprit doux, ἡ ψιλότης, ητος.

DOUZAINE, sf., ἡ δωδεκάς, άδος.

DOUZE, adj. num., δώδεκα (indécl.). Douze fois, δωδεκάκις. || Sm., *le nombre douze*, ἡ δωδεκάς, άδος.

DOUZIÈME, adj. num., δωδέκατος, η, ον. Qui a lieu le douzième jour, δωδεκαταῖος, α, ον. Ils arrivèrent le douzième jour, δωδεκαταῖοι ἀφ-ίκοντο. Pour la douzième fois, τὸ δωδέκατον. || Sm., *la douzième partie*, τὸ δωδεκατημόριον, ου; τὸ δωδέκατον, ου.

DOUZIÈMEMENT, adv., τὸ δωδέκατον.

DRACHME, sf., *monnaie*, ἡ δραχμή, ῆς. D'une drachme, δραχμιαῖος, α, ον. De deux, de trois, de quatre drachmes, δίδραχμος, τρίδραχμος, τετράδραχμος, ον. Pièce de deux drachmes, τὸ δίδραχμον, ου.

DRACON, *h.*, ὁ Δράκων, οντος.

DRACONTIDÈS, *h.*, ὁ Δρακοντίδης, ου.

DRAGON, sm., *animal fabuleux*, ὁ δράκων, οντος. De dragon, δρακόντειος, ον. Semblable à un dragon, δρακοντώδης, ες.

DRAMATIQUE, adj., δραματικός, ή, όν. Poète dramatique, ὁ δραματοποιός, οῦ. Exposer d'une manière dramatique, δραματοποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

DRAME, sm., (au pr. et au fig.), τὸ δρᾶμα, ατος.

DRAP, sm., τὸ ἐξ ἐρίων ὕφασμα, ατος. Manteau de drap, τὸ ἐρεοῦν (οῦ) ἱμάτιον, ου. || Drap (de lit), τὸ στρῶμα, ατος.

DRAPEAU, sm., τὸ σημεῖον, ου. || *Au fig.* Se ranger sous les drapeaux de qqn, ἑαυτὸν ἦν, ὁ ἐπί τινι τάττειν (de τάττω, f. τάξω).

DRAPER, va., (terme de peinture), περι-βάλλω; παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

DRAPERIE, sf. 1° *Manufacture de drap*, τὸ ἐριουργεῖον, ου. || 2° *Métier de drapier*, ἡ ἐριουργία, ας. || 3° *Représentation des vêtements*, (en peinture), ἡ περιβολή, ῆς. || 4° *Tapisserie*, τὸ παραπέτασμα, ατος.

DRAPIER, sm., ὁ ἐριουργός, οῦ.

DRESSER, va. 1° *Lever, tenir droit*, ἀν-ίστημι; ὀρθόω-ῶ, f. ώσω; ἀν-ορθόω-ῶ, *acc.* Dresser les oreilles, ὀρθὰ τὰ ὦτα ἵστημι. || *Au fig.* Dresser l'oreille, ἐπιμελῶς προσ-έχω. || 2° *Eriger, élever*, ἀν-ίστημι; ἱδρύω, καθιδρύω, f. ύσω, *acc.* Dresser des trophées, une statue, ἀν-ίστημι τρόπαια, ἀνδριάντα. || 3° *Préparer, arranger*, παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Dresser un piège à, (au pr. et au fig.), παγίδας ἵστημι, *dat.* || 4° *Rédiger, écrire*, γράφω, δια-γράφω, *acc.* || 5° *Aplanir*, ὁμαλύνω, f. υνῶ, *acc.* || 6° *Instruire, former*, παιδεύω, f. εύσω, *acc.*; à, *acc. avec ou sans* εἰς; *inf.* Dresser un cheval, ἵππον δαμάζω, f. άσω. Dresser de jeunes chevaux, πωλοδαμνέω-ῶ, f. ήσω. Dresser un chien à qq. chose, κύνα πρός τι ἐπι-τηδεύω, f. σω. || Vn. Faire dresser les cheveux sur la tête, ὀρθὰς ἵστημι τὰς τρίχας. Les cheveux me dressent à la tête, ὀρθαὶ ἵστανται (moy. avec sens neutre) αἱ τρίχες. || SE DRESSER, vr., ὀρθὸς, ὴ, ὀν ἀν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); ὀρθόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

DRESSOIR, sm., τὸ ἐλεόν, οῦ; ὁ ἐλεός, οῦ.

DROGUE, sf., τὸ φάρμακον, ου. Vendre des drogues, φαρμακοπωλέω-ῶ, f. ήσω.

DROGUER, va. Voy. MÉDICAMENTER.

DROGUISTE, sm., ὁ φαρμακοπώλης, ου.

1. DROIT, OITE, adj. 1° *Qui n'est pas courbe*, εὐθύς, εῖα, ύ. Ligne droite, ἡ εὐθεῖα, ας. En droite ligne, κατ' εὐθεῖαν. Le droit chemin, ἡ εὐθεῖα (ας) ὁδός, οῦ. || 2° *Qui est debout, perpendiculaire*, ὀρθός, ή, όν. Se tenir droit. ὀρθόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 3° *Juste*, ὀρθός, ή, όν; δικαῖος, α, ον. || 4° *Opposé à gauche*, δεξιός, ά, όν. La main droite, la droite, ἡ δεξιά, ᾶς. Le côté droit, la droite, ἡ δεξιά, ᾶς; τὰ δεξιά, ῶν. A droite, (sans mouv.), ἐκ τῶν δεξιῶν, ἐκ δεξιᾶς, (dans le langage militaire), ἐκ δόρατος; (avec mouv.), ἐπὶ τὰ δεξιά, εἰς δεξιά, (dans le langage militaire), ἐπί, εἰς ou παρὰ δόρυ. De droite à gauche, ἐκ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά. L'aile droite (d'une armée), τὸ δεξιόν, οῦ, *avec ou sans κέρας, gén.* κέρως. || 5° *En mathématiques*, ὀρθός, ή, όν. Angle droit, ὀρθὴ (ῆς) γωνία, ας.

2. DROIT, adv., εὐθύ, καθ' εὐθυωρίαν, εὐθύωρον. Aller tout droit, droit devant soi, εὐθυπορέω-ῶ, f. ήσω.

3. DROIT, sm. 1° *Faculté de faire qq. chose*, τὸ δικαῖον, ου; ἡ ἐξουσία, ας. Avoir droit de faire qq. chose, ἀξιός εἰμι ou ἐξουσίαν ἔχω ποιεῖν τι. Avoir droit, des droits sur une chose, ἐξουσίαν ἔχω ou κύριός εἰμί τινος. || 2° *Ce qui appartient justement à qqn*, τὸ δικαῖον, ου; τὰ δικαῖα, ων. Les droits divins et humains, τὰ ὅσια καὶ δικαῖα, ων. Les droits communs, τὰ κοινὰ δικαῖα, ων. Contre tous les droits, παρὰ πάντα τὰ δικαῖα. || 3° *Equité, justice*, τὸ δικαῖον, ου; ἡ δίκη, ης. A bon droit, δικαίως, δίκῃ. De droit, de plein droit, τῷ δικαιοτάτῳ λόγῳ. || 4° *Législation*, οἱ νόμοι, ων. Faire son droit, τὰ περὶ τοὺς νόμους ἐπι-τηδεύω, f. σω. || 5° *Imposition, taxe*, ὁ φόρος, ου; τὸ τέλος, ους.

DROITEMENT, adv. 1° *Equitablement*, ὀρθῶς, δικαίως. || 2° *Judicieusement*, ὀρθῶς.

DROITURE, sf., *équité*, ἡ ὀρθότης, ητος; ἡ ἁπλότης, ητος. Avec droiture, ὀρθῶς, ἁπλῶς, || EN DROITURE, loc. adv., *directement*, εὐθύ, εὐθύωρον.

DRÔLE, adj., *plaisant*, γέλοιος, α, ον; ἀστεῖος, α, ον. || Sm., *mauvais homme*, τὸ πονηρὸν ἀνθρώπιον, ον.

DRÔLEMENT, adv. γελοίως, χαριέντως.

DRÔLERIE, sf., τὸ γέλοιον, ου.

DROMADAIRE, sm., ὁ δρομὰς (άδος) κάμηλος, ου.

DRU, UE, adj., *serré*, πυκνός, ή, όν; δασύς, εῖα, ύ. || Adv., πυκνῶς, δασέως. Semer dru, πυκνοσπορέω-ῶ, f. ήσω.

DRUIDES, sm. pl., οἱ Δρυΐδαι, ῶν.

DRUSUS, *h.*, ὁ Δροῦσος, ου.

DRYADE, sf., ἡ δρυάς, άδος.

DRYAS, *h.*, ὁ Δρύας, αντος.

DRYOPES, *pple*, οἱ Δρύοπες, ων.

DÛ, UE, p.p. Voy. DEVOIR. || Sm., *ce qui est dû*, τὸ ὀφειλόμενον, ου.

DUBITATIF, IVE, adj., ἀπορηματικός, ή, όν.

DUC, sm., *oiseau*, ὁ ὦτος, ου.

DUCTILE, adj., ἐλατός, ή, όν.

DUCTILITÉ, sf., τὸ ἐλατόν, οῦ.

DUEL, sm. 1° *Combat singulier*, ἡ μονομαχία, ας. Se battre en duel, μονομαχέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *En grammaire*, ὁ δυϊκός, οῦ; τὸ δυϊκόν, οῦ. Au duel, δυϊκῶς.

DÛMENT, adv., προσηκόντως, κατὰ τὸ εἰκός, καθηκόντως.

DUNE, sf., ὁ, ἡ θίς, *gén.* θινός.

DUPE, sf. 1° *Celui, celle qu'on trompe facilement*, ὁ, ἡ μῶρος, ου; ὁ, ἡ ἠλίθιος, ου. || 2° *Celui, celle qui ont été trompés*, ὁ φενακισθείς, έντος; *fém.* ἡ φενακισθεῖσα, ης. Etre la dupe de qqn, ὑπό τινος φενακίζομαι, f. ισθήσομαι.

DUPER, va., ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω; φενακίζω, f. ιῶ; παρα-τείνω, *acc.*

DUPERIE, sf., ὁ φενακισμός, οῦ; ἡ ἀπάτη, ης.

DUPEUR, sm., ὁ φέναξ, ακος; ὁ ἀπατεών, ῶνος.

DUPLICATA, sm., τὸ ἀντίγραφον, ου.

DUPLICITÉ, sf. 1° *Etat de ce qui est double*, ἡ διδυμότης, ητος. || 2° *Mauvaise foi*, ἡ ποικιλία, ας; ἡ ἀπιστία, ας.

DUQUEL, contraction pour DE LEQUEL. Voy. LEQUEL.

DUR, URE, adj. 1° *Ferme, solide*, σκληρός, ά, όν; στερρός, ά, όν. Coucher sur la dure, χαμαὶ κεῖμαι. || *Au fig.* Avoir l'oreille dure, être dur d'oreille, entendre dur (adv.), δυσηκοέω-ῶ, f. ήσω; ἀμβλὺ ἀκούω. || Tête dure, ἦθος (ους) πρίνινον, ου. Avoir la tête dure, τὸ ἦθός εἰμι πρίνινος, η, ον. || 2° *Rude, insensible, inhumain*, σκληρός, ά, όν; ἀντιλεής, ές; ἀπαθής, ές. || 3° *Austère, rigoureux*, σκληρός, ά, όν; αὐστηρός, ά, όν. || 4° *Fâcheux, affligeant*, σκληρός, ά, όν; χαλεπός, ή, όν; βαρύς, εῖα, ύ. Une dure nécessité, σκληρὰ (ᾶς) ἀνάγκη (ης). Il est dur de, δεινόν ἐστι, *inf.* || 5° *Rude à l'oreille*, σκληρός, ά, όν; τραχύς, εῖα, ύ. || 6° *Difficile*, χαλεπός, ή, όν. || 7° *Qui résiste, endurant*, σκληρός, ά, όν; καρτερικός, ή, όν. Dur à la fatigue, πρὸς πόνους ἄκαμπτος, ον.

DURABLE, adj., μόνιμος, ον; βέβαιος, ος et α, ον; χρόνιος, ος et α, ον.

DURANT, *prép.*, παρά, *acc.*; διά, *gén.* Durant toute la vie, παρ' ὅλον τὸν βίον. Durant toute la nuit, δι' ὅλης τῆς νυκτός.

DURCIR, va., στερεόω-ῶ, f. ώσω; σκληρύνω, f. υνῶ, *acc.* Durcir au feu, πυρακτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *et* SE DURCIR, vr., les mêmes verbes au passif.

DURCISSEMENT, sm., ὁ σκληρυσμός, οῦ; τὸ σκλήρυσμα, ατος.

DURE, sf. Voy. DUR 1°.

DURÉE, sf. 1° *Persistance*, ἡ διαμονή, ῆς. || 2° *Temps*, ὁ χρόνος, ου; ὁ αἰών, ῶνος. Qui est de longue durée, πολυχρόνιος, ον. Qui est de courte durée, ὀλιγοχρόνιος, ον.

DUREMENT, adv., σκληρῶς, τραχέως. Etre couché durement, σκληρῶς εὐνάζομαι, f. ασθήσομαι.

DURER, vn. 1° *Continuer d'être*, μένω, δια-μένω, κατα-μένω, ἐπι-μένω. Durer longtemps, χρονίζω, f. ιῶ. || 2° *Rester intact*, σώζομαι, δια-σώζομαι (pass.); ἰσχύω, f. ύσω. || 3° *Patienter, résister*, ἀντ-έχω; καρτερέω-ῶ, f. ήσω. Ne pouvoir durer au chaud

ou de chaud, θάλπη οὐκ ἀν-ἔχομαι (moy.).

DURETÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est dur, ferme*, ἡ σκληρότης, ητος; ἡ στερρότης, ητος. || Durete d'oreille, τὸ δυσήκοον, ου. || 2° *Âpreté, rudesse*, ἡ τραχύτης, ητος. || 3° *Sévérité, insensibilité*, ἡ σκληρότης, ητος; ἡ τραχύτης, ητος; ἡ, χαλεπότης, ητος. Avec dureté, σκληρῶς. || 4° *Rigueur (des choses)*, ἡ τραχύτης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος. || 5° Au pl., *discours durs*, οἱ λόγοι φορτικοί, ῶν.

DURILLON, sm., ὁ τύλος, ου.

DUVET, sm. 1° *Plume molle des oiseaux*, τὸ πτίλον, ου. || 2° *Premier poil du menton*, ὁ χνοῦς, οῦ· ἡ δρόσος, ου. Se couvrir de duvet, χνοάζω, f. άσω. Couvert de duvet, χνοώδης, ες. || 3° *Colon des fruits*, ὁ χνοῦς, *gén.* χνοῦ.

DUVETEUX, EUSE, adj., χνοώδης, ες.

DYME, *v.*, ἡ Δύμη, ης.

DYNASTE, sm., ὁ δυνάστης, ου.

DYNASTIE, sf., τὸ βασιλικὸν (οῦ) γένος, ους; οἱ βασιλεῖς, έων.

DYRRACHIUM, *v.*, τὸ Δυρράχιον, ου.

DYSENTERIE, sf., ἡ δυσεντερία, ας. Atteint de dysenterie, δυσεντερικός, ή, όν.

DYSENTÉRIQUE, adj., δυσεντερικός, ή, όν.

DYSPEPSIE, sf., ἡ δυσπεψία, ας. Atteint de dyspepsie, δύσπεπτος, ον.

DYSPNÉE, sf., ἡ δύσπνοια, ας.

E

E, sm., cinquième lettre de l'alphabet, (bref), τὸ ἒ ψιλόν, οῦ; (long) τὸ ἦτα (indécl.).

ÉACIDE, *h.*, ὁ Αἰακίδης, ου. || Les Eacides, *Eaque et ses descendants*, οἱ Αἰακίδαι, ῶν.

ÉAQUE, *h.*, ὁ Αἰακός, οῦ.

EAU, sf. 1° *Substance liquide*, τὸ ὕδωρ, *gén.* ὕδατος. Un peu d'eau, τὸ ὑδάτιον, ου. Abondant en eau, πολύυδρος, ον. Manquant d'eau, ἄνυδρος, ον. Puiser de l'eau, faire de l'eau, ὑδρεύομαι, f. εύσομαι. Faire eau, διαρρέω. Couper l'eau aux ennemis, τοὺς πολεμίους τὸ ὕδωρ ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.). Avoir de l'eau jusqu'aux genoux, πρὸς τὰ γόνατα βρέχομαι, f. βρεχθήσομαι. Voyager par eau, πλέω. Transport par eau, ἡ πορθμεία, ας. || 2° *Pluie*. Voy. ce mot. || 3° *Sueur*, ὁ ἱδρώς, ῶτος. Etre tout en eau, ἱδρῶτι ῥέω, ἐν ὕδατι βρέχομαι (pass.). || 4° *Urine*, τὸ οὖρον, ου. Faire de l'eau, lâcher de l'eau, οὐρέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Sérosité, suc, jus*, ὁ χυμός, οῦ. || 6° *Lustre, éclat*, ἡ αὐγή, ῆς. D'une belle eau, εὐαυγής, ές. || 7° Au pl., *sources thermales*, τὰ θερμά, ῶν. Aller aux eaux, πρὸς τὰ θερμὰ ἀπο-δημέω-ῶ, f. ήσω.

ÉBAHIR (S'), vr., *s'étonner*, ἐκ-πλήττομαι (pass.).

ÉBAHISSEMENT, sm., τὸ θάμβος, ους; ἡ ἔκπληξις, εως.

ÉBAT, sm., ἡ τέρψις, εως; ἡ παιδιά, ᾶς. Prendre ses ébats, τέρπομαι, f. τερφθήσομαι.

ÉBATTRE (S'), vr., τέρπομαι, f. τερφθήσομαι.

ÉBAUCHE, sf., ὁ τύπος, ου; ἡ διαγραφή, ῆς; ἡ σκιαγραφία, ας.

ÉBAUCHER, va., ὑπο-τυπόω-ῶ, f. ώσω; δια-γράφω; σκιαγραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*.

ÉBÈNE, sf., ἡ ἔβενος, ου. D'ébène, ἐβένινος, η, ον.

ÉBÉNIER, sm., *arbre*, ἡ ἔβενος, ου.

ÉBLOUIR, va. 1° *Frapper d'un vif éclat*, περι-αυγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Frapper d'admiration*, ἐκ-πλήττω, *acc.* || 3° *Séduire*, παρ-άγω; γοητεύω, f. εύσω, *acc.*

ÉBLOUISSANT, ANTE, adj., περιλαμπής, ές; au fig., ἐκπληκτικός, ή, όν.

ÉBLOUISSEMENT, sm., ἡ σκοτοδινία, ας. Avoir des éblouissements, σκοτοδινιάω-ῶ, f. άσω.

ÉBORGNER, va., *priver d'un œil*, μιᾶς ὄψεως στερίσκω, *acc.* || S'**ÉBORGNER**, vr., μίαν ὄψιν ἀπο-βάλλω.

ÉBOULEMENT, sm. 1° *Chute de ce qui s'éboule*, ἡ πτῶσις, εως. || 2° *Etat d'une chose éboulée*, τὸ πτῶμα, ατος.

ÉBOULER, va., *et* S'**ÉBOULER**, vr., κατα-πίπτω, κατα-ρρέω, κατα-φέρομαι (pass.). Faire ébouler, κατα-βάλλω, *acc.*

ÉBOURGEONNEMENT, sm., ἡ βλαστολογία, ας.

ÉBOURGEONNER, va., βλαστολογέω-ῶ, f. ήσω. Ebourgeonner la vigne, τὴν ἄμπελον κλάω-ῶ.

ÉBRANCHEMENT, sm., ἡ κλάδων περιαίρεσις, εως.

ÉBRANCHER, va., κλάδους περι-αιρέω-ῶ, *gén.*

ÉBRANLEMENT, sm. 1° *Secousse*, ὁ σεισμός, οῦ. || 2° *Commotion, émotion*, ἡ κίνησις, εως; τὸ κίνημα, ατος.

ÉBRANLER, va. 1° *Secouer; (au fig.) faire chanceler*, σείω, δια-σείω, κατα-σείω, *acc.* Ebranler les résolutions de qqn, τά τινος φρονήματα δια-σείω. || 2° *Emouvoir, faire hésiter*, ταράττω, f. άξω; κάμπτω; κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'**ÉBRANLER**, vr. 1° *Etre secoué, s'émouvoir, etc.*, le passif des verbes précédents. || 2° *Se mettre en mouvement*, (pour marcher en avant), προ-κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; (pour fuir), ἐγ-κλίνω.

ÈBRE, *fl.*, ὁ Ἴβηρ, ηρος.

ÉBRÉCHER, va. 1° *Faire une brèche à*, ἀμβλύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Diminuer*, ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ÉBRIÉTÉ, sf., ἡ μέθη, ης.

ÉBRUITER, va., ἐκ-φέρω; θρυλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'**ÉBRUITER**, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉBULLITION, sf., ἡ ζέσις, εως; ἡ ἀνάζεσις, εως. Etre en ébullition, ζέω, ἀνα-ζέω.

ÉCAILLE, sf., (des poissons et des reptiles), ἡ λεπίς, ίδος; (des poissons et des tortues), ἡ φολίς, ίδος; (des mollusques et des tortues),

τὸ ὄστρακον, ου. Garni d'écailles, λεπιδωτός, ή, όν; φολιδωτός, ή, όν.

ÉCAILLER, va., λεπίζω, ἀπο-λεπίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'**ÉCAILLER**, vr., ἀπο-λεπιδόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

ÉCAILLEUX, EUSE, adj. 1° *Qui se lève par écailles*, λεπώδης, ά, όν. || 2° *Garni d'écailles*, λεπιδωτός, ή, όν; φολιδωτός, ή, όν.

ÉCALE, sf., τὸ λέπος, ους; τὸ λέπισμα, ατος; τὸ κέλυφος, ους.

ÉCALER, va., ἐκ-λέπω, f. λέψω, *acc.*

ÉCARLATE, sf. 1° *Couleur rouge*, ὁ κόκκος, ου. || 2° *Etoffe de cette couleur*, τὰ κοκκοβαφῆ, ῶν. Vêtu d'écarlate, κοκκοβαφῆ ἡμφιεσμένος, η, ον. || Adj., κόκκινος, η, ον; κοκκοβαφής, ές.

ÉCART, sm. 1° *Action de s'écarter*, ἡ ἐκκλισις, εως; ἡ ἐκτροπή, ῆς. Faire un écart, παρα-τρέπομαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Action de s'écarter du sujet*, ἡ παρέκβασις, εως; ἡ παρεκτροπή, ῆς. || 3° *Erreur, faute*, τὸ ἁμάρτημα, ατος; τὸ πλημμέλημα, ατος. Faire des écarts, ἁμαρτάνω. || À L'**ÉCART**, loc. adv., χωρίς, κατ' ἰδίαν. Se retirer à l'écart, ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Tirer à l'écart, ἀπο-λαμβάνω, *acc.* Mettre à l'écart (en réserve), ἀπο-τίθημι, *acc.*

ÉCARTÉ, ÉE, p.p. Voy. **ÉCARTER**. || Adj., *qui est à l'écart, isolé*, κεχωρισμένος, η, ον; ἔρημος, ον.

ÉCARTELER, va., *mettre en quatre quartiers*, εἰς τέτταρα μέρη δια-σπάω-ῶ, *acc.*

ÉCARTEMENT, sm., ὁ χωρισμός, οῦ; ἡ διάστασις, εως; ἡ διάζευξις, εως.

ÉCARTER, va. 1° *Séparer, éloigner*, δι-ίστημι, *acc.*; de, *gén.* || 2° *Disperser*, δια-σκεδάννυμι, *acc.* || 3° *Détourner*, ἀπο-τρέπω; ἀπ-είργω, f. είρξω, *acc.*; de, *gén.* || S'**ÉCARTER**, vr. 1° *Se séparer*, δι-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *S'éloigner*, ἐκ-κλίνω, ἐκ-τρέπομαι (moy. avec sens neutre), παρ-αλλάττω; de, *gén* Il s'écarta du but, παρ-ήλλαξε τοῦ σκοποῦ. S'écarter de sa route, de son sujet, τῆς ὁδοῦ, τῆς ὑποθέσεως ἀπο-πλανόομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἐκ τοῦ λόγου ἐκ-πίπτω.

ECBATANE, *v.*, τὰ Ἐκβάτανα, ων.

ECCLÉSIASTE, sm., *un des livres de l'Ancien Testament*, ὁ Ἐκκλησιαστής, οῦ.

ECCLÉSIASTIQUE, adj., ἐκκλησιαστικός, ή, όν; κληρικός, ή, όν. || Sm., *homme d'église*, ὁ κληρικός, οῦ.

ÉCERVELÉ, ÉE, adj. et subst., ἄνους, ουν; ἄφρων, ον; ἠλίθιος, α, ον.

ÉCHAFAUD, sm., ὁ ὀκρίβας, αντος; ὁ καλλίβας, αντος; τὸ ἴκριον, ου.

ÉCHAFAUDAGE, sm. 1° *Construction d'un échafaud*, ἡ ὀκριβάντος κατασκευή, ῆς. || 2° *Echafaud*. Voy. ce mot. || 3° *Grand étalage inutile*, ἡ περιττὴ κατασκευή, ῆς.

ÉCHAFAUDER, vn., *dresser des échafauds*, ἱκρια κατα-σκευάζω, f. άσω.

ÉCHALAS, sm., ἡ χάραξ, ακος.

ÉCHALASSER, va., χαρακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ÉCHALOTE, sf., τὸ ἀσκαλώνιον κρόμμυον, ου.

ÉCHANCRER, va., ἐν-τέμνω, *acc.*

ÉCHANCRURE, sf., ἡ ἐντομή, ῆς.

ÉCHANGE, sm., ἡ ἀλλαγή, ῆς; ἡ μεταλλαγή, ῆς; ἡ ἀμοιβή, ῆς. Echange de biens (à Athènes), ἡ ἀντίδοσις, εως. Echange des prisonniers, ἡ τῶν αἰχμαλώτων ἀντίδοσις. Donner en échange, ἀντι-δίδωμι, *acc.* Recevoir en échange, ἀντι-λαμβάνω, *acc.* Prendre une chose en échange d'une chose, ἀλλάττω τι ἀντί τινος. Qui concerne l'échange, ἀλλακτικός, ή, όν. L'art des échanges, ἡ ἀλλακτική, ῆς. || En **ÉCHANGE DE**, loc. prép., ἀντί, *gén.*

ÉCHANGER, va., ἀλλάττω, δι-αλλάττω; δι-αμείβομαι, f. αμείψομαι, *acc.*; contre, *gén. avec ou sans* ἀντί. Echanger les prisonniers, τοὺς αἰχμαλώτους ἀντιδι-αλλάττομαι (moy.).

ÉCHANSON, sm., ὁ οἰνοχόος, ου. Grand échanson, ὁ ἀρχιοινοχόος, ου.

ÉCHANTILLON, sm., τὸ δεῖγμα, ατος. Donner un échantillon de, δεῖγμα ἐκ-φέρω, *gén.*

ÉCHAPPATOIRE, sf., ἡ ἀνάδυσις, εως; ἡ ἔκδυσις, εως.

ÉCHAPPÉE, sf., *action imprudente*, ἡ πλημμέλεια, ας. || Echappée de vue, ἡ ἄποψις, εως. || Par **ÉCHAPPÉES**, loc. adv., *par intervalles*, ἐκ διαστημάτων, ἐνίοτε.

ÉCHAPPER, vn. 1° *S'évader*, ἀπο-διδράσκω. Laisser échapper qqn, ἀφ-ίημί τινα. || 2° *Se soustraire à, sortir de, éviter*, ἐκ-φεύγω, ἀπο-φεύγω, δια-φεύγω, *acc.* Il échappa au danger, à la mort, τὸν κίνδυνον, τὸν θάνατον ἀπ-έφυγε. Nous l'avons échappé belle, κίνδυνον οὐ σμικρὸν δι-εφύγομεν. || 3° *N'être pas aperçu*, λανθάνω, *acc.* Cet événement avait échappé aux autres, τὸ γενόμενον ἐλελήθει τοὺς ἄλλους. || 4° *Etre dérobé à, être perdu pour*, ἐκ-φεύγω, *acc.* Une bonne occasion vous a échappé, καιρὸς ὑμᾶς ἐκ-πέφευγε. Laisser échapper l'occasion, καιρὸν παρ-ίημι. || 5° *N'être plus retenu, sortir de*, ἐκ-πίπτω, ἐξ-ολισθάνω. Echapper des mains, de la memoire, ἐκ-πίπτω τῶν χειρῶν, τῆς μνήμης. Laisser échapper un cri, κραυγὴν ἀφ-ίημι. || S'**ÉCHAPPER**, vr. 1° *S'évader, s'enfuir*, ἀπο-διδράσκω, ἀπο-φεύγω. S'échapper des mains de qqn, δια-φεύγω τινὰ ἐκ τῶν χειρῶν. || 2° *Sortir, s'épandre*, ἐξ-έρχομαι, ἐκ-χέομαι (pass.). || 3° *S'évanouir*, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. || 4° *S'emporter*, ἐκ-φέρομαι (pass.).

ÉCHARDE, sf., ὁ σκόλοψ, οπος.

ÉCHARPE, sf. 1° *Sorte de ceinture*, ἡ ζώνη, ης; τὸ περίζωμα, ατος. || 2° *Ornement de femme*, ἡ ταινία, ας. || 3° *Sorte de bandage*, ἡ σφενδόνη, ης.

ÉCHARPER, va., κατα-κόπτω, *acc.*

ÉCHASSE, sf., τὸ κωλόβαθρον, ου. Marcher avec des échasses, κωλοβαθρίζω, f. ιῶ.

ÉCHAUBOULURE, sf., ἡ φλύκταινα, ης.

ÉCHAUDER, va., *laver avec de l'eau bouillante*, ὕδατι ζέοντι ἐκ-πλύνω, f. υνῶ, *acc.*

ÉCHAUFFANT, ANTE, adj., θερμαντικός, ή, όν.

ÉCHAUFFEMENT, sm., ἡ θερμασία, ας.

ÉCHAUFFER, va. 1° *Rendre chaud*, θερμαίνω, f. ανῶ; θάλπω, f. θάλψω, *acc.* || 2° *Animer, enflammer*, δια-κάω, ἐκ-κάω, *acc.* Echauffer la bile, le sang à qqn (l'irriter), χολήν τινι κινέω-ῶ, f. ήσω. || S'**ÉCHAUFFER**, vr.

1° *Devenir chaud*, θερμαίνομαι, f. ανθήσομαι. || 2° *S'animer, s'enflammer*, δια-κάομαι, ἐκ-κάομαι (pass.). Ma bile s'échauffe, χολὴν ἔχω. || 3° *S'emporter, s'irriter*, ἐκ-φέρομαι (pass.), ἐξ-οργίζομαι (pass.).

ÉCHAUFFURE, sf., ἡ φλύκταινα, ης.

ÉCHÉANCE, sf., *terme où échoit un payement*, ἡ προθεσμία, ας.

ÉCHÉANT, p. prés. Voy. ÉCHOIR.

ÉCHEC, sm., τὸ πταῖσμα, ατος; ἡ συμφορά, ᾶς. Eprouver un échec, πταίω, f. σω.

ÉCHELLE, sf., ἡ κλῖμαξ, ακος (el plur.); (d'un vaisseau), ἡ ἀποβάθρα, ας. Petite échelle, τὸ κλιμάκιον, ου. Monter avec *ou* par une échelle, διὰ κλιμάκων ἀνα-βαίνω. Descendre par une échelle, κατὰ κλιμάκων κατα-βαίνω.

ÉCHELON, sm., ὁ κλιμακτήρ, ῆρος; *au plur.*, αἱ κλίμακες, ων. || *Au fig.* Arriver par échelons *ou* d'échelon en échelon à un grade, οἷον διὰ κλιμάκων ἀνα-βαίνω ου προ-έρχομαι εἰς τάξιν.

ÉCHELONNER, va., διὰ κλιμάκων διατάττω, f. τάξω, *acc.* || S'ÉCHELONNER, la même expression avec le verbe au passif.

ÉCHENILLER, va., κάμπας ἐκ-λέγω; un arbre, ἐκ δένδρου.

ÉCHEVELÉ, ÉE, adj., τὴν κόμην ἀνειμένος, η, ον.

ÉCHINADES, *îles*, αἱ Ἐχινάδες, ων.

ÉCHINE, sf., ἡ ῥάχις, εως.

ÉCHO, sm., ἡ ἠχώ, οῦς. Faire écho, ἤχον ἀντα-πο-δίδωμι.

ÉCHOIR, vn. 1° *Etre dévolu par le sort, arriver fortuitement*, λαγχάνω, πίπτω, *dat.* Le sort qui échoit à qqn, ὁ κλῆρός τινι πίπτων. Si le cas y échoit, le cas échéant, ἐὰν τύχῃ. || 2° *Arriver à un temps prefix*, πίπτω.

ÉCHOPPE, sf., τὸ καπηλεῖον, ου.

ÉCHOUEMENT, sm., τὸ ἐποκέλλειν.

ÉCHOUER, va., *pousser sur un écueil*, εἰς σκοπέλους ἐξ-ωθέω-ῶ; ἐπ-οκέλλω, f. ελῶ, *acc.* || Vn. 1° *Arriver à l'échouement*, ἐπ-οκέλλω, f. ελῶ; ἐκ-πίπτω; sur *ou* contre, εἰς *et l'acc.* Aller échouer dans un port, sur une plage, ἐκ-πίπτω εἰς λιμένα, πρὸς χώραν. || 2° *Ne pas réussir*, (en parl. des pers.), ἐκ-πίπτω, ἀπο-τυγχάνω, ἁμαρτάνω; dans, *gén.*; (des choses), ἀνα-τρέπομαι (pass.). Faire échouer une chose, σφάλλω ou ἀνα-τρέπω τι. || S'ÉCHOUER, vr., *jeter un navire à la côte*, ναῦν πρὸς τὴν ὄχθην ἐξ-ωθέω-ῶ.

ÉCHU, UE, p.p. Voy. ÉCHOIR. || Adj., *donné par le sort*, λαχών, οῦσα, όν.

ÉCLABOUSSER, va., πηλῷ μολύνω, f. υνῶ, *acc.*

ÉCLAIR, sm., ἡ ἀστραπή, ῆς. Lancer des éclairs, ἀστράπτω, f. ἀψω. Il fait des éclairs, ἀστράπτει. || *Au fig.* Ses yeux lançaient des éclairs, ἤστραπτε τοῖς ὄμμασι.

ÉCLAIRAGE, sm., ἡ κατάλαμψις, εως.

ÉCLAIRCI, IE, p.p. Voy ÉCLAIRCIR. || Adj. 1° *Devenu clair*, λαμπρός, ά, όν; (en parl. du ciel), αἴθριος, ον γενόμενος, η, ον. || 2° *Devenu moins épais*, ἀραιὸς, ὰ, ὸν γενόμενος, η, ον.

ÉCLAIRCIR, va. 1° *Rendre plus clair*, αἰθριάζω, f. άσω, *acc.*; le temps, τὸν ἀέρα. || 2° *Rendre luisant*, λαμπρύνω, f. υνῶ; ἐκ-καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* Eclaircir son bouclier, τὴν ἀσπίδα λαμπρύνομαι (moy.). || 3° *Rendre moins épais*, ἀραιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Eclaircir une forêt, ὑλοτομέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Rendre évident, intelligible*, σαφηνίζω, δια-σαφηνίζω, f. ιῶ; δια-σαφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *Instruire*, παιδεύω, f. σω, *acc.*; de *ou* sur, *acc.* || S'ÉCLAIRCIR, vr. Le temps, le ciel s'éclaircit, δι-αιθριάζει, f. άσει (impers.). || *Pour les autres sens*, les mêmes verbes au passif.

ÉCLAIRCISSEMENT, sm., ἡ ἐξήγησις, εως; ἡ δήλωσις, εως; ἡ ἑρμηνεία, ας.

ÉCLAIRÉ, ÉE, p.p. Voy. ÉCLAIRER. || Adj., *instruit*, πεπαιδευμένος, η, ον; σοφός, ή, όν.

ÉCLAIRER, va. 1° *Répandre de la clarté*, κατα-λάμπω, f. λάμψω, *gén.*; ἐπι-λάμπω, *dat.*; φωτίζω, f. ιῶ, *acc.* Le soleil éclaire la terre, ἥλιος ἐπι-λάμπει τῇ γῇ. || 2° *Se tenir auprès de qqn avec de la lumière*, προφαίνω ou λύχνον προ-φέρω τινί; (avec une torche), δαδουχέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 3° *Instruire*, παιδεύω, f. εύσω, *acc.*; sur, *acc. avec ou sans περί.* || 4° *Surveiller, épier*, ἐπι-σκοπέω-ῶ, κατα-σκοπέω, *acc.* || Vn., *étinceler, briller*, ἀστράπτω, f. ἀψω. Il éclaire (il fait des éclairs), ἀστράπτει. || S'ÉCLAIRER, vr., *s'instruire*, παιδεύομαι, f. ευθήσομαι.

ÉCLAIREUR, sm., ὁ κατάσκοπος, ου. Envoyer des éclaireurs, κατασκόπους πέμπω.

ÉCLAT, sm. 1° *Fragment de bois, de pierres*, τὸ κλάσμα, ατος; τὸ θραῦσμα, ατος. Voler en éclats, δια-ρρήγνυμαι (pass.). || 2° *Son, bruit violent*, ὁ ψόφος, ου; ὁ κτύπος, ου. Eclat du tonnerre, de la foudre, ὁ κεραυνός, οῦ. Eclat de rire, ὁ καγχασμός, οῦ. Eclat de voix, ἡ βοή, ῆς. || 3° *Bruit, rumeur*, ὁ λόγος, ου. Faire éclat (en parl. d'une chose), θρυλέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 4° *Lueur brillante*, ἡ αὐγή, ῆς; τὸ φέγγος, ους. Eclat des couleurs, τὸ ἄνθος, ους. || 5° *Gloire, illustration, splendeur*, ἡ λαμπρότης, ητος; ἡ μεγαλοπρέπεια, ας; ἡ ἐπιφάνεια, ας. Actions d'éclat, λαμπρὰ ἔργα, ων. Paraître avec éclat, λαμπρύνομαι, f. υνθήσομαι.

ÉCLATANT, ANTE, adj., (dans tous les sens), λαμπρός, ά, όν. Lumière éclatante, τὸ φῶς (φωτὸς) λαμπρόν, οῦ. Voix éclatante, ἡ φωνὴ (ῆς) λαμπρά, ᾶς. Action éclatante, τὸ ἔργον λαμπρόν, οῦ.

ÉCLATER, vn. 1° *Se briser par éclats*, ῥήγνυμαι, δια-ρρήγνυμαι (pass.). || 2° *Faire entendre un grand bruit*, πταγέω-ῶ, f. ήσω; κτυπέω-ῶ, f. ήσω. Eclater de rire, ἀνα-καγχάζω, f. άσω. || 3° *Se manifester tout à coup*, συ-ρρήγνυμαι (pass.). La guerre ayant éclaté, πολέμου συ-ρραγέντος. Faire éclater sa colère, τὴν ὀργὴν ἐκ-ρήγνυμι. || 4° *S'emporter*, ἐκ-φέρομαι (pass.). Eclater en injures, en invectives (invectivant), ἐκ-φέρομαι ὑβρίζων, ουσα, ον. || 5° *Briller*, (au pr. et au fig.), λάμπω, f. λάμψω. || S'ÉCLATER, vr., *se rompre*, δια-ρρήγνυμαι (pass.).

ÉCLIPSE, sf., ἡ ἔκλειψις, εως. || *Au fig.* Souffrir des éclipses, ἐκ-λείπω.

ÉCLIPSER, va. 1° *Couvrir, cacher* (*un astre*), καλύπτω, f. ύψω, *acc.* || 2° *Surpasser en éclat*, τῇ λαμπρότητι ὑπερ-βάλλω,

acc. || S'ÉCLIPSER, vr. 1° *Souffrir éclipse*, ἐκ-λείπω. Le soleil s'éclipsa, ἥλιος ἐξ-έλιπε. || 2° *Disparaître*, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι.

ÉCLISSE, sf., ὁ ἔρμασμος, οῦ.

ÉCLISSER, va., ἐρμάζω, f. άσω, *acc.*

ÉCLOPÉ, ÉE, adj., χωλός, ή, όν. Etre éclopé, χωλεύω, f. σω.

ÉCLORE, vn. 1° *Sortir de l'œuf*, ἐκ-κολάπτομαι, f. αφθήσομαι. Faire éclore, ἐκ-κολάπτω, f. άψω; ἐκ-λέπω, f. λέψω, *acc.* || 2° *Commencer à s'ouvrir*, ἀν-οίγνυμαι (pass.). Faire éclore, ἀν-οίγνυμι, *acc.* || 3° *Paraître, luire*, ὑπο-φαίνω; ὑπο-λάμπω, f. λάμψω. || 4° *Se manifester*, φαίνομαι, ἀνα-φαίνομαι (moy. avec sens neutre). Faire éclore, ἀνα-φαίνω, *acc.*

ÉCLOSION, sf., ἡ ἐκκόλαψις, εως.

ÉCLUSE, sf., ὁ φράκτης, ου. Portes d'une écluse, αἱ κλεισίδες, ων.

ÉCOLE, sf. 1° *Lieu où l'on enseigne*, τὸ διδασκαλεῖον, ου; τὸ παιδαγωγεῖον, ου. Ecole élémentaire, τὸ γραμματοδιδασκαλεῖον, ου. Aller à l'école, εἰς διδασκάλου, παρὰ τὸν διδάσκαλον φοιτάω-ῶ, f. ήσω. Envoyer à l'école, εἰς διδασκάλου πέμπω, *acc.* Tenir école, διδάσκω. || 2° *Ce qui forme, instruit*, ἡ διδασκαλία, ας; ἡ παιδαγωγία, ας; τὸ γυμνάσιον, ου; ἡ ἄσκησις, εως. Une école de vertu, γυμνάσιον ἀρετῆς. L'école du malheur, ἡ ἐν τοῖς κακοῖς ἄσκησις. Voilà la meilleure école, αὕτη ἀρίστη διδασκαλία. || 3° *Secte*, ἡ αἵρεσις, εως; *mieux* (les disciples), οἱ ἀπό, *gén.* L'école de Platon, d'Epicure, οἱ ἀπὸ Πλάτωνος, οἱ ἀπὸ Ἐπικούρου.

ÉCOLIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ μαθητής, οῦ; *fém.* ἡ μαθήτρια, ας.

ÉCONDUIRE, va., ἀπο-πέμπω (et moyen), ἐκ-πέμπω, *acc.*

ÉCONOMAT, sm., *emploi d'économe*, ἡ οἰκονομία, ας.

ÉCONOME, adj., *qui ménage*, φειδωλός, ός et ή, όν. Etre économe de, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.* || Sm. et sf., *celui ou celle qui a soin de la conduite d'une maison*, ὁ, ἡ οἰκονόμος, ου. Bon économe, ὁ οἰκονομικός, νῦ. Etre économe, οἰκονομέω-ῶ, f. ήσω.

ÉCONOMIE, sf. 1° *Ordre dans l'administration d'une maison*, ἡ οἰκονομία, ας. || 2° *Epargne dans la dépense*, ἡ φειδωλία, ας; ἡ εὐτέλεια, ας. Avec économie, φειδωλῶς. || Au plur., *chose épargnée*, ἡ περιουσία, ας; τὰ περιόντα, ων. Faire des économies, περιουσίαν ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Disposition, arrangement*, ἡ οἰκονομία, ας; ἡ σύνταξις, εως.

ÉCONOMIQUE, adj. 1° *Qui concerne l'économie*, οἰκονομικός, ή, όν. || 2° *Peu coûteux*, εὐτελής, ές. || Sm., l'Economique, *ouvrage de Xénophon*, ὁ Οἰκονομικός, οῦ.

ÉCONOMIQUEMENT, adv., εὐτελῶς, φειδωλῶς.

ÉCONOMISER, va. 1° *Gouverner avec économie*, ἀκριβῶς οἰκονομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Epargner*, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.* || Vn., *faire des économies*, περι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; sur, ἀπό *et le gén.*

ÉCORCE, sf., (d'un arbre), ὁ φλοιός, οῦ; (d'un fruit), τὸ λέπος, ους.

ÉCORCER, va., (un arbre), φλοΐζω, περι-φλοΐζω, f. ῖσω, *acc.*; (un fruit), λέπω, ἐκ-λέπω, f. λέψω, *acc.* || S'ÉCORCER, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉCORCHER, va. 1° *Dépouiller de la peau*, ἀπο-δέρω, ἐκ-δέρω; ἀπο-δερματόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Déchirer la peau de*, ἀμύττω, f. ύξω; δρύπτω, f. δρύψω, *acc.* || *Au fig.* Ecorcher les oreilles, τὰ ὦτα κόπτω. Ecorcher une langue, βαρβαρίζω, f. ιῶ. || S'ÉCORCHER, vr., *se faire une écorchure*, ἀμύττομαι, f. υχθήσομαι.

ÉCORCHEUR, sm., ὁ τὰ κενέβρεια ἀποδέρων, οντος.

ÉCORCHURE, sf., ἡ ἀμυχή, ῆς.

ÉCORNER, va. 1° *Rompre une corne, les cornes*, κέρας, κέρατα κατ-άγνυμι, *gén.* || 2° *Casser un angle de*, ἀκροτομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Diminuer*, ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 4° *Dissiper*, ἀπο-λλύω, f. ώ, *acc.*

ÉCOSSER, va., ἐκ-λέπω, f. λέψω, *acc.*

ÉCOT, sm. 1° *Quote-part payée pour un repas*, ἡ συμβολή, ῆς; ὁ ἔρανος, ου. Payer son écot, τὸν ἔρανον κατα-βάλλω. Qui ne paye pas son écot, ἀσύμβολος, ον. || 2° *Totalité de la dépense*, τὸ συμπόσιον ἀνάλωμα, ατος. Payer l'écot pour tous, τὸ συμποσίου ἀνάλωμα ὑπ-έχω.

ÉCOULEMENT, sm. 1° *Action de s'écouler, flux*, ἡ ἀπορροή, ῆς; ἡ ἀπόρροια, ας. || 2° *Vente, débit des marchandises*, ἡ πρᾶσις, εως.

ÉCOULER, va., *vendre*, πιπράσκω, *acc.* || FAIRE ÉCOULER. 1° *Vendre*, πιπράσκω, *acc.* || 2° *Faire dériver*, ἐξ-οχετεύω, f. εύσω, *acc.* || S'ÉCOULER, vr. 1° *Couler hors de*, ἀπορρέω, ἐκ-ρέω, *gén. avec* ἐκ, ἐξ. || 2° *Se retirer*, ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Passer*, ἐξ-έρχομαι, παρ-έρχομαι. S'être écoulé, ἐξ-ήκω, οἴχομαι, παρ-οίχομαι. Quelques jours s'étant écoulés, ἡμερῶν ὀλίγων μεταξὺ γενομένων. Peu de temps s'est écoulé depuis que, ὀλίγος χρόνος ἐξ οὗ. || 4° *Se vendre*, πιπράσκομαι (pass.).

ÉCOURTÉ, ÉE, p.p. et adj., κολοβός, ή, όν; (abrégé), σύντομος, ον.

ÉCOURTER, va., κολούω, f. ούσω; κολοβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; (abréger), συν-τέμνω, συ-στέλλω, *acc.*

ÉCOUTER, va. 1° *Prêter l'oreille à*, ἀκροάομαι-ῶμαι; qq. chose, τινός ou τί; qqn, τινός; ἀκούω; qqn, τινός. Ecouter (faire attention à) qqn *ou* qq. chose, προσ-έχω τὸν νοῦν τινι. || 2° *Exaucer*. Voy. ce mot. || 3° *Obéir à, suivre les conseils de* (*qqn*), ἀκροάομαι-ῶμαι, ἀκούω, *gén.*; πείθομαι (moy.), *dat.*; (*qq. chose*), ἐπ-ακολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Ils écoutent leurs passions, ταῖς ἐπιθυμίαις ἐπ-ακολουθοῦσιν.

ÉCRASÉ, ÉE, p.p. Voy. ÉCRASER. || Adj. 1° *Trop aplati, camus*, σιμός, ή, όν. || 2° *Trop bas*, ταπεινός, ή, όν.

ÉCRASER, va. 1° *Aplatir, fracasser*, κατα-θραύω, συν-θραύω, συν-τρίβω, *acc.* || 2° *Fatiguer extrêmement, accabler*, πιέζω, f. έσω; κατα-τρίβω; κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω; βαρύνω, f. υνῶ, *acc.* Ecraser d'impôts, ὀλίγοις βαρύνω, *acc.* || 3° *Perdre, détruire*, ἀπ-όλλυμι, δια-φθείρω, καθ-αιρέω-ῶ, *acc.*

ÉCREVISSE, sf., ὁ κάρκινος, ου. Petite écrevisse, τὸ καρκίνιον, ου.

ÉCRIER (S'), vr. 1° *Faire un grand cri*, μέγα βοάω-ῶ, ἀνα-βοάω-ῶ. || 2° *Dire en criant*, ἀνα-κράζω; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*

ÉCRIN, sm., ἡ κιβωτός, οῦ; τὸ κιβώτιον, ου.

ÉCRIRE, vn., *tracer des lettres*, γράφω; sur qq. chose, ἔν τινι, εἴς τι. Apprendre à lire et à écrire, γράμματα μανθάνω. || Va., *représenter par l'écriture*, γράφω, *acc.*; sur qq. chose, ἔν τινι, εἴς τι; ἐγ-γράφω, *acc.*; sur, *dat.*; ἐπι-γράφω, *acc.*; sur qq. chose, ἐπί, εἴς τι. || Va. et vn., *composer*, γράφω, συγ-γράφω, συν-τίθημι, *acc.* Écrire sur un sujet, γράφω, συγ-γράφω περί τινος. || Ecrire une lettre à qqn, γράφω ἐπιστολήν τινι. Ecrire à qqn, γράφω τινί ou πρός τινα; ἐπι-στέλλω τινί. Ecrire en réponse, ἀντι-γράφω, *acc.*

ÉCRIT, sm., ἡ γραφή, ῆς; τὸ γράμμα, ατος. Mettre par écrit, κατα-γράφω, *acc.*

ÉCRITEAU, sm., τὸ πρόγραμμα, ατος; ἡ προγραφή, ῆς.

ÉCRITOIRE, sf., *ustensiles nécessaires pour écrire*, τὰ γραφικὰ (ῶν) σκεύη, ῶν.

ÉCRITURE, sf. 1° *Action d'écrire, caractères écrits*, ἡ γραφή, ῆς; τὰ γράμματα, ων. || 2° *Ce qui est écrit*, ἡ γραφή, ῆς; ἡ συγγραφή, ῆς; τὰ γράμματα, ων. || Les saintes Ecritures, les Ecritures, l'Ecriture, τὰ ἱερὰ γράμματα, ων.

ÉCRIVAIN, sm. 1° *Scribe*, ὁ γραφεύς, έως. || 2° *Auteur*, ὁ συγγραφεύς, έως.

ÉCROU, sm., *pièce dans laquelle entre la vis*, τὸ περικόχλιον, ου.

ÉCROUELLES, sf. pl., αἱ χοιράδες, ων. Qui a les écrouelles, χοιραδώδης, ες.

ÉCROULEMENT, sm., ἡ πτῶσις, εως; τὸ πτῶμα, ατος; ἡ καταφορά, ᾶς.

ÉCROULER (S'), vr., πίπτω, συμ-πίπτω; κατα-φέρομαι (pass.).

ÉCU, sm., *bouclier*, ἡ ἀσπίς, ίδος.

ÉCUEIL, sm. 1° *Rocher en mer*, ἡ πέτρα, ας; ἡ σπίλος, ου. Plein d'écueils, σπιλώδης, ες. || 2° *Obstacle*, τὸ πρόσκρουσμα, ατος.

ÉCUELLE, sf., τὸ τρύβλιον, ου; τὸ λοπάδιον, ου.

ÉCUMANT, ANTE, adj., ἀφρώδης, ες.

ÉCUME, sf. 1° *Mousse blanchâtre, bave*, ὁ ἀφρός, οῦ; (de l'eau qui bout), ἡ γραῦς, *gén.* γραός. || 2° *Ramas de gens vils*, ὁ συφετός, οῦ.

ÉCUMER, vn., *se couvrir d'écume*, ἀφρίζω, f. ιῶ. || Va., *ôter l'écume de*, τὸν ἀφρὸν ἀπ-αντλέω-ῶ. f. ήσω, *gén.*

ÉCUMEUX, EUSE, adj., ἀφρώδης, ες.

ÉCUMOIRE, sf., ἡ ζωμήρυσις, εως.

ÉCURER, va., σμήχω, f. ήξω; καθαίρω, f. αρῶ, *acc.*

ÉCUREUIL, sm., ὁ σκίουρος, ου.

ÉCURIE, sf., ὁ ἱππών, ῶνος; ἡ ἱππόστασις, εως; τὸ ἱπποστάσιον, ου.

ÉCUSSON, sm., *greffe*, ὁ ὀφθαλμός, οῦ.

ÉCUSSONNER, va., ἐν-οφθαλμίζω, f. ιῶ, *acc.*

ÉCUYER, sm. 1° *Intendant d'une écurie*, ὁ τοῦ ἱπποστασίου ἐπιστάτης, ου. || 2° *Celui qui dresse les chevaux*, ὁ πωλοδάμνης, ου. || 3° *Celui qui porte les armes d'un guerrier*, ὁ ὑπασπιστής, οῦ; ὁ ὁπλοφόρος, ου.

ÉDEN, sm. Voy. PARADIS.

ÉDENTÉ, ÉE, adj., *qui n'a plus de dents*, ὁ, ἡ, ἀνώδους, ὁδοντος.

ÉDESSE, *v.*, ἡ Ἔδεσσα, ης. Habitant d'Edesse, ὁ Ἐδεσσαῖος, ου.

ÉDICTER, va., ἐπι-τάττω, f. τάξω, *acc.*

ÉDIFIANT, ANTE, adj., *qui porte à la vertu, à la piété*, ἐπ' ἀρετὴν ou ἐπ' εὐσέβειαν προάγων, ουσα, ον.

ÉDIFICATION, sf. 1° *Action de bâtir*, ἡ ἵδρυσις, εως; ἡ οἰκοδόμησις, εως. || 2° *Bon exemple*, ἡ ἀναγωγή, ῆς.

ÉDIFICE, sm. 1° *Bâtiment*, τὸ οἰκοδόμημα, ατος; ἡ οἰκοδόμησις, εως. || 2° *Assemblage de plusieurs choses*, τὸ κατασκεύασμα, ατος; τὸ σύστημα, ατος.

ÉDIFIER, va. 1° *Bâtir*, οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω; ἱδρύω, f. ύσω, *acc.* || 2° *Porter à la piété*, ἐπ' εὐσέβειαν προ-άγω, *acc.* || 3° *Renseigner*. Voy. ce mot.

ÉDILE, sm., *magistrat romain*, ὁ ἀγορανόμος, ου. Etre édile, ἀγορανομέω-ῶ, f. ήσω. Qui concerne les édiles, ἀγορανομικός, ή, όν.

ÉDILITÉ, sf., ἡ ἀγορανομία, ας.

ÉDIT, sm., τὸ ἐπίταγμα, ατος; τὸ πρόγραμμα, ατος; τὸ παράγγελμα, ατος.

ÉDITER, va., ἐκ-δίδωμι, *acc.*

ÉDITEUR, sm., ὁ ἐκδιδούς ou ἐκδούς, όντος; de, *acc.*

ÉDITION, sf., ἡ ἔκδοσις, εως.

ÉDUCATION, sf. 1° *Formation physique*, (d'un enfant, d'un animal), ἡ τροφή, ῆς; (d'une plante), ἡ ἀγωγή, ῆς. || 2° *Formation intellectuelle et morale*, ἡ παιδεία, ας; ἡ παίδευσις, εως. Une bonne, une mauvaise éducation, καλή, φαύλη παιδεία. Donner de l'éducation à ses enfants, τοὺς παῖδας παιδεύω, f. σω. || 3° *Connaissance des bonnes manières*, ἡ κοσμιότης, ητος; ἡ ἀστειότης, ητος.

ÉDUQUER, va., τρέφω; παιδεύω, f. σω, *acc.*

ÉÉTÈS, *h.*, ὁ Αἰήτης, ου.

EFFACEMENT, sm., ἡ ἐξάλειψις, εως.

EFFACER, va. 1° *Oter l'empreinte de*, ἐξ-αλείφω, ἀπ-αλείφω, *acc.* || 2° *Rayer*, διαγράφω, *acc.* || 3° *Détruire, faire disparaître*, ἀν-αιρέω-ῶ; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Surpasser*, ὑπερ-βάλλω; νικάω-ῶ, f, ήσω, *acc.*; par, *dat.* || S'EFFACER, vr., les mêmes verbes au passif. S'effacer de la mémoire, du souvenir, τῆς μνήμης ἀπο-ῤῥέω.

EFFAÇURE, sf., τὸ ἐξαλειλιμμένον, ου.

EFFAREMENT, sm., ἡ ἔκπληξις, εως; τὸ θάμβος, ους.

EFFARÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐκπλαγείς, εῖσα, έν; συγκεχυμένος, η, ον. Visage, air effaré, τὸ βλέμμα (ατος) διεφθαρμένον, ου.

EFFARER, va., ἐκ-πλήττω; ταράττω, f. άξω, *acc.* || S'EFFARER, vr., les mêmes verbes au passif.

EFFAROUCHER, va., ἐκ-φοβέω-ῶ, *acc.* || S'EFFAROUCHER, vr., ἐκ-φοβοῦμαι (pass.).

EFFECTIF, IVE, adj., ἀληθινός, ή, όν; ὁ, ἡ, τὸ ὄντως. || Sm., *le nombre réel*, ὁ ὄντως ἀριθμός, οῦ.

EFFECTIVEMENT, adv., τῷ ὄντι, ὄντως, ὡς ἀληθῶς.

EFFECTUER, va., ἀπο-τελέω-ῶ, ἐκ-τελέω-ῶ ; ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Effectuer un payement, χρήματα ἀπο-τίνω. || S'EFFECTUER, vr., les mêmes verbes au passif, et de plus γίγνομαι.

EFFÉMINÉ, ÉE, p.p. et adj., γυναικεῖος, α, ον; θῆλυς, εια, υ; ἀνανδρος, ον; τρυφερός, ά, όν. || Sm., *homme efféminé*, ὁ γυναικίας, ου; ὁ μαλακίων, ωνος.

EFFÉMINER, va., θηλύνω, ἀπο-θηλύνω, f. υνῶ; δια-θρύπτω, *acc.* || S'EFFÉMINER, vr., les mêmes verbes au passif.

EFFERVESCENCE, sf. 1° *Ebullition*, ἡ ἀνάζεσις, εως. || 2° *Emotion vive*, ἡ ταραχή, ῆς. Etre en effervescence, ταράττομαι, f. αχθήσομαι.

EFFERVESCENT, ENTE, adj. 1° *En ébullition*, ἀναζέων, ουσα, ον. || 2° *Prêt à s'emporter*, ὀργίλος, η, ον; θυμικός, ή, όν.

EFFET, sm. 1° *Résultat d'une cause*, τὸ ἐνέργημα, ατος. Effet présent, τὸ ἀποβαῖνον, οντος; passé, τὸ ἀποβάν, άντος; futur, τὸ ἀποβησόμενον, ου. Les causes et les effets, τὰ αἴτια καὶ τὰ ἀποβαίνοντα. || 2° *Exécution d'une chose, acte*, ἡ διάπραξις, εως; τὸ πρᾶγμα, ατος; τὸ ἔργον, ου. Par des effets, non par des paroles, ἔργῳ, οὐ λόγοις. Mettre une chose à effet, ἔργῳ τι ἐπι-τελέω-ῶ. Qui est sans effet, ἄπρακτος, ον. || 3° *Force, puissance*, ἡ ἰσχύς, ύος; ἡ δύναμις, εως. Faire de l'effet sur qqn, παρά τινι ἰσχύω, f. ύσω; (émouvoir qqn), τινά κινέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Billet de commerce*, ἡ συγγραφή, ῆς. || 5° Au pl., *biens mobiliers, vêtements*, τὰ σκεύη, ῶν; τὰ σκευάρια, ων. || EN EFFET. 1° Loc. adv., *réellement, assurément*, τῷ ὄντι, ὄντως, ἀληθῶς. || 2° Loc. conj., *car*, καὶ γάρ; γάρ (après un mot). || A L'EFFET DE, loc. conj. Voy. AFIN DE. || A CET EFFET, POUR CET EFFET, loc. adv., *en vue de quoi*, ἐπὶ τούτῳ. A quel effet? διὰ τί; τί;

EFFEUILLAISON, sf., ἡ ψίλωσις, εως.

EFFEUILLÉ, ÉE, p.p., (en parl. d'un arbre), φύλλων γυμνός, ή, όν; (d'une fleur), πετάλων γυμνός, ή, όν.

EFFEUILLER, va. 1° *Oter les feuilles de*, ἀπο-φυλλίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Dépouiller de pétales*, πετάλων γυμνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'EFFEUILLER, vr. 1° *Perdre ses feuilles*, φυλλορροέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Se dépouiller de ses pétales*, πετάλων γυμνόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

1. **EFFICACE**, adj., *qui produit son effet*, ἐνεργός, όν; ἀνύσιμος, ον.

2. **EFFICACE**, sf. Voy. EFFICACITÉ.

EFFICACEMENT, adv., ἐνεργῶς, ἀνυσίμως.

EFFICACITÉ, sf., ἡ δύναμις, εως; ἡ ἰσχύς, ύος.

EFFIGIE, ἡ εἰκών, όνος; (en relief), τὸ ἐκτύπωμα, ατος; (en peinture), ἡ γραφή, ῆς; τὸ γράμμα, ατος.

EFFILÉ, ÉE, adj., λεπτός, ή, όν.

EFFILER, va., *défaire le tissu de*, τὴν πρόκην ἐξ-αιρέω-ῶ, *gén.*

EFFLANQUÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐκτετρυχωμένος, η, ον; ἰσχνός, ή, όν; λαγαρός, ά, όν.

EFFLANQUER, va., ἀπ-ισχναίνω, f. ανῶ, *acc.*

EFFLEURER, va. 1° *Dépouiller de fleurs*, ἀνθῶν γυμνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Entamer la superficie de*, ἐπι-τέμνω, *acc.* || 3° *Toucher légèrement*, (au pr. et au fig.), ἐπι-ψαύω, f. ψαύσω, *gén.* Effleurer un sujet, ἐπι-ψαύω τινός.

EFFLUVE, sm., ἡ ἐκροή, ῆς.

EFFONDREMENT, sm. 1° *Action d'effondrer la terre*, ὁ σκαφητός, οῦ. || 2° *Action de s'effondrer*, ἡ καταφορά, ᾶς.

EFFONDRER, va. 1° *Fouiller (la terre)*, σκάπτω, *acc.* || 2° *Enfoncer, rompre*, ῥήγνυμι, δια-ῥρήγνυμι, *acc.* || S'EFFONDRER, vr., *s'écrouler*, συμ-πίπτω, κατα-φέρομαι (pass.).

EFFORCER (S'), vr., δια-τείνομαι (moy.); de, *inf.* Efforce-toi de faire ce qu'il y a de plus beau, δια-τείνου τὰ κάλλιστα πράττειν.

EFFORT, sm., ἡ διάτασις, εως; ἡ ἔντασις, εως; (peine, fatigue), ὁ πόνος, ου; ἡ στουδή, ῆς; (ardeur), ἡ ὁρμή, ῆς. Faire des efforts pour, δια-τείνομαι (moy.), *inf.* Faire tous ses efforts pour, παντὶ τρόπῳ δια-τείνομαι, *inf.*; πάντα ποιέω-ῶ, f. ήσω ὥστε *et l'inf.*

EFFRACTION, sf., ἡ τοιχωρυχία, ας. Voler avec effraction, τοιχωρυχέω-ῶ, f. ήσω.

EFFRAIE, sf., *oiseau*, ὁ αἰγωλιός, οῦ.

EFFRAYANT, ANTE, adj., φοβερός, ά, όν; δεινός, ή, όν; ἐκπληκτικός, ή, όν. Effrayant à voir, à entendre, δεινὸς ὁρᾶν, ἀκοῦσαι.

EFFRAYÉ, ÉE, p.p. Voy. EFFRAYER. || Adj., ἐκπλαγής, ές; καταπλαγής, ές. Très effrayé, περίφοβος, ον.

EFFRAYER, va., ἐκ-φοβέω-ῶ, ἐκ-πλήττω, *acc.* || S'EFFRAYER, vr., *et* ÊTRE EFFRAYÉ, ἐκ-φοβοῦμαι, ἐκ-πλήττομαι (pass.). S'effrayer, être effrayé d'une chose, ἐκ-πλήττομαί τι, τινι, ἐπί τινι.

EFFRÉNÉ, ÉE, adj., ἀχαλίνος, ον; ἀκόλαστος, ον; ἀκρατής, ές.

EFFROI, sm. 1° *Terreur*, ὁ φόβος, ου; τὸ δεῖμα, ατος; τὸ δέος, ους; ἡ ἔκπληξις, εως. Inspirer l'effroi à, φόβον ἐμ-βάλλω, *dat.* Etre saisi d'effroi, ἐκ-πλήττομαι (pass.). || 2° *Objet de terreur*, ὁ φόβος, ου; τὸ δεῖμα, ατος. Etre l'effroi de, ἐκ-πλήττω, *acc.*

EFFRONTÉ, ÉE, adj., ἀναιδής, ές; ἀναίσχυντος, ον. || Sm. et sf., ἄνθρωπος (ου), γυνὴ (ναικὸς) ἀναιδής, οῦς. Les effrontés, οἱ ἀναιδεῖς, ῶν.

EFFRONTÉMENT, adv., ἀναιδῶς, ἀναισχύντως.

EFFRONTERIE, sf., ἡ ἀναίδεια, ας; ἡ ἀναισχυντία, ας. Trait d'effronterie, τὸ ἀναισχύντημα, ατος.

EFFROYABLE, adj., (dans tous les sens), δεινός, ή, όν.

EFFROYABLEMENT, adv., (dans tous les sens), δεινῶς.

EFFUSION, sf., ἡ ἔκχυσις, εως. Effusion de joie, ἡ διάχυσις, εως.

ÉGAL, ALE, adj. 1° *Pareil, semblable*, ἴσος, η, ον; ὅμοιος, α, ον; ἀ, *dat.* Conditions égales, τὰ ἴσα. A conditions égales, ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις. Faire la guerre avec des forces égales, ἐξ ἴσου πολεμέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Qui est toujours le même, uniforme*, ὁμοιος, α, ον; ὁμαλός, ή, όν. Caractère égal, τὸ ὁμαλὸν ἦθος, ους. || 3° *Indifférent*, ὅμοιος, α, ον. Il

m'est égal que... ou que, ὁμοιόν μοί ἐστιν εἴτε... εἴτε. || 4° *Uni, plan*, ὁμαλός, ή, όν; ὁμαλής, ές. || Sm. et sf., ὁ, ἡ ἐξ ἴσου *et le dat.* Les égaux de qqn, οἱ ἐξ ἴσου τινί. Il est mon égal, ἐξ ἴσου μοί ἐστι. D'égal à égal, ἐξ ἴσου. || A L'ÉGAL DE, loc. prép., *autant que*, ἐξ ἴσου, *dat.*

ÉGALEMENT, adv., ἴσως, ὁμοίως, ὡσαύτως, ἐξ ἴσου, ἐν ἴσῳ.

ÉGALER, va. 1° *Rendre égal*, ἰσόω-ῶ, ἐξ-ισόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Comparer*, ἐξ-ισόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Rendre uni*, ὁμαλύνω, f. υνῶ, *acc.* || Vn., *et* S'ÉGALER, vr., *être égal, se rendre égal*, ἐξ-ισόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; ὁμοιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; à, *dat.*; en, *acc.*

ÉGALISER, va. 1° *Rendre égal*, ἐξ-ισόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Rendre uni*, ὁμαλύνω, f. υνῶ; ὁμαλίζω, f. ιῶ, *acc.*

ÉGALITÉ, sf. 1° *Conformité, parité*, ἡ ἰσότης, ητος; ἡ ὁμοιότης, ητος. Egalité politique, égalité de droits, ἡ ἰσονομία, ας. Egalité de rang, ἡ ἰσοτιμία, ας. || 2° *Uniformité*, ἡ ὁμοιότης, ητος; τὸ μόνιμον, ου. Egalité d'âme, ἡ ἀπάθεια, ας. || 3° *Superficie unie*, ἡ ὁμαλότης, ητος.

ÉGARD, sm. 1° *Prise en considération*, ὁ λόγος, ου. Avoir égard à, λόγον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* N'avoir aucun égard à, οὐδένα λόγον ποιοῦμαι, *gén.* Eu égard à, χάριν, *gén.* || 2° *Déférence pour qqn*, ἡ ὑπείξις, εως; ἡ θεραπεία, ας; ἡ αἰδώς, οῦς. Par égard pour qqn, αἰδοῦ τινος. Avoir des égards pour qqn, τινὰ αἰδέομαι-οῦμαι. || A L'ÉGARD DE, loc. prép. 1° *Relativement à*, κατά, *acc.*, *ou l'acc. d'un pronom neutre.* A l'égard de ce que tu disais, ἃ δὲ σὺ ἔλεγες. A cet égard, τὸ κατὰ τοῦτο. A tous égards, τὰ πάντα. A beaucoup d'égards, πολλά. | 2° *Envers*, πρός, *acc.* || 3° *En comparaison de*, παρά, πρός, *acc.*

ÉGAREMENT, sm. 1° *Action de perdre son chemin*, ἡ πλάνη, ης; ὁ πλάνος, ου. || 2° *Erreur, faute*, ἡ πλάνη, ης; τὸ ἁμάρτημα, ατος. Egarement d'esprit, (faute), τὸ πλημμέλημα, ατος; (démence), ἡ παραφροσύνη, ης. || 3° Au pl., *déréglement de mœurs*, ἡ ἀσέλγεια, ας; ἡ ἀσωτία, ας.

ÉGARER, va. 1° *Mettre hors du droit chemin*, πλανάω-ῶ, ἀπο-πλανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Jeter dans l'erreur*, πλανάω-ῶ, f. ήσω; παρ-άγω; ἀπατάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Egarer (troubler) l'esprit, τὴν γνώμην ταράττω, f. ἄξω. || 3° *Perdre*, ἀπο-βάλλω, *acc.* || S'ÉGARER, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉGAYER, va., φαιδρύνω, f. υνῶ; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || S'ÉGAYER, vr., les mêmes verbes au passif. || S'égayer sur le compte *ou* aux dépens de qqn, τινὸς κατα-γελάω-ῶ.

ÉGÉE, *h.*, ὁ Αἰγεύς, έως. || MER ÉGÉE, ὁ Αἰγαῖος πόντος, ου; ὁ Αἰγαῖος, ου; τὸ Αἰγαῖον, ου.

ÉGIALÉE, *h.*, ὁ Αἰγιαλεύς, έως.

ÉGIDE, sf. 1° *Cuirasse de Pallas*, ἡ αἰγίς, ίδος. || 2° *Ce qui met à couvert*, ἡ προβολή, ῆς.

ÉGILÉE, *île*, ἡ Αἰγίλεια, ας.

ÉGINE, *île*, ἡ Αἴγινα, ης. D'Egine, Αἰγιναῖος, α, ον. Habitant, ante d'Egine *ou* Eginète, ὁ Αἰγινήτης, ου; *fém.* ἡ Αἰγινῆτις, ίδος.

ÉGISTHE, *h.*, ὁ Αἴγισθος, ου.

ÉGLANTIER, sm., ἡ κυνόσβατος, ου. Fruit de l'eglantier, τὸ κυνόσβατον, ου.

ÉGLANTINE, sf., τὸ κυνόρροδον ου κυνόροδον, ου.

ÉGLISE, sf. 1° *Assemblée des chrétiens*, ἡ ἐκκλησία, ας. || 2° *Temple*, τὸ ἱερόν, οῦ. || 3° *Clergé*, ὁ κλῆρος, ου.

ÉGLOGUE, sf., ἡ ἐκλογή, ῆς.

ÉGOÏSME, sm., ἡ φιλαυτία, ας. Avec égoïsme, φιλαύτως.

ÉGOÏSTE, adj. et subst., φίλαυτος, ον. Qui n'est pas égoïste, ἀφίλαυτος, ον.

ÉGORGER, va. 1° *Couper la gorge à*, λαρυγγίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Tuer, massacrer*, σφάττω, ἀπο-σφάττω, *acc.* || S'ÉGORGER, vr., (égorger soi), ἀπο-σφάττομαι (moy.); (s'égorger l'un l'autre), ἀλλήλους, ας, α σφάττειν.

ÉGOSILLER (S'), vr., λαρυγγίζω, f. ιῶ.

ÉGOUT, sm., *cloaque*, ἡ ἀποσκευή, ῆς; ἡ λαύρα, ας.

ÉGOUTTER, vn., ἀπο-στάζω, f. στάξω. || S'ÉGOUTTER, vr., même verbe.

ÉGRATIGNER, va., ἀμύττω, f. ύξω; ἐπι-τέμνω, *acc.*

ÉGRATIGNURE, sf., ἡ ἀμυχή, ῆς.

ÉGRENER, va., ἐκ-κοκκίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'ÉGRENER, vr., τοὺς κόκκους ἀπο-βάλλω.

ÉGYPTE, *pays*, ἡ Αἴγυπτος, ου. D'Egypte, Αἰγύπτιος, α, ον.

ÉGYPTIEN, IENNE, adj., Αἰγύπτιος, α, ον. Les Egyptiens, οἱ Αἰγύπτιοι, ων. En langue égyptienne, Αἰγυπτιστί. Parler égyptien, Αἰγυπτιάζω, f. άσω.

ÉGYPTUS, *h.*, ὁ Αἴγυπτος, ου.

EH! interj., ἰδού, βαβαῖ. Eh! que dis-tu? ὦ τί λέγεις; Eh bien! ἄγε, ἄγε δή; *plur.* ἄγετε δή; ἀλλά.

ÉHONTÉ, ÉE, adj., ἀναιδής, ές; ἀναίσχυντος, ον.

ÉJACULATION, sf., ἡ ἄφεσις, εως.

ÉJACULER, va., ἀφ-ίημι, *acc.*

ÉLABORATION, sf., ἡ κατεργασία, ας.

ÉLABORER, va., κατ-εργάζομαι; ἐκ-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'ÉLABORER, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉLAGAGE, sm. 1° *Action d'élaguer*, ἡ περικοπή, ῆς. || 2° *Branches élaguées*, οἱ κλάδοι περικεκομμένοι, ων.

ÉLAGUER, va. 1° *Ébrancher*, περι-κόπτω, περι-τέμνω, *acc.* || 2° *Retrancher*, συν-τέμνω, *acc.*

1. **ÉLAN**, sm., *espèce de cerf*, ἡ ἀλκή, ῆς.

2. **ÉLAN**, sm., *mouvement subit*, ἡ ὁρμή, ῆς. D'un seul élan, ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς, μιᾷ ὁρμῇ. Prendre son élan, ὁρμάω-ῶ, f. ήσω.

ÉLANCÉ, ÉE, adj., λεπτός, ή, όν; ῥαδινός, ή, όν.

ÉLANCEMENT, sm. 1° *Douleur vive*, ὁ δηγμός, οῦ. || 2° *Mouvement de l'âme*, ἡ ἀναγωγή, ῆς.

ÉLANCER (S'), vr., ὁρμάω-ῶ, f. ήσω (et moyen); au combat, εἰς μάχην; sur *ou* contre les ennemis, εἰς ou ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

ÉLARGIR, va. 1° *Rendre plus large*,

εὐρύνω, f. υνῶ; πλατύνω, f. υνῶ; (*élendre*), ἐκ-τείνω; (*relâcher*), χαλάω-ῶ, *acc.* || 2° *Mettre hors de prison*, ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἐξ-άγω, *acc.* || S'**élargir**, vr., *devenir plus large*, γίγνομαι εὐρύτερος, α, ον.

élargissement, sm. 1° *Augmentation de largeur*, ἡ διαστολή, ῆς; ἡ ἔκτασις, εως; ἡ χάλασις, εως. || 2° *Délivrance de prison*, ἡ ἄφεσις, εως.

élasticité, sf., ἡ ὑγρότης, ητος.

élastique, adj., ὑγρός, ά, όν.

élatée, v., ἡ Ἐλάτεια, ας.

élératique, adj., Ἐλατικός, ή, όν.

électeur, sm., ὁ χειροτονητής, οῦ; ὁ ψηφοφόρος, ου.

électif, ive, adj., *nommé par élection*, αἱρετός, ή, όν; χειροτονητός, ή, όν.

élection, sf., ἡ αἵρεσις, εως; (au scrutin), ἡ ψηφοφορία, ας; (par mains levées), ἡ χειροτονία, ας; (par le sort), ἡ κλήρωσις, εως. Élection des magistrats, ἡ ἀρχαιρεσία, ας. Assemblée pour l'élection des magistrats, αἱ ἀρχαιρεσίαι, ῶν.

électoral, ale, adj., ἀρχαιρεσιακός, ή, όν. Assemblée électorale, αἱ ἀρχαιρεσίαι, ῶν.

électre, *f.*, ἡ Ἠλέκτρα, ας.

éléens, *pple*, οἱ Ἠλεῖοι, ων.

élégamment, adv., κομψῶς, γλαφυρῶς.

élégance, sf., ἡ κομψότης, ητος; ἡ γλαφυρότης, ητος; τὸ κάλλος, ους. Parler avec élégance, καλλιεπέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Qui parle avec élégance, καλλιεπής, ές. Sans élégance, ἀκόμψως.

élégant, ante, adj., κομψός, ή, όν; γλαφυρός, ά, όν; καλός, ή, όν (καλλίων, κάλλιστος). Mot, style élégant, ἡ καλὴ λέξις, εως. || Sm. Un élégant, κομψός τις. Une élégante, κομψή τις. Les élégants, οἱ κομψοί, ῶν.

élégiaque, adj., ἐλεγεῖος, α, ον; ἐλεγειακός, ή, όν. Vers élégiaques, τὰ ἐλεγεῖα, ων. Poète élégiaque, ὁ ἐλεγειοποιός, οῦ.

élégie, sf., ἡ ἐλεγεία, ας; ὁ ἔλεγος, ου.

élément, sm., (dans tous les sens), τὸ στοιχεῖον, ου. Les éléments du monde, τὰ τοῦ κόσμου στοιχεῖα. Les éléments de la science, τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης. || *Au fig.* L'élément du poisson est l'eau, οἱ ἰχθύες πεφύκασιν ἐμβιοῦν ἐν τῷ ὕδατι. A la campagne, je suis dans mon élément, ἥδομαι διατρίδων ἐν ἀγροῖς. C'est mon élément, αὕτη μοι μεγίστη ἡδονή ἐστιν.

élémentaire, adj., στοιχειώδης, ες. Connaissances élémentaires, τὰ πρῶτα στοιχεῖα, ων. Maître élémentaire, ὁ γραμματοδιδάσκαλος, ου.

éléonte, *v.*, ὁ Ἐλαιοῦς, οῦντος.

éléphant, sm., ὁ ἐλέφας, αντος. D'éléphant, ἐλεφάντειος, ον. Conducteur d'éléphant, ὁ ἐλεφαντιστής, οῦ. Commandant de ceux qui combattent sur des éléphants, ὁ ἐλεφαντάρχης, ου. Cri de l'éléphant, ὁ συριγμός, οῦ.

éléphantiasis, sf., *sorte de lèpre*, ἡ ἐλεφαντίασις, εως.

éléphantine, *île et ville*, ἡ Ἐλεφαντίνη, ης.

éléphénor, *h.*, ὁ Ἐλεφήνωρ, ορος.

éleusis, *v.*, ἡ Ἐλευσίς, ῖνος. D'Eleusis, Ἐλευσίνιος, α, ον. Habitants d'Eleusis, οἱ Ἐλευσίνιοι, ων. Temple d'Eleusis, τὸ Ἐλευσίνιον, ου. Fêtes d'Eleusis, τὰ Ἐλευσίνια, ων. A Eleusis, (sans mouvt), Ἐλευσῖνι; (avec mouvt), Ἐλευσινάδε. D'Eleusis, Ἐλευσινόθεν (adv.).

éleuthères, *v.*, αἱ Ἐλευθεραί, ῶν.

éleuthéries, *fêtes de la liberté*, τὰ Ἐλευθέρια, ων.

élevage, sm., ἡ τροφή, ῆς. Elevage des brebis, ἡ προβατευτική, ῆς; des troupeaux, ἡ κτηνοτροφία, ας; des abeilles, ἡ μελιττουργία, ας; des chevaux, ἡ ἱπποτροφία, ας.

élévation, sf. 1° *Action d'élever*, ἡ ἄρσις, εως. || 2° *Hauteur*, τὸ ὕψος, ους. || 3° *Eminence*, ὁ λόφος, ου; ὁ γήλοφος, ου. || 4° *Augmentation*, ἡ αὔξησις, εως. Élévation du prix, ἡ ἐπιτίμησις, εως. || 5° *Constitution en dignité*, ἡ προαγωγή, ῆς. || 6° *Mouvement de l'âme vers Dieu*, ἡ ἀναγωγή, ῆς. || 7° *Grandeur d'âme*, ἡ μεγαλοψυχία, ας. || 8° *Noblesse (du style)*, τὸ σεμνόν, οῦ.

1. **élève**, sm. et sf., *disciple*, ὁ μαθητής, οῦ; *fém.* ἡ μαθήτρια, ας.

2. **élève**, sf. Voy. **élevage**.

élevé, ée, p.p. Voy. **élever**. || Adj. 1° *Haut*, ὑψηλός, ή, όν. D'un lieu élevé, ἀφ' ὑψηλοῦ. Les lieux élevés, τὰ ὑψηλά, ῶν. || 2° *Fort*, (en parl. du prix), μέγας, μεγάλη, μέγα (μείζων, μέγιστος); πολύς, πολλή, πολύ (πλείων, πλεῖστος). Solde élevée, πολὺς μισθός, οῦ. || 3° *Eminent*, ὑψηλός, ή, όν; *plus souv.* λαμπρός, ά, όν; ἐπίσημος, ον. || 4° *Noble, grand*, ὑψηλός, ή, όν; μέγας, μεγάλη, μέγα. Sentiments élevés, ἡ μεγαλοψυχία, ας; τὸ φρόνημα, ατος. Avoir des sentiments élevés, ὑψηλὰ φρονέω-ῶ, f. ήσω. Style élevé, ἡ ὑψηλὴ λέξις, εως.

élever, va. 1° *Hausser, porter plus haut*, ὑψόω-ῶ, f. ώσω; *plus souv.* αἴρω, ἐπ-αίρω, *acc.* Elever un mur à une hauteur suffisante, τεῖχος ἱκανὸν αἴρω. Ayant élevé la voix, ἐπ-άρας τὴν φωνήν. Elever son âme à Dieu, vers Dieu, ἀν-άγω τὴν ψυχὴν ἐπὶ τὰ θεῖα. || 2° *Porter à un haut rang*, ἀναδιδάζω; ἀν-άγω, προ-άγω, *acc.*; ἀ, εἰς *et l'acc.* || *Au fig.* Elever qqn jusqu'au ciel, jusqu'aux nues, πρὸς οὐρανὸν βιβάζω τινά. Elever l'âme, ψυχὴν ἀν-άγω. || 3° *Augmenter*, αὐξάνω, ἐπ-αυξάνω, *acc.* Elever le prix d'une chose, ἐπι-τείνω τὴν τιμήν τινος. || 4° *Construire, ériger*, ἵστημι, ἀν-ίστημι; ἱδρύω, καθ-ιδρύω, f. ύσω, *acc.* Elever à qqn une statue d'or, d'airain, χρυσοῦν, χαλκοῦν ἀν-ίστημί τινα. || 5° *Produire, faire naître*, ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-βάλλω, *acc.* || 6° *Nourrir, soigner*, τρέφω, ἀνα-τρέφω, ἐκ-τρέφω, *acc.* || 7° *Instruire*, παιδεύω, f. σω; παιδαγωγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'**élever**, vr. 1° *Se porter en haut, monter à un haut rang, etc.*, le passif des verbes précédents. S'élever en l'air, μετέωρος, ον αἴρομαι (pass.), μετ-εωρίζομαι, f. ισθήσομαι. || 2° *S'enorgueillir*, ἐπ-αίρομαι (pass.). || 3° *Monter à, être de*, εἰμί, γίγνομαι. Leur nombre s'éleva à dix mille, ἐγένοντο μύριοι. || 4° *Survenir, naître*, ἐπ-έρχομαι, γίγνομαι. || 5° *Se déclarer contre*, ἐπαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *dat.*

élf-eur, sm., ὁ τροφεύς, έως. Eleveur

de chevaux, ὁ ἱπποτρόφος, ου. Eleveur d'abeilles, ὁ μελιττουργός, οῦ.

ÉLEVURE, sf., ἡ φλύκταινα, ης.

ÉLIDE, *pays*, ἡ Ἦλις, ιδος. Habitant de l'Elide, ὁ Ἠλεῖος, ου.

ÉLIDER, va., ἐκ-θλίβω, f. θλίψω, *acc.* || S'**ÉLIDER**, vr., ἐκ-θλίβομαι (pass.).

ÉLIE, *h.*, ὁ Ἠλίας, ου.

ÉLIEN, *h.*, ὁ Αἰλιανός, οῦ.

ÉLIGIBLE, adj., αἱρετός, ή, όν.

ÉLIMINATION, sf., ὁ ἐξορισμός, οῦ.

ÉLIMINER, va., ἐξ-ορίζω, f. ιῶ, *acc.*

ÉLIRE, va., αἱρέομαι-οῦμαι, *acc.*; (en levant la main), χειροτονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Elire par le sort, κληρόω-ῶ, ἀπο-κληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Etre élu, αἱρέομαι-οῦμαι (pass.), et le passif des autres verbes.

ÉLIS, *v.*, ἡ Ἦλις, ιδος.

ÉLISION, sf., ἡ ἔκθλιψις, εως.

ÉLITE, sf., τὸ ἐξαίρετον, ου. L'élite de l'armée, οἱ λεκτοὶ ἀπὸ τοῦ στρατεύματος. Soldats d'élite, troupe d'élite, οἱ ἐπίλεκτοι, ων; οἱ λογάδες, ων. L'élite des livres, αἱ βίβλοι ἔκκριτοι, ων.

ELLE, pron. fém. Voy. IL et LUI 1.

ELLÉBORE, sm., *plante purgative*, ὁ ἑλλέβορος, ου. Avoir besoin d'ellébore, ἐλλεβοριάω-ῶ, f. άσω. Traiter par l'ellébore, ἐλλεβορίζω, f. ιῶ, *acc.*

ELLÉBORINE, sf., *plante*, ἡ ἑλλεβορίνη, ης.

ELLIPSE, sf., *retranchement de mots*, ἡ ἔλλειψις, εως.

ELLIPTIQUE, adj., ἐλλειπτικός, ή, όν.

ÉLOCUTION, sf., ἡ λέξις, εως; ἡ φράσις, εως; ἡ ἑρμηνεία, ας.

ÉLOGE, sm. 1° *Discours à la louange de qqn*, τὸ ἐγκώμιον, ου; ὁ ἔπαινος, ου; (dans une assemblée publique), ὁ πανηγυρικός, οῦ. Faire l'éloge de qqn, ἔπαινον λέγω ἐπί τινι. || 2° *Louange*, ὁ ἔπαινος, ου. Digne d'éloges, ἀξιέπαινος, ον.

ÉLOGIEUX, EUSE, adj., ἐπαινετικός, ή, όν; ἐγκωμιαστικός, ή, όν.

ÉLOIGNÉ, ÉE, p.p. Voy. **ÉLOIGNER**. || Adj., *qui est loin*, ἀπέχων, ουσα, ον; διέχων, ουσα, ον; πόρρω ὤν, οὖσα, ὄν; de, *gén.* Etre éloigné de, ἀπ-έχω ou δι-έχω, *gén. avec ou sans* ἀπό, *et le nom de la* distance *à l'acc.* || *Au fig.* Etre bien éloigné de faire une chose, πόρρω εἰμὶ τοῦ ποιεῖν τι, πολλοῦ δέω ποιεῖν τι.

ÉLOIGNEMENT, sm. 1° *Action d'éloigner, de s'éloigner*, ἡ ἀπαλλαγή, ῆς. || 2° *Absence*, ἡ ἀπουσία, ας; (de la patrie), ἡ ἀποδημία, ας. || 3° *Distance*, ἡ ἀπόστασις, εως; ἡ διάστασις, εως; τὸ διάστημα, ατος. Dans l'éloignement, en éloignement, πόρρω, πόρρωθεν. || 4° *Aversion*, ἡ ἀποτροπή, ῆς. Avoir de l'éloignement pour, ἐκ-τρέπομαι (moy. avec sens neutre), *acc.*

ÉLOIGNER, va. 1° *Envoyer au loin, écarter*, ἀπο-πέμπω; ἀπ-αλλάττω, f. άξω, *acc.* Eloigner une chose d'une chose, τί τινος χωρίζω, f. ιῶ. Eloigner qqn, ἀφ-ίστημί τινα; de, *gén. avec ou sans* ἀπό. || 2° *Détourner*, ἀπο-τοέπω, *acc.*; de, *gén.* || 3° *Différer, retarder*, ἀνα-βάλλομαι, *acc.* || 4° *Aliéner*, ἀπ-αλλοτριόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *acc. avec* πρός. || S'**ÉLOIGNER**, vr. 1° *S'en aller*, ἀπ-έρχομαι; ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω; de, ἀπό, ἐκ *et le gén.* S'éloigner de son pays, ἀπο-δημέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *S'écarter*. Voy. ce mot. || 3° *Différer de*, δια-φέρω, *gén.*

ÉLOQUEMMENT, adv., δεινῶς.

ÉLOQUENCE, sf., ἡ δεινότης, ητος; ἡ ἐν τοῖς λόγοις ou λόγων δεινότης, ητος; ἡ ῥητορικὴ (ῆς) δύναμις, εως; ἡ εὐέπεια, ας.

ÉLOQUENT, ENTE, adj., (en parl. des personnes), λέγειν ou εἰπεῖν δυνατός ou δεινός, ή, όν; εὐεπής, ές; (en parl. du discours, du style), ἐμφαντικός, ή, όν; δεινός, ή, όν.

ÉLU, UE, p.p. et adj., αἱρετός, ή, όν; ἐκλεκτός, ή, όν.

ÉLUCIDATION, sf., ὁ σαφηνισμός, οῦ.

ÉLUCIDER, va., σαφηνίζω, f. ιῶ, *acc.*

ÉLUCUBRATION, sf., *ouvrage écrit pendant les veilles*, ἡ νυκτογραφία, ας.

ÉLUDER, va., ὑπεκ-φεύγω, *acc.* Eluder la loi, πρὸς τὸν νόμον σοφίζομαι, f. ιοῦμαι.

ÉLYSÉE, sm., et **CHAMPS ÉLYSÉES, ÉLYSÉENS** *ou* **ÉLYSIENS**, τὸ Ἠλύσιον πεδίον, ου.

ÉLYSÉEN, ENNE, adj., Ἠλύσιος, α, ον. Voy. ÉLYSÉE.

ÉLYTRE, sm., τὸ ἔλυτρον, ου.

ÉMACIÉ, ÉE, adj., κάτισχνος, ον.

ÉMAIL, sm., τὸ ἔγκαυμα, ατος; τὸ ἔγκαυστον, ου.

ÉMAILLER, va. 1° *Orner d'émail*, ἐγκάω, *acc.* || 2° *Orner, varier*, ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.*; de, *dat.*

ÉMAILLEUR, sm., ὁ ἐγκαυστής, οῦ.

ÉMANATION, sf. 1° *Action d'émaner*, ἡ ἀπορροή, ῆς. || 2° *Chose qui émane*, ἡ ἀναθυμίασις, εως. Etre une émanation. Voy. ÉMANER.

ÉMANCIPATION, sf. 1° *Mise hors de tutelle*, ἡ ἐξ ἐπιτροπῆς ἄφεσις, εως. || 2° *Affranchissement*, ἡ ἄφεσις, εως.

ÉMANCIPER, va., *mettre hors de tutelle*, ἐξ ἐπιτροπῆς ἀφ-ίημι, *acc.* || S'**ÉMANCIPER**, vr., *se donner trop de licence*, θρασύνομαι, f. υνοῦμαι.

ÉMANER, vn., ἀπο-ῤῥέω, γίγνομαι; de, ἐκ, ἐξ *et le gén.*

ÉMATHIE, *pays*, ἡ Ἡμαθία, ας.

EMBALLAGE, sm., ἡ συσκευασία, ας.

EMBALLER, va., συ-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Emballer qq. chose dans qq. chose, ἐν-ειλέω, f. ήσω τί τινι ou ἔν τινι.

EMBALLEUR, sm., ὁ συσκευαστής, οῦ.

EMBARCATION, sf., τὸ πλοῖον, ου.

EMBARQUEMENT, sm. 1° *Action d'embarquer*, τὸ ἐμβιβάζειν; de, *acc.* || 2° *Action de s'embarquer*, ἡ ἔμβασις, εως; ἡ εἴσβασις, εως.

EMBARQUER, va. 1° *Mettre dans un navire*, (des hommes, des animaux), ἐμ-βιβάζω, εἰσ-βιβάζω, *acc.*, *avec ou sans* εἰς ναῦν; (des choses), εἰς ναῦν ἐν-τίθημι, *acc.* || 2° *Engager*, ἐμ-βάλλω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || S'**EMBARQUER**, vr. 1° *Monter dans un vaisseau*, ἐμ-βαίνω, εἰσ-βαίνω *avec ou sans* εἰς ναῦν. || 2° *S'engager*, ἐμ-πλέκομαι, συμ-πλέκομαι (pass.); dans, *dat.*; ἐμ-βαίνω; dans, εἰς *et l'acc.*

EMBARRAS, sm. 1° *Obstacle, empêchement*, τὸ ἐμπόδιον, ου; τὸ ἐμπόδισμα, ατος;

τὸ κώλυμα, ατος. || 2° *Difficulté, affaire*, ἡ ἀπορία, ας; ἡ ἀσχολία, ας; τὰ πράγματα, ων. Donner de l'embarras à qqn, πράγματα ου ἀσχολίαν τινὶ παρ-έχω. Tirer qqn d'un grand embarras, μεγάλης ἀπορίας τινὰ ἀπ-αλλάττω. || 3° *Pénurie, gêne, irrésolution*, ἡ ἀπορία, ας. Etre dans l'embarras, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω. || Faire de l'embarras, des embarras, σεμνύνομαι, f. υνοῦμαι.

EMBARRASSANT, ANTE, adj., ὀχληρός, ά, όν; ἐπαχθής, ές; βαρύς, εῖα, ύ. Question embarrassante, ἡ ἄπορος (ου) ἐρώτησις, εως.

EMBARRASSÉ, ÉE, p.p. Voy. EMBARRASSER. || Adj. 1° *Qui n'est pas clair*, ἄδηλος, ον; ἀσαφής, ές. || 2° *Qui éprouve de l'embarras*, ἄπορος, ον. Etre embarrassé, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Interdit, troublé*, συγκεχυμένος, η, ον.

EMBARRASSER, va. 1° *Encombrer, obstruer*, ἀπο-φράττω, ἐμ-φράττω, f. φράξω, *acc.* || 2° *Empêcher les mouvements*, ἐμποδίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Mettre dans l'embarras*, εἰς ἀπορίαν καθ-ίστημι ου ἐμ-βάλλω, *acc.* Il est fort embarrassé de répondre, ἀπορεῖ δ τι ἀπο-κρίνηται. || 4° *Embrouiller, compliquer*, συγ-χέω, *acc.* || S'EMBARRASSER, vr. 1° *S'empêtrer*, ἐμ-ποδίζομαι, f. ισθήσομαι; dans, *dat.* || 2° *S'engager*, ἐμ-πλέκομαι, συμπλέκομαι (pass.); dans, *dat.* || 3° *Se troubler*, ταράττομαι, f. αχθήσομαι. || 4° *S'inquiéter de*, φροντίζω, f. ιῶ, *gén.*

EMBAUCHAGE, sm. 1° *Action d'embaucher* (*des ouvriers*), ἡ μίσθωσις, εως. || 2° *Action de débaucher* (*des soldats*), ἡ διαφθορά, ᾶς.

EMBAUCHER, va. 1° *Engager* (*un ouvrier*), μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 2° *Débaucher* (*un soldat*), δια-φθείρω, *acc.*

EMBAUMÉ, ÉE, adj., (en parl. d'un corps), ταριχευτός, ή, όν.

EMBAUMEMENT, sm., ἡ ταρίχεια, ας; ἡ ταρίχευσις, εως.

EMBAUMER, va. 1° *Remplir de substances balsamiques*, ταριχεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Remplir de bonne odeur*, εὐωδίας ἀνα-πίμπλημι, *acc.* || Vn., *répandre une bonne odeur*, εὐοσμέω-ῶ, f. ήσω.

EMBAUMEUR, sm., ὁ ταριχευτής, οῦ.

EMBELLIR, va., καλλύνω, f. υνῶ; κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *et* S'EMBELLIR, vr., καλλίων, ον γίγνομαι.

EMBELLISSEMENT, sm. 1° *Action d'embellir*, ἡ κόσμησις, εως; ὁ καλλωπισμός, οῦ. || 2° *Ornement*, ὁ κόσμος, ου; τὸ κόσμημα, ατος.

EMBLÉE (D'), loc. adv. 1° *Au premier choc*, ἐξ ἐφόδου. || 2° *Sur-le-champ*, αὐτίκα, παραυτίκα.

EMBLÉMATIQUE, adj., συμβολικός, ή, όν.

EMBLÈME, sm., τὸ σύμβολον, ου.

EMBOÎTEMENT, sm., ἡ ἐνάρθρωσις, εως; ἡ συνάρθρωσις, εως.

EMBOÎTER, va., συν-αρθρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'EMBOÎTER, vr., συν-αρθρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

EMBOÎTURE, sf., ὁ ἁρμός, οῦ.

EMBONPOINT, sm. 1° *Bon état du corps*, ἡ εὐεξία, ας, || 2° *Forte corpulence*, ἡ εὐσαρκία, ας; ἡ εὐσωματία, ας. Qui a de l'embonpoint, εὔσαρκος, ον; εὐσώματος, ον. Avoir de l'embonpoint, εὐσωματέω-ῶ, f. ήσω.

EMBOUCHER, va., *souffler dans* (*un instrument*), φυσάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'EMBOUCHER, vr., *se jeter dans*, εἰσ-βάλλω, ἐμ-βάλλω εἰς *et l'acc.*

EMBOUCHURE, sf. 1° *D'un fleuve*, τὸ στόμα, ατος; ἡ εἰσβολή, ῆς; ἡ ἐκβολή, ῆς Avoir son embouchure dans, ἐμ-βάλλω, εἰσβάλλω εἰς *et l'acc.* || 2° *D'un instrument à vent*, ἡ γλωττίς, ίδος.

EMBOURBER, va., εἰς πηλὸν ἐμ-βάλλω, *acc.* || S'EMBOURBER, vr., εἰς πηλὸν ἐμ-πίπτω.

EMBOURSER, va., ἐν τῷ βαλλαντίῳ ἀποτίθεμαι (moy.), *acc.*

EMBRANCHEMENT, sm., *rencontre de plusieurs chemins*, ὁ σύνδρομος, ου.

EMBRASÉ, ÉE, p.p. Voy. EMBRASER. || Adj., ἔμπυρος, ον; διάπυρος, ον.

EMBRASEMENT, sm. 1° *Incendie*, ἡ πυρκαϊά, ᾶς; ἡ ἐμπρησις, εως. || 2° *Grand trouble*, ἡ μεγάλη (ης) στάσις, εως.

EMBRASER, va., ἐμ-πίμπρημι; ἀνα-κάω, ἐκ-κάω, *acc.* || S'EMBRASER, vr., les mêmes verbes au passif. La maison s'embrasa, ἡ οἰκία ἐν-επρήσθη.

EMBRASSEMENT, sm., ἡ περιβολή, ῆς; ἡ περιπλοκή, ῆς.

EMBRASSER, va. 1° *Serrer dans ses bras*, περι-λαμβάνω, περι-βάλλω, *acc.*; περιπλέκομαι (pass.), *dat.* || 2° *Baiser*, φιλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Environner, ceindre*, περι-βάλλω, περι-έχω, *acc.* || 4° *Saisir par la vue, par l'esprit*, περι-λαμβάνω, περιβάλλομαι (moy.), *acc.* || 5° *Adopter, suivre*, αἱρέομαι-οῦμαι, προ-αιρέομαι-οῦμαι, *acc.*; τρέπομαι (moy. avec sens neutre), *acc. avec* εἰς, πρός. Embrasser la cause de qqn, αἱροῦμαι τά τινος. || 6° *Entreprendre*, ἐπι-χειρέω-ῶ, ἐγ-χειρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ἅπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.* || S'EMBRASSER, vr., ἀλλήλους, ας, α περι-λαμβάνειν, περι-βάλλειν ου φιλεῖν.

EMBRASURE, sf., ἡ ὀπή, ῆς.

EMBROCHER, va., ἀνα-πείρω, δια-πείρω, περι-πείρω, *acc.*

EMBROUILLÉ, ÉE, p.p. Voy. EMBROUILLER. || Adj., ἄκριτος, ον; συμμικτος, ον; ἀσαφής, ές.

EMBROUILLEMENT, sm., ἡ ἀκρισία, ας; ἡ ταραχή, ῆς.

EMBROUILLER, va., ταράττω, δια-ταράττω, f. ἄξω; συγ-χέω, *acc.* || S'EMBROUILLER, vr., les mêmes verbes au passif. Son esprit, ses idées s'embrouillent, ταράττεται τὴν γνώμην.

EMBÛCHE, sf., ἡ ἐπιβουλή, ῆς; ἡ ἐπιβούλευσις, εως. Tendre, dresser des embûches à, ἐπι-βουλεύω, f. εύσω, *dat.* Etre exposé à des embûches, ἐπι-βουλεύομαι, f. ευθήσομαι; de la part de, *gén. avec* ὑπό.

EMBUSCADE, sf., ἡ ἐνέδρα, ας. Dresser, faire une embuscade, ἐνέδραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, κατα-σκευάζω, f. άσω ου καθ-ίζω. Mettre des soldats en embuscade, ἐνέδραν στρατιωτῶν ποιέω-ῶ, f. ήσω. Dresser une

embuscade à qqn, τινὰ ἐν-εδρεύω, f. εὑσω. Tomber dans une embuscade, εἰς ἐνέδραν ἐμπίπτω. Attirer dans une embuscade, εἰς ἐνέδραν ὑπ-άγω, *acc.* Se mettre en embuscade, Voy. S'EMBUSQUER.

EMBUSQUER, va., ὑφ-ίστημι; ὑποκαθ-ίζω, f. ιῶ, *acc.* Etre embusqué, ὑπο-κάθημαι. || S'EMBUSQUER, vr., ὑφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), ὑποκαθ-ίζομαι. Ils s'embusquèrent dans le défilé, ὑπ-έστησαν ἐν τῷ στενῷ.

ÉMERAUDE, sf., ἡ σμάραγδος, ου. Petite émeraude, τὸ σμαράγδιον, ου.

ÉMERGER, vn., ἀνα-δύομαι (moy.); de, *gén. avec* ἐκ, ἐξ.

ÉMERI, sm., ἡ σμύρις, ιδος.

ÉMÉRILLON, sm., *oiseau de proie*, ὁ αλσάλων, ωνος.

ÉMÉRITE, adj., *sorti de charge*, τῆς ἀρχῆς ἐξεστηκώς, υῖα, ός ou ἀπο-λελυμένος, η, ον.

ÉMERVEILLÉ, ÉE, p.p., ἐκπλαγείς, εῖσα, έν. Voy. ÉMERVEILLER.

ÉMERVEILLER, va., ἐκ-πλήττω, *acc.* || S'ÉMERVEILLER, vr., ἐκ-πλήττομαι (pass.), de, *acc.*, ἐπί *et le dat.*; θαυμάζω, *acc.*

ÉMÉTIQUE, adj., ἐμετικός, ή, όν. || Sm., τὸ ἐμετικὸν φάρμακον, ου.

ÉMETTRE, va. 1° *Mettre en circulation*, ἐκ-φέρω, ἐκ-δίδωμι, *acc.* || 2° *Lancer hors de soi*, ἀφ-ίημι, *acc.* || 3° *Produire, manifester*, προ-φέρω, ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif), *acc.*

ÉMEUTE, sf., ἡ στάσις, εως. Exciter une émeute, στάσιν ἐγείρω. Apaiser une émeute, στάσιν παύω, f. σω.

ÉMEUTIER, sm., ὁ στασιώτης, ου.

ÉMIETTER, va., κατα-θρύπτω, *acc.*

ÉMIGRANT, sm., ὁ ἄποικος, ου.

ÉMIGRATION, sf., ἡ μετοίκησις, εως.

ÉMIGRÉ, sm., ὁ ἄποικος, ου; ὁ ἀποικισθείς, έντος.

ÉMIGRER, vn., μετ-οικέω-ῶ, f. ήσω; dans un pays, ἐν χώρᾳ: ἀπ-οικίζομαι, f. ισθήσομαι; d'une ville, ἐκ πόλεως.

ÉMILE, *h.*, ὁ Αἰμίλιος, ου.

ÉMINEMMENT, adv., διαφερόντως, ὑπερβαλλόντως.

ÉMINENCE, sf., *hauteur*, ὁ λόφος, ου; ὁ γήλοφος, ου.

ÉMINENT, ENTE, adj. 1° *Haut, élevé*, ὑψηλός, ή, όν. || 2° *Excellent, supérieur*, ἔξοχος, ον; περιφανής, ές. || 3° *Très grand*, μέγιστος, η, ον.

ÉMISSAIRE, sm., ὁ ἐκπεμφθείς, έντος; ὁ κατάσκοπος, ου.

ÉMISSION, sf., ἡ ἔκδοσις, εως. Emission de voix, ἡ προφορά, ᾶς.

EMMAGASINER, va., ἀπο-τίθημι; θησαυρίζω, f. ιῶ, *acc.*

EMMAILLOTER, va., σπαργανάω-ῶ, f. ήσω; σπαργανόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

EMMÊLER, va. Voy. EMBROUILLER.

EMMÉNAGEMENT, sm., ἡ τῶν σκευῶν κατασκευή, ῆς.

EMMÉNAGER, vn., *et* S'EMMÉNAGER, vr., κατα-σκευάζομαι, f. άσομαι.

EMMENER, va., ἀπ-άγω; (avec soi), ἀπ-άγομαι (moy.), *acc.*; (en parl. des choses), ἀπο-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* Emmener du menu bétail, πρόβατα ἀπ-ελαύνω.

EMMIELLER, va., *enduire de miel*, μελιτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ÉMOI, sm., ἡ ταραχή, ῆς; ἡ φροντίς, ίδος. Mettre en émoi, ταράττω, f. άξω, *acc.* Etre en émoi, ταράττομαι, f. αχθήσομαι.

EMMUSELER, va., κημόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ÉMOLLIENT, ENTE, adj., μαλακτικός, ή, όν.

ÉMOLUMENT, sm., *profit*, τὸ κέρδος, ους. || Au pl., *salaire*, ὁ μισθός, οῦ.

ÉMONDAGE, sm., ἡ περικοπή, ῆς; ἡ κάθαρσις, εως.

ÉMONDER, va. 1° *Ebrancher*, περι-κόπτω, *acc.* || 2° *Retrancher*, συν-τέμνω, *acc.*

ÉMONDES, sf. pl., οἱ κλάδοι περικεκομμένοι, ων.

ÉMOTION, sf. 1° *Trouble*, ἡ ταραχή, ῆς; ἡ κίνησις, εως. || 2° *Agitation de l'âme*, ἡ κίνησις, εως; τὸ κίνημα, ατος; τὸ πάθος, ους. Avec émotion, ἐμπαθῶς. Sans émotion, ἀπαθῶς.

ÉMOUCHET, sm., ὁ ἱερακίσκος, ου.

ÉMOUDRE, va., θήγω, f. θήξω, *acc.*

ÉMOULEUR, sm. Voy. RÉMOULEUR.

ÉMOUSSÉ, ÉE, p.p. et adj., ἀμβλύς, εῖα, ύ.

ÉMOUSSER, va., ἀμβλύνω, ἀπ-αμβλύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'ÉMOUSSER, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉMOUVANT, ANTE, adj., παθητικός, ή, όν.

ÉMOUVOIR, va., κινέω-ῶ, δια-κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Emouvoir la bile de qqn, χολὴν κινῶ τινι. Emouvoir une sédition, στάσιν ἐγείρω. Emouvoir le cœur, καρδίαν κινῶ. || S'ÉMOUVOIR, vr., les mêmes verbes au passif. || Sans s'émouvoir, ἀπαθῶς.

EMPALER, va., ἀνα-σκολοπίζω. f. ιῶ, *acc.*

EMPAQUETER, va., συ-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

EMPARER (S'), vr., λαμβάνω, κατα-λαμβάνω, *acc.* Il s'empara de la ville, du pouvoir, ἔλαβε τὴν πόλιν, τὴν ἀρχήν. La crainte s'empare de moi, λαμβάνει με δέος.

EMPÊCHÉ, ÉE, p.p. Voy. EMPÊCHER. || Adj., *occupé*, ἄσχολος, ον.

EMPÊCHEMENT, sm. 1° *Action d'empêcher*, ἡ κώλυσις, εως; ἡ διακώλυσις, εως. || 2° *Obstacle*, τὸ κώλυμα, ατος; τὸ ἐμπόδισμα, ατος.

EMPÊCHER, va., κωλύω, f. ύσω; ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ, *acc.* Empêcher qqn de faire une chose *ou* que qqn fasse une chose, κωλύω τινὰ ποιεῖν τι. Rien ne l'empêche de s'en aller, οὐδέν κωλύει αὐτὸν ἀπ-ελθεῖν. || S'EMPÊCHER, vr., *s'abstenir*, ἀπ-έχομαι (moy.). Je ne pus m'empêcher de pleurer, οὐκ ἀπ-εσχόμην τὸ μὴ οὐ δακρύειν.

EMPÉDOCLE, *h.*, ὁ Ἐμπεδοκλῆς, κλέους.

EMPENNÉ, ÉE, adj., πτερωτός, ή, όν.

EMPEREUR, sm., ὁ αὐτοκράτωρ, ορος; ὁ βασιλεύς, έως. Etre empereur, αὐτοκρατορεύω, f. εύσω; βασιλεύω, f. εύσω.

EMPESTÉ, ÉE, p.p. Voy. EMPESTER. || Adj., 1° *Pestilentiel*, λοιμώδης, ες. Air empesté, ὁ ἀὴρ νοσηρός. || 2° *Infect*, δυσώδης, ες.

EMPESTER, va. 1° *Infecter de la peste*, λοιμῶ μιαίνω, *acc.* || 2° *Infecter de mauvaise odeur*, δυσωδίαν ἐμ-πίμπλημι, *acc.* || 3° *Corrompre*, δια-φθείρω, *acc.*

EMPÊTRER, va. 1° *Embarrasser*, ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Enlacer, engager*, ἐμ-πλέκω, *acc.*; dans, *dat. avec ou sans* ἐν, *acc. avec* εἰς. || S'**EMPÊTRER**, vr., les mêmes verbes au passif.

EMPHASE, sf., ὁ κόμπος, ου; τὸ κομπῶδες, ους. Parler avec emphase, κομπάζω, f. άσω.

EMPHATIQUE, adj., κομπώδης, ες; στομφώδης, ες.

EMPHATIQUEMENT, adj., κομπωδῶς. Parler emphatiquement, κομπάζω, f. άσω.

EMPIÉTEMENT, sm. 1° *Action d'empiéter sur un terrain*, ὁ παρορισμός, οῦ. || 2° *Usurpation*, ἡ πλεονεξία, ας.

EMPIÉTER, vn. 1° *Usurper sur la propriété d'autrui*, παρ-ορίζω, f. ιῶ. || 2° *S'arroger des droits qu'on n'a pas*, πλεονεκτέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *S'approprier*, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

EMPILER, va., σωρεύω, f. εύσω, *acc.*

EMPIRE, sm. 1° *Commandement, autorité, domination*, ἡ ἀρχή, ῆς; τὸ κράτος, ους. L'empire de la mer, ἡ τῆς θαλάττης ἀρχή ou ἡ θαλαττοκρατία, ας. Avoir l'empire de la mer, θαλαττοκρατέω-ῶ, f. ήσω. Avoir de l'empire sur, τὸ κράτος ἔχω, *gén.* || 2° *Regne, Etat, gouvernement*, ἡ ἀρχή, ῆς. L'empire de Cyrus, ἡ Κύρου ἀρχή. Sous l'empire de Commode, βασιλεύοντος Κομμόδου.

EMPIRER, va., *rendre pire*, χείρονα ou χεῖρον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *devenir pire*, χείρων, ον γίγνομαι; εἰς, ἐπί, πρὸς τὸ χεῖρον ἀπο-κλίνω; (en parl. d'une maladie), ἐπι-τείνομαι (pass.).

EMPIRIQUE, adj. et subst., ἐμπειρικός, ή, όν. Les empiriques, οἱ ἐμπειρικοί, ῶν.

EMPIRISME, sm., ἡ ἐμπειρία, ας.

EMPLACEMENT, sm., ὁ χῶρος, ου; ὁ τόπος, ου. Emplacement d'une maison, pour une maison, τὸ οἰκόπεδον, ου.

EMPLÂTRE, sm., τὸ ἔμπλαστον ou ἔμπλαστρον, ου.

EMPLETTE, sf. 1° *Action d'acheter*, ἡ ὤνησις, εως; ἡ ἀγόρασις, εως. Faire emplette de, ὠνέομαι-οῦμαι, *acc.* || 2° *Objet acheté*, τὸ ἐμπόλημα, ατος; τὸ ἀγόρασμα, ατος.

EMPLIR, va., ἐμ-πίμπλημι; πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* || S'**EMPLIR**, vr., ἐμ-πίμπλαμαι (pass.); de, *gén.*

EMPLOI, sm. 1° *Usage*, ἡ χρῆσις, εως; ἡ χρεία, ας. Faire un bon, un mauvais emploi de, καλῶς, κακῶς χράομαι-ῶμαι, *dat.* || 2° *Occupation, fonction*, τὸ ἔργον, ου; ἡ τάξις, εως; τὸ τέλος, ους. || 3° *Rôle*, τὸ πρόσωπον, ου.

EMPLOYÉ, ÉE, p.p. Voy. **EMPLOYER**. || Sm., ὁ ὑπουργός, οῦ.

EMPLOYER, va. 1° *Se servir de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.* Employer qqn, qq. chose à qq. chose, χρῶμαί τινι εἰς, πρός, ἐπί τι, ou τινι *et l'acc. d'un pronom neutre*. A quoi nous emploieras-tu? τί ἡμῖν χρήσει; Employer toutes sortes de moyens, πάντα μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; pour, pour que, ὅπως *et l'ind. futur*. || 2° *Dépenser*, δαπανάω-ῶ, f. ήσω; ἀν-αλίσκω, *acc.*; à une chose, εἰς ou πρός τι. Employer la journée à haranguer, κατα-τρίβω τὴν ἡμέραν δημηγορῶν. || 3° *Occuper*, τάττω, f. τάξω, *acc.*; à qq. chose, ἐπί τινι *ou* ἐπί τι. Etre employé, ὑπουργέω-ῶ, f. ήσω; par qqn, τινί. || S'**EMPLOYER**, vr., *s'occuper*, σπουδάζω, f. άσω; pour, περί, ὑπέρ, *gén.*; pour que, ὅπως *et l'ind. futur*.

EMPOCHER, va., εἰς τὸν κόλπον κατα-τίθεμαι (moy.), *acc.*

EMPOIGNER, va., ἐπι-λαμβάνομαι (moy.), *gén.*; συλ-λαμβάνω, *acc.* || Il l'empoigna par les cheveux, ἐπ-ελάβετο αὐτοῦ τῶν τριχῶν.

EMPOISONNÉ, ÉE, p.p. Voy. **EMPOISONNER**. || Adj. 1° *Infecté de poison*, φαρμακτός, ή, όν; φαρμακώδης, ες. || 2° *Infect*, δυσώδης, ες.

EMPOISONNEMENT, sm. 1° *Action d'empoisonner*, ἡ φαρμακεία, ας; ἡ φαρμάκευσις, εως. || 2° *Action de s'empoisonner (au moyen d'une potion)*, ἡ φαρμακοποσία, ας.

EMPOISONNER, va. 1° *Infecter de poison*, φαρμάττω, f. άξω; φαρμακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Empoisonner des flèches, οἰστοῖς τοξικὸν ἐπ-αλείφω. || 2° *Donner du poison à*, φαρμακεύω, f. εύσω, *acc.* || 3° *Faire perir par le poison*, φαρμάκῳ δια-φθείρω, *acc.* || 4° *Altérer, corrompre*, δια-φθείρω, λυμαίνομαι, *acc.* || Vn., *exhaler une odeur infecte*, δυσῶδες ἀπο-πνέω. || S'**EMPOISONNER**, vr., φάρμακον λαμβάνω.

EMPOISONNEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ φαρμακεύς, έως; *fém.* ἡ φαρμακίς, ίδος.

EMPOISSER, va., πιττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

EMPORTÉ, ÉE, p.p. Voy. **EMPORTER**. || Adj. 1° *Vif*, ὀξύς, εῖα, ύ; σφοδρός, ά, όν. || 2° *Irascible*, ὀργίλος, η, ον; ὀξύρροπος, ον; ὀξύθυμος, ον.

EMPORTEMENT, sm. 1° *Mouvement violent*, ἡ ὁρμή, ῆς. || 2° *Colère*, ἡ ὀργή, ῆς; ὁ θυμός, οῦ. Qui est sujet à l'emportement, ὀργίλος, η, ον.

EMPORTER, va. 1° *Enlever*, αἴρω, ἀποφέρω, *acc.* || *Au fig.* Une maladie l'emporta, νόσος αὐτὸν ἀπ-ήνεγκε. || 2° *Prendre avec soi*, ἀπο-φέρω; ἀπο-κομίζω, ἐκ-κομίζω, f. ιῶ (et moy.), *acc.* || 3° *Entraîner, arracher*, ἀπο-φέρω, ἐκ-φέρω, *acc.*; (en parl. d'un fleuve), παρα-φέρω, παρα-σύρω, *acc.* || *Au fig.* Etre emporté par la colère, ὀργῇ ἐκ-φέρομαι (pass.). || 4° *Gagner, obtenir*, φέρω, αἰρέω-ῶ, *acc.* Emporter une place, χωρίον αἱρῶ. || L'**EMPORTER**, vn., *prévaloir*, προ-έχω; sur, *gén.*; ὑπερ-βάλλω; sur, *acc.*; en qq. chose, τινί. || S'**EMPORTER**, vr. 1° *S'abandonner à*, ἐκ-φέρομαι (pass.) εἰς *et l'acc.* || 2° *Se fâcher violemment*, ἐξ-οργίζομαι, παρ-οργίζομαι (pass.); contre, *dat.* || 3° *Se livrer à sa fougue*, ὑβρίζω, f. ιῶ.

EMPOURPRÉ, ÉE, p.p. et adj., πορφυροῦς, ᾶ, οῦν.

EMPOURPRER, va., πορφύρω (sans futur), *acc.* || S'**EMPOURPRER**, vr., le même verbe.

EMPREINDRE, va. 1° *Imprimer*, ἐν-τυπόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; sur, εἰς *et l'acc.* || 2° *Marquer, mettre*, ἐν-τήκω, ἐν-τίθημι, *acc.*; dans, *dat.* || S'**EMPREINDRE**, vr., les mêmes verbes au passif.

EMPREINTE, sf., ὁ τύπος, ου; ὁ χαρακτήρ, ῆρος. Empreinte d'un sceau, τὸ ἀποσφράγισμα, ατος. Empreinte des pas, τὸ ἴχνος, ους.

EMPRESSÉ, ÉE, adj. 1° *Qui agit avec ardeur*, σπουδαῖος, α, ον; πρόθῡμος, ον. Empressé à *ou* de faire une chose, πρόθῡμος εἰς ου πρὸς τὸ ποιεῖν τι. || 2° *Qui marque de l'empressement*, σφοδρός, ά, όν; δεινός, ή, όν.

EMPRESSEMENT, sm., ἡ σπουδή, ῆς; ἡ προθῡμία, ας. Avec empressement, σπουδαίως, προθῡμως. Avoir beaucoup d'empressement pour qq. chose, πολλὰ περί, πρός, εἴς τι σπουδάζω, f. άσω.

EMPRESSER (S'), vr., προ-θῡμέομαι-οῦμαι; σπουδάζω, f. άσω; (se hâter), σπεύδω, f. σπεύσω. S'empresser à *ou* de faire une chose, σπουδάζω ou σπεύδω ποιεῖν τι.

EMPRISONNEMENT, sm., ὁ εἱργμός, οῦ.

EMPRISONNER, va., εἴργνυμι, καθ-είργνυμι, f. εἴρξω, *acc.*; dans, ἐν *et le dat.*

EMPRUNT, sm. 1° *Action d'emprunter*, ὁ δανεισμός, οῦ. D'emprunt. Voy. EMPRUNTÉ. || 2° *Chose empruntée*, τὸ δάνειον, ου; τὸ δάνεισμα, ατος.

EMPRUNTÉ, ÉE, p.p., *prêté*, δεδανεισμένος, η, ον. || Adj. 1° *Qu'on a pris à un autre*, ἀλλότριος, α, ον. || 2° *Qui n'est pas naturel, faux*, προσποιητός, ή, όν; ἐπίθετος, ον; πεπλασμένος, η, ον.

EMPRUNTER, va. 1° *Recevoir en prêt*, (de l'argent), δανείζομαι, f. είσομαι, *acc.*; ἀ, de qqn, παρά ου ἀπό τινος; (d'autres objets), λαμβάνω, *acc.*; ἀ, de qqn, παρά τινος. || 2° *Recevoir, tirer*, προσ-λαμβάνω, *acc.*; de, παρά *et le gén.* || 3° *Se servir de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.*

EMPRUNTEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ δανειζόμενος, ου; *fém.* ἡ δανειζομένη, ης.

EMPUANTIR, va., δυσωδίας ἐμ-πίμπλημι, *acc.* || S'EMPUANTIR, vr., δυσώδης, ες γίγνομαι.

EMPYRÉE, sm., ὁ οὐρανός, οῦ.

ÉMULATEUR, sm., ὁ ζηλωτής, οῦ.

ÉMULATION, sf., ὁ ζῆλος, ου; ἡ ζήλωσις, εως; ἡ ἅμιλλα, ης; ἡ φιλοτιμία, ας. Plein d'émulation, φιλότῑμος, ον. Avoir de l'émulation, φιλοτιμέομαι-οῦμαι.

ÉMULE, sm., ὁ ζηλωτής, οῦ; ὁ ἀνταγωνιστής, οῦ. Être l'émule de, ζηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

1. **EN**, prép., marque : 1° *Le lieu*, a) *où l'on est*, et se rend par ἐν *et le dat.*; b) *où l'on va*, et se rend par εἰς *et l'acc.* Nous sommes en Grèce, ἐν Ἑλλάδι ἐσμέν. Ils arrivèrent en Attique, εἰς Ἀττικὴν ἀφ-ίκοντο. || 2° *Le temps*, et signifiant : a) *en l'espace de*, se rend par ἐν *et le dat.*, ou par ἐντός *et le gén.*; b) *durant, pendant*, se rend par ἐν *et le dat.* Ils firent le chemin en cinq mois, ὁδὸν ἐν πέντε μησὶ κατ-ήνυσαν. En ce temps, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ. En peu de temps, ἐν βραχεῖ. En été, ἐν θέρει. En hiver, ἐν τῷ χειμῶνι. || 3° *L'état, la manière d'être*, et se rend souvent par ἐν *et le dat.* Être en armes, εἰμὶ ἐν ὅπλοις; en crainte, ἐν φόβῳ; en espérance, ἐν ἐλπίδι; en guerre, ἐν πολέμῳ; en danger, ἐν κινδύνῳ; en sûreté, ἐν ἀσφαλείᾳ. || 4° *La manière*, et se rend ordinairement par *un adverbe*. En ami, φιλικῶς. En homme, ἀνδρείως. En silence, σιγῇ. En grec, en langue grecque, Ἑλληνιστί. || 5° *La matière*, et se rend par *le génitif* ou par *un adjectif*. Une statue en or, ἀνδριὰς χρυσοῦ ou χρυσοῦς. Une maison en pierre, οἴκημα λίθου ou λίθινον. || 6° *Devant un participe présent*, s'omet ordinairement en grec, ou se rend par *une préposition et un substantif*. En marchant, ils arrivèrent au fleuve, πορευόμενοι ἀφί-κοντο ἐπὶ τὸν ποταμόν. Tout en disant cela, il pleurait, ἅμα ταῦτα λέγων ἐδάκρυε. En dormant, καθ' ὕπνους. En plaisantant, μετὰ παιδιᾶς. En riant, σὺν γέλωτι, ἅμα γέλωτι.

2. **EN**, adv. et pron. 1° EN, adv. signifie *là*, et se rend par, ἐκεῖθεν, ἔνθεν, ἐντεῦθεν, etc. Voy. LÀ. || 2° EN, pron. signifie *de lui, d'elle, d'eux, d'elles, de cela*, et se rend par les pronoms αὐτός, ή, ό; οὗτος, αὕτη, τοῦτο; ἐκεῖνος, η, ο; ὅς, ἥ, ὅ, que l'on met au cas exigé par le rôle que *en* remplit dans la phrase. J'ai des livres, et je m'en sers, ἔχω βιβλία, τούτοις δὲ χρῶμαι, ou οἷς χρῶμαι || EN est *explétif* dans un grand nombre de locutions. Il en est ainsi, οὕτως ἔχει. Il en est qui, εἰσὶν οἵ. Il en vint à ce degré de folie, εἰς τοῦτ' ἀνοίας ἦλθεν.

ÉNALLAGE, sf., ἡ ἐναλλαγή, ῆς.

ENCADRER, va., κρασπέδῳ περι-βάλλω, *acc.*

ENCAGER, va., καθ-είργνυμι, f. είρξω, *acc.*

ENCAISSÉ, ÉE, p.p. Voy. ENCAISSER. || Adj., *qui a les bords escarpés*, ἀποτόμους τὰς ὄχθας ἔχων, ουσα, ον; κοίλος, η, ον.

ENCAISSEMENT, sm. 1° *Action de mettre en caisse*, τὸ εἰς κιβωτὸν ἐμ-βάλλειν. || 2° *Etat d'une rivière encaissée*, αἱ ὄχθαι ἀπότομοι.

ENCAISSER, va. 1° *Mettre dans une caisse*, εἰς κιβωτὸν ἐμ-βάλλω, *acc.* || 2° *Contenir par des digues*, χώμασι κατ-έχω, *acc.*

ENCAN, sm., ἡ ἀποκήρυξις, εως. Vendre à l'encan, ἀπο-κηρύττω, f. ὕξω, *acc.* Biens confisqués et vendus à l'encan, τὰ δημιόπρατα, ων.

ENCAUSTIQUE, sf., *et* PEINTURE ENCAUSTIQUE, ἡ κηρογραφία, ας.

ENCEINDRE, va., κυκλόω-ῶ, f. ώσω; περι-βάλλω, *acc.*; de, *dat.* Enceindre de murailles, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.*; de fossés, περι-ταφρεύω, f. εύσω, *acc.*; de palissades, περι-σταυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ENCEINT, EINTE, p.p. Voy. ENCEINDRE. || Adj. fém., ἔγκυος, ον. Être, devenir enceinte, κυέω-ῶ, f. ήσω.

ENCEINTE, sf. 1° *Circuit, clôture*, ὁ περίβολος, ου; ὁ κύκλος, ου. Enceinte de fortifications, τὸ περιτείχισμα, ατος. || 2° *Lieu clos*, ὁ σηκός, οῦ. || 3° *Salle d'un édifice*, ὁ οἶκος, ου.

ENCÉLADE, *h.*, ὁ Ἐγκέλαδος, ου.

ENCENS, sm. 1° *Résine aromatique*, ὁ λιβανωτός, οῦ; ὁ λίβανος, ου. Arbre qui porte l'encens, ὁ λίβανος, ου. Qui porte *ou* produit l'encens, λιβανωτοφόρος, ον. || 2° *Louange*, ὁ ἔπαινος, ου.

ENCENSER, va. 1° *Faire brûler de l'encens devant*, λιβανωτὸν ἐπι-θυμιάω-ῶ, f. άσω, *dat.* || 2° *Louer à l'excès*, ὑπερ-επαινέω-ῶ, *acc.*

ENCENSOIR, sm., τὸ θυμιατήριον, ου.

ENCHAÎNEMENT, sm., *suite de choses*, ἡ συνέχεια, ας.

ENCHAÎNER, va. 1° *Lier avec une chaîne*, ἁλύσεσι δέω-ῶ; δεσμεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Asservir*, κατα-δουλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* || 3° *Retenir, contenir*, ἐπ-έχω, κατ-έχω, *acc.* || 4° *Capliver*, προσ-άγομαι (moy.), κτίομαι-ῶμαι, *acc.* || 5° *Lier ensemble, coordonner*, συν-άπτω, f. άψω; συν-δέω-ῶ, *acc.*; à *ou* avec, *dat.* || S'ENCHAÎNER, vr., *être lié l'un à l'autre*, συν-άπτομαι, f. συν-αφθήσομαι, *dat.*

ENCHANTÉ, ÉE, p.p. Voy. ENCHANTER. || Adj. 1° *Charmé*, περιχαρής, ές; de, *dat.* || 2° *Merveilleux*, θαυμαστότατος, η, ον; ἥδιστος, η, ον.

ENCHANTEMENT, sm. 1° *Action magique*, ἡ γοητεία, ας; ἡ ἐπῳδή, ῆς. || 2° *Effet magique*, τὸ θέλγητρον, ου. || 3° *Joie très vive*, ἡ περιχάρεια, ας; τὸ περιχαρές, οῦς. Etre dans l'enchantement, περιχαρής, ές εἰμι.

ENCHANTER, va. 1° *Charmer par des opérations magiques*, γοητεύω, f. εύσω; φαρμακεύω, f. εύσω; κατ-άδω, *acc.* || 2° *Captiver par quelque attrait*, θέλγω, f. θέλξω: προσ-άγομαι (moy.); ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 3° *Réjouir beaucoup*, εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || Etre enchanté de, ὑπερ-ήδομαι, *dat.*; que, ὅτι, *indic.* ou *opt.* Je suis enchanté de voir, ὑπερ-ήδομαι ὁρῶν.

ENCHANTEUR, ERESSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui fait des enchantements*, ὁ φαρμακεύς, έως; *fém.* ἡ φαρμακίς, ίδος; ὁ, ἡ ἐπῳδός, οῦ. || 2° *Celui, celle qui sait charmer*, ὁ κηλητής, οῦ; *fém.* ἡ κηλήτειρα, ας. || Adj., *plein d'attraits*, χαριέστερος, η, ον; ἐπιχαριτώτατος, η, ον.

ENCHÂSSÉ, ÉE, p.p. Voy. ENCHÂSSER. || Enchâssé dans l'or, χρυσένδετος, ον. Enchâssé dans l'argent, περιάργυρος, ον.

ENCHÂSSER, va. 1° *Encadrer*, ἐν-δέω-ῶ, *acc.*; dans, *dat.* Enchâsser dans de l'or, dans de l'argent, περι-χρυσόω-ῶ, περι-αργυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Insérer, intercaler*, ἐμ-βάλλω, *acc.*; dans, *acc.* avec εἰς.

ENCHÈRE, sf. 1° *Prix supérieur offert dans une vente*, ἡ ὑπερβολὴ (ῆς) τῆς τιμῆς. Mettre une enchère, τὴν τιμὴν ὑπερ-βάλλομαι (moy.). || 2° *Encan*, ἡ ἀποκήρυξις, εως. Vendre à l'enchère, aux enchères, ἀπο-κηρύττω, f. ύξω, *acc.*

ENCHÉRIR, vn., *mettre une enchère*, ἐπιβάλλω. || *Au fig.* Enchérir sur qqn (le surpasser) en qq. chose, ὑπερ-βάλλω ou ὑπερ-αίρω τινά τινι. || Va., *rendre plus cher*, ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω; πλειστηριάζω, f. άσω, *acc.* || Vn., *devenir plus cher*, ἐπι-τιμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

ENCHÉRISSEMENT, sm., ἡ ἐπιτίμησις, εως; ἡ τιμῆς αὔξησις, εως.

ENCHÉRISSEUR, sm., ὁ ἐπιβάλλων, οντος.

ENCHEVÊTRER, va., ἐμ-πλέκω, *acc.*; dans une chose, εἴς τι, ἔν τινι. || S'ENCHEVÊTRER, vr., le même verbe au passif.

ENCLAVE, sf., *terrain enclavé*, τὸ περιεκλειμένον χωρίον, ου.

ENCLAVER, va., περι-κλείω, *acc.*; dans, *dat.* || S'ENCLAVER, vr., περι-κλείομαι (pass.), dans, *dat.*

ENCLIN, INE, adj., καταφερής, ές; ἀ, είς, πρός *et l'acc.*; προπετής, ές; ἀ, είς, πρός, ἐπί *et l'acc.* ou *inf. seul.* Enclin à la colère, ὀργίλος, η, ον.

ENCLORE, va. 1° *Clore*, περι-φράττω, f. φράξω; περι-βάλλω, *acc.*; de, *dat.* Enclore de murailles, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.* Enclore de fossés, περι-ταφρεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Enclaver*. Voy. ce mot.

ENCLOS, sm. Voy. ENCEINTE.

ENCLUME, sf., ὁ ἄκμων, ονος. Petite enclume, τὸ ἀκμόνιον, ου.

ENCOIGNURE, sf., ἡ γωνία, ας.

ENCOLURE, sf., ὁ τράχηλος, ου.

ENCOMBRANT, ANTE, adj., ἀμφιλαφής, ές.

ENCOMBRE, sm., τὸ ἐμπόδιον, ου; τὸ ἐμπόδισμα, ατος. Sans encombre, ἀνεμπόδιστος.

ENCOMBREMENT, sm. 1° *Action d'encombrer*, ἡ ἔμφραξις, εως. || 2° *Ce qui encombre*, τὸ ἔμφραγμα, ατος; τὸ ἐμπόδισμα, ατος.

ENCOMBRER, va., ἐμ-φράττω, ἀπο-φράττω, f. φράξω, *acc.*

ENCONTRE (À L'), loc. prép. Aller à l'encontre de, (s'opposer à), ἐν-ίστημαι (moy. avec sens neutre), *dat.*; (contredire), ἀντι-λέγω πρός *et l'acc.*

ENCORE, adv. 1° *Jusqu'au moment dont il s'agit*, ἔτι. Maintenant encore, ἔτι καὶ νῦν. Ne... pas encore, οὔπω, μήπω. || 2° *De nouveau*, αὖθις, πάλιν. || 3° *De plus, en outre*, ἔτι, πρὸς δέ, προσέτι. Encore plus, encore davantage, ἔτι μᾶλλον, ἔτι πλέον. Non seulement, mais encore, οὐ ου μὴ μόνον, ἀλλὰ καί. || 4° *Et alors*, καὶ οὕτω(ς). || 5° *Du moins*, ἀλλά γε. || ENCORE QUE, loc. conj. Voy. QUOIQUE.

ENCORNÉ, ÉE, adj., κερασφόρος, ον.

ENCOURAGEANT, ANTE, adj., παρακελευστικός, ή, όν; παρατρεπτικός, ή, όν.

ENCOURAGEMENT, sm., τὸ παρακέλευσμα, ατος; ἡ παρόρμησις, εως. Encouragement à qq. chose, ἡ παράκλησις (εως) εἰς ου πρός τι.

ENCOURAGER, va. 1° *Donner du courage*, θαρρύνω, παρα-θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Exciter*, παρα-καλέω-ῶ, *acc.*; ἀ, ἐπί *avec l'acc.* ou *inf. seul*; παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.*; ἀ, εἰς, ἐπί, πρός *et l'acc.* ou *inf. seul.* || 3° *Protéger*, προ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.*

ENCOURIR, va., προσ-άγομαι (moy.), λαμβάνω, *acc.*; περι-πίπτω, περι-τυγχάνω, *dat.* Encourir une amende, ζημίαν ὀφλισκάνω.

ENCRASSER, va., μολύνω, f. υνῶ; ῥυπαίνω, f. ανῶ; κηλιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'ENCRASSER, vr., les mêmes verbes au passif.

ENCRE, sf., τὸ μέλαν, ανος.

ENCRIER, sm., τὸ μελανοδόκον, ου.

ENCYCLIQUE, adj., ἐγκύκλιος, ον.

ENCYCLOPÉDIE, sf., *ensemble de toutes les sciences*, ἡ ἐγκύκλιος (ου) παιδεία, ας; τὰ ἐγκύκλια, ων.

ENDÉMIQUE, adj., ἔνδημος, ον. Maladie endémique, τὸ ἔνδημον (ου) νόσημα, ατος.

ENDETTÉ, ÉE, p.p. et adj., ὑπόχρεως, ων. Etre endetté, ὑπόχρεώς εἰμι.

ENDETTER, va., ὑπόχρεων ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'**ENDETTER**, vr., ὑπόχρεως, ων γίγνομαι.

ENDIGUER, va., χώμασι κατ-έχω, *acc.*

ENDOCTRINER, va., παιδεύω, f. σω, *acc.*

ENDOLORIR, va., ἀλγηδόνας παρ-έχω, *dat.* Avoir la tête endolorie, τὴν κεφαλὴν ἀλγέω-ῶ, f. ήσω.

ENDOMMAGER, va., κακόω-ῶ, f. ώσω; δια-φθείρω, *acc.*

ENDORMI, IE, p.p. Voy. **ENDORMIR**. || Adj., *lent, paresseux*, νωθής, ές; νωθρός, ά, όν; βραδύς, εῖα, ύ.

ENDORMIR, va. 1° *Faire dormir*, κοιμίζω, κατα-κοιμίζω, f. ιῶ, *acc.* Endormir par des chants, βαυκαλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Engourdir*, ἀπο-ναρκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Amuser, tromper*, θέλγω, f. θέλξω, *acc.* || S'**ENDORMIR**, vr. 1° *Se mettre à dormir*, κοιμάομαι-ῶμαι, κατα-κοιμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; κατα-δαρθάνω. || 2° *Etre négligent*, βλακεύω, f. εύσω. S'endormir sur ses intérêts (les négliger), τῶν συμφερόντων ἀμελέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Persévérer dans*, δια-μένω ἐν ou ἐπί *et le dat.* S'endormir dans les voluptés, διαμένω ἐν ἡδοναῖς.

ENDOSSER, va., *mettre sur son dos*, ἐν-δύομαι (moy.), *acc.*

ENDROIT, sm. 1° *Lieu, place*, ὁ τόπος, ου; τὸ χωρίον, ου; ἡ χώρα, ας. En cet endroit, de cet endroit, etc. Voy. **LIEU**. || 2° *Partie d'un livre, d'un discours*, ὁ τόπος, ου; τὸ χωρίον, ου. || *Au fig.* Se montrer par son bel, par son vilain endroit, χρηστὸν, κακὸν ἑαυτὸν παρ-έχειν.

ENDUIRE, va., ἀλείφω, χρίω, *acc.*; de, *dat.* Enduire de chaux, κονιάω-ῶ, f. άσω, *acc.*; Enduire de poix, de goudron, πιττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ENDUIT, sm., τὸ ἄλειμμα, ατος. Enduit de chaux, τὸ κονίαμα, ατος.

ENDURANT, ANTE, adj., καρτερικός, ή, όν. Peu endurant, ἀγανακτητικός, ή, όν. D'humeur peu endurante, δύσκολος, ον.

ENDURCI, IE, p.p. Voy. **ENDURCIR**. || Adj., *insensible*, ἀναίσθητος, ον.

ENDURCIR, va. 1° *Rendre dur*, σκληρύνω, f. υνῶ, *acc.* || *Au fig.* Endurcir le cœur de qqn, καρδίαν τινὸς σκληρύνω. || 2° *Fortifier*, ῥώννυμι, *acc.* || 3° *Accoutumer, exercer*, γυμνάζω, f. άσω, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* Etre endurci à qq. chose, πρός τι καρτερέω-ῶ, f. ήσω. || S'**ENDURCIR**, vr. 1° *Devenir dur*, σκληρύνομαι, f. υνθήσομαι. || 2° *S'accoutumer par l'exercice*, γυμνάζομαι, f. ασθήσομαι; à, πρός *et l'acc.* S'endurcir dans le vice, au vice, ἀναισχύντως τῷ κακῷ ἐθίζομαι (pass.). || 3° *Devenir impitoyable*, ἀνηλὴς, ἐς γίγνομαι.

ENDURCISSEMENT, sm., ἡ σκληρότης, ητος; ἡ ἀναισθησία, ας.

ENDURER, va. 1° *Souffrir*, πάσχω, φέρω, ἀν-έχομαι (moy.), *acc.* || 2° *Supporter avec patience*, καρτερέω-ῶ, ἐγ-καρτερέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Permettre*, ἐάω-ῶ; que qqn fasse une chose, τινὰ ποιεῖν τι.

ENDYMION, *h.*, ὁ Ἐνδυμίων, ωνος.

ÉNÉE, *h.*, ὁ Αἰνείας, ου.

ÉNERGIE, sf. 1° *Force agissante*, ἡ ἐνέργεια, ας; ἡ δύναμις, εως. Discours plein d'énergie, ὁ δεινὸς λόγος, ου. Parler avec énergie, δεινῶς λέγω. || 2° *Force d'âme*, ἡ ἀνδρεία, ας. Avec énergie, ἀνδρείως.

ÉNERGIQUE, adj. 1° *Agissant, efficace*, ἐνεργός, όν; δραστήριος, ον; δεινός, ή, όν. Discours énergique, ὁ δεινὸς λόγος, ου. || 2° *Ferme, viril*, ἀνδρεῖος, α, ον.

ÉNERGIQUEMENT, adv., ἐνεργῶς, δεινῶς, ἀνδρείως.

ÉNERGUMÈNE, sm. et sf. 1° *Possédé*, ὁ, ἡ κάτοχος, ου. || 2° *Furieux*, ὁ, ἡ παράφρων, ονος.

ÉNERVANT, ANTE, adj., *se traduit par le part. présent des verbes qui signifient* ÉNERVER.

ÉNERVÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐκνενευρισμένος, η, ον; θρυπτικός, ή, όν; ἀνανδρος, ον.

ÉNERVER, va., θρύπτω, δια-θρύπτω, κατα-θρύπτω; ἐκ-λύω, f. σω, *acc.* || S'**ÉNERVER**, vr., les mêmes verbes au passif.

ENFANCE, sf. 1° *Premier âge*, ἡ παιδεία, ας; ἡ παιδικὴ (ῆς) ou πρώτη (ης) ἡλικία, ας. Première ou tendre enfance, ἡ νηπιότης, ητος. Dès l'enfance, ἐκ παιδός; (en parl. de plusieurs), ἐκ παίδων. Dès la première enfance, ἀπὸ νηπιότητος. Sortir de l'enfance, ἐκ παίδων ἐξ-έρχομαι. || 2° *Les enfants*, οἱ παῖδες, ων. || 3° *Puérilité*, ἡ παιδιά, ᾶς. || 4° *Commencement*, ἡ ἀρχή, ῆς. Dès l'enfance du monde, ἀπ' ἀρχῆς κόσμου.

ENFANT, sm. 1° *Individu qui est dans l'âge de l'enfance*, ὁ, ἡ παῖς, *gén.* παιδός. Petit enfant, jeune enfant, τὸ παιδίον, ου; τὸ παιδάριον, ου. Enfant nouveau-né, τὸ βρέφος, ους. D'enfant, παιδικός, ή, όν. || 2° *Fils, fille par relation aux parents*, τὸ τέκνον, ου; ὁ, ἡ παῖς, *gén.* παιδός. Qui n'a pas d'enfants, ὁ, ἡ ἄπαις, παιδος; ἄγονος, ον. Qui a beaucoup d'enfants, πολύτεκνος, ον. || Au pl., *descendants*, οἱ ἔκγονοι, ων. Les petits-enfants de qqn, οἱ ἔκγονοί τινος. || 3° *Natif, indigène*, ὁ, ἡ ἔκγονος, ου. Les enfants de ce pays, οἱ τῆσδε τῆς χώρας ἔκγονοι. || 4° *Produit*, ὁ, ἡ ἔκγονος, ου. Le bonheur, enfant de la vertu, ἡ εὐτυχία, ἀρετῆς ἔκγονος.

ENFANTEMENT, sm., ὁ τόκος, ου. Douleur de l'enfantement, ἡ ὠδὶς, ῖνος.

ENFANTER, va., (au pr. et au fig.), τίκτω; γεννάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Enfanter la guerre, des lois, la vertu, des discours, τίκτω πόλεμον, νόμους, ἀρετήν, λόγους.

ENFANTILLAGE, sm., ἡ παιδιά, ᾶς.

ENFANTIN, INE, adj., παιδικός, ή, όν. D'une manière enfantine, παιδικῶς.

ENFER, sm., **ENFERS**, sm. pl. 1° *Chez les payens*, ὁ ᾅδης, ου; τὰ κάτω. Il est dans les enfers, ἐν ᾅδου ἐστίν. Il descend aux enfers, εἰς ᾅδου κατα-βαίνει. || 2° *Chez les chrétiens*, ἡ γέεννα, ης; ἡ ἄβυσσος, ου.

ENFERMER, va. 1° *Mettre dans un lieu fermé*, καθ-είργνυμι, f. είρξω; ἐγ-κλείω, συγ-κλείω, *acc.* Enfermer qqn dans une chambre, καθείργνυμί τινα εἰς οἴκημα ou ἐν οἰκήματι. Ceux qui étaient enfermés dans la ville, οἱ ἐγ-κεκλεισμένοι ἐν τῇ πόλει. || 2° *Serrer dans*

un endroit, ἀπο-κλείω, *acc.* || 3° *Environner*, περι-κλείω, *acc.*; de, *dat.* || 4° *Contenir*, ἔχω, κατ-έχω, *acc.* || S'ENFERMER, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ἐγ-κλείειν, κατα-κλείειν.

ENFERRER, va. Voy. TRANSPERCER.

ENFILADE, sf., ἡ συνέχεια, ας.

ENFILER, va., *faire passer par un trou*, δι-είρω, f. ερῶ, *acc.*

ENFIN, adv. 1° *Définitivement, bref*, ὅλως δέ, τὸ δὲ πᾶν; ἁπλῶς δέ. || 2° *A la fin*, τέλος, τὸ τέλος.

ENFLAMMER, va. 1° *Mettre en feu*, κάω, ἀνα-κάω; ἐμ-πίμπρημι, *acc.* || 2° *Animer, exciter*, ἐκ-κάω; ἐκ-φλέγω, f. φλέξω; παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.* Enflammer les esprits, τοὺς θυμοὺς ἐκ-κάω. || 3° *Causer l'inflammation de*, φλεγμαίνω, f. ανῶ, *acc.* || S'ENFLAMMER, vr. 1° *Prendre feu, s'animer*, les verbes des nos 1° et 2° au passif. || 2° *Prendre les caractères de l'inflammation*, φλεγμαίνω, f. ανῶ (neutre).

ENFLÉ, ÉE, p.p. Voy. ENFLER. || Adj. 1° *Tuméfié*, ᾠδηκώς, υῖα, ός; ὀγκηρός, ά, όν. || 2° *Enorgueilli*, ἐπηρμένος, η, ον; de, *dat. avec ou sans* ἐπί. || 3° *Emphatique*, ὀγκώδης, ες; ὀγκηρός, ά, όν.

ENFLER, va. 1° *Remplir d'air, gonfler*, φυσάω-ῶ, ἀνα-φυσάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Enfler les voiles, τὰ ἱστία ἐμ-πίμπλημι. || 2° *Tuméfier*, ἀν-οιδίσκω (sans futur); φυσάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Grossir, augmenter*, ὀγκόω-ῶ, f. ώσω; αὐξάνω, ἐπ-αυξάνω, *acc.* || 4° *Enorgueillir, exalter*, φυσάω-ῶ, f. ήσω; ἐπ-αίρω, *acc.*; de, *dat.* || Vn., *et* S'ENFLER, vr. 1° *Se tuméfier*, οἰδέω-ῶ, ἀν-οιδέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Croître, monter*, (en parl. des eaux), πληθύω, f. ύσω. || S'ENFLER, vr., *pour les autres sens*, les verbes actifs au passif.

ENFLURE, sf. 1° *Gonflement, grosseur*, τὸ οἴδημα, ατος; ὁ ὄγκος, ου. || 2° *Emphase*, ὁ ὄγκος, ου; ὁ κόμπος, ου.

ENFONCÉ, ÉE, p.p. Voy. ENFONCER. || Adj. 1° *Profond*, βαθύς, εῖα, ύ. || 2° *Creux*, κοῖλος, η, ον.

ENFONCEMENT, sm. 1° *Action de rompre*, ἡ ῥῆξις, εως. || 2° *Creux*, ἡ κοιλότης, ητος. || 3° *Partie reculée*, ὁ μυχός, οῦ.

ENFONCER, va. 1° *Plonger*, ἐμ-βάπτω, κατα-βάπτω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *Ficher*, ἐμ-πήγνυμι, κατα-πήγνυμι, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* Enfoncer son épée dans qq. chose, τὸ ξίφος ἐλαύνω εἴς τι. || 3° *Rompre* (*une porte, les rangs des ennemis*), δια-κόπτω, ῥήγνυμι, *acc.* La ligne ayant été enfoncée, τῆς τάξεως δια-κοπείσης. || Vn., *et* S'ENFONCER, vr., *aller au fond*, κατα-δύομαι (moy.); dans, κατά *et le gén.* L'île s'est enfoncée dans la mer, ἡ νῆσος κατα-δέδυκε κατὰ θαλάττης. || S'ENFONCER, vr. 1° *Pénétrer vers le fond de*, εἰσ-δύομαι (moy.); dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *S'affaisser*, καθ-ίζομαι. || 3° *S'absorber dans*, ὅλος, η, ον γίγνομαι πρός, *dat.*

ENFONÇURE, sf., ἡ κοιλότης, ητος.

ENFORCIR, va., ῥώννυμι, ἐπι-ρρώννυμι, *acc.* || Vn., *et* S'ENFORCIR, vr., αὐξάνομαι (pass.).

ENFOUIR, va. 1° *Cacher en terre*, κατ-ορύττω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *Cacher dans un lieu reculé*, κατα-κρύπτω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || S'ENFOUIR, vr., les mêmes verbes au passif. || *Au fig.* Aller s'enfouir dans un lieu, κατα-φεύγω εἰς τόπον τινά.

ENFOUISSEMENT, sm., ἡ κατόρυξις, εως.

ENFOURNER, va., *mettre dans le four*, ἐπὶ τὸν ἰπνὸν ἐπι-βάλλω, *acc.*

ENFREINDRE, va., ὑπερ-βαίνω, παρα-βαίνω, *acc.*

ENFUIR (S'), vr. 1° *Fuir d'un lieu*, ἀπο-φεύγω, ἐκ-φεύγω. Ils s'enfuirent du combat sur une colline, ἐκ τῆς μάχης ἀπ-έφυγον εἰς λόφον. || 2° *Passer, disparaître*, παρ-έρχομαι, δι-έρχομαι, οἴχομαι. Le temps s'enfuit, ὁ χρόνος παρ-έρχεται. || 3° *S'écouler*, (en parl. d'un liquide), ἐκ-ρέω.

ENFUMÉ, ÉE, p.p. Voy. ENFUMER. || Adj., *noir de fumée*, καπνώδης, ες.

ENFUMER, va., καπνίζω, f. ιῶ, *acc.* Action d'enfumer, ἡ κάπνισις, εως. || S'ENFUMER, vr., καπνίζομαι, f. ισθήσομαι.

ENGAGEANT, ANTE, adj., ἐπαγωγός, όν; προσαγωγός, όν.

ENGAGEMENT, sm. 1° *Action de mettre en gage*, ἡ ἐνεχυρασία, ας. || 2° *Contrat qui engage*, τὸ συνάλλαγμα, ατος. || 3° *Obligation, promesse*, ἡ ἐγγύη, ης; ἡ ὑπόσχεσις, εως. Prendre, contracter un engagement avec qqn, ὑπόσχεσίν τινι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Tenir un engagement, τὴν ὑπόσχεσιν ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω. Manquer à un engagement, τὴν ὑπόσχεσιν ψεύδομαι, f. ψεύσομαι. || 4° *Combat*, ἡ συμπλοκή, ῆς; τὸ πρᾶγμα, ατος.

ENGAGER, va. 1° *Mettre, donner en gage*, τίθημι, ὑπο-τίθημι; ἐν-εχυράζω, f. άσω, *acc.* Etre engagé, ὑπό-κειμαι. || *Au fig.* Engager sa foi, sa parole, πίστιν δίδωμι. || 2° *Promettre en mariage*, κατ-εγγυάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Prendre à gages*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 4° *Enrôler*, κατα-λέγω, συλ-λέγω, *acc.* || 5° *Faire pénétrer, introduire*, εἰσ-άγω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 6° *Commencer*, ἄρχω, f. ἄρξω (et moyen), *gén.* Engager le combat, μάχην συν-άπτω, f. άψω. || 7° *Faire entrer, entraîner*, ἐμ-βάλλω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 8° *Exhorter, pousser*, προ-άγω, προ-τρέπω, *acc.*; à, εἰς, ἐπί, πρός *et l'acc.*, ou *inf. seul.* || 9° *Inviter*, καλέω-ῶ, παρα-καλέω-ῶ, *acc.*; à un festin, ἐπὶ δεῖπνον. || S'ENGAGER, vr. 1° *Se porter caution pour*, ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 2° *S'obliger, promettre*, ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; ὑπ-ισχνέομαι-οῦμαι; ά, *inf. futur.* || 3° *S'obliger à servir*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 4° *S'enrôler*, καταλέγομαι (pass.). || 5° *S'avancer, pénétrer dans*, προ-έρχομαι, εἰσ-έρχομαι εἰς *et l'acc.* || 6° *S'empêtrer, s'embarrasser*, ἐμ-πλέκομαι (pass.); dans, *dat. avec ou sans* ἐν, *acc. avec* εἰς. || 7° *Commencer, naître, s'élever*, ἄρχομαι, f. ἄρξομαι; γίγνομαι; συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Le combat s'étant engagé, μάχης συν-εστώσης.

ENGEANCE, sf., τὸ γέννημα, ατος.

ENGELURE, sf., τὸ χίμετλον ou χίμεθλον, ου. Avoir des engelures, χιμετλιάω-ῶ, f. άσω.

ENGENDRER, va., (au pr. et au fig.), γεννάω-ῶ, f. ήσω; τίκτω, *acc.* Engendrer des enfants, la tristesse, γεννῶ παῖδας, λύπην. || Etre engendré (causé) par, γίγνομαι ἐκ *et le gén.* || S'**ENGENDRER**, vr., *naître*, γίγνομαι.

ENGIN, sm., *machine, instrument*, ἡ μηχανή, ῆς. Engins de guerre, αἱ πολεμικαὶ μηχαναί, ῶν.

ENGLOBER, va., περι-λαμβάνω, *acc.*

ENGLOUTIR, va., (au pr. et au fig.), καταπίνω, *acc.* Il engloutit sa fortune, τὴν οὐσίαν κατ-έπιε. || S'**ENGLOUTIR**, vr., κατα-πίνομαι (pass.). La ville s'engloutit, ἡ πόλις κατ-επόθη.

ENGLOUTISSEMENT, sm., ἡ κατάποσις, εως.

ENGLUER, va. 1° *Enduire de glu*, ἰξόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Prendre à la glu*, ἰξεύω, f. σω, *acc.* || S'**ENGLUER**, vr., *se prendre à la glu*, ἰξεύομαι, f. ευθήσομαι.

ENGORGEMENT, sm., ἡ ἔμφραξις, εως.

ENGORGER, va., ἐμ-φράττω, ἀπο-φράττω, f. φράξω, *acc.* || S'**ENGORGER**, vr., les mêmes verbes au passif.

ENGOUEMENT ou **ENGOÛMENT**, sm., *admiration exagérée*, ἡ πτόησις, εως; pour, περί *et le gén.*

ENGOUER (S'), vr., *se passionner*, πτοέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; d'une chose, περί ou πρός τι: de qqn, εἴς τινα.

ENGOUFFRER (S'), vr. 1° *Se perdre sous terre*, κατα-δύομαι (moy.); dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *Entrer violemment*, (en parl. du vent), ἐμ-πίπτω, εἰσ-πίπτω; dans, εἰς *et l'acc.*

ENGOULEVENT, sm., *oiseau*, ὁ αἰγιθήλας, ου.

ENGOURDI, IE, p.p. Voy. ENGOURDIR. || Adj. 1° *Indolent*, νωθής, ές; νωθρός, ά, όν. || 2° *Insensible*, ἀναίσθητος, ον.

ENGOURDIR, va., ναρκόω-ῶ, ἀπο-ναρκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'**ENGOURDIR**, vr., ναρκάω-ῶ, f. ήσω.

ENGOURDISSEMENT, sm. 1° *Etat de ce qui est engourdi*, ἡ νάρκη, ης; ἡ νάρκωσις, εως; ἡ ἀπονάρκωσις, εως. || 2° *Torpeur*, ἡ νωθεια, ας; ἡ νωθρότης, ητος.

ENGRAIS, sm. 1° *Pâturage*, ἡ νομή, ῆς. || 2° *Fumier*, ἡ κόπρος, ου.

ENGRAISSÉ, ÉE, p.p. Voy. ENGRAISSER. || Adj., (en parl. des animaux), σιτευτός, ή, όν.

ENGRAISSEMENT, sm. 1° *Action d'engraisser*, ὁ χορτασμός, οῦ; ἡ χορτασία, ας. || 2° *Embonpoint*, ἡ εὐσαρκία, ας.

ENGRAISSER, va. 1° *Faire devenir gras*, χορτάζω, f. άσω; πιαίνω, f. ανῶ; σιτεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Amender, améliorer*, πιαίνω, f. ανῶ, *acc.* Engraisser avec du fumier, κοπρίζω, f. ιῶ, *acc.* || Vn., *et* s'**ENGRAISSER**, vr., *devenir gras*, πιαίνομαι, f. άνθησομαι; εὐσαρκος, ον γίγνομαι.

ENGRAVER, va., *engager dans le sable*, πρὸς ἄμμον ἐκ-βάλλω, *acc.* || Vn., *et* s'**ENGRAVER**, vr., εἰς ἄμμον ἐκ-πίπτω.

ENHARDIR, va., θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'**ENHARDIR**, vr., θαρσέω-ῶ *et* θαρρέω-ῶ, f. ήσω. S'enhardir à, τολμάω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.*

ENHARNACHER, va. Voy. HARNACHER.

ÉNIGMATIQUE, adj., αἰνιγματώδης, ες. Discours, parole énigmatique, ὁ αἰνιγμός, οῦ.

ÉNIGMATIQUEMENT, adv., δι' αἰνιγμῶν, δι' αἰνιγμάτων.

ÉNIGME, sf., (au pr. et au fig.), τὸ αἴνιγμα, ατος; ὁ αἰνιγμός, οῦ. Proposer une énigme, αἴνιγμα προ-βάλλω. Parler par énigmes, δι' αἰνιγμῶν λέγω.

ÉNIPÉE, *fl.*, ὁ Ἐνιπεύς, έως.

ENIVRANT, ANTE, adj., μεθυστικός, ή, όν; (au fig.), ἐπαγωγός, όν.

ENIVRÉ, ÉE, p.p., (au pr. et au fig.), μεθύων, ουσα, ον. Enivré de sa victoire, μεθύων ὑπὸ τῆς νίκης. Enivré de la grandeur de ses exploits, μεθύων τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων.

ENIVREMENT, sm., (au propre), ἡ μέθη, ης; (au fig.), ἡ πτόησις, εως.

ENIVRER, va., (au prop. et au fig.), μεθύσκω, *acc.* Etre enivré, μεθύω; de, *dat.* ou ὑπό *et le gén.* || S'**ENIVRER**, vr., μεθύσκομαι (pass.); de, *gén.*; (au fig.), ἐπ-αίρομαι (pass.); de, *dat.* ou ὑπό *et le gén.* Il s'enivrait d'espérance, ἐλπίδι ἐπ-ήρετο.

ENJAMBÉE, sf., τὸ βῆμα, ατος.

ENJAMBER, vn. 1° *Faire une enjambée*, βῆμα ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faire de grands pas*, μεγάλα βαίνω. || 3° *Empiéter*. Voy. ce mot. || Va., *franchir en enjambant*, (un mur), ὑπερ-βαίνω, *acc.*; (un fossé, un ruisseau), δια-βαίνω, *acc.*

ENJEU, sm., τὸ ἐπιδιακείμενον ἀργύριον, ου.

ENJOINDRE, va., ἐπι-τάττω, f. τάξω; ἐπισκήπτω, f. σκήψω; qq. chose à qqn, τί τινι; à qqn de faire une chose, τινὶ ποιεῖν τι.

ENJÔLER, va., θωπεύω, f. σω, *acc.*

ENJÔLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ θώψ, *gén.* θωπός; de, *gén.*; ὁ θωπεύων, οντος; *fém.* ἡ θωπεύουσα, ης; de, *acc.*

ENJOLIVEMENT, sm., τὸ καλλώπισμα, ατος; ὁ κόσμος, ου.

ENJOLIVER, va., καλλωπίζω, f. ιῶ; κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ENJOLIVURE, sf., τὸ ποίκιλμα, ατος.

ENJOUÉ, ÉE, adj., ἵλαρός, ά, όν; χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος).

ENJOUEMENT ou **ENJOÛMENT**, sm., τὸ ἱλαρόν, οῦ. Avec enjouement, ἱλαρῶς.

ENLACEMENT, sm., ἡ περιπλοκή, ῆς.

ENLACER, va., περι-πλέκω, *acc.* || S'**ENLACER**, vr., περι-πλέκομαι (pass.). S'enlacer dans les rênes, ἡνίαις ἐμ-πλέκομαι (pass.).

ENLAIDIR, va., ἄμορφον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; τὴν μορφὴν δια-φθείρω, *gén.* || Vn., *et* s'**ENLAIDIR**, vr., αἰσχρὸς, ά, όν γίγνομαι.

ENLÈVEMENT, sm. 1° *Action d'emporter*, ἡ ἀναίρεσις, εως; ἡ ἀφαίρεσις, εως. || 2° *Rapt*, ἡ ἁρπαγή, ῆς. Après l'enlèvement d'Hélène, τῆς Ἑλένης ἁρπασθείσης.

ENLEVER, va. 1° *Lever en haut*, αἴρω, ἐπ-αίρω, *acc.* Enlever qq. chose de terre, αἴρω τι ἀπὸ τῆς γῆς. || 2° *Emporter, entraîner*, ἀνα-φέρω; παρα-φέρω, *acc.* || 3° *Emporter, retirer d'un endroit*, αἴρω, ἀφ-αιρέω-ῶ, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.* Ils enlevèrent les morts, τοὺς νεκροὺς ἀν-εῖλον. || 4° *Prendre vivement*, αἱρέω-ῶ, *acc.* Ils enlevèrent la place, τὸ χωρίον εἷλον. || 5° *Ravir, prendre par force*, ἁρπάζω, ἀφ-αρπάζω, *acc.* || 6° *Faire mourir*, ἀν-αρπάζω, ἀπο-φέρω, *acc.* || 7° *Séparer*,

délacher, ἀπο-σπάω-ῶ ; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.* || 8° *Faire disparaître*, ἀν-αιρέω-ῶ ; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 9° *Ravir, charmer*, ψυχαγωγέω-ῶ, f. ήσω ; κηλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'ENLEVER, vr., les mêmes verbes au passif.

ENLUMINER, va. 1° *Colorier*, χρωματίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Rendre rouge*, ἐρυθραίνω, f. ανῶ, *acc.* || S'ENLUMINER, vr., *et* s'enluminer le visage, (se mettre du rouge), μιλτόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι.

ENLUMINURE, sf., *action d'enluminer*, ὁ χρωματισμός, οῦ.

ENNA, *v.*, ἡ Ἔννα, ης. D'Enna, Ἐνναῖος, α, ον.

1. **ENNEMI**, sm. 1° *Celui qui hait*, ὁ ἐχθρός, οῦ ; ὁ δυσμενής, οῦς ; ὁ ἐναντίος, ου. Se faire de quelqu'un un ennemi, ἐχθρόν τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Devenir ennemi les uns des autres, πρὸς ἀλλήλους δια-φέρεσθαι (pass.). Avoir qqn pour ennemi, ἐχθρῷ χράομαι-ῶμαί τινι. Être l'ennemi de qqn, ἐχθρός εἰμί τινι, ἐχθρῶς ἔχω πρός τινα. Être ennemi de qq. chose, μισέω-ῶ, f. ήσω ; φεύγω ou δυσχεραίνω, f. ανῶ τι. En ennemi, ἐχθρῶς, δυσμενῶς. || 2° *Celui avec lequel on est en guerre*, ὁ πολέμιος, ου ; ὁ ἐναντίος, ου ; *qqf.* ὁ ἀντίπαλος, ου.

2. **ENNEMI, IE**, adj. 1° *Qui hait, est hostile*, ἐχθρός, ά, όν (ἐχθίων, ιστος) ; πολέμιος, α, ον ; ἐναντίος, α, ον ; δυσμενής, ές ; de, *dat.* || 2° *Qui est en guerre*, πολέμιος, α, ον. L'armée ennemie, ὁ τῶν πολεμίων στρατός, οῦ. Le pays ennemi, ἡ πολεμία, ας, *avec ou sans* χώρα, ας.

ENNOBLIR, va., *donner de la noblesse, de l'éclat*, καλλωπίζω, f. ιῶ ; λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'ENNOBLIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ENNUI, sm. 1° *Déplaisir, découragement*, ἡ δυσθυμία, ας ; ἡ ἀθυμία, ας. Causer de l'ennui à qqn, ἀθυμίαν τινὶ παρ-έχω. Avoir de l'ennui, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Inquiétude, chagrin*, ἡ φροντίς, ίδος ; ἡ ἀνία, ας. Donner beaucoup d'ennui à qqn, πολλὰ πράγματά τινι παρ-έχω.

ENNUYANT, ANTE, adj., ἀηδής, ές ; λυπηρός, ά, όν.

ENNUYÉ, ÉE, p.p. Voy. ENNUYER. || Adj., δύσκολος, ον ; δύσθυμος, ον. Être ennuyé de qq. chose, δυσχερῶς ἔχω πρός τι.

ENNUYER, va., ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* ; ἐνοχλέω-ῶ, *dat.* ou *acc.* ; δυσθυμίαν παρ-έχω, *dat.* || S'ENNUYER, vr., δυσθυμίαν ἔχω. S'ennuyer de qq. chose, de qqn, τινὶ ou ἐπί τινι δυσχεραίνω, f. ανῶ ou ἀγανακτέω-ῶ, f. ήσω. S'ennuyer de faire (faisant) une chose, ἀγανακτῶ ποιῶν τι.

ENNUYEUSEMENT, adv., ἀηδῶς, λυπηρῶς.

ENNUYEUX, EUSE, adj., ἀηδής, ές ; ἀνιαρός, ά, όν ; λυπηρός, ά, όν ; χαλεπός, ή, όν. C'est une chose ennuyeuse, χαλεπὸν τὸ πρᾶγμα.

ÉNOMOTARQUE, sm., *chef d'une énomotie*, ὁ ἐνωμοτάρχης, ου.

ÉNOMOTIE, sf., *subdivision du loche*, ἡ ἐνωμοτία, ας.

ÉNONCÉ, ÉE, p.p. Voy. ÉNONCER. || Sm., *ce qui est énoncé*, ἡ ἀπόφανσις, εως.

ÉNONCER, va., φράζω, f. φράσω ; ἀποφαίνομαι (moy. avec sens actif), *acc.* || S'ÉNONCER, vr., λέγω. S'énoncer correctement, ὀρθο λογέω-ῶ, f. ήσω.

ÉNONCIATIF, IVE, adj., ἀποφαντικός, ή, όν.

ÉNONCIATION, sf. 1° *Action d'énoncer*, ἡ ἀπόφανσις, εως. || 2° *Manière de s'énoncer*, ἡ φράσις, εως ; ἡ λέξις, εως.

ENORGUEILLIR, va., ἐπ-αίρω ; χαυνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'ENORGUEILLIR, vr., ἐπ-αίρομαι (pass.) ; d'une chose, τινί, ἐπί τινι, πρός τι, ἔκ τινος ; χαυνοῦμαι, f. ωθήσομαι ; μέγα φρονέω-ῶ, f. ήσω ; d'une chose, ἐπί τινι. Ne t'enorgueillis pas de ta naissance, μὴ μέγα φρόνει ἐπὶ τῷ γένει.

ÉNORME, adj., ὑπέρμετρος, ον ; ἄμετρος, ον ; ὑπερφυής, ές ; δεινός, ή, όν.

ÉNORMÉMENT, adv., ἄγαν, ὑπὲρ τὸ μέτρον ; ὑπερβαλλόντως.

ÉNORMITÉ, sf. 1° *Excès de grandeur*, ἡ ὑπερβολή, ῆς. || 2° *Gravité, atrocité*, ἡ δεινότης, ητος. || 3° *Action atroce, honteuse*, τὸ αἰσχρὸν ou ἀνόσιον ἔργον, ου. || 4° *Chose absurde*, ἄτοπόν τι. Dire des énormités, ἄτοπα ou ψυχρὰ λέγω.

ENQUÉRIR (S'), vr., ζητέω-ῶ, f. ήσω ; de qq. chose ou de qqn, τί ou τινά. S'enquérir d'une chose, πυνθάνομαί τι ; à *ou* de qqn, τινός ou παρά τινος.

ENQUÊTE, sf., ἡ ζήτησις, εως ; ἡ ἐξέτασις, εως. Faire une enquête sur qq. chose, ζήτησίν ou ἐξέτασίν τινος ou περί τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

ENRACINÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Qui a pris racine*, ἐριζωμένος, η, ον ; κατάρριζος, ον. || 2° *Implanté, invétéré*, ἐρριζωμένος, η, ον ; ἐγχρονισθείς, εῖσα, έν.

ENRACINER (S'), vr. 1° *Prendre racine*, ριζόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *S'implanter, s'invétérer*, ριζοῦμαι (pass.) ; ἐγ-χρονίζομαι, f. ισθήσομαι.

ENRAGÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Qui a la rage*, λυττῶν, ῶσα, ῶν. Être enragé, λυττάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Transporté de fureur*, μαινόμενος, η, ον ; μανείς, εῖσα, έν. Être enragé, μαίνομαι (pass.).

ENRAGER, vn. 1° *Avoir la rage*, λυττάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Éprouver un violent dépit*, σφόδρα ἀγαναχτέω-ῶ, f. ήσω ; de voir (voyant) une chose, ὁρῶν τι.

ENREGISTREMENT, sm., ἡ ἐγγραφή, ῆς ; ἡ ἀναγραφή, ῆς ; ἡ ἀπογραφή, ῆς.

ENREGISTRER, va., ἐγ-γράφω, ἀνα-γράφω, ἀπο-γράφω, *acc.*

ENRHUMÉ, ÉE, p.p., κορυζῶν, ῶσα, ῶν. Être enrhumé, κορυζάω-ῶ, f. ήσω.

ENRHUMER, va., κορυζᾶν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ENRICHIR, va. 1° *Rendre riche*, πλουτίζω, κατα-πλουτίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Orner*, κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ; de, *dat.* || S'ENRICHIR, vr., πλουτίζομαι, f. ισθήσομαι ; χρηματίζομαι, f. ισῦμαι. Ils s'enrichissaient par des voies injustes, ἐξ ἀδίκων ἐχρηματίζοντο. Il s'enrichit promptement, ταχέως ἐπλούτησε (de πλουτέω-ῶ, f. ήσω).

ENRICHISSEMENT, sm. 1° *Action d'enrichir*, ὁ χρηματισμός, οῦ; ἡ αὔξησις, εως. || 2° *Ornement*, ὁ κόσμος, ου; τὸ κόσμημα, ατος.

ENRÔLEMENT, sm., ἡ συλλογή, ῆς; ὁ κατάλογος, ου. Faire des enrôlements, καταλόγους ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

ENRÔLER, va., συλ-λέγω, κατα-λέγω, *acc.* || S'ENRÔLER, vr., les mêmes verbes au passif.

ENRÔLEUR, sm., ὁ καταλογεύς, έως.

ENROUÉ, ÉE, p.p. et adj., βραγχαλέος, α, ον. Voix enrouée, ἡ σομφὴ φωνή, ῆς. Être enroué, βραγχάω-ῶ, f. ήσω.

ENROUEMENT ou ENROÛMENT, sm., ὁ βράγχος, ου; ὁ κέρχνος, ου.

ENROUER, va., κέρχνω (sans futur). || S'ENROUER, vr., κέρχνομαι (sans futur).

ENROUILLER, va. Voy. ROUILLER.

ENROULEMENT, sm., ἡ περιέλιξις, εως.

ENROULER, va., περι-ελίττω; περι-ειλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; autour de, *dat.* ou περί *et l'acc.* || S'ENROULER, vr., les mêmes verbes au passif.

ENSABLER, va. Voy. ENGRAVER.

ENSANGLANTER, va., αἱμάττω, καθ-αιμάττω, f. άξω; αἱματόω-ῶ, καθ-αιματόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ENSEIGNE, sf. 1° *Marque, écriteau*, τὸ σημεῖον, ου. || 2° *Drapeau*, τὸ σημεῖον, ου. || *Au fig.* Se ranger sous les enseignes de qqn, ὑπό τινι τάττομαι, f. ταχθήσομαι. || Sm., *porte-enseigne*. Voy. ce mot.

ENSEIGNEMENT, sm. 1° *Action d'enseigner*, ἡ διδασκαλία, ας; ἡ παίδευσις, εως. || 2° *Instruction, précepte*, τὸ δίδαγμα, ατος; ἡ παιδεία, ας.

ENSEIGNER, va. 1° *Indiquer, faire connaître*, δείκνυμι; δηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Enseigner que, ὁηλῶ ὅτι *avec l'ind.* || 2° *Montrer* (*une science*), παιδεύω, f. εύσω, *acc.* Il enseignait la musique, μουσικὴν ἐπαίδευε. Enseigner qq. chose a qqn, διδάσκω τί τινα. || 3° *Instruire*, διδάσκω; παιδεύω, f. εύσω, *acc.* Il enseignait les enfants, ἐδίδασκε τοὺς παῖδας.

1. **ENSEMBLE**, adv., ἅμα, ὁμοῦ. Tous ensemble, ἅπαντες, σύμπαντες, πασαι, παντα. || Ensemble *se rend souvent par* σύν *dans les mots composés*. Habiter ensemble, συν-οικέω-ῶ, f. ήσω. Naviguer ensemble, συμ-πλέω. Mêler ensemble, συμ-μίγνυμι, *acc.* Aller ensemble, συμ-πορεύομαι, etc.

2. **ENSEMBLE**, sm. 1° *Le tout*, τὸ ὅλον, ου; τὸ σύμπαν, αντος. || 2° *Accord*, ἡ συμφωνία, ας.

ENSEMENCÉ, ÉE, p.p., σπορευτός, ή, όν; σπόριμος, ον.

ENSEMENCEMENT, sm., ἡ σπορά, ᾶς; ὁ σπόρος, ου; ὁ σπορητός, οῦ.

ENSEMENCER, va., σπείρω, κατα-σπείρω; σπερματόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ENSEVELIR, va. 1° *Envelopper dans un linceul*, περι-στέλλω, *acc.* || 2° *Cacher, faire disparaître*, κρύπτω; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* Son nom est enseveli dans l'oubli, αὐτοῦ ἡ μνήμη ἠφάνισται. || S'ENSEVELIR, vr. 1° *S'enfoncer, se retirer*, κατα-δύομαι (moy.); dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *S'absorber*, κατ-έχομαι (pass.); dans, ὑπό *et le gén.*

ENSEVELISSEMENT, sm., τὸ περιστέλλειν; des morts, τοὺς νεκρούς.

ENSORCELER, va., βασκαίνω, f. ανῶ; γοητεύω, f. εύσω, *acc.*

ENSORCELLEMENT, sm., ἡ βασκανία, ας; ἡ γοητεία, ας.

ENSUITE, adv., εἶτα, ἔπειτα, μετὰ τοῦτο ou ταῦτα, ἐκ τούτου ou τούτων, ἐντεῦθεν. || Prép. Ensuite de cela, ensuite de quoi, ἐκ τούτου, ἐπὶ τούτῳ.

ENSUIVRE (S'), vr., ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω; ἕπομαι, *dat.* Tout ce qui s'ensuit, τὰ τούτοις ἑπόμενα. || *Impers.* Il s'ensuit que, τούτοις ἕπεται ὅτι *et l'ind.*

ENTABLEMENT, sm., ὁ θριγκός, οῦ.

ENTACHER, va., μιαίνω, *acc.* || *Au fig.* Être entaché de qq. chose, ἐν-ίχομαί (pass.) τινι.

ENTAILLE, sf., ἡ τομή, ῆς; ἡ ἐντομή, ῆς; ἡ ἐπιτομή, ῆς; ἡ καταγλυφή, ῆς.

ENTAILLER, va., ἐν-τέμνω, ἐπι-τέμνω; ἐγ-χαράττω, f. άξω, *acc.*

ENTAILLURE, sf. Voy. ENTAILLE.

ENTAMER, va. 1° *Déchirer, inciser*, κατ-αμύττω, f. ύξω; ἐπι-τέμνω, *acc.* Entamer la peau *ou* l'écorce de, ἀφ-ελκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Enfoncer, rompre*, ῥήγνυμι, *acc.* || 3° *Porter atteinte à*, βλάπτω, *acc.* || 4° *Toucher à*, ἅπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.* || 5° *Commencer*, ἄρχω, f. ἀρξω, *gén.*; ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Entamer un discours, λόγων ἅπτομαι, f. ἅψομαι.

ENTAMURE, sf. 1° *Déchirure*, ἡ ἀμυχή, ῆς. || 2° *Premier morceau*, τὸ πρῶτον (ου) τμῆμα, ατος.

ENTASSEMENT, sm. 1° *Amas*, ὁ σωρός, οῦ; τὸ σώρευμα, ατος. || 2° *Grand rassemblement*, τὸ πλῆθος, ους; ὁ ὄχλος, ου.

ENTASSER, va., σωρεύω, f. εύσω; νάω-ῶ, συν-νάω-ῶ, f. νήσω; συμ-φορέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Entasser une chose sur une chose, σωρεύω τι πρός τι ou τι ἐπί τινι. || *Au fig.* Entasser injures sur injures, λοιδορίας συμ-φορῶ.

ENTE, sf. 1° *Greffe*, τὸ ἔνθεμα, ατος; τὸ κλῆμα, ατος. || 2° *Arbre enté*, τὸ ἐμβεβλημένον φυτόν, οῦ.

ENTENDEMENT, sm., ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ διάνοια, ας.

ENTENDRE, va. 1° *Ouïr*, ἀκούω, ἀκροάομαι-ῶμαι, *se construisent a) toujours avec le* génitif *de la personne ou de l'objet qui rend le son; b) ordinairement avec* l'accusatif, *rarement avec le* génitif, *de la chose que l'on entend*. J'entends les témoins, la trompette, ἀκούω τῶν μαρτύρων, τῆς σάλπιγγος. J'ai entendu ta voix, du bruit, ἀκήκοά σου τὴν φωνήν, θορύβου. Entendre qqn parler (parlant), ἀκούω τινὸς λέγοντος. || Entendre dire (être informé), ἀκούω, etc. Voy. APPRENDRE 3°. Entendre dire du bien, du mal de soi, καλῶς, κακῶς ἀκούω. || Se faire entendre (en parlant des personnes), ἀκούομαι (pass.); (des pers. et des choses), φθέγγομαι, f. φθέγξομαι. || Faire entendre un cri, un bruit, φωνὴν ἀφ-ίημι, ψόφον ἀπο-τελέω-ῶ. || 2° *Prêter l'oreille à, écouter*, ἀκούω, ἀκροάομαι-ῶμαι; qqn, τινός;

qq. chose, τινός ou τι. || 3° *Comprendre*, λαμβάνω, κατα-λαμβάνω, συν-ίημι, *acc.* Entendre qqn, συν-ίημί τινος. Entendre le grec, Ἑλληνιστὶ συν-ίημι. Donner à entendre, laisser, faire entendre à qqn que, ὑπο-δηλόω-ῶ, f. ώσω τινὶ ὅτι, *avec l'ind.* ou *l'opt.* || 4° *Vouloir dire*, λέγω, φημί, *acc.* Qu'entends-tu par là? τί δὴ τοῦτο λέγεις; || 5° *Exiger*, κελεύω, f. εύσω; que, *prop. infinitive.* || 6° *Vouloir*, ἐθέλω, βούλομαι. || 7° *Savoir, avoir la pratique de*, ἐπίσταμαι, *acc.*; ἔμπειρός, όν εἰμι, *gén. avec ou sans* περί. || Vn. 1° *Avoir l'ouïe*, ἀκούω. Entendre dur, βαρυηκοέω-ῶ, f. ήσω. Entendre clair, ὀξέως ἀκούω. || 2° *Consentir à*, συν-αινέω-ῶ, *acc.* || S'ENTENDRE, vr. 1° *Etre perçu par l'oreille*, ἀκούομαι (pass.). || 2° *S'entendre l'un l'autre*, ἀλλήλων ἀκούειν. || 3° *Etre compris*, κατα-λαμβάνομαι, συν-ίεμαι (pass.). || 4° *Se comprendre l'un l'autre*, ἀλλήλων συν-ίεναι. || 5° *Se concerter avec qqn*, συν-ομολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *dat.*; sur qq. chose, περί τινος. || 6° *Etre d'accord avec*, ὁμονοέω-ῶ, f. ήσω; ὁμογνωμονέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Ne pas s'entendre avec qqn, τινὶ ἀν-αρμοστέω-ῶ, f. ήσω. || 7° *Savoir*. S'entendre à faire une chose, εὖ ἐπίσταμαι ποιεῖν τι. S'entendre en une chose, ἔμπειρός, όν εἰμί τινος, περί τινος ou περί τι.

ENTENDU, UE, p.p. Voy. ENTENDRE. || Adj. 1° *Convenu, arrêté*, ὁμολογημένος, η, ον; τεταγμένος, η, ον. || 2° *Habile*, δεινός, ή, όν; ἔμπειρος, ον. Entendu à *ou* dans qq. chose, ἔμπειρός τινος, περί τινος ou περί τι.

ENTENTE, sf. 1° *Interprétation, sens*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ διάνοια, ας. A double entente, ἀμφίβολος, ον. || 2° *Intelligence, expérience*, ἡ ἐπιστήμη, ης; ἡ ἐμπειρία, ας. Avoir de l'entente dans une chose, ἔμπειρός, όν εἰμί τινος. || 3° *Concorde*, ἡ συμφωνία, ας; ἡ ὁμόνοια, ας.

ENTER, va., ἐγ-κεντρίζω, f. ιῶ; ἐμ-φυτεύω, f. εύσω, *acc.*

ENTERREMENT, sm. 1° *Inhumation*, ἡ ταφή, ῆς. || 2° *Funérailles*, τὸ κῆδος, ους; ἡ ἐκφορά, ᾶς. || 3° *Cortège funèbre*, οἱ συνεκφέροντες, ων; οἱ ἐπ' ἐκφορὰν ἀκολουθοῦντες, ων.

ENTERRER, va. 1° *Enfouir*, κατ-ορύττω; γῇ ou εἰς γῆν κατα-κρύπτω, *acc.* Enterrer qq. chose dans un lieu, κατ-ορύττω τι εἰς τόπον τινά. || 2° *Inhumer*, θάπτω, κατα-θάπτω; γῇ κρύπτω, *acc.* || 3° *Faire les funérailles de*, ἐκ-φέρω, *acc.* || 4° *Cacher*, κρύπτω, *acc.* || 5° *Survivre à*, ἐπι-ζάω-ῶ, *dat.*

ENTÉTÉ, ÉE, adj., αὐθάδης, ες; δυστράπηλος, ον.

ENTÊTEMENT, sm., ἡ αὐθάδεια, ας; ἡ δυστραπηλία, ας.

ENTÊTER, va. 1° *Etourdir la tête de*, τὴν κεφαλὴν βαρύνω, f. υνῶ, *gén.* || Absol', ἀνα-θυμιάομαι-ῶμαι, f. αθήσομαι. Le vin entête, οἶνος ἀνα-θυμιᾶται. || 2° *Enorgueillir*, ἐπ-αίρω; χαυνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'ENTÊTER, vr. 1° *S'engouer*, πτοέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; de qqn, εἰς τινα; d'une chose, περί τι. || 2° *S'opiniâtrer*, αὐθαδίζομαι, f. ιοῦμαι.

ENTHOUSIASME, sm. 1° *Transport divin*, ὁ ἐνθουσιασμός, οῦ; ἡ ἐνθουσίασις, εως. || 2° *Elan de l'âme*, ἡ ὁρμή, ῆς; pour qq. chose, τινός, ἐπὶ ou πρός τι. || 3° *Joie excessive*, ἡ περιχάρεια, ας. || 4° *Admiration outrée*, τὸ θάμβος, ους; pour, *gén.*; ἡ πτόησις, εως; pour une chose, περί τινος.

ENTHOUSIASMER, va., ἐπ-αίρω, *acc.* Se laisser enthousiasmer de qq. chose, ἐπ-αίρομαι (pass.) τινι. || S'ENTHOUSIASMER, vr., πτοέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; de qqn, εἰς τινα; de qq. chose, περί ou πρός τι.

ENTHOUSIASTE, adj. et subst., ἔνθεος, ον; ἐνθουσιαστικός, ή, όν. || *Au fig.* Enthousiaste de la vertu, ἔνθεος πρὸς ἀρετήν.

ENTHYMÈME, sm., τὸ ἐνθύμημα, ατος. En forme d'enthymème, ἐνθυμηματικός, ή, όν.

ENTICHER, va., ἐμ-βάλλω, *dat.*; de qq. chose, τί. Etre entiché de, ἐν-έχομαι (pass.), *dat.*

ENTIER, IÈRE, adj. 1° *Complet*, ὅλος, η, ον. Durant deux mois entiers, διὰ δυοῖν μηνῶν ὅλων. La ville entière, ἡ ὅλη πόλις. || Tout entier, σύμπας ou ἅπας, πασα, παν. Le circuit tout entier, ὁ ἅπας περίβολος. Etre tout entier à une chose, ὅλος γίγνομαι περί τι. En entier, ὅλως, πάντως, παντελῶς. || 2° *Entêté, opiniâtre*, αὐθάδης, ες; δυστράπηλος, ον.

ENTIÈREMENT, adv., ὅλως, παντελῶς, παντάπασι(ν), πάντως.

1. **ENTONNER**, va., *verser dans un tonneau*, πίθῳ ἐγ-χέω, *acc.*

2. **ENTONNER**, vn. et va. 1° *Chanter le commencement d'un air*, ἐξ-άρχω, f. ἄρξω. Entonner un chant, ᾠδῆς ou ᾠδὴν ἐξ-άρχω. || 2° *Chanter*, ᾄδω, *acc.* ou *sans régime*.

ENTOMOLOGIE, sf., ἡ περὶ τῶν ἐντόμων ἱστορία, ας.

ENTONNOIR, sm., ἡ χώνη, ης.

ENTORSE, sf., τὸ στρέμμα, ατος, τὸ διάστρεμμα, ατος. Se donner une entorse au pied, τὸν πόδα στρέφομαι (pass.). || *Au fig.* Donner une entorse à la vérité, aux lois, τἀληθές, τοὺς νόμους δια-στρέφω.

ENTORTILLÉ, ÉE, p.p. Voy. ENTORTILLER. || Au fig., *embarrassé, obscur*, συμπεπλεγμένος, η, ον; ποικίλος, η, ον; δύσκριτος, ον.

ENTORTILLEMENT, sm., (au pr. et au fig.), ἡ περιπλοκή, ῆς.

ENTORTILLER, va. 1° *Envelopper en tortillant*, ἐμ-πλέκω, *acc.*; dans, *dat.*; ἐν-ελίττω; ἐν-ειλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; dans qq. chose, ἔν τινι ou εἰς τι. || 2° *Embrouiller (le discours)*, περι-πλέκω, *acc.* || S'ENTORTILLER, vr. 1° *S'envelopper en tortillant*, ἐμ-πλέκομαι et les autres verbes au passif. || 2° *S'enrouler, s'enlacer*, περι-ελίττομαι (pass.), autour d'une chose, τινί ou περί τι; περι-πλέκομαί (pass.) τινι.

ENTOUR (À L'), loc. adv. Voy. ALENTOUR. || ENTOURS, sm. pl. Voy. ALENTOURS.

ENTOURAGE, sm., ἡ περιβολή, ῆς. || *Au fig.* L'entourage de qqn, οἱ περί ou ἀμφί τινα.

ENTOURER, va. 1° *Enclore, enceindre*, περι-βάλλομαι (moy.); de, *dat.* Entourer de murailles, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.* Entourer de fossés, περι-ταφρεύω, f. εύσω, *acc.* Entourer de palissades, περι-σταυρόω-ῶ, f. ώσω,

acc. || 2° *Envelopper, environner,* περι-βάλλω, *acc.*; de, *dat.* Entourer qqn de soldats, περι-ίστημί τινι στρατιώτας. || Il est entouré de nombreux satellites, πολλοὺς δορυφόρους ἔχει περὶ ἑαυτόν. Etre entouré de dangers, ἐν κινδύνοις συν-έχομαι (pass.). || 3° *Se tenir autour de,* περι-ίσταμαι, *acc.* Un grand nombre d'hommes l'entouraient, πολλοὶ περι-ίστασαν αὐτόν. || 4° *Former la société de qqn,* σύν-ειμι ; ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 5° *Etre autour de,* περί-κειμαι, *dat.* || S'ENTOURER de, vr. 1° *Mettre autour de soi,* περι-βάλλομαι (moy.), *acc.* || 2° *Avoir autour de soi, dans son intimité,* περὶ ou ἀμφ' ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ἔχειν, *acc.*

ENTR'ACCUSER (S'), vr., ἀλλήλων κατ-ηγορεῖν (de κατ-ηγορέω-ῶ, f. ήσω).

ENTR'AIDER (S'), vr., ἀλλήλοις, αις ἐπι-κουρεῖν (de ἐπι-κουρέω-ῶ, f. ήσω).

ENTRAILLES, sf. pl. 1° *Intestins, viscères,* τὰ ἔντερα, ων ; τὰ σπλάγχνα, ων. Entrailles des victimes, τὰ ἱερά, ῶν. Examiner les entrailles des victimes, ἱεροσκοπέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Tendre affection,* ἡ φιλοστοργία, ας. || 3° *Les lieux les plus profonds,* τὰ βαθύτατα, ων.

ENTR'AIMER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α φιλεῖν (de φιλέω-ῶ, f. ήσω).

ENTRAIN, sm., ἡ ὁρμή, ῆς. Avec entrain, ὁρμητικῶς.

ENTRAÎNANT, ANTE, adj., ἐπαγωγός, όν ; ψυχαγωγικός, ή, όν.

ENTRAÎNEMENT, sm., (au figuré), ἡ φορά, ᾶς ; ἡ ὁρμή, ῆς.

ENTRAINER, va. 1° *Trainer avec soi, emporter,* ἀφ-έλκω ; (en parl. des eaux), παρα-φέρω, παρα-σύρω, *acc.* Le temps entraîne tout dans son cours, ὁ χρόνος ἅπαντα παρα-φέρει. || 2° *Emmener avec violence,* ἀπ-άγω, προσ-άγω, *acc.* || *Au fig.* Entraîner qqn au danger, προσ-άγω τινὰ εἰς τὸν κίνδυνον. || 3° *Attirer à soi, gagner,* ἐπ-άγομαι, προσ-άγομαι (moy.), *acc.* Il entraîna la multitude, τὸ πλῆθος ἐπ-ηγάγετο. || 4° *Avoir pour conséquence,* se tourne par *accompagner,* ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω ; ἕπομαι, *dat.* La guerre entraîne avec elle bien des maux (bien des maux accompagnent la guerre), πολλὰ κακὰ πολέμῳ ἀκολουθεῖ ou ἕπεται.

ENTRANT, ANTE, adj., *insinuant,* ἐπαγωγός, όν. || Sm. pl. Les entrants et les sortants, οἱ εἰσιόντες καὶ ἐξιόντες, ων.

ENTR'APPELER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α καλεῖν (de καλέω-ῶ).

ENTRAVE, sf. 1° *Lien aux jambes,* ἡ πέδη, ης. Entraves de bois, ἡ ποδοκάκη, ης. || 2° *Obstacle,* τὸ ἐμπόδισμα, ατος ; τὸ κώλυμα, ατος.

ENTRAVER, va. 1° *Mettre des entraves à,* πέδας δέω-ῶ, *acc.* || 2° *Embarrasser,* ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ, *acc.*

ENTRE, prép. 1° *Au milieu de, dans l'intervalle de,* (sans mouvt), μεταξύ, ἐν μέσῳ, κατὰ μέσον, διὰ μέσου, *gén.* ; (avec mouvt), εἰς μέσον, *gén.* || 2° *Dans, en,* (sans mouvt), ἐν, *dat.* ; (avec mouvt), εἰς, *acc.* || *Au fig.* Etre entre les mains (au pouvoir) de qqn, ἐπί τινί εἰμι ou γίγνομαι. || 3° *Dans l'intervalle de temps entre,* μεταξύ, *gén.* || 4° *Dans les relations des personnes, des choses entre elles.* Entre nous, entre vous, entre eux, entre elles, ἀλλήλων. Ils s'aident entre eux, ἀλλήλοις ἐπι-κουροῦσιν. Ils parlaient entre eux, ἀλλήλοις ou πρὸς ἀλλήλους δι-ελέγοντο. || 5° *Parmi,* ἐν, *dat.*, ou *le gén. partitif.* Illustre entre tous les Grecs, ἐν πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν εὐδόκιμος. Un d'entre eux, εἷς αὐτῶν. Entre autres, ἐν δὲ τοῖς ; *au fém.* ἐν δὲ ταῖς.

ENTRE-BÂILLER, va. Voy. ENTR'OUVRIR.

ENTRE-BAISER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α φιλεῖν (de φιλέω-ῶ, f. ήσω).

ENTRE-CHOQUER (S'), vr., προσ-κρούειν ἀλλήλοις, αις, (au fig.) πρὸς ἀλλήλους, ας, α. Les combattants s'entre-choquèrent, οἱ μαχόμενοι ἀλλήλοις συν-έρραξαν (de συ-ρράττω, f. άξω).

ENTRECOUPER, va. 1° *Couper en divers endroits,* τέμνω, δια-ζεύγνυμι, δια-ζώννυμι, *acc.* Pays entrecoupé de collines, χώρα λόφοις δι-εζωσμένη. || 2° *Interrompre,* δια-κόπτω, *acc.*

ENTRE-DÉCHIRER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α σπαράττειν (de σπαράττω, f. άξω).

ENTRE-DÉTRUIRE (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α δια-φθείρειν (de δια-φθείρω). Action de s'entre-détruire, ἡ ἀλληλοφθορία, ας.

ENTRE-DEUX, sm., τὸ μέσον, ου. || Adv., ἐν μέσῳ.

ENTRE-DÉVORER (S'), vr., ἀλληλοφαγέω-ῶ, f. ήσω.

ENTRE-DONNER (S'), vr., ἀλλήλοις, αις διδόναι (de δίδωμι), *acc.*

ENTRÉE, sf. 1° *Action d'entrer,* ἡ εἴσοδος, ου ; ἡ ἔμβασις, εως. Entrée solennelle, ἡ πομπή, ῆς ; ἡ ἔλασις ou ἐξέλασις, εως. Entrée dans un port, ὁ εἴσπλους, ου. Entrée en scène, ἡ πάροδος, ου. || *Souvent on emploie un des verbes signifiant* entrer. A son entrée tous se levèrent, εἰσ-ελθόντος αὐτοῦ πάντες ἀν-έστησαν. || 2° *Accès auprès de qqn,* ἡ παρά τινα εἴσοδος, ου ; ἡ πρός τινα πρόσοδος, ου. || 3° *Lieu par où l'on entre,* ἡ εἴσοδος, ου ; ἡ εἰσβολή, ῆς. Entrée (d'une maison), ἡ θύρα, ας ; (d'un port), ὁ εἴσπλους, ου ; (d'une rue, d'un port, d'une maison), τὸ στόμα, ατος. || 4° *Premier temps, commencement,* ἡ ἀρχή, ῆς. A l'entrée de la nuit, τῆς νυκτὸς ἐπι-ελθούσης ou ἐπι-γενομένης. || 5° *Commencement, début,* ἡ εἰσβολή, ῆς ; (d'un discours, d'un livre), τὸ προοίμιον, ου. || 6° *Droit de douane,* τὸ τέλος, ους.

ENTREFAITE, sf. Dans l'entrefaite, sur ces entrefaites, etc., μεταξύ, ἐν τούτῳ, ἐν τούτοις.

ENTRE-FRAPPER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α παίειν (de παίω).

ENTRE-ÉGORGER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α σφάττειν *ou* ἀπο-σφάττειν (de σφάττω).

ENTRE-HAÏR (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α μισεῖν (de μισέω-ῶ, f. ήσω).

ENTRELACEMENT, sm., ἡ ἐμπλοκή, ῆς ; ἡ περίπλεξις, εως.

ENTRELACER, va., δια-πλέκω, *acc.* Entrelacer qq. chose de qq. chose, ἐμ-πλέκω τί τινι. || S'ENTRELACER, vr., ἀλλήλοις, αις ἐμ-πλέκεσθαι (pass.).

ENTRE-LUIRE, va., ὑπο-φαίνομαι (moy. avec sens neutre).

ENTRE-MANGER (S'), vr., ἀλληλοφαγέω-ῶ, f. ήσω. Action de s'entre-manger, ἡ ἀλληλοφαγία, ας. Qui s'entre-mangent, ἀλληλοφάγος, ον.

ENTRE-MÊLER, va., ὑπο-μίγνυμι, ἀναμίγνυμι, *acc.* || S'ENTRE-MÊLER, les mêmes verbes au passif.

ENTREMETTEUR, sm., ὁ προαγωγός, οῦ; ὁ μεσίτης, ου.

ENTRE-METTRE (S'), vr., δια-πράττομαι (moy.); d'une chose, περί τινος; pour qqn, τινί; pour faire une chose, ὥστε ποιεῖν τι.

ENTREMISE, sf., ἡ διάπραξις, εως. Par l'entremise de qqn, διά τινος.

ENTRE-NUIRE (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α βλάπτειν (de βλάπτω).

ENTRE-PERCER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α πείρειν (de πείρω).

ENTREPOSER, va., ἀπο-τίθημι, *acc.*

ENTREPÔT, sm. 1° *Lieu de dépôt*, ἡ ἀποθήκη, ης. || 2° *Pays, ville de dépôt*, τὸ ἐμπόριον, ου.

ENTRE-POUSSER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α ὠθεῖν (de ὠθέω-ῶ).

ENTREPRENANT, ANTE, adj. 1° *Prompt à entreprendre*, δραστήριος, ον. || 2° *Téméraire*, τολμηρός, ά, όν; θρασύς, εῖα, ύ.

ENTREPRENDRE, va. 1° *Se mettre à faire*, ἐπι-χειρέω-ῶ, ἐγ-χειρέω-ῶ, f. ήσω; ἐπιτίθεμαι (moy.), *dat.*; de, *inf.* Entreprendre une expédition, στρατείαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Entreprendre une guerre, πόλεμον αἴρομαι (moy.). || 2° *Prendre à faire*, ἀν-αιρέομαι-οῦμαι (moy.); (à forfait), ἐργολαβέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn. 1° *Empiéter*, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; sur qq. chose, τί; sur qqn, τά τινος. || 2° *Attenter*, ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-βουλεύω, f. εύσω; sur, *dat.*

ENTREPRENEUR, sm., ὁ ἐπιχειρητής, οῦ; (à forfait), ὁ ἐργολάβος, ου.

ENTREPRISE, sf. 1° *Dessein formé*, τὸ ἐπιχείρημα, ατος; τὸ ἔργον, ου; τὸ πρᾶγμα, ατος; ἡ πρᾶξις, εως. Entreprise audacieuse, τὸ τόλμημα, ατος. || 2° *Action de prendre à forfait*, ἡ ἐργολάβεια, ας. || 3° *Attaque*, ἡ, ἐπιχείρησις, εως; ἡ ἐπιβουλή, ῆς.

ENTRE-QUERELLER (S'), vr., ἀλλήλοις, αις ἐρίζειν (de ἐρίζω, f. ιῶ).

ENTRER, vn. 1° *Passer du dehors au dedans*, εἰσ-έρχομαι; dans, εἰς *et l'acc.* Entrer à cheval, εἰσ-ελαύνω; dans, εἰς *et l'acc.* Entrer en scène, εἰσ-έρχομαι. Entrer dans le port, κατ-αίρω, εἰσ-πλέω. Entrer dans un bâteau, εἰς ou ἐπὶ πλοῖον εἰσ-βαίνω. || 2° *Etre admis* (*dans une corporation*), εἰσ-γράφομαι, ἐγ-κρίνομαι (pass.); dans, εἰς *et l'acc.* Entrer au sénat, τῇ βουλῇ προσ-γράφομαι (pass.). || 3° *Commencer à faire qq. chose.* Entrer en charge *ou* en fonction, εἰς ἀρχὴν εἰσ-έρχομαι. Entrer dans les affaires, εἰσ-έρχομαι εἰς τὰ πράγματα, παρ-έρχομαι ἐπὶ τὰ πράγματα. Entrer en guerre, en dispute, en conversation, ἐπ-έρχομαι εἰς πόλεμον, εἰς στάσιν, εἰς λόγον. Entrer dans l'adolescence, εἰς τοὺς ἐφήβους εἰσ-έρχομαι. Entrer dans sa quarantième année, τετταράκοντα ἐτῶν ἐπι-βαίνω. || 4° *Pénétrer*, εἰσ-δύομαι (moy.); dans, εἰς *et l'acc.* Les courroies entraient dans les pieds, εἰσ-εδύοντο εἰς τοὺς πόδας οἱ ἱμάντες. La crainte entre dans son âme, φόβος εἰσ-έρχεται αὐτόν. Cela ne m'est jamais entré dans l'esprit, dans la pensée, dans la tête, τοῦτο οὔποτε ἐπ-ῆλθέ μοι. Il ne m'est jamais entré en pensée, dans l'esprit de dire rien de pareil, οὔποτε ἐπ-ῆλθέ μοι τοιοῦτον λέγειν. Entrer dans le sens, dans la pensée d'un auteur, συγ-γραφέως συν-ίημι. Entrer dans les idées, dans les sentiments de qqn, τῇ γνώμῃ τινὸς προσ-τίθεμαι (moy.). || 5° *Avoir part à*, μετ-έχω, *gén.* Entrer dans les plaisirs de qqn, μετ-έχω τινὶ ἡδονῶν. || 6° *Etre contenu dans*, ἔν-ειμι *et le dat. avec ou sans* ἐν.

ENTRE-SECOURIR (S'), vr., ἀλλήλοις, αις βοηθεῖν (de βοηθέω-ῶ, f. ήσω).

ENTRE-SUIVRE (S'), vr., ἀλλήλοις, αις ἀκολουθεῖν (de ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω).

ENTRE-TEMPS, sm., τὸ διάστημα, ατος.

ENTRETENIR, va. 1° *Tenir en bon état*, σώζω, δια-σώζω, *acc.*; ἐπι-μέλομαι, *gén.* Entretenir le feu, τὸ πῦρ σώζω. Entretenir un bâtiment, οἰκοδόμημα ἐπι-σκευάζω, f. άσω. Entretenir amitié avec qqn, φιλίαν πρός τινα δια-φυλάττω, f. άξω. || 2° *Pourvoir à la dépense de*, τρέφω, δια-τρέφω, *acc.*; τὰ ἐπιτήδεια παρ-έχω, *dat.* || 3° *Parler à*, δια-λέγομαι, *dat.* ou πρός *et l'acc.*; d'une chose, περί τινος. || S'ENTRETENIR, vr. 1° *Se conserver, demeurer*, σώζομαι, δια-σώζομαι (pass.); μένω, δια-μένω. || 2° *Pourvoir à sa subsistance, vivre*, τρέφομαι (pass.), ζάω-ῶ, τὸν βίον ἔχω; avec *ou* de qq. chose, ἀπό τινος. || 3° *Converser avec*, δια-λέγομαι, *dat.* ou πρός *et l'acc.*; ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; de qq. chose, περί τινος.

ENTRETIEN, sm. 1° *Action de maintenir en bon état*, τὸ σώζειν; ἡ σωτηρία, ας; ἡ φυλακή, ῆς; (d'un bâtiment), ἡ ἐπισκευή, ῆς. || 2° *Ce qui est nécessaire pour la subsistance*, ἡ τροφή, ῆς; τὰ ἐπιτήδεια, ων; ὁ βίος, ου; (pour les vêtements), τὰ ἱμάτια, ων. Frais d'entretien *ou simplement* entretien, τὸ δαπάνημα, ατος; τὸ ἀνάλωμα, ατος. || 3° *Conversation*, ἡ ὁμιλία, ας; ἡ διάλεξις, εως; ὁ διάλογος, ου. Avoir un entretien avec qqn, διαλέγομαί τινι ou πρός τινα.

ENTRE-TUER (S'), vr., ἀλλήλους, ας, α ἀπο-κτείνειν (de ἀπο-κτείνω); ἀλληλοκτονέω-ῶ, f. ήσω.

ENTREVOIR, va. 1° *Voir imparfaitement*, παρ-οράω-ῶ, παρα-βλέπω, *acc.* || 2° *Connaître, comprendre imparfaitement*, ἀσαφῶς ὁράω-ῶ, *acc.* || 3° *Prévoir*, προ-οράω-ῶ; προ-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'ENTREVOIR, vr., *avoir ensemble une entrevue*, ἀλλήλοις, αις συν-τυγχάνειν.

ENTREVUE, sf., ἡ ἔντευξις, εως. Avoir une entrevue avec qqn, συν-τυγχάνω ou ἐν-τυγχάνω τινί.

ENTR'OUVRIR, va., ὑπαν-οίγνυμι, παραν-οίγνυμι, *acc.* || S'ENTR'OUVRIR, vr., les mêmes verbes au passif, et de plus δια-χάσκω.

ÉNUMÉRATION, sf., ἡ ἀπαρίθμησις, εως; ἡ ἐξαρίθμησις, εως.

ÉNUMÉRER, va., ἀπ-αριθμέω-ῶ, ἐξ-αριθμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ENVAHIR, va., κατα-λαμβάνω, αἱρέω-ῶ, *acc.* Envahir un pays, εἰς χώραν ἐμ-βάλλω ou εἰσ-βάλλω.

ENVAHISSANT, ANTE, adj., καταλαμβάνων, ουσα, ον; ἐμβάλλων, ουσα, ον.

ENVAHISSEMENT, sm., ἡ κατάληψις, εως. L'envahissement d'un pays, ἡ εἰς χώραν ἐμβολή, ῆς.

ENVAHISSEUR, sm., ὁ καταλαμβάνων, οντος; (d'un pays), ὁ ἐμβάλλων, οντος; ὁ ἐμβολών, όντος; de, *acc.*

ENVELOPPE, sf. 1° *Ce qui enveloppe*, τὸ κάλυμμα, ατος; τὸ ἐπικάλυμμα, ατος. || 2° *Apparence*, τὸ εἶδος, ους; τὸ σχῆμα, ατος.

ENVELOPPÉ, ÉE, p.p. Voy. ENVELOPPER. || Adj., *obscur*, σκοτεινός, ή, όν; ἀσαφής, ές.

ENVELOPPER, va. 1° *Entourer, revêtir tout autour*, περι-ελίττω, περι-βάλλω; περι-πτύσσω, f. πτύξω, *acc.*; de, *dat.* || 2° *Environner, cerner*, περι-πτύσσω, περι-λαμβάνω; κυκλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* Les ennemis furent enveloppés, οἱ πολέμιοι ἐκυκλώθησαν. || 3° *Comprendre*, περι-λαμβάνω, ἐμπλέκω, *acc.*; dans, *dat.* || 4° *Obscurcir*, (*au fig.*) *déguiser*, καλύπτω, περι-καλύπτω, f. ύψω, *acc.* || S'ENVELOPPER dans, vr., περι-βάλλομαι (moy.), *acc.*

ENVENIMER, va. 1° *Infecter de venin*, ἰοβολέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 2° *Enflammer, aigrir*, ἐξ-αγριαίνω, f. ανῶ; ἐξ-αγριόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Envenimer un discours, un fait, λόγον, πρᾶγμα ἐπὶ τὸ χεῖρον τρέπω.

ENVERS, prép., εἰς, περί, πρός, *acc.* Etre pieux envers qqn, περί ou πρός τινα εὐσεβέω-ῶ, f. ήσω.

ENVI (À L'), loc. adv., ἐξ ἀμίλλης, φιλοτίμως. Faire qq. chose à l'envi, ποιῶ τι ἀμιλλώμενος, η, ον.

ENVIABLE, adj., ζηλωτός, ή, όν; pour qqn, τινί ou ὑπό τινος.

ENVIE, sf. 1° *Jalousie*, ὁ φθόνος, ου. Par envie, φθόνῳ, ὑπὸ φθόνου. S'attirer l'envie, exciter l'envie, φθόνον ἔχω ou λαμβάνω. Etre au-dessus de l'envie, τοῦ φθόνου εἰμὶ κρείττων, ον. Il vaut mieux faire envie que pitié, κρείττων οἰκτιρμοῦ φθόνος. || 2° *Désir*, ἡ ἐπιθυμία, ας. Avoir envie de, ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* ou *inf.* Faire naître l'envie, donner à qqn envie d'une chose, ἐπιθυμίαν ἐμβάλλω τινί τινος. L'envie me prend de, ἐπιθυμία με λαμβάνει, *inf.*

ENVIÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Exposé à l'envie*, ἐπίφθονος, ον; ζηλωτός, ή, όν. || 2° *Recherché, désiré*, ζηλωτός, ή, όν; par qqn, τινί ou ὑπό τινος.

ENVIER, va. 1° *Etre jaloux de*, φθονέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ζηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Je ne lui envie point sa fortune, οὐ φθονῶ αὐτῷ τῆς οὐσίας ou ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ. || *En bonne part.* Envier (sans être jaloux) le bonheur de qqn, ζηλῶ τινα τῆς εὐτυχίας. || 2° *Désirer*, ἐπιθυμέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 3° *Refuser*, φθονέω-ῶ, f. ήσω; à qqn une chose, τινί τινος.

ENVIEUX, EUSE, adj., φθονερός, ά, όν; βάσκανος, ον. Etre envieux de, φθονερῶς ἔχω πρός *el l'acc.* || Sm., ὁ φθονερός, οῦ; ὁ βάσκανος, ου.

ENVIRON, adv., ὡς, ἴσως, σχεδόν; (souvent avec un nom de nombre), περί, ἀμφί, *acc.* Agé d'environ dix-huit ans, περὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγονώς.

ENVIRONNANT, ANTE, adj., περικείμενος, η, ον.

ENVIRONNER, va. 1° *Entourer, enfermer*, περι-βάλλομαι (moy.); de, *dat.* Environner de fossés, περι-ταφρεύω, f. σω, *acc.* Environner de murailles, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Envelopper, cerner*, περι-βάλλομαι (moy.); κυκλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Se tenir autour de*, περι-έστηκα (de περι-ἵσταμαι), *acc.* Un grand nombre d'hommes l'environnaient, πολλοὶ περι-έστασαν αὐτόν. || *Au fig.* Etre environné de dangers, ἐν κινδύνοις συν έχομαι (pass.).

ENVIRONS, sm. pl., ἡ πέριξ χώρα, ας; τὰ περικείμενα, ων. Les environs d'une place, τὰ περὶ χωρίον. Les villages des environs, αἱ πέριξ κῶμαι.

ENVISAGER, va. 1° *Regarder qqn au visage*, ἐμ-βλέπω τινί ou εἰς τινα. || 2° *Considérer, avoir en vue*, σκοπέω-ῶ; ἀθρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Regarder comme*, νομίζω, f. ιῶ; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *avec deux accusatifs.*

ENVOI, sm. 1° *Action d'envoyer*, ἡ πέμψις, εως; ἡ πομπή, ῆς. || 2° *Chose envoyée*, ἡ κομιδή, ῆς.

ENVOLER (S'), vr. 1° *Prendre son vol*, ἀπο-πέτομαι, ἀνα-πέτομαι. || 2° *Disparaître*, οἴχομαι, παρ-οίχομαι.

ENVOYÉ, ÉE, p.p. Voy. ENVOYER. || Sm., ὁ ἄγγελος, ου; ὁ πρεσβευτής, οῦ, *plur.* οἱ πρέσβεις, εων.

ENVOYER, va. 1° *Faire aller ou porter*, πέμπω, ἀπο-πέμπω, ἐκ-πέμπω; στέλλω, ἀποστέλλω, *acc.*; qq. chose à qqn, τί τινι ou πρός τινα; dans un lieu, εἰς τόπον τινά. Envoyer qqn à la chasse, ἐκ-πέμπω τινὰ ἐπὶ θήραν. Envoyer qqn faire qq. chose, πέμπω τινὰ ποιήσοντά τι. Envoyer qqn en prison, παρα-δίδωμί τινα εἰς φυλακήν. Envoyer en exil, φυγαδεύω, f. σω, *acc.* Envoyer chercher qqn, qq. chose, μετα-πέμπομαί (moy.) τινα, τι. || 2° *Lancer*, ἀφ-ίημι, ἐφ-ίημι, *acc.* || 3° *Faire, parvenir, accorder, donner*, ἐπιπέμπω, νέμω, δίδωμι, *acc.*

ÉNYALIOS, *surnom d'Arès ou Mars*, ὁ Ἐνυάλιος, ου.

ÉOLE, *dieu*, ὁ Αἴολος, ου. Les îles d'Eole, αἱ Αἰόλου νῆσοι, ων.

ÉOLIDE ou **ÉOLIE**, *pays*, ἡ Αἰολίς, ίδος. D'Eolie, Αἰολικός, ή, όν.

ÉOLIEN, ENNE et **ÉOLIQUE**, adj., Αἰόλιος, α, ον; Αἰολικός, ή, όν. Iles Eoliennes, αἱ Αἰόλου νῆσοι, ων. Les Eoliens, οἱ Αἰολεῖς, έων.

ÉPAIS, AISSE, adj. 1° *Qui a une certaine épaisseur*, παχύς, εῖα, ύ. Mur épais de trois coudées (de trois coudées d'épaisseur), τεῖχος τριῶν πήχεων τὸ πάχος. || 2° *Fort, solide, gros*, παχύς, εῖα, ύ. Vêtement épais, ἱμάτιον παχύ. || 3° *Serré, touffu*, (en génér.), πυκνός, ή, όν; (en parl. des arbres, des

feuilles, des cheveux), δασύς, εῖα, ύ; (des moissons, de la barbe, des ténèbres), βαθύς, εῖα, ύ. || 4° *Dense, peu fluide*, παχύς, εῖα, ύ; πυκνός, ή, όν. || 5° *Lourd, grossier, stupide*, παχύς, εῖα, ύ. || Sm., *épaisseur*. Voy. ce mot. || Adv., *avec densité*, πυκνῶς, δασέως.

ÉPAISSEUR, sf. 1° *Profondeur d'un corps solide*, τὸ πάχος, ους. Un mur de trois coudées d'épaisseur, τεῖχος τριῶν πήχεων τὸ πάχος. || 2° *Qualité de ce qui est épais, solide, gros*, τὸ πάχος, ους; ἡ παχύτης, ητος. || 3° *Qualité de ce qui est serré, touffu, dense*, (en parl. d'un bois), τὸ δασύ, έος; (d'un brouillard, de l'air), ἡ πυκνότης, ητος; (d'un liquide), τὸ πάχος, ους.

ÉPAISSIR, va. 1° *Rendre épais*, παχύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Rendre plus dense*, πυκνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *et* S'ÉPAISSIR, vr., les mêmes verbes au passif; et de plus, (en parl. des hommes et des animaux), εἰς παχύτητα ἐπι-δίδωμι.

ÉPAISSISSEMENT, sm., ἡ πάχυνσις, εως; ἡ πύκνωσις, εως.

ÉPAMINONDAS, *h.*, ὁ Ἐπαμεινώνδας, ου.

ÉPAMPRAGE ou ÉPAMPREMENT, sm., ἡ, τομή, ῆς.

ÉPAMPRER, va., ολναρίζω, f. ιῶ, *acc.*

ÉPANCHEMENT, sm., ἡ παρέκχυσις, εως; (au fig.), ἡ διέχυσις, εως.

ÉPANCHER, va., ἐκ-χέω, προ-χέω, *acc.* || *Au fig.* Epancher son cœur, ἀν-οίγομαι (pass.). || S'ÉPANCHER, vr., ἐκ-χέομαι (pass.); (au fig.), ἀν-οίγομαι (pass.).

ÉPANDRE, va., δια-χέω, *acc.* || S'ÉPANDRE, vr., δια-χέομαι (pass.).

ÉPANOUI, IE, p.p. et adj. 1° *Ouvert*, διεπτυγμένος, η, ον. || 2° *Gai, radieux*, ραιδρός, ά, όν.

ÉPANOUIR, va. 1° *Ouvrir*, δια-πτύσσω, f. πτύξω, *acc.* Epanouir *ou* faire épanouir les fleurs, τὰ ἄνθη δια-πτύσσω. || 2° *Rendre gai, serein*, φαιδρύνω, f. υνῶ, *acc.* Epanouir le visage de qqn, τὸ μέτωπόν τινος χαλάω-ῶ. || S'ÉPANOUIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉPANOUISSEMENT, sm., ἡ ἀνάπτυξις, εως. Epanouissement des fleurs, ἡ ἐξάνθησις, εως. Epanouissement du visage, des traits, ἡ διάχυσις, εως.

ÉPARGNANT, ANTE, adj., φειδωλός, ός et ή, όν.

ÉPARGNE, sf. 1° *Economie dans la dépense*, ἡ φειδώ, οῦς; ἡ φειδωλία, ας. Epargne sordide, ἡ γλισχρότης, ητος. || 2° *Chose épargnée*, ἡ περιουσία, ας.

ÉPARGNER, va. 1° *User avec économie de*, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.* Ne pas épargner, ἀφειδέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Epargner sa peine, φείδομαι πόνου. || 2° *Ne pas faire de mal à, ménager*, φείδομαι, *gén.* Epargne tes enfants, φεῖσαι τῶν τέκνων. || 3° *Dispenser qqn d'une chose*, ἀπ-αλλάττω τινά τινος. Je t'épargnerai ce souci, ἀπ-αλλάξω σε ταύτης τῆς φροντίδος. || S'ÉPARGNER, vr., *se ménager soi-même*, ἑαυτοῦ, ῆς φείδεσθαι. Il ne s'épargna point dans le combat, μαχόμενος τοῦ κινδύνου οὐκ ἐφείσατο. || 2° *Se ménager l'un l'autre*, ἀλλήλων φείδεσθαι.

ÉPARPILLEMENT, sm., ἡ διασπορά, ᾶς.

ÉPARPILLER, va., δια-σπείρω, δια-σκεδάννυμι, *acc.* || S'ÉPARPILLER, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉPARS, ARSE, adj., διεσπαρμένος, η, ον; διεσκεδασμένος, η, ον; ὁ, ἡ σποράς, άδος. Avoir les cheveux épars, τὴν κόμην λέλυμαι (de λύω).

ÉPATÉ, ÉE, adj., *écrasé*, πλατύς, εῖα, ύ. Qui a le nez épaté, ὁ, ἡ πλατύρριν, ινος.

ÉPAULE, sf., ὁ ὦμος, ου. Sur les épaules, ἐπὶ τῶν ὤμων. Prendre, porter sur ses épaules, ἐπὶ τῶν ὤμων αἴρομαι (moy.), φέρω, *acc.*

ÉPAVE, adj., ἀδέσποτος, ον. || Sf. pl., τὰ ἀδέσποτα, ων. Epaves maritimes, τὰ ναυάγια, ων.

ÉPEAUTRE, sm., *sorte de blé*, ἡ ζέα, ας; *mieux* αἱ ζειαί, ῶν.

ÉPÉE, sf., τὸ ξίφος, ους. Petite épée, τὸ ξιφίδιον, ου. En forme d'épée, ξιφοειδής, ές. Mettre une épée à son côté, τὸ ξίφος ὑποζώννυμαι (moy.). Tirer l'épée, mettre l'épée à la main, τὸ ξίφος σπάομαι-ῶμαι (moy.) ou γυμνόω-ῶ, f. ώσω. Frapper, tuer d'un coup d'epée, τῷ ξίφει παίω, δια-χράομαι-ῶμαι, *acc.*

ÉPELER, vn., συλλαβίζω, f. ιῶ.

ÉPERDU, UE, adj., ἐκπλαγείς, εῖσα, έν; τεταραγμένος, η, ον.

ÉPERDUMENT, adv., σφοδρῶς, δεινῶς.

ÉPERON, sm., (d'un cavalier), ὁ μύωψ, ωπος; ἡ ἐγκεντρίς, ίδος; (d'un animal), τὸ πλῆκτρον, ου; (d'un vaisseau), ὁ ἔμβολος, ου; τὸ ἐμβολον, ου. Enfoncer l'éperon dans les flancs d'un cheval, προσ-βάλλω τοὺς μύωπας τῷ ἵππῳ.

ÉPERONNÉ, ÉE, adj., (en parl. d'un animal), πληκτροφόρος, ον.

ÉPERONNER, va. 1° *Donner un coup d'éperon*, μυωπίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Stimuler*, παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.*

ÉPERVIER, sm., *oiseau*, ὁ ἱέραξ, ακος. Petit épervier, ὁ ἱεράκισκος, ου. Imiter le cri de l'épervier, ἱεράκιζω, f. ιῶ.

ÉPERVIÈRE, sf., *plante*, τὸ ἱεράκιον, ου.

ÉPHÈBE, sm., *adolescent*, ὁ ἔφηβος, ου. Entrer dans la classe des éphèbes, εἰς τοὺς ἐφήβους εἶσ-έρχομαι.

ÉPHÉMÈRE, adj., ἐφήμερος, ον. || Sm., *insecte*, τὸ ἐφήμερον, ου.

ÉPHÉMÉRIDES, sf. pl., αἱ ἐφημερίδες, ων.

ÉPHÈSE, *v.*, ἡ Ἔφεσος, ου. D'Éphèse, Ἐφέσιος, α, ον. Territoire d'Éphèse, ἡ Ἐφεσία, ας.

ÉPHÉSIEN, ENNE, adj., Ἐφέσιος, α, ον. Les Ephésiens, οἱ Ἐφέσιοι, ων.

ÉPHÈTE, sm., *juge au criminel à Athènes*, ὁ ἐφέτης, ου.

ÉPHIALTE, *h.*, ὁ Ἐφιάλτης, ου.

ÉPHORE, sm., ὁ ἔφορος, ου. Des éphores, ἐφορικός, ή, όν. Salle des éphores, τὸ ἐφορεῖον, ου. Être éphore, ἐφορεύω, f. εύσω. Dignité d'éphore, ἡ ἐφορεία, ας.

ÉPI, sm., ὁ στάχυς, υος. Qui porte des épis, σταχυηρός, ά, όν. Pousser des épis, στάχυοβολέω-ῶ, f. ήσω.

ÉPICE, sf., *drogue aromatique*, τὸ ἄρωμα, ατος; τὸ ἄρτυμα, ατος.

ÉPICER, va., ἀρτύω, f. ύσω, *acc.*

ÉPICIER, sm., ὁ ἀρωματοπώλης, ου.

ÉPICHARME, *h.*, ὁ Ἐπίχαρμος, ου.

ÉPICHÉRÈME, sm., τὸ ἐπιχείρημα, ατος.
ÉPICTÈTE, *h.*, ὁ Ἐπίκτητος, ου.
ÉPICURE, *h.*, ὁ Ἐπίκουρος, ου. D'Epicure, Ἐπικούρειος, ον.
ÉPICURIEN, IENNE, adj. 1° *D'Epicure*, Ἐπικούρειος, ον. Les Epicuriens, οἱ Ἐπικούρειοι, ων. || 2° *Voluptueux*, ἁβροδίαιτος, ον.
ÉPICURISME, sm. 1° *Doctrine d'Epicure*, τὰ Ἐπικούρεια δόγματα, ων. || 2° *Vie voluptueuse*, ὁ ἁβρὸς βίος, ου.
ÉPICYCLE, sm., ὁ ἐπίκυκλος, ου.
ÉPIDAMNE, *v.*, ἡ Ἐπίδαμνος, ου. Habitant d'Epidamne, ὁ Ἐπιδάμνιος, ου.
ÉPIDAURE, *v.*, ἡ Ἐπίδαυρος, ου. Habitant d'Epidaure, ὁ Ἐπιδάυριος, ου.
ÉPIDÉMIE, sf., ἡ ἐπιδήμιος ου ἐπίδημος νόσος, ου.
ÉPIDÉMIQUE, adj., ἐπιδήμιος, ον; ἐπίδημος, ον.
ÉPIDERME, sm., ἡ ἐπιδερμίς, ίδος.
1. **ÉPIER**, vn., *pousser des épis*, σταχυοβολέω-ῶ, f. ήσω.
2. **ÉPIER**, va., *observer secrètement*, ἐπιτηρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Epier l'occasion, καιρὸν τηρέω-ῶ, f. ήσω.
ÉPIERRER, va., ἐκ-λιθολογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*
ÉPIEU, sm., τὸ ἀκόντιον, ου. Lancer un épieu, ἀκοντίζω, f. ιῶ.
ÉPIGASTRE, sm., τὸ ἐπιγάστριον, ου.
ÉPIGASTRIQUE, adj., ἐπιγάστριος, ον.
ÉPIGLOTTE, sf., ἡ ἐπιγλωττίς, ίδος.
ÉPIGONES, sm. pl., *descendants des sept chefs tués devant Thèbes*, οἱ Ἐπίγονοι, ων.
ÉPIGRAMMATIQUE, adj., ὁ, ἡ, τὸ περὶ τὰ ἐπιγράμματα.
ÉPIGRAMMATISTE, sm., ὁ ἐπιγραμματοποιός, οῦ.
ÉPIGRAMME, sf. 1° *Pièce de vers*, τὸ ἐπίγραμμα, ατος. Petite épigramme, τὸ ἐπιγραμμάτιον, ου. || 2° *Trait mordant*, τὸ σκῶμμα, ατος.
ÉPIGRAPHE, sf., ἡ ἐπιγραφή, ῆς.
ÉPILATOIRE, adj. Pâte, onguent épilatoire, τὸ ψίλωθρον, ου.
ÉPILEPSIE, sf., ἡ ἐπιληψία, ας. Attaque d'épilepsie, ἡ ἐπίληψις, εως.
ÉPILEPTIQUE, adj., (dans tous le sens), ἐπιληπτικός, ή, όν.
ÉPILER, va., ψιλόω-ῶ, f. ώσω; τίλλω, ἀπο-τίλλω, f. τιλῶ, *acc.*
ÉPILOGUE, sm., ὁ ἐπίλογος, ου. En forme d'épilogue, ἐπιλογικῶς.
ÉPILOGUER, vn. et va., ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω; sur qq. chose *ou* qq. chose, τι.
ÉPIMÉNIDE, *h.*, ὁ Ἐπιμενίδης, ου.
ÉPIMÉTHÉE, *h.*, ὁ Ἐπιμηθεύς, έως.
ÉPINARD, sm., *herbe*, ὁ νάρδου στάχυς, υος.
ÉPINE, sf. 1° *Arbrisseau*, ἡ ἄκανθα, ης; ἡ, ὁ βάτος, ου. Haie d'épines, ἡ αἱμασιά, ᾶς. || 2° *Piquant des végétaux*, ἡ ἄκανθα, ης. D'épines, ἀκανθικός, ή, όν. Sans épines, ἀνάκανθος, ον. || 3° Au plur., *difficultés, embarras*. Voy. ces mots. || Epine du dos, ἡ ῥάχις, εως.
ÉPINEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a des épines*, ἀκανθώδης, ες. || 2° *Difficile*, (en parl. des choses), ἀκανθώδης, ες; (des choses et des pers.), τραχύς, εῖα, ύ; χαλεπός, ή, όν.
ÉPINE-VINETTE, sf., *arbrisseau*, ἡ ὀξυάκανθα, ης.
ÉPINGLE, sf., ἡ βελονίς, ίδος.
ÉPINIÈRE, adj. f. La moelle épinière, ὁ ῥαχίτης (ου) μυελός, οῦ.
ÉPIPHANIE, sf., *fête de l'Eglise*, τὰ Ἐπιφάνεια, ων.
ÉPIPHONÈME, sm., τὸ ἐπιφώνημα, ατος.
ÉPIPLOON, sm., *repli du péritoine*, τὸ ἐπίπλοον, ου, ου τὸ ἐπίπλουν, ου.
ÉPIPOLES, *quartier de Syracuse*, αἱ Ἐπιπολαί, ῶν.
ÉPIQUE, adj., ἐπικός, ή, όν. Poème épique, τὸ ἔπος, ους (et le pluriel). Poète épique, ὁ ἐποποιός, οῦ. Vers épique, τὸ ἔπος, ους.
ÉPIRE, *pays*, ἡ Ἤπειρος, ου. D'Epire, Ἠπειρωτικός, ή, όν. Habitant de l'Epire, ὁ Ἠπειρώτης, ου.
ÉPISCOPAL, ALE, adj., ἐπισκοπικός, ή, όν.
ÉPISCOPAT, sm. 1° *Dignité d'évêque*, ἡ ἐπισκοπή, ῆς. || 2° *Corps des évêques*, οἱ ἐπίσκοποι, ων.
ÉPISODE, sm. 1° *Action incidente* (*dans un poème*), τὸ ἐπεισόδιον, ου; τὸ ἐμβόλιμον, ου. Rempli d'épisodes, ἐπεισοδιώδης, ες. || 2° *Incident*, τὸ σύμπτωμα, ατος.
ÉPISODIQUE, adj., ἐπεισοδιώδης, ες.
ÉPISTHÈNE, *h.*, ὁ Ἐπισθένης, ους.
ÉPISTOLAIRE, adj., ἐπιστολικός, ή, όν.
ÉPISTYLE, sm., *architrave*, τὸ ἐπιστύλιον, ου.
ÉPITAPHE, sf., τὰ τῷ σήματι ἐπιγεγραμμένα, ων; τὸ ἐπίγραμμα, ατος.
ÉPITHALAME, sm., ὁ ἐπιθαλάμιος, ου; τὸ ἐπιθαλάμιον, ου.
ÉPITHÈTE, sf., *adjectif*, τὸ ἐπίθετον, ου. Au moyen d'épithètes, ἐπιθέτως.
ÉPITOMÉ, sm., *abrégé d'un livre*, ἡ ἐπιτομή, ῆς.
ÉPÎTRE, sf., (dans tous les sens), ἡ ἐπιστολή, ῆς.
ÉPIZOOTIE, sf., ἡ τῶν κτηνῶν λύμη, ης; ὁ τῶν κτηνῶν λοιμός, οῦ.
ÉPLORÉ, ÉE, adj., διδακρυμένος, η, ον.
ÉPLUCHAGE et **ÉPLUCHEMENT**, sm., τὸ καθαίρειν; de, *acc.*
ÉPLUCHER, va. 1° *Nettoyer*, καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* || 2° *Rechercher avec soin*, ἀκριβῶς ἐρευνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*
ÉPLUCHURE, sf., τὸ κάθαρμα, ατος.
ÉPODE, sf., *troisième partie du chœur*, ὁ ἐπῳδός, οῦ.
ÉPOINTER, va., ἀμβλύνω, f. υνῶ, *acc.*
ÉPONGE, sf., ὁ σπόγγος, ου; ἡ σπογγιά, ᾶς. Petite éponge, τὸ σπογγίον, ου.
ÉPONGER, va., σπογγίζω, ἀπο-σπογγίζω, f. ιῶ, *acc.*
ÉPONYME, adj. et sm., ὁ ἐπώνυμος, ου. Les héros éponymes, οἱ ἐπώνυμοι, ων.
ÉPOPÉE, sf., *poème épique*, ἡ ἐποποιΐα, ας. Auteur d'une épopée, ὁ ἐποποιός, οῦ.
ÉPOQUE, sf. 1° *Point déterminé dans l'histoire*, ἡ ἐποχή, ῆς. || 2° *Partie du temps*, ὁ χρόνος, ου; ἡ γενεά, ᾶς. A cette époque-là, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. Voy. TEMPS.

ÉPOUSAILLES, sf. pl., ὁ γάμος, ου.

ÉPOUSE, sf., ἡ γυνή, *gén.* γυναικός; ἡ γαμετή, ῆς.

ÉPOUSÉE, sf., ἡ νύμφη, της.

ÉPOUSER, va. 1° *Prendre en mariage*, (en parl. de l'homme), γαμέω-ῶ, *acc.*; γυναῖκα ἄγομαι (moy.), *acc.*; (de la femme), γαμέομαι-οῦμαι (moy.), *dat.* || 2° *S'attacher par choix à*, αἱρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* || S'ÉPOUSER, vr., μετ' ἀλλήλων συ-ζεύγνυσθαι (pass.).

ÉPOUSEUR, sm., ὁ μνηστήρ, ῆρος.

ÉPOUSSETER, va., qq. chose, ἀπό τινος τὸν κονιορτὸν ἐκ-τινάσσω, f. άξω.

ÉPOUVANTABLE, adj., (dans tous les sens), δεινός, ή, όν.

ÉPOUVANTABLEMENT, adv., (dans tous les sens), δεινῶς.

ÉPOUVANTAIL, sm., τὸ φόβητρον, ου.

ÉPOUVANTE, sf., ὁ φόβος, ου; ἡ ἔκπληξις, εως. Jeter l'épouvante dans l'armée, στρατῷ φόβον ἐμ-βάλλω. Etre saisi d'épouvante, ἐκπλήττομαι (pass.).

ÉPOUVANTÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐκπλαγείς, εῖσα, έν; ἐκπλαγής, ές; κατα-πλαγής, ές; πεφοβημένος, ον.

ÉPOUVANTEMENT, sm., *grande crainte*, ὁ φόβος δεινός, οῦ.

ÉPOUVANTER, va., ἐκ-φοβέω-ῶ, f. ήσω; ἐκ-πλήττω, κατα-πλήττω, *acc.* || S'ÉPOUVANTER, vr., les mêmes verbes au passif; de, *acc.*

ÉPOUX, sm., ὁ ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός. || Au pl., οἱ σύζυγες, ων.

ÉPREINDRE, va., ἐκ-πιέζω, f. πιέσω, *acc.*

ÉPRENDRE (S'), vr., ἁλίσκομαι, *dat.* S'éprendre de qqn, d'amour pour qqn, ἐρωτί τινος ἁλίσκομαι.

ÉPREUVE, sf. 1° *Essai, expérience*, ἡ πεῖρα, ας; ἡ ἀπόπειρα, ας; ἡ βάσανος, ου. Faire l'épreuve de, mettre à l'épreuve, πεῖραν ου ἀπόπειραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ου λαμβάνω, *gén.* Etre à l'épreuve de l'argent, de la calomnie, τῶν χρημάτων, διαβολῆς εἰμι κρείττων, ον. Qui est à toute épreuve, δόκιμος, ον; βέβαιος, ος et α, ον. || 2° *Malheur*, τὸ ἀτύχημα, ατος; τὸ κακόν, οῦ.

ÉPRIS, ISE, p.p. et adj., ἁλούς, οῦσα, όν; de, *dat.* Etre épris de qqn, d'amour pour qqn, τινὸς ἐράω-ῶ.

ÉPROUVÉ, ÉE, p.p. Voy. ÉPROUVER. || Adj., *mis à l'épreuve, sûr*, δεδοκιμασμένος, η, ον; δόκιμος, ον; βέβαιος, ος et α, ον.

ÉPROUVER, va. 1° *Essayer, mettre à l'épreuve*, δοκιμάζω, f. άσω, *acc.*; πειράομαι-ῶμαι, *gén.* Eprouver l'or par le feu, τὸ χρυσίον δοκιμάζω ἐν τῷ πυρί. || 2° *Connaître par l'expérience, ressentir*, πειράομαι-ῶμαι, *gén.*; πεῖραν λαμβάνω, *gén.*; πάσχω, *acc.*; περι-πίπτω, *dat.* J'ai éprouvé des infortunes, κακῶν πεπείραμαι. || 3° *Avoir*, ἔχω, *acc.*

ÉPUISEMENT, sm. 1° *Action d'épuiser les eaux*, ἡ ἀπάντλησις, εως. || 2° *Perte des forces*, ἡ ἀδυναμία, ας; ἡ ἀδυνασία, ας. || 3° *Pénurie*, ἡ ἀπορία, ας; ἡ ἔνδεια, ας.

ÉPUISER, va. 1° *Tarir, mettre à sec*, ἐξ-αντλέω-ῶ, f. ήσω; κενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Epuiser le sol, τὸ ἔδαφος ἐκ-καρπίζομαι, f. ιοῦμαι. || 2° *Exténuer qqn*, κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω; κατα-τρίβω, *acc.* Epuiser les forces de qqn, *les mêmes verbes.* Je suis épuisé, ἀπ-είρηκα. || 3° *Consommer, absorber*, ἀν-αλίσκω, ἐξαν-αλίσκω, *acc.* || 4° *Vider, dépouiller*, ἐκ-κενόω-ῶ, f. ώσω; ἐρημόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* || Epuiser une matière, un sujet, πάντα λέγω περί τινος. || S'ÉPUISER, vr. 1° *Se tarir, manquer*, ἐκ-λείπω, ἐπι-λείπω. || 2° *Se fatiguer*, ἀπ-αγορεύω, ἀπο-κάμνω. S'épuiser à travailler, ἀπ-αγορεύω ὑπὸ πόνων. || 3° *Etre consommé*, ἀν-αλίσκομαι, ἐξαν-αλίσκομαι (pass.).

ÉPURATION, sf., ἡ κάθαρσις, εως.

ÉPURÉ, ÉE, p.p. Voy. ÉPURER. || Adj., *pur*, καθαρός, ά, όν.

ÉPURER, va., καθαίρω, ἐκ-καθαίρω, *acc.* Hommes dont le cœur est épuré, ἄνδρες ἐκ-κεκαθαρμένοι τὰς ψυχάς. || S'ÉPURER, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉQUARRIR, va. 1° *Tailler à angles droits*, τετραγωνίζω, f. ῶ, *acc.* || 2° *Dépecer*, δέρω, ἐκ-δέρω, *acc.*

ÉQUARRISSEMENT, sm., ὁ τετραγωνισμός, οῦ.

ÉQUATEUR, sm., ὁ ἰσημερινὸς κύκλος, ου. Degrés de l'équateur, οἱ ἰσημερινοὶ χρόνοι, ων.

ÉQUATION, sf., ἡ ἰσότης, ητος.

ÉQUERRE, sf., ὁ γνώμων, ονος; ἡ γωνία, ας.

ÉQUESTRE, adj., ἱππικός, ή, όν. Statue équestre, ὁ ἔφιππος (ου) ἀνδριάς, άντος. Figure équestre, ἡ ἔφιππος (ου) εἰκών, όνος. L'ordre équestre, ἡ ἱππάς, άδος.

ÉQUIANGLE, adj., ἰσογώνιος, ον,

ÉQUILATÉRAL, ALE, adj., ἰσόπλευρος, ον.

ÉQUILIBRE, sm. 1° *Etat des corps physiques*, ἡ ἰσορροπία, ας; τὸ ἰσόρροπον, ου. Qui est en équilibre avec une chose, τινί, τινὸς ου πρός τι ἰσόρροπος, ον, Etre en équilibre avec, ἰσορροπέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 2° *Egalité de forces, de puissance*, τὸ ἀντίπαλον, ου. Rétablir l'équilibre, ἀντίπαλα καθ-ίστημι. || 3° *Juste proportion*, ἡ συμμετρία, ας; ἡ εὐρυθμία, ας; ἡ ὁμαλότης, ητος.

ÉQUILIBRÉ, ÉE, p.p. et adj., ἰσόρροπος, ον; (au fig.), ἀντίρροπος, ον.

ÉQUILIBRER, va., σηκόω-ῶ, f. ώσω; (au fig.), εἰς ἀντίπαλα καθ-ίστημι, *acc.* || S'ÉQUILIBRER, vr., εἰμὶ ἰσόρροπος, ον; (au fig.), ἀντίρροπος, ον.

ÉQUINOXE, sm., ἡ ἰσημερία, ας.

ÉQUINOXIAL, ALE, adj., ἰσημερινός, ή, όν.

ÉQUIPAGE, sm. 1° *Personnel d'un navire*, τὸ πλήρωμα, ατος; οἱ ναῦται, ῶν. || 2° *Attirail, appareil, suite*, ἡ σκευή, ῆς; ἡ παρασκευή, ῆς; τὰ σκεύη, ῶν. Les équipages de l'armée, de guerre, τὰ στρατιωτικά, πολεμικὰ σκεύη. || 3° *Voiture*, ἡ ἅμαξα, ης. || 4° *Vêtement*, ἡ σκευή, ῆς; ἡ στολή, ῆς.

ÉQUIPÉE, sf., *action téméraire*, τὸ ἄλογον ἔργον, ου.

ÉQUIPEMENT, sm. 1° *Action d'équiper*, ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ ὅπλισις, εως. || 2° *Ce qui sert à équiper*, τὰ ὅπλα, ων; τὸ ὅπλισμα, ατος; ἡ κατασκευή, ῆς.

ÉQUIPER, va., κατα-σκευάζω, f. άσω; (un navire, une flotte), πληρόω-ῶ, f. ώσω; στέλλω; (des soldats), ὁπλίζω, ἐξ-οπλίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'**ÉQUIPER**, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉQUITABLE, adj., δίκαιος, α, ον; ἐπιεικής, ές; ὀρθός, ή, όν.

ÉQUITABLEMENT, adv., δικαίως, ἐπιεικῶς, ὀρθῶς.

ÉQUITATION, sf. 1° *Art de monter à cheval*, ἡ ἱππική, ῆς. || 2° *Action de monter à cheval*, ἡ ἱππασία, ας.

ÉQUITÉ, sf., τὸ δίκαιον, ου; ἡ δικαιοσύνη, ης; ἡ ἐπιείκεια, ας.

ÉQUIVALENT, ENTE, adj., ἀντίρροπος, ον; de, *dat.*, *gén.* ou πρός *et l'acc.*; ἀντάξιος, ον, *gén.* || Sm., τὸ ἀντάξιον, ου. Donner à qqn l'équivalent d'une chose, δίδωμί τινι ἀντάξιά τινος.

ÉQUIVALOIR, vn., ἴσην ἀξίαν ου δύναμιν ἔχω; à, *dat.*

ÉQUIVALENCE, sf., ἡ ἀντιρροπία, ας.

ÉQUIVOQUE, adj., (en parl. des choses), ἀμφίβολος, ον; ἀμφίλογος, ον; (des choses et des pers.), διπλοῦς, ῆ, οῦν; κίβδηλος, ον; (des pers.), ἄπιστος, ον. || Sf., *double sens*, ἡ ἀμφιβολία, ας; ἡ ἀμφιλογία, ας.

ÉQUIVOQUER, vn., *user d'équivoque*, διπλοῦν τι λέγω.

ÉRABLE, sm., ἡ σφένδαμνος, ου. D'érable, σφενδάμνινος, η, ον.

ÉRAFLER, va., κατ-αμύττω, f. ύξω, *acc.*

ÉRAFLURE, sf., ἡ ἀμυχή, ῆς.

ÉRATO, *Muse*, ἡ Ἐρατώ, οῦς.

ÉRATOSTHÈNE, *h.*, ὁ Ἐρατοσθένης, ους.

ÈRE, sf., ἡ ἐποχή, ῆς; ὁ χρόνος, ου.

ÉRÈBE, sm., τὸ Ἔρεβος, ους.

ÉRECHTHÉE, *h.*, ὁ Ἐρεχθεύς, έως. Descendants d'Erechthée, οἱ Ἐρεχθεῖδαι, ῶν.

ÉRECTION, sf. 1° *Action d'ériger, d'élever*, ἡ ἀνάστασις, εως; ἡ ἵδρυσις, εως. L'érection d'un trophée, ἡ ἀνάστασις τροπαίου. || 2° *Institution*, ἡ κατάστασις, εως.

ÉRÉSIPÈLE, sm., ὁ ἐρυσίπελας, ατος.

ÉRÉTRIE, *v.*, ἡ Ἐρέτρια, ας. D'Erétrie, Ἐρετρικός, ή, όν. Habitant d'Erétrie, ὁ Ἐρετριεύς, έως.

ERGOT, sm., *ongle pointu à la patte des animaux*, τὸ πλῆκτρον, ου.

ERGOTÉ, ÉE, adj., *qui a des ergots*, πληκτροφόρος, ον.

ERGOTER, vn., *chicaner dans la discussion*, λεπτολογέω-ῶ, f. ήσω.

ERGOTEUR, sm., ὁ λεπτολόγος, ου.

ÉRIDAN, *fl.*, ὁ Ἠριδανός, οῦ.

ÉRIGER, va. 1° *Dresser, élever*, ἵστημι, ἀν-ίστημι; ἱδρύω, καθ-ιδρύω, f. σω, *acc.* Ériger des trophées, ἀν-ίστημι τρόπαια. Ériger des autels, ἱδρύω βωμούς. || 2° *Créer, instituer*, καθ-ίστημι, συν-ίστημι, *acc.* || S'**ÉRIGER**, vr., καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); en, *nominatif.* Il s'érigea en censeur, κατ-έστη ἐπιτιμητής.

ÉRIGONE, *f.*, ἡ Ἠριγόνη, ης.

ÉRINYS, *Furie*, ἡ Ἐρινύς, ύος. || Les Erinyes, αἱ Ἐρινύες, ων.

ERMITAGE, sm. 1° *Habitation d'un ermite*, τὸ ἡσυχαστήριον, ου. || 2° *Lieu solitaire*, ἡ ἐρημία, ας; ἡ ἀναχώρησις, εως.

ERMITE, sm., ὁ ἀναχωρητής, οῦ; ὁ ἡσυχαστής, οῦ. Vivre en ermite, ἡσυχάζω, f. άσω.

ÉROS, sm., *dieu de l'amour*, ὁ Ἔρως, ωτος.

ÉROTIQUE, adj., ἐρωτικός, ή, όν.

ERRANT, ANTE, adj., πλανητός, ή, όν. Etoiles errantes, τὰ ἀστρα πλανητά, ῶν.

ERREMENTS, sm. pl., ἡ ὁδός, οῦ.

ERRER, vn., (au pr. et au fig.), πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. Il errait de ville en ville, ἐπλανᾶτο εἰς πόλεις. || *Au fig.* Errer dans qq. chose, ἁμαρτάνω, δι-αμαρτάνω τινός. Sujet à errer, ἁμαρτητικός, ή, όν.

ERREUR, sf. 1° *Action d'errer*, ἡ πλάνη, ης. || 2° *Action de se tromper, faute*, ἡ πλάνη, ης; τὸ ἁμάρτημα, ατος; τὸ σφάλμα, ατος; ἡ ἄγνοια, ας. Erreur d'optique, πλάνη τῆς ὄψεως. Etre dans l'erreur, ἁμαρτάνω. Tomber dans l'erreur, σφάλλομαι (pass.). Je reconnais mon erreur, γιγνώσκω ἡμαρτηκώς, υῖα, ός. Induire qqn en erreur, τινά πλανάω-ῶ, f. ήσω ou παρ-άγω. || 3° Au pl., *dérèglement*, ἡ ἀσωτία, ας.

ERRONÉ, ÉE, adj., οὐκ ὀρθός, ή, όν; ἐψευσμένος, η, ον; ψευδής, ές. Croyance erronée, ἡ ἑτεροδοξία, ας.

ÉRUDIT, ITE, adj. et subst., πολυμαθής, ές; πεπαιδευμένος, η, ον; σοφός, ή, όν.

ÉRUDITION, sf., ἡ παιδεία, ας; ἡ σοφία, ας. Avoir de l'érudition, πολυμαθέω-ῶ, f. ήσω.

ÉRUPTION, sf. 1° *Brusque sortie*, ἡ ἔκρηξις, εως; ἡ ἐκβολή, ῆς. Eruption d'un volcan, ἡ ῥυάκων ἐκβολή, ῆς. || 2° *Exanthème*, τὸ ἐξάνθημα, ατος.

ÉRYMANTHE, *mont* et *fl.*, ὁ Ἐρύμανθος, ου. D'Erymanthe, Ἐρυμάνθιος, α, ον.

ÉRYTHRÉE, *mer*, ἡ Ἐρυθρὰ (ἄς) θάλαττα, ης.

ÉRYX, *mont*, ὁ Ἔρυξ, υκος.

ESCABEAU, sm., τὸ θρανίον, ου. Petit escabeau, τὸ θρανίδιον, ου.

ESCABELLE, sf. Voy. **ESCABEAU**.

ESCADRE, sf., ὁ στόλος, ου.

ESCADRON, sm., ἡ ἴλη, ης. Marcher par escadrons, κατ' ἴλας πορεύομαι. Commandant d'un escadron, ὁ ἰλάρχης, ου.

ESCALADE, sf., ἡ διὰ κλιμάκων εἰσβολή, ῆς.

ESCALADER, va. 1° *Attaquer par escalade*, διὰ κλιμάκων προσ-βάλλω, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || 2° *Emporter par escalade*, διὰ κλιμάκων αἱρέω-ῶ, *acc.* || 3° *Monter dans*, εἰσ-βαίνω εἰς *et l'acc.* || 4° *Franchir*, ὑπερ-βαίνω, *acc.*

ESCALE, sf. Faire escale, εἰσ-πλέω; εἰσ-ορμίζομαι, f. ιοῦμαι; dans, εἰς *et l'acc.*

ESCALIER, sm., ἡ κλῖμαξ, ακος. Monter l'escalier, ἀνα-βαίνω διὰ τῆς κλίμακος. Descendre l'escalier, κατα-βαίνω κατὰ τῆς κλίμακος.

ESCAMOTAGE, sm. 1° *Tour d'adresse*, ἡ ψήφων παιδιά, ᾶς. || 2° *Action de dérober*, ἡ κλοπή, ῆς.

ESCAMOTER, vn., *faire des tours d'adresse*, ψηφοπαικτέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *dérober*, κλέπτω, *acc.*

ESCAMOTEUR, sm. 1° *Faiseur de tours d'adresse*, ὁ ψηφοπαίκτης, ου. || 2° *Celui qui dérobe*, ὁ κλέπτης, ου.

ESCARBOT, sm., ὁ κάνθαρος, ου.

ESCARBOUCLE, sf., ὁ ἄνθραξ, ακος.

ESCARCELLE, sf., τὸ βαλλάντιον, ου.

ESCARGOT, sm., ὁ κόχλος, ου.

ESCARMOUCHE, sf., ὁ ἀκροβολισμός, οῦ; ἡ ἀκροβόλισις, εως; ἡ ἀψιμαχία, ας.

ESCARMOUCHER, vn., ἀκροβολίζομαι, f. ιοῦμαι; ἀψιμαχέω-ῶ, f. ήσω.

ESCARMOUCHEUR, sm., ὁ ἀκροβολιστής, οῦ.

ESCARPÉ, ÉE, adj., προσάντης, ες; ὀρθιος, ος et α, ον; ἀπότομος, ον; ἀπόκρημνος, ον. Sur des hauteurs escarpées, ἐν ἀποτόμοις.

ESCARPEMENT, sm., τὸ πρόσαντες, ους; τὸ ὄρθιον, ου; τὸ ἀπότομον, ου.

ESCARPER, va., *couper droit de haut en bas*, ἀπο-τεμνω, *acc.*

ESCARPOLETTE, sf., ἡ αἰώρα, ας.

ESCARRE, sf., ἡ ἐσχάρα, ας. Formation d'une escarre, ἡ ἐσχάρωσις, εως.

ESCHINE, *h.*, ὁ Αἰσχίνης, ου.

ESCHYLE, *h.*, ὁ Αἰσχύλος, ου.

ESCIENT, sm. A bon escient, à mon escient, à son escient, ἐκ προαιρέσεως, ἐκ προνοίας, ἐπίτηδες.

ESCLANDRE, sm. 1° *Divulgation d'une chose fâcheuse*, ἡ δυσχεροῦς πράγματος ἐκφορά, ᾶς. || 2° *Bruit, vacarme*, ὁ θόρυβος, ου.

ESCLAVAGE, sm. 1° *Servitude*, ἡ δουλεία, ας. Etre en esclavage, ἐν δουλείᾳ εἰμί. Emmener en esclavage, εἰς δουλείαν ἄγω, *acc.* Réduire en esclavage, κατα-δουλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* || 2° *Assujettissement*, ἡ ἀνάγκη, ης.

ESCLAVE, sm. et sf., ὁ δοῦλος, ου; *fém.* ἡ δούλη, ης; ὁ οἰκέτης, ου; *fém.* ἡ οἰκέτις, ιδος; ὁ, ἡ παῖς, *gén.* παιδός; τὸ ἀνδράποδον, ου. D'esclave, δουλικός, ή, όν. Etre esclave, δουλεύω, f. εύσω, *dat.* || *Au fig.* Etre esclave de ses plaisirs, δουλεύω ταῖς ἡδοναῖς. || Adj., δοῦλος, η, ον.

ESCORTE, sf., ἡ φυλακή, ῆς; ἡ παραπομπή, ῆς; ἡ προπομπή, ῆς. Vaisseau d'escorte, ἡ παραπομπὸς (οῦ) ναῦς, *gén.* νεώς. Faire escorte, servir d'escorte à qqn, παρακέμπω τινά.

ESCORTER, va., φυλάττω, f. ξω; παρα-πέμπω, προ-πέμπω, *acc.*

ESCOUADE, sf., ὁ στοῖχος, ου.

ESCRIME, sf., ἡ ὁπλομαχία, ας. Maître d'escrime, ὁ ὁπλομάχης, ου.

ESCRIMER, vn., et **S'ESCRIMER**, vr. 1° *S'exercer à faire des armes*, ὁπλομαχέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Disputer, discuter*, δια-λέγομαι; contre, *dat.* || S'escrimer à faire qq. chose, περὶ τὸ ποιεῖν τι γυμνάζομαι, f. άσομαι.

ESCRIMEUR, sm., ὁ ὁπλομάχης, ου.

ESCROC, sm., ὁ κλέπτης, ου; ὁ πανοῦργος, ου.

ESCROQUER, va., κλέπτω, *acc.* Escroquer qq. chose à qqn, τί τινος ὑφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.).

ESCROQUERIE, sf., ἡ κλοπή, ῆς; ἡ κλωπεία, ας.

ESCULAPE, *h.*, ὁ Ἀσκληπιός, οῦ. D'Esculape, Ἀσκληπίειος, α, ον. Fils, descendant d'Esculape, ὁ Ἀσκληπιάδης, ου.

ÉSOPE, *h.*, ὁ Αἴσωπος, ου. D'Esope, Αἰσώπειος, ον.

ÉSOTÉRIQUE, adj., ἐσωτερικός, ή, όν.

ESPACE, sm. 1° *Etendue indéfinie*, τὸ κενόν, οῦ. || 2° *Etendue limitée*, ὁ τόπος, ου; ὁ χῶρος, ου. L'espace céleste *ou simpl'* l'espace, les espaces, τὰ μετέωρα χωρία, ων. || 3° *Etendue du temps*, ὁ χρόνος, ου. Dans l'espace de six mois, ἐντὸς ἓξ μηνῶν.

ESPACEMENT, sm., τὸ διάστημα, ατος; ἡ διάστασις, εως.

ESPACER, va., δι-ίστημι, *acc.*

ESPADON, sm., *poisson*, ὁ ξιφίας, ου.

ESPAGNE, *pays*, ἡ Ἰβηρία, ας; (plus tard), ἡ Ἱσπανία, ας. D'Espagne, Ἰβηρικός, ή, όν.

ESPAGNOL, OLE, adj., Ἰβηρικός, ή, όν; (plus tard), Σπάνος, η, ον. || Sm., ὁ Ἴβηρ, ηρος.

ESPÈCE, sf. 1° *Division du genre*, τὸ εἶδος, ους. L'espèce est distincte du genre, τὸ εἶδος ἀπὸ τοῦ γένους δι-ήρτηται. || 2° *Sorte, qualité, nature*, τὸ εἶδος, ους; τὸ γένος, ους; ἡ ἰδέα, ας; ὁ τρόπος, ου. De quelle espèce? ποῖος, α, ον; De cette espèce, τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο(ν). D'une autre espèce, ἀλλοῖος, α, ον. De plusieurs espèces, πολύτροπος, ον. De toute espèce, παντοῖος, α, ον. De la même espèce, ὁμοιότροπος, ον; ὅμοιος, α, ον. || Une espèce de, τις, τί (indéfini). Quelle espèce de remède as-tu trouvée? ποῖον φάρμακον εὕρηκας; Une espèce de nuage noir, μελανία τις. || 3° *Race*, τὸ γένος, ους. L'espèce humaine, τὸ ἀνθρώπινον γένος. || 4° Au pl., *pièces de monnaie*, τὰ νομίσματα, ων.

ESPÉRANCE, sf. et **ESPOIR**, sm., ἡ ἐλπίς, ίδος; (attente), ἡ προσδοκία, ας. Les espérances que l'on met en qqn, αἱ ἐλπίδες τινός ou εἰς τινα. Grande, bonne espérance, ἡ καλὴ ἐλπίς; faible espérance, ἡ λεπτὴ ἐλπίς. Qui a bon espoir, εὐέλπις, ι, *gén.* ιδος. Avoir bon espoir que, εὐέλπις εἰμι *avec l'inf. fut.* ou *prés.* Qui n'a plus d'espoir, ἀνέλπιστος, ον. N'avoir plus d'espoir, ἀνελπίστως ἔχω. Avoir, mettre son espoir en qqn, en qq. chose, τὴν ἐλπίδα ἔχω ἐν τινι. Remplir l'espérance de qqn., τὰς ἐλπίδας τινὸς ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω. Remplir tous les cœurs d'espérance, ἐμ-πίμπλημι ἁπάντων τὴν γνώμην. Concevoir l'espérance, ἐλπίδα λαμβάνω. Faire naître en qqn, faire concevoir à qqn l'espérance de, ἐλπίδα παρ-έχω ou ἐμ-βάλλω τινι, *gén.* ou *inf. fut.* Tromper les espérances de qqn, τὰς ἐλπίδας τινὸς ψεύδομαι, f. ψεύσομαι. Etre trompé dans ses espérances, τῆς ἐλπίδος ψεύδομαι, f. ψευσθήσομαι. Contre toute espérance, παρ' ἐλπίδα ou ἐλπίδας, παρὰ προσδοκίαν. Au delà de toute espérance, ὑπὲρ ἐλπίδα.

ESPÉRÉ, ÉE, p.p., ἐλπιστός, ή, όν.

ESPÉRER, va et vn., ἐλπίζω, f. ιῶ, *acc.* ou *inf. fut.* J'espère venir, ἐλπίζω ἥξειν; qu'il viendra, αὐτὸν ἥξειν. Espérer qq. chose de qqn, ἐλπίζω τι παρά τινος. Faire espérer à qqn que, ἐλπίδα παρ-έχω τινί, *avec l'inf. fut.* ou ὡς *et l'ind.* ou *l'opt.* Il me faisait espérer qu'il viendrait, ἐμοὶ ἐλπίδα παρ-εἶχεν ὡς ἥξει ou ὡς

ἤξοι. Espérer en qqn, en qq. chose, τὴν ἐλπίδα ἔχω ἔν τινι.

ESPIÈGLE, adj. et subst., νεανικός, ή, όν; λαμυρός, ά, όν.

ESPIÈGLERIE, sf., τὸ νεανίευμα, ατος.

ESPION, sm., ὁ κατάσκοπος, ου; ὁ πρόσκοπος, ου: ὁ διερευνητής, οῦ.

ESPIONNAGE, sm., ἡ κατασκοπή, ῆς; ἡ προσκοπή, ῆς.

ESPIONNER, va., κατα-σκοπέω-ῶ, f. ήσω (et moyen); κατ-οπτεύω, f. εύσω; ὠτακουστέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ESPOIR, sm. Voy. **ESPÉRANCE**.

ESPRIT, sm. 1° *Souffle*, τὸ πνεῦμα, ατος. || 2° *Aspiration*, τὸ πνεῦμα, ατος. Esprit doux, rude, τὸ ψιλὸν, δασὺ πνεῦμα. || 3° *Substance incorporelle*, τὸ πνεῦμα, ατος. Le Saint-Esprit, τὸ Πνεῦμα, τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Le malin esprit, τὸ πονηρὸν πνεῦμα. Les esprits bienheureux, οἱ μάκαρες, ων. || 4° *Génie, fantôme*, ὁ δαίμων, ονος; τὸ φάσμα, ατος. Le monde des esprits, οἱ δαίμονες, ων. || 5° *Partie la plus volatile des corps*, ἡ δύναμις, εως; ἡ θεομότης, ητος. || 6° *Ame*, ἡ ψυχή, ῆς. Rendre l'esprit, τὴν ψυχὴν ἀφ-ίημι. Reprendre ses esprits, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἀνα-λαμβάνειν. En esprit (par la pensée), τῇ διανοίᾳ. Se transporter en esprit dans un lieu, κατά τινα τόπον γίγνομαι τῇ διανοίᾳ. || 7° *Ensemble des facultés intellectuelles*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ διάνοια, ας. Appliquer, occuper son esprit à qq. chose, τὸν νοῦν προσ-έχω τινί. Perdre l'esprit, τοῦ φρονεῖν ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Se présenter à l'esprit, tomber dans l'esprit de qqn, ἐπ-έρχομαί τινι ou τινα. || 8° *Facilité de la conception*, ἡ ἀγχίνοια, ας. Avoir de l'esprit, ἀγχίνους, ουν εἰμί. N'avoir pas d'esprit, ἀφυής, ές εἰμι. || 9° *Finesse, pensées ingénieuses*, τὸ χαριέντισμα, ατος; ὁ ἀστεϊσμός, οῦ. Faire de l'esprit, courir après l'esprit, χαριεντίζομαι, f. ιοῦμαι. || 10° *Caractère, humeur*, ἡ φύσις, εως; τὸ ἦθος, ους. Esprit modéré, timide, φύσις σώφρων (ονος), δειλή, ῆς. || 11° *Opinion, sentiment, caractère*, (d'un écrit), ἡ διάνοια, ας; (d'un auteur), ἡ ψυχή, ῆς; ἡ φρόνησις, εως; (d'un peuple, d'une époque), ἡ διάνοια, ας; τὸ ἦθος, ους. Le bon esprit des troupes, ἡ τῶν στρατιωτῶν προθυμία. Etre animé du meilleur esprit, ἄριστα φρονέω-ῶ, f. ήσω. || Esprit de piété, d'innovation, etc., *se traduisent par l'adjectif neutre correspondant* au nom : τὸ εὐσεβές, οῦς; τὸ νεωτεροποιόν, οῦ, *etc.* Esprit de parti, τὸ στασιαστικόν, οῦ. Esprit de corps, ἡ κοινὴ γνώμη, ης. || 12° *Une personne considérée par rapport à son caractère*. Un grand esprit (un homme qui a l'âme grande), ἀνὴρ μεγαλόψυχος. Un esprit faible, ἀνὴρ μικρόψυχος. Un bel esprit, ἀνὴρ φιλόκαλος ou φιλόμουσος. Un esprit fort (irréligieux), ὁ ἀσεβής, οῦς.

ESQUIF, sm., ἡ σκάφη, ης; τὸ πλοιάριον, ου.

ESQUILLE, sf., ἡ ὀστοῦ ἀποσχίς, ίδος.

ESQUINANCIE, sf., ἡ κυνάγχη, ης. Atteint d'une esquinancie, κυναγχικός, ή, όν.

ESQUISSE, sf., ἡ διαγραφή, ῆς; ἡ ὑπο-γραφή, ῆς; ὁ τύπος, ου.

ESQUISSER, va., δια-γράφω, ὑπο-γράφω; σκιαγραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ESQUIVER, va., ἐκ-φεύγω, παρεκ-κλίνω, *acc.* Action d'esquiver, ἡ ἀπόδρασις, εως. || S'ESQUIVER, vr., ὑπεκ-φεύγω, ὑπεκ-διδράσκω.

ESSAI, sm., ἡ πεῖρα, ας; ἡ ἀπόπειρα, ας. Faire l'essai d'une chose, πεῖραν τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Coup d'essai, τὸ δεῖγμα, ατος; τὸ ἐπίδειγμα, ατος. Faire son coup d'essai, ἐπίδειγμα ἐπι-δείκνυμι.

ESSAIM, sm., (au pr. et au fig.), ὁ ἑσμός, οῦ; τὸ σμῆνος, ους; (au fig.), ὁ ὄχλος, ου.

ESSAIMER, vn., *s'envoler en essaim*, σμηνηδὸν ἐκ-πέτομαι.

ESSAYER, va. et vn., *éprouver, faire l'essai de*, πειράομαι-ῶμαι, *gén.*; δοκιμάζω, f. άσω, *acc.* Essayer un arc, πειρῶμαι τόξου. Essayer l'or, τὸ χρυσίον δοκιμάζω. || Vn., *tâcher de*, πειράομαι-ῶμαι, *inf.* || S'ESSAYER, vr., *s'éprouver*, πειράομαι-ῶμαι; ἀ, *gén.* ou *inf.*; ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω; ἀ, *dat.* ou *inf.* S'essayer pour la première fois sur mer, ναυμαχίας πρῶτον πειρῶμαι.

ESSAYEUR, sm., ὁ δοκιμαστής, οῦ.

ESSENCE, sf. 1° *Nature d'une chose*, ἡ οὐσία, ας; ἡ φύσις, εως. L'essence du feu, ἡ πυρὸς φύσις. || 2° *Espèce*, ἡ φύσις, εως; τὸ εἶδος, ους.

ESSENTIEL, ELLE, adj. 1° *Qui appartient à l'essence*, οὐσιώδης, ες; ἀρχοειδής, ές. Qualité essentielle, ἡ φύσις, εως. || 2° *Nécessaire, indispensable*, κύριος, α, ον; ἀναγκαῖος, ος ετα, ον. Il est essentiel de faire cela, ἀνάγκη τοῦτο ποιεῖν. || Sm., *le point essentiel*, τὸ κεφάλαιον, ου; τὸ μέγιστον, ου; τὸ κράτιστον, ου.

ESSENTIELLEMENT, adv. 1° *Par essence*, φύσει, τῷ ὄντι. || 2° *Extrêmement*, μάλιστα, πλεῖστον.

ESSIEU, sm., ὁ ἄξων, ονος.

ESSOR, sm. 1° *Vol d'un oiseau*, ἡ πτῆσις, εως. Prendre son essor, ἀνα-πέτομαι. || 2° *Elan*, ἡ ὁρμή, ῆς. Prendre son essor, ὁρμάω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Développement*, ἡ ἐπί-δοσις, εως. Prendre un rapide essor, ταχεῖαν ἐπίδοσιν λαμβάνω. Donner l'essor à qq. chose, τὰς ἡνίας τινὶ χαλάω-ῶ.

ESSOUFFLÉ, ÉE, adj., ἀσθμαίνων, ουσα, ον; δύσπνους, ουν. Etre essoufflé, ἀσθμαίνω, f. ανῶ.

ESSOUFFLEMENT, sm., τὸ ἄσθμα, ατος; ἡ δύσπνοια, ας.

ESSUIE-MAIN, sm., τὸ χειρόμακτρον, ου.

ESSUYER, va. 1° *Frotter pour ôter qq. chose*, ἀπο-μάττω, f. μάξω; ἀπο-σμήχω, f. σμήξω; ἀπ-ομόργνυμι, f. ορμόξω, *acc.* Essuyer ses mains à une serviette, avec une serviette, τὰς χεῖρας εἰς τὸ χειρόμακτρον ἀποκαθαίρω, f. ἀρῶ. Essuyer sa sueur, τὸν ἱδρῶτα ἀπο-μάττομαι, f. μάξομαι. Il essuya ses larmes, τὰ δάκρυα ἀπ-ωμόρξατο. || 2° *Sécher*, ἀναξηραίνω, ἀπο-ξηραίνω, *acc.* || 3° *Souffrir, subir*, πάσχω, φέρω, ὑπο-μένω, *acc.* Essuyer un affront, ὑβρίζομαι, f. ισθήσομαι. Essuyer des injustices, ἀδικέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

EST, sm., ἡ ἕως, *gén.* ἕω; αἱ ἀνατολαί ὧν. De l'est, ἐξ ἀνατολῶν. Vers l'est, πρὸς ἕω-

Qui est à l'est, ἑῷος, α, ον. Vent d'est, ὁ ἀπηλιώτης, ου.

ESTAFETTE, sm., ὁ ἄγγαρος, ου. Fonction d'estafette, ἡ ἀγγαρεία, ας.

ESTIMABLE, adj., τιμῆς ἄξιος, α, ον; τίμιος, α, ον; ἔντιμος, ον.

ESTIMATEUR, sm., ὁ τιμητής, οῦ.

ESTIMATIF, IVE, adj., τιμητικός, ή, όν.

ESTIMATION, sf. 1° *Action d'estimer*, ἡ τίμησις, εως. || 2° *Valeur estimée*, τὸ τίμημα, ατος.

ESTIME, sf., ἡ ἀξίωσις, εως; ἡ τιμή, ῆς. Avoir de l'estime, beaucoup d'estime pour qqn, pour qq. chose, ἐν τιμῇ, ἐν μεγάλῃ τιμῇ ἄγω τινά, τι. N'avoir aucune estime pour qqn, pour qq. chose, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τινά, τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Etre en grande estime chez qqn, ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰμι ὑπό τινος.

ESTIMÉ, ÉE, p.p. Voy. ESTIMER. || Adj. 1° *Evalué*, τιμητός, ή, όν. || 2° *Qui jouit de l'estime*, ἔντιμος, ον, τιμῆς ἄξιος, α, ον. Etre estimé, ἐν τιμῇ ou ἔντιμός εἰμι. Etre très estimé, πολλοῦ ou πλείστου ἄξιός εἰμι. N'être aucunement estimé, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ou μέρει εἰμι.

ESTIMER, va. 1° *Evaluer, priser*, τιμάω-ῶ, f. ήσω (et moyen), *acc.; avec le nom* du prix *au génitif*. || 2° *Faire cas de qqn, de qq. chose*, τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Estimer qqn, qq. chose plus que qqn, qq. chose, προτιμῶ τινά, τί τινος. Estimer une chose beaucoup, plus, le plus, peu, moins, περὶ πολλοῦ, περὶ πλείονος, περὶ πλείστου, περὶ ὀλίγου, περὶ ἐλάττονός τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Estimer beaucoup qqn, ἄγαμαί τινα ou τινος, πολυωρέω-ῶ, f. ήσω τινά. || 3° *Croire, présumer*, νομίζω, f. ιῶ; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; que, *prop. infinitive*.

ESTIVAL, ALE, adj., θερινός, ή, όν.

ESTOC, sm., *pointe d'une épée*. Frapper d'estoc et de taille, ἐκ διαλήψεως καὶ ἐκ καταφορᾶς τύπτω.

ESTOMAC, ὁ στόμαχος, ου; ἡ καρδία, ας; ἡ γαστήρ, *gén.* γαστρός. De l'estomac, στομαχικός, ή, όν. Le creux de l'estomac, τὸ προκάρδιον, ου.

ESTRADE, sf., *sorte de tribune*, ὁ ὀκρίβας, αντος; τὸ ἴκριον, ου.

ESTRAGON, sm., *plante odoriférante*, τὸ δρακόντιον, ου.

ESTROPIÉ, ÉE, p.p. et adj., πεπηρωμένος, η, ον; πηρός, ά, όν; ἀνάπηρος, ον.

ESTROPIER, va., πηρόω-ῶ, ἀνα-πηρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Etre estropié d'une jambe, d'une main, πεπήρωμαι σκέλος, χεῖρα.

ESTUAIRE, sm., ὁ ἔκρους, ου.

ESTURGEON, sm., *poisson*, ὁ ἀντακαῖος, ου. Salaison d'esturgeon, τὸ ἀντακαῖον (ου) τάριχος, ους.

ET, conj., καί, *en latin* et, *relie l'un à l'autre* deux mots *ou* deux propositions; τε (enclitique), *en latin* que, *ne s'emploie guère que pour relier* deux propositions; τε καὶ *ou* τε... καὶ *s'emploie dans* l'un et l'autre cas. Le feu et l'eau, τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ. Pendant le jour et pendant la nuit, νύκτας τε καὶ ἡμέρας. Et sur terre et sur mer, καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. || *La traduction de* et *donne lieu aux observations suivantes : a) En grec* tous les membres *d'une énumération doivent être unis par* καί, *tandis qu'en français* le dernier seul *est uni par* et. L'île de Sicile produit du blé, du vin et de l'huile, Σικελία ἡ νῆσος φέρει σῖτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, *ou même* καὶ σῖτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον. *b) Quand deux verbes français unis par* et *ont* un même sujet, *on traduit ordinairement le premier par* un participe, *et la conjonction* et *est supprimée*. Il s'avança et dit (s'étant avancé il dit), προσ-ελθὼν εἶπε. *c)* Et ne pas *se traduit par* καὶ οὐ, καὶ μή, *après une proposition* affirmative, *et par* οὐδέ, μηδέ, *après une proposition* négative. Il faut obéir aux chefs et ne pas leur résister, δεῖ πείθεσθαι καὶ μὴ ἀντι-τείνειν τοῖς ἄρχουσιν. Pour moi, je ne les poursuivrai pas, et personne ne dira que je leur fais du mal, οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω, οὐδ' ἐρεῖ οὐδεὶς ὡς ἐγὼ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ.

ÉTABLE, sf., ὁ σταθμός, οῦ; ὁ σηκός, οῦ; τὸ αὔλιον, ου. Etable à bœufs, ἡ βούστασις, εως. Etable à brebis, ὁ προβάτων σηκός. Etable à chèvres, ὁ αἰγῶν σταθμός. Etable à porcs, τὸ συοφόρβιον, ου.

ÉTABLIR, va. 1° *Asseoir et fixer*, ἱδρύω, καθ-ιδρύω, f. ύσω, *acc.* Etablir les fondements d'un édifice, οἰκοδόμημα καθ-ιδρύω. || 2° *Installer, placer*, καθ-ίστημι, καθ-ιδρύω, *acc.* Etablir une garnison dans un lieu, καθ-ίστημι φρουρὰν ἐπί χωρίῳ. Etablir une colonie dans un pays, χωρίον οἰκίζω, κατ-οικίζω, f. ιῶ. Etablir sa fille, τὴν θυγατέρα ἐκ-δίδομαι (moy.). Etablir qqn dans une charge, καθ-ίστημί τινα εἰς ou ἐπ' ἀρχήν. || 3° *Instituer*, καθ-ίστημι, *acc.* Etablir une coutume, des magistrats, des juges, καθ-ίστημι ἔθος, ἄρχοντας, δικαστάς. Etablir une loi, νόμον τίθημι ou καθ-ίστημι. Les lois établies, οἱ κἀ-εστῶτες ou κείμενοι νόμοι. On a établi *ou* il est établi que, νενόμισται *et une proposition infinitive*. || 4° *Démontrer*, ἀπο-δείκνυμι, *acc.; que*, ὅτι *avec l'ind.* || S'ÉTABLIR, vr. 1° *Se placer, se fixer, être institué*, καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Il s'établit à Egine, κατ-έστη εἰς Αἴγιναν. Il s'est établi juge, δικαστὴς καθ-έστηκε. || 2° *Etablir sa demeure*. Voy. DEMEURE. || 3° *Se marier*. Voy. ce verbe.

ÉTABLISSEMENT, sm. 1° *Action d'installer, d'instituer*, ἡ κατάστασις, εως; (*de fonder*), ἡ κτίσις, εως; ἡ οἴκισις, εως; (*de marier*), ἡ ἔκδοσις, εως; (*de prouver*), ἡ ἀπόδειξις, εως. || 2° *Ce qui est établi*, τὸ ἵδρυμα, ατος; τὸ οἴκισμα, ατος; (*colonie*), ἡ ἀποικία, ας. || 3° *Etat, condition*, ἡ τάξις, εως.

ÉTAGE, sm. 1° *Espace entre deux planchers*, τὸ οἴκημα, ατος. D'un, de deux, de trois étages, μονόστεγος, δίστεγος, τρίστεγος, ον. Le second, le troisième étage, ἡ διστεγία, ας; τὸ τρίστεγον, ου. L'étage supérieur, τὸ ὑπερῷον, ου. || 2° *Gradin, degré*, ὁ βαθμός, οῦ. Par étages, βαθμηδόν. || 3° *Rang, condition*, ἡ τάξις, εως.

ÉTAGER, va., βαθμηδὸν δια-τάττω, f. τάξω, *acc.* || S'ÉTAGER, vr., βαθμηδὸν δια-τάττομαι, f. ταχθήσομαι.

ÉTAI, sm., ἡ στῆριγξ, ιγγος; τὸ στήριγμα, ατος; τὸ ἔρεισμα, ατος.

ÉTAIN, sm., ὁ καττίτερος, ου. D'étain, καττιτέρινος, η, ον.

ÉTAL, sm., ἡ κρεωπωλικὴ τράπεζα, ης.

ÉTALAGE, sm. 1° *Exposition* (*des marchandises*), ἡ διάθεσις, εως. || 2° *Ostentation*, ἡ ἐπίδειξις, εως. Faire étalage de qq. chose, ἐπίδειξίν τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

ÉTALER, va. 1° *Exposer en vente*, ἐκ-τίθημι; δια-τίθημι (et moyen), *acc.* Etre étalé, ἔκ-κειμαι, πρό-κειμαι. || 2° *Etendre, déployer*, πετάννυμι, *acc.* || 3° *Montrer avec ostentation*, ἐπι-δείκνυμαι, ἐν-δείκνυμαι (moy.), *acc.*

1. **ÉTALON**, sm., *cheval entier*, ὁ κῆλων, ωνος.

2. **ÉTALON**, sm., *modèle de poids, de mesure*, ὁ κανών, όνος.

ÉTAMER, va., καττιτερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

ÉTANCHEMENT, sm., (du sang), ἡ ἐπίστασις, εως; (de la soif), ἡ σβέσις, εως.

ÉTANCHER, va. 1° *Arrêter l'écoulement de*, ἐπ-έχω, κατ-έχω, ἐφ-ίστημι, *acc.* Etancher la soif, δίψαν σβέννυμι. || 2° *Boucher pour empêcher l'écoulement*, βύω, ἐπι-βύω, *acc.*

ÉTANÇON, sm., ἡ στῆριγξ, ιγγος; τὸ στήριγμα, ατος.

ÉTANÇONNER, va., στηρίζω, f. ξω, *acc.*

ÉTANG, sm., ἡ λίμνη, ης. Petit étang, τὸ λιμνίον, ου. D'étang, λιμναῖος, α, ον.

ÉTAPE, sf. 1° *Vivres distribués aux soldats en marche*, τὰ ἐφόδια, ων. || 2° *Lieu où les troupes s'arrêtent pour passer la nuit*, ὁ σταθμός, οῦ. || 3° *Distance entre deux étapes*, ὁ σταθμός, οῦ. Faire une longue étape, σταθμὸν μακρὸν πορεύομαι. Faire cinq parasanges en une étape, ἐξ-ελαύνω σταθμὸν ἕνα παρασάγγας πέντε.

ÉTAT, sm. 1° *Disposition d'une chose, d'une personne, d'une affaire*, ἡ κατάστασις, εως; ἡ διάθεσις, εως. L'état présent des choses, τὰ παρόντα, ων. L'état de l'armée, τὰ τοῦ στρατοῦ, τὰ περὶ τὸν στρατόν. Bon état des affaires, πράγματα καλά, ῶν. Mauvais état des affaires, πράγματα ἄπορα, ων. Dans cet état de choses, τούτων τοιούτων ὄντων. || Etre dans tel *ou* tel état *ἔχω, avec un adverbe*. Etre en bon état, *εὖ, καλῶς ἔχω*. Etre en mauvais état, *κακῶς ἔχω*. Etre dans cet état, dans un tel état, *οὕτως ἔχω*. || Mettre une chose en état, κατα-σκευάζω, f. άσω τι. Remettre une chose en état, en bon état, ἐπι-σκευάζω, f. άσω, ἀποκαθ-ίστημί τι. Se mettre en état de, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι *ὥστε et l'inf. futur*. || Etre en état de, ἱκανός ou δυνατός, ή, όν εἰμι, δύναμαι *et l'inf.* Etre hors d'état de, ἀδύνατός, όν εἰμι *et l'inf.* || Mettre qqn en état de *inf.*, ποιέω-ῶ, f. ήσω τινὰ ἱκανόν ou δυνατόν *et l'inf.* Mettre qqn hors d'état de, ἀδύνατον ποιῶ τινα *et l'inf.* || 2° *Estime, cas*, ὁ λόγος, ου. Faire état de. Voy. CAS. || 3° *Liste, mémoire, inventaire*, ὁ κατάλογος, ου; ἡ ἀπογραφή, ῆς. || 4° *Condition, position*, ἡ τάξις, εως; ἡ τύχη, ης. Etat de mariage, ὁ γάμος, ου. Etat de servitude, ἡ δουλεία, ας. || 5° *Manière de vivre*, ἡ δίαιτα, ης. Grand état de maison, ἡ μεγαλοπρέπεια, ας. || 6° *Profession, métier*, ἡ τέχνη, ης; ἡ ἐργασία, ας; τὸ ἐπιτήδευμα, ατος. || 7° *Gouvernement*, ἡ πολιτεία, ας. Etat monarchique, démocratique, etc. Voy. MONARCHIE, DÉMOCRATIE, etc. Homme d'Etat, ὁ πολιτικός, οῦ. || 8° *Corps de nation*, ἡ πόλις, εως; τὸ κοινόν, οῦ; τὰ κοινά, ῶν. Aux frais de l'Etat, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, δημοσίᾳ. Dans l'intérêt de l'Etat, πρὸς ou εἰς τὸ κοινὸν ἀγαθόν. Prendre part aux affaires de l'Etat, τὰ τῆς πόλεως πράττω. || 9° *Ensemble d'un pays*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ χώρα, ας. Les Etats de Cyrus, ἡ Κύρου ἀρχή.

ÉTAT-MAJOR, sm., οἱ ἡγεμόνες, ων; οἱ περὶ τὸν στρατηγόν.

ÉTAYEMENT, sm., ἡ ἔρεισις, εως.

ÉTAYER, va., ἐρείδω; στηρίζω, f. ξω; (au fig.), ἀσφαλίζω, f. ιῶ, *acc.*

ET CÆTERA, loc. lat., *et le reste*, καὶ τὰ λοιπά.

ÉTÉ, sm., τὸ θέρος, ους. D'été, θερινός, ή, όν. En été, τοῦ θέρους, ἐν τῷ θέρει. Au commencement de l'été, ἅμα τῷ θέρει. Au milieu de l'été, κατὰ θέρους ἀκμήν. Passer l'été dans un pays, ἐν χωρίῳ τινὶ θερίζω, f. ιῶ. || *Au fig.* Etre dans son été, ἐν ἀκμῇ εἰμι.

ÉTEINDRE, va. 1° *Supprimer l'action du feu, etc.*, σβέννυμι, ἀπο-σβέννυμι, κατα-σβέννυμι, *acc.* || 2° *Faire cesser*, παύω, κατα-παύω, f. παύσω, *acc.* Eteindre une race, γένος ἀφανίζω, f. ιῶ. || 3° *Adoucir, affaiblir*, ἀμαυρόω-ῶ, f. ώσω; ἀμβλύνω, f. υνῶ, *acc.* || S'ÉTEINDRE, vr., σβέννυμι et ses composés au moyen; les autres verbes au passif. Avec lui s'éteignit sa race, σὺν αὐτῷ τελευτῶντι τὸ γένος ἀπ-έσβη. || *S'affaiblir insensiblement*, μαραίνομαι, f. ανθήσομαι.

ÉTEINT, EINTE, p.p. et adj., ἀπεσβηκώς, υῖα, ός. Des yeux éteints, ἀμυδροὶ ὀφθαλμοί. Une voix éteinte, φωνὴ λεπτή.

ÉTENDARD, sm., τὸ σημεῖον, ου. || *Au fig.* Suivre les étendards de qqn, se ranger sous les étendards de qqn, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ὑπό τινι τάττειν (de τάττω, f. τάξω). Lever, arborer l'étendard de la révolte. Voy. SE RÉVOLTER.

ÉTENDRE, va. 1° *Allonger*, τείνω, ἀπο-τείνω, ἐκ-τείνω, παρα-τείνω; μηκύνω, ἀπο-μηκύνω, f. υνῶ, *acc.* Etendre son armée, τὸν στρατὸν ἐκ-τείνω. || 2° *Déployer en long et en large*, ἀνα-πέτασμαι, ἐκ-πετάννυμι, ἐκ-τείνω, *acc.* Etendre les bras, les jambes, ἐκ-τείνω τὰς χεῖρας, τὰ σκέλη. || Etendre qqn par terre, κατα-βάλλω τινά. || 3° *Augmenter, agrandir*, ἐκ-τείνω, αὐξάνω, *acc.* Etendre son empire, sa domination, τὴν ἀρχὴν αὐξάνω. || S'ÉTENDRE, vr., τείνω, ἀπο-τείνω (neutre), et les verbes précédents au passif. L'île s'étend jusqu'au port, ἡ νῆσος τείνει εἰς λιμένα. S'étendre le long du port, παρα-τείνω λιμένα. Le son s'étend au loin, ἀπο-τείνει ἐπὶ πολὺ ὁ ἦχος. || S'étendre (par terre), ἐπι-κλίνομαι (pass.); sur qq. chose, ἐπί τινος. || S'étendre sur un sujet, μακρὸν λόγον ἀπο-τείνω περί τινος.

ÉTENDU, UE, p.p. Voy. ÉTENDRE. || Adj., ἐκτεταμένος, η, ον; μακρός, ά, όν, etc. Voy. GRAND, LARGE, VASTE.

ÉTENDUE, sf., (longueur), τὸ μῆκος, ους;

(largeur), τὸ εὖρος, ους; (grandeur), τὸ μέγεθος, ους. D'une grande étendue, εὐρύχωρος, ον. Sur une grande étendue, ἐπὶ πολύ. Sur une très grande etendue, διὰ πλείστου. Grande étendue de connaissances, ἡ, πολυμαθία, ας. Discours d'une grande étendue, ὁ λόγος μακρός, οῦ.

ÉTÉOCLE, *h.*, ὁ Ἐτεοκλῆς, κλέους.

ÉTERNEL, ELLE, adj., ἀΐδιος, ον; αἰώνιος, ος et α, ον; (de longue durée), πολυχρόνιος, ον; (répété), συχνός, ή, όν. Gloire éternelle, ἡ αἰώνιος (ου) δόξα, ης.

ÉTERNELLEMENT, adv., αἰωνίως; (continuellement), συνεχῶς, ἀεί.

ÉTERNISER, va., αἰώνιον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Eterniser sa gloire, ἀείμνηστον τὴν δόξαν κατα-λείπω. || **S'ÉTERNISER**, vr., γίγνομαι αἰώνιος, ος et α, ον.

ÉTERNITÉ, sf. 1° *Durée éternelle*, τὸ ἀΐδιον, ου; ὁ αἰών, ῶνος. De toute éternité, ἐξ ου ἀπ' αἰῶνος. Pour l'éternité, εἰς ου προς αἰῶνα. Durant l'éternité, ὁι' αἰῶνος. || 2° *La vie éternelle*, ὁ αἰώνιος βίος, ου.

ÉTERNUEMENT ou ÉTERNÛMENT, sm., ὁ πταρμός, οῦ.

ÉTERNUER, vn., πτάρνυμαι. Qui fait éternuer, πταρμικός, ή, όν.

ÉTÉSIEN, adj. m. Vents étésiens, οἱ ἐτησίαι, ων.

ÉTÊTER, va., ἐπι-κόπτω, *acc.*

ÉTHER, sm., *région supérieure de l'air*, ὁ αἰθήρ, *gén.* αἰθέρος.

ÉTHÉRÉ, ÉE, adj., αἰθεροειδής, ές; αἰθερώδης, ες.

ÉTHIQUE, sf., *science de la morale*, τὸ ἠθικόν, οῦ. || Les Ethiques (d'Aristote), τὰ ἠθικά, ῶν.

ETHNARCHIE, sf., *dignité d'ethnarque*, ἡ ἐθναρχία, ας.

ETHNARQUE, sm., *gouverneur d'une province*, ὁ ἐθνάρχης, ου.

ETHNIQUE, adj., (dans tous les sens), ἐθνικός, ή, όν.

ÉTHOPÉE, sf., ἡ ἠθοποιΐα, ας.

ÉTINCELANT, ANTE, adj., μαρμαρυγώδης, ες; λαμπρός, ά, όν; γλαυκός, ή, όν.

ÉTINCELER, vn., ἀστράπτω, f. άψω; στιλβω, f. στίλψω. Ses yeux étincellent, ἀστράπτει τοῖς ὄμμασι.

ÉTINCELLE, sf., ὁ σπινθήρ, ῆρος; (au fig.), τὸ αἴθυγμα, ατος. Jeter des étincelles, σπινθηρίζω, f. ιῶ.

ÉTINCELLEMENT, sm., ἡ μαρμαρυγή, ῆς.

ÉTIOLEMENT, sm., ἡ μάρανσις, εως.

ÉTIOLER, va., μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* || **S'ÉTIOLER**, vr., μαραίνομαι, f. ανθήσομαι.

ÉTIQUE, adj. 1° *Phtisique*, φθισικός, ή, όν. || 2° *Maigre*, ἰσχνός, ή, όν.

ÉTIQUETER, va., στιμεῖον ἐπι-τίθημι, *dat.*

ÉTIQUETTE, sf. 1° *Petit écriteau*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ χαρτίδιον, ου. || 2° *Cérémonial*, τὰ νόμιμα, ων; τὸ ἔθος, ους.

ÉTIRER, va., τείνω, ἐκ-τείνω, *acc.* Etirer du fer, σίδηρον ἐλαύνω.

ÉTISIE, sf., ἡ φθίσις, εως.

ETNA, sm., *mont* et *v.*, ἡ Αἴτνη, ης. D'Etna, de l'Etna, Αἰτναῖος, α, ον.

ÉTOFFE, sf. 1° *Tissu*, τὸ ὕφασμα, ατος. || 2° *Matière*, ἡ ὕλη, ης. || 3° *Qualité, espèce.* τὸ γένος, ους; τὸ εἶδος, ους.

ÉTOILE, sf. 1° *Astre*, ὁ ἀστήρ, τέρος. A la belle etoile, ἐν ὑπαίθρῳ. || 2° *Destinée*, ἡ τύχη, ης. Bonne étoile, ἡ ἀγαθὴ τύχη. Mauvaise étoile, ἡ κακὴ τύχη. Né sous une bonne, une mauvaise étoile, εὐδαίμων, κακοδαίμων, ον. || 3° *Astérisque*, ὁ ἀστερίσκος, ου.

ÉTOILÉ, ÉE, adj., ἀστεροειδής, ές.

ETOLIE, *pays*, ἡ Αἰτωλία, ας. D'Etolie, Αἰτώλιος, α, ον.

ÉTOLIEN, ENNE, adj., Αἰτώλιος, α, ον; Αἰτωλικός, ή, όν. || Sm., ὁ Αἰτωλός, οῦ.

ÉTONNAMMENT, adv., θαυμαστῶς, θαυμασίως.

ÉTONNANT, ANTE, adj., θαυμαστός, ή, όν; θαυμάσιος, α, ον. Qu'y a-t-il d'étonnant? τί θαυμαστόν; Il est étonnant, il n'est pas etonnant que, θαυμαστόν, οὐδὲν θαυμαστόν *avec une prop. infinitive.*

ÉTONNÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐκπεπληγμένος, η, ον; ἐκπλαγείς, εἶσα, έν.

ÉTONNEMENT, sm., ἡ ἔκπληξις, εως; τὸ θάμβος, ους; (admiration), τὸ θαῦμα, ατος. Jeter qqn dans l'étonnement, εἰς ἔκπληξιν καθίστημί τινα.

ÉTONNER, va., ἐκ-πλήττω, *acc.* Je suis étonné d'une chose, ἐκ-πέπληγμαί τινι ou ἐπί τινι. || **S'ÉTONNER** de, vr., ἐκ-πλήττομαι (pass.), *acc.*; ou *dat. avec ou sans* ἐπί; θαυμάζω, *acc.* S'étonner que, θαυμάζω ὡς, ὅτι, *avec l'ind.* ou *l'opt.*, et *avec l'ind.* Je m'étonne de ton langage, τὸν σὸν λόγον θαυμάζω. Il ne faut pas s'en étonner, οὐδὲν θαυμαστόν.

ÉTOUFFANT, ANTE, adj., πνιγώδης, ες; πνιγηρός, ά, όν. Chaleur étouffante, τὸ πνῖγος, ους.

ÉTOUFFEMENT, sm., ὁ πνιγμός, οῦ; τὸ πνῖγμα, ατος.

ÉTOUFFER, va. 1° *Suffoquer, faire mourir en privant d'air*, πνίγω, ἀπο-πνίγω, κατα-πνίγω, *acc.*; (les plantes), πνίγω, κατα-πνίγω, *acc.*; (le feu, le charbon), κατα-σβέννυμι, *acc.* || 2° *Comprimer, amortir, faire cesser*, κατα-στέλλω, κατ-έχω; παύω, κατα-παύω, f. παύσω, *acc.* Etouffer sa colère, τὴν ὀργὴν κατ-έχω. Etouffer une chose dès sa naissance, εὐθὺς γενόμενον κατα-σβέννυμί τι. Etouffer un son, φθόγγον ἀμβλύνω, f. υνῶ. || Vn., *perdre la respiration; mourir faute d'air*, πνίγομαι, ἀπο-πνίγομαι, κατα-πνίγομαι (pass.).

ÉTOUPE, sf., τὸ στυππεῖον ou στύππιον, ου. D'étoupe, στύππινος, η, ον.

ÉTOUPER, va., στυππείῳ βύω, *acc.*

ÉTOURDERIE, sf. 1° *Caractère d'étourdi*, τὸ ἀλόγιστον, ου; ἡ ἀβουλία, ας. || 2° *Action d'étourdi*, τὸ ἄλογον ou ἀλόγιστον ἔργον, ου.

ÉTOURDI, IE, p.p., ἐμβρόντητος, ον; ἐκπλαγείς, εἶσα, έν. || Adj. et subst., *irréfléchi*, ἄβουλος, ον; ἀλόγιστος, ον; ἄσκεπτος, ον. || A L'ÉTOURDIE, loc. adv., ἀβούλως, ἀσκέπτως.

ÉTOURDIMENT, adv., ἀβούλως, ἀλογίστως, ἀσκέπτως.

ÉTOURDIR, va. 1° *Ebranler le cerveau de*, ἐκ-κωφέω-ῶ, f. ήσω; ἐμ-βροντάω-ῶ, f. ήσω; ἐκ-πλήττω, *acc.* || 2° *Étonner, troubler*,

ἐκ-πλήττω; ταράττω, f. ξω, *acc.* || 3° *Calmer, endormir*, κοιμίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'ÉTOURDIR, vr., *étourdir sa douleur*, τὰς λύπας κοιμίζω, f. ιῶ. S'étourdir sur qq. chose, ἐκ τῆς ψυχῆς ἀφ-ίημί τι.

ÉTOURDISSANT, ANTE, τὰ ὦτα ἐκκωφῶν, οῦσα, οῦν.

ÉTOURDISSEMENT, sm. 1° *Ebranlement du cerveau*, ὁ ἴλιγγος, ου. Avoir des étourdissements, ἰλιγγιάω-ῶ, f. άσω. || 2° *Trouble de l'âme*, ἡ ταραχή, ῆς.

ÉTOURNEAU, sm., *oiseau*, ὁ ψάρος, ου.

ÉTRANGE, adj., (en parl. des choses), ἀλλόκοτος, ον; παράδοξος, ον; (des pers. et des choses), θαυμάσιος, α, ον; θαυμαστός, ή, όν. Des choses etranges et risibles, θαυμαστὰ καὶ γέλοια.

ÉTRANGEMENT, adv., θαυμασίως, δεινῶς, σφοδρῶς.

ÉTRANGER, ÈRE, adj. 1° *D'une autre nation*, (en parl. des pers.), ξένος, η, ον; ὀθνεῖος, α, ον; ἀλλόφυλος, ον; (des choses), ξενικός, ή, όν; (des choses importées), ἐμπακτός, ή, όν. Les vaisseaux étrangers, αἱ ξενικαὶ νῆες. La guerre étrangère, ὁ ὀθνεῖος πόλεμος. Terre étrangère, pays étranger, ἡ ξένη, ης. || 2° *Qui n'a point part à*, ἀλλότριος, α, ον; ξένος, η, ον, *gén.* Etre étranger à une chose, ἀλλοτρίως ἔχω πρός τι. || 3° *Qui ne connaît pas*, ἄπειρος, ον, *gén.* Etre étranger à un art, ἄπειρός εἰμι τέχνης; ἀπείρως ἔχω τέχνης, περὶ τέχνης, πρὸς τέχνην. || 4° *Qui ne fait pas partie de*, οὐκ ὤν, οὖσα, ὄν, *gén.* Etranger à la famille, ἀλλότριος, α, ον. || 5° *Qui n'a aucun rapport avec*, ἀλλότριος, α, ον, *gén.* Chose étrangère au caractère de qqn, ἀλλότριόν τι τρόπου τινός. || 6° *Qui appartient à un autre*, ἀλλότριος, α, ον. || 7° *Qui est ignoré, inconnu*. La musique m'est étrangère (je suis étranger à la musique), ἄπειρός εἰμι τῆς μουσικῆς. Voy. 3°. || Sm. et sf. 1° *Celui, celle qui n'est pas du pays*, ὁ ξένος, ου; ὁ ὀθνεῖος, ου; *fém.* ἡ ξένη, ης; ἡ ὀθνεία, ας. Les étrangers, οἱ ἐκτός, ἔξω ou ἐξωθεν. || 2° *Celui, celle qui n'est pas d'une famille, etc.*, ὁ ἀλλότριος, ου; *fém.* ἡ ἀλλοτρία, ας. || Sm., *le pays étranger*, ἡ ξένη, ης; ἡ ἀλλοτρία, ας. Séjourner à l'étranger, ξενιτεύω, f. εύσω.

ÉTRANGETÉ, sf., ἡ ἀτοπία, ας; τὸ ἀλλόκοτον, ου; ἡ καινότης, ητος.

ÉTRANGLÉ, ÉE, p.p. Voy. ÉTRANGLER. || Adj., *serré, rétréci*, στενός, ή, όν.

ÉTRANGLEMENT, sm. 1° *Action d'étrangler*, ἡ ἀγχόνη, ης. || 2° *Etat de celui qui est étranglé*, ὁ πνιγμός, οῦ; τὸ πνῖγμα, ατος. || 3° *Resserrement*, τὸ στενόν, οῦ.

ÉTRANGLER, va. 1° *Suffoquer en pressant le gosier*, ἄγχω, ἀπ-άγχω, f. ἀγξω; πνίγω, ἀπο-πνίγω, *acc.* || 2° *Resserrer*, σφίγγω, ἀπο-σφίγγω, *acc.* || S'ÉTRANGLER, vr., ἀπ-άγχομαι, f. άγξομαι; (perdre la respiration), ἀπο-πνίγομαι (pass.).

1. **ÉTRE**, verbe substantif. 1° *Sert à lier l'attribut au sujet*, εἰμί, γίγνομαι. Dieu est grand, μέγας ἐστὶ Θεός. Il fut médecin, ἰατρὸς ἐγένετο. *En ce sens* le verbe et l'attribut *se rendent souvent en grec par* un verbe attributif. Etre malade, νοσέω-ῶ, f. ήσω. Etre général, στρατηγέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Marque l'existence*, εἰμί, γίγνομαι; ὑπ-άρχω, f. άρξω. C'était le soir, ἑσπέρα ἦν. Il n'est plus, οὐκέτ' ἔστιν. Cela n'est pas (n'est pas vrai), οὐκ ἔστι ταῦτα. Cela ne sera pas (n'arrivera pas), ταῦτα οὐκ ἔσται, οὐ γενήσεται. Soit! εἶεν. || 3° *Marque la relation au lieu, au temps*, εἰμί, γίγνομαι. Il est en Macédoine, ἐν Μακεδονίᾳ ἐστί. Ils étaient aux portes, ἦσαν ἐπὶ ταῖς θύραις. Il n'est pas chez lui, οὐκ ἔνδον ἐστίν. Nous étions en hiver, (c'était l'hiver), χειμὼν ἦν. || 4° *Marque l'état, la disposition, l'occupation*, εἰμί, γίγνομαι; *qqf.* ἔχω *avec un adverbe*. Il était dans la joie, ἐν ἡδονῇ ἦν. Il en est ainsi, ἔστιν οὕτως ou οὕτως ἔχει. Etre pour (favoriser) qqn, τινὶ ὑπ-άρχω, f. άρξω. Etre contre qqn, ἐπί τινά εἰμι. Etre à qq. chose (s'en occuper), εἰμὶ ou γίγνομαι ἐπί, πρός τινι ou ἀμφί τι. || 5° *Marque l'appartenance*, εἰμί, ὑπ-άρχω *avec le dat.* La victoire sera aux plus braves, νίκη ἔσται τοῖς ἀρίστοις. La victoire est à nous (nôtre), νίκη ἡμετέρα ἐστίν. Il n'est plus à lui, il est hors de lui, ἔξω ἑαυτοῦ ἐστιν. || 6° *Marque l'origine, la matière, la conformité, etc.*, εἰμί, γίγνομαι *et le gén., qqf. avec* ἐκ, ἀπό. Solon était d'Athènes, Σόλων ἦν ἐξ Ἀθηνῶν ou Ἀθηναῖος. Le mur est de pierre, τὸ τεῖχός ἐστι λίθων ou λίθινον. Cette loi est de Dracon, ὁ νόμος ἐστὶν οὗτος Δράκοντος. Je suis du même avis, τῆς αὐτῆς γνώμης εἰμί. Etre de mœurs douces, τρόπου ἡσυχίου εἰμί. Il n'était pas du peuple, du sénat, οὐκ ἦν τοῦ δήμου, βουλῆς. De combien est cet objet? πόσου ἐστὶ τοῦτο; || IL EST, impers., *il y a, on trouve*. Il est des gens, des hommes qui, etc. Voy. AVOIR. || ÊTRE, *construit avec* CE *antécédent*. Voy. CE.

2. **ÊTRE**, sm. 1° *Ce qui est*, τὸ ὄν, *gén.* ὄντος. Les êtres, τὰ ὄντα, ων. Etre animé, τὸ ζῷον, ου. || 2° *Personne*, ὁ ἄνθρωπος, ου. || 3° *Existence*, τὸ ζῆν, ἡ ζωή, ῆς. || 4° *Réalité*, τὸ εἶναι.

ÉTRÉCIR, va., ἀπο-στενόω-ῶ, f. ώσω; συν-άγω, συ-στέλλω, *acc.* || S'ÉTRÉCIR, vr., les mêmes verbes au passif.

ÉTRÉCISSEMENT, sm., ἡ στένωσις, εως; ἡ συναγωγή, ῆς; ἡ συστολή, ῆς.

ÉTREINDRE, va. 1° *Serrer fortement*, σφίγγω, συ-σφίγγω, *acc.* || 2° *Presser dans ses bras*, περι-βάλλω, *acc.* " 2° *Resserrer*. Voy. ce mot.

ÉTREINTE, sf. 1° *Serrement*, ἡ σφίγξις, εως. || 2° *Embrassement*, ἡ περιβολή, ῆς.

ÉTRENNE, sf., *présent qu'on fait le premier jour de l'année*, ἡ ἐπινομίς, ίδος.

ÉTRILLE, sf., ἡ ψήκτρα, ας; ἡ ξύστρα, ας; (strigile), ἡ στλεγγίς, ίδος.

ÉTRILLER, va. 1° *Frotter avec l'étrille*, ψήχω, f. ψήξω; ἀπο-τρίβω, *acc.* || 2° *Battre*, δέρω, *acc.*

ÉTRIQUÉ, ÉE, adj., *qui manque d'ampleur*, (au pr. et au fig.), στενός, ή, όν.

ÉTRIVIÈRE, sf., *courroie*, ὁ ἱμάς, άντος. Donner les étrivières à, μαστιγόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Recevoir les étrivières, μαστιγοῦμαι, f. ωθήσομαι.

ÉTROIT, OITE, adj. 1° *Peu large*, στενός, ή, όν. Espace étroit, ή στενοχωρία, ας. || *Au fig.* Un génie étroit, un esprit étroit, ὁ ἀνὴρ μικρόψυχος. || 2° *Borné, resserré*, βραχύς, εῖα, ύ. || 3° *Rigoureux, strict*, ἀκριβής, ές. Dans le sens étroit, κατὰ τὸ ἀκριβές. || 4° *Intime*, οἰκειότατος, η, ον. Etroite amitié, ἡ οἰκειότης, ητος. || A L'ÉTROIT, loc. adv. 1° *Dans un espace étroit*, ἐν στενῷ, (avec mouvt) εἰς στένον. Mettre à l'étroit, εἰς στενὸν συν-ελαύνω, *acc.* Etre à l'étroit, στενοχωρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Dans la gêne*, ἐν ἀπορίᾳ, ἐν ἀπορίαις. Etre à l'étroit, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω.

ÉTROITEMENT, adv. 1° *A l'étroit*, ἐν στενῷ. || 2° *A la rigueur*, ἀκριβῶς. || 3° *Intimement*, οἰκειότατα.

ÉTROITESSE, sf., ἡ στενότης, ητος; τὸ στενόν, οῦ. Etroitesse du cœur, ἡ μικροψυχία, ας.

ÉTRURIE, *pays*, ἡ Τυρρηνία, ας. D'Etrurie, Τυρρηνικός, ή, όν.

ÉTRUSQUE, adj., Τυρρηνικός, ή, όν. Les Etrusques, οἱ Τυρρηνοί, ῶν.

ÉTUDE, sf. 1° *Action d'étudier*, ἡ μελέτη, ης; ἡ ἄσκησις, εως; ἡ ἐπιτήδευσις, εως; d'une chose, τινός; ἡ σπουδή, ῆς; ἡ διατριβή, ῆς; d'une chose, περί τι. L'étude des lettres, ἡ περὶ τὰ γράμματα σπουδή. || 2° *Instruction*, ἡ παιδεία, ας; τὰ γράμματα, ων. || 3° Au pl., *degrés de l'instruction classique*, αἱ τῶν γραμμάτων μελέται, ῶν. Faire ses études, τὰ γράμματα μελετάω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Affectation, recherche*, ἡ περιεργία, ας. Qui sent l'étude, περίεργος, ον.

ÉTUDIANT, sm., ὁ τὰ γράμματα μελετῶν, ῶντος; ὁ μαθητής, οῦ.

ÉTUDIÉ, ÉE, adj. 1° *Fait avec soin*, μεμελετημένος, η, ον; πεφροντισμένος, η, ον; ἐσκεμμένος, η, ον. || 2° *Feint, affecté*, προσποιητός, ή, όν.

ÉTUDIER, vn., *se livrer à l'étude*, περὶ τὰ γράμματα σπουδάζω, f. άσω. Etudier en philosophie, τῇ φιλοσοφίᾳ σχολάζω, f. άσω. Etudier sous qqn, τινὶ σχολάζω ου δμιλέω-ῶ, f. ήσω. Etudier avec qqn, συ-σχολάζω τινί. || Va. 1° *S'appliquer à apprendre*, μελετάω-ῶ, f. ήσω; μανθάνω, *acc.* || 2° *Apprendre par cœur*, ἐκ-μανθάνω, *acc.* || 3° *Préparer avec soin, méditer*, μελετάω-ῶ, f. ήσω; δια-πονέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 4° *Observer qqn*, γνωρίζω, f. ιῶ, *acc.* S'étudier soi-même, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ γνωρίζειν. || S'ÉTUDIER, vr., *s'appliquer à*, μελετάω-ῶ, f. ήσω ὅπως *et le fut. de l'ind.*

ÉTUI, sm. 1° *Petite boîte*, ἡ θήκη, ης. || 2° *Enveloppe des ailes*. τὸ ἔλυτρον, ου.

ÉTUVE, sf., τὸ πυριατήριον, ου.

ÉTUVER, va., πυριάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

ÉTYMOLOGIE, sf., ἡ ἐτυμολογία, ας. Donner l'étymologie de, ἐτυμολογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

ÉTYMOLOGIQUE, adj., ἐτυμολογικός, ή, όν.

ÉTYMOLOGISTE, sm., ὁ ἐτυμολόγος, ου.

EUBÉE, *île*, ἡ Εὔβοια, ας. D'Eubée, Εὐβοϊκός, ή, όν.

EUBÉEN, sm., ὁ Εὐβοεύς, έως. Les Eubéens, οἱ Εὐβοεῖς, έων.

EUBULE, *h.*, ὁ Εὔβουλος, ου.

EUCHARISTIE, sf., ἡ εὐχαριστία, ας.

EUCLIDE, *h.*, ὁ Εὐκλείδης, ου.

EUCRATE, *h.*, ὁ Εὐκράτης, ους.

EUMÈNE, *h.*, ὁ Εὐμένης, ους.

EUMÉNIDES, *Furies*, αἱ Εὐμενίδες, ων.

EUMOLPE, *h.*, ὁ Εὔμολπος, ου.

EUMOLPIDES, *descendants d'Eumolpe*, οἱ Εὐμολπίδαι, ῶν.

EUNUQUE, sm., ὁ εὐνοῦχος, ου.

EUPHÉMISME, sm., ὁ εὐφημισμός, οῦ. Par euphémisme, κατ' εὐφημισμόν.

EUPHÉMOS, *h.*, ὁ Εὔφημος, ου.

EUPHONIE, sf., ἡ εὐφωνία, ας.

1. EUPHORBE, sf., *plante grasse*, τὸ εὐφόρβιον, ου.

2. EUPHORBE, *h.*, ὁ Εὔφορβος, ου.

EUPHORION, *h.*, ὁ Εὐφορίων, ωνος.

EUPHRATE, *fl.*, ὁ Εὐφράτης, ου.

EUPHROSYNE, *une des Grâces*, ἡ Εὐφροσύνη, ης.

EURIPE, *détroit*, ὁ Εὔριπος, ου. Semblable à l'Euripe, εὐριπώδης, ες.

EURIPIDE, *h.*, ὁ Εὐριπίδης, ου. D'Euripide, Εὐριπίδειος, α, ον.

EUROPE, *f.* et *pays*, ἡ Εὐρώπη, ης.

EUROPÉEN, ENNE, adj. et subst., Εὐρωπαῖος, α, ον.

EUROTAS, *fl.*, ὁ Εὐρώτας, α.

EURUS, sm., *vent*, ὁ Εὖρος, ου.

EURYBIADE, *h.*, ὁ Εὐρυβιάδης, ου.

EURYCLÈS, *h.*, ὁ Εὐρυκλῆς, κλέους.

EURYDAMAS, *h.*, ὁ Εὐρυδάμας, αντος.

EURYDICE, *f.*, ἡ Εὐρυδίκη, ης.

EURYLOQUE, *h.*, ὁ Εὐρύλοχος, ου.

EURYMAQUE, *h.*, ὁ Εὐρύμαχος, ου.

EURYMÉDON, *h.* et *fl.*, ὁ Εὐρυμέδων, οντος.

EURYSTHÉE, *h.*, ὁ Εὐρυσθεύς, έως.

EURYSTHÈNE, *h.*, ὁ Εὐρυσθένης, ους.

EUTERPE, *Muse*, ἡ Εὐτέρπη, ης.

EUXÈNE, *h.*, ὁ Εὔξενος, ου.

EUX, pl. de LUI.

EUXIN (PONT), *mer*, ὁ Εὔξεινος πόντος, ου; ὁ Πόντος, ου.

ÉVACUANT, ANTE et **ÉVACUATIF, IVE**, adj., ὑπαγωγός, όν.

ÉVACUATION, sf. 1° *Action de se retirer*, ἡ ἀναχώρησις, εως; ἡ ἀνάζευξις, εως; d'un pays, ἐκ χώρας. || 2° *Sortie d'excréments, d'humeurs*, ἡ ἀποχώρησις, εως; ἡ κένωσις, εως; (*matières évacuées*), τὸ κένωμα, ατος.

ÉVACUER, va. 1° *Abandonner* (*un lieu*), ἀπο-λείπω, ἐκ-λείπω, *acc.*; ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω ἀπό ου ἐκ, *gén.* Ils évacuèrent le pays, ἀπ-εχώρησαν ἀπὸ τῆς χώρας. || 2° *Faire sortir* (*les humeurs*), κενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Etre évacué par les selles, ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

ÉVADER (S'), vr., ἐκ-διδράσκω, ἀπο-διδράσκω; de, *gén. avec ou sans* ἐκ, ἐξ.

ÉVAGORAS, *h.*, ὁ Εὐαγόρας, ου.

ÉVALUATION, sf., ἡ τίμησις, εως; τὸ τίμημα, ατος; ἡ τιμή, ῆς.

ÉVALUER, va., τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à, *gén. du nom de prix*. La somme évaluée, τὸ τιμηθέν, έντος.

ÉVANDRE, *h.*, Εὔανδρος, ου.

ÉVANGÉLIQUE, adj., εὐαγγελικός, ή, όν.
ÉVANGÉLISER, va., εὐ-αγγελίζομαι, f. ισοῦμαι, *dat.* ou *acc.*
ÉVANGÉLISTE, sm., ὁ εὐαγγελιστής, οῦ.
ÉVANGILE, sm., τὸ εὐαγγέλιον, ου. Prêcher l'évangile, εὐαγγελίζω, f. ιῶ.
ÉVANOUI, IE, p.p. 1° *Sans connaissance*, λιπόψυχος, ον. || 2° *Disparu*, ἀφανισθείς, εῖσα, έν; ἀφανής, ές.
ÉVANOUIR (S'), vr. 1° *Perdre connaissance*, λιποψυχέω-ῶ, f. ήσω. Faire évanouir, λιποψυχεῖν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Disparaître*, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. Faire évanouir, ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.*
ÉVANOUISSEMENT, sm., ἡ λιποψυχία, ας.
ÉVAPORATION, sf., ἡ διαπνοή, ῆς.
ÉVAPORÉ, ÉE, p.p., ἀτμιστός, ή, όν. || Adj., *étourdi*, κοῦφος, η, ον.
ÉVAPORER (S'), vr. 1° *Se résoudre en vapeur*, δια-πνέω; δι-ατμίζω, ἐξ-ατμίζω, f. ιῶ. Faire évaporer, ἐξ-ατμίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *S'exhaler, se dissiper*, δια-φορέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι.
ÉVASEMENT, sm., ὁ πλατυσμός, οῦ.
ÉVASER, va., πλατύνω, f. υνῶ, *acc.*
ÉVASIF, IVE, adj., προφασιστικός, ή, όν. Faire une réponse évasive, λοξόν τι καὶ ἐπαμφοτερίζον ἀπο-κρίνομαι, f. οῦμαι.
ÉVASION, sf., ἡ φυγή, ῆς; ἡ ἀποφυγή, ῆς; ἡ ἀπόδρασις, εως.
ÈVE, *f.*, ἡ Εὔα, ας.
ÉVÊCHÉ, sm. 1° *Diocèse*, ἡ διοίκησις, εως. || 2° *Dignité d'évêque*, ἡ ἐπισκοπή, ῆς. || 3° *Demeure de l'évêque*, τὸ ἐπισκοπεῖον, ου.
ÉVEIL, sm. 1° *Avis donné, nouvelle*, ἡ ἀγγελία, ας. || 2° *Alarme*. Voy. ce mot. || 3° *Attention, vigilance*, ἡ τοῦ νοῦ πρόσεξις, εως. Qui est en éveil, προσεκτικός, ή, όν.
ÉVEILLÉ, ÉE, p.p. Voy. ÉVEILLER. || Adj., 1° *Gai, vif*, φαιδρός, ά, όν; ὀξύς, εῖα, ύ. || 2° *Avisé, soigneux*, σπουδαῖος, α, ον; προσεκτικός, ή, όν.
ÉVEILLER, va. 1° *Tirer du sommeil*, ἐγείρω, ἀν-εγείρω, ἐξ-εγείρω, *acc.* Etre éveillé, ἐγρήγορα (parf. 2). || 2° *Donner de la gaîté à*, ἀνα-λαμβάνω; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || 3° *Rendre plus actif*, ἀν-εγείρω, ἐξ-εγείρω, *acc.* || 4° *Faire naître, exciter*, ἐγείρω, *acc.* || S'ÉVEILLER, vr., *cesser de dormir*, ἐγείρομαι, ἀν-εγείρομαι, ἐξ-εγείρομαι (moyen et passif).
ÉVÉNEMENT, sm. 1° *Fait*, τὸ συμβάν, άντος; τὸ γενόμενον, ου; τὸ πρᾶγμα, ατος. Evénement fortuit, ἡ τύχη, ης. Evénement heureux, ἡ, συντυχία, ας. Evénement malheureux, ἡ συμφορά, ᾶς. || 2° *Issue, résultat*, τὸ ἀποβάν, άντος; τὸ τέλος, ους. Avoir un événement heureux, εὐ-τυχέω, καλῶς, κακῶς ἀπο-βαίνω.
ÉVENTAIL, sm., ἡ ῥιπίς, ίδος. Petit éventail, τὸ ῥιπίδιον, ου.
ÉVENTAIRE, sm., ὁ κάλαθος, ου.
ÉVENTER, va. 1° *Rafraîchir avec un éventail*, ῥιπίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Exposer au vent, à l'air*, ἐξ-αιθριάζω, f. άσω; ἀνα-ψύχω, f. ψύξω, *acc.* || 3° *Découvrir, divulguer*, ἀπο-καλύπτω, f. ύψω; ἀπο-φαίνω, *acc.*
ÉVENTRER, va. 1° *Oter les entrailles de*, τὴν κοιλίαν ἐξ-αιρέω-ῶ, *gén.* || 2° *Déchirer le ventre de*, τὴν κοιλίαν ἀνα-ρρήγνυμι, *gén.*
ÉVENTUALITÉ, sf., ἡ τύχη, ης. Suivant les éventualités, κατὰ τύχας.
ÉVENTUEL, ELLE, adj., τυχών, οῦσα, όν; τυχηρός, ά, όν.
ÉVENTUELLEMENT, adv., τυχόν, τύχῃ, κατὰ τύχην.
ÉVÊQUE, sm., ὁ ἐπίσκοπος, ου.
ÉVERGÈTE, *h.*, ὁ Εὐεργέτης, ου.
ÉVERSION, sf., ἡ ἀνατροπή, ῆς.
ÉVERTUER (S'), vr., δια-τείνομαι (moy.); pour faire une chose, ποιεῖν τι.
ÉVICTION, sf., ἡ ἐκβολή, ῆς.
ÉVIDEMMENT, adv., ἐναργῶς, σαφῶς, ἐμφανῶς.
ÉVIDENCE, sf., ἡ ἐνάργεια, ας; τὸ ἐναργές, οῦς. Mettre en évidence (faire connaître clairement), σαφῶς ἀπο-δείκνυμι, *acc.*; (mettre sous les yeux de tous), εἰς τοὐμφανὲς τίθημι, *acc.* Etre en évidence, ἐμφανής, ές εἰμι.
ÉVIDENT, ENTE, adj., ἐναργής, ές; ἐμφανής, ές; φανερός, ά, όν; δῆλος, η, ον. Il est évident qu'il se trompe, δῆλόν ἐστιν ὅτι, ὡς ἁμαρτάνει, *plus souv. personnellement*, δῆλός ἐστιν ἁμαρτάνων.
ÉVINCER, *acc.*, ἐκ-βάλλω, *acc.*; de, *gén.* avec ἐκ, ἐξ.
ÉVITABLE, adj., φευκτός, ή, όν.
ÉVITER, va., φεύγω, ἐκ-φεύγω; παρεκ-κλίνω, *acc.* Ils s'évitent l'un l'autre, ἀλλήλους ἐκ-φεύγουσιν. || Eviter de, φυλάττομαι, f. άξομαι μή *et l'inf.* Eviter que, φυλάττομαι ὅπως μή *et l'ind. futur.* Il faut éviter qu'il n'arrive rien, φυλακτέον ὅπως μηδὲν συμ-βήσεται.
ÉVOCABLE, adj., ἐφέσιμος, ον.
ÉVOCATION, sf., (des esprits), ἡ ἐπαγωγή, ῆς; (d'une cause), ἡ ἔφεσις, εως. Evocation des âmes, ἡ ψυχαγωγία, ας.
ÉVOLUTION, sf., *mouvement des troupes*, ὁ ἑξελιγμός, οῦ. Faire exécuter des évolutions à la phalange, à la cavalerie, τὴν φάλαγγα, τὴν ἱππασίαν ἐξ-ελίττω.
ÉVOQUER, va., καλέω-ῶ; (à un autre tribunal), ἐφ-ίημι, *acc.* Evoquer les âmes, ψυχαγωγέω-ῶ, f. ήσω. || *Au fig.* Evoquer le souvenir d'une chose, μνήμην ἔχω τινός.
EX, prép. latine, *qui se joint à plusieurs mots français pour marquer ce qu'une personne a été, et se rend par* ὁ, ἡ, τὸ πρίν ou πρὸ τοῦ, ex-général, ὁ τὸ πρίν ou ὁ πρὸ τοῦ στρατηγός, οῦ.
EXACT, ACTE, adj. 1° *Ponctuel, soigneux*, ἀκριβής, ές; ἐπιμελής, ές. Médecin exact, ὁ ἀκριβὴς ἰατρός. || 2° *Fait avec soin*, ἀκριβής, ές. || 3° *Rigoureux*, ἀκριβής, ές. || 4° *Vrai*, ἀληθής, ές.
EXACTEMENT, adv., ἀκριβῶς. Pour parler exactement, εἰς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν.
EXACTEUR, sm., ὁ ἀδίκως χρήματα εἰσπράττων, οντος.
EXACTION, sf., ἡ ἄδικος (ου) εἴσπραξις, εως. Commettre des exactions, ἀδίκως χρήματα εἰσ-πράττω.
EXACTITUDE, sf., ἡ ἀκρίβεια, ας; (vérité), ἡ ἀλήθεια, ας. Avec exactitude, δι' ἀκριβείας, ἀκριβῶς.

EXAGÉRATEUR, sm., ὁ ὑπερβολὰς λέγων, οντος.

EXAGÉRATION, sf., ἡ ὑπερβολή, ῆς; ἡ δεἰνωσις, εως; ἡ αὔξησις, εως.

EXAGÉRÉ, ÉE, p.p. Voy. EXAGÉRER. || Adj. 1° *Où il y a de l'exagération*, ὑπερβάλλων, ουσα, ον; ἄμετρος, ον; δεινός, ἡ, όν. || 2° *Qui exagère*, ὑπερβολὰς λέγων, ουσα, ον.

EXAGÉRER, va., ὑπερ-βάλλομαι (moy.); ἐπὶ τὰ μεἰζω δεινόω-ῶ, f. ώσω; πλεονάζω, f. άσω; αὔξω, *acc.*

EXALTATION, sf. 1° *Action d'élever*, ἡ προαγωγή, ῆς; à une dignité, εἰς τιμήν. || 2° *Enthousiasme*, ὁ ἐνθουσιασμός, οῦ; ἡ ἐνθουσίασις, εως; ἡ πτόησις, εως. Avec exaltation, ἐνθουσιαστικῶς.

EXALTÉ, ÉE, p.p. Voy. EXALTER. || Adj., ἐνθουσιαστικός, ἡ, όν; μανικός, ἡ, όν. Un exalté, ὁ ἐνθουσιαστής, οῦ.

EXALTER, va. 1° *Louer, vanter*, ἐξ-αίρω; μεγαλύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Echauffer, animer à l'excès*, ἐπ-αίρω, ἐκ-μαίνω, *acc.* || S'EXALTER, vr., *prendre de l'exaltation*, ἐπαίρομαι, μαίνομαι (pass.).

EXAMEN, sm. 1° *Action d'examiner, recherche*, ἡ ἐξέτασις, εως; ἡ σκέψις, εως; ἡ ἐπίσκεψις, εως. || 2° *Epreuve, interrogatoire*, ἡ δοκιμασία, ας; ἡ ἀνάκρισις, εως. Subir un examen, δοκιμάζομαι, f. ασθήσομαι.

EXAMINATEUR, sm., ὁ δοκιμαστής, οῦ.

EXAMINER, va. 1° *Faire l'examen de*, ἐξ-ετάζω, f. άσω; δοκιμάζω, f. άσω, *acc.* Examiner la vie de qqn, une affaire, ἐξ-ετάζω βἰον τινός, πρᾶγμα. || 2° *Regarder attentivement*, δια-σκοπέω-ῶ, *acc.*

EXANTHÈME, sm., τὸ ἐξάνθημα, ατος.

EXASPÉRATION, sf., ὁ παροξυσμός, οῦ; ἡ ὀργή, ῆς; ἡ ἀγανάκτησις, εως.

EXASPÉRER, va., παρ-οξύνω, f. υνῶ; παρ-οργίζω, *acc.*; contre qqn, πρός τινα. Propre à exaspérer, παροξυντικός, ἡ, όν.

EXAUCER, va., ἐπ-ακούω, *gén.* Exaucer les vœux, les prières, τὰς εὐχὰς, τὰς δεήσεις δέχομαι. Tes prières seront exaucées, τεύξει ὧν ἐδεήθης.

EXCAVATION, sf. 1° *Action de creuser*, ἡ ὄρυξις, εως. || 2° *Creux*, τὸ ὄρυγμα, ατος; ὁ κοῖλον, ου.

EXCÉDANT, ANTE, adj. 1° *Qui excède*, περιττός, ἡ, όν. || 2° *Qui importune*, ἐπ-αχθής, ές. Être excédant, ἐν-οχλέω-ῶ.

EXCÉDENT, sm., *le nombre, la quantité qui excède*, τὸ περιττόν, οῦ.

EXCÉDER, va. 1° *Outrepasser, dépasser*, ὑπερ-αίρω, ὑπερ-βάλλω, *acc.* || 2° *Harasser*, κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.* || S'EXCÉDER, vr., ἐκ-κάμνω. S'excéder de qq. chose, ἀπα-γορεύω τινί, πρός τι, ὑπό τινος.

EXCELLEMMENT, adv., ἄριστα, ὑπερβαλλόντως, ὑπερφυῶς.

EXCELLENCE, sf., ἡ ὑπεροχή, ῆς; ἡ ἐκπρέπεια, ας; ἡ ἀρετή, ῆς. || PAR EXCELLENCE, loc. adv., διαφερόντως, μάλιστα.

EXCELLENT, ENTE, adj., ἐκπρεπής, ές; διαφέρων, ουσα, ον; ἄριστος, η, ον. Raisons excellentes, λόγοι δικαιότατοι, ων.

EXCELLER, vn., πρωτεύω, f. εύσω. Exceller sur qqn, ὑπερ-έχω, προ-έχω, δια-φέρω τινός; en qq. chose, τινί. Exceller à faire une chose, προ-έχω εἰς τὸ ποιεῖν τι.

EXCENTRICITÉ, sf., (au propre), ἡ ἐκκεντρότης, ητος; (au fig.), τὸ μανικόν, οῦ.

EXCENTRIQUE, adj., (au propre), ἔκκεντρος, ον; (au fig.), μανικός, ἡ, όν.

EXCEPTÉ, prép., πλήν, χωρίς, ἐκτός, *gén.* Tous excepté nous, πάντες πλὴν ἡμῶν. || Conj., πλήν. Chose évidente pour tous excepté pour moi, παντὶ δῆλον πλὴν ἐμοί. Excepté que, πλὴν ὅτι *et l'ind.*

EXCEPTER, va., ἐξ-αιρέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* Excepter qqn de ce qu'on dit, ἐξ-αιρῶ τινα λόγου.

EXCEPTION, sf., ἡ ἐξαίρεσις, εως. Faire exception de qqn *ou* qq. chose, ἐξαίρετόν τινα ou τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. Sans exception, ὁμοίως, πάντως. Tous sans exception, πάντες ἐρεῖς. || A L'EXCEPTION DE, loc. prép., πλήν, χωρίς, ἐκτός, *gén.*

EXCEPTIONNEL, ELLE, adj., (dans tous les sens), ἐξαίρετος, ον.

EXCÈS, sm. 1° *Excédent*, τὸ περιττόν, οῦ. || 2° *Ce qui dépasse la mesure*, ἡ ἀμετρία, ας; ἡ ὑπερβολή, ῆς. Excès de joie, ἡ ὑπερβολὴ χαρᾶς; ἡ κατ' ὑπερβολὴν χαρά, ᾶς; ἡ ἄγαν ou λἰαν χαρά, ᾶς. Avec excès, ἄγαν, ὑπὲρ τὸ μέτρον. || 3° Au plur., *débauche*, ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσωτία, ας. || 4° Au pl., *outrage, violence*, ἡ ὕβρις, εως; ἡ βία, ας. || A L'EXCÈS, JUSQU'À L'EXCÈS, loc. adv., καθ' ὑπερβολήν, εἰς ὑπερβολήν.

EXCESSIF, IVE, adj., ὑπερβάλλων, ουσα, ον; ἄμετρος, ον; δεινός, ἡ, όν. D'une grandeur excessive, ὑπερμεγεθής, ές.

EXCESSIVEMENT, adv., ὑπερβαλλόντως, ὑπὲρ μέτρον, καθ' ὑπερβολήν.

EXCITABILITÉ, sf., τὸ πάθος, ους; τὸ ὀξύρροπον, ου.

EXCITABLE, adj., παθητικός, ἡ, όν; εὐερέθιστος, ον; ὀξύρροπος, ον.

EXCITANT, ANTE, adj., ἐρεθιστικός, ἡ, όν. || Sm., ὁ ἐρεθισμός, οῦ.

EXCITATION, sf. 1° *Action d'exciter*, ἡ κίνησις, εως; ἡ ἔγερσις, εως. || 2° *Etat de ce qui est excité*, ὁ ἐρεθισμός, οῦ; ὁ παροξυσμός, οῦ.

EXCITER, va. 1° *Engager, porter*, παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.*; à une chose, ἐπί, πρός τι; à faire une chose, ποιεῖν τι. || 2° *Animer, encourager*, κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐγείρω, ἐξ-εγείρω; παρ-οξύνω, f. υνῶ, *acc.* || 3° *Irriter*, ἐρεθίζω, f. ιῶ, *acc.* || 4° *Provoquer, faire naître*, κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐγείρω, ἐξ-εγείρω, *acc.* Exciter une sédition, στάσιν ἐγείρω. Exciter la colère, τὴν ὀργὴν ἐκ-καλέομαι-οῦμαι (moy.).

EXCLAMATION, sf., ἡ ἀναβόησις, εως. Faire des exclamations, ἀνα-βοάω-ῶ.

EXCLAMER (S'), vn., ἀνα-βοάω-ῶ.

EXCLURE, va. 1° *Renvoyer*, ἀπο-πέμπω, ἀπ-ελαύνω, *acc.*; de, *gén.* || 2° *Repousser, écarter*, ἀπο-κλείω; εἴργω, ἀπ-είργω, f. εἴρξω, *acc.*; de, *gén.* || 3° *Etre incompatible avec*, οὐ δέχομαι, *acc.*

EXCLUSIF, IVE, adj., ἴδιος, α, ον; κύριος, α, ον; μόνος, η, ον.

EXCLUSION, sf., ἡ ἀπόκλεισις, εως. || A L'EXCLUSION DE, loc. prép., πλήν, χωρίς, ἐκτός, *gen.*

EXCLUSIVEMENT, adv., ἰδίᾳ, κυρίως, μόνως, μόνον.

EXCOMMUNICATION, sf., ὁ ἀναθεματισμός, οῦ; ἡ, ἀποκήρυξις, εως.

EXCOMMUNIER, va., ἀναθεματίζω, f. ιῶ; ἀπο-κηρύττω, f. ὑξω, *acc.*

EXCORIATION, sf., ἡ ἀμυχή, ῆς.

EXCORIER, va., ἀμύττω, f. ὑξω; ἐπι-τένω, *acc.*

EXCRÉMENT, sm., τὸ ἀποπάτημα, ατος; ἡ, ἔκκρισις, εως.

EXCROISSANCE, sf., (du corps et des arbres), ἡ ἔκφυσις, εως; (du corps), ἡ σάρκωσις, εως.

EXCURSION, sf. 1° *Course au dehors*, ἡ ἔξοδος, ου; ἡ ἐκδρομή, ῆς. Faire une excursion (irruption) dans un pays, ἐπιδρομὴν εἰς χώραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Digression*, ἡ παρέκβασις, εως.

EXCUSABLE, adj., συγγνωστός, όν. Il est excusable de, συγγνώμη ἐστὶ *et l'inf.*

EXCUSE, sf. 1° *Action de s'excuser*, ἡ ἀπολογία, ας; ἡ παραίτησις, εως; ἡ συγγνώμη, ης. Faire des excuses à qqn, συγγνώμην παρά τινος αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Raison qu'on apporte pour se disculper*, ἡ, ἀπολογία, ας; τὸ ἀπολόγημα, ατος; (*prétexte*), ἡ πρόφασις, εως. Donner, apporter, alléguer une chose comme excuse, τὶ ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ou προ-φασίζομαι, f. ιοῦμαι. Alléguer comme excuse que, ἀπολογοῦμαι ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*

EXCUSER, va. 1° *Donner des raisons pour disculper qqn*, ὑπέρ τινος παρ-αιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; auprès de qqn, τινί ou πρός τινα. || 2° *Pardonner*, συγγνώμην ἔχω, ἀπο-νέμω ou δίδωμι, *dat.* || 3° *Dispenser*, ἀφ-ίημι, *acc.*, de, *gen.* || S'EXCUSER, vr., ἀπολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; d'une chose, περί τινος; auprès de qqn, τινί ou πρός τινα. S'excuser sur qq. chose, προ-φασίζομαι, f. ιοῦμαί τι. S'excuser sur un autre, ανα-φέρω τὴν αἰτίαν ἐπ' ἄλλον.

EXÉCRABLE, adj. 1° *Digne d'exécration*, βδελυρός, ά, όν; μυσαρός, ά, όν. || 2° *Très mauvais*, πονηρός, ά, όν; κάκιστος, η, ον.

EXÉCRABLEMENT, adv. 1° *D'une manière digne d'exécration*, βδελυρῶς. || 2° *Très mal*, κάκιστα.

EXÉCRATION, sf. 1° *Sentiment d'horreur*, ἡ βδελυγμία, ας. Avoir en exécration, βδελύττομαι, f. ὑξομαι (aor. ἐβδελύχθην), *acc.* || 2° *Objet d'exécration*, τὸ βδέλυγμα, ατος. || 3° *Imprécation*, ἡ κατάρα, ας.

EXÉCRÉ, ÉE, p.p. et adj., κατάπτυστος, ον.

EXÉCRER, va., δυσχεραίνω, f. ανῶ, *acc.*; κατα-πτύω, *gén.*

EXÉCUTABLE, adj., ἀνυστός, ή, όν; δυνατός, ή, όν.

EXÉCUTER, va. 1° *Effectuer*, ἀπο-τελέω-ῶ, ἐπι-τελέω-ῶ; περαίνω, f. ανῶ; πράττω, δια-πράττω, *acc.* || 2° *Faire*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἐργάζομαι, *acc.* || Exécuter une danse, χορὸν ἐπι-τελέω-ῶ. || 3° *Faire mourir juridique-ment*, θανατόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'EXÉCUTER, vr., *être effectué*, ἀπο-τελέομαι-οῦμαι, et les autres verbes au passif; γίγνομαι.

EXÉCUTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ ἀποτελῶν, οῦντος; *fém.* ἡ ἀποτελοῦσα, ης *et autres participes des verbes qui signifient* EXÉCUTER; de, *acc.* || Sm., *bourreau*, ὁ δημόσιος, ου.

EXÉCUTIF, IVE, adj. Pouvoir exécutif, puissance exécutive, τὸ κράτος, ους.

EXÉCUTION, sf. 1° *Action d'exécuter*, ἡ ἐπιτέλεσις, εως; ἡ ἀποτέλεσις, εως. Mettre à exécution. Voy. EXÉCUTER. || 2° *Supplice d'un condamné*, ἡ τιμωρία, ας; ὁ θάνατος, ου.

EXÉGÈSE, sf., ἡ ἐξήγησις, εως.

EXÉGÉTIQUE, adj., ἐξηγητικός, ή, όν.

1. **EXEMPLAIRE**, sm. 1° *Modèle*, τὸ ἀρχέτυπον, ου. || 2° *Reproduction, copie*, τὸ ἀντίγραφον, ου. || 3° *Échantillon*, τὸ παράδειγμα, ατος.

2. **EXEMPLAIRE**, adj., δόκιμος, ον; ἐντελής, ές. Châtiment exemplaire, ἡ ἰσχυρὰ (ᾶς) κόλασις, εως.

EXEMPLE, sm. 1° *Ce qui peut servir de modèle*, τὸ παράδειγμα, ατος. Proposer en exemple, παράδειγμα καθ-ίστημι, *acc.* Donner à qqn l'exemple de qq. chose, παρ-έχω τινὶ παράδειγμά τινος. Servir d'exemple, παράδειγμα γίγνομαι. || 2° *Chose pareille à la chose dont il s'agit*, τοιοῦτόν τι. Qui est sans exemple, οὐδενὶ τῶν παρεληλυθότων ἐοικώς, υῖα, ός; καινός, ή, όν. || 3° *Modèle d'écriture*, ἡ ὑπογραφή, ῆς. || PAR EXEMPLE, loc. adv., (ainsi), οἷον, οἵα δή; (pour commencer par là), αὐτίκα, αὐτίκα δὴ μάλα. || A L'EXEMPLE DE, loc. prép., κατά, *acc.*; *peut se tourner par* comme, ὡς, ὥσπερ. A l'exemple de nos ancêtres, ὥσπερ οἱ πρόγονοι.

EXEMPT, EMPTE, adj., ἐλεύθερος, α, ον; ἄμοιρος, ον; ἀτελής, ές, *gén.* Exempt du service militaire, ἀτελὴς στρατείας. || Exempt *se rend souvent par un adjectif composé de à privatif.* Exempt de charges ou d'impôts, ἀτελής, ές. Exempt de crainte, ἀδεής, ές. Exempt de maladie, ἄνοσος, ον. Exempt de reproches, ἄμεμπτος, ον.

EXEMPTER, va., ἀπ-αλλάττω; ἐλευθερόω-ῶ, f. ώσω; ἀπο-λύω, f. σω; ἀφ-ίημι, *acc.*; de, *gén.*

EXEMPTION, sf., ἡ ἀπαλλαγή, ῆς; ἡ ἀπόλυσις, εως. Exemption d'impôts, de charges, ἡ ἀτέλεια, ας.

EXERCER, va. 1° *Instruire, dresser par l'exercice*, ἀσκέω-ῶ, f. ήσω; γυμνάζω, f. άσω, *acc.* Exercer qqn à qq. chose, γυμνάζω τινὰ περί τι ou ἔν τινι; à faire qq. chose, ποιεῖν τι. || 2° *Mouvoir pour maintenir en état*, γυμνάζω, f. άσω, *acc.* Il exerça ses chevaux, τοὺς ἵππους ἐγύμνασε. || 3° *Pratiquer*, ἀσκέω-ῶ, f. ήσω; ἐργάζομαι; ἐπι-τηδεύω, f. εύσω; μελετάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Exercer un art, τέχνην ἐπι-τηδεύω. Exercer une charge, ἀρχὴν ἄρχω, f. ἄρξω. || 4° *Faire usage de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.* Il exerçait son éloquence, τῷ λόγῳ ἐχρῆτο. || 5° *Avoir, posséder*, ἔχω, κέκτημαι (de κτάομαι-ῶμαι), *acc.* || S'EXERCER, vr., *se préparer par l'exercice*, ἀσκέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. S'exercer à une chose,

ἀσκῶ, f. ήσω τι; γυμνάζομαι, f. άσομαι ἔν τινι ou περί τι; μελετάω-ῶ, f. ήσω τι. Je m'exerce à faire une chose, ἀσκῶ ποιεῖν τι.

EXERCICE, sm. 1° *Action de s'exercer*, ἡ γυμνασία, ας; τὸ γυμνάσιον, ου; ἡ ἄσκησις, εως; ἡ μελέτη, ης; ἡ τριβή, ῆς. Les exercices du corps, τὰ περὶ τὸ σῶμα γυμνάσια. L'exercice militaire, ἡ τῶν πολεμικῶν ἄσκησις. Exercice littéraire, ἡ μελέτη. || 2° *Action d'exercer, pratique*, ἡ ἄσκησις εως; ἡ ἐργασία, ας; ἡ ἐπιτήδευσις, εως. L'exercice de la vertu, ἡ τῆς ἀρετῆς ἄσκησις. || 3° *Fonction, charge*, ἡ ἀρχή, ῆς. Etre en exercice, ἐν ἀρχῇ εἰμι. || 4° *Usage*, ἡ χρῆσις, εως.

EXHALAISON, sf., ὁ ἀτμός, οῦ; ἡ ἀποφορά, ᾶς.

EXHALATION, sf., ἡ ἀποπνοή, ῆς.

EXHALER, va. 1° *Emettre (des vapeurs, etc.)*, ἀπο-πνέω; δι-ατμίζω, ἐξ-ατμίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Manifester, faire éclater*, ἀφ-ίημι, ἐκ-φέρω, *acc.* Exhaler sa colère contre qqn, ἀφ-ίημι τὴν ὀργὴν εἰς τινα. || S'EXHALER, vr. (au propre), δι-ατμίζομαι, ἐξ-ατμίζομαι, f. ισθήσομαι; ἀπο-φέρομαι (pass.); (au fig.), ἐκφέρομαι (pass.).

EXHAUSSEMENT, sm., ἡ ὕψωσις, εως.

EXHAUSSER, va., ὑψόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Exhausser un mur, τείχος ὑψηλότερον ἐποικοδομέω-ῶ, f. ήσω.

EXHÉRÉDER, va. Voy. DÉSHÉRITER.

EXHIBER, va., δείκνυμι, ἀπο-δείκνυμι, ἐπιδείκνυμι, *acc.*

EXHIBITION, sf., ἡ δεῖξις, εως; ἡ ἀπόδειξις, εως; ἡ ἐπίδειξις, εως.

EXHORTATION, sf., ἡ παραίνεσις, εως; ἡ προτροπή, ῆς. Exhortation à qq. chose, ἡ παράκλησις (εως) εἰς ou πρός τι.

EXHORTER, va., παρα-μυθέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Exhorter qqn à qq. chose, παρ-αινέω-ῶ τινί τι ou *inf.*; δια-κελεύομαί τινί τι ou *inf.*; παρα-καλέω-ῶ τινὰ ἐπί τι ou *inf.*

EXHUMATION, sf., τὸ ἀνορύττειν; de, *acc.*

EXHUMER, va. 1° *Déterrer*, ἀν-ορύττω, *acc.* || 2° *Tirer de l'oubli, mettre en lumière*, εἰς φῶς ἐκ-φέρω, *acc.*

EXIGEANT, ANTE, adj., αὐθάδης, ες; χαλεπός, ή, όν; δύσκολος, ον.

EXIGENCE, sf. 1° *Caractère de celui qui est exigeant*, ἡ αὐθάδεια, ας. || 2° *Besoin*, τὸ δέον, οντος; ἡ χρεία, ας. Selon l'exigence du cas, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων.

EXIGER, va. 1° *Réclamer qq. chose à qqn*, ἀπ-αιτέω-ῶ, f. ήσω ou ἐκ-πράττω τινά τι. || 2° *Demander, avoir besoin de*, (en parl. des choses), ἐπι-ζητέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; *mieux* δέομαι, εἰμί, *gén.* La guerre exige de grandes dépenses, ὁ πόλεμός ἐστι πολλῆς δαπανῆς.

EXIGIBLE, adj., πράξιμος, ον.

EXIGU, UË, adj., μικρός, ά, όν; βραχύς, εῖα, ύ; λεπτός, ή, όν.

EXIGUÏTÉ, sf., ἡ μικρότης, ητος; ἡ βραχύτης, ητος.

EXIL, sm., ἡ φυγή, ῆς. Exil perpétuel, ἡ ἀειφυγία, ας. Envoyer en exil. Voy. EXILER. Condamner qqn à l'exil, φυγῇ τινα ζημιόω-ῶ, f. ώσω. Aller, être en exil, φεύγω. Revenir de l'exil, κατ-έρχομαι.

EXILÉ, ÉE, p.p. Voy. EXILER. || Sm., ὁ φυγάς, άδος; ὁ φεύγων, οντος. Rappeler les exilés, τοὺς φεύγοντας κατ-άγω.

EXILER, va. 1° *Bannir*, ἐξ-ορίζω, f. ιῶ, *acc.* Exiler qqn de, ἐκ-βάλλω τινά *et le gén. avec ou sans* ἐκ, ἐξ; φυγαδεύω, f. εύσω τινά ἐκ, *gén.* || Etre exilé (envoyé en exil), le passif des mêmes verbes et ἐκ-πίπτω; de, *gén. avec ou sans* ἐκ; (être en exil), φεύγω. || 2° *Eloigner*, ἀπ-είργω, *acc.*; de, *gén.* || S'EXILER, vr. 1° *Se condamner à un exil volontaire*, ἑκὼν, οὖσα, ὀν φεύγω. || 2° *S'éloigner*, ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω; de, *gén. avec ou sans* ἀπό, ἐκ, ἐξ.

EXISTANT, ANTE, adj., ὤν, οὖσα, ὄν. Les choses existantes, τὰ ὄντα, ων.

EXISTENCE, sf., ἡ οὐσία, ας; τὸ εἶναι. Croire à l'existence de Dieu, εἶναι Θεὸν νομίζω, f. ιῶ. Nier l'existence d'une chose, οὐ φημι εἶναί τι. || 2° *Vie*, ἡ ζωή, ῆς; ὁ βίος, ου. || 3° *Rang*, ἡ τάξις, εως.

EXISTER, vn., εἰμί; ὑπ-άρχω, f. άρξω; (vivre), ζάω-ῶ.

EXODE, sm. 1° *Dernière partie de la tragédie*, ἡ ἔξοδος, ου. || 2° *Second livre du Pentateuque*, ἡ Ἔξοδος, ου.

EXONÉRATION, sf. Voy. EXEMPTION.

EXONÉRER, va. Voy. EXEMPTER.

EXORABLE, adj., παραιτητός, ή, όν.

EXORBITAMMENT, adv., ὑπερβαλλόντως.

EXORBITANT, ANTE, adj., ὑπερβάλλων, ουσα, ον; ἄμετρος, ον.

EXORCISER, va., ἐξ-ορκίζω, f. ιῶ, *acc.*

EXORCISME, sm., ὁ ἐξορκισμός, οῦ.

EXORCISTE, sm., ὁ ἐξορκιστής, οῦ.

EXORDE, sm., τὸ προοίμιον ou προοίμιον, ου. Faire un exorde, προ-οιμιάζομαι, f. άσομαι (aor. προοιμιασάμην).

EXOTÉRIQUE, adj., ἐξωτερικός, ή, όν.

EXOTIQUE, adj., ἐξωτικός, ή, όν; *mieux* ἀλλοδαπός, ή, όν.

EXPANSIF, IVE, adj., *communicatif*, κοινωνικός, ή, όν.

EXPANSION, sf., *épanchement des pensées*, τὸ κοινωνικόν, οῦ.

EXPATRIATION, sf., ἡ φυγή, ῆς.

EXPATRIER, va., τῆς πατρίδος ἐκ-βάλλω, *acc.* || S'EXPATRIER, vr., ἀπο-δημέω-ῶ, f. ήσω.

EXPECTATIVE, sf., ἡ προσδοκία, ας. Avoir l'expectative d'une chose, ἔχω προσδοκίαν τινός.

EXPECTORATION, sf., ἡ ἀπόχρεμψις, εως; ἡ ἀνάχρεμψις, εως.

EXPECTORER, va., ἀπο-χρέμπτομαι, ἀναχρέμπτομαι, f. χρέμψομαι, *acc.*

1. **EXPÉDIENT**, sm., *moyen*, ὁ πόρος, ου; ἡ ὁδός, οῦ; ἡ, μηχανή, ῆς; ἡ τέχνη, ης.

2. **EXPÉDIENT**, adj. m., *qui est à propos*, σύμφορος, ον. Il est expédient de, συμ-φέρει *et l'inf.*

EXPÉDIER, va. 1° *Faire partir*, ἀποστέλλω, ἀπο-πέμπω, *acc.* || 2° *Hâter, presser*, ἐπι-σπεύδω, κατα-σπεύδω, f. σπεύσω, *acc.* || 3° *Congédier*, ἀπ-αλλάττω, *acc.* || 4° *Faire mourir vite*, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.* || 5° *Copier (un acte)*, ἀπο-γράφω, *acc.*

EXPÉDITEUR, sm., ὁ ἀποστέλλων, οντος; de, *acc.*

EXPÉDITIF, IVE, adj., ταχύς, εῖα, ύ; ὀξυς, εῖα, ύ.

EXPÉDITION, sf. 1° *Action d'envoyer*, ἡ ἀποστολή, ῆς; ἡ ἀπόπεμψις, εως. || 2° *Action de hâter*, ἡ ἐπιτέλεσις, εως. || 3° *Entreprise de guerre*, ὁ στόλος, ου; ἡ στρατεία, ας. Expédition contre qqn, ἡ τινος ἐπιστρατεία, ας. Faire une expédition contre qqn, στρατεύω, f. εύσω (et moyen) ἐπί τινα. Prendre part à une expédition, συ-στρατεύω, f. εύσω (et moyen). || 4° *Copie* (*d'un acte*), τὸ ἀντίγραφον, ου.

EXPÉDITIONNAIRE, adj., *qui est en expédition*, στρατευόμενος, η, ον. Armée expéditionnaire, ὁ στόλος, ου.

EXPÉRIENCE, sf. 1° *Epreuve, essai*, ἡ πεῖρα, ας; ἡ ἀπόπειρα, ας. Faire l'expérience de, πεῖραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* Connaître par expérience qq. chose, πεῖραν ἔχω τινός. Je sais par expérience que, ἐν πείρᾳ γενόμενος οἶδα ὅτι *avec l'ind.* || 2° *Connaissance acquise par l'usage*, ἡ ἐμπειρία, ας. Grande expérience, ἡ πολυπειρία, ας. Manque d'expérience, ἡ ἀπειρία, ας. Qui a de l'expérience, ἔμπειρος, ον. Sans expérience, ἄπειρος, ον.

EXPÉRIMENTAL, ALE, adj., ἐμπειρικός, ή, όν.

EXPÉRIMENTÉ, ÉE, p.p. Voy. EXPÉRIMENTER. || Adj., *instruit par l'expérience*, ἔμπειρος, ον; ἐπιστήμων, ον; en qq. chose, τινός, περί τινος ou περί τι.

EXPÉRIMENTER, va., πεῖραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* J'ai expérimenté que, ἐν πείρᾳ γενόμενος οἶδα ὅτι, *ind.*

EXPERT, ERTE, adj., ἔμπειρος, ον; ἐπιστήμων, ον; en qq. chose, τινός, περί τινος ou περ! τι. || Sm., ὁ δοκιμαστής, οῦ.

EXPERTISE, sf., ἡ δοκιμασία, ας; ἡ ἐξέτασις, εως.

EXPERTISER, va., ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.*

EXPIATION, sf. 1° *Action d'expier une faute*, ἡ τίσις, εως; ἡ ἀπότισις, εως. || 2° *Cérémonie expiatoire*, ἡ κάθαρσις, εως; ὁ καθαρμός, οῦ.

EXPIATOIRE, adj., καθάρσιος, ον; καθαρτικός, ή, όν. Sacrifice expiatoire, τὸ κάθαρμα, ατος; ὁ καθαρμός, οῦ.

EXPIER, va., τίνω, ἐκ-τίνω, *acc.* Expier doublement, διπλῆν τίνω.

EXPIRANT, ANTE, adj., *se rend par le participe présent des verbes signifiant* EXPIRER.

EXPIRATION, sf. 1° *Action d'expirer l'air*, ἡ ἐκπνοή, ῆς. || 2° *Fin*, τὸ τέλος, ους. A l'expiration de l'année, τελευτῶντος τοῦ ἔτους.

EXPIRER, va., *expulser* (*l'air*), ἐκ-πνέω, *acc.* || Vn. 1° *Rendre l'âme*, ἐκ-πνέω, ἀπο-θνήσκω. || 2° *Prendre fin*, τελευτάω-ῶ, f. ήσω; ἐξ-έρχομαι. L'année étant expirée, ἐξ-ελθυθότος τοῦ ἔτους.

EXPLÉTIF, IVE, adj., παραπληρωματικός, ή, όν.

EXPLICABLE, adj., σαφηνίζειν ou διασαφεῖν ῥᾴδιος, α, ον.

EXPLICATIF, IVE, adj., ἐξηγητικός, ή, όν.

EXPLICATION, sf. 1° *Eclaircissement, interprétation*, ἡ ἐξήγησις, εως; ἡ ἑρμηνεία, ας. L'explication des songes, ἡ ὀνείρων ἐξήγησις ou κρίσις, εως. || 2° *Entretien dans lequel on s'explique*, ὁ διάλογος, ου. Avoir une explication avec qqn, διαλέγομαί τινι. || 3° *Justification*, ἡ ἀπολογία, ας.

EXPLICITE, adj., ῥητός, ή, όν; σαφής, ές; ἐμφανής, ές.

EXPLICITEMENT, adv., διαρρήδην, ῥητῶς, σαφῶς.

EXPLIQUER, va. 1° *Eclaircir, interpréter*, σαφηνίζω, f. ιῶ; ἐξ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἑρμηνεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Exposer, faire connaître*, σαφηνίζω, f. ιῶ; δηλόω-ῶ, f. ώσω; φράζω, f. φράσω, *acc.* Expliquer sa pensée, τὴν γνώμην ἀπο-δείκνυμαι (moy.). || S'EXPLIQUER, vr. 1° *Faire connaître sa pensée*, ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif), *avec ou sans* γνώμην, δόξαν. || 2° *Avoir un éclaircissement avec qqn*, δια-λέγομαί τινι. || 3° *Comprendre*, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω; συμ-βάλλομαι (moy.), *acc.* || 4° *Etre expliqué*, les verbes actifs n°s 1 et 2 au passif.

EXPLOIT, sm. 1° *Action de guerre signalée*, ἡ ἀριστεία, ας; τὸ λαμπρότατον ἔργον, ου. || 2° *Acte d'assignation*, ἡ κλῆσις, εως.

EXPLOITATION, sf., ἡ ἐργασία, ας. Exploitation d'une mine, ἡ μεταλλεία, ας.

EXPLOITABLE, adj., ἐργάσιμος, ον.

EXPLOITER, va. 1° *Faire valoir*, ἐργάζομαι; καρπόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 2° *Spéculer sur*, καρποῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

EXPLORATEUR, sm., ὁ διερευνητής, οῦ; ὁ κατάσκοπος, ου.

EXPLORATION, sf., ἡ ἔρευνα, ης; ἡ διερεύνησις, εως.

EXPLORER, va., ἐρευνάω-ῶ, δι-ερευνάω-ῶ, f. ήσω, acc.

EXPLOSION, sf., ἡ ἔκρηξις, εως; ἡ ἐκβολή, ῆς. Faire explosion, ἐκ-ρήγνυμαι, συ-ρρήγνυμαι (pass.).

EXPORTATION, sf. 1° *Action d'exporter*, ἡ ἐξαγωγή, ῆς; ἡ ἐκκομιδή, ῆς. || 2° *Choses exportées*, τὰ ἐξαγόμενα, ων.

EXPORTER, va., ἐξ-άγω; ἐκ-κομίζω, f. ιῶ, *acc.*

EXPOSÉ, ÉE, p. p. Voy. EXPOSER. || Sm., *récit*, ἡ διήγησις, εως.

EXPOSER, va. 1° *Mettre en vue*, ἐκ-τίθημι, προ-τίθημι, ἐπι-δείκνυμι, *acc.* Etre exposé, ἔκ-κειμαι, πρό-κειμαι. Etre exposé à la vue du public, aux regards de tous, εἰς τὸ φανερὸν καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Abandonner* (*un enfant*), ἐκ-τίθημι, *acc.* || 3° *Placer, tourner*, τρέπω, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* Etre exposé au midi, πρὸς μεσημβρίαν βλέπω. || 4° *Mettre en péril*, παρα-βάλλομαι (moy.), *acc.* Exposer qqn aux dangers, περι-βάλλω τινὰ κινδύνοις. Etre exposé aux outrages, πρὸς ὕβριν πρό-κειμαι. || 5° *Expliquer, faire connaître*, σαφηνίζω, f. ιῶ; δηλόω-ῶ, f. ώσω; δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Exposer ses pensées, τὴν γνώμην ἀπο-δείκνυμαι (moy.). || S'EXPOSER, vr., *se mettre en péril de*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ προ-βάλλειν εἰς *et l'acc.* S'exposer à mourir, ἀπο-θνήσκειν κινδυνεύω, f. εύσω. S'exposer au danger, *et absol*t s'exposer, κίνδυνον προ-βάλλομαι *ou simpl*t προ-βάλλομαι (moy.).

EXPOSITION, sf. 1° *Action de mettre en vue*, ἡ ἔκθεσις, εως; ἡ πρόθεσις, εως; ἡ ἐπίδειξις, εως. || 2° *Abandon (d'un enfant)*, ἡ ἔκθεσις, εως. || 3° *Position par rapport aux points cardinaux*, ἡ θέσις, εως. || 4° *Récit*, ἡ διήγησις, εως. || 5° *Explication*, ἡ δήλωσις, εως; ἡ ἐξήγησις, εως.

1. **EXPRÈS**, adv., *à dessein*, ἐκ προαιρέσεως, γνώμῃ, ἐπίτηδες.

2. **EXPRÈS, ESSE**, adj., *énoncé formellement*, ῥητός, ἡ, όν; σαφής, ές. En termes exprès, ῥητῶς, διαῤῥήδην. || Sm., *messager*, ὁ ἄγγελος, ου.

EXPRESSÉMENT, adv., διαῤῥήδην, ῥητῶς, σαφῶς.

EXPRESSIF, IVE, adj., ἐμφαντικός, ἡ, όν; ἐνεργός, όν; δεινός, ἡ, όν. D'une manière expressive, ἐμφαντικῶς.

EXPRESSION, sf. 1° *Action d'exprimer le suc*, ἡ ἐκθλιψις, εως; ἡ ἐκπίεσις, εως. || 2° *Manière d'exprimer sa pensée*, ἡ λέξις, εως; ἡ φράσις, εως; ὁ λόγος, ου. Qui est au-dessus de toute expression, λόγῳ κρείττων, ον. || 3° *Mot*, τὸ ῥῆμα, ατος; τὸ ὄνομα, ατος. || 4° *Ce qui manifeste le sentiment, les passions*, (dans le discours), ἡ ἔμφασις, εως; ἡ δεινότης, ητος; (dans l'art), τὸ ἦθος, ους; (dans la déclamation), ἡ ὑπόκρισις, εως. || 5° *Manifestation*, ἡ δήλωσις, εως.

EXPRIMABLE, adj., ῥητός, ἡ, όν. Qui n'est pas exprimable, ἄῤῥητος, ον.

EXPRIMER, va. 1° *Tirer (le suc, etc.)*, ἐκ-θλίβω, f. θλίψω; ἐκ-πιέζω, f. έσω, *acc.* Exprimer le suc de, ἐξ-οπίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Rendre par les paroles*, φράζω, f. φράσω; ἑρμηνεύω, f. εύσω; λέγω, *acc.* || 3° *Manifester, faire connaître*, σημαίνω, f. ανῶ; δηλόω-ῶ, f. ώσω; φαίνω, *acc.* || S'EXPRIMER, vr., *énoncer sa pensée*, ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif); (*parler*), λέγω; λόγοις χράομαι-ώμαι.

EXPULSER, va. 1° *Chasser, exclure*, ἐκ-βάλλω, ἐξ-ελαύνω, *acc.*; de, *gén. avec* ἐκ, ἐξ. Expulser d'un pays, ἐκ χώρας ἀν-ίστημι, *acc.* || 2° *Faire évacuer*, ἐξ-άγω, *acc.*

EXPULSION, sf., ἡ ἐξέλασις, εως; ἡ ἐκ-βολή, ῆς; (d'un pays), ἡ ἀνάστασις, εως.

EXQUIS, ISE, adj., ἐξαίρετος, ον; ἐκπρεπής, ές; ἄριστος, η, ον; βέλτιστος, η, ον.

EXTASE, sf. 1° *Ravissement d'esprit*, ἡ ἔκστασις, εως. Mettre en extase, ἐξ-ίστημι, *acc.* Tomber en extase, ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Vive admiration*, τὸ θάμβος, ους; ἡ πτόησις, εως.

EXTASIÉ, ÉE, p.p., ἔπτοημένος, η, ον.

EXTASIER (S'), vr., ἐκ-πλήττομαι (pass.); sur, *acc.*; πτοέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; sur, περί *et l'acc.*

EXTATIQUE, adj., ἐκστατικός, ἡ, όν.

EXTENSIBLE, adj., τατός, ἡ, όν.

EXTENSION, sf. 1° *Etendue*. Voy. ce mot. || 2° *Allongement*, ἡ ἔκτασις, εως; ἡ τάσις, εως. || 3° *Augmentation*, ἡ αὔξησις, εως.

EXTÉNUATION, sf., ἡ ἀσθένεια, ας; τὸ ἀῤῥώστημα, ατος; ἡ μάρανσις, εως.

EXTÉNUER, va., ἀσθενόω-ῶ, f. ώσω; παραλύω, f. σω; μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* Etre exténué, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω · ἀπ-είρηκα (de ἀπ-αγορεύω). || S'EXTÉNUER, vr., μαραίνομαι, f. ανθήσομαι; θρύπτομαι (pass.).

1. **EXTÉRIEUR**, sm. 1° *Ce qui paraît au dehors*, τὸ ou τὰ ἔξω; τὸ ou τὰ ἐκτός. || 2° *Les pays étrangers*, ἡ ξένη, ης; ἡ, ἀλλοτρία, ας. || 3° *L'apparence (d'une personne)*, τὸ σχῆμα, ατος; τὸ εἶδος, ους. Bel extérieur, ἡ εὐσχημοσύνη, ης. || A L'EXTÉRIEUR, loc. adv., *au dehors*, ἔξω, ἐκτός.

2. **EXTÉRIEUR, EURE**, adj. 1° *Qui est au dehors*, ὁ, ἡ, τὸ ἔξω ou ἐκτός. || 2° *Qui a rapport aux pays étrangers*, ξενικός, ἡ, όν.

EXTÉRIEUREMENT, adv., ἔξω, ἔξωθεν, ἐκτός.

EXTERMINATEUR, TRICE, adj., πανώλεθρος, ον. || Sm., ὁ καθαιρέτης, ου.

EXTERMINATION, sf., ἡ ἀναίρεσις, εως; ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ ἀφάνισις, εως. Guerre d'extermination, ὁ πανώλεθρος πόλεμος, ου.

EXTERMINER, va., ἐξ-ολλυμι, ὀια-φθείρω, ἀν-αιρέω-ῶ; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.*

EXTERNE, adj., *qui est, qui vient du dehors*, ὁ, ἡ, τὸ ἔξω ou ἐκτός; ἐξωτερικός, ἡ, όν.

EXTINCTION, sf. 1° *Action d'éteindre*, ἡ σβέσις, εως; ἡ κατάσβεσις, εως. J'ai une extinction de voix, ἀπο-κέκοπταί μοι ἡ φωνή. || 2° *Destruction, abolition, fin*, ἡ κατάλυσις, εως; ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ τελευτή, ῆς. Extinction d'une dette, ἡ χρέους διάλυσις, εως.

EXTIRPATION, sf., ἡ ἐκρίζωσις, εως; (au fig.), ἡ ἀναίρεσις, εως; ἡ κατάλυσις, εως.

EXTIRPER, va. 1° *Déraciner*, ἐκ-ριζόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Détruire*, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

EXTORQUER, va., βιάζομαι (moy.), *acc.* Extorquer de l'argent à qqn, τινὰ ἐκ-χρηματίζομαι, f. ισοῦμαι.

EXTORSION, sf., ἡ βιαία (ας) εἴσπραξις, εως.

EXTRACTION, sf. 1° *Action d'extraire*, ἡ ἐξαίρεσις, εως. Extraction des métaux, ἡ μεταλλεία, ας. || 2° *Origine*, τὸ γένος, ους. De grande, de noble extraction, εὐγενής, ές. De basse extraction, ἀγεννής, ές.

EXTRADITION, sf., ἡ παράδοσις, εως.

EXTRAIRE, va. 1° *Tirer*, ἐξ-έλκω, ἐξ-αιρέω-ῶ, *acc.*; de, *gén. avec* ἐκ, ἐξ. Extraire le suc des plantes, τὰ φυτὰ χυλίζω, f. ιῶ, Extraire les métaux, μεταλλεύω, f. εύσω. || 2° *Tirer (d'un livre, etc.)*, ἐκ-λέγω (et moyen), *acc.*; de, *gén. avec* ἐκ, ἐξ. Extraire un livre, βιβλίον συν-αιρέω-ῶ.

EXTRAIT, AITE, p.p. Voy. EXTRAIRE. || Sm. 1° *Suc extrait*, τὸ χύλισμα, ατος. || 2° *Passage tiré d'un livre*, ἡ ἐκλογή, ῆς. || 3° *Abrégé*, ἡ ἐπιτομή, ῆς.

EXTRAORDINAIRE, adj. 1° *Qui n'est pas selon l'usage*, οὐκ εἰωθώς, υῖα, ός; ἀήθης, ες. || 2° *Rare, peu commum*, διαφέρων, ουσα, ον; ἐκπρεπής, ές; δεινός, ἡ, όν. || 3° *Bizarre, étrange*, ἀλλόκοτος, ον; ἄτοπος, ον; παράδοξος, ον. || Sm., *chose extraordinaire*, ἡ ἀήθεια, ας; τὸ καινόν, οῦ.

EXTRAORDINAIREMENT, adv. 1° *Contrairement à l'usage*, ἀήθως. || 2° *Extrêmement*, διαφερόντως, δεινῶς. || 3° *Bizarrement*, ἀλλοκότως.

EXTRAVAGAMMENT, adv., μώρως, πλημμελῶς.

EXTRAVAGANCE, sf. 1° *Bizarrerie, folie*, ἡ ἀτοπία, ας; ἡ μωρία, ας. || 2° *Chose extravagante*, ἡ πλημμέλεια, ας.

EXTRAVAGANT, ANTE, adj., μῶρος, α, ον; πλημμελής, ές.

EXTRAVAGUER, va., μωραίνω, f. ανῶ; πλημμελέω-ῶ, f. ήσω.

EXTRÊME, adj. 1° *Qui est au bout*, ἔσχατος, η, ον; ὕστατος, η, ον. || 2° *Qui est au plus haut degré*, ἔσχατος, η, ον; ἄκρος, α, ον. Péril extrême, ὁ ἔσχατος κίνδυνος, ου. || 3° *Excessif*, περιττός, ή, όν; δεινός, ή, όν. || Sm. 1° *Dernière limite des choses*, τὸ ἔσχατον, ου. Pousser, porter tout à l'extrême, ἐπ' ἔσχατον ἔρχομαι. || 2° *Ce qui est opposé*, τὸ ἐναντίον, ου. Le chaud et le froid sont les deux extrêmes (sont opposés), ἐναντία ἐστὶ θάλπος τε καὶ ψῦχος.

EXTRÊMEMENT, adv. ἐσχάτως, εἰς τὰ μάλιστα, ὑπερβαλλόντως.

EXTRÊME-ONCTION, sf., *sacrement*, εὐχέλαιον, ου.

EXTRÉMITÉ, sf. 1° *Bout, fin*, τὸ ἔσχατον, ου; τὸ τέλος, ους. || Les extrémités (les membres du corps humain), τὰ ἀκρωτήρια, ων. || 2° *Position la plus fâcheuse*, ἡ ἀνάγκη, ης; ἡ ἀπορία, ας. Il est réduit aux plus cruelles extrémités, εἰς τὰς ἀνάγκας τὰς ἀλγεινοτάτας ἐν-έπεσε (de ἐμ-πίπτω). || 3° *Excès*, τὰ ἔσχατα, ων. Pousser qqn à l'extrémité, τινὰ ἐπὶ πᾶν ἐλθεῖν ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Derniers moments de la vie*, τὸ τοῦ βίου τέρμα, ατος.

EXTRINSÈQUE, adj., ἐξωτερικός, ή, όν.

EXUBÉRANCE, sf., ἡ περιουσία, ας; ἡ περιττότης, ητος.

EXUBÉRANT, ANTE, adj., περιττός, ή, όν; δαψιλής, ές.

EX-VOTO, sm., τὸ ἀνάθημα, ατος. Suspendre un ex-voto, ἀνάθημα ἀνα-τίθημι.

F

F, sm. et f., sixième lettre de l'alphabet, τὸ φῖ (indecl.).

FABIUS, *h.*, ὁ Φάβιος, ου.

FABLE, sf. 1° *Apologue*, ὁ μῦθος, ου; ὁ λόγος, ου. Petite fable, τὸ μυθάριον, ου. Conter des fables, μυθολογέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Sujet d'un poème*, ὁ μῦθος, ου. || 3° *Récit fabuleux, mythologie*, ὁ μῦθος, ου; ἡ μυθολογία, ας. || 4° *Fausseté*, τὸ πλάσμα, ατος. || 5° *Risée*, ὁ γέλως, ωτος. Etre la fable de, γέλως εἰμί, *gén.*

FABRICANT, sm., ὁ δημιουργός, οῦ, *gén.*; ὁ ἐργαζόμενος, ου; de, *acc.*

FABRICATEUR, sm., ὁ κατασκευαστής, οῦ.

FABRICATION, sf., ἡ δημιουργία, ας; ἡ ἐργασία, ας; ἡ κατασκευή, ῆς.

FABRIQUE, sf. 1° *Fabrication*. Voyez ce mot. || 2° *Etablissement où l'on fabrique*, τὸ ἐργαστήριον, ου.

FABRIQUER, va. 1° *Faire par des procédés mécaniques*, δημιουργέω-ῶ, f. ήσω; ἐργάζομαι; ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Inventer, controuver*, πλάττω, f. πλάσω, *acc.*

FABULEUSEMENT, adv., μυθικῶς, μυθωδῶς.

FABULEUX, EUSE, adj. 1° *Qui appartient à la fable*, μυθικός, ή, όν; μυθώδης, ες. Récit fabuleux, ὁ μυθολογία, ας; τὸ μυθολόγημα, ατος. || 2° *Feint, controuvé*, μυθώδης, ες; πλαστός, ή, όν. || 3° *Paradoxal*, παράδοξος, ον.

FABULISTE, sm., ὁ μυθοποιός, οῦ; ὁ μυθολόγος, ου.

FAÇADE, sf., τὸ μέτωπον, ου; τὸ ἔμπροσθεν.

FACE, sf. 1° *Visage*, τὸ πρόσωπον, ου; ἡ ὄψις, εως. Faire face à l'ennemi, τοῖς πολεμίοις ου πρὸς τοὺς πολεμίους ἀνθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Façade*, τὸ μέτωπον, ου. Faire face (être vis-à-vis de), ἀντί-κειμαι, *dat.* || 3° *Superficie, côté*, ἡ ἐπιφάνεια, ας; ἡ πλευρά, ᾶς. || 4° *Aspect* (*des choses*), ἡ ὄψις, εως. || 5° *Situation* (*des affaires*), ἡ κατάστασις, εως. Changer de face, μεθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || FACE À FACE, EN FACE, loc. adv., κατὰ πρόσωπον, ἐναντίον. || EN FACE DE, loc. prép., ἐναντίον, ἐκ τοῦ ἐναντίου, *gén.* Qui est en face de, ἐναντίος, α, ον, *dat.* || À LA FACE DE, loc. prép., ἐναντίον, *gén.*; πρός, *acc.*

FACÉTIE, sf., τὸ γέλοιον, ου; ἡ γελωτοποιΐα, ας.

FACÉTIEUSEMENT, adv., γελοίως.

FACÉTIEUX, EUSE, (en parl. des pers.), γελωτοποιός, όν; (des choses), γέλοιος, α, ον.

FACETTE, sf., τὸ πλευρίον, ου.

FÂCHER, va. 1° *Mettre en colère*, ὀργίζω, παρ-οργίζω, *acc.* Etre fâché contre qqn, τινὶ ου πρός τινα χαλεπαίνω, f. ανῶ. || 2° *Causer du déplaisir à*, ἀνιάω-ῶ, f. άσω; λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Etre fâché d'une chose, ἄχθομαί τινι ου ἐπί τινι. Etre fâché que, ἄχθομαι ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* Il est fâché d'avoir vu, ἄχθεται ἰδών. Il n'était pas fâché qu'ils fissent la guerre, οὐκ ἤχθετο αὐτῶν πολεμούντων. || SE FÂCHER, vr. 1° *Se mettre en colère*, ὀργίζομαι (pass.); contre qqn, τινί ου ἐπί τινι; de qq. chose, ἐπί τινι ου διά τι.

FÂCHERIE, sf., ἡ δυσαρέστησις, εως; ἡ δυσχέρεια, ας.

FÂCHEUSEMENT, adv., ἀηδῶς.

FÂCHEUX, EUSE, adj. 1° *Qui fâche*, δυσχερής, ές; ἀηδής, ές; χαλεπός, ή, όν; λυπηρός, ά, όν. Il est fâcheux de *ou* que, λυπηρόν ἐστι *et l'inf.* ou *une prop. infinitive*. || 2° *Pénible, difficile*, χαλεπός, ή, όν. || 3° *Malaisé à contenter*, δύσκολος, ον; χαλεπός, ή, όν. || Sm., *homme importun*, ὁ ἄνθρωπος χαλεπός, οῦ.

FACILE, adj. 1° *Aisé*, ῥᾴδιος, α, ον (ῥάων, ῥᾷστος); εὐμαρής, ές; πρόχειρος, ον. C'est une chose facile, il est facile de, ῥᾴδιόν ἐστι *et l'inf.* || 2° *Qui ne sent point la gêne*,

simple, ἁπλαστος, ον; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. || 3° *Accommodant, complaisant*, ῥᾴδιος, α, ον; εὔκολος, ον.

FACILEMENT, adv., ῥᾳδίως (c. ῥᾷον, s. ῥᾷστα); εὐμαρῶς.

FACILITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est facile à faire*, ἡ ῥᾳστώνη, ης; ἡ ῥᾳδιουργία, ας. Offrir beaucoup de facilité, πολλὴν ῥᾳστώνην παρ-έχω. || 2° *Moyen facile, absence d'obstacle*, ἡ εὐμάρεια, ας; ἡ εὐπέτεια, ας. Avec facilité, εὐμαρῶς. || 3° *Aptitude naturelle*, ἡ εὐφυΐα, ας. Avoir de la facilité pour une chose, πρός τι εὐφυῶς ἔχω. || 4° *Naturel, simplicité*, ἡ ἀφέλεια, ας; ἡ ἁπλότης, ητος. || 5° *Condescendance, indulgence*, ἡ ῥᾳστώνη, ης; ἡ εὐκολία, ας.

FACILITER, va., ῥᾴδιον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Faciliter qq. chose à qqn, ῥᾳστώνην παρέχω τινός τινι.

FAÇON, sf. 1° *Manière dont une chose est faite, forme*, τὸ σχῆμα, ατος. || 2° *Travail de l'artisan*, ἡ ἐργασία, ας; ἡ κατασκευή, ῆς. || 3° *Prix du travail*, ὁ μισθός, οῦ. || 4° *Labeur*, ἡ ἐργασία, ας. || 5° *Manière, sorte*, τὸ εἶδος, ους; ὁ τρόπος, ου. De cette façon, τόνδε τὸν τρόπον. Voy. MANIÈRE. || 5° *Air, mine, maintien*, τὸ εἶδος, ους; τὸ σχῆμα, ατος. Qui a bonne façon, mauvaise façon, εὐσχήμων, ἀσχήμων, ον. || Au plur. 1° *Manières propres à qqn*, οἱ τρόποι, ων. || 2° *Cérémonies*, ὁ ἀκκισμός, οῦ. Faire des façons, ἀκκίζομαι, f. ιοῦμαι. Sans façon, ἁπλῶς. || DE FAÇON QUE, loc. conj. Voy. EN SORTE QUE.

FAÇONDE, sf. 1° *Eloquence*, ἡ εὐέπεια, ας. || 2° *Loquacité*, ἡ πολυλογία, ας.

FAÇONNER, va. 1° *Donner la façon à*, σχηματίζω, f. ιῶ; μορφόω-ῶ, f. ώσω; πλάττω, f. πλάσω, *acc.* || 2° *Labourer*, ἐργάζομαι, *acc.* || 3° *Former par l'instruction, par l'usage*, παιδεύω, ἐκ-παιδεύω, f. εύσω, *acc.* || 4° *Accoutumer*, ἐθίζω, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* || SE FAÇONNER, vr. 1° *Se former par l'instruction*, παιδεύομαι, f. ευθήσομαι. || 2° *S'accoutumer*, ἐθίζομαι (pass.); à, *dat.* ou *inf.*

FACTEUR, sm. 1° *Fabricant*, ὁ δημιουργός, οῦ. || 2° *Celui qui porte les lettres*, ὁ γραμματοφόρος, ου.

FACTICE, adj., προσποιητός, ή, όν; κίβδηλος, ον.

FACTIEUX, EUSE, adj., στασιωτικός, ή, όν; στασιώδης, ες. D'une manière factieuse, στασιωτικῶς. || Sm., ὁ στασιώτης, ου.

FACTION, sf. 1° *Parti*, ἡ ἑταιρεία, ας; ἡ στάσις, εως. Etre divisé en factions, être déchiré par des factions, στασιάζω, f. άσω. || 2° *Guet, garde*, ἡ φυλακή, ῆς. Faire faction, être en faction, φυλακὰς φυλάττω, f. άξω.

FACTIONNAIRE, sm., ὁ φύλαξ, ακος.

FACTURE, sf., *manière dont une chose est faite*, ἡ ποίησις, εως.

FACULTATIF, IVE, adj., ἑκούσιος, ος et α, ον.

FACULTÉ, sf. 1° *Pouvoir, droit de faire*, ἡ ἐξουσία, ας. Avoir, donner la faculté de faire une chose, ἐξουσίαν ἔχω, δίδωμι ποιεῖν τι. || 2° *Puissance, vertu, talent*, ἡ δύναμις, εως. La faculté de voir, ἡ ὁρατικὴ (ῆς) δύναμις, εως. La faculté de parler en public, ἡ τοῦ λέγειν δύναμις. || 3° Au pl., *biens, ressources*, τὰ ὄντα, ων; τὰ ὑπάρχοντα, ων. Selon ses facultés, κατὰ τὰ ὑπάρχοντα.

FADAISE, sf., ὁ λῆρος, ου. Dire des fadaises, ληρέω-ῶ, f. ήσω.

FADE, adj., (au pr. et au fig.), ἀηδής, ές; μῶρος, α, ον.

FADEMENT, adv., ἀηδῶς, μώρως.

FADEUR, sf., (au pr. et au fig.), ἡ ἀηδία, ας; τὸ μῶρον, ου. || Au pl., *louanges fades*, οἱ ψυχροὶ ἔπαινοι, ων.

FAGOT, sm., *faisceau de menu bois*, ὁ ὕλης φάκελος, ου.

FAIBLE, adj. 1° *Débile, sans vigueur*, (en parl. du corps, de l'intelligence), ἀσθενής, ές. Faible de corps, d'esprit, ἀσθενὴς τὸ σῶμα, τὴν γνώμην. Etre faible, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω. Avoir les yeux faibles, la vue faible, ἀμβλὺ ὁράω-ῶ. || 2° *Qui manque de puissance, de ressources*, ἀσθενής, ές; ἀδύνατος, ον. Etat faible, ἡ πόλις ἀδύνατος. Le côté faible, τὸ σαθρόν, οῦ. || 3° *Dépourvu de talent*, ἀφυής, ές; ἀβέλτερος, α, ον. || 4° *Qui manque de force morale, mou*, μαλακός, ή, όν; (*facile*), ῥᾴδιος, α, ον; εὔκολος, ον. || 5° *Peu considérable*, ὀλίγος, η, ον (ἐλάττων, ἐλάχιστος); βραχύς, εῖα, ύ; ἀμυδρός, ά, όν. Faible soupçon, ἡ ὀλίγη (ης) ὑποψία, ας. || Sm. 1° *Une personne faible*, ὁ ἀσθενής, οῦς. || 2° *Le côté faible, défectueux*, τὸ σαθρόν, οῦ; τὸ ἐνδεές, οῦς. Le fort et le faible, τὸ χρηστόν τε καὶ τὸ κακόν. || 3° *Passion dominante*, ἡ κυρία ἐπιθυμία, ας. || 4° *Penchant*, ὁ ἔρως, ωτος. Avoir un faible pour qqn, ἐράω-ῶ τινος.

FAIBLEMENT, adv. 1° *Sans force, sans vigueur*, ἀσθενῶς. || 2° *Avec mollesse*, μαλακῶς. || 3° *Peu*, ὀλίγον, βραχέως.

FAIBLESSE, sf. 1° *Manque de force*, (en parl. du corps et de l'intelligence), ἡ ἀσθένεια, ας. Faiblesse de la vue, ἡ τῆς ὄψεως ἀμβλύτης, ητος. Faiblesse de l'intelligence, ἡ τῆς γνώμης ἀσθένεια. || 2° *Manque de puissance, de ressources*, ἡ ἀσθένεια, ας; ἡ ἀδυναμία, ας. || 3° *Défaillance*, ἡ λιποψυχία, ας. Tomber en faiblesse, λιποψυχέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Manque de talent*, ἡ ἀφυΐα, ας; ἡ ἀβελτερία, ας. || 5° *Manque de force morale, mollesse*, ἡ μαλακία, ας. || 6° *Complaisance*, ἡ προθυμία, ας; ἡ εὐκολία, ας. Avoir de la faiblesse pour qqn, τινὶ χαρίζομαι, f. ιοῦμαι. || 7° *Fragilité humaine*, τὸ σφαλερόν, οῦ; (*faute*), τὸ σφάλμα, ατος. || 8° *Petit nombre*, ἡ ὀλιγότης, ητος. || 9° *Manque*, ἡ ἔνδεια, ας.

FAIBLIR, vn., ἀσθενῆς, ἐς γίγνομαι; (devenir mou), μαλακίζομαι, f. ιοῦμαι; (céder), ὑφ-ίεμαι (moy.), ἐν-δίδωμι.

FAILLIBLE, adj., ἁμαρτητικός, ή, όν.

FAILLIBILITÉ, sf., τὸ ἁμαρτητικόν, οῦ.

FAILLIR, vn. 1° *Commettre une faute*, ἁμαρτάνω; πλημμελέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Errer, se tromper*, ἁμαρτάνω, σφάλλομαι (pass.); en qq. chose, ἔν τινι ou περί τι. || 3° *Manquer, faire défaut*, ἐκ-λείπω, ἐπι-λείπω. || 4° *Etre sur le point de*, ὀλίγου ou μικροῦ δέω, *et l'infinitif*. J'ai failli tomber, μικροῦ ἐδέησα πεσεῖν.

FAIM, sf. 1° *Besoin de manger*, ἡ πεινα, ης; ὁ λιμός, οῦ. Avoir faim, πεινάω-ῶ. Souffrir la faim, λιμῷ κατ-έχομαι (pass.). Mourir de faim, ἀπο-θνήσκω λιμῷ ου ὑπὸ λιμοῦ. Se laisser mourir de faim, ἀπο-καρτερέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Vif désir*, ἡ πεῖνα, ης.

FAÎNE, sf., *fruit du hêtre*, ἡ ἀπὸ τῆς ὀξύας βάλανος, ου.

FAINÉANT, ANTE, adj., ἀργός, όν; ἀπράγμων, ον. || Sm. et sf., ὁ, ἡ ἀργός, οῦ.

FAINÉANTER, vn., ἀργέω-ῶ, f. ήσω; ἀπραγμονέω-ῶ, f. ήσω.

FAINÉANTISE, sf., ἡ ἀργία, ας; ἡ ἀπραγμοσύνη, ης.

FAIRE, va. 1° *Créer, produire, engendrer, fabriquer, composer*, ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Dieu fit le ciel et la terre, τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ὁ Θεὸς ἐποίησε. Faire des vêtements, ἱματία ποιῶ ου κατα-σκευάζω, f. άσω. Faire un discours, λόγον ποιῶ ου συν-τίθημι. || 2° *Opérer, effectuer, accomplir*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἐργάζομαι, πράττω, *acc.* Faire du bruit, du tumulte, ψόφον, θόρυβον ποιῶ, ου ψοφέω-ῶ, θορυβέω-ῶ, f. ήσω. Faire de grandes choses, μεγάλα πράττω. Faire du bien à qqn, εὖ ου ἀγαθόν τι ποιῶ ου δράω-ῶ τινα. Faire du mal à qqn, κακῶς ου κακόν τι ποιῶ ου δρῶ τινα. || 3° *Causer, attirer, exciter*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; κατα-σκευάζω, f. άσω; παρ-έχω, *acc.* Faire plaisir à qqn, ἡδονήν τινι παρ-έχω ου τινὰ εὐφραίνω, f. ανῶ. Faire honneur à qqn, τιμὴν φέρω τινί. || *Avec un infinitif*. Faire dormir qqn, ποιῶ τινα καθ-εύδειν. Faire mettre à mort qqn, ἀπο-κτείνω τινα. Faire bâtir, οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Faire faire un bouclier, ἀσπίδα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Faire instruire ses enfants, τοὺς παῖδας διδάσκομαι (moy.). || 4° *Employer ses forces, son activité à, s'occuper de*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; πράττω, δράω-ῶ, ἐργάζομαι, *acc.* Que feras-tu? τί ποιήσεις ου δράσεις; Ce qu'il n'aurait jamais dû faire, ὃ μήποτε ὤφελε ποιῆσαι. Je ne sais que faire, οὐκ ἔχω ὅ τι ποιῶ. Ne rien faire, σχολάζω, f. άσω; ἀργέω-ῶ, f. ήσω. Il y a quelque chose à faire, δεῖ ου χρὴ ποιεῖν τι. Je ne lui ai rien fait, οὐδὲν ἠδίκησα αὐτόν. Faire que, en sorte que, ποιῶ ὅπως *et le fut. de l'ind.* Tout faire pour, pour que, πᾶν ποιῶ ὥστε *et l'inf.* || 5° *Disposer, arranger*, παρ-σκευάζω, κατα-σκευάζω, f. άσω; δια-τίθημι, *acc.* Faire un lit, κλίνην στρώννυμι. || 6° *Gagner, acquérir*, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι; κτάομαι-ῶμαι, *acc.* || 7° *Amasser, assembler*, συλ-λέγω, *acc.* Faire de l'argent, χρήματα ἐργάζομαι. || 8° *Représenter* (*un personnage*), ὑπο-κρίνομαι; *acc.* Il fit Ajax, Αἴαντα ὑπ-εκρίνατο. || 9° *Feindre*, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Il fait le fou, le malade, προσ-ποιεῖται παράφρων εἶναι, νοσεῖν. Faire l'ignorant, ἀμαθὴς εἶναι σχηματίζομαι, f. ιοῦμαι. || 10° *Etablir, faire devenir, rendre tel ou tel*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; τίθημι, καθ-ίστημι, ἀποδείκνυμι, *acc.* Faire qqn général, ποιῶ ου ἀποδείκνυμί τινα στρατηγόν. Se faire de qqn un ami fidèle, τινὰ πιστὸν ἑαυτῷ τίθεσθαι (de τίθεμαι, moy.). || 11° *User de, disposer de*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; δράω-ῶ, *acc.*; χράομαι-ῶμαι, *dat.* Que fera-t-il de nous? τί ποιήσει ου δράσει ἡμᾶς; τι χρήσεται ἡμῖν; Je n'ai que faire de lui, οὐδέν μοι ὄφελος αὐτοῦ. || 12° *Dire, prétendre*, λέγω, φημί. On le fait riche, λέγουσιν ου φασὶν αὐτὸν πλούσιον εἶναι. || 13° *Accoutumer*, ἐθίζω, f. ιῶ, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* || 14° *Former, façonner*, παιδεύω, ἐκ-παιδεύω, f. σω, *acc.* || 15° *Constituer, composer*, ἀποτελέω-ῶ, *acc.*; εἰμί. Deux fois cinq font dix, τὰ δὶς πέντε ἀπο-τελεῖ δέκα ου δέκα ἐστίν. Il fait l'honneur de sa patrie, κόσμος ἐστὶ τῇ πατρίδι. || 16° *Avoir de l'influence, importer*, δύναμαι; ἰσχύω, f. ύσω; δια-φέρω. Auprès de certaines gens, l'argent fait beaucoup, παρά τισι τὰ χρήματα μέγα ἰσχύει. Cela ne me fait rien, οὐδέν μοι δια-φέρει τοῦτο. Qu'est-ce que cela te fait? τί δέ σοι τοῦτο; || 17° *Evaluer*, τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*, *avec le gén. du prix*. Combien fais-tu ton cheval? πόσου τὸν ἵππον τιμᾷς; || 18° *Parcourir*, πορεύομαι, *acc.* Ils firent une longue route, μακρὰν ὁδὸν ἐπορεύθησαν. || Vn. *Travailler, opérer, agir*, ἐργάζομαι; ποιῶ, f. ήσω; πράττω. Bien faire, mal faire, καλῶς, οὐκ ὀρθῶς ποιῶ. Tu fais bien de prévoir (prévoyant), καλῶς ποιεῖς προνοῶν. || Ne faire que, *ne pas discontinuer de*, δια-τελέω-ῶ, οὐ δια-λείπω *et le partic.* Il ne fait que badiner, οὐ διαλείπει παίζων. || Ne faire que de, *avoir fait une chose récemment*, se tourne par *tout à l'heure*, ἄρτι, ἀρτίως. Il ne fait que d'arriver (il est arrivé tout à l'heure), ἀρτίως ἀφ-ῖκετο. || V. impers., *il est*, ἐστί. Il fait chaud, καῦμά ἐστι. Il fait beau ou beau temps, εὐδία ἐστί. Il fait de la pluie, ὗει. Il fait jour, ἡμέρα γίγνεται. || Se faire, vr. 1° *Etre fait, produit, arriver*, γίγνομαι. Cela se fera, τοῦτο γενήσεται. || 2° *Se développer, se former*, παιδεύομαι, f. ευθήσομαι. || 3° *Se bonifier*, (en parl. du vin), παρ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 4° *Devenir*, (avec un adj.), γίγνομαι. Il se fait grand, μέγας γίγνεται. || 5° *S'accoutumer*, ἐθίζομαι (pass.); à, *dat.* ou *inf.* || 6° Impers., *être, arriver*, γίγνομαι, συμ-βαίνω. Comment se fait-il que tous te fuient? πῶς φεύγουσί σε ἅπαντες; || Se faire, *suivi d'un infinitif, se rend souvent par* le passif. Se faire connaître, γιγνώσκομαι. Se faire louer, ἐπ-αινέομαι-οῦμαι. Se faire admirer, θαυμάζομαι.

FAISABLE, adj., πρακτός, ή, όν; ἀνυστός ή, όν; δυνατός, ή, ον.

FAISAN, sm., *oiseau*, ὁ φασιανός, οῦ.

FAISCEAU, sm., ἡ δέσμη, ης; ὁ σύνδεσμος, ου; ὁ φάκελος, ου. Lier en faisceau, συν-δέω-ῶ, *acc.* || *Au pl.* Faisceaux (à Rome), αἱ ῥάβδοι, ων. Porter les faisceaux, ῥαβδοφορέω-ῶ, f. ήσω.

FAISEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ποιῶν, οῦντος; *fém.* ἡ ποιοῦσα, ης; de, *acc.* Un faiseur de vers, ὁ στίχους ποιῶν.

1. **FAIT**, sm. 1° *Chose faite, action*, τὸ πρᾶγμα, ατος; ἡ πρᾶξις, εως; τὸ ἔργον, ου. Fait glorieux, τὸ ἔργον καλόν. Les hauts faits, τὰ ἔργα μεγάλα. Prendre qqn sur le fait, ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνω τινά. Prendre le fait de qqn, prendre fait et cause pour qqn, τινὶ συν-εργέω-ῶ, f. ήσω. Voies de fait (violence), ἡ βία, ας. || 2° *Chose qui arrive, événement*,

τὸ πρᾶγμα, ατος; τὸ γιγνόμενον, γενόμενον ou γεγενημένον, ου. || 3° *L'événement, le cas dont il s'agit*, τὸ πρᾶγμα, ατος; τὸ ἔργον, ου; ὁ λόγος, ου. Aller, venir au fait, ἐπὶ τὸ πρᾶγμα ἔρχομαι. C'est un fait à part, un autre fait, οὐδὲν πρὸς ἔργον. Mettre qqn au fait d'une chose, διδάσκω τινά τι. Se mettre au fait d'une chose, διδάσκομαί (pass.) ou μανθάνω τι. || 4° *Phénomène*, τὸ φαινόμενον, ου. || 5° *Ce qui convient à qqn*, τὸ προσῆκον, οντος, *dat.* Être le fait de qqn, προσ-ήκω τινί. || 6° *Part qui revient à chacun*, τὸ ἐπιβάλλον, οντος. || 7° *Bien, fortune*, ἡ οὐσία, ας; τὰ ὄντα, ων. || DANS LE FAIT, PAR LE FAIT, loc. adv., *réellement*, ἔργῳ, τῷ ὄντι, ὄντως. || DE FAIT, loc. adv. 1° *Réellement*, ἔργῳ, τῷ ὄντι. || 2° *Effectivement*, καὶ γάρ. || TOUT A FAIT, loc. adv., *entièrement*, πάντως, παντάπασι(ν), ὅλως. || EN FAIT DE, loc. prép., *en matière de*, κατά, περί, εἰς *et l'acc.*; περί *et le gén.*

2. FAIT, AITE, p.p. Voy. FAIRE. || Fait de main d'homme, fait à la main, χειροποίητος, ον. Bien fait (de corps), εὔμορφος, ον. Mal fait, δύσμορφος, ον. Un homme fait, ἀνὴρ (ἀνδρός) ὡραῖος, ου. || Être fait pour, εἶμι εὐφυὴς, ἐς ou ἐπιτήδειος, ος et α, ον πρός, εἰς *et l'acc.* || Être fait à, εἴθισμαι (de ἐθίζω), *dat.* || C'en est fait, (la chose est accomplie), πέπραχται. C'est fait de moi, de lui, de nous (je suis perdu, il est perdu, nous sommes perdus), ἀπ-όλωλα, ἀπ-όλωλε (ν), ἀπ-ολώλαμεν (δε ἀπ-ολλυμι). || Aussitôt dit, aussitôt fait, ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον.

FAÎTAGE, sm. Voy. FAÎTE 1°.

FAÎTE, sm. 1° *Comble* (*d'un édifice*), ἄκρα ἡ στέγη, *gén.* ἄκρας τῆς στέγης. || 2° *Sommet*, (au pr. et au fig.), ἡ κορυφή, ῆς; τὸ ἄκρον, ου. Être parvenu au faîte de la gloire, μεγίστην δόξαν ἔχω.

FAIX, sm., (au pr. et au fig.), τὸ βάρος, ους; τὸ ἄχθος, ους; τὸ φορτίον, ου.

FALAISE, sf., ἡ βαχία, ας; ἡ κυματώγη, ης.

FALÉRIES, *v.*, τὸ Φαλέριον, ου. De Faléries, Φαλερῖνος, η, ον.

FALERNE, *vin*, ὁ Φάλερνος ou Φαλερῖνος οἶνος, ου.

FALISQUES, *pple*, οἱ Φαλίσκοι, ων; οἱ Φαλέριοι, ων.

FALLACIEUSEMENT, adv., μετὰ δόλου, δόλῳ.

FALLACIEUX, EUSE, adj., ἀπατηλός, ή, όν; δολερός, ά, όν.

FALLOIR, v. impers. 1° *Etre de nécessité*, δεῖ; (*d'obligation, de devoir*), χρή. Il faut que tu partes, δεῖ σε ἀπ-ιέναι. Il faut que tu fasses cesser la guerre, χρή σε τὸν πόλεμον παῦσαι. || Falloir *se traduit souvent par l'adjectif verbal en τέος, impersonnel, si le verbe est neutre; impersonnel ou personnel, si le verbe est actif.* Il faut s'en aller, ἀπιτέον ἐστίν. Il faut honorer cet homme, τιμητέον τὸν ἄνδρα ou τιμητέος ὁ ἀνήρ. || Il faudrait, il aurait fallu *se rendent par l'imparfait* ἔδει, χρῆν. Il faudrait te taire, χρῆν σε σιγᾶν. || Faut-il que, *dans les phrases exclamatives, se rend par τό et une proposition infinitive.* Faut-il que je sois si malheureux! τὸ ἐμὲ οὕτως ἄθλιον εἶναι. || 2° *Faire besoin*, δεῖ, *χρεία ἐστί avec le gén. de la chose, et le dat. de la personne.* Il lui fallait un cheval, ἔδει αὐτῷ ἵππου. || S'EN FALLOIR, δεῖ ou δέω *personnel.* Il s'en faut beaucoup, peu que je, πολλοῦ, μικροῦ δέω. Peu s'en fallut qu'ils ne s'emparassent de l'île, μικροῦ ἐδέησαν τὴν νῆσον κατα-σχεῖν. Tant s'en faut que je m'afflige, qu'au contraire je me réjouis, τοσούτου δέω λυπεῖσθαι, ὥστε χαίρω.

FALOT, sm., *lanterne*, ὁ φανός, οῦ.

FALSIFICATEUR, sm., ὁ διαφθείρων, οντος, *et autres partic. des verbes signifiant* FALSIFIER; de, *acc.*

FALSIFICATION, sf., ἡ διαφθορά, ᾶς; (des monnaies, des denrées), ἡ κιβδηλεία, ας.

FALSIFIÉ, ÉE, p.p. et adj., διεφθαρμένος, η, ον; κίβδηλος, ον; (en parl. des monnaies), ἀδόκιμος, ον.

FALSIFIER, va., (l'écriture), διά-φθείρω; (les monnaies, les denrées), κιβδηλεύω, f. σω; (la quantité, le poids), διά-λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι; (un sceau, un cachet), παρα-ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FAMÉ, ÉE, adj. Bien famé, εὔδοξος, ον; εὐκλεής, ές. Mal famé, ἄδοξος, ον; ἀκλεής, ές. Être bien famé, εὐδοξέω-ῶ, f. ήσω. Être mal famé, ἀδοξέω-ῶ, f. ήσω.

FAMÉLIQUE, adj., πεινητικός, ή, όν.

FAMEUX, EUSE, adj., περιδόητος, ον; ἐπιδόητος, ον; ὀνομαστός, ή, όν.

FAMILIARISER, va., *habituer*, ἐθίζω, *acc.*; avec qq. chose, πρός τι. || SE FAMILIARISER, vr. 1° *Devenir familier*, οἰκειόομαι-οῦμαι, συν-οικειόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; avec qqn, τινί. Se familiariser avec qq. chose, περί τι γίγνομαι ἐντριβής, ές. || 2° *S'approprier*, ἰδιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; οἰκειόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

FAMILIARITÉ, sf., ἡ οἰκειότης, ητος; de qqn, τινός; ἡ συνήθεια, ας; de *ou* avec qqn, τινός, μετά τινος ou πρός τινα. Avoir beaucoup de familiarité avec qqn, οἰκειότατα ἔχω πρός τινα.

FAMILIER, IÈRE, adj. 1° *Intime*, οἰκεῖος, α, ον; συνήθης, ες. Être familier avec qqn, συνήθης εἰμί τινι. Entretien familier, ἡ ὁμιλία, ας. || 2° *Ordinaire, commun*, ἰδιωτικός, ή, όν· κοινός, ή, όν. || 3° *Habituel, ordinaire*, συνήθης, ες; à qqn, τινί. || 4° *Bien connu*, εὔγνωστος, ον; οἰκεῖος, α, ον. || Sm., ὁ οἰκεῖος, ου; ὁ συνήθης, ους.

FAMILIÈREMENT, adv., οἰκείως. Vivre familièrement avec qqn, οἰκείως ἔχω τινί ou πρός τινα.

FAMILLE, sf. 1° *Les personnes d'un même sang*, τὸ γένος, ους; οἱ συγγενεῖς, ῶν; ὁ οἶκος, ου. || 2° *Parents qui habitent ensemble*, ἡ οἰκία, ας; ὁ οἶκος, ου; οἱ οἰκέται, ῶν. Avec toute la famille, πανοικίᾳ. Qui est de la famille, οἰκεῖος, α, ον. || 3° *Les enfants par rapport aux parents*, οἱ παῖδες, ων; τὰ τέκνα, ων. Avoir de la famille, τέκνα ἔχω. || 4° *Race, maison*, ὁ οἶκος, ου; ἡ οἰκία, ας; τὸ γένος, ους. Les gens de la famille, οἱ ἀπὸ γένους. Le nom de famille, τὸ συγγενικὸν (οῦ) ὄνομα, ατος. Qui est d'une bonne famille, εὐγενής, ές. || 5° *Les serviteurs*, οἱ οἰκέται,

ῶν. || 6° *Assemblage de genres ou d'espèces*, τὸ γένος, ους.

FAMINE, sf., ὁ λιμός, οῦ; (disette), ἡ σιτοδεία, ας. La famine se mit dans la ville, λιμὸς κατ-έσχε τὴν πόλιν. Etre pressé par la famine, ὑπὸ λιμοῦ ου λιμῷ πιέζομαι, f. πιεσθήσομαι.

FANAGE, sm., ἡ τοῦ χόρτου συγκομιδή, ῆς.

FANAL, sm., ὁ πυρσός, οῦ. Allumer un fanal, πυρσὸν ἀν-άπτω, f. άψω.

FANATIQUE, adj., ἐνθουσιαστικός, ή, όν; μανικός, ή, όν. || Sm., ὁ ἐνθουσιῶν, ῶντος.

FANATISER, va., ἐκ-μαίνω, *acc.*

FANATISME, sm., ὁ ἐνθουσιασμός, οῦ.

FANER, va. 1° *Retourner le foin coupé*, τὸν χόρτον κοπέντα ἀνα-τρέπω. || 2° *Flétrir*, μαραίνω, ἀπο-μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* || SE FANER, vr., *se flétrir*, μαραίνομαι, ἀπο-μαραίνομαι, f. ανθήσομαι. La fleur de la beauté se fane vite, τὸ τῆς ὥρας κάλλος ταχὺ παρ-ακμάζει.

FANFARON, adj. et sm., ὁ, ἡ ἀλαζών, όνος. De fanfaron, ἀλαζονικός, ή, όν. En fanfaron, ἀλαζονικῶς. Faire le fanfaron, ἀλαζονεύομαι, f. εὐσομαι.

FANFARONNADE, sf., τὸ ἀλαζόνευμα, ατος.

FANFARONNERIE, sf., ἡ ἀλαζονεία, ας.

FANGE, sf. 1° *Boue*, ὁ πηλός, οῦ; ὁ βόρβορος, ου. Couvrir de fange, βορβορόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Condition abjecte*, ἡ ἀγέννεια, ας. || 3° *Avilissement, débauche*, ἡ ἀσωτία, ας.

FANGEUX, EUSE, adj., πηλώδης, ες; βορβορώδης, ες.

FANON, sm., *peau qui pend sous la gorge du bœuf*, τὸ λωγάνιον, ου.

FANTAISIE, sf. 1° *Faculté imaginative*, τὸ φανταστικόν, οῦ. || 2° *Pensée, idée*, ἡ γνώμη, ης; ἡ διάνοια, ας. || 3° *Désir, volonté*, ὁ θυμός, οῦ; ἡ γνώμη, ης. || 4° *Opinion, sentiment*, ἡ γνώμη, ης; ἡ δόξα, ης. || 5° *Caprice, bizarrerie*, ἡ ὀργή, ῆς; ἡ δυσκολία, ας.

FANTASQUE, adj. 1° *Sujet à des fantaisies*, δύσκολος, ον; δυσχερής, ές. || 2° *Extraordinaire*, (en parl. des choses), ἀλλόκοτος, ον; ἄτοπος, ον.

FANTASQUEMENT, adv., ἀλλοκότως, ἀτόπως.

FANTASSIN, sm., ὁ πεζός, οῦ. De fantassin, πεζικός, ή, όν.

FANTASTIQUE, adj., φανταστικός, ή, όν. D'une manière fantastique, φανταστικῶς.

FANTÔME, sm., (au pr. et au fig.), τὸ φάσμα, ατος; τὸ φάντασμα, ατος; τὸ εἴδωλον, ου. Un fantôme d'homme, φάσμα ἀνθρώπου.

FAON, sm., ὁ νεβρός, οῦ. De faon, νέβρειος, ον. Peau de faon, ἡ νεβρίς, ίδος.

FARCE, sf. 1° *Comédie bouffonne*, ὁ μῖμος, ου. || 2° *Bouffonnerie*, τὸ παίγνιον, ου; ἡ βωμολοχία, ας.

FARCEUR, sm. 1° *Comédien qui joue dans les farces*, ὁ μῖμος, ου. || 2° *Bouffon*, ὁ κόβαλος, ου; ὁ βωμολόχος, ου. Faire le farceur, βωμολοχεύομαι, f. εὐσομαι.

FARCI, IE, p.p. 1° *Rempli de farce*, ἐνθυλευτός, ή, όν. || 2° *Rempli avec excès*, ὑπέρπλεως, ων.

FARCIR, va. 1° *Remplir de farce*, ἐνθυλεύω, f. εὐσω, *acc.* || 2° *Remplir avec excès*, ὑπερ-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.*

FARD, sm. 1° *Composition pour embellir le teint*, τὸ χρῶμα, ατος; τὸ φάρμακον, ου. || 2° *Faux ornements, déguisement*, τὸ χρῶμα, ατος; τὸ καλλώπισμα, ατος. Sans fard, ἁπλῶς.

FARDÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Coloré de fard*, τὸ χρῶμα κεκαλλωπισμένος, η, ον. || 2° *Qui a un faux lustre*, κεκαλλωπισμένος, η, ον; πεπλασμένος, η, ον.

FARDEAU, sm., (au pr. et au fig.), τὸ φορτίον, ου; τὸ βάρος, ους; τὸ ἄχθος, ους. Porter des fardeaux, φορτηγέω-ῶ, f. ήσω.

FARDER, va. 1° *Colorer de fard*, ἐν-τρίβω, *acc.*; farder de rouge, φυκόω-ῶ, f. ώσω; (de blanc), ψιμυθιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Parer de faux ornements*, καλλωπίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE FARDER, vr., ἐν-τρίβομαι et les autres verbes au passif. Se farder le visage, τὸ πρόσωπον ἐν-τρίβομαι, f. τρίψομαι.

FARINE, sf., ὁ ἀληλεσμένος σῖτος, ου. Farine de froment, farine fine, τὸ ἄλευρον, ου. Farine d'orge, farine grossière, τὰ ἄλφιτα, ων. Fleur de farine, ἡ σεμίδαλις, εως. Se nourrir de farine d'orge, ἀλφιτοσιτέω-ῶ, f. ήσω.

FARINEUX, EUSE, adj., ἀλευρώδης, ες; ἀλφιτοειδής, ές.

FARINIER, sm., ὁ ἀλφιταμοιβός, οῦ; ὁ ἀλφιτοπώλης, ου.

FAROUCHE, adj., (au pr. et au fig.), ἄγριος, ος et α, ον; (peu sociable), μισάνθρωπος, ον. Animal, bête farouche, τὸ θηρίον, ου. Air, visage farouche, τὸ ἄγριον (ου) βλέμμα, ατος.

FASCINATEUR, TRICE, adj., θελκτήριος, ος et α, ον; ἐπαγωγός, όν.

FASCINATION, sf. 1° *Action de fasciner*, ἡ βασκανία, ας. || 2° *Charme, séduction*, ἡ γοητεία, ας; ἡ ἀπάτη, ης.

FASCINE, sf., ὁ ταρρός, οῦ.

FASCINER, va. 1° *Ensorceler*, βασκαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Séduire, tromper*, γοητεύω, f. εύσω; ἀπατάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FASTE, sm., ὁ κόμπος, ου; ἡ μεγαλοπρέπεια, ας; ἡ πολυτέλεια, ας. Avec faste, μεγαλοπρεπῶς.

FASTES, sm. pl. 1° *Livres du calendrier romain*, αἱ ἐφημερίδες, ων. || 2° *Annales, actes écrits*, αἱ ἀναγραφαί, ῶν. Les fastes de l'histoire, ἡ ἱστορία, ας.

FASTIDIEUSEMENT, adv., δυσχερῶς, ἀηδῶς, λυπηρῶς.

FASTIDIEUX, EUSE, adj., δυσχερής, ές; ἀηδής, ές; λυπηρός, ά, όν.

FASTUEUSEMENT, adv., μεγαλοπρεπῶς, πολυτελῶς.

FASTUEUX, EUSE, adj., μεγαλοπρεπής, ές; πολυτελής, ές; λαμπρός, ά, όν.

FAT, adj. et sm., ὁ βλάξ, *gén.* βλακός.

FATAL, ALE, adj. 1° *Irrévocable, inévitable*, εἱμαρμένος, η, ον. Le sort fatal, ἡ εἱμαρμένη, ης. || 2° *Funeste*, ὀλέθριος, ον; δεινός, ή, όν. Don fatal, τὸ ὀλέθριον δῶρον, ου.

FATALEMENT, adv. 1° *Par fatalité*, κατὰ μοῖραν. || 2° *Par malheur*, κατὰ δυστυχίαν.

FATALITÉ, sf. 1° *Destinée inévitable, nécessité*, ἡ μοῖρα, ας; ἡ εἱμαρμένη, ης; ἡ ἀνάγκη, ης. || 2° *Malheur*, ἡ δυστυχία, ας.

FATIDIQUE, adj., χρησμολόγος, ον.

FATIGANT, ANTE, adj. 1° *Qui fatigue*, κοπώδης, ες; ἐπίπονος, ον. || 2° *Importun, ennuyeux*, ὀχληρός, ά, όν; χαλεπός, ή, όν.

FATIGUE, sf., ὁ κάματος, ου; ὁ κόπος, ου; ὁ πόνος, ου. Succomber à la fatigue, ἀποκάμνω. Avec beaucoup de fatigue, μετὰ πολλοῦ πόνου.

FATIGUÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Las*. καμών, οῦσα, όν; κεκμηκώς, υῖα, ός; κατάκοπος, ον; κατάπονος, ον. Etre fatigué, ἔκαμον, κέκμηκα (de κάμνω). || 2° *Importuné*, ἐνοχλούμενος, η, ον.

FATIGUER, va. 1° *Causer de la fatigue à*, κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω; κόπτω; ἐκ-λύω, f. σω; ταλαιπωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.* || Vn., *et* SE FATIGUER, vr., κάμνω, ἀπο-κάμνω, ἐκ-κάμνω. Je me fatigue à porter (portant) mon bouclier, κάμνω τὴν ἀσπίδα φέρων.

FATRAS, sm., ὁ συρφετός, οῦ; ὁ ὄγλος, ου. Fatras de paroles, ὁ ὄγλος λόγων.

FATUITÉ, sf., ἡ βλακεία, ας. Avec fatuité, βλακικῶς.

FAUBOURG, sm., τὸ προάστειον, ου. Situé dans un faubourg, προάστειος, ον.

FAUCHER, va. 1° *Couper avec la faux*, δρεπάνῳ τέμνω; θερίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Renverser, détruire*, κατα-βάλλω, καθ-αιρέω-ῶ, *acc.*

FAUCHEUR, sm., ὁ θεριστής, οῦ. Faucheur de foin, ὁ τὸν χόρτον θερίζων, οντος.

FAUCILLE, sf., τὸ δρεπάνιον, ου; τὸ θεριστήριον, ου.

FAUCON, sm., ὁ ἱέραξ, ακος. Petit faucon, ὁ ἱερακίσκος, ου.

FAUCONNIER, sm., *celui qui élève des faucons*, ὁ ἱερακοβοσκός, οῦ.

FAUFILER, va., ἐκ διαστάσεως ῥάπτω, *acc.* || SE FAUFILER, vr., *s'insinuer adroitement*, παρεισ-δύομαι (moy.); dans, εἰς *et l'acc*

FAUNE, sm., *dieu champêtre (chez les Latins)*, ὁ Πᾶν, *gén.* Πανός. || Les faunes, οἱ Πᾶνες, *gén.* Πανῶν.

FAUSSAIRE, sm., ὁ πλαστογράφος, ου.

FAUSSEMENT, adv., ψευδῶς, ἐψευσμένως.

FAUSSER, va. 1° *Faire courber, plier*, κάμπτω; στρεβλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Iendre faux*, δια-στρέφω, *acc.* Fausser l'esprit, τὴν διάνοιαν δια-στρέφω. Fausser le sens de la loi, νόμον παρ-άγω. || 3° *Enfreindre*, ψεύδομαι, f. ψεύσομαι, *acc.* Il faussa sa promesse, sa parole, τὴν ὑπόσχεσιν ἐψεύσατο. || SE FAUSSER, vr., les mêmes verbes au passif.

FAUSSETÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est faux*, τὸ ψεῦδος, ους. || 2° *Chose fausse*, τὸ ψεῦδος, ους; τὸ πλάσμα, ατος. Dire une fausseté, ψεῦδος ψεύδομαι, f. ψεύσομαι. || 3° *Duplicité, hypocrisie*, ὁ δόλος, ου; ἡ ποικιλία, ας.

FAUTE, sf. 1° *Manquement, erreur, négligence*, ἡ ἁμαρτία, ας; τὸ ἁμάρτημα, ατος; τὸ πλημμέλημα, ατος; τὸ σφάλμα, ατος; τὸ πταῖσμα, ατος. Faire, commettre une faute, ἁμαρτάνω, σφάλλομαι (pass.); πλημμελέω-ῶ, f. ήσω. Bien des fautes ont été commises, πολλὰ ἡμάρτηται. || 2° *Culpabilité*, ἡ αἰτία, ας. Rejeter la faute sur un autre, αἰτίαν ἐπι-φέρω ou ἐπ-άγω ἄλλῳ. C'est ma faute, ἐν αἰτίᾳ εἰμί. Ce n'est pas ma faute, οὐκ ἔγωγε αἴτιος. || 3° *Manque, privation, absence*, ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας. Avoir faute de, ἐν-δέομαι, *gén.* Faire faute, ἐν-δέω, ἐλ-λείπω. || FAUTE DE, loc. adv., ἐνδείᾳ *et le gén.* Il est mort faute de nourriture, faute de manger, τέθνηκεν ἐνδείᾳ τροφῆς. Faute d'argent, de ressources, δι' ἔνδειαν χρημάτων. || SANS FAUTE, loc. adv., *immanquablement*, ἀναγκαίως.

FAUTEUIL, sm., ὁ κλιντήρ, ῆρος.

FAUTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ, ἡ εὔνους; de, *dat.* Le fauteur de qqn, ὁ τά τινος σπουδάζων, οντος.

FAUTIF, IVE, adj. 1° *Sujet à faillir*, ἁμαρτητικός, ή, όν. || 2° *Plein de fautes*, πλημμελής, ές.

FAUVE, adj., *qui tire sur le roux*, ἐπι-πυρρος, ον.

FAUVETTE, sf., ἡ ὑπολαΐς, ΐδος.

1. **FAUX**, sf., τὸ δρέπανον, ου. Qui a la forme d'une faux, δρεπανοειδής, ές. Armé ou garni de faux, δρεπανηφόρος, ον.

2. **FAUX, FAUSSE**, adj. 1° *Contraire à la vérité, mensonger*, ψευδής, ές; ἐψευσμένος, η, ον; πλαστός, ή, όν. Faux serment, ὁ ψευδὴς (οῦς) ὅρκος, ου. || 2° *Vain, mal fondé*, ψευδής, ές; κενός, ή, όν. Fausse gloire, ἡ ψευδὴς (οῦς) δόξα, ης. || 3° *Qui manque de justesse*, οὐκ ὀρθός, ή, όν. || 4° *Discordant*, ἀσύμφωνος, ον. || 5° *Supposé, altéré, simulé*, ὑποβολιμαῖος, α, ον; νόθος, ος et η, ον; κίβδηλος, ον; προσποίητος, ον. Faux cheveux, αἱ πρόσθετοι κόμαι. Fausse monnaie, τὸ κίβδηλον νόμισμα, ατος. || 6° *Qui n'est pas ce qu'il semble être*, ψευδής, ές. || 7° *Qui trompe, fourbe*, δολερός, ά, όν; ποικίλος, η, ον; δι-πλοῦς, ῆ, οῦν.

3. **FAUX**, sm. 1° *Ce qui n'est pas vrai*, τὸ ψευδές, οῦς; τὸ ψεῦδος, ους. || 2° *Altération, contrefaçon*, ἡ κιβδηλεία, ας. Faux en écriture, ἡ πλαστογραφία, ας.

4. **FAUX**, adv., *d'une manière fausse*, οὐκ ὀρθῶς. Chanter faux (faire des fautes en chantant), ζῶν, ουσα, ον πλημμελέω-ῶ, f. ήσω. || A FAUX, loc. adv., *à tort, injustement*, ψευδῶς, ἀδίκως. Accuser qqn à faux, αἰτίαν ψευδῆ ἐπι-φέρω τινί.

FAUX-FUYANT, sm. 1° *Issue détournée*, ἡ πάροδος, ου. || 2° *Echappatoire*, ἡ διάδυσις, εως; ἡ ἔκδυσις, εως.

FAVEUR, sf. 1° *Bienveillance, bonnes grâces*, ἡ χάρις, ιτος; ἡ εὔνοια, ας; ἡ φιλοφροσύνη, ης. Gagner la faveur de qqn, εὔνοιαν παρά τινος κτάομαι-ῶμαι. Briguer la faveur du peuple, δημοκοπέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Crédit, pouvoir que l'on a auprès de qqn*, ἡ χάρις, ιτος; ἡ δύναμις, εως. Etre en faveur auprès de qqn, διὰ χάριτός εἰμί ou γίγνομαί τινι. || 3° *Bienfait*, ἡ χάρις, ιτος. Accorder une faveur à qqn, χάριν φέρω ou δίδωμί τινι. || 4° *Indulgence, douceur*, ἡ ἐπιείκεια, ας. || EN FAVEUR DE, loc. prép. 1° *En considération de*, χάριν, ἕνεκα, *avec le gén.* En ma faveur, ἐμὴν χάριν. || 2° *A l'avantage de*, ὑπέρ, *gén.* Parler en faveur de qqn, ὑπέρ τινος λέγω.

|| **A LA FAVEUR DE**, loc. prép., *à cause de*, διά *et l'acc.*

FAVORABLE, adj. 1° *Bienveillant, propice*, εὔνους, ουν; εὐμενής, ές; φιλόφρων, ον; ἵλεως, ων; ἀ, *dat.* Etre favorable à qqn, εὐνοϊκῶς ἔχω τινί ou πρός τινα. Je me rends qqn favorable, εὔνουν τινὰ ἐμαυτῷ κατασκευάζω, f. άσω. || 2° *Avantageux, tel qu'on le désire*, καλός, ή, όν; ἐπιτήδειος, ος et α, ον; χρηστός, ή, όν; καίριος, α, ον. Occasion, moment favorable, ὁ καιρός, οῦ. Terrain favorable, ἡ ἐπιτηδεία χώρα, ας. Vent favorable, τὸ οὖριον ou καλὸν πνεῦμα, ατος; ἡ οὐρία, ας. Naviguer par un vent favorable, ἐξ οὐρίας πλέω. Les sacrifices, les victimes sont favorables, τὰ ἱερὰ καλά ἐστι ou γίγνεται. Etre favorable à *ou* pour qq. chose, καλός ou ἐπιτήδειός εἰμί τινι ou πρός τι. || 3° *Avantageux, beau*, καλός, ή, όν.

FAVORABLEMENT, adv., εὐνοϊκῶς, εὐμενῶς, φιλοφρόνως.

FAVORI, ITE, adj., *qui plaît le plus*, κεχαρισμένος, η, ον, *dat.* || Sm. et sf., *celui, celle qu'on affectionne le plus*, τὸ φίλτατον, ου. Le favori, la favorite de qqn, ὁ φίλος, ἡ φίλη τινί ou τινός. Les favoris de la fortune, οἱ εὐτυχέστατοι, ων.

FAVORISER, va. 1° *Appuyer de son crédit, proteger*, ὑπ-άρχω, f. άρξω; χαρίζομαι, f. ιοῦμαι, *dat.* Favoriser qqn de qq. chose, χαρίζομαί τινί τι. || 2° *Seconder, aider qqn*, συλ-λαμβάνω, συμ-πράττω τινί. La fortune nous favorise, ἡ τύχη συλ-λαμβάνει ἡμῖν. || 3° *Aider à, contribuer à une chose*, ὠφελέω-ῶ, f. ήσω; ὀνίνημί τι.

FÉAL, ALE, adj., πιστός, ή, όν.

FÉBRIFUGE, adj., λῃξιπύρετος, ον. || Sm., τὸ λῃξιπύρετον φάρμακον, ου.

FÉBRILE, adj., πυρετώδης, ες; (au fig.), σφοδρός, ά, όν.

FÉCIAL, sm., *prêtre à Rome*, ὁ φητιαλεύς, έως.

FÉCOND, ONDE, adj. 1° *Qui produit beaucoup, fertile*, γόνιμος, ος et η, ον; πολύγονος, ον. Poète fécond, ὁ ποιητὴς (οῦ) γόνιμος, ου. Fécond en qq. chose, γόνιμός τινος. || 2° *Qui fertilise*, πολύγονος, ον.

FÉCONDANT, ANTE, adj., γονοποιός, όν; (fertilisant), πολύγονος, ον.

FÉCONDER, va., ἔγκυον ποιέω-ῶ, f. ήσω; (un champ), εὔκαρπον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FÉCONDITÉ, sf., (des animaux), ἡ εὐγονία, ας; (de la terre), ἡ δύναμις, εως; ἡ εὐκαρπία, ας; (de l'esprit), τὸ γόνιμον, ου.

FÉDÉRAL, ALE, adj., συμμαχικός, ή, όν.

FÉDÉRATIF, IVE, adj., συμμαχικός, ή, όν.

FÉDÉRATION, sf., ἡ σύστασις, εως.

FÉDÉRÉ, ÉE, adj., ἔνσπονδος, ον.

FEINDRE, va. 1° *Faire semblant de, simuler*, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *inf.*; σκήπτομαι, f. σκήψομαι, *acc.* ou *inf.* Ils feignent de savoir, προσ-ποιοῦνται εἰδέναι. Il feignit une maladie, ἀρρωστίαν ἐσκήψατο. || 2° *Controuver, inventer*, πλάττω, f. πλάσω (et moyen), *acc.* || Vn., *hésiter à*. Voy. ce mot.

FEINT, FEINTE, p.p. et adj., πλαστός, ή, όν; ἐπίπλαστος, ον; προσποίητος, ον. Une amitié feinte, φιλία (ας) πλαστή, ῆς.

FEINTE, sf., τὸ πλάσμα, ατος; τὸ ψεῦδος, ους. Sans feinte, ἁπλῶς.

FÊLER, va., ῥήγνυμι, δια-ρρήγνυμι, *acc.* || **SE FÊLER**, vr., les mêmes verbes au passif.

FÉLICITATION, sf., τὸ συνήδεσθαί ou συγχαίρειν τινί; au sujet d'une chose, ἐπί τινι. Reçois mes félicitations, ἐα ἐμὲ συνήδεσθαί σοι.

FÉLICITÉ, sf., ἡ μακαριότης, ητος.

FÉLICITER, va., συγ-χαίρω; qqn de *ou* sur qq. chose, τινὶ ἐπί τινι. Féliciter qqn de *et l'inf.*, συν-ήδομαί τινι ὅτι *et l'ind.* || **SE FÉLICITER**, vr., ἥδομαι, χαίρω; d'une chose, τινί ou ἐπί τινι; d'avoir fait (ayant fait) une chose, ποιήσας τι.

FÉLON, ONNE, adj. et subst. 1° *Traître*, ἄπιστος, ον. || 2° *Méchant*, πονηρός, ά, όν; πανοῦργος, ον.

FÉLONIE, sf., *trahison*, ἡ ἀπιστία, ας.

FÊLURE, sf., τὸ ῥῆγμα, ατος.

FEMELLE, sf., ἡ θῆλεια, ας. || Adj., θῆλυς, εια, υ. L'éléphant femelle, ὁ θῆλυς (εος) ἐλέφας, αντος. Le palmier femelle, ἡ θήλεια (ας) φοῖνιξ, ικος.

FÉMININ, INE, adj. 1° *Qui appartient aux femmes*, γυναικεῖος, α, ον; γυναικικός, ή, όν; θῆλυς, εια, υ. Le sexe féminin, τὸ θῆλυ, εος. Les enfants du sexe féminin, τὸ θέλεα τέκνα, ων. || 2° *En grammaire*, θῆλυς, εια, υ; θηλυκός, ή, όν. Au féminin, θηλυκῶς.

FEMME, sf., ἡ γυνή, *gén.* γυναικός. Petite femme, τὸ γύναιον, ου. Vieille femme, ἡ γραῦς, *gén.* γραός. De femme, γυναικεῖος, α, ον. Prendre pour femme, γυναῖκα ἄγομαι (moy.), *acc.*

FEMMELETTE, sf., τὸ γύναιον, ου; τὸ γυναικάριον, ου.

FÉMUR, sm., *os de la cuisse*, τὸ σκέλος, ους.

FENAISON, sf., ἡ τοῦ χόρτου συγκομιδή, ῆς.

FENDRE, va., σχίζω, δια-σχίζω, f. σχίσω; τέμνω, δια-τέμνω; ῥήγνυμι, δια-ρρήγνυμι, *acc.* Fendre du bois, ξύλα σχίζω. Fendre la terre, γῆν ῥήγνυμι. Fendre les flots, l'air, κύματα, ἀέρα τέμνω. Fendre la foule, τὸν ὄχλον δι-ωθέω-ῶ. || *Au fig.* Fendre la tête à qqn, τὰ ὦτά τινος κόπτω. Fendre le cœur à qqn, δάκνω τινά. || Vn., *et* **SE FENDRE**, vr., les mêmes verbes au passif.

FENDU, UE, p.p. et adj., σχιστός, ή, όν; διερρωγώς, υῖα, ός. Non fendu, ἄσχιστος, ον.

FENÊTRE, sf., ἡ θυρίς, ίδος. Petite fenêtre, τὸ θυρίδιον, ου.

FENIL, sm., ὁ χορτοβολών, ῶνος.

FENOUIL, sm., *plante*, τὸ μάραθον, ου. Champ de fenouil, ὁ μαραθών, ῶνος.

FENTE, sf., τὸ σχίσμα, ατος; τὸ ῥῆγμα, ατος; ἡ ῥωγμή, ῆς; ἡ διαρρωγή, ῆς.

FENUGREC, sm., *plante*, τὸ βούκερας, αος; τὸ βούκερον, ου.

FER, sm. 1° *Métal*, ὁ σίδηρος, ου. De fer, σιδηροῦς, ᾶ, οῦν. Travailler le fer, σιδηρεύω, f. εύσω. || *Au fig.* Cœur de fer, ἡ καρδία σιδηρᾶ. || 2° *Pointe de fer*, ἡ ἀκίς, ίδος. Fer de lance, de pique, ἡ λόγχη, ης. || 3° *Arme*,

épée, ὁ σίδηρος, ου; τὸ ξίφος, ους. Déposer le fer, τὸν σίδηρον κατα-τίθεμαι (moy.). || 4° *Demi-cercle dont on garnit le sabot des chevaux*, τὸ σελληναῖον, ου. || 5° Au pl., *chaînes; état d'esclavage*. Voy. CHAÎNE.

FÉRIE, sf., *jour de repos*, ἡ ἄπρακτος (ου) ἡμέρα, ας.

FÉRIÉ, adj. m. Jour férié, ἡ ἑορταστικὴ (ῆς) ἡμέρα, ας.

FÉRIR, va. Sans coup férir (sans combat), ἀμαχεί, ἀμαχητί.

FERLER, va., συ-στέλλω, *acc.*

FERMAGE, sm., τὸ μίσθωμα, ατος.

1. **FERME**, adj. 1° *Compact, consistant*, πηκτός, ή, όν; στερεός et στερρός, ά, όν. Terre ferme, ἡ ἤπειρος, ου. || 2° *Solide, stable, fixe*, βέβαιος, ος et α, ον; ἀσφαλής, ές. || 3° *Qui ne bouge pas, inébranlable*, μόνιμος, ον; ἀκίνητος, ον. Recevoir les ennemis de pied ferme, δέχομαι τοὺς πολεμίους. Combat de pied ferme. ἡ στᾶσις (ας) μάχη, ης. Soldats qui combattent de pied ferme, μόνιμοι στρατιῶται, ῶν. || 4° *Vigoureux, fort*, ἰσχυρός, ά, όν. || 5° *Assuré, constant*, βέβαιος, ος et α, ον. Une amitié ferme, φιλία (ας) βέβαιος (ου). Regard ferme, βλέμμα (ατος) καθεστηκός, ότος. || Adv., *fortement*, ἰσχυρῶς, καρτερικῶς. Tenir ferme, ἀντ-έχω; contre qqn, τινί ou πρός τινα.

2. **FERME**, sf. 1° *Bail à loyer*, ἡ μίσθωσις, εως; (des revenus publics), ἡ τελωνία, ας. Donner à ferme, μισθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Prendre à ferme, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 2° *Domaine affermé*, τὸ μισθωτὸν χωρίον, ου; (en gén. *métairie*), ἡ ἔπαυλις, εως.

FERMEMENT, adv., βεβαίως, ἰσχυρῶς, καρτερικῶς.

FERMENT, sm. 1° *Levain*, ἡ ζύμη, ης. || || 2° *Cause, motif*, ἡ ἀφορμή, ῆς.

FERMENTATION, sf. 1° *Action de fermenter*, ἡ ζύμωσις, εως. || 2° *Agitation des esprits*, ἡ ταραχή, ῆς; ἡ κίνησις, εως; ἡ στάσις, εως. Etre en fermentation, ζέω; ταράττομαι, f. αχθήσομαι.

FERMENTER, vn. 1° *Etre en fermentation*, ζυμόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Etre dans l'agitation*, ζέω; οἰδέω-ῶ, f. ήσω; κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

FERMER, va. 1° *Clore*, κλείω, ἀπο-κλείω, κατα-κλείω, *acc.* Fermer la porte à qqn, ἀπο-κλείω τινὰ τῆς θύρας. Fermer les portes, la bouche, les yeux, la prison, les tribunaux, συγ-κλείω τὰς θύρας, τὸ στόμα, τὰ βλέφαρα, τὸ δεσμωτήριον, τὰ δικαστήρια. Fermer les yeux et la bouche à un mort, νεκροῦ τὸ στόμα τε καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς συλ-λαμβάνω. Fermer la bouche à qqn (au fig.), ἀπο-ρράπτω τινὸς στόμα. Fermer les yeux (au propre); (au fig. être de connivence; mourir), ἐπι-μύω, f. μύσω. || 2° *Obstruer, boucher*, ἐμ-φράττω, ἀπο-φράττω, f. φράξω, *acc.* Fermer un chemin, un port, ἀπο-φράττω ὁδόν, λιμένα. || 3° *Enclore*, περι-φράττω, f. φράξω; περι-βάλλω, *acc.*; de, *dat.* Fermer de murailles, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.* Fermer de fossés, περι-ταφρεύω, f. εύσω, *acc.* || 4° *Terminer, clore*, ἀπο-τελέω-ῶ, *acc.* Fermer la marche, οὐραγέω-ῶ, f. ήσω. || Vn., *et* SE FERMER, VT., les mêmes verbes au passif.

FERMETÉ, sf. 1° *Solidité d'un corps compact*, ἡ στερεότης ου στερρότης, ητος. || 2° *Stabilité, fixité*, ἡ βεβαιότης, ητος; ἡ ἀσφάλεια, ας. || 3° *Force, vigueur*, τὸ ἰσχυρόν, οῦ; ἡ δεινότης, ητος. || 4° *Assurance, constance*, ἡ βεβαιότης, ητος; ἡ καρτερία, ας. Avec fermeté, καρτερικῶς.

FERMETURE, sf. 1° *Ce qui ferme*, τὸ κλεῖθρον, ου. || 2° *Action de fermer*, ἡ κλεῖσις, εως; ἡ ἀπόκλεισις, εως. Avant la fermeture des portes, πρὶν κλεισθῆναι τὰς πύλας. Après la fermeture des portes, κεκλεισμένων ἤδη τῶν θυρῶν.

FERMIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ μισθωσάμενος, ου; *fém.* ἡ μισθωσαμένη, ης. || Fermier des impôts, ὁ τελώνης, ου.

FÉROCE, adj., ἄγριος, ος et α, ον. Bête féroce, τὸ θηρίον, ου. || *Au fig.* Un regard féroce, τὸ ἄγριον (ου) βλέμμα, ατος.

FÉROCITÉ, sf., ἡ ἀγριότης, ητος. Avec férocité, ἀγρίως.

FERREMENT, sm., *outil de fer*, τὸ σιδήριον, ου.

FERRER, va., *garnir de fer*, σιδηρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Ferrer d'or, d'argent, κατα-χρυσόω-ῶ, κατ-αργυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

FERRONNERIE, sf., τὸ σιδηρεῖον, ου.

FERRONNIER, sm., ὁ σιδηροπώλης, ου.

FERRUGINEUX, EUSE, adj., σιδηρίτης, ου; *fém.* σιδηρῖτις, ίτιδος.

FERRURE, sf., *garniture de fer*, τὸ σιδήριον, ου.

FERTILE, adj., εὔκαρπος, ον; πολύκαρπος, ον; (en parl. d'un pays), εὐδαίμων, ον; (de l'esprit), γόνιμος, ος et η, ον; εὔπορος, ον. Fertile en blé, πολύσιτος, ον. Fertile en vin, πολύοινος, ον. Fertile en productions de toute sorte, παμφόρος, ον.

FERTILISANT, ANTE, adj., πολύγονος, ον.

FERTILISER, va., εὔκαρπον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FERTILITÉ, sf., ἡ εὐκαρπία, ας; (d'un pays), ἡ ἀρετή, ῆς. || *Au fig.* Fertilité de l'esprit, τὸ γόνιμον (ου) τῆς ψυχῆς.

FÉRULE, sf., (dans tous les sens), ὁ νάρθηξ, ηκος. Petite férule, ἡ ναρθηκία, ας.

FERVENT, ENTE, adj., θερμός, ή, όν; σφοδρός, ά, όν; δεινός, ή, όν.

FERVEUR, sf., ὁ ζῆλος, ου; ἡ ὁρμή, ῆς; ὁ θυμός, οῦ.

FESSE, sf., ὁ γλουτός, οῦ.

FESTIN, sm., ἡ ἑστίασις, εως; ἡ εὐωχία, ας; τὸ συμπόσιον, ου. Donner un festin à qqn, τινὰ ἑστιάω-ῶ ou εὐωχέω-ῶ, f. ήσω. Célébrer par un festin, ἑστιάω-ῶ, *acc.* Maître du festin, ὁ συμποσίαρχος, ου. Celui qui donne un festin, ὁ ἑστιάτωρ, ορος.

FESTINER, va. et vn., ἑστιάω-ῶ.

FESTON, sm., *guirlande*, ὁ στέφανος, ου. || Au pl., *ornement d'architecture*, τὰ ἔγκαρπα, ων.

FESTOYER, va., εὐωχέω-ῶ, f. ήσω; ἑστιάω-ῶ, *acc.*

FÊTE, sf., ἡ ἑορτή, ῆς. Fête solennelle, ἡ πανήγυρις, εως. Fête nocturne, ἡ παννυχίς,

ίδος. Fête religieuse, τὰ ἱερά, ῶν. De fête, ἑορταστικός, ή, όν; πανηγυρικός, ή, όν. Célébrer une fête, ἑορτάζω. Celébrer une fête solennelle, πανηγυρίζω, f. ιῶ, Célébrer une fête de nuit, παννυχίζω, f. ιῶ.

FÊTER, va. 1° *Chômer*, ἑορτάζω, *acc.* || 2° *Bien accueillir*, λαμπρῶς ξενίζω, f. ιῶ, *acc.*

FÉTIDE, adj., δυσώδης, ες; δύσοσμος, ον. Etre fétide, κακῶς ὄζω.

FÉTIDITÉ, sf., ἡ δυσωδία, ας; ἡ δυσοσμία, ας; ἡ κακοσμία, ας.

FÊTOYER, va. Voy. FESTOYER.

FÉTU, sm., τὸ κάρφος, ους.

1. **FEU**, sm. 1° *Fluide formé de lumière et de chaleur*, τὸ πῦρ, *gén.* πυρός; (*au pl.* τὰ πυρά, ῶν, οἷς, ά). De feu, πυροειδής, ές; πύρινος, η, ον; ἔμπυρος, ον. Couleur de feu (roux), πυρρός, ά, όν. Le supplice du feu, ἡ ὑπὸ πυρὸς φθορά, ᾶς. L'épreuve du feu, ἡ ἐκ ou διὰ τοῦ πυρὸς βάσανος, ου. Le feu sacré (de Vesta), τὸ ἱερὸν πῦρ. Allumer, faire du feu, πῦρ κάω, ποιέω-ῶ, f. ήσω. Entretenir le feu, πυροπολέω-ῶ, f. ήσω. Vomir du feu, πῦρ ἀνα-δίδωμι. Prendre feu, πῦρ δέχομαι, πυρὸς ἅπτομαι, f. ἅψομαι; (*au fig.* s'irriter), θυμόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Incendie, embrasement*, τὸ πῦρ, πυρός; ἡ πυρκαϊά, ᾶς; ἡ ἔμπρησις, εως. Mettre le feu à qq. chose, πῦρ ἐμ-βάλλω τινί ou εἰς τι. Mettre un pays à feu et à sang, χώραν κάω καὶ τέμνω. || 3° *Fer chaud pour cautériser*, τὸ καυτήριον, ου. Employer le fer et le feu (au pr. et au fig.), κάω καὶ τέμνω. || 4° *Feu allumé par l'homme; foyer*, τὸ πῦρ, πυρός; ἡ ἑσχάρα, ας. Etre assis autour, auprès du feu, ἀμφὶ πῦρ, πρὸς τὸ πῦρ κάθ-ημαι. || 5° *Lumière, éclat*, τὸ φέγγος, ους; ἡ αὐγή, ῆς. || 6° *Chaleur ardente*, τὸ καῦμα, ατος. || 7° *Ardeur, véhémence, violence*, ὁ θυμός, οῦ; ἡ ὁρμή, ῆς; τὸ πάθος, ους. Plein de feu, ἔμπυρος, ον; σφοδρός, ά, όν; θυμοειδής, ές. || 8° *Passion de l'amour*, ὁ ἔρως, ωτος. || 9° *Agitation, trouble*, ἡ στάσις, εως; ἡ ταραχή, ῆς. || *Au plur.* Feux (allumés par une armée), τὰ πυρά, ῶν. Feux (servant de signaux), οἱ φρυκτοί, ῶν. Allumer des feux (comme signaux), πυρσεύω, f. εύσω.

2. **FEU, FEUE**, adj., *défunt*, ὁ μακαρίτης ου; *fém.* ἡ μακαρῖτις, ίτιδος.

FEUILLAGE, sm., τὰ φύλλα, ων; ἡ φυλλάς, άδος.

FEUILLAISON, sf., *pousse des feuilles*, ἡ φυλλικὴ (ῆς) βλάστησις, εως.

FEUILLE, sf. 1° *Feuille* (*d'arbre*), τὸ φύλλον, ου; (*large*), τὸ πέταλον, ου. Qui a beaucoup de feuilles, πολύφυλλος, ον. Sans feuilles, ἄφυλλος, ον. Pousser des feuilles, φυλλοφορέω-ῶ, f. ήσω. Perdre ses feuilles, φυλλορροέω-ῶ, f. ήσω; φυλλοβολέω-ῶ, f. ήσω. Chute des feuilles, ἡ φυλλοβολία, ας. Ne pousser qu'en feuilles, φυλλομανέω-ῶ, f. ήσω. Semblable à des feuilles, φυλλώδης, ες. || 2° *Feuille* (*de métal*), ἡ λεπίς, ίδος; τὸ πέταλον, ου; τὸ ἔλασμα, ατος. || Feuille de papier, ὁ χάρτης, ου.

FEUILLÉ, ÉE, adj., *garni de feuilles*, φυλλώδης, ες.

FEUILLÉE, sf., ἡ φυλλάς, άδος.

FEUILLET, sm., *partie d'une feuille de papier*, τὸ χαρτίον, ου.

FEUILLETER, va., *tourner les feuillets de*, ἀνα-πτύσσω, f. πτύξω; ἀν-ελίττω, *acc.*

FEUILLU, UE, adj., πολύφυλλος, ον; φυλλώδης, ες.

FEUTRAGE, sm., ἡ πίλησις, εως.

FEUTRE, sm., ὁ πῖλος, ου; τὸ πίλημα, ατος. De feutre, πιλητός, ή, όν. Bonnet de feutre, ὁ πῖλος, ου. Petit bonnet de feutre, τὸ πιλίδιον, ου.

FEUTRER, va., πιλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FEUTRIER, sm., ὁ πιλοποιός, οῦ.

FÈVE, sf., ὁ κυάμος, ου. De fève, κυάμινος, η, ον. Suffrage donné avec une fève, ὁ κύαμος, ου. Désigner au moyen de fèves, κυαμεύω, f. σω, *acc.* Choisi, élu avec la fève, κυαμευτός, ή, όν. Instituer des magistrats au moyen de fèves, ἄρχοντας ἀπὸ κυάμου καθ-ίσταμαι (moy. avec sens actif).

FÉVEROLE, sf., τὸ κυάμιον, ου.

FÉVRIER, sm., ὁ φεβρουάριος, ου.

FI, interj., ἄπαγε, *au plur.* ἀπάγετε *avec le gén.* Faire fi de, ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

FIANÇAILLES, sf. pl., ἡ ἐγγύη, ης. Faire les fiançailles, ἐγγύας ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

FIANCÉ, ÉE, p.p., ἐγγεγυημένος, η, ον; ἐγγυητός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ νύμφιος, ου; *fém.* ἡ νύμφη, ης.

FIANCER, va., ἐγγυάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Fiancer sa fille à qqn, ἐγγυῶ τὴν θυγατέρα τινί.

FIBRE, sf., (des plantes et des animaux), ἡ ἶς, *gén.* ἰνός; (du bois), ἡ κτηδών, όνος.

FIBREUX, EUSE, adj., ἰνοειδής, ές; ἰνώδης, ες.

FIC, sm., *excroissance charnue*, τὸ σῦκον, ου.

FICELER, va., μηρίνθῳ δέω-ῶ, *acc.*

FICELLE, sf., ἡ μήρινθος, ου.

FICHE, sf., *attache*, ὁ ἧλος, ου.

FICHER, va., πήγνυμι, *acc.* || SE FICHER, vr., πήγνυμαι (pass.).

FICTIF, IVE, adj., πλαστός, ή, όν; προσποιητός, ή, όν.

FICTION, sf., τὸ πλάσμα, ατος; τὸ λογοποίημα, ατος; τὸ ψεῦδος, ους. Sans fiction, ἁπλῶς.

FICTIVEMENT, adv., πλαστῶς.

FIDÈLE, adj. 1° *Qui garde sa foi, dévoué*, πιστός, ή, όν. Rester fidèle à qqn, ἐμ-μένω τῇ πρός τινα πίστει. Rester fidèle à qq. chose, ἐμ-μένω τινί. || 2° *Constant*, βέβαιος, ος et α, ον. || 3° *Exact, vrai*, ἀκριβής, ές; ἀληθής, ές; (en parl. des œuvres d'art), πιθανός, ή, όν. || Sm. pl., *les croyants*, οἱ πιστοί, ῶν.

FIDÈLEMENT, adv. 1° *En gardant sa foi*, πιστῶς. || 2° *Exactement*, ἀκριβῶς.

FIDÉLITÉ, sf. 1° *Attachement à la foi donnée, probité*, ἡ πίστις, εως; ἡ πιστότης, ητος; τὸ πιστόν, οῦ. Garder fidélité à qqn, τὰ πιστά τινι τηρέω-ῶ, f. ήσω. Prêter serment de fidélité, ὅρκον καὶ πίστιν δίδωμι. Donner à qqn des gages de fidélité, πίστιν ou πιστὰ δίδωμί τινι. Avec fidélité, πιστῶς. || 2° *Exactitude, vérité*, ἡ ἀκρίβεια, ας; ἡ ἀλήθεια, ας;

(en parl. des œuvres d'art), ἡ πιθανότης, ητος. Avec fidélité, ἀκριβῶς.

FIEFFÉ, ÉE, adj., *consommé*, ἄκρος, α, ον.

FIEL, sm. 1° *Bile*, ἡ χολή, ῆς. Semblable au fiel, χολώδης, ες. || 2° *Haine*, *animosité*, ἡ χολή, ῆς; ἡ πικρία, ας. Plein de fiel, πικρός, ά, όν.

FIENTE, sf., ἡ κόπρος, ου. De fiente, κοπρώδης, ες.

FIER, va., *confier*, πιστεύω, f. εὐσω, *acc.*; à, *dat.* || SE FIER, vr., πιστεύω, f. εὐσω; à qqn; à, en, sur qq. chose, τινί. A qui on peut se fier, ἀξιόπιστος, ον. Ne pas se fier à, ἀπιστέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

FIER, ÈRE, adj. 1° *Hautain*, *altier*, ὑπερήφανος, ον; σοβαρός, ά, όν; αὐθάδης, ες. Faire le fier, βρενθύομαι, f. ύσομαι. Être fier de qqn, de qq. chose, ἐπί τινι μέγα φρονέω-ῶ, f. ήσω. Rendre fier, ἐπ-αίρω, *acc.* || 2° *Qui a des sentiments nobles*, μεγαλόφρων, ον; σεμνός, ή, όν. || 3° *Audacieux*, *intrépide*, θαρραλέος, α, ον; εὐθαρσής, ές; τολμητρός, ά, όν. || 4° *Grand*, *remarquable*, δεινός, ή, όν; σφοδρός, ά, όν.

FIÈREMENT, adv. 1° *Avec hauteur*, ὑπερηφάνως, σοβαρῶς. || 2° *Avec majesté*, σεμνῶς. || 3° *Avec audace*, θαρραλέως, εὐθαρσῶς. || 4° *Fortement*, δεινῶς, σφόδρα.

FIERTÉ, sf. 1° *Orgueil*, *hauteur*, ἡ ὑπερηφανία, ας; ἡ αὐθάδεια, ας; ἡ μεγαλοφροσύνη, ης. || 2° *Noblesse de sentiments*, ἡ μεγαλοφροσύνη, ης; τὸ φρόνημα, ατος. || 3° *Intrépidité*, τὸ θράσος, ους.

FIÈVRE, sf. 1° *Maladie*, ὁ πυρετός, οῦ. Fièvre quotidienne, tierce, quarte, ὁ ἀμφημερινός, τριταῖος, τεταρταῖος πυρετός. Avoir la fièvre, πυρέττω, f. ξω. Accès de fièvre, ἡ πυρετοῦ καταδολή, ῆς. Avoir un accès de fièvre, πυρετῷ περι-πίπτω. La fièvre le prend, πυρετὸς λαμδάνει αὐτόν. Qui est sans fièvre, ἀπύρετος, ον. || 2° *Emotion forte*, ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ ταραχή, ῆς.

FIÉVREUX, EUSE, adj., (dans tous les sens), πυρετώδης, ες.

FIÉVROTTE, sf., τὸ πυρέτιον, ου.

FIFRE, sm., *instrument*, ὁ πλαγίαυλος, ου.

FIGÉ, ÉE, p.p., πεπηγώς, υῖα, ός; πηκτός, ή, όν.

FIGER, va., πήγνυμι, *acc.* || SE FIGER, vr., πήγνυμαι (moy.).

FIGUE, sf., τὸ σῦκον, ου. Figue sauvage, τὸ ἐρινόν, οῦ. Figue sèche, ἡ ἰσχάς, άδος. Figue tardive, ὁ ὄλυνθος, ου. Manger des figues, συκοτραγέω-ῶ, f. ήσω.

FIGUIER, sm., ἡ συκῆ, ῆς. De figuier, σύκινος, η, ον. Figuier sauvage, ὁ ἐρινεός, οῦ. De figuier sauvage, ἐρινοῦς, ῆ, οῦν. Branche de figuier, ἡ κραδίη, ης.

FIGURATIF, IVE, adj. Voy. SYMBOLIQUE.

FIGURE, sf. 1° *Forme extérieure*, *air*, τὸ σχῆμα, ατος; τὸ εἶδος, ους; ἡ ἰδέα, ας. || 2° *Visage de l'homme*, τὸ πρόσωπον, ου; ἡ ὄψις, εως. || 3° *Etat*, *position*, τὸ σχῆμα, ατος; ἡ ἕξις, εως. Faire bonne figure, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω. Faire mauvaise figure, ἀσχημονέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Représentation de certains objets*, ἡ γραφή, ῆς; ἡ διαγραφή, ῆς; ἡ εἰκών, όνος. Figure de géométrie, τὸ διάγραμμα, ατος. Figure d'être animé, τὸ ζῷον, ου. || 5° *Symbole*, τὸ σύμδολον, ου. || 6° *En rhétorique*, τὸ σχῆμα, ατος; ὁ τρόπος, ου. Figure de grammaire, ὁ σχηματισμός, οῦ.

FIGURÉ, ÉE, p.p. Voy. FIGURER. || Adj., *qui renferme une figure*, τροπικός, ή, όν; μεταφορικός, ή, όν. Expression figurée, ὁ τρόπος, ου; ἡ μεταφορά, ᾶς. || Au figuré, τροπικῶς, μεταφορικῶς.

FIGURÉMENT, adv., τροπικῶς, μεταφορικῶς.

FIGURER, va. 1° *Représenter par la peinture*, *etc.*, σχηματίζω, f. ιῶ; εἰκάζω, ἀπεικάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Représenter par un symbole*, σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* || Vn. 1° *Symétriser*, συν-αρμόττω, f. όσω; avec, *dat.* || 2° *Faire figure*, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Être présent*, πάρ-ειμι, ὑπ-άρχω. || SE FIGURER, vr, *s'imaginer*, εἰκάζω, f. άσω; ἐνοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se figurer que, νομίζω, f. ιῶ, *et une prop. infinitive*. Il se figure avoir vu, νομίζει ἰδεῖν.

FIGURINE, sf., τὸ εἰκόνιον, ου; (statuette), ὁ ἀνδριαντίσκος, ου.

FIL, sm. 1° *Fibre détachée de l'écorce des plantes*, τὸ λίνον, ου. || Fil à coudre, τὸ νῆμα, ατος; (filé), τὸ κλῶσμα, ατος; (de la chaîne), ὁ μίτος, ου; ὁ στήμων, ονος; (de la trame), ἡ κρόκη, ης. Semblable à un fil, κροκώδης, ες. || *Au fig.* Cela ne tient qu'à un fil, ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ἀπ-ήρτηται τοῦτο. || 2° *Métal tiré à la filière*, τὸ ἔλασμα, ατος. || 3° *Tranchant*, ἡ ἀκμή, ῆς. Donner du fil à, ἀκονάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Passer au fil de l'épée, τῷ ξίφει ἀποχράομαι-ῶμαι, *acc.* || 4° *Courant* (*de l'eau*), Voy. ce mot. || 5° *Suite*, *liaison*, ἡ ἀκολουθία, ας; ἡ συνέχεια, ας. Interrompre le fil du discours, μεταξὺ κατα-λείπω τὸν λόγον. Reprendre le fil des événements, ἀνα-λαμδάνω τὸν λόγον.

FILAGE, sm., ἡ νῆσις, εως.

FILAMENT, sm., ἡ ἴς, *gén.* ἰνός; ἡ κτηδών, όνος.

FILAMENTEUX, EUSE, adj., ἰνώδης, ες.

FILANDIÈRE, sf., ἡ κλώθουσα, ης.

FILANT, ANTE, adj., *visqueux*, γλίσχρος, α, ον. || Etoile filante, ὁ ἀστήρ (τέρος) δίαττων, οντος.

FILASSE, sf., τὸ στυππεῖον, ου; τὸ στύππιον, ου. De filasse, στύππινος, η, ον.

FILE, sf., ὁ στοῖχος, ου; ὁ στίχος, ου; ἡ τάξις, εως. Par file, στοιχηδόν, κατὰ στοῖχον ou τάξιν. A la file, ἐφεξῆς. Chef de file, ὁ πρωτοστάτης, ου. Marcher sur de longues files, ἐπὶ μακρὸν πορεύομαι.

FILER, va. 1° *Faire du fil*, νέω-ῶ, f. νήσω; νήθω, f. νήσω; κλώθω, f. κλώσω, *acc.* || *Au fig.* Filer la trame de la vie, κλώθω, f. κλώσω. Les destinées filées aux hommes, τὰ κλωσθέντα, ων. || 2° *Lâcher*, *larguer*, χαλάω-ῶ, *acc.* || Vn. 1° *Aller en file*, στοιχέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Devenir visqueux*, γλίσχρος, α, ον γίγνομαι.

FILET, sm. 1° *Fil délié*, τὸ στιμόνιον, ου. || 2° *Petite quantité*, ὀλίγον τι. Un filet de voix, ἡ ἰσχνοφωνία, ας. || 3° *Rets*, (pour la pêche et la chasse), τὸ δίκτυον, ου; (pour prendre les oiseaux), ἡ νεφέλη, ης; ἡ πηκτή, ῆς; (traîneau), τὸ ἀμφίδληστρον, ου; ἡ σα-

γήνη, ης. Tendre des filets, δίκτυα ἵστημι ou ἐκ-πετάννυμι. Jeter son filet, τὸ δίκτυον καθ-ίημι. Prendre au filet, περι-λαμβάνω τοῖς δικτύοις, *acc.* || 4° Au fig., *piège*, τὸ θήρατρον, ου; ἡ παγίς, ίδος.

FILEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ νήθων, οντος; f. ἡ νήθουσα, ης; de, *acc.*

FILIAL, ALE, adj., παιδικός, ή, όν. Piété filiale, ἡ περὶ τοὺς γονέας εὐσέβεια, ας; ἡ φιλοστοργία, ας.

FILIALEMENT, adv., ὥσπερ παῖς ou παῖδες, φιλοστόργως.

FILIATION, sf., *suite continue de générations*, ἡ γένους διαδοχή, ῆς.

FILLE, sf. 1° *Personne du sexe féminin par rapport à son père et à sa mère*, ἡ θυγάτηρ, *gén.* θυγατρός; ἡ παῖς, *gén.* παιδός; ἡ ἔκγονος, ου. Polyxène, fille de Priam, Πολυξένη ἡ Πριάμου. || 2° *Celle qui est issue, originaire de*, ἡ ἔκγονος, ου. || *Enfant du sexe féminin*, ἡ παῖς, *gén.* παιδός; ἡ κόρη, ης. || Jeune fille, ἡ παρθένος, ου. De jeune fille, παρθενικός, ή, όν; παρθένειος, ον. || 4° *Personne du sexe féminin non mariée*, ἡ κόρη, ης; ἡ παρθένος, ου. || 5° *Servante*, ἡ παιδίσκη, ης; ἡ θεράπαινα, ης.

FILLETTE, sf., ἡ παιδίσκη, ης; τὸ κοράσιον, ου. De fillette, κορασιώδης, ες.

FILON, sm., ἡ φλέψ, *gén.* φλεβός.

FILOU, sm., ὁ κλέπτης, ου; ὁ πονοῦργος, ου. De filou, κλωπικός, ή, όν.

FILOUTER, va., κλέπτω; κλωπεύω, f. εύσω, *acc.*

FILOUTERIE, sf., ἡ κλωπεία, ας; ἡ κλοπή, ῆς.

FILS, sm. 1° *Enfant du sexe masculin*, ὁ υἱός ou ὑός, οῦ; ὁ παῖς, *gén.* παιδός. Alexandre, fils de Philippe, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Mon fils (terme d'amitié), ὦ παῖ, ὦ τέκνον. || 2° *Celui qui est issu de, descendant*, ὁ ἔκγονος, ου. Les fils de la Grèce, οἱ τῆς Ἑλλάδος ἔκγονοι.

FILTRATION, sf., ἡ διήθησις, εως.

FILTRE, sm., ὁ ἠθμός, οῦ.

FILTRÉ, ÉE, p.p., διυλιστός, ή, όν. Non filtré, ἀδιύλιστος, ον. Vin filtré, ὁ σακτὸς οἶνος, ου.

FILTRER, va. 1° *Passer par le filtre*, διηθέω-ῶ, f. ήσω; δι-υλίζω, f. ιῶ, *acc.* || Vn., *et* SE FILTRER, vr., *passer par un filtre*, les mêmes verbes au passif. || Vn., *couler à travers les interstices*, δι-ηθέω-ῶ, f. ήσω; διαρρέω.

1. FIN, sf. 1° *Terme, extrémité*, τὸ τέλος, ους; ἡ τελευτή, ῆς; τὸ τέρμα, ατος. Jusqu'à la fin, διὰ τέλους. A la fin du mois, τελευτῶντος τοῦ μηνός. Mettre fin à une chose, τέλος ἐπι-τίθημί τινι. Prendre fin, τέλος, τελευτὴν ἔχω ou λαμβάνω. Mener une chose à bonne fin, ἐπι-τελέω-ῶ τι. || Fin de la vie, *ou simplt* fin, τὸ τέλος ou ἡ τελευτὴ τοῦ βίου, *ou simplt* ἡ τελευτή. Avoir le pressentiment de sa fin prochaine, τελευτὴν τοῦ βίου ὑπ-οπτεύω, f. σω. || 2° *But*, τὸ τέλος, ους; ὁ σκοπός, οῦ. A quelle fin? ἐπὶ ou πρὸς τί; A cette fin, à ces fins, πρὸς ou ἐπὶ τοῦτο ou ταῦτα. Arriver, venir à ses fins, ἐπὶ τὸ τέλος ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι. || A LA FIN, loc. adv., *enfin*, τέλος. τὸ τέλος. A la fin (en finissant) il dit, τελευτῶν εἶπε.

2. FIN, FINE, adj. 1° *Délié, mince*, λεπτός, ή, όν; ἰσχνός, ή, όν. || 2° *Recherché, supérieur*, ἡδιστος, η, ον; ἔξοχος, ον. || 3° *Pur, sans mélange*, ἀκέραιος, ον; καθαρός, ά, όν. || 4° *Très sensible*, (en parl. des sens), ὀξύς, εῖα, ύ. || 5° *Subtil, sagace*, λεπτός, ή, όν; ὀξύς, εῖα, ύ; ἀγχίνους, ουν. || 6° *Adroit, rusé*, πανοῦργος, ον; δεινός, ή, όν. || 7° *Elégant, gracieux, plaisant*, κομψός, ή, όν; χαρίεις, εσσα, εν; ἀστεῖος, α, ον. || Sm., *le point délical*, τὸ ἄκρον, ου; τὸ κεφάλαιον, ου.

FINAL, ALE, adj., τελευταῖος, α, ον. || Cause finale, ἡ πρώτη (ης) αἰτία, ας. || Sf., *syllabe finale*, ἡ λήγουσα, ης.

FINALEMENT, adv., τελευταῖον, τὸ τελευταῖον, τέλος.

FINANCE, sf., *argent comptant*, τὸ ἀργύριον, ου. || Au pl. 1° *Ressources d'une personne*, τὰ χρήματα, ων. || 2° *Revenus de l'Etat*, αἱ δημόσιαι πρόσοδοι, ων; οἱ πόροι, ων.

1. FINANCIER, sm., *homme de finance*, ὁ τραπεζίτης, ου.

2. FINANCIER, IÈRE, adj., *relatif aux finances*, χρηματικός, ή, όν.

FINAUD, AUDE, adj., πανοῦργος, ον. || Sm. et fém., ὁ, ἡ πανοῦργος, ου.

FINEMENT, adv. 1° *D'une façon déliée*, λεπτῶς. || 2° *Avec sagacité*, μετ' ἀγχινοίας. || *Avec ruse*, πανούργως. || 4° *Avec élégance, grâce*, κομψῶς.

FINESSE, sf. 1° *Qualité de ce qui est fin, délié*, ἡ λεπτότης, ητος. || 2° *Subtilité* (*des sens*), ἡ ὀξύτης, ητος. Finesse de l'ouïe, ἡ ὀξυηκοΐα, ας. || 3° *Sagacité, pénétration* (*de l'esprit*), ἡ λεπτότης, ητος; ἡ ὀξύτης, ητος. || Absolt, *pénétration de l'esprit*, ἡ ἀγχίνοια, ας. || 4° *Ruse, artifice*, ἡ πανουργία, ας. || 5° *Délicatesse, élégance*, ἡ κομψεία, ας; ἡ ἀστειότης, ητος. Les finesses de l'art, τὰ κομψὰ τῆς τέχνης.

FINI, IE, p.p. Voy. FINIR. || Adj. 1° *Soigneusement terminé*, ἠκριβωμένος, η, ον; τέλειος, ος et α, ον. || 2° *Limité*, ὡρισμένος, η, ον. || Sm. 1° *Perfection* (*d'un ouvrage*), ἡ τελειότης, ητος. || 2° *Ce qui a des bornes*, τὸ ὡρισμένον, ου.

FINIR, va. 1° *Conduire à achèvement, parfaire*, ἀπο-τελέω-ῶ; περαίνω, f. ανῶ; ἀνύτω, f. ύσω, *acc.* || *Absolt*. Finis comme tu as commencé, πέραινε ὥσπερ ἤρξω. Finis-en, ἄνυτε. || 2° *Mettre fin à, cesser*, τελευτάω-ῶ, f. ήσω; *acc.*; παύομαι, f. σομαι, *gén.* Il finit son discours, τοῦ λόγου ἐπαύσατο. || Vn. 1° *Ne pas continuer, cesser de*, παύομαι, f. σομαι; λήγω, f. λήξω *et le part.* Il finit de parler, ἐπαύσατο λέγων. || 2° *Prendre fin, se terminer*, τελευτάω-ῶ, f. ήσω; en, εἰς *et l'acc.* || 3° *Avoir une certaine fin*, τελευτάω-ῶ, f. ήσω; ἀπο-βαίνω. Tout cela finira mal, πάντα ταῦτα κακῶς ἀπο-βήσεται. || 4° *Mourir*, τελευτάω-ῶ, f. ήσω. || Finir par, *avec un inf.*, *se tourne par* en finissant, τελευτῶν, ῶσα, ῶν, *de la manière suivante*. Il finit par consentir (en finissant il consentit), τελευτῶν συνεγώνησε.

FIOLE, sf., ἡ λήκυθος, ου. Petite fiole, τὸ ληκύθιον, ου.

FIRMAMENT, sm., ὁ οὐρανός, οῦ; τὸ στερέωμα, ατος.

FISC, sm., *trésor public*, τὸ δημόσιον, ου. Revenus du fisc, τὰ δημόσια, ων.

FISSIPÈDE, adj. *qui a le pied fendu*, δίχηλος. ον.

FISSURE, sf., τὸ σχίσμα, ατος; ἡ ῥωγμή, ῆς.

FISTULE, sf., ἡ σῦριγξ, ιγγος.

FISTULEUX, EUSE, adj., συριγγώδης, ες.

FIXATION, sf. 1° *Action de rendre fixe, ferme*, ἡ πῆξις, εως. || 2° *Action de déterminer*, ὁ ὁρισμός, οῦ.

FIXE, adj. 1° *Immobile*, ἀκίνητος, ον; ἀμετακίνητος, ον. Etoile fixe, ὁ ἀπλανὴς (οῦς) ἀστήρ, τέρος. Œil fixe, ὁ ὀφθαλμὸς (οῦ) ἀτενής, οῦς. Regarder qqn d'un œil fixe, ἀσκαρδαμυκτὶ προσ-βλέπω τινί. || 2° *Réglé, déterminé*, τεταγμένος, η, ον; ὡρισμένος, η, ον. Jour fixe, ἡ ἡμέρα (ας) τεταγμένη, ης.

FIXEMENT, adv., *d'un œil fixe*, ἀσκαρδαμυκτί, ἀτενές.

FIXER, va. 1° *Attacher, affermir*, πήγνυμι; στηρίζω, f. ξω; βεβαιόω-ῶ, f. ώσω; *acc.*; contre qq. chose, πρός τι. || *Au fig.* Fixer ses yeux, ses regards, sa vue sur qqn, sur qq. chose, ἀσκαρδαμυκτὶ προσ-βλέπω τινί. Il fixe les regards de tous, ἕλκει τὰς ὄψεις ἁπάντων πρὸς ἑαυτόν. Fixer son attention sur qq. chose, προσ-έχω γνώμην τινί. Fixer l'attention de qqn, κατ-έχω τινά. || 2° *Etablir, faire résider*, καθ-ιστημι; καθ-ιδρύω, f. ύσω; qqn dans un pays, τινὰ ἐν χώρᾳ ou εἰς χώραν. Fixer sa demeure, sa résidence. Voy. SE FIXER. || 3° *Régler, déterminer*, καθ-ιστημι; τάττω, f. τάξω; ὁρίζω, f. ιῶ, *acc.* Le jour fixé, ἡ ἡμέρα (ας) τεταγμένη (ης). || SE FIXER, vr., les mêmes verbes au passif. Ils se fixèrent dans le pays, καθ-ιδρύθησαν ἐν τῇ χώρᾳ ou εἰς τὴν χώραν.

FIXITÉ, sf., ἡ βεβαιότης, ητος. Sans fixité, ἀβέβαιος, ον.

FLACON, sm., ὁ λάγυνος, ου. Petit flacon, τὸ λαγύνιον, ου.

FLAGELLATION, sf., ἡ μαστίγωσις, εως.

FLAGELLER, va., μαστιγόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || *Au fig.* Flageller (railler) vigoureusement qqn, σφοδρότατα ἐπι-σκώπτω τινά.

FLAGEOLET, sm., ὁ πλαγίαυλος, ου.

FLAGORNER, va., θωπεύω, f. σω, *acc.* Propre à flagorner, θωπευτικός, ή, όν.

FLAGORNERIE, sf., ἡ θωπεία, ας; τὸ θώπευμα, ατος.

FLAGORNEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ θώψ, *gén.* θωπός.

FLAGRANT, ANTE, adj. En flagrant délit, ἐπ' αὐτοφώρῳ. Prendre en flagrant délit, ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνω, *acc.* Pris en flagrant délit, αὐτόφωρος, ον.

FLAIR, sm., ἡ ὄσφρησις, εως. Doué d'un bon flair, ὀσφραντικός, ή, όν.

FLAIRER, va., ὀσφραίνομαι, *gén.*

FLAMANT, sm., *oiseau à plumage rouge*, ὁ φοινικόπτερος, ου.

FLAMBANT, ANTE, adj., *qui flambe*, φλέγων, ουσα, ον.

FLAMBEAU, sm. 1° *Torche*, ἡ λαμπάς, άδος. Course aux flambeaux, ἡ λαμπάς, άδος. Etre vainqueur dans la course aux flambeaux, λαμπάδι ου λαμπάδα νικάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Chandelier*, τὸ λυχνεῖον, ου. || *Au fig.* Allumer le flambeau de la guerre, de la discorde, ἐκ-κάω πόλεμον, ἔριν.

FLAMBER, vn., *jeter de la flamme*, φλέγομαι, f. φλεχθήσομαι. || Va., *passer pardessus le feu*, φλογίζω, f. ιῶ, *acc.*

FLAMBOYANT, ANTE, adj., στιλπνός, ή, όν. Eclat flamboyant, ἡ στιλβηδών, όνος.

FLAMBOYER, vn., στίλβω, f. στίλψω.

FLAMINES, sm. pl., *prêtres chez les Romains*, οἱ φλαμίνιοι, ων.

FLAMME, sf. 1° *Partie lumineuse du feu*, ἡ φλόξ, *gén.* φλογός; (*feu*), τὸ πῦρ, *gén.* πυρός. Vomir des flammes, φλόγας ἀνα-πέμπω. Etre la proie des flammes, κατα-φλέγομαι, f. φλεχθήσομαι. Porter le fer et la flamme dans un pays, χώραν τέμνω καὶ κάω. || 2° *Passion de l'amour*, ὁ ἔρως, ωτος.

FLAMMÈCHE, sf., ἡ μικρὰ (ᾶς) φλόξ, φλογός.

FLANC, sm. 1° *Côté*, (de l'homme, des animaux, des objets), ἡ πλευρά, ᾶς; (d'une armée), τὰ πλάγια, ων; ἡ πλευρά. ᾶς; τὸ κέρας, ως. Ceux qui sont sur les flancs, οἱ ἐκ πλαγίου. Marche de flanc, ἡ κατὰ κέρας πορεία, ας. Attaquer l'ennemi en flanc, κατὰ κέρας ou ἐκ πλαγίου προσ-βάλλω, ἐπι-πίπτω, ἐπι-τίθεμαι (moy.) τοῖς πολεμίοις. Prendre les ennemis en flanc, πλαγίους λαμβάνω τοὺς πολεμίους. || 2° *Ventre, entrailles*, ἡ γαστήρ, *gén.* γαστρός. || *Au fig.* Prêter le flanc (donner prise) à, λαβὴν δίδωμι, *dat.*

FLÂNER, vn., ἁλύων, ουσα, ον περιπατέω-ῶ, f. ήσω.

FLÂNEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ἁλύων, οντος; *fém.* ἡ ἁλύουσα, ης.

FLANQUER, va., *fortifier*, ὀχυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Flanquer de tours, πυργόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

FLAQUE, sf., τὸ τέλμα, ατος.

FLASQUE, adj., μαλακός, ή, όν; λαγαρός, ά, όν; χαλαρός, ά, όν.

FLATTER, va. 1° *Caresser*, (de la main), κατα-ψάω-ῶ; θωπεύω, f. εύσω; (de la queue, en parl. du chien), σαίνω, f. σανῶ, *acc.* || 2° *Délecter, charmer*, κηλέω-ῶ, f. ήσω; θέλγω, f. θέλξω, *acc.* || 3° *Louer avec excès*, κολακεύω, f. εύσω; θωπεύω, f. εύσω, *acc.* || 4° *Tromper en déguisant la vérité*, θωπεύω, f. σω, *acc.* || 5° *Réjouir*, εὐφραίνω, f. ανῶ; τέρπω, f. τέρψω, *acc.* || 6° *Approuver, complaire à*, χαρίζομαι, f. ιοῦμαι, *dat.* || 7° *Représenter qqn plus beau qu'il n'est (en peinture)*, εἰς κάλλος ou ἐπὶ τὸ κάλλιόν τινα εἰκάζω, f. άσω. || 8° *Faire espérer*, ἐπ-ελπίζω, f. ιῶ, *acc.*; que, ὡς *et l'ind. fut.* || SE FLATTER, vr. 1° *Etre trop prévenu à son avantage*, ἑαυτῷ, ᾗ χαρίζεσθαι. || 2° *Tirer vanité de*, καυχάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι ἐπί *et le dat.* || 3° *Aimer à croire, penser*, ἐλπίζω, f. ιῶ; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; qu'une chose arrivera, γενήσεσθαί τι.

FLATTERIE, sf. 1° *Action de flatter*, ἡ κολακεία, ας; ἡ θωπεία, ας. Sans flatterie,

ἀκολαχεύτως. || 2° *Louange exagérée*, τὸ κολάχευμα, ατος; τὸ θώπευμα, ατος.

FLATTEUR, EUSE, adj., (en parl. des person.), κολακικός ou κολαχευτικός, ή, όν; θωπευτικός, ή, όν; (des choses), μαλακός, ή, όν; ἡδύς, εῖα, ύ. Parole flatteuse, τὸ κολάχευμα, ατος. || Sm. et sf., ὁ κόλαξ, ακος; *fém.* ἡ κολακίς, ίδος.

FLÉAU, sm. 1° *Verge (d'une balance)*, ὁ ζυγός, οῦ. || 2° *Chose, personne funeste*, ὁ λυμεών, ῶνος; ὁ ὄλεθρος, ου. || 3° *Grande calamité*, ὁ λυμεών, ῶνος.

FLÈCHE, sf., τὸ τόξευμα, ατος; ὁ οἰστός, οῦ; τὸ βέλος, ους. L'arc et les flèches, τὰ τόξα, ων. Tirer, décocher, lancer des flèches, τοξεύω, f. σω. Frapper, atteindre, blesser d'une flèche, de ses flèches, τοξεύω, *acc.* Tuer à coups de flèches, κατα-τοξεύω, *acc.*

FLÉCHIR, va. 1° *Ployer, courber*, κάμπτω, ἐπι-κάμπτω, *acc.* || 2° *Emouvoir, attendrir*, κάμπτω; κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-κλάω-ῶ, κατα-κλάω-ῶ, *acc.* || Se laisser fléchir, *les mêmes verbes au passif.* || Vn. 1° *Se courber, plier*, κάμπτομαι (pass.); ἐν-δίδωμι. || 2° *Se soumettre, céder*, ὑφ-ίεμαι (moy.), ἐν-δίδωμι. || 3° *Plier, lâcher pied*, ἐγ-κλίνω, ἐν-δίδωμι.

FLÉCHISSEMENT, sm., ἡ κάμψις, εως; (courbure), ἡ καμπή, ῆς.

FLEGMATIQUE, adj. 1° *Lymphatique*, φλεγματικός, ή, όν. || 2° *Qui ne s'émeut pas*, ἀπαθής, ές; ἀτάραχτος, ον.

FLEGME, sm. 1° *Sérosité, pituite*, τὸ φλέγμα, ατος. || 2° *Humeur patiente*, ἡ ἀπάθεια, ας. Avec flegme, ἀπαθῶς.

FLÉTRIR, va. 1° *Faner, altérer*, μαραίνω, ἀπο-μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Diffamer, déshonorer*, αἰσχύνω, κατ-αισχύνω, f. υνῶ; ἀτιμάζω, f. άσω; δια-φθείρω, *acc.* || Se flétrir, vr., *se faner, s'altérer*, μαραίνομαι, ἀπο-μαραίνομαι, f. ανθήσομαι; παρ-ακμάζω, f. άσω.

FLÉTRISSANT, ANTE, adj., αἰσχρός, ά, όν (αἴσχιων, αἴσχιστος).

FLÉTRISSURE, sf. 1° *Altération de la fraîcheur*, ἡ μάρανσις, εως; ἡ ἀπομάρανσις, εως. || 2° *Tache, déshonneur*, ἡ κηλίς, ίδος; ἡ αἰσχύνη, ης; τὸ ὄνειδος, ους. Recevoir une flétrissure, αἰσχύνομαι, f. υνθήσομαι.

FLEUR, sf. 1° *Corolle d'une plante, la plante même*, τὸ ἄνθος, ους. Qui porte ou produit des fleurs, ἀνθοφόρος, ον. Orner de fleurs, ἀνθίζω, f. ιῶ, *acc.* Cueillir des fleurs, ἀνθολογέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Le plus haut degré de beauté, de force*, τὸ ἄνθος, ους; ἡ ἀκμή, ῆς. La fleur de la jeunesse, τὸ τῆς ὥρας ἄνθος. La fleur de l'âge, ἡ τῆς ἡλικίας ἀκμή. Etre dans la fleur de l'âge, ἐν ἀκμῇ εἶμι. || 3° *Elite, choix*, τὸ ἄνθος, ους. || 4° *Efflorescence (sur les liquides)*, τὸ ἄνθος, ους. || 5° Au plur., *ornement (du discours)*, τὰ ἄνθη, ῶν; τὰ ἀνθηρά, ῶν. || A fleur de, loc. prép., ἐν χρῷ *et le gén.*

FLEURAISON, sf., ἡ ἄνθη, ης; ἡ ἄνθησις, εως.

FLEURER, vn., *répandre une odeur*, ὄζω, ἀπ-όζω.

FLEURETTE, sf., *petite fleur*, τὸ ἀνθύλλιον, ου; τὸ ἀνθήλιον, ου.

FLEURI, IE, p.p. Voy. FLEURIR. || Adj., *qui est en fleur*, ἀνθηρός, ά, όν, (*se dit aussi du* style); εὐανθής, ές, (*se dit aussi du* teint). Avoir un style fleuri, ἀνθηρῶς λέγω.

FLEURIR, vn. 1° *Pousser des fleurs*, ἀνθέω-ῶ, f. ήσω. Fleurir de nouveau, ἀν-ανθέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Etre florissant, en crédit, en honneur*, ἀνθέω-ῶ, f. ήσω; ἀκμάζω, f. άσω. || Va., *parer de fleurs*, ἀνθίζω, f. ιῶ, *acc.*

FLEURISSANT, ANTE, adj., ἀνθῶν, οῦσα, οῦν; ἀνθηρός, ά, όν.

FLEURISTE, sm., *ami des fleurs*, ὁ φιλανθής, οῦς.

FLEURON, sm., τὸ ἄνθος, ους.

FLEUVE, sm., ὁ ποταμός, οῦ. Petit fleuve, τὸ ποτάμιον, ου. De fleuve, ποτάμιος, α, ον. Voisin d'un fleuve, παραποτάμιος, ον.

FLEXIBILITÉ, sf., (au pr.), ἡ εὐκαμψία, ας; ἡ ὑγρότης, ητος; (au pr. et au fig.), ἡ εὐστροφία, ας; (au fig.), ἡ εὐαγωγία, ας; ἡ εὐπειθεία, ας.

FLEXIBLE, adj., (au pr.), καμπτός, ή, όν; εὔκαμπτος, ον; ὑγρός, ά, όν; (au pr. et au fig.), εὔστροφος, ον; (au fig.), εὐάγωγος, ον; εὐπειθής, ές. Etre flexible (au pr. et au fig.), κάμπτομαι (pass.).

FLEXION, sf., ἡ καμπή, ῆς; ἡ ἐπικαμπή, ῆς; (en grammaire), ἡ κλίσις, εως. Qui concerne la flexion, καμπτικός, ή, όν.

FLOCON, sm., ἡ κροκύς, ύδος. Flocon de neige, ἡ νιφάς, άδος.

FLOCONNEUX, EUSE, adj., κροκύσιν ὅμοιος, α, ον.

FLORAISON, sf., ἡ ἄνθη, ης; ἡ ἄνθησις, εως.

FLORE, *déesse*, ἡ Χλωρίς, ίδος.

FLORISSANT, ANTE, adj., ἀνθῶν, οῦσα, οῦν; ἀκμάζων, ουσα, ον. Etre florissant, ἀνθέω-ῶ, f. ήσω; ἀκμάζω, f. άσω.

FLOT, sm. 1° *Vague*, τὸ κῦμα, ατος; ὁ κλύδων, ωνος. || Au fig., *grande quantité, abondance*, ἡ ἀφθονία, ας; τὸ πλῆθος, ους; (*foule*), ὁ ὄχλος, ου. || 2° *Flux et reflux, marée*, ἡ παλίρροια, ας. || 3° *Flux*, ἡ ῥαγία, ας; ἡ πλημμυρίς, ίδος. Le flot monte, descend, ἡ πλημμυρὶς ἀνα-βαίνει, μετα-πίπτει.

FLOTTANT, ANTE, adj. 1° *Qui flotte*, πλωτός, ή, όν. || 2° *Déployé, ondoyant*, ἀναπεπταμένος, η, ον; ἀνειμένος, η, ον. || 3° *Irrésolu*, ἄπορος, ον; ἀμφίβολος, ον.

FLOTTE, sf., τὸ ναυτικόν, οῦ; (vaisseaux), αἱ νῆες, *gén.* νεῶν; (trirèmes), αἱ τριήρεις, ων; (envoyée en expédition), ὁ στόλος ou ἀπόστολος, ου. Flotte de cinquante vaisseaux ou trirèmes, νῆες ou τριήρεις πεντήκοντα. Envoyer une flotte, ἐκ-πέμπω στόλον ou ναυτικόν. Commander une flotte, ναυαρχέω-ῶ, f. ήσω; τοῦ στόλου ἄρχω, f. ἄρξω. Commandant d'une flotte, ὁ ναύαρχος, ου. Attaque d'une flotte, ὁ ἐπίπλους, ου.

FLOTTER, vn. 1° *Etre porté sur un liquide*, πλέω, φέρομαι (pass.). Flotter à la surface, ἐπι-πολάζω, f. άσω. || 2° *S'agiter, volliger en ondoyant*, φέρομαι, σείομαι (pass.); ἀνεμόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Laisser flotter les rênes, τὰς ἡνίας ἐφ-ίημι. || 3° *Etre irrésolu*, ἀμφισβητέω-ῶ; ἐπ-αμφοτερίζω, f. ιῶ.

FLOTTILLE, sf., ὁ ὀλίγων νεῶν στόλος, ου.

FLUCTUATION, sf. 1° *Balancement d'un liquide*, ἡ κύμανσις, εως. || 2° *Variation*, τὸ ἀδέβαιον, ου.

FLUER, vn. 1° *Couler, ῥέω.* || 2° *Avoir son flux*, πλημμυρέω-ῶ, f. ήσω.

FLUET, ETTE, adj., λεπτός, ή, όν; ἀσθενής, ές.

FLUIDE, adj., *ῥέων, ουσα, ον*; ὑγρός, ά, όν. || Sm., *liquide*, τὸ ὑγρόν, οῦ.

FLUIDITÉ, sf., ἡ ὑγρότης, ητος; τὸ ὑγρόν, οῦ.

FLÛTE, sf., ὁ αὐλός, οῦ. Petite flûte, ὁ αὐλίσκος, ου. Flûte traversière, ὁ πλάγιος αὐλός, οῦ. Au son, avec accompagnement de flûte, πρὸς αὐλόν. Jouer de la flûte, αὐλέω-ῶ, f. ήσω. Jouer sur la flûte, *αὐλέω-ῶ, acc.* Joueur de flûte, ὁ αὐλητής, οῦ. Joueuse de flûte, ἡ αὐλητρίς, ίδος. Art de jouer de la flûte, ἡ αὐλητική, ῆς. Air de flûte, ἡ αὐλῳδία, ας.

FLÛTER, vn., αὐλέω-ῶ, f. ήσω.

FLÛTEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ αὐλητής, οῦ; *fém.* ἡ αὐλητρίς, ίδος.

FLUVIAL, ALE, adj., ποτάμιος, α, ον.

FLUVIATIL, ILE, adj., ποτάμιος, α, ον.

FLUX, sm. 1° *Mouvement de la mer*, ἡ πλημμυρίς, ίδος. Flux et reflux (au pr. et au fig.), ἡ παλίρροια, ας. || 2° *Ecoulement*, τὸ ῥεῦμα, ατος; ἡ ἐπίρροια, ας. Flux de ventre, ἡ διάρροια, ας. Flux de bouche, de salive, ὁ σιαλισμός, οῦ.

FLUXION, sf., τὸ ῥεῦμα, ατος. Qui souffre d'une fluxion, ῥευματικός, ή, όν.

FOETUS, sm., τὸ ἔμβρυον, ου.

FOI, sf. 1° *Fidélité à tenir sa parole, assurance, protestation de loyauté*, ἡ πίστις, εως; τὸ πιστόν, οῦ. Engager, donner sa foi, πίστιν δίδωμι. Recevoir la foi de qqn, πίστιν λαμβάνω παρά τινος. Garder sa foi, τὴν πίστιν φυλάττω, f. ἄξω. Sans foi, ἄπιστος, ον. Gages de foi, τὰ πιστά, ῶν. || Bonne foi, ἡ πίστις, εως; ἡ πιστότης, ητος. Mauvaise foi, ἡ, ἀπιστία, ας. || 2° *Croyance, confiance*, ἡ πίστις, εως. Digne de foi, πιστός, ή, όν. Ajouter foi à qq. chose, πιστὸν ἔχω τι. Ajouter foi à qqn, τινὶ πιστεύω, f. σω. || 3° *Témoignage, preuve*, ἡ πίστις, εως. Faire foi d'une chose, πίστιν παρ-έχω τινί; μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω τι. || 4° *Croyance religieuse*, ἡ πίστις, εως. Article de foi, τὸ δόγμα, ατος; τὸ δίδαγμα, ατος.

FOIE, sm., τὸ ἧπαρ, ατος. Qui concerne le foie, ἡπατικός, ή, όν.

FOIN, sm., ὁ χόρτος, ου; ὁ ξηρὸς χιλός, οῦ. Botte de foin, ἡ χόρτου δέσμη, ης. Meule de foin, ὁ χόρτου σωρός, οῦ.

FOIRE, sf., *grand marché*, ἡ πανήγυρις, εως; ἡ ἀγορά, ᾶς.

FOIS, sf., *avec les mots qui indiquent le nombre, se rend par* un adverbe. Une fois, ἅπαξ. Une fois par jour, ἅπαξ τῆς ἡμέρας. Deux fois, trois fois, etc. Voy. DEUX, TROIS, etc. Plusieurs fois, bien des fois, πολλάκις. Un petit nombre de fois, ὀλιγάκις. Que de fois, ὁσάκις. Combien de fois ? ποσάκις : Autant de fois... que, τοσαυτάκις... ὁσάκις. Chaque fois que, toutes les fois que. Voy. LORSQUE. || Deux fois plus grand, plus nombreux (double), διπλάσιος, α, ον. Trois fois plus grand, plus nombreux (triple), τριπλάσιος, α, ον, etc. || UNE FOIS QUE, DÈS QU'UNE FOIS, LORSQU'UNE FOIS, loc. conj., *dès que, lorsque.* Voy. ces mots. || LOCUTIONS ADVERBIALES. Une fois (un jour), ποτέ *enclitique.* Une autre fois (dans un autre temps), ἄλλοτε; (de nouveau), αὖθις, πάλιν. De fois à autre, ἐνίοτε, ἔσθ' ὅτε. Cette fois, pour cette fois, τὸ οὐ τὰ νῦν, τό γε νῦν. A la fois, tout à la fois, ἅμα, ὁμοῦ. Pour la dernière fois, τὸ τελευταῖον, τὸ ὕστατον.

FOISON, sf., *abondance*, ἡ ἀφθονία, ας. || A FOISON, adv., *abondamment*, ἀφθόνως.

FOISONNER, vn. Voy. ABONDER.

FOL, OLLE, adj. Voy. FOU.

FOLÂTRE, adj., νεανικός, ή, όν; λαμυρός, ά, όν.

FOLÂTRER, vn., νεανιεύομαι, f. εύσομαι; μειρακιεύομαι, f. εύσομαι.

FOLÂTRERIE, sf., τὸ νεανίευμα, ατος; τὸ νεανιευόμενον, ου.

FOLIE, sf. 1° *Démence*, ἡ μανία, ας; ἡ παραφροσύνη, ης. || 2° *Manque de jugement, extravagance*, ἡ μωρία, ας; ἡ ἠλιθιότης, ητος; ἡ ἄνοια, ας. C'est une grande folie que de croire (si l'on croit), πολλὴ ἄνοια εἴ τις οἴεται. || 3° *Acte d'imprudence, d'extravagance*, τὸ ἠλίθιον ou ἄτοπον ἔργον, ου. || 4° *Excès de conduite*, ἡ ἀσέλγεια, ας. || 5° *Chose bizarre, ridicule, amusante*, μῶρόν τι, ἄτοπόν τι, γέλοιόν τι, *gén.* μώρου τινός, etc. || 6° *Passion excessive pour qq. chose*, ἡ μανία, ας. A la folie (éperdument), μανικῶς.

FOLLEMENT, adv. 1° *En insensé*, ἀνοήτως, ἠλιθίως. || 2° *Avec passion*, μανικῶς.

FOLLET, ETTE, adj., γέλοιος, α, ον. || Poil follet, ὁ χνοῦς, *gén.* χνοῦ; ἡ λάχνη, ης. || Feu follet, τὸ πλανητὸν (οῦ) φῶς, *gén.* φωτός.

FOMENTATION, sf. 1° *Action de fomenter*, ἡ πυρίασις, εως. || 2° *Topique chaud*, τὸ πυρίαμα, ατος.

FOMENTER, va. 1° *Adoucir par des fomentations*, θάλπω, f. θάλψω, *acc.* || 2° *Entretenir*, τρέφω, *acc.* || 3° *Exciter*, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FONCÉ, ÉE, adj., βαθύς, εῖα, ύ. De couleur foncée, βαθύχρους, ουν.

FONCIER, IÈRE, adj., *relatif aux biens-fonds*, ἔγγειος, ον. Propriétaire foncier, ὁ γεωμόρος, ου.

FONCIÈREMENT, adv. 1° *A fond*, ἀκριβῶς. || 2° *Dans le fond*, ἀληθῶς, ὄντως.

FONCTION, sf. 1° *Action propre à chaque emploi*, τὸ ἔργον, ου. Faire fonction de, εἰμί ἀντί, *gén.* || 2° *Emploi, charge*, τὸ ἔργον, ου; τὸ τέλος, ους. Fonction publique. Voy. CHARGE 5°. || 3° *Action des différents organes*, ἡ ἐνέργεια, ας.

FONCTIONNAIRE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἐν τέλει. Les fonctionnaires, τὰ τέλη, ὧν.

FONCTIONNER, vn., ἐν-εργέω-ῶ, f ήσω.

FOND, sm. 1° *L'endroit le plus bas* (d'un vase, d'un navire, d'un meuble), ὁ πυθμήν, ένος; (d'un fleuve, de la mer), ὁ πυθμήν, ένος; ὁ βυθός, οῦ; τὸ βάθος, ους. Couler à fond. Voy. COULER. || 2° *Terrain considéré*

par rapport à sa fermeté, τὸ ἔδαφος, ους; ἡ κρηπίς, ῖδος. Détruire de fond en comble, εἰς ἔδαφος καθ-αιρέω-ῶ; ἄρδην δια-φθείρω, *acc.* || 3° *La partie la plus reculée*, ὁ μυχός, οῦ; τὸ μυχαίτατον, ου; τὸ ἔσχατον, ου. Le fond d'un pays, ἐσχάτη ἡ χώρα. || *Au fig.* Du fond du cœur, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας. || 4° *Ce qu'il y a d'essentiel dans une chose*, ἡ ὑπόθεσις, εως; τὸ κεφάλαιον, ου. || A FOND, loc. adv., *entièrement*, ἀκριβῶς, παντελῶς. || AU FOND, DANS LE FOND, loc. adv., *en réalité*, ὄντως, τῷ ὄντι.

FONDAMENTAL, ALE, adj. 1° *Qui sert de fondement*, θεμέλιος, ον. || 2° *Principal, essentiel*, πρῶτος, η, ον; κύριος, α, ον.

FONDANT, ANTE, adj. 1° *Qui a beaucoup de suc*, πολύχυλος, ον. || 2° *Qui fait fondre*, διαλυτικός, ή, όν.

FONDATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ κτίστης, ου; (d'une colonie), ὁ οἰκιστής, οῦ, *gén.*; ὁ κτίσας, αντος, *acc.*; *fém.* ἡ κτίσασα, ης, *acc.* La fondatrice de Carthage, ἡ κτίσασα Καρχηδόνα.

FONDATION, sf. 1° *Action de fonder, d'établir*, ἡ κτίσις, εως; ἡ κατάστασις, εως; (en parl. d'une colonie), ἡ οἴκισις, εως. || 2° *Chose fondée, établissement*, τὸ κτίσμα, ατος. || 3° *Fondement*, τὸ κρηπιδῶιον, ου.

FONDÉ, ÉE, p.p. Voy. FONDER. || Etre fondé a croire, à dire, etc., δικαίως ou εὐλόγως νομίζω, f. ιῶ, λέγω, etc. || Adj., *juste, raisonnable*, δίκαιος, α, ον; ὀρθός, ή, όν; εὔλογος, ον.

FONDEMENT, sm. 1° *Base d'un édifice*, ἡ κρηπίς, ῖδος; τὸ κρηπιδῶιον, ου; ἡ βάσις, εως. Poser, jeter les fondements de, (au pr. et au fig.), κτίζω, f. κτίσω; κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; (au fig.), ἀρχὴν κατα-βάλλομαι (moy.), *gén.* La possession de soi-même est le fondement de la vertu, ἡ ἐγκράτεια ἀρετῆς κρηπίς. || 2° *Soutien, appui*, ἡ βάσις, εως; ἡ κρηπίς, ῖδος. || 3° *Cause, motif*, ἡ αἰτία, ας; ὁ λόγος, ου. Avec fondement, εὐλόγως. Sans fondement, ἀλόγως. Qui est sans fondement, μάταιος, ος et α, ον; κενός, ή, όν. || 4° *Anus*, ὁ πρωκτός, οῦ.

FONDER, va. 1° *Jeter les fondements de*, ἱδρύω, καθ-ιδρύω, f. σω, *acc.* || 2° *Etablir le premier, créer*, (une ville, une colonie), κτίζω, f. κτίσω; οἰκίζω, f. ιῶ; (une institution, etc.), κατα-σκευάζω, f. άσω; τίθημι, καθ-ίστημι, *acc.* || 3° *Appuyer*, ἐπ-ερείδω, *acc.*; sur, *dat.* || *Au fig.* Fonder ses espérances sur qqn, τὰς ἐλπίδας εἰς ou πρός τινα ἐρείδομαι (moy.). || SE FONDER, vr., *s'appuyer sur*, σκήπτομαι, f. σκήψομαι; ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *dat.* Toute mon espérance se fonde en vous, ταῖς ἐλπίσιν εἰς ὑμᾶς ἀν-ήρτημαι (de ἀν-αρτάω-ῶ).

FONDERIE, sf. 1° *Lieu où l'on fond les métaux*, τὸ χωνευτήριον, ου. || 2° *Art du fondeur*, ἡ χωνευτική, ῆς.

FONDEUR, sm., ὁ χωνευτής, οῦ. Creuset du fondeur, ἡ χώνη, ης.

FONDRE, va. 1° *Liquéfier par la chaleur*, τήκω, δια-τήκω; (les métaux), χωνεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Combiner, mélanger*, συμ-μίγνυμι, *acc.*; avec, *dat.* || Vn. 1° *Se liquéfier*, τήκομαι, δια-τήκομαι (pass.); δια-λύομαι, f. λυθήσομαι. Faire fondre, τήκω, δια-τήκω, *acc.* || *Au fig.* Fondre en larmes, τήκομαι δακρύων, ουσα, ον. || 2° *Diminuer, être consumé*, ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; ἀν-αλίσκομαι. || 3° *S'abîmer, s'écrouler*, συμ-πίπτω, κατα-φέρομαι (pass.). || 4° *S'abattre*, ἐμ-πίπτω; sur, *dat.* ou εἰς *et l'acc.* || *Au fig.* La peste fondit sur la ville, ὁ λοιμὸς ἐν-έπεσεν εἰς τὴν πόλιν. || 5° *Se précipiter avec impétuosité*, ἐφ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; προσ-βάλλω, ἐπι-τίθεμαι (moy.); sur, *dat.*; sur les ennemis, τοῖς πολεμίοις. || SE FONDRE, vr. 1° *Se liquéfier*, τήκομαι, δια-τήκομαι (pass.). || 2° *Disparaître*, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. || 3° *Se mêler, se confondre*, συμ-μίγνυμαι (pass.).

FONDRIÈRE, sf., *ouverture dans le sol*, ἡ χαράδρα, ας; ἡ φάραγξ, αγγος.

FONDS, sm. 1° *Sol d'une terre* et *absol*[1] un fonds, τὸ χωρίον, ου; τὰ ἔγγεια, ων; οἱ ἀγροί, ῶν. || 2° *Somme d'argent*, τὸ ἀργύριον, ου; τὰ χρήματα, ων. || 3° *Capital*, τὸ κεφάλαιον, ου; τὸ ἀρχαῖον, ου. || 4° *Marchandises en magasin*, τὰ ὤνια, ων. || 5° *Ce qu'une personne possède (d'esprit, de capacité, etc.)*, τὸ ὑπάρχον, οντος; τὸ παρόν, όντος. Un fonds de savoir, ἡ ὑπάρχουσα (ης) ἐπιστήμη, ης. Un grand fonds de qq. chose, ἡ ἀφθονία (ας), ἡ εὐπορία (ας) τινός. Avoir un grand fonds de, εὐπορέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 6° *Matière à traiter*, ἡ ὑπόθεσις, εως.

FONDU, UE, p.p. Voy. FONDRE. || Adj., *liquéfié*, τηκτός, ή, όν; (en parl. d'un métal), χωνευτός, ή, όν.

FONTAINE, sf., ἡ κρήνη, ης; ὁ κρουνός, οῦ. Petite fontaine, τὸ κρηνίδιον, ου. De fontaine, κρηναῖος, α, ον.

FONTAINIER, sm. Voy. FONTENIER.

FONTE, sf. 1° *Action de fondre*, ἡ τῆξις, εως; (en parl. des métaux), ἡ χωνεία, ας. || 2° *Action de se fondre*, ἡ τῆξις, εως; ἡ διάλυσις, εως.

FONTENIER, sm., *surveillant des fontaines*, ὁ κρηνοφύλαξ, ακος.

FONTS, sm. pl., *et* fonts de baptême *ou* baptismaux, ἡ κολυμβήθρα, ας.

FORAIN, AINE, adj., ξένος, η, ον. Marchand forain, ὁ ξένος ἀγοραῖος, ου.

FORBAN, sm., ὁ λῃστής, οῦ. De forban, λῃστικός, ή, όν.

FORCE, sf. 1° *Vigueur, solidité*, ἡ ῥώμη, ης; ἡ ἰσχύς, ύος; (énergie), ἡ ἐνέργεια, ας; ἡ δεινότης, ητος. La force du corps, d'un Etat, ἡ τοῦ σώματος, πόλεως ἰσχύς ou ῥώμη. La force d'une armée, d'une place, de la voix, ἡ στρατεύματος, χωρίου, τῆς φωνῆς ἰσχύς. La force de l'âme, ἡ τῆς ψυχῆς ῥώμη, ἰσχύς ou δεινότης. La force des passions, de l'éloquence, ἡ τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν λόγων δεινότης. Perdre ses forces, παρ-ακμάζω, f. άσω. Recouvrer, réparer, rétablir ses forces, ἀναρρώννυμαι (pass.). Etre sans forces, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Puissance, pouvoir, ressources*, ἡ δύναμις, εως; ἡ ἰσχύς, ύος. Suivant ses forces, κατὰ δύναμιν. Au-dessus des forces, ὑπὲρ, παρὰ δύναμιν. De toutes ses forces, πάσῃ δυνάμει. Avoir la force de, être de force

s. δύναμαι; ἰσχύω, f. ύσω *et l'inf.* || Au pl., *troupes*, ἡ δύναμις, εως. Forces de terre, de mer, ἡ πεζικὴ, ναυτικὴ δύναμις. Avec toutes les forces, παντστρατιᾷ, πανδημεί. || 3° *Autorité, influence*, τὸ κράτος, ους; τὸ κῦρος, ους. Avoir force de loi, νόμου τάξιν ἔχω. || 4° *Vertu, efficacité*, ἡ ἐνέργεια, ας; ἡ ἰσχύς, ύος. || 5° *Impétuosité*, ἡ ὁρμὴ, ῆς. || 6° *Violence, contrainte*, ἡ, βία, ας; ἡ ἀνάγκη, ης. Par la force, βίᾳ, κατὰ κράτος. Employer la force contre qqn, πρός τινα βίᾳ χράομαι-ῶμαι. || A FORCE DE, loc. prép., *par beaucoup de*, πολύς, πολλὴ, πολὺ *et le nom au dat.* A force de peines, πολλοῖς πόνοις. || A TOUTE FORCE, loc. adv. (par toutes sortes de moyens), πάσῃ μηχανῇ; (à tout prendre), πάντως. || DE FORCE, loc. adv., (avec effort), πολλῷ πόνῳ; (par la force), βίᾳ, κατὰ κράτος. || PAR FORCE, À FORCE OUVERTE, DE VIVE FORCE, loc. adv., βίᾳ, κατὰ κράτος.

FORCÉ, ÉE, p.p. Voy. FORCER. || Adj., *contraint, affecté*, πλαστός, ἡ, όν; προσποίητος, ον; (en parl. du style), βεβιασμένος, η, ον.

FORCÉMENT, adv. 1° *Par force*, βίᾳ, ἀνάγκη. || 2° *Nécessairement*, ἀνάγκη.

FORCENÉ, ÉE, adj., μαινόμενος, η, ον; μανείς, εῖσα, έν; de, *dat.* || Sm. et sf., ὁ, ἡ, ἐμμανής, οῦς.

FORCER, va. 1° *Briser, rompre avec violence*, ῥήγνυμι; ἐκ-κόπτω, *acc.* Forcer une prison, δεσμωτήριον δι-ορύττω. || 2° *Prendre par la force*, κατὰ κράτος αἱρέω-ῶ, *acc.* Forcer un passage, παρόδου κρατέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Contraindre*, ἀναγκάζω, f. άσω; βιάζομαι, *acc.*; à *ou* de, *inf.* || 4° *Vaincre, surmonter*, περι-γίγνομαι; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 5° *Ilder*, ἐπίλυω, *acc.* Forcer la marche, πορείαν ἐπι-τείνω. || Vn. Forcer de voiles, ἱστιοδρομέω-ῶ, f. ήσω. || SE FORCER, vr. 1° *Faire trop d'efforts*, ὑπερδια-τείνομαι (moy.). || 2° *Se contraindre*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ βιάζεσθαι.

FORER, va., τρυπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FORESTIER, IÈRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ περὶ ὕλᾶν. Lois forestières, οἱ περὶ ὕλων νόμοι, ων. || Garde forestier *ou simpl*t forestier, ὁ ὑλωρός, οῦ.

FORET, sm., τὸ τρύπανον, ου.

FORÊT, sf., ἡ ὕλη, ης; ὁ δρυμός, οῦ. De forêt, ὑλαῖος, α, ον. Couvert de forêts, ὑλώδης, ες. Qui vit *ou* vit dans les forêts, ὑλονόμος, ον.

FORFAIRE, vn. παρα-νομέω-ῶ, f. ήσω.

1. **FORFAIT**, sm., *crime*, τὸ κακούργημα, ατος; τὸ ἀδίκημα, ατος; τὸ ἀσέβημα, ατος.

2. **FORFAIT**, sm., *sorte de marché*, ἡ ἐργολαβία, ας. Prendre à forfait, ἐργολαβέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Donner à forfait, ἐργοδοτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

FORFAITURE, sf., ἡ παρανομία, ας.

FORFANTERIE, sf., ἡ ἀλαζονεία, ας.

FORGE, sf. 1° *Lieu où l'on fond les métaux*, τὸ χαλκεῖον, ου. || 2° *Fourneau pour chauffer les métaux*, ἡ κάμινος, ου. || 3° *Atelier de forgeron*, τὸ σιδηρεῖον, ου; τὸ χαλκεῖον, ου.

FORGER, va. 1° *Travailler avec le marteau*, χαλκεύω, f. εύσω; κροτέω-ῶ, συγκροτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Qui concerne l'art de forger, χαλκευτικός, ἡ, όν. || 2° *Inventer, controuver*, πλάττω, f. πλάσω (et moyen), *acc.*

FORGERON, sm., ὁ σιδηρουργός, οῦ; ὁ σιδηρεύς, έως; ὁ χαλκεύς, έως. L'art du forgeron, ἡ χαλκευτικὴ, ῆς.

FORMALISER (SE), vr. Voy. S'OFFENSER

FORMALISTE, adj. et subst., τὰ νομιζόμενα ἀκριβῶς τηρῶν, οῦσα, οῦν.

FORMALITÉ, sf. 1° *Procédé formel*, τὸ νόμιμον, ου; τὸ νομιζόμενον, ου. Observer les formalités, τὰ νομιζόμενα τηρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Cérémonie*, ἡ περιεργία, ας.

FORMAT, sm., τὸ σχῆμα, ατος.

FORMATION, sf. 1° *Action de former, d'instituer*, ἡ κατάστασις, εως. || 2° *Action de se former*, ἡ γένεσις, εως; ἡ σύστασις, εως.

FORME, sf. 1° *L'ensemble des qualités d'un être* (opposé à matière), τὸ εἶδος, ους; ἡ μορφὴ, ῆς || 2° *Figure extérieure, configuration*, ἡ μορφὴ, ῆς; τὸ σχῆμα, ατος; τὸ εἶδος, ους. Prendre la forme de qq. chose, κατά τι μορφόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Prendre la forme de qqn., τινὶ εἰκάζομαι, f. ασθήσομαι. Prendre une autre forme, changer de forme, μεταμορφόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 3° *Genre, espèce*, ἡ ἰδέα, ας; τὸ εἶδος, ους. La mort sous toutes ses formes, πᾶσα ἰδέα θανάτου. || 4° *Manière d'être, mode*, τὸ εἶδος, ους; ἡ ἰδία, ας; ἡ σύστασις, εως; ὁ τρόπος, ου. Forme de gouvernement, ἡ πολιτεία, ας. || 5° *Manière d'agir conforme à certaines règles*, ὁ νόμος, ου; τὸ νομιζόμενον, ου; τὸ νόμιμον, ου. Bataille en forme, ἡ μάχη (ης) σταδία, ας. Observer les formes, τὰ νομιζόμενα τηρέω-ῶ, f. ήσω. En forme, en bonne forme, κατὰ νόμον. Pour la forme, ἀφοσιώσεως ἕνεκα. || 6° *Modèle*, ὁ τύπος, ου.

FORMEL, ELLE, adj. σαφὴς, ές; ῥητός, ἡ, όν. En termes formels, ῥητῶς.

FORMELLEMENT, adv., ῥητῶς, διαρρήδην, σαφῶς.

FORMER, va. 1° *Donner l'être et la forme à*, ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Façonner, fabriquer, σχηματίζω*, f. ιῶ; πλάττω, f. πλάσω, *acc.* || 3° *Produire, faire, constituer, composer*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἀπο-τελέω-ῶ; ἀπ-εργάζομαι (moy.); κατα-σκευάζω, f. άσω; καθ-ίστημι, συν-ίστημι, *acc.* Former le carré, πλαίσιον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Former un complot, ἑταιρείαν συν-ίστημι. Former en cercle, εἰς κύκλον συν-άγω, *acc.* Former (constituer, occuper) l'aile droite, τὸ δεξιὸν κέρας ἔχω. || 4° *Exposer, proposer*, εἰσ-φέρω, *acc.* || 5° *Concevoir dans son esprit*, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Former une résolution, un projet, βουλεύομαι, f. σομαι. || 6° *Façonner par l'instruction*, παιδεύω, f. εύσω; qqn à qq. chose, τινά τι ou ἔν τινι. || SE FORMER, vr. Les verbes précédents au passif, et καθ-ίσταμαι, συν-ίσταμαι (au moyen avec sens neutre). || Se former en cercle, εἰς κύκλον συν-άγομαι (pass.). Se former sur qqn, τινὰ μιμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Les hoplites se formèrent en bataille, οἱ ὁπλῖται συν-εστάξαντο (de συν-τάττομαι).

FORMIDABLE, adj., φοβερός, ά, όν; δεινός, ή, όν; ἐκπληκτικός, ή, όν.

FORMULE, sf. 1° *Modèle*, τὸ σχῆμα, ατος; ὁ τύπος, ου. || 2° *Façon de s'exprimer*, ἡ φράσις, εως; ἡ λέξις, εως.

FORMULER, va., κατὰ τὸ σχῆμα ὑπογράφω, *acc.*

FORS, prép., *excepté*. Voy. ce mot.

1. **FORT, FORTE**, adj. 1° *Robuste, vigoureux*, ῥωμαλέος, α, ον; ἐρρωμένος, η, ον (ἐρρωμενέστερος, ἐστατος); εὔρωστος, ον; ἰσχῦρός, ά, όν. || 2° *Solide, résistant*, ἰσχῦρός, ά, όν; καρτερός, ά, όν. Une forte muraille, τεῖχος ἰσχυρόν. Position forte, καρτερὸν ou ἰσχυρὸν χωρίον. Terre forte, ἰσχυρὰ γῆ. Château fort, τὸ φρούριον, ου. || 3° *Epais, touffu*, παχύς, εῖα, ύ; ἀδρός, ά, όν; δασύς, εῖα, ύ. || 4° *Pénible, difficile*, χαλεπός, ή, όν. || 5° *Considérable*, πολύς, πολλή, πολύ; συχνός, ή, όν; μέγας, μεγάλη, μέγα. Une forte somme d'argent, πολλὰ ou συχνὰ χρήματα. Une forte armée, πολλὴ ou μεγάλη στρατιά. Une armée forte de dix mille hommes, στρατιὰ μυρίων στρατιωτῶν. || 6° *Grand, énergique, violent, intense*, μέγας, μεγάλη, μέγα; πολύς, πολλή, πολύ; ἀδρός, ά, όν; δεινός, ή, όν; ἰσχῦρός, ά, όν; σφοδρός, ά, όν. Vent fort, ἄνεμος πολὺς ou σφοδρός. Forte pluie, ὑετὸς πολύς. Forte chaleur, καῦμα (ατος) μέγα ou πολύ. Voix forte, φωνὴ μεγάλη ou λαμπρά. Vin fort, οἶνος ὀξὺς ou ἄκρατος. Odeur forte, ὀσμὴ βαρεῖα. Forte haine, σφοδρὸν μῖσος. || 7° *Puissant*, δυνατός, ή, όν; ἰσχῦρός, ά, όν; καρτερός, ά, όν. Plus fort, κρείττων, ον. Etre plus fort que les autres, τῶν ἄλλων ὑπερ-έχω. || 8° *Habile, expérimenté*, δεινός, ή, όν; sur qq. chose, τί, ἀμφὶ ou περί τι. Une forte tête, une tête forte, ἀνὴρ εὐφυής. Se faire fort de, ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι. *acc.* ou *inf.* || 9° *Courageux, ferme*, καρτερός, ά, όν; ἀνδρεῖος, α, ον.

2. **FORT**, sm. 1° *Celui qui a la force, la puissance*, ὁ δυνατός, οῦ; ὁ ἰσχυρός, οῦ. || 2° *L'endroit le plus fort* (*d'une chose*), τὸ ἰσχυρότατον, ου. || 3° *L'endroit le plus touffu* (*d'un bois*), τὸ δασύτατον, ου. || 4° *Repaire des animaux*, ὁ φωλεός, οῦ. || 5° *Le plus haut degré*, ἡ ἀκμή, ῆς. Dans le fort de l'été, de l'hiver, ἐν ἀκμῇ θέρους, χειμῶνος. || 6° *Ouvrage fortifié*, τὸ φρούριον, ου; τὸ ἔρυμα, ατος; τὸ τεῖχος, ους.

3. **FORT**, adv. 1° *Vigoureusement*, ἰσχῦρῶς, σφοδρῶς. || 2° *Extrêmement, beaucoup*, σφόδρα, μάλα *ou le superlatif*. Fort habile, ἐμπειρότατος, η, ον.

FORTEMENT, adv. 1° *Vigoureusement, solidement*, ἰσχῦρῶς, σφοδρῶς. || 2° *Avec énergie, avec ardeur*, σφοδρῶς, δεινῶς, σπουδῇ.

FORTERESSE, sf., τὸ ἔρυμα, ατος; τὸ ὀχύρωμα, ατος; τὸ τεῖχος, ους.

FORTIFIANT, ANTE, adj., ῥωστικός, ή, όν; ἀναληπτικός, ή, όν.

FORTIFICATION, sf. 1° *Action de fortifier*, ὁ τειχισμός, οῦ; ἡ τείχισις, εως. || 2° *Ouvrage de défense*, τὸ τείχισμα, ατος; τὸ ἔρυμα, ατος; τὸ τεῖχος, ους.

FORTIFIÉ, ÉE, p.p. Voy. **FORTIFIER**. || Adj. *Muni de fortifications*, ἰσχυρός, ά, όν; ὀχυρός, ά, όν; ἐρυμνός, ή, όν.

FORTIFIER, va. 1° *Rendre fort, plus fort*, ῥώννυμι, ἐπι-ρρώννυμι; (*augmenter*), αὐξάνω, ἐπ-αυξάνω; (*consolider*), βεβαιόω-ῶ, f. ώσω (et moyen); *acc.* || 2° *Munir de fortifications*, ὀχυρόω-ῶ, f. ώσω (et moyen); κρατύνω, f. υνῶ; (*de murailles*), τειχίζω, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se **FORTIFIER**, vr., les mêmes verbes au passif.

FORTUIT, ITE, adj., τυχών, οῦσα, όν; τυχηρός, ά, όν. Par cas fortuit, τύχῃ.

FORTUITEMENT, adv., τυχόν, τύχῃ, ἀπὸ ou ἐκ τύχης, διὰ τύχην.

FORTUNE, sf. 1° *Hasard, chance bonne ou mauvaise*, ἡ τύχη, ης; ἡ συντυχία, ας. Donner, abandonner tout à la fortune, ἐπι-τρέπω πάντα τῇ τύχῃ. Une bonne fortune, τὸ εὐτύχημα, ατος. || 2° *Sort, condition de chacun*, ἡ τύχη, ης; ἡ μοῖρα, ας. La bonne fortune, ἡ ἀγαθὴ τύχη; ἡ εὐτυχία, ας. La mauvaise fortune; ἡ κακὴ τύχη; ἡ ἀτυχία, ας. || 3° *Condition, rang*, ἡ τύχη, ης; ἡ τάξις, εως; τὸ σχῆμα, ατος. || 4° *Biens, richesses*, ἡ οὐσία, ας; τὰ χρήματα, ων; τὰ ἀγαθά, ῶν. Qui est sans fortune, ἄπορος, ον. || 5° *Divinité payenne*, ἡ Τύχη, ης.

FORTUNÉ, ÉE, adj., εὐδαίμων, ον; μακάριος, α, ον.

FORUM, sm., ἡ ἀγορά, ᾶς. Du forum, ἀγοραῖος, ον.

FOSSE, sf. 1° *Creux dans la terre*, τὸ ὄρυγμα, ατος; ὁ βόθρος, ου; (pour mettre un mort), ὁ τάφος, ου. || *Au fig.* Avoir un pied dans la fosse, τὸν ἕτερον πόδα ἐν τῇ σορῷ ἔχω. || 2° *Cavité dans un organe*, τὸ κοίλωμα, ατος.

FOSSÉ, sm., ἡ τάφρος, ου. Fossé creusé, τὸ τάφρευμα, ατος. Creuser un fossé, ταφρεύω, f. σω; τάφρον ὀρύττω. Entourer d'un fossé, περι-ταφρεύω, f. σω, *acc.*

FOSSETTE, sf., (dans la terre), τὸ βόθριον, ου; (au menton), ἡ νύμφη, ης; (aux joues), ὁ γελασῖνος, ου.

FOSSILE, adj., *tiré de la terre*, ὀρυκτός, ή, όν.

FOSSOYER, va., *fermer avec des fossés*, περι-ταφρεύω, f. εύσω, *acc.*

FOSSOYEUR, sm., ὁ τάφους ὀρύττων, οντος.

FOU ou **FOL, FOLLE**, adj. et subst. 1° *Qui a perdu la raison*, μανείς, εῖσα, έν; μανικός, ή, όν; παράφρων, ον. Rendre fou, μαίνω, ἐκ-μαίνω, *acc.* Devenir fou, παρα-κινέω-ῶ, f. ήσω; être fou, μαίνομαι (pass.). Etre fou d'une personne, d'une chose, ἐπι-μαίνομαί (pass.) τινι. || 2° *Extravagant, insensé, crédule*, μῶρος, α, ον; ἠλίθιος, α, ον; ἄνοητος, ον; ἄφρων, ον. Etre fou, μωραίνω, f. ανῶ; ἠλιθιάζω, f. άσω. || 3° *Badin, enjoué*, φλύαρος, ον; γέλοιος, α, ον. || Adj., *excessif*, ἄμετρος, ον; ὑπερβάλλων, ουσα, ον. || Sm., *un bouffon*, ὁ γελωτοποιός, οῦ.

FOUDRE, sf., ὁ κεραυνός, οῦ; ὁ σκηπτός, οῦ. Eclats de la foudre, οἱ κεραυνοί, ῶν. Qui concerne la foudre, κεραύνιος, α, ον. Lancer la foudre, ἵημι ou ἀφ-ίημι κεραυνόν. Frapper de la foudre, τῷ κεραυνῷ βάλλω, *acc.* Qui lance la foudre, κεραύνιος, ον. Frappé de la

foudre, ὁ, ἡ κεραυνοβλής, ῆτος; κεραυνόβολος, ον. Rapide comme la foudre (très rapide), ὠξύτατος, η, ον. La foudre tombe sur qq. chose, ὁ κεραυνὸς ou ὁ σκηπτὸς πίπτει εἴς τι. || *Au fig.* Un foudre de guerre, ἀνὴρ δεινὸς τὰ πολεμικά. Un foudre d'éloquence, ἀνὴρ δεινὸς λέγειν.

FOUDROIEMENT ou **FOUDROÎMENT**, sm. ἡ κεραύνωσις, εως.

FOUDROYANT, ANTE, adj. 1° *Qui foudroie*, κεραυνοβόλος, ον. || 2° *Qui épouvante*, καταπλήττων, ουσα, ον. || 3° *Qui exprime une vive indignation*, δεινότατος, η, ον. Regard foudroyant, τὸ βλέμμα (ατος) δεινότατον, ου.

FOUDROYER, va. 1° *Frapper de la foudre*, κεραυνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Terrasser, confondre*, κατα-βάλλω; ἐλέγχω, *acc.*

FOUET, sm. 1° *Instrument pour châtier les animaux*, ἡ μάστιξ, ιγος; τὸ σκῦτος, ους; ὁ ἱμάς, άντος. Coup de fouet, τὸ ῥάπισμα, ατος. || 2° *Coups de verges*, τὰ ῥαπίσματα, ων. Donner le fouet à un enfant, παῖδα ῥαπίζω ou ῥαβδίζω, f. ιῶ.

FOUETTER, va. 1° *Frapper du fouet*, μαστιγόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Donner le fouet à*, ῥαπίζω, f. ιῶ; ῥαβδίζω, f. ιῶ, *acc.* || Vn. *Frapper contre*, ἐπι-φέρομαι (pass.), *dat.*

FOUGÈRE, sf., *plante*, ἡ πτερίς, ίδος.

FOUGUE, sf., ἡ ὀργή, ῆς; ἡ ὁρμή, ῆς; ὁ θυμός, οῦ. Avec fougue, ὁρμητικῶς.

FOUGUEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), ὁρμητικός, ή, όν; θερμός, ή, όν; θυμώδης, ες; (des choses), δεινός, ή, όν; σφοδρός, ά, όν.

FOUILLE, sf., τὸ ὄρυγμα, ατος. Faire des fouilles, γῆν ὀρύττω.

FOUILLER, va. et vn. 1° *Creuser*, ὀρύττω; σκάπτω. *acc.* Fouiller la terre *ou* dans la terre, γῆν ὀρύττω. || 2° *Visiter, rechercher*, ἐρευνάω-ῶ, f. ήσω; *acc.* Fouiller dans les maisons, οἰκίας ἐρευνῶ.

FOUINE, sf., *animal*, ἡ ἶκτις, ιδος ou ικτίς, ίδος.

FOUIR, va., σκάπτω, *acc.* Action de fouir, ἡ, σκαπάνη, ης.

FOULE, sf. 1° *Multitude de personnes*, ὁ ὄχλος, ου; τὸ πλῆθος, ους. || 2° *Grand nombre*, τὸ πλῆθος, ους; πολλοί, ῶν. Une foule de gens, πολλοὶ ἄνθρωποι. || En foule, *se tourne par* nombreux, πολύς, πολλή, πολύ; συχνός, ή, όν. Ils accoururent en foule, προσέδραμον πολλοί. || 3° *Le vulgaire*, τὸ πλῆθος, ους; οἱ πολλοί, ῶν.

FOULER, va. 1° *Presser (les étoffes)*, κναφεύω, f. εύσω; κνάπτω, f. κνάψω, *acc.* || 2° *Presser qq. chose qui cède*, πιέζω, κατα-πιέζω, f. πιέσω, *acc.* || 3° *Marcher sur*, πατέω-ῶ, κατα-πατέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Fouler aux pieds, (au pr. et au fig.), κατα-πατέω-ῶ, *acc.*; (au fig.), ἐπεμ-βαίνω, *dat.* || 4° *Opprimer*, πιέζω, f. πιέσω, *acc.* || 5° *Accabler d'impôts*, βασμοῖς βαρύνω, f. υνῶ, *acc.* || 6° *Luxer*, δια-στρέφω, *acc.*

FOULERIE, sf., *atelier de foulon*, τὸ κναφεῖον ou γναφεῖον, ου.

FOULON, sm., ὁ κναφεύς, έως. Art du foulon, ἡ κναφευτική, ῆς. Atelier de foulon. Voy. FOULERIE.

FOULQUE, sf., *espèce de poule d'eau*, ἡ φαλαρίς, ίδος.

FOULURE, sf., *luxation*, τὸ στρέμμα, ατος.

FOUR, sm., ὁ ἰπνός, οῦ; ἡ κάμινος, ου. Pain cuit au four, ὁ ἰπνίτης (ου) ἄρτος, ου. Constructeur de fours, ὁ ἰπνοπλάθης, ου.

1. **FOURBE**, sf. Voy. FOURBERIE.

2. **FOURBE**, adj., ἀπατηλός, ή, όν; πανοῦργος, ον. || Sm., ὁ ἀπατεών, ῶνος.

FOURBER, va., φενακίζω, f. ιῶ, *acc.*

FOURBERIE, sf., ἡ ἀπάτη, ης; ἡ πανουργία, ας; ὁ φενακισμός, οῦ.

FOURBIR, va., λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.* Fourbir (ce qui est à soi), λαμπρύνομαι, f. υνοῦμαι, *acc.*

FOURBISSEUR, sm., *fabricant d'épées, de sabres*, ὁ ξιφουργός, οῦ.

FOURCHE, sf., (à deux branches), τὸ δίκρανον, ου; τὸ δίκρουν, ου; (à trois branches), ἡ θρῖναξ, ακος. Faire la fourche. Voy. FOURCHER.

FOURCHER, vn., σχίζομαι, f. ισθήσομαι. Qui a les pieds fourchés, δίχηλος, ον.

FOURCHETTE, sf., *ustensile pour tirer la viande du pot*, ἡ κρεάγρα, ας.

FOURCHU, UE, adj., δίκρους, δικρόα, δικρουν. Aux pieds fourchus, δίχηλος, ον.

FOURGON, sm., *sorte de charrette*, τὸ σκευοφόρον (ου) ὄχημα, ατος.

FOURMI, sf., ὁ μύρμηξ, ηκος. Semblable à une fourmi, μυρμηκώδης, ες.

FOURMILIÈRE, sf., (au pr. et au fig.), ἡ, μυρμηκιά, ᾶς.

FOURMI-LION, sm., *insecte*, ὁ μυρμηκολέων, οντος.

FOURMILLEMENT, sm., ὁ μυρμηκιασμός, οῦ.

FOURMILLER, vn. 1° *Être rempli de*, γαργαίρω, f. αρῶ; γέρω (sans futur), *gén.* || 2° *Être en grand nombre*, εὐθενέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Être le siège d'un picotement*, μυρμηκίζω, f. ιῶ.

FOURNAISE, sf. 1° *Grand fourneau*, ἡ κάμινος, ου. || 2° *Creuset*, ἡ χώνη, ης.

FOURNEAU, sm., ὁ ἰπνός, οῦ; ἡ κάμινος, ου; ὁ βαῦνος, ου.

FOURNI, IE, p.p. Voy. FOURNIR. || Adj., *épais, touffu*, δασύς, εῖα, ύ.

FOURNIL, sm., τὸ ἀρτοκοπεῖον, ου.

FOURNIR, va. 1° *Pourvoir*, κατα-σκευάζω, f. άσω; χορηγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.* Fournir une maison de meubles, κατα-σκευάζω οἰκίαν τοῖς σκεύεσι. || 2° *Livrer, donner, procurer*, παρ-έχω (et moyen); πορίζω, f. ιῶ; παρα-σκευάζω, f. άσω; χορηγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à, *dat.* || 3° *Produire, exposer*, παρ-έχομαι (moy.), παρα-τίθημι, φέρω, *acc.* Fournir des preuves, τεκμήρια παρ-έχομαι. || Vn., *subvenir à*, χορηγέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || SE FOURNIR de, vr., *se pourvoir de*, πορίζομαι, f. ιοῦμαι; παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι, *acc.*

FOURNISSEUR, sm., ὁ πριστής, οῦ.

FOURNITURE, sf. 1° *Action de fournir*, ὁ πρισμός, οῦ. || 2° *Chose fournie ou à fournir*, ἡ ἀποφορά, ᾶς.

FOURRAGE, sm. 1° *Foin, paille*, ὁ χόρ-

τος, ου; (*herbe encore verte*), ὁ χιλός, οῦ. || 2° *Herbe qu'on coupe à l'armée*, ἡ προνομή, ῆς. || 3° *Action de fourrager*, ἡ προνομή, ῆς. Aller au fourrage, δια-τελέω-ῶ πρὸς χιλόν.

FOURRAGER, vn., *aller au fourrage*, πρὸς χιλὸν δια-τελέω-ῶ; προνομὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; προ-νομεύω, f. εύσω. || Va., *ravager*, λῄζομαι, f. λήσομαι; κατα-σύρω, *acc.*

FOURRAGEUR, sm., ὁ προνομευτής, οῦ. es fourrageurs, αἱ προνομαί, ῶν.

FOURRÉ, ÉE, p.p. Voy. FOURRER. || Adj., *rempli de bois, d'arbres*, δασύς, εῖα, ύ; λάσιος, α, ον; ὑλώδης, ες. || Sm., *endroit fourré*, τὸ δάσος, ους.

FOURREAU, sm., τὸ θλυτρον, ου; τὸ ἐπικάλυμμα, ατος; (d'une épée), ὁ κολεός, οῦ. Tirer l'épée du fourreau, τὸ ξίφος σπάομαι-ῶμαι. Remettre l'épée au fourreau, τὸ ξίφος κρύπτω.

FOURRER, va. 1° *Introduire, faire entrer*, ἐν-τίθημι, ἐμ-βάλλω, *acc.*; dans, *dat.* ou εἰς *et l'acc.*; (*cacher*), κρύπτω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *Garnir de fourrure*, δέρματα ὑπο-ρράπτω, *dat.* || SE FOURRER, vr. 1° *S'introduire*, εἰσ-δύομαι (moy.); dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *Se vêtir de fourrures*, δέρματα φορέω-ῶ, f. ήσω.

FOURREUR, sm., ὁ διφθεροπώλης, ου.

FOURURE, sf. 1° *Peau*, τὸ δέρμα, ατος. || 2° *Robe fourrée*, ἡ σισύρα, ας.

FOURVOYER, va., πλανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE FOURVOYER, vr., πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

FOYER, sm. 1° *Atre*, ἡ ἑσχάρα, ας; ἡ ἑστία, ας. S'asseoir au foyer, ἐπὶ τὴν ἑστίαν καθ-ίζομαι. || 2° *Maison, demeure*, ἡ ἑστία, ας; ὁ οἶκος, ου. || 3° *Centre, siège*, ἡ ἕδρα, ας; ἡ ἑστία, ας.

FRACAS, sm. 1° *Rupture avec bruit*, ἡ θραῦσις, εως. || 2° *Bruit violent*, ὁ πάταγος, ου; ὁ κτύπος, ου; ὁ ψόφος, ου. || 3° *Tumulte, désordre*, ἡ ταραχή, ῆς; ὁ θόρυβος, ου. Faire du fracas, θορυβέω-ῶ, f. ήσω.

FRACASSER, va., κατ-άγνυμι, κατα-θραύω, *acc.* || SE FRACASSER, vr., *être fracassé*, les mêmes verbes au passif.

FRACTION, sf. 1° *Action de rompre*, ἡ ῥῆξις, εως; ἡ πλάσις, εως. || 2° *Portion, partie*, ἡ μερίς, ίδος; τὸ μέρος, ους.

FRACTIONNEMENT, sm., ὁ μερισμός, οῦ.

FRACTIONNER, va., μερίζω, κατα-μερίζω, f. ιῶ, *acc.*

FRACTURE, sf. 1° *Action de fracturer*, ἡ ῥῆξις, εως. || 2° *Etat de ce qui est fracturé*, τὸ ῥῆγμα, ατος. Fracture d'une jambe, τὸ περὶ σκέλος ῥῆγμα.

FRACTURER, va., ῥήγνυμι, κατ-άγνυμι, *acc.* || SE FRACTURER, vr., les mêmes verbes au passif.

FRAGILE, adj. 1° *Aisé à rompre*, ψαθυρός, ά, όν; εὔθραυστος, ον. || 2° *Peu solide, peu stable*, ἐπισφαλής, ές; ἀβέβαιος, ον. || 3° *Sujet à faillir*, ἁμαρτητικός, ή, όν; σφαλερός, ά, όν.

FRAGILITÉ, sf. 1° *Disposition à être brisé facilement*, ἡ ψαθυρότης, ητος; τὸ εὔθραυστον, ου. || 2° *Instabilité*, τὸ ἀβέβαιον, ου; ἡ ἀβεβαιότης, ητος. || 3° *Facilité à faillir*, τὸ ἁμαρτητικόν, οῦ.

FRAGMENT, sm. 1° *Morceau d'un objet brisé*, τὸ ἄγμα, ατος; τὸ θραῦσμα, ατος. || 2° *Reste d'un ouvrage, d'un livre*, τὸ λείψανον, ου. || 3° *Morceau d'un ouvrage inachevé*, ἡ μερίς, ίδος.

FRAI, sm. 1° *Action de frayer*, (en parl. des poissons), ὁ τόκος, ου; ἡ τῶν ᾠῶν ἄφεσις, εως. || 2° *Œufs de poisson*, τὰ ᾠά, ῶν; τὰ κυήματα, ων. || 3° *Petits poissons*, τὰ ἰχθύδια, ων. || 4° *Usure des monnaies par le frottement*, ἡ ἀποτριβή, ῆς.

FRAÎCHEMENT, adv. 1° *Au frais*, ἐν τῷ ψύχει. || 2° *Récemment*, ἄρτι, νεωστί.

FRAÎCHEUR, sf. 1° *Froid modéré, qqf. froid*, τὸ ψῦχος, ους. Marcher à la fraîcheur, κατὰ τὸ ψῦχος πορεύομαι. || 2° *Lustre, éclat*, τὸ νεαρόν, οῦ; ἡ ὥρα, ας; τὸ ἄνθος, ους. || 3° *Grâce naturelle* (*des pensées, du style*), ἡ χάρις, ιτος.

FRAÎCHIR, vn., *devenir plus fort*, (en parl. du vent), λαμπρὸς, ὰ, ὸν γίγνομαι.

1. **FRAIS, FRAÎCHE**, adj. 1° *Médiocrement froid, qqf. froid*, ψυχρός, ά, όν; ψυχεινός, ή, όν. Devenir frais, ψύχομαι, f. ψυχθήσομαι. || 2° *Nouveau, récent*, πρόσφατος, ον; νεαρός, ά, όν; (en parl. du poisson, du feuillage), νεαλής, ές; (de la viande, du poisson), χλωρός, ά, όν; (du lait), ὑπόγυιος, ον; (au fig.), (*de date récente*), νεαρός, ά, όν, νέος, α, ον. || 3° *Qui a de la fraîcheur, de l'éclat*, ὡραῖος, α, ον; εὐανθής, ές. || 4° *Non fatigué*, ἀκέραιος, ον; ἀκραιφνής, ές. Troupes fraîches, στρατιῶται (ῶν) ἀκέραιοι, ων.

2. **FRAIS, FRAÎCHE**, adv., (construit avec un participe), *nouvellement*, ἄρτι, νεωστί. || FRAIS, adv. Il fait frais, ἀπ-έψυκται (de ἀποψύχομαι). Boire frais, ψυχροποτέω-ῶ, f. ήσω.

3. **FRAIS**, sm., *fraîcheur*, τὸ ψῦχος, ους. Au frais, ἐν τῷ ψύχει, κατὰ τὸ ψῦχος.

4. **FRAIS**, sm. pl., *dépense, dépens*, ἡ δαπάνη, ης; τὸ δαπάνημα, ατος; τὸ ἀνάλωμα, ατος. A ses frais, ἀ ses propres frais, ἰδίᾳ, ἀπὸ τῶν ἰδίων χρημάτων. A grands frais, à peu de frais (ayant dépensé beaucoup, peu), πολλὰ, ὀλίγα δαπανήσας, ασα, αν. Fournir aux frais, faire les frais d'une chose, τινὶ χορηγέω-ῶ, f. ήσω.

FRAMBOISE, sf., τὸ Ἰδαῖον βάτον, ου.

FRAMBOISIER, sm., *arbrisseau*, ἡ Ἰδαία (ας) βάτος, ου.

FRANC, FRANCHE, adj. 1° *Libre*, ἐλεύθερος, α, ον. || 2° *Exempt d'impositions, de charges*, ἀτελής, ές. || 3° *Loyal, sincère*, ἐλεύθερος, α, ον; χρηστός, ή, όν; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; (dans le langage), παρρησιαστικός, ή, όν; (en parl. des choses), ἀληθής, ές; ἀληθινός, ή, όν; ἄδολος, ον. Franc parler, ἡ παρρησία, ας. || 4° *Vrai, véritable*, ἀληθής, ές; ἀληθινός, ή, όν. || 5° *Entier*, ὅλος, η, ον. || Adv., *avec franchise, ouvertement*, μετὰ παρρησίας, ἁπλῶς. Parler franc, παρρησιάζομαι, f. άσομαι.

FRANCHEMENT, adv. 1° *Sincèrement*, μετὰ παρρησίας, ἁπλῶς. || 2° *Librement, avec hardiesse*, ἐλευθέρως, τολμηρῶς.

FRANCHIR, va., (une hauteur), ὑπερ-

6αίνω, ὑπερ-6άλλω, (un fleuve, un fossé), δια-6αίνω, *acc.* Il franchit les Alpes, ὑπερ-έ6αλε τὰς Ἄλπεις. Franchir les limites, les bornes, τοὺς ὅρους ὑπερ-6αίνω. Franchir les difficultés, les obstacles, ὑπερ-6άλλω τὰ ἐμ-ποδών (indécl.).

FRANCHISE, sf. 1° *Immunité*, ἡ ἀτέλεια, ας. || 2° *Sincérité, loyauté*, ἡ ἐλευθεριότης, ητος; ἡ ἁπλότης, ητος; (dans le langage), ἡ παρρησία, ας. Parler avec franchise, παρρησιάζομαι, f. άσομαι; à qqn, τινί ου πρός τινα; de qq. chose, περί τινος.

FRANCOLIN, sm., *oiseau*, ὁ ἀτταγᾶς, ᾶ..

FRANCS, *pple*, οἱ Φράγγοι, ων.

FRANGE, sf., ὁ κροσσός, οῦ; ὁ θύσανος, ου. En forme de frange, θυσανώδης, ες.

FRANGÉ, ÉE, adj., κροσσωτός, ή, όν; θυσανωτός, ή, όν.

FRAPPANT, ANTE, adj., *qui frappe les sens, l'âme*, ἐκπληκτικός, ή, όν; (*évident*), ἐναργής, ές.

FRAPPE, sf., *empreinte sur la monnaie*, τὸ κόμμα, ατος.

FRAPPÉ, ÉE, p.p. Voy. FRAPPER. || Temps frappé, *ou simpl.* frappé, (en musique), ἡ θέσις, εως.

FRAPPEMENT, sm., ἡ κροῦσις, εως.

FRAPPER, va. et vn. 1° *Donner un ou plusieurs coups*, παίω, τύπτω, κρούω, *acc.* Frapper qqn au visage, κατὰ τοῦ προσώπου παίω τινά. Frapper à la porte, τὴν θύραν κρούω. Frapper des mains, τῶ χεῖρε κροτέω-ῶ, f. ήσω. || Se frapper la poitrine, la tête, τὸ στῆθος, τὴν κεφαλὴν παίομαι ου τύπτομαι (moy.). || 2° *Marquer d'une empreinte*, κόπτω, κατα-κόπτω, *acc.* || 3° *Atteindre, tomber sur*, ἐμ-πίπτω, ἐπι-πίπτω, *dat.*; ἐπι-σκήπτω, f. σκήψω εἰς *et l'acc.* Etre frappé d'une maladie, νόσῳ περι-πίπτω. || 4° *Impressionner, émouvoir*, ἐκ-πλήττω, *acc.* Frapper qqn d'étonnement, de crainte, εἰς ἔκπληξιν, εἰς φόβον καθ-ίστημί τινα. || 5° *Faire périr*, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

FRATERNEL, ELLE, adj., ἀδελφικός, ή, όν. Amitié fraternelle, ἡ φιλαδελφία, ας.

FRATERNELLEMENT, adv., ἀδελφοῦ τρόπον; ἀδελφικῶς.

FRATERNISER, vn., ἀδελφῶν τρόπον ζάω-ῶ; avec qqn, σύν τινι.

FRATERNITÉ, sf. 1° *Parenté entre frères*, ἡ ἀδελφότης, ητος. || 2° *Amitié fraternelle*, τὸ φιλάδελφον, ου. || 3° *Liaison étroite*, ἡ οἰκειότης, ητος.

FRATRICIDE, sm. 1° *Celui qui tue son frère ou sa sœur*, ὁ ἀδελφοκτόνος, ου. || 2° *Crime de celui qui tue son frère ou sa sœur*, ἡ ἀδελφοκτονία, ας.

FRAUDE, sf., ἡ ἀπάτη, ης; ὁ δόλος, ου. Par fraude, μετὰ δόλου. Sans fraude, ἀδόλως. Introduire qq. chose en fraude, παρεισ-κομίζω, f. ιῶ τι.

FRAUDER, va., ἀπατάω-ῶ, f. ήσω; (par un faux calcul), παρα-λογίζομαι, ιοῦμαι, *acc.*

FRAUDULEUSEMENT, adv., μετὰ δόλου; δόλῳ.

FRAUDULEUX, EUSE, adj., ἀπατηλός, ή, όν; δολερός, ά, όν.

FRAYÉ, ÉE, p.p. Voy. FRAYER. || Chemin frayé, route frayée, ἡ τρίβος, ου.

FRAYER, va. 1° *Rendre praticable par le cheminement*, τρίβω; ὁδοποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se frayer un passage, ὁδὸν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || *Au fig.* Frayer la route, le chemin à qqn, ὁδοποιῶ τινι. Voy. CHEMIN. || 2° *Frôler*, ἐπι-ψαύω, *gén.* || Vn. 1° *S'user par le frottement*, κατα-τρίβομαι (pass.). || 2° *Avoir des relations avec qqn*, ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 3° *S'accorder avec*, ὁμονοέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

FRAYEUR, sf., ὁ φόβος, ου; τὸ δεῖμα, ατος; τὸ δέος, ους; ἡ ἔκπληξις, εως. || Etre saisi de frayeur, ἐκ-πλήττομαι (pass.).

FREDONNER, va. et vn., μινυρίζω, f. ιῶ, *avec ou sans l'accusatif.*

FREIN, sm., τὸ στόμιον, ου; τὸ ψάλιον, ου; ὁ χαλινός, οῦ. Mettre le frein à un cheval, χαλινὸν ἐμ-βάλλω ἵππῳ. || *Au fig.* Mettre un frein à, servir de frein à, κατ-έχω, *acc.* Qui est sans frein, (au pr. et au fig.), ἀχάλινος, ον.

FRELATER, va., δολόω, f. ώσω, *acc.*; du vin, οἶνον.

FRÊLE, adj. 1° *Fragile*, εὔθραυστος, ον. || 2° *Faible*, ἀσθενής, ές.

FRELON, sm., ὁ ἄγριος (ου) σφήξ, *gén.* σφηκός.

FRÉMIR, vn. 1° *Trembler d'émotion*, φρίττω. Je frémissais d'entendre, ἔφριττον ἀκούων, ουσα, ον. Faire frémir qqn, φρίττειν τινὰ ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *S'agiter, être secoué*, σείομαι (pass.); κραδαίνομαι, f. ανθήσομαι. || 3° *Bruire*, βρέμω, (sans futur); (en parl. de la mer), ῥοθέω-ῶ, f. ήσω.

FRÉMISSANT, ANTE, adj., *se rend par le part. prés. des verbes signifiant* FRÉMIR.

FRÉMISSEMENT, sm. 1° *Emotion de celui qui frémit*, ἡ φρίκη, ης. || 2° *Tremblement*, ὁ τρόμος, ου. || 3° *Bruissement*, ὁ βρόμος, ου.

FRÊNE, sm., *arbre*, ἡ μελία, ας. De frêne, μέλινος, η, ον.

FRÉNÉSIE, sf. 1° *Egarement d'esprit, délire*, ἡ φρενῖτις, ίτιδος. Etre en frénésie, φρενιτίζω, f. ιῶ. || 2° *Fol emportement*, ἡ μανία, ας.

FRÉNÉTIQUE, adj. 1° *Atteint de frénésie*, φρενιτικός, ή, όν. || 2° *Furieux*, μανικός, ή, όν.

FRÉQUEMMENT, adv., συχνόν, θαμά, πολλάκις. Plus fréquemment, πλεονάκις.

FRÉQUENCE, sf., τὸ συχνόν, οῦ; τὸ πλῆθος, ους; τὸ πυκνόν, οῦ.

FRÉQUENT, ENTE, adj., συχνός, ή, όν; πολύς, πολλή, πολύ; πυκνός, ή, όν. Etre fréquent, θαμίζω, f. ιῶ.

FRÉQUENTATION, sf., ἡ συνουσία, ας; ἡ φοίτησις, εως.

FRÉQUENTÉ, ÉE, p.p. 1° *Où il va beaucoup de monde*, εἰσαφικνεῖσθαι πυκνότερος, α, ον. || 2° *Où il y a beaucoup de monde*, πολυάνθρωπος, ον; συχνός, ή, όν.

FRÉQUENTER, va. et vn., φοιτάω-ῶ, f. ήσω; qqn, avec qqn, chez qqn, πρός, παρά ου ὡς τινα; un lieu, en un lieu, εἰς τόπον. Fréquenter l'école, εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶ. ||

Se fréquenter, vr., πρὸς ἀλλήλους, ας, α φοιτᾶν.

frère, sm., ὁ ἀδελφός, οῦ. Frère de père et de mère; ὁ ὁμοπάτριος καὶ ὁμομήτριος ἀδελφός. En frère, ἀδελφοῦ τρόπον. En frères, ἀδελφῶν τρόπον.

fresaie, sf., *oiseau*, ὁ αἰγωλιός, οῦ.

fresque, sf., ἡ ἐφ' ὑγροῖς γραφή, ῆς. Peindre à fresque, ἐφ' ὑγροῖς γράφω.

fret, sm. 1° *Louage d'un bâtiment, prix du louage*, ἡ μίσθωσις, εως. Prendre un navire à fret, πλοῖον μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. || 2° *Cargaison*, ὁ γόμος, ου.

frêter, va. 1° *Donner à fret*, μισθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Prendre à fret*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 3° *Equiper*, πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

frêteur, sm., *celui qui donne un bâtiment à fret*, ὁ μισθῶν, οὔντος.

frétillant, ante, adj., σκιρτητικός, ή, όν.

frétillement, sm., ἡ σκίρτησις, εως; τὸ σκίρτημα, ατος; ἡ πήδησις, εως.

frétiller, vn., σκιρτάω-ῶ, f. ήσω; πηδάω-ῶ; ἅλλομαι.

fretin, sm. 1° *Le menu poisson*, τὰ ἰχθύδια, ων. || 2° *Choses de rebut*, τὰ ἀποδοκιμασθέντα, ων.

friabilité, sf., ἡ ψαθυρότης, ητος.

friable, adj., ψαθυρός, ά, όν.

friand, ande, adj. et subst., *qui aime les friandises*, λίχνος, ος et η, ον. Etre friand de, (au pr. et au fig.), λιχνεύω, f. εύσω, *acc.* || Adj., *délicat*, χναυρός, ά, όν; τρυφερός, ά, όν.

fricasser, va., *faire cuire dans la poêle*, ταγηνίζω ou τηγανίζω, f. ιῶ, *acc.*

friandise, sf., ἡ λιχνεία, ας. || Au pl., *mets délicats*, τὰ ἡδύσματα, ων.

friche, sf., *terrain non labouré*, ἡ ἀγεώργητος (ου) γῆ, γῆς. En friche, ἀγεώργητος, ον. Etre, rester en friche, χερσεύω, f. εύσω.

friction, sf., ἡ τρῖψις, εως.

frictionner, va., τρίβω, *acc.* Se faire frictionner, τρίβομαι (pass.).

frileux, euse, adj., ὀυσρῖγος, ον.

frimas, sm., ἡ πάχνη, ης; ὁ πάγος, ου. Couvert de frimas, παγώδης, ες.

fringale, sf., ἡ βουλιμία, ας.

fringant, ante, adj., γοργός, ή, όν; ἐνεργός, όν; φαιδρός, ά, όν.

friperie, sf. 1° *Vêtements, meubles usés*, ὁ ῥῶπος, οῦ; τὰ ῥωπικά, ων. || 2° *Boutique de friper*, τὰ ῥωπικά, ῶν.

fripier, sm., ὁ ῥωποπώλης, ου.

fripon, onne, adj., et subst. 1° *Celui, celle qui vole*, ὁ κλέπτης, ου; *fém.* ἡ κλέπτις, ιδος. || 2° *Fourbe*, πανοῦργος, ον. || 3° *Coquet, éveillé*, φαιδρός, ά, όν.

friponner, va., *voler*, κλέπτω, *acc.* || Vn., *faire des actions de fripon*, πανουργέω-ῶ, f. ήσω.

friponnerie, sf. 1° *Vol*, ἡ κλωπεία, ας. || 2° *Fourberie*, ἡ πανουργία, ας.

frire, va., τηγανίζω, f. ιῶ, *acc.* || Vn., τηγανίζομαι, f. ισθήσομαι.

frise, sf., *partie de l'entablement*, τὸ διάζωμα, ατος; ἡ ζώνη, ης.

frisé, ée, p.p. Voy. **friser**. || Adj., οὐλος, η, ον. Qui a les cheveux frisés, ὁ, ἡ οὐλόθριξ, *gén.* οὐλοτρίχος.

friser, va. 1° *Créper*, βοστρυχίζω, f. ιῶ; ἐν-ουλίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Effleurer*, ἐπιψαύω, f. σω, *gén.* || Vn., *se créper*, ἐν-ουλίζομαι, f. ισθήσομαι.

frisson, sm., ἡ φρίκη, ης; (de la fièvre), τὸ ῥῖγος, ους. Un frisson me prend, me saisit, φρίκη με λαμβάνει. Causer des frissons à qqn, φρίκην τινὶ ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω.

frissonnant, ante, adj., φρίττων, ουσα, ον.

frissonnement, sm. Voy. **frisson**.

frissonner, vn., φρίττω, ῥιγόω-ῶ. Les feuilles frissonnent, τὰ φύλλα φρίττει. Faire frissonner qqn, φρίκην τινὶ ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω. Qui fait frissonner, φρικώδης, ες. En frissonnant, φρικωδῶς.

frisure, sf., ὁ ἑνουλισμός, οῦ.

friture, sf. 1° *Action de frire*, ὁ τηγανισμός, οῦ. || 2° *Poisson frit*, τὸ τηγανιστὸν ὄψον, ου.

frivole, adj., μάταιος, ος et α, ον; κενός, ή, όν; κοῦφος, η, ον. Discours frivole, ἡ κενολογία, ας. Un homme frivole, ἄνθρωπος κοῦφος.

frivolité, sf., (en parl. des choses), ἡ ματαιότης, ητος; ἡ κενότης, ητος; (des pers.), ἡ κουφότης, ητος. || Au pl., *choses frivoles*, οἱ λῆροι, ων.

froid, sm. 1° *Absence de chaleur*, τὸ ψῦχος, ους; τὸ ῥῖγος, ους; τὸ κρύος, ους. Les froids, τὰ ψύχη, τὰ ῥίγη. Il fait froid, ἔστι ψῦχος ou ῥῖγος. Souffrir du froid, κακῶς πάσχω ὑπὸ ῥίγους ou ψύχους. Avoir froid, ῥιγόω-ῶ; à, *acc.* Il a froid aux mains, ῥιγῷ τὰς χεῖρας. || 2° *Air sérieux*, τὸ ψυχρόν, οῦ; ἡ ψυχρότης, ητος. || 3° *Manque de chaleur (dans les ouvrages)*, ἡ ψυχρότης, ητος.

2. **froid, froide**, adj. 1° *Qui n'a pas de chaleur*, ψυχρός, ά, όν; (en parl. des lieux, du climat), δυσχείμερος, ον. Eau froide, τὸ ψυχρόν, οῦ. || Viandes froides, ψυχρὰ κρέα, ῶν. || 2° *Flegmatique, indifférent*, ψυχρός, ά, όν; ἀπαθής, ές; ἀναίσθητος, ον. Ce discours laissa les auditeurs froids, ὁ λόγος οὐκ ἐκίνησε τοὺς ἀκούοντας. || 3° *Qui n'a rien d'animé*, ψυχρός, ά, όν. Le froid Platon, ὁ ψυχρὸς Πλάτων. Des discours froids, ψυχροὶ λόγοι. Dire des choses froides, ψυχρὰ λέγω.

froidement, adv., ψυχρῶς. Parler froidement, ψυχρῶς λέγω.

froideur, sf., (au pr. et au fig.), ἡ ψυχρότης, ητος; τὸ ψυχρόν, οῦ. Avec froideur, ψυχρῶς.

froidir, vn. Voy. **refroidir**.

froidure, sf., τὸ ψῦχος, ους; (l'hiver), ὁ χειμών, ῶνος.

froissement, sm. 1° *Action de froisser*, ἡ θλάσις, εως; ἡ θλῖψις, εως. || 2° *Résultat de cette action*, τὸ θλάσμα, ατος. || 3° *Mécontentement*, τὸ πρόσκρουμα, ατος.

froisser, va. 1° *Meurtrir par une pression, frotter fortement*, θλίβω, f. θλίψω; συν-τρίβω, *acc.* || 2° *Mécontenter*, προσκρούω, f. κρούσω. *dat.* || **Se froisser**, vr.,

se piquer de, δυσχεραίνω, f. ανῶ, *dat.* ou *acc.*

FROISSURE, sf., τὸ θλάσμα, ατος.

FRÒLEMENT, sm., ἡ ἐπίψαυσις, εως; ἡ παράψαυσις, εως.

FRÔLER, va., ἐπι-ψαύω, f. σω; παρ-άπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.*

FROMAGE, sm., ὁ τυρός, οῦ. Fromage frais, ὁ χλωρὸς τυρός, οῦ. Faire du fromage, τυρεύω, f. σω. Pain de fromage, ὁ τυροῦς, οῦντος.

FROMAGER, ÈRE, sm. et sf., *celui, celle qui fait du fromage,* ὁ, ἡ τυροποιός, οῦ.

FROMENT, sm., ὁ πυρός, οῦ. De froment, πύρινος, η, ον.

FRONCEMENT, sm., ἡ ῥίκνωσις, εως. Froncement des sourcils, τὸ συνάγειν τὰς ὀφρῦς.

FRONCER, va., *rider en contractant,* βυτιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Froncer le sourcil, les sourcils, τὰς ὀφρῦς συν-άγω, συ-σπάω-ῶ ou κατα-σπάω-ῶ. || Se FRONCER, vr., les mêmes verbes au passif.

FRONDE, sf., ἡ σφενδόνη, ης. Lancer des pierres avec la fronde, σφενδονάω-ῶ, f. ήσω. Lancer avec la fronde, σφενδονάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Projectile lancé avec la fronde, ἡ σφενδόνη, ης.

FRONDER, va. 1° *Lancer avec la fronde,* σφενδονάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Blâmer, critiquer,* ψέγω, f. ψέξω, *acc.*; ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

FRONDEUR, sm. 1° *Soldat armé d'une fronde,* ὁ σφενδονήτης, ου. || 2° *Censeur,* ὁ ἐπιτιμητής, οῦ. || Adj., *enclin à blâmer,* ἐπιτιμητικός, ή, όν.

FRONT, sm. 1° *Partie supérieure du visage,* τὸ μέτωπον, ου; (*visage*), τὸ πρόσωπον, ου; (*tête*), ἡ κεφαλή, ῆς. Se frapper le front, τὴν κεφαλὴν παιομαι (moy.). || Au fig., *impudence,* ἡ ἀναίδεια, ας. Avoir le front de, τολμάω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* || 2° *Face (d'une armée, d'un édifice),* τὸ πρόσωπον, ου; τὸ μέτωπον, ου; (*d'une armée*), τὸ στόμα, ατος. Faire front à l'ennemi, εἰς μέτωπον καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Reculer en faisant front, ἐπὶ πόδα ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Etendre le front de l'armée, τὸ μέτωπον τῆς τάξεως μηκύνω, f. υνῶ. Ceux qui sont au front, οἱ κατὰ στόμα. || De FRONT, loc. adv. 1° *Par devant,* ἐπὶ μετώπου, μετωπηδόν, κατὰ στόμα. Attaquer l'ennemi de front, προσ-βάλλω τοῖς πολεμίοις κατὰ στόμα. || 2° *Côte à côte,* παρ' ἀλλήλοις, αις.

FRONTAL, ALE, adj., *qui appartient au front,* μετωπίδιος, ον.

FRONTIÈRE, sf., *limite d'un pays,* ὁ ὅρος, ου; τὸ ὅριον, ου; τὰ μεθόρια, ων. || Adj., *qui est sur la frontière,* μεθόριος, α, ον; ἐφόριος, α, ον.

FRONTISPICE, sm., τὸ μέτωπον, ου.

FRONTON, sm., ὁ ἀετός, οῦ; τὸ ἀέτωμα, ατος.

FROTTAGE, sm., ἡ σμῆξις, εως.

FROTTEMENT, sm. 1° *Action de frotter,* ἡ τρῖψις, εως. || 2° *Fréquentation,* ἡ φοίτησις, εως.

FROTTER, va. 1° *Passer un corps sur un autre,* τρίβω; ψήχω, f. ψήξω, *acc.* Frotter une chose contre une autre, προσ-τρίβω, παρατρίβω τί τινι. || 2° *Enduire, oindre,* ἀλείφω, χρίω, *acc.*; avec, *dat.* || 3° *Nettoyer,* σμήχω, f. σμήξω; καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* || Vn., *glisser en exerçant une pression,* προσ-τρίβομαι (pass.); contre, *dat.*

FROTTEUR, sm., ὁ σμήκτης, ου.

FRUCTIFICATION, sf., ἡ καρπογονία, ας.

FRUCTIFIER, vn. 1° *Etre en fructification,* καρπογονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Rapporter du fruit,* καρποφορέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Rapporter un avantage,* καρπὸν ἀπο-τελέω-ῶ. Faire fructifier qq. chose, ἐπίδοσιν παρ-έχω τινί.

FRUCTUEUSEMENT, adv., συμφερόντως, ὠφελίμως.

FRUCTUEUX, EUSE, adj. 1° *Qui produit du fruit,* καρποφόρος, ον. || 2° *Profitable, lucratif,* χρήσιμος, ος et η, ον; ὠφέλιμος, ος et η, ον.

FRUGAL, ALE, adj., (en parl. des pers.), λιτοδίαιτος, ον; (des choses), εὐτελής, ές; λιτός, ή, όν.

FRUGALEMENT, adv., εὐτελῶς. Vivre frugalement, εὐτελῶς ζάω-ῶ.

FRUGALITÉ, sf., ἡ εὐτέλεια, ας. Avec frugalité, εὐτελῶς.

FRUGIVORE, adj., καρποφάγος, ον.

FRUIT, sm. 1° *Produit des végétaux, de la terre, etc.,* ὁ καρπός, οῦ. La saison des fruits, ἡ ὀπώρα, ας. Récolter, cueillir les fruits, καρποὺς κομίζομαι, f. ισοῦμαι. || 2° *Enfant dans le sein de sa mère,* τὸ ἔμβρυον, ου; (*qui vient de naître*), ὁ τόκος, ου. || 3° *Utilité, profit, avantage,* ὁ καρπός, οῦ; ἡ ἐπικαρπία, ας; τὸ κέρδος, ους. Tirer du fruit d'une chose, καρπὸν θερίζω, f. ιῶ ou καρποὺς λαμβάνω ἔκ τινος. Recueillir le fruit de, καρπόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 4° *Effet, résultat,* ὁ καρπός, οῦ; ἡ ἐπαύρεσις, εως.

FRUITERIE, sf., *lieu où l'on conserve le fruit,* τὸ τῆς ὀπώρας ταμιεῖον, ου.

1. **FRUITIER,** sm., *lieu où l'on conserve le fruit.* Voy. FRUITERIE.

2. **FRUITIER, IÈRE,** adj., *qui porte du fruit,* καρποφόρος, ον. Jardin fruitier, τὸ δένδρεσι καρποφόροις πεφυτευμένον χωρίον, ου.

3. **FRUITIER, IÈRE,** sm. et sf., *celui, celle qui vend du fruit,* ὁ ὀπωροκάπηλος, ου; *fém.* ἡ ὀπωροκάπηλις, ιδος.

FRUSTRER, va., ἀπατάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Frustrer qqn de qq. chose, ἀπο-στερέω-ῶ τινά τινος. Frustrer qqn de ses espérances, τῆς ἐλπίδος τινὰ ψεύδω, f. ψεύσω. Frustrer l'attente, les espérances de qqn, τὰς ἐλπίδας τινὸς ψεύδομαι, f. σομαι. Etre frustré dans ses espérances, τῆς ἐλπίδος ψεύδομαι, f. ψευσθήσομαι.

FUGACE, adj., *qui dure peu,* ὀλιγοχρόνιος, ον; βραχύς, εῖα, ύ.

FUGITIF, IVE, adj. et subst., ὁ, ἡ φυγάς, άδος; (en parl. d'un esclave), δραπέτης, ου; *fém.* δραπέτις, ιδος. || Adj., *passager, court,* βραχύς, εῖα, ύ; ὀλιγοχρόνιος, ον; ἐξίτηλος, ον.

FUIR, vn. 1° *S'éloigner avec vilesse,* φεύγω,

ἀπο-φεύγω; de, ἐκ, ἐξ ou ἀπό *et le gén.* Fuir des remparts, φεύγω ἀπὸ τῶν τειχῶν; dans sa patrie, εἰς τὴν πατρίδα; vers la montagne, πρὸς τὸ ὄρος; vers qqn, πρός τινα. || 2° *Passer rapidement, disparaître*, παρ-έρχομαι, οἴχομαι. || 3° *Ne pas garder l'eau*, οὐ στέγω, f. στέξω. || Va., *éviter*, φεύγω, ἀπο-φεύγω, δια-φεύγω, *acc.* Fuir la mort, le danger, ἀποφεύγω θάνατον, τὸν κίνδυνον.

FUITE, sf. 1° *Action de fuir*, ἡ φυγή, ῆς; (secrète), ὁ δρασμός, οῦ; (déroute), ἡ τροπή, ῆς. Etre en fuite, φεύγω. Mettre, tourner qqn en fuite, τρέπω τινά εἰς φυγήν, τρέπομαί (moy. avec sens actif) τινα. Prendre la fuite, τρέπομαι (moy. avec sens neutre), *avec ou sans* πρὸς, εἰς φυγήν; φεύγω. || 2° *Délai, échappatoire*, ἡ ἀνάδυσις, εως. || 3° *Action d'éviter*, ἡ φυγή, ῆς.

FULIGINEUX, EUSE, adj., αἰθαλώδης, ες.

FULMINANT, ANTE, adj., κεραυνοβόλος, ον; κεραύνιος, ον. || La légion fulminante (à Rome), τὸ κεραυνοφόρον στρατόπεδον, ου.

FUMAGE, sm. Voy. FUMURE.

FUMANT, ANTE, adj., *se rend par le partic. prés. des verbes signifiant* FUMER.

FUMÉE, sf. 1° *Vapeur des choses brûlées*, ὁ καπνός, οῦ; (de la graisse), ἡ κνῖσα, ης; (des corps humides), ὁ ἀτμός, οῦ; ἡ ἀτμίς, ίδος. Faire, jeter de la fumée, καπνὸν, ἀτμὸν ἀνα-δίδωμι ou ἀνα-πέμπω. || 2° *Chose frivole, vaine*, τὸ μάταιον, ου; τὸ κενόν, οῦ. || Les fumées du vin, ἡ κραιπαλή, ῆς. Les fumées de l'orgueil, ὁ τῦφος, ου.

FUMER, vn., *jeter de la fumée*, καπνόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; (en parl. de l'encens), θυμιάω-ῶ, f. άσω, (d'un corps humide), ἀτμίζω, f. ιῶ. Voy. FUMÉE. || Va. 1° *Exposer à la fumée*, καπνίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Amender avec du fumier*, κοπρίζω, f. ιῶ; κοπρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Action de fumer la terre, ἡ κόπρωσις, εως.

FUMET, sm., ἡ ὀσμή, ῆς. Qui a un bon fumet, εὐώδης, ες; εὔοσμος, ον.

FUMETERRE, sf., *plante*, ὁ καπνός, οῦ; ἡ κάπνιος, ου.

FUMEUX, EUSE, adj. 1° *Qui exhale de la fumée*, καπνώδης, ες. || 2° *Capiteux.* Voy. ce mot.

FUMIER, sm., ἡ κόπρος, ου. De fumier, κόπρειος, α, ον. Qui ressemble à du fumier, κοπριώδης, ες. Tas, amas de fumier, ἡ κοπρία, ας; τὸ κόπριον, ου.

FUMIGATION, sf., ἡ κάπνισις, εως; ἡ θυμίασις, εως. Fumigation par le soufre, ἡ περιθείωσις, εως.

FUMIGER, va., καπνίζω, f. ιῶ, *acc.* Fumiger par le soufre, περι-θειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

FUMURE, sf., *action de fumer (la terre)*, ὁ κοπρισμός, οῦ; ἡ κόπρισις, εως; ἡ κόπρωσις, εως.

FUNAMBULE, sm., ὁ σχοινοβάτης, ου.

FUNÈBRE, adj. 1° *Qui appartient aux funérailles*, ἐνταφιος, ον; ἐπιτάφιος, ον; ἐπικήδειος, ον. Offrande, libation funèbre, τὸ ἐνάγισμα, ατος. Faire des offrandes, des libations funèbres, ἐν-αγίζω, f. ιῶ. Pompe funèbre, ἡ ἐκφορά, ᾶς. Rendre à qqn les honneurs funèbres, τὰ νόμιμα ou νομιζόμενά τινι ποιέω-ῶ, f. ήσω. Chant funèbre, ὁ θρῆνος, ου. || 2° *Lugubre*, οἰκτρός, ά, όν; ἐλεεινός, ή, όν. Oiseau funèbre, ὁ κακὸς οἰωνός, οῦ.

FUNÉRAILLES, sf. pl., ἡ ταφή, ῆς; τὰ ἐντάφια, ων; ἡ ἐκφορά, ᾶς. Faire les funérailles de qqn, τὰ νόμιμά ou νομιζόμενά τινι ποιέω-ῶ, f. ήσω. Assister aux funérailles, ἐπ' ἐκφορὰν ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω.

FUNÉRAIRE, adj., ἐνταφιος, ον; ἐπιτάφιος, ον. Urne funéraire, ἡ ὑδρία, ας.

FUNESTE, adj., λυπηρός, ά, όν; οἰκτρός, ά, όν; ὀλέθριος, ος et α, ον.

FUR, sm. Au fur et à mesure, *comme* à mesure. Voy. MESURE.

FURET, sm., *petit quadrupède*, ἡ ἰκτις, ίδος ou ἰκτίς, ίδος.

FURETER, vn., *fouiller curieusement*, διερευνάω-ῶ, f. ήσω.

FURETEUR, sm., ὁ διερευνητής, οῦ.

FUREUR, sf. 1° *Rage, frénésie*, ἡ μανία, ας; ἡ λύττα, ης. Avec fureur, μανικῶς. || 2° *Passion violente*, ἡ ἐπιθυμία, ας; ὁ ἔρως, ωτος; ὁ πόθος, ου. Avoir la fureur d'une chose, δεινῶς τινος ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Colère extrême*, ἡ μανία, ας; ἡ δεινὴ ὀργή, ῆς. Transporter de fureur, ἐκ-μαίνω, *acc.* || 4° *Emportement, violence*, ἡ ὕβρις, εως; ἡ βία, ας. || 5° *Transport de l'esprit*, ὁ οἶστρος, ου; ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ μανία, ας. Une fureur divine, θεία ὁρμή. Transporté de fureur, μανικός, ή, όν.

FURIBOND, ONDE, adj. et subst., μανικός, ή, όν; μανιώδης, ες.

FURIE, sf. 1° *Fureur violente*, ἡ μανία, ας; ἡ λύττα, ης. Entrer en furie, se mettre en furie, μαίνομαι, ἐκ-μαίνομαι (pass.). || 2° *Ardeur, impétuosité*, ἡ ὁρμή, ῆς; ὁ θυμός, οῦ. Avec furie, ἀπὸ θυμοῦ. || 3° *Violence (des choses)*, ἡ βία, ας. || 4° *La plus grande intensité*, ἡ ἀκμή, ῆς. Dans la furie du combat, τῆς μάχης ἀκμαζούσης. || 5° *Divinité infernale*, ἡ Ἐρινύς, ύος.

FURIEUSEMENT, adv. 1° *Avec furie*, μανικῶς. || 2° *Excessivement*, δεινῶς.

FURIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui est en fureur, en furie*, μαινόμενος, η, ον; μανείς, εῖσα, έν; μανικός, ή, όν. Rendre qqn furieux, ἐκ-μαίνω τινά. Devenir furieux, ἐκ-μαίνομαι (pass.); ἐξ-αγριόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Impétueux, violent*, (en parl. des pers.), μανικός, ή, όν; (des choses), ὀξύς, εῖα, ύ; δεινός, ή, όν. || 3° *Excessif*, ὑπερβάλλων, ουσα, ον; ὑπερφυής, ές.

FURONCLE, sm., ὁ δοθιήν, ῆνος.

FURTIF, IVE, adj., λαθραῖος, α, ον; κρυφαῖος, α, ον; κρύφιος, ος et α, ον.

FURTIVEMENT, adv., λάθρᾳ, λαθραίως, κρυφῇ, κρύδδην.

FUSAIN, sm., *arbrisseau*, ἡ τετραγωνία, ας; τὸ εὐώνυμον δένδρον, ου.

FUSEAU, sm., ὁ ἄτρακτος, ου. Semblable à un fuseau, ἀτρακτοειδής, ές.

FUSIBLE, adj., τηκτός, ή, όν.

FUSION, sf. 1° *Fonte*, ἡ τῆξις, εως; (d'un métal), ἡ χωνεία, ας. Mettre en fusion, χωνεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Mélange*, ἡ σύντηξις, εως; ἡ σύμμιξις, εως.

FUSIONNER, va., συν-τήκω, συμ-μίγνυμι,

acc. || Vn., les mêmes verbes au passif.

FUSTIGATION, sf., ὁ ῥαπισμός, οῦ; ὁ ῥαβδισμός, οῦ.

FUSTIGER, va., *battre de verges*, ῥαπίζω, f. ιῶ; ῥαβδίζω, f. ιῶ, *acc.*

FÛT, sm. 1° *Bois*, τὸ ξυστόν, οῦ. || 2° *Tige (d'une colonne)*, τὸ σῶμα, ατος, || 3° *Tonneau*, ὁ πίθος, ου.

FUTAIE, sf., ἡ δένδρων μεγάλων ὕλη, ης. Une futaie de chênes, ἡ δρυῶν μεγάλων ὕλη.

FUTAILLE, sf., ὁ πίθος, ου.

FUTÉ, ÉE, adj., πανοῦργος, ον.

FUTILE, adj., (en parl. des choses), μάταιος, ος et α, ον; κενός, ή, όν; (des pers.), κοῦφος, η, ον.

FUTILITÉ, sf., (en parl. des choses), ἡ ματαιότης, ητος; ἡ κενότης, ητος; (des pers.), ἡ κουφότης, ητος. || Au pl., *choses frivoles*, οἱ λῆροι, ων.

FUTUR, URE, adj., μέλλων, ουσα, ον; ἐσόμενος, η, ον. Le temps futur, ὁ μέλλων χρόνος. Les choses futures *ou* le futur, τὰ μέλλοντα, ων; τὰ ἐσόμενα, ων. || Le futur époux *ou* le futur, ὁ νύμφιος, ου. La future épouse *ou* la future, ἡ νύμφη, ης. || Sm., (en grammaire), ὁ μέλλων, οντος. Futur antérieur *ou* futur passé, ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων, οντος.

FUYARD, ARDE, adj., ὁ, ἡ φυγάς, άδος. || Sm. pl., οἱ φεύγοντες, ων.

G

G, sm., septième lettre de l'alphabet, τὸ γάμμα (indécl.).

GABARE, sf., *bâtiment de transport*, ἡ ὁλκάς, άδος.

GABELLE, sf. 1° *Impôt sur le sel*, ἡ ἀπὸ τῶν ἁλῶν φόρος, ου. || 2° *Grenier à sel*, ἡ ἁλῶν ἀποθήκη, ης.

GÂCHER, va., *délayer*, φυράω-ῶ, f. άσω, *acc.*

GÂCHEUX, EUSE, adj., *bourbeux*, βορβορώδης, ες; ἰλυώδης, ες.

GÂCHIS, sm., *boue*, ὁ βόρβορος, ου. Plein de gâchis, βορβορώδης, ες.

GADATAS, *h.*, ὁ Γαδάτας, ου.

GADE, sm., *poisson*, ὁ γάδος, ου.

GADÈS, *v.*, τὰ Γάδειρα, ων. Habitant de Gadès, ὁ Γαδειρίτης, ου. Détroit de Gadès, ὁ Γαδειραῖος ου Ἡράκλειος πορθμός, οῦ.

GAÏTE, *v.*, ἡ Καιήτη, ης.

GAFFE, sf., *perche de batelier*, ὁ κοντός, οῦ.

GAGE, sm. 1° *Nantissement*, τὸ ἐνέχυρον, ου; ἡ ὑποθήκη, ης. Mettre qq. chose en gage, ὑπο-τίθημί τι ἐνέχυρον. Donner qq. chose à qqn à titre de gage, δίδωμί τί τινι ἐνέχυρον ου ἐπ' ἐνεχύρῳ. Recevoir, prendre des gages de qqn, ἐνέχυρα λαμβάνω παρά τινος. || 2° *Assurance, garantie, preuve*, τὸ πιστόν, οῦ; τὸ τεκμήριον, ου. Donner à qqn des gages de fidélité, πιστὰ δίδωμί τινι. || 3° Au pl., *salaire, appointements*, ὁ μισθός, οῦ. Serviteur à gages, ὁ μισθοφόρος, ου.

GAGER, va. 1° *Parier*. Voy. ce mot. || 2° *Prendre à gages*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

GAGEURE, sf., ἡ ῥήτρα, ας. Faire une gageure, ῥήτραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

GAGNANT, sm., ὁ νικῶν, ῶντος; ὁ πλεονεκτῶν, οῦντος.

GAGNER, va. 1° *Tirer comme profit*, κερδαίνω, κτάομαι-ῶμαι, λαμβάνω, *acc.* Gagner de l'argent, ἀργύριον ἐργάζομαι. Je n'y gagne rien, τούτων οὐδέν μοι ὄφελος. Je ne gagne rien à faire (faisant) cela, οὐδὲν ἀνύτω τοῦτο ποιῶν. Gagner sa vie, son pain, τὸν βίον, τὰ ἐπιτήδεια πορίζομαι, f. ιοῦμαι. || Absol[t], *faire du gain*, κερδαίνω; (dans le commerce), χρηματίζομαι, f. ιοῦμαι. Gagner au jeu, κυβεύων, ουσα, ον πλεονεκτέω-ῶ, f. ήσω ou νικάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Obtenir, remporter (un avantage)*, κτάομαι-ῶμαι, φέρομαι, ἀπο-φέρομαι (moy.), *acc.* Gagner un prix, ἆθλον φέρομαι. Gagner du temps, χρόνον ou χρόνους ἐμποιέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *S'attirer, acquérir*, κτάομαι-ῶμαι, *acc.* Il gagna la bienveillance de tous, εὐνοιαν παρὰ πάντων ἐκτήσατο. || 4° *Se rendre favorable*, κτάομαι-ῶμαι, προσ-άγομαι (moy.); (par des présents), διαφθείρω; δεκάζω, f. άσω, *acc.* Se laisser gagner (par des présents), δια-φθείρομαι (pass.). || 5° *Contracter (une maladie)*, περι-πίπτω, *dat.* || 6° *S'emparer de*, λαμβάνω, καταλαμβάνω, *acc.* Gagner du terrain, προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Gagner de vitesse, φθάνω. || 7° *Se diriger vers (un lieu)*; *arriver à, parvenir à*. Voy. ces verbes. || 8° *Atteindre (en se propageant)*, ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι; ἐξ-ικνέομαι-οῦμαι, *gén.* || Vn., *Se propager, s'étendre*, αὐξάνομαι (pass.), ἐπι-δίδωμι.

GAI, GAIE, adj. 1° *Qui a de la gaieté*, φαιδρός, ά, όν; ἱλαρός, ά, όν. Rendre gai, φαιδρύνω, f. υνῶ; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Qui inspire la gaieté*, τερπνός, ή, όν; ἐπιτερπής, ές.

GAIEMENT ou GAÎMENT, adv. 1° *Avec gaieté*, φαιδρῶς, ἱλαρῶς. || 2° *De bon cœur*, ἀσμένως.

GAIETÉ ou GAÎTÉ, sf., ἡ φαιδρότης, ητος; ἡ ἱλαρότης, ητος; ἡ εὐθυμία, ας. De gaieté de cœur, ἑκουσίως; ἐκ περιουσίας.

GAILLARD, ARDE, adj. 1° *Gai, joyeux*, ἱλαρός, ά, όν. || 2° *Dispos, vif*, ὀξύς, εῖα, ύ; σφοδρός, ά, όν. || 3° *Libre, impudent*, ἀναιδής, ές.

GAILLARDEMENT, adv. 1° *Joyeusement*, ἱλαρῶς. || 2° *Hardiment*, θρασέως.

GAILLARDISE, sf., *gaieté*, ἡ ἱλαρότης, ητος.

GAIN, sm. 1° *Profit, bénéfice*, τὸ κέρδος, ους; τὸ λῆμμα, ατος; en vue du gain, ἐπὶ τῷ κέρδει. Qui aime le gain, φιλοκερδής, ές. Gain sordide, ἡ αἰσχροκέρδεια, ας. Faire du

gain, κέρδος ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Avantage, succès*, τὸ πλεονέκτημα, ατος. Gain d'une bataille, d'un procès, ἡ νίκη, ης. Avoir gain de cause, νικάω-ῶ, f. ήσω.

GAINE, sf., ὁ κολεός, οῦ; ἡ θήκη, ης. Tirer de la gaine, σπάω-ῶ, *acc.*

GALAMMENT, adv. 1° *De bonne grâce*, εὐθύμως, ἑκουσίως. || 2° *En galant homme*, χρηστῶς, σπουδαίως. || 3° *Avec goût, élégamment*, χαριέντως, κομψῶς.

GALANT, ANTE, adj. 1° *Qui a de la probité*, χρηστός, ή, όν; σπουδαῖος, α, ον. || 2° *Elégant, civil, sociable*, κομψός, ή, όν; ἀστεῖος, α, ον; θεραπευτικός, ή, όν. || 3° *Agréable, charmant*, τερπνός, ή, όν; ἐπιτερπής, ές. || Sm., *amoureux*, ὁ ἐραστής, οῦ.

GALANTERIE, sf. 1° *Agrément, politesse*, ἡ κομψότης, ητος; τὸ ἀστεῖον, ου. || 2° *Désir de plaire, empressement*, ἡ ἀρέσκεια, ας; ἡ θεραπεία, ας.

GALATES, *pple*, οἱ Γαλάται, ῶν.

GALATIE, *pays*, ἡ Γαλατία, ας. De Galatie, Γαλατικός, ή, όν.

GALATÉE, *néréide*, ἡ Γαλάτεια, ας.

GALBANUM, sm., *gomme*, ἡ χαλβάνη, ης.

GALE, sf., ἡ ψώρα, ας. Avoir la gale, ψωράω-ῶ et ψωριάω-ῶ, f. άσω. Remède contre la gale, τὸ ψωρικόν, οῦ.

GALÉOPSIS, sm., *plante*, ἡ γαλίοψις, εως.

GALÈRE, sf., ἡ τριήρης, ους. Voy. TRIRÈME.

GALERIE, sf. 1° *Pièce d'un bâtiment où l'on peut se promener*, ἡ στοά, ᾶς. Galerie circulaire, ὁ περίδρομος, ου. || 2° *Corridor ou allée qui sert à la communication des appartements*, ἡ σῦριγξ, ιγγος. || Galerie de tableaux, ἡ πινακοθήκη, ης. || 3° *Route pratiquée dans une mine*, ὁ ὑπόνομος, ου. || 4° *Spectateurs*, οἱ θεώμενοι, ων.

GALET, sm., *caillou du rivage*, ἡ κρόκη, ης; ὁ τοὐχμαλος, ου.

GALETAS, sm., ἡ ὑπωροφία, ας.

GALETTE, sf., *gâteau plat*, ὁ πλακοῦς, οῦντος. Petite galette, τὸ πλακουντάριον, ου. En forme de galette, πλακουντώδης, ες.

GALEUX, EUSE, adj., ψωραλέος, α, ον.

GALILÉE, *pays*, ἡ Γαλιλαία, ας. De Galilée, Γαλιλαῖος, α, ον.

GALILÉENS, *pple*, οἱ Γαλιλαῖοι, ων.

GALLE, sf., *excroissance*, ἡ ἔκφυσις, εως. Noix de galle, ἡ κηκίς, ίδος.

GALLIQUE, adj., *qui appartient aux Gaulois*, Γαλλικός, ή, όν.

GALON, sm., *tissu servant de bordure*, τὸ κράσπεδον, ου.

GALONNER, va., *orner de galon*, κρασπεδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

GALOP, sm., *allure du cheval*, ὁ δρόμος ἐκτεταμένος, ου. Aller le galop. Voy. GALOPER.

GALOPER, vn., *aller le galop*, τριποδίζω, f. ιῶ; ἐπι-ρραδδοφορέω-ῶ, f. ήσω.

GAMBADE, sf., τὸ σκίρτημα, ατος; τὸ πήδημα, ατος.

GAMBADER, vn., σκιρτάω-ῶ, f. ήσω.

GAMIN, sm., τὸ μειράκιον, ου.

GAMME, sf., τὸ διάγραμμα, ατος.

GANGE, *fl.*, ὁ Γάγγης, ου.

GANGLION, sm., *tumeur indolente*, τὸ γάγγλιον, ου.

GANGRÈNE, sf., ἡ γάγγραινα, ης.

GANGRENER (SE), vr., γαγγραινόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

GANGRENEUX, EUSE, adj., γαγγραινώδης, ες. Affection gangreneuse, ἡ γαγγραίνωσις, εως.

GANT, sm., ἡ χείρ, *gén.* χειρός.

GANYMÈDE, *n.*, ὁ Γανυμήδης, ους.

GARANCE, sf., *plante qui sert à teindre en rouge*, τὸ ἐρευθέδανον, ου; τὸ ἐρυθρόδανον, ου.

GARANCER, va., *teindre en garance*, ἐρυθροδανόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

GARANT, ANTE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἔγγυος, ου; ὁ ἐγγυητής, οῦ; (témoin), ὁ μάρτυς, υρος. Bon garant, ἐγγυητὴς ἄξιος. Etre garant de qqn, de qq. chose, ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι τινα. τι; que, *prop. infin.*

GARANTIE, sf. 1° *Engagement par lequel on garantit*, ἡ ἐγγύη, ης. || 2° *Sûreté*, τὸ πιστόν, οῦ; ἡ πίστις, εως. Donner à qqn des garanties d'une chose, πίστιν ου πιστὰ δίδωμί τινί τινος ου ὑπέρ τινος.

GARANTIR, va. 1° *Répondre de*, ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*; βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Affirmer, certifier*, ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*; *prop. infinitive.* || 3° *Préserver, abriter*, φυλάττω, f. άξω, *acc.*; de, ἀπό *et le gén.*; σκεπάζω, f. άσω, *acc.*; de, πρός *et l'acc.* || SE GARANTIR, vr., φυλάττομαι, f. άξομαι; d'une chose, τί ου ἀπό τινος.

GARÇON, sm. 1° *Enfant mâle*, ὁ παῖς, *gén.* παιδός. Petit garçon, τὸ παιδίον, ου. Grand garçon, τὸ μειράκιον, ου. || 2° *Homme non marié*, ὁ ἥβεος, ου. || 3° *Serviteur, ouvrier*, ὁ ὑπηρέτης, ου.

1. GARDE, sf. 1° *Action de garder, de conserver, de défendre*, ἡ φυλακή, ῆς; ἡ τήρησις, εως. Confier à qqn la garde d'une chose, ἐπι-τρέπω τινί τι φυλάττειν. Etre sous la garde de qqn, ὑπό τινος φυλάττομαι, f. αχθήσομαι. || 2° *Action de se garder, précaution, attention*, ἡ φυλακή, ῆς; ἡ εὐλάβεια, ας. Prendre garde (faire attention) à qqn, à qq. chose, εὐλαβέομαι-οῦμαι, *acc.*; προσ-έχω, *dat.* Prendre garde (avoir soin) que, ἐπιμελέομαι-οῦμαι ὅπως *et l'ind. futur.* Prendre garde (remarquer) que, κατα-νοέω-ῶ, f. ήσω ὅτι ου ὡς *et l'ind.* ou *l'opt.* Prendre garde (avoir soin) que ne, εὐλαβοῦμαι, φυλάττομαι, f. άξομαι ὅπως μή ou μή *avec l'ind. futur.* Prendre garde de faire une chose, à ne pas faire une chose, εὐλαβοῦμαι, φυλάττομαι (moy.) μὴ ποιεῖν τι. || 3° *Service de surveillance, guet*, ἡ φυλακή, ῆς; ἡ φρουρά, ᾶς. Etre de garde, ἐν φρουρᾷ εἰμι. Monter la garde, φυλακὴν ου φυλακὰς ποιέω-ῶ, f. ήσω, ἔχω ου ἄγω. Monter la garde le jour, la nuit, ἡμεροφυλακέω-ῶ, νυκτοφυλακέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Gens qui montent la garde, qui gardent*, ἡ φυλακή, ῆς; ἡ φρουρά, ᾶς; οἱ φύλακες, ων; οἱ φρουροί, ῶν. Garde avancée, αἱ προφυλακαί, ῶν; οἱ προφύλακες, ων. Asseoir, poser une garde, φυλακὴν καθ-ίστημι. Renforcer la garde, τὰς φυλακὰς μείζους ποιέω-ῶ, f. ήσω.

‖ 5° *Attitude quand on tient une arme*, ἡ προβολή, ῆς. Se mettre, se tenir en garde, προ-βάλλομαι (moy.) ‖ *Au fig.* Se mettre, se tenir en garde contre qq. chose, εὐλαβοῦμαι, φυλάττομαί (moy.) τι. ‖ 6° *Poignée* (*d'une épée*), ἡ κώπη, ης.

2. **GARDE**, sm. 1° *Gardien, surveillant*, ὁ φύλαξ, ακος; ὁ ἐπιστάτης, ου. Garde du trésor, ὁ ταζοφύλαξ, ακος. Garde des sceaux, ὁ σφραγιδοφύλαξ, ακος. Garde champêtre, ὁ ἀγροφύλαξ, ακος. ‖ 2° *Soldat qui surveille*, ὁ φύλαξ, ακος. Les gardes du rempart, οἱ φύλακες τοῦ τείχους. Les gardes placés aux portes, οἱ φύλακες κατὰ τὰς πύλας. Gardes de nuit, οἱ νυκτοφύλακες, ων. ‖ 3° *Homme qui fait partie de la garde d'un prince*, ὁ φύλαξ, ακος; ὁ δορυφόρος, ου. Garde du corps, ὁ τοῦ σώματος φύλαξ. Etre garde du corps, δορυφορέω-ῶ, f. ήσω.

GARDE-FOU, sm., τὸ περίφραγμα, ατος.

GARDE-MALADE, sm. et sf., ὁ, ἡ νοσοκόμος, ου.

GARDE-MANGER, sm., τὸ ταμιεῖον, ου.

GARDER, va. 1° *Surveiller, défendre, prendre soin de*, φυλάττω, f. άξω; φρουρέω-ῶ, f. ήσω; τηρέω-ῶ, f. ήσω; (*soigner*), θεραπεύω, f. σω, *acc.* Garder un pays, un troupeau, χώραν, ποίμνιον φυλάττω. Ils gardaient les portes, τὰς πύλας ἐφρούρουν. Garder un malade, νοσηλεύω, f. εύσω. ‖ 2° *Ne pas quitter*, δια-φυλάττω, f. άξω, *acc.* Garder son rang, son poste, τὴν τάξιν δια-φυλάττω. Garder la maison, οἰκουρέω-ῶ, f. ήσω. Garder le lit, κλινοπετής, ές εἰμι. ‖ 3° *Retenir, rester en possession de*, ἔχω, κατ-έχω; δια-τηρέω-ῶ, f. ήσω; δια-φυλάττω, f. άξω, *acc.* Garder qq. chose dans sa mémoire, τῇ μνήμῃ φυλάττω τι. ‖ 4° *Préserver, garantir*, φυλάττω, f. άξω, *acc.*; de, ἀπό *et le gén.* Que Dieu vous garde! Dieu vous garde! φυλαττέτω ὑμᾶς θεός. ‖ 5° *Conserver, mettre en réserve*, δια-φυλάττω, f. άξω; τηρέω-ῶ, f. ήσω; ἀπο-τίθημι, *acc.* Etre gardé, ἀπό-κειμαι. ‖ 6° *Observer, être fidèle à*, δια-φυλάττω, f. άξω; τηρῶ, δια-τηρῶ, f. ήσω, *acc.*; ἐμμένω, *dat. avec ou sans* ἐν. Garder la paix, la foi jurée, εἰρήνην, τὴν πίστιν τηρῶ. ‖ Se **garder**, vr., *prendre garde*, φυλάττομαι, f. άξομαι; εὐλαβέομαι-οῦμαι; de, *acc.* ou *inf.* avec μή. Garde-toi de tomber, εὐλαβοῦ μὴ πεσεῖν.

GARDE-ROBE, sf. 1° *Lieu où l'on serre les vêtements*, ἡ ἱματιοθήκη, ης. ‖ 2° *Vêtements, habits*, τὰ ἱμάτια, ων; ἡ ἐσθής, ῆτος.

GARDEUR, **EUSE**, sm. et sf., ὁ, ἡ φύλαξ, ακος. Gardeur de cochons, ὁ συβώτης, ου.

GARDIEN, **IENNE**, sm. et sf., ὁ, ἡ φύλαξ, ακος. Gardien de la prison, ὁ τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ. Gardien des lois, ὁ φύλαξ νόμων. Etablir qqn gardien d'une chose, καθ-ίστημί τινα φύλακά τινος.

GARE, sf., *lieu d'abri pour les bateaux*, τὸ ναύσταθμον, ου.

GARER, va, *abriter dans une gare*, ἐν ναυστάθμῳ ὁρμίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ Se **garer**, vr. 1° *Se mettre à l'écart*, ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. ‖ 2° *Se défendre de*, φυλάττομαι, f. άξομαι, *acc.*

GARGARISER (SE), vr., ἀνα-κογχυλιάζω, f. άσω; γαργαρίζω, f. ιῶ.

GARGARISME, sm. 1° *Action de se gargariser*, ὁ ἀνακογχυλιασμός, οῦ. ‖ 2° *Liqueur pour se gargariser*, τὸ ἀναγαργάριστον, ου.

GARNIR, va. 1° *Pourvoir*, κατα-σκευάζω, f. άσω; (*orner*), κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.* ‖ 2° *Remplir*, ἐμ-πίμπλημι; πληρόω-ῶ, f. ώσω; *acc.*; de, *gén.* ‖ Se **garnir**, vr. 1° *Se munir de*, πορίζομαι, f. ισοῦμαι, *acc.* ‖ 2° *Se remplir*, πληρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; de, *gén.*

GARNISON, sf. 1° *Troupes qu'on met dans une place*, ἡ φρουρά, ᾶς; οἱ φρουροί, ῶν. Mettre une garnison dans une ville, φρουρὰν ου φρουροὺς καθ-ίστημι ἐν πόλει. Etre en garnison dans une ville, πόλιν ου ἐν πόλει φρουρέω-ῶ, f. ήσω. Commandant d'une garnison, ὁ φρούραρχος, ου. ‖ 2° *Ville de garnison*, τὸ χωρίον ἔμφρουρον, ου; τὸ φρούριον, ου.

GARNITURE, sf., *bordure d'un habit*, τὸ κράσπεδον, ου.

GARONNE, *fl.*, ὁ Γαρούνας, α.

GARROT, sm. 1° *Partie supérieure du cou de certains quadrupèdes*, ἡ ἀκρωμία, ας. ‖ 2° *Morceau de bois*, ὁ πάτταλος, ου.

GARROTTER, va., *lier fortement*, ἰσχυρῶς δέω-ῶ, *acc.*

GASPILLAGE, sm., ἡ ἀφειδία, ας.

GASPILLER, va. 1° *Gâter*, λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.* ‖ 2° *Dissiper follement*, ἀφειδῶς ἀν-αλίσκω; σπαθάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

GASPILLEUR, **EUSE**, sm. et sf., ὁ σπαθῶν, ῶντος; *fém.* ἡ σπαθῶσα, ης; de, *acc.*

GASTER, sm., *estomac*, ἡ γαστήρ, *gén.* γαστρός.

GASTRALGIE, sf., ἡ καρδιαλγία, ας. Sujet à la gastralgie, καρδιαλγικός, ή, όν.

GASTRITE, sf., *maladie*, ἡ τοῦ στομάχου φλεγμασία, ας.

GASTRONOMIE, sf., ἡ γαστρονομία, ας.

GÂTEAU, sm., ὁ πλακοῦς, οῦντος. Petit gâteau, τὸ πλακουντάριον, ου. En forme de gâteau, πλακουντώδης, ες.

GÂTER, va. 1° *Endommager, détériorer*, λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι; κακόω-ῶ, f. ώσω; δια-φθείρω, *acc.* ‖ 2° *Salir, tacher*, μολύνω, f. υνῶ; κηλιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ 3° *Mal élever*, κακῶς παιδεύω, f. εύσω; δια-φθείρω, *acc.* ‖ 4° *Corrompre, dépraver*, φθείρω, δια-φθείρω, *acc.* ‖ Se **gâter**, vr., les mêmes verbes au passif; (en parl. de la viande), σήπομαι, κατα-σήπομαι (pass.); (du vin), ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

GAUCHE, adj. 1° *Opposé à droit*, ἀριστερός, ά, όν; εὐώνυμος, ον; σκαιός, ά, όν. La main gauche, ἡ ἀριστερά, ᾶς. L'aile gauche (d'une armée), τὸ εὐώνυμον (ου) κέρας, ως. ‖ 2° *Qui est de travers*, διάστροφος, ον; στρεβλός, ή, όν. ‖ 3° *Maladroit*, σκαιός, ά, όν. ‖ Sf., *la main gauche, le côté gauche*, ἡ ἀριστερά, ᾶς; (d'une armée), τὸ εὐώνυμον, ου. A gauche (sans mouvt), ἐν ἀριστερᾷ, παρ' ἀριστερόν, κατὰ τὰ εὐώνυμα; (avec mouvt), ἐπὶ τὴν ἀριστεράν; εἰς ου ἐπὶ τὰ εὐώνυμα. De gauche, ἐξ ἀριστερᾶς.

GAUCHEMENT, adv., σκαιῶς.

GAUCHER, ÈRE, adj. et subst., ὁ, ἡ ἀριστερόχειρ, *gén.* χειρος.

GAUCHERIE, sf., ἡ σκαιότης, ητος.

GAUCHIR, vn. 1° *Détourner le corps*, ἐκκλίνω. || 2° *Se contourner*, διαστρέφομαι (pass.).

GAUFRE, sf., *rayon de miel*, τὸ κηρίον, ου.

1. **GAULE**, sf., ἡ ῥάβδος, ου.

2. **GAULE**, *pays*, ἡ Γαλατία, ας; ἡ Γαλλία, ας. De Gaule, Γαλατικός, ή, όν; Γαλλικός, ή, όν. Gaule cisalpine, ἡ Κελτικὴ ou Γαλατία ἡ ἐντὸς τῶν Ἄλπεων. Gaule transalpine, ἡ Κελτικὴ ἡ ὑπὲρ ou ἐκτὸς τῶν Ἄλπεων.

GAULER, va., *battre avec une gaule*, ῥαβδίζω, f. ιῶ, *acc.*

GAULOIS, OISE, adj., Γαλατικός, ή, όν; Γαλλικός, ή, όν; Κελτικός, ή, όν. || Sm., ὁ Γαλάτης, ου; ὁ Γάλλος, ου.

GAZA, *v.*, ἡ Γάζα, ης.

GAZELLE, sf., ἡ δορκάς, άδος. De gazelle, δορκάδειος, α, ον.

GAZON, sm. 1° *Herbe courte*, ἡ πόα, ας; ἡ χλόη, ης. Couvert de gazon, ποώδης, ες; χλοώδης, ες. || 2° *Terre couverte d'herbe*, ἡ πόα, ας.

GAZOUILLEMENT, sm.; (des oiseaux), ὁ ψιθυρισμός, οῦ; (d'un ruisseau), ὁ κελαρυσμός, οῦ.

GAZOUILLER, vn., (en parl. des oiseaux), ψιθυρίζω, f. ιῶ; (d'un ruisseau), κελαρύζω, f. ύσω.

GEAI, sm., ὁ κολοιός, οῦ. Qui ressemble à un geai, κολοιώδης, ες.

GÉANT, sm. 1° *Être fabuleux d'une taille colossale*, ὁ γίγας, αντος. De géant, γιγάντειος, α, ον. Taille, stature de géant, τὸ γιγάντειον (ου) μέγεθος, ους. Aller, marcher à pas de géant, μεγάλα βαίνω; (au fig.), θαυμαστὸν ὅσον ἐπι-δίδωμι. || 2° *Homme d'une taille colossale*, ὁ ἄνθρωπος (ου) ὑπερμεγέθης, ους.

GÉDROSIE, *pays*, ἡ Γεδρωσία, ας. Habitants de la Gédrosie, οἱ Γεδρώσιοι, ων.

GÉHENNE, sf., ἡ γέεννα, ης.

GEINDRE, vn., στενάζω, f. στενάξω; οἰμώζω.

GÉLA, *v.*, ἡ Γέλα, ας. Habitant de Géla, ὁ Γελῷος, ου.

GELÉ, ÉE, p.p. Voy. GELER. || Adj., *durci par le froid*, πηκτός, ή, όν; παγώδης, ες.

GELÉE, sf., *froid qui glace*, τὸ κρύος, ους. || Gelée blanche, ἡ πάχνη, ης; ὁ πάγος, ου. Couvert de gelée blanche, παχνώδης, ες.

GELER, va. 1° *Durcir par le froid*, πήγνυμι, συμ-πήγνυμι, *acc.* || 2° *Endommager, brûler par le froid*, κάω, ἀπο-κάω, *acc.* || 3° *Causer du froid à*, πήγνυμι, ἀπο-πήγνυμι, *acc.* Être gelé (de froid), ῥιγόω-ῶ. || Vn. 1° *Se durcir par le froid*, πήγνυμαι, συμ-πήγνυμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Être endommagé, brûlé par le froid*, κάομαι, ἀπο-κάομαι (pass.). || 3° *Avoir grand froid*, ῥιγόω-ῶ. || *Impers.*, il gèle, κρύος ἐστίν. || SE GELER, vr., *se durcir par le froid*, πήγνυμαι, συμ-πήγνυμαι (moy. avec sens neutre).

GÉLON, *h.*, ὁ Γέλων, ωνος.

GÉLONS ou GÉLONES, *pple*, οἱ Γελωνοί, ῶν.

GÉMEAUX, sm. pl., *l'un des signes du zodiaque*, οἱ δίδυμοι, ων.

GÉMIR, vn. 1° *Se plaindre*, στενάζω, f. άξω; οἰμώζω; ὀλοφύρομαι, f. υροῦμαι. || 2° *Être péniblement affecté de*, ἄχθομαι, *dat.* || 3° *Murmurer*, μινυρίζω, f. ιῶ. || 4° *S'affaisser*, καθ-ίζομαι.

GÉMISSANT, ANTE, adj., στενάζων, ουσα, ον; ὀλοφυρτικός, ή, όν.

GÉMISSEMENT, sm. 1° *Lamentation*, ὁ στεναγμός, οῦ; ὁ ὀλοφυρμός, οῦ. Pousser des gémissements, ἵημι στεναγμούς. || 2° *Murmure*, τὸ μινύρισμα, ατος.

GÉNANT, ANTE, adj., ἐπαχθής, ές; δυσχερής, ές; λυπηρός, ά, όν.

GENCIVE, sf., τὸ οὖλον, ου.

GENDRE, sm., ὁ κηδεστής, οῦ; ὁ τῆς θυγατρὸς ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός.

GÊNE, sf. 1° *Torture, question*, ἡ βάσανος, ου. || 2° *Importunité, embarras*, ὁ ὄχλος, ου. Causer de la gêne à qqn, τινὰ ou τινὶ ἐν-οχλέω-ῶ. || 3° *Contrainte fâcheuse où l'on se trouve*, ἡ ἀνάγκη, ης; ἡ ἀπορία, ας. || 4° *Pénurie d'argent*, ἡ ἔνδεια, ας. Qui est dans la gêne, ἐνδεής, ές.

GÉNÉALOGIE, sf., ἡ γενεαλογία, ας. Faire la généalogie de, γενεαλογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

GÉNÉALOGIQUE, adj., γενεαλογικός, ή, όν. Arbre généalogique, τὸ στέμμα, ατος.

GÉNÉALOGISTE, sm., ὁ γενεαλόγος, ου.

GÊNER, va. 1° *Mettre à l'étroit, embarrasser*, στενοχωρέω-ῶ, f. ήσω; πιέζω, f. έσω; ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Incommoder*, ἐνοχλέω-ῶ, *dat.* ou *acc.* || 3° *Réduire à une certaine pénurie d'argent*, εἰς ἀπορίαν τινὰ καθ-ίστημι, *acc.* || SE GÊNER, vr. 1° *Se contraindre*, ἑαυτὸν, ἣν, ὸ βιάζεσθαι (de βιάζομαι). || 2° *Se réduire à une certaine pénurie d'argent*, εἰς ἀπορίαν τινὰ καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

1. **GÉNÉRAL**, sm., ὁ στρατηγός, οῦ; ὁ ἄρχων, οντος; ὁ ἡγεμών, όνος. Général de cavalerie, ὁ ἱππάρχος, ου. Général d'infanterie, ὁ πεζάρχος, ου. De général, στρατηγικός, ή, όν. Être général, στρατηγέω-ῶ, f. ήσω; ἄρχω, f. ἄρξω; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; de, *gén.* A la façon d'un général, ἡγεμονικῶς.

2. **GÉNÉRAL, ALE**, adj., κοινός, ή, όν; ὅ, ἥ, τὸ καθόλου. L'intérêt général, τὸ κοινόν, οῦ. Un rire général, ὁ ἁπάντων γέλως, ωτος. Jouir de l'estime générale, παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω. || Sm., LE GÉNÉRAL, *opposé à ce qui est* particulier, τὸ καθόλου. || EN GÉNÉRAL, loc. adv. 1° *D'une manière générale*, ὅλως, καθ' ὅλον, καθόλου. || 2° *Ordinairement*, ἐπὶ τὸ πολύ, τὰ πολλά.

GÉNÉRALAT, sm., *dignité de général*, ἡ στρατηγία, ας.

GÉNÉRALEMENT, adv. 1° *Universellement*, κοινῇ, κοινῶς. || 1° *D'une manière générale*, ὅλως, καθ' ὅλον, καθόλου. || 3° *Ordinairement*, ἐπὶ τὸ πολύ, τὰ πολλά.

GÉNÉRALISER, va., *rendre général*, κοινὸν, ἦν, ὸ ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

GÉNÉRALISSIME, sm., ὁ κυριώτατος στρατηγός, οῦ.

GÉNÉRALITÉ, sf., *ensemble*, τὸ ὅλον, ου;

τὸ σύμπαν, αντος. || Au pl., *discours hors du sujet*, οἱ ἐξαγώνιοι λόγοι, ων.

GÉNÉRATEUR, TRICE, adj., γεννητικός, ή, όν.

GÉNÉRATIF, IVE, adj., γεννητικός, ή, όν.

GÉNÉRATION, sf. 1° *Action d'engendrer, production*, ή γένεσις, εως; ἡ γεννησις, εως. || 2° *Postérité, descendants*, τὸ γένος, ους; οἱ ἀπόγονοι, ων. || 3° *Degré de filiation en ligne directe*, ἡ κατὰ τὸ γένος διαδοχή, ῆς. || 4° *Age, époque*, ἡ γενεά, ᾶς; ἡ ἡλικία, ας. La génération présente, ἡ νῦν ἡλικία, ας. La troisième génération, ἡ τριγωνία, ας.

GÉNÉREUSEMENT, adv. 1° *Noblement*, εὐγενῶς, γενναίως. || 2° *Libéralement*, δαψιλῶς, ἀφειδῶς. || 3° *Courageusement*, ἀνδρείως, ἀνδρικῶς.

GÉNÉREUX, EUSE, adj. 1° *Magnanime, noble*, μεγαλόψῡχος, ον; εὐγενής, ές; γενναῖος, α, ον. || 2° *Libéral*, ἐλευθέριος, ος el α, ον; δαψιλής, ές. || 3° *Qui produit beaucoup*, εὔφορος, ον. || 4° *Hardi*, θυμοειδής, ές; θυμικός, ή, όν.

GÉNÉRIQUE, adj., γενικός, ή, όν.

GÉNÉROSITÉ, sf. 1° *Grandeur d'âme*, ἡ γενναιότης, ητος; ἡ μεγαλοψυχία, ας. || 2° *Libéralité*, ἡ ἐλευθεριότης, ητος; ἡ φιλοδωρία, ας.

GENÈSE, sf., *le premier livre de l'Ancien Testament*, ἡ Γένεσις, εως.

GENÊT, sm., *plante*, τὸ σπάρτον, ου; ὁ σπάρτος, ου. Qui produit du genêt, σπαρτοφόρος, ον.

GÉNÉTHLIAQUE, adj., γενεθλιακός, ή, όν.

GENÉVRIER, *arbre*, ἡ κέδρος, ου. Huile de genévrier, τὸ κέδρινον, ου.

GÉNIE, sm. 1° *Démon bon ou mauvais*, ὁ δαίμων, ονος; τὸ δαιμόνιον, ου. || 2° *Talent, disposition naturelle*, ἡ φύσις, εως; ἡ εὐφυΐα, ας. Avoir du génie pour une chose, le génie d'une chose, εὐφυέστατός, ή, όν εἰμι ου ἄριστα πέφυκα εἰς ου πρός τι. Un homme de génie, un beau génie, un grand génie, ἀνὴρ εὐφυέστατος. || 3° *Caractère distinctif*, ἡ φύσις, εως. Le génie d'une langue, ἡ φύσις γλώττης.

GENIÈVRE, sm., (arbrisseau et graine), ἡ ἄρκευθος, ου. De genièvre, ἀρκεύθινος, η, ον.

GÉNISSE, sf., ἡ δάμαλις, εως.

GÉNITIF, sm., ἡ γενική, ῆς. Au génitif, γενικῶς.

GENOU, sm., τὸ γόνυ, *gén.* γόνατος. Plier le genou, fléchir le genou, tomber sur les genoux, προσ-πίπτω εἰς τὰ γόνατα. Fléchir les genoux devant (adorer) qqn, τινὰ προσ-κυνέω, f. ήσω. Tomber à genoux, πίπτω ἐπὶ τὰ γόνατα. Tomber, se prosterner, se jeter aux genoux de qqn, προσ-πίπτω τοῖς γόνασί τινος. Être à genoux, κάθ-ημαι εἰς τὰ γόνατα. Embrasser les genoux de qqn, λαμβάνομαι (moy.) τῶν γονάτων τινός. Mes genoux se dérobent sous moi, ὑπο-λύεταί μοι τὰ γόνατα.

GENOUILLÈRE, sf., *ce qui couvre les genoux*, τὸ τῶν γονάτων σκέπασμα, ατος.

GENRE, sm. 1° *Ce qui rend/erme plusieurs espèces*, τὸ γένος, ους. || 2° *Espèce, sorte, manière*, τὸ γένος, ους; τὸ εἶδος, ους; ὁ τρόπος, ου. Le genre humain, τὸ ἀνθρώπινον γένος. Du même genre, ὁμογενής, ές. D'un autre genre, ἑτερογενής, ές; (différent), ἀλλοῖος, α, ον. De tout genre, παντοῖος, α, ον. Il y a en rhétorique trois genres. ἔστι τρία γένη τῶν λόγων τῶν ῥητορικῶν. Genre de style, εἶδος τῆς λέξεως. Genre de gouvernement, τῆς πολιτείας τρόπος. Genre de vie, ὁ βίος, ου. || 3° *En grammaire*, τὸ γένος, ους.

GENS, sm. pl. 1° *Hommes, personnes*, οἱ ἄνθρωποι, ων; οἱ ἄνδρες, ῶν. *Souvent ce mot ne se traduit pas.* Certaines gens, quelques gens, τινές (enclit.). Il y a des gens qui, εἰσὶν οἵ. Les gens de la ville, οἱ ἐν τῇ πόλει. Les gens de bien, οἱ καλοὶ κἀγαθοί. Les gens d'affaires, οἱ πρακτικοί, ῶν. Les gens de pied, οἱ πεζοί, ῶν. Les gens de cheval, οἱ ἱππεῖς, έων. || 2° *Ceux qui sont d'un parti, d'une troupe, et le gén.*; οἱ μετά *et le gén.*; οἱ σύν *et le dat.* Les gens de Cyrus, οἱ Κύρου, οἱ μετὰ Κύρου. Cyrus et ses gens, Κῦρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Nos gens, οἱ ἡμέτεροι. || 3° *Domestiques*, οἱ οἰκέται, ῶν.

GENT, sf., *nation*, τὸ ἔθνος, ους. || *Au pl.* Le droit des gens, τὰ τῶν ἐθνῶν δίκαια, ων.

GENTIANE, sf., *plante*, ἡ γεντιανή, ῆς.

1. **GENTIL**, adj. m., *païen*, ἐθνικός, ή, όν. || Sm. pl., *les païens*, τὰ ἔθνη, ῶν.

2. **GENTIL, ILLE**, adj., *joli, gracieux*, χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος); κομψός, ή, όν.

GENTILHOMME, sm., ὁ εὐπατρίδης, ου.

GENTILLESSE, sf. 1° *Grâce, agrément*, ἡ χάρις, ιτος; ἡ κομψότης, ητος. || 2° *Tour, saillie agréable*, ὁ χαριεντισμός, οῦ. Faire, dire des gentillesses, χαριεντίζομαι, f. ιοῦμαι.

GENTIMENT, adv., χαριέντως.

GÉNUFLEXION, sf., (à l'église), ἡ γονυκλασία, ας; (devant un homme), ἡ προσκύνησις, εως.

GÉODÉSIE, sf., ἡ γεωδαισία, ας.

GÉOGRAPHE, sm., ὁ γεωγράφος, ου.

GÉOGRAPHIE, sf., ἡ γεωγραφία, ας; (traité), τὰ γεωγραφικά, ῶν.

GÉOGRAPHIQUE, adj., γεωγραφικός, ή, όν. Carte géographique, ἡ γεωγραφία, ας.

GEÔLE, sf. 1° *Prison*, τὸ δεσμωτήριον, ου. || 2° *Demeure du geôlier*, τὸ οἴκημα (ατος) τοῦ εἱργμοφύλακος.

GEÔLIER, sm., ὁ εἱργμοφύλαξ, ακος.

GÉOMÈTRE, sm., ὁ γεωμέτρης, ου. Habile géomètre, ὁ γεωμετρικός, οῦ.

GÉOMÉTRIE, sf., ἡ γεωμετρία, ας; ἡ γεωμετρική, ῆς.

GÉOMÉTRIQUE, adj., γεωμετρικός, ή, όν.

GÉOMÉTRIQUEMENT, adv., γεωμετρικῶς.

GÉORGIQUES, sf. pl., *traité sur l'agriculture*, τὰ γεωργικά, ῶν.

GÉRANIUM, sm., *plante*, τὸ γεράνιον, ου.

GÉRANT, sm., *celui qui gère les affaires de qqn*, ὁ ἐπιμελόμενος (ου) τά τινος.

GERBE, sf., ἡ ἅμαλλα, ης. Lier des gerbes, ἁμάλλας δέω-ῶ.

GERCER, va., ῥήγνυμι, κατα-ῥρήγνυμι, *acc.* || Vn., *et* **SE GERCER**, vr., les mêmes verbes au passif.

GERÇURE, sf., ἡ ῥαγή, ῆς; (aux mains, aux pieds), ἡ χειράς, άδος.

GÉRER, va., ἐπι-μέλομαι, *gén.*; πράττω, δια-πράττω, *acc.*

GERMAIN, AINE, adj. Cousin germain, ὁ ἀνεψιός, οῦ. Cousine germaine, ἡ ἀνεψιά, ᾶς.

GERMAINS, *pple*, οἱ Γερμανοί, ῶν.

GERMANDRÉE, sf., *plante*, τὸ τεύκριον, ου.

GERMANIE, *pays*, ἡ Γερμανία, ας.

GERMANIQUE, adj., Γερμανικός, ή, όν.

GERME, sm. 1° *Rudiments d'un nouvel être*, τὸ σπέρμα, ατος. || 2° *Pousse des plantes*, ἡ βλάστη, ης; ὁ βλαστός, οῦ. || 3° *Principe, cause*, ἡ ἀρχή, ῆς; τὸ σπέρμα, ατος. Germe de guerre civile, τὸ σπέρμα στάσεως. Etouffer le germe des vices, κακὰ ἀρχόμενα ἀπο-σβέννυμι.

GERMER, vn. 1° *Pousser son germe au dehors*, βλαστάνω, ἀνα-βλαστάνω; περι-φύομαι (moy.). Faire germer, βλαστάνω, *acc.* || 2° *S'accroître*, αὐξάνομαι (pass.).

GERMINATION, sf., ἡ βλάστησις, εως. Qui favorise la germination, βλαστικός, ή, όν.

GÉRYON, *h.*, ὁ Γηρυόνης, ου.

GÉSIER, sm., ὁ πρηγορών, ῶνος.

GÉSIR, vn. Voy. GÎT.

GESSE, sf., *plante*, ὁ λάθυρος, ου.

GESTATION, sf. 1° *Exercice qui consiste à se faire voiturer*, ἡ ὄχησις, εως. || 2° *Etat d'une femelle qui porte son fruit*, ἡ κύησις, εως.

GESTE, sm. 1° *Action et mouvement du corps dans la déclamation*, τὸ σχῆμα, ατος. Faire des gestes, σχηματίζομαι, f. ιοῦμαι. || 2° *Simple mouvement*, ἡ κίνησις, εως; τὸ σημεῖον, ου. Geste de la tête, τὸ νεῦμα, ατος.

GESTES, sm. pl., *belles actions*, αἱ πράξεις, εως.

GESTICULATEUR, sm., ὁ μορφάζων, οντος.

GESTICULATION, sf., ὁ μορφασμός, οῦ. Gesticulation cadencée, ἡ χειρονομία, ας.

GESTICULER, vn., μορφάζω, f. άσω. Gesticuler en cadence, χειρονομέω-ῶ, f. ήσω.

GESTION, sf., ἡ ἐπιμέλεια, ας; ἡ διοίκησις, εως; ἡ ἐπιτροπή, ῆς.

GÈTES, *pple*, οἱ Γέται, ων. Le pays des Gètes, ἡ Γετική, ῆς.

GÉTULES, *pple*, οἱ Γαιτοῦλοι, ων.

GÉTULIE, *pays*, ἡ Γαιτουλία, ας.

GIBBOSITÉ, sf., *bosse*, ὁ ὖδος, ου; τὸ κύρτωμα, ατος.

GIBECIÈRE, sf., ἡ πήρα, ας.

GIBET, sm., ὁ σταυρός, οῦ. Attacher au gibet, σταυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

GIBIER, sm., τὰ θηρία, ων; τὰ ἄγρια, ων; ἡ θήρα, ας.

GIBOULÉE, sf., *pluie soudaine*, ὁ ραγδαῖος ὄμβρος, ου.

GIBOYEUX, EUSE, adj., πολύθηρος, ον.

GIGANTESQUE, adj. 1° *Qui tient du géant*, γιγάντειος, α, ον; γιγαντώδης, ες. || 2° *Démesuré*, ὑπερμεγέθης, ες.

GIGANTOMACHIE, sf., *combat des géants contre les dieux*, ἡ γιγαντομαχία, ας.

GINGEMBRE, sm., *plante*, ἡ ζιγγίβερις, εως; τὸ ζιγγίβερι, εως.

GIRAFE, sf., *quadrupède*, ἡ καμηλοπάρδαλις, εως.

GIROFLÉE, sf., *plante*, τὸ λευκόϊον, ου.

GIROFLIER, sm., *arbre*, τὸ καρυόφυλλον, ου.

GIRON, sm., ὁ κόλπος, ου.

GISANT, ANTE, adj., κείμενος, η, ον.

GÎT, 3e pers. de l'ancien verbe GÉSIR, κεῖμαι. Nous gisons, vous gisez, etc., κείμεθα, κεῖσθε, etc. Ci-gît, ἐνθάδε κεῖται.

GÎTE, sm. 1° *Demeure de l'homme*, ὁ οἶκος, ου. || 2° *Couchée en voyage*, τὸ καταγώγιον, ου. || 3° *Lieu où le lièvre se repose*, ἡ κοίτη, ης.

GIVRE, sm., ἡ πάχνη, ης. Couvert de givre, παχνώδης, ις.

GLAÇANT, ANTE, adj. 1° *Qui glace*, κρυώδης, ες. Froid glaçant, τὸ κρύος, ους. || 2° *Plein de froideur*, ψυχρός, ά, όν.

GLACE, sf. 1° *Eau congelée*, ὁ κρύσταλλος, ου; ὁ πάγος, ου. Rompre la glace, ἀπορρήγνυμι τὸν κρύσταλλον; (au fig.), προηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Froideur*, ἡ ψυχρότης, ητος; τὸ ψυχρόν, οῦ. || 3° *Miroir*, τὸ κάτοπτρον, ου.

GLACÉ, ÉE, p.p. Voy. GLACER. || Adj. 1° *Très froid*, ψυχρότατος, η, ον; (en parl. du climat), δυσχείμερος, ον. || 2° *Plein de froideur*, ψυχρός, ά, όν.

GLACER, va. 1° *Changer en glace*, πήγνυμι, συμ-πήγνυμι, *acc.* || 2° *Causer une vive sensation de froid à*, πήγνυμι, ἀποπήγνυμι, *acc.* Etre glacé, ῥιγόω-ῶ. || 3° *Abattre, frapper de stupeur*, ἐκ-πλήττω, κατα-πλήττω, *acc.* || Vn., *et* SE GLACER, vr., *se congeler*, πήγνυμαι, συμ-πήγνυμαι (moy.).

GLACIAL, ALE, adj. 1° *Extrêmement froid*, κρυώδης, ες. || 2° *Plein de froideur*, ψυχρός, ά, όν.

GLACIER, sm., *grand amas de glace*, ὁ κρυστάλλου μέγας ὄγκος.

GLAÇON, sm., ἡ κρυστάλλου πλάξ, *gén.* πλακός.

GLADIATEUR, sm., ὁ μονομάχος, ου. De gladiateur, μονομαχικός, ή, όν. Combat de gladiateurs, ὁ τῶν μονομάχων ἀγών, ῶνος.

GLAÏEUL, sm., *plante*, τὸ ξιφίον, ου.

GLAIRE, sf., τὸ φλέγμα, ατος. Qui concerne les glaires, φλεγματικός, ή, όν.

GLAIREUX, EUSE, adj., φλεγματοειδής, ές; φλεγματώδης, ες.

GLAISE, sf., *et* terre glaise, ἡ ἄργιλος, ου.

GLAISEUX, EUSE, adj., ἀργιλώδης, ες.

GLAIVE, sm., τὸ ξίφος, ους. Voy. ÉPÉE.

GLANAGE, sm., ἡ σταχυολογία, ας.

GLAND, sm., ἡ βάλανος, ου. Gland doux *ou* comestible, ἡ ἄκυλος, ου. De gland, βαλάνινος, η, ον. Se nourrir de gland, βαλανηφαγέω-ῶ, f. ήσω. Qui se nourrit de gland, βαλανηφάγος, ον.

GLANDE, sf. 1° *Organe spongieux*, ὁ, ἡ ἀδήν, *gén.* ἀδένος. || 2° *Tumeur*, τὸ οἴδημα, ατος.

GLANDULAIRE et **GLANDULEUX, EUSE**, adj., ἀδενοειδής, ές; ἀδενώδης, ες.

GLANE, sf., τὸ σταχύων δράγμα, ατος.

GLANER, vn., σταχυολογέω-ῶ, f. ήσω.

GLANEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ σταχυολόγος, ου.

GLAPIR, vn., (au pr. et au fig.), κνυζέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

GLAPISSANT, ANTE, adj., κνυζούμενος, η, ον. || *Au fig.* Ton glapissant, voix glapissante, ἡ ὀξυφωνία, ας.

GLAPISSEMENT, sm., τὸ κνύζημα, ατος.

GLAUCOME, sm., *maladie des yeux*, τὸ γλαύκωμα, ατος.

GLAUQUE, adj., γλαυκός, ή, όν. Couleur glauque, ἡ γλαυκότης, ητος.

GLÈBE, sf. 1° *Domaine*, ἡ γῆ, *gén.* γῆς; τὸ χωρίον, ου. || 2° *Champ*, ὁ ἀγρός, οῦ. || 3° *Motte de terre*, ἡ βῶλος, ου.

GLISSADE, sf., *action de glisser*, τὸ ὀλίσθημα, ατος. Faire une glissade, ὀλισθάνω.

GLISSANT, ANTE, adj. 1° *Où l'on glisse facilement*, ὀλισθηρός, ά, όν; γλίσχρος, α, ον. || 2° *Hasardeux*, σφαλερός, ά, όν; ἐπικίνδυνος, ον.

GLISSEMENT, sm., τὸ ὀλίσθημα, ατος.

GLISSER, vn. 1° *Couler sur un corps lisse*, ὀλισθάνω. Glisser des mains, τῶν χειρῶν ἐξ-ολισθάνω. || 2° *Passer rapidement sur* (*un sujet*), ἐπι-ψαύω, f. ψαύσω, *gén.* || 3° *Faire une impression légère sur* (*qqn*), οὐ πάνυ κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Va. 1° *Introduire furtivement*, παρεισ-άγω, παρεμ-βάλλω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *Insinuer, répandre*, δια-δίδωμι, *acc.*; parmi, εἰς *et l'acc.* || Se GLISSER, vr., *s'introduire furtivement*, εἰσ-δύομαι, παρεισ-δύομαι (moy.); παρεισ-έρχομαι; dans, εἰς *et l'acc.*

GLOBE, sm., *corps sphérique*, ἡ σφαῖρα, ας. Le globe de la terre, le globe terrestre *ou simpl.* le globe, ἡ τῆς γῆς σφαῖρα; ἡ γῆ, *gén.* γῆς. Les globes célestes (les astres), τὰ ἄστρα, ων.

GLOBULAIRE, adj., σφαιρικός, ή, όν.

GLOBULE, sm., τὸ σφαιρίον, ου; (pilule), ὁ τροχίσκος, ου.

GLOIRE, sf. 1° *Honneur, estime, célébrité*, ἡ δόξα, ης; ἡ εὐδοξία, ας; ἡ εὔκλεια, ας. Tirer de la gloire d'une chose, δόξαν λαμβάνω ἀπό ου ἔκ τινος. Faire gloire, se faire gloire, se faire une gloire d'une chose, ἐπ-αίρομαί (pass.) τινι, ἐπί τινι, πρός τι. || 2° *Celui qui est un sujet de gloire pour son pays, etc.*, ὁ κόσμος, ου. || 3° *Hommage rendu à Dieu*, τὸ δόξασμα, ατος. || 4° *Eclat, splendeur*, ἡ λαμπρότης, ητος. || 5° *Orgueil*, ἡ ὑπερηφανία, ας. || 6° *Béatitude céleste*, ἡ μακαριότης, ητος.

GLORIEUSEMENT, adv., εὐκλεῶς, καλῶς, λαμπρῶς.

GLORIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a, qui mérite de la gloire*, εὐκλεής, ές; ἔνδοξος, ον; λαμπρός, ά, όν. Il est glorieux de, καλόν ἐστι *et l'inf.* || 2° *Vaniteux*, μεγάλαυχος, ον; μεγαλήγορος, ον. Etre glorieux d'une chose, ἐπί τινι μεγαλαυχέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Sm. et sf., ὁ, ἡ ἀλαζών, όνος. Faire le glorieux, ἀλαζονεύομαι, f. εύσομαι.

GLORIFIER, va., *rendre gloire à*, δοξάζω, f. άσω, *acc.* || Se GLORIFIER, vr. 1° *Se vanter*, καυχάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; d'une chose, ἐπί τινι; d'avoir fait une chose, ποιῆσαί τι. || 2° *Mettre son honneur, sa gloire*, φιλοτιμέομαι-οῦμαι; dans qq. chose, ἐπί ou ἔν τινι.

GLORIOLE, sf., τὸ δοξάριον, ου.

GLOSE, sf. 1° *Interprétation*, τὸ γλώσσημα, ατος; τὸ σχόλιον, ου. || 2° *Reproche*, ὁ ψόγος, ου.

GLOSER, va. et vn., *critiquer*, ψέγω, f. ψέξω; μέμφομαι, f. μέμψομαι; une chose, sur une chose, τι.

GLOTTE, sf., ἡ γλωττίς, ίδος.

GLOUSSEMENT, sm., ὁ κλωγμός, οῦ.

GLOUSSER, vn., κλώζω, f. κλώξω.

GLOUTON, ONNE, adj., ἀδηφάγος, ον; λάβρος, ον; γαστρίμαργος, ον; (en parl. d'un animal), βορός, ά, όν. || Sm., ὁ λάρος, ου.

GLOUTONNEMENT, adv., λάβρως.

GLOUTONNERIE, sf., ἡ ἀδηφαγία, ας; ἡ γαστριμαργία, ας.

GLU, sf., ὁ ἰξός, οῦ. Qui mange de la glu, ἰξοφάγος, ον.

GLUANT, ANTE, adj., ἰξώδης, ες.

GLUAU, sm., ἡ ῥάβδος, ου. Tendre des gluaux, ῥάβδους ἵστημι.

GLUER, va., *frotter de glu*, ἰξόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

GNOMIQUE, adj., γνωμικός, ή, όν. Poètes gnomiques, οἱ ποιηταὶ γνωμικοί.

GNOMON, sm., ὁ γνώμων, ονος.

GOBELET, sm. 1° *Vase à boire*, τὸ ποτήριον, ου. || 2° *Ustensile d'escamoteur*, ὁ πύργος, ου. Joueur de gobelets, ὁ ψηφοπαίκτης, ου.

GODET, sm., τὸ κυάθιον, ου.

GOÉLAND, sm., *oiseau de mer*, ὁ λάρος, ου.

GOITRE, sm., ἡ γογγρώνη, ης; ἡ βρογχοκήλη, ης.

GOITREUX, EUSE, adj., *atteint du goitre*, βρογχοκηλικός, ή, όν.

GOLFE, sm., ὁ κόλπος, ου. Semblable à un golfe, κολποειδής, ές.

GOMME, sf., τὸ κόμμι (indécl.); τὸ κόμμι, εως.

GOMMEUX, EUSE, adj., κομμιώδης, ες; κομμιδώδης, ες.

GOND, sm., ὁ στροφεύς, έως; ὁ στρόφιγξ, ιγγος.

GONFLEMENT, sm., *enflure*, ἡ οἴδησις, εως; τὸ οἴδημα, ατος.

GONFLER, va., (au pr. et au fig.), φυσάω-ῶ, f. ήσω; ὀγκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., οἰδέω-ῶ, f. ήσω. || Se GONFLER, vr., φυσῶμαι, ὀγκοῦμαι (pass.); d'une chose, ἐπί τινι.

GORGE, sf. 1° *Partie antérieure du cou*, ὁ λαιμός, οῦ; ὁ λάρυγξ, υγγος. Couper la gorge à qqn, τὸν λαιμόν τινος τέμνω; ἀποσφάττω, *acc.* Se couper la gorge, ἀπο-σφάττομαι (moy.). || 2° *Poitrine, sein*, τὸ στῆθος, ους. || 3° *Défilé*, ἡ στενοπορία, ας; τὰ στενά, ῶν.

GORGÉE, sf., τὸ ἔγκαφος, ους. || Une gorgée (un peu) d'eau, ὀλίγον τι ὕδατος.

GORGER, va., ὑπερεμ-πίμπλημι, ὑπερπληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* || Se GORGER, vr., les mêmes verbes au passif.

GORGIAS, *h.*, ὁ Γοργίας, ου.

GORGONE, sf., *nom de trois monstres fabuleux*, ἡ Γοργών, όνος.

GOSIER, sm., ὁ λάρυγξ, υγγος; ὁ, ἡ φάρυγξ, υγγος. Crier à plein gosier, λαρυγγίζω, f. ιῶ.

GOUDRON, sm., ἡ πίττα, ης.

GOUDRONNER, va., πιττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

GOUFFRE, sm., τὸ βάραθρον, ου; ἡ φάραγξ, αγγος; τὸ χάσμα, ατος. Précipiter dans le gouffre, εἰς τὸ βάραθρον ἐμ-βάλλω, *acc.*

GOUJAT, sm., *valet d'armée*, ὁ σκευοφόρος, ου.

GOUJON, sm., *poisson*, ὁ κωβιός, οῦ.

GOULET, sm., *entrée étroite d'un port*, ὁ στενὸς (οῦ) εἴσπλους, ου.

GOULOT, sm., ὁ τράχηλος, ου.

GOULU, UE, adj. Voy. GLOUTON.

GOULÛMENT, adv., λάβρως.

GOUPILLON, sm., ὁ βαντιστήρ, ῆρος.

GOURDE, sf., *calebasse*, ἡ σικύα, ας.

GOURMAND, ANDE, adj. et subst., γαστρίμαργος, ον; λαίμαργος, ον; λίχνος, η, ον. || Branche gourmande, ἡ παραφυάς, άδος.

GOURMANDER, va., ἐπι-πλήττω, *dat.* ou *acc.*; ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

GOURMANDISE, sf., ἡ γαστριμαργία, ας; ἡ λιχνεία, ας. Avec gourmandise, λάβρως.

GOURMET, sm., *celui qui se connaît en vins*, ὁ ἔμπειρος ὢν τῶν οἴνων.

GOURMETTE, sf., τὸ ψάλιον, ου.

GOUSSE, sf., ὁ λοβός, οῦ. Gousse d'ail, ἡ γελγίς, ίδος et ίδος.

GOUSSET, sm. 1° *Creux de l'aisselle*, ἡ μασχάλη, ης. || 2° *Petite poche*, τὸ θυλάκιον, ου.

GOÛT, sm. 1° *Le sens qui perçoit les saveurs*, ἡ γεῦσις, εως. || 2° *Saveur*, ὁ χυλός, οῦ; ὁ χυμός, οῦ; τὸ γεῦμα, ατος. De bon goût, εὔχυμος, ον. De mauvais goût, δύσχυμος, ον. Sans goût, ἄχυμος, ον. || 3° *Odeur*, ἡ ὀσμή, ῆς. || 4° *Appétit*, ἡ ὄρεξις, εως. Qui a perdu le goût, ἀπόσιτος, ον. || 5° *Sentiment du beau et du laid dans les arts*, ἡ αἴσθησις, εως. Bon goût *ou simpl*t goût, ἡ εὐαισθησία, ας. Qui a du goût, εὐαίσθητος, ον. Avoir du goût en qq. chose, αἰσθάνομαί τινος. Manque de goût, ἡ ἀναισθησία, ας. Qui manque de goût, ἀναίσθητος, ον. Goût fin, délicat, ἡ ἀκρίβεια, ας; ἡ κομψότης, ητος. Juger une chose avec goût, ἀκριβῶς κρίνω τι ou περί τινος. Faire une chose avec goût, δεξιῶς τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 6° *Sentiment d'appréciation propre à chacun*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ γνώμη, ης. || 7° *Inclination, penchant*, ἡ ἐπιθυμία, ας; ὁ ἔρως, ωτος. Avoir du goût pour une chose, τινὸς ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω ou ἐράω-ῶ. N'avoir aucun goût pour une chose, τινὸς παρ-αμελέω-ῶ, f. ήσω. Inspirer à qqn le goût d'une chose, ἐπιθυμίαν ou ἔρωτά τινός τινι ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 8° *Caractère (d'une chose), manière (d'un auteur)*, ὁ τρόπος, ου. || 9° *Élégance, grâce*, ἡ χάρις, ιτος.

1. **GOÛTER**, va. et vn., *déguster, boire ou manger de*, γεύομαι, f. σομαι, *gén.* Faire goûter qq. chose à qqn, τινά τινος γεύω, f. σω. Il fit goûter du vin aux ennemis, οἶνου τοὺς πολεμίους ἔγευσε. || Va. 1° *Approuver*, δοκιμάζω, f. άσω; ἐπ-αινέω-ῶ, *acc.* Faire goûter qq. chose à qqn, τινά τι πείθω, f. πείσω. || 2° *Jouir de*, αἰσθάνομαι, ἀπο-λαύω, *gén.* || Vn., *essayer de*, πειράομαι-ῶμαι; γεύομαι, f. σομαι, *gén.* Il goûta du pouvoir, ἀρχῆς ἐγεύσατο.

2. **GOÛTER**, vn., *faire le goûter*, τὸ δειλινὸν ἐσθίω.

3. **GOÛTER**, sm., *repas entre le dîner et le souper*, τὸ δειλινόν, οῦ.

1. **GOUTTE**, sf., *petite partie d'un liquide*, ἡ σταγών, όνος. Goutte de rosée, de pluie, ἡ βανίς, ίδος; ἡ ψακάς, άδος. Goutte à goutte, στάγδην. Tomber goutte à goutte, στάζω, f. στάξω. || Adv. Ne voir goutte, οὐδὲν ὁράω-ῶ. N'entendre goutte à une chose, οὐδὲν συν-ίημί τι.

2. **GOUTTE**, sf., *maladie des articulations*, ἡ ἀρθρῖτις, ίδος. Goutte aux mains, ἡ χειράγρα, ας. Goutte aux pieds, ἡ ποδάγρα, ας. Avoir la goutte aux pieds, ποδαγράω-ῶ, f. άσω.

GOUTTELETTE, sf., τὸ ψακάδιον, ου.

GOUTTEUX, EUSE, adj., ἀρθριτικός, ή, όν; (des pieds), ποδαγρικός, ή, όν.

GOUTTIÈRE, sf., *conduit pour l'écoulement des eaux*, ἡ ὑδρορρόα, ας.

GOUVERNAIL, sm., τὸ πηδάλιον, ου; ὁ οἴαξ, ακος. Tenir le gouvernail, κυβερνάω-ῶ, f. ήσω. || *Au fig.* Tenir le gouvernail (gouverner l'État), κυβερνῶ τὴν πόλιν.

GOUVERNANTE, sf., *femme chargée de l'éducation d'un enfant*, ἡ παιδαγωγός, οῦ.

GOUVERNANTS, sm. pl., *ceux qui gouvernent*, οἱ ἄρχοντες, ων.

GOUVERNE, sf., *règle de conduite*, ἡ ὑποθήκη, ης.

GOUVERNEMENT, sm. 1° *Action de gouverner, de régir*, ἡ διοίκησις, εως; ἡ διακόσμησις, εως; ἡ κυβέρνησις, εως. Le gouvernement de l'État, *et absol*t le gouvernement, ἡ πολιτεία, ας; ἡ ἀρχή, ῆς. Sous le gouvernement de Thésée, ἐπὶ Θησέως ἄρχοντος. || 2° *Constitution d'un État*, ἡ πολιτεία, ας. Le gouvernement d'un seul, ἡ μοναρχία, ας. || 3° *Ceux qui gouvernent*, ἡ ἀρχή, ῆς; οἱ ἄρχοντες, ων; οἱ ἐν τέλει. || 4° *Charge de gouverneur*, ἡ ἐπαρχία, ας. || 5° *Province régie par un gouverneur*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ ἐπαρχία, ας. || 6° *Palais du gouverneur*, τὸ ἀρχεῖον, ου.

GOUVERNER, va. 1° *Diriger avec le gouvernail*, κυβερνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Diriger, conduire*, κυβερνάω-ῶ, f. ήσω; εὐθύνω, f. υνῶ, *acc.* || 3° *Régir, conduire avec autorité*, κυβερνάω-ῶ; πολιτεύω, f. εύσω, *acc.*; ἄρχω, ἐπ-άρχω, f. άρξω, *gén.* Villes bien, mal gouvernées, πόλεις εὖ, κακῶς πολιτευόμεναι. || Absolt, *exercer le pouvoir*, πολιτεύομαι, f. εύσομαι. || 4° *Avoir une grande influence sur*, ἄρχω, f. ἄρξω; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Se laisser gouverner par qqn, ὑπό τινος ἄρχομαι (pass.). || 5° *Administrer, régir*, δι-οικέω-ῶ, f. ήσω; δια-κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 6° *Prendre soin de*, θεραπεύω, f. σω, *acc.*; ἐπι-μέλομαι, *gén.* Gouverner les enfants, παιδαγωγέω-ῶ, f. ήσω. || SE GOUVERNER, vr. 1° *Régir ses propres affaires*, (en parl. d'un peuple), αὐτονομέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Se conduire, agir*, προσ-φέρομαι (pass.); avec qqn, τινί ou πρός τινα.

GOUVERNEUR, sm., ὁ ἔπαρχος, ου. Gouverneur d'une citadelle, ὁ φρούραρχος, ου. Gouverneur d'un enfant, ὁ παιδαγωγός, οῦ.

Etre gouverneur d'une province, χώρας ἐπ-άρχω, f. ἄρξω.

GRABAT, sm., ὁ ἀσκάντης, ου; *néol.* ὁ κράββατος, ου. Petit grabat, τὸ κραββάτιον, ου.

GRABATAIRE, adj., *alité*, κλινοπετής, ές.

GRACCHUS, *h.*, ὁ Γράκχος, ου. Les deux Gracchus, οἱ Γράκχοι, ων.

GRÂCE, sf. 1° *Agrément, charme*, ἡ χάρις, ιτος; τὸ ἐπίχαρι, ιτος; τὸ τερπνόν, οῦ. Qui a de la grâce, qui a bonne grâce, χαρίεις, εσσα, εν; ἐπίχαρις, ι, *gén.* ιτος. Qui n'a pas de grâce, qui a mauvaise grâce, ἄχαρις, ι, *gén.* ιτος; ἀτερπής, ές, De bonne grâce, avec grâce, χαριέντως; (de bonne volonté), προθύμως, ἀσμένως. De mauvaise grâce, sans grâce, ἀχαρίστως; (de mauvaise volonté), ἀχαρίστως, ἀηδῶς. || Les Grâces, *déesses*, αἱ Χάριτες, ων. || 2° *Bienveillance qu'une personne accorde*, ἡ χάρις, ιτος. Etre en grâce auprès de qqn., διὰ χάριτός εἰμί ou γίγνομαί τινι. || Bonnes grâces, ἡ χάρις, ιτος; ἡ εὔνοια, ας. Etre dans les bonnes grâces, posséder les bonnes grâces de qqn, χάριν παρά τινος ἔχω. Gagner les bonnes grâces de qqn, εὔνοιαν παρά τινος κτάομαι-ῶμαι. || 3° *Faveur accordée par bonté*, ἡ χάρις, ιτος. Accorder une grâce à qqn, χάριν δίδωμί τινι. Obtenir une grâce de qqn, χάριτος τυγχάνω παρά τινος. Grâce à Dieu, grâce au ciel (par la faveur de Dieu, du ciel), Θεοῦ χαριζομένου, σὺν Θεῷ. De grâce (par pure bonté), χαριζόμενος, η, ον. De grâce, sauvez-moi, χαριζόμενοι σώσατέ με. || 4° *Secours que Dieu donne aux hommes pour faire leur salut*, ἡ χάρις, ιτος. La grâce de Dieu, ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις. || 5° *Pardon, indulgence*, ἡ συγγνώμη, ης; ἡ ἄφεσις, εως. Trouver grâce auprès de qqn, συγγνώμης τυγχάνω παρά τινος. Faire grâce à qqn, συγγνώμην ἔχω τινί. Faire grâce d'une chose (l'omettre), παρα-λείπω τι. Faire grâce à qqn d'une chose (l'en dispenser), ἀπ-αλλάττω τινά τινος. || 6° *Remerciement*, ἡ χάρις, ιτος. Rendre grâce, des actions de grâces à qqn, τινί εὐχαριστέω-ῶ, f. ήσω. Actions de grâces, sacrifices d'actions de grâces, τὰ χαριστήρια, ων. Grâce à Dieu (Dieu soit loué), grâce au ciel, χάρις Θεῷ. Grâce à qqn, à qq. chose, διά τινά, τι.

GRACIER, va., ἀφ-ίημι, *acc.*

GRACIEUSEMENT, adv., χαριέντως (comp. χαριεστέρως).

GRACIEUSETÉ, sf. 1° *Civilité*, τὸ φιλοφρόνημα, ατος. || 2° *Gratification*, ἡ δωρεά, ᾶς.

GRACIEUX, EUSE, adj. 1° *Agréable*, χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος). || 2° *Poli*, ἀστεῖος, α, ον.

GRACILITÉ, sf., ἡ λεπτότης, ητος.

GRACQUES, *h.*, οἱ Γράκχοι, ων.

GRADATION, sf. 1° *Accroissement progressif*, ἡ ἀεὶ ἐπὶ τὰ μείζω ἀνάδοσις, εως. || 2° *Figure de rhétorique*, ἡ κλῖμαξ, ακος.

GRADE, sm., τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ τάξις, εως; ἡ τιμή, ῆς.

GRADIN, sm., τὸ βάθρον, ου; ὁ βαθμός, οῦ.

GRADUEL, ELLE, ὁ, ἡ, τὸ διὰ βαθμῶν; ὁ ἡ, τὸ ἐκ προσαγωγῆς.

GRADUELLEMENT, adv., διὰ βαθμῶν; ἐκ προσαγωγῆς.

GRADUER, va., *augmenter par degrés*, ἐκ προσαγωγῆς οὐ κατὰ μικρὸν αὐξάνω, *acc.*

GRAIN, sm. 1° *Fruit et semence d'un végétal*, ὁ κόνδρος, ου; ὁ κοκκός, οῦ. Grain de raisin, ἡ ῥάξ, *gén.* ῥαγός. || Au pl., *céréales, blé*, ὁ σῖτος, ου, *plur.* τὰ σῖτα, ων. || 2° *Objet qui a la forme d'un grain*, ὁ κόνδρος, ου. Grain de sel, d'encens, ἁλὸς, λιβάνου κόνδρος. || 3° *Petite quantité*, ὀλίγον τι. || 4° *Pluie soudaine*, ὁ ὄμβρος, ου. || 5° *Coup de vent*, ἡ καταιγίς, ἴδος.

GRAINE, sf., τὸ σπέρμα, ατος. Petite graine, τὸ σπερμάτιον, ου.

GRAINETIER, sm. Voy. GRÈNETIER.

GRAINIER, sm., *marchand de grains*, ὁ σιτοπώλης, ου.

GRAISSE, sf. 1° *Substance onctueuse*, τὸ λίπος, ους; ἡ πιμελή, ῆς; τὸ στέαρ, ατος; (pour graisser), ἡ ἀλοιφή, ῆς. || 2° *Embonpoint*, ἡ πιότης, ητος; ἡ λιπαρότης, ητος.

GRAISSER, va. 1° *Oindre de graisse*, λίπει ἀλείφω, *acc.* || 2° *Souiller de graisse*, λίπει μολύνω, f. υνῶ, *acc.*

GRAISSEUX, EUSE, adj., πιμελώδης, ες.

GRAMINÉE, adj. f., πωώδης, ες. || Sf. pl., *plantes graminées*, τὰ πωώδη, ῶν.

GRAMMAIRE, sf., ἡ γραμματική, ῆς.

GRAMMAIRIEN, sm., ὁ γραμματικός, οῦ.

GRAMMATICAL, ALE, adj., γραμματικός, ή, όν. Connaissances grammaticales, τὰ γραμματικά, ῶν.

GRAMMATICALEMENT, adv., γραμματικῶς.

GRAND, GRANDE, adj., (dans presque tous les sens), μέγας, μεγάλη, μέγα (μείζων, μέγιστος); (nombreux), πολύς, πολλή, πολύ, (πλείων, πλεῖστος); (fort), δεινός, ή, όν. Devenir grand, μέγας γίγνομαι. Un homme grand, ἄνθρωπος μέγας τὸ σῶμα ou εὐμηκής. De grandes richesses, πλοῦτοι μεγάλοι. Une grande flotte, ναυτικὸν μέγα ou πολύ. Un grand cri, μεγάλη ou δεινὴ βοή. Un grand homme, ἀνὴρ μέγας. Une grande âme, μεγάλη ψυχή. Un grand orateur, ῥήτωρ δεινός ou ἄκρος. Un grand artiste, τεχνίτης ἀκρός. Le grand roi, ὁ μέγας βασιλεύς. Faire de grandes choses, μεγάλα πράττω. Très grand, μέγιστος, η, ον; παμμεγέθης, ες. Excessivement grand, ὑπερμεγέθης, ες. || Combien grand, (en parl. de la taille), ηλίκος, η, ον, (dans l'interr. indirecte) ὁπηλίκος, η, ον; (de la quantité), πόσος, η, ον, (dans l'interr. ind.) ὁπόσος, η, ον. Aussi, si grand... que, (en parl. de la taille), τηλικοῦτος, καύτη, κοὐτον... ἡλίκος, η, ον; (de la quantité), τοσοῦτος, σαύτη, σοῦτον... ὅσος, η, ον. Bien des fois, beaucoup plus grand, πολλαπλάσιος, α, ον. Une armée deux fois aussi grande, δὶς τοσαύτη (ης) στρατιά (ᾶς). || Sm. 1° *Personnage élevé en dignité*, ὁ ἀνὴρ δύνατος. Les grands, οἱ πρωτεύοντες, ων; οἱ δυνατοί, ῶν. || 2° *Ce qui est grand*, τὸ μέγα. || 3° *Ce qui est élevé, le sublime*, τὸ ὕψος, ους.

GRANDEMENT, adv. 1° *Avec grandeur*, μεγάλως. || 2° *Avec magnificence*, μεγαλείως, μεγαλοπρεπῶς. || 3° *Beaucoup*, μέγα, πολύ.

GRANDEUR, sf., (au pr. et au fig.), τὸ μέγεθος, ους; (dignité), ἡ σεμνότης, ητος; (magnificence, éclat), ἡ μεγαλειότης, ητος. En gran-

deur, sous le rapport de la grandeur, τὸ μέγεθος. La grandeur de la naissance, ἡ εὐγένεια, ας. Grandeur d'âme, ἡ μεγαλοψυχία, ας. || Au pl. *dignités, honneurs*, αἱ τιμαί, ῶν.

GRANDIOSE, adj., μεγαλεῖος, α, ον. D'une manière grandiose, μεγαλείως.

GRANDIR, va., *rendre plus grand*, μείζω, μείζον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || *Au fig.* Grandir ses ennemis, τοὺς πολεμίους μεγαλύνω, f. υνῶ. || Vn. 1° *Devenir grand*, μέγας, μεγάλη, μέγα γίγνομαι; μέγεθος λαμβάνω. || 2° *S'accroître, faire des progrès*, αὐξάνομαι (pass.); ἐπίδοσιν λαμβάνω; ἐπι-δίδωμι. Il grandissait en sagesse, πρὸς σωφροσύνην ἐπ-εδίδου. Il grandit en honneur et en renom, ἐλλόγιμος ηὐξήθη.

GRANDISSIME, adj., μέγιστος, η, ον.

GRAND'MÈRE, sf. Voy. AÏEULE.

GRAND-ONCLE, sm., (du côté paternel), ὁ τοῦ πάππου ἀδελφός, οῦ; (du côté maternel), ὁ τῆς τήθης ἀδελφός, οῦ.

GRAND-PÈRE, sm. Voy. AÏEUL.

GRAND'TANTE, sf., (du côté paternel), ἡ τοῦ πάππου ἀδελφή, ῆς; (du côté maternel), ἡ τῆς τήθης ἀδελφή, ῆς.

GRANGE, sf., τὸ σιτοβολεῖον, ου. Grange pour la paille, ἡ ἀχυροδόχη, ης.

GRANIQUE, *fl.*, ὁ Γρανικός, οῦ.

GRANIT, sm., ἡ πέτρα, ας.

GRANIVORE, adj., *qui se nourrit de grains*, σπερματοφάγος, ον.

GRAPHIQUE, adj., (dans tous les sens), γραφικός, ή, όν.

GRAPPE, sf., (de raisin), ὁ βότρυς, υος; ἡ σταφυλή, ῆς; (de lierre, etc.), ὁ κόρυμβος, ου. En grappe, par grappes, βοτρυδόν. Qui est en forme de grappe, βοτρυώδης, ες. Se former en grappes, βοτρυόομαι-οῦμαι (sans futur).

GRAPPILLER, vn., ἐπι-φυλλίζω, f. ιῶ.

GRAPPIN, sm., *instrument de fer servant à accrocher*, ὁ κόραξ, ακος.

GRAS, GRASSE, adj. 1° *Semblable à la graisse*, πιμελώδης, ες. Corps gras, substance grasse, τὸ λίπασμα, ατος. || 2° *Fourni de graisse*, πίων, ον (πιότερος, τατος); λιπαρός, ά, όν; εὔσαρκος, ον. Rendre gras, πιαίνω, f. ανῶ, *acc.* Devenir gras, πιαίνομαι, f. ανθήσομαι. || 3° *Onctueux*, λιπαρός, ά, όν. || 4° *Glissant*, ὀλισθηρός, ά, όν. || 6° *Fertile*, πίων, ον; λιπαρός, ά, όν. || Sm. 1° *Partie grasse de la viande*, τὸ πῖον, ονος. Le gras de la jambe, ἡ κνήμη, ης. || 2° *Viande*, τὸ κρέας, *gén.* κρέως. || Adv. Parler gras. Voy. GRASSEYER.

GRASSEMENT, adv. 1° *Fort à l'aise*, λιπαρῶς. || 2° *Généreusement*, δαψιλῶς.

GRASSEYEMENT, sm., ὁ τραυλισμός, οῦ; ἡ τραυλότης, ητος.

GRASSEYER, vn., τραυλίζω, f. ιῶ. Qui grasseye, τραυλός, ή, όν.

GRATIFICATION, sf., τὸ δώρημα, ατος; ἡ δωρεά, ᾶς. Recevoir une gratification, δωρεὰν δέχομαι ου λαμβάνω.

GRATIFIER, va., δωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; de, *dat.*

GRATIS, adv., προῖκα, δωρεάν.

GRATITUDE, sf., ἡ χάρις, ιτος. Voy. RECONNAISSANCE 6°.

GRATTER, va. 1° *Racler*, ξέω-ῶ; ξύω; (avec l'ongle), κνάω-ῶ, *acc.* || 2° *Effacer*, ἀπο-ξέω-ῶ, *acc.* || SE GRATTER, vr., κνάομαι-ῶμαι (moy.). Il se gratte la tête, l'oreille, κνῆται τὴν κεφαλήν, τὸ οὖς.

GRATUIT, UITE, adj. 1° *Donné gratis*, ἄμισθος, ον. || 2° *Qui est sans motif*, ἄλογος, ον; ἀλόγιστος, ον.

GRATUITÉ, sf., τὸ ἄμισθον, ου.

GRATUITEMENT, adv. 1° *Pour rien*, προῖκα, δωρεάν, ἀμισθί. || 2° *Sans motif*, εἰκῇ, ἄλλως, μάτην.

GRAVE, adj. 1° *Pesant*, βαρύς, εῖα, ύ. || 2° *Qui a du poids, sérieux*, ἐμβριθής, ές; σεμνός, ή, όν; σπουδαῖος, α, ον. || 3° *Important, de conséquence*, σπουδαῖος, α, ον; δεινός, ή, όν; βαρύς, εῖα, ύ. Maladie grave, ἡ νόσος βαρεῖα ου δεινή. || 4° *Bas*, (en parl. des sons), βαρύς, εῖα, ύ. La corde la plus grave, ἡ βαρυτάτη χορδή, ῆς.

GRAVELEUX, EUSE, adj. 1° *Mêlé de gravier*, ψαμμώδης, ες. || 2° *Inconvenant*, ἀπρεπής, ές.

GRAVELLE, sf., *maladie*, ἡ νεφρῖτις, ιδος.

GRAVEMENT, adv. 1° *Avec gravité, dignité*, σεμνῶς, σπουδαίως. || 2° *Dangereusement*, δεινῶς, σφοδρῶς.

GRAVER, va. 1° *Tracer avec le burin, le ciseau*, γλύφω; χαράττω, f. άξω; τορεύω, f. σω, *acc.* Graver qq. chose sur qq. chose, ἐγ-γλύφω, ἐγ-χαράττω, ἐγ-γράφω τί τινι. || 2° *Empreindre*, ἐγ-γράφω, ἐν-τήκω, ἐν-τίθημι, *acc.*; dans, *dat.* Graver qq. chose dans son cœur, dans son esprit, τίθεμαί (moy.) τι εἰς τὴν ψυχήν. Avoir qq. chose profondément gravé dans sa mémoire, δια-σῴζω τι ἐν μνήμῃ. || SE GRAVER, vr., les mêmes verbes au passif.

GRAVEUR, sm., ὁ γλυφεύς, έως.

GRAVIER, sm., *sable mêlé de cailloux*, ὁ κάγλης, ηκος.

GRAVIR, vn. et va. 1° *Monter en s'aidant des pieds et des mains*, ἀν-αρριχάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι πρός *et l'acc.* || 2° *Monter avec effort*, πόνῳ ἀνα-βαίνω ἐπί *et l'acc.*

GRAVITÉ, sf. 1° *Pesanteur*, ἡ βαρύτης, ητος. || 2° *Air, ton sérieux*, ἡ σεμνότης, ητος; ἡ σπουδαιότης, ητος. || 3° *Importance*, τὸ βάρος, ους; ἡ ἀξία, ας. || 4° *Qualité d'un son bas*, ἡ βαρύτης, ητος.

GRAVOIS, sm. pl., τὰ ἐρείπια, ων.

GRAVURE, sf. 1° *Art de graver*, ἡ γλυπτική, ῆς. || 2° *Ouvrage du graveur*, ἡ γλυφή, ῆς. || 3° *Estampe*, τὸ γλύμμα, ατος.

GRÉ, sm. 1° *Volonté, désir*, τὸ ἀρέσκον, οντος; τὸ βούλημα, ατος; ἡ προαίρεσις, εως. De bon gré, ἑκών, οῦσα, όν. Contre son gré, ἄκων, ουσα, ον. Ils partirent de bon gré, contre leur gré, ἀπ-ῆλθον ἑκόντες, ἄκοντες. Faire une chose contre le gré de qqn, ἄκοντός τινός τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. Au gré de (selon), κατά, *acc.* De gré ou de force, bon gré, mal gré, ἑκὼν ἢ ἄκων (adjectifs). || 2° *Goût, opinion*, ἡ γνώμη, ης. A mon gré, selon mon gré, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. || 3° *Gratitude*. ἡ χάρις, ιτος. Savoir gré, bon gré à qqn d'une chose, χάριν οἶδα ου ἔχω τινί τινος; d'avoir fait une chose, ὅτι ἐποίησέ τι. Savoir mauvais

gré à qqn de dire (disant) une chose, ἄχθομαί τινι λέγοντί τι.

GREC, GRECQUE, adj., Ἑλληνικός, ή, όν; *souvent au fém.* Ἑλληνίς, ίδος. L'histoire grecque, τὰ Ἑλληνικά, ῶν. || Sm. 1° *Habitant de la Grèce*, ὁ Ἕλλην, ηνος. Les Grecs, οἱ Ἕλληνες. Imiter les Grecs, être du parti des Grecs, Ἑλληνίζω, f. ιῶ. A la façon des Grecs, Ἑλληνικῶς. || 2° *La langue grecque*, ἡ Ἑλληνικὴ γλῶττα, ης. Parler grec, la langue grecque, Ἑλληνίζω, f. ιῶ. En grec, en langue grecque, Ἑλληνικῶς. Comprendre le grec, Ἑλληνιστὶ συν-ίημι.

GRÈCE, *pays*, ἡ Ἑλλάς, άδος. De Grèce, Voy. GREC.

GRÉCISER, va., Ἑλληνίζω, f. ιῶ, *acc.*

GRÉEMENT, sm. 1° *Ensemble des choses nécessaires pour gréer un bâtiment*, τὰ ὅπλα, ων; τὰ σκεύη, ῶν. || 2° *Action de gréer*, ἡ ὁπλισις, εως.

GRÉER, va., ὁπλίζω, f. ιῶ, *acc.*

1. **GREFFE**, sm., *dépôt des actes judiciaires*, τὸ γραμματοφυλακεῖον, ου.

2. **GREFFE**, sf. 1° *Action de greffer*, ἡ ἐγκέντρισις, εως; ἡ ἐμφυτεία, ας. || 2° *Branche insérée, ente*, τὸ ἔνθεμα, ατος; τὸ κλῆμα, ατος.

GREFFER, va., ἐγ-κεντρίζω, f. ιῶ; ἐμφυτεύω, f. σω, *acc.* Poiriers greffés, αἱ ἄπιοι ἐμβολάδες, ων.

GREFFIER, sm., ὁ γραμματεύς, έως.

1. **GRÊLE**, adj. 1° *Long et menu*, λεπτός, ή, όν; ἰσχνός, ή, όν. || 2° *Aigu*, ὀξύς, εῖα, ύ,

2. **GRÊLE**, sf., ἡ χάλαζα, ης. Semblable à la grêle, χαλαζώδης, ες. || *Au fig.* Une grêle de pierres, de traits, τὸ λίθων, βελῶν πλῆθος, ους.

GRÊLER, v. imp. Il grêle, χάλαζα γίγνεται. Il a grêlé dans un lieu, χάλαζα χωρίῳ τινὶ ἐν-έπεσε (de ἐμ-πίπτω). || Va., *gâter par la grêle*, χαλαζοκοπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Action de grêler, ἡ χαλαζοκοπία, ας.

GRÊLON, sm., ἡ χάλαζα, ης.

GRELOT, sm., τὸ κρόταλον, ου; τὸ κωδώνιον, ου.

GRELOTTANT, ANTE, adj., ῥιγῶν, ῶσα, ῶν, *gén.* ῶντος, etc.

GRELOTTER, vn., ῥιγόω-ῶ.

GRENADE, sf., ἡ ῥόα, ας; ἡ ῥοιά, ᾶς. Petite grenade, τὸ ῥοΐδιον, ου. Grain de grenade, ὁ κόκκος, ου; ὁ κόκκων, ωνος. Ecorce de grenade, τὸ σίδιον, ου.

GRENADIER, sm., *arbre*, ἡ ῥόα, ας; ἡ ῥοιά, ᾶς.

GRENER, vn., *produire de la graine*, σπερμοφορέω-ῶ, f. ήσω.

GRÈNETIER, sm., *marchand de graines*, ὁ σπερματοπώλης, ου.

GRENIER, sm. 1° *Lieu où l'on serre les grains*, τὸ σιτοβολεῖον, ου. || 2° *Etage supérieur d'une maison*, τὸ ὑπωρόφιον, ου.

GRENOUILLE, sf., ὁ βάτραχος, ου. De grenouille, βατράχειος, ον. Petite grenouille, τὸ βατραχίδιον, ου.

GRENU, UE, adj., *qui a beaucoup de grains*, πολύσπερμος, ον.

GRÈS, sm., *sorte de pierre*, ὁ ἀμμίτης, ου; ἡ ἀμμῖτις, ιτιδος.

GRÉSIL, sm., *petite grêle*, ἡ λεπτὴ (ῆς) χάλαζα, ης.

GRÉSILLER, v. impers. Il grésille, λεπτὴ γίγνεται χάλαζα.

GRÈVE, sf., *rivage*, ὁ αἰγιαλός, οῦ; ἡ ἀκτή, ῆς. Les grèves, τὰ πλαταμώδη, ῶν.

GREVER, va., βαρύνω, f. υνῶ, *acc.*; de, *dat.* Etre grevé d'hypothèques, ὑπό-κειμαι.

1. **GRIEF**, sm. 1° *Dommage*, ἡ βλάβη, ης. || 2° *Plainte, accusation*, τὸ ἔγκλημα, ατος. Avoir un grief contre qqn, ἔγκλημα ἔχω κατά τινος.

2. **GRIEF, IÈVE**, adj., *grave*, βαρύς, εῖα, ύ; χαλεπός, ή, όν; δεινός, ή, όν.

GRIÈVEMENT, adv., βαρέως, δεινῶς.

GRIÈVETÉ, sf., τὸ δεινόν, οῦ.

GRIFFE, sf., ὁ ὄνυξ, υχος. Petite griffe, τὸ ὀνύχιον, ου. Aux griffes recourbées, γαμψώνυχος, ον.

GRIFFER, va., *donner un coup de griffe à*, τοῖς ὄνυξιν ἁμύττω. f. ὑξω, *acc.*

GRIFFON, sm., *animal fabuleux*, ὁ γρύψ, *gén.* γρυπός.

GRIFFONNER, va., *écrire mal*, κακῶς γράφω, *acc.*

GRIGNOTER, vn., τρώγω.

GRIL, sm., ἡ ἐσχάρα, ας; ἡ ἐσχαρίς, ίδος. Cuit sur le gril, ἐσχαρόπεπτος, ον.

GRILLADE, sf., *viandes grillées*, ἡ ῥοφογίς, ίδος.

GRILLAGE, sm., *garniture de fil de fer en treillis*, ἡ κιγκλίς, ίδος; τὸ δικτυωτόν, οῦ. Garni d'un grillage, δικτυωτός, ή, όν.

GRILLE, sf., *assemblage de barreaux*, ἡ κιγκλίς, ίδος.

1. **GRILLÉ, ÉE**, p.p., *fermé avec une grille*, δικτυωτός, ή, όν.

2. **GRILLÉ, ÉE**, p.p., *cuit sur le gril*, ἐσχαρόπεπτος, ον.

1. **GRILLER**, va., *fermer avec une grille*, κιγκλίδι περι-φράττω, f. φράξω, *acc.*

2. **GRILLER**, va. 1° *Rôtir sur le gril*, ἐπ' ἐσχάρας ὀπτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Chauffer trop fort, brûler*, κάω, *acc.*

GRILLON, sm., *insecte*, ὁ τέττιξ, ιγος.

GRIMAÇANT, ANTE, adj., μορφάζων, ουσα, ον.

GRIMACE, sf. 1° *Contorsion du visage*, ὁ μορφασμός, οῦ; ἡ τοῦ προσώπου διαστροφή, ῆς. Faire une grimace, δια-στρέφω τὸ πρόσωπον. || 2° *Feinte*, ἡ προσποίησις, εως.

GRIMACER, vn., *faire une grimace*, μορφάζω, f. άσω; τὸ πρόσωπον δια-στρέφω.

GRIMPANT, ANTE, adj., (en parl. des plantes), ἀνέρπων, ουσα, ον.

GRIMPER, vn., ἀν-αρριχάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; ἀ, πρός *et l'acc.*; (en parl. des plantes), ἀν-έρπω.

GRINCEMENT, sm. Grincement de dents, ἡ τῶν ὀδόντων πρῖσις, εως.

GRINCER, vn., *faire du bruit*, ψοφέω-ῶ f. ήσω. || Vn. et va. Grincer des dents, grincer les dents, τοὺς ὀδόντας πρίω, f. σω ou πρίομαι, f. σομαι.

GRIS, GRISE, adj. 1° *Blanc et noir*, φαιός, ά, όν; (en parl. des cheveux, de la barbe), πολιός, ά, όν. || 2° *Sombre*, συννεφής, ές. Il fait un temps gris, il fait gris, συν-

νεφεΐ. || 3° *Un peu ivre*, ὑποπεπωκώς, υῖα, ός. || Sm., *la couleur grise*, τὸ φαιόν, οῦ; (en parl. des cheveux, de la barbe), ἡ πολιότης, ητος.

GRISÂTRE, adj., ὑπόφαιος, ον.

GRISON, ONNE, adj., *gris*, πολιός, ά, όν. || Sm., *celui qui a les cheveux gris*, ὁ πολιόθριξ, *gén.* πολιότριχος.

GRISONNANT, ANTE, adj., πολιούμενος, η, ον.

GRISONNER, vn., *devenir grison*, πολιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

GRIVE, sf., *oiseau*, ἡ κίχλη, ης.

GROGNEMENT, sm., ὁ γρυλισμός, οῦ.

GROGNER, vn., γρύζω, f. γρύξω, *mieux* γρύξομαι (aor. ἔγρυξα); (murmurer), γογγύζω, f. ύσω.

GROIN, sm., τὸ ῥύγχος, ους. Petit groin, τὸ ῥυγχίον, ου.

GROMMELER, vn., τονθορύζω, f. ύσω; γογγύζω, f. ύσω.

GRONDEMENT, sm., ὁ ψόφος, ου; ὁ πάταγος, ου; ὁ βρόμος, ου.

GRONDER, vn. 1° *Murmurer*, τονθορύζω, f. ύσω; γογγύζω, f. ύσω. || 2° *Produire un bruit sourd*, ψοφέω-ῶ, f. ήσω; κροτέω-ῶ, f. ήσω. Le tonnerre gronde, ἡ βροντὴ παταγεῖται (pass.). || Va., *réprimander*, ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-πλήττω, *dat.*

GRONDERIE, sf., ἡ ἐπιτίμησις, εως.

GRONDEUR, EUSE, adj., ἐπιτιμητικός, ή, όν. || Sm., ὁ ἐπιτιμητής, οῦ.

GROS, GROSSE, adj. 1° *Qui a beaucoup de volume*, παχύς, εῖα, ύ. || 2° *Grossi, enflé*, ὠδηκώς, υῖα, ός; (en parl. d'un fleuve), πλήρης, ες. La mer est grosse, ἡ θάλαττα κυμαίνει. || 3° *Epais, grossier*, παχύς, εῖα, ύ. || 4° *Grand, important, nombreux*, μέγας, μεγάλη, μέγα; πολύς, πολλή, πολύ; συχνός, ή, όν. Un gros intérêt, μέγας τόκος. Une grosse armée, πολὺς στρατός. || 5° *Grave, fort*, βαρύς, εῖα, ύ; δεινός, ή, όν. || 6° *Riche, opulent*, παχύς, εῖα, ύ. || Adj. fém., *enceinte*, ἔγκυος, ον. || Sm. 1° *La partie la plus grosse*, τὸ παχύτατον, ου. || 2° *La partie la plus nombreuse*, τὸ πολύ, *gén.* πολλοῦ; τὸ πλεῖστον, ου. Le gros de l'armée, τὸ πολὺ τοῦ στρατεύματος. || 3° *Le principal*, τὸ κεφάλαιον, ου. || En gros, loc. adv., *sommairement*, ἐν κεφαλαίῳ, ἐπὶ κεφαλαίων.

GROS-BEC, sm., *oiseau*, ὁ καρυοκατάκτης, ου.

GROSSESSE, sf., ἡ κύησις, εως.

GROSSEUR, sf. 1° *Volume de ce qui est gros*, τὸ πάχος, ους; ἡ παχύτης, ητος. || 2° *Tumeur*, τὸ οἴδημα, ατος.

GROSSIER, IÈRE, adj. 1° *Epais, gros*, παχύς, εῖα, ύ. || 2° *De mauvaise qualité, fait sans art*, φαῦλος, ος et η, ον. Aliments, vêtements grossiers, τὰ σιτία, τὰ ἱμάτια φαῦλα, ων. || 3° *Rude, malhonnête, incivil*, ἄγροικος, ον; φορτικός, ή, όν; ἄκομψος, ον. || 4° *Grand, fort*, δεινός, ή, όν. || 5° *Insuffisant, incomplet*, φαῦλος, ος et η, ον; ἀτελής, ές. || 6° *Contraire à la bienséance*, ἀπρεπής, ές; αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, ιστος).

GROSSIÈREMENT, adv. 1° *D'une manière grossière, sans art*, φαύλως. || 2° *Maladroitement*, σκαιῶς. || 3° *D'une manière incivile*, ἀγροίκως, φορτικῶς. || 4° *Grandement, fortement*, δεινῶς. || 5° *Sommairement*, ἐν κεφαλαίῳ.

GROSSIÈRETÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est grossier, épais*, τὸ πάχος, ους; ἡ παχύτης, ητος. || 2° *Grandeur, force*, τὸ δεινόν, οῦ. || 3° *Rudesse, impolitesse*, ἡ ἀγροικία, ας; ἡ φορτικότης, ητος; ἡ ἀπειροκαλία, ας. || 4° *Parole grossière*, ὁ λόγος ἄγροικος, ου.

GROSSIR, va. 1° *Rendre gros, accroître*, παχύνω, f. υνῶ; αὐξάνω et αὔξω, *acc.* || 2° *Amplifier, exagérer*, μεγαλύνω, f. υνῶ; δεινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Grossir sa voix, τὴν φωνὴν ἐπι-τείνω. || Vn., *et* se grossir, vr., les verbes précédents au passif, *et* (en parlant des hommes et des animaux), εἰς παχύτητα ἐπι-δίδωμι; (des fleuves), πληθύω, f. ύσω.

GROTESQUE, adj., ἀλλόκοτος, ον; παράδοξος, ον; ἄτοπος, ον. || Sm., *ce qui est grotesque*, τὸ ἀλλόκοτον, ου.

GROTESQUEMENT, adv., ἀλλοκότως.

GROTTE, sf., τὸ ἄντρον, ου; τὸ σπήλαιον, ου. En forme de grotte, σπηλαιώδης, ες.

GROUPE, sm. 1° *Réunion d'un certain nombre de personnes*, ὁ σύλλογος, ου; ὁ κύκλος, ου. || 2° *Assemblage, réunion d'objets*, τὸ σύστημα, ατος.

GROUPER, va., συν-τάττω, f. τάξω; συν-ίστημι, *acc.* || Se grouper, vr., συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

GRUAU, sm., (grain et tisane), ἡ πτισάνη, ης; ὁ χόνδρος, ου. || Pain de gruau, ὁ σεμιδαλίτης (ου) ἄρτος, ου.

GRUE, sf. 1° *Oiseau*, ἡ γέρανος, ου. || 2° *Machine*, ἡ, ὁ γέρανος, ου.

GRUMEAU, sm. 1° *Grain (de sel, etc.)*, ὁ χόνδρος, ου. || 2° *Caillot*, ὁ θρόμβος, ου.

GRUMELEUX, EUSE, adj., χονδρώδης, ες; θρομβώδης, ες.

GUÉ, sm., ὁ πόρος, ου; ὁ πορθμός, οῦ. Passer un fleuve à gué, ποταμὸν διὰ-βαίνω.

GUÉABLE, adj. διαβατός, ή, όν.

GUENILLE, sf. τὸ ῥάκος, ους; τὸ ῥάκιον. Qui est en guenilles, ῥακόδυτος, ον.

GUENON, sf., *femelle du singe*, ἡ πίθηκος, ου.

GUÊPE, sf., ὁ σφήξ, *gén.* σφηκός. Pareil à une guêpe, σφηκώδης, ες.

GUÊPIER, sm., (au pr.), ὁ σφηκών, ῶνος; (au pr. et au fig.), ἡ σφηκιά, ᾶς. || *Au fig.* Tomber, donner dans le guêpier, dans un guêpier, περι-πίπτω σφηκιαῖς.

GUÈRE ou **GUÈRES**, adv. Ne... guère que *presque*, σχεδόν, σχεδόν τι. || Ne... guère *pas beaucoup, peu*, οὐ πολύ, ὀλίγον, μικρόν, etc. Voy. peu. Ces choses ne diffèrent guère, οὐ πολὺ ταῦτα διαφέρει. Il n'a guère d'amis, ὀλίγους ἔχει φίλους.

GUÉRET, sm., ἡ νειός, οῦ. || Au pl., *champs*, οἱ ἀγροί, ῶν.

GUÉRIR, va., *délivrer de maladie*, ἰάομαι-ῶμαι; ἰατρεύω, f. εύσω; ἀκέομαι-οῦμαι; θεραπεύω, f. σω; ὑγιάζω, f. άσω, *acc.* || Guérir une blessure, ἰῶμαι ou ἀκοῦμαι τραῦμα. Guérir une maladie, un mal, ἰῶμαι νόσον, κακόν. Guérir qqn d'une maladie, de la superstition, ἀπ-αλλάττω τινὰ νόσου, τῆς δεισιδαιμονίας. ||

Facile à guérir, εὐίατος, ον. Difficile à guérir, δυσίατος, ον. || Vn., *el* SE GUÉRIR, vr. 1° *Recouvrer la santé*, ὑγιὴς, ἐς γίγνομαι; ὑγιαίνω, f. ανῶ; ῥᾴζω, f. σω. Il guérit de la morsure, ὑγιὲς ἐγένετο τὸ δῆγμα. || 2° *S'en aller, disparaître*, (en parl. des maladies), ὑγιάζομαι, f. ασθήσομαι. || 3° *Se délivrer de*, ἀπ-αλλάττομαι (pass.), *gén.*

GUÉRISON, sf. 1° *Action de guérir*, ἡ ἴασις, εως; ἡ ἰατρεία, ας. || 2° *Recouvrement de la santé*, ἡ ὑγιάνσις ου ὑγίασις, εως; ἡ σωτηρία, ας.

GUÉRISSABLE, adj., ἰατός, ἡ, όν; ἰάσιμος, ον; ἀκέστός, ἡ, όν.

GUERRE, sf. 1° *Voie des armes employée pour vider un différend*, ὁ πόλεμος, ου. Guerre contre qqn, ὁ πρός τινα ου ὁ τινος πόλεμος. Guerre sur terre, sur mer, ὁ κατὰ γῆν, κατὰ θάλατταν πόλεμος. Les lois de la guerre, οἱ τοῦ πολέμου νόμοι, ων. Le droit de la guerre, τὰ κατὰ τὸν πόλεμον νομιζόμενα, ων. Etre en guerre, faire la guerre, ἐν πολέμῳ εἰμί, πολεμέω-ῶ, f. ήσω. Faire la guerre a qqn, πολεμέω-ῶ τινι ου πρός τινα. Faire la guerre avec, de concert avec qqn, συμ-πολεμέω-ῶ τινι ου μετά τινος. Commencer la guerre, πόλεμον αἴρομαι (moy.), πολέμου ἅπτομαι, f. ἅψομαι; contre qqn, πρός, ἐπί τινα. Susciter, provoquer une guerre, πόλεμον ποιέω-ῶ ου κινέω-ῶ, f. ήσω. Exciter, pousser qqn à la guerre, τινὰ ἐκ-πολεμόω-ῶ, f. ώσω; contre qqn, τινί ου πρός τινα. Transporter la guerre dans un pays, μετα-φέρω, μεταίγω πόλεμον εἰς χώραν τινά. Une guerre s'allume, éclate, πόλεμος καθ-ίσταται ου συρρήγνυται (moy. avec sens neutre). De guerre, relatif à la guerre, πολεμικός, ή, όν. De guerre, qui sert à la guerre, πολεμιστήριος, α, ον. || 2° *Expédition, campagne*, ἡ στρατεία, ας. En paix et en guerre, οἴκοι τε καὶ ἐπὶ στρατείᾳ. Ruse de guerre, τὸ στρατήγημα, ατος. Char de guerre, τὸ πολεμιστήριον (ου) ἅρμα, ατος. Cheval de guerre, ὁ πολεμιστήριος ἵππος, ου. Aller à la guerre, s'en aller en guerre, στρατεύομαι, f. σομαι. Faire la guerre avec qqn, συ-στρατεύω, f. εύσω (et moyen) τινί. || 3° *Art militaire*, ἡ πολεμική, ῆς; ἡ στρατηγική, ῆς. Homme de guerre (qui sait la guerre), ὁ ἀνὴρ πολεμικός ου τῶν πολεμικῶν ἔμπειρος. Gens de guerre, οἱ στρατιῶται, ῶν. || 4° *Démêlé, lutte*, ὁ πόλεμος, ου; ἡ μάχη, ης. Etre en guerre avec qqn, πολεμέω-ῶ τινι. Faire la guerre à ses passions, μάχομαι πρὸς ἐπιθυμίας.

GUERRIER, IÈRE, adj., (dans tous les sens), πολεμικός, ή, όν. || Sm., *celui qui fait la guerre*, ὁ στρατιώτης, ου. Un grand guerrier, ἀνὴρ πολεμικός.

GUERROYER, vn., πολεμέω-ῶ, f. ήσω; contre, *dat.* ou πρός *et l'acc.*

GUET, sm. 1° *Action d'épier ce qui se passe*, ἡ σκοπή, ῆς; ἡ κατασκοπή, ῆς. Etre au guet, avoir l'œil au guet, σκοπέω-ῶ. Mettre qqn au guet, καθ-ίστημί τινα σκοπόν. || 2° *Surveillance de nuit dans une place de guerre*, ἡ νυκτερινὴ φυλακή, ῆς. Faire le guet, νυκτοφυλακέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Troupe qui fait le guet*, οἱ νυκτοφύλακες, ων. Mot du guet, τὸ σύνθημα, ατος.

GUET-APENS, sm., ἡ ἐνέδρα, ας; ἡ ἐπιβουλή, ῆς. De guet-apens, ἐξ ἐνέδρας.

GUETTER, va., τηρέω-ῶ, ἐπι-τηρέω-ῶ, f. ήσω; σκοπέω-ῶ, *acc.* || *Au fig.* Guetter l'occasion, καιρὸν τηρῶ.

GUEULE, sf., τὸ στόμα, ατος.

GUEUSER, va. et vn. Voy. MENDIER.

GUEUSERIE, sf., *indigence*, ἡ πτωχεία, ας.

GUEUX, GUEUSE, adj., *indigent*, πτωχός, ή, όν. || Sm. 1° *Mendiant*, ὁ πτωχός, οῦ. || 2° *Coquin*, ὁ πανοῦργος, ου.

GUI, sm., ὁ ἶξός, οῦ; ἡ ἶξία, ας. Baie du gui, ὁ ἶξός, οῦ.

GUICHET, sm., ἡ ἐκτομάς, άδος.

GUICHETIER, sm., *geôlier*, ὁ εἰργμοφύλαξ, ακος.

GUIDE, sm., (au pr. et au fig.), ὁ ἡγεμών, όνος. Servir de guide à qqn, τῆς ὁδοῦ τινι ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Guide des étrangers, ὁ ξεναγός, οῦ.

GUIDE, sf., *rêne*, ἡ ἡνία, ας.

GUIDER, va. 1° *Servir de guide à qqn*, τῆς ὁδοῦ τινι ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; προηγέομαι-οῦμαί τινι. Guider des étrangers, ξεναγέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Diriger, gouverner*, (au pr. et au fig.), κυβερνάω-ῶ, f. ήσω; εὐθύνω, f. υνῶ, *acc.* || SE GUIDER, vr., *se diriger*; εὐθύνομαι, f. υνθήσομαι.

GUILLERET, ETTE, adj., ἱλαρός, ά, όν.

GUIMAUVE, sf., *plante*, ἡ ἀλθαία, ας; ὁ ἰδίσκος, ου.

GUINDÉ, ÉE, adj., *emphatique*, ὀγκώδης, ες.

GUINDER, va. 1° *Tirer en haut*, ἀν-ιμάω-ῶ, f. ιμήσομαι, *acc.* || 2° *Enfler* (*son style*), ὀγκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

GUIRLANDE, sf., τὸ στέμμα, ατος; ὁ στέφανος, ου.

GUISE, sf., ὁ τρόπος, ου; ἡ γνώμη, ης. Chacun vit à sa guise, πᾶς τις ζῇ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην. || EN GUISE DE, loc. prép., ἀντί, *gén.*

GUITARE, sf. Voy. CITHARE.

GYGÈS, *h.*, ὁ Γύγης, ου.

GYMNASE, sm., τὸ γυμνάσιον, ου. S'exercer dans le gymnase, γυμνάζομαι, f. άσομαι. Surveillant d'un gymnase, ὁ γυμνασίαρχος, ου.

GYMNASIARQUE, sm., *intendant des gymnases*, ὁ γυμνασίαρχος, ου. Etre gymnasiarque, γυμνασιαρχέω-ῶ, f. ήσω. Dignité de gymnasiarque, ἡ γυμνασιαρχία, ας.

GYMNASTE, sm., *officier préposé à l'éducation des athlètes*, ὁ γυμναστής, οῦ.

GYMNASTIQUE, adj., γυμναστικός, ή, όν. || Sf., *l'art d'exercer le corps*, ἡ γυμναστική, ῆς. Maître de gymnastique, ὁ γυμναστής, οῦ.

GYMNÈTE, sm., *fantassin légèrement armé*, ὁ γυμνής, ῆτος.

GYMNIQUE, adj., γυμνικός, ή, όν.

GYMNOSOPHISTES, sm. pl., *philosophes indiens qui allaient presque nus*, οἱ γυμνοσοφισταί, ῶν.

GYMNOSPERME, adj., γυμνόσπερμος, ον.

GYNÉCÉE, sm., ὁ γυναικών, ῶνος.

GYPSE, sm., *plâtre*, ἡ γύψος, ου.

GYPSEUX, EUSE, adj., γύψινος, η, ον.

H

HA ! interj., βαβαί.

HABILE, adj. 1° *Diligent, expéditif*, σπουδαῖος, α, ον. || 2° *Capable de, propre à*, (en terme de droit), δίκαιος, α, ον; ἱκανός, ή, όν *et l'inf.* || 3° *Adroit, intelligent, savant*, δεξιός, ά, όν; χρηστός, ή, όν; σοφός, ή, όν; δεινός, ή, όν. Habile dans *ou* à une chose, ἔμπειρος, όν τινος; ἐπιστήμων, ον τινός ou τι, περί τινος ou περί τι. Habile à parler, δεινὸς λέγειν.

HABILEMENT, adv. 1° *Avec diligence*, σπουδαίως. || 2° *Avec adresse, avec intelligence*, δεξιῶς, ἐμπείρως, ἐπιστημόνως.

HABILETÉ, sf., ἡ δεξιότης, ητος; ἡ δεινότης, ητος; ἡ ἐμπειρία, ας.

HABILITÉ, sf., ἡ ἱκανότης, ητος.

HABILLÉ, ÉE, p.p. Voy. HABILLER. || Bien habillé, εὐείμων, ον. Etre bien habillé, εὐειματέω-ῶ, f. ήσω. Mal habillé, δυσείματος, ον. Etre mal habillé, δυσειματέω-ῶ, f. ήσω. Etre habillé de blanc, λευχειμονέω-ῶ, f. ήσω. Etre habillé de noir, μελανειμονέω-ῶ, f. ήσω.

HABILLEMENT, sm., ἡ ἐσθής, ῆτος.

HABILLER, va. 1° *Vêtir*, ἐν-δύω, ἀμφι-έννυμι, *acc.*; de, *acc.* || 2° *Fournir les vêtements nécessaires*, τὰ ἱμάτια παρ-έχω, *dat.* || 3° *Couvrir, envelopper*, περι-στέλλω, *acc.*; de, *dat.* || S'HABILLER, vr., ἐν-δύομαι, ἀμφι-έννυμαι (moy.); de, *acc.*

HABIT, sm., ἡ ἐσθής, ῆτος; τὸ ἱμάτιον, ου; ἡ στολή, ῆς. Mettre ses habits, τὴν ἐσθῆτα ἐν-δύομαι (moy.). Se dépouiller de ses habits, τὴν ἐσθῆτα ἀπο-δύομαι (moy.).

HABITABLE, adj., οἰκήσιμος, ον. La terre habitable, ἡ οἰκουμένη, ης.

HABITACLE, sm., *demeure*, τὸ οἰκητήριον, ου.

HABITANT, ANTE, sm. et sf., ὁ οἰκήτωρ, ορος; ὁ οἰκητής, οῦ; ὁ, ἡ κάτοικος, ου; ὁ, ἡ ἔνοικος, ου. Les habitants du pays, οἱ ἐγχώριοι, ων. Les habitants de la campagne, οἱ ἀγροῖκοι, ων. Les habitants de la ville, οἱ ἀστοί, ῶν. Les habitants d'Athènes, οἱ Ἀθηναῖοι, ων.

HABITATION, sf. 1° *Action d'habiter*, ἡ οἴκησις, εως; ἡ κατοίκησις, εως. || 2° *Demeure*, ἡ οἴκησις, εως; τὸ οἴκημα, ατος; ἡ οἰκία, ας.

HABITÉ, ÉE, p.p., οἰκητός, ή, όν; οἰκούμενος, η, ον.

HABITER, va. et vn., οἰκέω-ῶ, κατ-οικέω-ῶ, ἐν-οικέω-ῶ, f. ήσω; un lieu, dans un lieu, χωρίον, ἐν χωρίῳ. Habiter avec qqn, τινὶ συν-οικέω-ῶ, f. ήσω.

HABITUDE, sf. 1° *Coutume*, τὸ ἔθος, ους; τὸ ἔθισμα, ατος; ἡ συνήθεια, ας. Avoir l'habitude de, ἔθος ἔχω *et l'inf.* Devenir une habitude, ἔθος ου ἐν ἔθει γίγνομαι. Prendre, contracter l'habitude de, συν-εθίζομαι (pass.). Faire quelque chose par habitude, τοῦ ἔθους ἕνεκα ου ἔθει τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. L'habitude est une autre, une seconde nature, τὸ ἔθος οἷον φύσις γίγνεται. Perdre l'habitude d'une chose, μετα-μανθάνω τι. || 2° *Aspect, disposition (extérieure)*, ἡ ἕξις, εως; τὸ σχῆμα, ατος. || 3° *Accès, fréquentation*, ἡ συνουσία, ας. Avoir habitude auprès de qqn *ou* avec qqn, πρός, παρά ou ὡς τινα φοιτάω-ῶ, f. ήσω. Avoir habitude en qq. lieu, en qq. maison, φοιτῶ εἰς χωρίον τινά, εἰς οἰκίαν τινά.

HABITUÉ, ÉE, p.p. Voy. ACCOUTUMÉ. || Sm., ὁ φοιτῶν, ῶντος. Un habitué de la maison, φοιτῶν τις εἰς οἰκίαν.

HABITUEL, ELLE, adj., συνήθης, ες; εἰθισμένος, η, ον.

HABITUELLEMENT, adv., ἔθει, ὑπ' ἔθους, ὑπὸ συνηθείας.

HABITUER, va., ἐθίζω, *acc.*; à une chose, τι ou πρός τι; à faire une chose, ποιεῖν τι. || S'HABITUER, vr., ἐθίζομαι (pass.); à une chose, τι ou τινί; à faire une chose, ποιεῖν τι.

HÂBLER, vn., ἀλαζονεύομαι, f. σομαι.

HÂBLERIE, sf., τὸ ἀλαζόνευμα, ατος.

HÂBLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἀλαζών, όνος.

HACHE, sf., ὁ πέλεκυς, εως; ἡ ἀξίνη, ης. Façonner, couper avec la hache, πελεκάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Hache d'armes, ὁ πέλεκυς, εως; (chez les Scythes), ἡ σάγαρις, εως.

HACHER, va., δια-κόπτω, συγ-κόπτω; δι-τέμνω, συν-τέμνω, *acc.*

HACHETTE, sf., τὸ πελέκιον, ου.

HACHIS, sm., τὸ περίκομμα, ατος.

HACHOIR, sm. 1° *Couteau pour hacher*, ἡ κοπίς, ίδος. || 2° *Table où l'on hache*, τὸ ἐπικόπανον, ου; τὸ ἐπίκοπον, ου.

HADÈS, sm., *dieu des enfers*, ὁ Ἅδης, ου. Dans la demeure d'Hadès, chez Hadès, (sans mouvt), ἐν Ἅδου; (avec mouvt), εἰς Ἅδου.

HAGARD, ARDE, adj., ἄγριος, α, ον; σκληρός, ά, όν.

HAÏ, ÏE, p.p. et adj., μισητός, ή, όν. Haï de qqn, τινὶ ἐχθρός, ά, όν.

HAIE, sf. 1° *Clôture*, ὁ φραγμός, οῦ. Haie vive, ἡ αἱμασιά, ᾶς. || 2° *File de personnes*, ὁ στοῖχος, ου; ὁ στίχος, ου.

HAILLON, sm., τὸ ῥάκος, ους; τὸ ῥάκιον, ου. Couvert *ou* vêtu de haillons, ῥακόδυτος, ον.

HAINE, sf., τὸ μῖσος, ους; τὸ ἔχθος, ους; ἡ ἔχθρα, ας. Par haine, μίσει, ὑπὸ μίσους, κατ' ἔχθος. Avoir de la haine pour qqn, contre qqn, μῖσος ἔχω τινός, ἔχθραν ἔχω πρός τινα. Encourir la haine de qqn, δι' ἔχθρας ἔρχομαι τινι. S'attirer la haine de qqn, μῖσός τινος κτάομαι-ῶμαι. Apaiser, faire cesser la haine, ἔχθραν δια-λύω, f. σω. Objet de haine, τὸ μίσημα, ατος. Etre l'objet de la haine générale, ὑπὸ πάντων μισέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || EN HAINE DE, loc. prép., κατ' ἔχθος, τῷ ἔχθει *et le gén.*

HAINEUX, EUSE, adj., φιλαπεχθήμων, ον; μισητικός, ή, όν.

HAÏR, va., μισέω-ῶ, f. ήσω; ἐχθαίρω, f. αρῶ; δυσχεραίνω, f. ανῶ, *acc.*

HAÏSSABLE, adj., μιστητός, ή, όν.

HÂLE, sm., τὸ καῦμα, ατος.

HALEINE, sf. 1° *Souffle de la respiration*, τὸ πνεῦμα, ατος; ἡ ἀναπνοή, ῆς. Retenir son haleine, τὸ πνεῦμα κατ-έχω. Reprendre haleine, ἀνα-πνέω. Prendre haleine, ἀναπνοὴν λαμβάνω. Tout d'une haleine, ἀπνευστί. Etre hors d'haleine, τὸ πνεῦμα ἄνω ἔχω. Courte haleine, τὸ ἄσθμα, ατος. Avoir l'haleine courte, ἀσθμαίνω, f. ανῶ. || *Au fig.* Ouvrage de longue haleine, τὸ μακρὸν ἔργον, ου. Tenir qqn en haleine, οὐ διδωμί τινι ἀναπνοάς. || 2° *Souffle (du vent)*, τὸ πνεῦμα, ατος.

HÂLER, va., ἐπι-κάω, *acc.* || **SE HÂLER**, vr., ἐπι-κάομαι (pass.).

HALETANT, ANTE, adj., πνευστιῶν, ῶσα, ῶν; ἀσθμαίνων, ουσα, ον.

HALETER, vn., πνευστιάω-ῶ, f. άσω; ἀσθμαίνω, f. ανῶ.

HALICARNASSE, *n.*, ἡ Ἁλικαρνασσός et Ἁλικαρνασός, οῦ. Habitant d'Halicarnasse, ὁ Ἁλικαρνασσεύς, έως.

HALIEUTIQUE, adj., *qui concerne la pêche*, ἁλιευτικός, ή, όν. || Sm. pl. **LES HALIEUTIQUES**, *ouvrage sur la pêche*, τὰ ἁλιευτικά, ῶν.

HALLE, sf., τὸ πωλητήριον, ου.

HALLEBARDE, sf., τὸ δόρυ, *gén.* δόρατος.

HALLIER, sm., *buissons*, ὁ θάμνος, ου.

HALLUCINATION, sf., ἡ ἀπάτη (ης) τῶν αἰσθήσεων.

HALO, sm., ἡ ἅλως, ω.

HALTE, sf. 1° *Pause, station*, ἡ στάσις, εως; ἡ ἐπίστασις, εως. Halte dans les courses, ἡ ἀνάπαυσις (εως) τῶν δρόμων. Faire faire halte à, ἵστημι, ἐφ-ίστημι, *acc.* Faire halte, ἵσταμαι, ἐφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Lieu fixé pour la halte*, ὁ σταθμός, οῦ. || **HALTE !** **HALTE-LÀ**, interj., ἐπίσχες, *au plur.* ἐπίσχετε.

HALTÈRES, sm. pl., οἱ ἁλτῆρες, ων.

HAMADRYADE, sf., ἡ ἁμαδρυάς, άδος.

HAMEAU, sm., τὸ κώμιον, ου.

HAMEÇON, sm., τὸ ἀγκιστρον, ου. Garnir d'un hameçon, ἀγκιστρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Pêcher à l'hameçon, ἀγκιστρεύω, f. σω. Pêche à l'hameçon, ἡ ἀγκιστρεία, ας. Qui a la forme d'un hameçon, ἀγκιστροειδής, ές.

HAMILCAR, *h.*, ὁ Ἁμίλκας, ου et α.

HAMPE, sf., τὸ ξυστόν, οῦ; (de javelot), ἡ ῥάδδος, ου.

HANCHE, sf., τὸ ἰσχίον, ου; ἡ ὀσφύς, ύος. Maladie de la hanche, ἡ ἰσχιάς, άδος.

HANNIBAL, *h.*, ὁ Ἀννίβας, ου et α.

HANTER, va. et vn., φοιτάω-ῶ, f. ήσω; qqn, chez qqn, παρά, πρός, ἐπί, ῶς τινα; un lieu, en un lieu, εἰς τόπον τινά.

HAPPER, va., ἁρπάζω, *acc.*; (surprendre), κατα-λαμβάνω, *acc.*

HARANGUE, sf., ὁ λόγος, ου; ἡ δημηγορία, ας. Prononcer une harangue, λόγον δημηγορέω-ῶ, f. ήσω.

HARANGUER, va. et vn., λέγω; δημηγορέω-ῶ, f. ήσω; qqn, devant qqn, πρός τινα.

HARANGUEUR, sm., ὁ δημηγόρος, ου.

HARAS, sm., τὸ ἱπποτροφεῖον, ου.

HARASSÉ, ÉE, p.p., κεκμηκώς, υῖα, ός; ἀπειρηκώς, υῖα, ός. Etre harassé, κέκμηκα (de κάμνω); ἀπ-είρηκα (de ἀπ-αγορεύω).

HARASSER, va., κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω; κόπτω, *acc.*

HARCELER, va., ἐρεθίζω, f. ιῶ, *acc.* Harceler l'ennemi, συνεχῶς τοῖς πολεμίοις ἐπιτίθεμαι (moy.).

HARDES, sf. pl., ἡ ἐσθής, ῆτος.

HARDI, IE. 1° *Courageux*, τολμηρός, ά, όν. Homme hardi, ὁ τολμητής, οῦ. Action hardie, τὸ τόλμημα, ατος. || 2° *Impudent, effronté*, ἀσελγής, ές; ἀναιδής, ές. || 3° *Indépendant, libre*, ἐλευθέριος, ος et α, ον.

HARDIESSE, sf. 1° *Courage, assurance*, ἡ τόλμα, ης; τὸ θράσος, ους. Parler avec hardiesse, παρρησιάζομαι, f. άσομαι. || 2° *Insolence, impudence*, ἡ ἀσέλγεια, ας; ἡ ἀναισχυντία, ας. Avoir la hardiesse de dire, de faire, λέγων, ουσα, ον, ποιῶν, οῦσα, οῦν ἀναισχυντέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Liberté, indépendance*, ἡ ἐλευθεριότης, ητος.

HARDIMENT, adv. 1° *Avec courage*, τολμηρῶς, εὐτόλμως. || 2° *Avec impudence*, ἀναιδῶς, ἀναισχύντως. || 3° *Sans hésitation*, ἀόκνως.

HAREM, sm., *appartement des femmes*, ὁ γυναικών, ῶνος.

HARENG, sm., *poisson*, ἡ μαινίς, ίδος.

HARGNEUX, EUSE, adj. 1° *D'humeur chagrine*, δύσκολος, ον. || 2° *Qui mord*, (en parl. des animaux), δηκτικός, ή, όν.

HARICOT, sm., *plante légumineuse*, ὁ φάσηλος, ου.

HARIDELLE, sf., ὁ καβάλλης, ου.

HARMODIOS, *h.*, ὁ Ἁρμόδιος, ου.

HARMONIE, sf. 1° *Concours et accord de divers sons*, ἡ ἁρμονία, ας; ἡ συμφωνία, ας. || 2° *Nombre, cadence (du style)*, ἡ εὐρυθμία, ας; ἡ ἐμμέλεια, ας. || 3° *Accord entre les parties d'un tout*, ἡ ἁρμονία, ας; ἡ συμφωνία, ας. Mettre une chose en harmonie avec une chose, τί καί τι συν-αρμόττω, f. όσω. Etre en harmonie avec, συν-αρμόττω, f. όσω, *dat.* || 4° *Concorde*, ἡ ὁμόνοια, ας. En harmonie, ὁμονόως.

HARMONIER, va. Voy. **HARMONISER**.

HARMONIEUSEMENT, adv., ἐμμελῶς, εὐαρμόστως.

HARMONIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a de l'harmonie*, (en musique), ἁρμονικός, ή, όν; σύμφωνος, ον; (dans le style), εὔρυθμος, ον; ἐμμελής, ές. || 2° *Qui est en harmonie*, σύμμετρος, ον; εὐάρμοστος, ον.

HARMONIQUE, adj., ἁρμονικός, ή, όν.

HARMONISER et **HARMONIER**, va. συν-αρμόττω, f. όσω, *acc.* || **S'HARMONISER**, vr., συν-αρμόττω, f. όσω; avec, *dat.*

HARMONISTE, sm., *habile musicien*, ὁ ἁρμονικός, οῦ.

HARMOSTE, sm., *gouverneur établi par les Spartiates dans les villes soumises*, ὁ ἁρμοστής, οῦ.

HARNACHEMENT, sm., τὰ σκεύη, ῶν (de τὸ σκεῦος).

HARNACHER, va., ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

HARNAIS, sm. 1° *Armure complète*, ἡ πανοπλία, ας. || 2° *Equipage (d'un cheval)*, τὰ σκεύη, ῶν (de τὸ σκεῦος).

HARPE, sf., τὸ τρίγωνον, ου; ἡ σαμβύκη, ης.

HARPIE, sf., *monstre ailé*, ἡ ἅρπυια, ας.

HARPISTE, sm. et sf., ὁ σαμβυκιστής, οῦ; *fém.* ἡ σαμβυκίστρια, ας; ἡ τριγωνίστρια, ας.

HARPON, sm., *instrument de pêche à trois pointes*, ἡ τρίαινα, ης; ὁ τριόδους, ὀδοντος. Pêche au harpon, ἡ τριοδοντία, ας.

HARPONNER, va., τῇ τριαίνῃ ou τῷ τριόδοντι βάλλω, *acc.*

HART, sf. 1° *Lien d'osier*, ὁ οἰσύας δεσμός, οῦ. || 2° *Corde pour pendre*, ὁ βρόχος, ου.

HASARD, sm. 1° *Fortune, cas fortuit*, ἡ τύχη, ης. Donner, mettre qq. chose au hasard, ἐπι-τρέπω τι τῇ τύχῃ. Coup de hasard, ἡ τύχη, ης. Jeu de hasard, ἡ κυβεία, ας. || 2° *Péril, risque*, ὁ κίνδυνος, ου. Courir le hasard, s'exposer au hasard de, κινδυνεύω, f. σω *et l'inf.* Courir hasard de sa personne, de sa vie, κινδυνεύω περὶ ψυχῆς. || **Au hasard**, loc. adv., *à l'aventure*, εἰκῇ, ἀπερισκέπτως. || **A tout hasard**, loc. adv., *quoi qu'il arrive*, ὅ τι ἂν τύχῃ. || **Par hasard**, loc. adv., *fortuitement*, τύχῃ, ἀπὸ τύχης, τυχόν. Etre, se trouver par hasard, τυγχάνω. Alors j'entrais par hasard (je me trouvais par hasard entrant), τότε ἐτύγχανον εἰσ-ιών.

HASARDÉ, ÉE, p.p. Voy. **HASARDER**. || Adj., *contestable*, ἀμφισβητήσιμος, ον.

HASARDER, va. 1° *Risquer, exposer*, παρα-βάλλομαι (moy.), *acc.*; κινδυνεύω, f. εὑσω περί *et le gén.*; δια-κινδυνεύω, f. σω *et l'inf.* Hasarder sa vie, sa tête, περὶ τῆς ψυχῆς, τῆς κεφαλῆς κινδυνεύω. Hasarder un combat, μάχῃ δια-κινδυνεύω. || 2° *Mettre en avant*, προ-βάλλω, *acc.* || **Se hasarder**, vr., *s'exposer*, δια-κινδυνεύω, f. σω; ἀ, *inf.*

HASARDEUSEMENT, adv., ἐπικινδύνως, κινδυνωδῶς.

HASARDEUX, EUSE, adj. 1° *Hardi*, τολμηρός, ά, όν. || 2° *Dangereux*, ἐπικίνδυνος, ον; κινδυνώδης, ες. Entreprise hasardeuse, τὸ κινδύνευμα, ατος.

HASDRUBAL, *h.*, ὁ Ἀσδρούβας, α.

HASE, sf., *femelle d'un lièvre*, ὁ θῆλυς (εος) λαγώς, ώ.

HASTAIRE, sm., *soldat armé d'une lance*, ὁ λογχοφόρος, ου.

HÂTE, sf., τὸ τάχος, ους; ἡ σπουδή, ῆς. Avoir hâte de, σπεύδω, f. σπεύσω, *inf.* || **Avec hâte, en hâte**, loc. adv., *promptement*, ἐν τάχει, κατὰ τάχος, μετὰ τάχους. En grande hâte, en toute hâte, τάχει πολλῷ, τάχει παντί. || **A la hâte**, loc. adv., *avec précipitation*, προπετῶς.

HÂTER, va., ταχύνω, ἐπι-ταχύνω, f. υνῶ; σπεύδω, ἐπι-σπεύδω, f. σπεύσω; ἐπείγω, f. εξω (et moyen), *acc.* Hâter le pas, θᾶττον προ-έρχομαι. || **Se hâter**, vr., ταχύνω, f. υνῶ; σπεύδω, f. σω; ἀνύτω, f. ύσω. Hâte-toi lentement, σπεῦδε βραδέως. Ils se hâtaient de marcher, ἔσπευδον πορεύεσθαι. Hâte-toi d'agir (agissant), ἄνυτε πράττων.

HÂTIF, IVE, adj., πρῷος, α, ον (πρωϊαίτερος, τατος).

HÂTIVEMENT, adv., πρῴ (comp. πρωϊαίτερον, sup. πρωϊάτατα).

HÂTIVITÉ, sf., ἡ πρωϊότης, ητος.

HAUSSE, sf., *augmentation*, ἡ αὔξησις, εως; ἡ ἐπαύξησις, εως.

HAUSSEMENT, sm. 1° *Action de hausser*, ἡ ἄρσις, εως. || 2° *Augmentation*, ἡ αὔξησις, εως; ἡ ἐπαύξησις, εως.

HAUSSER, va. 1° *Elever, rendre plus haut*, αἴρω, ἐπ-αίρω, *acc.* Il haussa les sourcils, la voix, τὴν ὀφρῦν, τὴν φωνὴν ἐπ-ῆρε. || 2° *Augmenter*, αὐξάνω, αὔξω, *acc.* Hausser le prix d'une chose, ἐπι-τείνω τὴν τιμήν τινος. || Vn., *croître*, αὐξάνομαι ou αὔξομαι, ἐπι-τείνομαι (pass.); (en parl. d'un fleuve), ἐπι-δαίνω.

1. **HAUT, HAUTE**, adj. 1° *Elevé*, ὑψηλός, ή, όν; μετέωρος, ον. Une haute montagne, ὑψηλὸν (οῦ) ὄρος, ους. Les chambres hautes, τὰ μετέωρα οἰκήματα, ων. Un mur haut de dix pieds (de dix pieds de haut), τεῖχος δέκα ποδῶν τὸ ὕψος. || 2° *Qui est à un niveau supérieur*, ὁ, ἡ, τὸ ἄνω. Le haut pays, ἡ ἄνω χώρα, ας. La haute Asie, τὰ ἄνω Ἀσίας. || 3° *Relevé, dressé*, ὑψηλός, ή, όν; ὀρθός, ή, όν. Porter la tête haute, ὑψαυχενέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Profond*, βαθύς, εῖα, ύ. La rivière est haute (grossie), ὁ ποταμὸς ῥεῖ μέγας ou πολύς. || 5° *Aigu, sonore*, ὀξύς, εῖα, ύ; λαμπρός, ά, όν. A haute voix, μεγάλῃ τῇ φωνῇ. || *Au fig.* Prendre le haut ton, avoir le verbe haut, ὑψηλολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 6° *Reculé dans le temps*, ἀρχαῖος, α, ον. Une haute antiquité, τὰ πάνυ ἀρχαῖα, ων. || 7° *Grand, supérieur, éminent*, μέγας, μεγάλη, μέγα; ὑψηλός, ή, όν; λαμπρός, ά, όν; ἄκρος, α, ον. Les plus hautes dignités, αἱ μέγισται τιμαί, ῶν. Le Très-Haut, ὁ Ὕψιστος, ου. || 8° *Considérable, élevé*, πολύς, πολλή, πολύ; μέγας, μεγάλη, μέγα. Qui est à haut prix, πολυτίμητος, ον. || 9° *Excessif*, δεινός, ή, όν; σφοδρός, ά, όν. Haute trahison, ἡ τῆς πατρίδος προδοσία, ας. || 10° *Hautain*, ὑπερήφανος, ον.

2. **HAUT**, sm. 1° *Elévation, hauteur*, τὸ ὕψος, ους. Le mur a huit pieds de haut, τὸ τεῖχος ὀκτὼ πόδας ἔχει τὸ ὕψος ou ὀκτὼ ποδῶν ἐστι τὸ ὕψος. De haut en bas, ἄνω καὶ κάτω. || *Au fig.* Regarder qqn de haut en bas, du haut de sa grandeur, τινὸς κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *La partie supérieure, le sommet*, ἡ ἄκρα, ας; τὸ ἄκρον, ου; *souv. l'adj.* ἄκρος, α, ον. Le haut d'une montagne, ἡ ἄκρα ὄρους ou ἄκρον τὸ ὄρος. || Au haut de, ἄνω, *gén.* Du haut de, ἄνωθεν, *gén.*

3. **HAUT**, adv. 1° *Dans la partie haute*, ἄνω. Plus haut, trop haut, ἀνωτέρω. Très haut, le plus haut, ἀνωτάτω. Sauter haut, ὑψηλὰ ἅλλομαι. || 2° *A un rang élevé*, ἄνω. || Plus haut (ci-dessus), ἐπάνω, ἔμπροσθεν. Reprendre un récit de plus haut, ἄνωθεν λόγου ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. || 3° *Dans un ton élevé*, ὀξύ, μέγα, μεγάλῃ τῇ φωνῇ. || *Au fig.* Parler haut, le prendre haut, ὑψηλολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || **En haut, là-haut**, loc. adv., ἄνω, ὑψοῦ. D'en haut, de là-haut, ἄνωθεν, ἐπάνωθεν, ὑψόθεν. || **En haut de**, loc. prép., ἄνω, *gén.* En haut de la montagne, ἄνω τοῦ ὄρους.

HAUTAIN, AINE, adj., ὑπερήφανος, ον; ὑπεροπτικός, ή, όν.

HAUTAINEMENT, adv., ὑπερηφάνως, ὑπερόπτικῶς.

HAUTBOIS, sm., ὁ αὐλός, οῦ. Joueur de hautbois, ὁ αὐλητής, οῦ.

HAUT-DE-CHAUSSE ou **HAUT-DE-CHAUSSES**, sm. Voy. CHAUSSES.

HAUTEMENT, adv., θαρραλέως, φανερῶς, ἀόκνως.

HAUTEUR, sf. 1° *Elévation*, τὸ ὕψος, ους. Le mur a huit pieds de hauteur, τὸ τεῖχος ὀκτὼ πόδας ἔχει τὸ ὕψος ou ὀκτὼ ποδῶν ἐστι τὸ ὕψος. || 2° *Profondeur*, τὸ βάθος, ους. Ranger les hoplites sur quatre de hauteur, τάττω τοὺς ὁπλίτας ἐπὶ τέτταρας οὐ ἐπὶ τεττάρων. || 3° *Colline, éminence*, τὸ ὕψος, ους; τὸ ἄκρον, ου. Les hauteurs, τὰ ὑψηλά, ῶν. || 4° *Grandeur, élévation*, τὸ ὕψος, ους; τὸ μέγεθος, ους. || 5° *Arrogance*, ἡ ὑπερηφανία, ας; ἡ ὑπεροψία, ας.

HÂVE, adj., *pâle*, ὠχρός, ά, όν.

HAVRE, sm., *port*, ὁ λιμήν, *gén.* λιμένος.

HAVRESAC, sm., ἡ σακοπήρα, ας; ἡ ἀσκοπήρα, ας; ὁ γυλιός, οῦ.

HÉ ! interj., ὦ. Hé ! l'ami ! ὦ οὗτος.

HEBDOMADAIRE, adj., ἑβδομαῖος, α, ον.

HÉBÉ, *déesse de la jeunesse*, ἡ Ἥβη, ης.

HÉBERGER, va., ξενίζω, f. ιῶ; δέχομαι, ὑπο-δέχομαι, *acc.*

HÉBÉTÉ, ÉE, p.p. et subst., μῶρος, α, ον. C'est un hébété, μῶρός ἐστιν.

HÉBÉTER, va., μωρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

HÉBRAÏQUE, adj., Ἑβραϊκός, ή, όν. Langue hébraïque, ἡ Ἑβραΐς, ΐδος. Parler la langue hébraïque, Ἑβραΐζω, f. ίσω.

HÉBREU, sm., *langue hébraïque*, ἡ Ἑβραϊκὴ γλῶττα, ης. En hébreu, Ἑβραϊστί. || Adj., Ἑβραῖος, α, ον.

HÉBREUX, *pple*, οἱ Ἑβραῖοι, ων.

HÉCATE, *déesse*, ἡ Ἑκάτη, ης. Offrandes à Hécate, τὰ Ἑκαταῖα, ων. Temple, statue, d'Hécate, τὸ Ἑκάτειον, ου.

HÉCATÉE, *h.*, ὁ Ἑκαταῖος, ου.

HÉCATOMBE, sf., ἡ ἑκατόμβη, ης.

HÉCATOMBÉON, sm., *mois du calendrier attique*, ὁ Ἑκατομβαιών, ῶνος.

HECTOR, *h.*, ὁ Ἕκτωρ, ορος.

HÉCUBE, *f.*, ἡ Ἑκάβη, ης.

HÉGÉMONIE, sf., *suprématie d'une ville grecque*, ἡ ἡγεμονία, ας. Avoir l'hégémonie, ἡγεμονεύω, f. εύσω.

HÉLAS ! interj., οἴ, οἴμοι, φεῦ. Hélas ! que je suis malheureux ! οἴμοι τῶν ἐμῶν κακῶν.

HÉLÈNE, *f.*, ἡ Ἑλένη, ης.

HÉLÉNOS, *h.*, ὁ Ἕλενος, ου.

HÉLÉPOLE, sf., *machine de siège*, ἡ ἑλέπολις, εως.

HÉLER, va., καλέω-ῶ, *acc.*

HÉLIAQUE, adj., ἡλιακός, ή, όν.

HÉLIASTE, sm., *membre d'un des tribunaux d'Athènes*, ὁ ἡλιαστής, οῦ.

HÉLICON, *mont*, ὁ Ἑλικών, ῶνος. De l'Hélicon, Ἑλικώνιος, α, ον.

HÉLIÉE, *place et tribunal d'Athènes*, ἡ Ἡλιαία, ας.

HÉLIODORE, *h.*, ὁ Ἡλιόδωρος, ου.

HÉLIOPOLIS, *v.*, ἡ Ἡλίου πόλις, εως. Habitant d'Héliopolis, ὁ Ἡλίου πολίτης, ου.

HÉLIOS ou le **SOLEIL**, *dieu de la lumière*, ὁ Ἥλιος, ου.

HÉLIOTROPE, sm., *plante*, τὸ ἡλιοτρόπιον, ου.

HELLADE, *pays*, ἡ Ἑλλάς, άδος.

HELLANODICE, sm., *juge aux jeux Olympiques*, ὁ Ἑλλανοδίκης, ου.

HELLÉ, *f.*, ἡ Ἕλλη, ης.

HELLÉBORE, sm. Voy. ELLÉBORE.

HELLÈNE. 1° *Nom d'homme*, ὁ Ἕλλην, ηνος. || 2° *Grec*. Voy. ce mot.

HELLÉNIQUE, adj., Ἑλληνικός, ή, όν.

HELLÉNISME, sm., (dans tous les sens), ὁ Ἑλληνισμός, οῦ.

HELLESPONT, *détroit*, ὁ Ἑλλήσποντος, ου. De l'Hellespont, Ἑλλησποντιακός, ή, όν; Ἑλλήσποντιος, α, ον.

HÉMÉROCALLE, sf., *genre de plantes*, τὸ ἡμεροκαλλές, οῦς.

HÉMICYCLE, sm., τὸ ἡμικύκλιον, ου. En forme d'hémicycle, ἡμικυκλιώδης, ες.

HÉMINE, sf., *mesure de capacité*, ἡ ἡμίνα, ης.

HÉMISPHÈRE, sm., τὸ ἡμισφαίριον, ου.

HÉMISTICHE, sm., τὸ ἡμιστίχιον, ου; τὸ ἡμίστιχον, ου.

HÉMON, *h.*, ὁ Αἵμων, ονος.

HÉMOPTYSIE, sf., ἡ αἵματος πτύσις, εως.

HÉMORRAGIE, sf., ἡ αἱμορραγία, ας. Avoir une hémorragie, αἱμορραγέω-ῶ, f. ήσω.

HÉMORROÏDES, sf. pl., αἱ αἱμορροΐδες, ων.

HÉMOS, *mont*, ὁ Αἶμος, ου.

HENNIR, vn., χρεμετίζω, f. ιῶ. Qui a l'habitude de hennir, χρεμετιστικός, ή, όν.

HENNISSEMENT, sm., ὁ χρεμετισμός, οῦ.

HÉPATIQUE, adj., *qui concerne le foie*, ἡπατικός, ή, όν. Veine hépatique, ἡ ἡπατῖτις (ιτιδος) φλέψ, *gén.* φλεβός.

HÉPHESTION, *h.*, ὁ Ἡφαιστίων, ωνος.

HÉPHESTOS ou **VULCAIN**, *dieu du feu*, ὁ Ἥφαιστος, ου. D'Héphestos, Ἡφαίστειος, α, ον. Temple d'Héphestos, τὸ Ἡφαίστειον, ου Fêtes d'Héphestos, τὰ Ἡφαίστια, ων.

HEPTACORDE, adj., *à sept cordes*, ἑπτάχορδος, ον.

HEPTAGONE, adj., ἑπτάγωνος, ον.

HÉRA ou **JUNON**, *déesse*, ἡ Ἥρα, ας. D'Hera, Ἡραῖος, α, ον. Temple d'Héra, τὸ Ἡραῖον, ου. Fêtes d'Héra, τὰ Ἡραῖα, ων.

HÉRACLÉE, *v.*, ἡ Ἡράκλεια, ας. d'Héraclée, Ἡρακλεωτικός, ή, όν. Habitant d'Héraclée, ὁ Ἡρακλεώτης, ου; *fém.* ἡ Ἡρακλεῶτις, ιδος.

HÉRACLÈS ou **HERCULE**, *héros grec*, ὁ Ἡρακλῆς, κλέους. D'Héraclès, Ἡράκλειος, α, ον. Temple d'Héraclès, τὸ Ἡράκλειον, ου. Fêtes d'Héraclès, τὰ Ἡράκλεια, ων. Colonnes d'Héraclès *ou* d'Hercule, αἱ Ἡράκλειαι ou Ἡρακλέους στῆλαι, ῶν.

HÉRACLIDE, *h.*, ὁ Ἡρακλείδης, ου. || Les Héraclides, (descendants d'Héraclès), οἱ Ἡρακλεῖδαι, ῶν.

HÉRACLITE, *h.*, ὁ Ἡράκλειτος, ου. D'Héraclite, Ἡρακλείτειος, ον. Etre disciple d'Héraclite, Ἡρακλειτίζω (sans futur).

HÉRAUT, sm., ὁ κῆρυξ, υκος. Remplir les fonctions de héraut, κηρυκεύω, f. εύσω. Fonc-

tions de héraut, ἡ κηρυκεία, ας. Faire une proclamation en qualité de héraut, κηρύττω, f. ὐξω. Proclamer, prescrire par la voix du héraut, κηρύττω, f. ὐξω, *acc.* Proclamation faite par un héraut, τὸ κήρυγμα, ατος.

HERBACÉ, ÉE, adj., βοτανώδης, ες.

HERBAGE, sm. 1° *Herbe*, ἡ βοτάνη, ης; ἡ πόα, ας. || 2° *Pâturage*, ἡ βοτάνη, ης; ἡ νομή, ῆς.

HERBE, sf. 1° *Plante herbacée*, ἡ βοτάνη, ης; ἡ πόα, ας. Herbes potagères, τὰ λάχανα, ων. || 2° *Fourrage*, ὁ χιλός, οῦ.

HERBEUX, EUSE, adj., βοτανώδης, ες.

HERBIVORE, adj., ποτηφάγος, ον.

HERBU, UE, adj., βοτανώδης, ες.

HERCULE. *héros.* Voy. HÉRACLÈS.

HERCULÉEN, ENNE, adj., Ἡράκλειος, α, ον.

HÈRE, sm. Pauvre hère, ὁ γλίσχρων, ωνος.

HÉRÉDITAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐκ κληρονομίας ου ἐκ διαδοχῆς; πατρῷος, α, ον; πατρικός, ἡ, όν; (inné), ἔμφυτος, ον. Biens héréditaires, τὰ πατρῷα, ων. Royaume héréditaire, ἡ πατρικὴ (ῆς) βασιλεία, ας. Roi héréditaire, ὁ ἐκ διαδοχῆς βασιλεύς, έως. Mal héréditaire, τὸ ἔμφυτον κακόν, οῦ.

HÉRÉDITAIREMENT, adv., ἐκ κληρονομίας.

HÉRÉDITÉ, sf. 1° *Droit d'hériter*, ἡ ἀγχιστεία, ας. || 2° *Héritage*, ἡ κληρονομία, ας.

HÉRÉSIARQUE, sm., ὁ αἱρεσιάρχης, ου.

HÉRÉSIE, sf., ἡ αἵρεσις, εως.

HÉRÉTIQUE, adj., αἱρετικός, ἡ, όν. || Sm. et sf., ὁ αἱρεσιώτης, ου; *fém.* ἡ αἱρεσιῶτις, ιδος.

HÉRISSÉ, ÉE, p.p. Voy. HÉRISSER. || Adj. 1° *Dressé*, φριξός, ἡ, όν. || 2° *Garni* (*de choses saillantes*), τραχύς, εῖα, ύ *et le dat.* Fleuve hérissé de pierres glissantes, ποταμὸς τραχὺς λίθοις ὀλισθηροῖς. Hérissé d'épines (au pr. et au fig.), ἀκανθώδης, ες. || 3° *Rempli, plein*, πλήρης, ες; de, *gén.*

HÉRISSER, va. 1° *Dresser*, φρίττω. *acc.* || 2° *Garnir* (*de choses aiguës*), τραχύνω, f. υνῶ, *acc.* || SE HÉRISSER, vr., *se dresser*, φρίττω. Les cheveux se hérissent, ὀρθαὶ αἱ τρίχες ἵστανται (moy. avec sens neutre).

HÉRISSON, sm., *quadrupède*, ὁ ἐχῖνος, ου. Semblable à un hérisson, ἐχινώδης, ες.

HÉRITAGE, sm. 1° *Ce qui vient par voie de succession*, ἡ κληρονομία, ας; ὁ κλῆρος, ου. L'héritage de ses pères, τὰ πατρῷα, ων. || 2° *Biens*, τὰ κτήματα, ων; ἡ οὐσία, ας.

HÉRITER, vn., κληρονόμος εἰμί. Hériter de qqn, de qq. chose, κληρονομέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* ou *acc.* || Va. Hériter qq. chose de qqn, κληρονομῶ τί τινος; παρα-λαμβάνω τι παρά τινος.

HÉRITIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ κληρονόμος, ου; (successeur), ὁ, ἡ διάδοχος, ου. Instituer, laisser qqn héritier, κληρονόμον τινά καθ-ίστημι, ἀπο-λείπω; d'une chose, τινός ου ἐπί τινι.

HERMÈS ou MERCURE. 1° *Dieu*, ὁ Ἑρμῆς, οῦ. D'Hermès, Ἑρμαῖος, α, ον. Temple d'Hermès, τὸ Ἑρμαῖον, ου. Fêtes d'Hermès, τὰ Ἑρμαῖα, ων. || 2° *Gaine portant une tête d'Hermès*, ὁ Ἑρμῆς, οῦ. Petit hermès, τὸ Ἑρμίδιον, ου.

HERMIONE, *f.*, ἡ Ἑρμιόνη, ης.

HERMOCRATE, *h.*, ὁ Ἑρμοκράτης, ους.

HERMOGÈNE, *h.*, ὁ Ἑρμογένης, ους.

HERMOPOLIS, *v.*, ἡ Ἑρμόπολις, εως.

HERNIE, sf., ἡ κάλη, ης.

HÉRODE, *h.*, ὁ Ἡρώδης, ου.

HÉRODOTE, *h.*, ὁ Ἡρόδοτος, ου.

HÉROÏNE, sf., *femme courageuse*, ἡ μεγαλόψυχος (ου) γυνή, ναικός.

HÉROÏQUE, adj. 1° *De héros*, ἡρωϊκός, ἡ, όν. L'âge héroïque, ὁ τῶν ἡρώων αἰών, ῶνος. || 2° *Qui montre de l'héroïsme*, μεγαλόψυχος, ον. || 3° *Epique*, ἡρῷος, α, ον; ἡρωϊκός, ἡ, όν. Poème héroïque, τὰ ἔπη, ῶν.

HÉROÏQUEMENT, adv., ἡρωϊκῶς; μεγαλοψύχως.

HÉROÏSME, sm., ἡ ἀρετή, ῆς; ἡ μεγαλοψυχία, ας. Acte d'héroïsme, ἡ ἀριστεία, ας.

HÉRON, sm., *oiseau*, ὁ ἐρωδιός, οῦ.

HÉROS, sm. 1° *Demi-dieu*, ὁ ἥρως, ωος. Temple d'un héros, τὸ ἡρῷον, ου. || 2° *Homme brave, noble*, ὁ ἀριστεύς, έως; ὁ ἀνὴρ ἀνδρεῖος ou μεγαλόψυχος. Un héros de vertu, ὁ ἀθλητὴς (οῦ) ἀρετῆς. Etre un héros, se comporter en héros, ἀριστεύω, f. σω. || 3° *Personnage principal* (*d'un drame*), ὁ πρωταγωνιστής, οῦ.

HERSAGE, sm., ἡ βωλοκοπία, ας.

HERSE, sf. 1° *Instrument de labourage*, τὸ βωλοκόπον δργανον, ου. || 2° *Grille d'un pont-levis*, ὁ καταρράκτης, ου.

HERSER, vn., *rompre les mottes d'un champ*, βωλοκοπέω-ῶ, f. ήσω.

HÉSIODE, *h.*, ὁ Ἡσίοδος, ου. D'Hésiode, Ἡσιόδειος, ον.

HÉSIONE, *f.*, ἡ Ἡσιόνη, ης.

HÉSITATION, sf. 1° *Irrésolution*, ὁ δκνος, ου; ἡ ἀπορία, ας. Sans hésitation, ἀόκνως. || 2° *Incertitude dans la prononciation*, ἡ ἰσχνοφωνία, ας.

HÉSITER, vn. 1° *Etre irrésolu*, ὀκνέω-ῶ, f. ήσω; à, *inf.*; ἀπορέω-ῶ, f. ήσω; dans, sur une chose, περί τινος. Sans hésiter, ἀόκνως. || 2° *Ne pas trouver ce qu'on veut dire*, λόγων ἀπορέω-ῶ, f. ήσω.

HESPÉRIDES, *f.*, αἱ Ἑσπερίδες, ων.

HESPÉRIE, *pays*, ἡ Ἑσπερία, ας.

HÉTÉROCLITE, adj. 1° *En grammaire*, ἑτερόκλιτος, ον. || 2° *Bizarre*, ἀλλόκοτος, ον.

HÉTÉROGÈNE, adj., ἑτερογενής, ές.

HÉTÉROSCIENS, sm. pl., οἱ ἑτερόσκιοι, ων.

HÊTRE, sm., ἡ ὀξύα, ας et ὀξύη, ης. De hêtre, en bois de hêtre, ὀξύϊνος, η, ον.

HEUR, sm. Voy. BONHEUR.

HEURE, sf. 1° *La vingt-quatrième partie du jour*, ἡ ὥρα, ας. La première, la deuxième heure, ἡ πρώτη, ἡ δευτέρα ὥρα. Vers la dixième heure du jour, εἰς ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας. A toute heure, καθ' ἑκάστης ὥρας. || 2° *Temps, moment où se fait une chose*, ἡ ὥρα, ας; ὁ χρόνος, ου. La bonne heure, l'heure propice, ὁ καιρός, οῦ. La dernière heure, ἡ ὥρα τοῦ ἀποθανεῖν. De bonne heure, πρῴ. De meilleure heure, πρωαίτερον. Sur l'heure, αὐτίκα. A cette heure, νῦν, νυνί. || TOUT A

L'HEURE, loc. adv. 1° *Bientôt*, τάχα, αὐτίκα. || 2° *Naguère*, ἄρτι. || **A L'HEURE QUE**, loc. conj., *au moment où*, ἡνίκα. Voy. LORSQUE.

HEUREUSEMENT, adv. 1° *D'une manière heureuse*, εὐτυχῶς, εὐδαιμόνως. || 2° *Avec succès*, εὐτυχῶς, καλῶς. || 3° *Par bonheur*, ἀγαθῇ τύχῃ. || 4° *Avantageusement*, καλῶς, εὖ. || 5° *Habilement*, εὖ, δεξιῶς.

HEUREUX, EUSE, adj. 1° *Qui jouit du bonheur*, εὐτυχής, ές; εὐδαίμων, ον; μακάριος, α, ον. Heureux en tout, τὰ πάντα εὐδαίμων. Etre heureux, εὐτυχέω-ῶ, f. ήσω; εὐδαιμονέω-ῶ, f. ήσω. Rendre qqn heureux, εὐδαίμονα ποιέω-ῶ, f. ήσω τινά. Estimer, juger qqn heureux d'une chose, τινά τινος ἢ τινὰ ὑπέρ τινος μακαρίζω, f. ιῶ. || 2° *Qui a d'heureuses suites*, εὐτυχής, ές; καλός, ή, όν; καίριος, α, ον. || 3° *Favorable, propice*, δεξιός, ά, όν; αἴσιος, ον. || 4° *Bon, distingué*, ἀγαθός, ή, όν; καλός, ή, όν. || Sm. pl., *les hommes riches*, οἱ εὐδαίμονες, ων.

HEURT, sm., ἡ σύγκρουσις, εως; ἡ πρόσκρουσις, εως.

HEURTEMENT, sm., ἡ σύγκρουσις, εως.

HEURTER, va. 1° *Choquer*, κρούω, *acc.*; contre, πρός *et l'acc.* Heurter des navires les uns contre les autres, συγ-κρούω πλοῖα ἀλλήλοις. || 2° *Offenser, blesser*, προσ-κόπτω, προσ-κρούω, *dat.* || Vn., *se choquer contre*, προσ-κόπτω, *dat.* Heurter à la porte, τὴν θύραν κρούω. || **SE HEURTER**, vr., *se cogner contre*, συγ-κρούω, προσ-κόπτω, *dat.* Se heurter l'un l'autre, ἀλλήλοις, αις συγ-κρούειν.

HEXAGONE, adj., ἑξάγωνος, ον.

HEXAMÈTRE, adj., ἑξάμετρος, ον. || Sm., τὸ ἑξάμετρον, ου; τὸ ἔπος, ους.

HIATUS, sm., ἡ τῶν φωνηέντων σύγκρουσις, εως.

HIBOU, sm., ὁ βύας ου βρύας, ου.

HIDEUSEMENT, adv., αἰσχρῶς (αἴσχιον, αἴσχιστα).

HIDEUX, EUSE, adj., αἰσχρός, ά, όν (αἴσχιων, αἴσχιστος).

HIER, adv. 1° *La veille*, χθές, ἐχθές. D'hier, χθιζινός, ή, όν. Depuis hier, ἐκ χθιζινοῦ. Hier et avant-hier, χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. || 2° *Depuis peu, récemment*, ἄρτι, χθὲς καὶ πρώην.

HIÉRARCHIE, sf., *ordre*, ἡ τάξις, εως.

HIÉRATIQUE, adj., ἱερατικός, ή, όν.

HIÉROGLYPHES, sm. pl., τὰ ἱερὰ ου ἱερογλυφικὰ γράμματα, ων.

HIÉROGLYPHIQUE, adj., ἱερογλυφικός, ή, όν.

HIÉRON, *h.*, ὁ Ἱέρων, ωνος.

HIÉRONYME, *h.*, ὁ Ἱερώνυμος, ου.

HIÉROPHANTE, sm., *initiateur aux mystères*, ὁ ἱεροφάντης, ου. Etre hiérophante, ἱεροφαντέω-ῶ, f. ήσω.

HILARITÉ, sf. 1° *Joie calme*, τὸ ἱλαρόν, οῦ. || 2° *Gaîté subite*, ὁ αἰφνίδιος (ου) γέλως, ωτος.

HIMÈRE, *v.*, ἡ Ἱμέρα, ας.

1. **HIPPARQUE**, sm., *commandant de cavalerie*, ὁ ἵππαρχος, ου. Etre hipparque, ἱππαρχέω-ῶ, f. ήσω.

2. **HIPPARQUE**, *h.*, ὁ Ἵππαρχος, ου.

HIPPIAS, *h.*, ὁ Ἱππίας, ου.

HIPPIQUE, adj., ἱππικός, ή, όν.

HIPPOCAMPE, sm., *monstre marin et poisson de mer*, ὁ ἱππόκαμπος, ου.

HIPPOCENTAURE, sm., ὁ ἱπποκένταυρος, ου.

HIPPOCRATE, *h.*, ὁ Ἱπποκράτης, ους.

HIPPOCRATIQUE, adj., Ἱπποκράτειος, ον.

HIPPOCRÈNE, *fontaine de l'Hélicon*, ἡ Ἵππου κρήνη, ης.

HIPPODAMIE, *f.*, ἡ Ἱπποδάμεια, ας.

HIPPODAMOS, *h.*, ὁ Ἱππόδαμος, ου. D'Hippodamos, Ἱπποδάμειος, ον.

HIPPODROME, sm., ὁ ἱππόδρομος, ου. Course dans l'hippodrome, ἡ ἱπποδρομία, ας.

HIPPOLYTE, *h.*, ὁ Ἱππόλυτος, ου.

HIPPOPOTAME, sm., ὁ ποτάμιος ἵππος, ου; *néol.* ὁ ἱπποπόταμος, ου.

HIRONDELLE, sf., ἡ χελιδών, όνος. Hirondelle de mer, ἡ δρεπανίς, ίδος. D'hirondelle, χελιδόνειος, α, ον. Une hirondelle ne fait pas le printemps, μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ.

HISSER, va., αἴρομαι (μοy.), *acc.* || **SE HISSER**, vr., ἀν-αρριχάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

HISTOIRE, sf. 1° *Récit d'événements dignes de mémoire*, ἡ ἱστορία, ας. Ecrire l'histoire, συγ-γράφω. || 2° *Récit d'un événement*, τὸ διήγημα, ατος; τὸ ἄκουσμα, ατος. || 3° *Récit mensonger*, τὸ πλάσμα, ατος. || 4° *Ouvrage historique*, ἡ συγγραφή, ῆς; τὸ σύγγραμμα, ατος.

HISTORIEN, sm., ὁ συγγραφεύς, έως; ὁ ἱστορικός, οῦ. En historien, ἱστορικῶς.

HISTORIETTE, sf., τὸ διηγημάτιον, ου.

HISTORIQUE, adj., ἱστορικός, ή, όν. Preuve historique, τὸ ἱστόριον, ου. Récit historique, ὁ λόγος, ου. Traditions historiques, οἱ λόγοι, ων. || Sm., *récit*, τὸ διήγημα, ατος.

HISTORIQUEMENT, adv., ἱστορικῶς.

HISTRION, sm. 1° *Pantomime*, ὁ μῖμος, ου. || 2° *Baladin*, ὁ βωμολόχος, ου.

HIVER, sm., ὁ χειμών, ῶνος. En hiver, χειμῶνος, ἐν χειμῶνι. Au milieu de l'hiver, χειμῶνος μέσου. Au fort de l'hiver, μάλα χειμῶνος ὄντος. Hiver rude, fâcheux, χειμὼν πολύς, μέγας ου ἰσχυρός. Hiver doux, χειμὼν πρᾶος. Hiver humide, χειμὼν ἔνυδρος. D'hiver, χειμερινός, ή, όν. Les mois d'hiver, οἱ χειμερινοὶ μῆνες, *gén.* μηνῶν. Les pluies d'hiver, οἱ χειμερινοὶ ὄμβροι, ων. Les brumes d'hiver, τὰ χειμερινά, ῶν. Passer l'hiver, δι-άγω τὸν χειμῶνα.

HIVERNAGE, sm., *temps de relâche pendant l'hiver*, τὰ χειμερινά, ῶν.

HIVERNER, vn. *passer l'hiver*, χειμάζω, δια-χειμάζω, παρα-χειμάζω, f. άσω. Action d'hiverner, ἡ χειμασία, ας.

HO ! interj., (pour appeler), ὡή; (pour marquer l'étonnement), βαβαί.

HOCHEMENT, sm., τὸ σεισμός, οῦ. || Hochement de tête, ἡ ἀνάνευσις, εως.

HOCHER, va., σείω, *acc.* || Hocher la tête, ἀνα-νεύω, f. νεύσω.

HOCHET, sm. 1° *Jouet d'enfant*, τὸ παίγνιον, ου. || 2° *Chose futile*, ἡ παιδιά, ᾶς.

HOLÀ ! interj., ἰώ.

HOLOCAUSTE, sm., τὸ ὁλοκαύτωμα, ατος. Offrir en holocauste, ὁλοκαυτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

HOMARD, sm., ὁ ἀστακός, οῦ.

HOMÉLIE, sf., ἡ ὁμιλία, ας.

HOMÈRE, *h.*, ὁ Ὅμηρος, ου. A la façon d'Homère, Ὁμηρικῶς.

HOMÉRIDES, sm. pl., *rapsodes qui chantaient les poèmes d'Homère*, οἱ Ὁμηρίδαι, ῶν.

HOMÉRIQUE, adj., Ὁμηρικός, ή, όν.

1. **HOMICIDE**, sm. 1° *Meurtre*, ἡ ἀνδροφονία, ας. Commettre, faire un homicide, ἀνδροφονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Meurtrier*, ὁ ἀνδροφόνος, ου.

2. **HOMICIDE**, adj., *de meurtrier*, φονικός, ή, όν.

HOMMAGE, sm. 1° *Soumission, respect*, ἡ θεραπεία, ας; ἡ λατρεία, ας; ἡ τιμή, ῆς. Rendre hommage à qqn, ἀ qq. chose, τινά, τι θεραπεύω, f. σω ou τιμάω-ῶ, f. ήσω. Rendre hommage à la beauté, τῷ κάλλει λατρεύω, f. σω. Rendre hommage à la vérité, τὴν ἀλήθειαν λέγω. || 2° *Offrande*, τὸ ἀνάθημα, ατος. Faire hommage à qqn d'une chose, ἀνα-τίθημί τινί τι.

HOMME, sm. 1° *Animal raisonnable*, ὁ ἄνθρωπος, ου. Petit homme, ὁ ἀνθρωπίσκος, ου; τὸ ἀνθρώπιον, ου. D'homme, de l'homme, ἀνθρώπειος, α, ον; ἀνθρώπινος, η, ον. || *Souvent ce mot ne se traduit pas.* Il y a des hommes qui, εἰσὶν οἵ. Beaucoup d'hommes, πολλοί, ῶν. Peu d'hommes, ὀλίγοι, ῶν. Les hommes de bien, οἱ καλοὶ κἀγαθοί, ῶν. Un homme de pied, ὁ πεζός, οῦ. Un homme de cheval, ὁ ἱππεύς, έως. || 2° *Un individu du sexe masculin*, ὁ ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός. Un jeune homme, ὁ νέος, ου; ὁ νεανίας, ου. De jeune homme, νεανικός, ή, όν. Agir, parler en jeune homme, νεανιεύομαι, f. σομαι. Un homme du peuple, ἀνὴρ ἐκ δήμου. Un honnête homme, ἀνὴρ χρηστός. || 3° *Celui qui est parvenu à l'âge viril*, ὁ ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός. Un homme fait, τέλειος ἀνήρ. Devenir homme, ἀνδρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. L'âge d'homme, ἡ ἡλικία, ας. || 4° *Homme de cœur, de fermeté*, ὁ ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός. Soyez hommes, ἄνδρες ἔστε. Se montrer homme, ἀνδρίζομαι, f. ισῦμαι. || 5° *Soldat*, ὁ στρατιώτης, ου. Deux mille hommes, δισχίλιοι, ων. Cinquante mille hommes, πέντε μυριάδες, ων. || Être homme à (capable de), οἷός τ' εἰμὶ *et l'inf.* Il n'est pas homme à commettre une injustice, οὐχ οἷός τ' ἐστὶν ἀδικεῖν.

HOMOGÈNE, adj., ὁμογενής, ές; ὁμοιογενής, ές; ὁμοιοειδής, ές.

HOMOGÉNÉITÉ, sf., τὸ ὁμογενές, οῦς.

HOMONYME, adj., ὁμώνυμος, ον. Termes homonymes, τὰ ὁμώνυμα, ων.

HOMONYMIE, sf., ἡ ὁμωνυμία, ας.

HONNÊTE, adj. 1° *Vertueux, conforme à l'honneur*, χρηστός, ή, όν; δίκαιος, α, ον; ὅσιος, α, ον. Un honnête homme, ἀνὴρ χρηστός. || 2° *Chaste*, αἰδήμων, ον; σώφρων, ον. || 3° *Convenable*, εὐπρεπής, ές; ἄξιος, α, ον. || 4° *Spécieux*, εἰκώς, υῖα, ός; εὐπρεπής, ές. 5° *Suffisant*, δίκαιος, α, ον; ἱκανός, ή, όν. || 6° *Qui n'a rien de bas ni d'élevé*, μέτριος, ος et α, ον. Homme d'une condition honnête, μέτριος ἀνήρ. || 7° *Civil, poli*, κόσμιος, α, ον; ἀστεῖος, α, ον. Un homme honnête, ἀνὴρ ἀστεῖος. || Sm., *ce qui est moral*, τὸ χρηστόν, οῦ.

HONNÊTEMENT, adv. 1° *Vertueusement*, χρηστῶς, ὁσίως. || 2° *Avec chasteté*, σωφρόνως. || 3° *Convenablement*, εὐπρεπῶς. || 4° *Suffisamment*, ἱκανῶς. || 5° *Civilement*, κοσμίως.

HONNÊTETÉ, sf. 1° *Conformité à l'honneur, à la probité*, ἡ χρηστότης, ητος; τὸ καλόν, οῦ. || 2° *Chasteté, modestie*, ἡ αἰδώς, οῦς; ἡ σωφροσύνη, ης. || 3° *Bienséance*, ἡ εὐπρέπεια, ας; ἡ κοσμιότης, ητος. || 4° *Présent fait par reconnaissance*, τὸ χαριστήριον, ου. || 5° *Civilité*, ἡ ἀστειότης, ητος; ἡ κοσμιότης, ητος. || 6° *Acte de civilité*, ἡ θεραπεία, ας; ἡ φιλοφροσύνη, ης; ἡ τιμή, ῆς.

HONNEUR, sm. 1° *Gloire, estime, considération*, ἡ ἀξία, ας; τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ δόξα, ης; ἡ τιμή, ῆς; ἡ εὐκλεια, ας. Être en honneur auprès de qqn, ἐν ἀξιώματί εἰμι ὑπό τινος; παρά τινι εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω, Faire honneur à qqn, δόξαν φέρω τινί. Se faire honneur, tenir à honneur de, φιλοτιμέομαι-οῦμαι *et l'inf.* Porter atteinte à l'honneur de qqn, βλάπτω τὴν δόξαν τινός. || 2° *Vertu, probité*, ἡ ἀρετή, ῆς; ἡ χρηστότης, ητος; ἡ καλοκἀγαθία, ας. Un homme d'honneur, χρηστὸς ou καλὸς κἀγαθὸς ἀνήρ. Se comporter en homme d'honneur, ἀνδραγαθίζομαι, f. ισῦμαι. Parole d'honneur, ἡ πίστις, εως; τὰ πιστά, ῶν. Donner sa parole d'honneur à qqn, πίστιν ou τὰ πιστὰ δίδωμί τινι. || 3° *Sentiment de dignité, pudeur*, ἡ αἰδώς, οῦς; ἡ αἰσχύνη, ης. Qui est sans honneur, ἀναίσχυντος, ον. || 4° *Marque d'estime, de respect*, ἡ τιμή, ῆς. Rendre honneur à qqn, τιμὴν φέρω ou ἀπονέμω τινί. L'honneur que les jeunes gens rendent aux vieillards, ἡ τῶν νέων πρὸς τοὺς γέροντας τιμή. Faire à qqn de grands honneurs, μεγάλας τιμάς τινα τιμάω-ῶ, f. ήσω. Avoir qq. chose en honneur, ἐν τιμῇ ἔχω τι. Amour de l'honneur, ἡ φιλοτιμία, ας. Place d'honneur, ἡ τιμία ἕδρα, ας; ἡ προεδρία, ας. Mettre qqn à la place d'honneur, εἰς τὴν τιμιωτέραν ἕδραν τινὰ ἱδρύω, f. σω. || 5° *Dignité, charge*, ἡ τιμή, ῆς; ἡ ἀρχή, ῆς. Élever qqn aux honneurs, ἀν-άγω τινὰ εἰς τιμάς. || 6° *Ornement, gloire*, ὁ κόσμος, ου. Être l'honneur de sa patrie, τῇ πατρίδι κόσμος εἰμί.

HONNIR, va., ἀτιμάζω, f. άσω, *acc.*

HONORABILITÉ, sf., ἡ καλοκἀγαθία, ας.

HONORABLE, adj. 1° *Qui rapporte de l'honneur*, ἔντιμος, ον; ἔνδοξος, ον; τίμιος, α, ον; εὐκλεής, ές. Mort honorable, ὁ εὐκλεὴς (οῦς) θάνατος, ου. || 2° *Digne d'estime*, τιμῆς ἄξιος, α, ον; ἀξιότιμος, ον; τίμιος, α, ον. || 3° *Noble, magnifique*, μεγαλοπρεπής, ές; λαμπρός, ά, όν.

HONORABLEMENT, adv. 1° *D'une manière honorable*, ἐντίμως, ἐνδόξως, εὐκλεῶς. || 2° *Magnifiquement*, λαμπρῶς, μεγαλοπρεπῶς.

HONORAIRE, adj. Voy. ἐμέριτε.

HONORAIRES, sm. pl., ἡ σύνταξις, εως; ὁ μισθός, οῦ. Honoraires du maître, τὰ διδασκάλια, ων.

HONORER, va. 1° *Rendre honneur et respect à*, τιμάω-ῶ, f. ήσω; θεραπεύω, f. σω, *acc.* Honorer qqn de qq. chose, τινά τινι τιμάω-ῶ ou γεραίρω, f. αρῶ. || 2° *Avoir en*

haute estime, θαυμάζω, *acc.* || 3° *Faire honneur à*, τιμὴν ου κόσμον φέρω, *dat.* || S'*honorer*, vr. 1° *Acquérir de l'honneur*, τιμὴν λαμβάνω ου κτίομαι-ῶμαι. || 2° *Se faire honneur de*, φιλοτιμέομαι-οῦμαι, *inf.* ου ἐν, ἐπὶ *et le dat.*

HONORIFIQUE, adj., ἔντιμος, ον.

HONTE, sf. 1° *Déshonneur*, *opprobre*, ἡ αἰσχύνη, ης; ἡ ἀτιμία, ας; τὸ ὄνειδος, ους. C'est une honte de, αἰσχύνη ἐστί, αἰσχρόν ἐστι *et l'inf.* Regarder qq. chose comme une honte, ὀνειδος ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαί τι. Etre la honte, faire la honte de qqn, αἰσχύνην ου ὄνειδος φέρω τινί. || 2° *Confusion*, ἡ αἰδώς, οῦς; ἡ αἰσχύνη, ης. Avoir honte de qq. chose, τινὶ ου ἐπί τινι αἰσχύνομαι, f. υνθήσομαι. J'ai honte de faire une chose, αἰσχύνομαι ποιῶν τι, (si je la fais); ποιεῖν τι, (si je ne la fais pas). Vous n'avez pas honte d'agir ainsi, οὐκ αἰσχύνεσθε ταῦτα ποιοῦντες. J'aurais honte d'agir ainsi, αἰσχυνοίμην ἂν ταῦτα ποιεῖν. Avoir perdu toute honte, avoir toute honte bue, τὴν αἰσχύνην πᾶσαν ἀπ-ολώλεκα (de ἀπόλλυμι). Par honte, ὑπ' αἰσχύνης, δι' αἰσχύνην.

HONTEUSEMENT, adv., αἰσχρῶς (αἴσχιον, αἴσχιστα).

HONTEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a de la honte*, αἰσχυνόμενος, η, ον. Etre honteux de. Voy. AVOIR HONTE DE. || 2° *Timide*, *embarrassé*, αἰδήμων, ον; αἰσχυντηλός, ή, όν. || 3° *Déshonorant*, αἰσχρός, ά, όν (αἴσχίων, αἴσχιστος). Regarder qq. chose comme honteux, ἐν αἰσχρῷ τίθεμαί (moy.) τι.

HÔPITAL, sm., τὸ παιώνιον, ου; τὸ νοσοκομεῖον, ου (néologisme).

HOPLITE, sm., *fantassin pesamment armé*, ὁ ὁπλίτης, ου. D'hoplite, ὁπλιτικός, ή, όν. Le corps des hoplites, τὸ ὁπλιτικόν, οῦ. Servir comme hoplite, ὁπλιτεύω, f. εύσω.

HOQUET, sm., ἡ λύγξ, *gén.* λυγγός. Avoir le hoquet, λύζω, f. λύξω.

HORDE, sf., ἡ ἀγέλη, ης; τὸ πλῆθος, ους.

HORIZON, sm., (au propre), ὁ ὁρίζων, οντος, *avec ou sans* κύκλος, ου.

HORIZONTAL, ALE, adj., ὁμαλός, ή, όν; ἰσόπεδος, ον.

HORIZONTALEMENT, adv., ὁμαλῶς.

HORLOGE, sf, τὸ ὡρολόγιον, ου. Horloge d'eau, ἡ κλεψύδρα, ας.

HORMIS, prép. Voy. EXCEPTÉ.

HOROSCOPE, sm., ἡ ὡροσκόπησις, εως; ἡ γενεθλιαλογία, ας. Faire un horoscope, ὡροσκοπέω-ῶ, f. ήσω. Faiseur d'horoscope, ὁ ὡροσκόπος, ου.

HORREUR, sf. 1° *Frémissement d'effroi*, ἡ φρίκη, ης. Frémir d'horreur, φρίττω. Qui fait frémir d'horreur, φρικώδης, ες. || 2° *Saisissement de crainte, de respect*, ἡ φρίκη, ης; ἡ ὀρρωδία, ας; ὁ φόβος, ου. || 3° *Détestation, aversion*, ἡ βδελυγμία, ας; ἡ ἀποτροπή, ῆς. Avoir, prendre en horreur, ἐκ-τρέπομαι (moy. avec sens neutre), *acc.* Etre en horreur à qqn, ὑπό τινος σφόδρα μισέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 4° *Cruauté*, *énormité*, ἡ ὠμότης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος; ἡ, δεινότης, ητος. || 5° *Chose horrible*, δεινόν τι. Commettre des horreurs, δεινὰ ποιέω-ῶ, f. ήσω.

HORRIBLE, adj. 1° *Qui fait horreur*, φρικώδης, ες; δεινός, ή, όν; φοβερός, ά, ον. || 2° *Extrême*, *excessif*, δεινός, ή, όν.

HORRIBLEMENT, adv., δεινῶς. Horriblement noir, δεινῶς μέλας, αινα, αν.

HORS, prép. 1° *Au dehors de*, ἐκτός, ἔξω, *gén.* Hors de la portée des traits, ἔξω τῶν βελῶν. || *Au fig.* Hors de danger, ἔξω τοῦ κινδύνου. Etre hors de soi, ἐκτὸς ου ἔξω ἑαυτοῦ, ἧς εἶναι ου γίγνεσθαι. Etre hors de cause, αἰτίας εἰμὶ ἐλεύθερος, α, ον. Qui est hors de combat, ἀπόμαχος, ον. || 2° *Excepté*, ἐκτός ἔξω, πλήν, *gén.*

HORS-D'OEUVRE, sm., τὸ πάρεργον, ου; (en parl. d'un mets), τὸ παροψώνημα, ατος.

HORTICULTEUR, sm., ὁ κηπουρός, οῦ.

HORTICULTURE, sf., ἡ κηπουρία, ας.

HOSPICE, sm., τὸ πτωχοτροφεῖον, ου (néologisme).

HOSPITALIER, IÈRE, adj., ξένιος, α, ον; φιλόξενος, ον. Accueil hospitalier, ὁ ξενισμός, οῦ. Don hospitalier, τὸ ξένιον, ου. Inviter, recevoir qqn a un repas hospitalier, ἐπὶ ξενιά τινα καλέω-ῶ, δέχομαι.

HOSPITALITÉ, sf., ἡ ξενία, ας; ἡ φιλοξενία, ας. Droit d'hospitalité, ἡ ξενία, ας. Présent d'hospitalité, τὸ ξένιον, ου. Donner à qqn l'hospitalité, τινὰ ξενίζω, f. ιῶ ου ξενοδοκέω-ῶ, f. ήσω. Se lier d'hospitalité avec qqn, τινὶ ξενόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι (aor. ἐξενώθην).

HOSTIE, sf. 1° *Victime*, τὸ ἱερεῖον, ου. || 2° *Pain consacré par le prêtre*, τὸ κλαστόν, οῦ.

HOSTILE, adj., πολεμικός, ή, όν; πολέμιος, α, ον; ἐναντίος, α, ον.

HOSTILEMENT, adv., πολεμικῶς.

HOSTILITÉ, sf. 1° *Disposition hostile*, ἡ δυσμένεια, ας; ἡ ἀπέχθεια, ας. || 2° *Acte d'ennemi*, αἱ χεῖρες (ῶν) ἄδικοι, ων; ὁ πόλεμος, ου. Commencer les hostilités, χειρῶν ἀδίκων ἄρχω, f. ἄρξω; τοῦ πολέμου ἄρχομαι, f. ξομαι. Cesser les hostilités, τοῦ πολέμου παύομαι, f. σομαι.

HÔTE, sm. 1° *Celui qui donne ou reçoit l'hospitalité*, ὁ ξένος, ου. Recevoir comme hôte, traiter en hôte, ξενίζω, f. ιῶ, *acc.* Relatif aux hôtes, ξενικός, ή, όν. Présent fait à un hôte, τὸ ξένιον, ου. || 2° *Hôtelier*, ὁ πανδοκεύς, έως.

HÔTEL, sm. 1° *Maison somptueuse*, ἡ λαμπρὰ οἰκία, ας. Hôtel de ville, τὸ ἀρχεῖον, ου. || 2° *Hôtellerie*, τὸ πανδοκεῖον, ου. Tenir un hôtel, πανδοκεύω, f. εύσω.

HÔTELIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ πανδοκεύς, έως; *fém.* ἡ πανδοκεύτρια, ας.

HÔTELLERIE, sf., τὸ πανδοκεῖον, ου. Tenir une hôtellerie, πανδοκεύω, f. εύσω.

HÔTESSE, sf. 1° *Celle qui donne ou reçoit l'hospitalité*, ἡ ξένη, ης. || 2° *Hôtelière*, ἡ πανδοκεύτρια, ας.

HOTTE, sf., ὁ γύργαθος, ου.

HOUE, sf., ἡ σκαπάνη, ης. Labourer avec la houe, σκάπτω, *acc.*

HOUER, va., *labourer avec la houe*, σκάπτω, *acc.*

HOULE, sf., ὁ σάλος, ου.

HOULETTE, sf., *bâton de berger*, ἡ κα-

λαῦρᾳ, οπος. ‖ *Au fig.* Porter la houlette (être berger), ποιμαίνω, f. ανῶ.

HOULEUX, EUSE, adj., κυμαίνων, ουσα, ον. Etre houleux, κυμαίνω, f. ανῶ; κυματόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

HOUPPE, sf., ὁ θύσανος, ου.

HOURRA, sm., ἡ ἀλάλη, ης. Pousser des hourras, ἀλαλάζω, f. άξω.

HOUSSE, sf., τὸ στρῶμα, ατος; (d'un cheval), τὸ ἐφίππιον, ου.

HOUSSINE, sf., ἡ ῥάβδος, ου. Battre avec une houssine, ῥαβδίζω, f. ιῶ, *acc.*

HOUX, sm., *arbre*, ἡ πρῖνος, ου. Piquants du houx, αἱ πρίνου ἄκανθαι, ων.

HOYAU, sm., ἡ δίκελλα, ης. Celui qui travaille avec le hoyau, ὁ δικελλίτης, ου.

HUCHE, sf., ἡ μάκτρα, ας; ἡ κάρδοπος, ου.

HUÉE, sf., ὁ θόρυβος, ου. Pousser des huées, θορυβέω-ῶ, f. ήσω.

HUER, va., κατα-θορυβέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se faire huer, κατα-θορυβοῦμαι, f. ηθήσομαι.

HUILE, sf., τὸ ἔλαιον, ου. Huile aromatique, τὸ μύρον, ου. Marchand d'huile, ὁ ἐλαιοπώλης, ου. Se frotter d'huile, λίπα ἀλείφομαι (moy.). Jeter de l'huile sur le feu (prov.), πῦρ πυρὶ ἐγ-χέω. ‖ L'huile sainte (pour les onctions), τὸ ἅγιον ἔλαιον, ου.

HUILER, va., ἐλαιόω-ῶ, f. ώσω; ἐλαίῳ χρίω, *acc.*

HUILEUX, EUSE, adj., ἐλαιώδης, ες; ἐλαιηρός, ά, όν.

HUILIER, sm., τὸ ἐλαιοδόκον ἀγγεῖον, ου.

HUISSIER, sm. 1° *Officier chargé d'ouvrir et de fermer la porte*, ὁ θυρωρός, οῦ. ‖ 2° *Officier de justice*, ὁ κλητήρ, ῆρος; ὁ κῆρυξ, υκος.

HUIT, adj. num., ὀκτώ (indécl.). Le nombre huit, ἡ ὀγδοάς, άδος. Huit fois, ὀκτάκις. Huit cents, ὀκτακόσιοι, αι, α. Huit centième, ὀκτακοσιοστός, ή, όν. Huit mille, ὀκτακισχίλιοι, αι, α. Huit millième, ὀκτακισχιλιοστός, ή, όν. Agé de huit ans, ὀκταέτης, ες.

HUITAINE, sf. 1° *Nombre de huit*, ἡ ὀγδοάς, άδος. ‖ 2° *Espace de huit jours*, ὀκτὼ ἡμέραι, ῶν.

HUITIÈME, adj. num., ὄγδοος, η, ον. Pour la huitième fois, τὸ ὄγδοον. La huitième partie *ou* le huitième, τὸ ὄγδοον (ου) μέρος, ους. Au huitième jour, ὀγδοαῖος, α, ον. Ils arrivèrent le huitième jour, ὀγδοαῖοι ἀφ-ίκοντο.

HUITIÈMEMENT, adv., τὸ ὄγδοον.

HUÎTRE, sf., τὸ ὄστρεον ου ὄστρειον, ου. De l'espèce des huîtres, ὀστρεώδης, ες. Banc d'huîtres, τὸ λιμνόστρεον, ου. Parc aux huîtres, ὁ καταβόλος, ου.

HUMAIN, AINE, adj. 1° *Qui concerne l'homme*, ἀνθρώπειος, α, ον; ἀνθρώπινος, η, ον. Les choses humaines, τὰ ἀνθρώπεια ου ἀνθρώπινα, ων. Sacrifice humain, ἡ ἀνδροφόνος (ου) θυσία, ας. ‖ 2° *Sensible à la pitié, bienfaisant*, φιλάνθρωπος, ον; ἥμερος, ον; ἐπιεικής, ές. ‖ Sm. pl., *les hommes*, οἱ ἄνθρωποι, ων.

HUMAINEMENT, adv. 1° *Suivant le pouvoir de l'homme*, ἀνθρωπίνως. ‖ 2° *Avec humanité*, φιλανθρώπως.

HUMANISER, va., (dans tous les sens), ἡμερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ S'HUMANISER, vr., ἡμεροομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

HUMANITÉ, sf. 1° *Nature humaine*, ἡ ἀνθρωπεία (ας) φύσις, εως. ‖ 2° *Le genre humain*, τὸ ἀνθρώπειον (ου) γένος, ους; οἱ ἄνθρωποι, ων. ‖ 3° *Bonté*, ἡ φιλανθρωπία, ας. Avec humanité, φιλανθρώπως.

HUMBLE, adj., (au pr. et au fig.), ταπεινός, ή, όν. Etre d'une humble famille, ταπεινοῦ γένους εἰμί. Humble prière, δέησις (εως) καὶ ἱκετεία, ας.

HUMBLEMENT, adv., (au pr. et au fig.), ταπεινῶς.

HUMECTATION, sf., ἡ ὕγρανσις, εως.

HUMECTER, va., ὑγραίνω, f. ανῶ; δεύω, f. σω; βρέχω, f. βρέξω, *acc.* ‖ S'HUMECTER, vr., les mêmes verbes au passif.

HUMER, va. 1° *Avaler en retirant son haleine*, ῥοφέω-ῶ, κατα-ῥοφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ‖ 2° *Aspirer* (*l'air, le vent*), εἰσ-πνέω, *acc.*

HUMEUR, sf. 1° *Suostance fluide*, τὸ ὑγρόν, οῦ; ὁ χυμός, οῦ. ‖ Humeurs froides, αἱ χοιράδες, ων. ‖ 2° *Disposition du tempérament, de l'esprit*, ἡ ἕξις, εως; ἡ διάθεσις, εως; ἡ φύσις, εως; ὁ τρόπος, ου. Bonne humeur, ἡ εὐθυμία, ας; ἡ εὐκολία, ας. Qui est de bonne humeur, de belle humeur, εὔθυμος, ον; εὔκολος, ον. Mauvaise humeur, ἡ δυσθυμία, ας; ἡ δυσκολία, ας. Qui est de mauvaise humeur, δύσθυμος, ον; δύσκολος, ον. ‖ 3° *Mauvaise humeur*. Voy. 2°. Avec humeur, δυσκόλως. ‖ 4° *Fantaisie, caprice*, ὁ θυμός, οῦ; ἡ ὀργή, ῆς.

HUMIDE, adj., ὑγρός, ά, όν; ἔνυγρος, ον; νοτερός, ά, όν; διάβροχος, ον. Terre humide, ἡ γῆ ὑγρά. Année humide, τὸ ἔτος (ους) ἔνυγρον, ου. Rendre humide, ὑγραίνω, f. ανῶ, *acc.* Etre humide, νοτιάω-ῶ, f. άσω.

HUMIDITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est humide*, ἡ ὑγρότης, ητος; ἡ ὑγρασία, ας; ἡ νοτίς, ίδος. ‖ 2° *Substance humide*, τὸ ὑγρόν, οῦ; τὸ νοτερόν, οῦ; ἡ νοτίς, ίδος.

HUMILIANT, ANTE, adj., λυπηρός, ά, όν; χαλεπός, ή, όν; αἰσχρός, ά, όν.

HUMILIATION, sf. 1° *Action de s'humilier*, ἡ ταπείνωσις, εως. ‖ 2° *Etat d'une personne humiliée*, ἡ ταπείνωσις, εως. ‖ 3° *Chose humiliante*, τὸ ὀνειδος, ους. Recevoir une humiliation, ὀνειδίζομαι, f. ισθήσομαι.

HUMILIER, va., ταπεινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ S'HUMILIER, vr., ὑφ-ίεμαι, καθυφ-ίεμαι (moy.). S'humilier devant qqn, ὑπο-πίπτω τινί.

HUMILITÉ, sf., ἡ ταπεινότης, ητος. Avec humilité, ταπεινῶς.

HUPPE, sf. 1° *Oiseau*, ὁ ἔποψ, οπος. ‖ 2° *Aigrette d'un oiseau*, ὁ λόφος, ου.

HUPPÉ, ÉE, adj., λοφηφόρος, ον.

HURE, sf., *tête*, ἡ κεφαλή, ῆς.

HURLEMENT, sm. 1° *Cri du loup et du chien*, ὁ ὠρυγμός, οῦ; ἡ ὠρυγή, ῆς. ‖ 2° *Cri lamentable de l'homme*, ἡ ὀλολυγή, ῆς.

HURLER, vn., (en parl. des animaux et de l'homme), ὠρύομαι, f. ύσομαι; (de l'homme), κωκύω, f. ύσω.

HUTTE, sf., ἡ καλύβη, ης. Petite hutte τὸ καλύβιον, ου.

1. **HYACINTHE**, *h.*, ὁ Ὑάκινθος, ου. Fête d'Hyacinthe, τὰ Ὑακίνθια, ων.

2. **HYACINTHE**, sf. 1° *Plante*, ὁ, ἡ ὑακινθος, ου. De couleur d'hyacinthe, ὑακίνθινος, η, ον. || 2° *Pierre précieuse*, ἡ ὑάκινθος, ου.

HYADES, sf. pl., *constellation de sept étoiles*, αἱ Ὑάδες, ων.

HYBLA, v., ἡ Ὕβλα, ης. D'Hybla, Ὑβλαῖος, α, ον. Habitants d'Hybla, οἱ Ὑβλαῖοι, ων.

HYDASPE, *fl.*, ὁ Ὑδάσπης, ου.

HYDRAULIQUE, adj., ὑδραυλικός, ἡ, όν. || Sf., ἡ ὑδραυλική, ῆς.

HYDRE, sf., ἡ Ὕδρα, ας. L'hydre de Lerne, ἡ Λερναία Ὕδρα, ας.

HYDROMEL, sm., τὸ ὑδρόμελι, ιτος.

HYDROPHOBE, adj., ὑδροφόβος, ον. Etre hydrophobe, ὑδροφοβιάω-ῶ, f. άσω.

HYDROPHOBIE, sf., ἡ ὑδροφοβία, ας; ἡ ὑδροφόβος, ου.

HYDROPIQUE, adj. et subst., ὑδρωπικός, ἡ, όν; ὑδερικός, ἡ, όν. Etre hydropique, ὑδρωπιάω-ῶ, f. άσω.

HYDROPISIE, sf., ὁ Ὕδρωψ, ωπος; ὁ Ὕδερος, ου. Avoir une hydropisie, ὑδρωπιάω-ῶ, f. άσω.

HYÈNE, sf., *animal féroce*, ἡ Ὕαινα, ης; ὁ γλάνος, ου.

HYGIÈNE, sf., *partie de la médecine qui traite de la manière de conserver la santé*, ἡ ὑγιεινὴ τέχνη, ης.

HYMEN et HYMÉNÉE, sm. 1° *Dieu du mariage, des noces*, ὁ Ὑμήν, ένος; ὁ Ὑμέναιος, ου. || 2° *Mariage*, (poét.), ὁ ὑμέναιος, ου; (en prose), ὁ γάμος, ου.

HYMÉNOPTÈRE, adj., *qui a les ailes membraneuses*, ὑμενόπτερος, ον.

HYMETTE, *mont*, ὁ Ὑμηττός, οῦ. De l'Hymette, Ὑμήττιος, α, ον.

HYMNE, sm. et sf., ὁ Ὕμνος, ου; ἡ ᾠδή, ῆς. Chanter un hymne, ὑμνῳδέω-ῶ, f. ήσω.

HYPALLAGE, sf., *figure de grammaire*, ἡ ὑπαλλαγή, ῆς.

HYPANIS, *fl.*, ὁ Ὕπανις, ιος.

HYPERBOLE, sf., (dans tous les sens), ἡ ὑπερβολή, ῆς. Par hyperbole, εἰς, πρὸς ου κατ' ὑπερβολήν.

HYPERBOLIQUE, adj., ὑπερβολικός, ἡ, όν.

HYPERBOLIQUEMENT, adv., ὑπερβολικῶς, εἰς ὑπερβολήν, ὑπερβολῇ.

HYPERBOLOS, *h.*, ὁ Ὑπέρβολος, ου.

HYPERBORÉE et HYPERBORÉEN, ENNE, adj., ὑπερβόρεος, ον. || **Les Hyperboréens**, *peuple*, οἱ Ὑπερβόρεοι, ων.

HYPÉRIDE, *h.*, ὁ Ὑπερείδης, ου.

HYPÉRION, *dieu*, ὁ Ὑπερίων, ονος. Le fils d'Hypérion, ὁ Ὑπεριονίδης, ου.

HYPOCONDRE, sm., *région du corps sous les fausses côtes*, τὸ ὑποχόνδριον, ου.

HYPOCONDRIAQUE, adj., *atteint d'hypocondrie*, ὑποχονδριακός, ἡ, όν.

HYPOCONDRIE, sf. 1° *Maladie des hypocondres*, ἡ τῶν ὑποχονδρίων νόσος, ου. || 2° *Mélancolie*, ἡ μελαγχολία, ας.

HYPOCRISIE, sf., ἡ ὑπόκρισις, εως; ἡ προσποίησις, εως.

HYPOCRITE, adj., ψευδής, ές; ὑποκριτικός, ἡ, όν. Avoir l'air, la contenance hypocrite, σχήμασι τεχνάζω, f. άσω. || Sm., ὁ πανοῦργος, ου; ὁ ὑποκριτής, οῦ.

HYPOCRITEMENT, adv., ὑποκριτικῶς, προσποιήτως.

HYPOGASTRE, sm., τὸ ὑπογάστριον, ου.

HYPOGASTRIQUE, adj., ὑπογάστριος, ον.

HYPOGÉE, adj., *souterrain*, ὑπόγειος, ον. || Sm., τὸ ὑπόγειον, ου.

HYPOSTYLE, adj., ὑπόστυλος, ον.

HYPOTÉNUSE, sf., ἡ ὑποτείνουσα, ης, *avec ou sans* πλευρά, ᾶς.

HYPOTHÈQUE, sf., ἡ ὑποθήκη, ης; τὸ ἀποτίμημα, ατος. Donner, prendre une hypothèque, παρ-έχω, λαμβάνω ὑποθήκην. Donner une terre en hypothèque, χωρίον τι ὑποτίθημι.

HYPOTHÉQUER, va., ὑπο-τίθημι; ἀποτιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Etre hypothéqué, ὑπόκειμαι.

HYPOTHÈSE, sf., ἡ ὑπόθεσις, εως. Par hypothèse, ἐξ ὑποθέσεως. Faire une hypothèse, ὑπόθεσιν ὑπο-τίθεμαι (moy.).

HYPOTHÉTIQUE, adj., ὑποθετικός, ἡ, όν.

HYPOTHÉTIQUEMENT, adv., ἐξ ὑποθέσεως, ὑποθετικῶς.

HYPOTYPOSE, sf., *figure de rhétorique*, ἡ ὑποτύπωσις, εως.

HYRCANIE, *pays*, ἡ Ὑρκανία, ας.

HYRCANIEN, IENNE, adj., Ὑρκάνιος, α, ον. Les Hyrcaniens, οἱ Ὑρκάνιοι, ων.

HYSOPE, sf., *plante aromatique*, ἡ, ὁ Ὕσσωπος, ου. Vin préparé avec de l'hysope, ὁ ὑσσωπίτης (ου) οἶνος, ου.

HYSTASPE, *h.*, ὁ Ὑστάσπης, ου.

I

I, sm., neuvième lettre de l'alphabet, τὸ ἰῶτα (indécl.).

IACCHOS, *nom mystique de Bacchus*, ὁ Ἴακχος, ου. Temple d'Iacchos, τὸ Ἰακχεῖον, ου.

IAMBE, sm. 1° *Pied composé d'une brève et d'une longue*, ὁ Ἴαμβος, ου. || 2° *Vers Iambique*, ὁ ἴαμβος, ου; τὸ ἰαμβεῖον, ου. || Au pl., *pièce en vers ïambiques*, οἱ Ἴαμβοι, ων.

IAMBIQUE, adj., ἰαμβεῖος, ον; ἰαμβικός, ἡ, όν. Vers, mètre ïambique, τὸ ἰαμβεῖον, ου. Faire des vers ïambiques, ἰαμβοποιέω-ῶ, f. ήσω. Auteur de vers ïambiques, ὁ ἰαμβοποιός, οῦ.

IAPYGIE, *pays*, ἡ Ἰαπυγία, ας. D'Iapygie, Ἰαπύγιος, α, ον.

IBÈRES, *pple*, οἱ Ἴβηρες, ων.

IBÉRIE, *pays*, ἡ Ἰβηρία, ας. D'Ibérie, Ἰβηρικός, ἡ, όν.

IBIS, sm., *oiseau d'Egypte*, ἡ Ἶβις, εως, ιος et ιδος.

IBYCOS, *poète*, ὁ Ἴβυκος, ου. D'Ibycos, Ἰβύκειος, α, ον.

ICARE, *h.*, ὁ Ἴκαρος, ου.

ICARIENNE (MER), τὸ Ἰκάριον (ου) πέλαγος, ους.

ICHNEUMON, sm., *rat d'Egypte*, ὁ ἰχνεύμων, ονος.

ICHTYOPHAGE, adj., ἰχθυοφάγος, ον. || Au pl., *peuple*, οἱ Ἰχθυοφάγοι, ων.

ICI, adv. 1° *En ce lieu*, (sans mouvt), ἐνταῦθα, ἐνθάδε. Ici-même, αὐτόθι, αὐτοῦ. Ici et là, ἔνθα καὶ ἔνθα. Ici... là, ἔνθα μέν... ἔνθα δέ. (Avec mouvt), ἐνθάδε, δεῦρο, ἐνταυθοῖ. Ici-même, αὐτόσε. Jusqu'ici, μέχρι δεῦρο. Ici et là, δεῦρο κἀκεῖσε. D'ici, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν. D'ici-même, αὐτόθεν. D'ici et de là, ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Par ici (en passant par ce lieu), τῇδε, ταύτῃ. Ici-bas. Voy. BAS. || 2° *Au moment présent*. Jusqu'ici, μέχρι τοῦδε ou τούτου, μέχρι τοῦ νῦν. A partir d'ici, ἀπὸ τοῦ νῦν.

ICTÈRE, sm., *jaunisse*, ὁ Ἴκτερος, ου.

IDA, *mont*, ἡ Ἴδη, ης. De l'Ida, Ἰδαῖος, α, ον.

IDÉAL, ALE, adj. 1° *Qui existe dans l'idée*, νοητός, ή, όν; θεωρητός, ή, όν. || 2° *Chimérique*, πεπλασμένος, η, ον; κενός, ή, όν. || 3° *Qui réunit toutes les perfections*, τοῦ τέλους ἀπτόμενος, η, ον; τελεώτατος, η, ον. || Sm., *type de la perfection*, ἡ ἰδέα, ας; τὸ τέλος, ους. L'idéal de la beauté (ce qu'il y a de plus beau), τὸ κάλλιστον, ου.

IDÉE, sf. 1° *Représentation d'une chose dans l'esprit*, ἡ ἰδέα, ας; τὸ εἶδος, ους; ἡ εἰκών, όνος. || 2° *Souvenir*, ἡ μνήμη, ης. || 3° *Vision chimérique*, ὁ λῆρος, ου; τὸ φάντασμα, ατος. || 4° *Pensée, opinion, conception*, ἡ διάνοια, ας; ἡ ἔννοια, ας; τὸ νόημα, ατος; ἡ γνώμη, ης; ἡ δόξα, ης. Avoir l'idée d'une chose, ἔννοιαν ἔχω τινός. Avoir une idée juste, une idée fausse, ἔχω ὀρθὴν δόξαν, ψευδῆ δόξαν. Changer d'idée, μετα-γιγνώσκω. A mon idée, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. Donner une idée à qqn, ἔννοιαν τινι ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω. La suite des idées, ἡ τῶν νοημάτων συνέχεια, ας. || 5° *Invention, première conception*, τὸ ἐνθύμημα, ατος; τὸ ἔννόημα, ατος. || 6° *Esquisse, ébauche*, ὁ τύπος, ου; ἡ σκιαγραφία, ας. || 7° *Esprit, imagination*, ἡ ἔννοια, ας; ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. Une chose me vient à l'idée, ἔρχεταί μοί τι ἐπὶ νοῦν. Avoir dans l'idée que, ἐν-νοέομαι-οῦμαι ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* J'avais dans l'idée qu'il viendrait, ἐν-ενοούμην ὅτι ἥξοι.

IDENTIFIER, va., εἰς ταὐτὸν συμ-φύω, *acc.* || S'IDENTIFIER, vr., εἰς ταὐτὸν συμ-φύομαι (moy.). S'être identifié avec l'homme vertueux, τῷ ἀγαθῷ συμ-φῦναι.

IDENTIQUE, adj., ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό ou ταὐτόν; avec qq. chose, τινί. L'injuste et l'injustice ne sont pas identiques, τὸ ἄδικον καὶ ἡ ἀδικία οὐ ταὐτά.

IDENTIQUEMENT, adv., κατὰ ταὐτόν.

IDENTITÉ, sf., ἡ ταυτότης, ητος.

IDES, sf. pl., αἱ εἶδες ὧν. Aux ides de septembre, εἰδοῖς σεπτεμβρίοις.

IDIOME, sm., τὸ ἰδίωμα, ατος; ἡ γλῶττα, ης.

IDIOT, OTE, adj. et subst., μῶρος, α, ον; ἠλίθιος, α, ον; ὁ, ἡ βλάξ, ακός.

IDIOTISME, sm. 1° *Absence d'intelligence*, ἡ μωρία, ας. || 2° *Construction particulière à une langue*, τὸ ἰδίωμα, ατος.

IDOLÂTRE, adj. et subst. 1° *Qui adore les idoles*, ὁ εἰδωλολάτρης, ου; *fém.* ἡ εἰδωλολάτρις, ιδος. || 2° *Qui aime à l'excès*, ὁ, ἡ δύσερως, ωτος, *gén.*

IDOLÂTRER, vn., *adorer les idoles*, εἰδωλολατρέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *aimer avec passion*, ἔρωτι φλέγομαι, f. φλεχθήσομαι, *gén.*

IDOLÂTRIE, sf. 1° *Culte des idoles*, ἡ, εἰδωλολατρία, ας. || 2° *Amour excessif*, ὁ δεινὸς (οῦ) ἔρως, ωτος.

IDOLE, sf. 1° *Image des faux dieux*, τὸ εἴδωλον, ου. || 2° *Ce qu'on aime le plus*, τὸ φίλτατον; de, *dat.* Il était leur idole (tout pour eux), πάντα ἦν αὐτοῖς.

IDOMÉNÉE, *h.*, ὁ Ἰδομενεύς, ἑως.

IDYLLE, sf., τὸ εἰδύλλιον, ου.

IF, sm., *arbre*, ἡ σμίλαξ, ακος. De bois d'if σμιλάκινος, η, ον.

IGNARE, adj. et subst., ἀμαθής, ές; ἀπαίδευτος, ον.

IGNÉ, ÉE, adj., πυρώδης, ες. Substance ignée, τὸ πυρῶδες, ους.

IGNITION, sf., ἡ πύρωσις, εως. Etre en ignition, πυρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

IGNOBLE, adj., ἀγεννής, ές; αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

IGNOBLEMENT, adv., ἀγεννῶς.

IGNOMINIE, sf., ἡ ἀτιμία, ας; ἡ αἰσχύνη, ης; τὸ ὄνειδος, ους. Traiter qqn avec ignominie, ἐν ἀτιμίᾳ ἔχω τινά

IGNOMINIEUSEMENT, adv., ἀτίμως, αἰσχρῶς (αἴσχιον, αἴσχιστα).

IGNOMINIEUX, EUSE, adj., ἐπονείδιστος, ον; αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

IGNORANCE, sf. 1° *Manque de connaissance, de savoir*, ἡ ἄγνοια, ας; ἡ ἀπειρία, ας; ἡ ἀμαθία, ας. Etre dans l'ignorance d'une chose, τι ou περί τινος ἀγνοέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Manque d'instruction*, ἡ ἀμαθία, ας; ἡ ἀμουσία, ας; ἡ ἀπαιδευσία, ας.

IGNORANT, ANTE, adj. 1° *Qui ignore*, ἀνεπιστήμων, ον; ἄπειρος, ον; ἀμαθής, ές; d'une chose, en, sur une chose, τινός. Faire l'ignorant, εἰρωνεύομαι, f. εὑσομαι. Etre ignorant en une chose, ἄπειρος ἔγω τινός. || 2° *Qui manque d'instruction*, ἀμαθής, ές; ἄμουσος, ον; ἀπαίδευτος, ον. || Sm., ὁ ἰδιώτης, ου.

IGNORÉ, ÉE, p.p. et adj., ἀγνοούμενος, η, ον; ἄγνωστος, ον.

IGNORER, va., ἀγνοέω-ῶ, f. ήσω; οὐκ οἶδα, *acc.*; ἄπειρος ἔγω, *gén.* J'ignore que, ἀγνοῶ ὡς ou ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* J'ignore cela, cela est ignoré de moi, τοῦτό με λανθάνει (de λανθάνω).

IL, ELLE, pl. **ILS, ELLES**, pron. pers., *s'omettent ordinairement en grec, ou s'expriment par un des cas obliques de* αὐτός, ή, ό; οὗτος, αὕτη, τοῦτο; ἐκεῖνος, η, ο. Il dit, εἶπε. Ils s'en allèrent, ἀπ-ῆλθον. Il croit qu'il se trompe (se tromper), νομίζει ἁμαρτάνειν. Je crois qu'il se trompe, νομίζω αὐτὸν ἁμαρτάνειν. Je m'aperçois qu'ils sont malades, αἰσθάνομαι αὐτῶν νοσούντων.

ÎLE, sf., ἡ νῆσος, ου. Petite île, ἡ νησίς, ίδος; τὸ νησίδιον, ου. Habitant d'une île, ὁ νησιώτης, ου. Groupe d'îles, ὁ νήσων κύκλος, ου. Former une île, νησίζω, f. ιῶ. Qui ressemble à une île, νησοειδής, ές.

ILIADE, sf., ἡ Ἰλιάς, άδος.

ILION, *v.*, τὸ Ἴλιον, ου; ἡ Ἴλιος, ου. Habitant d'Ilion, ὁ Ἰλιεύς, έως.

ILISSOS, *fl.*, ὁ Ἰλισσός, οῦ.

ILLÉGAL, ALE, adj., παράνομος, ον; ἄνομος, ον; ἀθέμιστος, ον. Actes illégaux, τὰ ἀνόμα, ων.

ILLÉGALEMENT, adv., παρανόμως.

ILLÉGALITÉ, sf. 1° *Caractère de ce qui est illégal*, ἡ παρανομία, ας; ἡ ἀνομία, ας. || 2° *Acte illégal*, ἡ παρανομία, ας; τὸ παρανόμημα, ατος.

ILLÉGITIME, adj., ἄνομος, ον; ἄδικος, ον; (en parl. de la naissance), νόθος, ος et η, ον.

ILLÉGITIMEMENT, adv., ἀνόμως, ἀδίκως.

ILLÉGITIMITÉ, sf., ἡ ἀνομία, ας; (en parl. de la naissance), ἡ νοθεία, ας.

ILLETTRÉ, ÉE, adj., ἀγράμματος, ον.

ILLICITE, adj., ἀθέμιστος, ον; ἀθέμιτος, ον; ἄδικος, ον.

ILLICITEMENT, adv., ἀδίκως.

ILLIMITÉ, ÉE, adj., ἀόριστος, ον; ἄπειρος, ον; ἀπέραντος, ον.

ILLISIBLE, adv., ἀμυδρός, ά, όν. Caractères illisibles, τὰ ἀμυδρὰ γράμματα, ων.

ILLISIBLEMENT, adv., ἀμυδρῶς.

ILLOGIQUE, adj., ἀσυλλόγιστος, ον.

ILLUMINATION, sf. 1° *Action d'illuminer, d'éclairer*, ὁ φωτισμός, οῦ. || 2° *Action de disposer avec symétrie un grand nombre de lumières*, ἡ λυχνοκαΐα, ας. Faire une illumination, λύχνους ἅπτω, f. ἅψω; λυχνοκαυτέω-ῶ, f. ήσω,

ILLUMINER, va. 1° *Eclairer*, ἐπι-λάμπω, f. λάμψω, *dat.*; φωτίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Eclairer (l'âme)*, φωτίζω, f. ιῶ, *acc.* || Vn., *faire des illuminations*, λύχνους ἅπτω, f. ἅψω; λυχνοκαυτέω-ῶ, f. ήσω.

ILLUSION, sf. 1° *Apparence trompeuse*, ἡ ἀπάτη, ης. Etre dans l'illusion, ἀπατάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Erreur (des sens)*, ἡ πλάνη, ης; (*de l'esprit*), τὸ σφάλμα, ατος; τὸ ἁμάρτημα, ατος. Se faire illusion, σφάλλομαι (pass.). || 3° *Imagination vaine*, τὸ φάντασμα, ατος.

ILLUSOIRE, adj. 1° *Qui tend à tromper*, ἀπατηλός, ή, όν. || 2° *Vain*, κενός, ή, όν.

ILLUSTRATION, sf. 1° *Eclat, gloire*, ἡ λαμπρότης, ητος; ἡ δόξα, ης. || 2° *Marque d'honneur*, ἡ τιμή, ῆς.

ILLUSTRE, adj., ἐπιφανής, ές; ἔνδοξος, ον; λαμπρός, ά, όν. Illustre par qq. chose, ἐπί τινι περίβλεπτος, ον. Se rendre, devenir illustre, ἐπιφανὴς, ἔνδοξος ου περίβλεπτος γίγνομαι.

ILLUSTRER, va., *rendre illustre*, ἐπιφανῆ, ές ou ἔνδοξον τίθημι, *acc.* || S'ILLUSTRER, vr., ἐπιφανὴς, ές ou ἔνδοξος, ον γίγνομαι; δόξαν λαμβάνω. S'illustrer par qq. chose, ἔν τινι ου ἐπί τινι εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω.

ILLYRIE, *pays*, ἡ Ἰλλυρίς, ίδος; ἡ Ἰλλυρία, ας. D'Illyrie, Ἰλλυρικός, ή, όν.

ILLYRIENS, *pple*, οἱ Ἰλλύριοι, ων.

ILOT, sm., ἡ νησίς, ίδος; τὸ νησίδιον, ου.

ILOTE, sm., ὁ εἵλως, ωτος. Une femme ilote, ἡ εἵλωτίς, ίδος. D'ilote, εἱλωτικός, ή, όν. Etre ilote, εἱλωτεύω, f. εύσω.

ILOTISME, sm., *condition d'ilote*, ἡ εἱλωτεία, ας.

IMAGE, sf. 1° *Ressemblance*, ἡ εἰκών, όνος. L'homme est l'image de Dieu, εἰκὼν Θεοῦ ὁ ἄνθρωπός ἐστιν. || 2° *Ce qui imite*, ἡ εἰκών, όνος. Une lettre est une image de l'âme, εἰκὼν ψυχῆς ἐπιστολή. || 3° *Représentation sensible des objets*, ἡ εἰκών, όνος; τὸ εἴδωλον, ου; τὸ ἀπείκασμα, ατος. || 4° *Représentation des objets dans l'esprit*, ἡ εἰκών, όνος; ἡ ἰδέα, ας; τὸ εἴδωλον, ου. J'ai son image gravée dans l'esprit, σαφὲς ἔχω εἴδωλον αὐτοῦ ἐν τῇ ψυχῇ. || 5° *Description*, ἡ εἰκών, όνος. || 6° *Métaphore*, ἡ μεταφορά, ᾶς.

IMAGINABLE, adj., νοητός, ή, όν; (de toute espèce), παντοῖος, α, ον. Faire tous les efforts imaginables, ἐπὶ πᾶν ἔρχομαι.

IMAGINAIRE, adj., εἶναι δοκῶν, οὖσα, οὖν; προσποίητος, ον; κενός, ή, όν.

IMAGINATIF, IVE, adj., φανταστικός, ή, όν. La faculté, la puissance imaginative, τὸ φανταστικόν, οῦ.

IMAGINATION, sf. 1° *Faculté d'imaginer*, τὸ φανταστικόν, οῦ; ἡ φαντασία, ας. En imagination (par la pensée), τῷ νῷ, τῇ διανοίᾳ. || 2° *Faculté d'inventer*, ἡ ἐπίνοια, ας. || 3° *Chose imaginée*, τὸ ἐπινόημα, ατος. || 4° *Croyance peu fondée*, ἡ φαντασία, ας; ἡ δόξα, ης. || 5° *Idée chimérique*, τὸ φάντασμα, ατος.

IMAGINER, va., ἐν-νοέω-ῶ, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'IMAGINER, vr. 1° *Se représenter dans l'esprit*, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω; δοξάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Se figurer, croire*, νομίζω, f. ιῶ; que, *prop. infinitive.*

IMBÉCILE, adj., εὐήθης, ες; ἀβέλτερος, α, ον; ἠλίθιος, α, ον; μῶρος, α, ον. || Sm. et sf., ὁ, ἡ βλάξ, ακός.

IMBÉCILLEMENT, adv., εὐήθως; ἠλιθίως.

IMBÉCILLITÉ, sf., ἡ εὐήθεια, ας; ἡ ἀβελτερία, ας: ἡ ἠλιθιότης, ητος.

IMBERBE, adj., ἀγένειος, ον.

IMBIBER, va., δια-βρέχω, κατα-βρέχω, f. βρέξω, *acc.*; de, *dat.* || S'IMBIBER, vr., les mêmes verbes au passif.

IMBROS, *île*, ἡ Ἴμβρος, ου.

IMBU, UE, adj., κατεχόμενος, η, ον; de, *dat.* Etre imbu de, κατ-έχομαι (pass.), *dat.*

IMBUVABLE, adj., οὐ πότιμος, ον.

IMITABLE, adj., μιμητός, ή, όν.

IMITATEUR, TRICE, adj., μιμητικός, ή, όν, *gén.* || Sm. et sf., ὁ μιμητής, οῦ, *gén.*; ὁ μιμούμενος, ου; de, *acc.*; *fém.* ἡ μιμουμένη, ης; de, *acc.* Etre imitateur de. Voy. IMITER.

IMITATIF, IVE, adj., μιμούμενος, η, ον.

IMITATION, sf. 1° *Action d'imiter*, ἡ μίμησις, εως. || 2° *Chose imitée, copie*, τὸ μίμημα, ατος. || A L'IMITATION DE, loc. prép., *se tourne par* en imitant, μιμούμενος, η, ον, *acc.* Faire qq. chose à l'imitation de qqn, μιμούμενός τινά τι ποιέω-ῶ, f. ήσω.

IMITÉ, ÉE, p.p., μιμητός, ή, όν.

IMITER, va. 1° *Prendre pour modèle, copier*, μιμέομαι-οῦμαι, ἀπο-μιμέομαι, f. ήσομαι, *acc.* Etre imité, μιμέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Facile à imiter, εὐμίμητος, ον. Difficile

à imiter, δυσμίμητος, ον. L'art d'imiter, ἡ μιμητικὴ τέχνη, ης. || 2° *Ressembler à.* Voy. ce mot.

IMMACULÉ, ÉE, adj., ἀμίαντος, ον.

IMMANGEABLE, adj., οὐκ ἐδεστός, ή, όν; οὐκ ἐδώϊμος, ον.

IMMANQUABLE, adj., ἀναγκαῖος, α, ον; ἀναμφίβολος, ον; βέβαιος, ος et α, ον.

IMMANQUABLEMENT, adv., ἀναγκαίως, βεβαίως.

IMMATÉRIALITÉ, sf., τὸ ἀσώματον, ου.

IMMATÉRIEL, ELLE, adj., ἀσώματος, ον; ἄϋλος, ον; ἀειδής, ές.

IMMATÉRIELLEMENT, adv., ἀσωμάτως, ἀΰλως.

IMMÉDIAT, ATE, adj. 1° *Sans intermédiaire,* ἄμεσος, ον. || 2° *Continu,* συνεχής, ές.

IMMÉDIATEMENT, adv. 1° *Sans intermédiaire,* ἀμέσως. || 2° *Sans intervalle,* ἑξῆς, συνεχῶς. || 3° *Aussitôt,* αὐτίκα, εὐθύς.

IMMÉMORIAL, ALE, adj., *très ancien,* παμπάλαιος, ον. De temps immémorial, ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον.

IMMENSE, adj., ἄπειρος, ον; ἀπέραντος, ον; ἄμετρος, ον.

IMMENSÉMENT, adv., ἀμέτρως, ἀπεράντως, ὑπερβαλλόντως.

IMMENSITÉ, sf., τὸ ἀπέραντον, ου; τὸ ἄπειρον, ου; τὸ ἄμετρον, ου.

IMMERGER, va., ἐμ-βάπτω, κατα-βάπτω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.*

IMMÉRITÉ, ÉE, adj., ἀνάξιος, ον.

IMMERSION, sf., ἡ βαφή, ῆς.

IMMEUBLE, adj., ἀκίνητος, ον. Un bien immeuble *ou* un immeuble, ἡ ἔγγειος (ου) οὐσία, ας. Les immeubles, τὰ ἔγγεια κτήματα, ων.

IMMIGRATION, sf., ἡ εἰσοίκησις, εως; ἡ μετοίκησις, εως.

IMMIGRER, vn., εἰσ-οικίζομαι, f. ιοῦμαι et ισθήσομαι; dans, εἰς *et l'acc.*

IMMINENCE, sf., τὸ ἐπικεῖσθαι. L'imminence du péril, ὁ κίνδυνος ἐπικείμενος.

IMMINENT, ENTE, adj., ἐπικείμενος, η, ον; ἐπικρεμάμενος, η, ον. Être imminent, ἐπίκειμαι.

IMMISCER (S'), vr., πολυπραγμονέω-ῶ, f. ήσω; dans, περί *et le gén.*

IMMOBILE, adj., (au pr. et au fig.), ἀκίνητος, ον; ἀμεταπίνητος, ον. Demeurer immobile, ἀκινήτως ἔχω.

IMMOBILIER, IÈRE, adj., ἔγγειος, ον. Biens immobiliers, τὰ ἔγγεια κτήματα, ων.

IMMOBILITÉ, sf., ἡ ἀκινησία, ας; (inertie), ἡ ἀργία, ας.

IMMODÉRATION, sf., ἡ ἀμετρία, ας. L'immodération dans qq. chose, ἡ τινος ἀκράτεια, ας.

IMMODÉRÉ, ÉE, adj.. (en parl. des choses), ἄμετρος, ον; ὑπερβάλλων, ουσα, ον; (des personnes), ἀκρατής, ές; dans une chose, τινός. Être immodéré dans une chose, ἀκρατῶς ἔχω πρός τι.

IMMODÉRÉMENT, adv., ἀμέτρως, ὑπερβαλλόντως, ἀκρατῶς.

IMMODESTE, adj., ἄκοσμος, ον; (impudent), ἀναιδής, ές.

IMMODESTEMENT, adv., ἀκόσμως; (impudemment), ἀναιδῶς.

IMMODESTIE, sf., ἡ ἀκοσμία, ας; (impudeur), ἡ ἀναίδεια, ας.

IMMOLATION, sf., ἡ θυσία, ας; ἡ σφαγή, ῆς.

IMMOLER, va. 1° *Offrir en sacrifice,* θύω; (pour soi), θύομαι (moy.), *acc.*; (*égorger*), σφάττω, *acc.* || 2° *Tuer, massacrer,* σφάττω, *acc.* || 3° *Ruiner, perdre* (*qqn*), δια-φθείρω, ἀπ-όλλυμι, *acc.* Immoler qqn à sa haine (par haine), δια-φθείρω τινὰ κατ' ἔχθος. || 4° *Sacrifier, abandonner,* προ-ΐεμαι (moy.), ἐπι-δίδωμι, *acc.*; pour qqn, ὑπὲρ τινος; à qq. chose, εἴς τι. || S'IMMOLER, vr., ἑαυτὸν, ἠν, ὁ καθ-ιερεύειν; pour la patrie, ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

IMMONDE, adj., οὐ καθαρός, ά, όν; ἀκάθαρτος, ον.

IMMONDICE, sf., τὸ κάθαρμα, ατος. Dépôt d'immondices, ὁ κοπρών, ῶνος.

IMMORAL, ALE, adj., (en parl. des pers. et des choses), ἀνόσιος, ον; κακός, ή, όν; πονηρός, ά, όν; (des actions), αἰσχρός, ά, όν.

IMMORALITÉ, sf., ἡ κακία, ας; ἡ πονηρία, ας; τὸ αἰσχρόν, οῦ.

IMMORTALISER, va., *rendre immortel,* ἀθάνατον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; (au fig.), ἀθάνατον δόξαν παρ-έχω, *dat.* || S'IMMORTALISER, vr., *obtenir une gloire immortelle,* ἀθανάτου δόξης ou μνήμης τυγχάνω.

IMMORTEL, ELLE, adj. 1° *Qui n'est pas sujet à la mort,* ἀθάνατος, ον. || Sm. pl., *les dieux,* οἱ ἀθάνατοι, ων. || 2° *Impérissable, de longue durée,* ἀθάνατος, ον; ἀείμνηστος, ον, ἀΐδιος, ον. Une gloire immortelle, ἡ ἀθάνατος (ου) δόξα, ης.

IMMORTELLE, sf., *plante,* ὁ ἑλειόχρυσος et ἑλίχρυσος, ου.

IMMUABLE, adj., ἀμετάβλητος, ον; ἀμετάστατος, ον; ἀκίνητος, ον.

IMMUABLEMENT, adv., ἀκινήτως, ἀμεταπινήτως.

IMMUNITÉ, sf., ἡ ἀτέλεια, ας. Qui jouit d'une immunité, ἀτελής, ές.

IMMUTABILITÉ, sf., ἡ ἀμεταβλησία, ας; τὸ ἀμετάστατον, ου.

IMPAIR, AIRE, adj., περιττός, ή, όν; ἀνάρτιος, ον.

IMPALPABLE, adj., ἀναφής, ές.

IMPARDONNABLE, adj., οὐ συγγνωστός, όν; συγγνώμης οὐκ ἄξιος, α, ον.

IMPARFAIT, AITE, adj., ἀτελής, ές; ἐνδεής, ές; ἐλλιπής, ές. || Sm., *temps du verbe,* ὁ παρατατικός, οῦ.

IMPARFAITEMENT, adv., ἀτελῶς, ἐνδεῶς, ἐλλιπῶς.

IMPARTIAL, ALE, adj., ἴσος, η, ον; δίκαιος, α, ον; ὀρθός, ή, όν.

IMPARTIALEMENT, adv., ἴσως, δικαίως, ὀρθῶς.

IMPARTIALITÉ, sf., ἡ δικαιοσύνη, ης. Avec impartialité, ὀρθῶς, ἐξ ἴσου.

IMPASSE, sf., ἡ ἀνέκβατος στενωπός, οῦ.

IMPASSIBILITÉ, sf., ἡ ἀπάθεια, ας; ἡ ἀταραξία, ας.

IMPASSIBLE, adj., ἀπαθής, ές; ἀτάρακτος, ον; ἀκίνητος, ον.

IMPATIEMMENT, adv. 1° *Avec peine,* χαλεπῶς, βαρέως. Souffrir impatiemment que, χαλεπῶς φέρω, *et une prop. infinitive.* || 2° *Avec un vif désir,* ὁρμητικῶς.

IMPATIENCE, sf. 1° *Manque de patience*, ἡ σφοδρότης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος. Souffrir qq. chose avec impatience, χαλεπῶς φέρω τι. Attendre qq. chose avec impatience, τὶ καραδοκέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Vif désir*, ἡ ὁρμή, ῆς. Avec impatience, ὁρμητικῶς.

IMPATIENT, ENTE, adj. 1° *Qui manque de patience*, οὐ καρτερικός, ἡ, όν; χαλεπός, ή, όν. Etre impatient, χαλεπαίνω, f. ανῶ. || 2° *Qui a un vif désir*, ὁρμητικός, ἡ, όν. Etre impatient de, σφόδρα ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* Il est impatient de partir, σφόδρα ἐπιθυμεῖ ἀπ-ελθεῖν.

IMPATIENTANT, ANTE, adj., ὀχληρός, ά, όν.

IMPATIENTER, va., ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.* || S'**IMPATIENTER**, vr., χαλεπαίνω, f. ανῶ; de, *dat.*; χαλεπῶς ou βαρέως φέρω, *acc.*

IMPAYABLE, adj. 1° *Qui ne se peut payer*, ὑπερτίμιος, ον. || 2° *Plaisant*, γέλοιος, α, ον.

IMPECCABILITÉ, sf., ἡ ἀναμαρτησία, ας.

IMPECCABLE, adj., ἀναμάρτητος, ον.

IMPÉNÉTRABILITÉ, sf. 1° *Etat de ce qui est impénétrable*, τὸ ἀδιάβατον, ου. || 2° *Incompréhensibilité*, τὸ ἀνόητον, ου.

IMPÉNÉTRABLE, adj. 1° *Où l'on ne peut pénétrer*, ἀδιάβατος, ον; ἄβατος, ον. || 2° *Incompréhensible*, ἀνόητος, ον. || 3° *Qui dissimule*, κρυψίνους, ουν.

IMPÉNITENCE, sf., τὸ ἀμετανόητον, ου.

IMPÉNITENT, ENTE, adj., ἀμετανόητος, ον.

IMPÉRATIF, IVE, adj., προστακτικός, ἡ, όν. || Sm., *mode du verbe*, τὸ προστακτικόν, οῦ.

IMPÉRATIVEMENT, adv.. προστακτικῶς.

IMPÉRATRICE, sf., ἡ βασίλεια, ας; ἡ βασίλισσα, ης.

IMPERCEPTIBLE, adj., ἀναίσθητος, ον; ἀνεπαίσθητος, ον; ἀφανής, ές; ἄδηλος, ον.

IMPERCEPTIBLEMENT, adv., κατὰ σμικρόν, κατὰ βραχύ, ἠρέμα.

IMPERFECTION, sf. 1° *Etat de ce qui n'est point achevé*, ἡ ἀτέλεια, ας. || 2° *Défaut*, τὸ ἔλλειμμα, ατος; τὸ κακόν, οῦ.

IMPÉRIAL, ALE, adj., αὐτοκρατορικός, ἡ, όν; βασιλικός, ἡ, όν.

IMPÉRIEUSEMENT, adv., δεσποτικῶς; ὑβριστικῶς.

IMPÉRIEUX, EUSE, adj. 1° *Hautain*, ὑβριστικός, ἡ, όν; δεσποτικός, ἡ, όν. || 2° *Irrésistible*, ἀναγκαῖος, α, ον. Besoin impérieux, ἡ ἀνάγκη, ης.

IMPÉRISSABLE, adj., ἀδιάφθορος, ον; ἀθάνατος, ον. Souvenir, gloire impérissable, μνήμη (ης), δόξα (ης) ἀθάνατος, ου.

IMPÉRITIE, sf., ἡ ἀπειρία, ας.

IMPERSONNEL, ELLE, adj.,(en grammaire), ἀπρόσωπος, ον.

IMPERSONNELLEMENT, adv., ἀπροσώπως.

IMPERTINEMMENT, adv., αὐθάδως, ὑβριστικῶς.

IMPERTINENCE, sf. 1° *Inconvenance, insolence*, ἡ ἀκοσμία, ας; ἡ προπέτεια, ας; ἡ αὐθάδεια, ας; ἡ ὕβρις, εως. || 2° *Chose inconvenante, insolence*, ἀκοσμόν τι; ὑβριστικόν τι. Les impertinences, αἱ ὕβρεις, εων.

IMPERTINENT, ENTE, adj. 1° *Qui agit avec impertinence*, ἄγροικος, ον; αὐθάδης, ες; ὑβριστικός, ἡ, όν. || 2° *Où il y a de l'impertinence*, ἄλογος, ον; φορτικός, ἡ, όν; ὑβριστικός, ἡ, όν. || Sm. et sf., ὁ ἄγροικος ἄνθρωπος, ου; *fém.* ἡ ἄγροικος (ου) γυνή, ναικός.

IMPERTURBABILITÉ, sf., ἡ ἀταραξία, ας.

IMPERTURBABLE, adj., ἀτάραχτος, ον; ἀτάραχος, ον; ἀκίνητος, ον.

IMPERTURBABLEMENT, adv., ἀταράχτως.

IMPÉTUEUSEMENT, adv., σφοδρῶς, ὀξέως, δεινῶς.

IMPÉTUEUX, EUSE, adj. 1° *Violent, rapide*, ὀξύς, εῖα, ύ; σφοδρός, ά, όν; δεινός, ή, όν. || 2° *Bouillant, fougueux*, ὁρμητικός, ή, όν; θερμός, ή, όν.

IMPÉTUOSITÉ, sf. 1° *Violence*, ἡ σφοδρότης, ητος; ἡ φορά, ᾶς; ἡ βία, ας. || 2° *Fougue*, ἡ ὀργή, ῆς; ἡ ὁρμή, ῆς.

IMPIE, adj., ἀσεβής, ές; ἀνόσιος, ον. Action impie, τὸ ἀσέβημα, ατος. Les impies, οἱ ἀσεβεῖς, ῶν.

IMPIÉTÉ, sf. 1° *Mépris pour les choses saintes*, ἡ ἀσέβεια, ας; ἡ ἀνοσιότης, ητος. Avec impiété, ἀσεβῶς. || 2° *Action, parole impie*, τὸ ἀσέβημα, ατος. Commettre une impiété envers les dieux, εἰς ou περὶ τοὺς θεοὺς ἀσεβέω-ῶ, f. ήσω.

IMPITOYABLE, adj., ἀνηλεής, ές; ἀνελεήμων, ον; ἀσυγγνώμων, ον.

IMPITOYABLEMENT, adv., ἀνηλεῶς, ἀνελεημόνως.

IMPLACABLE, adj., ἀδιάλλακτος, ον; ἀκατάλλακτος, ον; ἀπαραίτητος, ον. Avoir contre qqn une haine implacable, ἀδιαλλάκτως ἔχω τινί ou πρός τινα.

IMPLACABLEMENT, adv., ἀδιαλλάκτως, ἀκαταλλάκτως.

IMPLANTATION, sf., ἡ ἐμφυτεία, ας.

IMPLANTER, va., ἐμ-φυτεύω, f. εύσω; ἐμφύω, *acc.*; dans, *dat.* || S'**IMPLANTER**, vr., ἐμφύομαι (moy.); dans, *dat. avec ou sans* ἐν.

IMPLICITE, adj., ὑπονοούμενος, η, ον.

IMPLICITEMENT, adv., συλλήδδην.

IMPLIQUER, va. 1° *Envelopper, engager*, συμ-πλέκω, *acc.*; dans, *dat.* || 2° *Comprendre implicitement*, περι-έχω, *acc.* Impliquer contradiction, ἐναντίως ἔχω.

IMPLORER, va. 1° *Supplier*, ἱκετεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Demander avec instance*, λιπαρῶς αἰτέω-ῶ, f. ήσω, (pour soi) αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; de qqn, τινά ou παρά τινος.

IMPOLI, IE, adj., ἀπαίδευτος, ον; ἄγροικος, ον; ἄκομψος, ον.

IMPOLIMENT, adv., ἀγροίκως.

IMPOLITESSE, sf. 1° *Manque de politesse*, ἡ ἀπαιδευσία, ας; ἡ ἀγροικία, ας. || 2° *Action impolie*, τὸ ἄγροικον ἔργον, ου.

IMPOLITIQUE, adj., οὐ πολιτικός, ἡ, όν.

IMPOPULAIRE, adj., οὐ δημοτικός, ἡ, όν.

IMPOPULARITÉ, sf., ἡ παρὰ τοῦ δήμου ἀπέχθεια, ας.

IMPORTANCE, sf. 1° *Etat de ce qui importe*, ἡ ἀξία, ας; τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ ῥοπή, ῆς. Avoir quelque importance, ῥοπὴν τινα ἔχω. Il est d'une grande, d'une très grande importance, πολὺ, πλεῖστον δια-φέρει. Mettre, attacher de l'importance à une chose, πολὺ

νέμω τινί. || 2° *Autorité, crédit*, τὸ ἀξίωμα, ατος. Un homme d'importance, ἀνὴρ μέγα δυνάμενος. || 3° *Fierté*, ἡ σεμνότης, ητος. Faire l'homme d'importance, σεμνύνομαι, f. υνοῦμαι. || D'IMPORTANCE, loc. adv., *extrêmement*, σφοδρῶς, δεινῶς.

IMPORTANT, ANTE, adj. 1° *Qui importe, considérable*, ἀξιόλογος, ον; σπουδαῖος, α, ον. Il est important pour qqn, τινὶ δια-φέρει. S'occuper de choses importantes avec qqn, πρός τινα σπουδάζω, f. άσω. || Sm., *la chose importante*, τὸ μέγιστον, ου; τὸ κεφάλαιον, ου. || 2° *Qui a de l'autorité, de l'influence*, ἀξιόλογος, ον; δυνατός, ή, όν; μέγα δυνάμενος, η, ον. Etre un homme important dans l'Etat, ἐν ἀξιώματί εἰμι ὑπὸ τῶν πολιτῶν. || Sm., *homme vain*, ὁ ἀνὴρ σεμνός. Faire l'important, σεμνύνομαι, f. υνοῦμαι.

IMPORTATION, sf., ἡ εἰσκομιδή, ῆς. || Au pl., *choses importées*, τὰ εἰσαγόμενα, ων.

IMPORTÉ, ÉE, p.p., εἰσαγόμενος, η, ον; εἰσαγώγιμος, ον.

1. **IMPORTER**, va., *introduire*, εἰσ-άγω; εἰσ-κομίζω, f. ιῶ, *acc.*; dans un pays, εἰς χωρίον τι. Importer des marchandises, εἰσ-κομίζομαι, f. ισοῦμαι.

2. **IMPORTER**, vn., *être d'importance*, συμ-φέρω, δια-φέρω. Il m'importe de partir, δια-φέρει μοι ἀπ-ιέναι. Il importe qu'il parte, συμ-φέρει αὐτὸν ἀπι-έναι. Il importe peu, beaucoup, ὀλίγον, πολὺ δια-φέρει. Il n'importe pas, qu'importe que, ou que, οὐδὲν δια-φέρει, τί δια-φέρει εἴτε, εἴτε. N'importe qui, ὁστισοῦν, *gén.* ὁτουοῦν.

IMPORTUN, UNE, adj., ὀχληρός, ά, όν; ἐπαχθής, ές; χαλεπός, ή, όν. Importun à qqn., ἐπαχθὴς εἴς τινα.

IMPORTUNÉMENT, adv., ὀχληρῶς.

IMPORTUNER, va., ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*; λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

IMPORTUNITÉ, sf., ἡ ὄχλησις, εως; τὸ ἐπαχθές, οῦς; τὸ χαλεπόν, οῦ.

IMPOSANT, ANTE, adj., σεμνός, ή, όν; δεινός, ή, όν; μεγαλοπρεπής, ές.

IMPOSER, va. 1° *Mettre dessus*, ἐπι-τίθημι, *acc.* || *Au fig.* Imposer un nom à qqn, ἐπι-τίθημι ὄνομά τινι. || 2° *Infliger, prescrire*, ἐπι-τίθημι; τάττω, προσ-τάττω, f. τάξω, *acc.* Imposer un châtiment, un tribut à qqn., τιμωρίαν, φόρον τινὶ ἐπι-τίθημι ou τάττω. Imposer silence, σιωπᾶν κελεύω. || Imposer du respect *ou simpl*t imposer à qqn, αἰδῶ ou θαῦμα ἐμ-βάλλω τινί; ἐκ-πλήττω τινά. || En imposer à (tromper), ἀπατάω-ῶ, f. ήσω; παρ-άγω, *acc.* || S'IMPOSER à qqn, vr., πρός τινα εἰσ-διάζομαι (moy.).

IMPOSITION, sf. 1° *Action d'imposer (les mains, un nom)*, ἡ ἐπίθεσις, εως. || 2° *Action d'enjoindre, de prescrire*, ἡ τάξις, εως; ἡ ἐπίταξις, εως. || 3° *Impôt*, τὸ τέλος, ους; ὁ φόρος, ου.

IMPOSSIBILITÉ, sf., τὸ ἀδύνατον, ου. Etre dans l'impossibilité de, ἀδυνάτως ἔχω *et l'inf.* Mettre qqn dans l'impossibilité de faire une chose, ἀδύνατον καθ-ίστημί τινα ποιεῖν τι.

IMPOSSIBLE, adj., ἀδύνατος, ον; ἀμήχανος, ον. Il est impossible de, ἀδυνάτόν ou ἀμήχανόν ἐστι *et l'inf.* Il m'est impossible de, οὐ δύναμαι, ἀδυνάτως ἔχω *et l'inf.* || Sm., *ce qui n'est pas possible*, τὰ ἀδύνατα, ων. Entreprendre, tenter l'impossible, ἀδυνάτοις ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω.

IMPOSTEUR, sm. 1° *Trompeur*, ὁ ἀπατεών, ῶνος; ὁ ψεύστης, ου. || 2° *Calomniateur*, ὁ βάσκανος, ου; ὁ συκοφάντης, ου. || 3° *Hypocrite*, ὁ ὑποκριτής, οῦ. || Adj. ψευδής, ές.

IMPOSTURE, sf. 1° *Tromperie*, ἡ ἀπάτη, ης; τὸ ψεῦδος, ους. || 2° *Calomnie*, ἡ διαβολή, ῆς; ἡ βασκανία, ας. || 3° *Hypocrisie*, ἡ ὑπόκρισις, εως.

IMPÔT, sm., ὁ φόρος, ου; τὸ τέλος, ους. Mettre un impôt sur une chose, φόρον τινὸς προσ-τάττω, f. τάξω. Asseoir les impôts, φόρους δρίζω, f. ιῶ. Fermier des impôts, ὁ μισθωτής, οῦ.

IMPOTENT, ENTE, adj. et subst., ἀσθενής, ές; ἀνάπηρος, ον.

IMPRATICABLE, adj. 1° *Qui ne peut se faire*, ἀμήχανος, ον; ἀδύνατος, ον. || 2° *D'un accès impossible, difficile*, ἄβατος, ον; δύσβατος, ον.

IMPRÉCATION, sf., ἡ ἀρά, ᾶς; ἡ κατάρα, ας. Faire des imprécations contre qqn, charger qqn d'imprécations, ἀράς τινιέπ-αράομαι-ῶμαι, f. άσομαι ou ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

IMPRÉGNER, va., δια-βρίχω, κατα-βρίχω, f. βρέξω, *acc.*; de, *dat.*; (remplir), ἐμ-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.* || S'IMPRÉGNER, vr., les mêmes verbes au passif.

IMPRENABLE, adj., ἀνάλωτος, ον. Ville imprenable, ἡ πόλις (εως) ἀνάλωτος.

IMPRESSION, sf. 1° *Action d'empreindre*, ἡ ἐντύπωσις, εως; ἡ ἐγχάραξις, εως. || 2° *Empreinte*, ὁ τύπος, ου; τὸ ἐγχάραγμα, ατος. || 3° *Effet produit sur les sens*, ἡ αἴσθησις, εως; τὸ αἴσθημα, ατος. || 4° *Effet produit dans le cœur, dans l'esprit*, τὸ πάθος, ους; τὸ πάθημα, ατος; ἡ διάθεσις, εως. Faire impression sur qqn, τινὰ κινέω-ῶ, f. ήσω. Faire sur qqn une bonne, une mauvaise impression, εὖ, κακῶς δια-τίθημί τινα. Faire une vive impression sur qqn, πάθος ἐμ-βάλλω τινί. Cela ne fait aucune impression sur moi, οὐδὲν κινεῖ με τοῦτο.

IMPRESSIONNABLE, adj., παθητικός, ή, όν; παθητός, ή, όν.

IMPRESSIONNER, va., δια-τίθημι; κινέω-ῶ, f. ήσω. Voy. IMPRESSION.

IMPRÉVOYANCE, sf., ἡ ἀπρομήθεια, ας; ἡ ἀβουλία, ας; ἡ ἀφυλαξία, ας.

IMPRÉVOYANT, ANTE, adj., ἀπρονόητος, ον; ἀπρομηθής, ές; ἄβουλος, ον. Avec imprévoyance, ἀπρονοήτως.

IMPRÉVU, UE, adj., ἀπρόσκεπτος, ον; ἀπρονόητος, ον.

IMPRIMER, va. 1° *Empreindre*, ἐν-τυπόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; sur, εἰς *et l'acc.* || *Au fig.* Imprimer un caractère, un cachet à, χαρακτῆρα ἐπι-βάλλω, *dat.* Imprimer une tache, de la honte, κηλῖδα, ὄνειδος προσ-τρίβομαι (moy.); à, *dat.* || 2° *Graver, inspirer*, ἐν-τίθημι, ἐν-τήκω, *acc.*; à ou dans, *dat.* || 3° *Transmettre, fournir*, παρα-δίδωμι, παρ-έχω, *acc.* || S'IMPRIMER, vr., les mêmes verbes au passif.

IMPROBABILITÉ, sf., ἡ ἀπιθανότης, ητος; ἡ ἀπιστία, ας.

IMPROBABLE, adj., ἀπίθανος, ον; ἄπιστος, ον; ἀπεικώς, υῖα, ός.

IMPROBATEUR, TRICE, adj., ἐπιτιμητικός, ἡ, όν. || Sm., ὁ ἐπιτιμητής, οῦ.

IMPROBATION, sf., ἡ μέψις, εως. Manifester son improbation, ἀδουλέω-ῶ, f. ήσω.

IMPROBE, adj., πονηρός, ά, όν; κακός, ή, όν; κακοήθης, ες.

IMPROBITÉ, sf., ἡ πονηρία, ας; τὸ κακόηθες, ους.

IMPRODUCTIF, IVE, adj., ἄκαρπος, ον. Capitaux improductifs, ἀργὰ χρήματα, ων.

IMPROPRE, adj., ἀνεπιτήδειος, ον; à une chose, πρός τι; (en parl. des mots), ἄκυρος, ον.

IMPROPREMENT, adv., ἀκύρως.

IMPROPRIÉTÉ, sf., τὸ ἄκυρον, ου. Impropriété d'expression, ἡ ἀκυρολογία, ας.

IMPROUVER, va., ἀπο-δοκιμάζω, f. άσω; ἀπο-γιγνώσκω; μέμφομαι, f. μέμψομαι, *acc.*

IMPROVISATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ αὐτοσχεδιάζων, οντος; *fém.* ἡ αὐτοσχεδιάζουσα, ης; de, *acc.*

IMPROVISATION, sf. 1° *Action d'improviser*, ὁ αὐτοσχεδιασμός, οῦ. || 2° *Ce qu'on improvise*, τὸ αὐτοσχέδιασμα, ατος.

IMPROVISÉ, ÉE, p.p. et adj., αὐτοσχεδιαστικός, ή, όν; αὐτοσχέδιος, ος et α, ον.

IMPROVISER, va. et vn., αὐτοσχεδιάζω, f. άσω, *acc.* ou *sans régime*.

IMPROVISTE (À L'), loc. adv., ἐξ ἀπροσδοκήτου, ἀπὸ τοῦ ἀδοκήτου.

IMPRUDEMMENT, adv., ἀβούλως, ἀλόγως, ἀλογίστως.

IMPRUDENCE, sf., ἡ ἀβουλία, ας; ἡ ἀλογία, ας; τὸ ἀλόγιστον, ου.

IMPRUDENT, ENTE, (en parl. des pers. et des choses), ἀλόγιστος, ον; ἀπροβούλευτος, ον.

IMPUDÈRE, adj., ἀνηδος, ον.

IMPUDEMMENT, adv., ἀναιδῶς, ἀναισχύντως, ἰταμῶς.

IMPUDENCE, sf., ἡ ἀναίδεια, ας; ἡ ἀναισχυντία, ας; ἡ ἰταμότης, ητος.

IMPUDENT, ENTE, adj., (en parl. des pers.), ἀναιδής, ές; ἀναίσχυντος, ον; (des choses), ἀναίσχυντος, ον; αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

IMPUDEUR, sf., ἡ ἀναίδεια, ας; ἡ ἀναισχυντία, ας.

IMPUDICITÉ, sf., ἡ ἀσέλγεια, ας; ἡ λαγνεία, ας.

IMPUDIQUE, adj., (en parl. des pers.), ἀσελγής, ές; (des choses), αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

IMPUDIQUEMENT, adv., ἀσελγῶς.

IMPUISSANCE, sf., ἡ ἀδυναμία, ας; ἡ ἀδυνασία, ας. Etre dans l'impuissance de, ἀδυνατέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.*

IMPUISSANT, ANTE, adj., ἀδύνατος, ον. Etre impuissant à faire une chose, ἀδύνατός εἰμι ποιεῖν τι.

IMPULSIF, IVE, adj., κινητικός, ή, όν.

IMPULSION, sf. 1° *Action de pousser*, ἡ ἔλασις, εως; ἡ κίνησις, εως. Force d'impulsion, ἡ κινητικὴ (ῆς) δύναμις, εως. || 2° *Action d'exciter*, ἡ προτροπή, ῆς. Par l'impulsion d'un autre, ἄλλου τινὸς προ-τρέψαντος (de προτρέπω).

IMPUNÉMENT, adv., νηποινεί, νηποινί, ἀτιμωρήτως.

IMPUNI, IE, adj., ἀζήμιος, ον; ἀτιμώρητος, ον; ἀθῷος, ον.

IMPUNITÉ, sf., τὸ ἀζήμιον, ου; ἡ ἄδεια, ας. S'assurer l'impunité, ἄδειαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

IMPUR, URE, adj. 1° *Qui n'est pas pur*, ἀκάθαρτος, ον. || 2° *Impudique*, αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

IMPURETÉ, sf. 1° *Etat de ce qui n'est pas pur*, ἡ ἀκαθαρσία, ας. || 2° *Impudicité*, ἡ ἀσέλγεια, ας; ἡ λαγνεία, ας.

IMPUTABLE, adj., ἀνοιστέος, α, ον; à, εἰς *et l'acc;* ὑπόλογος, ον, *dat.*

IMPUTATION, sf., *inculpation*, τὸ αἰτίαμα, ατος; τὸ ἔγκλημα, ατος.

IMPUTER, va., *attribuer*, ἀνα-φέρω, ἐπανα-φέρω, *acc.;* à qqn, εἴς τινα. Imputer qq. chose à déshonneur, αἰσχύνην τι ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

INABORDABLE, adj. 1° *Où l'on ne peut aborder*, ἀπροσόρμιστος, ον. || 2° *Inaccessible*, (en parl. d'un lieu), ἄβατος, ον; (d'une pers.), ἀπρόσοδος, ον.

INABRITÉ, ÉE, adj., ἄσκεπος, ον.

INACCEPTABLE, adj., ἀπροσδεκτος, ον.

INACCESSIBLE, adj. 1° *Dont l'accès est impossible*, ἄβατος, ον; δύσβατος, ον; (en parl. des pers.), ἀπρόσοδος, ον; ἀπρόσοιστος, ον. || 2° *Insensible à*, ἀκίνητος, ον, *dat. ou* ὑπό *et le gén.* Inaccessible à la pitié (impitoyable), ἀνηλεής, ές.

INACCOUTUMÉ, ÉE, adj., ἀήθης, ες; οὐκ εἰωθώς, υῖα, ός.

INACHEVÉ, ÉE, adj., ἀτελής, ές.

INACHOS, *h. et fl.*, ὁ Ἴναχος, ου.

INACTIF, IVE, adj., ἀργός, όν; ἄπρακτος, ον. Etre inactif, ἀργέω-ῶ, f. ήσω.

INACTION, sf., ἡ ἀργία, ας. Rester dans l'inaction, ἀργέω-ῶ, f. ήσω.

INACTIVITÉ, sf., ἡ ἀπραξία, ας; ἡ ἀργία, ας.

INADMISSIBILITÉ, sf., τὸ ἀπροσδεκτον, ου.

INADMISSIBLE, adj., ἀπροσδεκτος, ον.

INADVERTANCE, sf., τὸ ἀπερισκεπτον, ου. Par inadvertance, ἀπερισκέπτως, ἀσκέπτως.

INALIÉNABLE, adj., ἀνεξοίαστος, ον.

INALTÉRABLE, adj., ἀδιάφθαρτος, ον; (au moral), ἀκίνητος, ον.

INAMOVIBLE, adj., ἀμετάθετος, ον; ἀμετακίνητος, ον.

INANIMÉ, ÉE, adj., ἄψυχος, ον; ψυχῆς ἔρημος, ον.

INANITÉ, sf., ἡ κενότης, ητος; τὸ κενόν, οῦ.

INANITION, sf., ἡ ἀσιτία, ας; ὁ λιμός, οῦ. Mourir d'inanition, λιμῷ ou ὑπὸ λιμοῦ ἀποθνήσκω.

INAPERÇU, UE, adj., ἀφανής, ές; ἀναίσθητος, ον.

INAPPLICABLE, adj., ἀνεπιτήδειος, ον; à, πρός *et l'acc.*

INAPPLICATION, sf., τὸ ἀπερίσκεπτον, ου; ἡ ῥᾳθυμία, ας.

INAPPLIQUÉ, ÉE, adj., ἀπερίσκεπτος, ον; ῥᾴθῡμος, ον; ἀμελής, ές.

INAPPRÉCIABLE, adj. 1° *Qui ne peut être apprecié*, ἀτίμητος, ον. || 2° *D'un grand prix*, πλείστου ἄξιος, α, ον ; πολυτίμητος, ον.

INAPTITUDE, sf., ἡ ἀφυΐα, ας ; ἡ σκαιότης, ητος.

INAROS, *h.*, ὁ Ἰνάρως, ω.

INARTICULÉ, ÉE, adj., ἀναρθρος, ον.

INASSOUVI, IE, adj., ἀπλήρωτος, ον ; ἀνεκπλήρωτος, ον.

INATTAQUABLE, adj., ἄληπτος, ον.

INATTENDU, UE, adj., ἀπροσδόκητος, ον. D'une manière inattendue, ἀπροσδοκήτως.

INATTENTIF, IVE, adj., ἀπερίσκεπτος, ον ; ἀμελής, ές.

INATTENTION, sf., τὸ ἀπερίσκεπτον, ου ; ἡ ἀμέλεια, ας.

INAUGURATION, sf., *consécration*, ἡ καθιέρωσις, εως.

INAUGURER, va. 1° *Consacrer*, καθιερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Commencer*, ἄρχω, κατ-άρχω, f. ἄρξω, *gen.*

INCALCULABLE, adj., ἀναρίθμητος, ον ; ἀνάριθμος, ον.

INCANDESCENT, ENTE, adj., ἔμπυρος, ον. Masse incandescente, ὁ μύδρος, ου.

INCANTATION, sf., ἡ ἐπῳδή, ῆς.

INCAPABLE, adj. 1° *Malhabile*, ἀφυής, ές ; δυσμαθής, ές. Incapable d'une chose, ἀφυὴς πρός τι. || 2° *Qui n'est pas en état de*, ἀδύνατος, ον, *et* εἰς *avec l'acc.* ou *inf. seul* ; ἀνεπιτήδειος, ον *et* πρός *avec l'acc.* ou *inf. seul*. Être incapable de, οὐ δύναμαι, ἀδυνατέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* || 3° *Qui est dans l'impossibilité morale de*, οὐχ οἷός τέ, οἵα τέ, οἷόν τέ εἰμι *et l'inf.* Il est incapable de mentir, οὔκ ἐστι πρὸς τοῦ τρόπου αὐτοῦ ψεύδεσθαι.

INCAPACITÉ, sf., ἡ ἀφυΐα, ας ; ἡ σκαιότης, ητος.

INCARCÉRATION, sf., ὁ εἱργμός, οῦ.

INCARCÉRER, va., εἰς εἱρκτὴν ἐμ-βάλλω, *acc.* || Être incarcéré, εἰς εἱρκτὴν εἰσ-πίπτω.

INCARNAT, ATE, adj., ῥοδοειδής, ές. || Sm., τὸ ἀνθρεικελον, ου.

INCARNATION, sf., ἡ ἐνανθρώπησις, εως ; ἡ ἐνανθρωπότης, ητος.

INCARNER (S'), vr., ἐν-ανθρωπέω-ῶ, f. ήσω.

INCARTADE, sf., τὸ ὕβρισμα, ατος. || Au pl., τὰ πλημμελήματα, ων.

INCENDIAIRE, sm., *auteur d'un incendie*, ὁ ἐμπρηστής, οῦ. || Adj. et subst., *séditieux*. Voy. ce mot.

INCENDIE, sm. 1° *Grand embrasement*, ἡ πυρκαϊά, ᾶς ; ἡ ἔμπρησις, εως ; τὸ πῦρ, *gén.* πυρός. || 2° *Trouble, sédition*, ἡ ταραχή, ῆς ; ἡ στάσις, εως.

INCENDIER, va., ἐμ-πίμπρημι ; ἐπι-φλέγω, f. φλέξω ; πυρπολέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

INCERTAIN, AINE, adj. 1° *Douteux, indéterminé*, ἄδηλος, ον ; ἀσαφής, ές. Victoire incertaine, ἡ νίκη ἀγχώμαλος. || Sm., *ce qui est douteux*, τὸ ἄδηλον, ου. || 2° *Variable, mal assuré*, ἀβέβαιος, ον. || 3° *Qui est dans le doute sur une chose*, ἀγνοῶν, οῦσα, οῦν περί τινος. || 4° *Qui est dans l'indécision*, ἄπορος, ον.

INCERTITUDE, sf. 1° *Qualité de ce qui est incertain*, τὸ ἄδηλον, ου ; ἡ ἀσάφεια, ας. || 2° *Etat variable*, τὸ ἀβέβαιον, ου. || 3° *Ignorance (d'une chose)*, ἡ ἄγνοια, ας. Être dans l'incertitude d'une chose, τὶ ου περί τινος ἀγνοέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Indécision*, ἡ ἀμφισβήτησις, εως ; ἡ ἀπορία, ας. Être dans l'incertitude d'une chose, περί τινος ἀπορέω-ῶ, f. ήσω. Mettre fin à l'incertitude de qqn, τινὰ ἀποροῦντα παύω, f. σω.

INCESSAMMENT, adv. 1° *Sans cesse*, ἀδιαλείπτως, συνεχῶς. || 2° *Sans délai, au plus tôt*, εὐθύς, τὴν ταχίστην.

INCESSANT, ANTE, adj., ἀδιάλειπτος, ον ; συνεχής, ές.

INCESTE, sm., ἡ ἀνόσιος (ου) συνουσία, ας.

INCESTUEUSEMENT, adv., ἀνοσίως.

INCESTUEUX, EUSE, adj., ἀνόσιος, ον ; μιαρός, ά, όν.

INCIDEMMENT, adv., παρέργως, ἐκ παρέργου.

1. **INCIDENT**, sm. 1° *Cas fortuit*, τὸ σύμπτωμα, ατος. || 2° *Hors-d'œuvre*, τὸ πάρεργον, ου.

2. **INCIDENT, ENTE**, adj., συμπίπτων, ουσα, ον, *gén.* οντος, etc.

INCINÉRATION, sf., ἡ κατάκαυσις, εως.

INCINÉRER, va., κατα-κάω, *acc.*

INCISE, sf., τὸ κόμμα, ατος.

INCISER, va., ἐν-τέμνω, ἐπι-τέμνω ; ἐν-χαράττω, f. ξω, *acc.*

INCISIF, IVE, adj. 1° *Qui incise*. Dent incisive, *ou simpl*t incisive, ὁ δικαστήρ, ῆρος ; *au plur.*, οἱ κτένες, ὧν ; οἱ τομεῖς, έων. || 2° *Tranchant, pénétrant*, ὀξύς, εῖα, ύ.

INCISION, sf., ἡ τομή, ῆς ; ἡ ἔντομή, ῆς ; ἡ ἐπιτομή, ης.

INCITATION, sf., ἡ προτροπή, ῆς ; à qq. chose, πρός ou ἐπί τι.

INCITER, va., προ-τρέπω, *acc.* ; à une chose, πρός ou ἐπί τι ; à faire une chose, ποιεῖν τι.

INCIVIL, ILE, (en parl. des pers.), ἀπειρόκαλος, ον ; ἄγροικος, ον ; ἄκομψος, ον ; (des choses), ἀπρεπής, ές.

INCIVILEMENT, adv., ἀπειροκάλως, ἀγροίκως.

INCIVILITÉ, sf., ἡ ἀπειροκαλία, ας ; ἡ ἀγροικία, ας.

INCLÉMENCE, sf., ἡ σκληρότης, ητος ; ἡ χαλεπότης, ητος.

INCLÉMENT, ENTE, adj., χαλεπός, ή, όν ; σκληρός, ά, όν.

INCLINAISON, sf., ἡ κλίσις, εως ; τὸ κλίμα, ατος.

INCLINATION, sf., ἡ κλίσις, εως. Inclination de tête, τὸ νεῦμα, ατος. || 2° *Penchant, affection*, ἡ ἐπίκλισις, εως ; ἡ ἐπιθυμία, ας ; ὁ ἔρως, ωτος. Inclination vive, ἡ ὁρμή, ῆς. Avoir de l'inclination pour qqn, pour qq. chose, τινὸς ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω ; τινὸς ἐρωτικῶς ἔχω. || 3° *Objet aimé*, ὁ ἔρως, ωτος.

INCLINÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐπικλινής, ές ; κατάντης, ες ; καταφερής, ές.

INCLINER, va., *faire pencher, courber*, κλίνω, ἀπο-κλίνω, ἐγ-κλίνω, ἐπι-κλίνω, *acc.* || Vn. 1° *Être incliné*, κλίνω, κλίνομαι (pass.),

ἐγ-κλίνω; (en parl. d'une balance), ῥέπω, f. ῥέψω. || 2° *Avoir du penchant pour une chose*, κλίνω ἐπί τι, ἀπο-κλίνω εἰς, ἐπί ου πρός τι, ἐγ-κλίνω ἐπί ου πρός τι. Il inclinait à la paix, ἀπ-έκλινεν εἰς εἰρήνην. || S'INCLINER, vr. 1° *Se pencher, se courber*, κλίνω, κλίνομαι (pass.); (en parl. des pers.), κύπτω, ἐπι-κύπτω, f. κύψω. || 2° *Se prosterner devant*, προσ-κυνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

INCLURE, va., ἐν-τίθημι, *acc.*; dans, *dat.*

INCLUS, USE, p.p., ἐγκείμενος, η, ον.

INCLUSIVEMENT, adv., ἐντός.

INCOGNITO, adv., *se tourne par* inconnu, ἄγνωστος, ον; ὁ, ἡ ἄγνώς, ῶτος. Ils vinrent incognito, ἦλθον ἄγνωστοι.

INCOHÉRENCE, sf., τὸ ἀσυνάρτητον, ου.

INCOHÉRENT, ENTE, adj., ἀσυνάρτητος, ον; ἀσυνάρμοστος, ον; ἀνακόλουθος, ον.

INCOLORE, adj., ἀχρώματος, ον; ἄχρους, ουν; ἄχρως, ων, *gén.* ω.

INCOMBER, va., ἐπί-κειμαι, πρόσ-κειμαι; à, *dat.*

INCOMBUSTIBLE, adj., ἄκαυστος, ον; ἀφλόγιστος, ον.

INCOMMENSURABLE, adj., ἀσύμμετρος, ον; (infini), ἄμετρος, ον.

INCOMMODE, adj. 1° *Qui n'offre pas de commodité*, ἀνεπιτήδειος, ον; ἀνάρμοστος, ον. || 2° *Gênant*, χαλεπός, ή, όν. || 3° *Importun*, ὀχληρός, ά, όν.

INCOMMODÉMENT, adv., ἀνεπιτηδείως.

INCOMMODER, va. 1° *Gêner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*; δι-οχλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Rendre malade*, κακῶς δια-τίθημι, *acc.* Etre incommodé, κακῶς διά-κειμαι; ἀρρωστέω-ῶ, f. ήσω.

INCOMMODITÉ, sf. 1° *Peine, gêne*, τὸ ἄχθος, ους; τὸ χαλεπόν, οῦ; ὁ ὄχλος, ου. || 2° *Indisposition*, ἡ ἀρρωστία, ας; ἡ ἀσθένεια, ας.

INCOMMUNICABLE, adj., ἀκοινώνητος, ον.

INCOMPARABLE, adj., ἀνυπέρβλητος, ον; ἐξαίρετος, ον; δυσπαράβλητος, ον.

INCOMPARABLEMENT, adv., ἀνυπερβλήτως, ὑπερβαλλόντως.

INCOMPATIBILITÉ, sf., ἡ ἀναρμοστία, ας. Incompatibilité d'humeur, ἡ ἀντιπάθεια, ας.

INCOMPATIBLE, adj., ἀνάρμοστος, ον; avec une chose, τινί ου πρός τι. Etre incompatible, ἀν-αρμοστέω-ῶ, f. ήσω; avec une chose, τινί ου πρός τι.

INCOMPÉTENCE, sf., τὸ ἄκυρον, ου.

INCOMPÉTENT, ENTE, adj., ἄκυρος, ον; ἀνεπιτήδειος, ον.

INCOMPLET, ÈTE, adj., ἀτελής, ές; ἔλλιπής, ές; ἐνδεής, ές.

INCOMPLÈTEMENT, adv., ἀτελῶς.

INCOMPLEXE, adj., ἁπλοῦς, ῆ, οῦν.

INCOMPRÉHENSIBILITÉ, sf., τὸ ἀνόητον, ου; τὸ ἀδιανόητον, ου.

INCOMPRÉHENSIBLE, adj., ἀνόητος, ον; ἀδιανόητος, ον; ἀπερινόητος, ον.

INCONCEVABLE, adj. 1° *Incompréhensible*, ἀνόητος, ον. || 2° *Etrange*, παράδοξος, ον; θαυμαστός, ή, όν.

INCONCILIABLE, adj., ἀνάρμοστος, ον; (en parl. des pers.), ἀκοινώνητος, ον.

INCONDUITE, sf., ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας.

INCONGRU, UE, adj., ἀπρεπής, ές; ἄτοπος, ον.

INCONGRUITÉ, sf., ἡ ἀπρέπεια, ας; ἡ ἀτοπία, ας.

INCONNU, UE, adj. 1° *Qui n'est point connu*, ἀγνοούμενος, η, ον; ἄγνωστος, ον. || 2° *Qui n'est pas célèbre, obscur*, ἄδοξος, ον, ἀφανής, ές.

INCONSÉQUENCE, sf. 1° *Défaut de suite*, ἡ ἀνακολουθία, ας. || 2° *Chose inconséquente*, ἀνακόλουθόν τι; ἄτοπόν τι. Inconséquences, τὰ ἄτοπα, ων.

INCONSÉQUENT, ENTE, adj., (en parl. des pers.), μετάδουλος, ον; (des choses), ἀνακόλουθος, ον. Etre inconséquent, ἑαυτῷ, ᾗ οὐχ ὁμολογεῖν (de ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω).

INCONSIDÉRATION, sf., ἡ ἀπρομήθεια, ας; ἡ ἀπροβουλία, ας. Avec inconsidération, ἀσκέπτως, ἀπερισκέπτως.

INCONSIDÉRÉ, ÉE, adj., (en parl. des pers.), ἀπρονόητος, ον; ἄσκεπτος, ον; (des choses), ἀπροβούλευτος, ον.

INCONSIDÉRÉMENT, adv., ἀσκέπτως, ἀπερισκέπτως.

INCONSISTANCE, sf., τὸ ἀβέβαιον, ου; τὸ ἐπισφαλές, οῦς.

INCONSISTANT, ANTE, adj., ἀβέβαιος, ον; ἀκατάστατος, ον; ἐπισφαλής, ές.

INCONSOLABLE, adj., ἀπαραμύθητος, ον; ἀπαρηγόρητος, ον.

INCONSOLABLEMENT, adv., ἀπαραμυθήτως.

INCONSOLÉ, ÉE, adj., παραμυθίας ἀπορῶν, οῦσα, οῦν.

INCONSTAMMENT, adv., ἀσταθμήτως.

INCONSTANCE, sf., τὸ ἀστάθμητον, ου; τὸ ἀβέβαιον, ου; τὸ εὐμετάβλητον, ου. L'inconstance de la fortune, αἱ τῆς τύχης μεταβολαί, ῶν.

INCONSTANT, ANTE, adj., ἀστάθμητος, ον; ἀβέβαιος, ον; εὐμετάβλητος, ον; εὐμετάβολος, ον.

INCONTESTABLE, adj., ἀναμφισβήτητος, ον; ἀναμφίλογος, ον.

INCONTESTABLEMENT, adv., ἀναμφισβητήτως.

INCONTESTÉ, ÉE, adj., ἀναμφισβήτητος, ον; ἀναμφίλογος, ον.

INCONTINENCE, sf., ἡ ἀκράτεια ου ἀκρασία, ας; ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας.

1. **INCONTINENT, ENTE**, adj., ἀκρατής, ές; ἀκόλαστος, ον; ἀσελγής, ές.

2. **INCONTINENT**, adv., *aussitôt*, αὐτίκα, παραυτίκα, εὐθύς.

INCONVENANCE, sf., ἡ ἀπρέπεια, ας; ἡ ἀσχημοσύνη, ης. Faire des inconvenances, ἀσχημονέω-ῶ, f. ήσω.

INCONVENANT, ANTE, adj., ἀπρεπής, ές; ἀσχήμων, ον; ἄτοπος, ον.

INCONVÉNIENT, sm. 1° *Difficulté, empêchement*, ἡ δυσχέρεια, ας; τὸ κώλυμα, ατος. || 2° *Dommage*, ἡ βλάβη, ης; τὸ κακόν, οῦ.

INCORPORATION, sf., ἡ σύμμιξις, εως.

INCORPOREL, ELLE, adj., ἀσώματος, ον.

INCORPORER, va., συμ-μίγνυμι, *acc.*, avec, à, dans, *dat.* Il incorpora des Grecs dans son

armée, Ἕλληνας τῷ στρατῷ συν-έμιξε. || S'INCORPORER, συμ-μίγνυμαι (pass.).

INCORRECTEMENT, adv., πλημμελῶς, οὐκ ὀρθῶς.

INCORRECT, ECTE, adj., οὐκ ὀρθός, ή, όν; πλημμελής, ές.

INCORRECTION, sf., ἡ πλημμέλεια, ας.

INCORRIGIBILITÉ, sf., τὸ ἀνίατον, ου.

INCORRIGIBLE, adj., ἀδιόρθωτος, ον; ἀνίᾶτος, ον; (en parl. des pers.), ἀνουθέτητος, ον.

INCORRIGIBLEMENT, adv., ἀνιάτως.

INCORRUPTIBILITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est incorruptible*, τὸ ἀδιάφθαρτον, ου. || 2° *Intégrité*, τὸ ἀδωροδόκητον, ου.

INCORRUPTIBLE, adj. 1° *Non sujet à la corruption*, ἀδιάφθαστος, ον; ἀδιάφθορος, ον. || 2° *Intègre*, ἀδιάφθορος, ον; ἀδωροδόκητος, ον.

INCRÉDIBILITÉ, sf., ἡ ἀπιστία, ας; ἡ ἀπιθανότης, ητος.

INCRÉDULE, adj., ἄπιστος, ον. Etre incrédule, ἀπιστέω-ῶ, f. ήσω.

INCRÉDULITÉ, sf., ἡ ἀπιστία, ας; τὸ ἄπιστον, ου. Avec incrédulité, ἀπίστως.

INCRÉÉ, ÉE, adj., ἀγένητος et ἀγέννητος, ον; ἀγενής, ές.

INCRIMINER, va., ἐν αἰτίᾳ ἔχω, *acc.* Etre incriminé, ἐν αἰτίᾳ εἶμι.

INCROYABLE, adj. 1° *Qui ne peut être cru*, ἄπιστος, ον; ἀπίθανος, ον; παράδοξος, ον. || 2° *Excessif, étonnant*, δεινός, ή, όν; θαυμαστός, ή, όν.

INCRUSTATION, sf., *pièce incrustée*, τὸ ἔμβλημα, ατος.

INCRUSTER, va., ἐμ-βάλλω, *dat.*, de, *acc.* Incruster une chose dans une chose, ἐμ-βάλλω τί τινι.

INCUBATION, sf., ἡ ἐπώασις, εως; ὁ ἐπωασμός, οῦ.

INCULPATION, sf., τὸ αἰτίαμα, ατος; τὸ ἔγκλημα, ατος.

INCULPER, va., αἰτιάομαι-ῶμαι, f. άσομαι, *acc.* || Etre inculpé, ἐν αἰτίᾳ εἶμί ου γίγνομαι; d'une chose, τινός; par qqn, ὑπό τινος.

INCULQUER, va., ἐν-τίκω, ἐν-τίθημι, *acc.*; dans, *dat.* || S'INCULQUER, vr., les mêmes verbes au passif.

INCULTE, adj. 1° *Non cultivé*, ἀγεώργητος, ον; ἀργός, όν. || 2° *Non instruit*, ἀπαίδευτος, ον.

INCURABILITÉ, sf., τὸ ἀνίατον, ου.

INCURABLE, adj., (au pr. et au fig.), ἀνίᾶτος, ον; ἀνήκεστος, ον. Etre incurable, ἀνιάτως ἔχω.

INCURABLEMENT, adv., ἀνιάτως.

INCURIE, sf., τὸ ἀφρόντιστον, ου; ἡ ἀμελεία, ας.

INCURSION, sf., ἡ καταδρομή, ῆς; ἡ ἐκδρομή, ῆς. Faire une incursion dans un pays, ἐπιδρομὴν εἰς χώραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

INDE, *pays*, ἡ Ἰνδική, ῆς. De l'Inde. Ἰνδικός, ή, όν.

INDÉCEMMENT, adv., ἀσχημόνως, ἀπρεπῶς.

INDÉCENCE, sf. 1° *Vice de ce qui est indécent*, ἡ ἀσχημοσύνη, ης; ἡ ἀγέννεια, ας. || 2° *Chose indécente*, τὸ αἰσχρόν, οῦ.

INDÉCENT, ENTE, adj., ἀσχήμων, ον; ἀπρεπής, ές; αἰσχρός, ά, όν.

INDÉCHIFFRABLE, adj. 1° *Illisible*, ἄμυδρός, ά, όν. || 2° *Obscur*, ἀσαφής, ές.

INDÉCIS, ISE, adj. 1° *Qui n'est pas décidé*, ἄκριτος, ον; ἀδιάκριτος, ον. Victoire indécise, ἡ νίκη ἀγχώμαλος. || 2° *Vague*, ἀσαφής, ές. || 3° *Irrésolu*, ἄβουλος, ον; ἄπορος, ον. Etre indécis, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω.

INDÉCISION, sf., ἡ ἀβουλία, ας; ἡ ἀπορία, ας; ὁ ὄκνος, ου.

INDÉCLINABLE, adj., ἄκλιτος, ον.

INDÉFINI, IE, adj., ἀόριστος, ον; ἀδιόριστος, ον. Pronom indéfini, τὸ ἀόριστον, ου.

INDÉFINIMENT, adv., ἀορίστως; ἀδιορίστως.

INDÉFINISSABLE, adj., *inexplicable*, ἀδιήγητος, ον; ἀδιεξίτητος, ον.

INDÉLÉBILE, adj., ἀνεξάλειπτος, ον.

INDÉLIBÉRÉ, ÉE, adj., ἀπροβούλευτος, ον; ἀπροαίρετος, ον.

INDÉLICAT, ATE, adj., ἀσχήμων, ον. Etre indélicat, ἀσχημονέω-ῶ, f. ήσω.

INDÉLICATEMENT, adv., ἀσχημόνως.

INDÉLICATESSE, sf. 1° *Manque de délicatesse*, ἡ ἀσχημοσύνη, ης. || 2° *Procédé indélicat*, ἄσχημόν (ονος) τι, *gén.* τινός.

INDEMNE, adj., *sans dommage*, ἀβλαβής, ές.

INDEMNISER, va. Voy. DÉDOMMAGER.

INDEMNITÉ, sf., ἡ ἀμοιβή, ῆς; ἡ ἀνταπόδοσις, εως.

INDÉNIABLE, adj., οὐκ ἀρνήσιμος, ον.

INDÉPENDAMMENT, adv., *librement*, ἐλευθέρως. || INDÉPENDAMMENT DE, loc. prép. 1° *Sans égard à*, χωρὶς *et le gén.* || 2° *Outre*, πρός *et le dat.*

INDÉPENDANCE, sf., (d'une personne), ἡ ἐλευθερία, ας; (d'un peuple), ἡ αὐτονομία, ας. Indépendance dans la conduite, ἡ αὐτοπραγία, ας.

INDÉPENDANT, ANTE, adj., *libre*, ἐλεύθερος, α, ον; (en parl. d'un peuple), αὐτόνομος, ον. || INDÉPENDANT DE. 1° *Qui ne dépend point de*, οὐχ ὑπήκοος, ον, *gén.*; ἐλεύθερος, α, ον ἀπό *et le gén.* || 2° *Qui n'a point de connexité avec*, οὐ συνεχής, ές *et le dat.*

INDESCRIPTIBLE, adj., ἀδιήγητος, ον; λόγου κρείττων, ον.

INDESTRUCTIBILITÉ, sf., τὸ ἄλυτον, ου; τὸ ἀκατάλυτον, ου.

INDESTRUCTIBLE, adj., ἄλυτος, ον; ἀδιάλυτος, ον; ἀκατάλυτος, ον.

INDÉTERMINATION, sf., ἡ ἀβουλία, ας; ἡ ἀπορία, ας.

INDÉTERMINÉ, ÉE, adj. 1° *Non déterminé*, ἀόριστος, ον; ἀδιόριστος, ον. || 2° *Irrésolu, indécis*, ἄβουλος, ον; ἄπορος, ον.

INDEX, sm. 1° *Table*, ὁ κατάλογος, ου. || 2° *Doigt*, ὁ λιχανός, οῦ.

1. **INDICATIF**, sm., *mode du verbe*, ἡ ὁριστική, ῆς.

2. **INDICATIF, IVE**, adj., *qui indique*, σημαντικός, ή, όν; de, *gén.*

INDICATION, sf. 1° *Action d'indiquer*, ἡ μήνυσις, εως; ἡ ἔνδειξις, εως. || 2° *Renseig-*

gnement, τὸ μήνυμα, ατος; τὸ ἔνδειγμα, ατος. || 3° *Indice*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ τεκμήριον, ου.

INDICE, sm., τὸ σημεῖον, ου; τὸ τεκμήριον, ου. Fournir des indices, τεκμήρια παρ-έχομαι (moy.).

INDICIBLE, adj., ἄρρητος, ον; ἀνέκφραστος, ον; ἀμύθητος, ον. Une joie indicible, χαρὰ (ᾶς) ἀμήχανος (ου) δση, ης.

INDIEN, ENNE, adj., Ἰνδικός, ή, όν. || Les Indiens, οἱ Ἰνδοί, ῶν.

INDIFFÉREMMENT, adv. 1° *Sans distinction*, ἀδιακρίτως. || 2° *Avec indifférence*, ἀμελῶς, ὀλιγώρως.

INDIFFÉRENCE, sf. 1° *Insouciance*, ἡ ἀμέλεια, ας; ἡ ὀλιγωρία, ας. || 2° *Insensibilité, froideur*, ἡ ἀναισθησία, ας; ἡ ψυχρότης, ητος.

INDIFFÉRENT, ENTE, adj. 1° *Qui ne présente aucun motif de préférence*, ἀδιάφορος, ον; (*sans importance*), φαῦλος, η, ον. Il est indifférent de, οὐδὲν διա-φέρει *et l'inf.* Cela m'est indifférent, οὐ μέλει μοι τοῦτο. || 2° *Insouciant, insensible*, ἀμελής, ές; ὀλίγωρος, ον; ἀναίσθητος, ον; ψυχρός, ά, όν. Être indifférent à qq. chose, τινὸς ἀμελέω-ῶ ou ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω.

INDIGENCE, sf., ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας; ἡ πενία, ας. Être dans l'indigence, ἐν ἐνδείᾳ εἶμι. Réduire qqn à l'extrême indigence, εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καθ-ίστημί τινα.

INDIGÈNE, adj., ἐπιχώριος, ος et α, ον. || Sm. pl., οἱ αὐτόχθονες, ων.

INDIGENT, ENTE, adj., ἔνδεής, ές; ἄπορος, ον. || Sm., ὁ πένης, ητος.

INDIGESTE, adj. 1° *Difficile à digérer*, ἄπεπτος, ον; δύσπεπτος, ον. || 2° *Confus*, ἀκύσμητος, ον.

INDIGESTION, sf., ἡ ἀπεψία, ας; ἡ δυσ-πεψία, ας. Avoir une indigestion, ἀπεπτέω-ῶ, f. ήσω.

INDIGNATION, sf., ἡ ἀγανάκτησις, εως; ἡ ὀργή, ῆς. Supporter qq. chose avec indignation, sans indignation, φέρω τι χαλεπῶς, πραῶς.

INDIGNE, adj., (dans tous les sens), ἀνάξιος, ον; de, *gén.* Indigne de vaincre, ἀνάξιος νικᾶν. Souffrir des choses indignes, ἀνάξια ou δεινὰ πάσχω.

INDIGNEMENT, adv., ἀναξίως; (odieusement), δεινῶς.

INDIGNER, va., ἐξ-οργίζω, *acc.*; contre qqn, πρός τινα. Être indigné, *comme* s'indigner. || S'**INDIGNER**, vr., ἀγανακτέω-ῶ, f. ήσω; contre qqn, τινί; d'une chose, contre une chose, τινί, ἐπί τινι, διά τι. Je m'indigne d'avoir (si j'ai), ἀγανακτῶ εἰ ἔχω.

INDIGNITÉ, sf. 1° *Qualité qui rend indigne*, τὸ ἀνάξιον, ου. || 2° *Enormité*, τὸ δεινόν, οῦ. || 3° *Action indigne*, τὸ ἔργον ἀνάξιον ou δεινόν, οῦ. Souffrir des indignités, ἀνάξια ou δεινὰ πάσχω.

INDIGO, sm., *matière colorante*, τὸ Ἰνδικόν, οῦ.

INDIQUÉ, ÉE, p.p. Voy. INDIQUER. || *Déterminé, fixé*, τεταγμένος, η, ον; ῥητός, ή, όν.

INDIQUER, va. 1° *Faire connaître*, σημαίνω, f. ανῶ; δηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Déterminer, exposer*, ὁρίζω, f. ιῶ; φράζω, f. φράσω, *acc.*

INDIRECT, ECTE, adj., οὐκ ὀρθός, ή, όν; πλάγιος, ος et α, ον; ἐγκάρσιος, α, ον. Preuve indirecte, ἔγκαρσία (ας) ἀπόδειξις, εως. Discours indirect, τὸ πλάγιον, ου.

INDIRECTEMENT, adv., πλαγίως.

INDISCIPLINABLE, adj., ἀδάμαστος, ον; ἀχαλίνωτος, ον.

INDISCIPLINE, sf., ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀκοσμία, ας; ἡ ἀκολασία, ας.

INDISCIPLINÉ, ÉE, adj., ἄτακτος, ον; ἄκοσμος, ον; ἀκόλαστος, ον. Être indiscipliné, ἀτακτέω-ῶ, f. ήσω.

INDISCRET, ÈTE, adj. 1° *Qui manque de discrétion, de retenue*, ἄκοσμος, ον; ἀσκεπτος, ον; ἀπερίσκεπτος, ον; προπετής, ές. || 2° *Qui ne sait pas garder le secret*, τῆς γλώττης ἀκρατής, ές. || 3° *Contraire à la retenue, aux bienséances*, ἀπρεπής, ές; ἄτοπος, ον.

INDISCRÈTEMENT, adv., ἀσκέπτως; ἀπερισκέπτως.

INDISCRÉTION, sf. 1° *Manque de discrétion*, ἡ ἀκοσμία, ας; ἡ προπέτεια, ας. || 2° *Action indiscrète*, τὸ ἄκοσμον ἔργον, ου. Commettre une indiscrétion, ἀκοσμέω-ῶ, f. ήσω.

INDISCUTABLE, adj., ἀναμφισβήτητος, ον.

INDISPENSABLE, adj., ἀναγκαῖος, ος et α, ον. || Sm., *ce qui est indispensable*, τὰ ἀναγκαῖα, ων.

INDISPENSABLEMENT, adv., ἀναγκαίως.

INDISPOSÉ, ÉE, adj., *un peu malade*, ἄρρωστος, ον; ἀσθενής, ές. Être indisposé, ἀρρωστέω-ῶ, f. ήσω; ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω.

INDISPOSER, va. 1° *Rendre un peu malade*, ἄρρωστον ποιέω, f. ήσω, *acc.* || 2° *Fâcher*, ἀπ-αλλατριόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; contre qqn, πρός τινα.

INDISPOSITION, sf. 1° *Maladie légère*, ἡ ἀρρωστία, ας. || 2° *Disposition peu favorable*, ἡ ἀλλοτριότης, ητος; ἡ δυσμένεια, ας; contre qqn, πρός τινα.

INDISSOLUBILITÉ, sf., (au pr. et au fig.), τὸ ἀδιάλυτον, ου.

INDISSOLUBLE, adj., (au pr.), ἀδιάλυτος, ον; ἀδιάκριτος; (au fig.), ἄλυτος, ον; ἀδιάλυτος, ον.

INDISSOLUBLEMENT, adv., ἀλύτως.

INDISTINCT, INCTE, adj., ἀσαφής, ές; ἀδιάκριτος, ον.

INDISTINCTEMENT, adv. 1° *D'une manière indistincte*, ἀσαφῶς. || 2° *Sans distinction*, ἀδιακρίτως.

INDIVIDU, sm. 1° *Chaque être par rapport à son espèce*, εἷς, μία, ἕν. || 2° *Une personne*, ὁ ἄνθρωπος, ου. Tout individu qui ὅστις.

INDIVIDUALITÉ, sf., τὸ ἴδιον (ου) σχῆμα ατος; τὸ ἴδιον, ου.

INDIVIDUEL, ELLE, adj., ἴδιος, α, ον.

INDIVIDUELLEMENT, adv., καθ' ἕνα ἕκαστον, κατὰ μίαν ἑκάστην, καθ' ἓν ἕκαστον.

INDIVIS, ISE, adj., ἀμέριστος, ον; ἄτμητος, ον; ἀδιαίρετος, ον.

INDIVISIBILITÉ, sf., τὸ ἀμέριστον, ου ; τὸ ἀδιαίρετον, ου.

INDIVISIBLE, adj., ἀμερής, ές ; ἀμέριστος, ον ; ἀδιαίρετος, ον ; ἀδιάλυτος, ον ; ἄτμητος, ον.

INDIVISIBLEMENT, adv., ἀδιαλύτως.

INDOCILE, adj., ἀπειθής, ές ; δυσπειθής, ές. Etre indocile, ἀπειθέω-ῶ, f. ήσω.

INDOCILITÉ, sf., ἡ ἀπείθεια, ας ; ἡ δυσπείθεια, ας ; ἡ ἀνηκουστία, ας.

INDOLEMMENT, adv., ῥαθύμως.

INDOLENCE, sf. 1° *Insensibilité*, ἡ ἀναισθησία, ας. || 2° *Nonchalance*, ἡ ῥαθυμία, ας.

INDOLENT, ENTE, adj. 1° *Insensible, indifférent*, ἀναίσθητος, ον. || 2° *Nonchalant*, ῥάθυμος, ον. Etre indolent, ῥαθυμέω-ῶ, f. ήσω.

INDOMPTABLE, adj., ἀδάμαστος, ον ; ἀχάλινωτος, ον ; ἀκράτητος, ον.

INDOMPTÉ, ÉE, adj., ἀδάμαστος, ον ; ἄγριος, ος et α, ον ; ἀκρατής, ές.

INDU, UE, adj., ἄκαιρος, ον. A heure indue, ἀκαίρως. A heure indue de la nuit, ἀωρὶ τῆς νυκτός.

INDUBITABLE, adj., ἀναμφίλογος, ον ; ἀναμφισβήτητος, ον.

INDUBITABLEMENT, adv., ἀναμφιλόγως, ἀναμφισβητήτως.

INDUCTION, sf. 1° *Manière de raisonner*, ἡ ἐπαγωγή, ῆς. Par induction, ἐπακτικῶς. Raisonner par induction, ἐπ-άγομαι (moy.). || 2° *Conséquence*, τὸ συμπέρασμα, ατος.

INDUIRE, va. 1° *Pousser, porter*, ἐπ-άγω, *acc.* ; à une chose, ἐπί τι. Induire qqn à faire une chose, ὑπ-άγω τινὰ ποιεῖν τι. Induire en erreur, παρ-άγω, *acc.* || 2° *Conclure*, συλ-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* ; de, ἐκ, ἐξ *et le gén.* ; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.*

INDULGENCE, sf., ἡ εὐγνωμοσύνη, ης ; ἡ ἐπιείκεια, ας ; ἡ ῥαστώνη, ης. Avec indulgence, ἐπιεικῶς. Traiter qqn avec indulgence, ἐπιεικεία πρός τινα χράομαι-ῶμαι. N'avoir aucune indulgence pour qqn, οὐδεμίαν ῥαστώνην δίδωμί τινι.

INDULGENT, ENTE, adj., εὐγνώμων, ον ; ἐπιεικής, ές. Indulgent pour qqn, pour qq. chose, τινὶ συγγνώμων, ον. Etre indulgent pour qqn, ἐπιεικεία πρός τινα χράομαι-ῶμαι.

INDÛMENT, adv., ἀκαίρως.

INDUS, *fl.*, ὁ Ἰνδός, οῦ.

INDUSTRIE, sf. 1° *Dextérité, adresse*, ἡ δεξιότης, ητος ; ἡ εὐχέρεια, ας ; ἡ δεινότης, ητος. || 2° *Profession que l'on exerce pour vivre*, ἡ βιομηχανία, ας ; ἡ τέχνη, ης. Exercer une industrie, τέχνην ἐργάζομαι. || 3° *Les arts mécaniques*, αἱ δημιουργίαι, ῶν.

INDUSTRIEL, ELLE, adj., δημιουργικός, ή, όν. Les arts industriels, αἱ τέχναι δημιουργικαί, ῶν. || Sm., *celui qui se livre à l'industrie*, ὁ δημιουργός, οῦ.

INDUSTRIEUSEMENT, adv., δεξιῶς, τεχνικῶς, τέχνῃ.

INDUSTRIEUX, EUSE, adj., δεξιός, ά, όν ; τεχνικός, ή, όν ; εὐχερής, ές.

INÉBRANLABLE, adj., ἀκίνητος, ον. Amitié inebranlable, ἡ βεβαία φιλία, ας.

INÉBRANLABLEMENT, adv., ἀκινήτως, βεβαίως.

INÉDIT, ITE, adj., ἀνέκδοτος, ον.

INEFFABLE, adj., ἄρρητος, ον. Une joie ineffable, χαρὰ (ᾶς) ἀμήχανος (ου) ὅση, ης.

INEFFAÇABLE, adj., ἀνεξάλειπτος, ον ; ἀδιάφθορος, ον. Souvenir ineffaçable, μνήμη (ης) ἀθάνατος, ου.

INEFFICACE, adj., ἀνενεργής, ές ; ἀδύνατος, ον ; μάταιος, ος et α, ον.

INEFFICACEMENT, adv., μάτην, ματαίως.

INEFFICACITÉ, sf., ἡ ἀδυναμία, ας ; ἡ ἀδυνασία, ας ; ἡ ἀσθένεια, ας.

INÉGAL, ALE, adj. 1° *Qui n'est point égal*, ἄνισος, ον ; ἀνόμοιος, ον ; ἀνώμαλος, ον. || 2° *Non uni, raboteux*, ἀνώμαλος, ον ; ἀνωμαλής, ές. || 3° *Irrégulier*, ἀνόμοιος, ον, ἄτακτος, ον. || 4° *Changeant*, εὐμετάβολος, ον ; ἀβέβαιος, ον ; κοῦφος, η, ον.

INÉGALEMENT, adv. 1° *Avec inégalité*, ἀνίσως, ἀνωμάλως. || 2° *Avec inconstance*, κούφως, ἀβεβαίως.

INÉGALITÉ, sf. 1° *Défaut d'égalité, de régularité*, ἡ ἀνομοιότης, ητος ; ἡ ἀνωμαλία, ας ; τὸ ἄνισον, ου. || 2° *Etat d'une surface qui n'est pas unie*, ἡ ἀνωμαλότης, ητος ; ἡ ἀνωμαλία, ας. || 3° *Inconstance*, τὸ εὐμετάβολον, ου ; τὸ ἀβέβαιον, ου.

INÉLÉGANCE, sf., τὸ ἀκομψον, ου ; ἡ ἀκοσμία, ας ; ἡ ἀσχημοσύνη, ης.

INÉLÉGANT, ANTE, adj., ἀκομψος, ον ; ἄκοσμος, ον ; ἀσχήμων, ον.

INÉLIGIBLE, adj., οὐχ αἱρετός, ή, όν ; αἱρεθῆναι οὐ δυνάμενος, η, ον.

INÉLUCTABLE, adj., ἄφυκτος, ον ; ἀναγκαῖος, ος et α, ον ; εἱμαρμένος, η, ον.

INÉNARRABLE, adj., ἄρρητος, ον ; ἀνέκφραστος, ον ; ἀδιήγητος, ον.

INEPTE, adj. 1° *Qui n'a pas d'aptitude*, ἀνεπιτήδειος, ον ; ἀφυής, ές ; à une chose, πρός τι. || 2° *Sot*, μῶρος, α, ον ; ἠλίθιος, α, ον.

INEPTEMENT, adv., ἠλιθίως.

INEPTIE, sf. 1° *Sottise*, ἡ μωρία, ας ; ἡ ἠλιθιότης, ητος. || 2° *Chose inepte*, ὁ λῆρος, ου.

INÉPUISABLE, adj. 1° *Qu'on ne peut épuiser*, ἀνέκλειπτος, ον. || 2° *Qui ne cesse pas*, ἄπαυστος, ον. || 3° *Excessif*, ὑπερβάλλων, ουσα, ον.

INERTE, adj. 1° *Qui est sans activité*, ἀκίνητος, ον ; ἀργός, όν. || 2° *Qui est sans énergie*, ἀργός, όν.

INERTIE, sf. 1° *Immobilité*, ἡ ἀκινησία, ας. || 2° *Manque d'énergie*, ἡ ἀργία, ας.

INESPÉRÉ, ÉE, adj., ἀνέλπιστος, ον ; ἀδόκητος, ον ; ἀπροσδόκητος, ον.

INESPÉRÉMENT, adv., παρ' ἐλπίδα, ἀνελπίστως.

INESTIMABLE, adj., ἀτίμητος, ον ; (très précieux), πολυτίμητος, ον.

INÉVITABLE, adj., ἄφυκτος, ον ; ἀπαραίτητος, ον ; ἀναγκαῖος, ος et α, ον.

INÉVITABLEMENT, adv., ἀφύκτως ; ἀναγκαίως.

INEXACT, ACTE, adj., οὐκ ἀκριβής, ές ; πλημμελής, ές.

INEXACTEMENT, adv., οὐκ ἀκριβῶς, πλημμελῶς.

INEXACTITUDE, sf. 1° *Manque d'exactitude*, ἡ πλημμέλεια, ας. || 2° *Faute*, τὸ πλημμέλημα, ατος.

INEXCUSABLE, adj., οὐ συγγνωστός, όν; συγγνώμης ἀνάξιος, ον.

INEXÉCUTABLE, adj., ἀμήχανος, ον; ἀτέλεστος, ον.

INEXÉCUTÉ, ÉE, adj., ἀτέλεστος, ον; ἄπρακτος, ον.

INEXÉCUTION, sf., τὸ ἀτέλεστον, ου.

INEXERCÉ, ÉE, adj., ἀνάσκητος, ον; ἀνεπιτήδειος, ον.

INEXIGIBLE, adj., οὐ πράξιμος, ον.

INEXORABLE, adj., ἀπαραίτητος, ον; pour qqn, πρός ου εἴς τινα; à une chose, περί τι.

INEXORABLEMENT, adv., ἀπαραιτήτως.

INEXPÉRIENCE, sf., ἡ ἀπειρία, ας; ἡ ἀμαθία, ας.

INEXPÉRIMENTÉ, ÉE, adj., ἄπειρος, ον; ἀμαθής, ές.

INEXPIABLE, adj., ἀκάθαρτος, ον.

INEXPIÉ, ÉE, adj., ἀκάθαρτος, ον.

INEXPLICABLE, adj., ἀδιήγητος, ον; (étrange), θαυμαστός, ή, όν.

INEXPLIQUÉ, ÉE, adj., ἀδιήγητος, ον.

INEXPLORÉ, ÉE, adj., ἀνερεύνητος, ον.

INEXPRIMABLE, adj., ἄρρητος, υν; ἀνέκφραστος, ον; ἀδιήγητος, ον.

INEXPUGNABLE, adj., ἀνάλωτος, ον; ἄληπτος, ον.

INEXTINGUIBLE, adj., ἄσβεστος, ον. || *Au fig.* Soif inextinguible, ἡ ἄπαυστος (ου) δίψα, ης.

INEXTRICABLE, adj., ἄλυτος, ον; ἀνεξερεύνητος, ον.

INFAILLIBILITÉ, sf., (en parl. des pers.), τὸ ἀναμάρτητον, ου; (des choses), τὸ ἀναγκαῖον, ου; τὸ βέβαιον, ου.

INFAILLIBLE, adj., (en parl. des pers.), ἀναμάρτητος, ον; (des choses), ἀναγκαῖος, ος et α, ον; βέβαιος, ος et α, ον.

INFAILLIBLEMENT, adv., ἀναγκαίως.

INFAISABLE, adj., ἀμήχανος, ον; ἀτέλεστος, ον; ἀδύνατος, ον.

INFAMANT, ANTE, adj., ἄτιμος, ον; αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

INFÂME, adj. 1° *Noté d'infamie, déshonoré*, ἄτιμος, ον; ἄδοξος, ον. || 2° *Avilissant, honteux*, αἰσχρός, ά, όν; ἄτιμος, ον.

INFAMIE, sf. 1° *Flétrissure*, ἡ ἀτιμία, ας. Noter d'infamie, ἀτιμόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Caractère infâme*, τὸ αἶσχος, ους; ἡ ἀτιμία, ας. || 3° *Action vile*, τὸ αἰσχρὸν ἔργον, ου; τὸ πονήρευμα, ατος. || 4° *Parole injurieuse*, ἡ αἰσχρολογία, ας; ἡ βλασφημία, ας.

INFANTERIE, sf., τὸ πεζόν ou πεζικόν, οῦ; οἱ πεζοί, ῶν.

INFANTICIDE, sm., *meurtre d'un enfant*, ἡ παιδοκτονία, ας. || Adj. et subst., *meurtrier, meurtrière d'un enfant*, ὁ, ἡ παιδοκτόνος, ου.

INFATIGABLE, adj., ἄκοπος, ον.

INFATIGABLEMENT, adv., ἀκόπως.

INFATUATION, sf., ἡ ἄγαν ἔρως, ωτος.

INFATUER, va., τὴν ἄγαν ἔρωτα ἐμβάλλω, *dat.*; de, *gén.* || S'**INFATUER**, vr., ἄγαν ἐράω-ῶ, *gén.*

INFÉCOND, ONDE, adj., (en parl. des terres, des animaux, des plantes), ἄκαρπος, ον; (des animaux, des plantes, de l'esprit), ἄγονος, ον.

INFÉCONDITÉ, sf., ἡ ἀκαρπία, ας.

INFECT, ECTE, adj., δύσοσμος, ον; δυσώδης, ες.

INFECTANT, ANTE, adj., δυσώδης, ες; δύσοσμος, ον.

INFECTER, va. 1° *Remplir de mauvaise odeur, souiller*, δυσωδίας ἐμ-πίμπλημι; μιαίνω, *acc.* || 2° *Corrompre, gâter*, διαφθείρω, *acc.*; de ou par, *dat.*

INFECTION, sf. 1° *Puanteur*, ἡ δυσωδία, ας. || 2° *Corruption*, ἡ φθορά, ᾶς; ὁ λοιμός, οῦ.

INFÉRER, va., συλ-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; de, ἐκ, ἐξ *et le gén.*

INFÉRIEUR, EURE, adj. 1° *Placé au-dessous, en bas*, ὁ, ἡ, τὸ κάτω ou κάτωθεν. La partie inférieure, τὰ κάτω ou κάτωθεν. || 2° *Qui vaut moins qu'un autre*, ἐλάττων, ον; ἧττων, ον. Inférieur à, ἐνδεής, ές; ἐνδεέστερος, α, ον; καταδεέστερος, α, ον, *gén.*; en, *acc.* Inférieur en nombre, πλῆθος ἐνδεέστερος. Etre inférieur à qqn, τινὸς ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; en qq. chose, τινί. || Sm., *subordonné*, ὁ ὑποτεταγμένος, ου; de, *dat.*

INFÉRIEUREMENT, adv. 1° *Au-dessous*, κάτω, κάτωθεν. || 2° *D'une manière inférieure*, ὑποδεεστέρως; à, *gén.*

INFÉRIORITÉ, sf., ἡ μειονεξία, ας; τὸ ἐλάττωμα, ατος; ἡ ἧττα, ης.

INFERNAL, ALE, adj. 1° *De l'enfer*, ὁ, ἡ, τὸ ἐν ᾅδου; ὁ, ἡ, τὸ κάτω. Les dieux infernaux, οἱ κάτω θεοί. || 2° *D'une grande méchanceté*, δεινότατος, η, ον; μιαρώτατος, η, ον.

INFERTILE, adj., ἄκαρπος, ον; (en parl. de l'esprit), ἄγονος, ον.

INFERTILITÉ, sf., ἡ ἀκαρπία, ας.

INFESTER, va., διαφθείρω; κακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.* ou *dat.* Infester le territoire des ennemis, τὴν τῶν πολεμίων χώραν κακῶ.

INFIDÈLE, adj., ἄπιστος, ον; (inexact), οὐκ ἀκριβής, ές; (faux), ψευδής, ές. Etre infidèle à sa parole, à sa promesse, τὴν πίστιν, τὴν ὑπόσχεσιν ψεύδομαι, f. σομαι. Etre infidèle à (abandonner) qqn, τινὰ ἀπο-λείπω.

INFIDÈLEMENT, adv., ἀπίστως; (inexactement), οὐκ ἀκριβῶς.

INFIDÉLITÉ, sf., ἡ ἀπιστία, ας; (inexactitude), ἡ οὐκ ἀκρίβεια, ας.

INFILTRER (S'), vr., εἰσ-δύομαι (moy.); dans, εἰς *et l'acc.*

INFIME, adj., ἔσχατος, η, ον.

INFINI, IE, adj., (dans tous les sens), ἀπέραντος, ον; ἄπειρος, ον. || Sm., *ce qui est sans limites*, τὸ ἀπέραντον, ου; τὸ ἄπειρον, ου. || A L'**INFINI**, loc. adv., ἀπεράντως.

INFINIMENT, adv. 1° *Sans bornes*, ἀπεράντως. || 2° *Extrêmement*, ὑπερ-βαλλόντως, ἐσχάτως, διαφερόντως. Infiniment meilleur, μυρίῳ βελτίων, ον.

INFINITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est infini*, τὸ ἀπέραντον, ου; τὸ ἄπειρον, ου. || 2° *Très grand nombre*, τὸ ἄπειρον (ου) πλῆθος, ους; ἡ μυριάς, άδος; *souvt l'adj.* μυρίοι, αι, α. Une infinité de gens, μυρίοι ἄνθρωποι. Une infinité de fois, ἀπειράκις, μυριάκις.

INFINITIF, sm., ὁ ἀπαρέμφατος, ου. A l'infinitif, ἀπαρεμφάτως.

INFIRME, adj., ἀσθενής, ές; ἀσθενικός, ή, όν. Les infirmes, οἱ ἀσθενεῖς, ῶν. Etre infirme, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω.

INFIRMER, va., λύω, κατα-λύω, f. λύσω, *acc.*; ἄκυρον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Etre infirmé, ἄκυρος, ον γίγνομαι.

INFIRMERIE, sf, τὸ νοσοκομεῖον, ου.

INFIRMIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ νοσοκόμος, ου.

INFIRMITÉ, sf., ἡ ἀσθένεια, ας.

INFLAMMABLE, adj., *qui s'enflamme facilement*, εὐφλεκτος, ον; φλογιστός, ή, όν. || 2° *Irritable*, ὀργίλος, η, ον.

INFLAMMATION, sf. 1° *Action de s'enflammer*, ἡ ἐμπρησις, εως; ἡ πύρωσις, εως. || 2° *Etat inflammatoire*, ἡ πρῆσις, εως; ἡ φλόγωσις, εως; ἡ φλεγμονή, ῆς.

INFLAMMATOIRE, adj., φλεγμονώδης, ες.

INFLEXIBILITÉ, sf., ἡ ἀκαμψία, ας; (au fig.), τὸ ἀπαραίτητον, ου.

INFLEXIBLE, adj., (au pr. et au fig.), ἄκαμπτος, ον; ἀκαμπτής, ές; ἀμετάκλαστος, ον; (au fig.), ἀπαραίτητος, ον.

INFLEXIBLEMENT, adv., ἀπαραιτήτως.

INFLEXION, sf. 1° *Action de fléchir, de plier*, ἡ κλίσις, εως; ἡ κάμψις, εως. || 2° *Changement de ton dans la voix*, ἡ καμπή, ῆς. || 3° *Flexion des mots*, ἡ κλίσις, εως.

INFLIGER, va., ἐπι-τίθημι, ἐπι-βάλλω, *acc.* Infliger un châtiment, une amende à qqn, ἐπι-τίθημι δίκην, τίμημά τινι. || Etre infligé, ἐπί-κειμαι.

INFLUENCE, sf. 1° *Action d'une chose sur une autre*, ἡ δύναμις, εως; ἡ ῥοπή, ῆς. Avoir de l'influence sur qq. chose, δύναμιν ou ῥοπὴν ἔχω πρός τι. || 2° *Autorité, crédit*, ἡ δύναμις, εως; ἡ ἰσχύς, ύος; τὸ ἀξίωμα, ατος. Avoir de l'influence sur qqn, παρά τινι δύναμαι ou ἰσχύω, f. σω.

INFLUENCER, va., ἄγω, *acc.* Se laisser influencer par qqn, ὑπό τινος ἄγομαι (pass.); τινὶ πείθομαι (moy.).

INFLUENT, ENTE, adj., δυνατός, ή, όν; μέγα δυνάμενος, η, ον.

INFLUER, va., δύναμιν ou ῥοπὴν ἔχω; sur une chose, πρός τι.

INFORMATION, sf., ἡ ζήτησις, εως; ἡ ἐξέτασις, εως; ἡ πύστις, εως. Prendre des informations sur une chose auprès de qqn, πυνθάνομαί τί τινος ou παρά τινος.

INFORME, adj., ἄμορφος, ον; δύσμορφος, ον.

INFORMER, va., *avertir, instruire*, ἀγγέλλω, ἀπ-αγγέλλω, f. ελῶ; qqn d'une chose, τινί τι. || Etre informé, ἀκούω. Voy. APPRENDRE 3°. || Vn., *faire une information*, ζητέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, sur une chose, περί τινος. || S'INFORMER, vr., *s'enquérir*, πυνθάνομαι; d'une chose, τί ou περί τινος; à qqn, τινός ou παρά τινος.

INFORTUNE, sf. 1° *La mauvaise fortune*, ἡ ἀτυχία, ας; ἡ δυστυχία, ας. || 2° *Revers de fortune, disgrâce*, τὸ ἀτύχημα, ατος; τὸ κακόν, οῦ; ἡ συμφορά, ᾶς. Tomber dans l'infortune, κακοῖς ou συμφορᾷ περι-πίπτω.

INFORTUNÉ, ÉE, adj., ἀτυχής, ές; κακοδαίμων, ον; ἄθλιος, α, ον; ταλαίπωρος, ον. Les infortunés, οἱ ἀτυχεῖς, ῶν; οἱ κακοδαίμονες, ων.

INFRACTEUR, sm., ὁ παραβαίνων, οντος ou παραβάς, άντος; de, *acc.*

INFRACTION, sf., ἡ παράβασις, εως. L'infraction des lois, ἡ παρανομία, ας. L'infraction d'un contrat, ἡ παρασυγγραφή, ῆς. L'infraction d'un traité, ἡ παρασπόνδησις, εως. Faire une infraction à une chose, παρα-βαίνω τι.

INFRANCHISSABLE, adj., ἀδιάβατος, ον; (au fig.), ἀνυπέρβλητος, ον.

INFRÉQUENTÉ, ÉE, adj., ἔρημος, ον.

INFRUCTUEUSEMENT, adv., ἀνωφελῶς, μάτην.

INFRUCTUEUX, EUSE, adj. 1° *Stérile*, ἄκαρπος, ον. || 2° *Inutile*, ἄκαρπος, ον; ἀνωφελής, ές; μάταιος, ος et α, ον.

INFUS, USE, adj., ἔμφυτος, ον.

INFUSER, va. 1° *Faire tremper*, ἀποβρέχω, f. βρέξω, *acc.*; dans, *dat.* || 2° *Faire pénétrer*, ἐγ-χέω, *acc.*; dans, *dat.* || S'INFUSER, vr., les mêmes verbes au passif.

INFUSIBLE, adj., ἄτηκτος, ον.

INFUSION, sf. 1° *Action d'infuser*, ἡ ἀποβροχή, ῆς. || 2° *Liquide qui résulte de l'infusion*, τὸ ἀπόβραγμα, ατος.

INGAMBE, adj., ἐλαφρός, ά, όν.

INGÉNIER (S'), vr., τεχνάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; pour faire une chose, ποιεῖν τι.

INGÉNIEUR, sm., ὁ μηχανοποιός, οῦ.

INGÉNIEUSEMENT, adv., τεχνικῶς, σοφῶς.

INGÉNIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a de l'esprit, de l'adresse*, τεχνικός, ή, όν; σοφός, ή, όν; συνετός, ή, όν; ἀγχίνους, ουν. Ingénieux à faire une chose, σοφὸς ποιεῖν τι. || 2° *Où il y a de l'esprit, de l'adresse*, σοφός, ή, όν; ἐμμελής, ές; ἀστεῖος, α, ον.

INGÉNU, UE, adj., *naïf, franc*, εὐήθης, ες; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν.

INGÉNUITÉ, sf., ἡ εὐήθεια, ας; ἡ ἁπλότης, ητος.

INGÉNUMENT, adv. 1° *D'une manière naïve*, εὐήθως; εὐηθικῶς, ἀκάκως. || 2° *Franchement*, ἁπλῶς.

INGÉRER, va., *introduire par la bouche*, εἰσ-φέρω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || S'INGÉRER, vr., *se mêler indûment*, πολυπραγμονέω-ῶ, f. ήσω; d'une affaire, dans une affaire, περὶ πράγματός τινος.

INGOUVERNABLE, adj., ἀπειθής, ές; δυσπειθής, ές; δυσχερής, ές.

INGRAT, ATE, adj. 1° *Qui manque de reconnaissance*, ἀχάριστος, ον; ἀγνώμων, ον. Etre ingrat envers qqn, τινὶ ou πρός τινα ἀχαριστέω-ῶ, f. ήσω. || Sm., ὁ ἄνθρωπος ἀχάριστος, ου. Les ingrats, οἱ ἀχάριστοι, ων. || 2° *Stérile, infructueux*, ἄκαρπος, ον; ἀνωφελής, ές. || 3° *Désagréable*, ἄχαρις, ι, *gén.* ιτος.

INGRATITUDE, sf., ἡ ἀχαριστία, ας; ἡ ἀγνωμοσύνη, ης. Payer qqn d'ingratitude, ἀχαριστίᾳ περί τινα χράομαι-ῶμαι.

INGUÉRISSABLE, adj., ἀνίᾶτος, ον; (en parl. des choses), ἀνήκεστος, ον.

INHABILE, adj., ἀφυής, ές; ἄπειρος, ον.

Inhabile à, ἀνεπιτήδειος, ον πρός *el l'acc.*, ou *inf. seul.* Inhabile à délibérer, ἀνεπιτήδειος βουλεύειν.

INHABILEMENT, adv., ἀφυῶς, ἀπείρως.

INHABILETÉ, sf., ἡ ἀφυΐα, ας; ἡ ἀπειρία, ας.

INHABITABLE, adj., ἀοίκητος, ον; οὐκ οἰκήσιμος, ον.

INHABITÉ, ÉE, adj., ἀοίκητος, ον; (désert), ἔρημος, ον.

INHÉRENT, ENTE, adj., ἐμπεφυκώς, υῖα, ός; προσών, οὖσα, όν; ἀ, *dat.*

INHOSPITALIER, IÈRE, adj., ἄξενος, ον.

INHOSPITALITÉ, sf., ἡ ἀξενία, ας.

INHUMAIN, AINE, adj., ἀπάνθρωπος, ον; ἄγριος, α, ον; ὠμός, ή, όν.

INHUMAINEMENT, adv., ἀπανθρώπως; ἀγρίως, ὠμῶς.

INHUMANITÉ, sf., ἡ ἀγριότης, ητος; ἡ ὠμότης, ητος. Traiter qqn avec inhumanité, ὠμότατα προσ-φέρομαι (pass.) πρός τινα.

INHUMATION, sf., ἡ ταφή, ῆς.

INHUMER, va., θάπτω, τῇ κρύπτω; τῇ καλύπτω, f. ύψω, *acc.*

INIMAGINABLE, adj., ἀδιανόητος, ον.

INIMITABLE, adj., ἀμίμητος, ον. D'une manière inimitable, ἀμιμήτως.

INIMITIÉ, sf., ἡ ἔχθρα, ας; ἡ ἀπέχθεια, ας; τὸ μῖσος, ους. Par inimitié, μίσει, κατ' ἔχθος. Avoir de l'inimitié pour qqn, ἔχθραν ἔχω πρός τινα. Encourir l'inimitié de qqn, δι' ἔχθρας ἔρχομαί τινι. Voy. HAINE.

ININTELLIGENCE, sf., ἡ ἄνοια, ας; (inexpérience), ἡ ἀπειρία, ας.

ININTELLIGENT, ENTE, adj., ἀνόητος, ον; ἄνους, ουν.

ININTELLIGIBLE, adj., ἀδιανόητος, ον; ἀφανής, ές; ἀσαφής, ές.

ININTERROMPU, UE, adj., συνεχής, ές; ἀδιάλειπτος, ον.

INIQUE, adj., ἄδικος, ον; παράνομος, ον; ἄνομος, ον.

INIQUEMENT, adv., ἀδίκως, παρανόμως.

INIQUITÉ, sf. 1° *Manque de justice*, ἡ ἀδικία, ας. || 2° *Acte inique*, ἡ ἀδικία, ας; τὸ ἀδίκημα, ατος. Voy. INJUSTICE 2°. || 3° *Désordre, licence des mœurs*, ἡ ἀκολασία, ας. || 4° *Péché*, τὸ ἁμάρτημα, ατος.

INITIAL, ALE, adj., πρῶτος, η, ον. || Lettre initiale, *ou simple* initiale, τὸ πρῶτον (ου) γράμμα, ατος.

INITIATION, sf., ἡ μύησις, εως; ἡ τελετή, ῆς. Qui concerne l'initiation, τελεστικός, ή, όν.

INITIATIVE, sf., ἡ εἰσήγησις, εως. Prendre l'initiative d'une chose, τινὸς ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ou ἄρχω, f. ἄρξω.

INITIÉ, ÉE, p. p. Voy. INITIER. || Non initié aux mystères, τῶν μυστηρίων ἀμύητος, ον ou ἀτέλεστος, ον. || Sm., *celui qui est initié aux mystères*, ὁ μύστης, ου.

INITIER, va. 1° *Admettre à la connaissance des mystères*, μυέω-ῶ, f. ήσω; τελέω-ῶ, *acc.*; à, *acc.* Il fut initié aux mystères d'Eleusis, ἐτελέσθη τὰ Ἐλευσίνια. | 2° *Mettre au fait de*, παιδεύω, f. σω, *acc.*; dans une chose, à une chose, ἔν τινι, περί τι.

INJECTER, va., ἐν-ίημι; ἐγ-χυματίζω, f. ιῶ, *acc.*; dans, *dat.*

INJECTION, sf. 1° *Action d'injecter*, ἡ ἔνεσις, εως; ὁ ἐγχυματισμός, οῦ. || 2° *Liquide injecté*, τὸ ἔνεμα, ατος; τὸ ἔγχυμα, ατος.

INJONCTION, sf., ἡ ἐντολή, ῆς. Faire injonction à qqn de, ἐν-τέλλομαι, f. τελοῦμαί τινι *et l'inf.*

INJURE, sf. 1° *Procédé injuste*, ἡ ἀδικία, ας; τὸ ἀδίκημα, ατος. Faire injure à qqn, τινὰ ἀδικέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Parole injurieuse*, ἡ κακηγορία, ας; ἡ κακολογία, ας. || 3° *Traitement injurieux*, ἡ ὕβρις, εως; ἡ αἰκία, ας. || *Au fig.* L'injure du temps, de l'air, ἡ ἄέρος ἀκρασία, ας. Les injures du sort, τὰ ἀτυχήματα, ων.

INJURIER, va., κακῶς λέγω; κακολογέω-ῶ, f. ήσω; ὑβρίζω, f. ιῶ, *acc.*

INJURIEUSEMENT, adv., ὑβριστικῶς.

INJURIEUX, EUSE, adj., ὑβριστος, ον; ὑβριστικός, ή, όν; αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

INJUSTE, adj., ἄδικος, ον; παράνομος, ον; ἄνομος, ον. || Sm., *ce qui est injuste*, τὸ ἄδικον, ου.

INJUSTEMENT, adv., ἀδίκως, παρανόμως

INJUSTICE, sf. 1° *Manque de justice*, ἡ ἀδικία, ας; ἡ παρανομία, ας. || 2° *Acte injuste*, ἡ ἀδικία, ας; τὸ ἀδίκημα, ατος. Commettre une injustice, ἀδικέω-ῶ, f. ήσω; envers qqn, τινά, περί ou εἰς τινα. Commettre de nombreuses, de grandes injustices, πολλὰ, μεγάλα ἀδικῶ. Essuyer, éprouver une injustice, ἀδικέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; de la part de qqn, ὑπό τινος.

INJUSTIFIABLE, adj., ἀναπολόγητος, ον.

INNAVIGABLE, adj., ἄπλους, ουν.

INNÉ, ÉE, adj., ἔμφυτος, ον; dans *ou* chez qqn, τινί.

INNOCEMMENT, adv. 1° *Sans nuire*, ἀδλαβῶς, ἀκάκως. || 2° *Sottement*, εὐήθως.

INNOCENCE, sf. 1° *Qualité de qui ne nuit point*, ἡ ἀκακία, ας. || 2° *Etat de qui n'est point coupable*, τὸ ἀναίτιον, ου. Il prouve son innocence, ἀναίτιον ἐπι-δείκνυσιν ἑαυτόν. || 3° *Pureté de mœurs*, ἡ ἀγνεία, ας. || 4° *Trop grande simplicité*, ἡ εὐήθεια, ας.

INNOCENT, ENTE, adj. 1° *Qui ne nuit point*, ἀβλαβής, ές; ἀσινής, ές; ἄκακος, ον. Plaisanterie innocente, τὸ σκῶμμα (ατος) ἀνεπαχθές, οῦς. || 2° *Qui n'est point coupable*, ἀναίτιος, ον; d'une chose, τινός. Etre reconnu innocent, τῶν ἐγκλημάτων ἀπο-λύομαι, f. λυθήσομαι. || 3° *Pur, chaste*, ἁγνός, ή, όν; καθαρός, ά, όν. || 4° *Naïf, simple*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; εὐήθης, ες.

INNOCENTER, va., τοῦ ἐγκλήματος ἀπολύω, f. σω, *acc.*

INNOCUITÉ, sf., τὸ ἀβλαβές, οῦς.

INNOMBRABLE, adj., ἀναρίθμητος, ον; ἀνάριθμος, ον; ἄπειρος, ον; μυρίος, α, ον.

INNOVATEUR, sm., ὁ καινοτόμος, ου; ὁ νεωτεροποιός, οῦ.

INNOVATION, sf., ἡ καινοτομία, ας; ὁ νεωτερισμός, οῦ. Faire des innovations. Voy. INNOVER.

INNOVER, vn. et va., καινοτομέω-ῶ, f. ήσω; νεωτερίζω, f. ιῶ; qq. chose, en qq. chose, τι, περί τι.

INOBSERVATION, sf., ἡ ὀλιγωρία, ας ; ἡ παρέκβασις, εως.

INOCCUPÉ, ÉE, adj., ἀργός, όν. Etre inoccupé, ἀργέω-ῶ, f. ήσω.

INODORE, adj., ἀνώδης, ες ; ἄνοσμος, ον.

INOFFENSIF, IVE, adj., ἀβλαβής, ές ; ἀσινής, ές.

INONDATION, sf., ἡ ἐπίκλυσις, εως ; ὁ κατακλυσμός, οῦ.

INONDER, va. 1° *Couvrir d'eau*, κατα-κλύζω, ἐπι-κλύζω, f. κλύσω, *acc.* || 2° *Mouiller beaucoup*, κατα-βρέχω, f. βρέξω, *acc.* || 3° *Se répandre en foule dans*, ἐπι-χέομαι (pass.), *dat.* Tout le pays est inondé d'ennemis, μεστή ἐστι πᾶσα ἡ χώρα πολεμίων.

INOPINÉ, ÉE, adj., ἀδόκητος, ον ; ἀπροσδόκητος, ον.

INOPINÉMENT, adv., παρὰ δόξαν, ἀπροσδοκήτως.

INOPPORTUN, UNE, adj., ἄκαιρος, ον. D'une manière inopportune, ἀκαίρως.

INOPPORTUNITÉ, sf., ἡ ἀκαιρία, ας.

INOUÏ, IE, adj., ἀνήκουστος, ον ; (extraordinaire), ἄτοπος, ον ; καινός, ή, όν.

INQUIET, ÈTE, adj. 1° *Qui ne peut se tenir en repos*, ἀεικίνητος, ον ; (en parl. d'un malade), ἀλυσιώδης, ες. Sommeil inquiet, ὕπνος ἐπιπόλαιος, ου. || 2° *Qui a l'esprit agité, troublé*, τεθορυβημένος, η, ον ; τεταραγμένος, η, ον. Etre inquiet, ἀδημονέω-ῶ, f. ήσω ; ἀγωνιάω-ῶ, f. άσω. || 3° *Soucieux*, φροντίδας ἔχων, ουσα, ον. Etre inquiet sur une chose, τινὸς ou περί τινος φροντίζω, f. ιῶ.

INQUIÉTANT, ANTE, adj., *qui cause de l'inquiétude*, φροντίδα παρέχων, ουσα, ον. N'avoir rien d'inquiétant, οὐδεμίαν φροντίδα παρ-έχω.

INQUIÉTER, va. 1° *Tourmenter, troubler*, ταράττω, f. άξω, *acc.* ; ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.* || 2° *Donner de l'inquiétude à*, φροντίδα παρ-έχω, *dat.* || S'INQUIÉTER, vr., φροντίζω, f. ιῶ ; d'une chose, τινός ou περί τι ; de qqn, τινός.

INQUIÉTUDE, sf. 1° *Manque de repos*, ἡ κίνησις, εως ; (d'un malade), ὁ ἄλυσμός, οῦ. || 2° *Trouble, agitation d'esprit*, ἡ ταραχή, ῆς ; ἡ ἀγωνία, ας. Etre dans l'inquiétude, ἀγωνιάω-ῶ, f. άσω. || 3° *Souci*, ἡ φροντίς, ίδος. Etre dans l'inquiétude, ἐν φροντίδι εἰμί ; sur une chose, περί τινος. Etre sans inquiétude, ἀφροντιστέω-ῶ, f. ήσω.

INQUISITION, sf., ἡ ζήτησις, εως.

INSAISISSABLE, adj., ἅληπτος, ον ; ἀνάλωτος, ον.

INSALUBRE, adj., νοσώδης, ες ; νοσηρός, ά, όν.

INSALUBRITÉ, sf., τὸ νοσηρόν, οῦ.

INSANITÉ, sf., ἡ ἄνοια, ας.

INSATIABILITÉ, sf., ἡ ἀπληστία, ας.

INSATIABLE, adj., ἄπληστος, ον ; de, *gén.* Etre insatiable d'une chose, ἀπλήστως ἔχω τινός, πρός ou περί τι.

INSATIABLEMENT, adv., ἀπλήστως.

INSCIEMMENT, adv., ἀκουσίως, ἀγνοίᾳ, ὑπ' ἀγνοίας.

INSCRIPTION, sf. 1° *Action d'inscrire*, ἡ ἐγγραφή, ῆς ; ἡ εἰσγραφή, ῆς. || 2° *Chose inscrite*, ἡ ἐπιγραφή, ῆς ; τὸ ἐπίγραμμα, ατος.

INSCRIRE, va. 1° *Ecrire*, ἐγ-γράφω, *acc.* ; dans, sur, *dat. avec ou sans* ἐν. Inscrire qqn sur la liste des hommes faits, εἰς τοὺς ἄνδρας ἐγ-γράφω τινά. || 2° *Ecrire, graver*, ἐπι-γράφω, *acc.* ; sur une chose, ἐπί ou εἰς τι. || S'INSCRIRE, vr., ἀπο-γράφομαι, εἰσ-γράφομαι. (moy.).

INSCRUTABLE, adj., ἀνεξέταστος, ον ; ἀνεξερεύνητος, ον.

INSECTE, sm., τὸ ἔντομον, ου.

INSÉCURITÉ, sf., τὸ ἀβέβαιον, ου.

INSENSÉ, ÉE, adj., ἄφρων, ον ; μανικός, ή, όν ; ἄνους, ουν ; ἀνόητος, ον.

INSENSIBILITÉ, sf., ἡ ἀναισθησία, ας ; ἡ ἀπάθεια, ας ; τὸ ἀνάλγητον, ου ; (dureté), ἡ σληρότης, ητος.

INSENSIBLE, adj. 1° *Qui ne sent point*, ἀναίσθητος, ον ; ἀπαθής, ές ; ἀ, *gén.* Etre insensible à une chose, ἀναισθήτως ἔχω τινός. Insensible à la douleur, ἀνάλγητος, ον. || 2° *Qui n'est pas compatissant*, ἀτεγκτος, ον ; σληρός, ά, όν ; σιδηροῦς, ᾶ, οῦν. Insensible à la crainte, ὑπὸ φόβου ἀκίνητος, ον. || 3° *Imperceptible*, ἀναίσθητος, ον ; ἄφανής, ές.

INSENSIBLEMENT, adv., κατὰ σμικρόν, κατὰ βραχύ, ἠρέμα.

INSÉPARABLE, adj. 1° *Qui ne peut être séparé*, ἀχώριστος, ον. || 2° *Intime*, οἰκειότατος, η, ον.

INSÉPARABLEMENT, adv., ἀχωρίστως ; (intimement), οἰκειότατα.

INSÉRER, va., ἐμ-βάλλω, ἐν-τίθημι, *acc.*, dans une chose, τινί ou εἰς τι.

INSERTION, sf., ἡ παρενθήκη, ης ; ἡ παρεμβολή, ῆς.

INSIDIEUSEMENT, adv., ἐξ ἐπιβουλῆς, ἐπιβούλως.

INSIDIEUX, EUSE, adj., ἐπίβουλος, ον ; δολερός, ά, όν ; σφαλερός, ά, όν.

1. **INSIGNE**, adj., *signalé, remarquable*, ἐπίσημος, ον ; ἐκπρεπής, ές ; διενός, ή, όν.

2. **INSIGNE**, sm., *marque distinctive*, τὸ σημεῖον, ου ; τὸ παράσημον, ου.

INSIGNIFIANCE, sf., ἡ φαυλότης, ητος.

INSIGNIFIANT, ANTE, adj., φαῦλος, ος et η, ον ; ὀλίγου ἄξιος, α, ον.

INSINUANT, ANTE, adj., θωπευτικός, ή, όν ; ἅρεσκος, ον ; ἐπαγωγός, όν.

INSINUATION, sf., ἡ ὑποβολή, ῆς.

INSINUER, va. 1° *Introduire*, εἰσ-άγω, *acc.* ; dans, εἰς *et l'acc.* || 2° *Faire entendre, suggérer*, ὑπο-βάλλω, *acc.* ; ἀ, *dat.* || S'INSINUER, vr., εἰσ-δύομαι, παρεισ-δύομαι (moy.) ; dans, εἰς *et l'acc.* S'insinuer dans l'esprit, dans les bonnes grâces de qqn, ὑπ-έρχομαί τινα.

INSIPIDE, adj. 1° *Sans saveur*, ἄχυμος, ον ; μῶρος, α, ον. || 2° *Sans agrément*, μῶρος, α, ον ; ἄχαρις, ι, *gén.* ιτος ; ψυχρός, ά, όν.

INSIPIDITÉ, sf. 1° *Manque de saveur*, ἡ ἀχυμία, ας. || 2° *Manque d'agrément*, τὸ ἄχαρι, ιτος ; ἡ ψυχρότης, ητος.

INSISTANCE, sf., ἡ λιπαρία, ας. Avec insistance, λιπαρῶς.

INSISTER, vn., λιπαρέω-ῶ, f. ήσω ; πρόσκειμαι. Insister sur les événements, τοῖς συμβεβηκόσιν ἐγ-κειμαι. Insister à demander une chose, λιπαρῶ αἰτεῖν τι.

INSOCIABILITÉ, sf., ἡ ἀμιξία, ας; ἡ ἀκοινωνία, ας.

INSOCIABLE, adj., ἀνομίλητος, ον; ἄμικτος, ον; ἀκοινώνητος, ον.

INSOLEMMENT, adv. 1° *Effrontément*, ἀναιδῶς. || 2° *Arrogamment*, αὐθάδως.

INSOLENCE, sf. 1° *Effronterie*, ἡ ἀναίδεια, ας; ἡ ἀναισχυντία, ας. || 2° *Arrogance*, ἡ αὐθάδεια, ας; ἡ ὕβρις, εως. || 3° *Action, parole insolente*, τὸ ὕβρισμα, ατος. Faire, dire des insolences, ὑβρίζω, f. ιῶ.

INSOLENT, ENTE, adj. 1° *Effronté, irrespectueux*, ἀναιδής, ές; ἀναίσχυντος, ον; θρασύς, εῖα, ύ. Etre assez insolent pour faire une chose, ποιῶν τι ἀν-αισχυντέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Arrogant*, ὑπερήφανος, ον; ὑβριστικός, ή, όν; αὐθαδικός, ή, όν. || Etre insolent dans la bonne fortune, εὐπραγίαις ἐξ-υβρίζω, f. ιῶ. || 3° *Extraordinaire*, παράδοξος, ον. || Sm., *Celui qui est insolent*, ὁ ὑβριστής, οῦ.

INSOLITE, adj., ἀήθης, ες; οὐκ εἰωθώς, υῖα, ός.

INSOLUBILITÉ, sf., τὸ ἀδιάλυτον, ου.

INSOLUBLE, adj., (au propre), ἄτηκτος, ον; (au pr. et au fig.), ἀδιάλυτος, ον.

INSOLVABILITÉ, sf., τὸ οὐχ οἷόν τε ου οἷαν τε εἶναι ἐκτίνειν.

INSOLVABLE, adj., οὐχ οἷός τε ὤν, οὐχ οἷα τε οὖσα ἐκτίνειν.

INSOMNIE, sf., ἡ ἀϋπνία, ας. Avoir des insomnies, δυσυπνέω-ῶ, f. ήσω.

INSONDABLE, adj., ἄβυσσος, ον.

INSOUCIANCE, sf., τὸ ἀφρόντιστον, ου; ἡ ἀμέλεια, ας. Avec insouciance, ἀφροντίστως, ἀμελῶς.

INSOUCIANT, ANTE, adj., ἀφρόντιστος, ον; ἀμελής, ές; de, *gén.* Etre insouciant d'une chose, τινὸς ἀφροντιστέω-ῶ, f. ήσω.

INSOUCIEUX, EUSE, adj., ἀφρόντιστος, ον; ἀμελής, ές; de, *gén.*

INSOUMIS, ISE, adj., οὐχ ὑπήκοος, ον.

INSOUTENABLE, adj. 1° *Qu'on ne peut soutenir*, ἀναπολόγητος, ον. || 2° *Insupportable*, ἀφόρητος, ον; οὐκ ἀνεκτός, όν.

INSPECTER, va., ἐπι-σκοπέω-ῶ; ἐπι-στατέω-ῶ, f ήσω; ἐφ-οράω-ῶ, *acc.*

INSPECTEUR, sm., ὁ ἐπίσκοπος, ου; ὁ ἔφορος, ου; ὁ ἐπιστάτης, ου. Inspecteur des poids et mesures, ὁ μετρονόμος, ου.

INSPECTION, sf. 1° *Action d'examiner*, ἡ ἐπίσκεψις, εως. Faire l'inspection de, ἐπι-σκοπέω-ῶ, *acc.* || 2° *Soin d'examiner, de surveiller*, ἡ ἐπίστασις, εως.

INSPIRATEUR, TRICE, adj., ἐνθουσιαστικός, ή, όν.

INSPIRATION, sf. 1° *Action d'inspirer l'air*, ἡ εἰσπνοή, ῆς. || 2° *Souffle divin qui anime un prophète, un poète*, ἡ ἐπίπνοια, ας; ἡ ἐπίπνευσις, εως; ἡ ἔμπνοια, ας. Inspiration prophétique, ἡ ἔνθεος (ου) μαντική, ῆς. Par une inspiration divine, θεοῦ τινος ὑφηγουμένου. || 3° *Enthousiasme*, ὁ ἐνθουσιασμός, οῦ; ἡ ἐνθουσίασις, εως. || 4° *Suggestion, conseil*, ἡ ὑποβολή, ῆς; ἡ ὑποθήκη, ης. Agir par l'inspiration de (persuadé par) qqn, πράττω πεισθεὶς ὑπό τινος.

INSPIRÉ, ÉE, p.p. Voy. INSPIRER. || Adj., *animé par le souffle divin*, ἔνθεος, ον; ἐπίπνους, ουν; ἐνθουσιαστικός, ή, όν. Etre inspiré par qqn, par qq. chose, ἔκ τινος ἔνθεός ου ἐπίπνους εἰμί. Etre inspiré par la Divinité, κατέχομαι (pass.).

INSPIRER, va. 1° *Souffler (de l'air)*, εἰσπνέω, *acc.*; dans, *dat.* || 2° *Remplir d'une inspiration divine, prophétique*, ἐπι-πνέω, *dat.*; ἔνθεον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Faire naître, suggérer*, ἐμ-βάλλω, ἐν-τίθημι, ὑποβάλλω; (par une inspiration d'en haut), ἐμπνέω, *acc.*; à, *dat.* || 4° *Pousser, animer*, προ-τρέπω; παρορμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'INSPIRER, vr., ὁρμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; de, *dat.*

INSTABILITÉ, sf., τὸ ἀστάθμητον, ου; τὸ ἄστατον, ου; τὸ ἀβέβαιον, ου.

INSTABLE, adj., ἄστατος, ον; ἀστάθμητος, ον; ἀβέβαιος, ον.

INSTALLATION, sf. 1° *Action d'installer*, ἡ κατάστασις, εως. L'installation des magistrats, ἡ κατάστασις τῶν ἀρχόντων. || 2° *Arrangement d'une maison, etc.*, ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ παρασκευή, ῆς.

INSTALLER, va., καθ-ίστημι, *acc.*; dans *ou* à, εἰς *et l'acc.* || S'INSTALLER, vr., καθίσταμαι (moy. avec sens neutre).

INSTAMMENT, adv., λιπαρῶς. Prier instamment, λιπαρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

INSTANCE, sf. 1° *Sollicitation pressante*, ἡ λιπάρησις, εως. Avec instance, λιπαρῶς. || 2° *Poursuite en justice*, ἡ δίκη, ης.

1. **INSTANT, ANTE**, adj. 1° *Pressant*, λιπαρής, ές; ἐκτενής, ές. || 2° *Imminent*, ἐπικείμενος, η, ον. Etre instant, ἐπί-κειμαι.

2. **INSTANT**, sm., *moment très court*, ἡ χρόνου στιγμή, ῆς; ὁ ἀκαρὴς (οῦς) χρόνος, ου; τὸ ἀκαρές, οῦς. En un instant, ἐν ἀκαρεῖ. A l'instant même, ἀκμήν. Dans le même instant, au même instant, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ. Voy. MOMENT. || A CHAQUE INSTANT, A TOUT INSTANT, loc. adv., *continuellement*, συνεχῶς, ἀεί. || A L'INSTANT, DANS L'INSTANT, loc. adv., (aussitôt), αὐτίκα, παραυτίκα; (bientôt), τάχα. || DÈS L'INSTANT QUE, loc. conj. Voy. AUSSITÔT QUE.

INSTANTANÉ, ÉE, adj. 1° *Qui ne dure qu'un instant*, ἀκαριαῖος, α, ον. || 2° *Soudain*, αἰφνίδιος, ον.

INSTANTANÉMENT, adv., αἰφνιδίως, ἄφνω.

INSTAR (À L'), δίκην, τρόπου; de, *gén.*

INSTAURATION, sf., ἡ κατάστασις, εως.

INSTIGATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ αἴτιος, ου; ὁ εἰσηγητής, οῦ; ὁ ἀρχηγός, οῦ; *fém.* ἡ αἰτία, ας.

INSTIGATION, sf., ἡ εἰσήγησις, εως; ἡ ὑποβολή, ῆς. A l'instigation de qqn, εἰσηγησαμένου ου ὑποβαλλόντος τινός.

INSTIGUER, va., *exciter*. Voy. ce mot.

INSTILLER, va., ἐν-στάζω, f. στάξω, *acc.*; dans, *dat.*

INSTINCT, sm., ἡ φυσικὴ (ῆς) διάθεσις, εως; ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ φύσις, εως. Par instinct, κατὰ φύσιν.

INSTINCTIF, IVE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατὰ φύσιν. Facultés instinctives, αἱ κατὰ φύσιν δυνάμεις, εων.

INSTINCTIVEMENT, adv., κατὰ φύσιν.

INSTITUER, va., καθ-ίστημι; κτίζω, f.

κτίσω, *acc.* Instituer des jeux, ἀγῶνας τίθημι.

INSTITUTEUR, sm. 1° *Fondateur*, ὁ κτίστης, ου. || 2° *Précepteur*, ὁ διδάσκαλος, ου; ὁ παιδαγωγός, οῦ.

INSTITUTION, sf. 1° *Action d'établir, chose établie*, ἡ κατάστασις, εως; ἡ σύστασις, εως. || 2° *Education*, ἡ παίδευσις, εως; ἡ παιδεία, ας. || 3° *Ecole*, τὸ παιδαγωγεῖον, ου.

INSTITUTRICE, sf., ἡ διδάσκαλος, ου.

INSTRUCTEUR, sm., ὁ διδάσκαλος, ου.

INSTRUCTIF, IVE, adj., διδασκαλικός, ή, όν; παιδευτικός, ή, όν.

INSTRUCTION, sf. 1° *Action d'instruire, éducation*, ἡ παιδεία, ας; ἡ παίδευσις, εως; ἡ διδασκαλία, ας. || 2° *Savoir, connaissance*, ἡ παιδεία, ας; τὸ παίδευμα, ατος; τὸ δίδαγμα, ατος. Qui est sans instruction, ἀπαίδευτος, ον. || 3° *Leçon, précepte*, τὸ δίδαγμα, ατος; τὸ παράγγελμα, ατος; ἡ παραίνεσις, εως. || 4° *Ordre, explication*, τὸ πρόσταγμα, ατος; τὸ παράγγελμα, ατος; ἡ ἐντολή, ῆς. || 5° *Information judiciaire*, (au civil), ἡ ἀνάκρισις, εως; (au criminel), ἡ προδικασία, ας.

INSTRUIRE, va. 1° *Enseigner qqn*, τινὰ διδάσκω; à une chose, τί; τινὰ παιδεύω, f. εύσω; dans, à une chose, ἔν τινι, περί τι; à faire une chose, ποιεῖν τι. Faire instruire ses enfants, τοὺς παῖδας διδάσκομαι (moy.). || 2° *Informer, avertir*. Voy. INFORMER. || 3° *Mettre en état d'être jugé*, ἀνα-κρίνω, *acc.* || S'INSTRUIRE, vr. 1° *Acquérir des connaissances*, παιδεύομαι, f. ευθήσομαι; dans une chose, d'une chose, ἔν τινι, περί τινος. || 2° *Etre informé de, apprendre*, μανθάνω, *acc.*

INSTRUIT, ITE, p. p. Voy. INSTRUIRE. || Adj., *qui a beaucoup de savoir*, πολυμαθής, ές; εὐπαίδευτος, ον; σοφός, ή, όν.

INSTRUMENT, sm. 1° *Outil*, τὸ ὄργανον, ου; τὸ ἐργαλεῖον, ου; ἡ μηχανή, ῆς; τὸ σκεῦος, ους; ἡ κατασκευή, ῆς. Instrument de musique, τὸ ὄργανον, ου. Instrument à vent, ἡ φυσαλίς, ίδος. || 2° *Ce qui sert à produire quelque effet*, ὁ, ἡ συνεργός, οῦ. Etre l'instrument de qqn, συν-εργέω-ῶ, f. ήσω τινί; d'une chose, εἰς ου πρός τι.

INSTRUMENTAL, ALE, adj., ὀργανικός, ή, όν. Musique instrumentale, τὸ κροῦμα, ατος.

INSU, sm. A l'insu de, λάθρᾳ, κρύφα, *gén.* A l'insu de qqn, λάθρᾳ τινός; (qqn l'ignorant), ἀγνοοῦντός τινος. Il est entré à mon insu, à ton insu, λαθών με, σε εἰσ-ῆλθεν ou ἔλαθέ με, σε εἰσ-ελθών.

INSUBORDINATION, sf., ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀπειθεία, ας; ἡ ἀπειθαρχία, ας.

INSUBORDONNÉ, ÉE, adj., ἄτακτος, ον; ἀπειθής, ές. Etre insubordonné, ἀτακτέω-ῶ, f. ήσω.

INSUBRES, *pple*, οἱ Ἴνσουβροι, ων.

INSUCCÈS, sm., ἡ ἀτυχία, ας; τὸ ἀτύχημα, ατος.

INSUFFISAMMENT, adv., ἐνδεῶς.

INSUFFISANCE, sf. 1° *Etat de ce qui est insuffisant*, ἡ ἔνδεια, ας; τὸ ἐνδεές, οῦς. || 2° *Incapacité*, ἡ ἀφυΐα, ας.

INSUFFISANT, ANTE, adj. 1° *Qui ne suffit pas*, ἐνδεής, ές; ἐλλιπής, ές. || 2° *Incapable*, ἀνεπιτήδειος, ον; ἀφυής, ές.

INSULAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐν νήσῳ. || Sm., ὁ νησιώτης, ου.

INSULTANT, ANTE, adj., ὑβριστικός, ή, όν. Procédé insultant, τὸ ὕβρισμα, ατος.

INSULTE, sf. 1° *Injure, outrage*, ἡ ὕβρις, εως; τὸ ὕβρισμα, ατος; ἡ ἐπήρεια, ας; ἡ αἰκία, ας. || 2° *Coup de main, attaque vive*, ἡ ἐπιβολή, ῆς; ἡ ἐπιδρομή, ῆς.

INSULTER, va. et vn., *maltrailer, outrager*, ὑβρίζω, f. ιῶ; qqn, ἀ qqn, τινά, εἴς τινα. || || Va., *attaquer vivement*, προσ-βάλλω, *dat.*

INSULTEUR, sm., ὁ ὑβριστής, οῦ; ὁ λοίδορος, ου.

INSUPPORTABLE, adj., ἀφόρητος, ον; οὐκ ἀνεκτός, όν; δύσφορος, ον.

INSUPPORTABLEMENT, adv., ἀφορήτως, οὐκ ἀνεκτῶς.

INSURGÉ, ÉE, p.p., στασιάσας, ασα, αν; ἐπαναστάς, ᾶσα, άν. || Sm., ὁ στασιώτης, ου.

INSURGER (S'), vr., ἐπαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre qqn, τινί; στασιάζω, f. άσω τινί, πρός ou ἐπί τινα. Faire insurger, εἰς στάσιν ἐμ-βάλλω, *acc.*

INSURMONTABLE, adj., ἀνυπέρβλητος, ον.

INSURRECTION, sf., ἡ ἐπανάστασις, εως; contre qqn, τινί, ἐπί τινι; ἡ στάσις, εως. Pousser à l'insurrection, ἐξαν-ίστημι, *acc.*

INSURRECTIONNEL, ELLE, adj., στασιωτικός, ή, όν. Mouvement insurrectionnel, ἡ στάσις, εως.

INTACT, ACTE, adj. 1° *A quoi l'on n'a point touché, entier*, ἄψαυστος, ον; ἀκήρατος, ον; ἀκέραιος, ον. || 2° *Irréprochable*, ἄμεμπτος, ον; ἀνέγκλητος, ον.

INTARISSABLE, adj., ἄενaος, ον; (au fig.), ἀνέκλειπτος, ον.

INTÉGRAL, ALE, adj., ὅλος, η, ον; σύνολος, ος ει η, ον; παντελής, ές.

INTÉGRALEMENT, adv., ὅλως, παντελῶς.

INTÈGRE, adj., ἀδιάφθορος, ον; ὅσιος, α, ον; χρηστός, ή, όν.

INTÉGRITÉ, sf. 1° *Etat d'une chose entière*, ἡ ὁλοκληρία, ας; ἡ ἀκεραιότης, ητος. || 2° *Qualité d'une personne intègre*, τὸ ἀδιάφθορον, ου; ἡ ὁσιότης, ητος; ἡ χρηστότης, ητος. Avec intégrité, ὁσίως.

INTELLECT, sm., ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ διάνοια, ας; ὁ λογισμός, οῦ.

INTELLECTUEL, ELLE, adj. 1° *Qui appartient à l'intellect*, νοητός, ή, όν; νοερός, ά, όν. || 2° *Spirituel, immatériel*, ἀειδής, ές; ἀσώματος, ον.

INTELLIGENCE, sf. 1° *Faculté de comprendre*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ διάνοια, ας; ὁ λογισμός, οῦ. || 2° *Pénétration d'esprit*, ἡ γνώμη, ης; ἡ σύνεσις, εως; ἡ φρόνησις, εως. Avec intelligence, συνετῶς. Sans intelligence, ἀσυνέτως. || 3° *Substance spirituelle*, τὸ πνεῦμα, ατος. || 4° *Connaissance, compréhension*, ἡ γνῶσις, εως; ἡ ἐπιστήμη, ης; ἡ ἐμπειρία, ας. || 5° *Concorde*, ἡ ὁμόνοια, ας. Vivre en bonne intelligence avec qqn, τινὶ ὁμονοέω-ῶ, f. ήσω. Mauvaise intelligence, ἡ διαφορά, ᾶς. || 6° *Entente commune*, ἡ κοινὴ βουλή, ῆς. Etre d'intelligence avec qqn, πράττω πρός τινα.

INTELLIGENT, ENTE, adj. 1° *Pourvu de la faculté intellective*, νοητικός, ή, όν. || 2° *Qui a beaucoup d'intelligence, d'habileté*, συνετός, ή, όν.

INTELLIGIBLE, adj., συνετός, ή, όν; σαφής, ές.

INTELLIGIBLEMENT, adv., συνετῶς, σαφῶς.

INTEMPÉRANCE, sf., ἡ ἀκράτεια, ας; ἡ ἀκολασία, ας; (excès), ἡ ἀμετρία, ας. Intempérance de langue, ἡ παρρησία, ας.

INTEMPÉRANT, ANTE, adj., ἀκρατής, ές; ἀκόλαστος, ον. Langue intempérante, τὸ ἀκρατὲς (οῦς) στόμα, ατος. Etre intempérant, ἀκρατεύομαι, f. εὑσομαι.

INTEMPÉRÉ, ÉE, adj., ἀκρατής, ές; en qq. chose, πρός ou περί τ..

INTEMPÉRIE, sf., ἡ ἀκρασία, ας; de l'air, τοῦ ἀέρος.

INTEMPESTIF, IVE, adj., ἄκαιρος, ον.

INTEMPESTIVEMENT, adv., ἀκαίρως.

INTENDANCE, sf., ἡ ἐπίστασις, εως; (d'une maison), ἡ οἰκονομία, ας.

INTENDANT, sm., ὁ ἐπιστάτης, ου; (d'une maison), ὁ οἰκονόμος, ου.

INTENSE, adj., ἔντονος, ον; σφοδρός, ά, όν; δεινός, ή, όν.

INTENSITÉ, sf., τὸ ἔντονον, ου; ἡ σφοδρότης, ητος. Avec intensité, ἐντόνως.

INTENTER, va., ἐπ-άγω, *acc.*; à qqn, contre qqn, τινί.

INTENTION, sf., ἡ διάνοια, ας; ἡ γνώμη, ης; ἡ βουλή, ῆς. Avoir l'intention de, βούλομαι, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* Avec intention, ἐκ προνοίας. Sans intention, εἰκῇ, ἄλλως. Faire une chose à l'intention (à la considération) de qqn, τὶ χάριν ou ἕνεκά τινος ποιέω-ῶ, f. ήσω. A bonne intention, ἀπὸ καλῆς γνώμης. || *Pour les autres locutions*, voy. DESSEIN.

INTENTIONNÉ, ÉE, adj., διακείμενος, η, ον. Etre bien intentionné pour qqn, εὐμενῶς ἔχω ou διά-κειμαι πρός τινα. Etre mal intentionné pour qqn, ἐχθρῶς διά-κειμαι πρός τινα.

INTENTIONNEL, ELLE, adj., προαιρετός, ή, όν.

INTERCALAIRE, adj., ἐμβόλιμος, ον.

INTERCALATION, sf., ἡ παρενθήκη, ης; ἡ παρεμβολή, ῆς.

INTERCALER, va., ἐμ-βάλλω, ἐν-τίθημι, παρεν-τίθημι, *acc.*; dans, *dat.*

INTERCÉDER, vn., παρ-αιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; pour qqn, περί τινος; auprès de qqn pour qqn, τινὰ ὑπέρ τινος.

INTERCEPTER, va. 1° *Arrêter au passage, empêcher*, δια-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Prendre par surprise*, ὑπο-λαμβάνω, *acc.* Intercepter les défilés, τὰ στενόπορα δια-λαμβάνω.

INTERCESSEUR, sm., ὁ παραιτητής, οῦ.

INTERCESSION, sf., ἡ παραίτησις, εως. Par l'intercession de qqn, παραιτουμένου τινός.

INTERDICTION, sf., *défense*, ἡ ἀπόρρησις, εως.

INTERDIRE, va. 1° *Prohiber, défendre*, ἀπ-αγορεύω, *acc.* Interdire à qqn de faire une chose, ἀπ-αγορεύω τινί ou τινὰ μὴ ποιεῖν τι. || Interdire qqn de sa charge, de ses fonctions, τινὰ τῆς ἀρχῆς παύω, f. σω. || 2° *Oter à qqn la libre disposition de ses biens*, τὴν οὐσίαν τινὶ ἀπ-αγορεύω. || 3° *Etonner, ék-πλήττω, acc.*

INTERDIT, ITE, p.p. et adj. 1° *Défendu, prohibé*, ἀπόρρητος, ον. || 2° *Qui n'a plus la disposition de ses biens*, τῶν ἑαυτοῦ ἄκυρος, ον. || 3° *Etonné*, ἐκπεπληγμένος, η, ον; ἐκ-πλαγείς, εἶσα, έν.

INTÉRESSANT, ANTE, adj. 1° *Digne d'intérêt*, ἀξιόλογος, ον; λόγου ἄξιος, α, ον. || 2° *Qui charme*, ἐπαγωγός, όν; ψυχαγωγικός, ή, όν.

INTÉRESSÉ, ÉE, p.p. Voy. INTÉRESSER. || Je suis intéressé à une chose, à faire une chose, μέλει μοί τινος, ποιεῖν τι. || Adj., *qui est trop attaché à ses intérêts*, φιλοκερδής, ές. || Sm., *celui qui a sa part dans qq. chose*, ὁ μέτοχος, ου; ὁ κοινωνός, οῦ, *gén.*

INTÉRESSER, va. 1° *Associer quelqu'un*, τινὰ κοινωνὸν ποιέω-ῶ, f. ήσω; dans une affaire, πράγματος. || 2° *Etre de quelque importance*. Une chose m'intéresse, μέλει μοί τινος ou περί τινος; προσ-ήκει μοί τινος. En quoi cela vous intéresse-t-il? τί ὑμῖν δια-φέρει; || 3° *Captiver, charmer*, κατ-έχω ; ἐπ-άγομαι (moy.); κηλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'INTÉRESSER, vr. 1° *Prendre part dans*, μετ-έχω; κοινωνέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* | 2° *Entrer dans les intérêts de qqn*, πράττω τινί ou τά τινος; πρός ou περί τινα σπουδάζω, f. άσω. || 3° *Prendre intérêt à qq. chose*, ἐπι-μέλομαί τινος; περί τι ou περί τινος σπουδάζω, f. άσω.

INTÉRÊT, sm. 1° *Profit qu'on retire de l'argent*, ὁ τόκος, ου. Interêt des intérêts, τόκοι τόκων. A intérêt, ἐπὶ τόκῳ. Joindre l'intérêt au capital, τόκους τῷ κεφαλαίῳ συν-άπτω, f. άψω. || 2° *Participation, part*, ἡ μετοχή, ῆς; τὸ μέρος, ους. Avoir un intérêt dans une entreprise, πράγματος μετ-έχω. || 3° *Ce qui importe*, τὸ συμφέρον, οντος; τὸ σύμφορον, ου; (*avantage*), τὸ ἀγαθόν, οῦ; (*affaires*), τά *avec ou sans* πράγματα. L'intérêt commun, τὸ κοινὸν ἀγαθόν, οῦ. Dans l'intérêt des citoyens, ἐπ' ἀγαθῷ τοῖς πολίταις. L'intérêt de l'Etat, τὰ τῇ πόλει συμφέροντα, τὰ τῆς πόλεως. Blesser les intérêts de qqn, τοῖς τινος πράγμασι λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι. Prendre les intérêts de qqn, πράττω τά τινος. Il est de mon interêt de faire une chose, συμ-φέρει μοι ποιεῖν τι. || 4° *Utilité particulière*, ἡ πλεονεξία, ας; ἡ φιλοκέρδεια, ας. Agir par intérêt, πλεονεκτέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Souci*, ἡ σπουδή, ῆς. Prendre intérêt à qqn, à qq. chose, πρός ou περί τινα, περί τι ou περί τινος σπουδάζω, f. άσω. || 6° *Attention, curiosité*, ἡ τοῦ νοῦ πρόσεξις, εως; ἡ ἐπιστροφή, ῆς. Exciter l'intérêt de qqn, ἐπι-στρέφω τινά. || 7° *Ce qui attache, charme*, τὸ ἐπαγωγόν, οῦ; ἡ χάρις, ιτος. Qui a de l'intérêt, ἐπαγωγός, όν. Plein d'intérêt, ἐπαγωγότατος, η, ον.

INTÉRIEUR, EURE, adj., ὁ, ἡ, τὸ εἴσω, ἔνδον ou ἐντός. La mer intérieure, ἡ παρ' ἡμῖν θάλαττα, ης. || Sm. 1° *La partie du dedans, le dedans*, τὰ ἔσω, ἔνδον ou ἐντός. L'intérieur du pays, des terres, ἡ μεσόγεια, ας. Situé dans l'intérieur des terres, μεσόγεως, ων. A, dans l'intérieur, ἔνδον, εἴσω. De l'intérieur, ἔνδοθεν. || 2° *Maison, vie domestique*, ὁ οἶκος, ου. Dans son intérieur, οἴκοι. || 3° *Partie*

intime de l'âme, τὸ ἦθος, ους; ἡ ψυχή, ῆς.

INTÉRIEUREMENT, adv., ἔνδον, ἐντός.

INTÉRIM, sm., *l'entre-temps*, ὁ μεταξὺ χρόνος, ου. Dans l'intérim, ἐν τῷ μεταξύ.

INTÉRIMAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ μεταξύ.

INTERJECTION, sf., *partie du discours*, τὸ ἐπίφθεγμα, ατος. || Interjection d'appel, ἡ ἔφεσις, εως.

INTERJETER, va. Interjeter appel, **un appel**, ἐφ-ιημι.

INTERLOCUTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ διαλεγόμενος, ου; *fém.* ἡ διαλεγομένη, ης. Les interlocuteurs, οἱ διαλεγόμενοι.

INTERMÈDE, sm., τὸ ἐπεισόδιον, ου; τὸ ἐμβόλιον, ου.

INTERMÉDIAIRE, adj., μέσος, η, ον; ὁ, ἡ, τὸ διὰ μέσου. Temps intermédiaire, ὁ διὰ μέσου χρόνος. || Sm. 1° *Ce qui est placé entre*, τὸ μέσον, ου. || 2° *Entremise*, ἡ σύμπραξις, εως. Par l'intermédiaire de qqn, συμπράττοντός ου συμπράξαντός τινος. || 3° *Personne entremise*, ὁ προαγωγός, οῦ.

INTERMINABLE, adj., ἀπέραντος, ον; ἄπειρος, ον; ἀτελής, ές.

INTERMISSION, sf., ἡ διάλειψις, εως. Sans intermission, ἀδιαλείπτως.

INTERMITTENCE, sf. Voy. **INTERMISSION**.

INTERMITTENT, ENTE, adj., διαλείπων, ουσα, ον. Fièvre intermittente, ὁ διαλείπων (οντος) πυρετός, οῦ.

INTERNE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἔνδον ou ἐντός. Maladie interne, ἡ ἔνδον νόσος, ου.

INTERPELLATION, sf. 1° *Sommation*, ἡ πρόκλησις, εως. || 2° *Interrogation*, ἡ ἐπερώτησις, εως.

INTERPELLER, va. 1° *Sommer*, παρακαλέομαι-οῦμαι; *dat.*; de faire une chose, ποιεῖν τι. || 2° *Interroger*, ἐπ-ερωτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

INTERPOLER, va., παρεγ-γράφω, *acc.*

INTERPOSER, va., παρεν-τίθημι, *acc.* || S'**INTERPOSER**, vr., διὰ μέσου γίγνομαι; παρεμ-πίπτω.

INTERPOSITION, sf. 1° *Situation d'un corps entre deux autres*, ἡ παρένθεσις, εως. || 2° *Intervention*, ἡ διάπραξις, εως.

INTERPRÉTATION, sf. 1° *Traduction*, ἡ μετάφρασις, εως; ἡ ἑρμηνεία, ας. || 2° *Explication*, ἡ ἐξήγησις, εως; ἡ ἑρμηνεία, ας. Interprétation des songes, ἡ ὀνειροκρισία, ας.

INTERPRÉTATIF, IVE, adj., ἑρμηνευτικός, ή, όν.

INTERPRÈTE, sm. 1° *Traducteur*, ὁ μεταφραστής, οῦ. || 2° *Truchement, commentateur*, ὁ ἑρμηνεύς, έως. || 3° *Celui qui explique*, ὁ ἐξηγητής, οῦ. Interprète des songes, ὁ ὀνειροκρίτης, ου.

INTERPRÉTER, va. 1° *Traduire*, μεταγράφω; ἑρμηνεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Commenter, expliquer*, ἑρμηνεύω, f. σω; ἐξ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; (en parl. des songes, des oracles), κρίνω, δια-κρίνω, *acc.* L'art d'interpréter, ἡ ἑρμηνευτική, ῆς.

INTERRÈGNE, sm., ἡ μεσοβασιλεία, ας.

INTERROGATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ ἐρωτῶν, ῶντος; *fém.* ἡ ἐρωτῶσα, ης.

INTERROGATIF, IVE, adj., ἐρωτηματικός, ή, όν. Pronom interrogatif, ὄνομα (ατος) ἐρωτηματικόν, οῦ.

INTERROGATION, sf., τὸ ἐρώτημα, ατος; ἡ ἐρώτησις, εως.

INTERROGATOIRE, sm., ἡ ἀνάκρισις, εως. Faire subir à qqn un interrogatoire, τινὰ ἀνακρίνω. Subir un interrogatoire, ἀνα-κρίνομαι (pass.).

INTERROGER, va. 1° *Questionner*, ἐρωτάω-ῶ, ἐπ-ερωτάω-ῶ, f. ήσω; qqn sur qq. chose, τινά τι. Habile à interroger, ἐρωτητικός, ή, όν. || 2° *Faire subir un interrogatoire*, ἀνα-κρίνω, *acc.* || 3° *Consulter, examiner*, ἐξ-ετάζω, f. άσω; σκοπέω-ῶ, *acc.* || S'**INTERROGER**, vr., *se consulter soi-même*, βουλεύομαι, f. εύσομαι; λογίζομαι, f. ιοῦμαι.

INTERROI, sm., ὁ μεσοβασιλεύς, έως.

INTERROMPRE, va. 1° *Couper, traverser*, τέμνω, δια-λαμβάνω, δια-ζώννυμι, *acc.* || 2° *Arrêter, suspendre*, ἐπ-έχω, ἐπι-λαμβάνω, *acc.* La nuit interrompit le combat, ἡ νὺξ ἐπέλαβε τὸ ἔργον. Interrompre un orateur, λέγοντα ἐπ-έχω. Interrompre qqn, le discours de qqn, ὑπο-κρούω τινά, τόν τινος λόγον. || S'**INTERROMPRE**, vr. 1° *Cesser*, παύομαι, f. σομαι; dans, *gén.* || 2° *S'arrêter en parlant*, παύομαι μεταξὺ λέγων, ουσα, ον; ἀπο-σιωπάω-ῶ.

INTERRUPTEUR, sm., ὁ ὑποκρούων, οντος; ὁ θορυβῶν, οῦντος.

INTERRUPTION, sf. 1° *Action d'interrompre*, ἡ ἐπίσχεσις, εως; ἡ ἀνάπαυσις, εως. Sans interruption, ἀδιαλείπτως. || 2° *Action d'interrompre qqn qui parle*, ἡ ὑπόκρουσις, εως.

INTERSECTION, sf., ἡ διατομή, ῆς.

INTERSTICE, sm., *intervalle*, τὸ διάστημα, ατος; τὸ διάλειμμα, ατος.

INTERVALLE, sm. 1° *Distance d'un lieu à un autre*, τὸ μεταξύ (indécl.); τὸ μέσον, ου; τὸ διάλειμμα, ατος; τὸ διάστημα, ατος. Intervalle vide, τὸ διάκενον, ου. || 2° *Espace de temps*, ὁ μεταξὺ ou διὰ μέσου χρόνος, ου. Dans l'intervalle, ἐν τῷ μεταξύ. Laisser de l'intervalle; s'écouler dans l'intervalle, δια-λείπω. Il laissa l'intervalle d'un jour, δι-έλιπεν ἡμέραν μίαν. Après un intervalle de trois ans, διαλιπόντων τριῶν ἐτῶν. || 3° *Distance d'un son à un autre*, τὸ διάστημα, ατος.

INTERVENIR, vn. 1° *Prendre part à*, συνεπι-λαμβάνομαι (moy.); ἅπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.* || 2° *S'interposer*, διὰ μέσου γίγνομαι. Intervenir dans, παρεμ-πίπτω εἰς *et l'acc.* || 3° *Survenir*, παρα-γίγνομαι.

INTERVENTION, sf., ἡ διάπραξις, εως. Par l'intervention de qqn, διαπράξαντός τινος.

INTERVERSION, sf., ἡ ἀνατροπή, ῆς.

INTERVERTIR, va., ἀνα-τρέπω, *acc.*

INTESTAT, adj., *sans avoir fait de testament*, οὐ διαθέμενος, η, ον. Il mourut ab intestat, οὐ διαθέμενος ἀπ-έθανε.

1. **INTESTIN**, sm., τὸ ἔντερον, ου. Les intestins, αἱ κοιλίαι, ῶν.

2. **INTESTIN, INE**, adj. 1° *Qui est dans le corps*, ὁ, ἡ, τὸ ἔνδον. || 2° *Qui est dans l'intérieur d'un Etat*, ἔνδημος, ον; ἐμφύλιος, ον. Guerre intestine, ὁ πόλεμος ἐμφύλιος.

INTESTINAL, ALE, adj., ἐντερικός, ή, όν.

INTIME, adj. 1° *Intérieur*, μύχιος, α, ον; μυχαίτατος, η, ον. || 2° *Très étroit, très cher*, (en parl. des pers.), οἰκειότατος, η, ον; (des choses), μέγιστος, η, ον; δεινός, ή, όν. Liaison, amitié intime, ἡ οἰκειότης, ητος. Ami intime, *ou simpl.* intime, ὁ οἰκειότατος καὶ φίλτατος, ου.

INTIMEMENT, adv. 1° *Etroitement, fortement*, δεινῶς, ἰσχυρῶς. || 2° *Avec une affection très étroite*, οἰκειότατα. Etre intimement lié avec qqn, οἰκειότατα διά-κειμαι πρός τινα.

INTIMER, va., *déclarer*, φράζω, f. άσω, *acc.* Intimer à qqn l'ordre de faire une chose, τινὶ ποιεῖν τι ἐπι-τάττω, f. τάξω.

INTIMIDATION, sf., ἡ ἔκπληξις, εως. Moyens d'intimidation, ὁ φόβος, ου.

INTIMIDER, va., ἐκ-φοβέω-ῶ, ἐκ-πλήττω, *acc.* || S'INTIMIDER, vr., *et* se laisser intimider, les mêmes verbes au passif.

INTIMITÉ, sf. 1° *Etroitesse, force*, ἡ δεινότης, ητος. || 2° *Liaison intime*, ἡ οἰκειότης, ητος. Etre dans la plus grande intimité avec qqn, οἰκειότατα διά-κειμαι πρός τινα.

INTITULÉ, ÉE, p.p., ἐπιγεγραμμένος, η, ον. || Sm., *titre d'un livre*, ἡ ἐπιγραφή, ῆς.

INTITULER, va., ἐπι-γράφω, *acc.*; un livre, βιβλίον; des poèmes, ποιήματα.

INTOLÉRABLE, adj., οὐκ ἀνεκτός, όν; ἀφόρητος, ον; δύσφορος, ον.

INTOLÉRABLEMENT, adv., ἀφορήτως, οὐκ ἀνεκτῶς.

INTOLÉRANCE, sf., ἡ ἀνεπιείκεια, ας; ἡ αὐθάδεια, ας.

INTOLÉRANT, ANTE, adj., ἀνεπιεικής, ές; αὐθάδης, ες.

INTONATION, sf., ὁ τόνος, ου. Qui concerne l'intonation, τονικός, ή, όν.

INTRAITABLE, adj., δυσχερής, ές; δύσκολος, ον; χαλεπός, ή, όν.

INTRANSITIF, IVE, adj., ἀμετάβατος, ον.

INTRÉPIDE, adj., ἄφοβος, ον; ἀδεής, ές; ἀνέκπληκτος, ον.

INTRÉPIDEMENT, adv., ἀφόβως, ἀδεῶς, ἀνεκπλήκτως.

INTRÉPIDITÉ, sf., ἡ ἀφοβία, ας; ἡ ἀνεκπληξία, ας.

INTRIGANT, ANTE, adj. et subst., μηχανικός, ή, όν; πολυπράγμων, ον; κακοπράγμων, ον. Les intrigants, οἱ πολυπράγμονες.

INTRIGUE, sf. 1° *Pratique secrète*, ἡ μηχανή, ῆς; τὸ μηχάνημα, ατος; ἡ σκευωρία, ας; ἡ πρασκευή, ῆς. Par intrigue, ἐκ πρασκευῆς. Former une intrigue contre qqn, σκευωρίαν κατά τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Nœud* (*d'une pièce*), ἡ πλοκή, ῆς. || 3° *Embarras*, ἡ ἀπορία, ας.

INTRIGUÉ, ÉE, p.p., ἄπορῶν, οῦσα, οῦν; ἄπορος, ον.

INTRIGUER, va. *Mettre dans l'embarras*, εἰς ἀπορίαν καθ-ίστημι ου ἐμ-βάλλω, *acc.* || Vn., *faire des intrigues*, ἐπι-βουλεύω, f. σω; contre qqn, τινί. || S'INTRIGUER, vr., *se donner beaucoup de peine*, πολυπραγμονέω-ῶ, f. ήσω.

INTRINSÈQUE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἔνδον; οἰκεῖος, α, ον.

INTRODUCTEUR, sm., ὁ εἰσαγωγεύς, έως.

INTRODUCTION, sf. 1° *Action d'introduire* (*qqn*), ἡ προσαγωγή, ῆς; auprès de qqn, πρός τινα. || 2° *Action d'introduire* (*une chose*), ἡ εἰσαγωγή, ῆς. || 3° *Action de faire admettre* (*un usage*), ἡ εἰσήγησις, εως; ἡ κατάστασις, εως. || 4° *Préliminaire*, τὸ προοίμιον, ου. || Introduction d'une instance, ἡ δίκης εἴσοδος, ου.

INTRODUIRE, va. 1° *Faire entrer* (*qqn*), εἰσ-άγω, παρ-άγω, *acc.*; dans un lieu, εἰς τόπον; auprès de qqn, πρός τινα. Introduire qqn sur la scène, εἰς θεάτρον τινα παρ-άγω. || 2° *Faire entrer* (*une chose*), *importer*, εἰσ-άγω, εἰσ-φέρω; εἰσ-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Faire pénétrer*, ἐμ-βάλλω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || 4° *Faire adopter*, *établir*, (*un usage*), εἰσ-άγω, εἰσ-φέρω; εἰσ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || S'INTRODUIRE, vr., les mêmes verbes au passif, et dans le sens d'*entrer*, εἰσ-έρχομαι, ἐπεισ-έρχομαι. S'introduire furtivement, παρεισ-έρχομαι.

INTROUVABLE, adj., ἀνεύρετος, ον; ἀνεξεύρετος, ον.

INTRUS, USE, adj., παρείσακτος, ον. Il s'est intrus dans une charge, εἰς ἀρχὴν ἑαυτὸν εἰσ-εποίησε.

INTRUSION, sf., ἡ παρεισαγωγή, ῆς.

INUSITÉ, ÉE, adj., ἀήθης, ες; (en parl. d'un mot), ἄχρηστος, ον.

INUTILE, adj., ἀλυσιτελής, ές; ἀνωφελής, ές; ἀνήνυτος, ον; ματαῖος, ος et α, ον. Se donner une peine inutile, ἀνήνυτα ποιέω-ῶ, f. ήσω.

INUTILEMENT, adv., ἀλυσιτελῶς, ἀνωφελῶς, ἀνήνυτα, μάτην.

INUTILITÉ, sf. 1° *Manque d'utilité*, τὸ ἀλυσιτελές, οῦς; τὸ ἀνωφελές, οῦς; τὸ ματαῖον, ου. || 2° *Chose inutile*, *futilité*, ὁ λῆρος, ου.

INVAINCU, UE, adj., ἀνίκητος, ον; ἀήττητος, ον.

INVALIDATION, sf., ἡ κατάλυσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως.

INVALIDE, adj. 1° *Infirme*, ἀδύνατος, ον; ἀσθενής, ές. || 2° *Sans validité*, ἄκυρος, ον.

INVALIDEMENT, adv., ἀκύρως.

INVALIDER, va., κατα-λύω, f. σω; ἀναιρέω-ῶ, *acc.*

INVALIDITÉ, sf., τὸ ἄκυρον, ου.

INVARIABILITÉ, sf., ἡ ἀμεταβλησία, ας; τὸ ἀμετάβλητον, ου.

INVARIABLE, adj., ἀμετάβλητος, ον; ἀμετάστροφος, ον; ἀμετακίνητος, ον. Invariable dans ses principes, ἀμετάπειστος, ον.

INVARIABLEMENT, adv., ἀμετακινήτως, ἀκινήτως.

INVASION, sf. 1° *Irruption dans un pays*, ἡ ἐμβολή, ῆς; ἡ εἰσβολή, ῆς. Faire une invasion dans un pays, εἰς χώραν ἐμ-βάλλω ου εἰσ-βάλλω. || 2° *Début* (*d'une maladie*), ἡ εἰσβολή, ῆς.

INVECTIVE, sf., τὸ λοιδόρημα, ατος; ἡ λοιδορία, ας; ἡ βλασφημία, ας.

INVECTIVER, vn., λοιδορέω-ῶ, f. ήσω; contre qqn, τινά.

INVENDABLE, adj., ἄπρατος, ον.

INVENTAIRE, sm., ὁ κατάλογος, ου; ἡ ἀπο-γραφή, ῆς. Faire l'inventaire de, ἀπογράφω, *acc.*

INVENTER, va. 1° *Trouver qq. chose de nouveau*, εὑρίσκω, ἐξ-ευρίσκω; ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Controuver*, πλάττω, συμ-πλάττω, f. πλάσω, *acc.*

INVENTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ εὑρετής, οῦ ; *fém.* ἡ εὑρέτις, ιδος.

INVENTIF, IVE, adj., εὑρετικός, ή, όν ; μηχανητικός, ή, όν.

INVENTION, sf. 1° *Habileté d'inventer*, τὸ εὑρετικόν, οῦ ; τὸ εὑμήχανον, ου ; ἡ ἀγχίνοια, ας. || 2° *Action d'inventer*, ἡ εὕρεσις, εως ; ἡ ἐξεύρεσις, εως. || 3° *Chose inventée*, τὸ εὕρημα, ατος ; τὸ ἐξεύρημα, ατος ; ἡ ἐπίνοια, ας. || 4° *Chose controuvée*, τὸ πλάσμα, ατος.

INVENTORIER, va., ἀπο-γράφω, *acc.*

INVERSE, adj., *contraire, opposé*, ἐναντίος, α, ον ; ἀντίστροφος, ον. Dans le sens inverse, κατὰ τἀναντία.

INVERSEMENT, adv., ἐναντίως, κατὰ τἀναντία.

INVERSION, sf., *transposition*, ἡ ἀναστροφή, ῆς ; τὸ ὑπερβατόν, οῦ.

INVESTIGATEUR, TRICE, adj., ζητητικός, ή, όν. || Sm., ὁ ζητητής, οῦ ; ὁ ἐξεταστής, οῦ.

INVESTIGATION, sf., ἡ ζήτησις, εως ; ἡ ἔρευνα, ης ; ἡ ἐξέτασις, εως.

INVESTIR, va. 1° *Revêtir*, καθ-ίστημι, *acc.* ; d'une charge, εἰς ou ἐπ' ἀρχήν. Etre investi d'une grande puissance, μεγάλην δυναστείαν περι-βέβλημαι (de περι-βάλλω). || 2° *Cerner*, κυκλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* Investir une place, χωρίον συν-κλείω.

INVESTISSEMENT, sm., ἡ περικύκλωσις, εως ; ἡ πολιορκία, ας.

INVÉTÉRÉ, ÉE, p.p., ἐγχρονισθείς, εῖσα, έν ; χρόνιος, ος et α, ον.

INVÉTÉRER (S'), vr., χρονίζομαι, ἐγ-χρονίζομαι, f. ισθήσομαι.

INVINCIBLE, adj., ἀήττητος, ον ; ἀνίκητος, ον ; (irrésistible), ἀνυπόστατος, ον ; (irréfutable), ἀνέλεγκτος, ον.

INVINCIBLEMENT, adv., ἀνελέγκτως.

INVIOLABILITÉ, sf., (d'un lieu, d'une personne), ἡ ἀσυλία, ας ; (d'une chose), ἡ ὁσιότης, ητος.

INVIOLABLE, adj., (en parl. d'un lieu, d'une personne), ἄσυλος, ον ; (d'une chose), ὅσιος, α, ον ; ἄμπεδος, ον ; βέβαιος, ος et α, ον.

INVIOLABLEMENT, adv., ὁσίως, ἀμπέδως.

INVISIBILITÉ, sf., τὸ ἀόρατον, ου ; τὸ ἄδηλον, ου.

INVISIBLE, adj. 1° *Qu'on ne peut voir*, ἀόρατος, ον ; ἀθεώρητος, ον ; ἀφανής, ές ; ἄδηλος, ον. Rendre invisible, ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* Devenir invisible, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. || 2° *Qui ne se laisse point voir, inabordable*, ἀπρόσοδος, ον.

INVISIBLEMENT, adv., ἀφανῶς, ἀδήλως, ἀοράτως.

INVITATION, sf., ἡ κλῆσις, εως ; ἡ παράκλησις, εως. C'est sur ton invitation (invité par toi) que je suis venu, ἥκω κληθεὶς ὑπό σου.

INVITÉ, ÉE, p.p., κεκλημένος, η, ον ; κλητός, ή, όν. Non invité, ἄκλητος, ον. Les invités, οἱ κεκλημένοι, ων.

INVITER, va. 1° *Convier*, καλέω-ῶ, παρα-καλέω-ῶ, *acc.* ; à un festin, ἐπὶ δεῖπνον. || 2° *Exciter, porter*, παρα-καλέω-ῶ, προ-τρέπω, *acc.* ; à, εἰς, ἐπί *et l'acc.* ou *inf. seul.*

INVOCATION, sf., ἡ κλῆσις, εως ; ἡ ἀνάκλησις, εως. Invocation à la Divinité, de la Divinité, ἡ Θεοῦ, Θεῷ ou πρὸς Θεὸν εὐχή, ῆς.

INVOLONTAIRE, adj., ἀκούσιος, ον ; ἀβούλητος, ον ; ἀπροαίρετος, ον.

INVOLONTAIREMENT, adv., ἀκουσίως, ἀπροαιρέτως.

INVOQUER, va. 1° *Appeler à son secours*, ἀνα-καλέω-ῶ, ἐπι-καλέω-ῶ (et moyen), *acc.* Invoquer Dieu, Θεῷ εὔχομαι, f. εὔξομαι. Invoquer le secours, l'aide de qqn, τινὰ ἐπι-καλοῦμαι. || 2° *Citer en sa faveur, alléguer*, προ-βάλλομαι (moy.), *acc.* Invoquer le témoignage de qqn, τινὰ μαρτύρομαι, f. υροῦμαι.

INVRAISEMBLABLE, adj., ἀπίθανος, ον ; ἄπιστος, ον ; ἀπεικώς, υῖα, ός.

INVRAISEMBLANCE, sf., ἡ ἀπιθανότης, ητος ; τὸ ἀπίθανον, ου. Les invraisemblances, τὰ ἀπίθανα, ων.

INVULNÉRABLE, adj., ἄτρωτος, ον ; à qq. chose, τινί ou ὑπό τινος.

IO, *f.*, ἡ Ἰώ, οῦς.

IOLAOS, *h.*, ὁ Ἰόλαος, ου, *atl.* ὁ Ἰόλεως, ω.

IOLCOS, *v.*, ἡ Ἰωλκός, οῦ.

ION, *h.*, ὁ Ἴων, ωνος.

IONIE, *pays*, ἡ Ἰωνία, ας. D'Ionie, Ἰωνικός, ή, όν.

IONIEN, IENNE, adj., Ἰωνικός, ή, όν. Dialecte, mode ionien, ἡ Ἰάς, άδος. Dans le dialecte, sur le mode ionien, Ἰαστί. Les Ioniens, οἱ Ἴωνες, ων.

IONIQUE, adj. Voy. **IONIEN.**

IOPHON, *h.*, ὁ Ἰοφών, ῶντος.

IOTA, sm., τὸ ἰῶτα, (indécl.). Il n'y manque pas un iota, οὐδὲ στιγμὴ ou ἰῶτα ἀπ-εστιν.

IPHICRATE, *h.*, ὁ Ἰφικράτης, ους.

IPHIGÉNIE, *f.*, ἡ Ἰφιγένεια, ας.

IRASCIBILITÉ, sf., ἡ ὀργιλότης, ητος.

IRASCIBLE, adj., ὀργίλος, η, ον ; ὀξύρροπος, ον ; ἀκράχολος, ον.

1. **IRIS**, *déesse*, ἡ Ἶρις, ιδος.

2. **IRIS**, sm., (dans tous les sens du mot français), ἡ Ἶρις, ιδος.

IRONIE, sf., ἡ εἰρωνεία, ας. Manier l'ironie, εἰρωνείᾳ χράομαι-ῶμαι. Par ironie, εἰρωνικῶς.

IRONIQUE, adj., εἰρωνικός, ή, όν.

IRONIQUEMENT, adv., εἰρωνικῶς.

IRRAISONNABLE, adj., ἄλογος, ον. Animal irraisonnable, τὸ ἄλογον ζῷον, ου.

IRRATIONNEL, ELLE, adj., ἄλογος, ον.

IRRÉALISABLE, adj., οὐκ ἀνυστός, ή, όν ; ἀμήχανος, ον.

IRRÉCONCILIABLE, adj., ἀδιάλλακτος, ον ; ἀκατάλλακτος, ον ; ἀσύμβατος, ον. Avoir une haine irréconciliable contre qqn, ἀδιαλλάκτως ἔχω τινί ou πρός τινα.

IRRÉCONCILIABLEMENT, adv., ἀδιαλλάκτως, ἀκαταλλάκτως.

IRRÉCUSABLE, adj., ἀξιόχρεως, ων ; πιστός, ή, όν.

IRRÉFLÉCHI, IE, adj., ἀλόγιστος, ον ; ἀπροβούλευτος, ον ; ἀπρόνοητος, ον.

IRRÉFLEXION, sf., ἡ ἀβουλία, ας. Avec irréflexion, ἀπρονοήτως.

IRRÉFRAGABLE, adj., ἀναμφίλογος, ον; ἀναμφισβήτητος, ον.

IRRÉFUTABLE, adj., ἀνέλεγκτος, ον; ἄλυτος, ον.

IRRÉFUTÉ, ÉE, adj., ἀνέλεγκτος, ον.

IRRÉGULARITÉ, sf., ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀκοσμία, ας; ἡ ἀνωμαλία, ας.

IRRÉGULIER, IÈRE, adj., ἄτακτος, ον; ἄκοσμος, ον; ἀνώμαλος, ον.

IRRÉGULIÈREMENT, adv., ἀτάκτως, ἀκόσμως, ἀνωμάλως.

IRRÉLIGIEUSEMENT, adv., ἀσεβῶς.

IRRÉLIGIEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), περὶ τὰ θεῖα ἀσεβής, ές; (des choses), ἀνόσιος, ον. Acte irréligieux, τὸ ἀσέβημα, ατος.

IRRÉLIGION, sf., ἡ περὶ τὰ θεῖα ἀσέβεια, ας.

IRRÉMÉDIABLE, adj., ἀνίατος, ον; ἀνήκεστος, ον.

IRRÉMÉDIABLEMENT, adv., ἀνηκέστως.

IRRÉMISSIBLE, adj., οὐ συγγνωστός, όν; ἀναγκαῖος, ος ει α, ον.

IRRÉMISSIBLEMENT, adv., ἀναγκαίως.

IRRÉPARABLE, adj., ἀνήκεστος, ον. Eprouver un malheur irréparable, ἀνήκεστόν τι πάσχω.

IRRÉPARABLEMENT, adv., ἀνηκέστως.

IRRÉPRÉHENSIBLE, adj., ἀνεπίληπτος, ον; ἄμεμπτος, ον.

IRRÉPROCHABLE, adj., ἄμεμπτος, ον; ἀνέγκλητος, ον; ἀνεπίκλητος, ον.

IRRÉPROCHABLEMENT, adv., ἀμέμπτως, ἀνεγκλήτως.

IRRÉSISTIBLE, adj., ἀνυπόστατος, ον; ἀπρόσμαχος, ον.

IRRÉSISTIBLEMENT, adv., ἀμηχάνως.

IRRÉSOLU, UE, adj., ἄπορος, ον; ἀμφίβολος, ον. Etre irrésolu, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω; au sujet de qq. chose, περί τινος.

IRRÉSOLUMENT, adv., ἀπόρως.

IRRÉSOLUTION, sf., ἡ ἀπορία, ας. Etre dans l'irrésolution, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω.

IRRESPECTUEUSEMENT, adv., ἀναιδῶς.

IRRESPECTUEUX, EUSE, adj., ἀναιδής, ές. Se montrer irrespectueux envers qqn, τινὰ οὐκ αἰδέομαι-οῦμαι.

IRRESPONSABILITÉ, sf., τὸ ἀνυπεύθυνον, ου.

IRRESPONSABLE, adj., ἀνυπεύθυνος, ον.

IRRÉVÉRENCE, sf., ἡ ἀναίδεια, ας. Avec irrévérence, ἀναιδῶς.

IRRÉVÉRENCIEUX, IEUSE, adj., ἀναιδής, ές; ἀναίσχυντος, ον.

IRRÉVÉRENT, ENTE, adj., ἀναιδής, ές; ἀναίσχυντος, ον.

IRRÉVOCABILITÉ, sf., τὸ ἀμεταχίνητον, ου; τὸ ἀμετάκλητον, ου.

IRRÉVOCABLE, adj., ἀμεταχίνητος, ον; ἀμετάκλητος, ον.

IRRÉVOCABLEMENT, adv., ἀμεταχινήτως.

IRRIGATION, sf., ἡ ὑδρεία, ας. Opérer des irrigations, ὑδρεύω, f. σω.

IRRIGUER, va., ὑδρεύω, f. σω, *acc.*

IRRITABILITÉ, sf. 1° *Disposition à éprouver vivement les impressions*, τὸ πάθος, ους; τὸ ὀξύρροπον, ου. || 2° *Disposition à s'irriter*, ἡ ὀξυθυμία, ας; ἡ ὀργιλότης, ητος.

IRRITABLE, adj. 1° *Qui éprouve vivement les impressions*, παθητικός, ή, όν; εὐερέθιστος, ον. || 2° *Prompt à s'irriter*, ὀργίλος, η, ον; ὀξύθυμος, ον.

IRRITANT, ANTE, adj. 1° *Qui détermine une irritation*, ἐρεθιστικός, ή, όν. || 2° *Qui cause de la colère*, παροξυντικός, ή, όν.

IRRITATION, sf. 1° *Action de ce qui irrite les organes*, ὁ ἐρεθισμός, οῦ. || 2° *Etat d'une personne irritée*, ὁ παροξυσμός, οῦ; ἡ ὀργή, ῆς.

IRRITER, va. 1° *Agacer, exciter*, ἐρεθίζω, f. ιῶ; κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐγείρω, *acc.* || 2° *Mettre en colère*, ἐξ-οργίζω, *acc.*; contre qqn, πρός τινα. || S'irriter, vr., les mêmes verbes au passif. S'irriter contre qqn, ὀργίζομαί τινι, d'une chose, ἐπί τινι, διά ου περί τι.

IRRUPTION, sf. 1° *Invasion*, ἡ ἐμβολή, ῆς; ἡ εἰσβολή, ῆς. Faire irruption dans un pays, sur la place publique, ἐμ-βάλλω εἰς χώραν, εἰς τὴν ἀγοράν. || 2° *Débordement*, ἡ ἔκρηξις, εως; ἡ ἐπίκλυσις, εως.

ISABELLE, adj., *jaunâtre*, ξανθός, ή, όν. Couleur isabelle, ἡ ξανθότης, ητος.

ISAURIE, *pays*, ἡ Ἰσαυρία, ας. Habitants de l'Isaurie, οἱ Ἰσαυρεῖς, έων.

ISÉE, *h.*, ὁ Ἰσαῖος, ου.

ISIS, *divinité égyptienne*, ἡ Ἶσις, ιδος, (acc. Ἶσιν). D'Isis, Ἰσιακός, ή, όν. Fête d'Isis, τὰ Ἴσεια, ων.

ISMÈNE, *f.*, ἡ Ἰσμήνη, ης.

ISOCÈLE, adj., ἰσοσκελής, ές.

ISOCRATE, *h.*, ὁ Ἰσοκράτης, ους.

ISOLÉ, ÉE, p.p. Voy. ISOLER. || Adj. 1° *Solitaire*, ἔρημος, ον. Vivre isolé, ἔρημος ζάω-ῶ. || 2° *Retiré, écarté*, κεχωρισμένος, η, ον.

ISOLEMENT, sm., ἡ μόνωσις, εως; ἡ ἐρημία, ας.

ISOLÉMENT, adv., χωρίς, ἰδίᾳ.

ISOLER, va., χωρίζω, ἀπο-χωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; de, *gén.*; μονόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || S'isoler, vr., τῶν ἄλλων ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

ISRAÉLITES, *pple*, οἱ Ἰσραηλῖται, ων.

ISSOS, *v.*, οἱ Ἴσσοι, ῶν. Golfe d'Issos, ὁ Ἰσσικὸς κόλπος, ου.

ISSU, UE, p.p., γεγονώς, υῖα, ός; de qqn, τινός, ἐκ ου ἀπό τινος. Etre issu de qqn, τινός, ἐκ ου ἀπό τινος γέγονα (de γίγνομαι).

ISSUE, sf. 1° *Sortie*, ἡ ἔξοδος, ου. Qui n'a pas d'issue, ἀνέξοδος, ον. || *Au fig.* A l'issue du conseil (le conseil ayant pris fin), τῆς βουλῆς τελευτησάσης (de τελευτάω-ῶ). || 2° *Evénement final, succès*, τὸ τέλος, ους. Avoir une bonne, une mauvaise issue, καλῶς, κακῶς ἀπο-βαίνω. || 3° *Expédient*, ὁ πόρος, ου.

ISTER, *fl.*, ὁ Ἴστρος, ου.

ISTHME, sm., ὁ ἰσθμός, οῦ. Semblable à un isthme, ἰσθμώδης, ες. || L'isthme de Corinthe, *ou simpl*t l'Isthme, ὁ Ἰσθμός, οῦ. De l'Isthme, Ἰσθμιος, α, ον.

ISTHMIQUE, adj., Ἰσθμιος, α, ον. Les jeux Isthmiques, τὰ Ἴσθμια, ων. Etre vainqueur aux jeux Isthmiques, Ἰσθμια νικάω-ῶ, f. ήσω.

ITALIE, *pays*, ἡ Ἰταλία, ας. D'Italie, Ἰταλικός, ή, όν.

ITALIEN, IENNE, adj., Ἰταλικός, ή, όν. ||

Subst. ὁ Ἰταλός, οῦ; *fém.* ἡ Ἰταλίς, ίδος.

ITALIQUE, adj., Ἰταλικός, ή, όν.

ITHAQUE, *île*, ἡ Ἰθάκη, ης. Habitant d'Ithaque, ὁ Ἰθακήσιος, ου.

ITHOME, *mont*, ἡ Ἰθώμη, ης.

ITINÉRAIRE, adj., *de route*, ὁδοιπορικός, ή, όν. || Sm., *chemin à suivre*, ἡ ὁδός, οῦ.

IVOIRE, sm., ὁ ἐλέφας, αντος. D'ivoire, blanc comme de l'ivoire, ἐλεφάντινος, η, ον. Aux pieds d'ivoire, ἐλεφαντόπους, πουν, *gén.* ποδος.

IVRAIE, sf., *plante*, ἡ αἶρα, ας. Plein d'ivraie, αἱρώδης, ες.

IVRE, adj., μεθύων, ουσα, ον; μέθυσος, η, ον. Ivre de vin, ἔξοινος, ον. Etre ivre, μεθύω; ἐξ-οινέω-ῶ, f. ήσω. || *Au fig.* Ivre de joie, μεθύων ὑπὸ χαρᾶς; d'amour, ἐρωτι.

IVRESSE, sf., ἡ μέθη, ης. Dans l'ivresse, διὰ μέθης, ἐν μέθαις. || *Au fig.* Dans l'ivresse de la joie, ὑπὸ χαρᾶς μεθύων, ουσα, ον. Voy. IVRE.

IVROGNE, adj., μεθυστικός, ή, όν. || Sm., ὁ μεθυστής, οῦ; ὁ οἰνόφλυξ, υγος.

IVROGNERIE, sf., ἡ οἰνοφλυγία, ας. Etre adonné à l'ivrognerie, οἰνοφλυγέω-ῶ, f. ήσω.

IXION, *h.*, ὁ Ἰξίων, ονος.

J

JABOT, sm., *poche des oiseaux*, ὁ πρηγορών, ῶνος; ὁ πρόλοβος, ου.

JACHÈRE, sf. 1° *Etat d'une terre qu'on laisse reposer*, τὸ ἀργεῖν. Etre en jachère, ἀργέω-ῶ, f. ήσω. Laisser en jachère, ἀργεῖν ἐάω-ῶ, *acc.* || 2° *Terre quand elle repose*, ἡ νεός ou νειός, οῦ.

JACHÉRER, va., *labourer (des jachères)*, νεάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

JACINTHE, sf. 1° *Plante*, ὁ, ἡ ὑάκινθος, ου. || 2° *Pierre précieuse*, ἡ ὑάκινθος, ου.

JACOB, *h.*, ὁ Ἰακώβ (indécl.); ὁ Ἰάκωβος, ου.

JACTANCE, sf., ἡ ἀλαζονεία, ας. Plein de jactance, ἀλαζονικός, ή, όν.

JADIS, adv., πάλαι, τὸ πάλαι. Le temps jadis, ὁ πάλαι χρόνος, ου.

JAILLIR, vn., ἐκ-βλύζω, ἀνα-βλύζω, f. βλύσω; ἐκ-ρέω, προ-ρρέω. Faire jaillir, ἀνίημι, ἀνα-πέμπω; ἀνα-πιδάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

JAILLISSANT, ANTE, adj., ἐκβλύζων, ουσα, ον; ἐκρέων, ουσα, ον.

JAILLISSEMENT, sm., ἡ ἀνάβλυσις, εως.

JAIS, sm., *pierre dure et noire*, ὁ γαγάτης, ου.

JALON, sm., ἡ κάμαξ, ακος.

JALONNER, va., κάμαξι δι-ορίζω, f. ῶ, *acc.*

JALOUSEMENT, adv., φθονερῶς, ἐπιφθόνως.

JALOUSER, va., φθονέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ζηλοτυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

JALOUSIE, sf. 1° *Envie*, ὁ φθόνος, ου; ὁ ζῆλος, ου. Par jalousie, ὑπὸ φθόνου. Avoir de la jalousie contre qqn, τινὶ φθονέω-ῶ, f. ήσω; à cause d'une chose, τινός ou ἐπί τινι. Etre l'objet de la jalousie de qqn, ὑπό τινος φθονέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Treillis de fenêtre*, ἡ κιγκλίς, ίδος.

JALOUX, OUSE, adj. 1° *Envieux*, φθονερός, ά, όν; ἐπίφθονος, ον; ζηλότυπος, ον. Etre jaloux de qqn, τινὶ φθονέω-ῶ, f. ήσω. Je suis jaloux de ton bonheur, ζηλῶ σοι τῆς εὐτυχίας. || 2° *Très attaché à*, ζηλωτικός, ή, όν, *gén.* || 3° *Désireux de*, σφόδρα ἐπιθυμῶν, οῦσα, οῦν, *gén.* Etre jaloux de, σφόδρα ἐπιθυμέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* Je suis jaloux de lui plaire, σφόδρα ἐπι-θυμῶ χαρίζεσθαι αὐτῷ.

JAMAIS, adv., ποτέ (enclitique). Si jamais, εἴ ποτε, ἐάν ποτε. A jamais, pour jamais, εἰς ἀεί. || Ne... jamais, jamais... ne, οὔποτε, οὐδέποτε; μήποτε, μηδέποτε. Jamais je ne l'ai vu, οὔποτε εἶδον αὐτόν.

JAMBAGE, sm., *maçonnerie qui soutient un édifice*, τὸ ὑποκείμενον (ου) τεῖχος, ους. || Jambage de porte, ὁ σταθμός, οῦ.

JAMBE, sf., τὸ σκέλος, ους. Il court à toutes jambes, τρέχει ὡς ποδῶν ἔχει.

JAMBIÈRE, sf., *partie de l'armure qui couvre les jambes*, ἡ κνημίς, ίδος.

JAMBON, sm., ὁ πετασών, ῶνος.

JANTE, sf., τὸ σῶτρον, ου.

JANVIER, sm., *mois*, ὁ Ἰανουάριος, ου.

JAPET, *h.*, ὁ Ἰαπετός, οῦ.

JAPPEMENT, sm., τὸ κνύζημα, ατος.

JAPPER, vn., κνυζάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

JARDIN, sm., ὁ κῆπος, ου. Petit jardin, τὸ κηπίον, ου. De jardin, κηπαῖος, α, ον. Cultiver dans un jardin, κηπεύω, f. σω, *acc.*

JARDINAGE, sf. 1° *Culture des jardins*, ἡ κηπεία, ας; ἡ κηπουρία, ας. || 2° *Produits d'un jardin*, τὸ κήπευμα, ατος.

JARDINER, vn., κηπουρέω-ῶ, f. ήσω.

JARDINET, sm., τὸ κηπίον, ου.

JARDINIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ κηπουρός, οῦ; *fém.* ἡ κηπουροῦσα, ης. De jardinier, κηπουρικός, ή, όν.

JARGON, sm., *langage corrompu*, ἡ βαρβαροστομία, ας.

JARRE, sf., *grand vase*, ἡ ὑδρία, ας.

JARRET, sm., *pli du genou*, ἡ ἰγνύα, ας; ἡ ἰγνύς, ύος.

JARRETIÈRE, sf., ἡ περισκελίς, ίδος.

JARS, sm., *le mâle de l'oie domestique*, ὁ ἄρρην (ρενος) χήν, ηνός.

JASER, vn., κωτίλλω, f. ιλῶ; στωμύλλω (sans futur).

JASEUR, EUSE, adj., κωτίλος, η, ον; στωμύλος, ον.

JASMIN, sm., *arbuste*, ἡ ἰάσμη, ης. Essence de jasmin, τὸ ἰάσμινον μύρον, ου.

JASON, *h.*, ὁ Ἰάσων, ονος. De Jason, Ἰασόνιος, α, ον. Le cap de Jason, ἡ Ἰασονία (ας) ἀκτή, ῆς.

JASPE, sm., *pierre opaque*, ἡ ἴασπις, ιδος. Ressembler au jaspe, ἰασπίζω, f. ιῶ.

JATTE, sf., *vase*, ἡ σκάφη, ης.

JAUGEAGE, sm., ἡ στερεομετρία, ας.

JAUGER, va., μετρέω-ῶ, στερεομετρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

JAUNÂTRE, adj., ὑπόξανθος, ον.

JAUNE, adj., ξανθός, ή, όν; ὠχρός, ά, όν. || Sm., *couleur jaune*, ἡ ξανθότης, ητος; τὸ ξανθόν, οῦ. || Jaune d'œuf, τὸ τοῦ ᾠοῦ ὠχρόν, οῦ.

JAUNIR, va., *rendre jaune*, ξανθίζω, f. ιῶ, *acc.* || Vn., *devenir jaune*, ξανθίζομαι, f. ισθήσομαι.

JAUNISSANT, ANTE, adj., ξανθιζόμενος, η, ον.

JAUNISSE, sf., ὁ ἴκτερος, ου. Qui a la jaunisse, ἰκτεριώδης, ες. Avoir la jaunisse, ἰκτεριάω-ῶ, f. άσω.

JAVELINE, sf., τὸ ἀκόντιον, ου; τὸ παλτόν, οῦ. Voy. JAVELOT.

JAVELLE, sf., τὸ δράγμα, ατος.

JAVELOT, sm., τὸ ἀκόντιον, ου; τὸ παλτόν, οῦ. Lancer le javelot, ἀκόντιον βάλλω, ἀκοντίζω, f. ιῶ. Action de lancer le javelot, ἡ ἀκόντισις, εως. Soldat armé du javelot, ὁ ἀκοντιστής, οῦ. Atteindre, frapper du javelot, ἀκοντίζω, *acc.* Percer de javelots, abattre à coups de javelots, κατ-ακοντίζω, f. ιῶ *acc.* Habile à lancer le javelot, ἀκοντιστικός, ή, όν.

JE, pron. pers., *s'omet ordinairement en grec, ou s'exprime par* ἐγώ, *gén.* ἐμοῦ, etc. Je dis, λέγω. Il croit que je me trompe, νομίζει ἐμὲ ἁμαρτάνειν. Tu t'aperçois que je suis malade, αἰσθάνει ἐμοῦ νοσοῦντος.

JEAN, *h.*, ὁ Ἰωάννης, ου.

JÉRÔME, *h.*, ὁ Ἱερώνυμος, ου.

JÉRUSALEM, *v.*, τὰ Ἱεροσόλυμα, ων. Habitant de Jérusalem, ὁ Ἱεροσολυμίτης, ου.

JÉSUS, *nom du Sauveur*, ὁ Ἰησοῦς, *voc. gén. et dat.* οῦ, *acc.* οῦν.

JET, sm. 1° *Action de jeter*, ἡ βολή, ῆς; ὁ βόλος, ου. || 2° *Bourgeon, pousse*, ὁ βλαστός, οῦ; ἡ βλάστη, ης.

JETÉE, sf., ἡ χηλή, ῆς; τὸ χῶμα, ατος.

JETER, va. 1° *Lancer*, βάλλω, ῥιπτέω-ῶ ou ῥίπτω; ἀφ-ίημι, *acc.* Jeter en avant, προ-βάλλω, *acc.* Jeter en haut, ἀνα-βάλλω, *acc.* Jeter bas, par terre, κατα-βάλλω, *acc.* Jeter dehors, ἐκ-βάλλω, *acc.* Jeter qqn, qq. chose dans qq. chose, ῥιπτέω-ῶ, ἐμ-βάλλω, εἰσ-βάλλω τινί, τι εἴς τι. Jeter qq. chose sur qq. chose, ἐπι-βάλλω τί τινι ou ἐπί τι. Jeter ses armes, son bouclier, τὰ ὅπλα, τὴν ἀσπίδα ἀπο-βάλλω. Jeter un manteau sur ses épaules, τὸ ἱμάτιον περι-βάλλομαι. || 2° *Mettre, placer, envoyer*, ἐμ-βάλλω, κατα-βάλλω, καθ-ίστημι, εἰσ-πέμπω, *acc.* Jeter qqn dans les fers, ἐμ-βάλλω τινὰ εἰς δεσμωτήριον. Jeter des hommes, une garnison dans une ville, εἰσ-βάλλω ou εἰσ-πέμπω στρατιώτας εἰς πόλιν. Le sort, le dé en est jeté, ἔρριπται ὁ κύβος. Jeter qqn dans l'embarras, dans le doute, dans la crainte, κατα-βάλλω τινὰ εἰς ἀπορίαν, εἰς ἀπιστίαν, εἰς φόβον. Jeter qqn dans le danger, dans l'inquiétude, dans l'affliction, καθ-ίστημί τινα εἰς κίνδυνον, εἰς φροντίδα, εἰς λύπας. || 3° *Pousser, envoyer, lancer hors de soi*, ἐκ-βάλλω. ἐξ-ίημι, ἀφ-ίημι, *acc.* Jeter des scions, des larmes, ἀφ-ίημι κλάδους, δάκρυα. || Vn. 1° *Produire des bourgeons*, βλαστάνω. || 2° *Rendre de l'humeur, du pus*, ἐκ-πυέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Mettre dehors un nouvel essaim*, νεοττιὰν ἀφ-ίημι ou ἐκ-πέμπω. || SE JETER, vr., *se lancer soi-même*, ἑαυτὸν, ἡν, ὸ βάλλειν, ῥιπτεῖν; dans, εἰς *et l'acc.* Il se jeta dans le feu, ἐν-έβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ. Se jeter sur son lit, ῥιπτεῖν ἑαυτὸν εἰς τὴν κλίνην. Il se jeta sur son épée, τῷ ξίφει περι-έπεσε (de περι-πίπτω). || 2° *Se décharger*, (en parl. d'un fleuve), ἐμ-βάλλω, εἰσ-βάλλω; dans, εἰς *et l'acc.* || 3° *S'élancer, se précipiter*, δρομάω-ῶ, f. ήσω; φέρομαι (pass.); sur qqn, εἰς ou ἐπί τινα; sur qq. chose, εἰς ou πρός τι. Se jeter sur les ennemis, τοῖς πολεμίοις ἐμ-βάλλω. Se jeter dans le péril, κίνδυνον ἀναρριπτέω-ῶ. || 4° *Se réfugier précipitamment*, κατα-φεύγω; dans un lieu, εἰς ou ἐπὶ τόπον. Se jeter dans une ville, εἰς πόλιν παρα-πίπτω.

JETON, sm., τὸ σύμβολον, ου· (pour compter), ἡ ψῆφος, ου.

JEU, sm. 1° *Divertissement, amusement, plaisanterie*, ἡ παιδιά, ᾶς. Ce n'est qu'un jeu (c'est une chose très facile), παιδιά ἐστιν, οὐκ ἔστιν ἔργον. Ce discours n'était qu'un jeu (une plaisanterie), ἦν δὲ παιδιὰ ὁ λόγος. Par manière de jeu (par plaisanterie), μετὰ παιδιᾶς, παιδιᾷ. || Jeu de hasard *ou simpl* jeu, ἡ κυβεία, ας. Table de jeu, ὁ ἄβαξ, ακος. Maison de jeu, τὸ κυβεῖον, ου. Qui aime le jeu, φιλόκυβος, ον. Amour, passion du jeu, τὸ φιλόκυβον, ου. || 2° Au pl., *spectacles publics*, οἱ ἀγῶνες, ων; τὰ ἀγωνίσματα, ων; οἱ ἆθλοι, ων. Donner des jeux, ἀγῶνας τίθημι. Célébrer des jeux, ἀγῶνας ἄγω. Assister aux jeux, ἀγῶνας θεάομαι-ῶμαι, f. άσομαι. Présider les jeux, ἀγωνοθετέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Manière de jouer (d'un acteur)*, ἡ μίμησις, εως; ἡ ὑπόκρισις, εως. || 4° *Manière de jouer d'un instrument de musique*, ἡ κροῦσις, εως; ὁ ψαλμός, οῦ. || 5° *Action, mouvement (d'un ressort, etc.)*, ἡ ἐνέργεια, ας; τὸ κίνημα, ατος. || *Au fig.* Mettre tout en jeu, πάντα λίθον κινέω-ῶ, f. ήσω.

JEUDI, sm., ἡ πέμπτη (ης) τῆς ἑβδομάδος (s.-ent. ἡμέρα, ας).

JEUN (À), loc. adv., ἀσίτως. Qui est à jeun, ὁ, ἡ νῆστις, ιδος; ἄσιτος, ον. Etre à jeun, νηστεύω, f. εύσω.

JEUNE, adj. 1° *Peu âgé*, νέος, α, ον; νεαρός, ά, όν. Jeunes et vieux, καὶ νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι. Le plus jeune, le jeune (en parl. de deux), ὁ νεώτερος, α, ον; (de plus de deux), ὁ νεώτατος, η, ον. Il est plus jeune que moi de cinq ans, νεώτερος ἐμοῦ πέντε ἔτεσίν ἐστι. Jeune homme. Voy. HOMME 2°. || 2° *Qui a l'ardeur de la jeunesse, étourdi*, νέος, α, ον.

JEÛNE, sm., ἡ νηστεία, ας.

JEÛNER, vn., νηστεύω, f. εύσω.

JEUNESSE, sf. 1° *Partie de la vie*, ἡ νεότης, ητος; ἡ ἡλικία, ας. La première jeunesse, ἡ πρώτη (ης) ἡλικία, ας. Dès sa jeunesse, dès leur jeunesse, ἐκ νέου, ἐκ νέων. Dans sa jeunesse (étant jeune), νέος ὤν. Trait de jeunesse, τὸ νεανίευμα, ατος. || 2° *Les*

jeunes gens, ἡ νεότης, ητος; οἱ νέοι, ων; ἡ ἡλικία, ας.

JOAILLIER, sm., ὁ χρυσοχόος, ου. Etre joaillier, χρυσοχοέω-ῶ, f. ήσω.

JOCASTE, *f.*, ἡ Ἰοκάστη, ης.

JOIE, sf., ἡ χαρά, ᾶς; ἡ χαρμονή, ῆς; ἡ ἡδονή, ῆς. Joie extrême, ἡ περιχάρεια, ας. Donner, causer de la joie à qqn, ἡδονὴν παρέχω τινί. Recevoir, éprouver de la joie, εὐφραίνομαι, f. ανθήσομαι; d'une chose, τινί. Avec joie, μετὰ χαρᾶς, ἡδέως. De joie (par l'effet de la joie), ὑπὸ χαρᾶς, ὑφ' ἡδονῆς.

JOIGNANT, ANTE, adj., *contigu*, συνεχής, ές; ἀ, *gén.* ‖ JOIGNANT, prép., σύνεγγυς, *gén.* ou *dat.*

JOINDRE, va. 1° *Ajuster une chose sur une autre*, συν-αρμόττω, f. όσω; συμ-πήγνυμι; συν-άπτω, f. άψω, *acc.* ‖ 2° *Mettre ensemble, ajouter*, προσ-τίθημι, ἐπι-τίθημι, ἐπιβάλλω, *acc.*; ἀ, *dat.* ‖ 3° *Unir, allier*, συ-ζεύγνυμι, συμ-μίγνυμι, συγ-κεράννυμι, *acc.*; ἀ, *dat.* Il joint la prudence à la valeur (outre la valeur il a aussi la prudence), πρὸς τῇ ἀρετῇ ἔχει καὶ τὴν φρόνησιν. ‖ 4° *Atteindre, rencontrer*, κατα-λαμβάνω, *acc.*; ἐν-τυγχάνω, *dat.* ‖ Vn., *adhérer, se toucher*, ἁρμόττω, f. όσω. ‖ SE JOINDRE, vr. 1° *S'ajuster l'un à l'autre*, ἀλλήλοις, αις συν-αρμόττειν ου συν-άπτειν. ‖ 2° *S'ajouter*, προσ-γίγνομαι, πρόσειμι, *dat.* ‖ 3° *S'unir, s'allier*, συ-ζεύγνυμαι (pass.), συμ-μίγνυμι. ‖ 4° *Se rencontrer*, συν-έρχομαι.

1. **JOINT**, sm., *emboîtement, jointure*, ὁ ἁρμός, οῦ; ἡ συμβολή, ῆς.

2. **JOINT, JOINTE**, p.p. Voy. JOINDRE. ‖ JOINT QUE, loc. conj., *et* joint à ce que, joint à cela que, πρὸς τούτοις, πρὸς δέ.

JOINTURE, sf., *joint*, ὁ ἁρμός, οῦ; ἡ συμβολή, ῆς.

JOLI, IE, adj., χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος).

JOLIMENT, adv., εὖ, καλῶς.

JONC, sm., ὁ σχοῖνος, ου. De jonc, σχοίνινος, η, ον. Corde de jonc, ὁ σχοῖνος, ου. Touffe de jonc, ἡ σχοινιά, ᾶς. Plein de jonc, σχοινώδης, ες.

JONCHER, va. 1° *Parsemer*, στρώννυμι, *acc.*; de, *dat.* ‖ 2° *Remplir, couvrir*, ἐμπίμπλημι, *acc.*; de, *gén.*

JONCTION, sf. 1° *Action de joindre*, ἡ συναφή, ῆς; ἡ σύμμιξις, εως. ‖ 2° *Action de se joindre*, ἡ σύστασις, εως; ἡ εἰς ταὐτὸν σύνοδος, ου. Opérer sa jonction, συν-έρχομαι, συμ-μίγνυμι; avec, *dat.*

JONGLER, vn., θαυματοποιέω-ῶ, f. ήσω.

JONGLERIE, sf., τὸ γοήτευμα, ατος.

JONGLEUR, sm., ὁ γόης, ητος.

JOUBARBE, sf., *plante*, τὸ ἀείζωον, ου.

JOUE, sf., ἡ παρειά, ᾶς; ἡ γνάθος, ου. La tempe et la joue, ἡ κόρρη, ης.

JOUER, vn. 1° *Se récréer, se divertir*, παίζω. Jouer à qq. jeu, παιδιάν τινα παίζω. Jouer à la balle, aux osselets, παίζω σφαίρᾳ, ἀστραγάλοις. Jouer avec qqn, συμ-παίζω τινί. ‖ Absol[t], *jouer à des jeux de hasard*, κυβεύω, f. εύσω. Qui aime à jouer, φιλόκυβος, ον. ‖ 2° *S'exposer à*, κινδυνεύω, f. σω *et l'inf.* ‖ 3° *Se servir d'un instrument à cordes*, ψάλλω, f. αλῶ. Jouer de la lyre, λύραν ψάλλω. Jouer de la flûte, de la cithare, etc. Voy. FLÛTE, CITHARE, etc. ‖ 4° *Se mouvoir*, (en parl. des ressorts, des machines), κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. ‖ *Au fig.* Faire jouer toutes sortes de ressorts, πάντα λίθον κινέω-ῶ, f. ήσω. ‖ Va. 1° *Risquer au jeu*, κυβεύω περί, *gén.* Jouer sa vie, περὶ τῆς ψυχῆς ou τοῦ βίου κινδυνεύω, f. σω. ‖ 2° *Représenter au théâtre*, ὑπο-κρίνομαι (moy.); ἀγωνίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* Jouer une comédie, un personnage, le rôle d'Ulysse, ὑπο-κρίνομαι κωμῳδίαν, πρόσωπον, Ὀδυσσέα. ‖ *Au fig.* Jouer (simuler) la folie, μανίαν ὑπο-κρίνομαι. ‖ 3° *Tourner en ridicule*, ἐμ-παίζω, *dat.*; χλευάζω, f. άσω, *acc.* ‖ 4° *Tromper, abuser*, ἀπατέω-ῶ, f. ήσω; φενακίζω, f. ιῶ, *acc.* ‖ SE JOUER, vr. 1° *S'amuser*, παίζω. En se jouant (facilement), παιδιᾷ, ῥᾳδίως. ‖ 2° *Se moquer*, παίζω; de qqn, de qq. chose, εἴς τινα, εἴς τι. Se jouer de la justice, τὸ δίκαιον ψηφοπαικτέω-ῶ, f. ήσω. ‖ 3° *Décevoir, tromper*, φενακίζω, f. ιῶ, *acc.* La fortune se joue de nous, τύχη φενακίζει ἡμᾶς.

JOUET, sm. 1° *Ce qu'on donne aux enfants pour les amuser*, τὸ παίγνιον, ου. ‖ 2° *Objet de risée*, ὁ γέλως, ωτος. Etre le jouet de qqn, ἐν παιδιᾷ εἶμί τινι.

JOUEUR, EUSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui joue*, ὁ παίζων, οντος; ὁ συμ-παίζων, οντος; *fém.* ἡ παίζουσα, ης; ἡ συμπαίζουσα, ης. ‖ 2° *Celui, celle qui a la passion du jeu*, ὁ, ἡ φιλοπαίγμων, ονος; (*des jeux de hasard*), ὁ, ἡ φιλόκυβος, ου. ‖ 3° *Celui, celle qui joue d'un instrument à cordes*, ὁ ψάλτης, ου; *fém.* ἡ ψάλτρια, ας. Joueur, joueuse de flûte, de cithare, etc. Voy. FLÛTE, CITHARE, etc.

JOUG, sm. 1° *Pièce de bois qui sert à atteler*, τὸ ζυγόν, οῦ. Mettre les bœufs au joug, τοὺς βοῦς ὑπ-άγω ou ζεύγνυμι. Oter le joug aux bœufs, τοὺς βοῦς λύω, f. σω. ‖ 2° *Pique sous laquelle on faisait passer les vaincus*, τὸ ζυγόν, οῦ. Faire passer qqn sous le joug, ὑπ-άγω τινα ὑπὸ τὸ ζυγόν. Passer sous le joug, τὸ ζυγὸν ὑφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). ‖ 3° *Servitude, sujétion*, τὸ ζυγόν, οῦ. Le joug de la servitude, τὸ δούλειον ζυγόν. Mettre sous le joug, ἄγω ὑπὸ τὸ ζυγόν, *acc.*; δουλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.*

JOUIR, vn., ἀπο-λαύω, *gén.*; καρπόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*; τυγχάνω, *gén.*; χράομαι-ῶμαι, *dat.* Jouir des choses agréables, τῶν ἡδέων ἀπο-λαύω. Jouir de ses droits, τῶν δικαίων τυγχάνω. Jouir des honneurs réservés aux dieux, τὰς τῶν θεῶν τιμὰς καρποῦμαι. Jouir du bonheur, εὐτυχίᾳ χρῶμαι.

JOUISSANCE, sf. 1° *Usage et possession*, ἡ ἀπόλαυσις, εως; ἡ καρπεία, ας; ἡ μετουσία, ας. ‖ 2° *Plaisir*, ἡ ἡδονή, ῆς; ἡ τέρψις, εως.

JOUJOU, sm., τὸ παίγνιον, ου.

JOUR, sm. 1° *Clarté du soleil*, τὸ φῶς, *gén.* φωτός. Voir le jour (vivre), τὸ φῶς ὁράω-ῶ; (être publié), ἐκ-δίδομαι (pass.). Mettre au jour (enfanter, produire), γεννάω-ῶ, f. ήσω; τίκτω, *acc.*; (publier), ἐκ-δίδωμι, *acc.* Mettre une chose au jour, au grand jour, προ-φέρω ou ἄγω τι εἰς τὸ φῶς. ‖ 2° *Temps pendant*

lequel le soleil nous éclaire, ἡ ἡμέρα, ας; τὸ φῶς, *gén.* φωτός. Le point, la pointe du jour, ὁ ὄρθρος, ου. Avec le jour, au point, à la pointe du jour, ἅμα ὄρθρῳ, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ. Avant le jour, πρὸ ἡμέρας. Le milieu du jour, ἡμέρας τὸ μέσον, ου; ἡ μεσημβρία, ας. De jour, κατὰ φῶς, ἀφ' ἡμέρας. Tandis qu'il est encore jour, ἕως ἔτι φῶς ἐστιν. A une heure avancée du jour, ὀψὲ τῆς ἡμέρας. Pendant le jour et pendant la nuit, ἡμέρας καὶ νυκτός. Nuit et jour, νύκτας τε καὶ ἡμέρας. De jour, qui se fait pendant le jour, ἡμερήσιος, α, ον; ἡμερινός, ή, όν. || 3° *Espace de vingt-quatre heures*, ἡ ἡμέρα, ας. Le même jour, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Ce jour-là, τῆδε ou ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ. Chaque jour, tous les jours, καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν, καθ' ἡμέραν. Au bout de quelques jours, depuis quelques jours, ὀλίγων ἡμερῶν. Pour un jour, ἐφ' ἡμέραν. Quelques jours après, οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον. Durant cinq jours, πέντε ἡμέρας. Tous les trois jours, διὰ τρίτης τῆς ἡμέρας. Vivre au jour le jour, εἰκῇ ζάω-ῶ. Qui dure un jour, ἡμερήσιος, α, ον. Qui vit un jour, ἡμερόβιος, ον. || 4° *Etat du ciel*, ἡ ἡμέρα, ας. Jour serein, beau jour, ἡ εὐημερία, ας; ἡ εὐδία, ας. Jours chauds, jours d'été, αἱ θερμημερίαι, ῶν. || 5° Au pl., *temps, époque*, ὁ χρόνος, ου; ὁ αἰών, ῶνος. De nos jours, ἐν τῷ νῦν χρόνῳ, καθ' ἡμᾶς. Les hommes de nos jours, οἱ καθ' ἡμᾶς, οἱ νῦν ἄνθρωποι. || 6° Au pl., *vie, existence*, ὁ βίος, ου. Couler doucement ses jours, σχολῇ δι-άγω τὸν βίον. Finir ses jours, τὸν βίον τελευτάω-ῶ, f. ήσω. || 7° *Ouverture*, ἡ ὀπή, ῆς. || UN JOUR, loc. adv., ποτέ (enclitique). Je dis un jour, εἶπόν ποτε.

JOURDAIN, *fl.*, ὁ Ἰορδάνης, ου.

JOURNAL, sm., *relation de ce qui se passe chaque jour*, ἡ ἐφημερίς, ίδος.

JOURNALIER, IÈRE, adj. 1° *De chaque jour*, ὅς, ἡ, τὸ καθ' ἡμέραν; ἡμέριος, ον. La dépense journalière, ἡ καθ' ἡμέραν δαπάνη, ης. || 2° *Changeant*, εὐμετάβολος, ον; ἀβέβαιος, ον, || Sm., *celui qui travaille à la journée*, ὁ μισθωτός, οῦ.

JOURNÉE, sf. 1° *Espace d'un jour*, ἡ ἡμέρα, ας. Belle journée, ἡ εὔδιος (ου) ἡμέρα, ας. Passer la journée à faire qq. chose, ποιῶν τι ἡμερεύω, f. σω. Passer la journée avec qqn, συν-ημερεύω τινί. || 2° *Travail d'un jour*, τὸ ἐφήμερον ἔργον, ου; ἡ ἐργασία, ας. || 3° *Salaire d'une journée*, ὁ ἡμερήσιος μισθός, οῦ. || 4° *Chemin que l'on fait en un jour*, ἡ ἡμέρας ὁδός, οῦ. Etre éloigné de trois journées de chemin, ἀπ-έχω τριῶν ἡμερῶν ὁδόν. || 5° *Bataille*, ἡ μάχη, ης; τὸ ἔργον, ου.

JOURNELLEMENT, adv., καθ' ἡμέραν.

JOUTE, sf. 1° *Combat à cheval*, ὁ ἱππικὸς (οῦ) ἀγών, ῶνος. || 2° *Concours, lutte*, ὁ ἀγών, ῶνος.

JOUTER, vn. 1° *Combattre à cheval*, ἱππομαχέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Lutter*, ἀγωνίζομαι, f. ιοῦμαι; contre qqn, πρός τινα.

JOUTEUR, sm., ὁ ἀγωνιστής, οῦ.

JOUVENCEAU, sm., τὸ μειράκιον, ου; ὁ νεανίας, ου.

JOUVENCELLE, sf., ἡ κόρη, ης.

JOVIAL, ALE, adj., Ἱλαρός, ά, όν; χαρίεις εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος).

JOVIALEMENT, adv., Ἱλαρῶς.

JOVIALITÉ, sf., τὸ Ἱλαρόν, οῦ.

JOYAU, sm., τὸ κειμήλιον, ου.

JOYEUSEMENT, adv., Ἱλαρῶς, φαιδρῶς, εὐθύμως.

JOYEUX, EUSE, adj., Ἱλαρός, ά, όν; φαιδρός, ά, όν; εὔθυμος, ον. Rendre joyeux, εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* Etre joyeux, χαίρω; d'une chose, τινί ou ἐπί τινι; de faire une chose, ποιῶν τι.

JUBILATION, sf., ἡ ἀνειμένη (ης) χαρά, ᾶς.

JUCHER, vn., *et* SE JUCHER, vr., καθ-ίζω; sur, ἐπί *et le gén.*

JUCHOIR, sm., τὸ πέταυρον, ου.

JUDAÏQUE, adj., Ἰουδαϊκός, ή, όν.

JUDAÏQUEMENT, adv., Ἰουδαϊκῶς.

JUDAÏSER, vn., Ἰουδαΐζω, f. ΐσω.

JUDAÏSME, sm., ὁ Ἰουδαϊσμός, οῦ.

JUDAS, *h.*, ὁ Ἰούδας, α.

JUDÉE, *pays*, ἡ Ἰουδαία, ας.

JUDICATURE, sf., ἡ τοῦ δικαστοῦ τάξις, εως.

JUDICIAIRE, adj., δικανικός, ή, όν; δικαστικός, ή, όν. Le genre judiciaire, τὸ δικανικὸν (οῦ) γένος, ους.

JUDICIAIREMENT, adv., δικαστικῶς.

JUDICIEUSEMENT, adv., συνετῶς, λογικῶς.

JUDICIEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), συνετός, ή, όν; λογικός, ή, όν; (des choses), εὔλογος, ον; λογικός, ή, όν.

JUGE, sm. 1° *Celui qui a l'autorité de juger*, ὁ κριτής, οῦ. || 2° *Magistrat qui rend la justice*, ὁ δικαστής, οῦ; ὁ κριτής, οῦ. || 3° *Arbitre*, ὁ διαιτητής, οῦ; (d'un concours), ὁ βραβεύς, έως. || 4° *Appréciateur d'une chose*, ὁ κριτής, οῦ. Qui est bon juge, κριτικός, ή, όν. || 5° *Magistrat suprême des Juifs*, ὁ κριτής, οῦ.

JUGEMENT, sm. 1° *Action de juger; décision prononcée*, ἡ κρίσις, εως; ἡ δίκη, ης. Subir un jugement, δίκην ὑπ-έχω. Rendre, prononcer un jugement, δικάζω, f. άσω. Sans jugement, ἀκριτί. || 2° *Avis, opinion*, ἡ γνώμη, ης; ἡ κρίσις, εως; ἡ δόξα, ης. A mon jugement, κατά γε τὴν ἐμὴν γνώμην. Porter, donner son jugement sur une chose, κρίσιν ou γνώμην περί τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Faculté de juger*, ἡ σύνεσις, εως; ἡ γνώμη, ης. Qui a du jugement, le jugement bon, συνετός, ή, όν. Qui manque de jugement, ἄνους, ουν. Sans jugement, ἀλογίστως.

JUGER, vn., *rendre la justice*, δικάζω, f. άσω. || Activt, *décider en qualité de juge*, δικάζω, δια-δικάζω, f. άσω; κρίνω; (comme arbitre), δι-αιτάω-ῶ, *acc.* Juger qqn, δικάζω τινί; (comme arbitre), δι-αιτῶ τινι ou τινα. || Va. et vn., *énoncer un avis*, κρίνω; γιγνώσκω. Juger une chose, d'une chose, κρίνω τι; κρίνω, γιγνώσκω περί τινος. Juger qqn, de qqn, γιγνώσκω περί τινος. || Va., *conjecturer croire*. Voy. ces mots.

JUGURTHA, *h.*, ὁ Ἰουγούρθας, α.

JUIF, IVE, adj., Ἰουδαῖος, α, ον. || Sm., ὁ Ἰουδαῖος, ου.

JUILLET, sm., *mois*, ὁ Ἰούλιος, ου.

JUIN, sm., *mois*, ὁ Ἰούνιος, ου.

JUJUBE, sm., ὁ ζιζύφου καρπός, οῦ.

JUJUBIER, sm., *arbre*, τὸ ζίζυφον, ου.

JULES, JULIUS, *h.*, ὁ Ἰούλιος, ου.

JULIE, *f.*, ἡ Ἰουλία, ας.

JULIEN, *h.*, ὁ Ἰουλιανός, οῦ.

JUMEAU, ELLE, adj. et subst., δίδυμος, ος et η, ον. Mettre au monde des jumeaux, διδυμοτοκέω-ῶ, f. ήσω.

JUMENT, sf., ἡ ἵππος, ου.

JUNIUS, *h.*, ὁ Ἰούνιος, ου.

JUNON, *déesse*. Voy. ΗΡΑ.

JUPITER, *dieu*. Voy. ΖΕΥΣ.

JURÉ, ÉE, p.p. Voy. JURER. || Adj., *irréconciliable*, ἀδιάλλακτος, ον.

JUREMENT, sm. 1° *Serment*, ὁ ὅρκος, ου. || 2° *Blasphème, imprécation*, ἡ βλασφημία, ας; ἡ ἀρά, ᾶς.

JURER, va. et vn., *affirmer par serment*, ὀμνυμι, δι-ὀμνυμι, ἐπ-ὀμνυμι. Jurer son Dieu *ou* par son Dieu, τὸν θεὸν ὀμνυμι. Jurer par le soleil, par l'amitié, ἐπ-ὀμνυμι τὸν ἥλιον, τὴν φιλίαν. Il jura de rendre l'argent, ὤμοσεν ἢ μὴν ἀπο-δώσειν τὸ ἀργύριον. Je jure (j'affirme en jurant) que cela est vrai, ὀμνὺς λέγω ου φημὶ ταῦτα ἀλη,θῆ, εἶναι. || Va., *confirmer, ratifier par serment*, ὀμνυμι, *acc.* Ils jurèrent la paix, τὴν εἰρήνην ὤμοσαν. || Vn. 1° *Blasphémer*, βλασφημέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Ne pas s'accorder avec*, δια-φωνέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

JUREUR, sm., ὁ βλάσφημος, ου.

JURIDICTION, sf. 1° *Pouvoir du juge*, ἡ τοῦ δικαστοῦ ἐξουσία, ας. || 2° *Ressort d'un tribunal*, ἡ τοῦ δικαστηρίου ἡγεμονία, ας.

JURIDIQUE, adj., νομικός, ἡ, όν; νόμιμος, ος et η, ον.

JURIDIQUEMENT, adv., κατὰ τοὺς νόμους, νομικῶς.

JURISCONSULTE, sm., ὁ νομικός, οῦ; ὁ δικανικός, οῦ.

JURISPRUDENCE, sf. 1° *Science des lois*, ἡ τῶν νόμων ἐπιστήμη, ης. || 2° *Législation*, ὁ νόμος, ου.

JUS, sm., ὁ χυλός, οῦ; (de viande), ὁ ζωμός, οῦ; ὁ ζωμός, οῦ.

JUSANT, sm., *reflux*, ἡ ἄμπωτις, ιδος et εως. Flot et jusant, ἡ παλίρροια, ας.

JUSQUE et **JUSQUES**, prép. 1° *Marque un terme qu'on n'excède point*, μέχρι, *rar.* ἄχρι, *gén.*; εἰς, *acc.* Jusqu'à la mer, μέχρι θαλάττης. Jusqu'à ce jour, ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας. Jusqu'à notre époque, jusqu'à nous, εἰς ἡμᾶς. || Μέχρι et ἄχρι *s'emploient aussi avec les prépositions* εἰς, ἐπί, πρός et ὑπό. Ils poursuivirent jusque dans le camp, μέχρι εἰς τὸ στρατόπεδον ἐδίωξαν. || 2° *Marque quelque excès*, καί (même). Il aime jusqu'à ses ennemis, ἀγαπᾷ καὶ τοὺς ἐχθρούς. || Jusqu'À CE QUE, loc. conj., ἕως, ἔστε, μέχρι, *avec l'indicatif d'un temps passé, le subjonctif aoriste et* ἄν, *l'optatif aoriste sans* ἄν. || 1° *Quand* le but *est marqué comme* atteint, *on emploie* l'indicatif d'un temps passé. Ils firent cela, jusqu'à ce que la nuit fût arrivée (jusqu'au moment où la nuit arriva), ταῦτα ἐποίουν, μέχρι σκότος ἐγένετο. || 2° *Quand* l'obtention du but *est marquée comme* éventuelle, *on emploie* le subjonctif aoriste et ἄν, *si le verbe principal est à* un temps principal, *et* l'optatif aoriste sans ἄν, *si le verbe principal est à* un temps secondaire. Je resterai jusqu'à ce que (en attendant que) la porte soit ouverte, περι-μενῶ, ἕως ἂν ἡ θύρα ἀν-οιχθῇ. Nous restions jusqu'à ce que la prison fût ouverte, περι-εμένομεν, ἕως ἀν-οιχθείη το δεσμωτήριον.

JUSQUIAME, sf., *plante*, ὁ ὑοσκύαμος, ου. De jusquiame, ὑοσκυάμινος, η, ον.

JUSTE, adj. 1° *Qui observe la justice*, δίκαιος, α, ον. || 2° *Qui observe les devoirs religieux*, ὅσιος, α, ον. || 3° *Equitable, légitime*, δίκαιος, α, ον; νόμιμος, ος et η, ον; ὀρθός, ή, όν; ἄξιος, α, ον. Il est juste que je sois puni, δίκαιόν ἐστιν ἐμὲ δοῦναι δίκην, *mieux* δίκαιός ου ἄξιός εἰμι δοῦναι δίκην. || Sm., *ce qui est équitable*, τὸ δίκαιον, ου. || 4° *Exact, vrai*, ἀκριβής, ές; ὀρθός, ή, όν; ἀλη,θής, ές. || Adv., *exactement, comme il faut*, ἀκριβῶς, ὀρθῶς. Au juste, tout juste, ἀκριβῶς.

JUSTEMENT, adv. 1° *Avec justice*, δικαίως. || 2° *Exactement, précisément*, ἀκριβῶς, ὀρθῶς.

JUSTESSE, sf., ἡ ἀκρίβεια, ας; ἡ ὀρθότης, ητος. Avec justesse, ἀκριβῶς, ὀρθῶς.

JUSTICE, sf. 1° *Vertu morale*, ἡ δικαιοσύνη, ης. Pratiquer la justice, δικαιοσύνην ἀσκέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Qualité de ce qui est juste, bon, droit*, τὸ δίκαιον, ου; ἡ δίκη, ης. Avec justice, σὺν δίκῃ, μετὰ δίκης. || 3° *Pouvoir, action de faire droit à chacun*, ἡ δίκη, ης. Exercer, rendre la justice, δικάζω, f. άσω. Faire justice à qqn, δικαίως κρίνω περί τινος; (en parl. des juges), τὰ δίκαια γιγνώσκω περί τινος. Obtenir justice, τῶν δικαίων τυγχάνω. Faire justice de qqn (le punir), τιμωρίαν λαμβάνω παρά τινος. || 4° *Tribunal, juges*, τὸ δικαστήριον, ου; οἱ δικασταί, ῶν. Déférer qqn à la justice, ἄγω τινά εἰς τὸ δικαστήριον ου πρὸς τοὺς δικαστάς. Appeler qqn en justice, καλέω-ῶ (et moyen) τινά. || 5° *Divinité allégorique*, ἡ Δίκη, ης.

JUSTICIABLE, adj., ὑπεύθυνος, ον; de, *dat.*

JUSTIFIABLE, adj., εὐαπολόγητος, ον.

JUSTIFICATIF, IVE, adj., ἀπολογητικός, ή, όν.

JUSTIFICATION, sf. 1° *Action de justifier, de se justifier*, ἡ ἀπολογία, ας. Il dit pour sa justification, ἀπο-λογούμενος εἶπε. || 2° *Moyen de se justifier*, τὸ ἀπολόγημα, ατος; ἡ δικαίωσις, εως. || 3° *Preuve d'une chose*, ὁ ἔλεγχος, ου. || 4° *Action de la grâce pour rendre les hommes justes*, ἡ δικαίωσις, εως.

JUSTIFIER, va. 1° *Mettre hors d'inculpation*, ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; qqn d'une chose, τινί ου ὑπέρ τινος περί τινος; τινά τινος ἀπο-λύω, f. σω. Justifier les actions de qqn, ἀπο-λογοῦμαί τινι περὶ τῶν πράξεων. || 2° *Faire qu'une chose soit juste*, τι εἶναι δίκαιον ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Montrer qu'une chose est fondée*, ἀπο-δείκνυμί τι ἀλη,θὲς ὄν; τι πιστόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. || 4° *Donner la justice intérieure à*, δικαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE JUSTIFIER, vr., *se mettre hors d'in*

culpation, ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; d'une chose, πρός τι. Se justifier en disant que, ἀπολογοῦμαι ὡς ou ὅτι, *avec l'ind.* ou *l'opt.*

JUTEUX, EUSE, adj., ὑγρός, ά, όν; χυλώδης, ες. Devenir juteux, χυλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

JUVÉNIL, ILE, adj., νεανικός, ή, όν.

K

K, sm., onzième lettre de l'alphabet, τὸ κάππα (indécl.).

KABIRES, KADMOS, et autres noms propres commençant par **K**. Voy. CABIRES, CADMOS.

KAN, sm., *prince, commandant chez les Tartares, les Persans, etc.*, ὁ ἡγεμών, όνος; ὁ ταγός, οῦ.

KÈRES, sf. pl., *déesses grecques personnifiant la mort*, αἱ Κῆρες, ῶν.

KERMÈS, sm., *espèce de cochenille*, ὁ κόκκος, ου.

KIOSQUE, sm., *pavillon dans un jardin*, τὸ σκηνίδιον, ου.

KNOUT, sm. 1° *Fouet, instrument de supplice*, ἡ μάστιξ, ιγος. || 2° *Supplice du fouet*, ἡ μαστίγωσις, εως. Donner le knout, μαστιγόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

KYRIELLE, sf. 1° *Litanie*, ἡ λιτανεία, ας. || 2° *Longue suite*, ἡ συνέχεια, ας, *ou l'adjectif* συνεχής, ές. Une kyrielle de noms, ὀνόματα συνεχῆ.

KYSTE, sm., *poche pleine d'humeur*, ἡ κύστις, ιδος ou εως.

L

L, sm. et sf., douzième lettre de l'alphabet, τὸ λάμβδα ou λάβδα (indécl.).

1. **LA**, article fém. Voy. LE 1.

2. **LA**, pr. pers. fém. Voy. LE 2.

3. **LÀ**, adv. 1° *Se dit, par opposition à* ICI, *d'un lieu différent de celui où l'on est*, (sans mouvt) ἐκεῖ. Là-même, αὐτοῦ. (Avec mouvement); ἐκεῖσε. Là-même, αὐτόσε. De là, ἐκεῖθεν. De là-même, αὐτόθεν. Par là, ἐκείνῃ. Là-haut, ἄνω. || 2° *Se dit d'un lieu qu'on désigne d'une manière expresse*, ἐνταῦθα, ἐνθάδε. De là, ἐντεῦθεν. Par là, ταύτῃ. Jusque-là, μέχρι ἐνταῦθα. || 3° *Se dit en parlant du temps*, ἐνταῦθα. D'ici là, ἐν τῷ μεταξύ. De là, à partir de là, ἔνθεν, ἐνθένδε. Jusque-là, μέχρι τούτου. || 4° *S'emploie pour marquer la cause, le motif, le moyen*. De là, ἐντεῦθεν, ἐκ τούτου ou τούτων. De là il arrive, il résulte, ἐντεῦθεν ou ἐκ τούτων γίγνεται, συμ-βαίνει. Par là (par cela), τούτῳ; (par ce moyen), ταύτῃ. Jusque-là (jusqu'à ce point), μέχρι ἐνταῦθα, εἰς τοῦτο, εἰς τοσοῦτον. || 5° *S'emploie par redondance pour donner plus de force au discours, et se rend par* οὗτος, αὕτη, τοῦτο. C'est là une belle action, αὕτη καλὴ πρᾶξίς ἐστιν. Que disent-ils là? τί ταῦτά φασιν;

LABDACIDES, sm. pl., *descendants de Labdacos*, οἱ Λαβδακίδαι, ῶν.

LABDACOS, *h.*, ὁ Λάβδακος, ου.

LABEUR, sm., ὁ πόνος, ου; ὁ μόχθος, ου. || Terres en labeur (cultivées), ἡ γῆ ἐργασμένη, ης.

LABIÉNUS, *h.*, ὁ Λαβιηνός, οῦ.

LABORATOIRE, sm., τὸ ἐργαστήριον, ου.

LABORIEUSEMENT, adv., ἐπιπόνως, πολυπόνως.

LABORIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui travaille beaucoup*, ἐργατικός, ή, όν; φιλόπονος, ον. || 2° *Pénible*, ἐπίπονος, ον; πολύπονος, ον.

LABOUR, sm., ὁ ἄροτος, ου. Cheval de labour, ὁ ἀρότης (ου) ἵππος, ου.

LABOURABLE, adj., ἀρόσιμος, ον; ἐργάσιμος, ον.

LABOURAGE, sm. 1° *Art de laboureur*, ἡ γεωργία, ας. || 2° *Travail du laboureur*, ἡ ἐργασία, ας.

LABOURER, va. et vn., ἀρόω-ῶ, f. όσω; γεωργέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *sans régime*.

LABOUREUR, sm., ὁ γεωργός, οῦ; ὁ ἀροτρεύς, έως.

LABYRINTHE, sm., (au pr. et au fig.), ὁ λαβύρινθος, ου. Semblable à un labyrinthe, λαβυρινθώδης, ες.

LAC, sm., ἡ λίμνη, ης. Le lac Copaïs, ἡ Κωπαΐς (ίδος) λίμνη.

LACÉDÉMONE, *v.* et *pays*, ἡ Λακεδαίμων, ονος. De Lacédémone, Λακεδαιμόνιος, α, ον.

LACÉDÉMONIEN, IENNE, adj., Λακεδαιμόνιος, α, ον; Λακωνικός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ Λακεδαιμόνιος, ου; ὁ Λάκων, ωνος; *fém.* ἡ Λάκαινα, ης. Imiter les Lacédémoniens, être du parti des Lacédémoniens, Λακωνίζω, f. ιῶ; Λακεδαιμονιάζω, f. άσω. Attachement au parti des Lacédémoniens, ὁ Λακωνισμός, οῦ. Imitateur, partisan des Lacédémoniens, ὁ Λακωνιστής, οῦ.

LACER, va., σφίγγω, f. σφίγξω, *acc.*

LACÉRER, va., ῥήγνυμι, *acc.*

LACET, sm. 1° *Cordon, attache*, ὁ σφιγκτήρ, ῆρος. || 2° *Lacs, piège*, ὁ βρόχος, ου; ἡ πάγη, ης; ἡ παγίς, ίδος.

LÂCHE, adj. 1° *Non tendu*, ἄτονος, ον; χαλαρός, ά, όν. || 2° *Sans vigueur, mou, poltron*, μαλακός, ή, όν; μαλθακός, ή, όν; δειλός, ή, όν. Lâche au travail, μαλακὸς πρὸς

τὸ πονεῖν. Un lâche, ὁ βλάξ, ακός. || 3° *Vil, méprisable*, φαῦλος, η, ον. || 4° *Honteux*, αἰσχρός, ά, όν (αἴσχιων, αἴσχιστος).

LÂCHEMENT, adv. 1° *Mollement, sans courage*, μαλακῶς. || 2° *Sans honneur, honteusement*, κακῶς, αἰσχρῶς.

LÂCHER, va. 1° *Délendre, desserrer*, ἀν-ίημι, χαλάω-ῶ, *acc.* Lâcher pied (au pr. et au fig.), ἐν-δίδωμι. || 2° *Laisser aller, laisser échapper*, ἀφ-ίημι, ἀν-ίημι, μεθ-ίημι, *acc.* Lâcher un âne dans un pré, ἀφ-ίημι ὄνον εἰς λειμῶνα. Lâcher prise, τὴν λαβὴν ἀφ-ίημι. || Vn., *et* SE LÂCHER, vr., *se délendre*, ἀν-ίεμαι, χαλάομαι-ῶμαι (pass.).

LÂCHETÉ, sf. 1° *Poltronnerie*, ἡ δειλία, ας; ἡ ἀνανδρία, ας. || 2° *Action basse*, ἡ κακουργία, ας.

LACONIE, *pays*, ἡ Λακωνική, ῆς.

LACONIEN, IENNE. Voy. LACÉDÉMONIEN.

LACONIQUE, adj. 1° *Exprimé brièvement*, βραχύς, εῖα, ύ; Λακωνικός, ή, όν. || 2° *Qui s'exprime brièvement, concis*, βραχυλόγος, ον.

LACONIQUEMENT, adv., Λακωνικῶς.

LACONISME, sm., *expression concise*, ἡ βραχυλογία (ας) Λακωνική, ῆς.

LACS, sm. 1° *Cordon*, τὸ σπαρτίον, ου. || 2° *Lacet, piège*, ὁ βρόχος, ου; ἡ πάγη, ης; ἡ παγίς, ίδος.

LACTÉ, ÉE, adj., γαλακτώδης, ες. || Voie lactée, τὸ οὐράνιον (ου) γάλα, ακτος; ὁ γαλαξίας, ου, *avec ou sans* κύκλος, ου. || Diète lactée, régime lacté, ἡ γαλακτοποσία, ας.

LACUNE, sf., τὸ ἔλλιπές, οῦς; τὸ ἔλλειπον, οντος.

LADANUM, sm., *gomme aromatique*, τὸ λήδανον, ου; τὸ λάδανον, ου.

LADRE, adj. 1° *Lépreux*, λεπρός, ά, όν. || 2° *Insensible*, ἀναίσθητος, ον. || 3° *Sordide*, γλίσχρος, α, ον. || Sm., *homme avare*, ὁ γνίφων, ωνος.

LADRERIE, sf. 1° *Lèpre*, ἡ λέπρα, ας. || 2° *Avarice sordide*, ἡ γλισχρότης, ητος.

LAËRTE, *h.*, ὁ Λαέρτης, ου.

LAGUNE, sf., ἡ λιμνοθάλαττα, ης.

LAGUS ou **LAGOS**, *h.*, ὁ Λάγος, ου.

LAI, LAIE, LAÏC. Voy. LAÏQUE.

LAID, LAIDE, adj., (au physique), ἀσχήμων, ον; ἄμορφος, ον; δυσειδής, ές; (au phys. et au moral), αἰσχρός, ά, όν (αἴσχιων, ιστος); φαῦλος, ος et η, ον. || Sm., *ce qui est laid*, τὸ αἰσχρόν, οῦ.

LAIDEMENT, adv., αἰσχρῶς (αἴσχιον, αἴσχιστα).

LAIDEUR, sf., (physique), ἡ ἀσχημοσύνη, ης; ἡ ἀμορφία, ας; (phys. et morale), τὸ αἶσχος, ους; ἡ αἰσχρότης, ητος.

LAIE, sf., *femelle du sanglier*, ἡ ἀγρία (ας) ὗς, *gén.* ὑός.

LAINAGE, sm. 1° *Marchandise de laine*, τὰ ἔρια, ων. || 2° *Toison*, ὁ πόκος, ου; ὁ μαλλός, οῦ.

LAINE, sf., τὸ ἔριον, ου. De laine, ἐρεοῦς, ᾶ, οῦν. Travailler la laine, ἐριουργέω-ῶ, f. ήσω. Filer la laine, ταλασιουργέω-ῶ, f. ήσω. Marchand de laine, ὁ ἐριοπώλης, ου.

LAINERIE, sf., *marchandises de laine*, τὰ ἔρια, ων.

LAINEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a beaucoup de laine*, ἐριώδης, ες. || 2° *Couvert de poils, de duvet*, χνοώδης, ες.

LAÏQUE, adj. et subst., λαϊκός, ή, όν.

LAISSE, sf., ὁ σύνδεσμος, ου; ὁ ἱμάς, *gén.* ἱμάντος.

LAISSER, va. 1° *Quitter, abandonner, ne pas emmener*, λείπω, ἀπο-λείπω, κατα-λείπω, *acc.* || Laisser qqn derrière soi, ἀπο-λείπω τινά. Laisser là qqn, ἀπ-αλλάττομαι (pass.) τινος. Laisser là une chose, τινὸς ἀπο-παύομαι, f. σομαι. Laisser (perdre) la vie, τὴν ψυχὴν ἀπο-βάλλω. || 2° *Céder*, ὑπο-χωρέω-ῶ, f. ήσομαι et ήσω, *gén.*, ά, *dat.* || 3° *Transmettre, léguer, avoir après soi*, ἀπο-λείπω, κατα-λείπω, *acc.* Il a laissé de lui un souvenir immortel, ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτοῦ μνήμην κατ-έλιπε. Laisser des enfants, παῖδας κατα-λείπομαι (moy.). || 4° *Confier, remettre*, ἐπι-τρέπω; πιστεύω, f. σω, *acc.* Je vous laisse le soin de prononcer, ὑμῖν ἐπι-τρέπω κρῖναι. || 5° *Passer sous silence*, παρα-λείπω; ἐάω-ῶ, *acc.* || 6° *Omettre*, παρα-λείπω, *acc.* Ne pas laisser de *ou* que de (ne pas s'abstenir de), οὐκ ἀπ-έχομαι (moy.) τὸ μὴ οὐ *et l'inf.* Cela ne laisse pas d'être *ou* que d'être étonnant (cela est étonnant), τοῦτο θαυμαστόν ἐστιν. || 7° *Permettre, souffrir*, ἐάω-ῶ, ἀφ-ίημι, *acc.* Laisser vivre qqn, ἐῶ τινα ζῆν. Laisse-moi boire, ἄφ-ες με πιεῖν. Laisser tomber qq. chose, παρ-ίημί τι. || SE LAISSER, vr., *suivi d'un* infinitif actif, *se traduit par le passif; suivi d'un* infinitif d'un verbe neutre, *s'omet souvent*. Se laisser persuader par qqn, πείθομαί τινι. Se laisser tromper par qqn, ὑπό τινος ἀπατάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. Se laisser tomber, πίπτω. Se laisser mourir, ἀπο-θνήσκω.

LAISSER ALLER, sm., *sorte de négligence*, ἡ ἀφέλεια, ας; ἡ γλυκυθυμία, ας.

LAIT, sm., τὸ γάλα, ακτος. Boire du lait, γαλακτοποτέω-ῶ, f. ήσω. Buveur de lait, ὁ γαλακτοπότης, ου. Se nourrir de lait, γαλακτοφαγέω-ῶ, f. ήσω. Blanc comme du lait, γαλακτώδης, ες.

LAITAGE, sm., τὸ γαλακτῶδες (ους) ἔδεσμα, ατος; τὸ γάλα, ακτος.

LAITERIE, sf., τὸ γάλακτος ταμιεῖον, ου.

LAITERON, sm., *plante*, ὁ σόγχος, ου.

LAITEUX, EUSE, adj., γαλακτώδης, ες. Devenir laiteux, γαλακτοόμαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

LAITIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ τὸ γάλα πωλῶν, οῦντος; *fém.* ἡ τὸ γάλα πωλοῦσα, ης. || Adj. fém. Vache laitière, ἡ γαλακτοῦχος (ου) βοῦς, *gén.* βοός.

LAITON, sm., ὁ ὀρειχάλκος, ου. De laiton, ὀρειχάλκινος, η, ον.

LAITUE, sf., ἡ θρῖδαξ, ακος; ἡ θριδακίνη, ης. De laitue, θριδάκινος, η, ον.

LAÏUS ou **LAÏOS**, *h.*, ὁ Λάϊος, ου.

LAMACHOS, *h.*, ὁ Λάμαχος, ου.

LAMBEAU, sm., τὸ ῥάκος, ους; τὸ σπάσμα, ατος. Mettre en lambeaux, ῥακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Etre, s'en aller en lambeaux, ῥακόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

LAMBRIS, sm., τὸ φάτνωμα, ατος.

LAMBRISSAGE, sm., τὰ φατνώματα, ων.

LAMBRISSÉ, ÉE, p.p. et adj., φατνωματικός, ή, όν.

LAMBRISSER, va., φατνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Action de lambrisser, ἡ φάτνωσις, εως.

LAME, sf. 1° *Morceau de métal plat*, τὸ ἔλασμα, ατος; ἡ λεπίς, ίδος; τὸ πέταλον, ου. || 2° *Fer* (*d'une arme*), ὁ σίδηρος, ου. || 3° *Vague*, τὸ κῦμα, ατος.

LAMENTABLE, adj., ὀδυρτός, ή, όν; οἰκτρός, ά, όν; ἐλεεινός ου ἐλεινός, ή, όν.

LAMENTABLEMENT, adv., οἰκτρῶς, ἐλεεινῶς ou ἐλεινῶς.

LAMENTATION, sf., ἡ οἰμωγή, ῆς; ὁ ὀδυρμός, οῦ; ὁ θρῆνος, ου.

LAMENTER, va., *déplorer*, θρηνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *et* SE LAMENTER, vr.. οἰμώζω; θρηνέω-ῶ, f. ήσω. Se lamenter sur une chose, ὑπέρ ou περί τινος ὀδύρομαι, f. υροῦμαι.

LAMPE, sf., ὁ λύχνος, ου; ὁ λαμπτήρ, ῆρος. Petite lampe, τὸ λυχνίον, ου. Lampe allumée, λύχνος ἡμμένος, ου. Remplir une lampe, λύχνον ἀπο-πληρόω-ῶ, f. ώσω.

LAMPISTE, sm., ὁ λυχνοποιός, οῦ.

LAMPROIE, sf., *poisson*, ἡ βδέλλα, ης.

LAMPSAQUE, *v.*, ἡ Λάμψακος, ου. De Lampsaque, Λαμψακηνός, ή, όν.

LANCE, sf., τὸ δόρυ, *gén.* δόρατος; ἡ λόγχη, ης. Armé d'une lance, δορυφόρος, ον. Recevoir un coup de lance, δόρατι παίομαι (pass.).

LANCER, va. 1° *Darder*, *jeter avec force*, ἵημι, ἀφ-ίημι, βάλλω, ῥίπτω et ῥιπτέω-ῶ, *acc.* Lancer des traits, des pierres, ῥιπτῶ βέλη, λίθους. Lancer des traits, des projectiles contre qqn, βάλλω ἐπί τινα. || *Au fig.* Lancer un regard de colère, γοργὸν βλέπω. Lancer des paroles amères, ῥιπτῶ λόγους τραχεῖς. || 2° *Pousser en avant*, ἐφ-ίημι, ἐπ-ελαύνω, *acc.* Il lança contre eux la cavalerie, ἵππον αὐτοῖς ἐφ-ῆκε. || 3° *Faire sortir*, *lever* (*le gibier*), ἀν-ίστημι, *acc.* || SE LANCER, vr., *se précipiter*, φέρομαι (pass.); ὁρμάω-ῶ, f. ήσω; vers, sur, εἰς, πρός *et l'acc.*

LANCETTE, sf., τὸ φλεβοτόμον, ου; ὁ φλεβοτόμος, ου.

LANCIER, sm., *soldat armé d'une lance*, ὁ ξυστοφόρος, ου.

LANDE, sf., τὸ ἔρημον πεδίον, ου.

LANGAGE, sm. 1° *Faculté de parler*, *langue*, *idiome*, ἡ γλῶττα, ης; ἡ φωνή, ῆς. || 2° *Manière de s'exprimer*, *style*, ἡ λέξις, εως; ὁ λόγος, ου. || 3° *Discours*, *paroles*, ὁ λόγος, ου. Ils tiennent ce langage, τοιούτους λόγους λέγουσι. Tel est le langage des gens sensés, τοιαῦτα λέγουσιν οἱ σώφρονες ἄνδρες.

LANGE, sm., τὸ σπάργανον, ου. Envelopper de langes, σπαργανόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

LANGOUREUSEMENT, adv., μαλακῶς, μαλθακῶς.

LANGOUREUX, EUSE, adj., μαλακός, ή, όν; μαλθακός, ή, όν.

LANGOUSTE, sf., ὁ κάραβος, ου. Semblable à une langouste, καραβοειδής, ές.

LANGUE, sf. 1° *Organe de la parole*, ἡ γλῶττα, ης. Qui concerne la langue, γλωττικός, ή, όν. La racine de la langue, τὸ ὑπογλώττιον, ου. Dénouer la langue à qqn, φθέγγεσθαί τινα ποιέω-ῶ, f. ήσω. Etre maître de sa langue, τὴν γλῶτταν κατ-έχω. || 2° *Idiome d'une nation*, *langage*, ἡ φωνή, ῆς; ἡ γλῶττα, ης. Parler une langue, γλῶτταν ἵημι. Parler la même langue que qqn, τῇ αὐτῇ γλώττῃ χράομαι-ῶμαί τινι. Comprendre, savoir une langue, γλῶτταν συν-ίημι. || Langue de terre, ὁ ἰσθμός, οῦ; ὁ αὐχήν, χένος.

LANGUETTE, sf., (d'un instrument à vent), ἡ γλωττίς, ίδος; (d'une balance), ὁ κανών, όνος.

LANGUEUR, sf. 1° *Etat de faiblesse*, ἡ ἀσθένεια, ας; ἡ ἀτονία, ας. || 2° *Mollesse*, *inertie*, ἡ ἀμβλύτης, ητος; ἡ μαλακία, ας.

LANGUIR, vn. 1° *Etre faible*, *malade*, ἀσθενέω-ῶ, f. ήσω; ἀρρωστέω-ῶ, f. ήσω. || || 2° *Se consumer*, *dépérir*, τήκομαι, ἐκτήκομαι (pass.); μαραίνομαι, f. ανθήσομαι. Languir de faim, de soif, λιμῷ, δίψει διαφθείρομαι (pass.). || 3° *Manquer de force*, *d'activité*, κακῶς ἔχω, κακῶς φέρομαι (pass.).

LANGUISSAMMENT, adv., ἀσθενῶς, μαλακῶς.

LANGUISSANT, ANTE, adj., ἀσθενής, ές; μαλακός, ή, όν; (en parl. du style), ψυχρός, ά, όν. Etat languissant, ἡ ἀσθένεια, ας.

LANIÈRE, sf., ὁ ἱμάς, άντος. Petite lanière, τὸ ἱμάντιον, ου.

LANIFÈRE, adj., ἐριοφόρος, ον.

LANTERNE, sf., ὁ λυχνοῦχος, ου; ὁ λύχνος, ου. Petite lanterne, τὸ λυχνίδιον, ου.

LANUGINEUX, EUSE, adj., *couvert de duvet*, χνοώδης, ες.

LAODAMAS, *h.*, ὁ Λαοδάμας, αντος.

LAODICÉE, *v.* ἡ Λαοδίκεια, ας.

LAOMÉDON, *h.*, ὁ Λαομέδων, οντος.

LAPER, va. et vn., λάπτω, f. λάψω, *acc.* ou *sans régime*. Boire en lapant, πίνω λάπτων, ουσα, ον. Action de laper, ἡ λάψις, εως.

LAPEREAU, sm., ὁ λαγιδεύς, έως.

LAPIDAIRE, sm., ὁ λιθογλύφος, ου.

LAPIDATION, sf., τὸ καταλεύειν; *néol.* ἡ κατάλευσις, εως.

LAPIDER, va., κατα-λεύω; κατα-λιθάζω, f. άσω; κατα-πετρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Il faillit être lapidé, μικρὸν ἐξ-έφυγε τὸ μὴ κατα-πετρωθῆναι.

LAPIN, sm., ὁ κούνικλος ou κόνικλος, ου; ὁ κουνίκουλος, ου.

LAPINE, sf., ὁ θῆλυς (εος) κούνικλος, ου.

LAPITHES, *pple*, οἱ Λαπίθαι, ῶν.

LAPS, sm. Laps de temps, ὁ χρόνος, ου. Après un grand laps de temps, χρόνου πολλοῦ ἐξ-ελθόντος.

LAQUAIS, sm., ὁ ἀκόλουθος, ου.

LARCIN, sm. 1° *Action de dérober*, ἡ κλοπεία, ας; ἡ κλοπή, ῆς. || 2° *Chose dérobée*, τὸ κλέμμα, ατος.

LARD, sm., τὸ ὕειον (ου) στέαρ, ατος.

LARDER, va., τῷ ὑείῳ στέατι στίζω, f. στίξω, *acc.*

LARE, adj. et subst. m. Un dieu lare, ὁ ἑφέστιος θεός, οῦ. Les dieux lares, les lares, οἱ ἑφέστιοι θεοί. || Au pl., *la maison*, *le foyer*, ἡ οἰκία, ας; ἡ ἑστία, ας.

1. LARGE, adj. 1° *Qui a de la largeur*, εὐρύς, εῖα, ύ; πλατύς, εῖα, ύ. Des souliers larges, τὰ χαλαρὰ ὑποδήματα, ων. Une large bouche ou gueule, τὸ στόμα (ατος) ἀνερρω-

γός, ότος. Le fossé est large de vingt pieds, ἡ τάφρος ἐστὶν εἴκοσι ποδῶν ou εἴκοσι πόδας ἔχει τὸ εὖρος. || 2° *Libéral, généreux*, ἐλευθέριος, ος et α, ον; δαψιλής, ές.

2. **LARGE**, sm. 1° *Largeur*. Voy. ce mot. || 2° *La haute mer*, ὁ πόντος, ου. Prendre le large, gagner le large, ἀνὰ πόντον πλέω; ἀν-άγομαι (pass.); (en parl. d'un vaisseau), ἀν-οίγνυμι. Etre au large, πελαγίζω, f. ιῶ. || Au large, loc. adv., *spacieusement*, ἐν εὐρυχωρίᾳ.

LARGEMENT, adv. 1° *Abondamment*, δαψιλῶς, ἀφθόνως. || 2° *Libéralement*, λαμπρῶς, ἐλευθερίως.

LARGESSE, sf., ἡ δωρεά, ᾶς. Faire des largesses à qqn, τινὶ δωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

LARGEUR, sf., τὸ εὖρος, ους; τὸ πλάτος, ους. Avoir cinq stades de largeur, de large, πέντε σταδίων εἶμι τὸ εὖρος, ἔχω πέντε στα-δίους τὸ εὖρος. En largeur, τὸ εὖρος.

LARISOS, *fl.*, ὁ Λάρισος, ου.

LARISSE, *v.*, ἡ Λάρισσα ou Λάρισα, ης. De Larisse, Λαρισσαῖος ou Λαρισαῖος, α, ον.

LARME, sf. 1° *Goutte qui sort de l'œil*, τὸ δάκρυον, ου. Répandre, verser des larmes, δάκρυα ἐκ-χέω; δακρύω, f. σω. Retenir ses larmes, τὰ δάκρυα κατ-έχω. Avoir les yeux pleins de larmes, δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμ-πίμπλαμαι (pass.). Verser des larmes de sang, αἵματι κλάω. Baigné de larmes, ἐνδα-κρυς, υ, *gén.* υος; δεδακρυμένος, η, ον. Avec des larmes, μετὰ δακρύων, σὺν δακρύοις. Avec des larmes abondantes, μετὰ πολλῶν δακρύων. Semblable à des larmes, δακρυώδης, ες. || 2° *Suc des arbres*, τὸ δάκρυον, ου. Distiller des larmes, δακρυρροέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Goutte, petite quantité*, ἡ ψακάς, άδος.

LARMOYANT, ANTE, adj., ἐνδακρυς, υ, *gén.* υος; δεδακρυμένος, η, ον.

LARMOYER, vn., δακρύω, f. σω.

LARRON, ONNESSE, sm. et sf., ὁ κλέπ-της, ου; *fém.* ἡ κλέπτις, ιδος.

LARVE, sf., ὁ σκώληξ, ηκος; (des abeilles), ἡ σχαδών, όνος.

LARYNX, sm., ὁ λάρυγξ, υγγος.

LAS, LASSE, adj. 1° *Fatigué*, κεκμηκώς, υῖα, ός. Je suis las de marcher (marchant), πορευόμενος κέκμηκα (de κάμνω). || 2° *Dégoûté*, διακορής, ές; διάκορος, ον; μεστός, ή, όν, *gén.* Je suis las de faire (faisant) une chose, ποιῶν τι ἐμ-πέπλησμαι (de ἐμ-πίμπλη-μι).

LASCIF, IVE, adj., ἀσελγής, ές; λάγνος, ον.

LASCIVEMENT, adv., ἀσελγῶς.

LASCIVITÉ, sf., ἡ ἀσέλγεια, ας; ἡ λαγνεία, ας.

LASSANT, ANTE, adj., κοπώδης, ες; κα-ματώδης, ες.

LASSÉ, ÉE, p.p. Voy. LAS.

LASSER, va. 1° *Fatiguer*, κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω; κόπτω, *acc.* || 2° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* et *dat.* || Se lasser, vr., κάμνω, ἐκ-κάμνω. Se lasser d'une chose, ἀπ-αγορεύω τινί, πρός τι; de faire une chose, ποιῶν τι. Ne te lasse pas d'obliger un ami, μὴ κάμῃς φίλον ἄνδρα εὐεργετῶν.

LASSITUDE, sf. 1° *Fatigue*, ὁ κόπος, ου; ὁ κάματος, ου. || 2° *Dégoût*, ὁ κόρος, ου.

LASTHÈNE, *h.*, ὁ Λασθένης, ους.

LATENT, ENTE, adj., κρυπτός, ή, όν; ἀποκεκρυμμένος, η, ον; ἄδηλος, ον. Etre latent, λανθάνω.

LATÉRAL, ALE, adj., πλάγιος, α, ον.

LATÉRALEMENT, adv., ἐκ πλαγίου.

LATICLAVE, sm., ἡ πλατύσημος, ου, *avec ou sans* ἐσθής, ῆτος.

LATIN, INE, adj., Λατῖνος, η, ον. || Sm. 1° *Habitant du Latium*, ὁ Λατῖνος, ου. || 2° *La langue latine*, ἡ τῶν Ῥωμαίων γλῶττα, ης. Parler latin, Ῥωμαΐζω, f. ίσω. En latin, en langue latine, Ῥωμαϊστί.

LATINITÉ, sf., ἡ τῶν Ῥωμαίων γλῶττα, ης.

LATITUDE, sf. 1° *Hauteur du pôle sur l'horizon*, τὸ πλάτος, ους. || 2° *Climat*, τὸ κλίμα, ατος. || 3° *Etendue*, ἡ ἔκτασις, εως. || 4° *Liberté, faculté*, ἡ ἄδεια, ας; ἡ ἐξουσία, ας.

LATIUM, *pays*, ἡ Λατίνη, ης. Du Latium, Λατῖνος, η, ον.

LATOMIE, sf., ἡ λατομία, ας.

LATONE, *déesse*. Voy. Λητο.

LATRINES, sf. pl., ἡ ἄφοδος, ου.

LATTE, sf., ἡ κάμαξ, ακος.

LAUDATIF, IVE, adj., ἐγκωμιαστικός, ή, όν; ἐπαινετικός, ή, όν.

LAURENTE, *v.*, τὸ Λαύρεντον, ου. Habitant de Laurente, ὁ Λαυρεντῖνος, ου.

LAURIER, sm., ἡ δάφνη, ης. De laurier, δάφνινος, η, ον. Qui porte, qui produit des lauriers, δαφνηφόρος, ον. Baie de laurier, ἡ δαφνίς, ίδος. Semblable au laurier, δαφνώ-δης, ες. Bosquet de lauriers, ὁ δαφνών, ῶνος.

LAURIER-ROSE, sm., ἡ ῥοδοδάφνη, ης; τὸ ῥοδόδενδρον, ου.

LAURION, *mont*, τὸ Λαύρειον ou Λαύριον, ου. De Laurion, Λαυρειωτικός, ή, όν.

LAVAGE, sm., ἡ πλύσις, εως; ἡ κατάπλυ-σις, εως.

LAVANDE, sf., *plante*, ἡ στοιχάς, άδος. Préparé avec de la lavande, στοιχαδικός, ή, όν.

LAVE, sf., ὁ ῥύαξ, ακος, *avec ou sans* τοῦ πυρός. Lave ardente, ὁ φλογμός, οῦ.

LAVEMENT, sm. 1° *Action de laver*, ἡ πλύσις, εως. Le lavement des mains, τὸ χέρ-νιμμα, ατος. || 2° *Clystère*, ὁ κλυστήρ, ῆρος.

LAVER, va. 1° *Nettoyer avec un liquide* (les parties du corps), λούω, f. σω; (le linge, les vêtements), πλύνω, ἀπο-πλύνω, f. πλυνῶ; (les mains, les vêtements), νίζω, ἐκ-νίζω, f. νίψω, *acc.* || 2° *Effacer, enlever*, ἀν-αιρέω-ῶ; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se laver, vr. 1° *Se nettoyer avec l'eau*, λούομαι, *att.* λοῦμαι, f. λούσομαι. Se laver le visage, τὸ πρόσωπον νίζομαι, f. νίψομαι. Se laver les mains, τὰς χεῖρας λοῦμαι; (avant un sacri-fice), χερνίπτομαι, f. ίψομαι. || 2° *Se justifier de*, ἐκ-νίζομαι, f. νίψομαι; ἀπο-τρίβομαι (moy.), *acc.*

LAVEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ πλύντης, οῦ; *fém.* ἡ πλυντρίς, ίδος.

LAVINIUM, *v.*, τὸ Λαβίνιον, ου.

LAVOIR, sm., ὁ πλύνος, ου.

LAXATIF, IVE, adj., ἐλατήριος, ον. || Sm., τὸ ἐλατήριον, ου.

LAYETIER, sm., *fabricant de coffrets, de caisses*, ὁ κιβωτοποιός, οῦ.

LAYETTE, sf. 1° *Coffret*, ἡ κιβωτός, οῦ; ἡ, θήκη, ης. || 2° *Langes*, τὰ σπάργανα, ων.

LAZARET, sm., τὸ παιώνιον, ου.

LAZZI, sm. 1° *Geste bouffon*, ὁ μορφασμός, οῦ. || 2° *Mauvaise plaisanterie*, ἡ βωμολοχία, ας.

I. **LE, LA**, pl. **LES**, article, ὁ, ἡ, τό; *s'omet quelquefois en grec.*

2. **LE, LA**, pl. **LES**, pron. pers., *se rendent par un des cas obliques de* αὐτός, ή, ό. Je l'ai vu, αὐτὸν εἶδον. Je les contredisais, αὐτοῖς ἀντ-έλεγον. *Souvent ils s'omettent, particulièrement quand le nom auquel ils se rapportent est dans une proposition coordonnée.* Les uns blâment ces institutions, les autres (les) louent, ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα οἱ μὲν ψέγουσιν, οἱ δὲ ἐπ-αινοῦσιν. || *Quand* LE, LA, LES *sont dans une proposition subordonnée, et qu'ils se rapportent au sujet de la proposition principale, ils se rendent par un des cas du pronom réfléchi* ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ ou αὐτοῦ, ῆς, οῦ, *et souvent même par un des cas obliques de* αὐτός, ή, ό. Cyrus priait les dieux de l'accompagner favorablement, Κῦρος εὔχετο θεοῖς ἕλεως πέμπειν ἑαυτόν. Les Grecs craignaient que les ennemis ne les attaquassent, οἱ Ἕλληνες ἐφοβοῦντο μὴ ἐπι-θοῖντο αὐτοῖς οἱ πολέμιοι. || LE *signifiant* cela, *se traduit par* τοῦτο, ἐκεῖνο. Je ne le ferai pas, οὐ ποιήσω τοῦτο. || LE *tenant la place d'un adjectif ou d'un verbe ne se traduit pas.* Je ferai cela quand je (le) pourrai, τοῦτο ποιήσω, ὅταν δύνωμαι.

LÉCHER, va. 1° *Passer la langue sur*, λείχω, περι-λείχω, f. λείξω, *acc.* || 2° *Finir avec un soin excessif*, δι-ακριβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

LEÇON, sf. 1° *Différente manière dont un texte est écrit*, ἡ γραφή, ῆς. || 2° *Enseignement donné par un maître*, τὸ δίδαγμα, ατος; τὸ μάθημα, ατος. Donner des leçons de qq. chose à qqn, διδάσκω τί τινα. Prendre des leçons de musique, τὴν μουσικὴν διδάσκομαι (pass.). || Leçon publique, ἡ δεῖξις, εως; ἡ ἐπίδειξις, εως. Faire une leçon publique, ἐπίδειξιν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Avertissement, conseil que l'on reçoit des personnes*, ἡ παραίνεσις, εως; ἡ ὑποθήκη, ης. Faire la leçon à qqn, τινὶ παρ-αινέω-ῶ. || 4° *Avertissement, conseil que l'on reçoit des choses*, τὸ μάθημα, ατος. Mes infortunes me serviront de leçon, τὰ παθήματά μοι μαθήματα γενήσεται. || 5° *Réprimande*, ἡ νουθέτησις, εως; τὸ νουθέτημα, ατος. Faire la leçon, donner une leçon à qqn, τινὰ νουθετέω-ῶ, f. ήσω.

LECTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ ἀναγιγνώσκων, οντος; *fém.* ἡ ἀναγιγνώσκουσα, ης; d'un livre, βιβλίον.

LECTURE, sf. 1° *Action de lire*, ἡ ἀνάγνωσις, εως. || 2° *La chose lue*, τὸ ἀνάγνωσμα, ατος; τὸ βιβλίον, ου. Lecture publique, τὸ ἀκρόαμα, ατος. || 3° *Instruction qui résulte de la lecture*, ἡ πολυμαθία, ας. Qui a beaucoup de lecture, πολυμαθής, ές.

LÉDA, *f.*, ἡ Λήδα, ας.

LÉGAL, ALE, adj., νόμιμος, ος et η, ον; νομικός, ή, όν.

LÉGALEMENT, adv., κατὰ νόμον, νομίμως, νομικῶς.

LÉGALITÉ, sf., τὸ νόμιμον, ου; τὸ νομικόν, οῦ.

LÉGAT, sm. Voy. AMBASSADEUR.

LÉGATAIRE, sm. et sf., ὁ, ἡ κληρονόμος, ου. Légataire universel, universelle, ὁ, ἡ κληρονόμος ἁπάσης τῆς οὐσίας.

LÉGATION, sf. Voy. AMBASSADE.

LÉGENDAIRE, adj., *fabuleux*, μυθικός, ή, όν. Récit légendaire, ὁ μῦθος, ου; τὸ μυθολόγημα, ατος.

LÉGENDE, sf. 1° *Ouvrage contenant la vie des saints*, ἡ τῶν ἁγίων ἱστορία, ας; οἱ τῶν ἁγίων βίοι, ων. || 2° *Récit fabuleux*, ὁ μῦθος, ου. Recueil de légendes, τὰ μυθικά, ῶν. || 3° *Inscription*, ἡ ἐπιγραφή, ῆς.

LÉGER, ÈRE, adj. 1° *Qui ne pèse guère*, κοῦφος, η, ον; ἐλαφρός, ά, όν. Armes légères, τὰ κοῦφα ὅπλα, ων. || 2° *Mince, ténu*, λεπτός, ή, όν. Vêtement léger, τὸ λεπτὸν ἱμάτιον, ου. || 3° *Facile à digérer*, κοῦφος, η, ον; εὔπεπτος, ον. Vin léger, ὁ λεπτὸς οἶνος, ου. || 4° *Légèrement armé*, κοῦφος, η, ον; ἐλαφρός, ά, όν. Cavalerie légère, οἱ ψιλοὶ (ῶν) ἵππεις, έων. Troupes légères, οἱ ψιλοί, ῶν; οἱ γυμνῆτες, ων. Infanterie légère, ἡ γυμνητία, ας. || 5° *Agile, dispos*, κοῦφος, η, ον; ἐλαφρός, ά, όν; εὔζωνος, ον. || 6° *Peu considérable, peu important, faible*, κοῦφος, η, ον; ἐλαφρός, ά, όν; βραχύς, εῖα, ύ. Faute légère, τὸ κοῦφον (ου) ἁμάρτημα, ατος. Douleur légère, ἡ ὀδύνη (ης) μετρία, ας. || 7° *Inconstant, inconsidéré*, κοῦφος, η, ον; ἐλαφρός, ά, όν; προπετής, ές. || A LA LÉGÈRE, loc. adv. 1° *Non pesamment*, κούφως. Soldats armés à la légère, στρατιῶται κούφως ὡπλισμένοι. || 2° *Inconsidérément*, προπετῶς.

LÉGÈREMENT, adv. 1° *D'une manière non pesante*, κούφως, ἐλαφρῶς. || 2° *Avec agilité*, κούφως, ἐλαφρῶς. || 3° *Faiblement*, κούφως, μετρίως. || 4° *Inconsidérément*, προπετῶς.

LÉGÈRETÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est peu pesant*, ἡ κουφότης, ητος. || 2° *Agilité*, ἡ ἐλαφρότης, ητος. || 3° *Inconstance*, ἡ κουφότης, ητος; ἡ ῥαθυμία, ας. || 4° *Imprudence*, ἡ προπέτεια, ας. || 5° *Faute commise par légèreté*, τὸ ῥαδιούργημα, ατος.

LÉGION, sf. 1° *Corps de troupes à Rome*, ὁ λεγεών, ῶνος; τὸ τάγμα, ατος. Commandant d'une légion, ὁ ταγμάρχης, ου. || 2° *Grand nombre*, τὸ πλῆθος, ους.

LÉGIONNAIRE, adj., ταγματικός, ή, όν. || Sm., *soldat de la légion*, ὁ φαλαγγίτης, ου.

LÉGISLATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ νομοθέτης, ου; de, *gén.*; *fém.* ἡ νομοθετήσασα, ης; de, *dat.* Habile législateur, νομοθετικός, ή, όν.

LÉGISLATIF, IVE, adj., *qui fait les lois*, νομοθετικός, ή, όν.

LÉGISLATION, sf. 1° *Droit de faire des lois*, ἡ νομοθεσία, ας. || 2° *Corps de lois*, ἡ νομοθεσία, ας; οἱ νόμοι, ων. || 3° *Connaissance des lois*, ἡ νόμων ἐμπειρία, ας.

LÉGISTE, sm., ὁ νομικός, οῦ.

LÉGITIME, adj. 1° *Qui a les conditions requises par la loi*, νόμιμος, ος et η, ον; (en parl. d'un enfant, d'une femme), γνήσιος, α, ον. || 2° *Juste, équitable*, δίκαιος, α, ον.

LÉGITIMEMENT, adv. 1° *D'après la loi*, κατὰ νόμον, νομικῶς, νομίμως. || 2° *Justement*, δικαίως.

LÉGITIMER, va. 1° *Reconnaître (un enfant)*, ἀνα-δέχομαι, f. δέξομαι, *acc.* || 2° *Faire reconnaître comme authentique*, κυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Justifier, rendre juste*, δίκαιον, αν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

LÉGITIMITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est conforme à la loi*, τὸ νόμιμον, ου; (*à la justice*), τὸ δίκαιον, ου. || 2° *Etat d'un enfant légitime*, ἡ γνησιότης, ητος.

LEGS, sm., τὰ διατεθέντα, ων. Un legs de dix talents, δέκα τάλαντα διατεθέντα.

LÉGUER, va. 1° *Donner par testament*, δια-τίθεμαι (moy.), *acc.* Etre légué, δια-τίθεμαι (pass.). || 2° *Transmettre*, λείπω, παρα-δίδωμι, *acc.*

LÉGUME, sm., τὸ λάχανον, ου; (à gousse), τὸ ὄσπριον, ου. Marché aux légumes, τὰ λάχανα, ων. Marchand de légumes, ὁ λαχανο-πώλης, ου. Marchande de légumes, ἡ λαχανόπωλις, ιδος.

LÉGUMINEUX, EUSE, adj., ὀσπριώδης, ες.

LEMME, sm., τὸ λῆμμα, ατος.

LEMNOS, *île*, ἡ Λῆμνος, ου. De Lemnos, Λήμνιος, α, ον. Habitant de Lemnos, ὁ Λήμνιος, ου.

LENDEMAIN, sm., ἡ ὑστεραία, ας, *avec ou sans* ἡμέρα, ας. Remettre une chose au lendemain, εἰς ὑστεραίαν τι ἀνα-βάλλομαι (moy.). Le lendemain (loc. adv.), τῇ ὑστεραίᾳ; (avec idée de durée), τὴν ὑστεραίαν. Ils arrivèrent le lendemain du combat, ἀφ-ἱκοντο τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης. Du lendemain, ὑστεραῖος, α, ον.

LÉNÉON, sm., *temple de Dionysos, à Athènes*, τὸ Ληναιον, ου.

LÉNITIF, IVE, adj., μαλακτικός, ή, όν. || Sm. 1° *Remède lénitif*, τὸ μάλαγμα, ατος. || 2° *Consolation*, τὸ παραμύθιον, ου.

LENT, LENTE, adj., (au pr. et au fig.), βραδύς, εῖα, ύ; νωθής, ές; νωθρός, ά, όν. Lent à faire une chose, βραδὺς ποιεῖν τι. Marche lente, ἡ σχολαία πορεία, ας. A la démarche lente, βραδυβάμων, ον.

LENTE, sf., ἡ κόνις, ιδος. Engendrer des lentes, κονίδας γεννάω-ῶ, f. ήσω.

LENTEMENT, adv., βραδέως, νωθρῶς; σχολαίως; (au pas), βάδην.

LENTEUR, sf., ἡ βραδυτής, ῆτος; ἡ νωθεια, ας; (retard), ἡ μέλλησις, εως.

LENTILLE, sf., *légume*, ὁ φακός, οῦ; ἡ φακῆ, ῆς. De lentilles, φάκινος, η, ον.

LENTISQUE, sm., *arbre*, ἡ σχίνος, ου. De lentisque, σχίνινος, η, ον. Baie du lentisque, ἡ σχινίς, ίδος.

LENTULUS, *h.*, ὁ Λέντλος, ου.

LÉOCHARÈS, *h.*, ὁ Λεωχάρης, ους.

LÉODAMAS, *h.*, ὁ Λεωδάμας, αντος.

LÉON, *h.*, ὁ Λέων, οντος.

LÉONIDAS, *h.*, ὁ Λεωνίδας, α.

LÉONTIDE, *tribu de l'Attique*, ἡ Λεοντίς, ίδος.

LÉONTINI, *v.*, οἱ Λεοντῖνοι, ων. Habitants de Léontini, οἱ Λεοντῖνοι, ων.

LÉOPARD, sm., ἡ πάρδαλις, εως. Tacheté comme un léopard, παρδαλωτός, ή, όν.

LÉOSTHÈNE, *h.*, ὁ Λεωσθένης, ους.

LÉOTYCHIDE, *h.*, ὁ Λεωτυχίδης, ου.

LÉPAS, sm., *coquillage*, ἡ λεπάς, άδος.

LÉPIDE, *h.*, ὁ Λέπιδος, ου.

LÈPRE, sf., ἡ λέπρα, ας. Qui concerne la lèpre, λεπρικός, ή, όν.

LÉPREUX, EUSE, adj. et subst., λεπρός, ά, όν. Devenir lépreux, λεπρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

LEQUEL, LAQUELLE. 1° Adj. ou pron. relatif, ὅς, ἥ, ὅ. L'homme auquel nous nous fions, ὁ ἄνθρωπος ᾧ πιστεύομεν. N'importe lequel, ὁστισοῦν, ἡτισοῦν, ὁτιοῦν. || 2° Adj. interrogatif. a) *Dans l'interrogation directe*, (en parlant de plus de deux), τίς, τί, *gén.* τίνος; (de deux), πότερος, α, ον; b) *Dans l'interrogation indirecte*, (en parl. de plus de deux), ὅστις, ἥτις, ὅ τι; (de deux), ὁπότερος, α, ον, *ou même les formes de l'interrogation directe*. Lequel des deux est le plus beau? πότερος καλλίων ἐστίν; Examinez lequel des deux est le plus beau, σκοπεῖτε ὁπότερος ου πότερος καλλίων ἐστίν.

LERNE, *marais*, ἡ Λέρνη, ης. De Lerne, Λερναῖος, α, ον. Les fêtes de Lerne, τὰ Λερναῖα, ων.

1. **LES**, plur. de l'article. Voy. LE 1.

2. **LES**, plur. du pronom. Voy. LE 2.

LESBIEN, IENNE, adj., Λέσβιος, α, ον. Les Lesbiens, οἱ Λέσβιοι, ων.

LESBOS, *île*, ἡ Λέσβος, ου. De Lesbos, Λέσβιος, α, ον.

LÈSE, adj. Crime de lèse-majesté, τὸ εἰς ου περὶ βασιλέα ἀσέβημα, ατος.

LÉSER, va., βλάπτω; ἀδικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Avoir été lésé en qq. chose, ἀδικηθῆναί τι; par qqn, ὑπό τινος.

LÉSINE, sf., ἡ μικρολογία, ας; ἡ γλισχρότης, ητος. Avec lésine, γλίσχρως.

LÉSINER, vn., μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

LÉSINERIE, sf. 1° *Acte de lésine*, τὸ μικρόλογον ἔργον, ου. || 2° *Avarice sordide*, ἡ μικρολογία, ας; ἡ γλισχρότης, ητος.

LÉSION, sf. 1° *Dommage*, ἡ βλάβη, ης; ἡ λύμη, ης. || 2° *Blessure*, τὸ τραῦμα, ατος.

LESSIVE, sf. 1° *Dissolution pour blanchir le linge*, ἡ κονία, ας. || 2° *Action de lessiver*, ἡ κονία πλύσις, εως.

LESSIVER, va., κονίᾳ πλύνω, f. υνῶ, *acc.*

LEST, sm., τὸ ἔρμα, ατος. Qui n'a point de lest, ἀνερμάτιστος, ον.

LESTE, adj. 1° *Agile*, κοῦφος, η, ον; ἐλαφρός, ά, όν; εὔζωνος, ον. || 2° *Adroit*, δεξιός, ά, όν. || 3° *Hardi, effronté*, προπετής, ές; ἀναιδής, ές.

LESTEMENT, adv. 1° *Avec agilité*, ἐλαφρῶς. || 2° *Adroitement*, δεξιῶς. || 3° *Avec hardiesse*, προπετῶς.

LESTER, va., ἑρματίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se LESTER, vr., ἑρματίζομαι, f. ιοῦμαι; de, *dat.*

LÉTHARGIE, sf. 1° *Sommeil profond*, ἡ λήθαργία, ας; ὁ λήθαργος, ου. || 2° *Nonchalance*, ἡ νώθεια, ας

LÉTHARGIQUE, adj. 1° *Qui tient de la léthargie*, λῃθαργικός, ή, όν. Sommeil léthargique, ὁ λήθαργος, ου. || 2° *Nonchalant*, νωθρός, ά, όν.

LÉTHÉ, sm., *fleuve des enfers*, ἡ Λήθη, ης. Du Léthé, Λῃθαῖος, α, ον.

LÉTHIFÈRE, adj., *qui cause la mort*, θανατηφόρος, ον.

LÈTO ou **LATONE**, *déesse*, ἡ Λητώ, οῦς. De Lèto, Λητῷος, α, ον. Le fils de Lèto (Apollon), ὁ Λητῷος, ου.

LETTRE, sf. 1° *Caractère de l'alphabet*, τὸ στοιχεῖον, ου; (par rapport au son et à l'écriture), τὸ γράμμα, ατος. || 2° *Sens littéral*, ὁ κατὰ λέξιν νοῦς, *gén.* νοῦ. A la lettre, au pied de la lettre, κατὰ τὰ γράμματα, κατὰ λέξιν. Prendre une chose au pied de la lettre, κατὰ λέξιν τι κατα-λαμβάνω. Suivant la lettre de la loi, καθ' ἃ φησιν ὁ νόμος. || 3° *Epître, missive*, ἡ ἐπιστολή, ῆς; τὰ γράμματα, ων. Mander, faire savoir par lettre, ἐπι-στέλλω, *acc.*; que, ὡς ου ὅτι, *ind.* ου *opt.* Envoyer une lettre à qqn, ἐπιστολὴν πέμπω τινί. Entretenir un commerce de lettres avec qqn, δίδωμι καὶ λαμβάνω ἐπιστολὰς παρά τινος. || 4° *Acte écrit*, ἡ γραφή, ῆς; ἡ συγγραφή, ῆς; τὰ γράμματα, ων. || Au pl., les lettres, les belles-lettres, τὰ μαθήματα, ων; τὰ γράμματα, ων; οἱ λόγοι, ων. Un homme sans lettres, ἄνθρωπος ἀπαίδευτος, ου.

LETTRÉ, ÉE, adj., πολυμαθής, ές; πεπαιδευμένος, η, ον; σοφός, ή, όν.

LEUCADE, *île*, ἡ Λευκάς, άδος. Habitants de Leucade, οἱ Λευκάδιοι, ων.

LEUCTRES, *v.*, τὰ Λεῦκτρα, ων. De Leuctres, Λευκτρικός, ή, όν.

1. **LEUR**, pron. pers., *qui signifie* à eux, à elles, *se rend par un des cas obliques de* αὐτοί, αἱ, ά, *plur. de* αὐτός. Je leur ai dit, εἶπον αὐτοῖς ou πρὸς αὐτούς. || *Quand* LEUR *est dans une proposition subordonnée, et qu'il se rapporte au sujet de la proposition principale, il se rend par un des cas des pronoms réfléchis* ἑαυτῶν, αὑτῶν ou σφῶν. Ils nous prient de leur porter secours, δέονται ἡμῶν ἑαυτοῖς ou σφίσι βοηθῆσαι.

2. **LEUR, LEURS**, pron. poss. *qui signifie* d'eux, d'elles, *se rend ordinairement par* αὐτῶν, *gén. plur. de* αὐτός, ή, ό. Je hais les flatteurs et je fuis leur conversation, μισῶ τοὺς κόλακας καὶ τὴν ὁμιλίαν αὐτῶν φεύγω. || *Le pronom* LEUR, LEURS *se rend par le pronom réfléchi* ἑαυτῶν, αὑτῶν, *lorsque l'objet possédé se rapporte au sujet objet possesseur.* Les parents aiment leurs enfants, οἱ γονεῖς τοὺς ἑαυτῶν παῖδας φιλοῦσιν. || *Il se rend par le pronom réfléchi* ἑαυτῶν, αὑτῶν, *et souvent même par le pronom non réfléchi* αὐτῶν, *quand dans une phrase l'objet possesseur est sujet de la proposition principale, et que l'objet possédé se trouve dans une proposition qui dépend de la principale.* Ils firent une expédition, sous prétexte que les ennemis ravageaient leur pays, ἐστρατεύσαντο, ὡς τὴν ἑαυτῶν χώραν δῃούντων τῶν πολεμίων. Les généraux se fâchaient, parce que leurs soldats s'en étaient allés, ἐχαλέπαινον οἱ στρατηγοί, ὅτι οἱ στρατιῶται αὐτῶν ἀπ-ῆλθον. || *Souvent même le pronom* LEUR, LEURS *se rend par l'article seul, et l'on peut traduire :* les parents aiment leurs enfants *par* οἱ γονεῖς τοὺς παῖδας φιλοῦσιν.

LEURRE, sm., *appât*, τὸ δέλεαρ, ατος.

LEURRER, va., *tromper par quelque appât*, δελεάζω, f. άσω, *acc.* Se laisser leurrer, δελεάζομαι, f. ασθήσομαι.

LEVAIN, sm. 1° *Substance qui cause la fermentation*, ἡ ζύμη, ης; τὸ ζύμωμα, ατος. || 2° *Reste, germe* (*d'une passion*), τὸ ζώπυρον, ου; τὸ σπέρμα, ατος.

1. **LEVANT**, adj. m., *qui se lève*, ἀνατέλλων, οντος. Je serai là au soleil levant, παρέσομαι ἅμ' ἡλίῳ ἀνατέλλοντι.

2. **LEVANT**, sm. 1° *L'orient*, ἡ ἕως, *gén.* ἕω; αἱ ἀνατολαί, ῶν. Du levant au couchant, ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν μέχρι δυσμῶν. || 2° *Les régions de l'orient*, αἱ ἀνατολαί, ῶν; τὰ πρὸς ἕω.

LEVANTIN, INE, adj., *des pays du levant*, ὁ, ἡ, τὸ ἐξ ἀνατολῶν; ἑῷος, α, ον. || Sm. pl. Les Levantins, οἱ ἐξ ἀνατολῶν.

LEVÉ, ÉE, p.p. Voy. LEVER. || Sm., (en musique), ἡ ἄρσις, εως.

LEVÉE, sf. 1° *Action d'ôter, d'enlever*, ἡ ἀναίρεσις, εως. || 2° *Récolte* (*des fruits*), *perception* (*des impôts*). Voy. ces mots. || 3° *Enrôlement*, ἡ συλλογή, ῆς. Faire une levée, συλλογὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 4° *Cessation*, ἡ παῦσις, εως; ἡ λύσις, εως. || 5° *Digue*, τὸ χῶμα, ατος. Faire une levée, χῶμα χόω-ῶ.

1. **LEVER**, va. 1° *Hausser*, αἴρω, ἐξ-αίρω, ἐπ-αίρω, *acc.* Lever les mains, ἀνα-τείνω τὰς χεῖρας. Lever les yeux, ἄνω βλέπω, ἀνα-βάλλω τοὺς ὀφθαλμούς. || 2° *Redresser*, ἐπανορθόω-ῶ; ἀν-ίστημι, *acc.* || 3° *Oter, enlever, retirer*, αἴρω, ἀν-αίρω, ἀπ-αίρω, *acc.* || 4° *Ecarter, faire cesser*, ἀπ-αλλάττω; παύω, f. σω, *acc.* Lever le siège, τὴν πολιορκίαν λύω, f. σω. || 5° *Recueillir, percevoir*, ἀπο-λαμβάνω, συλ-λέγω, ἐκ-λέγω, *acc.* || 6° *Assembler, enrôler*, συλ-λέγω; ἀθροίζω, f. οίσω, *acc.* || Vn. 1° *Pousser, germer*, βλαστάνω. || 2° *Fermenter*, ζυμόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || Faire lever, ἀν-ίστημι, *acc.* || SE LEVER, vr. 1° *Se mettre debout, sortir du lit*, ἀν-ίσταμαι, ἐξ-ανίσταμαι (moy. avec sens neutre). Il se leva de son siège, de son lit, ἀν-έστη ἐξ ἕδρας, ἐκ κοίτης. S'étant levé il dit, ἀνα-στὰς εἶπε. || 2° *Paraître à l'horizon*, ἀνα-τέλλω, ἀν-ίσχω. Le jour se lève, ἡμέρα ὑπο-φαίνεται (moy. avec sens neutre). || 3° *Arriver, survenir*, γίγνομαι, ἐπι-γίγνομαι.

2. **LEVER**, sm. 1° *Action de lever*, ἡ ἄρσις, εως. || 2° *Temps auquel on se lève*, ἡ ἀνάστασις, εως. || 3° *Apparition à l'horizon*, (en parl. du soleil, de la lune), ἡ ἀνατολή, ῆς; (des étoiles), ἡ ἐπιτολή, ῆς. Avant le lever du soleil, πρὶν ἀνα-τεῖλαι τὸν ἥλιον. Depuis le lever du soleil jusqu'à son coucher, ἀφ' ἡλίου ἀνα-τέλλοντος μέχρι δυομένου. Au lever du jour, de l'aurore, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἅμα τῇ ἕῳ.

LEVIER, sm. 1° *Barre pour mouvoir ou élever un corps*, ὁ μόχλος, ου. Petit levier, ὁ μοχλίσκος, ου. Mouvoir avec un levier,

μοχλεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Puissance morale*, ἡ δύναμις, εως; ἡ ῥοπή, ῆς.

LÉVITE, sm., *ministre du temple de Jérusalem*, ὁ λευίτης, ου.

LÉVITIQUE, sm., *le troisième livre du Pentateuque*, ὁ Λευϊτικός, οῦ.

LEVRAUT, sm., τὸ λάγιον, ου; ὁ λαγιδεύς, έως.

LÈVRE, sf. 1° *Partie de la bouche*, τὸ χεῖλος, ους. Aux lèvres épaisses, παχυχειλής, ές. Aux lèvres minces, λεπτόχειλος, ον. Se mordre la lèvre, τὸ χεῖλος ἐν-δάκνω. Du bout des lèvres, τοῖς χείλεσιν ἄκροις. || *Au fig.* Avoir le cœur sur les lèvres (parler avec franchise), ἁπλῶς λέγω. || 2° *Bord (d'un objet)*, τὸ χεῖλος, ους. Les lèvres des plaies, τὰ χείλη τῶν ἑλκῶν.

LEVRETTE, sf., ἡ θηρευτικὴ (ῆς) κύων, *gén.* κυνός.

LEVRIER, sm., ὁ θηρευτὴς (οῦ) κύων, *gén.* κυνός.

LEXICOGRAPHE, sm., ὁ λεξικογράφος, ου.

LEXIQUE, sm., τὸ λεξικόν, οῦ.

LÉZARD, sm., ἡ σαῦρα, ας; ὁ σαῦρος, ου. Semblable a un lézard, σαυροειδής, ές.

LÉZARDE, sf., ἡ διαρρωγή, ῆς; τὸ ῥῆγμα, ατος.

LÉZARDER (SE), vr., δια-ρρήγνυμαι (pass.). Etre lézardé, ἐ-ρρωγα.

LIAISON, sf. 1° *Union, jonction*, ἡ σύνδεσις, εως; ὁ σύνδεσμος, ου; ἡ σύναψις, εως; ἡ συναρμογή, ῆς. || 2° *Connexité, rapport*, ἡ συναφή, ῆς; ἡ συνέχεια, ας; ὁ σύνδεσμος, ου. || 3° *Union entre les personnes*, ἡ συνήθεια, ας; ἡ κοινωνία, ας; ἡ ὁμιλία, ας. Liaison de parenté, d'amitié, ἡ οἰκειότης, ητος. || 4° Au plur., *sociétés*, αἱ ὁμιλίαι, ῶν. Les mauvaises liaisons, αἱ κακαὶ ὁμιλίαι, ῶν.

LIANT, ANTE, adj. 1° *Souple*, καμπτός, ή, όν; εὔκαμπτος, ον; ὑγρός, ά, όν. || 2° *Doux, affable, épithétique*, ές; εὐπροσήγορος, ον. || Sm., *douceur, affabilité*, ἡ ἐπιείκεια, ας; ἡ εὐπροσηγορία, ας.

LIASSE, sf., ἡ δέσμη, ης.

LIBAN, *mont*, ὁ Λίβανος, ου.

LIBATION, sf., ἡ σπονδή, ῆς; ἡ λοιβή, ῆς (et le plur.); (pour les morts), αἱ χοαί, ῶν. Faire des libations, σπένδω. Faire des libations en l'honneur des dieux, θεοῖς σπονδὰς ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Des libations sont faites, σπονδαὶ γίγνονται. Faire des libations à un mort, τεθνηκότι χοὰς φέρω ou ἐπι-φέρω. Qui concerne les libations σπονδεῖος, α, ον. Vase pour les libations, τὸ σπονδεῖον, ου; τὸ λοιβεῖον, ου.

LIBELLE, sm., τὸ ὑβριστικὸν (οῦ) ὑπόμνημα, ατος.

LIBÉRAL, ALE, adj., ἐλευθέριος, ος et α, ον. Libéral de qq. chose, τινὸς φιλόδωρος, ον.

LIBÉRALEMENT, adv., ἐλευθερίως, φιλοδώρως.

LIBÉRALITÉ, sf. 1° *Penchant à donner*, ἡ ἐλευθεριότης, ητος; ἡ φιλοδωρία, ας. || 2° *Don*, ἡ δωρεά, ᾶς; τὸ δῶρον, ου.

LIBÉRATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ σωτήρ, ῆρος; *fém.* ἡ σώτειρα, ας.

LIBÉRATION, sf., ἡ λύσις, εως; ἡ ἀπόλυσις, εως.

LIBÉRER, va., *délivrer*, ἀπ-αλλάττω; ἀπολύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* || SE LIBÉRER, vr. 1° *Se délivrer*, les mêmes verbes au passif. || 2° *S'acquitter*, τὰ ἑαυτοῦ ὀφλήματα ἐκτίνειν.

LIBERTÉ, sf. 1° *Pouvoir d'exercer sa volonté, libre arbitre*, ἡ ἐξουσία, ας. Avoir la liberté de faire une chose, ἐξουσίαν ἔχω ποιεῖν τι. || 2° *Indépendance politique*, ἡ ἐλευθερία, ας; (en parl. d'un Etat), ἡ αὐτονομία, ας. || 3° *Condition libre, état libre*, ἡ ἐλευθερία, ας. Donner la liberté à un esclave, δοῦλον ἀφ-ίημι ἐλεύθερον. Mettre un prisonnier de guerre en liberté, αἰχμάλωτον ἀφ-ίημι ou ἐλευθερόω-ῶ, f. ώσω. || 4° *Franchise, hardiesse dans le langage*, ἡ παρρησία, ας. Parler avec liberté, παρρησιάζομαι, f. άσομαι. || 5° *Manière d'agir hardie*, ἡ θρασύτης, ητος; ἡ αὐθάδεια, ας. || 6° *Loisir*, ἡ σχολή, ῆς; ἡ ἀπραγμοσύνη, ης. || 7° *Facilité, aisance*, ἡ εὐχέρεια, ας.

LIBERTIN, INE, adj. et sm., ἀκόλαστος, ον. Mener une vie de libertin, ἀκολασταίνω, f. ανῶ.

LIBERTINAGE, sm., ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσωτία, ας.

LIBERTINER, vn., ἀκολασταίνω, f. ανῶ; ἀσωτεύομαι, f. εύσομαι.

LIBRAIRE, sm., ὁ βιβλιοπώλης, ου.

LIBRAIRIE, sf., *magasin de libraire*, τὸ βιβλιοπωλεῖον, ου.

LIBRE, adj. 1° *Qui peut exercer sa volonté*, αὐτογνώμων, ον. Etre libre de faire une chose, ἐξουσίαν ἔχω ποιεῖν τι. || 2° *Indépendant*, αὐτόνομος, ον. Etre libre, αὐτονομέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *De condition, d'état libre*, ἐλεύθερος, α, ον. || 4° *Qui parle, agit franchement*, ἐλευθέριος, ος et α, ον. || 5° *Exempt, affranchi de*, ἐλεύθερος, α, ον; ἄμοιρος, ον, *gén.* Libre de crainte, ἐλεύθερος φόβου. || 6° *Non empêché, sans obstacle*, ἀκώλυτος, ον. A l'air libre, ἐν ὑπαίθρῳ. || 7° *Qui n'a pas d'occupation obligée*, ἀπράγμων, ον. Avoir son temps libre, être libre, σχολὴν ἄγω. || 8° *Hardi, licencieux*, θρασύς, εῖα, ύ; ἀκόλαστος, ον. || 9° *Qui a de la facilité, de l'aisance*, ἐλεύθερος, α, ον; ἀδιάστος, ον.

LIBREMENT, adv. 1° *Avec franchise*, ἐλευθερίως, μετὰ παρρησίας. || 2° *Sans contrainte*, ἀδιάστως. || 3° *Sans obstacle*, ἀκωλύτως. || 4° *Spontanément*, ἑκουσίως. || 5° *Avec hardiesse, avec licence*, θρασέως, ἀναιδῶς.

LIBURNES, *pple*, οἱ Λιβυρνοί, ῶν. Des Liburnes, Λιβυρνικός, ή, όν.

LIBYE, *pays*, ἡ Λιβύη, ης. De Libye, Λιβυκός, ή, όν.

LIBYEN, ENNE, adj., Λιβυκός, ή, όν. || Sm., ὁ Λίβυς, υος.

1. **LICE**, sf., *carrière*, τὸ στάδιον, ου.
2. **LICE**, sf., *chienne de chasse*, ἡ θηρευτικὴ (ῆς) κύων, *gén.* κυνός.

LICENCE, sf. 1° *Permission*, ἡ ἐξουσία, ας. || 2° *Liberté trop grande, insubordination*, ἡ ἄνεσις, εως; ἡ ἀταξία, ας. || 3° *Déréglement*, ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσέλγεια, ας. S'abandonner à la licence, ἀκολασταίνω, f. ανῶ.

LICENCIEMENT, sm., ἡ ἄφεσις, εως; (d'une armée), ἡ διάλυσις, εως.

LICENCIER, va., ἀφ-ίημι, *acc.* Licencier une armée, στρατιὰν δια-λύω, f. λύσω.

LICENCIEUSEMENT, adv., ἀσελγῶς, ἀκολάστως.

LICENCIEUX, EUSE, adj., ἀσελγής, ές; ἀκόλαστος, ον. Action licencieuse, τὸ ἀκολάστημα, ατος.

LICHAS, *h.*, ὁ Λίχας, ου et α.

LICHEN, sm., *plante*, ὁ λειχήν, ῆνος.

LICINIUS, *h.*, ὁ Λικίνιος et Λικίννιος, ου.

LICITE, adj., θεμιτός, ή, όν; νόμιμος, η, ον. Qui n'est pas licite, ἀθέμιτος, ον.

LICITEMENT, adv., νομίμως, κατὰ τοὺς νόμους.

LICORNE, sf., *quadrupède qui a une corne*, ὁ μονόκερως, ωτος.

LICOU ou **LICOL**, sm., ἡ φορβειά, ᾶς. Mettre le licou, περι-βάλλω τὴν φορβειάν.

LICTEUR, sm., ὁ ῥαβδοῦχος, ου; ὁ ῥαβδοφόρος, ου. Etre licteur, ῥαβδουχέω-ῶ, f. ήσω. Fonction de licteur, ἡ ῥαβδουχία, ας.

LIE, sf., ἡ ἰλύς, ύος; (du vin), ἡ τρύξ, *gén.* τρυγός. ‖ *Au fig.* La lie du peuple, ὁ σύρφαξ, ακος; ὁ ὄχλος, ου.

LIÈGE, sm., *arbre et écorce*, ὁ φελλός, οῦ. De liège, φελλινος, η, ον.

LIEN, sm., (au prop. et au fig.), ὁ δεσμός, οῦ (pl. οἱ δεσμοί et τὰ δεσμά, ῶν); ὁ σύνδεσμος, ου. Le lien du mariage *ou* conjugal, ἡ σύζευξις, εως. Les liens du sang, ἡ συγγένεια, ας. Les liens de l'amitié, ἡ φιλία, ας; ἡ οἰκειότης, ητος.

LIER, va. 1° *Serrer avec un lien*, δέω-ῶ; δεσμεύω, f. σω; *acc.* Lier ensemble, συν-δέω-ῶ, *acc.* Lier qqn à qq. chose, δῶ τινα πρός τι; avec une courroie, ἱμάντι. Avoir les mains liées, (au pr. et au fig.), τὰς χεῖρας συν-δέδεμαι. Lier la langue à qqn, τὴν τινος γλῶτταν ἐγ-κλείω. ‖ 2° *Joindre, unir*, συν-άπτω, f. ἄψω; συν-δέω-ῶ, *acc.* ‖ *Au fig.* Lier conversation, commerce avec qqn, πρός τινα ou τινι ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω. Etre lié (d'amitié) avec qqn, οἰκείως ἔχω πρός τινα. ‖ 3° *Rendre consistant*, πήγνυμι, *acc.* ‖ 4° *Astreindre*, κατα-λαμβάνω, κατ-έχω, *acc.* Lier qqn par un serment, ὅρκοις τινὰ κατα-λαμβάνω. ‖ **SE LIER**, vr., les mêmes verbes au passif. ‖ Se lier d'amitié, *ou simpl*t se lier avec qqn, φιλίαν πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

LIERRE, sm., ὁ κιττός, οῦ. De lierre, κίττινος, η, ον. Ceindre de lierre, κιττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ Lierre terrestre, ὁ χαμαίκιττος, ου.

LIEU, sm. 1° *Espace, endroit*, ὁ τόπος, ου; ἡ χώρα, ας. En ce lieu, de ce lieu, par ce lieu. Voy. ICI, D'ICI, PAR ICI. Dans quel lieu? de quel lieu? par quel lieu? Voy. οὗ? D'OÙ? PAR OÙ? Dans un autre lieu, d'un autre lieu, par un autre lieu. Voy. AILLEURS, D'AILLEURS, PAR AILLEURS. En tout lieu. Voy. PARTOUT. Etre dans le même lieu que qqn, ἐν ταὐτῷ τινί εἰμι. Se rassembler dans le même lieu, εἰς ταὐτὸν ἀθροίζομαι, f. οισθήσομαι. En quelque lieu que je sois, que je fusse, ὅπου ἂν ὦ, ὅπου εἴην. En quelque lieu que j'aille, que j'allasse, ὅποι ἂν ἔλθω, ὅποι ἔλθοιμι. ‖ 2° *Habitation, demeure*, ὁ τόπος, ου; τὸ χωρίον, ου. Ne faire qu'aller d'un lieu dans un autre, ἄλλον ἐξ ἄλλου τόπον τόπου ἀμείβομαι, f. ἀμείψομαι. ‖ 3° *Place, rang*, ἡ χώρα, ας; ἡ τάξις, εως. Chaque chose est en son lieu, ἕκαστα κατὰ χώραν ἐστίν. En premier lieu, en second lieu, en troisième lieu, en dernier lieu. Voy. PREMIÈREMENT, SECONDEMENT, TROISIÈMEMENT, ENFIN. Tenir lieu de qqn, ἐν χώρᾳ τινός εἰμι. ‖ 4° *Famille, origine*, τὸ γένος, ους. Etre de bon lieu, de bas lieu, εὐγενής, ές, δυσγενής, ές εἰμι. ‖ 5° *Endroit, temps convenable*, ὁ καιρός, οῦ. En temps et lieu, ἐν καιρῷ. Ce n'est pas le lieu de parler de cela, οὐ καιρός ἐστι περὶ τούτων εἰπεῖν. ‖ 6° *Cause, occasion*, ἡ αἰτία, ας; ἡ ἀφορμή, ῆς. Donner lieu de, αἰτίαν παρ-έχω *et l'inf.* Donner lieu à une chose, ἀφορμὴν δίδωμι πρός τι. Il y a lieu de, πάρ-εστι *et l'inf.* ‖ Avoir lieu, γίγνομαι. ‖ 7° *Endroit, passage* (*d'un livre*), ὁ τόπος, ου; τὸ χωρίον, ου. ‖ Lieu commun, ὁ κοινὸς τόπος, ου. ‖ **AU LIEU DE**, loc. prép., ἀντί, *gén.* Au lieu de secourir ses alliés, il s'enfuit, ἀντὶ τοῦ ἀρήγειν τοῖς συμμάχοις, ἔφυγε.

LIEUR, sm., ὁ τὰς ἁμάλλας δῶν, *gén.* δοῦντος.

LIEUTENANT, sm., ὁ ὕπαρχος, ου; (d'un général), ὁ ὑποστράτηγος, ου. Etre lieutenant de, ὑπο-στρατηγέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

LIÈVRE, sm., ὁ λαγώς, ώ. De lièvre, λαγῶος, α, ον.

LIGAMENT, sm., τὸ νεῦρον, ου.

LIGATURE, sf., ὁ ἐπίδεσμος, ου.

LIGNAGE, sm., *race*, τὸ γένος, ους.

LIGNE, sf. 1° *Cordeau*, ἡ στάθμη, ης. ‖ 2° *Fil de crin pour pêcher*, ἡ ὁρμιά, ᾶς. ‖ 3° *Trait simple*, ἡ γραμμή, ῆς. La ligne droite, ἡ εὐθεῖα, ας, *avec ou sans* γραμμή, ῆς. En droite ligne, καθ' εὐθεῖαν. Fuir en droite ligne, ὀρθιον φεύγω. Tracer, tirer une ligne, γραμμὴν ἄγω ou τείνω. ‖ Ligne équinoxiale *ou simpl*t ligne, ὁ ἰσημερινὸς κύκλος, ου. ‖ *Au fig.* Suivre la ligne du devoir, de l'honneur, ἀκολούθως τῷ καθήκοντι, τῷ καλῷ πράττω. ‖ 4° *Rang*, ἡ τάξις, εως. Etre en première ligne, πρωτεύω, f. σω. ‖ 5° *Suite des membres d'une famille*, τὸ γένος, ους. En ligne descendante et ascendante, εἰς τὸ κάτω καὶ ἐπὶ τὸ ἄνω τοῦ γένους. Ligne masculine, οἱ ἄρρενες, ων. Ligne féminine, αἱ θήλειαι, ῶν. ‖ 6° *Suite de mots écrits*, ὁ στίχος, ου. ‖ 7° *Rang* (*d'une armée*), ὁ στοῖχος, ου; ἡ τάξις, εως; (opposé à colonne), ἡ φάλαγξ, αγγος. Ligne de bataille, ἡ τάξις, εως; ἡ παράταξις, εως. La première ligne, ἡ πρώτη τάξις. Marcher en ligne, ἐπὶ φάλαγγος ἔρχομαι. Troupe de ligne, οἱ ὁπλῖται, ῶν; ἡ φάλαγξ, αγγος. ‖ 8° Au pl., *retranchement*, τὸ τείχισμα, ατος; τὸ σταύρωμα, ατος. Lignes de circonvallation, τὸ περιτείχισμα, ατος.

LIGNÉE, sf., *race descendante*, τὸ γένος, ους; οἱ ἀπόγονοι, ων.

LIGNEUL, sm., τὸ πιττωτὸν (οῦ) νῆμα, ατος.

LIGNEUX, EUSE, adj., ξυλοειδής, ές; ξυλώδης, ες.

LIGUE, sf. 1° *Alliance*, (offensive et défensive), ἡ συμμαχία, ας; (défensive), ἡ ἐπιμαχία, ας. Former une ligue, συμμαχίαν ou ἐπι-μαχίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. ‖

2° *Complot*, ἡ στάσις, εως; ἡ σύστασις, εως.

LIGUER, va., συν-ἱστημι, *acc.*; contre qqn, ἐπί τινι ου ἐπί τινα. || **SE LIGUER**, vr. 1° *Former alliance*, συμμαχίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; avec qqn, τινί ου πρός τινα; contre qqn, ἐπί τινα. || 2° *Former des cabales*, συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre, ἐπί *et l'acc.*

LIGURES, *pple*, οἱ Λίγυες, ων.

LIGURIE, *pays*, ἡ Λιγυστική, ῆς. De Ligurie, Λιγυστικός, ή, όν.

LILIACÉE, adj. fém., κρινοειδής, ές.

LILYBÉE, *v. et cap*, τὸ Λιλύβαιον, ου.

LIMACE, sf., *mollusque*, ὁ κοχλίας, ου; ὁ κόχλος, ου.

LIMAÇON, sm., *mollusque*, ὁ κόχλος, ου; ὁ στρόμβος, ου.

LIMAILLE, sf., τὰ ῥινήματα, ων.

LIMAS, sm. Voy. LIMACE.

LIMBE, sm., *bord*, τὸ χεῖλος, ους.

LIME, sf., ἡ ῥίνη, ης. Petite lime, τὸ ῥινίον, ου.

LIMER, va., (au pr. et au fig.), ῥινάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

LIMIER, sm., ὁ ἰχνηλάτης (ου) κύων, *gén.* κυνός.

LIMITATION, sf., ὁ ὁρισμός, οῦ; ὁ διορισμός, οῦ.

LIMITE, sf. 1° *Borne, frontière*, ὁ ὅρος, ου; τὸ ὅριον, ου. || 2° *Mesure, terme*, ὁ ὅρος, ου; τὸ τέρμα, ατος; τὸ μέτρον, ου. Qui est sans limites, ἀπέραντος, ον; ἄπειρος, ον. Excéder, passer les limites, ὑπερ-βάλλω τὸ μέτρον.

LIMITER, va., ὁρίζω, δι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.*

LIMITROPHE, adj., ὅμορος, ον; πρόσορος, ον; de, *dat.*

1. **LIMON**, sm., *boue*, ὁ πηλός, οῦ; ὁ βόρβορος, ου; ἡ ἰλύς, ύος.

2 **LIMON**, sm., *timon*, ὁ ῥυμός, οῦ.

LIMONEUX, EUSE, adj., πηλώδης, ες; βορβορώδ-ης, ες; ἰλυώδης, ες.

LIMPIDE, adj., καθαρός, ά, όν; διαφανής, ές; (en parl. de l'air), αἴθριος, ον; εὔδιος, ον.

LIMPIDITÉ, sf., ἡ καθαρότης, ητος; ἡ διαφάνεια, ας. La limpidité de l'air, ἡ αἰθρία, ας; ἡ εὐδία, ας.

LIN, sm., *plante*, τὸ λίνον, ου. Fil, toile de lin, τὸ λίνον, ου. De lin, λινοῦς, ῆ, οῦν. Etre vêtu de lin, λινᾶ φορέω-ῶ, f. ήσω. Travailler, tisser le lin, λινουργέω-ῶ, f. ήσω. || Lin fin, ἡ ὀθόνη, ης. De lin fin, ὀθόνινος, η, ον.

LINCEUL, sm., ἡ ἐντάφιος (ου) ἐσθής, ῆτος; τὸ ἐντάφιον, ου.

LINÉAIRE, adj., *qui a rapport aux lignes*, γραμμικός, ή, όν.

LINÉAMENT, sm., ὁ τύπος, ου.

LINGE, sm., τὸ ὕφασμα, ατος; τὸ λίνον, ου. Linge fin, ἡ ὀθόνη, ης. De linge fin, ὀθόνινος, η, ον. Morceau de linge, τὸ ὀθόνιον, ου.

LINGOT, sm., ἡ πλίνθος, ου.

LINGUAL, ALE, adj., γλωττικός, ή, όν.

LINIMENT, sm., τὸ μάλαγμα, ατος.

LINOT, sm., ου **LINOTTE**, sf., *oiseau*, ὁ αἰγίθος, ου; ὁ αἰγίοθος, ου.

LINTEAU, sm., τὸ ὑπέρθυρον, ου.

LINUS ou LINOS, *h.*, ὁ Λίνος, ου.

LION, sm., (au pr. et au fig.), ὁ λέων, οντος. Petit lion, τὸ λεόντιον, ου. De lion, λεόντειος, α, ον. Semblable à un lion, λεοντώδης, ες. Peau de lion, ἡ λεοντῆ, ῆς. Gueule du lion, τὸ λέοντος χάσμα, ατος.

LIONCEAU, sm., ὁ λεοντιδεύς, έως.

LIONNE, sf., ἡ λέαινα, ης.

LIPPE, sf., τὸ πρόχειλον, ου.

LIPPU, UE, adj., πρόχειλος, ον; παχυχειλής, ές.

LIQUÉFACTION, sf., ἡ τῆξις, εως; ἡ ἀνάτηξις, εως; ἡ διάλυσις, εως.

LIQUÉFIABLE, adj., τηκτός, ή, όν; χυτός, ή, όν.

LIQUÉFIÉ, ÉE, p.p., τηκτός, ή, όν; χυτός, ή, όν.

LIQUÉFIER, va., τήκω, ἀνα-τήκω, *acc.* || || **SE LIQUÉFIER**, vr., les mêmes verbes au passif.

LIQUEUR, sf. 1° *Substance liquide*, τὸ ὑγρόν, οῦ; τὸ νᾶμα, ατος. || 2° *Boisson*, τὸ ποτόν, οῦ.

LIQUIDATION, sf., ὁ διαλογισμός, οῦ. La liquidation des dettes, ἡ χρεῶν διάλυσις, εως.

LIQUIDE, adj. 1° *Qui coule*, ῥυτός, ή, όν; (en parl. de l'huile), ὑγρός, ά, όν; (de la cire, des métaux, etc.), τηκτός, ή, όν. || 2° *Net et clair*, καθαρός, ά, όν. || Sm. Voy. LIQUEUR.

LIQUIDER, va., *régler ce qui était indéterminé*, λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* || **SE LIQUIDER**, vr., *payer ses dettes*, τὰ χρέα ἀπο-δίδωμι.

LIQUIDITÉ, sf., ἡ ὑγρότης, ητος.

LIQUOREUX, EUSE, adj., *de saveur douce*, γλυκύς, εῖα, ύ.

LIRE, vn., *connaître les lettres*, τὰ γράμματα οἶδα. Apprendre à lire, τὰ γράμματα μανθάνω. || Va. 1° *Prononcer à haute voix (ce qui est écrit)*, ἀνα-γιγνώσκω, λέγω, *acc.* Lis le décret, τὸ ψήφισμα ἀνά-γνωθι ου λέγε. || 2° *Prendre connaissance (d'un écrit, d'un livre)*, ἀνα-γιγνώσκω, *acc.*; ἐν-τυγχάνω, *dat.* || 3° *Comprendre (ce qui est écrit)*, συν-ίημι, *acc.* || 4° *Distinguer, reconnaître*, δι-οράω-ῶ, *acc.* || Lire dans l'avenir, τὰ μέλλοντα προ-οράω-ῶ.

LIS, sm., τὸ κρίνον, ου. Lis blanc, τὸ λείριον, ου. Lis jaune, τὸ ἡμεροκαλλές, οῦς. De lis, κρίνινος, η, ον; λείρινος, η, ον. Pareil au lis, λειριώδης, ες; κρινοειδής, ές.

LISERON, sm., *plante*, ἡ ἑλξίνη, ης.

LISEUR, sm., ὁ φιλαναγνώστης, ου.

LISIBLE, adj. 1° *Aisé à lire*, εὐανάγνωστος, ον; εὐκρινής, ές. || 2° *Qui mérite d'être lu*, ἀναγνῶναι ἄξιος, α, ον.

LISIBLEMENT, adv., εὐκρινῶς.

LISIÈRE, sf. 1° *Bord d'une étoffe*, τὸ κράσπεδον, ου. || 2° *Cordons pour soutenir un enfant*, ἡ ταινία, ας. || 3° *Extrémité, limite*, ἡ ἐσχατιά, ᾶς; ὁ ὅρος, ου.

LISSE, adj., λεῖος, α, ον. Qualité de ce qui est lisse, ἡ λειότης, ητος. Qui a la peau lisse, ὁ, ἡ λειόχρως, ωτος.

LISSER, va., λειαίνω, f. ανῶ, *acc.*

LISTE, sf., ὁ κατάλογος, ου; τὸ διάγραμμα, ατος. Ecrire sur la liste, ἐν τῷ καταλόγῳ ου εἰς τὸ κατάλογον ἐγ-γράφω, *acc.* Etre sur la liste, ἐν-ειμι ἐν τῷ καταλόγῳ.

LIT, sm. 1° *Meuble sur lequel on se couche*, ἡ κλίνη, ης; ἡ κοίτη, ης; ἡ εὐνή, ῆς; (*literie*), τὰ στρώματα, ων; αἱ στρωμναί, ῶν. Faire le lit, στρώννυμι *avec ou sans* εὐνήν. Mettre au lit, κατα-κλίνω, *acc.* Se mettre au lit, κατα-κλίνομαι (pass.). Se lever, sortir du lit, ἐξαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || Lit de repos, de table, ἡ κλίνη, ης. A trois lits, τρίκλινος, ον. A quatre lits, τετράκλινος, ον. || 2° *Toute chose sur laquelle on se couche*, ἡ στρωμνή, ῆς. Lit de feuilles, de gazon, ἡ στιβάς, άδος. || 3° *Canal d'une rivière*, τὸ ῥεῖθρον, ου. || 4° *Couche, veine*, ἡ ἐπιβολή, ῆς; ἡ διαφυή, ῆς.

LITANIES, sf. pl., *prières*, αἱ λιτανεῖαι, ων; *mieux* αἱ εὐχαί, ῶν.

LITERIE, sf., τὰ στρώματα, ων; αἱ στρωμναί, ῶν.

1. **LITIÈRE**, sf., *paille qu'on met sous les bestiaux*, τὸ ὑπόστρωμα, ατος.

2. **LITIÈRE**, sf., *voiture*, τὸ φορεῖον, ου; τὸ φέρετρον. Litière couverte, τὸ στέγαστρον, ου. Porteur de litière, ὁ φορεύς, έως.

LITIGE, sm. 1° *Contestation en justice*, ἡ διαδικασία, ας. || 2° *Contestation quelconque*, ἡ ἀμφισβήτησις, εως. Etre en litige, ἀμφισβητέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

LITIGIEUX, EUSE, adj. 1° *Contesté en justice*, ἐπίδικος, ον. || 2° *Contesté, contestable (en général)*, ἀμφισβήτητος, ον; ἀμφισβητήσιμος, ον. || 3° *Qui aime les contestations*, ἐριστικός, ή, όν; φιλόνεικος, ον.

LITOTE, sf., *figure de rhétorique*, ἡ λιτότης, ητος.

LITTÉRAIRE, adj., γραμματικός, ή, όν. Le monde littéraire, οἱ φιλόλογοι, ων.

LITTÉRAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατὰ τὰ γράμματα. Sens littéral, ὁ κατὰ τὰ γράμματα νοῦς, *gén.* νοῦ.

LITTÉRALEMENT, adv., κατὰ τὰ γράμματα, κατὰ λέξιν.

LITTÉRATEUR, sm., ὁ φιλογράμματος, ου; ὁ φιλόλογος, ου.

LITTÉRATURE, sf., τὰ γράμματα, ων. Se livrer à la littérature, περὶ τὰ γράμματα σπουδάζω, f. άσω. Goût pour la littérature, ἡ φιλολογία, ας.

LITTORAL, ALE, adj., παραθαλάττιος, α, ον. || Sm., ἡ παραθαλαττία, ας.

LITURGIE, sf., ἡ λειτουργία, ας.

LITURGIQUE, adj., λειτουργικός, ή, όν.

LIVIDE, adj., πελιτνός, ή, όν; πελιός, ά, όν. Devenir livide, πελιαίνομαι, f. ανθήσομαι; πελιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

LIVIDITÉ, sf., ἡ πελιτνότης, ητος; τὸ πελίωμα, ατος.

LIVRAISON, sf., *action de livrer de la marchandise*, ἡ ἔκδοσις, εως.

1. **LIVRE**, sm. 1° *Volume*, ἡ βίβλος, ου; τὸ βιβλίον, ου; (*ouvrage*), ἡ συγγραφή, ῆς; τὸ σύγγραμμα, ατος; τὸ γράμμα, ατος. Faire, composer un livre, βιβλίον συγ-γράφω ou συ-τίθημι. || 2° *Registre*, τὸ γραμματεῖον, ου; τὰ γράμματα, ων. || 3° *Subdivision d'un ouvrage*, ὁ λόγος, ου. Dans le livre précédent, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ.

2. **LIVRE**, sf., *poids et monnaie des anciens*, ἡ λίτρα, ας. Qui pèse une livre, λιτριαῖος, α, ον.

LIVRÉE, sf., *habits des domestiques*, ἡ τῶν ὑπηρετῶν στολή, ῆς.

LIVRER, va. 1° *Mettre en main, remettre*, ἐγ-χειρίζω, f. ιῶ; παρα-δίδωμι, ἐκ-δίδωμι, *acc.*; ἀ, *dat.* Livrer qqn à la mort, ἀπο-κτείνω τινά. || 2° *Remettre par trahison*, παρα-δίδωμι, προ-δίδωμι, *acc.* || 3° *Abandonner, laisser à la merci de*, προ-ΐημαι (moy.), *acc.* || Livrer bataille, combat, μάχην ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἀ qqn, πρός τινα. Une bataille est livrée, μάχη γίγνεται. || SE LIVRER, vr. 1° *S'abandonner, se confier à qqn*, ἐπι-τρέπομαί (moy. avec sens neutre) τινι. || 2° *S'abandonner à une chose*, ἑαυτὸν, ἣν, ὸ διδόναι, ἐκ-διδόναι, ἐπι-διδόναι τινί ou εἴς τι. || 3° *Etre engagé*, (en parl. de bataille), γίγνομαι, καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

LIVRET, sm., τὸ γραμματίδιον, ου.

LOBE, sm., ὁ λοβός, οῦ.

LOCAL, ALE, adj. 1° *Qui concerne un lieu*, τοπικός, ή, όν. || 2° *Qui concerne un pays*, ἐγχώριος, ος et α, ον. || Sm., ὁ τόπος, ου; τὸ οἴκημα, ατος.

LOCALITÉ, sf., *lieu, pays*, ὁ τόπος, ου; τὸ χωρίον, ου.

LOCATAIRE, sm. et sf., ὁ ἐπὶ μισθῷ οἰκῶν, οῦντος, *fém.* ἡ ἐπὶ μισθῷ οἰκοῦσα, ης.

LOCATION, sf., ἡ μίσθωσις, εως.

LOCHAGE, sm., *commandant d'un loche*, ὁ λοχαγός, οῦ. Etre lochage, λοχαγέω-ῶ, f. ήσω. Charge de lochage, ἡ λοχαγία, ας.

1. **LOCHE**, sm., *compagnie d'hoplites*, ὁ λόχος, ου. Commandant d'un loche. Voy. LOCHAGE.

2. **LOCHE**, sf., *poisson*, τὸ κωβίδιον, ου.

LOCRES, v., οἱ Λοκροί, ῶν.

LOCRIDE, *pays*, ἡ Λοκρίς, ίδος.

LOCRIENS, *pple*, οἱ Λοκροί, ῶν.

LOCUTION, sf., ἡ λέξις, εως; ἡ ῥῆσις, εως.

LOGE, sm. 1° *Petite hutte*, τὸ καλύδιον, ου. || 2° *Petit logement*, τὸ οἰκημάτιον, ου.

LOGEABLE, adj., οἰκήσιμος, ον.

LOGEMENT, sm., *lieu où l'on loge*, τὸ οἴκημα, ατος.

LOGER, vn. 1° *Avoir son logement*, οἰκέω-ῶ, f. ήσω; dans, ἐν *et le dat.* Loger avec qqn, τινὶ συν-οικέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Séjourner en passant, descendre*, κατα-λύω, f. σω; chez qqn, παρά τινα ou παρά τινι. || 3° *Etre placé, résider*, ἔν-ειμι; dans, *dat. avec ou sans* ἐν. || Va., *recevoir dans un logis*, δέχομαι, ὑπο-δέχομαι; ξενίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE LOGER, vr., 1° *Prendre un logement*, κατ-οικέω-ῶ, f. ήσω; dans, ἐν *et le dat.* || 2° *S'arranger un logement*, κατα-σκευάζομαι, f. άσομαι. || 3° *S'établir, se poster*, ἱδρύομαι, f. υθήσομαι; sur, ἐν *et le dat.*

LOGEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ πανδοκεύς, έως; *fém.* ἡ πανδοκεύτρια, ας.

LOGICIEN, sm., ὁ λογικός, οῦ.

LOGIQUE, sf. 1° *Science qui enseigne à raisonner*, ἡ λογική, ῆς. || 2° *Bon sens*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; τὸ φρόνιμον, ου. || Adj., *conforme aux règles de la logique*, λογικός, ή, όν. Démonstration logique, ἡ λογικὴ (ῆς) ἀπόδειξις, εως.

LOGIQUEMENT, adv., λογικῶς.

LOGIS, sm. 1° *Maison*, ἡ οἰκία, ας; ἡ οἴκησις, εως ; τὸ οἴκημα, ατος. Voy. MAISON 1°. || 2° *Hôtellerie*, τὸ πανδοκεῖον, ου.

LOGOGRAPHE, sm., ὁ λογογράφος, ου.

LOI, sf. 1° *Prescription de l'autorité souveraine*, ὁ νόμος, ου. Etablir, porter une loi, νόμον τίθημι. Donner des lois, νόμους τίθημι ou γράφω ; νομοθετέω-ῶ, f. ήσω ; à, *dat.* Une loi est en vigueur, νόμος ἰσχύει ou κύριός ἐστιν. Faire loi, avoir la force d'une loi, νομος εἰμί. Conforme aux lois, νόμιμος, ος et η, ον. Contraire aux lois, παράνομος, ον. Conformément à la loi, selon la loi, κατὰ τὸν νόμον. Contre la loi, παρὰ τὸν νόμον. Qui a de bonnes lois, εὔνομος, ον. Loi naturelle *ou* non écrite, ὁ ἄγραφος νόμος, ου. || *Au fig.* Faire, donner, imposer la loi à qqn, τινὸς ἄρχω, f. ἄρξω. || 2° *Obligation, devoir*, ὁ νόμος, ου. Se faire une loi d'une chose, νόμον τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Se faire une loi de *et l'inf.*, νομίζω, f. ιῶ *et l'inf.* || 3° *Autorité, domination*, τὸ κράτος, ους ; ἡ ἀρχή, ῆς. Ranger sous ses lois (soumettre), κατα-στρέφομαι (moy. avec sens actif), *acc.* Subir, recevoir la loi de qqn, πείθομαι (moy.) τινι. || 4° *Règle*, ὁ νόμος, ου ; ὁ κανών, όνος. Contre les lois de, παρά *et l'acc.* Contre les lois de la nature, παρὰ φύσιν.

LOIN, adv., μακράν (comp. μακρότερον, sup. μακρότατον) ; πόρρω (comp. πορρωτέρω, sup. πορρωτατω). Loin dans, πόρρω ου πρόσω, *gén.* Aller plus loin, trop loin, ἔρχομαι πορρωτέρω. Plus loin qu'il ne faut, πέρα ου περαιτέρω τοῦ δέοντος. Le plus loin possible, ὅτι ου ὡς πορρωτάτω. Porter loin, pousser loin la perversité, προ-βαίνω πόρρω τῆς μοχθηρίας. || AU LOIN, loc. adv., πόρρω. Se retirer au loin, πόρρω ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || DE LOIN, loc. adv., πόρρωθεν, ἄπωθεν. De plus loin, πορρωτέρωθεν. De très loin, ἐκ πάνυ πολλοῦ. || *Au fig.* Reprendre une chose de loin, πόρρωθεν ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. || LOIN DE, loc. prép., πόρρω *et le gén. avec ou sans* ἀπό. Loin du port, πόρρω τοῦ λιμένος ου ἀπὸ τοῦ λιμένος. || *Au fig.* Je suis loin de penser, πόρρω εἰμι τοῦ οἴεσθαι. Bien loin de m'affliger, je me réjouis (je suis si éloigné de m'affliger, que je me réjouis), τοσούτου δέω λυπεῖσθαι, ὥστε χαίρω.

LOINTAIN, AINE, adj., μακρὰν ἀπέχων, ουσα, ον. || Sm., *éloignement*, ἡ διάστασις, εως. Dans le lointain, πόρρω.

LOIR, sm., *animal*, ὁ ἐλειός, οῦ.

LOISIBLE, adj., θεμιτός, ή, όν. Il est loisible, il n'est pas loisible de, θέμιτον, οὐ θέμιτον *et l'inf.*

LOISIR, sm., ἡ σχολή, ῆς. Avoir du loisir, σχολὴν ἄγω ου ἔχω. Avoir le loisir de, σχολάζω, f. άσω *et l'inf.* Employer les heures de son loisir à qq. chose, σχολὴν ἀν-αλίσκω εἴς τι. Donner à qqn le loisir de, σχολὴν δίδωμι ου παρ-έχω τινί *et l'inf.* || A LOISIR, loc. adv., ἐπὶ σχολῆς, κατὰ σχολήν.

1. LONG, LONGUE, adj. 1° *Etendu en longueur*, μακρός, ά, όν. Longue tunique, ὁ χιτὼν (ῶνος) ποδήρης, ους. Longue chevelure, ἡ ἀνειμένη κόμη, ης. Qui a dix pieds de long, δέκα πόδας τὸ μῆκος ἔχων, ουσα, ον, ου δέκα ποδῶν τὸ μῆκος ὤν, οὖσα, ὄν. || 2° *Qui dure longtemps*, μακρός, ά, όν ; χρόνιος, ος et α, ον. Un long discours, μακρὸς λόγος. Une longue expérience, ἡ ἐκ πολλοῦ ἐμπειρία, ας. Une longue guerre, ὁ χρόνιος πόλεμος, ου. Un syllabe longue *ou simple* une longue, ἡ μακρὰ (ᾶς) συλλαβή, ῆς. Il serait long de, μακρὸν ἂν εἴη *et l'inf.* || A LA LONGUE, loc. adv., *avec le temps*, χρόνῳ, σὺν χρόνῳ. || DE LONGUE MAIN, loc. adv., *depuis longtemps*, ἐκ πολλοῦ. || 3° *Lent.* Voy. ce mot.

2. LONG, sm., *longueur*. Voy. ce mot. S'étendre (se coucher) de tout son long, ἐκ-τείνομαι (pass.). || DE LONG EN LONG, loc. adv., *en longueur*, κατὰ τὸ μῆκος. || AU LONG, TOUT AU LONG, loc. adv., *amplement*, μακρῶς. Plus au long, διὰ μακροτέρων. || LE LONG DE, TOUT LE LONG DE, AU LONG DE, loc. prép., *en côtoyant*, παρά *et l'acc.* Le long du fleuve, παρὰ τὸν ποταμόν. || TOUT LE LONG DE, loc. prép., *pendant toute la durée de*, δι' ὅλου, ης, etc. Tout le long du jour, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

LONGANIMITÉ, sf., ἡ μακροθυμία, ας. Avoir de la longanimité, μακροθυμέω-ῶ, f. ήσω.

LONGE, sf., *corde*, ὁ ῥυταγωγεύς, έως.

LONGER, va. 1° *Aller le long de*, παρ-έρχομαι ; (en naviguant), παρα-πλέω, *acc.* Longer la côte, παρὰ γῆν πλέω. || 2° *S'étendre le long de*, παρα-τείνω, *acc.* Un bois longe la côte, ὕλη παρα-τείνει τὴν ἀκτήν.

LONGÉVITÉ, sf., ἡ μακροβιότης, ητος.

LONGITUDE, sf., τὸ μῆκος, ους.

LONGTEMPS, adv., πολὺν χρόνον, ἐπὶ πολύ, μακράν. Plus longtemps, πλείω χρόνον. Très longtemps, πλεῖστον χρόνον. Pour longtemps, ἐπὶ πολὺν χρόνον. Aussi, si longtemps, τοσοῦτον χρόνον. Aussi longtemps que, ὅσον, ἕως. Voy. TANT QUE. Depuis longtemps, ἐκ πολλοῦ, πάλαι. Depuis bien longtemps, πρόπαλαι. Il y a déjà longtemps qu'il est arrivé, πολὺς ἤδη χρόνος ἀφ' οὗ ἥκε. Qui dure longtemps, χρόνιος, ος et α, ον. Qui dure longtemps, depuis longtemps, πολυχρόνιος, ον.

LONGUEMENT, adv. 1° *Longtemps*, μακράν. || 2° *Avec prolixité*, μακρῶς.

LONGUEUR, sf. 1° *Etendue en long, en durée*, τὸ μῆκος, ους. Avoir cinq stades de longueur *ou* de long, πέντε στάδια ἔχω τὸ μῆκος ou πέντε σταδίων εἰμι τὸ μῆκος. La longueur du temps, τὸ χρόνου μῆκος. || 2° *Lenteur*, ἡ βραδυτής, ῆτος. Tirer une chose en longueur, μηκύνω, f. υνῶ, παρα-τείνω τι. Traîner, tirer en longueur, μηκύνομαι, f. υνθήσομαι ; χρονίζομαι, f. ισθήσομαι.

LOQUACE, adj., πολύλογος, ον ; λάλος, ον. Etre loquace, ἀδολεσχέω-ῶ, f. ήσω.

LOQUACITÉ, sf., ἡ λαλιά, ᾶς ; ἡ πολυλογία, ας.

LOQUE, sf., τὸ ῥάκος, ους.

LOQUET, sm., ὁ μοχλός, οῦ.

LORGNER, va., ὑπο-βλέπω, *acc.*

LORIOT, sm., *oiseau*, (mâle), ὁ χλωρίων, ωνος ; (femelle), ἡ χλωρίς, ίδος.

LORS, adv. Pour lors, τότε. Dès lors, ἐντεῦθεν. Lors même que. Voy. QUOIQUE. || LORS

DE, loc. prép., *au temps de*, κατά, παρά *et l'acc.* Lors de la guerre, κατὰ τὸν πόλεμον.

LORSQUE, conj., ὅτε, ὁπότε *avec l'indicatif ou l'optatif*; ὅταν, ὁπόταν *avec le subjonctif*. 1° *On emploie* ὅτε, ὁπότε *avec* l'indicatif *d'un temps présent ou passé, quand il s'agit d'un* fait réel et qui ne se répète pas. Lorsque (au moment où) tu es heureux, ne t'enorgueillis pas, ὅτε εὐτυχεῖς, μὴ μέγα φρόνει. Il était très âgé, lorsqu'il mourut, ἦν πρεσβύτατος, ὅτε ἐτελεύτα. Lorsque, après que la prison fut ouverte, nous entrâmes, ὅτε, ἐπειδὴ ἀν-εῴχθη τὸ δεσμωτήριον, εἰσ-ἤλθομεν. || 2° *On emploie* ὅταν, ὁπόταν avec le subjonctif. a) *Quand il s'agit d'un* fait éventuel, *et alors notre* futur simple *se rend par le* subjonctif présent, *et notre* futur antérieur, *par le* subjonctif aoriste. Soyez patients, lorsqu'on vous persécutera,, καρτερεῖτε, ὅταν διώκωσιν ὑμᾶς. Lorsque, après que vous aurez tout entendu, jugez, ὅταν, ἐπειδὰν πάντα ἀκούσητε, κρίνατε. b) *Quand il s'agit d'un* fait indéterminé qui se répète, *si le verbe de la proposition principale est à* un temps présent. *Alors* notre présent *se rend par le* subjonctif présent, *et* notre parfait indéfini, *par le* subjonctif aoriste. Nous sommes tous des insensés, lorsque (chaque fois que) nous nous mettons en colère, μαινόμεθα πάντες, ὅταν ὀργιζώμεθα. Lorsque (chaque fois que) le roi a offert le sacrifice, il prescrit ce qu'il faut faire, ὅταν ὁ βασιλεὺς τελέσῃ τὰ ἱερά, παρ-αγγέλλει τὰ ποιητέα. || 3° *On emploie* ὅτε, ὁπότε avec l'optatif, *quand il s'agit d'un* fait indéterminé qui se répète, *si le verbe de la proposition principale* est à un temps secondaire. *Alors* notre imparfait *se rend par* l'optatif présent, *et* notre plus-que-parfait, *par* l'optatif aoriste. Il chassait, lorsqu'il voulait (chaque fois qu'il voulait) s'exercer, ἐθήρευεν, ὁπότε γυμνάσαι ἑαυτὸν βούλοιτο. Lorsque, après que la prison avait été ouverte, nous entrions, ὁπότε, ἐπειδὴ ἀν-οιχθείη τὸ δεσμωτήριον, εἰσ-ἴμεν. || Lorsque *se rend aussi par* un participe. Lorsqu'ils se furent levés (s'étant levés), ils allumèrent du feu, ἀνα-στάντες πῦρ ἔκαον. Lorsque le jour fut venu (le jour étant venu), les ennemis s'avancèrent, ἡμέρας γεγενημένης, προσ-ἦλθον οἱ πολέμιοι. || Lorsque *dans une proposition qui forme une brusque antithèse, se traduit souvent par* καί (et). Il n'était pas encore jour, lorsque *ou* quand des héraults arrivèrent, οὔπω ἡμέρα ἦν, καὶ ἔρχονται κήρυκες.

LOSANGE, sm., ὁ ῥόμβος, ου. En forme de losange, ῥομβοειδής, ές.

LOT, sm. 1° *Portion d'un tout partagé entre plusieurs*, ἡ μοῖρα, ας. Lot échu, ὁ κλῆρος, ου. || 2° *Destinée, sort*, ἡ μοῖρα, ας.

LOTION, sf., *ablution*, ἡ ἀπόλουσις, εως.

LOTOPHAGES, *pple*, οἱ Λωτοφάγοι, ων.

LOTOS ou LOTUS, sm., *plante*, ὁ λωτός, οῦ. De lotos, λώτινος, η, ον. Qui mange du lotos, λωτοφάγος, ον. Qui ressemble au lotos, λωτοειδής, ές.

LOUABLE, adj., ἐπαινετός, ἡ, όν ; ἐπαίνου ἄξιος, α, ον.

LOUAGE, sm., ἡ μίσθωσις, εως. Donner à louage, μισθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Prendre à louage, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

LOUANGE, sf., ὁ ἔπαινος, ου. S'attirer des louanges, ἐπ-αινέομαι-οῦμαι (pass.). Digne de louanges, ἀξιέπαινος, ον; ἐπαίνου ἄξιος, α, ον.

LOUANGER, va., *louer avec excès*, ὑπερ-επαινέω-ῶ, *acc.*

LOUANGEUR, EUSE, adj. et subst., ἐπαινετικός, ἡ, όν.

LOUCHE, adj. 1° *Atteint de strabisme*, λαλώδης, ες; στραβός, ἡ, όν. Yeux louches, ὀφθαλμοὶ στρεβλοί, ῶν. || 2° *Equivoque*, ἀμφίβολος, ον. || Sm., *équivoque*, τὸ ἀμφίβολον, ου.

LOUCHER, vn., διᾰ-στρέφομαι (pass.), *avec ou sans* τοὺς ὀφθαλμούς.

1. LOUER, va. 1° *Donner à louage*, μισθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Prendre à louage*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || SE LOUER, vr., μισθόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

2. LOUER, va., *honorer par des louanges*, ἐπ-αινέω-ῶ, *acc.*; d'une chose, ἐπί τινι. Dieu soit loué! χάρις Θεῷ. || SE LOUER, vr. 1° *Se donner des louanges*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἐπ-αινεῖν. Ils se louent l'un l'autre, ἀλλήλους ἐπ-αινοῦσιν. || 2° *Etre satisfait de*, ἐπ-αινέω-ῶ, *acc.*; ἀρέσκομαι (pass.), *dat.*

1. LOUEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui donne à louage*, ὁ μισθῶν, οῦντος; *fém.* ἡ μισθοῦσα, ης; de. *acc.*

2. LOUEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui donne des louanges*, ὁ ἐπαινέτης, ου ; *fém.* ἡ ἐπαινέτις, ιδος.

LOUP, sm., ὁ λύκος, ου. Jeune loup, ὁ λυκιδεύς, έως. De loup, λύκειος, α, ον. De l'espèce du loup, λυκώδης, ες. Peau de loup, ἡ λυκῆ, ῆς. || Loup de mer, *poisson*, ὁ λάβραξ, ακος.

LOUP-CERVIER, sm., ὁ λύγξ, *gén.* λυγκός.

LOUPE, sf., *tumeur*, τὸ φῦμα, ατος.

LOURD, LOURDE, adj. 1° *Pesant*, βαρύς, εῖα, ύ. Avoir la tête lourde, τὴν κεφαλὴν βαρύνομαι, f. υνθήσομαι. || 2° *Pénible, difficile*, βαρύς, εῖα, ύ; χαλεπός, ἡ, όν. || 3° *Grand, grossier*, δεινός, ἡ, όν. || 4° *Lent, sans vivacité*, βραδύς, εῖα, ύ. || 5° *Sans esprit, grossier*, ἀγροικος, ον; φορτικός, ἡ, όν.

LOURDAUD, AUDE, sm. et sf., ὁ, ἡ βλάξ, *gén.* βλακός.

LOURDEMENT, adv. 1° *Pesamment*, βαρέως. || 2° *Grandement, grossièrement*, δεινῶς. || 3° *Lentement*, βραδέως. || 4° *Sans esprit*, ἀγροίκως.

LOURDEUR, sf. 1° *Pesanteur*, τὸ βάρος, ους. || 2° *Lenteur*, ἡ βραδυτής, ῆτος.

LOUTRE, sf., ἡ ἐνυδρίς, ίδος.

LOUVE, sf., ἡ λύκαινα, ης.

LOUVETEAU, sm., ὁ λυκιδεύς, έως.

LOUVOYER, vn. 1° *Naviguer en zigzag*, πρὸς ἀντίους τοὺς ἀνέμους πλαγιάζω, f. άσω. || 2° *User de détours*, διᾰ-δύομαι (moy.).

LOYAL, ALE, adj., χρηστός, ἡ, όν ; δίκαιος, α, ον ; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν.

LOYALEMENT, adv., χρηστῶς, καλῶς, δικαίως.

LOYAUTÉ, sf., ἡ πιστότης, ητος ; ἡ πίστις, εως ; ἡ χρηστότης, ητος.

LOYER, sm., ὁ μισθός, οῦ. Donner à loyer, μισθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Prendre à loyer, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

LUBIE, sf., ἡ ὁρμὴ (ῆς) ἀλλόκοτος, ου; ἡ μωρία, ας. Avoir des lubies, μωραίνω, f. ανῶ.

LUBRICITÉ, sf., ἡ λαγνεία, ας.

LUBRIQUE, adj., λάγνος, ον (sup. λαγνίστατος).

LUC, *h.*, ὁ Λουκᾶς, ᾶ.

LUCANIE, *pays*, ἡ Λευκανία, ας.

LUCANIENS, *pple*, οἱ Λευκανοί, ῶν.

LUCARNE, sf., ἡ ὀπή, ῆς.

LUCIDE, adj., σαφής, ές; φανερός, ά, όν; ἐναργής, ές.

LUCIDITÉ, sf., ἡ σαφήνεια, ας.

LUCIEN, *h.*, ὁ Λουκιανός, οῦ.

LUCIFER, sm., *étoile*, ὁ φωσφόρος, ου.

LUCIUS, *h.*, ὁ Λεύκιος, ου.

LUCRATIF, IVE, adj., κερδαλέος, α, ον; κέρδος φέρων, ουσα, ον.

LUCRE, sm., τὸ κέρδος, ους. Qui aime le lucre, φιλοκερδής, ές. Amour du lucre, ἡ φιλοκερδεία, ας.

LUCULLUS, *h.*, ὁ Λεύκολλος, ου.

LUETTE, sf., ἡ ἐπιγλωττίς, ίδος.

LUEUR, sf., ἡ αὐγή, ῆς; τὸ φέγγος, οῦς. || *Au fig.* Une lueur d'espérance, ἐλπίς τις ἀμυδρά, *gén.* ἐλπίδος τινὸς ἀμυδρᾶς.

LUGUBRE, adj. 1° *Qui est signe de deuil*, πενθικός, ή, όν. || 2° *Qui marque la douleur*, οἰκτρός, ά, όν; ἐλεεινός et ἐλεινός, ή, όν. || 3° *Triste à voir, sombre*, στυγνός, ή, όν; σκυθρωπός, ός et ή, όν. Air, mine lugubre, τὸ σκυθρωπόν, οῦ. Avoir un air, une mine lugubre, σκυθρωπάζω, f. άσω.

LUGUBREMENT, adv. 1° *En deuil*, πενθικῶς. || 2° *Tristement*, οἰκτρῶς. || 3° *D'un air sombre*, σκυθρωπῶς.

1. **LUI**, f. **ELLE**, pl. **EUX**, **ELLES**, pr. pers., αὐτός, ή, ό. J'allai vers lui, vers elle, ἦλθον πρὸς αὐτόν, πρὸς αὐτήν. Il arriva lui troisième, lui quatrième, ἀφ-ίκετο τρίτος αὐτός, τέταρτος αὐτός. || *Quand* ces pronoms *sont dans la même proposition que le nom auquel ils se rapportent, ils se rendent par un des cas du pronom réfléchi*, ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ ou αὐτοῦ, ῆς, οῦ. Le père manda son fils auprès de lui, ὁ πατὴρ τὸν παῖδα πρὸς ἑαυτὸν μετ-επέμψατο. || *Quand* ces pronoms *sont dans une proposition subordonnée, et qu'ils se rapportent au sujet de la proposition principale, ils se rendent encore par le pronom réfléchi* ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ, *et souvent même par un des cas obliques de* αὐτός, ή, ό. Ils prétendent que les dieux s'entretiennent avec eux, τοὺς θεοὺς φασιν ἑαυτοῖς δια-λέγεσθαι. Crésus pria les Ephésiens de se soumettre à lui, Κροῖσος ἠξίωσε τοὺς Ἐφεσίους ὑπ' αὐτῷ γενέσθαι. || **LUI-MÊME, ELLE-MÊME**, etc. Voy. **MÊME** 1.

2. **LUI**, pr. pers., *signifiant* à lui, à elle, *se rend par un des cas obliques de* αὐτός, ή, ό. Je lui dis, εἶπον αὐτῷ ou πρὸς αὐτόν. || *Quand* **LUI** *est dans une proposition subordonnée, et qu'il se rapporte au sujet de la proposition principale, il se rend par un des cas obliques de* ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ ou αὐτοῦ, ῆς, οῦ. Elle nous prie de lui porter secours, δεῖται ἡμῶν ἑαυτῇ ἀρῆξαι.

LUIRE, vn. 1° *Répandre de la lumière*, λάμπω, f. λάμψω. Commencer à luire, ἐκ-λάμπω, ὑπο-λάμπω. || 2° *Paraître*, φαίνομαι (moy. avec sens neutre). Voilà un rayon d'espérance qui nous luit, ἐλπίς τις ἡμῖν ὑπο-φαίνεται.

LUISANT, ANTE, adj., λαμπρός, ά, όν. || Sm., *éclat*, τὸ λαμπρόν, οῦ.

LUMIÈRE, sf. 1° *Ce qui éclaire*, τὸ φῶς, *gén.* φωτός; τὸ φέγγος, ους. A la lumière du jour, πρὸς ou κατὰ φῶς. A la lumière d'une lampe, πρὸς τὸν λύχνον. Ne pouvoir supporter la lumière, πρὸς τὸ φῶς ἀμβλυώττω, f. ώξω. Mettre en lumière, ἄγω, ἐκ-φέρω εἰς τὸ φῶς, *acc.* || 2° *Ce qui sert à nous éclairer*, τὸ φῶς, *gén.* φωτός; (*lampe*), ὁ λύχνος, ου; (*bougie*), ὁ κηρίων, ωνος. A la lumière, πρὸς τὸν λύχνον. || 3° *Effets de lumière* (*dans un tableau*), τὸ φῶς, *gén.* φωτός; τὸ φωτεινόν, οῦ (et pluriel). || 4° *Intelligence, connaissance*, ἡ σύνεσις, εως; ἡ γνῶσις, εως; ἡ ἐπιστήμη, ης. Qui a beaucoup de lumières, πολυγνώμων, ον. Qui n'a aucunes lumières, ἀγνώμων, ον. || 5° *Eclaircissement, indice*, τὸ δήλωμα, ατος; τὸ μήνυμα, ατος. Jeter de grandes lumières sur une affaire, φανότατα πρᾶγμα ἐμ-φανίζω, f. ιῶ. || 6° *Personne d'un rare mérite*, τὸ φῶς, *gén.* φωτός; ὁ κόσμος, ου.

LUMIGNON, sm., ἡ θρυαλλίς, ίδος.

LUMINAIRE, sm., *corps lumineux*, ὁ φωστήρ, ῆρος.

LUMINEUX, EUSE, adj. 1° *Qui jette de la lumière*, φωτεινός, ή, όν; λαμπρός, ά, όν. || 2° *Clair*, σαφής, ές; ἐναργής, ές.

LUNAIRE, adj., σεληνιακός, ή, όν; σεληναῖος, α, ον. Année lunaire, ὁ σεληνιακὸς ἐνιαυτός, οῦ.

LUNATIQUE, adj., *fantasque*, μανικός, ή, όν; δύσκολος, ον.

LUNDI, sm., ἡ δευτέρα (ας) τῆς ἑβδομάδος (s.-ent. ἡμέρα).

LUNE, sf., ἡ σελήνη, ης. Nouvelle lune, ἡ νουμενία, ας. Pleine lune, ἡ πανσέληνος, ου. Les phases de la lune, τὰ τῆς σελήνης πάθη, ῶν. Au clair de la lune, πρὸς τὴν σελήνην. Il fait clair de lune, λάμπει ἡ σελήνη. Sans lune, ἀσέληνος, ον. Nuit sans lune, ἡ ἀσέληνος (ου) νύξ, *gén.* νυκτός. Habitant de la lune, ὁ σεληνίτης, ου.

LUPERCALES, sf. pl., *fêtes de Pan*, τὰ Λύκαια, ων; τὰ Λουπερκάλια, ων. Prêtres qui célèbrent les Lupercales, οἱ Λούπερκοι, ων.

LUPIN, sm., ὁ θέρμος, ου. De lupin, θέρμινος, η, ον.

LUSITANIE, *pays*, ἡ Λυσιτανία, ας.

LUSITANIENS, *pple*, οἱ Λυσιτανοί, ῶν.

LUSTRAL, ALE, adj., καθάρσιος, ον; καθαρτικός, ή, όν.

LUSTRATION, sf., ὁ καθαρμός, οῦ. Faire une lustration, καθαρμὸν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

1. **LUSTRE**, sm. 1° *Eclat*, (au pr. et au fig.), ἡ λαμπρότης, ητος. || 2° *Chandelier à branches*, ὁ λυχνοῦχος, ου.

2. **LUSTRE**, sm., *espace de cinq ans*, ἡ πενταετηρίς, ίδος.

LUSTRER, va., λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.*

LUTÈCE, *v.*, ἡ Λουκοτοκία, ας; ἡ Παρισίων Λουκοτεκία, ας.

LUTH, sm., τὸ βάρβιτον, ου. Jouer du luth, βαρβιτίζω, f. ιῶ. Joueur de luth, ὁ βαρβιτιστής, οῦ.

LUTHIER, sm., ὁ λυροποιός, οῦ. L'art du luthier, ἡ λυροποιϊκή, ῆς.

LUTIN, sm., *mauvais génie*, ὁ κακοδαίμων, ονος.

LUTRIN, sm., τὸ ἀναλογεῖον, ου (néologisme).

LUTTE, sf. 1° *Sorte d'exercice*, ἡ πάλη, ης; τὸ πάλαισμα, ατος. Habile à la lutte, παλαιστρικός, ή, όν. Vaincre qqn à la lutte, τινὰ κατα-παλαίω, f. σω. || 2° *Guerre, dispute*, ὁ ἀγών, ῶνος; ἡ ἀγώνισις, εως.

LUTTER, vn. 1° *S'exercer à la lutte*, παλαίω, f. σω. Lutter contre qqn, προσ-παλαίω τινί. || 2° *Combattre*, ἀγωνίζομαι, f. ιοῦμαι; contre, πρός *et l'acc.*; μάχομαι; contre, *dat.* ou πρός *et l'acc.* || *Au fig.* Lutter contre la faim et la soif, μάχομαι τῷ λιμῷ καὶ τῷ δίψει; contre ses désirs, πρὸς τὰς ἐπιθυμίας.

LUTTEUR, sm., ὁ παλαιστής, οῦ.

LUXATION, sf., τὸ ἐξάρθρημα, ατος.

LUXE, sm. 1° *Somptuosité*, ἡ πολυτέλεια, ας. Avec luxe, πολυτελῶς. || 2° *Profusion*, ἡ ἀφθονία, ας; ἡ περιουσία, ας. || 3° *Parure, ornement*, ὁ κόσμος, ου.

LUXER, va., δια-στρέφω; ἐξ-αρθρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || **SE LUXER**, vr., *être luxé*, δια-στρέφομαι (pass.).

LUXUEUX, EUSE, adj., πολυτελής, ές; τρυφερός, ά, όν.

LUXURE, sf., ἡ ἀσέλγεια, ας; ἡ ἀσωτία, ας.

LUXURIANT, ANTE, adj., *qui surabonde*, τρόφιμος, ον.

LUXURIEUX, EUSE, adj., ἀσελγής, ές; ἄσωτος, ον.

LUZERNE, sf., *plante*, ἡ Μηδικὴ (ῆς) πόα, ας.

LYCANTHROPE, sm., ὁ λυκάνθρωπος, ου.

LYCANTHROPIE, *maladie*, ἡ λυκανθρωπία, ας.

LYCAON, *h.*, ὁ Λυκάων, ονος.

LYCAONIE, *pays*, ἡ Λυκαονία, ας.

LYCAONIENS, *pple*, οἱ Λυκάονες, ων.

LYCÉE, sm. 1° *Gymnase d'Athènes*, τὸ Λύκειον, ου. || 2° *Mont*, τὸ Λύκαιον, ου.

LYCHNIDE, sf., *plante*, ἡ λυχνίς, ίδος.

LYCIE, *pays*, ἡ Λυκία, ας. De Lycie, Λύκιος, α, ον.

LYCIEN, ENNE, adj., Λύκιος, α, ον. Les Lyciens, οἱ Λύκιοι, ων.

LYCURGUE, *h.*, ὁ Λυκοῦργος, ου. De Lycurgue, Λυκούργειος, ον.

LYCUS, *h.* et *fl.*, ὁ Λύκος, ου.

LYDIE, *pays*, ἡ Λυδία, ας. De Lydie, Λύδιος, α, ον.

LYDIEN, ENNE, adj., Λύδιος, α, ον. || Sm., ὁ Λυδός, οῦ. A la manière des Lydiens, Λυδιστί.

LYMPHATIQUE, adj., ὑγροειδής, ές.

LYMPHE, sf., ὁ ὑγρός, ῶρος.

LYNCÉE, *h.*, ὁ Λυγκεύς, έως.

LYNX, sm., *quadrupède*, ὁ λύγξ, *gén.* λυγκός. Petit lynx, τὸ λυγκίον, ου.

LYON, *v.*, τὸ Λούγδουνον, ου.

LYRE, sf., ἡ λύρα, ας. Petite lyre, τὸ λύριον, ου. Jouer de la lyre, λυρίζω, f. ιῶ. Joueur, joueuse de lyre, ὁ, ἡ λυρῳδός, οῦ. Fabricant de lyres, ὁ λυροποιός, οῦ.

LYRIQUE, adj., λυρικός, ή, όν; μελικός, ή, όν. Poésie lyrique, ἡ μελικὴ, ου λυρικὴ ποίησις, εως. Poème lyrique, τὸ μέλος, ους. Poète lyrique, ὁ μελῳδός, οῦ.

LYSANDRE, *h.*, ὁ Λύσανδρος, ου.

LYSIAS, *h.*, ὁ Λυσίας, ου.

LYSIMAQUE, *h.*, ὁ Λυσίμαχος, ου.

LYSIPPE, *h.*, ὁ Λύσιππος, ου.

LYSIS, *h.*, ὁ Λῦσις, ίδος.

LYSISTRATE, *h.*, ὁ Λυσίστρατος, ου.

M

M, sm. et sf., treizième lettre de l'alphabet, τὸ μῦ (indécl.).

MA, adj. poss. fém. de **MON**.

MACÉDOINE, *pays*, ἡ Μακεδονία, ας. De Macédoine, Μακεδονικός, ή, όν.

MACÉDONIEN, IENNE, adj., Μακεδονικός, ή, όν. || Sm., ὁ Μακεδών, όνος. Les Macédoniens, οἱ Μακεδόνες, ων. Etre du parti des Macédoniens, parler la langue des Macédoniens, Μακεδονίζω, f. ιῶ.

MACÉRATION, sf., *infusion à froid*, ἡ καταβροχή, ῆς.

MACÉRER, va., *infuser à froid*, κατα-βρέχω, f. βρέξω, *acc.*

MACHELIÈRE, adj. et sf. Voy. **MOLAIRE**.

MÂCHER, va., μασάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* Action de mâcher, ἡ μάσησις, εως.

MACHINAL, ALE, adj., *produit sans réflexion*, αὐτόματος, ος ει η, ον.

MACHINALEMENT, adv., αὐτομάτως.

MACHINATEUR, sm., ὁ μηχανώμενος, ου. Etre le machinateur de, μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*

MACHINATION, sf., ἡ μηχανή, ῆς. Tramer des machinations, μηχανὰς πλέκω.

MACHINE, sf. 1° *Instrument, engin*, ἡ μηχανή, ῆς; τὸ μηχάνημα, ατος. Prendre la muraille avec des machines, τεῖχος μηχαναῖς αἱρέω-ῶ. || 2° *Invention, ruse*, ἡ μηχανή, ῆς.

MACHINER, va., μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*; contre qqn, ἐπί τινα.

MACHINISTE, sm., ὁ μηχανοποιός, οῦ.

MÂCHOIRE, sf., ἡ γνάθος, ου. Mâchoire supérieure, τὸ γένειον, ου. Mâchoire inférieure, ἡ γένυς, υος.

MAÇON, sm., ὁ λιθοδόμος, ου.

MAÇONNER, vn., λίθους συν-τίθημι. || Va., λίθοις οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

MAÇONNERIE, sf., τὸ λιθολόγημα, ατος.

MACRONS, *pple*, οἱ Μάκρωνες, ων.

MADRÉ, ÉE, adj. 1° *Tacheté*, ποικίλος, η, ον. || 2° *Husé*, πανοῦργος, ον.

MADRIER, sm., ἡ σανίς, ίδος.

MAGADIS, sm., *instrument à cordes*, ἡ μάγαδις, ιδος (dat. μαγάδι).

MAGASIN, sm., ἡ ἀποθήκη, ης; τὸ ταμιεῖον, ου. Magasin de blé, τὸ σιτοδοκεῖον, ου. Magasin de meubles, d'armes, ἡ σκευοθήκη, ης.

MAGE, sm., *prêtre chez les Mèdes et chez les Perses*, ὁ μάγος, ου. || Au pl., *peuple de Médie*, οἱ Μάγοι, ων.

MAGICIEN, ENNE, sm. et sf., ὁ, ἡ μάγος, ου. De magicien, μαγικός, ή, όν.

MAGIE, sf. 1° *Art des magiciens*, ἡ μαγεία, ας. || 2° *Charme*, ἡ χάρις, ιτος.

MAGIQUE, adj. 1° *Qui appartient à la magie*, μαγικός, ή, όν. || 2° *Qui charme*, ἐπαγωγός, όν.

MAGISTRAL, ALE, adj. 1° *Qui convient à un maître*, διδασκαλικός, ή, όν. || 2° *Digne d'un maître*, διδασκάλου ἄξιος, α, ον; ἁρμόττων, ουσα, ον.

MAGISTRALEMENT, adv., διδασκαλικῶς, ἁρμοττόντως.

MAGISTRAT, sm., ὁ ἄρχων, οντος; (juge), ὁ δικαστής, οῦ.

MAGISTRATURE, sf. 1° *Charge de magistrat, sa durée*, ἡ ἀρχή, ῆς. || 2° *Le corps des magistrats*, οἱ ἄρχοντες, ων; αἱ ἀρχαί, ῶν.

MAGNANIME, adj., μεγαλόψυχος, ον; μεγαλόφρων, ον; γενναῖος, α, ον.

MAGNANIMEMENT, adv., μεγαλοψύχως, γενναίως.

MAGNANIMITÉ, sf., ἡ μεγαλοψυχία, ας; ἡ μεγαλοφροσύνη, ης.

MAGNÉSIE, *pays et ville*, ἡ Μαγνησία, ας. De Magnésie, Μαγνήσιος, α, ον.

MAGNIFICENCE, sf., ἡ μεγαλοπρέπεια, ας; ἡ λαμπρότης, ητος.

MAGNIFIQUE, adj., μεγαλοπρεπής, ές; λαμπρός, ά, όν.

MAGNIFIQUEMENT, adv., μεγαλοπρεπῶς, λαμπρῶς.

MAGON, *h.*, ὁ Μάγων, ωνος.

MAI, sm., *mois*, ὁ Μάϊος, ου. Calendes de mai, αἱ Μάϊαι καλάνδαι, ῶν.

MAIA, *f.*, ἡ Μαῖα, ας.

MAIGRE, adj. 1° *Qui a très peu de graisse*, ἰσχνός, ή, όν; λεπτός, ή, όν; ἄσαρκος, ον. || 2° *Aride, qui rapporte peu*, λυπρός, ά, όν; τραχύς, εῖα, ύ. || 3° *Petit, faible*, φαῦλος, ος et η, ον; ὀλίγος, η, ον; εὐτελής, ές.

MAIGREMENT, adv., φαύλως.

MAIGREUR, sf., ἡ ἰσχνότης, ητος; ἡ ἰσχνασία, ας; (de la terre), ἡ λυπρότης, ητος.

MAIGRIR, vn., ἰσχναίνομαι, f. ανθήσομαι. Faire maigrir, ἰσχνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Propre à faire maigrir, ἰσχναντικός, ή, όν.

MAILLE, sf. 1° *Nœud d'un tissu*, ὁ βρόχος, ου. || 2° *Annelet de fer*, ὁ κρίκος, ου.

MAILLET, sm., ἡ σφῦρα, ας.

MAILLOT, sm., *langes d'un enfant*, τὰ σπάργανα, ων.

MAIN, sf. 1° *Partie du corps humain*, ἡ χείρ, *gén.* χειρός, *etc.*, *dat. pl.* χερσί, *dat. duel* χεροῖν. Avoir qq. chose à la main, dans les mains, διὰ χειρὸς, ἐν χεροῖν ἔχω τι. Prendre avec la main, dans les mains, εἰς τὰς χεῖρας λαμβάνω, *acc.* Prendre à la main, dans les mains, εἰς τὰς χεῖρας λαμβάνω, *acc.* Prendre, mener qqn par la main, λαμβάνω, ἄγω τινά τῆς χειρός. Mettre, porter la main sur qqn, ἐπι-βάλλω, ἐπι-φέρω τὰς χεῖράς τινι. Mettre la main à qq. chose, τινὶ ἐγχειρέω-ῶ ou ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω. Mettre la dernière main à une œuvre, ἔργῳ τινὶ τέλος ἐπι-τίθημι. || En venir aux mains avec qqn, εἰς χεῖρας ἔρχομαί, συν-έρχομαί τινι. Etre aux mains, en être aux mains, ἐκ χειρὸς μάχομαι. || Sous la main, à la portée de la main, ὑπὸ χεῖρα. Qui est sous la main, πρόχειρος, ον. Avoir qq. chose sous la main, πρόχειρον ἔχω τι. || De ma, de ta, de sa propre main, αὐτοχειρία, αὐτοχειρί. Qui travaille de ses propres mains, αὐτουργός, όν. Travailler, faire de ses propres mains, αὐτουργέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Qui vit du travail de ses mains, ἀποχειροβίωτος, ον. Fait avec la main ou de main d'homme, χειροποίητος, ον. Fait de main de maître, ἀκριβέστατα πεποιημένος, η, ον. || A main droite, à main gauche. Voy. À DROITE, À GAUCHE. De main en main, διὰ χειρῶν. A pleines mains, δαψιλῶς, ἀφειδῶς. Sous main, λάθρᾳ, κρύφα. || 2° *Ecriture*, ἡ χείρ, *gén.* χειρός. Avoir une belle main, une bonne main, καλῶς γράφω. || 3° *Main de l'écuyer*. Tenir la main à un cheval, τὸν ἵππον κατ-ἔχω. Lâcher, rendre la main à un cheval, (au fig.) lâcher la main à qqn, τὰς ἡνίας χαλάω-ῶ ou ἐφ-ίημι ἵππῳ, τινί. Forcer la main à qqn, βιάζομαί (moy.) τινα. || 4° *Action, puissance*, ἡ χείρ, *gén.* χειρός; τὸ κράτος, ους. Etre entre les mains de qqn, ὑποχείριός, όν εἰμί τινι. Tenir qqn, qq. chose dans sa main, ὑποχείριον ἔχω τινά ou τι; τινὸς κρατέω-ῶ, f. ήσω. Tomber entre les mains de qqn, εἰς χεῖρας τινος ἐμ-πίπτω. || 5° *Grappin*, ἡ χείρ, *gén.* χειρός. Main de fer, χεὶρ σιδηρᾶ, ᾶς.

MAIN-D'ŒUVRE, sf., *façon, travail de l'ouvrier*, ἡ ἐργασία, ας.

MAIN-FORTE, sf., *assistance*, ἡ βοήθεια, ας; ἡ ἐπικουρία, ας. Prêter main-forte à, ἐπικουρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

MAINT, MAINTE, adj., πολύς, πολλή, πολύ. Mainte fois, maintes fois, πολλάκις.

MAINTENANT, adv., νῦν, τὸ νῦν, τὰ νῦν. || MAINTENANT QUE, loc. conj., νῦν ὅτε, *avec l'ind.* Maintenant qu'il est parti, νῦν ὅτε ἀπῆλθε.

MAINTENIR, va. 1° *Tenir ferme*, συν-ἔχω, *acc.* || 2° *Conserver dans le même état*, κατ-ἔχω, δια-σῴζω; φυλάττω, f. ξω, *acc.* Maintenir les lois, le gouvernement, φυλάττω τοὺς νόμους, τὴν πολιτείαν. Maintenir la santé, σῴζω τὴν ὑγίειαν. || 3° *Affirmer, soutenir*, ἰσχυρίζομαι, δι-ισχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; que, ὡς, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.*, ou *prop. infinitive*. || SE MAINTENIR, vr., σῴζομαι, διασῴζομαι (pass.); μένω, δια-μένω. Se maintenir dans, ἐμ-μένω ἐν *et le dat.* Se maintenir en santé, ὑγιαίνων, ουσα, ον δια-τελέω-ῶ.

MAINTIEN, sm. 1° *Conservation*, ἡ φυλακή, ῆς; ἡ τήρησις, εως; ἡ σωτηρία, ας. || 2° *Contenance*, τὸ σχῆμα, ατος.

MAIS, conj., *δέ qui marque faiblement l'opposition, correspond ordinairement à* μέν *et se place toujours après un mot; ἀλλά qui marque une opposition plus forte, et se place au commencement d'une proposition.* Non seulement... mais encore, οὐ, μὴ μόνον... ἀλλὰ καί. || *Au commencement d'une phrase*, ἀλλά, *rarement* δέ. Mais qu'est-il besoin de dire cela? ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν ταῦτα. || Mais du moins, ἀλλά γε. Mais pourtant, ἀλλὰ μήν. Mais cependant, ἀλλ' ὅμως, ὅμως δέ.

MAISON, sf. 1° *Bâtiment qui sert d'habitation*, ἡ οἰκία, ας; ἡ οἴκησις, εως; τὸ οἴκημα, ατος. Etre à la maison, ἔνδον εἰμί. N'être pas à la maison, ἔξω εἰμί. A la maison (sans mouvt), οἴκοι. Revenir à la maison, οἴκαδε ἐπαν-ἔρχομαι. De la maison, οἰκοθεν. De l'intérieur de la maison, ἔνδοθεν. Bâtir une maison, οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω. Né dans la maison, οἰκογενής, ές. || 2° *Ménage*, ὁ οἶκος, ου; ἡ οἰκία, ας; τὰ οἰκεῖα, ων. Gouverner une maison, οἶκον οἰκέω-ῶ ou οἰκονομέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Famille*, ἡ οἰκία, ας; ὁ οἶκος, ου. Les gens de la maison, οἱ οἰκέται, ῶν. || 4° *Race*, ὁ οἶκος, ου; ἡ οἰκία, ας. Etre d'une bonne maison, οἰκίας ἀγαθῆς εἰμι.

MAISONNETTE, sf., τὸ οἰκίδιον, ου; τὸ οἰκάριον, ου.

MAÎTRE, sm. 1° *Celui qui commande, qui domine*, ὁ κύριος, ου; ὁ δεσπότης, ου. Maître de maison, ὁ τοῦ οἴκου δεσπότης. Etre maître, se rendre maître de, κρατέω-ῶ, ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Etre maître de soi, ἑαυτοῦ κρατεῖν. Etre son maître, ἑαυτοῦ εἶναι. Etre le maître, être maître de faire une chose, κύριός, ά, όν εἰμι ποιεῖν τι. || 2° *Propriétaire*, ὁ κύριος, ου; ὁ δεσπότης, ου. || 3° *Celui qui enseigne*, ὁ διδάσκαλος, ου. Maître d'école, ὁ γραμματιστής, οῦ. || 4° *Savant, expert en qq. chose*, ὁ δεινός ou ἄριστός τι; ὁ ἄκρος τινός. Les maîtres en poésie, οἱ ἄκροι τῆς ποιήσεως. Etre maître en qq. chose, δεινός ou ἄριστός εἰμί τι. || Adj., *principal*, κύριος, α, ον.

MAÎTRESSE, sf. 1° *Celle qui commande, qui domine*, ἡ κυρία, ας; ἡ δέσποινα, ης; ἡ δεσπότις, ιδος. Maîtresse de maison, ἡ τοῦ οἴκου δέσποινα. Etre maîtresse de. Voy. Etre maître de. || 2° *Celle qui enseigne*, ἡ διδάσκαλος, ου. || Adj., *principale*, κύριος, α, ον.

MAÎTRISER, va. 1° *Gouverner en maître*, δεσπόζω, f. όσω; κυριεύω, f. εύσω, *gén.* || 2° *Contenir, dompter*, κρατέω-ῶ, ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

MAJESTÉ, sf., ἡ μεγαλοπρέπεια, ας; ἡ σεμνότης, ητος.

MAJESTUEUSEMENT, adv., σεμνῶς, μεγαλοπρεπῶς.

MAJESTUEUX, EUSE, adj., μεγαλοπρεπής, ές; μεγαλεῖος, α, ον; σεμνός, ή, όν.

MAJEUR, EURE, adj. 1° *Plus grand, plus considérable*, μείζων, ον; πλείων, ον. || 2° *Important*, ἀξιόλογος, ον. || 3° *Qui est hors de tutelle*, ἡλικίαν ἔχων, ουσα, ον. Etre majeur, ἡλικίαν ἔχω.

MAJORITÉ, sf. 1° *Le plus grand nombre*, τὸ πολύ, *gén.* πολλοῦ; τὸ πλεῖστον, ου. La majorité des Grecs, οἱ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων. La majorité des voix, des suffrages, αἱ πλεῖσται ψῆφοι. Voy. PLURALITÉ. || 2° *Etat de celui qui est majeur*, ἡ ἡλικία, ας. Atteindre sa majorité, εἰς ἡλικίαν ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι.

MAJUSCULE, adj., μείζων, ον.

1. **MAL**, sm. 1° *Ce qui est mauvais, nuisible*, τὸ κακόν, οῦ. Vouloir du mal à qqn, κακά τινι εὔχομαι, f. εὔξομαι. || 2° *Ce qui est contraire à la vertu, à la probité*, τὸ κακόν, οῦ. Eviter le mal, τὸ κακὸν φεύγω. || 3° *Douleur physique, maladie*, τὸ κακόν, οῦ; τὸ ἄλγος, ους. J'ai mal au doigt, ἀ l'œil; le doigt, l'œil me fait mal, τὸν δάκτυλον, τὸν ὀφθαλμὸν ἀλγέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Difficulté, peine*, ὁ πόνος, ου; ὁ μόχθος, ου. Se donner du mal pour, πονέω-ῶ, f. ήσω ἵνα *avec le subj.* ou *l'opt.* || 5° *Dommage, perte*, τὸ κακόν, οῦ; ἡ βλάβη, ης. Faire du mal à (endommager), κακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 6° *Paroles désavantageuses*, τὰ κακά, ῶν. Voy. DIRE. || 7° *Côté défavorable*, τὸ χεῖρον, ονος. Prendre une chose en mal, ἐπὶ τὸ χεῖρόν τι λαμβάνω.

2. **MAL**, adv., κακῶς. Plus mal, χεῖρον. Très mal, κάκιστα. Faire mal ses affaires, mal réussir, κακῶς πράττω (neutre). Prendre mal une chose (s'en offenser), ἐπί τινι ἀγανακτέω-ῶ, f. ήσω. Parler mal de qqn, κακὰ ou κακῶς λέγω τινά. Se trouver mal (tomber en défaillance), λιποψυχέω-ῶ, f. ήσω. Etre mal, κακῶς ἔχω. Ses affaires vont de mal en pis, τὰ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ χεῖρον φέρεται.

MALADE, adj. et subst., νοσῶν, οῦσα, οῦν, *gén.* οὔντος, *etc.*; ἄρρωστος, ον; ἀσθενής, ές. Les malades, οἱ νοσοῦντες, ων. Etre malade, νοσέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, τινί ou ὑπό τινος. Etre malade des yeux, avoir les yeux malades, τοὺς ὀφθαλμοὺς νοσῶ. Etre au lit malade, κλινοπετής, ές εἰμι. Tomber malade, νόσῳ περι-πίπτω. Rendre malade, νοσίζω, f. ιῶ, *acc.* Esprits malades, νοσοῦσαι ψυχαί, ῶν.

MALADIE, sf., ἡ νόσος, ου; τὸ νόσημα, ατος; ἡ ἀρρωστία, ας. Maladie légère, τὸ νοσημάτιον, ου. Maladie mortelle, τὸ θανάσιμον (ου) νόσημα. Maladie épidémique, ἡ κοινὴ νόσος. Relever de maladie, ἐκ νόσου ἀνα-κύπτω, f. κύψω. Mourir de maladie, νόσῳ ἀπο-θνήσκω. Exempt de maladie, ἄνοσος, ον.

MALADIF, IVE, adj., νοσώδης, ες; ἐπίνοσος, ον.

MALADRESSE, sf., ἡ σκαιότης, ητος; ἡ ἀτεχνία, ας.

MALADROIT, OITE, adj., σκαιός, ά, όν; ἀφυής, ές; ἄτεχνος, ον.

MALADROITEMENT, adv., σκαιῶς.

MALAISE, sm., τὸ πάθος, ους; τὸ πάθημα, ατος. Eprouver du malaise, κακῶς πάσχω.

MALAISÉ, ÉE, adj. 1° *Difficile, incommode*, χαλεπός, ή, όν; δυσχερής, ές. || 2° *Qui est à l'étroit dans sa fortune*, ἄπορος, ον.

MALAISÉMENT, adv., χαλεπῶς.

MALAPPRIS, ISE, adj., ἀπαίδευτος, ον; ἀπειρόκαλος, ον.

MALAVISÉ, ÉE, adj., ἀπερίσκεπτος, ον; ἀπρονόητος, ον.

MALBÂTI, IE, adj., δύσμορφος, ον; ἄμορφος, ον.

MALCONTENT, ENTE, adj. Voy. MÉCONTENT.

MÂLE, sm., *celui qui est du sexe masculin*, ὁ ἄρρην, ενος. || Adj. 1° *Du sexe masculin*, ἄρρην, εν, *gén.* ενος. Qui n'a point d'enfants mâles, ὁ, ἡ ἀρρένων ἄπαις, παιδος. || || 2° *Fort, vigoureux*, ἀνδρεῖος, α, ον; ἀνδρικός, ή, όν; καρτερός, ά, όν. Air mâle, ἡ ἀρρενωπία, ας. Qui a l'air mâle, ἀρρενωπός, όν.

MALÉDICTION, sf., ἡ ἀρά, ᾶς; ἡ κατάρα, ας. Donner sa malédiction à qqn, charger qqn de malédictions, ἀράς τινι ἐπ-αράομαι-ῶμαι, f. άσομαι. Chargé de malédictions, ἐπάρατος, ον.

MALÉE, *cap*, ἡ Μαλέα, ας.

MALÉFICE, sm., ἡ βασκανία, ας. Qui use de maléfices, βάσκανος, ον.

MALENCONTRE, sf., ἡ συμφορά, ᾶς.

MALENCONTREUX, EUSE, adj. Voy. MALHEUREUX.

MALENTENDU, sm., ἡ ἀγνωμοσύνη, ης; ἡ ἄγνοια, ας.

MALFAIRE, vn., κακουργέω-ῶ, f. ήσω; κακοποιέω-ῶ, f. ήσω.

MALFAISANCE, sf., ἡ κακουργία, ας; ἡ κακοποιΐα, ας.

MALFAISANT, ANTE, adj. 1° *Qui se plaît à nuire*, κακοῦργος, ον; κακοποιός, όν; κακός, ή, όν. || 2° *Nuisible à la santé*, κακοποιός, όν; βλαβερός, ά, όν.

MALFAITEUR, sm., ὁ κακοῦργος, ου; ὁ κακοποιός, οῦ.

MALFAMÉ, ÉE, adj., κακόδοξος, ον. Etre malfamé, κακοδοξέω-ῶ, f. ήσω.

MALGRÉ, prép. 1° *Contre le gré de*, βία, *gen., plus souv.* ἄκων, ουσα, ον, *qui s'accorde avec le nom.* J'ai fait cela malgré moi, ἄκων ἐποίησα τοῦτο; malgré eux, βίᾳ αὐτῶν ou αὐτῶν ἀκόντων. || 2° *Nonobstant. Dans ce sens*, malgré *se tourne par* quoique, καίπερ, *avec un verbe au participe.* Malgré sa jeunesse (quoique étant jeune), καίπερ νέος ὤν. Il partit malgré la tempête, ἀπ-ῆλθε καίπερ χειμῶνος ὄντος.

MALHABILE, adj., ἀφυής, ές; σκαιός, ά, όν; ἄτεχνος, ον.

MALHABILEMENT, adv., σκαιῶς.

MALHABILETÉ, sf., ἡ σκαιότης, ητος; ἡ ἀτεχνία, ας.

MALHEUR, sm. 1° *Mauvaise destinée*, ἡ ἀτυχία, ας; ἡ δυστυχία, ας. Précipiter qqn dans le malheur, ἐμ-βάλλω τινά εἰς ἀτυχίαν. Tomber dans le malheur, συμφορᾷ περι-πίπτω. Etre dans le malheur, δυστυχέω-ῶ, f. ήσω. Pour le malheur de qqn, ἐπὶ κακῷ τινος. Pour mon malheur, τῇ ἐμῇ δυστυχίᾳ. || 2° *Accident fâcheux, désastre*, τὸ ἀτύχημα, ατος; τὸ δυστύχημα, ατος; τὸ κακόν, οῦ. Il m'arrive un malheur, συμ-βαίνει μοι κακόν. S'il m'arrive malheur, ἐάν τι πάθω. S'il m'arrivait malheur, εἴ τι πάθοιμι. Il eut le malheur de, συν-έβη αὐτῷ *et l'inf.* || Malheur à moi! οἴ μοι. Malheur à la Grèce! φεῦ τῆς Ἑλλάδος. || PAR MALHEUR, loc. adv., ἀτυχῶς, δυστυχῶς.

MALHEUREUSEMENT, adv. 1° *D'une manière malheureuse*, κακῶς, σχετλίως. || 2° *Par malheur*, δυστυχῶς.

MALHEUREUX, EUSE, adj. 1° *Qui n'est pas heureux*, ἀτυχής, ές; δυστυχής, ές; κακοδαίμων, ον; ἄθλιος, α, ον; ταλαίπωρος, ον. Etre malheureux, δυστυχέω-ῶ, f. ήσω; en qq. chose, εἴς τι. || 2° *Affligeant, digne de pitié*, οἰκτρός, ά, όν; ἄθλιος, α, ον. || 3° *Funeste, désastreux, fatal*, κακός, ή, όν; δεινός, ή, όν; ὀλέθριος, ος ει α, ον. || 4° *Qui mérite peu de considération*, φαῦλος, η, ον. Sm. 1° *Un homme misérable*, ὁ ἀνὴρ ἄθλιος. || 2° *Un méchant homme*, ὁ ἀνὴρ πονηρός.

MALHONNÊTE, adj. 1° *Qui manque, qui est contraire à la probité*, πονηρός, ά, όν; ἄδικος, ον; κακός, ή, όν. || 2° *Incivil*, ἄγροικος, ον; ἀπειρόκαλος, ον.

MALHONNÊTEMENT, adv. 1° *Contrairement à la probité*, πονηρῶς. || 2° *Incivilement*, ἀγροίκως, ἀπειροκάλως.

MALHONNÊTETÉ, sf. 1° *Improbité*, ἡ πονηρία, ας. || 2° *Incivilité*, ἡ ἀγροικία, ας. || 3° *Chose incivile*, ἄγροικόν τι.

MALICE, sf. 1° *Inclination à malfaire*, ἡ κακοήθεια, ας; ἡ κακότης, ητος; ἡ πονηρία, ας. || 2° *Méchanceté (d'une action)*, ἡ πονηρία, ας; ἡ χαλεπότης, ητος. || 3° *Action faite avec malice*, τὸ κακοήθευμα, ατος; τὸ κακούργημα, ατος. || 4° *Disposition à la plaisanterie*, τὸ παιγνιῶδες, ους. || 5° *Action plaisante*, ἡ παιδιά, ᾶς.

MALICIEUSEMENT, adv. 1° *Méchamment*, κακοήθως. || 2° *Plaisamment*, παιδιᾷ, ἐν παιδιᾷ.

MALICIEUX, EUSE, adj. 1° *Méchant*, (en parl. des pers.), κακοήθης, ες; (des pers. et des choses), κακός, ή, όν; πονηρός, ά, όν. || 2° *Plaisant*, παιγνιώδης, ες; παιδιώδης, ες.

MALIGNEMENT, adv., κακοήθως, κακούργως.

MALIGNITÉ, sf., (des personnes), ἡ κακοήθεια, ας; ἡ κακότης, ητος; (des pers. et des choses), ἡ πονηρία, ας; ἡ χαλεπότης, ητος.

MALIN, IGNE, adj. 1° *Méchant*, (en parl. des pers.), κακοήθης, ες; (des pers. et des choses), πονηρός, ά, όν; κακός, ή, όν. || 2° *Plaisant*, παιγνιώδης, ες; παιδιώδης, ες. || 3° *Fin, rusé*, πανοῦργος, ον. || 4° *Nuisible*, βλαβερός, ά, όν; κακός, ή, όν; (en parl. d'un ulcère), κακοήθης, ες; θηριώδης, ες.

MALINGRE, adj., ἀσθενής, ές; ἄρρωστος, ον.

MALINTENTIONNÉ, ÉE, adj., κακόνους, ουν; δύσνους, ουν; pour qqn, τινί. Etre malintentionné pour qqn, τινὶ κακονοέω-ῶ, f. ήσω.

MALLE, sf., *coffre*, ὁ βίσκος, ου.

MALLÉABLE, adj., ἐλατός, ή, όν.

MALLES, *pple*, οἱ Μαλλοί, ῶν.

MALLIUS, *h.*, ὁ Μάλλιος, ου.

MALMENER, va. 1° *Maltrailer*, ὑβρίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Faire essuyer un échec à*, κακὸν-ῶ, f. ώσω, *acc.*

MALPROPRE, adj., ῥυπαρός, ά, όν; αὐχμηρός, ά, όν.

MALPROPREMENT, adv., ῥυπαρῶς.

MALPROPRETÉ, sf., ἡ ῥυπαρία, ας; ὁ αὐχμός, οῦ.

MALSAIN, AINE, adj., νοσώδης, ες; νοσηρός, ά, όν.

MALSÉANT, ANTE, adj., ἀπρεπής, ές; ἀσχήμων, ον.

MALTE, *île*, ἡ Μελίτη, ης. De Malte, Μελιταῖος, α, ον.

MALTRAITER, va., ὑβρίζω, f. ιῶ; κακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

MALVEILLANCE, sf., ἡ κακόνοια, ας; ἡ δύσνοια, ας; ἡ δυσμένεια, ας. Avec malveillance, δυσμενῶς.

MALVEILLANT, ANTE, adj. et subst., κακόνους, ουν; δυσμενής, ές; pour qqn, τινί. Être malveillant pour, κακονοέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Les malveillants, οἱ κακόνοι, ων.

MALVERSATION, sf., *vol des deniers publics*, ἡ τῶν δημοσίων κλοπή, ῆς.

MALVERSER, vn., *voler les deniers publics*, τὰ δημόσια κλέπτω.

MAMAN, sf., ἡ μάμμη, ης. || Grand'maman, ἡ μάμμη, ης.

MAMELLE, sf., ὁ μαζός, οῦ; ὁ μαστός, οῦ. Qui est à la mamelle, ἐπιμαστίδιος, ον.

MAMELON, sm. 1° *Bout de la mamelle*, ἡ θηλή, ῆς. || 2° *Eminence*, ὁ μαστός, οῦ.

MAMERTINS, *pple*, οἱ Μαμερτῖνοι, ων.

1. **MANCHE**, sm., *poignée d'un instrument*, ἡ λαβή, ῆς. Manche de charrue, ἡ ἐχέτλη, ης (poétique).

2. **MANCHE**, sf., *partie d'un vêtement*, ἡ χειρίς, ῖδος. Garni de manches, χειριδωτός, ή, όν. Tunique à une manche, à deux manches, ὁ ἑτερομάσχαλος (ου), ἀμφιμάσχαλος (ου) χιτών, ῶνος.

MANCHOT, OTE, adj. et subst., ὁ, ἡ μονόχειρ, *gén.* χειρος. Il est manchot de la main droite, τὴν δεξιὰν πεπήρωται (de πηρόω-ῶ).

MANDANE, *f.*, ἡ Μανδάνη, ης.

MANDAT, sm., *procuration*, ἡ ἐξουσία, ας.

MANDATAIRE, sm., ὁ ἐπίτροπος, ου.

MANDÉ, ÉE, p.p. Voy. MANDER. || *Appelé*, μετάπεμπτος, ον.

MANDEMENT, sm., τὸ ἐπίταγμα, ατος.

MANDER, va. 1° *Faire savoir*, (par lettre), ἐπι-στέλλω; (par message), ἀγγέλλω, ἀπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.* || 2° *Faire venir*, μεταπέμπομαι (moy.), *acc.* Être mandé, μεταπέμπομαι (pass.).

MANDIBULE, sf. Voy. MÂCHOIRE.

MANDRAGORE, sf., *plante soporifique*, ὁ μανδραγόρας, ου et α. Avoir bu de la mandragore (être engourdi), μανδραγόραν πέπωκα (de πίνω).

MANÈGE, sm. 1° *Exercice que l'on fait faire à un cheval*, ἡ ἵππου κατάρτυσις, εως. || 2° *Lieu où l'on exerce les chevaux*, ὁ ἱππόδρομος, ου; ἡ ἅμιλλος, ου. || 3° *Manière d'agir artificieuse*, ἡ μηχανή, ῆς; ἡ τέχνη, ης.

MÂNES, sm. pl., αἱ ψυχαί, ῶν.

MANGEABLE, adj., ἐδώδιμος, ον; ἐδεστός, ή, όν; βρωτός, ή, όν.

MANGEOIRE, sf., ἡ φάτνη, ης.

1. **MANGER**, va. 1° *Prendre de la nourriture*, ἐσθίω. Donner à manger à qqn, σῖτον ou τροφὴν παρ-έχω τινί. Donner qq. chose à manger à qqn, τί τινα σιτίζω, f. ιῶ. Manger avec qqn, συν-εσθίω τινί. Qui n'a pas mangé, ἄσιτος, ον. || 2° *Prendre son repas*, σιτίομαι-οῦμαι, f. ήσομαι (aor. ἐσιτήθην); δειπνέω-ῶ, f. ήσω. || Va. 1° *Mâcher, avaler*, ἐσθίω, *acc.* ou *gén. partitif.* Manger entièrement, κατ-εσθίω, *acc.* Manger de la viande, du pain, du poisson, κρεωφαγέω-ῶ, ἀρτοφαγέω-ῶ, ἰχθυοφαγέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Dissiper, consumer*, κατ-εσθίω, κατα-λίσκω, *acc.* || 3° *Ronger, détruire*, τρώγω, *acc.*

2. **MANGER**, sm., *ce qu'on mange*, τὸ ἔδεσμα, ατος; ἡ ἐδωδή, ῆς; τὸ βρῶμα, ατος.

MANGEUR, sm., ὁ ἐδεστής, οῦ. Grand mangeur, ὁ πολυφάγος, ου.

MANIABLE, adj., (au propre et au fig.), εὐμεταχείριστος, ον.

MANIAQUE, adj., μανικός, ή, όν; μανιώδης, ες.

MANIE, sf. 1° *Sorte de folie*, ἡ μανία, ας. || 2° *Passion*, ὁ ἔρως, ωτος. Avoir la manie d'une chose, μαίνομαι ἐπί τινι.

MANIEMENT ou **MANÌMENT**, sm. 1° *Action de manier, de toucher*, ἡ ἁφή, ῆς. || 2° *Administration, gestion*, ἡ διαχείρισις, εως; ἡ διοίκησις, εως. Avoir le maniement des affaires publiques, τὰ δημόσια μετα-χειρίζω, f. ιῶ.

MANIER, va. 1° *Tâter, toucher*, ἅπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.*; ψηλαφάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Se servir de, employer*. χράομαι-ῶμαι, *dat.* Manier bien l'épée, χρῆσθαι τῷ ξίφει δεινός εἰμι. Manier bien la parole, la plume, δεινός εἰμι λέγειν, γράφειν. || 3° *Conduire, diriger, administrer*, διαχειρίζω, f. ιῶ (et moyen); μετα-χειρίζω, f. ιῶ (et moyen), *acc.* Manier les affaires, τὰ πράγματα διαχειρίζω. Facile à manier, εὐμεταχείριστος, ον. Difficile à manier, δυσμεταχείριστος, ον.

MANIÈRE, sf. 1° *Façon, sorte*, ὁ τρόπος, ου. La manière ordinaire, τὸ ἔθος, ους. A la manière ordinaire, ἐν τῷ εἰωθότι τρόπῳ. A la manière de qqn, τρόπον ou δίκην τινός. De quelle manière? τίνα τρόπον; πῶς; De cette manière, τόνδε ou τοῦτον τὸν τρόπον. D'une autre manière, ἄλλον τρόπον, ἄλλως. De la même manière, τὸν αὐτὸν τρόπον. En quelque manière, τρόπον τινά. De toute manière, πάντα τρόπον. || 2° *Espèce, apparence*, τὸ εἶδος, ους. || 3° *Façon de peindre, d'écrire*, ὁ τρόπος, ου. || 4° *Affectation*, ἡ περιεργία, ας. || 5° Au pl., *façon d'être, d'agir*, οἱ τρόποι, ων. Bonnes manières, τὸ κόσμιον, ου; ἡ εὐσχημοσύνη, ης. Mauvaises manières, ἡ ἀσχημοσύνη, ης. || DE MANIÈRE QUE, loc. conj. Voy. DE SORTE QUE. || DE MANIÈRE À, loc. prép., ὥστε *et l'inf.* Il parla de manière à persuader, ἔλεξεν ὥστε πεῖσαι.

MANIÉRÉ, ÉE, adj. Voy. AFFECTÉ.

MANIFESTATION, sf., ἡ δήλωσις, εως.

1. **MANIFESTE**, adj., *évident*, φανερός, ά, όν; δῆλος, η, ον; ἐμφανής, ές.

2. **MANIFESTE**, sm., *écrit public*, τὸ πρόγραμμα, ατος; ἡ προγραφή, ῆς.

MANIFESTEMENT, adv., φανερῶς, δηλονότι.

MANIFESTER, va., δηλόω-ῶ, f. ώσω; φαίνω, *acc.* || SE MANIFESTER, φαίνομαι (moy. avec sens neutre).

MANLIUS, *h.*, ὁ Μάλλιος, ου.

1. **MANNE**, sf., *nourriture des Hébreux dans le désert*, ἡ μάννα, ης.

2. **MANNE**, sf., *panier*, ἡ ἄρριχος, ου.

MANNEQUIN, sm. 1° *Panier*, ἡ ἄρριχος,

ου. || 2° *Figure imitant le corps humain*, ὁ κάναβος, ου.

1. **MANŒUVRE**, sf. 1° *Action de conduire un vaisseau*, ἡ κυβέρνησις, εως. || 2° *Mouvements qu'on fait exécuter à des troupes*, ἡ διέξοδος, ου. Adroite manœuvre, τὸ στρατήγημα, ατος. || 3° *Moyens qu'on emploie pour réussir*, ἡ μηχανή, ῆς; τὸ μηχάνημα, ατος. A force de manœuvres, μηχαναῖς πολλαῖς.

2. **MANŒUVRE**, sm., *homme de peine*, ὁ ὑπουργός, οῦ; ὁ ὑπηρέτης, ου.

MANŒUVRER, vn. 1° *Faire la manœuvre (d'un vaisseau)*, κυβερνάω-ῶ, f. ήσω. || *Activt.* Manœuvrer un vaisseau, ναῦν κυβερνῶ. || 2° *Exécuter des mouvements militaires*, διεξόδους ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Concerter les mouvements des troupes*, στρατηγέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Prendre des mesures pour réussir*, μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

MANOIR, sm., *demeure*, ἡ οἰκία, ας; τὸ οἴκημα, ατος.

MANOUVRIER, sm., ὁ χειρῶναξ, ακτος.

MANQUE, sm., ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας; ἡ σπάνις, εως. Le manque d'argent, ἡ ἀχρηματία, ας. Le manque de vivres, ἡ σπανοσιτία, ας. || MANQUE DE, loc. prép., δι' ἔνδειαν, *gén.*

MANQUÉ, ÉE, p.p. Voy. MANQUER. || Adj: 1° *Echoué, avorté*, ἀνήνυτος, ον; ἄπρακτος, ον; κενός, ή, όν. || 2° *Défectueux*, ἐλλιπής, ές; ἐνδεής, ές. || 3° *Sans talent*, ἀφυής, ές.

MANQUEMENT, sm. 1° *Faute d'omission*, τὸ ἁμάρτημα, ατος. || 2° *Manque*, ἡ ἔνδεια, ας.

MANQUER, va. 1° *Ne pas atteindre (qqn, qq. chose)*, ἁμαρτάνω, *gén.* || 2° *Ne pas obtenir*, ἁμαρτάνω, ἀπο-τυγχάνω, *gén.* || 3° *Laisser échapper*, παρα-λείπω, *acc.* || 4° *Ne pas rencontrer (qqn)*, οὐκ ἐν-τυγχάνω, *dat.* || Vn. 1° *Etre absent, être de moins*, ἄπειμι; ἐκ-λείπω, ἐπι-λείπω. || 2° *Faire faute à*, ἐλ-λείπω, *dat.*; ἐπι-λείπω, *acc.* || 3° *Tomber, périr*, πίπτω; ἀπ-όλλυμαι (moy.). || 4° *S'affaisser*, καθ-ίζομαι. Le pied me manque (je glisse), ὀλισθάνω. || 5° *Echouer*, (en parl. des pers.), ἁμαρτάνω, ἀπο-τυγχάνω; dans, *gén.*; (des choses), ἀνα-τρέπομαι (pass.). || 6° *Tomber en faute, faillir*, ἁμαρτάνω. || 7° *Ne pas satisfaire à, laisser de côté*, παραλείπω, ἐλ-λείπω, *acc.* Manquer aux prescriptions, τὰ τεταγμένα παρα-λείπω. || 8° *Avoir faute de*, ἐλ-λείπω, δέομαι; ἀπορέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Il manque d'argent, χρημάτων δεῖται. || 9° *Omettre de*, παρ-ίημι *et l'inf.* || 10° *Courir quelque risque de*, ὀλίγου ou μικροῦ δέω *et l'inf.* Il manqua de tomber, ὀλίγου ἐδέησε πεσεῖν.

MANSUÉTUDE, sf., ἡ πραότης, ητος; ἡ ἐπιείκεια, ας. Avec mansuétude, ἐπιεικῶς.

MANTEAU, sm. 1° *Vêtement ample*, τὸ ἱμάτιον, ου; ἡ περιβολή, ῆς; τὸ ἐπίβλημα, ατος. Petit manteau, τὸ ἱματίδιον, ου. Manteau militaire, ἡ χλαμύς, ύδος. Manteau usé, ὁ τρίβων, ωνος. Prendre son manteau, s'envelopper dans *ou* de son manteau, τὸ ἱμάτιον περι-βάλλομαι (moy.). || 2° *Apparence, prétexte*, τὸ πρόσχημα, ατος; ἡ πρόφασις, εως. Sous le manteau de, ἐπὶ προφάσει, *gén.*

MANTELET, sm. 1° *Petit manteau*, τὸ ἱματίδιον, ου. || 2° *Machine de guerre*, ἡ χελώνη, ης.

MANTILLE, sf., τὸ ἡμιδιπλοίδιον, ου.

MANTINÉE, υ., ἡ Μαντίνεια, ας. De Mantinée, Μαντινικός, ή, όν. Habitant de Mantinée, ὁ Μαντινεύς, έως.

MANUEL, ELLE, adj., ὁ, ἡ, τὸ διὰ χειρῶν. Ouvrage, travail manuel, opération manuelle, ἡ χειρουργία, ας. || Sm., *livre abrégé*, τὸ ἐγχειρίδιον, ου.

MANUELLEMENT, adv., διὰ χειρῶν.

MANUFACTURE, sf. 1° *Fabrication*, ἡ ἐργασία, ας. || 2° *Atelier*, τὸ ἐργαστήριον, ου.

MANUMISSION, sf., *action d'affranchir les esclaves*, ἡ ἐλευθέρωσις, εως.

MANUSCRIT, ITE, adj., γεγραμμένος, η, ον. || Sm., τὸ χειρόγραφον, ου.

MANUTENTION, sf., *gestion*, ἡ διαχείρισις, εως; ἡ μεταχείρισις, εως.

MAQUEREAU, sm., *poisson*, ὁ σκόμβρος, ου.

MAQUIGNON, sm., ὁ ἱπποπώλης, ου.

MARAIS, sm., τὸ ἕλος, ους; τὸ τέλμα, ατος; ἡ λίμνη, ης. De marais, ἕλειος, ον; τελματιαῖος, α, ον. Convertir en marais, λιμνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Qui travaille dans les marais, λιμνουργός, όν.

MARASME, sm., ἡ μάρανσις, εως. Tomber dans le marasme, μαραίνομαι, f. ανθήσομαι.

MARATHON, υ., ὁ Μαραθών, ῶνος. La bataille de Marathon, ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη, ης. A Marathon (sans mouvt), Μαραθῶνι; (avec mouvt), Μαραθῶνάδε.

MARÂTRE, sf., ἡ μητρυιά, ᾶς. De marâtre, μητρυιώδης, ες.

MARAUD, AUDE, sm. et sf., ὁ μιαρός, οῦ; *fém.* ἡ μιαρά, ᾶς.

MARAUDAGE, sm., ἡ λῃστεία, ας.

MARAUDE, sf., ἡ λῃστεία, ας. Aller à la maraude, ἐπὶ λείαν ἔρχομαι.

MARAUDER, vn., λῄζομαι, f. λῄσομαι; λῃστεύω, f. εύσω.

MARAUDEUR, sm., ὁ λῃστής, οῦ.

MARBRE, sm., ὁ, ἡ μάρμαρος, ου. Marbre blanc, ὁ λευκὸς λίθος, ου. De marbre, μαρμάρινος, η, ον. De marbre blanc, λευκόλιθος, ον. Etre dur *ou* brillant comme le marbre, μαρμαρίζω, f. ιῶ.

MARBRER, va., ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.*

MARBRIER, sm., ὁ τὸν μάρμαρον κατεργαζόμενος, ου.

MARBRIÈRE, sf., *carrière de marbre*, τὰ μέταλλα (ων) μαρμάρου.

MARC, sm., τὸ ἀποπίεσμα, ατος. Marc d'olives, de raisins, τὸ στέμφυλον, ου.

MARCASSIN, sm., *jeune sanglier*, τὸ μολόβριον, ου.

MARCELLUS, *h.*, ὁ Μάρκελλος, ου.

MARCHAND, ANDE, sm. et sf., (en gros), ὁ ἔμπορος, ου; (en détail), ὁ κάπηλος, ου; *fém.* ἡ καπηλίς, ίδος. La classe des marchands, τὸ ἐμπορικόν, οῦ. || Marchand, marchande de, ὁ πωλῶν, οῦντος; *fém.* ἡ πωλοῦσα, ης, *acc.* *Souvent on emploie un composé de* -πωλης,

-πωλις. Marchand, marchande de fromages, ὁ τυροπώλης, ου; ἡ τυρόπωλις, ιδος. || Adj., ἐμπορικός, ή, όν. Navire, bâtiment marchand, τὸ στρογγύλον ου φορτηγικὸν πλοῖον, ου; ἡ ὁλκάς, άδος. Ville marchande, τὸ ἐμπόριον, ου.

MARCHANDER, vn. 1° *Disculer le prix d'une chose*, δυσωνέω-ῶ, f. ήσω. || *Activt.* Marchander une chose, περί τινος δια-μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Ne pas marchander (épargner) qqn, qq. chose, τινὸς οὐ φείδομαι, f. φείσομαι. || 2° *Hésiter, balancer*, ὀκνέω-ῶ, f. ήσω.

MARCHANDEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ δυσώνης, ου; ὁ δυσωνῶν, οῦντος; *fém.* ἡ δυσωνοῦσα, ης.

MARCHANDISE, sf. 1° *Ce qui se vend*, ἡ ἐμπολή, ῆς; ἡ ἐμπορία, ας; τὸ ὤνιον, ου. || 2° *Trafic*, ἡ ἐμπορία, ας. Faire marchandise, ἐμπορίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

MARCHE, sf. 1° *Mouvement de celui qui marche*, ἡ βάσις, εως; ἡ βάδισις, εως; ἡ πορεία, ας. || 2° *Action de marcher, par rapport à la distance, à la durée*, ἡ πορεία, ας; ἡ ὁδός, οῦ. Après trois jours de marche, μετὰ τριῶν ἡμερῶν ὁδόν. || 3° *Mouvement des troupes*, ἡ πορεία, ας; ἡ ὁδός, οῦ. Dans la marche, κατὰ πορείαν, καθ' ὁδόν. Marche forcée, ἡ ταχεῖα πορεία, ας. Se mettre en marche, πορεύομαι, ἐκ-πορεύομαι, ἐξ-έρχομαι, ἐξ-ελαύνω. Ouvrir la marche, προ-έρχομαι, προ-πορεύομαι. || 4° *Procession solennelle*, ἡ πομπή, ῆς. || 5° *Mouvement (des astres)*, ἡ φορά, ᾶς; ἡ περιφορά, ᾶς. || 6° *Conduite, manière de procéder*, ἡ ἀγωγή, ῆς. || 7° *Air de musique*, τὸ ἐμβατήριον, ου. || 8° *Degré d'un escalier*, τὸ βάθρον, ου; ὁ βαθμός, οῦ.

MARCHÉ, sm. 1° *Vente, achat de ce qui se débite*, ἡ ἀγορά, ᾶς. || 2° *Réunion de marchands et d'acheteurs*, ἡ ἀγορά, ᾶς. || 3° *Lieu où l'on vend les marchandises*, ἡ ἀγορά, ᾶς; τὸ πωλητήριον, ου. Ouvrir un marché, ἀγορὰν παρ-έχω ου παρα-σκευάζω, f. άσω. Mener, porter qq. chose au marché, ἄγω, φέρω τι εἰς ἀγοράν. Acheter au marché, ἀγοράζομαι, f. άσομαι, *acc.* A l'heure où le marché est plein de monde, ἀγορᾶς πληθούσης. || 4° *Ville marchande*, τὸ ἐμπόριον, ου. || 5° *Convention d'une vente*, ἡ ἐπ' ὠνῇ συν-θήκη, ης; (par écrit), ἡ ἐπ' ὠνῇ συγγραφή, ῆς. || 6° *Prix de vente*, ἡ τιμή, ῆς. Le bon marché, ἡ εὐωνία, ας. Qui est à bon marché, εὐώνιος, ον. A bon marché, ὀλίγου; (facilement), ἀπόνως. A meilleur marché, ἐλάττονος.

MARCHEPIED, sm. 1° *Degrés d'une estrade*, τὰ βάθρα, ων. || 2° *Escabeau*, τὸ ὑπό-βαθρον, ου; τὸ ὑποπόδιον, ου.

1. **MARCHER**, vn. 1° *Mettre le pied sur, fig.* Marcher sur les pas, sur les traces de qqn, τὰ ἴχνη τινὸς μετ-έρχομαι. || 2° *S'avancer d'un lieu dans un autre*, βαίνω, βαδίζω, πορεύομαι. Marcher à grands pas, μεγάλα βαίνω. Marcher du même pas que qqn, ἴσα τινὶ βαίνω. || 3° *Se mouvoir*, (en parl. des troupes), πορεύομαι, ἐλαύνω, βαδίζω. Marcher en avant, προ-άγω; προ-έρχομαι. Marcher à travers un pays, πορεύομαι διὰ χώρας. Marcher à l'ennemi, contre un pays, ἐλαύνω ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἐπὶ χώραν. Faire marcher, ἄγω, *acc.* || 4° *Aller à, vers*, χωρέω-ῶ, f. ήσω εἰς ου ἐπί *et l'acc.* || 5° *Avancer, progresser*, προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Les affaires marchant bien pour eux, προ-κεχωρηκότων αὐτοῖς. || 6° *S'écouler, passer*, παρ-έρχομαι.

2. **MARCHER**, sm., *démarche*, ἡ βάδισις, εως; ὁ βαδισμός, οῦ.

MARCHEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui marche bien*, ὁ πεζικός, οῦ; *fém.* ἡ πεζική, ῆς; ὁ, ἡ εὔπους, ποδος.

MARCOTTE, sf., ὁ μόσχος, ου; τὸ μόσχευμα, ατος.

MARCOTTER, va., μοσχεύω, f. σω, *acc.*

MARCUS, *h.*, ὁ Μάρκος, ου.

MARDES, *pple*, οἱ Μάρδοι, ων.

MARDI, sm., ἡ τρίτη (η,ς) τῆς ἑβδομάδος (s.-ent. ἡμέρα).

MARDONIUS, *h.*, ὁ Μαρδόνιος, ου.

MARE, sf., τὸ τέλμα, ατος. De mare, τελματιαῖος, α, ον.

MARÉCAGE, sm., τὸ ἕλος, ους; τὸ τέλμα, ατος. De marécage, τελματιαῖος, α, ον.

MARÉCAGEUX, EUSE, adj., ἑλώδης, ες; τελματώδης, ες.

MARÉE, sf. 1° *Flux et reflux*, ἡ παλίρροια, ας. Haute marée, ἡ βαχία, ας; ἡ πλημμυρίς, ίδος. Basse marée, ἡ ἄμπωτις, εως ει ιδος. || 2° *Poissons de mer*, οἱ θαλάττιοι ἰχθύες, ων.

MARGE, sf., τὸ κράσπεδον, ου. Ecrire en marge, à la marge, περι-γράφω, παρεπι-γράφω, *acc.*

MARGELLE, sf., τὸ χεῖλος, ους.

MARGINAL, ALE, adj. Note marginale, ἡ παραγραφή, ῆς; τὸ παράσημον, ου.

MARGITÈS, *h.*, ὁ Μαργίτης, ου.

MARI, sm., ὁ ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός; ὁ γαμέτης, ου. Qui n'a pas de mari, ἀνανδρος, ον.

MARIAGE, sm. 1° *Union d'un homme et d'une femme*, ὁ γάμος, ου; ἡ σύζευξις, εως. De mariage, γαμικός, ή, όν. Mariage secret, clandestin, ὁ σκότιος γάμος, ου. Contrat de mariage, αἱ γαμικαὶ συγγραφαί, ῶν. Contracter un mariage, γάμους ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Demander une fille en mariage, κόρην πρὸς γάμον αἰτέω-ῶ, f. ήσω. Rechercher une fille en mariage, κόρην μνηστεύω, f. εύσω. Donner en mariage. Voy. MARIER. || 2° *Célébration des noces*, ὁ γάμος, ου; *plus souv.* οἱ γάμοι, ων. Inviter qqn à un mariage; πρὸς γάμους τινὰ καλέω-ῶ. || 3° *Ce qu'on apporte en mariage*, ἡ προῖξ, *gén.* προικός.

MARIANDYNIENS, *pple*, οἱ Μαριανδυνοί, ῶν.

MARIE, *f.*, ἡ Μαρία, ας.

MARIÉ, ÉE, p.p., συζυγείς, εῖσα, έν. Non marié (en parl. de l'homme), ἄγαμος, ον; (de la femme), ἄνανδρος, ον. Nouvellement marié, νεόγαμος, ον. || *Subst.* Le nouveau marié, ὁ νεόγαμος, ου. La nouvelle mariée, ἡ νεόγαμος, ου.

MARIER, va. 1° *Donner en mariage*, συ-ζεύγνυμι, γάμῳ ζεύγνυμι, *acc.* Etre marié avec qqn, τινὶ συν-οικέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Joindre*, συν-άπτω, f. άψω; συν-αρμόττω, f. όσω, *acc.* || SE MARIER, vr. 1° *Contracter mariage*, (en parl. de l'homme), γαμέω-ῶ; avec, *acc.*; (de la femme), γαμέομαι-οῦμαι (moy.); avec,

dat. Se marier ensemble, συ-ζεύγνυμαι (pass.). || 2° *S'allier*, ἁρμόττω, συν-αρμόττω, f. όσω; ἁ, *dat.*

MARIN, INE, adj., *qui est de mer*, θαλάττιος, ος et α, ον. || Sm., *homme de mer*, ὁ ναύτης, ου; ὁ ἐπιβάτης, ου.

MARINE, sf., τὸ ναυτικόν, οῦ; τὰ ναυτικά, ῶν. De marine, ναυτικός, ή, όν. Soldat de marine, ὁ ναυτικὸς στρατιώτης, ου; ὁ ναύτης, ου; ὁ ἐπιβάτης, ου.

MARINÉ, ÉE, p.p. et adj., ταριχευτός, ή, όν; τεταριχευμένος, η, ον.

MARINER, va., ταριχεύω, f. εύσω, *acc.*

MARINIER, sm., *homme de mer*, ὁ ναύτης, ου; ὁ ἐπιβάτης, ου.

MARIONNETTE, sf., τὸ νευρόσπαστον, ου. Théâtre de marionnettes, ἡ τοῦ νευροσπάστου σκηνή, ῆς.

MARITAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τοῦ ἀνδρός. Puissance maritale, ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἐξουσία, ας.

MARITIME, adj. 1° *Qui est proche de la mer*, ἐπιθαλάττιος, ος et α, ον; παράλιος, ος et α, ον. Ville maritime, ἡ ἐπιθαλάττιος (ου) πόλις, εως. || 2° *Relatif à la mer*, θαλάττιος, ος et α, ον. || 3° *Relatif à la navigation*, ναυτικός, ή, όν. Les forces maritimes, ἡ ναυτικὴ (ῆς) δύναμις, εως; τὸ ναυτικόν, οῦ.

MARIUS, *h.*, ὁ Μάριος, ου. De Marius, Μαριανός, ή, όν.

MARJOLAINE, sf., *plante*, ὁ ἀμάρακος, ου; τὸ ἀμάρακον, ου. De marjolaine, ἀμαράκινος, η, ον.

MARMELADE, sf., ἡ παλάθη, ης.

MARMITE, sf., ἡ χύτρα, ας; ἡ χυτρίς, ίδος; ἡ κακκάβη, ης. Petite marmite, τὸ χυτρίδιον, ου.

MARMITON, sm., ὁ μαγειρίσκος, ου.

MARMORÉEN, ENNE, adj., *qui a l'apparence du marbre*, μαρμαρώδης, ες.

MARMOTTE, sf., *quadrupède*, ὁ μυοξός, οῦ.

MARMOTTER, va., μύζω, *acc.*

MARQUANT, ANTE, adj., *qui se fait remarquer*, ἐπίσημος, ον; ἐπιφανής, ές.

MARQUE, sf. 1° *Instrument pour marquer*, τὸ σημαντήριον, ου; ὁ χαρακτήρ, ῆρος. || 2° *Empreinte*, τὸ σημεῖον, ου; ὁ χαρακτήρ, ῆρος. Qui porte une marque, ἐπίσημος, ον. Sans marque, ἄσημος, ον. || 3° *Flétrissure imprimée*, τὸ στίγμα, ατος. || 4° *Trace d'une blessure*, ἡ ὠτειλή, ῆς. || 5° *Signe qu'on apporte en naissant*, ὁ συγγενὴς (οῦς) σπίλος, ου. || 6° *Ornement distinctif*, τὸ ἐπίσημον, ου; τὸ παράσημον, ου. || Un homme de marque, ἀνὴρ ἐπίσημος. || 7° *Indice*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ τεκμήριον, ου. || 8° *Témoignage, preuve*, ἡ ἐπίδειξις, εως; τὸ ἐπίδειγμα, ατος. Donner des marques de courage, τὴν ἀρετὴν ἐπιδείκνυμαι (moy.). Donner à qqn des marques d'amitié, φιλία πρός τινα χράομαι-ῶμαι.

MARQUÉ, ÉE, p.p. Voy. MARQUER. || Adj., *évident, visible*, φανερός, ά, όν; δῆλος, η, ον.

MARQUER, va. 1° *Distinguer par une marque*, σημαίνω, f. ανῶ; σημειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Laisser des traces de*, σημαίνω, f. ανῶ, *acc* || 3° *Fixer, déterminer*, τάττω, f. τάξω; ὁρίζω, f. ιῶ, *acc.* Au jour marqué, τῇ ἡμέρᾳ τεταγμένῃ. || 4° *Indiquer, faire connaître*, δείκνυμι; δηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 5° *Mander, faire savoir*. Voy. MANDER. || 6° *Témoigner*, ἐπι-δείκνυμι (et moyen), ἐν-δείκνυμαι (moy.), *acc.* Marquer à qqn son amitié, τὴν εὐνοιάν τινι ἐν-δείκνυμαι.

MARQUETÉ, ÉE, p.p. et adj., πεποικιλμένος, η, ον; ποικίλος, η, ον.

MARQUETER, va., ποικίλλω, f. ιλῶ; στίζω, f. στίξω, *acc.*

MARRAINE, sf., ἡ ἀνάδοχος, ου; ἡ ἀναδέξιμος, ου (Byzantins).

MARRI, IE, adj., *fâché*, μεταμελόμενος, η, ον. Je suis marri d'avoir fait cela, μεταμέλομαι ποιήσας τοῦτο.

MARRON, sm. Voy. CHÂTAIGNE.

MARRONNIER, sm. Voy. CHÂTAIGNIER.

MARS, sm. 1° *Dieu de la guerre*. Voy. ARÈS. || 2° *Mois*, ὁ Μάρτιος, ου. Les calendes de mars, αἱ Μάρτιαι καλάνδαι, ῶν. || 3° *Planète*, ὁ Ἄρης, *gén.* Ἄρεως; ὁ πυρόεις, εντος.

MARSEILLE, *v.*, ἡ Μασσαλία, ας. De Marseille, Μασσαλιωτικός, ή, όν. Habitant de Marseille, ὁ Μασσαλιώτης, ου.

MARSES, *pple*, οἱ Μαρσοί, ῶν.

MARSOUIN, sm., ἡ φώκαινα, ης.

MARSYAS, *h.*, ὁ Μαρσύας, ου.

MARTEAU, sm., ἡ σφύρα, ας. Petit marteau, τὸ σφυρίον, ου. Battu, travaillé au marteau, σφυρήλατος, ον. || Marteau de porte, ὁ κόραξ, ακος; τὸ ῥόπτρον, ου.

MARTELÉ, ÉE, p.p., σφυρήλατος, ον.

MARTELER, va., κροτέω-ῶ, f. ήσω; τῇ σφύρᾳ κόπτω, *acc.*

MARTELET, sm., τὸ σφυρίον, ου.

MARTIAL, ALE, adj., πολεμικός, ή, όν; γοργός, ή, όν. Il a un air martial, γοργός ἐστιν ἰδεῖν.

1. **MARTINET**, sm., *oiseau*, ὁ κύψελος, ου; ἡ δρεπανίς, ίδος.

2. **MARTINET**, sm., *fouet*, ἡ μάστιξ, ιγος.

MARTIN-PÊCHEUR, sm., *oiseau*, ἡ ἀλκυών, όνος.

MARTRE, sf., *quadrupède*, ἡ ἶκτις, ιδος ou ἰκτίς, ίδος.

MARTYR, YRE, sm. et sf., ὁ, ἡ μάρτυς, υρος. Être martyr, μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω.

MARTYRISER, va. Voy. TORTURER.

MARUM, sm., *plante*, τὸ μᾶρον, ου.

MASCULIN, INE, adj., (dans tous les sens), ἄρρην, εν, *gén.* ενος; ἀρρενικός, ή, όν. || Sm., *genre masculin*, τὸ ἄρρεν (ενος) γένος, ους. Au masculin, ἀρρενικῶς.

MASCULINITÉ, sf., ἡ ἀρρενότης, ητος.

MASINISSA, *h.*, ὁ Μασσανάσσης, ου.

MASQUE, sm. 1° *Faux visage*, τὸ πρόσωπον, ου; τὸ προσωπεῖον, ου. Petit masque, τὸ προσωπίδιον, ου. Se couvrir le visage d'un masque. Voy. SE MASQUER. || 2° *Apparence trompeuse*, ἡ προσποίησις, εως; τὸ πλάσμα, ατος; τὸ προκάλυμμα, ατος; τὸ σχῆμα, ατος. Sous le masque de l'amitié, σχήματι φιλίας. Prendre le masque, se couvrir du masque d'une chose, ὑπο-δύομαι (moy.) τι. Lever, poser, quitter le masque, τὸ σχῆμα ἀποδάλλω.

MASQUÉ, ÉE, p.p., πρόσωπον περικείμε-

νος, η, ον. || *Au fig.* Etre toujours masqué, κρυψίνους, ουν εἰμί.

MASQUER, va. 1° *Mettre un masque à*, πρόσωπον περι-τίθημι, *dat.* || 2° *Cacher à la vue*, ἐπι-προσθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 3° *Déguiser*, κρύπτω. Masquer qq. chose sous les dehors d'une chose, τί τινος προ-καλύπτομαι, f. ύψομαι. || SE MASQUER, vr., πρόσωπον ἐνδύομαι (moy.). || *Au fig.* Se masquer sous les dehors d'une chose, τὸ σχῆμά τινος ὑποδύομαι (moy.).

MASSACRE, sm., ἡ σφαγή, ῆς; ὁ φόνος, ου. Faire un grand massacre des ennemis, πολὺν φόνον τῶν πολεμίων ποιέω-ῶ, f. ήσω. Il y eut un grand massacre, πολὺς φόνος ἐγένετο (de γίγνομαι).

MASSACRER, va., *tuer, égorger*, σφάττω, ἀπο-σφάττω, κατα-σφάττω; φονεύω, f. σω, *acc.*

MASSAGÈTES, *pple*, οἱ Μασσαγέται, ῶν.

MASSE, sf. 1° *Amas de parties qui font corps ensemble*, τὸ σῶμα, ατος. La masse de l'univers, τὸ τοῦ κόσμου σῶμα. || 2° *Corps compact*, ἡ βῶλος, ου; (de métal, de pierre), ὁ μύδρος, ου. || 3° *Totalité, ensemble*, τὸ ὅλον, ου. || 4° *Grande quantité, grand nombre*, τὸ πλῆθος, ους; ἡ φορά, ᾶς; ὁ ὄγκος, ου. En masse (en parl. des personnes), πανδημεί, πασσυδίᾳ. La masse du peuple, ἡ πανδημία, ας. Les masses (le peuple), ὁ ὄχλος, ου. || 5° *Fonds d'une société*, τὸ κοινόν, οῦ. || Masse d'armes ou *simple* masse, τὸ ῥόπαλον, ου.

MASSER, va., *disposer en masses*, συντάττω, f. τάξω, *acc.* || SE MASSER, vr., συντάττομαι, f. τάξομαι.

MASSIF, IVE, adj. 1° *Epais, pesant*, (au pr. et au fig.), παχύς, εῖα, ύ. || 2° *Qui n'est pas creux*, στερεός, ά, όν. D'or, d'argent massif, πάγχρυσος, ον; πανάργυρος, ον. || Sm. 1° *Ouvrage de maçonnerie*, ἡ κρηπίς, ῖδος. || 2° *Masse d'arbres*, τὸ δάσος, ους.

MASSIVEMENT, adv., παχέως.

MASSUE, sf., τὸ ῥόπαλον, ου; ἡ κορύνη, ης. Semblable à une massue, ῥοπαλοειδής, ές. Qui porte une massue, ὁ, ἡ κορυνηφόρος, ου.

MASTIC, sm., *résine*, ἡ μαστίχη, ης. De mastic, μαστίχινος, η, ον.

MASTICATION, sf., *action de mâcher*, ἡ μάσησις, εως.

MASURE, sf. 1° *Ruines d'une maison*, τὰ ἐρείπια, ων. || 2° *Méchante habitation*, τὸ ἐρείψιμον (ου) οἴκημα, ατος.

MAT, MATE, adj. 1° *Qui n'a pas d'éclat*, ἀμαυρός, ά, όν. || 2° *Compact*, στερεός, ά, όν.

MÂT, sm., ὁ ἱστός, οῦ. Dresser le mât, τὸν ἱστὸν αἴρομαι (moy.).

MATELAS, sm., *grand coussin*, τὸ στρῶμα, ατος; ἡ τύλη, ης.

MATELOT, sm., ὁ ὑπηρέτης, ου; ὁ ναύτης, ου. Les matelots, ἡ ὑπηρεσία, ας; οἱ ναυτικοί, ῶν. Servir comme matelot, ὑπηρετέω-ῶ, f. ήσω.

MATER, va. 1° *Mortifier, affaiblir*, ἀσθενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Humilier*, ταπεινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

MÂTER, va., *garnir de mâts*, τοῖς ἱστοῖς κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

MATÉRIALISER, va., *considérer comme matériel*, ὑλικὸν, ἡν ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

MATÉRIALITÉ, sf., ἡ ὑλότης, ητος.

MATÉRIAUX, sm. pl., ἡ ὕλη, ης; (au fig.), τὰ στοιχεῖα, ων.

1. MATÉRIEL, sm., *objets employés à un service public*, ἡ κατασκευή, ῆς. Matériel de guerre, ἡ παρασκευή, ῆς.

2. MATÉRIEL, ELLE, adj. 1° *Formé de matière*, ὑλικός, ή, όν: ἔνυλος, ον. || 2° *Relatif au corps*, σωματικός, ή, όν. || 3° *Grossier*, παχύς, εῖα, ύ.

MATÉRIELLEMENT, adv. 1° *Par rapport à la matière, au corps*, ὑλικῶς, σωματικῶς. || 2° *Grossièrement*, παχέως. || 3° *Absolument*, παντελῶς, ὄντως.

MATERNEL, ELLE, adj., μητρῷος, α, ον; μητρικός, ή, όν. Du côté maternel, πρὸς μητρός, μητρόθεν. || Langue maternelle, ἡ ἐγχώριος (ου) γλῶττα, ης.

MATERNELLEMENT, adv., μητρικῶς; (comme une mère), ὥσπερ μήτηρ.

MATERNITÉ, sf., *état, qualité de mère*, τὸ μητέρα εἶναι.

MATHÉMATICIEN, sm., ὁ μαθηματικός, οῦ.

MATHÉMATIQUE, adj., μαθηματικός, ή, όν.

MATHÉMATIQUES, sf. pl., ἡ μαθηματική, ῆς; τὰ μαθήματα, ων.

MATIÈRE, sf. 1° *Substance matérielle*, ἡ ὕλη, ης; τὸ ὑλικόν, οῦ. Matière combustible, καύσιμος (ου) ὕλη. || 2° *Le contraire de l'esprit*, τὸ σῶμα, ατος; τὸ σωματικόν, οῦ. || 3° *Sujet sur lequel on écrit, on parle*, ἡ ὑπόθεσις, εως; ὁ λόγος, ου. Entrer en matière, ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. || 4° *Cause, sujet, occasion*, ἡ αἰτία, ας; ἡ ἀφορμή, ῆς. Donner, fournir matière à une chose, ἀφορμήν τινος δίδωμι, παρ-έχω. || EN MATIÈRE DE, loc. prép., *en fait de*, κατά, περί, εἰς *et l'acc.*

MATIN, sm. 1° *La première partie du jour*, ὁ ὄρθρος, ου; ἡ ἕως, *gén.* έω. Dès le matin, ἅμ' ἕῳ, ἅμ' ὄρθρῳ. De grand matin, βαθέος ὄρθρου. Au matin, le matin, matin (adv.), ἕωθεν, τὸ ὄρθριον, πρῴ. Depuis le matin jusqu'au soir, ἕωθεν μέχρι ὀψίης. || 2° *Matinée*. Voy. ce mot.

MATINAL, ALE, adj., *du matin*, ὄρθριος, α, ον. || Etre matinal (se lever matin), ὀρθρεύομαι, f. εύσομαι.

MATINÉE, sf., ὁ πρὸ μεσημβρίας χρόνος, ου.

MATINEUX, EUSE, adj., ὀρθρεύεσθαι εἰωθώς, υῖα, ός.

MATOIS, OISE, adj. et subst., δολερός, ά, όν; πανοῦργος, ον.

MATRICULE, sf., *registre*, ὁ κατάλογος, ου.

MATRIMONIAL, ALE, adj., *qui appartient au mariage*, γαμικός, ή, όν.

MATRONE, sf., *dame romaine*, ἡ γεραιτέρα (ας) γυνή, ναικός.

MATTHIEU, *h.*, ὁ Ματθαῖος, ου.

MATURATION, sf., ἡ πέπανσις, εως.

MÂTURE, sf., *les mâts*, οἱ ἱστοί, ῶν.

MATURITÉ, sf., ἡ ὡραιότης, ητος; ἡ

άδρότης, ητος. Venir à maturité, πεπαίνομαι, f. ανθήσομαι. || *Au fig.* Maturité de l'âge, ἡ ἀκμή, ῆς; ἡ ὡραιότης, ητος. Maturité d'esprit, de jugement, ἡ ἔμφρων (ονος) ἡλικία, ας. Avec maturité, ἐμφρόνως.

MATUTINAL, ALE, adj., ὄρθριος, α, ον.

MAUDIRE, va. 1° *Faire des imprécations contre,* ἐπ-αρῶμαι-ῶμαι, κατ-αρῶμαι-ῶμαι, f. ἀσομαι, *dat.* || 2° *Detester* (*une chose*), βδελύττομαι, f. ὀξομαι (aor. ἐβδελύχθην), *acc.*

MAUDIT, ITE, adj. et part., κατάρατος, ον; ἐπάρατος, ον; μιαρός, ά, όν.

MAUGRÉER, vn., βλασφημέω-ῶ, f. ήσω.

MAURES, *pple,* οἱ Μαῦροι, ων.

MAURITANIE, *pays,* ἡ Μαυρουσία, ας. De Mauritanie, Μαυρούσιος, α, ον.

MAURITANIENS, *pple,* οἱ Μαυρούσιοι, ων.

MAUSOLE, *h.,* ὁ Μαύσωλος, ου. Tombeau de Mausole, τὸ Μαυσώλειον, ου.

MAUSOLÉE, sm., τὸ μαυσώλειον, ου.

MAUSSADE, adj. 1° *De mauvaise humeur,* σκυθρωπός, όν; δύσκολος, ον. Etre d'une humeur maussade, σκυθρωπάζω, f. άσω. || 2° *Désagréable,* ἀηδής, ές; ἄχαρις, ι, *gén.* ιτος.

MAUSSADEMENT, adv., δυσκόλως, σκυθρωπῶς.

MAUSSADERIE, sf., ἡ δυσκολία, ας; ἡ σκυθρωπότης, ητος.

MAUVAIS, AISE, adj. 1° *De qualité défectueuse,* κακός, ή, όν (comp. κακίων et χείρων, ον; sup. κάκιστος et χείριστος, η, ον); φαῦλος, ος et η, ον; πονηρός, ά, όν; μοχθηρός, ά, όν. Mauvais repas, δεῖπνον φαῦλον. Mauvaises actions, πονηρὰ ἔργα. Mauvaises affaires, πράγματα πονηρά ou μοχθηρά. Des temps mauvais (difficiles), καιροὶ χαλεποί. Mauvais présage, οἰωνὸς κακός. Mauvais chemin, ἡ ὁδὸς δύσπορος. Mauvais soldat, στρατιώτης κακός. De mauvais rhéteurs, φαῦλοι ῥήτορες. Prendre qq. chose en mauvaise part, ὑπο-λαμβάνω τι ἐπὶ τὸ χεῖρον. || 2° *Enclin à faire du mal, méchant,* κακός, ή, όν (comp. κακίων, sup. κάκιστος); πονηρός, ά, όν; κακοῦργος, ον. || Sm., *ce qui est mauvais,* τὸ κακόν, οῦ. || Adv., *d'une manière mauvaise,* κακῶς. Sentir mauvais, κακῶς ὄζω. Trouver mauvais. Voy. DÉSAPPROUVER.

MAUVE, sf., *plante,* ἡ μαλάχη, ης. Mauve arborescente, ἡ δενδρομαλάχη, ης.

MAUVIETTE, sf., *oiseau,* ὁ, ἡ κόρυδος, ου.

MAUX, sm. pl. Voy. MAL.

MAXILLAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τῶν γνάθων. Muscle maxillaire, ὁ σιαγονίτης (ου) μῦς, *gén.* μυός.

MAXIME, sf., τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ γνώμη, ης; ἡ βουλή, ῆς. De saines maximes, γνῶμαι ὀρθῶς ἐχουσαι.

MAXIMUM, sm., τὸ ἄκρον, ου.

ME, pron. pers. Voy. MOI.

MÉANDRE. 1° *Fleuve célèbre par ses sinuosités,* ὁ Μαίανδρος, ου. || 2° *Sinuosité,* ὁ μαίανδρος, ου.

MÉCANICIEN, sm. 1° *Celui qui possède la mécanique,* ὁ μηχανικός, οῦ. || 2° *Constructeur de machines,* ὁ μηχανοποιός, οῦ.

MÉCANIQUE, sf. 1° *Partie des mathématiques,* ἡ μηχανική, ῆς. || 2° *Machine,* ἡ μηχανή, ῆς.

2. **MÉCANIQUE,** adj. 1° *Qui a rapport à la mécanique,* μηχανικός, ή, όν. || 2° *D'artisan,* βαναυσικός, ή, όν. Art mécanique, ἡ βαναυσικὴ τέχνη, ης. || 3° *Automatique,* αὐτόματος, ον.

MÉCANIQUEMENT, adv., αὐτομάτως.

MÉCANISME, sm., ἡ μηχανή, ῆς; ἡ κατασκευή, ῆς.

MÉCHAMMENT, adv., κακοήθως, πανούργως. Agir méchamment, πονηρεύομαι, f. εύσομαι.

MÉCHANCETÉ, sf. 1° *Penchant à faire du mal,* ἡ κακοήθεια, ας; ἡ κακουργία, ας; ἡ κακότης, ητος; ἡ πονηρία, ας. || 2° *Action méchante,* τὸ κακοήθευμα, ατος; τὸ κακούργημα, ατος; ἡ πανουργία, ας. || 3° *Parole médisante,* ἡ κακολογία, ας. Dire des méchancetés, κακολογέω-ῶ, f. ήσω.

MÉCHANT, ANTE, adj. 1° *Qui ne vaut rien en son genre,* κακός, ή, όν (κακίων, κάκιστος); φαῦλος, ος et η, ον; πονηρός, ά, όν. Une méchante terre, κακὴ γῆ. Méchant repas, φαῦλον δεῖπνον. De méchants rhéteurs, φαῦλοι ῥήτορες. || 2° *Porté à faire du mal,* κακός, ή, όν; πονηρός, ά, όν; κακοῦργος, ον. Méchant pour qqn, à l'égard de qqn, πονηρός τινι ou πρός τινα. Etre méchant, πονηρεύομαι, f. εύσομαι. || 3° *Qui fait quelque malice,* πανοῦργος, ον. || Sm., *homme pervers,* ὁ κακὸς ou πονηρὸς ἀνήρ. Les méchants, οἱ κακοί, ῶν; οἱ πονηροί, ῶν.

MÈCHE, sf. 1° *Pour une lampe,* ἡ θρυαλλίς, ίδος. Petite mèche, τὸ θρυαλλίδιον, ου. || 2° *Pour mettre le feu,* τὸ ἔκκαυμα, ατος.

MÉCOMPTE, sm. 1° *Erreur dans un compte,* τὸ σφάλμα, ατος, *avec ou sans* ἐν τῷ λογισμῷ. || 2° *Evénement contraire à ce qu'on attendait,* ὁ παράλογος, ου. Trouver du mécompte, παρα-λογίζομαι, f. ισθήσομαι.

MÉCOMPTER (SE), vr., *se tromper dans un calcul,* παρα-λογίζομαι, f. ιοῦμαι.

MÉCONNAISSABLE, adj., ἀδιάγνωστος, ον; δύσγνωστος, ον.

MÉCONNAISSANCE, sf., *manque de reconnaissance,* ἡ ἀγνωμοσύνη, ης; ἡ ἀχαριστία, ας.

MÉCONNAISSANT, ANTE, adj., ἀγνώμων, ον; ἀχάριστος, ον.

MÉCONNAÎTRE, va. 1° *Ne pas reconnaître,* οὐ γνωρίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Désavouer,* ἀπο-γιγνώσκω, οὐκ ἀνα-δέχομαι (moy.), *acc.* || 3° *Ne pas apprécier,* ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || SE MÉCONNAÎTRE, vr., ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ἀγνοεῖν (de ἀγνοέω-ῶ, f. ήσω).

MÉCONNU, UE, p.p. 1° *Non reconnu,* ἀγνώριστος, ον. || 2° *Non apprécié,* ὀλιγωρηθείς, εἶσα, έν.

MÉCONTENT, ENTE, adj., δυσάρεστος, ον; δύσκολος, ον. Etre mécontent de, δυσ-αρεστέω-ῶ, f. ήσω; δυσκολαίνω, f. ανῶ, *dat.* Etre mécontent de son sort, μεμψιμοιρέω-ῶ, f. ήσω. || Sm. pl., *ceux qui ne sont pas contents du gouvernement,* οἱ νεωτερίζοντες, ων; οἱ νεωτεροποιοί, ῶν.

MÉCONTENTEMENT, sm., ἡ δυσαρέστησις, εως; ἡ δυσκολία, ας; ἡ ἀηδία, ας. Donner du mécontentement à qqn, ἀηδίαν παρ-έχω

tivi. Avoir du mécontentement, δυσ-αρεστέω-ῶ, f. ήσω.

MÉCONTENTER, va., λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ἀηδίαν παρ-έχω, *dat.*

MÉDAILLE, sf., τὸ μνημόσυνον (ου) νόμισμα, ατος.

MÉDAILLON, sm., τὸ ἄρτημα, ατος; τὸ προσάρτημα, ατος.

MÈDE, sm., ὁ Μῆδος, ου. Les Mèdes, οἱ Μῆδοι, ων. Des Mèdes, Μηδικός, ή, όν. Être du parti des Mèdes, Μηδίζω, f. ιῶ. Attachement aux Mèdes, ὁ Μηδισμός, οῦ. A la façon des Mèdes, Μηδιστί.

MÉDECIN, sm., ὁ ἰατρός, οῦ. De médecin, ἰατρικός, ή, όν. Être médecin, ἰατρεύω, f. σω. Maison de médecin, τὸ ἰατρεῖον, ου. Appeler le médecin, ἰατρὸν εἰσ-καλέω-ῶ. Être soigné par un médecin, ἰατρεύομαι, f. ευθήσομαι.

MÉDECINE, sf. 1° *Art de traiter les malades*, ἡ ἰατρική, ῆς. Habile dans la médecine, ἰατρικός, ή, όν. || 2° *Remède*, τὸ φάρμακον, ου.

MÉDÉE, *f.*, ἡ Μήδεια, ας.

MÉDIAL, ALE, adj., μέσος, η, ον.

MÉDIAT. ATE, adj., οὐκ ἄμεσος, ον.

MÉDIATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ μεσίτης, ου; *fém.* ἡ μεσῖτις, ιδος; *mieux* ὁ, ἡ προαγωγός, οῦ. Médiateur pour un arbitrage, ὁ διαιτητής, οῦ; (pour la paix), ὁ διαλλακτής, οῦ.

MÉDIATION, sf., ἡ διάπραξις, εως. Par la médiation de qqn, διαπράττοντός τινος, διά τινος.

MÉDICAL, ALE, adj., ἰατρικός, ή, όν.

MÉDICAMENT, sm., τὸ φάρμακον, ου. Donner un médicament, φαρμακεύω, f. εύσω.

MÉDICAMENTER, va., φαρμάττω, f. άξω, *acc.* || Se **MÉDICAMENTER**, vr., φαρμάκοις χράομαι-ῶμαι.

MÉDICATION, sf., ἡ φάρμαξις, εως.

MÉDICINAL, ALE, adj., φαρμακώδης, ες. Potion médicinale, τὸ ποτὸν φάρμακον, ου.

MÉDIE, *pays*, ἡ Μηδία, ας. De Médie, Μηδικός, ή, όν.

MÉDIMNE, sm., *mesure pour les liquides*, ὁ μέδιμνος, ου.

MÉDIOCRE, adj., μέτριος, ος et α, ον. Les gens d'une condition médiocre, οἱ μέτριοι ἄνδρες. N'avoir qu'une fortune médiocre, μέτρια ἔχω. || Sm., *ce qui est médiocre*, τὸ μέτριον, ου.

MÉDIOCREMENT, adv. 1° *D'une manière médiocre*, μετρίως. || 2° *Peu*, ὀλίγον, οὐ πάνυ.

MÉDIOCRITÉ, sf. 1° *Etat de ce qui est médiocre*, ἡ μετριότης, ητος. || 2° *Fortune médiocre*, τὰ μέτρια, ων. Aimer la médiocrité, τὰ μέτρια στέργω, f. στέρξω. || 3° *Insuffisance de l'esprit*, ἡ ἀφυΐα, ας.

MÉDIQUE, adj., Μηδικός, ή, όν. Les guerres médiques, τὰ Μηδικά, ῶν.

MÉDIRE, vn., κακηγορέω-ῶ, f. ήσω; κακολογέω-ῶ, f. ήσω; de, *acc.*

MÉDISANCE, sf., ἡ κακηγορία, ας; ἡ κακολογία, ας.

MÉDISANT, ANTE, adj. et subst., κακήγορος, ον; κακολόγος, ον.

MÉDITATIF, IVE, adj., σύννους, ουν.

MÉDITATION, sf., ἡ μελέτη, ης; ἡ σύννοια, ας; ἡ φροντίς, ίδος.

MÉDITER, va. et vn., *examiner une chose, réfléchir sur une chose*, τι μελετάω-ῶ, f. ήσω; τι συν-νοέω-ῶ, f. ήσω; τι εἰ περι τινος μεριμνάω-ῶ, f. ήσω; περί τινος φροντίζω, f. ιῶ. || 2° *Projeter, songer à*, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Méditer de faire une chose, δια-νοέομαι-οῦμαι ποιεῖν τι.

MÉDITERRANÉ, ÉE, adj., μεσόγειος, ων. || La mer Méditerranée, la Méditerranée, ἡ ἐντὸς ου ἔσω θάλαττα, ης.

MÉDIUS, sm., *doigt du milieu de la main*, ὁ μέσος δάκτυλος, ου.

MÉDUSE, *l'une des Gorgones*, ἡ Μέδουσα, ης. La tête de Méduse, ἡ Γοργοῦς κεφαλή, ῆς.

MÉFAIT, sm., τὸ κακούργημα, ατος; ἡ κακουργία, ας.

MÉFIANCE, sf., ἡ ἀπιστία, ας; ἡ ὑποψία, ας. Avec méfiance, ἀπίστως.

MÉFIANT, ANTE, adj., ἄπιστος, ον; ὑποπτος, ον.

MÉFIER (SE), vr., ἀπιστέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ὑπ-οπτεύω, f. εύσω, *acc.*

MÉGABYSE, *h.*, ὁ Μεγάβυζος, ου.

MÉGACLÈS, *h.*, ὁ Μεγακλῆς, κλέους.

MÉGALOPOLIS, *v.*, ἡ Μεγάλη (ης) πόλις, εως. De Mégalopolis, Μεγαλοπολιτικός, ή, όν. Habitants de Mégalopolis, οἱ Μεγαλοπολῖται, ῶν.

MÉGARDE (PAR), loc. adv., ἀπερισκέπτως, ἀγνοίᾳ, δι' ἄγνοιαν.

MÉGARE, *v.*, τὰ Μέγαρα, ων. A Mégare (avec mouvt), Μεγαράδε. De Mégare, Μεγαρόθεν. De Mégare, Μεγαρικός, ή, όν (adj.).

MÉGARIDE, *pays*, ἡ Μεγαρίς, ίδος.

MÉGARIEN, IENNE, sm. et sf., ὁ Μεγαρεύς, έως; *fém.* ἡ Μεγαρίς, ίδος. Les Mégariens, οἱ Μεγαρεῖς, έων.

MÉGÈRE, *Furie*, ἡ Μέγαιρα, ας.

MÉGISSIER, sm., ὁ βυρσοδέψης, ου. De mégissier, βυρσοδεψικός, ή, όν.

MEILLEUR, EURE, compar. de **BON**, ἀμείνων, ον; βελτίων, ον, etc. Voy. **BON**. || Le **MEILLEUR**, sup., ἄριστος, η, ον; βέλτιστος, η, ον, etc. Voy. **BON**. || Sm., *ce qui est le meilleur*, τὸ ἄριστον, ου; τὸ βέλτιστον, ου.

MÉLANCOLIE, sf., ἡ μελαγχολία, ας. Avoir de la mélancolie, μελαγχολάω-ῶ, f. ήσω.

MÉLANCOLIQUE, adj. 1° *Porté à la mélancolie*, μελαγχολικός, ή, όν. || 2° *Qui inspire la mélancolie*, μελαγχολίαν ἐμποιῶν, οῦσα, οῦν.

MÉLANCOLIQUEMENT, adv., μελαγχολικῶς.

MÉLANGE, sm. 1° *Action de mélanger*, ἡ μῖξις, εως; ἡ σύμμιξις, εως; ἡ κρᾶσις, εως. || 2° *Ce qui résulte des choses mêlées*, τὸ μῖγμα, ατος; τὸ κρᾶμα, ατος. Mélange d'huile et de vin, μέλι καὶ οἶνος μεμιγμένα. Qui est sans mélange, ἀμιγής, ές; ἄκρατος, ον. || Au pl., *recueil de pièces diverses*, τὰ σύμμικτα, ων.

MÉLANGÉ, ÉE, p.p., μικτός, ή, όν; σύμμικτος, ον.

MÉLANGER, va., μίγνυμι, συμ-μίγνυμι, *acc.* || Se **MÉLANGER**, vr., les mêmes verbes au passif.

ΜΈΛΑΝΙΡΡΕ, *h.*, ὁ Μελάνιππος, ου.

ΜΈΛΑΣ, *h.* et *fl.*, ὁ Μέλας, ανος.

ΜῊΛΕ, ΕΕ, p. p. et adj., μικτός, ή, όν; σύμμικτος. ον; φυρτός, ή, όν.

ΜΕΛΈΑΓΡΕ, *h.*, ὁ Μελέαγρος, ου.

ΜῊΛΕΕ, sf., ἡ ἐκ χειρὸς μάχη, ης; ἡ συμπλοκή, ῆς. Périr dans la mêlée, ἐν χερσὶ δια-φθείρομαι (pass.).

ΜῊΛΕR, va. 1° *Mettre ensemble*, (des solides ou des liquides), μίγνυμι; (des liquides), κεράννυμι, *acc.* Mêler une chose avec une autre, συμ-μίγνυμί, συγ-κεράννυμί τί τινι. || *Au fig.* Mêler le plaisir à la douleur, λύπῃ τὴν ἡδονὴν συγ-κεράννυμι. || 2° *Embrouiller, confondre*, κυκάω-ῶ, συγ-κυκάω-ῶ, f. ήσω; συγ-χέω, *acc.* || 3° *Impliquer*, συμ-πλέκω, *acc.*; dans, *dat.* || **Sᴇ ΜῊΛΕR**, vr. 1° *Se joindre, s'unir*, συμ-μίγνυμι (neutre); συμ-μίγνυμαι, συγ-κεράννυμαι (pass.). Il se mêla dans la foule, τῷ πλήθει συν-εμίγη. || 2° *S'occuper de*, ἐπι-μέλομαι, *gén.*; σπουδάζω, f. άσω περί *et le gén.* || 3° *S'entremettre, s'ingérer*, πολυπραγμονέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, ὑπέρ τινος ου περί τι. Ne pas se mêler d'une chose, τινὸς ἀπ-έχομαι (muy.).

ΜΈΛΕΖΕ, sm., *arbre*, ἡ λάριξ, ικος.

ΜΈΛΙLOT, sm., *plante*, τὸ μελίλωτον, ου. De mélilot, μελιλώτινος, η, ον.

ΜΈLISSE, sf., *plante*, ἡ καλαμίνθη, ης; τὸ μελισσόφυλλον, ου; τὸ μέλινον, ου.

ΜΈLITOS, *h.*, ὁ Μέλητος, ου; ὁ Μέλιτος, ου.

ΜΈLODIE, sf., τὸ μέλος, ους; ἡ μελῳδία, ας; (en parl. du style), ἡ εὐρυθμία, ας; ἡ ἐμμέλεια, ας. Qui est sans mélodie, ἀμελῴδητος, ον.

ΜΈLODIEUSEMENT, adv., ἐμμελῶς.

ΜΈLODIEUX, EUSE, adj., μελῳδικός, ή, όν; ἐμμελής, ές.

ΜΈLON, sm., *sorte de fruit*, ὁ μηλοπέπων, ονος.

ΜΈLOS, *île*, ἡ Μῆλος, ου. De Mélos, Μήλιος, α, ον. Habitants de Mélos, οἱ Μήλιοι, ων.

ΜΕLPOMÈNE, *Muse*, ἡ Μελπομένη, ης.

ΜΕΜΒRANE, sf., ὁ ὑμήν, ένος. Petite membrane, τὸ ὑμένιον, ου.

ΜΕΜΒRANEUX, EUSE, adj., ὑμενοειδής, ές; ὑμενώδης, ες.

ΜΕΜΒRE, sm. 1° *Partie du corps*, τὸ μέλος, ους; τὸ κῶλον, ου; τὸ μόριον, ου. || 2° *Partie d'une phrase*, τὸ μόριον, ου; τὸ κῶλον, ου. || 3° *Celui qui fait partie d'une société*, ὁ κοινωνός, οῦ; ὁ ἑταῖρος, ου. Membre du sénat, ὁ βουλευτής, οῦ. Membre d'une assemblée délibérante, ὁ σύνεδρος, ου.

1. **ΜῈΜΕ**, adj., αὐτός, ή, ό. Le roi même, le roi lui-même, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ου ὁ βασιλεὺς αὐτός. Celui-là même, οὗτος αὐτός. Cela même, αὐτὸ τοῦτο. Pour cela même, pour cette raison même, κατ' αὐτὸ τοῦτο, αὐτὸ τοῦτο. || **Mᴏɪ-ΜῈΜΕ, ᴛᴏɪ-ΜῈΜΕ, Lᴜɪ-ΜῈΜΕ, Nᴏᴜs-ΜῈΜΕs**, etc., *se traduisent par* αὐτός, ή, ό. *a) Quand ils modifient le* sujet *de la proposition.* Je vins moi-même, αὐτὸς ἦλθον. Nous vînmes nous-mêmes, αὐτοὶ ἤλθομεν. Elles vinrent elles-mêmes, αὐταὶ ἦλθον. *b) Quand, étant* compléments, *ils ne se rapportent pas au* sujet *de la proposition.* Il m'a outragé moi-même, ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισε. Je te prends toi-même à témoin, αὐτόν σε μαρτύρομαι. || *Quand ces pronoms, étant* compléments, *se rapportent au* sujet *de la proposition, ils se traduisent par les* pronoms réfléchis, ἐμαυτοῦ, ῆς; σεαυτοῦ, ῆς; ἑαυτοῦ, ῆς, *etc.* Je me donne moi-même à toi comme sujet, δίδωμί σοι ἐμαυτὸν δοῦλον. Connais-toi toi-même, γνῶθι σαυτόν. || De moi-même, de toi-même, de lui-même, de soi-même, etc., (spontanément), αὐτός, ή, ό; *plus souv*t αὐτόματος, ον. Il vint de lui-même, αὐτόματος ἦλθε. || **Lᴇ ΜῈΜΕ, ʟᴀ ΜῈΜΕ**, ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό *all.* ταὐτόν. Le même roi, ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Je suis toujours le même, ὁ αὐτός εἰμι. || Le même que, ὁ αὐτὸς καὶ, ὅς ου ὅσπερ, *ou mieux* le datif. J'ai les mêmes armes que vous, ἔχω ταὐτὰ ὅπλα, ἅπερ ὑμεῖς, *mieux* ἔγω ταὐτὰ ὑμῖν ὅπλα.

2. **ΜῈΜΕ**, adv., *de plus, aussi, encore*, καί, καὶ δή. Il y en avait là quelques-uns, et même un grand nombre, παρ-ῆσάν τινες καὶ πολλοί γε. Ne... pas même, οὐδέ, μηδέ. Ne... pas même, ni même, οὐδέ, οὐδέ; μηδέ, μηδέ. || **A ΜῈΜΕ**, loc. adv. Etre à même de faire une chose, οἷός τέ, οἷα τέ, οἷόν τέ εἰμι, ou ἱκανός, ή, όν εἰμι ποιεῖν τι. Mettre qqn à même de, ἱκανόν τινα ποιῶ *et l'inf.* || **Dᴇ ΜῈΜΕ**, loc. adv., οὕτω(ς), ὡσαύτως. Il en est de même de, οὕτως ἔχει περί *et le gén.* || **Dᴇ ΜῈΜΕ ǫᴜᴇ**, loc. adv., *comme* ὡς, ὥσπερ. De même que... de même, ὡς ου ὥσπερ... οὕτω(ς).

ΜῈΜΕΜΕΝΤ, adv., ὡσαύτως.

ΜΕΜΝΟΝ, *h.*, ὁ Μέμνων, ονος.

1. **ΜΈΜΟΙRE**, sf. 1° *Faculté de l'âme*, ἡ μνήμη, ης; τὸ μνημονικόν, οῦ. Qui a de la mémoire, une bonne mémoire, μνήμων, ον; μνημονικός, ή, όν. Qui a une mauvaise mémoire, ἀμνήμων, ον; ἐπιλήσμων, ον. Imprimer, graver qq. chose dans sa mémoire, εἰς μνήμην τι τίθημι ου τίθεμαι (muy.). Demeurer gravé dans la mémoire, τῇ μνήμῃ ἐμμένω. Réciter qq. chose de mémoire, ἀπὸ μνήμης τι λέγω. || 2° *Souvenir*, ἡ μνήμη, ης; ἡ μνεία, ας. Conserver, garder la mémoire de qq. chose, μνήμην τινὸς ἔχω. Avoir la mémoire d'une chose, μέμνημαί τινος. || 3° *Souvenir de la postérité*, ἡ μνήμη, ης. Digne de mémoire, ἀξιομνημόνευτος, ον. De mémoire d'homme, ἐφ' ὅσον ἀνθρώπων μνήμη ἐφ-ικνεῖται. || 4° *Réputation après la mort*, ἡ, μνήμη, ης; ἡ δόξα, ης.

2. **ΜΈΜΟΙRE**, sm., *écrit sommaire, compte*, τὸ ὑπόμνημα, ατος. || 2° *Dissertation*, τὸ σύγγραμμα, ατος. || 3° Au pl., *documents qui servent à écrire l'histoire*, τὰ ἀπομνημονεύματα, ων; τὰ ὑπομνήματα, ων.

ΜΈΜΟRABLE, adj., ἀξιομνημόνευτος, ον. || Sm. pl. Les Mémorables (ouvrage de Xénophon), τὰ Ἀπομνημονεύματα, ων.

ΜΕΜΟRIAL, sm., *mémoires*, τὰ ὑπομνήματα, ων.

ΜΕΜΡΗΙS, *v.*, ἡ Μέμφις, ιδος. Habitant de Memphis, ὁ Μεμφίτης, ου.

ΜΕΝΑÇΑΝΤ, ΑΝΤΕ, adj. 1° *Qui menace*, ἀπειλητικός, ή, όν. D'un ton menaçant, ἀπειλητικῶς. || 2° *Qui fait craindre un malheur*, χαλεπός, ή, όν; φοβερός, ά, όν.

MENACE, sf., ἡ ἀπειλή, ῆς. Faire des menaces à qqn, τινί ἀπειλέω-ῶ, f. ήσω.

MENACER, va. 1° *Faire des menaces à*, ἀπειλέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Menacer qqn d'une chose, ἀπειλῶ τινί τι. Menacer qqn du bâton, ῥαχτηρίαν τινί ἀνα-τείνομαι (moy.). Menacer de faire une chose, ἀπειλῶ ποιήσειν, *rar.* ποιῆσαί τι. || 2° *Etre imminent*, ἐπί-κειμαι, ἐπι-κρέμαμαι, *dat.* Un danger nous menace, κίνδυνος ἐπί-κειται ἡμῖν. || 3° *Etre sur le point de*, μέλλω *et l'inf.* || Etre menacé de, κινδυνεύω, f. εύσω *et l'inf.* Il est menacé de fièvre, κινδυνεύει πυρετῷ περι-πίπτειν.

MÉNADE, sf., ἡ μαινάς, άδος.

MÉNAGE, sm. 1° *Ordre et dépense d'une maison*, ἡ οἰκονομία, ας; ἡ τῶν κατὰ τὸν οἶκον διοίκησις, εως. Du ménage, οἰκονομικός, ή, όν. Avoir soin du ménage, τὸν οἶκον οἰκονομέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Meubles et ustensiles*, τὰ σκεύη, ῶν. || 3° *Epargne, économie*, ἡ φειδώ, οῦς; ἡ φειδωλία, ας. || 4° *Membres d'une famille*, ἡ οἰκία, ας; ὁ οἶκος, ου. || 5° *Association des époux*, ἡ συνοίκησις, εως.

MÉNAGEMENT, sm. 1° *Maniement, conduite*, ἡ μεταχείρισις, εως; ἡ διοίκησις, εως. || 2° *Circonspection, égard, précaution*, ἡ εὐλάβεια, ας; ἡ ἐπιείκεια, ας; ἡ μετριότης, ητος. Avec ménagement, εὐλαβῶς, μετρίως. Sans ménagement, ἀφειδῶς. User de ménagement envers qqn, μετρίως τινὶ χράομαι-ῶμαι ou προσ-φέρομαι (pass.).

MÉNAGER, va. 1° *User avec économie*, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.* Ne pas ménager, ἀφειδέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 2° *Ne pas fatiguer, ne pas exposer*, φείδομαι, *gén.*; Ils ménagèrent leurs chevaux, leur vie, τῶν ἵππων, τῆς ψυχῆς ἐφείσαντο. || 3° *User avec prudence de*, μετρίως χράομαι-ῶμαι, *dat.* || 4° *Manier, préparer avec ménagement*, μετα-χειρίζομαι, f. ιοῦμαι; παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Ménager les intérêts de qqn, τά τινος σῴζω. || 5° *Procurer, réserver*, παρα-σκευάζω, f. άσω; πορίζω, f. ιῶ, *acc.* || 6° *Trailer avec ménagement*, φείδομαι, *gén.*; θεραπεύω, f. σω, *acc.* || Se MÉNAGER, vr. 1° *Se procurer*, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι; πορίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* || 2° *Avoir soin de sa santé*, ἑαυτοῦ, τῆς φείδεσθαι. || 3° *Se conduire avec circonspection*, εὐλαβέομαι-οῦμαι.

MÉNAGER, ÈRE, adj. et subst.; οἰκονομικός, ή, όν; φειδωλός, ός et ή, όν. Etre ménager de qq. chose, τινὸς φείδομαι, f. φείσομαι. || Sf., *servante qui fait le ménage*, ἡ θεράπαινα, ης.

MÉNAGERIE, sf., τὸ θηριοτροφεῖον, ου; τὸ ζωγρεῖον, ου; (les animaux), τὰ θηρία, ων.

MÉNALE, *mont*, τὸ Μαίναλον, ου. Territoire voisin du Ménale, ἡ Μαιναλία, ας.

MÉNANDRE, *h.*, ὁ Μένανδρος, ου. De Ménandre, Μενάνδρειος, ον.

MENDIANT, ANTE, sm. et sf., ὁ πτωχός, οῦ; ὁ ἀγύρτης, ου; *fém.* ἡ γυνὴ (αικὸς) πτωχή, ῆς; ἡ ἀγύρτρια, ας.

MENDICITÉ, sf., ἡ πτωχεία, ας. Réduire qqn à la mendicité, εἰς πτωχείαν καθ-ίστημί τινα.

MENDIER, va., *demander l'aumône*, πτωχεύω, f. σω. || Va., *demander, rechercher avec empressement*, προσ-αιτέω-ῶ, μετ-αιτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

MÉNÉCRATE, *h.*, ὁ Μενεκράτης, ους.

MENÉE, sf., τὸ τέχνημα, ατος; τὸ μηχάνημα, ατος. Faire des menées, τεχνάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

MÉNÉLAS, *h.*, ὁ Μενέλεως, ω.

MENER, va. 1° *Conduire, guider*, ἄγω, *acc.*; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *dat.* Il le menait par la main, αὐτὸν χειρὸς ἦγε. Il mena son armée contre les ennemis, τὴν στρατιὰν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἤγαγε. || 2° *Transporter, voiturer*, κομίζω, f. ιῶ; φέρω, *acc.* || 3° *Faire aller, diriger*. Voy. CONDUIRE 4°. || 4° *Gouverner (qqn)*, ἄγω, *acc.* Se laisser mener par qqn, τινὶ πείθομαι (moy.). Mener le peuple, δημαγωγέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Administrer, diriger, régir*, ἄγω; εὐθύνω, f. υνῶ; δι-οικέω-ῶ, f. ήσω; δια-τάττω, f. τάξω, *acc.* Mener la maison, le ménage, οἰκονομέω-ῶ, f. ήσω. || Mener une vie heureuse, ἐν εὐδαιμονίᾳ δι-άγω. || Va. et vn., *pousser, entraîner*, ἄγω, φέρω, *acc.* ou *sans régime*; à une chose, εἴς ou ἐπί τι; προ-άγω, *acc.* ou *sans régime*; à une chose, πρός ou εἰς τι. Mener au bonheur, ἐπ' εὐδαιμονίαν φέρω. || Vn., *aboutir, conduire à*, ἄγω, φέρω εἰς *et l'acc.* Cette route mène à la ville, ἡ ὁδὸς εἰς τὴν πόλιν ἄγει ou φέρει.

MENEUR, sm., ὁ ἀγωγός, οῦ; ὁ ἡγεμών, όνος; (chef d'une faction), ὁ στασίαρχος, ου.

MÉNINGE, sf., *membrane qui enveloppe le cerveau*, ἡ μῆνιγξ, ιγγος.

MÉNIPPE, *h.*, ὁ Μένιππος, ου. De Ménippe, Μενίππειος, ον.

MÉNON, *h.*, ὁ Μένων, ωνος.

MENOTTES, sf. pl., ἡ χειροπέδη, ης.

MENSONGE, sm. 1° *Discours contraire à la vérité*, τὸ ψεῦδος, ους; τὸ ψεῦσμα, ατος. Convaincre qqn de mensonge, ἐλέγχω τινὰ ψευδόμενον. Inventer, forger un mensonge, ψεύδη πλάττω, f. πλάσω. Dire, débiter des mensonges, ψευδολογέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Fiction, fable*, τὸ ψεῦδος, ους; ὁ μῦθος, ου.

MENSONGER, ÈRE, adj., ψευδής, ές. Discours, propos mensonger, ἡ ψευδολογία, ας.

MENSONGÈREMENT, adv., ψευδῶς, ἐψευσμένως.

MENSUEL, ELLE, adj., ἐπιμήνιος, ον; καταμήνιος, ον.

MENTAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ εἴσω. || Maladie, aliénation mentale, ἡ παραφροσύνη, ης.

MENTALEMENT, adv., ἐν τῇ ψυχῇ.

MENTERIE, sf., τὸ ψεῦδος, ους; τὸ ψεῦσμα, ατος. Voy. MENSONGE.

MENTEUR, EUSE, adj. 1° *Qui ment*, ψευδής, ές. || 2° *Qui trompe*, ἀπατηλός, ή, όν. || Sm. et sf., *celui, celle qui ment*, ὁ ψεύστης, ου; ὁ, ἡ ψευδολόγος, ου.

MENTHE, sf., *plante odoriférante*, ἡ μίνθα *et* μίνθη, ης.

MENTION, sf., ἡ μνήμη, ης; ἡ μνεία, ας. Faire mention de qqn, de qq. chose, μνήμην τινὸς ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

MENTIONNÉ, ÉE, p.p., εἰρημένος, η, ον; λεχθείς, εῖσα, έν.

MENTIONNER, va., μιμνήσκομαι (moy.),

gén. avec ou sans περί, ὑπέρ; μνημονεύω, f. εὑσω, *acc.*, λέγω, *acc.*

MENTIR, vn., ψεύδομαι, f. ψεύσομαι; ψευδολογέω-ῶ, f. ήσω. Mentir à qqn, ψεύδομαι πρός τινα; sur qq. chose, περί τι ou περί τινος. || Ne pas mentir, ἀψευδέω-ῶ, f. ήσω. Sans mentir, ὡς ἀληθῶς.

MENTON, sm., τὸ γένειον, ου. Toucher le menton, γενείου ἅπτομαι, f. ἅψομαι.

MENTOR, *h.*, ὁ Μέντωρ, ορος. || Au fig., *conseiller*, ὁ σύμβουλος, ου.

MENU, UE, adj. 1° *Qui a peu de volume*, λεπτός, ή, όν. || 2° *De peu d'importance*, εὐτελής, ές; μικρός, ά, όν. Le menu peuple, τὸ πλῆθος, ους. || Adv., *en petits morceaux*, λεπτῶς. || Par le menu, *en détail*, καθ' ἕκαστον.

MENUISERIE, sf., *art du menuisier*, ἡ ξυλουργία, ας; ἡ ξυλουργική, ῆς.

MENUISIER, sm., ὁ ξυλουργός, οῦ. Etre menuisier, ξυλουργέω-ῶ, f. ήσω.

MÉPHITIQUE, adj., δυσώδης, ες.

MÉPRENDRE (SE), vr., ἁμαρτάνω, σφάλλομαι (pass.).

MÉPRIS, sm. 1° *Action de mépriser*, ἡ καταφρόνησις, εως; τὸ καταφρόνημα, ατος; ἡ ὑπεροψία, ας. Le mépris de la mort, ἡ τοῦ θανάτου καταφρόνησις. Avec mépris, καταφρονητικῶς. || 2° *Etat d'une personne méprisée*, ἡ ἀδοξία, ας; ἡ ἀτιμία, ας. Tomber dans le mépris, εἰς ἀτιμίαν καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 3° Au pl., *insolences*, τὰ ὑβρίσματα, ων. || Au **MÉPRIS DE**, loc. prép., παρά, *acc.* Au mépris des lois, παρὰ τοὺς νόμους.

MÉPRISABLE, adj., καταφρονεῖσθαι ἄξιος, α, ον; εὐκαταφρόνητος, ον; φαῦλος, ος et η, ον. Actions méprisables, πράγματα φαῦλα, ων.

MÉPRISANT, ANTE, adj., καταφρονητικός, ή, όν; ὑπεροπτικός, ή, όν.

MÉPRISE, sf., τὸ σφάλμα, ατος; ἡ ἄγνοια, ας. Par meprise, ὑπ' ἀγνοίας, ἀγνοίᾳ.

MÉPRISÉ, ÉE, p.p. et adj., καταφρονηθείς, εῖσα, έν; καταπεφρονημένος, η, ον; ἄδοξος, ον; ἄτιμος, ον.

MÉPRISER, va., κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; ὑπερ-φρονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* et *acc.*; ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; ὑπερ-οράω-ῶ, *acc.* Se mépriser réciproquement, ὑπερ-ορᾶν ἀλλήλους. Mepriser la mort, τοῦ θανάτου ὀλιγωρῶ. Il méprisa le danger, τοῦ κινδύνου κατ-εφρόνησε.

MER, sf., ἡ θάλαττα, ης. De la mer, θαλάττιος, ος et α, ον. Qui est dans la mer, ἐνάλιος, ος et α, ον. Voisin de la mer, παραθαλάττιος, ος et α, ον. Aller sur mer, πλέω. Sur mer, κατὰ θάλατταν. Homme de mer, ὁ ναύτης, ου. Mal de mer, ἡ ναυτία, ας. Avoir le mal de mer, ναυτιάω-ῶ, f. άσω. Mettre un vaisseau à la mer, ναῦν ἀν-άγω. || Pleine mer, haute mer, ὁ πόντος, ου; τὸ πέλαγος, ους. Naviguer en haute mer, πελαγίζω, f. ιῶ; (en parl. d'un vaisseau), ἀν-οίγνυμι. Qui est en pleine mer, πελάγιος, ος et α, ον.

MERCANTILE, adj., ἐμπορικός, ή, όν.

MERCENAIRE, adj. 1° *Qui se fait en vue du gain*, μισθαρνικός, ή, όν. || 2° *Vénal*, δωροδόκος, ον. || 3° *Qui sert pour un salaire*, μισθοφόρος, ον. Troupes mercenaires, τὸ μισθοφορικόν, οῦ. || Sm. 1° *Ouvrier à gages*, ὁ μισθοφόρος, οῦ; ὁ μισθωτός, οῦ. || 2° *Etranger qui sert pour un salaire*, ὁ μισθοφόρος, ου.

MERCENAIREMENT, adv., ἐπὶ μισθῷ, μισθοῦ.

1. **MERCI**, sf. 1° *Miséricorde*, ἡ συγγνώμη, ης. Crier, demander merci, συγγνώμην αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Recevoir qqn à merci, συγγνώμην ἀπο-νέμω τινί. || 2° *Discrétion*, ἡ ἐξουσία, ας. Etre à la merci de, εἰμὶ ἐπί, *dat.* Se mettre à la merci de qqn, ἑαυτόν, ήν, ὁ τινι παρα-διδόναι (de παρα-δίδωμι).

2. **MERCI**, sm., *remerciement*, ἡ χάρις, ιτος. Dire merci à qqn, τινὶ εὐχαριστέω-ῶ, f. ήσω. Dieu merci, χάρις Θεῷ.

MERCREDI, sm., ἡ τετάρτη (ης) τῆς ἑβδομάδος (s.-ent. ἡμέρα).

MERCURE, *dieu*. Voy. **HERMÈS**. || Sm. 1° *Planète*, ὁ Ἑρμῆς, οῦ; ὁ στίλβων, οντος. || 2° *Vif-argent*, ὁ ὑδράργυρος, ου.

MÈRE, sf. 1° *Femme qui a enfanté*, ἡ μήτηρ, *gén.* μητρός. De mère, μητρῷος, α, ον; μητρικός, ή, όν. Devenir mère, παῖδα τίκτω. Mère nourrice, ἡ τρόφος, ου. || Grand'mère, ἡ τήθη, ης. Grand'mère paternelle, ἡ τοῦ πατρὸς μήτηρ. Grand'mère maternelle, ἡ τῆς μητρὸς μήτηρ. || 2° *Femelle qui a des petits*, ἡ μήτηρ, *gén.* μητρός. || 3° *Cause, origine, etc.*, ἡ μήτηρ, *gén.* μητρός. L'agriculture est la mère des autres arts, ἡ γεωργία τῶν ἄλλων τεχνῶν μήτηρ ἐστίν. || Adj. Mère patrie, ἡ μητρόπολις, εως. Langue mère, ἡ γλῶττα (ης) πρωτότυπος, ου. L'idée mère (d'un ouvrage), ἡ ὑπόθεσις, εως.

MÉRIDIEN, sm., ὁ μεσημβρινός, οῦ, *avec ou sans* κύκλος, ου.

1. **MÉRIDIENNE**, adj. f., *qui a rapport au méridien*, μεσημβρινός, ή, όν.

2. **MÉRIDIENNE**, sf., *sommeil vers l'heure de midi*, ὁ μεσημβρινὸς ὕπνος, ου. Faire la méridienne, μεσημβριάζω, f. άσω.

MÉRIDIONAL, ALE, adj., μεσημβρινός, ή, όν. Les pays méridionaux, τὰ μεσημβρινά, ῶν.

MERISE, sf., τὸ ἄγριον κεράσιον, ου.

MERISIER, sm., *cerisier sauvage*, ὁ ἄγριος κέρασος, ου.

MÉRITANT, ANTE, adj., πολλοῦ ou πλείστου ἄξιος, α, ον.

MÉRITE, sm., ἡ ἀξία, ας; ἡ ἀρετή, ῆς. Selon le mérite, κατ' ἀξίαν, ἀξίως. Selon son mérite, κατὰ τὴν ἀξίαν. Récompenser qqn selon son mérite, τὴν ἀξίαν νέμω τινί. Etre récompensé suivant son mérite, τῆς ἀξίας τιμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. Un homme de mérite, d'un grand mérite, ἀνὴρ πολλοῦ, πλείστου ἄξιος. Se faire un mérite d'une chose, ἐπί τινι φιλοτιμέομαι-οῦμαι.

MÉRITÉ, ÉE, p.p. et adj., ἄξιος, α, ον. Châtiment mérité, ἡ ἀξία (ας) δίκη, ης.

MÉRITER, va. 1° *Etre digne de*, ἄξιός, ά, όν εἰμι ou γίγνομαι, *gén.* ou *inf.* Il mérite l'éloge, le blâme, ἐπαίνου, μέμψεως ἄξιός ἐστιν. Il mérite de vivre, d'être admiré, ἄξιός

ἐστι ζῆν, θαυμάσαι. || 2° *Faire obtenir*, ποριζω, f. ιῶ; παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; ἀ, *dat.* || Vn. Bien mériter de (rendre de grands services à), μεγάλα ὠφελέω-ῶ, f. ήσω; εὖ ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Il a bien mérité de l'Etat, πολλὰ ἀγαθὰ πεποίηκε τὴν πόλιν.

MÉRITOIRE, adj., ἀξιέπαινος, ον; ὠφελιμος, ος et η, ον.

MERLE, sm., *oiseau*, ὁ κόττυφος, ου.

MERLUCHE, sf., *poisson*, ὁ ὄνος, ου.

MERMNADES, sm. pl., *famille royale de Lydie*, οἱ Μερμνάδαι, ῶν.

MÉROPE, *f.*, ἡ Μερόπη, ης.

MERVEILLE, sf. 1° *Chose étonnante*, τὸ θαῦμα, ατος. Ce n'est pas merveille, οὐ θαῦμα. Une merveille de l'art, τὸ τέχνημα, ατος. Les sept merveilles du monde, τὰ ἑπτὰ θεάματα, ων. || 2° *Personne qui excite l'admiration*, ὁ θαυμαστὸς (οῦ) ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός. || A **MERVEILLE**, loc. adv., κάλλιστα, ἄριστα.

MERVEILLEUSEMENT, adv., θαυμαστῶς, θαυμασίως.

MERVEILLEUX, EUSE, adj. 1° *Surprenant, étonnant*, θαυμαστός, ή, όν; θαυμάσιος, α, ον; τερατώδης, ες. Merveilleux de beauté, θαυμαστὸς ου θαυμάσιος τὸ κάλλος. || 2° *Excellent en son genre*, κάλλιστος, η, ον; ἄριστος, η, ον. || Sm., *ce qui est merveilleux*, τὸ θαυμαστόν, οῦ; (dans un poème), τὸ τερατῶδες, ους.

MES, pr. poss. pl. de **MON**.

MÉSALLIANCE, sf., ὁ ἀνάξιος γάμος, ου.

MÉSALLIER (SE), vr., ἀνάξιον γάμον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

MÉSANGE, sf., *oiseau*, ὁ αἰγίθαλλος, ου; ὁ αἰγιθαλός, οῦ.

MÉSARRIVER, vn., οὐκ ἀπο-βαίνω. Il vous en mésarrivera (vous ne réussirez pas), ἀποτεύξεσθε (de ἀπο-τυγχάνω).

MÉSAVENIR ou **MÉSADVENIR**, vn., comme **MÉSARRIVER**.

MÉSAVENTURE, sf., ἡ ἀπότευξις, εως; ἡ ἀτυχία, ας; τὸ ἀτύχημα, ατος.

MÉSENTÈRE, sm., τὸ μεσεντέριον, ου.

MÉSESTIMER, va., ἀτιμάζω, f. άσω, *acc.*; κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

MÉSINTELLIGENCE, sf., ἡ διαφορά, ᾶς. Ils sont en mésintelligence, ἀλλήλοις διαφέρονται (pass.).

MÉSOPOTAMIE, *pays*, ἡ Μεσοποταμία, ας. Habitant de la Mésopotamie, ὁ Μεσοποταμίτης, ου.

MESQUIN, INE, adj., (en parl. des pers. et des choses), γλίσχρος, α, ον.

MESQUINEMENT, adv., γλίσχρως.

MESQUINERIE, sf., ἡ γλισχρότης, ητος.

MESSAGE, sm. 1° *Commission donnée*, ἡ ἐντολή, ῆς; τὸ πρόσταγμα, ατος. || 2° *Chose communiquée*, ἡ ἀγγελία, ας; τὸ ἄγγελμα, ατος.

MESSAGER, ÈRE, sm. et sf. 1° *Personne chargée d'un message*, ὁ, ἡ ἄγγελος, ου. || 2° *Annonce, avant-coureur*, ὁ, ἡ προάγγελος, ου.

MESSAPIE, *pays*, ἡ Μεσσαπία, ας. De Messapie, Μεσσάπιος, α, ον. Habitants de la Messapie, οἱ Μεσσάπιοι, ων.

MESSE, sf., ἡ ἀκολουθία, ας; ἡ θεία λειτουργία, ας. Célébrer la messe, λειτουργέω-ῶ, f. ήσω.

MESSÉANCE, sf., ἡ ἀπρέπεια, ας; ἡ ἀσχημοσύνη, ης. Il y a de la messéance à faire cela, τοῦτο ποιεῖν οὐ πρέπει, f. πρέψει.

MESSÉANT, ANTE, adj., ἀπρεπής, ές; ἀσχήμων, ον; ἀγεννής, ές.

MESSÈNE, *v.*, ἡ Μεσσήνη, ης.

MESSÉNIE, *pays*, ἡ Μεσσήνη, ης; ἡ Μεσσηνία, ας. De Messénie, Μεσσήνιος, α, ον; Μεσσηνιακός, ή, όν.

MESSÉNIENS, *pple*, οἱ Μεσσήνιοι, ων.

MESSEOIR, v. impers. Il messied, οὐ πρέπει, f. πρέψει.

MESSIE, sm., ὁ Μεσσίας, ου.

MESSINE, *v.*, ἡ Μεσσήνη, ης. De Messine, Μεσσήνιος, α, ον. Territoire de Messine, ἡ Μεσσηνία, ας.

MESURABLE, adj., μετρητός, ή, όν; σταθμητός, ή, όν.

MESURAGE, sm., *action de mesurer*, ἡ μέτρησις, εως. Qui concerne le mesurage, μετρητικός, ή, όν.

MESURE, sf. 1° *Ce qui sert à mesurer*, τὸ μέτρον, ου. Distribuer, vendre à la mesure, δια-μετρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Quantité d'une chose mesurée*, τὸ μέτρον, ου. Trois mesures de vin, οἶνου τρία μέτρα. || 3° *Dimension*, τὸ μέτρον, ου. Prendre la mesure d'une chose, μέτρησίν τινος λαμβάνω. || 4° *Mètre (en prosodie)*, τὸ μέτρον, ου. || 5° *Cadence, rythme (en musique)*, ὁ ῥυθμός, οῦ. En mesure, ἐν ῥυθμῷ. || 6° *Limites, capacité*, τὸ μέτρον, ου; ὁ ὅρος, ου. Selon la mesure de, κατά *et l'acc.* Dans la mesure de mes forces, κατὰ τὴν δύναμιν. || 7° *Moderation, retenue*, τὸ μέτρον, ου; τὸ μέτριον, ου. Avoir, garder de la mesure, μετριάζω, f. άσω; en qq. chose, περί ου πρός τι. Ne garder aucune mesure, ἀμετρίᾳ χράομαι-ῶμαι. Avec mesure, ἐμμέτρως. Sans mesure, ἀμέτρως. Au delà de la juste mesure, πέρα ου περαιτέρω τοῦ μετρίου. Dans les limites d'une juste mesure, ἐνδοτέρω τοῦ μετρίου. || 8° *Précaution, moyen*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ μηχανή, ῆς. Prendre des mesures, βουλεύομαι, f. σομαι. || OUTRE MESURE, loc. adv., πέρα τοῦ μέτρου, ὑπερβαλλόντως. || A MESURE QUE, loc. conj., καθ' ὅσον, ὡς. A mesure que chacun arrive, ὡς ἕκαστος προσ-έρχεται.

MESURÉ, ÉE, p.p. 1° *Jaugé*, μετρητός, ή, όν. || 2° *Cadencé*, σύμμετρος, ον; ἐμμελής, ές. || 3° *Modéré, convenable*, μέτριος, ος et α, ον. Etre mesuré dans qq. chose, περί ου πρός τι μετριάζω, f. άσω.

MESURER, va. 1° *Déterminer au moyen d'une mesure*, μετρέω-ῶ, δια-μετρέω-ῶ, ἐκ-μετρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* L'art de mesurer, ἡ μετρητική, ῆς. || *Au fig.* Mesurer une chose sur une autre, μετρέω-ῶ τί τινι ου πρός τι. || 2° *Proportionner*, συμ-μετρέω-ῶ, f. ήσω (et moyen), *acc.*; ἀ, πρός *et l'acc.* || 3° *Régler avec sagesse*, μετριάζω, f. άσω; σωφρονέω-ῶ, f. ήσω; une chose, περί τι. || SE MESURER, vr., *être mesuré*, les mêmes verbes actifs au passif. || Se mesurer avec qqn (lutter contre qqn), τινί ου πρός τινα δι-αγωνίζομαι, f. ιοῦμαι; (se

comparer à qqn), ἑαυτόν, ἤν, ὁ τινι παραβάλλειν.

MESUREUR, sm., ὁ μετρητής, οῦ.

MÉSUSER, vn., ἀπο-χράομαι-ῶμαι, κατα-χράομαι-ῶμαι, *dat.*

MÉTACARPE, sm., τὸ μεταχάρπιον, ου.

MÉTAIRIE, sf., ἡ ἔπαυλις, εως. Petite métairie, τὸ ἐπαύλιον, ου.

MÉTAL, sm., τὸ μεταλλεῖον, ου. Extraire les métaux, μεταλλεύω, f. εὐσω. Extraction des métaux, ἡ μεταλλεία, ας. Travailler les metaux, χαλκεύω, f. εὐσω. Ouvrier en métaux, ὁ χαλκεύς, έως.

MÉTALLIQUE, adj., μεταλλικός, ή, όν.

MÉTALLURGIE, sf., ἡ μεταλλεία, ας.

MÉTALLURGIQUE, adj., μεταλλευτικός, ή, όν.

MÉTAMORPHOSE, sf., ἡ μεταβολή, ῆς; en qq. chose, εἴς τι. || Au plur., *titre d'un poème*, αἱ Μεταμορφώσεις, εων.

MÉTAMORPHOSER, va., μετα-βάλλω, *acc.*; en, εἰς *et l'acc.* || SE MÉTAMORPHOSER, vr., μετα-βάλλω (et moyen); en, εἰς *et l'acc.* Se métamorphoser en oiseau, φύσιν ὄρνιθος μετ-αλλάττω.

MÉTAPHORE, sf., ἡ μεταφορά, ᾶς.

MÉTAPHORIQUE, adj., μεταφορικός, ή, όν.

MÉTAPHORIQUEMENT, adv., μεταφορικῶς.

1. **MÉTAPHYSIQUE**, sf., ἡ περὶ τῶν δαιμονίων *ou* θείων ἐπιστήμη, ης.

2. **MÉTAPHYSIQUE**, adj., δαιμόνιος, α, ον; θεῖος, α, ον.

MÉTATHÈSE, sf., ἡ μετάθεσις, εως.

MÉTELLUS, *h.*, ὁ Μέτελλος, ου.

MÉTEMPSYCOSE, sf., ἡ μετεμψύχωσις, εως.

MÉTÉORE, sm., τὸ οὐράνιον (ου) φῶς, *gén.* φωτός; *au pl.*, τὰ μετέωρα, ων.

MÉTÉOROLOGIE, sf., ἡ μετεωρολογία, ας.

MÉTÉOROLOGIQUE, adj., μετεωρολογικός, ή, όν.

MÉTÈQUE, sm., *étranger établi à Athènes*, ὁ μέτοικος, ου. Taxe payée par les métèques, τὸ μετοίκιον, ου.

MÉTHODE, sf. 1° *Procédé raisonné pour faire qq. chose*, ἡ μέθοδος, ου; ἡ ὁδός; οῦ; ὁ τρόπος, ου. || 2° *Ordre dans la disposition des matières*, ὁ κόσμος, ου; ἡ σύνταξις, εως. || 3° *Traité, livre méthodique*, ἡ μέθοδος, ου. || 4° *Coutume, habitude*, ὁ τρόπος, ου; τὸ ἔθος, ους.

MÉTHODIQUE, adj., μεθοδικός, ή, όν.

MÉTHODIQUEMENT, adv., καθ' ὁδόν. Faire méthodiquement, μεθοδεύω, f. εὐσω, *acc.*

MÉTHYMNE, *v.*, ἡ Μήθυμνα, ης. De Méthymne, Μηθυμναῖος, α, ον. Habitants de Méthymne, οἱ Μηθυμναῖοι, ων.

MÉTICULEUSEMENT, adv., περιέργως, μικρολόγως.

MÉTICULEUX, EUSE, adj., περίεργος, ον; μικρολόγος, ον.

MÉTIER, sm. 1° *Profession*, ἡ τέχνη, ης. Exercer un métier, τέχνην ἀσκέω-ῶ, f. ήσω. Gens de métier, οἱ τεχνῖται, ῶν. Le métier de la guerre, des armes, τὰ πολεμικά, ῶν. || 2° *Ce qu'on a coutume de faire*, τὸ ἐπιτήδευμα, ατος. Faire métier de délateur (de la délation), συκοφαντίαν ἐπι-τηδεύω, f. σω.

MÉTOPE, sf., *terme d'architecture*, ἡ μετόπη, ης.

MÈTRE, sm., *pied, mesure d'un vers*, τὸ μέτρον, ου.

MÈTRÈTE, sf., *mesure pour les liquides*, ὁ μετρητής, οῦ.

MÉTRIQUE, adj., μετρικός, ή, όν. || Sf., *science des mètres*, ἡ μετρική, ῆς.

MÉTROPOLE, sf., ἡ μητρόπολις, εως.

MÉTROPOLITAIN, sm., *archevêque*, ὁ μητροπολίτης (ου) ἐπίσκοπος, ου.

METS, sm., ἡ ἐδωδή, ῆς; τὸ ὄψον, ου. Mets servis, τὰ παρακείμενα ὄψα.

METTRE, va. 1° *Placer, poser*, τίθημι, ἵστημι, *acc.* Mettre qq. chose sur une chose, ἐπι-τίθημί, ἐφ-ίστημί τί τινι. Mettre qq. chose sous une chose, ὑπο-τίθημί τί τινι ou ὑπό τι. Mettre qq. chose dans une chose, ἐν-τίθημί τί τινι ou εἰς τι. Mettre qq. chose devant une chose, τίθημί τι πρό τινος, προ-τίθημί τί τινος. Mettre des bornes à une chose, ὅρους τινὸς τίθεμαι (moy.). Mettre qq. chose sous les yeux, τίθημί τι πρὸ ὀφθαλμῶν. Mettre du bois dans le feu, ξύλα ἐπι-φέρω τῷ πυρί. Mettre qqn dans l'embarras, καθ-ίστημί τινα εἰς ἀπορίαν. Mettre qqn à la tête de qqn, de qq. chose, ἐφ-ίστημί τινά τινι ou ἐπί τινι. Mettre qqn au nombre de ses amis, τίθημί τινα ἐν τοῖς φίλοις. || 2° *Revêtir*, ἐν-δύομαι (moy.), *acc.* Mettre son épée, τὸ ξίφος ὑπο-ζώννυμαι (moy.). || SE METTRE, vr. 1° *Se placer*, ἵσταμαι (moy. avec sens neutre). Se mettre auprès de qqn, παρ-ίσταμαί τινι. Se mettre en face de qqn, ἀνθ-ίσταμαί τινι. || 2° *S'habiller*, ἀμφι-έννυμαι (moy.). || Se mettre à, (suivi d'un nom), ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; προσ-έχω, *dat.*; (suivi d'un infinitif), ἄρχομαι, f. ἄρξομαι *et l'inf.* Ils se mirent à rire, ἤρξαντο γελᾶν.

1. **MEUBLE**, adj., (en parl. de la terre), ψαθυρός, ά, όν; μαλακός, ή, όν. || Biens meubles, τὰ ἐπιπλα, ων.

2. **MEUBLE**, sm., τὸ σκεῦος, ους. Petit meuble, τὸ σκευάριον, ου. || Au pl., τὰ σκεύη, ῶν; (biens meubles), τὰ ἐπιπλα, ων.

MEUBLER, va., σκευάζω, κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

MEUGLEMENT, sm., ὁ μυκηθμός, οῦ.

MEUGLER, vn., μυκάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι.

1. **MEULE**, sf. 1° *Instrument pour moudre*, ἡ μύλη, ης. De meule, μυλικός, ή, όν. Meule de dessus, ὁ ὄνος, ου. Meule de dessous, ἡ μύλη, ης. Tourner la meule, τὴν μύλην περι-άγω ou στρέφω. || 2° *Instrument pour aiguiser*, ἡ ἀκόνη, ης.

2. **MEULE**, sf., *monceau*, ὁ θωμός, οῦ; ὁ θημών, ῶνος.

MEULIÈRE, sf., *et* PIERRE MEULIÈRE, ὁ μυλίας (ου) λίθος, ου.

MEUNIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ μυλωθρός, οῦ; *fém.* ἡ μυλωθρίς, ίδος. De meunier, μυλωθρικός, ή, όν.

MEURTRE, sm., ὁ φόνος, ου; ἡ σφαγή, ῆς. Faire, commettre un meurtre, φόνον πράττω

ου ποιέω-ῶ, f. ήσω. Un meurtre est commis, φόνος γίγνεται.

MEURTRI, IE, p.p., τεθλασμένος, η, ον; θλαστός, ή, όν.

MEURTRIER, IÈRE, adj., φόνιος, ος et α, ον; ὀλέθριος, ος et α, ον. || Sm., ὁ φονεύς, έως.

MEURTRIR, va., θλάω-ῶ, *acc.* Action de meurtrir, ἡ θλάσις, εως. || SE MEURTRIR, vr., θλάομαι-ῶμαι (pass.).

MEURTRISSURE, sf., τὸ θλάσμα, ατος; ὁ μώλωψ, ωπος.

MEUTE, sf., αἱ κύνες, ῶν.

MI, partic. inséparable, ἥμισυς, εια, υ; μέσος, η, ον. A mi-côte, ἐν ἡμισείᾳ τῇ ἀνόδῳ. A mi-chemin, ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. Jusqu'à mi-chemin, εἰς μέσην τὴν ὁδόν.

MIASME, sm., *émanation morbifique*, ὁ ὀλέθριος ἀτμός, οῦ.

MICROCOSME, sm., *petit monde*, ὁ μικρόκοσμος, ου.

MIDAS, *h.*, ὁ Μίδας, ου et α.

MIDI, sm. 1° *Le milieu du jour*, ἡ μεσημβρία, ας; μέση ἡ ἡμέρα; τὸ μέσον (ου) τῆς ἡμέρας. Vers midi, ἀμφὶ μέσην τὴν ἡμέραν. A midi, τῆς μεσημβρίας, ἐν μεσημβρίᾳ. De midi, μεσημβρινός, ή, όν. || 2° *Sud*, ἡ μεσημβρία, ας; ὁ νότος, ου. Du midi, situé au midi, μεσημβρινός, ή, όν; νότιος, α, ον. Le vent du midi, ὁ νότος, ου. || 3° *Les pays du Midi*, τὰ μεσημβρινά, ῶν.

MIDIAS, *h.*, ὁ Μειδίας, ου.

MIE, sf., τὸ ὑγρόν, οῦ; (pour se nettoyer les mains), ἡ ἀπομαγδαλιά, ᾶς.

MIEL, sm., τὸ μέλι, ιτος. De miel, μελιτήριος, α, ον. Préparé avec du miel, μελιχρός, ά, όν. Pareil à du miel, μελιτοειδής, ές. Mouche à miel, ἡ μέλιττα, ης. Gâteau de miel, ἡ μελιτοῦττα, ης. Marchand de miel, ὁ μελιτοπώλης, ου. Enduire de miel, μελιττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Préparer le miel, μελιτουργέω-ῶ, f. ήσω. Préparation du miel, ἡ μελιτουργία, ας.

MIELLEUX, EUSE, adj., (au propre), μελιτηρός, ά, όν; (au figuré), μελιχρός, ά, όν.

MIEN, IENNE, adj. poss., ἐμός, ή, όν. || LE MIEN, pron. poss., ὁ ἐμός, ἡ ἐμή, τὸ ἐμόν. || Sm., *ce qui m'appartient*, τὰ ἐμά, ῶν. || Sm. pl., *mes proches*, οἱ προσήκοντές μοι; οἱ οἰκεῖοί μου.

MIETTE, sf., ἡ ψῖξ, *gén.* ψιχός. Miettes de pain, τὰ ἄρτου θρύμματα, ων.

MIEUX, adv. compar. de BIEN, ἄμεινον, βέλτιον, κρεῖττον. Aller mieux, κάλλιον ἔχω ou πράττω; (en parl. d'un malade), *et* être mieux, ῥᾴζω, f. ῥάσω. Il vaut mieux, mieux vaut, κρεῖττόν ἐστι, αἱρετώτερόν ἐστι *et l'inf.*; que de, ἤ *et l'inf.* || LE MIEUX, adv. sup. de BIEN, ἄριστα, κράτιστα, βέλτιστα. Le mieux du monde, au mieux, ὡς ἄριστα, ὡς βέλτιστα. Du mieux que je puis, de mon mieux, ὡς μάλιστα δύναμαι. || Sm., τὸ ἄριστον, τὸ βέλτιστον, ου; (en parl. d'un malade), ἡ ῥᾳστώνη, ης. Le mieux est de, τὸ βέλτιστόν ἐστι *et l'inf.*

MIGNARD, ARDE, adj. 1° *Délicat*, θρυπτικός, ή, όν; ἁβρός, ά, όν. || 2° *Affété*, περίεργος, ον.

MIGNARDEMENT, adv. 1° *Avec délicatesse*, ἁβρῶς. || 2° *Avec affèterie*, περιέργως.

MIGNARDER, va. 1° *Traiter délicatement*, δια-θρύπτω; σκιατραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Affecter de la delicatesse dans*, κακοτεχνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

MIGNARDISE, sf. 1° *Délicatesse*, ἡ ἁβρότης, ητος; ἡ κομψότης, ητος. || 2° *Affectation*, ἡ περιεργία, ας.

MIGNON, ONNE, adj., κομψός, ή, όν; γλαφυρός, ά, όν. || Sm., ὁ φίλτατος, ου; ὁ ἀγαπητός, οῦ.

MIGRAINE, sf., ἡ ἡμικρανία, ας. Sujet à la migraine, ἡμικρανικός, ή, όν.

MIGRATION, sf., ἡ μετοίκησις, εως; ἡ μετανάστασις, εως.

1. **MIL**, adj. n. Voy. MILLE.

2. **MIL**, sm. Voy. MILLET.

1. **MILAN**, sm., *oiseau*, ὁ ἰκτῖνος, ου.

2. **MILAN**, v., τὸ Μεδιόλανον, ου.

MILÉSIENS, *pple*, οἱ Μιλήσιοι, ων.

MILET, v., ἡ Μίλητος, ου. De Milet, Μιλήσιος, α, ον. Le territoire de Milet, ἡ Μιλησία, ας. Les habitants de Milet, οἱ Μιλήσιοι, ων.

MILICE, sf. 1° *Art et exercice de la guerre*, τὰ πολεμικά, ῶν. || 2° *Corps de troupes*, τὸ στρατιωτικόν, οῦ; ἡ δύναμις, εως.

MILIEU, sm. 1° *Centre, point intermédiaire*, τὸ μέσον, ου; ἡ μεσότης, ητος. Au milieu, ἐν μέσῳ. Placer, mettre au milieu, εἰς μέσον καθ-ίστημι, *acc.* Le milieu du camp, τὸ μέσον τοῦ στρατοπέδου. Qui est au milieu, μέσος, η, ον. Prendre, saisir, tenir qqn par le milieu du corps, λαμβάνω, ἁρπάζω, ἔχω τινὰ μέσον. || Le milieu de *se rend ordinairement par* μέσος, η, ον, *construit de la manière suivante*. Le milieu de la ville, μέση ἡ πόλις, *rar.* ἡ πόλις μέση. Le milieu de la nuit, μέσαι νύκτες. Au milieu de l'hiver, χειμῶνος μέσου ou μεσοῦντος (de μεσόω-ῶ). || Du milieu *se traduit par* μέσος, η, ον, *placé entre l'article et le substantif*. Le doigt du milieu, ὁ μέσος δάκτυλος. || 2° *Ce qui est entre deux extrêmes, mesure*, ἡ μεσότης, ητος; τὸ μέτρον, ου; τὸ μέτριον, ου. Le juste milieu, ἡ μετριότης, ητος; ἡ συμμετρία, ας. Garder le milieu, τὴν μετριότητα τηρέω-ῶ, f. ήσω. || AU MILIEU DE, loc. prép., *dans, parmi*, ἐν, *dat.* Au milieu de nous, ἐν ἡμῖν.

MILITAIRE, adj., *qui concerne la guerre*, στρατιωτικός, ή, όν; πολεμικός, ή, όν. L'art militaire, ἡ στρατηγική, ῆς. Service militaire, ἡ στρατεία, ας. || Sm. 1° *Homme de guerre*, ὁ στρατιώτης, ου. || 2° *La totalité des gens de guerre*, τὸ στρατιωτικόν, οῦ; οἱ στρατιῶται, ῶν.

MILITAIREMENT, adv., στρατιωτικῶς.

MILITER, vn., *être favorable*, ὑπ-άρχω, f. ἄρξω; συμ-μαχέω-ῶ, f. ήσω; pour, *dat.*

1. **MILLE**, adj. num. 1° *Dix fois cent*, χίλιοι, αι, α. Le nombre mille, ἡ χιλιάς, άδος. Mille fois, χιλιάκις. Mille fois plus grand, χιλιοπλάσιος, α, ον. Deux, trois mille, *etc.* Voy. DEUX, TROIS, *etc.* || 2° *Un nombre infini*, μυρίοι, αι, α. Mille fois, μυριάκις. Mille fois meilleur, μυρίῳ βελτίων, ον.

2. **MILLE**, sm., *mesure itinéraire*, τὸ μίλιον, ου. Mesurer par milles, μιλιάζω,

f. άσω. Action de mesurer par milles, ὁ μιλιασμός, οῦ.

MILLE-FEUILLE, sf., *plante*, τὸ ἀγήρατον, ου.

MILLÉNAIRE, adj. Nombre millénaire, ἡ χιλιάς, άδος. || Sm., *mille ans*, ὁ χιλιετὴς (οῦς) χρόνος, ου.

MILLE-PERTUIS, sm., *plante*, τὸ ὑπέρεικον, ου.

MILLÉSIME, sm., τὸ ἔτος, ους.

MILLET, sm., ὁ κέγχρος, ου; ἡ μελίνη, ης. De millet, κεγχρινος, η, ον. Pareil au millet, κεγχροειδής, ές. Champ de millet, αἱ μελίναι, ῶν. Grain de millet, ὁ κέγχρου χόνδρος, ου. De la grosseur d'un grain de millet, κεγχριαῖος, α, ον.

MILLIAIRE, adj. Borne, pierre milliaire, *et substantivt* (*au masculin*) milliaire, τὸ μιλιάριον, ου.

MILLIÈME, adj., χιλιοστός, ή, όν. || Sm., *la millième partie*, τὸ χιλιοστὸν (οῦ) μέρος, ους.

MILLIER, sm. 1° *Un mille*, ἡ χιλιάς, άδος. || 2° *Un nombre infini*, ἡ μυριάς, άδος.

MILLION, sm. 1° *Mille fois mille*, αἱ ἑκατὸν μυριάδες, ῶν; ἑκατοντάκις μύριοι, αι, α (adj.). Un demi-million, πεντήκοντα μυριάδες, ων. Cent millions, μυριάκις μύριοι, αι, α (adj.). || 2° *Nombre fort considérable*, πολλαὶ (ῶν) μυριάδες, ων. Un million de fois, μυριάκις.

MILON, *h.*, ὁ Μίλων, ωνος.

MILTIADE, *h.*, ὁ Μιλτιάδης, ου.

MIME, sm. 1° *Comédie bouffonne*, ὁ μῖμος, ου. Compositeur de mimes, ὁ μιμογράφος, ου. || 2° *Acteur bouffon*, ὁ μῖμος, ου.

MIMER, va., μιμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

MIMIQUE, adj., (dans tous les sens), μιμικός, ή, όν. || Sf., *art d'imiter par le geste*, ἡ μιμητικὴ τέχνη, ης.

MINAUDER, vn., θρύπτομαι (pass.).

MINAUDERIE, sf., ἡ θρύψις, εως.

MINCE, adj. 1° *Peu épais*, λεπτός, ή, όν; ἰσχνός, ή, όν. Etre rangé en ordre mince, ἐπὶ λεπτὸν τέταγμαι (de τάττω). || 2° *Faible, petit*, λεπτός, ή, όν : μικρός, ά, όν.

1. **MINE**, sf. 1° *Air du visage*, τὸ πρόσωπον, ου; ἡ ὄψις, εως; τὸ βλέμμα, ατος. Juger à la mine, ἀπὸ τοῦ προσώπου τεκμαίρομαι, f. αροῦμαι. De bonne mine (d'une figure agréable), εὐσχήμων, ον. De mauvaise mine, ἀσχήμων, ον. || 2° *Air, contenance que l'on prend*, τὸ σχῆμα, ατος; τὸ πρόσωπον, ου. Affecter une mine grave, σεμνοπροσωπέω-ῶ, f. ήσω. Faire mine de, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι *et l'inf.* || 3° *Apparence* (*des choses*), τὸ εἶδος, ους. || 4° Au pl., *signes, gestes affectés*, ὁ ἀκκισμός, οῦ. Faire des mines, ἀκκίζομαι, f. ιοῦμαι.

2. **MINE**, sf. 1° *Terrain d'où l'on extrait les métaux*, τὸ μέταλλον, ου; *plus souvt* τὰ μέταλλα, ων. Mine d'or, d'argent, τὰ μέταλλα χρύσεια, ἀργύρεια, ων. Exploiter une mine, μεταλλεύω, f. σω. Travail des mines, ἡ μεταλλεία, ας. Art d'exploiter les mines, ἡ μεταλλευτική, ῆς. || 2° *Cavité souterraine*, (en terme de guerre), ὁ ὑπόνομος, ου; τὸ ὑπόρυγμα, ατος. Pratiquer des mines, ὁ πο-νομεύω, f. σω. || 3° *Pratique secrète*, ἡ μηχανή, ῆς; ἡ ἐπιβουλή, ῆς.

3. **MINE**, sf., *poids et monnaie*, ἡ μνᾶ, *gén.* μνᾶς. D'une mine, μναιαῖος, α, ον. De deux mines, διμναῖος, α, ον. De quatre mines, τετραμναῖος, α, ον.

MINER, va. 1° *Pratiquer une mine sous*, ὑπ-ορύττω, *acc.* || 2° *Creuser, caver lentement*, ὑπο-κοιλαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 3° *Consumer, détruire*, ἐκ-τήκω, συν-τήκω, *acc.*

MINERAI, sm., *métal retiré de la mine*, τὸ ὀρυκτόν, οῦ.

MINÉRAL, ALE, adj., ὀρυκτός, ή, όν. || Sm., τὸ ὀρυκτόν, οῦ; τὸ μεταλλευτόν, οῦ.

MINERVE, *déesse*. Voy. ΑΤΗΕΝΑ.

1. **MINEUR**, sm. 1° *Celui qui tire les métaux des mines*, ὁ μεταλλευτής, οῦ; ὁ μεταλλεύς, έως. De mineur, μεταλλευτικός, ή, όν. || 2° *Sapeur employé à creuser les mines*, ὁ ὑπονομεύων, οντος.

2. **MINEUR, EURE**, adj., *plus petit*, ἐλάττων, ον. || Adj. et subst., *qui n'a pas atteint sa majorité*, ἄνηβος, ον.

MINIER, IÈRE, adj., μεταλλικός, ή, όν.

MINIME, adj., ἐλάχιστος, η, ον.

MINIMUM, sm., *ce qu'il y a de moindre*, τὸ ἐλάχιστον, ου. Le minimum de la peine, ἡ ἐλαχίστη δίκη, ης.

MINISTÈRE, sm. 1° *Emploi qu'on exerce*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ λειτουργία, ας. || 2° *Entremise*, ἡ ὑπουργία, ας; ἡ διάπραξις, εως. Par le ministère de qqn, ὑπουργοῦντός τινος.

MINISTRE, sm. 1° *Celui dont on se sert pour l'exécution d'une chose*, ὁ ὑπουργός, οῦ. || 2° *Ambassadeur*. Voy. ce mot. || Les ministres de Dieu, des autels, οἱ Θεοῦ, τῶν ἁγίων λειτουργοί, ῶν.

MINIUM, sm., ἡ μίλτος, ου. De minium, μιλτινος, η, ον. Colorer avec du minium, μιλτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

MINOA, *île et ville*, ἡ Μινῴα, ας.

MINORITÉ, sf. 1° *Le petit nombre*, οἱ ἐλάττονες, *mieux* οἱ ἐλάττους, *gén.* ἐλαττόνων. || 2° *Etat d'une personne mineure*, ἡ ἄνηβος (ου) ἡλικία, ας. Pendant la minorité de qqn, παιδὸς ἔτι ὄντος τινός.

MINOS, *h.*, ὁ Μίνως, ω.

MINOTAURE, *monstre*, ὁ Μινώταυρος, ου.

MINTURNES, *v.*, αἱ Μιντοῦρναι, ῶν. Habitants de Minturnes, οἱ Μιντουρνήσιοι, ων.

MINUCIUS, *h.*, ὁ Μινύκιος, ου.

MINUIT, sm., τὸ μέσον (ου) τῆς νυκτός, *plus souv.* μέσαι (ων) νύκτες, ῶν. Vers minuit, περὶ ου ἀμφὶ μέσας νύκτας. A minuit, ἐν μέσῳ νυκτῶν. Il était à peu près minuit, σχεδὸν ἦσαν μέσαι νύκτες.

MINUSCULE, adj., μικρός, ά, όν.

1. **MINUTE**, sf. 1° *La 60e partie d'une heure*, τῆς ὥρας τὸ ἑξηκοστὸν (οῦ) μέρος, ους. || 2° *Temps très court*, τὸ ἀκαρὲς (οῦς) χρόνου ου ὥρας. En une minute, ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ.

2. **MINUTE**, sf., *original d'un écrit*, τὸ αὐτόγραφον, ου.

MINUTIE, sf., ὁ λῆρος, ου; ἡ μικρολογία, ας. S'arrêter à des minuties, μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

MINUTIEUSEMENT, adv., περιέργως, μικρολόγως.

MINUTIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui s'attache aux minuties*, μικρολόγος, ον. || 2° *Qui va jusqu'aux minuties*, περίεργος, ον. Soins minutieux, ἡ περιεργία, ας.

MIRACLE, sm., τὸ θαῦμα, ατος; τὸ τέρας, ατος. Faire des miracles, θαυματουργέω-ῶ, f. ήσω.

MIRACULEUSEMENT, adv., τερατωδῶς.

MIRACULEUX, EUSE, adj., θαυμαστός, ή, όν; τερατώδης, ες.

MIRE, sf. Point de mire, ὁ σκοπός, οῦ.

MIRER, va., *viser*, στοχάζομαι, f. άσομαι, *gén.* || **SE MIRER**, vr., *se regarder dans un miroir*, ἐν-οπτρίζομαι, κατ-οπτρίζομαι, f. ιοῦμαι.

MIROIR, sm., τὸ κάτοπτρον, ου; τὸ ἔνοπτρον, ου. Qui concerne les miroirs, κατοπτρικός, ή, όν. Semblable à un miroir, κατοπτροειδής, ές. Se regarder dans un miroir, κατοπτρίζομαι, f. ιοῦμαι.

MIS, MISE, p.p. Voy. **METTRE**. || *Habillé*, voy. ce mot.

MISANTHROPE, adj., μισάνθρωπος, ον. || Sm., ὁ μισάνθρωπος, ου. Etre misanthrope, μισανθρωπέω-ῶ, f. ήσω.

MISANTHROPIE, sf., ἡ μισανθρωπία, ας.

MISANTHROPIQUE, adj., ὁ, ἡ, τὸ μισανθρώπου.

MISCELLANÉES, sm. pl., *mélanges*, τὰ σύμμικτα, ων.

MISE, sf. 1° *Ce qu'on met au jeu*, τὸ ἐπιδιακείμενον ἀργύριον, ου. || 2° *Enchère*. Voy. ce mot. || 3° *Manière de se vêtir*, τὸ φόρημα, ατος; ἡ στολή, ῆς. || Mise en liberté, ἡ ἄφεσις, εως. Mise en jugement, ἡ πρόκλησις, εως. Mise en vente, ἡ πρᾶσις, εως. Mise en œuvre, ἡ κατεργασία, ας. Mise à prix, ἡ τίμησις, εως.

MISÉRABLE, adj. 1° *Qui est dans la misère*, ἄθλιος, α, ον; ταλαίπωρος, ον; κακοδαίμων, ον. Les misérables, οἱ ἄθλιοι, ων. || 2° *Méchant*, κακός, ή, όν; πονηρός, ά, όν. || 3° *Mauvais en son genre*, κακός, ή, όν; φαῦλος, ος ει τη, ον; πονηρός, ά, όν.

MISÉRABLEMENT, adv., κακῶς, ἀθλίως.

MISÈRE, sf. 1° *Etat malheureux*, τὰ κακά, ῶν; ἡ ἀθλιότης, ητος; ἡ ταλαιπωρία, ας. || 2° *Extrême indigence*, ἡ ἀπορία, ας; ἡ ἔνδεια, ας. Etre dans la dernière, dans une extrême misère, ἐν ἐσχάτοις εἰμί. || 3° *Chose sans valeur*, φαῦλόν τι; ὁ λῆρος, ου.

MISÉRICORDE, sf. 1° *Compassion*, ὁ ἔλεος, ου; ὁ οἶκτος, ου; ἡ κατοίκτισις, εως. Qui est sans miséricorde, ἀνηλεής, ές. || Ancre de miséricorde, ἡ ἱερὰ ἄγκυρα, ας. || 2° *Grâce, pardon*, ἡ συγγνώμη, ης. Faire miséricorde à qqn, συγ-γιγνώσκω τινί. || 3° *Merci, discrétion*, ἡ ἐξουσία, ας. Se remettre, s'abandonner à la miséricorde de qqn, ἑαυτόν, ήν, ό τινι παρα-δίδόναι (de παρα-δίδωμι).

MISÉRICORDIEUSEMENT, adv., ἐλεημόνως.

MISÉRICORDIEUX, EUSE, adj., ἐλεήμων, ον; envers qqn, τινός.

MISSION, sf. 1° *Commission, charge*, ἡ ἐντολή, ῆς; τὸ πρόσταγμα, ατος. J'ai mission pour parler ainsi, προσ-τέταχταί μοι οὕτω λέγειν. || 2° *Envoi, apostolat*, ἡ ἀποστολή, ῆς.

MISSIONNAIRE, sm., ὁ ἀπόστολος, ου.

MISSIVE, sf., ἡ ἐπιστολή, ῆς. Voy. **LETTRE** 3°.

MITE, sf., *insecte*, τὸ ἄκαρι, εως.

MITHRA, sm., *dieu-soleil chez les Perses*, ὁ Μίθρης ou Μίθρας, ου.

MITHRIDATE, *h.*, ὁ Μιθριδάτης, ου. De Mithridate, Μιθριδατικός, ή, όν; Μιθριδάτειος, ον.

MITIGATION, sf., ἡ πρᾴυνσις, εως; ἡ κούφισις, εως.

MITIGER, va., πραΰνω, f. ὔνῶ; κουφίζω, f. ιῶ, *acc.*

MITOYEN, ENNE, adj., (au physique et au moral), μέσος, η, ον.

MITRE, sf., *coiffure*, ἡ μίτρα, ας.

MIXTE, adj., σύμμικτος, ον.

MIXTION, sf., ἡ μῖξις, εως; ἡ σύμμιξις, εως.

MIXTIONNER, va., μίγνυμι, συμ-μίγνυμι, *acc.*

MIXTURE, sf., τὸ μῖγμα, ατος; τὸ σύμμιγμα, ατος.

MNÉMONIQUE, adj., μνημονικός, ή, όν. || Sf., *l'art de se souvenir*, τὰ μνημονικά, ῶν.

MNÉMOSYNE, *déesse*, ἡ Μνημοσύνη, ης.

MNÉSIPHILE, *h.*, ὁ Μνησίφιλος, ου.

MNÉSITHÉE, *h.*, ὁ Μνησίθεος, ου.

MOBILE, adj. 1° *Qui se meut*, κινητός, ή, όν; εὐκίνητος, ον. || 2° *Changeant, inconstant*, εὐμετάβολος, ον; κοῦφος, η, ον. || Sm. 1° *Force mouvante*, τὸ κινητικόν, οῦ. || 2° *Cause déterminante*, ἡ αἰτία, ας; ἡ ἀφορμή, ῆς. || Premier mobile (chef), ὁ ἡγεμών, όνος; ὁ ἀρχηγός, οῦ.

MOBILIER, IÈRE, adj.. ὁ, ἡ, τὸ τῶν σκευῶν. Biens mobiliers, ἡ κατασκευή, ῆς. || Sm., *les meubles*, τὰ ἔπιπλα, ων; τὰ σκεύη, ῶν. Petit mobilier, τὸ σκευάριον, ου.

MOBILITÉ, sf. 1° *Facilité à être mû*, τὸ εὐκίνητον, ου. || 2° *Inconstance*, τὸ εὐμετάβολον, ου; τὸ εὐμετάβλητον, ου.

1. **MODE**, sf. 1° *Usage passager*, ὁ τρόπος, ου; τὸ ἔθος, ους. Etre à la mode, ἐν ἔθει εἰμί; ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω. A la mode d'aujourd'hui, κατὰ τὸν νῦν τρόπον. A la vieille mode, κατὰ τὸν πάλαι τρόπον. || 2° *Manière, façon*, ὁ τρόπος, ου. A la mode de, τρόπον ου δίκην *et le gén.* A ma mode, κατὰ τὸ δοκοῦν ἐμοί.

2. **MODE**, sm. 1° *Manière d'être, forme*, ὁ τρόπος, ου; τὸ εἶδος, ους. || 2° *Modification des verbes*, ἡ ἔγκλισις, εως. || 3° *Disposition de l'échelle des sons*, ὁ νόμος, ου. Les modes du chant, οἱ νόμοι ᾠδῆς.

MODELAGE, sm., ἡ πλάσις, εως.

MODÈLE, sm. 1° *Exemplaire, patron*, τὸ ἀρχέτυπον, ου; τὸ παράδειγμα, ατος; (à l'usage des artistes), ὁ κάναβος, ου. Modèle d'écriture, ἡ ὑπογραφή, ῆς. || 2° *Exemple à suivre*, τὸ δεῖγμα, ατος; τὸ παράδειγμα, ατος. Prendre qqn pour modèle, παραδείγματι χράομαι-ῶμαί τινι. Proposer qqn comme modèle, παράδειγμα παρ-έχω τινά.

MODELER, va. 1° *Faire le modèle de*, πλάττω, f. πλάσω, *acc.* L'art de modeler, ἡ πλαστική, ῆς. Modeler des corps, πλάττω

σώματα; en terre, en cire, ἐκ γῆς, ἐκ κηροῦ. || 2° *Conformer, régler*, ἐφ-αρμόττω, f. όσω, *acc.*; sur, *dat.* || SE MODELER sur, vr., *imiter*, μιμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

MODELEUR, sm., ὁ πλάστης, ου. L'art du modeleur, ἡ πλαστική, ῆς.

MODÈNE, v., ἡ Μοτίνη ου Μουτίνη, ης. Habitant de Modène, ὁ Μοτιναῖος, ου.

MODÉRATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ κυβερνήτης, ου; ὁ ἐπιστάτης, ου; *fém.* ἡ ἐπιστάτις, ιδος.

MODÉRATION, sf. 1° *Retenue*, ἡ μετριότης, ητος; ἡ ἐπιείκεια, ας; ἡ σωφροσύνη, ης. User de modération, μετρίως ἔχω. Avec modération, μετρίως. Sans modération, ἀμέτρως. || 2° *Diminution, adoucissement*, ἡ μείωσις, εως; ἡ ἄνεσις, εως.

MODÉRÉ, ÉE, p.p. Voy. MODÉRER. || Adj., *sans excès, retenu*, μέτριος, ος et α, ον. Modéré à l'égard de tous, μέτριος πρὸς ἅπαντας.

MODÉRÉMENT, adv., μετρίως, σωφρόνως, ἐπιεικῶς.

MODÉRER, va. 1° *Diminuer, tempérer*, ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω; συ-στέλλω, *acc.* || 2° *Tenir dans la juste mesure*, μετριάζω, f. άσω; κολάζω, f. άσω; κατέχω, *acc.*; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Modérer sa colère, τὴν ὀργὴν κατέχω. || SE MODÉRER, vr. 1° *Diminuer, se relâcher*, ἀν-ίημι, χαλάω-ῶ. || 2° *Garder une juste mesure*, μετριάζω, f. άσω; μετρίως ἔχω.

MODERNE, adj., νεώτερος, α, ον; καινός, ή, όν. || Sm. pl., οἱ νεώτεροι, ων.

MODESTE, adj. 1° *Qui a de la modestie, de la décence*, κόσμιος, α, ον; αἰδήμων, ον; σώφρων, ον. || 2° *Qui a de la modération*, σώφρων, ον; μέτριος, ος et α, ον. || 3° *Médiocre, simple*, μέτριος, ος et α, ον; εὐτελής, ές. Condition modeste, ἡ μετριότης, ητος. Vie modeste, τὸ μέτριον, ου.

MODESTEMENT, adv. 1° *Avec modestie*, κοσμίως, σωφρόνως. || 2° *Avec modération, simplement*, μετρίως.

MODESTIE, sf. 1° *Retenue, décence*, ἡ κοσμιότης, ητος; ἡ σωφροσύνη, ης. || 2° *Modération*, ἡ μετριότης, ητος. || 3° *Pudeur*, ἡ αἰδώς, οῦς.

MODICITÉ, sf., ἡ ὀλιγότης, ητος; ἡ μετριότης, ητος.

MODIFICATION, sf., ἡ ἑτεροίωσις, εως; ἡ μεταλλαξις, εως; ἡ μεταβολή, ῆς.

MODIFIER, va. 1° *Transformer, changer*, ἑτεροιόω-ῶ, f. ώσω; μετα-ρρυθμίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Modérer, adoucir*, δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE MODIFIER, vr., les mêmes verbes au passif.

MODIQUE, adj., ὀλίγος, η, ον; μέτριος, ος et α, ον; εὐτελής, ές.

MODIQUEMENT, adv., μετρίως.

MODULATION, sf., τὸ χρῶμα, ατος; ἡ καμπή, ῆς; ἡ κλάσις, εως.

MODULE, sm. 1° *Mesure, modèle*, ὁ κανών, όνος. || 2° *Diamètre*, ἡ διάμετρος, ου.

MODULER, va., κάμπτω, ἐπι-κλάω-ῶ, *acc.*

MOELLE, sf., (des animaux et des plantes), ὁ μυελός, οῦ; (des plantes), ἡ ἐντεριώνη, ης; (des arbres), ἡ μήτρα, ας; ἡ καρδία, ας. Qui ressemble à de la moelle, μυελώδης, ες.

MOELLEUSEMENT, adv., μαλακῶς.

MOELLEUX, EUSE, adj. 1° *Rempli de moelle*, μυελώδης, ες. || 2° *Doux, mou*, μαλακός, ή, όν. Vin moelleux, ὁ μαλακὸς οἶνος, ου. || Sm., ἡ μαλακότης, ητος.

MOELLON, sm., ὁ, ἡ χάλιξ, ικος. De la grosseur d'un moellon, χαλικώδης, ες.

MOEURS, sf. pl., οἱ τρόποι, ων; τὰ ἤθη, ῶν. Les bonnes, les mauvaises mœurs, τὰ χρηστὰ, τὰ κακὰ ἤθη. Le relâchement des mœurs, ἡ τῶν τρόπων χαυνότης, ητος. Corrompre les mœurs, τοὺς καλοὺς τρόπους διαφθείρω. La corruption des mœurs, ἡ τῶν καλῶν τρόπων διαφθορά, ᾶς. La peinture des mœurs, ἡ ἠθοποιΐα, ας. Peindre les mœurs, ἠθοποιέω-ῶ, f. ήσω.

MOI, ME, pron. pers., ἐγώ, *gén.* ἐμοῦ, *enclit.* μοῦ; *dat.* ἐμοί, *enclit.* μοί; *acc.* ἐμέ, *enclit.* μέ. Pour moi, quant à moi, ἔγωγε, ἐγὼ γοῦν, τό γε κατ' ἐμέ, τό γ' ἐμόν. Prends-moi cette lettre, λαβὲ δή μοι τὴν ἐπιστολήν. C'est à moi de, ἐμόν ἐστι *et l'inf.* Il me dit, εἶπέ μοι. || Moi-même. Voy. MÊME 1.

MOINDRE, adj., *plus petit*, ἐλάττων, ον; μείων, ον (comparatifs); que, ἤ ou *le gén.* || LE MOINDRE, ἐλάχιστος, η, ον; ὀλίγιστος, η, ον (superlatifs).

MOINE, sm., ὁ μοναχός, οῦ; ὁ μοναστής, οῦ. De moine, μοναχικός, ή, όν.

MOINEAU, sm., ὁ στρουθός, οῦ. Petit moineau, τὸ στρουθίον, ου. Piauler comme un moineau, στρουθίζω, f. ιῶ.

MOINS, adv., ἔλαττον, ἧττον, μεῖον. Moins de ou que, ἔλαττον, *etc.*, ἤ ou *le gén.* Moins de soixante stades, μεῖον ἑξήκοντα σταδίων. Moins nombreux, ἐλάττων, ον. Agé de moins de soixante ans, ἐντὸς ἑξήκοντα ἐτῶν γεγονώς, υῖα, ός. Avoir moins que qqn, μεῖον ου ἔλαττον ἔχω τινός. Plus ou moins, πλέον ἢ ἔλαττον. Ne... pas moins, n'en...' pas moins (néanmoins), οὐδὲν ου οὐδενὸς ἧττον. De moins en moins, ἀεὶ ἔλαττον. || MOINS DE *suivi d'un nom se tourne souvent par* moindre, moins nombreux, μείων, ον; ἐλάττων, ον; ἧττων, ον. Moins d'espoir, ἧττων ἐλπίς. Moins de maux, ἐλάττω κάκα. || LE MOINS, adv., ἐλάχιστα, ἥκιστα. Le moins possible, ὡς ἐλάχιστα ου ἥκιστα. Au moins, pour le moins, τοὐλάχιστον. Au moins, du moins, γε (enclit.), γοῦν (après un mot). Pas le moins du monde, οὐδ' ἐλάχιστον. || A MOINS QUE, loc. conj., *si... ne pas*, εἰ μή *avec l'ind.* ou *l'opt.*; ἐὰν μή *avec le subj. Pour l'emploi*, voy. SI.

MOIS, sm. 1° *Une des douze parties de l'année*, ὁ μήν, *gén.* μηνός. Au commencement, au milieu, à la fin du mois, μηνὸς ἱσταμένου, μεσοῦντος, φθίνοντος. D'un mois, de deux mois, de trois mois, μηναῖος, α, ον; δίμηνος, ον; τρίμηνος, ον. Par mois, chaque mois, τοῦ μηνός, κατὰ μῆνα ου μῆνας. || 2° *Le salaire d'un mois*, τὸ κατὰ μῆνα διδόμενον ἀργύριον, ου; ὁ ἐπιμήνιος μισθός, οῦ.

MOÏSE, *h.*, ὁ Μωϋσῆς, έως.

MOISI, IE, p.p., εὐρωτιῶν, ῶσα, ῶν; σαπρός, ά, όν. || Sm., ὁ εὐρώς, ῶτος; ἡ σαπρότης, ητος.

MOISIR, va., σήπω, *acc.* || Vn., *et* SE MOI-

sin, vr., εὐρωτιάω-ῶ, f. άσω; μυδάω-ῶ, f. ήσω; σήπομαι (pass.).

MOISISSURE, sf., ὁ εὐρώς, ῶτος; ἡ σαπρότης, ητος; ἡ σηπεδών, όνος.

MOISSON, sf. 1° *Action de moissonner*, ὁ θερισμός, οῦ. Qui concerne la moisson, θεριστικός, ή, όν. || 2° *Temps où l'on moissonne*, ὁ ἄμητος, ου. || 3° *Ce que l'on récolte*, τὸ θέρος, ους. Faire la moisson, θερίζω, f. ιῶ.

MOISSONNER, va. 1° *Faire la récolte*, θερίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Obtenir*, τυγχάνω, *gén.* || 3° *Détruire, faire périr*, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

MOISSONNEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ θεριστής, οῦ; *fém.* ἡ θερίστρια, ας. De moissonneur, θεριστικός, ή, όν.

MOITE, adj., ἔφυγρος, ον. Devenir moite, ἐφ-υγραίνομαι, f. ανθήσομαι.

MOITEUR, sf., τὸ ἔφυγρον, ου.

MOITIÉ, sf., τὸ ἥμισυ, εος; ἡ ἡμίσεια, ας; *et souvent l'adjectif*, ἥμισυς, εια, υ *construit de la manière suivante*. La moitié de la vie, ἥμισυ ὁ βίος, ὁ βίος ἥμισυς, ὁ ἥμισυς τοῦ βίου. La moitié des cavaliers, ἡμίσειοι οἱ ἵπποι, οἱ ἵπποι ἡμίσειοι, οἱ ἡμίσειοι τῶν ἱππέων. Etre à moitié chemin, κατὰ μέσην τὴν ὁδὸν εἰμι. Plus de la moitié, ὑπὲρ ἥμισυ. Par moitié, ἐξ ἡμισείας. || A MOITIÉ, loc. adv., *en partie, à demi*, ἐφ' ἡμισείᾳ, ἡμιστύς, *et souvent* ἡμι, *en composition*. A moitié barbare, ἡμιβάρβαρος, ον. A moitié nu, ἡμίγυμνος, ον.

MOI, MOLLE, adj. Voy. MOU.

MOLAIRE, sf., *et* DENT MOLAIRE, ὁ γόμφιος (ου) ὀδούς, όντος.

MÔLE, sm., *jetée*, ἡ χηλή, ῆς; τὸ χῶμα, ατος.

MOLÉCULE, sf., τὸ μόριον, ου.

MOLÈNE, sf., *plante*, ἡ φλόμος, ου.

MOLESTER, va., ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*; βαρύνω, f. υνῶ, *acc.*

MOLLASSE, adj., χαλαρός, ά, όν; μαλακός, ή, όν.

MOLLEMENT, adv. 1° *D'une manière molle*, μαλακῶς, μαλθακῶς. || 2° *Faiblement, lâchement*, μαλακῶς, ῥᾳθύμως. Agir mollement, μαλακίζω, f. ιῶ. || 3° *D'une manière efféminée*, τρυφερῶς. Vivre mollement, τρυφερῶς ζάω-ῶ.

MOLLESSE, sf. 1° *Qualité de ce qui est mou*, ἡ μαλακότης, ητος; (en parl. des chairs), ἡ ἁπαλότης, ητος. || 2° *Manque d'énergie*, ἡ μαλακία, ας; ἡ ῥᾳθυμία, ας. || 3° *Vie efféminée*, ἡ τρυφή, ῆς; ἡ θρύψις, εως; ἡ ἀνανδρία, ας. Vivre dans la mollesse, τρυφερῶς ζάω-ῶ.

1. **MOLLET**, sm., *gras de la jambe*, ἡ γαστροκνημία, ας.

2. **MOLLET, ETTE**, adj., μαλακώτερος, α, ον; μαλθακώτερος, α, ον.

MOLLIR, vn. 1° *Devenir mou, se gâter*, σαπρίζομαι, f. ισθήσομαι. || 2° *Manquer de force, faiblir*, ἀν-ίημι, χαλάω-ῶ.

MOLLUSQUE, sm., τὸ μαλάκιον, ου.

MOLON, *h.*, ὁ Μόλων, ωνος.

MOLOSSE, adj., Μολοττός, όν. Chien molosse, molosse, ὁ Μολοττικὸς (οῦ) κύων, *gén.* κυνός. || Sm. pl., *peuple*, οἱ Μολοττοί, ῶν. Pays des Molosses, ἡ Μολοττία, ας.

MOLY, sm., *plante*, τὸ μῶλυ, υος.

MOMENT, sm., *temps très court*, ἡ χρόνου στιγμή, ῆς; ὁ ἀκαρὴς (οῦς) χρόνος, ου; τὸ ἀκαρές, οῦς. En un moment, ἐν ἀκαρεῖ. Au moment même, ἀκμήν. Dans le moment, (bientôt), τάχα, αὐτίκα. Au moment (alors), τότε. Le moment present, ὁ παρὼν (όντος) καιρός, οῦ. En ce moment, ἐν τῷ παρόντι. A tout moment, ἀεί. Au moment de la mort, de mourir, ἅμα τῷ θανάτῳ, ἅμα ἀπο-θνήσκων, ουσα, ον. || Moment favorable, *ou simpl*t moment, ὁ καιρός, οῦ; ἡ ἀκμή, ῆς. Au bon moment, ἐν καιρῷ. C'est maintenant le moment de, νῦν ἀκμή *et l'inf.* || AU MOMENT OÙ ou QUE, loc. conj. Voy. LORSQUE. || DU MOMENT QUE, loc. conj. Voy. DÈS QUE, DEPUIS QUE et PUISQUE.

MOMENTANÉ, ÉE, adj., ἀκαριαῖος, α, ον; ἀκαρής, ές.

MOMENTANÉMENT, adv., ἀκαρῆ χρόνον.

MOMIE, sf., τὸ σκελετόν, οῦ; τὸ τεταριχευμένον (ου) σῶμα, ατος.

MOMOS ou **MOMUS**, *dieu de la raillerie*, ὁ Μῶμος, ου.

MON, MA, pl. **MES**, pron. poss., ἐμός, ή, όν, *souvt* μοῦ (*enclitique*), *construits avec l'article de la manière suivante*. Mon frère, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ou ὁ ἀδελφός μου. || *Quand* le sujet *de la phrase est de la* 1re personne du singulier, *on remplace* μοῦ *par* le pronom réfléchi ἐμαυτοῦ, ῆς, *qui se met entre l'article et le nom*. Je laboure mon champ, κατα-σκευάζω τὸν ἐμαυτοῦ ἀγρόν. *Quand le nom auquel se rapporte* mon *est attribut, on ne met pas l'article*. Il était mon ami, ἦν ἐμὸς φίλος ou ἦν μου ou μοι φίλος. || *Souvent* mon *se traduit par l'article seul, quand il n'y a pas d'équivoque*. Mon père m'aime, φιλεῖ με ὁ πατήρ.

MONACAL, ALE, adj., μοναχικός, ή, όν.

MONADE, sf., ἡ μονάς, άδος; ἡ ἄτομος, ου.

MONARCHIE, sf. 1° *Gouvernement d'un seul*, ἡ μοναρχία, ας; τὸ μοναρχικόν, οῦ. Partisan de la monarchie, μοναρχικός, ή, όν. || 2° *Royaume*, ἡ ἀρχή, ῆς.

MONARCHIQUE, adj., μοναρχικός, ή, όν. Gouvernement monarchique, τὸ μοναρχικόν, οῦ.

MONARCHIQUEMENT, adv., μοναρχικῶς.

MONARQUE, sm., ὁ μόναρχος, ου. Etre monarque, μοναρχέω-ῶ, f. ήσω.

MONASTÈRE, sm., τὸ μοναστήριον, ου.

MONASTIQUE, adj., μοναστικός, ή, όν.

MONCEAU, sm., ὁ σωρός, οῦ; τὸ σώρευμα, ατος. En monceau, σωρηδόν. Mettre en un monceau, σωρεύω, f. σω, *acc.*

MONDAIN, AINE, adj., κοσμικός, ή, όν.

1. **MONDE**, sm. 1° *Univers*, τὰ πάντα, ων; τὸ πᾶν, *gén.* παντός; τὰ ὅλα, ων; ὁ κόσμος, ου. Le système du monde, τὸ τῶν ὅλων σύστημα, ατος. La fin du monde, ἡ τῶν ὅλων καταστροφή, ῆς. || 2° *Terre*, ἡ γῆ, *gén.* γῆς; ἡ οἰκουμένη, ης. En ce monde, ἐν τῇ γῇ. Venir au monde, γίγνομαι. Mettre au monde, τίκτω, *acc.* Etre au monde, ζάω-ῶ. || 3° *Les hommes*, οἱ ἄνθρωποι, ων. Tout le monde, σύμπαντες οἱ ἄνθρωποι. L'homme le plus pervers du monde, ὁ πάντων πονηρότατος. Beaucoup de monde, πολλοὶ ἄνθρωποι. Peu de monde, ὀλίγοι ἄνθρωποι. || 4° *La société des*

hommes, ἡ πρὸς ἀνθρώπους ὁμιλία, ας. Les plaisirs du monde, τὰ ἐν ἀνθρώποις ἡδία, ων. Homme du monde, ὁ ἀστεῖος ἀνήρ. || 5° *Les domestiques*, ἡ οἰκετεία, ας; ἡ θεραπεία, ας. || 6° *Les hommes qui ont les mœurs du siècle*, ὁ κόσμος, ου.

2. MONDE, adj., *pur*, καθαρός, ά, όν.

MONDER, va., πτίσσω, f. πτίσω, *acc.*

MONÉTAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τῶν νομισμάτων.

MONITEUR, sm., *celui qui donne des conseils*, ὁ σωφρονιστής, οῦ.

MONNAIE, sf. 1° *Pièce de métal*, τὸ νόμισμα, ατος; (*argent*), τὸ ἀργύριον, ου. Petite monnaie, τὸ κερμάτιον, ου. Monnaie de cuivre, ὁ χαλκοῦς, οῦ. Monnaie d'or, ὁ χρυσοῦς, οῦ. || 2° *Bâtiment où l'on bat la monnaie*, τὸ ἀργυροκοπεῖον, ου.

MONNAYÉ, ÉE, p.p., ἐπίσημος, ον. Argent monnayé, τὸ ἀργύριον, ου.

MONNAYER, va., *convertir en monnaie*, εἰς νομίσματα μετα-βάλλω, *acc.* || Vn., *donner l'empreinte à la monnaie*, νομίσματα κόπτω.

MONNAYEUR, sm., ὁ ἀργυροκόπος, ου. Faux monnayeur, ὁ νομίσματα παρακόπτων, οντος.

MONOCHROME, adj., μονόχρωμος, ον; μονόχροος, ουν.

MONOCORDE, sm., τὸ μονόχορδον, ου. Jouer du monocorde, μονοχορδίζω, f. ιῶ.

MONOGAME, adj., μονόγαμος, ον (néologisme).

MONOGAMIE, sf., ἡ μονογαμία, ας (néologisme).

MONOLITHE, adj., μονόλιθος, ον.

MONOLOGUE, sm., ἡ μονολογία, ας (néologisme).

MONOPOLE, sm., ἡ μονοπωλία, ας. Droit de monopole, τὸ μονοπώλιον, ου. Exercer le monopole de, μονοπωλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

MONOPOLISER, va., μονοπωλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

MONOSYLLABE, adj., μονοσύλλαβος, ον.

MONOTONE, adj. 1° *Qui est sur le même ton*, μονότονος, ον. || 2° *Uniforme*, ἀμετάβλητος, ον. Mener une vie monotone, ἡσυχον βίον ἄγω.

MONOTONIE, sf. 1° *Uniformité de ton*, ἡ μονοτονία, ας. || 2° *Défaut de variété*, τὸ ἀμετάβλητον, ου.

MONSIEUR, sm., ὁ κύριος, ου.

MONSTRE, sm. 1° *Etre dont la conformation est contre nature*, τὸ τέρας, ατος. || 2° *Personne cruelle, bête féroce*, τὸ θηρίον, ου.

MONSTRUEUSEMENT, adv., τερατωδῶς.

MONSTRUEUX, EUSE, adj., (dans tous les sens), τερατώδης, ες.

MONSTRUOSITÉ, sf. 1° *Caractère de ce qui est monstrueux*, τὸ τερατῶδες, ους. || 2° *Chose monstrueuse*, τὸ τέρας, ατος.

MONT, sm., τὸ ὄρος, ους. Voy. MONTAGNE.

MONTAGNARD, ARDE, adj. et subst., ὀρεινός, ή, όν. Les montagnards, οἱ ὀρεινοί, ῶν.

MONTAGNE, sf., τὸ ὄρος, ους. De montagne, ὀρεινός, ή, όν; ὄρειος, α, ον. Au pied de la montagne, ὑπὸ τῷ ὄρει. Sommet d'une montagne, ἡ ἀκρώρεια, ας. Pied d'une montagne, ἡ ὑπώρεια, ας. Flanc, penchant d'une montagne, ἡ παρώρεια, ας.

MONTAGNEUX, EUSE, adj., ὀρεινός, ή, όν. Pays montagneux, ἡ ὀρεινὴ (ῆς) χώρα, ας.

1. MONTANT, sm. 1° *Pièce de bois ou de fer*, ὁ σταθμός, οῦ, (plur. οἱ σταθμοί et τὰ σταθμά); ἡ παραστάς, άδος. || 2° *Total*, τὸ σύμπαν, παντος; τὸ κεφάλαιον, ου.

2. MONTANT, ANTE, adj., ἀναβαίνων, ουσα, ον. Chemin montant, ἡ ἀνάντης (ους) ὁδός, οῦ. Marée montante, ἡ πλημμυρίς, ίδος.

MONTÉE, sf. 1° *Action de monter*, ἡ ἀνάβασις, εως. || 2° *Endroit par où l'on monte*, ἡ ἄνοδος, ου.

MONTER, vn. 1° *Aller dans un lieu plus élevé*, ἀνα-βαίνω, ἀν-έρχομαι. Monter au sommet, sur la montagne, à la tribune, ἀνα-βαίνω ἐπὶ τὸ ἄκρον, εἰς τὸ ὄρος, ἐπὶ τὸ βῆμα. Ils montèrent à la citadelle, ἀν-ῆλθον εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Monter sur un vaisseau, sur mer, ἐμ-βαίνω *avec ou sans* εἰς ναῦν. Faire monter, ἀν-άγω, ἀνα-βιβάζω, *acc.*; sur, εἰς, ἐπὶ *et l'acc.* || *Au fig.* Monter à un rang plus élevé, προ-βαίνω εἰς τιμιωτέραν τάξιν. Monter au grade de taxiarque, ἐπανα-βαίνω εἰς τὴν τοῦ ταξιάρχου χώραν. || 2° *Aller en haut, s'élever*, αἴρομαι (pass.); μετεωρίζομαι, f. ισθήσομαι; ἀνα-φέρομαι (pass.). L'eau monte au-dessus d'une chose, τὸ ὕδωρ αἴρεται ὑπέρ τινος ou τι. || 3° *S'accroître*, αὐξάνομαι (pass.). La rivière monte, ὁ ποταμὸς ἀνα-βαίνει ou πληθύει. || *Au fig.* Son orgueil monte à un tel degré, que, εἰς τοσοῦτον ὑπερηφανίας ἔρχεται, ὥστε *et l'ind.* || 4° *Hausser de prix*, ἐπι-τιμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. Le blé monta jusqu'à seize drachmes, ὁ σῖτος ἐπ-ετιμήθη καὶ ἐγένετο ἐκκαίδεκα δραχμῶν. || 5° *Former un total de*. Voy. s'ÉLEVER 3°. || Va. 1° *Parcourir en s'élevant*, ἀνα-βαίνω εἰς ou ἐπὶ *et l'acc.* Monter un cheval (être monté sur un cheval), ἐφ' ἵππου ὀχέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; (dresser un cheval), ἵππον κατ-αρτύω, f. ύσω. Monter (commander) un vaisseau, νεὼς ἄρχω, f. ἄρξω. || 2° *Transporter en haut*, ἀνα-φέρω; ἀνακομίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Pourvoir du nécessaire*, κατα-σκευάζω, f. άσω; κατ-αρτύω, f. ύσω, *acc.* || 4° *Arranger, ajuster*, κατασκευάζω, f. άσω; συν-αρμόττω, f. όσω, *acc.* || 5° *Augmenter, accroître*, αὐξάνω, *acc.* || SE MONTER, vr. 1° *Former la somme de*. Voy. s'ÉLEVER 3°. || 2° *Se pourvoir*, πορίζομαι, f. ισοῦμαι; en, *acc.* || 3° *S'élever, se hausser (au fig.)*, αἴρομαι, ἐπ-αίρομαι (pass.). || 4° *S'exalter, s'emporter*, παρ-οξύνομαι, f. υνθήσομαι.

MONTICULE, sm., ὁ λόφος, ου; ὁ μαστός, οῦ.

MONTRE, sf. 1° *Echantillon*, τὸ δεῖγμα, ατος. Une montre de fruits, δεῖγμα καρπῶν. || 2° *Parade, étalage*, ἡ ἐπίδειξις, εως. Faire montre de, ἐπι-δείκνυμαι (moy.), *acc.* Fait pour la montre, ἐπιδεικτικός, ή, όν.

MONTRER, va. 1° *Indiquer*, δείκνυμι; σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Faire voir*, δείκνυμι, ἐπι-δείκνυμι, ἀπο-φαίνω; δηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Montrer le chemin, τὴν ὁδὸν δείκνυμι.

|| 3° *Manifester, donner des marques de*, ἐπι-δείκνυμαι, ἐν-δείκνυμαι (moy.); ἀπο-φαίνομαι (mov. avec sens actif), *acc.* Montrer de la bienveillance, du zèle, ἐν-δείκνυμαι εὔνοιαν, προθυμίαν. || 4° *Faire connaître, prouver*, δείκνυμι, ἀπο-δείκνυμι, ἀπο-φαίνω, *acc.* Montrer que qqn a tort (qqn ayant tort), ἐλέγχω τινὰ ἀδικοῦντα. Ils montrèrent qu'ils étaient prêts, ἔδειξαν ἕτοιμοι ὄντες. || 5° *Enseigner*, δι-δάσκω, *acc.*; à qqn, τινά. Montrer à qqn à faire une chose, διδάσκω τινὰ ποιεῖν τι. || SE MONTRER, vr., *apparaître, paraître*, φαίνομαι (moy. avec sens neutre). Se montrer tout à coup, ἐπι-φαίνομαι. || *Au fig.* Il se montre pieux, juste, *etc.*, ἑαυτὸν ὅσιον, δίκαιον παρ-έχει ou γίγνεται ὅσιος, δίκαιος.

MONTUEUX, EUSE, adj., ὀρεινός, ἡ, όν; λοφώδης, ες.

MONTURE, sf., *bête de somme*, τὸ κτῆνος, ους; τὸ ὑποζύγιον, ου.

MONUMENT, sm., (au pr. et au fig.), τὸ μνημεῖον, ου; (au fig.) τὸ ὑπόμνημα, ατος. Monument de vertu, d'impiété, ἀρετῆς, ἀσεβείας ὑπόμνημα.

MOQUER (SE), vr. 1° *Se railler de*, κατα-γελάω-ῶ, *gén.*; σκώπτω, ἐπι-σκώπτω, *acc.* || 2° *Mépriser*, κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω; ὀλιγω-ρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 3° *Plaisanter*, παίζω. || Se faire moquer, être moqué, κατα-γελάομαι-ῶμαι (pass.).

MOQUERIE, sf., ὁ κατάγελως, ωτος; τὸ σκῶμμα, ατος; ὁ χλευασμός, οῦ. Par moquerie, ἐπὶ χλευασμῷ. C'est une moquerie, γέλως ἐστίν.

MOQUEUR, EUSE, adj., σκωπτικός, ἡ, όν. || Sm., ὁ χλευαστής, οῦ.

MORAL, ALE, adj. 1° *Qui concerne les mœurs*, ἠθικός, ἡ, όν. || 2° *Qui a de bonnes mœurs*, χρηστός, ἡ, όν; σώφρων, ον. || 3° *Qui est du ressort de l'intelligence*, ψυχικός, ἡ, όν; ὁ, ἡ, τὸ τῆς ψυχῆς. Les facultés morales, ἡ τῆς ψυχῆς δύναμις, εως. || Sm. Le moral, ἡ ψυχή, ῆς; τὸ ἦθος, ους.

MORALE, sf. 1° *Doctrine relative aux mœurs*, ἡ ἠθικὴ ἐπιστήμη, ης. Traité sur la morale, τὰ ἠθικά, ῶν. || 2° *Règle de conduite*, τὰ νόμιμα, ων. || 3° *Moralité (d'un récit)*, τὸ ἐπιμύθιον, ου. || 4° *Réprimande*, ἡ ἐπιτίμησις, εως. Faire une morale à qqn, τινὶ ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω.

MORALEMENT, adv. 1° *Suivant les règles de la morale*, ἠθικῶς. || 2° *Vraisemblablement*, εἰκότως.

MORALISER, vn., *faire des réflexions morales*, ἠθοποιέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *réprimander*, σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.*

MORALISTE, sm., *écrivain qui traite des mœurs*, ὁ ἠθογράφος, ου.

MORALITÉ, sf. 1° *Réflexion morale*, ἡ γνώμη, ης. || 2° *Sens moral*, τὸ ἐπιμύθιον, ου. || 3° *Caractère moral*, τὸ ἦθος, ους.

MORBIDE, adj., *qui a rapport à la maladie*, νοσώδης, ες.

MORCEAU, sm. 1° *Portion séparée d'une chose mangeable*, ὁ ψωμός, οῦ. Petit morceau, τὸ ψωμίον, ου. || 2° *Portion d'un corps solide*, τὸ μέρος, ους; ἡ μερίς, ίδος; τὸ μόριον, ου. Morceau d'étoffe, τὸ ῥάκος, ους. Morceau de terre, ὁ ἀγρός, οῦ. || 3° *Partie, fragment d'un livre*, τὸ χωρίον, ου; ἡ ῥῆσις, εως. Morceaux choisis, ἡ ἐκλογή, ῆς. || 4° *Objet considéré dans sa totalité*, τὸ χρῆμα, ατος; (en parl. des œuvres d'art), τὸ ἔργον, ου; τὸ τέχνημα, ατος. Morceau de musique, τὸ κροῦμα, ατος; τὸ μέλος, ους.

MORCELER, va., μερίζω, δια-μερίζω, f. ιῶ; δι-αιρέω-ῶ, *acc.*

MORCELLEMENT, sm., ὁ μερισμός, οῦ; ὁ διαμερισμός, οῦ.

MORDANT, ANTE, adj., (au propre et au fig.), δηκτικός, ἡ, όν.

MORDICANT, ANTE, adj., *âcre*, στρυφνός, ἡ, όν.

MORDILLER, va., ὑπο-δάκνω, *acc.*

MORDORÉ, ÉE, adj., *brun et rouge*, καρυκινός, ἡ, όν; καρυκοειδής, ές.

MORDRE, va. et vn., δάκνω, *acc.* ou *sans régime*. || Mordre la poussière, ὀδὰξ γῆν αἱρέω-ῶ (poét.). || *Au fig.* Mordre sur (critiquer) qqn, qq. chose, τινι ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω.

MORELLE, sf., *plante*, ὁ, ἡ στρύχνος, ου.

MORFONDRE, va., *refroidir*, κατα-ψύχω, f. ψύξω, *acc.* || SE MORFONDRE, vr. 1° *Se refroidir*, ῥιγόω-ῶ. || 2° *Perdre le temps*, διατρίβω.

MORGUE, sf. 1° *Contenance grave*, ἡ σεμνοπρέπεια, ας. || 2° *Orgueil*, ἡ ὑπερηφανία, ας. Avoir de la morgue, ὑπερηφανίᾳ χράομαι-ῶμαι.

MORIBOND, ONDE, adj., ἐπιθάνατος, ον; θανάσιμος, ον.

MORIGÉNER, va., σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.*

MORNE, adj., σκυθρωπός, όν. Visage, air morne, τὸ σκυθρωπόν, οῦ.

MOROSE, adj., δύσκολος, ον; στρυφνός, ἡ, όν.

MOROSITÉ, sf., ἡ δυσκολία, ας; ἡ στρυφνότης, ητος.

MORS, sm., τὸ στόμιον, ου. Mettre le mors, τὸ στόμιον ἐμ-βάλλω. Prendre le mors aux dents, (au pr. et au fig.), ἀφ-ηνιάζω, f. άσω.

MORSURE, sf. 1° *Action de mordre*, ὁ δηγμός, οῦ; ἡ δῆξις, εως. || 2° *Blessure faite en mordant*, τὸ δῆγμα, ατος.

1. **MORT**, sf. 1° *Cessation de la vie*, ὁ θάνατος, ου. L'heure de la mort, ἡ τοῦ θανάτου ὥρα, ας. Genre de mort, ὁ θανάτου τρόπος, ου. Blesser, frapper qqn à mort, πλήω τινὰ καιρίαν, *avec ou sans* πληγήν. Mettre qqn à mort, ἀπο-κτείνω τινά. Après la mort du roi, ἀποθανόντος τοῦ βασιλέως. || *Au fig.* Cette pensée me donne la mort, me met la mort dans l'âme, ἀπ-όλλυμαι ou δι-όλλυμαι ταῦτα ἐννοούμενος. || 2° *Peine capitale*, ὁ θάνατος, ου. Sentence, arrêt de mort, ἡ θανάτου κρίσις, εως. Condamner, juger, mettre à mort, θανατόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Aller à la mort, τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔρχομαι || 3° *Destruction, ruine*, ἡ λύμη, ης; ὁ ὄλεθρος, ου. || Mort civile, ἡ ἀτιμία, ας.

2. **MORT, MORTE**, p.p. et adj., ἀποθανών, οῦσα, όν; τεθνηκώς, υῖα, ός; νεκρός, ά, όν; ἄψυχος, ον. A demi mort, presque mort, ὁ, ἡ ἡμιθνής, ῆτος. || Sm., ὁ νεκρός, οῦ. Les morts, οἱ νεκροί, ῶν; οἱ τεθνεῶτες, ων; οἱ ἀποθανόντες, ών. Des morts, νεκρικός, ἡ, όν.

Semblable à un mort, νεκρώδης, ες. || *Au fig.* Eau morte, στάσιμον (ου) ὕδωρ, *gén.* ὕδατος. Argent mort, χρήματα ἀργά, ὧν.

MORTALITÉ, sf. 1° *Condition de ce qui est mortel*, τὸ θνητόν, οῦ; ἡ θνητὴ (ῆς) φύσις, εως. || 2° *Mort de beaucoup d'hommes, d'animaux*, ἡ φθορά, ᾶς. Il y eut une grande mortalité, πολλὴ ἦν φθορὰ ἀνθρώπων.

MORTEL, ELLE, adj. 1° *Qui donne la mort*, θανάσιμος, ον. Coup, blessure mortelle, ἡ καιρία, ας, *avec ou sans* πληγή, ῆς. || 2° *Extrême, excessif*, ἔσχατος, η, ον; δεινός, ή, όν. Haine, inimitié mortelle, ἄσπονδος (ου) ἔχθρα, ας. Ennemi mortel, ὁ ἀδιάλλακτος (ου) ἐχθρός, οῦ. || 3° *Sujet à la mort*, θνητός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ, ἡ ἄνθρωπος, ου. Les mortels, οἱ θνητοί, ῶν.

MORTELLEMENT, adv. 1° *A mort*, θανασίμως, καιρίως. || 2° *Extrêmement*, δεινῶς. Haïr mortellement qqn, ἀδιαλλάκτως τινὰ μισέω-ῶ, f. ήσω.

MORTIER, sm. 1° *Mélange de chaux et de sable*, ἡ ἀμμοκονία, ας. || 2° *Vase pour piler*, ὁ ὅλμος, ου; ἡ θυεία, ας.

MORTIFÈRE, adj., θανατηφόρος, ον; θανάσιμος, ον.

MORTIFIANT, ANTE, adj., λυπηρός, ά, όν, χαλεπός, ή, όν.

MORTIFICATION, sf. 1° *Etat des chairs mortes*, ἡ ἀπονέκρωσις, εως. || 2° *Action de mortifier (sa chair, etc.)*, ἡ κόλασις, εως. || 3° *Chagrin que l'on éprouve*, ἡ ἀνία, ας; ἡ λύπη, ης.

MORTIFIER, va. 1° *Faire devenir la viande plus tendre*, ψαθυρὸν τὸ κρέας ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Affliger par des macérations*, κολάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Humilier, chagriner*, ταπεινόω-ῶ, f. ώσω; ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

MORTUAIRE, adj., ἐντάφιος, ον. Registre mortuaire, ὁ τῶν ἀποθανόντων κατάλογος, ου.

MORUE, sf., *poisson de mer*, ὁ ὄνος, ου; ὁ γάδος, ου.

MORVE, sf. 1° *Humeur des narines*, τὸ βλέννος, ους; ἡ μύξα, ης. || 2° *Maladie des chevaux*, ἡ μυλίς, ίδος.

MORVEUX, EUSE, adj., *qui a la morve au nez*, βλεννώδης, ες.

MOSAÏQUE, sf., τὸ λιθόστρωτον, ου. Pavé de mosaïque, τὸ λιθόστρωτον (ου) ἔδαφος, ους.

MOT, sm. 1° *Son qui a un sens*, ἡ λέξις, εως; τὸ ῥῆμα, ατος; τὸ ὄνομα, ατος. Mot suranné, vieux mot, ἡ γλῶττα, ης. Mot propre, τὸ δίκαιον ὄνομα. Mot à mot, mot pour mot, κατὰ λέξιν, κατὰ ῥῆμα. Jeu de mots, ἡ παρονομασία, ας. || 2° *Parole*, ὁ λόγος, ου; ἡ ῥῆσις, εως; ἡ λέξις, εως. En peu de mots, διὰ βραχέων. Pour le dire en peu de mots, ὡς συνελόντι εἰπεῖν. Ne dire mot, ne souffler mot, οὐδὲ γρῦ λέγω. Sans dire un mot (n'ayant rien dit) οὐδὲν εἰπών, οὖσα, όν. A ces mots (ayant dit ces mots) il se leva, ταῦτα εἰπὼν ἀν-ίστη. Bon mot, ὁ κομψὸς λόγος, ου. || 3° *Apophtegme, sentence*, τὸ ἀπόφθεγμα, ατος; ἡ γνώμη, ης. || 4° *Prix demandé ou offert*, ἡ τιμή, ῆς. || 5° *Sens (d'une énigme)*, ἡ λῦσις, εως. || 6° *Mot d'ordre*, τὸ σύνθημα, ατος. Donner le mot *ou* le mot d'ordre, τὸ σύνθημα παρ-αγγέλλω, f. ελῶ ou δίδωμι.

MOTEUR, TRICE, adj., κινητικός, ή, όν. || Sm. 1° *Mobile*, τὸ κινητικόν, οῦ. || 2° *Instigateur*, ὁ αἴτιος, ου; ὁ εἰσηγητής, οῦ; ὁ ἀρχηγός, οῦ.

MOTIF, sm., ἡ αἰτία, ας; τὸ αἴτιον, ου; ἡ προτροπή, ῆς. Motif de haine, αἰτία ἔχθρας. Pour quelque motif d'intérêt public, κοινοῦ τινος ἀγαθοῦ αἰτία. Pour plusieurs motifs, διὰ πολλά. Pour quel motif? διὰ τί; Sans motif, εἰκῇ, ἀλόγως.

MOTION, sf., *proposition*, τὸ εἰσήγημα, ατος. Faire une motion pour une chose, sur une chose, περί τινος εἰσ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

MOTIVER, va. 1° *Rapporter les motifs d'une chose*, αἰτίαν λέγω τινός. || 2° *Servir de motif à une chose*, αἰτία εἰμί τινος.

MOTTE, sf., *glèbe*, ἡ βῶλος, ου. Petite motte, τὸ βωλίον, ου. Semblable à une motte, βωλοειδής, ές; βωλώδης, ες. En forme de motte, βωλοειδῶς.

MOU ou **MOL, MOLLE**, adj. 1° *Qui cède au toucher*, μαλακός, ή, όν. A la chair molle, μαλακόσαρκος, ον. A la coquille molle, μαλακόστρακος, ον. A l'écorce molle, μαλακόφλοιος, ον. || 2° *Qui n'a pas d'énergie*, μαλακός, ή, όν; ῥᾳθῦμος, ον. Mou au travail, μαλακὸς πρὸς τὸ πονεῖν. || 3° *Efféminé, délicat*, μαλακός, ή, όν; ἁβρός, ά, όν; τρυφερός, ά, όν. Vie molle, τὸ ἁβροδίαιτον, ου.

MOUCHE, sf., *insecte*, ἡ μυῖα, ας. Petite mouche, τὸ μυΐδιον, ου. Chasser les mouches, τὰς μυίας σοβέω-ῶ, f. ήσω.

MOUCHER, va., ἀπο-μύττω, f. μύξω, *acc.* || Moucher une lampe, λύχνον προ-βύω. || Se moucher, vr., ἀπο-μύττομαι, f. μύξομαι.

MOUCHERON, sm., *insecte*, ὁ κώνωψ, ωπος. Semblable à un moucheron, κωνωποειδής, ές.

MOUCHETÉ, ÉE, adj., στικτός, ή, όν.

MOUCHETURE, sf., ἡ στιγμή, ῆς.

MOUCHOIR, sm., τὸ ῥινόμακτρον, ου. || Mouchoir de cou, τὸ ἡμιτύβιον, ου.

MOUDRE, va., ἀλέω-ῶ, *acc.* || *Au fig.* Moudre de coups, ἀλοάω-ῶ, *acc.*

MOUE, sf. Faire la moue, ἀπο-μυλλαίνω, f. ανῶ.

MOUETTE, sf., *oiseau*, ὁ λάρος, ου.

MOUFLON, sm., *bélier sauvage*, ὁ μούσμων, ονος.

MOUILLAGE, sm., ὁ ὅρμος, ου. Qui offre un bon mouillage, εὔορμος, ον. Aller, être au mouillage, ὁρμίζομαι, f. ιοῦμαι et ισθήσομαι.

MOUILLER, va. 1° *Tremper, plonger*, βάπτω, *acc.*; dans qq. chose, εἴς τι ou ἔν τινι. || 2° *Rendre moite, humide*, βρέχω, διαβρέχω, f. βρέξω; νοτίζω, f. ιῶ, *acc.* Etre mouillé par la pluie, ὄομαι, f. ὐσθήσομαι. || Mouiller l'ancre, *ou simpl*t mouiller, τὴν ἄγκυραν ἀφ-ίημι. Mouiller en un lieu, ἐν χωρίῳ ou εἰς χωρίον ὁρμίζομαι, f. ιοῦμαι. Etre mouillé dans un lieu, χωρίῳ ou ἐπὶ χωρίῳ ἐφ-ορμέω-ῶ, f. ήσω. || Se mouiller, vr., *devenir humide*, βρέχομαι, διαβρέχομαι, f. βρεχθήσομαι.

MOULAGE, sm., ἡ ἔκμαξις, εως; (des métaux), ἡ χωνεία, ας.

1. **MOULE**, sm., *type en creux*, ὁ τύπος, ου.

2. **MOULE**, sf., *mollusque*, ὁ μύαξ, ακος.

MOULER, va., ἀπο-μάττω, ἐκ-μάττω, f. μάξω; (en métal), χωνεύω, f. εὐσω, *acc.*

MOULIN, sm., ὁ μυλών, ῶνος. Maître d'un moulin, ὁ μυλωθρός, οῦ.

MOULU, UE, p.p., ἀληλεσμένος, η, ον; (harassé), κατατετριμμένος, η, ον.

MOULURE, sf., ὁ θριγκός, οῦ.

MOURANT, ANTE, adj., ἀποθνήσκων, ουσα, ον; ἐπιθάνατος, ον; θανάσιμος, ον. Les mourants, οἱ ἀποθνήσκοντες. || *Au fig.* Yeux mourants, ἀμυδροὶ ὀφθαλμοί, ῶν. Voix mourante, ἡ ἀνειμένη φωνή, ῆς.

MOURIR, vn. 1° *Cesser de vivre*, ἀποθνήσκω; τελευτάω-ῶ, f. ήσω, *avec ou sans* τὸν βίον. Mourir pour qqn, ἀπο-θνήσκω ὑπέρ ou πρό τινος. Mourir avant qqn, προαπο-θνήσκω τινός. Mourir avec qqn, συναπο-θνήσκω τινί. Mourir après qqn, ἐπαπο-θνήσκω τινί. Mourir de maladie, par le poison, ἀπο-θνήσκω νόσῳ, ἐκ φαρμάκων. Faire mourir qqn, θανατόω-ῶ, f. ώσω; (tuer), ἀπο-κτείνω τινά. || *Par exagération.* Mourir de faim, ἀπ-όλλυμαι λιμῷ. Mourir d'effroi, ἀπο-θνήσκω ὑπὸ δέους. Mourir de rire, ἐκ-θνήσκω γέλωτι. || 2° *Disparaître, cesser, s'éteindre*, ἀπ-όλλυμαι; ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι; οἴχομαι, ἀπο-σβέννυμαι (pass.). || SE MOURIR, vr. 1° *Etre mourant*, ἐπιθάνατός, όν εἰμι, μέλλω ἀποθανεῖσθαι. || 2° *S'éteindre*, ἀπο-σβέννυμαι (pass.).

MOURON, sm., *plante*, ἡ ἀναγαλλίς, ίδος; ὁ κόρκορος, ου.

MOUSSE, sf. 1° *Plante*, τὸ βρύον, ου. Couvert de mousse, βρυώδης, ες. Se couvrir de mousse, βρυόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Ecume*, ὁ ἀφρός, οῦ. Couvert de mousse, ἀφρώδης, ες.

MOUSSELINE, sf., ἡ σινδών, όνος.

MOUSSER, vn., ἀφρίζω, f. ιῶ. Faire mousser, ἀφρίζειν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

MOUSSEUX, EUSE, adj., ἀφρώδης, ες.

MOUSSU, UE, adj., βρυώδης, ες. Devenir moussu, βρυόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

MOUSTACHE, sf., ὁ μύσταξ, ακος. Se raser la moustache, τὸν μύσταξα κείρομαι (moy.).

MOUSTIQUAIRE, sm., τὸ κωνωπεῖον, ου.

MOUSTIQUE, sm., *insecte*, ἡ ἐμπίς, ίδος.

MOÛT, sm., τὸ γλεῦκος, ους.

MOUTARDE, sf., τὸ σίναπι, εως; *mieux* τὸ νᾶπυ, υος.

MOUTON, sm. 1° *Bélier qu'on engraisse*, ὁ τομίας (ου) κριός, οῦ. || 2° *Viande de mouton*, τὰ κριοῦ τομίου κρέα, ων. || 3° Au plur., *béliers, brebis, agneaux réunis*, τὰ πρόβατα, ων.

MOUTONNÉ, ÉE, adj. Voy. FRISÉ.

MOUTONNER, vn., *s'agiter et blanchir*, ὑπ-αφρίζω, f. ιῶ.

MOUTURE, sf. 1° *Action de moudre du blé*, ὁ ἄλετος, ου. || 2° *Salaire du meunier*, ὁ τοῦ μυλωθροῦ μισθός, οῦ.

MOUVANT, ANTE, adj. 1° *Qui peut mouvoir*, κινητικός, ή, όν. || 2° *Peu solide*, ἀβέβαιος, ον. Sable mouvant, ἡ ψάμμος, ου.

MOUVEMENT, sm. 1° *Transport d'un corps d'un lieu dans un autre*, ἡ κίνησις, εως; τὸ κίνημα, ατος. Mettre en mouvement, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se mettre en mouvement, κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Se donner bien du mouvement dans une affaire, πολλὴν σπουδὴν περί τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Marche des corps célestes*, ἡ φορά, ᾶς; ἡ περιφορά, ᾶς. || 3° *Marche, évolution d'une armée*, ἡ πορεία, ας; ἡ ὁρμή, ῆς. Se mettre en mouvement, ὁρμάω-ῶ, f. ήσω. Faire un mouvement en avant, προ-άγω. Faire un mouvement en arrière, ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Manière de battre la mesure*, ἡ ἄρσις (εως) καὶ θέσις (εως); ὁ ῥυθμός, οῦ. || 4° *Ce qui anime le style*, τὸ ἔμψυχον, ου; τὸ πάθος, ους. Qui a du mouvement, ἔμψῡχος, ον; παθητικός, ή, όν. || 5° *Impulsion, affection (de l'âme)*, ἡ ὁρμή, ῆς; τὸ πάθος, ους. Mouvement de colère, ἡ θυμοῦ ὁρμή. D'un mouvement unanime, ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς. Qui agit de son propre mouvement, αὐτόματος, ος ει η, ον. Il vint de son propre mouvement, αὐτόματος ἦλθε. || 6° *Agitation, trouble*, ἡ κίνησις, εως; τὸ κίνημα, ατος; ὁ θόρυβος, ου; ἡ ταραχή, ῆς.

MOUVOIR, va. 1° *Mettre en mouvement*, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Exciter, pousser*, προ-άγω; παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à une chose, εἴς ou πρός τι; à faire une chose, ποιεῖν τι. || SE MOUVOIR, vr., κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || Faire mouvoir, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

1. **MOYEN**, sm. 1° *Entremise*, ἡ διάπραξις, εως. Par le moyen de qqn, διά τινος. Au moyen de. Voy. MOYENNANT. || 2° *Ce qui sert pour arriver à une fin*, ὁ πόρος, ου; ἡ ὁδός, οῦ; ἡ μηχανή, ῆς; ἡ τέχνη, ης. Moyen de gagner de l'argent, πόρος χρημάτων. Moyens de faire la guerre, ὁδοὶ πολέμου. Trouver, imaginer un moyen, πόρον πορίζω, f. ιῶ. Par tous les moyens, πάσῃ μηχανῇ. Employer tous les moyens, tenter toutes sortes de moyens, πάσας μηχανὰς μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι. Par quel moyen? τίνι τρόπῳ; Par ce moyen, ταύτῃ. || 3° *Pouvoir, possibilité*, τὸ δυνατόν, οῦ; ἡ μηχανή, ῆς. Il n'y a aucun moyen de, οὐδεμία μηχανή *et l'inf.* Le moyen de faire cela? ἦ ἔστι τις μηχανὴ ποιεῖν τοῦτο; || 4° Au sing. et au pl., *facultés pecuniaires*, τὰ χρήματα, ων; τὰ ὑπάρχοντα, ων. Suivant ses moyens, leurs moyens, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων. || 5° Au pl., *facultés intellectuelles*, ἡ φύσις, εως. Qui a des moyens, εὐφυής, ές. Qui est sans moyens, ἀφυής, ές.

2. **MOYEN, ENNE**, adj., μέσος, η, ον; μέτριος, α, ον. Des yeux moyens, ὀφθαλμοὶ μέσοι. Âge moyen, μέση ἡλικία. Posséder une fortune moyenne, μέτρια κέκτημαι (de κτάομαι-ῶμαι). De moyenne grandeur, μέσος τῷ μεγέθει. Etre de moyen âge, μέσος εἰμι τὴν ἡλικίαν. Un homme de la classe moyenne, de moyenne condition, μέσος ἄνθρωπος. || Verbe moyen, τὸ μέσον (ου) ῥῆμα, ατος.

MOYENNANT, prép., διά, μετά, *gén.*; ἐπί, σύν, *dat.* Moyennant un salaire, ἐπὶ μισθῷ. Moyennant quoi, ἐφ' ᾧ.

MOYENNEMENT, adv., μέσως, μετρίως.

MOYEU, sm., *milieu de la roue*, ἡ σῦριγξ, *gén.* σύριγγος.

MÛ, MUE, p.p. Voy. MOUVOIR.

MUCOSITÉ, sf., τὸ φλέγμα, ατος. Mucosité des narines, ἡ μύξα, ης.

MUE, sf. 1° *Action de muer*, τὸ πτεροῤῥυεῖν, *et autres infinitifs des verbes qui signifient* MUER, *pris substantivement*. || 2° *Dépouille du serpent*, ἡ λεβηρίς, ίδος.

MUER, vn., (en parl. des oiseaux), πτεροῤῥυέω-ῶ, f. ήσω; (des animaux qui changent de poil), τριχοῤῥυέω-ῶ, f. ήσω; (des animaux qui changent de peau), ἀπο-δερματόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; (des serpents). τὸ γῆρας ἐκ-δύομαι (moy.); (des cerfs), τὰ κέρατα ἀποβάλλω; (de la voix), τραγίζω, f. ιῶ.

MUET, ETTE, adj. et subst. 1° *Privé de l'usage de la parole*, ἐνεός, ά, όν; κωφός, ή, όν. Devenir muet, κωφόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Empêché momentanément de parler*, ἄφωνος, ον. Rendre muet, ἀφωνίζω, f. ιῶ, *acc.* Devenir muet, σιωπάω-ῶ. La frayeur le rend muet, ἀφασία ἔχει αὐτόν. || Personnage muet, τὸ κωφὸν πρόσωπον, ου. Consonnes muettes *ou simpl*[t] muettes, τὰ ἄφωνα γράμματα, ων.

MUFLE, sm., *extrémité du museau*, τὸ ῥύγχος, ους.

MUGE, sm., *poisson de mer*, ὁ μύξων, ωνος; ὁ χείλων, ωνος.

MUGIR, vn., (en parl. des bœufs, des hommes), μυκάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; (de la mer), ῥοθέω-ῶ, f. ήσω; (des vents), πταγέω-ῶ, f. ήσω.

MUGISSANT, ANTE, adj., μυκώμενος, η, ον, *et autres participes présents des verbes qui signifient* MUGIR.

MUGISSEMENT, sm., (des bœufs, des hommes), ὁ μυκηθμός, οῦ; (de la mer), ὁ ῥόθος, ου; (des vents), ὁ πάταγος, ου.

MUGUET, sm., *plante*, τὸ πολυγόνατον, ου.

MULE, sf., *quadrupède*, ἡ ἡμίονος, ου.

1. **MULET**, sm., *quadrupède*, ὁ ἡμίονος, ου; ὁ ὀρεύς, έως. Petit mulet, τὸ ἡμιόνιον, ου. De mulet, ἡμιονικός, ή, όν; ὀρικός, ή, όν.

2. **MULET**, sm., *poisson*. Voy. MUGE.

MULETIER, sm., ὁ ὀρεωκόμος, ου; ὁ ἡμιονηγός, οῦ.

MULOT, sm., *souris des champs*, ὁ ἀρουραῖος (ου) μῦς, *gén.* μυός.

MULTIPLE, adj. et subst., πολλαπλοῦς, ῆ, οῦν; πολυμερής, ές.

MULTIPLICATION, sf. 1° *Augmentation en nombre*, ἡ εἰς τὸ πλῆθος αὔξησις, εως. || 2° *Opération d'arithmétique*, ἡ πολλαπλασίωσις, εως; ὁ πολλαπλασιασμός, οῦ.

MULTIPLICITÉ, sf., τὸ πλῆθος, ους.

MULTIPLIER, va. 1° *Augmenter le nombre de*, αὐξάνω τὸ πλῆθος, *gén.* || 2° *En arithmétique*, πολλαπλασιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *et* SE MULTIPLIER, vr., *augmenter en nombre*, εἰς τὸ πλῆθος ἐπι-δίδωμι; πληθύω (sans futur).

MULTITUDE, sf., (dans tous les sens), τὸ πλῆθος, ους. Une multitude d'hommes, ἄνθρωποι πλεῖστοι.

MUNICIPAL, ALE, adj., κοινός, ή, όν.

MUNICIPE, sm., ἡ ἰσοπολῖτις (ίδος) πόλις, εως. Citoyen d'un municipe, ὁ ἰσοπολίτης, ου.

MUNIFICENCE, sf., ἡ φιλοδωρία, ας. Avec munificence, φιλοδώρως.

MUNIR, va. 1° *Fortifier*, κρατύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Pourvoir*, κατα-σκευάζω, f. άσω; χορηγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.* || SE MUNIR de, vr., πορίζομαι, f. ιοῦμαι; κατα-σκευάζομαι, f. άσομαι, *acc.* Se munir d'argent, ἀργύριον ἐπι-σιτίζομαι, f. ιοῦμαι.

MUNITION, sf., ἡ παρασκευή, ῆς. Munitions de guerres, τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἐπιτήδεια, ων. Munitions de bouche, τὰ σιτία, ων.

MUNITIONNAIRE, sm., *celui qui fournit les munitions*, ὁ σιτώνης, ου.

MUNYCHIE, *v.*, ἡ Μουνυχία, *mieux* Μουνιχία, ας. A Munychie, (sans mouv[t]), Μουνιχίασι; (avec mouv[t]), Μουνιχίαζε.

MUQUEUX, EUSE, adj., μυξώδης, ες.

MUR, sm., (d'une maison), τὸ τεῖχίον, ου; ὁ τοῖχος; (d'une ville), τὸ τεῖχος, ους; τὸ τείχισμα, ατος. Les longs murs (à Athènes), τὰ μακρὰ τείχη. Pousser en avant la construction d'un mur, τεῖχος ἐλαύνω. Bâtir, élever un mur, τοῖχον ou τεῖχος οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω, ἵστημι. Séparer, clore par un mur, δια-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.* Renverser un mur en le sapant, τεῖχος κατα-σκάπτω.

MÛR, MÛRE, adj. 1° *Parvenu à maturité*, (en parl. des fruits), πέπων, ον; πέπειρος, ον; ὡραῖος, α, ον; (d'un abcès), διάπυος, ον; (de l'âge), τέλειος, α, ον. || *Au fig.* Mûr pour qq. chose, ὡραῖος, α, ον πρός τι. || 2° *Sage, réfléchi*, σώφρων, ον. || 3° *Attentif, exact*, ἀκριβής, ές; σπουδαῖος, α, ον.

MURAILLE, sf. Voy. MUR.

MURAL, ALE, adj., ὅ, ή, τὸ τοίχου ou τειχους. Voy. MUR. Peinture murale, ἡ τοιχογραφία, ας.

MÛRE, sf., τὸ συκάμινον, ου; τὸ μόρον, ου. Mûre sauvage, τὸ βάτον, ου.

MÛREMENT, adv., σπουδαίως, ἀκριβῶς.

MURÉNA, *h.*, ὁ Μουρήνας, α.

MURÈNE, sf., *poisson*, ἡ μύραινα, ης.

MURER, va. 1° *Entourer de murailles*, περι-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Boucher avec de la maçonnerie*, λίθοις ἀπο-φράττω, f. φράξω; ἀπο-τειχίζω, f. ιῶ, *acc.*

MÛRIER, sm., *arbre*, ὁ, ἡ συκάμινος, ου.

MÛRIR, va., *rendre mûr*, πεπαίνω, f. ανῶ; ἐκ-πέπτω, f. πέψω, *acc.* || Vn., *devenir mûr*, πεπαίνομαι, f. ανθήσομαι; (en parl. du raisin), περκάζω, f. άσω.

MURMURANT, ANTE, adj., *se traduit par le participe présent des verbes qui signifient* MURMURER.

MURMURE, sm. 1° *Bruit confus d'une foule*, ὁ θόρυβος, ου. || 2° *Plainte*, ὁ γογγυσμός, οῦ; ἡ μομφή, ῆς. || 3° *Bruit* (des eaux), ὁ ψόφος, ου; (des vents), τὸ ψιθύρισμα, ατος.

MURMURER, vn. 1° *Faire entendre un bruit confus*, θορυβέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Se plaindre sourdement*, τονθορύζω, f. ύσω. Murmurer contre, κατα-γογγύζω, f. ύσω, *gén.* || 3° *Faire un bruit léger*, (en parl. des eaux), ὑπο-ψοφέω-ῶ, f. ήσω; (des vents), ψιθυρίζω, f. ιῶ. || Va., *dire à voix basse*, ψιθυρίζω, f. ιῶ, *acc.*; à l'oreille de qqn, τινὶ εἰς τὸ

οῦς. || SE MURMURER, vr., *être dit à voix basse*, ψιθυρίζομαι, f. ισθήσομαι.

MURRHIN, INE, adj., μούρρινος, η, ον.

MUSAGÈTE, adj., *conducteur des Muses*, ὁ μουσηγέτης, ου.

MUSARAIGNE, sf., *petit animal*, ἡ μυγαλῆ, ῆς.

MUSARD, ARDE, adj., κεχηνώς, υῖα, ός. || Sm., ὁ κεχηνώς, ότος.

MUSC, sm., *quadrupède et matière odorante*, ὁ μόσχος, ου.

MUSCADE, sf., *et* NOIX MUSCADE, τὸ μοσχοκαρύδιον, ου.

MUSCLE, sm., ὁ μῦς, *gén.* μυός.

MUSCULEUX, EUSE, adj., μυώδης, ες.

MUSE, sf. 1° *Déesse*, ἡ Μοῦσα, ης. Des Muses, Μουσικός, ή, όν. Temple des Muses, τὸ Μουσεῖον, ου. Fête des Muses, τὰ Μουσεῖα, ων. Inspiré par les Muses, μουσομανής, ές. Ami des Muses, φιλόμουσος, ον. || 2° *Talent poétique*, ἡ μοῦσα, ης. || 3° Au pl., *belles-lettres, poésie*, ἡ μοῦσα, ης; ἡ μουσική, ῆς.

MUSEAU, sm., τὸ ῥύγχος, ους.

1. **MUSÉE**, sm., *lieu destiné à l'étude des beaux-arts*, τὸ μουσεῖον, ου.

2. **MUSÉE**, *poète*, ὁ Μουσαῖος, ου.

MUSELER, va., κημόω-ῶ, f. ώσω; φιμόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

MUSELIÈRE, sf., ὁ κημός, οῦ; ὁ φιμός, οῦ.

MUSETTE, sf., ὁ βόμβυξ, υκος.

MUSÉUM, sm., τὸ μουσεῖον, ου.

MUSICAL, ALE, adj., μουσικός, ή, όν. Auditions musicales, αἱ θέσι μουσικαί.

MUSICALEMENT, adv., μουσικῶς.

MUSICIEN, IENNE, sm. et sf., ὁ, ἡ μουσουργός, οῦ. || Adj., *qui sait bien la musique*, μουσικός, ή, όν.

MUSIQUE, sf. 1° *Art*, ἡ μουσική, ῆς. Qui aime, qui sait la musique, μουσικός, ή, όν. || 2° *Productions de cet art*, ἡ μελῳδία, ας; τὰ μουσικά, ῶν. Mettre en musique, μελοποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Compagnie de musiciens*, οἱ μουσουργοί, ῶν.

MUTABILITÉ, sf., τὸ εὐμετάβολον, ου.

MUTATION, sf., ἡ μεταβολή, ῆς.

MUTILATION, sf., ἡ πήρωσις, εως; ἡ περικοπή, ῆς; ἡ κολόβωσις, εως. La mutilation des hermès, ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπή.

MUTILÉ, ÉE, p.p., πεπηρωμένος, η, ον; ἀνάπηρος, ον; κολοβός, όν.

MUTILER, va., πηρόω-ῶ, f. ώσω; κολούω, f. σω; κολοβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Mutiler les hermès, τοὺς Ἑρμᾶς περι-κόπτω.

MUTIN, INE, adj. et subst. 1° *Obstiné*, αὐθάδης, ες. || 2° *Séditieux*, στασιαστικός, ή, όν. Les mutins, οἱ στασιῶται, ῶν.

MUTINÉ, ÉE, p.p., στασιάζων, ουσα, ον.

MUTINER (SE), vr. 1° *S'obstiner*, αὐθαδίζομαι, f. ιοῦμαι. || 2° *Se révolter*, στασιάζω, f. άσω.

MUTINERIE, sf. 1° *Obstination*, ἡ αὐθάδεια, ας. || 2° *Révolte*, ἡ στάσις, εως.

MUTISME, sm., *état de celui qui est muet*, ἡ ἀνεότης, ητος.

MUTUEL, ELLE, adj., ἀμοιβαῖος, ος et α, ον. *Plus souvent on emploie le pronom réciproque* ἀλλήλων. Bienveillance mutuelle, ἡ εἰς οὐ πρὸς ἀλλήλους εὔνοια, ας.

MUTUELLEMENT, adv., ἀμοιβαίως. *Plus souvent on emploie le pronom réciproque* ἀλλήλων. Ils s'accusent mutellement, κατ-ηγοροῦσιν ἀλλήλων. Ils s'aiment mutuellement, ἀλλήλους φιλοῦσι. Elles se portent mutuellement envie, ἀλλήλαις φθονοῦσι.

MYCALE, *cap*, ἡ Μυκάλη, ης.

MYCÈNES, *v.*, αἱ Μυκῆναι, ων. De Mycènes, Μυκηναῖος, α, ον.

MYCONE, *île*, ἡ Μύκονος, ου. Habitant de Mycone, ὁ Μυκάνιος, ου.

MYGDONIE, *pays*, ἡ Μυγδονία, ας. De Mygdonie, Μυγδόνιος, α, ον.

MYLES, *v.*, αἱ Μυλαί, ῶν. De Myles, Μυλαῖος, α, ον.

MYOPE, adj. et subst., ὁ, ἡ μυώψ, ῶπος; μυωπός, όν. Être myope, μυωπάζω, f. άσω.

MYOPIE, sf., ἡ μυωπία, ας.

MYOSOTIS, sm., *plante*, ὁ μυοσωτίς, ίδος.

MYRIADE, sf., ἡ μυριάς, άδος.

MYRIANDRE, *v.*, ἡ Μυρίανδρος, ου. De Myriandre, Μυριανδρικός, ή, όν.

MYRMIDONS, *pple*, οἱ Μυρμιδόνες, ων.

MYRON, *h.*, ὁ Μύρων, ωνος.

MYRRHE, sf., ἡ σμύρνα, ης. De myrrhe, σμύρνινος, η, ον. Qui produit de la myrrhe, σμυρνοφόρος, ον.

MYRTE, sm., *arbrisseau*, ἡ μύρτος, ου; ὁ μύρρινος, ου. De myrte, μύρρινος, η, ον. Branche, couronne, baie de myrte, ἡ μυρρίνη, ης. Bois de myrtes, ὁ μυρρινών, ῶνος.

MYSIE, *pays*, ἡ Μυσία, ας. De Mysie, Μύσιος, α, ον.

MYSIENS, *pple*, οἱ Μυσοί, ῶν.

MYSTAGOGUE, sm., *prêtre chargé d'initier aux mystères*, ὁ μυσταγωγός, οῦ.

MYSTÈRE, sm. 1° *Objet de la foi des fidèles*, τὸ μυστήριον, ου. || 2° Au pl., *culte secret* (*dans le polythéisme*), τὰ μυστήρια, ων; τὰ μυστικά, ῶν; αἱ τελεταί, ῶν. Célébrer les mystères, τὰ μυστήρια τελέω-ῶ. || 3° *Chose secrète*, τὸ ἀπόρρητον, ου. Faire à qqn un mystère de qq. chose, κρύπτω τινά τι.

MYSTÉRIEUSEMENT, adv. 1° *D'une façon mystérieuse*, μυστικῶς. || 2° *D'une manière cachée*, κρύφα, λάθρᾳ.

MYSTÉRIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui contient quelque mystère*, μυστικός, ή, όν; μυστηριώδης, ες. || 2° *Caché, secret*, κρυφαῖος, ος et α, ον; ἀπόρρητος, ον. || 3° *Qui dissimule*, κρυψίνους, ουν.

MYSTIFICATEUR, sm., ὁ φέναξ, ακος.

MYSTIFICATION, sf., ὁ φενακισμός, οῦ.

MYSTIFIER, va., φενακίζω, f. ιῶ, *acc.*

MYSTIQUE, adj., μυστικός, ή, όν.

MYTHE, sm., *fable*, ὁ μῦθος, ου.

MYTHIQUE, adj., μυθικός, ή, όν.

MYTHOLOGIE, sf., ἡ μυθολογία, ας.

MYTHOLOGIQUE, adj., μυθολογικός, ή, όν.

MYTHOLOGUE, sm., ὁ μυθολόγος, ου.

N

N, sm. et sf., quatorzième lettre de l'alphabet, τὸ νῦ (indécl.).

NABATÉENS, *pple*, οἱ Ναβαταῖοι, ων.

NABIS, *h.*, ὁ Νάβις, ιδος.

NACELLE, sf., ἡ σκαφίς, ίδος. Petite nacelle, τὸ σκαφίδιον, ου.

NACRE, sf., τὸ ὄστρακον, ου; ἡ πίννα, ης.

NAGE, sf., ἡ νεῦσις, εως. A la nage (en nageant), νέων, ουσα, ον. Passer, traverser à la nage, δια-νέω, *acc.* Se sauver à la nage, ἐκ-νέω. || Etre en nage, ῥέω ἱδρῶτι.

NAGEOIRE, sf., τὸ πτερύγιον, ου; (du dos), ἡ λοφιά, ᾶς.

NAGER, vn. 1° *Se soutenir sur l'eau*, νέω; κολυμβάω-ῶ, f. ήσω. Nager sous l'eau, ὑπο-νέω. Apte à nager, νευστικός, ή, όν. || *Au fig.* Nager dans l'opulence, ἐν ἀφθόνοις βιοτεύω, f. σω. || 2° *Ramer*, ἐρέττω, f. έσω. || 3° *Flotter sur l'eau*, πλέω; ἐπι-πολάζω, f. άσω. || 4° *Etre dans un liquide*, καταρρέομαι. || *Au fig.* Nager dans son sang, αἵματι πολλῷ περι-χέομαι (pass.).

NAGEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui nage*, ὁ κολυμβητής, οῦ; ὁ νήκτης, ου; *fém.* ἡ νηκτρίς, ίδος. Habile nageur, κολυμβητικός, ή, όν. || Sm., *rameur*, ὁ ἐρέτης, ου.

NAGUÈRE ou **NAGUÈRES**, adv., ἄρτι, ἀρτίως, ἔναγχος, πρῴην.

NAÏADE, sf., ἡ Ναΐς, ΐδος.

NAÏF, IVE, adj., ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; ἀφελής, ές; (niais), εὐήθης, ες.

NAIN, sm., ὁ νάννος, ου. Qui ressemble à un nain, ναννώδης, ες. || Adj., χθαμαλός, ή, όν. Arbre nain, τὸ χθαμαλὸν δένδριον, ου.

NAISSANCE, sf. 1° *Action de naître*, ἡ γένεσις, εως. De naissance, dès la naissance, ἀπὸ γενεᾶς. Le jour de la naissance, ἡ γενέθλιος (ου) ἡμέρα, ας. Fête pour l'anniversaire de la naissance, τὰ γενέθλια, ων. Fêter la naissance, γενέθλια ἑορτάζω. || 2° *Extraction, famille*, τὸ γένος, ους; ἡ γενεά, ᾶς. Haute, grande, illustre naissance, ἡ εὐγένεια, ας. Qui est de grande, d'illustre naissance, εὐγενής, ές. Etre de bonne naissance, de grande naissance, εὖ γέγονα (de γίγνομαι). Naissance obscure, ἡ ἀγέννεια, ας. D'une naissance obscure, ἀγεννής, ές. || 3° *Origine, commencement*, ἡ ἀρχή, ῆς. Naissance du jour, ὁ ὄρθρος, ου. Prendre naissance, ἀρχὴν λαμβάνω; ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. Donner naissance à, γεννάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

NAISSANT, ANTE, adj. 1° *Qui naît*, γιγνόμενος, η, ον; φυόμενος, η, ον. || 2° *Qui commence*, ἀρχόμενος, η, ον.

NAÎTRE, vn. 1° *Venir au monde*, τίκτομαι (pass.), γεννάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; de qqn, ὑπό τινος; γίγνομαι; de qqn, ἐκ ou ἀπό τινος. Il est né d'un père illustre, ἀπὸ πατρὸς ἐνδόξου γέγονε. || 2° *Commencer à pousser*, φύομαι, βλαστάνω. || 3° *Provenir, résulter de*, γίγνομαι ἐκ *et le gén.* Faire naître, φύω, τίκτω, *acc.* Faire naître la guerre, πόλεμον τίκτω. || 4° *Commencer*, ἀρχὴν λαμβάνω; ἄρχομαι, f. ἄρξομαι.

NAÏVEMENT, adv., ἁπλῶς, ἀφελῶς; (niaisement), εὐήθως.

NAÏVETÉ, sf., ἡ ἁπλότης, ητος; ἡ ἀφέλεια, ας; (simplicité niaise), ἡ εὐήθεια, ας; (enfantillage), ἡ νηπιότης, ητος.

NANTIR, va., *donner un nantissement à*, ἐνέχυρον δίδωμι, *dat.* || **SE NANTIR**, vr. 1° *Recevoir un nantissement*, ἐνέχυρον λαμβάνω. Se nantir de, ἐν-εχυράζω, f. άσω, *acc.* || || 2° *Se pourvoir de*, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι, *acc.*

NANTISSEMENT, sm., τὸ ἐνέχυρον, ου. Donner à titre de nantissement, ἐπ' ἐνεχύρῳ δίδωμι, *acc.*

NAPHTE, sm., *bitume*, ὁ νάφθας, α; τὸ νάφθα (indécl.).

NAPLES, *v.*, ἡ Νεάπολις, εως.

NAPOLITAIN, sm., ὁ Νεαπολίτης, ου.

NAPPE, sf., ἡ ἐπιτραπέζιος (ου) ὀθόνη, ης. || Nappe d'eau (tombante), ὁ καταρράκτης, ου; (stagnante), ἡ λίμνη, ης.

NARBONNE, *v.*, ἡ Ναρβών, ῶνος.

1. **NARCISSE**, *h.*, ὁ Νάρκισσος, ου.

2. **NARCISSE**, sm., *plante*, ὁ νάρκισσος, ου. De narcisse, ναρκίσσινος, η, ον.

NARCOTIQUE, adj., *qui assoupit*, ναρκωτικός, ή, όν.

NARD, sm., *plante*, ἡ νάρδος, ου. De nard, νάρδινος, η, ον. Qui produit du nard, ναρδοφόρος, ον.

NARGUER, va., σκώπτω; χλευάζω, f. άσω; μυκτηρίζω, f. ιῶ, *acc.*

NARINE, sf., ὁ μυκτήρ, ῆρος. Les narines, οἱ μυκτῆρες, ων; αἱ ὀσφρήσεις, εων. Respirer par les narines, τοῖς μυκτῆρσιν ἀνα-πνέω.

NARQUOIS, OISE, adj. et subst., πανοῦργος, ον.

NARRATEUR, sm., ὁ διηγητής, οῦ; de, *gén.*; *mieux* ὁ διηγούμενος, ου; de, *acc.*

NARRATIF, IVE, adj., διηγηματικός, ή, όν.

NARRATION, sf., ἡ διήγησις, εως. Petite narration, τὸ διηγημάτιον, ου.

NARRÉ, sm., τὸ διήγημα, ατος. Faire le narré de. Voy. **NARRER**.

NARRER, va., δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; δι-έρχομαι, *acc.*

NASAL, ALE, adj., *du nez*, ὁ, ἡ, τὸ τῆς ῥινός. Fosses nasales, αἱ ῥῖνες, ῶν.

NASARDE, sf. Donner une nasarde à, σκιμαλίζω, f. ιῶ, *acc.*

NASEAU, sm., ὁ μυκτήρ, ῆρος.

NASSE, sf., ὁ κύρτος, ου. Pêcheur à la nasse, ὁ κυρτεύς, έως. Pêche à la nasse, ἡ κυρτεία, ας.

NATAL, ALE, adj., γενέθλιος, ον. Jour natal, ἡ γενέθλιος (ου) ἡμέρα, ας. Pays natal, ville natale, ἡ πατρίς, ίδος.

NATATION, sf. 1° *Action de nager*, ἡ νεῦσις, εως. || 2° *Art de nager*, ἡ κολυμβητική, ῆς.

NATIF, IVE, adj. 1° *Originaire*, γεγονως, υῖα, ός; de, ἐν *et le dat.* Il est natif d'Athènes, Ἀθήνησι ou ἐν Ἀθήναις γέγονε. || Sm. pl., *les indigènes (d'un pays)*, οἱ ἐπιχώριοι, ων. || 2° *Qui se trouve dans la terre sous forme métallique*, αὐτοφυής, ές. Or natif, χρυσὸς αὐτοφυής. || 3° *Naturel, inné*, ἔμφυτος, ον; σύμφυτος, ον.

NATION, sf., τὸ ἔθνος, ους; τὸ φῦλον, ου; τὸ γένος, ους. Grec de nation, Ἕλλην τὸ γένος. Par nations, κατ' ἔθνη.

NATIONAL, ALE, adj., ἐπιχώριος, ος et α, ον; οἰκεῖος, α, ον; κοινός, ή, όν. Esprit, caractère national, τὸ ἔθνους φρόνημα, ατος. Institutions, coutumes nationales, τὰ ἐπιχώρια, ων.

NATIONALITÉ, sf., τὸ ἐθνικόν, οῦ.

NATIVITÉ, sf., *naissance*, ἡ γένεσις, εως. || La Nativité (Noël), τὰ θεοφάνια, ων.

NATRON ou NATRUM, sm., τὸ λίτρον, ου ou νίτρον, ου.

NATTE, sf. 1° *Tissu de jonc, de paille*, ὁ φορμός, οῦ; ἡ ψιαθος, ου. || 2° *Tresse*, τὸ πλέγμα, ατος.

NATTER, va. 1° *Couvrir de nattes*, φορμοῖς στρώννυμι, *acc.* || 2° *Tresser*, πλέκω, *acc.*

NATURALISATION, sf., ἡ πολιτογραφία, ας.

NATURALISER, va., *accorder le droit de cité à*, τὴν πολιτείαν δίδωμι, *dat.*; πολιτογραφέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

NATURALISTE, sm., ὁ φυσικός, οῦ; ὁ φυσιολόγος, ου.

NATURALITÉ, sf., *qualité et droits de citoyen*, ἡ πολιτεία, ας.

NATURE, sf. 1° *Etat naturel des personnes et des choses*, ἡ φύσις, εως. La nature humaine, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις. La nature de l'âme, du feu, du sol, ἡ τῆς ψυχῆς, πυρὸς, τῆς γῆς φύσις. Etre de sa nature très désireux d'honneurs, φύσει φιλοτιμότατός εἰμι. Par la nature ou par l'art, ἢ φύσει ἢ τέχνῃ. Les natures les plus heureuses, αἱ ἄριστα φύσεις. || 2° *Ordre de l'univers, puissance qui le conserve*, ἡ φύσις, εως. Par nature, dans l'ordre de la nature, φύσει, τὴν φύσιν, κατὰ φύσιν. Contre l'ordre de la nature, παρὰ φύσιν. Nous devons tous payer notre tribut à la nature, θανάτῳ πάντες ὀφειλόμεθα. || 3° *L'universalité des choses créées*, τὰ πάντα, ων; τὰ ὅλα, ων; τὰ ὄντα, ων. L'ordre général de la nature, ἡ τῶν πάντων φύσις ou τάξις, εως. || 4° *Sorte, espèce*, τὸ εἶδος, ους; τὸ γένος, ους. Voy. ESPÈCE 2°.

NATUREL, ELLE, adj. 1° *De la nature, conforme à la nature*, φυσικός, ή, όν: ὁ, ἡ, τὸ κατὰ φύσιν. Les sciences naturelles, τὰ φυσικά, ῶν. Mort naturelle, ὁ κατὰ φύσιν θάνατος, ου. Cela n'est pas naturel, τοῦτο φύσιν οὐκ ἔχει. || 2° *Conforme à la nature humaine, inné*, ἔμφυτος, ον; σύμφυτος, ον; συμπερφυκώς, υῖα, ός. || 3° *Qui est sans affectation, simple*, αὐτοφυής, ές; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; ἀφελής, ές. || 4° *Conforme à la nature d'une chose*, ἀναγκαῖος, ος et α, ον; οἰκεῖος, α, ον; εἰκώς, υῖα, ός. Il est naturel de ou que, ἔοικε ou εἰκός ἐστι *et l'inf.* Comme il est naturel, οἷον εἰκός. || Sm. 1° *Un habitant originaire du pays*, ὁ ἐπιχώριος, ου. || 2° *Propriété, humeur, inclination naturelle*, ἡ φύσις, εως. Selon son naturel, πρὸς τὴν φύσιν. Il est difficile de chasser le naturel, τὸ ἀπο-στῆναι φύσεως χαλεπόν. || 3° *Simplicité*, ἡ ἁπλότης, ητος; ἡ ἀφέλεια, ας. || 4° *Sentiment d'affection pour les parents*, ἡ φιλοστοργία, ας; (*d'humanité*), ἡ φιλανθρωπία, ας.

NATURELLEMENT, adv. 1° *Par nature*, φύσει, κατὰ φύσιν, φυσικῶς. || 2° *Simplement, naïvement, franchement*, ἁπλῶς, ἀφελῶς. || 3° *Comme il est naturel*, εἰκότως.

NAUCRATIS, *v.*, ἡ Ναύκρατις, εως. De Naucratis, Ναυκρατιτικός, ή, όν.

NAUFRAGE, sm., ἡ ναυαγία, ας. Faire naufrage, ναυαγέω-ῶ, f. ήσω. Débris d'un naufrage, τὰ ναυάγια, ων.

NAUFRAGÉ, ÉE, adj. et subst., ναυαγός, όν. Les naufragés, οἱ ναυαγοί, ῶν.

NAULAGE, sm., τὸ ναῦλον, ου.

NAUPACTE, *v.*, ἡ Ναύπακτος, ου.

NAUPLIE, *v.*, ἡ Ναυπλία, ας.

NAUSÉABOND, ONDE, adj., ναυτιώδης, ες.

NAUSÉE, sf., ἡ ναυτία, ας. Avoir des nausées, ναυτιάω-ῶ, f. άσω.

NAUTILE, sm., *mollusque*, ὁ ναυτίλος, ου.

NAUTIQUE, adj., ναυτικός, ή, όν. L'art nautique, ἡ ναυτική, ῆς.

NAUTONIER, sm., ὁ ναύτης, ου.

NAVAL, ALE, adj., ναυτικός, ή, όν. Armée navale, ὁ ναυτικὸς στόλος, ου. Combat naval, ἡ ναυμαχία, ας. Victoire navale, ἡ κατὰ θάλατταν νίκη, ης.

NAVET, sm., ἡ βουνιάς, άδος.

NAVETTE, sf., *instrument de tisserand*, ἡ κερκίς, ίδος. Tisser avec une navette, κερκίζω, f. ιῶ.

NAVIGABLE, adj., πλώϊμος, ον. Qui n'est pas navigable, ἄπλους, ουν.

NAVIGATEUR, sm., ὁ πλέων, οντος; ὁ ναύτης, ου. || Adj., ναυτικός, ή, όν.

NAVIGATION, sf. 1° *Voyage sur mer*, ὁ πλοῦς, *gén.* πλοῦ; ἡ ναυτιλία, ας. || 2° *Art du navigateur*, ἡ ναυτική, ῆς. Qui entend bien la navigation, ναυτικός, ή, όν.

NAVIGUER, vn., πλέω. Naviguer sur mer, πλέω ἐν τῇ θαλάττῃ ou τὴν θάλατταν. Naviguer sur des vaisseaux, πλέω ἐν ναυσί; sur des embarcations, ἐν πλοίοις. Naviguer le long des côtes, παρα-πλέω. Naviguer avec qqn, συμ-πλέω τινί. L'art de naviguer, ἡ ναυτική, ῆς.

NAVIRE, sm., ἡ ναῦς, *gén.* νεώς; τὸ πλοῖον, ου. Construire un navire, ναυπηγέω-ῶ, f. ήσω. Voy. VAISSEAU 2°.

NAVRANT, ANTE, adj., λυπηρότατος, η, ον; ἀνιαρότατος, η, ον.

NAVRER, va., *affliger extrêmement*, σφόδρα λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Etre navré d'une chose, τινὶ ὑπερ-αλγέω-ῶ, f. ήσω.

NAXOS, *île et ville*, ἡ Νάξος, ου. De Naxos, Νάξιος, α, ον. Habitants de Naxos, οἱ Νάξιοι, ων.

NE, particule négative, **NE... PAS, NE... POINT**, οὐ *devant une consonne*, οὐκ *devant une voyelle non aspirée*, οὐχ *devant une voyelle aspirée, ou* μή. || Οὐ *nie* un fait réel; μή *nie*

une supposition, une pensée. *a*) *Dans les* propositions principales *on emploie* où, *lorsqu'on énonce simplement* un fait, *et le verbe est* à l'indicatif *ou* à l'optatif avec ἄν. Il ne faudrait point faire cela, οὐκ ἂν δέοι τοῦτο ποιεῖν. *Au contraire on emploie* μή *avec* l'impératif présent *ou* le subjonctif aoriste, *dans* les défenses, *et* μή *avec* l'optatif *dans* les souhaits. Ne crains pas, μὴ φοβηθῇς. Que cela n'arrive pas, τοῦτο μὴ γένοιτο. *b*) *Dans* les propositions subordonnées *on emploie* οὐ, *après* ὅτι, ὡς, que; *après* ὥστε, ὡς, en sorte que, *suivis de* l'indicatif *ou* de l'optatif *avec* ἄν; *après* ἐπεί, ἐπειδή, ὅτε, ὁπότε, puisque, lorsque, et ἕστε, ἕως, tant que, jusqu'à ce que, *suivis de* l'indicatif. || *On emploie*, μή, *après* ὅπως, ἵνα, afin que; *après* ἐπεί, ἐπειδή, ὅτε, ὁπότε, ἕως *et les autres conjonctions* temporelles, *suivies de* l'optatif; *après* εἰ, si; *après les conjonctions composées avec* ἄν *ou suivies de* ἄν, *comme* ὅταν, ὁπόταν, ἐάν, ἤν, etc.; *après* ὥστε *suivi de* l'infinitif. || *On emploie* οὐ *ou* μή, *suivant que l'on nie d'une manière* positive, *ou* conditionnelle, *dans* la proposition infinitive, *dans* la proposition relative, *et avec* un participe. || Assurement ne... pas, οὐ μὲν οὖν, οὐ μήν, οὐ μέντοι. Ne donc... pas, οὐ μὲν οὖν, οὔκουν. Ne... plus, οὐκέτι, μηκέτι. Ne... que (seulement), μόνον.

NÉ, NÉE, p.p., γεγονώς, υῖα, ός; γενόμενος, η, ον. Voy. NAÎTRE. Être né pour une chose, πρός τι πέφυκα (de φύω). || Adj. Bien né, εὐγενής, ές; γενναῖος, α, ον. Mal né, ἀγεννής, ές.

NÉANMOINS, adv., ὅμως.

NÉANT, sm. 1° *Ce qui n'est point*, τὸ οὐδέν, ένος. Réduire au neant, ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Peu de valeur*, ἡ οὐδενία, ας; τὸ μάταιον, ου. Le néant des choses humaines, ἡ οὐδενία τῶν ἀνθρωπίνων.

NÉARQUE, *h.*, ὁ Νέαρχος, ου.

NÉBRIDE, sf., *peau de faon servant de manteau à Bacchus et à sa suite*, ἡ νεβρίς, ίδος. Se vêtir d'une nébride, νεβρίζω, f. ιῶ.

NÉBULEUX, EUSE, adj., (au propre et au fig.), συννεφής, ές.

NÉCESSAIRE, adj., ἀναγκαῖος, ος et α, ον. Les choses nécessaires, τὰ ἀναγκαῖα, ων. Faire les choses nécessaires, τὰ δέοντα πράττω. Il est nécessaire de *ou* que, ἀνάγκη ἐστί, *souvt* ἀνάγκη *seul*, *et l'inf.* ou *une prop. infinitive*. || Sm. 1° *Ce qui est essentiel*, τὰ ἀναγκαῖα, ων; τὰ δέοντα, ων. || 2° *Ce qui suffit à la vie*, τὰ ἐπιτήδεια, ων; τὰ ἀναγκαῖα, ων. Le strict nécessaire, τὰ ἀναγκαιότατα, ων.

NÉCESSAIREMENT, adv., ἀναγκαίως, ἀνάγκη, δι' ἀνάγκης.

NÉCESSITÉ, sf. 1° *Ce qui est nécessaire*, ἡ ἀνάγκη, ης; τὸ ἀναγκαῖον, ου. C'est une nécessité de *ou* que, ἀνάγκη ἐστί; c'est une nécessité absolue de *ou* que, πολλὴ ἀνάγκη ἐστὶ *ou* πᾶσα ἀνάγκη *et l'inf.* ou *une prop. infinitive*. Par nécessité, ἀνάγκη, δι' ἀνάγκης. || 2° *Indigence*, ἡ ἀπορία, ας; ἡ ἔνδεια, ας. || 3° Au pl., *besoins de la vie*, τὰ ἀναγκαῖα, ων; τὰ ἐπιτήδεια, ων.

NÉCESSITER, va. 1° *Contraindre*, ἀναγκάζω, f. άσω, *acc.*; à, *inf.* || 2° *Rendre nécessaire*, δέομαι, *gén.*

NÉCESSITEUX, EUSE, adj., ἐνδεής, ές. Les nécessiteux, οἱ ἐνδεεῖς, ῶν.

NÉCROMANCIE, sf., ἡ νεκρομαντεία, ας.

NÉCROMANCIEN, sm., ὁ νεκρόμαντις, εως.

NÉCROPOLE, sf., *partie d'une ville destinée aux sépultures*, ἡ νεκρόπολις, εως.

NECTAR, sm., τὸ νέκταρ, αρος. De nectar, νεκτάρεος, α, ον.

NEF, sf. 1° *Navire*, ἡ ναῦς, *gén.* νεώς. || 2° *Partie d'une église*, ὁ νεώς, ῶ.

NÉFASTE, adj. 1° *Consacré au repos*, ἄπρακτος, ον; ὁ, ἡ ἀποφράς, άδος. Jour néfaste, ἡ ἀποφράς ἡμέρα. || 2° *Funeste*, ὀλέθριος, ος et α, ον.

NÈFLE, sf., τὸ μέσπιλον, ου. Semblable à une nèfle, μεσπιλώδης, ες.

NÉFLIER, sm., *arbre*, ἡ μεσπιλη, ης.

NÉGATIF, IVE, adj., ἀποφατικός, ή, όν. || Sf., *proposition qui nie*, ἡ ἀπόφασις, εως.

NÉGATION, sf., ἡ ἀπόφασις, εως; (en grammaire), τὸ ἀποφατικόν, οῦ.

NÉGATIVEMENT, adv., ἀποφατικῶς.

NÉGLIGÉ, ÉE, p.p., ἠμελημένος, η, ον; ἀτημέλητος, ον; ἀθεράπευτος, ον. || Sm., *costume négligé*, ἡ εὐτελὴς (οῦς) στολή, ῆς.

NÉGLIGEMMENT, adv., ἀμελῶς, ἠμελημένως.

NÉGLIGENCE, sf., ἡ ἀμέλεια, ας; ἡ ὀλιγωρία, ας; (de style), ἡ πλημμέλεια, ας. La négligence pour qqn, pour qq. chose, ἡ ἀμέλειά τινος ου περί τινος.

NÉGLIGENT, ENTE, adj., ἀμελής, ές; ὀλίγωρος, ον. Être négligent en qq. chose, ἀμελῶς ἔχω τινός ου περί τι.

NÉGLIGER, va., ἀμελέω-ῶ, f. ήσω; ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; παρ-οράω-ῶ, *acc.* || SE NÉGLIGER, vr. 1° *Négliger son devoir*, ῥᾳθυμέω-ῶ, f. ήσω; ῥᾳδιουργέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Négliger son ajustement*, τῆς στολῆς ἀμελέω-ῶ, f. ήσω.

NÉGOCE, sm., ἡ πραγματεία, ας; ἡ ἐμπορία, ας. Faire le négoce, πραγματεύομαι, f. σομαι; ἐμ-πορεύομαι, f. εύσομαι.

NÉGOCIANT, sm., ὁ ἔμπορος, ου; ὁ πραγματευτής, οῦ.

NÉGOCIATEUR, sm., ὁ διάγγελος, ου. Négociateur de la paix, ὁ λόγους περὶ τῆς εἰρήνης φέρων, οντος.

NÉGOCIATION, sf. 1° *Action de négocier les affaires*, ὁ χρηματισμός, οῦ; οἱ λόγοι, ων; ἡ πρᾶξις, εως. Entrer en négociation avec qqn, πρός τινα λόγους ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; au sujet d'une chose, περί τινος. || 2° *Affaire négociée*, τὸ πρᾶγμα, ατος.

NÉGOCIER, vn., *faire négoce*, ἐμ-πολάω-ῶ, f. ήσω; ἐμ-πορεύομαι, f. σομαι. || Va. et vn., *traiter une affaire*, πράττω τι; avec qqn, πρός τινα; χρηματίζω, f. ιῶ περί τινος; avec qqn, τινί ου πρός τινα.

NÈGRE, sm., ὁ Αἰθίοψ, οπος.

NÉGRESSE, sf., ἡ Αἰθιοπίς, ίδος.

NEIGE, sf., ἡ χιών, όνος. Neige qui tombe, ὁ νιφετός, οῦ. Il tombe de la neige, νιφετὸς κατα-φέρεται (pass.), χιὼν ἐπι-πίπτει. Plein de neige, χιονώδης, ες. Couvert de neige, νιφόμενος, η, ον.

NEIGER, vn. impers., νίφω, f. νίψω. Il neige, νίφει. Il neige un peu, ὑπο-νίφει. Il neige dans un pays, χώρα νίφεται (pass.).

NEIGEUX, EUSE, adj., χιονώδης, ες; νιφετώδης, ες.

NÉLÉE, *h.*, ὁ Νηλεύς, έως. Fils de Nélée, ὁ Νηλείδης, ου.

NÉMÉE, *pays*, ἡ Νεμέα, ας. De Némée, Νεμεῖος, α, ον. Habitants de Némée, οἱ Νεμεῖς, έων.

NÉMÉENS (JEUX), τὰ Νέμεα ou Νέμεια, ων. Vainqueur aux jeux néméens, ὁ Νεμεάτης, ου.

NÉMÉSIS, *déesse*, ἡ Νέμεσις, εως.

NÉNUFAR, sm., *plante*, ἡ νυμφαία, ας.

NÉOCLÈS, *h.*, ὁ Νεοκλῆς, κλέους.

NÉOCORE, sm., *officier préposé à la garde des temples*, ὁ νεωκόρος, ου. Fonctions de néocore, ἡ νεωκορία, ας.

NÉOLOGIE, sf., ἡ καινολογία, ας.

NÉOMÉNIE, sf., *commencement d'une lune, d'un mois*, ἡ νουμενία, ας.

NÉON. 1° *Ville*, ἡ Νεών, ῶνος. || 2° *Homme*, ὁ Νέων, ωνος.

NÉOPHYTE, sm. et sf., ὁ, ἡ νεόφυτος, ου.

NÉOPTOLÈME, *h.*, ὁ Νεοπτόλεμος, ου.

NÉPHRÉTIQUE, adj., νεφρίδιος, α, ον. Colique néphrétique, ἡ νεφρῖτις, ιδος.

NEPTUNE, *dieu*. Voy. POSEIDON.

NÉRÉE, *dieu*, ὁ Νηρεύς, έως.

NÉRÉIDE, sf., *fille de Nérée*, ἡ Νηρηΐς, ίδος.

NERF, sm. 1° *Fibres du corps*, τὸ νεῦρον, ου; ἡ ἶς, *gén.* ινός. Petit nerf, τὸ νευρίον, ου. Fait de nerfs, νεύρινος, η, ον. || 2° *Force*, τὰ νεῦρα, ων; ἡ ἰσχύς, ύος. L'or est le nerf de la guerre, χρυσὸς νεῦρα πολέμου.

NÉRON, *h.*, ὁ Νέρων, ωνος.

NERPRUN, sm., *arbrisseau*, ἡ ῥάμνος, ου; τὸ κήλαστρον, ου.

NERVEUX, EUSE, adj. 1° *Qui appartient aux nerfs*, ὁ, ἡ, τὸ τῶν νεύρων. Le système nerveux, τὸ τῶν νεύρων σύστημα, ατος. || 2° *Plein de nerfs, de muscles*, νευρώδης, ες. || 3° *Robuste, vigoureux*, εὔτονος, ον.

NESSOS, *centaure*, ὁ Νέσσος, ου.

NESTOR, *h.*, ὁ Νέστωρ, ορος.

NET, NETTE, adj. 1° *Propre, sans ordure*, καθαρός, ά, όν; καθάρειος, ον. || 2° *Pur, sans mélange*, εἰλικρινής, ές; καθαρός, ά, όν. || 3° *Uni, poli*, γλαφυρός, ά, όν; λαμπρός, ά, όν. || 4° *Non confus, distinct*, σαφής, ές; εὐκρινής, ές. || 5° *Vide*, κενός, ή, όν. || 6° *Quitte de dettes, liquide*, ἀτελής, ές. || 7° *Franc, sincère*, ἐλεύθερος, α, ον; χρηστός, ή, όν; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. || 8° *Pur, innocent*, καθαρός, ά, όν. Avoir les mains nettes, τὰς χεῖρας καθαρὰς εἶμι; d'une chose, τινός. || NET, adv. 1° *Tout d'un coup*, αἰφνιδίως. || 2° *Clairement*, σαφῶς. || 3° *Franchement*, ἁπλῶς, μετὰ παῤῥησίας.

NETTEMENT, adv. 1° *Avec propreté*, καθαρῶς. || 2° *Clairement, distinctement*, σαφῶς. || 3° *Franchement*, ἁπλῶς, μετὰ παῤῥησίας.

NETTETÉ, sf. 1° *Propreté*, ἡ καθαρότης, ητος. || 2° *Clarté, éclat*, ἡ εἰλικρίνεια, ας; ἡ λαμπρότης, ητος. || 3° *Clarté, précision*, ἡ σαφήνεια, ας. Avec netteté, σαφῶς.

NETTOIEMENT et **NETTOYAGE**, sm., ἡ κάθαρσις, εως; ὁ καθαρμός, οῦ.

NETTOYER, va., καθαίρω, ἀπο-καθαίρω, f. αρῶ; καλλύνω, f. υνῶ, *acc.* || *Au fig.* Nettoyer la mer de corsaires, de pirates, τὸ ληστικὸν καθαίρω ἐκ τῆς θαλάττης. || SE NETTOYER, vr., ῥύπτομαι, f. ῥυφθήσομαι.

NEUF, adj. num., ἐννέα, (indécl.). Le nombre neuf, ἡ ἐννεάς, άδος. Neuf fois, ἐνάκις. Neuf cents, ἐνακόσιοι, αι, α. Neuf centième, ἐνακοσιοστός, ή, όν. Neuf mille, ἐνακισχίλιοι, αι, α. Neuf millième, ἐνακισχιλιοστός, ή, όν.

NEUF, NEUVE, adj. 1° *Récent, nouveau*, νέος, α, ον; καινός, ή, όν. Habit neuf, τὸ νεουργὸν ἱμάτιον, ου. Maison neuve, ἡ νεόκτιστος (ου) οἰκία, ας. || 2° *Novice, inexpérimenté*, νέος, α, ον; ἄπειρος, ον. Etre neuf à *ou* dans une chose, ἀπείρως ἔχω τινός. || A NEUF, loc. adv. Remettre à neuf, καινουργέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

NEUTRALEMENT, adv., οὐδετέρως.

NEUTRALISER, va., *rendre inutile*, ἀχρεῖον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

NEUTRALITÉ, sf., ἡ ἡσυχία, ας; τὸ ἄσπονδον, ου. Garder, observer la neutralité, ἡσυχίαν ἄγω ου ἔχω.

NEUTRE, adj. 1° *Qui n'est ni masculin, ni féminin*, οὐδέτερος, α, ον. Le genre neutre, le neutre, τὸ οὐδέτερον, ου. || 2° *Qui ne prend point parti entre des contendants*, μέσος, η, ον. Demeurer, rester neutre, μεσεύω, f. σω; διὰ μέσου εἰμί. || Sm. pl. Les neutres, οἱ διὰ μέσου.

NEUVIÈME, adj. num., ἔνατος, η, ον. Pour la neuvième fois, τὸ ἔνατον. Au neuvième jour, ἐναταῖος, α, ον. || Sm., *la neuvième partie*, ἡ ἐνάτη (ης) μερίς, ίδος.

NEUVIÈMEMENT, adv., τὸ ἔνατον.

NEVEU, sm., ὁ ἀδελφιδοῦς, οῦ. || Au pl., *descendants*, οἱ ἔκγονοι, ων.

NÉVRALGIE, sf., τὸ τῶν νεύρων ἄλγος, ους.

NEZ, sm. 1° *Organe de l'odorat*, ἡ ῥίς, *gén.* ῥινός; ὁ μυκτήρ, ῆρος. Sans nez, ὁ, ἡ ἄρις, ινος. Qui a bon nez, ὁ, ἡ εὖρις, ινος. || 2° *Visage*, τὸ πρόσωπον, ου. Fermer la porte au nez à qqn, εἰς τὸ μέτωπόν τινος εὐθὺ τὴν θύραν προσ-αράττω, f. αράξω.

NI, particule négative, οὐδέ, μηδέ. Ne... ni ne; ni... ni, οὔτε... οὔτε; μήτε... μήτε.

NIABLE, adj., ἀρνήσιμος, ον.

NIAIS, AISE, adj., εὐήθης, ες; ἠλίθιος, α, ον; ἀβέλτερος, α, ον. || Sm. et sf., ὁ, ἡ βλάξ, *gén.* βλακός.

NIAISEMENT, adv., εὐήθως, ἠλιθίως, ἀβελτέρως.

NIAISER, vn., ληρέω-ῶ, f. ήσω; φλυαρέω-ῶ, f. ήσω.

NIAISERIE, sf. 1° *Chose niaise*, ὁ λῆρος, ου; ἡ φλυαρία, ας. Débiter une foule de niaiseries, πολλὴν φλυαρίαν φλυαρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Caractère d'un niais*, ἡ εὐήθεια, ας; ἡ ἀβελτερία, ας.

NICANDRE, *h.*, ὁ Νίκανδρος, ου.

NICANOR, *h.*, ὁ Νικάνωρ, ορος.

NICARQUE, *h.*, ὁ Νίκαρχος, ου.

NICÉE, *v.*, ἡ Νικαία, ας.

1. NICHE, sf. 1° *Creux à mettre une*

statue, τὸ κοῖλον, ου; τὸ κοίλωμα, ατος. || 2° *Petit réduit, loge*, ὁ σηκός, οῦ.

2. **NICHE**, sf., *malice*, ἡ παιδιά, ᾶς. Faire une niche à qqn, ἐμ-παίζω τινί.

NICHÉE, sf., ἡ νεοττιά, ᾶς.

NICHER, vn., νεοττεύω, f. εύσω. Action de nicher, ἡ νεόττευσις, εως.

NICIAS, *h.*, ὁ Νικίας, ου. De Nicias, Νικήειος, ον.

NICODÈME, *h.*, ὁ Νικόδημος, ου.

NICOMAQUE, *h.*, ὁ Νικόμαχος, ου. De Nicomaque, Νικομάχειος, ον.

NICOMÈDE, *h.*, ὁ Νικομήδης, ους.

NICOMÉDIE, *v.*, ἡ Νικομήδεια, ας.

NICOPOLIS, *v.*, ἡ Νικόπολις, εως.

NICOSTRATE, *h.*, ὁ Νικόστρατος, ου.

NID, sm., ἡ νεοττιά, ᾶς; ἡ καλιά, ᾶς. Nid fait avec de la paille, ἡ ἀχύρωσις, εως. Faire son nid, καλιάν ου νεοττιάν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

NIÈCE, sf., ἡ ἀδελφιδῆ, ῆς.

NIELLE, sf. 1° *Plante*, τὸ μελάνθιον, ου. || 2° *Maladie des grains*, ἡ ἐρυσίβη, ης. Couvert de nielle, ἐρυσιβώδης, ες. Etre rouillé par la nielle, ἐρυσιβάω-ῶ, f. ήσω.

NIELLER, va., *gâter par la nielle*, ἐρυσιβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

NIER, vn., ἀρνέομαι-οῦμαι, ἀπ-αρνέομαι-οῦμαι; *acc.* Il nie que cela soit arrivé, ἀρνεῖται ταῦτα μὴ γενέσθαι. Il ne nie pas qu'il n'ait fait *ou* qu'il ait fait cela, οὐκ ἀρνεῖται μὴ οὐ τοῦτο ποιῆσαι.

NIGAUD, AUDE, adj., ἠλίθιος, α, ον. || Sm. et sf., ὁ, ἡ ἠλίθιος, ου; ἡ ἠλιθιότης, ητος.

NIGAUDERIE, sf., ἡ ἠλιθιότης, ητος.

NIL, *fl.*, ὁ Νεῖλος, ου. Du Nil, Νειλαῖος, α, ον.

NILOMÈTRE, sm., *appareil pour mesurer la crue du Nil*, τὸ Νειλομέτριον, ου.

NIMBE, sm. Voy. AURÉOLE.

NINIVE, *v.*, ἡ Νῖνος, ου. Habitants de Ninive, οἱ Νίνιοι, ων.

NINIVITES, *pple*, οἱ Νίνιοι, ων.

NINUS, *h.*, ὁ Νῖνος, ου.

NIOBÉ, *f.*, ἡ Νιόβη, ης.

NIRÉE, *h.*, ὁ Νιρεύς, έως.

NISÉE, *v.*, ἡ Νίσαια, ας. De Nisée, Νισαῖος, α, ον.

NISOS, *h.*, ὁ Νῖσος, ου.

NITRE, sm., *sorte de sel*, τὸ νίτρον, ου.

NITRIÈRE, sf., *lieu où l'on recueille le nitre*, ἡ νιτρία, ας.

NITREUX, EUSE, adj., νιτρώδης, ες.

NIVEAU, sm. 1° *Instrument pour niveler*, ἡ στάθμη, ης. || 2° *Etat d'un plan horizontal*, τὸ ἰσόπεδον, ου. Qui est de niveau, ἰσόπεδος, ον; avec, *dat.* || *Au fig.* Etre de niveau avec qqn, au niveau de qqn, τινί εἰμι ἰσόρροπος, ον.

NIVELER, va. 1° *Mesurer au niveau*, σταθμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 2° *Rendre uni*, ὁμαλύνω, f. υνῶ; ὁμαλίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Rendre égal*, ἐξ-ισόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

NIVELLEMENT, sm. 1° *Action de mesurer avec le niveau*, ἡ στάθμησις, εως. || 2° *Action de rendre uni*, ὁ ὁμαλισμός, οῦ. || 3° *Action de rendre égal*, ἡ ἀνίσωσις, εως.

NOBLE, adj. et subst., *qui fait partie d'une classe distinguée*, εὐγενής, ές; γενναῖος, α, ον. Les nobles, οἱ εὐπατρίδαι, ῶν. || Adj., *grand, élevé, généreux*, εὐγενής, ές; γενναῖος, α, ον; σεμνός, ή, όν.

NOBLEMENT, adv., γενναίως, σεμνῶς.

NOBLESSE, sf. 1° *Qualité d'un noble*, ἡ εὐγένεια, ας. || 2° *Le corps des nobles*, οἱ εὐπατρίδαι, ῶν. || 3° *Grandeur, élévation*, τὸ γενναῖον, ου. Noblesse de sentiments, ἡ γενναιότης, ητος.

NOCE, sf., ὁ γάμος, ου. De noce, γαμικός, ή, όν; γαμήλιος, ον. Repas de noce, ἡ γαμηλία, ας; οἱ γάμοι, ων. Donner un repas de noces, γάμους ἑστιάω-ῶ.

NOCHER, sm., ὁ πορθμεύς, έως.

NOCTURNE, adj., νυκτερινός, ή, όν. Chasse nocturne, ἡ νυκτερεία, ας.

NOËL, sm., *fête*, τὰ Χριστοῦ γενέθλια, ων; τὰ Θεοφάνια, ων.

NŒUD, sm. 1° *Enlacement d'un ruban, d'une corde, etc.*, τὸ ἅμμα, ατος; τὸ κάθαμμα, ατος. Faire un nœud, ἅμμα ποιέω-ῶ, f. ήσω. Défaire un nœud, ἅμμα λύω, f. σω. || 2° *Point essentiel, difficulté*, τὸ κεφάλαιον, ου; ἡ δυσχέρεια, ας. || 3° *Lien moral*, ὁ δεσμός, οῦ. Nœud de parenté, τὸ συγγενές, οῦς. Nœud d'amitié, ἡ οἰκειότης, ητος. || 4° *Intrigue (d'une pièce)*, ἡ πλοκή, ῆς. || 5° *Renflement d'une tige*, τὸ γόνυ, *gén.* γόνατος. || 6° *Protubérance (d'un arbre)*, ὁ γόγγρος, ου; ὁ ὄζος, ου. || 7° *Jointure (des doigts)*, ὁ κόνδυλος, ου.

NOIR, NOIRE, adj. 1° *Qui est de la couleur opposée au blanc*, μέλας, μέλαινα, μέλαν (μελάντερος, τατος). Qui a la peau noire, μελανοδέρματος, ον. Qui a les yeux noirs, μελανόφθαλμος, ον. Taches noires, αἱ μελανίαι, ῶν. || 2° *Livide, meurtri*, πελιτνός, ή, όν; πελιός, ά, όν. || 3° *Obscur*, σκοτεινός, ή, όν; ἀφεγγής, ές. || 4° *Sale, crasseux*, ῥυπαρός, ά, όν; αὐχμηρός, ά, όν. || 5° *Triste, morne*, σκυθρωπός, όν; σκυθρός, ά, όν. Humeur noire, ἡ μελαγχολία, ας. || 6° *Méchant, odieux*, πονηρός, ά, όν; βδελυρός, ά, όν; μυσαρός, ά, όν. Rendre noir (diffamer), δια-βάλλω, *acc.* || Sm. 1° *Couleur noire, ce qui est noir*, τὸ μέλαν, ανος; τὸ μέλασμα, ατος. S'habiller de noir, être en noir, μελανειμονέω-ῶ, f. ήσω. Tacheté de noir, μελανόστικτος, ον. || 2° *Nègre*, ὁ Αἰθίοψ, οπος.

NOIRÂTRE, adj., ὑπομέλας, αινα, αν; ἐπι-μέλας, αινα, αν; μελανοειδής, ές.

NOIRCEUR, sf. 1° *Qualité de ce qui est noir*, ἡ μελανότης, ητος. || 2° *Tache noire*, τὸ μέλασμα, ατος; (au plur.) αἱ μελανίαι, ῶν; τὰ μέλανα, ων. || 3° *Atrocité (d'une action)*, ἡ βδελυρία, ας; τὸ αἰσχος, ους. || 4° *Action qui a pour but de nuire*, τὸ αἰσχρὸν ἔργον, ου. || 5° *Calomnie*, ἡ διαβολή, ῆς.

NOIRCIR, va. 1° *Rendre noir*, μελαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Diffamer*, δια-βάλλω; βασκαίνω, f. ανῶ, *acc.* || Vn., *et* SE NOIRCIR, vr., *devenir noir*, μελαίνω, f. ανῶ; μελαίνομαι, f. ανθήσομαι. Noircir en mûrissant, ἐπι-μελαίνομαι, f. ανθήσομαι. Le temps, le ciel se noircit, συν-νεφεῖ ου ἐπι-νεφεῖ.

NOIRCISSURE, sf., τὸ μέλασμα, ατος.

NOISE, sf. Voy. QUERELLE.

NOISETIER, sm., ἡ Ποντικὴ (ῆς) καρύα, ας.

NOISETTE, sf., τὸ Ποντικὸν κάρυον, ου.

NOIX, sf., τὸ κάρυον, ου. De noix, καρυηρός, ά, όν; καρύϊνος, η, ον.

NOLIS, sm., *frêt d'un navire*, τὸ ναῦλον, ου.

NOLISEMENT, sm., ἡ μίσθωσις, εως.

NOLISER, va., *affréter*, ναυλόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; *mieux* μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*

NOM, sm. 1° *Mot qui désigne une personne, une chose*, τὸ ὄνομα, ατος; ἡ προσηγορία, ας. Appeler qqn par son nom, ὀνομαστί τινα λέγω ou καλέω-ῶ. Donner, imposer un nom à qqn, ὀνομά τινι τίθεμαι (moy.). Tirer son nom de qq. chose, ὄνομα ἔχω ἀπό τινος. Une ville du nom de Thapsaque, πόλις Θάψακος ὀνόματι ou ὄνομα. || 2° *Réputation*, τὸ ὄνομα, ατος; ἡ δόξα, ης; ἡ φήμη, ης. Avoir un grand nom, ὄνομα λαμπρὸν ἔχω. S'acquérir, se faire un grand nom, ὄνομα λαμπρὸν κτάομαι-ῶμαι. La gloire de son nom (sa renommée), ἡ εὐδοξία, ας. || 3° *Naissance, noblesse*, ἡ εὐγένεια, ας. || 4° *Qualification, titre*, τὸ ὄνομα, ατος; ἡ ἐπωνυμία, ας. || 5° *En grammaire*, τὸ ὄνομα, ατος. || Au nom de, loc. prép. 1° *De la part de*, παρά, πρός, *gén.* || 2° *En considération de*, πρός, *gén.* Au nom des dieux, πρὸς θεῶν. || De nom, loc. 1° *Par le nom*, ἀπ' ὀνόματος. Il ne m'est connu que de nom, γνώριμός ἐστί μοι ὅσον ἀπ' ὀνόματος. || 2° *Opposé à* de fait, λόγῳ, πρόφασιν. De nom..., mais en fait, λόγῳ μέν..., ἔργῳ δέ.

NOMADE, adj., νομαδικός, ή, όν. || Sm. pl., οἱ νομάδες, ων.

NOMARQUE, sm., *gouverneur d'un nome*, ὁ νομάρχης, ου.

NOMBRE, sm. 1° *Unité, collection d'unités*, ὁ ἀριθμός, ου. Nombre pair, impair, ὁ ἄρτιος, ἀνάρτιος ἀριθμός. || 2° *Quantité indéterminée*, ὁ ἀριθμός, οῦ; τὸ πλῆθος, ους. Ils étaient au nombre de mille, χίλιοι τὸν ἀριθμὸν ou τὸ πλῆθος ἦσαν. Egaux en nombre, τὸν ἀριθμὸν ἴσοι, αι, α. Petit nombre, ἡ ὀλιγότης, ητος. Grand nombre, τὸ πλῆθος, ους. Un petit nombre, un grand nombre de soldats, ὀλίγοι, πολλοὶ στρατιῶται. || 3° *Grande quantité*, τὸ πλῆθος, ους. || 4° *En grammaire*, ὁ ἀριθμός. || 5° *Harmonie* (*du style*), ὁ ῥυθμός, οῦ. || Au nombre, du nombre de, loc. prép., *parmi*, ἐν, *dat.*, εἰς, *acc.* Mettre qqn au nombre de ses amis, ἐν τοῖς φίλοις ou εἰς τοὺς φίλους τινὰ τίθημι. Etre du nombre des braves, τῶν γενναίων ou ἐν τοῖς γενναίοις εἰμί. || Sans nombre, loc. adv., *innombrable*, ἀναρίθμητος, ον; πλεῖστος, η, ον.

NOMBRER, va., ἀριθμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

NOMBREUX, EUSE, adj. 1° *Qui est en grand nombre*, πολύς, πολλή, πολύ. Plus nombreux, πλείων, πλέον, *gén.* πλείονος et πλέονος. Très nombreux, πλεῖστος, η, ον. Peu nombreux, ὀλίγος, η, ον. Aussi, si nombreux... que, τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον... ὅσος, η, ον. Plusieurs fois aussi nombreux, beaucoup plus nombreux, πολλαπλάσιος, α, ον; que, ἢ ou *le génitif.* || 2° *Harmonieux*, εὔρυθμος, ον.

NOMBRIL, sm., ὁ ὀμφαλός, οῦ.

NOME, sm. 1° *Chant assujetti à une cadence*, ὁ νόμος, ου. || 2° *Gouvernement, district*, ὁ νομός, οῦ.

NOMENCLATEUR, sm., *serviteur chargé de nommer à son maître les passants ou les citoyens*, ὁ ὀνομακλήτωρ, ορος.

NOMENCLATURE, sf., τὸ ὀνομαστικόν, οῦ.

NOMINAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατ' ὄνομα. Faire l'appel nominal, ὀνόματι ἕκαστον καλέω-ῶ.

NOMINALEMENT, adv., ὀνομαστί.

NOMINATIF, IVE, adj., ὀνομαστικός, ή, όν. || Sm., ἡ ὀνομαστική, ῆς.

NOMINATION, sf. 1° *Action de nommer et d'être nommé à une charge*, ἡ κατάστασις, εως. || 2° *Droit de nommer, choix*, ἡ αἵρεσις, εως.

NOMINATIVEMENT, adv., ὀνομαστί.

NOMMÉ, ÉE, p.p. Voy. nommer. || Un jeune homme nommé Alexandre, νέος τις πρὸς-αγορευόμενος ou τοὔνομα Ἀλέξανδρος. || A point nommé, loc. adv., ἐν ῥητῷ χρόνῳ; (à propos), ἐν καίρῳ.

NOMMÉMENT, adv. 1° *Avec désignation du nom*, ὀνομαστί. || 2° *Spécialement*, μάλιστα.

NOMMER, va. 1° *Donner un nom, une qualification à*, ὀνομάζω, f. άσω; πρὸς-αγορεύω, *acc.* || 2° *Désigner par son nom*, ὀνομάζω, ἐξ-ονομάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Déclarer, dénoncer*, ἐν-δείκνυμι; μηνύω, f. σω, *acc.* || 4° *Instituer, choisir*, ἀν-αγορεύω, ἀπο-δείκνυμι, αἱρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* Nommer qqn à une charge, εἰς ἀρχήν τινα καθ-ίστημι. || Se nommer, vr. 1° *Déclarer son nom*, τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα λέγειν. || 2° *Avoir pour nom, être nommé*, ὀνομάζομαι, f. ασθήσομαι; προσαγορεύομαι (pass.). Comment se nomme-t-il? τίς ὀνομάζεται;

NOMOTHÈTES, sm. pl., *commission chargée de reviser la législation, à Athènes*, οἱ νομοθέται, ῶν.

NON, particule négative, οὐ, οὐκ, οὐχ ou μή. Voy. ne. Rompait-il la paix ou non? πότερον ἔλυε τὴν εἰρήνην ἢ οὔ ou ἢ μή; Que je le veuille ou non, εἴτε βούλομαι, εἴτε μή. Non, par Jupiter, οὐ μὰ Δία. As-tu fait cela? — Non, ἆρα σύ γε ἐποίησας ταῦτα; — Οὐκ ἐποίησα ou οὐκ ἔγωγε. Dois-je l'appeler? — Non, ἆρα καλῶ αὐτόν; — μὴ σύ γε ou μὴ δῆτα. || Ne... non plus, οὐδὲν μᾶλλον. Ni... non plus, οὐδέ. Non que, non pas que, οὐχ ὅτι.

NONAGÉNAIRE, adj., ἐνενηκονταετής, ές.

NONCHALAMMENT, adv. 1° *Avec nonchalance*, ῥᾳθύμως. || 2° *Avec abandon*, ἀνειμένως.

NONCHALANCE, sf. 1° *Négligence*, ἡ ἀμέλεια, ας; ἡ ῥᾳθυμία, ας. || 2° *Abandon*, τὸ ἀνειμένον, ου.

NONCHALANT, ANTE, adj. ἀμελής, ές; ῥᾳθύμος, ον. Etre nonchalant, ῥᾳθυμέω-ῶ, f. ήσω.

NONCHALOIR, sm. Voy. nonchalance.

NONES, sf. pl., *division du mois, chez les Romains*, αἱ νόνναι et νόναι, ῶν. Aux nones d'octobre, νόναις ὀκτωβρίαις.

NONOBSTANT, prép. Voy. malgré.

NONPAREIL, EILLE, adj., *sans égal*, ἀνυπέρβλητος, ον.

NON-SENS, sm., τὸ ἄλογον, ου.

NORD, sm., τὰ πρὸς ἄρκτον, τὰ πρὸς βορέαν ou βορρᾶν. Au nord de, πρὸς βορρᾶν, *gen.* Exposé au nord, πρόσβορρος, ον. Vent du nord, ὁ βορέας, ου; ὁ βορρᾶς, ᾶ.

NORD-EST, sm., τὰ πρὸς ἄρκτον τε καὶ τὴν ἡλίου ἀνατολήν. Vent du nord-est, ὁ καικίας, ου.

NORD-OUEST, sm., τὰ πρὸς ἄρκτον τε καὶ ἡλίου δυσμάς. Vent du nord-ouest, ὁ ἀργεστής, οῦ.

NORMAL, ALE, adj., νόμιμος, ος et η, ον.

NOS, adj. poss. pl. de NOTRE.

NOSTALGIE, sf., ὁ τῆς πατρίδος πόθος, ου. Avoir la nostalgie, τὴν πατρίδα ποθέω-ῶ, f. ήσω.

NOTA, sm., *remarque*, τὸ σημεῖον, ου.

NOTABILITÉ, sf., *qualité de ce qui est notable*, τὸ γνώριμον, ου. || Au pl., *les notables*, οἱ γνώριμοι, ων.

NOTABLE, adj. *remarquable, considérable*, ἐπίσημος, ον; ἀξιόλογος, ον; (en parl. des personnes), γνώριμος, ος et η, ον; ἐπίσημος, ον. || Sm. pl., *les principaux*, οἱ γνώριμοι, ων.

NOTABLEMENT, adv., μέγα, πολύ.

NOTAIRE, sm., ὁ ὑπογραφεύς, έως.

NOTAMMENT, adv., μάλιστα.

NOTATION, sf., ἡ σημείωσις, εως.

NOTE, sf. 1° *Marque*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ γνώρισμα, ατος. || *Au fig.* Note d'infamie, ἡ ἀτιμία, ας. || 2° *Remarque, commentaire*, τὸ σχόλιον, ου; τὸ ὑπόμνημα, ατος. || 3° *Extrait sommaire*, τὸ ὑπόμνημα, ατος. Prendre note d'une chose, τι ὑπο-μνηματίζομαι, f. ιοῦμαι. || 4° *Caractère de musique*, τὸ σημεῖον, ου.

NOTER, va. 1° *Faire une note sur*, ὑπομνηματίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* || 2° *Remarquer*, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.* || Noter d'infamie, ἀτιμόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

NOTICE, sf., *écrit de peu d'étendue*, τὸ γραμμάτιον, ου.

NOTIFICATION, sf., ἡ ἐπαγγελία, ας. Faire la notification de, ἐπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.*; à qqn, τινί.

NOTIFIER, va., ἐπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.*; à, *dat.*; que, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*

NOTION, sf., ἡ γνῶσις, εως; ἡ ἔννοια, ας. Avoir une notion de qq. chose, γνῶσιν ἔχω τινός.

NOTOIRE, adj., γνώριμος, ος et η, ον; κατάδηλος, ον; φανερός, ά, όν. Devenir notoire, γνωρίζομαι, f. ισθήσομαι.

NOTOIREMENT, adv., φανερῶς.

NOTORIÉTÉ, sf., τὸ γνώριμον, ου; τὸ κατάδηλον, ου. Acquérir de la notoriété, γνωρίζομαι, f. ισθήσομαι. Etre de toute notoriété, ἐν τοῖς μαλιστα καταδήλοις εἰμί.

NOTRE, pl. **NOS**, adj. poss., ἡμέτερος, α, ον; *souvt* ἡμῶν, *et, dans le sens réfléchi*, ἡμέτερος αὐτῶν, *ordinairement construits avec l'article de la manière suivante.* Notre père, ὁ ἡμέτερος πατήρ ou ὁ πατὴρ ἡμῶν. Nous labourons notre champ, κατα-σκευάζομεν τὸν ἡμέτερον αὐτῶν ἀγρόν. Il est notre ami, φίλος ἡμέτερός ἐστιν. Notre père nous aime, φιλεῖ ἡμᾶς ὁ πατήρ. *Pour ces constructions*, Voy. MON. || LE NÔTRE, LA NÔTRE, pl. LES NÔTRES, pron. poss., ὁ ἡμέτερος, ἡ ἡμετέρα, τὸ ἡμέτερον. Vos amis et les nôtres, οἱ ὑμέτεροι φίλοι καὶ οἱ ἡμέτεροι. Vos amis sont aussi les nôtres, οἱ ὑμέτεροι φίλοι ἡμέτεροι καί εἰσι. || Sm., *ce qui nous appartient*, τὰ ἡμέτερα, ων. || Sm. pl. 1° *Nos parents*, οἱ προσήκοντες (ων) ἡμῖν. || 2° *Ceux de notre parti*, οἱ σὺν ἡμῖν, οἱ μεθ' ἡμῶν.

NOTUS, sm., *vent du sud*, ὁ νότος, ου.

NOUER, va., *lier en faisant un nœud*, ἅπτω, συν-άπτω; δέω-ῶ, συν-δέω-ῶ; πλέκω, συμ-πλέκω, *acc.* || *Au fig.* Nouer amitié avec qqn, φιλίαν συν-άπτω πρός τινα. || Vn., *et* SE NOUER, vr., *passer de l'état de fleur à l'état de fruit*, γονεύω, f. εύσω.

NOUET, sm., *linge noué*, ὁ σύνδεσμος, ου.

NOUEUX, EUSE, adj., ὀζώδης, ες.

NOURRI, IE, p.p., τεθραμμένος, η, ον, etc. Voy. NOURRIR. || Nourri à l'écurie, à l'étable, ὁ, ἡ τροφίας, ου. Bien nourri, εὔτροφος, ον. Etre bien nourri, εὐτροφέω-ῶ, f. ήσω. Mal nourri, ἄτροφος, ον.

NOURRICE, sf., ἡ τρόφος, ου; ἡ τιθήνη, ης; ἡ τίτθη, ης; (au fig.), ἡ τρόφος, ου. || *Au fig.* Etre la nourrice de, τρέφω, *acc.*

1. **NOURRICIER**, sm., ὁ τροφεύς, έως.

2. **NOURRICIER, IÈRE**, adj., θρεπτικός, ή, όν.

NOURRIR, va. 1° *Allaiter*, τιτθεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Sustenter, entretenir d'aliments*, τρέφω; (*engraisser*), σιτίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Elever, instruire*, τρέφω; παιδεύω, f. εύσω, *acc.* || 4° *Porter, produire*, τρέφω, φέρω, *acc.* || 5° *Entretenir, développer*, ἀνα-τρέφω, αὐξάνω, *acc.* || SE NOURRIR, vr., τρέφομαι (pass.), ζάω-ῶ; d'une chose, τινί ou ἀπό τινος.

NOURRISSAGE, sm. Voy. ÉLEVAGE.

NOURRISSANT, ANTE, adj., τρόφιμος, ον; τροφώδης, ες; εὔτροφος, ον. Qui n'est pas nourrissant, ἄτροφος, ον.

NOURRISSEUR, sm., ὁ τροφεύς, έως.

NOURRISSON, sm., (au pr. et au fig.), ὁ τρόφιμος, ου; τὸ θρέμμα, ατος.

NOURRITURE, sf. 1° *Aliments de l'homme et des animaux*, ἡ τροφή, ῆς; ὁ σῖτος, ου; ὁ βίος, ου. Bonne nourriture, ἡ εὐτροφία, ας. Prendre de la nourriture, τροφὴν δέχομαι. Fournir à qqn sa nourriture, παρ-έχω τινί τροφήν. S'abstenir de nourriture, σιτίων ἀπέχομαι (moy.). || Manque de nourriture, ἡ ἀτροφία, ας; ἡ τῆς τροφῆς ἀπορία, ας. Manquer de nourriture, τῆς τροφῆς ἀπορέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Suc des végétaux*, ὁ χυλός, οῦ; ὁ χυμός, οῦ.

NOUS, pron. pers., ἡμεῖς, ἡμῶν, ἡμῖν, ἡμᾶς. Nous deux, νώ, νῶν. Il nous dit, εἶπεν ἡμῖν. Il nous méprise, κατα-φρονεῖ ἡμῶν. Je pense que nous avons tort, νομίζω ἡμᾶς ἀδικεῖν. || Nous, *sujet d'un verbe grec à un mode personnel, s'omet ordinairement.* Nous avons tort, ἀδικοῦμεν. Voy. MÊME 1. || Qui est à nous, ἡμέτερος, α, ον.

NOUVEAU, ELLE, adj. 1° *Récent, neuf*, νέος, α, ον; καινός, ή, όν. La nouvelle année, τὸ νέον (ου) ἔτος, ους. Le jour des tragédies nouvelles (adv.), τραγῳδοῖς καινοῖς. La nouvelle

lune, ἡ νουμενία, ας. || 2° *Novice*, νέος, α, ον. Nouveau dans une chose, τινὸς ἄπειρος, ον. || Sm., *chose nouvelle*, καινόν τι, νεώτερόν τι. Que dit-on de nouveau? λέγεται τί καινόν; Qu'est-il arrivé de nouveau? τί νεώτερον γέγονε; || Adv., *nouvellement*, καινῶς, νεωστί, ἄρτι. Nouveau venu, ὁ, ἡ νέηλυς, υδος. || DE NOUVEAU, loc. adv., ἐκ καινῆς, αὖθις, πάλιν.

NOUVEAU-NÉ, NÉE, adj., νεογενής, ές; νεογνός, όν.

NOUVEAUTÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est nouveau*, ἡ καινότης, ητος; τὸ καινόν, οῦ. || 2° *Chose nouvelle*, καινόν τι, νεώτερόν τι. || 3° *Fraîcheur d'une chose nouvelle*, ἡ καινότης, ητος.

NOUVEL, adj. masc. Voy. NOUVEAU.

NOUVELLE, sf. 1° *Annonce d'un fait récent*, ἡ ἀγγελία, ας; ἡ ἀπαγγελία, ας. Apporter à qqn une nouvelle, ἀγγελίαν φέρω τινί. A cette nouvelle, τούτων ἀπαγγελθέντων. || 2° *Bruit, propos qui circule*, ὁ λόγος, ου. Répandre une nouvelle, λόγον δια-δίδωμι. || Demander des nouvelles de qqn, περί τινος πυνθάνομαι.

NOUVELLEMENT, adv., νεωστί, ἄρτι, ἀρτίως. Nouvellement marié, νεόγαμος, ον. Nouvellement écorché, νεόδαρτος, ον. Nouvellement bâti, fondé, νεόκτιστος, ον. Nouvellement achevé, νεοτελής, ές. Nouvellement germé, νεόβλαστος, ον.

NOUVELLISTE, sm., ὁ λογοποιός, οῦ.

NOVALE, sf., *terre nouvellement défrichée*, ἡ νεός, οῦ.

NOVATEUR, TRICE, adj. et subst., νεωτεροποιός, όν; καινοτόμος, ον.

NOVEMBRE, sm., *mois*, ὁ νοουέμβριος, ου.

NOVICE, adj., *inexpérimenté*, ξένος, η, ον; ἄπειρος, ον. Etre novice à *ou* dans une chose, ἀπείρως ἔχω τινός.

NOVICIAT, sm. Voy. APPRENTISSAGE.

NOYAU, sm. 1° *Partie ligneuse des fruits*, ὁ πυρήν, ῆνος. Qui n'a pas de noyau, ἀπύρηνος, ον. || 2° *Origine*, ἡ ἀρχή, ῆς.

1. **NOYER**, va. 1° *Faire perir dans l'eau*, ὕδατι πνίγω ou ἀπο-πνίγω, *acc.* Noyer dans la mer, κατα-ποντίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Inonder*, κατα-κλύζω, ἐπι-κλύζω, f. κλύσω, *acc.* || SE NOYER, vr., πνίγομαι, ἀπο-πνίγομαι (pass.); dans l'eau, ὕδατι. || *Au fig.* Se noyer dans le sang, αἵματι ou φόνῳ λοῦμαι, f. λούσομαι.

2. **NOYER**, sm., *arbre*, ἡ καρύα, ας. De noyer, καρύϊνος, η, ον.

NU, NUE, adj. 1° *Non vêtu, non couvert*, γυμνός, ή, όν. Tête nue *ou* nu-tête; pieds nus *ou* nu-pieds, γυμνὸς τὴν κεφαλήν, τοὺς πόδας. Epée nue, τὸ γυμνὸν (οῦ) ξίφος, ους. || 2° *Dégarni, sans ornements*, ψιλός, ή, όν. Plaine nue, τὸ ψιλὸν πεδίον, ου. Style nu, ὁ λιτὸς ψιλός. || 3° *Sans déguisements*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. || Sm., *partie nue*, τὸ γυμνόν, οῦ. || A NU, loc. adv., γυμνῶς. Mettre à nu, γυμνόω-ῶ, f. ώσω; ψιλόω-ῶ, f. ώσω; (au fig.), ἀποφαίνω, ἐκ-φαίνω, *acc.*

NUAGE, sm. 1° *Amas de vapeurs*, ἡ νεφέλη, ης; τὸ νέφος, ους; ἡ ὁμίχλη, ης. Petit nuage, τὸ νεφέλιον, ου. Couvert de nuages, ἐπινέφελος, ον. Sans nuages, ἀνέφελος, ον. || 2° *Tristesse, soupçon*. Voy. ces mots.

NUAGEUX, EUSE, adj., νεφώδης, ες; νεφελώδης, ες.

NUANCE, sf. 1° *Degré de couleurs*, ἡ ἀπόχρωσις, εως. || 2° *Différence délicate*, ἡ λεπτὴ (ῆς) διαφορά, ᾶς.

NUANCER, va., ἀπο-χραίνω, f. ανῶ, *acc.*; (varier), ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.*

NUBILE, adj., ἀκμαῖος, α, ον; ὡραῖος, α, ον.

NUBILITÉ, sf., *âge nubile*, ἡ ἀκμή, ῆς; ἡ ὥρα, ας.

NUDITÉ, sf. 1° *Etat d'une personne nue*, ἡ γυμνότης, ητος. || 2° *Parties que la pudeur oblige de cacher*, τὰ αἰδοῖα, ων.

NUE, sf., ἡ νεφέλη, ης. || *Au fig.* Porter, élever qqn jusqu'aux nues, πρὸς οὐρανόν τινα βιβάζω. Elever une chose jusqu'aux nues, τὶ ὑπερεπ-αινέω-ῶ.

NUÉE, sf., (au pr.), ἡ νεφέλη, ης; (au pr. et au fig.), τὸ νέφος, ους.

NUIRE, vn., βλάβην ποιέω-ῶ, f. ήσω. Nuire à qqn, ἀ qq. chose, βλάπτω τινά, τι. Sans nuire, ἀβλαβῶς, ἀσινῶς.

NUISIBLE, adj., βλαβερός, ά, όν; ἀ, *dat.*; ζημιώδης, ες.

NUIT, sf., ἡ νύξ, *gén.* νυκτός; (ténèbres, obscurité), ὁ σκότος, ου; τὸ σκότος, ους. De nuit, νυκτός, νύκτωρ. Dans la nuit, ἐν νυκτί. Durant la nuit, διὰ νυκτός, νύκτα. A l'entrée, à la tombée de la nuit, ἐκ νυκτός. Au milieu de la nuit, τῆς νυκτὸς μεσούσης. La nuit arrive, ἡ νὺξ ἐπ-έρχεται. De nuit, qui se fait de nuit, νυκτερινός, ή, όν. Passer la nuit dans un lieu, ἔν τινι τόπῳ νυκτερεύω, f. εύσω. Passer la nuit sans dormir, τὴν νύκτα ἀγρυπνέω-ῶ, f. ήσω. Voyager de nuit, νυκτοπορέω-ῶ, f. ήσω. Combattre de nuit, νυκτομαχέω-ῶ, f. ήσω.

NUITAMMENT, adv., νύκτωρ, νυκτός, τῆς νυκτός.

NUL, NULLE, *avec ou sans* NE, adj. 1° *Aucun*, οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν ou μηδείς, μηδημία, μηδέν, *avec les mêmes différences pour l'emploi que* οὐ *et* μή. Voy. NE. Il n'y a nulle utilité, οὐδὲν ὄφελός ἐστι. Nulle part, (sans mouvt), οὐδαμοῦ, μηδαμοῦ; (avec mouvt), οὐδαμοῖ, μηδαμοῖ ou οὐδαμόσε, μηδαμόσε. || Sm., *personne ne*, οὐδείς ou μηδείς, *gén.* οὐδενός, μηδενός. || 2° *Qui est sans valeur*, οὐδενὸς ou ὀλίγου ἄξιος, α, ον. || *Au fig.* Un homme nul, ἄνθρωπος φαῦλος, ου. || 3° *Sans effet*, (en parl. d'un acte), ἄκυρος, ον.

NULLEMENT, adv., *avec ou sans* NE, οὐδαμῶς, μηδαμῶς; (dans une réponse), οὐ μὲν οὖν, οὐ δῆτα.

NULLITÉ, sf. 1° *Défaut de talent, de valeur*, ἡ οὐδενία, ας; ἡ φαυλότης, ητος. || 2° *Défaut qui rend un acte nul*, τὸ ἄκυρον, ου.

NUMA, *h.*, ὁ Νομᾶς, ᾶ.

NUMANCE, *v.*, ἡ Νομαντία, ας.

NUMANTINS, *pple*, οἱ Νομαντῖνοι, ων.

NÛMENT, adv., *sans déguisement*, ἁπλῶς.

NUMÉRAIRE, sm., *argent monnayé*, τὸ ἀργύριον, ου.

NUMÉRAL, ALE, adj., ἀριθμητικός, ή, όν.

NUMÉRATION, sf., ἡ ἀριθμησις, εως.

NUMÉRIQUE, adj., ἀριθμητικός, ή, όν. Force numérique, ὁ ἀριθμός, οῦ. Supériorité numérique, τὸ πλῆθος, ους.

NUMÉRIQUEMENT, adv., κατ' ἀριθμόν, ἀριθμητικῶς.

NUMÉRO, sm., ὁ ἀριθμός, οῦ.

NUMÉROTER, va., ἀριθμοῖς σημαίνω ou δια-σημαίνω, f. ανῶ, *acc.*

NUMIDES, *pple*, οἱ Νομάδες, ων.

NUMIDIE, *pays*, ἡ Νομαδία, ας. De Numidie, Νομαδικός, ή, όν.

NUMISMATIQUE, sf., ἡ νομισματική, ῆς (néologisme).

NUPTIAL, ALE, adj., γαμικός, ή, όν; γαμήλιος, ον; ἐπιθαλάμιος, ον.

NUQUE, sf., *le derrière du cou*, ὁ αὐχήν, χένος.

NUTRITIF, IVE, adj., τρόφιμος, ον; τροφώδης, ες; εὔτροφος, ον.

NUTRITION, sf., ἡ τροφή, ῆς.

NYCTALOPE, sm. et sf., *celui ou celle qui voit mieux de nuit que de jour*, ὁ, ἡ νυκτάλωψ, ωπος.

NYCTALOPIE, sf., *maladie du nyctalope*, ἡ νυκταλωπία, ας.

NYMPHE, sf. 1° *Divinité payenne*, ἡ, νύμφη, ης. Les nymphes des montagnes, αἱ ὀρειάδες (ων) νύμφαι, ῶν. Les nymphes des fleuves, αἱ ποτάμιαι νύμφαι, ῶν. Les nymphes des prairies, αἱ λειμωνιάδες (ων) νύμφαι, ῶν. || 2° *Degré de métamorphose des insectes*, ἡ, νύμφη, ης.

NYMPHÉA, sm., *nénufar*, ἡ νυμφαία, ας.

NYSA ou NYSE, *villes et monts*, ἡ Νῦσα, ας. De Nyse, Νυσαῖος, α, ον.

O

O, sm., quinzième lettre de l'alphabet. O bref, ὁ μικρόν. O long, ὦ μέγα.

Ô, interj., ὦ; (avec un vocatif), **ὦ**. O Athéniens; ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

OASIS, sf., ἡ ὄασις, εως.

OBÉIR, vn. 1° *Se soumettre ou être soumis à*. ὑπ-ακούω, *gén.* ou *dat.*; πείθομαι (moy.), πειθαρχέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 2° *Plier*, κάμπτομαι (pass.).

OBÉISSANCE, sf. 1° *Action d'obéir, docilité*, ἡ εὐπείθεια, ας; ἡ πειθαρχία, ας. || 2° *Domination, autorité*, ἡ ἐπικράτεια, ας; ἡ ἀρχή, ῆς. Etre sous l'obéissance de qqn, ὑπό τινος ἄρχομαι, f. ἀρχθήσομαι. Ranger un pays sous son obéissance, χώραν κατα-στρέφομαι (moy.). Se soustraire à l'obéissance de qqn, τινὸς ou ἀπό τινος ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

OBÉISSANT, ANTE, adj., εὐπειθής, ές; πειθαρχικός, ή, όν, *dat.*; ὑπήκοος, ον, *gén.* ou *dat.*

OBÉLISQUE, sm., *pyramide allongée*, ὁ ὀβελίσκος, ου; ὁ ὀβελός, οῦ.

OBÉRER, va. Voy. ENDETTER. || S'**OBÉRER**, vr. Voy. S'ENDETTER.

OBÈSE, adj., πολύσαρκος, ον.

OBÉSITÉ, sf., ἡ πολυσαρκία, ας.

OBJECTER, va., ἀντι-λέγω, ἀντι-τίθημι, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'optatif.*

OBJECTION, sf., ἡ ἀντιλογία, ας; ἡ ἀντίληψις, εως; ἡ ὑποφορά, άς. Faire une objection, ἀντι-λέγω; à, *dat.*

OBJET, sm. 1° *Ce qui s'offre à la vue*, τὸ ὁρώμενον, ου; τὸ ὁρατόν, οῦ; τὸ αἰσθητόν, οῦ. || 2° *Matière d'une science, d'un art*, τὸ ὑποκείμενον, ου; ἡ ὑπόθεσις, εως. || 3° *But, fin*, ὁ σκοπός, οῦ; τὸ τέλος, ους. || 4° *Chose, affaire*, τὸ χρῆμα, ατος; τὸ πρᾶγμα, ατος. || Objet d'amour, de haine, etc. Voy. AMOUR, HAINE, etc.

OBJURGATION, sf., ἡ ἐπιτίμησις, εως.

OBLIGATION, sf. 1° *Ce qui oblige, nécessité*, τὸ προσῆκον, οντος; τὸ καθῆκον, οντος; τὸ δέον, οντος; ἡ ἀνάγκη, ης. Qui est d'obligation, ἀναγκαῖος, ος et α, ον. Je suis dans l'obligation de faire une chose, ἀνάγκη μοι ποιεῖν τι. || 2° *Lien de reconnaissance*, ἡ ὀφειλομένη (ης) χάρις, ιτος. Avoir des obligations à qqn, χάριν ὀφείλω τινί. || 3° *Contrat écrit*, ἡ συγγραφή, ῆς.

OBLIGATOIRE, adj., ἀναγκαῖος, ος et α, ον.

OBLIGÉ, ÉE, p.p. Voy. OBLIGER. || Adj. 1° *Qui est d'usage*, νόμιμος, ος et η, ον; εἰωθώς, υῖα, ός. || 2° *Redevable*, χάριν ὠφειλων, ουσα, ον. Je vous suis fort obligé, πολλὴν χάριν ὑμῖν ὀφείλω.

OBLIGEAMMENT, adv., φιλοφρόνως, εὐμενῶς.

OBLIGEANCE, sf., ἡ εὐμένεια, ας; ἡ εὐνοια, ας; ἡ φιλοφροσύνη, ης. Par obligeance, φιλοφρόνως.

OBLIGEANT, ANTE, adj., φιλόφρων, ον; φιλάνθρωπος, ον; ἐπίχαρις, ι, *gén.* ιτος; εὐπροσήγορος, ον. Etre obligeant pour qqn, τινὶ φιλοφρονέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

OBLIGER, va. 1° *Lier par une obligation, astreindre*, κατα-λαμβάνω, κατ-έχω, *acc.* La loi nous oblige à faire une chose, κελεύει ὁ νόμος ἡμᾶς ποιεῖν τι. || 2° *Exciter, engager*, προ-άγω, προ-τρέπω, *acc.*; à *ou* de faire une chose, ποιεῖν τι. || 3° *Contraindre, forcer*, ἀναγκάζω, f. άσω, *acc.*, à *ou* de faire une chose, ποιεῖν τι. || 4° *Rendre service à*; χαρίζομαι, f. ιοῦμαι, *dat.*; ὠφελέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Tu m'obligeras beaucoup de faire cela, πάνυ χαριεῖ μοι ποιῶν τοῦτο. || S'**OBLIGER**, vr., *s'engager*, ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; à *ou* de faire une chose, ποιεῖν τι.

OBLIQUE, adj. 1° *Qui est de biais, incliné*, πλάγιος, α, ον. || 2° *Faux, détourné*, σκολιός, ά, όν. Employer des moyens obliques, σκολιὰ πράττω.

OBLIQUEMENT, adv., πλαγίως; (au fig.), σκολιῶς.

OBLIQUITÉ, sf. 1° *Inclinaison*, τὸ πλάγιον, ου. || 2° *Fausseté*, τὸ σκολιόν, οῦ.

OBLITÉRER, va., ἐξ-αλείφω, *acc.* || S'**OBLITÉRER**, vr., ἐξ-αλείφομαι (pass.).

OBLONG, LONGUE, adj., ἐπιμήκης, ες; προμήκης, ες.

OBOLE, sf., *monnaie et mesure*, ὁ ὀβολός, οῦ. D'une obole, ὀβολιαῖος, α, ον. Pièce de deux oboles, τὸ διώβολον, ου. Pièce de trois oboles, τὸ τριώβολον, ου.

OBSCÈNE, adj., αἰσχρός, ά, όν; ἀναίσχυντος, ον; ἀναιδής, ές.

OBSCÉNITÉ, sf., ἡ αἰσχρότης, ητος. Obscénité dans les paroles, ἡ αἰσχρολογία, ας. Obscenité dans les actions, ἡ αἰσχρουργία, ας.

OBSCUR, adj. 1° *Sombre, non éclairé*, σκοτεινός, ή, όν; σκοτώδης, ες; ἀφεγγής, ές. || 2° *Qui n'est pas intelligible*, ἀφανής, ές; ἀσαφής, ές; ἄδηλος, ον; ἄγνωστος, ον. || 3° *Peu connu, caché*, ἀφανής, ές; ἄσημος, ον; ἄγνωστος, ον. Qui est d'une naissance, d'une famille obscure, ἀγεννής, ές.

OBSCURCIR, va., (au propre), σκοτόω-ῶ, ἀπο-σκοτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; (au pr. et au fig.), ἐπι-σκοτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ἐπι-σκιάζω, f. άσω, *acc.* ou *dat.*; ἀφανίζω, f. ιῶ; ἀμαυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Un nuage obscurcit le soleil, νεφέλη ἀφανίζει τὸν ἥλιον. Obscurcir la gloire de qqn, τὴν τινος δόξαν ἀμαυρόω-ῶ. Obscurcir le jugement, la raison, ἐπι-σκοτῶ τῇ κρίσει, τῷ φρονεῖν. || S'OBSCURCIR, vr., les mêmes verbes actifs au passif. Le soleil s'obscurcit, συγ-κρύπτεται (pass.) ὁ ἥλιος.

OBSCURCISSEMENT, sm., ἡ σκότωσις, εως; ἡ ἐπισκότησις, εως; ἡ ἀμαύρωσις, εως.

OBSCURÉMENT, adv. 1° *Sans clarté*, σκοτεινῶς. || 2° *D'une manière peu intelligible*, ἀφανῶς, ἀσαφῶς. || 3° *Sans renom, sans éclat*, ἀφανῶς, ἀκλεῶς.

OBSCURITÉ, sf. 1° *Privation de lumière*, ἡ σκοτεινότης, ητος; ὁ σκότος, ου; τὸ σκότος, ους; τὸ σκοτεινόν, οῦ. Dans l'obscurité, ἐν σκοτεινῷ. || 2° *Défaut de clarté*, τὸ σκότος, ους; ἡ ἀφάνεια, ας; ἡ ἀσάφεια, ας. || 3° *Privation de célébrité, d'éclat*, ἡ ἀφάνεια, ας; ἡ ἀδοξία, ας. Obscurité de la naissance, de la famille, ἡ ἀγέννεια, ας.

OBSÉDER, va., *assiéger, importuner*, πολιορκέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; πρόσ-κειμαι, *dat.*

OBSÈQUES, sf. pl., ἡ ταφή, ῆς; τὰ ἐντάφια, ων; τὸ κῆδος, ους. Voy. FUNÉRAILLES.

OBSÉQUIEUSEMENT, adv., ἄγαν θεραπευτικῶς.

OBSÉQUIEUX, EUSE, adj., ἄγαν θεραπευτικός, ή, όν.

OBSÉQUIOSITÉ, sf., ἡ ἄγαν θεραπεία, ας.

OBSERVANCE, sf. 1° *Pratique* (*d'une règle*), ἡ τήρησις, εως. || 2° *Règle, loi*, τὸ ἔθος, ους; ὁ νόμος, ου.

OBSERVATEUR, TRICE, sm. et sf., *celui, celle qui observe* (*une loi, etc.*), ὁ, ἡ φύλαξ, ακος; de, *gén.*; ὁ τηρῶν, οῦντος; ὁ φυλάττων, οντος; *fém.* ἡ τηροῦσα, ης; ἡ φυλάττουσα, ης; de, *acc.* || Sm., *celui qui observe* (*la nature, etc.*), ὁ θεωρός, οῦ; ὁ θεωρητικός, οῦ, *gén.* Observateur de la nature, ὁ περὶ τῆς φύσεως θεωρητικός, οῦ. || Adj., *qui observe*, θεωρητικός, ή, όν.

OBSERVATION, sf. 1° *Action d'accomplir, observance*, ἡ τήρησις, εως; ἡ διατήρησις, εως. || 2° *Etude* (*des choses physiques et morales*), ἡ σκέψις, εως; ἡ θεωρία, ας. || 3° *Résultat de cette étude*, τὸ κατανόημα, ατος; τὸ θεώρημα, ατος. || 4° *Remarque* (*sur un ouvrage*), ἡ διατήρησις, εως; ἡ σημείωσις, εως. || 5° *Réflexion, considération*, ἡ ἔννοια, ας. Faire une observation, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω. || Armée, corps d'observation, στρατιὰ ἡ τοὺς πολεμίους παραφυλάττουσα. || Etre, se tenir en observation, ἐν σκοπῇ εἶμι.

OBSERVER, va. 1° *Accomplir* (*ce qui est prescrit*), τηρέω-ῶ, f. ήσω; φυλάττω, f. ἄξω, *acc.* || 2° *Regarder* (*les choses physiques et morales*), σκοπέω-ῶ; ἐπι-σκοπέω-ῶ; θεωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Epier, surveiller*, ἐπι-τηρέω-ῶ, f. ήσω; κατα-σκοπέω-ῶ, *acc.* || 4° *Remarquer*, κατα-νοέω-ῶ, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; que, ὅτι ou ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.* || S'OBSERVER, vr., *être circonspect*, εὐλαβέομαι-οῦμαι.

OBSESSION, sf., *importunité*, ἡ ὀχλησις, εως; ἡ πολιορκία, ας.

OBSTACLE, sm., τὸ ἐμπόδιον, ου; τὸ ἐμπόδισμα, ατος; τὸ κώλυμα, ατος. Faire obstacle à qqn, mettre obstacle à qq. chose, ἐμποδών (invar.) τινι ἵσταμαι (moy. avec sens neutre). Etre un obstacle pour faire une chose, ἐμποδών εἶμι τῷ ποιεῖν τι. Qui fait obstacle, ἐμπόδιος, ον; à qqn, τινί; à qq. chose, πρός τι. Propre à faire obstacle à, ἐμποδιστικός, ή, όν, *gén.*

OBSTINATION, sf., ἡ αὐθάδεια, ας; ἡ στερρότης, ητος.

OBSTINÉ, ÉE, p.p. Voy. OBSTINER. || Adj. 1° *Qui s'obstine*, αὐθάδης, ες; στερρός, ά, όν. || 2° *Difficile à guérir*, δυσίατος, ον.

OBSTINÉMENT, adv., αὐθάδως.

OBSTINER, va., *rendre opiniâtre*, αὐθάδη, ες ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'OBSTINER, vr., αὐθαδίζομαι, f. ισοῦμαι. S'obstiner à une chose, à faire une chose, τινί, ποιῶν τι προσ-καρτερέω-ῶ, f. ήσω.

OBSTRUCTIF, IVE, adj., *qui obstrue*, ἐμφρακτικός, ή, όν.

OBSTRUCTION, sf., ἡ ἔμφραξις, εως.

OBSTRUER, va., ἐμ-φράττω, ἀπο-φράττω, f. φράξω, *acc.*

OBTEMPÉRER, vn., πειθαρχέω-ῶ, f. ήσω; πείθομαι (moy.), *dat.*

OBTENIR, va., (par le travail), κτάομαι-ῶμαι; περι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι, *gén.*; (par hasard), τυγχάνω, ἐπι-τυγχάνω, λαγχάνω, *gén.* Obtenir qq. chose de qqn, τυγχάνω τινὸς παρά τινος; πράττω τι παρά τινος. Se retirer sans avoir rien obtenu, ἄπρακτος, ον ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Obtenir de qqn de, παρά τινος δια-πράττομαι (moy.), *et l'inf. avec ou sans* ὥστε. Il obtint de commander, στρατηγεῖν δι-επράξατο.

OBTENTION, sf., ἡ ἐπίτευξις, εως.

OBTUS, USE, adj., (au pr. et au fig.), ἀμβλύς, εῖα, ύ.

OBVIER, vn., προ-φυλάττομαι, f. ἄξομαι; à, *acc.*

OCCASION, sf. 1° *Rencontre, moment convenable*, ὁ καιρός, οῦ. Belle occasion, occasion favorable, ἡ εὐκαιρία, ας. Les occasions fugitives, αἱ ὀξύτητες, ων. Saisir, embrasser l'occasion, καιροῦ ἀντι-λαμβάνομαι (moy.). Se servir, profiter de l'occasion, καιρῷ χράομαι-ῶμαι. Laisser échapper, laisser passer, perdre, manquer l'occasion, τὸν καιρὸν παρ-ίημι, παρα-

λείπω. En toute occasion, dans toutes les occasions, ἑκάστοτε. A l'occasion, ἐν τῷ παρατυγχάντι. || 2° *Sujet, cause*, ἡ ἀφορμή, ῆς; ἡ αἰτία, ας. A l'occasion de, διά, *acc.*

OCCASIONNELLEMENT, adv., καιροῦ παραπεσόντος.

OCCASIONNER, va., ἐν-δίδωμι, παρ-έχω, ἐργάζομαι; ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Occasionner un soupçon, ἐν-δίδωμι ὑποψίαν.

OCCIDENT, sm., αἱ δυσμαί, ῶν. Les régions d'Occident, τὰ πρὸς ἡλίου δυσμάς. Du côté de l'occident, πρὸς ἡλίου δυσμάς.

OCCIDENTAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ πρὸς ἡλίου δυσμάς; ἑσπέριος, α, ον. La partie occidentale du pays, τὰ πρὸς ἑσπέραν τετραμμένα τῆς χώρας.

OCCIPUT, sm., τὸ ἰνίον, ου.

OCCIRE, va. Voy. TUER.

OCCULTE, adj., κρυπτός, ή, όν; ἀπόκρυφος, ον; ἄδηλος, ον.

OCCUPANT, ANTE, adj., κατέχων ουσα, ον. || Sm. Le premier occupant, ὁ πρῶτον κατέχων, οντος.

OCCUPATION, sf. 1° *Action de s'emparer de*, ἡ λῆψις, εως; ἡ κατάληψις, εως; ἡ αἵρεσις, εως. || 2° *Emploi, affaire qui occupe*, τὸ ἐπιτήδευμα, ατος; τὸ ἔργον, ου; ἡ ἀσχολία, ας. Avoir de l'occupation, ἀσχολίαν ἔχω. Manquer d'occupation, σχολὴν ἔχω.

OCCUPÉ, ÉE, p.p. Voy. OCCUPER. || Adj., *qui a de l'occupation*, ἄσχολος, ον. Etre occupé à qq. chose, ἀσχολός εἰμι εἴς ου περί τι.

OCCUPER, va. 1° *S'emparer de*, λαμβάνω, κατα-λαμβάνω, κατ-έχω, *acc.* Ils occupèrent les hauteurs, κατ-έλαβον τὰ ἄκρα. Il occupa le pouvoir, τὴν ἀρχὴν κατ-έσχε. Occuper d'avance, προκατα-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Tenir, remplir* (*un espace*), ἐπ-έχω, κατ-έχω, ἔχω; δια-λαμβάνω, *acc.* || 3° *Habiter*, οἰκέω-ῶ, κατ-οικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Remplir, posséder*, ἔχω, κατ-έχω, *acc.* Occuper un emploi, τάξιν ἔχω. || 5° *Donner de l'occupation à*, ἔργον ou ἀσχολίαν παρ-έχω, *dat.* Cela m'occupe beaucoup *ou* sans cesse, πρὸς ου ἐν τούτῳ ὅλος εἰμί. || S'OCCUPER, vr., *travailler*, ἀσχολέω-ῶ, f. ήσω. S'occuper à qq. chose (y travailler), ἀσχολέω-ῶ, δια-τρίβω περί τι; à faire qq. chose, ποιῶν τι. S'occuper de qq. chose (y penser), προσ-έχω τινί; μελετάω-ῶ, f. ήσω τι.

OCCURRENCE, sf., ἡ συντυχία, ας. Dans, suivant l'occurrence, πρὸς τὸ παρατυγχάνον.

OCCURRENT, ENTE, adj., παρατυχών, οῦσα, όν; συντυχών, οῦσα, όν.

OCÉAN, sm., ὁ ὠκεανός, οῦ.

OCÉANIDE, sf., *nymphe de la mer*, ἡ ὠκεανίς, ίδος.

OCHLOCRATIE, sf., *gouvernement de la populace*, ἡ ὀχλοκρατία, ας.

OCHUS, *h.*, ὁ Ὦχος, ου.

OCRE, sf., *sorte de terre jaune*, ἡ ὦχρα, ας.

OCTAÈDRE, sm., τὸ ὀκτάεδρον, ου.

1. **OCTAVE**, sf., (en musique), ἡ διὰ πασῶν.

2. **OCTAVE, OCTAVIUS**, *h.*, ὁ Ὀκτάβιος, ου.

OCTOBRE, sm., *mois*, ὁ ὀκτώβριος, ου.

OCTOGÉNAIRE, adj., ὀγδοηκοντούτης, ες

OCTOGONE, adj., ὀκτάγωνος, ον.

OCTROI, sm. Voy. CONCESSION.

OCTROYER, va. Voy. CONCÉDER.

OCULAIRE, adj., ὀφθαλμικός, ή, όν. || Témoin oculaire, ὁ αὐτόπτης, ου.

OCULISTE, sm., ὁ ὀφθαλμικός, οῦ; ὁ ἰατρὸς (οῦ) ὀφθαλμῶν.

ODE, sf., ἡ ᾠδή, ῆς; ὁ ὕμνος, ου. Petite ode, τὸ ᾠδάριον, ου.

ODÉON, sm., *édifice destiné aux exercices de la musique*, τὸ ᾠδεῖον, ου.

ODEUR, sf., ἡ ὀσμή, ῆς. Bonne odeur, ἡ εὐωδία, ας. Qui a bonne odeur, εὐώδης, ες. Mauvaise odeur, ἡ δυσωδία, ας. Qui a mauvaise odeur, δυσώδης, ες. Avoir l'odeur d'une chose, ὄζω τινός. || Au pl., *parfums*, αἱ εὐωδίαι, ῶν.

ODIEUSEMENT, adv., ἐπαχθῶς, ἐπιφθόνως.

ODIEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), ἐχθρός, ά, όν; ἀπεχθής, ές; μισητός, ή, όν; (des choses), ἐπαχθής, ές; ἐπίφθονος, ον. Se rendre, devenir odieux à qqn, ἀπ-εχθάνομαί τινι ou πρός τινα. || Sm., τὸ ἐπίφθονον, ου.

ODORANT, ANTE, adj. 1° *Qui exhale une odeur*, ὀσμώδης, ες; ὀσφραντικός, ή, όν. || 2° *Qui répand une bonne odeur*, εὐώδης, ες; εὔοσμος, ον.

ODORAT, sm., ἡ ὄσφρησις, εως. Qui concerne l'odorat, doué d'un bon odorat, ὀσφραντικός, ή, όν. Qui frappe l'odorat, ὀσφραντός, ή, όν.

ODORIFÉRANT, ANTE, adj., εὐώδης, ες; εὔοσμος, ον.

ODRYSES, *pple*, οἱ Ὀδρύσαι, ῶν.

ODYSSÉE, sf., *poème d'Homère*, ἡ Ὀδυσσεία, ας.

OECUMÉNIQUE, adj., οἰκουμενικός, ή, όν (néologisme).

OEDIPE, *h.*, ὁ Οἰδίπους, *voc.* πους et που, *gén.* ποδος, *dat.* ποδι, *acc.* πουν. D'Œdipe, Οἰδιπόδειος, ον.

OEIL, pl., **YEUX**, sm. 1° *Organe de la vue*, ὁ ὀφθαλμός, οῦ. Les yeux, οἱ ὀφθαλμοί, ῶν; τὰ ὄμματα, ων. Voir de ses yeux, ὀφθαλμοῖς ὁράω-ῶ. Détourner les yeux, ἀφ-οράω-ῶ. Jeter, porter les yeux sur qq. chose, ἐμ-βάλλω τοὺς ὀφθαλμούς τινι ou ἐπί, πρός τι. Il attire sur lui les yeux, τὰ ὄμματα προσ-άγεται (moy.). Tous les yeux sont tournés vers moi, πάντες πρὸς ἐμὲ ἀποβλέπουσι. Cela arrête, attache les yeux, τοῦτο κατ-έχει τὰ ὄμματα. || *Au fig.* L'œil du maître, ὁ τοῦ δεσπότου ὀφθαλμός. Les yeux de l'esprit, ὁ τῆς ψυχῆς ὀφθαλμός. Avoir l'œil *ou* les yeux sur qqn, ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχω τινά. Avoir l'œil à *ou* sur qq. chose, ἐπι-μέλομαί τινος. Voir qqn de bon œil, φιλοφρόνως ἔχω πρός τινα. Voir qqn de mauvais œil, ὑποβλέπω τινά. Etre tout yeux et tout oreilles, ἀναπεπταμένα ἔχω τά τ' ὄμματα τά τ' ὦτα. || 2° *Bourgeon*, ὁ ὀφθαλμός, ου; ὁ ὄζος, ου. || 3° *Ouverture*, ἡ ὀπή, ῆς. || A VUE D'ŒIL, loc. adv. 1° *Autant qu'on en peut juger par la vue*, ὅσον ἐκ τῆς ὄψεως εἰκάσαι. || 2° *Visiblement*, φανερῶς, ἐκ τοῦ φανεροῦ. || SOUS LES YEUX DE, AUX YEUX DE, loc. prép., *sous les regards de*, πρὸ ὀφθαλμῶν, ἐν ὀφθαλμοῖς, *gén.* Sous les yeux de tous, ἀπάντων ὁρώντων. || AUX YEUX DE, loc. prép., *selon le sentiment de*,

κατὰ γνώμην, *gén.* A mes yeux, à tes yeux, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν, κατὰ γνώμην τὴν σήν. || ENTRE DEUX YEUX, ENTRE LES DEUX YEUX, loc. adv., *fixement*, ἀτενές. Regarder qqn entre les deux yeux, ἀτενὲς εἰς τινα βλέπω.

OEILLADE, sf., τὸ ἔμβλεμμα, ατος; ἡ ὀφθαλμοῦ βολή, ῆς.

OEILLET, sm., *plante*, τὸ καρυόφυλλον, ου.

OENANTHE, sf., *plante*, ἡ οἰνάνθη, ης.

OENÉE, *h.*, ὁ Οἰνεύς, έως.

OENOÉ, *v.*, ἡ Οἰνόη, ης.

OESOPHAGE, sm., ὁ οἰσοφάγος, ου.

OETA, *mont*, ἡ Οἴτη, ης. De l'Œta, Οἰταῖος, α, ον. Habitants de l'Œta, οἱ Οἰταῖοι, ων.

OEUF, sm., τὸ ᾠόν, οῦ. Petit œuf, τὸ ᾠάριον, ου. Pondre des œufs, ᾠὰ τίκτω. Faire éclore des œufs, ᾠὰ ἐκ-λέπω, f. λέψω.

OEUVÉ, ÉE, adj., ᾠοφόρος, ον.

OEUVRE, sf. 1° *Ce qui est produit par un agent*, τὸ ἔργον, ου. Se mettre à l'œuvre, mettre la main à l'œuvre, τῷ ἔργῳ ἐγ-χειρέω-ῶ, f. ήσω. Mettre en œuvre, χράομαι-ῶμαι, *dat.* Mettre tout en œuvre pour, πάντα μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι ὅπως *et l'ind. fut.* || 2° *Action*, τὸ ἔργον, ου; τὸ πρᾶγμα, ατος; ἡ πρᾶξις, εως. || 3° *Ouvrage écrit*, ἡ γραφή, ῆς; τὸ βιβλίον, ου; ἡ συγγραφή, ῆς.

OFFENSANT, ANTE, adj., ὑβριστικός, ή, όν. D'une manière offensante, ὑβριστικῶς.

OFFENSE, sf., ἡ ὕβρις, εως; ἡ ἐπήρεια, ας; ἡ ἀδικία, ας.

OFFENSÉ, ÉE, p.p. Voy. OFFENSER. || Sm., *celui qui est offensé*, ὁ ὑβρισθείς, έντος; ὁ ἀδικηθείς, έντος.

OFFENSER, va., ὑβρίζω, f. ιῶ, *acc. avec ou sans* εἰς, περί; ἐπηρεάζω, f. άσω, *dat.*; ἀδικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || S'OFFENSER, vr., ἀγανακτέω-ῶ, f. ήσω; ἄχθομαι; d'une chose, τινί ou ἐπί τινι.

OFFENSEUR, sm., ὁ ὑβρίσας, αντος; ὁ ἀδικήσας, αντος.

OFFENSIF, IVE, adj., ἐπιχειρητικός, ή, όν. Armes offensives, τὰ βέλη, ῶν. Alliance offensive et défensive, ἡ συμμαχία, ας. || Sf., *attaque*, ἡ ἐπιχείρησις, εως. Prendre l'offensive, ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω.

1. OFFICE, sm. 1° *Devoir*, τὸ δέον, οντος; τὸ καθῆκον, οντος; τὸ ἔργον, ου. C'est l'office d'un magistrat de, ἔργον ἐστὶν ἄρχοντος *et l'inf.* Les Offices (ouvrage), τὰ καθήκοντα, ων. || 2° *Fonction, rôle*, τὸ τέλος, ους; ἡ τάξις, εως. Faire l'office de, ἐν τάξει εἰμί, *gén.* || 3° *Assistance, service*, ἡ ὑπουργία, ας. Bon office, ἡ χρεία, ας; τὸ ὠφέλημα, ατος. Rendre de bons offices à qqn, χρείας ou ὠφελήματά τινι παρ-έχομαι (moy.). || 4° *Service divin*, ἡ λειτουργία, ας; τὰ ἱερά, ῶν.

2. OFFICE, sf., *lieu où l'on garde les provisions*, τὸ ταμιεῖον, ου.

OFFICIEL, ELLE, adj., *qui émane du gouvernement*, δημόσιος, α, ον.

OFFICIELLEMENT, adv., δημοσίως.

OFFICIER, sm. 1° *Celui qui occupe une charge*, ὁ λειτουργός, οῦ; ὁ ἐπιστάτης, ου. || 2° *Homme de guerre qui a un commandement*, ὁ ἡγεών, όνος; ὁ ἡγούμενος, ου. Emploi d'officier, ἡ, ἡγεμονία, ας.

OFFICIEUSEMENT, adv., σπουδαίως, προθύμως.

OFFICIEUX, EUSE, adj., *serviable*, θεραπευτικός, ή, όν; πρόθυμος, ον; σπουδαῖος, α, ον.

OFFICINE, sf., *laboratoire*, τὸ ἐργαστήριον, ου.

OFFRANDE, sf., τὸ ἀνάθημα, ατος; ἡ προσφορά, ᾶς; τὸ δώρημα, ατος.

OFFRE, sf. 1° *Action d'offrir*, ἡ προσφορά, ᾶς. || 2° *Ce qui est offert*, τὸ προσφερόμενον, ου; ἡ προσφορά, ᾶς.

OFFRIR, va. 1° *Présenter, proposer*, προσφέρω, παρ-έχω (et moy.), παρ-ίστημι, *acc.* Offrir des victimes, θυσίας προσ-άγω. Offrir le combat, μάχην συν-άπτω. || 2° *Promettre*, ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι; ὑπ-ισχνέομαι-οῦμαι, *acc.* || 3° *Présenter (à la vue, à l'esprit), avoir*, παρ-έχω, ἔχω, *acc.* || S'OFFRIR, vr. 1° *Se proposer*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἐπι-διδόναι; pour qq. chose, εἰς τι. || 2° *Etre offert*. Les verbes actifs précédents au passif.

OFFUSQUER, va. 1° *Empêcher de voir, couvrir*, σκοτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; ἐπι-προσθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; ἐπι-σκιάζω, f. άσω, *acc.* ou *dat.* Une nuée offusque le soleil, νεφέλη ἀφανίζει τὸν ἥλιον. || 2° *Eblouir*, ἀμαυρόω-ῶ, f. ώσω; ἀμβλύνω, f. υνῶ; les yeux de qqn, τοὺς ὀφθαλμούς τινι. || 3° *Déplaire à, fâcher*, ἀπ-αρέσκω, *dat.* ou *acc.*; ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* Tout l'offusque, πάντα ἀπ-αρέσκει αὐτῷ.

OH, interj., ὦ, φεῦ, ἔα. Oh ! que dis-tu ? ὦ τί λέγεις;

OIE, sf., ὁ, ἡ χήν, *gén.* χηνός. Jeune oie, ὁ χηνιδεύς, έως. Petite oie, τὸ χηνίον, ου. D'oie, χήνειος, α, ον. Oie sauvage, χὴν ὁ μικρός.

OIGNON et **OGNON**, sm. 1° *Plante potagère*, τὸ κρόμμυον, ου; ὁ βολβός, οῦ. Pelure d'oignon, τὸ λεπύχανον, ου. || 2° *Racine bulbeuse*, ὁ βολβός, οῦ. En forme d'oignon, βολβώδης, ες.

OINDRE, va., χρίω, ἀλείφω, *acc.*; de, *dat.* || S'OINDRE, vr., χρίομαι, ἀλείφομαι (moy.). Ils s'oignirent d'huile, ἐχρίσαντο ἐλαίῳ.

OINT, OINTE, p.p., κεχριμένος, η, ον; ἀληλιμμένος, η, ον; χριστός, ή, όν.

OISEAU, sm., ὁ, ἡ ὄρνις, ιθος; τὸ ὄρνεον, ου. D'oiseau, ὀρνίθειος, ον. Chair d'oiseau, τὰ ὀρνίθεια, ων. Petit oiseau, τὸ ὀρνίθιον, ου. Semblable à un oiseau, ὀρνιθώδης, ες. Marchand d'oiseaux, ὁ ὀρνιθοπώλης, ου. Chant, cri des oiseaux, αἱ ὀρνίθων φωναί, ῶν. Chasser aux oiseaux, ὀρνιθεύω, f. εύσω. Art de chasser aux oiseaux, ἡ ὀρνιθοθρευτική, ῆς.

OISELEUR, sm., ὁ ὀρνιθοθήρας, ου; ὁ ὀρνιθευτής, οῦ.

OISELIER, sm., ὁ ὀρνιθοκόμος, ου.

OISEUX, EUSE, adj. 1° *Qui ne fait rien*, σχολαῖος, α, ον. || 2° *Inutile*, περιττός, ή, όν; περίεργος, ον. Ce sont paroles oiseuses, λῆροι οὗτοι.

OISIF, IVE, adj. 1° *Qui ne fait rien*, σχολαῖος, α, ον; σχολαστικός, ή, όν; ἀπράγμων, ον. || Etre oisif, σχολάζω, f. άσω. Vie oisive, ὁ βίος ἀπράγμων. || Sm., ὁ σχολαστικός, οῦ. || 2° *Dont on ne fait point usage*, ἄχρηστος,

ον; ἀνωφέλητος, ον. Argent oisif, τὰ ἀργὰ χρήματα, ων.

OISILLON, sm., τὸ ὀρνίθιον, ου; τὸ ὀρνιθάριον, ου.

OISIVEMENT, adv., ἀργῶς.

OISIVETÉ, sf., ἡ ἀργία, ας; ἡ ἀπραγμοσύνη, ης. L'oisiveté est la mère de tous les vices, παντὸς κακοῦ ἀρχὴ ἡ ἀργία.

OISON, sm., τὸ χηνίον, ου.

OLÉAGINEUX, EUSE, adj., ἐλαιώδης, ες; ἐλαιηρός, ά, όν.

OLIGARCHIE, sf., ἡ ὀλιγαρχία, ας; ἡ ὀλίγων ἀνδρῶν δυναστεία, ας. Partisan de l'oligarchie, ὀλιγαρχικός, ή, όν. Être membre d'une oligarchie, ὀλιγαρχέω-ῶ, f. ήσω.

OLIGARCHIQUE, adj., ὀλιγαρχικός, ή, όν. Gouvernement oligarchique, ἡ ὀλιγαρχικὴ (ῆς) πολιτεία, ας. Avoir un gouvernement oligarchique, ὀλιγαρχέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Avec des sentiments oligarchiques, ὀλιγαρχικῶς.

OLIVÂTRE, adj., ἐλαιώδης, ες.

OLIVE, sf., ἡ ἐλάα, ας. Huile d'olive, τὸ ἔλαιον, ου.

OLIVIER, sm., ἡ ἐλάα, ας; ἡ ἐλαία, ας. D'olivier, ἐλάϊνος, η, ον. Planté d'oliviers, ἐλαιόφυτος, ον. Qui produit des oliviers, ἐλαιοφόρος, ον. Rameau d'olivier, ὁ ἐλάας θαλλός *ou simpl*t ὁ θαλλός, οῦ. Olivier sauvage, ὁ κότινος, ου. Couronne d'olivier, ἡ θαλλοῦ ou κοτίνου στέφανος, ου.

OLYMPE, *mont*, ὁ Ὄλυμπος, ου. De l'Olympe, Ὀλύμπιος, ον.

OLYMPIADE, sf., *période de quatre ans*, ἡ ὀλυμπιάς, άδος. Il naquit la deuxième année de la quatre-vingtième olympiade, ἐγένετο δευτέρῳ ἔτει ὀγδοηκοστῆς ὀλυμπιάδος.

OLYMPIAS, *f.*, ἡ Ὀλυμπιάς, άδος.

OLYMPIE, *lieu de l'Elide*, ἡ Ὀλυμπία, ας. A Olympie (sans mouvt), Ὀλυμπίασι(ν); (avec mouvt), Ὀλυμπίαζε. D'Olympie, Ὀλυμπίαθεν.

OLYMPIEN, IENNE, adj., Ὀλύμπιος, ον. Temple de Jupiter Olympien, τὸ Ὀλύμπιον, ου.

OLYMPIODORE, *h.*, ὁ Ὀλυμπιόδωρος, ου.

OLYMPIQUE, adj., Ὀλυμπιακός, *rar*t Ὀλυμπικός, ή, όν. Jeux Olympiques, τὰ Ὀλύμπια, ων. Remporter le prix aux jeux Olympiques, Ὀλύμπια νικάω-ῶ, f. ήσω. Vainqueur aux jeux Olympiques, ὁ Ὀλυμπιονίκης, ου.

OLYNTHE, *v.*, ἡ Ὄλυνθος, ου. Qui concerne Olynthe, Ὀλυνθιακός, ή, όν. Territoire d'Olynthe, ἡ Ὀλυνθία, ας.

OLYNTHIENS, *pple*, οἱ Ὀλύνθιοι, ων.

OMBELLE, sf., τὸ σκιάδειον, ου; ἡ πέτασος, ου.

OMBELLIFÈRE, adj., σκιαδηφόρος, ον.

OMBILIC, sm. 1° *Nombril*, ὁ ὀμφαλός, οῦ. || 2° *Enfoncement au sommet ou à la base d'un fruit*, ὁ ὀμφαλός, οῦ.

OMBRAGE, sm. 1° *Ce qui produit de l'ombre*, τὸ σύσκιον, ου. || 2° *Soupçon, défiance*, ἡ ὑποψία, ας. Donner de l'ombrage à qqn, ὑποψίαν παρ-έχω τινί. Prendre ombrage *ou* de l'ombrage, ὑποψίαν λαμβάνω.

OMBRAGÉ, ÉE, p.p., ἐπίσκιος, ον; κατάσκιος, ον; σύσκιος, ον.

OMBRAGER, va., σκιάζω, κατα-σκιάζω, συ-σκιάζω, *f.* άσω, *acc.*

OMBRAGEUX, EUSE, adj., δυσωπούμενος, η, ον; ὕποπτος, ον. Cheval ombrageux, ὁ ἵππος ὑπόπτης, ου.

OMBRE, sf. 1° *Obscurité que cause un corps opaque*, ἡ σκιά, ᾶς. L'ombre des arbres, αἱ τῶν δένδρων σκιαί. Projeter de l'ombre, σκιὰν ποιέω-ῶ, f. ήσω. Se reposer à l'ombre, ὑπὸ σκιαῖς ἀνα-παύομαι, f. σομαι. || 2° *Ténèbres*, ὁ σκότος, ου. || 3° *Simulacre du corps après la mort*, ἡ σκιά, ᾶς; *plus souv.* ἡ ψυχή, ῆς; τὸ εἴδωλον, ου. || 4° *Légère apparence*, ἡ σκιά, ᾶς. || 5° *Couleurs obscures (en peinture)*, ἡ σκιά, ᾶς. || Sous L'OMBRE, sous OMBRE DE, loc. prép., *sous prétexte de*, προφάσει, *gén.* || A L'OMBRE DE, loc. prép., *sous la protection de*, ὑπό, *dat.*; διά, *acc.*

OMBRELLE, sf., *petit parasol*, ἡ σκιάς, άδος; τὸ σκιάδειον, ου.

OMBRER, va., ἀπο-σκοτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

OMBREUX, EUSE, adj., σκιερός, ά, όν; σκιώδης, ες.

OMÉGA, sm., τὸ ὦ μέγα.

OMETTRE, va., παρα-λείπω, παρ-ίημι, ἐάω-ῶ. Il l'importe de ne rien omettre, προσ-ήκει σοι μηδὲν ἐλ-λείπειν. J'ai omis de dire, εἴασα λέγειν.

OMISSION, sf. 1° *Action d'omettre*, ἡ παράλειψις, εως. Faire une omission au sujet de qq. chose, περί τινος παρα-λείπω. || 2° *Chose omise*, τὸ παραλειφθέν, έντος. Faute d'omission, τὸ ἔλλειμμα, ατος.

OMNIPOTENCE, sf. Voy. TOUTE-PUISSANCE.

OMNIPOTENT, ENTE, adj. Voy. TOUT-PUISSANT.

OMNIVORE, adj., παμφάγος, ον.

OMOPLATE, sf., ἡ ὠμοπλάτη, ης.

OMPHALE, *f.*, ἡ Ὀμφάλη, ης.

ON, L'ON, pron. indéf., τίς, τινός, *enclit.* On croira peut-être, οἰοιτό τις ἄν. || *Souvent* ON *se traduit* a) *Par la* 3e *pers. du pluriel.* On dit, φασί, λέγουσι. b) *Par le changement de la construction* active *en construction* passive. On dit que les ennemis s'avancent, λέγεται τοὺς πολεμίους προσ-ελθεῖν ou λέγονται οἱ πολέμιοι προσ-ελθεῖν. On se moque de moi, κατα-γελάομαι-ῶμαι. On me porte envie, φθονέομαι-οῦμαι. c) *Par la* 2e *pers. du singulier de l'optatif ou de l'indicatif aoriste avec* ἄν. On dirait, εἴποις ou φαίης ἄν (et εἴποι ou φαίη ἄν τις). On aurait pensé, ἡγήσω ἄν.

ONAGRE, sm., *âne sauvage*, ὄνος ὁ ἄγριος, *gén.* ὄνου τοῦ ἀγρίου.

1. **ONCE**, sf., *poids*, ἡ οὐγκία, ας; *mieux*, τὸ δωδεκατημόριον, ου.

2. **ONCE**, sf., *quadrupède*, ὁ θώς, *gén.* θωός.

ONCLE, sm., ὁ θεῖος, ου. Oncle paternel, maternel, ὁ πρὸς πατρὸς, πρὸς μητρὸς θεῖος.

ONCTION, sf. 1° *Action d'oindre*, ἡ ἄλειψις, εως; ἡ χρίσις, εως. || 2° *Douce persuasion*, τὸ ψυχαγωγικόν, οῦ.

ONCTUEUX, EUSE, adj. 1° *Gras*, λιπαρός, ά, όν. || 2° *Plein d'onction*, ψυχαγωγικός, ή, όν.

ONCTUOSITÉ, sf., ἡ λιπαρότης, ητος. Qui a de l'onctuosité, λιπαρός, ά, όν.

ONDE, sf. 1° *Flot*, τὸ κῦμα, ατος. || 2° *Eau*,

τὸ ὕδωρ, *gén.* ὕδατος. || 3° *Mer*, ἡ θάλαττα, ης.

ONDÉE, sf., ὁ ὄμβρος, ου.

ONDOIEMENT, sm., *action de flotter par ondes*, ἡ κύμανσις, εως.

ONDOYANT, ANTE, adj., κυμαίνων, ουσα, ον.

ONDOYER, vn., *flotter par ondes*, κυμαίνω, *f.* ανῶ.

ONDULATION, sf. 1° *Mouvement des ondes*, ἡ κύμανσις, εως. || 2° *Sinuosité*, ὁ ἑλιγμός, οῦ.

ONDULÉ, ÉE, adj. 1° *Qui ondule*, κυμαίνων, ουσα, ον. || 2° *Sinueux*, ἑλικώδης, ες.

ONDULER, vn., κυμαίνω, *f.* ανῶ.

ONDULEUX, EUSE, adj., *sinueux*, ἑλικώδης, ες.

ONÉREUX, EUSE, adj., ἐπαχθής, ές; βαρύς, εῖα, ύ.

ONGLE, sm., ὁ ὄνυξ, υχος. Semblable à un ongle, ὀνυχοειδής, ές.

ONGUENT, sm., τὸ ἄλειμμα, ατος; τὸ κατάπλασμα, ατος. Semblable à un onguent, ἀλειμματώδης, ες.

ONIROCRITIE, sf., ἡ ὀνειροκρισία, ας.

ONYX, sm., ὁ ὄνυξ, υχος; τὸ ὀνύχιον, ου. D'onyx, ὀνύχινος, η, ον.

ONZE, adj. num., ἕνδεκα, (indécl.). Le nombre onze, ἡ ἑνδεκάς, άδος. Onze fois, ἑνδεκάκις. || Les Onze, *magistrats d'Athènes*, οἱ ἕνδεκα.

ONZIÈME, adj. num., ἑνδέκατος, η, ον. Au onzième jour, ἑνδεκαταῖος, α, ον. || Sm., *la onzième partie*, τὸ ἑνδέκατον (ου) μέρος, ους.

ONZIÈMEMENT, adv., τὸ ἑνδέκατον.

OPALE, sf., *pierre précieuse*, ὁ ὀπάλλιος, ου.

OPAQUE, adj., οὐ διαφανής, ές.

OPÉRATEUR, sm., ὁ χειρουργός, οῦ.

OPÉRATION, sf. 1° *Action d'une puissance*, ἡ δύναμις, εως; ἡ ἐνέργεια, ας; ἡ πρᾶξις, εως. || 2° *Entreprise*, τὸ ἐπιχείρημα, ατος. || 3° *Action de chirurgien*, ἡ χειρουργία, ας; ὁ χειρισμός, οῦ. Faire une opération, χειρουργέω-ῶ, f. ήσω; χειρίζω, f. ιῶ. || 4° *Manœuvre militaire*, τὸ στρατήγημα, ατος. || 5° *Calcul*, ὁ λογισμός, οῦ.

OPÉRER, va., *effectuer, faire*, ἐργάζομαι, πράττω, δια-πράττω, *acc.* ||Vn. 1° *Agir, produire un effet*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἐν-εργέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faire une opération de chirurgie*, χειρίζω, f. ιῶ; χειρουργέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Agir militairement*, στρατεύομαι, f. εύσομαι, || S'opérer, vr., *être accompli*, γίγνομαι.

OPES, sm. pl., *terme d'architecture*, αἱ ὀπαί, ῶν.

OPHIDIEN, ENNE, adj., *qui ressemble à un serpent*, ὀφιώδης, ες.

OPHITE, sm., *espèce de porphyre*, ὁ ὀφίτης, ου.

OPHTALMIE, sf., ἡ ὀφθαλμία, ας. Avoir une ophtalmie, ὀφθαλμιάω-ῶ, f. άσω.

OPHTALMIQUE, adj., ὀφθαλμικός, ή, όν.

OPINANT, sm., ὁ τὴν γνώμην ἀποφαινόμενος, ου.

OPINER, vn., τὴν γνώμην ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif); ψηφίζομαι, f. ιοῦμαι; sur une chose, περί τινος.

OPINIÂTRE, adj. 1° *Entêté*, ἰσχυρογνώμων, ον; ἀντίτυπος, ον; αὐθάδης, ες. || 2° *Acharné*, ἰσχυρός, ά, όν; καρτερός, ά, όν.

OPINIÂTREMENT, adv. 1° *Avec entêtement*, αὐθάδως. || 2° *Avec acharnement*, ἰσχυρῶς, καρτερῶς.

OPINIÂTRER, va. Voy. obstiner. || S'opiniâtrer, vr. Voy. s'obstiner.

OPINIÂTRETÉ, sf. 1° *Obstination*, ἡ αὐθάδεια, ας. || 2° *Fermeté*, ἡ καρτερία, ας. Avec opiniâtreté, ἰσχυρῶς.

OPINION, sf. 1° *Avis de celui qui opine*, ἡ γνώμη, ης; (*vote*), ἡ ψῆφος, ου. || 2° *Manière de voir, avis*, ἡ δόξα, ης; ἡ γνώμη, ης. Avoir la même opinion, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω; que qqn, τινί. Exposer son opinion, τὴν γνώμην δηλόω-ῶ, f. ώσω. Voy. avis 1°. || L'opinion publique, τὰ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα, ων. || 3° *Jugement sur qqn, sur qq. chose*, ἡ δόξα, ης. Avoir de qqn une fausse opinion, δόξαν ψευδῆ περί τινος ἔχω.

OPISTHODOME, sm., *partie postérieure d'un temple*, ὁ ὀπισθόδομος, ου.

OPIUM, sm., *suc de pavot*, τὸ μηκώνιον, ου; *néol.* τὸ ὄπιον, ου.

OPPORTUN, UNE, adj., εὔκαιρος, ον; ἐπίκαιρος, ον; καίριος, α, ον. Moment opportun, ὁ καιρός, οῦ.

OPPORTUNÉMENT, adv., εὐκαίρως, καιρίως, ἐν καιρῷ.

OPPORTUNITÉ, sf., ἡ εὐκαιρία, ας; ὁ καιρός, οῦ.

OPPOSANT, ANTE, adj., ἐναντιούμενος, η, ον.

OPPOSÉ, ÉE, p.p. et adj., (au pr. et au fig.), ἀντικείμενος, η, ον; à, *dat.*; ἐναντίος, α, ον; à, *gén.* ou *dat.* L'amée opposée, τὸ ἐναντίον στρατόπεδον, ου. Le parti opposé aux traîtres, οἱ ἐναντίοι τοῖς προδιδοῦσι. || Sm., *le contraire*, τὸ ἐναντίον, ου.

OPPOSER, va., (au pr. et au fig.), ἀντιτίθημι, *acc.*; à, *dat.* ou *gén.*; ἀνθ-ίστημι, *acc.*; à, *dat.* || S'opposer, vr., ἀνθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), ἀντ-έχω; à, *dat.* ou πρός *et l'acc.*; ἐναντιόομαι-οῦμαι; à, *dat.*

OPPOSITE, sm. et sf., τὸ ἐναντίον, ου. || A l'opposite, loc. adv. et prép., ἐναντίον, ἐναντία; de, *gén.*

OPPOSITION, sf. 1° *Empêchement, obstacle*, τὸ ἐναντίωμα, ατος; τὸ κώλυμα, ατος. Mettre opposition à. Voy. s'opposer. || 2° *Désaccord, dissidence*, ἡ διαφορά, ᾶς. Etre en opposition avec qqn, δια-φέρομαί (pass.) τινι ou πρός τινα. || 3° *Différence (entre les choses)*, ἡ ἐναντιότης, ητος; τὸ ἐναντίον, ου. || Le parti de l'opposition *ou* l'opposition, ἡ ἀντίστασις, εως; οἱ ἀντιστασιῶται, ῶν.

OPPRESSER, va., ἄγχω, f. ἄγξω; πνίγω, *acc.*

OPPRESSEUR, sm., ὁ λυμεών, ῶνος.

OPPRESSIF, IVE, adj., βίαιος, ος et α, ον; ἀναγκαῖος, ος et α, ον.

OPPRESSION, sf. 1° *Suffocation*, ὁ πνιγμός, οῦ. || 2° *Action d'opprimer*, ἡ κάκωσις, εως. || 3° *Etat de ce qui est opprimé*, ἡ ἀνάγκη, ης.

OPPRIMER, va., πιέζω, f. πιέσω; κακόω ῶ, f. ώσω, *acc.*

OPPROBRE, sm., τὸ ὄνειδος, ους. Etre l'opprobre de, ὄνειδός εἰμι, *gen.* ou *dat.*

OPTATIF, IVE, adj., εὐκτικός, ή, όν. || Sm., *mode de la conjugaison grecque*, ἡ εὐκτική, ῆς.

OPTER, vn., αἱρέομαι-οῦμαι, προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.); pour, *acc.*

OPTION, sf., *choix*, ἡ αἵρεσις, εως.

OPTIQUE, adj., *qui concerne la vue*, ὀπτικός, ή, όν. || Sf., *science des lois de la vision*, ἡ ὀπτική, ῆς.

OPULEMMENT, adv., ἀφθόνως.

OPULENCE, sf., ἡ ἀφθονία, ας; ἡ εὐπορία, ας. Vivre dans l'opulence, ἐν ἀφθόνοις βιοτεύω, f. εύσω.

OPULENT, ENTE, adj., εὔπορος, ον; εὐδαίμων, ον; ὄλβιος, α, ον.

OPUSCULE, sm., τὸ βιβλίδιον, ου; τὸ συγγραμμάτιον, ου.

1. **OR**, sm. 1° *Métal*, ὁ χρυσός, οῦ. Or travaillé *ou* monnayé, τὸ χρυσίον, ου. Un peu d'or, τὸ χρυσίδιον, ου. D'or, χρυσοῦς, ῆ, οῦν. Pièce d'or, ὁ χρυσοῦς, οῦ. Vase d'or, τὸ χρύσωμα, ατος. Boire dans une coupe d'or, ἐν χρυσῷ πίνω. || 2° *Richesse*, ὁ χρυσός, οῦ.

2. **OR**, conj., δέ (se met après un mot). || Or çà. ἄγε δή; (en parl. à plusieurs), ἄγετε δή.

ORACLE, sm. 1° *Réponse des dieux*, ὁ χρησμός, οῦ; τὸ χρηστήριον, ου; τὸ μάντευμα, ατος. Rendre un oracle, μαντεύομαι, f. σομαι. || *Au fig.* Regarder qq. chose comme un oracle, ὥσπερ ἐκ θεοῦ εἰρημένον δέχομαί τι. || 2° *Siège, sanctuaire d'un oracle*, τὸ χρηστήριον, ου; τὸ μαντεῖον, ου. L'oracle de Delphes, τὸ ἐν Δελφοῖς χρηστήριον. || 3° *Divinité qui rend un oracle*, ὁ θεός, οῦ. Consulter l'oracle, τὸν θεὸν ἐρωτάω-ῶ, f. ήσω. L'oracle lui répond, ἀν-αιρεῖ αὐτῷ ὁ θεός. || *Au fig.* Regarder qqn comme un oracle, χράομαι-ώμαί τινι ὥσπερ θεῷ.

ORAGE, sm. 1° *Tempête*, ὁ χειμών, ῶνος; ἡ θύελλα, ης. Avoir de l'orage, χειμῶνι χράομαι-ώμαι. || 2° *Malheur*, τὸ ἀτύχημα, ατος; ἡ ἀτυχία, ας. || 3° *Tumulte, agitation*, ἡ ταραχή, ῆς.

ORAGEUSEMENT, adv., *tumultueusement*, ταραχωδῶς, θορυβωδῶς.

ORAGEUX, EUSE, adj. 1° *Sujet aux orages, troublé par l'orage*, χειμέριος, ος et α, ον. || 2° *Agité, tumultueux*, θορυβώδης, ες; ταραχώδης, ες.

ORAISON, sf. 1° *Discours*, ὁ λόγος, ου. || 2° *Prière*, ἡ εὐχή, ῆς.

ORAL, ALE, adj. 1° *Qui est dit de vive voix*, ὁ, ἡ, τὸ ἀπὸ στόματος. || 2° *Qui passe de bouche en bouche, non écrit*, ἄγραφος, ον.

ORANGE, sf., τὸ Μηδικὸν μῆλον, ου.

ORANGÉ, ÉE, adj., τῷ Μηδικῷ μήλῳ ταὐτὸν χρῶμα ἔχων, ουσα, ον.

ORANGER, sm., *arbre toujours vert*, ἡ Μηδικὴ (ῆς) μηλέα, ας.

ORATEUR, sm., ὁ ῥήτωρ, ορος. D'orateur, ῥητορικός, ή, όν.

1. **ORATOIRE**, adj., ῥητορικός, ή, όν. L'art oratoire, ἡ τῶν λόγων τέχνη, ης. Précautions oratoires, τὰ ἰατρεύματα, ων. Exercice oratoire, ἡ μελέτη, ης.

2. **ORATOIRE**, sm., *petite pièce destinée aux actes de dévotion*, τὸ εὐκτήριον οἰκημάτιον, ου.

ORATOIREMENT, adv., ῥητορικῶς.

ORBE, sm., *cercle*, ὁ κύκλος, ου.

ORBICULAIRE, adj., κυκλικός, ή, όν.

ORBICULAIREMENT, adv., κυκλικῶς.

ORBITE, sf., (d'une planète), ἡ περιφορά, ᾶς. || Orbite de l'œil, ὁ κόγχος, ου.

ORCANÈTE, sf., *plante*, ἡ ἔγχουσα, ης.

ORCHESTRE, sm. 1° *Place au théâtre*, (chez les anciens), ἡ ὀρχήστρα, ας; (chez les modernes), τὸ ὑποσκήνιον, ου. || 2° *Musiciens*, οἱ μουσουργοί, ῶν.

ORCHIS, sm., *plante*, ἡ ὄρχις, εως.

ORCHOMÈNE, v., ὁ Ὀρχομενός, οῦ. Habitants d'Orchomène, οἱ Ὀρχομένιοι, ων.

ORDINAIRE, adj. 1° *Qui est dans l'ordre commun, habituel*, εἰθισμένος, η, ον; εἰωθώς, υῖα, ός; νομιζόμενος, η, ον; νενομισμένος, η, ον. L'usage ordinaire, τὸ ἔθος, ους. Les choses ordinaires, τὰ εἰωθότα, ων. Il est ordinaire de, νομίζεται *et l'inf.* || 2° *Commun, médiocre*, κοινός, ή, όν; φαῦλος, ος et η, ον; τυχών, οῦσα, όν. Un homme ordinaire, ὁ τυχών, όντος. || Sm. 1° *Ce qui a coutume d'être, habitude*, τὸ εἰωθός, ότος; τὸ ἔθος, ους. Il fait une chose à son ordinaire, contre son ordinaire, ποιεῖ τι κατὰ τὸ εἰωθός, παρὰ τὸ εἰωθός. || 2° *Régime ordinaire*, ἡ δίαιτα, ης. Un mince ordinaire, εὐτελὴς (οῦς) δίαιτα, ης. || A L'ORDINAIRE, loc. adv., κατὰ τὸ εἰωθός. || D'ORDINAIRE, POUR L'ORDINAIRE, loc. adv., ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὡς τὰ πολλά.

ORDINAIREMENT, adv., ὡς τὰ πολλά, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

ORDINAL, adj. m., *qui marque l'ordre*, τακτικός, ή, όν.

ORDONNANCE, sf. 1° *Arrangement, disposition*, ἡ διάθεσις, εως; ἡ τάξις, εως. L'ordonnance du discours, ἡ τάξις τοῦ λόγου. L'ordonnance d'une bataille, ἡ παράταξις, εως. || 2° *Règlement, ordre*, τὸ ἐπίταγμα, ατος; τὸ πρόσταγμα, ατος. || 3° *Prescription (d'un médecin)*, τὸ σύγγραμμα, ατος. || 4° *Militaire attaché à un officier*, ὁ ὑπηρέτης, ου.

ORDONNATEUR, sm., ὁ διαθετήρ, ῆρος; ὁ διαθέτης, ου.

ORDONNER, va. 1° *Mettre en ordre, ranger*, δια-τίθημι, συν-τίθημι (et moyen); τάττω, δια-τάττω, f. τάξω, *acc.* Dieu a ordonné toutes choses, Θεὸς δι-έθηκε τὰ ὄντα. Ordonner son discours, τὸν λόγον δια-τάττω. || 2° *Commander, prescrire*, τάττω, δια-τάττω, προστάττω, f. τάξω; προ-αγορεύω, κελεύω, *acc.* Ordonner à qqn de faire une chose, κελεύω τινὰ ποιεῖν τι. || Vn., *disposer d'une chose*, δι-οικέω-ῶ, f. ήσω; δια-τίθεμαι (moy.), *acc.* Ils ordonnent de toutes choses, δια-τίθενται πάντα.

ORDRE, sm. 1° *Disposition, arrangement des choses*, ἡ τάξις, εως; ἡ σύνταξις, εως; ὁ κόσμος, ου. Bon ordre, ἡ εὐταξία, ας; ἡ εὐκοσμία, ας. Défaut d'ordre, ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀκοσμία, ας. En ordre, εὐτάκτως. Sans ordre, ἀτάκτως. Mettre en ordre. Voy. ORDONNER 1°. Mettre ordre *ou* bon ordre, donner ordre *ou* bon ordre à. Voy. POURVOIR À. || 2° *Disposi-*

tion d'une troupe, ἡ τάξις, εως. S'avancer en ordre, en bon ordre, ἐν τάξει χωρέω-ῶ, f. ήσω. En ordre de bataille, παρατεταγμένως. || 3° *Loi générale dépendant de la nature, de l'usage*, ὁ νόμος, ου; τὸ ἦθος, ους. Il est dans l'ordre que, νόμιμόν ἐστι *et une prop. inf.* || 4° *Ilarmonie, discipline dans un Etat*, ὁ κόσμος, ου; τὰ καθεστῶτα, ων. || 5° *Classe, rang, catégorie*, ἡ τάξις, εως; (en histoire naturelle), τὸ γένος, ους; (en architecture), ὁ νόμος, ου. || 6° *Commandement, injonction*, τὸ πρόσταγμα, ατος; τὸ ἐπίταγμα, ατος. Ordre par écrit, τὸ διάγραμμα, ατος. Donner à qqn l'ordre de faire une chose, κελεύω τινὰ ποιεῖν τι. L'ordre donné, τὸ κελευόμενον, ου. Recevoir l'ordre de, κελεύομαι (pass.) *et l'inf.* Il reçut l'ordre de combattre, ἐκελεύσθη μάχεσθαι. Par l'ordre de qqn, κελεύσαντός τινος. Sans ordre, οὐδενὸς κελεύσαντος. || 7° *Mot d'ordre*. Voy. MOT.

ORDURE, sf., τὸ κάθαρμα, ατος; (excréments), ἡ κόπρος, ου.

ORÉADE, sf., ἡ ὀρειάς, άδος.

OREILLE, sf., τὸ οὖς, *gén.* ὠτός. Petite oreille, τὸ ὠτάριον, ου. Le bout de l'oreille, ἄκρον τὸ οὖς. Baisser les oreilles, τὰ ὦτα κατα-βάλλω. Ouvrir les oreilles, τὰ ὦτα ἀνα-πετάννυμι. Etourdir, rompre les oreilles, τὰ ὦτα κόπτω. Arriver aux oreilles de qqn, εἰς τὰς ἀκοὰς τινος ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι. Prêter l'oreille à qqn, à qq. chose, παρ-έχω τινὶ τὰ ὦτα. Dire qq. chose à l'oreille de qqn, εἰς οὖς λέγω τινί τι. Fermer l'oreille à une chose, οὐκ ἀκούω τινός.

OREILLER, sm., τὸ προσκεφάλαιον, ου; τὸ ὑποκεφάλαιον, ου.

ORÉOS, *v.*, ὁ Ὀρεός, οῦ. Habitant d'Oréos, ὁ Ὀρείτης, ου.

ORESTE, *h.*, ὁ Ὀρέστης, ου.

ORFÈVRE, sm., ὁ χρυσοχόος, ου. Etre orfèvre, χρυσοχοέω-ῶ, f. ήσω.

ORFÈVRERIE, sf. 1° *Art des orfèvres*, ἡ χρυσοχοϊκή, ῆς. || 2° *Ouvrages faits par l'orfèvre*, τὰ χρυσία, ων.

ORFRAIE, sf., *oiseau de proie*, ὁ ἁλιάετος, ου; ἡ φήνη, ης.

ORGANE, sm. 1° *Partie du corps organisé*, τὸ ὄργανον, ου; (*membre*), τὸ μόριον, ου; τὸ ἄρθρον, ου. Les organes des sens, τὰ αἰσθητήρια, ων. || 2° *Voix*, ἡ φωνή, ῆς. || 3° *Interprète*, ὁ ἑρμηνεύς, έως. Par l'organe de, διά, *gén.*

ORGANIQUE, adj., ὀργανικός, ή, όν.

ORGANISATEUR, TRICE, adj. et subst., κατασκευαστικός, ή, όν.

ORGANISATION, sf. 1° *Manière dont un corps est organisé*, ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ φύσις, εως; ἡ ἕξις, εως. || 2° *Constitution d'un établissement*, ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ κατάστασις, εως.

ORGANISER, va., κατα-σκευάζω, f. άσω; συν-τάττω, f. τάξω; δια-τίθημι, *acc.* || S'ORGANISER, vr., les mêmes verbes au passif.

ORGANISME, sm., *l'ensemble des organes*, ἡ κατασκευή, ῆς.

ORGE, sf., ἡ κριθή, ῆς. D'orge, κρίθινος, η, ον.

ORGÍAQUE, adj., ὀργιακός, ή, όν.

ORGIE, sf., *débauche de table*, ὁ κῶμος, ου. Faire une orgie, des orgies, κωμάζω, f. άσω. || Au pl., *fêtes de Bacchus*, τὰ ὄργια, ων. Célébrer les orgies, ὀργιάζω, f. άσω.

ORGUE, sm., **ORGUES**, sf. pl., τὸ ἐμ-πνευστὸν ou πνευματικὸν ὄργανον, ου.

ORGUEIL, sm. 1° *Présomption*, ἡ ὑπερηφανία, ας; ἡ ὑπεροψία, ας; ὁ ὄγκος, ου. || 2° *Elévation de sentiments*, ἡ μεγαλοφροσύνη, ης; τὸ φρόνημα, ατος. || 3° *Ce dont on est fier*, τὸ αὔχημα, ατος.

ORGUEILLEUSEMENT, adv., ὑπερηφάνως, σοβαρῶς.

ORGUEILLEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), ὑπερήφανος, ον; σοβαρός, ά, όν; (des choses), μεγαλοπρεπής, ές; σεμνός, ή, όν. Rendre orgueilleux, ἐπ-αίρω, *acc.* Etre orgueilleux, ἐπ-αίρομαι (pass.); d'une chose, τινί ou ἐπί τινι.

ORIENT, sm., ἡ ἕως, *gén.* ἕω; αἱ ἀνατολαί, ῶν. Du côté de l'orient, πρὸς ἀνατολάς. De l'orient à l'occident, ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν μέχρι δυσμῶν. Les régions de l'Orient *ou* l'Orient, αἱ ἀνατολαί, ῶν; τὰ πρὸς ἕω.

ORIENTAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐξ ἀνατολῶν; ἑῷος, α, ον. || Sm. pl. Les Orientaux, οἱ ἐξ ἀνατολῶν.

ORIENTER, va., *disposer dans la direction convenable*, πρὸς τὸ προσῆκον κλίνα τρέπω, *acc.* || S'ORIENTER, vr., *reconnaître l'Orient*, τὰς ἀνατολὰς ἐξ-ετάζω, f. άσω. || 2° *Examiner les affaires*, τὰ πράγματα ἐξ-ετάζω, f. άσω.

ORIFICE, sm., τὸ στόμα, ατος.

ORIGAN, sm., *plante*, ἡ ὀρίγανος, ου. Vin parfumé d'origan, ὁ ὀριγανίτης οἶνος, ου.

ORIGÈNE, *h.*, ὁ Ὠριγένης, ους.

ORIGINAIRE, adj., γεγονώς, υῖα, ός; d'un pays, ἐκ χώρας τινός.

ORIGINAIREMENT, adv., κατ' ἀρχήν, ἐξ ἀρχῆς.

ORIGINAL, ALE, adj. 1° *Primitif, non imité*, ἀρχέτυπος, ον; πρωτότυπος, ον. || || 2° *Particulier, nouveau*, οἰκεῖος, α, ον; ἴδιος, α, ον; καινός, ή, όν. || 3° *Qui écrit ou agit sans imiter personne*, αὐτοφυής, ές, ἴδιος, α, ον. || Sm. 1° *Manuscrit primitif*, τὸ αὐτόγραφον, ου. || 2° *Modèle, type*, τὸ ἀρχέτυπον, ου. || 3° *Homme singulier*, ὁ ἄνθρωπος ἴδιος, ου.

ORIGINALEMENT, adv., ἰδίως.

ORIGINALITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est original*, τὸ αὐτοφυές, οῦς; ἡ ἰδιότης, ητος; τὸ ἴδιον, ου. || 2° *Etrangeté*, τὸ παράδοξον, ου.

ORIGINE, sf. 1° *Commencement, principe, cause*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ γένεσις, εως; ἡ αἰτία, ας. || 2° *Extraction, race*, τὸ γένος, ους. Tirer son origine de, γέγονα ἐκ ou ἀπό, *gén.* Voy. EXTRACTION. || 3° *Etymologie*, τὸ ἔτυμον, ου. || DANS L'ORIGINE, loc. adv., κατ' ἀρχήν. || DÈS L'ORIGINE, loc. adv., ἐξ ἀρχῆς.

ORIGINEL, ELLE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατ' ἀρχήν; ἀρχαῖος, α, ον; σύμφυτος, ον.

ORIGINELLEMENT, adv., ἐξ ἀρχῆς.

ORION, sm., *homme et constellation*, ὁ Ὠρίων, ωνος.

ORITHYE, *f.*, ἡ Ὠρείθυια, ας.

ORME et ORMEAU, sm., ἡ πτελία, ας. D'orme, πτελέϊνος, η, ον.

ORNE, sm., *arbre*, ἡ βουμελία, ας; ὁ βουμέλιος, ου.

ORNEMENT, sm., ὁ κόσμος, ου; τὸ κόσμημα, ατος; τὸ καλλώπισμα, ατος. Ornement du style, ὁ τῶν λόγων κόσμος. Il est l'ornement de sa patrie, κόσμος ἐστὶ τῇ πατρίδι.

ORNER, va., κοσμέω-ῶ, κατα-κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.* Orner son style, le discours, τὸν λόγον καλλωπίζω, f. ιῶ.

ORNIÈRE, sf., ἡ τροχιά, ᾶς; (au fig.), ἡ εἰωθυῖα (ας) ὁδός, οῦ.

ORNITHOGALE, sm., *plante*, τὸ ὀρνιθόγαλον, ου.

ORNITHOLOGIE, sf., *histoire des oiseaux*, ἡ περὶ τῶν ὀρνίθων ἱστορία, ας.

OROBANCHE, sf., *plante*, ἡ ὀροβάγχη, ης.

OROBE, sf., *plante légumineuse*, ὁ ὄροβος, ου.

OROMAZE, *h.*, ὁ Ὡρομάζης, ου.

OROPE, *v.*, ὁ Ὠρωπός, οῦ. D'Orope, Ὠρώπιος, α, ον. Territoire d'Orope, ἡ Ὠρωπία, ας.

ORPHÉE, *h.*, ὁ Ὀρφεύς, έως.

ORPHELIN, INE, sm. et sf., ὁ ὀρφανός, οῦ; *fém.* ἡ ὀρφανή, ῆς. Orphelin, orpheline de père, de mere, ὁ ἐρήμος, ἡ ἐρήμη πατρός, μητρός. D'orphelin, ὀρφανικός, ή, όν. Etat, condition d'orphelin, ἡ ὀρφανία, ας. Tuteur d'un orphelin, ὁ ὀρφανοφύλαξ, ακος.

ORPHIQUE, adj., Ὀρφικός, ή, όν.

ORTEIL, sm., ὁ τοῦ ποδὸς ὄακτυλος, ου; *au pl.* οἱ κάτω δάκτυλοι, ων.

ORTHODOXE, adj., ὀρθόδοξος, ον.

ORTHODOXIE, sf., ἡ ὀρθοδοξία, ας.

ORTHOGRAPHE, sf., ἡ ὀρθογραφία, ας.

ORTIE, sf., *plante*, ἡ ἀκαλήφη, ης; ἡ κνίδη, ης. || Ortie de mer, *mollusque*, les mêmes mots.

OS, sm., τὸ ὀστοῦν, οῦ. Petit os, τὸ ὀστάριον, ου. Os de la cheville, τὸ πλῆκτρον, ου. D'os, ὀστέϊνος et ὀστινος, η, ον. Semblable à un os, ὀστοειδής, ές.

OSCILLATION, sf., ἡ ταλάντωσις, εως.

OSCILLER, vn., ταλαντόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; ταλαντεύομαι, f. ευθήσομαι.

OSÉ, ÉE, p.p. Voy. OSER. || Adj., *audacieux*, τολμητρός, ά, όν.

OSEILLE, sf., *plante*, ἡ ὀξαλίς, ίδος.

OSER, va. et vn., τολμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *inf.*

OSIER, sm., ἡ ἰτέα, ας; ἡ οἰσύα, ας. D'osier, ἰτέϊνος, η, ον; οἰσύϊνος, η, ον. Qui travaille l'osier, οἰσουργός, όν.

OSIRIS, *dieu d'Egypte*, ὁ Ὄσιρις, ίδος.

OSSA, *mont*, ἡ Ὄσσα, ης.

OSSELET, sm., *petit os*, τὸ ὀστάριον, ου; ὁ ἀστράγαλος, ου. Garni d'osselets, ἀστραγαλωτός, ή, όν. || Au pl., *petits os servant à jouer*, οἱ ἀστράγαλοι, ων. Jouer aux osselets, ἀστραγαλίζω, f. ιῶ. Jeu des osselets, ἡ ἀστραγάλισις, εως.

OSSEMENTS, sm. pl., τὰ ὀστᾶ, ῶν.

OSSEUX, EUSE, adj., ὀστρειδής, ές; ὀστώδης, ες.

OSSUAIRE, sm., ἡ ὀστοθήκη, ης.

OSTENSIBLE, adj., πρόδηλος, ον; φανερός, ά, όν.

OSTENSIBLEMENT, adv., προδήλως, φανερῶς.

OSTENTATION, sf., ἡ ἐπίδειξις, εως. Par ostentation, ἐπιδεικτικῶς. Faire ostentation de, ἐπι-δείκνυμαι (moy.), *acc.*

OSTÉOLOGIE, sf., ἡ ὀστεολογία, ας.

OSTRACISME, sm., ὁ ὀστρακισμός, οῦ. Bannir par l'ostracisme, ὀστρακίζω, ἐξ-οστρακίζω, f. ιῶ, *acc.*

OTAGE, sm., ὁ ὅμηρος, ου; τὸ ὅμηρον, ου. Etre otage, servir d'otage, ὁμηρεύω, f. σω; chez qqn, παρά τινι.

OTALGIE, sf., *douleur d'oreilles*, ἡ ὠταλγία, ας.

ÔTER, va. 1° *Tirer de sa place, déplacer*, ἀν-αιρέω-ῶ, μεθ-ίστημι; μετα-κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || *Au fig.* Oter qqn d'inquiétude, etc., ἀπ-αλλάττω τινὰ φροντίδος. || 2° *Quitter, déposer* (*son vêtement*), ἐκ-δύομαι, ἀπο-δύομαι (moy.), *acc.* || 3° *Ravir, enlever qq. chose à qqn*, ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.) τί τινα ou τινος; ἁφ-αρπάζω τί τινι; ἀπο-στερέω-ῶ τινός τινα, τί τινος ou τί τινα. || 4° *Retrancher*, ἀφ-αιρέω-ῶ, ὑφ-αιρέω-ῶ, *acc.* || 5° *Enlever, faire passer, faire cesser*, ἀφ-αιρέω-ῶ, ἐκ-βάλλω; παύω, f. σω, *acc.* || S'ÔTER, vr., *s'éloigner*, ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω; de, *gén.* avec ou *sans* ἐκ, ἐξ ou ἀπό.

1. **OU**, conj., ἤ. Ou... ou, ἤ...ἤ; ἤτοι... ἤ. Quatre ou cinq ans, ἔτη τέτταρα ἢ πέντε, *mieux* τέτταρα καὶ πέντε. Laboureur, ou cavalier, ou médecin, ou joueur de flûte, γεωργὸς ἢ ἱππεὺς ἢ ἰατρὸς ἢ αὐλητής. || Ou plutôt, μᾶλλον δέ. Ou si tu veux, εἰ δὲ βούλει.

2. **OÙ**, adv. a) *Sans mouvement*, (dans l'interrogation directe), ποῦ; (indirecte), ὅπου, ποῦ; (relatifs), οὗ, ὅπου. b) *Avec mouvement*, (dans l'interrogation directe), ποῖ; (indirecte), ὅποι, ποῖ; (relatifs), οἷ, ὅποι. || D'où, (dans l'int. directe), πόθεν; (indirecte), ὁπόθεν, πόθεν; (relatifs), ὅθεν, ὁπόθεν. || PAR OÙ, (dans l'int. directe), πῇ; (indirecte), ὅπῃ, πῇ; (relatifs), ᾗ, ὅπῃ. || LES RELATIFS OÙ, ὅπου; οἷ, ὅποι, *etc.*, *servent de conjonctions de lieu. S'il s'agit d'un lieu* précis, *on emploie* l'indicatif. Cherche le bonheur là où il est, ζήτει τὴν εὐδαιμονίαν ὅπου ἐστίν. *S'il s'agit d'un lieu* indéterminé, *on emploie* le subjonctif avec ἄν, *après un verbe* à un temps principal; et l'optatif sans ἄν, *après un verbe* à un temps secondaire. Suivez partout où l'on vous conduira, ἕπεσθε ὅποι ἄν τις ἡγῆται. Les ennemis s'emparaient des endroits où le terrain se rétrécissait, οἱ πολέμιοι, ὅπῃ εἴη στενὸν χωρίον, προκατ-ελάμβανον.

OUAILLES, sf. pl., *troupeau des fidèles*, ἡ ποίμνη, ης; τὸ ποίμνιον, ου.

OUAIS, interj., οὐαί.

OUBLI, sm. 1° *Manque de souvenir*, ἡ λήθη, ης. Mettre qq. chose en oubli, λήθην τινὸς ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Tomber en oubli, ἀμνημονέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || L'oubli des injures, τὸ μὴ μνησικακεῖν. Le fleuve d'oubli, ὁ τῆς λήθης ποταμός, οῦ. || 2° *Action de négliger, mépris*, ἡ ὀλιγωρία, ας; ἡ ἀμέλεια, ας.

OUBLIÉ, ÉE, p.p. Voy. OUBLIER. || *Dont on a perdu le souvenir*, ἀμνηστούμενος, η, ον; ἀμνησθείς, εῖσα, έν.

OUBLIER, va. 1° *Perdre le souvenir de*, ἐπι-λανθάνομαι, *gén.* ou *acc.*; de, *inf.*; que, ὅτι *avec l'ind.* Avoir oublié, ἀμνημονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* ou *acc.*; que, ὅτι. Ce que j'apprenais, je l'oubliais aussitôt, ὅ τι μάθοιμι, ἐπ-ελανθανόμην ἂν εὐθύς. || 2° *Omettre*, παρα-λείπω, παρ-ίημι, *acc.*; de, *inf.* || 3° *Manquer à, négliger*, παρ-ίημι, *acc.*; ἀμελέω-ῶ, f. ήσω; ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || S'OUBLIER, vr. 1° *Tomber en oubli*, ἀμνημονεόμαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Négliger ses intérêts*, τῶν ἰδίων ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Manquer aux convenances*, ῥᾳδιουργέω-ῶ, f. ήσω; πλημμελέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *S'enorgueillir*, ἐπ-αίρομαι (pass.).

OUBLIEUX, EUSE, adj., ἐπιλήσμων, ον; ἀμνήμων, ον; de, *gén.*

OUEST, sm., αἱ δυσμαί, ῶν; ἡ ἑσπέρα, ας. A l'ouest, du côté de l'ouest, πρὸς ἡλίου δύσιν, πρὸς ἑσπέραν. Les pays de l'ouest, τὰ ἑσπέρια, ων. Le vent d'ouest, ὁ ζέφυρος, ου.

OUI, particule affirmative. 1° *Dans les réponses*, ναί, ναίχι. Oui certes, oui vraiment, πάνυ, πάνυ γε, μάλα γε. Ne dis-tu pas qu'il est juste d'obéir aux chefs? — Oui, οὐ σὺ φῂς πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι δίκαιον εἶναι; — Φημὶ δῆτα ου ἔγωγε. Dire oui, φημί, κατα-φημι. || 2° *Au commencement d'une phrase*, δή, δήπου, δῆτα (après un mot). Oui, il faut de l'argent, δεῖ δὴ χρημάτων.

OUÏ-DIRE, sm., ἡ ἀκοή, ῆς. Savoir qq. chose par ouï-dire, ἀκοῇ οἶδά τι. Parler d'une chose par ouï-dire, ἐξ ἀκοῆς λέγω περί τινος.

OUÏE, sf., *un des cinq sens*, ἡ ἀκοή, ῆς. Qui a l'ouïe bonne, fine, ὀξυήκοος, ον. Qui a l'ouïe mauvaise, dure, βαρήκοος, ον. Avoir l'ouïe mauvaise, dure, βαρυηκοέω-ῶ, f. ήσω.

OUÏES, sf. pl., τὰ βραγχια, ων.

OUÏR, va. Voy. ENTENDRE, ÉCOUTER.

OURAGAN, sm., ὁ ἐκνεφίας, ου; ἡ καταιγίς, ίδος; ὁ σκηπτός, οῦ.

OURDIR, va., στημονίζομαι, f. ισθμαι, *acc.* || *Au fig.* Ourdir une trame, un complot, συνωμοσίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

OURS, sm., *animal*, ὁ, ἡ ἄρκτος, ου. La chasse aux ours, ἡ τῶν ἄρκτων θήρα, ας. Meneur d'ours, ὁ τὰς ἄρκτους περιάγων, οντος.

OURSE, sf., *animal et constellation*, ἡ ἄρκτος, ου. La grande Ourse, ἡ ἅμαξα, ης. La petite Ourse, ἡ κυνόσουρα, ας.

OURSIN, sm., *hérisson de mer*, ὁ ἄρκτος, ου; ὁ ἐχῖνος, ου. Ecaille de l'oursin, ὁ ἐχῖνος, ου.

OURSON, sm., *le petit d'un ours*, ὁ ἀρκτύλος, ου.

OUTARDE, sf., *gros oiseau*, ἡ ὠτίς, ίδος.

OUTIL, sm., τὸ ἐργαλεῖον, ου; τὸ ὄργανον, ου.

OUTRAGE, sm., ἡ ὕβρις, εως; τὸ ὕβρισμα, ατος. Faire outrage à qqn, τινά ου εἰς τινα ὑβρίζω, f. ιῶ. Essuyer un outrage, ὑβρίζομαι, f. ισθήσομαι.

OUTRAGEANT, ANTE, adj., ὑβριστικός, ή, όν.

OUTRAGER, va., ὑβρίζω, f. ιῶ; qqn, τινά ου εἰς τινα. Outrager une chose, εἴς τι πλημμελέω-ῶ, f. ήσω.

OUTRAGEUSEMENT, adv. 1° *Avec outrage*, ὑβριστικῶς. || 2° *Avec excès*, ὑπερβαλλόντως, δεινῶς.

OUTRAGEUX, EUSE, adj., ὑβριστικός, ή, όν. D'une manière outrageuse, ὑβριστικῶς.

OUTRANCE, sf. A outrance, à toute outrance, ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν. Combat à outrance, ὁ περὶ ψυχῆς ἀγών, ῶνος.

1. **OUTRE**, sf., *peau de bouc préparée*, ὁ ἀσκός, οῦ. Petite outre, τὸ ἀσκίδιον, ου; τὸ ἀσκίον, ου.

2. **OUTRE**, prép. 1° *Au delà de*, πέραν, *gén.* Outre-mer, πέραν θαλάττης. D'outre-mer, ὑπερθαλαττίδιος, ον. || 2° *En sus de*, πρός, *dat.* Outre cela, πρὸς τούτοις, πρὸς δέ. || Adv. *plus loin, plus avant*, περαιτέρω. || EN OUTRE, loc. adv., πρὸς τούτοις, πρὸς δέ, προσέτι. || D'OUTRE EN OUTRE, loc. adv., διαμπάξ, διαμπερές. || OUTRE QUE, loc. prép., πρὸς τῷ *et l'inf.* Outre qu'il ne sert de rien, πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν.

OUTRÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Excédé (de fatigue)*, κεκμηκώς, υῖα, ός; ἀπειρηκώς, υῖα, ός. || 2° *Transporté de*, ἐκφερόμενος, η, ον, *dat.* || 3° *Irrité*, ὀργισθείς, εῖσα, έν. || 4° *Excessif*, ὑπερβάλλων, ουσα, ον; δεινός, ή, όν. || Etre outre en tout, ἀμέτρως ἔχω εἰς πάντα.

OUTRECUIDANCE, sf., ἡ ὑπερηφανία, ας; ἡ αὐθάδεια, ας. Avec outrecuidance, ὑπερηφάνως.

OUTRECUIDANT, ANTE, adj., ὑπερήφανος, ον; αὐθάδης, ες.

OUTREPASSER, va., ὑπερ-βαίνω, ὑπερβάλλω, *acc.*

OUTRER, va. 1° *Porter à l'excès*, ὑπερβαλλόντως χράομαι-ώμαι, *dat.* Outrer tout, ἀμέτρως ἔχω εἰς πάντα. || 2° *Offenser grièvement*, δεινῶς ὑβρίζω, f. ιῶ, *acc.*

OUVERT, ERTE, p.p. Voy. OUVRIR. || Tenir table ouverte, τὸν βουλόμενον εἰσ-ελθεῖν ἑστιάω-ῶ. Qui a l'esprit ouvert, εὐφυής, ές. Ville ouverte, ἡ ἀτείχιστος (ου) πόλις, εως. Guerre ouverte, ὁ προφανὴς (οῦς) πόλεμος, ου. Recevoir qqn à bras ouverts, ἀσμένως ου ἡδέως δέχομαί τινα. || Adj., *franc, sincère*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; ἀληθής, ές. Parler à qqn à cœur ouvert, ἁπλῶς λέγω πρός τινα.

OUVERTEMENT, adv., φανερῶς, ἐν τῷ φανερῷ; (franchement), μετὰ παρρησίας, ἁπλῶς.

OUVERTURE, sf. 1° *Action d'ouvrir*, ἡ ἀνοιξις, εως; ἡ δίοιξις, εως; ἡ χάλασις, εως; (une lettre), ἡ λύσις, εως; (un livre), ἡ ἀνέλιξις, εως; (une veine), ἡ τομή, ῆς; (un corps), ἡ ἀνατομή, ῆς. || 2° *Partie ouverte, trou*, τὸ στόμα, ατος; τὸ στόμιον, ου; ἡ ὀπή, ῆς. Ouverture béante, τὸ χάσμα, ατος. || 3° *Commencement*, ἡ ἀρχή, ῆς; (en musique), ἡ ἀνάκρουσις, εως. || 4° *Propositions relatives à une affaire*, ὁ λόγος, ου (et pluriel). Faire des ouvertures de paix, λόγους προσφέρω περὶ εἰρήνης. || 5° *Expédient, occasion*, ὁ πόρος, ου; ὁ καιρός, οῦ. || Ouverture d'esprit, ἡ εὐφυΐα, ας. Ouverture de cœur, ἡ ἁπλότης, ητος; ἡ παρρησία, ας.

OUVRABLE, adj., ἐργάσ:μος, ον. *Jour ouvrable*, ἡ ἐργάσιμος (ου) ἡμέρα, ας.

OUVRAGE, sm. 1° *Action de travailler*, ἡ ἐργασία, ας. || 2° *Façon dont un ouvrage est exécuté*, ἡ ἐργασία, ας. || 3° *Produit du travail, œuvre*, τὸ ἔργον, ου. Entreprendre un ouvrage, ἔργῳ ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Production de l'esprit*, ἡ γραφή, ῆς; τὸ βιβλίον, ου; (en prose), ἡ συγγραφή, ῆς; (en poésie), τὸ ποίημα, ατος. || 4° *Travail de construction, de fortification*, τὸ οἰκοδόμημα, ατος; τὸ ἔρυμα, ατος.

OUVRAGÉ, ÉE, adj., *fait avec beaucoup de travail*, ἐκπεπονημένος, η, ον.

OUVRÉ, ÉE, p.p., εἰργασμένος, η, ον.

OUVRER, va., *travailler*, ἐργάζομαι, *acc.*

OUVRIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ ἐργάτης, ου; *fém.* ἡ ἐργάτις, ιδος. || Adj. La classe ouvrière, οἱ ἐργαστικοί, ῶν. Jour ouvrier, ἡ ἐργάσιμος (ου) ἡμέρα, ας. Abeilles ouvrières, αἱ ἐργαζόμεναι μέλιτται, ῶν.

OUVRIR, va. 1° *Faire que ce qui était clos ne le soit plus*, ἀν-οίγνυμι, διαν-οίγνυμι, χαλάω-ῶ, *acc.* Ouvrir une lettre, ἐπιστολὴν λύω, f. σω. Ouvrir la bouche, τὸ στόμα δι-αίρω ou λύω. Ouvrir un livre, βιβλίον ἀν-ελίττω. || 2° *Entamer, fendre, percer*, τέμνω, *acc.* Ouvrir une veine, une route, un canal, φλέβα, ὁδὸν, ὀχετὸν τέμνω. || 3° *Séparer, écarter*, δι-αιρέω-ῶ, δι-ίστημι, *acc.* Ils ouvrirent leur phalange devant eux, δι-έστησαν αὐτοῖς τὴν φάλαγγα. || 4° *Commencer*, ἄρχω, ἐξ-άρχω, κατ-άρχω, f. ἄρξω (et moyen), *gén.* Ouvrir les hostilités, τοῦ πολέμου ἄρχω. || *Au fig.* Ouvrir un asile, ἄσυλον κατα-σκευάζω, f. άσω. J'ouvre cet avis, ταῦτα εἰσ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Vn., *et* s'ouvrir, vr. 1° *Cesser d'être fermé*, ἀν-οίγνυμαι, ἀνα-πετάννυμαι (pass.). || 2° *Se séparer, s'écarter*, δι-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 3° *Commencer*, ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. || S'ouvrir à qqn, ἁπλῶς λέγω τινὶ ἃ γιγνώσκω; d'une chose, περί τινος.

OUVROIR, sm., *atelier de travail*, τὸ ἐργαστήριον, ου.

OVALE, adj., *qui est en forme d'œuf*, ᾠοειδής, ές; ᾠώδης, ες.

OVATION, sf. 1° *Petit triomphe*, ὁ ἐλάττων (ονος) θρίαμβος, ου. || 2° *Honneur rendu par un cortège*, ἡ πομπή, ῆς.

OVINE, adj. fém., προβάτειος, α, ον.

OVIPARE, adj., φοτόκος, ον. || Sm. pl., *les animaux ovipares*, τὰ ᾠοτόκα, ων.

OVOÏDE, adj., *qui est en forme d'œuf*, ᾠοειδής, ές; ᾠώδης, ες.

OXUS, *fl.*, ὁ Ὦξος, ου.

OXYDRAQUES, *pple*, οἱ Ὀξυδρᾶκαι, ῶν.

OXYMEL, sm., *boisson*, τὸ ὀξύμελι, ιτος.

OZOLES, *pple*, οἱ Ὀζόλαι, ῶν.

P

P, sm., seizième lettre de l'alphabet, τὸ πῖ (indécl.).

PACAGE, sm., *pâturage*, ἡ νομή, ῆς.

PACAGER, vn., *faire paître*, νέμω.

PACHYDERME, adj., παχύδερμος, ον.

PACIFICATEUR, sm., ὁ εἰρηνοποιός, οῦ; ὁ διαλλακτής, οῦ.

PACIFICATION, sf., ἡ διαλλαγή, ῆς; ἡ διάλυσις, εως.

PACIFIER, va., εἰρήνην ποιέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Etre pacifié, εἰρηνεύω, f. εὑσω.

PACIFIQUE, adj. 1° *Qui aime la paix*, εἰρηνικός, ή, όν; εἰρηναῖος, α, ον. || 2° *Tranquille*, ἡσυχος, ον.

PACIFIQUEMENT, adv., εἰρηνικῶς; (tranquillement), ἡσύχως.

PACOTILLE, sf., *cargaison*, τὰ φορτία, ων.

PACTE, sm., ἡ συνθήκη, ης (et pluriel). Faire un pacte avec qqn, συνθήκας τινὶ ου πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

PACTISER, vn., *faire un pacte*, συνθήκας ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; avec qqn, τινὶ ου πρός τινα. || *Au fig.* Pactiser aveo son devoir, τὰ καθήκοντα προ-δίδωμι.

PACTOLE, *fl.*, ὁ Πακτωλός, οῦ.

PÆAN, sm., *chant*, ὁ παιάν, ᾶνος. Chanter, entonner le pæan, παιανί:ω ou παιωνίζω, f. ιῶ. Action de chanter le pæan, ὁ παιωνισμός et παιανισμός, οῦ.

PAGANISME, sm., ἡ εἰδωλολατρεία, ας; ἡ τῶν ἐθνικῶν θρησκεία, ας.

PAGASES, *b.*, αἱ Παγασαί, ῶν. De Pagases, Παγασαῖος, α, ον.

1. **PAGE**, sm., *jeune homme servant auprès d'un prince*, ὁ παῖς, *gén.* παιδός. Page du roi, ὁ περὶ τὸν βασιλέα παῖς.

2. **PAGE**, sf., *côté d'un feuillet de papier*, ἡ σελίς, ίδος; ἡ πλευρά, ᾶς.

PAIEMENT, sm. Voy. PAYEMENT.

PAÏEN, ENNE, adj., ἐθνικός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ ἐθνικός, οῦ; *fém.* ἡ ἐθνική, ῆς. Les païens, τὰ ἔθνη, ῶν.

PAILLASSE, sf., *toile remplie de paille*, ἡ ψίαθος, ου.

PAILLASSON, sm., ὁ φορμός, οῦ.

PAILLE, sf., τὸ ἄχυρον, ου (ordt au plur.); ἡ καλάμη, ης; (dans le sens collectif), αἱ καλάμαι, ῶν; οἱ κάλαμοι, ων. De paille, καλάμινος, η, ον. Semblable à de la paille, ἀχυρώδης, ες. Joncher de paille, ἀχυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Couleur paille, τὸ κιρρόν, οῦ. De couleur paille, κιρρός, ά, όν.

PAILLETTE, sf., τὸ ψῆγμα, ατος.

PAIN, sm. 1° *Aliment fait de farine*, ὁ ἄρτος, ου. Manger du pain, ἀρτοσιτέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Nourriture*, ὁ σῖτος, ου; ὁ βίος, ου; ἡ τροφή, ῆς.

PAIR, adj. masc., ἴσος, η, ον; (en parl. d'un nombre), ἄρτιος, ον. || De pair, loc. adv., ἐξ ἴσου. Aller, marcher de pair avec qqn, ἐξ ἴσου εἶμι ou γίγνομαί τινι. || Sm., *titre de dignité*, ὁ ὁμότιμος, ου.

PAIRE, sf., *couple*, τὸ ζεῦγος, ους. Une

paire de bœufs; ζεῦγος βοῶν. Par paires, κατὰ ζεῦγος, κατὰ ζεύγη.

PAISIBLE, adj. 1° *Pacifique*, εἰρηνικός, ή, όν; εἰρηναῖος, α, ον. || 2° *Calme, tranquille*, ἥσυχος, ον; ἡσύχιος, ον.

PAISIBLEMENT, adv., ἡσύχως, ἡσυχῆ.

PAÎTRE, va et vn., νέμομαι (moy.), *acc.* ou *sans régime*. || Faire paître, νέμω; ποιμαίνω, f. ἀνῶ, *acc.* || Mener paître sur les montagnes, νέμω τὰ ὄρη.

PAIX, sf. 1° *Absence de guerre*, ἡ εἰρήνη, ης; (*traité de paix*), αἱ σπονδαί, ῶν. En temps de paix, εἰρήνης οὔσης, ἐπ' εἰρήνης. Négocier la paix entre les Arméniens et les Chaldéens, Ἀρμηνίοις καὶ Χαλδαίοις εἰρήνην ποιέω-ῶ, f. ήσω. Etre en paix, εἰρήνην ἔχω. Vivre en paix avec qqn, εἰρήνην ἄγω πρός τινα. Faire, conclure la paix avec qqn, εἰρήνην ou σπονδὰς πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. La paix est faite, conclue avec qqn, εἰρήνη γίγνεται πρός τινα. || 2° *Concorde, tranquillité*, ἡ εἰρήνη, ης; ἡ ὁμόνοια, ας. Vivre en paix, ἐν ὁμονοίᾳ δι-άγω. || 3° *Tranquillité de l'âme*, ἡ εἰρήνη, ης; ἡ εὐθυμία, ας. || 4° *Calme, repos*, ἡ ἡσυχία, ας. En paix, ἡσύχως, ἡσυχῆ.

PAL, sm., *pieu*, ὁ σκόλοψ, οπος.

1. **PALAIS**, sm. 1° *Maison d'un roi, d'un prince*, τὰ βασίλεια, ων; ἡ βασιλέως αὐλή, ῆς. || 2° *Maison somptueuse*, ἡ λαμπρὰ οἰκία, ας. || 3° *Lieu où l'on rend la justice*, τὸ δικαστήριον, ου.

2. **PALAIS**, sm., *partie supérieure de la bouche*, ὁ οὐρανός, οῦ; ἡ ὑπερῴα, ας.

PALAMÈDE, *h.*, ὁ Παλαμήδης, ους.

PALATIN, *mont*, τὸ Παλάτιον, ου. Du Palatin, Παλατῖνος, η, ον.

PÂLE, adj., ὠχρός, ά, όν; χλωρός, ά, όν. Devenir, être pâle, ὠχριάω-ῶ, f. άσω. Qui a le teint pâle, ὁ ὠχρίας, ου. Aux yeux pâles, ὠχρόμματος, ον.

PALEFRENIER, sm., ὁ ἱπποκόμος, ου.

PALERME, *v.*, ὁ Πάνορμος, ου.

PALESTINE, *pays*, ἡ Παλαιστίνη, ης. Habitants de la Palestine, οἱ Παλαιστινοί, ῶν.

PALESTRE, sf., ἡ παλαίστρα, ας. Les exercices de la palestre, τὰ ἐν παλαίστρᾳ.

PALESTRIQUE, adj., παλαιστρικός, ή, όν.

PALET, sm., ὁ δίσκος, ου.

PÂLEUR, sf., ἡ ὠχρότης, ητος.

PALIMPSESTE, adj., *gratté pour écrire de nouveau*, παλίμψηστος, ον. || Sm., *manuscrit palimpseste*, τὸ παλίμψηστον, ου.

PALINGÉNÉSIE, sf., *régénération, renaissance*, ἡ παλιγγενεσία, ας.

PALINODIE, sf., ἡ παλινῳδία, ας. Chanter la palinodie, παλινῳδέω-ῶ, f. ήσω.

PÂLIR, vn., *devenir pâle*, ὠχριάω-ῶ, f. άσω. || Va., *rendre pâle*, ὠχρόν, ἀν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PALIS, sm., *petit pieu*, ἡ χάραξ, ακος.

PALISSADE, sf. 1° *Clôture de palis*, τὸ περίφραγμα, ατος; τὸ χαράκωμα, ατος; τὸ σταύρωμα, ατος. Faire une palissade, σταυρόω-ῶ, f. ώσω. || 2° *Pieu d'une palissade*, ἡ χάραξ, ακος; ὁ σταυρός, οῦ.

PALISSADER, va., σταυρόω-ῶ, f. ώσω (et moyen); χαρακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PÂLISSANT, ANTE, adj., ὠχρ-ῶν, ῶσα, ῶν.

PALLADIUM, sm. 1° *Statue de Pallas*, τὸ Παλλάδιον, ου. || 2° *Sauvegarde*, τὸ σωτήριον, ου.

PALLANTION, *v.*, τὸ Παλλάντιον, ου. Habitant de Pallantion, ὁ Παλλαντιεύς, έως.

PALLAS, *surnom d'Athéna ou Minerve*, ἡ Παλλάς, άδος.

PALLÈNE, *presqu'île*, ἡ Παλλήνη, ης. Habitants de Pallène, οἱ Παλληναῖοι, ων.

PALLIATIF, sm., τὸ μάλαγμα, ατος; (au fig.), τὸ παρηγόρημα, ατος.

PALLIER, va., περι-πέττω, f. πέψω; ἐπισκιάζω, f. άσω; ἐπι-καλύπτω, f. ύψω; (atténuer par l'expression), ὑπο-κορίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*

1. **PALME**, sf. 1° *Branche de palmier*, ὁ τοῦ φοίνικος κλάδος, ου; ὁ φοῖνιξ, ικος. || 2° *Victoire, couronne*, ἡ νίκη, ης; ὁ στέφανος, ου. Remporter la palme, τὰ πρωτεῖα φέρομαι (moy.).

2. **PALME**, sm., *mesure*, ἡ παλαιστή, ῆς.

PALMIER, sm., ὁ φοῖνιξ, ικος. De palmier, φοινίκινος, η, ον; φοινίκειος, α, ον. Feuilles du palmier, ὁ φοῖνιξ, ικος. Bois de palmiers, ὁ φοινικών, ῶνος.

PALMIPÈDE, adj. et sm., ὁ, ἡ στεγανόπους, ποδος.

PALMITE, sm., *moelle du palmier*, ὁ τοῦ φοίνικος ἐγκέφαλος, ου.

PALMYRE, *v.*, ἡ Πάλμυρα, ας. Habitants de Palmyre, οἱ Παλμυρηνοί, ῶν.

PÂLOT, OTTE, adj., *un peu pâle*, ὑπωχρος, ον.

PALPABLE, adj. 1° *Qui se fait sentir au toucher*, ἁπτός, ή, όν. || 2° *Evident*, δῆλος, η, ον; σαφής, ές; ἐναργής, ές.

PALPER, va., ψηλαφάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Action de palper, ἡ ψηλάφησις, εως.

PALPITANT, ANTE, adj., παλλόμενος, η, ον; ἀσπαίρων, ουσα, ον.

PALPITATION, sf., ὁ σπασμός, ου; ὁ παλμός, οῦ. Qui cause des palpitations, παλμώδης, ες.

PALPITER, vn., σπάομαι-ῶμαι (pass.); πάλλομαι (sans futur); ἀσπαίρω, f. αρῶ.

PÂMER, vn., *et* **SE PÂMER**, vr., λιποψυχέω-ῶ, f. ήσω; λιποθυμέω-ῶ, f. ήσω.

PÂMOISON, sf., ἡ λιποψυχία, ας; ἡ λιποθυμία, ας.

PAMPHYLIE, *pays*, ἡ Παμφυλία, ας. De Pamphylie, Παμφύλιος, α, ον.

PAMPHYLIENS, *pple*, οἱ Πάμφυλοι et Παμφύλιοι, ων.

PAMPRE, sm., τὸ οἶναρον, ου. De pampre, οἰνάρεος, α, ον.

1. **PAN**, *divinité*, ὁ Πάν, *gén.* Πανός. Les fils de Pan (les faunes), οἱ Πᾶνες.

2. **PAN**, sm. 1° *Partie (d'un vêtement)*, ἡ πτέρυξ, υγος. || 2° *Partie (d'un mur)*, τὸ μέρος, ους. || 3° *Côté (de certains ouvrages)*, ἡ πλευρά, ᾶς.

PANACÉE, sf., ἡ πανάκεια, ας.

PANACHE, sm., *aigrette*, ὁ λόφος, ου. Fabricant de panaches, ὁ λοφοποιός, οῦ. Vendre des panaches, λοφοπωλέω-ῶ, f. ήσω.

PANACHÉ, ÉE, adj., *bigarré*, ποικίλος, η, ον.

PANAIS, sm., ὁ, ἡ σταφυλῖνος, ου.

PANARIS, sm., ἡ παρωνυχία, ας.

PANATHÉNÉES, sf. pl., *fêtes athéniennes en l'honneur d'Athéna*, τὰ Παναθήναια, ων. Des Panathénées, Παναθηναϊκός, ή, όν.

PANCARTE, sf., τὸ πρόγραμμα, ατος; ἡ προγραφή, ῆς.

PANCRACE, sm., τὸ παγκράτιον, ου. S'exercer, lutter au pancrace, παγκρατιάζω, f. άσω. Exercé, habile au pancrace, παγκρατιαστικός, ή, όν. Athlète qui combat au pancrace, ὁ παγκρατιαστής, οῦ.

PANCRÉAS, sm., τὸ πάγκρεας, ατος.

PANDION, *h.*, ὁ Πανδίων, ονος. La tribu de Pandion, ἡ Πανδιονὶς (ίδος) φυλή, ῆς.

PANDORE, *f.*, ἡ Πανδώρα, ας.

PANÉGYRIQUE, sm. 1° *Eloge public*, ὁ πανηγυρικός, οῦ, *avec ou sans* λόγος, ου. || 2° *Louange*, τὸ ἐγκώμιον, ου; ὁ ἔπαινος, ου. Faire le panégyrique de qqn, ἐπαινον λέγω ἐπί τινι.

PANÉGYRISTE, sm., ὁ ἐπαινέτης, ου; ὁ ἐγκωμιαστής, οῦ.

PANETERIE, sf., ἡ ἀρτοθήκη, ης.

PANETIER, sm., ὁ ἐπὶ τῆς ἀρτοθήκης. Grand panetier, ὁ ἀρχισιτοποιός, οῦ.

PANETIÈRE, sf., *besace*, ἡ πήρα, ας.

PANÉTIOS, *h.*, ὁ Παναίτιος, ου.

PANGÉE, *mont*, τὸ Παγγαῖον, ου.

PANIER, sm., ὁ κόφινος, ου; ὁ φορμός, οῦ; ὁ κάλαθος, ου. Petit panier, ἡ φορμίς, ίδος; ὁ καλαθίσκος, ου.

PANIFICATION, sf., ἡ ἀρτοποιΐα, ας.

PANIFIER, va., ἀρτοποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PANIQUE, adj., πανικός, ή, όν. Terreur panique, τὸ πανικὸν (οῦ) δεῖμα, ατος; ὁ πανικὸς θόρυβος ου φόβος, ου.

PANNEAU, sm. 1° *Surface encadrée de moulures*, ἡ φάτνη, ης; τὸ φάτνωμα, ατος. || 2° *Filet*, τὸ δίκτυον, ου.

PANNONIE, *pays*, ἡ Παννονία, ας. De Pannonie, Παννονικός, ή, όν.

PANSAGE, sm., ἡ θεραπεία, ας.

PANSE, sf., *ventre*, ἡ γαστήρ, στρός.

PANSEMENT, sm., ἡ θεραπεία, ας; (d'une blessure), ἡ ἐπίδεσις, εως.

PANSER, va., θεραπεύω, f. σω, *acc.* Panser une blessure, τραῦμα ἐπι-δέω-ῶ.

PANTALON, sm., αἱ σκελέαι, ῶν.

PANTELANT, ANTE, adj. 1° *Qui halète*, ἀσθμαίνων, ουσα, ον. || 2° *Qui palpite*, ἀσπαίρων, ουσα, ον.

PANTHÉA, *f.*, ἡ Πάνθεια, ας.

PANTHÉON, sm., *temple consacré à tous les dieux*, τὸ Πάνθειον, ου.

PANTHÈRE, sf., ὁ πάνθηρ, ηρος; ἡ πάρδαλις, εως; ὁ πάρδος, ου.

PANTIÈRE, sf., *filet*, ἡ νεφέλη, ης.

1. **PANTOMIME**, sm., *acteur qui s'exprime par gestes*, ὁ παντόμιμος, ου; *mieux* ὁ ὀρχηστής, οῦ.

2. **PANTOMIME**, sf. 1° *Art, action du pantomime*, ἡ ὀρχηστική, ῆς; ἡ ὄρχησις, εως. || 2° *Pièce où les acteurs s'expriment par gestes*, τὸ ὑπόρχημα, ατος. Jouer, exécuter une pantomime, ὑπ-ορχέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

PANTOUFLE, sf., ἡ βλαύτη, ης (et pluriel). Petite pantoufle, τὸ βλαυτίον, ου.

PAON, sm., ὁ ταώς, ώ; ὁ ταῶν, ῶνος. De paon, ταώνειος, ον.

PAPA, sm., ὁ πάππας, ου.

PAPAUTÉ, sf., ἡ ἱεραρχία, ας.

PAPE, sm., ὁ πάπας, ου; ὁ ἱεράρχης, ου. Etre pape, ἱεραρχέω-ῶ, f. ήσω.

PAPETIER, sm., *marchand de papier*, ὁ χαρτοπώλης, ου (néologisme).

PAPHLAGONIE, *pays*, ἡ Παφλαγονία, ας. De Paphlagonie, Παφλαγονικός, ή, όν.

PAPHLAGONIENS, *pple*, οἱ Παφλαγόνες, ων.

PAPHOS, *v.*, ἡ Πάφος, ου. De Paphos, Πάφιος, α, ον.

PAPIER, sm., ὁ, ἡ πάπυρος, ου; ἡ βύβλος, ου; ὁ χάρτης, ου. Petit papier, τὸ χαρτίον, ου. Feuille de papier, ὁ χάρτης, ου. De papier, βύβλινος, η, ον. || Au sing. et au pl., *écrits, documents*, τὰ γράμματα, ων; αἱ γραφαί, ῶν; οἱ χρηματισμοί, ῶν.

PAPILLON, sm., *insecte volant*, ἡ ψυχή, ῆς.

PAPYRUS, sm., *plante*, ὁ, ἡ πάπυρος, ου. De papyrus, παπύρινος, η, ον. Semblable au papyrus, παπυρώδης, ες.

PÂQUE, sf., et **PÂQUES**, sm., τὸ Πάσχα, (ind.). Célébrer la pâque, πασχάζω, f. άσω.

PAQUEBOT, sm., *bâtiment qui fait le service des messageries*, τὸ ἀγγελιαφόρον πλοῖον, ου.

PAQUET, sm., ὁ φάκελλος, ου; ἡ δέσμη, ης; (bagage), τὸ φορτίον, ου. Mettre en paquet, συν-δέω-ῶ, *acc.* Faire son paquet, ses paquets, συ-σκευάζομαι, κατα-σκευάζομαι, f. άσομαι.

PÂQUIS, sm., *pâturage*, ἡ νομή, ῆς.

PAR, prép., marque : 1° *Le lieu*, et se rend par διά (à travers) *et le gén.*, ou ἀνά, κατά (dans l'étendue de) *avec l'acc.* Voyager par le pays, διὰ χώρας πορεύομαι. Par terre et par mer, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. Par la ville, ἀνὰ ou κατὰ πόλιν. || 2° *Le temps qu'il fait*, et se rend par διά *et le gén.*, ἐν *et le datif* ou *le gén. absolu avec* ὄντος, οὔσης, etc. Naviguer par un ciel serein, δι' εὐδίας ou εὐδίας οὔσης πλέω. || 3° *La partie*, et se rend par *le génitif*. Prendre qqn par la main, λαμβάνω τινὰ χειρός. || 4° *Le moyen, la manière*, et se rend par διά *avec le gén.* ou par *le datif seul*. Parler par un interprète, δι' ἑρμηνέως λέγω. Par habileté, τέχνῃ. Par force, βίᾳ. || 5° *La cause, l'agent*, et se rend par διά *et l'acc.*, ὑπό *et le gén.* ou *le datif seul*. Par crainte, διὰ δέος ou δέει. Non par licence, mais par nécessité, οὐχ ὕβρει, ἀλλ' ἀνάγκῃ. || *Avec un verbe passif*, quand l'agent est un *nom de personne*, il se met généralement *au génitif avec* ὑπό; quand c'est un *nom de chose*, *au datif sans préposition*. || 6° *La distribution, la succession*, et se rend par κατά, ἀνά *et l'acc.*; et qqf. *par le génitif seul avec l'article*. Cinq par cinq, ἀνὰ πέντε. Marcher par escadrons, κατ' ἴλας πορεύομαι. Par mois, par année, κατὰ μῆνα, κατ' ἐνιαυτόν. Trois fois par jour, τρὶς τῆς ἡμέρας. || 7° *S'emploie pour demander avec supplication, conjurer*, et se rend par πρός *et le gén.* Ecoutez-moi, par les dieux, ἀκούσατέ μου, πρὸς θεῶν. Je vous

conjure par vos enfants, ὑμᾶς ἀντιβολέω-ῶ πρὸς παίδων. || *Dans les protestations affirmatives et négatives, on dit :* Oui, par Jupiter, νὴ Δία. Non, par Jupiter, οὐ μὰ Δία. Je jure par Jupiter, ὀμνυμι Δία. || Par chez (par la demeure de), δι' οἰκίαν *et le gén.* || De par (par l'ordre de), παρά *et le gén.*

PARABASE, sf., *partie de la comédie ancienne*, ἡ, παράβασις, εως.

PARABOLE, sf., *allégorie*, ἡ παραβολή, ῆς. Parler par parabole, διὰ παραβολῆς λέγω.

PARACHEVER, va., ἀπο-τελέω-ῶ, ἐπι-τελέω-ῶ, *acc.*

PARACLET, sm., *nom affecté au Saint-Esprit*, ὁ Παράκλητος, ου.

PARADE, sf. 1° *Montre, étalage*, ἡ ἐπίδειξις, εως; ὁ κόσμος, ου. Pour parade, ἐπιδείξεως ἕνεκα. De parade, πομπικός, ή, όν. Habit de parade, ἡ πομπικὴ στολή, ῆς. Lit de parade, ἡ ἐπιτάφιος (ου) κλίνη, ης. || 2° *Ostentation*, ἡ ἐπίδειξις, εως. Faire parade d'une chose, ἐπίδειξίν τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Vain étalage*, ἡ προσποίησις, εως. || 4° *Sorte de revue militaire*, ἡ πομπή, ῆς; ἡ ἐν κόσμῳ παράταξις, εως. || 5° *Action de parer un coup*, ἡ ἔκκλισις, εως. Faire la parade, ἐκ-κλίνω.

PARADER, vn. Faire parader un cheval, περι-ιππεύω, f. σω.

PARADIGME, sm., τὸ παράδειγμα, ατος.

PARADIS, sm., ὁ παράδεισος, ου.

PARADOXAL, ALE, adj. 1° *Qui tient du paradoxe*, παράδοξος, ον. Opinions paradoxales, τὰ παράδοξα, ων. || 2° *Qui aime le paradoxe*, παραδοξολόγος, ον.

PARADOXE, sm., τὸ παράδοξον, ου. Amour du paradoxe, ἡ παραδοξολογία, ας.

1. **PARAGE**, sm., *extraction*, τὸ γένος, ους. De haut parage, εὐγενής, ές.

2. **PARAGE**, sm. 1° *Espace de mer*, τὸ θαλάττιον χωρίον, ου. || 2° *Lieu, endroit*, τὸ χωρίον, ου; ἡ χώρα, ας.

PARAGOGE, sf., *addition d'une lettre ou d'une syllabe à la fin d'un mot*, ἡ παραγωγή, ῆς.

PARAGRAPHE, sm., *section d'un discours, d'un chapitre*, ἡ παραγραφή, ῆς.

PARAÎTRE, vn. 1° *Se montrer, être vu*, φαίνομαι, ἀνα-φαίνομαι, ἐπι-φαίνομαι, προ-φαίνομαι (moy. avec sens neutre). Paraître en public, εἰς τὸ δημόσιον προ-έρχομαι. || 2° *Se distinguer, briller*, λαμπρύνομαι, f. υνθήσομαι; λάμπω, f. λάμψω. || 3° *Etre publié*, (en parl. d'un livre), ἐκ-δίδομαι, ἐκ-φέρομαι (pass.). || 4° *Sembler, avoir l'apparence*, φαίνομαι (moy. avec sens neutre), δοκέω-ῶ, ἔοικα. Tu parais bien parler, εὖ λέγειν φαίνει ou ἔοικας. || *Impers.* Il me paraît que tu t'es trompé, δοκεῖς ou ἔοικάς μοι ἡμαρτηκέναι. A ce qu'il paraît, ὡς ἔοικε. || FAIRE PARAÎTRE. 1° *Faire voir, montrer*, φαίνω, ἐκ-φαίνω, *acc.* || 2° *Publier (un livre)*, ἐκ-δίδωμι, ἐκ-φέρω, *acc.*

PARALIEN, IENNE, adj., πάραλος, ον. La galère paralienne, ἡ πάραλος, ου. Les Paraliens (habitants du littoral de l'Attique), οἱ Πάραλοι, ων.

PARALIPOMÈNES, sm. pl., *nom de deux livres de la Bible*, τὰ Παραλειπόμενα, ων.

PARALLAXE, sf., ἡ παράλλαξις, εως.

1. **PARALLÈLE**, adj., παράλληλος, ον. Ligne parallele *ou simpl.* une parallèle, ἡ παράλληλος, ου.

2. **PARALLÈLE**, sm., *comparaison*, ἡ παραβολή, ῆς; ἡ ἀντεξέτασις, εως. Mettre en parallèle, συμ-βάλλω, συγ-κρίνω, *acc.*; avec, *dat.*

PARALLÈLEMENT, adv., παράλληλα, παραλλήλως, ἐκ παραλλήλου.

PARALLÉLÉPIPÈDE, sm., τὸ παραλληλεπίπεδον, ου.

PARALLÉLOGRAMME, sm., τὸ παραλληλόγραμμον, ου.

PARALOGISME, sm., *faux raisonnement*, ὁ παραλογισμός, οῦ.

PARALYSER, va., (au pr. et au fig.), παραλύω, f. σω, *acc.* Ses mains sont paralysées (il est paralysé des mains), τὰς χεῖρας παρελέλυται.

PARALYSIE, sf., ἡ παράλυσις, εως.

PARALYTIQUE, adj., παραλελυμένος, η, ον. Etre paralytique, παρα-λέλυμαι (de παραλύω). || Sm., ὁ παραλυτικός, οῦ.

PARANT, ANTE, adj., *qui pare*, κοσμῶν, οῦσα, οῦν.

PARAPET, sm., τὸ θωράκιον, ου.

PARAPHRASE, sf., ἡ παράφρασις, εως. De paraphrase, παραφραστικός, ή, όν.

PARAPHRASER, va., περι-φράζω, παραφράζω, f. φράσω, *acc.*

PARAPHRASTE, sm., ὁ παραφράστης, ου.

PARASANGE, sf., *mesure itinéraire chez les Perses*, ὁ παρασάγγης, ου.

PARASITE, sm., ὁ παράσιτος, ου. Etre le parasite de qqn, τινὶ παρα-σιτέω-ῶ, f. ήσω. || Adj., *superflu*, περιττός, ή, όν.

PARASOL, sm., τὸ σκιάδειον, ου; ἡ σκιάς, άδος.

PARC, sm. 1° *Vaste jardin clos*, ὁ παράδεισος, ου. || 2° *Lieu fermé, enclos*, ὁ σηκός, οῦ. Enfermer dans un parc, σηκάζω, f. άσω, *acc.*

PARCELLE, sf., τὸ μόριον, ου.

PARCE QUE, loc. conj., ὅτι, διότι, ὡς, ἐπεί, ἐπειδή *avec l'indicatif*; διὰ τό *et l'inf.* Toute boisson lui était agréable, parce qu'il ne buvait pas sans avoir soif, πότὸν πᾶν ἡδὺ ἦν αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἔπινεν ou διὰ τὸ μὴ πίνειν, εἰ μὴ διψῴη.

PARCHEMIN, sm., ἡ περγαμήνη, ης; ἡ διφθέρα, ας.

PARCIMONIE, sf., ἡ φειδωλία, ας; ἡ ἀκριβεια, ας.

PARCIMONIEUSEMENT, adv., φειδωλῶς, ἀκριβῶς.

PARCIMONIEUX, EUSE, adj., φειδωλός, ός et ή, όν; ἀκριβής, ές.

PARCOURIR, va., (au pr. et au fig.), δι-έρχομαι, διεξ-έρχομαι, *acc.*

PARCOURS, sm., *chemin*, ἡ ὁδός, οῦ.

PARDON, sm., ἡ συγγνώμη, ης. Demander le pardon d'une chose, συγγνώμην ὑπέρ τινος αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Accorder le pardon à qqn, συγγνώμην ἔχω τινός; pour qq. chose, περί τι. Obtenir son pardon, συγγνώμης τυγχάνω; pour qq. chose, ὑπέρ τινος.

PARDONNABLE, adj., συγγνωστός, όν; (en parl. d'une pers.), συγγνώμης ἄξιος, α, ον. Il est pardonnable de, συγγνώμη ἐστὶ *et l'inf.*

PARDONNÉ, ÉE, p.p. συγγνώμης τυχών, οῦσα, όν.

PARDONNER, va. 1° *Accorder le pardon de*, συγ-γιγνώσκω, *acc.*; à, *dat.* Pardonne-moi, σύγ-γνωθί μοι. Je te pardonne de, συγ-γιγνώσκω σοι εἰ ou ὅτι *et l'ind.* || 2° *Excuser, tolérer*, περι-οράω-ῶ, παρ-ίημι, *acc.* || Vn., *épargner*, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.*

PAREIL, EILLE, adj. 1° *Égal, semblable*, ἴσος, η, ον; ὅμοιος, α, ον; ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό ou ταὐτόν; à, *dat.* || Sm. Le pareil de qqn, ὁ τινι ὅμοιος. || Sf. La pareille, τὸ ὅμοιον, ου. Rendre à qqn la pareille, ὁμοίοις τινὰ ἀμύνομαι, f. υνοῦμαι. || 2° *Tel*, τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο(ν). Dans de pareilles circonstances, ἐν τοῖς τοιούτοις.

PAREILLEMENT, adv. 1° *De la même manière*, ἴσως, ὁμοίως. || 2° *Aussi*, καί.

PARÉLIE, sm. Voy. PARHÉLIE.

PAREMENT, sm. 1° *Ornement*, ὁ κόσμος, ου. || 2° *Retroussis*, ἡ παρυφή, ῆς.

PARENT, ENTE, sm. et sf., (par le sang), ὁ, ἡ συγγενής, οῦς; ὁ οἰκεῖος, ου; *fém.* ἡ οἰκεία, ας; de qqn, τινί; (par alliance), ὁ κηδεστής, οῦ; *fém.* ἡ κηδέστρια, ας. Proche parent, ὁ ἀγχιστεύς, έως. || Au pl. 1° *Les consanguins*, οἱ συγγενεῖς, ῶν; οἱ οἰκεῖοι, ων. || 2° *Le père et la mère*, οἱ γονεῖς, έων; οἱ τοκεῖς, έων. || 3° *Les ancêtres*, οἱ πατέρες, ων; οἱ πρόγονοι, ων.

PARENTÉ, sf. 1° *Consanguinité*, ἡ συγγένεια, ας. || 2° *Les parents*, οἱ συγγενεῖς, ῶν; οἱ οἰκεῖοι, ων.

PARENTHÈSE, sf., ἡ παρένθεσις, εως. Ajoute par parenthèse, παρένθετος, ον.

PARER, va. 1° *Apprêter, arranger*, παρα-σκευάζω, κατα-σκευάζω, f. άσω; εὐτρεπίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Orner, embellir*, κοσμέω-ῶ, ἐπι-κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.* || 3° *Éviter, détourner (un coup)*, ἀπο-κρούομαι (moy.), *acc.* || 4° *Garantir, abriter*, σκεπάζω, f. άσω, *acc.*; de ou contre, πρός *et l'acc.* || Vn., *obvier à*, φυλάττομαι, f. ἄξομαι, *acc.* || SE PARER, vr. 1° *Faire une toilette recherchée*, καλλω-πίζομαι, f. ιοῦμαι. || 2° *Faire parade de*, ἐπι-δείκνυμαι (moy.), *acc.* || 3° *Se défendre*, φυλάττομαι, f. ἄξομαι; de ou contre, *acc.*

PARESSE, sf., ἡ ἀργία, ας; ἡ νώθεια, ας; ἡ βλακεία, ας; ἡ ῥᾳθυμία, ας. Avec paresse, ἀργῶς.

PARESSER, vn., ἀργέω-ῶ, f. ήσω.

PARESSEUSEMENT, adv., ἀργῶς.

PARESSEUX, EUSE, adj., ἀργός, όν; νωθής, ές; νωθρός, ά, όν; μαλακός, ή, όν. Etre paresseux, ἀργέω-ῶ, f. ήσω. || Sm., ἄνθρωπος ὁ ἀργός.

PARFAIRE, va., ἐπι-τελέω-ῶ; τελειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PARFAIT, AITE, adj., τέλειος ou τέλεος, ος et α, ον; παντελής, ές.

PARFAITEMENT, adv., τελείως, τελέως, παντελῶς. Parfaitement bien, ἄριστα. Je sais parfaitement, ἀκριβῶς ou σαφῶς οἶδα.

PARFOIS, adv., *quelquefois*, ἐνίοτε, ἔσθ' ὅτε, ἐνιαχοῦ.

PARFUM, sm. 1° *Odeur agréable*, ἡ εὐωδία, ας; ἡ εὐοσμία, ας. || 2° *Substance qui parfume*, τὸ μύρον, ου; τὸ ἥδυσμα, ατος. Préparer des parfums, μυρεψέω-ῶ, f. ήσω. Qui concerne les parfums, μυρεψικός, ή, όν.

PARFUMER, va. 1° *Remplir d'une odeur agréable*, εὐωδίας ἀνα-πίμπλημι, *acc.* || 2° *Oindre de parfums*, μυρίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE PARFUMER, vr., μυρίζομαι, f. ιοῦμαι.

PARFUMERIE, sf. 1° *Art du parfumeur*, ἡ μυρεψικὴ τέχνη, ης. || 2° *Objets de parfumerie*, τὰ μύρα, ων. || 3° *Commerce, boutique de parfums*, τὸ μυροπωλεῖον, ου.

PARFUMEUR, EUSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui fait des parfums*, ὁ, ἡ μυρεψός, οῦ. || 2° *Celui, celle qui vend des parfums*, ὁ μυροπώλης, ου; *fém.* ἡ μυρόπωλις, ιδος.

PARHÉLIE ou **PARÉLIE**, sm., *image du soleil réfléchie dans une nuée*, ὁ παρήλιος, ου.

PARI, sm., ἡ ῥήτρα, ας. Faire un pari, ῥήτραν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; à une condition, ἐπί τινι.

PARIER, va., περι-δίδομαι (moy.); qq. chose, περί τινος; avec qqn, τινί. Je parie ma tête, περι-δίδομαι περὶ τῆς κεφαλῆς. Parie avec moi, περί-δου ἐμοί.

PARIÉTAIRE, sf., *plante*, ἡ ἑλξίνη, ης; τὸ παρθένιον, ου.

PARIEUR, sm., ὁ περιδιδόμενος, ου.

PARION, *v.*, τὸ Πάριον, ου. Habitants de Parion, οἱ Παριανοί, ῶν.

PARIS, *v.*, τὸ Παρίσιον, ου; ἡ Παρισίων πόλις, εως.

PÂRIS, *h.*, ὁ Πάρις, ιδος.

PARISIENS, *pple*, οἱ Παρίσιοι, ων.

PARISYLLABIQUE, adj., ἰσοσύλλαβος, ον.

PARITÉ, sf. 1° *Égalité*, ἡ ἰσότης, ητος. || 2° *Comparaison*, ἡ παραβολή, ῆς.

1. **PARJURE**, sm. 1° *Faux serment*, ὁ ψευδὴς (οῦς) ὅρκος, ου. || 2° *Violation de serment*, ἡ ἐπιορκία, ας. Faire un parjure, ἐπι-ορκέω-ῶ, f. ήσω.

2. **PARJURE**, adj. et subst. 1° *Qui fait un faux serment*, ψεύδορκος, ον. || 2° *Qui viole son serment*, ἔπίορκος, ον.

PARJURER (SE), vr., ἐπι-ορκέω-ῶ, f. ήσω; ψευδορκέω-ῶ, f. ήσω.

PARLANT, ANTE, adj. 1° *Qui parle*, φωνήεις, εσσα, εν. || 2° *Expressif*, ἐμφαντικός, ή, όν; ἐνεργός, όν. || 3° *Vivant, animé*, ζωτικός, ή, όν. Statue parlante, ὁ ζωτικὸς ἀνδριάς, άντος.

PARLEMENTAIRE, sm., *héraut*, ὁ κῆρυξ, υκος. Envoyer un parlementaire à qqn, τινί ou πρός τινα ἐπι-κηρυκεύομαι, f. σομαι; pour une chose, περί ou ὑπέρ τινος.

PARLEMENTER, vn. 1° *Faire et écouter des propositions*, δια-κηρυκεύομαι, f. σομαι; avec qqn, πρός τινα. || 2° *Entrer en négociations*, δια-πράττομαι, (moy.); avec qqn, πρός τινα.

1. **PARLER**, vn. 1° *Articuler des mots, s'énoncer*, φωνέω-ῶ, f. ήσω; φθέγγομαι, f. φθέγξομαι; λαλέω-ῶ, f. ήσω. Commencer à parler, χρῆσθαι τῇ φωνῇ ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. Apprendre à parler, (en parl. des hommes), μανθάνω νοῆσθαι τῇ φωνῇ; (des animaux),

μανθάνω ἑαυτὴν φωνὴν οὐ λαλεῖν. Lorsque les animaux parlaient, ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῷα. Pouvoir parler, φωνὴν ἔχω; (en parl. des morts et des choses inanimées), φωνὴν λαμβάνω. Parler beaucoup, μακρολογέω-ῶ, f. ήσω. Parler peu, βραχυλογέω-ῶ, f. ήσω. Tu parles bien, c'est bien parlé, εὖ ou καλῶς λέγεις. || 2° *Exprimer ses pensées dans la conversation*, λέγω, φημί; φράζω, f. φράσω; λόγους ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Il parla ainsi, εἶπεν ou ἔλεξεν ὧδε. Parler pour qqn, λέγω ὑπέρ τινος. Parler contre qqn, λέγω κατά τινος. || Parler à *ou* avec qqn, δια-λέγομαί (moy.) τινι ou πρός τινα. Parler à qqn d'une chose, δια-λέγομαί τινι περί τινος. Avoir à parler à qqn, τινὸς δέομαι ou χρῄζω, f. χρήσω. Demander à parler à qqn, χρῄζω τινὶ συγ-γενέσθαι. || Parler de qqn, de qq. chose, λέγω περί τινος. On parle de qqn, de qq. chose, λόγοι γίγνονται περί τινος. On vient à parler de qq. chose, ἐμ-πίπτουσιν εἰς τι. Bien, mal parler de qqn, εὖ, κακῶς λέγω τινά. || *Au fig.*, (en parl. des choses), φωνὴν ἀφ-ίημι, λέγω. La chose parle d'elle-même, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα βοᾷ. || 3° *Discourir en public*, λέγω, λόγους ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; devant des gens, εἰς, πρός τινας, ἔν τισιν, εἰς τὸ μέσον ou εἰς τὸ κοινὸν τινων. Parler devant le peuple, δημηγορέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Faire mention de*, λέγω, μνημονεύω, f. σω, *acc.*; μιμνήσκομαι (moy.), *gén.* || Va. 1° *Employer* (*une langue*), χράομαι-ῶμαι, *dat.* Ils parlent plusieurs langues, πολλαῖς γλώτταις χρῶνται. Parler grec, χρῶμαι τῇ τῶν Ἑλλήνων γλώττῃ, Ἑλληνιστὶ λέγω ou Ἑλληνίζω, f. ιῶ. || 2° *S'entretenir de*, δια-λέγομαι περί *et le gén.* Nous parlâmes musique, δι-ελέχθημεν περὶ τῆς μουσικῆς. || Faire parler qqn, (lui prêter des paroles), τινὰ λέγοντα εἰσ-άγω; (le forcer à parler), τινὰ λέγειν ἀναγκάζω, f. άσω. || Se parler, vr., *être parlé*. Cette langue se parle dans plusieurs pays, χρῶνται ταύτῃ τῇ γλώττῃ ἐν χώραις πολλαῖς. || Sans parler de, loc. prép., χωρίς, ἐκτός, *gén.*

2. **PARLER**, sm., *langage*, ὁ λόγος, ου; τὸ λέγειν.

PARLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ λάλος, ου; ὁ, ἡ πολύλογος, ου.

PARMÉNIDE, *h.*, ὁ Παρμενίδης, ου. De Parménide, Παρμενίδειος, ον.

PARMÉNION, *h.*, ὁ Παρμενίων, ωνος.

PARMÉNON, *h.*, ὁ Παρμένων, οντος.

PARMI, *prép.*, ἐν *et le datif.* Parmi le peuple, ἐν τῷ δήμῳ.

PARNASSE, *mont*, ὁ Παρνασός ou Παρνασσός, οῦ. Du Parnasse, Παρνάσιος, α, ον.

PARODIE, sf., ἡ παρῳδία, ας. De parodie, παρῳδικός, ή, όν.

PARODIER, va., παρ-ῳδέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Parodier qqn, τινὰ κατα-μιμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

PAROI, sf., ὁ τοῖχος, ου.

PAROISSE, sf., *circonscription d'une cure*, ἡ παροικία, ας (néologisme).

PAROLE, sf. 1° *Faculté de parler*, ἡ φωνή, ῆς; ἡ γλῶττα, ης. Qui est doué de la parole, φωνήεις, εσσα, εν. Perdre la parole, ἄφωνος, ον γίγνομαι. || 2° *Ton de voix*, ἡ φωνή, ῆς; ὁ φθόγγος, ου. || 3° *Mot, discours*, τὸ ῥῆμα, ατος; ὁ λόγος, ου; ἡ ῥῆσις, εως; ἡ λέξις, εως. De belles paroles, λόγοι (ων) εὐπρεπεῖς (ῶν). Maltraiter qqn de paroles et d'actions, λόγῳ καὶ ἔργῳ τινὰ κακῶς ποιέω-ῶ, f. ήσω. Adresser la parole à qqn, προσ-αγορεύω τινά. Voy. mot. || 4° *Sentence*, ὁ λόγος, ου; τὸ ῥῆμα, ατος. Parole mémorable, τὸ ἀπόφθεγμα, ατος. || 5° *Droit, permission de parler*, ὁ λόγος, ου. Demander, donner la parole, λόγον αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, δίδωμι. Prendre la parole, λέγειν ou λόγου ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. || 6° *Eloquence*, ἡ δεινότης, ητος; ἡ εὐέπεια, ας. || 7° *Assurance, promesse*, ἡ πίστις, εως; ἡ ὑπόσχεσις, εως. Un homme de parole, ἀνὴρ πιστός. Donner sa parole à qqn, πίστιν τινὶ δίδωμι. Tenir sa parole, τὴν πίστιν φυλάττω, f. ἄξω. Je retire, je reprends ma parole, ἀνα-τίθεμαι (moy.) ἃ ὑπ-εσχόμην. || Au plur. 1° *Promesses vagues*, οἱ λόγοι, ων. || 2° *Discours offensants*, οἱ ὑβριστικοὶ λόγοι, ων.

PARONOMASE, sf., *figure de rhétorique*, ἡ παρονομασία, ας.

PAROS, *île*, ἡ Πάρος, ου. De Paros, Πάριος, α, ον. Habitants de Paros, οἱ Πάριοι, ων.

PAROXYSME, sm., ὁ παροξυσμός, οῦ.

PARQUE, sf., *déesse*, ἡ Μοῖρα, ας.

PARQUER, va., *mettre dans un parc*, σηκάζω, f. άσω, *acc.* || Vn., *être parqué*, σηκάζομαι, f. ασθήσομαι.

PARQUET, sm., *plancher d'une salle*, τὸ δάπεδον, ου; τὸ ἔδαφος, ους.

PARRAIN, sm., ὁ ἀνάδοχος, ου (Byzantins.)

PARRHASIE, *c.*, ἡ Παρρασία, ας. De Parrhasie, Παρράσιος, α, ον. Habitants de Parrhasie, οἱ Παρράσιοι, ων.

PARRHASIOS, *peintre*, ὁ Παρράσιος, ου.

PARRICIDE, sm. 1° *Celui qui tue son père*, ὁ πατροκτόνος, ου; *sa mère*, ὁ μητροκτόνος, ου. || 2° *Meurtre du père*, ἡ πατροκτονία, ας; *de la mère*, ἡ μητροκτονία, ας. Commettre un parricide, πατροκτονέω-ῶ ou μητροκτονέω-ῶ, f. ήσω.

PARSEMER, va., δια-πάττω, f. πάσω; ποικίλλω, f. ιῶ, *acc.*; de, *dat.* Le ciel est parsemé d'étoiles, οὐρανὸς ἄστροις δι-είληπται.

PART, sf. 1° *Portion d'une chose*, τὸ μέρος, ους; ἡ μερίς, ίδος; ἡ μοῖρα, ας. Part égale, ἡ ἰσομοιρία, ας. Part double, ἡ διμοιρία, ας. Prendre, recevoir sa part, τὸ μέρος λαμβάνω. || 2° *Participation, communication*, ἡ μετοχή, ῆς; ἡ κοινωνία, ας. Avoir part, prendre part à une chose, μετ-έχω, μετα-λαμβάνω τινός. Prendre une chose en bonne part, en mauvaise part, εἰς τὸ καλόν, ἐπὶ τὸ χεῖρον λαμβάνω τι. || Faire part de qq. chose à qqn, (partager qq. chose avec qqn), μετα-δίδωμί τινός τινι; (communiquer qq. chose à qqn), τί τινι ἀνα-κοινόω-ῶ, f. ώσω. Faire la part (tenir compte) de, ὑπο-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* || 3° *Lieu, endroit, côté*, ὁ τόπος, ου; ἡ χώρα, ας. Quelque part (sans mouvt), πού (encl.); (avec mouvt), ποί (encl.). De qq. part, ποθέν (encl.). Autre part, d'autre part. Voy. ailleurs, d'ailleurs. De quelque autre part, ἄλλοθέν ποθεν. Quelque part que (en

quelque lieu que). Voy. LIEU. De part et d'autre. Voy. DES DEUX CÔTÉS. De toute part, de toutes parts. Voy. DE TOUS CÔTÉS. || De la part de qqn, παρά τινος. Il vint de la part du roi, παρὰ βασιλέως ἦκε. || Pour ma part (quant à moi), τὸ ἐμὸν μέρος, τὸ γ' ἐμόν. Pour ta part, τὸ σὸν μέρος. Pour sa part, τὸ ἐκείνου μέρος. || D'une part... de l'autre, τῇ μέν... τῇ δέ. || DE PART EN PART, loc. adv., διαμπάξ, διαμπερές. || A PART. 1° Loc. adv., *séparément*, χωρίς, ἰδίᾳ. Mettre à part, χωρίζω, f. ιῶ, *acc.* Prendre, tirer à part, ἀπο-λαμβάνω, δια-λαμβάνω, *acc.* Flatterie à part, χωρὶς κολακείας. || 2° Loc. prép., *excepté*, χωρίς *et le gén.* A part quelques-uns, χωρίς τινων.

PARTAGE, sm. 1° *Division en plusieurs portions*, ὁ μερισμός, οῦ; ἡ διαίρεσις, εως; ἡ νομή, ῆς; ἡ διανομή, ῆς. Faire le partage de, δια-νέμω, *acc.* || 2° *Portion échue à chacun*, ἡ μοῖρα, ας; (par le sort), ὁ κλῆρος, ου. Recevoir en partage, λαγχάνω, *gén.* ου *acc.* J'ai en partage, εἴληχα (de λαγχάνω). Echoir en partage à qqn, λαγχάνω τινί. || Partage de voix, de suffrages, αἱ ψῆφοι (ων) ἴσαι, ων.

PARTAGEABLE, adj., μεριστός, ή, όν.

PARTAGEANT, sm., ὁ μετέχων, οντος.

PARTAGÉ, ÉE, p.p. Voy. PARTAGER. || Adj., *réciproque*. Voy. ce mot. || Voix partagées (dans une assemblée), αἱ ψῆφοι (ων) ἴσαι, ων.

PARTAGEANT, va. 1° *Diviser*, μερίζω, f. ιῶ; δι-αιρέω-ῶ, δια-λαμβάνω, *acc.* Voy. DIVISER. || 2° *Distribuer*, δια-νέμω, δια-δίδωμι, *acc.*; entre, *dat.* Il partagea également le butin entre les soldats, δι-έδωκε τὴν λείαν ἴσως τοῖς στρατιώταις. || Se partager (partager entre soi) qq. chose, δια-νέμομαί (moy.) τι. || 3° *Prendre, avoir une part égale de*, μετα-λαμβάνω, μετ-έχω, *gén.* Partager une chose avec qqn, τινὸς πρός τινα ou τινός τινι ἰσομοιρέω-ῶ, f. ήσω. Partager la joie de qqn, συγ-χαίρω τινι. Partager la douleur de qqn, συν-άχθομαί τινί. Je partage ton opinion, ton sentiment, τῇ διανοίᾳ σου χράομαι-ῶμαι. || 4° *Séparer en partis opposés*, δι-ίστημι, *acc.* || 5° *Douer*, δωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || SE PARTAGER, vr., *être partagé*, les mêmes verbes au passif. || Les avis se partagèrent, αἱ γνῶμαι δίχα ἐγένοντο.

PARTANCE, sf., *départ d'une flotte*, ὁ ἔκπλους, ου.

PARTANT, adv. Voy. CONSÉQUEMMENT.

PARTERRE, sm. 1° *Partie d'un jardin*, ἡ πρασιά, ᾶς. || 2° *Partie d'une salle de spectacle*, ἡ ὀρχήστρα, ας.

PARTHÉNION, *v.*, τὸ Παρθένιον, ου.

PARTHÉNIOS, *fl.*, ὁ Παρθένιος, ου.

PARTHÉNON, sm., *temple de Pallas à Athènes*, ὁ Παρθενών, ῶνος.

PARTHES, *pple*, οἱ Πάρθοι, ων. Des Parthes, Παρθικός, ή, όν.

PARTHIE ou PARTHIÈNE, *pays des Parthes*, ἡ Παρθία ou ἡ Παρθυαία, ας.

PARTI, sm. 1° *Choix à faire*, ἡ αἵρεσις, εως. || 2° *Condition, traitement*, ἡ διάθεσις, εως; ἡ τύχη, ης. Faire un mauvais parti à, κακουργέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Troupe, détachement*, ἡ χείρ, *gén.* χειρός; ἡ ἐκδρομή, ῆς. || 4° *Union de plusieurs personnes contre d'autres*, ἡ μερίς, ίδος; ἡ ἑταιρεία, ας; ἡ αἵρεσις, εως; ἡ στάσις, εως. Esprit de parti, τὸ στασιαστικόν, οῦ. Prendre le parti de qqn, τά τινος αἱρέομαι-οῦμαι. Etre du parti, suivre le parti de qqn, μετά τινός ou σύν τινί εἰμι; πράττω τά τινος. Se détacher du parti de qqn, ἀφ-ίσταμαί (moy. avec sens neutre) τινος ou ἀπό τινος. Se ranger du parti de qqn, de qq. chose, τινὶ ὑπ-άρχω, f. ἄρξω. || 5° *Résolution, détermination*, ἡ προαίρεσις, εως; ἡ γνώμη, ης. Prendre un parti, προ-αιρέομαι-οῦμαι. Voy. RÉSOLUTION. || 6° *Expédient*, ὁ πόρος, ου; ἡ μηχανή, ῆς. Le meilleur parti, τὰ βέλτιστα, ων. Le parti le plus sûr, τὰ ἀσφαλέστατα, ων. || 7° *Avantage, profit*, ἡ ὠφέλεια, ας. Tirer parti d'une chose, ἔκ τινος ὠφέλειαν λαμβάνω. || 8° *Profession*, τὸ ἐπιτήδευμα, ατος. Le parti des armes, τὰ πολεμικά, ῶν. || 9° *Mariage*, ὁ γάμος, ου.

PARTIAL, ALE, adj., ἄνισος, ον; οὐ δίκαιος, α, ον; οὐκ ἴσος, η, ον.

PARTIALEMENT, adv., παρὰ τὸ δίκαιον, οὐκ ἴσως.

PARTIALITÉ, sf., ἡ ἀδικία, ας; ἡ χάρις, ιτος. Montrer de la partialité pour qqn, τινὶ χαρίζομαι, f. ιοῦμαι. Sans partialité, ἴσως.

PARTICIPANT, ANTE, adj., μέτοχος, ον; μετέχων, ουσα, ον; ἀ, *gén.*

PARTICIPATION, sf., ἡ μετοχή, ῆς; ἡ μέθεξις, εως; ἡ κοινωνία, ας; ἀ, *gén.* Avoir participation à, κοινωνέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

PARTICIPE, sm., ἡ μετοχή, ῆς. De participe, μετοχικός, ή, όν.

PARTICIPER, vn., μετ-έχω; κοινωνέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Participer à la joie de qqn., συγ-χαίρω τινί.

PARTICULARISER, va., *faire connaître en détail*, διεξ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

PARTICULARITÉ, sf., ἡ περίστασις, εως; τὸ ἴδιον, ου. Les particularités, αἱ ἰδιότητες, ων. Raconter les particularités d'une affaire, τὰ πράγματος καθ' ἕκαστα δι-έρχομαι.

PARTICULE, sf., τὸ μερίδιον, ου; (en grammaire), τὸ μόριον, ου.

PARTICULIER, IÈRE, adj. 1° *Privé, propre à*, ἴδιος, ος et α, ον, *gén.*; οἰκεῖος, α, ον, *gén.* Les intérêts particuliers, τὰ ἴδια, ων. Audience particulière, ὁ ἰδίᾳ χρηματισμός, οῦ. || 2° *Circonstancié*, ἀκριβής, ές. || 3° *Séparé, distinct*, κεχωρισμένος, η, ον. || 4° *Singulier, extraordinaire*, ἀλλόκοτος, ον; καινός, ή, όν; θαυμάσιος, α, ον. || Sm., *personne privée*, ὁ ἰδιώτης, ου. De simple particulier, ἰδιωτικός, ή, όν. Etre un particulier, un simple particulier; vivre, agir en simple particulier, ἰδιωτεύω, f. σω. Vie d'un simple particulier, ἡ ἰδιωτεία, ας. || EN PARTICULIER, loc. adv., ἰδίᾳ. Prendre qqn en particulier, ἀπο-λαμβάνω τινά.

PARTICULIÈREMENT, adv. 1° *Singulièrement, spécialement*, διαφερόντως, μάλιστα. || 2° *En détail*, καθ' ἓν ἕκαστον.

PARTIE, sf. 1° *Portion d'un tout*, τὸ μέρος, ους; ἡ μερίς, ίδος. Grande partie, μέγα μέρος. La plus grande partie d'une chose, τὸ πλεῖστόν τινος. La plus petite, la moindre partie d'une chose, τὸ πολλοστὸν μέρος τινός. La plus grande partie du pays, ἡ πλείστη τῆς

χώρας. La plus grande partie des soldats, οἱ πλεῖστοι τῶν στρατιωτῶν. Les parties du corps, τὰ μέρη τοῦ σώματος. || Une partie... l'autre, ὁ μέν, ἡ μέν, τὸ μέν... ὁ δέ, ἡ δέ, τὸ δέ, *construits de la manière suivante.* Une partie des villes... les autres, τῶν πόλεων αἱ μέν... αἱ δέ ou πόλεις αἱ μέν... αἱ δέ. Une partie de l'armée... l'autre, ἡ στρατιὰ ἡ μέν... ἡ δέ. || 2° *Celui qui plaide contre un autre*, ὁ ἀντίδικος, ου. || Les parties, οἱ ἀντίδικοι, ων. || Partie *ne se traduit pas dans les expressions suivantes.* Partie de jeu, ἡ παιδιά, ᾶς. Partie de chasse, ἡ θήρα, ας. Partie de plaisir, ὁ κῶμος, ου, etc. || EN PARTIE, loc. adv., μέρος τι, κατά τι μέρος. En grande partie, κατὰ τὸ πολὺ μέρος. En très grande partie, κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος. En partie... en partie, (en parl. des choses), τὸ μέν... τὸ δέ; τὰ μέν... τὰ δέ; (des personnes), ὁ μέν... ὁ δέ. L'armée s'avançait en partie vers la ville, en partie vers la palissade, στρατιὰ ἡ μὲν πρὸς τὴν πόλιν ἐχώρουν, ἡ δὲ πρὸς τὸ σταύρωμα.

PARTIEL, ELLE, adj., μερικός, ή, όν; *mieux* ὁ, ἡ, τὸ κατὰ μέρος.

PARTIELLEMENT, adv., κατὰ μέρος, κατὰ μέρη.

PARTIR, vn. 1° *Se mettre en chemin*, ἀπ-έρχομαι, ἐκ-πορεύομαι, ἀπ-αίρω; (par mer), ἀπο-πλέω; (à cheval), ἀπ-ελαύνω; pour la ville, εἰς τὴν πολιν. Etre parti, οἴχομαι. || 2° *Se mettre à courir*, ὁρμάω-ῶ, f. ήσω; ἀποτρέχω; (*s'envoler*), ἀπο-πέτομαι. || 3° *Sortir, avec impétuosité*, ἐκ-φέρομαι (pass.). || 4° *Provenir, émaner de*, γίγνομαι ἐκ ou ἀπό *et le gén.* || 5° *Tirer son origine de*, ἄρχομαι, f. ἄρξομαι ἀπό *et le gén.* || A PARTIR DE, loc. prép., ἀπό, ἐκ ou ἐξ, *gén.* A partir de ce moment, ἐκ ou ἀπό τούτου.

PARTISAN, sm., ὁ ἑραστής, οῦ. Les partisans d'Alcibiade, οἱ ἀμφὶ ou περὶ Ἀλκιβιάδην. Partisan de la démocratie, ὁ δημοκρατικός, οῦ.

PARTOUT, adv., (sans mouv.), πανταχοῦ, πανταχῇ; (avec mouv.), πανταχόσε, πανταχοῖ. De partout, πανταχόθεν. || PARTOUT OÙ, (sans mouvement), ὅπου ἄν; (avec mouv.), ὅποι ἄν, *et le subj., après un verbe à* un temps principal; *et* ὅπου, ὅποι *avec l'opt., après un verbe à un* temps secondaire. Je t'accompagnerai partout où tu iras, ὅποι ἄν ἴῃς, ἀκολουθήσω σοι. Je t'accompagnais partout où tu allais, ὅποι ἴοις, ἠκολούθουν σοι.

PARURE, sf., ὁ κόσμος, ου; τὸ κόσμημα, ατος. Qui sert à la parure, κοσμητικός, ή, όν. L'art de la parure, ἡ κοσμητική, ῆς.

PARVENIR, vn. 1° *Arriver*, ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι; à, εἰς ou ἐπί, *acc.*; auprès de qqn, πρός τινα; (en parl. des choses), παρα-δίδομαι, προσ-φέρομαι (pass.). || 2° *Atteindre, obtenir*, ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι, τυγχάνω, *gén.* Parvenir au but, au premier rang, τοῦ σκοποῦ, τῶν πρωτείων τυγχάνω. Parvenir à faire une chose, ποιεῖν τι ou ὥστε ποιεῖν τι διαπράττομαι (moy.). || 3° *S'élever en dignité*, προ-άγομαι (pass.).

PARVENU, UE, p.p. Voy. PARVENIR. || Sm. Un parvenu, ἀνὴρ νεωστὶ δυνατὸς γενόμενος.

PARVIS, sm., ὁ πρόναος, ου.

PARYSATIS, *f.*, ἡ Παρύσατις, ιδος.

1. **PAS**, sm. 1° *Mouvement qu'on fait pour marcher*, τὸ βῆμα, ατος; τὸ βάδισμα, ατος. Au pas, βάδην. Au pas accéléré, βάδην ταχύ. Au pas de course, ὁρόμῳ. Marcher à pas lents, σχολῇ βαδίζω. Revenir sur ses pas, πάλιν ἀνα-στρέφω. Faire un faux pas, ὀλισθάνω, σφάλλομαι (pass.). || *Au fig.* S'attacher aux pas de qqn, πανταχῇ τινι συν-ακολουθέω-ῶ, f. ήσω. Faire des pas, faire de grands pas dans une chose, ἐπι-δίδωμι, πολὺ ἐπι-δίδωμι εἰς, ἐπί ou πρός τι. || 2° *Empreinte du pied, trace*, τὸ ἴχνος, ους; ὁ στίβος, ου. || 3° *Espace d'un pied à l'autre quand on marche*, τὸ βῆμα, ατος. Deux cents pas, διακόσια βήματα. || 4° *Passage étroit*, ἡ στενοπορία, ας; τὰ στενά, ῶν. Mauvais pas, ἡ δυσχωρία, ας; (au fig.), ἡ ἀπορία, ας. || 5° *Seuil, marche*, ὁ βαθμός, οῦ. || 6° *Préséance*, ἡ προεδρία, ας; τὰ πρωτεῖα, ων. Avoir le pas sur qqn, τινὸς πρωτεύω, f. σω. Céder le pas à qqn, τινὶ ὑποχωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι. || 7° *Course en tous sens, démarche*, ἡ διαδρομή, ῆς; ἡ πραγματεία, ας. || PAS À PAS, loc. adv., βάδην, Reculer pas à pas (devant l'ennemi), ἐπὶ πόδα ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° DE CE PAS, loc. adv., *à l'heure même*, παρὰ πόδας, παραυτίκα.

2. **PAS**, adv. de négation qui se joint à *ne* ou *non*. Voy. NE, NON. || PAS UN. Voy. AUCUN 2°.

PASARGADES. 1° *Noble famille de Perse*, οἱ Πασαργάδαι, ῶν. || 2° *Ville de Perse*, αἱ Πασαργάδαι, ῶν.

PASCAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ περὶ τὸ Πάσχα. L'agneau pascal, τὸ πάσχα (indécl.).

PASION, *h.*, ὁ Πασίων, ωνος.

PASITHÉE, *f.*, ἡ Πασιθέα, ας.

PASITIGRE, *fl.*, ὁ Πασίτιγρις, ιδος ou ιος.

PASSABLE, adj., ἀνεκτός, όν; μέτριος, ος et α, ον; ἐπιεικής, ές.

PASSABLEMENT, adv., μετρίως, ἐπιεικῶς, ἱκανῶς.

PASSAGE, sm. 1° *Action de passer par un lieu*, ἡ διοδεία, ας; ἡ δίοδος, ου; ἡ πάροδος, ου. Au passage, ἐν τῇ παρόδῳ. Permettre le passage à qqn, δίοδον παρ-έχω τινί. || 2° *Action de traverser, de franchir*, (un fleuve), ἡ διάβασις, εως; (un mont), ἡ ὑπερβολή, ῆς; (la mer), ὁ διάπλους, ου. || 3° *Changement de lieu, voyage*, ἡ πορεία, ας. Oiseau de passage, ὁ ὀδοιπόρος (ου) ὄρνις, ιθος; *au pl.* οἱ ἀγελαῖοι ὄρνιθες. || 4° *Moment de passer*, ἡ πάροδος, ου. || 5° *Voie par où l'on passe*, ἡ δίοδος, ου; ἡ πάροδος, ου; (en plaine), ἡ διάβασις, εως; (sur une hauteur), ἡ ὑπερβολή, ῆς. S'ouvrir un passage au travers des ennemis, διἀζομαι διὰ τῶν πολεμίων. || 6° *Droit qu'on paye pour passer*, ὁ φόρος, ου; (sur un navire), τὰ πορθμεῖα, ων. || 7° *Transition*, ἡ μετάβασις, εως; ἡ μεταβολή, ῆς; ἡ ἐπαλλαγή, ῆς. || 8° *Endroit d'un auteur, d'un ouvrage*, τὸ χωρίον, ου; ἡ ῥῆσις, εως. Citer un passage d'Homère, Ὅμηρον ἐπ-άγομαι (moy.).

PASSAGER, ÈRE, adj. 1° *Qui ne fait que passer*, διαπορευόμενος, η, ον. || 2° *De peu de durée*, ὀλιγοχρόνιος, ον; ἐξίτηλος, ον. || Sm. 1° *Celui qui ne fait que passer dans un lieu*, ὁ ὀδοιπόρος, ου. || 2° *Celui qui s'em-*

barque, ὁ ἐπιβάτης, ου; ὁ ἐμπλέων, οντος.

PASSAGÈREMENT, adv., ἐκ παρόδου, ἐπ' ὀλίγον.

PASSANT, ANTE, adj., *où l'on passe*, στειβόμενος, η, ον. || **En passant**, loc. adv. (au pr. et au fig.), ἐκ παρόδου. || Sm., *celui qui passe*, ὁ παριών, όντος.

PASSE, sf., *canal*, ὁ πόρος, ου. || Mot de passe, τὸ σύνθημα, ατος.

PASSÉ, ÉE, p.p. Voy. **PASSER**. || Adj. 1° *Qui n'est plus*, παρελθών, οῦσα, όν; παρελήλυθώς, υῖα, ός; παροιχόμενος, η, ον. Au temps passé, ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ. || 2° *Qui a perdu sa fraîcheur*, μαρανθείς, εῖσα, έν. || Sm. 1° *Le temps passé*, ὁ παρελθὼν (όντος) ου παρεληλυθὼς (ότος) χρόνος, ου. Comme par le passé, ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον. || 2° *Ce qui est arrivé autrefois*, τὰ πρότερον γενόμενα, ων; τὰ γεγενημένα, ων. Se rappeler le passé, τὰ γεγενημένα μνημονεύω, f. εύσω. || 3° *Prétérit*, (en grammaire), ὁ παρῳχημένος, ου. || **Passé**, prep., *après*, μετά, *acc.* Passé cette époque, ἀπὸ τούδε.

PASSE-DROIT, sm. 1° *Faveur accordée contre le droit*, ἡ παρὰ δίκην χάρις, ιτος. || 2° *Injustice*, ἡ ἀδικία, ας.

PASSE-PASSE, sm. Tour de passe-passe, τὸ γοήτευμα, ατος,

PASSE-PORT, sm., ἡ δίοδος, ου; τὸ σύμβολον, ου.

PASSER, vn. 1° *Aller d'un lieu dans un autre*, πορεύομαι, δια-πορεύομαι, δια-βαίνω; (par mer), δια-πλέω; (en parl. des choses), δια-χωρέω-ῶ, f. ήσω; (d'un fleuve), ῥέω. Il passa d'Europe en Asie, ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν δι-έβη. Ils passèrent par le pays ennemi, ἐπορεύθησαν διὰ τῆς πολεμίας. Passer chez qqn, προσ-έρχομαί τινι. Passer à l'ennemi, πρὸς τοὺς πολεμίους αὐτομολέω-ῶ, f. ήσω. Le feu passe à travers l'eau et la terre, πῦρ δι' ὕδατος καὶ γῆς δια-χωρεῖ. || *Au fig.* Passer de la démocratie à l'oligarchie, ἐκ τῆς δημοκρατίας εἰς τὴν ὀλιγαρχίαν μετα-βαίνω. Passer de l'opulence à la pauvreté, ἐκ πλουσίου γίγνομαι πτωχός. Passer à l'avis de qqn, τῇ γνώμῃ τινὸς συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Etre sanctionné*, ἐπι-κυροῦμαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 3° *Etre admis à, devenir*, γίγνομαι. || 4° *Avoir cours*, νομίζομαι, f. ισθήσομαι. Passer en usage, en coutume, εἰς ἔθος καθίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 5° *Etre acceptable, passable*, εἰμὶ μέτριος, ος ει α, ον ου ἀνεκτός, όν, || 6° *Etre transmis*, παρα-δίδομαι. Passer à qqn, entre les mains de qqn, περι-έρχομαι εἰς τινα, || 7° *S'introduire dans*, εἰσ-δύομαι (moy.) εἰς *et l'acc.* || 8° *Se faner, disparaître*, μαραίνομαι, f. ανθήσομαι; παρ-ακμάζω, f. άσω; ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. || 9° *Cesser*, παύομαι, f. σομαι. || 10° *S'écouler*, (en parl. du temps), ἐξ-έρχομαι, παρ-έρχομαι. || Locutions diverses. Passer devant, avant, προ-έρχομαι; (au fig.), προτερέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || Passer outre, περαιτέρω προ-έρχομαι. || Passer pour, νομίζομαι, f. ισθήσομαι; δοκέω-ῶ. || Passer par, (être soumis à, subir), ὑπ-έχω, *acc.* En passer par, (se résigner à), ὑπο-μένω, *acc.* || Passer par-dessus, (violer), παρα-βαίνω, *acc.*; (ne point remarquer), οὐ προσ-έχω, *dat.* || Passer sur, (laisser de côté), παρα-λείπω, παρ-ίημι, *acc.* || Faire passer (d'un lieu dans un autre), δια-βιβάζω, *acc.*; (introduire), εἰσ-άγω, *acc.*; (ôter, faire disparaître), ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.*; (faire cesser), παύω, f. σω, *acc.* || Laisser passer, (laisser s'écouler, négliger), παρ-ίημι, *acc.*; (admettre, tolérer), ἐάω-ῶ, ἀπο-δέχομαι, *acc.* || Va. 1° *Traverser, franchir*, (un fleuve, une plaine), δια-βαίνω; (la mer), δια-πλέω, δια-βάλλω; (un défilé), παρ-έρχομαι; (une hauteur), ὑπερ-βαίνω, ὑπερ-βάλλω, *acc.* || 2° *Transporter (d'un lieu dans un autre)*, δια-βιβάζω, δια-κομίζω, f. ιῶ; (par eau), δια-πορθμεύω, f. σω, *acc.* || 3° *Transmettre, remettre*, παρα-δίδωμι, *acc.* || 4° *Faire passer, introduire*, εἰσ-άγω, *acc.* || 5° *Tamiser, filtrer*, δι-ηθέω-ῶ, f. ήσω; δι-υλίζω, f. ιῶ, *acc.* || 6° *Aller au delà, dépasser, surpasser*, ὑπερ-βαίνω, ὑπερ-βάλλω, *acc.* || 7° *Consumer, employer*, διατρίβω, δι-άγω, *acc.* Il passe son temps à écrire, δι-άγει ου δια-τρίβει γράφων. || 8° *Soumettre*, ὑπο-βάλλω, *acc.*, ἀ, *dat.* || 9° *Subir*, ὑπ-έχω, *acc.* || 10° *Tolérer, accepter*, ἐάω-ῶ, ἀπο-δέχομαι, *acc.* || 11° *Pardonner*, συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω; συγ-γιγνώσκω, *acc.* || 12° *Omettre*, παρ-ίημι, παρα-λείπω, *acc.* || **Se passer**, vr. 1° *Avoir son cours, s'écouler*, ἐξ-έρχομαι, παρ-έρχομαι. || 2° *Cesser*, παύομαι, f. σομαι. || 3° *Se détériorer, se flétrir*, μαραίνομαι, f. ανθήσομαι; παρ-ακμάζω, f. άσω. || 4° *Arriver, avoir lieu*, γίγνομαι. Ce qui se passe au ciel et sur la terre, τὰ περὶ τὸν οὐρανόν τε καὶ τὴν γῆν πάθη, ῶν. || 5° *Se contenter de*, στέργω, f. στέρξω; ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω, *dat.* ou *acc.* || 6° *S'abstenir de*, ἀπ-έχομαι, οὐ δέομαι, *gén.* Voy. s'**abstenir**.

PASSEREAU, sm., *moineau*, ὁ στρουθός, οῦ. Petit passereau, τὸ στρουθίον, ου.

PASSERELLE, sf., τὸ γεφύριον, ου.

PASSE-TEMPS, sm., *divertissement*, ἡ διαγωγή, ῆς; ἡ τριβή, ῆς. Par passe-temps, ἐκ περιουσίας.

PASSEUR, sm., ὁ πορθμεύς, έως.

PASSIBILITÉ, sf., τὸ παθητόν, οῦ.

PASSIBLE, adj. 1° *Capable d'éprouver des sensations*, παθητός, ή, όν. || 2° *Qui a mérité de subir (une peine)*, ἔνοχος, ον, *dat.* Etre passible d'une peine, ζημίᾳ ἐν-έχομαι (moy.).

PASSIF, IVE, adj. 1° *Qui souffre l'action*, πάσχων, ουσα, ον. Etat passif, ἡ πάθη, ης. || 2° *Qui n'agit point*, ἡσυχος, ον. Se tenir passif, ἡσυχάζω, f. άσω. || 3° *En grammaire*, παθητικός, ή, όν. A la voix passive, παθητικῶς.

PASSION, sf. 1° *Souffrance*, τὸ πάθος, ους; τὸ πάθημα, ατος. || 2° *Mouvement de l'âme*, τὸ πάθος, ους; ἡ ἐπιθυμία, ας. Dompter, réprimer ses passions, τὰ πάθη κολάζω, f. άσω. Etre esclave de ses passions, τῶν ἐπιθυμιῶν εἶμι ἥττων, ον. || 3° *Affection très vive*, ὁ ἔρως, ωτος; ἡ μανία, ας. Avoir la passion d'une chose, τινὸς ἐράω-ῶ. || 4° *Objet de l'affection*, ὁ ἔρως, ωτος. || 5° *Chaleur, expression vive*, (en litt.), τὸ πάθος, ους. || 6° *Colère*, ὁ θυμός, οῦ.

PASSIONNÉ, ÉE, p.p. Voy. PASSIONNER. || Adj.. *rempli d'une forte passion*, ἐμπαθής, ές; ἐμμανής, ές. Etre passionné pour une chose, ἐμπαθῶς ἔχω πρός τι.

PASSIONNÉMENT, adv., ἐμπαθῶς, σφοδρῶς, δεινῶς.

PASSIONNER, va., παθαίνω, f. ανῶ, *acc.* || SE PASSIONNER, vr., ἐμπαθῶς ἔχω; pour une chose, πρός τι.

PASSIVEMENT, adv., παθητικῶς.

PASSOIRE, sf., ὁ ἠθμός, οῦ.

PASTEL, sm., *plante*, ἡ ἰσατις, ιδος. Semblable au pastel, ἰσατώδης, ες.

PASTEUR, sm., (au propre), ὁ νομεύς, έως; (au pr. et au fig.), ὁ ποιμήν, μένος.

PASTILLE, sf., ὁ τροχίσκος, ου.

PASTORAL, ALE, adj., νομευτικός, ή, όν; ποιμενικός, ή, όν; βουκολικός, ή, όν. Poème pastoral, τὸ βουκολικὸν (οῦ) ποίημα, ατος.

PASTORALE, sf., *pièce de théâtre dont les personnages sont des bergers*, τὸ βουκολικὸν (οῦ) δρᾶμα, ατος.

PÂTE, sf., τὸ φύραμα, ατος. Pâte de farine de froment, τὸ σταῖς, *gén.* σταιτός. Pâte de farine d'orge, ἡ μᾶζα, ης.

PÂTÉ, sm., τὸ ἀρτόκρεας, κρέως (néologisme).

PATELIN, INE, adj., αἱμύλος, η, ον. || Sm., ὁ αἱμύλος ἀνήρ.

PATENT, ENTE, adj., δῆλος, η, ον; φανερός, ά, όν.

PATÈRE, sf., *coupe*, ἡ φιάλη, ης.

PATERNEL, ELLE, adj., πατρῷος, α, ον; πατρικός, ή, όν. Le bien paternel, τὰ πατρῷα, ων.

PATERNELLEMENT, adv., πατρικῶς; (comme un père), ὥσπερ πατήρ.

PATERNITÉ, sf., ἡ πατρότης, ητος (néologisme).

PÂTEUX, EUSE, adj., κολλώδης, ες.

PATHÉTIQUE, adj., παθητικός, ή, όν; ἐμπαθής, ές. || Sm., *ce qui émeut*, τὸ πάθος, ους.

PATHÉTIQUEMENT, adv., παθητικῶς.

PATHOLOGIE, sf., *partie de la médecine*, ἡ παθολογική, ῆς.

PATHOLOGIQUE, adj., παθολογικός, ή, όν.

PATIEMMENT, adv., καρτερικῶς. Supporter patiemment, καρτερέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

1. **PATIENCE**, sf. 1° *Résignation, persévérance*, ἡ καρτερία, ας; ἡ καρτέρησις, εως. Avoir de la patience, καρτερέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Longanimité*, ἡ μακροθυμία, ας. Avoir de la patience, μακροθυμέω-ῶ, f. ήσω.

2. **PATIENCE**, sf., *plante*, τὸ λάπαθον, ου. Semblable à la patience, λαπαθοειδής, ές.

PATIENT, ENTE, adj. 1° *Résigné, persévérant*, καρτερικός, ή, όν; μενετός, ή, όν. Etre patient, καρτερέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Qui a de la longanimité*, μακρόθῡμος, ον.

PATIENTER, vn., καρτερέω-ῶ, f. ήσω.

PÂTIR, vn., κακῶς πάσχω; πονέω-ῶ, f. ήσω; ταλαιπωρέω-ῶ, f. ήσω.

PÂTISSERIE, sf., *pâte cuite au four*, τὸ πέμμα, ατος; ὁ πλακοῦς, οῦντος.

PÂTISSIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ πλακουντοποιός, οῦ; *fém.* ἡ ποπανοποιός, οῦ.

PATOIS, sm., ἡ διάλεκτος, ου.

PÂTRE, sm., ὁ νομεύς, έως; ὁ ποιμήν, μένος. Les pâtres, οἱ νέμοντες, ων.

PATRIARCAL, ALE, adj., πατριαρχικός, ή, όν.

PATRIARCAT, sm., ἡ πατριαρχία, ας.

PATRIARCHE, sm., ὁ πατριάρχης, ου.

PATRICIEN, IENNE, adj., πατρίκιος, α, ον. || Sm., ὁ εὐπατρίδης, ου; ὁ πατρίκιος, ου. || Sf., ἡ εὐπατρις (ιδος) γυνή, ναικός.

PATRIE, sf., ἡ πατρίς, ίδος. Sans patrie, ἄπολις, ι, *gén.* ιδος. Dans la patrie (sans mouvt), οἴκοι; (avec mouvt), οἴκαδε.

PATRIMOINE, sm., *biens qui viennent du père*, τὰ πατρῷα, ων.

PATRIMONIAL, ALE, adj., *qui est de patrimoine*, πατρῷος, α, ον.

PATRIOTE, sm. et sf., ὁ, ἡ φιλόπολις, ιδος; ὁ, ἡ φιλόπατρις, ιδος.

PATRIOTIQUE, adj., φιλόπολις, ι, *gén.* ιδος.

PATRIOTIQUEMENT, adv., *comme un patriote*, ὡς φιλόπολις.

PATRIOTISME, sm., ἡ φιλοπατρία, ας; τὸ φιλόπολι, ιδος.

PATROCLE, *h.*, ὁ Πάτροκλος, ου.

1. **PATRON**, sm. Voy. MODÈLE.

2. **PATRON, ONNE**, sm. et sf., *protecteur, protectrice*, ὁ προστάτης, ου; *quelquefois* ὁ πάτρων, ωνος; *fém.* ἡ προστάτις, ιδος. || Patron d'un navire, ὁ ναύκληρος, ου.

PATRONAGE, sm., *protection d'un homme puissant*, ἡ προστασία, ας.

PATRONAT, sm., *condition du patron à l'égard du client*, ἡ πατρωνία, ας.

PATRONNER, va., *protéger*, προ-στατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

PATRONYMIQUE, adj., πατρωνυμικός, ή, όν.

PATROUILLE, sf. 1° *Ronde militaire*, ἡ ἐφοδεία, ας. Faire la patrouille, ἐφ-οδεύω, f. σω. || 2° *Ceux qui font la patrouille*, οἱ ἐφοδεύοντες, ων.

PATTE, sf., ὁ πούς, *gén.* ποδός. Patte de devant (des singes, des ours), ἡ χείρ, *gén.* χειρός. Aller à quatre pattes, τετραποδίζω, f. ιῶ. A quatre pattes, τετραποδητί, τετραποδιστί.

PÂTURAGE, sm., ἡ νομή, ῆς. Mener aux pâturages, ἐπὶ τὴν νομὴν ἐξ-άγω, *acc.* Aller au pâturage, νέμομαι (moy.).

PÂTURE, sf. 1° *Nourriture des animaux*, ἡ νομή, ῆς; ἡ τροφή, ῆς. || 2° *Fourrage*, ὁ χόρτος, ου; (vert), ὁ χιλός, οῦ. || 3° *Pâturage*, ἡ νομή, ῆς.

PÂTURER, vn., νέμομαι (moy.).

PATURON, sm., *partie de la jambe d'un cheval*, τὸ μεσοκύνιον, ου.

PAUL, *h.*, ὁ Παῦλος, ου.

PAUME, sf. 1° *Le dedans de la main*, ἡ παλάμη, ης. || 2° *Sorte de jeu*, ἡ σφαίρισις, εως. Jouer à la paume, σφαιρίζω, f. ιῶ. Joueur de paume, ὁ σφαιριστής, οῦ.

PAUPIÈRE, sf., τὸ βλέφαρον, ου; ἡ βλεφαρίς, ίδος.

PAUSANIAS, *h.*, ὁ Παυσανίας, ου.

PAUSE, sf. 1° *Suspension d'une action*, ἡ παῦλα, ης; ἡ ἀνάπαυσις, εως. Faire une pause, παῦλαν λαμβάνω. Faire une pause en

parlant, λέγων δια-λαμβάνω. || 2° *Silence*, (en musique), ἡ διαστολή, ῆς.

PAUVRE, adj. 1° *Qui n'a pas le nécessaire*, ἐνδεής, ές; πενιχρός, ά, όν; ὁ πένης, ητος (πενέστερος, πενέστατος). || 2° *Qui est sans ressources*, ἄπορος, ον. Pays pauvre, ἡ ἄκαρπος (ου) χώρα, ας. || 3° *Chétif, mauvais*, φαῦλος, η, ον; κακός, ή, όν. || 4° *Malheureux*, δείλαιος, α, ον. || Sm., *un mendiant*, ὁ πτωχός, οῦ.

PAUVREMENT, adv. 1° *En pauvre*, πενιχρῶς. || 2° *Mal*, φαύλως.

PAUVRESSE, sf., ἡ πτωχὴ (ῆς) γυνή, ναικός.

PAUVRET, ETTE, sm. et sf., ὁ δείλαιος, ου; *fém.* ἡ δειλαία, ας.

PAUVRETÉ, sf. 1° *Manque de biens*, ἡ πενία, ας; ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας. Tomber dans une extrême pauvreté, εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καθ-ίστασθαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Etat de ce qui est chétif*, ἡ φαυλότης, ητος. || 3° Au plur., *fadaises*, οἱ λῆροι, ων.

PAVAGE, sm. 1° *Ouvrage fait avec du pavé*, τὸ λιθόστρωτον, ου. || 2° *Travail du paveur*, ἡ τῶν ὁδῶν στρῶσις, εως.

PAVANER (SE), vr., σοβέω-ῶ, f. ήσω.

PAVÉ, sm. 1° *Monceau de pierre pour paver*, ὁ λίθος, ου. || 2° *Assemblage de pavés*, τὸ λιθόστρωτον, ου.

PAVER, va., λίθοις στρώννυμι: ου κατα-στρώννυμι, *acc.* La rue est pavée de grosses pierres, λίθοις μεγάλοις κατ-έστρωται ἡ ἀγυιά.

PAVEUR, sm., ὁ λίθοις στρωννύς, ύντος.

PAVILLON, sm. 1° *Sorte de tente*, ἡ σκηνή, ῆς; ἡ σκιάς, άδος. || 2° *Ciel de lit*, ὁ οὐρανός, οῦ; ὁ οὐρανίσκος, ου. || 3° *Etendard*, τὸ σημεῖον, ου.

PAVOIS, sm. 1° *Sorte de bouclier*, ὁ θυρεός, οῦ. || 2° *Banderole*, ἡ ταινία, ας.

PAVOISER, va., σημείοις καὶ ταινίαις κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PAVOT, sm., ἡ μήκων, ωνος. De pavot, μηκώνειος, α, ον, Suc de pavot, τὸ μηκώνιον, ου. Tête de pavot, ἡ κωδία et κωδύα, ας.

PAYABLE, adj., ἀποδόσιμος, ον (néol.). Cette somme est payable (il faut payer cette somme) à jour préfix, ἀπο-διδόναι δεῖ τοῦτο τὸ ἀργύριον, ἡμέρᾳ ῥητῇ.

PAYE, sf., ὁ μισθός, οῦ; τὸ μίσθωμα, ατος. Qui reçoit une paye, μισθοφόρος, ον. Recevoir une paye, μισθοφορέω-ῶ, f. ήσω.

PAYEMENT, sm., ἡ ἔκτισις, εως; ἡ κατα-βολή, ῆς; ἡ ἀπόδοσις, εως.

PAYER, va. 1° *S'acquitter de*, τίνω, ἀπο-τίνω, ἐκ-τίνω, ἀπο-δίδωμι, *acc.* Payer des honoraires aux médecins, τοῖς ἰατροῖς μισθὸν τίνω. Il paya trois talents, τρία τάλαντα ἀπέτισε. Payer une amende, ζημίαν κατα-βάλλω. || 2° *Donner ce qui est dû à*, τὰ ὀφειλόμενα ἀπο-τίνω, μισθοδοτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Payer un créancier, δανειστὴν δια-λύω, f. σω. || 3° *Donner le prix d'une chose*, κατα-βάλλω τὴν τιμὴν ὑπέρ τινος, τὴν τιμήν τινος δια-λύω, f. σω. || 4° *Verser* (*une somme*), κατα-βάλλω, κατα-τίθημι, *acc.*; (pour acquitter un droit), τελέω-ῶ, ἀπο-τελέω-ῶ, *acc.* Payer la taxe d'étranger, τὸ ξενικὸν τελέω-ῶ. || 5° *Récompenser, reconnaître*, ἀμείβομαι, f. ἀμείψομαι, *acc.*; de *ou* par, *dat.* Payer qqn d'un juste retour, ἀμείβομαί τινα δικαίᾳ ἀμοιβῇ. || 6° *Echanger*, ἀλλάττομαι (moy.), *acc.*; contre une chose, τινός ou ἀντί τινος. Payer qq. chose de sa liberté, ἀλλάττομαί τι τῆς ἐλευθερίας. || 7° *Punir*, τιμωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; de, *gén.* || 8° *Expier*, τίνω, ἐκ-τίνω, *acc.*; de, *gén.* Il Payer qqn d'ingratitude, ἀχαριστίᾳ περί τινα χρίομαι-ῶμαι. || Payer de sa personne, (s'exposer dans une occasion dangereuse), τῇ ψυχῇ κινδυνεύω, f. σω.

PAYEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ἀποτίνων, οντος; *fém.* ἡ ἀποτίνουσα, ης. || Sm., *employé qui paye des dépenses*, ὁ ταμίας, ου.

PAYS, sm. 1° *Région, contrée*, ἡ χώρα, ας; ἡ γῆ, *gén.* γῆς; ὁ τόπος, ου. Qui est du pays, ἐγχώριος ου ἐπιχώριος, ος et α, ον. || 2° *Lieu de la naissance, patrie*, ἡ πατρίς, ίδος. Qui aime son pays, φιλόπολις, ι, *gén.* ιδος. Quitter son pays, τὴν πατρίδα λείπω. Dans mon pays, ton pays, etc., (sans mouvt), οἴκοι; (avec mouvt), οἴκαδε. De quel pays? πόθεν ou ποδαπός, ή, όν; De notre, de votre pays, ἡμεδαπός, ή, όν; ὑμεδαπός, ή, όν. D'un autre pays, ἀλλοδαπός, ή, όν.

PAYSAGE, sm. 1° *Etendue de pays*, ἡ χώρα, ας; ὁ τόπος, ου. || 2° *Tableau qui représente un paysage*, τὸ τοπεῖον, ου.

PAYSAN, ANNE, sm. et sf., *homme, femme de village*, ὁ χωρίτης, ου; *fém.* ἡ χωρῖτις, ίδος. De paysan, χωριτικός, ή, όν. En paysan, χωριτικῶς. || Sm., *homme rustre*, ὁ ἀγροῖκος, ου.

PÉAGE, sm., τὸ τέλος, ους; ὁ φόρος, ου.

PÉAN, sm. Voy. PÆAN.

PEAU, sf. 1° *Membrane qui enveloppe les animaux*, ὁ χρώς, *gén.* χρωτός. Couleur de la peau, τὸ χρῶμα, ατος. || 2° *Dépouille des animaux*, τὸ δέρμα, ατος; ἡ δορά, ᾶς; (apprêtée), ἡ διφθέρα, ας; τὸ σκῦτος, ους. De peau, δερμάτινος, η, ον; διφθέρινος, η, ον. Semblable à une peau, δερματώδης, ες. Vieille peau (des serpents), τὸ γῆρας, *gén.* γήρως; (des serpents et des insectes), ἡ λεβηρίς, ίδος. || 3° *Enveloppe des fruits*, τὸ κέλυφος, ους; τὸ λέπος, ους; τὸ λέπυρον, ου; (des oignons), ὁ χιτών, ῶνος. || 4° *Croûte sur les liquides*, ἡ γραῦς, *gén.* γραός.

PECCABLE, adj., ἁμαρτητικός, ή, όν.

PECCADILLE, sf., τὸ μικρὸν (οῦ) ἁμάρτημα, ατος.

1. **PÊCHE**, sf., *fruit*, τὸ Περσικόν, οῦ, *avec ou sans* μῆλον, ου.

2. **PÊCHE**, sf. 1° *Action de pêcher*, ἡ ἁλιεία, ας. Pêche à la ligne, ἡ ἀγκιστρεία, ας. Pêche en mer, ἡ θαλαττουργία, ας. || 2° *Exercice, art de pêcher*, ἡ ἁλιευτική, ῆς. De la pêche, ἁλιευτικός, ή, όν. || 3° *Poisson pris à la pêche*, ἡ ἄγρα, ας.

PÉCHÉ, sm., τὸ ἁμάρτημα, ατος.

PÉCHER, vn. 1° *Faire un péché, une faute*, ἁμαρτάνω; contre, εἰς ou περί *et l'acc.* || 2° *Etre défectueux*, ἐλ-λείπω.

PÊCHER, sm., *arbre*, ἡ Περσικὴ (ῆς) μηλέα, ας.

PÊCHER, vn., *aller à la pêche*, ἁλιεύω, f. σω (et moyen). Pêcher en mer, θαλαττουρ-

γέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *prendre à la pêche*, ἀγρεύω, f. σω, *acc.*

PÊCHEUR, CHERESSE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἁμαρτωλός, οῦ.

PÊCHEUR, sm., ὁ ἁλιεύς, έως; ὁ ἀσπαλιευτής, οῦ. Pêcheur sur mer, ὁ θαλαττουργός, οῦ. De pêcheur, ἁλιευτικός, ή, όν. Bateau de pêcheur, τὸ ἁλιευτικὸν πλοῖον, ου; ἡ ἁλιάς, άδος.

PECTORAL, ALE, adj., στηθικός, ή, όν.

PÉCULAT, sm., ὁ σφετερισμός, οῦ; ὁ νοσφισμός, οῦ.

PÉCULE, sm., *petite somme amassée*, τὸ ἰδιόκτητον ἀργύριον, ου.

PÉCUNIAIRE, adj., ἀργυρικός, ή, όν. Peine pécuniaire, τὸ τίμημα, ατος.

PÉDAGOGIE, sf., ἡ παιδαγωγία, ας.

PÉDAGOGIQUE, adj., παιδαγωγικός, ή, όν.

PÉDAGOGUE, sm., ὁ παιδαγωγός, οῦ.

PÉDANT, sm., ὁ μικρολόγος (ου) ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός.

PÉDANTERIE, sf., ἡ μικρολογία, ας.

PÉDANTESQUE, adj., μικρολόγος, ον.

PÉDANTISME, sm., ἡ μικρολογία, ας.

PÉDESTRE, adj., *qui est, qui se fait à pied*, πεζός, ή, όν.

PÉDESTREMENT, adv., *à pied*, πεζῇ.

PÉDICULAIRE, adj. Maladie pédiculaire, ἡ φθειρίασις, εως.

PÉDONCULE, sm., *queue d'une fleur, d'un fruit*, ὁ μίσχος, ου; ἡ κρεμάστρα, ας.

PÉGASE, sm., *cheval ailé de Persée*, ὁ Πήγασος, ου. De Pégase, Πηγάσειος, α, ον.

PEIGNE, sm., ὁ κτείς, *gén.* κτενός; (de cardeur), τὸ ξάνιον, ου. Petit peigne, τὸ κτένιον, ου.

PEIGNER, va., *démêler avec un peigne*, κτενίζω, f. ιῶ; (*avec une carde*), ξαίνω, f. ανῶ, *acc.* || *Au fig.* Peigner son style, τὴν λέξιν κτενίζω, f. ιῶ. || Se peigner, vr., κτενίζομαι, f. ιοῦμαι. Se peigner les cheveux, τὰς κόμας κτενίζομαι.

PEINDRE, va. 1° *Représenter par des couleurs*, γράφω; ζωγραφέω-ῶ, f. ήσω; γραφῇ εἰκάζω, f. άσω, *acc.* Habile à peindre, γραφικός, ή, όν; ζωγραφικός, ή, όν. || 2° *Orner de peintures*, κατα-ποικίλλω, f. ιλῶ; γραφαῖς κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Couvrir de couleur*, ἐπι-χρίω, *acc.* Se peindre le visage, τὸ πρόσωπον ἐν-τρίβομαι (moy.). || 4° *Écrire*, γράφω, *acc.* || 5° *Décrire*, γράφω, δια-γράφω, *acc.* || Se peindre, vr., *se montrer, paraître*, δηλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; δῆλος, η, ον γίγνομαι. La bonté se peint *ou* est peinte sur son visage, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ εὔνουν ὑποσημαίνει.

PEINE, sf. 1° *Châtiment, punition*, ἡ ζημία, ας; ἡ τιμωρία, ας; ἡ δίκη, ης. Infliger une peine à qqn, ζημίαν ου δίκην ἐπι-τίθημί τινι. Subir une peine, δίκην ὑπ-έχω. Il y a peine de mort pour qqn, θάνατος ἐπί-κειταί τινι. || 2° *Souffrance*, (du corps), ἡ ἀλγηδών, όνος; ἡ ὀδύνη, ης; (de l'esprit), ἡ ὀδύνη, ης; ἡ λύπη, ης; ἡ ἀνία, ας. Faire, causer de la peine à qqn, ὀδύνην ου λύπην παρ-έχω τινί. Apprendre une chose avec peine, ἀχθόμενος αἰσθάνομαί τινος. || 3° *Inquiétude d'esprit*, ἡ φροντίς, ίδος; ἡ λύπη, ης. Être, se mettre en peine de qq. chose, ἐν φροντίδι εἶμι ου γίγνομαι περί τινος. Tirer qqn de peine, mettre qqn hors de peine, ἀπ-αλλάττω τινὰ φροντίδων. Ne pas se mettre en peine d'une chose, τινὸς ἀφροντιστέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Travail, fatigue*, ὁ πόνος, ου; ἡ ταλαιπωρία, ας; ἡ πραγματεία, ας. Non sans peine, οὐκ ἄνευ πόνου. Avec peine, σὺν πόνῳ, χαλεπῶς. Se donner de la peine, πονέω-ῶ, f. ήσω; pour une chose, εἴς τι; περί τι ου περί τινος πραγματεύομαι, f. εύσομαι. Perdre sa peine, ses peines, ἀνόνητα πονέω-ῶ. Ce n'est pas la peine de, οὐκ ἄξιόν ἐστι *et l'inf.* || 5° *Embarras, difficulté*, ἡ ἀπορία, ας. Avoir peine, avoir de la peine à faire une chose, χαλεπῶς τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 6° *Répugnance, hésitation*, ὁ ὄκνος, ου. Avoir de la peine à, ὀκνέω-ῶ, f. ήσω, *et l'inf.* Sans peine, ἀσμένως. || A peine, loc. adv., *presque pas, difficilement*, μόλις, χαλεπῶς. A grand'peine, χαλεπώτατα. || A peine... que, ou à peine, οὐ φθάνω *et le participe... καί.* A peine eurent-ils appris cette nouvelle, qu'ils vinrent à notre secours, οὐκ ἔφθησαν πυθόμενοι ταῦτα, καὶ ἦκον ἡμῖν ἀμυνοῦντες.

PEINÉ, ÉE, p.p. Voy. *affligé.* || Adj., *trop travaillé*, πεπονημένος, η, ον.

PEINER, va. 1° *Causer de la fatigue à*, κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Causer du chagrin à*, λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *répugner à*, ὀκνέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* || Vn., *et* se peiner, vr., *se fatiguer*, κάμνω; à *ou* pour faire une chose, ποιῶν τι.

PEINTRE, sm., *celui qui exerce l'art de peindre*, ὁ γραφεύς, έως; ὁ ζωγράφος, ου. || 2° *Celui qui représente vivement les choses*, ὁ γραφικός, οῦ.

PEINTURAGE, sm., ἡ ἐπίχρισις, εως.

PEINTURE, sf. 1° *Action, art de peindre*, ἡ γραφή, ῆς; ἡ ζωγραφία, ας; ἡ γραφική, ῆς. Qui concerne la peinture, γραφικός, ή, όν. || 2° *Ouvrage de peinture*, ἡ γραφή, ῆς; τὸ γράμμα, ατος; ἡ ζωγραφία, ας. || 3° *Couleur appliquée sur une surface*, τὸ χρῶμα, ατος. || 4° *Description vive*, ἡ διαγραφή, ῆς.

PEINTURER, va., ἐπι-χρίω; ἐπι-χρωματίζω, f. ιῶ, *acc.*

PELAGE, sm., *couleur du poil*, τὸ τριχῶν χρῶμα, ατος.

PÉLAGIQUE, adj., *de la mer*, πελαγικός, ή, όν.

PÉLASGES, *pple*, οἱ Πελασγοί, ῶν.

PÉLASGIQUE, adj., Πελασγικός, ή, όν.

PELÉ, ÉE, p.p. Voy. peler. || Adj., *dépourvu de poils, de végétation*, ψιλός, ή, όν.

PÉLÉE, *h.*, ὁ Πηλεύς, έως.

PÊLE-MÊLE, adv., *confusément*, ἀναμίξ, φύρδην, ἀτάκτως. || Sm., *confusion*, ἡ σύγχυσις, εως.

PELER, va. 1° *Oter le poil*, ψιλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Oter la peau, l'écorce*, λεπίζω, f. ιῶ; φλοΐζω, f. ῖῶ, *acc.* || Vn., *perdre l'épiderme*, ἀπο-δερματόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

PÉLICAN, sm., *oiseau*, ὁ πελεκᾶς, ᾶντος; ὁ πελεκάν, άνος.

PÉLION, *mont*, τὸ Πήλιον, ου.

PELISSE, sf., *vêtement garni de fourrure*, τὸ ἱμάτιον μαλλωτόν, οῦ.

PELLA, *v.*, ἡ Πέλλα, ης. De Pella, Πελλαῖος, α, ον.

PELLE, sf., *instrument de fer ou de bois*, ἡ ἄμη, ης; ἡ μάκελλα, ης.

PELLÈNE, *v.*, ἡ Πελλήνη, ης. Habitants de Pellène, οἱ Πελληνεῖς, έων.

PELLETERIE, sf., *fourrures*, αἱ διφθέραι, ῶν.

PELLETIER, sm., *marchand de fourrures*, ὁ διφθεροπώλης, ου.

PELLICULE, sf., τὸ δερμάτιον, ου.

PÉLOPIDAS, *h.*, ὁ Πελοπίδας, ου.

PÉLOPIDE, sm., *fils ou descendant de Pélops*, ὁ Πελοπίδης, ου.

PÉLOPONÈSE, *pays*, ἡ Πελοπόννησος, ου. Du Péloponèse, Πελοποννησιακός, ή, όν; Πελοποννήσιος, α, ον. Habitant du Péloponèse, ὁ Πελοποννήσιος, ου.

PÉLOPONÉSIENS, *pple*, οἱ Πελοποννήσιοι, ων.

PÉLOPS, *h.*, ὁ Πέλοψ, οπος.

PELOTON, sm. 1° *Boule de fil, de laine, etc.*, ἡ τολύπη, ης; ὁ κλωστήρ, ῆρος. || 2° *Petit groupe*, ἡ συστροφή, ῆς. || 3° *Petit corps de troupe*, ἡ τάξις, εως.

PELOTONNER, va., *mettre en peloton*, τολυπεύω, f. σω, *acc.* || SE PELOTONNER, vr. 1° *Se mettre en peloton, en groupe*, συστρέφομαι (pass.). || 2° *Se ramasser, réunir ses membres*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ συ-στρέφειν.

PELOUSE, sf., ἡ πόα, ας.

PELTASTE, sm., *soldat armé de la pelte*, ὁ πελταστής, οῦ. De peltaste, πελταστικός, ή, όν. Corps de peltastes, τὸ πελταστικόν, οῦ. Servir comme peltaste, πελτάζω, f. άσω.

PELTE, sf., *bouclier*, ἡ πέλτη, ης. Qui porte une pelte, πελτοφόρος, ον.

PELTES, *v.*, αἱ Πέλται, ῶν.

PELURE, sf., τὸ λεπύριον, ου.

PÉNAL, ALE, adj., κολαστικός, ή, όν. Lois pénales, οἱ περὶ τὰ ἀδικήματα νόμοι, ων.

PÉNALITÉ, sf., τὸ ἐπιτίμημα, ατος.

PÉNATES, sm. pl. 1° *Dieux domestiques*, οἱ πατρῷοι ou γενέθλιοι θεοί, ῶν. || 2° *Habitation*, ἡ ἑστία, ας.

PENAUD, AUDE, adj., κατηφής, ές.

1. **PENCHANT**, sm. 1° *Pente, déclivité*, τὸ κάταντες, ους. || *Au fig.* Etre sur le penchant de sa ruine, δια-φθαρήσεσθαι μέλλω. || 2° *Déclin*, ἡ μείωσις, εως. Etre sur son penchant, μειόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 3° *Inclination*, ἡ ἐπίκλισις, εως; ἡ ἐπιθυμία, ας. Avoir du penchant pour qq. chose, pour qqn, πρός τι, πρός τινα ῥέπω, f. ῥέψω.

2. **PENCHANT, ANTE**, adj. 1° *Qui penche*, ἐπικλινής, ές; καταφερής, ές. || 2° *Chancelant*, σφαλερός, ά, όν.

PENCHEMENT, sm., ἡ κλίσις, εως.

PENCHER, va., *incliner, baisser*, κλίνω, ἀπο-κλίνω, ἐπι-κλίνω, *acc.* || Vn. 1° *Etre hors de son aplomb*, κλίνω (et passif); ῥέπω, f. ῥέψω. || *Au fig.* L'Etat penche vers sa chute, vers sa ruine, πόλις πρὸς τὸ χεῖρον κλίνει. || 2° *Etre enclin ou porté à, pour*, ῥέπω, f. ῥέψω πρός *et l'acc.* || SE PENCHER, vr., κύπτω, ἐπι-κύπτω; sur une chose, εἴς ou ἐπί τι.

PENDABLE, adj., *qui mérite pendaison*, ἀγχόνης ἄξιος, α, υν.

PENDAISON, sf., ἡ ἀγχόνη, ης.

1. **PENDANT**, prép., *durant*, ἐν, *dat.*; διά, μεταξύ, *gén.*; παρά, *acc.*; ἐπί, *gén.* Pendant la nuit, ἐν νυκτί, διὰ νυκτός. Pendant toute la vie, παρ' ὅλον τὸν βίον. Pendant le règne de Philippe, ἐπὶ Φιλίππου ἄρχοντος. || PENDANT QUE, loc. conj., *dans le temps que*, ἐν ᾧ, ὅτε, ὡς, *avec un mode personnel; ἅμα*, μεταξύ, *avec un participe*, ou *un participe seul*. Pendant qu'ils marchaient, ils combattaient, πορευόμενοι ἅμα ἐμάχοντο ou πορευόμενοι ἐμάχοντο.

2. **PENDANT, ANTE**, adj., *qui pend*, καθειμένος, η, ον; ἀνειμένος, η, ον. || Sm. 1° *Ce qui pend ou suspend*, τὸ ἄρτημα, ατος. Pendant d'oreilles, τὸ ἐνώτιον, ου. || 2° *Ce qui a beaucoup de rapport avec* (*une chose*), τὸ ἀντίστροφον, ου, *gén.* ου *dat.*

PENDARD, sm., ὁ ὄλεθρος, ου.

PENDRE, va. 1° *Attacher en haut*, κρεμάννυμι, ἐκ-κρεμάννυμι, *acc.*; à une chose, ἔκ ou ἀπό τινος; ἀρτάω-ῶ, ἀν-αρτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à une chose, ἔκ τινος. Pendre qqn par les pieds, κρεμάννυμί τινα τῶν ποδῶν. || 2° *Attacher pour étrangler*, ἀπ-άγχω, f. άγξω, *acc.* || Vn. 1° *Etre suspendu*, κρέμαμαι; à une chose, ἔκ ou ἀπό τινος. || 2° *Descendre trop bas*, καθ-εἶμαι (parf. pass. de καθ-ίημι). || SE PENDRE, vr. 1° *Se suspendre*, ἐκ-κρεμάννυμαι (pass.), ἐξ-αρτάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; à, *gén.* || 2° *S'étrangler en se suspendant*, ἀπ-άγχομαι, f. άγξομαι; à, ἐκ *et le gén.*

PÊNE, sm., ἡ βάλανος, ου.

PÉNÉE, *fl.*, ὁ Πηνειός, οῦ.

PÉNÉLOPE, *f.*, ἡ Πηνελόπεια, ας.

PÉNÉTRABLE, adj., εἰσβατός, ή, όν. Difficilement pénétrable, δύσβατος, ον.

PÉNÉTRANT, ANTE, adj., ὀξύς, εῖα, ύ; δριμύς, εῖα, ύ; δεινός, ή, όν. Etre pénétrant, avoir l'esprit pénétrant, ὀξύς εἶμι ἐπινοῆσαι.

PÉNÉTRATION, sf., τὸ ὀξύ, έος. Pénétration d'esprit, τὸ τῶν φρενῶν ὀξύ; ἡ ἀγχίνοια, ας.

PÉNÉTRÉ, ÉE, p.p. et adj. Voy. PÉNÉTRER. || Pénétré de cette idée, ταύτην τὴν διάνοιαν εἰληφώς, υῖα, ός. Pénétré de douleur, περίλυπος, ον. Pénétré de joie, περιχαρής, ές.

PÉNÉTRER, va. 1° *Passer à travers*, δι-ικνέομαι-οῦμαι, *acc.* || 2° *Entrer avant dans*, δι-ικνέομαι-οῦμαι εἰς *et l'acc.* || 3° *Découvrir, parvenir à connaître*, δι-οράω-ῶ, συν-ίημι; κατα-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Pénétrer qqn, τὴν γνώμην τινὸς κατα-νοέω-ῶ. || 4° *Toucher profondément*, ἐκ-πλήττω, *acc.* || Vn., *aller avant dans*, (en parl. des pers.), εἰσ-έρχομαι; (des choses), δι-ικνέομαι-οῦμαι, εἰσ-δύνομαι (moy.) εἰς *et l'acc.*; (des traits), χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι διά *et le gén.* || SE PÉNÉTRER, vr., *avoir dans l'esprit*, δια-νοέομαι-οῦμαι, *acc.*

PÉNIBLE, adj. 1° *Qui donne de la peine*, ἐπίπονος, ον; ἐργώδης, ες; χαλεπός, ή, όν. Chemin pénible, ἡ χαλεπὴ ὁδός. || 2° *Qui fait de la peine, affligeant*, ἀλγεινός, ή, όν; λυπηρός, ά, όν; πικρός, ά, όν.

PÉNIBLEMENT, adv., ἐπιπόνως, ἐργωδῶς, χαλεπῶς.

PÉNINSULE, sf., ἡ χερρόνησος, ου. Habitant d'une péninsule, ὁ χερρονησίτης, ου. Semblable à une péninsule, χερρονησοειδής, ές.

PÉNITENCE, sf. 1° *Repentir de ses fautes*, ἡ μετάνοια, ας; ἡ μεταμέλεια, ας. || 2° *Punition imposée*, ἡ ποινή, ῆς.

PÉNITENT, ENTE, adj., *qui se repent*, μεταμελόμενος, η, ον.

PÉNITENCIER, sm., *maison de correction*, τὸ σωφρονιστήριον, ου.

PENSANT, ANTE, adj., *capable de penser*, διανοητικός, ή, όν.

PENSÉE, sf. 1° *Ce que l'esprit imagine*, ἡ διάνοια, ας; ἡ ἔννοια, ας; τὸ νόημα, ατος; τὸ διανόημα, ατος. Il me vient une pensée, ἔννοια ἐγ-γίγνεταί μοι. || 2° *Sens d'un auteur*, ἡ διάνοια, ας; ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. || 3° *Façon de penser, opinion*, ἡ δόξα, ης; ἡ γνώμη, ης. Dis naïvement ta pensée, ἁπλῶς λέγε ἃ γιγνώσκεις. || 4° *Dessein, projet*, ἡ ἐπίνοια, ας; ἡ διάνοια, ας; ἡ βουλή, ῆς; ἡ γνώμη, ης. Avoir la pensée de faire une chose, ἐν νῷ ἔχω ποιεῖν τι. || 5° *Action de penser*, ἡ νόησις, εως; ἡ διανόησις, εως; ἡ διάνοια, ας. || 6° *Faculté de penser*, ἡ νόησις, εως; τὸ νοητικόν, οῦ; ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. || 7° *L'esprit*, ἡ νόησις, εως; ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. || 8° *Méditation, rêverie*, ἡ σύννοια, ας. Être enfoncé dans ses pensées, σύννους, ουν εἰμί. || 9° *Souvenir*, ἡ μνήμη, ης. || 10° *Esquisse, ébauche*, ἡ σκιαγραφία, ας.

PENSER, va. 1° *Trouver en réfléchissant, imaginer*, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω; εὑρίσκω, ἐξ-ευρίσκω, *acc.* || 2° *Avoir dans l'esprit*, νοέω-ῶ, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω; ἐν νῷ ἔχω, *acc.* || 3° *Croire, juger*, γιγνώσκω; νομίζω, f. ιῶ, *acc.*; que, *prop. inf.* Je pense me tromper, νομίζω ἁμαρτάνειν; qu'ils se trompent, αὐτοὺς ἁμαρτάνειν. A ce que je pense, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. || Vn. 1° *Former des pensées, des idées*, νοέω-ῶ, ἐν-νοέω-ῶ, κατα-νοέω-ῶ, f. ήσω; λογίζομαι, f. ιοῦμαι. || 2° *Croire, juger*, γιγνώσκω; νομίζω, f. ιῶ. Penser mal de qqn, κακὸν νομίζω τινά. Façon de penser, ἡ δόξα, ης; ἡ γνώμη, ης. || 3° *Réfléchir à, méditer*, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω; σκοπέω-ῶ; μελετάω-ῶ, f. ήσω; *acc.* Sans penser, ἀπερισκέπτως. || 4° *S'imaginer, espérer*, ὑπο-λαμβάνω; ἐλπίζω, f. ιῶ. || 5° *Songer à, se souvenir de*, προ-έχω, *dat.*; μέμνημαι, *gén.* || 6° *Avoir en vue*, δια-νοέομαι-οῦμαι; ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *inf.*; βούλομαι *et l'inf.* || 7° *Veiller sur*, φυλάττω, f. ἀξω, *acc.* Penser à soi, φυλάττομαι, f. ἀξομαι. || 8° *Être sur le point de*, μίκρου, ὀλίγου, *avec ou sans* δέω. J'ai pensé mourir, ὀλίγου ἐδέησα ἀπο-θνῄσκειν, ου ὀλίγου ἀπ-έθανον.

PENSEUR, sm., ὁ φροντιστής, οῦ; ὁ ἀνήρ (ἀνδρὸς) λογιστικός, οῦ.

PENSIF, IVE, adj., σύννους, ουν.

PENSION, sf. 1° *Somme annuelle payée à qqn*, ἡ σύνταξις, εως. Avoir une pension, σύνταξιν καρπόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. || 2° *Somme que l'on donne pour être logé, nourri*, ὁ μισθός, οῦ; τὰ τροφεῖα, ων.

PENSIONNAIRE, sm. 1° *Celui qui reçoit une pension*, ὁ ἐμμισθος, ου. || 2° *Celui que l'on nourrit*, ὁ σύνδειπνος, ου.

PENSIONNER, va., σύνταξιν δίδωμι, *dat.*

PENTACORDE, sm., *lyre à cinq cordes*, τὸ πεντάχορδον, ου.

PENTAGONE, adj., πεντάγωνος, ον. || Sm., τὸ πεντάγωνον, ου.

PENTAMÈTRE, adj., πεντάμετρος, ον. || Sm., ὁ πεντάμετρος, ου.

PENTAPOLE, sf., *territoire comprenant cinq villes*, ἡ πεντάπολις, εως.

PENTATEUQUE, sm., *nom des cinq premiers livres de la Bible*, ἡ Πεντάτευχος, ου.

PENTATHLE, sm., *lutte qui se compose de cinq exercices*, τὸ πένταθλον, ου. S'exercer au pentathle, πένταθλον ἀσκέω-ῶ, f. ήσω. Celui qui s'exerce au pentathle, ὁ πένταθλος, ου.

PENTE, sf. 1° *Inclinaison*, τὸ κλίμα, ατος; τὸ κάταντες, ους. Qui va en pente, κατακλινής, ές; κατάντης, ες. || 2° *Inclination, propension*, ἡ ἐπίκλισις, εως; ἡ ἐπιθυμία, ας. Avoir de la pente à une chose, πρός τι ῥέπω, f. ῥέψω.

PENTÉCONTÈRE, sm., *commandant d'une pentécostye*, ὁ πεντηκοντήρ, ῆρος.

PENTÉCOSTYE, sf., *division du loche comprenant cinquante hommes*, ἡ πεντηκοστύς, ύος.

PENTECÔTE, sf., *fête de l'Eglise*, ἡ Πεντηκοστή, ῆς.

PÉNULTIÈME, adj., *avant-dernier*, ὁ, ἡ, τὸ πρὸ τοῦ ἐσχάτου ou τῆς ἐσχάτης; (en parl. d'une syllabe), παραλήγων. ουσα, ον. || Sf., *la pénultième syllabe*, ἡ παραλήγουσα, ης.

PÉNURIE, sf., ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας. Pénurie d'argent, ἡ χρημάτων ἔνδεια.

PÉONIE, *pays*, ἡ Παιονία, ας. Habitants de la Péonie, οἱ Παίονες, ων.

PÉPIN, sm., ὁ κόκκος, ου; (de raisin), τὸ γίγαρτον, ου.

PÉPINIÈRE, sf., τὸ φυτευτήριον, ου; τὸ φυτουργεῖον, ου.

PÉPINIÉRISTE, sm., ὁ φυτουργός, οῦ. Industrie du pépiniériste, ἡ φυτουργία, ας.

PÉPLON ou **PÉPLUM**, sm., *vêtement à l'usage des femmes*, ὁ πέπλος, ου.

PERÇANT, ANTE, adj. 1° *Qui perce, qui pénètre*, ὀξύς, εῖα, ύ. || 2° *Aigu, vif*, (en parl de la voix), τορός, ά, όν; διάτορος, ον; (de la voix, de l'esprit), ὀξύς, εῖα, ύ; (de la vue), δριμύς, εῖα, ύ.

PERCÉE, sf., *ouverture dans un bois*, ἡ δίοδος, ου.

PERCEMENT, sm., ἡ ἐκτρύπησις, εως; ἡ τρῆσις, εως.

PERCEPTEUR, sm., ὁ ἀποδέκτης, ου. Percepteur des contributions, ὁ φορολόγος, ου.

PERCEPTIBILITÉ, sf., τὸ αἰσθητόν, οῦ.

PERCEPTIBLE, adj., *qui peut être perçu par les sens*, αἰσθητός, ή, όν. D'une manière perceptible, αἰσθητῶς.

PERCEPTION, sf. 1° *Recouvrement*, ἡ ἐκλογή, ῆς; ἡ ἀποδοχή, ῆς. Perception des contributions, ἡ τοῦ φόρου εἴσπραξις, εως. || 2° *Action de percevoir par les sens*, ἡ αἴσθησις, εως. Avoir la perception de, αἴσθησιν ἔχω, *gén.*

PERCER, va., *faire une ouverture à* (avec un foret, etc.), δια-τρυπάω-ῶ, ἐκ-τρυπάω-ῶ, f. ήσω; (avec une aiguille), δια-πε-

ρονάω-ῶ, f. ήσω; (avec une lancette), σχάζω, f. σχάσω; (avec une arme), δι-ελαύνω, διαπείρω, δια-τιτρώσκω, *acc.* Percer un mur, une montagne, τοῖχον, ὄρος δι-ορύττω. Percer le cœur, τὴν ψυχὴν τιτρώσκω. || Percer une route, ὁδὸν ποιέω-ῶ, f. ήσω. Percer une forêt, ὁδοὺς δι' ὕλης ποιέω-ῶ. Percer une porte, θύραν ποιῶ. || Va. et vn. 1° *Passer à travers*, δι-ικνέομαι-οῦμαι, δι-έρχομαι, *acc.* Percer les rangs des ennemis, τὰς τῶν πολεμίων τάξεις δια-ρρήγνυμι. Le soleil perce les nuages, ὰ travers les nuages, ὁ ἥλιος ἐκ-λάμπει διὰ τῶν νεφελῶν. || 2° *Pénétrer, découvrir*, δι-ορύω-ῶ; κατα-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Percer l'avenir, dans l'avenir, τὰ μέλλοντα προ-οράω-ῶ. || Vn. 1° *Se faire ouverture*, δια-ρρήγνυμαι (pass.), διαδύομαι (moy.); (en parl. d'un abcès), ἀναρρήγνυμαι (pass.); (d'une dent), ἀνα-τέλλω, f. τελῶ. || 2° *Se déceler, se manifester*, ἀνα-φαίνομαι, ἐκ-φαίνομαι (moy. avec sens neutre). || 3° *Acquérir de la réputation*, δόξαν ou εὐκλειαν κτάομαι-ῶμαι.

PERCEVOIR, va. 1° *Recueillir*, συλ-λέγω, εἰσ-πράττω (et moyen), *acc.* || 2° *Recevoir l'impression des objets*, αἰσθάνομαι, *gén.*

1. **PERCHE**, sf., *poisson*, ἡ πέρκη, ης. Petite perche, τὸ περκίδιον, ου.

2. **PERCHE**, sf., *long bois*, ἡ κάμαξ, ακος. Fait avec une perche, καμάκινος, ον.

PERCHER, vn., *et* **SE PERCHER**, vr., καθ-ίζω, καθ-έζομαι; sur, ἐπί *et le gén.* Etre perché, κάθ-ημαι.

PERCHOIR, sm., τὸ πέταυρον, ου.

PERCLUS, USE, adj., πεπηρωμένος, η, ον; παραλελυμένος, η, ον; des mains, τὰς χεῖρας. Etre perclus, πεπήρωμαι, παρα-λέλυμαι. Rendre perclus, παρα-λύω, f. σω, *acc.*

PERÇU, UE, p.p. Voy. **PERCEVOIR**. || *Reçu par les sens*, αἰσθητός, ή, όν.

PERCUSSION, sf., ἡ κροῦσις, εως; ἡ κρότησις, εως; ἡ πληγή, ῆς.

PERDANT, sm., *celui qui perd*, ὁ ἡττώμενος, ου; ὁ ἥττων, ονος.

PERDICCAS, *h.*, ὁ Περδίκκας, ου et α.

PERDITION, sf., ὁ ὄλεθρος, ου; ἡ ἀπώλεια, ας.

PERDRE, va. 1° *Etre privé, dépouillé de, n'avoir plus*, ἀπο-βάλλω, ἀπ-όλλυμι, ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (pass.), *acc.*; ἐκ-πίπτω, *gén. avec ou sans* ἀπό, ἐκ. Perdre son patrimoine, son armée, la vue, courage, ἀπο-βάλλω τὰ πατρῶα, τὸν στρατόν, τὴν ὄψιν, θυμόν. Perdre la royauté, le pouvoir, τὴν τυραννίδα, τὴν ἀρχὴν ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι. Perdre du sang, αἷμα ἐκ-χέω. Perdre la parole, la raison, ἐκ-πίπτω λόγου, λογισμοῦ. Perdre l'espérance, sa réputation, ἐκ-πίπτω ἀπὸ τῆς ἐλπίδος, ἐκ τῆς δόξης. Perdre le souvenir d'une chose, ἀπο-βάλλω τι. || Perdre la tête (avoir la tête coupée), ἀπο-βάλλω ou ἀπο-τέμνομαι (pass.) τὴν κεφαλήν; (devenir fou), παρα-κινέω-ῶ, f. ήσω; (être troublé), δια-ταράττομαι, f. αχθήσομαι. || 2° *Egarer* (*une chose*), ἀπο-βάλλω, *acc.* Perdre (égarer qqn), τινά πλανάω-ῶ, f. ήσω. Perdre son chemin, ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐκ-πίπτω. Perdre qqn, qq. chose de vue (ne plus les voir), ἀπο-κρύπτω τινά, τι. Perdre de vue une affaire, πράγματος ἀμελέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Faire un mauvais emploi de*, κακῶς χράομαι-ῶμαι, *dat.* Perdre son temps et sa peine, ἀν-αλίσκω τόν τε χρόνον καὶ πόνον. || Perdre du temps, μέλλω; ὀκνέω-ῶ, f. ήσω. Il n'y a plus de temps à perdre, οὐ δεῖ μέλλειν. || 4° *Etre frustré de, être vaincu*, ἀπο-τυγχάνω, *gén.*; ἡττάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι, *acc.* ou *dat.* Ils perdirent tous leurs avantages, τῶν ἀγαθῶν πάντων ἀπ-έτυχον. Perdre un procès, δίκην ἡττάομαι-ῶμαι. || 5° *Ruiner, déshonorer*, ἀπ-όλλυμι, δια-φθείρω, *acc.* Je suis perdu, ἀπ-όλωλα. || 6° *Corrompre, débaucher*, δια-φθείρω, *acc.* || 7° *Gâter, endommager*, δια-φθείρω, δι-όλλυμι, *acc.*; λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.* ou *dat.* || Vn. 1° *Avoir du désavantage*, μεῖον ἔχω. || 2° *Diminuer de valeur*, τὴν τιμὴν ἐλαττόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || **SE PERDRE**, vr. 1° *Faire naufrage*, ναυαγέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Disparaître*, ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι; dans la foule, ἐν τῷ πλήθει. Ce fleuve se perd dans les sables, ὁ ποταμὸς εἰσ-δύεται εἰς ψάμμον. || 3° *Cesser*, παύομαι, f. παύσομαι; λήγω, f. λήξω. || 4° *S'égarer*, ἀπο-πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || 5° *Courir à sa perte*, εἰς προῦπτον ὄλεθρον διδόναι ἑαυτόν, ήν, ό.

PERDREAU, sm., ὁ περδικιδεύς, έως.

PERDRIX, sf., ὁ, ἡ πέρδιξ, ικος. Petite perdrix, τὸ περδίκιον, ου. De perdrix, περδικικός, ή, όν. Imiter le cri de la perdrix, κακκαβίζω, f. ιῶ.

PERDU, UE, p.p. Voy. **PERDRE**. || Pays perdu, ἡ ἐρημία, ας. Heures perdues, moments perdus, ἡ σχολή, ῆς. || Perdu de réputation, ἄτιμος, ον. Perdu de débauches, ἐξώλης, ες. || A corps perdu, (avec impétuosité), προπετῶς.

PÈRE, sm. 1° *Celui qui a des enfants*, ὁ πατήρ, *gén.* πατρός. Du père, πατρῷος, α, ον; πατρικός, ή, όν. Sans père, ὁ, ἡ ἀπάτωρ, ορος. De père en fils, ἐκ πατέρων. || Au pl., *ancêtres*, οἱ πατέρες, ων; οἱ πρόγονοι, ων. || 2° *Auteur, principe, créateur*, ὁ πατήρ; ὁ δημιουργός, οῦ; ὁ ἀρχηγός, οῦ. || Les Pères de l'Eglise, οἱ ἅγιοι πατέρες.

PÉRÉGRINATION, sf., ἡ ἀποδημία, ας. Celui qui est en pérégrination, ὁ ἀποδημητής, οῦ; ὁ ἀποδημῶν, οῦντος.

PÉREMPTOIRE, adj., *irréfutable*, ἀνέλεγκτος, ον; ἀνεξέλεγκτος, ον.

PÉREMPTOIREMENT, adv., **ἀνελέγκτως**.

PÉRENNITÉ, sf. Voy. **PERPÉTUITÉ**.

PERFECTIBLE, adj., εἰς τὴν τελείωσιν ἀγεσθαι δυνάμενος, η, ον.

PERFECTION, sf. 1° *Achèvement*, ἡ ἐπιτέλεσις, εως; ἡ τελείωσις, εως. || 2° *Qualité de ce qui est parfait*, ἡ τελειότης, ητος; τὸ τελείωμα, ατος. || 3° *Qualité excellente, vertu*, ἡ ἀρετή, ῆς. || **EN PERFECTION**, loc. adv., *parfaitement*, τελέως, ἐντελῶς.

PERFECTIONNEMENT, sm., ἡ τελείωσις, εως; τὸ τελείωμα, ατος.

PERFECTIONNER, va., τελειόω-ῶ, f. ώσω; βελτιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || **SE PERFECTIONNER**, vr., βελτίων, ον γίγνομαι; en une chose, ἐν τινι.

PERFIDE, adj., ἄπιστος, ον; ἀνόσιος, ον.

PERFIDEMENT, adv., ἀπίστως.

PERFIDIE, sf., ἡ ἀπιστία, ας; τὸ ἄπιστον, ου.

PERFORATION, sf., ἡ τρῆσις, εως; ἡ ἐκ-τρύπησις, εως.

PERFORER, va., δια-τρυπάω-ῶ, ἐκ-τρυπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PERGAME, *ville, citadelle de Troie*, ἡ Πέργαμος, ου; τὸ Πέργαμον, ου. Habitants de Pergame, οἱ Περγαμηνοί, ῶν.

PÉRIANDRE, *h.*, ὁ Περίανδρος, ου.

PÉRICARDE, sm., τὸ περικάρδ-ον, ου.

PÉRICARPE, sm., τὸ περικάρπιον, ου.

PÉRICLÈS, *h.*, ὁ Περικλῆς, κλέους.

PÉRICLITER, vn., κινδυνεύω, f. εύσω. Sa vie périclite, κινδυνεύει περὶ τῆς ψυχῆς.

PÉRIL, sm., ὁ κίνδυνος, ου. Etre en péril, κινδυνεύω, f. εύσω. Voy. DANGER.

PÉRILLEUSEMENT, adv., ἐπικινδύνως, σφαλερῶς.

PÉRILLEUX, EUSE, adj., ἐπικίνδυνος, ον; παρακινδυνευτικός, ή, όν. Voy. DANGEREUX.

PÉRIMÈTRE, sm., ἡ περίμετρος, ου; τὸ περίμετρον, ου; ἡ περίοδος, ου.

PÉRINÉE, sm., ὁ περίνεος, ου.

PÉRINTHE, *v.*, ἡ Περινθος, ου. Habitants de Périnthe, οἱ Περίνθιοι, ων.

PÉRIODE, sf. 1° *Révolution qui se renouvelle régulièrement*, ἡ περίοδος, ου; de la lune, σελήνης. || 2° *Diverses phases d'une maladie*, ἡ περίοδος, ου. || 3° *Sorte de phrase*, ἡ περίοδος, ου; ἡ σύνθεσις, εως. || Sm. et sf., *espace de temps*, ἡ περίοδος, ου; ὁ χρόνος, ου. || Sm., *degré, terme*, ὁ ὅρος, ου. Le plus haut période, τὸ ἄκρον, ου; τὸ ἀκρότατον, ου. Le dernier période, τὸ ἔσχατον, ου.

PÉRIODICITÉ, sf., ἡ περίοδος, ου.

PÉRIODIQUE, adj., (dans tous les sens), περιοδικός, ή, όν. Style périodique, ἡ κατεστραμμένη (ης) λέξις, εως.

PÉRIODIQUEMENT, adv., περιοδικῶς.

PÉRIOSTE, sm., *membrane qui couvre les os*, τὸ περιόστεον, ου.

PÉRIPATÉTICIEN, ENNE, adj., *qui suit la doctrine d'Aristote*, περιπατητικός, ή, όν. || Sm., ὁ περιπατητικός, οῦ.

PÉRIPATÉTISME, sm., *philosophie péripatéticienne*, τὰ περιπατητικά, ῶν.

PÉRIPÉTIE, sf., ἡ περιπέτεια, ας.

PÉRIPHÉRIE, sf., ἡ περιφέρεια, ας.

PÉRIPHRASE, sf., ἡ περίφρασις, εως. Exprimer par périphrase, περι-φράζω, f. φράσω, *acc.*

PÉRIPLE, sm., (dans tous les sens), ὁ περίπλους, ου.

PÉRIPTÈRE, adj., *entouré de colonnes*, περίπτερος, ον. || Sm., *édifice périptère*, ὁ περίπτερος, ου.

PÉRIR, vn. 1° *Mourir, prendre fin*, ἀπ-όλλυμαι (moy.), δια-φθείρομαι (pass.), ἀποθνήσκω; τελευτάω-ῶ, f. ήσω. Faire périr, ἀπ-όλλυμι, ἀπο-κτείνω, *acc.* || 2° *Dépérir, disparaître*, ἀπ-όλλυμαι (moy.), δια-φθείρομαι (pass.); ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. Faire périr, δια-φθείρω; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.*

PÉRISCIENS, sm. pl., *terme de géographie*, οἱ περίσκιοι, ων.

PÉRISSABLE, adj., φθαρτός, ή, όν; θνητός, ή, όν; ἐξίτηλος, ον.

PÉRISTYLE, sm., τὸ περίστυλον, ου.

PÉRITOINE, sm., τὸ περιτόναιον, ου.

PERLE, sf., ὁ μαργαρίτης, ου; ἡ μαργαρῖτις, ιδος. La pêche des perles, ἡ τῶν μαργαριτῶν ἀναζήτησις, εως.

PERLIER, IÈRE, adj., μαργαριτοφόρος, ον.

PERMANENCE, sf., ἡ διαμονή, ῆς. Rester en permanence, δια-μένω.

PERMANENT, ENTE, adj., μόνιμος, ον. Etat permanent, ἡ διαμονή, ῆς.

PERMÉABLE, adj., διατικός, ή, όν.

PERMESSE, *fl.*, ὁ Περμησσός, οῦ.

PERMETTRE, va. 1° *Concéder, accorder*, παρα-χωρέω-ῶ, συγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω; ἐπιτρέπω, ἐφίημι; qq. chose à qqn, τί τινι; à qqn de faire une chose, τινὶ ποιεῖν τι, ου ἐάω-ῶ τινα ποιεῖν τι. Si Dieu le permet, ἐὰν ὁ Θεὸς παρ-είκῃ. || 2° *Comporter, admettre*, ἐν-δέχομαι (moy.); ἐγ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Le temps ne permet pas ici, ὁ χρόνος οὐκ ἐνδέχεται ου ἐγ-χωρεῖ *ici l'inf.* || SE PERMETTRE, vr., προσ-ίεμαι (moy.), *acc.* Se permettre de, τολμάω-ῶ, ἀπο-τολμάω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.*

PERMIS, ISE, p.p. Voy. PERMETTRE. || Adj., θεμιτός, ή, όν; νόμιμος, η, ον; (moralement), δσιος, α, ον. Il est permis de, ἔξ-εστι, πάρ-εστι, θεμιτόν ἐστι *l'inf.*

PERMISSION, sf., ἡ ἐξουσία, ας; ἡ συγ-χώρησις, εως. Avoir, donner, obtenir la permission de, ἔχω, δίδωμι, λαμβάνω ἐξουσίαν *et l'inf.* Faire une chose avec la permission de qqn, sans la permission de qqn, συγ-χωροῦντός τινος, ἀκοντός τινος τι ποιέω-ῶ, f. ήσω.

PERMUTATION, sf., *échange*, ἡ ἀλλαγή, ῆς; ἡ μεταλλαγή, ῆς.

PERMUTER, va., ἀντ-αλλάττομαι (moy.), *acc.*; contre une chose, τινός ου ἀντί τινος.

PERNICIEUX, EUSE, adj., βλαβερός, ά, όν; ἀ, *dat.*; ὀλέθριος, ον.

PERNICIEUSEMENT, adv., ὀλεθρίως, βλαβερῶς.

PÉRONÉ, sm., ἡ περόνη, ης.

PÉRORAISON, sf., ὁ ἐπίλογος, ου. En forme de péroraison, ἐπιλογικῶς.

PÉRORER, vn., τραγικῶς λέγω.

PERPENDICULAIRE, adj., ὀρθός, ή, όν. || Sf., *ligne perpendiculaire*, ἡ κάθετος, ου.

PERPENDICULAIREMENT, adv., πρὸς τὴν κάθετον.

PERPENNA, *h.*, ὁ Περπέννας, α.

PERPÉTRATION, sf., ἡ διάπραξις, εως.

PERPÉTRER, va., δια-πράττω, *acc.*

PERPÉTUEL, ELLE, adj. 1° *Qui dure toujours*, αἰώνιος, ος ει α, ον; ἀΐδιος, ον; ἀδιάλειπτος, ον. Feu perpétuel, τὸ πῦρ ἄσβεστον. || 2° *Continuel, fréquent*, συνεχής, ές; συχνός, ή, όν.

PERPÉTUELLEMENT, adv. 1° *Toujours*, ἀεί. || 2° *Fréquemment*, συνεχῶς.

PERPÉTUER, va., *rendre perpétuel*, αἰώνιον ου ἀΐδιον ποιέω-ῶ, f. ήσω; δια-σώζω, *acc.* Perpétuer sa gloire, ἀείμνηστον τὴν δόξαν κατα-λείπω. || SE PERPÉTUER, vr., μένω δια-μένω.

PERPÉTUITÉ, sf., ἡ διαμονή, ῆς; τὸ ἀδιάλειπτον, ου; ἡ ἀϊδιότης, ητος. || A PERPÉTUITÉ, loc. adv., εἰς αἰῶνα, εἰς ἀεί.

PERPLEXE, adj., ἄπορος, ον; ἀμήχανος, ον. Situation perplexe, ἡ ἀπορία, ας.

PERPLEXITÉ, sf., ἡ ἀπορία, ας. Jeter qqn dans une grande perplexité, εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐμ-βάλλω τινά.

PERQUISITION, sf., ἡ ζήτησις, εως; ἡ ἔρευνα, ης. Faire perquisition de qqn, de qq. chose, ζήτησίν ου ἐρευνάν τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

PERRHÈBES, *pple*, οἱ Περραιβοί, ῶν.

PERRHÉBIE, *pays*, ἡ Περραιβία, ας.

PERRON, sm., τὸ ἔξω ἀνάβαθρον, ου.

PERROQUET, sm., *oiseau*, ὁ ψιττακός, οῦ. || Voile de perroquet, ὁ ἀρτέμων, ονος.

PERRUCHE, sf., *femelle du perroquet*, ἡ ψιττάκη, ης.

PERRUQUE, sf., τὸ προκόμιον, ου; αἱ κόμαι (ῶν) πρόσθετοι, ων.

PERRUQUIER, sm., ὁ κουρεύς, έως. Boutique de perruquier, τὸ κουρεῖον, ου.

PERS, PERSE, adj., γλαυκός, ή, όν. Yeux pers, οἱ ὀφθαλμοὶ γλαυκοί, ῶν.

PERSAN, ANE, adj., Περσικός, ή, όν.

PERSE, sf., *pays*, ἡ Περσική, ῆς; ἡ Περσίς, ίδος. || Sm., *habitant de la Perse*, ὁ Πέρσης, ου. Des Perses, Περσικός, ή, όν. Parler la langue des Perses, Περσίζω, f. ιῶ. Dans la langue des Perses, Περσιστί. Les guerres contre les Perses, τὰ Περσικά, ῶν.

PERSÉCUTANT, ANTE, adj., *importun*, ἐπαχθής, ές.

PERSÉCUTER, va. 1° *Tourmenter injustement*, διώκω; κακοποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*

PERSÉCUTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ διώκτης, ου; *fém.* ἡ διώκτρια, ας.

PERSÉCUTION, sf. 1° *Poursuite injuste*, ὁ διωγμός, οῦ. || 2° *Importunité*, ἡ ὄχλησις, εως.

PERSÉE, *h.*, ὁ Περσεύς, έως. Fils, descendant de Persée, ὁ Περσείδης, ου.

PERSÉPHONÉ ou **PROSERPINE**, *déesse*, ἡ Περσεφόνη, ης.

PERSÉPOLIS, *v.*, ἡ Περσέπολις, εως.

PERSÈS, *h.*, ὁ Πέρσης, ου.

PERSÉVÉRAMMENT, adv., μονίμως, λιπαρῶς.

PERSÉVÉRANCE, sf., ἡ καρτερία, ας; ἡ διαμονή, ῆς; ἡ λιπαρία, ας. Avec persévérance, λιπαρῶς.

PERSÉVÉRANT, ANTE, adj., μόνιμος, ον; λιπαρής, ές; βέβαιος, ος ει α, ον.

PERSÉVÉRER, vn., δια-μένω; dans une chose, ἔν ου ἐπί τινι; ἐμ-μένω τινί ου ἔν τινι. Qui persévère dans qq. chose, ἐμμενετικός, ή, όν τινι.

PERSICAIRE, sf., *plante*, τὸ ὑδροπίπερον, ου.

PERSIFLAGE, sm., ὁ διασυρμός, οῦ; ὁ χλευασμός, οῦ.

PERSIFLER, va., δια-σύρω; χλευάζω, f. άσω, *acc.*

PERSIFLEUR, sm., ὁ χλευαστής, οῦ.

PERSIL, sm., *plante*, τὸ σέλινον, ου. De persil, σελίνινος, η, ον. Semblable au persil, σελινοειδής, ές. Persil sauvage, τὸ ἀγριοσέλινον, ου. Persil de montagne, τὸ ὀρεοσέλινον, ου.

PERSIQUE, adj., Περσικός, ή, όν. Le golfe Persique, ὁ Περσικὸς κόλπος, ου.

PERSISTANCE, sf., ἡ διαμονή, ῆς; ἡ ἐπιμονή, ῆς.

PERSISTANT, ANTE, adj., ἔμμονος, ον. Etre persistant, ἐμ-μένω.

PERSISTER, vn., δια-μένω; dans une chose, ἔν ου ἐπί τινι. Je persiste à dire, διαμένω λέγων.

PERSONNAGE, sm. 1° *Personne*, ὁ ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός; (terme de dénigrement), ὁ ἄνθρωπος, ου. || 2° *Personne mise en action dans un drame, rôle*, τὸ πρόσωπον, ου. Personnage principal, ὁ πρωταγωνιστής, οῦ.

PERSONNALITÉ, sf. 1° *Existence comme personne*, ἡ οὐσία, ας. || 2° *Egoïsme*, ἡ φιλαυτία, ας. || 3° *Trait injurieux et personnel*, ἡ ἐπήρεια, ας.

PERSONNE, sf. 1° *Un homme ou une femme*, ὁ, ἡ ἄνθρωπος, ου. || *Souvent ce mot ne se traduit pas.* Plusieurs personnes, πολλοί, ῶν. Quelques personnes, τινές, ῶν (encl.). Par personne, καθ' ἕκαστον, καθ' ἑκάστην. || 2° *Une femme*, ἡ γυνή, ναικός. Jeune personne, ἡ κόρη, ης; ἡ παρθένος, ου. || 3° *Le corps, la vie*, τὸ σῶμα, ατος; ἡ ψυχή, ῆς. La personne du roi, ὁ βασιλεύς, έως. Bien fait de sa personne, εὐσχήμων, ον τὸ σῶμα. En personne, αὐτός, ή, ό. Il vint en personne, αὐτὸς ἦλθε. || 4° *En grammaire et en théologie*, τὸ πρόσωπον, ου. || Sm. 1° *Quelqu'un*, τις, *gén.* τινός (encl.). || 2° *Nul, avec* ne *exprimé ou sous-entendu*, οὐδείς, οὐδενός; μηδείς, μηδενός. Je n'ai rencontré personne, οὐκ ἐν-τετύχηκα οὐδενί. Il n'y a personne qui, οὐκ ἔστιν ὅστις *et l'ind.*

PERSONNEL, ELLE, adj. 1° *Propre à chaque personne*, ἴδιος, α, ον. L'intérêt personnel, τὸ ἴδιον (ου) συμφέρον, οντος. || 2° *Egoïste*, φίλαυτος, ον. || 3° *En grammaire*, προσωπικός, ή, όν. || Sm., *les personnes attachées à un service*, οἱ ἄνθρωποι, ων.

PERSONNELLEMENT, adv., *en propre personne*, s'exprime par αὐτός, ή, ό. Il m'a offensé personnellement, ὕβρισεν αὐτὸν ἐμέ.

PERSONNIFICATION, sf., ἡ προσωποποιΐα, ας.

PERSONNIFIER, va., προσωποποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PERSPECTIVE, sf. 1° *Art*, ἡ σκιαγραφία, ας. || 2° *Peinture*, τὸ σκιαγράφημα, ατος. Faire une perspective, σκιαγραφέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Aspect des objets vus de loin*, ἡ ἄποψις, εως. || 4° *Attente*, ἡ ἐλπίς, ίδος; ἡ προσδοκία, ας. Avoir la perspective d'une chose, προσδοκίαν ἔχω τινός. || En perspective, loc. adv. 1° *Dans un certain éloignement*, ἐξ ἀπόπτου. || 2° *En espérance*, ἐν ἐλπίδι.

PERSPICACE, adj., εὐσύνετος, ον; ἀγχίνους, ουν.

PERSPICACITÉ, sf., ἡ εὐσυνεσία, ας; ἡ ἀγχίνοια, ας.

PERSUADÉ, ÉE, p.p., πεπεισμένος, η, ον; de, *acc.* Etre persuadé, πέπεισμαι; d'une chose, τί; que, *prop. inf.* J'étais persuadé que le danger était grand, ἐπεπείσμην μέγαν εἶναι τὸν κίνδυνον.

PERSUADER, va., πείθω, ἀνα-πείθω; qqn d'une chose, une chose à qqn, τινά τι; à qqn de faire une chose, τινὰ ποιεῖν τι, *qqfois* ὥστε ποιεῖν τι. || Se laisser persuader, πείθομαι (pass.); d'une chose, τί; que, *prop. infinitive.* || **Se persuader**, vr., *croire*, πέπεισμαι; πιστεύω, f. εὑσω *et une prop. infinitive.* Je me persuade que le temps t'instruira, πέπεισμαι ου πιστεύω τὸν χρόνον διδάξειν σε.

PERSUASIF, IVE, adj., πιθανός, ή, όν. D'une manière persuasive, πιθανῶς.

PERSUASION, sf. 1° *Action de persuader*, ἡ, πειθώ, οῦς. Don, talent de la persuasion, ἡ πειθώ, οῦς; ἡ πιθανότης, ητος. Qui a le don de la persuasion, πιθανός, ή, όν. || 2° *Ferme croyance*, ἡ πίστις, εως. Avoir la persuasion que, πιστεύω, f. σω *et une prop. inf.* J'ai la persuasion que le temps t'instruira, πιστεύω τὸν χρόνον διδάξειν σε.

PERTE, sf. 1° *Privation*, ἡ ἀποβολή, ῆς; ἡ, στέρησις, εως; ἡ ἀποστέρησις, εως; (*mort*), ὁ θάνατος, ου. || 2° *Dommage*, ἡ βλάβη, ης; ἡ, ζημία, ας. Subir une grande perte, μεγάλα βλάπτομαι (pass.). Les pertes de l'ennemi furent considérables, οἱ πολέμιοι πολλοὺς ἀπέβαλον ἀνθρώπους. || 3° *Ruine*, ἡ φθορά, ᾶς; ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ ἀπώλεια, ας; ὁ ὄλεθρος, ου. Causer la perte de qqn, ἀπ-όλλυμί τινα. Conduire qqn à sa perte, ἄγω τινὰ εἰς ὄλεθρον. || 4° *Echec*, τὸ ἔλαττωμα, ατος. Perte d'une bataille, ἡ ἧττα, ης. Perte d'un procès, ἡ ἧττα δίκης. || 5° *Mauvais usage*, τὸ παρανάλωμα, ατος. Perte de temps, ἡ χρόνου διατριβή, ῆς. || A perte, loc. adv., ἐπὶ ζημίᾳ. En pure perte, ματαίως, μάτην, ἄλλως.

PERTINACITÉ, sf., ἡ αὐθάδεια, ας.

PERTINEMMENT, adv., προσηκόντως, πρεπόντως.

PERTINENT, ENTE, adj., προσήκων, ουσα, ον; πρέπων, ουσα, ον.

PERTURBATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ ταράττων, οντος; *fém.* ἡ ταράττουσα, ης; de, *acc.* Perturbateur du repos public, ὁ νεωτεροποιός, οῦ.

PERTURBATION, sf., ἡ ταραχή, ῆς. Eprouver des perturbations, ταραχὰς ἔχω.

PERVENCHE, sf., *plante*, ἡ κληματίς, ίδος.

PERVERS, ERSE, adj., πονηρός, ά, όν; μοχθηρός, ά, όν.

PERVERSION, sf., ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ διαστροφή, ῆς.

PERVERSITÉ, sf., ἡ πονηρία, ας; ἡ μοχθηρία, ας; ἡ φαυλότης, ητος.

PERVERTIR, va., διᾰ-φθείρω, *acc.* || Se pervertir, vr., διᾰ-φθείρομαι (pass.).

PERVERTISSEMENT, sm., ἡ διαφθορά, ᾶς.

PESAMMENT, adv., βαρέως. Soldat pesamment armé, ὁ ὁπλίτης, ου.

PESANT, ANTE, adj. 1° *Qui pèse*, βαρύς, εῖα, ύ. Avoir la tête pesante, τὴν κεφαλὴν βαρύνομαι, f. υνθήσομαι. || 2° *Lent*, βραδύς, εῖα, ύ; νωθής, ές; νωθρός, ά, όν. || 3° *Fatigant, incommode*, βαρύς, εῖα, ύ; ἐπαχθής, ές. || Adv., τὸ βάρος. Cinq talents pesant, πέντε τάλαντα τὸ βάρος.

PESANTEUR, sf. 1° *Poids*, ἡ βαρύτης, ητος; τὸ βάρος, ους. Pesanteur de tête, ἡ καρηβαρία, ας. || 2° *Lenteur*, ἡ βραδυτής, ῆτος; ἡ, νώθεια, ας. Pesanteur d'esprit, ἡ νώθεια, ας.

PESÉE, sf., *action de peser*, ἡ στάθμησις, εως. Faire la pesée de, σταθμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*

PESER, va. 1° *Mettre dans la balance*, σταθμάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; ἵστημι *avec ou sans* σταθμῷ, *acc.* || 2° *Examiner attentivement*, ἐξ-ετάζω, f. άσω; ἐπι-σκοπέω-ῶ, *acc.* || Vn. 1° *Avoir le poids de*, σταθμὸν ου βάρος ἔχω, *gén.*; ἄγω, ἕλκω, *acc.* Peser une mine, μνᾶν ἄγω. || 2° *Appuyer sur*, ἐπί-κειμαι, *dat.* || 3° *Insister sur*, ἐγ-κειμαι, *dat.*

PESEUR, sm., ὁ ζυγοστάτης, ου.

PESSIONNTE, v., ἡ Πεσσινοῦς, οῦντος. De Pessinonte, Πεσσινούντιος, α, ον.

PESTE, sf. 1° *Maladie contagieuse*, ὁ λοιμός, οῦ. La peste se mit dans l'armée, ὁ λοιμὸς ἐν-έπεσε τῷ στρατῷ. Avoir la peste, λοιμώττω, f. ώξω. || 2° *Personne pernicieuse*, ὁ λοιμός, οῦ; ὁ ὄλεθρος, ου. || 3° *Chose pernicieuse*, ἡ φθορά, ᾶς; ὁ φθόρος, ου.

PESTIFÉRÉ, ÉE, adj., *infecté de la peste*, λοιμώδης, ες. || Sm., *celui qui a la peste*, ὁ λοιμώττων, οντος.

PESTILENCE, sf. Voy. peste.

PESTILENTIEL, ELLE, adj., λοιμώδης, ες; λοιμικός, ή, όν.

PÉTALE, sm., τὸ πέταλον, ου.

PÉTALISME, sm., *sorte d'ostracisme à Syracuse*, ὁ πεταλισμός, οῦ.

PÉTASE, sm., *chapeau à larges bords*, ὁ πέτασος, ου.

PÉTILLANT, ANTE, adj. 1° *Qui pétille*, ψοφώδης, ες. || 2° *Qui brille avec éclat*, μαρμαρυγώδης, ες; στιλπνός, ή, όν. || 3° *Vif*, ὀξύς, εῖα, ύ.

PÉTILLEMENT, sm., ὁ ψόφος, ου.

PÉTILLER, vn. 1° *Eclater avec un petit bruit*, ψοφέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Jeter un vif éclat*, ἀστράπτω, f. άψω. || *Au fig.* Pétiller de joie, de colère, χαρᾷ, θυμῷ ἐκ-φέρομαι (pass.).

PÉTIOLE, sm., ἡ κρεμάστρα, ας.

PETIT, ITE, adj. 1° *Qui a peu d'étendue, de volume*, μικρός ου σμικρός, ά, όν (μικρότερος, τατος et ἐλάττων, ον; ἐλάχιστος). || 2° *Qui est en bas âge*, μικρός, ά, όν. || 3° *Peu considérable, peu nombreux*, μικρός, ά, όν; ὀλίγος, η, ον, (μείων, ον; ὀλίγιστος). || 4° *Court, faible, exigu*, βραχύς, εῖα, ύ; λεπτός, ή, όν. || 5° *Qui a peu de prix*, εὐτελής, ές; φαῦλος, ος et η, ον. || 6° *Humble, de basse condition*, μικρός, ά, όν; ταπεινός, ή, όν; ἀγεννής, ές. || Sm. 1° *Animal nouvellement né*, τὸ τέκνον, ου; ὁ γόνος, ου; τὸ ἔκγονον, ου; (en parl. des oiseaux), ὁ νεοττός, οῦ; (des lions et des bêtes sauvages), ὁ σκύμνος, ου; (des chiens, des ours), ὁ σκύλαξ, ακος || 2° *Ce qui est petit*, τὸ μικρόν, οῦ. || Sm. pl., *les hommes sans naissance, sans fortune*, οἱ μικροί, ῶν. || En petit, loc. adv., *en raccourci*, συντόμως. || Petit à petit, loc. adv. *peu à peu*, κατὰ σμικρόν, κατὰ βραχύ.

PETITE-FILLE, sf., ἡ ἔγγονος, ου; (fille du fils), ἡ υἱδῆ, ῆς; (fille de la fille), ἡ θυγατριδῆ, ῆς.

PETITEMENT, adv. 1° *En petite quantité*

μικρῶς, ὀλίγον. || 2° *Mesquinement*, γλίσχρως. || 3° *Avec petitesse*, ταπεινῶς, ἀνελευθέρως.

PETITESSE, sf. 1° *Peu d'étendue*, ἡ μικρότης, ητος. || 2° *Modicité*, ἡ ὀλιγότης, ητος. || 3° *Faiblesse, bassesse*, ἡ ἀσθένεια, ας; ἡ ταπεινότης, ητος. Petitesse d'esprit, d'âme, ἡ μικροψυχία, ας. || 4° *Mesquinerie*, ἡ μικροπρέπεια, ας.

PETIT-FILS, sm., ὁ ἔγγονος, ου; (fils du fils), ὁ υἱδοῦς, οῦ; (fils de la fille), ὁ θυγατριδοῦς, οῦ.

PÉTITION, sf., *demande par écrit*, ἡ ἔγγραφος (ου) ἀξίωσις, εως. || Pétition de principe, ὁ διάλληλος τρόπος, ου; ὁ κύκλος, ου.

PETIT-LAIT, sm., ὁ ὀρός, ὁ ὄρρος, οῦ. Boire du petit-lait, ὀρροποτέω-ῶ, f. ήσω.

PETIT-MAÎTRE, sm., ὁ καλλωπιστής, οῦ.

PÉTRI, IE, p.p. Voy. PÉTRIR. || Adj., *plein de*, μεστός, ή, όν, *gén.*

PÉTRIFIANT, ANTE, adj., λιθοποιός, όν.

PÉTRIFICATION, sf., *action de pétrifier*, ἡ λίθωσις, εως; ἡ ἀπολίθωσις, εως.

PÉTRIFIER, va. 1° *Changer en pierre*, λιθόω-ῶ, ἀπο-λιθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Stupéfier*, ἐκ-πλήττω, κατα-πλήττω, *acc.* || SE PÉTRIFIER, vr., *se changer en pierre*, λιθόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

PÉTRIN, sm., ἡ μάκτρα, ας; ἡ κάρδοπος, ου.

PÉTRIR, va., μάττω, f. μάξω; φυράω-ῶ, f. άσω; φύρω, f. φυρῶ, *acc.* Pétrir de l'argile, πηλὸν φύρω.

PÉTRISSABLE, adj., φυρατός, ή, όν.

PÉTRISSAGE, sm., ἡ φύρασις, εως.

PÉTRISSEUR, sm., ὁ φύρων, οντος.

PÉTULANCE, sf., ἡ προπέτεια, ας; ἡ σφοδρότης, ητος. Avec pétulance, προπετῶς, σφοδρῶς.

PÉTULANT, ANTE, adj., προπετής, ές; σφοδρός, ά, όν.

PEU, adv., et **UN PEU**, loc. adv., ὀλίγον, μικρόν ou σμικρόν, βραχύ; (se rapportant à un comparatif ou à un superlatif), ὀλίγῳ, μικρῷ. Etre peu *ou* un peu supérieur, μικρὸν προ-έχω. Rester un peu en arrière, μικρὸν ὑπο-λείπομαι (pass.). Peu expérimenté, σμικρὰ ἔμπειρος, ον. Un peu plus grand, ὀλίγῳ ou μικρῷ μείζων, ον. Trop peu nombreux pour, ὀλίγος, η, ον ὥστε *et l'inf.* || PEU DE, *suivi d'un nom*, ὀλίγος, η, ον, *qui s'accorde avec le nom.* Peu de temps, ὀλίγος χρόνος; (adv.), ὀλίγον χρόνον. Peu d'hommes, ὀλίγοι ἄνθρωποι. || PEU, sm., *peu de chose*, ὀλίγα, ων. Se contenter de peu, ὀλίγοις ἀρκέω-ῶ. || UN PEU, sm., (au nom. et à l'acc.), μικρὸν ou μικρόν τι; (aux autres cas), μικροῦ, ᾶ, όν; ὀλίγος, η, ον, *qui s'accordent avec le nom.* Un peu de miel, μικρὸν μέλιτος ou μέλι. Par un peu de travail, ὀλίγῳ πόνῳ. || LE PEU, sm., *la petite quantité*, ἡ ὀλιγότης, ητος, *plus souv.* ὀλίγος, η, ον; μικρός, ά, όν, *avec l'article.* A cause du peu de chaleur, δι' ὀλιγότητα τῆς θερμότητος. Le peu de temps, ὁ ὀλίγος χρόνος. || LOCUTIONS ADVERBIALES. Quelque peu. Voy. UN PEU. Peu à peu, κατὰ σμικρόν, κατὰ βραχύ. Avant peu, dans peu, sous peu, μετ' ὀλίγον. A peu près, à peu de chose près, παρὰ μικρόν, σχεδόν τι. Très peu, ἐλάχιστον, ὀλίγιστον. Très peu d'hommes, ὀλίγιστοι ἄνθρωποι.

PEUPLADE, sf. 1° *Colonie*, ἡ ἀποικία, ας. || 2° *Tribu*, τὸ φῦλον, ου.

PEUPLE, sm. 1° *Nation*, τὸ ἔθνος, ους; τὸ φῦλον, ου. Tous les peuples, πάντα τὰ ἔθνη. || 2° *Ensemble des citoyens d'un Etat*, ὁ δῆμος, ου. Qui appartient au peuple, δημόσιος, α, ον. Aux frais du peuple, δημοσίᾳ. Le sénat et le peuple, ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. Se présenter devant le peuple, dans l'assemblée du peuple, εἰς τὸν δῆμον παρ-έρχομαι. Parler dans l'assemblée du peuple, λέγω ἐν τῷ δήμῳ. || 3° *Classes inférieures des citoyens*, ὁ δῆμος, ου; οἱ δημόται, ῶν; τὸ πλῆθος, ους; οἱ πολλοί, ῶν. Un homme du peuple, ἀνὴρ ἐκ δήμου; ὁ δημότης, ου. Le petit peuple, le menu peuple, le bas peuple, ὁ ὄχλος, ου. || 4° *Multitude, foule*, τὸ πλῆθος, ους.

PEUPLÉ, ÉE, p.p. Voy. PEUPLER. || Adj., οἰκούμενος, η, ον. Fort peuplé, πολυάνθρωπος, ον. Peu peuplé, ὀλιγάνθρωπος, ον.

PEUPLEMENT, sm., ἡ οἴκισις, εως; ἡ κατοίκισις, εως.

PEUPLER, va. 1° *Emplir d'habitants*, οἰκίζω, κατ-οικίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Remplir*, ἀνα-πίμπλημι, *acc.*; de, *gén.* || Vn., *multiplier par la génération*, τέκνα γεννάω-ῶ, f. ήσω. || SE PEUPLER, vr., *devenir peuplé*, γίγνομαι πολυάνθρωπος, ον.

PEUPLIER, sm., (blanc), ἡ λεύκη, ης; (noir), ἡ αἴγειρος, ου. De peuplier, λεύκινος, η, ον; αἰγείρινος, η, ον.

PEUR, sf., ὁ φόβος, ου; τὸ δέος, ους. Par peur, de peur, φόβῳ, δέει, ὑπὸ φόβου. Mourir de peur, ὑπὸ φόβου ἀπο-θνήσκω. Faire peur à qqn, φόβον τινὶ ποιέω-ῶ, f. ήσω. Avoir peur. Voy. CRAINDRE. De peur de *ou* que. Voy. DE CRAINTE DE *ou* QUE.

PEUREUSEMENT, adv., φοβερῶς, ὑπὸ φόβου, φόβῳ.

PEUREUX, EUSE, adj., φοβερός, ά, όν; φοβητικός, ή, όν.

PEUT-ÊTRE, adv., ἴσως, τάχα, τυχόν. Peut-être que vous êtes surpris, θαυμάζετε ἴσως.

PHAÉTON, *h.*, ὁ Φαέθων, οντος.

PHALANGE, sf. 1° *Infanterie grecque*, ἡ φάλαγξ, αγγος. || 2° *Ordre de bataille de l'infanterie*, ἡ φάλαγξ, αγγος. Se former en phalange, ἐπὶ φάλαγγος τάττομαι, f. ταχθήσομαι ou καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 3° *Articulation des doigts*, ἡ φάλαγξ, αγγος.

PHALARIS, *h.*, ὁ Φάλαρις, ιδος.

PHALÈNE, sf., ἡ φάλαινα, ης.

PHALÈRE, *v.*, τὸ Φάληρον, ου. De Phalère, Φαληρικός, ή, όν. Habitant de Phalère, ὁ Φαληρεύς, έως. A Phalère, (sans mouvt), Φαληροῖ; (avec mouvt), Φάληρόνδε. De Phalère, Φαληρόθεν.

PHARAON, sm., *nom des rois d'Egypte*, ὁ Φαραώ (indécl.).

PHARE, sm., τὸ φρυκτώριον, ου; ὁ φάρος, ου (néologismes).

PHARISIEN, sm., ὁ φαρισαῖος, ου.

PHARMACEUTIQUE, adj., φαρμακευτικός, ή, όν. || Sf., ἡ φαρμακευτική, ῆς.

PHARMACIE, sf., *art de préparer les médicaments*, ἡ φαρμακευτική, ῆς.

PHARMACIEN, sm., ὁ φαρμακοπώλης, ου; ὁ φαρμακεύς, έως.

PHARNABAZE, *h.*, ὁ Φαρνάβαζος, ου.

PHARNACE, *h.*, ὁ Φαρνάκης, ου.

PHAROS, *île*, ἡ Φάρος, ου.

PHARSALE, *v.*, ἡ Φάρσαλος, ου. De Pharsale, Φαρσάλιος, α, ον. Habitant de Pharsale, ὁ Φαρσάλιος, ου.

PHARYNX, sm., ἡ φάρυγξ, υγγος et υγος.

1. **PHASE**, sf. 1° *Apparences d'une planète*, ἡ φάσις, εως. || 2° *Changement*, ἡ μεταβολή, ῆς.

2. **PHASE**, *fl.*, ὁ Φᾶσις, ιδος et εως. Riverain du Phase, Φασιανός, ή, όν.

PHASÉLIS, *v.*, ἡ Φάσηλις, ιδος. Habitant de Phasélis, ὁ Φασηλίτης, ου.

PHÉBÉ, *déesse*, ἡ Φοίβη, ης.

PHÉBIDAS, *h.*, ὁ Φοιβίδας, α et ου.

PHÉBUS, *dieu*, ὁ Φοῖβος, ου. De Phébus, Φοίβειος, α, ον.

PHÉDON, *h.*, ὁ Φαίδων, ωνος.

PHÈDRE. 1° *Homme*, ὁ Φαῖδρος, ου. || 2° *Femme*, ἡ Φαίδρα, ας.

PHÉNICIE, *pays*, ἡ Φοινίκη, ης. De Phénicie, Φοινικικός, ή, όν.

PHÉNICIEN, IENNE, adj., Φοινικικός, ή, όν. || Sm., ὁ Φοῖνιξ, ικος.

PHÉNICOPTÈRE, sm., *oiseau aux ailes rouges*, ὁ φοινικόπτερος, ου.

1. **PHÉNIX**, sm., *oiseau*, ὁ φοῖνιξ, ικος.

2. **PHÉNIX**, *h.*, ὁ Φοῖνιξ, ικος.

PHÉNOMÈME, sm. 1° *Effet qu'on remarque dans la nature*, τὸ φαινόμενον, ου. || 2° *Chose surprenante*, τὸ θαῦμα, ατος.

PHÉRÉCRATE, *poète*, ὁ Φερεκράτης, ους.

PHÈRES, *v.*, αἱ Φεραί, ῶν. De Phères, Φεραῖος, α, ον. Habitant de Phères, ὁ Φεραῖος, ου.

PHIDIAS, *h.*, ὁ Φειδίας, ου.

PHILANTHROPE, sm., ὁ φιλάνθρωπος, ου.

PHILANTHROPIE, sf., ἡ φιλανθρωπία, ας.

PHILANTHROPIQUE, adj., φιλάνθρωπος, ον.

PHILÉMON, *h.*, ὁ Φιλήμων, ονος.

PHILIPPE, *h.*, ὁ Φίλιππος, ου. De Philippe, Φιλιππικός, ή, όν. Etre partisan de Philippe, Φιλιππίζω, f. ιῶ.

PHILIPPES, *v.*, οἱ Φίλιπποι, ων.

PHILIPPIDE, *h.*, ὁ Φιλιππίδης, ου.

PHILIPPIQUES, sf. pl., *discours contre Philippe*, οἱ Φιλιππικοὶ λόγοι, ων.

PHILOCLÈS, *h.*, ὁ Φιλοκλῆς, κλέους.

PHILOCTÈTE, *h.*, ὁ Φιλοκτήτης, ου.

PHILOLOGIE, sf., ἡ φιλολογία, ας.

PHILOLOGUE, sm., ὁ φιλόλογος, ου.

PHILOMÈLE, *f.*, ἡ Φιλομήλα, ας.

PHILON, *h.*, ὁ Φίλων, ωνος.

PHILOPOEMEN, *h.*, ὁ Φιλοποίμην, ενος.

PHILOSOPHE, sm., ὁ φιλόσοφος, ου; ὁ σοφός, οῦ. Manière de vivre d'un philosophe, τὸ φιλόσοφον, ου. En philosophe, φιλοσόφως. || Adj., φιλόσοφος, ον.

PHILOSOPHER, vn., φιλοσοφέω-ῶ, f. ήσω; sur une chose, περί τινος, περί τι.

PHILOSOPHIE, sf., ἡ φιλοσοφία, ας. Systèmes de philosophie, αἱ φιλοσοφίαι, ῶν.

PHILOSOPHIQUE, adj., φιλόσοφος, ον. Systèmes philosophiques, αἱ φιλοσοφίαι, ῶν.

PHILOSOPHIQUEMENT, adv., φιλοσόφως.

PHILOSTRATE, *h.*, ὁ Φιλόστρατος, ου.

PHILOTAS, *h.*, ὁ Φιλώτας, α et ου.

PHILOXÈNE, *h.*, ὁ Φιλόξενος, ου.

PHILTRE, sm., *breuvage pour donner l'amour*, τὸ φίλτρον, ου.

PHLEGMASIE, sf., *inflammation*, ἡ φλεγμασία, ας.

PHLIONTE, *v.*, ὁ Φλιοῦς, οῦντος. De Phlionte, Φλιάσιος, α, ον. Territoire de Phlionte, ἡ Φλιασία, ας. Habitants de Phlionte, οἱ Φλιάσιοι, ων.

PHOCÉE, *v.*, ἡ Φώκαια, ας. De Phocée, Φωκαϊκός, ή, όν.

PHOCÉEN, sm., ὁ Φωκαεύς, έως.

PHOCIDE, *pays*, ἡ Φωκίς, ίδος. De Phocide, Φωκικός, ή, όν.

PHOCIDIENS, *pple*, οἱ Φωκεῖς, έων.

PHOCION, *h.*, ὁ Φωκίων, ωνος.

PHOCYLIDE, *poète*, ὁ Φωκυλίδης, ου.

PHOLADE, sf., *mollusque*, ἡ φωλάς, άδος.

PHOLOÉ, *mont*, ἡ Φολόη, ης.

PHOQUE, sm., *veau marin*, ἡ φώκη, ης; ἡ φώκαινα, ης.

PHORMION, *h.*, ὁ Φορμίων, ωνος.

PHRASE, sf., ἡ φράσις, εως.

PHRATRIE, sf., *subdivision de la tribu à Athènes*, ἡ φρατρία, ας. Qui concerne les phratries, φράτριος, α, ον. Membre d'une même phratrie, ὁ φράτηρ, τερος. Chef d'une phratrie, ὁ φρατριάρχος, ου.

PHRYGIE, *pays*, ἡ Φρυγία, ας. De Phrygie, Φρύγιος, α, ον.

PHRYGIEN, IENNE, adj., Φρύγιος, α, ον. || Sm., *habitant de Phrygie*, ὁ Φρύξ, *gén.* Φρυγός.

PHRYNICHOS, *h.*, ὁ Φρύνιχος, ου.

PHTHIE, *v.*, ἡ Φθία, ας. Habitant de Phthie, ὁ Φθιώτης, ου.

PHTHIOTIDE, *pays*, ἡ Φθιῶτις, ιδος.

PHTISIE, sf., ἡ φθίσις, εως, *mieux* ἡ φθόη, ης. Avoir une phtisie, φθισιάω-ῶ, f. άσω.

PHTISIQUE, adj., φθισικός, ή, όν.

PHYLACTÈRE, sm., τὸ φυλακτήριον, ου.

1. **PHYLARQUE**, sm., *chef d'une tribu, commandant d'un corps de cavalerie à Athènes*, ὁ φύλαρχος, ου. Etre phylarque, φυλαρχέω-ῶ, f. ήσω.

2. **PHYLARQUE**, *h.*, ὁ Φύλαρχος, ου.

PHYLÉ, *v.*, ἡ Φυλή, ῆς.

PHYSICIEN, sm., ὁ φυσικός, οῦ.

PHYSIOGNOMONIE, sf. 1° *Art de juger qqn d'après sa physionomie*, ἡ φυσιογνωμονία, ας. || 2° *Traité sur cet art*, τὰ Φυσιογνωμονικά, ῶν.

PHYSIOGNOMONIQUE, adj., φυσιογνωμονικός, ή, όν.

PHYSIOLOGIE, sf., ἡ φυσιολογία, ας.

PHYSIOLOGIQUE, adj., φυσιολογικός, ή, όν.

PHYSIOLOGISTE, sm., ὁ φυσιολόγος, ου.

PHYSIONOMIE, sf., τὸ εἶδος, ους; ἡ ὄψις, εως.

PHYSIQUE, adj., φυσικός, ή, όν. || Sf., *science*, ἡ φυσική, ῆς; τὰ φυσικά, ῶν. || Sm., *constitution de l'homme* ἡ φύσις, εως.

PHYSIQUEMENT, adv., φυσικῶς.

PIACULAIRE, adj. Voy. EXPIATOIRE.

1. **PIC**, sm. *Pointe d'une montagne*, ἡ ἄκρα, ας; ἡ κορυφή, ῆς. Qui est à pic, ὄρθιος, ος et α, ον. Monter à pic, ὄρθιον ἔρχομαι.

2. **PIC**, sm., *oiseau*, ὁ δρυοκολάπτης, ου.

PICOTEMENT, sm., ἡ κνῆσις, εως; ὁ κνησμός, οῦ.

PICOTER, va. 1° *Causer des picotements*, κνάω-ῶ; κνήθω, f. κνήσω, *acc.* || 2° *Becqueter*, κολάπτω, f. ἄψω, *acc.*

PIE, sf., *oiseau*, ἡ κίττα, ης.

PIÈCE, sf. 1° *Partie, portion d'un tout*, τὸ μέρος, ους; ἡ, μερίς, ίδος. Tailler en pièces, συγ-κόπτω, κατα-κόπτω, *acc.* Mettre en pièces. Voy. DÉCHIRER, BRISER. || 2° *Morceau d'étoffe pour faire un raccommodage*, τὸ ῥύτισμα, ατος; τὸ ἐπίβλημα, ατος. Mettre une pièce, ῥύτισμα προσ-ράπτω. || 3° *Objet faisant partie d'un ensemble*, τὸ χρῆμα, ατος, *souvent omis.* Pièce de bois, (bois), τὸ ξύλον, ου. Pièce de terre, ὁ ἀγρός, οῦ. Pièce de monnaie, τὸ νόμισμα, ατος, etc. || 4° *Partie d'un appartement*, τὸ οἴκημα, ατος. || 5° *Ecriture, note*, τὸ γράμμα, ατος; (au pl.), οἱ χρηματισμοί, ῶν. || 6° *Ouvrage d'esprit*, ἡ γραφή, ῆς. Pièce de prose, ἡ συγγραφή, ῆς. Pièce de vers, τὸ ποίημα, ατος. Pièce de théâtre *ou simple* pièce, τὸ δρᾶμα, ατος. || 7° *Chacun*, ἕκαστος, η, ον. || PIÈCE À PIÈCE, loc. adv., καθ' ἕκαστον, κατὰ μέρος.

PIED, sm. 1° *Partie inférieure de la jambe*, ὁ πούς, *gén.* ποδός. Petit pied, τὸ ποδάριον, ου. Qui a des pieds, ὑπόπους, πουν, *gén.* ποδος. Sans pieds, ἄπους, πουν, *gén.* ποδος. Qui a un pied, deux pieds, trois pieds, plusieurs pieds, μονόπους, δίπους, τρίπους, πολύπους, πουν, *gén.* ποδος. Qui descend jusqu'aux pieds, ποδήρης, ες. Aux pieds, devant les pieds, ἐν ποσί, πρὸ ποδῶν, ἐμποδών. Se jeter, tomber aux pieds de qqn, προσ-πίπτω τοῖς ποσί τινος. De la tête aux pieds, depuis la tête jusqu'aux pieds, ἐξ ἄκρας κεφαλῆς ἄχρι ποδῶν. Mettre pied à terre, ἀφ' ἵππου κατα-βαίνω. Mettre sur pied une armée, στρατὸν συλ-λέγω. Je suis sur pied (levé), ἀν-έστηκα (de ἀν-ίσταμαι). || 2° *Partie inférieure d'une chose*, ὁ πούς, *gén.* ποδός. Pied d'une montagne, ἡ ὄρους ῥίζα, ης; ἡ ὑπώρεια, ας. Au pied de la montagne, ὑπὸ τὸ ὄρος. || 3° *Mesure de longueur*, ὁ πούς, *gén.* ποδός. D'un pied, ποδιαῖος, α, ον. De deux, de trois pieds, δίπους, τρίπους, πουν, *gén.* ποδος. || 4° *Mesure du vers*, ὁ πούς, *gén.* ποδός. || À PIED, loc. adv., πεζῇ. Qui va à pied, πεζός, ή, όν. Qui combat à pied, πεζομάχος, ον. || PIED À PIED, loc. adv., (pas à pas), βάδην; (en faisant face à l'ennemi), ἐπὶ πόδα. || DE PIED FERME, loc. adv., μονίμως.

PIED-À-TERRE, sm., ἡ καταγωγή, ῆς; τὸ καταγώγιον, ου.

PIÉDESTAL, sm., ἡ βάσις, εως.

PIÈGE, sm., (au pr. et au fig.), ἡ πάγη, ης; ἡ, παγίς, ίδος; (au fig.), ἡ ἐνέδρα, ας; ἡ ἐπιβουλή, ῆς. Tendre un piège à, (au pr. et au fig.), παγίδας ἵστημι, *dat.* Tomber dans le piège, (au pr. et au fig.), ταῖς παγίσι περι-πίπτω. Prendre au piège, (au pr. et au fig.), παλεύω, f. σω, *acc.* Voy. EMBÛCHE.

PIÉRIE, *pays*, ἡ Πιερία, ας. De Piérie, Πιερικός, ή, όν. Habitants de la Piérie, οἱ Πίερες, ων.

PIÉRION, *mont*, τὸ Πίέριον, ου.

1. **PIERRE**, sf. 1° *Corps dur de la nature des rochers*, ὁ λίθος, ου. De pierre, λίθινος, η, ον. Petite pierre, τὸ λιθίδιον, ου. Grosse pierre, ἡ πέτρα, ας. Changer en pierre, λιθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Jeter des pierres à qqn, βάλλω τινὰ λίθοις. Semblable à de la pierre, λιθοειδής, ές. Pierre précieuse, ἡ λίθος, ου. || 2° *Tombe de pierre, de marbre*, τὸ μνῆμα, ατος. || || 3° *Calcul de la vessie*, ὁ λίθος, ου; τὸ λιθίδιον, ου. Avoir la pierre, λιθιάω-ῶ, f. άσω. Maladie de la pierre, ἡ, λιθίασις, εως.

2. **PIERRE**, *h.*, ὁ Πέτρος, ου.

PIERRERIES, sf. pl., αἱ λίθοι, ων.

PIERREUX, EUSE, adj., λιθώδης, ες; πετρώδης, ες. Terrain, sol pierreux, ὁ φελλεύς, έως.

PIÉTÉ, sf., ἡ εὐσέβεια, ας; envers qqn, εἷς, πρός ou περί τινα. Avec piété, εὐσεβῶς, μετ' εὐσεβείας.

PIÉTINEMENT, sm., ὁ τῶν ποδῶν κτύπος, ου.

PIÉTINER, vn., *faire du bruit en agitant les pieds*, τοῖς ποσὶ κτυπέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *fouler avec les pieds*, κατα-πατέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PIÉTON, sm., ὁ πεζός, οῦ. Bon piéton, εὔπους, πουν, *gén.* ποδος.

PIEU, sm., ὁ σκόλοψ, οπος; ἡ χάραξ, ακος. Ficher, planter des pieux en terre, σκόλοπας κατα-πήγνυμι. Entourer de pieux, χαρακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PIÈTRE, adj., *mesquin*, φαῦλος, ος et η, ον; γλίσχρος, α, ον.

PIÈTREMENT, adv., φαύλως, γλίσχρως.

PIEUSEMENT, adv., εὐσεβῶς, μετ' εὐσεβείας.

PIEUX, PIEUSE, adj.; εὐσεβής, ές; envers qqn, εἷς ou πρός τινα. Etre pieux, εὐσεβέω-ῶ, f. ήσω.

PIGEON, sm., ἡ περιστερά, ᾶς. Pigeon mâle, ὁ περιστερός, οῦ. Petit pigeon, τὸ περιστερίδιον, ου. Du genre des pigeons, semblable à un pigeon, περιστεροειδής, ές; περιστερώδης, ες.

PIGEONNEAU, sm., ὁ περιστεριδεύς, έως; τὸ περιστέριον, ου.

PIGEONNIER, sm., ὁ περιστερεών, ῶνος.

PIGNON, sm., *partie d'un mur*, ὁ ἀετός, οῦ; τὸ ἀέτωμα, ατος.

PILASTRE, sm., ἡ παραστάς, άδος.

PILE, sf. 1° *Amas*, ὁ σωρός, οῦ; τὸ σώρευμα, ατος. || 2° *Pilier*, ὁ κίων, *gén.* κίονος.

PILER, va., τρίβω, συν-τρίβω, *acc.*

PILIER, sm., ὁ κίων, *gén.* κίονος.

PILLAGE, sm., ἡ ἁρπαγή, ῆς; ἡ λεηλασία, ας; ἡ λεία, ας. Pillage d'un temple, ἡ ἱεροσυλία, ας. Permettre le pillage, ἁρπαγὴν ποιέω-ῶ, f. ήσω. Se livrer au pillage, ἐφ' ἁρπαγὴν τρέπομαι (moy. avec sens neutre).

PILLARD, ARDE, adj., ληστικός, ή, όν. || Sm., ὁ ληστής, οῦ.

PILLER, va. 1° *Ravir de force les biens de*, λῄζομαι, f. λῄσομαι; ληστεύω, f. σω, *acc*

Piller un pays, λῃζομαι χώραν. || 2° *Spolier*, συλάω-ῶ, f. ήσω. Piller les temples, τὰ ἱερὰ συλάω-ῶ.

PILLEUR, sm., ὁ λῃστής, οῦ. De pilleur, λῃστικός, ή, όν.

PILON, sm., τὸ ὕπερον, ου; ὁ ὕπερος, ου. Semblable à un pilon, ὑπεροειδής, ές.

PILOTAGE, sm., *art de conduire un vaisseau*, ἡ κυβερνητική, ῆς.

PILOTE, sm., ὁ κυβερνήτης, ου. De pilote, κυβερνητικός, ή, όν. || Pilote en second, ὁ πρωράτης, ου. Être pilote en second, πρωρατεύω, f. εύσω.

PILOTER, va., *conduire comme pilote*, κυβερνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PILOTIS, sm., ἡ χάραξ, ακος. Pilotis d'un pont, τὸ στρῶμα, ατος.

PILULE, sf., ὁ τροχίσκος, ου.

PILUM, sm., *arme de jet des Romains*, ὁ ὑσσός, οῦ.

PIMPRENELLE, sf., *plante*, ἡ ἀναγαλλίς, ίδος.

PIN, sm., ἡ πίτυς, υος. De pin, πιτύϊνος, η, ον. Abondant en pins, πιτυώδης, ες. Pomme de pin, ὁ κῶνος, ου.

PINACLE, sm., τὸ πτερύγιον, ου.

PINCE, sf. 1° *Grosse patte (de l'écrevisse)*, ἡ χηλή, ῆς. || 2° *Tenaille*, ἡ λαβίς, ίδος. || 3° *Levier*, ὁ μοχλός, οῦ.

PINCEAU, sm., τὸ γραφεῖον, ου; ἡ γραφίς, ίδος.

PINCÉE, sf., ἡ δραγμίς, ίδος.

PINCER, va., *serrer la peau*, κνίζω, f. κνίσω, *acc.* || Vn., *faire vibrer les cordes de*, ψάλλω, f. ψαλῶ, *acc.*

PINCETTE, sf., **PINCETTES**, sf. pl., τὸ λαβίδιον, ου; (pour le feu), ἡ πυράγρα, ας.

PINDARE, *h.*, ὁ Πίνδαρος, ου. De Pindare, Πινδάρειος, ον.

PINDARIQUE, adj., Πινδαρικός, ή, όν.

PINDE, *mont*, ὁ Πίνδος, ου.

PINGRE, adj., γλίσχρος, α, ον.

PINNE MARINE, sf., ἡ πίννα, ης. Qui ressemble à la pinne marine, πιννώδης, ες.

PINSON, sm., *oiseau*, ἡ σπίζα, ης. Pinson de montagne, ὁ ὀροσπίζης, ου.

PINTADE, sf., *oiseau*, ἡ μελεαγρίς, ίδος.

PIOCHE, sf., ἡ σκαπάνη, ης; ἡ ἄμη, ης; ἡ μάκελλα, ης.

PIOCHER, va., *fouir avec une pioche*, σκάπτω; σκαλεύω, f. σω, *acc.*

PION, sm., ὁ πεττός, οῦ.

PIONNIER, sm., ὁ σκαπτήρ, ῆρος; ὁ σκαφεύς, έως.

PIPEAU, sm. 1° *Flûte champêtre*, ἡ σῦριγξ, ιγγος. || 2° *Gluau*, ἡ ῥάβδος, ου.

PIPÉE, sf., ἡ ἰξευτική, ῆς.

PIQUANT, ANTE, adj. 1° *Qui pique*, ἀκανθώδης, ες; ἀκανθικός, ή, όν. || 2° *Acre, pénétrant*, δριμύς, εῖα, ύ. || 3° *Offensant, mordant*, δηκτικός, ή, όν. || 4° *Spirituel, agréable*, ἅστεῖος, α, ον; ἐπίχαρις, ι, *gén.* ιτος. || Sm. 1° *Pointe*, ἡ ἄκανθα, ης. || 2° *Ce qui offense*, τὸ δηκτικόν, οῦ. || 3° *Ce qui plaît à l'esprit*, τὸ ἐπίχαρι, ιτος.

PIQUE, sf., *lance*, ἡ λόγχη, ης; τὸ δόρυ, *gén.* δόρατος. Qui porte une pique, λογχοφόρος, ον; δορυφόρος, ον.

PIQUE-NIQUE, sm., *repas où chacun paye son écot*, ὁ ἔρανος, ου.

PIQUER, va. 1° *Percer d'une pointe*, κεντέω-ῶ, f. ήσω; κεντρίζω, f. ιῶ; (en parl. des insectes, des serpents), δάκνω; (des abeilles), κεντέω-ῶ, *acc.* Piquer son cheval (avec l'éperon), *ou simpl.* piquer, τὸν ἵππον μυωπίζω, f. ιῶ. || 2° *Coudre*, δια-ῥάπτω, *acc.* || 3° *Tailler (une pierre)*, γλύφω, *acc.* || 4° *Affecter d'une sensation piquante*, δάκνω, ἐν-δάκνω, *acc.* || 5° *Exciter, réveiller*, κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐγείρω, *acc.* || 6° *Frapper d'un trait satirique*, δάκνω, *acc.* || 7° *Mettre en colère*, ἐξ-οργίζω, *acc.* || Se piquer, vr. 1° *S'entamer avec un corps pointu*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ κεντεῖν. || 2° *Être infesté par les vers*, σκωληκόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 3° *Se glorifier*, φιλοτιμέομαι-οῦμαι; σεμνύνομαι, f. υνοῦμαι; d'une chose, ἐπί τινι. Il se pique d'être brave, σεμνύνεται τῷ ἀγαθὸς εἶναι. || 4° *S'offenser*, ἀγανακτέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, τινί ου ἐπί τινι.

PIQUET, sm. 1° *Pieu*, ἡ χάραξ, ακος. || 2° *Corps de soldats*, ἡ προφυλακή, ῆς (et pluriel).

PIQUETTE, sf., ὁ στεμφυλίτης (ου) ου δευτερίας (ου) οἶνος, ου.

PIQUIER, sm., *soldat armé d'une pique*, ὁ λογχοφόρος, ου.

PIQÛRE, sf. 1° *Petite blessure*, τὸ νύγμα, ατος; (d'un insecte, d'un serpent), τὸ ὄῖγμα, ατος. || 2° *Offense*, ὁ δῆγμός, οῦ.

PIRATE, sm., ὁ πειρατής, οῦ; *mieux* ὁ λῃστής, οῦ. De pirate, πειρατικός, ή, όν; *mieux* λῃστικός, ή, όν. Troupe de pirates, τὸ λῃστικόν, οῦ.

PIRATER, vn., πειρατεύω, f. σω; *mieux* λῃστεύω, f. σω.

PIRATERIE, sf., ἡ λῃστεία, ας; τὸ λῃστικόν, οῦ. Exercer la piraterie, λῃστεύω, f. σω.

PIRE, comparatif de mauvais, χείρων, ον; κακίων, ον, *gén.* ονος. || Le pire, superlatif, χείριστος, η, ον; κάκιστος, η, ον. || Sm., *ce qui est le plus mauvais*, τὸ χείριστον, ου; (en parl. de deux), τὸ χεῖρον, ονος.

PIRÉE, v., ὁ Πειραιεύς, ῶς. Habitant du Pirée, ὁ Πειραιεύς, έως.

PIRITHOOS, *h.*, ὁ Πειρίθους, ου.

PIROGUE, sf., τὸ μονόξυλον, ου.

PIROUETTE, sf., ὁ στρόβιλος, ου.

PIROUETTER, vn., βεμβικιάω-ῶ, f. άσω. Faire pirouetter, βεμβικίζω, f. ιῶ, *acc.*

1. **PIS**, adv. comp., *plus mal*, χεῖρον; κάκιον. Tant pis, τοσούτῳ χεῖρον. Être pis, κάκιον ἔχω. || Adj. comp., χείρων, ον; κακίων, ον, *gén.* ονος. Qui pis est, καὶ τὸ δεινότατον. || Le pis, sm., τὸ χείριστον, ου. Au pis aller, εἰ πᾶσα ἀνάγκη. Aller de mal en pis, ἀεὶ γίγνομαι χείρων, ον.

2. **PIS**, sm., *mamelle des animaux*, τὸ οὖθαρ, ατος.

PISANDRE, *h.*, ὁ Πείσανδρος, ου.

PISCINE, sf. 1° *Vivier*, τὸ ἰχθυοτροφεῖον, ου. || 2° *Sorte de réservoir*, ἡ κολυμβήθρα, ας.

PISE, *v.*, ἡ Πῖσα, ης.

PISIDIE, *pays*, ἡ Πισιδία, ας.

PISIDIENS, *pple*, οἱ Πισίδαι, ῶν.

PISISTRATE, *h.*, ὁ Πεισίστρατος, ου.
PISISTRATIDES, sm. pl., *fils de Pisistrate*, οἱ Πεισιστρατίδαι, ῶν.
PISON. *h.*, ὁ Πείσων, ωνος.
PISSENLIT, sm., *plante*, ἡ ἀφάκη, ης.
PISTACHE, sf., *fruit du pistachier*, τὸ κωνίον, ου ; *au pl.*, τὰ πιστάκια, ων.
PISTACHIER, sm., *arbre*, ἡ πιστάκη, ης.
PISTE, sf., *trace*, τὸ ἴχνος, ους. Suivre à la piste, ἰχνεύω, f. εύσω, *acc.* Action de suivre à la piste, ἡ ἴχνευσις, εως.
PITEUSEMENT, adv., ἐλεεινῶς, οἰκτρῶς.
PITEUX, EUSE, adj., ἐλεεινός, ἡ, όν; οἰκτρός, ά, όν.
PITIÉ, sf., ὁ ἔλεος, ου ; τὸ ἐλεεινόν, οῦ ; ὁ οἶκτος, ου. Avoir pitié de, ἐλεέω-ῶ, f. ήσω ; οἰκτίρω, f. ιρῶ, *acc.* Emouvoir la pitié, τὸν ἔλεον ἐγείρω. Exciter la pitié de qqn, ὑπό τινος ἐλεέομαι-οῦμαι, f. ἐλεηθήσομαι. Ce qui excite la pitié, τὸ ἐλεούμενον, ου. Qui est sans pitié, ἀνηλεής, ές. Digne de pitié, ἐλεεινός, ή, όν. A faire pitié (mal), κακῶς.
PITOYABLE, adj. 1° *Digne de pitié*, ἐλεεινός, ή, όν; οἰκτρός, ά, όν. || 2° *Méprisable*, κακός, ή, όν; φαῦλος, ος et η, ον.
PITOYABLEMENT, adv. 1° *De manière à exciter la pitié*, ἐλεεινῶς. || 2° *De manière à exciter le mépris*, κακῶς, φαύλως.
PITTACOS, *h.*, ὁ Πίττακος, ου. De Pittacos, Πιττάκειος, α, ον.
PITTORESQUE, adj., γραφικός, ή, όν.
PITTORESQUEMENT, adv., γραφικῶς.
PITUITE, sf., τὸ φλέγμα, ατος.
PITUITEUX, EUSE, adj., φλεγματώδης, ες.
PIVERT, sm., ὁ δρυοκολάπτης, ου; ὁ ξυλοκόπος, ου.
PIVOINE, sf., *plante*, ἡ παιωνία, ας; ἡ γλυκυσίδη, ης.
PIVOT, sm., ὁ τόρμος, ου.
PLACARD, sm., *affiche*, τὸ πρόγραμμα, ατος; ἡ προγραφή, ῆς.
PLACARDER, va., *afficher*, προ-τίθημι, προ-γράφω, *acc.*
PLACE, sf. 1° *Lieu, espace*, ὁ τόπος, ου; ἡ χώρα, ας; τὸ χωρίον, ου. Place publique, ἡ ἀγορά, ᾶς. || 2° *Lieu habité*, τὸ χωρίον, ου. Place forte, τὸ ἔρυμα, ατος; τὸ ὀχυρὸν ου ἐχυρὸν χωρίον, ου; τὸ φρούριον, ου. Place ouverte, τὸ ἀτείχιστον χωρίον, ου. || 3° *Lieu qu'occupe une personne, une chose*, ἡ χώρα, ας. Prendre sa place, χώραν λαμβάνω. Rester à sa place, κατὰ χώραν μένω. Mettre une chose à sa place, κατὰ χώραν τι τίθεμαι (moy.). Etre à sa place, κατὰ χώραν ου ἐν χώρᾳ εἰμί. Oter une chose de sa place, τι κινέω-ῶ, f. ήσω ου μετα-τίθημι. Laisser une chose à sa place, ἀκίνητόν τι ἐάω-ῶ. Laisser qqn à sa place, τινὰ κατὰ χώραν μένειν ἐάω-ῶ. Faire place à qqn, τινὶ παρα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Espace pour s'asseoir, siège*, ἡ ἕδρα, ας; (à table), ἡ κλισία, ας. Se lever de sa place, τῆς ἕδρας ἐξαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Céder sa place à qqn, τῆς ἕδρας τινὶ εἶκω ου ὑπ-είκω, f. εἴξω. Prendre place, καθ-ίζω (et moyen). Prendre place à table κατα-κλίνομαι (pass.). || 4° *Rang*, ἡ τάξις, εως; ἡ χώρα, ας. La première place, τὰ πρωτεῖα, ων. || 5° *Dignité, charge, emploi*, ἡ χώρα, ας; ἡ τάξις, εως. Avoir une place, ἔχω τάξιν. Avoir une place honorable, χώραν ἔντιμον ἔχω. Occuper les plus grandes places, τὰς μεγίστας χώρας ἔχω. Oter qqn de sa place, τινὰ τῆς τιμῆς κατα-λύω, f. λύσω. Les gens en place, οἱ ἐν τέλει. || **A LA PLACE DE**, loc. adv., ἐν χώρᾳ ου ἐν τάξει, *gén.*; ἀντί, *gén.*
PLACEMENT, sm. 1° *Action de placer de l'argent*, ὁ χρηματισμός, οῦ. || 2° *Argent placé*, τὸ δάνεισμα, ατος.
PLACER, va. 1° *Etablir, mettre dans un lieu*, τίθημι, ἵστημι, *acc.* Placer qq. chose dans la conversation, προσ-μίγνυμί τι λόγῳ. Voy. METTRE. || 2° *Etablir dans un emploi*, εἰς ου ἐπὶ τάξιν καθ-ίστημι, *acc.* Placer qqn (lui trouver de l'ouvrage), εὑρίσκω τινὶ ἔργον. || 3° *Prêter à intérêt*, ἐπὶ τόκῳ δανείζω, f. είσω, *acc.* || 4° *Débiter, vendre*, πιπράσκω; πωλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || **SE PLACER**, vr. 1° *Se mettre*, ἵσταμαι (moy. avec sens neutre). Voy SE METTRE. || 2° *Obtenir une place*, τάξεως τυγχάνω.
PLACET, sm. Voy. PÉTITION.
PLACIDE, adj., ἡσυχος, ον; ἡσύχιος, ον. Caractère placide, ἡ ἡσυχιότης, ντος.
PLACIDEMENT, adv., ἡσύχως, ἡσυχῇ; ἡσυχίως.
PLACIDITÉ, sf., ἡ ἡσυχία, ας.
PLAFOND, sm., τὰ φατνώματα, ων.
PLAGE, sf. 1° *Rivage de la mer*, ὁ αἰγιαλός, οῦ. || 2° *Contrée*, ἡ χώρα, ας; τὸ χωρίον, ου.
PLAGIAIRE, sm., ὁ λόγων κλέπτης, ου
PLAGIAT, sm., ἡ λόγων κλοπή, ῆς; ἡ λογοκλοπεία, ας.
PLAID, sm., *manteau*, ἡ χλαῖνα, ης.
PLAIDANT, ANTE, adj., ἀντιδικάζων, ουσα, ον. Les parties plaidantes, οἱ ἀντίδικοι, ων.
PLAIDER, vn. 1° *Contester en justice*, δικάζομαι, δια-δικάζομαι, f. άσομαι; contre qqn, τινί; pour une chose, περί τινος. || 2° *Défendre une cause*, συν-δικέω-ῶ, f. ήσω; συν-ηγορέω-ῶ, f. ήσω ; pour qqn, τινί. || *Activt.* Plaider une cause, συν-ηγορέω-ῶ, f. ήσω. Plaider la cause de qqn, τινὶ συν-ηγορέω-ῶ; (au fig.), ὑπέρ τινος ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.
PLAIDEUR, sm. 1° *Celui qui plaide*, ὁ δικαζόμενος, ου. || 2° *Celui qui aime à chicaner*, ὁ δικανικός, οῦ.
PLAIDOIRIE, sf., ἡ δικαιολογία, ας.
PLAIDOYER, sm., ἡ δικαιολογία, ας; (défense), ἡ συνηγορία, ας; ἡ ἀπολογία, ας.
PLAIE, sf. 1° *Blessure*, τὸ τραῦμα, ατος; ἡ πληγή, ῆς; τὸ ἕλκος, ους. || 2° *Cicatrice*, ἡ ὠτειλή, ῆς. || 3° *Chose préjudiciable*, τὸ τραῦμα, ατος; τὸ κακόν, οῦ.
PLAIGNANT, ANTE, adj., διώκων, ουσα, ον. Le plaignant, ὁ διώκων, οντος.
PLAIN, PLAINE, adj., ὁμαλός, ή, όν. Qui est de plain-pied, ἰσόπεδος, ον.
PLAINDRE, va. 1° *Prendre en pitié*, οἰκτίρω, κατ-οικτίρω, f. ιρῶ, *acc.*; d'une chose, τινός. Qui est à plaindre, οἰκτρός, ά, όν. || 2° *Epargner*, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.* || **SE PLAINDRE**, vr. 1° *Se lamenter*, οἰμώζω. Se plaindre d'une chose, περί ου ὑτέρ τινος ὀδύρομαι, f. υροῦμαι. || 2° *Témoigner son mé-*

contement de ou contre, μέμφομαι, f. μέμψομαι, *acc.*; de ce que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.*

PLAINE, sf., ἡ πεδιάς, άδος; τὸ πεδίον, ου. De plaine, πεδινός, ή, όν. La plaine de Troie, τὸ πεδίον Τροίας. Les plaines de Thessalie, τὰ Θετταλικὰ πεδία. Plaine unie, τὸ ἰσόπεδον, ου.

PLAINTE, sf. 1° *Lamentation*, ὁ θρῆνος, ου; ὁ ὀδυρμός, οῦ. || 2° *Expression du mécontentement*, τὸ ἔγκλημα, ατος; ἡ μέμψις, εως. Avoir des sujets de plainte contre qqn, ἐγκλήματα ἔχω τινί, πρός τινα. || 3° *Accusation en justice*, τὸ ἔγκλημα, ατος; ἡ κατηγορία, ας.

PLAINTIF, IVE, adj., θρηνώδης, ες; ὀδυρτικός, ή, όν. Chant plaintif, ὁ θρῆνος, ου.

PLAINTIVEMENT, adv., θρηνωδῶς, ὀδυρτικῶς.

PLAIRE, vn., *agréer*, ἀρέσκω, *dat.* Parler de manière à plaire, πρὸς ἡδονὴν λέγω. || *Impers.* Il plait, ἀρέσκει, δοκεῖ, *dat.* S'il te plait, εἰ σοι δοκεῖ, εἰ σοι ἡδομένῳ ἐστί. Plaise, plût à Dieu que! Voy. DIEU. Ce qu'à Dieu ne plaise, ὃ μὴ γένοιτο. || SE PLAIRE, vr. 1° *Prendre plaisir*, ἥδομαι, χαίρω; à une chose, τινί ou ἐπί τινι; à faire une chose, ποιῶν τι. || 2° *Se trouver bien*, ἡδέως δια-τρίβω ou δι-άγω; (en parl. des animaux), εὐημερέω-ῶ, f. ήσω; (des plantes), εὐθενέω-ῶ, f. ήσω; dans un lieu, ἔν τινι τόπῳ. || Se plaire à soi-même, ἑαυτῷ, ᾗ ἀρέσκειν.

PLAISAMMENT, adv. 1° *Agréablement*, χαριέντως. || 2° *Ridiculement*, γελοίως.

PLAISANCE, sf. Lieu de plaisance, τὸ ἐνηδυτήριον, ου.

PLAISANT, ANTE, adj. 1° *Agréable*, χαρίεις, εσσα, εν (χαριέστερος, έστατος). || 2° *Qui fait rire, amusant*, παιγνιώδης, ες; γέλοιος, α, ον. || 3° *Ridicule*, γέλοιος, α, ον. || Sm. 1° *Celui qui cherche à faire rire*, ὁ γελωτοποιός, οῦ. || 2° *Ce qui fait rire, le côté plaisant*, τὸ γέλοιον, ου.

PLAISANTER, vn., παίζω; sur une chose, εἴς τι. Parler pour plaisanter, en plaisantant, λέγω παίζων, ουσα, ον. Plaisanter avec grâce, χαριεντίζομαι, f. ιοῦμαι. || *Activt.* Plaisanter qqn, παίζω πρός ou εἰς τινα.

PLAISANTERIE, sf., ἡ παιδιά, ᾶς; τὸ σκῶμμα, ατος. Plaisanterie ingénieuse, fine, ὁ χαριεντισμός, οῦ. Plaisanterie grossière, de mauvais goût, ἡ βωμολοχία, ας. Faire, dire des plaisanteries, γέλοια πράττω, λέγω. Faire des plaisanteries de qqn, de qq. chose. Voy. PLAISANTER. Entendre plaisanterie *ou* la plaisanterie, σκώμματα φέρω. Par plaisanterie, μετὰ παιδιᾶς, παιδιᾷ. Plaisanterie à part, sans plaisanterie, σπουδῇ, σπουδαίως.

PLAISIR, sm. 1° *Contentement, divertissement*, ἡ ἡδονή, ῆς; ἡ τέρψις, εως; τὸ τερπνόν, οῦ. Le plaisir d'entendre, ἡ ἀκοῆς ἡδονή. Les plaisirs du corps, αἱ τοῦ σώματος ou κατὰ τὸ σῶμα ἡδοναί. Rechercher le plaisir, φιληδέω-ῶ, f. ήσω. Procurer du plaisir à qqn, παρ-έχω ἡδονήν τινι. Pleurer de plaisir, ὑφ' ἡδονῆς δακρύω, f. ύσω. Prendre, avoir plaisir à qq. chose, ἐν ἡδονῇ ἔχω τι. C'est un plaisir de, il y a plaisir à, ἡδύ ἐστι *et l'inf.* Faire plaisir à qqn, τινὰ τέρπω, f. τέρψω. Mener une vie de plaisirs, ἡδυπαθέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Volonté, consentement*, ἡ γνώμη, ης. Si c'est ton plaisir, εἰ σοι δοκεῖ. || 3° *Grâce, faveur*, ἡ χάρις, ιτος. Faire plaisir à qqn, τινὶ χαρίζομαι, f. ιοῦμαι. || LOCUT. ADV. Par plaisir, καθ' ἡδονήν, πρὸς ἡδονήν. Avec plaisir, μεθ' ἡδονῆς, ἡδέως, ἀσμένως.

1. **PLAN**, sm. 1° *Surface plane*, τὸ ἐπίπεδον, ου. || 2° *Délinéation, dessin*, ἡ ὑπογραφή, ῆς; ἡ διαγραφή, ῆς. Faire, tracer le plan de, ὑπο-γράφω, δια-γράφω, *acc.* || 3° *Dessein, projet d'un ouvrage*, ἡ σύνοψις, εως; ἡ ὑπόθεσις, εως. || 4° *Dessein, projet quelconque*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ ἐπιβολή, ῆς; ἡ προαίρεσις, εως.

2. **PLAN, PLANE**, adj., ὁμαλός, ή, όν; ἐπίπεδος, ον. Surface plane, τὸ ἐπίπεδον, ου.

PLANCHE, sf. 1° *Ais*, ἡ σανίς, ίδος; ὁ πίναξ, ακος. Petite planche, τὸ σανίδιον, ου. Semblable à une planche, σανιδώδης, ες. || 2° *Compartiment de jardin*, ἡ πρασιά, ᾶς.

PLANCHÉIÉ, ÉE, p.p., σανιδωτός, ή, όν.

PLANCHÉIER, va., σανιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PLANCHER, sm., τὸ σανίδωμα, ατος.

PLANCHETTE, sf., τὸ σανίδιον, ου.

PLANE, sm. Voy. PLATANE.

PLANER, vn. 1° *Se soutenir en l'air*, πέτομαι μετέωρος, ον. || 2° *Avoir vue sur*, καθοράω-ῶ, *acc.*

PLANÉTAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τῶν πλανητῶν ἄστρων. Système planétaire, ἡ τῶν πλανητῶν ἄστρων τάξις, εως.

PLANÈTE, sf., τὸ πλανητὸν ἄστρον, ου. Les planètes, οἱ πλάνητες, ων.

PLANT, sm. 1° *Jeune tige*, τὸ φυτευτήριον, ου; τὸ φύτευμα, ατος. || 2° *Lieu planté*, ἡ φυταλιά, ᾶς; τὸ φύτευμα, ατος.

PLANTAIN, sm., *plante*, τὸ ἀρνόγλωττον, ου.

PLANTATION, sf. 1° *Action de planter*, ἡ φυτεία, ας; ἡ φύτευσις, εως. || 2° *Lieu planté*, ἡ φυταλιά, ᾶς; τὸ φύτευμα, ατος.

PLANTE, sf., (*végétal*), τὸ φυτόν, οῦ; τὸ φύτευμα, ατος; (*herbe*), ἡ βοτάνη, ης. Relatif aux plantes, φυτικός, ή, όν; βοτανικός, ή, όν. || Plante du pied, des pieds, τὸ πέλμα, ατος.

PLANTER, va. 1° *Mettre en terre* (*un végétal*), φυτεύω, f. εύσω, *acc.*; des arbres, δένδρα; des vignes, ἀμπέλους. || 2° *Garnir d'arbres*, φυτεύω, f. σω, *acc.* Terre plantée d'arbres, γῆ πεφυτευμένη. || 3° *Enfoncer en terre*, κατα-πήγνυμι, *acc.* || 4° *Arborer*, ἀνίστημι, καθ-ίστημι, *acc.* || 5° *Appliquer*, προσ-τίθημι, *acc.*; à un mur, τείχει.

PLANTEUR, sm., ὁ φυτουργός, οῦ; ὁ φυτευτής, οῦ.

PLANTOIR, sm., ὁ ἐμβολεύς, έως.

PLANTUREUSEMENT, adv., ἀφθόνως, δαψιλῶς.

PLANTUREUX, EUSE, adj., ἄφθονος, ον; δαψιλής, ές.

PLAQUE, sf., *lame de métal*, τὸ ἔλασμα, ατος; τὸ πέταλον, ου.

PLAQUÉ, ÉE, p.p. Voy. PLAQUER. || Plaqué d'or, d'argent, ἐπίχρυσος, ον; ἐπάργυρος, ον.

PLAQUER, va., πεταλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PLASTIQUE, adj., πλαστικός, ή, όν. || Sf., *art de modeler*, ἡ πλαστική, ῆς.

PLASTRON, sm., *pièce d'une cuirasse*, ὁ καρδιοφύλαξ, ακος.

1. **PLAT**, sm. 1° *Partie plate d'une chose*, τὸ πλατύ, έος. Le plat de la main, ἡ παλάμη, ης. || 2° *Vaisselle creuse*, ἡ λεκάνη, ης; ἡ λοπάς, άδος; ἡ πατάνη, ης. || 3° *Mets*, τὸ ἔδεσμα, ατος; τὸ ὄψον, ου.

2. **PLAT, PLATE**, adj. 1° *Uni*, ὁμαλός, ή, όν; ἄπεδος, ον; ἐπίπεδος, ον. Pays plat (pays de plaine), τὰ πεδία, ων. Plat pays (la campagne, les villages), οἱ ἀγροί, ῶν; αἱ κῶμαι, ῶν. || 2° *Aplati, écrasé*, πλατύς, εῖα, ύ. || 3° *Bas, peu élevé*, (au pr. et au fig.), ταπεινός, ή, όν. Style plat, ἡ ταπεινὴ λέξις, εως. || A PLATE TERRE, loc. adv., *à terre*, χαμαί. || A PLAT, TOUT À PLAT, TOUT PLAT, loc. adv., *entièrement*, παντελῶς, παντάπασι(ν).

PLATANE, sm., ἡ πλάτανος, ου. Semblable au platane, πλατανώδης, ες.

PLATEAU, sm. 1° *Petite table portative*, τὸ πινακίδιον, ου. || 2° *Fond, bassin de balance*, ἡ πλάστιγξ, ιγγος. || 3° *Plaine sur une montagne*, τὸ κατ' ὄρος ὁμαλόν, οῦ; τὸ ὀροπέδιον, ου.

PLATE-BANDE, sf., *bordure des compartiments d'un jardin*, τὸ ἄνδηρον, ου.

PLATÉE, v., ἡ Πλάταια, ας, *plus souvt* αἱ Πλαταιαί, ῶν. De Platée, Πλαταιϊκός, ή, όν. A Platée (sans mouvt), Πλαταιάσι(ν).

PLATÉENS, *pple*, οἱ Πλαταιεῖς, έων.

PLATE-FORME, sf., *toit plat*, ἡ πλατεῖα (ας) στέγη, ης.

PLATEMENT, adv., ταπεινῶς.

PLATITUDE, sf., ἡ ταπεινότης, ητος; τὸ ταπεινόν, οῦ; τὸ ψυχρόν, οῦ.

PLATON, *h.*, ὁ Πλάτων, ωνος.

PLATONICIEN, IENNE, adj., Πλατωνικός, ή, όν. || Sm., *disciple de Platon*, ὁ Πλατωνικός, οῦ.

PLATONIQUE, adj., Πλατωνικός, ή, όν.

PLATONISME, sm., *système philosophique de Platon*, τὰ Πλάτωνος δόγματα, ων.

PLÂTRAGE, sm., ἡ γύψωσις, εως.

PLÂTRE, sm., ἡ γύψος, ου. De plâtre, γύψινος, η, ον.

PLÂTRER, va., *enduire de plâtre*, γυψόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PLAUSIBILITÉ, sf., ἡ εὐπρέπεια, ας.

PLAUSIBLE, adj., εἰκώς, υῖα, ός; εὐπρεπής, ές.

PLÈBE, sf., ὁ ὄχλος, ου. Qui concerne la plèbe, ὀχλικός, ή, όν.

PLÉBÉIEN, ENNE, adj., δημοτικός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ δημότης, ου; *fém.* ἡ δημότις, ιδος. Les plébéiens, οἱ δημόται, ῶν; ὁ δῆμος, ου.

PLÉBISCITE, sm., τὸ ψήφισμα, ατος; relatif à qqn, à qq. chose, περί τινος.

PLECTRE, sm., *archet pour les instruments à cordes*, τὸ πλῆκτρον, ου.

PLÉIADE, sf., *constellation de sept étoiles, nom donné à sept poètes alexandrins*, ἡ πλειάς, άδος. Les pléiades, αἱ πλειάδες, ων.

PLEIN, PLEINE, adj. 1° *Rempli*, μεστός, ή, όν; πλέως, πλέα, πλέων; πλήρης, ες; de, *gén.* Tout plein, ἀνάπλεως, ων; ἔμπλεως, ων; κατάπλεως, ων; de, *gén.* Trop plein, ὑπέρπλεως, ων; ὑπερπλήρης, ες. A moitié plein, ἡμιπλήρης, ες. || 2° *Entier, complet*, πλήρης, ες; ἔντελής, ές; ὅλος, η, ον. || 3° *Gras, replet*, εὔσαρκος, ον; παχύς, εῖα, ύ. || 4° *Abondant*, ἄφθονος, ον. || Locutions formées avec EN et L. En plein sénat (au milieu du sénat), ἐν μέσῃ τῇ βουλῇ. En plein champ, ἐν μέσοις τοῖς ἀγροῖς. En plein jour, ἀκμαζούσης τῆς ἡμέρας. En plein hiver, μεσοῦντος οὐ ἀκμάζοντος τοῦ χειμῶνος. A pleines voiles, πλήρεσι τοῖς ἱστίοις. || Sm., *ce qui est opposé au vide*, τὸ πλῆρες, ους. La lune est dans son plein, ἡ σελήνη πληροῦται (pass.). || Prép. de quantité, *autant que contient* (*une chose*). Plein un médimne, ὅσον χωρεῖ ου δέχεται μέδιμνος. || EN PLEIN, loc. adv. Voy. PLEINEMENT.

PLEINEMENT, adv., *entièrement*, τελέως, παντελῶς, παντάπασι(ν).

PLÉNIER, IÈRE, adj., παντελής, ές.

PLÉNIPOTENTIAIRE, sm. et adj., *muni de pleins pouvoirs*, ὁ αὐτοκράτωρ, ορος.

PLÉNITUDE, sf. 1° *Surabondance*, ἡ πλησμονή, ῆς. || 2° *Intégrité*, ἡ τελειότης, ητος; τὸ τελείωμα, ατος. La plénitude de la santé, ἡ τοῦ σώματος ἀκμή, ῆς.

PLÉONASME, sm., ὁ πλεονασμός, οῦ; τὸ πλεόνασμα, ατος.

PLÉTHORE, sf., *abondance de sang et d'humeurs*, ἡ πληθώρα, ας.

PLÉTHORIQUE, adj., πληθωρικός, ή, όν.

PLÈTHRE, sm., *mesure*, τὸ πλέθρον, ου. Double plèthre, τὸ δίπλεθρον, ου. D'un plèthre, πλεθριαῖος, α, ον. De deux, de trois, de quatre plèthres, δίπλεθρος, ον; τρίπλεθρος, ον; τετράπλεθρος, ον.

PLEURÉ, ÉE, p.p., κλαυστός, ή, όν; δακρυτός, ή, όν.

PLEURER, vn., *répandre des larmes*, δακρύω, f. ύσω; κλάω. Pleurer sur qqn, sur qq. chose, δακρύω τινά ου τι, ἐπί τινι. Pleurer de joie, χαρᾷ δακρύω. Faire pleurer qqn, κλάοντά τινα καθ-ιστημι. Sans pleurer, ἀδάκρυτι. || Va., *déplorer en versant des larmes*, κλάω; δακρύω, f. ύσω, *acc.*

PLEURÉSIE, sf., ἡ πλευρῖτις, ιδος.

PLEUREUR, EUSE, adj., θρηνητικός, ή, όν. || Sf., *femme gagée pour pleurer*, ἡ θρηνῳδός, οῦ; ἡ καρίνη, ης.

PLEUR, sm., τὸ δάκρυον, ου. Voy. LARME.

PLEURNICHER, vn., *feindre de pleurer*, δακρύειν προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

PLEUVOIR, vn., ὕω, f. ὕσω. Il pleut, ὕει, ὕει Ζεύς ου ὁ θεός. Il pleut bien fort, à verse, ὕει πολλῷ ου πολύ. Il pleut des pierres, du sang, des poissons, ὕει λίθους ου λίθοις, σταγόνας ου σταγόσιν αἵματος, ἰχθῦς ου ἰχθῦσιν. Il pleut de l'or, ὕεται χρύσος. Il pleut dans un pays, ὕει χώραν. Faire pleuvoir, ὕω. Pays où il pleut, χώρα (ας) ἔπομβρος, ου; où il ne pleut pas, ἄνομβρος, ου.

PLÈVRE, sf., ἡ πλευρά, ᾶς.

PLI, sm. 1° *Double fait à une étoffe, etc.*, ἡ πτυχή, ῆς; (*froncis à un vêtement*), ἡ στολίς, ίδος. Pli d'un vêtement (servant de poche), ὁ κόλπος, ου. || 2° *Ride*, ἡ στολίς.

ίδος; ἡ ῥυτίς, ίδος. || 3° *Endroit où un membre se plie*, ἡ καμπή, ῆς; ἡ ἐπικαμπή, ῆς. || 4° *Habitude*, ἡ ἕξις, εως.

PLIABLE, adj., καμπτός, ή, όν; εὔκαμπτος, ον; εὐκαμπής, ές.

PLIAGE, sm., ἡ πτύξις, εως.

PLIANT, ANTE, adj., *flexible*, (au propre), καμπτός, ή, όν; εὔκαμπτος, ον; (au fig.), εὐάγωγος, ον; εὐπειθής, ες. || Siège pliant *ou simpl*t pliant, ὁ ὀκλαδίας, ου, *avec ou sans* δίφρος, ου.

PLIE, sf., *poisson*, ἡ ψῆττα, ης.

PLIÉ, ÉE, p.p., πτυκτός, ή, όν; (courbé), καμπτός, ή, όν.

PLIER, va. 1° *Mettre en un ou plusieurs doubles*, πτύσσω, συμ-πτύσσω, f. πτύξω, *acc.* || 2° *Courber, fléchir*, κάμπτω, κατα-κάμπτω, *acc.* || 3° *Assujettir, accoutumer*, κατ-αναγκάζω, f. άσω; ἐθίζω, *acc.*; ἀ, πρός *et l'acc.* || Vn. 1° *Devenir courbé*, κάμπτομαι (pass.). Plier sous le poids des années, ὑπὸ τῆς ἡλικίας βαρύνομαι, f. υνθήσομαι. || 2° *Céder, se soumettre*, εἶκω, f. εἴξω; πείθομαι (moy.); sous, *dat.* || 3° *Reculer, lâcher pied*, ἐγκλίνω, ἐν-δίδωμι. || Se plier, vr. 1° *Se courber*, κάμπτομαι (pass.). || 2° *S'assujettir, céder à*, εἶκω, ὑπ-είκω, f. εἴξω; πείθομαι (moy.), *dat.*

PLINTHE, sf., *membre d'architecture*, ἡ πλίνθος, ου.

PLISSÉ, ÉE, p.p. Voy. plisser. || Adj., πτυκτός, ή, όν; στολιδωτός, ή, όν.

PLISSER, va., πτύσσω, συμ-πτύσσω, f. πτύξω, *acc.* || Vn., *et* se plisser, vr., les mêmes verbes au passif.

PLOMB, sm., ὁ μόλυβδος, ου. De plomb, μολύβδινος, η, ον. Semblable au plomb, μολυβδώδης, ες. Morceau de plomb, balle de plomb, ἡ μολύβδαινα, ης; ἡ μολυβδίς, ίδος. Mine de plomb, τὰ μολύβδινα μέταλλα, ων; (plombagine), ἡ, μολύβδαινα. || Plomb *ou* fil à plomb, ὁ διαβήτης, ου; ὁ μολύβδινος (ου) κανών, όνος. || À plomb, loc. adv., *verticalement*, κατὰ στάθμην.

PLOMBAGINE, sf., ἡ μολύβδαινα, ης.

PLOMBÉ, ÉE, p.p. Voy. plomber. || Adj., *couleur de plomb, livide*, μολυβδόχρους, ουν; *mieux* πελιός, ά, όν.

PLOMBER, va. 1° *Garnir de plomb*, μολυβδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Remplir de plomb*, μολύβδῳ ἀνα-πλη,ρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Sceller avec du plomb*, μολύβδῳ σφραγίζω, f. ιῶ, *acc.*

PLOMBERIE, sf. 1° *Art de travailler le plomb*, ἡ μολύβδου κατεργασία, ας. || 2° *Lieu où l'on travaille le plomb*, τὸ μολύβδου ἐργαστήριον, ου.

PLOMBIER, sm., ὁ μολυβδουργός, οῦ (néologisme).

PLONGEON, sm., *oiseau*, ἡ κολυμβίς, ίδος. || Faire le plongeon (plonger), κολυμβάω-ῶ, f. ήσω.

PLONGER, va. 1° *Enfoncer (dans un liquide)*, βάπτω, *acc.*; d ns qq. chose, εἴς τι ou ἔν τινι; ἐμ-βάπτω, *acc.*; dans qq. chose, εἴς τι. || *Au fig.* Plonger un poignard dans le sein de qqn, καθ-ίημι τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὴν καρδίαν τινός. || 2° *Précipiter, jeter*, κατα-δύω, περι-βάλλω, *acc.*; dans, *dat.* Plonger qqn dans le chagrin, ἄχει κατα-δύω τινά. Plonger qqn dans le malheur, dans le deuil, περι-βάλλω τινὰ κακοῖς, πένθει. Etre plongé dans le chagrin, dans la misère, ἄχει, ταλαιπωρίᾳ συν-έχομαι (pass.). || Vn., *s'enfoncer sous l'eau*, κολυμβάω-ῶ, κατα-κολυμβάω-ῶ, f. ήσω. L'art de plonger, ἡ κολυμβητική, ῆς. || Se plonger, vr. 1° *S'enfoncer dans l'eau*, δύομαι, κατα-δύομαι (moy.). || 2° *S'abandonner à*, ἐν-δίδωμι πρὸς τὰς ἡδονάς.

PLONGEUR, sm., ὁ κολυμβητής, οῦ.

PLOTIN, *h.*, ὁ Πλωτῖνος, ου.

PLOYER, va. et vn. Voy. plier.

PLUIE, sf., τὸ ἐξ οὐρανοῦ ὕδωρ, *gén.* ὕδατος; ὁ ὑετός, οῦ; (ondée), ὁ ὄμβρος, ου. Grosse pluie, ὑετὸς πολύς. Pluie fine, ἡ ψακάς, άδος. Pluie d'or, χρυσὸς πολὺς ἐξ οὐρανοῦ κατα-φερόμενος. Il tombe de la pluie, ὕδωρ πίπτει ἐξ οὐρανοῦ. Par une forte pluie, ὄντος πολλῷ ou πολύ. Abondance de pluie, ἡ ἐπομβρία, ας. Manque de pluie, ἡ ἀνομβρία, ας. Qui provient de la pluie, ὄμβριος, α, ον. Qui apporte la pluie, ὀμβροφόρος, ον.

PLUMAGE, sm., ἡ πτέρωσις, εως.

PLUME, sf. 1° *Ce qui couvre le corps des oiseaux*, τὸ πτερόν, οῦ; (*duvet*), τὸ πτίλον, ου. Garni de plumes, πτερωτός, ή, όν; πτιλωτός, ή, όν. Fait de plumes, πτέρινος, η, ον. Sans plumes, ἄπτερος, ον. Se couvrir de plumes, πτεροῤῥυέω-ῶ, f. ήσω. Perdre ses plumes, πτεῤῥορυέω-ῶ, f. ήσω. Qui a perdu ses plumes, ἐψιλωμένος, η, ον. || *Au fig.* Se parer des plumes d'autrui, ἀλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλλομαι, f. αλοῦμαι. || 2° *Instrument pour écrire*, ὁ κάλαμος, ου. Mordre sa plume, τὸν κάλαμον δάκνω.

PLUMER, va., τίλλω, ἐκ-τίλλω, παρα-τίλλω, f. τιλῶ, *acc.*

PLUMET, sm., *panache*, ὁ λόφος, ου. Fabricant de plumets, ὁ λοφοποιός, οῦ.

PLUPART (LA), sf., οἱ πολλοί, αἱ πολλαί, τὰ πολλά; οἱ πλεῖστοι, αἱ πλεῖσται, τὰ πλεῖστα. La plupart des hommes, du monde, τῶν ἀνθρώπων οἱ πολλοί. La plupart des îles, αἱ πλεῖσται τῶν νήσων. || Absolt, οἱ πολλοί, ὧν; οἱ πλεῖστοι, ων. La plupart disent, οἱ πολλοὶ λέγουσι. || Pour la plupart, la plupart, loc. adv., τὸ πολύ, τὰ πολλά, τὸ πλεῖστον, τὰ πλεῖστα. || La plupart du temps, loc. adv., ὡς τὸ πολύ, ὡς τὰ πολλά.

PLURALITÉ, sf. 1° *Plus grand nombre*, τὸ πλέον, ονος; οἱ, αἱ πλείους, τὰ πλείω (de πλείων). La pluralité des avis, αἱ πλείους γνῶμαι. A la pluralité des voix, ἐκ τῆς νικώσης ou κρατούσης (s.-ent. γνώμης). || 2° *Multiplicité*, τὸ πλῆθος, ους.

PLURIEL, ELLE, adj., πληθυντικός, ή, όν. || Sm., ὁ πληθυντικὸς ἀριθμός, οῦ. Au pluriel, πληθυντικῶς.

PLUS, adv. de comparaison, πλέον, μᾶλλον. Un peu plus, ὀλίγῳ πλέον. D'autant plus, τοσούτῳ πλέον ou μᾶλλον. Se réjouir plus (qu'un autre), πλέον χαίρω. Se réjouir plus (qu'à l'ordinaire), μᾶλλον χαίρω. Plus vulnérable, μᾶλλον τρωτός, ή, όν. Plus sage,

σοφώτερος, α, ον. Plus clairement, σαφέστερον. Plus intelligent que sage, συνετώτερος ἢ σοφώτερος. Il fut plus honoré que les autres, μᾶλλον ἐτιμήθη ἢ οἱ ἄλλοι ou τῶν ἄλλων. Plus qu'il ne faut, πλέον τοῦ δέοντος. || PLUS DE, *suivi d'un nom, se rend ordinairement par l'adjectif au comparatif*, πλείων, πλέον, *gén.* πλείονος et πλέονος. Plus d'argent, πλέον ἀργύριον. Plus de soldats, πλείους στρατιῶται. || PLUS DE, *suivi d'un nombre, se rend par* πλέον (adv.), *ou par* πλείων, πλέον (adj.), *suivi de* ἢ *qui peut s'omettre, ou du génitif.* Il amena plus de dix mille cavaliers, ἱππέας ἤγαγε πλείους ἢ μυρίους, πλείους μυρίους ou πλείους μυρίων. || PLUS... PLUS, ὅσῳ μᾶλλον ou πλέον... τοσούτῳ μᾶλλον; ὅσῳ... τοσούτῳ *et un comparatif.* Plus il est sage, plus il est modeste, ὅσῳ σοφώτερος, τοσούτῳ σωφρονέστερός ἐστιν. || LE PLUS, πλεῖστον, μάλιστα. Pouvoir le plus, πλεῖστον δύναμαι. Le plus possible, ὅτι ou ὡς μάλιστα. Le plus vulnérable, μάλιστα τρωτός, ή, όν. Le plus modeste, σωφρονέστατος, η, ον. Un homme des plus cruels, ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα ὠμός. || LE PLUS DE, *suivi d'un nom, se rend plus ordinairement par l'adjectif au superlatif*, πλεῖστος, η, ον. Le plus de temps, πλεῖστος χρόνος. Le plus de soldats, πλεῖστοι στρατιῶται. Il amena le plus de soldats possible, ὅτι πλείστους στρατιώτας ἤγαγε. || LOCUTIONS ADVERBIALES. De plus, plus (en outre), πρὸς δὲ τούτοις, ἔτι δέ. Que veux-tu de plus, τί ζητεῖς πλέον; Rien de plus, οὐδὲν πλέον. Ne rien dire de plus, οὐδὲν παραιτέρω ou οὐδὲν ἐπὶ πλέον λέγω. || Au plus, tout au plus, τὰ μάλιστα, τὰ πλεῖστα. De plus en plus, ἐπὶ πλέον, ἀεὶ μᾶλλον. Il y a plus, bien plus, qui plus est, καὶ τὸ μέγιστον, τὸ δὲ μέγιστον. Non plus que, οὐδέ, μηδέ.

PLUSIEURS, adj. pl., πολλοί, αί, ά. Plusieurs fois, πολλάκις. Plusieurs fois aussi grand, aussi nombreux, πολλαπλάσιος, α, ον; que, ἤ, ἢπερ ou *le génitif.* Dans plusieurs endroits, (sans mouvt), πολλαχόθι, πολλαχοῦ; (avec mouvt), πολλαχόσε. De plusieurs endroits, πολλαχόθεν. De plusieurs manières, πολλαχῶς. De plusieurs sortes, πολλαχῇ. || Sm. pl., πολλοί, ῶν.

PLUS TÔT, loc. adv. Voy. TÔT.

PLUTARQUE, *h.*, ὁ Πλούταρχος, ου.

PLUTON, *dieu*, ὁ Πλούτων, ωνος; ὁ Ἅδης, ου. Chez Pluton, (sans mouvt), ἐν Ἅδου; (avec mouvt), εἰς Ἅδου.

PLUTÔT, adv., μᾶλλον; que *ou* que de, ἤ. Ou plutôt, μᾶλλον δέ.

PLUTUS, *dieu*, ὁ Πλοῦτος, ου.

PLUVIAL, ALE, adj., ὄμβριος, α, ον.

PLUVIER, sm., *oiseau*, ὁ χαραδριός, οῦ.

PLUVIEUX, EUSE, adj. 1° *Abondant en pluie*, ἐπόμβριος, ον; ἐπόμβρος, ον. || 2° *Qui amène la pluie*, ὀμβροφόρος, ον; ὑέτιος, α, ον.

PNEUMONIE, sf., ἡ περιπνευμονία, ας; *mieux* ἡ περιπλευμονία, ας.

PNYX, sm., *place d'Athènes où se tenait l'assemblée du peuple*, ἡ Πνύξ, *gén.* Πυκνός, *mieux que* Πυκνός.

PÔ, *fl.*, ὁ Πάδος, ου.

POCHE, sf. 1° *Pli du vêtement servant de poche (chez les anciens)*, ὁ κόλπος, ου. Cacher qq. chose dans sa poche, εἰς τὸν κόλπον τι κατα-τίθεμαι (moy.). || 2° *Sac*, ἡ πήρα, ας; ὁ θύλακος, ου. || 3° *Jabot des oiseaux*, ὁ πρόλοβος, ου.

PODAGRE, sf., *goutte aux pieds*, ἡ ποδάγρα, ας. || Adj., *qui a la podagre*, ποδαγρικός, ή, όν.

POECILE, sm., *portique orné de peintures*, ἡ ποικίλη, ης, *avec ou sans* στοά, ᾶς.

POÊLE, sf., *ustensile de cuisine*, τὸ τήγανον ου τάγηνον, ου.

POÈME, sm., τὸ ποίημα, ατος; ἡ ποίησις, εως. Petit poème, τὸ ποιημάτιον, ου.

POÉSIE, sf. 1° *Art des vers*, ἡ ποίησις, εως; ἡ ποιητική, ῆς. || 2° *Poème*, τὸ ποίημα, ατος; ἡ ποίησις, εως.

POÈTE, sm., ὁ ποιητής, οῦ. Bon, mauvais poète, ἀγαθός, φαῦλος ποιητής.

POÉTESSE, sf., ἡ ποιήτρια, ας.

POÉTIQUE, adj., *qui concerne la poésie*, ποιητικός, ή, όν. Œuvre, genre poétique, ἡ ποίησις, εως. || Sf., *traité de l'art de la poésie*, ἡ ποιητική, ῆς.

POÉTIQUEMENT, adv., ποιητικῶς.

POIDS, sm. 1° *Ce qui sert à peser*, ὁ σταθμός, οῦ, *au pl.* τὰ σταθμά, ῶν; τὸ σήκωμα, ατος. || 2° *Pesanteur*, τὸ βάρος, ους; ὁ σταθμός, οῦ. D'un poids égal, ἰσόρροπος, ον. || 3° *Fardeau, fatigue*, τὸ βάρος, ους; τὸ ἄχθος, ους; τὸ φορτίον, ου. Le poids des impôts, de la guerre, τὸ βάρος τῶν φόρων, τοῦ πολέμου. || 4° *Considération, importance, force*, ἡ ἀξία, ας; ἡ δύναμις, εως; τὸ βάρος, ους; ἡ ῥοπή, ῆς. Qui a du poids, de poids, ἀξιόλογος, ον.

POIGNANT, ANTE, adj., πικρός, ά, όν; δεινός, ή, όν; ὀξύς, εῖα, ύ.

POIGNARD, sm., τὸ ἐγχειρίδιον, ου; τὸ ξιφίδιον, ου.

POIGNARDER, va., *frapper, tuer avec un poignard*, τῷ ἐγχειριδίῳ παίω, ἀπο-σφάττω, *acc.*

POIGNÉE, sf. 1° *Ce que la main peut contenir*, τὸ δράγμα, ατος; τὸ χειροπλῆθές, οῦς. Prendre qq. chose à poignée, τινὸς δράττομαι, f. δράξομαι. || *Au fig.* Une poignée de monde, de gens, ὀλίγοι ἄνθρωποι, ων. || 2° *Manche*, ἡ λαβή, ῆς; (d'une épée, d'une rame), ἡ κώπη, ης; (d'un bouclier), τὸ ὄχανον, ου. || Poignée de main, ἡ δεξίωσις, εως. Donner une poignée de main à qqn, τινὰ δεξιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. || A POIGNÉE, loc. adv., *en abondance*, ἀφθόνως, δαψιλῶς.

POIGNET, sm., ὁ καρπός, οῦ.

POIL, sm., ἡ θρίξ, *gén.* τριχός; (des étoffes), ἡ λάχνη, ης. Poil long et touffu, τὸ τρίχωμα, ατος. Sans poil, ψιλός, ή, όν. Monter un cheval à poil, ἐπὶ γυμνοῦ τοῦ ἵππου ἐλαύνω.

POILU, UE, adj., τριχωτός, ή, όν. Les animaux poilus, τὰ τριχωτά, ῶν.

POINÇON, sm. 1° *Instrument pour percer*, τὸ κεντητήριον, ου. || 2° *Instrument pour graver, sculpter*, τὸ γλυφεῖον, οῦ.

POINDRE, va., *piquer*, κεντέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *commencer à paraître*, ὑπο-

φαίνω. Le jour commence à poindre, διαλάμπει.

POING, sm., ἡ πυγμή, ῆς. Coup de poing, ὁ κόνδυλος, ου. Avec le poing, πύξ. Donner un coup de poing à qqn, κόνδυλόν τινι δίδωμι ou ἐν-τρίβω.

1. **POINT**, sm. 1° *Douleur qui pique*, ὁ πόνος, ου. Avoir un point de côté, τὴν πλευρὰν πονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Piqûre dans une étoffe, marque*, τὸ στίγμα, ατος; ἡ στιγμή, ῆς; (sur un dé), τὸ τρῆμα, ατος; (à la fin d'une phrase), ἡ τελεία (ας) στιγμή, ῆς. || 3° *La plus petite portion de l'étendue*, ἡ στιγμή, ῆς; τὸ ἀκαρές, οῦς. || 4° *Endroit, lieu, partie*, ὁ τόπος, ου; τὸ χωρίον, ου; τὸ μέρος, ους. Se réunir sur un point, συν-έρχομαι εἰς ταὐτόν. Points cardinaux, τὰ κλίματα, ων. || Point de vue. ἡ σύνοψις, εως. Considérer une chose sous son vrai point de vue, sous un autre point de vue, ὀρθῶς, ἄλλως τι σκοπέω-ῶ. || 5° *Tache*, ἡ κηλίς, ίδος. || 6° *Partie, division d'un discours*, τὸ μέρος, ους; τὸ κεφάλαιον, ου. || 7° *Etat, situation*, ἡ κατάστασις, εως. Etre au même point, ἐν ταὐτῷ εἶμι. Etre en bon point, en mauvais point, καλῶς, κακῶς ἔχω. || 8° *Degré, période*. A ce point, ἐνταῦθα. Au point de *ou* que, οὕτω (ς) ὥστε, *ou simpl*t ὥστε *avec l'inf. ou l'ind.* Jusqu'à quel point? μέχρι πόσου; μέχρι τίνος; Jusqu'à un certain point, κατὰ ποσόν. Voy. DEGRÉ. || 9° *Instant, moment précis*, ὁ καιρός, οῦ. Arriver à point, ἐν καιρῷ ou εἰς καιρὸν παρα-γίγνομαι. Etre sur le point de, μέλλω *et l'inf. fut. ou présent.* Sur le point de mourir, il dit, μέλλων τελευτήσειν ou τελευτᾶν, εἶπε. || 10° *Chose, sujet, question*, τὸ πρᾶγμα, ατος; ὁ λόγος, ου, *et souvent le neutre d'un adjectif ou d'un pronom.* Omettre un point, λόγον τινὰ παρα-λείπω. Le point controversé, τὸ διάφορον (ου)πρᾶγμα, ατος, *ou simpl*t τὸ διάφορον, ου. Le point capital, essentiel, important, τὸ κεφάλαιον, ου. Ces trois points, τρία ταῦτα. Chaque point, ἓν ἕκαστον. || Point d'honneur, ἡ φιλοτιμία, ας. Se faire un point d'honneur d'une chose, τι, ἐν ou ἐπί τινι φιλοτιμέομαι-οῦμαι. || LOCUTIONS ADVERBIALES. De point en point, καθ' ἓν ἕκαστον, ἀκριβῶς. De tout point, en tout point, παντελῶς, παντάπασι(ν), τὰ πάντα. Au dernier point, ἐσχάτως. A point nommé, (au temps précis), ἐν ῥητῷ χρόνῳ; (à propos), καιρίως. Au point du jour. ἅμα ὄρθρῳ.

2. **POINT**, adv. négatif. Voy. NE.

POINTE, sf. 1° *Piquant (d'un végétal)*, ἡ ἄκανθα, ης. || 2° *Bout piquant et aigu d'un objet de métal*, ἡ ἀκίς, ίδος; ἡ ἀκμή, ῆς; τὸ ὀξύ, έος. Muni d'une pointe, taillé en pointe, ἀκιδώδης, ες; ἀκιδωτός, ή, όν. || 3° *Bout, extrémité d'une chose qui va en pointe*, ἡ ἄκρα, ας; τὸ ἄκρον, ου; ἡ κορυφή, ῆς. La pointe du pied, ἄκρος ὁ πούς. Sur la pointe des pieds, ἄκροις τοῖς ποσίν. Qui s'élève en pointe, κορυφώδης, ες. S'élever en pointe, ἀπο-κορυφόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 4° *Petit clou*, ὁ σκόλοψ, οπος. || 5° *Mot piquant*, τὸ σκῶμμα, ατος. || A LA POINTE DU JOUR, loc. adv., ἅμα ὄρθρῳ, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ.

POINTER, va. 1° *Frapper de la pointe*, κεντέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Diriger*, εὐθύνω, f. υνῶ, *acc.* || 3° *Marquer de points*, στίζω, ἐπι-στίζω, f. στίξω, *acc.* || Vn., *s'élever vers le ciel*, μετέωρος, ον αἴρομαι (pass.).

POINTILLÉ, ÉE, p.p., ἐστιγμένος, η, ον. Pointillé de noir, μέλας, αινα, ἐν ἐστιγμένος, η, ον.

POINTILLER, vn. 1° *Faire des points.* ἐπι-στίζω, f. στίξω. || 2° *Disputer sur des riens*, μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

POINTILLEUX, EUSE, adj., μικρολόγος, ον. Etre pointilleux, μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

POINTU, UE, adj. 1° *Qui a une pointe aiguë*, ἀκιδώδης, ες; ὀξύς, εῖα, ύ. || 2° *Qui se termine en pointe*, κορυφώδης, ες.

POIRE, sf., τὸ ἄπιον, ου; ἡ ἄπιος, ου. Poire sauvage, ἡ ἀχράς, άδος.

POIRÉ, sm., *boisson faite avec des poires*, ὁ ἀπίτης (ου) οἶνος, ου.

POIREAU ou **PORREAU**, sm. 1° *Plante*, τὸ πράσον, ου. De la couleur du poireau, vert comme le poireau, πράσινος, ον. || 2° *Excroissance*, ἡ ἀκροχορδών, όνος.

POIRÉE, sf., *plante*, τὸ τευτλον, ου; τὸ τευτλίον, ου.

POIRIER, sm., *arbre*, ἡ ἄπιος, ου. Poirier sauvage, ἡ ἀχράς, άδος.

POIS, sm., *légume*, ὁ πίσος, ου. De pois, πίσινος, η, ον.

POISON, sm., ὁ ἰός, οῦ; (végétal), τὸ φάρμακον, ου. Prendre du poison, φάρμακον πίνω. || *Au fig.* Etre un poison pour, διαφθείρω, *acc.*

POISSER, va., *enduire de poix*, πιττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

POISSEUX, EUSE, adj., πιττώδης, ες.

POISSON, sm., ὁ ἰχθύς, ύος; (comme mets), τὸ ὄψον, ου. Petit poisson, τὸ ἰχθύδιον, ου. De poisson, ἰχθυηρός, ά, όν. Pareil à un poisson, ἰχθυοειδής ές. Qui mange du poisson, ἰχθυοφάγος, ον. Manger du poisson, ἰχθυοφαγέω-ῶ, f. ήσω. Vendre du poisson, ἰχθυοπωλέω-ῶ, f. ήσω.

POISSONNERIE, sf., ἡ ἰχθυόπωλις, ιδος; τὸ ἰχθυοπώλιον, ου.

POISSONNEUX, EUSE, adj., ἰχθυώδης, ες.

POISSONNIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ ἰχθυοπώλης, ου; *fém.* ἡ ἰχθυόπωλις, ιδος.

POITRAIL, sm., τὸ στέρνον, ου; (harnais), τὸ προστερνίδιον, ου.

POITRINAIRE, adj., φθισικός, ή, όν,

POITRINE, sf., τὸ στέρνον, ου; τὸ στῆθος, ους; ὁ θώραξ, ακος. De la poitrine, στηθικός, ή, όν. Se frapper, se battre la poitrine, τὸ στῆθος τύπτομαι ou κόπτομαι (moy.).

POIVRE, sm., τὸ πέπερι, εως; ὁ πέπερις, ιδος.

POIVRÉ, ÉE, p.p., πεπέριδι παστός, ή, όν; πεπέρατος, ον.

POIVRER, va., πεπέριδι ou πεπέρισιν ἐξαρτύω, f. ύσω, *acc.*

POIVRIER, sm., *arbrisseau*, τὸ πέπερι, εως, ιος et ιδος.

POIX, sf., ἡ πίττα, ης. Un peu de poix, τὸ πιττάριον, ου. De poix, πίττινος, η, ον. Enduit de poix, πιττωτός, ή, όν. Semblable à de la poix, πιττώδης, ες.

POLAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τοῦ πόλου ou

τῶν πόλων. Etoile polaire, ὁ ἀρκτοῦρος, ου.

PÔLE, sm., ὁ πόλος, ου.

1. **POLÉMARQUE**, sm., *magistrat en Grèce*, ὁ πολέμαρχος, ου. De polémarque, πολεμάρχειος, ον. Être polémarque, πολεμαρχέω-ῶ, f. ήσω.

2. **POLÉMARQUE**, *h.*, ὁ Πολέμαρχος, ου.

POLÉMIQUE, adj., *qui appartient à la dispute*, ἐριστικός, ή, όν. || Sf., *dispute de plume*, ἡ ἔρις, ιδος.

POLÉMON, *h.*, ὁ Πολέμων, ωνος.

POLI, IE, p.p. et adj. 1° *Uni, lisse*, λεῖος, α, ον; γλαφυρός, ά, όν. || 2° *Luisant, brillant*, στιλπνός, ή, όν; λαμπρός, ά, όν. || 3° *Châtié, limé*, κατερρινημένος, η, ον. || 4° *Civil, honnête*, ἀστεῖος, α, ον; κομψός, ή, όν. || Sm., *lustre, éclat*, ἡ λαμπρότης, ητος. Donner le poli à, λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.*

POLICE, sf., ἡ εὐνομία, ας; ἡ εὐταξία, ας. Avoir une bonne police, εὐνομίᾳ χράομαι-ῶμαι. Agent de police, ὁ δημόσιος, ου; (à Athènes), ὁ τοξότης, ου; ὁ Σκύθης, ου.

POLICER, va., εὐνομίᾳ ἡμερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

POLIMENT, adv., *d'une manière polie*, κομψῶς, κοσμίως.

POLIR, va. 1° *Rendre uni, lisse*, λειαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Rendre luisant*, λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.* || 3° *Adoucir*, ἡμερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 4° *Perfectionner, limer*, ἀκριβῶς ἐξεργάζομαι; ῥινάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE POLIR, vr., les mêmes verbes au passif.

POLISSAGE, sm., ἡ στίλβωσις, εως.

POLISSEUR, sm., ὁ λειαίνων, οντος; ὁ λαμπρύνων, οντος; de, *acc.*

POLISSOIR, sm., ὁ ξυστήρ, ῆρος; τὸ ξύστρον, ου.

POLITESSE, sf. 1° *Manière d'agir civile*, ἡ ἀστειότης, ητος; ἡ κομψότης, ητος. || 2° *Action conforme à la politesse*, ἡ θεραπεία, ας. Faire une politesse à qqn, τινὰ θεραπεύω, f. εύσω.

1. **POLITIQUE**, adj. 1° *Relatif aux affaires publiques*, πολιτικός, ή, όν. Constitution, conduite politique, ἡ πολιτεία, ας. Les actes politiques de qqn, τά τινι πεπολιτευμένα, ων. || 2° *Fin, adroit*, σοφός, ή, όν. || Sm. 1° *Celui qui s'applique aux affaires publiques*, ὁ πολιτικός, οῦ. || 2° *Celui qui est adroit*, ὁ σοφός, οῦ. Rusé politique, ὁ πανοῦργος, ου.

2. **POLITIQUE**, sf. 1° *Art de gouverner un Etat*, ἡ πολιτική, ῆς. || 2° *Administration de l'Etat*, ἡ πολιτεία, ας; τὸ πολίτευμα, ατος. S'adonner à la politique, πολιτεύομαι, f. σομαι. || 3° *Affaires publiques*, τά πολιτικά, ῶν. || 4° *Conduite adroite*, ἡ σοφία, ας.

POLITIQUEMENT, adv. 1° *Selon les règles de la politique*, πολιτικῶς. || 2° *Adroitement*, σοφῶς.

POLLUER, va. Voy. PROFANER.

POLLUX, *h.*, ὁ Πολυδεύκης, ους.

POLTRON, ONNE, adj. et s., δειλός, ή, όν; ὁ, ἡ βλάξ, *gén.* βλακός. Poltron qui fait le brave, ὁ θρασύδειλος, ου.

POLTRONNERIE, sf., ἡ δειλία, ας; ἡ βλακεία, ας.

POLYBE, *h.*, ὁ Πολύβιος, ου.

POLYCLÈTE, *h.*, ὁ Πολύκλειτος, ου.

POLYCRATE, *h.*, ὁ Πολυκράτης, ους.

POLYDAMAS, *h.*, ὁ Πολυδάμας, αντος.

POLYDORE, *h.*, ὁ Πολύδωρος, ου.

POLYEUCTE, *h.*, ὁ Πολύευκτος, ου.

POLYGALE ou **POLYGALA**, sm., *plante*, τὸ πολύγαλον, ου.

POLYGAME, adj., πολύγαμος, ον. Etre polygame, πολυγαμέω-ῶ, f. ήσω.

POLYGAMIE, sf., ἡ πολυγαμία, ας.

POLYGLOTTE, adj., *qui parle beaucoup de langues*, πολύγλωττος, ον.

POLYGONE, adj., πολυγώνιος, ον; πολύγωνος, ον. || Sm., τὸ πολύγωνον, ου.

POLYGRAPHE, sm., ὁ πολυγράφος, ου.

POLYMATHIE, sf., ἡ πολυμαθία, ας.

POLYMNESTE, *h.*, ὁ Πολύμνηστος, ου.

POLYMNIE, *Muse*, ἡ Πολυμνία, ας.

POLYMORPHE, adj., πολύμορφος, ον.

POLYNICE, *h.*, ὁ Πολυνείκης, ους.

POLYPE, sm., (dans tous les sens), ὁ πολύπους, ποδος.

POLYPHÈME, *h.*, ὁ Πολύφημος, ου.

POLYPODE, sm., *plante*, τὸ πολυπόδιον, ου.

POLYSTRATE, *h.*, ὁ Πολύστρατος, ου.

POLYSTYLE, adj., πολύστυλος, ον.

POLYSYLLABE, adj., πολυσύλλαβος, ον.

POLYTHÉISME, sm., ἡ πολυθεότης, ητος.

POLYXÈNE. 1° *Homme*, ὁ Πολύξενος, ου. || 2° *Femme*, ἡ Πολυξένη, ης.

POMMADE, sf., τὸ χρῖμα, ατος.

POMMADER, va., *χρίω, acc.*

POMME, sf. 1° *Fruit du pommier*, τὸ μῆλον, ου. De pommes, μήλινος, η, ον. De couleur vert pomme, μηλινοειδής, ές. || 2° *Ornement en forme de pomme*, ἡ σφαῖρα, ας.

POMMÉ, ÉE, adj., *formé en pomme*, κεφαλωτός, ή, όν.

POMMERAIE, sf., ὁ μηλών, ῶνος.

POMMIER, sm., ἡ μηλέα, ας. De pommier, μήλινος, η, ον.

1. **POMPE**, sf. 1° *Appareil magnifique*, ἡ πομπή, ῆς. Qui concerne les pompes, πομπικός, ή, όν. || 2° *Eclat, magnificence*, ἡ μεγαλοπρέπεια, ας; ἡ λαμπρότης, ητος. Pompe du style, ἡ σεμνολογία, ας. Avec pompe, μεγαλοπρεπῶς, λαμπρῶς.

2. **POMPE**, sf., *machine pour élever l'eau*, τὸ κηλώνειον, ου.

POMPÉE, *h.*, ὁ Πομπήϊος, οο. Partisans de Pompée, οἱ Πομπηϊανοί, ῶν.

POMPÉIES, v., οἱ Πομπήϊοι, ων.

POMPER, va et vn., ἀντλέω-ῶ, ἐξ-αντλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Pomper les vapeurs, ἀναθυμιάομαι-ῶμαι, f. άσομαι.

POMPEUSEMENT, adv., μεγαλοπρεπῶς, λαμπρῶς. S'exprimer pompeusement, σεμνολογέω-ῶ, f. ήσω.

POMPEUX, EUSE, adj., μεγαλοπρεπής, ές; λαμπρός, ά, όν.

PONCE, sf., *et* **PIERRE PONCE**, ἡ κίσηρις, εως et ιδος.

PONCEAU, sm., *petit pont*, τὸ γεφύριον ου.

PONCER, va., *polir avec la pierre ponce*, κισηρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PONCTION, sf., ἡ παρακέντησις, εως. Faire une ponction, πορα-κεντέω-ῶ, f. ήσω.

PONCTUALITÉ, sf., ἡ ἀκρίβεια, ας. Avec ponctualité, ἀκριβῶς.

PONCTUATION, sf., ἡ διάστιξις, εως. Signe de ponctuation, ἡ διαστολή, ῆς.

PONCTUEL, ELLE, adj., ἀκριβής, ές; en qq. chose, τι.

PONCTUELLEMENT, adv., ἀκριβῶς, δι' ἀκριβείας, εἰς ἀκρίβειαν.

PONCTUER, va., δια-στίζω, f. στίξω; δια-στέλλω, *acc.*

PONDEUSE, sf., *femelle qui pond*, ἡ ᾠοτόκος, ου.

PONDRE, va., τίκτω, *acc.* || Vn., *faire des œufs*, ᾠὰ τίκτω; ᾠοτοκέω-ῶ, f. ήσω. Qui pond, ᾠοτόκος, ον.

1. **PONT**, sm. 1° *Construction jetée sur une rivière*, ἡ γέφυρα, ας. Pont volant, ἡ σχεδία, ας. Petit pont, τὸ γεφύριον, ου. Jeter, construire un pont, γέφυραν ποιέω-ῶ, f. ήσω ou ζεύγνυμι. Jeter un pont sur un fleuve, ποταμὸν γεφύρᾳ ζεύγνυμι, ποταμὸν γεφυρόω-ῶ, f. ώσω. Rompre un pont, γέφυραν λύω, f. σω. || Pont de bateaux, ἡ πλοίοις ἐζευγμένη, (ης) γέφυρα, ας. Jeter un pont de bateaux sur un fleuve, ποταμὸν πλοίοις ζεύγνυμι. Pont formé de dix bateaux, γέφυρα ἐζευγμένη πλοίοις δέκα. || 2° *Plancher* (*d'un navire*), τὸ κατάστρωμα, ατος; τὸ σανίδωμα, ατος.

2. **PONT**, *mer et pays*, ὁ Πόντος, ου. Du Pont, Ποντικός, ή, όν.

PONTE, sf., *action de pondre*, ἡ ᾠοτοκία, ας.

PONTÉ, ÉE, adj., κατάφρακτος, ον. Non ponté, ἄφρακτος, ον.

PONTIFE, sm., ὁ ἀρχιερεύς, έως. Grand pontife, ὁ ἱεροφάντης, ου. Dignité de grand pontife, ἡ ἱεροφαντία, ας.

PONTIFICAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τοῦ ἀρχιερέως ou τῶν ἀρχιερέων; ἱεροφαντικός, ή, όν.

PONTIFICAT, sm., *dignité de grand pontife*, ἡ ἀρχιερωσύνη, ης.

PONT-LEVIS, sm., ἡ ἐπιβάθρα, ας.

PONTONNIER, sm., *celui qui fait les ponts*, ὁ γεφυρωτής, οῦ.

POPILIUS, *h.*, ὁ Ποπίλιος, ου.

POPULACE, sf., ὁ ὄχλος, ου; ὁ συρφετός, οῦ.

POPULACIER, IÈRE, adj., συρφετώδης, ες.

POPULAIRE, adj. 1° *Qui appartient au peuple*, δημώδης, ες; κοινός, ή, όν. Gouvernement populaire, ἡ δημοκρατία, ας. || 2° *Qui recherche, qui se concilie l'affection du peuple*, δημοτικός, ή, όν. Se rendre populaire, δημαγωγέω-ῶ, f. ήσω.

POPULAIREMENT, adv., δημοτικῶς, κοινῶς.

POPULARISER, va. 1° *Rendre vulgaire*, κοινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Rendre populaire*, τῷ δήμῳ κεχαρισμένον, ην, ον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE POPULARISER, vr., δημαγωγέω-ῶ, f. ήσω.

POPULARITÉ, sf. 1° *Caractère d'un homme populaire*, τὸ δημοτικόν, οῦ. || 2° *Faveur publique*, ἡ παρὰ τῶν πολλῶν εὔνοια, ας. Chercher la popularité, δημαγωγέω-ῶ, f. ήσω.

POPULATION, sf., οἱ ἐνοικοῦντες, ων; d'une ville, ἐν πόλει ou πόλιν. Population nombreuse, ἡ πολυανθρωπία, ας.

POPULEUX, EUSE, adj., πολυάνθρωπος, ον. Etre populeux, πολυανδρέω-ῶ, f. ήσω.

PORACÉ, ÉE, adj., *verdâtre*, πράσινος, ον.

PORC, sm., ὁ, ἡ σῦς ou ὗς, *gén.* συός ou ὑός. Jeune porc, ὁ, ἡ χοῖρος, ου. Petit porc, τὸ ὑίδιον, ου; τὸ χοιρίδιον, ου. De porc, σύειος ou ὕειος, α, ον; χοίρειος, α, ον. Chair de porc, τὰ ὕεια ou χοίρεια, ων. Etable à porcs, τὸ συοφόρβιον, ου.

PORC-ÉPIC, sm., *quadrupède*, ὁ, ἡ ὕστριξ, ιχος.

PORCHE, sm., τὸ προπύλαιον, ου.

PORCHER, ÈRE, sm. et sf., ὁ συβώτης, ου; ὁ ὑοδοσκός, οῦ; *fém.* ἡ συβώτρια, ας. De porcher, συβωτικός, ή, όν.

PORCHERIE, sf., τὸ χοιροτροφεῖον, ου; τὸ συοφόρβιον, ου.

PORCINE, adj. fém., σύειος, α, ον.

PORE, sm., ὁ πόρος, ου; (du poumon, d'une éponge), ἡ στραγξ, αγγος.

POREUX, EUSE, adj., ἀραιός, ά, όν; σηραγγώδης, ες.

POROSITÉ, sf., ἡ ἀραιότης, ητος; τὸ στραγγῶδες, ους.

PORPHYRE, sm., ὁ πορφυρίτης, ου. Colonnes de porphyre, οἱ κίονες (ων) πορφυρῖται, ῶν.

PORREAU, sm. Voy. POIREAU.

PORSENNA, *h.*, ὁ Πορσίνας, α.

1. **PORT**, sm. 1° *Abri pour les vaisseaux*, ὁ λιμήν, ένος; ὁ ὅρμος, ου. Sans port, ἀλίμενος, ον. Qui a un bon, un mauvais port, εὐλίμενος, ον; δύσορμος, ον. Faire entrer dans le port, ὁρμίζω, f. ιῶ, *acc.* Faire sortir du port, ἐξ-ορμίζω, f. ιῶ, *acc.* Entrer dans le port, κατ-αίρω; ὁρμίζομαι, f. ισοῦμαι et ισθήσομαι. Sortir du port, ἀπ-αίρω; ἐξ-ορμίζομαι, f. ισθήσομαι. Etre dans le port, ὁρμέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Lieu de repos*, ὁ ὅρμος, ου; ὁ λιμήν, ένος.

2. **PORT**, sm. 1° *Charge d'un bâtiment*, ὁ φόρτος, ου. || 2° *Prix du transport*, ὁ τῆς διακομιδῆς μισθός, οῦ. || 3° *Maintien*, τὸ σχῆμα, ατος.

PORTABLE, adj., φορητός, ή, όν.

PORTAIL, sm., ὁ πυλών, ῶνος.

PORTANT, ANTE, adj. Bien portant, ὑγιής, ές; εὔρωστος, ον. Etre bien portant, ὑγιαίνω, f. ανῶ. Mal portant, ἄρρωστος, ον. Etre mal portant, ἀρωστέω-ῶ, f. ήσω. || A bout portant, (de très près), ἐκ χειρός.

PORTATIF, IVE, adj., εὔφορος, ον. Livre portatif, τὸ ἐγχειρίδιον, ου.

PORTE, sf., (de maison, d'appartement), ἡ θύρα, ας; (d'une ville, d'un temple), ἡ πύλη, ης; *plus souv.* αἱ πύλαι, ῶν. Petite porte, ἡ θυρίς, ίδος; ἡ πυλίς, ίδος. Fermer une porte, θύραν προσ-τίθημι. Porte fermée, θύραι προσκείμεναι, ων. Fermer une porte à clef, θύραν κλείω. || A la porte, (sans mouvt), ἐπὶ ταῖς θύραις, θύρασι(ν); (avec mouvt), θύραζε. De la porte, θύραθεν. Mettre qqn à la porte, ἐξ-ελαύνω, ἐκ-βάλλω τινά. || Au pl., *gorge, défilé*, αἱ πύλαι, ῶν.

PORTÉ, ÉE, p.p. Voy. PORTER. || Adj., *enclin*. Voy. ce mot.

PORTE-CLEFS, sm., ὁ κλειδοῦχος, ου.

PORTE-DRAPEAU, sm., ὁ σημειοφόρος, ου.

PORTÉE, sf. 1° *Distance à laquelle porte une arme*, ἡ βολή, ῆς. Jusqu'à la portée d'une pierre, μέχρι λίθου βολῆς. Portée de l'arc, des flèches, τὸ τόξευμα, ατος. Portée du javelot, τὸ ἀκόντιον, ου. Portée d'un trait, τὸ βέλος, ους. A la portée de, ἐντός, *gén.* Hors de la portée de, ἔξω, *gén.* Arriver à la portée de l'arc, des flèches, εἰς τόξευμα ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι. Arriver à la portée du javelot, εἰς ἀκόντιον ἔρχομαι. || A la portée de la main, ὑπὸ χεῖρα. Qui est à la portée de la main, πρόχειρος, ον. Qui est à la portée de la vue, ὀφθαλμοῖς ἐφικτός, ἡ, όν. A la portée de la voix, ἐν ἐπηκόῳ; (avec mouv[t]), εἰς ἐπήκοον. || 2° *Etendue, capacité (de l'esprit)*, ἡ δύναμις, εως. Portée de l'esprit, de l'intelligence, ἡ σύνεσις, εως; ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ. Cela est au-dessus de la portée de l'esprit humain, τοῦτό ἐστιν ὑπὲρ ἄνθρωπον. || 3° *Force, valeur (d'une expression, etc.)*, ἡ δύναμις, εως.

PORTE-ÉPÉE, sm., ὁ τελαμών, ῶνος.

PORTE-ÉTENDARD, sm., ὁ σημειοφόρος, ου.

PORTEFAIX, sm., ὁ φορτηγός, οῦ; ὁ ἀχθοφόρος, ου; ὁ νωτοφόρος, ου.

PORTE-MANTEAU, sm., *valise*, ἡ πήρα, ας.

PORTER, va. 1° *Soutenir, être chargé de*, φέρω; (sur les bras, sur les épaules), βαστάζω, f. άξω, *acc.* Porter avec soi, φέρομαι (moy.) *acc.* Porter qq. chose sur ses épaules, ἐπ' ὤμων φέρω ou βαστάζω τι. || *Au fig.* Porter l'iniquité, la peine d'une chose, αἰτίαν ἔχω τινός. Porter (favoriser) qqn, τινὶ ὑπ-άρχω, f. άρξω. || 2° *Transporter*, φέρω, ἐκ-φέρω; κομίζω, ἐκ-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* Porter qq. chose à la maison, chez soi, οἴκαδέ τι κομίζω. Porter la guerre chez qqn, πόλεμον ἐκ-φέρω πρός ou ἐπί τινα. Il porta chez les Grecs la philosophie des Egyptiens, τὴν φιλοσοφίαν Αἰγυπτίων εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκόμισε. || *Au fig.* Porter sur un registre, sur une liste, ἀπο-φέρω, *acc.* Il porta sur son compte les mille drachmes, ἐν τῷ λόγῳ ἀπ-ήνεγκε τὰς χιλίας δραχμάς. || 3° *Avoir*, ἔχω, *acc.* Porter qq. chose à la main, ἐν ταῖς χερσὶν ἔχω τι. || 4° *Avoir sur soi, être vêtu de*, φέρω; φορέω-ῶ, f. ήσω; ἔχω, *acc.*; χράομαι-ῶμαι, *dat.* Porter des vêtements précieux, ἱματίοις πολυτελέσι χρῶμαι. Porter une tiare, τιάραν περί-κειμαι. Porter une épée, περιεζωσμένον ἔχω ξίφος. || 5° *Pousser, étendre, conduire*, ἄγω, ἐλαύνω, *acc.* Porter en avant, προ-άγω, *acc.* Porter vers, προσ-άγω, *acc.* Porter la main à qq. chose, πρός τι τὴν χεῖρα προσ-φέρω. Porter son attention sur qq. chose, τὸν νοῦν προσ-έχω τινί. Porter ses regards, sa vue vers qq. chose, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμ-βάλλω τινί ou ἐπί, πρός τι. Porter honneur, respect, envie. Voy. HONORER, RESPECTER, ENVIER. || 6° *Produire*, φέρω, *acc.* Porter des fruits, du froment, φέρω καρπούς, πυρούς. Porter des poètes, des philosophes, ποιητάς, φιλοσόφους φέρω. || Porter dans son sein, ἐν γαστρὶ ἔχω ou φέρω, *acc.* || 7° *Causer, apporter*, φέρω, ἐπι-φέρω, *acc.* Porter préjudice à qqn, ζημίαν τινὶ φέρω. || 8° *Supporter, endurer*, φέρω, ὑπο-φέρω, ὑπο-μένω, *acc.* || 9° *Induire, exciter*, παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à une chose, ἐπί, πρός τι; à faire une chose, ποιεῖν τι. || 10° *Manifester, montrer*, φαίνω; δηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 11° *Déclarer, dire*, λέγω. Que porte l'inscription? τί λέγει τὰ γράμματα; || Vn. 1° *S'appuyer sur*, ἐπ-ερείδομαι (moy.); ἐν-ιδρύμαι (de ἐν-ιδρύομαι, moy.); ἐπι-κειμαι. *dat.* || 2° *Atteindre*, ἐξ-ικνέομαι-οῦμαι; ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι. Porter loin, ne pas porter loin, ἐπὶ πολὺ, ἐπὶ βραχὺ ἐξ-ικνέομαι-οῦμαι. || SE PORTER, vr. 1° *Aller, se transporter*, φέρομαι (pass.). Se porter dans un endroit, εἰς τόπον τινὰ ἐπι-φέρομαι (pass.). || *Au fig.* Se porter à la dernière extrémité, à des extrémités contre qqn, ἐσχατώτατα δια-τίθημί τινα. || 2° *Incliner*, ἐπι-φέρομαι (pass.), κλίνω; à une chose, ἐπί τι. || 3° *Se trouver (par rapport à la santé)*, ἔχω. Se porter bien, se porter mal, καλῶς, κακῶς ἔχω. Porte-toi bien, ὑγίαινε, ἔρρωσο.

PORTEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ φέρων, οντος; ὁ κομίζων, οντος; *fém.* ἡ φέρουσα, ης; ἡ κομίζουσα, ης; de, *acc.* Porteur de litière, de chaise, ὁ φέρων τὸ φορεῖον. Porteur, porteuse d'eau, ὁ, ἡ ὑδροφόρος, ου.

PORTIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ θυρωρός, οῦ. Etre portier, θυρωρέω-ῶ, f. ήσω.

PORTIÈRE, sf. 1° *Porte (d'une voiture)*, ἡ θύρα, ας. || 2° *Rideau*, ἡ αὐλαία, ας.

PORTION, sf., ἡ μερίς, ίδος; τὸ μέρος, ους. Une portion de viande, μερὶς κρεῶν. La moindre portion, τὸ πολλοστὸν μέρος.

PORTIQUE, sm., ἡ στοά, ᾶς; ἡ παστάς, άδος. || Le Portique, la doctrine du Portique, (du philosophe Zénon), ἡ Στωϊκὴ (ῆς) αἵρεσις, εως. Les disciples du Portique, οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς.

PORTRAIT, sm., ἡ εἰκών, όνος. Faire le portrait de qqn, γραφῇ τινα εἰκάζω ou ἀπ-εικάζω, f. άσω.

POSE, sf. 1° *Action de poser*, ἡ θέσις, εως || 2° *Attitude*, τὸ σχῆμα, ατος.

POSÉ, ÉE, p.p. Voy. POSER. || Adj., *rassis, grave*, σπουδαῖος, α, ον; ἥσυχος, ον.

POSEIDON ou **NEPTUNE**, *dieu de la mer*, ὁ Ποσειδῶν, *voc.* Πόσειδον, *gén.* Ποσειδῶνος. *dat.* Ποσειδῶνι, *acc.* Ποσειδῶνα et Ποσειδῶ. De Poseidon, Ποσειδώνιος, α, ον.

POSÉMENT, adv., ἡσύχως.

POSER, va. 1° *Placer*, τίθημι, *acc.* Poser une chose sur une chose, ἐπι-τίθημί τί τινι. Poser à terre, κατα-τίθημι, *acc.* Poser les armes, τὰ ὅπλα κατα-τίθεμαι (moy.). || 2° *Etablir, supposer*, ὑπο-τίθημι, *acc.* Les principes posés, οἱ ὑπο-τεθέντες λόγοι. || Poser (adresser) une question, ἐρώτημα προ-βάλλω. || Vn. 1° *Reposer sur*, ἐπι-κειμαι, *dat.* || 2° *Prendre une attitude pour se faire peindre*, παρ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), chez qqn, τινί. || 3° *Composer son maintien*, σχηματίζομαι, f. ιοῦμαι. || SE POSER, vr., *se placer*, καθ-ίζω, καθ-έζομαι; sur, ἐπί *et le gén.*

POSIDONIOS, *h.*, ὁ Ποσειδώνιος, ου.

1. **POSITIF**, sm., (en grammaire), ὁ θετικός, οῦ; τὸ ἀπόλυτον, ου.

POSITIF, IVE, adj. 1° *Certain, assuré*, σαφής, ές; ἀκριβής, ές. || 2° *Exact, soigneux*, ἀκριβής, ές; ἐπιμελής, ές. || 3° *Opposé à* négatif, εὐθύς, εῖα, ύ. || Les lois positives, οἱ νόμοι κείμενοι, ων.

POSITION, sf. 1° *Manière d'être placé*, ἡ θέσις, εως; ἡ κατάστασις, εως. La position d'une ville, ἡ θέσις πόλεως. || 2° *Situation du corps*, τὸ σχῆμα, ατος. || 3° *Lieu où l'on est placé*, ἡ θέσις, εως; ὁ τόπος, ου; ἡ χώρα, ας. || 4° *Lieu choisi pour une opération militaire*, ὁ τόπος, ου; τὸ χωρίον, ου. Prendre position, une position, καθ-ίζω. Etablir une armée dans une position favorable, στρατὸν εἰς χωρίον ἐπιτήδειον καθ-ίζω. Position forte, χωρίον ἰσχυρόν, οῦ; τὰ ἰσχυρά, ῶν. || 5° *Etat d'une personne*, ἡ τύχη, ης. Etre dans une belle, une mauvaise position, καλῶς, κακῶς πράττω (neutre). Etre en position de, δυνατός, ή, όν εἰμι *et l'inf.*

POSITIVEMENT, adv., *d'une manière sûre*, σαφῶς, ἀκριβῶς.

POSSÉDÉ, ÉE, p.p. Voy. **POSSÉDER**. || Possédé d'une divinité, du démon, ἐκ θεοῦ, ἐκ τοῦ δαίμονος κάτοχος, ον. Etre possédé, κατ-έχομαι (pass.).

POSSÉDER, va. 1° *Avoir en son pouvoir*, κέκτημαι (de κτάομαι-ῶμαι); ἔχω, *acc.*; κυριεύω, f. σω, *gén.* || 2° *Connaître à fond*, ἐξ-επίσταμαι, ἀκριβῶς οἶδα; ἀκριβόω-ῶ, f. ώτω, *acc.* Posséder le grec, Ἑλληνιστὶ συν-ίημι. || 3° *Maîtriser*, κατ-έχω, *acc.* || **SE POSSÉDER**, vr., *être maître de soi*, ἑαυτοῦ, ῆς κρατεῖν (de κρατέω-ῶ, f. ήσω).

POSSESSEUR, sm., ὁ κεκτημένος, ου; de, *acc.*; ὁ κύριος, ου, *gén.*

POSSESSIF, adj. m., κτητικός, ή, όν.

POSSESSION, sf. 1° *Action de posséder, jouissance*, ἡ κτῆσις, εως. Prendre possession, se mettre en possession de, κτάομαι-ῶμαι, κατα-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Chose possédée*, τὸ κτῆμα, ατος; *au pl.* (*terres*), οἱ ἀγροί, ῶν; τὰ χωρία, ων. || 3° *Etat de l'homme possédé du démon*, ἡ κατοχή, ῆς.

POSSIBILITÉ, sf., τὸ δυνατόν, οῦ; ἡ, μηχανή, ῆς. Il n'y a pas possibilité de, οὐκ ἔστι μηχανή *et l'inf.*

POSSIBLE, adj., δυνατός, ή, όν. Il est possible, δυνατόν ἐστι, ἐν-εστι. Il m'est possible, ἐξ-εστί μοι, δύναμαι. Autant que possible, ὡς δυνατὸν μάλιστα, ὅσον δυνατόν. || **LE PLUS POSSIBLE**, *se rend par le superlatif avec* ὡς, *accompagné ou non de* δυνατόν, οἷόν τε, etc., *ou par le superlatif précédé de* ὅτι. Le plus de soldats possible, ὡς δυνατὸν πλεῖστοι στρατιῶται, ou ὡς πλεῖστοι, ὅτι πλεῖστοι στρατιῶται. Le plus vite possible, ὡς ou ὅτι τάχιστα, ὡς δυνατὸν ou οἷόν τε τάχιστα. || **LE POSSIBLE**, sm., τὰ δυνατά, ῶν. Au delà du possible, παρὰ ou ὑπὲρ τὴν δύναμιν.

POSTE, sm. 1° *Lieu assigné à un soldat*, ἡ τάξις, εως; ἡ χώρα, ας; ὁ τόπος, ου. Occuper son poste, χώραν ἔχω. Tomber, mourir à son poste, ἐν χώρᾳ πίπτω, ἀπο-θνήσκω. Abandonner son poste, χώραν λείπω. Etre chassé de son poste, ἐκ χώρας ὠθέομαι-ουμαι (pass.). || 2° *Soldats placés dans un poste*, ἡ φρουρά, ᾶς; ἡ φυλακή, ῆς. || 3° *Emploi, fonction*, ἡ τάξις, εως; ἡ χώρα, ας.

POSTER, va., καθ-ίστημι, *acc.* || **SE POSTER**, vr., καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); dans un lieu, εἰς τόπον τινά.

POSTÉRIEUR, EURE, adj., ὕστερος, α, ον; ὰ, *gén.* Dans des temps postérieurs, ἐν ὑστέροις χρόνοις.

POSTÉRIEUREMENT, adv., ὕστερον; ὰ, *gén.*

POSTÉRITÉ, sf. 1° *Enfants, descendants*, οἱ παῖδες, ων; οἱ ἔκγονοι, ων. || 2° *Ceux qui viendront après nous*, οἱ ἐπιγιγνόμενοι, ων; οἱ ὕστεροι, ων.

POSTHUME, adj., *né après la mort de son père*, τῷ ἀποθανόντι πατρὶ ἐπιγενόμενος, η, ον.

POSTICHE, adj., πρόσθετος, ον. Cheveux postiches, αἱ πρόσθετοι κόμαι.

POST-SCRIPTUM, sm., τὸ παράγραμμα, ατος.

POSTULANT, sm., ὁ μετιών, όντος; pour une charge, τέλος (*acc.*).

POSTULER, va., μετ-έρχομαι, *acc.*

POSTURE, sf., τὸ σχῆμα, ατος. Humble posture, ταπεινὸν σχῆμα.

POT, sm. 1° *Vase*, τὸ ἀγγεῖον, ου. Pot à eau, ἡ ὑδρία, ας. || 2° *Ustensile de cuisine*, ἡ χύτρα, ας; ἡ χυτρίς, ίδος. || 3° *Mesure de capacité*, τὸ κεράμιον, ου.

POTABLE, adj., πότιμος, ον; ποτός, ή, όν. Non potable, ἄποτος, ον.

POTAGE, sm., ὁ ζωμός, οῦ. Petit potage, τὸ ζωμίδιον, ου.

1. **POTAGER**, sm., *et* **JARDIN POTAGER**, ἡ λαχανιά, ᾶς; ἡ, πρασιά, ᾶς.

2. **POTAGER, ÈRE**, adj., λαχανικός, ή, όν. Herbes, plantes potagères, τὰ λάχανα, ων.

POTEAU, sm., ὁ σταυρός, οῦ; ἡ σανίς, ίδος.

POTELÉ, ÉE, adj., εὔσαρκος, ον.

POTENCE, sf., *gibet*, ὁ σταυρός, οῦ.

POTENTAT, sm., ὁ δυνάστης, ου.

POTERIE, sf., *vaisselle de terre ou d'étain*, ὁ κέραμος, ου.

POTERNE, sf., ἡ ῥινοπύλη, ης.

POTIDÉE, v., ἡ Ποτίδαια, ας. De Potidée, Ποτιδαιατικός, ή, όν. Habitant de Potidée, ὁ Ποτιδαιάτης, ου.

POTIER, sm., ὁ κεραμεύς, έως; ὁ χυτρεύς, έως. De potier, κεραμεικός, ή, όν. Art du potier, ἡ κεραμεία, ας. Etre potier, κεραμεύω, f. εύσω.

POTION, sf., τὸ πότημα, ατος; τὸ πῶμα, ατος.

POU, sm., ὁ φθείρ, *gén.* φθειρός. Avoir des poux, φθειριάω-ῶ, f. άσω.

POUCE, sm. 1° *Le gros doigt*, ὁ μέγας (ἄλου) δάκτυλος, ου. || 2° *Mesure*, ὁ δάκτυλος, ου.

POUDRE, sf., ἡ κόνις, εως. Voy. **POUSSIÈRE**.

POUDREUX, EUSE, adj., κονιορτώδης, ες.

POUILLEUX, EUSE, adj., φθειρώδης, ες.

POULAILLER, sm., *abri pour les poules*, ὁ ὀρνιθών, ῶνος; τὸ ὀρνιθοτροφεῖον, ου.

POULAIN, sm., ὁ πῶλος, ου. Jeune poulain, τὸ πωλίον, ου. De poulain, πωλικός, ή,

ον. Dompter des poulains, πωλοδαμνέω-ῶ, f. ήσω.

POULE, sf., ἡ ὄρνις, ιθος; ἡ ἀλεκτρυών, όνος. De poule, ὀρνίθειος, α, ον. Chair de poules, τὰ ὀρνίθεια, ων. || Poule d'eau, ἡ φαλαρίς, ίδος. Poule sultane, ἡ πορφυρίς, ίδος.

POULET, sm., τὸ ὀρνίθιον, ου; τὸ ἀλεκτρυόνιον, ου. De poulet, ἀλεκτρυόνειος, ον.

POULETTE, sf., ἡ, νεοττίς, ίδος.

POULICHE, sf., ἡ πῶλος, ου. De pouliche, πωλικός, ή, όν.

POULIE, sf., ἡ τροχιλία, ας.

POULIOT, sm., *plante*, ἡ βλήχων, ωνος. Préparé avec du pouliot, ὁ βληχωνίας, ου.

POULPE, sm., *mollusque*, ὁ πολύπους, ποδος.

POULS, sm., ὁ σφυγμός, οῦ. Pouls fort, plein, σφυγμὸς ἁδρός, πυκνός. Pouls faible, σφυγμὸς μανός.

POUMON, sm., ὁ πνεύμων, ονος; *mieux* ὁ πλεύμων, ονος. Semblable à un poumon, πλευμονώδης, ες.

POUPE, sf., ἡ πρύμνα, ης. Le vent souffle en poupe, ἵσταται τὸ πνεῦμα κατὰ πρύμναν.

POUPÉE, sf., ἡ κόρη, ης. Fabricant de poupées, ὁ κοροπλάθος, ου.

POUPON, ONNE, sm. et sf., *jeune enfant*, τὸ βρέφος, ους.

POUR, prép. 1° *Marque attribution*, dat. Une chose est un honneur pour moi, κόσμος ἐστί μοί τι. || 2° *A cause de, en considération de*, διά, *acc.*; ἐπί, *dat.*; ἕνεκα (ordt placé après son régime), *gén.* Pour cela, διὰ τοῦτο, διὰ ταῦτα. Il est renommé pour son courage, δόξαν ἔχει ἐπ' ἀνδρείᾳ. Tu es venu pour autre chose, ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἦλθες. || 3° *En vue de*, εἰς, πρός, *acc.* De l'argent pour la guerre, χρήματα εἰς τὸν πόλεμον. || 4° *En faveur de, dans l'intérêt de*, ὑπέρ, πρό, *qqf.* πρός, *gén.*; *souvent* le datif seul. Ils sont morts pour la patrie, ὑπὲρ ou πρὸ τῆς πατρίδος ἀπ-έθανον. Parler pour qqn, πρός τινος λέγω. Etre pour qqn, πρός τινός εἰμι. Chacun travaille pour soi πᾶς αὑτῷ πονεῖ. || 5° *Envers, à l'égard de, contre*, εἰς, πρός, *acc.*; *souvent* le génitif *dépendant d'un nom.* La bienveillance pour qqn, ἡ εὔνοια πρός τινα, εἰς τινα ou ἡ εὐνοιά τινος. Un remède pour la toux, φάρμακον βηχός. || 6° *Par rapport à, eu egard à*, κατά, *acc.* Il est trop orgueilleux pour un homme, μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ. Pour moi, je ne m'y oppose pas, οὐ κωλύω τὰ κατ' ἐμέ. || 7° *A la place de, au lieu de*, ἀντί, ὑπέρ, *gén.* Répondre pour qqn, ὑπέρ τινος ἀπο-κρίνομαι (moy.). || 8° *Pendant*, εἰς, *acc.* Pour une année, εἰς ἐνιαυτόν. || 9° *Comme, en qualité de*, ὡς, *ou s'omet avec certains verbes.* Ils le laissèrent pour mort, ὡς τεθνηκότα αὐτὸν ἔλιπον. Ils le choisirent pour général, αὐτὸν εἵλοντο στρατηγόν. || Pour, *joint avec* le passé de l'infinitif *et signifiant* parce que, διά τό *avec l'inf.*, ὅτι *avec l'ind.* Il fut couronné pour avoir donné les boucliers, διὰ τὸ τὰς ἀσπίδας δοῦναι ou ὅτι τὰς ἀσπίδας ἔδωκεν, ἐστεφανοῦτο. || Pour, *avec un verbe* à l'infinitif, pour que *avec un verbe à* un mode personnel. 1° *Marquant* le but, ὥστε *et l'inf, ou une des conjonctions signifiant* afin de *ou* que. Il faut tout pour n'être pas punis, πᾶν ποιοῦσιν, ὥστε δίκην μὴ διδόναι. Voy. afin. || 2° *Marquant* la conséquence, *avec les adverbes* assez, trop, ὥστε *et l'inf.* Assez éloquent pour persuader, οὕτω δεινός λέγειν, ὥστε πεῖσαι. Mes maux sont trop grands pour que (litt. plus grands que pour que) je puisse les supporter, τὰ ἐμὰ κακὰ μείζω ἢ, ὥστε φέρειν δύνασθαι.

POURCEAU, sm., ὁ, ἡ σῦς ou ὗς, *gén.* συός ou ὑός. Voy. porc.

POURCHASSER, va., διώκω, κατα-διώκω, μετα-διώκω, *acc.*

POURFENDRE, va., δια-κόπτω, *acc.*

POURPARLER, sm., ἡ κοινολογία, ας. Etre en pourparler avec qqn, τινὶ ou πρός τινα κοινολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; au sujet d'une chose, περί τινος.

POURPIER, sm., *plante*, ἡ ἀνδράχνη, ης.

1. **POURPRE**, sm., *coquillage et couleur*, ἡ πορφύρα, ας.

2. **POURPRE**, sf., *teinture et étoffe*, ἡ πορφύρα, ας. De pourpre, πορφυροῦς, ᾶ, οῦν. Teint en pourpre, πορφυρόβαπτος, ον; ἁλουργός, όν. Teindre en pourpre, πορφυρεύω, f. σω, *acc.* Teinturier en pourpre, ὁ πορφυρεύς, έως. Robe, habit de pourpre, ἡ πορφυρίς, ίδος; ἡ πορφύρα, ας.

POURPRÉ, ÉE, adj., πορφυροῦς, ᾶ, οῦν.

POURQUOI, adv., (dans l'interrogation directe), τί; διὰ τί; ἐκ τίνος ou τοῦ; τίνος ou τοῦ ἕνεκα; Pourquoi donc? τί ποτε; τί δή ou δήποτε; Pourquoi non *ou* pas? πῶς γὰρ οὔ; || Conj., (dans l'interr. indirecte), δι' ὅ, δι' ὅ τι ou διότι; (sans interrogation), διό, διότι. Je dirai pourquoi il a fait cela, φράσω διότι τοῦτο ἐποίησε. C'est pourquoi, voilà pourquoi, διό, διὰ τοῦτο. || Sm., *la cause*, ἡ αἰτία, ας; τὸ αἴτιον, ου.

POURRI, IE, p.p. et adj., κατασεσηπώς, υῖα, ός; σαπρός, ά, όν.

POURRIR, va., *et* faire pourrir, σήπω, κατα-σήπω, *acc.* || Vn., *et* se pourrir, vr., σήπομαι, κατα-σήπομαι (pass.).

POURRITURE, sf., ἡ σαπρότης, ητος; ἡ σῆψις, εως; ἡ σηπεδών, όνος.

POURSUITE, sf. 1° *Action de poursuivre*, ἡ δίωξις, εως; τὸ δίωγμα, ατος; (en justice), ἡ δίωξις, εως. || 2° *Brigue*, ἡ παραγγελία, ας.

POURSUIVANT, sm. 1° *Celui qui poursuit*, ὁ διώκων, οντος. || 2° *Celui qui brigue un emploi*, ὁ μετιών, όντος. || 3° *Prétendant*, ὁ μνηστήρ, ῆρος. Les poursuivants de Pénélope, οἱ μνηστῆρες Πηνελοπείας.

POURSUIVRE, va. 1° *Courir après*, διώκω, κατα-διώκω, *acc.* || 2° *Persécuter tourmenter*, ἐν-οχλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *dat.*; ἔγ-κειμαι, *dat.* || 3° *Rechercher, tâcher d'obtenir*, διώκω, μετ-έρχομαι, *acc.* || 4° *Agir en justice contre*, διώκω; μετ-έρχομαι. Il le poursuivit pour meurtre, ἐδίωξεν αὐτὸν φόνου. Etre poursuivi, φεύγω. || 5° *Continuer*, μετ-έρχομαι, *acc.*; ἐμ-μένω, *dat.*; (absolt), δι-α-τελέω-ῶ.

POURTANT, adv., ὅμως; (après un mot), καίτοι, μέντοι.

POURTOUR, sm., ὁ περίβολος, ου; ἡ περίμετρος, ου.

POURVOI, sm., ἡ ἔρεσις, εως.

POURVOIR, vn., *donner ordre à*, προ-νοέομαι-οῦμαι (moy.); προ-μηθέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* || Va. 1° *Munir, garnir*, κατα-σκευάζω, f. άσω; χορηγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.* || 2° *Etablir*, καθ-ίστημι, *acc.* Pourvoir sa fille, τὴν θυγατέρα ἐκ-δίδομαι (moy.). || Se pourvoir, vr. 1° *Se munir de*, πορίζομαι, f. ιοῦμαι; κατα-σκευάζομαι, f. άσομαι, *acc.* || 2° *Recourir (à un tribunal)*, ἐφ-ίημι; à, εἰς *et l'acc.*

POURVOYEUR, sm., ὁ ὀψωνῶν, οῦντος; ὁ ὀψώνης, ου.

POURVU QUE, loc. conj., *si seulement*, ἐὰν μόνον *avec le subj.*; εἰ μόνον *avec l'indic.* ou *l'opt. Pour l'emploi des modes*, voy. si. || *Quelquefois on emploie* μόνον *seul.* Qu'il commande, pourvu qu'il vous fasse du bien, ἀρχέτω, μόνον ἀγαθόν τι ὑμᾶς ποιείτω.

POUSSE, sf., *jet*, τὸ βλάστημα, ατος. Jeune pousse, ὁ βλαστός, οῦ. Couper les jeunes pousses, βλαστολογέω-ῶ, f. ήσω.

POUSSÉE, sf., ἡ ὦσις, εως; ὁ ὠθισμός, οῦ. Donner une poussée à qqn, ὠθέω-ῶ τινα.

POUSSER, va. 1° *Déplacer par impulsion*, ὠθέω-ῶ, *acc.* Pousser en avant, προ-ωθέω-ῶ, *acc.* Pousser en arrière, ἀπ-ωθέω-ῶ, ἀπ-ελαύνω, *acc.* || 2° *Faire avancer (un cheval, une voiture, etc.)*, ἐλαύνω, *acc.* || Au fig., *faire monter en grade*, προ-άγω, *acc.* || 3° *Faire entendre, proférer*, ἐκ-βάλλω, ἀφ-ίημι, προ-ῖεμαι (moy.), *acc.* Pousser des gémissements, στεναγμοὺς ἀνα-φέρω. || 4° *Porter plus loin*, πρόσω ἄγω ou ἐλαύνω, *acc.* || *Au fig.* Pousser l'insolence au point de, εἰς τοῦτο ou τοσοῦτον ὕβρεως προ-βαίνω ou ἥκω, ὥστε *et l'inf.* || 5° *Presser, hâter*, ἐπείγω, σπεύδω, *acc.* || 6° *Offenser, choquer*, ὀβρίζω, f. ιῶ; ἐπηρεάζω, f. άσω, *acc.* || 7° *Engager, inciter*, προ-άγω; παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à une chose, εἰς ou πρός τι; à faire une chose, ποιεῖν τι. || 8° *Faire croître, produire*, φύω, *acc.* || Vn., *croître*, φύομαι, γίγνομαι, βλαστάνω. || Se pousser, vr., *se faire une position, avancer*, προ-άγομαι (pass.).

POUSSIÈRE, sf., ἡ κόνις, εως. Poussière qui s'élève, nuage de poussière, ὁ κονιορτός, οῦ. Poussière qui voltige dans l'air, τὸ ξύσμα, ατος. Couvrir de poussière, κονίω, f. σω, *acc.* Soulever, faire voler la poussière, κόνιν ἀνα-πέμπω. La poussière s'élève, κονιορτὸς ἀνα-φέρεται (pass.). Qui est sans poussière, ἀκονίορτος, ον.

POUSSIN, sm., ὁ νεοττός, οῦ.

POUTRE, sf., ἡ δόκος, ου. Longues poutres, αἱ τανεῖαι, ῶν.

POUTRELLE, sf., ἡ δοκίς, ίδος; τὸ δοκίον, ου.

1. **POUVOIR**, vn., *avoir la faculté, être en état de*, οἷός τ', οἵα τ', οἷόν τ' εἶμι; δυνατός, ή, όν εἰμι; δύναμαι. Je n'en puis plus, ἀπ-είρηκα (de ἀπ-αγορεύω). Puissé-je ! puisses-tu ! etc., εἴθε *et l'opt.*, ou *l'opt. seul.* Puisses-tu être heureux ! εἴθε εὐτυχοίης, *ou simpl*t εὐτυχοίης. || Je pourrais, tu pourrais, etc., *optatif avec* ἄν. Il pourrait venir, ἔλθοι ἄν. Comment cet homme pourrait-il être heureux ? πῶς ἂν εὐδαίμων γένοιτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος; || Va., *avoir l'autorité de faire*, δύναμαι. Pouvoir beaucoup, tout auprès de qqn, μέγα, ἅπαντα δύναμαι παρά τινι. || Se pouvoir, vr., *être possible*, δυνατός, ή, όν εἰμι. Autant qu'il se peut, ὅσον δυνατόν ἐστι.

2. **POUVOIR**, sm. 1° *Faculté de faire*, ἡ δύναμις, εως. Il est en mon pouvoir de faire une chose, δύναμαι ποιεῖν τι. De tout mon pouvoir, ὅσον ἐπ' ἐμοί. De tout son pouvoir, κατὰ δύναμιν πᾶσαν. Autant qu'il est au pouvoir de l'homme, εἰς δύναμιν ἀνθρωπίνην. Selon son pouvoir, leur pouvoir, ἐκ τῶν δυνατῶν. Avoir en son pouvoir, εἰμὶ κύριος, α, ον, *gén.* || 2° *Autorisation, permission*, ἡ ἐξουσία, ας. || 3° *Puissance, autorité*, τὸ κράτος, ους; ἡ ἀρχή, ῆς. Pouvoir absolu, ἡ δεσποτεία, ας. Se saisir du pouvoir, τῶν πραγμάτων κρατέω-ῶ, f. ήσω. Avoir le pouvoir, ἔχω τὴν ἀρχήν. || 4° *Les personnes investies de l'autorité*, ἡ ἀρχή, ῆς; οἱ ἄρχοντες, ων. || 5° *Ascendant, influence*, τὸ κράτος, ους; ἡ δύναμις, εως; ἡ ἰσχύς, ύος. Avoir beaucoup de pouvoir auprès de qqn, μέγα δύναμαι παρά τινι.

PRAIRIE, sf., ὁ λειμών, ῶνος. De prairie, λειμώνιος, α, ον.

PRATICABLE, adj. 1° *Faisable*, πρακτός, ή, όν; δυνατός, ή, όν. || 2° *Où l'on peut passer*, πορεύσιμος, ον. Non praticable, ἄπορος, ον.

PRATICIEN, sm. 1° *Celui qui entend la procédure*, ὁ πραγματικός, οῦ. || 2° *Celui qui connaît la pratique*, ὁ πρακτικός, οῦ.

1. **PRATIQUE**, adj., πρακτικός, ή, όν. La science pratique, ἡ πρακτικὴ ἐπιστήμη, ης.

2. **PRATIQUE**, sf. 1° *Usage des règles, des principes*, ἡ πρακτική, ῆς. || 2° *Application, exécution, exercice*, ἡ ἐπιτήδευσις, εως; ἡ ἐργασία, ας; ἡ ἄσκησις, εως. || 3° *Méthode, procédé*, ἡ μέθοδος, ου; ἡ ὁδός, οῦ. || 4° *Usage, coutume*, τὸ ἔθος, ους. || 5° *Expérience*, ἡ πεῖρα, ας; ἡ ἐμπειρία, ας. || 6° *Connaissance de la procédure*, ἡ δικανική, ῆς. || 7° Au pl., *menées secrètes*, αἱ μηχαναί, ῶν; τὰ μηχανήματα, ων.

PRATIQUER, va. 1° *Mettre en pratique, exercer*, πράττω; ἀσκέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-τηδεύω, f. σω, *acc.* Pratiquer la justice, la sagesse, la vertu, ἀσκῶ δικαιοσύνην, σοφίαν, ἀρετήν. || 2° *Fréquenter*, ὁμιλέω-ῶ, προσ-ομιλέω-ῶ, f. ήσω; qqn, τινί ou πρός τινα. || 3° *Préparer, ménager*, κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || Se pratiquer, vr., *se faire*, πράττομαι (pass.), γίγνομαι.

PRAXITÈLE, *h.*, ὁ Πραξιτέλης, ους.

PRÉ, sm., ὁ λειμών, ῶνος. Des prés, λειμώνιος, α, ον.

PRÉALABLE, adj., πρότερος, α, ον. || Au préalable, loc. adv., πρότερον, πρῶτον.

PRÉALABLEMENT, adv., πρότερον, πρίν, πρῶτον.

PRÉAMBULE, sm., τὸ προοίμιον ou φροίμιον, ου. Faire un préambule, φροιμιάζομαι, f. άσομαι.

PRÉCAIRE, adj., ἀβέβαιος, ον; ἄστατος, ον; σφαλερός, ά, όν.

PRÉCAIREMENT, adv., ἀβεβαίως, σφαλερῶς.

PRÉCAUTION, sf., ἡ πρόνοια, ας; ἡ φυλακή, ῆς; ἡ εὐλάβεια, ας. Prendre ses précautions, προ-νοέομαι-οῦμαι. Avec précaution, πεφυλαγμένως. Sans précaution, ἀφυλάκτως.

PRÉCAUTIONNÉ, ÉE, p.p. Voy. PRÉCAUTIONNER. || Adj., εὐλαβής, ές; φυλακτικός, ή, όν.

PRÉCAUTIONNER, va., φυλάττω, f. ἄξω, *acc.*; contre, ἀπό, *gén.* || SE PRÉCAUTIONNER, vr., φυλάττομαι, f. ἄξομαι; contre, *acc.*

PRÉCÉDEMMENT, adv., πρότερον, πρίν, τὸ πρίν.

PRÉCÉDENT, ENTE, adj., πρότερος, α, ον; ὁ, ἡ, τὸ πρόσθεν. Dans la nuit précédente, ἐν τῇ πρόσθεν νυκτί. Dans le chapitre précédent, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ.

PRÉCÉDER, va. 1° *Aller devant*, προ-έρχομαι; προ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* || 2° *Avoir lieu, exister avant*, προ-γίγνομαι, *gén.* Ceux qui nous ont précédés, οἱ προγεγενημένοι, ων. || 3° *Avoir le premier rang*, πρωτεύω, f. σω, *gén.*; en qq. chose, τινί ou ἔν τινι.

PRÉCEPTE, sm. 1° *Règle, enseignement*, τὸ δίδαγμα, ατος; τὸ παράγγελμα, ατος. || 2° *Commandement*, τὸ πρόσταγμα, ατος; ἡ ἐντολή, ῆς.

PRÉCEPTEUR, sm., ὁ διδάσκαλος, ου. Précepteur d'un enfant, ὁ παιδαγωγός, οῦ.

PRÉCEPTORAL, ALE, adj., διδασκαλικός, ή, όν.

PRÊCHER, vn., *annoncer la parole de Dieu*, ἱερολογέω-ῶ, f. ήσω. || *Activt.* Prêcher l'Evangile, εὐαγγελίζομαι, f. ιοῦμαι. || Va., *recommander*, παρ-αινέω-ῶ, *acc.*

PRÊCHEUR, sm., *prédicateur*, ὁ ἱερολόγος, ου.

PRÉCIEUSEMENT, adv. 1° *Avec grand soin*, ἐπιμελῶς. || 2° *Avec recherche*, περιέργως.

PRÉCIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui est de grand prix*, πολυτελής, ές; τίμιος, α, ον. || 2° *Qui est d'un grand avantage*, πολλοῦ ἄξιος, α, ον. Plus, moins précieux, πλείονος, μείονος ἄξιος. || 3° *Cher, désirable*, ἀγαπητός, ή, όν. || 4° *Affecté*, περίεργος, ον.

PRÉCIPICE, sm. 1° *Abîme*, τὸ βάραθρον, ου; ἡ φάραγξ, αγγος; ὁ κρημνός, οῦ. Jeter dans un précipice, εἰς βάραθρον ἐμ-βάλλω, *acc.* || 2° *Ruine*, ἡ ἐξώλεια, ας. Jeter dans le précipice, ἐξ-όλλυμι, *acc.*

PRÉCIPITAMMENT, adv., ταχέως, προπετῶς.

PRÉCIPITATION, sf. 1° *Grande hâte*, ἡ ὁρμή, ῆς. || 2° *Etourderie*, ἡ προπέτεια, ας. Avec précipitation, προπετῶς.

PRÉCIPITÉ, ÉE, p.p. Voy. PRÉCIPITER. || Adj. 1° *Hâté, prompt*, ταχύς, εῖα, ύ. Marche précipitée, ἡ ταχεῖα πορεία, ας. A pas précipités, δρόμῳ. || 2° *Qui agit à la légère*, προπετής, ές.

PRÉCIPITER, va. 1° *Jeter dans un précipice*, κατα-κρημνίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Jeter d'un lieu élevé*, κατα-βάλλω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || *Au fig.* Précipiter qqn dans l'infortune, περι-βάλλω τινὰ συμφοραῖς. || 3° *Hâter, accélérer*, ταχύνω, f. υνῶ; σπεύδω, f. σπεύσω; ἐπείγω, f. είξω, *acc.* || SE PRÉCIPITER, vr. 1° *Se jeter d'un lieu élevé*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ κατα-κρημνίζειν ου κατα-βάλλειν. || Se précipiter sur qqn, ἐπί τινα ὁρμάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Se hâter*, ταχύνω, f. υνῶ.

PRÉCIPUT, sm., τὸ πρόλημμα, ατος.

1. **PRÉCIS**, sm. 1° *Sommaire*, τὸ κεφάλαιον, ου. || 2° *Abrégé*, ἡ ἐπιτομή, ῆς.

2. **PRÉCIS, ISE**, adj. 1° *Déterminé* τακτός, ή, όν; ῥητός, ή, όν. Jour précis, ἡ ὡρισμένη (ης) ἡμέρα, ας. || 2° *Exact*, ἀκριβής, ές; σαφής, ές. || 3° *Concis*, σύντομος, ον.

PRÉCISÉMENT, adv. 1° *Exactement*, ἀκριβῶς, σαφῶς. || 2° *Tout juste*, (dans les réponses), πάνυ γε, μάλιστά γε.

PRÉCISER, va., ὁρίζω, δι-ορίζω, f ιῶ, *acc.*

PRÉCISION, sf. 1° *Exactitude*, ἡ ἀκρίβεια, ας. Avec précision, δι' ἀκριβείας, πρὸς τὴν ἀκρίβειαν. || 2° *Concision*, ἡ συντομία, ας.

PRÉCITÉ, ÉE, adj., προειρημένος, η, ον.

PRÉCOCE, adj., πρώϊμος, ον; πρώϊος et πρῶος, α, ον. Donner des fruits précoces, πρωϊκαρπέω-ῶ, f. ήσω.

PRÉCOCITÉ, sf., ἡ πρωϊότης, ητος.

PRÉCONÇU, UE, adj., προειλημμένος, η, ον. Opinion préconçue, ἡ πρόληψις, εως.

PRÉCONISER, va. 1° *Louer extraordinairement*, ὑπερεπ-αινέω-ῶ, *acc.* || 2° *Louer, vanter*, ἐπ-αινέω-ῶ; ἐγ-κωμιάζω, f. άσω, *acc.*

PRÉCURSEUR, sm., ὁ πρόδρομος, ου. || *Adj.* Signe précurseur, τὸ σημεῖον, ου.

PRÉDÉCÉDER, vn., προαπο-θνήσκω.

PRÉDÉCESSEUR, sm., de qqn, ὁ πρό τινος ὤν; dans un emploi, ἐν ἀρχῇ. Les rois, ses prédécesseurs, οἱ πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς. || Au pl., *ancêtres*, οἱ πρόγονοι, ων. Nos prédécesseurs, οἱ πρόγονοι ἡμῶν.

PRÉDESTINATION, sf., ὁ προορισμός, οῦ.

PRÉDESTINER, va., προ-ορίζω, f. ιῶ, *acc.*

PRÉDICAT, sm., (en logique), ἡ κατηγορία, ας; τὸ κατηγόρημα, ατος; (en grammaire), τὸ ἐπίθετον, ου.

PRÉDICATEUR, sm., ὁ ἱερολόγος, ου.

PRÉDICATION, sf. 1° *Action de prêcher*, ἡ κήρυξις, εως. || 2° *Sermon*, ἡ ὁμιλία, ας.

PRÉDICTION, sf. 1° *Action de prédire*, ἡ προαγόρευσις, εως; ἡ μαντεία, ας. || 2° *Chose prédite*, τὸ προειρημένον, ου; τὸ μάντευμα, ατος.

PRÉDILECTION, sf., ἡ προθυμία, ας; pour, *gén.* Avoir de la prédilection pour, προ-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PRÉDIRE, va., προ-λέγω, προ-αγορεύω; (en parl. d'un devin), μαντεύομαι, f. εύσομαι· (d'un oracle), ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

PRÉDOMINANCE, sf., ἡ ἐπικράτεια, ας.

PRÉDOMINANT, ANTE, adj., ἐπικρατής, ές; κύριος, α, ον.

PRÉDOMINER, vn., κρατέω-ῶ, ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω; sur, *gén.*

PRÉÉMINENCE, sf., ἡ ὑπεροχή, ῆς. Avoir la prééminence sur, ὑπερ-έχω, *gén.*

PRÉÉMINENT, ENTE, adj., ἐξαίρετος, ον; ὑπερέχων, ουσα, ον.

PRÉEXISTENCE, sf., ἡ προὔπαρξις, εως; ἡ προϋπόστασις, εως.

PRÉEXISTER, vn., προ-ὑπάρχω, f. άρξω; à, *gén.*

PRÉFACE, sf., τὸ προοίμιον, ου; ὁ πρόλογος, ου.

PRÉFECTURE, sf., *charge*, *division territoriale*, ἡ, ἐπαρχία, ας.

PRÉFÉRABLE, adj., αἱρετώτερος, α, ον; κλέονος ἄξιος, α, ον; ἀ, *gén.*

PRÉFÉRABLEMENT, adv., διαφερόντως. Préférablement à (plus que), μᾶλλον ἤ ou μᾶλλον *et le gén.*

PRÉFÉRENCE, sf. 1° *Action de préférer*, ἡ προτίμησις, εως; ἡ πρόκρισις, εως. || 2° *Etat de ce qui est préféré*, ἡ ὑπεροχή, ῆς; ἡ ἀξίωσις, εως. De préférence, par préférence, διαφερόντως.

PRÉFÉRER, va., προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.); une chose à une chose, τί τινος, τι πρό ou ἀντί τινος. Préférer qqn, qq. chose, τινά, τι προ-τιμάω-ῶ, f. ήσω; ἀ, *gén. avec ou sans* πρό, ἀντί. Je préfère mourir plutôt que d'être esclave, αἱροῦμαι ἀπο-θανεῖν μᾶλλον ἤ δουλεύειν.

PRÉFET, sm., ὁ ἔπαρχος, ου. Préfet de la ville, du prétoire, ὁ ἔπαρχος τῆς πόλεως, τῆς αὐλῆς.

PRÉFIX, IXE, adj., *déterminé*, ὡρισμένος, η, ον; ῥητός, ή, όν.

PRÉJUDICE, sm., ἡ βλάβη, ης; ἡ ζημία, ας; τὸ κακόν, οῦ. Au préjudice de qqn, ἐπὶ κακῷ τινος. Voy. DOMMAGE.

PRÉJUDICIABLE, adj., βλαβερός, ά, όν; κακός, ή, όν; ἀ, *dat.* Etre préjudiciable à, βλάπτω, *acc.*

PRÉJUDICIER, vn., βλάπτω, κατα-βλάπτω; ἀ, *acc.*

PRÉJUGÉ, sm., *opinion préconçue*, ἡ πρόληψις, εως.

PRÉJUGER, va. 1° *Juger d'avance*, προ-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Conjecturer*, εἰκάζω, f. άσω, *acc.* Autant qu'on peut le préjuger, ὡς εἰκάσαι.

PRÉLASSER (SE), vr., σεμνύνομαι, f. υνοῦμαι.

PRÉLÈVEMENT, sm., ἡ πρόληψις, εως.

PRÉLEVER, va., προ-λαμβάνω, ἐξ-αιρέω-ῶ, *acc.*; sur, ἐκ, ἐξ *et le gén.*

PRÉLIMINAIRE, adj., προηγούμενος, η, ον. || Sm. Les préliminaires de la paix, τὰ περὶ τῆς εἰρήνης προομολογηθέντα, ων.

PRÉLUDE, sm., τὸ προοίμιον, ου; τὸ φροίμιον, ου.

PRÉLUDER, vn. 1° *Essayer sa voix, son instrument*, φροιμιάζομαι, f. άσομαι; ἀνα-βάλλομαι (moy.). || 2° *Se préparer*, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι; à une chose, εἰς ou πρός τι.

PRÉMATURÉ, ÉE, adj., ἄωρος, ον; πρώ-ωρος, ον. Mort prématurée, ὁ ἄωρος θάνατος, ου.

PRÉMATURÉMENT, adv., πρὸ ὥρας, πρόω-ρον.

PRÉMÉDITATION, sf., ἡ προβουλή, ῆς; ἡ πρόνοια, ας. Avec préméditation, ἐκ προβουλῆς, ἐκ προνοίας. Sans préméditation, ἀβούλως.

PRÉMÉDITÉ, ÉE, p.p., προβεβουλευμένος, η, ον. De dessein prémédité, ἐκ προβουλῆς, ἐκ βουλήσεως.

PRÉMÉDITER, va., προ-βουλεύομαι, f. σομαι; προ-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

PRÉMICES, sf. pl. 1° *Premiers fruits*, ἡ ἀπαρχή, ῆς (et le pluriel). Apporter, présenter les prémices, ἐπι-φέρω, παρ-έχω τὰς ἀπαρχάς. Offrir aux dieux les prémices de qq. chose, τοῖς θεοῖς τινος ἀπ-άρχω, f. ἀρξω. || 2° *Commencement*, ἡ ἀρχή, ῆς.

PREMIER, IÈRE, adj. 1° *Qui est avant les autres*, πρῶτος, η, ον; (en parl. de deux), πρότερος, α, ον. Etre le premier des Grecs, τῶν Ἑλλήνων πρωτεύω, f. εύσω. Je suis le premier à faire une chose, πρῶτός τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. Pour la première fois, τὸ πρῶτον. || 2° *Antérieur*, πρότερος, α, ον.

PREMIÈREMENT, adv., πρῶτον, πρῶτα. Premièrement..., ensuite, πρῶτον μέν..., ἔπειτα.

PREMIER-NÉ, sm., ὁ πρωτογενής, οῦς.

PRÉMISSES, sf. pl., τὰ λήμματα, ων; αἱ προτάσεις, εων.

PRÉMUNIR, va., φυλάττω, f. άξω, *acc.*; contre, ἀπό, *gén.* || Se PRÉMUNIR, vr., προ-φυλάττομαι, f. άξομαι; contre, *acc.*

PRENABLE, adj., ἁλώσιμος, ον; αἱρέσιμος, ον.

PRENDRE, va. 1° *Saisir*, λαμβάνω, *acc.*; λαμβάνομαι (moy.); qqn, τινά; qq. chose, τινός. Prendre qqn par le corps, δια-λαμβάνω τινά. Prendre qqn par la ceinture, par les pieds, λαμβάνω τινὰ τῆς ζώνης, τῶν ποδῶν. Prendre qqn par les cheveux, τῶν τριχῶν τινος ὀράττομαι, f. δράξομαι. || 2° *Mettre sur soi, se vêtir de*, ἐν-δύομαι, ἀμφι-έννυμαι, περι-βάλλομαι (moy.), *acc.* || 3° *Emporter avec soi*, φέρομαι (moy.); κομίζομαι, f. ισῦμαι, *acc.* || 4° *Enlever, ravir*, ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.*; ἀ, *acc.* Prendre en cachette, ὑφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), κλέπτω, *acc.* Prendre de force, ἁρπάζω, ἐξ-αρπάζω, *acc.* || 5° *Arrêter (pour emprisonner)*, συλ-λαμβάνω, *acc.* || 6° *S'emparer, se rendre maître de*, λαμβάνω, κατα-λαμβάνω, αἱρέω-ῶ, *acc.*; (à la chasse, à la pêche), ἀγρεύω, f. σω, *acc.* Etre pris, ἁλίσκομαι. Il prit la ville, ἔλε τὴν πόλιν. La ville fut prise, ἡ πόλις ἑάλω. || 7° *Attaquer*, ἐπι-τίθεμαι (moy.), *dat.* Il prit l'ennemi en queue, ἐπ-έθετο τῇ οὐρᾷ τῶν πολεμίων. || 8° *Surprendre*, λαμβάνω, κατα-λαμβάνω, *acc.* Je le pris à voler (volant), κατ-έλαβον αὐτὸν κλέπτοντα. || 9° *Manger, boire*, προσ-φέρομαι, προσ-ίεμαι (moy.); κατα-πίνω, *acc.* Prendre de la nourriture, son repas, σιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 10° *Faire usage de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.* Il prit un remède, φαρμάκῳ ἐχρήσατο. Prendre du repos, ἡσυχίαν ἄγω ou ἔχω. || 11° *Contracter, commencer à avoir*, λαμβάνω, *acc.* Prendre de la hauteur, de l'accroissement, ὕψος, ἐπίδοσιν λαμβάνω. Il prit courage, θάρρος ἔλαβε. Prendre de l'âge, γηράσκω. Prendre la fuite, φεύγω. || 12° *Exiger, faire payer*, πράττω, ἐκ-πράττω, *acc.* Prendre à qqn un talent, πράττω τινὰ τάλαντον. || 13° *Acheter*, ὠνέομαι-οῦμαι, *acc.* || 14° *Recevoir, accepter*, λαμβάνω, δέχομαι, *acc.* || 15° *Emprunter, tirer*, ἐκ-λαμβάνω, προσ-λαμβάνω, *acc.*; de, ἀπό, *gén.* Il prit cela dans Cicéron, προσ-έλαβε τοῦτο παρὰ Κικέρωνος. || 16° *Engager à son service, louer*, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 17° *Prélever*, ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.*; sur une chose, τινός ou ἐκ, ἀπό τινος. || 18° *Se*

charger de, δέχομαι, ὑπο-δέχομαι, *acc.* || 19° *Choisir*, αἱρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* Prendre qqn pour conseiller, παρα-λαμβάνω τινὰ σύμβουλον. Prendre une route, ὁδὸν τρέπομαι (moy. avec sens neutre). || 20° *Entendre, interpréter*, λαμβάνω, ὑπο-λαμβάνω, *acc.* Prends cela comme il te plaira, ὅπῃ βούλει ταῦτα δέχου. || 21° *Adopter, soutenir*, ὑπο-δέχομαι, ὑφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *acc.* Prendre parti pour qqn, συν-ίσταμαί τινι; contre qqn, ἐπί τινα. || Vn. 1° *Prendre racine, pousser*, ἀντι-λαμβάνομαι (moy.), ἐμ-φύομαι (moy.). || 2° *Prendre faveur*, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω; κατ-ευημερέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Se coaguler*, πήγνυμαι (moy. avec sens neutre). || 4° *Se diriger, faire route*, τρέπομαι (moy. avec sens neutre). || 5° *Survenir*, ἐπι-γίγνομαι, *dat.*; λαμβάνω, *acc.* || Bien, mal lui a pris, lui en prit, εὖ, κακῶς ἐγένετο αὐτῷ. || Se prendre, vr. 1° *Etre pris*, ἁλίσκομαι. || 2° *S'attacher, s'accrocher*, ἐξ-αρτάομαι-ώμαι, f. ηθήσομαι; ἀντ-έχομαι (moy.); ἀ, *gén.* || S'en prendre à qqn, τὴν αἰτίαν τινὶ ἐπι-φέρω; d'une chose, τινός. || 3° *Se mettre à*, ἄρχομαι, f. ἄρξομαι; à faire une chose, ποιῶν τι. || Se prendre d'amitié pour qqn, εἰς φιλίαν ἔρχομαί τινος. || 4° *Se figer*, πήγνυμαι (moy. avec sens neutre). || 5° *Etre employé*, ἐν ἔθει εἶμι. || S'y prendre, τῷ πράγματι χράομαι-ώμαι. Comment t'y prendras-tu? τί ποιήσεις;

PRÉNOM, sm., τὸ προωνύμιον, ου.

PRÉOCCUPATION, sf. 1° *Disposition d'un esprit tout entier occupé*, ἡ φροντίς, ίδος; ἡ σύννοια, ας. || 2° *Prévention d'esprit*, ἡ πρόληψις, εως.

PRÉOCCUPÉ, ÉE, p.p. Voy. préoccuper. || Adj., *soucieux*, ἐν φροντίδι ὤν, οὖσα, ὄν; d'une chose, περί τινος; σύννους, ουν.

PRÉOCCUPER, va. 1° *Rendre soucieux*, εἰς φροντίδα καθ-ίστημι, *acc.* || 2° *Prévenir l'esprit de*, προ-λαμβάνω, *acc.* || Se préoccuper, vr., φροντίζω, f. ιῶ; d'une chose, τινός, περί, ὑπέρ τινος.

PRÉPARATIF, sm., ἡ παρασκευή, ῆς. Préparatifs de guerre, ἡ πρὸς ου εἰς πόλεμον παρασκευή. Faire des préparatifs, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι; pour une chose, εἰς, πρός τι.

PRÉPARATION, sf. 1° *Action de préparer*, ἡ σκευασία, ας; ἡ παρασκευή, ῆς; ἡ κατασκευή, ῆς. La préparation d'un repas, du blé, de la nourriture, ἡ παρασκευὴ δείπνου, σίτου, τῆς τροφῆς. || 2° *Action de se préparer*, ἡ παρασκευή, ῆς; ἡ μελέτη, ης. Parler sans préparation, ἐκ τοῦ παραχρῆμα λέγω.

PRÉPARATOIRE, adj., παρασκευαστικός, ή, όν.

PRÉPARER, va. 1° *Apprêter, disposer*, παρα-σκευάζω, κατα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Préparer la guerre, une expédition, τὰ πολέμια, στρατιὰν παρα-σκευάζομαι, f. σκευάσομαι. Préparer un discours, λόγον μελετάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Former*, (par des exercices corporels), προ-γυμνάζω, f. άσω; (par l'instruction), προ-παιδεύω, f. σω, *acc.*; à, εἰς *et l'acc.* || Se préparer, vr. 1° *Se disposer*, παρα-σκευάζομαι, f. άσομαι; à une chose, εἰς, πρός τι; à faire une chose, ὡς ποιήσων τι. Se préparer à mourir, ἀπο-θνήσκειν μελετάω ῶ. f. ήσω. || 2° *Etre en voie de se faire*, μέλλω ἔσεσθαι.

PRÉPONDÉRANCE, sf., ἡ ἐπικράτεια, ας; ἡ ὑπεροχή, ῆς. Avoir la prépondérance, ὑπερ-έχω.

PRÉPONDÉRANT, ANTE, adj., ἐπικρατῶν, οὖσα, οὖν, *gén.* οὔντος, *etc.* Etre prépondérant, ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω.

PRÉPOSÉ, ÉE, p.p., ἐφεστώς, ῶσα, ώς, *gén.* ῶτος, *etc.* || Sm., ὁ ἐπιστάτης, ου.

PRÉPOSER, va., ἐφ-ίστημι, *acc.*; à, pour une chose, τινί, ἐπί τινι, ἐπί τι. Préposer qqn pour faire une chose, ἐφ-ιστημί τινα ποιεῖν τι.

PRÉPOSITIF, IVE, adj., προθετικός, ή, όν

PRÉPOSITION, sf., ἡ πρόθεσις, εως.

PRÉROGATIVE, sf., ἡ προνομία, ας; τὸ πρόλημμα, ατος.

PRÈS, adv., ἐγγύς (c. ἐγγύτερον, s. ἐγγύτατα et ἐγγυτάτω); πλησίον (c. πλησιαίτερον, s. πλησιαίτατα). || De près, loc. adv., ἐγγύθεν. Combattre de près, ὁμόθεν μάχομαι. || A peu près, loc. adv., σχεδόν, σχεδόν τι, ἐγγύς. A peu de chose près, παρὰ μικρόν. A beaucoup près, παρὰ πολύ. A cela près, πλὴν ου χωρὶς τούτων. || Près de, loc. prép. 1° *A proximité de*, ἐγγύς, πλησίον, *gén.* || *Au fig.* Etre près de faire une chose, ἐγγύς εἰμι τοῦ ποιεῖν τι, μέλλω ποιήσειν τι. || 2° *Environ, presque*, ἐγγύς, ὡς (adv.); ἐγγύς, *gén.*; ἀμφί, εἰς, *acc.* Près de mille, ἐγγὺς χίλιοι, ἐγγὺς χιλίων; ἀμφὶ χιλίους.

PRÉSAGE, sm. 1° *Augure*, τὸ σημεῖον, οῦ; ὁ οἰωνός, οῦ. Bon, heureux présage, σημεῖον καλόν, οἰωνὸς αἴσιος. Mauvais, sinistre présage, σημεῖον κακόν, οἰωνὸς κακός. || 2° *Conjecture, pressentiment*, ἡ προαίσθησις, εως; ἡ εἰκασία, ας. Tirer un présage d'une chose, τί ἀπό τινος εἰκάζω, f. άσω.

PRÉSAGER, va. 1° *Indiquer, annoncer*, σημαίνω, δια-σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Pressentir*, προ-αισθάνομαι; οἰωνίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*

PRESCIENCE, sf., ἡ πρόγνωσις, εως.

PRESCRIPTION, sf., *ordre, précepte*, τὸ πρόσταγμα, ατος; τὸ ἐπίταγμα, ατος. Selon les prescriptions du maître, κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ παιδαγωγοῦ.

PRESCRIRE, va., *ordonner*, προσ-τάττω, ἐπι-τάττω, f. τάξω, *acc.* Voy. ordonner.

PRESCRIT, ITE, p.p., προστεταγμένος, η, ον; ῥητός, ή, όν.

PRÉSÉANCE, sf., ἡ προεδρία, ας. Avoir la préséance, προ-εδρεύω, f. εύσω.

PRÉSENCE, sf., ἡ παρουσία, ας. En présence de qqn, παρόντος τινός, ἐναντίον τινός. En présence de témoins, ἐπὶ μαρτύρων. || Présence d'esprit, τὸ φρόνιμον, ου; ἡ ἀγχίνοια, ας.

1. **PRÉSENT**, sm., *don*, τὸ δῶρον, ου; ἡ δωρεά, ᾶς. Voy. don.

2. **PRÉSENT, ENTE**, adj. 1° *Qui est en un lieu*, παρών, οὖσα, όν; παραγενόμενος, η, ον. Etre présent, πάρ-ειμι, παρα-γίγνομαι; à, *dat.* Se trouver présent, παρα-τυγχάνω; à, *dat.* La présente lettre, ἥδε ἡ ἐπιστολή. || *Au fig.* Etre présent à l'esprit, à la mémoire de qqn, τινὶ ἐν τῇ γνώμῃ, ἐν τῇ μνήμῃ παρ-

ὑπτικα (de παρ-ἵσταμαι). Avoir l'esprit présent, ἀγχίνους, ουν εἰμι. || 2° *Qui existe actuellement*, ἐνεστώς, ῶσα, ώς; ὁ, ἡ, τὸ νῦν. Le temps présent, ὁ νῦν χρόνος, ου. La vie présente, ὁ ἐνθάδε βίος, ου. L'état présent des affaires, τὰ ἐνεστῶτα πράγματα, ων. Les affaires présentes, τὰ παρόντα, ων. || Sm. 1° *Le temps présent*, τὸ παρόν, όντος; τὰ παρόντα, ων. || 2° *Le temps qui marque le présent* (en grammaire), ὁ ἐνεστώς, ῶτος. || À PRÉSENT, POUR LE PRÉSENT, loc. adv., ἐν τῷ παρόντι, εἰς ou πρὸς τὸ παρόν, τὸ νῦν εἶναι. Les hommes d'à présent, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ων. || À PRÉSENT QUE, loc. conj., νῦν ὅτε *et l'ind.*

PRÉSENTATION, sf. 1° *Action de présenter*, ἡ προσφορά, ᾶς. || 2° *Action d'introduire*, ἡ σύστασις, εως.

PRÉSENTEMENT, adv., τὸ νῦν, ἐν τῷ παρόντι.

PRÉSENTER, va. 1° *Tendre, offrir*, προσ-φέρω, ἐν-δίδωμι, *acc.*; à, *dat.* || 2° *Introduire, conduire*, συν-ἵστημι, προσ-άγω, *acc.*; à, *dat.* Il fut présenté au roi, συν-εστάθη τῷ βασιλεῖ. || 3° *Exposer, montrer*, παρ-ίστημι, ἐπι-δείκνυμι, *acc.*; à, *dat.* || 4° *Tendre en avant*, προ-τείνω, *acc.* || 5° *Avoir*, ἔχω, παρ-έχω, *acc.* Présenter des avantages, des dangers, ὠφελείαν, κινδύνους ἔχω. || SE PRÉSENTER, vr. 1° *Paraître, se montrer*, παρ-έρχομαι; à, devant qqn, πρός τινα; devant l'assemblée, devant le peuple, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὸν δῆμον. || 2° *Apparaître*, προ-φαίνομαι (moy. avec sens neutre). || *Au fig.* Se présenter à l'esprit, à la pensée de qqn, ἐγ-γίγνομαί τινι; ἐπ-έρχομαί τινι ou τινα. || 3° *Survenir*, ἐπι-γίγνομαι, συμ-βαίνω.

PRÉSERVATEUR, TRICE, adj., φυλακτήριος, α, ον; φυλακτικός, ή, όν.

PRÉSERVATIF, IVE, adj., φυλακτήριος, α; ον. || Sm., τὸ φυλακτήριον, ου; τὸ ἐπικούρημα, ατος; contre une chose, τινός.

PRÉSERVATION, sf., ἡ τήρησις, εως.

PRÉSERVER, va., φυλάττω, f. ἄξω, *acc.*; d'une chose, ἀπό τινος; σῴζω, *acc.*; d'une chose, ἔκ τινος; ἀπ-είργω, f. ξω, qqn d'une chose, τινός τι. || SE PRÉSERVER, vr., φυλάττομαι, f. ἄξομαι; d'une chose, τί ou ἀπό τινος.

PRÉSIDENCE, sf., ἡ προεδρία, ας; ἡ προστασία, ας; ἡ προστατεία, ας.

PRÉSIDENT, sm., ὁ πρόεδρος, ου; ὁ προστάτης, ου; ὁ ἐπιστάτης, ου.

PRÉSIDER, va. et vn., *être à la tête* (*d'une assemblée*), προ-εδρεύω, f. σω, *gén.* || 2° Vn., *avoir la direction de, veiller à*, προ-στατέω-ῶ, ἐπι-στατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Présider aux travaux, τῶν ἔργων ἐπι-στατῶ.

PRÉSOMPTION, sf. 1° *Conjecture*, ἡ εἰκασία, ας; ἡ, πρόληψις, εως; ἡ δόξα, ης. || 2° *Opinion trop avantageuse de soi-même*, ἡ οἴησις, εως; τὸ φρόνημα, ατος; ἡ αὐθάδεια, ας. Avoir de la présomption, αὐθαδίζομαι, f. ιοῦμαι.

PRÉSOMPTUEUSEMENT, adv., αὐθαδῶς.

PRÉSOMPTUEUX, EUSE, adj., αὐθάδης, ες; αὐθαδικός, ή, όν.

PRESQUE, adv., σχεδόν, σχεδόν τι, ὀλίγου δεῖν. Presque toute l'armée, σχεδόν τι πᾶσα ἡ στρατιά.

PRESQU'ÎLE, sf., ἡ χερρόνησος, ου. Former une presqu'île, χερρονησίζω, f. ιῶ.

PRESSANT, ANTE, adj. 1° *Qui insiste*, λιπαρής, ές; προσκείμενος, η, ον. || 2° *Instant*, σφοδρός, ά, όν; θερμός, ή, όν; δεινός, ή, όν. || 3° *Urgent*, ἀναγκαῖος, ος ει α, ον. Etre pressant, κατ-επείγω, f. εἴξω. Les affaires pressantes, τὰ κατεπείγοντα, ων.

PRESSE, sf. 1° *Foule*, ὁ ὄχλος, ου; ἡ τύρβη, ης. || 2° *Machine à presser*, τὸ ἐκπιεστήριον, ου.

PRESSÉ, ÉE, p.p. Voy. PRESSER. || Adj. 1° *Empressé, désireux*, πρόθῡμος, ον; de faire une chose, εἰς ou πρὸς τὸ ποιεῖν τι. || 2° *Qui a hâte*, σπεύδων, ουσα, ον; ἐπειγόμενος, η, ον. || 3° *Urgent*, ἀναγκαῖος, ος ει α, ον. || Etre pressé d'argent, χρημάτων ἀπορέω-ῶ, f. ήσω.

PRESSENTIMENT, sm., ἡ προαίσθησις, εως; ἡ πρόνοια, ας.

PRESSENTIR, va. 1° *Prévoir*, προ-αισθάνομαι; ὑπ-οπτεύω, f. εὑσω, *acc.* Je pressens que ces choses arriveront, προ-αισθάνομαι ταῦτα γεντσομενα. || 2° *Découvrir, sonder*, ἐξ-ερευνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Pressentir qqn sur qq. chose, ἀνα-κρίνω τινὰ περί τινος.

PRESSER, va. 1° *Serrer avec force*, πιέζω, f. ἔσω; θλίβω, f. θλίψω, *acc.* Presser qqn dans ses bras, περι-λαμβάνω τινά. || 2° *Soumettre à l'action du pressoir*, πιέζω, f. ἔσω, *acc.* || 3° *Poursuivre sans relâche*, πιέζω, *acc.*; ἐγ-κειμαι, πρόσ-κειμαι, *dat.* || 4° *Solliciter*, πρόσ-κειμαι, *dat.* Presser qqn de faire une chose, τινὰ ποιεῖν τι λιπαρέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Hâter, précipiter*, ἐπείγω, κατ-επείγω, f. επεῖξω; ἐπείγομαι, f. εἴξομαι, *acc.* || 6° *Accabler, torturer*, πιέζω, f. πιέσω; ἀναγκάζω, f. άσω, *acc.* Ils étaient pressés par la faim et la soif, ἐπιέζοντο λιμῷ καὶ δίψει. || Vn., *être urgent*, ἐπείγω, κατ-επείγω, f. εἴξω. La nécessité presse, ἀνάγκη πρόσ-κειται. Le temps presse, κατ-επείγει ἡ ὥρα. || SE PRESSER, vr. 1° *Se serrer*, συ-στρέφομαι (pass.). || 2° *Se hâter*, ταχύνω, f. υνῶ; σπεύδω, f. σπεύσω. Ils se pressaient de marcher, ἔσπευδον πορεύεσθαι.

PRESSION, sf. 1° *Action de presser*, ἡ πίεσις, εως; ὁ πιεσμός, οῦ. || 2° *Pesanteur*, τὸ βάρος, ους. || 3° *Contrainte*, ἡ ἀνάγκη, ης.

PRESSOIR, sm. 1° *Machine à presser*, ἡ ληνός, οῦ. || 2° *Lieu où se trouve le pressoir*, ὁ ληνεών, ῶνος.

PRESSURER, va. 1° *Ecraser au moyen du pressoir*, πιέζω, f. ἔσω; ἀπο-θλίβω, f. θλίψω, *acc.* || 2° *Ecraser d'impôts*, φόροις πιέζω, f. ἔσω, *acc.*

PRESTANCE, sf., ἡ εὐπρέπεια, ας. Qui a une belle prestance, εὐσχήμων, ον.

PRESTATION, sf., *redevance*, ἡ εἰσφορά, ᾶς. || Prestation de serment, ὁ ὅρκος, ου.

PRESTE, adj., ἑλαφρός, ά, όν; ἕτοιμος, ος ει η, ον.

PRESTEMENT, adv., ἑλαφρῶς, ἐξ ἑτοίμου.

PRESTESSE, sf., ἡ ἑλαφρότης, ητος.

PRESTIDIGITATEUR, sm., ὁ ψηφοπαίκτης, ου.

PRESTIDIGITATION, sf., ἡ ψήφων παιδιά ᾶς.

PRESTIGE, sm. 1° *Fascination*, ἡ γοητεία, ας. || 2° *Autorité morale*, τὸ ἀξίωμα, ατος.

PRESTIGIEUX, EUSE, adj., μαγικός, ἡ, όν; τερατώδης, ες.

PRÉSUMABLE, adj., δοκῶν, οὖσα, οὖν; εἰκώς, υῖα, ός. Il est présumable qu'il viendra, εἰκὸς ἐστιν αὐτὸν ἥξειν.

PRÉSUMÉ, ÉE, p.p. Voy. PRÉSUMER. || Adj., *censé, réputé*, νομιζόμενος, η, ον.

PRÉSUMER, va., *conjecturer*, εἰκάζω, f. άσω; τεκμαίρομαι, f. αροῦμαι, *acc.*; de, ἐκ, ἐξ οὗ ἀπό *et le gén.* Il est à présumer qu'il viendra, εἰκὸς ἐστιν αὐτὸν ἥξειν. || Vn., *avoir une opinion*, δοξάζω, f. άσω; de, περί *et le gén.* Il présume trop de lui-même, ἐπὶ πλέον τι αὑτὸν δοξάζει.

PRÉSUPPOSER, va., *supposer préalablement*, προϋπο-λαμβάνω, *acc.*

PRÉSUPPOSITION, sf., *ce qui est présupposé*, τὸ προϋπειλημμένον, ου.

PRÉSURE, sf., ἡ πυτία, ας.

1. **PRÊT**, sm. 1° *Action de prêter*, ὁ δανεισμός, οῦ. || 2° *Somme prêtée*, τὸ δάνεισμα, ατος; τὸ δάνειον, ου.

2. **PRÊT, PRÊTE**, adj., ἕτοιμος, ος et η, ον; à, pour une chose, εἰς, πρός τι; à, pour faire une chose, ποιεῖν τι. Quand tout fut prêt, ὡς ἕτοιμα ἦν.

PRÉTENDANT, sm. 1° *Celui qui prétend (à une chose)*, ὁ προσποιούμενος, ου, *gén.* || 2° *Celui qui aspire à la main d'une femme*, ὁ μνηστήρ, ῆρος.

PRÉTENDRE, va. et vn., *revendiquer, aspirer à*, ἀντι-ποιέομαι-οῦμαι, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.* ou *infinitif.* || Va. 1° *Soutenir, affirmer*, ἰσχυρίζομαι, διϊσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind. ou l'opt.* ou *prop. infinitive.* || 2° *Entendre, vouloir*, ἀξιόω-ῶ, f. ώσω; que, *prop. inf.* || 3° *Avoir l'intention de*, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω; ἐν νῷ ἔχω, *inf.*

PRÉTENDU, UE, p.p. Voy. PRÉTENDRE. || Adj., *dit faussement*, ψευδῶς λεγόμενος, η, ον.

PRÉTENTIEUX, EUSE, adj., περίεργος, ον; αὐθάδης, ες.

PRÉTENTION, sf. 1° *Droit qu'on allègue*, ἡ προσποίησις, εως; ἡ ἀξίωσις, εως. || 2° *Visées à l'esprit, à la considération*, ἡ οἴησις, εως; τὸ φρόνημα, ατος; ἡ αὐθάδεια, ας. Avoir des prétentions, αὐθαδίζομαι, f. ιοῦμαι. || 3° *Espérance*, ἡ ἐλπίς, ίδος. || 4° *Dessein, vue*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ γνώμη, ης.

PRÊTER, va. 1° *Fournir, donner*, παρ-έχω, δίδωμι, *acc.* || 2° *Donner une chose à condition qu'on la rendra*, κίχρημι, *acc.*; (en parl. de l'argent), δανείζω, f. είσω, *acc.* Prêter de l'argent à intérêts de 8 oboles par mine chaque mois, δανείζω ἐπὶ ὀκτὼ ὀβολοῖς τὴν μνᾶν τοῦ μηνός. || 3° *Attribuer, imputer*, ἐκι-τίθημι, προσ-τίθημι, ἐπι-φέρω, *acc.* || Vn., *donner sujet, prise*, ἀφορμὴν δίδωμι ou παρ-έχω; à une chose, τινός, εἰς ou πρός τι. Prêter au ridicule, γέλωτα παρ-έχω. || SE PRÊTER, vr., *se soumettre, consentir*, ὑπ-ηρετέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Il se prêtait aux désirs du roi, ὑπ-ηρέτει ταῖς ἐπιθυμίαις τοῦ βασιλέως.

PRÉTÉRIT, sm., *temps passé*, ὁ παρῳχημένος, ου.

PRÉTÉRITION ou PRÉTERMISSION, sf., *figure de rhétorique*, ἡ παράλειψις, εως.

PRÉTEUR, sm., *magistrat romain*, ὁ στρατηγός, οῦ. Être préteur, στρατηγέω-ῶ, f. ήσω.

PRÉTEUR, EUSE, adj., κιχράς, ᾶσα, άν; δανείζων, ουσα, ον. || Sm., ὁ χρήστης, ου; ὁ δανειστής, οῦ.

1. **PRÉTEXTE**, sm., *cause supposée*, ἡ πρόφασις, εως; ἡ σκῆψις, εως; τὸ πρόσχημα, ατος. Prendre une chose pour prétexte, prendre prétexte d'une chose, τινὶ προφάσει χράομαι-ῶμαι. Servir de prétexte, πρόφασιν παρ-έχω. Sous prétexte, ἐπὶ προφάσει, προφάσει. Sous aucun prétexte, ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως. Donner des prétextes, προ-φασίζομαι, f. ιοῦμαι. Il donnait pour prétexte qu'il était malade, προϋφασίζετο ἀρρωστεῖν.

2. **PRÉTEXTE**, sf., *et* ROBE PRÉTEXTE, ἡ περιπόρφυρος, ου, *avec ou sans* ἐσθής, ῆτος.

PRÉTEXTER, va., προ-φασίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* Il prétexta qu'il était malade, ἀρρωστεῖν προϋφασίσατο.

PRÉTOIRE, sm., *tribunal du préteur*, τὸ πραιτώριον, ου.

PRÉTORIEN, IENNE, adj., *de préteur*, στρατηγικός, ἡ, όν. || Sm., *soldat de la garde des empereurs romains*, ὁ στρατηγικός, οῦ; ὁ δορυφόρος, ου.

PRÊTRE, sm., ὁ ἱερεύς, έως. De prêtre, ἱερατικός, ἡ, όν. Être prêtre, ἱερατεύω, f. εύσω; d'une divinité, θεῷ. || Grand prêtre, ὁ ἀρχιερεύς, έως. Être grand prêtre, ἀρχιερατεύω, f. σω.

PRÊTRESSE, sf., ἡ ἱέρεια, ας.

PRÊTRISE, sf., ἡ ἱερατεία, ας.

PRÉTURE, sf., ἡ στρατηγία, ας. Préture urbaine, ἡ στρατηγία (ας) πολιτική, ῆς. Sous la préture de Métellus, στρατηγοῦντος τοῦ Μετέλλου.

PREUVE, sf., ἡ ἀπόδειξις, εως; ὁ ἔλεγχος, ου; τὸ σημεῖον, ου; τὸ τεκμήριον, ου. Il donna une preuve de son talent, ἔλεγχον ἔδωκε τῆς φύσεως. La preuve en est que, τεκμήριον δὲ ὅτι, ὡς *et l'ind.* En voici la preuve, τεκμήριον δέ.

PREUX, adj. m., ἀνδρεῖος, α, ον; ἀνδρικός, ἡ, όν.

PRÉVALOIR, vn., ἐκ-νικάω-ῶ, f. ήσω. Prévaloir sur *ou* contre, κρατέω-ῶ, f. ήσω; περι-γίγνομαι, *gén.* || SE PRÉVALOIR, vr., ἀποχράομαι-ῶμαι, *dat.*

PRÉVARICATEUR, adj. et sm., ὁ παρανομῶν, οῦντος.

PRÉVARICATION, sf., ἡ παρανομία, ας.

PRÉVARIQUER, vn., παρα-νομέω-ῶ, f. ήσω.

PRÉVENANCE, sf., ἡ προθυμία, ας; ἡ φιλοφροσύνη, ης.

PRÉVENANT, ANTE, adj., πρόθυμος, ον; φιλόφρων, ον.

PRÉVENIR, va. 1° *Devancer*, φθάνω, προ-φθάνω, *acc.* || 2° *Empêcher par des précautions*, προ-φυλάττομαι, f. άξομαι; προ-λαμβάνω, προκατα-λαμβάνω, *acc.* || 3° *Gagner d'avance*, προ-καταλαμβάνω, *acc.* || 4° *Aver-*

tir, *informer qqn*, τινὶ παρ-αγγέλλω, f. ελῶ; d'une chose, τινός; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.*

PRÉVENTIF, IVE, adj., προληπτικός, ή, όν.

PRÉVENTION, sf. 1° *Opinion anticipée*, ἡ πρόληψις, εως. Avoir des préventions, προ-λαμβάνω. || 2° *Accusation*, ἡ αἰτία, ας; τὸ ἔγκλημα, ατος.

PRÉVENU, UE, p.p. Voy. PRÉVENIR. || Sm., *accusé*, ὁ φεύγων, οντος.

PRÉVISION, sf., *vue des choses futures*, ἡ πρόοψις, εως. || Au pl., *conjectures*, ἡ πρόληψις, εως; ἡ ὑπόνοια, ας.

PRÉVOIR, va. 1° *Voir d'avance*, προ-οράω-ῶ; προ-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Prévoir que, προ-νοῶ ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* Qui a la faculté de prévoir, προορατικός, ή, όν. || 2° *Pourvoir à*, προ-νοέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

PRÉVÔT, sm., *celui qui est préposé à certains emplois*, ὁ προστάτης, ου.

PRÉVÔTÉ, sf., *fonction de prévôt*, ἡ προστατεία, ας; ἡ προστασία, ας.

PRÉVOYANCE, sf., ἡ πρόνοια, ας. Avoir de la prévoyance, προ-νοέω-ῶ, f. ήσω. Avec prévoyance, προνοητικῶς. Sans prévoyance, ἀπρονοήτως.

PRÉVOYANT, ANTE, adj., προνοητικός, ή, όν.

PRIAM, *h.*, ὁ Πρίαμος, ου. Fils *ou* descendant de Priam, ὁ Πριαμίδης, ου.

PRIAPE, *dieu*, ὁ Πρίαπος, ου.

PRIER, va. 1° *Adresser des demandes* (*aux puissances célestes*), εὔχομαι, ἐπ-εύχομαι, f. εὔξομαι, *dat.* Je prie les dieux de vous être favorables, εὔχομαι θεοῖς ἵλεως εἶναι ὑμῖν. || 2° *Demander par grâce à*, δέομαι, *gén.*; de, *inf.* Prier instamment, λιπαρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *inf.* Voilà ce dont je vous prie, τοῦτο δέομαι ὑμῶν. || 3° *Inviter*, καλέω-ῶ, *acc.*; à *ou* de, εἰς *et l'acc.* || Vn., *intercéder*, παρ-αιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; pour qqn, περί τινος.

PRIÈRE, sf. 1° *Acte par lequel on s'adresse à la Divinité*, ἡ εὐχή, ῆς. Adresser une prière, des prières aux dieux, τοῖς θεοῖς εὐχήν, εὐχάς εὔχομαι, f. εὔξομαι. || 2° *Demande faite à titre de grâce*, ἡ δέησις, εως; τὸ δέημα, ατος. Exaucer les prières de qqn, ὑπ-ακούω τινί δεομένῳ. || Les Prières (personnifiées), αἱ Λιταί, ῶν.

PRIMAIRE, adj. Ecole primaire, τὸ γραμματοδιδασκαλεῖον, ου. Instituteur primaire, ὁ γραμματοδιδάσκαλος, ου.

PRIMAUTÉ, sf., τὰ πρωτεῖα, ων. Avoir la primauté, πρωτεύω, f. εύσω.

PRIME, adj. De prime abord, ἐξ ἀρχῆς, εὐθύς.

PRIMER, va. *et* vn., πρωτεύω, f. εύσω; qqn, τινός.

PRIMEUR, sf. 1° *Première saison des fruits*, ἡ πρώτη (ης) ὥρα, ας. || 2° *Fruit précoce*, ὁ πρῶος καρπός, οῦ.

PRIMITIF, IVE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐξ ἀρχῆς; ἀρχαῖος, α, ον; ἀρχέγονος, ον; πρῶτος, η, ον; (en grammaire), πρωτόθετος, ον; πρωτότυπος, ον. Langue primitive, ἡ ἐξ ἀρχῆς γλῶττα, ης. Monde primitif, ὁ ἐξ ἀρχῆς κόσμος, ου. || Sm., *mot primitif*, τὸ πρωτότυπον, ου.

PRIMITIVEMENT, adv., κατ' ἀρχήν, ἐξ ἀρχῆς, πρῶτον.

PRIMOGÉNITURE, sf., ἡ πρεσβυγένεια, ας. Droit de primogéniture, τὰ πρωτοτόκια, ων.

PRIMORDIAL, ALE, adj., ἀρχέγονος, ον; ἀρχαῖος, α, ον.

PRINCE, sm. 1° *Souverain*, ὁ ἄρχων, οντος; ὁ ἡγεμών, όνος; ὁ βασιλεύς, έως. || 2° *Le premier*, ὁ πρῶτος, ου.

PRINCESSE, sf., ἡ βασίλεια, ας; ἡ βασίλισσα, ης.

PRINCIER, IÈRE, adj., βασιλικός, ή, όν.

PRINCIPAL, ALE, adj., κύριος, α, ον; κυριώτατος, η, ον; μέγιστος, η, ον; πρῶτος, η, ον. Point principal, τὸ κεφάλαιον, ου. || Sm. 1° *Ce qu'il y a de plus important*, τὸ κεφάλαιον, ου; τὸ μέγιστον, ου. || 2° *La somme capitale*, τὸ κεφάλαιον, ου. || *Au pl.* Les principaux de la ville, de l'assemblée, οἱ πρωτεύοντες ἐν τῇ πόλει, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

PRINCIPALEMENT, adv., μάλιστα, τὰ μάλιστα.

PRINCIPAUTÉ, sf. 1° *Dignité de prince*, ἡ τῶν βασιλέων τάξις, εως. || 2° *Domaine d'un prince*, ἡ βασιλεία, ας; ἡ ἀρχή, ῆς.

PRINCIPE, sm. 1° *Commencement, origine*, ἡ ἀρχή, ῆς. Dès le principe, ἀπ' ou ἐξ ἀρχῆς. || 2° *Point principal, élément*, ἡ ἀρχή, ῆς; τὸ στοιχεῖον, ου; ἡ ὑπόθεσις, εως. Etablir un principe, ὑπόθεσιν ὑπο-τίθεμαι (moy.). Ramener une chose a un principe, ἐπ' ἀρχὴν ἀν-άγω τι. || 3° *Maxime, regle de conduite*, ἡ γνώμη, ης; ἡ προαίρεσις, εως; ἡ ἀξίωσις, εως. J'ai pour principe de, ἔγνωκα (de γιγνώσκω) *et l'inf.* || Au pl. 1° *Premiers préceptes, éléments*, τὰ στοιχεῖα, ων. || 2° *Bons principes de morale*, τὰ καλὰ ἐπιτηδεύματα, ων.

PRINTANIER, IÈRE, adj., ἡρινός et ἐαρινός, ή, όν. La saison printanière, ἡ ἐαρινὴ (ῆς) ὥρα, ας.

PRINTEMPS, sm., τὸ ἔαρ, *gén.* ἔαρος et ἦρος. Au printemps, ἔαρος. Vers le printemps, πρὸς ou περὶ τὸ ἔαρ. Avec le printemps, ἅμα τῷ ἔαρι. Au commencement du printemps, ἅμα τῷ ἦρι, *avec ou sans* ἀρχομένῳ. Passer le printemps, ἐαρίζω, f. ιῶ. || *Au fig.* Le printemps de la vie, de l'âge, ἡ ἀκμή (ῆς) ou ὥρα (ας) τῆς ἡλικίας. Les jeunes gens, printemps de la cité, ἔφηβοι, ἔαρ τῆς πόλεως.

PRIORITÉ, sf., τὸ προτέρημα, ατος. Avoir la priorité, προτερέω-ῶ, f. ήσω. *gén.*

PRIS, PRISE, p.p. Voy. PRENDRE.

PRISABLE, adj., *estimable*, τιμῆς ἄξιος, α, ον; τίμιος, α, ον.

PRISE, sf. 1° *Action de prendre, de s'emparer*, ἡ λῆψις, εως; ἡ κατάληψις, εως. Prise d'une ville, ἡ πόλεως λῆψις ou ἅλωσις, εως. || 2° *Chose prise*, ἡ λεία, ας; (navire capturé), τὸ αἱρεθὲν (έντος) πλοῖον, ου. || 3° *Moyen de prendre*, ἡ λαβή, ῆς; ἡ ἀντιλαβή, ῆς. Donner prise, λαβὴν παρ-έχω. || 4° *Querelle*, ἡ ἔρις, ιδος. En venir aux prises, εἰς χεῖρας ἔρχομαι. En être aux prises, ἐν χερσὶν εἰμι. Etre aux prises avec la mort, δυσθανατέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Dose*, ἡ δόσις, εως. || 6° *Pincée*, ἡ δραγμίς, ίδος.

PRISÉE, sf., *estimation d'un objet*, ἡ τίμησις, εως; ἡ τιμή, ῆς.

PRISER, va. 1° *Faire l'estimation de*, τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc. et le nom du* prix *au gén.* || 2° *Faire cas de.* Voy. ESTIMER 2°.

PRISME, sm., *figure de géométrie*, τὸ πρίσμα, ατος.

PRISON, sf., τὸ δεσμωτήριον, ου; ἡ εἰρκτή, ῆς; ἡ φυλακή, ῆς; οἱ δεσμοί, ῶν. Mettre qqn en prison, ἀπ-άγω τινά, *avec ou sans* εἰς τὸ δεσμωτήριον. Etre mis en prison, ἐμ-πίπτω εἰς τὸ δεσμωτήριον. Tirer qqn de prison, ἐξ-άγω τινὰ ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου.

PRISONNIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ δεσμώτης, ου; *fém.* ἡ δεσμῶτις, ιδος. || Prisonnier de guerre, ὁ αἰχμάλωτος, ου. Faire qqn prisonnier, αἰχμάλωτον λαμβάνω τινά. Être fait prisonnier, αἰχμάλωτος γίγνομαι; ἁλίσκομαι.

PRIVATIF, IVE, adj., στερητικός, ή, όν. Avec valeur privative, στερητικῶς.

PRIVATION, sf. 1° *Action de priver d'un avantage*, ἡ στέρησις, εως; ἡ ἀποστέρησις, εως. || 2° *Action de se priver de qq. chose*, ἡ ἔνδεια, ας; ἡ ἀπορία, ας. Vivre de privations, πολλῶν ἀναγκαίων ἐν-δέομαι.

PRIVAUTÉ, sf., ἡ λίαν οἰκειότης, ητος.

PRIVÉ, ÉE, p.p., ἐστερημένος, η, ον; στερούμενος, η, ον; γυμνός, ή, όν; ἔρημος, ον, *gén.* || Adj. 1° *Particulier*, ἴδιος, α, ον; ἰδιωτικός, ή, όν; οἰκεῖος, α, ον. Un homme privé, ὁ ἰδιώτης, ου. Vivre en homme privé, ἰδιωτεύω, f. σω. L'intérêt privé, τὰ ἴδια, ων. || 2° *Apprivoisé*, τιθασός, όν.

PRIVER, va. 1° *Dépouiller, frustrer*, στερίσκω, ἀπο-στερέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* Je suis privé d'une chose, στέρομαί τινος. || 2° *Apprivoiser*, τιθασεύω, f. εύσω, *acc.* || SE PRIVER, vr., *s'abstenir*, ἀπ-έχομαι (moy.); de, *gén.*

PRIVILÈGE, sm. 1° *Prérogative*, ἡ προνομία, ας. || 2° *Immunité*, ἡ ἀτέλεια, ας. || 3° *Avantage particulier*, τὸ ἴδιον, ου. || 4° *Droit, liberté*, τὸ δίκαιον, ου; ἡ ἐξουσία, ας.

PRIVILÉGIÉ, ÉE, adj. 1° *Qui jouit d'un privilège*, προνομίᾳ χρώμενος, η, ον. || 2° *Bien doué*, εὔφυης, ές.

PRIX, sm. 1° *Estimation d'une chose, valeur*, ἡ τιμή, ῆς; τὸ τίμημα, ατος; ἡ ἀξία, ας. A quel prix? πόσου; A bon prix, à bas prix, ὀλίγου. A haut prix, πολλοῦ. A quelque prix que ce soit, ὁποσουοῦν. A aucun prix, οὐδὲ τοῦ παντός. Vendre une chose à tout prix, au prix qu'on en trouve, ἀπο-δίδομαι (moy.) τι τοῦ εὑρόντος ou τοῦ εὑρίσκοντος; au prix courant, τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς. Qui est d'un grand prix, πολλοῦ ἄξιος, α, ον. Qui est à bas prix, εὔωνος, ον. Mettre à prix la tête de qqn, ἀργύριόν ou χρήματά τινι ἐπι-κηρύττω, f. ύξω. Celui dont la tête a été mise à prix, ὁ ἐπικηρυχθείς, έντος. || 2° *Mérite, excellence*, ἡ ἀξία, ας. Qui a beaucoup de prix, qui n'a aucun prix pour qqn, πολλοῦ, οὐδενός τινι ἄξιος, α, ον. Attacher beaucoup de prix à une chose, περὶ πολλοῦ τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Récompense ou châtiment*, ἡ ἀξία, ας. Recevoir le prix d'une chose, τὴν ἀξίαν τινὸς λαμβάνω. || 4° *Récompense proposée*, τὸ ἆθλον, ου; τὸ γέρας, ως. Prix du combat, τὸ ἆθλον, ου. Prix de la valeur, τὰ ἀριστεῖα, ων. Prix de la victoire, τὸ νικητήριον, ου. Proposer un prix, ἆθλον τίθημι, προτίθημι. Recevoir, remporter le prix, ἆθλον λαμβάνω ou φέρομαι (moy.). Premier, second, troisième prix, τὰ πρωτεῖα, τὰ δευτερεῖα, τὰ τριτεῖα, ων. || AU PRIX DE, loc. prép., *en comraison de*, πρός, παρά, *acc.*

PROBABILITÉ, sf., τὸ εἰκός, ότος; τὸ εὔλογον, ου. Selon toute probabilité, ἐκ τῶν εὐλόγων.

PROBABLE, adj., εἰκώς, υῖα, ός; εὔλογος, ον. Etre probable, εὐλόγως ἔχω. Il est probable que cela arrivera, εἰκὸς ταῦτα γενήσεσθαι.

PROBABLEMENT, adv., εἰκότως, ὡς ἔοικε, κατὰ τὸ εἰκός.

PROBANT, ANTE, adj., ἐλεγκτικός, ή, όν.

PROBATIQUE, adj., προβατικός, ή, όν.

PROBE, adj., χρηστός, ή, όν; καλὸς κἀγαθός, ή, όν.

PROBITÉ, sf., ἡ χρηστότης, ητος; ἡ καλοκἀγαθία, ας.

PROBLÉMATIQUE, adj., προβληματικός, ή, όν; ἀδηλος, ον.

PROBLÈME, sm., τὸ πρόβλημα, ατος.

PROCÉDÉ, sm. 1° *Manière d'agir*, ὁ τρόπος, ου. Avoir de bons, de mauvais procédés pour qqn, καλῶς, κακῶς τινι ou πρός τινα προσ-φέρομαι (pass.). || 2° *Méthode*, ἡ μέθοδος, ου; ὁ τρόπος, ου.

PROCÉDER, vn. 1° *Se mettre à une besogne*, πράττω (neutre). Procéder à qq. chose, τινὶ ἐγ-χειρέω-ῶ, ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Se comporter*, πράττω (neutre). Bien procéder avec qqn, καλῶς τινι χράομαι-ῶμαι. || 3° *Provenir*, γίγνομαι; d'une chose, ἐκ ou ἀπό τινος.

PROCÉDURE, sf., (civile), τὰ περὶ τῆς δίκης; (criminelle), τὰ περὶ τῆς γραφῆς.

PROCÈS, sm., ἡ δίκη, ης. Procès criminel, ἡ γραφή, ῆς. Procès pour vol, δίκη κλοπῆς. Etre en procès avec qqn, δίκην ἔχω πρός τινα. Intenter un procès à qqn, δίκην λαγχάνω τινί. Intenter à qqn un procès criminel, τινὰ γράφομαι (moy.). Juger un procès, δίκην δικάζω, f. άσω. Gagner un procès, δίκην αἱρέω-ῶ. Gagner un procès contre qqn, τινὸς κατα-δικάζομαι, f. άσομαι. Perdre un procès, ἡττάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι, *avec ou sans* δίκην. Sans forme de procès, ἀκρίτως.

PROCESSIF, IVE, adj., *qui aime les procès*, φιλόδικος, ον.

PROCESSION, sf., ἡ πομπή, ῆς. Procession à un temple, ἡ πρόσοδος, ου. Faire une procession, πομπὴν ou πρόσοδον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Aller en procession, πομπεύω, f. σω. Mener une procession, πομπὴν πέμπω.

PROCESSIONNEL, ELLE, adj., πομπικός, ή, όν.

PROCESSIONNELLEMENT, adv., πομπικῶς.

PROCÈS-VERBAL, sm., ἡ ἀναγραφή, ῆς.

PROCHAIN, AINE, adj., *voisin, proche*, ὁ, ἡ, τὸ ἐγγύς. Le mois prochain, ὁ ἐπιγιγνόμενος (ου) μήν, ηνός. Etre prochain, ἐγγὺς εἶμι. || Sm., *chaque homme*, ὁ πλησίον, ὁ πέλας. Amour du prochain, ἡ φιλανθρωπία, ας.

PROCHAINEMENT, adv., ἐν βραχεῖ, μετ' ὀλίγον

PROCHE, adj., (en parl. du temps), ὁ, ἡ, τὸ πλησίον; (du lieu et du temps), ὁ, ἡ, τὸ ἐγγύς; de, *gén.* Etre proche, ἐγγύς εἰμι. || Proche parent *ou simpl*[t] proche, ὁ ἐγγύτατα προσήκων (οντος) γένει. || Adv. et prép. Voy. PRÈS, PRÈS DE. || DE PROCHE EN PROCHE, loc. adv. 1° *D'un lieu à un autre*, ἔνθα καὶ ἔνθα. || 2° *Peu à peu*, κατὰ σμικρόν, βάδην.

PROCLAMATION, sf. 1° *Action de proclamer*, ἡ ἀνακήρυξις, εως. || 2° *Ce qui est proclamé*, τὸ κήρυγμα, ατος.

PROCLAMER, va., κηρύττω, ἀνα-κηρύττω, f. ὑξω, *acc.* Proclamer qqn roi, ἀν-αγορεύω τινὰ βασιλέα. Faire proclamer, προ-κηρύττω, f. ὑξω, *acc.*

PROCLÈS, *h.*, ὁ Προκλῆς, κλέους.

PROCNÉ, *f.*, ἡ Πρόκνη, ης.

PROCONSUL, sm., ὁ ἀνθύπατος, ου; ὁ ἔπαρχος, ου. Etre proconsul, ἀνθ-υπατεύω, f. εύσω.

PROCONSULAIRE, adj., ἀνθυπατικός, ἡ, όν; ἀνθύπατος, ον.

PROCONSULAT, sm., ἡ ἀνθυπατεία, ας.

PROCRÉATION, sf., ἡ γέννησις, εως. Procréation d'enfants, ἡ τεκνοποίΐα, ας.

PROCRÉER, va., γεννάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Procréer des enfants, τεκνοποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

PROCURATION, sf., *pouvoir délégué par écrit*, ἡ ἐξουσία, ας.

PROCURER, va., πορίζω, f. ιῶ; παρασκευάζω, f. άσω; παρ-έχω, *acc.* || SE PROCURER, vr., πορίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* Qu'on peut se procurer, παρασκευαστός, ἡ, όν.

PROCUREUR, sm., *celui qui a pouvoir d'agir pour autrui*, ὁ ἐπίτροπος, ου.

PRODICOS, *h.*, ὁ Πρόδικος, ου.

PRODIGALEMENT, adv., ἀφειδῶς, δαπανηρῶς.

PRODIGALITÉ, sf., ἡ δαπάνη, ης; ἡ πρόεσις, εως; ἡ ἀφειδία, ας. Avec prodigalité, ἀφειδῶς.

PRODIGE, sm., τὸ τέρας, ατος; τὸ θαῦμα, ατος. Faire des prodiges, θαυματουργέω-ῶ, f. ήσω. || *Au fig.* Etre un prodige de valeur, de beauté, etc., τὴν ἀρετὴν, τὸ κάλλος θαυμάσιός, α, όν εἰμι.

PRODIGIEUSEMENT, adv., θαυμαστῶς, θαυμασίως, δεινῶς.

PRODIGIEUX, EUSE, adj., θαυμαστός, ἡ, όν; θαυμάσιος, α, ον; τερατώδης, ες.

PRODIGUE, adj., δαπανηρός, ά, όν; προεκτικός, ἡ, όν. Prodigue d'une chose, τινὸς ἀφειδής, ές. Etre prodigue de, ἀφειδέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || Sm., ὁ ἀναλωτής, οῦ.

PRODIGUER, va., σπαθάω-ῶ, f. ήσω; δαπανάω-ῶ, f. ήσω; προ-ἱεμαι (moy.), *acc.* Prodiguer sa vie, τοῦ βίου ἀφειδέω-ῶ, f. ήσω.

PRODUCTEUR, TRICE, adj., γεννητικός, ἡ, όν; d'une chose, τινός.

PRODUCTIF, IVE, adj. 1° *Qui donne du bénéfice*, προσόδους παρέχων, ουσα, ον; ἔνεργος, ον. Capitaux productifs, τὰ ἔνεργα χρήματα, ων. || 2° *Fertile*, ἔνεργος, ον; εὔκαρπος, ον. Terre productive, ἡ ἔνεργος (ου) χώρα, ας.

PRODUCTION, sf. 1° *Action de produire*, ἡ γένεσις, εως; ἡ γέννησις, εως. || 2° *Ce qui est produit*, τὸ γέννημα, ατος; *(fruit)*, ὁ καρπός, οῦ. Les productions du sol, de la terre, τὰ φυόμενα ἐκ τῆς γῆς. || 3° *Ouvrage*, τὸ ἔργον, ου. Les productions de l'art, τὰ τῆς τέχνης ἔργα.

PRODUIRE, va. 1° *Engendrer, faire naître*, φύω; γεννάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Faire pousser, porter (des fruits, etc.)*, φύω, φέρω, *acc.* || 3° *Rapporter, donner comme bénéfice*, ἀπο-φέρω, προσ-φέρω, *acc.* || 4° *Faire, composer*, ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *Causer, procurer*, φέρω, παρ-έχω, ἐργάζομαι, *acc.* || 6° *Exhiber, montrer*, προ-φέρω, δείκνυμι, *acc.* Produire des témoins, des preuves, μάρτυρας, τεκμήρια παρ-έχομαι (moy.). || 7° *Introduire*, εἰσ-άγω, προσ-άγω, *acc.*; à, dans, εἰς *et l'acc.* || SE PRODUIRE, vr. 1° *Se faire voir*, φαίνομαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Se faire connaître*, γνωρίζομαι, f. ισθήσομαι.

PRODUIT, sm. 1° *Ce que rapporte une chose*, ἡ πρόσοδος, ου. Produit d'une propriété, ἡ ἐπικαρπία, ας. Produit du travail, ἡ ἐργασία, ας. || 2° *Production*, τὸ γέννημα, ατος; ὁ καρπός, οῦ; ἡ φορά, ᾶς.

PROÈDRE, sm., *magistrat en Grèce*, ὁ πρόεδρος, ου. Etre proèdre, προ-εδρεύω, f. εύσω. Fonction de proèdre, ἡ προεδρία, ας.

PROÉMINENCE, sf., ἡ ἐξοχή, ῆς.

PROÉMINENT, ENTE, adj., ἐξέχων, ουσα, ον. Etre proéminent, ἐξ-έχω.

PROFANATEUR, sm., ὁ ἀσεβῶν, οῦντος; d'une chose, εἰς τι.

PROFANATION, sf. 1° *Action de profaner*, ἡ βεβήλωσις, εως. || 2° *Abus*, ἡ ἀπόχρησις, εως.

PROFANE, adj. 1° *Qui n'appartient pas à la religion*, βέβηλος, ον. || 2° *Contraire au respect dû aux choses sacrées*, ἀνόσιος, ον; ἀσεβής, ές. || Sm. 1° *Celui qui n'est pas initié*, ὁ ἀτέλεστος, ου; ὁ βέβηλος, ου. || 2° *Impie*, ὁ ἀσεβής, οῦς. || 3° *Ignorant*, ὁ ἰδιώτης, ου. || 4° *Les choses profanes*, τὰ βέβηλα, ων.

PROFANER, va. 1° *Abuser (des choses de la religion)*, βέβηλον τίθημι, *acc.*; ἀσεβέω-ῶ, f. ήσω εἰς *et l'acc.* || 2° *Faire un mauvais usage de*, ἀπο-χράομαι-ῶμαι, *dat.*; αἰσχύνω, f. υνῶ, *acc.*

PROFÉRER, va., προ-φέρω, προ-ἱεμαι (moy.), *acc.*; une parole, λόγον, ῥῆμα.

PROFESSER, va. 1° *Avouer publiquement*, ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι, *acc.* || 2° *Exercer*, ἀσκέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-τηδεύω, f. σω, *acc.*; un métier, un art, τέχνην. || 3° *Enseigner*, διδάσκω, *acc.*; la rhétorique, τὴν ῥητορικήν; la philosophie, τὴν φιλοσοφίαν.

PROFESSEUR, sm., ὁ διδάσκαλος, ου.

PROFESSION, sf. 1° *Déclaration publique*, ἡ ἐπαγγελία, ας; ἡ ὁμολογία, ας. Faire profession de, ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι, *acc.* ou *inf.* || 2° *Emploi, état*, ἡ τέχνη, ης; τὸ ἔργον, ου; τὸ ἐπιτήδευμα, ατος. Exercer une profession, τέχνην ἀσκέω-ῶ, f. ήσω ou ἐπιτηδεύω, f. εύσω. La profession des armes, τὰ πολεμικά, ῶν.

PROFESSORAL, ALE, adj., διδασκαλικός, ἡ, όν.

PROFESSORAT, sm., ἡ, διδασκαλία, ας.

PROFIL, sm., ἡ καταγραφή, ῆς. De profil, κατὰ γραφήν.

PROFIT, sm. 1° *Gain, bénéfice*, τὸ κέρδος, ους; τὸ λῆμμα, ατος. Tirer du profit d'une chose, κέρδος ἔκ ου ἀπό τινος ποιέω-ῶ, f. ήσω. Mettre une chose à profit, τινὶ χράομαι-ῶμαι. Avec profit, σὺν κέρδει, κερδαλέως. || 2° *Avantage, utilité.* Voy. AVANTAGE. || 3° *Progrès*, ἡ ἐπίδοσις, εως.

PROFITABLE, adj., κερδαλέος, α, ον; λυσιτελής, ές; ὠφέλιμος, ος εἰ η, ον. D'une manière profitable, κερδαλέως, ὠφελίμως.

PROFITER, vn. 1° *Faire un gain*, κερδαίνω; sur une chose, ἀπό ου ἔκ τινος. || 2° *Tirer de l'avantage*, ὠφελέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; d'une chose, ἀπό ου ἔκ τινος. Profiter des circonstances, καιροῖς χράομαι-ῶμαι. || 3° *Rapporter du profit*, κέρδος φέρω. || 4° *Etre utile*, ὠφελέω-ῶ, f. ήσω; ὀνίνημι; à, *acc.* De quoi, en quoi cela vous profitera-t-il? τί ὑμῖν προύργου τούτου ἂν εἴη; || 5° *Faire du progrès en qq. chose*, ἐπι-δίδωμι εἴς ου πρός τι; προ-κόπτω ἔν τινι. || 6° *Se développer, se fortifier*, αὐξάνομαι (pass.); εὐθενέω-ῶ, f. ήσω.

PROFOND, ONDE, adj. 1° *Très creux*, βαθύς, εῖα, ύ. Blessure profonde, βαθεῖα πληγή. || 2° *Difficile à pénétrer*, ἀνεξέταστος, ον; ἀνεξερεύνητος, ον. || 3° *Qui pénètre fort avant dans la connaissance des choses*, δεινός, ή, όν. Un profond philosophe, δεινὸς φιλόσοφος, ου. Un homme profond, d'un esprit profond, ἀνὴρ βαθὺς τῇ ψυχῇ. || 4° *Grand, extrême*, βαθύς, εῖα, ύ; *plus souv.* πολύς, πολλή, πολύ; μέγας, μεγάλη, μέγα; δεινός, ή, όν. Sommeil profond, ὕπνος βαθύς. Nuit, paix profonde, νὺξ, εἰρήνη βαθεῖα ου πολλή. Silence profond, σιωπὴ πολλή. Profonde intelligence, σύνεσις πολλὴ ου δεινή.

PROFONDÉMENT, adv., βαθέως. Dormir profondément, βαθέως καθ-εύδω. Profondément sous la terre, κατὰ τῆς γῆς κάτω.

PROFONDEUR, sf., τὸ βάθος, ους. En profondeur, ἐν βάθει, κατὰ βάθους. Une fosse de cinq pieds de profondeur, βόθρος πέντε ποδῶν τὸ βάθος. Ranger sa troupe sur quatre hommes de profondeur, τὴν τάξιν εἰς τέτταρας ου ἐπὶ τετταράων τὸ βάθος τάττω, f. τάξω. || *Au fig.* La profondeur de l'esprit, τὸ τῆς ψυχῆς βάθος.

PROFUSÉMENT, adv., προεκτικῶς, ἀφειδῶς.

PROFUSION, sf., ἡ πρόεσις, εως; ἡ ἀφειδία, ας. A profusion, ἀφειδῶς.

PROGÉNITURE, sf., τὸ γένος, ους.

PROGNÉ, *f.*, ἡ Πρόκνη, ης.

PROGNOSTIQUE, adj., *qui fournit le pronostic*, προγνωστικός, ή, όν.

PROGRAMME, sm., τὸ πρόγραμμα, ατος; ἡ προγραφή, ῆς.

PROGRÈS, sm. 1° *Mouvement en avant*, ἡ προχώρησις, εως. || 2° *Augmentation, avancement*, ἡ ἐπίδοσις, εως; ἡ αὔξησις, εως. Faire des progrès dans une chose, ἐπι-δίδωμι εἴς ου πρός τι; προ-κόπτω ἔν τινι.

PROGRESSIF, IVE, adj., ὁ, ἡ, τὸ εἰς τὸ πρόσω; (qui fait des progrès), ὁ, ἡ, τὸ ἐπὶ τὸ μεῖζον. Mouvement progressif, ἡ πρόβασις, εως.

PROGRESSION, sf. Mouvement de progression, ἡ πρόβασις, εως. || Au fig., *suite non interrompue*, ἡ συνέχεια, ας.

PROGRESSIVEMENT, adv., βάδην, προβάδην.

PROHIBÉ, ÉE, p.p., ἀπόρρητος, ον; ἀπειρημένος, η, ον.

PROHIBER, va., ἀπ-αγορεύω, *acc.*

PROHIBITIF, IVE, adj., ἀπαγορευτικός, ή, όν.

PROHIBITION, sf., ἡ ἀπόρρησις, εως.

PROIE, sf., ἡ ἁρπαγή, ῆς. Oiseau de proie, ὁ οἰωνός, οῦ. || *Au fig.* Etre la proie de qqn, ὑπό τινος ἁφ-αρπάζομαι (pass.). Etre en proie à la famine, λιμῷ πιέζομαι, f. εσθήσομαι. Etre la proie des flammes, κατα-φλέγομαι, f. φλεχθήσομαι. Etre en proie à ses passions, ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν κρατέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

PROJECTILE, sm., τὸ βέλος, ους. Lancer des projectiles, βέλη βάλλω.

PROJECTION, sf., *action de lancer un corps pesant*, ἡ βολή, ῆς.

PROJET, sm. 1° *Dessein*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ γνώμη, ης. Former un projet, βουλὴν κατασκευάζομαι, f. άσομαι. Former le projet de, βουλεύομαι, f. σομαι *et l'inf.* || 2° *Première pensée d'un écrit, etc.*, ἡ ὑπογραφή, ῆς.

PROJETER, va. 1° *Jeter en avant*, προ-βάλλω, προ-ἵημι, *acc.* || 2° *Avoir dans l'esprit*, βουλεύομαι, f. σομαι; δια-νοέομαι-οῦμαι, *acc.* ou *inf.* || SE PROJETER, vr., *paraître en avant*, προ-έχω.

PROLÉGOMÈNES, sm. pl., *discours préliminaire*, τὰ προλεγόμενα, ων.

PROLEPSE, sf., *figure de rhétorique*, ἡ πρόληψις, εως.

PROLÉTAIRES, sm. pl., οἱ παράζυγες, ων.

PROLIXE, adj., (en parl. des pers.), μακρολόγος, ον; (des choses), μακρός, ά, όν.

PROLIXITÉ, sf., ἡ μακρολογία, ας. Parler avec prolixité, μακρολογέω-ῶ, f. ήσω.

PROLOGUE, sm., ὁ πρόλογος, ου.

PROLONGATION, sf., ἡ παραγωγή, ῆς.

PROLONGEMENT, sm., ἡ ἔκτασις, εως.

PROLONGER, va., μηκύνω, ἀπο-μηκύνω, f. υνῶ; ἀπο-τείνω, ἐκ-τείνω; παρ-άγω, *acc.* Prolonger un discours, un récit, λόγον μηκύνω. || SE PROLONGER, vr., les mêmes verbes au passif. La guerre se prolonge, μηκύνεται ὁ πόλεμος.

PROMENADE, sf. 1° *Action de se promener*, ὁ περίπατος, ου. Faire une promenade, περιπάτῳ χράομαι-ῶμαι. Promenade à cheval, ἡ περιέλασις, εως. || 2° *Lieu où l'on se promène*, ὁ δρόμος, ου.

PROMENER, va. 1° *Conduire çà et là*, περι-άγω, *acc.* || 2° *Porter de tous côtés*, περι-φέρω, *acc.* || SE PROMENER, vr. 1° *Aller en promenade*, περι-πατέω-ῶ, f. ήσω. Se promener à cheval, περι-ελαύνω. || 2° *Se porter de tous côtés*, περι-φέρομαι (pass.).

PROMENEUR, EUSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui se promène*, ὁ περιπατῶν, οὔντος *fem.* ἡ περιπατοῦσα, ης. || 2° *Celui, celle qui aime à se promener*, ὁ περιπατητικός, οῦ; *fém.* ἡ περιπατητική, ῆς.

PROMENOIR, sm., *lieu destiné à la promenade*, ὁ δρόμος, ου.

PROMESSE, sf. 1° *Action de promettre*, ἡ ὑπόσχεσις, εως; τὸ ἐπάγγελμα, ατος; ἡ ἐπαγγελία, ας. Faire une promesse à qqn, ὑπόσχεσιν ου ἐπαγγελίαν τινὶ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Remplir, accomplir, tenir sa promesse, τὴν ὑπόσχεσιν ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω, ἀπο-δίδωμι ου ἐπι-τελέω-ῶ. Fausser sa promesse, manquer à sa promesse, τὴν ὑπόσχεσιν ψεύδομαι, f. ψεύσομαι. Exiger l'accomplissement d'une promesse, ὑπόσχεσιν ἀναπράττω. || 2° *Obligation par écrit*, ἡ συγγραφή, ῆς.

PROMÉTHÉE, *h.*, ὁ Προμηθεύς, έως.

PROMETTRE, va. 1° *S'engager à*, ὑπ-ισχνέομαι-οῦμαι; ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι, *acc.*; de faire une chose, ποιήσειν τι. Promettre en mariage, ἐγγυάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Annoncer*, *prédire*, προ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.* || Vn., *donner des espérances*, ἐλπίδας παρ-έχω. Promettre beaucoup, πολλὰς ἐλπίδας παρ-έχω. || SE PROMETTRE, vr. 1° *Espérer*. Voy. ce mot. || 2° *Prendre la résolution de*, προ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.) *et l'inf.*

PROMIS, ISE, p.p., ἐπηγγελμένος, η, ον; (prédit), προηγγελμένος, η, ον.

PROMISCUITÉ, sf., ἡ σύμμιξις, εως.

PROMONTOIRE, sm., ἡ ἄκρα, ας; τὸ ἀκρωτήριον, ου. Former un promontoire, ἀκρωτηριάζω, f. άσω. Doubler un promontoire, ἄκραν κάμπτω.

PROMOTEUR, sm., ὁ εἰσηγητής, οῦ. Etre le promoteur de, εἰσ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

PROMOTION, sf., ἡ προαγωγή, ῆς.

PROMOUVOIR, va., *élever* (*à une dignité*), προ-άγω, *acc.*; à, εἰς *et l'acc.*

PROMPT, PROMPTE, adj. 1° *Vif, diligent*, ταχύς, εῖα, ύ; ὀξύς, εῖα, ύ; à faire une chose, ποιεῖν τι. || 2° *Emporté, irascible*, ὀργίλος, η, ον; ὀξύς, εῖα, ύ. || 3° *Qui ne tarde pas, rapide*, ταχύς, εῖα, ύ; ὀξύς, εῖα, ύ. || 4° *Subit, soudain*, αἰφνίδιος, ον; ἐξαπιναῖος, α, ον.

PROMPTEMENT, adv., ταχέως, ταχύ, ὡς τάχος.

PROMPTITUDE, sf., ἡ ταχυτής, ῆτος; τὸ τάχος, ους. Avec promptitude, διὰ τάχους, κατὰ τάχος. Avec une grande promptitude, τάχιστα.

PROMULGATION, sf., ἡ ἀπόδειξις, εως; (par le héraut), ἡ ἀνακήρυξις, εως.

PROMULGUER, va., ἀπο-δείκνυμι; (par le héraut), κηρύττω, f. ύξω, *acc.*

PRONAOS, sm., *partie antérieure d'un temple*, ὁ πρόναος, ου.

PRÔNER, va., *louer avec exagération*, ὑπερεπ-αινέω-ῶ, *acc.*

PRONOM, sm., ἡ ἀντωνυμία, ας.

PRONOMINAL, ALE, adj., ἀντωνυμικός, ή, όν.

PRONOMINALEMENT, adv., ἀντωνυμικῶς.

PRONONCÉ, ÉE, p.p. Voy. PRONONCER. || Adj. 1° *Fortement marqué*, ἐναργής, ές; ἐμφανής, ές. || 2° *Décidé, ferme*, εὐθαρσής, ές. || Sm. Le prononcé de l'arrêt, du jugement, ἡ κρίσις, εως.

PRONONCER, va. 1° *Articuler, proférer*, φθέγγομαι, f. φθέξομαι; προ-φέρω; ἐκ-φωνέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Réciter, débiter*, λέγω, κατα-λέγω, *acc.* || 3° *Declarer avec autorité*, προ-αγορεύω, *acc.* Prononcer un jugement, une sentence, κρίσιν, γνώμην ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; sur une chose, περί τινος. || Vn., *décider*, γιγνώσκω, κρίνω; sur une chose, περί τινος. || SE PRONONCER, vr. 1° *S'articuler*, ἐκ-φωνέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι; προ-φέρομαι (pass.). || 2° *Manifester son intention*, ἀπο-φαίνομαι (moy. avec sens actif), *avec ou sans* τὴν γνώμην.

PRONONCIATION, sf. 1° *Articulation*, ἡ προφορά, ᾶς. || 2° *Débit*, ἡ λέξις, εως. || Prononciation d'une sentence, d'un jugement, ἡ κρίσις, εως.

PRONOSTIC, sm. 1° *Conjecture*, ἡ εἰκασία, ας; ἡ ὑπόληψις, εως. || 2° *Signe, indice*, τὸ σημεῖον, ου; (en médecine), τὸ προγνωστικόν, οῦ.

PRONOSTIQUER, va., τεκμαίρομαι, f. αροῦμαι; προ-γιγνώσκω, *acc.*

PROPAGATEUR, sm., ὁ διαδιδούς ου διαδούς, όντος; de, *acc.*

PROPAGATION, sf. 1° *Reproduction*, ἡ γέννησις, εως. || 2° *Extension, progrès*, ἡ ἐπίδοσις, εως. || 3° *Transmission*, ἡ διάδοσις, εως.

PROPAGER, va. 1° *Reproduire*, γεννάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Augmenter*, αὐξάνω, αὔξω, *acc.* || 3° *Répandre, transmettre*, διᾰ-δίδωμι *acc.* || SE PROPAGER, vr., les mêmes verbes au passif.

PROPENSION, sf. 1° *Pente*, ἡ ῥοπή, ῆς. || 2° *Penchant, inclination*. Voy INCLINATION 2°.

PROPHÈTE, sm., ὁ προφήτης, ου; ὁ μάντις, εως. Faux prophète, ὁ ψευδόμαντις, εως.

PROPHÉTESSE, sf., ἡ προφῆτις, ιδος; ἡ μάντις, εως.

PROPHÉTIE, sf., ἡ προφητεία, ας; *mieux* ἡ μαντεία, ας.

PROPHÉTIQUE, adj., προφητικός, ή, όν; *mieux* μαντικός, ή, όν.

PROPHÉTIQUEMENT, adv., προφητικῶς; *mieux* μαντικῶς.

PROPHÉTISER, va., προφητεύω, f. σω; *mieux* μαντεύομαι, f. σομαι, *acc.*

PROPHYLACTIQUE, adj., προφυλακτικός, ή, όν.

PROPICE, adj., *favorable*, (en parl. de la Divinité, du temps, etc.). Voy. FAVORABLE 1° et 2°.

PROPITIATION, sf., ὁ ἱλασμός, οῦ. De propitiation, ἱλαστήριος, ον.

PROPITIATOIRE, adj., ἱλαστήριος, ον.

PROPOLIS, sf., *cire avec laquelle les abeilles bouchent l'entrée des ruches*, ἡ πρόπολις, εως.

PROPORTION, sf. 1° *Convenance des parties, des choses*, ὁ λόγος, ου; ἡ ἀναλογία, ας; ἡ συμμετρία, ας; ἡ ἁρμονία, ας. || 2° *Egalité des rapports* (en math.), ἡ ἀναλογία, ας. || 3° *Dimension*, τὸ μέτρον, ου. || EN PROPORTION, À PROPORTION, loc. adv. et prép., ἀνὰ ου κατὰ λόγον, κατὰ τὴν ἀναλογίαν; de, *gén.*

En proportion de leur puissance, κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως.

PROPORTIONNÉ, ÉE, p.p. et adj., ἀνάλογος, ον; σύμμετρος, ον; ᾱ, *dat.* Bien proportionné, εὔρυθμος, ον.

PROPORTIONNEL, ELLE, adj., ἀνάλογος, ον.

PROPORTIONNELLEMENT, adv., ἀναλόγως.

PROPORTIONNÉMENT, adv., ἀνὰ ou κατὰ λόγον; ᾱ, *gén.*

PROPORTIONNER, va., ἀνάλογον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ᾱ, *dat.*, συν-αρμόττω, f. όσω, *acc.*; ᾱ, πρός *et l'acc.*

PROPOS, sm. 1° *Résolution formée*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ γνώμη, ης. J'ai le ferme propos de, δι-ἐγνωκα (de δια-γιγνώσκω) *et l'inf.* A quel propos? ᾱ propos de quoi? πρὸς τί; ἐπὶ τί; A quel propos a-t-il fait cela? τί βουλόμενος ταῦτα ἐποίησε; || 2° *Discours*, ὁ λόγος, ου. Propos de table, οἱ παρὰ τὸ δεῖπνον λόγοι. Tenir des propos, λόγους λέγω. || 3° *Vain discours*, ὁ κενὸς λόγος, ου; ὁ λῆρος, ου. || A propos, loc. adv., (d'une manière convenable), προσηκόντως, δεόντως, ἀξίως; (en temps convenable), καιρίως, εἰς, πρὸς ου κατὰ καιρόν. Il est à propos de, πρέπει, προσ-ήκει *et l'inf.* Juger à propos de, ἀξιόω-ῶ, f. ώσω *et l'inf.* Mal à propos, οὐκ εἰς δέον, παρὰ καιρόν. || Hors de propos, ᾰ propos de rien, loc. adv., *sans raison*, εἰκῇ, ἀλόγως. || ᾰ tout propos, loc. adv., *à chaque instant*, ἑκάστοτε. || De propos délibéré, loc. adv., *avec dessein*, μετὰ λογισμοῦ, ἐκ προνοίας.

PROPOSER, va., προ-τίθημι, προ-βάλλω, *acc.* Proposer une loi, un décret, νόμον, ψήφισμα εἰσ-φέρω ou γράφω. Proposer qqn pour le consulat, προ-βάλλομαί (moy.) τινα ὕπατον. Proposer à qqn de faire une chose, τινὶ ποιεῖν τι συμ-βουλεύω, f. σω. || Se proposer, vr., *avoir en vue*, προ-τίθεμαι (moy.), *acc.*; de, *inf.*

PROPOSITION, sf. 1° *Action de proposer*, ἡ πρόθεσις, εως; (pour une charge), ἡ προ-βολή, ῆς. || 2° *Chose proposée, offre*, ἡ εἰσήγησις, εως; τὸ εἰσήγημα, ατος; ἡ πρόκλησις, εως; ὁ λόγος, ου. Faire la proposition de, εἰσ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι *et l'inf.* Sur la proposition de qqn, εἰσ-ηγησαμένου τινός. || 3° *Discours qui affirme ou qui nie*, ἡ θέσις, εως; ὁ λόγος, ου; ἡ γνώμη, ης.

PROPRE, adj. 1° *Qui appartient exclusivement à qqn*, ἴδιος, α, ον; οἰκεῖος, α, ον; *plus souvent les pronoms réfléchis*, ἐμαυτοῦ, σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ, ου αὐτός, ή, ό. De sa propre volonté, de son propre mouvement, ἀπὸ τῆς ἰδίας γνώμης, ἀφ' ἑαυτοῦ. Il le tua de sa propre main, ἀπ-έκτεινεν αὐτὸν τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ ου αὐτός. || 2° *En grammaire*, κύριος, α, ον. Nom propre, τὸ κύριον (ου) ὄνομα, ατος. || 3° *Convenable, apte*, ἐπιτήδειος, ος et α, ον; ἱκανός, ή, όν; ᾱ, pour une chose, εἰς, πρός τι. || 4° *Net, nettoyé*, καθαρός, ά, όν; καθάρειος, ον. || 5° *Bienséant, bien arrangé*, καθάρειος, ον; κόσμιος, α, ον. || Sm., *qualité particulière*, τὸ ἴδιον, ου. C'est le propre de, ἐστί *et le gén.* C'est le propre d'un bon général de, ἀγαθοῦ στρατηγοῦ ἐστι *et l'inf.*

PROPREMENT, adv. 1° *Précisément, exactement*, ἀκριβῶς, σαφῶς. || 2° *Au propre*, κυρίως. || 3° *Avec propreté*, καθαρῶς, καθαρείως. || 4° *Avec bienséance*, καθαρείως, κοσμίως. || ᾰ proprement parler, pour parler proprement, loc. adv., ὡς σαφῶς εἰπεῖν.

PROPRET, ETTE, adj., καθάρειος, ον; καθάρυλλος, ον.

PROPRETÉ, sf. 1° *Absence de saleté*, ἡ καθαρότης, ητος; ἡ καθαρειότης, ητος. || 2° *Manière convenable de s'habiller, etc.*, ἡ καθαρειότης, ητος; ἡ κομψότης, ητος. Avec propreté, καθαρείως, κοσμίως.

PROPRÉTEUR, sm., *magistrat romain*, ὁ ἀντιστράτηγος, ου. Etre propréteur, ἀντιστρατηγέω-ῶ, f. ήσω.

PROPRIÉTAIRE, sm. et sf., ὁ κύριος, ου; ὁ δεσπότης, ου; *fém.* ἡ κυρία, ας; ἡ δεσπότις, ιδος. Etre propriétaire de, κέκτημαι (de κτάομαι-ῶμαι), *acc.*

PROPRIÉTÉ, sf. 1° *Droit de possession*, τὸ κύριον, ου. Avoir la propriété d'une chose, τινός εἰμι κύριος, α, ον. || 2° *Possession, bien*, τὸ κτῆμα, ατος; ἡ οὐσία, ας. Une chose est ma propriété, ἐμόν ou ἐμοῦ ἐστί τι. || 3° *Qualité particulière*, τὸ ἴδιον, ου; ἡ δύναμις, εως. Les propriétés, (des choses), τὰ πάθη, ῶν. || 4° *Valeur, sens propre*, τὸ κύριον, ου. Avec propriété, κυρίως.

PROPYLÉES, sm. pl., *portique devant un édifice*, τὰ προπύλαια, ων.

PROQUESTEUR, sm., *lieutenant du questeur*, ὁ ἀντιταμίας, ου.

PRORATA (AU), loc. adv., *à proportion*, κατὰ λόγον, *gén.*

PROROGATION, sf., ἡ ἀναβολή, ῆς.

PROROGER, va., ἀνα-βάλλω (et moy.), *acc.*; pour plusieurs jours, εἰς πολλὰς ἡμέρας.

PROSAÏQUE, adj., λογικός, ή, όν; λογώδης, ες.

PROSATEUR, sm., ὁ συγγραφεύς, έως; ὁ λογογράφος, ου; ὁ ἰδιώτης, ου.

PROSCENIUM, sm., *avant-scène d'un théâtre*, τὸ προσκήνιον, ου.

PROSCRIPTEUR, sm., ὁ προγράφων, οντος ou προγράψας, αντος; de, *acc.*

PROSCRIPTION, sf. 1° *Condamnation à mort par l'affiche du nom*, ἡ προγραφή, ῆς. || 2° *Abolition, destruction*, ἡ κατάλυσις, εως; ἡ, ἀναίρεσις, εως.

PROSCRIRE, va. 1° *Condamner à mort en affichant le nom*, προ-γράφω, *acc.* || 2° *Eloigner, bannir*, ἐκ-βάλλω; φυγαδεύω, f. σω, *acc.* || 3° *Abolir, détruire*, ἀν-αιρέω-ῶ; κατα-λύω, f. λύσω, *acc.*

PROSCRIT, ITE, p.p. Voy. proscrire. || Sm., ὁ προγραφείς, έντος; (banni), ὁ φυγάς, άδος.

PROSE, sf., ὁ λόγος, ου; ὁ πεζὸς λόγος, ου. En prose, ἐν λόγῳ, καταλογάδην. Historien en prose, ὁ λογογράφος, ου. Composition en prose, ἡ λογογραφία, ας.

PROSÉLYTE, sm. 1° *Nouveau converti*, ὁ προσήλυτος, ου. || 2° *Adhérent*, ὁ σπουδαστής, οῦ. Cette opinion a beaucoup de prosélytes, περὶ ταύτης τῆς δόξης πολλοὶ σπουδάζουσι.

PROSERPINE, *déesse*. Voy. Persephone.

PROSODIE, sf. 1° *Prononciation conforme à l'accent*, ἡ προσῳδία, ας. || 2° *Métrique*, ἡ μετρική, ῆς.

PROSODIQUE, adj. Accent prosodique, ἡ προσῳδία, ας.

PROSOPOPÉE, sf., *figure de rhétorique*, ἡ προσωποποιία, ας.

PROSPECTUS, sm., *programme*, τὸ πρόγραμμα, ατος.

PROSPÈRE, adj. 1° *Favorable*. Voy. ce mot. || 2° *Heureux*, εὐτυχής, ές. Etre prospère, εὐτυχέω-ῶ, f. ήσω; (en parl. des choses), εὖ φέρομαι (pass.).

PROSPÉRER, vn. 1° *Etre heureux*, εὐτυχέω-ῶ, f. ήσω; εὐπραγέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Réussir*, (en parl. des choses), εὐημερέω-ῶ, f. ήσω; προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω; εὖ φέρομαι (pass.).

PROSPÉRITÉ, sf., ἡ εὐτυχία, ας. Les prospérités, αἱ εὐτυχίαι, ῶν.

PROSTERNATION, sf., et **PROSTERNEMENT**, sm., ἡ προσκύνησις, εως.

PROSTERNER (SE), vr., προσ-κυνέω-ῶ, f. ήσω, *mieux* ήσομαι; devant qqn, τινά.

PROSTITUER, va. Voy. DÉSHONORER.

PROSTRATION, sf. 1° *Prosternation*, ἡ προσκύνησις, εως. || 2° *Abattement*, ἡ ἔκλυσις, εως; ἡ ἀσθένεια, ας.

PROTAGONISTE, sm., *principal personnage d'un drame*, ὁ πρωταγωνιστής, οῦ.

PROTAGORAS, *h.*, ὁ Πρωταγόρας, ου. De Protagoras, Πρωταγόρειος, ον.

PROTECTEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ προστάτης, ου; *fém.* ἡ προστάτις, ιδος. Etre le protecteur de, προ-στατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || Adj., προστατικός, ή, όν.

PROTECTION, sf., ἡ προστασία, ας; ἡ προστατεία, ας. Prendre qqn sous sa protection, δέχομαί, προσ-δέχομαί τινα. Se mettre sous la protection de qqn, χρῄομαι-ῶμαί τινι προστάτῃ.

PROTECTORAT, sm., ἡ προστασία, ας; ἡ προστατεία, ας.

PROTÉE, *dieu*, ὁ Πρωτεύς, έως.

PROTÉGER, va. 1° *Prendre la défense de*, προ-στατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; φυλάττω. f. ἄξω, *acc.* || 2° *Garantir*, φυλάττω, f. ἄξω, *acc.*; contre, ἀπό *et le gén.*; σκεπάζω, f. άσω, *acc.*; contre, πρός *et l'acc.*

PROTESTATION, sf. 1° *Promesse positive*, ἡ ἐπιμαρτυρία, ας; ἡ πίστις, εως. || 2° *Opposition*, ἡ ἔνστασις, εως.

PROTESTER, va., *assurer positivement*, ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι; de, *inf.*; que, *prop. inf.* ou ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.* || Vn., *réclamer*, ἐν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre, *dat. ou* πρός *et l'acc.*

PROTOTYPE, sm., *premier type, original*, τὸ ἀρχέτυπον, ου.

PROTUBÉRANCE, sf., ἡ προβολή, ῆς; d'une montagne, ὄρους.

PROTUBÉRANT, ANTE, adj., προέχων, ουσα, ον. Etre protubérant, προ-έχω.

PROUE, sf., ἡ πρῷρα, ας. De la proue, du côté de la proue, πρῴραθεν (adv.).

PROUESSE, sf., ἡ ἀριστεία, ας.

PROUVER, va. 1° *Montrer par des preuves*, δείκνυμι, ἀπο-δείκνυμι, ἐλέγχω, *acc.* Prouver que qqn ment, ἐλέγχω τινὰ ψευδόμενον. Facile à prouver, εὐεξέλεγκτος, ον. || 2° *Montrer, attester*, ἐπι-δείκνυμι; μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Prouver que, μαρτυρῶ *et une prop. infinitive.*

PROVENANCE, sf., τὸ γιγνόμενον, ου; de, ἐκ, ἐξ *et le génitif.*

PROVENANT, ANTE, adj., γιγνόμενος, η, ον; de, ἐκ, ἐξ *et le genitif.*

PROVENIR, vn., γίγνομαι; de, ἐκ, ἐξ ou ἀπό *et le gén.* De là sont provenus des troubles, ἐντεῦθεν ἐγένετο ταραχή.

PROVERBE, sm., ἡ παροιμία, ας. Parler par proverbes, παρ-οιμιάζομαι, f. άσομαι. Passer en proverbe, παρ-οιμιάζομαι, f. ασθήσομαι.

PROVERBIAL, ALE, adj., παροιμιακός, ή, όν. Expression proverbiale, ὁ παροιμιαζόμενος λόγος, ου.

PROVERBIALEMENT, adv., κατὰ τὴν παροιμίαν, παροιμιακῶς.

PROVIDENCE, sf., ἡ πρόνοια, ας. La providence divine *ou* la Providence, ἡ τοῦ Θεοῦ πρόνοια, ἡ πρόνοια, ἡ θεία πρόνοια; ὁ Θεός, οῦ.

PROVIDENTIEL, ELLE, adj., θεῖος, α, ον; δαιμόνιος, α, ον.

PROVIGNER, va., *faire prendre racine (à une jeune pousse)*, προ-μοσχεύω, f. εύσω, *acc.*

PROVIN, sm., ἡ ἐμβροχάς, άδος.

PROVINCE, sf., ἡ χώρα, ας; ὁ νομός, οῦ; (au temps des Romains), ἡ ἐπαρχία, ας.

PROVINCIAL, ALE, adj., *qui concerne une province*, ἐπαρχικός, ή, όν. || Les provinciaux, οἱ ἐπαρχικοί, ῶν.

PROVISION, sf., ἡ παρασκευή, ῆς; *au pl.*, τὰ ἐπιτήδεια, ων. Grande provision, ἡ ἀφθονία, ας. Provisions de bouche, ὁ σῖτος, ου; τὰ σιτία, ων. Provisions de guerre, τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἐπιτήδεια. Provisions de voyage, de route, τὰ ἐφόδια, ων.

PROVISOIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τέως. Jugement provisoire, ἡ προδικασία, ας.

PROVISOIREMENT, adv., τέως, μεταξύ.

PROVOCANT, ANTE, adj., *qui excite*, ἐρεθιστικός, ή, όν.

PROVOCATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ προκαλούμενος, ου; *fém.* ἡ προκαλουμένη, ης.

PROVOCATION, sf., ἡ πρόκλησις, εως.

PROVOQUER, va. 1° *Exciter*, προ-καλέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.*; à une chose, εἴς τι; à faire une chose, ποιεῖν τι. || 2° *Causer, faciliter*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

1. **PROXÈNE**, sm., *hôte public, sorte de consul en Grèce*, ὁ πρόξενος, ου. Etre proxène, προ-ξενέω-ῶ, f. ήσω; de, *gén.* Fonction de proxène, ἡ προξενία, ας.

2. **PROXÈNE**, *h.*, ὁ Πρόξενος, ου.

PROXIMITÉ, sf. 1° *Voisinage*, ἡ ἐγγύτης, ητος; ἡ γειτονία, ας. A proximité, ἐγγύς; de, *gén.* || 2° *Parenté*, ἡ ἀγχιστεία, ας.

PRUDE, adj., θρυπτικός, ή, όν. || Sf. Une prude, ἡ ἀκκιζομένη, ης.

PRUDEMMENT, adv., φρονίμως, σωφρόνως, εὐφρόνως.

PRUDENCE, sf., ἡ, φρόνησις, εως; ἡ σωφροσύνη, ης; ἡ σύνεσις, εως.

PRUDENT, ENTE, adj., (en parl. des personnes), φρόνιμος, ον; σώφρων, ον; ἔμφρων, ον; (des choses), εὔλογος, ον; σώφρων, ον.

PRUDERIE, sf., ὁ ἀκκισμός, οῦ.

PRUNE, sf., τὸ κοκκύμηλον, ου; *néol.* τὸ προῦμνον et προῦνον, ου.

PRUNELLE, sf. 1° *Prune sauvage*, τὸ ἄγριον κοκκύμηλον, ου. || 2° *Pupille de l'œil*, ἡ κόρη, ης.

PRUNELLIER, sm., *arbre*, ἡ ἀγρία κοκκυμηλέα, ας; ἡ σποδιάς, άδος.

PRUNIER, sm., *arbre*, ἡ κοκκυμηλέα, ας; ἡ προύμνη, ης.

PRURIGINEUX, EUSE, adj., κνησμώδης, ες.

PRUSIAS, *h.*, ὁ Προυσίας, ου.

PRYTANE, sm., *magistrat en Grèce*, ὁ πρύτανις, εως. Fonctions de prytane, ἡ πρυτανεία, ας. Etre prytane, πρυτανεύω, f. σω. De prytane, πρυτανικός, ή, όν.

PRYTANÉE, sm., *résidence des prytanes*, τὸ πρυτανεῖον, ου. Etre nourri dans le prytanée, ἐν πρυτανείῳ σιτέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

PSALMISTE, sm., ὁ ψαλμογράφος, ου.

PSALMODIE, sf., ἡ ψαλμῳδία, ας.

PSALMODIER, vn., ψαλμῳδέω-ῶ, f. ήσω.

PSALTÉRION, sm., *instrument de musique*, τὸ ψαλτήριον, ου.

PSAMMÉNIT, *h.*, ὁ Ψαμμήνιτος, ου.

PSAMMÉTIQUE, *h.*, ὁ Ψαμμήτιχος, ου.

PSAUME, sm., ὁ ψαλμός, οῦ. Celui qui chante des psaumes, ὁ ψαλμῳδός, οῦ.

PSAUTIER, sm., οἱ ψαλμοί, ῶν.

PSEUDONYME, adj., ψευδώνυμος, ον.

PSYCHÉ, sf., *l'âme personnifiée*, ἡ Ψυχή, ῆς.

PSYCHIQUE, adj., *qui a rapport à l'âme*, ψυχικός, ή, όν.

PSYCHOLOGIE, sf., ἡ περὶ τῆς ψυχῆς ἱστορία, ας.

PSYLLES, *pple*, οἱ Ψύλλοι, ων.

PTOLÉMÉE, *h.*, ὁ Πτολεμαῖος, ου.

PUANT, ANTE, adj., δύσοσμος, ον; κακώδης, ες.

PUANTEUR, sf., ἡ δυσωδία, ας.

PUBÈRE, adj., ἀκμαῖος, α, ον; ὡραῖος, α, ον.

PUBERTÉ, sf., (en parl. des garçons), ἡ ἥβη, ης; (des filles), ἡ ὥρα, ας.

PUBLIC, IQUE, adj. 1° *Qui concerne tout un peuple*, δημόσιος, α, ον; κοινός, ή, όν. Le trésor public, τὸ δημόσιον, ου. Le bien public, τὸ κοινὸν ἀγαθόν, οῦ. || 2° *Commun, à l'usage de tous*, κοινός, ή, όν. || 3° *Connu de tout le monde*, πᾶσι φανερός, ά, όν; πολυθρύλητος, ον. Rendre public, δια-θρυλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Qui a lieu en présence de tout le monde*, φανερός, ά, όν; ἐμφανής, ές. || Sm. 1° *Le peuple*, τὸ πλῆθος, ους; οἱ πολλοί, ῶν; οἱ ἄνθρωποι, ων; ὁ δῆμος, ου. Aux dépens du public, δημοσίᾳ, κοινῇ. Se répandre dans le public, δημοσιεύομαι, f. ευθήσομαι. Faire qq. chose sous les yeux du public, εἰς τὸ φανερόν τι ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Les spectateurs*, οἱ θεαταί, ῶν; οἱ θεώμενοι, ων. || 3° *Les auditeurs*, οἱ ἀκροαταί, ῶν; οἱ ἀκροώμενοι, ων. || EN PUBLIC, *loc. adv.*, (sans mouvt), ἐν τῷ φανερῷ, qqf., εἰς τὸ φανερόν; (avec mouvt), εἰς τὸ φανερόν, εἰς τὸ μέσον. Se montrer, paraître en public, προ-έρχομαι εἰς τὸ μέσον ou φανερῶς. Etre en public, ἐν τῷ φανερῷ εἶμι. Parler en public, λέγω ἐν τῷ δήμῳ, εἰς τὸν δῆμον παρ-έρχομαι. Délibérer en public, ἐν τῷ φανερῷ βουλεύομαι, f. εύσομαι.

PUBLICAIN, sm., *fermier des deniers publics*, ὁ τελώνης, ου. De publicain, τελωνικός, ή, όν. Etre publicain, τελωνέω-ῶ, f. ήσω.

PUBLICATION, sf. 1° *Action de publier*, ἡ ἀνάρρησις, εως; (par héraut), ἡ κήρυξις, εως. || 2° *Mise en vente*, ἡ ἔκδοσις, εως.

PUBLICITÉ, sf., τὸ φανερόν, οῦ. Donner de la publicité à, δημοσιώ-ῶ, f. ώσω, *acc.* Recevoir de la publicité, δημοσιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

PUBLICOLA, *h.*, ὁ Ποπλικόλας, α.

PUBLIER, va. 1° *Rendre public et notoire*, ἀν-αγορεύω, προ-αγορεύω; (par héraut), κηρύττω, ἀνα-κηρύττω, f. ύξω, *acc.* Publier une loi, νόμον ἀπο-δείκνυμι. || 2° *Mettre en vente*, ἐκ-δίδωμι, *acc.*

PUBLIQUEMENT, adv., φανερῶς, ἐν τῷ φανερῷ, ἐκ φανεροῦ.

PUCE, sf., ἡ ψύλλα, ης. Herbe aux puces, τὸ ψύλλον, ου.

PUCERON, sm., ὁ φθείρ, *gén.* φθειρός. Puceron de mer, ὁ ψύλλος, ου.

PUDEUR, sf., ἡ αἰδώς, οῦς; τὸ αἰσχυντηλόν, οῦ; ἡ αἰσχύνη, ης. Qui est sans pudeur, ἀναίσχυντος, ον. Il a perdu toute pudeur, τὴν αἰσχύνην πᾶσαν ἀπ-ολώλεκα.

PUDIBOND, ONDE, adj., αἰδήμων, ον; αἰσχυντηλός, ή, όν.

PUDICITÉ, sf., ἡ ἁγνεία, ας; ἡ καθαρότης, ητος.

PUDIQUE, adj., ἁγνός, ή, όν; καθαρός, ά, όν; σώφρων, ον. Etre pudique, ἁγνεύω, f. εύσω.

PUDIQUEMENT, adv., καθαρῶς, ἁγνῶς.

PUER, vn., κακῶς ὄζω.

PUÉRIL, ILE, adj., παιδικός, ή, όν.

PUÉRILEMENT, adv., παιδικῶς.

PUÉRILITÉ, sf., ἡ παιδιά, ᾶς.

PUGILAT, sm., ἡ πυγμή, ῆς. Athlète qui lutte au pugilat, ὁ πύκτης, ου. Habile au pugilat, πυκτικός, ή, όν. Combattre au pugilat, πυκτεύω, f. σω.

PUÎNE, ÉE, adj., μεταγενής, ές; νεώτερος, α, ον.

PUIS, adv., εἶτα, ἔπειτα. || Et puis (d'ailleurs), τἄλλα, ἄλλως.

PUISAGE, sm., ἡ ἄντλησις, εως.

PUISARD, sm., ὁ λάκκος, ου.

PUISER, va. 1° *Prendre avec un vase*, ἀντλέω-ῶ, ἀπ-αντλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à, dans une chose, ἐκ τινος; ἀρύτω, f. ύσω (et moyen), *acc.*; à une chose, ἐκ, ἀπό τινος. || 2° *Trouver, prendre*, εὑρίσκω, λαμβάνω, *acc.*

PUISQUE, conj., ἐπεί, ἐπειδή, *indic.* Puisque tu le veux, répons, ἐπειδὴ σὺ βούλει, ἀποκρίνου. Puisque même, ἐπεὶ ou ἐπειδὴ καὶ

Puisque certes, ἐπειδή γε. Puis donc que, ἐπειδὴ οὖν.

PUISSAMMENT, adv. 1° *D'une manière puissante*, ἰσχυρῶς, κραταιῶς. || 2° *Extrêmement*, δεινῶς, σφοδρῶς.

PUISSANCE, sf. 1° *Pouvoir, autorité*, ἡ δύναμις, εως; ἡ ἐξουσία, ας. Puissance absolue, ἡ δυναστεία, ας. Avoir une grande puissance, μέγα δύναμαι. Avoir qqn, qq. chose en sa puissance, τινὸς κρατέω-ῶ ou ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Domination, empire*, ἡ ἀρχή, ῆς; τὸ κράτος, ους. Soumettre à sa puissance, κατα-στρέφομαι (moy.), *acc.* || 3° *Etat souverain*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ βασιλεία, ας. || 4° *Action, efficacité*, ἡ δύναμις, εως.

PUISSANT, ANTE, adj. 1° *Qui a beaucoup de pouvoir*, δυνατός, ή, όν; ἰσχυρός, ά, όν; καρτερός, ά, όν; μέγα δυνάμενος, η, ον. Etre puissant, μέγα δύναμαι. || 2° *Capable de produire un effet considérable*, δυνατός, ή, όν; ἰσχυρός, ά, όν. Une puissante armée, πολλὴ στρατιά. || 3° *Habile, profond*, δεινός, ή, όν. || Sm. pl., οἱ δυνατοί, ῶν.

PUITS, sm., τὸ φρέαρ, ατος. De puits, φρεατιαῖος, α, ον. Creuser un puits, φρέαρ ὀρύττω. Tirer de l'eau d'un puits, ὕδωρ ἀντλέω-ῶ, f. ήσω.

PULLULER, vn., ἀφθόνως αὐξάνομαι; (en parl. des plantes), ὑβρίζω, f. ιῶ.

PULMONAIRE, adj., πνευμονικός, ή, όν; *mieux* πλευμονικός, ή, όν.

PULMONIE, sf., ἡ πνευμονία, ας; *mieux* ἡ πλευμονίς, ίδος.

PNEUMONIQUE, adj., πνευμονικός, ή, όν.

PULPE, sf., ἡ σάρξ, *gén.* σαρκός.

PULSATION, sf., ὁ σφυγμός, οῦ. Agité de pulsations, σφυγματώδης, ες.

PULVÉRISER, va. 1° *Réduire en poudre*, κατα-τρίβω, *acc.* || 2° *Détruire, réfuter*, ἀνατρέω-ῶ, *acc.*

PUNAISE, sf., *insecte*, ὁ κόρις, εως.

PUNIQUE, adj., Καρχηδόνιος, α, ον; Καρχηδονιακός, ή, όν.

PUNIR, va., ζημιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; κολάζω, f. άσω (et moyen), *acc.*; δίκην λαμβάνω παρά, *gén.* Punir qqn de mort, θανάτῳ τινὰ ζημιόω-ῶ. Punir qqn d'une chose, τινά τινος ou ἀντί τινος τιμωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Etre puni, ζημιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; κολάζομαι, f. ασθήσομαι. Etre puni d'une chose, δίκην δίδωμί τινος, ὑπέρ ou ἀντί τινος; par qqn, τινί.

PUNISSABLE, adj., ζημίας ἄξιος, α, ον; ἐπιζήμιος, ον.

PUNISSEUR, adj. et sm., ὁ κολαστής, οῦ.

PUNITION, sf. 1° *Action de punir*, ἡ κόλασις, εως; ἡ τιμωρία, ας. || 2° *Châtiment*, ἡ ζημία, ας; ἡ τιμωρία, ας; ἡ δίκη, ης. Recevoir la punition d'une chose, ζημίαν λαμβάνω, δίκην δίδωμί τινος, ὑπέρ ou ἀντί τινος.

1. **PUPILLE**, sm. et sf., *enfant orphelin sous la conduite d'un tuteur*, ὁ ὀρφανός, οῦ; *fém.* ἡ ὀρφανή, ῆς. Etre le pupille de qqn, ὑπό τινος ἐπι-τροπεύομαι, f. ευθήσομαι.

2. **PUPILLE**, sf., *prunelle*, ἡ κόρη, ης.

PUPITRE, sm., τὸ ἀναλογεῖον, ου (néologisme).

PUR, PURE, adj. 1° *Sans mélange, sans souillure*, καθαρός, ά, όν; εἰλικρινής, ές; ἀκέραιος, ον. Pur de qq. chose, καθαρός τινος. || 2° *Simple, seul*, μόνος, η, ον; ψιλός, ή, όν; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. Par pure bienveillance, ἁπλῶς εὐνοίᾳ. || 3° *Sans tache, sans souillure*, καθαρός, ά, όν; ἁγνός, ή, όν. || 4° *Régulier, correct*, καθαρός, ά, όν; ἀκριβής, ές. || En pure perte, loc. adv., *inutilement*, μάτην, ματαίως.

PURÉE, sf., τὸ ἔτνος, ους. De purée, ἑτνηρός, ά, όν.

PUREMENT, adv. 1° *D'une manière pure, innocente*, καθαρῶς. || 2° *Uniquement, simplement*, μόνον, ἁπλῶς. || 3° *Correctement*, ἀκριβῶς.

PURETÉ, sf. 1° *Qualité d'une chose sans mélange*, ἡ καθαρότης, ητος; ἡ καθαριότης, ητος; ἡ εἰλικρίνεια, ας. || 2° *Intégrité, innocence*, ἡ ἁγνεία, ας; τὸ ἄκακον, ου. || 3° *Chasteté*, ἡ ἁγνεία, ας. Avec pureté, ἁγνῶς. || 4° *Correction, exactitude*, ἡ ἀκρίβεια, ας. Avec pureté, ἀκριβῶς.

PURGATIF, IVE, adj., καθαρτικός, ή, όν; ὑπήλατος, ον. || Sm., τὸ ἐλατήριον, ου; ἡ συρμαία, ας. Prendre un purgatif, συρμαΐζω, f. ίσω.

PURGATION, sf. 1° *Action de se purger*, ἡ κάθαρσις, εως. || 2° *Purgatif*, τὸ ἐλατήριον, ου.

PURGATOIRE, sm., τὸ καθαρτικὸν (οῦ) πῦρ, *gén.* πυρός.

PURGER, va. 1° *Nettoyer par un purgatif*, ἐλαύνω, ὑπ-άγω; le bas ventre, τὴν κοιλίαν. Purger qqn, ἐλαύνω ou ἐπάγω τὴν κοιλίαν τινός. || 2° *Débarrasser*, καθαίρω, f. αρῶ, *acc.*; de, *gén.* Purger la mer de pirates, τὸ λῃστικὸν καθαίρω ἐκ τῆς θαλάττης. || Se purger, vr. 1° *Prendre un purgatif*, συρμαΐζω, f. ίσω. || 2° *Se débarrasser de*, ἀπο-καθαίρομαι, f. αροῦμαι, *gén.* ou *acc.* Se purger (se justifier) d'une accusation, ἔγκλημα ἀπο-τρίβομαι (moy.).

PURIFIANT, ANTE, adj., καθαρτικός, ή, όν; καθάρσιος, ον.

PURIFICATEUR, sm., ὁ καθαρτής, οῦ.

PURIFICATION, sf., ἡ κάθαρσις, εως; ὁ καθαρμός, οῦ.

PURIFIER, va., καθαίρω, ἀπο-καθαίρω, ἐκ-καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* Purifier une île, l'armée, καθαίρω νῆσον, τὸ στράτευμα; qqn d'un meurtre, τινὰ φόνου. || Se purifier, vr., les mêmes verbes au passif.

PURISME, sm., *défaut du puriste*, ἡ περίεργος (ου) ἀκριβολογία, ας.

PURISTE, sm. et sf., *celui, celle qui affecte la pureté du langage*, ὁ, ἡ λίαν ἀκριβολόγος, ου.

PURPURIN, INE, adj., πορφυροειδής, ές.

PURULENCE, sf., τὸ πυοειδές, οῦς.

PURULENT, ENTE, adj., πυοειδής, ές; πυώδης, ες.

PUS, sm., τὸ πύον ou πῦον, ου; τὸ πύος, ους. Semblable à du pus, πυοειδής, ές.

PUSILLANIME, adj., μικρόψυχος, ον; ἀνανδρος, ον. Etre pusillanime, μικροψυχέω-ῶ, f. ήσω.

PUSILLANIMITÉ, sf., ἡ μικροψυχία, ας. Avec pusillanimité, ἀνάνδρως.

PUSTULE, sf., ἡ φλύκταινα, ης; τὸ ἐξάνθημα, ατος. Se couvrir de pustules, ἐξ-ανθέω-ῶ, f. ήσω.

PUTOIS, sm., ἡ ἶκτις, ιδος.

PUTRÉFACTION, sf., ἡ σαπρότης, ητος; ἡ, σῆψις, εως. Qui engendre la putréfaction, σηπτικός, ἡ, όν.

PUTRÉFAIT, FAITE, adj., et **PUTRÉFIÉ, ÉE**. p.p., σαπρός, ά, όν; σηπτός, ἡ, όν.

PUTRÉFIER, va., σήπω; σαπρίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se **PUTRÉFIER**, vr., les mêmes verbes au passif.

PYDNA, *v.*, ἡ Πύδνα, ης. Habitants de Pydna, οἱ Πυδναῖοι, ων.

PYGARGUE, sm., *oiseau de proie*, ὁ πυγάργος, ου.

PYGMALION, *h.*, ὁ Πυγμαλίων, ωνος.

PYGMÉES, *peuple imaginaire de nains*, οἱ Πυγμαῖοι, ων.

PYLADE, *h.*, ὁ Πυλάδης, ου.

PYLAGORE, sm., *député au conseil des amphictyons*, ὁ πυλάγορος ου πυλαγόρας, ου. Etre pylagore, πυλαγορέω-ῶ, f. ήσω.

PYLES, sf. pl., αἱ Πύλαι, ῶν.

PYLORE, sm., *orifice inférieur de l'estomac*, ὁ πύλωρος, ου.

PYLOS, *v.*, ὁ, ἡ Πύλος, ου.

PYRAMIDAL, ALE, adj., πυραμοειδής, ές.

PYRAMIDE, sf., (dans tous les sens), ἡ πυραμίς, ίδος. Qui ressemble à une pyramide, πυραμοειδής, ές. Construire en forme de pyramide, πυραμιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

PYRÉNÉES, *monts*, τὰ Πυρηναῖα, ων. Des Pyrénées, Πυρηναῖος, α, ον.

PYRÈTHRE, sm., *plante*, τὸ πύρεθρον, ου.

PYRIPHLÉGÉTHON, *fleuve des enfers*, ὁ Πυριφλεγέθων, οντος.

PYRRHA, *f. et v.*, ἡ Πύρρα, ᾳ

PYRRHIQUE, sf., *danse*, ἡ πυρρίχη, ης. Danser la pyrrhique, πυρριχίζω, f. ιῶ. Celui qui danse la pyrrhique, ὁ πυρριχιστής, οῦ. Qui concerne la pyrrhique, πυρρίχιος, α, ον.

PYRRHON, *h.*, ὁ Πύρρων, ωνος. De Pyrrhon, Πυρρώνειος, ον.

PYRRHONIEN, IENNE, adj., Πυρρώνειος, ον. || Sm., *disciple de Pyrrhon*, ὁ Πυρρώνειος, ου.

PYRRHONISME, sm., *doctrine de Pyrrhon*, τὰ Πυρρώνεια, ων.

PYRRHUS *ou* **PYRRHOS**, *h.*, ὁ Πύρρος, ου. De Pyrrhus, Πυρρικός, ή, όν.

PYTHAGORE, *h.*, ὁ Πυθαγόρας, ου. De Pythagore, Πυθαγόρειος, ον.

PYTHAGORICIEN, IENNE, adj., Πυθαγόρειος, ον. || Sm., *disciple de Pythagore*, ὁ Πυθαγόρειος, ου.

PYTHAGORIQUE, adj., Πυθαγορικός, ή, όν.

PYTHAGORISME, sm., *doctrine de Pythagore*. ἡ Πυθαγόρειος (ου) φιλοσοφία, ας.

PYTHÉAS, *h.*, ὁ Πυθέας, ου.

PYTHIE, sf., *prêtresse d'Apollon à Delphes*, ἡ Πυθία, ας.

PYTHIEN, adj. m., *surnom d'Apollon*, ὁ Πύθιος, ου.

PYTHIQUE, adj., Πυθικός, ή, όν; Πύθιος, α, ον. Jeux Pythiques, τὰ Πύθια, ων. Vainqueurs aux jeux Pythiques, ὁ Πυθιονίκης, ου.

PYTHON, *serpent*, ὁ Πύθων, ωνος.

PYTHONISSE, sf. 1° *Pythie*. Voy. ce mot. || 2° *Prophétesse*, ἡ προφῆτις, ιδος.

Q

QUADRAGÉNAIRE, adj. et subst., ὁ, ἡ τετταρακοντούτης, ου.

QUADRANGULAIRE, adj., τετράγωνος, ον.

QUADRIGE, sm., τὸ τέθριππον, ου. Elever des attelages pour les quadriges, τεθριππο-τροφέω-ῶ. f. ήσω.

QUADRILATÉRAL, ALE, adj., τετράπλευρος, ον.

QUADRILATÈRE, sm., τὸ τετράπλευρον (ου) σχῆμα, ατος.

QUADRUPÈDE, adj., τετράπους, πουν, *gén.* ποδος. || Sm., τὸ τετράπουν, ποδος. Les quadrupèdes, τὰ τετράποδα, ων.

QUADRUPLE, adj., τετραπλοῦς, ῆ, οῦν; τετραπλάσιος, α, ον. || Sm., τὸ τετραπλάσιον, ου. Le quadruple d'une somme, ἡ τετραπλασία, ας.

QUADRUPLER, va., *rendre quadruple*, τετραπλάσιον, αν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *devenir quadruple*, τετραπλάσιος, α, ον γίγνομαι.

QUAI, sm. 1° *Jetée sur le bord de l'eau*, ἡ κρηπίς, ῖδος. || 2° *Rivage*, ἡ ὄχθη, ης.

QUALIFICATION, sf., *attribution d'un nom*, ἡ ὀνομασία, ας; ἡ πρόσρησις, εως.

QUALIFIÉ, ÉE, p.p. Voy. **QUALIFIER**. || Adj., *de qualité*, ὀνομαστός, ἡ, όν.

QUALIFIER, va. 1° *Marquer la qualité de*, ποιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Nommer, traiter de*, ὀνομάζω, f. άσω, *acc.* Ils qualifient cet homme de traître, προδότην ὀνομάζουσι τὸν ἄνδρα.

QUALITÉ, sf. 1° *Ce qui fait qu'une chose est telle*, ἡ ποιότης, ητος. || 2° *Manière d'être, état*, ἡ ἕξις, εως; ἡ κατάστασις, εως. Qualité particulière, τὸ ἴδιον, ου. Qui est de bonne, de mauvaise qualité (bon, mauvais), ἀγαθός, ἡ, όν; κακός, ἡ, όν. || 3° *Disposition naturelle*, ἡ φύσις, εως. Bonne qualité *ou simple* qualité, τὸ ἀγαθόν, οῦ; ἡ ἀρετή, ῆς. Mauvaise qualité, τὸ κακόν, οῦ. || 4° *Noblesse*, ἡ εὐγένεια, ας. De qualité, εὐγενής, ές; ὀνομαστός, ἡ, όν. || 5° *Titre adhérent à une condition*, τὸ ὄνομα, ατος; ἡ ἐπωνυμία, ας. Qualité de citoyen, ἡ πολιτεία, ας. Qualité d'esclave, ἡ δουλεία, ας. || 6° *Droit d'agir*, ἡ ἐξουσία, ας. || En **QUALITÉ DE**, loc. prép., *à titre de*, ἐν τάξει, *gén.*; (*comme*), οἷα δή, ὡς. Tu es venu en qualité d'ami, εἰσ-ἦλθες οἷα δὴ φίλος. En ma qualité de père (étant père), πατὴρ ὤν,

QUAND, adv., *dans quel temps?* (dans l'interrogation directe), πότε; πηνίκα; (dans l'int. indirecte), ὁπότε, ὁπηνίκα, *ou même* πότε, πηνίκα. Jusques à quand? μέχρι τοῦ; Depuis quand? ἐκ πόσου χρόνου; || Conj. 1° *Lorsque.* Voy. ce mot. || 2° (Avec ou sans *même*), *encore que, alors même que*, εἰ καί, *avec l'ind.* ou *l'opt.*, ἐὰν καί *avec le subj.* Pour l'emploi, voy. SI.

QUANT À, loc. prép., (avec un nom de personne), τὸ κάτα, τὸ πρός *et l'acc.*; (avec un nom de chose), τὰ πρός, τὰ κατά, τὰ περί *et l'acc.* Quant à moi, τὸ κατ' ou πρὸς ἐμέ. Quant à présent, τὸ νῦν εἶναι.

QUANTIÈME, adj., πόστος, η, ον; (dans l'interr. indirecte), ὁπόστος, η, ον.

QUANTITÉ, sf. 1° *Tout ce qui peut être mesuré ou nombré*, ἡ ποσότης, ητος. || 2° *Nombre indéterminé.* Voy. NOMBRE 2° || 3° *Multitude, abondance*, τὸ πλῆθος, ους; ἡ ἀφθονία, ας. Nombre de gens, de personnes, πολλοί, ῶν. || 4° *Mesure* (*des syllabes*), τὸ μέτρον, ου.

QUARANTAINE, sf. 1° *Nombre de quarante*, τετταράκοντα (ind.). || 2° *Quarante ans*, τετταράκοντα (ind.) ἔτη, *gén.* ἐτῶν. || 3° *Durée de 40 jours*, ἡ τετταρακοντάς, άδος.

QUARANTE, adj. num., τετταράκοντα (ind.). Le nombre quarante, ἡ τετταρακοντάς, άδος. Quarante fois, τετταρακοντάκις. Quarante mille, τετρακισμύριοι, αι, α.

QUARANTIÈME, adj. num., τετταρακοστός, ή, όν. || Sm., *la quarantième partie*, ἡ τετταρακοστή, ῆς.

QUART, sm., *la quatrième partie*, τὸ τεταρτημόριον, ου; τὸ τέταρτον, ου. Les trois quarts, τὰ τρία (ῶν) μέρη, ῶν.

QUART, ARTE, adj., τέταρτος, η, ον. Fièvre quarte, ὁ τεταρταῖος, ου, *avec ou sans* πυρετός, οῦ.

QUARTE, sf., *intervalle de deux tons et demi*, ἡ ου τὸ διὰ τεττάρων.

QUARTIER, sm. 1° *La quatrième partie d'un objet*, τὸ τεταρτημόριον, ου; τὸ τέταρτον, ου. || 2° *La quatrième partie du cours de la lune.* Le premier, le dernier quartier, ἡ μηνοειδὴς (οὖς) σελήνη, ης. || 3° *Portion quelconque*, τὸ τμῆμα, ατος; τὸ μέρος, ους. Quartier de soulier, ὁ χιτών, ῶνος. || 4° *Partie d'une ville*, ἡ κώμη, ης. Habitant du même quartier, ὁ κωμήτης, ου. || 5° *Campement, cantonnement des troupes*, τὸ στρατόπεδον, ου; ὁ σταθμός, οῦ. Quartiers d'hiver, τὰ χειμάδια, ων. Etre en quartiers d'hiver, χειμάζω, δια-χειμάζω, f. άσω. || 6° *Résidence*, ἡ οἴκησις, εως; τὸ οἴκημα, ατος. || 7° *Quart d'année, espace de trois mois*, ἡ τρίμηνος, ου; τὸ τρίμηνον, ου. || 8° *Solde de trois mois*, ὁ τριμηνιαῖος μισθός, οῦ. || 9° *Vie sauve*, ἡ ψυχή, ῆς. Demander quartier, τὴν ψυχὴν παρ-αιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Faire quartier à, φείδομαι, f. φείσομαι, *gén.*; (à la guerre), ζωγρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

QUASI, adv., *presque*, σχεδόν, σχεδόν τι.

QUATERNAIRE, adj. Nombre quaternaire, ἡ, τετράς, άδος.

QUATORZE, adj. num., τέτταρες, *neutre* τέτταρα (déclinable) καὶ δέκα. Quatorze vaisseaux, τέτταρες καὶ δέκα νῆες.

QUATORZIÈME, adj. num., τέταρτος (η, ον) καὶ δέκατος, η, ον.

QUATRAIN, sm., *pièce de quatre vers*, τὸ τετράστιχον, ου.

QUATRE, adj. num., τέτταρες, *neutre* τέτταρα, ων. Le nombre quatre, ἡ τετράς, άδος. Quatre fois, τετράκις. Quatre cents, τετρακόσιοι, αι, α. Quatre centième, τετρακοσιοστός, ή, όν. Quatre mille, τετρακισχίλιοι, αι, α. Quatre millième, τετρακισχιλιοστός, ή, όν.

QUATRE-VINGT-DIX, adj. num., ἐνενήκοντα (ind.). Quatre-vingt-dix fois, ἐνενηκοντάκις. Quatre-vingt-dix mille, ἐνακισμύριοι, αι, α.

QUATRE-VINGT-DIXIÈME, adj. num., ἐνενηκοστός, ή, όν.

QUATRE-VINGTIÈME, adj., ὀγδοηκοστός, ή, όν.

QUATRE-VINGTS, adj. num., ὀγδοήκοντα (ind.). Quatre-vingt mille, ὀκτακισμύριοι, αι, α.

QUATRIÈME, adj. num., τέταρτος, η, ον. La quatrième partie, τὸ τεταρτημόριον, ου; τὸ τέταρτον, ου. Pour la quatrième fois, τὸ τέταρτον. Au quatrième jour, τεταρταῖος, α, ον. Ils arrivèrent le quatrième jour, τεταρταῖοι ἀφ-ίκοντο.

QUATRIÈMEMENT, adv., τὸ τέταρτον.

1. **QUE**, pronom. 1° Conjonctif *ou* relatif, ὅς, ἥ, ὅ, *au cas régi par le verbe.* La liberté que vous possédez, ἡ ἐλευθερία ἣν κέκτησθε. Les opprimés que vous secourez, οἱ ἀδικούμενοι οἷς βοηθεῖτε. La nourriture que j'ai prise, ὁ σῖτος οὗ ἐγευσάμην. || *Cependant quand* l'antécédent *du relatif est* au gén. ou au dat., *le relatif qui devrait être* à l'accusatif *se met au même cas que* l'antécédent. Vous serez dignes de la liberté que vous possédez, ἔσεσθε ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἧς κέκτησθε. || 2° Interrogatif, *et signifiant : a) Quelle chose?* τί, *gén.* τίνος. Qu'arrivera-t-il? τί γενήσεται; Que désires-tu? τίνος ἐπιθυμεῖς; Que fais-tu? τί ποιεῖς; Je ne sais que dire, οὐκ οἶδα τί εἴπω. *b) Pourquoi? à quoi?* διὰ τί; τί; Que tardes-tu? τί μέλλεις; Que ne fis-tu un présent? διὰ τί οὐ δωρεὰν ἔδωκας; || 3° Exclamatif. Voy. COMBIEN! Qu'il est naïf! ὡς ἀφελὴς ἐστιν.

2. **QUE**, conjonction. 1° *Sert à unir deux membres de phrase et se rend : a*) *Par* ὅτι, ὡς, *après les verbes* déclaratifs (dire, annoncer, *etc.*) *et les verbes qui marquent* une perception des sens ou de l'intelligence (apercevoir, remarquer, savoir, *etc.*). *Alors après un verbe à* un temps principal, *on emploie* l'indicatif. Je dis, je sais que tu réussis, que tu réussissais, que tu as réussi, λέγω, οἶδα ὅτι εὖ πράττεις, εὖ ἔπραττες, εὖ ἔπραξας. *Après un verbe à* un temps secondaire, *on emploie* l'indicatif ou l'optatif *de la manière suivante.* Il disait qu'il voyageait, ἔλεγεν ὅτι πορεύεται ou πορεύοιτο. Il disait qu'il voyagerait, ἔλεγεν ὅτι πορεύσεται ou πορεύσοιτο. Il disait qu'il avait voyagé, ἔλεγεν ὅτι ἐπορεύθη ou πορευθείη. *Cependant après les verbes qui marquent* une perception, l'*imparfait français*

se rend par l'imparfait de l'indicatif (*et non par le présent*) *ou par* l'optatif présent. Je savais qu'il vivait, ἤδη ὅτι ἔζη ou ζῴη. *b*) *Par* une proposition infinitive, *après les verbes qui signifient* dire, croire, promettre, *etc.* Je crois que l'homme de bien est heureux, νομίζω τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα εὐδαίμονα εἶναι. L'homme de bien croit qu'il est heureux *ou* croit être heureux, ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ νομίζει εὐδαίμων εἶναι. *c*) *Par* un participe, *après les verbes* voir, savoir, se souvenir, *etc.* Je sais que je suis mortel, οἶδα θνητὸς ὤν. Je vois que tu te trompes, ὁρῶ σε ἁμαρτάνοντα. || 2° *Sert à unir les deux termes d'une comparaison et se rend par* ἤ ou *par* le génitif. La raison est meilleure que la force, γνώμη κρείττων ἐστὶν ἢ ῥώμη ou ῥώμης. || 3° *Se met après un antécédent indiquant* le temps, ὅτε (que); ἐξ οὗ (depuis que). Maintenant que, νῦν ὅτε. Il y a peu de temps que, ὀλίγος χρόνος ἐξ οὗ. || 4° *Tient lieu de différentes locutions conjonctives et signifie : a) Si ce n'est*, ἀλλ' ἤ, εἰ μή. Ils ne paraissent nulle part que sur la route, οὐδαμοῦ φαίνονται, ἀλλ' ἢ κατὰ τὴν ὁδόν. *b*) *Afin que, lorsque, de peur que, avant que*, etc. Voy. ces mots. Je ne partirai pas que (avant que) je ne l'aie vu, οὐκ ἀπ-ειμι, πρὶν ἄν σε ἴδω. || 5° *Remplace une des conjonctions* comme, quand, si, lorsque *exprimées dans la proposition précédente*, et *ne se traduit pas*. Si tu aimes la science et que tu travailles assidument, tu deviendras savant, ἐὰν φιλομαθὴς ἦς καὶ δια-τελῇς φιλόπονος ὤν, πολυμαθὴς ἔσει. || 6° *Est corrélatif de* tel, quel, même, autre, autant, aussi grand, *etc.* Voy. ces mots. Il est tel que tu le vois, τοιοῦτός ἐστιν οἷον ὁρᾷς. || 7° *Marque la conséquence après* tel, si, tant, *etc.*, *et se traduit par* ὥστε *avec l'infinitif et quelquefois l'indicatif*. Le bavard est tel, qu'il répète sans cesse les mêmes propos, ὁ λάλος τοιοῦτός τίς ἐστιν, ὥστε τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀνα-κυκλεῖν. Il reçut tant de coups, qu'il en mourut, τοσαύτας ἐπλήγη πληγάς, ὥστε ἀπ-έθανεν ou ἀπο-θανεῖν. || 8° *Se met au commencement d'une proposition pour exprimer : a*) Le commandement, la défense *et se traduit par* l'impératif. Qu'on apporte le poison, ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον. *b*) L'encouragement, l'exhortation, *et se rend par* le subjonctif. Allons, que j'essaye de faire cela, φέρε δή, πειραθῶ τοῦτο ποιεῖν. *c*) Un souhait, *et se traduit par* l'optatif *avec ou sans* εἴθε, *si le souhait peut se réaliser, et, dans le cas contraire, par* εἴθε *avec* l'imparfait ou l'indicatif aoriste, ou ὤφελον (j'aurais dû) *avec* l'infinitif. Que je meure ! εἴθε ἀπο-θάνοιμι. Que ne me suis-je trouvé avec toi ! εἴθε σοι συν-εγενόμην ou ὤφελόν σοι συγ-γενέσθαι. || 9° *S'emploie souvent pour donner plus de force à ce qu'on dit, et ne se traduit pas*. C'est une belle chose que de se taire, καλόν ἐστι τὸ σιγᾶν.

QUEL, QUELLE, adj., (dans l'interrogation directe), τίς, τί, *gén.* τίνος; ποῖος, α, ον; (indirecte), ὅστις, ἥτις, ὅ τι; ὁποῖος, α, ον, *ou même les formes précédentes*; (dans les exclamations), οἷος, α, ον; (avec l'idée de grandeur), ὅσος, η, ον. Quelle opinion as-tu ? τίνα γνώμην ἔχεις; Dis quelle opinion tu as, λέγε ἥντινα ou τίνα γνώμην ἔχεις. Quelle tête ! οἵα κεφαλή. Quelle fatigue ! ὅσος ὁ πόνος. || **Quel que**, ὅστις, ἥτις, ὅ τι; ὁποῖός τις, ὁποία τις, ὁποῖόν τι. Quels que soient les chefs, ὁποῖοί τινες οἱ προστάται εἰσίν.

QUELCONQUE, adj., τίς, τί, *gén.* τινός (enclitique); ὁστισοῦν, ἡτισοῦν, ὁτιοῦν; (après une négation) οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν. Il n'a mal quelconque, οὐκ ἔχει οὐδὲν κακόν.

QUELQUE, adj., τίς, τί, *gén.* τινός (enclitique). Quelque chose, τι, *gén.* τινός. Quelque autre personne, quelque autre, ἄλλος τις. Pendant quelque temps, χρόνον τινά. || Adv., *environ*. Voy. ce mot. || **Quelque... que**, ὅστις, ἥτις, ὅ τι; ὁποῖός τις, ὁποία τις, ὁποῖόν τι. Quelque grand que, ὁπόσος, η, ον. Quelque nombreux que, ὁπόσος, η, ον. Quelque détermination que tu prennes, tu seras blâmé, ἥντινα ἂν βουλὴν λάβῃς, μέμψιν ἕξεις. || *Souvent* quelque... que *adverbe se tourne par* quoique, εἰ καὶ *avec l'ind. ou l'opt.*, καίπερ *avec le participe*. Quelque riche qu'il soit, εἰ καὶ πλούσιός ἐστι ou καίπερ πλούσιος ὤν.

QUELQUEFOIS, adv., ἐνίοτε, ἔσθ' ὅτε.

QUELQU'UN, UNE, sm. et sf., τίς, *gén.* τινός (enclitique); *au pl.*, τινές, ὧν; ἔνιοι, αι, *gén.* ων. Quelques-uns disent, λέγουσί τινες ou ἔνιοι λέγουσιν. Il se croit quelqu'un, δοκεῖ τις εἶναι.

QUENOUILLE, sf., ἡ ἠλακάτη, ης.

QUERELLE, sf., ἡ ἔρις, ιδος; ἡ λοιδορία, ας; ἡ διαφορά, ᾶς. Objet de querelle, τὸ διάφορον, ου. Etre en querelle avec qqn, ἐν ἐριδί εἰμι πρός τινα. Mettre des gens en querelle, εἰς ἔριν καθ-ίστημί τινας.

QUERELLER, SE, va. 1° *Chercher querelle à*, λοιδορέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *dat.* Ils se querellent, ἀλλήλοις λοιδοροῦνται. || 2° *Réprimander*, ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Enclin à quereller, ἐπιτιμητικός, ή, όν.

QUERELLEUR, EUSE, adj., ἐριστικός, ή, όν; φιλολοίδορος, ον. || Sm. et sf., ὁ, ἡ φίλερις, ιδος.

QUÉRIR, va., *chercher*, ζητέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Aller quérir qqn, μετ-ἐρχομαί τινα. Envoyer quérir qqn, μετα-πέμπομαί (moy.) τινα.

QUESTEUR, sm., ὁ ταμίας, ου. Etre questeur, ταμιεύω, f. σω. De questeur, ταμιευτικός, ή, όν.

QUESTION, sf. 1° *Interrogation*, τὸ ἐρώτημα, ατος; ἡ ἐρώτησις, εως. Faire une question à qqn, ἐρώτημά τινα ἐρωτάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Proposition que l'on discute*, τὸ ζήτημα, ατος; τὸ πρόβλημα, ατος. Proposer une question, πρόβλημα προ-βάλλω. Résoudre une question, πρόβλημα λύω, f. σω. Ce n'est pas la question, οὐ τοῦτο ζητέω-ῶ. C'est une autre question, ἄλλος ou ἕτερος λόγος. Cela est en question, τοῦτο ζητεῖται (pass.). La question de Sicile, τὰ περὶ τὴν Σικελίαν. || 3° *Torture*, ἡ βάσανος, ου. Mettre, appliquer à la question, βασανίζω, f. ιῶ, *acc.* Subir la question, βασανίζομαι, f. ισθήσομαι.

QUESTIONNER, va., ἐρωτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; sur une chose, τι.

QUESTIONNEUR, EUSE, adj., ἐρωτητικός, ἡ, όν; φιλοπευθής, ές.

QUESTURE, sf., ἡ ταμεία, ας. Exercer la questure, ταμιεύω, f. εύσω.

QUÊTE, sf. 1° *Action de chercher*, ἡ ζήτησις, εως; (à la piste), ἡ ἴχνευσις, εως. Se mettre en quête de, ζητέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Collecte*, ὁ ἔρανος, ου; ἡ συμβολή, ῆς. Faire une quête, ἐρανίζω, f. ιῶ.

QUÊTER, va. 1° *Chercher à la piste*, ἰχνεύω, f. εύσω, *acc.* || 2° *Chercher à obtenir*, διώκω; θηράω-ῶ, f. άσω, *acc.* || Vn., *faire une quête*, ἐρανίζω, f. ιῶ.

QUÊTEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ἐρανίζων, οντος; *fém.* ἡ ἐρανίζουσα, ης.

QUEUE, sf. 1° *Appendice des animaux*, ἡ οὐρά, ᾶς; ἡ κέρκος, ου. De la queue, οὐραῖος, α, ον. || 2° *Appendice des feuilles, des fruits*, ὁ μίσχος, ου. || 3° *Chevelure d'une comète*, ἡ κόμη, ης. || 4° *Traîne d'une robe*, τὸ σύρμα, ατος; τὸ ἐπίσυρμα, ατος. || 5° *Arrière-garde*, ἡ οὐρά, ᾶς. En queue, κατ'οὐράν. || 6° *File*, ὁ στοῖχος, ου. || 7° *Fin*, τὸ τέλος, ους.

QUI. 1° Pron. relatif, *lequel, laquelle*, ὅς, ἥ, ὅ. Précisément qui, ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ. Celui qui, ce qui. Voy. CELUI, CE. || 2° Pronom interrogatif, (dans l'interrog. directe), τίς, *gén.* τίνος; (indirecte), ὅστις, ἥτις *ou même* τίς. Qui es-tu ? τίς εἶ; Qui est assez insensé pour ne pas connaître? τίς οὕτως ἀνόητος ὅστις οὐ γιγνώσκει; Qui es-tu pour oser dire de telles choses? τίς ὢν τοιαῦτα τολμᾷς λέγειν; Je sais qui tu es, οἶδα ὅστις ου τίς εἶ. || 3° Pronom démonstr. (répété), *ceux-ci, ceux-là*, οἱ μέν... οἱ δέ.

QUICONQUE, pron. indéf., ὅστις, *fém.* ἥτις; *gén.* οὑτινος, att. ὅτου, *fém.* ἧστινος.

QUIÉTUDE, sf., ἡ ἡσυχία, ας. Vivre dans une grande quiétude, ἐν πολλῇ ἡσυχίᾳ διατρίβω.

QUILLE, sf., *carène d'un navire*, ἡ τρόπις, εως.

QUINQUAGÉNAIRE, adj., πεντηκονταετής, ές.

QUINQUENNAL, ALE, adj., πενταετής, ές.

QUINQUÉRÈME, sf., *galère à cinq rangs de rames*, ἡ πεντήρης, ους.

QUINTE, sf. 1° *Intervalle de cinq notes*, ἡ ου τὸ διὰ πέντε. || 2° *Bizarrerie*, ἡ δυσκολία, ας.

QUINTEFEUILLE, sf., *plante*, τὸ πενταφυλλον, ου.

QUINTEUX, EUSE, adj., δύσκολος, ον.

QUINTUPLE, adj., πενταπλάσιος, α, ον. Au quintuple, πενταπλασίως.

QUINTUPLER, va., πενταπλασιάζω, f. άσω, *acc.*

QUINZE, adj. num., πεντεκαίδεκα (indécl.). Agé de quinze ans, πεντεκαιδεκαετής, ές.

QUINZIÈME, adj. num., πεντεκαιδέκατος, η, ον. La quinzième partie *ou* le quinzième, τὸ πεντεκαιδεκατημόριον, ου. Qui se fait le quinzième jour, πεντεκαιδεκαταῖος, α, ον.

QUIPROQUO, sm., τὸ σφάλμα, ατος.

QUIRINAL, *mont*, ὁ Κυρινου λόφος, ου.

QUIRINUS, *divinité et nom de Romulus divinisé*, ὁ Κυρῖνος, ου.

QUITTANCE, sf., ἡ ἀποχή, ῆς.

QUITTE, adj. 1° *Qui est libéré de ce qu'il devait*, διαλελυμένος, η, ον. Etre quitte envers qqn, πρός τινα διαλέλυμαι. || 2° *Délivré, débarrassé de*, ἀπηλλαγμένος, η, ον; ἐλεύθερος, α, ον, *gén.*

QUITTER, va. 1° *Tenir quitte, exempter*, ἀφ-ίημι; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* || 2° *Céder, abandonner*, παρα-χωρέω-ῶ, ἐκχωρέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*; à, *dat.*; παρ-ίημι, *acc.*; à, *dat.* || 3° *Renoncer à, fuir*, ὑφ-ίεμαι (moy.), ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.*; φεύγω, ἐίω-ῶ, *acc.* || 4° *Laisser là, abandonner*, λείπω, κατα-λείπω, ἀπο-λείπω, ἐκ-λείπω, *acc.* Quitter son poste, la vie, τὴν τάξιν, τὸν βίον λείπω. Quitter un lieu pour un autre, ἐκ-λείπω χωρίον τι εἰς ἄλλο. || 5° *Lâcher*, ἀφ-ίημι, *acc.* || 6° *Oter de dessus soi*, ἐκ-δύομαι, ἀπο-δύομαι (moy.), *acc.* Quitter sa chaussure, τὰ ὑποδήματα ὑπο-λύομαι; f. σομαι. || Vn., *s'en aller, s'éloigner*, ἀπ-έρχομαι; ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

QUOI. 1° Pron. relatif, ὅς, ἥ, ὅ, *à un cas oblique*. Ce à quoi je songe, ὃ ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω. || 2° Pron. interrogatif, τί. *gén.* τίνος; (dans l'interrogation indirecte), ὅ τι. Quoi de plus beau ? τί κάλλιον; De quoi as-tu besoin ? τίνος ou τοῦ δέει ; Je sais de quoi tu as besoin, οἶδα ὅτου δέει. || DE QUOI, *ce qui est nécessaire pour*, ὅθεν, ὁπόθεν. Il cherche de quoi vivre, ζητεῖ ὁπόθεν βίον ἕξει. || QUOI QUE, *quelque chose que*, ὅ τι ἄν *et le subj.*; ὅ τι *avec l'opt.* Quoi qu'il advienne, ὅ τι ἂν συμ-βῇ. Quoi qu'il advînt, ὅ τι συμβαίη. Quoi que ce soit, ὁτιοῦν. || 3° Particule exclamative, τί δέ; Quoi donc ! eh quoi ! τί δαί: || 4° Particule interrogative, τί;

QUOIQUE, conj., εἰ καί *avec l'ind.* ou *l'opt.*, καίπερ *avec le participe*. Quoique riche, quoiqu'il soit riche, εἰ καὶ πλούσιός ἐστι ou καίπερ πλούσιος ὤν.

QUOLIBET, sm., τὸ βωμολόχευμα, ατος. Dire des quolibets, βωμολοχεύομαι, f. εύσομαι.

QUOTE-PART, sf., τὸ ἐπιβάλλον, οντος, *avec ou sans* μέρος, ους.

QUOTIDIEN, ENNE, adj., ὁ, ἡ, τὸ καθ' ἡμέραν; ἡμέριος, ον; ἀμφημερινός, ή, όν.

QUOTIENT, sm., τὸ πηλίκον, ου.

QUOTITÉ, sf., τὸ ποσόν, οῦ; ἡ ποσότης, ητος.

R

R, sf. et sm., dix-huitième lettre de l'alphabet, τὸ ῥῶ (indécl.).

RABAIS, sm., ἡ τῆς τιμῆς ὕφεσις, εως. Faire un rabais, ὑφ-ίημί τι τῆς τιμῆς.

RABAISSER, va. 1° *Mettre plus bas*, καθ-ίημι, ὑφ-ίημι, *acc.* || 2° *Réprimer*, συ-στέλλω; κολάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Diminuer*, ὑφ-ίημι; ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 4° *Déprécier*, φαυλίζω, f. ιῶ; κακίζω, f. ιῶ, *acc.*

RABATTRE, va. 1° *Faire descendre*, καθ-ίημι, ὑφ-ίημι, *acc.* || 2° *Réprimer*, συ-στέλλω; κολάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Diminuer, retrancher*, ὑφ-ίημι; ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Rabattre beaucoup du prix, ὑφ-ίημι πολὺ τῆς τιμῆς. || Vn., *et* SE RABATTRE, vr., *tourner*, τρέπομαι (moy. avec sens neutre); dans, sur, εἰς *et l'acc.* Rabattre à main droite, τρέπομαι ἐπὶ τὰ δεξιά.

RÂBLE, sm., *partie du corps de certains animaux*, ἡ ῥάχις, εως.

RABONNIR, va., *rendre meilleur*, βελτιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Vn., *devenir meilleur*, βελτίων, ον γίγνομαι.

RABOT, sm., *outil*, ἡ ῥυκάνη, ης; ἡ ξυήλη, της.

RABOTER, va., ῥυκανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RABOTEUX, EUSE, adj., τραχύς, εῖα, ύ. Terrain raboteux, τὰ τραχέα, ων.

RABOUGRI, IE, p.p. et adj., διεστραμμένος, η, ον; διάστροφος, ον.

RABOUGRIR, vn. Faire rabougrir, διαστρέφω, *acc.* || SE RABOUGRIR, vr., διαστρέφομαι (pass.).

RACCOMMODAGE, sm., ἡ ἐπισκευή, ῆς.

RACCOMMODEMENT, sm., ἡ καταλλαγή, ῆς. Le raccommodement avec qqn, ἡ πρός τινα διαλλαγή, ῆς.

RACCOMMODER, va. 1° *Réparer*, ἐπισκευάζω, f. άσω; (un habit, une chaussure), ἀκέομαι-οῦμαι, *acc.* || 2° *Redresser, rectifier*, δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω; ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.* || 3° *Réconcilier*, κατ-αλλάττω, δι-αλλάττω, *acc.*; avec qqn, πρός τινα || SE RACCOMMODER, vr., *se réconcilier*, κατ-αλλάττομαι (pass.); avec qqn, τινί ou πρός τινα. Ils se sont raccommodés, ἀλλήλοις κατ-ηλλάγησαν.

RACCOMMODEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ἀκεστής, οῦ; *fém.* ἡ ἀκέστρια, ας.

RACCORDER, va., συν-αρμόττω, f. όσω, *acc.*

RACCOURCI, IE, p.p. Voy. RACCOURCIR. || Adj., *abrégé*, σύντομος, ον. En raccourci, συντόμως.

RACCOURCIR, va., *rendre plus court*, βραχύτερον, αν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; συντέμνω, συ-στέλλω, *acc.* || Vn., *et* SE RACCOURCIR, vr., βραχύτερος, α, ον γίγνομαι; (se ramasser sur soi-même), ἑαυτὸν, ἠν, ὁ συ-στρέφειν.

RACCOURCISSEMENT, sm., ἡ συστολή, ῆς; ἡ συντομή, ῆς.

RACCOUTRER, va. Voy. RECOUDRE

RACCOUTUMER (SE), vr., πάλιν ἐθίζομα (pass.); à, *dat.*

RACCROC, sm., *et* COUP DE RACCROC, ἡ, τύχη, ης. Par un coup de raccroc, par raccroc, τύχῃ.

RACCROCHER, va., *accrocher de nouveau*, πάλιν ἀφ' ἅλου κρεμάννυμι, *acc.*

RACE, sf. 1° *Lignée*, τὸ γένος, ους. Qui est de bonne, de noble race, εὐγενής, ές. || 2° *Tribu, peuple*, τὸ γένος, ους; τὸ ἔθνος, ους; τὸ φῦλον, ου. Qui est de même race, ὁμογενής, ές. || 3° *Classe, espèce*, τὸ γένος, ους. De bonne race, γενναῖος, α, ον. Cheval de bonne race, ἵππος γενναῖος, ου.

RACHAT, sm., *délivrance*, ἡ λύσις, εως; ἡ λύτρωσις, εως.

RACHETER, va. 1° *Acheter de nouveau*, πάλιν ὠνέομαι-οῦμαι, *acc.* || 2° *Délivrer à prix d'argent*, λυτρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; λύομαι, f. σομαι, *acc.* || 3° *Compenser*, ἀκέομαι-οῦμαι, ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.* || SE RACHETER, vr. 1° *Racheter soi*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ λυτροῦν (de λυτρόω-ῶ, f. ώσω). || 2° *Etre compensé*, ἐπ-αν-ορθόομαι-οῦμαι (pass.).

RACINE, sf., (au pr. et au fig.), ἡ ῥίζα, ης. Petite racine, τὸ ῥίζιον, ου. La racine d'un arbre, d'un cheveu, d'une montagne, ἡ ῥίζα δένδρου, τριχός, ὄρους. Jusqu'à la racine, πρόρριζον. De la racine, ριζικός, ἡ, όν. Jeter, pousser des racines, ῥίζας ἄγω ou καθ-ίημι. Prendre racine, (au pr. et au fig.), ῥιζόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Action de prendre racine, ἡ ῥίζωσις, εως.

RACLER, va., ξέω-ῶ, ξύω, *acc.* Action de racler, ἡ, ξέσις, εως.

RACLOIR, sm., ὁ ξυστήρ, ῆρος; τὸ ξύστρον, ου.

RACLURE, sf., τὸ ξύσμα, ατος; τὸ ξέσμα, ατος.

RACONTER, va., δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἱστορέω-ῶ, f. ήσω; λέγω, *acc.* J'ai entendu raconter une chose, λόγῳ ἤκουσά τι. Raconter que. Voy. DIRE QUE. Qui aime à raconter, διηγητικός, ἡ, όν.

RACONTEUR, sm., ὁ διηγητής, οῦ; ὁ διηγούμενος, ου.

RACORNIR, va., σκληρύνω, f. υνῶ, *acc.* || SE RACORNIR, vr., σκληρύνομαι, f. υνθήσομαι; ῥικνόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

RACORNISSEMENT, sm., ἡ ῥίκνωσις, εως; ὁ σκληρυσμός, οῦ.

RACQUITTER (SE), vr., ζημίαν ou βλάβην ἐπ-αν-ορθόω-ῶ.

RADE, sf., ὁ ὅρμος, ου; τὸ ναύσταθμον, ου. Etre en rade, ὁρμέω-ῶ, f. ήσω.

RADEAU, sm., ἡ σχεδία, ας. Passer un fleuve sur des radeaux, σχεδίαις ποταμὸν διαβαίνω.

RADIATION, sf., *action de rayer une personne*, ἡ ἐξάλειψις, εως.

RADICAL, ALE, adj. 1° *De la racine, ριζικός, ή, όν.* || 2° *Entier, complet, ἐντελής, ές; παντελής, ές.* || 3° *De la racine d'un mot, θεματικός, ή, όν.* || Sm., (en grammaire), τὸ θέμα, ατος.

RADICALEMENT, adv., *entièrement, παντελῶς, πάντως.*

RADIÉ, ÉE, adj., *entouré de rayons, ἀκτινωτός, ή, όν.*

RADIER, va., *effacer sur une liste, ἐξαλείφω, acc.*

RADIEUX, EUSE, adj., λαμπρός, ά, όν; φαιδρός, ά, όν.

RADIS, sm., τὸ ῥαφανίδιον, ου.

RADOTAGE, sm., ὁ λῆρος, ου; τὸ λήρημα, ατος.

RADOTER, vn., ληρέω-ῶ, f. ήσω. Tu radotes, λῆρον ληρεῖς.

RADOTERIE, sf., ὁ λῆρος, ου; τὸ λήρημα, ατος.

RADOTEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ λῆρος, ου; ὁ, ἡ παράληρος, ου.

RADOUB, sm., ἡ ἐπισκευή, ῆς. Donner un radoub à un navire, ναῦν ἐπι-σκευάζω, f. άσω.

RADOUBER, va., ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; un vaisseau, ναῦν; des trirèmes, τριήρεις.

RADOUCIR, va., πραΰνω, κατα-πραΰνω, f. ϋνῶ, *acc.* || Se RADOUCIR, vr., les mêmes verbes au passif.

RADOUCISSEMENT, sm., ἡ ἄνεσις, εως.

RAFALE, sf., ἡ καταιγίς, ίδος; ἡ λαῖλαψ, απος.

RAFFERMIR, va., στερεόω-ῶ, f. ώσω; βεβαιόω-ῶ, f. ώσω; ῥώννυμι, ἐπι-ρρώννυμι, *acc.* Raffermir le courage de, θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* || Se RAFFERMIR, vr., les mêmes verbes au passif.

RAFFERMISSEMENT, sm., ἡ βεβαίωσις, εως.

RAFFINAGE, sm., ἡ κάθαρσις, εως.

RAFFINEMENT, sm. 1° *Extrême subtilité*, ἡ ἀκρι:βολογία, ας. || 2° *Excès de recherche*, ἡ περιεργία, ας.

RAFFINER, va., *épurer*, καθαίρω, f. αρῶ, *acc.* || Vn., *subtiliser*, περι-εργάζομαι. || Se RAFFINER, vr., *devenir plus fin*, πανουργότερος, α, ον γίγνομαι.

RAFFOLER, vn., ἐπι-μαίνομαι (moy.); de, *dat.*

RAFRAÎCHIR, va. 1° *Rendre frais*, ἀνα-ψύχω, δια-ψύχω, f. ψύξω, *acc.* || 2° *Réparer*, ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Rétablir par le repos*, ἀνα-ψύχω, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || Vn., *devenir frais*, ψύχομαι, f. ψυχθήσομαι. || Se RAFRAÎCHIR, vr. 1° *Devenir frais*, ψύχομαι, ἀνα-ψύχομαι, f. ψυχθήσομαι. || 2° *Se rétablir par le repos*, ἀνα-ψύχομαι, f. ψύξομαι; ἀνα-λαμβάνω. || 3° *Boire et manger*, πίνω καὶ ἐσθίω.

RAFRAÎCHISSANT, ANTE, adj., ἀναψυκτικός, ή, όν.

RAFRAÎCHISSEMENT, sm., *ce qui rafraîchit*, ἡ ἀναψυχή, ῆς. || Au pl. 1° *Vivres pour une place*, τὰ σιτία (ων) καὶ ποτά, ῶν. || 2° *Mets servis dans une fête*, τὰ τραγήματα, ων.

RAGE, sf. 1° *Maladie*, ἡ λύττα, ης. Avoir la rage, λυττάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Violent transport*, ἡ λύττα, ης; ἡ μανία, ας. Etre transporté de rage, μαίνομαι (moy.). || 3° *Violente passion*, ἡ μανία, ας. Avoir la rage de qq. chose, τινὶ ἐπι-μαίνομαι (moy.).

RAGOÛT, sm., τὰ περικόμματα, ων; ἡ καρύκη, ης.

RAGOÛTANT, ANTE, adj., (au pr. et au fig.), ὀρεκτός, ή, όν; ἐπαγωγός, όν.

RAGRAFER, va., πάλιν πορπάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RAGRANDIR, va., μείζω, μείζον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RAIDE, adj. 1° *Qui ne plie pas*, ἄκαμπτος, ον; ἀκαμπής, ές; σκληρός, ά, όν. || 2° *Fortement tendu*, εὐτονος, ον. || 3° *Inflexible, dur*, ἄκαμπτος, ον; σκληρός, ά, όν. || 4° *Montant, escarpé*, ὀρθιος, α, ον. || 5° *Rapide*, ταχύς, εῖα, ύ; ὀξύς, εῖα, ύ.

RAIDEUR, sf. 1° *Qualité de ce qui ne plie pas*, τὸ ἄκαμπτον, ου; ἡ σκληρότης, ητος. || 2° *Forte tension*, ἡ εὐτονία, ας. || 3° *Inflexibilité, dureté*, τὸ ἄκαμπτον, ου; ἡ σκληρότης, ητος. || 4° *Escarpement*, τὸ ὄρθιον, ου. || 5° *Rapidité*, ἡ ταχυτής, ῆτος; ἡ ὀξύτης, ητος.

RAIDIR, va. 1° *Rendre raide*, σκληρύνω, f. υνῶ; (par le froid), πήγνυμι, *acc.* || 2° *Tendre avec force*, ἐν-τείνω, *acc.* || Vn., *et* SE RAIDIR, vr., *devenir raide*, σκληρύνομαι, f. υνθήσομαι; (par le froid), πήγνυμαι (moy.). || Vr., *tenir ferme*, ἀντ-έχω; contre, πρός *et l'acc.*

1. **RAIE**, sf. 1° *Trait de plume, etc.*, ἡ γραμμή, ῆς. || 2° *Rayure*, ἡ ῥάβδος, ου. Qui a des raies, à raies, ῥαβδωτός, ή, όν. || 3° *Entredeux des sillons*, ὁ ὀλκός, οῦ.

2. **RAIE**, sf., *poisson*, ἡ βατίς, ίδος; ὁ βάτος, ου.

RAIFORT, sm., ἡ ῥαφανίς, ῖδος. Huile de raifort, τὸ ῥαφανέλαιον, ου.

RAILLER, va. et vn., *plaisanter*, σκώπτω; qqn, de qqn; τινά ou εἰς τινα; de qq. chose, τί. || Vn., *badiner*, σκώπτω, παίζω. || Se RAILLER, vr., *comme* RAILLER. Il se raille de nous, σκώπτει ἡμᾶς ou εἰς ἡμᾶς.

RAILLERIE, sf., ἡ παιδιά, ᾶς; τὸ σκῶμμα, ατος. Voy. PLAISANTERIE.

RAILLEUR, EUSE, adj., σκωπτικός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ σκώπτων, οντος; *fém.* ἡ σκώπτουσα, ης.

RAI, sm. Voy. RAYON.

RAIPONCE, sf., *plante*, τὸ σίσαρον, ου.

RAISIN, sm., ἡ σταφυλή, ῆς. Grappe de raisin, ὁ βότρυς, υος. Raisin sec, ἡ σταφίς, ίδος.

RAISON, sf. 1° *Faculté intellectuelle*, ὁ λόγος, ου; ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ διάνοια, ας. Doué de raison, ἔλλογος, ον. Privé de raison, ἄλογος, ον. Avoir sa raison, σωφρονέω-ῶ, f. ήσω. N'avoir plus sa raison, perdre la raison, παρα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. Recouvrer la raison, ἀνα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Bon sens, sagesse*, ὁ λόγος, ου; ἡ φρόνησις, εως; ἡ γνώμη, ης; ἡ σωφροσύνη, ης. Suivre les conseils de la raison, γνώμῃ χράομαι-ῶμαι. Prendre la raison pour guide, ἕπομαι λόγῳ. Etre conforme à la raison, ἔχω λόγον. Avec raison, μετὰ λόγου. Selon la raison, κατὰ λόγον. || 3° *Droit*,

équité, τὸ δίκαιον, ου; τὰ δίκαια, ων. Avoir raison (en paroles), δίκαια λέγω; (en action), δίκαια ποιέω-ῶ, f. ήσω. Tu as raison de ne pas négliger cela, δίκαια ποιεῖς μὴ περι-ορῶν ταῦτα. Entendre raison, τὰ δίκαια ἐπ-αινέω-ῶ. Donner raison à, ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Avec raison, δικαίως, ὀρθῶς. Comme de raison, ὡς εἰκός. || 4° *Compte, explication*, ὁ λόγος, ου. Demander raison d'une chose, λόγον τινὸς ζητέω-ῶ, f. ήσω. Rendre raison d'une chose, λόγον διδωμί τινος. || 5° *Satisfaction*, ἡ δίκη, ης; ἡ τιμωρία, ας. Tirer raison d'une chose, δίκην λαμβάνω τινός. || 6° *Preuve*, (par discours), ὁ λόγος, ου; (par argument), ὁ ἔλεγχος, ου. || 7° *Sujet, cause, motif*, ἡ αἰτία, ας; τὸ αἴτιον, ου; ὁ λόγος, ου. Pour cette raison, διὰ τοῦτο ou ταῦτα. Pour quelle raison? διὰ τί; Pour plusieurs raisons, διὰ πολλά. Avec raison, μετὰ λόγου, εἰκότως. Sans raison, ἄνευ λόγου, εἰκῆ. A plus forte raison, πολὺ μᾶλλον. J'ai raison de soupçonner, εἰκότως ὑπ-οπτεύω, f. σω. || 8° *Rapport de deux quantités*, ὁ λόγος, ου; ἡ ἀναλογία, ας. || EN RAISON DE, À RAISON DE, loc.. prép. 1° *A proportion de*, ἀνά ou κατὰ λόγον, *gén.* En raison de sa puissance, κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως. || 2° *En considération de*, χάριν, ἕνεκα, *gén.*; διά, *acc.*

RAISONNABLE, adj. 1° *Doué de raison*, λόγον ou νοῦν ἔχων, ουσα, ον; ἔλλογος, ον; λογικός, ή, όν. || 2° *Qui agit selon la raison, l'équité*, φρόνιμος, ον; σώφρων, ον; δίκαιος, α, ον. || 3° *Conforme à la raison, à l'équité*, εὔλογος, ον; ὀρθός, ή, όν. || 4° *Convenable*, ἐπιεικής, ές; ἱκανός, ή, όν.

RAISONNABLEMENT, adv. 1° *Avec raison*, εὐλόγως. || 2° *Avec équité*, δικαίως, ὀρθῶς. || 3° *Convenablement, suffisamment*, ἐπιεικῶς, ἱκανῶς.

RAISONNEMENT, sm., (dans tous les sens), ὁ λόγος, ου; ὁ λογισμός, οῦ.

RAISONNER, vn. 1° *User de sa raison pour connaître*, λογίζομαι, f. ισοῦμαι. Raisonner sur une chose, δια-λογίζομαι περί τινος. || 2° *Contredire*, ἀντι-λέγω.

RAISONNEUR. EUSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui raisonne*, ὁ λογιζόμενος, ου; *fém.* ἡ λογιζομένη, ης. Bon raisonneur, ὁ λογικός, οῦ. || 2° *Celui, celle qui contredit*, ὁ ἀντι-λογικός, οῦ; *fém.* ἡ ἀντιλογική, ῆς.

RAJEUNIR, va., *rendre jeune*, ἀνα-νεάζω, f. άσω; ἀνα-νεόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || Vn., *redevenir jeune*, ἀν-ηβάω-ῶ, f. ήσω.

RAJEUNISSEMENT, sm., ἡ ἀνανέωσις, εως.

RAJUSTEMENT, sm., ἡ ἐπισκευή, ῆς.

RAJUSTER, va., ἐπι-σκευάζω, f. άσω; κατ-αρτίζω, f. ιῶ, *acc.*

1. **RÂLE**, *oiseau*, ἡ κρέξ, *gén.* κρεκός. Râle de genêt, ἡ ὀρτυγομήτρα, ας.

2. **RÂLE** et **RÂLEMENT**, sm., *action de râler*, τὸ ἄσθμα, ατος; (d'un mourant), ὁ μυ-χθισμός, οῦ.

RALENTIR, va. 1° *Rendre plus lent*, βραδύτερον, αν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Diminuer, affaiblir*, μειόω-ῶ, f. ώσω; συ-στέλλω, *acc.* | SE RALENTIR, vr. 1° *Devenir plus lent*, βραδύτερος, α, ον γίγνομαι. || 2° *Diminuer*, χαλάω-ῶ, ἀν-ίημι.

RALENTISSEMENT, sm., ἡ ἄνεσις, εως; ἡ χάλασις, εως.

RÂLER, vn., ἀσθμαίνω, f. ανῶ; (en parl d'un mourant), μυχθίζω, f. ιῶ.

RALLIEMENT, sm., ἡ συναγωγή, ῆς; ἡ συλλογή, ῆς. Mot de ralliement, τὸ σύνθημα, ατος. Point de ralliement, ὁ συγκείμενος τόπος, ου.

RALLIER, va., συν-άγω, συλ-λέγω, *acc.* || SE RALLIER, vr., συν-έρχομαι; dans le même lieu, εἰς ταὐτό.

RALLONGE, sf., ἡ προσθήκη, ης.

RALLONGEMENT, sm., ἡ ἔκτασις, εως; ἡ ἐπέκτασις, εως.

RALLONGER, va., μηκύνω, f. υνῶ; ἀπο-τείνω, ἐκ-τείνω, *acc.*

RALLUMER, va. 1° *Allumer de nouveau*, (une lampe), πάλιν ἅπτω ou ἐν-άπτω, f. ἅψω, *acc.*; (du feu), πάλιν κάω, *acc.* || 2° *Exciter de nouveau*, πάλιν ἐξ-άπτω, f. ἅψω ou ἐκ-φλέγω, f. φλέξω, *acc.* Rallumer la guerre, τὸν πόλεμον πάλιν ἐκ-κάω. || SE RALLUMER, vr., les mêmes verbes au passif. La guerre se ralluma, ὁ πόλεμος πάλιν ἀν-ήφθη, (de ἀν-άπτω).

RAMAGE, sm., *chant des petits oiseaux*, ὁ τερετισμός, οῦ.

RAMAIGRIR, va., *rendre maigre de nouveau*, πάλιν ἰσχναίνω, f. ανῶ, *acc.* || Vn., *redevenir maigre*, πάλιν ἰσχναίνομαι, f. ανθήσομαι.

RAMAS, sm., (de choses), ὁ σωρός, οῦ; τὸ σώρευμα, ατος; (de personnes), ὁ ὄχλος, ου. Vil ramas, ὁ συρφετός, οῦ.

RAMASSÉ, ÉE, p. p. Voy. RAMASSER. || Adj. *épais, trapu*, τὸ σῶμα ὑπόπαχυς, υ.

RAMASSER, va. 1° *Réunir, assembler*, συλ-λέγω, συσ-τρέφω, *acc.* || 2° *Relever ce qui est à terre*, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.* || SE RAMASSER, vr. 1° *Se réunir*, συλ-λέγομαι, συ-στρέφομαι (pass.). || 2° *Se replier sur soi-même*, ἑαυτὸν, ἣν, ὁ συ-στρέφειν.

RAMASSIS, sm., ὁ συρφετός, οῦ. Composé d'un ramassis, συρφετώδης, ες.

RAME, sf., *aviron*, ἡ κώπη, ης. Petite rame, τὸ κωπίον, ου. Rang de rames, ὁ σκαλμός, οῦ. Manier la rame, κώπην ἐλαύνω. Soulever les rames hors de l'eau, κώπας ἀνα-φέρω. Garni de rames, κωπήρης, ες.

RAMEAU, sm. 1° *Petite branche*, ὁ θαλλός, οῦ; τὸ κλωνίον, ου. || Rameau de suppliant, ἡ ἱκετηρία, ας. Porter, poser, déposer un rameau de suppliant, φέρω, τίθημι, κατα-τίθημι ἱκετηρίαν. || 2° *Subdivision, partie*, τὸ μέρος, ους; ἡ μερίς, ίδος.

RAMÉE, sf., *assemblage de branches*, οἱ κλάδοι, ων.

RAMENER, va. 1° *Amener de nouveau, faire revenir*, ἐπαν-άγω, ἀν-άγω, κατ-άγω, *acc.* || *Au fig.* Ramener qqn à la question, ἐπαν-άγω τινά εἰς τὸν περὶ τοῦ πράγματος λόγον. || 2° *Rapporter (une chose)*, ἀνα-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Rétablir, faire renaître*, πάλιν εἰσ-άγω, ἀν-εγείρω, *acc.* Etre ramené, πάλιν γίγνομαι.

RAMER, vn., ἐρέττω, f. ἐρέσω; ὑπ-ηρετέω-ῶ, f. ήσω; κωπηλατέω-ῶ, f. ήσω. Action de ramer, ἡ κωπηλασία, ας. Art de ramer, ἡ ἐρετική, ῆς.

RAMEUR, sm., ὁ ἐρέτης, ου. Rameur du rang supérieur, ὁ θρανίτης, ου; du rang du milieu, ὁ ζυγίτης, ου; du rang inférieur, ὁ θαλαμίτης, ου.

RAMEUX, EUSE, adj., πολύκλαδος, ον.

RAMIER, sm., *el* PIGEON RAMIER, *pigeon sauvage*, ἡ οἰνάς, άδος.

RAMIFICATION, sf., *embranchement*, ἡ ἀποσχίς, ίδος.

RAMIFIER (SE), vr., (au pr.), πολλοὺς ὄζους φύω; (au fig.), ἀπο-σχίζομαι, f. ισθήσομαι.

RAMILLES, sf. pl., αἱ κληματίδες, ων.

RAMOLLIR, va., μαλάττω, ἐκ-μαλάττω, f. άξω, *acc.* Propre à ramollir, μαλακτικός, ή, όν. || SE RAMOLLIR, vr., les mêmes verbes au passif. Qui peut se ramollir, μαλακτός, ή, όν.

RAMOLLISSANT, ANTE, adj., μαλακτικός, ή, όν. || Sm., τὸ μάλαγμα, ατος.

RAMOLLISSEMENT, sm., ἡ μάλαξις, εως.

RAMPANT, ANTE, adj. 1° *Qui rampe*, ἕρπων, ουσα, ον. || 2° *Qui s'abaisse*, ταπεινός, ή, όν; ἀνδραποδώδης, ες.

RAMPE, sf., *pente*, τὸ ἀνάκλιμα, ατος.

RAMPEMENT, sm., ἡ ἕρψις, εως.

RAMPER, vn., ἕρπω. Monter en rampant, ἀν-ἕρπω. || *Au fig.* Ramper devant qqn, ὑπο-πίπτω τινί.

RAMURE, sf., (d'un arbre), οἱ κλάδοι, ων; (du cerf), τὰ κέρατα, ων ou κέρα, ῶν.

RANCE, adj., σαπρός, ά, όν; ταγγός, ή, όν.

RANCIDITÉ, sf. Voy. RANCISSURE.

RANCIR, vn., σαπρίζομαι, f. ισθήσομαι; ταγγίζω, f. ιῶ.

RANCISSURE, sf., ἡ σαπρότης, ητος; ἡ ταγγή, ῆς.

RANÇON, sf., τὸ λύτρον, ου; *mieux* τὰ λύτρα, ων. Payer, déposer une rançon, λύτρα ἀπο-δίδωμι, κατα-τίθημι. Renvoyer sans rançon, ἄνευ λύτρων ἀφ-ίημι, *acc.* Délivrer moyennant une rançon, λυτρόω-ῶ, ἀπο-λυτρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RANÇONNER, va., ἀργυρολογέω-ῶ, f. ήσω; ἐκ-χρηματίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*

RANCUNE, sf., ἡ μνησικακία, ας. Garder rancune à qqn, τινί ou πρός τινα μνησικακέω-ῶ, f. ήσω; à qqn à cause d'une chose, τινί τινος.

RANCUNIER, IÈRE, adj., μνησίκακος, ον. Etre rancunier, μνησικακέω-ῶ, f. ήσω.

RANG, sm. 1° *Disposition sur une même ligne*, (en gén.), ὁ στοῖχος, ου; (en parl. des soldats, des arbres), ὁ στίχος, ου; (des soldats), ἡ τάξις, εως; τὸ ζυγόν, οῦ; (des arbres, des ceps de vignes), ὁ δρυμαθός, οῦ; ὁ ὄρχος, ου. Etre en rang, ἐπὶ στοίχου εἰμί. Marcher en rang, κατὰ στοίχους πορεύομαι. Etre rangé au premier, au dernier rang, (en parl. des troupes), τῆς πρώτης, τῆς ἐσχάτης τάξεως τέταγμαι (de τάττω). || *Au fig.* Se mettre sur les rangs pour briguer une chose, μετ-έρχομαί τι. || 2° *Place qui appartient à une personne, à une chose*, ἡ τάξις, εως; ἡ χώρα, ας. Etre à son rang, ἐν χώρᾳ εἰμί. Mettre une chose à son rang, κατὰ χώραν τι τίθεμαι (moy.). || 3° *Place dans la société, condition, classe*, ἡ χώρα, ας; ἡ τάξις, εως. Le premier, le second, le troisième rang, τὰ πρωτεῖα, ων; τὰ δευτερεῖα, ων; τὰ τριτεῖα, ων. Etre au rang des mercenaires, ἐν μισθοφόρου χώρᾳ εἰμί. Etre réduit au rang des esclaves, ἐν ἀνδραπόδων χώρᾳ εἰμί. Etre au premier rang parmi les citoyens, τῶν πολιτῶν οὐ ἦν τοῖς πολίταις πρωτεύω f. σω. Etre au même rang que qqn, τινι εἰμι ἰσότιμος, ον. Mettre qqn au rang de ses amis, ἐν τοῖς φίλοις ou εἰς τοὺς φίλους τινὰ τίθημι. Mettre qqn au rang des dieux, ἀν-άγω τινὰ εἰς τοὺς θεούς.

RANGÉ, ÉE, p.p. Voy. RANGER. || Adj., *qui a de l'ordre dans sa conduite*, κόσμιος, α, ον.

RANGÉE, sf., ὁ στοῖχος, ου; ὁ στίχος, ου. Voy. RANG 1°.

RANGEMENT, sm., ἡ τάξις, εως; ἡ διάταξις, εως.

RANGER, va. 1° *Mettre en rang*, διατίθημι; τάττω, δια-τάττω, συν-τάττω, f. τάξω, *acc.* Ranger une armée, des hoplites, τάττω στρατιάν, ὁπλίτας; pour le combat, εἰς μάχην. Ranger qqn parmi les poètes, τάττω τινὰ εἰς τοὺς ποιητὰς ou ἐν τοῖς ποιηταῖς. Ranger qqn dans la catégorie des esclaves, τάττω τινὰ εἰς δουλείαν. Ranger sous sa domination, sous sa puissance, κατα-στρέφομαι (moy.), *acc.* || 2° *Mettre de côté, écarter*, ἀπο-κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐκποδὼν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; *acc.* Faire ranger la foule, ἀνα-στέλλω τὸν ὄχλον. || SE RANGER, vr. 1° *Se mettre en ordre, en rang*, τάττομαι; (en parl. des troupes), διατάττομαι, συν-τάττομαι, f. τάξομαι. || *Au fig.* Se ranger sous l'obéissance d'un roi, βασιλεῖ ὑπο-τάττομαι, f. τάξομαι. Se ranger du parti, du côté de qqn, τά τινος αἱρέομαι-οῦμαι (moy.). Se ranger à l'avis de qqn, τῇ γνώμῃ τινὸς προσ-τίθεμαι (moy.). || 2° *Se mettre de côté*, μεθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), τῆς ὁδοῦ παρα-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

RANIMER, va. 1° *Rendre la vie à*, ἀν-άγω εἰς τὸν βίον; ἀνα-βιώσκομαι, *seulement à l'aor.* 1 ἀν-εβιωσάμην, *acc.* || 2° *Réveiller, exciter*, ἀνα-ζωπυρέω-ῶ, ἐκ-ζωπυρέω-ῶ, f. ήσω; ἀν-εγείρω, *acc.* Ranimer les soldats, le courage des soldats, τοὺς στρατιώτας ἀνα-θαρρύνω, f. υνῶ. || SE RANIMER, vr. 1° *Revenir à la vie*, ἀνα-βιώσκομαι. || 2° *Se réveiller, reprendre courage*, les verbes du n° 2° au passif.

RAPACE, adj., ἁρπακτικός, ή, όν.

RAPACITÉ, sf., τὸ ἁρπακτικόν, οῦ; ἡ ἁρπαγή, ῆς.

RÂPE, sf., *instrument pour râper*, τὸ ξύστρον, ου.

RÂPÉ, ÉE, p.p. Voy. RÂPER. || Habit râpé, ὁ τρίβων, ωνος.

RÂPER, va., ξύω, ἀπο-ξύω; ξέω-ῶ, ἀπο-ξέω-ῶ, *acc.*

RAPETISSER, va., μειόω-ῶ, f. ώσω; ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω. *acc.* || Vn., *el* SE RAPETISSER, vr., les mêmes verbes au passif.

RAPIDE, adj. 1° *Vite, accéléré*, ταχύς, εῖα, ύ (θάττων, τάχιστος); ὀξύς, εῖα, ύ. || 2° *Escarpé*, ἀπόκρημνος, ον.

RAPIDEMENT, adv., ταχύ (θᾶττον, τάχιστα), ὀξέως.

RAPIDITÉ, sf., τὸ τάχος, ους; ἡ ταχυτής,

ῆτος; ἡ ὀξύτης, ητος. Avec rapidité, ταχύ, ταχέως; ὠὰ τάχους, ἐν τάχει.

RAPIÉÇAGE et **RAPIÉCETAGE**, sm., τὸ ἀκεῖσθαι; de, *acc.*

RAPIÉCER et **RAPIÉCETER**, va., ἀκέομαι-οῦμαι, ἀνα-ῥράπτω, *acc.*

RAPINE, sf., ἡ ἁρπαγή, ῆς. Vivre de rapines, ἀπὸ τῆς ληστείας τὸν βίον ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

RAPINER, vn. et va., ἁρπάζω.

RAPPEL, sm., ἡ ἀνάκλησις, εως; (d'un exilé), ἡ καταγωγή, ῆς.

RAPPELER, va. 1° *Appeler de nouveau*, αὖθις ου πάλιν καλέω-ῶ, *acc.* || 2° *Faire revenir*, ἀνα-καλέω-ῶ, ἀπο-καλέω-ῶ; (un exilé), κατ-άγω, ἐπαν-άγω, *acc.* || *Au fig.* Rappeler ses esprits, ses sens, ἀνα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Faire revenir dans la mémoire*, ἀνα-μιμνήσκω, *acc.* Rappeler à qqn la mémoire, le souvenir d'une chose, ἀνα-μιμνήσκω τινά τι; ὑπο-μιμνήσκω τινά τι ου τινά τινος. || SE RAPPELER, vr., μνημονεύω, f. σω, *acc.*; μέμνημαι, *gén.* ου *acc.* Je me rappelle avoir dit, μέμνημαι εἰπών. Je me rappelle qu'il a dit, μέμνημαι αὐτοῦ εἰπόντος ου αὐτὸν εἰπόντα.

RAPPORT, sm. 1° *Produit, revenu*, ἡ φορά, ᾶς; ἡ πρόσοδος, ου; ὁ καρπός, οῦ. Etre d'un grand, d'un bon rapport, εὐφορέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Récit, témoignage, exposé*, ἡ διήγησις, εως; τὸ διήγημα, ατος; ἡ ἀπαγγελία, ας. Faire de faux rapports, τὰ ψευδῆ ἀπ-αγγέλλω, f. ελῶ. Faire à qqn un rapport sur une chose, ἀπ-αγγέλλω τί τινι ου πρός τινα. || 3° *Convenance, analogie*, ἡ ὁμοιότης, ητος; ἡ ἀναλογία, ας. Qui a du rapport avec une chose, τινί ου τινὸς ἀνάλογος ου ἀκόλουθος, ον. Etre en rapport avec une chose, τινί ου τινὸς ἀνάλογός εἰμι. || 4° *Commerce, liaison*, ἡ ὁμιλία, ας; ἡ συνουσία, ας. Avoir des rapports avec qqn, τινί ου πρός τινα ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω. || PAR RAPPORT À, loc. prép. 1° *Quant à ce qui regarde*, κατά, περί, *acc.* Par rapport à moi, τὸ κατ' ἐμέ. Par rapport à cela, τὰ πρὸς ταῦτα. || 2° *En comparaison de*, παρά, πρός, *acc.*

RAPPORTER, va. 1° *Venir remettre en son lieu, apporter à son retour*, ἀν-άγω; ἀνα-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Acquérir, remporter*, κτάομαι-ῶμαι, φέρομαι (moy.), *acc.* || 3° *Joindre, ajouter*, ἐπι-τίθημι, ἐπι-βάλλω, *acc.* || 4° *Donner comme revenu, produire*, ἀπο-φέρω, προσ-φέρω, *acc.* || 5° *Faire le récit de, rendre compte de*, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἀπ-αγγέλλω, f. ελῶ; ἀπο-φέρω, *acc.* Rapporter que. Voy. DIRE QUE. || 6° *Alléguer, citer*, προ-φέρω, παρα-βάλλω, *acc.* || 7° *Référer, attribuer*, ἀνα-φέρω, ἀν-άγω, *acc.*; à qqn, εἰς τινα; à qq. chose, ἐπί τι. Rapporter son origine à qqn, τὸ γένος ἀνα-φέρω εἰς τινα. || 8° *Abroger*, λύω, κατα-λύω, f. σω, *acc.* || SE RAPPORTER, vr. 1° *Avoir de la conformité, de la convenance*, συμ-βαίνω; συν-αρμόττω, f. όσω, *dat.* || 2° *Avoir rapport*, σκοπέω-ῶ; à une chose, πρός τι. || S'en rapporter (s'en remettre) à qqn, ἀνα-φέρω εἰς τινα. S'en rapporter à qqn, à qq. chose, (y ajouter foi), τινί πιστεύω, f. εύσω.

RAPPORTEUR, sm. 1° *Celui qui rapporte, dénonce une chose*, ὁ μηνυτής, οῦ. || 2° *Celui qui fait le rapport d'une affaire*, ὁ εἰσαγωγεύς, έως; ὁ εἰσηγητής, οῦ.

RAPPRENDRE, va., πάλιν μανθάνω, ἀνα-μανθάνω, *acc.*

RAPPROCHÉ, ÉE, p.p. Voy. RAPPROCHER. || Adj., *proche*. Voy. ce mot.

RAPPROCHEMENT, sm. 1° *Action de rapprocher*, ὁ πλησιασμός, οῦ. || 2° *Réconciliation*, ἡ διαλλαγή, ῆς. || 3° *Action de rapprocher des faits*, ἡ παραβολή, ῆς. Faire le rapprochement d'une chose avec une chose, παρα-βάλλω τι παρά τι ου πρός τι.

RAPPROCHER, va. 1° *Approcher de nouveau*, πάλιν προσ-άγω; πάλιν πλησιάζω, f. άσω, *acc.*; de, *dat.* || 2° *Approcher plus près*, πλησιαίτερον προσ-άγω, *acc.* || 3° *Rendre unis*, συν-άγω, *acc.* || 4° *Réconcilier*, δι-αλλάττω, κατ-αλλάττω, *acc.* || 5° *Comparer*, παρα-βάλλω, *acc.* || SE RAPPROCHER, vr. 1° *S'approcher plus près*, προσ-πελάζω, f. άσω; πλησιάζω, f. άσω; de, *dat.* || 2° *Se réconcilier*, ἀλλήλοις, αις δι-αλλάττεσθαι (pass.). || 3° *Avoir de la conformité avec*, προσ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

RAPSODE, sm., ὁ ῥαψῳδός, οῦ. De rapsode, ῥαψῳδικός, ή, όν. Etre rapsode, ῥαψῳδέω-ῶ, f. ήσω.

RAPSODIE, sf., ἡ ῥαψῳδία, ας.

RAPT, sm., ἡ ἁρπαγή, ῆς. Le rapt d'Hélène, ἡ Ἑλένης ἁρπαγή.

RÂPURE, sf., τὸ ξύσμα, ατος.

RARE, adj. 1° *Peu commun ou fréquent*, σπάνιος, α, ον. Etre rare, σπανίζω, f. ιῶ. Il est rare de voir une chose, σπάνιόν ἐστιν ἰδεῖν τι. || 2° *Extraordinaire, supérieur*, διαφέρων, ουσα, ον; ἐκπρεπής, ές; θαυμαστός, ή, όν. || 3° *Clairsemé, peu dense*, ἀραιός, ά, όν; μανός, ή, όν; σπάνιος, α, ον.

RARÉFACTION, sf., ἡ ἀραίωσις, εως.

RARÉFIANT, ANTE, adj., ἀραιωτικός, ή, όν.

RARÉFIER, va., ἀραιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE RARÉFIER, vr., ἀραιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

RAREMENT, adv., σπανίως. Qu'on voit rarement, ἰδεῖν σπάνιος, α, ον.

RARETÉ, sf. 1° *Disette, très petit nombre*, ἡ σπάνις, εως; ἡ σπανιότης, ητος. || 2° *Objet rare*, σπάνιόν τι. || 3° *Peu de densité*, ἡ μανότης, ητος.

RAS, RASE, adj. 1° *Tondu de près*, ἐν χρῷ κεκαρμένος, η, ον. || 2° *Plat, uni*, ὁμαλός, ή, όν; πεδινός, ή, όν. Rase campagne, ἡ πεδιάς, άδος; τὸ πεδίον, ου. || 3° *Au niveau du bord*, ἰσοχειλής, ές. || Sm. Au ras de, κατ' ἐπιφάνειαν, *gén.* Etre tondu au ras de la tête, ἐν χρῷ κείρομαι (pass.).

RASER, va. 1° *Tondre avec un rasoir*, ἀπο-κείρω; ἀπο-ξυρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se faire raser, *les mêmes verbes* au moyen. || 2° *Abattre rez terre*, εἰς ἔδαφος κατα-βάλλω ου καθ-αιρέω-ῶ; ἁρδην δια-σθείρω, *acc.* || 3° *Passer rapidement auprès*, φέρομαι (pass.) παρά, *acc.* || 4° *Effleurer*, ἐπι-ψαύω, f. ψαύσω, *gén.* Raser la côte, παρα-πλέω.

RASOIR, sm., τὸ ξυρόν, οῦ. Boîte à rasoir, ἡ ξυροδόκη, ης. Cuir à rasoir, ὁ πίναξ, ακος.

franchant comme un rasoir, ξυρίχης, ες.

RASSASIANT, ANTE, adj., κορεστικός, ή, όν.

RASSASIÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐμπεπλησμένος, η, ον; διακορής, ές; μεστός, ή, όν; de, *gén.*

RASSASIEMENT, sm., ἡ πλησμονή, ῆς; ὁ κόρος, ου.

RASSASIER, va., ἐμ-πίμπλημι, κορέννυμι, *acc.*; de, *gén.* || Se RASSASIER, vr., les mêmes verbes au passif. Il s'est rassasié de plaisirs, τῶν ἡδέων ἐν-επλήσθη.

RASSEMBLEMENT, sm. 1° *Action de rassembler*, ἡ συναγωγή, ῆς; ἡ συλλογή, ῆς; ἡ, ἀθροισις, εως. Lieu de rassemblement, χωρίον εἰς ὃ συλ-λέγονται. || 2° *Attroupement*, ὁ σύλλογος, ου; ἡ σύστασις, εως; ὁ κύκλος, ου. Il se fait des rassemblements, κύκλοι συνίστανται (moy. avec sens neutre).

RASSEMBLER, va., συν-άγω, συλ-λέγω, συν-αγείρω; συν-αθροίζω, f. οίσω, *acc.*; dans un lieu, ἐν χωρίῳ ou εἰς χωρίον. Rassembler des trirèmes, une armée, συν-άγω τριήρεις, στρατόν. || Se RASSEMBLER, vr., les mêmes verbes au passif. Se rassembler au même endroit, εἰς ταὐτὸν ἀθροίζομαι, f. οισθήσομαι.

RASSEOIR, va. 1° *Asseoir de nouveau, replacer*, πάλιν καθ-ίζω, ἀποκαθ-ίστημι, *acc.* || 2° *Reposer, calmer*, ἀνα-παύω, f. σω, *acc.* Rasseoir ses esprits, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἀνα-λαμβάνειν. || Se RASSEOIR, vr. 1° *S'asseoir de nouveau*, πάλιν καθ-ίζω ou καθ-ίζομαι. || 2° *Se calmer*, ἀνα-παύομαι, f. παυθήσομαι; ἡσυχάζω, f. άσω.

RASSÉRÉNER, va., αἰθριάζω, f. άσω, *acc.* Rassséréner le temps, τὸν ἀέρα αἰθριάζω. || *Au fig.* Rassséréner le visage, τὸ πρόσωπον διαγαληνίζω, f. ιῶ. || Se RASSÉRÉNER, vr. Le temps se rassérène, δι-αιθριάζει. Son visage se rassérène, τῷ προσώπῳ γίγνεται φαιδρός, ά, όν.

RASSIS, ISE, p.p. Voy. RASSEOIR. || Adj., *calme*, ἥσυχος, ον; ἡσύχιος, ον; ἀτάραχτος, ον. De sens rassis, ἡσύχως, ἀταράχτως.

RASSURANT, ANTE, adj., θάρρος ἐμβάλλων, ουσα, ον. Etre rassurant, θάρρος ἐμβάλλω; pour qqn, τινί.

RASSURER, va. 1° *Raffermir*, στερεόω-ῶ, f. ώσω; βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Redonner la confiance à*, ἀνα-θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* || Se RASSURER, vr., *reprendre courage*, ἀνα-θαρρέω-ῶ, f. ήσω; ἀνα-λαμβάνω θυμόν.

RAT, sm., ὁ μῦς, *gén.* μύος. Combat de rats, ἡ μυομαχία, ας. Trou de rat, ἡ μυωπία, ας.

RATATINER (SE), vr., ῥικνόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

RATE, sf., ὁ σπλήν, *gén.* σπληνός. De la rate, σπληνικός, ή, όν.

RÂTEAU, sm., ἡ ἅμη, ης.

RÂTELER, va. 1° *Amasser avec le râteau*, τῇ ἅμῃ συν-άγω, *acc.* || 2° *Rendre uni avec le râteau*, τῇ ἅμῃ ὁμαλίζω, f. ιῶ, *acc.*

RÂTELIER, sm., *mangeoire pour les chevaux*, τὸ κραστήριον, ου; ἡ φάτνη, ης.

RATIÈRE, sf., ἡ μυάγρα, ας.

RATIFICATION, sf., ἡ κύρωσις, εως.

RATIFIER, va., κυρόω-ῶ, ἐπι-κυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RATION, sf., ἡ μερίς, ίδος; ἡ μοῖρα, ας. Ration de vivres, τὸ σιτηρέσιον, ου.

RATIONNEL, ELLE, adj., λογικός, ή, όν.

RATIONNER, va., σιτομετρέω-ῶ, f. ήσω; qqn, τινά.

RATISSAGE, sm., ἡ ξέσις, εως; ἡ ξύσις, εως.

RATISSER, va., ξέω-ῶ, ἀπο-ξέω-ῶ; ξύω, ἀπο-ξύω, *acc.*

RATISSOIRE, sf., ὁ ξυστήρ, ῆρος.

RATISSURE, sf., τὸ ξύσμα, ατος.

RATTACHER, va. 1° *Attacher de nouveau*, πάλιν δέω-ῶ, *acc.* || 2° *Attacher.* Voy. ce mot. || Se RATTACHER, vr., *s'attacher de nouveau*, πάλιν ἔχομαι (moy.). || 2° *S'attacher.* Voy. ce mot.

RATTEINDRE, va., κατα-λαμβάνω, ἐπι-κατα-λαμβάνω, *acc.*

RATTRAPER, va. 1° *Reprendre*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Attraper de nouveau*, αὖθις λαμβάνω, *acc.*

RATURE, sf., ἡ διαγραφή, ῆς; τὸ διαγεγραμμένον, ου.

RATURER, va., δια-γράφω, ἐξ-αλείφω, *acc.*

RAUQUE, adj., τραχύς, εῖα, ύ. Qui a la voix rauque, τραχύφωνος, ον.

RAVAGE, sm. 1° *Dommage, dégât fait avec violence*, ἡ διαφθορά, ᾶς; ἡ λύμη, ης; ἡ κάκωσις, εως. || 2° *Désordre causé par les passions*, ἡ ταραχή, ῆς.

RAVAGER, va., δια-φθείρω; κακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.* ou *dat.*; (une ville, un pays), πορθέω-ῶ, f. ήσω; ἐκ-πορθέω-ῶ, f. ήσω; δῃόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Ravager par le feu, πυρπολέω-ῶ, f. ήσω; κάω, *acc.* Ravager par le fer et le feu, τέμνω καὶ κάω, *acc.*

RAVAGEUR, sm., *celui qui ravage*, ὁ λυμαντήρ, ῆρος.

RAVALER, va. 1° *Avaler de nouveau*, αὖθις κατα-πίνω, *acc.* || 2° *Déprimer, rabaisser*, ταπεινόω-ῶ, f. ώσω; φαυλίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se RAVALER, vr., *se rabaisser*, ὑφ-ίεμαι (moy.).

RAVAUDAGE, sm., ἡ ἐπισκευή, ῆς.

RAVAUDER, va., ἀκέομαι-οῦμαι, *acc.* Aiguille à ravauder, ἡ ἀκέστρα, ας.

RAVAUDEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ἀκεστής, οῦ; *fém.* ἡ ἀκέστρια, ας. Métier de ravaudeur, de ravaudeuse, ἡ ἀκεστική, ῆς.

RAVE, sf., ἡ ῥάπυς, υος; ἡ ῥαφανίς, ίδος. Petite rave, τὸ ῥαφανίδιον, ου. Semblable à une rave, ῥαφανιδώδης, ες.

RAVILIR, va. Voy. AVILIR.

RAVIN, sm., ἡ χαράδρα, ας; ἡ φάραγξ, αγγος. Creusé de ravins, φαραγγώδης, ες.

RAVINE, sf. 1° *Torrent*, ὁ χειμάρρους, ου. || 2° *Ravin.* Voy. ce mot.

RAVINER, va., χαραδρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RAVIR, va. 1° *Enlever de force*, ἁρπάζω, *acc.* Ravir qq. chose à qqn, ἐξ-αρπάζω τί τινι. || 2° *Enlever, ôter*, ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.); qq. chose à qqn, τί τινα ou τί τινος. || 3° *Charmer*, ψυχαγωγέω-ῶ, f. ήσω; προσ-άγομαι (moy.), *acc.* || Etre ravi de qq. chose, ὑπερχαίρω τινί ou ἐπί τινι; que, ὅτι *et l'ind.* Je

suis ravi d'apprendre, ὑπερ-χαιρω μανθάνων. Etre ravi d'admiration, d'étonnement, ἐκπλήττομαι (pass.). || A RAVIR, loc. adv., θαυμαστῶς ὡς.

RAVISEMENT, sm., ἡ μετάγνωσις, εως.

RAVISER (SE), vr., μετα-δοξάζω, f. άσω; μετα-γιγνώσκω.

RAVISSANT, ANTE, adj. 1° *Qui enlève par force*, ἁρπαστικός, ή, όν. || 2° *Merveilleux, charmant*, ἐκπληκτικός, ή, όν; ψυχαγωγός, όν.

RAVISSEMENT, sm. 1° *Enlèvement*, ἡ ἁρπαγή, ῆς. || 2° *Transport de joie*, ἡ περι-χάρεια, ας.

RAVISSEUR, sm., ὁ, ἡ ἅρπαξ, αγος.

RAVITAILLEMENT, sm., ὁ ἐπισιτισμός, οῦ.

RAVITAILLER, va., σῖτον ou τὰ ἐπιτήδεια εἰσ-άγω; une place, εἰς χωρίον. || SE RAVITAILLER, vr., ἐπι-σιτίζομαι, f. ιοῦμαι.

RAVIVER, va. 1° *Rendre plus vif*, (le feu), ζωπυρέω-ῶ, f. ήσω; (les couleurs), λαμπρύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Ranimer*, ἀνα-ζωπυρέω-ῶ, f. ήσω; ἐκ-ζωπυρέω-ῶ, f. ήσω; ἀν-εγείρω, *acc.* || SE RAVIVER, vr., les mêmes verbes au passif.

RAVOIR, va. 1° *Avoir de nouveau*, πάλιν ἔχω, *acc.* || 2° *Recouvrer*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.*

RAYÉ, ÉE, p.p. Voy. RAYER. || Adj., *qui a des raies*, ῥαβδωτός, ή, όν.

RAYER, va. 1° *Faire des raies sur*, ῥάβδοις ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.* || 2° *Raturer*, ἐξ-αλείφω, δια-γράφω, *acc.*

RAYON, sm. 1° *Trait de lumière*, ἡ ἀκτίς, ῖνος. || *Au fig.* Un rayon de joie, d'espérance, ἀμυδρά τις χαρά, ἐλπίς. || 2° *La moitié du diamètre*, ἡ ἡμίσεια (ας) διάμετρος, ου. || Rayon (d'une roue), ἡ κνήμη, ης. || 3° *Gâteau de miel*, τὸ κηρίον, ου. || 4° *Tablette de bibliothèque*, ὁ ἄβαξ, ακος.

RAYONNANT, ANTE, adj. 1° *Qui rayonne*, ἀκτῖνας βάλλων, ουσα, ον. || 2° *Transporté de joie*, φαιδρός, ά, όν. Visage rayonnant, τὸ πρόσωπον φαιδρόν, οῦ.

RAYONNÉ, ÉE, adj., ἀκτινωτός, ή, όν.

RAYONNEMENT, sm., ἡ ἀστραπή, ῆς; ἡ ἀκτινοβολία, ας.

RAYONNER, vn., ἀκτῖνας βάλλω; ἀστράπτω, f. άψω. || *Au fig.* Rayonner de joie, ὑπερ-χαίρω.

RAYURE, sf., ἡ ῥάβδωσις, εως. Qui a des rayures, ῥαβδωτός, ή, όν.

RÉACTION, sf., ἡ ἀντιτυπία, ας; τὸ ἀντίτυπον, ου. || Réaction politique, ἡ τῆς πολιτείας κατάλυσις, εως.

RÉAGIR, vn., ἀντι-τυπέω-ῶ, f. ήσω.

RÉALISABLE, adj., ἀνυστός, ή, όν; πρακτός, ή, όν; δυνατός, ή, όν.

RÉALISATION, sf., ἡ ἐπι-τέλεσις, εως; ἡ ἀποπλήρωσις, εως.

RÉALISER, va., ἐπι-τελέω-ῶ, *acc.* Réaliser sa promesse, τὴν ὑπόσχεσιν ἐκ-τελέω-ῶ. || SE RÉALISER, vr., ἐπι-τελέομαι-οῦμαι (pass.), ἐκ-τελέομαι-οῦμαι (pass.), γίγνομαι.

RÉALITÉ, sf., ἡ ἀλήθεια, ας; τὸ ἀληθές, οῦς. || EN RÉALITÉ, loc. adv., τῷ ὄντι, ἔργῳ.

RÉARMEMENT, sm., ἡ πάλιν ὅπλισις, εως.

RÉARMER, va., πάλιν ὁπλίζω, f. ιῶ, *acc.*

RÉATTELER, va., πάλιν ζευγνυμι ou ὑποζεύγνυμι, *acc.*

REBAPTISER, va., ἀνα-βαπτίζω, f. ιῶ, *acc.*

RÉBARBATIF, IVE, adj., σκυθρωπός, όν. Avoir un air, un visage rébarbatif, σκυθρωπάζω, f. άσω.

REBÂTIR, va., ἀν-οικοδομέω-ῶ, f. ήσω; ἀνα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

REBATTRE, va. 1° *Battre de nouveau*, πάλιν παίω, *acc.* || 2° *Répéter d'une manière ennuyeuse*, ἐπανα-πολέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

REBELLE, adj. 1° *Qui se soulève*, στασιωτικός, ή, όν. || 2° *Qui désobéit*, ἀπειθής, ές, *dat.* || 3° *Incurable*, ἀνίατος, ον. || Sm., *celui qui se soulève*, ὁ στασιώτης, ου.

REBELLER (SE), vr., ἐπαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre, *dat.*

RÉBELLION, sf., ἡ στάσις, εως. La rébellion contre qqn, ἡ τινι ou ἐπί τινα ἐπανάστασις, εως.

REBOISER, va., αὖθις ou πάλιν φυτεύω, f. εύσω, *acc.*

REBONDIR, vn., αὖθις ou πάλιν ἀνα-πηδάω-ῶ; ἀνα-κλάω-ῶ.

REBONDISSEMENT, sm., ἡ πάλιν πήδησις ou ἀναπήδησις, εως.

REBORD, sm., τὸ κράσπεδον, ου; τὸ χεῖλος, ους; ἡ κρηπίς, ῖδος.

REBOUCHER, va., πάλιν ἐμ-φράττω, f. φράξω; (avec un bouchon), πάλιν βύω, *acc.*

REBOURS, sm., *sens contraire*, τὸ ἐναντίον, ου. || A REBOURS, AU REBOURS, loc. adv. et prép., ἐναντίως; de, *dat.*

REBRIDER, va., πάλιν ou αὖθις χαλινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

REBROUSSER, va., *relever en sens contraire*, ἀντι-στρέφω, *acc.* || Rebrousser chemin, *ou simpl*t rebrousser (retourner subitement en arrière), πάλιν ἀνα-στρέφω; ἐπιστρέφω. Faire rebrousser chemin à qqn, ἐπιστρέφω τινά.

REBUFFADE, sf., ἡ ἐπίπληξις, εως; ἡ ἐπιτίμησις, εως.

REBUT, sm. 1° *Action de rebuter*, ἡ ἄπωσις, εως; ἡ ἀπότευξις, εως. || 2° *Objets rebutés*, τὰ ἀποδοκιμασθέντα, ων. Mettre au rebut, ἀπο-δοκιμάζω, f. άσω, *acc.* || *Au fig.* Le rebut du genre humain, τὸ κάθαρμα, ατος.

REBUTANT, ANTE, adj., δυσχερής, ές; ἀηδής, ές; βαρύς, εῖα, ύ.

REBUTER, va. 1° *Rejeter avec dureté*, ἀπο-ῥιπτέω-ῶ, ἀπ-ωθέω-ῶ, *acc.* || 2° *Décourager, effrayer*, ἐκ-πλήττω, *acc.* || 3° *Choquer, déplaire à*, ἀπ-αρέσκω, *dat.* ou *acc.* || SE REBUTER, vr., *se décourager*, ἀθυμέω-ῶ, f. ήσω; ἐκ-πλήττομαι (pass.).

RECACHETER, va., αὖθις ou πάλιν ἐπισφραγίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*

RÉCALCITRANT, ANTE, adj., ἀντίτυπος, ον. Etre récalcitrant, ἀντι-τυπέω-ῶ, f. ήσω.

RÉCALCITRER, vn., *regimber*, λακτίζω, ἀπο-λακτίζω, f. ιῶ.

RÉCAPITULATION, sf., ἡ ἀνακεφαλαίωσις, εως; ἡ παλιλλογία, ας.

RÉCAPITULER, va., κεφαλαιόω-ῶ, ἀνα-κεφαλαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RECEL et **RECÈLEMENT**, sm., ἡ κρύψις, εως; ἡ ἐπίκρυψις, εως.

RECELER, va. 1° *Tenir caché*, κρύπτω, ἐπι-κρύπτω, *acc.* || 2° *Contenir*, ἔχω, συν-ἔχω. *acc.*

RECELEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ κρύπτων, οντος ου κρύψας, αντος; *fém.* ἡ κρύπτουσα ου κρύψασα, ης; de, *acc.*

RÉCEMMENT, adv., νεωστί, ἄρτι, ἀρτίως.

RECENSEMENT, sm., ἡ ἀρίθμησις, εως; ἡ ἀπαρίθμησις, εως. Faire le recensement de, ἀριθμὸν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.*

RECENSER, va., ἀριθμέω-ῶ, ἀπ-αριθμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RECENSION, sf., ἡ κρίσις, εως. Faire la recension de, κρίνω, *acc.*

RÉCENT, ENTE, adj., νέος, α, ον; πρόσφατος, ον; καινός, ή, όν.

RÉCÉPISSÉ, sm., ἡ ἀποχή, ῆς.

RÉCEPTACLE, sm., (des choses), ἡ ὑποδοχή, ῆς; (des personnes), ἡ ἀποκρυφή, ῆς.

RÉCEPTION, sf. 1° *Action de recevoir*, ἡ λῆψις, εως; ἡ παράληψις, εως. || 2° *Accueil*, ἡ ὑποδοχή, ῆς Bonne réception, réception amicale, ὁ ἀσπασμός, οῦ. Faire une bonne réception à, φιλοφρόνως δέχομαι, *acc.* || 3° *Admission dans un corps*, ἡ ἐγκρισις, εως.

RECETTE, sf. 1° *Action de recevoir, de recouvrer*, ἡ συλλογή, ῆς; ἡ εἴσπραξις, εως. || 2° *Ce qui est reçu*, τὸ λῆμμα, ατος. || 3° *Remède*, τὸ φάρμακον, ου. || 4° *Méthode*, ἡ μέθοδος, ου.

RECEVABLE, adj. 1° *Admissible*, ἀποδέξασθαι ἄξιος, α, ον. || 2° *Valable*, ἱκανός, ή, όν.

RECEVEUR, sm., ὁ ἀποδέκτης, ου. Receveur des impôts, ὁ τελώνης, ου.

RECEVOIR, va. 1° *Prendre* (*ce qui est donné, offert*), λαμβάνω, παρα-λαμβάνω, δέχομαι, παρα-δέχομαι, *acc.* Recevoir des présents de qqn, λαμβάνω δῶρα παρά τινος. || 2° *Toucher* (*ce qui est dû*), ἀπο-λαμβάνω, ἀπο-δέχομαι, *acc.*; de qqn, παρά τινος. || 3° *Prendre* (*ce qui est envoyé, adressé*). Je reçois une chose (une chose me vient, m'est apportée), ἀφ-ικνεῖταί, ἔρχεταί, φέρεταί, κομίζεταί μοί τι. Il reçut une nouvelle, une lettre, ἦλθεν αὐτῷ ἄγγελία, ἐπιστολή. || 4° *Obtenir en partage, du sort*, τυγχάνω, λαγχάνω, *gén.* Il reçut des éloges, ἐπαίνου ἔτυχε. || 5° *Eprouver, subir*, λαμβάνω, πάσχω, *acc.* Recevoir des coups, des blessures, πλῆγάς, τραύματα λαμβάνω. Recevoir un châtiment, δίκην ου τιμωρίαν ὑπ-έχω. Recevoir un bienfait de qqn, ὑπό τινος εὐ-εργετέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Recevoir un affront, ὑβρίζομαι, f. ισθήσομαι. || 6° *Tirer, emprunter*, προσ-λαμβάνω, *acc.*; de qqn, παρά τινος; de qq. chose, ἀπό τινος. || 7° *Agréer, accepter*, ἀπο-δέχομαι, προσ-ιεμαι (moy.), *acc.* Bien recevoir, mal recevoir (une chose). Voy. APPROUVER, DÉSAPPROUVER. || 8° *Accueillir*, δέχομαι, ὑπο-δεχομαι, *acc.* Recevoir les ennemis de pied ferme, δέχομαι τους πολεμίους. Recevoir comme hôte, ὑπο-δέχομαι; ξενίζω, f. ιῶ, *acc.* Recevoir amicalement, ἀσπάζομαι, f. άσομαι, *acc.* || 9° *Admettre*, δέχομαι, ἀνα-δέχομαι, *acc.*; dans une société, εἰς ὁμιλίαν τινί.

RECHANGE, sm. De rechange, παρεσκευασμένος, η, ον; ἕτοιμος, ος et η, ον.

RECHAPPER, vn., ἀπο-φεύγω, *acc.*; ἀπ-αλλάττω, *gén. avec* ἐκ, ἐξ.

RECHARGER, va., πάλιν ου αὖθις *avec les verbes qui signifient* CHARGER.

RECHASSER, va., πάλιν ου αὖθις *avec les verbes qui signifient* CHASSER.

RÉCHAUD, sm., ἡ ἐσχάρα, ας; ἡ ἐσχαρίς, ίδος.

RÉCHAUFFER, va., ἀνα-θερμαίνω, f. ανῶ, *acc.* || SE RÉCHAUFFER, vr., ἀνα-θερμαίνομαι, f. ανθήσομαι.

RECHAUSSER, va., πάλιν ου αὖθις *avec les verbes qui signifient* CHAUSSER.

RÊCHE, adj., (au propre et au fig.), τραχύς, εῖα, ύ.

RECHERCHE, sf. 1° *Action de rechercher, perquisition*, ἡ ζήτησις, εως; ἡ ἀναζήτησις, εως; ἡ ἔρευνα, ης. Faire la recherche de qqn, de qq. chose, ζήτησίν ου ἔρευναν τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Enquête judiciaire*, ἡ ζήτησις, εως; ἡ ἐξέτασις, εως. Faire une recherche sur qq. chose, ζήτησίν τινος ου περί τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Poursuite en mariage*, ἡ μνηστεία, ας. Faire la recherche de, μνηστεύω, f. εύσω, *acc.* || 4° *Affectation*, ἡ περιεργία, ας. Avec recherche, περιέργως. Recherche dans la parure, ὁ καλλωπισμός, οῦ.

RECHERCHÉ, ÉE, p.p. Voy. RECHERCHER. || Adj., *affecté*, περίεργος, ον.

RECHERCHER, va. 1° *Chercher de nouveau*, ἀνα-ζητέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Chercher avec soin*, ἐπι-ζητέω-ῶ, f. ήσω; ἐρευνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Faire une enquête sur*, ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.* || 4° *Tâcher d'obtenir*, μετ-έρχομαι; θηράω-ῶ, f. άσω; διώκω, *acc.*; σπουδάζω, f. άσω περί, *acc.* ou *gén.* || 5° *Désirer de fréquenter*, ὁμιλεῖν ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*

RECHIGNÉ, ÉE, adj., σκυθρωπός, όν.

RECHIGNER, vn., σκυθρωπάζω, f. άσω.

RECHUTE, sf., ἡ ὑποστροφή, ῆς; ἡ ἐπιστροφή, ῆς. Avoir une rechute, ἐπι-στρέφω.

RÉCIDIVE, sf., ἡ ὑποστροφή, ῆς; ἡ ἐπιστροφή, ῆς.

RÉCIDIVER, vn., πάλιν ταὐτὸν ἁμαρτάνω; (en parl. d'une maladie), παλιγκοτέω-ῶ, f. ήσω.

RÉCIF, sm., ἡ χοιράς, άδος. Plein de récifs, χοιραδώδης, ες.

RÉCIPROCITÉ, sf., ἡ ἀμοιβή, ῆς; ἡ ἀλλαγή, ῆς.

RÉCIPROQUE, adj. 1° *Mutuel*. Voy. ce mot. || 2° *En grammaire*, ἀντανακλαστικός, ή, όν.

RÉCIPROQUEMENT, adv. Voy. MUTUELLEMENT.

RÉCIT, sm., ἡ διήγησις, εως. Faire le récit de, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Récit dramatique, ἡ σκηνογραφία, ας.

RÉCITATION, sf., ἡ ῥαψῳδία, ας.

RÉCITER, va., κατα-λέγω; ῥαψῳδέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Réciter publiquement, ἐπ-αινέω-ῶ, *acc.*

RÉCLAMATION, sf. 1° *Opposition, protestation*, ἡ ἀντιλογία, ας; ἡ ἔνστασις, εως. || 2° *Revendication*, ἡ ἀπαίτησις, εως.

RÉCLAMER, va. 1° *S'opposer de paroles*, ἀντι-λέγω; contre une chose, τινί ou πρός τι. || 2° *Protester*, ἐν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre une chose, τινί ou πρός τι. || Va. 1° *Implorer*, λιπαρῶς αἰτέω-ῶ, f. ήσω, (pour soi), αἰτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*; de qqn, τινά ou παρά τινος. || 2° *Revendiquer*, ἀπ-αιτέω-ῶ, ἐξ-αιτέω-ῶ, f. ήσω (et moyen), *acc.*

RECLOUER, va., αὖθις ou πάλιν *avec les verbes qui signifient* CLOUER.

RECLUS, USE, adj., καθειργμένος, η, ον. || Sm., ὁ ἀναχωρητής, οῦ.

RECLUSION ou **RÉCLUSION**, sf., ἡ κάθειρξις, εως.

RECOIFFER, va., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* COIFFER.

RECOIN, sm., ὁ μυχός, οῦ.

RECOLLER, va., πάλιν ou αὖθις κολλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RÉCOLTE, sf. 1° *Action de récolter*, ἡ καρπῶν κομιδή, συγκομιδή ou συλλογή, ῆς. Récolte des céréales, ὁ θερισμός, οῦ. || 2° *Produit de la récolte*, οἱ καρποί, ῶν; (des fruits), ἡ ὀπώρα, ας; (des céréales), τὸ θέρος, ους. || 3° *Ce qu'on recueille*, ἡ συλλογή, ῆς.

RÉCOLTER, va., κομίζω, συγ-κομίζω, f. ιῶ; συλ-λέγω; (les fruits de l'automne), ὀπωρίζω, f. ιῶ, (les céréales), θερίζω, f. ιῶ; (les raisins), τρυγάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RECOMMANDABLE, adj., εὐδόκιμος, ον. Etre recommandable, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω.

RECOMMANDATION, sf. 1° *Action de recommander qqn*, ἡ σύστασις, εως. Lettre de recommandation, ἡ συστατικὴ ἐπιστολή, ῆς. A la recommandation de qqn, προξενοῦντός τινος. || 2° *Exhortation*, ἡ παραίνεσις, εως. || 3° *Considération*, ἡ εὐδοκιμία, ας.

RECOMMANDER, va. 1° *Présenter avec recommandation*, συν-ίστημι; προ-ξενέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à, *dat.* Il fut recommandé au roi, συν-εστάθη τῷ βασιλεῖ. Recommander une affaire à qqn, ἐπι-τρέπω πρᾶγμά τινι. || 2° *Rendre recommandable*, εὐδόκιμον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Enjoindre*, ἐπι-σκήπτω, f. σκήψω; παρα-κελεύομαι, f. εύσομαι; à qqn de faire une chose, τινὶ ποιεῖν τι. || 4° *Conseiller*, παρ-αινέω-ῶ; à qqn de faire une chose, τινὶ ποιεῖν τι. || SE RECOMMANDER, vr., *être recommandable*, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω.

RECOMMENCER, va. et vn., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* COMMENCER.

RÉCOMPENSE, sf. 1° *Salaire d'un service*, ὁ μισθός, οῦ. Recevoir une récompense, μισθὸν ἀπο-λαμβάνω. || 2° *Châtiment*, ὁ μισθός, οῦ; ἡ δίκη, ης. Ils reçurent des dieux la récompense de leurs méfaits, ὑπὲρ τῶν πονηριῶν ἔδοσαν τοῖς θεοῖς δίκας. || 3° *Dédommagement*, ἡ ἀντίδοσις, εως. || EN RÉCOMPENSE, POUR RÉCOMPENSE, loc. adv., ἀντὶ τούτων. En récompense de, ἀντί, *gén.*

RÉCOMPENSER, va. 1° *Donner une récompense à*, μισθὸν ou χάριν ἀπο-δίδωμι, *dat.*; ἀντευ-εργετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Récompenser qqn d'une chose, τινά τινος ἀμείβομαι, f. είψομαι. Etre mal récompensé d'une chose, κακὴν χάριν ἀπο-λαμβάνω ὑπέρ τινος. || 2° *Punir*, ἀντι-τιμωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Etre justement recompensé d'une chose, τὴν ἀξίαν δίκην λαμβάνω τινος. || 3° *Dédommager*. Voy. ce mot.

RECOMPTER, va., πάλιν ou αὖθις ἀριθμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RÉCONCILIABLE, adj., καταλλακτικός, ή, όν; διαλλακτικός, ή, όν.

RÉCONCILIATEUR, sm., ὁ διαλλακτής, οῦ.

RÉCONCILIATION, sf., ἡ διαλλαγή, ῆς; avec qqn, πρός τινα. Faire sa réconciliation avec qqn, καταλλαγὰς πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

RÉCONCILIER, va., δι-αλλάττω, κατ-αλλάττω, *acc.*; avec qqn, πρός τινα. || SE RÉCONCILIER, vr., δι-αλλάττομαι, κατ-αλλάττομαι (pass.); avec qqn, τινί ou πρός τινα. Ils se reconcilièrent, ἀλλήλοις ou πρὸς ἀλλήλους δι-ηλλάγησαν.

RECONDUIRE, va., αὖθις ἀν-άγω ou ἐπ-άγω; παρα-πέμπω, *acc.*

RÉCONFORTER, va., ἀνα-ρρώνυμι; (au moral), ἀνα-λαμβάνω, *acc.*

RECONNAISSABLE, adj., εὔγνωστος, ον. Etre reconnaissable à qq. chose, τινὶ γνωρίζομαι, f. ισθήσομαι.

RECONNAISSANCE, sf. 1° *Action de reconnaître*, ἡ ἀναγνώρισις, εως; ὁ ἀναγνωρισμός, οῦ. || 2° *Examen détaillé*, ἡ ἐπισκεψις, εως; ἡ ἐξέτασις, εως. Faire la reconnaissance de, ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Exploration militaire*, ἡ κατασκοπή, ῆς; ἡ προσκοπή, ῆς. Envoyer, aller en reconnaissance, πέμπω, ἔρχομαι ἐπὶ κατασκοπήν. || 4° *Acte écrit*, ἡ συγγραφή, ῆς. || 5° *Aveu*, ἡ ὁμολογία, ας. || 6° *Gratitude*, ἡ χάρις, ιτος. Grande reconnaissance, πολλὴ χάρις. Avoir de la reconnaissance pour qqn, χάριν ἔχω τινί. Témoigner de la reconnaissance à qqn pour une chose, χάριν τινὶ ἀπο-δίδωμι, ἀπο-νέμω τινός, ἀντί ou ὑπέρ τινος. Obtenir la reconnaissance de qqn, χάριν λαμβάνω παρά τινος.

RECONNAISSANT, ANTE, adj., εὐχάριστος, ον. Etre reconnaissant à qqn d'une chose, χάριν τινὶ ἀπο-δίδωμί τινος.

RECONNAÎTRE, va. 1° *Se remettre dans l'esprit l'idée d'une personne, d'une chose que l'on revoit*, ἀνα-γνωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; à qq. chose, ἔκ ou ἀπό τινος. || 2° *Connaître, distinguer une personne, une chose qu'on n'a pas vue*, γιγνώσκω; γνωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; à qq. chose, ἔκ ou ἀπό τινος. || 3° *Apercevoir, remarquer*, γιγνώσκω; κατα-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Examiner, explorer*, κατα-σκοπέω-ῶ, προ-σκοπέω-ῶ, *acc.* || 5° *Admettre comme vrai*, ἀπο-δέχομαι, *acc.* || 6° *Avouer, confesser*, ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; que, *prop. infinitive*. || 7° *Avoir de la gratitude pour une chose*, χάριν ἀπο-δίδωμι τινος, ἀντί ou ὑπέρ τινος. || 8° *Récompenser*, ἀνταπο-δίδωμι, *acc.* || SE RECONNAÎTRE, vr. 1° *Trouver sa ressemblance*, ἑαυτὸν, ἣν, ὁ ἀνα-γνωρίζειν. || 2° *Reconnaître un lieu*, τόπον ἀνα-γνωρίζω, f. ιῶ. || 3° *Etre reconnu*, γνωοῖζομαι,

f. ισθήσομαι. || 4° *S'avouer*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ὁμολογεῖν. || 5° *Reprendre ses sens*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ἀνα-λαμβάνειν; ἀνα-φέρω.

RECONNU, UE, p.p. Voy. RECONNAÎTRE. || Adj., *manifeste*, φανερός, ά, όν.

RECONQUÉRIR, va., ἀνα-λαμβάνω, ἀποαμβάνω, ἀνα-κτάομαι-ῶμαι, *acc.*

RECONSTRUCTION, sf., ἡ ἀνάστασις, εως; (dune ville), ὁ ἀνοικισμός, οῦ.

RECONSTRUIRE, va., ἀν-οικοδομέω-ῶ, f. ήσω; ἀνα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

RECOPIER, va., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* COPIER.

RECORRIGER, va., πάλιν δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RECOUCHER, va., πάλιν κατα-κλίνω, *acc.* || SE RECOUCHER, vr., πάλιν κατα-κλίνομαι (pass.).

RECOUDRE, va., πάλιν ῥάπτω, *acc.* Recoudre une chose à une chose, πάλιν προσῥάπτω τι πρός τι.

RECOUPER, va., πάλιν τέμνω; (un vêtement), πάλιν συν-τέμνω, *acc.*

RECOURBÉ, ÉE, adj., ἐπικαμπής, ές; καμπύλος, η, ον.

RECOURBER, va., ἀνα-κάμπτω, ἐπι-κάμπτω, *acc.* || SE RECOURBER, vr., les mêmes verbes au passif.

RECOURIR, vn. 1° *Courir de nouveau*, πάλιν τρέχω. || 2° *Avoir recours*, καταφεύγω; à qqn, ἐπί, πρός, παρά τινα; à qq. chose, εἰς, ἐπί, πρός τι. || 3° *Se servir de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.*

RECOURS, sm., *refuge*, ἡ καταφυγή, ῆς. || Avoir recours à. Voy. RECOURIR.

RECOUVREMENT, sm. 1° *Action de recouvrer*, ἡ ἀνάληψις, εως; ἡ ἀντίληψις, εως. || 2° *Perception*, ἡ εἴσπραξις, εως; ἡ συλλογή, ῆς.

RECOUVRER, va. 1° *Rentrer en possession de*, ἀνα-λαμβάνω, ἀνα-κτάομαι-ῶμαι, *acc.* Il recouvra le pouvoir, ἀν-έλαβε τὴν ἀρχήν. Recouvrer la vue, ἀνα-βλέπω. || 2° *Percevoir*, εἰσ-πράττω, συλ-λέγω, *acc.*; les impôts, τοὺς δασμούς.

RECOUVRIR, va. 1° *Couvrir de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* COUVRIR. || 2° *Cacher, masquer*, ἐπ-ηλυγάζω, f. άσω; περι-πέττω, f. πέψω, *acc.*; de, *dat.* Le temps, le ciel se recouvre, αὖθις ἐπι-νεφέω-ῶ, f. ήσω).

RÉCRÉATIF, IVE, adj., ἐπιτερπής, ές; τερπνός, ή, όν.

RÉCRÉATION, sf., ἡ ἀνάπαυσις, εως; ἡ τέρψις, εως. Prendre un peu de récréation, ὀλίγον τι ἀνα-παύομαι, f. παύσομαι.

RÉCRÉER, va., τέρπω, f. τέρψω; εὐφραίνω, f. ανῶ, *acc.* || SE RÉCRÉER, vr., les mêmes verbes au passif.

RECRÉPIR, va., πάλιν κονιάω-ῶ, f. άσω, *acc.*

RÉCRIER (SE), vr., ἀνα-βοάω-ῶ. Se récrier contre qq. chose, ἐπί τινι δεινολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

RÉCRIMINATION, sf., τὸ ἀντέγκλημα, ατος.

RÉCRIMINATOIRE, adj., ἀντεγκληματικός, ή, όν.

RÉCRIMINER, vn., ἀντεγ-καλέω-ῶ; contre, *dat.*; ἀντικατ-ηγορέω-ῶ, f. ήσω; contre, *gén.*

RÉCRIRE, va., *écrire de nouveau*, πάλιν γράφω, *acc.* || Vn. 1° *Ecrire une nouvelle lettre*, πάλιν ἐπι-στέλλω, *dat.* || 2° *Faire réponse par lettre*, ἀντεπι-στέλλω, *dat.*

RECROÎTRE, vn., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* CROÎTRE.

RECROQUEVILLER (SE), vr., ῥικνόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

RECRU, UE, adj., *harassé*, κατάπονος, ον; κατάκοπος, ον.

RECRUDESCENCE, sf., ἡ πάλιν ἐπίτασις, εως.

RECRUE, sf., *nouveau soldat*, ὁ νέος (ου) στρατιώτης, ου. Les recrues, οἱ νεώτεροι, ων.

RECRUTEMENT, sm., ἡ συλλογή, ῆς. Faire le recrutement, συλλογὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

RECRUTER, va., κατα-λέγω, συλ-λέγω (et moy.), *acc.*

RECRUTEUR, sm., ὁ καταλογεύς, έως.

RECTANGLE, adj., ὀρθογώνιος, ον. || Sm., τὸ τετράγωνον, ου.

RECTANGULAIRE, adj., ὀρθογώνιος, ον; ὀρθός, ή, όν.

RECTEUR, sm., *celui qui dirige*, ὁ ἐπιστάτης, ου.

RECTIFICATION, sf., ἡ διόρθωσις, εως; ἡ ἐπανόρθωσις, εως.

RECTIFIER, va., δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω; ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.* Propre à rectifier, διορθωτικός, ή, όν. || SE RECTIFIER, vr., les mêmes verbes au passif.

RECTILIGNE, adj., εὐθύγραμμος, ον.

RECTITUDE, sf., (au pr. et au fig.), ἡ ὀρθότης, ητος.

RECTORAT, sm., ἡ ἐπίστασις, εως.

REÇU, UE, p.p. Voy. RECEVOIR. || Sm., *quittance*, ἡ ἀποχή, ῆς.

RECUEILLEMENT, sm., ἡ σύννοια, ας; ὁ λογισμός, οῦ.

RECUEILLI, IE, p.p. Voy. RECUEILLIR. || Adj., *qui se recueille habituellement*, σύννους, ουν; λογιζόμενος, η, ον.

RECUEILLIR, va. 1° *Récolter, ramasser*, συλ-λέγω; συγ-κομίζω, f. ιῶ (et moyen), *acc.* Recueillir les fruits de la terre, τὴν γῆν καρπόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. || *Au fig.* Recueillir une bonne renommée, de la gloire, des outrages, εὔκλειαν, δόξαν, ὀνείδη καρπόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. Recueillir du fruit de qq. chose, καρποὺς λαμβάνω ἔκ τινος. || 2° *Recevoir par voie d'hérédité*, λαμβάνω, παρα-λαμβάνω, *acc.*; la succession de qqn, τὴν κληρονομίαν τινός. || 3° *Rassembler, ramasser* (*ce qui est dispersé*), συλ-λέγω, συν-άγω, συν-αγείρω *acc.* || *Au fig.* Recueillir ses esprits, ses idées, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ συν-αγείρειν. || 4° *Faire un recueil de*, ἐκ-λέγω, *acc.* || 5° *Recevoir avec humanité*, εἰσ-δέχομαι, ὑπο-δέχομαι, *acc.* || SE RECUEILLIR, vr., *rassembler toute son attention*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ἀνα-λαμβάνειν.

RECUIRE, va., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* CUIRE.

RECULADE, sf., ἡ ὑποχώρησις, εως. Faire une reculade, ὑπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω.

RECULÉ, ÉE, p.p. Voy. RECULER. || Adj. 1° *Lointain, éloigné*, μακρὰν ἀπέχων, ουσα, ον. Les contrées les plus reculées, τὰ μακρότατα, ων. || 2° *Eloigné (dans le passé)*, παλαιός, ά, όν. Le plus reculé (dans l'avenir), ὕστατος, η, ον.

RECULEMENT, sm. 1° *Action de reculer*, ἡ ἀναχώρησις, εως; ἡ ὑποχώρησις, εως. || 2° *Action d'élendre*, ἡ ἔκτασις, εως.

RECULER, va. 1° *Tirer, pousser en arrière*, ἀπο-κινέω-ῶ, f. ήσω; ἀπ-ωθέω-ῶ, *acc.* || 2° *Reporter plus loin*, πορρωτέρω ἄγω, *acc.* || *Au fig.* Reculer les bornes, les frontières d'un Etat, ἀρχὴν ἐκ-τείνω. || 3° *Différer*, ἀνα-βάλλω (et moyen), ἐπ-έχω, *acc.* || Vn. 1° *Aller en arrière*, ἀνα-χωρέω-ῶ, ὑποχωρέω-ῶ, f. ήσω. Faire reculer, ἀνα-χωρίζω, f. ῖῶ, *acc.* || *Au fig.* Ne reculer devant aucun danger, οὐδένα κίνδυνον ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Différer*, μέλλω, δια-τρίβω. || SE RECULER, vr., ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω; d'un lieu, ἀπὸ ou ἐκ τόπου.

RECULONS (À), loc. adv., εἰς τοὐπίσω, ἐπὶ πόδα, ἀνὰ πόδα.

RÉCUPÉRER, va., ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || SE RÉCUPÉRER, vr., *et* se récupérer de ses pertes, τὴν ζημίαν δι-ορθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι.

RÉCUSABLE, adj., ἀδόκιμος, ον; ἀπόβλητος, ον; φαῦλος, ος *et* η, ον.

RÉCUSATION, sf., ἡ ἀποβολή, ῆς.

RÉCUSER, va., οὐ δέχομαι; ἀπο-δοκιμάζω, f. άσω; ἀπο-γιγνώσκω, *acc.* || SE RÉCUSER, vr., ὑπο-στέλλομαι (moy.).

RÉDACTEUR, sm., ὁ συντάττων ou διατάττων, οντος; ὁ συντάξας ou διατάξας, αντος; de, *acc.*

RÉDACTION, sf., *action de rédiger*, ἡ σύνταξις, εως; ἡ διάταξις, εως.

REDDITION, sf., ἡ παράδοσις, εως. || Reddition d'un compte, ὁ λογισμός, οῦ.

REDÉFAIRE, va., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* DÉFAIRE.

REDEMANDER, va. 1° *Demander de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* DEMANDER. || 2° *Demander ce qu'on a donné, prêté*, ἀπ-αιτέω-ῶ, f. ήσω (et moyen), *acc.*; à qqn, τινά.

RÉDEMPTEUR, sm., *celui qui rachète*, ὁ λυτρωτής, οῦ; ὁ σωτήρ, ῆρος.

RÉDEMPTION, sf., *rachat*, ἡ λύτρωσις, εως; ἡ σωτηρία, ας.

REDESCENDRE, vn. *et* va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* DESCENDRE.

REDEVABLE, adj., ὑπόχρεως, ων. Etre redevable d'une chose à qqn, ὀφείλω τί τινι. Je te suis redevable de la vie, σωθεὶς χάριν ἔχω σοι.

REDEVANCE, sf., *somme payable à des termes fixes*, ἡ ἀποφορά, ᾶς.

REDEVENIR, vn., πάλιν ou αὖθις γίγνομαι. Redevenir jeune, ἀν-ηβάω-ῶ.

REDEVOIR, va., *devoir après un compte fait*, προσ-οφείλω, *acc.* Ce qu'on redoit, τὸ προσοφειλόμενον, ου.

RÉDIGER, va., συν-τάττω, δια-τάττω, f. ξω; συγ-γράφω, *acc.*

REDIRE, va. 1° *Répéter*, πάλιν ou αὖθις λέγω; παλιλλογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Raconter fréquemment*, συχνὸν ou πολλάκις διηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 3° *Révéler*, ἐκ-λαλέω-ῶ, f. ήσω; ἐκ-φέρω, *acc.* || 4° *Blâmer*, μέμφομαι, f. μέμψομαι, *acc.* Trouver à redire à, ἔχω μέμφεσθαι. Il n'y a rien à redire à une chose, ἄμεμπτόν ἐστί τι.

REDIT, ITE, p.p. Voy. REDIRE. || Sf., *répétition d'une chose dite*, ἡ παλιλλογία, ας.

REDONDANCE, sf., *superfluité de paroles dans un discours*, ἡ περιττολογία, ας.

REDONDANT, ANTE, adj., *superflu*, περιττός, ή, όν.

REDONNER, va. 1° *Donner de nouveau*, πάλιν δίδωμι, *acc.* || 2° *Rendre*, ἀπο-δίδωμι, *acc.* Redonner du courage à, ἀνα-θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* || Vn., *et* SE REDONNER, vr., *s'abandonner de nouveau*, πάλιν ἐν-δίδωμι; dans, à, πρός *et l'acc.*

REDORER, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* DORER.

REDOUBLEMENT, sm. 1° *Augmentation*, ἡ αὔξη, ης; ἡ αὔξησις, εως; ἡ ἐπίδοσις, εως. || 2° *Paroxysme (d'une maladie)*, ὁ παροξυσμός, οῦ. || 3° *En grammaire*, ὁ διπλασιασμός, οῦ.

REDOUBLER, va. 1° *Réitérer*. Voy. ce mot. || 2° *Augmenter beaucoup*, ἐπ-αυξάνω, ἐπι-τείνω, *acc.* || Vn., *s'accroître*, ἐπ-αυξάνομαι (pass.), ἐπι-δίδωμι. || Redoubler de (augmenter), ἐπ-αυξάνω, ἐπι-τείνω, *acc.*

REDOUTABLE, adj., φοβερός, ά, όν; δεινός, ή, όν. Se rendre redoutable à qqn, φόβον ἐμβάλλω ou παρ-έχω τινί.

REDOUTE, sf., *fortification*, τὸ χῶμα, ατος; τὸ χαράκωμα, ατος; τὸ ἔρυμα, ατος.

REDOUTER, va., φοβέομαι-οῦμαι, δέδια, δέδοικα, *acc.* Voy. CRAINDRE.

REDRESSEMENT, sm. 1° *Action de redresser*, ἡ εὐθυνσις, εως. || 2° *Action de corriger*, ἡ ἐπανόρθωσις, εως.

REDRESSER, va. 1° *Rendre droit*, εὐθύνω, κατ-ευθύνω, *i.* υνῶ, *acc.* || 2° *Eriger de nouveau*, πάλιν ἀν-ίστημι, *acc.* || 3° *Réparer, corriger*, ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.* || SE REDRESSER, vr., *redevenir droit*, εὐθύνομαι, f. υνθήσομαι.

REDRESSEUR, sm., ὁ ἐπανορθωτής, οῦ; ὁ ὁ διορθωτής, οῦ.

RÉDUCTION, sf. 1° *Action de diminuer*, ἡ μείωσις, εως; ἡ ἐλάττωσις, εως. || 2° *Action de soumettre*, ἡ χείρωσις, εως. || 3° *Opération de chirurgie*, ὁ κατατρισμός, οῦ.

RÉDUIRE, va. 1° *Diminuer*, μειόω-ῶ, f. ώσω; ἐλαττόω-ῶ, f. ώσω; συ-στέλλω, *acc.* || 2° *Restreindre*, συ-στέλλω, συν-τέμνω, *acc.* Réduire qq. chose à une juste mesure, συ-στέλλω τι εἰς τὸ μέτριον. || 3° *Contraindre*, ἀναγκάζω, f. άσω, *acc.*; à, *acc.* ou *inf.* || 4° *Amener, faire tomber*, καθ-ίστημι, *acc.*; à, εἰς *et l'acc.* Réduire qqn à la dernière extrémité, καθ-ίστημί τινα εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν. || 5° *Soumettre*, κατα-στρέφομαι, ὑπ-άγομαι (moy.), *acc.*; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Réduire à la raison, *ou simpl*t réduire, σωφρονίζω, f. ιῶ, *acc.* || 6° *Changer*, μετα-βάλλω, *acc.*; en, εἰς *et l'acc.* Réduire en cendre, ἀπο-τεφρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 7° *Organiser*, συν-τάττω, f. τάξω, *acc.* || 8° *Remettre, remboîter (en chirurgie)*, κατ-αρτίζω, f. ῶ; κατ-αναγκάζω,

f. άσω, *acc.* || Se réduire, vr., les mêmes verbes au passif. || *Aboutir, tendre à*, άπο-βαίνω, συν-τείνω εἰς *et l'acc.*

RÉDUIT, ITE, p.p. Voy. **RÉDUIRE**. || Sm., *retraite*, ἡ ἀναχώρησις, εως.

RÉÉDIFICATION, sf., ἡ ἀνάστασις, εως.

RÉÉDIFIER, va., *rebâtir*, ἀν-οικοδομέω-ῶ, f. ήσω; ἀνα-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

RÉÉDITER, va., πάλιν ἐκ-δίδωμι, *acc.*

RÉEL, ELLE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ὄντως; ἀληθής, ές; ἀληθινός, ἡ, όν.

RÉÉLIRE, va., πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* ÉLIRE.

RÉELLEMENT, adv., τῷ ὄντι, ὄντως, ἀληθῶς.

REFAIRE, va. 1° *Faire de nouveau*, πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* FAIRE. || 2° *Réparer*, ἀνα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || 3° *Remettre en vigueur, fortifier*, ἀνα-λαμβάνω, ἀνα-ρρώννυμι, *acc.* || Se refaire, vr., *rétablir sa santé*, ἀνα-ρρώννυμαι (pass.).

RÉFECTION, sf., *réparation*, ἡ ἐπισκευή, ῆς.

RÉFECTOIRE, sm., τὸ συσσίτιον, ου; τὸ ἑστιατόριον, ου.

RÉFÉRENCE, sf., ἡ ἀναφορά, ᾶς; ἁ, πρός *et l'acc.*

RÉFÉRER, va., *rapporter*, ἀνα-φέρω, ἐπανα-φέρω, *acc.*; ἀ, εἰς *et l'acc.* || Se référer, vr. 1° *S'en rapporter*, ἀνα-φέρω; ἀ, εἰς *et l'acc.* || 2° *Avoir rapport*, τείνω, ἀν-ήκω; ἀ une chose, εἴς ου πρός τι.

REFERMER, va., αὖθις ου πάλιν *et les verbes qui signifient* FERMER.

RÉFLÉCHI, IE, p.p. Voy. **RÉFLÉCHIR**. || Adj. 1° *Où il y a de la réflexion*, ἐσκεμμένος, η, ον; βεβουλευμένος, η, ον; πεφροντισμένος, η, ον. || 2° *Méditatif*, αὐλαθής, ές; περιεσκεμμένος, η, ον.

RÉFLÉCHIR, va., *renvoyer, réperculer*, ἀνα-κλάω-ῶ, ἀντανα-κλάω-ῶ, ἀνταπο-δίδωμι, *acc.* Réfléchir la lumière, ἀντ-αυγέω-ῶ, f. ήσω. || Vn. 1° *Rejaillir, être répercuté*, les mêmes verbes au passif. || 2° *Penser mûrement*, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω; ἐν-νοέομαι-οῦμαι, διανοέομαι-οῦμαι; ἀ *ou* sur une chose, τί ου περί τινος; ἐν-θυμέομαι-οῦμαι περί τινος. || Se réfléchir, vr., *être réfléchi, répercuté*, ἀνα-κλόμαι-ῶμαι, ἀντανα-κλάομαι-ῶμαι, ἀνταπο-δίδομαι (pass.).

RÉFLÉCHISSEMENT, sm., ἡ ἀνάκλασις, εως; ἡ ἀνταπόδοσις, εως.

REFLET, sm., ἡ ἀνταύγεια, ας. Qui a des reflets, ἀνταυγής, ές.

REFLÉTER, va., ἀνα-κλάω-ῶ, *acc.* Refléter les couleurs, χρώματα ἐμ-φαίνω. || Se refléter, vr., ἀνα-κλάομαι-ῶμαι (pass.), ἀντ-αυγέω-ῶ, f. ήσω.

REFLEURIR, vn., ἀν-ανθέω-ῶ, f. ήσω; (au fig.), πάλιν ἀνθέω-ῶ, f. ήσω.

RÉFLEXION, sf. 1° *Renvoi, répercussion*, ἡ ἀνάκλασις, εως; ἡ ἀνταπόδοσις, εως. || 2° *Considération attentive*, ἡ σκέψις, εως; ἡ ἐνθύμησις, εως; ἡ ἔννοια, ας. Faire réflexion à *ou* sur. Voy. **RÉFLÉCHIR**, vn. 2°. Faire réflexion que, ἐν-νοέω-ῶ, f. ήσω ὅτι *et l'ind.* Avec réflexion, διεσκεμμένως. Sans réflexion, ἀπερισκέπτως. || 3° *Pensée qui résulte de la réflexion*, τὸ ἐνθύμημα, ατος; ἡ γνώμη, ης.

REFLUER, vn., ἀνα-ρρέω, μετα-ρρέω, ἀνα-δύομαι (moy.).

REFLUX, sm., ἡ ἄμπωτις, εως et ιδος; ἡ ἀνάρροια, ας.

REFONDRE, va. 1° *Fondre de nouveau*, ἀνα-χωνεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Changer*, μεταποιέω-ῶ, f. ήσω; μετα-πλάττω, f. πλάσω, *acc.*

REFONTE, sf., ἡ μεταχάλκευσις, εως; (transformation), ἡ μεταβολή, ῆς.

RÉFORMATEUR, sm., ὁ ἐπανορθωτής, οῦ; ὁ διορθωτής, οῦ.

RÉFORMATION, sf., ἡ ἐπανόρθωσις, εως; ἡ διόρθωσις, εως.

RÉFORME, sf. 1° *Correction, amélioration*, ἡ ἐπανόρθωσις, εως; ἡ διόρθωσις, εως. || 2° *Licenciement*, ἡ ἄφεσις, εως.

REFORMER, va., *former de nouveau*, ἀποκαθ-ίστημι, *acc.* || Se reformer, vr. 1° *Se former de nouveau*, ἀποκαθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 2° *Se rallier*, πάλιν συντάττομαι, f. τάξομαι.

RÉFORMER, va. 1° *Corriger, rectifier*, ἐπαν-ορθόω-ῶ; μετα-ρρυθμίζω, f. ιῶ, *acc.* Réformer l'Etat, τὴν πολιτείαν νεωτερίζω, f. ιῶ. || 2° *Retrancher, diminuer*, συ-στέλλω, συντέμνω, *acc.* || 3° *Licencier*, ἀφ-ίημι, *acc.* || Se réformer, vr., *s'amender*, τὸν βίον ἐπαν-ορθόω-ῶ. Il s'est réformé, τὸν βίον ἐπ-ηνώρθωσε.

REFOULEMENT, sm., ἡ ἀνάρροια, ας; ἡ μετάρροια, ας.

REFOULER, va. 1° *Fouler de nouveau*, αὖθις ου πάλιν *et les verbes qui signifient* FOULER. || 2° *Faire refluer*, μεταρρεῖν ποιέω-ῶ, f. ήσω. || Vn., *refluer*, μετα-ρρέω; ἀνα-ρρέω.

RÉFRACTAIRE, adj., *rebelle*, ἀπειθής, ές; ἀ, *dat.* || Sm., *celui qui refuse le service militaire*, ὁ ἀστράτευτος, ου.

RÉFRACTER, va., ἀνα-κλάω-ῶ, ἀνταπο-δίδωμι, *acc.* || Se réfracter, vr., les mêmes verbes au passif.

RÉFRACTION, sf., ἡ ἀνάκλασις, εως; ἡ ἀντανάκλασις, εως.

REFRAIN, sm., (au pr. et au fig.), ὁ ἐπῳδός, οῦ.

REFRAPPER, va. et vn., αὖθις ου πάλιν *et les verbes qui signifient* FRAPPER.

RÉFRÉNER, va., κατ-έχω; κολάζω, f. άσω, *acc.*; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Réfréner sa colère, τὴν ὀργὴν κατ-έχω. Réfréner ses désirs, ἐπιθυμιῶν κρατῶ.

RÉFRIGÉRANT, ANTE, adj., *rafraîchissant*, ψυκτικός, ή, όν; ἀναψυκτικός, ή, όν.

REFROGNÉ ou **RENFROGNÉ, ÉE**, p.p., σκυθρωπός, όν; σκυθρός, ά, όν.

REFROGNEMENT ou **RENFROGNEMENT**, sm., ἡ σκυθρωπότης, ητος.

REFROGNER (SE) ou **RENFROGNER (SE)**, vr., σκυθρωπάζω, f. άσω.

REFROIDIR, va. 1° *Rendre froid*, ψύχω, κατα-ψύχω, f. ψύξω, *acc.* || 2° *Diminuer*, κατα-ψύχω, ἀπο-ψύχω, f. ψύξω; ἀμβλύνω, f. υνῶ, *acc.* || Vn., *et* se refroidir, vr. 1° *Devenir froid*, ψύχομαι, ἀπο-ψύχομαι, f. ψυ-

χθήσομαι. Le temps se refroidit, ἀπο-ψύχεται (pass.). || 2° *Diminuer, se ralentir*, κατα-ψύχομαι, f. ψυχθήσομαι; ἀμβλύνομαι, f. υνθήσομαι.

REFROIDISSEMENT, sm. 1° *Diminution de chaleur*, ἡ ψῦξις, εως; ἡ κατάψυξις, εως. || 2° *Diminution dans l'amitié*, ἡ ψυχρότης, ητος; τὸ ψυχρόν, οῦ. || 3° *Indisposition causée par le froid*, τὸ ὑπὸ ψύχους πάθος, ους. Avoir un refroidissement, ὑπὸ ψύχους πάσχω.

RÉFUGE, sm. 1° *Retraite, asile*, ἡ καταφυγή, ῆς; ἡ ἀποστροφή, ῆς; ἡ ἀναχώρησις, εως; τὸ ἄ-υλον, ου. || 2° *Appui, soutien*, ὁ στῦλος, ου; ἡ ἐπικουρία, ας. Voy. APPUI. || 3° *Raison apparente*, ἡ καταφυγή, ῆς.

RÉFUGIÉ, ÉE, p.p. Voy. SE RÉFUGIER. || Sm., *celui qui s'est retiré dans un autre pays pour être en sûreté*, ὁ φυγάς, άδος; ὁ φεύγων, οντος.

RÉFUGIER (SE), vr. 1° *Se retirer, chercher un refuge*, κατα-φεύγω; chez qqn; πρός ου παρά τινα; dans un lieu, εἰς ου ἐπί τινα τόπον. || 2° *Recourir*, ἀπ-έρχομαι; dans une chose, ἐπί τι.

REFUS, sm., ἡ ἄρνησις, εως; ἡ ἐξάρνησις, εως. Refus essuyé, ἡ ἀπότευξις, εως. Essuyer, éprouver un refus, ἀπο-τυγχάνω.

REFUSER, va., ἀρνέομαι-οῦμαι, *acc.*; de faire une chose, μὴ ποιεῖν τι. Refuser une invitation, κλῆσιν ἐπ-αινέω-ῶ. || SE REFUSER, vr 1° *Ne pas consentir à*. Comme REFUSER. Il se refuse à travailler, ἀρνεῖται μὴ πονεῖν. || 2° *Ne pas se livrer à, fuir*, φεύγω, ἀποφεύγω, *acc.*; ἀπ-έχομαι (moy.), *gén.* || 3° *Ne pas se permettre*, οὐκ ἐν-δέχομαι, *acc.* Il ne se refuse rien, πάντα ἑαυτῷ χαρίζεται (de χαρίζομαι, f. ιοῦμαι).

RÉFUTABLE, adj., ἐλεγκτός, ή, όν. Non réfutable, ἀνέλεγκτος, ον.

RÉFUTATION, sf., ὁ ἔλεγχος, ου. Admettre, ne pas admettre de réfutation, ἔχω, οὐκ ἔχω ἔλεγχον. Qui a l'apparence d'une réfutation, ἐλεγχοειδής, ές.

RÉFUTER, va., ἐλέγχω; δια-λύομαι, f. σομαι, *acc.* Il réfuta les accusations, δι-ελύσατο τὰ ἐγκλήματα. Facile à réfuter, εὐέλεγκτος, ον. Difficile à réfuter, δυσεξέλεγκτος, ον. Habile, propre à réfuter, ἐλεγκτικός, ή, όν.

REGAGNER, va. 1° *Gagner ce qu'on avait perdu*, ἀνα-κτάομαι-ῶμαι, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Retourner dans, rejoindre*, ἐπαν-έρχομαι εἰς *et l'acc.*

RÉGAL, sm., *festin*, ἡ ἑστίασις, εως; ἡ εὐωχία, ας; ἡ θοίνη, ης.

RÉGALER, va., εὐωχέω-ῶ, f. ήσω; ἑστιάω-ῶ, *acc.* || SE RÉGALER, vr., les mêmes verbes au passif.

REGARD, sm. 1° *Action de regarder*, τὸ βλέμμα, ατος; ἡ ὄψις, εως. Jeter, porter, attacher ses regards sur qqn, sur qq. chose, ἀπο-βλέπω εἰς, πρός τινα ou πρός, εἰς τι. || *Au fig.* Attirer, attacher les regards (l'attention) de tous, πάντας ἐπι-στρέφω. || 2° *Ouverture*, ἡ ὀπή, ῆς. || EN REGARD, loc. adv., *vis-à-vis*, ἐναντίον.

1. **REGARDANT**, sm., *spectateur*, ὁ θεατής, οῦ; ὁ θεώμενος, ου.

2. **REGARDANT, ANTE**, adj., *trop ménager*, μικρολόγος, ον; γλίσχρος, α, ον.

REGARDER, va. 1° *Porter ses regards sur qqn, qq. chose*, βλέπω, ἀπο-βλέπω εἰς ου πρός τινα ou τι; προσ-βλέπω τινά, τι ou τινί; ἐμ-βλέπω τινί, τινά, εἰς τινα ou τινί, εἰς τι. Regarder qqn en face, ἀντι-βλέπω τινί. Regarder en haut, en bas, βλέπω ἄνω, κάτω. || *Au fig.* Regarder qqn du haut en bas, de travers, de côté, de mauvais œil (le regarder avec mépris) τινά ὑπο-βλέπω ou παρ-οράω-ῶ. || 2° *Considérer, examiner avec attention*, σκοπέω-ῶ; ἀθρέω-ῶ, f. ήσω; θεωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Juger, réputer* (avec *comme*), νομίζω, f. ιῶ; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; τίθημι *avec deux acc.* Ils regardent la Pudeur comme une divinité, θεὰν τὴν Αἰδῶ νομίζουσιν. Tu regardes la richesse comme le plus grand bien, κρίνεις μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι πλοῦτον. Etre regardé comme, νομίζομαι, f. ισθήσομαι, κρίνομαι (pass.), δοκέω-ῶ *et le nom.* Il était regardé comme un dieu, ἐνομίζετο θεός. || 4° *Concerner*. Voy. ce mot. || Va. et vn., *être tourné du côté de, avoir vue sur*, ὁράω-ῶ, βλέπω εἰς ou πρός *et l'acc.* Maison qui regarde la rivière, sur la rivière, οἰκία πρὸς τὸν ποταμὸν βλέπουσα. || Vn., *faire attention à une chose*, δια-σκοπέω-ῶ (et moy.) τι ou περί τινος. || Regarder de près (prendre garde aux moindres choses), μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

REGARNIR, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* GARNIR.

RÉGENCE, sf., ἡ ἐπιτροπεία, ας. Donner à qqn la régence (d'un Etat), τὴν ἀρχὴν τινι ἐπι-τροπεύω, f. σω.

RÉGÉNÉRATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ ἐπανορθῶν, οῦντος; *fém.* ἡ ἐπανορθοῦσα, ης; de, *acc.*

RÉGÉNÉRATION, sf., ἡ ἐπανόρθωσις, εως; (renaissance), ἡ παλιγγενεσία, ας.

RÉGÉNÉRER, va., ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.* || SE RÉGÉNÉRER, vr., ἐπ-αν-ορθόμαι-οῦμαι (pass.).

RÉGENT, ENTE, sm. et sf., *celui, celle qui exerce la régence*, ὁ ἐπιτροπεύων, οντος, *fém.* ἡ ἐπιτροπεύουσα, ης τὴν ἀρχήν.

RÉGENTER, vn., *commander*, ἄρχω, f. ἄρξω; κυριεύω, f. εύσω. || Va., *admonester*, νουθετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RÉGICIDE, sm. 1° *Assassinat d'un roi*, ὁ βασιλέως φόνος, ου. || 2° *Assassin d'un roi*, ὁ βασιλέα φονεύσας, αντος.

RÉGIE, sf., *administration des biens*, ἡ διοίκησις, εως.

REGIMBER, vn. 1° *Ruer*, λακτίζω, f. ιῶ. Regimber contre, ἀντι-λακτίζω, f. ιῶ, *dat.* || 2° *Refuser d'obéir*, ἀπειθέω-ῶ, f. ήσω.

RÉGIME, sm. 1° *Manière de vivre*, ἡ δίαιτα, ης. Mettre au régime, δι-αιτάω-ῶ, *acc.* || 2° *Forme du gouvernement*, τὸ τῆς ἀρχῆς εἶδος, ους; ἡ πολιτεία, ας. || 3° *Règle, administration*, ἡ διοίκησις, εως.

RÉGIMENT, sm., ἡ τάξις, εως; τὸ τάγμα ατος; τὸ τέλος, ους.

RÉGION, sf., ἡ χώρα, ας; τὸ χωρίον, ου: ὁ τόπος, ου. Les régions de l'air, τὰ μετέωρα χωρία, ων. S'élever dans les hautes régions, (au pr. et au fig.), μετεωρίζομαι, f. ισθήσομαι.

RÉGIR, va. 1° *Gouverner, diriger*, κυβερνάω-ω, f. ήσω; εὐθύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Administrer, gérer*, δι-οικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RÉGISSEUR, sm., ὁ ἐπιμελητής, οῦ; ὁ οἰκονόμος, ου.

REGISTRE, sm., ὁ κατάλογος, ου; ἡ ἀπογραφή, ῆς; ἡ διαγραφή, ῆς.

RÈGLE, sf. 1° *Instrument pour tirer des lignes droites*, ὁ κανών, όνος. || 2° *Ordre, bon ordre*, ὁ κόσμος, ου; ἡ εὐταξία, ας. Sans règle, ἀτάκτως. || 3° *Exemple*, τὸ παράδειγμα, ατος. || 4° *Principe, loi, coutume*, ὁ νόμος ου; τὸ ἔθος, ους. Il est de règle de, νομίζεται *et l'inf.* Dans la règle, en bonne règle, κατὰ τὸ εἰωθός. || 5° *Précepte*, ὁ κανών, όνος; τὸ παράγγελμα, ατος. Il n'y a point de règle sans exception, πᾶς κανὼν δέχεται ἐξαίρεσιν. Selon les règles de l'art, τεχνικῶς.

RÉGLÉ, ÉE, p.p. Voy. RÉGLER. || Adj., *sage, régulier*, εὔτακτος, ον; κόσμιος, ος et α, ον.

RÈGLEMENT, sm. 1° *Action de régler, de déterminer*, ὁ ὁρισμός, οῦ. || 2° *Ordonnance, statut*, ὁ νόμος, ου; τὸ ἐπίταγμα, ατος.

RÉGLÉMENT, adv. 1° *D'une manière réglée*, τεταγμένως, ὡρισμένως. || 2° *Exactement*, ἀκριβῶς.

RÉGLEMENTATION, sf., ἡ διάταξις, εως.

RÉGLEMENTER, va., δια-τάττω, f. τάξω, *acc.*

RÉGLER, va. 1° *Tirer des lignes sur*, γραμμὰς δια-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Diriger suivant certaines règles*, ῥυθμίζω, f. ῶ; τάττω, δια-τάττω, f. τάξω, *acc.* Régler une chose par ou sur une chose, τὶ πρός τι ἀπ-ευθύνω, f. υνῶ. || 3° *Mettre en bon ordre, arranger*, δια-τάττω, f. τάξω; δια-τίθημι; δι-οικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Déterminer, décider*, ὁρίζω, δι-ορίζω, f. ῶ, *acc.* || 5° *Terminer*, παύω, f. σω, *acc.* Regler un différend, διαφοράν δια-λύω, f. σω. Régler un compte, λογισμοὺς συν-τελέω-ῶ. || SE RÉGLER, vr., *se modérer*, μετρίως ἔχω. || Se régler sur qqn, sur qq. chose, ἑαυτόν, ήν, ό τινι ἐφ-αρμόττειν (de ἐφ-αρμόττω, f. όσω).

RÉGLISSE, sf., *plante*, ἡ γλυκεῖα, ας.

RÉGNANT, ANTE, adj. 1° *Qui règne*, βασιλεύων, ουσα, ον; ἄρχων, ουσα, ον. || 2° *Qui domine*, ἐπικρατῶν, οῦσα, οῦν.

RÈGNE, sm. 1° *Gouvernement d'un souverain*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ βασιλεία, ας. Sous le règne de Thésée, Θησέως ἄρχοντος ou βασιλεύοντος. || 2° *Autorité, influence*, τὸ κράτος, ους; ἡ ἐπικράτεια, ας. Sous le règne des lois, τῶν νόμων ἐπι-κρατούντων. || 3° *Genre*, τὸ γένος, ους. Le règne animal, végétal, minéral, τῶν ζώων, τῶν φυτῶν, τῶν λίθων γένος.

RÉGNER, vn. 1° *Etre roi, souverain*, βασιλεύω, f. σω; ἄρχω, f. ἄρξω; sur, *gén.* || 2° *Dominer, être en crédit*, κρατέω-ῶ, ἐπικρατέω-ῶ, f. ήσω; ἰσχύω, f. σω. || 3° *Exister, être*, ὑπ-άρχω, f. ἄρξω; εἰμί, γίγνομαι.

REGONFLER, va., *gonfler de nouveau*, πάλιν φυσάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *s'enfler*, (en parl. des eaux), εἰς ὕψος ἐπι-δίδωμι.

REGORGEMENT, sm., ἡ ὑπέρχυσις, εως.

REGORGER, vn. 1° *Déborder*, ὑπερ-αίρω, ὑπερ-χέομαι (pass.). || 2° *Etre fort abondant, regorger de richesses*, περιττεύω, f. σω; πλεονάζω, f. άσω. || 3° *Avoir une grande abondance de*, ἀφθονίαν ἔχω; εὐπορέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

REGRATTER, va., *gratter de nouveau*, ἀνα-ξαίνω, f. ξανῶ, *acc.*

REGRET, sm. 1° *Chagrin causé par une perte*, ὁ πόθος, ου; τὸ πένθος, ους. || 2° *Chagrin, déplaisir*, ἡ λύπη, ης; τὸ ἄχθος, ους Avoir regret *ou* du regret de. Voy. REGRETTER 2°. || 3° *Repentir*, ἡ μεταμέλεια, ας; ἡ μετάνοια, ας. Avoir regret de, être aux regrets de Voy. REGRETTER 3°. || 4° Au pl., *lamentations*, αἱ οἰμωγαί, ῶν; οἱ ὀδυρμοί, ῶν. || A REGRET, loc. adv., *avec répugnance*, ἀκουσίως.

REGRETTABLE, adj., (en parl. des pers.), πόθου ἄξιος, α, ον; (des choses), μεταμελείας ἄξιος, α, ον.

REGRETTER, va. 1° *Etre fâché de la perte de*, ποθέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Etre fâché d'une chose*, ἄχθομαί τινι ou ἐπί τινι. Je regrette de vous nourrir, ἄχθομαι τρέφων ὑμᾶς ou ὅτι τρέφω ὑμᾶς. || 3° *Se repentir d'une chose*, μετα-μέλομαί τινι ou ἐπί τινι. Je regrette d'avoir fait cela, μετα-μέλομαι ποιήσας τοῦτο.

RÉGULARISATION, sf., ἡ διόρθωσις, εως; ἡ ἐπανόρθωσις, εως.

RÉGULARISER, va., δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω; ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.*

RÉGULARITÉ, sf. 1° *Bel ordre, harmonie*, ὁ κόσμος, ου; ἡ ἐμμετρία, ας; ἡ συμμετρία, ας. || 2° *Observation des règles*, ἡ εὐταξία, ας; ἡ εὐκοσμία, ας. || 3° *Exactitude*, ἡ ἀκρίβεια, ας. Avec régularité, ἀκριβῶς.

RÉGULATEUR, TRICE, adj., *qui règle*, διορθωτικός, ή, όν. || Sm., *celui qui dirige*, ὁ εὐθυντής, οῦ.

RÉGULIER, IÈRE, adj. 1° *Symétrique, harmonieux*, ἔμμετρος, ον; σύμμετρος, ον. || 2° *Assujetti à un certain ordre*, ταχτός, ή, όν; εὔτακτος, ον; ἔννομος, ον. || 3° *Qui se conforme à la morale*, εὔτακτος, ον; κόσμιος, ος et α, ον. || 4° *Ponctuel, exact*, ἀκριβής, ές; σπουδαῖος, α, ον.

RÉGULIÈREMENT, adv. 1° *Symétriquement*, ἐμμέτρως. || 2° *En se conformant à la morale*, εὐτάκτως, κοσμίως. || 3° *Exactement*, ἀκριβῶς. || 4° *D'une manière réglée*, τεταγμένως, ὡρισμένως.

RÉGULUS, *h.*, ὁ Ῥήγουλος, ου.

RÉHABILITATION, sf., *rétablissement dans le premier état*, ἡ ἀποκατάστασις, εως.

RÉHABILITER, va., *rétablir dans le premier état*, ἀποκαθ-ίστημι, *acc.* || SE RÉHABILITER, vr., ἀποκαθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

RÉHABITUER, va., πάλιν ἐθίζω, *acc.*; à, *dat.* ou *inf.* || SE RÉHABITUER, vr., πάλιν ἐθίζομαι (pass.); à, *dat.* ou *inf.*

REHAUSSEMENT, sm., ἡ ἄρσις, εως.

REHAUSSER, va. 1° *Hausser davantage*, αἴρω, ἐπ-αίρω, *acc.* || *Au fig.* Rehausser le courage de, ἐπι-θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Augmenter*, ἐπ-αίρω, αὐξάνω, *acc.* || 3° *Vanter avec excès*, ἐξ-αίρω; μεγαλύνω, f. υνῶ, *acc.*

RÉIMPORTER, va., πάλιν εἰσ-κομίζω, f. ῶ (et moyen), *acc.*

REIN, sm., ὁ νεφρός, οῦ. Qui concerne les reins, νεφρίδιος, α, ον.

REINE, sf., ἡ βασίλεια, ας; ἡ βασίλισσα, ης.

RÉINSTALLATION, sf., ἡ ἀποκατάστασις, ως.

RÉINSTALLER, va., ἀποκαθ-ίστημι, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.*

RÉINTÉGRATION, sf., ἡ ἀποκατάστασις, εως.

RÉINTÉGRER, va., ἀποκαθ-ίστημι, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.*

RÉITÉRATION, sf., ἡ ἐπανάληψις, εως.

RÉITÉRÉ, ÉE, p.p. Voy. RÉITÉRER. || Adj., *fréquent*, συχνός, ή, όν; πολύς, πολλή, πολύ.

RÉITÉRER, va., ἀνα-λαμβάνω, *acc.*; (dire deux fois), παλιλλογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; (faire de nouveau), πάλιν ου αὖθις ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

REJAILLIR, vn. 1° *Jaillir*, (en parlant d'un liquide). Voy. ce mot. || 2° *Etre renvoyé*, (en parl. d'un corps solide), ἀπο-πηδάω-ῶ; ἀφ-άλλομαι. || 3° *Retomber sur qqn*, ἀνα-φέρομαι (pass.) εἴς τινα. La honte en rejaillit sur toi, εἰς σὲ τρέπεται τὸ αἰσχρόν.

REJAILLISSEMENT, sm., τὸ *et l'infinitif des verbes qui signifient* REJAILLIR.

REJET, sm. 1° *Action de rejeter*, ἡ ἀποβολή, ῆς; (par le suffrage), ἡ ἀποψήφισις, εως. || 2° *Nouvelle pousse*, *rejeton*, τὸ ἐπιβλαστάνον, οντος; ὁ βλαστός, οῦ.

REJETABLE, adj., ἀπόβλητος, ον; ἀδόκιμος, ον.

REJETER, va. 1° *Jeter de nouveau*, πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* JETER. || 2° *Repousser*, *renvoyer*, ἔμπαλιν ἐπαφ-ίημι, *acc.*; à, *dat.* || 3° *Jeter hors de soi*, *vomir*, ἐκ-βάλλω; (en parl. d'un volcan), ἀνα-πέμπω, ἀνα-δίδωμι; (de la mer), ἀπο-βράττω, f. βράσω, *acc.* || 4° *Faire retomber*, ἀνα-φέρω, *acc.* Rejeter la faute sur qqn, ἀνα-φέρω τὴν αἰτίαν ἐπί τινα, τρέπω τὴν αἰτίαν εἰς τινα. || 5° *Ne pas agréer*, ἀπο-βάλλω, ἀπο-γιγνώσκω; ἀποδοκιμάζω, f. άσω; (par le suffrage), ἀπο-ψηφίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* || SE REJETER, vr. 1° *Se reculer*, ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *S'excuser*, ἀπ-έρχομαι; sur une chose, ἐπί τι.

REJETON, sm. 1° *Nouveau jet*, ὁ βλαστός, οῦ; τὸ βλάστημα, ατος. Pousser des rejetons, βλαστουρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Descendant*, τὸ ἀποβλάστημα, ατος; τὸ γέννημα, ατος.

REJOINDRE, va. 1° *Réunir*, συν-άπτω, f. άψω; συγ-κολλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Atteindre*, *retrouver*, κατα-λαμβάνω, *acc.* || SE REJOINDRE, vr. 1° *Se réunir*, les verbes n° 1° au passif. || 2° *Se retrouver ensemble*, συν-έρχομαι.

REJOUER, vn. et va., πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* JOUER.

RÉJOUI, IE, p.p. Voy. RÉJOUIR. || Adj., *gai*, φαιδρός, ά, όν; ἱλαρός, ά, όν.

RÉJOUIR, va., εὐφραίνω, f. ανῶ; τέρπω, f. τέρψω, *acc.* || SE RÉJOUIR, vr., τέρπομαι, f. τερφθήσομαι. Se réjouir d'une chose, ἥδομαι, χαίρω τινί ου ἐπί τινι; de faire une chose, ποιῶν τι.

RÉJOUISSANCE, sf., ἡ εὐφροσύνη, ης; ἡ εὐθυμία, ας; ἡ ἱλαρότης, ητος.

RÉJOUISSANT, ANTE, adj., τερπνός, ή, όν; ἐπιτερπής, ές.

RELÂCHANT, ANTE, adj., χαλαστικός, ή, όν; ὑπακτικός, ή, όν.

RELÂCHE, sm., *interruption d'un travail, d'une souffrance*, ἡ ἀνάπαυσις, εως; ἡ ἀνάπαυλα, ης; ἡ ἄνεσις, εως. Sans relâche, ἀπαύστως. || Sf. 1° *Lieu propre pour relâcher*, ὁ ὅρμος, ου; τὸ ναύσταθμον, ου. || 2° *Action de relâcher*, ἡ προσόρμισις, εως.

RELÂCHÉ, ÉE, p.p. Voy. RELÂCHER. || Adj., *peu sévère*. ἀνειμένος, η, ον. Genre de vie relâché, ἡ δίαιτα (ης) ἀνειμένη, ης.

RELÂCHEMENT, sm. 1° *Etat d'une chose qui se relâche*, ἡ χάλασις, εως; ἡ ἄνεσις, εως. || 2° *Etat de celui qui se relâche*, ἡ χαλαρότης, ητος; ἡ ῥαστώνη, ης; ἡ μαλακία, ας. || 3° *Relâche*, ἡ ἀνάπαυλα, ης.

RELÂCHER, va. 1° *Détendre*, χαλάω-ῶ, ἀν-ίημι, *acc.* || *Au fig.* Se relâcher l'esprit, ἀν-ίημι τὴν ψυχήν. || 2° *Laisser aller*, ἀφ-ίημι, *acc.* || 3° *Céder*, *abandonner*, ὑφ-ίεμαι (moy.), *gén.* || Vn. 1° *Rabattre de*. Voy. SE RELÂCHER 3°. || 2° *Aborder*, προσ-ορμίζομαι, f. ιοῦμαι; dans un port, πρὸς λιμένα. || SE RELÂCHER, vr. 1° *Se détendre*, χαλάω-ῶ, ἀν-ίεμαι (pass.). || 2° *Perdre de sa force, diminuer*, χαλάω-ῶ, ἐν-δίδωμι. || 3° *Rabattre de sa première ardeur, exactitude*, χαλάω-ῶ; ἀν-ίεμαι (pass.). Se relâcher de ses fatigues, de sa colère, τῶν πόνων, τῆς ὀργῆς ὑφ-ίημι. Il se relâche dans le travail, ἀν-ίησι (de ἀν-ίημι) πονῶν (participe). || 4° *Céder de*, ἀνίημι, χαλάω-ῶ, *gén.* Relâche-toi un peu en ma faveur de ton autorité, σμικρόν γέ μοι τῆς ἀρχῆς χάλασον.

RELAIS, sm. 1° *Chevaux frais postés en quelque endroit*, οἱ νέοι ἵπποι, ων. || 2° *Lieu où l'on met les relais*, ὁ σταθμός, οῦ.

RÉLARGIR, va., εὐρύνω, ἀν-ευρύνω, f. υνῶ, *acc.*

RELATER, va., ἀπο-μνημονεύω, f. εύσω; δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; *acc.*

RELATIF, IVE, adj. 1° *Qui a quelque rapport*, ἀνήκων, ουσα, ον; à une chose, εἰς ου πρός τι. || 2° *En grammaire*, ἀναφορικός, ή, όν. || 3° *En logique*, σχετικός, ή, όν.

RELATION, sf. 1° *Rapport d'une chose à une autre*, ἡ ἀναφορά, ᾶς. || 2° *Liaison, commerce*, ἡ κοινωνία, ας; ἡ ὁμιλία, ας. Etre en relation avec qqn, τινὶ κοινωνέω-ῶ, f. ήσω. Avoir de mauvaises relations, ὁμιλίαις κακαῖς χράομαι-ῶμαι. || 3° *Rapport, récit*, ἡ ἀπαγγελία, ας; ἡ διήγησις, εως. Relation historique, ἡ ἱστορία, ας.

RELATIVEMENT, adv., *d'une manière relative*, δι' ἀναφορᾶς. || RELATIVEMENT À, loc. prép., *par rapport à*, κατὰ λόγον, ἀνὰ λόγον, *gén.*

RELAVER, va., πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* LAVER.

RELAYER, va., *remplacer*, δια-δέχομαι, *dat.* || Vn., *prendre des relais de chevaux*, τοὺς ἵππους κατὰ σταθμοὺς ἀλλάττω. || SE RELAYER, vr., *se remplacer*, ἀλλήλοις, αις δια δέχεσθαι.

RELÉGATION, sf., ἡ ἐκβολή, ῆς; ὁ ἐξορισμός, οῦ.

RELÉGUER, va., ἐκ-βάλλω; ἐξ-ορίζω, περι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se **RELÉGUER**, vr., *se retirer*, ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω; dans un lieu, εἰς τόπον.

RELEVÉ, sm., *liste*, ὁ κατάλογος, ου. Faire le relevé de, κατα-λέγω, *acc.* || Relevé de compte, ὁ ἀναλογισμός, οῦ.

RELEVÉ, ÉE, p.p. Voy. **RELEVER**. || Adj., *grand, noble*, ὑψηλός, ή, όν; μεγαλοπρεπής, ές; λαμπρός, ά, όν.

RELÈVEMENT, sm., ἡ ἀνάστασις, εως; ἡ ἐπανόρθωσις, εως.

RELEVER, va. 1° *Remettre debout, redresser*, ἀν-ίστημι, ἐπαν-ίστημι; δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Retrousser*, ἀνα-ζώννυμι, ἀνα-στέλλω, *acc.* || 3° *Hausser, rendre plus haut*, αἴρω, ἐκ-αίρω, *acc.* Relever la tête, (au pr. et au fig.), ἀνα-κύπτω, f. κύψω. || 4° *Rétablir, reconstruire*, ἀν-ίστημι, ἐπαν-ίστημι, ἀν-ορθόω-ῶ, *acc.* || 5° *Remettre en état, ranimer*, ἀν-ορθόω-ῶ, ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, ἀν-εγείρω, *acc.* Relever la ville de ses désastres, ἐκ πονηρῶν πραγμάτων τὴν πόλ.ν ἀνα-φέρω. Relever les espérances de qqn, πάλιν τινὰ ἐπ-ελπίζω, f. ιῶ. || 6° *Augmenter*, αὔξω, αὐξάνω, *acc.* || 7° *Louer, exalter*, ἐξ-αίρω; μεγαλύνω, f. υνῶ; σεμνύνω, f. υνῶ, *acc.* || 8° *Faire remarquer, indiquer*, σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 9° *Reprendre, blâmer*, ἐλέγχω, *acc.*; de, περί *et le gén.* || 10° *Consigner, noter*, ἐγ-γράφω, *acc.* || 11° *Changer*, ἀμείβω, f. ψω, *acc.* || 12° *Remplacer, succéder à*, διαδέχομαι, *dat.* || 13° *Libérer, délier*, ἀπο-λύω, f. σω; ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gén.* || Vn., *dépendre de qqn*, εἰμί τινι ou τινος ὑπήκοος, ον. || En relever, ἀνα-λαμβάνω. Voy. **MALADIE**. || Se **RELEVER**, vr., ἀν-ίσταμαι, ἐπαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); les autres verbes actifs au passif. || Se relever de ses pertes, βλάβην ἐπ-αν-ορθόω-ῶ.

RELIEF, sm. 1° *Saillie des objets*, ἡ ἐξοχή, ῆς. || 2° *Ouvrage relevé en bosse*, τὸ ἔκτυπωμα, ατος; ὁ τύπος, ου. Travaillé en relief, ἔκτυπος, ον. || 3° *Eclat, considération*, ἡ λαμπρότης, ητος; ἡ ἐπιφάνεια, ας. || 4° Au pl., *restes*, τὰ λείψανα, ων.

RELIER, va., *lier de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* LIER.

RELIGIEUSEMENT, adv. 1° *Avec religion*, εὐσεβῶς, ὁσίως. || 2° *Exactement, scrupuleusement*, ἀκριβῶς, εὐλαβῶς.

1. **RELIGIEUX, EUSE**, adj. 1° *Qui appartient à la religion*, θεῖος, α, ον; ἱερός, ά, όν. Zèle religieux, ὁ περὶ τὰ θεῖα ζῆλος, ου. Les choses religieuses, τὰ ἱερά, ῶν. || 2° *Pieux*, εὐσεβής, ές; ὅσιος, α, ον. || 3° *Exact, scrupuleux*, ἀκριδής, ές; εὐλαβής, ές.

2. **RELIGIEUX, EUSE**, sm. et sf., *personne qui s'est vouée à la vie religieuse*, ὁ μοναστής, οῦ; *fém.* ἡ μονάστρια, ας.

RELIGION, sf. 1° *Culte rendu à Dieu, aux dieux*, ἡ τοῦ Θεοῦ, τῶν θεῶν θεραπεία, ας; τὰ θεῖα, ων. || 2° *Piété*, ἡ εὐσέβεια, ας; ἡ ὁσιότης, ητος. || 3° *Vie religieuse*, ἡ μοναστικὴ (ῆς) δίαιτα, ης.

RELIQUAT, sm., τὸ προσοφειλόμενον, ου.

RELIQUE, sf., τὸ λείψανον, ου.

RELIRE, va., πάλιν ἀνα-γιγνώσκω, *acc.* Lire et relire, πολλάκις ἀνα-γιγνώσκω, *acc*

RELOUER, va., *louer de nouveau*, πάλιν *et les verbes qui signifient* LOUER.

RELUIRE, vn. 1° *Briller*, λάμπω, f. λάμψω; ἀστράπτω, f. άψω. || 2° *Paraître avec éclat*, ἐκ-πρέπω, f. πρέψω; δια-φέρω.

RELUISANT, ANTE, adj., λαμπρός, ά, όν; στιλπνός, ή, όν.

REMÂCHER, va., *mâcher une seconde fois*, μηρυκάζω, f. άσω, *acc.*

REMANIEMENT ou **REMANÎMENT**, sm., ἡ ἐπισκευή, ῆς; (d'un livre), ἡ διασκευή, ῆς.

REMANIER, va. 1° *Changer, refaire*, μετα-ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Retoucher (un livre)*, δια-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

REMARIER, va., πάλιν *et les verbes qui signifient* MARIER. || Se **REMARIER**, vr., πάλιν *et les verbes qui signifient* SE MARIER.

REMARQUABLE, adj. 1° *Digne d'être remarqué*, ἐπίσημος, ον; ἀξιόλογος, ον. || 2° *Distingué*, περίβλεπτος, ον; ἐπιφανής, ές; διαφέρων, ον.

REMARQUABLEMENT, adv., διαφερόντως; ὑπερβαλλόντως.

REMARQUE, sf. 1° *Action de remarquer*, ἡ κατανόησις, εως. || 2° *Observation, note*, τὸ παρατήρημα, ατος; τὸ σχόλιον, ου.

REMARQUER, va. 1° *Marquer de nouveau*, πάλιν σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Observer, faire attention à*, κατα-νοέω-ῶ, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω; *acc.*; que, ὅτι ou ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*; προσ-έχω, *dat.* || 3° *Distinguer parmi plusieurs*. Voy. DISCERNER. || Se faire remarquer, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω; par qq. chose, ἐπί τινι.

REMBARQUEMENT, sm. 1° *Action de rembarquer*, τὸ πάλιν ἐμβιβάζειν; de, *acc.* || 2° *Action de se rembarquer*, ἡ πάλιν ἔμβασις, εως.

REMBARQUER, va., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* EMBARQUER. || Se **REMBARQUER**, vr., πάλιν ou αὖθις *avec les verbes qui signifient* S'EMBARQUER.

REMBLAI, sm., τὸ χῶμα, ατος. Faire un remblai, χῶμα χόω-ῶ.

REMBLAYER, va., χόω-ῶ, *acc.*

REMBOÎTEMENT, sm., ἡ κατάρτισις, εως.

REMBOÎTER, va., κατ-αρτίζω, f. ιῶ, *acc.*

REMBOURSEMENT, sm., ἡ ἀπόδοσις, εως.

REMBOURSER, va., ἀπο-τίνω, ἀπο-δίδωμι; une chose, τί; qqn d'une chose, τινί τι.

REMBRUNIR, va., ἀμαυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Se **REMBRUNIR**, vr., ἀμαυρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

REMBRUNISSEMENT, sm., ἡ ἀμαύρωσις, εως.

REMÈDE, sm., (au pr. et au fig.), τὸ φάρμακον, ου; (au fig.), τὸ ἐπικούρημα, ατος; pour, contre une chose, τινός. User d'un remède, φαρμάκῳ χράομαι-ῶμαι. Qui est sans remède. Voy. IRRÉMÉDIABLE.

REMÉDIABLE, adj., *guérissable*, ἰατός ή, όν; ἰάσιμος, ον.

REMÉDIER, vn., (au pr. et au fig.), ἐξ-ακέομαι-οῦμαι; ἰάομαι-ῶμαι; à, *acc.*

REMÉMORER, va., ἀνα-μιμνήσκω; qq. chose à qqn, τί ou τινός τινα. || Se **REMÉMORER**, vr.

ἀνα-μιμνήσκομαι (pass.); une chose, τί ou τινός.

REMENER, va. 1° *Mener de nouveau*, πάλιν ἄγω, *acc.* || 2° *Remmener*, ἀν-άγω; (en parl. des choses), ἀνα-κομίζω, f. ιῶ, *acc.*

REMERCIEMENT ou REMERCÎMENT, sm., ἡ χάρις, ιτος; ἡ χάριτος ὁμολογία, ας. Faire un remerciement, des remerciements. Voy. REMERCIER.

REMERCIER, va. 1° *Faire des remerciements à*, χαρίτας λέγω; χάριν ὁμολογέω-ῶ, f. ήσω, *dat.*; d'une chose, ὑπέρ τινος. || 2° *Refuser honnêtement*, ἐπ-αινέω-ῶ, *acc.*

REMETTRE, va. 1° *Mettre de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* METTRE. || 2° *Replacer*, ἀποκαθ-ίστημι, *acc.* || *Au fig.* Remettre une chose à qqn devant les yeux, αὖθις παρ-ίστημί τί τινι. Remettre dans son esprit, se remettre dans l'esprit, αὖθις ὑπο-λαμβάνω τῇ διανοίᾳ, *acc.* || 3° *Remboîter* (*un membre*), κατ-αρτίζω, f. ιῶ; διαναγκάζω, f. άσω, *acc.* || 4° *Livrer, rendre*, ἀπο-δίδωμι, *acc.* || 5° *Confier*, παρα-δίδωμι, ἐπι-τρέπω, *acc.* || 6° *Différer, ajourner*, ἀνα-τίθεμαι, ἀπο-τίθεμαι (moy.); ἀνα-βάλλω (et moyen), *acc.*; à un autre temps, εἰς ἄλλον χρόνον; au lendemain, εἰς τὴν ὑστεραίαν; à une autre fois, à plus tard, εἰσαῦθις. || 7° *Mettre dans l'ancien état, rétablir*, πάλιν καθ-ίστημι; ἀποκαθ-ίστημι, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.*; dans le même état, εἰς ταὐτά. || *Au fig.* Remettre bien ensemble. Voy. RÉCONCILIER. || 8° *Rendre à la santé*, ὑγιάζω, f. άσω; σώζω, *acc.* || 9° *Faire revenir, débarrasser*, ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gén.* || Remettre l'esprit à, ἀνα-θαρρύνω, f. υνῶ, *acc.* || 10° *Faire grâce de, pardonner*, ἀφ-ίημι, *acc.* || SE REMETTRE, vr. 1° *Se mettre de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* SE METTRE. Se remettre en mer, αὖθις ἐκ-πλέω. Se remettre à manger, πάλιν ἐσθίω. || 2° *Se replacer* (*où l'on était*), ἀποκαθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 3° *Se ressouvenir*, μνήμῃ ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 4° *S'appliquer de nouveau à*, πάλιν προσ-έχω, *dat.* || 5° *Etre différé, retardé*, ἀνα-βάλλομαι (pass.); à, εἰς *et l'acc.* || 6° *S'en rapporter à*, ἐπι-τρέπω, *dat.* S'en remettre à, *même verbe.* || 7° *Se rétablir, recouvrer la santé, ses esprits*, ἀνα-φέρω; ἑαυτόν, ἦν, ὁ ἀναλαμβάνειν. Il se remit d'une blessure, d'un coup, ἀν-ήνεγκεν ἐκ τραύματος, ἐκ πληγῆς. Il se remit de sa maladie, τῆς νόσου ἑαυτὸν ἀν-έλαβε.

RÉMINISCENCE, sf., ἡ ἀνάμνησις, εως.

REMISE, sf. 1° *Action de remettre, de livrer*, ἡ ἀπόδοσις, εως; ἡ παράδοσις, εως. || 2° *Abandon d'une chose, grâce*, ἡ ἄφεσις, εως. Remise des dettes, ἄφεσις τῶν χρεῶν. || 3° *Retardement*, ἡ ἀναβολή, ῆς; ἡ ἀνάθεσις, εως. || 4° *Lieu de dépôt pour les voitures*, ἡ ἀποθήκη, ης.

RÉMISSIBLE, adj., συγγνωστός, όν; συγγνώμης ἄξιος, α, ον.

REMISSION, sf. 1° *Pardon*, ἡ συγγνώμη, ης. || 2° *Indulgence*, ἡ εὐγνωμοσύνη, ης. Sans rémission, ἀπαραιτήτως. || 3° *Diminution*, ἡ χάλασις, εως; ἡ ἄνεσις, εως.

RÉMITTENT, ENTE, adj., διαλείπων, ουσα, ον.

REMMAILLOTER, va., πάλιν σπαργανέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

REMMENER, va., πάλιν ἀπ-άγω ; ἀν-άγω, *acc.*

REMONTAGE, sm., ἡ ἐπισκευή, ῆς.

REMONTER, vn. 1° *Monter de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes neutres qui signifient* MONTER. || 2° *Couler en arrière, refluer*, ἀνα-ρρέω, μετα-ρρέω. || 3° *Etre porté en haut*, ἀνα-φέρομαι (pass.). Faire remonter à la lumière, πρὸς τὸ φῶς ἐπαν-άγω, *acc.* || Remonter vers la source d'un fleuve, (par terre), πρὸς τὰς πηγὰς ποταμοῦ προ-ἐρχομαι; (par eau), ἀνὰ ποταμὸν πλέω. || Remonter à la source, à l'origine d'une chose, ἐξ ἀρχῆς τι ἀνα-λαμβάνω. || Va., *monter de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes actifs qui signifient* MONTER. || Remonter un fleuve, le cours d'un fleuve. Voy. Remonter vers la source d'un fleuve. || SE REMONTER, vr., *reprendre confiance*, ἀνα-θαρρέω-ῶ, f. ήσω.

REMONTRANCE, sf., ἡ νουθέτησις, εως; ἡ νουθεσία, ας. Faire à qqn des remontrances sur une chose, τινὰ περί τινος νουθετέω-ῶ, f. ήσω.

REMONTRER, va. 1° *Montrer de nouveau*, πάλιν δείκνυμι, *acc.* || 2° *Représenter*, παρ-αινέω-ῶ, *acc.* Remontrer à qqn que, παρ-ίστημί τινι ὅτι *avec l'ind.* ou *l'opt.* || SE REMONTRER, vr., *se montrer de nouveau*, πάλιν φαίνομαι (moy. avec sens neutre).

REMORDRE, va. et vn., *mordre de nouveau*, πάλιν δάκνω, *acc.* || Va., *causer des remords à*, δάκνω τὴν ψυχήν, *acc.*

REMORDS, sm., τὸ τῆς ψυχῆς δῆγμα, ατος. Avoir des remords, τὴν ψυχὴν δάκνομαι (pass.).

REMORQUE, sf., *action de remorquer*, τὸ ῥυμουλκεῖν. Traîner, prendre à la remorque, ῥυμουλκέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se mettre à la remorque, ῥυμουλκέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

REMORQUER, va., ῥυμουλκέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se faire remorquer, ῥυμουλκέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

REMORQUEUR, sm., *bateau qui remorque*, τὸ πλοῖον (ου) ῥυμουλκοῦν, οῦντος.

REMOUDRE, va., *moudre de nouveau*, πάλιν ἀλέω-ῶ, *acc.*

REMOUDRE, va., *émoudre de nouveau*, πάλιν θήγω, f. θήξω, *acc.*

REMOUILLER, va., ἀνα-βρέχω, f. βρέξω, *acc.*

REMOULEUR, sm., ὁ θήγων, οντος; ὁ ἀκονῶν, ῶντος; de, *acc.*

REMOUS, sm., ἡ δίνη, ης; ὁ δῖνος, ου; ἡ ὑδάτων συστροφή, ῆς.

REMPART, sm. 1° *Mur fortifié*, τὸ τείχισμα, ατος; τὸ περιτείχισμα, ατος; τὸ τεῖχος, ους. Construire un rempart, τεῖχος οἰκοδομέω-ῶ, f. ήσω. Fortifier la ville d'un rempart de pierres, λίθοις τὴν πόλιν τειχίζω, f. ιῶ. || 2° *Défense*, ἡ προβολή, ῆς.

REMPLAÇANT, sm., ὁ διάδοχος, ου. Etre le remplaçant de qqn, δια-δέχομαί τινι.

REMPLACEMENT, sm., ἡ διαδοχή, ῆς. En remplacement de, ἀντί, *gén.*

REMPLACER, va. 1° *Succéder à*, διαδέχομαι, *dat.* || 2° *Tenir lieu de*, εἰμὶ ἀντί, *gén.* || 3° *Donner un successeur à*, διάδοχον δίδωμι, *dat.* Remplacer qqn, qq. chose, ἀντικαθ-ίστημί τινος; par qqn, par qq. chose, τινί, τι. || Se remplacer, vr., *prendre la place l'un de l'autre*, ἀλλήλοις, αις διαδέχεσθαι.

REMPLI, IE, p.p. Voy. remplir. || Adj., *plein*, μεστός, ή, όν; πλήρης, ες, *gén.*

REMPLIR, va. 1° *Emplir de nouveau*, πάλιν ἐμ-πίμπλημι, *acc.* || 2° *Emplir, rendre plein*, ἐμ-πίμπλημι; πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *gén.* Remplir un fossé, τάφρον χόω-ῶ. || 3° *Occuper, avoir (une place)*, ἔχω, κατ-έχω, *acc.* || 4° *Exécuter, accomplir*, ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω; ἀπο-τελέω-ῶ, *acc.* Il a rempli sa destinée, τὴν ἑαυτοῦ μοῖραν ἐξ-έπλησε. || Se remplir, vr., *devenir plein*, ἐμ-πίμπλαμαι (pass.); de, *gén.*

REMPLISSAGE, sm. 1° *Action de remplir*, ἡ πλήρωσις, εως. || 2° *Ce qui remplit le papier, inutilité*, τὸ παραπλήρωμα, ατος.

REMPLUMER, va., *regarnir de plumes*, πάλιν πτερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Se remplumer, vr., πάλιν πτερόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

REMPORTER, va. 1° *Emporter de nouveau*, πάλιν ἀπο-φέρω ou ἀπο-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Enlever (d'un lieu)*, αἴρω, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.* || 3° *Gagner, obtenir*, φέρομαι, αἴρομαι (moy.), *acc.* Remporter la victoire, νίκην ἀν-αιρέομαι-οῦμαι (moy.).

REMUANT, ANTE, adj., ταραχώδης, ες; θορυβητικός, ή, όν; θορυβώδης, ες; (séditieux), στασιαστικός, ή, όν.

REMUEMENT ou **REMÛMENT**, sm., (au pr. et au fig.), ἡ κίνησις, εως.

REMUER, va. 1° *Mouvoir*, κινέω-ῶ, f. ήσω; σείω, *acc.* || *Au fig.* Remuer ciel et terre (prov.), πάντα κἀλων σείω. || 2° *Emouvoir*, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Agiter, troubler*, κινέω-ῶ, f. ήσω; ταράττω, f. άξω, *acc.* || Vn. 1° *Faire quelque mouvement*, κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Exciter des troubles*, στασιάζω, f. άσω. || Se remuer, vr. 1° *Se mouvoir*, κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Se donner du mouvement, de la peine*, σπουδάζω, f. άσω; pour une chose, περί τι, περί τινος ou ἐπί τινι; πολυπραγμονέω-ῶ, f. ήσω; pour une chose, περί τινος.

RÉMUNÉRATEUR, sm., ὁ ἀμειβόμενος, ου; de, *acc.*

RÉMUNÉRATION, sf., ἡ ἀμοιβή, ῆς; ἡ ἀνταπόδοσις, εως.

RÉMUNÉRER, va., ἀμείβομαι, f. είψομαι, *acc.*

RÉMUS, *h.*, ὁ Ῥῶμος, ου.

RENAISSANCE, sf., ἡ παλιγγενεσία, ας.

RENAISSANT, ANTE, adj. 1° *Qui naît de nouveau*, πάλιν γιγνόμενος, η, ον. || 2° *Qui repousse*, πάλιν φυόμενος, η, ον. || 3° *Qui reparaît*, πάλιν φαινόμενος, η, ον.

RENAÎTRE, vn. 1° *Naître de nouveau*, πάλιν γίγνομαι, ἀν-αγείρομαι (pass.). || 2° *Repousser, croître de nouveau*, πάλιν φύομαι, ἀνα-φύομαι (moy. avec sens neutre). || 3° *Reparaître*, πάλιν φαίνομαι (moy. avec sens neutre). || 4° *Se ranimer, se raviver*, ἀναζωπυρέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

RENARD, sm., ἡ ἀλώπηξ, πεκος; ἡ κερδώ, οῦς. De renard, ἀλωπέκειος, α, ον. Agir en renard, ἀλωπεκίζω, f. ιῶ. Peau de renard, ἡ, ἀλωπεκίς, ίδος. Petit renard, τὸ ἀλωπέκιον, ου.

RENARDE, sf., *femelle du renard*, ἡ, θήλεια (ας) ἀλώπηξ, πεκος.

RENARDEAU, sm., ὁ ἀλωπεκιδεύς, έως.

RENARDIÈRE, sf., *trou de renard*, ἡ ἀλωπεκία, ας; ὁ ἀλώπεκος φωλεός, οῦ.

RENCHÉRI, IE, p.p. Voy. renchérir. || Sm. et sf. Faire le renchéri, la renchérie, θρύπτομαι (moy.); ἀκκίζομαι, f. ιοῦμαι.

RENCHÉRIR, va., *rendre plus cher*, ἐπιτιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn., *devenir plus cher*, ἐπι-τιμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || *Au fig.* Renchérir sur qqn (le surpasser) en qq. chose, ὑπερ-βάλλω ou ὑπερ-αίρω τινά τινι.

RENCHÉRISSEMENT, sm., ἡ ἐπιτίμησις, εως.

RENCONTRE, sf. 1° *Action d'aller au devant de qqn*, ἡ ἀπάντησις, εως. Aller, venir à la rencontre de qqn, τινὶ ἀπ-αντάω-ῶ. || 2° *Action de rencontrer*, ἡ, ἔντευξις, εως; ἡ συνάντησις, εως. Faire rencontre de. Voy. rencontrer. || 3° *Combat imprévu*, ἡ συμβολή, ῆς; ἡ συμπλοκή, ῆς; ἡ πρόσμιξις, εως. || 4° *Concours, choc*, ἡ σύνοδος, ου; ἡ συμβολή, ῆς; ἡ σύγκρουσις, εως. || 5° *Conjoncture, occasion*, ὁ καιρός, οῦ. En toute rencontre, ἑκάστοτε.

RENCONTRER, va., *trouver*, συν-τυγχάνω, ἐπι-τυγχάνω, ἐν-τυγχάνω, *dat.*; κατα-λαμβάνω, *acc.* || Vn., *être bien ou mal servi par le hasard.* Bien rencontrer, τυγχάνω. Mal rencontrer, ἀπο-τυγχάνω; ἁμαρτάνω. || Se rencontrer, vr. 1° *Faire rencontre l'un de l'autre*, ἀλλήλοις, αις συν-τυγχάνειν, ἐπιτιγχάνειν, ἐν-τυγχάνειν. || 2° *Avoir les mêmes pensées*, ὁμοφρονέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Se trouver, arriver*, γίγνομαι, συμ-βαίνω.

RENDETTER (SE), vr., πάλιν ὑπόχρεως, ων γίγνομαι; πάλιν δανείζομαι, f. είσομαι.

RENDEZ-VOUS, sm. 1° *Rencontre convenue*, ἡ συγκειμένη (ης) ἔντευξις, εως. || 2° *Lieu convenu*, τὸ ἐγκείμενον χωρίον, ου.

RENDORMIR, va., πάλιν κοιμίζω, f. ιῶ, *acc.* || Se rendormir, vr., πάλιν κοιμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

RENDRE, va. 1° *Redonner, restituer*, ἀπο-δίδωμι, *acc.* || 2° *Remettre, livrer*, παραδίδωμι, *acc.* Ils rendirent les armes, τὰ ὅπλα παρ-έδοσαν. || 3° *Porter, conduire, voiturer*, προσ-φέρω, προσ-άγω; προσ-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* || 4° *Accorder, déférer*, ἀπο-δίδωμι, ἀπο-νέμω, *acc.* Rendre des honneurs à qqn, τιμάς τινι ἀπο-νέμω. || 5° *Donner*, ἀντι-δίδωμι, *acc.*; en échange de, pour une chose, τινός ou ἀντί τινος. Rendre services pour services, outrage pour outrage, ἀνταπο-δίδωμι τὰς εὐεργεσίας, τὴν ὕβριν. || 6° *Faire recouvrer*, πάλιν ἀπο-δίδωμι, *acc.* Rendre les forces à qqn, ἀνα-ρρώννυμί τινα. || 7° *Faire revenir, ramener*, ἀποκαθ-ίστημι; qqn à une chose, τινὰ εἴς τι. || 8° *Faire devenir*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; τίθημι, καθ-ίστημι, παρ-έχω, *acc.* Rendre qqn heureux, εὐδαίμονα ποιῶ ou τί-

θημί τινα. || 9° *Produire, rapporter*, φέρω, ἀπο-φέρω, *acc.* || 10° *Rejeter (du corps)*, ἐκ-βάλλω, ἐκ-κρίνω, *acc.* || 11° *Représenter, exprimer*, σημαίνω, f. ανῶ; ἐμ-φαίνω, *acc.*; (par le langage), φράζω, f. φράσω, *acc.* || 12° *Traduire*, μετα-γράφω; ἑρμηνεύω, f. σω, *acc.* || 13° *Répéter, rapporter*, ἀπο-φέρω; ἀπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.* || Vn., *aboutir, mener*, ἄγω, φέρω; ἀ, εἰς *et l'acc.* La route rend à la ville, ἡ ὁδὸς φέρει εἰς τὴν πόλιν. || Se RENDRE, vr. 1° *Se transporter, aller.* Voy. ALLER. || 2° *Aboutir*, φέρομαι (pass.); (en parl. d'un chemin), ἄγω, φέρω; (d'un fleuve), ἐμ-βάλλω; ἀ, εἰς *et l'acc.* || 3° *Se montrer, devenir*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ παρ-έχειν, *acc.*; γίγνομαι *et le nominatif.* Il se rendit utile, ἑαυτὸν παρέσχε χρήσιμον. Il se rendit (il devint) redoutable, φοβερὸς ἐγένετο. || 4° *Faire sa soumission*, προσ-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι; ὑποτάττομαι, f. ταχθήσομαι; ἀ, *dat.* || 5° *Céder*, εἶκω, ὑπ-είκω, f. εἶξω; ἐν-δίδωμι; ἀ, *dat.* || 6° *N'en pouvoir plus*, ἀπ-αγορεύω. || 7° *Se traduire*, μετα-γράφομαι (pass.).

RENDU, UE, p.p. Voy. RENDRE. || Adj., *las, fatigué*, ἀπειρηκώς, υῖα, ός; κατάπονος, ον. Je suis rendu, ἀπ-είρηκα (de ἀπ-αγορεύω).

RENDURCIR, va., σκληρότερον, αν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se RENDURCIR, vr., σκληρότερος, α, ον γίγνομαι.

RÊNE, sf., ἡ ἡνία, ας. Tenir les rênes, ἡνιοχέω-ῶ, f. ήσω. Relâcher les rênes, τὰς ἡνίας χαλάω-ῶ. || *Au fig.* Les rênes de l'Etat, ἡ τῆς πόλεως κυβέρνησις, εως. Tenir les rênes de l'Etat, τὴν πόλιν κυβερνάω-ῶ, f. ήσω.

RENÉGAT, sm., ὁ ἀποστάτης, ου.

RENFERMER, va. 1° *Enfermer de nouveau*, αὖθις ου πάλιν *et les verbes qui signifient* ENFERMER. || 2° *Enfermer.* Voy. ce mot. || 3° *Comprendre, contenir*, περι-λαμβάνω, περι-έχω, κατ-έχω, *acc.* || 4° *Restreindre, réduire*, συ-στέλλω, *acc.*; ἐν, dans, εἰς *et l'acc.* || Se RENFERMER, vr. 1° *S'enfermer*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ συγ-κλείειν ου κατα-κλείειν. || 2° *Se restreindre*, συ-στέλλομαι (pass.); dans; εἰς *et l'acc.*

RENFLAMMER, va., αὖθις ου πάλιν *et les verbes qui signifient* ENFLAMMER.

RENFLEMENT, sm., τὸ οἴδημα, ατος; ἡ οἴδησις, εως; ὁ ὄγκος, ου.

RENFLER, vn., οἰδέω-ῶ, ἀν-οιδέω-ῶ, f. ήσω.

RENFONCEMENT, sm. 1° *Creux*, ἡ κοιλότης, ητος. || 2° *Partie reculée*, ὁ μυχός, οῦ.

RENFONCER, va., πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* ENFONCER.

RENFORCER, va. 1° *Fortifier*, ῥώννυμι, ἐπι-ρρώννυμι; κρατύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Augmenter*, αὐξάνω, ἐπ-αυξάνω, *acc.* Renforcer la voix, τὴν φωνὴν ἐπι-τείνω. || Se RENFORCER, vr., les mêmes verbes au passif.

RENFORT, sm., ἡ ἐπίρρωσις, εως; (de troupes), ἡ βοήθεια, ας; οἱ βοηθοί, ῶν. Envoyer du renfort, βοηθοὺς πέμπω. Fournir des renforts à qqn, βοηθείας τινὶ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

RENFROGNEMENT, sm. Voy. REFROGNEMENT.

RENFROGNER (SE), vr. Voy. Se REFROGNER.

RENGAGER, va., πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* ENGAGER. || Se RENGAGER, vr., πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* s'ENGAGER.

RENGAINER, va., πάλιν κρύπτω, *acc.*; son épée, τὸ ξίφος.

RENGORGER (SE), vr., (au propre), διαυχενίζομαι, f. ισοῦμαι; (au fig.), βρενθύομαι, f. ύσομαι.

RENGRAISSER, va et vn., αὖθις ου πάλιν *et les verbes qui signifient* ENGRAISSER.

RENIEMENT ou RENÎMENT, sm., ἡ ἀπάρνησις, εως.

RENIER, va., ἀπ-αρνέομαι-οῦμαι, ἀπ-αγορεύω, *acc.* || Renier un fils, ἀφ-ίημι υἱόν.

RENNE, sm., *quadrupède*, ὁ τάρανδος, ου.

RENOM, sm., ἡ δόξα, ης; τὸ ὄνομα, ατος. || Bon renom, *ou simpl*t renom, ἡ ἀγαθὴ δόξα, *ou simpl*t ἡ δόξα. Qui a du renom, ὢν bon renom, εὔδοξος, ον. Avoir du renom, εὐδοξέω-ῶ, f. ήσω. || Mauvais renom, ἡ κακὴ δόξα. Qui a mauvais renom, κακόδοξος, ον. Avoir mauvais renom, κακοδοξέω-ῶ, f. ήσω.

RENOMMÉ, ÉE, p.p. Voy. RENOMMER. || Adj., *qui a du renom*, περιδόητος, ον; ὀνομαστός, ἡ, όν. Renommé pour une chose, περίβλεπτος, ον; ἐλλόγιμος, ον ἐπί τινι. Etre renommé, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω; εὐδοξέω-ῶ, f. ήσω.

RENOMMÉE, sf. 1° *Renom.* Voy. ce mot. || 2° *Voix publique*, ἡ φήμη, ης, ὁ λόγος, ου. || 3° *Etre allégorique*, ἡ Φήμη, ης.

RENOMMER, va. 1° *Elire de nouveau*, πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* ÉLIRE. || 2° *Nommer avec éloge*, εὖ ου καλῶς λέγω, *acc.*

RENONCEMENT, sm., ἡ ἄφεσις, εως; ἡ ἀπόστασις, εως; ἀ, *gén.* Renoncement à soi-même, ἡ τῶν ἰδίων ὀλιγωρία, ας.

RENONCER, vn., *se désister, abandonner la possession de*, ἀφ-ίημι, ἀπ-αγορεύω, προ-ῆμαι (moy.), *acc.*; ἀφ-ίσταμαι, ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.*; ἐάω-ῶ, *acc.* || Va, *renier*, ἀπ-αγορεύω, *acc.*

RENONCIATION, sf., ἡ ἄφεσις, εως; ἡ ἀπόστασις, εως; ἀ, *gén.*

RENONCULE, sf., *plante*, τὸ βατράχιον, ου.

RENOUER, va. 1° *Nouer de nouveau*, πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* NOUER. || 2° *Renouveler.* Voy. ce mot.

RENOUVELER, va. 1° *Rendre nouveau*, νέον, αν ου καινὸν, ἠν ποιέω-ῶ, f. ήσω; νεοχμόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Faire de nouveau*, ἀνα-νεόομαι-οῦμαι, f. ωσομαι, *acc.* Renouveler le combat, ἀνα-μάχομαι. Renouveler la guerre, ἀνα-πολεμέω-ῶ, f. ήσω. || Se RENOUVELER, vr. 1° *Devenir nouveau*, νέος, α, ον ου καινὸς, ἡ, ὸν γίγνομαι. || 2° *Recommencer*, πάλιν ου αὖθις γίγνομαι.

RENOUVELLEMENT, sm. 1° *Rénovation*, ἡ ἀνανέωσις, εως. || 2° *Accroissement*, ἡ αὔξησις, εως.

RÉNOVATEUR, TRICE, adj., ἀνανεωτικός, ἡ, όν.

RÉNOVATION, sf., ἡ ἀνανέωσις, εως.

RENSEIGNEMENT, sm., τὸ μήνυμα, ατος

Donner à qqn des renseignements sur une chose, διδάσκω τινά τι ου περί τινος.

RENSEIGNER, va. 1° *Enseigner de nouveau*, πάλιν ου αὖθις *et les verbes qui signifient* ENSEIGNER. || 2° *Donner des renseignements.* Voy. RENSEIGNEMENT. || SE RENSEIGNER, vr., πυνθάνομαι; sur qqn, περί τινος.

RENTAMER, va., *reprendre, recommencer*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.*

RENTE, sf., *revenu annuel*, αἱ πρόσοδοι, ων. Vivre de ses rentes, ἀπὸ τῶν ἰδίων ζάω-ῶ.

RENTRAÎNER, va., πάλιν προσ-άγω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.*

RENTRÉE, sf. 1° *Action de revenir*, ἡ ἐπάνοδος, ου. || 2° *Recouvrement*, ἡ ἀνακομιδή, ῆς. || 3° *Enlèvement (des récoltes)*, ἡ συγκομιδή, ῆς. Faire la rentrée de, συγ-κομίζω, f. ·ίσω, *acc.*

RENTRER, vn. 1° *Entrer de nouveau, revenir*, ἐπαν-έρχομαι, ἀν-έρχομαι; (en parl. des exilés), κατ-έρχομαι; dans, εἰς *et l'acc.* || Au fig. Rentrer dans (recouvrer) qq. chose, τὶ ἀνα-κτάομαι-ώμαι. Rentrer dans son bon sens, ἀνα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. Rentrer en soi-même, ἐν ἑαυτῷ, ἢ γίγνεσθαι. || 2° *Se remettre, être rétabli*, ἀποκαθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); en, dans, εἰς *et l'acc.* Rentrer en charge, τιμὴν ἀνα-λαμβάνω. || 3° *Etre touché, perçu*, (en parl. de l'argent), εἰσ-έρχομαι, συλλέγομαι (pass.). || Va., *porter, reporter dedans*, εἰσ-κομίζω, συγ-κομίζω, f. ίσω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.*

RENVERSE (À LA), loc. adv., ὕπτιος, α, ον (adj.). Ils tombèrent à la renverse, ὕπτιοι κατ-έπεσον. Qui est tombé à la renverse, ἀνατετραμμένος, η, ον.

RENVERSEMENT, sm. 1° *Action de mettre à l'envers*, ἡ ἀναστροφή, ῆς. || 2° *Dérangement, désordre*, ἡ ἀταξία, ας; ἡ ἀκοσμία, ας; (au fig.), ἡ ταραχή, ῆς. || 3° *Destruction, ruine*, ἡ ἀνατροπή, ῆς; ἡ ἀναίρεσις, εως; ἡ διαφθορά, ᾶς. Le renversement des murailles, des villes, ἡ τῶν τειχῶν, τῶν πόλεων ἀναίρεσις.

RENVERSER, va. 1° *Mettre à l'envers*, ἀνα-στρέφω, *acc.* || 2° *Déranger, mettre en désordre*, ταράττω, συν-ταράττω, f. άξω; συγχέω, *acc.* || 3° *Jeter par terre, faire tomber*, ἀνα-τρέπω, κατα-βάλλω, κατα-στρέφω, *acc.* Renverser qqn de cheval, κατα-βάλλω τινὰ ἀπὸ τοῦ ἵππου. Renverser un athlète, des murailles, ἀθλητὴν, τείχη καθ-αιρέω-ῶ. || 4° *Troubler l'ordre de, détruire*, ἀνα-τρέπω, μεταστρέφω, καθ-αιρέω-ῶ; κατα-λύω, f. σω, *acc.* Renverser la puissance des Grecs, ἀνα-τρέπω τὰ τῶν Ἑλλήνων. || SE RENVERSER, vr., *être renversé, tomber*, ἀνα-τρέπομαι (pass.), κατα-πίπτω, κατα-φέρομαι (pass.). || Se renverser sur le dos, en arrière, *ou simpl.* se renverser, ὑπτιάζω, f. άσω.

RENVOI, sm. 1° *Envoi à qqn d'une chose qu'il avait envoyée*, ἡ ἀναπομπή, ῆς. || 2° *Répercussion*, ἡ ἀνάκλασις, εως. || 3° *Action de congédier, congé*, ἡ ἀπόπεμψις, εως; ἡ ἄφεσις, εως. || 4° *Action de renvoyer devant un juge*, ἡ ἔφεσις, εως. || 5° *Ajournement*, ἡ ἀναβολή, ῆς.

RENVOYER, va. 1° *Envoyer de nouveau*, πάλιν πέμπω, *acc.* || 2° *Faire reporter* (une chose envoyée), ἀνα-πέμπω; (une chose prêtée, oubliée), ἀπο-πέμπω, *acc.* || 3° *Faire retourner qqn d'où il était parti*, ἀπο-πέμπω, *acc.* || 4° *Répercuter, réfléchir*, ἀνα-κλάω-ῶ, ἀνταπο-δίδωμι, *acc.* || 5° *Reporter, faire honneur de*, ἀνα-φέρω, *acc.*; à, εἰς *et l'acc.* || 6° *Congédier, licencier*, ἀπο-πέμπω, ἀφ-ίημι, *acc.* Renvoyer qqn libre, ἀφ-ίημί τινα ἐλεύθερον. || 7° *Adresser, envoyer*, πέμπω, *acc.*; à qqn, πρός τινα. Renvoyer qqn à qq. chose, ἀν-άγω τινὰ εἰς τι. || 8° *Remettre, différer*, ἀνα-βάλλω (et moyen), *acc.*; à, εἰς *et l'acc.* || 9° *Absoudre*, ἀφ-ίημι; ἀπο-λύω, f. λύσω, *acc.*

RÉOCCUPER, va., πάλιν κατ-έχω, *acc.*; un pays, χώραν.

RÉORGANISATION, sf., ἡ ἐκ καινῆς διοίκησις ου διάθεσις, εως.

RÉORGANISER, va., πάλιν δι-οικέω-ῶ, f. ήσω; πάλιν δια-τίθημι; (réformer), μετα-ρρυθμίζω, f. ίσω, *acc.*

REPAIRE, sm., *retraite des bêtes féroces*, ὁ φωλεός, οῦ. Se blottir dans son repaire, φωλεύω, f. εύσω. || Repaire de brigands, τὸ ληστρικὸν ἄντρον, ου.

REPAÎTRE, va., *donner à manger à, nourrir*, σιτίζω, f. ίσω, *acc.* || *Au fig.* Repaître qqn d'espérances, ἐλπίσι τινὰ ξουκολέω-ῶ, f. ήσω. || SE REPAÎTRE, vr., *se nourrir.* (au pr. et au fig.), τρέφομαι (pass.); de, *dat.* Il se repait de vaines espérances, κεναῖς ἐλπίσι τρέφεται.

RÉPANDRE, va. 1° *Epancher, verser*, (en parl. des choses liquides), ἐκ-χέω, προ-χέω; (des choses solides), δια-σπείρω, κατα-σπείρω, *acc.* Il répandait des larmes, δάκρυα ἐξ-έχει. || 2° *Disperser, étendre au loin*, δια-σπείρω, δια-σκεδάννυμι, *acc.* Le fleuve répand ses eaux dans la campagne, ὁ ποταμὸς ὑπερ-αίρει εἰς τὰ χωρία. || 3° *Répartir, distribuer*, δια-νέμω, δια-δίδωμι, *acc.* Il répandit de l'or dans l'armée, τοῖς στρατιώταις χρήματα δι-έδωκε. || 4° *Proférer*, προ-φέρω, *acc.* || 5° *Produire, faire naître*, ἐν-εργάζομαι; ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; dans, *dat.* Répandre la terreur dans l'âme des méchants, φόβον τοῖς πονηροῖς ἐν-εργάζομαι. || 6° *Propager, publier*, δια-δίδωμι, δια-σπείρω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* Répandre un bruit, le nom de qqn, δια-σπείρω λόγον, τὸ ὄνομά τινος. || SE RÉPANDRE, vr., *s'épancher, se disperser*, etc., les mêmes verbes au passif. Ils se répandirent pour piller, δι-εσπάρησαν εἰς ἁρπαγήν. Le bruit se répandit par la ville, ὁ λόγος δι-εδόθη εἰς τὴν πόλιν. || Se répandre dans le monde, παρὰ πολλοὺς φοιτάω-ῶ, f. ήσω. || Se répandre en longs discours sur une chose, μακρὸν τὸν λόγον ἀποτείνω περί τινος. || Je me répands en louanges, en plaintes, πολὺς εἰμι ἐγ-κωμιάζων, ὀδυρόμενος.

RÉPARABLE, adj., ἀκεστός, ή, όν. Facilement réparable, εὐάκεστος, ον.

REPARAÎTRE, va., (en parl. des choses), αὖθις φαίνομαι (moy. avec sens neutre); (des pers.), αὖθις παρα-γίγνομαι.

RÉPARATEUR, TRICE, adj., ἐπανορθωτικός, ή, όν. || Sm., ὁ ἐπανορθωτής, οῦ.

RÉPARATION, sf. 1° *Ouvrage fait pour réparer*, ἡ ἐπισκευή, ῆς. Faire la réparation

de, ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Satisfaction*, ἡ δίκη, ης; ἡ τιμωρία, ας.

RÉPARER, va. 1° *Refaire, restaurer*, ἀκέομαι-οῦμαι, ἐξ-ακέομαι-οῦμαι; (une construction, un édifice), ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Reparer un temple, des routes, un vaisseau, ἐπι-σκευάζω ναόν, ὁδούς, ναῦν. || 2° *Effacer, faire disparaître*, ἀκέομαι-οῦμαι, ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.* Réparer sa faute, τὸ ἁμάρτημα ἀκοῦμαι. Réparer ses défaites, τὰς ἥττας ἐπ-αν-ορθόομαι-οῦμαι (moy.).

REPARLER, vn., αὖθις ou πάλιν δια-λέγομαι; à qqn d'une chose, τινὶ περί τινος.

REPARTIE, sf., *réplique*, ἡ ἀνταπόκρισις, εως.

1. **REPARTIR**, va. et vn. Voy. **RÉPLIQUER**.

2. **REPARTIR**, vn., *s'en retourner*, ἀν-έρχομαι, ἐπαν-έρχομαι.

RÉPARTIR, va., *distribuer*, νέμω, ἀπο-νέμω, δια-νέμω, δια-δίδωμι, *acc.* Répartir une chose entre plusieurs, τὶ πολλοῖς δι-αιρέω-ῶ ou κατα-μερίζω, f. ιῶ.

RÉPARTITEUR, sm., ὁ νομεύς, έως, *gén.*; ὁ διανέμων, οντος; de, *acc.*

RÉPARTITION, sf., ἡ νομή, ῆς; ἡ διανομή, ῆς; ἡ διάδοσις, εως; ἡ διαίρεσις, εως. Faire la répartition de, δι-αιρέω-ῶ, *acc.*; entre plusieurs, πολλοῖς.

REPAS, sm., ἡ τροφή, ῆς; ὁ σῖτος, ου. Prendre son repas, σῖτον αἱρέομαι-οῦμαι (moy.). Préparer son repas, σιτοποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Repas du matin, τὸ ἄριστον, ου. Repas du soir, τὸ δεῖπνον, ου. Repas commun, τὸ σύνδειπνον, ου. Donner un repas à qqn, τινὰ δειπνίζω, f. ιῶ ou ίστιάω-ῶ.

REPASSAGE, sm., *action de repasser, d'aiguiser*, ἡ θῆξις, εως, *gén.*; *mieux* τὸ θήγειν; de, *acc.*

REPASSER, vn., *passer de nouveau*, αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* PASSER. || Va. 1° *Traverser, transporter de nouveau*, αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* PASSER. || 2° *Aiguiser*, θήγω, f. θήξω, *acc.* || *Au fig.* Repasser qq. chose dans son esprit, dans sa mémoire, *ou simpl*t repasser qq. chose, ἀνα-μιμνήσκομαί τινος, τι, περί τινος, περί τι.

REPEINDRE, va., *peindre de nouveau*, αὖθις γράφω, *acc.*

REPENSER, vn., αὖθις σκοπέω-ῶ; à qq. chose, τὶ ou περί τινος.

REPENTANT, ANTE, adj., μεταμελόμενος, η, ον; μετανοῶν, οῦσα, οῦν.

REPENTIR, sm., ἡ μεταμέλεια, ας; ἡ μετάνοια, ας; ἡ μετάγνωσις, εως.

REPENTIR (SE), vr., μετα-μέλομαι; d'une chose, τινί ou ἐπί τινι; μετα-νοέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, τὶ, τινί, ἐπί τινι, περί τινος. Je me repens d'avoir fait cela, μετα-μέλομαι ou μετα-νοῶ ποιήσας τοῦτο; μετα-μέλει μοι ποιήσαντι τοῦτο. Porté à se repentir, μεταμελητικός, ή, όν. || Si tu me touches, tu t'en repentiras, κλάων ou οὐ χαίρων ψαύσει μου.

RÉPERCUSSION, sf., *réflexion du son, de la lumière*, ἡ ἀνάκλασις, εως.

RÉPERCUTER, va., *réfléchir*, ἀνα-κλάω-ῶ, *acc.* || SE **RÉPERCUTER**, vr., ἀνα-κλάομαι-ῶμαι (pass.).

REPERDRE, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* PERDRE.

RÉPERTOIRE, sm., ὁ κατάλογος, ου; ἡ ἀπογραφή, ῆς.

RÉPÉTER, va. 1° *Redire*, πάλιν ou αὖθις λέγω; παλιλλογέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Recommencer*, αὖθις ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 3° *Rapporter, divulguer*, ἐξ-αγορεύω; ἐκ-λαλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Reproduire, réfléchir*, ἀνα-κλάω-ῶ, ἀνταπο-δίδωμι, *acc.* || 5° *S'exercer à dire*, μελετάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 6° *Réclamer*, ἀπ-αιτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE **RÉPÉTER**, vr. 1° *Etre répété*, les mêmes verbes au passif. || 2° *Redire les mêmes choses*, ταὐτὰ λέγω; ταυτολογέω-ῶ, f. ήσω.

RÉPÉTITION, sf. 1° *Redite*, ἡ παλιλλογία, ας; ἡ διλογία, ας. || 2° *Réitération*, ἡ ἐπανάληψις, εως. || 3° *Action de s'exercer à une chose*, ἡ μελετή, ῆς. || 4° *Action de réclamer*, ἡ ἀπαίτησις, εως.

REPEUPLEMENT, sm., *action de repeupler un pays*, ἡ πάλιν οἴκισις, εως.

REPEUPLER, va., *peupler de nouveau* (*un pays*), πάλιν οἰκίζω, ἀν-οικίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE **REPEUPLER**, vr., les mêmes verbes au passif.

RÉPIT, sm. 1° *Relâche*, ἡ ἀναψυχή, ῆς; ἡ ἀνάπαυλα, ης. Donner du répit à qqn, ἀνάπαυλαν δίδωμί τινι. || 2° *Retard*, ἡ ἀναβολή, ῆς.

REPLACER, va., πάλιν καθ-ίστημι, *acc.* || SE **REPLACER**, vr., πάλιν καθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

REPLANTER, va., αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* PLANTER.

REPLET, ÈTE, adj., σῦσαρκος, ον; πολύσαρκος, ον.

RÉPLÉTION, sf. 1° *Surcharge d'aliments*, ἡ πλησμονή, ῆς. || 2° *Excès d'embonpoint*, ἡ πολυσαρκία, ας. || 3° *Abondance de sang*, ἡ πολυαιμία, ας.

REPLI, sm. 1° *Pli doublé*, ἡ διπλῆ πτυχή, ῆς. || 2° *Sinuosité*, ὁ ἑλιγμός, οῦ; ἡ σπεῖρα, ας. || 3° *Chose cachée, secrète*, τὸ κρυπτόν, οῦ.

REPLIER, va. 1° *Plier de nouveau*, πάλιν πτύσσω, f. πτύξω, *acc.* || 2° *Recourber*, κάμπτω, ἀνα-κάμπτω, *acc.* || 3° *Rappeler à soi* (*un corps de troupes*), ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || SE **REPLIER**, vr. 1° *Se recourber*, κάμπτομαι, ἀνα-κάμπτομαι (pass.). || 2° *Se retirer*, ἀν-άγω.

RÉPLIQUE, sf. 1° *Réponse à une réponse*, ἡ ἀνταπόκρισις, εως. || 2° *Réponse*, ἡ ἀπόκρισις, εως; (par écrit), ἡ ἀντιγραφή, ῆς.

RÉPLIQUER, va. 1° *Répondre à une réponse*, ἀνταπο-κρίνομαι (moy.), *acc.* || 2° *Répondre*. Voy. ce mot. || Vn., *contredire*, ἀντι-λέγω, *dat.*

REPLONGER, va. et vn., αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* PLONGER.

REPOLIR, va., αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* POLIR.

RÉPONDANT, sm. 1° *Celui qui répond dans un examen*, ὁ διαλεγόμενος, ου. || 2° *Celui qui se porte garant*, ὁ ἐγγυητής, οῦ. Fournir des répondants, ἐγγυητὰς παρ-έχω.

RÉPONDRE, va., *donner comme réponse*, ἀπο-κρίνομαι (moy.), *acc.*; ἀ qqn, τινί ou πρός τινα. A cela il répondit que, πρὸς ταῦτα ἀπ-εκρίνατο ὅτι *et l'ind.* ou *l'opt.* || Vn. 1° *Faire une réponse*, ἀπο-κρίνομαι (moy.); ἀ qqn, τινί; à une chose, πρός τι. Répondre sur une chose demandée, à une question faite, ἀποκρίνομαι τὸ ἐρωτηθέν. Ne rien répondre, ὑποσιγάω-ῶ. || (En parlant d'un oracle), ἀν-αιρέω-ῶ. Apollon répondit de faire un sacrifice, Ἀπόλλων ἀν-εῖλε θύειν. || 2° *Renvoyer le son*, ἀντ-ηχέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Contredire, récriminer*, ἀντι-λέγω, ἀντεγ-καλέω-ῶ. || 4° *Argumenter, disculer*, δια-λέγομαι; en philosophie, περὶ φιλοσοφίας. || 5° *Écrire une réponse*, ἀντι-γράφω; ἀ qqn, τινί. || 6° *Apporter réfutation*, ἐλέγχω; ἀ, *acc.* || 7° *Payer de retour*, ἀμείβομαι, f. ἀμείψομαι, *acc.* Répondre à un bienfait par de l'ingratitude, ἀμείβομαι εὐεργεσίαν ἀχαριστίᾳ. Repondre à l'amitié, à l'affection de qqn, τινὰ ἀντι-φιλέω-ῶ, f. ήσω. || 8° *Etre garant*, ἐγγυάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι; de qqn, de qq. chose, τινά, τι. Je vous réponds qu'il viendra, ἐγγυῶμαι ὑμῖν αὐτὸν ἥξειν. || 9° *Aboutir*, καθ-ήκω; ἀ, εἰς *et l'acc.* || 10° *Etre en proportion, en symétrie*, ἁρμόττω, f. όσω; συμμέτρως ἔχω; ἀ une chose, πρός τι. || 11° *S'accorder avec, être conforme à*, συμφωνέω-ῶ, f. ήσω; ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Répondre aux vœux de qqn, κατὰ νοῦν εἶμί τινι. Répondre à l'attente, aux espérances de qqn, τὰς ἐλπίδας τινὸς ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω.

RÉPONSE, sf. 1° *Ce qu'on répond*, ἡ ἀπόκρισις, εως. Rendre, faire réponse, ἀπόκρισιν ἀπο-δίδωμι ou ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || Réponse d'un oracle, ὁ χρησμός, οῦ; τὸ χρηστήριον, ου. Recevoir une réponse d'un oracle, χρησμὸν λαμβάνω. || 2° *Ce qu'on répond par écrit*, ἡ ἀντιγραφή, ῆς; ἡ ἐπιστολή, ῆς. || 3° *Réfutation*, ὁ ἔλεγχος, ου. Faire réponse à, ἐλέγχω, *acc.*

REPORTER, va., ἀνα-κομίζω, f. ιῶ; ἀν-άγω, *acc.* || SE REPORTER, vr., γίγνομαι; à un certain temps, ἔν τινι χρόνῳ.

REPOS, sm. 1° *Privation de mouvement*, ἡ ἀκινησία, ας; ἡ στάσις, εως. Demeurer, se tenir en repos, ἀκινήτως ἔχω. || 2° *Cessation de travail*, ἡ σχολή, ῆς; ἡ ἀνάπαυσις, εως; ἡ ἀνάπαυλα, ης. Repos après une guerre, ἡ ἀνάπαυσις πολέμου. Prendre du repos, ἀναπαύομαι, f. παύσομαι. || 3° *Tranquillité d'esprit*, ἡ ἡσυχία, ας; ἡ εὐθυμία, ας. Vivre en repos, ἡσύχως ζάω-ῶ. || 4° *Exemption de trouble, de sédition*, ἡ ἡσυχία, ας; ἡ ἐρημία, ας; ἡ εἰρήνη, ης. || 5° *Sommeil*, ὁ ὕπνος, ου. || 6° *Pause*, ἡ παῦλα, ης; ἡ ἀνάπαυλα, ης; (dans un discours), ἡ ἀπόθεσις, εως. || 7° *Lieu propre à se reposer*, τὸ ἀναπαυτήριον, ου.

REPOSER, va., *placer au repos*, ἐπι-τίθημι, *acc.*; sur, *dat.* || *Au fig.* Reposer sa vue sur une chose, τὴν ὄψιν εἴς τι ἡδέως ἀπ-ερείδομαι (moy.). Reposer l'esprit, l'âme, ἀν-ίημι τὴν ψυχήν. || Vn. 1° *Etre tranquille*, ἡσυχάζω, f. άσω; ἀνα-παύομαι, f. παύσομαι. || 2° *Dormir*, ἀνα-παύομαι, f. παύσομαι; κοιμάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || 3° *Etre déposé, gisant*, κεῖμαι; sous terre, ὑπὸ γῆς. || 4° *Etre établi, appuyé*, ἐπ-ερείδομαι (moy.), ἐπίκειμαι; sur, *dat.* || 5° *Se rasseoir*, (en parl des liquides), ὑφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || Faire reposer, laisser reposer qqn, τινὰ ἀνα-παύω, f. σω. || SE REPOSER, vr., *être dans le repos, se délasser*, ἡσυχίαν ἄγω; ἀνα-παύομαι, f. σομαι. Se reposer des fatigues, d'une longue marche, ἀνα-παύομαι πόνων, ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ. Se reposer après un combat naval, ἀπὸ ναυμαχίας ἀνα-παύομαι. || S'en reposer sur qqn, τινὶ ou τινὰ θαρρέω-ῶ, f. ήσω; sur qq. chose, τινὶ ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι. Se reposer sur qqn de qq. affaire, ἐπι-τρέπω τινὶ πρᾶγμά τι.

REPOUSSANT, ANTE, adj., *qui inspire de l'aversion*, βδελυρός, ά, όν; ἐπαχθής, ές.

REPOUSSER, va., *faire reculer, éloigner*, ἀπ-ωθέω-ῶ, παρ-ωθέω-ῶ; ἀπ-ελαύνω, *acc.* Repousser loin de soi, ἀπ-ωθέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* Repousser les ennemis, la servitude, un traité, τοὺς πολεμίους, δουλείαν, σπονδὰς ἀπ-ωθοῦμαι (moy.). || *Au fig.* Repousser une demande, δέησιν ἀπ-ωθοῦμαι. Repousser une calomnie, διαβολὴν ἀπο-τρίβομαι (moy.). || Vn., *pousser de nouveau*, ἀνα-βλαστάνω; (en parl. des cheveux), ἀνα-φύομαι (moy.).

RÉPRÉHENSIBLE, adj., μεμπτός, ή, όν; ψεκτός, ή, όν.

RÉPRÉHENSION, sf., ἡ μέμψις, εως; ἡ κατέμεμψις, εως; ὁ ψόγος, ου.

REPRENDRE, va. 1° *Prendre de nouveau*, αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* PRENDRE. || 2° *Se remettre à*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* Reprendre de plus haut, ἔπανα-λαμβάνω, *acc.* Reprendre son discours, le fil de son discours, ἐπὶ τὸν λόγον ἔπαν-έρχομαι. || 3° *Recouvrer*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* Reprendre l'usage de ses sens, ἑαυτὸν, ἦν, ὁ ἀνα-λαμβάνειν. Reprendre courage, ἀνα-θαρρέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Blâmer*, ψέγω, f. ψέξω; μέμφομαι, f. μέμψομαι, *acc.* Je n'ai, je ne trouve rien à reprendre à une chose, οὐδὲν ἔχω μέμφεσθαί τι. || Vn. 1° *Parler de nouveau*, αὖθις ou πάλιν λέγω. || 2° *Prendre racine de nouveau*, αὖθις ριζόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 3° *Se rétablir*, (en parl. d'un malade), ἀνα-λαμβάνω. || 4° *Recommencer*, αὖθις γίγνομαι. || SE REPRENDRE, vr., *retirer ce qu'on a dit*, τὰ εἰρημένα μετα-τίθεμαι (moy.).

REPRÉSAILLE, sf., αἱ ἀμοιβαί, ῶν. User de représailles, τὰ ἴσα ἀνταπο-δίδωμι; envers qqn, τινί.

REPRÉSENTANT, sm., *celui qui tient la place de qqn*, ὁ τεταγμένος (ου) ἀντί τινος; ὁ τὴν τάξιν ἔχων (ἔχοντος) τινός. Etre le représentant de qqn, εἰμὶ ἀντί τινος.

REPRÉSENTATION, sf. 1° *Action de présenter, exhibition*, ἡ δεῖξις, εως; ἡ ἐπίδειξις, εως. || 2° *Objet qui représente, image*, ἡ εἰκών, όνος. || 3° *Action de représenter une pièce*, ἡ θέα, ας. Donner une représentation, θέαν ἐπι-τελέω-ῶ. || 4° *Etat que tient une personne distinguée*, ἡ εὐπρέπεια, ας; ἡ σεμνότης, ητος. || 5° *Remontrance*, ἡ νουθέτησις, εως; ἡ παραίνεσις, εως. Faire des représentations à qqn, τινὰ νουθετέω-ῶ, f. ήσω.

REPRÉSENTER, va. 1° *Présenter de nouveau*, πάλιν προσ-άγω, *acc.*; ἀ, *dat.* || 2° *Exhiber, montrer*, ἀπο-φαίνω, προ-φαίνω,

acc. ‖ 3° *Remettre entre les mains de celui qui a confié*, ἀπο-δείκνυμι, *acc.* ‖ 4° *Rendre l'image de, figurer*, ἐμ-φαίνω, *acc.* ‖ 5° *Exprimer par le discours*, παρ-ίστημι, *acc.* ‖ 6° *Jouer en public* (*une pièce, un personnage*), ὑπο-κρίνομαι (moy.), *acc.* ‖ 7° *Tenir lu place de qqn*, εἰμὶ ἀντί τινος; εἰμὶ ἐν μέρει τινός. ‖ 8° *Remontrer*, παρ-αινέω-ῶ, *acc.*; à, *dat.* Représenter à qqn que, παρ-ίστημί τινι ὅτι *et l'ind.* ou *l'opt.* ‖ Vn., *avoir de la dignité*, σεμνύνομαι, f. υνοῦμαι. ‖ SE REPRÉSENTER, vr. 1° *Se présenter de nouveau*, αὖθις προσ-έρχομαι; devant qqn, τινί ou πρός τινα. Se représenter à l'esprit de qqn, αὖθις ἐπ-έρχομαί τινι ou τινα. ‖ 2° *Se mettre dans l'idée, se figurer*, τῇ διανοίᾳ ὑπο-λαμβάνω; ἐν-νοέω-ῶ, ὑπο-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se représenter que, ἐν-νοῶ ὅτι, ὡς *et l'ind.* ou *l'opt.*

RÉPRESSIF, IVE, adj., κολαστικός, ή, όν. Lois répressives, οἱ περὶ τὰ ἀδικήματα νόμοι, ων.

RÉPRESSION, sf., ἡ κώλυσις, εως; ἡ κόλασις, εως.

RÉPRIMANDE, sf., ἡ ἐπιτίμησις, εως; ἡ ἐπίπληξις, εως; ἡ νουθέτησις, εως. Qui mérite une réprimande, ἐπιτιμήσεως ἄξιος, α, ον.

RÉPRIMANDER, va. ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-πλήττω, *dat.*; sur une chose, τί; ψέγω, f. ψέξω, *acc.*; sur une chose, ἐπί τινι.

RÉPRIMER, va., κατ-έχω, συ-στέλλω; κολάζω, f. άσω; κωλύω, f. σω, *acc.* Réprimer les désirs, κολάζω τὰς ἐπιθυμίας. Réprimer une sédition, στάσιν κατα-παύω, f. παύσω. Réprimer l'audace de qqn, τινὰ τοῦ θράσους παύω, f. παύσω.

REPRISE, sf. 1° *Action de reprendre*, ἡ ἀνάληψις, εως. ‖ 2° *Réparation*, ἡ ἐπισκευή, ῆς. ‖ 3° *Fois*. A plusieurs reprises, πολλάκις.

REPRISER, va., ἀκέομαι-οῦμαι; ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.*

RÉPROBATEUR, TRICE, adj., ἐπιτιμητικός, ή, όν.

RÉPROBATION, sf., *blâme*, ἡ μέμψις, εως; ἡ ἐπιτίμησις, εως.

REPROCHABLE, adj., *qui mérite reproche*, μεμπτός, ή, όν; ψεκτός, ή, όν.

REPROCHE, sm., τὸ ἔγκλημα, ατος; ἡ αἰτία, ας; ἡ μέμψις, εως. Faire un reproche à qqn, μέμψιν τινὶ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Adresser à qqn un reproche mérité, τινὶ μέμψιν δικαίαν μέμφομαι, f. μέμψομαι. Recevoir des reproches à cause d'une chose, ἐγκλήματα ἔχω ἐπί τινι. Mériter des reproches, μέμψεώς εἰμι ἄξιος, α, ον. Qui est à l'abri des reproches, ἄμεμπτος, ον.

REPROCHER, va., ἐγ-καλέω-ῶ; ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-πλήττω; μέμφομαι, f. μέμψομαι, *acc.*; à, *dat.* Reprocher à qqn de *et l'inf.*, μέμφομαί τινι ὅτι *et l'ind.* ou *l'opt.* Je n'ai rien à lui reprocher, οὐδὲν ἔχω μέμφεσθαι αὐτῷ.

REPRODUCTION, sf., ἡ ἀνάπλασις, εως; (imitation exacte), ἡ ἀπομίμησις, εως.

REPRODUIRE, va. 1° *Produire de nouveau*, ἀνα-πλάττω, f. πλάσω; ἀνα-φύω, *acc.* ‖ 2° *Présenter, montrer de nouveau*, αὖθις προ-φέρω, *acc.* ‖ 3° *Rendre exactement, représenter*, ἐμ-φαίνω, *acc.* ‖ SE REPRODUIRE, vr. 1° *Etre produit de nouveau*, ἀνα-φύομαι (moy.). ‖ 2° *Arriver de nouveau*, αὖθις συμ-βαίνω.

RÉPROUVÉ, ÉE, p.p. et adj., ἀποδεδοκιμασμένος, η, ον; ἀδόκιμος, ον; ἀπόβλητος, ον. ‖ Sm. et sf., *maudit de Dieu*, ὁ, ἡ κατάρατος, ου.

RÉPROUVER, va., ἀπο-δοκιμάζω, f. άσω; ἀπο-γιγνώσκω, ἀπο-βάλλω, *acc.*

REPTILE, sm., τὸ ἑρπετόν, οῦ. Semblable à un reptile, ἑρπετώδης, ες.

REPU, UE, p.p., ἐμπεπλησμένος, η, ον; κεκορεσμένος, η, ον; διακορής, ές.

RÉPUBLICAIN, AINE, adj., δημοκρατικός, ή, όν. ‖ Sm., ὁ δημοκρατικός, οῦ.

RÉPUBLIQUE, sf., ἡ πολιτεία, ας; ἡ πόλις, εως. République démocratique, ἡ δημοκρατία, ας. République aristocratique, ἡ ἀριστοκρατία, ας.

RÉPUDIATION, sf., ἡ ἀπόπεμψις, εως; d'une femme, γυναικός.

RÉPUDIER, va. 1° *Renvoyer* (*sa femme*), ἀπο-πέμπω (et moy.), ἐκ-βάλλω, *acc.* ‖ 2° *Renoncer à*, ἀφ-ίημι, προ-ῖεμαι (moy.), *acc.*

RÉPUGNANCE, sf., ἡ ἀηδία, ας; ἡ ἀποτροπή, ῆς; ἡ ἀχθηδών, όνος. Avoir de la répugnance pour qqn, pour qq. chose, τινὶ δυσχεραίνω, f. ανῶ. Avec répugnance, ἀηδῶς. Sans répugnance, οὐκ ἀηδῶς.

RÉPUGNANT, ANTE, adj., *contraire*, ἐναντίος, α, ον; à qq. chose, τινός ou τινί.

RÉPUGNER, vn. 1° *Etre opposé*, ἐναντιόομαι-οῦμαι; à une chose, τινί ou πρός τι. ‖ 2° *Eprouver de la répugnance*, δυσχεραίνω, f. ανῶ; à une chose, τί, τινί ou ἐπί τινι. ‖ 3° *Inspirer de la répugnance*, ἀηδίαν παρ-έχω; à, *dat.*

REPULLULER, vn., πάλιν ou αὖθις ἐξ-ανθέω-ῶ, f. ήσω.

RÉPULSION, sf. 1° *Action de ce qui repousse*, ἡ ἀνάκρουσις, εως. ‖ 2° *Aversion*, ἡ ἀποτροπή, ῆς; ἡ ἀηδία, ας. Inspirer de la répulsion à qqn, ἀηδίαν παρ-έχω τινί.

RÉPUTATION, sf., ἡ δόξα, ης; τὸ ὄνομα, ατος. ‖ Bonne réputation *ou simpl*t réputation, ἡ ἀγαθὴ δόξα *ou simpl*t ἡ δόξα. Qui a de la réputation, une bonne réputation, εὔδοξος; ον. Avoir de la réputation, εὐδοξέω-ῶ, f. ήσω. ‖ Mauvaise réputation, ἡ κακὴ δόξα. Qui a une mauvaise réputation, κακόδοξος, ον. Avoir une mauvaise réputation, κακοδοξέω-ῶ, f. ήσω.

RÉPUTER, va., *estimer, tenir pour*, νομίζω, f. ιῶ; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Il est réputé pour un homme juste, νομίζεται ἀνὴρ δίκαιος.

REQUÉRIR, va. 1° *Prier*, δέομαι; qqn d'une chose, τινός τι; qqn de faire une chose, τινὸς ποιεῖν τι. ‖ 2° *Sommer*, παρα-κελεύομαι (moy.); qqn de faire une chose, τινὶ ποιεῖν τι. ‖ 3° *Réclamer*, ἀπ-αιτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ‖ 4° *Avoir besoin de, exiger*, δέομαι, *gén.* Cela requiert beaucoup de soin, τοῦτο δεῖται πολλῆς ἐπιμελείας.

REQUÊTE, sf. 1° *Demande par écrit*, ἡ ἔγγραφος (ου) ἀξίωσις, εως. ‖ 2° *Demande, prière*, ἡ ἀξίωσις, εως; ἡ δέησις, εως.

REQUIN, sm., *poisson de mer*, ὁ καρχαρίας, ου.

REQUIS, ISE, p.p. Voy. REQUÉRIR. || Adj., *exigé*, ἐπιτήδειος, ος ει α, ον; pour une chose, εἰς ου πρός τι.

RÉQUISITION, sf., ἡ ἀπαίτησις, εως; ἡ ἐξαίτησις, εως. La réquisition du tribut, ἡ τοῦ φόρου ἐπίταξις, εως. Mettre en réquisition, faire une réquisition de, ἀπ-αιτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RESCINDER, va., *annuler*, κατα-λύω, f. λύσω; ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

RESCISION, sf., *annulation*, ἡ κατάλυσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως.

RESCRIT, sm., ἡ ἀπόκρισις, εως; ἡ ἀντιγραφή, ῆς.

RÉSEAU, sm., *petit rets*, τὸ δικτύδιον, ου.

RÉSÉDA, sm., *plante*, τὸ φύτευμα, ατος.

RÉSERVE, sf. 1° *Exception*, ἡ ἐξαίρεσις, εως. || Au pl., *choses réservées*, τὰ ἐξαίρετα, ων. || Corps de réserve *ou simpl*t réserve, οἱ ἐπίτακτοι, ων; οἱ ἐπιτεταγμένοι, ων. Ranger en réserve, ἐπι-τάττω, f. τάξω, *acc.* || 2° *Discrétion, retenue*, ἡ εὐλάβεια, ας. Avec réserve, εὐλαβῶς. || EN RÉSERVE, loc. adv., *à part*, χωρίς. Mettre en réserve, ἀπο-τίθημι (et moyen), *acc.* Etre mis en réserve, ἀπό-κειμαι. || À LA RÉSERVE DE, loc. prép., *à l'exception de*, χωρίς, πλήν, ἐκτός *et le gén.* || SANS RÉSERVE, loc. adv., *sans exception*, πάντως, ἁπλῶς. Parler sans réserve, παρρησιάζομαι, f. άσομαι.

RÉSERVÉ, ÉE, p.p. Voy. RÉSERVER. || Adj. 1° *Excepté*, ἐξαιρετέος, εἶσα, έν; ἐξαίρετος, ον. || 2° *Circonspect*, εὐλαβής, ές; μέτριος, α, ον. Etre réservé, εὐλαβέομαι-οῦμαι. Etre réservé à faire une chose, εὐλαβῶς ου περυλαγμένως τι ποιέω-ῶ, f. ήσω.

RÉSERVER, va. 1° *Retenir d'un tout, excepter*, ἐξ-αιρέω-ῶ, *acc.*; à, *dat.* || 2° *Garder, ménager*, ἀπο-τίθημι (et moyen), *acc.*; pour un autre temps, εἰς ἄλλον χρόνον. || 3° *Destiner*, παρα-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Il est réservé à qqn de *et l'inf.*, ἀπό-κειταί τινι *et l'inf.* || SE RÉSERVER, vr. 1° *Réserver, garder pour soi*, ἐξ-αιρέομαι-οῦμαι, *acc.* || 2° *Remettre*, ἀνα-βάλλομαι (moy.); à *ou* de faire une chose, ποιεῖν τι. Se réserver pour une meilleure occasion, εἰς τινα καλλίω καιρὸν ἀνα-βάλλομαι.

RÉSERVOIR, sm., ἡ ὑποδοχή, ῆς; (pour le poisson), τὸ ἰχθυοτροφεῖον, ου.

RÉSIDENCE, sf., ἡ οἴκησις, εως. Faire sa résidence en un lieu, τὴν διατριβὴν ἔν τινι τόπῳ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

RÉSIDENT, sm., *envoyé qui réside auprès d'un gouvernement étranger*, ὁ πρόξενος, ου; ὁ ἐπίτροπος, ου.

RÉSIDER, vn. 1° *Demeurer*, οἰκέω-ῶ, f. ήσω; δι-άγω, δια-τρίβω; à *ou* dans, ἐν, *dat.* || 2° *Consister*, ἀνά-κειμαι; en, εἰς *et l'acc.*; εἰμί; en, ἐπί *et le dat.* || 3° *Exister, se trouver*, εἰμί; ὑπ-άρχω, f. ἄρξω.

RÉSIDU, sm. 1° *Reslant*, τὸ λεῖμμα, ατος. || 2° *Sédiment*, ἡ ὑπόστασις, εως; τὸ ὑπόστημα, ατος.

RÉSIGNATION, sf. 1° *Abandon*, ἡ ἄφεσις, εως; ἡ πρόεσις, εως. || 2° *Démission*. Voy. ce mot. || 3° *Soumission patiente*, ἡ ὑπομονή, ῆς; ἡ ἡσυχία, ας. Avec résignation, εὐχερῶς.

RÉSIGNÉ, ÉE, p.p. Voy. RÉSIGNER. || Adj., *qui se soumet avec patience*, ὑπομενετικός, ή, όν; ὑπομονητικός, ή, όν.

RÉSIGNER, va., *se démettre de*, προ-ἵεμαι (moy.), *acc.*; ἐξ-ίστημαι (moy. avec sens neutre), *gén.* || SE RÉSIGNER, vr., *se soumettre*, ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω; à, *dat.* ou *acc.*; πρᾴως ὑπο-μένω; à, *acc.* Se résigner à son sort, ἀνεπαχθῶς φέρω τὴν τύχην.

RÉSILIATION, sf., ἡ κατάλυσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως.

RÉSILIEMENT ou **RÉSILÎMENT**, sm. Voy. RÉSILIATION.

RÉSILIER, va., κατα-λύω, f. σω; ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.*

RÉSINE, sf., ἡ ῥητίνη, ης; ἡ πεύκη, ης. Enduire, mélanger de résine, ῥητινόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RÉSINEUX, EUSE, adj., ῥητινώδης, ες. Etre résineux, ῥητινίζω, f. ιῶ.

RÉSIPISCENCE, sf., ἡ μετάνοια, ας. Venir à résipiscence, μετα-νοέω-ῶ, f. ήσω.

RÉSISTANCE, sf. 1° *Qualité d'un corps résistant*, ἡ ἀντιτυπία, ας. || 2° *Obstacle, difficulté*, τὸ ἐναντίωμα, ατος; τὸ κώλυμα, ατος. || 3° *Action de se défendre*, ἡ ἀλκή, ῆς; (à la guerre), ἡ ἀντίταξις, εως. Opposer de la résistance aux ennemis, τοὺς πολεμίους ἀμύνομαι, f. υνοῦμαι. Sans résistance, ἀμαχεί. || 4° *Opposition*, ἡ ἀντίτασις, εως; ἡ ἀντέρεισις, εως; ἡ ἔνστασις, εως.

RÉSISTANT, ANTE, adj., ἀντίτυπος, ον; σκληρός, ά, όν.

RÉSISTER, vn. 1° *Ne pas céder (à un corps)*, ἀντ-ερείδω, ἀντ-έχω, *dat.* || 2° *Se défendre, s'opposer*, ἀντι-τείνω, ἀντ-έχω: ἀνθ-ίσταμαι ου ἐν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *dat.* Résister hardiment, ἀντι-τολμάω-ῶ, f. ήσω; à, πρός *et l'acc.* Résister aux fatigues, πρὸς τοὺς καμάτους ἀντ-έχω. Résister à la raison, τῷ λόγῳ ἀντι-τείνω.

RÉSOLU, UE, p.p. Voy. RÉSOUDRE. || Adj., *hardi*, εὔτολμος, ον; θρασύς, εῖα, ύ.

RÉSOLUBLE, adj., λυτός, ή, όν.

RÉSOLUMENT, adv. 1° *Absolument*, παντελῶς, πάντως. || 2° *Hardiment*, εὐτόλμως, θρασέως.

RÉSOLUTION, sf. 1° *Cessation de la consistance*, ἡ διάλυσις, εως. || 2° *Cassation*, ἡ κατάλυσις, εως. || 3° *Décision (d'une question)*, ἡ κρίσις, εως; ἡ διάγνωσις, εως. || 4° *Dessein*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ προαίρεσις, εως; ἡ γνώμη, ης. Prendre la résolution de, προαιρέομαι-οῦμαι *et l'inf.* Prendre, former une résolution, γνώμην ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Changer de résolution, μετα-γιγνώσκω. || 5° *Fermeté, courage*, ὁ θυμός, οῦ; τὸ θάρρος, ους; ἡ τόλμα, ης.

RÉSOLVANT, ANTE, adj., *qui résout*, διαλυτικός, ή, όν.

RÉSONANCE, sf., ἡ ἀπήχησις, εως; ἡ ἀντήχησις, εως.

RÉSONNANT, ANTE, adj., ἀπηχῶν, οῦσα, οῦν; ἀντηχῶν, οῦσα, οῦν.

RÉSONNEMENT, sm., ἡ ἀπήχησις, εως; ἡ ἀντήχησις, εως.

RÉSONNER, vn., ἀπ-ηχέω-ῶ, ἀντ-ηχέω-ῶ, f. ήσω.

RÉSOUDRE, va. 1° *Faire cesser la consistance de*, δια-λύω, ἀνα-λύω, f. λύσω, *acc.* || 2° *Casser, annuler*, κατα-λύω, f. σω, *acc.* || 3° *Décider* (*une question*), κρίνω, δια-κρίνω, δια-γιγνώσκω, *acc.* || 4° *Déterminer, décider* (*une chose*), προ-αιρέομαι-οῦμαι, γιγνώσκω, *acc.*; de, *inf.* Je suis résolu à, j'ai résolu de, προ-ῄρημαι, ἔγνωκα *et l'inf.* Ces choses étant résolues, δοξάντων τούτων. || 5° *Déterminer, pousser*, προ-άγω, *acc.*; à faire une chose, ποιεῖν τι. || SE RÉSOUDRE, vr. 1° *Se décomposer*, ἀνα-λύομαι, f. λυθήσομαι. || 2° *Se décider, se déterminer*, γιγνώσκω, δια-γιγνώσκω; à, *acc.* ou *inf.*

RESPECT, sm. 1° *Vénération, déférence*, ἡ αἰδώς, οῦς; ἡ ἀξίωσις, εως; ἡ τιμή, ῆς. Par respect pour qqn, αἰδοῖ τινος. Avoir du respect pour qqn, τινά αἰδέομαι-οῦμαι. Manquer de respect à qqn, τινὸς ὀλιγωρέω-ῶ, f. ήσω. Il inspire du respect à tous, πᾶσιν αἰδῶ ἑαυτοῦ ἐμ-ποιεῖ. || 2° *Devoirs de civilité*, ἡ θεραπεία, ας. || Tenir en respect (contenir) qqn, κατ-έχω τινά.

RESPECTABLE, adj., τιμῆς ou αἰδοῦς ἄξιος, α, ον; σεμνός, ή, όν.

RESPECTÉ, ÉE, p.p. Voy. RESPECTER. || Adj., *honoré*, ἔντιμος, ον; τίμιος, α, ον.

RESPECTER, va. 1° *Porter respect à*, αἰδέομαι-οῦμαι; τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Épargner, excuser*, φειδομαι, f. φείσομαι, *gén.*; συγγνώμην ἔχω ou δίδωμι, *dat.* || SE RESPECTER, vr., *garder les bienséances*, εὐ-σχημονέω-ῶ, f. ήσω.

RESPECTIF, IVE, adj. Voy. RÉCIPROQUE.

RESPECTIVEMENT, adv., ἑν μέρει.

RESPECTUEUSEMENT, adv., αἰδημόνως, μετ' αἰδοῦς.

RESPECTUEUX, EUSE, adj., αἰδήμων, ον. Etre respectueux pour qqn, τινά αἰδέομαι-οῦμαι.

RESPIRABLE, adj., ἀναπνευστός, όν; εὔπνους, ουν.

RESPIRATION, sf., ἡ ἀναπνοή, ῆς. Respiration libre, facile, ἡ εὔπνοια, ας. Respiration gênée, difficile, ἡ δύσπνοια, ας. Intercepter la respiration de qqn, τὴν ἀναπνοήν τινος ἀπο-λαμβάνω.

RESPIRATOIRE, adj., ἀναπνευστικός, ή, όν. Organes respiratoires, τὰ ἀναπνευστικά, ῶν.

RESPIRER, vn. 1° *Aspirer et expirer l'air*, ἀνα-πνέω. Sans respirer, ἀπνευστί. || 2° *Vivre*, ἀνα-πνέω, ἐμ-πνέω. || 3° *Se manifester*, ἐμ-φαίνομαι (moy. avec sens neutre); dans, *dat.* || 4° *Avoir quelque relâche*, ἀνα-πνέω, ἐξανα-πνέω. Respirer après un naufrage et une tempête, ἀνα-πνέω ἐκ τῆς ναυαγίας καὶ τοῦ χειμῶνος. Respirer après une longue route, ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἀνα-παύομαι, f. σομαι. || Va., et vn. (avec *après*), *désirer ardemment*, ποθέω-ῶ, ἐπι-ποθέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Respirer la guerre, Ἄρη πνέω (poét.). || Va. 1° *Attirer par la respiration*, εἰσ-πνέω, ἕλκω, *acc* || 2° *Annoncer, exprimer*, ἐμ-φαίνω, *acc.*

RESPLENDIR, vn., λάμπω, ἐκ-λάμπω, f. λάμψω; ἀστράπτω, f. άψω.

RESPLENDISSANT, ANTE, adj., λαμπρός, ά, όν. Resplendissant d'or, χρυσῷ ἀστράπτων, ουσα, ον.

RESPLENDISSEMENT, sm., ἡ λαμπρότης, ητος; ἡ στιλβηδών, όνος.

RESPONSABILITÉ, sf., τὸ ὑπεύθυνον, ου. Prendre une chose sous sa responsabilite, ὑπεύθυνον παρ-έχειν ἑαυτόν τινος. Sans responsabilité, ἀνυπευθύνως.

RESPONSABLE, adj., ὑπεύθυνος, ον. Etre responsable d'une chose envers qqn, ὑπεύθυνός εἰμί τινός τινι. Rendre qqn responsable d'une chose, ἐπι-φέρω τινί τὴν αἰτίαν τινός. Non responsable, ἀνυπεύθυνος, ον.

RESSAISIR, va., ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || SE RESSAISIR de, vr., le même verbe. Il se ressaisit du pouvoir, ἀν-έλαβε τὴν ἀρχήν.

RESSAUTER, va. et vn., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* SAUTER.

RESSEMBLANCE, sf., ἡ ὁμοιότης, ητος; ἡ ἐμφέρεια, ας; (image), ἡ εἰκών, όνος. Ressemblance de couleur, ἡ ὁμοιόχροια, ας.

RESSEMBLANT, ANTE, adj., ὅμοιος, α, ον; ἐοικώς, υῖα, ός; ἐμφερής, ές, *dat.*

RESSEMBLER, vn., ὁμοιόομαι-οῦμαι, f ωθήσομαι; ἔοικα; à, *dat.*; de, *acc.* Il lui ressemblait de visage, τὴν ὄψιν αὐτῷ ἐώκει.

RESSEMELER, va., καττύω, f. ύσω, *acc.*

RESSEMER, va., πάλιν σπείρω, *acc.*

RESSENTIMENT, sm. 1° *Action de ressentir*, ἡ αἴσθησις, εως. || 2° *Renouvellement* (*d'une douleur*), ἡ ὕστερον αἴσθησις, εως. || 3° *Souvenir d'une injure*, ἡ μῆνις, ιος; ἡ μνησικακία, ας. Conserver du ressentiment contre qqn, τινὶ μνησικακέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, τινός.

RESSENTIR, va., *sentir, éprouver*, αἰσθάνομαι, *gén.* ou *acc.*; πάσχω, *acc.*; (*avoir*), ἔχω, *acc.* Ressentir de la joie, de la peine, etc. Voy. SE RÉJOUIR, S'AFFLIGER, *etc.* || SE RESSENTIR, vr. 1° *Sentir qq. reste* (*d'un mal*) ὕστερον αἰσθάνομαι, *gén.* || 2° *Eprouver les suites de*, ἀπο-λαύω, *gén.*

RESSERREMENT, sm., ἡ συστολή, ῆς; ἡ σύσπασις, εως.

RESSERRER, va. 1° *Remettre en son lieu*, πάλιν ἀπο-τίθημι ou ἀπο-κλείω, *acc.* || 2° *Serrer davantage*, ἔτι μᾶλλον σφίγγω, *acc.* || *Au fig.* Resserrer les liens de l'amitié, τὴν οἰκειότητα βεβαιόω-ῶ, f. ώσω. || 3° *Rendre étroit*, στενόω-ῶ, ἀπο-στενόω-ῶ, f. ώσω; συ-στέλλω, συν-άγω, *acc.* Resserrer les pores, τοὺς πόρους συν-άγω. || 4° *Consliper*, ἐφ-ίστημι, ἐπ-έχω, *acc.* || 5° *Abréger*, συ-στέλλω, συν-τέμνω, *acc.* || SE RESSERRER, vr., les mêmes verbes au passif. Se resserrer en pointe, εἰς ὀξὺ συν-άγομαι. || *Retrancher de sa dépense*, τὰς δαπάνας συν-τέμνω.

RESSORT, sm. 1° *Elasticité*, ἡ εὐτονία, ας; ἡ τάσις, εως. || 2° *Morceau de métal*, ὁ ἑλατήρ, ῆρος; (en spirale), ἡ σπεῖρα, ας. || 3° *Force, énergie*, ἡ εὐτονία, ας; ἡ συντονία, ας; ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ ἐνέργεια, ας. || 4° *Moyen, artifice*, ἡ μηχανή, ῆς; τὸ μηχάνημα, ατος; ἡ τέχνη, ης. Faire jouer tous ses ressorts, παντοίας μηχανὰς μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι. || 5° *Etendue de juridiction*, ἡ ἀρχή, ῆς. || *Au fig.* Cela n'est pas de mon res-

soit, ταῦτά γε οὐκ ἐστι τῆς ἐμῆς τέχνης.

RESSORTIR, vn. 1° *Sortir de nouveau*, αὖθις ἐξ-έρχομαι. || 2° *Etre saillant*, ἐξ-έχω, προ-έχω. || 3° *Revenir à*, ἀν-ήκω εἰς *et l'acc.*

RESSOUDER, va., πάλιν κολλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se RESSOUDER, vr., πάλιν κολλάομαι:-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

RESSOURCE, sf., ὁ πόρος, ος; ἡ ἀφορμή, ῆς. Suivant les ressources, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων. || *Au fig.* Un homme de ressource, plein de ressources, ἀνὴρ εὔπορος.

RESSOUVENIR, sm., ἡ ἀνάμνησις, εως.

RESSOUVENIR (SE), vr., ἀνα-μιμνήσκομαι, *gén.*; que, ὅτι *et l'ind*, ou *l'opt.* || Faire ressouvenir, ἀνα-μιμνήσκω; qqn d'une chose, τινά τινος.

RESSUSCITER, va. 1° *Ramener à la vie*, ἐγείρω, ἀν-εγείρω, ἀν-ίστημι, *acc.* || 2° *Renouveler*, ἀνα-νεόομαι-οῦμαι, f. νεώσομαι, *acc.* || Vn., *revenir à la vie*, ἐγείρομαι, ἀν-εγείρομαι (pass.).

RESSUYER, va., *sécher*, ξηραίνω, *acc.* || Se RESSUYER, vr., *se sécher*, ξηραίνομαι (pass.).

RESTANT, ANTE, adj., *qui reste*, λοιπός, ή, όν. || Sm., *le reste*, τὸ λοιπόν, οῦ.

RESTAURANT, ANTE, adj., *qui répare les forces*, ῥωστικός, ή, όν; ἀναληπτικός, ή, όν.

RESTAURATEUR, sm., *celui qui rétablit*, ὁ ἐπανορθωτής, οῦ.

RESTAURATION, sf. 1° *Action de réparer*, ἡ ἐπισκευή, ῆς. || 2° *Rétablissement, rénovation*, ἡ ἐπανόρθωσις, εως. || 3° *Rétablissement d'une dynastie*, ἡ ἀποκατάστασις, εως.

RESTAURER, va. 1° *Réparer (un ouvrage d'art)*, ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.*, des murs, un temple, τείχη, ναόν. || 2° *Remettre en bon état, fortifier*, ἀνα-ῥρώννυμι, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 3° *Rétablir*, ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, ἀποκαθ-ίστημι, *acc.* Il restaura le gouvernement, τὴν πολιτείαν ἀποκατ-έστησε. || Se RESTAURER, vr., *rétablir ses forces en prenant de la nourriture*, σίτῳ ἀνα-ῥρώννυμαι (pass.).

RESTE, sm. 1° *Ce qui demeure d'un tout*, τὸ λοιπόν, οῦ. *Se rend souvent par l'adjectif* λοιπός, ή, όν. Le reste du jour, ἡ λοιπὴ ἡμέρα. Le reste de l'armée, ἡ λοιπὴ ou ἡ ἄλλη στρατιά. Le reste de l'argent, τὰ λοιπὰ χρήματα. || 2° *Reliefs, débris*, τὸ λείψανον, ου. Les restes (d'un repas, d'un monument, d'un homme), τὰ λείψανα, ων. || 3° *La partie qui manque*, τὸ ἔλλειμμα, ατος; τὸ ἔλλειπον, οντος. || *Au fig.* Etre en reste de bons offices avec qqn, εὖ ποιῶν τινος ἐλ-λείπομαι (pass.). || De RESTE, loc. adv., *plus qu'il ne faut*, πλέον τοῦ δέοντος. Etre de reste, περι-ειμι. Ce qui est de reste, τὰ περιόντα, ων. || Au RESTE, DU RESTE, loc, adv., *au surplus, d'ailleurs*, τἄλλα, τὰ δ' ἄλλα.

RESTER, vn. 1° *Etre de reste*, λείπομαι (pass.); λοιπός, ή, όν εἰμι; περί-ειμι, περι-γίγνομαι. Ce qui reste de l'armée, τὸ περιὸν τοῦ στρατοῦ. Ce qui reste d'un héritage, τὰ περιόντα κλήρου. || *Impers.* Il me reste, λοιπόν ἐστί μοι, περί-εστί οι περι-γίγνεταί μοι. Il vous reste à délibérer, λοιπὸν ὑμῖν ἐστι βουλεύσασθαι. || 2° *Demeurer (dans un lieu)*, μένω, ἐμ-μένω, ἐπι-μένω; à *ou* dans, ἐν *et le dat.* Rester auprès de qqn, παραμένω τινί, μένω παρά τινι. Rester en arrière, λείπομαι, ὑπο-λείπομαι (pass.). || 3° *Demeurer (dans une situation)*, *persister*, μένω, δια-μένω. Rester toujours le même, ἀμετακινήτως ἔχω. Rester fidèle à un traité, ἐν σπονδαῖς ἐμ-μένω. || En rester à, ἐπι-μένω, *dat.*; μένω ἐπί *et le gén.* ou *le dat.* Il en resta là (il cessa), ἐπαύσατο (de παύομαι, f. σομαι). L'affaire n'en resta pas là, τὸ πρᾶγμα οὐκ ἐνταῦθα ἔστηκε (de ἵσταμαι, moy. avec sens neutre).

RESTITUER, va. 1° *Rendre*, ἀπο-δίδωμι, *acc.*; à, *dat.* Il lui restitua l'argent, ἀπ-έδωκεν αὐτῷ τὸ ἀργύριον. || 2° *Rétablir*, ἐπι-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; (un texte), δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RESTITUTION, sf. 1° *Action de rendre*, ἡ ἀπόδοσις, εως. || 2° *Action de rétablir*, ἡ ἐπισκευή, ῆς; (en parl. d'un texte), ἡ διόρθωσις, εως.

RESTREINDRE, va. 1° *Resserrer*, συν-άγω, *acc.* Restreindre l'enceinte d'une ville, περι-βολον πόλεως συν-αιρέω-ῶ. || 2° *Diminuer, réduire*, συν-τέμνω, συ-στέλλω. Il restreignit ses dépenses, τὰς δαπάνας συν-έτεμε. || Se RESTREINDRE à, vr., *se contenter de*, ἀγαπάω-ῶ, f. ήσω. *dat.*

RESTRICTIF, IVE, adj., συστέλλων, ουσα, ον: ὁριστικός, ή, όν.

RESTRICTION, sf., ἡ συντομή, ῆς; ἡ συστολή, ῆς. Sans restriction, ἁπλῶς οὔτως.

RESTRINGENT, ENTE, adj., σταλτικός, ή, όν. || Sm., τὸ σταλτικὸν φάρμακον, ου.

RÉSULTAT, sm., ἡ συμφορά, ᾶς; (dans le présent), τὸ ἀποβαῖνον, οντος; (dans le passé), τὸ ἀποβάς, άντος. Résultat final, τὸ τέλος, ους. Heureux résultat, τὸ εὐτύχημα, ατος. Avoir un heureux, un fâcheux résultat, καλῶς, κακῶς ἀπο-βαίνω ou συμ-βαίνω. Le résultat d'une discussion, τὸ ἐκ τῶν ὡμολογημένων συμ-βαῖνον, οντος. Quel est le résultat d'une chose? τί συμ-βαίνει ἐκ τινος; Qui est sans résultat, ματαῖος, ος et α, ον; ἀτελής, ές. Sans résultat, μάτην.

RÉSULTER, vn., ἀπο-βαίνω, συμ-βαίνω, γίγνομαι; de, ἐκ, ἐξ *et le gén.* Qu'en est-il résulté? τί συν-έβη ἐκ τούτου;

RÉSUMÉ, ÉE, p.p. Voy. RÉSUMER. || Sm., τὸ κεφάλαιον, ου; ἡ συγκεφαλαίωσις, εως. || Au RÉSUMÉ, EN RÉSUMÉ, loc. adv., ὅλως δέ, ἁπλῶς δέ.

RÉSUMER, va., κεφαλαιόω-ῶ, συγ-κεφαλαιόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* || Se RÉSUMER, vr., *faire le résumé de ce qu'on a dit*, τὸ κεφάλαιον συν-άγω.

RÉSURRECTION, sf., ἡ ἀνάστασις, εως.

RÉTABLIR, va., ἀποκαθ-ίστημι, ἀνα-κτάομαι-ῶμαι, ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, *acc.* Rétablir qqn dans son emploi, εἰς τὴν τάξιν ἀποκαθ-ίστημί τινα. Etre rétabli dans une dignité, τιμὴν ἀνα-λαμβάνω. Rétablir la santé de qqn, τινὰ ὑγιάζω, f. άσω. Rétablir ses affaires, τὰ πράγματα ἐπ-αν-ορθόω-ῶ. || Se RÉTABLIR, vr., ἀποκαθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); dans,

εἰς *el l'acc.* Se rétablir en santé *ou simplt* se rétablir, ἀνα-ρρώννυμαι (pass.), ῥαΐζω, f. ῥαΐσω.

RÉTABLISSEMENT, sm., ἡ ἀποκατάστασις, εως; ἡ ἐπανόρθωσις, εως. Rétablissement de la santé *ou simplt* rétablissement, ἡ ὑγίασις, εως.

RETAILLER, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TAILLER.

RETARD, sm., ἡ ἀναβολή, ῆς; ἡ διατριβή, ῆς; ἡ μέλλησις, εως. Apporter du retard à qq. chose, διατριβὴν παρέχω τινί. Etre ou arriver en retard, ὑστερέω-ῶ, f. ήσω. Sans retard, ἀμελλητί, ἐξ ἑτοίμου, εὐθύς.

RETARDATAIRE, adj., ὑστερῶν, οὖσα, οῦν. Les retardataires οἱ ὑστεροῦντες, ων.

RETARDEMENT, sm., ἡ ἀναβολή, ῆς; ἡ διατριβή, ῆς. Voy. RETARD.

RETARDER, va. 1° *Différer*, ἀνα-βάλλομαι, ὑπερ-βάλλομαι (moy.), διατρίβω, *acc.* || 2° *Rendre plus lent*, βραδύτερον, αν ποιέω-ῶ, f. ήσω; παρα-τείνω, ἐπ-έχω, *acc.* || Vn., *être en retard*, ὑστερέω-ῶ, f. ήσω.

RETEINDRE, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TEINDRE.

RETENIR, va. 1° *Ravoir, reprendre*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 2° *Garder, conserver*, κατ-έχω; δια-φυλάττω, f. ἄξω, *acc.* || 3° *Déduire, prélever*, ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.*; sur, *gén.* || 4° *Réserver*, ἐξ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.); τηρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *S'assurer d'avance de*, κατ-έχω, προ-λαμβάνω, *acc.* || 6° *Arrêter, faire demeurer*, κατ-έχω, ἐπ-έχω, *acc.* || 7° *Réprimer, modérer*, κατ-έχω, *acc.* || 8° *Garder dans sa mémoire*, διὰ μνήμης ἔχω; δια-φυλάττω, f. ἄξω; δια-σῴζω, *acc.* || Se RETENIR, vr. 1° *S'arrêter avec effort*, ἑαυτὸν, ἠν, ὁ κατ-έχειν. || 2° *S'accrocher, s'attacher*, κατ-έχομαι (pass.); ἀ, *dat.* || 3° *Se contenir, se modérer*, ἐπ-έχω, ὑπο-στέλλομαι (moy.).

RÉTENTION, sf., *réservation*, ἡ ἐξαίρεσις, εως. || Rétention d'urine, ἡ δυσουρία, ας.

RETENTIR, vn., ἀντ-ηχέω-ῶ, ἐπ-ηχέω-ῶ, συν-ηχέω-ῶ, f. ήσω. Faire retentir, κατ-ηχέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RETENTISSANT, ANTE, κατηχής, ές; διηχής, ές.

RETENTISSEMENT, sm., ἡ ἀντήχησις, εως; (au fig.), ἡ φήμη, ης.

RETENU, UE, p.p. Voy. RETENIR. || Adj., *circonspect, sage*, εὐλαβής, ές; σώφρων, ον. Etre retenu dans sa conduite, εὐλαβέομαι-οῦμαι.

RETENUE, sf. 1° *Ce qu'on retient*, τὸ ἀφαιρεθέν, έντος. || 2° *Discrétion, modestie*, ἡ εὐλάβεια, ας; ἡ σωφροσύνη, ης. Avec retenue, εὐλαβῶς. Avoir de la retenue, εὐλαβέομαι-οῦμαι.

RÉTICENCE, sf., ἡ κρύψις, εως; ἡ ἐπί-κρυψις, εως. User de réticence, τὶ κατα-κρύπτομαι (moy.); avec qqn, τινά.

RÉTIF, IVE, (au pr. et au fig.), ἀπειθής, ές; ἀνάγωγος, ον.

RETIRÉ, ÉE, p.p. Voy. RETIRER. || Adj., *solitaire*, ἔρημος, ον. Vivre retiré, mener une vie retirée, βίον ἔρημον ἄγω.

RETIREMENT, sm., *contraction*, ἡ συ-στολή, ῆς.

RETIRER, va. 1° *Tirer à soi, en arrière*, ἀν-έλκω, ἀνα-σπάω-ῶ, *acc.* || 2° *Faire sortir, ramener*, ἀπ-άγω, *acc.*; de, ἀπό, *gén.*; ἐξ-άγω, *acc.*; de, ἐκ, *gén.* Retirer qqn du péril, ἐκ τῶν κινδύνων τινὰ ἐξ-αιρέομαι-οῦμαι. || 3° *Détourner, éloigner*, ἀπο-τρέπω, *acc.*; de ἀπό, *gén.*; ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gén.* || 4° *Oter*, ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.); ἀ, *gén.* || 5° *Recueillir*, λαμβάνω, φέρομαι (moy.), *acc.*; de, *gén.* || 6° *Accueillir, recevoir (chez soi)*, δέχομαι, ὑπο-δέχομαι, *acc.* || Se RETIRER, vr. 1° *S'en aller, s'éloigner*, ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Se retirer de, ἀπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι, *gén. avec* ἀπό, ἐκ; dans, ἀ, εἰς *et l'acc.* Se retirer devant qqn, τινὶ ὑπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι. || 2° *S'en aller, rentrer (chez soi)*, ἀπ-έρχομαι; dans, εἰς ou πρός, *acc.* Ils se retirèrent chez eux, ἀπ-ῆλθον οἴκαδε. || 3° *Quitter (une profession)*, ἀφ-ίσταμαι, ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); de, *gén.* Se retirer des affaires, ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Aller s'établir (dans un lieu)*, ὑπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι; dans la solitude, εἰς ἐρημίαν. || 5° *Se réfugier*, κατα-φεύγω; dans un lieu, εἰς ou ἐπὶ τόπον; auprès de qqn, πρός ou παρά τινα. || 6° *Rentrer dans son lit*, (en parl. d'un fleuve, de la mer), ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. || 7° *Se raccourcir*, συ-στέλλομαι (pass.).

RETOMBER, vn. 1° *Tomber de nouveau*, πάλιν πίπτω. || 2° *Avoir une rechute*, παλιγ-κοτίᾳ περι-πίπτω. Retomber dans la même faute, πάλιν περι-πίπτω τῷ αὐτῷ ἁμαρτήματι. || 3° *Descendre, pendre*, καθ-είμαι (parf. pass. de καθ-ίημι). || 4° *Atteindre, tomber*, ἀνα-φέρομαι (pass.), τρέπομαι (moy. avec sens neutre); sur, εἰς *et l'acc.* Faire retomber une chose sur qqn, ἀνα-φέρω ou ἀν-άγω τι εἰ; τινα.

RETONDRE, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TONDRE.

RETORDRE, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TORDRE.

RÉTORQUER, va., ἀντι-στρέφω, *acc.* Qui peut être rétorqué, ἀντίστροφος, ον.

RETORS, ORSE, adj. 1° *Retordu*, ἐστραμμένος, η, ον. || 2° *Artificieux*, στρεβλός, ή, όν. Un homme retors, un retors, ἡ παιπάλη, ης.

RÉTORSION, sf., *action de retorquer*, ἡ ἀντιστροφή, ῆς.

RETOUCHER, vn., *toucher de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TOUCHER. || Va., *corriger, perfectionner*, δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

RETOUR, sm. 1° *Tour contraire*, ἡ ἀνα-στροφή, ῆς. || Au fig., *ruse, artifice*, ὁ δόλος, ου; ἡ τέχνη, ης. || 2° *Action de revenir*, ἡ ἐπάνοδος, ου; ἡ ἀποκομιδή, ῆς; ἡ ὑποστροφή, ῆς. Retour chez soi, ἡ ἐπάνοδος, ου; ὁ νόστος, ου. Etant de retour, ἐπαν-ελθών, οῦσα, όν (de ἐπαν-έρχομαι). Au retour du printemps, τοῦ ἔαρος αὖθις ὑπο-φαίνοντος. Retour périodique (d'un astre), ἡ ἀποκατάστασις, εως. || 3° *Changement, vicissitude*, ἡ μεταβολή, ῆς. Sans retour (pour toujours), εἰς ἀεί; (entièrement), παντελῶς, πάντως. || 4° *Ce qu'on ajoute pour rendre un troc égal*, ἡ προσθήκη, ης. ||

5° *Réciprocité de sentiments*, ἡ ἀμοιβή, ῆς. Payer qqn de retour, ὁμοίοις τινὰ ἀμείβομαι, f. εἴψομαι.

RETOURNER, vn. 1° *Aller de nouveau, revenir*, ἀν-ἐρχομαι, ἐπαν-ἐρχομαι, ὑπο-στρέφομαι (pass.). || 2° *Se remettre à*, πάλιν ἐπι-χειρέω-ῶ, f. ήσω; πάλιν ἐπι-βάλλομαι (moy.), *dat.* || Va. 1° *Tourner d'un autre sens*, ἀνα-τρέπω, ἀνα-στρέφω, κατα-στρέφω, *acc.* || Retourner le sol, la terre, τὴν γῆν μετα-βάλλω. || 2° *Tourner en arrière*, ὀπίσω στρέφω, *acc.* || SE RETOURNER, vr., ἀνα-στρέφομαι, ἐπι-στρέφομαι, μετα-στρέφομαι (pass.). || S'EN RETOURNER, *s'en aller*, ἀπ-έρχομαι. Ils s'en retournèrent chez eux, ἐπ' οἶκου ἀπ-ἦλθον.

RETRACER, va. 1° *Tracer de nouveau*, αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* TRACER. || 2° *Raconter, décrire*, δι-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἀπο-φαίνω; (par écrit), διαγράφω, *acc.* || SE RETRACER, vr., *se rappeler*, ὑπο-μιμνήσκομαι, *acc.* || Se retracer (être retracé) à la mémoire, ἀ l'esprit de qqn, ἔρχομαί τινι ὑπὸ τὴν μνήμην.

RÉTRACTATION, sf., ἡ μετάθεσις, εως; ἡ παλιλλογία, ας; ἡ παλινῳδία, ας.

RÉTRACTER, va., ἀνα-τίθεμαι, μετα-τίθεμαι (moy.), *acc.* || SE RÉTRACTER, vr. 1° *Se dédire*, παλινῳδέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Se raccourcir*, συ-στέλλομαι (pass.).

RETRAITE, sf. 1° *Action de se retirer*, ἡ ἀναχώρησις, εως; ἡ ἀποχώρησις, εως. || 2° *Marche de troupes qui se retirent*, ἡ ὑπαγωγή, ῆς; ἡ ἀναχώρησις, εως. Faire retraite, τὴν ἀναχώρησιν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω. Battre en retraite, εἰς ἀναχώρησιν ὁρμάω-ῶ, f. ήσω. Sonner la retraite, τῇ σάλπιγγι ἀνα-καλέομαι-οῦμαι (moy.). || 3° *Action de se retirer du monde, des affaires*, ἡ ἀναχώρησις, εως. || 4° *Etat, séjour d'une personne éloignée du monde*, ἡ ἐρημία, ας; ἡ ἀναχώρησις, εως. Vivre dans la retraite, ἐν ἐρημίᾳ δι-άγω. || 5° *Lieu de refuge*, ἡ καταφυγή, ῆς; ἡ ἀποστροφή, ῆς. || 6° *Pension après un long service*, ἡ σύνταξις, εως.

RETRAITÉ, ÉE, adj., *qui jouit d'une retraite*, σύνταξιν καρπούμενος, η, ον.

RETRANCHÉ, ÉE, p.p. Voy. RETRANCHER. || Camp retranché, τὸ χαράκωμα, ατος.

RETRANCHEMENT, sm. 1° *Suppression partielle, réduction*, ἡ περικοπή, ῆς; ἡ περιαίρεσις, εως. || 2° *Suppression totale*, ἡ ἀφαίρεσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως. || 3° *Travaux de guerre pour se mettre à couvert*, τὸ τείχισμα, ατος; τὸ περιτείχισμα, ατος; τὸ σταύρωμα, ατος; τὸ χαράκωμα, ατος. Faire un retranchement, χαράκωμα βάλλομαι (moy.).

RETRANCHER, va. 1° *Supprimer en partie*, περι-κόπτω, περι-αιρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* || 2° *Supprimer totalement*, ἀφ-αιρέω-ῶ, ἀν-αιρέω-ῶ, *acc.* || 3° *Munir de retranchements*, φράττω, f. φράξω; περι-τειχίζω, f. ιῶ; περι-σταυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE RETRANCHER, vr., *faire des retranchements*, φράττομαι, f. φράξομαι; περι-σταυρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι. Se retrancher derrière un fossé, τάφρον προ-βάλλομαι (moy.).

RETRANSCRIRE, va., πάλιν ἀπο-γράφω ou μετα-γράφω, *acc.*

RETRAVAILLER, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TRAVAILLER.

RETRAVERSER, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TRAVERSER.

RÉTRÉCI, IE, p.p. Voy. RÉTRÉCIR. || Adj., *étroit, borné*, βραχύς, εῖα, ύ; ἐνδεής, ές.

RÉTRÉCIR, va., ἀπο-στενόω-ῶ, f. ώσω; συν-άγω, συ-στέλλω, *acc.* || Vn., *et* SE RÉTRÉCIR, vr., les mêmes verbes au passif.

RÉTRÉCISSEMENT, sm., ἡ στένωσις, εως; ἡ συναγωγή, ῆς; ἡ συστολή, ῆς; (étroitesse), ἡ στενότης, ητος.

RETREMPER, va. 1° *Tremper de nouveau*, πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* TREMPER. || 2° *Redonner de l'énergie à*, ἀνα-ρρώννυμι, *acc.* || SE RETREMPER, vr., *reprendre de l'énergie*, ἀνα-ρρώννυμαι (pass.).

RÉTRIBUER, va., μισθὸν δίδωμι; μισθο-δοτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Etre rétribué, μισθὸν λαμβάνω.

RÉTRIBUTION, sf., ὁ μισθός, οῦ; τὸ μίσθωμα, ατος.

RÉTROGRADE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ὀπίσω. Marche rétrograde, ἡ ἀναχώρησις, εως; ἡ ὑποχώρησις, εως; ἡ ἐπάνοδος, ου.

RÉTROGRADER, vn., *retourner en arrière*, ἀνα-χωρέω-ῶ, ὑπο-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι.

RETROUSSÉ, ÉE, p.p. Voy. RETROUSSER. || Nez retroussé, ἡ σιμὴ (ῆς) ῥίς, ινός. Qui a le nez retroussé, σιμός, ή, όν.

RETROUSSER, va., *relever*, ἀνα-στέλλω (et moyen), *acc.* || SE RETROUSSER, vr., *retrousser ses vêtements*, τὰ ἱμάτια ἀνα-στέλλομαι (moy.).

RETROUVER, va. 1° *Trouver de nouveau*, πάλιν εὑρίσκω, *acc.* || 2° *Trouver (une chose perdue)*, ἀν-ευρίσκω, *acc.* || 3° *Recouvrer*, ἀνα-λαμβάνω, *acc.* || 4° *Reconnaître*, ἀνα-γνωρίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE RETROUVER, vr. 1° *Etre retrouvé*, les mêmes verbes au passif. || 2° *Se trouver, être de nouveau*, πάλιν εἰμί ou γίγνομαι.

RETS, sm. 1° *Filet*, (pour la pêche, la chasse), τὸ δίκτυον, ου; (pour prendre les oiseaux), ἡ νεφέλη, ης; ἡ πτηκτή, ῆς. || 2° *Piège*, ἡ παγίς, ίδος. Voy. FILET 3°.

RÉUNION, sf. 1° *Rapprochement des parties désunies*, ἡ συναρμογή, ῆς; ἡ σύζευξις, εως. || Au fig., *réconciliation*, ἡ διαλλαγή, ῆς; ἡ σύμβασις, εως. || 2° *Action de rassembler ce qui est épars*, ἡ συναγωγή, ῆς; ἡ συλλογή, ῆς. || 3° *Assemblée de personnes*, ὁ σύλλογος, ου; ἡ συλλογή, ῆς; ἡ σύνοδος, ου.

RÉUNIR, va. 1° *Rejoindre ce qui est désuni*, συν-αρμόττω, f. όσω; συ-ζεύγνυμι, *acc.* || Au fig., *réconcilier*, συν-άγω; συμ-βιβάζω, *acc.* || 2° *Joindre, mettre ensemble*, συ-ζεύγνυμι, συν-άγω, *acc.* || 3° *Rassembler*, συν-άγω, συλ-λέγω, συν-αγείρω, *acc.* Il réunit une assemblée, σύλλογον συν-ήγαγε. || SE RÉUNIR, vr., les mêmes verbes au passif. || Se réunir dans un lieu, συν-έρχομαι εἰς τόπον; dans le même lieu, εἰς ταὐτόν.

RÉUSSIR, vn. 1° *Avoir un bon ou un*

mauvais succès, (en parl. des choses), ἀποβαίνω; (des personnes), πράττω (neutre). Il a mal réussi, κακῶς πέπραγε. || 2° *Avoir un heureux succès*, (en parl. des choses), καλῶς ἀποβαίνω; συμβαίνω; (des personnes), καλῶς πράττω; εὐπραγέω-ῶ, f. ήσω. Cela me réussit, τοῦτό μοι προ-χωρεῖ (de προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω). Ne pas réussir. Voy. ÉCHOUER. || 3° *Venir bien*, (en parl. des plantes), αὐξάνομαι (pass.), εὐθενέω-ῶ, f. ήσω.

RÉUSSITE, sf. 1° *Bon ou mauvais succès, issue*, τὸ τέλος, ους; τὸ ἀποβάν, άντος. || 2° *Bon succès*, τὸ ἀγαθὸν (οὖ) τέλος, ους; ἡ εὐτυχία, ας.

REVANCHE, sf., ἡ ἀμοιβή, ῆς. Avoir, prendre sa revanche, τὸ ὅμοιον ἀπο-δίδωμι. || EN REVANCHE, loc. adv., ἀντὶ τούτων.

RÊVASSER, vn., συνεχῶς ὀνειρώττω, f. ώξω.

RÊVE, sm., τὸ ἐνύπνιον, ου; ὁ ὄνειρος, ου. Voy. SONGE.

REVÊCHE, adj., (au pr. et au fig.), πικρός, ά, όν; αὐστηρός, ά, όν.

RÉVEIL, sm., ἡ ἔγερσις, εως; ἡ ἐξέγερσις, εως. A mon réveil (lorsque je fus réveillé), ἐπεὶ ἠγέρθην.

RÉVEILLER, va. 1° *Tirer du sommeil*, ἐγείρω, ἀν-εγείρω, ἐξ-εγείρω, *acc.* || 2° *Ranimer, faire renaître*, ἐξ-εγείρω, ἐπ-εγείρω, *acc.* || SE RÉVEILLER, vr., les mêmes verbes au moyen et au passif. Il se réveilla d'un profond sommeil, ἐκ βαθέος ὕπνου ἀνηγέρθη.

RÉVÉLATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ μηνυτής, οῦ; de, *gén.*; ὁ μηνύσας, αντος; de, *acc.*; *fém.* ἡ μηνύσασα, ης; de, *acc.*

RÉVÉLATION, sf., ἡ δήλωσις, εως; (dénonciation), ἡ μήνυσις, εως.

RÉVÉLER, va, 1° *Découvrir, faire connaître*, δηλόω-ῶ, f. ώσω; φαίνω, ἀπο-φαίνω; ἀπο-καλύπτω, f. ύψω (et moyen), *acc.* || 2° *Dénoncer*, μηνύω, f. σω; ἐν-δείκνυμι, *acc.* || SE RÉVÉLER, vr., *être manifesté*, φαίνομαι, ἐκ-φαίνομαι (moy. avec sens neutre).

1. **REVENANT**, sm., *sorte de fantôme*, τὸ φάσμα, ατος; τὸ φάντασμα, ατος.

2. **REVENANT, ANTE**, adj., *qui plaît*, χαρίεις, εσσα, εν; εὐάρεστος, ον.

REVENDEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ παλιγκάπηλος, ου; ὁ κάπηλος, ου; *fém.*, ἡ καπηλίς, ίδος.

REVENDICATION, sf., ἡ ἀπαίτησις, εως; ἡ ἐξαίτησις, εως.

REVENDIQUER, va., ἀπ-αιτέω-ῶ, f. ήσω (et moyen); ἐξ-αιτέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ἀντι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *gén.*

REVENDRE, va., ἀνα-πιπράσκω, *acc.* Action de revendre, ἡ ἀνάπρασις, εως.

REVENIR, vn. 1° *Venir de nouveau*, αὖθις ou πάλιν ἔρχομαι. || 2° *Venir au lieu d'où l'on était parti*, ἀν-έρχομαι; ἀπο-νοστέω-ῶ, f. ήσω; ὑπο-στρέφομαι. Etre revenu, ἐπανήκω. Revenir d'exil, κατ-έρχομαι. Revenir par mer, ἀπο-πλέω. Etant revenu de l'ambassade, ἐκ ou ἀπὸ τῆς πρεσβείας ἐπαν-ελθών. || 3° *Arriver, avoir lieu de nouveau*, αὖθις ou πάλιν γίγνομαι. La fièvre lui est revenue, ὁ πυρετὸς αὐτῷ αὖθις ἐπι-πέπτωκε (de ἐπι-πίπτω). || *Au fig.* Revenir à l'esprit, ἀ la mémoire de qqn, αὖθις ἐπ-έρχομαί τινι. || 4° *Croître de nouveau, repousser*, ἀνα-φύομαι (moy.), ἀνα-βλαστάνω. || 5° *Faire retour*, ἀνα-χωρέω-ῶ, f. ήσω; ἀ, εἰς *et l'acc.* La royauté revenait à son fils, ἡ βασιλεία ἀν-εχώρει εἰς τὸν παῖδα. || 6° *Recommencer, reprendre qq. chose*, ἐπαν-έρχομαι. Revenir à qq. chose, à son sujet, ἐπαν-έρχομαι εἴς τι, εἰς τὴν ὑπόθεσιν; sur qq. chose, τί ou περί τινος. || 7° *Se rétablir, se remettre*, ἀποκαθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), ἀνα-λαμβάνω. Revenir en santé, revenir d'une maladie, en revenir, ῥᾴζω, f. ῥάσω. Revenir à soi, en son bon sens, ἀνα-φρονέω-ῶ, f. ήσω; (reprendre ses esprits), ἀνα-φέρω. Revenir de sa frayeur, de son étonnement, φοβούμενος, η, ον, θαυμάζων, ουσα, ον παύομαι, f. σομαι. || 8° *Renoncer à, se désister de*, ἀφ-ίσταμαι, ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.* || 9° *Changer de sentiment*, μετα-γιγνώσκω. || 10° *Résulter*, γίγνομαι; (comme avantage), περι-γίγνομαι; de, ἐκ, ἐξ *et le gén.* Que revient-il de ? τί πλέον ἐστί; *et l'inf.* || 11° *Avoir du rapport, être semblable*, ἀνάλογός, όν εἰμι; ἀ, *gén.* ou *dat.* || 12° *Coûter*. Voy. ce mot. || 13° *Etre rapporté, être dit*, ἀγγέλλομαι, ἀπ-αγγέλλομαι, f. ελθήσομαι. Il me revient que, ἀκούω ὅτι ou ὡς *et l'ind.* || 14° *Plaire*, ἀρέσκω, *dat.*

REVENTE, sf., ἡ ἀνάπρασις, εως.

REVENU, sm., ἡ πρόσοδος, ου. Tirer des revenus de qq. chose, προσόδους λαμβάνω ἐκ ou ἀπό τινος. Revenus publics *ou* de l'Etat, τὰ τέλη, ῶν; οἱ πόροι, ων. Moyen de se procurer un revenu, ὁ πόρος (ου) προσόδου.

RÊVER, vn. et va., *faire des rêves, voir en rêve*, ὀνειρώττω, f. ώξω; ὀνειροπολέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || *Au fig.* Rêver fortune, πλοῦτον ὀνειροπολῶ. || Vn. 1° *Etre en délire*, παρανοέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Dire des choses extravagantes*, ληρέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Etre pensif*, φροντίζω, f. ιῶ. || 4° *Penser, méditer sur qq. chose*, περί τινος φροντίζω, f. ιῶ.

RÉVERBÉRATION, sf., ἡ ἀνάκλασις, εως. Réverbération de la lumière, ἡ ἀνταύγεια, ας.

RÉVERBÉRER, va., *réfléchir, réperculer*, ἀνα-κλάω-ῶ, *acc.* Réverbérer la lumière, ἀντ-αυγέω-ῶ, f. ήσω. || Vn., *être réfléchi, réperculé*, ἀνα-κλάομαι-ῶμαι (pass.).

REVERDIR, vn. 1° *Redevenir vert*, ἀναβλαστάνω. || 2° *Rajeunir, redevenir plus vigoureux*, ἀν-ηβάω-ῶ, f. ήσω; ἀνα-ρρώννυμαι (pass.).

REVERDISSEMENT, sm., ἡ ἀναβλάστησις, εως.

RÉVÉRENCE, sf. 1° *Respect*, ἡ αἰδώς, οῦς; ἡ εὐσέβεια, ας. Avec révérence, αἰδημόνως. || 2° *Mouvement qu'on fait en saluant*, ἡ προσκύνησις, εως. Faire la révérence à qqn, τινὰ προσ-κυνέω-ῶ, f. ήσω.

RÉVÉRENCIEUSEMENT, adv., αἰδημόνως; (humblement), ταπεινῶς.

RÉVÉRENCIEUX, EUSE, adj., αἰδήμων, ον; (humble), ταπεινός, ή, όν.

RÉVÉREND, ENDE, adj., σεμνός, ή, όν αἰδέσιμος, ον.

RÉVÉRENDISSIME, adj., (titre de respect) αἰδεσιμώτατος, η, ον.

RÉVÉRER, va., σέβομαι (sans futur), αἰδέομαι-οῦμαι; τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RÊVERIE, sf. 1° *Etat de l'esprit occupé d'idées vagues*, ἡ φροντίς, ίδος. || 2° *Délire*, ἡ, παράνοια, ας. || 3° *Idée extravagante*, ὁ λῆρος, ου.

REVERS, sm. 1° *Côté opposé à celui qu'on regarde*, τὰ ὀπίσθεν (invar.), τὰ ὀπίσθια, ων. Le revers de la main, ἡ χεὶρ πρανής, *gén.* τῆς χειρὸς πρανοῦς. || 2° *Disgrâce*, τὸ ἀτύχημα, ατος; τὸ δυστύχημα, ατος; τὸ πταῖσμα, ατος. Eprouver des revers, δυστυχίᾳ χράομαι-ῶμαι.

REVERSER, va. 1° *Verser de nouveau*, αὖθις ἐγ-χέω, *acc.* || 2° *Transborder*, μετα-βιβάζω, *acc.*

REVÊTEMENT, sm., τὸ περίβλημα, ατος; ἡ περιβολή, ῆς.

REVÊTIR, va. 1° *Donner des habits à*, τὰ ἱμάτια παρ-έχω, *dat.* || 2° *Mettre sur soi* (*un habit*), ἀμφι-έννυμι, ἐν-δύομαι (moy.), *acc.* || 3° *Habiller*, *vêtir*, ἀμφι-έννυμι, ἐν-δύω, *acc.*; qqn d'une chose, τινά τι. Il revêtit l'enfant d'une tunique, χιτῶνα παῖδα ἡμφίεσε. Etre revêtu de, ἀμπ-έχομαι (moy.), *acc.* || *Au fig.* Revêtir qqn d'une charge, d'une dignité, καθ-ίστημί τινα εἰς ἀρχήν. Être revêtu d'une dignité, τιμὴν ἔχω. || 4° *Couvrir*, *recouvrir*, περι-δάλλω; ἀπο-στεγανόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; de, *dat.* || 5° *Orner*, κοσμέω-ῶ, ἐπι-κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.* || SE REVÊTIR, vr., *se couvrir*, *se vêtir de*, ἀμφι-έννυμι, ἐν-δύομαι (moy.), *acc.* S'étant revêtu d'une tunique, χιτῶνα ἡμφιεσμένος.

RÊVEUR, EUSE, adj., φροντιστικός, ή, όν. || Sm. 1° *Celui qui est pensif*, ὁ φροντιστής, οῦ. || 2° *Celui qui est extravagant*, ὁ λῆρος, ου.

REVIREMENT, sm., *changement*, ἡ μεταδολή, ῆς.

REVISER, va., ἐξ-ετάζω, f. άσω; (un ouvrage), ἐπιδια-σκευάζω, f. άσω, *acc.* Reviser les lois, τοὺς νόμους δι-ορθόω-ῶ, f. ώσω.

REVISEUR, sm., ὁ ἐξεταστής, οῦ. Reviseur de comptes, ὁ λογιστής, οῦ.

REVISION, sf., ἡ ἐξέτασις, εως. Revision des lois, ἡ τῶν νόμων διόρθωσις, εως. Revision d'un compte, τὸ λογιστεύειν. Revision d'un procès, ἡ παλινδικία, ας.

REVIVRE, vn. 1° *Revenir à la vie*, ἀνα-διώσκομαι, ἀν-εγείρομαι (pass.). || 2° *Renaître*, *se renouveler*, ἀνα-ζωπυρέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || FAIRE REVIVRE. 1° *Ressusciter*, ἐγείρω, ἀν-εγείρω, *acc.* || 2° *Rendre les forces*, *l'espoir à*, ἀνα-ρρώννυμι, *acc.* || 3° *Renouveler*, *ranimer*, ἀνα-νεόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; ἀνα-ζωπυρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Rétablir*, ἀποκαθ-ίστημι, *acc.*

RÉVOCATION, sf., ἡ κατάλυσις, εως; ἡ ἀναίρεσις, εως.

REVOIR, va. 1° *Voir de nouveau*, αὖθις ou πάλιν *et les verbes qui signifient* VOIR. || 2° *Reviser*. Voy. ce mot.

REVOLER, vn., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* VOLER 1.

RÉVOLTANT, ANTE, adj., ἀγαναχτητός, ή, όν; δεινός, ή, όν; ἀνόσιος, ον.

RÉVOLTE, sf., ἡ στάσις, εως; ὁ στασιασμός, οῦ; ἡ, ἀπόστασις, εως. Révolte contre qqn, ἡ τινι ou ἐπί τινα ἐπανάστασις, εως. Exciter une révolte, στάσιν ἀν-εγείρω. Apaiser une révolte, στάσιν παύω, f. παύσω.

RÉVOLTÉ, ÉE, p.p., *soulevé*, ἀποστάς, ᾶσα, άν; ἐπαναστάς, ᾶσα, άν. || Sm. pl., *ceux qui sont en révolte*, οἱ ἀποστάντες ou ἐπαναστάντες, ων.

RÉVOLTER, va. 1° *Soulever*, *porter à la révolte*, εἰς στάσιν ἐμ-βάλλω, *acc.* Révolter qqn contre qqn, ἐπαν-ίστημί τινά τινι; ἀφ-ίστημί τινά τινος. || Faire révolter, *les mêmes verbes.* || 2° *Choquer*, *indigner*, παρ-οξύνω, f. υνῶ; ἐρεθίζω, f. ιῶ; ἐξ-αγριόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Etre révolté d'une chose, ἐπί τινι ἀγαναχτέω-ῶ, f. ήσω ou δυσχεραίνω, f. ανῶ. || SE RÉVOLTER, vr. 1° *Se soulever*, ἐπαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre qqn, τινί. Ils se révoltèrent contre le roi, τῷ βασιλεῖ ἐπαν-έστησαν. || 2° *S'indigner*, ἀγαναχτέω-ῶ, f. ήσω; contre une chose, ἐπί τινι.

RÉVOLU, UE, adj., περι-ελθών, οῦσα, όν (de περι-έρχομαι). Quand l'année fut révolue, ἐπεὶ περι-ῆλθεν ὁ ἐνιαυτός.

RÉVOLUTION, sf. 1° *Mouvement circulaire*, (des astres), ἡ περιφορά, ᾶς; (des astres et du temps), ἡ περίοδος, ου. || 2° *Emotion violente*, ἡ ταραχή, ῆς; ἡ ἔκπληξις, εως. || 3° *Changement dans les choses*, ἡ μεταδολή, ῆς. || 4° *Renversement du gouvernement*, ἡ τῆς πολιτείας ἀνατροπή, ῆς; ὁ νεωτερισμός, οῦ. Faire une révolution, νεωτερίζω, f. ιῶ. Désirer une révolution, νεωτέρων πραγμάτων ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω.

RÉVOLUTIONNAIRE, adj., νεωτεροποιός, όν. || Sm., ὁ νεωτερίζων, οντος.

RÉVOLUTIONNER, va., εἰς στάσιν ἐμ-βάλλω, *acc.*

REVOMIR, va., ἐξ-εμέω-ῶ, *acc.*

RÉVOQUER, va., κατα-λύω, f. σω, *acc.* Révoquer qqn d'une charge, κατα-λύω τινὰ ἀρχῆς. || Révoquer une chose en doute, περί τινος ou περί τι ἀμφισδητέω-ῶ.

REVUE, sf. 1° *Inspection exacte*, ἡ ἐξέτασις, εως; ὁ ἐξετασμός, οῦ. Faire la revue de, passer en revue, ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Inspection militaire*, ἡ ἐξέτασις, εως; ἡ ἐξοπλισία, ας. Faire la revue des troupes, τῶν ὅπλων ἐξέτασιν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Passer en revue, θεωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RÉVULSIF, IVE, adj., ἀντισπαστικός, ή, όν.

RÉVULSION, sf., ἡ ἀντίσπασις, εως.

REZ-DE-CHAUSSÉE, sm. 1° *Niveau du sol*, τὸ δάπεδον, ου. || 2° *Partie d'une maison qui est au niveau du sol*, τὸ κατάγειον, ου.

RHABILLAGE et **RHABILLEMENT**, sm., *raccommodage*, ἡ ἐπισκευή, ῆς.

RHABILLER, va., πάλιν ou αὖθις *et les verbes qui signifient* HABILLER.

RHADAMANTHE, *h.*, ὁ Ῥαδάμανθυς, υος.

RHAMPSINIT, *h.*, ὁ Ῥαμψίνιτος, ου.

RHÉA ou **RHÉE**, *f.*, ἡ Ῥέα, ας.

RHÉGIUM, *v.*, τὸ Ῥήγιον, ου. De Rhégium, Ῥηγῖνος, η, ον. Habitants de Rhégium, οἱ Ῥηγῖνοι, ων.

RHÉSOS, *h.*, ὁ Ῥῆσος, ου.

RHÉTEUR, sm., ὁ ῥήτωρ, ορος. Etre rhéteur, ῥητορεύω, f. εύσω.

RHÉTORIQUE, sf., ἡ ῥητορική, ῆς; τὸ ῥητορικόν, οῦ.

RHIN, *fl.*, ὁ Ῥῆνος, ου.

RHINOCÉROS, sm., *quadrupède*, ὁ ῥινόκερως, ωτος.

RHODES, *île*, ἡ Ῥόδος, ου. De Rhodes, Ῥόδιος, α, ον.

RHODIEN, sm., ὁ Ῥόδιος, ου. Le pays des Rhodiens, ἡ Ῥόδια, ας.

RHODODENDRON, sm., *arbrisseau*, τὸ ῥοδόδενδρον, ου.

RHODOPE, *femme et mont*, ἡ Ῥοδόπη, ης.

RHOMBE, sm., *losange*, ὁ ῥόμβος, ου.

RHOMBOÏDE, adj., ῥομβοειδής, ές.

RHÔNE, *fl.*, ὁ Ῥοδανός, οῦ.

RHUBARBE, sf., *plante*, τὸ ῥᾶ (indécl.).

RHUMATISME, sm., τὸ ῥεῦμα, ατος; ὁ ῥευματισμός, οῦ.

RHUME, sm., τὸ ῥεῦμα, ατος. Avoir un rhume, ῥευματίζω, f. ιῶ.

RIANT, ANTE, adj. 1° *Qui annonce de la joie*, φαιδρός, ά, όν; ἱλαρός, ά, όν. || 2° *Agréable à voir, gracieux*, ἡδύς, εῖα, ύ; χαρίεις, εσσα, εν.

RICANEMENT, sm., ὁ κατάγελως, ωτος.

RICANER, vn., κατα-γελάω-ῶ; καγχάζω, f. άσω.

RICANEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ καταγελῶν, ῶντος; *fém.* ἡ καταγελῶσα, ης.

RICHARD, sm., ὁ βαθύπλουτος, ου.

RICHE, adj. 1° *Qui a de grands biens*, (en parl. des pers., des pays), πλούσιος, α, ον; εὐδαίμων, ον. Etre riche, (en parl. des pers.), πλουτέω-ῶ, f. ήσω; (des pers. et des pays), εὐδαιμονέω-ῶ, f. ήσω. Riche en qq. chose, τινὸς πλούσιος, α, ον ou εὔπορος, ον. Etre riche en qq. chose, τινὸς εὐπορέω-ῶ, f. ήσω ou πλῃθύω, f. σω. Rendre riche, πλουτίζω, f. ιῶ, *acc.* Devenir riche, πλουτίζομαι, f. ισθήσομαι. || 2° *Abondant*, ἄφθονος, ον; δαψιλής, ές. || 3° *De grand prix*, πολυτελής, ές. || 4° *Fécond en pensées, en images*, διανοιῶν, εἰκόνων μεστός, ή, όν. || Sm., *celui qui est riche*, ὁ πλούσιος, ου. Les riches, οἱ πλούσιοι, ων; οἱ εὐδαίμονες, ων.

RICHEMENT, adv. 1° *D'une manière riche*, πλουσίως. || 2° *Magnifiquement*, πολυτελῶς.

RICHESSE, sf. 1° *Abondance de biens*, ὁ πλοῦτος, ου; ἡ εὐδαιμονία, ας; ἡ εὐπορία, ας. Les richesses, ὁ πλοῦτος, ου; τὰ χρήματα, ων. Amasser des richesses, συν-άγω πλοῦτον ou χρήματα. || 2° *Abondance de productions*, ἡ ἀφθονία, ας; ἡ δαψίλεια, ας. || 3° *Magnificence*, ἡ πολυτέλεια, ας.

RICHISSIME, adj., πλουσιώτατος, η, ον.

RICIN, sm., *plante*, τὸ σιλλικύπριον, ου; τὸ κίκι, εως. Huile de ricin, τὸ κίκι, εως.

RIDE, sf., ἡ ῥυτίς, ίδος. Qui a des rides, ῥυτιδώδης, ες.

RIDÉ, ÉE, p.p. et adj., ἐρρυτιδωμένος, η, ον; ῥυτιδώδης, ες; ῥυσός, ή, όν. Front ridé, ἡ ῥυσότης, ητος.

RIDEAU, sm., τὸ παραπέτασμα, ατος; τὸ παρακάλυμμα, ατος; ἡ αὐλαία, ας. Tirer le rideau, τὴν αὐλαίαν ἀνα-στέλλω ou παρ-άγω.

RIDER, va., ῥυτιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Se RIDER, vr., ῥυτιδόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; ῥυσόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

RIDICULE, adj., γέλοιος, α, ον. || Sm. 1° *Ce qui est ridicule*, τὸ γέλοιον, ου. Tourner, traduire en ridicule, ἐν γέλωτι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 2° *Moquerie*, ὁ γέλως, ωτος.

RIDICULEMENT, adv., γελοίως.

RIDICULISER, va., ἐν γέλωτι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

RIEN, sm. 1° *Quelque chose*, τι, *gén.* τινός (neutre de τις enclitique). Y a-t-il rien de plus beau? ἔστι δέ τι κάλλιον; || NE RIEN, RIEN NE, *ne nulle chose, nulle chose ne*, οὐδέν, μηδέν, *gén.* ενός (neutre de οὐδείς, μηδείς). Il n'y a rien de plus beau, οὐδέν ἐστι κάλλιον. Nous ne sommes plus rien, οὐδὲν ἔτι ἐσμέν. Qui n'est bon à rien, οὐδενὸς, μηδενὸς ἄξιος, α, ον; ἄχρηστος, ον. Ne rien faire (être oisif), ἀργέω-ῶ, f. ήσω. Ne rien faire à qqn, οὐδέν τινα ποιέω-ῶ, f. ήσω. Ne... en rien, οὐδέν, μηδέν. Je ne te nuis en rien, οὐδέν σε βλάπτω. || 2° *Nulle chose* (sans la négation *ne*), οὐδέν, μηδέν, *gén.* ενός. Compter qqn, qq. chose pour rien, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τινά, τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. N'être compté pour rien, ἐν οὐδενὸς εἶμι μέρει. Rien de plus, de moins, οὐδὲν πλέον, ἧττον. Rien du tout, absolument rien, οὐδὲν ὁτιοῦν. Pour rien (gratuitement), προῖκα, ἀμισθί. Réduire à rien (anéantir), ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 3° *Peu de chose*, (par exagération), οὐδέν, μηδέν, *gén.* ενός. Un rien, οὐδέν τι. || 4° Au pl., *bagatelles*, οἱ λῆροι, ων. Pour des riens, πρὸς οὐδέν. Dire des riens, φλυαρέω-ῶ, f. ήσω. || EN MOINS DE RIEN, loc. adv., *en un instant*, ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ, αὐτίκα μάλα.

RIEUR, EUSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui rit*, ὁ γελῶν, ῶντος; *fém.* ἡ γελῶσα, ης. || 2° *Celui, celle qui aime à rire*, ὁ, ἡ φιλόγελως, ωτος. || 3° *Celui, celle qui raille*, ὁ σκώπτων, οντος; *fém.* ἡ σκώπτουσα, ης.

RIGIDE, adj., (au pr. et au fig.), σκληρός, ά, όν; (au fig.), αὐστηρός, ά, όν.

RIGIDEMENT, adv., σκληρῶς, αὐστηρῶς.

RIGIDITÉ, sf., (au pr. et au fig.), ἡ σκληρότης, ητος; (au fig.), ἡ αὐστηρότης, ητος.

RIGOLE, sf., ὁ σωλήν, ῆνος; τὸ ὀχέτιον, ου.

RIGORISME, sm., ἡ λίαν σκληρότης ou αὐστηρότης, ητος.

RIGORISTE, adj., λίαν σκληρός, ά, όν ou αὐστηρός, ά, όν.

RIGOUREUSEMENT, adv. 1° *Avec rigueur*, σκληρῶς. || 2° *Exactement*, ἀκριβῶς.

RIGOUREUX, EUSE, adj. 1° *Sévère*, σκληρός, ά, όν; αὐστηρός, ά, όν. || 2° *Rude, âpre*, (en parl. du temps), χαλεπός, ή, όν; δεινός, ή, όν. || 3° *Exact*, ἀκριβής, ές.

RIGUEUR, sf. 1° *Sévérité*, ἡ σκληρότης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος. || 2° *Rudesse, âpreté*, (en parl. du temps), τὸ χαλεπόν, οῦ. || 3° *Exactitude*, ἡ ἀκρίβεια, ας. Avec rigueur, ἀκριβῶς. || A LA RIGUEUR, EN RIGUEUR, loc. adv., *dans la dernière exactitude*, διὰ πάσης ἀκριβείας.

RIME, sf., τὸ ὁμ ιοτέλευτον, ου.

RIMÉ, ÉE, p.p., ὁμοιοτέλευτος, ον.

RIMER, vn. 1° *Avoir la même désinence*, ὁμοιοτέλευτός, όν εἰμι. || 2° *Faire des vers rimés*, στίχους ὁμοιοτελεύτους ποιέω-ῶ, f. ήσω.

RIMEUR, sm., *celui qui fait des vers*, ὁ στίχους ποιῶν, οῦντος.

RINCER, va., κλύζω, δια-κλύζω, f. κλύσω, *acc.* || Vr. Se rincer la bouche, δια-κλύζομαι, f. κλύσομαι.

RIPOSTE, sf., *repartie prompte*, ἡ ταχεῖα (ας) ἀπόκρισις, εως.

RIPOSTER, vn., *repartir vivement*, ταχὺ ἀπο-κρίνομαι (moy.).

1. **RIRE**, vn. 1° *Manifester sa gaieté par un rire*, γελάω-ῶ. En riant, σὺν γέλωτι. Faire rire qqn, γέλωτα παρ-έχω τινί. Avoir envie de rire, γελασείω (sans futur). Qui ne rit pas, ἀγέλαστος, ον. Sans rire, ἀγελαστί. || 2° *Être agréable, plaire*, εἰμὶ χαρίεις, εσσα, εν; ἀρέσκω, *dat.* || 3° *Se divertir, se réjouir*, τέρπομαι, f. τερφθήσομαι; εὐφραίνομαι, f. σνθήσομαι. || 4° *Se moquer de*, ἐπι-γελάω-ῶ, *dat.*; κατα-γελάω-ῶ, *gén.* || 5° *Badiner, plaisanter*, παίζω. Il dit cela pour rire, λέγων τοῦτο παίζει. || 6° *Mépriser, ne pas tenir compte de*, κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || Se rire de, vr., *se moquer de, ne pas tenir compte de*. Voy. RIRE 4° et 6°.

2. **RIRE** ou **RIS**, sm., ὁ γέλως, ωτος. Un gros rire, πολὺς γέλως. Exciter, provoquer le rire, γέλωτα παρ-έχω ou παρα-σκευάζω, f. άσω. Contenir, réprimer le rire, γέλωτα κατ-έχω.

RISÉE, sf. 1° *Grand éclat de rire*, ὁ καγχασμός, οῦ. || 2° *Moquerie, objet de moquerie*, ὁ γέλως, ωτος. Devenir la risée de qqn, γέλωτα ὀφλισκάνω πρός τινα ou παρά τινι.

RISIBLE, adj., γέλοιος, α, ον. Tout à fait risible, παγγέλοιος, ον.

RISIBLEMENT, adv., γελοίως.

RISQUABLE, adj., *dangereux*, ἐπικίνδῦνος, ον; σφαλερός, ά, όν.

RISQUE, sm., ὁ κίνδυνος, ου. Courir risque de, κινδυνεύω, f. εύσω, *inf.* Courir risque de la vie, περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύω. A ses risques et périls, ἐπικινδύνως.

RISQUER, va. 1° *Mettre en danger, hasarder*, παρα-βάλλομαι (moy.), *acc.* || 2° *Courir le hasard de*, ἀνα-ρριπτέω-ῶ, *acc.* Risquer le combat, μάχην ἀνα-ρριπτέω-ῶ. Risquer de, κινδυνεύω, f. σω *et l'inf.* || Vn., *et* se risquer, vr., *s'exposer*, κινδυνεύω, f. σω; κίνδυνον παρα-βάλλομαι (moy.).

RIT ou **RITE**, sm., *ordre des cérémonies*, ὁ θεσμός, οῦ. Les rites sacrés, οἱ θεσμοὶ ἱεροί, ῶν; τὰ ἱερά, ῶν.

RIVAGE, sm. 1° *Bord de la mer*, ἡ ἀκτή, ῆς; ὁ αἰγιαλός, οῦ. Situé sur le rivage, ἀκταῖος, α, ον. || 2° *Bord d'un fleuve, d'un lac*, ἡ ὄχθη, ης. || 3° *Contrée*, ἡ χώρα, ας.

RIVAL, ALE, adj., ἐφάμιλλος, ον; de, *dat.* || Sm. et sf., ὁ ἀνταγωνιστής, οῦ; *fém.* ἡ ἀνταγωνιζομένη, ης; de, *dat.* Rival politique, ὁ ἀντιστασιώτης, ου. Rival dans un art, ὁ ἀντίτεχνος, ου; de, *dat.* Rival de qqn en richesse, ἀνταγωνιστής τινι πλούτου.

RIVALISER, vn., ἁμιλλάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, (aor. 1. ἡμιλλήθην), avec qqn, τινί ou πρός τινα; en qq. chose, τινί; de qq. chose, περί τινος, ἐπί ou πρός τι; ἀντ-αγωνίζομαι, f. ιοῦμαι; avec qqn, τινί; en qq. chose, ἔν τινι. Rivaliser de vertu avec qqn, τινὶ πρὸς ἀρετὴν φιλονεικέω-ῶ, f. ήσω.

RIVALITÉ, sf., ἡ ἅμιλλα, ης; ἡ φιλοτιμία, ας; ἡ ζήλωσις, εως; ἡ ἔρις, ιδος. Par rivalité, ἔριδος ἕνεκα. Provoquer la rivalité de certaines personnes les unes contre les autres, ἔριν ἐμ-βάλλω τισὶ πρὸς ἀλλήλους.

RIVE, sf., ἡ ὄχθη, ης. La rive opposée, τὸ πέραν (indécl.).

RIVERAIN, AINE, adj., *qui habite le long d'une rivière*, παραποτάμιος, ον.

RIVIÈRE, sf., ὁ ποταμός, οῦ. De rivière, ποτάμιος, α, ον.

RIXE, sf., ἡ ἔρις, ιδος. Il s'élève une rixe avec qqn, γίγνεται ἔρις πρός τινα.

RIZ, sm., *plante*, τὸ ὄρυζον, ου; ἡ ὄρυζα, ης.

RIZIÈRE, sf., ὁ ὀρύζῳ πεφυτευμένος ἀγρός, οῦ.

ROBE, sf. 1° *Vêtement long*, ἡ στολή, ῆς; τὸ ἱμάτιον, ου. Robe des Romains. Voy. TOGE. || 2° *Couleur du poil des animaux*, ἡ χρόα, ας.

ROBINET, sm., τὸ ἐπιστόμιον, ου.

ROBUSTE, adj., ῥωμαλέος, α, ον; ἰσχῦρός, ά, όν; (ferme), βέβαιος, ος et α, ον. Être robuste, ἰσχύω, f. σω.

ROBUSTEMENT, adv., ἰσχύρως; (fermement), βεβαίως.

ROC, sm., ἡ πέτρα, ας; τὸ πετρίδιον, ου; ὁ σπίλος, ου. Comme un roc, πετρηδόν.

ROCAILLEUX, EUSE, adj., πετρώδης, ες; τραχύς, εῖα, ύ; σπιλώδης, ες.

ROCHE, sf., **ROCHER**, sm., ἡ πέτρα, ας. Morceau, éclat de roche, de rocher, ὁ πέτρος, ου. De roche, de rocher, πέτρινος, η, ον. Qui vit, qui se trouve dans les rochers, πετραῖος, α, ον. || *Au fig.* Un cœur de rocher, un rocher, ἡ σιδηρᾶ καρδία, ας.

ROCHEUX, EUSE, adj., πετρώδης, ες; τραχύς, εῖα, ύ.

RÔDER, vn., δια-φοιτάω-ῶ, περι-φοιτάω-ῶ, f. ήσω. Action de rôder, ἡ περιφοίτησις, εως.

RÔDEUR, sm., ὁ διαφοιτῶν, ῶντος; ὁ περιφοιτῶν, ῶντος.

ROGNER, va., (au pr. et au fig.), περι-τέμνω, *acc.*

ROGNON, sm., ὁ νεφρός, οῦ.

ROGNURE, sf., τὸ τμῆμα, ατος; τὸ περί-τμημα, ατος.

ROGUE, adj., ὑπεροπτικός, ή, όν; ὑβριστικός, ή, όν.

ROI, sm., ὁ βασιλεύς, έως. De roi, βασίλειος, ον; βασιλικός, ή, όν. Digne d'un roi, βασιλικός, ή, όν. Être roi, βασιλεύω, f. σω; de, *gén.* Roi absolu, ὁ παμβασιλεύς, έως. Le grand roi, ὁ μέγας βασιλεύς *ou simpl*ᵗ βασιλεύς. En roi, βασιλικῶς.

ROIDE, adj. Voy. RAIDE.

ROIDEUR, sf. Voy. RAIDEUR.

ROIDIR, va. et vn. Voy. RAIDIR.

ROITELET, sm., (dans tous les sens), ὁ βασιλίσκος, ου.

RÔLE, sm. 1° *Liste, catalogue*, ὁ κατάλογος, ου. || *Au fig.* A tour de rôle, κατὰ μέρος, ἐν μέρει. || 2° *Ce que doit réciter un acteur*, ἡ ῥῆσις, εως. || 3° *Personnage représenté par un acteur*, τὸ πρόσωπον, ου; τὸ σχῆμα, ατος. Le premier, le second, le troisième rôle, τὰ πρῶτα ου πρωτεῖα, τὰ δεύτερα ου δευτερεῖα, τὰ τρίτα ου τριτεῖα, ων. Jouer le premier, le second, le troisième rôle, τὰ πρῶτα, etc., ὑπο-κρίνομαι (moy.). Celui qui joue le premier, le second, le troisième rôle, ὁ πρωταγωνιστής, ὁ δευτεραγωνιστής, ὁ τριταγωνιστής, οῦ. Bien jouer, mal jouer son rôle, καλῶς, κακῶς ἀγωνίζομαι, f. ιοῦμαι. || 4° *Manière d'agir dans les affaires du monde*, τὸ σχῆμα, ατος. Jouer le rôle de, ὑπο-κρίνομαι (moy.); σχηματίζομαι, f. ιοῦμαι *et l'inf.* ou ὡς *et le participe*. Il joue le rôle d'un honnête homme, ὑπο-κρίνεται καλὸς κἀγαθὸς εἶναι ou ὡς καλὸς κἀγαθὸς ὤν.

ROMAIN, AINE, adj., Ῥωμαῖος, α, ον; Ῥωμαϊκός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ Ῥωμαῖος, ου; *fém.* ἡ Ῥωμαΐς, ΐδος. Etre partisan des Romains, Ῥωμαΐζω, f. ίσω. A la façon des Romains, Ῥωμαϊστί.

ROMAN, sm., ὁ μῦθος, ου; τὸ μυθολόγημα, ατος.

ROMANCIER, sm., ὁ μυθοποιός, οῦ.

ROMANESQUE, adj., μυθικός, ή, όν. || Sm., τὸ μυθικόν, οῦ.

ROMARIN, sm., *arbuste*, ἡ λιβανωτίς, ίδος.

ROME, *v.*, ἡ Ῥώμη, ης. De Rome, Ῥωμαῖος, α, ον.

ROMPRE, va. 1° *Mettre en fragments, briser*, ῥήγνυμι, κατα-ρρήγνυμι, κατ-άγνυμι, *acc.* Rompre ses fers, ses chaînes, τὰ δεσμὰ ῥήγνυμι. || *Au fig.* Rompre la tête, les oreilles à qqn, κόπτω τινά. || 2° *Gâter, endommager*, λυμαίνομαι, f. ανοῦμαι, *acc.* ou *dat.*; κακόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Enfoncer, mettre en désordre*, ῥήγνυμι, δια-κόπτω, *acc.* Ils rompirent la ligne, la phalange, δι-έκοψαν τὴν τάξιν, τὴν φάλαγγα. || *Au fig.* Rompre une assemblée, ἐκκλησίαν δια-λύω, f. σω. || 4° *Arrêter, empêcher*, κατ-έχω, ἐπ-έχω; κωλύω, f. σω, *acc.* || 5° *Détruire, faire cesser*, λύω, δια-λύω (et moyen), κατα-λύω, f. σω, *acc.* Rompre la paix, le silence, λύω τὴν εἰρήνην, τὴν σιγήν. || 6° *Réfracter*, ἀνακλάω-ῶ, *acc.* || 7° *Fatiguer extrêmement*, κόπτω; κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 8° *Rendre docile, dompter*, τιθασεύω, f. σω; δαμάζω, f. άσω, *acc.* || 9° *Dresser, accoutumer*, παιδεύω, f. σω, *acc.*; à, *acc. avec ou sans* εἰς; ἐθίζω, *acc.*; à, πρός *et l'acc.* || Vn. *Se casser, se briser*, ῥήγνυμαι, κατα-ρρήγνυμαι, κατ-άγνυμαι (pass.). || *Au fig.* Rompre avec qqn, τὴν φιλίαν πρός τινα δια-λύομαι, f. σομαι. || SE ROMPRE, vr., les verbes actifs au passif.

ROMPU, UE, p.p. Voy. ROMPRE. || Adj. 1° *Harassé*, κατάκοπος, ον. || 2° *Exercé*, ἔμπειρος, ον; à, *gén.*

ROMULUS, *h.*, ὁ Ῥωμύλος, ου.

RONCE, sf., *arbuste*, ἡ, ὁ βάτος, ου. De ronce, βάτινος, η, ον. || Au pl., *difficultés*, αἰάκανθαι, ῶν; αἱ δυσκολίαι, ῶν.

1. **ROND**, sm., ὁ κύκλος, ου. En rond, κύκλῳ. Danse en rond, ὁ κύκλιος χορός, οῦ.

2. **ROND, RONDE**, adj., στρογγύλος, η, ον; γογγύλος, η, ον; ἐγκύκλιος, ον; (sphérique), σφαιροειδής, ές. Vaisseaux ronds, τὰ στρογγύλα πλοῖα, ων.

RONDE, sf. 1° *Visite de nuit autour d'une place*, ἡ ἐφοδεία, ας; ἡ περιοδεία, ας. Faire la ronde, κωδωνοφορέω-ῶ, f. ήσω; ἐφοδεύω, f. σω. || 2° *Troupe qui fait la ronde*, οἱ ἐφοδεύοντες, ων. || 3° *Chanson à refrain*, τὸ σκόλιον, ου. || A LA RONDE, loc. adv., κύκλῳ, ἐν κύκλῳ.

RONDELET, ETTE, adj., *qui a un peu d'embonpoint*, ὑπόπαχυς, υ, *gén.* πάχεος.

RONDEMENT, adv. 1° *Promptement*, ταχύ. || 2° *Sincèrement*, ἁπλῶς.

RONDEUR, sf. 1° *Forme ronde*, ἡ στρογγυλότης, ητος; ἡ στρογγύλωσις, εως. || 2° *Franchise*, ἡ ἁπλότης, ητος. Avec rondeur, ἁπλῶς.

RONFLANT, ANTE, adj. 1° *Bruyant*, ψοφώδης, ες. || 2° *Emphatique*, κομπώδης, ες.

RONFLEMENT, sm., τὸ ῥέγκος, ους; (du vent), ὁ βρόμος, ου.

RONFLER, vn., ῥέγκω et ῥέγχω, f. ῥέγξω.

RONGER, va. 1° *Couper avec les dents*, τρώγω, περι-τρώγω, *acc.* || 2° *Corroder*, κατεσθίω, *acc.* || 3° *Tourmenter*, δάκνω, τήκω; ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* || 4° *Ruiner*, ἐξ-όλλυμι, *acc.*

RONGEUR, adj. m., δηκτικός, ή, όν. || Ver rongeur, ὁ τρώξ, *gén.* τρωγός; (au fig.), τὸ δῆγμα, ατος.

ROSACÉ, ÉE, adj., ῥοδοειδής, ές.

ROSAT, adj., ῥόδινος, η, ον. Huile rosat, τὸ ῥόδινον ἔλαιον, ου.

1. **ROSE**, sf., *fleur*, τὸ ῥόδον, ου. De rose, fait de roses, ῥόδινος, η, ον. Buisson de roses, ἡ ῥοδωνιά, ᾶς. Parfumer de roses, ῥοδίζω, f. ιῶ, *acc.*

2. **ROSE**, adj., *qui est de la couleur de la rose*, ῥοδοειδής, ές; ῥοδόχρους, ουν.

ROSÉ, ÉE, adj., ῥοδοειδής, ές.

ROSEAU, sm., ὁ κάλαμος, ου; ὁ δόναξ, ακος. De roseau, καλάμινος, η, ον. Plein de roseaux, καλαμώδης, ες. Qui a des feuilles de roseau, καλαμόφυλλος, ον.

ROSÉE, sf., ἡ δρόσος, ου. La rosée tombe, δρόσος γίγνεται. Semblable à la rosée, δροσοειδής, ές. Couvrir de rosée, δροσίζω, f. ιῶ, *acc.* Couvert de rosée, δροσερός, ά, όν. Qui répand de la rosée, δροσοβόλος, ον.

ROSERAIE, sf., *terrain planté de rosiers*, ἡ ῥοδωνιά, ᾶς.

ROSIER, sm., *arbuste*, ἡ ῥοδῆ, ῆς.

ROSSE, sf., ὁ ἵννος, ου. Une mauvaise rosse, τὸ πονηρὸν ἱππάριον, ου.

ROSSIGNOL, sm., ἡ ἀηδών, όνος. Petit rossignol, τὸ ἀηδόνιον, ου.

ROSTRES, sm. pl., *tribune aux harangues à Rome*, οἱ ἔμβολοι, ων.

RÔT, sm., *viande rôtie à la broche* τὰ ὀπτά, ῶν.

RÔTI, IE, p.p., ὀπτός, ή, όν; ὀπτανός, ή, όν. || Sm., *viande rôtie*, τὰ ὀπτά, ῶν.

RÔTIR, va. 1° *Faire cuire à la broche, sur le gril*, ὀπτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Brûler*, (en parl. du soleil), κάω, *acc.* || Vn. 1° *Etre*

cuit à la broche, sur le gril, ὀπτάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Etre brûlé (par le soleil)*, κάομαι (pass.). || Faire rôtir, ὀπτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

RÔTISSAGE, sm., ἡ ὄπτησις, εως.

RÔTISSERIE, sf., τὸ ὀπτάνιον, ου; ἡ ὀπταvία, ας.

ROTONDE, sf., *édifice circulaire surmonté d'une coupole*, ἡ θόλος, ου.

ROTONDITÉ, sf., ἡ στρογγυλότης, ητος.

ROTULE, sf., ἡ ἐπιγονατίς, ίδος; ἡ μύλη, ης; ἡ ἐπιμυλίς, ίδος.

ROTURE, sf., *état de plébéien*, ἡ δημότου τάξις, εως.

ROTURIER, IÈRE, adj., δημοτικός, ή, όν. || Sm., *plébéien*, ὁ δημότης, ου.

ROUAGE, sm., *roues d'une machine*, οἱ τροχοί, ῶν; τὸ τρόχισμα, ατος.

ROUCOULEMENT, sm., ὁ τρυσμός, οῦ; τὸ μινύρισμα, ατος.

ROUCOULER, vn., τρύζω (sans futur); μινυρίζω, f. ιῶ.

ROUE, sf. 1° *Machine circulaire*, ὁ τροχός, οῦ. Petite roue, ὁ τροχίσκος, ου. En forme de roue, τροχοειδής, ές. || Faire la roue, (en parl. des sauleurs), κυβιστάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Instrument de supplice*, ὁ τροχός, οῦ. Faire monter sur la roue, ἀνα-διβάζω ἐπὶ τὸν τροχόν, *acc.* Monter sur la roue, ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀνα-βαίνω. Attacher sur la roue, τροχῷ ἐν-δέω-ῶ ou προσ-δέω-ῶ, *acc.* Etre torturé sur la roue, ἐπὶ τροχοῦ στρεβλόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

ROUÉ, ÉE, p.p. Voy. **ROUER**. || Sm., *homme rusé*, τὸ περίτριμμα, ατος.

ROUELLE, sf., *tranche coupée en rond*, ὁ τόμος, ου.

ROUER, va., *punir du supplice de la roue*, τροχίζω, f. ιῶ; ἐπὶ τροχοῦ στρεβλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Rouer qqn de coups, τινὰ ἀλοάω-ῶ. || Etre roué (accablé de fatigue), ἔκαμον, κέκμηκα (de κάμνω).

ROUERIE, sf., ἡ πανουργία, ας; ἡ κακουργία, ας.

ROUET, sm., *machine à roue pour filer*, ὁ ῥόμβος, ου.

1. **ROUGE**, adj., ἐρυθρός, ά, όν. Un peu rouge, ὑπέρυθρος, ον. La mer Rouge, ἡ ἐρυθρὰ (ᾶς) θάλαττα, ης. Vin rouge, ὁ οἶνος ἐρυθρός, οῦ. Rendre rouge, ἐρυθραίνω, f. ανῶ, *acc.* Devenir rouge, ἐρυθραίνομαι, f. ανθήσομαι. Aux doigts rouges, ἐρυθροδάκτυλος, ον. Aux pieds rouges, ἐρυθρόπους, πουν, *gén.* ποδος.

2. **ROUGE**, sm. 1° *Couleur rouge*, τὸ ἐρυθρόν, οῦ. || 2° *Rougeur de la honte*, τὸ ἐρύθημα, ατος. || 3° *Fard rouge*, ἡ ἄγχουσα, ης; τὸ φῦκος, ους.

ROUGEÂTRE, adj., ὑπέρυθρος, ον; ἐρυθροειδής, ές.

ROUGEAUD, AUDE, adj., ἐρυθροπρόσωπος, ον. || Sm., ὁ ἐρυθρίας, ου.

ROUGE-GORGE, sm., *oiseau*, ἡ πυραλλίς, ίδος.

ROUGE-QUEUE, sm., *oiseau*, ὁ φοινίκουρος, ου.

ROUGET, sm., *poisson de mer*, ὁ ἐρυθρῖνος, ου.

ROUGEUR, sf. 1° *Couleur rouge*, ἡ ἐρυθρότης, ητος; (de la peau, du visage), τὸ ἐρύθημα, ατος. || 2° *Tache rouge*, τὸ ἐρύθημα, ατος.

ROUGIR, va., *rendre rouge*, ἐρυθραίνω, f. ανῶ, *acc.* || Vn. 1° *Devenir rouge*, ἐρυθραίνομαι, f. ανθήσομαι; (en parl. des personnes), ἐρυθριάω-ῶ, f. άσω. || 2° *Avoir honte, confusion*, αἰσχύνομαι, f. υνθήσομαι; d'une chose, τινί ou ἐπί τινι; d'avoir fait une chose, ποιήσας τι. || Faire rougir. 1° *Rendre incandescent*, πυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Rougi, ἔμπυρος, ον. || 2° *Faire monter la rougeur au visage de*, ἐρυθριᾶν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Couvrir de confusion*, κατ-αισχύνω, f. υνῶ, *acc.*

ROUILLE, sf. 1° *Crasse des métaux*, ὁ ἰός, οῦ. De rouille, ἰώδης, ες. || 2° *Maladie des plantes*, ἡ ἐρυσίβη, ης. Gâté par la rouille, ἐρυσιβώδης, ες. Gâter par la rouille, ἐρυσιβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Rudesse, grossièreté*, ἡ ἀγροικία, ας; ἡ ἀπειροκαλία, ας.

ROUILLÉ, ÉE, p.p. et adj., (en parl. des métaux), ἰώδης, ες; (des plantes), ἐρυσιβώδης, ες; (de l'esprit), ἀμβλύς, εῖα, ύ.

ROUILLER, va. 1° *Couvrir de rouille*, (les métaux), ἰόω-ῶ, f. ώσω; (les plantes), ἐρυσιβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Affaiblir faute d'exercice*, μαραίνω, f. ανῶ, *acc.* || Se rouiller, vr., les mêmes verbes au passif.

ROUILLURE, sf., ὁ ἰός, οῦ.

ROULADE, sf., *inflexion de voix*, ἡ καμπή, ῆς.

ROULANT, ANTE, adj., τροχερός, ά, όν. Bien roulant, εὔτροχος, ον.

ROULEAU, sm. 1° *Paquet roulé*, τὸ ἐνείλημα, ατος. || 2° *Cylindre*, ὁ κύλινδρος, ου; ἡ φάλαγξ, αγγος. Petit rouleau, τὸ κυλίνδριον, ου.

ROULEMENT, sm. 1° *Action de rouler*, ἡ κύλισις, εως. Roulement d'yeux, ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ἕλλωσις, εως. || 2° *Bruit prolongé*, ὁ ψόφος, οῦ; ὁ πάταγος, ου. || 3° *Succession*, ἡ διαδοχή, ῆς.

ROULER, va. 1° *Faire avancer une chose qui tourne*, κυλίνδω, *acc.* Rouler en avant, προ-κυλίνδω; en arrière, ἀνα-κυλίνδω; en bas, κατα-κυλίνδω, *acc.* Rouler les yeux, τὼ ὀφθαλμὼ δια-στρέφω. || *Au fig.* Rouler dans sa tête, στρέφω, *acc.* || 2° *Plier en rouleau*, συν-ελίττω, συ-στρέφω, *acc.* || Vn. 1° *Avancer en tournant*, κυλίνδομαι, περι-φέρομαι (pass.). || 2° *Avoir pour sujet*, εἰμὶ περί, *gén.* ou *acc.* Le discours roule sur une chose, ὁ λόγος ἐστὶ περί τινος, ὑπό-κειταί τι ἐν τῷ λόγῳ. || 3° *Errer sans s'arrêter*, πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || 4° *Alterner*, δια-δέχομαι; avec, *dat.* Ils roulent entre eux, δια-δέχονται ἀλλήλοις.

ROULETTE, sf., ὁ τροχίσκος, ου.

ROULIS, sm., *balancement d'un navire*, ὁ σάλος, ου.

ROUSSÂTRE, adj., ὑπόπυρρος, ον; ἐμπυρος, ον.

ROUSSEAU, adj. et sm., *qui a les cheveux roux*, ὁ πυρρόθριξ, *gén.* πυρρότριχος.

ROUSSEUR, sf., ἡ πυρρότης, ητος. || Tache de rousseur *ou simplt* rousseur, ἡ ἐφηλίς, ίδος.

ROUSSIR, va., *rendre roux*, πυρρόω-ῶ,

f. ώσω, *acc.* || Vn., *devenir roux*, πυρρόομαι-οῦμαι, *f.* ωθήσομαι.

ROUTE, sf. 1° *Chemin*, ἡ ὁδός, οῦ. Grande route *ou* grand'route, ἡ λεωφόρος, ου. Frayer la route à qqn, τινὶ ὁδοποιέω-ῶ, *f.* ήσω. || 2° *Direction pour aller en un lieu*, ἡ ὁδός, οῦ. Route de terre, ἡ πεζὴ ὁδός. Route par mer, ὁ πλοῦς, *gén.* πλοῦ. Faire route par terre, πεζῇ ου κατὰ γῆν πορεύομαι. Faire route par mer, πλέω. Se mettre en route, ἐκ-πορεύομαι. Prendre une autre route, ἄλλην ὁδὸν τρέπομαι (moy avec sens neutre). || 3° *Moyen d'arriver à un but*, ἡ ὁδός, οῦ; ὁ πόρος, ου. La route la meilleure, la plus courte pour faire une chose, καλλίστη, συντομωτάτη ὁδὸς ἐπὶ τὸ ποιεῖν τι. Voy. CHEMIN.

ROUTIER, sm., *celui qui sait bien les routes*, ὁ τῶν ὁδῶν ἔμπειρος, ου. || *Au fig.* Vieux routier, ὁ τρίβων, ωνος.

ROUTINE, sf. 1° *Capacité acquise par l'habitude*, ἡ ἐμπειρία, ας; ἡ τριβή, ῆς. || 2° *Habitude*, ὁ νόμος, ου; τὸ ἔθος, ους.

ROUTINIER, IÈRE, adj., ἐμπειρικός, ἡ, όν.

ROUVRE, sm., ἡ δρῦς, *gén.* δρυός. De rouvre, δρύϊνος, η, ον.

ROUVRIR, va., πάλιν ου αὖθις ἀν-οίγνυμι, *acc.* Rouvrir une plaie, une blessure, ἕλκος ἀνα-ξαίνω, *f.* ξανῶ. || SE ROUVRIR, vr., les mêmes verbes au passif; *et*, (en parl. d'une blessure), παλιγκοτέω-ῶ, *f.* ήσω.

ROUX, ROUSSE, adj.. πυρρός, ά, όν. Aux cheveux roux, ὁ, ἡ πυρρόθριξ, *gén.* πυρρότριχος. Rendre roux, πυρρόω-ῶ, *f.* ώσω, *acc.* Devenir roux, πυρρόομαι-οῦμαι, *f.* ωθήσομαι. || Sm., *couleur rousse*, ἡ, πυρρότης, ητος.

ROXANE, *f.*, ἡ Ῥωξάνη, της.

ROYAL, ALE, adj., βασιλικός, ἡ, όν; βασίλειος, ον. Dignité royale, ἡ βασιλεία, ας.

ROYALEMENT, adv., βασιλικῶς.

ROYALISTE, adj., τὰ τοῦ βασιλέως φρονῶν, οῦσα, οῦν. || Sm., ὁ τὰ τοῦ βασιλέως φρονῶν, οῦντος.

ROYAUME, sm., ἡ βασιλεία, ας; ἡ ἀρχή, ῆς.

ROYAUTÉ, sf., ἡ βασιλεία, ας. Royauté absolue, ἡ παμβασιλεία, ας. Royauté d'un festin, ἡ συμποσιαρχία, ας.

RUADE, sf., τὸ λάκτισμα, ατος. Lancer, détacher la ruade, λακτίζω, *f.* ιῶ.

RUBAN, sm., ἡ ταινία, ας. En forme de ruban, ταινιοειδής, ές. Orner de rubans, ταινιόω-ῶ, *f.* ώσω, *acc.*

RUBESCENT, ENTE, adj., *un peu rouge*, ὑπέρυθρος, ον.

RUBICON, *fl.*, ὁ Ῥουβίκων, ωνος.

RUBICOND, ONDE, adj.. ἐρυθρός, ά, όν. Qui a la face rubiconde, ἐρυθροπρόσωπος, ον.

RUBIS, sm., *pierre précieuse*, ὁ λυχνίτης, ου.

RUCHE, sf. 1° *Panier où l'on met les abeilles*, ὁ σίμβλος, ου; ἡ κυφέλη, ης. || 2° *Panier et abeilles*, τὸ σμῆνος, ους.

RUCHER, sm., *endroit où sont les ruches*, ὁ μελιττῶν, ῶνος.

RUDE, adj. 1° *Apre au toucher, raboteux*, τραχύς, εῖα, ύ. || 2° *Désagréable à entendre, à voir, à prononcer*, τραχύς, εῖα, ύ; σκληρός, ά, όν. || 3° *Grossier*, τραχύς, εῖα, ύ; ἄγροικος, ον. || 4° *Violent, rigoureux*, χαλεπός, ἡ, όν; δεινός, ἡ, όν. || 5° *Fâcheux, dur, sévère*, τραχύς, εῖα, ύ; σκληρός, ά, όν; χαλεπός, ἡ, όν. || 6° *Rigide, austère*, σκληρός, ά, όν; αὐστηρός, ά, όν.

RUDEMENT, adv., τραχέως, σκληρῶς, δεινῶς.

RUDESSE, sf. 1° *Apreté au toucher*, ἡ τραχύτης, ητος. || 2° *Dureté des choses désagréables à entendre, à voir*, ἡ τραχύτης, ητος; ἡ σκληρότης, ητος. || 3° *Sévérité, rigueur*, ἡ σκληρότης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος.

RUDIMENT, sm., *premiers principes, éléments*, τὸ στοιχεῖον, ου.

RUDIMENTAIRE, adj., *élémentaire*, στοιχειώδης, ες.

RUDOYER, va., χαλεπῶς ου τραχέως προσφέρομαι (pass.), *dat.*

1. **RUE**, sf., *chemin dans une ville*, ἡ ἀγυιά, ᾶς; ἡ πλατεῖα, ας; ἡ ὁδός, οῦ. Rue étroite, ἡ στενωπός, οῦ. La rue qui mène au palais du roi, ἡ ἀγυιὰ ἡ πρὸς τὸ βασίλειον φέρουσα.

2. **RUE**, sf., *plante*, τὸ πήγανον, ου. Fait avec de la rue, πηγάνινος, η, ον.

RUELLE, sf., *petite rue*, ἡ στενωπός, οῦ; ἡ λαύρα, ας.

RUER, va., *jeter avec force*, βιαίως βάλλω ου ῥιπτέω-ῶ, *acc.* || Vn., *lancer la ruade*, λακτίζω, ἐκ-λακτίζω, *f.* ιῶ; ὑβρίζω, *f.* ιῶ. Cheval qui rue, ὁ λακτιστὴς (οῦ) ἵππος, ου. || SE RUER, vr., *se jeter avec impétuosité*, προσ-πίπτω, ἐπι-τίθεμαι (moy.); sur, *dat*

RUEUR, EUSE, adj., *qui rue*, λακτίζων, ουσα, ον. Cheval rueur, ὁ ἵππος (ου) λακτιστής, οῦ.

RUGIR, vn., βρυχάομαι-ῶμαι, *f.* ήσομαι; ὠρύομαι, *f.* ύσομαι.

RUGISSANT, ANTE, adj., βρυχώμενος, η, ον; ὠρυόμενος, η, ον.

RUGISSEMENT, sm., τὸ βρύχημα, ατος; ἡ ὠρυγή, ῆς; ὁ ὠρυγμός, οῦ.

RUGOSITÉ, sf., ἡ ῥυτίδωσις, εως. Avoir des rugosités, ῥυτιδόομαι-οῦμαι, *f.* ωθήσομαι.

RUGUEUX, EUSE, adj., ῥυτιδώδης, ες; πλακώδης, ες.

RUINE, sf. 1° *Destruction d'un bâtiment*, ἡ πτῶσις, εως; τὸ πτῶμα, ατος. Tomber en ruines, συμ-πίπτω, κατα-πίπτω. Menacer ruine, μέλλω συμ-πεσεῖσθαι. || 2° *Destruction, perte du pouvoir, des biens, etc.*, ἡ φθορά, ᾶς; ἡ διαφθορά, ᾶς; ὁ ὄλεθρος, ου. Causer la ruine de, ἀπ-όλλυμι, *acc.* || 3° Au pl., *débris, restes*, τὰ ἐρείπια, ων; τὰ λείψανα, ων.

RUINER, va. 1° *Abattre, démolir*, ἀνατρέπω, κατα-βάλλω, καθ-αιρέω-ῶ, *acc.* || 2° *Ravager, endommager*, δια-φθείρω; κακόω-ῶ, *f.* ώσω, *acc.* || 3° *Causer la perte de, détruire*, φθείρω, δια-φθείρω, ἀπ-όλλυμι, ἀνατρέπω, *acc.* Ruiner entièrement, δι-όλλυμι, ἐξ-όλλυμι. *acc.* || SE RUINER, vr. 1° *Tomber en ruine*, συμ-πίπτω, κατα-πίπτω. || 2° *Dépérir, être détruit*, δια-φθείρομαι (pass.); ἀπ-όλλυμαι. Se ruiner entièrement, δι-όλλυμαι, ἐξ-όλλυμαι.

RUINEUX, EUSE, adj. 1° *Qui menace ruine*, σαθρός, ά, όν. || 2° *Qui amène la ruine*, ὀλέθριος, ον; ζημιώδης, ες.

RUISSEAU, sm., τὸ ῥεῖθρον, ου; τὸ ῥευμάτιον, ου.

RUISSELANT, ANTE, adj., ῥεόμενος, η, ον; de, *dat.*; de sueur, ἱδρωτι.

RUISSELER, vn., ῥέω; de sueur, ἱδρωτι; de sang, αἵματι.

RUMEUR, sf. 1° *Bruit sourd, confus*, ὁ θόρυβος, ου; ὁ θροῦς, οῦ. Plein de rumeur, θορυβώδης, ες. || 2° *Ce qui se dit*, ὁ λόγος, ου; ἡ φήμη, ης; ὁ θροῦς, οῦ.

RUMINANT, ANTE, adj., μηρυκάζων, ουσα, ον. || Sm. pl. Les ruminants, τὰ μηρυκάζοντα, ων.

RUMINATION, sf., ὁ μηρυκισμός, οῦ.

RUMINER, va. 1° *Remâcher*, μηρυκάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Penser et repenser à*, ἀναμασάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.*

RUPTURE, sf. 1° *Fracture*, ἡ ῥῆξις, εως; ἡ διάρρηξις, εως. || 2° *Division entre les personnes*, ἡ διάστασις, εως. || 3° *Annulation d'un traité, d'un acte*, ἡ διάλυσις, εως.

RURAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐν ἀγροῖς; ἀγροῖκος, ον.

RUSE, sf., ἡ τέχνη, ης, ἡ μηχανή, ῆς; ὁ δόλος, ου; ἡ ἀπάτη, ης. Ruse de guerre, τὸ στρατήγημα, ατος. User de ruse, τεχνάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι. Avec ruse, par ruse, τέχνῃ, δόλῳ.

RUSÉ, ÉE, adj. et subst., σοφός, ἡ, όν; πανοῦργος, ον; δολερός, ά, όν.

RUSER, vn., τεχνάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι σοφίζομαι, f. ιοῦμαι.

RUSTAUD, AUDE, adj. et subst., ἄγροικος ον.

RUSTICITÉ, sf., ἡ ἀγροικία, ας. Avec rusticité, ἀγροίκως.

RUSTIQUE, adj., (dans tous les sens) ἀγροῖκος ou ἄγροικος, ον.

RUSTIQUEMENT, adv., ἀγροίκως.

RUSTRE, adj. et subst., ἀγροῖκος, ον. En rustre, ἀγροίκως.

RUTULES, *pple*, οἱ Ῥούτουλοι, ων.

RUTILIUS, *h.*, ὁ Ῥουτίλιος, ου.

RYTHME, sm., ὁ ῥυθμός, οῦ; ἡ βάσις, εως. Qui se conforme au rythme, ῥυθμικός, ἡ, όν

RYTHMIQUE, adj., ῥυθμικός, ἡ, όν.

S

S, sm. et sf., dix-neuvième lettre de l'alphabet, τὸ σίγμα (indécl.).

SA, fém. de SON.

SABA, *v.*, αἱ Σάβαι ou Σαβαί, ῶν.

SABBAT, sm., τὸ σάββατον, ου. Célébrer le sabbat, σαββατίζω, f. ιῶ.

SABBATIQUE, adj., σαββατικός, ἡ, όν.

SABÉENS, *pple*, οἱ Σαβαῖοι, ων.

SABINS, *pple*, οἱ Σαβῖνοι, ων.

SABLE, sm., ἡ ἄμμος, ου; ἡ ψάμμος, ου. De sable, ψάμμινος, η, ον. Grain de sable, τὸ ψαμμίον, ου. Couvrir de sable, καθ-αμμίζω, f. ιῶ, *acc.*

SABLER, va., καθ-αμμίζω, f. ιῶ, *acc.*

SABLIÈRE, sf., *lieu d'où l'on tire du sable*, ὁ ψαμαθών, ῶνος.

SABLON, sm., ἡ λεπτὴ (ῆς) ἄμμος, ου.

SABLONNEUX, EUSE, adj., ψαμμώδης, ες; ἀμμώδης, ες.

SABLONNIÈRE, sf., *mine de sablon*, ὁ ψαμαθών, ῶνος.

SABOT, sm. 1° *Chaussure de bois*, ἡ κρούπεζα, ης. || 2° *Corne du pied des animaux*, ἡ ὁπλή, ῆς. || 3° *Sorte de toupie*, ἡ βέμβιξ, ικος; ὁ ῥόμβος, ου.

SABRE, sm., ἡ μάχαιρα, ας; ἡ κοπίς, ίδος. Qui porte un sabre, μαχαιροφόρος, ον. Fabricant de sabres, ὁ μαχαιροποιός, οῦ. Fabrique de sabres, τὸ μαχαιροποιεῖον, ου.

SABRER, va., μαχαίρᾳ κατα-κόπτω, *acc.*

1. **SAC**, sm. 1° *Sorte de poche*, ὁ σάκος, ου; ὁ θύλακος, ου. Petit sac, τὸ σάκιον, ου; τὸ θυλάκιον, ου. Semblable à un sac, θυλακώδης, ες. Sac de voyage, ἡ πήρα, ας. || 2° *Habit de pénitence*, ὁ σάκος, ου; τὸ σάκιον, ου.

2. **SAC**, sm., *pillage*, ἡ ἁρπαγή, ῆς. Mettre à sac, δι-αρπάζω, *acc.*

SACAS, *h.*, ὁ Σάκας, α.

SACCADE, sf., ὁ σεισμός, οῦ.

SACCAGE, sm., *bouleversement*, ἡ ἀνατροπή, ῆς; ἡ σύγχυσις, εως.

SACCAGEMENT, sm., ἡ ἁρπαγή, ῆς.

SACCAGER, va. 1° *Mettre à sac*, δι-αρπάζω; πορθέω-ῶ, ἐκ-πορθέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Bouleverser*, ἀνα-τρέπω, συγ-χέω, *acc.*

SACERDOCE, sm., ἡ ἱερατεία, ας; ἡ ἱερωσύνη, ης; ἡ ἱερατική, ῆς.

SACERDOTAL, ALE, adj., ἱερατικός, ἡ, όν.

SACES, *pple*, οἱ Σάκαι, ῶν.

SACHET, sm., τὸ θυλάκιον, ου; ὁ θυλακίσκος, ου; τὸ σάκιον, ου.

SACOCHE, sf., ἡ πήρα, ας.

SACRAMENTAL, ALE et **SACRAMENTEL, ELLE**, adj., τελεστικός, ἡ, όν.

SACRE, sm., *onction*, ἡ χρῖσις, εως.

SACRÉ, ÉE, p.p. Voy. SACRER. || Adj., ἱερός, ά, όν; ἅγιος, α, ον. Les choses sacrées, τὰ ἱερά, ῶν.

SACREMENT, sm., ὁ ἁγιασμός, οῦ; ἡ τελετή, ῆς.

SACRER, va. 1° *Oindre*, χρίω, *acc.* || 2° *Consacrer*, ἱερόω-ῶ, καθ-ιερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SACRIFICATEUR, sm., ὁ θύτης, ου; ὁ ἱερεύς, έως; ὁ ἱεροποιός, οῦ.

SACRIFICATURE, sf., ἡ ἱερατεία, ας.

SACRIFICE, sm. 1° *Offrande, cérémonie religieuse*, ἡ θυσία, ας; τὰ ἱερά, ῶν. Faire, offrir un sacrifice, θυσίαν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Un sacrifice est offert, θυσία γίγνεται. Célébrer par des sacrifices, θύω, *acc.* || 2° *Abandon volontaire, faveur*, ἡ πρόεσις, εως; ἡ χάρις, ιτος; (*dépense*), τὸ ἀνάλωμα, ατος; ἡ δαπάνη, ης. Faire à qqu le sacrifice d'une chose, τινί τι χαρίζομαι, f. ιοῦμαι; ὑπέρ

τινός τι προ-ῖεμαι (moy.). Faire de grands sacrifices pour une chose, μεγάλα ἀν-αλίσκω εἰς ου πρός τι.

SACRIFIER, vn. 1° *Offrir un sacrifice*, θύω; (dans son intérêt), θύομαι (moy.); à qqn, τινί; pour qqn, ὑπέρ τινος; pour une chose, en vue d'une chose, ἐπί τινι, ὑπέρ τινος. || *Au fig.* Sacrifier aux Grâces, ταῖς Χαρισι θύω. || 2° *Se conformer à*, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || Va. 1° *Offrir en sacrifice*, θύω; (dans son intérêt), θύομαι (moy.), *acc.* || 2° *Donner gratuitement, abandonner*, χαρίζομαι, f. ισοῦμαι; προ-ῖεμαι (moy.); (*dépenser*), ἀν-αλίσκω; δαπανάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Sacrifier qq. chose à qqn, χαρίζομαί τί τινι. Sacrifier qq. chose pour qqn, προ-ῖεμαί τι ὑπέρ τινος. || 3° *Faire céder*, ἀφ-ίημι, προ-ῖημι; une chose à une chose, τι ὑπέρ τινος. || 4° *Laisser périr, perdre*, ἀπ-όλλυμι, *acc.* || Se **SACRIFIER**, vr., *se dévouer*, ἑαυτόν, ἠν, ὁ ἐπι-διδόναι (de ἐπι-δίδωμι); pour qqn, τινί. Il se sacrifia pour sa patrie, ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καθ-ιέρευσε (de καθ-ιερεύω, f. σω).

1. **SACRILÈGE**, sm., *action impie*, τὸ ἀσέβημα, ατος.

2. **SACRILÈGE**, adj., (en parl. des pers.), ἀσεβής, ές; (des choses), ἀνόσιος, ον. Vol sacrilège, ἡ ἱεροσυλία, ας. Commettre un vol sacrilège, ἱεροσυλέω-ῶ, f. ήσω.

SACRILÈGEMENT, adv., ἀσεβῶς, ἀνοσίως.

SACRISTAIN, sm., ὁ ἱεροφύλαξ, ακος; ὁ νεωκόρος, ου.

SACRISTIE, sf., τὸ ἱεροφυλάκιον, ου.

SADOCOS, *h.*, ὁ Σάδοκος, ου.

SAFRAN, sm., *plante*, ὁ κρόκος, ου. De safran, de la couleur du safran, κρόκινος, η, ον. Robe couleur de safran, ὁ κροκωτός, οῦ.

SAFRANER, va., κροκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SAGACE, adj., συνετός, ή, όν; εὐσύνετος, ον; ἀγχίνους, ουν.

SAGACITÉ, sf., ἡ εὐσυνεσία, ας; ἡ ἀγχίνοια, ας. Avec sagacité, ἀγχίνως.

SAGE, adj. 1° *Prudent, judicieux*, σοφός, ή, όν; φρόνιμος, ον; σώφρων, ον. || 2° *Modéré, retenu*, σώφρων, ον; κόσμιος, α, ον. || Sm., ὁ σοφός, οῦ; ὁ σώφρων, ονος. Les sept sages, οἱ ἑπτὰ σοφοί.

SAGE-FEMME, sf., ἡ μαῖα, ας. Profession de sage-femme, ἡ μαιεία, ας.

SAGEMENT, adv., σοφῶς, φρονίμως, σωφρόνως.

SAGESSE, sf. 1° *Prudence, circonspection*, ἡ σοφία, ας; ἡ φρόνησις, εως; ἡ σωφροσύνη, ης. || 2° *Modération, retenue*, ἡ σωφροσύνη, ης; ἡ κοσμιότης, ητος.

SAGITTAIRE, sm., *l'un des signes du zodiaque*, ὁ τοξότης, ου.

SAGONTE, *v.*, τὸ Σάγουντον, ου.

SAGUM, sm. Voy. **SAIE**.

SAIE, sf., *vêtement court à l'usage des gens de guerre*, ὁ σάγος, ου.

SAIGNANT, ANTE, adj., αἱμόρρους, ουν. || *Au fig.* La plaie est encore saignante, νεαρά ἐστι ἐστὶ τὰ τραύματα.

SAIGNÉE, sf. 1° *Ouverture de la veine*, ἡ ἀφαίμαξις, εως. || 2° *Rigole pour tirer de l'eau*, ὁ ὀχετός, οῦ.

SAIGNEMENT de nez, ἡ αἵματος ἀπὸ ῥινῶν ἀπόστασις, εως.

SAIGNER, va. 1° *Tirer du sang à*, ἀφ-αιμάττω, f. άξω, *acc.* || 2° *Tuer, égorger*, σφάττω, ἀπο-σφάττω, *acc.* || Vn., *perdre du sang*, αἷμα χέω. Je saigne du nez, στάζει μοι αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν. || *Au fig.* La plaie saigne encore, νεαρά ἐστι ἐστὶ τὰ τραύματα. Le cœur me saigne, τὴν καρδίαν δάκνομαι (pass.).

SAIGNEUX, EUSE, adj., αἱματώδης, ες.

SAILLANT, ANTE, adj. 1° *Qui avance*, προέχων, ουσα, ον. Yeux saillants, ὄμματα μετέωρα, ων. || 2° *Remarquable, supérieur*, ἐπίσημος, ον; διαπρεπής, ές.

SAILLIE, sf. 1° *Mouvement impétueux, emportement*, ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ φορά, ᾶς. || 2° *Trait brillant*, ὁ λόγος ἀστεῖος, ου; τὸ ἀπόφθεγμα, ατος. || 3° *Ce qui s'avance, éminence*, ἡ ἐξοχή, ῆς; ἡ ὑπεροχή, ῆς. Faire saillie, être en saillie, ἐξ-έχω, προ-έχω.

SAILLIR, vn. 1° *Jaillir*, ἀνα-θλύζω, f. θλύσω. || 2° *Etre en saillie*, ἐξ-έχω, προ-έχω; sur, *gén.*

SAIN, SAINE, adj. 1° *Qui est en bon état*, (au pr.), ὑγιεινός, ή, όν; (au pr. et au fig.), ὑγιής, ές. Etre sain, ὑγιαίνω, f. ανῶ; de corps, d'esprit, τὸ σῶμα, τὰς φρένας. Revenir sain et sauf, σῴζομαι (pass.). || 2° *Salubre*, ὑγιεινός, ή, όν. || 3° *Orthodoxe*, ὀρθός, ή, όν.

SAINEMENT, adv., ὑγιῶς, ὑγιεινῶς.

SAINFOIN, sm., *plante fourragère*, ἡ ὀνόβρυχις, ιδος.

SAINT, SAINTE, adj. 1° *Essentiellement, éminemment pur, parfait*, ἅγιος, α, ον. || 2° *Qui appartient à la religion, sacré*, ἅγιος, α, ον; ἱερός, ά, όν. Lieu saint, τὸ ἅγιον, ου. Le saint des saints, τὸ ἅγιον τοῦ ἁγίου ou τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. || 3° *Conforme à la loi divine*, ὅσιος, α, ον. || 4° *Vénérable*, σεμνός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ ἅγιος, ου; *fém.* ἡ ἁγία, ας. Les saints, οἱ ἅγιοι, ων.

SAINTEMENT, adv., ἁγίως, ὁσίως.

SAINT-ESPRIT, sm. Voy. **ESPRIT** 3°.

SAINTETÉ, sf., ἡ ἁγιότης, ητος; ἡ ὁσιότης, ητος. || Sa **SAINTETÉ**, *titre ecclésiastique*, ἡ ὁσιότης, ητος.

SAÏS, *v.*, ἡ Σάϊς, *gén.* Σάεως. De Saïs, Σαϊτικός, ή, όν. Habitant de Saïs, ὁ Σαΐτης, ου.

SAISIE, sf., τὸ κατέχειν. Faire la saisie de, κατ-έχω, *acc.* Droit de saisie, ἡ σύλη, ης; τὰ σῦλα, ων. Avoir le droit de saisie sur qqn, σῦλα ἔχω κατά τινος.

SAISIR, va. 1° *Prendre vivement*, ἁρπάζω, κατα-λαμβάνω, *acc.* Saisir qqn par le milieu du corps, ἁρπάζω τινὰ μέσον. Il saisit ses armes, ἥρπασε τὰ ὅπλα. || *Au fig.* Saisir l'occasion, καιρὸν λαμβάνω. Une maladie le saisit, νόσος αὐτὸν κατ-έλαβε. Etre saisi de joie, de crainte, χαρᾷ, φόβῳ ἐκ-πλήττομαι (pass.). || 2° *Comprendre*, κατα-λαμβάνω, *acc.* || Se **SAISIR** de, vr., *s'emparer de*, ἁρπάζομαι (moy.), *acc.*; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

SAISISSANT, ANTE, adj. 1° *Qui pénètre*, δριμύς, εῖα, ύ. || 2° *Emouvant*, δεινός, ή, όν.

SAISISSEMENT, sm. 1° *Impression du*

froid, ἡ ψῦξις, εως. || 2° *Emotion*, ἡ ἔκπληξις, εως.

SAISON, sf., (dans tous les sens), ἡ ὥρα, ας. La saison d'été, d'hiver, ἡ ὥρα θέρους, χειμῶνος. La belle saison, ἡ ὡραία, ας. Les fruits de la saison, τὰ ὡραῖα, ων. Dans la saison (en temps opportun), τὴν ὥραν. Qui est de saison, εὔκαιρος, ον. Qui est hors de saison, ἄκαιρος, ον. Hors de saison, ἀκαίρως.

SALAGE, sm., ἡ ταριχεία, ας.

SALAIRE, sm., (en bonne et en mauvaise part), ὁ μισθός, οῦ. Pour un salaire, ἐπὶ μισθῷ, μισθοῦ. Pour un salaire convenu, ἐπὶ μισθῷ ῥητῷ. Recevoir un salaire, μισθὸν δέχομαι; μισθοφορέω-ῶ, f. ήσω. Donner un salaire, μισθὸν δίδωμι; μισθοδοτέω-ῶ, f. ήσω; à qqn, τινί.

SALAISON, sf. 1° *Action de saler*, ἡ ταριχεία, ας. || 2° *Provisions salées*, τὸ τάριχος, ους. Petit morceau de salaison, τὸ ταρίχιον, ου. Vendre des salaisons, ταριχοπωλέω-ῶ, f. ήσω. Marchand de salaisons, ὁ ταριχοπώλης, ου. Marché aux salaisons, τὸ ταριχοπώλιον, ου.

SALAMANDRE, sf., *reptile amphibie*, ἡ σαλαμάνδρα, ας.

SALAMINE, *île*, ἡ Σαλαμίς, ῖνος. De Salamine, Σαλαμίνιος, α, ον. Les habitants de Salamine, οἱ Σαλαμίνιοι, ων.

SALAMINIEN, ENNE, adj., Σαλαμίνιος, α, ον. La galère salaminienne, ἡ Σαλαμινία, ας. Les Salaminiens, οἱ Σαλαμίνιοι, ων.

SALANT, adj. masc., ἁλμυρός, ά, όν.

SALARIÉ, ÉE, p.p. et adj., μισθοφόρος, ον; μισθωτός, ή, όν. Fonction salariée, ἡ μισθοφορία, ας. || Sm., *agent salarié*, ὁ μισθωτός, οῦ.

SALARIER, va., μισθοδοτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Etre salarié par qqn, παρά τινος μισθοφορέω-ῶ, f. ήσω.

SALE, adj. 1° *Malpropre*, ῥυπαρός, ά, όν; πιναρός, ά, όν; αὐχμηρός, ά, όν. || 2° *Déshonnête*, αἰσχρός, ά, όν (αἰσχίων, αἴσχιστος).

SALEMENT, adv., ῥυπαρῶς; (déshonnêtement), αἰσχρῶς.

SALÉ, ÉE, p.p., ἁλιστός, ή, όν; ταριχευτός, ή, όν. || Adj., (au pr. et au fig.), ἁλμυρός, ά, όν. Eau salée, ἡ ἅλμη, ης. Source salée, ἡ ἁλυκίς, ίδος.

SALER, va. 1° *Assaisonner avec du sel*, ἁλίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Mettre dans le sel, dans la saumure*, ἁλίζω, f. ιῶ; ταριχεύω, f. εύσω, *acc.*

SALETÉ, sf. 1° *Malpropreté, crasse*, ὁ ῥύπος, ου; τὸ ῥυπαρόν, οῦ. Propre à enlever la saleté, ῥυπτικός, ή, όν. || 2° *Obscénité*. Voy. ce mot.

SALEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ταριχεύων, οντος; *fém.* ἡ ταριχεύουσα, ης; de, *acc.*

SALICAIRE, sf., *plante aqualique*, ἡ λυσιμαχεία, ας; τὸ λυσιμάχιον, ου.

SALIENS, sm. pl., *et* PRÊTRES SALIENS (à Rome), οἱ Σάλιοι, ων.

SALIÈRE, sf., ἡ ἁλιά, ᾶς ou ἁλία, ας; ἡ ἁλοθήκη, ης.

SALIN, INE, adj., ἁλμυρός, ά, όν; ἁλυκός, ή, όν.

SALINE, sf. 1° *Salaison*, τὸ τάριχος, ους. || 2° *Lieu d'où l'on tire le sel*, τὰ ἁλοπήγια, ων; ἡ ἁλυκίς, ίδος. Ouvrier de salines, ὁ ἁλοπηγός, οῦ.

SALIR, va., ῥυπαίνω, f. ανῶ; μολύνω, f. υνῶ, *acc.* || *Au fig.* Salir la réputation de qqn, ῥυπαίνω τινά. || SE SALIR, vr., les mêmes verbes au passif.

SALISSANT, ANTE, adj. 1° *Qui salit*, ῥυπαίνων, ουσα, ον. || 2° *Qui se salit aisément*, ταχὺ ῥυπαινόμενος, η, ον.

SALISSURE, sf., ὁ ῥύπος, ου; τὸ ῥύμμα, ατος; τὸ ῥυπαρόν, οῦ.

SALIVATION, sf., ὁ σιαλισμός, οῦ; ὁ πτυαλισμός, οῦ.

SALIVE, sf., τὸ σίαλον, ου; τὸ πτύαλον ou πτύελον, ου. Plein de salive, πτυαλώδης, ες.

SALIVER, vn., σιαλίζω, f. ιῶ; πτυαλίζω, f. ιῶ.

SALLE, sf., ὁ οἶκος, ου. Salle haute, τὸ ἀνώγεων, ω. Salle à manger, τὸ ἑστιατόριον, ου. Salle de festin, τὸ συμπόσιον, ου. Salle où l'on prend les repas en commun, τὸ συσσίτιον, ου.

SALMONÉE, *h.*, ὁ Σαλμωνεύς, έως.

SALMYDESSE, *v.*, ὁ Σαλμυδήσσιος, α, ον. De Salmydesse, Σαλμυδήσσιος, α, ον.

SALOMON, *h.*, ὁ Σαλωμών, ῶντος.

SALON, sm., *pièce où l'on reçoit*, ἡ ἐξέδρα, ας.

SALONE, *v.*, ἡ Σάλων, ωνος.

SALPÊTRE, sm., ἡ ἅλμη, ης.

SALSIFIS, sm., *plante potagère*, ὁ τραγοπώγων, ωνος.

SALTIMBANQUE, sm., ὁ ἀγύρτης, ου.

SALUBRE, adj., ὑγιεινός, ή, όν. Régime salubre, ὁ ὑγιεινὸς βίος, ου.

SALUBRITÉ, sf., *qualité de ce qui est salubre*, τὸ ὑγιεινόν, οῦ. La salubrité de l'air, ἡ τοῦ ἀέρος εὐκρασία, ας.

SALUER, va. 1° *Donner le salut à*, (en s'abordant, en se quittant), ἀσπάζομαι, f. άσομαι; (en serrant la main), δεξιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; (en adressant la parole), προσαγορεύω, *acc.* Saluer de loin, πόρρωθεν ἀσπάζομαι, *acc.* Saluer avec les rames, ταῖς κώπαις ἀσπάζομαι, *acc.* Saluer à son tour, ἀντ-ασπάζομαι, f. άσομαι, *acc.* || 2° *Faire par lettre ses compliments à*, χαίρειν λέγω, *dat.*; προσαγορεύω, *acc.* || 3° *Proclamer*, ἀσπάζομαι, f, άσομαι; προσ-αγορεύω, *acc.*; qqn roi, empereur, τινὰ βασιλέα, αὐτοκράτορα. || SE SALUER, vr., ἀλλήλους, ας, α ἀσπάζεσθαι ou δεξιοῦσθαι.

SALURE, sf., ἡ ἁλμυρότης, ητος.

SALUT, sm. 1° *Mise hors de mal, de péril, conservation*, ἡ σωτηρία, ας. Moyen de salut, σωτηρίας ἡ μηχανή, ῆς; ἡ σωτηρία, ας. Procurer le salut à qqn, σωτηρίαν τινὶ πορίζω, f. ιῶ. Chercher son salut dans une chose, τὴν σωτηρίαν ἔκ τινος ζητέω-ῶ, f. ήσω. En toi est notre salut, ἐν σοὶ ἐσμέν ου κείμεθα. || 2° *Action de saluer*, ὁ ἀσπασμός, οῦ. Répondre au salut, rendre le salut, ἀντ-ασπάζομαι, f. άσομαι; de qqn, à qqn, τινά. || Philippe à Aristote, salut, Φίλιππος Ἀριστοτέλει χαίρειν. Salut, cher ami, χαῖρε, ὦ φίλτατε. Salut, héraults, χαίρετε, κήρυκες.

SALUTAIRE, adj. 1° *Qui sauve*, σωτήριος, ον. || 2° *Utile*, χρήσιμος, ος et η, ον.

SALUTAIREMENT, adv., σωτηρίως; (utilement), χρησίμως.

SALUTATION, sf., ὁ ἀσπασμός, οῦ; ἡ προσαγόρευσις, εως.

SAMARIE, v., ἡ Σαμάρεια, ας.

SAMBUQUE, sf. 1° *Sorte de harpe*, ἡ σαμβύκη, ης. Joueur de sambuque, ὁ σαμβυκιστής, οῦ. Joueuse de sambuque, ἡ σαμβυκίστρια, ας. || 2° *Machine de guerre*, ἡ σαμβύκη, ης.

SAMÉ, *île*, ἡ Σάμη, ης. Habitants de Samé, οἱ Σαμαῖοι, ων.

SAMEDI, sm., τὸ σάββατον, ου.

SAMIEN, ENNE, adj., Σάμιος, α, ον. || Sm., ὁ Σάμιος, ου.

SAMNITES, *pple*, οἱ Σαμνῖται ου Σαυνῖται, ῶν. Des Samnites, Σαυνιτικός, ή, όν.

SAMNIUM, *pays*, ἡ Σαυνῖτις, ιδος.

SAMOS, *île*, ἡ Σάμος, ου. De Samos, Σάμιος, α, ον. Territoire de Samos, ἡ Σαμία, ας.

SAMOTHRACE, *île*, ἡ Σαμοθράκη, ης. De Samothrace, Σαμοθράκιος, α, ον. Habitants de Samothrace, οἱ Σαμοθρᾷκες, ων.

SANCTIFICATION, sf., ὁ ἁγιασμός, οῦ.

SANCTIFIER, va., ἁγιάζω, f. άσω, *acc.*

SANCTION, sf. 1° *Ratification*, ἡ κύρωσις, εως; ἡ ἐπικύρωσις, εως. || 2° *Approbation*, ἡ ἐπίκρισις, εως. || 3° *Peine ou récompense que porte la loi*, ἡ, τιμή, ῆς.

SANCTIONNER, va. 1° *Ratifier*, κυρόω-ῶ, ἐπι-κυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Approuver*, ἐπι-κρίνω, *acc.*

SANCTUAIRE, sm., τὸ ἄδυτον, ου; τὸ ἅβατον, ου; (chez les Juifs), τὸ ἁγιαστήριον, ου; (chez les chrétiens), τὸ ἅγιον, ου.

SANDALE, sf., τὸ σάνδαλον, ου. Petite sandale, τὸ σανδάλιον, ου.

SANDARAQUE, sf., *sorte de résine odorante*, ἡ σανδαράκη, ης.

SANG, sm. 1° *Fluide qui circule dans les veines*, τὸ αἷμα, ατος. Sang versé, ὁ φόνος, ου. Un peu de sang, τὸ αἱμάτιον, ου. Qui a du sang, ἔναιμος, ον. Qui n'a pas de sang, ἄναιμος, ον. Verser, répandre le sang, φόνον ποιέω-ῶ, f. ήσω. Il y eut beaucoup de sang répandu, ἐγένετο φόνος πολύς. Coûter beaucoup de sang, γίγνομαι οὐκ ἄνευ πολλοῦ φόνου. || 2° *Extraction, race*, τὸ γένος, ους; ἡ γενεά, ᾶς. Être du même sang, ἀπὸ τῆς αὐτῆς γενεᾶς γέγονα (de γίγνομαι). Qui est du même sang, ἀναγκαῖος, ος et α, ον.

SANG-FROID, sm., τὸ τῆς γνώμης ἀτάραχτον, ου; τὸ θάρρος, ους; ἡ ἡσυχία, ας. Qui a du sang-froid, ἀτάραχτος, ον; ἥσυχος, ον; ὑποστατικός, ή, όν. De sang-froid, ἀταράχτως, ἡσύχως. Tuer qqn de sang-froid, ἀνηλεῶς τινα ἀπο-κτείνω.

SANGLANT, ANTE, adj. 1° *Taché, souillé de sang*, αἱματώδης, ες; αἱμάτινος, η, ον; καθημαγμένος, η, ον. || 2° *Où il y a beaucoup de sang répandu, meurtrier*, ὀλέθριος, ον. || 3° *Outrageux*, δεινός, ή, όν.

SANGLE, sf., ὁ ἱμάς, άντος; (de lit), ὁ τόνος, ου.

SANGLIER, sm., ὁ ἄγριος(ου) σῦς, *gén.* συός; ὁ κάπρος, ου. Petit sanglier, τὸ καπρίδιον, ου.

SANGLOT, sm., ὁ στεναγμός, οῦ; ὁ λυγμός, οῦ.

SANGLOTER, vn., στενάζω, f. άξω; λύζω, f. λύξω.

SANGSUE, sf., ἡ βδέλλα, ης. Appliquer des sangsues, βδελλίζω, f. ιῶ.

SANGUIN, INE, adj. 1° *Qui appartient au sang*, αἱματικός, ή, όν. || 2° *Qui a beaucoup de sang*, ἔναιμος, ον; πολύαιμος, ον. Être sanguin, πολυαιμέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Qui est de couleur de sang*, αἱματοειδής, ές; αἱμοχροώδης, ες.

SANGUINAIRE, adj., φονικός, ή, όν. Être sanguinaire, αἵματος ου φόνου διψάω-ῶ.

SANGUINOLENT, ENTE, adj., αἱματοειδής, ές; αἱματώδης, ες.

SANHÉDRIN, sm., *tribunal suprême des Juifs*, τὸ συνέδριον, ου.

SANIE, sf., *pus séreux*, ὁ ἰχώρ, ῶρος; τὸ πῦον ου πύον, ου.

SANIEUX, EUSE, adj., ἰχωροειδής, ές; πυοειδής, ές.

SANITAIRE, adj., *qui a rapport à la santé*, ὑγιεινός, ή, όν.

SANS, prép., ἄνευ, χωρίς, *gén.* Sans dépense, ἄνευ δαπάνης. Sans moi, ἄνευ ἐμοῦ. Sans flatterie, χωρὶς κολακείας. || Sans qqn, sans qq. chose (sans l'intervention de qqn, de qq. chose), εἰ μὴ διά τινα, εἰ μὴ διά τι. Sans moi, tu serais tombé, εἰ μὴ δι' ἐμέ, ἔπεσες ἄν. Sans leur lenteur, εἰ μὴ διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν. || Sans que *devant un verbe à un mode personnel*, sans *devant un verbe à l'infinitif se traduisent par* ἄνευ τοῦ *et l'infinitif, plus souvent par* un participe *avec une négation, ou se tournent par* avant que, πρίν. Sans s'exposer au danger, ἄνευ τοῦ κινδυνεύειν. Je parlerai sans rien cacher (n'ayant rien caché), οὐδὲν ἀπο-κρύψας ἐρῶ. Je ne partirai pas sans avoir reçu l'argent (n'ayant pas reçu l'argent *ou* avant que j'aie reçu l'argent), οὐκ ἀπειμι μὴ ἀπο-λαβὼν τὰ χρήματα ου πρὶν ἂν ἀπο-λάβω τὰ χρήματα. || Sans *se rend souvent par* ἀ ou ἀν *privatif en composition*. Sans danger (adj.), ἀκίνδυνος, ον; (adv.), ἀκινδύνως. Il est parti sans avoir mangé, sans avoir bu, ἀπ-ῆλθεν ἄσιτος, ἄποτος.

SANSONNET, sm., *oiseau*, ὁ ψάρος, ου.

SANTAL ou **SANDAL**, sm., *bois aromatique*, τὸ σάνταλον, ου. De santal, de bois de santal, σανταλινος, η, ον.

SANTÉ, sf. 1° *Etat de celui qui est sain*, ἡ ὑγίεια, ας. La santé de l'âme et du corps, ἡ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ὑγίεια. Revenir à la santé, ὑγιαίνω, f. ανῶ. || Bonne santé, ἡ ὑγίεια, ας; ἡ εὐεξία, ας; ἡ εὐρωστία, ας. Qui a une bonne santé, ὑγιής, ές. Avoir une bonne santé, ὑγιείᾳ χρόομαι-ῶμαι; ὑγιαίνω, f. ανῶ. || Mauvaise santé, ἡ ἀρρωστία, ας. Qui a une mauvaise santé, ἄρρωστος, ον. Avoir une mauvaise santé, ἀρρωστέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Action de boire à qqn en lui souhaitant bonne santé*, ἡ φιλοτησία, ας; ἡ πρόποσις, εως. Boire à la santé de qqn, porter la santé de qqn, φιλοτησίαν προ-πίνω τινί.

SAÔNE, *fl.*, ὁ Ἄραρ, αρος.

SAPE, sf., *action de saper*, ἡ ὑπόρυξις, εως; τὸ ὑπόρυγμα, ατος.

SAPER, va., (au pr. et au fig.), δι-ορύττω, ὀπ-ορύττω, *acc.*

SAPEUR, sm., *celui qui travaille à la sape*, ὁ σκαπτήρ, ῆρος.

SAPHIQUE, adj., Σαπφικός, ή, όν.

SAPHIR, sm., *pierre précieuse*, ἡ σάπφειρος, ου. De saphir, σαπφειρινος, η, ον.

SAPHO ou **SAPPHO**, *f.*, ἡ Σαπφώ, οῦς.

SAPIDE, adj., *qui a de la saveur*, εὔχυμος, ον.

SAPIDITÉ, sf., ἡ εὐχυμία, ας.

SAPIENCE, sf. Voy. SAGESSE.

SAPIN, sm., *arbre*, ἡ ἐλάτη, ης. De sapin, le bois de sapin, ἐλάτινος, η, ον.

SAPINIÈRE, sf., *lieu planté de sapins*, ὁ ἐλατῶν δρυμός, οῦ.

SAPONAIRE, sf., *plante*, τὸ στρούθιον, ου. De saponaire, στρούθιος, α, ον. Nettoyer avec de la saponaire, στρουθίζω, f. ιῶ, *acc.*

SARCASME, sm., ὁ σαρκασμός, οῦ; *mieux* τὸ πικρὸν (οῦ) σκῶμμα, ατος.

SARCASTIQUE, adj., πικρῶς ἐπισκώπτων, ουσα, ον.

SARCELLE, sf., *oiseau aquatique*, ἡ φασκάς, άδος; ὁ πηνέλοψ, οπος.

SARCLAGE, sm., ὁ ποασμός, οῦ; ἡ σκάλισις, εως; ἡ σκάλσις, εως.

SARCLER, va., σκάλλω, f. σκαλῶ; βοτανίζω, f. ιῶ, *acc.*

SARCLEUR, sm., ὁ σκαλεύς, έως.

SARCLOIR, sm., ἡ σκαλίς, ίδος.

SARCOCOLLE, sf., *sorte de gomme*, ἡ σαρκόκολλα, ης.

SARCOME, sm., *excroissance de chair*, τὸ σάρκωμα, ατος.

SARCOPHAGE, sm., *cercueil*, ἡ σορός, οῦ; ἡ λάρναξ, ακος.

SARCOTIQUE, adj., *propre à faire renaître les chairs*, σαρκωτικός, ή, όν.

SARDAIGNE, *île*, ἡ Σαρδώ, οῦς; ἡ Σαρδών, όνος. De Sardaigne, Σαρδόνιος, α, ον. Habitants de la Sardaigne, οἱ Σαρδόνιοι, ων.

SARDANAPALE, *h.*, ὁ Σαρδανάπαλλος ou Σαρδαναπαλος, ου.

SARDES, *v.*, αἱ Σάρδεις, εων. De Sardes, Σαρδιανός, ή, όν. Habitant de Sardes, ὁ Σαρδιανός, οῦ.

SARDINE, sf., ἡ ἀφύη, ης; ἡ τριχίς, ίδος; ἡ μεμβράς, άδος; *néol.* ἡ σαρδίνη, ης. Petite sardine, τὸ τριχίδιον, ου. Marchand de sardines, ὁ μεμβραδοπώλης, ου.

SARDOINE, sf., *sorte d'agate*, ὁ σαρδόνυξ, υχος.

SARDONIEN ou **SARDONIQUE**, adj. m. Ris sardonien *ou* sardonique, ὁ σαρδάνιος (ου) γέλως, ωτος. Avoir un ris sardonique, σαρδάνιον γελάω-ῶ.

SARISSE, sf., *pique*, ἡ σάρισα, ης. Armé de la sarisse, σαρισοφόρος, ον.

SARMATES, *pple*, οἱ Σαυρομάται ou Σαρμάται, ῶν. Des Sarmates, Σαυροματικός, ή, όν; Σαρματικός, ή, όν.

SARMATIE, *pays*, ἡ Σαρματία, ας.

SARMENT, sm., τὸ κλῆμα, ατος. Petit sarment, τὸ κλημάτιον, ου.

SARMENTEUX, EUSE, adj., κληματοειδής, ές; κληματώδης, ες.

SARONIQUE, adj., Σαρωνικός, ή, όν.

SARPÉDON, *h.*, ὁ Σαρπηδών, όνος.

SARRASINS, *pple*, οἱ Σαρακηνοί, ῶν.

SARRIETTE, sf., *plante*, ἡ θύμβρα, ας; τὸ θύμβρον, ου. Semblable à la sarriette, θυμβρώδης, ες.

SAS, sm., *sorte de tamis*, τὸ τρίχινον κόσκινον, ου.

SASSER, va., τῷ τριχίνῳ κοσκίνῳ δι-αττάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SATAN, sm., ὁ Σατᾶν, ᾶνος; ὁ Σατανᾶς, ᾶ.

SATANIQUE, adj., Σατανικός, ή, όν.

SATELLITE, sm., ὁ δορυφόρος, ου. Etre satellite de qqn, τινὰ ou τινὶ δορυφορέω-ῶ, f. ήσω.

SATIÉTÉ, sf., ὁ κόρος, ου; ἡ πλησμονή, ῆς. Jusqu'à satiété, εἰς ou πρὸς κόρον.

SATIRE, sf. 1° *Ouvrage en vers pour censurer*, τὸ σκωπτικὸν (οῦ) ποίημα, ατος; ὁ σίλλος, ου. || 2° *Discours piquant*, τὸ σκῶμμα, ατος.

SATIRIQUE, adj., σκωπτικός, ή, όν. Poète satirique, ὁ σιλλογράφος, ου.

SATIRIQUEMENT, adv., σκωπτικῶς.

SATISFACTION, sf. 1° *Contentement*, ἡ εὐθυμία, ας; ἡ ἡδονή, ῆς; ἡ εὐφροσύνη, ης. Donner de la satisfaction à qqn, τινὰ εὐφραίνω, f. ανῶ. || 2° *Réparation d'une offense*, ἡ τιμή, ῆς; ἡ τιμωρία, ας. Faire, donner satisfaction à qqn, τινὰ ἀπο-πληρόω-ῶ, f. ώσω; δίκην δίδωμι τινι. Obtenir, avoir satisfaction d'une chose, δίκην ou τιμωρίαν λαμβάνω, ἔχω τινός.

SATISFAIRE, va. 1° *Contenter*, χαρίζομαι, f. ισοῦμαι, *dat.*; εὐφραίνω, f. ανῶ. *acc.* Etre satisfait d'une chose, τινὶ ἀρέσκομαι (pass.). 2° *Faire réparation*, δίκην δίδωμι, *dat.* || 3° *Payer ce qui est dû à*, δια-λύω, f. σω; ἀπ-αλλάττω, *acc.* Il satisfit ses créanciers, τοὺς δανειστὰς δι-έλυσε. || 4° *Contenter, assouvir*, ἀπο-πληρόω-ῶ, ἐκ-πληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Satisfaire un désir, ἐπιθυμίαν ἀπο-πληρῶ. || 5° *Plaire à*, ἀρέσκω, *dat.* || Vn., *faire ce qu'on doit par rapport à qq. chose.* Satisfaire à son devoir, τὰ προσήκοντα πράττω. Satisfaire à la loi, τῷ νόμῳ πείθομαι (mov.). Satisfaire à un payement, ἀπο-τίνω τὰ ὀφειλόμενα. || SE SATISFAIRE, vr., *contenter son désir*, τὴν ἐπιθυμίαν ἀπο-πληρόω-ῶ, f. ώσω.

SATISFAISANT, ANTE, adj., ἀρκῶν, οῦσα, οῦν; ἱκανός, ή, όν.

SATISFAIT, AITE, p.p. Voy. SATISFAIRE. || Adj., *content.* Voy. ce mot.

SATRAPE, sm., ὁ σατράπης, ου. De satrape, σατραπικός, ή, όν. Etre satrape d'un pays, χώραν ou χώρας σατραπεύω, f. σω. Fonction de satrape, ἡ σατραπεία, ας.

SATRAPIE, sf., *gouvernement d'un satrape*, ἡ σατραπεία, ας.

SATURNALES, sf. pl., τὰ Κρόνια, ων. La fête des Saturnales, ἡ Κρονικὴ ἑορτή, ῆς.

SATURNE, *dieu et planète*, ὁ Κρόνος, ου. De Saturne, Κρονικός, ή, όν.

1. **SATYRE**, sm., *demi-dieu*, ὁ σάτυρος, ου. Petit satyre, ὁ σατυρίσκος, ου. De satyre, σατυρικός, ή, όν.

2. **SATYRE**, sf., *drame satyrique*, τὸ σατυρικόν, οῦ, *avec ou sans* δρᾶμα, ατος; οἱ

σάτυροι, ων. Qui concerne la satyre, σατυρικός, ή, όν.

SATYRION, sm., *plante*, τὸ σατύριον, ου.

SATYRIQUE, adj., σατυρικός, ή, όν. Drame satyrique, τὸ σατυρικόν, οῦ, *avec ou sans* δρᾶμα, ατος.

SATYROS, *h.*, ὁ Σάτυρος, ου.

SAUCE, sf., ὁ ζωμός, οῦ; τὸ ἔμβαμμα, ατος. Sauce piquante, ἡ ἅλμη, ης.

SAUCER, va., *tremper dans la sauce*, εἰς τὸν ζωμὸν ἐμ-βάπτω, *acc.*

SAUCIÈRE, sf., τὸ ἐμβάφιον, ου.

SAUCISSE, sf., **SAUCISSON**, sm., ὁ ἀλλᾶς, ᾶντος; ἡ φύσκη, ης.

1. **SAUF**, prép., *hormis*, πλήν, χωρίς, ἐκτός, *gén.*

2. **SAUF, SAUVE**, adj., ἀβλαβής, ές. Sain et sauf, σῶς, σῶν. Laisser à qqn la vie sauve, τινὸς φείδομαι, f. φείσομαι.

SAUF-CONDUIT, sm., ἡ δίοδος, ου; ἡ ἀσφάλεια, ας; ἡ ἄδεια, ας.

SAUGE, sf., *plante*, ὁ σφάκος, ου; ὁ ἐλελίσφακος, ου.

SAUGRENU, UE, adj., ἄτοπος, ον; ἀλλόκοτος, ον; μῶρος, α, ον.

SAULE, sm., *arbre*, ἡ ἰτέα, ας. De saule, ἰτέϊνος, η, ον.

SAUMÂTRE, adj., ἁλμυρός, ά, όν; ἁλυκώδης, ες.

SAUMURE, sf., ἡ ἅλμη, ης. Conserver dans la saumure, ἁλμεύω, f. σω, *acc.*

SAUNAGE, sm., *commerce du sel*, ἡ ἁλατοπωλία, ας.

SAUNIER, sm., *celui qui fait du sel*, ὁ ἁλοπηγός, οῦ.

SAUPOUDRER, va., πάττω, δια-πάττω, f. πάσω, *acc.*; de, *dat.*

SAUSSAIE, sf., *lieu planté de saules*, ὁ ἰτεών, ῶνος.

SAUT, sm., τὸ ἅλμα, ατος; τὸ πήδημα, ατος. Faire un saut, πήδημα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || D'UN SAUT, D'UN PLEIN SAUT, loc. adv., *tout à coup*, αἰφνιδίως.

SAUTER, vn. 1° *Faire un saut*, ἅλλομαι, πηδάω-ῶ. Sauter en haut, ἀνα-πηδάω-ῶ. Sauter par-dessus, ὑπερ-πηδάω-ῶ, *acc.* Sauter de, du haut de, sauter à bas de, ἀπο-πηδάω-ῶ, κατα-πηδάω-ῶ ἀπό *et le gén.* Sauter dans, εἰσ-πηδάω-ῶ εἰς *et l'acc.* Habile à sauter, ἁλτικός, ή, όν. || 2° *S'élancer*, ὁρμάω-ῶ, ἐφ-ορμάω-ῶ, f. ήσω; à, sur, εἰς, πρός *et l'acc.* Sauter sur ses armes, τὰ ὅπλα ἁρπάζω. || Va. 1° *Franchir*, ὑπερ-πηδάω-ῶ, ὑπερ-άλλομαι; (en traversant), δια-πηδάω-ῶ, *acc.* || 2° *Omettre*, παρα-λείπω, παρ-ίημι, ἀπο-λείπω, *acc.*

SAUTERELLE, sf., ἡ ἀκρίς, ίδος. Petite sauterelle, τὸ ἀκρίδιον, ου. Qui se nourrit de sauterelles, ἀκριδοφάγος, ον.

SAUTEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui fait des tours de force*, ὁ κυβιστήρ, ῆρος; ὁ κυβιστῶν, ῶντος; *fém.* ἡ κυβιστῶσα, ης.

SAUTILLANT, ANTE, adj., σκιρτητικός, ή, όν; πηδητικός, ή, όν.

SAUTILLEMENT, sm., ἡ σκίρτησις, εως; τὸ σκίρτημα, ατος; ἡ πήδησις, εως.

SAUTILLER, vn., σκιρτάω-ῶ, f. ήσω; πηδάω-ῶ.

SAUTOIR, sm., ὁ χιασμός, οῦ. Mettre en sautoir, χιάζω, f. άσω, *acc.*

SAUVAGE, adj. 1° *Au propre*, (en parl. des animaux, des peuples, des pays, des plantes). ἄγριος, α, ον. Animal, bête sauvage, τὸ θηρίον, ου. De la nature des bêtes sauvages, θηριώδης, ες. Nature de bête sauvage, ἡ θηριότης, ητος. || 2° *Au figuré*, (en parl. des hommes), ἄγριος, α, ον; ἀγροικος, ον.

SAUVAGEMENT, adv., ἀγρίως, ἀγροίκως.

SAUVAGERIE, sf., ἡ ἀγριότης, ητος; τὸ ἄγριον, ου; ἡ ἀγροικία, ας.

SAUVEGARDE, sf., *protection accordée*, ἡ φυλακή, ῆς; ἡ προστασία, ας. Prendre qqn sous sa sauvegarde, δέχομαί, προσ-δέχομαί τινα. Se mettre sous la sauvegarde de qqn, χράομαι-ῶμαί τινι προστάτῃ.

SAUVER, va. 1° *Mettre en sûreté, préserver*, σῴζω, δια-σῴζω; περι-ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; qqn d'une chose, τινά ἔκ τινος. Sauver la vie à qqn, σῴζω τὸν βίον τινί. Sauver sa propre vie, τὴν ψυχὴν περι-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Sauver qqn de l'indigence, des dangers, δια-σῴζω τινὰ ἐξ ἀπορίας, ἐκ κινδύνων. || 2° *Épargner*, ἀπ-αλλάττω; une chose à qqn, τινός τινα. || 3° **Rendre heureux dans le ciel**, σῴζω, *acc.* || SE SAUVER, vr. 1° *Se réfugier*, σῴζομαι, δια-σῴζομαι (pass.), καταφεύγω; ἀ, dans un lieu, εἰς τόπον; auprès de qqn, πρός τινα. || 2° *Se mettre à l'abri*, σῴζομαι, ἐκ-σῴζομαι (pass.); du danger, κινδύνου, ἐκ κινδύνου. || 3° *S'échapper*, ἀποδιδράσκω, ἀπο-φεύγω; de, ἐκ, ἐξ *et le gén.* || 4° *Faire son salut*, σῴζομαι (pass.).

SAUVEUR, sm., ὁ σωτήρ, τῆρος, (voc. σῶτερ). || Le Sauveur (Jésus-Christ), ὁ Σωτήρ, ῆρος.

SAVAMMENT, adv. 1° *D'une manière savante*, σοφῶς. || 2° *Avec connaissance*, ἐπιστημόνως.

SAVANT, ANTE, adj. 1° *Qui sait beaucoup*, σοφός, ή, όν; πολυμαθής, ές; πεπαιδευμένος, η, ον. Savant en qq. chose, πεπαιδευμένος τι. || 2° *Où il y a de la science*, σοφός, ή, όν. || Sm., ὁ σοφός, οῦ; ὁ φιλόσοφος, ου.

SAVETIER, sm., ὁ νευροῤῥάφος, ου; ὁ πίσυγγος, ου. Echoppe de savetier, τὸ πισύγγιον, ου.

SAVEUR, sf., ὁ χυλός, οῦ; ὁ χυμός, οῦ; τὸ γεῦμα, ατος. D'une saveur agréable, εὔχυμος, ον. Sans saveur, ἄχυμος, ον.

1. **SAVOIR**, va. 1° *Connaître, avoir connaissance de*, οἶδα, ἐπίσταμαι, γιγνώσκω, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*, ou *participe*. Je sais que je suis mortel, οἶδα ὅτι θνητός εἰμι ου θνητὸς ὤν. Je le sais bien, εὖ οἶδ' ὅτι. Je ne sais comment, οὐκ οἶδ' ὅπως. Je ne sais que faire, οὐκ ἔχω ὅ τι ποιῶ. Je ne sais que dire, οὐκ ἔχω ὅ τι χρὴ λέγειν. Ils ne savaient où se procurer des vivres, τὰ ἐπιτήδεια οὐκ εἶχον ὁπόθεν λαμβάνοιεν. Sans le savoir (ne sachant pas), οὐκ εἰδώς, υῖα, ός. || 2° *Posséder (une science), être exercé à*, ἐπίσταμαι, *acc.* ou *inf.*; ἐμπείρως ἔχω, *gén.* Savoir le syrien, Συριστὶ ἐπίσταμαι. || 3° *Avoir dans la mémoire*, ἐπίσταμαι, ἀπὸ μνήμης οἶδα, *acc.* Savoir à fond, ἐξ-επίσταμαι, *acc.* Savoir

par cœur les fables d'Esope, μύθους τοὺς Αἰσώπου ἐπίσταμαι. || 4° *l'ouvoir, être en état de*, δυνατός, ή, όν εἰμι *et l'inf.* Je ne saurais dire (je ne dirais pas), οὐκ ἂν εἴποιμι. || Vn., *avoir l'esprit rempli de connaissances*, τῶν γραμμάτων ἔμπειρος, όν εἰμι. || FAIRE SAVOIR, *annoncer par lettre, par message*, ἀπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.*; que, ὅτι ou ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.* || SAVOIR, à SAVOIR, loc. conj., *c'est-à-dire*, δηλονότι, ἠγοῦν.

2. **SAVOIR**, sm., *science*, ἡ ἐπιστήμη, ης; ἡ παιδεία, ας. Qui a du savoir, ἐπιστήμων, ον.

SAVOIR-FAIRE, sm., ἡ δεξιότης, ητος. Qui a du savoir-faire, δεξιός, ά, όν.

SAVOIR-VIVRE, sm., ἡ κομψότης, ητος. Qui a du savoir-vivre, κομψός, ή, όν; εὐπαίδευτος, ον. Qui manque de savoir-vivre, ἀπαίδευτος, ον.

SAVON, sm., ὁ σάπων, ωνος (néologisme).

SAVONNER, va., *nettoyer avec du savon*, σάπωνι πλύνω, f. πλυνῶ, *acc.*

SAVOURER, va., ἡδέως γεύομαι, f. γεύσομαι, *gén.*

SAVOUREUSEMENT, adv., *en savourant*, ἡδέως γευόμενος, η, ον.

SAVOUREUX, EUSE, adj., εὔχυμος, ον; εὔχυλος, ον; ἡδύς, ἡδεῖα, ἡδύ.

SAXATILE, adj., *qui se trouve parmi les pierres*, πετραῖος, α, ον.

SAXIFRAGE, sm., *plante*, τὸ ἔμπετρον, ου.

SAXONS, *pple*, οἱ Σάξονες, ωνος.

SAYON, sm., *casaque à l'usage des gens de guerre*, ὁ σάγος, ου.

SCABIEUX, EUSE, adj., *qui ressemble à la gale*, ψωροειδής, ές.

SCABREUX, EUSE, adj. 1° *Raboteux*, τραχύς, εῖα, ύ. || 2° *Périlleux, difficile*, ἐπικίνδυνος, ον; χαλεπός, ή, όν.

SCALPEL, sm., ἡ σμίλη, ης. Petit scalpel, τὸ σμιλίον, ου.

SCALPER, va., (à la manière des Scythes), ἀπο-σκυθίζω, f. ιῶ, *acc.*

SCAMANDRE, *fl.*, ὁ Σκάμανδρος, ου.

SCAMMONÉE, sf., *plante purgative*, ἡ σκαμμωνία, ας.

SCANDALE, sm., τὸ σκάνδαλον, ου. Pierre de scandale, ἡ σκανδάλου πέτρα, ας.

SCANDALEUX, EUSE, adj., σκανδαλώδης, ες; (honteux), αἰσχρός, ά, όν.

SCANDALISER, va., *donner du scandale*, σκανδαλίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE SCANDALISER, vr., *s'offenser de*, δυσχεραίνω, f. ανῶ, *acc.*

SCANDER, va., *mesurer* (*les vers*), ῥυθμίζω, f. ιῶ, *acc.*

SCARABÉE, sm., *insecte*, ὁ κάραβος, ου; ὁ κάνθαρος, ου; ἡ κανθαρίς, ίδος.

SCARE, sm., *poisson*, ὁ σκάρος, ου.

SCARIFICATION, sf., *incision superficielle*, ἡ σχάσις, εως; ἡ ἀπόσχασις, εως.

SCARIFIER, va., *inciser superficiellement*, σχάζω, ἀπο-σχάζω, f. σχάσω, *acc.*

SCAURUS, *h.*, ὁ Σκαῦρος, ου.

SCAZON, sm., *sorte de vers*, ὁ σκάζων, οντος.

SCEAU, sm., ἡ σφραγίς, ῖδος; τὸ σήμαντρον, ου; τὸ σημεῖον, ου. Mettre, apposer le sceau sur une chose, σφραγῖδα ἐπι-βάλλω τινί. Empreinte du sceau, τὸ σφράγισμα, ατος. || *Au fig.* Mettre le sceau à (terminer) une chose, ἐξ-εργάζομαί τι. Sous le sceau du secret, δι' ἀπορρήτων.

SCÉLÉRAT, ATE, adj. et subst., μιαρός, ά, όν; πονηρός, ά, όν. Tête scélérate, μιαρὰ (ἄς) κεφαλή, ῆς. O scélérat ! ὦ μιαρέ.

SCÉLÉRATESSE, sf., ἡ μιαρία, ας; ἡ πονηρία, ας. Avec scélératesse, μιαρῶς.

SCELLÉ, ÉE, p.p. Voy. SCELLER. || Sm., *sceau apposé par autorité de justice*, τὸ σημεῖον, ου. Mettre les scelles sur une chose, τὶ ἀπο-σημαίνομαι, f. ανοῦμαι. Rompre les scellés, τὰ σημεῖα ἀφ-αιρέω-ῶ.

SCELLER, va. 1° *Appliquer le sceau à*, σφραγίζω (et moy.), ἐπι-σφραγίζω, f. ιῶ (et moy.); σημαίνω, f. σημανῶ, *acc.* || 2° *Confirmer*, βεβαιόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SCÈNE, sf. 1° *Partie du théâtre où jouent les acteurs*, ἡ σκηνή, ῆς. Paraître, monter sur la scène, παρ-έρχομαι ἐπὶ τὴν σκηνήν. Mettre sur la scène (un personnage, un événement), εἰς τὸ θέατρον εἰσ-άγω, *acc.* || 2° *Art dramatique*, ἡ σκηνή, ῆς. || 3° *Spectacle*, ἡ θέα, ας; τὸ θέαμα, ατος. || 4° *Evénement extraordinaire*, τὸ δρᾶμα, ατος; ἡ σκηνή, ῆς. || 5° *Vif démêlé*, ὁ θόρυβος, ου; ἡ ταραχή, ῆς.

SCÉNIQUE, adj., σκηνικός, ή, όν. Représentation scénique pour un concours, τὸ ἀγώνισμα, ατος.

SCEPTICISME, sm., ἡ τῶν σκεπτικῶν αἵρεσις ou προαίρεσις, εως.

SCEPTIQUE, adj., σκεπτικός, ή, όν. || Sm., ὁ σκεπτικός, οῦ.

SCEPTRE, sm. 1° *Bâton de commandement*, τὸ σκῆπτρον, ου. || 2° *Royauté*, ἡ βασιλεία, ας; τὸ σκῆπτρον, ου (poét.). || 3° *Supériorité*, ἡ ἡγεμονία, ας.

SCHÈNE, sm., *mesure itinéraire*, ὁ σχοῖνος, ου.

SCHISMATIQUE, adj., σχισματικός, ή, όν.

SCHISME, sm., τὸ σχίσμα, ατος.

SCIAGE, sm., ἡ πρῖσις, εως.

SCIATIQUE, sf., *sorte de goutte*, ἡ ἰσχιάς, άδος. Atteint de la sciatique, ἰσχιακός, ή, όν.

SCIE, sf. 1° *Instrument pour scier*, ὁ πρίων, ονος. Petite scie, τὸ πριόνιον, ου. Semblable à une scie, πριονώδης, ες. || 2° *Poisson de mer*, ὁ πρίστης, ου.

SCIEMMENT, adv., εἰδότως. Qui agit sciemment, εἰδώς, υῖα, ός.

SCIENCE, sf. 1° *Connaissance d'une chose*, ἡ ἐπιστήμη, ης; ἡ γνῶσις, εως. || 2° *Ensemble de connaissances sur une chose*, τὸ μάθημα, ατος; ἡ παιδεία, ας. Les sciences, τὰ μαθήματα, ων. || 3° *Instruction*, ἡ παιδεία, ας; τὸ παίδευμα, ατος.

SCIENTIFIQUE, adj., μαθηματικός, ή, όν; ἐπιστημονικός, ή, όν.

SCIENTIFIQUEMENT, adv., μαθηματικῶς, ἐπιστημονικῶς.

SCIER, va. 1° *Fendre avec une scie*, πρίω, δια-πρίω, ἐκ-πρίω, *acc.* Facile à scier, εὔπριστος, ον. Difficile à scier, δύσπριστος,

ον. || 2° *Couper, moissonner*, θερίζω, f. ιῶ, *acc.*

SCIEUR, sm., ὁ πρίστης, ου; (faucheur, moissonneur), ὁ θεριστής, οῦ.

SCILLE, sf., *oignon marin*, ἡ σκίλλα, ης. Semblable à un oignon de scille, σκιλλώδης, ες.

SCILLONTE, *v.*, ὁ Σκιλλοῦς, οῦντος. De Scillonte, Σκιλλούντιος, α, ον. Habitants de Scillonte, οἱ Σκιλλούντιοι, ων.

SCINDER, va., σχίζω, f. ιῶ, *acc.*

SCINTILLANT, ANTE, adj., σπινθηρίζων, ουσα, ον; μαρμαρυγώδης, ες.

SCINTILLATION, sf., ἡ μαρμαρυγή, ῆς.

SCINTILLER, vn., σπινθηρίζω, f. ιῶ; ἀστράπτω, f. ἀψω.

SCION, sm., *jeune pousse*, ὁ θαλλός, οῦ; ὁ κλαδίσκος, ου.

SCIPION, *h.*, ὁ Σκιπίων, ωνος; ὁ Σκηπίων, ωνος. Les Scipions, οἱ Σκιπίωνες ου Σκηπίωνες, ων.

SCISSION, sf., ἡ διάστασις, εως. Faire scission, δι-ίσταμαι (moy. avec sens neutre).

SCIURE, sf., τὸ πρίσμα, ατος; τὸ ἐκπρισμα, ατος.

SCOLAIRE, adj., σχολαστικός, ἡ, όν. Les études scolaires, αἱ σχολαστικαὶ μελέται, ῶν.

SCOLASTIQUE, adj., σχολαστικός, ἡ, όν.

SCOLIASTE, sm., ὁ σχολιαστής, οῦ.

SCOLIE, sf. 1° *Note*, τὸ σχόλιον, ου. || 2° *Chanson de table*, τὸ σκολιόν, οῦ.

SCOLOPENDRE, sf. 1° *Insecte*, ἡ σκολόπενδρα, ας. || 2° *Plante*, τὸ σκολοπένδριον, ου.

SCOMBRE, sm., *poisson*, ὁ σκόμβρος, ου.

SCOPAS, *h.*, ὁ Σκόπας, α.

SCORBUT, sm., ἡ στομακάκη, ης.

SCORIE, sf., ἡ σκωρία, ας. Semblable à des scories, σκωριοειδής, ές.

SCORPION, sm., ὁ σκορπίος, ου. Semblable à un scorpion, σκορπιώδης, ες.

SCRIBE, sm., ὁ γραμματεύς, έως; ὁ γραμματιστής, οῦ.

SCROFULES, sf. pl., *écrouelles*, αἱ χοιράδες, ων.

SCROFULEUX, EUSE, adj., χοιραδώδης, ες.

SCRUPULE, sm. 1° *Petit poids*, τὸ γράμμα, ατος. || 2° *Inquiétude de conscience*, τὸ ἐνθύμιον, ου. Qui cause du scrupule, ἐνθύμιος, ον. || 3° *Grande exactitude*, ἡ ἀκρίβεια, ας. || 4° *Grande délicatesse*, ἡ εὐλάβεια, ας. || 5° *Hésitation, embarras*, ὁ ὄκνος, ου; ἡ ἀπορία, ας.

SCRUPULEUSEMENT, adv. 1° *Avec exactitude*, ἀκριβῶς. || 2° *Avec délicatesse*, εὐλαβῶς, μετ' εὐλαβείας.

SCRUPULEUX, EUSE, adj. 1° *Exact*, ἀκριβής, ές. Trop scrupuleux, ὑπερακριβής, ές. || 2° *Délicat, réservé*, εὐλαβής, ές.

SCRUTATEUR, sm., *celui qui scrute*, ὁ ἐξεταστής, οῦ. || Adj., *qui observe*, ἐξεταστικός, ή, όν.

SCRUTER, va., ἐξ-ετάζω, f. άσω; ἐξ-ερευνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SCRUTIN, sm., *manière de donner les suffrages*, ἡ ψηφοφορία, ας. Voter au scrutin secret, κρύδδην τὴν ψῆφον φέρω.

SCULPTER, va., γλύφω, *acc.*

SCULPTEUR, sm., ὁ γλυφεύς, έως; (statuaire), ὁ ἀνδριαντοποιός, οῦ.

SCULPTURE, sf., ἡ γλυφή, ῆς; (la statuaire), ἡ ἀνδριαντοποιΐα, ας.

SCYLLA, *écueil*, ἡ Σκύλλα, ης.

SCYROS, *île*, ἡ Σκῦρος, ου. De Scyros, Σκύριος, α, ον. Habitants de Scyros, οἱ Σκύριοι, ων.

SCYTALE, sf., *bâton et serpent*, ἡ σκυτάλη, ης.

SCYTHE, *pple*, ὁ Σκύθης, ου. Femme scythe, ἡ Σκυθίς, ίδος. Des Scythes, Σκυθικός, ή, όν. Dans la langue des Scythes, Σκυθιστί.

SCYTHIE, *pays*, ἡ Σκυθία, ας; ἡ Σκυθική, ῆς. De Scythie, Σκυθικός, ή, όν.

SE. 1° *Pronom réfléchi*, ἑαυτοῦ ου αὐτοῦ, ῆς, οῦ, *etc.* Il s'admire, ἑαυτὸν θαυμάζει. || *Se rend souvent par un verbe* au moyen *ou* au passif. Se procurer de l'argent, χρήματα πορίζομαι, f. ιοῦμαι. Se mouvoir, κινέομαι-οῦμαι, f. θήσομαι. || 2° *Pronom réciproque*, ἀλλήλων, *etc.* ou ἑαυτῶν, αὐτῶν, *etc.* Ils se portent envie, φθονοῦσιν ἀλλήλοις, *qqf.* ἑαυτοῖς.

SÉANCE, sf., ἡ ἕδρα, ας; ἡ συνεδρία, ας. Tenir séance, être en séance, ἕδραν ἔχω; συνεδρεύω, f. εύσω; συγκάθ-ημαι. Séance tenante, μεταξὺ τῆς συνεδρίας. Salle des séances, τὸ συνέδριον, ου.

1. **SÉANT**, part. prés., et **SÉANT, ANTE**, adj., *qui siège*, συνεδρεύων, ουσα, ον; συγκαθήμενος, η, ον. || Sm., *posture d'un homme assis dans son lit*. Se mettre sur son séant, ἀνακαθ-ίζω (et moyen). Etre sur son séant, ἀνακάθ-ημαι.

2. **SÉANT, ANTE**, adj., *convenable, décent*, εὐπρεπής, ές; ἁρμόττων, ουσα, ον. Il n'est pas séant à qqn de faire une chose, οὐ πρέπει τινὶ ποιεῖν τι.

SEAU, sm., ὁ κάδος, ου; ὁ ἀμφορεύς, έως; ἡ ὑδρία, ας.

SÉBILE, sf., ἡ κάρδοπος, ου; ἡ σκάφη, ης. Petite sébile, ἡ σκαφίς, ίδος.

SEC, SÈCHE, adj. 1° *Sans humidité, aride*, ξηρός, ά, όν; αὖος, α, ον; ἄνυδρος, ον; σκληρός, ά, όν. Été sec, θέρος (ους) ἄνομβρον, ου. Coups de tonnerre secs, σκληραὶ βρονταί, ῶν. D'un œil sec, ἀδακρυτί. || Manger son pain sec, ἄρτον μόνον ἐσθίω. || 2° *Maigre, décharné*, σκληρός, ά, όν; ἰσχνός, ή, όν. || 3° *Sans agrément, dur, froid*, (en parl. du style), ξηρός, ά, όν; (des personnes, des choses), ψυχρός, ά, όν. Paroles sèches, ψυχροὶ λόγοι. || Sec, adv. Boire sec, ἀκρατοποτέω-ῶ, f. ήσω. Répondre, parler sec à qqn, ἀπο-κρίνομαι, λέγω ἁπλῶς τινι. || A sec, loc. adv., *en lieu sec*, ἐν ξηρῷ, ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. Mettre à sec (un étang, un fleuve, etc.), ξηραίνω, *acc.* Mettre, tirer les vaisseaux à sec, εἰς τὸ ξηρὸν τὰς ναῦς ἐξωθέω-ῶ.

SÉCHAGE, sm., ἡ ξηρασία, ας; ἡ ξήρανσις, εως.

SÈCHE ou SEICHE, sf., *poisson*, ἡ σηπία, ας. Petite sèche, τὸ σηπίδιον, ου.

SÈCHEMENT, adv. 1° *En lieu sec*, ἐν ξηρῷ. || 2° *Froidement, durement*, ψυχρῶς. || 3° *Sans agrément, sans grâce*, ἀχαρίτως.

SECHER, va., *rendre sec, mettre à sec*, ξηραίνω; αὐαίνω. f. ανῶ, *acc.* || Faire sécher (à l'air), ἀνα-ψύχω, f. ψύξω, *acc.* || Vn., *devenir sec*, ξηραίνομαι (pass.); αὐαίνομαι, f. ανθήσομαι. || *Au fig.* Sécher de tristesse, λύπῃ τήκομαι (pass.).

SÉCHERESSE, sf. 1° *Etat de ce qui est sec*, ἡ ξηρότης, ητος; ἡ ξηρασία, ας. || 2° *Température sèche*, ὁ αὐχμός, οῦ; ἡ ἀνομβρία, ας. || 3° *Froideur, dureté*, ἡ ψυχρότης, ητος; τὸ ψυχρόν, οῦ. || 4° *Manque de grâce*, ἡ ἀχαριστία, ας.

SECOND, ONDE, adj., *deuxième*. Voy. ce mot. || Sm., *auxiliaire*, ὁ παραστάτης, ου. || EN SECOND, loc. adv. Etre en second, δευτερεύω, f. σω.

SECONDAIRE, adj., δεύτερος, α, ον; δευτερουργός, όν; πάρεργος, ον. Chose secondaire, τὸ πάρεργον, ου. Regarder une chose comme secondaire, πάρεργόν τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

SECONDAIREMENT, adv., παρέργως, ἐκ παρέργου.

SECONDE, sf., *fraction minime du temps*, τὸ ἀκαρὲς (οῦς) τοῦ χρόνου.

SECONDEMENT, adv., δεύτερον, εἶτα, ἔπειτα.

SECONDER, va., παρ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); συν-εργέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Seconder qqn en qq. chose, συμ-πράττω τινί τι.

SECOUEMENT ou SECOÛMENT, sm., ἡ σεῖσις, εως.

SECOUER, va. 1° *Remuer fortement*, σείω, δια-σείω, κατα-σείω, *acc.* Secouer la poussière, τὴν κόνιν σοβέω-ῶ, f. ήσω. Secouer la tête, ἀνα-νεύω, f. σω. || 2° *Repousser, s'affranchir de*, ἀπο-σείομαι (moy.), *acc.* Secouer le chagrin, le sommeil, ἀπο-σείομαι λύπην, ὕπνον. || 3° *Emouvoir*, κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Fatiguer*, κόπτω, *acc.* || SE SECOUER, vr., ἀπο-σείομαι (moy.).

SECOURABLE, adj., βοηθητικός, ή, όν; ἁ, *dat.* Tendre à qqn une main secourable, συλλαμβάνομαί (moy.) τινι.

SECOURIR, va., βοηθέω-ῶ, f. ήσω; ἐπικουρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Secourir ses amis, τοῖς φίλοις ἀρήγω, f. ἀρήξω. Voy. SECOURS.

SECOURS, sm. 1° *Aide, assistance*, ἡ βοήθεια, ας; ἡ ἐπικουρία, ας; ἡ ὠφέλεια, ας. Appeler qqn à son secours, τινὰ παρα-καλέω-ῶ. Aller au secours de qqn, τινὶ βοηθέω-ῶ ou ἐπι-βοηθέω-ῶ, f. ήσω. Venir au secours de qqn avec une flotte, ναυσὶ βοηθῶ τινι. Qui vient au secours, βοηθός, όν. Obtenir du secours, ὠφελείας τυγχάνω. || *Au fig.* Venir au secours des lois, βοηθῶ τοῖς νόμοις. || 2° *Troupes envoyées au secours d'une armée*, τὸ ἐπικουρικόν, οῦ; ἡ ἐπικουρία, ας; οἱ ἐπίκουροι, ων; ἡ βοήθεια, ας. || 3° *Utilité*, ἡ ὠφέλεια, ας.

SECOUSSE, sf. 1° *Agitation de ce qui est secoué*, ὁ σεισμός, οῦ. || 2° *Atteinte à la santé, à l'ordre*, ἡ κίνησις, εως; ἡ ταραχή, ῆς; ἡ ἔκπληξις, εως.

1. **SECRET**, sm. 1° *Ce qu'on doit taire*, τὸ ἀπόρρητον, ου. Faire un secret de qq. chose, ἐν ἀπορρήτῳ τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσόμαι. || 2° *Ce qu'il y a de caché dans les choses*, τὸ κρυπτόν, οῦ; το κρύφαιον, ου. || 3° *Discrétion, silence*, ἡ σιγή, ῆς; ἡ σιωπή, ῆς. Garder, observer le secret, σιγὴν ἄγω. || 4° *Chose que l'on cache*, τὸ μυστήριον, ου. || 5° *Procédé, art*, ἡ μηχανή, ῆς; ἡ τέχνη, ης. || EN SECRET, loc. adv., ἀδήλως, κρύφα, λάθρα, ἐν ἀπορρήτῳ.

2. **SECRET, ÈTE**, adj. 1° *Caché*, κρυπτός, ή, όν; κρυφαῖος, ος et α, ον; λαθραῖος, α, ον. || 2° *Qu'on doit taire*, ἀπόρρητος, ον. Tenir une chose secrète, ἀπόρρητόν τι ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Qui sait se taire*, σιωπηρός, ά, όν.

SECRÉTAIRE, sm. 1° *Ecrivain attaché à une personne*, ὁ γραφεύς, έως. || 2° *Rédacteur des délibérations d'une assemblée*, ὁ γραμματεύς, έως. || 3° *Sorte d'armoire*, τὸ χαρτοφυλάκιον, ου (néologisme).

SECRÈTEMENT, adv., κρύφα, λάθρᾳ, ἐν ἀπορρήτῳ, δι' ἀπορρήτων.

SÉCRÉTER, va., ἐκ-κρίνω, ἀπο-κρίνω, *acc.* || SE SÉCRÉTER, vr., les mêmes verbes au passif.

SÉCRÉTION, sf., ἡ ἔκκρισις, εως; ἡ ἀπόκρισις, εως. Les sécrétions, τὰ ἀποκρινόμενα, ων.

SECTAIRE, sm., ὁ αἱρετιστής, οῦ; (en politique), ὁ στασιώτης, ου.

SECTATEUR, sm., ὁ ἀκόλουθος, ου. Les sectateurs de Platon, οἱ ἀπὸ Πλάτωνος.

SECTE, sf., *personnes qui professent une même doctrine*, ἡ αἵρεσις, εως.

SECTION, sf. 1° *Coupe*, ἡ τομή, ῆς. || 2° *Division, subdivision*, τὸ μέρος, ους; τὸ μόριον, ου; ἡ μερίς, ίδος. Section d'un ouvrage, ὁ λόγος, ου.

SÉCULAIRE, adj. 1° *Agé d'un siècle*, ἑκατονταετής, ές. || 2° *Qui se fait de siècle en siècle*, ὁ, ἡ, τὸ δι' ἑκατοστοῦ ἐνιαυτοῦ.

SÉCULIER, IÈRE, adj., κοσμικός, ή, όν.

SÉCURITÉ, sf., ἡ ἄδεια, ας. En sécurité, ἐπ' ἀδείας, ἀδεῶς. Etre en sécurité, ἀδεῶς ἔχω. En toute sécurité, μετὰ πάσης ἀδείας.

SÉDENTAIRE, adj., (en parl. des personnes et des choses), ἑδραῖος, ος et α, ον. Vie sédentaire, ὁ ἑδραῖος βίος, ου. Mener une vie sédentaire, σκιατραφέω-ῶ, f. ήσω; οἰκουρέω-ῶ, f. ήσω; κάθ-ημαι.

SÉDIMENT, sm., *dépôt*, ἡ ὑπόστασις, εως; τὸ ὑπόστημα, ατος.

SÉDITIEUSEMENT, adv., στασιαστικῶς, στασιωτικῶς.

SÉDITIEUX, EUSE, adj., στασιωτικός, ή, όν; στασιαστικός, ή, όν; στασιώδης, ες. Mesures séditieuses, ἡ στασιωτεία, ας. || Sm., ὁ στασιώτης, ου; ὁ στασιάζων, οντος.

SÉDITION, sf., ἡ στάσις, εως; ὁ στασιασμός, οῦ. Exciter, allumer une sédition, στάσιν ἀν-εγείρω. Troubler par des séditions, στασιάζω, f. άσω, *acc.* Apaiser une sédition, στάσιν παύω, f. παύσω. Une sédition éclata dans la ville, στάσις ἐν τῇ πόλει ἐγένετο (de γίγνομαι). Le caractère d'une sédition, τὸ στασιωτικόν, οῦ.

SÉDUCTEUR, TRICE, sm. et sf., *celui, celle qui séduit, corrompt*, ὁ διαφθείρων, οντος; *fém.* ἡ διαφθείρουσα, ης; de, *acc.* Un séducteur, ὁ διαφθορεύς, έως. || Adj., *sédui-*

sant, trompeur, ἐπαγωγός, όν; ἀπατηλός, ή, όν.

SÉDUCTION, sf. 1° *Action de tromper*, ἡ παραγωγή, ῆς; ἡ ἀπάτη, ης. || 2° *Corruption*, ἡ διαφθορά, ᾶς. || 3° *Attrait, agrément*, ἡ ἐπαγωγή, ῆς; ἡ ψυχαγωγία, ας.

SÉDUIRE, va. 1° *Tromper, abuser*, παράγω; ἀπατάω-ῶ, ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Corrompre*, δια-φθείρω, *acc.* Se laisser séduire par des présents, δωροδοκέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Charmer*, ψυχαγωγέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Se laisser séduire par qq. chose, ἁλίσκομαί τινι.

SÉDUISANT, ANTE, adj., ἐπαγωγός, όν; ψυχαγωγικός, ή, όν.

SEICHE, sf., *poisson*. Voy. SÈCHE.

SEIGLE, sm., *sorte de blé*, ἡ βρίζα, ης.

SEIGNEUR, sm. 1° *Maître, possesseur*, ὁ κύριος, ου; ὁ δεσπότης, ου. || Le Seigneur (Dieu, Jésus-Christ), ὁ Κύριος, ου. || 2° *Homme puissant*, ὁ δυνάστης, ου.

SEIGNEURIAL, ALE, adj., δεσποτικός, ή, όν. Droit seigneurial, τὸ δεσποτικὸν δίκαιον, ου.

SEIGNEURIE, sf., *puissance, autorité d'un seigneur*, ἡ δεσποτεία, ας.

SEIN, sm. 1° *Extérieur de la poitrine*, τὸ στέρνον, ου; τὸ στῆθος, ους. || 2° *Partie des vêtements qui couvre le sein*, ὁ κόλπος, ου. || 3° *Mamelle*, ὁ μαστός, οῦ. || 4° *Ventre de la mère*, ἡ γαστήρ, *gén.* γαστρός. Porter dans son sein, ἐν γαστρὶ φέρω, *acc.* || 5° *Le milieu*, τὸ μέσον ου. Au sein de la ville, ἐν μέσῃ τῇ πόλει. Au sein de la terre (sans mouvt), ἐν τῇ γῇ; (avec mouvt), εἰς τὴν γῆν. Au sein de sa patrie, ἐν τῇ πατρίδι. || 6° *Cœur, esprit de l'homme*, τὸ στῆθος, ους; ὁ θυμός, οῦ; ἡ ψυχή, ῆς.

1. **SEINE**, sf., *grand filet de pêche*, ἡ σαγήνη, ης. Pêcher à la seine, σαγηνεύω, f. εύσω. Pêche à la seine, ἡ σαγηνεία, ας. Pêcheur à la seine, ὁ σαγηνευτής, οῦ.

2. **SEINE**, *fleuve*, ὁ Σηκοάνας, α; ὁ Σηκουανός, οῦ.

SEING, sm., *signature*, ἡ ὑπογραφή, ῆς; τὸ ὑπόγραμμα, ατος.

SEIZE, adj. num., ἑκκαίδεκα (indécl.). Jusqu'à seize ou dix-sept ans, μέχρι ἓξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν. Seize fois, ἑκκαιδεκάκις.

SEIZIÈME, adj. num., ἑκκαιδέκατος, η, ον; δέκατος ἕκτος, η, ον.

SÉJOUR, sm. 1° *Action de séjourner*, (en parl. des pers.), ἡ διατριβή, ῆς; ἡ μονή, ῆς; (des choses), ἡ ἐπιμονή, ῆς. Faire séjour dans un lieu, διατρίβην ἐν τόπῳ ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 2° *Lieu où l'on séjourne*, ἡ διατριβή, ῆς.

SÉJOURNER, vn., (en parl. des pers.), διατρίβω; (des choses), ἐπι-μένω. Séjourner dans une ville, ἐν πόλει δια-τρίβω.

SEL, sm. 1° *Substance qui sert à saler*, ὁ ἅλς, *gén.* ἁλός. De sel, ἅλινος, η, ον. Qui est sans sel, ἄναλος, ον. || 2° *Ce qu'il y a de fin, de piquant (dans un ouvrage d'esprit)*, οἱ ἅλες, *gén.* ἁλῶν.

SÉLACIENS, sm. pl., *famille de poissons*, τὰ σελάχη, ῶν.

SÉLÉNITE, sf., *minéral*, ὁ σεληνίτης (ου) λίθος, ου.

SÉLEUCIDES, sm. pl., *dynastie syrienne*, οἱ Σελευκίδαι, ῶν.

SÉLEUCIE, *v.*, ἡ Σελεύκεια, ας. Habitant de Séleucie, ὁ Σελευκεύς, έως.

SÉLEUCOS, *h.*, ὁ Σέλευκος, ου.

SÉLINONTE, *ville et fleuve*, ὁ, ἡ Σελινοῦς, οῦντος. De Sélinonte, Σελινούντιος, α, ον; Σελινούσιος, α, ον. Habitant de Sélinonte, ὁ Σελινούντιος, ου.

SELLASIE, *v.*, ἡ Σελλασία, ας.

SELLE, sf. 1° *Escabeau*, τὸ θρανίον, ου. || 2° *Siège pour le cavalier*, (coussinet en étoffe, chez les anciens), ἡ σάγη, ης; τὸ ἐφίππιον, ου. Rester ferme en selle, ἐπι-μένω. Cheval de selle, ὁ κέλης, ητος; ὁ μόνιππος, ου. || 3° *Evacuation*, τὸ ἀποπάτημα, ατος; ἡ ἄφοδος, ου. Aller à la selle, ἀφ-οδεύω, f. οδεύσω.

SELLER, va., ἐπι-σάττω, f. σάξω, *acc.*; un cheval, ἵππον.

SELLETTE, sf., *petit siège de bois*, τὸ θρανίδιον, ου.

SELLIER, sm., ὁ ἡνιοποιός, οῦ. Atelier de sellier, τὸ ἡνιοποιεῖον, ου.

SELON, conj., κατά, *acc.*; ἐκ, *gén.* Selon moi, κατ' ἐμέ. Selon mon sentiment, mon opinion, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. Selon ses moyens, ses forces, ἐκ τῶν δυνατῶν. Selon la nature, κατὰ τὴν φύσιν. || SELON QUE, loc. conj., καθ' ὅσον, ὡς, ᾗ. Selon qu'il le pouvait, ὅσον ἦν ἐπ' ἐκείνῳ.

SÉLYBRIE ou **SÉLYMBRIE**, *v.*, ἡ Σηλυβρία ou Σηλυμβρία, ας.

SEMAILLE, sf., et **SEMAILLES**, sf. pl. 1° *Action de semer*, ὁ σπορητός, οῦ; ὁ σπόρος, ου. || 2° *Grains semés*, τὰ σπέρματα, ων. || 3° *Saison où l'on sème*, ὁ σπόρος, ου; ἡ σπορά, ᾶς. Après les semailles, μετὰ τὸν σπόρον.

SEMAINE, sf., ἡ ἑβδομάς, άδος.

SEMBLABLE, adj., ὅμοιος, α, ον; παραπλήσιος, α, ον; ἐμφερής, ές; ἀ, *dat.*

SEMBLABLEMENT, adv., ὁμοίως, παραπλησίως; ἀ, *dat.*

SEMBLANT, sm., τὸ πρόσχημα, ατος. Sous un semblant, un faux semblant de franchise, ὑπὸ προσχήματι παρρησίας. Faire semblant de, προσ-ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι *et l'inf.* Il faisait semblant de dormir, προσ-εποιεῖτο καθ-εύδειν.

SEMBLER, vn., δοκέω-ῶ, ἔοικα. Que vous en semble? τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τούτων; A ce qu'il semble, ὡς δοκεῖ, ὡς ἔοικεν. Ce me semble, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ ou δοκεῖν. || Il semble, il me semble que je, tu, il, etc., *se traduisent par une construction personnelle*. Il me semble que je le vois, δοκῶ, ἔοικα αὐτὸν ὁρᾶν. Il semble que tu t'es trompé, δοκεῖς ou ἔοικας ἡμαρτηκέναι.

SEMÉ, ÉE, p.p. Voy. SEMER. || Adj., *rempli de*, πλήρης, ες; μεστός, ή, όν, *gén.*

SÉMÉLÉ, *f.*, ἡ Σεμέλη, ης.

SEMELLE, sf., τὸ πέλμα, ατος; ἡ κρηπίς, ίδος; τὸ κάττυμα, ατος.

SEMENCE, sf. 1° *Ce que l'on sème*, τὸ σπέρμα, ατος. Qui concerne la semence, σπερματικός, ή, όν. Sans semence, ἄσπερμος, ον. Produire de la semence, σπερμογονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Cause*, τὸ σπέρμα, ατος; ἡ ἀρχή,

ῆς; ἡ αἴτια, ας. Semence de maux, σπέρμα κακῶν.

SEMER, va. 1° *Mettre en terre*, σπείρω, *acc.* || 2° *Ensemencer*, σπείρω, *acc.* || 3° *Répandre, disséminer*, δια-σπείρω, δια-δίδωμι, *acc.*; un bruit, λόγον, φήμην. || 4° *Joncher*, στρώννυμι, *acc.*; de, *dat.*

SEMESTRE, sm., ὁ ἑξάμηνος, ου; ὁ ἑκμηνος, ου.

SEMESTRIEL, ELLE, adj., ἑξάμηνος, ον; ἑκμηνος, ον.

SEMEUR, sm., ὁ σπορεύς, έως. || *Au fig.* Semeur de, ὁ σπείρων, οντος, *acc.*

SEMI, préfixe tiré du latin. Voy. DEMI.

SÉMILLANT, ANTE, adj., ὀξύς, εῖα, ύ; σκιρτητικός, ή, όν.

SÉMIRAMIS, *f.*, ἡ Σεμίραμις, εως.

SEMIS, sm., ὁ σπερματισμός, οῦ; (pépinière), τὸ φυτευτήριον, ου.

SEMONCE, sf. Voy. RÉPRIMANDE.

SEMONCER, va. Voy. RÉPRIMANDER.

SEMPITERNEL, ELLE, adj. Voy. CONTINUEL.

SEMPRONIUS, *h.*, ὁ Σεμπρώνιος, ου.

SÉNAT, sm. 1° *Assemblée délibérante*, (partic. à Athènes), ἡ βουλή, ῆς; (partic. à Sparte), ἡ γερουσία, ας; (ordt à Rome), ἡ σύγκλητος, ου, *qqf.* ἡ βουλή, ῆς. Convoquer le sénat, τὴν βουλὴν καλέω-ῶ ou συγ-καλέω-ῶ. Le sénat décréta *ou* décida, τῇ βουλῇ ἔδοξε (de δοκέω-ῶ). || 2° *Lieu où le sénat s'assemble*, τὸ βουλευτήριον, ου; *qqf.* ἡ βουλή, ῆς.

SÉNATEUR, sm., ὁ βουλευτής, οῦ. De sénateur, βουλευτικός, ή, όν. Etre sénateur, βουλεύω, f. σω. Dignité de sénateur, ἡ βουλεία, ας.

SÉNATORIAL, ALE, et **SÉNATORIEN, IENNE**, adj., βουλευτικός, ή, όν.

SÉNATUS-CONSULTE, sm., τὸ βούλευμα, ατος; τὸ συγκλητικὸν (οῦ) δόγμα, ατος.

SENEÇON, sm., *plante*, ὁ ἠριγέρων, οντος.

SÉNÈQUE, *h.*, ὁ Σενέκας, α et ου.

SÉNEVÉ, sm., τὸ νᾶπυ, υος; τὸ σίναπυ, υος; τὸ σίναπι, εως.

SÉNILE, adj., γεροντικός, ή, όν.

SÉNILITÉ, sf., ἡ γεροντικὴ (ῆς) ἀσθένεια, ας.

SÉNONAIS ou SENONS, *pple*, οἱ Σέννωνες, ωνος.

SENS, sm. 1° *Organe de la perception extérieure*, ἡ αἴσθησις, εως. Qui tombe sous les sens, αἰσθητός, ή, όν. Qui ne tombe pas sous les sens, ἀναίσθητος, ον. || 2° Au pl., *concupiscence*, τὰ περὶ τὸ σῶμα. Les plaisirs des sens, αἱ περὶ τὸ σῶμα ἡδοναί, ῶν. || 3° *Faculté de sentir*, ἡ αἴσθησις, εως. Il est entièrement privé de l'usage de ses sens, αἴσθησιν οὐδεμίαν οὐδενὸς ἔχει. Reprendre ses sens, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἀνα-λαμβάνειν. || 4° *Faculté de comprendre les choses, d'en juger sainement*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ γνώμη, ης. Bon sens, ὁ νοῦς. Un homme de sens, de bon sens, ἀνὴρ φρόνιμος. Etre dans son bon sens, ἔμφρων, ον εἰμί; φρονέω-ῶ, f. ήσω. Etre hors de son bon sens, hors de sens, ἄφρων, ον εἰμί; παρα-φρονέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Avis, opinion*, ἡ γνώμη, ης. Selon mon sens, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. || 6° *Signification*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ διάνοια, ας. Ce passage n'a pas de sens, ὁ λόγος νοῦν οὐκ ἔχει. Qui a deux sens, à double sens, διττός, ή, όν. || 7° *Manière, façon*, ὁ τρόπος, ου. De tous les sens, πάντα τρόπον; ἄνω καὶ κάτω. || 8° *Côté d'un objet*, ἡ πλευρά, ᾶς. || 9° *Direction*, ὁ τόπος, ου. De tous les sens, dans tous les sens, (sans mouvt), πανταχοῦ; (avec mouvt), πανταχόσε, πανταχοῖ. En sens contraire, κατὰ τἀναντία. || SENS DESSUS DESSOUS, loc. adv., ἄνω καὶ κάτω. Mettre sens dessus dessous, ἄνω καὶ κάτω ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SENSATION, sf., ἡ αἴσθησις, εως. Eprouver une sensation de, αἴσθησιν ἔχω, *gén.* || *Au fig.* Faire sensation, αἴσθησιν ou θαῦμα παρ-έχω.

SENSÉ, ÉE, adj. 1° *Qui a du bon sens*, νουνεχής, ές; φρόνιμος, ον; ὑγιής, ές. || 2° *Conforme au bon sens*, εὔλογος, ον; σοφός, ή, όν; ὑγιής, ές.

SENSÉMENT, adv., νοῦν ἐχόντως, φρονίμως, ὑγιῶς.

SENSIBILITÉ, sf. 1° *Faculté de sentir*, τὸ αἰσθητικόν, οῦ. || 2° *Compassion*, τὸ ἐλεεινὸν ou ἐλεινόν, οῦ; ἡ συμπάθεια, ας.

SENSIBLE, adj. 1° *Doué de sensibilité, de sentiment*, αἰσθητικός, ή, όν. Sensible à une chose, ὑπό τινος, ἐς ou πρός τι εὐπαθής, ές. || 2° *Qui est aisément ému*, αἰσθητικός, ή, όν; μαλακός, ή, όν; ἐλεεινός, ή, όν. || 3° *Qui fait impression sur les sens*, αἰσθητός, ή, όν. || 4° *Qui fait impression sur l'ame*, ὀξύς, εῖα, ύ; δεινός, ή, όν; ἰσχυρός, ά, όν. || 5° *Qui se fait apercevoir aisément*, εὐαίσθητος, ον; φανερός, ά, όν; περιφανής, ές.

SENSIBLEMENT, adv. 1° *D'une manière perceptible*, αἰσθητῶς. || 2° *Vivement*, δεινῶς, σφόδρα.

SENSIBLERIE, sf., ἡ προσποιητὴ (ῆς) συμπάθεια, ας.

SENSITIF, IVE, adj., αἰσθητικός, ή, όν.

SENSUALITÉ, sf., ἡ τρυφερότης, ητος; ἡ ἡδυπάθεια, ας; ἡ φιλη-δία, ας; αἱ ἡδοναί, ῶν.

SENSUEL, ELLE, adj. 1° *Qui recherche les plaisirs des sens*, ἡδυπαθής, ές; φιλη-δής, ές. || 2° *Qui flatte les sens, du corps*, τρυφερός, ά, όν; σωματικός, ή, όν. Les plaisirs sensuels, αἱ τοῦ σώματος ἡδοναί, ῶν. Vie sensuelle, ἡ ἡδυπάθεια, ας.

SENSUELLEMENT, adv., τρυφερῶς.

SENTENCE, sf. 1° *Dit mémorable, maxime*, ἡ γνώμη, ης; τὸ ἀπόφθεγμα, ατος; ἡ ἔῤῥησις, εως. Parler par sentence, γνωμολογέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Jugement rendu*, ἡ κρίσις, εως; ἡ διάγνωσις, εως. Sentence de mort, ἡ θανάτου κατάγνωσις, εως. Rendre, prononcer une sentence, κρίσιν ou διάγνωσιν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; δια-γιγνώσκω; sur une affaire, περὶ τινος. Prononcer une sentence de mort contre qqn, κατα-γιγνώσκω θανάτου τινος.

SENTENCIEUSEMENT, adv., γνωμικῶς, γνωμολογικῶς.

SENTENCIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui contient des sentences*, γνωμικός, ή, όν; γνωμολογικός, ή, όν. || 2° *Qui parle par sentence*, γνωμολογῶν, οῦσα, οῦν; γνωμοτύπος, ον.

SENTEUR, sf. 1° *Odeur*, ἡ ὀσμή, ῆς. || 2° *Parfum*, τὸ μύρον, ου.

SENTIER, sm., ἡ ὁδός, οῦ; ἡ ἀτραπός, οῦ; ἡ τρίβος, ου. || *Au fig.* Les sentiers de la vertu, ἡ δι' ἀρετῆς ὁδός, οῦ.

SENTIMENT, sm. 1° *Faculté de sentir*, τὸ αἰσθητικόν, οῦ. || 2° *Résultat de l'action de sentir*, τὸ αἴσθημα, ατος. Sentiment agréable, ἡ εὐπάθεια, ας. Sentiment désagréable, ἡ ἀηδία, ας. || 3° *Sensibilité physique*, τὸ αἰσθητικόν, οῦ. Etre privé de sentiment, ἀναισθήτως ἔχω. || 4° *Faculté d'éprouver, de comprendre, de connaître*, ἡ αἴσθησις, εως. Avoir le sentiment d'une chose, αἰσθάνομαί τινος. || 5° *Affection morale*, τὸ πάθος, ους. Sentiment de joie (joie), ἡ χαρά, ᾶς. Sentiment de plaisir (plaisir), ἡ ἡδονή, ῆς. Sentiment de haine (haine), etc., ἡ ἔχθρα, ας, etc. || 6° *Sensibilité morale, disposition à être ému, touché*, τὸ αἰσθητικόν, οῦ; ἡ μαλακία, ας; τὸ ἐλεεινόν, οῦ. || 7° *Opinion, avis*, ἡ δόξα, ης; ἡ γνώμη, ης. Voy. AVIS 1°.

SENTIMENTAL, ALE, adj., παθητικός, ή, όν.

SENTINE, sf., ἡ ἀντλία, ας. Vider la sentine, ἀντλέω-ῶ, f. ήσω.

SENTINELLE, sf. 1° *Soldat qui fait le guet*, ὁ φύλαξ, ακος; ὁ φρουρός, οῦ. Poser la sentinelle, τὸν φύλακα καθ-ίστημι. Sentinelle avancée, ὁ προφύλαξ, ακος. Sentinelle de nuit, ὁ νυκτοφύλαξ, ακος. || 2° *Fonction de la sentinelle*, ἡ φυλακή, ῆς. Faire sentinelle, être en sentinelle, φυλακὴν ἔχω ou ἄγω.

SENTIR, va. 1° *Recevoir l'impression physique de*, αἰσθάνομαι, ἐπ-αισθάνομαι, *gén.* ou *acc.*; αἴσθησιν ἔχω, *gén.* Etre senti par qqn, se faire sentir à qqn, αἴσθησιν ἔχω ou παρ-έχω τινί. || 2° *Flairer*, αἰσθάνομαι, ὀσφραίνομαι, *gén.* || 3° *Eprouver, être affecté de*, πάσχω, *acc.* Sentir qq. chose pour qqn, πάσχω τι πρός τινα. Sentir de la joie, de la pitié, etc. Voy. SE RÉJOUIR, AVOIR PITIÉ, etc. || 4° *S'apercevoir, connaître*, αἰσθάνομαι, *gén.* ou *acc.*; γιγνώσκω, *acc.* Je me sens malade, je sens que je suis malade, αἰσθάνομαι νοσῶν. || Va. et vn., *exhaler une odeur*, ὄζω, *gén.* Sentir la rose, le parfum, ὄζω ῥόδων, μύρου. Sentir bon, ἥδιστον ἀπο-πνέω. Qui sent bon, εὐώδης, ες. Qui sent mauvais, δυσώδης, ες. || *Au fig.* Sentir le vieux temps, Κρονίων ὄζω. Sentir l'huile, la lampe, (en parl. d'un ouvrage), ἑλλυχνίων ὄζω. || SE SENTIR de, vr. 1° *Sentir, éprouver*, αἰσθάνομαι, *gén.* ou *acc.* || 2° *Sentir encore ou plus tard*, ἔτι ou ὕστερον αἰσθάνομαι, *gén.* ou *acc.* || 3° *Avoir part à*, μετ-έχω, *gén.*

SEOIR, vn., *convenir*, πρέπω, f. πρέψω; ἁρμόττω, f. όσω; ἀ, *dat.* Cet habit te sied bien, ἡ ἐσθὴς ἁρμόττει σοι. || *Impers.* Il sied à qqn de, πρέπει τινί *et l'inf.*

SÉPARABLE, adj., χωριστός, ή, όν. Non séparable, ἀχώριστος, ον.

SÉPARATION, sf. 1° *Action de séparer*, ὁ χωρισμός, οῦ; ἡ διαχώρισις, εως. || 2° *Action de se séparer*, ὁ χωρισμός, οῦ; ἡ ἀπαλλαγή, ῆς. La séparation de l'âme d'avec le corps, ἡ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγή. || 3° *Ce qui sépare, cloison*, τὸ διάφραγμα, ατος.

SÉPARÉ, ÉE, p.p. Voy. SÉPARER. || Adj., *distinct, différent*, κεχωρισμένος, η, ον; διάφορος, ον.

SÉPARÉMENT, adv., χωρίς, ἰδίᾳ. Prendre séparement, δια-λαμβάνω, *acc.*

SÉPARER, va. 1° *Désunir, éloigner l'un de l'autre*, χωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; de, d'avec qq. chose, τινός ou ἀπό τινος; δια-χωρίζω, f. ιῶ, *acc.*; d'une chose, ἀπό τινος; δια-κρίνω, *acc.*; d'une chose, τινός ou ἀπό τινος. Séparer l'âme du corps, τοῦ σώματος ou ἀπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν χωρίζω. Séparer des combattants, μαχομένους δια-λύω, f. σω. || 2° *Diviser par des limites*, ὁρίζω, δι-ορίζω, f. ιῶ, *acc.* Fleuve séparant l'Europe de l'Asie, ποταμὸς δι-ορίζων τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας. || 3° *Considérer à part, rendre distinct*, δια-κρίνω, *acc.*; de, *gén.* avec ou sans ἀπό. || 4° *Diviser par la discorde, brouiller*, δι-ίστημι, δια-τέμνω, *acc.* Séparer qqn de qqn ou d'avec qqn, δι-ίστημί τινά τινος ou ἀπό τινος. || SE SÉPARER, vr. 1° *Se disjoindre*, χωρίζομαι, f. ισθήσομαι; d'une chose, τινός ou ἀπό τινος. || 2° *Se partager, se diviser*, σχίζομαι, f. σχισθήσομαι; en deux, εἰς δύο. || 3° *Se quitter, s'en aller*, ἀπ-έρχομαι, ἀπαλλάττομαι (pass.). Se séparer de qqn, ἀπαλλάττομαί τινος; ἀφ-ίσταμαί (moy. avec sens neutre) τινος ou ἀπό τινος. || 4° *Se dissoudre*, (en parl. d'une assemblée), λύομαι, δια-λύομαι, f. λυθήσομαι. || 5° *Cesser de se battre, d'être aux prises*, δια-λύομαι (pass.). || 6° *Divorcer*, δια-ζεύγνυμαι (pass.); (en parl. du mari), ἀποπέμπομαι (moy.) ou ἀφ-ίημι τὴν γυναῖκα; (de la femme), ἀπο-λείπω τὸν ἄνδρα.

SEPT, adj. num., ἑπτά (indécl.). Le nombre sept, ἡ ἑπτάς, άδος. Sept fois, ἑπτάκις. Sept cents, ἑπτακόσιοι, αι, α. Sept centième, ἑπτακοσιοστός, ή, όν. Sept mille, ἑπτακισχίλιοι, αι, α.

SEPTANTE, adj. num., ἑβδομήκοντα. || Les Septante (traducteurs de la Bible), οἱ ἑβδομήκοντα πρεσβύτεροι, ων.

SEPTEMBRE, sm., *mois*, ὁ σεπτέμβριος, ου.

SEPTENTRION, sm. Voy. NORD.

SEPTENTRIONAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ πρὸς βορρᾶν; ἀρκτικός, ή, όν.

SEPTIÈME, adj. num., ἕβδομος, η, ον. Pour la septième fois, τὸ ἕβδομον. Au septième jour, ἑβδομαῖος, α, ον. Ils arrivèrent le septième jour, ἑβδομαῖοι ἀφ-ίκοντο. || Sm., *la septième partie*, τὸ ἑπταμόριον, ου.

SEPTIQUE, adj., *qui détermine la putréfaction*, σηπτικός, ή, όν. || Sm., τὸ σηπτικόν, οῦ.

SEPTUAGÉNAIRE, adj. et subst., ὁ ἑβδομηκοντούτης, ου; *fém.* ἡ ἑβδομηκοντοῦτις, ιδος.

SEPTUPLE, adj., ἑπταπλάσιος, α, ον. Au septuple, ἑπταπλασίως.

SÉPULCRAL, ALE, adj., *du sépulcre*, ἐπιτάφιος, ον. || *Au fig.* Voix sépulcrale, ἡ φωνὴ (ῆς) μέλαινα, ης.

SÉPULCRE, sm., ὁ τάφος, ου.

SÉPULTURE, sf. 1° *Inhumation*, ἡ ταφή, ῆς. Privé de sépulture, ἄταφος, ον; ἄθαπτος, ον. || 2° *Tombeau, sépulcre*, ὁ τάφος, ου.

SÉQUELLE, sf., (en parl. des pers.), ἡ

ἀκολουθία, ας; (des choses), ἡ συνέχεια, ας.

SÉQUESTRATION, sf., (d'une chose), ἡ μεσεγγύη, ης; (d'une personne), ὁ παράνομος εἱργμός, οῦ.

SÉQUESTRE, sm. 1° *Etat d'une chose déposée en main tierce*, ἡ μεσεγγύησις, εως. || 2° *Emprisonnement illégal*, ὁ παράνομος εἱργμός, οῦ. || 3° *Gardien du dépôt*, ὁ μεσεγγυητής, οῦ.

SÉQUESTRER, va. 1° *Mettre en séquestre (une chose)*, μεσεγγυάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Renfermer illégalement*, παρανόμως καθείργνυμι, f. είρξω, *acc.* || 3° *Ecarter, séparer*, χωρίζω, f. ιῶ, *acc.*: de, *gén. avec ou sans* ἀπό. || Se séquestrer, vr., ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); de, *gén. avec ou sans* ἀπό.

SÉRAIL, sm., *appartement des femmes*, ἡ γυναικωνῖτις, ῖτιδος.

SÉRAPIS, *dieu d'Egypte*, ὁ Σέραπις ou Σάραπις, ιδος.

1. **SEREIN**, sm., *humidité du soir*, ἡ καθ' ἑσπέραν δρόσος, ου.

2. **SEREIN, EINE**, adj. 1° *Clair, sans nuages*, αἴθριος, ον; εὔδιος, ον. Ciel serein, ἡ αἰθρία, ας. Par un ciel serein, αἰθρίας. Temps serein, ἡ εὐδία, ας. Par un temps serein, εὐδίας, ἐν εὐδίαις. Jour serein, ἡ εὐημερία, ας. || 2° *Calme, exempt de trouble*, γαληνής, ές; γαληνός, όν.

SÉRÉNADE, sf., *concert nocturne*, ἡ νυκτερινὴ (ῆς) συμφωνία, ας.

SÉRÉNISSIME, adj., (titre de respect), γαληνότατος, η, ον (néologisme).

SÉRÉNITÉ, sf. 1° *Etat serein du ciel, du temps*, ἡ αἰθρία, ας; ἡ εὐδία, ας. || 2° *Tranquillité, calme*, ἡ γαλήνη, ης.

SÈRES, *pple.* οἱ Σῆρες, ῶν.

SÉREUX, EUSE, adj., ὀρριώδης, ες. Partie séreuse, ὁ ὄρος et ὄρρος, ου.

SERF, SERVE, adj. Voy. esclave.

SÉRIE, sf., ὁ ὁρμαθός, οῦ; ὁ εἰρμός, οῦ; (rangée), ὁ στίχος, ου.

SÉRIEUSEMENT, adv. 1° *D'une manière sérieuse*, σπουδαίως, σπουδῇ. || 2° *D'une manière grève*, δεινῶς, χαλεπῶς.

SÉRIEUX, EUSE, adj. 1° *Grave*, σπουδαῖος, α, ον; σεμνός, ή, όν. Air, visage sérieux, σεμνὸν πρόσωπον, ου. Etre sérieux, σπουδάζω, f. άσω. || 2° *Important, de grande conséquence*, σπουδαῖος, α, ον; δεινός, ή, όν; βαρύς, εῖα, ύ. Maladie sérieuse, νόσος (ου) βαρεῖα, ας ou δεινή, ῆς. S'occuper de choses sérieuses avec qqn, πρός τινα σπουδάζω, f. άσω. S'entretenir de choses sérieuses, σπουδαιολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Sincère, vrai*, ἀληθής, ές; ἀληθινός, ή, όν. || Sm., *gravité dans l'air, dans les manières*, ἡ σπουδαιότης, ητος; ἡ σεμνότης, ητος; τὸ σεμνόν, οῦ. Prendre une chose au sérieux, (la regarder comme sérieuse), πολλὴν σπουδὴν περί τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Plaisanter en gardant son sérieux, σπουδῇ παίζω.

SERIN, sm., *oiseau*, ὁ σπίνος ou σπῖνος, ου.

SERINGUE, sf., ὁ σίφων, ωνος; (pour donner des lavements), ὁ κλυστήρ, ῆρος.

SÉRIPHOS, *île*, ἡ Σέριφος, ου. Habitant de Sériphos, ὁ Σερίφιος, ου.

SERMENT, sm., ὁ ὅρκος, ου. Serment fait aux dieux, ὅρκος θεῶν. Faire serment, ὄμνυμι. Prêter serment à qqn, ὅρκον δίδωμί τινι. Echanger des serments, ὅρκους δίδωμι καὶ λαμβάνω. Faire prêter serment à qqn, lier qqn par un serment, τινὰ ὁρκόω-ῶ, f. ώσω. Garder un serment, ὅρκον τηρέω-ῶ, f. ήσω. Violer un serment, ὅρκον παρα-βαίνω. Faux serment, ὁ ψευδὴς (οῦς) ὅρκος, ου. Faire un faux serment, ψευδῆ ὅρκον ὄμνυμι.

SERMON, sm. 1° *Prédication*, ὁ ἱερὸς λόγος, ου; ἡ ὁμιλία, ας. || 2° *Remontrance*, ἡ νουθέτησις, εως.

SERMONNER, va., *faire des remontrances à*, νουθετέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SÉROSITÉ, sf., *partie aqueuse des humeurs*, ὁ ὄρος ou ὄρρος, ου.

SERPE, sf., ἡ κηπουρικὴ (ῆς) μάχαιρα, ας; (recourbée), ἡ ἅγκυρα, ας.

SERPENT, sm., ὁ ὄφις, εως; ὁ δράκων, οντος. Petit serpent, τὸ ὀφίδιον, ου. Semblable à un serpent, ὀφεώδης, ές. Plein de serpents, ὀφιώδης, ες. Mordu par un serpent, ὀφιόδηκτος, ον.

1. **SERPENTAIRE**, sf., *plante*, τὸ δρακόντιον, ου.

2. **SERPENTAIRE**, sm., *constellation*, ὁ ὀφιοῦχος, ου.

SERPENTEAU, sm., *petit serpent*, τὸ ὀφίδιον, ου.

SERPENTER, vn., ἑλίττομαι (pass.). Qui serpente, ἑλικτός, ή, όν. En serpentant, ἑλικηδόν.

SERPOLET, sm., *plante*, ὁ, ἡ ἕρπυλλος, ου. De serpolet, ἑρπύλλινος, η, ον.

SERRE, sf. 1° *Lieu où l'on renferme les plantes*, τὸ φυτευτήριον, ου. || 2° *Pied des oiseaux de proie*, ὁ ὄνυξ, *gén.* ὄνυχος. Aux larges serres, πλατυώνυχος, ον.

SERRÉ, ÉE, p.p. Voy. serrer. || Adj. 1° *Etroit*, στενός, ή, όν. || 2° *Pressé, en masse*, ἀθρόος, α, ον. || 3° *Concis, précis*, συνεσταλμένος, η, ον; συγκεκροτημένος, η, ον. || 4° *Avare*, γλίσχρος, α, ον; μικρολόγος, ον. || Serré, adv. 1° *Près à près*, ἀθρόως. || 2° *Bien fort*, σφόδρα, δεινῶς.

SERRE-FILE, sm., *officier placé derrière la file*, ὁ οὐραγός, οῦ.

SERREMENT, sm., ἡ θλῖψις, εως. Serrement de main, ἡ δεξίωσις, εως. || *Au fig.* Serrement de cœur, ἡ ἀγωνία, ας. Eprouver un serrement de cœur, ἀγωνιάω-ῶ, f. άσω.

SERRER, va. 1° *Etreindre, presser*, πιέζω, f. πιέσω; σφίγγω, *acc.* Serrer qqn dans ses bras, sur son cœur, τινὰ προσ-πτύσσομαι, f. πτύξομαι. || *Au fig.* Serrer le cœur, μένιστα λυπέω-ῶ, f. ήσω; à, *acc.* Avoir le cœur serré, ἀγωνιάω-ῶ, f. άσω. || 2° *Joindre, mettre près à près*, συμ-φράττω, f. φράξω; συ-στρέφω, *acc.* Serrer les rangs, συγ-κλείω. || *Au fig.* Serrer son style, τὴν λέξιν συ-στέλλω. || 3° *Presser, pousser*, διώκω, *acc.* Serrer qqn de près, σφόδρα τινὰ διώκω. Serrer de près les ennemis, τοὺς πολεμίους πιέζω, f. πιέσω. || 4° *Renfermer*, συγ-κλείω, ἐγ-κλείω, *acc.*, dans, ἐν, *dat.* || Se serrer, vr., les mêmes verbes au passif.

SERRURE, sf., τὸ κλεῖθρον, ου.

SERRURIER, sm., ὁ χαλκεύς, έως; *néol.* ὁ κλειδοποιός, οῦ.

SERTORIUS, *h.*, ὁ Σερτώριος, ου.

SÉRUM, sm., ὁ ὄρος et ὄρρος, ου.

SERVAGE, sm., ἡ δουλεία, ας.

SERVANT, adj. masc., *qui sert*, θεραπεύων, οντος.

SERVANTE, sf., ἡ θεράπαινα, ης. Petite servante, ἡ θεραπαινίς, ίδος.

SERVIABLE, adj., θεραπευτικός, ή, όν; ἐπιτήδειος, α, ον.

SERVICE, sm. 1° *Etat, fonction d'un domestique*, ἡ διακονία, ας; ἡ θεραπεία, ας; ἡ λατρεία, ας; ἡ ὑπηρεσία, ας. Etre au service de qqn, τινὶ διακονέω-ῶ, f. ήσω ou ὑπηρετέω-ῶ, f. ήσω. Entrer au service de qqn, ὑπηρεσίαν τινὶ ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι. Avoir qqn à son service, ἔχω τινὰ διάκονον ou θεράποντα. || 2° *Fonction publique, charge*, ἡ λειτουργία, ας: ἡ ἀρχή, ῆς. Etre de service, ἐν ἔργῳ εἰμί. Qui est de service, ἔνεργος, ον. || 3° *Carrière militaire*, ἡ στρατεία, ας. Etre au service, στρατεύομαι, f. εύσομαι. Propre au service, στρατεύσιμος, ον. || 4° *Manière dont qqn a servi*, ἡ διακονία, ας; ἡ ὑπηρεσία, ας. Les services militaires, ἡ στρατεία, ας. || 5° *Ce que l'on fait pour qqn*, τὸ διακόνημα, ατος; τὸ θεράπευμα, ατος; τὸ ὑπούργημα, ατος. || 6° *Ensemble d'opérations d'une administration*, ἡ διοίκησις, εως; ἡ λειτουργία, ας. || 7° *Usage des animaux, des choses*, ἡ χρεία, ας. De bon service, εὔχρηστος, ον. Hors de service, ἄχρηστος, ον. || 8° *Assistance, bon office*, τὸ ὠφέλημα, ατος; τὸ εὐεργέτημα, ατος. Rendre service à qqn, τινὰ ὠφελέω-ῶ, f. ήσω ou εὐ-εργετέω-ῶ, f. ήσω. || 9° *Célébration de l'office divin*, ἡ λειτουργία, ας; τὰ ἱερά, ῶν. || 10° *Nombre de plats servis à la fois*, ἡ περιφορά, ᾶς; αἱ τράπεζαι, ῶν. Le premier service, αἱ πρῶται τράπεζαι. || 11° *Assortiment de vaisselle, de linge pour la table*, ἡ ἐπιτράπεζος (ου) κατασκευή, ῆς.

SERVIETTE, sf., τὸ χειρόμακτρον, ου; (pour la barbe), τὸ ὠμόλινον, ου.

SERVILE, adj. 1° *D'esclave*, δουλικός, ή, όν. La guerre servile, ὁ δουλικὸς πόλεμος, ου. || 2° *Bas, rampant*, δουλοπρεπής, ές; ἀνελεύθερος, ον; ταπεινός, ή, όν; ἀνδραποδώδης, ες. || 3° *Trop exact*, ὑπεραριθής, ές.

SERVILEMENT, adv. 1° *Bassement*, ἀνελευθέρως, ταπεινῶς. || 2° *Trop exactement*, λίαν ἀκριβῶς.

SERVILITÉ, sf. 1° *Bassesse*, ἡ δουλοπρέπεια, ας; ἡ ἀνελευθερία, ας; ἡ ταπεινότης, ητος. || 2° *Exactitude scrupuleuse*, ἡ περιεργία, ας.

SERVIR, va. 1° *Etre domestique de*, διακονέω-ῶ, f. ήσω; λατρεύω, f. σω, *dat.*; θεραπεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Etre au service de, prendre soin de*, θεραπεύω, f. σω, *acc.* || 3° *Etre auxiliaire de, aider, seconder*, ὑπηρετέω-ῶ, f. ήσω; ὑπουργέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || 4° *Rendre un culte à*, θεραπεύω, f. σω, *acc.*; λατρεύω, f. σω, *dat.* || 5° *Etre utile à*, ὠφελέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Servir ses amis, τοῖς φίλοις ἐπ-αρκέω-ῶ. Servir sa patrie, τὴν πάτριδα εὖ ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 6° *Mettre sur la table*, παρα-τίθημι, παρα-φέρω, *acc.* Mets servis, τὰ παρατεθειμένα ou παρακείμενα, ων. Faire servir *ou* servir un repas, δαῖτα προτίθεμαι (moy.). || Servir une table, τράπεζαν κοσμέω-ῶ, f. ήσω. || Servir à qqn d'une viande, κρέας τινὶ παρα-φέρω. Servir à qqn à boire et à manger, προς-φέρω τινὶ ἐμ-πιεῖν καὶ ἐμ-φαγεῖν. || Vn. 1° *Etre esclave, en servitude*, δουλεύω, f. σω. || 2° *Etre employé à un service, partic. au service de la table*, διακονέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Etre dans le service militaire*, στρατεύομαι, f. εύσομαι; dans l'infanterie, dans la cavalerie, ἐν πεζοῖς, ἐν ἱππεῦσι. Servir sous un général, στρατεύομαι ἡγουμένου τινός. || 4° *Tenir lieu de*, ἐν μέρει ou τάξει εἰμί, *gén.* Servir de preuve, d'exemple, τεκμήριόν, παράδειγμά εἰμι. || 5° *Etre utile à une chose*, πρός τί εἰμι χρήσιμος, ος ου η, ον; εἰς τι λυσιτελέω-ῶ, f. ήσω. Faire servir une chose à une chose, τινὶ πρός τι χράομαι-ῶμαι. Cela ne sert à rien, de rien, οὐδὲν ὄφελος τούτου. Il ne me sert à rien, que me sert-il de faire une chose? οὐδέν μοι προύργου ἐστί, τί μοι προύργου ἐστὶ ποιεῖν τι; || Se servir, vr., *faire usage de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.*

SERVITEUR, sm., ὁ διάκονος, ου; ὁ ὑπηρέτης, ου; ὁ θεράπων, οντος. Serviteur à gages, ὁ μισθωτός, οῦ.

SERVITUDE, sf. 1° *Esclavage, captivité*, ἡ δουλεία, ας. Mettre en servitude, δουλόω-ῶ, κατα-δουλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* || 2° *Contrainte, assujettissement*, ἡ ἀνάγκη, ης.

SES, plur. de l'adj. poss. SON.

SÉSAME, sm., *plante*, τὸ σήσαμον, ου; ὁ σήσαμος, ου. De sésame, σησάμινος, η, ον.

SÉSÉLI, sm., *plante*, τὸ σέσελι, εως; ἡ σέσελις, εως.

SÉSOSTRIS, *h.*, ὁ Σέσωστρις, ιος.

SESSION, sf., ἡ συνεδρία, ας; ἡ συνεδρεία, ας. Etre en session, συν-εδρεύω, f. εύσω.

SESTERCE, sm., *monnaie romaine*, ὁ νοῦμος, ου.

SESTOS, *v.*, ἡ. ὁ Σηστός, οῦ. De Sestos, Σήστιος, α, ον. Habitant de Sestos, ὁ Σήστιος, ου.

SETIER, sm., *mesure de capacité*, ὁ ἑκτεύς, έως.

SEUIL, sm., ὁ ὀδός, οῦ; ὁ βαθμός, οῦ.

SEUL, adj. 1° *Qui est sans compagnie*, μόνος, η, ον. || 2° *Unique*, μόνος, η, ον; εἷς, μία, ἕν. Lui seul, à lui seul, (étant seul), μόνος ὤν. Seul de tous les hommes, μόνος πάντων ἀνθρώπων. D'une seule manière, μοναχῇ.

SEULEMENT, adv., (dans tous les sens), μόνον. Réponds seulement, ἀπο-κρίνου μόνον. Non seulement... mais encore, οὐ ou μὴ μόνον... ἀλλὰ καί.

SEUTHÈS, *h.*, ὁ Σεύθης, ου.

SÈVE, sf. 1° *Humeur des végétaux*, τὸ ὑγρόν, οῦ; ὁ ὀπός, οῦ. || 2° *Vigueur, énergie*, ἡ θερμότης, ητος; τὸ θερμόν, οῦ.

SÉVÈRE, adj. 1° *Rigide, rigoureux*, σκληρός, ά, όν; τραχύς, εῖα, ύ; χαλεπός, ή, όν. Sévère pour qqn, χαλεπός τινι. Régime sévère, ἡ δίαιτα (ης) σκληρά, ᾶς. || 2° *Austère, grave*, αὐστηρός, ά, όν; σεμνός, ή, όν.

SÉVÈREMENT, adv. 1° *Avec rigueur*,

σκληρός, τραχεῖς, χαλεπῶς. Elever sévèrement qqn, σκληρῶς ἄγω καὶ τρέφω τινά. || 2° *Avec gravité*, σεμνῶς.

SÉVÉRITÉ, sf. 1° *Rigueur*, ἡ σκληρότης, ητος; ἡ τραχύτης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος. || 2° *Austérité*, ἡ αὐστηρότης, ητος; ἡ σεμνότης, ητος.

SÉVICES, sm. pl., τὰ αἰκίσματα, ων; τὰ ὑβρίσματα, ων; ἡ ὕβρις, εως. Loi relative aux sévices, ὁ νόμος (ου) ὕβρεως. Procès pour sévices, ἡ ὕβρεως δίκη, ης ou γραφή, ῆς.

SÉVIR, vn. 1° *Faire des sévices*, αἰκίζομαι, f. ιοῦμαι; contre, *acc.* || 2° *Agir avec rigueur*, κολάζω, f. άσω; contre, *acc.* || 3° *Exercer des ravages*, πιέζω, f. πιέσω; dans, *acc.* La peste sévit dans l'armée, ὁ λοιμὸς ἐπίεσε τὸν στρατόν.

SEVRAGE, sm., *action de sevrer un enfant*, ὁ ἀπογαλακτισμός, οῦ.

SEVRER, va. 1° *Priver du lait de la nourrice*, ἀπο-γαλακτίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Priver*, στερίσκω, ἀπο-στερέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.* || Se **SEVRER**, vr., *se priver de*, ἀπ-έχομαι (moy.), *gén.*

SEXAGÉNAIRE, adj., et subst., ἑξηκοντούτης, ες.

SEXE, sm., τὸ γένος, ους; ἡ φύσις, εως. Le sexe masculin, τὸ ἄρρην (ενος) γένος, ους. Du sexe masculin, ἄρρην, εν. Le sexe féminin, τὸ θῆλυ (εος) γένος, ους. Du sexe féminin, θῆλυς, θήλεια, θῆλυ.

SEXTUPLE, adj., ἑξαπλάσιος, α, ον; ἑξαπλοῦς, ῆ, οῦν.

SEXTUPLER, va., ἑξαπλόω-ῶ, f. ώσω; ἑξαπλασιάζω, f. άσω, *acc.*

1. **SI**, conj. 1° *En cas que, supposé que*, (dans les phrases conditionnelles), εἰ *avec l'ind. ou l'opt.*; ἐάν *contract.* ἄν, ἦν *avec le subjonctif.* a) *On emploie* εἰ *avec* l'indicatif d'un temps présent ou passé, *quand il s'agit d'un fait considéré comme* réel; *alors le verbe principal est à* l'ind. *ou à* l'impératif. Si tu dis cela, tu te trompes, εἰ τοῦτο λέγεις, ἁμαρτάνεις. Si tu disais cela, tu te trompais, εἰ τοῦτο ἔλεγες, ἡμάρτανες. Si tu as oublié de dire qq. chose, parle maintenant, εἰ ἐπ-ελάθου τι εἰπεῖν, νῦν λέγε. *b) On emploie* εἰ *avec* l'indicatif futur, *ou plus souvent* ἐάν *etc., avec* le subjonctif présent, *quand il s'agit d'un fait* futur; *alors le verbe principal est* au futur. Si tu dis cela (à l'avenir), tu te tromperas, εἰ τοῦτο λέξεις ou ἐὰν τοῦτο λέγῃς, ἁμαρτήσει. *Dans ces phrases*, ἐάν *avec* le subjonctif aoriste *répond* au futur antérieur latin. S'ils mangent quelque chose, ils se relèveront, ἐάν τι φάγωσιν, ἀνα-στήσονται. *c) On emploie* εἰ *avec* l'optatif, *quand il s'agit d'un fait considéré comme* possible, et le *conditionnel présent de la proposition principale se rend par* l'optatif avec la particule ἄν. Si tu venais à mon secours, je t'en serais toujours reconnaissant, εἰ ἐμοὶ βοηθήσειας, ἀεί σοι χάριν ἂν ἔχοιμι. *d) On emploie* εἰ *avec* l'indicatif d'un temps secondaire, *quand il s'agit d'un fait considéré comme* contraire à la réalité, et *le conditionnel présent ou passé de la proposition principale se met à* un temps secondaire de l'indicatif avec ἄν. Si j'avais qq. chose (mais je n'ai rien), je le donnerais, εἴ τι εἶχον, ἐδίδουν ἄν. Il n'aurait pas fait cela, si je ne lui en avais donné l'ordre, οὐκ ἂν ἐποίησε ταῦτα, εἰ μὴ ἐγὼ αὐτὸν ἐκέλευσα. || Si *peut encore se rendre par* un participe. Si tu as commis quelque faute, répare-la, πλημμελήσας τι, τοῦτο δι-όρθωσον. || 2° *Quand, toutes les fois que*, (dans une prop. temporelle), ἐάν, ἄν, ἤν *avec le* subj. aoriste, *s'il s'agit d'un fait* présent; εἰ *avec* l'opt. aoriste, *s'il s'agit d'un fait* passé. S'ils prennent qqn, ils le tuent, ἐάν τινα λάβωσιν, ἀποκτείνουσιν. S'ils prenaient quelqu'un, ils le tuaient, εἴ τινα λάβοιεν, ἀπ-έκτεινον. || 3° *Conjonction dubitative*, εἰ. Si... ou si, εἰ... ἤ, πότερον... ἤ, εἴτε... εἴτε, *avec* l'indicatif, *après un verbe principal à un temps* principal, *et* l'indicatif *ou* l'optatif, *après un verbe principal à un temps* secondaire. Dis si je te fais, si je t'ai fait quelque tort, λέγε εἴ τί σε ἀδικῶ, ἠδίκησα. Il demanda s'il y avait un homme plus instruit que moi, ἤρετο εἴ τις ἔστιν ou εἴη ἐμοῦ σοφώτερος. J'ignorais s'il viendrait, ἠγνοούν εἰ ἥξει ou ἥξοι. || Pour voir si, pour savoir si, ἐάν, ἄν, ἤν et le subjonctif, *après un temps principal*; εἰ et l'optatif, *après un temps secondaire*. Ecoute-moi aussi, pour savoir si tu seras du même avis que moi, ἄκουσον καὶ ἐμοῦ, ἐάν σοι ταὐτὰ δοκῇ. Il s'avança, pour voir s'il pourrait porter quelque secours, ἤιεν, εἴ τι δύναιτο βοηθῆσαι.

2. **SI**, adv. 1° *Tellement*, οὕτω(ς). Si... que, οὕτω(ς)... ὥστε *et l'inf.* ou *l'ind.* Si grand, si nombreux que, τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον ὥστε. Il est si insensé qu'il ignore cela, οὕτως εὐήθης ἐστίν, ὥστε τοῦτο ἀγνοεῖν. || 2° *Aussi, autant*, (dans une proposition négative ou interrogative), οὕτω(ς), τοσοῦτον, etc.; que, ὡς, ὅσον, etc. Il n'est pas si insensé que nous, οὐκ οὕτως εὐήθης ἐστίν, ὡς ἡμεῖς. Si grand, si nombreux, que, τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον, ὅσος, η, ον. Voy. **AUTANT**.

SIBYLLE, sf., ἡ σίβυλλα, ης. Prédire comme une sibylle, σιβυλλαίνω, f. ανῶ.

SIBYLLIN, INE, adj., σιβύλλειος, α, ον. Les livres sibyllins, τὰ σιβύλλεια, ων.

SICAIRE, sm., *assassin gagé*, ὁ φονεὺς (έως) μισθωτός, οῦ.

SICANIE, *pays*, ἡ Σικανία, ας. De Sicanie, Σικανικός, ή, όν. Habitant de la Sicanie, ὁ Σικανός, οῦ.

SICCATIF, IVE, adj., ξηραντικός, ή, όν.

SICCITÉ, sf., ἡ ξηρότης, ητος.

SICILE, *pays*, ἡ Σικελία, ας. De Sicile, Σικελικός, ή, όν.

SICILIENS, *pple*, οἱ Σικελοί, ῶν.

SICILIOTE, *étranger domicilié en Sicile* ὁ Σικελιώτης, ου.

SICLE, sm., *monnaie et mesure*, ὁ σίκλος *mieux* σίγλος, ου.

SICYONE, *v.*, ἡ et ὁ Σικυών, ῶνος. De Sicyone, Σικυώνιος, α, ον. Habitant de Sicyone, ὁ Σικυώνιος, ου.

SIDÉRAL, ALE, adj., ἀστρικός, ή, όν.

SIDON, *v.*, ἡ Σιδών, ῶνος. De Sidon, Σιδώνιος, α, ον.

SIDONIENS, *pple*, οἱ Σιδώνιοι, ων.

SIÈCLE, sm. 1° *Espace de cent années*, ἡ

ἑκατονταετηρίς, ίδος. || 2° *Espace de temps indéterminé*, ὁ αἰών, ῶνος; ἡ γενεά, ᾶς. Le siècle d'or, ἡ χρυσῆ (ῆς) γενεά, ᾶς. Notre siècle, οἱ καθ' ἡμᾶς. Les siècles futurs, οἱ ὕστερον. || 3° *La vie mondaine, le monde*, ὁ κόσμος, ου.

SIED (IL). Voy. SKOIR.

SIÈGE, sm. 1° *Meuble pour s'asseoir*, ἡ ἕδρα, ας; ἡ καθέδρα, ας; (bas, sans dossier), ὁ δίφρος, ου; (élevé), ὁ θρόνος, ου; (à dossier), ὁ κλιντήρ, ῆρος; (d'un juge), τὸ βῆμα, ατος. || 2° *Capitale, lieu où certaines choses résident*, ἡ μητρόπολις, εως. || 3° *Investissement et attaque d'une place*, ἡ πολιορκία, ας. Faire le siège d'une ville, πόλιν πολιορκέω-ῶ, f. ήσω. Soutenir un siège, πολιορκούμενος, η, ον ἀντ-έχω. Lever le siège, τὴν πολιορκίαν λύω, f. σω. Réduire, prendre après un siège, ἐκ-πολιορκέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SIÉGER, vn. 1° *Etre en séance*, συν-εδρεύω, f. σω. Siéger à côté de qqn, τινί παρ-εδρεύω, f. σω. || 2° *Etre situé*, κεῖμαι.

SIEN, SIENNE, adj. poss., (se rapportant au sujet), ὁ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ ου αὐτοῦ, ῆς: (ne se rapportant pas au sujet), ὁ, ἡ, τὸ αὐτοῦ, ῆς. Il réunit les vaisseaux des alliés et les siens, ἤθροισε τάς τε τῶν συμμάχων ναῦς καὶ τὰς ἑαυτοῦ. Je connais ton avis et le sien, οἶδα τὴν γνώμην σου καὶ τὴν αὐτοῦ. || Sm., *son bien*, τὰ ἑαυτοῦ, ῆς; τὰ ἴδια, ων; τὰ οἰκεῖα, ων. || Sm. pl. 1° *Ses parents*, οἱ οἰκεῖοι, ων; οἱ ἐπιτήδειοι, ων. || 2° *Son entourage, ses soldats, etc.*, οἱ σὺν αὐτῷ, αὐτῇ. Cyrus et les siens, Κῦρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ; *qq. fois* οἱ ἀμφὶ Κῦρον.

SIESTE, sf., ὁ μεσημβρινὸς ὕπνος, ου. Faire la sieste, μεσημβριάζω, f. άσω.

SIFFLANT, ANTE, adj., συρίττων, ουσα, ον.

SIFFLEMENT, sm. 1° *Bruit qu'on fait en sifflant*, ὁ συριγμός, οῦ; τὸ σύριγμα, ατος. || 2° *Bruit du vent, d'une flèche*, ὁ ῥοῖζος, ου; τὸ ῥοΐζημα, ατος.

SIFFLER, vn., *faire entendre un sifflement*, (en parl. de l'homme, des animaux) συρίττω; (du vent, d'une flèche), ῥοιζέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *désapprouver en sifflant, huer*, συρίττω, ἐκ-συρίττω, *acc.*

SIFFLET, sm., ἡ σῦριγξ, ιγγος. Coup de sifflet, ὁ συριγμός, οῦ.

SIFFLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ συρίττων, οντος; *fém.* ἡ συρίττουσα, ης.

SIGNAL, sm., τὸ σημεῖον, ου. Lever le signal, τὸ σημεῖον αἴρω. Abaisser le signal, τὸ σημεῖον κατα-σπάω-ῶ. Donner le signal, σημαίνω, f. ανῶ. Donner le signal du combat, de la retraite, σημαίνω τὸ πολεμικόν, τὴν ἀναχώρησιν. Au signal donné, ἀπὸ σημείου. || Signaux de nuit (par des feux), οἱ φρυκτοί, ῶν; ὁ πυρσός, οῦ. Allumer des signaux, πυρσεύω, f. σω; pour avertir qqn, τινί. || *Au fig.* Donner le signal (le premier exemple) d'une chose, τινὸς ὑπ-άρχω, f. άρξω.

SIGNALÉ, ÉE, p.p. Voy. SIGNALER. || Adj., *remarquable*, ἐπίσημος, ον; ἐπιφανής, ές.

SIGNALEMENT, sm., ἡ σημασία, ας.

SIGNALER, va., σημαίνω, f. ανῶ; ἐπι-δείκνυμι, ἐν-δείκνυμι (et moyen), *acc.* || *Au fig.* Signaler son zèle, son courage, τὴν προθυμίαν, τὴν ἀρετὴν ἐν-δείκνυμαι (moy.). || Se SIGNALER, vr., διαπρεπής ου ἐκπρεπής, ές εἰμι Se signaler dans qq. chose, ἐπί τινι εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω.

SIGNATAIRE, sm. et sf., ὁ ὑπογράψας, αντος; ὁ ὑπογραψάμενος, ου; *fém.* ἡ ὑπογράψασα, ης; ἡ ὑπογραψαμένη, ης; de, *acc.*

SIGNATURE, sf., ἡ ὑπογραφή, ῆς. Donner sa signature, ὑπο-γράφομαι (moy.).

SIGNE, sm. 1° *Indice, marque*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ τεκμήριον, ου. Etre un signe de, σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Ce qui sert à représenter une chose*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ σύμβολον, ου. || 3° *Démonstration extérieure*, τὸ σημεῖον, ου. Faire un signe, des signes à qqn, τινὶ σημαίνω, f. ανῶ; de la main, τῇ χειρί. Signe de tête, τὸ νεῦμα, ατος. Faire un signe de la tête, νεύω, f. σω. || Signe de croix, ἡ σφραγίς, ίδος. Faire le signe de la croix, σφραγίζω, f. ιῶ. || 4° *Tache naturelle*, ὁ σπίλος, ου; τὸ σῆμα, ατος. || 5° *Phénomène regardé comme un présage*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ σύμβολον, ου. || 6° *Miracle*, τὸ θαῦμα, ατος; τὸ τέρας, ατος. || 7° *Partie du zodiaque*, τὸ ζῴδιον, ου.

SIGNER, va., ὑπο-γράφω, *mieux* ὑπο-γράφομαι (moy.), *acc.*

SIGNIFICATIF, IVE, adj., σημαντικός, ή, όν; ἐμφαντικός, ή, όν. D'une manière significative, σημαντικῶς.

SIGNIFICATION, sf. 1° *Sens, valeur*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ δύναμις, εως. || 2° *Notification*, ἡ ἐπαγγελία, ας.

SIGNIFIER, va. 1° *Dénoter, vouloir dire*, σημαίνω, f. ανῶ; δύναμαι, *acc.* Que signifie cela? τί τοῦτο δύναται; || 2° *Notifier, déclarer*, ἐπ-αγγέλλω, f. ελῶ, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *et l'ind.* ou *l'opt.*

SILANOS, *h.*, ὁ Σιλανός, οῦ.

SILENCE, sm. 1° *Action de se taire*, ἡ σιωπή, ῆς; ἡ σιγή, ῆς. En silence, σιωπῇ, σιγῇ. Profond silence, σιγὴ πολλή. Garder le silence, σιγὴν ἔχω. Commander le silence, σιωπὴν σημαίνω, f. ανῶ. Commander le silence à qqn, demander à qqn du silence, σιωπᾶν κελεύω τινά. Faire faire silence, σιωπὴν ποιέω-ῶ, f. ήσω (et moyen). Passer sous silence, παρ-ίημι, παρα-λείπω, *acc.* || Silence religieux, ἡ εὐφημία, ας. Garder un silence religieux, εὐφημέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Calme*, ἡ σιωπή, ῆς; ἡ σιγή, ῆς; ἡ ἡσυχία, ας.

SILENCIEUSEMENT, adv., σιγῇ, διὰ σιγῆς, σιωπῇ.

SILENCIEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), σιωπηλός, ή, όν; (des choses), ἡσυχος, ον; ἡσύχιος, ον.

SILÈNE, *demi-dieu*, ὁ Σειληνός, οῦ. De Silène, Σειληνικός, ή, όν. Qui ressemble à Silène, Σειληνώδης, ες.

SILHOUETTE, sf., τὸ σκιαγράφημα, ατος.

SILLAGE, sm., ὁ ὀλκός, οῦ.

SILLON, sm. 1° *Trace de la charrue*, ἡ ἄλοξ, οκος. Faire, tracer un sillon, ἀλοκίζω, f. ιῶ. || 2° *Traces de certaines choses*, ὁ ὀλκός, οῦ. || 3° *Ride*, ἡ ῥυτίς, ίδος.

SILLONNER, va. 1° *Faire des sillons*, ἀλοκίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Fendre* (*la nue, la*

mer), τέμνω (poét.), *acc.* || 3° *Rider*, ῥυτιδόω-ῶ, *f.* ώσω, *acc.*

SILO, sm., ὁ σιρός, οῦ.

SILPHIUM, sm., *plante*, τὸ σίλφιον, ου. Qui produit du silphium, σιλφιοφόρος, ον.

SIMAGRÉE, sf., ὁ ἀχκισμός, οῦ. Faire des simagrées, ἀχκίζομαι, *f.* ισῦμαι.

SIMILAIRE, adj., ὅμοιος, α, ον.

SIMILITUDE, sf., ἡ ὁμοιότης, ητος.

SIMON, *h.*, ὁ Σίμων, ωνος.

SIMONIDE, *h.*, ὁ Σιμωνίδης, ου.

SIMPLE, adj. 1° *Qui n'est point composé*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; ἀσύνθετος, ον. || 2° *Seul, unique*, μόνος, η, ον; εἷς, μία, ἕν. || 3° *Qui est seulement une certaine chose, qui n'est que...*, μόνος, η, ον; ψιλός, ή, όν. Simple soldat, simple particulier, ὁ ἰδιώτης, ου. || 4° *Qui n'est point compliqué*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. || 5° *Sans ornement, sans recherche*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; λιτός, ή, όν; εὐτελής, ές. || 6° *Sans déguisement, sans malice*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν; εὐήθης, ες. || 7° *Niais*, μῶρος, α, ον; ἠλίθιος, α, ον. || Sm. 1° *Ce qui est simple*, τὸ ἁπλοῦν, οῦ. || 2° *Plante médicinale*, ἡ φαρμακώδης (ους) βοτάνη, ης.

SIMPLEMENT, adv. 1° *Seulement*, μόνον. || 2° *Sans complication, sans ornement, sans déguisement*, ἁπλῶς. Agir simplement avec qqn, πρός τινα ἁπλοΐζομαι (sans futur). || 3° *Niaisement*, ἠλιθίως.

SIMPLICITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui n'est pas composé*, ἡ ἁπλότης, ητος. || 2° *Qualité de ce qui est non compliqué, sans recherche, sans déguisement*, ἡ ἁπλότης, ητος; ἡ ἀφέλεια, ας; ἡ εὐτέλεια, ας. || 3° *Niaiserie*, ἡ μωρία, ας; ἡ ἀβελτερία, ας.

SIMPLIFICATION, sf., ἡ συντομή, ῆς.

SIMPLIFIER, va., ἁπλούστερον, αν ποιέω-ῶ, *f.* ήσω, *acc.*; συν-τέμνω, *acc.* || SE SIMPLIFIER, vr., ἁπλούστερος, α, ον γίγνομαι.

SIMULACRE, sm. 1° *Idole, fantôme*, τὸ εἴδωλον, ου. || 2° *Représentation*, ἡ μίμησις, εως.

SIMULATION, sf., ἡ προσποίησις, εως.

SIMULÉ, ÉE, p.p. et adj., πλαστός, ή, όν; προσποιητός, ή, όν.

SIMULER, va., σκήπτομαι, *f.* σκήψομαι, *acc.*

SIMULTANÉ, ÉE, adj., κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γιγνόμενος, η, ον.

SIMULTANÉMENT, adv., κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἅμα, ὁμοῦ.

SINAPISME, sm., τὸ νάπυος κατάπλασμα, ατος.

SINCÈRE, adj., ἀληθής, ές; ἀληθινός, ή, όν; ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. Homme, langage sincère, ἀνήρ, λόγος ἀληθής ου ἁπλοῦς.

SINCÈREMENT, adv., ἀληθῶς, ἀψευδῶς, ἁπλῶς.

SINCÉRITÉ, sf., ἡ ἀλήθεια, ας; ἡ ἀψεύδεια, ας; ἡ ἁπλότης, ητος.

SINDES, *pple*, οἱ Σίνδοι, ων. Le pays des Sindes, ἡ Σινδική, ῆς.

SINGE, sm., ὁ πίθηκος, ὁυ. Jeune singe, ὁ πιθηκιδεύς, έως. Petit singe, τὸ πιθήκιον, ου. Semblable à un singe, πιθηκοειδής, ές.

SINGER, va., *contrefaire*, μιμέομαι-οῦμαι, *f.* ήσομαι, *acc.*

SINGERIE, sf., ὁ πιθηκισμός, οῦ.

SINGULARISER (SE), vr., ἀλλόκοτα ου ἄτοπα ποιέω-ῶ, *f.* ήσω.

SINGULARITÉ, sf., ἡ ἰδιότης, ητος; τὸ ἀλλόκοτον, ου; τὸ ἄτοπον, ου.

SINGULIER, IÈRE, adj. 1° *Qui marque une seule personne, une seule chose*, ἑνικός, ή, όν. Nombre singulier *ou simpl* singulier, ὁ ἑνικὸς ἀριθμός, οῦ. || 2° *Particulier, propre*, ἴδιος, ος et α, ον. || 3° *Extraordinaire, étrange*, ἀλλόκοτος, ον; ἄτοπος, ον. || 4° *Rare, merveilleux*, ἐκπρεπής, ές; θαυμαστός, ή, όν. || Combat singulier, ἡ μονομαχία, ας. Combattre en combat singulier, μονομαχέω-ῶ, *f.* ήσω; contre qqn, τινί.

SINGULIÈREMENT, adv. 1° *Particulièrement, surtout*, διαφερόντως, μάλιστα. || 2° *Etrangement*, ἀλλοκότως. || 3° *Merveilleusement*, θαυμαστῶς.

SINISTRE, adj. 1° *Malheureux, funeste*, ὀλέθριος, ον; δεινός, ή, όν; (en parl. d'un augure), ἀπαίσιος, ον. || 2° *Sombre, triste*, σκυθρωπός, όν; στυγνός, ή, όν. || 3° *Pernicieux*, ὀλέθριος, ον; βλαβερός, ά, όν. || Sm., *perte causée par un naufrage*, ἡ ἐκ ναυαγίας βλάβη, ης; (*par un incendie*) ἡ ἐκ πυρκαϊᾶς βλάβη.

SINON, conj. 1° *Autrement, sans quoi*, εἰ δὲ μή. || 2° *Si ce n'est*, πλὴν ἤ, πλὴν ἀλλ' ἤ; ἀλλ' ἤ. || SINON QUE, loc. conj., πλὴν ὅτι.

SINOPE, *v.*, ἡ Σινώπη, ης. Habitant de Sinope, ὁ Σινωπεύς, έως.

SINUEUX, EUSE, adj., ἑλικοειδής, ές; σκολιός, ά, όν.

SINUOSITÉ, sf., ὁ ἑλιγμός, οῦ; ἡ σκολιότης, ητος.

SIPHON, sm., ὁ σίφων, ωνος. Pomper à l'aide d'un siphon, σιφωνίζω, *f.* ιῶ, *acc.*

SIRE, sm., ὁ κύριος, ου.

SIRÈNE, sf., ἡ Σειρήν, ῆνος. Le chant des Sirènes, ἡ Σειρήνων ᾠδή, ῆς.

SIRIUS, sm., *étoile de la Canicule*, ὁ Σείριος, ου.

SIS, SISE, adj., κείμενος, η, ον.

SISTRE, sm., *instrument de musique des Egyptiens*, τὸ σεῖστρον, ου.

SISYPHE, *h.*, ὁ Σίσυφος, ου. De Sisyphe, Σισύφειος, α, ον.

SITALCÈS, *h.*, ὁ Σιτάλκης, ου.

SITE, sm., ὁ τόπος, ου; ἡ φύσις, εως.

SITÔT, adv. Voy. TÔT.

SITUATION, sf. 1° *Assiette, position géographique*, ἡ θέσις, εως. || 2° *Posture*, τὸ σχῆμα, ατος. || 3° *Disposition de l'âme*, ἡ διάθεσις, εως. || 4° *Etat des affaires*, ἡ κατάστασις, εως. Voy. ÉTAT 1°.

SITUER, va., τίθημι, καθ-ίστημι, *acc.* Etre situé, κεῖμαι.

SIX, adj. num., ξξ (indécl.). Six fois, ἑξάκις. Six cents, ἑξακόσιοι, αι, α. Six centième, ἑξακοσιοστός, ή, όν. Six mille, ἑξακισχίλιοι, αι, α. Six millième, ἑξακισχιλιοστός, ή, όν.

SIXIÈME, adj. num., ἕκτος, η, ον. Pour la sixième fois, τὸ ἕκτον. Au sixième jour, ἑκταῖος, α, ον. Ils arrivèrent le sixième jour, ἑκταῖοι ἀφ-ίκοντο. || Sm., *la sixième partie*, τὸ ἑκτημόριον, ου.

SIXIÈMEMENT, adv., τὸ ἕκτον.

SMERDIS, *h.*, ὁ Σμέρδις, ιος.

SMYRNE, *v.*, ἡ Σμύρνα, ης. De Smyrne, Σμυρναῖος, α, ον. Habitant de Smyrne, ὁ Σμυρναῖος, ου.

SOBRE, adj. 1° *Tempérant dans le boire et le manger*, γαστρὸς ἐγκρατής, ές. || 2° *Modéré*, μέτριος, ος ον, α, ον. Etre sobre, σωφρονέω-ῶ, f. ήσω. Etre sobre de *ou* en qq. chose, περί ou πρός τι μετριάζω, f. άσω. || 3° *Frugal, simple*, εὐτελής, ές ; λιτός, ή, όν. Régime sobre, ἡ λιτὴ (ῆς) δίαιτα, ης.

SOBREMENT, adv., μετρίως ; (frugalement), εὐτελῶς.

SOBRIÉTÉ, sf. 1° *Tempérance dans le boire et le manger*, ἡ τῶν ποτῶν καὶ σίτων μετριότης, ητος. || 2° *Modération*, ἡ μετριότης, ητος ; ἡ σωφροσύνη, ης.

SOBRIQUET, sm., τὸ γέλοιον (ου) ou ἐπονείδιστον (ου) ὄνομα, ατος.

SOC, sm., ἡ ὖννις ou ὖνις, εως.

SOCIABILITÉ, sf., ἡ κοινότης, ητος ; τὸ κοινωνικόν, οῦ ; τὸ πολιτικόν, οῦ.

SOCIABLE, adj., κοινός, ή, όν ; κοινωνικός, ή, όν ; πολιτικός, ή, όν. Humeur sociable, τὸ πολιτικόν, οῦ.

SOCIABLEMENT, adv., κοινῶς, κοινωνικῶς.

SOCIAL, ALE, adj., κοινωνικός, ή, όν. || La guerre sociale (à Rome), ὁ συμμαχικὸς πόλεμος, ου.

SOCIÉTÉ, sf. 1° *Assemblage d'hommes, association*, ἡ κοινωνία, ας. Société politique, ἡ ἑταιρεία, ας. La société civile, ἡ πολιτικὴ (ῆς) κοινωνία, ας. La société humaine, ἡ ἀνθρωπίνη (ης) κοινωνία, ας. || 2° *Compagnie de personnes qui s'assemblent ordinairement*, ἡ σύνοδος, ου ; ἡ συνουσία, ας. Faire partie d'une société, συνουσίας μετ-έχω. || 3° *Commerce avec les hommes*, ἡ κοινωνία, ας ; ἡ συνουσία, ας ; ἡ ὁμιλία, ας. Faire société avec qqn, τινὶ ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω.

SOCLE, sm., ἡ κρηπὶς, ῖδος ; ἡ βάσις, εως ; τὸ βάθρον, ου.

SOCQUE, sm., *sorte de chaussure*, ἡ συκχάς, άδος.

SOCRATE, *h.*, ὁ Σωκράτης, ους.

SOCRATIQUE, adj., Σωκρατικός, ή, όν.

SŒUR, sf., ἡ ἀδελφή, ῆς. De sœur, ἀδελφικός, ή, όν.

SOFA ou **SOPHA**, sm., *lit de repos*, ἡ κλίνη, ης.

SOI, pron. pers., et **SOI-MÊME**, ἑαυτοῦ ou αὐτοῦ, ῆς, etc. La haine de soi, τὸ ἑαυτοῦ μῖσος, ους. L'amour de soi, ἡ φιλαυτία, ας. Chez soi, (sans mouvt), οἴκοι ; (avec mouvt), οἴκαδε. De soi, en soi (de sa nature), καθ' ἑαυτόν, ήν, ό. Soi-même (de son propre mouvement), ἀφ' ἑαυτοῦ, ῆς.

SOI-DISANT, adj., ὁ λεγόμενος, ἡ λεγομένη, τὸ λεγόμενον. Les soi-disant philosophes, οἱ λεγόμενοι φιλόσοφοι.

SOIE, sf. 1° *Fil produit par le ver à soie*, ὁ βόμβυξ, υκος. Soie apprêtée, τὸ σηρικόν, οῦ. De soie, σηρικός, ή, όν. || 2° *Poil rude des animaux*, ἡ σμῆριγξ, ιγγος ; ἡ θρὶξ, *gén.* τριχός.

SOIERIE, sf., *étoffes de soie*, τὰ σηρικά, ῶν.

SOIF, sf., (au pr. et au fig.), ἡ δίψα, ης ; τὸ δίψος, ους. La soif de l'or, ἡ χρυσοῦ δίψα. Avoir soif, διψάω-ῶ ; d'une chose, τινός ; de liberté, ἐλευθερίας. Provoquer, éteindre la soif, παρ-έχω, σβέννυμι τὴν δίψαν. Qui n'a pas soif, ἄδιψος, ον. N'avoir pas soif, ἀδιψέω-ῶ, f. ήσω. Sans avoir soif, sans soif, ἀδίψως.

SOIGNER va. 1° *Prendre soin de*, ἐπιμέλομαι, *gén.* ; θεραπεύω, f. σω, *acc.* ; τημελέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* ou *acc.* Soigner des malades, les corps, les yeux, νοσοῦντας, τὰ σώματα, τοὺς ὀφθαλμοὺς θεραπεύω. || 2° *Faire avec soin*, ἐπιμελῶς πράττω ; ἀκριβόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ; σπουδάζω, f. άσω περί ou πρός *et l'acc.*

SOIGNEUSEMENT, adv., ἐπιμελῶς, σπουδῇ.

SOIGNEUX, EUSE, adj., ἐπιμελής, ές ; σπουδαῖος, α, ον.

SOIN, sm. 1° *Attention, application à une chose*, ἡ ἐπιμέλεια, ας ; ἡ σπουδή, ῆς ; ἡ φροντίς, ίδος. Apporter, donner tous ses soins à une chose, πᾶσαν ἐπιμέλειάν τινος ou περί τινος ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Prendre soin de son corps, de son âme, de son intelligence, τὸ σῶμα, τὴν ψυχὴν, τὴν διάνοιαν θεραπεύω, f. εύσω. Prendre soin de, ἐπιμέλομαι, *gén.* ou ὅπως *et l'indicatif futur*. Je prends soin de plaire, ἐπι-μέλομαι τοῦ ἀρέσαι ou ὅπως ἀρέσω. Avec soin, ἐπιμελῶς, σπουδῇ. Sans soin, ἀμελῶς. || 2° *Charge de prendre soin, direction*, ἡ ἐπιμέλεια, ας ; ἡ ἐπιτροπή, ῆς. Remettre à qqn le soin d'une chose, ἐπιτρέπω τινί τι. || 3° Au plur., *attentions*, ἡ θεραπεία, ας. Donner des soins à un malade, νοσοῦντα θεραπεύω, f. σω. || 4° *Inquiétude, souci*, ἡ φροντίς, ίδος.

SOIR, sm., ἡ ἑσπέρα, ας ; ἡ δείλη, ης. Au soir, ἑσπέρας, δείλης. Vers le soir, sur le soir, πρὸς ou εἰς ἑσπέρων. Jusqu'au soir, εἰς ἑσπέραν. Du soir, qui se fait le soir, ἑσπερινός, ή, όν. || *Au fig.* Le soir de la vie, ἡ τοῦ βίου ἑσπέρα.

SOIRÉE, sf., ἡ ἑσπερινὴ (ῆς) ὥρα, ας. Voy. soir.

SOIT, ellipse pour *que cela soit*, εἰεν. || **SOIT... SOIT...**, **SOIT... OU**, conj. alternative, εἴτε... εἴτε *avec l'ind.* ; (se rapportant à l'avenir), ἐάν τε... ἐάν τε *avec le subj.* Soit en paroles, soit en actions, εἴτε λόγοις, εἴτ' ἔργοις. || **TANT SOIT PEU**, loc. adv., κἂν ἐλάχιστον.

SOIXANTAINE, sf., ἡ ἑξηκοντάς, άδος.

SOIXANTE, adj. num., ἑξήκοντα (indécl.). Soixante fois, ἑξηκοντάκις. Soixante-dix, ἑβδομήκοντα. (Indécl.). Soixante-dix fois, ἑβδομηκοντάκις. Soixante-dixième, ἑβδομηκοστός, ή, όν. Soixante mille, ἑξακισμύριοι, αι, α. Soixante-dix mille, ἑπτακισμύριοι, αι, α.

SOIXANTIÈME, adj. num., ἑξηκοστός, ή, όν. || Sm., *la soixantième partie*, ἡ ἑξηκοντάς, άδος.

SOL, sm. 1° *Terrain, terroir*, ἡ γῆ, *gén.* γῆς ; ὁ ἀγρός, οῦ. || 2° *Superficie du terrain*, τὸ ἔδαφος, ους ; τὸ δάπεδον, ου.

SOLAIRE, adj., ἡλιακός, ή, όν ; ὁ, ἡ, τὸ τοῦ ἡλίου. L'année solaire, ὁ ἡλιακὸς ἐνιαυτός, οῦ. La lumière solaire, ἡ τοῦ ἡλίου φῶς, *gén.* φωτός.

SOLANUM, sm., *plante*, ὁ, ἡ στρύχνος, ου.

SOLDAT, sm., ὁ στρατιώτης, ου. Jeune soldat, ὁ νεωστὶ στρατευόμενος, ου. Vieux soldat, ὁ πάλαι στρατευόμενος, ου. Etre soldat, στρατεύω, f. σω (et moyen). De soldat, στρατιωτικός, ή, όν.

SOLDATESQUE, adj., στρατιωτικός, ή, όν. || Sf., τὸ στρατιωτικόν, οῦ.

1. **SOLDE**, sf., *paye des soldats*, ὁ μισθός, οῦ; ἡ μισθοφορά, ᾶς. Prendre à sa solde, μισθόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* Etre à la solde de qqn, μισθοῦ ὑπό τινι στρατεύομαι, f. σομαι.

2. **SOLDE**, sm., *payement*, ἡ ἔκτισις, εως.

1. **SOLDER**, va., *donner une solde à*, μισθοδοτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* ou *acc.*

2. **SOLDER**, va., *payer*, ἀπο-τίνω, ἀπο-δίδωμι, *acc.*

SOLE, sf., *poisson*, ἡ ψῆττα, ῆς. Petite sole, τὸ ψηττάριον, ου.

SOLÉCISME, sm., ὁ σολοικισμός, οῦ. Faire des solécismes, σολοικίζω, f. ιῶ.

SOLES, v., οἱ Σόλοι, ων.

SOLEIL, sm. 1° *Astre*, ὁ ἥλιος, ου. Exposer, mettre au soleil, ἡλιάζω, προσ-ηλιάζω, f. άσω, *acc.* Exposé au soleil, προσήλιος, ον. Se chauffer au soleil, εἰληθερέω-ῶ, f. ήσω. Se promener au soleil, ὑπὸ τὸν ἥλιον περι-πατέω-ῶ, f. ήσω. Pareil au soleil, brillant comme le soleil, ἡλιοειδής, ές. Sous le soleil (sur la terre), ὑπὸ τὸν ἥλιον. Coup de soleil, ἡ ἀστροβολία, ας. || 2° *Plante*, τὸ ἡλιοτρόπιον, ου.

SOLENNEL, ELLE, adj. 1° *Accompagné de cérémonies publiques*, ἑορταστικός, ή, όν; πανηγυρικός, ή, όν. Assemblée, fête solennelle, ἡ πανήγυρις, εως. || 2° *Trop important*, σεμνός ή, όν.

SOLENNELLEMENT, adv. 1° *Avec solennité*, πανηγυρικῶς. || 2° *Gravement*, σεμνῶς.

SOLENNISATION, sf., ἡ ἑορτασις, εως.

SOLENNISER, va., ἑορτάζω, *acc.*

SOLENNITÉ, sf., ἡ πανήγυρις, εως.

SOLIDAIRE, adj., (en parl. des choses), κοινός, ή, όν; (des pers.), κοινῇ ἔνοχος, ον.

SOLIDAIREMENT, adv., κοινῇ.

SOLIDARITÉ, sf., ἡ κοινότης, ητος.

SOLIDE, adj. 1° *Qui a de la consistance*, στερεός, ά, όν; στερρός, ά, όν; πάγιος, α, ον. Les corps solides, les solides, τὰ στερεώματα, ων. || 2° *Qui résiste, ferme, durable*, βέβαιος, ος et α, ον; ἰσχυρός, ά, όν; ἐχυρός, ά, όν; ἀσφαλής, ές.

SOLIDEMENT, adv., στερεῶς, βεβαίως.

SOLIDIFIER, va., στερεόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SOLIDITÉ, sf. 1° *Etat des corps solides*, ἡ στερεότης, ητος. || 2° *Qualité de ce qui est solide, ferme, durable*, ἡ βεβαιότης, ητος; ἡ ἀσφάλεια, ας.

SOLILOQUE, sm. Voy. MONOLOGUE.

SOLIPÈDE, adj., ὁ, ἡ μονῶνυξ, υχος.

SOLITAIRE, adj. 1° *Qui est ou vit seul*, μόνος, η, ον; ἔρημος, ον. Vie solitaire, ὁ βίος ἔρημος, ου. || 2° *Désert*, ἔρημος, ον. || Sm., *anachorète*, ὁ ἀναχωρητής, οῦ.

SOLITAIREMENT, adv., ἐν ἐρημίᾳ.

SOLITUDE, sf. 1° *Etat d'une personne qui vit seule*, ἡ μόνωσις, εως; ἡ ἐρημία, ας. || 2° *Lieu désert*, ἡ ἐρημία, ας; ἡ ἔρημος, ου.

SOLIVE, sf., ἡ δοκός, οῦ. Longues solives αἱ τανεῖαι, ῶν.

SOLIVEAU, sm., ἡ δοκίς, ίδος; τὸ δοκίον ου.

SOLLICITATION, sf., ἡ παραίτησις, εως; ἡ ἀντιδόλησις, εως.

SOLLICITER, va. 1° *Inciter, pousser*, προ-άγω; παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à une chose, εἴς ου πρός τι; à *ou* de faire une chose, ποιεῖν τι. || 2° *Implorer*, παρ-αιτέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; λιπαρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Solliciter une charge, ἀρχὴν παρ-αγγέλλω, f. ελῶ.

SOLLICITEUR, sm., ὁ παραιτητής, οῦ; *mieux* ὁ παραιτούμενος, ου.

SOLLICITUDE, sf. 1° *Soin affectueux*, ἡ ἐπιμέλεια, ας; pour qq. chose, τινός; pour qqn, περί ou πρός τινα. Avoir de la sollicitude pour qqn, ἐπι-μέλομαί τινος. || 2° *Soin inquiet, souci*, ἡ φροντίς, ίδος.

SOLO, sm., ἡ μονῳδία, ας.

SOLON, *h.*, ὁ Σόλων, ωνος.

SOLSTICE, sm., αἱ τοῦ ἡλίου τροπαί, ῶν. Du solstice, τροπικός, ή, όν.

SOLSTICIAL, ALE, adj., τροπικός, ή, όν. Points solsticiaux, τὰ τροπικὰ σημεῖα, ων.

SOLUBLE, adj., (au pr. et au fig.), λυτός, ή, όν.

SOLUTION, sf., (au pr. et au fig.), ἡ λύσις, εως.

SOLVABILITÉ, τὸ ἀξιόχρεων εἶναι.

SOLVABLE, adj., ἀξιόχρεως, ων.

SOMBRE, adj. 1° *Obscur, ténébreux*, σκοτεινός, ή, όν; σκοτώδης, ες; ἀμαυρός, ά, όν; (*nuageux*), συννεφής, ές. Lumière sombre, τὸ φῶς ἀμυδρόν. || 2° *Brun, noirâtre*, φαιός, ά, όν; ὀρφνινος, η, ον. || 3° *Morne, taciturne*, σκυθρωπός, όν; σκυθρός, ά, όν. Visage, air sombre, τὸ σκυθρωπόν, οῦ. Avoir l'air sombre, être sombre, σκυθρωπάζω, f. άσω.

SOMBRER, vn., κατα-δύομαι (moy.). Faire sombrer, κατα-δύω, *acc.*

SOMMAIRE, adj., σύντομος, ον; κεφαλαιώδης, ες. || Sm., τὸ κεφάλαιον, ου.

SOMMAIREMENT, adv., ἐν κεφαλαίῳ, κεφαλαιωδῶς.

SOMMATION, sf., ἡ πρόκλησις, εως.

1. **SOMME**, sf. 1° *Résultat d'une addition*, τὸ σύμπαν, παντος; τὸ σύνολον, ου. || 2° *Quantité*, τὸ πλῆθος, ους. Somme d'argent *ou simpl*ᵗ somme, ἀργυρίου πλῆθος, *plus sou*ᵛᵗ τὸ ἀργύριον, ου; τὰ χρήματα, ων. Une grosse, une petite somme, ἀργύριον πολύ, μικρόν. || EN SOMME, SOMME TOUTE ou TOTALE, loc. adv., ὅλως δέ, τὸ σύνολον, τὸ σύμπαν.

2. **SOMME**, sf., *charge d'un animal*, ὁ φόρτος, ου; τὸ φορτίον, ου. Bête de somme τὸ ὑποζύγιον, ου; τὸ νωτοφόρον, ου.

3. **SOMME**, sm. Voy. SOMMEIL.

SOMMEIL, sm., ὁ ὕπνος, ου. Goûter le sommeil, ὕπνου ἀπο-λαύω. Le sommeil me gagne, ὕπνός με αἱρεῖ (de αἱρέω-ῶ). Le sommeil tient qqn, ὕπνος κατ-έχει τινά. Lutter contre le sommeil, ὑπνομαχέω-ῶ, f. ήσω. Tirer qqn du sommeil, ἐξ-εγείρω τινὰ ἐξ ὕπνου. Pendant le

sommeil, ἐν ὕπνῳ, καθ' ὕπνον. Vers le premier sommeil, περὶ πρῶτον ὕπνον. Avoir sommeil, ὕπνου ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω.

SOMMEILLER, vn. 1° *Dormir d'un sommeil léger*, ὑπνώττω (sans futur); κουφῶς ὑπνόω-ῶ, f. ώσω. || 2° *Etre dans un état d'inertie*, εὐδω.

SOMMELIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ ταμίας, ου; *fém.* ἡ ταμία, ας.

SOMMER, va., προ-καλέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* Sommer qqn de faire une chose, παρακελεύομαί (moy.) τινι ποιεῖν τι.

SOMMET, sm., (au pr. et au fig.), ἡ κορυφή, ῆς; τὸ ἄκρον, ου, *ou l'adj.* ἄκρος, α, ον. Le sommet de la montagne, τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους ou ἄκρον τὸ ὄρος. Le sommet de la gloire, μεγίστη (ης) δόξα, ης.

SOMMITÉ, sf., ἡ κορυφή, ῆς; ἡ ἄκρα, ας; τὸ ἄκρον, ου.

SOMNAMBULE, adj. et subst., καθ' ὕπνον περιπορευόμενος, η, ον.

SOMNIFÈRE, adj., ὑπνωτικός, ή, όν; ὑπνοποιός, όν.

SOMNOLENCE, sf., τὸ ὑπνῶδες, ους; τὸ ὑπνηρόν, οῦ.

SOMNOLENT, ENTE, adj., ὑπνώδης, ες; ὑπνωτικός, ή, όν; ὑπνηρός, ά, όν.

SOMPTUAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ περὶ τὴν πολυτέλειαν.

SOMPTUEUSEMENT, adj., πολυτελῶς, μεγαλοπρεπῶς.

SOMPTUEUX, EUSE, adj., πολυτελής, ές; μεγαλοπρεπής, ές; μεγαλεῖος, α, ον.

SOMPTUOSITÉ, sf., ἡ πολυτέλεια, ας; ἡ μεγαλοπρέπεια, ας.

1. **SON, SA**, pl. **SES**, pron. poss., *se rend par* αὐτοῦ, ῆς, de lui, d'elle; *dans le sens réfléchi par* ἑαυτοῦ ou αὐτοῦ, ῆς, de lui-même, d'elle-même, *et souvent par* l'article seul, *d'après les règles données au mot* LEUR, LEURS 2. Je hais le flatteur et je fuis sa conversation, μισῶ τὸν κόλακα καὶ τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ φεύγω. Un père aime ses enfants, πατὴρ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ou τοὺς παῖδας φιλεῖ. Il fit une expédition, sous prétexte que les ennemis ravageaient son pays, ἐστρατεύσατο, ὡς τὴν ἑαυτοῦ χώραν δηούντων τῶν πολεμίων. Voy. LEUR, LEURS.

2. **SON**, sm., *partie du blé moulu*, τὸ πίτυρον, ου. De son, πιτυρώδης, ες.

3. **SON**, sm., *bruit*, ὁ φθόγγος, ου; ἡ ηχή, ῆς; ὁ ψόφος, ου. Faire entendre un son, φθέγγομαι, f. φθέγξομαι. Son de la trompette, ἡ σάλπιγξ, ιγγος.

SONDE, sf. 1° *Instrument pour reconnaître la profondeur de l'eau*, ἡ κάθετος, ου. || 2° *Instrument de chirurgie*, ἡ μήλη, ης.

SONDER, vt. 1° *Reconnaître avec la sonde ou fil à plomb*, τῇ καθέτῳ ἐξ-ετάζω, f. άσω, *acc.* || 2° *Reconnaître avec la sonde chirurgicale*, μηλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 3° *Chercher à connaître*, ἐξ-ετάζω, f. άσω; δοκιμάζω, f. άσω, *acc.*; πειράομαι-ῶμαι, *gén.*

SONGE, sm., (au propre), τὸ ἐνύπνιον, ου; (au pr. et au fig.), ὁ ὄνειρος, ου; τὸ ὄναρ (au nom. et à l'acc. sing.). Avoir un songe, ὄναρ ou ἐνύπνιον ὁρaω-ῶ. Envoyer un songe, ὄναρ φαίνω. Semblable à un songe, ἐνυπνιώδ-ης, ες; ὀνειρώδης, ες. Le dieu des songes, ὁ Ὄνειρος, ου. || EN SONGE, loc. adv., ὄναρ. Ne... pas même en songe, οὐδ' ὄναρ.

SONGER, va. et vn. 1° *Faire un songe, rêver*, ὀνειρώττω, f. ώξω; ὀνειροπολέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Penser, faire attention à*, ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω; σκοπέω-ῶ, *acc.*; προσ-έχω, *dat.* Je songe aux moyens de faire une chose, σκοπῶ ὅπως ποιήσω τι. Songer que, ἐννοῶ ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.* || 3° *Avoir en vue de*, δια-νοέομαι-οῦμαι; ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *inf.* Ils songeaient à faire une expédition, δι-ενοοῦντο στρατεύειν.

SONGEUR, sm. 1° *Celui qui a eu un songe*, ὁ ὀνειραστής, οῦ. || 2° *Rêveur*, ὁ φροντιστής, οῦ. || Adj., *qui aime à rêver*, φροντιστικός, ή, όν.

SONNANT, ANTE, adj., ἠχώδης, ες. || Espèces sonnantes, τὸ ἀργύριον, ου.

SONNER, vn., ἠχέω-ῶ, f. ήσω. || *Activt.* Sonner la cloche, κωδωνίζω, f. ιῶ. Sonner la charge, la retraite, τὸ πολεμικὸν, τὸ ἀνακλητικὸν σημαίνω, f. ανῶ.

SONNETTE, sf., τὸ κωδώνιον, ου.

SONORE, adj. 1° *Qui rend un son*, ἠχώδης, ες; κατηχής, ές. || 2° *Qui a un beau son*, εὔφωνος, ον.

SONORITÉ, sf., τὸ ἠχῶδες, ους.

SOPHISME, sm., τὸ σόφισμα, ατος. User de sophismes, σοφίζομαι, f. ιοῦμαι.

SOPHISTE, sm., ὁ σοφιστής, οῦ. En sophiste, σοφιστικῶς. Raisonner comme un sophiste, σοφιστεύω, f. εύσω.

SOPHISTIQUE, adj., σοφιστικός, ή, όν; σοφισματώδης, ες.

SOPHISTIQUER, vn., *subtiliser*, σοφίζομαι, f. ιοῦμαι. || Va., *frelater*, δολόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SOPHOCLE, *h.*, ὁ Σοφοκλῆς, κλέους. De Sophocle, Σοφόκλειος, α, ον.

SOPORATIF, IVE, adj., ὑπνωτικός, ή, όν.

SOPORIFIQUE ou **SOPORIFÈRE**, adj., ὑπνωτικός, ή, όν; ὑπνοποιός, όν.

SORBE, sf., *fruit du sorbier*, τὸ δον, ου.

SORBIER, sm., *arbre*, ἡ ὄα, ας ou ὄη, ης.

SORCELLERIE, sf., ἡ γοητεία, ας; ἡ φαρμακεία, ας. Pratique de la sorcellerie, ἡ μαγγανεία, ας.

SORCIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ γόης, ητος; ὁ φαρμακεύς, έως, *fém.* ἡ φαρμακίς, ίδος. De sorcier, γοητικός, ή, όν.

SORDIDE, adj. 1° *Sale*, ῥυπαρός, ά, όν; πιναρός, ά, όν. || 2° *Vil, mesquin*, γλίσχρος, α, ον.

SORDIDEMENT, adv. 1° *Salement*, ῥυπαρῶς. || 2° *Mesquinement*, γλισχρως.

SORDIDITÉ, sf. 1° *Saleté*, ὁ αὐχμός, οῦ; ἡ ῥυπαρία, ας. || 2° *Mesquinerie*, ἡ γλισχρότης, ητος.

SORITE, sm., *sorte d'argument*, ὁ σωρείτης et σωρίτης, ου.

SORNETTE, sf., ὁ λῆρος, ου. Dire, conter des sornettes, ληρέω-ῶ, f. ήσω.

SORT, sm. 1° *Destin, fatalité*, ἡ τύχη, ης; ἡ ἀνάγκη, ης; ἡ μοῖρα, ας. || 2° *Destinée de chacun, fortune*, ἡ τύχη, ης; ἡ μοῖρα,

ας. Sort heureux, malheureux, ἡ καλὴ, κακὴ τύχη, ης. Se plaindre de son sort, τῇ τύχῃ μεμφομαι, f. μέμψομαι. || 3° *Manière de décider par le hasard*, ὁ κλῆρος, ου. Au sort, par le sort, par la voie du sort, κλήρῳ, ἀπὸ κλήρου ou κλήρων. Tirer au sort, designer, choisir par le sort, κληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Obtenir par le sort, κληρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; λαγχάνω, *acc.* ou *gén.* Distribuer, partager par le sort, δια-κληρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 4° *Maléfice*, ἡ βασκανία, ας. Jeter un sort sur, βασκαίνω, f. ανῶ, *acc.*

SORTABLE, adj., εὐάρμοστος, ον; ἐπιτήδειος, α, ον.

SORTANT, adj. m., ἐξιών, οῦσα, όν. || Sm. pl. Les entrants et les sortants, οἱ εἰσιόντες καὶ ἐξιόντες, ων.

SORTE, sf. 1° *Espèce*, *nature*, τὸ εἶδος, ους; τὸ γένος, ους; ἡ ἰδία, ας; ὁ τρόπος, ου. De toute sorte, etc. Voy. ESPÈCE 2°. || 2° *Façon*, *manière*, ὁ τρόπος, ου. De cette sorte, etc. Voy. MANIÈRE 1°. De telle sorte que. Voy. DE SORTE QUE. || DE LA SORTE, loc. adv., *ainsi*, οὕτω(ς), τοῦτον τὸν τρόπον. || EN QUELQUE SORTE, loc. adv., *presque*, τρόπον τινά, πώς (enclitique). || DE SORTE QUE, EN SORTE QUE, loc. conj., *tellement que*, ὥστε *avec l'indicatif et qqfois avec l'infinitif*. Ils avaient tué le gibier, en sorte qu'il manqua, τὰ θηρία ἀνηλώκεσαν, ὥστε ἀπ-έλιπεν. Il était très courageux, en sorte qu'il affrontait tous les dangers, ἀνδρειότατος ἦν, ὥστε πάντα κίνδυνον ὑπομεῖναι.

SORTIE, sf. 1° *Action de sortir*, ἡ ἔξοδος, ου; d'un pays, ἐκ χώρας; de charge, τῆς ἀρχῆς. || 2° *Attaque des assiégés, qui sortent pour combattre*, ἡ ἔξοδος, ου; ἡ ἐπέξοδος, ου; ἡ ἐκδρομή, ῆς; (par mer), ὁ ἔκπλους, ου. Faire une sortie contre qqn, ἐπεξ-έρχομαί τινι ου πρός τινα; (par mer), τὸν ἔκπλουν ἐπί τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Exportation*, ἡ ἐξαγωγή, ῆς; ἡ ἐκκομιδή, ῆς. || 4° *Endroit par où l'on sort*, ἡ ἔξοδος, ου. || 5° *Attaque en paroles*, ἡ ἐπίπληξις, εως. Faire une sortie contre ou sur qqn, ἐπι-πλήττω τινί. || A LA SORTIE DE, loc. prép., *au moment où l'on sort de*, ἅμα ἐξιών, οῦσα, όν (de ἐξ-έρχομαι); (immédiatement après), ἀπό, *gén.* A la sortie du dîner, ἀπὸ τοῦ δείπνου. A la sortie de l'hiver (l'hiver finissant), τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος.

SORTILÈGE, sm., ἡ βασκανία, ας; τὸ μαγγάνευμα, ατος.

SORTIR, vn. 1° *Aller au dehors*, ἐξ-έρχομαι; de, *gén. avec ou sans* ἐκ. Sortir à cheval, en voiture, ἐξ-ελαύνω. Sortir pour faire des provisions, du butin, ἐξ-έρχομαι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια, ἐπὶ λείαν. Sortir de son lit, ἐξαν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre); (en parl. d'un fleuve), ὑπερ-βαίνω. || Faire sortir une armée, στρατὸν ἐξ-άγω. Faire sortir des vaisseaux, ναῦς ἀν-άγω. Laisser sortir qqn, ἀφ-ίημί τινα. || 2° *Aller se promener*, *faire des visites*, εἰς ἀνθρώπους ἐξ-έρχομαι; προ-έρχομαι. Ne pas sortir, ἔνδον οἰκουρέω-ῶ, f. ήσω. Etre sorti, ἐκτὸς εἰμι. || 3° *S'écarter*, *s'éloigner de*, ἐκ-πίπτω, ἐκ-βαίνω, *gén. avec ou sans* ἐκ; ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Sortir de son rang, ἐκ τῆς τάξεως ἐκ-πίπτω. Sortir de la mémoire, τῆς μνήμης ἐκ-πίπτω. Sortir de son bon sens, τοῦ φρονεῖν ἐξ-ίσταμαι. || 4° *Etre hors de*, *se tirer de*, ἀπ-αλλάττομαι (pass.), *gén.*, *qqf. avec* ἐκ. Sortir de l'école, de charge, de la vie, ἀπ-αλλάττομαι τοῦ διδασκάλου, τῆς ἀρχῆς, τοῦ βίου; de l'enfance, ἐκ παίδων. Sortir de danger, τὸν κίνδυνον ἐκ-φεύγω. || 5° *Pousser au dehors*, βλαστάνω, ἐκ-βλαστάνω, φύομαι (moy.). || 6° *Jaillir*, *s'exhaler*, ἐκ-φέρομαι, ἀπο-φέρομαι (pass.); de, *gén.* || 7° *Provenir de*, γίγνομαι ἐκ *et le gén.* || 8° *Etre issu*, *né de*, γέγονα (de γίγνομαι), *gén. avec ou sans* ἐκ, ἀπό. || Va. 1° *Faire sortir*, *mener*, ἐξ-άγω, *acc.*; hors de, de, *gén. avec ou sans* ἐκ. || 2° *Tirer*, *affranchir*, ἀπ-αλλάττω, *acc.*; de, *gén.* || AU SORTIR DE, loc. prép. Comme *à la sortie de*. Voy. SORTIE. Au sortir de l'enfance, εὐθὺς ἐκ παίδων.

SOSIAS, *h.*, ὁ Σωσίας, ου.

SOSICLÈS, *h.*, ὁ Σωσικλῆς, κλέους.

SOSISTRATE, *h.*, ὁ Σωσίστρατος, ου.

SOSTRATE, *h.*, ὁ Σώστρατος, ου.

SOT, SOTTE, adj. 1° *Qui est sans esprit*, *fait sans esprit*, μῶρος, α, ον; ἠλίθιος, α, ον; ἀβέλτερος, α, ον. || 2° *Embarrassé*, *confus*, ἄπορος, ον; ἔκφρων, ον. || 3° *Fâcheux*, ἀηδής, ές. || Sm. et sf., ὁ, ἡ βλάξ, *gén.* βλακός.

SOTTEMENT, adv., ἠλιθίως, μώρως. Agir, parler sottement, μωραίνω, f. ανῶ.

SOTTISE, sf. 1° *Défaut de jugement*, ἡ μωρία, ας; ἡ ἠλιθιότης, ητος; ἡ ἀβελτερία, ας. || 2° *Action*, *discours d'un sot*, τὸ ἀβελτέριον, ου. || 3° *Injure*, ἡ λοιδορία, ας.

SOUBASSEMENT, sm., ἡ βάσις, εως.

SOUBRESAUT, sm., τὸ πήδημα (ατος) αἰφνίδιον, ου. Faire un soubresaut, αἰφνιδίως πηδάω-ῶ.

SOUBRETTE, sf., ἡ ἄδρα, ας; ἡ παιδίσκη, ης.

SOUCHE, sf. 1° *Bas du tronc*, τὸ στέλεχος, ους; τὸ πρέμνον, ου. || 2° *Premier auteur* (*d'une race*), ὁ προπάτωρ, ορος; ὁ ἀρχηγός, οῦ.

SOUCHET, sm., *plante*, ὁ κύπειρος, ου; τὸ κύπειρον, ου.

1. **SOUCI**, sm., *fleur*, τὸ κλύμενον, ου.

2. **SOUCI**, sm., *soin inquiet*, ἡ φροντίς, ίδος. Avoir du souci, ἐν φροντίδι εἰμί. Avoir bien du souci, πολλὰ μεριμνάω-ῶ, f. ήσω. Donner du souci à qqn, φροντίδα τινὶ παρ-έχω. Qui est sans souci, ἀφρόντιστος, ον. Sans souci, ἀφροντίστως. Vivre sans souci, εὐκόλως ζάω-ῶ.

SOUCIER (SE), vr., φροντίζω, f. ιῶ; de qq. chose, τινός, ὑπέρ ου περί τινος; de qqn, τινός. Il ne se soucie pas de conserver ses amis, οὐ φροντίζει ὅπως τοὺς φίλους σώσει. Ne pas se soucier de qqn, τινὸς ἀφροντιστέω-ῶ, f. ήσω.

SOUCIEUX, EUSE, adj., περίφοβος, ον; σύννους, ουν; σκυθρωπός, όν. Etre soucieux, μεριμνάω-ῶ, f. ήσω.

SOUCOUPE, sf., τὸ ὑποκρατηρίδιον, ου.

SOUDAIN, AINE, adj., αἰφνίδιος, ον; ἐξαπιναῖος, α, ον. || Adv., ἐξαίφνης, αἰφνιδίως, ἄφνω.

SOUDAINEMENT, adv., ἐξαίφνης, αἰφνιδίως, ἄφνω, ἐξαπιναίως.

SOUDAINETÉ, sf., τὸ αἰφνίδιον, ου.

SOUDÉ, ÉE, p.p., κολλητός, ή, όν.

SOUDER, va., κολλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Se souder, vr., κολλάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

SOUDOYER, va., μισθοδοτεω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Etre soudoyé par qqn, παρά τινος μισθοφορέω-ῶ, f. ήσω.

SOUDURE, sf. 1° *Action de souder*, ἡ κόλλησις, εως. || 2° *Ce avec quoi l'on soude*, ἡ κόλλα, ης.

SOUFFLE, sm., τὸ πνεῦμα, ατος; (inspiration), ἡ ἐπίπνευσις, εως. Un souffle de vie, le souffle, τὸ πνεῦμα. Le dernier souffle, ἡ ἐσχάτη ἀναπνοή, ῆς.

SOUFFLER, vn. 1° *Pousser l'air*, (en parl. du vent), πνέω; (d'un soufflet), φυσάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faire du vent avec la bouche*, πνέω; φυσάω-ῶ, f. ήσω. Souffler dans une flûte, αὐλὸν φυσῶ. || 3° *Respirer avec effort*, πνευστιάω-ῶ, f. άσω. || 4° *Reprendre haleine*, ἀνα-πνέω. || Va. 1° *Allumer, éteindre en soufflant*, φυσάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Il souffla le feu, la lampe, ἐφύσησε τὸ πῦρ, τὴν λαμπάδα. || 2° *Exciter* (*la discorde, etc.*), ἐκ-κάω; ἐκ-ζωπυρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Apprendre à qqn ce qu'il doit dire*, ἐπι-βάλλω λόγον τινί.

SOUFFLET, sm. 1° *Instrument pour souffler*, ἡ φῦσα, ης: ὁ φυσητήρ, ῆρος. Soufflet (de forgeron), ὁ ἀσκός, οῦ. || 2° *Coup sur la joue*, ὁ κόλαφος, ου. Donner un soufflet à qqn, παίω τινὰ κατὰ κόρρης.

SOUFFLETER, va., παίω κατὰ κόρρης; *néol.* κολαφίζω, f. ιῶ. *acc.*

SOUFFLEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui respire avec peine*, ὁ πνευστιῶν, ῶντος; *fém.* ἡ πνευστιῶσα, ης. || Sm., *celui qui souffle quelqu'un*, ὁ ὑποβολεύς, έως.

SOUFFRANCE, sf., τὸ ἄλγος, ους; τὸ πάθος, ους; τὸ πάθημα, ατος; ἡ ταλαιπωρία, ας. || Laisser en souffrance, *négliger*, ἀμελέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

SOUFFRANT, ANTE, adj., ἀλγῶν, οῦσα, οῦν; κακῶς ἔχων, ουσα, ον; πονούμενος, η, ον. La partie souffrante (du corps), τὸ νοσοῦν, οῦντος.

SOUFFRETEUX, EUSE, adj. 1° *Misérable*, ταλαίπωρος, ον. || 2° *Malade*, νοσηματικός, ἡ, όν; νοσηλιατώδης, ες.

SOUFFRIR, va. 1° *Résister à, supporter*, ὑπο-μένω; καρτερέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Souffrir la faim, la soif, λιμὸν, δίψαν καρτερέω-ῶ. || 2° *Endurer*, πάσχω, φέρω, ὑπο-φέρω, ἀν-έχομαι (moy.). *acc.* Ne pouvoir souffrir qqn, qq. chose, ἄχθομαί τινι. || 3° *Tolérer, permettre*, ἐάω-ῶ, περι-οράω-ῶ, *acc.* Souffrir que qqn fasse une chose, ἐάω-ῶ τινα ποιεῖν τι. Ne souffrez pas que nous soyons traités indignement, μὴ ἀνάξια παθόντας ἡμᾶς περι-ίδητε. || 4° *Admettre, comporter*, δέχομαι, ἀν-δέχομαι, *acc.* Cela ne souffre point de délai, τοῦτο οὐ δέχεται ἀναβολήν. || Vn. 1° *Sentir de la douleur*, κακῶς πάσχω, κακῶς ἔχω; ἀλγέω-ῶ, f. ήσω; πονέω-ῶ, f. ήσω (et passif). Souffrir de la tête, des yeux, ἀλγέω-ῶ ou κακῶς ἔχω τὴν κεφαλήν, τοὺς ὀφθαλμούς. Souffrir de la faim, de la soif, πείνῃ, διψῇ πονέομαι-οῦμαι (pass.). || 2° *Eprouver du dommage*, κακῶς πάσχω: κακόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; de, *dat.* ou ὑπό *et le gén.* || 3° *Eprouver du chagrin*, λυπέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι (aor. ἐλυπήθην); ἄχθομαι; de, *dat. avec ou sans ἐπί.* Je souffre de l'entendre, à l'entendre (en l'entendant), ἄχθομαι ἀκούων αὐτοῦ.

SOUFRAGE, sm., ἡ περιθείωσις, εως.

SOUFRE, sm., τὸ θεῖον, ου. De soufre, θειώδης, ες. Purifier avec du soufre, περι-θειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SOUFRER, va., περι-θειόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SOUFRIÈRE, sf., *mine de soufre*, τὰ θείου μέταλλα, ων.

SOUHAIT, sm., ἡ εὐχή, ῆς; ὁ πόθος, ου. Faire, former des souhaits, εὐχὰς ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || A souhait, loc. adv., *selon les désirs*, κατὰ νοῦν, κατὰ γνώμην. Tout lui arrive à souhait, πάντα κατὰ γνώμην χωρεῖ αὐτῷ.

SOUHAITABLE, adj., εὐκτός, ἡ, όν.

SOUHAITER, va., εὔχομαι, f. εὔξομαι, *acc.*; de, que, *inf. et prop. infinitive.* Souhaiter toutes sortes de prospérités à qqn, εὔχομαί τινι πάντα τἀγαθά. Ils souhaitaient qu'il fût heureux, ηὔχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι. Souhaiter qu'une chose n'arrive pas, ἀπ-εύχομαι μὴ γενέσθαι τι.

SOUILLER, va. 1° *Salir*, μολύνω, f. υνῶ; ῥυπαίνω, f. ανῶ, *acc.* Souiller de sang, αἵματι μιαίνω, *acc.* || 2° *Gâter par une sorte de souillure, déshonorer*, αἰσχύνω, κατ-αισχύνω, f. υνῶ, *acc.* || Vr. Se souiller d'un meurtre, μιαιφονέω-ῶ, f. ήσω. Action de se souiller d'un meurtre, ἡ μιαιφονία, ας. Qui s'est souillé d'un meurtre, μιαιφόνος, ον.

SOUILLURE, sf. 1° *Tache*, ἡ κηλίς, ῖδος. Souillure provenant d'un meurtre, τὸ μίασμα, ατος. || 2° *Dommage, affront*, ἡ λώβη, ης; τὸ αἶσχος, ους.

SOÛL, SOÛLE, adj. 1° *Tout à fait rassasié*, διάκορος, ον; μεστός, ἡ, όν; de, *gén.* || 2° *Ivre*, μεθύων, ουσα, ων. Etre soûl, μεθύω, f. σω. || Sm., *satiété*, ὁ κόρος, ου. Avoir tout son soûl d'une chose, κόρον ἔχω τινός. Mon soûl, tout mon soûl, ton soûl, son soûl, etc. (à satiété), ἀχρὶ κόρου, εἰς κόρον. Ils burent tout leur soûl, ἔπιον εἰς κόρον.

SOULAGEMENT, sm., ἡ κούφισις, εως; ἡ ῥᾳστώνη, ης; ἡ παραμυθία, ας. Procurer du soulagement, κουφίζω, f. ιῶ. Donner, apporter du soulagement, κούφισιν ou ῥᾳστώνην παρ-έχω. Je reçois, j'éprouve du soulagement, ῥᾳστώνη ou κούφισις γίγνεταί μοι.

SOULAGER, va., (au pr. et au fig.), κουφίζω, ἀνα-κουφίζω, ἐπι-κουφίζω, f. ιῶ, *acc.* Soulager un navire, πλοῖον ἐπι-κουφίζω. Soulager qqn dans son travail, dans sa douleur, κουφίζω τινὰ πονοῦντα, λυποῦντα, *mieux que* τινὰ τοῦ πόνου, τῆς λύπης. Soulager l'infortune de qqn, les malheureux, ἐπι-κουφίζω τὰς συμφορὰς τινος, τοὺς ἀθλίους. Il fut soulagé du mal, τοῦ πάθους ἐκουφίσθη. Propre à soulager, κουφιστικός, ἡ, όν. || Se soulager, vr., les mêmes verbes au passif.

SOULÈVEMENT, sm. 1° *Action de se soulever*, ἡ ἄρσις, εως. Soulèvement des flots, ἡ κύμανσις, εως. Soulèvement de cœur, ἡ ναυτία, ας. || 2° *Révolte*, ἡ ἀνάστασις, εως. || 3° *Indignation*, ἡ ἀγανάκτησις, εως.

SOULEVER, va., *élever*, αἴρω, ἀν-αίρω, ἐπ-αίρω; κουφίζω, ἐπι-κουφίζω, f. ιῶ, *acc.*

Soulever les flots, la mer, θάλατταν κυμαίνω. || 2° *Exciter à la révolte*, εἰς στάσιν ἐμ-βάλλω, *acc.* Soulever qqn contre qqn, ἐπ-ανίστημί τινά τινι. || 3° *Indigner*, παρ-οξύνω, f. υνῶ; ἐρεθίζω, f. ιῶ, *acc.* || 4° *Exciter*, *susciter*, ἐγείρω, *acc.* || Vn. Le cœur me soulève, ναυτιάω-ῶ, f. άσω. Faire soulever le cœur à, ναυτίαν παρ-έχω, *dat.* || Se soulever, vr. 1° *S'élever*, αἴρομαι, ἐπ-αίρομαι (pass.); ἐπι-κουφίζομαι, f. ισθήσομαι; (en parl. de la mer), κυματόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Il se souleva pour monter à cheval, ἑαυτὸν ἀν-εκούφισεν εἰς ἀνάβασιν. || 2° *Se révolter*, στάσιν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Se soulever contre qqn, ἐπανίσταμαί (moy. avec sens neutre) τινι. Ils se soulevèrent contre le peuple, τῷ δήμῳ ἐπανέστησαν. || 3° *S'indigner*, ἀγανακτέω-ῶ, f. ήσω; contre qqn, τινί; contre qq. chose, τινί ou ἐπί τινι.

SOULIER, sm., τὸ κοῖλον (ου) ὑπόδημα, ατος.

SOULIGNER, va., ὑπο-γράφω, *acc.*

SOUMETTRE, va. 1° *Mettre dans un état de dépendance*, κατ-εργάζομαι; κατα-δουλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Soumettre qqn à qqn, τινά τινι ὑπο-τάττω, f. τάξω, *acc.* Soumettre à son empire, κατα-στρέφομαι (moy.), κατα-δουλόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* Il soumit Corcyre aux Athéniens, Κέρκυραν Ἀθηναίοις κατ-εδούλωσε. Il soumit l'Asie, Ἀσίαν κατε-στρέψατο. || 2° *Subordonner*, ὑπο-τάττω, f. τάξω, *acc.*; à, *dat.* || 3° *Remettre*, *confier*, ἐπι-τρέπω, *acc.* Soumettre une chose à qqn, à l'examen de qqn, ἐπι-τρέπω τί τινι ἐξ-ετάζειν. || Se soumettre, vr. 1° *Se mettre sous la dépendance de*, ἑαυτὸν, ἐν, ὁ ὑπο-τάττειν ου ὑπο-βάλλειν, *dat.* Se soumettre aux ordres *ou* à la volonté de qqn, aux lois, πείθομαί (moy.) τινι, τοῖς νόμοις. || 2° *Consentir à*, συν-αινέω-ῶ, *acc.* ou *inf.*

SOUMIS, ISE, p.p. Voy. soumettre. || Adj., *disposé à obéir*, πειθαρχικός, ή, όν; εὐπειθής, ές.

SOUMISSION, sf. 1° *Action de se soumettre*, ἡ ὑποταγή, ῆς. Faire sa soumission à qqn, τινί ὑπο-τάττομαι, f. τάξομαι. || 2° *Disposition à obéir*, *obéissance*, ἡ πειθαρχία, ας; ἡ εὐπείθεια, ας. Avec soumission, εὐπειθῶς. || 3° Au pl., *marques de respect*, ἡ θεραπεία, ας.

SOUPÇON, sm. 1° *Opinion désavantageuse*, ἡ ὑπόνοια, ας; ἡ ὑποψία, ας. Soupçon contre qqn, ἡ ὑποψία εἰς τινα. Concevoir des soupçons contre qqn, ὑποψίαν λαμβάνω κατά τινος. Avoir du soupçon contre qqn, ὑποψίαν ἔχω πρός τινα. Donner du soupçon à qqn, ὑποψίαν παρέχω τινί. Dissiper un soupçon, ὑποψίαν παύω, f. σω. Etre hors de soupçon, ἀνύποπτός, όν εἰμι. || 2° *Conjecture*, *supposition*, ἡ ὑπόνοια, ας.

SOUPÇONNER, va., ὑπο-νοέω-ῶ, f. ήσω; ὑπ-οπτεύω, f. εύσω, *acc.* Soupçonner quelqu'un d'une chose, ὑπο-νοῶ εἴς τινά τι. Soupçonner qqn de faire une chose,, ὑπο-νοῶ τινα ποιεῖν τι. Soupçonner que, ὑπο-νοῶ ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.* Etre soupçonné, ἐν ὑπονοίᾳ εἰμί; ὑπ-οπτεύομαι, f. ευθήσομαι. Comme on le soupçonnait, ὡς ὑπ-ωπτεύετο. Etre soupçonné par qqn, ὑπόπτως ἔχω τινί.

SOUPÇONNEUX, EUSE, adj., ὕποπτος, ον Etre soupçonneux, ὑπ-οπτεύω, f. εύσω.

SOUPE, sf., *potage*, ὁ ζωμός, οῦ.

1. **SOUPER**, vn., δειπνέω-ῶ, f. ήσω. Qui n'a pas soupé, ἄδειπνος, ον. Inviter qqn à souper, ἐπὶ δεῖπνόν τινα καλέω-ῶ. Souper avec qqn, τινί ου μετά τινος συν-δειπνέω-ῶ, f. ήσω.

2. **SOUPER** et **SOUPÉ**, sm., τὸ δεῖπνον, ου; τὸ δόρπον, ου. L'heure du souper, ὁ δορπηστός, οῦ. Au sortir du souper, ἀπὸ δείπνου.

SOUPESER, va., δια-βαστάζω, f. άσω, *acc.*

SOUPIR, sm., ὁ στεναγμός, οῦ. Pousser des soupirs, στεναγμοὺς ἵημι. || Dernier soupir, ἡ ἐσχάτη ἀναπνοή, ῆς. Jusqu'au dernier soupir, ἕως τῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς. Rendre le dernier soupir, ἐκ-πνέω.

SOUPIRAIL, sm., ἡ ὀπή, ῆς; ἡ ἀναπνοή, ῆς.

SOUPIRANT, ANTE, adj., *qui soupire*, στενάζων, ουσα, ον.

SOUPIRER, vn., στενάζω, f. άξω; sur une chose, ἐπί τινι. || Soupirer après *ou* pour qq. chose, ποθέω, ἐπι-ποθέω-ῶ, f. ήσω τι.

SOUPLE, adj. 1° *Qui se plie*, *se meut aisément*, εὔκαμπτος, ον; ὑγρός, ά, όν; εὔστροφος, ον. Corps souple, τὸ ὑγρὸν (οῦ) σῶμα, ατος. Avoir les jambes souples, ὑγρὰ ἔχω τὰ σκέλη. Voix souple, ἡ φωνὴ (ῆς) εὐπειθής, οῦς. || 2° *Docile*, εὐάγωγος, ον; εὐπειθής, ές.

SOUPLESSE, sf. 1° *Flexibilité*, ἡ εὐκαμψία, ας; ἡ ὑγρότης, ητος. Avec souplesse, ὑγρῶς. || 2° *Docilité*, ἡ, εὐαγωγία, ας; ἡ εὐπείθεια, ας.

SOURCE, sf. 1° *Eau qui sort de terre*, ἡ πηγή, ῆς; ἡ κρήνη, ης. De source, πηγαῖος, α, ον; κρηναῖος, α, ον. La source d'un fleuve, αἱ πηγαὶ ποταμοῦ. Prendre sa source à un lieu, tirer sa source d'un lieu, τὰς πηγὰς ἔχω ἐν τόπῳ, ἐκ τόπου. || 2° *Origine*, *cause*, ἡ πηγή, ῆς; ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ αἰτία, ας. Prendre sa source dans une chose, tirer sa source d'une chose, γίγνομαι ἐκ ου ἀπό τινος.

SOURCIL, sm., ἡ ὀφρύς, ύος. Lever, baisser les sourcils, τὰς ὀφρῦς αἴρω, μεθ-ίημι.

SOURCILLER, vn., *froncer le sourcil*, τὰς ὀφρῦς συν-άγω. Sans sourciller, ἀσκαρδαμυκτί.

SOURCILLEUX, EUSE, adj., *haut*, ὑψηλός, ή, ον. || Front sourcilleux (inquiet), τὸ πρόσωπον συνωφρυωμένον, ου.

SOURD, SOURDE, adj. 1° *Qui ne peut entendre*, κωφός, ή, όν. Un peu sourd, ὑπόκωφος, ον. Rendre sourd, ἐκ-κωφόω-ῶ, κωφόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Devenir sourd, κωφόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Qui refuse d'entendre*, ἀνήκοος, ον; ἀ, *gén.* Etre sourd à une chose, οὐχ ὑπ-ακούω τινός. || 3° *Qui n'est pas éclatant*, βαρύς, εῖα, ύ; ἀφώνητος, ον. Voix sourde, ἡ φωνὴ (ῆς) μέλαινα, ης. || 4° *Caché*, *secret*, ἀφανής, ές; τυφλός, ή, όν. Agitation sourde, τὸ κίνημα (ατος) τυφλόν, οῦ.

SOURDEMENT, adv. 1° *Sans bruit*, ἀφωνητί. || 2° *Secrètement*, ἀφανῶς, τυφλῶς.

SOURDINE (À LA), loc. adv., *sans bruit*, *secrètement*, ἀφωνητί, κρύδδην.

SOURD-MUET, MUETTE, adj., ἐνεός, ά, όν; κωφός, ή, όν.

SOURDRE, vn. 1° *Jaillir*, ἐκ-ρέω, ἀνα-βλύζω, f. βλύσω. || 2° *Résulter*, γίγνομαι; de, *gén.* avec ἀπό, ἐκ ou ἐξ.

SOURIANT, ANTE, adj., μειδιῶν, ῶσα, ῶν; ὑπογελῶν, ῶσα, ῶν.

SOURICEAU, sm., ὁ μικρὸς (οῦ) μῦς, υός.

SOURICIÈRE, sf., *piège pour prendre les souris*, ἡ μυάγρα, ας.

1. **SOURIRE**, vn. 1° *Rire sans éclater*, μειδιάω-ῶ, δια-μειδιάω-ῶ, f. άσω; ὑπο-γελάω-ῶ. Sourire d'une chose, ἐπι-μειδιάω-ῶ τινι. Sourire à qqn, προσ-μειδιάω-ῶ τινι. || 2° *Favoriser*, συλ-λαμβάνω, *dat.* || 3° *Plaire*, ἀρέσκω, *acc.* ou *dat.*

2. **SOURIRE** et **SOURIS**, sm., τὸ μειδίαμα, ατος; ἡ μειδίασις, εως.

SOURIS, sf., *animal*, ὁ μῦς, *gén.* μυός. Qui fait la chasse aux souris, μυοθήρας, ου.

SOURNOIS, OISE, adj. et subst., κρυψίνους, ουν.

SOURNOISEMENT, adv., κρυψίνως.

SOURNOISERIE, sf., τὸ κρυψίνουν, ου.

SOUS, prép. 1° *Au-dessous de*, (sans mouvt), ὑπό *et le gén.*, *rar*t *le dat.*; (avec mouvt), ὑπό *et l'acc.*; κατά *et le gén.* Ils étaient sous le rempart, sous l'arbre, ἦσαν ὑπὸ τῷ τείχει, ὑπὸ τῷ δένδρῳ. Sous terre, ὑπὸ γῆς. Se retirer sous les remparts, sous les arbres, ὑπὸ τὰ τείχη, ὑπὸ τὰ δένδρα ἀναχωρέω-ῶ, f. ήσω. Plonger sous l'eau, κατὰ τοῦ ὕδατος κατα-δύομαι (moy.). || 2° *Dans la dépendance de*, ὑπό, ἐπί *et le dat.* Etre sous qqn, sous la dépendance de qqn, εἶμι ὑπό ou ἐπί τινι. Ceux qui étaient sous l'obéissance, sous la domination du roi, οἱ ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες. || 3° *Au temps de*, ἐπί *et le gén.* Sous Thésée, ἐπὶ Θησέως. Sous le règne de Cyrus, ἐπὶ Κύρου βασιλεύοντος, *ou simpl*t Κύρου βασιλεύοντος. || 4° *Dans le délai de*, *dans*, ἐν, *dat.*; ἐντός, *gén.* Sous peu, sous peu de temps, ἐν βραχεῖ, *avec ou sans* χρόνῳ. Sous dix jours, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν. || 5° *Avec*, dat., *qqf. avec* ἐπί. Sous prétexte de, ἐπὶ προφάσει, προφάσει, *gén.* Sous le voile d'une alliance, ὀνόματι συμμαχίας. Sous un faux nom, ψευδεῖ ὀνόματι. || 6° *Relativement à*, κατά, *acc.* Sous tous les rapports, κατὰ πάντα. Sous plusieurs rapports, κατὰ πολλά. Sous ce rapport, τὸ κατὰ τοῦτο. || 7° *Moyennant*, ἐπί, *dat.* Sous ces conditions, ἐπὶ τούτοις. Sous peine de la vie, ἐπὶ θανάτῳ. Sous peine d'amende, ἐπὶ ζημίᾳ.

SOUS-CENSEUR, *magistrat romain*, ὁ ὑποτιμητής, οῦ.

SOUSCRIPTION, sf., *signature d'un acte*, ἡ ὑπογραφή, ῆς.

SOUSCRIRE, va., *écrire son nom au bas de*, ἐπι-γράφειν τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα, *dat.* || Vn., *donner son approbation à*, ἐπ-αινέω-ῶ; προσ-ίεμαι (moy.), *acc.*

SOUS-DIACRE, sm., ὁ ὑποδιάκονος, ου.

SOUS-ENTENDRE, va. 1° *Ne point exprimer* (*ce qu'on a dans la pensée*), τῇ γνώμῃ ὑπο-λαμβάνω. || 2° *Ne point exprimer* (*un mot*), ὑπ-ακούω, *acc.*

SOUS-MAÎTRE, sm., ὁ ὑποδιδάσκαλος, ου.

SOUSTRACTION, sf., ἡ ὑφαίρεσις, εως; ἡ ἀφαίρεσις, εως.

SOUSTRAIRE, va. 1° *Oter*, ὑφ-αιρέω-ῶ, *acc.*; de *ou* ἀ, *gén.* || 2° *Dérober à*, *préserver de*, ἀπ-αλλάττω, *acc.*; ἀ, *gén.* Soustraire qqn à un danger, ἐκ κινδύνου τινά ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.). || Se soustraire à, vr., ἀπ-αλλάττομαι (pass.), *gén.*; ἀπο-φεύγω, *acc.* Se soustraire au danger, à la mort, κίνδυνον, θάνατον ἀπο-φεύγω.

SOUTENABLE, adj. 1° *Qui se peut soutenir*, εὔλογος, ον. || 2° *Qui peut supporter*, ἀνεκτός, όν. || 3° *Qui se peut défendre*, εὐ-φύλακτος, ον.

SOUTÈNEMENT, sm., *étai*, *soutien*, τὸ στήριγμα, ατος.

SOUTENIR, va. 1° *Porter en dessous*, *appuyer*, στηρίζω, ὑπο-στηρίζω, f. ίξω; ὑπ-ερείδω, *acc.* || *Au fig.* Soutenir le fardeau des affaires, φέρω τὸ βάρος τῶν πραγμάτων. Soutenir un corps de troupes, στρατεύματι συμμαχέω-ῶ, f. ήσω. Soutenir le courage de qqn, ἐπι-ρρώννυμί τινα. || 2° *Sustenter*, *fortifier*, ῥώννυμι, ἐπι-ρρώννυμι, *acc.* || 3° *Faire subsister*, *entretenir*, τρέφω. Soutenir un Etat, πόλιν δια-σῴζω. || 4° *Favoriser*, *appuyer de crédit*, ἐπι-κουρέω-ῶ, f. ήσω; συλ-λαμβάνω, *dat.*; ὠφελέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *Maintenir*, *conserver*, δια-σῴζω; φυλάττω, δια-φυλάττω, f. άξω, *acc.* || 6° *Résister à*, *supporter*, ἀντ-έχω, *dat.*; ὑπο-μένω, *acc.* Soutenir le choc des ennemis, δέχομαι τοὺς πολεμίους. || 7° *Supporter*, *endurer*, ὑπο-μένω, ἀν-έχομαι (moy.), *acc.* || 8° *Appuyer*, *défendre* (*une opinion*), λέγω ὑπέρ, *gén.*; ἀπο-λογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι ὑπέρ, *gén.* || 9° *Assurer*, *affirmer*, βεβαιόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι; ἰσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; que, ὅτι, ὡς *et l'ind.* ou *l'opt.* || Se soutenir, vr. 1° *Se tenir droit*, *debout*, ὀρθόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || 2° *Se retenir de manière à ne pas tomber*, ἵσταμαι (moy. avec sens neutre). Se soutenir sur l'eau, ἐπι-πολάζω, f. άσω. || 3° *Se maintenir en santé*, ὑγιαίνων, ουσα, ον δια-τελέω-ῶ. || 4° *Se maintenir*, *durer*, μένω, δια-μένω.

SOUTENU, UE, p.p. Voy. soutenir. || Adj., 1° *Constant*, *persistant*, ἀδιάλειπτος, ον; συνεχής, ές. || 2° *Qui reste le même*, εὐστα-θής, ές. || 3° *Constamment élevé*, *noble*, ἀεὶ ὑψηλός, ή, όν.

SOUTERRAIN, AINE, adj. 1° *Qui est sous terre*, κατάγειος, ον; ὑπόγειος, ον. Conduit souterrain, ὁ ὑπόνομος, ου. || 2° *Mystérieux*, *caché*, κρυφαῖος, α, ον; λαθραῖος, α, ον. || Sm., *lieu souterrain*, τὸ κατάγειον, ου.

SOUTIEN, sm. 1° *Appui*, ἡ στήριγξ, ιγγος; τὸ στήριγμα, ατος; τὸ ἔρεισμα, ατος. || 2° *Défense*, *protection*, ὁ στῦλος, οῦ; ἡ ἐπικουρία, ας. Etre le soutien de l'Etat, τὴν πόλιν δια-σῴζω.

SOUVENANCE, sf. Voy. souvenir.

1. **SOUVENIR**, vn., impers. Il me souvient (je me souviens), μέμνημαι. || Se souvenir, vr. 1° *Avoir mémoire de*, μνημονεύω, f. σω, *acc.*; μέμνημαι, *gén.* ou *acc.* Si je m'en souviens bien, εἰ μνήμης εὐτυχέω-ῶ, f. ήσω. Autant que je m'en souviens, ὡς ἐγὼ μνήμης ἔχω. Je me souviens que tu disais, μέμνημαι σοῦ λέγοντος, σὲ λέγοντα. Je me souviens que j'ai entendu, μέμνημαι ἀκούσας. || Faire sou-

venir qqn d'une chose, ἀνα-μιμνήσκω, ὑπο-μιμνήσκω τινά τι ou τινος; que, ὅτι *et l'ind.* ou *l'opt.* || 2° *Garder la mémoire de*, μνείαν ou μνήμην ἔχω, *gén.*; δι-ὰ μνήμης ἔχω, *acc.* || 3° *Avoir soin, s'occuper de*, σπουδάζω, f. άσω περί, *acc.* ou *gén.*

2. **SOUVENIR**, sm. 1° *Impression que la mémoire conserve*, ἡ ἀνάμνησις, εως; ἡ ὑπόμνησις, εως; ἡ μνήμη, ης. Garder le souvenir d'une chose, ὑπόμνησιν ou μνήμην ἔχω τινός. Perdre le souvenir d'une chose, τινὸς ἀμνημονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faculté de la mémoire*, ἡ μνήμη, ης. || 3° *Ce qui rappelle la mémoire d'une chose*, τὸ ὑπόμνημα, ατος; τὸ ἀπομνημόνευμα, ατος.

SOUVENT, adv., πολλάκις, θαμά, συχνόν. Plus souvent, πλεονάκις. Très souvent, πλειστάκις, τὸ πολύ, τὰ πολλά. Le plus souvent, τὰ πλεῖστα. Le plus souvent possible, ὡς ou ὅτι πλειστάκις. Aussi souvent que, ὁσάκις. Aller souvent chez qqn, dans un lieu, θαμίζω (sans futur) ἐπί τινα, εἰς τόπον.

SOUVERAIN, AINE, adj. 1° *Suprême, très excellent*, ἀκρότατος, η, ον; μέγιστος, η, ον; πρῶτος, η, ον. Le souverain bonheur, ἡ μεγίστη (ης) εὐδαιμονία, ας. || 2° *Indépendant, absolu*, αὐτοκρατής, ές. Puissance, autorité souveraine, ἡ αὐτοκρατορία, ας. Pouvoir souverain, ἡ αὐτοκρατὴς (οῦς) ἐξουσία, ας. Prince souverain, ὁ αὐτοκράτωρ, ορος. || Sm. et sf., ὁ αὐτοκράτωρ, ορος; ὁ δυνάστης, ου; ὁ ἡγεμών, όνος; (roi), ὁ βασιλεύς, έως; *fém.* ἡ δυνάστις, ιδος; (reine), ἡ βασίλισσα, ης.

SOUVERAINEMENT, adv. 1° *Excellemment, parfaitement*, ὅτι μάλιστα, ἐσχάτως, ἀκρότατον, διαφερόντως. || 2° *D'une manière absolue*, αὐτοκρατορικῶς.

SOUVERAINETÉ, sf. 1° *Autorité suprême*, ἡ αὐτοκρατορία, ας; ἡ αὐταρχία, ας; ἡ ἡγεμονία, ας. Souveraineté absolue, ἡ παμβασιλεία, ας. || 2° *Pays où règne un souverain*, ἡ ἀρχή, ῆς.

SOYEUX, EUSE, adj., *doux comme de la soie*, ὡς τὸ σηρικὸν μαλακός, ή, όν.

SPACIEUSEMENT, adv., ἐν εὐρυχωρίᾳ.

SPACIEUX, EUSE, adj., εὐρύχωρος, ον; εὐρυχωρής, ές. Lieu spacieux, ἡ εὐρυχωρία, ας.

SPARE, sm., *poisson*, ὁ σπάρος, ου.

SPARTACUS, *h.*, ὁ Σπάρταξ, ου. De Spartacus, Σπαρτάκειος, α, ον.

1. **SPARTE**, sm., *plante*, τὸ σπάρτον, ου; ὁ, ἡ σπάρτος, ου. De sparte, σπάρτινος, η, ον.

2. **SPARTE**, *v.*, ἡ Σπάρτη, ης. De Sparte, Σπαρτιατικός, ή, όν.

SPARTIATE, sm., ὁ Σπαρτιάτης, ου. Femme spartiate, ἡ Σπαρτιᾶτις, ιδος. Des Spartiates, Σπαρτιατικός, ή, όν.

SPASME, sm., τὸ σπάσμα, ατος; ὁ σπασμός, οῦ. Avoir des spasmes, σπάομαι-ῶμαι (pass.).

SPASMODIQUE, adj., σπασμώδης, ες; σπασματώδης, ες.

SPATHE, sf., *membrane qui enveloppe les boutons de certaines plantes*, ἡ σπάθη, ης.

SPATULE, sf., *instrument de pharmacie*, ἡ σπάθη, ης; ἡ σπαθίς, ίδος.

SPÉCIAL, ALE, adj., ἴδιος, ος et α, ον Propriété spéciale, ἡ ἰδιότης, ητος.

SPÉCIALEMENT, adv., ἰδίᾳ, ἴδίως.

SPÉCIALITÉ, sf., τὸ ἴδιον, ου.

SPÉCIEUSEMENT, adv., εὐπρεπῶς.

SPÉCIEUX, EUSE, adj., εὐπρεπής, ές; εὐπρόσωπος, ον. Caractère specieux, ἡ εὐπρέπεια, ας.

SPÉCIFIER, va., καθ' ἓν ἕκαστον ἀποφαίνω, *acc.*

SPÉCIFIQUE, adj., εἰδοποιός, όν; οἰκεῖος, α, ον; εἰδικός, ή, όν.

SPÉCIFIQUEMENT, adv., οἰκείως, εἰδικῶς.

SPÉCIMEN, sm., τὸ δεῖγμα, ατος; ἡ ἐπίδειξις, εως. Donner un spécimen de son talent oratoire, λόγων ἐπίδειξίν τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

SPECTACLE, sm. 1° *Tout ce qui attire les regards*, ἡ θέα, ας; τὸ θέαμα, ατος; τὸ ὅραμα, ατος; τὸ εἶδος, ους. Être en spectacle, περίβλεπτος, όν εἰμι; ἀ, *dat.* || 2° *Représentation théâtrale*, ἡ θέα, ας; τὸ θέαμα, ατος. Place au spectacle, ἡ θέα, ας. Salle de spectacle, τὸ θέατρον, ου.

SPECTATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ θεατής, οῦ; de, *gén.*; ὁ θεώμενος, ου; *fém.* ἡ θεωμένη, ης; de, *acc.* Être spectateur, spectatrice de, θεάομαι-ῶμαι; f. άσομαι, *acc.*

SPECTRE, sm., τὸ φάσμα, ατος; τὸ φάντασμα, ατος.

SPÉCULATEUR, sm., *celui qui fait des spéculations d'argent*, ὁ χρηματιστής, οῦ.

SPÉCULATIF, IVE, adj., (dans tous les sens), θεωρητικός, ή, όν.

SPÉCULATION, sf. 1° *Action de spéculer, théorie*, ἡ θεωρία, ας. || 2° *Projets, calculs de finance*, ὁ χρηματισμός, οῦ. Qui concerne les spéculations, χρηματιστικός, ή, όν.

SPÉCULER, vn. 1° *Méditer attentivement*, θεωρέω-ῶ, f. ήσω; σκοπέω-ῶ; sur une chose, τι ou περί τινος. || 2° *Faire des calculs de commerce*, χρηματίζομαι, f. ιοῦμαι; ἐργολαβέω-ῶ, f. ήσω.

SPERCHIOS, *fl.*, ὁ Σπερχειός, οῦ.

SPEUSIPPE, *h.*, ὁ Σπεύσιππος, ου.

SPHACÈLE, sm., *gangrène profonde*, ὁ σφάκελος, ου.

SPHÈRE, sf. 1° *Globe*, ἡ σφαῖρα, ας. Petite sphère, τὸ σφαιρίον, ου. Semblable à une sphère, σφαιροειδής, ές. || 2° *Condition*, ἡ τάξις, εως. Sortir de sa sphère, τῆς τάξεως ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). || 3° *Etendue de connaissances*. Sortir de sa sphère, μείζον τῆς δυνάμεως φρονέω-ῶ, f. ήσω. Cela n'est pas de ta sphère, est hors de ta sphère, μείζω ταῦτα ἢ κατά σε.

SPHÉRIQUE, adj., σφαιρικος, ή, όν.

SPHÉRIQUEMENT, adv., σφαιρικῶς.

SPHINX, sm., *monstre fabuleux*, ἡ σφίγξ, *gén.* σφιγγός.

SPIRAL, ALE, adj., ἑλικοειδής, ές; ἑλικώδης, ες.

SPIRALE, sf., ἡ ἕλιξ, ικος. Qui est en spirale, ἑλικοειδής, ές; ἑλικώδης, ες. En spirale, ἑλικηδόν.

SPIRITUALITÉ, sf., τὸ ἀσώματον, ου *néol.* ἡ ἀσωματότης, ητος.

SPIRITUEL, ELLE, adj. 1° *Immatériel*, ἀειδής, ές; ἀσώματος, ον. || 2° *Qui élève l'âme*, ἀναγωγικός, ή, όν. || 3° *Qui regarde la religion*, ἱερός, ά, όν. || 4° *Qui a de l'esprit*, εὐφυής, ές; ἀγχίνους, ουν. || 5° *Où il y a de l'esprit, ingénieux*, ἀστεῖος, α, ον; χαρίεις, εσσα, εν.

SPIRITUELLEMENT, adv., *avec esprit*, ἀστείως, χαριέντως.

SPITHAME, sf., *demi-coudée*, ἡ σπιθαμή, ῆς. D'une spithame, σπιθαμιαῖος, α, ον.

SPITHRIDATE, λ., ὁ Σπιθριδάτης, ου.

SPLENDEUR, sf., (au pr. et au fig.), ἡ λαμπρότης, ητος; (au fig.), ἡ πολυτέλεια, ας.

SPLENDIDE, adj., λαμπρός, ά, όν; πολυτελής, ές; μεγαλοπρεπής, ές.

SPLENDIDEMENT, adv., λαμπρῶς, πολυτελῶς, μεγαλοπρεπῶς.

SPLÉNIQUE, adj., σπληνικός, ή, όν.

SPOLIATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ ἀποστερητής, οῦ; *fém.* ἡ ἀποστερητρίς, ίδος.

SPOLIATION, sf., ἡ σύλησις, εως.

SPOLIER, va., συλάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *acc.*; ἀπο-στερέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.*

SPONDAÏQUE, adj., σπονδειακός, ή, όν.

SPONDÉE, sm., ὁ σπονδεῖος, ου.

SPONGIEUX, EUSE, adj., σπογγοειδής, ές; σομφός, ή, όν. Nature spongieuse, ἡ σομφότης, ητος. D'une nature spongieuse, σομφώδης, ες.

SPONTANÉ, ÉE, adj., αὐτόματος, ος et η, ον; ἑκούσιος, ος et α, ον.

SPONTANÉITÉ, sf., τὸ αὐτόματον, ου.

SPONTANÉMENT, adv., αὐτομάτως.

SPORADES, *îles*, αἱ Σποράδες, ων.

SPORADIQUE, adj., σποραδικός, ή, όν.

SQUAMEUX, EUSE, adj., λεπιδωτός, ή, όν; φολιδωτός, ή, όν.

SQUELETTE, sm., ὁ σκελετός, οῦ. Semblable à un squelette, σκελετώδης, ες.

SQUILLE, sf., *crustacé*, ἡ καρίς, ίδος.

SQUIRRE ou **SQUIRRHE**, sm., *tumeur dure*, ὁ σκίρρος, ου.

STABILITÉ, sf., ἡ βεβαιότης, ητος; ἡ ἀσφάλεια, ας.

STABLE, adj., βέβαιος, ος et α, ον; ἀσφαλής, ές; μόνιμος, ον.

STADE, sm. 1° *Carrière*, τὸ στάδιον, ου. Courir dans le stade, σταδιοδρομέω-ῶ, f. ήσω. Disputer le prix du stade, στάδιον ἀγωνίζομαι, f. ιοῦμαι. Gagner le prix du stade, στάδιον νικάω-ῶ, f. ήσω. Double stade, ὁ δίαυλος, ου. || 2° *Mesure itinéraire*, τὸ στάδιον, ου; *plur.* τὰ στάδια, *plus souv*t οἱ στάδιοι. D'un stade, σταδιαῖος, α, ον.

STAGIRE, *v.*, ἡ Στάγειρος ou Στάγιρος, ου; ἡ Στάγειρα ou Στάγιρα, ας.

STAGNANT, ANTE, adj., στάσιμος, ον. Eau stagnante, ἡ λιμνασία, ας.

STAGNATION, sf. 1° *Etat de ce qui est stagnant*, τὸ στάσιμον, ου. || 2° *Suspension* (*des affaires*), ἡ ἔκλειψις, εως.

STAPHYLIN, sm., *insecte*, ὁ σταφυλῖνος, ου.

STATER ou **STATÈRE**, sm., *monnaie*, ὁ στατήρ, ῆρος.

STATION, sf. 1° *Pause dans un lieu*, ἡ στάσις, εως; ἡ ἐπίστασις, εως. || 2° *Lieu où l'on s'arrête*, ὁ σταθμός, οῦ.

STATIONNAIRE, adj., στάσιμος, ον.

STATIONNEMENT, sm., ἡ στάσις, εως.

STATIONNER, vn., ἵσταμαι (moy. avec sens neutre).

STATIRA, *f.*, ἡ Στάτειρα, ας.

STATUAIRE, sm., *sculpteur qui fait des statues*, ὁ ἀγαλματοποιός, οῦ; ὁ ἀνδριαντοποιός, οῦ. || Sf., *art de faire des statues*, ἡ ἀνδριαντοποιΐα, ας.

STATUE, sf., ὁ ἀνδριάς, άντος; ἡ εἰκών, όνος: (d'un dieu), τὸ ἄγαλμα, ατος. Faire des statues, ἀνδριαντοποιέω-ῶ, f. ήσω. Elever, ériger, dresser une statue à qqn, ἀν-ίστημι ἀνδριάντα τινός. Elever à qqn une statue d'or, ἀν-ίστημί τινα χρυσοῦν.

STATUER, va. et vn., τάττω, προσ-τάττω, f. τάξω, *acc.*; sur une chose, περί τινος ou περί τι.

STATUETTE, sf., ὁ ἀνδριαντίσκος, ου; τὸ ἀγαλμάτιον, ου.

STATURE, sf., τὸ σχῆμα, ατος. D'une petite stature, τὸ σῶμα μικρός, ά, όν. D'une haute stature, τὸ σῶμα μέγας, μεγάλη, μέγα.

STATUT, sm., *loi, règlement*, τὸ καθεστώς, ῶτος; ὁ νόμος, ου.

STATUTAIRE, adj., νομικός, ή, όν.

STÈLE, sf., *colonne*, ἡ στήλη, ης.

STÉNOGRAPHE, sm., ὁ σημειογράφος, ου.

STÉNOGRAPHIE, sf., ἡ διὰ σημείων γραφή, ῆς.

STÉNOGRAPHIER, va., διὰ σημείων γράφω, *acc.*

STÉNOGRAPHIQUE, adj., ὁ, ἡ, τὸ διὰ σημείων; σύντομος, ον.

STENTOR, *h.*, ὁ Στέντωρ, ορος.

STÉPHANOS, *h.*, ὁ Στέφανος, ου.

STÉRÉOMÉTRIE, sf., *science de la mesure des solides*, ἡ στερεομετρία, ας.

STÉRILE, adj. 1° *Qui ne produit pas*, (en parl. de la terre, des plantes, des animaux), ἄκαρπος, ον; (de la terre), ἄφορος, ον; ἀκάρπωτος, ον; (de la femme, des plantes, de l'esprit), ἄγονος, ον. || 2° *Inutile*, ἄκαρπος, ον; ἀλυσιτελής, ές; μάταιος, ος et α, ον.

STÉRILEMENT, adv., ἀκάρπως.

STÉRILISER, va., *rendre stérile*, ἀκαρπον ou ἄγονον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

STÉRILITÉ, sf., ἡ ἀκαρπία, ας; ἡ ἀφορία, ας; ἡ ἀγονία, ας; (de l'esprit), ὁ αὐχμός, οῦ.

STERNUM, sm., τὸ στέρνον, ου.

STÉSIMBROTE, *h.*, ὁ Στησίμβροτος, ου.

STÉSICHORE, *h.*, ὁ Στησίχορος, ου. De Stésichore, Στησιχόρειος, ον.

STIGMATE, sm. 1° *Marque d'une plaie, cicatrice*, ἡ οὐλή, ῆς; ἡ ὠτειλή, ῆς. || 2° *Marque au fer rouge*, τὸ στίγμα, ατος. || 3° *Note d'infamie*, ἡ κηλίς, ίδος; ἡ αἰσχύνη, ης.

STIGMATISER, va. 1° *Marquer avec un fer rouge*, στίζω, f. στίξω, *acc.* || 2° *Blâmer fortement*, ἰσχυρῶς μέφομαι, f. μέμψομαι, *acc.*

STILPON, *h.*, ὁ Στίλπων, ωνος.

STIMULANT, ANTE, adj., κινητικός, ή, όν; ἐρεθιστικός, ή, όν. || Sm., τὸ ἐρέθισμα, ατος; ὁ ἐρεθισμός, οῦ.

STIMULER, va., κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐρεθίζω, f. ιῶ, *acc.*

STIPENDIAIRE, adj., μισθοφόρος, ον.

STIPENDIÉ, ÉE, p.p. et adj., μισθοφόρος, ον.

STIPENDIER, va., μισθοδοτέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Etre stipendié par qqn, παρά τινος μισθοφορέω-ῶ, f. ήσω.

STIPULATION, sf., ἡ συνθήκη, ης.

STIPULER, va., συν-τίθεμαι (moy.), *acc.*; avec qqn, τινί; que, ὡς *et l'ind.* ou *l'opt.* Etre stipulé, σύγ-κειμαι.

STOÏCIEN, IENNE, adj., Στωϊκός, ή, όν. || Sm. 1° *l'hilosophe de la secte de Zénon*, ὁ Στωϊκός, οῦ; *plur.*, οἱ Στωϊκοί, ῶν; οἱ ἀπὸ Ζήνωνος. || 2° *Homme ferme*, ὁ αὐστηρὸς ἀνήρ.

STOÏCISME, sm. 1° *Philosophie de Zénon*, ἡ Στωϊκή, ῆς. || 2° *Austérité, insensibilité*, ἡ αὐστηρότης, ητος; ἡ ἀτραξία, ας.

STOÏQUE, adj., *austère, ferme*, αὐστηρός, ά, όν; ἀτάραχτος, ον. || Sm., *celui qui pratique le stoïcisme*, ὁ Στωϊκός, οῦ.

STOÏQUEMENT, adv., τῶν Στωϊκῶν δίκην, ἀταράχτως.

STOMACAL, ALE et **STOMACHIQUE**, adj., εὐστόμαχος, ον. || Sm. Un stomachique, τὸ εὐστόμαχον, ου.

STORAX, sm. Voy. STYRAX.

STRABISME, sm., ὁ στραβισμός, οῦ.

STRABON, *h.*, ὁ Στράβων, ωνος.

STRANGULATION, sf., ἡ ἀγχόνη, ης.

STRATAGÈME, sm. 1° *Ruse de guerre*, τὸ στρατήγημα, ατος. User de stratagèmes, στρατηγήμασι χράομαι-ῶμαι. || 2° *Ruse, tour d'adresse*, τὸ κλέμμα, ατος; ἡ ἀπάτη, ης.

STRATÈGE, sm., ὁ στρατηγός, οῦ. Etre stratège, στρατηγέω-ῶ, f. ήσω. Charge de stratège, ἡ στρατηγία, ας.

STRATÉGIE, sf., ἡ στρατηγική, ῆς.

STRATÉGIQUE, adj., στρατηγικός, ή, όν.

STRATÉGISTE, sm., ὁ στρατηγικὸς (οῦ) ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός.

STRATOCLÈS, *h.*, ὁ Στρατοκλῆς, κλέους.

STRATON, *h.*, ὁ Στράτων, ωνος.

STRICT, STRICTE, adj., (en parl. des pers. et des choses), ἀκριβής, ές.

STRICTEMENT, adv., ἀκριβῶς, εἰς ἀκρίβειαν, πρὸς ἀκρίβειαν.

STRIDENT, ENTE, adj., διάτορος, ον.

STRIE, sf., *raie, cannelure*, ἡ ῥάβδος, ου.

STRIÉ, ÉE, adj., ῥαβδωτός, ή, όν.

STRIGILE, sm., *instrument dont on se servait au bain*, ἡ στλεγγίς, ίδος.

STRIURE, sf., ἡ ῥάβδωσις, εως.

STROBILE, sm., ὁ στρόβιλος, ου.

STROPHADES, *îles*, αἱ Στροφάδες, ων.

STROPHE, sf., ἡ στροφή, ῆς. D'une seule strophe, μονοστροφικός, ή, όν.

STRUCTURE, sf., ἡ κατασκευή, ῆς; du corps, τοῦ σώματος; d'un discours, λόγου.

STRYCHNOS, sm., *genre de plantes*, ὁ, ἡ στρύχνος, ου.

STRYMON, *fl.*, ὁ Στρυμών, όνος. Du Strymon, Στρυμόνιος, α, ον.

STUDIEUSEMENT, adv., σπουδαίως.

STUDIEUX, EUSE, adj., φιλομαθής, ές; φιλόπονος, ον; σπουδαῖος, α, ον.

STUPÉFACTION, sf. 1° *Engourdissement*, ἡ ἀπονάρκωσις, εως. || 2° *Grand étonnement*, ἡ ἔκπληξις, εως. Frapper de stupéfaction, ἐκ-πλήττω, *acc.*

STUPÉFAIT, AITE, adj., ἐκπλαγείς, εῖσα έν. Etre stupéfait, ἐκ-πλήττομαι (pass.).

STUPÉFIER, va. 1° *Engourdir*, ἀπο-ναρκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Frapper d'étonnement*, ἐκ-πλήττω, *acc.*

STUPEUR, sf. 1° *Engourdissement*, ἡ ἀπονάρκωσις, εως. || 2° *Grand étonnement*, ἡ ἔκπληξις, εως. Frapper de stupeur, ἐκ-πλήττω, *acc.*

STUPIDE, adj. 1° *Frappé de stupeur*, ἐκπλαγείς, εῖσα, έν. || 2° *Hébété*, νωθής, ές; ἀβέλτερος, α, ον; ἠλίθιος, α, ον. || 3° *Qui a le caractère de la stupidité*, ἠλίθιος, α, ον; ἄτοπος, ον.

STUPIDEMENT, adv., ἠλιθίως, ἀβελτέρως.

STUPIDITÉ, sf. 1° *Pesanteur d'esprit*, ἡ νωθεια, ας; ἡ ἀβελτερία, ας. || 2° *Parole, action stupide*, τὸ ἀβέλτέριον, ου.

STYLE, sm. 1° *Poinçon pour écrire*, ἡ γραφίς, ίδος; τὸ γραφεῖον, ου. || 2° *Aiguille d'un cadran solaire*, ὁ γνώμων, ονος. || 3° *Manière d'exprimer par écrit les pensées*, ἡ λέξις, εως. || 4° *Manière d'écrire (d'un auteur)*, ὁ χαρακτὴρ (ῆρος) τοῦ λόγου ou τῆς λέξεως. || 5° *Caractère (d'une œuvre d'art)*, ὁ χαρακτήρ, ῆρος. || 6° *Manière d'agir, de parler*, ὁ τρόπος, ου.

STYLER, va., *dresser*, παιδεύω, f. εύσω, *acc.*; à, *acc.* avec ou sans εἰς.

STYLET, sm., *sorte de poignard*, τὸ ἐγχειρίδιον, ου.

STYMPHALE, *v.*, ἡ Στύμφαλος, ου. De Stymphale, Στυμφάλιος, α, ον.

STYRAX, sm., *arbre et résine de cet arbre*, ὁ στύραξ, ακος.

STYX, sm., *fleuve des enfers*, ἡ Στύξ, *gén.* Στυγός. Les fleuves comme le Styx, αἱ Στύγες. Du Styx, Στύγιος, α, ον.

SU, SUE, p.p. Voy. SAVOIR. || Sm. Au su de tout le monde, πάντων συνειδότων.

SUAIRE, sm., τὸ ἐντάφιον, ου; *néol.* τὸ σουδάριον, ου.

SUANT, ANTE, adj., *qui sue*, ἱδρῶν, οῦσα, οῦν, *gén.* οὔντος, etc.

SUAVE, adj., ἡδύς, ἡδεῖα, ἡδύ (ἡδίων, ἥδιστος); γλυκύς, εῖα, ύ.

SUAVEMENT, adv., ἡδύ.

SUAVITÉ, sf., τὸ ἡδύ, *gén.* ἡδέος; ἡ γλυκύτης, ητος.

SUBALTERNE, adj., ὑποδεέστερος, α, ον; ὑπομείων, ον. Les subalternes de qqn, οἱ ὑποτεταγμένοι (ων) τινί.

SUBDIVISER, va., ὑποδι-αιρέω-ῶ, *acc.* || SE SUBDIVISER, vr., ὑποδι-αιρέομαι-οῦμαι (pass.).

SUBIR, va., ὑπ-έχω, πάσχω, *acc.* Subir un châtiment, la peine de qq. chose, ὑπ-έχω τιμωρίαν, δίκην τινός. Subir des changements, μεταβολῶν τυγχάνω. Subir le joug de la servitude, τὸ δούλειον ζυγὸν ὑφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Subir un examen, δοκιμάζομαι, f. ασθήσομαι. Subir des injustices, ἀδικέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Subir la torture, βασανίζομαι, f. ισθήσομαι.

SUBIT, ITE, adj., αἰφνίδιος, ον; ἐξαπιναῖος, α, ον.

SUBITEMENT, adv., αἰφνιδίως, ἐξαπιναίως, ἐξαπίνης.

SUBJECTIF, IVE, adj., ἴδιος, ος et α, ον.

SUBJONCTIF, sm., *mode du verbe*, ἡ ὑποτατική, ῆς; τὸ ὑποτατικόν, οῦ.

SUBJUGUER, va. 1° *Réduire par les armes*, δουλόω-ῶ, κατα-δουλόω-ῶ, f. ώσω (et moyen); χειρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.* || 2° *Captiver*, χειρόομαι-οῦμαι, f. ώσομαι, *acc.*; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Se laisser subjuguer, κρατέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

SUBLIME, adj., ὑψηλός, ή, όν; μεγαλοπρεπής, ές; λαμπρός, ά, όν. Style sublime, ἡ ὑψηλὴ (ῆς) λέξις, εως. || Sm., *ce qui est sublime*, τὸ ὑψηλόν, οῦ.

SUBLIMEMENT, adv., ὑψηλῶς.

SUBLIMITÉ, sf., τὸ ὕψος, ους; τὸ λαμπρόν, οῦ. La sublimité du style, τὸ σεμνὸν (οῦ) τῆς λέξεως.

SUBLUNAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ὑπὸ σελήνη; ὑποσέληνος, ον.

SUBMERGER, va. 1° *Inonder*, κατα-κλύζω, f. κλύσω, *acc.* || 2° *Enfoncer dans l'eau*, κατα-δύω; (dans la mer), κατα-ποντίζω, f. ιῶ, *acc.*

SUBMERSION, sf. 1° *Inondation*, ὁ κατακλυσμός, οῦ; ἡ ἐπίκλυσις, εως. || 2° *Action de s'enfoncer dans l'eau*, ἡ κατάδυσις, εως.

SUBORDINATION, sf. 1° *Etat de dépendance*, ἡ ὑπόταξις, εως. || 2° *Soumission*, ἡ πειθαρχία, ας.

SUBORDONNÉ, ÉE, p.p., ὑποτεταγμένος, η, ον. || Sm., ὁ ὑποτεταγμένος, ου.

SUBORDONNER, va., ὑπο-τάττω, f. τάξω, *acc.*; ἀ, *dat.*

SUBORNATION, sf., ἡ διαφθορά, ᾶς; (à prix d'argent), ὁ δεκασμός, οῦ.

SUBORNER, va., δια-φθείρω; (à prix d'argent), δεκάζω, f. άσω, *acc.*

SUBORNEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ διαφθείρων, οντος; *fém.* ἡ διαφθείρουσα, ης; de, *acc.*

SUBREPTICE, adj., κλοπαῖος, α, ον.

SUBREPTICEMENT, adv., κλοπῇ.

SUBREPTION, sf., ἡ κλοπή, ῆς.

SUBROGATION, sf., ἡ ἀντικατάστασις, εως.

SUBROGER, va., ἀντικαθ-ίστημι, *acc.*; à la place de, contre, ἀντί, *gén.*

SUBSÉQUEMMENT, adv., ἑπομένως, ὕστερον.

SUBSÉQUENT, ENTE, adj., ἑπόμενος, η, ον; ὕστερος, α, ον.

SUBSIDE, sm., ἡ εἰσφορά, ᾶς. Subsides pour la guerre, τὰ πρὸς τὸν πόλεμον δεδομένα χρήματα. Fournir à qqn des subsides pour la guerre, χρήματα παρ-έχω τινί ὡς πρὸς τὸν πόλεμον.

SUBSIDIAIRE, adj. 1° *Qui fortifie*, ἐπικουρικός, ή, όν. || 2° *Qui vient en second lieu*, ὕστερος, α, ον; πάρεργος, ον.

SUBSIDIAIREMENT, adv., ὕστερον, παρέργως.

SUBSISTANCE, sf., *nourriture et entretien*, ἡ τροφή, ῆς; ὁ βίος, ου. Fournir à la subsistance de qqn, παρ-έχω τινὶ τροφήν. || Au pl., *ce qui est nécessaire à la subsistance d'une armée*, τὰ ἐπιτήδεια, ων.

SUBSISTER, vn. 1° *Continuer d'être, durer*, μένω, δια-μένω. Que le traité subsiste, αἱ σπονδαὶ μενόντων. || 2° *Se sustenter, vivre*, βιοτεύω, f. σω; τρέφομαι (pass.); d'une chose, par une chose, ἀπό τινος. Avoir les moyens de subsister, de quoi subsister, ἀφορμὴν οὐκ ἔχω.

SUBSTANCE, sf. 1° *Ce qui subsiste par soi-même*, τὸ ὄν, ὄντος. || 2° *Essence d'une chose*, ἡ οὐσία, ας; τὸ ὑποκείμενον, ου. || 3° *Matière, chose*, τὸ χρῆμα, ατος; τι, *gén.* τινός (enclitique) *ou* le neutre *d'un adjectif*. Une substance liquide, ὑγρόν τι. Substance compacte, τὸ στερρόν, οῦ. || 4° *Ce qu'il y a de meilleur, de plus nourrissant*, τὸ κράτιστον, ου; τὸ τροφιμώτατον, ου. || 5° *L'essentiel, le sommaire*, τὸ κεφάλαιον, ου. || EN SUBSTANCE, loc. adv., *sommairement*, ἐν κεφαλαίῳ.

SUBSTANTIEL, ELLE, adj. 1° *Nourrissant*, τροφιμος, ον. || 2° *Important*, ἀξιόλογος, ον. Ce qu'il y a de substantiel, τὸ κεφάλαιον, ου.

SUBSTANTIF, adj. m., ὑπαρκτικός, ή, όν. || Sm., τὸ ὄνομα, ατος.

SUBSTANTIVEMENT, adv., ἐν ὀνόματος μέρει, ὀνοματικῶς.

SUBSTITUER, va., (une personne), ἀντικαθ-ίστημι; (une chose), ἀντεισ-άγω, *acc.*; ἀ, *gén.* avec ou sans ἀντί. Etre substitué à, ἐν χώρᾳ εἰμί, *gén.*

SUBSTITUT, sm., ὁ συνεργός, οῦ.

SUBSTITUTION, sf., (d'une personne), ἡ ἀντικατάστασις, εως; (d'une chose), ἡ ἀντεισαγωγή, ῆς.

SUBTERFUGE, sm., ἡ διάδυσις, εως; ἡ παραγωγή, ῆς. User de subterfuge, δια-δύομαι (moy.).

SUBTIL, ILE, adj. 1° *Délié, menu*, λεπτός, ή, όν. || 2° *Pénétrant, vif*, (en parl. d'un poison, des sens), ὀξύς, εῖα, ύ. || 3° *Adroit, habile*, δεξιός, ά, όν. || 4° *Fin, raffiné*, λεπτός, ή, όν. Qui a l'esprit subtil, λεπτογνώμων, ον. Raisonnement subtil ἡ λεπτολογία, ας.

SUBTILEMENT, adv. 1° *Adroitement*, ζεξιῶς. || 2° *Finement*, λεπτῶς, σοφῶς.

SUBTILISER, va., *rendre subtil, délié*, λεπτύνω, f. υνῶ, *acc.* || Vn., *raffiner, user de subtilités*, σοφίζομαι, f. ιοῦμαι; (en parlant), λεπτολογέω-ῶ, f. ήσω. Qui subtilise, λεπτολόγος, ον.

SUBTILITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est ténu*, ἡ λεπτότης, ητος. || 2° *Qualité de ce qui est pénétrant, vif*, ἡ ὀξύτης, ητος. || 3° *Adresse, habileté*, ἡ δεξιότης, ητος. || 4° *Fincsse, raffinement*, ἡ λεπτότης, ητος; ἡ ἀκρίβεια, ας. || 5° *Ruse, artifice*, τὸ σόφισμα, ατος; (dans le discours), ἡ λεπτολογία, ας.

SUBURBAIN, AINE, adj., προάστειος, ον.

SUBVENIR, vn., ἐπ-αρκέω-ῶ; à qqn, τινί; à une chose, ἐπί τι. Subvenir aux besoins de ses amis, τοῖς φίλοις ἐπ-αρκῶ.

SUBVENTION, sf., ἡ χρημάτων εἰσφορά, ᾶς; ἡ χορηγία, ας.

SUBVERSIF, IVE, adj., ἀνατρεπτικός, ή, όν.

SUBVERSION, sf., ἡ ἀνατροπή, ῆς; ἡ κατάλυσις, εως.

SUBVERTIR, va., ἀνα-τρέπω; κατα-λύω, f. σω. *acc.*

SUC, sm. 1° *Liqueur*, ὁ χυλός, οῦ; ὁ χυμός, οῦ; ὁ ὀπός, οῦ. Sans suc, ἄχυλος, ον; ἄχυμος, ον. || 2° *Substance*, τὸ κράτιστον, ου.

SUCCÉDER, vn. 1° *Venir après, être substitué*, δια-δέχομαι, ἐκ-δέχομαι; ἀ, *dat.* Succéder à un royaume, βασιλείαν ἐκ-δέχομαι. Succéder à qqn dans une charge, ἐκ-δέχομαί τινος παρά τινος. Succéder à qqn dans le commandement du navire, τὴν ναῦν δια-δέχομαί τινι. || 2° *Recueillir l'héritage de*, κληρονομέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* ou *acc.* || 3° *Réussir à*, προ-χωρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || Se succéder, vr., δια-δέχομαι. Les généraux qui se succèdent dans le commandement, οἱ διαδεχόμενοι στρατηγοί, ῶν.

SUCCÈS, sm. 1° *Résultat bon ou mauvais*, τὸ ἀποβάν, άντος; τὸ τέλος, ους. Bon, heureux succès. Voy. 2°. Mauvais succès, τὸ ἀτύχημα, ατος; τὸ πταῖσμα, ατος. || 2° *Heureux résultat*, τὸ εὐτύχημα, ατος; τὸ κατόρθωμα, ατος. Avoir du succès, (en parl. des pers.), καλῶς πράττω (neutre); (des choses), καλῶς ἀποβαίνω. Avec succès, εὐτυχῶς, καλῶς.

SUCCESSEUR, sm., ὁ διάδοχος, ου. Successeur de qqn dans le commandement de la flotte, διάδοχος τῆς τινος ναυαρχίας. Devenir le successeur de qqn dans le commandement de l'armée, διάδοχος γίγνομαί τινι τῆς στρατηγίας.

SUCCESSIF, IVE, adj., ἐπάλληλος, ον; συνεχής, ές.

SUCCESSION, sf. 1° *Suite, série successive*, ἡ διαδοχή, ῆς; ἡ συνέχεια, ας. La succession des descendants, ἡ διαδοχὴ τῶν ἐπιγιγνομένων. || 2° *Remplacement*, ἡ διαδοχή, ῆς. Succession dans le commandement d'un navire, διαδοχὴ νεώς. || 3° *Héritage, hérédité*, ἡ κληρονομία, ας. || 4° *Transmission des hérédités*, ἡ διαδοχή, ῆς. Droit de succession, ἡ ἀγχιστεία, ας. Par droit de succession, κατ' ἀγχιστείαν.

SUCCESSIVEMENT, adv., ἐκ διαδοχῆς. Successivement les uns après les autres, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις.

SUCCIN, sm., *ambre jaune*, τὸ ἤλεκτρον, ου. De succin, ἠλέκτρινος, ον.

SUCCINCT, INCTE, adj., σύντομος, ον; βραχύς, εῖα, ύ. || *Au fig.* Repas succinct, τὸ λιτὸν δεῖπνον, ου.

SUCCINCTEMENT, adv., συντόμως, βραχέως; (frugalement), εὐτελῶς.

SUCCION, sf., *action de sucer*, ἡ σπάσις, εως.

SUCCOMBER, vn. 1° *Etre accablé*, διαφθείρομαι; sous le faix, ὑπὸ βάρους. || 2° *Ne pouvoir résister, être vaincu*, ἡττάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; νικάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι; sous *ou* à une chose, ὑπό τινος. Succomber sous le travail, ἁ la fatigue, ἀπ-αγορεύω ὑπὸ πόνων; à la douleur, ὑπ' ἀλγηδόνος; à la vieillesse, γήρᾳ. Succomber dans un procès, δίκην ἡττῶμαι. || 3° *Mourir, périr*, ἀπο-θνῄσκω. ἀπ-όλλυμαι.

SUCCULENT, ENTE, adj., *qui a beaucoup de suc*, ἔγχῡμος, ον; ἔγχολος, ον.

SUCEMENT, sm., τὸ μύζειν; ἡ ἐκμύζησις, εως.

SUCER, va., μύζω; (téter), βδάλλω, f. βδαλῶ, *acc.*

SUCRE, sm., τὸ σάκχαρον, ου; τὸ σάκχαρ, αρος; τὸ σάκχαρι, ιτος.

SUCRER, va., σακχάρῳ ἡδύνω, f. υνῶ, *acc.*

SUCRERIES, sf. pl., *choses sucrées*, τὰ πέμματα, ων; τὰ γλυκύσματα, ων.

SUD, sm., ἡ μεσημβρία, ας; ὁ νότος, ου. Du sud, qui est au sud, μεσημβρινός, ή, όν. Les pays du sud, τὰ μεσημβρινά, ῶν. Du côté du sud, πρὸς μεσημβρίαν. || Vent du sud, ὁ νότος, ου. Vent du sud-est, ὁ εὖρος, ου. Vent du sud-ouest, ὁ λίψ, *gén.* λιβός.

SUDORIFÈRE ou **SUDORIFIQUE**, adj., ἱδρωτοποιός, όν; ἱδρωτικός, ή, όν.

SUER, vn et va., ἱδρόω-ῶ, f. ώσω; ἱδίω, f. ίσω. Suer des pieds, du visage, ἱδρῶ τοὺς πόδας, τὸ πρόσωπον. Suer du sang, αἱματώδη ἱδρῶτα ἱδίω. || Faire suer, ἱδρῶτα παρ-έχω, *dat.* Qui fait suer, ἱδρωτοποιός, όν. Action de faire suer, ἡ ἱδρωτοποιΐα, ας. || *Au fig.* Bien suer, suer sang et eau, πολλὰ μοχθέω-ῶ, f. ήσω.

SUEUR, sf., (au pr. et au fig.), ὁ ἱδρώς, ῶτος. Etre en sueur, ἱδίω, ἀν-ιδίω, f. ίσω. Etre trempé de sueur, ῥέω ἱδρῶτι. Avoir le visage mouillé de sueur, τὸ πρόσωπον ἱδρόω-ῶ, f. ώσω. Qui n'est pas en sueur, ἀνίδρωτος, ον. Sans sueur, (au pr. et au fig.), ἀνιδρωτί. A la sueur de son corps, de son front, σὺν ἱδρῶτι πολλῷ.

SUÈVES, *pple*, οἱ Σουᾶβοι, ων.

SUFFIRE, vn., ἀρκέω-ῶ, ἐξ-αρκέω-ῶ; ἀ qqn, τινί; à, pour une chose, εἰς, ἐπί τι; pour faire une chose, πρὸς τὸ ποιεῖν τι. Cela suffit (c'est assez), ἐξ-αρκεῖ. || V. impers. Il suffit, ἀρκεῖ, ἐξ-αρκεῖ; de, *inf.* Il me suffit de, ἀρκεῖ, ἐξ-αρκεῖ μοι *et l'inf.* Il te suffira de devenir roi, ἐξ-αρκέσει σοι τύραννον γενέσθαι. Il ne leur a pas suffi d'avoir (ayant) une chose, ἔχουσί τι οὐκ ἐξ-ήρκεσεν αὐτοῖς. || Se suffire, vr., *et* se suffire à soi-même, ἑαυτῷ, ᾗ ἀρκεῖν; αὐταρκέω-ῶ. f. ήσω. Qui se suffit à soi-même, αὐτάρκης, ες. Dieu se suffit à lui-même, Θεὸς αὐτάρκης ἐστί.

SUFFISAMMENT, adv., ἱκανῶς, ἀρκούντως, ἐξαρκούντως. Suffisamment de, ἅλις, *gén.*

SUFFISANCE, sf. 1° *Ce qui suffit*, τὸ ἱκανόν, οῦ; τὰ ἀρκοῦντα, ων. || 2° *Capacité intellectuelle*, ἡ ἐπιτηδειότης, ητος. || 3° *Sotte vanité*, ἡ οἴησις, εως; ἡ αὐθάδεια, ας.

SUFFISANT, ANTE, adj. 1° *Qui suffit*, ἱκανός, ή, όν; ἀρκῶν, οῦσα, οῦν. Suffisant pour qqn, ἱκανός τινι; pour qq. chose, πρός, εἰς, ἐπί τι; pour faire une chose, ποιεῖν τι. || 2° *Présomptueux*, αὐθάδης, ες; ὑπερήφανος, ον.

SUFFOCANT, ANTE, adj., πνιγώδης, ες. Chaleur suffocante, τὸ πνῖγος, ους.

SUFFOCATION, sf., ἡ πνῖξις, εως; τὸ πνῖγμα, ατος; ὁ πνιγμός, οῦ.

SUFFOQUER, va., *étouffer*, πνίγω, ἀποπνίγω, *acc.* || Vn., *perdre la respiration*,

πνίγομαι, ἀπο-πνίγομαι (pass.); de, *dat.* ou ὑπό, ἐκ *et le gén.*

SUFFRAGE, sm. 1° *Vote*, ἡ ψῆφος, ου. Donner son suffrage à qqn, φέρω ou τίθεμαι (moy.) τὴν ψῆφόν τινι ou ὑπέρ τινος. Compter les suffrages, τὰς ψήφους δι-αριθμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. L'emporter par les suffrages, ταῖς ψήφοις νικάω-ῶ, f. ήσω. La pluralité des suffrages, πλείστη (ης) ψῆφος, ου. || 2° *Approbation*, ὁ ἔπαινος, ου; ἡ ὁμολογία, ας. Obtenir les suffrages de qqn, ὑπό τινος ἐπ-αινέομαι-οῦμαι (pass.).

SUGGÉRER, va., ἐμ-βάλλω, ἐν-τίθημι, ὑπο-βάλλω. *acc.*; à, *dat.*

SUGGESTION, sf., ἡ ὑποβολή, ῆς. Suggestion de l'âme, ἡ τῆς ψυχῆς ἐπίταξις, εως.

SUICIDE, sm. 1° *Action de se tuer*, ἡ αὐτοχειρία, ας. || 2° *Suicidé*, ὁ αὐτόχειρ, χειρος.

SUICIDÉ, sm., ὁ αὐτόχειρ, χειρος.

SUICIDER (SE), ἑαυτὸν, ἠν, ὁ ἀπο-κτείνειν (de ἀπο-κτείνω).

SUIE, sf., ἡ, ὁ ἀσβολος, ου; ἡ ἀσβόλη, ης. Noircir de suie, ἀσβολάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SUIF, sm., τὸ στέαρ, *gén.* στέατος. De suif, στεάτινος, η, ον.

SUIFFER, va., στέατι χρίω, *acc.*

SUINT, sm., ὁ οἰσυπος, ου. Qui est en suint, οἰσυπ-ηρός, ά, όν.

SUINTEMENT, sm., ἡ στάξις, εως.

SUINTER, vn., στάζω, f. στάξω.

SUITE, sf. 1° *Ceux qui suivent, qui accompagnent*, ἡ ἀκολουθία, ας; οἱ ἀκόλουθοι, ων; οἱ ἑπόμενοι, ων. La suite de qqn, οἱ περί ou ἀμφί τινα. Il vint avec une nombreuse suite, ἦλθε πολλῶν ἑπομένων. || 2° *Ce qui est après*, τὰ ἑξῆς; τὰ λοιπά, ῶν. || 3° *Série, succession*, ἡ ἀκολουθία, ας; ἡ συνέχεια, ας; *ou l'adj.* συνεχής, ές. Une suite de victoires, νῖκαι συνεχεῖς. || 4° *Temps qui suit une époque*, ὁ ἔπειτα χρόνος, ου. Dans la suite, par la suite, ἔπειτα, ὕστερον, χρόνῳ. || 5° *Conséquence, résultat d'une chose*, τὸ ἀποβαῖνον, οντος; (dans le passé), τὸ ἀποβάς, άντος; (dans l'avenir), τὸ ἀποβησόμενον (ου) ἐκ τινος. Avoir pour qqn des suites favorables, fâcheuses, καλῶς, κακῶς ἀπο-βαίνω τινί. Etre une suite, la suite d'une chose, ἀπο-βαίνω ἐκ τινος. || 6° *Ordre, liaison*, ἡ ἀκολουθία, ας; ἡ συνέχεια, ας. || **A LA SUITE DE**, loc. prép., *après*, μετά, *acc.* Etre à la suite de (accompagner) qqn, τινι ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω. || **DE SUITE**, loc. adv., *l'un après l'autre, sans interruption*, ἑξῆς, ἐφεξῆς, συνεχῶς. || **TOUT DE SUITE**, loc. adv., *sur-le-champ*, αὐτίκα, παραυτίκα; (*sans interruption*), ἐφεξῆς, συνεχῶς. || **PAR SUITE**, loc. adv. et prép., *en conséquence*, διό, ὅθεν. Par suite de, ἀκολούθως, *dat.*; ἐκ, ἐξ, *gén.* Par suite de cela, ἐκ τούτου.

1. **SUIVANT**, prép., *selon*, κατά, *acc.*; ἐκ, ἐξ, *gén.* Suivant moi, κατ' ἐμέ. Suivant mon opinion, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. Suivant ses moyens, ses forces, ἐκ τῶν δυνατῶν. || **SUIVANT QUE**, loc. conj., ὅσον, καθ' ὅσον.

2. **SUIVANT, ANTE**, adj., *qui vient après*, ἑπόμενος, η, ον; ὕστερος, α, ον; (en parl. du temps), ἐπιών, οῦσα, όν; ἐπιγιγνόμενος, η, ον. Le jour suivant (adv.), τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ; (le lendemain), τῇ ὑστεραίᾳ. || Sm. et sf., *celui, celle qui suit*, ὁ, ἡ ἀκόλουθος, ου.

SUIVRE, va. 1° *Aller après, accompagner*, ἕπομαι; ἀκολουθέω-ῶ, ἐπ-ακολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Suivez-moi, ἕπεσθέ μοι. || 2° *Poursuivre*, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω; ἕπομαι, *dat.* Ils suivaient (à la chasse) les bêtes sauvages, εἵποντο τοῖς θηρίοις. || 3° *Aller dans la direction de*, ἕπομαι, *dat.* Ils suivaient les traces des chevaux, τῷ στίβῳ τῶν ἵππων εἵποντο. Suivre un chemin, ὁδὸν ἔρχομαι ou βαδίζω. || 4° *Observer, surveiller*, σκοπέω-ῶ, ἐπι-σκοπέω-ῶ; τηρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *S'attacher à, s'occuper de*, προσ-έχω, *dat.*; σπουδάζω, f. άσω, *gén.* ou *acc. avec* περί. Suivre une affaire, σπουδάζω περὶ πράγματος ou περὶ πρᾶγμα. || 6° *Exercer* (*une profession*), ἀσκέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-τηδεύω, f. σω, *acc.* || 7° *Etre du sentiment de*, προσ-τίθεμαι, συν-τίθεμαι (moy.), *dat.* Suivre Platon, Πλάτωνι συν-τίθεμαι. || 8° *Fréquenter*. φοιτάω-ῶ, f. ήσω; qqn, πρός, παρά, ὦ. τινα; un lieu, εἰς τόπον. Suivre les leçons d'un maître, φοιτῶ εἰς διδασκάλου. || 9° *Obéir à, se conformer à*, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω; ἕπομαι, *dat.* Suivre l'opinion de qqn, ἀκολουθῶ τῇ γνώμῃ τινός. || 10° *S'efforcer de comprendre*, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω; ἕπομαι, *dat.* Suivre qqn dans un discours, dans un raisonnement, ἀκολουθῶ ou ἕπομαι τῷ λόγῳ τινός. || 11° *Imiter*, μιμέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || 12° *Venir après, succéder à*, ἕπομαι, ἐπι-γίγνομαι, δια-δέχομαι, *dat.* La nuit suit le jour, νὺξ ἡμέρᾳ ἐπι-γίγνεται. || 13° *Résulter de*, ἕπομαι; ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Le châtiment suit la faute, ἡ τιμωρία ἕπεται τῷ ἁμαρτήματι. || Vn. 1° *Venir, aller après*, ἕπομαι. || 2° *Etre après*, ἕπομαι, ἔχομαι; (en parl. du temps), ἐπ-έρχομαι, ἐπι-γίγνομαι. Vous reconnaîtrez par ce qui suit, ἐκ τῶν ἐχομένων γνώσεσθε. || 3° *Résulter de*, ἕπομαι, ἀκολουθέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* || *Impers.* Il suit de là que, ἕπεται ou ἀκολουθεῖ τούτῳ ὅτι *et l'ind.* || **SE SUIVRE**, vr. 1° *Venir l'un après l'autre*, ἀλλήλοις, αις ἕπεσθαι. || 2° *Se succéder immédiatement*, ἀλλήλων ἔχεσθαι (moy.). || 3° *Avoir de la liaison*, ἀκόλουθός, όν εἰμι.

1. **SUJET**, sm. 1° *Cause, raison*, ἡ αἰτία, ας; τὸ αἴτιον, ου; ἡ ἀφορμή, ῆς. Au sujet de, ἐπί, *dat.*; διά, *acc.* A ce sujet, ἐπὶ τούτῳ. A quel sujet? διὰ τί; || 2° *Matière* (*d'un discours, etc.*); *objet* (*d'une science*), ἡ ὑπόθεσις, εως; τὸ προκείμενον, ου. Sortir de son sujet, ἐκ τῆς ὑποθέσεως ἐκ-βαίνω. || 3° *Terme d'une proposition*, τὸ ὑποκείμενον, ου. || 4° *Une personne*, ὁ ἄνθρωπος, ου; τις, *gén.* τινός (enclitique). Un bon, un mauvais sujet, χρηστός τις, φαῦλός τις. Les mauvais sujets, οἱ πονηροί, ῶν.

2. **SUJET, ETTE**, adj. 1° *Dépendant de, soumis à*, ὑπήκοος, ον, *gén.* ou *dat.*; ὕποχος, ον; ὑποτεταγμένος, η, ον, *dat.* || 2° *Astreint à*, ἔνοχος, ον, *gén.* ou *dat.* Etre sujet à une chose, τινὶ ἐν-έχομαι (pass.). || 3° *Accoutumé à*, εἰθισμένος, η, ον; συνήθης, ες, *dat.* Etre sujet à s'enivrer, μεθύσκεσθαι εἰθισμαι. || Sm. et sf., *celui, celle qui dépend d'une autorité qui gouverne*, ὁ, ἡ ὑπήκοος, ου. Les sujets de

qqn, οι ὑποτεταγμένοι τινί. Etre sujet de qqn, ὑπό τινος ἄρχομαι, f. ἀρχθήσομαι.

SUJÉTION, sf. 1° *Dépendance*, ἡ ὑπόταξις, εως; (*servitude*), ἡ δουλεία, ας. Etre dans la sujétion de qqn, ὑπήκοός, όν εἰμί τινι ou τινος. || 2° *Assujettissement*, ἡ ἀνάγκη, ης.

SULFUREUX, EUSE, adj., θειώδης, ες.

SULPICIUS, *h.*, ὁ Σουλπίκιος, ου.

SUMAC, sm., *arbrisseau*, ὁ, ἡ ῥοῦς, *gén.* ῥοῦ. Fruit du sumac, ὁ ῥοῦς, *gén.* ῥοῦ.

SUNION, *cap*, ὁ Σούνιον, ου. De Sunion, Σουνιακός, ή, όν.

1. SUPERBE, sf., *orgueil*, ἡ ὑπερηφανία, ας; τὸ φρόνημα, ατος.

2. SUPERBE, adj. 1° *Orgueilleux*, ὑπερήφανος, ον; σοβαρός, ά, όν. || 2° *Magnifique, somptueux*, μεγαλοπρεπής, ές; μεγαλεῖος, α, ον; λαμπρός, ά, όν. || 3° *Admirable*, θαυμαστός, ή, όν.

SUPERBEMENT, adv. 1° *Orgueilleusement*, ὑπερηφάνως. || 2° *Magnifiquement*, μεγαλοπρεπῶς, λαμπρῶς.

SUPERCHERIE, sf., ἡ ἀπάτη, ης; ὁ δόλος, ου. Par supercherie, δόλῳ.

SUPERFÉTATION, sf. Voy. REDONDANCE.

SUPERFICIE, sf. 1° *Surface*, τὸ ou τὰ ἐπιπολῆς; ἡ ἐπιφάνεια, ας. || 2° *Connaissance superficielle*, τὰ ἐπιπόλαια, ων.

SUPERFICIEL, ELLE, adj., (au pr. et au fig.), ἐπιπόλαιος, ον; (en parl. des pers.), οὐκ ἀκριβής, ές. Education superficielle, ἡ παιδεία (ας) ἐπιπόλαιος, ου.

SUPERFICIELLEMENT, adv., ἐπιπολαίως.

SUPERFIN, INE, adj., λεπτότατος, η, ον.

SUPERFLU, UE, adj., περιττός, ή, όν; περίεργος, ον. Etre superflu, περιττεύω, f. σω. || Sm., τὸ περιττόν, οῦ; τὸ περίεργον, ου; ἡ περιουσία, ας.

SUPERFLUITÉ, sf., ἡ περιουσία, ας.

SUPÉRIEUR, EURE, adj. 1° *Qui est situé au-dessus*, ὁ, ἡ, τὸ ἄνω; ἀνώτερος, α, ον. La partie supérieure, τὰ ἄνω, τὰ ὕπερθεν. || 2° *Qui l'emporte sur d'autres*, καθυπέρτερος, α, ον; προέχων, ουσα, ον; κρείττων, ον; ἀ, *gén.* Supérieur en nombre, πολλαπλάσιος, α, ον; ἀ, *gén.* Etre superieur à qqn, ὑπερ-έχω, προ-έχω τινός; en qq. chose, τινί. || 3° *Qui est au-dessus de tous, éminent*, πρῶτος, η, ον; κράτιστος, η, ον. || Sm., *celui qui a autorité sur un autre*, ὁ ἄρχων, οντος; ὁ προστάτης, ου; ὁ ἐπιστάτης, ου.

SUPÉRIEUREMENT, adv. 1° *D'une manière supérieure à*, διαφερόντως, *gén.* || 2° *Parfaitement*, ἄριστα, κάλλιστα.

SUPÉRIORITÉ, sf., ἡ ὑπεροχή, ῆς; ἡ ἐπικράτεια, ας. Avoir la supériorité sur qqn en qq. chose, ὑπερ-έχω τινός τινι. Avoir la supériorité du nombre et des armes, τῷ πλήθει καὶ τοῖς ὅπλοις πλεονεκτέω-ῶ, f. ήσω; sur qqn, τινός.

SUPERLATIF, IVE, adj., ὑπερθετικός, ή, όν. || Sm., ἡ ὑπέρθεσις, εως. || AU SUPERLATIF, loc. adv., *au plus haut degré*, ὑπερβαλλόντως, δεινῶς.

SUPERPOSER, va., ἐπι-βάλλω, *acc.*

SUPERPOSITION, sf., ἡ ἐπιβολή, ῆς.

SUPERPURGATION, sf., ἡ ὑπερκάθαρσις, εως.

SUPERSTITIEUSEMENT, adv. 1° *Avec superstition*, δεισιδαιμόνως. || 2° *Avec une minutieuse exactitude*, περιέργως.

SUPERSTITIEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a de la superstition*, δεισιδαίμων, ον. Etre superstitieux, δεισιδαιμονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Minutieusement exact*, περίεργος, ον.

SUPERSTITION, sf. 1° *Fausse idée des choses de la religion*, ἡ δεισιδαιμονία, ας. || 2° *Exactitude minutieuse*, ἡ περιεργία, ας.

SUPPLANTER, va., ἐκ-βαλών, οῦσα, όν δια-δέχομαι, *dat.*

SUPPLÉANT, ANTE, adj. et subst., συνεργός, όν; διάδοχος, ον.

SUPPLÉER, va. et vn., *compléter, réparer le manquement de*, ἀνα-πληρόω-ῶ, ἐκπληρόω-ῶ, f. ώσω. *acc.* Supplée à ce qui manque, τὰ ἐλλείποντα ἐκ-πληρῶ. || Va., *tenir la place de qqn*, τὴν χώραν τινὸς ὑπ-έχω.

SUPPLÉMENT, sm., τὸ ἀναπλήρωμα, ατος; ἡ προσθήκη, ης.

SUPPLÉMENTAIRE, adj., ἀναπληρωματικός, ή, όν.

SUPPLIANT, ANTE, adj., ἱκέσιος, α, ον. || Sm. et sf., ὁ ἱκέτης, ου; *fém.* ἡ ἱκέτις, ιδος. Rameau de suppliant, ἡ ἱκετηρία, ας.

SUPPLICATION, sf., ἡ ἱκετεία, ας; ἡ ἱκεσία, ας. Supplications aux dieux, ἱκετεῖαι θεῶν. Faire des supplications, ἱκετείας, (des prières publiques), ἱκεσίας ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Sacrifices de la supplication (à Rome), τὰ χαριστηρία, ων.

SUPPLICE, sm. 1° *Punition corporelle*, ἡ τιμωρία, ας. Les derniers supplices, αἱ ἔσχαται τιμωρίαι, ῶν. Le dernier supplice (la mort), ἡ θανάτου ζημία, ας; ὁ θάνατος, ου. Condamner qqn au dernier supplice, θανάτῳ τινὰ ζημιόω-ῶ, f. ώσω. Mener qqn au supplice, ἄγω τινὰ ἐπὶ θάνατον. || 2° *Tourment, peine*, ἡ βάσανος, ου; ἡ ἀλγηδών, όνος.

SUPPLICIER, va., *faire subir le supplice de la mort*, θανατόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

SUPPLIER, va., ἱκετεύω, f. σω, *acc.*; de faire une chose, ποιεῖν τι.

SUPPLIQUE, sf., τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ δέησις, εως.

SUPPORT, sm. 1° *Ce qui soutient une chose*, ἡ στήριγξ, ιγγος; τὸ ἔρεισμα, ατος. || 2° *Défense, protection*, ὁ στῦλος, ου; ἡ ἐπικουρία, ας.

SUPPORTABLE, adj., ἀνεκτός, όν; φορητός, ή, όν.

SUPPORTABLEMENT, adv., ἀνεκτῶς.

SUPPORTER, va. 1° *Soutenir, porter*, ὑπο-στηρίζω, f. ίξω; ὑπ-ερείδω, *acc.* || 2° *Souffrir, endurer*, φέρω, ὑπο-φέρω, ὑπο-μένω, *acc.* Supporter impatiemment, avec peine une chose, βαρέως φέρω τι, ἐπί τινι, πρός τι. || 3° *Souffrir avec patience*, καρτερέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Résister à*, φέρω, *acc.*; ἀντ-έχω, *dat.*

SUPPOSABLE, adj., εἰκώς, υῖα, ός. Il est supposable que, ἔοικε ou εἰκός *et une prop. infinitive.*

SUPPOSÉ, ÉE, p.p. Voy. SUPPOSER. || Adj., *faux*, ὑποβολιμαῖος, α, ον; ψευδής, ές. || Enfant supposé, τὸ παιδίον ὑποβολιμαῖον, ου.

SUPPOSER, va. 1° *Poser comme établi*, τίθημι, ὑπο-τίθεμαι (moy.), *acc.* Supposons que cela soit vrai, θῶμεν ταῦτα εἶναι ἀληθῆ. Cela supposé, οὕτω τούτων ὑπο-κειμένων. Supposé que, ἐάν, ἐάνπερ *et le subj.* || 2° *Présumer*, ὑπο-λαμβάνω, *acc.*; que, *prop. infinitive.* || 3° *Alléguer faussement*, πλάττω, f. πλάσω, *acc.* || Supposer un enfant, ὑποβάλλω παιδίον.

SUPPOSITION, sf. 1° *Hypothèse*, ἡ ὑπόθεσις, εως. Faire une supposition, ὑπόθεσιν ὑπο-τίθεμαι (moy.). || 2° *Conjecture*, ἡ ὑπόληψις, εως. Faire une supposition, ὑπόληψιν λαμβάνω. || 3° *Production d'une chose fausse*, ἡ ὑποβολή, ῆς.

SUPPOSITOIRE, sm., τὸ πρόσθετον, ου.

SUPPÔT, sm., *celui qui sert aux mauvais desseins d'un autre*, ὁ συνεργός, οῦ.

SUPPRESSION, sf. 1° *Action de faire disparaître*, ἡ ἀναίρεσις, εως; ἡ ἀφάνισις, εως. || 2° *Action de passer sous silence*, ἡ παράλειψις, εως. || 3° *Retranchement*, ἡ ἀφαίρεσις, εως. || 4° *Abolition*, ἡ κατάλυσις, εως.

SUPPRIMER, va. 1° *Faire disparaître*, ἀν-αιρέω-ῶ; ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Passer sous silence*, παρα-λείπω, *acc.* || 3° *Retrancher*, ἀφ-αιρέω-ῶ, *acc.* || 4° *Abolir*, καταλύω, f. σω, *acc.*

SUPPURATIF, IVE, adj., ἐκπυητικός, ἡ, όν. || Sm., τὸ ἐκπυητικὸν φάρμακον, ου.

SUPPURATION, sf., ἡ ἐκπύησις, εως.

SUPPURER, vn., ἐκ-πυέω-ῶ, f. ήσω. Faire suppurer, ἐκ-πυέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SUPPUTATION, sf., ὁ λογισμός, οῦ.

SUPPUTER, va., λογίζομαι, ἀπο-λογίζομαι, f. ιοῦμαι; ἀριθμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SUPRÉMATIE, sf., ἡ ὑπεροχή, ῆς; ἡ ἐπι-κράτεια, ας; ἡ ἡγεμονία, ας. Avoir la suprématie, ἐπι-κρατέω-ῶ, f. ήσω; ἡγεμονεύω, f. εύσω.

SUPRÊME, adj. 1° *Le plus élevé*, ἀκρότατος, η, ον; κράτιστος, η, ον; μέγιστος, η, ον. || 2° *Dernier*, ἔσχατος, η, ον. Les honneurs suprêmes, τὰ νόμιμα, ων. || Au suprême degré, loc. adv., ὅτι μάλιστα, ἀκρότατον.

SUPRÊMEMENT, adv., ὅτι μάλιστα, ἀκρότατον, διαφερόντως.

SUR, prép. 1° *Au-dessus d'une chose qui soutient*, (sans mouvt) ἐπί *et le gén.* ou *le dat.*; (avec mouvt) ἐπί *avec l'acc.* ou *le gén.* Avoir sur la tête, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ou ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχω, *acc.* Mettre sur la table, ἐπὶ τῆς τραπέζης τίθημι, *acc.* Monter sur la montagne, ἀνα-βαίνω ἐπὶ τὸ ὄρος. || 2° *Au-dessus de*, ὑπέρ, *gén.* || 3° *Tout proche, près de*, ἐπί, *gén.* ou *dat.* Ville sur la mer, sur le bord de la mer, πόλις ἐπὶ τῆς θαλάττης ou ἐπὶ τῇ θαλάττῃ. || 4° *Dans le lieu où l'on est*, ἐπί, *gén.*; ἐν, *dat.*; κατά, *acc.* Sur la terre étrangère, ἐπὶ ξένης γῆς. Sur la place publique, ἐν τῇ ἀγορᾷ, κατὰ τὴν ἀγοράν. Sur terre et sur mer, κατὰ γῆν καὶ θάλατταν. || 5° *Avec direction de haut en bas*, κατά, *gén.* Verser de l'eau sur les mains, ὕδωρ χέω κατὰ τῶν χειρῶν. Frapper qqn sur la joue, κατὰ κόρρης τινὰ πατάσσω. || 6° *A la surface de*, (avec les verbes *écrire, graver*, etc.), εἰς, *acc.*; ἐν, *dat.* Ecrire sur le sable, εἰς τὴν ἄμμον γράφω. || 7° *Immédiatement après*, ἐπί, *dat.* Meurtre sur meurtre, φόνος ἐπὶ φόνῳ. || 8° *Vers, du côté de*, (sans mouvt) ἐπί, *gén.* ou *dat.*; (avec mouvt) ἐπί, *acc.* ou *gén.*; εἰς, *acc.* Sur la droite, ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ou ἐπὶ τῷ δεξιῷ. S'élancer sur qqn, ἐπί τινα ὁρμάω-ῶ, f. ήσω. || 9° *Parmi*, ἐν, *dat.*; ἐκ, ἐξ, *gén.* Sur un grand nombre, ἐν πολλοῖς, ἐκ πολλῶν. || 10° *Aux dépens de*, ἀπό, *gén.* Vivre sur le commun, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ζάω-ῶ. || 11° *Touchant, à l'égard de*, περί, ὑπέρ, *gén.* Disserter sur une chose, περί τινος διαλέγομαι. || 12° *D'après, en conséquence de*, ἐκ ou ἐξ, *gén.*; κατά, *acc.* Sur l'apparence, ἐκ τῆς ὄψεως. Sur cela, ἐκ τούτου. Sur les ordres, κατὰ τὰς ἐντολάς σου. || 13° *Environ, vers*, ἐπί, *dat.*; ἀμφί, πρός, *acc.* Sur la fin de sa vie, ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου. Sur le soir, πρὸς ἑσπέραν. || Sur toute chose, loc. adv., *principalement*, περὶ παντός, μάλιστα πάντων.

SUR, SURE, adj., *acide*, ὀξύς, εῖα, ύ. Un peu sur, ὑποξυς, υ, *gén.* εος.

SÛR, SÛRE, adj. 1° *Qui compte sur*, πιστότατος, η, ον, *dat.* Etre sûr de qqn, de qq. chose, τινὶ ἰσχυρῶς πιστεύω, f. εύσω. || 2° *En qui on peut se fier*, ἀξιόπιστος, ον; βέβαιος, ος et α, ον; ἀσφαλής, ές; πιστός, ή, όν. || 3° *Qui sait d'une manière certaine*, σαφῶς ou ἀκριβῶς εἰδώς, υῖα, ός. Je suis sûr que, σαφῶς οἶδα ὅτι *et l'ind.* || 4° *Où l'on est en sûreté*, ἀσφαλής, ές. Chemin sûr, ἡ ἀσφαλὴς (οὖς) ὁδός, οῦ. Etre en lieu sûr, ἐν ἀσφαλεῖ εἶμι. || Il ne fait pas sûr de, οὐκ ἀσφαλές ἐστι *et l'inf.* || 5° *Certain, indubitable*, ἀναμφισβήτητος, ον; ἀσφαλής, ές; ὅῆλος, η, ον. || 6° *Ferme, qui ne bronche pas*, ἀσφαλής, ές. Main sûre, χεὶρ εὔστοχος. || A coup sûr, pour sûr, loc. adv., *assurément*, ἀμέλει.

SURABONDAMMENT, adv., ἐκ τοῦ περιττοῦ, ὑπερβαλλόντως.

SURABONDANCE, sf., τὸ περιττόν, οῦ; τὸ ὑπερβάλλον, οντος; ἡ ὑπερβολή, ῆς.

SURABONDANT, ANTE, adj., περιττός, ή, όν; ὑπερβάλλων, ουσα, ον.

SURABONDER, vn., περιττεύω, f. σω; ὑπερ-βάλλω.

SURANNÉ, ÉE, adj., *vieilli, vieux*, ἀπηρχαιωμένος, η, ον.

SURCHARGE, sf., *surcroît de charge, de maux*, ἡ ἄχθους προσθήκη, ης.

SURCHARGER, va., (un animal), φορτίον μεῖζον ἐπι-βάλλω, *dat.*; (un navire), ὑπερ-γεμίζω, f. ιῶ; (l'estomac), ὑπερ-πλήρω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Etre surchargé de, ὑπερ-γέμω (sans futur), *gén.* || *Au fig.* Etre surchargé de travail, πολλὴν ἀσχολίαν ἔχω.

SURCROÎT, sm., ἡ ἐπίδοσις, εως; τὸ ἐπίμετρον, ου; ἡ προσθήκη, ης. Par surcroît, ἀπὸ περιουσίας. Pour surcroît de malheurs, πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀτυχίαις.

SURDITÉ, sf., ἡ κωφότης, ητος.

SUREAU, sm., *arbre*, ἡ ἀκτῆ, ῆς. De sureau, ἄκτινος, η, ον.

SURÉLEVER, va., ὑψηλότερον, αν ἐποικοδομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SURELLE ou **SURETTE**, sf., *plante*, ἡ ὀξαλίς, ίδος; ἡ ὀξίς, ίδος.

SÛREMENT, adv. 1° *Avec sûreté*, ἀσφα-

λῶς. || 2° *Certainement*, πάντως, σαφῶς, ἀμέλει.

SURENCHÈRE, sf., ἡ τῆς τιμῆς ὑπερβολή, ῆς.

SURENCHÉRIR, vn., ἐπι-βάλλω; τῇ τιμῇ ὑπερ-βάλλω.

SURÉROGATION, sf.. ἡ περιουσία, ας. Par surérogation, ἀπὸ περιουσίας.

SURÉROGATOIRE, adj., περιττός, ή, όν; πάρεργος, ον.

SURET, ETTE, adj., *un peu sur*, ὀποξυς, υ, *gén.* εος.

SÛRETÉ, sf. 1° *Fidélité*, ἡ πίστις, εως; ἡ πιστότης, ητος. || 2° *Absence de danger*, ἡ ἀσφάλεια, ας; τὸ ἀσφαλές, οῦς; τὸ ἀκίνδυνον, ου. Etre en sûreté, ἐν ἀσφαλείᾳ, ἐν ἀσφαλεῖ εἶμι. Mettre qqn, qq. chose en sûreté, ἐν ἀκινδύνῳ καθ-ίστημί τινα, τι. || 3° *Mesure de précaution, garantie*, ἡ ἀσφάλεια, ας; ἡ πίστις, εως. || 4° *Fermeté, assurance*, ἡ ἀσφάλεια, ας. Sûreté de main, τὸ εὔστοχον (ου) τῆς χειρός.

SUREXCITATION, sf., ὁ παροξυσμός, οῦ.

SUREXCITER, va., δι-ερεθίζω, f. ιῶ; παροξύνω, f. υνῶ, *acc.*

SURFACE, sf. 1° *Superficie*, τὸ ou τὰ ἐπιπολῆς; ἡ ἐπιφάνεια, ας; τὸ χωρίον, ου. A la surface, ἐπιπόλαιος, ον. Rester à la surface de l'eau, ὄδατι ἐπι-πολάζω, f. άσω. || 2° *Extérieur, apparence*, ἡ ἐπιφάνεια, ας; τὸ σχῆμα, ατος.

SURFAIRE, va., (une marchandise), πλειστηριάζω, f. άσω; ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω; (une personne), ὑπερ-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SURGEON, sm., ἡ παραφυάς, άδος; ἡ παραβλάστη, ης.

SURGIR, vn. 1° *Aborder*. Voy. ce mot. || 2° *Jaillir*. Voy. ce mot. || 3° *S'élever*, ἐκφαίνομαι (moy. avec sens neutre).

SURHAUSSER, va. 1° *Elever plus haut*, ὑψηλότερον, αν ἐπ-οικοδομέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Faire renchérir*, ἐπι-τιμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SURHUMAIN, AINE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ὑπὲρ ἄνθρωπον; δαιμόνιος, α, ον.

SURINTENDANCE, sf., ἡ προστατεία, ας.

SURINTENDANT, ANTE, sm. et sf., ὁ προστάτης, ου; *fém.* ἡ προστάτις, ιδος.

SUR-LE-CHAMP, adv., αὐτίκα, παραυτίκα, εὐθύς.

SURLENDEMAIN, sm., ἡ τρίτη (ης) ἡμέρα, ας. Le surlendemain (adv.), τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ.

SURMENER, va., κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

SURMONTABLE, adj., ὑπερβατός, ή, όν. Facilement surmontable, εὐυπέρβατος, ον.

SURMONTER, va. 1° *Monter au-dessus de*, ὑπερ-βαίνω, ὑπερ-αίρω, *acc.* || 2° *Surpasser*, ὑπερ-βαίνω, ὑπερ-αίρω, *acc.*; en qq. chose, τινί. || 3° *Vaincre, dompter*, κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 4° *Etre placé au-dessus de*, ἐπί-κειμαι, *dat.* Etre surmonté de, ὑπόκειμαι, *dat.*

SURNAGER, vn., ἐπι-πολάζω, f. άσω; dans l'eau, ὄδατι ou ἐν ὄδατι.

SURNATUREL, ELLE, adj., ὑπερφυής, ές; θεῖος, α, ον; δαιμόνιος, α, ον.

SURNATURELLEMENT, adv., δαιμονίως, ὑπερφυῶς.

SURNOM, sm., ἡ ἐπωνυμία, ας; ἡ ἐπίκλησις, εως. Donner à qqn le surnom de Margitès, ἐπωνυμίαν τινὶ Μαργίτην τίθεμαι (moy.). Avoir, recevoir le surnom d'Olympien, ἔχω, προσλαμβάνω τὴν ἐπωνυμίαν Ὀλύμπιος ou Ὀλύμπιον. Tirer son surnom de, ἐπωνυμίαν λαμβάνω ἀπό, *gén.*

SURNOMMER, va., ἐπ-ονομάζω, f. άσω; ἐπι-καλέω-ῶ, *avec deux acc.* Il fut surnommé Olympien, ἐπ-εκλήθη Ὀλύμπιος. Aristide surnommé le Juste, Ἀριστείδης ὁ δίκαιος ἐπι-καλούμενος.

SURPASSER, va. 1° *Etre plus haut que*, ὑπερ-έχω, *gén.* || 2° *Etre supérieur à, surmonter*, ὑπερ-έχω, *gen.*; ὑπερ-βαίνω, ὑπερ-βάλλω, *acc.*; en qq. chose, τινί. Les plaisirs surpassent les peines, ἡδοναὶ ὑπερ-βάλλουσι λύπας. Surpasser qqn en audace et en perversité, ὑπερ-βάλλω τινὰ τόλμῃ τε καὶ μιαρίᾳ. || 3° *Excéder les forces de*, ὑπὲρ δύναμίν εἰμι, *gén.* || 4° *Etonner beaucoup*, ἐκ-πλήττω, *acc.* || SE SURPASSER, vr., κράτιστος αὐτὸς ἑαυτοῦ εἶναι. Il s'est surpassé en perversité, ϕαυλότατος γέγονεν αὐτὸς ἑαυτοῦ.

SURPEAU, sf., ἡ ἐπιδερμίς, ίδος.

SURPLOMBER, vn., προ-κύπτω, f. κύψω.

SURPLUS, sm., ἡ περιουσία, ας; τὰ περιόντα, ων. || AU SURPLUS, loc. adv., *au reste*, τὰ ἄλλα, τἄλλα.

SURPRENANT, ANTE, adj., θαυμαστός, ή, όν. Faire des choses surprenantes, θαυμαστὰ δράω-ῶ.

SURPRENDRE, va. 1° *Prendre sur le fait*, κατα-λαμβάνω, *acc.*, *avec ou sans* ἐπ' αὐτοφώρῳ. Je l'ai surpris volant ou à voler, κατείληφα αὐτὸν κλέπτοντα. || 2° *Prendre à l'improviste, au dépourvu*, κατα-λαμβάνω, *acc. avec ou sans* ἐξαίφνης ou ἐξ ἀπροσδοκήτου; ἐπι-πίπτω, *dat.*; (en parl. d'une chose), ἐπι-λαμβάνω, *acc.*; ἐπι-πίπτω, *dat.* La nuit les surprit en chemin, ἡ νὺξ ἐπ-έλαβεν αὐτοὺς πορευομένους. || 3° *Tromper, abuser*, ἀπατάω-ῶ, ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω; ὑπ-άγω, *acc.* Surprendre la justice, la religion de ses juges, τοὺς δικαστὰς παρα-κρούομαι, f. σομαι. || 4° *Prendre par artifice, par surprise*, κλέπτω, ὑπο-λαμβάνω, *acc.* || 5° *Etonner*. Voy. ce mot. Etre surpris. Voy. s'ÉTONNER.

SURPRISE, sf. 1° *Action par laquelle on surprend*, ἡ ἐξ ἀπροσδοκήτου ἐπιφορά, ᾶς ou ἐπίθεσις, εως; ἡ ἔκληψις, εως. Par surprise (à l'improviste), ἐξ ἀπροσδοκήτου. || 2° *Tromperie, fourberie*, ἡ ἀπάτη, ης; ὁ δόλος, ου. || 3° *Etonnement*, ἡ ἔκπληξις, εως; τὸ θαῦμα, ατος. Causer de la surprise à qqn, θαῦμα παρ-έχω τινί.

SURSAUT (EN), loc. adv., ἐξαίφνης.

SURSEOIR, va. et vn., ἀνα-βάλλομαι (moy.), *acc.*; un jugement, à un jugement, κρίσιν.

SURSIS, sm., ἡ ἀναβολή, ῆς. Sans sursis, οὐκ εἰς ἀναβολάς.

SURTAXE, sf., ὁ προστελούμενος φόρος, ου.

1. **SURTOUT**, sm., *vêtement de dessus*, τὸ περίβλημα, ατος.

2. **SURTOUT**, adv., *principalement*, μάλιστα.

SURVEILLANCE, sf., ἡ φυλακή, ῆς; ἡ ἐπίστασις, εως; ἡ ἐπιμέλεια, ας.

SURVEILLANT, ANTE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἐπίσκοπος, ου; ὁ, ἡ ἔφορος, ου; ὁ, ἡ φύλαξ, ακος. Les surveillants des denrées, οἱ φύλακες ἐπὶ τοῖς ὠνίοις.

SURVEILLE, sf., *le jour qui précède la veille*, ἡ πρώην ἡμέρα, ας.

SURVEILLER, va. et vn., ἐπι-σκοπέω-ῶ, ἐφ-οράω-ῶ; φυλάττω, f. ἄξω, *acc.*

SURVENANT, ANTE, adj. et subst., ἐπιών, οῦσα, όν. Les survenants, οἱ ἐπιόντες, ων.

SURVENIR, vn., ἐπ-έρχομαι, ἐπι-γίγνομαι. Une pluie, une maladie survint, ὑετός, νόσος ἐπ-εγένετο. La nuit survint à la fin de l'action, νὺξ ἐπ-εγένετο τῷ ἔργῳ.

SURVIVANT, ANTE, adj. et subst., περιών, οῦσα, όν. Les survivants, οἱ περιόντες, ων.

SURVIVRE, vn., ἐπι-ζάω-ῶ, περί-ειμι, *dat.*; περι-γίγνομαι, *gén.* Il survécut à ce désastre, περι-εγένετο τούτου τοῦ πάθους.

1. **SUS**, prép., *sur*. Courir sus à qqn, ἐπι-φέρομαί (pass.) τινι. || En sus, loc. adv. et prép., προσέτι, πρὸς τούτοις. En sus de, πρός, *dat.*

2. **SUS**, interj., ἄγε, *plur.* ἄγετε. Or sus, sus donc, ἄγε ou ἄγετε δή.

SUSCEPTIBILITÉ, sf., *disposition à s'offenser*, τὸ ὀξύρροπον, ου; τὸ ἀγαναχτητικόν, οῦ.

SUSCEPTIBLE, adj. 1° *Capable de recevoir*, ἐνδέχεσθαι ἱκανός, ή, όν. Etre susceptible d'une chose, ἐν-δέχομαί τι. || 2° *Disposé à s'offenser*, ἀγαναχτητικός, ή, όν; ὀξύρροπος, ον.

SUSCITER, va., κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐγείρω, ἐξ-εγείρω, *acc.* Susciter des embarras à qqn, πράγματα παρ-έχω τινί.

SUSCRIPTION, sf., ἡ ἐπιγραφή, ῆς.

SUSDIT, ITE, adj., προειρημένος, η, ον.

SUSE, *v.*, τὰ Σοῦσα, ων. De Suse, Σούσιος, α, ον. Habitant de Suse, ὁ Σούσιος, ου.

SUSIANE, *pays*, ἡ Σουσιανή, ῆς.

SUSNOMMÉ, ÉE, adj., προειρημένος, η, ον.

SUSPECT, ECTE, adj., ὕποπτος, ον; à qqn, τινί; d'une chose, τινός. Etre suspect d'avoir fait une chose, ποιῆσαί τι ὑπ-οπτεύομαι, f. ευθήσομαι. Rendre qqn suspect à qqn, ὑποπτόν τινα πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

SUSPECTER, va., ὑπ-οπτεύω, f. σω, *acc.* Suspecter une chose de qqn, τί εἰς τινα ὑπονοέω-ῶ, f. ήσω.

SUSPENDRE, va. 1° *Elever en l'air*, κρεμάννυμι, ἀνα-κρεμάννυμι, *acc.*; à une chose, εἴς τι ou ἔκ τινος; ἀρτάω-ῶ, ἐξ-αρτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; à une chose, ἔκ τινος. || 2° *Différer*, ἀνα-βάλλω (et moyen), ἀνα-τίθεμαι (moy.), *acc.* || 3° *Interrompre*, ἐπ-έχω, ἐπι-λαμβάνω; παύω, f. σω, *acc.* || 4° *Interdire pour un temps*, τῆς ἀρχῆς ἐπὶ χρόνον παύω, *acc.*

SUSPENDU, UE, p.p. Voy. SUSPENDRE. || Adj., *qui pend*, κρεμαστός, ή, όν.

SUSPENS (EN), loc. adv. 1° *Dans l'incertitude*, μετεώρως. Etre en suspens, μετέωρός, όν εἰμι; μετεώρως ἔχω. Je suis en suspens de ou sur ce que je dois faire, ὅ τι χρὴ ποιεῖν ἀπορέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Dans l'indécision*, (en parl. d'une chose). Etre en suspens, ἀκριτός, όν εἰμι.

SUSPENSION, sf. 1° *Action de suspendre en l'air*, ἡ ἀνάρτησις, εως. || 2° *Ajournement*, ἡ ἀναβολή, ῆς. || 3° *Cessation momentanée*, ἡ ἀνάπαυσις, εως; ἡ παῦλα, ης. Suspension d'armes, αἱ ἀνοχαί, ῶν; ἡ ἐκεχειρία, ας. || 4° *Interdiction temporaire*, ἡ ἐπὶ χρόνον ἀρχῆς κατάπαυσις, εως.

SUSPICION, sf. Voy. SOUPÇON.

SUSTENTER, va., τρέφω, *acc.* || SE SUSTENTER, vr., τρέφομαι (pass.).

SUTURE, sf., ἡ ῥαφή, ῆς.

SVELTE, adj., ἰσχνός, ή, όν; ῥαδινός, ή, όν.

SYBARIS. 1° *Ville*, ἡ Σύβαρις, εως. || 2° *Fleuve*, ὁ Σύβαρις, ιδος ου ιος.

SYBARITE, sm., ὁ Συβαρίτης, ου. De Sybarite, Συβαριτικός, ή, όν.

SYCOMORE, sm., *arbre*, ἡ συκόμορος, ου. Fruit du sycomore, τὸ συκόμορον, ου.

SYCOPHANTE, sm., ὁ συκοφάντης, ου. De sycophante, συκοφαντικός, ή, όν.

SYLLA, *h.*, ὁ Σύλλας, α et ου.

SYLLABE, sf., ἡ συλλαβή, ῆς.

SYLLABIQUE, adj., συλλαβικός, ή, όν.

SYLLEPSE, sf., *figure de rhétorique*, ἡ σύλληψις, εως.

SYLLOGISME, sm., ὁ συλλογισμός, οῦ. Faire un syllogisme, συλ-λογίζομαι, f. ιοῦμαι.

SYLLOGISTIQUE, adj., συλλογιστικός, ή, όν.

SYLVESTRE, adj., *qui croît dans les bois*, ἐν ὕλαις φυόμενος, η, ον.

SYMBOLE, sm., τὸ σύμβολον, ου.

SYMBOLIQUE, adj., συμβολικός, ή, όν.

SYMÉTRIE, sf., ἡ συμμετρία, ας; ἡ ἐμμετρία, ας. Avec symétrie, συμμέτρως, ἐμμέτρως.

SYMÉTRIQUE, adj., σύμμετρος, ον; ἔμμετρος, ον.

SYMÉTRIQUEMENT, adv., συμμέτρως, ἐμμέτρως.

SYMÉTRISER, vn., συμμέτρως ἔχω.

SYMMAQUE, *h.*, ὁ Σύμμαχος, ου.

SYMPATHIE, sf., ἡ συμπάθεια, ας. Qui éprouve de la sympathie, συμπαθής, ές.

SYMPATHISER, vn., συμπαθέω-ῶ, f. ήσω; ὁμοιοπαθέω-ῶ, f. ήσω; avec, *dat.*

SYMPHONIE, sf., *concert d'instruments*, ἡ συμφωνία, ας.

SYMPTÔME, sm. 1° *Signe qui indique une maladie*, τὸ σύμπτωμα, ατος. || 2° *Indice, présage*, τὸ σημεῖον, ου; τὸ τεκμήριον, ου.

SYNAGOGUE, sf., ἡ συναγωγή, ῆς. Chef de la synagogue, ὁ συναγωγεύς, έως.

SYNCHRONISME, sm., ὁ συγχρονισμός, οῦ (néologisme).

SYNCOPE, sf., (dans tous les sens), ἡ συγκοπή, ῆς.

SYNDIC, sm., ὁ σύνδικος, ου.

SYNDICAT, sm., *charge de syndic*, ἡ συνδικία, ας.

SYNECDOCHE ou SYNECDOQUE, sf., *figure de rhétorique*, ἡ συνεκδοχή, ῆς.

SYNODE, sm., ἡ σύνοδος, ου.
SYNONYME, adj., συνώνυμος, ον; de, *dat.* Les synonymes, τὰ συνώνυμα, ων.
SYNONYMIE, sf., ἡ συνωνυμία, ας.
SYNTAXE, sf., ἡ σύνταξις, εως.
SYNTAXIQUE, adj., συντακτικός, ή, όν.
SYNTHÈSE, sf., ἡ σύνθεσις, εως.
SYNTHÉTIQUE, adj., συνθετικός, ή, όν.
SYPHAX, λ., ὁ Σύφαξ, ακος.
SYRA, *île*. Voy. SYROS.
SYRACUSAIN, AINE, adj., Συρακόσιος, α, ον. Les Syracusains, οἱ Συρακόσιοι, ων.
SYRACUSE, v., αἱ Συράκουσαι, ῶν. De Syracuse, Συρακόσιος, α, ον. Le territoire de Syracuse, ἡ Συρακοσία, ας.
SYRIAQUE, adj., Συριακός, ή, όν.
SYRIE, *pays*, ἡ Συρία, ας. De Syrie, Σύριος, α, ον. Les Portes *ou* Pyles de Syrie (défilé), αἱ Σύριαι πύλαι, ῶν.
SYRIEN, sm., ὁ Σύρος, ου.
SYROS et **SYRA**, *île*, ὁ Σύρος, ου; ἡ Σύρα, ας. Habitant de Syros, ὁ Σύριος, ου.
SYRTE, sf., ἡ σύρτις, εως. || Les Syrtes, αἱ Σύρτεις, εων.
SYSTÉMATIQUE, adj., συστηματικός, ή, όν.
SYSTÈME, sm. 1° *Ensemble d'une doctrine, etc.*, τὸ σύστημα, ατος. Système de gouvernement, σύστημα πολιτείας. || 2° *Plan qu'on se fait*, ἡ ἐπιβολή, ῆς; ἡ προαίρεσις, εως.
SYSTOLE, sf., *mouvement de contraction du cœur*, ἡ συστολή, ῆς.

T

T, sm., vingtième lettre de l'alphabet, τὸ ταῦ (indécl.).
TA, adj. poss., fém. de TON.
TABERNACLE, sm., ἡ σκηνή, ῆς. La fête des tabernacles, ἡ ἑορτὴ (ῆς) σκηνῶν.
TABLE, sf. 1° *Meuble*, (en gén.), ἡ τράπεζα, ης. Petite table, τὸ τραπέζιον, ου. Table de jeu, ὁ ἄβαξ, ακος. || Table à manger, ἡ τράπεζα. Apporter la table, ἐπ-άγω ou εἰσ-φέρω τράπεζαν. Oter la table, ἀφ-αιρέω-ῶ ou ἐκ-φέρω τράπεζαν. Se mettre à table, καθίζομαι; (sur un lit), κατα-κλίνομαι (pass.) ἐπὶ δείπνῳ. Être à table, κατά-κειμαι. Se lever de table, ἀπὸ τοῦ δείπνου ἀν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre). Recevoir qqn à sa table, παρ-αλαμβάνω τινὰ ἐπὶ τὸ δεῖπνον. || 2° *Repas, nourriture*, ἡ τράπεζα, ης; τὸ δεῖπνον, ου; ἡ θοίνη, ης. Avoir une bonne table, λαμπρᾷ τῇ τραπέζῃ χράομαι-ῶμαι. || La sainte table, ἡ ἱερὰ (ᾶς) τράπεζα, ης. || 3° *Plaque pour écrire*, ἡ πλάξ, *gén.* πλακός. || 4° *Index*, ὁ κατάλογος, ου; ὁ πίναξ, ακος.
TABLEAU, sm. 1° *Planche pour tracer des caractères*, ὁ πίναξ, ακος. || 2° *Planche, feuille écrite, liste*, ὁ πίναξ, ακος; ὁ κατάλογος, ου. || 3° *Ouvrage de peinture*, ὁ πίναξ, ακος; ἡ γραφή, ῆς. || 4° *Spectacle, vue*, ἡ ὄψις, εως; ἡ θέα, ας. || 5° *Image, description*, ἡ εἰκών, όνος.
TABLETIER, sm., ὁ λεπτουργός, οῦ.
TABLETTE, sf. 1° *Planchette*, τὸ σανίδιον, ου. || 2° *Pièce de marbre, de pierre*, ἡ πλάξ, *gén.* πλακός. || 3° Au pl., *feuilles pour écrire*, ἡ δέλτος, ου; ὁ πίναξ, ακος; τὸ πινάκιον, ου.
TABLETTERIE, sf., ἡ λεπτουργία, ας.
TABLIER, sm., *sorte de vêtement*, τὸ περίζωμα, ατος; ἡ περιζώστρα, ας.
TABOURET, sm., *sorte de siège*, ὁ δίφρος, ου.
TACHE, sf. 1° *Souillure*, ἡ κηλίς, ῖδος. || 2° *Marque naturelle*, τὸ σῆμα, ατος; ὁ σπίλος, ου. || 3° *Ce qui ternit, déshonore*, ἡ κηλίς, ῖδος; ἡ αἰσχύνη, ης; τὸ ὄνειδος, ους.
TÂCHE, sf., *travail à faire dans un temps déterminé*, τὸ ταχθέν, έντος; τὸ τεταγμένον, ου; τὸ ἔργον, ου. || *Au fig.* Prendre a tâche de, σπεύδω, f. σπεύσω; σπουδάζω, f. άσω *et l'inf.*
TACHER, va., κηλιδόω-ῶ, f. ώσω; μολύνω, f. υνῶ, *acc.* Tacher de sang, αἵματι μιαίνω, *acc.*
TÂCHER, vn., σπεύδω, f. σπεύσω; σπουδάζω, f. άσω *et l'inf.* Tâcher à faire une chose, σπεύδω ποιεῖν τι.
TACHETÉ, ÉE, p.p. Voy. TACHETER. || Adj., ποικίλος, η, ον.
TACHETER, va., ποικίλλω, f. ιλῶ; στίζω, f. στίξω, *acc.*
TACHYGRAPHE, sm., ὁ ταχυγράφος, ου (néologisme).
TACITE, adj., ἄρρητος, ον; ἀφανής, ές; (non écrit), ἄγραφος, ον.
TACITEMENT, adv., ἀφανῶς.
TACITURNE, adj., σιωπηρός, ά, όν; σιγηλός, ή, όν.
TACITURNITÉ, sf., τὸ σιωπηρόν, οῦ; τὸ σιγηλόν, οῦ.
TACT, sm. 1° *Le toucher*, ἡ ἁφή, ῆς. || 2° *Sentiment des convenances*, τὸ κόσμιον, ου. Qui a du tact, κόσμιος, ος et α, ον. Manque de tact, ἡ ἀπειροκαλία, ας. Qui manque de tact, ἀπειρόκαλος, ον.
TACTICIEN, sm., *celui qui possède la tactique*, ὁ τακτικός, οῦ.
1. **TACTIQUE**, adj., *relatif à la tactique*, τακτικός, ή, όν.
2. **TACTIQUE**, sf. 1° *Art de ranger les troupes*, ἡ τακτική, ῆς. Traité sur la tactique, τὰ τακτικά, ῶν. || 2° *Manière d'agir*, ἡ ὁδός, οῦ; ἡ τέχνη, ης.
TAGE, *fl.*, ὁ Τάγος, ου.
TAIE, sf., *tache blanche sur l'œil*, τὸ ἄργεμα, ατος. Qui a une taie, ἐπάργεμος, ον.
TAILLADE, sf., ἡ τομή, ῆς; ἡ ἐντομή, ῆς.
TAILLADER, va., τέμνω, *acc.*
TAILLANDIER, sm., *artisan qui fait des outils en fer*, ὁ σιδηρουργός, οῦ.
TAILLANT, sm., *tranchant*, ἡ ἀκμή, ῆς.

TAILLE, sf. 1° *Tranchant d'une épée*, ἡ ἀκμή, ῆς. || 2° *Manière de couper, coupe*, ἡ τομή, ῆς. Taille de la pierre, ἡ λιθουργία, ας. Pierre de taille, ὁ τετράπεδος λίθος, ου. Taille des arbres, ἡ τῶν δένδρων περικοπή, ῆς. || 3° *Extraction des calculs de la vessie*, ἡ λιθοτομία, ας. || 4° *Grandeur du corps, stature*, ἡ ἡλικία, ας; τὸ σχῆμα, ατος; ἡ φύσις, εως; τὸ εἶδος, ους. De petite taille, τὸ σῶμα μικρός, ά, όν. De grande taille, τὸ σῶμα μέγας, άλη, α. || 5° *Le milieu du corps*, τὸ μέσον (ου) τοῦ σώματος.

TAILLER, va., τέμνω, *acc.* Tailler des tuniques, χιτῶνας συν-τέμνω. Tailler un arbre, δένδρον περι-κόπτω. Tailler des pierres, λίθους κολάπτω, f. άψω; λιθουργέω-ῶ, f. ήσω. Art de tailler la pierre, ἡ λιθουργικὴ τέχνη, ης. || *Au fig.* Tailler en pièces une armée, στράτευμα κατα-κόπτω.

TAILLEUR, EUSE, sm. et sf., *celui, celle qui fait des habits*, ὁ, ἡ ἱματιουργός, οῦ. L'art du tailleur, ἡ ἱματιουργική, ῆς. || Tailleur de pierres, ὁ λιθουργός, οῦ.

TAILLIS, sm., τὸ ὕλημα, ατος. De taillis, ὑληματικός, ή, όν.

TAIRE, va., σιγάω-ῶ, σιωπάω-ῶ, *acc.* || Faire taire, σιγάζω, f. άσω, *acc.*; (maltriser), κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || **Se taire**, vr., σιγάω-ῶ, σιωπάω-ῶ; sur une chose, περί τινος; à l'égard de qqn, πρός τινα. Ordonner à qqn de se taire, σιγᾶν τινα κελεύω. || *Au fig.*, *cesser*, παύομαι, f. θήσομαι.

TALENT, sm. 1° *Poids et monnaie*, τὸ τάλαντον, ου. D'un talent, ταλαντιαῖος, α, ον. De deux, de trois talents, διτάλαντος, τριτάλαντος, ον. || 2° *Aptitude naturelle*, ἡ φύσις, εως. Le talent de la poésie, ἡ ποιητικὴ (ῆς) δύναμις, εως. Beau talent, heureux talent, ἡ ἀγαθὴ (ῆς) φύσις, εως; ἡ εὐφυΐα, ας. Qui a des talents, εὐφυής, ές. Qui n'a pas de talents, ἀφυής, ές. Manque de talent, ἡ ἀφυΐα, ας. Avoir du talent pour une chose, πρός τι πέφυκα (de φύω). N'avoir aucun talent pour une chose, ἀφυής, ές εἰμι πρός τι.

TALION, sm., ἡ ἀμοιβή, ῆς; ἡ ἀνταπόδοσις, εως.

TALISMAN, sm., τὸ βασκάνιον, ου; τὸ προβασκάνιον, ου.

TALON, sm., ἡ πτέρνα, ης. Marcher sur les talons de qqn, κατὰ πόδα ou πόδας ἕπομαί τινι.

TALONNER, va. 1° *Suivre, poursuivre de près*, ἐγγύθεν διώκω, *acc.* || 2° *Presser vivement*, παρ-ορμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Tourmenter*, πιέζω, f. πιέσω, *acc.*

TALONNIÈRES, sf. pl., τὰ πέδιλα, ων.

TALUS, sm., ἡ ἔγκλισις, εως; τὸ κάταντες, ους. Qui est en talus, κατάντης, ες.

TAMARIS, TAMARISC ou TAMARIX, sm., *arbrisseau*, ἡ μυρίκη, ης. De tamaris, μυρίκινος, η, ον.

TAMBOUR, sm. 1° *Instrument*, τὸ τύμπανον, ου. Semblable à un tambour, τυμπανοειδής, ές. Battre le tambour, τυμπανίζω, f. ιῶ. || 2° *Celui qui bat du tambour*, ὁ τυμπανιστής, οῦ.

TAMBOURIN, sm., τὸ ῥόπτρον, ου.

TAMBOURINER, vn., *battre le tambour*, τυμπανίζω, f. ιῶ.

TAMIS, sm., *sas*, τὸ τρίχινον κόσκινον, ου.

TAMISER, va., τῷ τριχίνῳ κοσκίνῳ διαττάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

TAMPON, sm., *bouchon*, τὸ βύσμα, ατος.

TAMPONNER, va., βύω, ἐπι-βύω, *acc.*

TANAGRE, v., ἡ Τάναγρα, ας. De Tanagre, Ταναγραῖος, α, ον; Ταναγρικός, ή, όν.

TANAÏS, *fl.*, ὁ Τάναϊς, ϊδος.

TANCER, va., ἐπι-πλήττω, *dat.*

TANCHE, sf., *poisson*, ὁ τίλων, ωνος.

TANDIS QUE, loc. conj. 1° *Pendant que.* Voy. PENDANT 1. || 2° *Au lieu que*, δέ (se met après un mot). Vous riez, tandis que je pleure, ὑμεῖς μὲν γελᾶτε, ἐγὼ δὲ κλάω.

TANGENTE, sf., ἡ ἐπιψαύουσα, ης (s.-ent. γραμμή, ῆς).

TANGIBLE, adj., ἁπτός, ή, όν.

TANIÈRE, sf., ὁ φωλεός, οῦ; τὸ σπήλαιον, ου. Se glisser dans une tanière, φωλεύω, f εύσω.

TANNAGE, sm., τὸ δέψειν; τὸ βυρσοδεψεῖν.

TANNÉ, ÉE, p.p. Voy. TANNER. || Adj., *de la couleur du tan*, φαιός, ά, όν.

TANNER, va., δέψω, f. δεψήσω; μαλάττω, f. άξω, *acc.*

TANNERIE, sf., τὸ βυρσοδέψιον, ου.

TANNEUR, sm., ὁ βυρσοδέψης, ου; ὁ σκυτοδέψης, ου. De tanneur, βυρσοδεψικός, ή, όν. Etre tanneur, βυρσοδεψέω-ῶ, f. ήσω.

TANT, adv., (avec un adjectif, un adverbe, un verbe ordinaire), τοσοῦτον, οὕτω(ς); (avec un comparatif et un verbe d'excellence), τοσούτῳ, *rar*t τοσοῦτον; (avec un verbe de prix, d'estime), τοσούτου. Tant il est simple, οὕτως εὐήθης ἐστίν. Ils furent tant indignés, τοσοῦτον ou οὕτως ἠγανάκτησαν. Tant nous l'emportons, nous l'emportons tant sur les autres, τοσοῦτον ou τοσούτῳ δια-φέρομεν τῶν ἄλλων. Tant pis, tant mieux, τοσούτῳ χεῖρον, τοσούτῳ ἄμεινον. || Tant de (suivi d'un nom), τοσοῦτον *avec le gén.*; *mieux* τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον *s'accordant avec le nom.* Tant de haine, τοσοῦτον μῖσος ou τοσοῦτον μίσους. Tant d'amis, τοσοῦτοι φίλοι. || TANT... QUE. 1° *Tellement... que*, τοσοῦτον, οὕτω(ς), etc... ὥστε *et l'inf.*, *rar*t *l'indicatif.* Il reçut tant de coups, qu'il mourut, τοσαύτας πληγὰς ἐπλήγη, ὥστε ἀπ-έθανεν ou ἀπο-θανεῖν. || 2° *Autant... que* (avec une négation ou une interrogation). Voy. AUTANT. Tu n'as pas tant d'amis, que d'ennemis, οὐκ ἔχεις τοσούτους φίλους, ὅσους ἐχθρούς. || 3° *Aussi bien... que*, τε καί. Tant hommes que femmes, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Tant bien que mal, εὖ τε καὶ χεῖρον. || TANT QUE, loc. conj., *aussi longtemps que*, ἕως *avec* l'indicatif, *s'il s'agit d'une action* présente ou passée; ἕως ἄν *avec* le subjonctif, *s'il s'agit d'une action* future. Tant que la ville subsiste, subsista, ἕως ἡ πόλις δια-μένει, δι-έμεινε. Tant que la ville subsistera, ἕως ἄν ἡ πόλις δια-μένῃ. || EN TANT QUE, loc. conj., *selon que*, καθ' ὅσον, ὡς. En tant que ne... pas, ὅσον μή.

TANTALE, *h.*, ὁ Τάνταλος, ου. De Tantale, Ταντάλειος, ον.

TANTE, sf., ἡ τηθίς, ίδος. Tante paternelle,

ἡ τοῦ πατρὸς ἀδελφή, ῆς. Tante maternelle, ἡ τῆς μητρὸς ἀδελφή, ῆς.

TANTÔT, adv. 1° *Dans peu de temps*, ἐν βραχεῖ, ἐν ὀλίγῳ. || 2° *Il y a peu de temps*, ἄρτι, ἀρτίως. || Tantôt..., tantôt, τοτὲ μὲν..., τοτὲ δέ; νῦν μὲν..., νῦν δέ. Tantôt l'un, tantôt l'autre, ἄλλοτε ἄλλος, η, ο. Tantôt d'une manière, tantôt d'une autre, ἄλλοτε ἄλλως ou ἄλλη. Tantôt ici, tantôt là, ἄλλοτε ἄλλη ou ἀλλαχοῦ.

TAON, sm., ὁ οἶστρος, ου; ὁ μύωψ, ωπος. Etre furieux comme un animal piqué par un taon, οἰστράω-ῶ, f. ήσω.

TAPAGE, sm., ὁ θόρυβος, ου; ἡ ταραχή, ῆς. Faire du tapage, θορυβέω-ῶ, f. ήσω.

TAPAGEUR, EUSE, adj. et subst., θορυβοποιός, όν.

TAPE, sf., ἡ ἀπὸ τῆς παλάμης πληγή, ῆς.

TAPER, va., *frapper*, παίω, τύπτω, *acc.* || Vn. Taper du pied, τὴν γῆν τοῖς ποσὶ κρούω ou κροτέω-ῶ, f. ήσω.

TAPINOIS (EN), loc. adv., *en cachette*, λάθρα, κρύβδην.

TAPIR (SE), vr., πτήσσω, ὑπο-πτήσσω; dans un lieu, ἐν τόπῳ.

TAPIS, sm., ὁ τάπης, ητος; ἡ τάπις ou δάπις, ιδος. Petit tapis, τὸ δαπίδιον, ου. || *Au fig.* Tapis de gazon, de verdure, ἡ πόα, ας.

TAPISSER, va. 1° *Orner de tapisserie*, αὐλαίᾳ στρώννυμι, *acc.* || 2° *Orner*, κοσμέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; de, *dat.*

TAPISSERIE, sf., *tenture*, ἡ αὐλαία, ας; τὸ παραπέτασμα, ατος.

TAQUIN, INE, adj. et subst., φιλόνεικος, ον; ὁ, ἡ φίλερις, ιδος.

TAQUINER, va. et vn., ἐρίζω, f. ιῶ; qqn, τινί ou πρός τινα.

TAQUINERIE, sf., ἡ ἔρις, ιδος; (humeur querelleuse), ἡ φιλονεικία, ας.

TARD, adv., ὀψέ. Venir tard, ὀψίζω, f. ιῶ. Trop tard, ὀψέ. Plus tard, ὀψιαίτερον; (dans la suite), ὕστερον. Très tard, ὀψιαίτατα. Qui se fait tard, ὄψιος, α, ον. Ils arrivèrent trop tard d'un jour, ὕστεροι ἀφ-ικοντο μιᾷ ἡμέρᾳ. || Adj. Il est tard, il se fait tard, ὀψέ ἐστι. Quand il se fit tard, ἐπειδὴ ὀψὲ ἐγένετο. || Subst. Sur le tard, ὀψὲ τῆς ἡμέρας, ἀμφὶ δείλην ὀψίαν.

TARDER, vn. 1° *Différer*, μέλλω; ὀκνέω-ῶ, f. ήσω; à *ou* de, *inf.* Que tardes-tu? τί μέλλεις; || 2° *S'arrêter, s'attarder*, διατρίβω; ὑστερέω-ῶ, f. ήσω. || *Impers.* Il me tarde (je désire vivement) de *ou* que, σφόδρα ἐπι-θυμέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* ou *une prop. infinitive.*

TARDIF, IVE, adj. 1° *Qui tarde, qui vient tard*, ὄψιος, α, ον (ὀψιαίτερος, αἴτατος); ὄψιμος, ον. Fruits tardifs, οἱ ὄψιοι καρποί, ῶν. Qui donne des fruits tardifs, ὀψίκαρπος, ον. Donner des fruits tardifs, ὀψικαρπέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Lent*, βραδύς, εῖα, ύ; σχολαῖος, α, ον.

TARDIVEMENT, adv., ὀψέ. Pousser tardivement, ὀψιβλαστέω-ῶ, f. ήσω. Fleurir tardivement, ὀψιανθέω-ῶ, f. ήσω.

TARDIVETÉ, sf., ἡ ὀψιότης, ητος.

TARE, sf. 1° *Déchet*, ἡ ἐλάττωσις, εως; τὸ μείωμα, ατος. || 2° *Défaut, vice*, τὸ ἔλλειμμα, ατος; τὸ κακόν, οῦ.

TARÉ, ÉE, p. p., *avarié*, διεφθαρμένος, η, ον. || Adj., *décrié*, ἐπιβόητος, ον; ἄδοξος, ον. Etre taré, ἀδοξέω-ῶ, f. ήσω.

TARENTE, v., ὁ Τάρας, αντος. De Tarente, Ταραντῖνος, η, ον.

TARENTIN, sm., ὁ Ταραντῖνος, ου.

TARENTULE, sf., τὸ φαλάγγιον, ου. Mordu, piqué par une tarentule, φαλαγγιόδηκτος, ον.

TARER, va., *gâter, corrompre*, δια-φθείρω, *acc.* || Se TARER, vr., *se corrompre*, δια-φθείρομαι (pass.).

TARGUER (SE), vr., μέγα φρονέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, ἐπί τινι.

TARIÈRE, sf., τὸ τέρετρον, ου. Petite tarière, τὸ τερέτριον, ου.

TARIR, va. 1° *Mettre à sec*, ξηραίνω, ἀνα-ξηραίνω, ἀπο-ξηραίνω, *acc.* || 2° *Faire cesser*, παύω, f. σω, *acc.* || Vn. 1° *Etre mis à sec*, ἀνα-ξηραίνομαι, ἀπο-ξηραίνομαι (pass.); ἐπι-λείπω, ἐκ-λείπω. || 2° *S'arrêter, cesser*, παύομαι, f. παύσομαι; ἐκ-λείπω. Ne point tarir sur une chose, οὐ παύομαι λέγων περί τινος. || Se TARIR, vr., *cesser de couler*, ἐπι-λείπω. Les fleuves se tarirent, οἱ ποταμοὶ ἐπ-έλιπον.

TARISSABLE, adj., εὐξήραντος, ον.

TARISSEMENT, sm., ἡ ἀναξήρανσις, εως; ἡ ἀναξηρασία, ας.

TARPÉIA, *f.*, ἡ Ταρπήϊα, ας.

TARPÉIENNE (LA ROCHE), *colline*, ὁ Ταρπήϊος ou Τάρπιος λόφος, ου.

TARQUIN, *h.*, ὁ Ταρκύνιος, ου. Les Tarquins, οἱ Ταρκύνιοι, ων.

TARSE, *v.*, οἱ Ταρσοί, ῶν. Habitant de Tarse, ὁ Ταρσεύς, έως.

TARTARE, sm., *partie des enfers*, ὁ Τάρταρος, ου. Du Tartare, Ταρτάρειος, α, ον.

TARTESSE, *v.*, ὁ Ταρτησσός, οῦ. De Tartesse, Ταρτήσσιος, α, ον. Habitants de Tartesse, οἱ Ταρτήσσιοι, ων.

TARTRE, sm. 1° *Sédiment du vin*, ἡ τρύξ, *gén.* τρυγός. || 2° *Sédiment qui s'attache aux dents*, ὁ ῥύπος, ου.

TAS, sm. 1° *Amas, monceau*, ὁ σωρός, οῦ; τὸ σώρευμα, ατος. Mettre en tas, σωρεύω, f. σω, *acc.* En tas, σωρηδόν. || 2° *Ramassis*, ὁ συρφετός, οῦ.

TASSE, sf., *vase à boire*, τὸ κυάθιον, ου; τὸ σκαφίον, ου.

TASSEMENT, sm., ἡ συνίζησις, εως.

TASSER, va., *mettre en tas*, συμ-φορέω-ῶ, f. ήσω; σωρεύω, f. εύσω, *acc.* || Se TASSER, vr., *s'affaisser*, καθ-ίζομαι; συν-ιζάνω.

TÂTER, va., *manier doucement*, ἐπι-ψηλαφάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *gén.*; ψαύω, f. ψαύσω, *gén.* || Va. et vn., *éprouver, essayer de*, πειράομαι-ῶμαι; ἀπο-πειράομαι-ῶμαι, *gén.* || Vn., *goûter*, γεύομαι, f. γεύσομαι, *gén.*; au vin, du vin, οἴνου.

TÂTONNEMENT, sm. 1° *Action de tâtonner*, ἡ ψηλάφησις, εως. || 2° *Essai*, ἡ πεῖρα, ας; ἡ ἀπόπειρα, ας. || 3° *Hésitation*, ὁ ὄκνος, ου.

TÂTONNER, vn. 1° *Chercher en tâtant*, ψηλαφάω-ῶ, f. ήσω; avec les mains, χερσί. ||

2° *Faire des essais*, πειράομαι-ῶμαι, ἀποπειράομαι-ῶμαι.

TÂTONS (À), loc. adv. 1° *En tâtonnant*, ψηλαφῶν, ῶσα, ῶν. Chercher à tâtons, ψηλαφάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Au hasard*, εἰκῇ, ἀσαφῶς.

TATOUAGE, sm., τὸ στιγμα, ατος. Porter des marques de tatouage, στιγματηφορέω-ῶ, f. ήσω.

TATOUER, va., στίζω, f. στίξω, *acc.* Tatoué de fleurs, ἀνθέμια ἐστιγμένος, η, ον. Celui qui tatoue, ὁ στιγεύς, έως.

TAUPE, sf., *quadrupède*, ὁ σκάλοψ, οπος; ἡ σπάλαξ, ακος.

TAUPINÉE ou TAUPINIÈRE, sf., ἡ σκαλοπιά, ᾶς.

TAURÉAS, *h.*, ὁ Ταυρέας, ου.

TAUREAU, sm. 1° *Animal*, ὁ ταῦρος, ου. De taureau, ταύρειος, α, ον. Comme un taureau, ταυρηδόν. Qui ressemble à un taureau, ταυροειδής, ές. || 2° *Signe du zodiaque*, ὁ ταῦρος, ου.

TAURES, *pple*, οἱ Ταῦροι, ων.

TAURIDE, *pays*, ἡ Ταυρική, ῆς.

TAURIQUE, adj., Ταυρικός, ή, όν.

TAUROS ou TAURUS, *homme et mont*, ὁ Ταῦρος, ου.

TAUTOLOGIE, sf., ἡ ταὐτολογία, ας.

TAUX, sm. 1° *Prix établi pour la vente des denrées*, τὸ τίμημα, ατος. || 2° *Intérêt de l'argent prêté*, ὁ τόκος, ου.

TAVELER, va., *tacheter*, ποικίλλω, f. ιλῶ; στίζω, f. στίξω, *acc.* || SE TAVELER, vr., les mêmes verbes au passif.

TAVELURE, sf., *bigarrure*, ἡ ποικιλία, ας.

TAVERNE, sf., *cabaret*, τὸ καπηλεῖον, ου.

TAXATEUR, sm., ὁ τιμητής, οῦ.

TAXATION, sf., ἡ τίμησις, εως.

TAXE, sf. 1° *Règlement, prix réglé des denrées*, ἡ ταχτὴ τιμή, ῆς; τὸ τίμημα, ατος. || 2° *Imposition, impôt*, ὁ φόρος, ου; τὸ τέλος, ους.

TAXER, va. 1° *Régler le prix de*, τιμάω-ῶ, f. ήσω (et moyen), *acc.* || 2° *Imposer*, φόρον ἐπι-τίθημι, *dat.* || 3° *Accuser*, αἰτιάομαι-ῶμαι, f. άσομαι, *acc.*; de, *gén.* Etre taxé de, αἰτίαν ἔχω, *gén.*

TAXIARQUE, sm., *commandant d'une compagnie d'infanterie*, ὁ ταξίαρχος, ου. Etre taxiarque, ταξιαρχέω-ῶ, f. ήσω. Fonction de taxiarque, ἡ ταξαρχία, ας.

TAXILE, *h.*, ὁ Ταξίλης, ου.

TAYGÈTE, *mont*, τὸ Ταΰγετον, ου.

TE, pron. pers. Voy. τυ.

TECHNIQUE, adj., τεχνικός, ή, όν.

TÉGÉE, *v.*, ἡ Τεγέα, ας. De Tégée, Τεγεατικός, ή, όν. Habitant de Tégée, ὁ Τεγεάτης, ου. Territoire de Tégée, ἡ Τεγεᾶτις, ιδος.

TÉGUMENT, sm., *enveloppe*, τὸ κάλυμμα, ατος; τὸ ἐπικάλυμμα, ατος.

TEIGNE, sf. 1° *Maladie*, ὁ ἀχώρ, ῶρος. || 2° *Insecte*, ὁ σής, *gén.* σητός.

TEINDRE, va. 1° *Plonger dans la teinture*, βάπτω, *acc.* L'art de teindre, ἡ βαφική, ῆς. || 2° *Colorer*, χρώζω, f. χρώσω; χρωματίζω, f. ῶ, *acc.* Teindre de sang, αἵματι μιαίνω, *acc.*

1. **TEINT**, sm. 1° *Manière de teindre*, ἡ βαφή, ῆς. Qui est bon teint, δευσοποιός, όν. Qui est mauvais teint, ἐξίτηλος, ον. || 2° *Coloris du visage*, ὁ χρώς, *gén.* χρωτός; ἡ χρόα, ας. Beau teint, ἡ εὔχροια, ας. Mauvais teint, ἡ κακόχροια, ας. Qui a un beau teint, εὔχρους, ουν. Qui a un mauvais teint, κακόχρους, ουν.

2. **TEINT, TEINTE**, p.p. Voy. TEINDRE. || Adj., *qui a été plongé dans la teinture*, βαπτός, ή, όν. Teint en pourpre, φοινικόβαπτος, ον.

TEINTE, sf. 1° *Nuance*, τὸ χρῶμα, ατος. || 2° *Apparence légère*, τὸ εἶδος, ους.

TEINTER, va., *colorier*, χρώζω, f. χρώσω; χρωματίζω, f. ιῶ, *acc.*

TEINTURE, sf. 1° *Liqueur pour teindre*, ἡ βαφή, ῆς; τὸ βάμμα, ατος; τὸ φάρμακον, ου. || 2° *Couleur de ce qui est teint*, τὸ χρῶμα, ατος; ἡ βαφή, ῆς. || 3° *Art de teindre*, ἡ βαφική, ῆς. || 4° *Connaissance superficielle*, ἡ προπαιδεία, ας.

TEINTURERIE, sf. 1° *Atelier de teinturier*, τὸ βαφεῖον, ου. || 2° *Art du teinturier*, ἡ βαφική, ῆς.

TEINTURIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ βαφεύς, έως; *fém.* ἡ βάπτρια, ας.

TEL, TELLE, adj. 1° *Pareil, de la même qualité*, (en parl. de ce qui précède), τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτον; (de ce qui suit), τοιόσδε, τοιάδε, τοιόνδε. Un tel homme, ὁ τοιοῦτος ἀνήρ. Dans un tel état de choses, dans de telles conditions, ἐν τῷ τοιούτῳ, ἐν τοῖς τοιούτοις. || 2° *Si grand, si nombreux*, τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον. Une telle armée, τοσαύτη στρατία. || TEL QUE. *a) De même qualité que*, (avec comparaison), τοιοῦτος, *etc.* οἷος ou ὁποῖος, α, ον; qqf. οἷος ou ὁποῖος, α, ον (seuls). Etant tel qu'il est, τοιοῦτος ὢν οἷός ἐστιν. Voyant des jeunes gens tels que toi, νεανίας ὁρῶν οἵους σύ (ou par attraction) οἵους *σέ*. *b) De telle nature que* ou *si grand que*, (sans comparaison), τοιοῦτος ou τοσοῦτος ὥστε; qqf. τοιοῦτος οἷος ou τοσούτος ὅσος, η, ον *et l'inf.* Il est tel qu'il peut faire cela, τοιοῦτός ἐστιν ὥστε ou οἷος δύνασθαι ποιεῖν ταῦτα. || 3° *Certain, quelque*, τις, τι, *gén.* τινός (enclitique); *au pl.*, ἔνιοι, αι, α. Tel homme *ou simpl.* tel, ἔστιν ὅστις ou ὅς. Il y a telles gens qui, εἰσὶν οἵ. Telle et telle chose, τὸ καὶ τό. || UN TEL, UNE TELLE, ὁ, ἡ δεῖνα (indécl.) ou (*gén.* δεῖνος, *dat.* δεῖνι, *acc.* δεῖνα). Un tel ou un tel, ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα. || DE TELLE, EN TELLE SORTE QUE, loc. conj. Voy. DE SORTE QUE.

TÉLAMON, *h.*, ὁ Τελαμών, ῶνος.

TÉLÉMAQUE, *h.*, ὁ Τηλέμαχος, ου.

TÉLÈPHE, *h.*, ὁ Τήλεφος, ου.

TELLEMENT, adv., οὕτω(ς). || TELLEMENT... QUE, loc. conj., οὕτω(ς)... ὥστε *et l'inf. ou l'ind.* Voy. 2. SI, adverbe.

TÉMÉRAIRE, adj. 1° *Hardi avec imprudence*, τολμηρός, ά, όν; ἰταμός, ή, όν; θρασύς, εῖα, ύ. || Un téméraire, ὁ τολμητής, οῦ. || 2° *Non fondé sur des preuves*, ἄλογος, ον.

TÉMÉRAIREMENT, adv. 1° *Avec témérité*, τολμηρῶς, προπετῶς. || 2° *Sans preuves, sans raison*, ἀλόγως.

TÉMÉRITÉ, sf., ἡ τόλμα, ης; ἡ ἰταμότης, ητος; ἡ θρασύτης, ητος; ἡ προπέτεια, ας. Avec témérité, τολμηρῶς, προπετῶς.

TÉMOIGNAGE, sm. 1° *Action de témoigner*, ἡ μαρτυρία, ας; τὸ μαρτύριον, ου. Produire un témoignage, μαρτυρίαν παρ-έχομαι (moy.). Invoquer le témoignage de, μαρτύρομαι, f. υροῦμαι, *acc.* Rendre témoignage à, ἐπι-μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω, *dat.* Faux témoignage, ἡ ψευδομαρτυρία, ας. Faire un faux témoignage, ψευδομαρτυρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Preuve, marque*, τὸ μαρτύριον, ου; τὸ τεκμήριον, ου.

TÉMOIGNER, vn., *porter témoignage*, μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω; d'une chose, τί, τινί ou περί τινος. Témoigner contre qqn, κατα-μαρτυρέω-ῶ τινος. || Va. *Marquer, montrer*, δηλόω-ῶ, f. ώσω; ἐπι-δείκνυμι, *acc.*; que, ὅτι *avec l'ind.* ou *l'optatif.*

TÉMOIN, sm., ὁ μάρτυς, υρος. Témoin oculaire, ὁ αὐτόπτης, ου. Témoin auriculaire, ὁ αὐτήκοος, ου. Appeler qqn comme témoin, prendre qqn à témoin, τινὰ μάρτυρα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; τινὰ μαρτύρομαι, ἐπι-μαρτύρομαι, f. οῦμαι. En présence de témoins, devant témoins, ἐν μάρτυσιν. || Etre témoin de qq. chose (y assister), παρα-τυγχάνω ou παρα-γίγνομαι τινι; (l'attester), μαρτυρέω-ῶ, f. ήσω τι. || Adv., τεκμήριον δέ. Témoin ce qui est arrivé, τεκμήριον δὲ τὰ γεγενημένα.

TEMPE, sf., *partie latérale de la tête*, ὁ κρόταφος, ου. Des tempes, κροτάφιος, α, ον.

TEMPÉ, *vallée*, τὰ Τέμπη, ῶν.

TEMPÉRAMENT, sm. 1° *Constitution du corps*, ἡ τοῦ σώματος ἕξις, εως. Bon tempérament, ἡ εὐκρασία, ας; ἡ εὐεξία, ας. Mauvais tempérament, ἡ κακεξία, ας. || 2° *Caractère*, ἡ ὀργή, ῆς; ἡ φύσις, εως. Tempérament violent, τὸ ὀξύρροπον, ου. || 3° *Expédient*, ἡ ὁδός, οῦ; ἡ τέχνη, ης. || 4° *Modération*, τὸ μέτρον, ου; τὸ μέτριον, ου.

TEMPÉRANCE, sf. 1° *Vertu morale*, ἡ σωφροσύνη, ης. Avoir de la tempérance, σωφρονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Sobriété*, ἡ τῶν ποτῶν καὶ σίτων μετριότης, ητος.

TEMPÉRANT, ANTE, adj. et subst. 1° *Qui a la vertu de tempérance*, σώφρων, ον. Etre tempérant, σωφρονέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Sobre*, γαστρὸς ἐγκρατής, ές. Etre tempérant, γαστρὸς ἐγκρατής εἰμι.

TEMPÉRATURE, sf. 1° *Etat de l'air*, ἡ κρᾶσις, εως; ἡ τοῦ ἀέρος κρᾶσις, εως. Bonne, mauvaise température, ἡ εὐκρασία, ας; ἡ δυσ-κρασία, ας. || 2° *Degré de chaleur*, τὸ θερμόν, οῦ.

TEMPÉRÉ, ÉE, p.p. Voy. TEMPÉRER. || Adj. 1° *Qui a une bonne température*, εὔκρατος, ον. Air tempéré, ὁ εὔκρατος (ου) ἀήρ, *gén.* ἀέρος. || 2° *Modéré, sage*, μέτριος, ος et α, ον; σώφρων, ον. || Style tempéré, ἡ γλαφυρὰ (ᾶς) λέξις, εως.

TEMPÉRER, va., μέτριον ou μαλακώτερον, αν. ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; πραΰνω, f. ὔνῶ, *acc.* || SE TEMPÉRER, vr., μέτριος, ος et α, ον γίγνομαι; πραΰνομαι, f. ὔνθήσομαι.

TEMPÊTE, sf. 1° *Orage*, ὁ χειμών, ῶνος; ἡ θύελλα, ης. Une tempête s'élève, χειμὼν ἐπι-γίγνεται. Etre battu par la tempête, χειμάζομαι, f. ασθήσομαι. Etre assailli par une tempête, χειμῶνι περι-πίπτω. || 2° *Fléau subit*, ὁ σκηπτός, οῦ. || 3° *Trouble violent*, ὁ θόρυβος, ου; ἡ ταραχή, ῆς.

TEMPÊTER, vn., θορυβέω-ῶ, f. ήσω; contre qqn, πρός τινα.

TEMPÉTUEUX, EUSE, adj., χειμέριος, ος et α, ον; (en parl. de la mer), κυμαίνων, ουσα, ον.

TEMPLE, sm., τὸ ἱερόν, οῦ; ὁ νεώς, ῶ. Temple d'un héros, τὸ ἡρῷον, ου.

TEMPORAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ εἰς χρόνον τινά; πρόσκαιρος, ον.

TEMPORAIREMENT, adv., εἰς χρόνον τινά.

TEMPORAL, ALE, adj., *des tempes*, κροτάφιος, α, ον. Le muscle temporal, ὁ κροταφίτης (ου) μῦς, *gén.* μυός.

TEMPOREL, ELLE, adj. 1° *Périssable*, θνητός, ή, όν; πρόσκαιρος, ον. Les biens temporels, τὰ ἐν ἀνθρώποις ἀγαθά, ῶν. || 2° *Séculier*, βέβηλος, ον; κοσμικός, ή, όν.

TEMPORELLEMENT, adv., εἰς χρόνον τινά.

TEMPORISATEUR, TRICE, adj., μέλλων, ουσα, ον. || Sm., ὁ μελλητής, οῦ.

TEMPORISATION, sf., ἡ μέλλησις, εως.

TEMPORISER, vn., μέλλω; ὀκνέω-ῶ, f. ήσω; χρονίζω, f. ιῶ.

TEMPORISEUR, sm., ὁ μελλητής, οῦ.

TEMPS, sm. 1° *Durée, portion de la durée des choses*, ὁ χρόνος, ου. Avec le temps, χρόνῳ. Un temps, un certain temps, quelque temps, χρόνον τινά. Pour un temps, εἰς ou ἐπὶ χρόνον τινά. Pendant peu de temps, peu de temps, ὀλίγον ou βραχὺν χρόνον. Depuis combien de temps? ἐκ πόσου χρόνου; Combien y a-t-il de temps que? πόσος χρόνος ἐστὶν ἐξ οὗ; Il fut un temps que, οὐ, ἦν ποτε χρόνος ὅτε. || 2° *Succession des jours, des heures par rapport aux occupations*, ὁ χρόνος, ου. Prendre son temps, διατριβὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Perdre son temps, δια-τρίβω. Employer son temps à qq. chose, δια-τρίβω περί τι, ἐν ou ἐπί τινι. Passer son temps à faire qq. chose, δια-τρίβω ποιῶν τι. Il n'y a point de temps à perdre, οὐ δεῖ μέλλειν. Sans perdre de temps, ἀόκνως. || 3° *Terme préfix*, ὁ χρόνος, ου; ἡ, ὥρα, ας. Au temps marqué, ἐν ῥητῷ χρόνῳ. Avant le temps, πρὸ τῆς ὥρας. || 4° *Epoque, siècle, âge*, ὁ χρόνος, ου; ὁ αἰών, ῶνος; ἡ ἡλικία, ας. De notre temps, καθ' ἡμᾶς. Les hommes de notre temps, οἱ καθ' ἡμᾶς. Jusqu'à notre temps, εἰς ἡμᾶς. Au temps de Thésée, ἐπὶ Θησέως. Au temps des guerres médiques, κατὰ τὰ Μηδικά. Le bon vieux temps, ἡ πάλαι εὐδαιμονία, ας. || 5° *Etat des choses, circonstances*, ὁ καιρός, οῦ (et pluriel); τὰ πράγματα, ων. S'accommoder au temps, καιρῷ δουλεύω, f. σω. Dans les temps les plus difficiles, ἐν τοῖς μεγίστοις καιροῖς. || 6° *Délai*, ὁ χρόνος, ου; ἡ διατριβή, ῆς; ἡ ἀναβολή, ῆς. Cela demande beaucoup de temps, τοῦτο πολλὴν ἔχει τὴν διατριβήν. || 7° *Loisir*, ἡ σχολή, ῆς. J'ai le temps, je n'ai pas le temps de faire une chose, σχολὴ ἐστί μοι, οὐ σχολὴ ἐστί μοι ποιεῖν τι. || 8° *Occasion propre, moment*, ὁ καιρός, οῦ; ἡ ὥρα, ας. Il est temps de faire une chose, καιρός ἐστι ou ὥρα ἐστὶ ποιεῖν τι. Il est encore temps, ἔτι ἐγ-χωρεῖ. || 9° *Saison propre*, ἡ ὥρα, ας. Le temps des semailles, ἡ ὥρα τοῦ σπόρου. || 10° *Etat de l'atmosphère*, ἡ ὥρα, ας; ὁ ἀήρ, *gén.* ἀέρος. Temps sombre, couvert, ὁ συννέφελος ἀήρ. Beau temps, ἡ

εὐδία, ας. Par un beau temps, ἐν εὐδίᾳ, ἐν εὐδίαις. Temps orageux, gros temps, ὁ χειμών, ῶνος. Temps sec, οἱ αὐχμοί, ῶν. || 11° *Division de la mesure, de la durée*, (en grammaire, en prosodie), ὁ χρόνος, ου. || Loc. adv. A temps (en temps opportun), ἐν καιρῷ, εἰς καιρόν; (pour un temps fixé), εἰς ῥητὸν χρόνον. Au même temps, en même temps, ἐν ταὐτῷ, ἅμα. De tout temps, ἀεί. De temps en temps, de temps à autre, ἔσθ' ὅτε, ἐνίοτε. Selon, suivant le temps, les temps, κατὰ καιρόν, καιρούς. || Dans le temps que, loc. conj., ἐν ᾧ, ὅτε *avec l'ind.*

TENABLE, adj., *où l'on peut tenir, sûr*, ἐχυρός, ά, όν.

TENACE, adj. 1° *Visqueux*, γλίσχρος, α, ον. || 2° *Avare*, γλίσχρος, α, ον. || 3° *Opiniâtre*, ἰσχυρογνώμων, ον; αὐθάδης, ες.

TÉNACITÉ, sf. 1° *Viscosité*, ἡ γλισχρότης, ητος. || 2° *Avarice*, ἡ γλισχρότης, ητος. || 3° *Opiniâtreté*, ἡ αὐθάδεια, ας. Avec ténacité, γλίσχρως.

TENAILLE, sf., ἡ λαβίς, ίδος; (pour le feu), ἡ θερμαστρίς, ίδος.

TENAILLER, va., *tourmenter avec des tenailles rougies au feu*, λαβίσιν ἐμπύροις στρεβλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

TENANT, ANTE, adj. Séance tenante, μεταξὺ τῆς συνεδρίας. || Sm. Les tenants et aboutissants. Voy. aboutissant. || Tout d'un tenant, loc. adv., *d'une même continuité*, συνεχῶς, ἐφεξῆς.

TÉNARE, *v. et cap.*, τὸ Ταίναρον, ου. De Ténare, Ταινάριος, α, ον.

TENDANCE, sf., *inclination*, ἡ ὁρμή, ῆς; à une chose, ἐπί, πρός, εἰς τι. Avoir de la tendance à une chose, ὁρμητικῶς ἔχω πρός τι.

TENDANT, ANTE, adj., τείνων, ουσα, ον; à, πρός *et l'acc.*

TENDON, sm., ὁ τένων, οντος. Le tendon d'Achille, ὁ τένων ὁ ὀπίσθιος.

1. **TENDRE**, adj. 1° *Mou, délicat*, ἁπαλός, ή, όν; μαλακός, ή, όν. Dès la plus tendre enfance, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων. Avoir la vue tendre, les yeux tendres, ἁμυδρὸν βλέπω. || 2° *Qui a de la tendresse, de l'affection*, φιλόφρων, ον; φιλόστοργος, ον; ἐπιεικής, ές. Tendre affection, ἡ φιλοστοργία, ας. Tendre amitié, ἡ φιλία (ας) καὶ οἰκειότης, ητος. || 3° *Où il y a de la tendresse*, μαλακός, ή, όν. Regard tendre, μαλακὸν (οῦ) βλέμμα, ατος.

2. **TENDRE**, va. 1° *Tirer et bander*, τείνω, ἐν-τείνω, ἐπι-τείνω, *acc.*; un arc, τόξον; des cordes, χορδάς. || 2° *Disposer, dresser*, ἵστημι, *acc.*; des filets, δίκτυα. || 3° *Tapisser*, στρώννυμι, δια-στρώννυμι, *acc.* || 4° *Présenter en avançant*, προ-τείνω, δια-τείνω, ἀνα-τείνω. Tendre la main (en signe d'amitié), τὴν δεξιὰν ἀνα-τείνω. Il tendit les mains au ciel, vers le ciel, ἀν-έτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν. || Vn., *aboutir*, (au pr. et au fig.), τείνω; à, εἰς, ἐπί, πρός, *et l'acc.* Tendre à un but, πρὸς τέλος συν-τείνω. Tendre à (être bien près de) sa fin, μέλλω τελευτήσειν.

TENDREMENT, adv., φιλοστόργως. Aimer tendrement, φιλοστοργέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

TENDRESSE, sf., ἡ φιλοφροσύνη, ης; ἡ φιλοστοργία, ας; ὁ ἀσπασμός, οῦ. || Au pl., *choses affectueuses*, τὰ φιλικά, ῶν.

TENDRETÉ, sf., ἡ ἁπαλότης, ητος; ἡ μαλακότης, ητος.

TENDRON, sm. 1° *Bourgeon*, ὁ βλαστός, οῦ. || 2° *Cartilage*, ὁ χόνδρος, ου.

TÉNÈBRES, sf. pl., ὁ σκότος, ου; τὸ σκότος, ους; τὸ σκοτεινόν, οῦ. Dans les ténèbres, ἐν σκότῳ. Couvrir de ténèbres, σκοτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

TÉNÉBREUX, EUSE, adj., σκοτεινός, ή, όν; σκοτώδης, ες.

TÉNÉDOS, *île*, ἡ Τένεδος, ου. De Ténédos, Τενέδιος, α, ον.

TÉNESME, sm., *affection des intestins*, ὁ τεινεσμός, ου. Qui tient du ténesme, τεινεσμώδης, ες.

TENEUR, sf., *le contenu (d'un acte)*, τὰ ἐγγεγραμμένα, ων; d'une lettre, ἐν ἐπιστολῇ.

TÉNIA, sm., *ver solitaire*, ἡ ταινία, ας.

TENIR, va. 1° *Avoir à la main*, ἔχω, *acc.* Tenir qq. chose dans ses mains, ἔχω τι ἐν χερσίν. Tenir qqn par la main, ἔχω τινὰ τῆς χειρός. || *Au fig.* Tenir en ses mains, en sa puissance, κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* || 2° *Posséder, occuper*, ἔχω, *acc.* Ils tenaient le pays, la place, εἶχον τὴν χώραν, τὸ χωρίον. || 3° *Occuper, remplir (un espace)*, ἔχω, ἐπ-έχω, κατ-έχω, *acc.* Tenir le lit, κλινοπετής, ές εἰμι. Tenir la mer, (naviguer en haute mer), ἀν-οίγνυμι; (être maître de la mer), θαλαττοκρατέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Contenir, renfermer.* ἔχω; χωρέω-ῶ, f. ήσω, *mieux* ἥσομαι, *acc.* Cratère tenant six cents amphores, κρατὴρ χωρῶν ἀμφορέας ἑξακοσίους. || 5° *Exercer (un métier)*. Tenir auberge, πανδοκεύω, f. σω. Tenir banque, τραπεζιτεύω, f. σω. Tenir table ouverte, κοινὴν παρ-έχομαι (moy.) τὴν τράπεζαν. || 6° *Mettre, garder (en un lieu)*, κατ-έχω, *acc.* || 7° *Maintenir*, συν-έχω, κατ-έχω, *acc.* Tenir les soldats sous les armes, συν-έχω τοὺς στρατιώτας ἐν ὅπλοις. Tenir une chose secrète, κρύπτω τι. || 8° *Occuper (un rang, une place)*, ἔχω, κατ-έχω, *acc.* Tenir le premier rang, πρωτεύω, f. σω. || 9° *Réunir en séance*, ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Tenir une assemblée, ἐκκλησίαν ποιέω-ῶ, f. ήσω. || 10° *Retenir, réprimer*, ἐπ-έχω, κατ-έχω, *acc.* || 11° *Suivre (un chemin)*, ἔρχομαι, βαδίζω, *acc.* || *Au fig.* Tenir le parti de qqn, τινὸς ἔχομαι (moy.), τινὶ πρόσ-κειμαι. || 12° *Effectuer, exécuter*, φυλάττω, f. άξω; τηρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ἐμ-μένω, *dat.* Tenir le traité, φυλάττω τὰς συνθήκας. || 13° *Être redevable de, avoir reçu*, ἔχω, *acc.*; de qqn, παρά ou ὑπό τινος. || 14° *Avoir appris, savoir*, ἀκούω, *acc.*; de qqn, τινός ou παρά τινος. || 15° *Réputer, croire*, νομίζω, f. ιῶ; ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* Je le tiens honnête homme, pour honnête homme, νομίζω αὐτὸν καλὸν κἀγαθόν. Tenir en estime, ἐν τιμῇ ἔχω. *acc.* || 16° *Prononcer, dire*, λέγω, *acc.* Tenir un langage humble, ταπεινοὺς λόγους λέγω. || 17° *Comprendre*, συν-ίημι, ἔχω, *acc.* || Faire tenir (envoyer), πέμπω, *acc.*; à qqn, τινὶ ou πρός τινα. || Tenir, vn. 1° *Résister*, ἀντ-έχω, ἀνθίσταμαι (moy. avec sens neutre); contre, *dat.* Tenir bon, tenir ferme, ἀντ-έχω. || 2° *Persister*

se maintenir, μένω, δια-μένω. || 3° *Etre contenu*, χωρέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 4° *Avoir lieu*, γίγνομαι. || TENIR À. 1° *Etre attaché à*. ἔχομαι, ἀντ-έχομαι, *gén.* || *Au fig.* Cela me tient à cœur (m'intéresse), μέλει μοι τοῦτο. || 2° *Etre attaché par des liens moraux à qqn*, προσ-ήρτημαι (parf. pass. de προσ-αρτάω-ῶ), *dat.*; ἔχομαι, *gén.* || 3° *Etre extrêmement attaché à une chose*, ἀντ-έχομαι (moy.), *gén.* Qui tient à la vie, φιλόζωος, ον. || 4° *Désirer, vouloir*, ἐφ-ίεμαι (moy.); ἀξιόω-ῶ, f. ώσω. Il tient à faire cela, ἀξιοῖ ποιεῖν τοῦτο. || 5° *Etre contigu à*, ἔχομαι (moy.), *gén.* || 6° *Dépendre de, être inhérent à*, ἐν-ειμι, *dat. avec ou sans* ἐν. Cela tient à ce que, αἰτία δὲ τούτου ὅτι. || *Impers.* Il ne tient qu'à moi de, ἐπ' ἐμοί ἐστιν *et l'inf.* || TENIR DE. 1° *Avoir qq. ressemblance avec*, τι ὁμοιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι, *dat.* || 2° *Participer de*. τι μετ-έχω, *gén.* || TENIR POUR, *être du parti de, fidèle à*, ὑπ-άρχω, f. ἀρξω; πρόσ-κειμαι, *dat.* || SE TENIR, vr. 1° *Se prendre, s'attacher à*, ἔχομαι, ἀντ-έχομαι, ἀντι-λαμβάνομαι (moy.), *gen.* || *Au fig.* Se tenir, s'en tenir à qq. chose, ἐμ-μένω τινί; στέργω, f. στέρξω τι ou τινί. || 2° *Séjourner, demeurer*, μένω, ἐμ-μένω, διατρίβω; dans un lieu, ἐν τόπῳ τινι; auprès de qqn, παρά τινι. Se tenir chez soi, οἰκουρέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Etre, rester (dans une situation)*, εἰμί, γίγνομαι. Se tenir debout, ἕστηκα (de ἵσταμαι). Se tenir assis, κάθ-ημαι. Se tenir tranquille, ἡσυχάζω, f. άσω. || 4° *Avoir lieu*, γίγνομαι. Il se tint une assemblée, ἐγένετο ἐκκλησία. || 5° *Se contenir*, ἑαυτόν, ἦν, ὁ κατ-έχειν. Je ne puis me tenir de pleurer, οὐχ οἷός τ' εἰμὶ τὸ μὴ δακρύειν. || 6° *Etre prononcé, dit*, λέγομαι (pass.).

TÉNOS, *Ile*, ἡ Τῆνος, ου. De Ténos, Τήνιος, α, ον. Habitants de Ténos, οἱ Τήνιοι, ων.

TENSION, sf., ἡ τάσις, εως; ἡ σύντασις, εως; ἡ συντονία, ας. || *Au fig.* Tension d'esprit, ἡ διανοίας συντονία, ας.

TENTACULE, sm., *appendice des mollusques*, ὁ ποὺς, *gén.* ποδός.

TENTANT, ANTE, adj., *qui tente, séduisant*, ἐπαγωγός, όν.

TENTATEUR, TRICE, adj., ὁ πειρῶν, ῶντος; *fém.* ἡ πειρῶσα, ης; de, *acc.* || Le tentateur (le démon), ὁ πειραστής, οῦ.

TENTATION, sf. 1° *Désir, envie*, ἡ ὁρμή, ῆς; ἡ ἐπιθυμία. ας. || 2° *Mouvement qui excite au mal*, ἡ πείρασις, εως; ὁ πειρασμός, οῦ. Induire qqn en tentation, φέρω τινά εἰς πειρασμόν.

TENTATIVE, sf., ἡ πεῖρα, ας; ἡ διάπειρα, ας. Faire une tentative auprès de qqn, πεῖραν λαμβάνω τινός. Faire une tentative contre une place, χωρίου πειράω-ῶ, f. άσω.

TENTE, sf., ἡ σκηνή, ῆς. Dresser, tendre une tente, σκηνὴν ποιέω-ῶ, f. ήσω. Dresser, tendre sa tente, τὴν σκηνὴν ἵσταμαι (moy. avec sens actif); σκηνόω-ῶ, f. ώσω. Habiter sous des tentes, σκηνόω-ῶ. Loger sous la même tente que qqn, τινί συ-σκηνέω-ῶ, f. ήσω.

TENTER, va. 1° *Essayer*, πειράομαι-ῶμαι, *gén.*; de, *inf.* || 2° *Donner envie à qqn*, ἐπιθυμίαν ἐμ-βάλλω τινί. Etre tenté de, ἐπιθυμέω-ῶ, f. ήσω *et l'inf.* || 3° *Solliciter au péché*, πειράζω, f. άσω, *acc.*

TENTURE, sf., ἡ αὐλαία, ας; τὸ παραπέτασμα, ατος.

TENU, UE, p.p. Voy. TENIR. || Adj., *obligé à*, ἔνοχος, ον, *dat.* Etre tenu de faire une chose, ὀφείλω ποιεῖν τι.

TÉNU, UE, adj., *très délié*, ψιλός, ή, όν; λεπτός, ή, όν.

TENUE, sf. 1° *Action de siéger*, ἡ συνεδρία, ας. || 2° *Maintien*, τὸ σχῆμα, ατος. Bonne tenue, ἡ εὐσχημοσύνη, ης. Avoir une bonne tenue, εὐσχημονέω-ῶ, f. ήσω. Mauvaise tenue, ἡ ἀσχημοσύνη, ης. Avoir une mauvaise tenue, ἀσχημονέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Mise, costume*, ἡ στολή, ῆς.

TÉNUITÉ, sf., ἡ λεπτότης, ητος.

TÉOS, *v.* ἡ Τέως, ω. De Téos, Τήϊος, α, ον. Habitant de Téos, ὁ Τήϊος, ου.

TÉRÉBENTHINE, sf., ἡ τερεβινθίνη, ης. De térébenthine, τερεβίνθινος, η, ον.

TÉRÉBINTHE, sm., *arbre*, ἡ τερέβινθος, ου; ἡ τέρμινθος, ου.

TÉRÉE, *h.*, ὁ Τηρεύς, έως.

TÉRENTIA, *f.*, ἡ Τερεντία, ας.

TÉRENTIUS, *h.*, ὁ Τερέντιος, ου.

TÉRÈS, *h.*, ὁ Τήρης, εω et ους.

TERGIVERSATION, sf., ἡ ἀνάδυσις, εως; ἡ διάδυσις, εως.

TERGIVERSER, vn., ἀνα-δύομαι, δια-δύομαι (moy.).

TERME, sm. 1° *Borne surmontée d'une tête*, ἡ στήλη, ης. Le dieu Terme (à Rome), ὁ Τέρμων, ονος. || 2° *Fin dans le temps, dans l'espace*. τὸ τέρμα, ατος; τὸ πέρας, ατος; τὸ τέλος, ους. Le terme des fatigues, de la vie, τὸ τέρμα πόνων, βίου. Arriver à son terme (prendre fin), τέλος λαμβάνω. Etre au terme de qq. chose, ἐπὶ τῷ τέλει τινός εἰμι. Arriver, parvenir au terme de qq. chose, ἐπὶ τέλος τινὸς ἔρχομαι. Mettre un terme à qq. chose, τέλος ἐπι-τίθημί τινι. || 3° *Temps prefix*, ἡ τακτὴ (ῆς) ἡμέρα, ας; ἡ προθεσμία, ας. || 4° *Mot, expression*, τὸ ῥῆμα, ατος; τὸ ὄνομα, ατος. En termes exprès, formels, διαρρήδην. En d'autres termes, ἄλλως. Voy. MOT. || 5° *Etat d'une affaire*, ἡ κατάστασις, εως. Mon affaire est en bons, en mauvais termes, εὖ, κακῶς φέρεται (pass.) τὸ ἐμὸν πρᾶγμα.

TERMINAISON, sf., ἡ τελευτή, ῆς; τὸ τέλος, ους; (en grammaire), ἡ λήγουσα, ης.

TERMINER, va. 1° *Borner, limiter*, ὁρίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Achever, finir*, τελευτάω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Terminer une guerre, un différend, πόλεμον, διαφοράν διά-λύω, f. σω. || SE TERMINER, vr., τελευτάω-ῶ, f. ήσω; διαλύομαι, f. λυθήσομαι; (en parl. d'un mot), λήγω, f. λήξω.

TERNAIRE, adj. Nombre ternaire, ἡ τριάς, άδος.

TERNE, adj., *qui a peu d'éclat*, ἀμαυρός, ά, όν: ἀμυδρός, ά, όν; ἀλαμπής, ές.

TERNIR, va., (au pr. et au fig.), ἀμαυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE TERNIR, vr., ἀμαυρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

TERPSICHORE, *Muse*, ἡ Τερψιχόρα, ας

TERRAIN, sm. 1° *Espace de terre*, ὁ τόπος ου; ἡ χώρα, ας. Gagner du terrain, προ-χω

ρέω-ῶ, f. ήσω. Perdre du terrain, ὑπο-χωρέω-ῶ, f. ήσομαι. || 2° *Terre*, ἡ γῆ, *gén.* γῆς; ἡ χώρα, ας.

TERRASSE, sf. 1° *Levée de terre*, τὸ χῶμα, ατος. || 2° *Toit en plate-forme*, τὸ ὑπερῷον, ου.

TERRASSEMENT, sm., ἡ χῶσις, εως.

TERRASSER, va. 1° *Fortifier avec un amas de terre*, χώματι κρατύνω, f. υνῶ, *acc.* || 2° *Jeter par terre*, κατα-βάλλω, *acc.*: un adversaire, ἀντίπαλον. || 3° *Consterner*, κατα-πλήττω, *acc.*

TERRASSIER, sm., ὁ χώματα χῶν, *gén.* χοῦντος.

TERRE, sf. 1° *Sol sur lequel on marche*, ἡ γῆ, *gén.* γῆς. A terre, par terre, (sans mouv[t]), χαμαί; (avec mouv[t]), χαμᾶζε, χαμαί. De terre, de la terre, χαμᾶθεν. Tomber par terre, χαμαὶ πίπτω. Être couché par terre, être étendu à terre, χαμαὶ κεῖμαι. Qui est sous terre, ὑπόγειος, ον. || Mettre en terre, γῇ κρύπτω, *acc.* Porter en terre, ἐκ-φέρω, *acc.* || 2° *Couche qui produit les plantes*, ἡ γῆ. Terre légère, maigre, ἡ λεπτὴ γῆ. Travailler la terre, τὴν γῆν ἐργάζομαι. Les productions nées de la terre, τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα, ων. || 3° *Terre considérée relativement à sa composition*, ἡ γῆ. Terre à potier *ou simpl*[t] terre. ἡ κεραμικὴ γῆ; ὁ κέραμος, ου. De terre, κεραμεικός, ἡ, όν. Vase de terre, τὸ κεράμιον, ου. || 4° *Globe terrestre*, ἡ γῆ. Faire le tour de la terre (par mer), τὴν γῆν περι-πλέω. || 5° *Pays, contrée*, ἡ γῆ; ἡ χώρα, ας. || La Terre sainte (la Palestine), ἡ ἁγία (ας) γῆ, *gén.* γῆς. || 6° *Domaine, fonds rural*, τὸ χωρίον, ου; ἡ χώρα, ας; ὁ ἀγρός, οῦ. || 7° *Continent*, ἡ γῆ. Par terre et par mer. κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. De terre, πεζός, ἡ, όν. Armée de terre, ὁ πεζὸς στρατός, οῦ. Combat sur terre, ἡ πεζομαχία, ας. Descendre à terre, prendre terre, ἀπο-βαίνω εἰς τὴν γῆν. || La Terre (personnifiée), ἡ Γῆ. || 8° *La vie présente, le monde*, ὁ κόσμος, ου. Les biens de la terre, τὰ ἐνθάδε ἀγαθά, ῶν.

TERREIN, sm. Voy. TERRAIN.

TERRE-PLEIN, sm., τὸ χῶμα (ατος) ἰσόπεδον, ου.

TERRER (SE), vr., *se cacher sous terre*, φωλεύω, f. εύσω.

TERRESTRE, adj. 1° *Qui appartient à la terre*, ὁ, ἡ, τὸ ἐν τῇ γῇ; ἐπίγειος, ον. || 2° *Qui concerne cette terre*, ὁ, ἡ, τὸ ἐνθάδε; ἀνθρώπινος, η, ον.

TERREUR, sf., ὁ φόβος, ου; ἡ ἔκπληξις, εως. Frapper de terreur, ἐκ-πλήττω, *acc.*

TERREUX, EUSE, adj. 1° *Mêle de terre*, γεώδης, ες. Nature terreuse, τὸ γεῶδες, ους. || 2° *Livide*, πελιτνός, ἡ, όν.

TERRIBLE, adj. 1° *Effrayant*, φοβερός, ά, όν; δεινός, ἡ, όν. || 2° *Etrange*, δεινός, ἡ, όν.

TERRIBLEMENT, adv., δεινῶς. Terriblement noir, δεινῶς μέλας, αινα, αν.

TERRIEN, IENNE, adj., *qui possède beaucoup de terres*, πολλοὺς ἀγροὺς κεκτημένος, η, ον.

TERRIER, sm., ὁ φωλεός, οῦ.

TERRIFIER, va., ἐκ-πλήττω, *acc.*

TERRINE, sf., ὁ κρατήρ, ῆρος.

TERRITOIRE, sm., ἡ χώρα, ας; ἡ γῆ, *gén.* γῆς: d'une ville, πόλεως; des ennemis, τῶν πολεμίων.

TERRITORIAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατὰ τὴν χώραν.

TERROIR, sm., ἡ γῆ, *gén.* γῆς. Terroir fertile, ἡ εὔφορος (ου) γῆ.

TERTRE, sm., ὁ λόφος, ου; ὁ γήλοφος, ου; ὁ βουνός, οῦ.

TES, plur. de TON.

TÉSIN, *fl.*, ὁ Τίκινος, ου.

TESSÈRE, sf., (hospitalière), τὸ σύμβολον, ου; (militaire), τὸ σύνθημα, ατος.

TESSON ou TÊT, sm., *débris de vases cassés*, τὸ θραῦμα, ατος.

TEST ou TÊT, sm., *enveloppe des testacés*, τὸ ὄστρακον, ου.

TESTACÉ, ÉE, adj., ὀστρακηρός, ά, όν; ὀστρακόδερμος, ον. || Sm. pl., τὰ ὀστρακηρά, ῶν.

TESTAMENT, sm., ἡ διαθήκη, ης; *plus souv.* αἱ διαθῆκαι, ῶν. Faire un testament, διαθήκας γράφω; δια-τίθεμαι (moy.). Donner, léguer qq. chose par testament, δια-τίθεμαι (moy.) τι; à qqn, τινί. Ouvrir, révoquer un testament, διαθήκας ἀν-οίγνυμι, ἀν-αιρέω-ῶ. || L'Ancien, le Nouveau Testament, ἡ παλαιὰ (ᾶς), ἡ καινὴ (ῆς) Διαθήκη, ης.

TESTAMENTAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ ἐκ διαθήκης. Dispositions testamentaires, αἱ διαθῆκαι, ῶν.

TESTATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ διαθέμενος, ου; *fém.* ἡ διαθεμένη, ης.

TESTER, vn., δια-τίθεμαι (moy.), διαθήκας δια-τίθεμαι (moy.).

TESTIMONIAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ διὰ μαρτύρων. Preuve testimoniale, τὸ μαρτύριον, ου.

TÊT, sm. Voy. TESSON et TEST.

TÉTANOS, sm., *maladie*, ὁ τέτανος, ου. Qui ressemble au tétanos, τετανοειδής, ές.

TÊTARD, sm., ὁ γυρῖνος ou γύρινος, ου. Semblable a un têtard, γυρινώδης, ες.

TÊTE, sf. 1° *Partie du corps*, ἡ κεφαλή, ῆς. Sans tête, ἀκέφαλος, ον. La tête en bas, la tête la première, ἐπὶ κεφαλήν. Des pieds à la tête, ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν. Baisser la tête, κύπτω. Lever, relever la tête, (au pr. et au fig.), ἀνα-κύπτω. || 2° *Partie supérieure ou intérieure de la tête*, ἡ κεφαλή, ῆς. Coup à la tête, ἡ κατὰ τὴν κεφαλὴν πληγή, ῆς. Mal de tête, ἡ κεφαλαλγία, ας. Avoir mal à la tête, τὴν κεφαλὴν ἀλγέω-ῶ, f. ήσω. Qui fait mal à la tête, κεφαλαλγής, ές. Travail de tête, οἱ λογισμοί, ῶν. || *Au fig.* Faire *ou* tenir tête à qqn, τινὶ ἀνθ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), ou ἀντ-έχω. || 3° *Individu, personne*, ἡ κεφαλή, ῆς; ὁ ἄνθρωπος, ου; τὸ σῶμα, ατος. Tête chérie, φίλη κεφαλή. Tête maudite, μιαρὰ (ᾶς) κεφαλή, ῆς. Que cela retombe sur la tête, σοὶ εἰς κεφαλήν. Par tête, κατὰ κεφαλήν. Autant de têtes, autant de sentiments, τοῖς πολλοῖς πολλὰ καὶ δοκεῖ. || 4° *Vie*, ἡ κεφαλή, ῆς; ἡ ψυχή, ῆς. Payer qq. chose de sa tête, ἀπο-τίνω τι τῇ κεφάλῃ. || 5° *Esprit, intelligence*, ὁ νοῦς, *gén.* νοῦ; ἡ γνώμη, ης. Homme de tête, ὁ ἀνὴρ ἀγχίνους,

gén. ἀνδρὸς ἀγχίνου. Avoir de la tête, νοῦν ἔχω. Mettre qq. chose dans la tête à qqn, ἐμ-βάλλω τι εἰς τὸν νοῦν τινι. Je perds la tête, je n'ai plus ma tête, τετάραγμαι τὴν γνώμην. || 6° *Partie supérieure, sommet*, τὸ ἄκρον, ου; ἡ ἄκρα, ας; ἡ κορυφή, ῆς; (d'une plante), ἡ κεφαλή, ῆς; τὸ κεφάλαιον, ου. || Tête de pont, τὸ ἐπ' ἄκρας τῆς γεφύρας σταύρωμα, ατος. || 7° *Partie la plus grosse*, ἡ κεφαλή, ῆς. || 8° *Endroit où une chose commence*, ἡ κεφαλή, ῆς. || 9° *Commencement*, ἡ ἀρχή, ῆς. A la tête de, ἐν ἀρχῇ, *gén.* || 10° *Premier rang, partie qui marche la première*, ἡ πρώτη (ης) τάξις, εως; τὸ ἡγούμενον, ου. Marcher en tête, ἡγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Marcher, être à la tête de l'armée, τοῦ στρατοῦ ἡγέομαι-οῦμαι. Etre à la tête de, προ-στατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Mettre qqn à la tête de, ἐφ-ίστημί τινα, *dat.*; προ-ίστημί τινα, *gén.* Se mettre à la tête de, προ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.* || De tête, loc. adv., *de mémoire*, ἀπὸ μνήμης. || Tête à tête, loc. adv., *seul à seul*, κατ' ἰδίαν. Parler tête à tête, μόνος μόνῳ δια-λέγομαι (moy.).

TÊTE-À-TÊTE, sm., ἡ ἰδιολογία, ας. Avoir un tête-à-tête avec qqn, τινὶ ἰδιολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

TÊTIÈRE, sf., *partie de la bride d'un cheval*, ἡ κορυφαία, ας.

TETER ou **TÉTER**, va., θηλάζω, f. άσω, *acc.* Donner à teter à, θηλάζω, f. άσω, *acc.*

TÉTRACORDE, sm., *lyre à quatre cordes*, τὸ τετράχορδον, ου.

TÉTRADRACHME, sf., *monnaie de quatre drachmes*, τὸ τετράδραχμον, ου.

TÉTRALOGIE, sf., *ensemble de quatre pièces de théâtre*, ἡ τετραλογία, ας.

TÉTRAMÈTRE, sm., *vers de quatre mesures*, τὸ τετράμετρον, ου.

TÉTRAPOLE, sf., ἡ Τετράπολις, εως.

TÉTRARCHIE, sf., *chaque partie d'un Etat divisé entre quatre chefs*, ἡ τετραρχία, ας.

TÉTRARQUE, sm., *chef d'une tétrarchie*, ὁ τετράρχης, ου.

TÊTU, UE, adj., ἰσχυρογνώμων, ον.

TEUCER ou **TEUCROS**, *h.*, ὁ Τεῦκρος, ου.

TEUTHRANIE, *ville et pays*, ἡ Τευθρανία, ας.

TEUTONS, *pple*, οἱ Τεύτονες, ων.

TEXTE, sm. 1° *Paroles d'un auteur*, οἱ λόγοι, ων; (par rapport aux notes, aux commentaires), τὸ κείμενον, ου. || 2° *Sujet (d'un discours)*, ἡ ὑπόθεσις, εως.

TEXTUEL, ELLE, adj., ὁ, ἡ, τὸ κατὰ λέξιν.

TEXTUELLEMENT, adv., κατὰ λέξιν.

TEXTURE, sf., *disposition des parties*, ἡ κατασκευή, ῆς; ἡ σύστασις, εως.

THALÈS, *h.*, ὁ Θαλῆς, εω et οῦ; ὁ Θάλης, ητος.

THALIE, *une des Grâces et des Muses*, ἡ Θαλία, ας.

THAPSAQUE, *v.*, ἡ Θάψακος, ου. Habitants de Thapsaque, οἱ Θαψακηνοί, ῶν.

THAUMATURGE, adj., θαυματουργός, όν.

THASOS, *île*, ἡ Θάσος, ου. De Thasos, Θάσιος, α, ον. Habitant de Thasos, ὁ Θάσιος, ου.

THÉÂTRAL, ALE, adj., θεατρικός, ἡ, όν. Représentation théâtrale, ἡ θέα, ας.

THÉÂTRALEMENT, adv., θεατρικῶς.

THÉÂTRE, sm. 1° *Salle de spectacles*, τὸ θέατρον, ου. Petit théâtre, τὸ θεατρίδιον, ου. Place au théâtre, ἡ θέα, ας. Occuper une place au théâtre, θέαν κατα-λαμβάνω. || 2° *Scène*, ἡ σκηνή, ῆς. Mettre au théâtre, εἰς τὸ θέατρον εἰσ-φέρω, *acc.* || 3° *Recueil de pièces de théâtre*, τὰ δράματα, ων. || 4° *Lieu où se passent des actions remarquables*, τὸ θέατρον, ου; *ou mieux une autre construction.* Ce pays est le théâtre de la guerre, ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ ἐστὶν ὁ πόλεμος ου πολεμοῦσι.

THÉBAÏDE, *pays*, ἡ Θηβαΐς, ΐδος.

THÉBAIN, AINE, adj., Θηβαῖος, α, ον. Les Thébains, οἱ Θηβαῖοι, ων.

THÈBES, *v.*, αἱ Θῆβαι, ῶν. De Thèbes, Θηβαῖος, α, ον. A Thèbes, (sans mouvt), Θήβησι(ν); (avec mouvt), Θήβαζε. De Thèbes, Θήβηθεν (adv.).

THÈME, sm. 1° *Sujet (d'un discours)*, ἡ ὑπόθεσις, εως. || 2° *Radical primitif*, τὸ θέμα, ατος.

THÉMIS, *déesse de la justice*, ἡ Θέμις, ιδος et ιτος.

THÉMISTOCLE, *h.*, ὁ Θεμιστοκλῆς, κλέους. De Thémistocle, Θεμιστόκλειος, ον.

THÉOCRATIE, sf., ἡ θεοκρατία, ας (néologisme).

THÉOCRITE, *h.*, ὁ Θεόκριτος, ου.

THÉODECTE, *h.*, ὁ Θεοδέκτης, ου.

THÉODORE, *h.*, ὁ Θεόδωρος, ου.

THÉODOSE, *h.*, ὁ Θεοδόσιος, ου.

THÉODOTE, *h.*, ὁ Θεοδότης, ου.

THÉOGÈNE, *h.*, ὁ Θεογένης, ους.

THÉOGNIS, *h.*, ὁ Θέογνις, ιδος.

THÉOGONIE, sf., ἡ θεογονία, ας.

THÉOLOGIE, sf., ἡ θεολογία, ας; ἡ θεολογική, ῆς.

THÉOLOGIEN, sm., ὁ θεολόγος, ου.

THÉOLOGIQUE, adj., θεολογικός, ή, όν.

THÉOLOGIQUEMENT, adv., θεολογικῶς.

THÉOPHILE, *h.*, ὁ Θεόφιλος, ου.

THÉOPHRASTE, *h.*, ὁ Θεόφραστος, ου.

THÉOPOMPE, *h.*, ὁ Θεόπομπος, ου.

THÉORE, sm., *député envoyé pour assister à une solennité*, ὁ θεωρός, οῦ. Fonction de théore, ἡ θεωρία, ας. Des théores, θεωρικός, ή, όν.

THÉORÈME, sm., τὸ θεώρημα, ατος.

THÉORICIEN, sm., ὁ θεωρητικός, οῦ.

THÉORIE, sf. 1° *Spéculation*, ἡ θεωρία, ας. La théorie et la pratique, μελέτη τε καὶ ἄσκησις. En théorie et en pratique, ἐπιστήμῃ καὶ ἐμπειρίᾳ. || 2° *Députation solennelle*, ἡ θεωρία, ας. Vaisseau des théories, ἡ θεωρίς, ίδος.

THÉORIQUE, adj., θεωρητικός, ή, όν.

THÉORIQUEMENT, adv., θεωρητικῶς.

THÉOTIME, *h.*, ὁ Θεότιμος, ου.

THÉRA, *île*, ἡ Θήρα, ας. Habitants de Théra, οἱ Θηραῖοι, ων.

THÉRAMÈNE, *h.*, ὁ Θηραμένης, ους.

THÉRAPEUTES, sm. pl., *moines du judaïsme*, οἱ θεραπευταί, ῶν.

THÉRAPEUTIQUE, sf., *art de soigner les malades*, ἡ θεραπευτική, ῆς.

THÉRIAQUE, sf., *remède contre les venins et les poisons*, ἡ θηριακή, ῆς.

THERMES, sm. pl., *édifice destiné à l'usage des bains chauds*, τὰ θερμά, ῶν.

THERMODON, *fl.*, ὁ Θερμώδων, οντος.

THERMOPYLES, *défilé*, αἱ Θερμοπύλαι, ῶν; αἱ Πύλαι, ῶν.

THERSANDRE, *h.*, ὁ Θέρσανδρος, ου.

THERSITE, *h.*, ὁ Θερσίτης, ου.

THÉSAURISER, vn., *amasser de l'argent*, χρήματα θησαυρίζω, f. ιῶ. || Va., *amasser précieusement*, θησαυρίζω, f. ιῶ, *acc.*

THÉSAURISEUR, EUSE, adj., θησαυροποιός, όν.

THÉSE, sf., ἡ θέσις, εως.

THÉSÉE, *h.*, ὁ Θησεύς, έως. Temple de Thésée, τὸ Θησεῖον, ου.

THESMOPHORIES, sf. pl., *fêtes en l'honneur de Déméter*, τὰ Θεσμοφόρια, ων. Célébrer les Thesmophories, Θεσμοφοριάζω, f. άσω.

THESMOTHÈTE, sm., *nom des six derniers archontes à Athènes*, ὁ θεσμοθέτης, ου. Etre thesmothète, θεσμοθετέω-ῶ, f. ήσω.

THESPIES, *v.*, αἱ Θεσπιαί, ῶν. A Thespies (sans mouv^t), Θεσπιᾶσι(ν). Habitant de Thespies, ὁ Θεσπιεύς, έως.

THESPIS, *h.*, ὁ Θέσπις, ιδος.

THESPROTIE, *pays*, ἡ Θεσπρωτία, ας. Habitants de la Thesprotie, οἱ Θεσπρωτοί, ῶν.

THESSALIE, *pays*, ἡ, Θετταλία, ας. De Thessalie, Θετταλικός, ή, όν.

THESSALIEN, ENNE, adj., Θετταλικός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ Θετταλός, οῦ; *fém.* ἡ Θεττα-λίς, ίδος.

THESSALIOTIDE, *pays*, ἡ Θετταλιῶτις, ιδος.

THESSALONIQUE, *v.*, ἡ Θετταλονίκη, ης.

THESSALOS, *h.*, ὁ Θετταλός, οῦ.

THÉTIS, *divinité de la mer*, ἡ Θέτις, ιδος.

THÉURGIE, sf., *espèce de magie*, ἡ θεουργία, ας (néologisme).

THÉURGIQUE, adj., θεουργικός, ή, όν (néologisme).

THON, sm., ὁ θύννος, ου. Petit thon, ὁ θυννίς, ίδος. De thon, θύννειος, α, ον. Thon mariné, τὸ θύννειον (ου) τάριχος, ους.

THORAX, sm., ὁ θώραξ, ακος.

THRACE. 1° *Pays*, ἡ Θράκη, ης. De Thrace, Θρᾴκιος, α, ον. || 2° *Peuple*, ὁ Θρᾷξ, *gén.* Θρᾳκός. Femme thrace, ἡ Θρᾷττα, ης.

THRASYBULE, *h.*, ὁ Θρασύβουλος, ου.

THRASYLLE, *h.*, ὁ Θράσυλλος ou Θρασύλλος, ου.

THUCYDIDE, *h.*, ὁ Θουκυδίδης, ου. De Thucydide, Θουκυδίδειος, ον.

THUIA ou **THUYA**, sm., *arbre*, ἡ θυία, ας; ἡ θύα, ας. De thuia, θύϊος, α, ον.

THURIUM, *v.*, τὸ Θούριον, ου; οἱ Θούριοι, ων. De Thurium, Θούριος, α, ον. Le territoire de Thurium, ἡ Θουρία, ας.

THYADE, sf., *bacchante*, ἡ θυιάς, άδος.

THYESTE, *h.*, ὁ Θυέστης, ου. De Thyeste, Θυέστειος, α, ον.

THYM, sm., *plante*, τὸ θύμον, ου. Semblable au thym, θυμώδης, ες.

THYMBRARES, *v.*, τὰ Θύμβραρα, ων.

THYNIENS, *pple*, οἱ Θυνοί, ῶν.

THYRSE, sm., ὁ θύρσος, ου. Petit thyrse, τὸ θυρσάριον, ου.

TIARE, sf., *coiffure orientale*, ἡ τιάρα, ας. En forme de tiare, τιαροειδής, ές.

TIBARÈNES, *pple*, οἱ Τιβαρηνοί, ῶν.

TIBÈRE ou **TIBÉRIUS**, *h.*, ὁ Τιβέριος, ου.

TIBIA, sm., ἡ κνήμη, ης.

TIBRE, *fl.*, ὁ Τίβερις, ιδος et εως.

TIÈDE, adj., χλιαρός, ά, όν; ὑπόθερμος, ον; (au fig.), ψυχρός, ά, όν.

TIÈDEMENT, adv., ψυχρῶς.

TIÉDEUR, sf., τὸ χλιαρόν, οῦ; (au fig.), ἡ ψυχρότης, ητος.

TIÉDIR, vn., χλιαίνομαι, f. ανθήσομαι. Faire tiédir, χλιαίνω, f. ανῶ, *acc.*

TIEN, TIENNE, adj. poss., σός, σή, σόν. || Sm., *le bien qui t'appartient*, τὸ σόν, τὰ σά. || Sm. pl., *les proches, les alliés*, οἱ σοί.

TIERCE, sf., (majeure), τὸ δίτονον, ου; (mineure), τὸ τριημιτόνιον, ου.

TIERS, TIERCE, adj., τρίτος, η, ον. || Sm. 1° UN TIERS, *une troisième personne*, τρίτος τις, *gén.* τρίτου τινός. || 2° UN TIERS, LE TIERS, *la troisième partie d'une chose*, τὸ τριτημόριον, ου; τὸ τρίτον (ου) μέρος, ους. Les deux tiers, τὰ δύο μέρη.

TIGE, sf. 1° *Partie* (*d'un arbre, d'un arbuste*), τὸ στέλεχος, ους; τὸ πρέμνον, ου; (*des autres végétaux*), ὁ καυλός, οῦ. || 2° *Premier père d'une famille*, ὁ προπάτωρ, ορος; ὁ ἀρχηγός, οῦ.

TIGRANE, *h.*, ὁ Τιγράνης, ου.

1. **TIGRE**, *fl.*, ὁ Τίγρης, ητος; ὁ Τίγρις, ιδος.

2. **TIGRE, TIGRESSE**, sm. et sf., *animal*, ὁ, ἡ τίγρις, ιος et εως.

TIGRÉ, ÉE, adj., *rayé comme la peau d'un tigre*, τιγροειδής, ές.

TILLAC, sm., τὸ κατάστρωμα, ατος.

TILLEUL, sm., *arbre*, ἡ φιλύρα, ας. De tilleul, φιλύρινος, η, ον.

TIMARQUE, *h.*, ὁ Τίμαρχος, ου.

TIMBRE, sm., *son*, ὁ φθόγγος, ου.

TIMÉE, *h.*, ὁ Τίμαιος, ου.

TIMIDE, adj., δειλός, ή, όν; ἀθαρσής, ές; ὀκνηρός, ά, όν. Etre timide, δειλαίνω, f. ανῶ.

TIMIDEMENT, adj., δειλῶς, ὀκνηρῶς, ἀθαρσῶς.

TIMIDITÉ, sf., ἡ δειλία, ας; ὁ ὄκνος, ου; τὸ ὀκνηρόν, οῦ.

TIMOCRATE, *h.*, ὁ Τιμοκράτης, ους.

TIMOLAOS, *h.*, ὁ Τιμόλαος, ου.

TIMOLÉON, *h.*, ὁ Τιμολέων, οντος.

1. **TIMON**, *h.*, ὁ Τίμων, ωνος. De Timon, Τιμώνειος, α, ον.

2. **TIMON**, sm. 1° *Pièce d'une voiture*, ὁ ῥυμός, οῦ. || 2° *Barre du gouvernail, gouvernail*, ὁ οἰαξ, ακος; τὸ πηδάλιον, ου. || *Au fig.* Prendre le timon des affaires, de l'Etat, τὴν πόλιν κυβερνάω-ῶ, f. ήσω.

TIMONIER, sm., ὁ πρῳρεύς, έως; ὁ πρῳρά-της, ου.

TIMORÉ, ÉE, adj., εὐλαβής, ές; δειλός, ή, όν. Etre timoré, εὐλαβέομαι-οῦμαι.

TIMOTHÉE, *h.*, ὁ Τιμόθεος, ου.

TIMOXÈNE, *h.*, ὁ Τιμόξενος, ου.

TINCTORIAL, ALE, adj.. βαφικός, ἡ, όν.

TINTAMARRE, sm., ὁ θόρυβος, ου. Faire du tintamarre, θορυβέω-ῶ, f. ήσω.

TINTEMENT, sm., ὁ ἦχος, ου; ὁ βόμβος, ου. || Tintement d'oreilles, ὁ τῶν ὤτων βόμβος.

TINTER, vn., (en parl. des oreilles), βομβέω-ῶ, f. ήσω; ἠχέω-ῶ, f. ήσω. Les oreilles me tintent, τὰ ὦτα βομβεῖ μοι.

TINTOUIN, sm. 1° *Bourdonnement d'oreilles*, ὁ βόμβος, ου. || 2° *Embarras, inquiétude*, ἡ φροντίς, ίδος. Causer du tintouin, πράγματα παρ-έχω.

TIRADE, sf., (d'un ouvrage), ἡ ῥῆσις, εως; (en musique), ἡ καμπή, ῆς.

TIRAGE, sm., ἡ ἕλξις, εως; ἡ ὁλκή, ῆς; ὁ συρμός, οῦ. || Tirage au sort, ἡ κλήρωσις, εως.

TIRAILLEMENT, sm. 1° *Action de tirailler*, ἡ ἕλξις, εως; ὁ συρμός, οῦ. || Tiraillement d'estomac, d'entrailles, ὁ στρόφος, ου. || 2° *Difficulté, embarras*, ἡ διαφορά, ᾶς.

TIRAILLER, va. 1° *Tirer çà et là*, ἀνθ-έλκω, *acc.* || 2° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* ou *dat.* || Vn., *escarmoucher*, ἀκροβολίζομαι, f. ιοῦμαι; ἀψιμαχέω-ῶ, f. ήσω.

TIRAILLEUR, sm., *escarmoucheur*, ὁ ἀκροβολιστής, οῦ.

TIRÉ, ÉE, p.p. Voy. TIRER. || Adj., *maigre*, ἰσχνός, ή, όν.

TIRE-D'AILE (À), loc. adv., ταχίσταις πτερύγων ῥιπαῖς.

TIRER, va. 1° *Mouvoir vers soi, après soi*, ἕλκω, ἐφ-έλκω, *acc.* Tirer en haut, en arrière, ἀν-έλκω, *acc.* Tirer en bas, καθ-έλκω, *acc.* Tirer un bateau à bord, πλοῖον ἀν-έλκω. Tirer un char, ἅρμα ἄγω. Tirer les oreilles à qqn, ἕλκω τινά τῶν ὤτων. Tirer la barbe à qqn, τὸν πώγωνά τινος τίλλω, f. τιλῶ. Tirer à soi, ἐφ-έλκομαι (moy.), *acc.* Tirer la porte après soi, sur soi, ἐφ-έλκομαι τὴν θύραν. || 2° *Oter, faire sortir*, ἐξ-έλκω, ἐξ-αιρέω-ῶ, *acc.*; de, *gén.*, *qqf. avec* ἐκ, ἐξ. Tirer l'épée du fourreau, ἐξ-έλκω τὸ ξίφος κολεοῦ. Tirer de l'eau d'un puits, ὕδωρ ἐκ φρέατος ἀνα-σπάω-ῶ. Tirer les larmes des yeux, δάκρυα ἐκ-καλέομαι-οῦμαι (moy.). || 3° *Prendre au sort*, κληρόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* || 4° *Faire venir* (*certains produits*), κομίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; d'un pays, ἐκ χώρας τινός. || 5° *Exprimer, extraire*. Voy. ces mots. || 6° *Faire sortir, éloigner*, ἐξ-άγω, *acc.*; de, *gén. avec ou sans* ἐκ, ἐξ. || 7° *Délivrer, dégager*, ἀπ-αλλάττω; ἀπο-λύω, f. σω, *acc.*; de, *gén.* Tirer qqn d'un danger, σώζω τινὰ ἐκ κινδύνου. || 8° *Etendre, allonger*, τείνω, ἐκ-τείνω, *acc.*; (un métal), ἐξ-ελαύνω, *acc.* || 9° *Lancer* (*une arme de trait*), βάλλω, *acc.* Tirer des flèches, βάλλω τοξεύματα. || Tirer un oiseau, ἐπ' ὄρνιν βάλλω. || 10° *Mener, tracer*, ἄγω, τείνω, *acc.* Tirer des lignes, γραμμὰς ἄγω. || 11° *Recueillir, obtenir*, λαμβάνω, *acc.*; de, ἐκ, ἐξ *et le gén.*; κομίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; de, ἀπό *et le gén.* Tirer avantage *ou* profit de qq. chose, κέρδος λαμβάνω ἐκ τινος. || 12° *Puiser, emprunter*, προσ-λαμβάνω, *acc.*; de qqn, παρά τινος; de qq. chose, ἐκ τινος. Tirer son origine (être issu) de qqn, τινὸς, ἔκ ου ἀπό τινος γέγονα (de γίγνομαι). || 13° *Inférer, conclure*, συλ-λογίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.*; d'une chose, ἐκ τινος. Tirer une conjecture d'une chose, τινί, ἐκ ου ἀπό τινος τεκ-μαίρομαι, f. αροῦμαι. || Vn. 1° *Exercer une traction*, τείνω; sur, *acc.* || 2° *Se diriger vers*, τείνω εἰς ου ἐπί, *acc.* Tirer au large, ἀπο-φεύγω. Tirer à sa fin, εἰς ου πρὸς τελευ-τὴν ἥκω. || 3° *S'en remettre à la décision du sort*, κληρόω-ῶ, f. ώσω (et moyen). || 4° *Faire usage d'une arme de trait*, βάλλω. Tirer de l'arc, τοξεύω, f. σω. Tirer contre qqn, τινὰ ἀκοντίζω, f. ιῶ. || 5° *Avoir de la ressemblance*. Tirer à *ou* sur une couleur, πρὸς χρῶμά τι τείνω. || SE TIRER, vr., les mêmes verbes au passif. Se tirer d'affaire, ἀπ-αλλάττομαι (pass.). Se tirer d'un danger, ἐκ κινδύνου σῴζομαι (pass.).

TIRÉSIAS, *h.*, ὁ Τειρεσίας, ου.

TIREUR, sm. 1° *Chasseur*, ὁ θηρευτής, οῦ. || 2° *Tirailleur*, ὁ ἀκροβολιστής, οῦ.

TIRIBAZE, *h.*, ὁ Τιρίβαζος, ου.

TIRYNTHE, *v.*, ἡ Τίρυνς, υνθος. De Tirynthe, Τιρύνθιος, α, ον. Habitants de Tirynthe, οἱ Τιρύνθιοι, ων.

TISAMÈNE, *h.*, ὁ Τισαμενός, οῦ.

TISANDRE, *h.*, ὁ Τίσανδρος, ου.

TISANE, sf., ἡ πτισάνη, ης. Action de boire de la tisane, ἡ πτισανορροφία, ας.

TISIAS, *h.*, ὁ Τισίας, ου.

TISIPHONE, *Furie*, ἡ Τισιφόνη, ης.

TISON, sm., ὁ δαλός, οῦ. || *Au fig.* Tison de discorde, ὁ τὴν στάσιν ἐκκαίων, οντος.

TISONNER, vn., ἀνθρακας σκαλεύω, f. εύσω.

TISSAGE, sm. 1° *Action de tisser*, ἡ ὑφή, ῆς; ἡ ὕφανσις, εως. || 2° *Ouvrage tissé*, τὸ ὕφασμα, ατος.

TISSAPHERNE, *h.*, ὁ Τισσαφέρνης, ους.

TISSER, va., ὑφαίνω, f. ανῶ, *acc.* Habile à tisser, ὑφαντικός, ή, όν. Art de tisser, ἡ ὑφαντική, ῆς.

TISSERAND, sm., ὁ ὑφάντης, ου; ὁ ἱστουργός, οῦ. Le métier d'un tisserand, ὁ ἱστός, οῦ. Le métier de tisserand, ἡ ὑφαντική, ῆς.

TISSERANDERIE, sf., *profession de ceux qui tissent*, ἡ ὑφαντική, ῆς.

TISSU, UE, adj., ὑφαντός, ή, όν. || Sm. 1° *Ouvrage tissu*, τὸ ὕφασμα, ατος; ἡ ὑφή, ῆς. || 2° *Ordre, enchainement*, ἡ τάξις, εως; ἡ σύνταξις, εως. || 3° *Suite, série*, ἡ ἀκολουθία, ας; ἡ συνέχεια, ας.

TISSURE, sf., ἡ συνυφή, ῆς; (d'un discours, etc.), ἡ τάξις, εως.

TITAN, sm., ὁ Τιτάν, ᾶνος. Des Titans, Τιτανικός, ή, όν. Combat des Titans contre les dieux, ἡ Τιτανομαχία, ας.

TITANIQUE, adj., Τιτανικός, ή, όν.

TITHON, *h.*, ὁ Τιθωνός, οῦ.

TITHRAUSTE, *h.*, ὁ Τιθραύστης, ου.

TITHYMALE, sm., *plante*, ὁ τιθύμαλος ου. De tithymale, τιθυμάλινος, η, ον.

TITILLATION, sf., ὁ γάργαλος, ου; ὁ γαργαλισμός, οῦ.

TITILLER, va., γαργαλίζω, f. ιῶ. *acc.*

TITRE, sm. 1° *Inscription (d'un livre)*, ἡ ἐπιγραφή, ῆς. || 2° *Nom de dignité, qualification*, τὸ ὄνομα, ατος; ἡ ἐπωνυμία, ας; ἡ προσωνυμία, ας. Avoir, recevoir le titre de bienfaiteur, ἔχω, δίχομαι τὴν ἐπωνυμίαν εὐεργετης ου εὐεργέτην. || 3° *Acte écrit, pièce authentique*, ἡ συγγραφή, ῆς; τὰ γράμματα, ων. || 4° *Droit que l'on a*, τὸ δίκαιον, ου; τὸ δικαίωμα, ατος. A juste titre, δικαίως. || A TITRE DE, loc. prép., *en qualité de*, ἐν τάξει, *gén.* A titre d'ennemi, ἐν ἐχθροῦ τάξει.

TITUBANT, ANTE, adj., παράφορος, ον.

TITUBATION, sf., ἡ παραφορότης, ητος.

TITUBER, vn., παρα-φέρομαι (pass.).

TITUS, *h.*, ὁ Τίτος, ου.

TITYE, *h.*, ὁ Τιτυός, οῦ.

TOAST, sm., ἡ φιλοτησία, ας. Porter un toast à qqn, φιλοτησίαν προ-πίνω τινί.

TOBIE, *h.*, ὁ Τωβίας, ου.

TOGE, sf., ἡ τήβεννα, ης; ἡ τήβεννος, ου. Toge virile, τὸ ἀνδρεῖον ἱμάτιον, ου. Prendre la toge virile, τὸ ἀνδρεῖον ἱμάτιον ἀπο-λαμβάνω.

TOI, pron. pers. Voy. TU.

TOILE, sf. 1° *Tissu de fil*, τὸ ὕφασμα, ατος; τὸ λίνον, ου. Toile fine, ἡ ὀθόνη, ης. || 2° *Rideau de théâtre*, ἡ αὐλαία, ας. || 3° Au pl., *filets de chasse*, τὰ λίνα, ων; τὰ δίκτυα, ων; ἡ ἄρκυς, υος.

TOILETTE, sf. 1° *Meuble à l'usage des femmes*, ὁ ἴδαξ, ακος. Nécessaire de toilette, τὸ σμηματοφορεῖον, ου. || 2° *Action de se parer*, ὁ καλλωπισμός, οῦ. Faire sa toilette, καλλωπίζομαι, f. ισοῦμαι. || 3° *Ornements, parure*, ὁ κόσμος, ου; τὰ κοσμήματα, ων.

TOISE, sf., *mesure de six pieds*, ἡ ὄργυια, ας ου ὀργυιά, ᾶς.

TOISER, va. 1° *Mesurer à la toise*, κατ' ὀργυιὰν μετρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Considérer en face*, ἀντι-βλέπω, *acc.*

TOISEUR, sm., ὁ μετρητής, οῦ

TOISON, sf., ὁ πόκος, ου; ὁ μαλλός, οῦ. || La toison d'or, τὸ χρυσόμαλλον (ου) δέρμα, ατος.

TOIT, sm. 1° *Partie supérieure des édifices*, ἡ στέγη, ης; τὸ τέγος, ους; ἡ ὀροφή, ῆς; ὁ ὄροφος, ου. || 2° *Maison, demeure*, ἡ στέγη, ης; ἡ οἰκία, ας. Habiter (*en grec* aller) sous le même toit, εἰς τὸν αὐτὸν ὄροφον ἔρχομαι.

TOITURE, sf., τὸ στέγασμα, ατος.

TOLÉRABLE, adj., ἀνεκτός, όν; φορητός, ή, όν.

TOLÉRANCE, sf., ἡ ἐπιείκεια, ας; ἡ συγγνώμη, ης. Avec tolérance, ἐπιεικῶς.

TOLÉRANT, ANTE, adj., ἐπιεικής, ές; συγγνώμων, ον.

TOLÉRER, va., προσ-ίημαι, ἀν-έχομαι (moy.), *acc.* Tolérer que, ἐάω-ῶ *et une prop. infinitive.*

TOMBANT, ANTE, adj., χαμαιφερής, ές. Cheveux tombants, ἡ ἀνειμένη κόμη, ης. || A la nuit tombante, τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης.

TOMBE, sf. 1° *Pierre d'un tombeau*, τὸ σῆμα, ατος; ἡ τράπεζα, ης. || 2° *Tombeau*, τὸ μνῆμα, ατος; τὸ μνημεῖον, ου.

TOMBEAU, sm. 1° *Monument élevé à un mort*, τὸ μνῆμα, ατος; τὸ μνημεῖον, ου; τὸ σῆμα, ατος. || 2° *La mort*, ὁ θάνατος, ου. || 3° *Fin, destruction*, ἡ φθορά, ᾶς; ὁ ὄλεθρος, ου.

TOMBÉE, sf., *chute*, ἡ πτῶσις, εως. La tombée des feuilles, ἡ φυλλόρροια, ας. A la tombée du jour, τῆς ἡμέρας καταφερομένης. A la tombée de la nuit, τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης.

TOMBER, vn. 1° *Etre entraîné de haut en bas*, πίπτω, κατα-πίπτω; (en parl. des feuilles, des cheveux), κατα-ῥρέω; (de la pluie, de la neige), κατα-φέρομαι (pass.), γίγνομαι; (d'un fleuve), εἰσ-βάλλω; dans, εἰς *et l'acc.* Tomber sur qq. chose, πίπτω ἐπί τι; ἐμ-πίπτω, προσ-πίπτω τινί. Faire tomber, κατα-βάλλω, *acc.* Laisser tomber, ἀφ-ίημι, ἀπο-βάλλω, ἐκ-βάλλω, *acc.* || 2° *Se jeter, fondre à l'improviste sur*, ἐπι-πίπτω, προσ-βάλλω, ἐπι-τίθεμαι (moy.). Ils tombèrent sur l'ennemi, τοῖς πολεμίοις ἐπ-έπεσον. || 3° *Rencontrer inopinément.* Je tombe sur une chose, une chose me tombe sous la main, ἐν-τυγχάνω τινί. Tomber dans une bande de brigands, au milieu de brigands, λησταῖς περι-τυγχάνω ou περι-πίπτω. || 4° *Etre affecté de, être jeté dans*, περι-πίπτω, *dat.*; ἐμ-πίπτω εἰς *et l'acc.* Il tomba malade (dans la maladie), περι-έπεσε νόσῳ. Tomber dans l'esclavage, dans l'incertitude, κατα-πίπτω εἰς δουλείαν, εἰς ἀπορίαν. || 5° *Déchoir de son crédit*, πίπτω, ἀπ-όλλυμαι. || 6° *Succomber, périr*, (en parl. des pers.), πίπτω, ἀπο-θνήσκω; (des choses), κατα-πίπτω, δια-φθείρομαι (pass.); ἀφανίζομαι, f. ισθήσομαι. || 7° *Cesser, discontinuer*, λήγω, f. λήξω; χαλάω-ῶ; (en parl. du jour), κατα-φέρομαι (pass.); (de la nuit), ἐπ-έρχομαι. || 8° *Echouer (au théâtre)*, ἐκ-πίπτω. || 9° *Echoir.* Tomber en partage à qqn, tomber dans le lot de, entre les mains de qqn, λαγχάνω τινί. || La conversation tombe sur qq. chose, ἐμ-πίπτει ὁ λόγος περί τινος. || 10° *Aboutir*, καθ-ήκω, προσ-ήκω; dans, εἰς, *acc.* || La fête tombe à ce jour, ἡ ἑορτὴ καθ-ήκει εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν. || Tomber d'accord avec qqn, τινὶ συν-ομολογέω-ῶ, f. ήσω. || 11° *Etre pendant, descendre*, καθ-εῖμαι (parf. pass. de καθ-ίημι); sur, εἰς *et l'acc.* Tunique qui tombe jusqu'aux pieds, ὁ χιτὼν (ῶνος) ποδήρης, ους.

TOMBEREAU, sm., ἡ ἅμαξα, ης.

TOME, sm., ὁ τόμος, ου.

TOMYRIS, *f.*, ἡ Τόμυρις, ιος.

1. **TON, TA**, pl. **TES**, adj. poss., σός, σή, σόν, *sou*[s] σοῦ, *construits avec l'article de la manière suivante.* Ton père, ὁ σὸς πατήρ, σοῦ ὁ πατήρ ou ὁ πατήρ σου. || *Quand le sujet de la phrase est de la 2e personne du singulier, on remplace* σοῦ *par le pronom réfléchi* σεαυτοῦ ou σαυτοῦ, ῆς, *qui se met entre l'article et le nom.* Tu as outragé ton père, ὕβρισας τὸν σεαυτοῦ πατέρα. || *Souvent* TON *se traduit par l'article seul, quand il n'y a pas d'équivoque.* Aime tes parents, φίλει τοὺς γονέας.

2. **TON**, sm. 1° *Etat de tension*, (en médecine), ὁ τόνος, ου. || 2° *Degré de la voix*, ὁ τόνος, ου; ἡ φωνή, ῆς. Le ton de la voix, ὁ τόνος τῆς φωνῆς. Baisser le ton, τοῦ τόνου ὑφ-

ίσμαι (moy.). Hausser le ton, τὴν φωνὴν ἐπαίρω. || 3° *Intervalle entre deux notes*, ὁ τόνος, ου. || 4° *Manière de parler, d'écrire, de vivre*, ὁ τρόπος, ου. Bon ton, ἡ ἀστειότης, ητος. Un homme de bon ton, ἀνὴρ ἀστεῖος. Mauvais ton, ἡ ἀπειροκαλία, ας. Un homme de mauvais ton, ἀπειρόκαλος ἀνήρ. || 5° *Teinte*, (en peinture), τὸ χρῶμα, ατος.

TONARION, sm., *flûte avec laquelle on donnait le ton aux orateurs*, τὸ τονάριον, ου.

TONDAISON, sf., ἡ κάρσις, εως; ἡ κουρά, ᾶς.

TONDEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ κουρεύς, έως; *fém.* ἡ κουρεύτρια, ας. Tondeur de troupeaux, ὁ τὰ πρόβατα κείρων, οντος. Tondeur de draps, ὁ γναφεύς, έως.

TONDRE, va. 1° *Couper la laine, le poil à*, κείρω, ἀπο-κείρω; πεκτέω-ῶ, f. ήσω; (les draps), γνάπτω, f. γνάψω, *acc.* || 2° *Couper les feuilles, les branches de*, κολούω-ῶ, f. σω; περι-κόπτω, *acc.* || 3° *Brouter*, νέμομαι (moy.), *acc.*

TONIQUE, adj. 1° *Fortifiant*, τονωτικός, ή, όν. || 2° *Qui concerne le ton*, τονικος, ἡ, όν. Accent tonique, ὁ τόνος, ου.

TONNANT, ANTE, adj., βροντᾶιος, α, ον. Voix tonnante, ἡ βροντώδης (ους) φωνή, ῆς.

TONNE, sf., ὁ πίθος, ου.

TONNEAU, sm., ὁ πίθος, ου. En forme de tonneau, πιθώδης, ες.

TONNELLE, sf. 1° *Berceau de verdure*, ἡ σκιάς, άδος. || 2° *Filet*, ἡ νεφέλη, ης.

TONNER, vn., βροντάω-ῶ, f. ήσω. || *Impers.* Il tonne, βροντᾷ. || *Au fig.* Tonner contre, κατα-δοάω-ῶ, *gén.*

TONNERRE, sm. 1° *Explosion des nuées électriques*, ἡ βροντή, ῆς. Coup de tonnerre, ἡ βροντή, ῆς. || 2° *Foudre*, ὁ κεραυνός, οῦ; ὁ σκηπτός, οῦ. Le tonnerre tombe sur qq. chose, ὁ κεραυνὸς ου σκηπτὸς πίπτει εἴς τι. Voy. FOUDRE.

TONSURE, sf., ἡ ἀπόκαρσις, εως.

TONSURER, va., ἀπο-κείρω, *acc.*

TONTE, sf. 1° *Action de tondre*, ἡ κουρά, ᾶς. || 2° *Laine provenant de la tonte*, ὁ πόκος, ου. || 3° *Temps où l'on tond les troupeaux*, ἡ τῆς κουρᾶς ὥρα, ας.

TOPAZE, sf., *pierre précieuse*, τὸ τοπάζιον, ου.

TOPIQUE, adj., (en parl. d'un remède), τοπικός, ή, όν. Remèdes topiques *ou simpl* topiques, τὰ τοπικὰ φάρμακα, ων. || Sm. pl., *traité sur les lieux communs*, τὰ Τοπικά, ῶν.

TOPOGRAPHIE, sf., ἡ τοπογραφία, ας.

TOPOGRAPHIQUE, adj., τοπογραφικός, ή, όν.

TORCHE, sf., ἡ δᾷς, *gén.* δᾳδός. Petite torche, τὸ δαδίον, ου. Faire des torches, δαδουργέω-ῶ, f. ήσω. Porter des torches, δαδοφορέω-ῶ, f. ήσω.

TORCHÈRE, sf., *candélabre*, ὁ λυχνοῦχος, ου.

TORCHON, sm., τὸ ἐκμαγεῖον, ου; τὸ μάκτρον, ου.

TORDRE, va., στρεβλόω-ῶ, f. ώσω; διαστρέφω, *acc.* || SE TORDRE, vr., les mêmes verbes au passif. Il se tordit le pied, τὸν πόδα ἐστράφη.

TORPEUR, sf. 1° *Engourdissement*, ἡ νάρκη, ης; ἡ νάρκωσις, εως. Etre dans la torpeur, ναρκάω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Indolence*, ἡ ἀργία, ας. Etre dans la torpeur, ἀργέω-ῶ, f. ήσω.

TORPILLE, sf., *poisson*, ἡ νάρκη, ης.

TORRÉFIER, va., φρύγω, f. φρύξω, *acc.* Poêlon pour torréfier, ὁ φρυγεύς, έως.

TORRENT, sm. 1° *Courant d'eau rapide*, ὁ χειμάρρους, ου. Lit d'un torrent, ἡ χαράδρα, ας. || 2° *Abondance, impétuosité*, τὸ ῥεῦμα, ατος; ἡ φορά, ᾶς. Torrent de larmes, τὸ δακρύων ῥεῦμα.

TORRENTIEL, ELLE, adj., χειμαρρώδης, ες.

TORRIDE, adj., ἔμπυρος, ον.

TORS, TORSE, adj., στρεπτός, ή, όν; διεστραμμένος, η, ον.

TORSE, sm., *buste d'une statue, d'une personne*, ἡ προτομή, ῆς.

TORSION, sf., τὸ στρέμμα, ατος.

TORT, sm. 1° *Injustice*, ἡ ἀδικία, ας; τὸ ἀδίκημα, ατος; τὸ ἄδικον, ου. Avoir tort, ἀδικέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faute, erreur*, ἡ ἁμαρτία, ας; τὸ ἁμάρτημα, ατος. Avoir tort, ἁμαρτάνω. Tu as tort de faire cela, ἁμαρτάνεις ταῦτα ποιῶν. || 3° *Lésion, dommage*, ἡ βλάβη, ης; τὸ κακόν, οῦ. Faire du tort à, βλάπτω, *acc.* || A TORT, loc. adv., ἀλόγως, ἀδίκως. || A TORT ET À TRAVERS, loc. adv., ἀπερισκέπτως, εἰκῇ. || A TORT OU À RAISON, loc. adv., εἴτε δικαίως εἴτε μή.

TORTILLER, va., συ-στρέφω, ἑλίττω, *acc.* || SE TORTILLER, vr., les mêmes verbes au passif.

TORTIS, sm., τὸ στροφεῖον, ου.

TORTU, UE, adj., διεστραμμένος, η, ον; διάστροφος, ον; καμπύλος, η, ον. Qui a les pieds tortus, ὁ, ἡ ἀγκυλόπους, ποδος. Chemin tortu, ἡ σκολιὰ (ᾶς) ὁδός, οῦ.

TORTUE, sf. 1° *Animal*, ἡ χελώνη, ης. Petite tortue, τὸ χελωνάριον, ου. Ecaille de tortue, τὸ χελώνιον, ου. || 2° *Toit de boucliers*, ἡ χελώνη, ης. Former la tortue, τὰς ἀσπίδας συγ-κλείω. || 3° *Machine de guerre*, ἡ χελώνη, ης.

TORTUER, va., δια-στρέφω, *acc.* || SE TORTUER, vr., δια-στρέφομαι (pass.).

TORTUEUSEMENT, adv., σκολιῶς.

TORTUEUX, EUSE, adj., (au pr. et au fig.), σκολιός, ά, όν. || *Au fig.* Voies tortueuses, τὰ σκολιά, ῶν.

TORTUOSITÉ, sf., ἡ σκολιότης, ητος.

TORTURE, sf. 1° *Tourment qu'on fait souffrir*, ἡ βάσανος, ου. Mettre, appliquer à la torture, βασανίζω, f. ιῶ, *acc.* Aveux arrachés par la torture, αἱ βάσανοι, ων. || 2° *Peine vive*, ἡ σφοδρὰ ἀνία, ας. || 3° *Grand embarras*, ἡ μεγάλη (ης) ἀπορία, ας. || Mettre son esprit à la torture, donner la torture à son esprit, κατα-τρίβομαι (pass.) μεριμνῶν, ῶσα, ῶν.

TORTURER, va., (au pr. et au fig.), βασανίζω, f. ιῶ; στρεβλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

TÔT, adv., τάχα, ταχέως, ταχύ, ἐν τάχει. Plus tôt, θᾶττον, πρότερον. Trop tôt, πρὸ και-

ρδῦ, ἀωρί. Tôt ou tard, θᾶττον ἢ ὕστερον. Au plus tôt, le plus tôt possible, ὡς ου ὅτι τάχιστα. || SITÔT, adv., οὕτω ταχέως. || SITÔT QUE, loc. conj. Voy. AUSSITÔT QUE.

TOTAL, ALE, adj., ὅλος, η, ον; σύνολος, ον; πᾶς, πᾶσα, πᾶν. || Sm., τὸ ὅλον, ου; τὸ πᾶν, *gén.* παντός. || EN TOTAL, AU TOTAL, loc. adv., καθόλου, συλλήδδην.

TOTALEMENT, adv., ὅλως, πάντως, παντελῶς, παντάπασι(ν).

TOTALITÉ, sf., τὸ ὅλον, ου; τὸ πᾶν, *gén.* παντός. En totalité, ὅλως, πάντως.

1. **TOUCHANT**, prép., *au sujet de*, περί, *gén.* ou *acc.* Les lois touchant le mariage, οἱ περὶ τοὺς γάμους νόμοι, ων.

2. **TOUCHANT, ANTE**, adj. 1° *Qui émeut*, κινητικός, ή, όν; παθητικός, ή, όν; δεινός, ή, όν. || 2° *Qui excite la compassion*, οἰκτρός, ά, όν; ἐλεεινός ου ἐλεινός, ή, όν.

TOUCHE, sf. 1° *Action d'éprouver avec la pierre*, τὸ βασανίζειν. Pierre de touche, ἡ βάσανος, ου; ἡ Λυδία (ας) λίθος, ου. || 2° *Manière d'un artiste*, ἡ χεὶρ, *gén.* χειρός.

1. **TOUCHER**, va. et vn. 1° *Se mettre en contact avec*, ἅπτομαι, ἐφ-άπτομαι, προσ-άπτομαι, f. ἅψομαι; ψαύω, ἐπι-ψαύω, f. σω; θιγγάνω, *gén.* Toucher dans la main à qqn, ἐμ-βάλλω τινὶ τὴν δεξιάν. || 2° *Atteindre*, ἅπτομαι, f. ἄψομαι; ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι, *gén.* Toucher le but, toucher au succès, τοῦ σκοποῦ τυγχάνω. || 3° *Jouer* (*d'un instrument*), ψάλλω, f. ψαλῶ, *acc.* || 4° *Etre contigu à*, ἔχομαι (moy.), *gén.* || 5° *Concerner*, προσ-ήκω, *dat.*; ἀν-ήκω εἰς ου πρός *et l'acc.* || 6° *Etre parent de*, προσ-ήκω, *dat.* Toucher de naissance à qqn, προσ-ήκω τῷ γένει τινί. || Va. 1° *Eprouver sur la pierre de touche*, βασανίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Chasser devant soi*, ἐλαύνω, *acc.* || 3° *Recevoir* (*de l'argent*), λαμβάνω, *acc.* || 4° *Parler incidemment de*, ἐφ-άπτομαι, f. ἅψομαι; ἐπι-ψαύω, f. σω, *gén.* Toucher un mot d'un sujet, βραχέα λέγω περί τινος. || 5° *Faire impression sur*, *affecter*, ἅπτομαι, f. ἅψομαι; ψαύω, f. σω, *gén.* Cela me touche de joie, τοῦτο παρ-έχει μοι χαράν. || 6° *Emouvoir*, *attendrir*, κινέω-ῶ, f. ήσω; ἐπι-κλάω-ῶ, κατα-κλάω-ῶ, *acc.* || Vn. 1° *Etre en contact avec le sable*, *avec un écueil*, ὀκέλλω, ἐπ-οκέλλω, f. ελῶ. || 2° *Aborder en passant*, προσ-ορμίζομαι, f. ιοῦμαι; ἀ, πρός, *acc.* || 3° *Prendre*, *ôter de*, ἅπτομαι, f. ἅψομαι, *gén.* Ne pas toucher à un trésor, οὐχ ἅπτομαι θησαυροῦ. || 4° *Apporter des changements à*, μετα-βάλλω; κινέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *Arriver à* (*une époque*), ἐγγύς εἰμι. Toucher à sa fin, μέλλω τελευτήσειν. || SE TOUCHER, vr., *être contigu*, ἀλλήλοις, αις ἔχεσθαι (moy.).

2. **TOUCHER**, sm., *le tact*, ἡ ἁφή, ῆς. Le sens du toucher, ἡ ἁπτικὴ (ῆς) αἴσθησις, εως.

TOUFFE, sf., ἡ δέσμη, ης; ἡ δεσμίς, ίδος. Touffe d'arbres, ὁ θάμνος, ου. Touffe de cheveux (chez l'homme), ὁ κρωβύλος, ου; (chez la femme), ὁ κόρυμβος, ου.

TOUFFU, UE, adj., δασύς, εῖα, ύ. Bois touffu, τὸ δάσος, ους.

TOUJOURS, adv. 1° *Continuellement*, *en tout temps*, ἀεί, συνεχῶς. Pour toujours, εἰς ἀεί. || 2° *Sans exception*, *en toute rencontre*, διὰ παντός, ἑκάστοτε, ἀεί. || 3° *En attendant*, *néanmoins*, μέντοι, γοῦν (se mettent après un mot); ἀλλά. Toujours est-il honnête, ἀλλὰ χρηστός ἐστι.

TOUPET, sm. Voy. TOUFFE.

TOUPIE, sf., ἡ βέμβιξ, ικος. Semblable à une toupie, βεμβικώδης, ες.

1. **TOUR**, sf., *bâtiment élevé*, ὁ πύργος, ου; ἡ τύρρις, εως. Petite tour, τὸ πυργίδιον, ου. Munir de tours, πυργόω-ῶ, f. ώσω (et moyen), *acc.* Donner l'assaut à une tour, πυργομαχέω-ῶ, f. ήσω. Qui porte une tour, πυργοφόρος, ον.

2. **TOUR**, sm. 1° *Machine pour tourner le bois*, *les métaux*, ὁ τόρνος, ου. Façonner, faire au tour, τορνεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Roue de potier*, ὁ τροχός, οῦ. || 3° *Mouvement circulaire*, ἡ περιστροφή, ῆς; ἡ περιφορά, ᾶς. Faire son tour, περι-φέρομαι (pass.). || 4° *Marche*, *promenade*, ἡ πορεία, ας; ὁ περίπατος, ου. Faire un tour à la campagne, εἰς ἀγροὺς πορεύομαι. Faire un tour de promenade, περιπατέω-ῶ, f. ήσω. || 5° *Mouvement sinueux*. Tours et détours, tours et retours, οἱ ἑλιγμοί, ῶν. || 6° *Circuit*, *circonférence*, ἡ περίοδος, ου; ὁ κύκλος, ου. Faire le tour d'un pays, γώραν περι-έρχομαι; (en naviguant), περι-πλέω. || 7° *Acte d'adresse*, *d'agilité*, τὸ θαῦμα, ατος; τὸ γοήτευμα, ατος. Tours de force, d'adresse, de passe-passe, τὰ θαύματα, ων. Faire des tours de force, etc., θαυματοποιέω-ῶ, f. ήσω. || 8° *Trait d'habileté*, *ruse*, τὸ μηχάνημα, ατος; ἡ ἐξυνη, ης. Jouer un tour à, παρα-κρούομαι, f. σομαι, *acc.* || 9° *Tournure d'une affaire*, ὁ τρόπος, ου. Prendre un bon, un mauvais tour, κλίνω ἐπὶ τὸ βέλτιον, ἐπὶ τὸ χεῖρον. || 10° *Tournure*, *forme de style*, ὁ τρόπος, ου; ἡ φράσις, εως. || 11° *Rang successif*, τὸ μέρος, ους. A mon tour, à ton tour, ἐν τῷ ἐμῷ μέρει, ἐν τῷ σῷ μέρει. Chacun son tour, tour à tour, κατὰ μέρος, ἐν μέρει.

TOURBE, sf., *multitude confuse*, ὁ ὄχλος, ου; ὁ συρφετός, οῦ.

TOURBILLON, sm. 1° *Vent impétueux*, ὁ στρόβιλος, ου; ἡ λαῖλαψ, απος. || 2° *Eau qui tournoie*, ἡ δίνη, ης. || 3° *Ce qui entraîne*, ἡ φορά, ᾶς.

TOURBILLONNER, vn., συ-στρέφομαι (pass.); δινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

TOURELLE, sf., τὸ πυργίδιον, ου.

TOURMENT, sm. 1° *Souffrance physique ou morale*, ἡ ὀδύνη, ης; ἡ ἀλγηδών, όνος. || 2° *Torture*, ἡ βάσανος, ου. || 3° *Peine d'esprit*, *souci*, ἡ φροντίς, ίδος.

TOURMENTANT, ANTE, adj., λυπηρός, ά, όν; ἀνιαρός, ά, όν; (importun), ὀχληρός, ά, όν.

TOURMENTE, sf. 1° *Orage*, *tempête*, ὁ χειμών, ῶνος; ἡ θύελλα, ης. || 2° *Troubles dans un Etat*, ἡ ταραχή, ῆς; ἡ στάσις, εως.

TOURMENTER, va. 1° *Faire souffrir*, βασανίζω, f. ιῶ; στρεβλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Affliger*, *peiner*, ἀνιάω-ῶ, f. άσω; λυπέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Importuner*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.* || 4° *Agiter violemment*, σείω, *acc.* Tourmenter par la tempête, χειμάζω, f. άσω, *acc.* || SE TOURMENTER, vr. 1° *S'agiter*,

se remuer, κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *S'inquiéter*, δϑημονέω-ῶ, f. ήσω.

1. **TOURNANT**, sm. 1° *Coin de rue, de chemin*, ἡ καμπή, ῆς; ἡ ἐπικαμπή, ῆς. Tournant d'une rivière, ὁ ἀγκών, ῶνος. || 2° *Endroit où l'eau tournoie*, ἡ δίνη, ης.

2. **TOURNANT, ANTE**, adj., *qui tourne*, στρεφόμενος, η, ον. || Mouvement tournant (à la guerre), ἡ περίοδος, ου.

TOURNÉ, ÉE, p.p. Voy. TOURNER. || Vin tourné, ὁ ἐξεστηκὼς (ότος) οἶνος, ου.

TOURNÉE, sf., ἡ περίοδος, ου; (pour inspecter), ἡ ἐφοδεία, ας.

TOURNEMENT, sm. Tournement de tête, ὁ ἴλιγγος, ου. Avoir des tournements de tête, ἰλιγγιάω-ῶ, f. άσω.

TOURNER, va. 1° *Façonner au tour*, τορνεύω, f. σω, *acc.* || 2° *Arranger, faire*, ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *Mouvoir en rond*, περι-στρέφω, περι-φέρω, περι-άγω, *acc.* || 4° *Mouvoir à droite ou à gauche*, στρέφω, τρέπω, *acc.* || 5° *Diriger*, τρέπω, *acc.*; vers, εἰς ou πρός *et l'acc.* Tourner ses pas vers un endroit, ἐπὶ χωρίον τι τρέπομαι (moy. avec sens neutre). Tourner ses yeux, ses regards sur qqn, προσ-βλέπω τινά ou τινί. Tourner ses pensées vers une chose, τρέπω τὰς γνώμας πρός τι. || 6° *Faire le tour de*, περι-έρχομαι; περι-οδεύω, f. σω; (par mer), περι-πλέω, *acc.* || 7° *Prendre à revers*, ὄπισθεν γίγνομαι, *gén.* Ils tournèrent l'ennemi, ὄπισθεν ἐγένοντο τῶν πολεμίων. || 8° *Changer le sens de*, μετα-κλίνω, *acc.* || 9° *Changer*, τρέπω, μετα-βάλλω, *acc.* || 10° *Interpréter, prendre*, λαμβάνω, ὑπολαμβάνω, *acc.*; en bien, en mal, ἐπὶ τὸ βέλτιον, ἐπὶ τὸ χεῖρον. || Vn. 1° *Se mouvoir en rond*, περι-στρέφομαι, περι-άγομαι, περι-φέρομαι (pass.). Roue qui tourne, τροχὸς περι-αγόμενος, ου. || 2° *Se mouvoir à droite ou à gauche*, τρέπομαι (moy. avec sens neutre), στρέφομαι (pass.). || 3° *Changer*, μετα-βάλλω, μετα-πίπτω; en qq. chose, εἴς τι. || 4° *Avoir une certaine issue*, ἀπο-βαίνω. Tourner bien, mal, καλῶς, κακῶς ἀπο-βαίνω. || *Au fig.* Tourner à la gloire, à la honte de qqn, φέρω ou παρ-έχω τινὶ κόσμον, αἰσχύνην. || 5° *S'altérer, se gâter*, ἐξ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), ἐκ-τρέπομαι (pass.). || Se TOURNER, vr. 1° *Se mouvoir de côté et d'autre*, στρέφομαι (pass.). || 2° *Se diriger*, τρέπομαι (moy. avec sens neutre); vers, εἰς, ἐπί, πρός *et l'acc.* || *Au fig.* Où me tourner? (que faire?), ποῖ τραπωμαι ou τραπῶ; || 3° *Se changer*, μετα-βάλλω, μετα-πίπτω; en qq. chose, εἴς τι. || 4° *Prendre parti*. Se tourner du côté de qqn, τινὶ προσ-τίθεμαι (moy.). Se tourner contre qqn, τινὶ προσ-φέρομαι (pass.).

TOURNESOL, sm., *plante*, τὸ ἡλιοτρόπιον, ου.

TOURNEUR, sm., *artisan qui fait des ouvrages au tour*, ὁ τορνευτής, οῦ. Ciseau de tourneur, τὸ τορνευτήριον, ου. L'art du tourneur, ἡ τορνευτική, ῆς.

TOURNOIEMENT ou **TOURNOÎMENT**, sm. ἡ περιστροφή, ῆς. Tournoiement de tête, ὁ ἴλιγγος, ου.

TOURNOYANT, ANTE, adj., δινούμενος, η, ον; περιδινούμενος, η, ον.

TOURNOYER, vn. 1° *Tourner en faisant plusieurs tours*, κύκλῳ περι-φέρομαι (pass.); δινέομαι-οῦμαι, περι-δινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι || 2° *Biaiser*, στροφὰς στρέφομαι (pass.).

TOURNURE, sf. 1° *Habitude du corps*, τὸ σχῆμα, ατος. || 2° *Tour*, ὁ τρόπος, οῦ. Prendre une bonne, une mauvaise tournure, καλῶς, κακῶς ἀπο-βαίνω. || Tournure de phrase, τὸ λέξεως εἶδος, ους.

TOURTEREAU, sm., τὸ τρυγόνιον, ου.

TOURTERELLE, sf., ἡ τρυγών, όνος.

TOURTIÈRE, sf., *ustensile de cuisine*, κρίβανος, ου.

TOUSSER, vn., βήττω, f. βήξω. Qui tousse, βηχώδης, ες. Tousser un peu, ὑπο-βήττω, f. βήξω.

TOUSSERIE, sf., *toux fréquente*, ἡ συχνοτέρα (ας) βήξ, *gén.* βηχός.

1. **TOUT, TOUTE**, adj. 1° *Qui comprend totalité, intégrité*, πᾶς, πᾶσα, πᾶν. Tout entier *ou* tout, πᾶς, etc.; ἅπας, σύμπας, πασα, παν; ὅλος, η, ον. Toute la ville, πᾶσα ἡ πόλις. Toutes les villes, πᾶσαι αἱ πόλεις. L'armée tout entière, toute l'armée, ὅλον τὸ στράτευμα. Une ville tout entière, toute une ville, πόλις πᾶσα, πόλις ὅλη. Tous, πάντες, ων. Tous ensemble, σύμπαντες, ων. Toutes choses, πάντα, ων. Tous ceux qui, πάντες ὅσοι *ou simpl*t ὅσοι. Tout ce qui, ὅσα. || 2° *Chaque*, πᾶς, πᾶσα, πᾶν; ἕκαστος, η, ον. Toute route, πᾶσα ὁδός. Tous les jours, tous les ans, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, κατ' ἔτος. Tous les cinq ans, διὰ πέμπτου ἔτους, διὰ πέντε ἐτῶν.

2. **TOUT**, sm. 1° *Toutes choses, toutes sortes de choses*, πάντα, ἅπαντα, ων. Tout faire pour, πάντα ποιέω-ῶ, f. ήσω ὥστε *et l'inf.* Etre tout pour qqn, πάντα εἰμί τινι. Avant tout, πάντων μάλιστα, πρὸ πάντων. || 2° *Tout le monde*, πάντες, ων. Tout fuyait, πάντες ἔφευγον. || Le TOUT, sm. 1° *Une chose considérée dans son entier*, τὸ πᾶν, *gén.* παντός; τὸ ὅλον, ου. || 2° *Ce qu'il y a de principal*, τὸ κεφάλαιον, ου; τὸ μέγιστον, ου. || Loc. ADV. A tout prendre, après tout, συλλήβδην, τὸ ὅλον. || Du tout, πάντως. Ne... pas du tout *ou simpl*t pas du tout, οὐδαμῶς, μηδαμῶς. || Du tout au tout, τοῦ παντός. || En tout, (sous tous les rapports), πάντα, τὰ πάντα; (au total), οἱ πάντες, αἱ πᾶσαι, τὰ πάντα. Ils envoient mille hoplites en tout, χιλίους τοὺς πάντας ὁπλίτας πέμπουσιν.

3. **TOUT**, qqf. **TOUTE**, adv., *entièrement*, πάντως, ὅλως; (avec un adj. et un adverbe), τὰ πάντα ou πάνυ *ou* le superlatif. Tout heureux, τὰ πάντα ou πάνυ εὐδαίμων, ον; εὐδαιμονέστατος, η, ον. Toi, tout le premier, σὺ, πάντων πρῶτος ou ἐν τοῖς πρώτοις. Tout autre, tout différent, διαφορώτατος, η, ον. Tout à côté, tout auprès, ἐγγύτατα. Tout au plus, τὰ μάλιστα. || Tout EN, (et au participe présent), ἅμα ou μεταξύ *avec le participe*. Ils combattaient tout en marchant, ἐμάχοντο ἅμα πορευόμενοι. || Tout... QUE, loc. conj. Voy. QUOIQUE.

TOUTEFOIS, adv., ὅμως, ἀλλά. || Si toutefois, εἴ γε, εἰν γέ. Pour l'emploi. Voy. SI.

TOUTE-PUISSANCE, sf., δύναμις (εως) ἡ μεγίστη, ης.

TOUT-PUISSANT, TOUTE-PUISSANTE, adj., ὁ πάντα δυνάμενος, ἡ πάντα δυναμένη, τὸ πάντα δυνάμενον. Etre tout-puissant, πάντα δύναμαι.

TOUX, sf., ἡ βήξ, *gén.* βηχός. Petite toux, toux sèche, τὸ βηχίον, ου. Atteint de toux, βηχικός, ή, όν. Semblable à la toux, βηχώδης, ες.

TOXIQUE, sm., *poison*, τὸ τοξικόν, οῦ.

TRACAS, sm., ὁ ὄχλος, ου; ἡ πραγματεία, ας. Se donner du tracas, πραγματεύομαι, f. σομαι.

TRACASSER, vn. et va., ἐν-οχλέω-ῶ; qqn, τινά ou τινί.

TRACASSERIE, sf., ἡ ἐνόχλησις, εως; ἡ ἔρις, ιδος.

TRACASSIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ, ἡ φιλόνεικος, ου.

TRACE, sf., (au pr. et au fig.), τὸ ἴχνος, ους. Traces des coups, τὰ ἴχνη τῶν πληγῶν. Suivre les traces de qqn, marcher sur les traces de qqn, τὰ ἴχνη τινὸς μετ-έρχομαι.

TRACÉ, ÉE, p.p. Voy. TRACER. || Sm., *représentation par des traits*, τὸ διάγραμμα, ατος; ἡ διαγραφή, ῆς.

TRACEMENT, sm., ἡ διαγραφή, ῆς.

TRACER, va. 1° *Dessiner, décrire*, (au pr. et au fig.), δια-γράφω, ὑπο-γράφω, *acc.* Tracer le plan d'un Etat, πολιν δια-γράφω. || *Au fig.* Tracer le tableau, l'image d'une chose, λόγῳ ὑπο-γράφω τι. || 2° *Indiquer, montrer*, δείκνυμι; σημαίνω, f. ανῶ, *acc.* Tracer le chemin à qqn, (lui donner l'exemple), τινὶ ἐξ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

TRACHÉE-ARTÈRE, sf., ἀρτηρία (ας) ἡ τραχεῖα, ας.

TRACHINE, v., ἡ Τραχίς, ῖνος. Habitant de Trachine, ὁ Τραχίνιος, ου.

TRACTION, sf., ἡ ἕλξις, εως; ἡ ὁλκή, ῆς.

TRADITION, sf. 1° *Action de livrer une chose*, ἡ παράδοσις, εως. || 2° *Voie par laquelle une chose est transmise*, ἡ παράδοσις, εως. || 3° *Choses transmises par la tradition*, ἡ παράδοσις, εως; τὰ παραδεδομένα, ων. || 4° *Coutume transmise*, τὸ νομιζόμενον, ου. Les traditions, οἱ ἄγραφοι νόμοι, ων.

TRADITIONNEL, ELLE, adj., παραδόσιμος, ον; παραδοτός, ή, όν.

TRADUCTEUR, sm., ὁ μεταφραστής, οῦ; ὁ ἑρμηνεύς, έως.

TRADUCTION, sf., ἡ μετάφρασις, εως; ἡ ἑρμηνεία, ας.

TRADUIRE, va. 1° *Transférer*, μεθ-ίστημι, μετα-τίθημι, *acc.* || Traduire qqn devant les juges, devant un tribunal, en justice, ὑπ-άγω τινὰ εἰς τοὺς δικαστάς, εἰς δίκην. || 2° *Faire passer dans une autre langue*, μετα-γράφω; ἑρμηνεύω, f. σω, *acc.* Traduire qq. chose en grec, μετα-γράφω τι εἰς τὸ Ἑλληνικόν. Se faire traduire qq. chose, τι μετα-γράφομαι (moy.). || 3° *Expliquer, éclaircir*, ἐξ-ηγέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.*

TRAFIC, sm., *négoce*, ἡ ἐμπορία, ας; ἡ ἐμπολή, ῆς. Faire du trafic. Voy. TRAFIQUER.

TRAFIQUANT, sm., ὁ ἔμπορος, ου. Relatif aux trafiquants, ἐμπορικός, ή, όν.

TRAFIQUER, vn., ἐμ-πολάω-ῶ, f. ήσω; ἐργολαβέω-ῶ, f. ήσω. Trafiquer en gros, ἐμ-πορεύομαι. Trafiquer en détail, καπηλεύω, f. σω. || *Au fig.* Trafiquer d'une chose, καπηλεύω τι.

TRAGACANTHE, sf., *arbrisseau*, ἡ τραγάκανθα, ης; ἡ τραγάκανθος, ου.

TRAGÉDIE, sf. 1° *Pièce de théâtre*, ἡ τραγῳδία, ας; οἱ τραγῳδοί, ῶν. A l'époque des tragédies nouvelles, τραγῳδοῖς καινοῖς. Jouer la tragédie, τραγῳδέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Evénement funeste*, ἡ τραγῳδία, ας.

TRAGÉDIEN, sm., *acteur tragique*, ὁ τραγῳδός, οῦ.

TRAGIQUE, adj. 1° *Qui appartient à la tragédie*, τραγικός, ή, όν. Auteur, poète tragique, ὁ τραγικός, οῦ; ὁ τραγῳδοποιός, οῦ. || 2° *Funeste*, οἰκτρός, ά, όν; τραγικός, ή, όν. || Sm. 1° *Le genre tragique*, ἡ τραγική, ῆς. || 2° *Auteur de tragédies*, ὁ τραγικός, οῦ.

TRAGIQUEMENT, adv., τραγικῶς.

TRAHIR, va., (dans tous les sens), προ-δίδωμι, *acc.* Trahir les Grecs, ses serments; les secrets, les espérances de qqn, προ-δίδωμι τοὺς Ἕλληνας, τοὺς ὅρκους; τὰ κρυπτά, τὰς ἐλπίδας τινός.

TRAHISON, sf., ἡ προδοσία, ας. En trahison, par trahison, προδοσίᾳ.

TRAIN, sm. 1° *Allure, marche*, ἡ βάδισις, εως; τὸ βάδισμα, ατος. Aller bon train, τάχιστα βαδίζω; (à cheval, en voiture), τάχιστα ἐλαύνω. || 2° *Mouvement*, ἡ κίνησις, εως. Mettre qqn en train, τινὰ κινέω-ῶ, f. ήσω. Etre en train (en mouvement), κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Etre en train de faire une chose, εἰμὶ πρός τινι ou περί τι. || Mettre une affaire en train, πράγματος ἄρχομαι, f. ἄρξομαι. L'affaire est en bon train, καλῶς προ-χωρεῖ τὸ πρᾶγμα. || 3° *Partie des animaux*. Le train de devant, τὰ πρόσθια, ων. Le train de derrière, τὰ ὀπίσθια, ων. || 4° *Suite de valets, de chevaux*, ἡ ἀκολουθία, ας. || 5° *Suite de bêtes de transport*, τὰ σκευοφόρα, ων; τὰ ὑποζύγια, ων. || 6° *Bruit, tapage*, ὁ θόρυβος, ου. Faire du train, θορυβέω-ῶ, f. ήσω. || 7° *Habitude, manière d'être*, ἡ κατάστασις, εως. Train de vie, ἡ ἀγωγή, ῆς.

TRAÎNANT, ANTE, adj. 1° *Qui traîne à terre*, ἐπισεσυρμένος, η, ον. || 2° *Languissant*, ψυχρός, ά, όν.

TRAÎNARD, sm., *soldat qui reste en arrière*, ὁ ὑστερῶν (οὔντος) ἀπὸ τοῦ στρατεύματος. Les traînards, οἱ μένοντες, ων.

TRAÎNE, sf., *queue traînante d'une robe*, τὸ σύρμα, ατος.

TRAÎNEAU, sm. 1° *Sorte de voiture*, τὸ ἕλκηθρον, ου. || 2° *Sorte de filet*, ἡ σαγήνη, ης. Pêcher au traîneau, σαγηνεύω, f. εύσω.

TRAÎNÉE, sf., ὁ ὁλκός, οῦ.

TRAÎNER, va. 1° *Tirer après soi*, ἕλκω, σύρω, ἐπι-σύρω, *acc.* Traîner un char, ἅρμα ἄγω. Traîner après soi, ἑφ-έλκομαι (moy.), *acc.* || *Au fig.* Traîner une vie malheureuse, λυπηρὸν βίον δι-έλκω. || 2° *Tromper par des retards*, διατριβαῖς βουκολέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn. 1° *Pendre jusqu'à terre*, σύρομαι, ἐπι-σύρομαι (pass.). || 2° *Etre hors de sa place*, εἰκῇ κεῖμαι. Laisser traîner qq. chose, εἰκῇ τίθημί τι. || 3° *Etre dans un état de langueur*, δι-άγω νοσῶν, οὖσα, οὖν. || 4° *Ne point*

avancer, μηκύνομαι, f. υνθήσομαι. || 5° *Etre languissant, froid*, εἰμὶ ψυχρός, ά, όν. || 6° *Ilester en arrière*, ὑστερέω-ῶ, f. ήσω. || SE TRAÎNER, vr., 1° *Se glisser en rampant*, ἕρπω, προσ-έρπω. || 2° *Marcher avec grande peine*, μόλις προ-βαίνω. || 3° *Etre froid, languissant*, εἰμὶ ψυχρός, ά, όν.

TRAÎNEUR, sm. Voy. TRAÎNARD.

TRAIRE, va., βδάλλω, f. βδαλῶ; ἀμέλγω, f. ἀμέλξω, *acc.* Traire une vache, du lait, ἀμέλγω βοῦν, γάλα.

TRAIT, sm. 1° *Action de tirer*, ἡ ἕλξις, εως. Cheval de trait, ὁ ζύγιος ἵππος, ου. || 2° *Longe, corde*, ὁ ἱμάς, άντος. || 3° *Ce qui entraîne l'un des bassins d'une balance*, ἡ ὁλκή, ῆς. || 4° *Action de humer*, ἡ σπάσις, εως. Boire d'un seul trait, ἀμυστὶ πίνω. Boire à longs traits, χανδὸν πίνω. || 5° *Arme que l'on lance, projectile*, τὸ βέλος, ους. Lancer des traits, βέλη ἵημι ou ἀφ-ίημι. Gens de traits, οἱ τοξόται, ῶν; οἱ ἀκοντισταί, ῶν. || 6° *Ligne tracée*, ἡ γραμμή, ῆς. || 7° *Linéaments du visage*, ὁ τοῦ προσώπου τύπος, ου; τὸ πρόσωπον, ου. || 8° *Action, fait*, τὸ ἔργον, ου; τὸ πρᾶγμα, ατος. Trait d'esprit, τὸ χαριέντισμα, ατος. || 9° *Marque distinctive*, ὁ χαρακτήρ, ῆρος. Traits de ressemblance, αἱ ὁμοιότητες, ων; avec qqn, τινί. || 10° *Atteinte, attaque*, τὸ βέλος, ους. || 11° *Rapport d'une chose à une autre*. Avoir trait à une chose, τείνω εἴς ου πρός τι.

TRAITABLE, adj., εὐμεταχείριστος, ον; εὐσύμβολος, ον.

TRAITE, sf. 1° *Espace parcouru*, ἡ ὁδός, οῦ. D'une seule traite, μιᾷ ὁρμῇ. || 2° *Transport de marchandises*, ἡ κομιδή, ῆς.

TRAITÉ, sm. 1° *Ouvrage où l'on traite d'un sujet*, ἡ συγγραφή, ῆς; ὁ λόγος, ου; ἡ πραγματεία, ας. || 2° *Convention faite entre souverains, entre Etats*, αἱ συνθῆκαι, ῶν; αἱ σπονδαί, ῶν. Conclure un traité avec qqn, συνθήκας ou σπονδὰς πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Rompre un traité, συνθήκας λύω, f. λύσω. Violer un traité, συνθήκας παρα-βαίνω. Selon le traité, κατὰ τὰς συνθήκας. Contrairement au traité, παρὰ τὰς συνθήκας. Traité de paix, ἡ συναλλαγή, ῆς. || 3° *Contrat, convention de commerce*, ἡ συναλλαγή, ῆς; τὸ συμβόλαιον, ου. Relatif à un traité, συμβόλαιος, α ον.

TRAITEMENT, sm. 1° *Manière d'agir avec qqn*, ὁ τρόπος, ου. Bon traitement, ἡ φιλανθρωπία, ας. Mauvais traitement, ἡ αἰκία, ας; ἡ ὕβρις, εως. Faire subir à qqn de mauvais traitements, τινὰ ὑβρίζω, f. ιῶ. Subir de mauvais traitements, ὑβρίζομαι, f. ισθήσομαι; de la part de qqn, ὑπό τινος. Recevoir de qqn de bons, de mauvais traitements, εὖ, κακῶς πάσχω ὑπό τινος. || 2° *Appointements, salaire*, ὁ μισθός, οῦ. || 3° *Conduite d'une maladie*, ἡ θεραπεία, ας.

TRAITER, va. 1° *Se comporter avec qqn*, χράομαι-ῶμαί τινι; προσ-φέρομαί (pass.) τινι ou πρός τινα. Traiter mal qqn, κακῶς χρῶμαί τινι. Traiter qqn en ami, en ennemi, ὡς φίλῳ, ὡς πολεμίῳ χρῶμαί τινι. || 2° *Soigner (un malade, une maladie)*, θεραπεύω, f. σω, *acc.* || 3° *Donner à manger à, régaler*, ἑστιάω-ῶ, *acc.* Traiter magnifiquement, splendidement, εὐωχέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Exécuter, faire*, ποιέω-ῶ, f. ήσω; ἐργάζομαι, *acc.* || 5° *Qualifier*, προσ-αγορεύω, καλέω-ῶ, *acc.*; de, *acc.* Traiter qqn de sophiste, de mendiant, τινὰ σοφιστὴν, πτωχὸν ἀπο-καλέω-ῶ. || Va. et vn. 1° *Discuter, raisonner*, πραγματεύομαι, f. σομαι; une chose, d'une chose, τί, περί τι, περί τινος. || 2° *Négocier*, δια-πράττομαι (moy.); χρηματίζω, f. ιῶ; une chose, d'une chose, περί τινος; avec qqn, πρός τινα.

TRAITEUR, sm., ὁ κάπηλος, ου.

TRAÎTRE, TRESSE, adj., προδοτικός, ή, όν; ἄπιστος, ον. || Sm. et sf., ὁ προδότης, ου; *fém.* ἡ προδότις, ιδος. Traître à ses serments, προδότης τῶν ὅρκων. Etre traître à ses serments, προ-δίδωμι τοὺς ὅρκους. || EN TRAÎTRE, loc. adv., προδοτικῶς.

TRAÎTREUSEMENT, adv., προδοτικῶς, προδοσίᾳ.

TRAJAN, *h.*, ὁ Τραϊανός, οῦ.

TRAJET, sm. 1° *Espace à parcourir d'un lieu à un autre*, ἡ ὁδός, οῦ; ὁ πόρος, ου. || 2° *Action de traverser cet espace*, ἡ διάβασις, εως; (par mer), ὁ διάπλους, ου.

TRAME, sf. 1° *Fil conduit par la navette*, ἡ κρόκη, ης; ἡ ἐφ-υφή, ῆς. || 2° *Complot*, ἡ ἐπιβουλή, ῆς. Ourdir une trame, ἐπιβουλὴν ἐπι-βουλεύω, f. εύσω.

TRAMER, va. 1° *Faire passer la trame*, ἐν-υφαίνω, ἐφ-υφαίνω, f. ανῶ, *acc.* || 2° *Machiner*, ὑφαίνω, f. ανῶ; πλέκω, f. πλέξω; μηχανάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι, *acc.* Tramer un complot, ἐπιβουλὴν ἐπι-βουλεύω, f. εύσω.

1. **TRANCHANT**, sm., *côté tranchant d'un objet*, ἡ ἀκμή, ῆς. A deux tranchants, ἀμφήκης, ες; δίστομος, ον.

2. **TRANCHANT, ANTE**, adj. 1° *Qui tranche*, τμητικός, ή, όν; ὀξύς, εῖα, ύ. || 2° *Décisif*, εὔθαρσής, ές; εὔτολμος, ον. || Couleurs tranchantes (très vives), χρώματα λαμπρότατα.

TRANCHE, sf., *morceau coupé*, τὸ τμῆμα, ατος.

TRANCHÉ, ÉE, p.p. Voy. TRANCHER. || Adj., *disparate*, διάφωνος, ον.

TRANCHÉE, sf. 1° *Excavation*, τὸ ὄρυγμα, ατος. || 2° *Fossé*, ἡ τάφρος, ου. || 3° Au pl., *coliques aiguës*, οἱ στρόφοι, ων.

TRANCHER, va., *couper*, τέμνω, ἀπο-τέμνω, *acc.* || *Au fig.* Trancher la difficulté, ἀπορίαν λύω, f. σω. || Vn. 1° *Décider hardiment*, θρασέως δια-κρίνω ou δι-αιρέω-ῶ; sur une chose, τί. || Trancher de qqn, πράττω τά τινος. Trancher du grand seigneur, λαμπρύνομαι, f. υνοῦμαι. || 2° *Faire disparate*, δια-φωνέω-ῶ, f. ήσω.

TRANCHET, sm., *outil de cordonnier*, ὁ τομεύς, έως; ἡ σμίλη, ης.

TRANQUILLE, adj., ἥσυχος, ον (ἡσυχαίτερος, ἡσυχώτατος); ἡσύχιος, ον; (en parl. de la mer), γαληνός, όν. Vie tranquille, ὁ βίος ἥσυχος, ου. Les gens tranquilles, οἱ ἡσύχιοι, ων. Se tenir tranquille, ἡσυχάζω, f. άσω.

TRANQUILLEMENT, adv., ἡσύχως; ἡσυχῇ, ἠρέμα.

TRANQUILLISANT, ANTE, adj., παρήγορος, ον; παραμυθητικός, ή, όν.

TRANQUILLISER, ἡσυχάζω, f. άσω; πα-

ρα-μυθέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι, *acc.* || SE TRANQUILLISER, vr., ήσυχάζω, f. άσω; ήσυχίαν ἄγω.

TRANQUILLITÉ, sf., (au pr. et au fig.), ἡ ἡσυχία, ας. La tranquillité de l'air, ἡ εὐδία, ας. La tranquillité de l'âme, ἡ εὐδία τῆς ψυχῆς. Vivre dans la tranquillité, ἡσυχίαν ἄγω.

TRANSACTION, sf., ἡ σύμβασις, εως. Faire une transaction avec qqn, συμ-βαίνω πρός τινα.

TRANSALPIN, INE, adj., ὑπεράλπειος, ον.

TRANSBORDER, va., μετα-διβάζω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.*

TRANSCENDANCE, sf., ἡ ὑπεροχή, ῆς.

TRANSCENDANT, ANTE, adj., ἄκρος, α, ον; ὑπερβάλλων, ουσα, ον.

TRANSCRIPTION, sf., ἡ μεταγραφή, ῆς.

TRANSCRIRE, va., μετα-γράφω, *acc.*

TRANSE, sf., ἡ ἀγωνία, ας.

TRANSFÈREMENT, sm., ἡ ἀγωγή, ῆς.

TRANSFÉRER, va. 1° *Transporter*, μεταφέρω; μετα-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* || 2° *Céder*, παρα-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι, *gén.*; ἀ, *dat.*

TRANSFERT, sm., ἡ παραχώρησις, εως.

TRANSFIGURATION, sf., ἡ μεταμόρφωσις, εως.

TRANSFIGURER (SE), vr., μετα-μορφόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

TRANSFORMATION, sf., ἡ μετασχημάτισις, εως; ἡ μεταμόρφωσις, εως.

TRANSFORMER, va., μετα-σχηματίζω, f. ιῶ; μετα-μορφόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE TRANSFORMER, vr., les mêmes verbes au passif.

TRANSFUGE, sm., ὁ αὐτόμολος, ου. Etre transfuge, αὐτομολέω-ῶ, f. ήσω.

TRANSFUSER, va., μετα-χέω, *acc.*

TRANSGRESSER, va., παρα-βαίνω, *acc.* Transgresser les lois, παρα-νομέω-ῶ, f. ήσω.

TRANSGRESSEUR, sm., ὁ παραβαίνων, οντος; de, *acc.*

TRANSGRESSION, sf., ἡ παράβασις, εως. Transgression des lois, ἡ παρανομία, ας.

TRANSIGER, vn., συμ-βαίνω; avec qqn, τινί ου πρός τινα.

TRANSIR, va. 1° *Pénétrer de froid*, ῥιγῶν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 2° *Frapper de crainte*, ἐκ-πλήττω, *acc.* || Vn., *être pénétré de froid*, ῥιγόω-ῶ.

TRANSISSEMENT, sm., τὸ ῥῖγος, ους.

TRANSITIF, IVE, adj., μεταβατικός, ή, όν.

TRANSITION, sf., ἡ μετάβασις, εως; ἡ μεταβολή, ῆς.

TRANSITOIRE, adj., ἐξίτηλος, ον; ὀλιγοχρόνιος, ον.

TRANSLATION, sf., ἡ μεταφορά, ᾶς.

TRANSMETTRE, va., παρα-δίδωμι, *acc.*; le pouvoir à qqn, ἀρχήν τινι. Transmettre une lettre, ἐπιστολὴν δια-πέμπω.

TRANSMIGRATION, sf., ἡ μετανάστασις, εως. || La transmigration des âmes, ἡ μετεμψύχωσις, εως.

TRANSMISSIBLE, adj., παραδόσιμος, ον; παραδοτός, ή, όν.

TRANSMISSION, sf., ἡ παράδοσις, εως. Par transmission, ἐκ παραδόσεως.

TRANSMUER, va., μετα-βάλλω, *acc.*

TRANSMUTATION, sf., ἡ μεταβολή, ῆς.

TRANSPARENCE, sf., ἡ διαφάνεια, ας.

TRANSPARENT, ENTE, adj., διαφανής, ές; διαυγής, ές; διαφεγγής, ές.

TRANSPERCER, va., δια-πείρω, δι-ελαύνω, δια-τιτρώσκω, *acc.* Transpercer qqn d'une javeline, δι-ελαύνω τινὰ ὀρατίῳ.

TRANSPIRATION, sf., ὁ διάπνους, ου; ἡ διαπνοή, ῆς.

TRANSPIRER, vn. 1° *S'exhaler par les pores*, δια-πνέομαι (pass.). || 2° *Laisser exhaler*, (en parl. du corps), δια-πνέω; δια-φορέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Faire transpirer, διαφορέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 3° *S'ébruiter*, ἐκφέρομαι (pass.).

TRANSPLANTATION, sf., ἡ μεταφυτεία, ας; ἡ μεταφύτευσις, εως.

TRANSPLANTER, va., (des plantes), μεταφυτεύω, f. σω; (des personnes), μετ-οικίζω, f. ιῶ, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || SE TRANSPLANTER, vr., *aller habiter*, μετ-οικίζομαι, f. ιοῦμαι; dans, εἰς *et l'acc.*

TRANSPORT, sm. 1° *Action de porter d'un lieu dans un autre*, ἡ ἀγωγή, ῆς; ἡ κομιδή, ῆς; ἡ διακομιδή, ῆς. Moyens de transport, τὰ πρὸς τὴν ἀγωγήν. Frais de transport, αἱ τῆς ἀγωγῆς ου τῆς κομιδῆς δαπάναι, ῶν. || Bâtiment de transport, τὸ φορτηγικὸν πλοῖον, ου; pour la cavalerie, τὸ ἱππαγωγὸν πλοῖον; pour les soldats, ἡ στρατιῶτις (ιδος) ναῦς, *gén.* νεώς. || 2° *Voiture servant au transport*, ἡ ἅμαξα, ης. || 3° *Cession juridique*, ἡ παραχώρησις, εως. || 4° *Mouvement violent*, ἡ ὁρμή, ῆς. Transport de joie, ἡ περιχάρεια, ας. Transport de colère, ἡ ὀργὴ (ῆς) ἰσχυρά, ᾶς. || 5° *Enthousiasme*, ὁ ἐνθουσιασμός, οῦ. || Transport au cerveau, *ou simpl*t transport, ἡ φρενῖτις, ιδος.

TRANSPORTABLE, adj., ἀγώγιμος, ον μεταφορητός, ὴ, όν.

TRANSPORTÉ, ÉE, p.p. Voy. TRANSPORTER. || Transporté de joie, de plaisir, *ou simpl* transporté, ἐπηρμένος, η, ον; περιχαρής, ές.

TRANSPORTER, va. 1° *Porter ailleurs*, κομίζω, δια-κομίζω, παρα-κομίζω, f. ιῶ, *acc.* Transporter par eau, par mer, δια-πορθμεύω, f. σω, *acc.*; d'un lieu dans un lieu, ἐκ τόπου εἰς τόπον. || 2° *Placer ailleurs, transférer*, μεθ-ίστημι, μετα-φέρω, *acc.* || 3° *Céder, attribuer*, παρα-χωρέω-ῶ, f. ήσω et ήσομαι, *gén.*; ἀ, *dat.* || 4° *Mettre hors de soi*, ἐξ-ίστημι, *acc.* Il est transporté de colère, ὑπ' ὀργῆς ἐξ-ίσταται (moy. avec sens neutre). || SE TRANSPORTER, vr., *se rendre*, ἔρχομαι, παρα-γίγνομαι, πορεύομαι; dans un lieu, εἰς, ἐπί, πρὸς τόπον.

TRANSPOSER, va., *changer de place*, μετα-τίθημι, *acc.* || SE TRANSPOSER, vr., μετατίθεμαι (pass.).

TRANSPOSITION, sf., ἡ μετάθεσις, εως.

TRANSVASEMENT, sm., ὁ μεταγγισμός, οῦ.

TRANSVASER, va., μετ-αγγίζω, f. ιῶ, *acc.*

TRANSVERSAL, ALE, adj., πλάγιος, ος et α, ον.

TRANSVERSALEMENT, adv., πλαγίως.

TRAPÈZE, sm., *figure de géométrie*, τὸ τραπέζιον, ου.

TRAPÉZONTE, *v.*, ἡ Τραπεζοῦς, οῦντος. Habitant de Trapézonte, ὁ Τραπεζούντιος, ου.

TRAPPE, sf., *porte à coulisse*, ἡ καταρρακτὴ (ῆς) θύρα, ας.

TRAPU, UE, adj., τετράγωνος, ον; στρογγύλος, η, ον.

TRAQUER, va., περι-στοιχίζομαι, f. ισῦμαι, *acc.*

TRAVAIL, sm. 1° *Peine, soin qu'on prend pour faire une chose*, ὁ πόνος, ου; ἡ ἐργασία, ας. Avec beaucoup de travail, μετὰ πολλοῦ πόνου. Sans travail, ἀπόνως. Travail excessif, ἡ πολυπονία, ας. Qui aime le travail, φιλόπονος, ον. Aimer le travail, φιλοπονέω-ῶ, f. ήσω. Amour du travail, ἡ φιλοπονία, ας. Le travail du fer, du bois, de la terre, ἡ ἐργασία σιδήρου, ξύλων, γῆς. Le travail de la digestion, ἡ ἐργασία τροφῆς. || 2° *Ouvrage fait ou à faire*, τὸ ἔργον, ου. Travail fait avec art, τὸ τέχνημα, ατος. Les travaux de la guerre, τὰ πολεμικὰ ἔργα. Les travaux des champs, ἡ γεωργία, ας. || 3° *Manière dont un ouvrage est fait*, ἡ τέχνη, ης; ἡ κατασκευή, ῆς.

TRAVAILLER, va. 1° *Tourmenter, faire souffrir*, ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.*; ἄγχω, f. ἄξω, *acc.* || 2° *Agiter, troubler*, ἐπ-αίρω; ἀνα-ταράττω, f. ἄξω, *acc.* || 3° *Façonner*, ἐργάζομαι, κατ-εργάζομαι; ἐκ-πονέω-ῶ, δια-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Soigner, exécuter avec soin*, ἀκριβῶς ἐργάζομαι ou δια-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Vn. 1° *Se donner de la peine, faire un ouvrage*. ἐργάζομαι; πονέω-ῶ, δια-πονέω-ῶ, f. ήσω. Travailler à la terre, γεωργέω-ῶ, f. ήσω. Travailler à une chose, περί τι ou περί τινος σπουδάζω, f. άσω. Travailler à *et l'inf.*, σπουδάζω ὅπως *et le fut. de l'ind.* Je travaille à instruire les autres, σπουδάζω ὅπως διδάξω τοὺς ἄλλους; *qq. fois* διδάσκων τοὺς ἄλλους. || 2° *Se déjeter*, ἕλκομαι (pass.). || 3° *Fermenter*. Voy. ce mot. || SE TRAVAILLER, vr., *et* se travailler l'esprit, μεριμνάω-ῶ, f. ήσω; φροντίζω, f. ιῶ.

TRAVAILLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ἐργάτης, ου; *fém.* ἡ ἐργάτις, ιδος.

TRAVERS, sm. 1° *Largeur d'un corps*, τὸ εὖρος, ους. || 2° *Obliquité*, τὸ πλάγιον, ου. || 3° *Bizarrerie*, ἡ σκαιότης, ητος; ἡ δυσκολία, ας. || EN TRAVERS, loc. adv., πλαγίως, ἐκ πλαγίου. || DE TRAVERS, loc. adv. 1° *Obliquement*, πλαγίως. Qui est de travers, πλάγιος, ός *et* α, ον. || 2° *A contresens*, σκαιῶς, οὐκ ὀρθῶς. || A TRAVERS, AU TRAVERS, loc. adv., διὰ μέσου; (avec un nom), διά, *gén.* Marcher à travers les champs, πορεύομαι διὰ τῶν ἀγρῶν. A travers la cuirasse, διὰ τοῦ θώρακος.

TRAVERSE, sf. 1° *Pièce de bois mise en travers*, τὸ διάξυλον, ου; τὸ ζυγόν, οῦ. || 2° *Chemin transversal*, ἡ πλαγία (ας) ὁδός, οῦ. || 3° *Obstacle*, τὸ ἐμπόδισμα, ατος. || 4° *Revers*, ἡ συμφορά, ᾶς. || A LA TRAVERSE, loc. adv., *en faisant obstacle*, ἐμποδών. Venir a la traverse, ἐμποδὼν γίγνομαι.

TRAVERSÉE, sf., ὁ διάπλους, ου. || *Au fig.* Faire la traversée de la vie, βίον διαπλέω.

TRAVERSER, va. 1° *Passer à travers*, δια-βαίνω, *acc.*; la mer, θάλατταν; un fleuve, ποταμόν. || 2° *Couler à travers*, δια-ρρέω, *acc.* Le fleuve traverse la ville, ὁ ποταμὸς δια-ρρεῖ τὴν πόλιν. || 3° *Percer de part en part*, δια-πείρω, δι-ελαύνω, *acc.* || 4° *Faire obstacle*, ἐμποδὼν γίγνομαι, *dat.*

TRAVERSIER, IÈRE, adj., πλάγιος, ος *et* α, ον.

TRAVERSIN, sm., τὸ προσκεφάλαιον, ου.

TRAVESTIR, va. 1° *Déguiser*, σκευάζω, δια-σκευάζω, f. άσω, *acc.*; en, εἰς *et l'acc.* || 2° *Altérer*, παρα-στρέφω, δια-στρέφω, *acc.* || SE TRAVESTIR, vr. 1° *Se déguiser*, σκευάζομαι, δια-σκευάζομαι, f. ασθήσομαι; en, εἰς *et l'acc.* || 2° *User de feinte*, πλάττομαι, f. πλάσομαι.

TRAVESTISSEMENT, sm., ἡ σκευή, ῆς.

TRÉBIE, *fl.*, ὁ Τρεβίας, ου *et* α.

TRÉBUCHEMENT, sm., τὸ σφάλμα, ατος.

TRÉBUCHER, vn. 1° *Faire un faux pas*, σφάλλομαι (pass.). Faire trébucher, σφάλλω, *acc.* || 2° *Tomber*, πίπτω.

TRÉBUCHET, sm., *piège*, ἡ πάγη, ης; ἡ παγίς, ίδος.

TRÈFLE, sm., *plante*, τὸ τρίφυλλον, ου.

TREILLAGE, sm., ἡ κιγκλίς, ίδος.

TREILLE, sf. 1° *Berceau de ceps de vigne*, ἡ ἀμπελίνη σκηνή, ῆς. || 2° *Vigne grimpante*, ἡ ἀναδενδράς, άδος.

TREILLIS, sm., ἡ κιγκλίς, ίδος.

TREILLISSER, va., κιγκλίδα περι-βάλλω, *dat.*

TREIZE, adj. num., τρεῖς, τρία καὶ δέκα; *gén.* τριῶν καὶ δέκα.

TREIZIÈME, adj. num., τρίτος, η, ον καὶ δέκατος, η, ον.

TREMBLANT, ANTE, adj. 1° *Qui tremble*, τρομώδης, ες. Voix tremblante, ἡ φωνὴ παλλομένη, της. || 2° *Epouvanté, saisi d'effroi*, ἐκπλαγείς, εῖσα, έν; περίφοβος, ον.

TREMBLE, sm., *arbre*, ἡ κερκίς, ίδος.

TREMBLEMENT, sm. 1° *Agitation de ce qui tremble*, ὁ σεισμός, οῦ; ὁ τρόμος, ου. || Tremblement de terre, ὁ τῆς γῆς σεισμός *ou simpl*t ὁ σεισμός. Il y eut un tremblement de terre, ἐγένετο σεισμός. || 2° *Effroi, frayeur*, ἡ ὀρρωδία, ας.

TREMBLER, vn. 1° *Etre agité*, σείομαι, κατα-σείομαι (pass.), τρέμω (sans futur). Trembler de froid, φρίττω. Trembler de peur, ἐκ-πλήττομαι (pass.). || 2° *Ressentir de l'effroi*, ὀρρωδέω-ῶ, f. ήσω. Trembler devant qqn, ἐκ-πλήττομαί (pass.) τινα. Trembler pour qqn, trembler que... ne. Voy. craindre pour qqn, craindre que... ne.

TREMBLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ φρίττων, οντος; *fém.* ἡ φρίττουσα, ης.

TREMBLOTANT, ANTE, adj., *qui tremblote*, ὑπότρομος, ον.

TREMBLOTER, vn., ὑπο-τρέμω (sans fut.).

TRÉMOUSSEMENT, sm., ἡ σείσις, εως; ἡ κίνησις, εως.

TRÉMOUSSER (SE), vr., σείομαι (pass.); κινέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

TREMPE, sf. 1° *Action de tremper*, ἡ στόμωσις, εως; ἡ βαφή, ῆς. || 2° *Nature, caractère*, ἡ φύσις, εως; ὁ τρόπος, ου. Gens de la même trempe, οἱ ὁμοιότροποι, ων. Les gens de cette trempe, οἱ τοιουτότροποι, ων.

TREMPÉ, ÉE, p.p. Voy. TREMPER. || Adj.,

très mouillé, διάβροχος, ον. Trempé de pluie, δόμενος, η, ον.

TREMPER, va. 1° *Mouiller, plonger*, ἐμ-βάπτω, κατα-βάπτω, ἀπο-βάπτω, *acc.*; dans, εἰς *et l'acc.* || Tremper le fer, τὸν σίδηρον βάπτω ou στομόω-ῶ, f. ώσω. || 2° *Pénétrer d'eau*, δια-βρέχω, κατα-βρέχω, f. βρέξω, *acc.* || Tremper son vin, τῷ οἴνῳ ἐπι-χέω ὕδωρ. || Vn., *demeurer qq. temps dans un liquide*, βρέχομαι, δια-βρέχομαι, f. βρεχθήσομαι. Faire tremper, βρέχω, δια-βρέχω, *acc.* || *Au fig.* Tremper dans une conjuration, etc., συνωμοσίας μετ-έχω ou κοινωνέω-ῶ, f. ήσω.

TRENTAINE, sf., ἡ τριακάς, άδος.

TRENTE, adj. num., τριάκοντα (*indécl.*). Trente fois, τριακοντάκις. Trente mille, τρισμύριοι, αι, α. || Les trente tyrans, les Trente (à Athènes), οἱ τριάκοντα. Le gouvernement des Trente, ἡ τριακονταρχία, ας.

TRENTENAIRE, adj., *de trente ans*, τριακονταέτης, ες; τριακοντούτης, ες.

TRENTIÈME, adj. num., τριακοστός, ή, όν. || Sm., *la trentième partie*, τὸ τριακοστημόριον, ου.

TRÉPAN, sm. 1° *Instrument de chirurgie*, τὸ τρύπανον, ου. || 2° *Opération faite avec le trépan*, ἡ ἀνάτρησις, εως.

TRÉPANER, va., ἀνα-τετραίνω, f. ανῶ, *acc.*

TRÉPAS, sm., ὁ θάνατος, ου; ἡ τοῦ βίου ἀπαλλαγή, ῆς.

TRÉPASSÉ, ÉE, p.p., τεθνηκώς, υῖα, ός. || Les trépassés, οἱ τεθνεῶτες, ων.

TRÉPASSER, vn., ἀπο-θνήσκω; τελευτάω-ῶ, f. ήσω.

TRÉPIED, sm., ὁ τρίπους, ποδος; (de cuisine), ὁ χυτρόπους, ποδος.

TRÉPIGNEMENT, sm., ὁ τῶν ποδῶν κρότος, ου.

TRÉPIGNER, vn., τὴν γῆν τοῖς ποσὶ κροτέω-ῶ, f. ήσω.

TRÈS, particule. πάνυ, σφόδρα, μάλα, *ou le superlatif.* Très beau, κάλλιστος, η, ον. Très courageusement, ἀνδρειότατα.

TRÉSOR, sm. 1° *Amas d'or et d'argent*, ὁ θησαυρός, οῦ. Trouver un trésor, θησαυρὸν εὑρίσκω. Deterrer des trésors, θησαυροὺς ἀνορύττω. || *Au fig.* Un trésor de sagesse, θησαυρὸς σοφίας. || Trésor public, de l'Etat, τὸ δημόσιον, ου. Aux frais du trésor public, δημοσίᾳ. || 2° *Lieu où le trésor est renfermé*, ὁ θησαυρός, οῦ; τὸ ταμιεῖον, ου. || 3° *Chose très précieuse*, ὁ θησαυρός, οῦ; τὸ κειμήλιον, ου. || 4° Au pl., *richesses*, τὰ χρήματα, ων.

TRÉSORERIE, sf., *lieu de dépôt du trésor public*, τὸ ταμιεῖον, ου.

TRÉSORIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ ταμίας, ου; *fém.* ἡ ταμία, ας. Charge de trésorier, ἡ ταμιεία, ας.

TRESSAILLEMENT, sm., τὸ σκίρτημα, ατος.

TRESSAILLIR, vn., σκιρτάω-ῶ, f. ήσω; πάλλομαι (sans futur).

TRESSE, sf., ἡ πλοκή, ῆς; τὸ πλέγμα, ατος. Tresse de cheveux, ὁ πλόκαμος, ου.

TRESSÉ, ÉE, p.p., πεπλεγμένος, η, ον; πλεκτός, ή, όν.

TRESSER, va., πλέκω, δια-πλέκω, συμ-πλέκω, *acc.* Tresser fortement une corde, χορδὴν κατα-στρέφω.

TRÉTEAU, sm., τὸ πῆγμα, ατος. Tréteau où les lutteurs se tiennent debout, τὸ πέταυρον, ου.

TREUIL, sm., *machine*, ἡ τροχαλία et τροχιλία, ας; ὁ περιαγωγεύς, έως.

TRÊVE, sf. 1° *Suspension d'armes*, αἱ ἀνοχαί, ῶν; (conclue solennellement), αἱ σπονδαί, ῶν. Faire une trêve avec qqn, ἀνοχὰς ou σπονδὰς πρός τινα ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Rompre la trêve, τὰς σπονδὰς λύω, f. σω. Sans trêve, ἄσπονδος, ον. || 2° *Relâche*, ἡ παῦλα, ης; ἡ ἄνεσις, εως. Trêve à des maux, ἡ κακῶν ἀνάπαυσις, εως.

TRÉZÈNE, v., ἡ Τροιζήν, ῆνος. De Trézène, Τροιζήνιος, α, ον. Habitant de Trézène, ὁ Τροιζήνιος, ου. Le territoire de Trézène, ἡ Τροιζηνία, ας.

TRIADE, sf., ἡ τριάς, άδος.

TRIAGE, sm., ἡ ἐκλεξις, εως. Faire le triage de, ἐκ-λέγω, *acc.*

TRIANGLE, sm., τὸ τρίγωνον, ου. En forme de triangle, τριγωνιστί.

TRIANGULAIRE, adj., τρίγωνος, ον; τριγωνοειδής, ές.

TRIBALLES, *pple*, οἱ Τριβαλλοί, ῶν. Des Triballes, Τριβαλλικός, ή, όν.

TRIBU, sf., ἡ φυλή, ῆς. Membre d'une tribu, ὁ φυλέτης, ου. Qui concerne une tribu, φυλετικός, ή, όν. Par tribus, φυλετικῶς. Président, chef d'une tribu, ὁ φύλαρχος, ου.

TRIBULATION, sf., ἡ ταλαιπωρία, ας. Eprouver des tribulations, ταλαιπωρέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι.

TRIBUN, sm. Tribun du peuple, ὁ δήμαρχος, ου. Tribun militaire, tribun de légion *ou* des soldats, ὁ φύλαρχος, ου. Etre tribun, δημαρχέω-ῶ, f. ήσω, ou φυλαρχέω-ῶ, f. ήσω.

TRIBUNAL, sm. 1° *Siège du juge*, τὸ βῆμα, ατος. || 2° *Lieu où l'on rend la justice*, τὸ δικαστήριον, ου. || 3° *Les juges eux-mêmes*, τὸ δικαστήριον, ου.

TRIBUNAT, sm., (du peuple), ἡ δημαρχία, ας; (militaire, des soldats), ἡ φυλαρχία, ας. || Sous le tribunat de qqn, δημαρχοῦντός ou φυλαρχοῦντος τινος.

TRIBUNE, sf., τὸ βῆμα, ατος. Monter à la tribune, ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνα-βαίνω ou παρ-έρχομαι.

TRIBUNITIEN, ENNE, adj., δημαρχικός, ή, όν. Puissance tribunitienne, ἡ δημαρχικὴ (ῆς) ἐξουσία, ας.

TRIBUT, sm., ὁ φόρος, ου; ὁ δασμός, οῦ. Payer tribut, φόρον τελέω-ῶ. || *Au fig.* Un tribut de reconnaissance, ἡ ὀφειλομένη (ης) χάρις, ιτος. Payer le tribut à la nature, à la mort, ὑπ-έχω τὸν τῇ φύσει ὀφειλόμενον θάνατον.

TRIBUTAIRE, adj., δασμοφόρος, ον; ὑποτελής, ές. Tributaire de qqn, δασμοφόρος τινί. Etre tributaire de qqn, d'un Etat, συν-τελέω-ῶ τινι, εἰς πόλιν.

TRICHER, va. et vn., ἀπατάω-ῶ, f. ήσω, *acc. ou sans régime.*

TRICLINIUM, sm., *salle à manger à trois lits*, ὁ τρίκλινος, ου.

TRICOLORE, adj., τρίχρωμος, ον; ὁ, ἡ τρίχρως, ωτος.

TRICOT, sm., *tissu fait de mailles*, τὸ χήλευμα, ατος.

TRICOTER, va., χηλεύω, f. σω, *acc.*

TRIDENT, sm., ἡ τρίαινα, ης. Qui a la forme d'un trident, τριαινοειδής, ές.

TRIENNAL, ALE, adj., τριετής, ές. Fête triennale, ἡ τριετηρίς, ίδος.

TRIENNAT, sm., *espace de trois ans*, ἡ τριετηρίς, ίδος; ἡ τριετία, ας.

TRIER, va., ἐκ-λέγω, *acc.*

TRIÉRARCHIE, sf., *charge de triérarque*, ἡ τριηραρχία, ας.

TRIÉRARQUE, sm., *commandant d'une trirème, citoyen tenu d'équiper une trirème*, ὁ τριήραρχος, ου. De triérarque, τριηραρχικός, ή, όν. Être triérarque, τριηραρχέω-ῶ, f. ήσω.

TRIÈRE, sf. Voy. **TRIRÈME**.

TRIGLYPHE, sm., *ornement de la frise dorique*, τὸ τρίγλυφον, ου.

TRILLE, sf., ὁ τερετισμός, οῦ.

TRILATÉRAL, ALE, adj., *à trois côtés*, τρίπλευρος, ον.

TRILOGIE, sf., *ensemble de trois tragédies*, ἡ τριλογία, ας.

TRIMESTRE, sm., *espace de trois mois*, τὸ τρίμηνον, ου.

TRIMESTRIEL, ELLE, adj., τρίμηνος, ον; τριμηνιαῖος, α, ον.

TRIMÈTRE, adj., *composé de trois mètres*, τρίμετρος, ον. || Sm., *vers iambique de six pieds*, τὸ τρίμετρον, ου.

TRINACRIE, *pays*, ἡ Τριναχρία, ας.

TRINGLE, sf., ἡ ῥάβδος, ου.

TRINITÉ, sf., ἡ Τριάς, άδος.

TRINQUER, vn., προ-πίνω; avec qqn, τινί.

TRIOMPHAL, ALE, adj., θριαμβικός, ή, όν. Robe triomphale, ἡ θριαμβικὴ (ῆς) ἐσθής, ῆτος.

TRIOMPHALEMENT, adv., θριαμβικῶς.

TRIOMPHANT, ANTE, adj. 1° *Victorieux*, νικηφόρος, ον. || 2° *Pompeux*, πομπικός, ή, όν.

TRIOMPHATEUR, sm., ὁ θριαμβευτής, οῦ; (vainqueur), ὁ νικῶν, ῶντος.

TRIOMPHE, sm. 1° *Pompe triomphale*, ὁ θρίαμβος, ου; ἡ πομπή, ῆς. Le grand triomphe, ὁ μέγας θρίαμβος. Le petit triomphe, ὁ ἐλάττων θρίαμβος. De triomphe, θριαμβικός, ή, όν. Recevoir les honneurs du triomphe, θρίαμβον ἄγω. Mener des captifs en triomphe, αἰχμαλώτους θριαμβεύω, f. σω. || 2° *Victoire*, ἡ νίκη, ης. || 3° *Succès*, τὸ κατόρθωμα, ατος.

TRIOMPHER, vn. 1° *Recevoir les honneurs du triomphe*, θριαμβεύω, f. σω; θρίαμβον ἄγω. Triompher de qqn, pour avoir vaincu qqn, θριαμβεύω ἐπί τινι, ἀπό ou κατά τινος. || 2° *Vaincre par les armes*, νικάω-ῶ, f. ήσω; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Triompher des ennemis, τρόπαιον ἵστημι κατὰ τῶν πολεμίων. || 3° *L'emporter sur, surmonter*, κρατέω-ῶ, f. ήσω. *gén.* || 4° *Tirer avantage, faire vanité de*, ἐπ-αίρομαι (pass.), *dat.* || 5° *Être ravi de joie*, ὑπερ-χαίρω; d'une chose, τινί. || 6° *Exceller*, πρωτεύω, f. σω.

TRIPE, sf., ἡ χόλιξ, ικος.

TRIPHYLIE, *pays*, ἡ Τριφυλία, ας. De Triphylie, Τριφύλιος, α, ον.

TRIPLE, adj., τριπλοῦς, ῆ, οῦν; τριπλάσιος, α, ον. || Sm., τὸ τριπλάσιον, ου.

TRIPLEMENT, adv., τριπλῆ, τριχῆ.

TRIPLER, va., *rendre triple*, τριπλασιάζω, f. άσω, *acc.* || Vn., *devenir triple*, τριπλασιάζομαι, f. ασθήσομαι.

TRIPTOLÈME, *h.*, ὁ Τριπτόλεμος, ου.

TRIRÈME, sf., ἡ τριήρης, ους. Commandant d'une trirème, ὁ τριήραρχος, ου. Commander une trirème, τριηραρχέω-ῶ, f. ήσω.

TRISAÏEUL, EULE, sm. et sf., ὁ τοῦ προπάππου πατήρ, *gén.* πατρός; *fém.* ἡ τῆς ἐπιτηθῆς μήτηρ, *gén.* μητρός.

TRISSYLLABE, adj., τρισύλλαβος, ον.

TRISTE, adj. 1° *Affligé, chagrin*. ἀνιᾶρός, ά, όν; ἀθῦμος, ον; δύσθῦμος, ον. Rendre triste, ἀνιάω-ῶ, f. άσω, *acc.* || 2° *Sans gaieté, mélancolique*, στυγνός, ή, όν; σκυθρωπός, όν. Avoir l'air, le visage triste, σκυθρωπάζω, f. άσω. || 3° *Affligeant, chagrinant*, λυπηρός, ά, όν; ἀνιᾶρος, ά, όν. || 4° *Malheureux, déplorable*, οἰκτρός, ά, όν; ἐλεεινός, ή, όν. || 5° *Fâcheux, pénible*, χαλεπός, ή, όν; βαρύς, εῖα, ύ. Il est triste de, χαλεπόν ἐστι *et l'inf.* || 6° *Obscur, sombre*, σκοτεινός, ή, όν; (en parl. du temps), συννεφής, ές. || 7° *Insuffisant, mesquin, misérable*, λυπρός, ά, όν; φαῦλος, ος et η, ον; μοχθηρός, ά, όν.

TRISTEMENT, adv. 1° *D'une manière triste*, λυπηρῶς, οἰκτρῶς. || 2° *D'une manière misérable*, φαύλως, μοχθηρῶς.

TRISTESSE, sf. 1° *Affliction, abattement*, ἡ λύπη, ης; ἡ ἀνία, ας; ἡ ἀθυμία, ας. || 2° *Air triste*, ἡ στυγνότης, ητος; ἡ σκυθρωπότης, ητος. || 3° *Manque d'agrément*, τὸ ἀνιαρόν, οῦ; τὸ ψυχρόν, οῦ.

TRITON, *h.*, ὁ Τρίτων, ωνος. || Les Tritons, *dieux marins*, οἱ Τρίτωνες, ων.

TRITURER, va., συν-τρίβω, *acc.*

TRIUMVIR, sm., τριῶν ἀνδρῶν ἀρχόντων εἷς, *gén.* ἑνός. Les triumvirs, οἱ τρεῖς ἄνδρες ἄρχοντες.

TRIUMVIRAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἀρχόντων.

TRIUMVIRAT, sm., ἡ τριαρχία, ας.

TRIVIAIRE, adj. Carrefour triviaire, ἡ τρίοδος, ου.

TRIVIAL, ALE, adj., ἀγοραῖος, ον.

TRIVIALEMENT, adv., ἀγοραίως.

TRIVIALITÉ, sf., τὸ ἀγοραῖον, ου.

TROADE, *pays*, ἡ Τρωάς, άδος.

TROC, sm., ἡ ἄλλαγή, ῆς.

TROCHAÏQUE, adj., τροχαϊκός, ή, όν.

TROCHANTER, sm., *apophyse du fémur*, ὁ τροχαντήρ, ῆρος.

TROCHÉE, sm., ὁ τροχαῖος, ου.

TROÈNE, sm., *arbrisseau*, ἡ κύπρος, ου.

TROGLODYTE, sm., *oiseau*, ὁ τρωγλοδύτης, ου. || Au pl., *nom d'un peuple*, οἱ Τρωγλοδῦται, ῶν. Le pays des Troglodytes, ἡ Τρωγλοδυτική, ῆς.

TROIE, *v.*, ἡ Τροία, ας. De Troie, Τρωϊκός, ή, όν. La guerre de Troie, τὰ Τρωϊκά, ῶν.

TROIS, adj. num., τρεῖς, τρία. Le nombre trois, ἡ τριάς, άδος. En trois parties, τρίχα, τριχῆ. Trois fois, τρίς. Trois cents, τριακόσιοι,

αι, α. Trois centième, τριακοσιοστός, ή, όν. Trois mille, τρισχίλιοι, αι, α. Trois millième, τρισχιλιοστός, ή, όν.

TROISIÈME, adj. num., τρίτος, η, ον. Pour la troisième fois, τὸ τρίτον. Qui a lieu le troisième jour, τριταῖος, α, ον. Ils arrivèrent le troisième jour, τριταῖοι ἀφ-ίκοντο. Le troisième rang, le troisième prix, τὰ τριτεῖα, ων.

TROISIÈMEMENT, adv., τὸ τρίτον.

TRÔLER, va., *mener de tous côtés*, περι-άγω, *acc.* || Vn., *aller de tous côtés*, περι-πατέω-ῶ, f. ήσω.

TROMBE, sf., ὁ τυφών, ῶνος. Trombe d'eau, τὸ σύστρεμμα, ατος. Petite trombe d'eau, τὸ συστρεμμάτιον, ου.

TROMPE, sf. 1° *Trompette*. Voy. ce mot. || 2° *Cor de chasse*, τὸ κυνηγετικὸν (οῦ) κέρας, *gén.* κέρως. || 3° *Nez prolongé de l'éléphant*, ἡ προβοσκίς, ίδος; ὁ μυκτὴρ, ῆρος; ἡ προνομαία, ας. || 4° *Suçoir des insectes*, ἡ προνομαία, ας.

TROMPER, va. 1° *Induire en erreur*, ἀπατάω-ῶ, ἐξ-απατάω-ῶ, f. ήσω; (par la ruse), δολόω-ῶ, f. ώσω; (par le mensonge), ψεύδω, f. ψεύσω, *acc.* || Tromper ses gardes, τοὺς φύλακας ἀπο-διδράσκω. || Tromper la loi, νόμον παρ-έρχομαι. || 2° *Décevoir*, ψεύδω (et moyen), σφάλλω, *acc.* || 3° *Se distraire de*, ἀφ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *gén.* || Se tromper, vr., ψεύδομαι, f. ψευσθήσομαι; σφάλλομαι (pass.), ἁμαρτάνω; de, *gén.* Se tromper de route, τῆς ὁδοῦ ἀπο-πλανόμαι-ῶμαι, f. πλήσομαι. Si je ne me trompe, εἰ ὀρθῶς γιγνώσκω.

TROMPERIE, sf., ἡ ἀπάτη, ης; ἡ ἐξαπάτη, ης; ὁ φενακισμός, ου; ὁ δόλος, ου.

1. **TROMPETTE**, sf., *instrument*, ἡ σάλπιγξ, ιγγος. Son de la trompette, ἡ σάλπιγγος ἠχή, ῆς; ἡ σάλπιγξ, ιγγος. Au son de la trompette, ὑπὸ σάλπιγγος. Au signal de la trompette, ἀπὸ σάλπιγγος, παρὰ σάλπιγγα. Sonner de la trompette, σαλπίζω, f. ίγξω. Donner le signal avec la trompette, τῇ σάλπιγγι σημαίνω, f. ανῶ. Voy. corne 2°.

2. **TROMPETTE**, sm., *celui qui sonne de la trompette*, ὁ σαλπιγκτής ου σαλπικτής, οῦ.

TROMPEUR, EUSE, adj., ἀπατηλός, ή, όν; ἀπατητικός, ή, όν; δολερός, ά, όν. || Sm., ὁ ἀπατεών, ῶνος; ὁ σφέναξ, ακος.

TRONC, sm. 1° *Le gros d'un arbre*, τὸ στέλεχος, ους; τὸ πρέμνον, ου. || 2° *Partie du corps*, ὁ θώραξ, ακος; ὁ ὅλμος, ου.

TRONÇON, sm., τὸ θραῦσμα, ατος; τὸ κολόβωμα, ατος.

TRÔNE, sm. 1° *Siége élevé des rois*, ὁ θρόνος, ου. Faire asseoir qqn sur un trône, καθ-ίζω τινὰ εἰς θρόνον. Etre assis sur un trône, ἐπὶ θρόνου κάθ-ημαι. || 2° *Puissance souveraine*, ἡ ἀρχή, ῆς; ἡ βασιλεία, ας. Monter sur le trône, au trône, παρ-έρχομαι εἰς τὴν ἀρχήν ου τὴν βασιλείαν; (comme héritier), παρα-λαμβάνω τὴν ἀρχήν ου τὴν βασιλείαν. Etre assis sur le trône, ἔχω ου κατ-έχω τὴν ἀρχήν. Descendre du trône, τῆς ἀρχῆς ἀπ-αλλάττομαι (pass.). Chasser qqn du trône, ἐκ-βάλλω τινὰ τῆς ἀρχῆς. L'héritier du trône, ὁ τῆς ἀρχῆς κληρονόμος, ου.

TRÔNER, vn. 1° *Siéger sur un trône*, ἐπὶ θρόνου κάθ-ημαι. || 2° *Dominer*, πρωτεύω, f. εύσω.

TRONQUÉ, ÉE, p.p. Voy. tronquer. || Adj., *mutilé*, (*au fig.*) *incomplet*, κολοβός, ή, όν. D'une manière tronquée, κολοβῶς.

TRONQUER, va., κολούω, f. σω; κολοβόω-ῶ, f. ώσω; περι-κόπτω, *acc.*

TROP, adv., *avec excès*, ἄγαν, λίαν, πλέον τοῦ δέοντος. Rien de trop (prov.), μηδὲν ἄγαν. Qui est de trop, περιττός, ή, όν. Un peu trop, μικρῷ πλέον τοῦ δέοντος. Beaucoup trop, πολλῷ πλέον τοῦ δέοντος. Trop prudent, ἄγαν σώφρων, ον ου σωφρονέστερος, α, ον. || Trop... pour, *équivaut à* plus que... pour. Ils sont trop jeunes pour savoir cela, νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥστε εἰδέναι ταῦτα. Bonheur trop grand pour un homme, εὐτυχία μείζων ἢ κατ' ἄνθρωπον. || Sm., *l'excès*, τὸ ἄγαν. Le trop de confiance, ἡ ἄγαν πίστις, εως.

TROPE, sm., ὁ τρόπος, ου.

TROPHÉE, sm. 1° *Monument d'une victoire*, τὸ τρόπαιον, ου. Trophée en l'honneur de la Grèce, τρόπαιον ὑπὲρ Ἑλλάδος. Trophée dressé en souvenir d'un combat naval, τρόπαιον ναυμαχίας. Dresser, élever, ériger un trophée, τρόπαιον τίθημι, ἵστημι, ἀν-ίστημι; en souvenir d'une victoire remportée sur qqn, τινός, ἀπό ou κατά τινος. || 2° *Victoire*, ἡ νίκη, ης.

TROPHONIOS, *h.*, ὁ Τροφώνιος, ου. Descendants de Trophonios, οἱ Τροφωνιάδαι, ῶν.

TROPICAL, ALE, adj., *qui appartient aux tropiques*, τροπικός, ή, όν.

TROPIQUE, sm., ὁ τροπικὸς κύκλος, ου. Les tropiques, οἱ τροπικοί, ῶν.

TROQUER, va., ἀλλάττω, δι-αλλάττω, *acc.*; contre, *gén. avec ou sans* ἀντί.

TROS, *h.*, ὁ Τρώς, *gén.* Τρωός.

TROT, sm., τὸ διατροχάζειν. Aller le trot, δια-τροχάζω, f. άσω.

TROTTER, vn. 1° *Aller le trot*, δια-τροχάζω, f. άσω. || 2° *Courir çà et là*, δια-τρέχω.

TROU, sm. 1° *Ouverture*, ἡ ὀπή, ῆς. || 2° *Ouverture faite en perçant*, τὸ τρῆμα, ατος; ἡ τρῆσις, εως. || 3° *Fosse*, τὸ ὄρυγμα, ατος; ὁ βόθρος, ου. || 4° *Cavité*, τὸ κοῖλον, ου. || 5° *Retraite des animaux*, ὁ φωλεός, οῦ; ἡ φωλεά, ᾶς. || Trou d'un vêtement, τὸ τοῦ ἱματίου διερρωγός, ότος.

TROUBLANT, ANTE, adj., ταρακτικός, ή, όν.

1. **TROUBLE**, sm. 1° *Désordre, agitation*, ἡ ταραχή, ῆς; ὁ θόρυβος, ου. || Au pl., *soulèvements, discordes civiles*, αἱ ταραχαί, ῶν; ἡ στάσις, εως (et le pluriel). Exciter des troubles dans un Etat, στάσεις ἐν πόλει ποιέω-ῶ ου ἐμ-ποιέω-ῶ, f. ήσω. Apaiser, faire cesser les troubles, στάσεις παύω, f. σω. || 2° *Brouillerie*, ἡ διαφορά, ᾶς. || 3° *Agitation de l'âme*, ἡ ταραχή, ῆς; ἡ ἔκπληξις, εως. Sentir, éprouver du trouble, ταράττομαι, f. αχθήσομαι.

2. **TROUBLE**, adj., (en parl. des liquides), θολερός, ά, όν; (du temps, de l'air), συννέφελος, ον. L'air, le temps est trouble, συννεφεῖ, ἐπι-νεφεῖ (sans futur). || Avoir la vue trouble, voir trouble, ἀμβλυωπέω-ῶ, f. ήσω.

TROUBLER, va. 1° *Rendre trouble*, θολόω-

ῶ, ἀνα-θολόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Jeter dans le trouble, l'agitation*, ταράττω, f. ταράξω, *acc.* Troubler l'Etat, l'esprit, ταράττω τὴν πόλιν, τὴν γνώμην. || 3° *Déranger, importuner*, ταράττω, f. άξω; θορυβέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.* || 4° *Interrompre, empêcher*, ἐμ-ποδίζω, f. ιῶ, *acc.* || SE TROUBLER, vr. 1° *Devenir trouble*, θολόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. || Le temps se trouble, συν-νεφεῖ (sans futur). Ma vue, mes yeux se troublent, ἡ ὄψις ἀμαυροῦται (pass.). || 2° *Eprouver de l'agitation, de l'émotion*, ταράττομαι, f. αχθήσομαι; ἐκ-πλήττομαι (pass.). Il se troubla au milieu de son discours, ἐταράχθη μεταξὺ λέγων.

TROUÉ, ÉE, p.p., διατετρημένος, η, ον; (en parl. d'un vêtement), διερρωγώς, υῖα, ός.

TROUÉE, sf., τὸ χάσμα, ατος. Faire une trouée dans les rangs ennemis, δια-κόπτω.

TROUER, va., δια-τρυπάω-ῶ, f. ήσω; (en déchirant), δια-ρρήγνυμι, *acc.*

TROUPE, sf., τὸ πλῆθος, ους; τὸ σύστημα, ατος; ὁ ὄχλος, ου; (de fantassins), τὸ στῖφος, ους; τὸ τάγμα, ατος; ἡ τάξις, εως; (de cavaliers), ἡ ἴλη, ης; (d'animaux), ἡ ἀγέλη, ης. En troupe, par troupes, κατ' ἴλας; (en parl. des animaux), κατ' ἀγέλας. || Au pl., *armée*, ἡ στρατιά, ᾶς; τὸ στράτευμα, ατος; ὁ στρατός, οῦ; ἡ δύναμις, εως. Troupes pesantes, οἱ ὁπλῖται, ῶν. Troupes légères, οἱ ψιλοί, ῶν. Voy. ARMÉE.

TROUPEAU, sm., (de gros bétail, d'hommes), ἡ ἀγέλη, ης; (de moutons, de brebis), ἡ ποίμνη, ης; τὰ βοσκήματα, ων. || Le troupeau des fidèles, ἡ ποίμνη, ης.

TROUSSE, sf., *faisceau*, ἡ δέσμη, ης; ὁ σύνδεσμος, ου. || AUX TROUSSES, loc. prép., *à la poursuite de*, κατ' ἴχνος, *gén.* Etre aux trousses de qqn, κατὰ πόδας τινὸς ἔρχομαι.

TROUSSEAU, sm. 1° *Petite trousse*, ἡ δεσμίς, ίδος. || 2° *Hardes et linge d'une mariée*, ἡ προίξ, *gén.* προικός.

TROUSSER, va., *relever* (*un vêtement*), ἀνα-ζώννυμι, ἀνα-στέλλω, *acc.* || SE TROUSSER, vr., ἀνα-στέλλομαι (moy.).

TROUVABLE, adj., εὑρετός, ή, όν.

TROUVAILLE, sf., τὸ εὕρημα, ατος; τὸ ἕρμαιον, ου. Faire une trouvaille, εὕρημα εὑρίσκω.

TROUVER, va. 1° *Rencontrer*, εὑρίσκω; (en cherchant), ἀν-ευρίσκω, ἐξ-ευρίσκω, ἐφ-ευρίσκω, *acc.*; (par hasard), ἐν-τυγχάνω, ἐπι-τυγχάνω, περι-τυγχάνω, *dat.* Trouver en qqn un juge bienveillant, τυγχάνω τινὸς ἐπιεικοῦς κριτοῦ. Aller trouver qqn, προσ-έρχομαί τινι. Facile, difficile à trouver, εὑρετός, δυσεύρετος, ον. || 2° *Surprendre, rencontrer dans tel état*, κατα-λαμβάνω, *acc.* Je l'ai trouvé dansant, malade, κατ-έλαβον αὐτὸν ὀρχούμενον, νοσοῦντα. || 3° *Découvrir, inventer*, εὑρίσκω, ἐξ-ευρίσκω; ἐπι-νοέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Trouver un moyen, μηχανὴν πορίζω, f. ιῶ (et moyen). || 4° *Se procurer*, εὑρίσκω; πορίζομαι, f. ιοῦμαι, *acc.* || 5° *Remarquer, reconnaître*, αἰσθάνομαι, γιγνώσκω, *acc.* || 6° *Juger, penser*, νομίζω, f. ιῶ; οἶμαι, δοκέω-ῶ. Je trouve le portrait ressemblant, que le portrait est ressemblant, ὁμοίαν νομίζω εἶναι τὴν εἰκόνα. || Trouver bon, ἐπ-αινέω-ῶ; δοκιμάζω, f. άσω, *acc.* Trouver mauvais, ἀπο-δοκιμάζω, f. άσω, *acc.*; que, *prop. infinitive*. Je trouve bon que tu parles, δοκιμάζω σε ἀπ-ελθεῖν. || SE TROUVER, vr. 1° *Se rencontrer, être présent*, παρα-γίγνομαι, πάρ-ειμι; à, *dat.* || 2° *Etre trouvé, exister*, εὑρίσκομαι (pass.); ὑπ-άρχω, f. άρξω; εἰμί. || *Impers.* Il se trouve, ἐστί. Il se trouve que, συμ-βαίνει, *et une prop. infinitive*. || 3° *Etre par hasard*, τυγχάνω, *souvent avec* ὤν, οὖσα, ὄν *ou un autre participe*. Il se trouvait dans l'embarras (étant dans l'embarras), ἐτύγχανεν ἀπορῶν. Il se trouvait présent, ἐτύγχανε παρ-ών. || 4° *Se regarder comme*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ νομίζω, f. ιῶ), *acc.* Il se trouve heureux, ἑαυτὸν νομίζει εὐδαίμονα. || Se trouver bien, εὖ ou καλῶς ἔχω. Se trouver mal, κακῶς ἔχω; (tomber en défaillance), λιποψυχέω-ῶ, f. ήσω. || Se trouver bien d'une chose, ἔκ τινος ὠφελέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. Se trouver mal d'une chose, τινὶ βλάπτομαι (pass.).

TROYEN, ENNE, sm. et sf., ὁ Τρώς, *gén.* Τρωός; *fém.* ἡ Τρῳάς, άδος.

TRUCHEMAN ou **TRUCHEMENT**, sm., *interprète*, ὁ ἑρμηνεύς, έως.

TRUELLE, sf., *outil de maçon*, ὁ ὑπαγωγεύς, έως.

TRUFFE, sf., *sorte de tubercule*, τὸ ἄσχιον, ου; τὸ ὕδνον, ου.

TRUIE, sf., *femelle du porc*, ἡ ὗς, *gén.* ὑός.

TRUITE, sf., *poisson*, ὁ πυροῦς, οῦντος.

TU, TOI, TE, pron. pers., σύ, σοῦ, σοί, σέ (souvent encliliques). Hé, toi ! ὦ οὗτος, ὦ αὖτη. Il te méprise, κατα-φρονεῖ σου. Je te disais, ἔλεγόν σοι. Je pense que tu te trompes, νομίζω σε ἁμαρτάνειν. || Tu, *sujet d'un verbe grec à un mode personnel, s'omet ordinairement*. Tu te trompes, ἁμαρτάνεις. || Toi-même. Voy. MÊME 1.

TUANT, ANTE, adj., *fatigant, importun*, ὀχλητικός, ά, όν.

TUBE, sm., ὁ σωλήν, ῆνος. Petit tube, τὸ σωληνάριον, ου.

TUBERCULE, sm., *plante bulbeuse*, ὁ βολδός, οῦ.

TUBERCULEUX, EUSE, adj., βολδώδης, ες.

TUBULAIRE, adj., σωληνοειδής, ές.

TUER, va. 1° *Faire périr*, ἀπο-κτείνω, κατα-κτείνω; ἀν-αιρέω-ῶ; φονεύω, f. εύσω, *acc.* Etre tué, ἀπο-θνήσκω; par qqn, ὑπό τινος. || 2° *Egorger*, σφάττω, ἀπο-σφάττω, *acc.* || 3° *Excéder de fatigue*, κατα-πονέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 4° *Incommoder beaucoup*, σφόδρα ἐν-οχλέω-ῶ, *acc.* ou *dat.* || 5° *Faire périr, détruire*, δια-φθείρω, ἀπ-όλλυμι, *acc.* || SE TUER, vr. 1° *Se donner la mort*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ἀπο-κτείνειν; ὑφ' ἑαυτοῦ, ῆς ἀπο-θνήσκειν. || 2° *Trouver la mort, périr*, ἀπο-θνήσκω. || 3° *Nuire à sa santé*, ἀπ-όλλυμαι; δια-φθείρομαι (pass.). || 4° *Se donner beaucoup de peine*, ὑπερ-πονέω-ῶ, f. ήσω; à faire une chose, ποιῶν τι.

TUERIE, sf., *massacre*, ἡ σφαγή, ῆς; ὁ φόνος, ου.

TUE-TÊTE (À), loc. adv., ἀνὰ κράτος. Crier à tue-tête, λαρυγγίζω, f. ιῶ.

TUEUR, sm., ὁ φονεύς, έως.

TUF et **TUFFEAU**, sm., *sorte de pierre*, ὁ πῶρος, ου. De tuf, πώρινος, η, ον.

TUILE, sf., ὁ κέραμος, ου. Couvrir en tuiles, κεραμόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

TUILERIE, sf., τὸ κεραμεῖον, ου.

TULLIUS, *h.*, ὁ Τύλλιος, ου.

TUMÉFACTION, sf., τὸ οἴδημα, ατος.

TUMÉFIER, va. Voy. **ENFLER**. || **SE TUMÉFIER**, vr. Voy. **S'ENFLER**.

TUMEUR, sf., τὸ οἴδημα, ατος; τὸ ἕξαρμα, ατος. Petite tumeur, τὸ οἰδημάτιον, ου.

TUMULAIRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τοῦ στήματος. Pierre tumulaire, ἡ τράπεζα, ης. Inscription tumulaire, τὸ ἐπίγραμμα, ατος.

TUMULTE, sm., ὁ θόρυβος, ου; ἡ ταραχή, ῆς. Faire du tumulte, θορυβέω-ῶ, f. ήσω. Causer du tumulte, ταραχὴν ποιέω-ῶ, f. ήσω. || **EN TUMULTE**, loc. adv., ταραχωδῶς.

TUMULTUAIRE, adj. Voy. **TUMULTUEUX**.

TUMULTUEUSEMENT, adv., ταραχωδῶς, θορυβωδῶς.

TUMULTUEUX, EUSE, adj., θορυβώδης, ες; ταραχώδης, ες.

TUMULUS, sm., τὸ χῶμα, ατος.

TUNIQUE, sf., (dans tous les sens), ὁ χιτών, ῶνος. || Petite tunique, (d'homme), ὁ χιτωνίσκος, ου; (de femme), τὸ χιτώνιον, ου.

TURBAN, sm., ἡ τιάρα, ας.

TURBOT, sm., *poisson*, ὁ ῥόμβος, ου.

TURBULEMMENT, adv., ταραχωδῶς.

TURBULENCE, sf., τὸ ταραχῶδες, ους.

TURBULENT, ENTE, adj., (dans tous les sens), ταραχώδης, ες.

TURGESCENCE, sf., *gonflement*, ἡ οἴδησις, εως; τὸ οἴδημα, ατος.

TURGESCENT, ENTE, adj., οἰδῶν, οὖσα, οὖν, *gén.* οὔντος, etc.

TURPITUDE, sf. 1° *Ignominie*, τὸ αἶσχος, ους; ἡ αἰσχύνη, ης. || 2° *Action honteuse*, τὸ αἰσχρὸν (οῦ) πρᾶγμα, ατος. Les turpitudes, τὰ αἰσχρά, ῶν.

TURQUOISE, sf., ὁ καλαΐς, ΐδος. D'un bleu de turquoise, καλαΐνος, η, ον.

TUSCULUM, *v.*, τὸ Τοῦσκλον, ου. Habitants de Tusculum, οἱ Τουσκλάνοι, ων.

TUSSILAGE, sm., *plante*, τὸ βηχίον, ου.

TUTÉLAIRE, adj., ἀμυντικός, ή, όν; ἐπίκουρος, ον. Dieu tutélaire (d'une famille, d'un peuple), ὁ πατρῷος θεός, οῦ; (d'une ville, d'un pays), ὁ πολιοῦχος θεός, οῦ.

TUTELLE, sf. 1° *Autorité du tuteur*, ἡ ἐπιτροπή, ῆς; ἡ ἐπιτροπεία, ας. De tutelle, ἐπιτροπικός, ή, όν. Etre chargé de la tutelle de qqn, τινὸς ου τινὰ ἐπι-τροπεύω, f. σω. Etre en tutelle, ἐπι-τροπεύομαι, f. ευθήσομαι. Etre hors de tutelle, ἡλικίαν ἔχω. || 2° *Protection*. Voy. ce mot.

TUTEUR, TUTRICE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἐπίτροπος, ου. Etre tuteur de qqn, τινὸς ου τινὰ ἐπι-τροπεύω, f. σω. Avoir à souffrir de ses tuteurs, κακῶς ἐπι-τροπεύομαι, f. ευθήσομαι.

TUYAU, sm. 1° *Tube de métal, de terre*, ὁ σωλήν, ῆνος; ἡ σῦριγξ, ιγγος; ὁ αὐλός, οῦ. || Tuyau de cheminée, ἡ καπνοδόχη, ης. || 2° *Tige*, (d'une plume), ὁ καυλός, οῦ; (du blé), ἡ καλάμη, ης.

TYDÉE, *h.*, ὁ Τυδεύς, έως. Fils de Tydée, ὁ Τυδείδης, ου.

TYMPAN, sm., *cavité de l'oreille*, ἡ κυψέλη, ης; ἡ κόγχη, ης.

TYMPANON, sm., *instrument de musique*, τὸ τύμπανον, ου.

TYNDARE, *h.*, ὁ Τυνδάρεως, ω. Fils, descendant de Tyndare, ὁ Τυνδαρίδης, ου.

TYPE, sm., ὁ τύπος, ου.

TYR, *v.*, ἡ Τύρος, ου. De Tyr, Τύριος, α, ον.

TYRAN, sm. 1° *Celui qui a usurpé le pouvoir*, ὁ τύραννος, ου. De tyran, τυραννικός, ή, όν. Etre tyran, τυραννεύω, f. σω; τυραννέω-ῶ, f. ήσω; de, *gén.* || 2° *Prince, maître cruel*, ὁ ὠμὸς τύραννος, ου; ὁ ἄγριος (ου) δεσπότης, ου.

TYRANNICIDE, sm. 1° *Meurtre d'un tyran*, ἡ τυραννοκτονία, ας. || 2° *Meurtrier d'un tyran*, ὁ τυραννοκτόνος, ου.

TYRANNIE, sf. 1° *Domination usurpée*, ἡ τυραννίς, ίδος; τὸ τυραννικόν, οῦ. Etre partisan de la tyrannie, τυραννίζω (sans futur). Habitudes de la tyrannie, τὸ τυραννικόν, οῦ. Aspirer à la tyrannie, τῇ τυραννίδι ἐπι-τίθεμαι (μοy.). || 2° *Gouvernement injuste, cruel*, ἡ ἄδικος (ου) τυραννίς, ίδος; ἡ ὠμὴ ἀρχή, ῆς. || 3° *Pouvoir (des choses)*, ἡ τυραννίς, ίδος.

TYRANNIQUE, adj., τυραννικός, ή, όν. Pouvoir tyrannique, ἡ τυραννίς, ίδος.

TYRANNIQUEMENT, adv., τυραννικῶς. Gouverner tyranniquement, τυραννέω-ῶ, f. ήσω.

TYRANNISER, va., χαλεπῶς τυραννεύω, f. εύσω; ὠμῶς τυραννέω-ῶ, f. ήσω ου δεσπόζω, f. όσω, *gén.* || Etre tyrannisé par, δουλεύω, f. σω, *dat.* Il est tyrannisé par ses passions, ταῖς ἐπιθυμίαις δουλεύει.

TYRIEN, ENNE, adj., Τύριος, α, ον. || Sm., ὁ Τύριος, ου.

TYRRHÉNIE, *pays*, ἡ Τυρρηνία, ας. De Tyrrhénie, Τυρρηνικός, ή, όν.

TYRRHÉNIEN, ENNE, adj., Τυρρηνικός, ή, όν. || Sm. et sf., ὁ Τυρρηνός, οῦ; *fém.* ἡ Τυρρηνίς, ίδος.

TYRTÉE, *h.*, ὁ Τυρταῖος, ου.

U

ULCÉRATION, sf., ἡ ἕλκωσις, εως ; ἡ ἀφέλκωσις, εως.

ULCÈRE, sm., τὸ ἕλκος, ους ; τὸ ἕλκωμα, ατος.

ULCÉRÉ, ÉE, p.p. 1° *Atteint d'ulcération*, ἑλκώδης, ες. Partie ulcérée, τὸ ἕλκωμα, ατος. || 2° *Aigri*, πικρανθείς, εἶσα, έν.

ULCÉRER, va. 1° *Causer un ulcère à*, ἑλκόω-ῶ, ἀφ-ελκόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Aigrir vivement*, πικραίνω, f. ανῶ, *acc.* || S'ULCÉRER, vr., ἑλκόομαι-οῦμαι, ἀφ-ελκόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

ULCÉREUX, EUSE, adj., ἑλκώδης, ες.

ULTÉRIEUR, EURE, adj. 1° *Qui est au delà*, ὁ, ἡ, τὸ πέραν. La région ultérieure, ἡ πέραν χώρα, ας. || 2° *Postérieur*, ὕστερος, α, ον. A une époque ultérieure, ὕστερον.

ULTÉRIEUREMENT, adv. 1° *Par delà*, πέραν. || 2° *Postérieurement*, ὕστερον.

ULYSSE, *h.*, ὁ Ὀδυσσεύς, έως. D'Ulysse, Ὀδύσσειος, ον.

UN, UNE, adj. 1° *Unique, seul*, εἷς, μία, ἕν, *gén.* ἑνός, μιᾶς, ἑνός. Un des éphores, εἷς τῶν ἐφόρων. Un, l'un des deux ; ὁ ἕτερος, ἡ ἑτέρα, τὸ ἕτερον. Un des deux consuls, des consuls, ὁ ἕτερος τῶν ὑπάτων. Un des pieds, un pied, ὁ ἕτερος πούς. Ne... pas un, οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν ; μηδείς, μηδεμία, μηδέν. Un à un, l'un après l'autre, καθ' ἕνα, κατὰ μίαν, καθ' ἕν ; καθ' ἕκαστον, καθ' ἑκάστην, καθ' ἕκαστον. De deux choses l'une, ou... ou, δυοῖν θάτερον, ἤ... ἤ. || 2° *Certain*, τις, τι, *gén.* τινός (enclitique). Un homme, ἄνθρωπός τις. || 3° *Tout*, πᾶς, πᾶσα, πᾶν. || 4° *Simple*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. || Sm. 1° *Une seule chose*, ἕν (neutre de εἷς), *gén.* ἑνός. || 2° *L'unité*, ἡ μονάς, άδος. || L'UN, L'AUTRE, L'UN ET L'AUTRE, L'UN... L'AUTRE. Voy. AUTRE.

UNANIME, adj.. (en parl. des pers.), ὁμογνώμων, ον ; (des choses), πάντως ὅμοιος, α, ον. D'une voix unanime, μιᾷ φωνῇ.

UNANIMEMENT, adv., ὁμογνωμόνως, μιᾷ γνωμῇ.

UNANIMITÉ, sf., *conformité de sentiment*, ἡ ὁμόνοια, ας. || L'unanimité des suffrages, des voix, πᾶσαι αἱ ψῆφοι. A l'unanimité, πάσαις ταῖς ψήφοις.

UNI, IE, p.p. Voy. UNIR. || Adj. 1° *Où règne l'union*, ὁμόνους, ουν ; ὁμόφρων, ον. || 2° *Sans aspérités, aplani*, ὁμαλός, ή, όν ; λεῖος, α, ον. || 3° *Uniforme*, ἀμετάβλητος, ον. || 4° *Simple*, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν.

UNIFICATION, sf., ἡ ἕνωσις, εως.

UNIFIER, va., ἑνόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

UNIÈME, adj., εἷς, μία, ἕν, *gén.* ἑνός, μιᾶς, ἑνός. Dans la trente et unième année, τῷ ἑνὶ καὶ τριακοστῷ ἔτει.

UNIFORME, adj., μονοειδής, ές ; ὁμοειδής, ές ; ὅμοιος, α, ον. Vie uniforme, ὁ βίος ἀμετάβλητος, ου. || Sm. 1° *Habit militaire*, ἡ στρατιωτικὴ στολή, ῆς. || 2° *Costume officiel*, ἐσθὴς (ῆτος) ἡ καθήκουσα, ης.

UNIFORMÉMENT, adv., ὁμοίως.

UNIFORMITÉ, sf., ἡ ὁμοείδεια, ας ; ἡ ὁμοιότης, ητος ; τὸ ἁπλοῦν, οῦ.

UNIMENT, adj. 1° *Toujours de même sorte*, ἀεὶ ὁμοίως. || 2° *Simplement*, ἁπλῶς.

UNION, sf. 1° *Jonction (des choses)*, ἡ συναφή, ῆς ; d'une chose avec une chose, τινὸς πρός τι. || 2° *Concorde*, ἡ ὁμόνοια, ας. Avec union, ὁμονόως. || 3° *Mariage*, ἡ συζυγία, ας ; ὁ γάμος, ου.

UNIQUE, adj. 1° *Seul*, μόνος, η, ον. Le fils unique, ὁ μόνος παῖς. || 2° *Incomparable*, ἀνυπέρβλητος, ον ; ἐξαίρετος, ον. || 3° *Ridicule, extravagant*, γέλοιος, α, ον ; ἀλλόκοτος, ον.

UNIQUEMENT, adv. 1° *Seulement*, μόνον, μόνως. || 2° *Au-dessus de tout*, διαφερόντως, πρὸ πάντων.

UNIR, va. 1° *Joindre ensemble*, συν-τίθημι, συν-δέω-ῶ, *acc.* Unir une chose à une chose, συν-άπτω, f. άψω ; συν-αρμόττω, f. όσω τι τινι. || 2° *Joindre par certains liens*, συν-ίστημι, *acc.* Unir par le mariage, ζεύγνυμι, συ-ζεύγνυμι, *acc.* || 3° *Rendre égal, aplanir*, ὁμαλίζω, f. ιῶ, *acc.* || S'UNIR, vr., *se joindre ensemble*, ὁμοῦ γίγνομαι, συν-ίσταμαι (moy. avec sens neutre) ; (par le mariage), συ-ζεύγνυμαι (pass.). S'unir à qqn, προσ-τίθεμαι (moy.) τινι.

UNISSON, sm., ἡ ὁμοφωνία, ας. A l'unisson, ὁμοφώνως. Etre à l'unisson, ὁμοφωνέω-ῶ, f. ήσω ; de, *dat.*

UNITÉ, sf. 1° *Le nombe un*, τὸ ἕν, *gén.* ἑνός ; ἡ ἑνάς, άδος ; ἡ μονάς, άδος. || 2° *Qualité de ce qui est un*, ἡ ἑνότης, ητος.

UNIVALVE, adj., μονόθυρος, ον.

UNIVERS, sm. 1° *Le monde entier*, τὸ πᾶν, *gén.* παντός ; τὰ ὅλα, ων ; ὁ κόσμος, ου. || 2° *La terre*, ἡ γῆ, *gén.* γῆς ; ἡ οἰκουμένη, ης. Dans tout l'univers, (sans mouvt), παντ-αχοῦ τῆς γῆς. || 3° *Les hommes*, οἱ ἄνθρωποι, ων. Tout l'univers, σύμπαντες οἱ ἄνθρωποι.

UNIVERSALITÉ, sf., τὸ σύμπαν, παντος ; τὸ ὅλον, ου L'universalité des hommes (tous les hommes) σύμπαντες οἱ ἄνθρωποι.

UNIVERSEL, ELLE, adj., ὅ, ἡ, τὸ καθόλου ; ὅ, ἡ, τὸ πάντων. Histoire universelle, ἡ τῶν καθόλου πραγμάτων σύνταξις, εως. L'approbation universelle, ὁ πάντων ἔπαινος, ου. || Un homme universel, ἀνὴρ τὰ πάντα πεπαιδευμένος.

UNIVERSELLEMENT, adv., καθόλου, ἐν ου παρὰ πᾶσι(ν), ὑπὸ πάντων.

URANIE, *Muse, etc.*, ἡ Οὐρανία, ας.

URANOGRAPHIE, sf., *description du ciel*, ἡ οὐρανογραφία, ας.

URANOS, *dieu*, ὁ Οὐρανός, οῦ. Fils d'Uranos, ὁ Οὐρανίδης, ου.

URBAIN, AINE, adj., ὅ, ἡ, τὸ τῆς πόλεως.

URBANITÉ, sf., ἡ ἀστειότης, ητος ; τὸ ἀστεῖον, ου. Avec urbanité, ἀστείως.

URGENCE, sf., ἡ ἀνάγκη, ης. Il y a ur-

gence de faire une chose, ἀνάγκη ποιεῖν τι.

URGENT, ENTE, adj., ἀναγκαῖος, ος ει α, ον. Les affaires urgentes, τὰ κατεπείγοντα, ων.

URINE, sf., τὸ οὖρον, ου. Qui concerne l'urine, οὐρητικός, ή, όν.

URINER, vn., οὐρέω-ῶ, f. ήσω. Avoir envie d'uriner, οὐρητιάω-ῶ, f. άσω.

URNE, sf., ὁ ἀμφορεύς, έως; (cinéraire, de scrutin), ἡ ὑδρία, ας; (de scrutin), ὁ κάδος, ου. Petite urne, τὸ ἀμφορείδιον, ου; τὸ ὑδρίον, ου; ὁ καδίσκος, ου.

US, sm. pl. Voy. USAGE.

USAGE, sm. 1° *Coutume, habitude*, τὸ ἔθος, ους; τὸ εἰωθός, ότος; ἡ συνήθεια, ας; τὸ νόμιμον, ου. C'est l'usage de, ἔθος ἐστι *et l'inf.* Suivant l'usage, κατὰ τὸ εἰωθός, κατ' ἔθος. Contre l'usage, παρὰ τὸ εἰωθός. Les anciens usages, τὰ ἀρχαῖα νόμιμα, ων. || 2° *Emploi d'une chose*, ἡ χρῆσις, εως; ἡ χρεία, ας. Usage du discours, χρεία τοῦ λόγου. Les choses qui sont de quelque usage, τὰ κατὰ τὴν χρείαν. Les choses qui ne sont d'aucun usage, τὰ οὐδὲν εἰς χρείαν. Faire usage d'une chose, mettre une chose en usage, χράομαι-ῶμαι τινι. Faire un bon, un mauvais usage d'une chose, καλῶς, κακῶς χρῶμαί τινι. || 3° *Emploi de mots suivant la coutume*, ἡ συνήθεια, ας. || 4° *Expérience*, ἡ πεῖρα, ας; ἡ ἐμπειρία, ας. L'usage du monde, de la vie, *ou simpl* l'usage, ὁ ἀστεῖος τρόπος, ου. Qui a beaucoup d'usage, εὐπαίδευτος, ον; ἀστεῖος, α, ον. Qui manque d'usage, ἀπαίδευτος, ον.

USÉ, ÉE, p.p. et adj. 1° *Détérioré par l'usage, épuisé*, κατατετριμμένος, η, ον; ἐκτετρυχωμένος, η, ον. Habit usé, τὸ σκευάριον, ου; ὁ τρίβων, ωνος. || 2° *Employé souvent, rebattu*, καθημαξευμένος, η, ον; τεθρυλημένος, η, ον.

1. USER, vn., *se servir de*, χράομαι-ῶμαι, *dat.*; de ruse, δόλῳ; de cruauté, ὠμότητι; de menaces, ἀπειλαῖς; de franchise, παρρησίᾳ; envers qqn, πρός τινα. User bien, mal de qq. chose, καλῶς, κακῶς χρῶμαί τινι. En user bien, en user mal avec qqn, καλῶς, κακῶς προσ-φέρομαί (pass.) τινι ου πρός τινα. || Va. 1° *Consommer*, ἀν-αλίσκω, κατα-χράομαι-ῶμαι, *acc.* || 2° *Détériorer, épuiser*, ἀποτρίβω, κατα-τρίβω, *acc.* || S'USER, vr., les mêmes verbes actifs au passif.

2. USER, sm., *usage*. ἡ χρῆσις, εως.

USINE, sf., τὸ ἐργαστήριον, ου.

USITÉ, ÉE, adj., νομιζόμενος, η, ον; εἰθισμένος, η, ον; κοινός, ή, όν.

USTENSILE, sm., τὸ σκεῦος, ους. Fabriquer des ustensiles, σκευοποιέω-ῶ, f. ήσω.

USUEL, ELLE, adj., εἰθισμένος, η, ον· εἰωθώς, υῖα, ός; κοινός, ή, όν.

USUELLEMENT, adv., ὡς τὰ πολλά.

USUFRUIT, sm., ἡ κάρπωσις, εως.

USURE, sf. 1° *Intérêt excessif*, ὁ τοκισμός, οῦ. Exercer l'usure, τοκίζω, f. ιῶ; ὀβολοστατέω-ῶ, f. ήσω. || *Au fig.* Rendre, payer une chose avec usure, πολλαπλάσιον ἀπο-δίδωμί τι. || 2° *Dépérissement des choses*, ἡ ἀποτριβή, ῆς.

USURIER, IÈRE, sm. et sf., ὁ τοκιστής, οῦ; ὁ ὀβολοστάτης, ου; *fém.* ἡ ὀβολοστάτις, ιδος. Métier d'usurier, ἡ ὀβολοστατική, ῆς.

USURPATEUR, sm., ὁ σφετεριστής, οῦ. Usurpateur du pouvoir, ὁ σφετερισάμενος τὴν ἀρχήν; (dans un état démocratique), ὁ τύραννος, ου.

USURPATION, sf., ὁ σφετερισμός, οῦ.

USURPER, va., σφετερίζομαι, f. ιοῦμαι; βίᾳ αἱρέομαι-οῦμαι (moy.), *acc.* Pouvoir usurpé, ἡ ἐσφετερισμένη ἀρχή, ῆς. || Vn. Usurper sur qq. chose, σφετερίζομαί τί τινος.

UTÉRIN, INE, adj., ὁμομήτριος, α, ον.

UTILE, adj., χρήσιμος, ος ει η, ον; ὠφέλιμος, ος ει η, ον; ἀ qqn, τινί; pour qq. chose, εἰς ou πρός τι. Être utile, ὠφελέω-ῶ, f. ήσω; ἀ qqn, τινά; en vue de qq. chose πρός τι. Il se rend utile à ses amis, παρ-έχει ἑαυτὸν χρήσιμον τοῖς φίλοις. || Il est utile d'être sage, συμφέρει σωφρονεῖν. En temps utile (dans le temps prescrit), ἐν ῥητῷ χρόνῳ. || Sm., *ce qui est utile*, τὸ ὠφέλιμον, ου; τὸ συμφέρον, οντος.

UTILEMENT, adv., χρησίμως, ὠφελίμως, συμφερόντως.

UTILISER, va., χράομαι-ῶμαι, *dat.*; ἀπολαύω, *gén.*

UTILITÉ, sf., ἡ ὠφέλεια, ας; τὸ ὠφέλιμον, ου; τὸ συμφέρον, οντος. Quelle utilité vous en revient-il? τί ὑμῖν ὄφελός ἐστι τούτου;

UTIQUE, v., ἡ Ἰτύκη, ης. Habitant d'Utique, ὁ Ἰτυκαῖος, ου.

UVÉE, sf., *troisième tunique de l'œil*, ὁ χοριοειδὴς (οῦς) χιτών, ῶνος.

V

VA. 1° *Impérat. de* aller, ἴθι. || 2° Adv., *soit, j'y consens*, εἶεν.

VACANCE, sf., ἡ ἐρημία, ας. || *Au pl.* Vacances (des écoles), αἱ ἑορταστικαὶ ἡμέραι, ῶν; (des tribunaux), αἱ ἄπρακτοι (ων) ἡμέραι, ῶν.

VACANT, ANTE, adj., ἔρημος, ον; κενός, ή, όν.

VACARME, sm., ὁ θόρυβος, ου. Faire vacarme, θορυβέω-ῶ, f. ήσω.

VACATION, sf., *temps donné à une affaire*, ἡ διατριβή, ῆς. || Au pl., *vacances des tribunaux*, αἱ ἄπρακτοι (ων) ἡμέραι, ῶν.

VACHE, sf., ἡ βοῦς, *gén.* βοός. Garder les vaches, βουκολέω-ῶ, f. ήσω.

VACHER, sm., ὁ βουκόλος, ου; ὁ βουφορβός, οῦ.

VACHERIE, sf., ἡ βούστασις, εως; ἡ βουστασία, ας.

VACILLANT, ANTE, adj. 1° *Qui branle*, ἀβέβαιος, ον; παράφορος, ον. || 2° *Irrésolu*, ἄπορος, ον.

VACILLATION, sf. 1° *Mouvement de ce qui vacille*, τὸ παράφορον, ου. || 2° *Irrésolution*, ἡ ἀπορία, ας.

VACILLER, vn. 1° *Branler, chanceler*, σείομαι, σφάλλομαι (pass.). || 2° *Etre irrésolu*, ἀμφισβητέω-ῶ; ἀπορέω-ῶ, f. ήσω.

VAGABOND, ONDE, adj. 1° *Qui erre çà et là*, πλανητός, ή, όν. || 2° *Désordonné*, ἄτακτος, ον. || Sm. et sf., ὁ πλάνης, ητος; ὁ ἀγύρτης, ου; *fém.* ἡ ἀγύρτρια, ας.

VAGABONDAGE, sm., ἡ πλάνη, ης.

VAGABONDER, vn., πλανδομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

VAGISSEMENT, sm., ὁ κλαυθμυρισμός, οῦ.

VAGIR, vn., κλαυθμυρίζομαι, f. ισῦμαι.

1. **VAGUE**, sf., *flot agité*, τὸ κῦμα, ατος. Grosse vague, ὁ κλύδων, ωνος. Bruit des vagues, τὸ ῥόθιον, ου. Soulèvement des vagues, ἡ κύμανσις, εως.

2. **VAGUE**, adj. 1° *Sans culture*, ἀγεώργητος, ον. || 2° *Indéfini*, ἀόριστος, ον; ἀδιόριστος, ον. || 3° *Incertain*, ἀσαφής, ές; ἄδηλος, ον. || Sm. 1° *Espace vide*, τὸ κενόν, οῦ. || 2° *Manque de précision*, τὸ ἀόριστον, ου; τὸ ἀσαφές, οῦς.

VAGUEMENT, adv., ἀσαφῶς, ἀορίστως.

VAGUER, vn., πλανάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι.

VAILLAMMENT, adv., ἀνδρείως, ἀνδρικῶς.

VAILLANCE, sf., ἡ ἀνδρεία, ας; ἡ ἀνδρειότης, ητος; ἡ ἀνδραγαθία, ας.

VAILLANT, ANTE, adj., ἀνδρεῖος, α, ον; ἀνδρικός, ή, όν.

VAILLANTISE, sf., *action de valeur*, ἡ ἀριστεία, ας.

VAIN, VAINE, adj. 1° *Inutile, frivole*, μάταιος, ος et α, ον; κενός, ή, όν. || 2° *Orgueilleux*, ὑπερήφανος, ον; σοβαρός, ά, όν. || EN VAIN, loc. adv., μάτην, ματαίως, εἰκῇ.

VAINCRE, va. 1° *Remporter un grand avantage sur*, νικάω-ῶ, f. ήσω; κρατέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* Etre vaincu par qqn, ὑπό τινος ἡττάομαι-ῶμαι ou νικάομαι-ῶμαι, f. ηθήσομαι. || 2° *Surpasser*, ὑπερ-βάλλω, ὑπερ-βαίνω, *acc.*; en qq. chose, τινί. || 3° *Surmonter, maîtriser*, κρατέω-ῶ, f. ήσω, *gén.* Vaincre ses passions, sa colère, κρατῶ τῶν ἐπιθυμιῶν, τῆς ὀργῆς. Vaincre les obstacles, ὑπερ-βάλλω τὰ ἐμποδών. Il s'est vaincu lui-même, κρείττων ἐγένετο ἑαυτοῦ.

VAINCU, UE, p.p. Voy. VAINCRE. || Les vaincus, οἱ ἡττηθέντες, ων.

VAINEMENT, adv., μάτην, ματαίως, εἰκῇ.

VAINQUEUR, sm., ὁ νικῶν, ῶντος; ὁ νικήσας, αντος; de, *acc.* Etre vainqueur, νικάω-ῶ, f. ήσω; de, *acc.* Etre vainqueur aux jeux Olympiques, au pancrace, νικᾶ Ὀλύμπια, παγκράτιον. Etre vainqueur de ses passions, τῶν ἐπιθυμιῶν κρατέω-ῶ, f. ήσω.

VAISSEAU, sm. 1° *Vase*, τὸ σκεῦος, ους; τὸ ἀγγεῖον, ου. || 2° *Navire*, ἡ ναῦς, *gén.* νεώς; τὸ πλοῖον, ου. Vaisseau à cinquante rames, ἡ πεντηκόντορος, ου. Vaisseau long *ou* de guerre, ἡ μακρὰ ναῦς. Vaisseau rond *ou* marchand, τὸ στρογγύλον πλοῖον. Construire des vaisseaux, ναυπηγέω-ῶ, f. ήσω; ναῦς κατα-σκευάζω, f. άσω. Art de construire des vaisseaux, ἡ ναυπηγική, ῆς. || 3° *Etendue d'une église, d'un temple*, ὁ νεώς, ῶ. || 4° *Petit canal du corps des animaux, des plantes*, τὸ ἀγγεῖον, ου.

VAISSELLE, sf., τὰ εἰς τὴν τράπεζαν σκεύη, ῶν.

VAL, sm., ἡ νάπη, ης. Par monts et par vaux, ἄνω καὶ κάτω.

VALABLE, adj. 1° *Qui doit être reçu en justice*, νόμιμος, ος et η, ον. || 2° *Admissible*, ἱκανός, ή, όν.

VALABLEMENT, adv., νομίμως.

VALÉRIANE, sf., *plante*, ἡ ὀρεινὴ (ῆς) νάρδος, ου.

VALET, sm., ὁ ὑπηρέτης, ου. Valet de pied, ὁ ἀκόλουθος, ου. Valet d'armée, ὁ σκευοφόρος, ου.

VALÉTUDINAIRE, adj., ἀσθενής, ές; νοσώδης, ες; ἐπίνοσος, ον.

VALEUR, sf. 1° *Bravoure*, ἡ ἀνδρεία, ας; ἡ ἀνδραγαθία, ας; ἡ ἀρετή, ῆς. || 2° *Ce que vaut une chose*, ἡ ἀξία, ας. De beaucoup de valeur, d'une grande valeur, πολλοῦ ἄξιος, α, ον. De peu de valeur, d'une mince valeur, ὀλίγου ἄξιος, α, ον. || 3° *Prix qu'on attache à une chose*, ἡ τιμή, ῆς. Attacher beaucoup de valeur, trop de valeur à une chose, πολὺ, πλέον νέμω τινί. Un homme de valeur, ἀνὴρ πολλοῦ ἄξιος. || 4° *Juste signification des mots*, ἡ δύναμις, εως.

VALEUREUSEMENT, adv., ἀνδρείως, ἀνδρικῶς.

VALEUREUX, EUSE, adj., ἀνδρεῖος, α, ον; ἀνδρικός, ή, όν.

VALIDATION, sf., ἡ κύρωσις, εως; d'un acte, συγγραφῆς.

VALIDE, adj. 1° *Sain, vigoureux*, ὑγιής, ές; εὔρωστος, ον. || 2° *Qui a les conditions requises*, νόμιμος, ος et η, ον; κύριος, α, ον.

VALIDEMENT, adv., *valablement*, νομίμως.

VALIDER, va., κυρόω-ῶ, ἐπι-κυρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

VALIDITÉ, sf., τὸ νόμιμον, ου.

VALISE, sf., ὁ μάρσιππος, ου; ἡ ἀσκοπήρα, ας. Petite valise, τὸ μαρσίπιον, ου.

VALLÉE, sf., τὸ κοῖλον, ου; ἡ νάπη, ης; ὁ αὐλών, ῶνος.

VALLON, sm., *petite vallée*, ὁ αὐλωνίσκος, ου.

VALOIR, vn. 1° *Avoir un certain mérite*, ἀξίωμα ἔχω, ἐν ἀξιώματί εἰμι. Il vaut peu, ὀλίγον ἀξίωμα ἔχει. || 2° *Etre du prix de*, ἄξιος, ά, όν εἰμι, *gén.*; δύναμαι, *acc.* Le sicle vaut sept oboles, ὁ σίγλος δύναται ἑπτὰ ὀβολούς. Combien vaut (se vend, s'achète) le blé? πόσου πωλεῖται ou ὤνιός ἐστιν ὁ σῖτος; || VALOIR MIEUX. *a) Avoir plus de qualités*, ἀμείνων, ον ou βελτίων, ον εἰμί; que, *gén.* Il vaut mieux que vous, βελτίων ἐστὶν ὑμῶν. || *b) Etre préférable, meilleur*, αἱρετώτερός, ά, όν εἰμι; que, ἤ, ou *le gén.* Il vaut mieux mourir que d'être esclave, αἱρετώτερόν ἐστιν ἀπο-θανεῖν ἢ δουλεύειν ou τοῦ δουλεύειν. || NE RIEN VALOIR. *a) Etre méchant, de mauvaise qualité*, πονηρός, ά, όν ou φαῦλός, ή, όν εἰμι. || *b) Etre sans valeur, hors d'usage*,

ἄχρηστός, όν εἰμι. || 3° *Rapporter, donner du profit*, προσ-φέρω, *acc.* || Faire valoir qqn. (le mettre en crédit), καθ-ίστημί τινα εἰς ἀξίωμα, *acc.* Se faire valoir, ἀξιώματος τυγχάνω; σεμνύνομαι, f. ὀῦμαι. || Faire valoir une chose, (lui donner du prix, la faire paraitre meilleure), μείζω δύναμιν παρ-έχω τινί; (en vanter l'importance), μεγαλύνω, f. υνῶ τι. || Faire valoir une terre, ἐργάζομαι ἀγρόν. Faire valoir ses droits sur une chose, ἀντ-έχω περί τινος. || 4° *Tenir lieu de*, εἰμὶ ἀντί, *gén.*; δύναμαι, *acc.* || Va., *procurer, fournir*, περι-ποιέω-ῶ, f. ήσω; παρ-έχω, *acc.* || Se valoir, vr., *être d'égale valeur*, ἰσόρροπός, όν εἰμι.

VALVE, sf., *pièce d'une coquille*, ἡ θύρα, ας.

VAN, sm., τὸ λίκνον, ου. Qui porte le van (sacré), λικνοφόρος, ον.

VANITÉ, sf. 1° *Inutilité, futilité*, ἡ ματαιότης, ητος; ἡ κενότης, ητος. || 2° *Vain amour-propre*, ἡ κενοδοξία, ας; ἡ μικροφιλοτιμία, ας. Tirer vanité d'une chose, ἐπί τινι φιλοτιμέομαι-οῦμαι.

VANITEUX, EUSE, adj., κενόδοξος, ον; μικροφιλότιμος, ον.

VANNAGE, sm., ἡ λίκμησις, εως.

VANNEAU, sm., *oiseau*, ἡ οἰνάνθη, ης.

VANNER, va., λικμάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

VANNEUR, sm., ὁ λικμητής, οῦ.

VANNIER, sm., *ouvrier qui travaille en osier*, ὁ οἰσουργός, οῦ.

VANTAIL, sm., *battant d'une porte*. Voy. BATTANT.

VANTARD, ARDE, adj. et sm., ὁ, ἡ ἀλαζών, όνος. De vantard, ἀλαζονικός, ή, όν.

VANTARDISE, sf., ἡ ἀλαζονεία, ας.

VANTER, va., *louer beaucoup*, ὑπερεπαινέω-ῶ, ἐπ-αίρω, *acc.* || Se vanter, vr. 1° *Se louer excessivement*, ἀλαζονεύομαι, f. εὑσομαι. || 2° *Se glorifier d'une chose*, ἐπ-αίρομαί (pass.) τινι et ἐπί τινι; καυχάομαι-ῶμαι, f. ήσομαι ἐπί τινι. Je me vante d'avoir fait cela, καυχῶμαι ποιῆσαι ταῦτα. || 3° *Se faire fort de*, ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι *et l'inf.* Je me vante de te sauver, ἐπ-αγγέλλομαί σώσειν σε.

VANTERIE, sf., τὸ ἀλαζόνευμα, ατος; τὸ καύχημα, ατος.

VAPEUR, sf., ὁ ἀτμός, οῦ; ἡ ἀτμίς, ίδος. Exhaler une vapeur, ἀτμίζω, f. ιῶ; ἀτμὸν ἀναδίδωμι. Changer en vapeur, ἀτμιδόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* S'en aller en vapeur, ἀνα-θυμιάομαι-ῶμαι, f. αθήσομαι. || Bain de vapeur, ἡ πυρία, ας. Prendre un bain de vapeur, πυριάομαι-ῶμαι, f. αθήσομαι.

VAPOREUX, EUSE, adj., ἀτμώδης, ες; ἀτμιδώδης, ες.

VAPORISÉ, ÉE, p.p., ἀτμιστός, ή, όν.

VAPORISER, va., ἐξ-ατμίζω, δι-ατμίζω, f. ιῶ; πνευματόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || Se vaporiser, vr., les mêmes verbes au passif, et ἀτμίζω, f. ιῶ.

VAQUER, vn. 1° *Etre vacant*, ἔρημός, όν εἰμι. || 2° *Etre en vacances*, σχολάζω, f. άσω. || 3° *Donner son temps à*, σχολάζω, f. άσω, *dat.*; σπουδάζω, f. άσω περί, *acc.* ou *gén.*

VARECH ou VAREC, sm., *plante marine*, τὸ φῦκος, ους.

VAREUSE, sf., *veste des matelots*, ὁ φόρμος, ου.

VARIABILITÉ, sf., τὸ εὐμετάβολον, ου; τὸ ἀκατάστατον, ου; τὸ ἀβέβαιον, ου.

VARIABLE, adj., εὐμετάβολος, ον; ἀκατάστατος, ον; ἀβέβαιος, ον; ποικίλος, η, ον.

VARIANT, ANTE, adj., ἀκατάστατος, ον; ἀβέβαιος, ον; ποικίλος, η, ον.

VARIATION, sf., *changement*, ἡ μεταβολή, ῆς.

VARICE, sf., ὁ κιρσός, οῦ; ἡ ἴξία, ας.

VARIÉ, ÉE, p.p. Voy. VARIER. || Adj., ποικίλος, η, ον. Ornements variés, τὰ ποικίλματα, ων.

VARIER, va., *diversifier*, ποικίλλω, f. ιλῶ, *acc.* || Vn., *changer, être différent*, μεταβάλλω (et moyen); ἀλλοιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Enclin à varier, ἀλλοιωτικός, ή, όν.

VARIÉTÉ, sf., ἡ ποικιλία, ας; (en histoire naturelle), τὸ εἶδος, ους.

VARIQUEUX, EUSE, adj., κιρσώδης, ες κιρσοειδής, ές.

1. **VASE**, sm., *ustensile*, τὸ σκεῦος, ους; τὸ ἄγγειον, ου. Vase d'argile, ὁ κέραμος, ου. Vase d'airain, τὸ χάλκωμα, ατος. Vase d'argent, τὸ ἀργύρωμα, ατος. Vase d'or, τὸ χρύσωμα, ατος.

2. **VASE**, sf., *bourbe*, ὁ πηλός, οῦ; ὁ βόρβορος, ου.

VASEUX, EUSE, adj., πηλώδης, ες; βορβορώδης, ες.

VASTE, adj. 1° *D'une grande étendue*, εὐρύς, εῖα, ύ; εὐρυχωρής, ές. Vaste emplacement, ἡ εὐρυχωρία, ας. || 2° *Extraordinaire*, ὑπερβάλλων, ουσα, ον; ὑπερφυής, ές.

VAU-L'EAU (À), loc. adv., *au courant de l'eau*, κατὰ τὸν ῥοῦν. || *Au fig.* Aller à vau l'eau, (en parl. des affaires), ἐρρω.

VAURIEN, sm., ὁ ὄλεθρος, ου.

VAUTOUR, sm., ὁ γύψ, *gén.* γυπός. De vautour, γύπινος, η, ον. Semblable à un vautour, γυπώδης, ες.

VAUTRER (SE), vr., (au pr. et au fig.), ἐγ-κυλινδέομαι-οῦμαι (pass.), dans, *dat.* Se vautrer dans l'ignorance, ἐν ἀμαθίᾳ κυλίνδομαι.

VEAU, sm. 1° *Petit de la vache*, ὁ μόσχος, ου. De veau, μόσχειος, α, ον. || 2° *Chair de veau*, τὰ μόσχεια κρέα. || 3° *Cuir de veau*, τὸ μόσχειον (ου) σκῦτος, ους. || Veau marin, ἡ φώκη, ης.

VEDETTE, sf. 1° *Sentinelle de cavalerie*, ἡ τῶν ἱππέων φυλακή, ῆς. || 2° *Guérite des sentinelles*, ἡ τῶν φυλάκων στέγη, ης.

1. **VÉGÉTAL**, sm., τὸ φυτόν, οῦ. Principe de vie des végétaux, τὸ φυτικόν, οῦ.

2. **VÉGÉTAL, ALE**, adj., φυτικός, ή, όν. Le règne végétal, τὸ τῶν φυτῶν γένος, ους.

VÉGÉTATIF, IVE, adj., φυτικός, ή, όν. Principe végétatif, τὸ φυτικόν, οῦ. Vie végétative, ἡ τῶν φυτῶν ζωή, ῆς.

VÉGÉTATION, sf. 1° *Action de végéter*, ἡ βλάστησις, εως. Dont la végétation est luxuriante, ὑδριστικός, ή, όν. || 2° *Les végétaux*, τὰ φυτά, ῶν; τὰ φυόμενα, ων.

VÉGÉTER, vn. 1° *Se nourrir et croître*

βλαστάνω, ἀνα-βλαστάνω. || 2° *Vivre dans l'inaction*, ἀργέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Vivre dans la misère*, κακοπαθέω-ῶ, f. ήσω.

VÉHÉMENCE, sf., ἡ σφοδρότης, ητος; ἡ δεινότης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος. Avec véhémence, σφοδρῶς.

VÉHÉMENT, ENTE, adj., σφοδρός, ά, όν; δεινός, ή, όν; χαλεπός, ή, όν.

VÉHICULE, sm., τὸ ὄχημα, ατος.

VEILLE, sf. 1° *Absence de sommeil*, ἡ ἐγρήγορσις, εως; ἡ ἀγρυπνία, ας; ἡ ἀϋπνία, ας. En état de veille, pendant la veille, ὕπαρ. En état de veille et en état de sommeil, ὕπαρ τε καὶ ὄναρ. || 2° *Division de la nuit*, ἡ φυλακή, ῆς. La troisième veille, ἡ τρίτη φυλακή. || 3° Au pl., *longue application*, ἡ πολλὴ σπουδή, ῆς. || 4° *Le jour précédent*, ἡ προτεραία, ας. La veille (adv.) du jour où il disait cela, τῇ προτεραίᾳ ὅτε ταῦτα ἔλεγε. || *Au fig.* Etre à la veille de, ἐγγύς εἰμι, *gén.* Il est à la veille de sa mort, de mourir, μέλλει ἀπο-θανεῖσθαι.

VEILLÉE, sf., ἡ νυκτερεία, ας.

VEILLER, vn. 1° *Ne point dormir*, ἀγρυπνέν-ῶ, f. ήσω. Veiller toute la nuit, πᾶσαν τὴν νύκτα ἀγρυπνῶ. || 2° *Appliquer son attention à ou sur*, φυλάττω, f. ἄξω, *acc.*; ἐπι-μέλομαι, *gén.* Veiller à ne pas faire une chose, φυλακὴν ἔχω μὴ ποιεῖν τι. || Va. *Passer la nuit auprès de*, νυκτερεύω, f. σω παρά *et le dat.* || 2° *Surveiller*, φυλάττομαι, f. ἄξομαι, *acc.*

VEILLEUR, sm., ὁ νυκτερεύων, οντος.

VEINE, sf., (du corps, des métaux, du bois, etc.), ἡ φλέψ, *gén.* φλεβός. Petite veine, τὸ φλεβίον, ου. || *Au fig.* Veine poétique *ou simpl*ᵗ veine, τὸ ποιητικόν, οῦ.

VEINÉ, ÉE et **VEINEUX, EUSE**, adj., φλεβώδης, ες.

VEINULE, sf., τὸ φλεβίον, ου.

VÊLER, vn., *mettre bas*, (en parl. d'une vache), τίκτω.

VÉLITE, sm., *soldat d'infanterie légère à Rome*, ὁ γροσφομάχος, ου.

VELLÉITÉ, sf., ἡ ὄρεξις, εως. Avoir des velléités de faire une chose, ὀρέγομαι (moy.) ποιεῖν ου τοῦ ποιεῖν τι.

VÉLOCE, adj., ταχύς, εῖα, ύ.

VÉLOCITÉ, sf., τὸ τάχος, ους; ἡ ταχυτής, ῆτος. Avec vélocité, ταχέως.

VELU, UE, adj., τριχωτός, ή, όν; δασύς, εῖα, ύ; λάσιος, α, ον.

VENAISON, sf., *chair de bête fauve*, τὰ θήρεια (ων) κρέα, ῶν.

VÉNAL, ALE, adj. 1° *Qui se vend*, ὠνιος, ος et α, ον; πράσιμος, ον. || 2° *Qui vend sa conscience*, ὠνιος, ος et α, ον; δωροδόκος, ον.

VÉNALEMENT, adv., *par vénalité*, δωροδοκίᾳ.

VÉNALITÉ, sf. 1° *Qualité de ce qui est à vendre*, τὸ ὠνιον εἶναι. || 2° *Corruption à prix d'argent*, ἡ δωροδοκία, ας. Accuser qqn de vénalité, δωροδοκίας τινὸς κατ-ηγορέω-ῶ, f. ήσω. Condamner qqn pour vénalité, δωροδοκίαν τινὸς κατα-γιγνώσκω.

VENANT, sm. Voy. ALLANT. || A tout venant, (au premier venu), τῷ τυχόντι.

VENDABLE, adj., πράσιμος, ον.

VENDANGE, sf. 1° *Récolte des raisins*, ὁ τρύγητος, ου. || 2° *Le raisin*, οἱ βότρυες, ων. || 3° Au pl., *temps où l'on vendange*, ὁ τρύγητος, ου.

VENDANGER, va., τρυγάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; des vignes, ἀμπέλους.

VENDANGEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ τρυγητής, οῦ; *fém.* ἡ τρυγήτρια, ας.

VENDEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ πρατήρ, ῆρος; ὁ πωλητής, οῦ; *fém.* ἡ πωλήτρια, ας.

VENDRE, va. 1° *Aliéner, donner pour un prix*, πιπράσκω; πωλέω-ῶ, f. ήσω; ἀπο-δίδομαι (moy.), *acc.*; *avec le gén.* du prix. Vendre à juste prix, ἀπο-δίδομαι τῆς ἀξίας. Qui est à vendre, ὠνιος, ος et α, ον. Vendre sa patrie à qqn, πωλῶ τὴν πατρίδα τινί. || 2° *Trahir (qqn)*, προ-δίδωμι, *acc.* || SE VENDRE, vr., *être vendu*, πιπράσκομαι (pass.); πωλέομαι-οῦμαι, f. ηθήσομαι. || Se vendre à qqn (par intérêt), ἑαυτὸν, ἠν, ὁ πιπράσκειν τινί.

VENDREDI, sm., ἡ ἕκτη (ης) τῆς ἑβδομάδος (ς.-ent. ἡμέρα).

VÉNÉFICE, sm., *empoisonnement par sortilège*, ἡ φαρμακεία, ας.

VÉNÉNEUX, EUSE, adj., φαρμακώδης, ες.

VÉNÉRABLE, adj., σεμνός, ή, όν; σεβαστός, ή, όν.

VÉNÉRATION, sf., ἡ αἰδώς, οῦς; ἡ θεραπεία, ας; ὁ σεβασμός, οῦ. Objet de vénération, τὸ σέβασμα, ατος.

VÉNÉRER, va., *σέβομαι* (sans futur); αἰδέομαι-οῦμαι, *acc.*

VÉNERIE, sf., ἡ κυνηγετική, ῆς; ἡ κυνηγεσία, ας.

VENEUR, sm., ὁ κυνηγέτης, ου; ὁ κυνηγός, οῦ. Grand veneur, ὁ ἀρχικυνηγός, οῦ.

VENGEANCE, sf. 1° *Action de se venger*, ἡ τιμωρία, ας; τὸ τιμώρημα, ατος; ἡ τίσις, εως; ἡ δίκη, ης. Obtenir vengeance, τιμωρίας τυγχάνω. Tirer, prendre vengeance. Voy. SE VENGER. || 2° *Désir de se venger*, ἡ μνησικακία, ας.

VENGER, va., *tirer satisfaction d'une chose*, δίκην ου τιμωρίαν λαμβάνω ὑπέρ τινος. Venger le meurtre de qqn, τὸν φόνον τινὶ τιμωρέω-ῶ, f. ήσω. || Venger qqn, τιμωρέω-ῶ, f. ήσω τινί; τιμωρῶ (et moyen) ὑπέρ τινος. Il vengea sa patrie, ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐτιμωρήσατο. || SE VENGER, vr., τιμωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι; de qqn, τινά. Se venger d'une chose, τιμωρίαν λαμβάνω ὑπέρ τινος. Se venger d'une chose sur qqn, τιμωρίαν λαμβάνω τινὸς παρά τινος. Enclin à se venger, τιμωρητικός, ή, όν.

VENGEUR, GERESSE, adj. et subst., τιμωρός, όν.

VÉNIEL, ELLE, adj., *pardonnable*, συγγνωστός, όν.

VENIMEUX, EUSE, adj., (en parl. des animaux), ἰοβόλος, ον; (des choses), ἰώδης, ες.

VENIN, sm. 1° *Sorte de poison*, ὁ ἰός, οῦ. || 2° *Rancune, malignité*, ἡ μνησικακία, ας; ἡ κακοήθεια, ας.

VENIR, vn. 1° *Se transporter, se rendre*, ἔρχομαι, ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι; ἀ, dans un lieu, εἰς τόπον τινά; auprès de, chez qqn, παρά, πρός ou ὥς τινα. Etre venu, ἥκω (avec les

mêmes constructions). Viens ici, δεῦρο ἐλθέ. Nous venons vous secourir, ἐρχόμεθα βοηθήσοντες ὑμῖν. || 2° *Etre apporté, amené, arriver*, κομίζομαι, f. ισθήσομαι; de, ἐκ ou ἐξ *et le gén.*; ἔρχομαι, ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι. Il leur vint du blé, de l'argent, ἦλθεν αὐτοῖς σῖτος, χρήματα. || Faire venir qqn, qq. chose, τινά, τί μετα-πέμπομαι (moy.). || 3° *Monter, s'élever*, αἴρομαι (pass.), ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι; ἀ, jusqu'à, εἰς *et l'acc.* || 4° *Arriver, survenir*, γίγνομαι, συμ-βαίνω, παρα-πίπτω; ἀ, *dat.* Il vint une tempête, χειμὼν ἐγένετο. || 5° *Arriver par succession, échoir à*, καθ-ήκω εἰς *et l'acc.* || 6° *Arriver suivant l'ordre des temps*, γίγνομαι, εἰμί. Venir après, ἐπι-γίγνομαι, *dat.* A venir (futur), μέλλων, ουσα, ον; ἐπιών, οῦσα, όν. || 7° *Etre issu, être sorti*, γένομαι (de γίγνομαι); de, *gén. avec ou sans* ἐκ, ἀπό. || 8° *Provenir, émaner de*, γίγνομαι ἐκ, ἐξ ou ἀπό, *gén.*; ἥκω παρά, *gén.* De là vient que, ὅθεν γίγνεται ὅτι *et l'ind.* || 9° *Se présenter à l'esprit*, γίγνομαι, ἐπ-έρχομαι, παρ-ίσταμαι (moy. avec sens neutre), *dat.* La pensée me vint, ἐννοιά μοι ἐγένετο. L'idée me vint, il me vint à l'esprit de, ἐπ-ῆλθέ μοι *et l'inf.* || 10° *Etre produit, croître, pousser*, γίγνομαι, παρα-γίγνομαι. Venir bien, mal, εὖ, κακῶς βλαστάνω. || 11° *Parvenir, se porter à*, ἔρχομαι, προ-έρχομαι εἰς *et l'acc.* Il vint à un tel point d'impudence, que, εἰς τοῦτο ου εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ἀναισχυντίας, ὥστε *et l'inf.* En venir à la violence, βίᾳ χράομαι-ῶμαι. || Venir à faire une chose *se tourne par* faire par hasard (ποτέ) une chose. S'il venait à savoir cela, εἴ ποτε τοῦτο εἰδείη. || Venir de faire une chose *se tourne par* avoir fait récemment (ἄρτι, ἀρτίως) une chose. Il vient de s'en aller, ἀρτίως ἀπ-εληλυθε. || S'EN VENIR, vr., comme VENIR.

VENT, sm. 1° *Mouvement de l'air*, ὁ ἄνεμος, ου; τὸ πνεῦμα, ατος. Avoir un bon vent, un vent favorable, ἀνέμῳ καλῷ χράομαι-ῶμαι. Avoir le vent contraire, ἐναντίῳ χρῶμαι τῷ ἀνέμῳ. Le vent se lève, γίγνεται ἄνεμος ou πνεῦμα. Le vent souffle, cesse, ὁ ἄνεμος πνεῖ, παύεται (moy.) ou λήγει. Exposé au vent, προσήνεμος, ον. Exposer au vent, ἀνεμόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || 2° *Flatuosité*, ἡ φῦσα, ης; τὸ πνεῦμα, ατος. || 3° *Emanation du corps*, ἡ ἀποπνοή, ῆς; τὸ πνεῦμα, ατος. Prendre le vent de (flairer) une chose, ὀσφραίνομαί τινος. || *Au fig.* Avoir vent de qq. chose, αἰσθάνομαί τι ου τινος.

VENTE, sf., ἡ πρᾶσις, εως; ἡ διάθεσις, εως; ἡ πώλησις, εως. Mettre, exposer qq. chose en vente, δια-τίθεμαί (moy.) τι, ὤνιον προ-τίθημί τι. Etre en vente, ὠνιός, ός ἐτ α, όν εἰμι.

VENTER, vn. Il vente, ὁ ἄνεμος πνεῖ (de πνέω).

VENTEUX, EUSE, adj. 1° *Sujet, exposé au vent*, ἀνεμώδης, ες. || 2° *Qui cause des flatuosités*, φυσώδης, ες.

VENTOUSE, sf., (en médecine), ἡ σικύα, ας; ἡ σικυώνη, ης; ὁ κύαθος, ου.

VENTRE, sm. 1° *Partie du corps*, ἡ γαστήρ, *gén.* γαστρός. || *Au fig.* Etre sujet à son ventre, τῇ γαστρὶ χαρίζομαι, f. ιοῦμαι ou δουλεύω, f. σω. Se faire un dieu de son ventre, ὥσπερ θεῷ τῇ γαστρὶ λατρεύω, f. σω. || 2° *Partie la plus large d'un vase*, τὸ ἤτρον, ου; τὸ κύτος, ους.

VENTRICULE, sm., *cavité du corps*, ἡ κοιλία, ας.

VENTRILOQUE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἐγγαστρίμυθος, ου.

VENTRU, UE, adj., γαστρώδης, ες. || Sm., ὁ φύσκων, ωνος.

VENU, UE, p.p. Voy. VENIR. || Un nouveau venu, une nouvelle venue, ὁ, ἡ νέηλυς, υδος. || Le premier venu (un homme quelconque), ὁ τυχών, όντος. || Bien venu, ue, κεχαρισμένος, η, ον.

VENUE, sf. 1° *Arrivée*. Voy. ce mot. || 2° *Croissance*. Etre d'une belle venue, εὐφυής, ές εἰμι. || Au pl. Allées et venues, αἱ διαδρομαί, ῶν.

VÉNUS, sf. 1° *Déesse*. Voy. APHRODITE. || 2° *Planète*, ὁ φωσφόρος, ου; ὁ ἑωσφόρος, ου.

VÊPRES, sf. pl., *partie de l'office qu'on dit dans la soirée*, ἡ ἑσπερινὴ (ῆς) λειτουργία, ας.

VER, sm., τὸ ἑρπετόν, οῦ. Ver de terre, des fruits, ὁ σκώληξ, ηκος. Petit ver, τὸ σκωλήκιον, ου. Ver intestinal, ἡ ἕλμινς, ινθος. Ver qui ronge le bois, ἡ τερηδών, όνος. Ver luisant, ἡ λαμπυρίς, ίδος. Ver à soie, ὁ βόμβυξ, υκος. || *Au fig.* Ver rongeur, ἡ θυμοβόρος (ου) λύπη, ης (poët.).

VÉRACITÉ, sf., ἡ ἀλήθεια, ας; ἡ ἀψευδεια, ας.

VERBAL, ALE, adj. 1° *Qui vient du verbe*, ῥηματικός, ή, όν. || 2° *Qui est de vive voix*, ὁ, ἡ, τὸ ἀπὸ στόματος; (*non écrit*), ἄγραφος, ον. Testaments verbaux, ἄγραφοι (ων) διαθῆκαι, ῶν.

VERBALEMENT, adv., ἀπὸ στόματος.

VERBE, sm. 1° *Terme de grammaire*, τὸ ῥῆμα, ατος. || 2° *Parole*, ὁ λόγος, ου. || 3° *La seconde personne de la sainte Trinité*, ὁ Λόγος, ου.

VERBEUX, EUSE, adj., (en parl. des pers.), πολυλόγος, ον; (des choses), περιττός, ή, όν.

VERBIAGE, sm., ἡ φλυαρία, ας.

VERBOSITÉ, sf., ἡ πολυλογία, ας; ἡ περιττολογία, ας.

VERDÂTRE, adj., ὑπόχλωρος, ον. D'un noir verdâtre, ὑποχλωρομέλας, αινα, αν.

VERDEUR, sf. 1° *Sève (du bois)*, τὸ ὑγρόν, οῦ. || 2° *Acidité*, ἡ ὀξύτης, ητος. || 3° *Acreté (des paroles)*, ἡ δριμύτης, ητος. || 4° *Vigueur, force*, ἡ ἀκμή, ῆς.

VERDIR, vn., *devenir vert*, χλοάζω, f. άσω; χλοηφορέω-ῶ, f. ήσω.

VERDOYANT, ANTE, adj., χλωρός, ά, όν; χλοηφόρος, ον.

VERDOYER, vn., χλοάζω, f. άσω; χλοηφορέω-ῶ, f. ήσω.

VERDURE, sf. 1° *Couleur verte (des végétaux)*, ἡ χλωρότης, ητος; τὸ χλωρόν, οῦ. || 2° *Herbes, plantes, feuilles vertes*, ἡ χλόη, ης. || 3° *Plantes potagères*, τὰ λάχανα, ων.

VÉREUX, EUSE, adj. 1° *Qui contient des vers*, σκωληκόβρωτος, ον. || 2° *Suspect d'un vice caché*, ὕπουλος, ον.

VERGE, sf., ἡ ῥάβδος, ου. Battre de verges,

ραβδίζω, f. ιῶ, *acc.* Faisceau de verges, verges (des licteurs), αἱ ῥάβδοι, ων.

VERGER, sm., ὁ δενδρών, ῶνος.

VERGETTE, sf., τὸ ῥαβδίον, ου.

VERGLAS, sm., ὁ πάγος, ου; ὁ πηγετός, οῦ. Couver de verglas, παγετώδης, ες.

VERGOGNE, sf., ἡ αἰσχύνη, ης. Sans vergogne, ἀναισχύντως.

VERGUE, sf., ἡ κεραία, ας. Amener la vergue, τὴν κεραίαν ὑφ-ίημι.

VÉRIDICITÉ, sf., ἡ ἀλήθεια, ας; ἡ ἀψευδεια, ας.

VÉRIDIQUE, adj., ἀληθευτικός, ή, όν; φιλαλήθης, ες; ἀληθινός, ή, όν.

VÉRIDIQUEMENT, adv., ἀληθῶς, ἀληθινῶς.

VÉRIFICATEUR, sm., ὁ ἐξεταστής, οῦ; ὁ δοκιμαστής, οῦ. Vérificateur des comptes, ὁ λογιστής, οῦ.

VÉRIFICATION, sf., ἡ ἐξέτασις, εως; ἡ δοκιμασία, ας.

VÉRIFIER, va. 1° *Examiner la vérité de*, ἐξ-ετάζω, f. άσω; δοκιμάζω, f. άσω. *acc.* || 2° *Faire voir la vérité de*, ἐλέγχω; φανερὸν, ἀν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || SE VÉRIFIER, vr., φανερὸς, ά, ὸν γίγνομαι.

VÉRITABLE, adj. 1° *Vrai, non falsifié*, ἀληθινός, ή, όν: γνήσιος, α, ον. Un véritable ami, ἀληθινὸς φίλος, ου. || 2° *Vrai, réel*, ἀλη-θής, ές; ἀληθινός, ή, όν. || 3° *Excellent*, ἄριστος, η, ον.

VÉRITABLEMENT, adv. 1° *Vraiment, réellement*, ἀληθῶς, ἀληθινῶς. || 2° *A la vérité*. Voy. VÉRITÉ.

VÉRITÉ, sf. 1° *Chose vraie, réalité*, ἡ ἀλήθεια, ας; τὸ ἀληθές, οῦς. Dire la vérité, τἀληθῆ ou τὴν ἀλήθειαν λέγω. Conformément à la vérité, κατ' ἀλήθειαν. || 2° *Sincérité, bonne foi*, ἡ ἀλήθεια, ας; ἡ πιστότης, ητος. || 3° *Axiome*, τὸ ἀξίωμα, ατος; τὸ δόγμα, ατος. || EN VÉRITÉ, loc. adv., *assurément*, ἦ που, ἦ μήν, καὶ μήν. || A LA VÉRITÉ, loc. adv., μέν (après un mot); *suivie de* mais, δέ (après un mot). Non ouvertement à la vérité, mais en secret, φανερῶς μὲν οὔ, κρύφα δέ.

VERJUS, sm. 1° *Jus du raisin encore vert*, τὸ ὀμφάκιον, ου. || 2° *Raisin encore vert*, ἡ ὄμφαξ, ακος.

1. **VERMEIL**, sm., *argent doré*, ὁ ἄργυ-ρος κεχρυσωμένος, ου.

2. **VERMEIL, EILLE**, adj., *rouge*, ἐρυθρός, ά, όν. Vermeil comme la rose, ῥόδειος, α, ον. Couleur vermeille, ἡ ἐρυθρότης, ητος.

VERMICULAIRE et **VERMIFORME**, adj., σκωληκοειδής, ές; σκωληκώδης, ες.

VERMILLON, sm. 1° *Cinabre*, τὸ κιννά-βαρι, εως. || 2° *Couleur qui se tire du cinabre*, ἡ μίλτος, ου. De la couleur du vermillon, μιλτώδης, ες.

VERMILLONNER, va., *peindre avec du vermillon*, μιλτόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

VERMINE, sf., οἱ φθεῖρες, ῶν. Couvert de vermine, φθειρώδης, ες.

VERMISSEAU, sm., *petit ver de terre*, τὸ. σκωλήκιον, ου.

VERMOULER (SE), vr., σκωληκόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

VERMOULU, UE, adj., σκωληκόβρωτος, ον; σκωληκόβορος, ον.

VERMOULURE, sf., ἡ σκωλήκωσις, εως.

VERNAL, ALE, adj., *qui appartient au printemps*, ἐαρινός, ή, όν.

VERNIR, va., γανόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

VERNIS, sm. 1° *Enduit brillant*, τὸ γά-νωμα, ατος. || 2° *Apparence*, τὸ σχῆμα, ατος; τὸ πρόσχημα, ατος.

VERNISSAGE, sm., ἡ γάνωσις, εως.

VERNISSER, va., γανόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

VERRAT, sm., ὁ κάπρος, ου.

VERRE, sm. 1° *Corps transparent*, ἡ ὕαλος, ου. De verre, fait de verre, ὑάλινος, η ον. Pareil au verre, ὑαλοειδής, ές; ὑαλώδης, ες. || 2° *Vase à boire fait de verre*, τὸ ὑάλι-νον (ου) ἔκπωμα, ατος.

VERRERIE, sf. 1° *Usine où l'on fait le verre*, τὸ ὑαλουργεῖον, ου. || 2° *Art de faire le verre*, ἡ ὑαλουργική, ῆς.

VERRIER, sm., ὁ ὑαλουργός, οῦ.

VERROTERIE, sf., *menue marchandise de verre*, τὰ ὑάλινα, ων.

VERROU, sm., ὁ μοχλός, οῦ; ὁ ἐπιβλής, ῆτος. Mettre, pousser le verrou, ἐμ-βάλλω τὸν μοχλόν. Fermer au verrou, μοχλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* Tenir qqn sous le verrou, μοχλοῖς τινα εἴργνυμι, f. εἴρξω.

VERROUILLER, va., *fermer au verrou*, μοχλόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*

VERRUE, sf., ἡ ἀκροχορδών, όνος. Qui a des verrues, ἀκροχορδονώδης, ες.

1. **VERS**, sm., ὁ στίχος, ου; τὸ μέτρον, ου. Faire des vers, στίχους γράφω. Mettre en vers, εἰς μέτρον τίθημι, *acc.* Mis en vers, ἐν μέ-τρῳ πεποιημένος, η, ον.

2. **VERS**, prép. 1° *Du côté de*, πρός, εἰς, ἐπί, *et l'acc.* Aller vers un lieu, ἔρχομαι εἰς, ἐπί, πρὸς τόπον τινά; vers qqn, πρός τινα. Vers le sud, πρὸς νότον; (sans mouvt), πρὸς νότου. || 2° *Environ*, πρός, ἀμφί, περί, ὑπό *et l'acc.* Vers le soir, ἀμφὶ δείλην. Vers la nuit, ὑπὸ νύκτα. Vers le milieu de la nuit, περὶ μέσας νύκτας.

VERSANT, sm., ἡ ἔγκλισις, εως; τὸ κάταν-τες, ους.

VERSATILE, adj., εὐμετάβολος, ον; εὐμε-τάβλητος, ον; ἀβέβαιος, ον.

VERSATILITÉ, sf., τὸ εὐμετάβολον, ου; ἡ ἀβεβαιότης, ητος.

VERSE (À), loc. adv. Il pleut à verse, ὄμβρος πολὺς κατα-φέρεται (pass.).

VERSÉ, ÉE, p.p. Voy. VERSER. || Adj., *expérimenté dans*, ἔμπειρος, ον, *gén.*; ἐν-τριβής, ές, *dat.* Etre versé dans une chose, ἐμπείρως ἔχω τινός.

VERSEAU, sm., *signe du zodiaque*, ὁ ὑδροχόος, ου.

VERSEMENT, sm., ἡ ἀποφορά, ᾶς. Verse-ment de fonds, ἡ χρημάτων ἀποφορά.

VERSER, va. 1° *Epancher, répandre*, χέω, ἐκ-χέω, ἐγ-χέω, προ-χέω, *acc.* Verser du vin, des larmes, ἐκ-χέω οἶνον, δάκρυα. Verser qq. chose sur qq. chose, ἐπι-χέω τί τινι, κατα-χέω τί τινος. || 2° *Apporter (de l'argent)*, ἀπο-φέρω, *acc.* || 3° *Renverser*, ἀνα-τρέπω, κατα-βάλλω, κατα-στρέφω, κατα-στρώννυμι, *acc.* || Vn., *être renversé*, ἀνα-τρέπομαι, κατα-βάλλομαι, κατα-στρώννυμαι (pass.).

VERSET, sm., *petite section de la Bible*, τὸ κῶλον, ου.

VERSIFICATEUR, sm., ὁ στιχοποιός, οῦ; *mieux* ὁ στίχους ποιῶν, οῦντος.

VERSIFICATION, sf., ἡ στιχοποιΐα, ας.

VERSIFIÉ, ÉE, p.p., ἐν μέτρῳ πεποιημένος, η, ον.

VERSIFIER, vn., *faire des vers*, στίχους ποιέω-ῶ, f. ήσω. || Va., *mettre en vers*, τίθημι εἰς μέτρον, *acc.*

VERSION, sf. 1° *Traduction*, ἡ μετάφρασις, εως; ἡ ἑρμηνεία, ας. || 2° *Manière de raconter un fait*, ἡ διήγησις, εως.

VERT, VERTE, adj. 1° *Qui est de la couleur des feuilles;* χλωρός, ά, όν; χλοώδης, ες. Etre vert, χλοάζω, f. άσω. || 2° *Qui a encore de la sève*, χλωρός, ά, όν. || 3° *Qui n'est pas mûr*, ὠμός, ή, όν. || 4° *Vigoureux*, ἀκμάζων, ουσα, ον; νεαρός, ά, όν. || 5° *Sévère*, χαλεπός, ή, όν. || Sm. 1° *La couleur verte*, ἡ χλωρότης, ητος; τὸ χλωρόν, οῦ. || 2° *Herbe verte*, ἡ χλόη, ης; ὁ χιλός, οῦ. Etre au vert, χλωροφαγέω-ῶ, f. ήσω.

VERT-DE-GRIS, sm., ὁ ἰός, οῦ.

VERTÉBRAL, ALE, adj., ὁ, ἡ, τὸ τῶν σφονδύλων. Colonne vertébrale, ἡ ῥάχις, εως.

VERTÈBRE, sf., ὁ σφόνδυλος, ου. Qui a de nombreuses vertèbres, πολυσφόνδολος, ον.

VERTÉBRÉ, ÉE, adj., *qui a des vertèbres*, σφονδύλους ἔχων, ουσα, ον.

VERTEMENT, adv., *avec vigueur*, σφοδρῶς, δεινῶς.

VERTICAL, ALE, adj., ὀρθός, ή, όν. Ligne verticale, ἡ κάθετος, ου.

VERTICALEMENT, adv., πρὸς κάθετον, κατὰ κάθετον.

VERTIGE, sm. 1° *Tournoiement de tête*, ὁ ἶλιγγος, ου; ἡ σκοτοδινία, ας. Avoir le vertige, des vertiges, ἰλιγγιάω-ῶ, f. άσω; σκοτοδινιάω-ῶ, f. άσω. || 2° *Egarement des sens*, ἡ παραφροσύνη, ης. Esprit de vertige, ἡ μανία, ας.

VERTU, sf. 1° *Pratique constante du bien*, ἡ ἀρετή, ῆς; ἡ καλοκἀγαθία, ας; ἡ ὁσιότης, ητος. || 2° *Qualité particulière*, ἡ ἀρετή, ῆς. La vertu de modération, de sagesse, etc., *se traduisent par* la modération, la sagesse, etc., ἡ σωφροσύνη, ης; ἡ σοφία, ας, etc. || 3° *Personnes vertueuses*, οἱ ἀγαθοί, ῶν; οἱ χρηστοί, ῶν. || 4° *Chasteté, pudicité*, ἡ ἁγνεία, ας; ἡ σωφροσύνη, ης. || 5° *Propriété, efficacité*, ἡ δύναμις, εως. La vertu des plantes, ἡ δυναμις τῶν φυομένων. || EN VERTU DE, loc. prép., *en conséquence de*, ἐκ ou ἐξ, *gén.*; κατά, *acc.*

VERTUEUSEMENT, adv., καλῶς, ὁσίως, σωφρόνως.

VERTUEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a de la vertu*, ἀγαθός, ή, όν; καλός, ή, όν καἀγαθός, ή, όν; χρηστός, ή, όν. || 2° *Pudique*, ἁγνός, ή, όν; σώφρων, ον. || 3° *Inspiré par la vertu*, καλός, ή, όν.

VERVE, sf., ἡ ὁρμή, ῆς; ὁ ἐνθουσιασμός, οῦ; ἡ ἐνθουσίασις, εως.

VERVEINE, sf., *plante*, ἡ ἱεροβοτάνη, ης; ἡ σιδηρῖτις, ίτιδος.

VESCE, sf., *plante fourragère*, ὁ βῖκος, ου; τὸ βικίον, ου.

VÉSICATOIRE, adj., ἐκδόριος, ον. || Sm. τὸ ἐκδόριον, ου.

VÉSICULE, sm., *sac membraneux semblable à une petite vessie*, ἡ κύστιγξ, ιγγος.

VESPER, sm., *la planète de Vénus, lorsqu'elle paraît le soir*, ὁ ἕσπερος, ου.

VESSIE, sf., ἡ κύστις, εως et ιδος. Petite vessie, ἡ κύστιγξ, ιγγος.

VESTA, *déesse*, ἡ Ἑστία, ας. Prêtresse de Vesta. Voy. VESTALE.

VESTALE, sf., ἡ Ἑστίας ἱέρεια, ας; *au pl.*, αἱ Ἑστιάδες, ων.

VESTIAIRE, sm., *lieu où l'on serre les habits*, ἡ ἱματιοθήκη, ης.

VESTIBULE, sm., τὸ πρόθυρον, ου (et pluriel). Vestibule d'un temple, ὁ πρόνεως, ω.

VESTIGE, sm., *trace*, (au pr. et au fig.), τὸ ἴχνος, ους.

VÉSUVE, *mont*, ὁ Οὐεσούβιος, ου.

VÊTEMENT, sm., ἡ ἑσθής, ῆτος; τὸ ἱμάτιον, ου. Petit vêtement, τὸ ἱματίδιον, ου. Prendre un vêtement, ἱμάτιον περι-βάλλομαι (moy.). Quitter un vêtement, ἑσθῆτα ἀπο-δύομαι (mov.). Changer de vêtements, τὰ ἱμάτια μετα-βάλλομαι (moy.).

VÉTÉRAN, sm., *soldat qui a fait son temps*, ὁ διεστρατευμένος, ου.

VÉTÉRINAIRE, adj., ἱππιατρικός, ή, όν. || Sm., ὁ ἱππιατρός, οῦ; ὁ τῶν κτηνῶν ἰατρός, οῦ.

VÉTILLARD, ARDE, sm. et sf. Voy. VÉTILLEUR.

VÉTILLE, sf., ὁ λῆρος, ου; *au pl.*, αἱ μικρολογίαι, ῶν; οἱ λῆροι, ων.

VÉTILLER, vn., μικρολογέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι.

VÉTILLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ, ἡ μικρολόγος, ου.

VÉTILLEUX, EUSE, adj. 1° *Qui demande des soins minutieux*, δύσκολος, ον. || 2° *Qui s'amuse à des vétilles*, μικρολόγος, ον. Esprit vétilleux, ἡ μικρολογία, ας.

VÊTIR, va. 1° *Couvrir d'un vêtement*, ἐν-δύω, ἀμφιέννυμι, *acc.*; de, *acc.* Il vêtit l'enfant d'une tunique, τὸν παῖδα χιτῶνα ἠμφίεσε. || 2° *Mettre sur soi* (*un vêtement*), ἐν-δύομαι, ἀμφιέννυμαι (moy.), *acc.* Une tunique, χιτῶνα; une robe, στολήν. || 3° *Donner des vêtements à*, τὰ ἱμάτια παρ-έχω, *dat.* || SE VÊTIR, vr., *mettre son habillement sur soi*, τὴν ἑσθῆτα ἐν-δύομαι (moy.).

VÊTU, UE, p.p., ἐνδεδυμένος, η, ον; ἠμφιεσμένος, η, ον; de, *acc.* Vêtu d'une robe de femme, στολὴν γυναικὸς ἠμφιεσμένος. Voy. HABILLÉ.

VÉTUSTÉ, sf., ἡ παλαιότης, ητος; ἡ ἀρχαιότης, ητος.

VEUF, VEUVE, adj. et subst., ὁ χῆρος, ου; ἡ χήρα, ας. Etre veuf, veuve, χηρεύω, f. σω. || Adj., *privé de*, ἔρημος, ον, *gén.*

VEULE, adj., *mou*, μαλακός, ή, όν; (en parl. de la terre), ψαθυρός, ά, όν.

VEUVAGE, sm., ἡ χηρεία, ας. Vivre dans le veuvage, χηρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

VEXATION, sf., ἡ κάκωσις, εως; ἡ ἐπήρεια, ας; ὁ ἐπηρεασμός, οῦ.

VEXATOIRE, adj., ἀδικος, ον; ὑβριστικός, ή, όν.

VEXER, va., πιέζω, f. έσω; κακόω-ῶ, f. ώσω; ἀδικέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*; ἐπηρεάζω, f. άσω, *dat.* ou *acc.*

VIABLE, adj., γόνιμος, ον.

VIAGER, ÈRE, adj., ὁ, ἡ, τὸ παρ' ὅλον τὸν βίον. Rente viagère, αἱ ἐφ' ὅλον τὸν βίον πρόσοδοι, ων.

VIANDE, sf., τὸ κρέας, *gén.* κρέως. Voy. CHAIR 2°.

VIATIQUE, sm., τὸ ἐφόδιον, ου (et pluriel).

VIBRATION, sf., ὁ παλμός, οῦ.

VIBRER, vn., πάλλομαι (sans futur).

VICE, sm. 1° *Défaut, imperfection*, τὸ ἔλλειμμα, ατος; τὸ κακόν, οῦ. || 2° *Ilabitude du mal*, τὸ κακόν, οῦ; ἡ κακία, ας. || 3° *Débauche*, ἡ ἀκολασία, ας; ἡ ἀσωτία, ας. || 4° *Personnes vicieuses*, οἱ κακοί, ῶν.

VICE-AMIRAL, sm., ὁ τεταγμένος (ου) ἀντὶ τοῦ ναυάρχου; (à Lacédémone), ὁ ἐπιστολεύς, έως.

VICENNAL, ALE, adj., *de vingt ans*, εἰκοσαετής, ές ου εἰκοσαέτης, ες.

VICE-ROI, sm., ὁ ἀντιβασιλεύς, έως.

VICIER, va. 1° *Gâter, corrompre*, διαφθείρω, *acc.* || 2° *Rendre nul*, ἄκυρον ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

VICIEUSEMENT, adj. 1° *Incorrectement, mal*, πλημμελῶς, κακῶς. || 2° *Contre les formalités*, παρανόμως.

VICIEUX, EUSE, adj. 1° *Défectueux*, ἐλλιπής, ές; κακός, ή, όν. || 2° *Adonné au mal*, κακός, ή, όν; πονηρός, ά, όν. || 3° *Adonné à la débauche*, ἄσωτος, ον. || 4° *Qui tient du vice*, κακός, ή, όν; πονηρός, ά, όν.

VICISSITUDE, sf., ἡ μεταβολή, ῆς. Les vicissitudes des saisons, de la fortune, αἱ τῶν ὡρῶν, τῆς τύχης μεταβολαί.

VICTIMAIRE, sm., ὁ θυσιουργός, οῦ; ὁ ἱεροθύτης, ου.

VICTIME, sf., *animal offert en sacrifice*, τὸ σφάγιον, ου; τὸ ἱερεῖον, ου. Les victimes sont favorables, donnent des signes favorables, τὰ σφάγια γίγνεται καλά. Immoler des victimes, σφαγιάζομαι, f. άσομαι. || *Au fig.* Etre victime de qq. chose, κακῶς πάσχω ὑπό τινος. Etre victime de sa folie, τῆς ἀνοίας δίκην δίδωμι. Périr victime d'une chose, ἀπ-όλλυμαι διά τι.

VICTOIRE, sf., ἡ νίκη, ης. Remporter la victoire, νίκην νικάω-ῶ, f. ήσω. Profiter de la victoire, τῇ νίκῃ χράομαι-ῶμαι. Perdre le fruit de sa victoire, τὴν πρόσθεν νίκην ἀποβάλλω. || De victoire, relatif à la victoire, νικητήριος, ον; ἐπινίκιος, ον. Chant de victoire, τὸ ἐπινίκιον, ου. Cri de victoire, ὁ ἀλαλαγμός, οῦ. Fête, festin en l'honneur de la victoire, τὰ νικητήρια, ων. Fêter la victoire par un sacrifice, par un festin, τὰ νικητήρια ou τὰ ἐπινίκια θύω, ἑστιάω-ῶ. Jeux, spectacles en l'honneur d'une victoire, ἀγῶνες, θέαι ἐπινίκιοι. || *Au fig.* Remporter la victoire sur ses passions, τῶν ἐπιθυμιῶν κρατέω-ῶ, f. ήσω.

VICTORIEUSEMENT, adv., *avec succès*, εὐτυχῶς, καλῶς.

VICTORIEUX, EUSE, adj., νικηφόρος, ον. Sortir victorieux d'une entreprise, ἐπιχειρήματι κατ-ορθόω-ῶ, f. ώσω. Etre victorieux de. Voy. VAINCRE.

VIDANGE, sf. 1° *Action de vider*, ἡ κένωσις, εως. || 2° Au pl., *immondices*, τὰ καθάρματα, ων.

VIDE, adj., κενός, ή, όν; διάκενος, ον. || *Au fig.* Vide de sens, de raison, κενὸς τοῦ νοῦ. Se retirer les mains vides, κεναῖς ταῖς χερσὶν ἀπ-αλλάττομαι (pass.). || Sm. 1° *Espace vide*, τὸ κενόν, οῦ; τὸ διάκενον, ου. || 2° *Vanité*, τὸ κενόν, οῦ; ἡ κενότης, ητος.

VIDER, va. 1° *Rendre vide*, κενόω-ῶ, ἐκκενόω-ῶ, f. ώσω, *acc.*; (une coupe), ἐκ-πίνω, *acc.* || 2° *Quitter, abandonner* (*un lieu*), ἀπο-λείπω, ἐκ-λείπω, *acc.* || 3° *Terminer, achever*, περαίνω, f. ανῶ; διαπράττω (el moyen), *acc.* Vider un différend, διαφοράν δια-λύω, f. σω. || SE VIDER, vr., *devenir vide*, κενόομαι-οῦμαι, ἐκκενόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι.

VIDUITÉ, sf., *veuvage*, ἡ χηρεία, ας.

VIE, sf. 1° *Etat des êtres qui vivent*, ἡ ζωή, ῆς; ἡ ψυχή, ῆς; ὁ βίος, ου. Etre en vie, ζωὴν ἔχω, ζάω-ῶ. Lutte pour défendre sa vie, ὁ περὶ τῆς ψυχῆς ἀγών, ῶνος. Attenter à la vie, entreprendre sur la vie de qqn, θάνατόν τινι ἐπι-βουλεύω, f. σω. Arracher, ôter la vie à qqn, τὴν ψυχήν τινα ἀφ-αιρέομαι-οῦμαι (moy.). Exposer, risquer sa vie, τὴν ψυχὴν παρα-βάλλομαι (moy.). Mettre sa vie en péril, περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύω, f. σω. Perdre la vie, τὴν ψυχὴν ἀπο-βάλλω. Payer qq. chose de sa vie, ἀπο-τίνω τι τῇ κεφαλῇ. Donner, accorder la vie à qqn, ζῆν τινα ἐάω-ῶ; (à la guerre), τινὰ ζωγρέω-ῶ, f. ήσω. Sauver la vie à qqn, σώζω τινά. Devoir la vie à qqn, διά τινα ζάω-ῶ. || 2° *Cours de l'existence*, ὁ βίος, ου; ὁ αἰών, ῶνος. La durée de la vie, ὁ τοῦ βίου χρόνος. Dans la vie, ἐν τῷ βίῳ. Durant toute la vie, παρ' ὅλον τὸν βίον. Les besoins de la vie, τὰ εἰς ou πρὸς τὸν βίον. Les plaisirs de la vie, αἱ κατὰ τὸν βίον ἡδοναί, ῶν. L'amour de la vie, ἡ φιλοψυχία, ας. || 3° *Existence de l'âme après la mort*, ὁ βίος, ου. La vie éternelle, ὁ αἰώνιος βίος, ου. || 4° *Principe d'existence, de force*, ἡ ψυχή, ῆς; τὸ ζωτικόν, οῦ. || *Au fig.* Portrait plein de vie, εἰκὼν (όνος) ζωτικωτάτη, ης. Discours plein de vie, sans vie, λόγος δεινός, ψυχρός. || 5° *Nourriture, subsistance*, ὁ βίος, ου; ἡ ζωή, ῆς. Gagner sa vie à faire qq. chose, ποιῶν τι τὸν βίον πορίζομαι, f. ιοῦμαι. || 6° *Manière de vivre, de se conduire*, ὁ βίος, ου. Vie insupportable, βίος ἀβίωτος. Mener une vie efféminée, τρυφερὸν τὸν βίον ἄγω. || 7° *Occupation, genre de vie*, ὁ βίος, ου; τὸ ἐπιτήδευμα, ατος. || 8° *Histoire, biographie*, ὁ βίος, ου. || A VIE, loc. adv., διὰ βίου, παρ' ὅλον τὸν βίον. || POUR LA VIE, À LA VIE À LA MORT, loc. adv., *pour toujours*, εἰς ἀεί. || DE LA VIE, DE MA VIE, DE SA VIE, etc., loc. adv., *jamais*. Voy. ce mot.

VIEIL ou VIEUX, VIEILLE, adj. 1° *Avancé en âge*, παλαιός, ά, όν; γηραιός, ά, όν. Devenir vieux, γηράσκω. Etre plus vieux que qqn, πρεσβύτερός, ά, όν εἰμί τινος. || 2° *Ancien, antique, suranné*, παλαιός, ά, όν; ἀρχαῖος, α, ον. De vieux amis, ἀρχαῖοι φίλοι, ων. Le vieux temps, ὁ πάλαι χρόνος, ου. || Sm., *vieillard*. Voy. ce mot. || Sf., *vieille femme*, ἡ

γραῦς, *gén.* γραός. Petite vieille, τὸ γρᾴδιον, ου.

VIEILLARD, sm., ὁ γέρων, οντος; ὁ πρεσβύτης, ου. Petit vieillard, τὸ γερόντιον, ου. De vieillard, γερόντειος, α, ον; γεροντικός, ή, όν; πρεσβυτικός, ή, όν. Un vieillard de soixante-dix ans, ἀνὴρ γεγονὼς ἔτη ἑβδομήκοντα.

VIEILLE, sf. Voy. VIEIL.

VIEILLERIE, sf., (au pr. et au fig.), τὰ ἀρχαῖα, ων. Dire des vieilleries, ἀρχαιολογέω-ῶ, f. ήσω.

VIEILLESSE, sf. 1° *Le dernier âge de la vie*, τὸ γῆρας, *gén.* γήρως. Dans la vieillesse, ἐν τῷ γήρᾳ. Parvenir à une grande vieillesse, εἰς μακρὸν γῆρας προ-έρχομαι. Heureuse vieillesse, ἡ εὐγηρία, ας. || 2° *Vétusté*, ἡ παλαιότης, ητος. || 3° *Les vieilles gens*, οἱ γέροντες, ων.

VIEILLIR, vn. 1° *Devenir vieux*, γηράσκω, κατα-γηράσκω. Vieillir dans, ἐγ-γηράσκω, *dat.* Vieillir avant le temps, προ-γηράσκω. || 2° *Perdre de sa force, de sa vigueur*, παρακμάζω, f. άσω. || 3° *Perdre de sa vogue, devenir suranné*, παλαιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι; ἀπ-αρχαιόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Locution vieillie, ἡ λέξις (ως) ἀπ-ηρχαιωμένη, ης. || Va., *rendre vieux*, γηραιὸν, ἀν ποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

VIEILLISSANT, ANTE, adj., γηράσκων, ουσα, ον.

VIEILLISSEMENT, sm., *action de vieillir*, ἡ γήρανσις, εως.

VIERGE, sf., ἡ παρθένος, ου. De vierge, παρθένιος, α, ον; παρθενικός, ή, όν. || La Vierge mère, la sainte Vierge, ἡ Παρθενομήτωρ, ορος. || Adj., *chaste, pur*, ἁγνός, ή, όν. Terre, sol vierge, ἡ ἀγεώργητος (ου) γῆ, *gén.* γῆς. Argent, or vierge, ἄργυρος, χρυσὸς ἄπυρος, ου.

VIEUX, adj. m. Voy. VIEIL.

VIF, VIVE, adj. 1° *Qui est en vie*, ζῶν, ῶσα, ῶν; ἔμψυχος, ον. || Chair vive, αὐταὶ αἱ σάρκες. Le roc vif, αὐτὴ ἡ πέτρα. Eau vive, τὸ νᾶμα, ατος. || 2° *Qui a beaucoup de vigueur, d'activité*, ὀξύς, εῖα, ύ; σφοδρός, ά, όν; ἐνεργός, όν. Qui a l'esprit vif, ὀξύς, εῖα, ύ. || 3° *Bouillant, irascible*, ὀξύς, εῖα, ύ; ὀξύρροπος, ον; ὀργίλος, η, ον. || 4° *Fort, violent*, δεινός, ή, όν; ἰσχυρός, ά, όν; σφοδρός, ά, όν. Désir vif, ἡ σφοδρὰ ἐπ-θυμία, ας. Des propos vifs, λόγοι πικροί. || 5° *Brillant, éclatant*, λαμπρός, ά, όν. Vif éclat, ἡ λαμπρότης, ητος. || 6° *Piquant, pénétrant*, δριμύς, εῖα, ύ. || Sm. 1° *Chair vive*, αὐταὶ αἱ σάρκες. Au vif, dans le vif, ἐν αὐταῖς ταῖς σαρξί. || *Au fig.* Piquer qqn au vif, τινὰ δεινῶς ὀβρίζω, f. ιῶ. || 2° *Le point le plus important*, τὸ κεφάλαιον, ου. || De vive voix, loc. adv., διὰ τοῦ στόματος, ἀπὸ γλώττης.

VIF-ARGENT, sm., *métal*, ὁ ὑδράργυρος, ου.

VIGIE, sf., *matelot en sentinelle*, ὁ πρῳρεύς, έως. || Etre en vigie, πρωρατεύω, f. σω.

VIGILAMMENT, adv., σπουδαίως, ἐπιμελῶς.

VIGILANCE, sf., ἡ ἐπιμέλεια, ας; ἡ πρόνοια, ας; ἡ σπουδή, ῆς.

VIGILANT, ANTE, adj., ἐπιμελής, ές; σπουδαῖος, α, ον.

VIGILE, sf., *veille de certaines fêtes*, ἡ προτεραία, ας.

VIGNE, sf. 1° *Plante*, ἡ ἄμπελος, ου Petite vigne, ἡ ἀμπελίς, ίδος. De vigne, ἀμπέλινος, ος et η, ον. || Travailler à la vigne, ἀμπελουργέω-ῶ, f. ήσω. Travail, culture de la vigne, ἡ ἀμπελουργία, ας. Art de cultiver la vigne, ἡ ἀμπελουργική, ῆς. || 2° *Vignoble* ὁ ἀμπελών, ῶνος. || Vigne vierge, τὸ μήλωθρον, ου.

VIGNERON, ONNE, sm. et sf., ὁ, ἡ ἀμπελουργός, οῦ.

VIGNOBLE, adj., *planté de vigne*, ἀμπελοφόρος, ον. || Sm., ὁ ἀμπελών, ῶνος.

VIGOUREUSEMENT, adv., ἰσχυρῶς, σφοδρῶς.

VIGOUREUX, EUSE, adj., ῥωμαλέος, α, ον; ἰσχυρός, ά, όν; σφοδρός, ά, όν.

VIGUEUR, sf., ἡ ἰσχύς, ύος; ἡ ῥώμη, ης. Avec vigueur, κατὰ κράτος. Etre dans la vigueur de l'âge, ἐν ἀκμῇ εἰμι. || Etre en vigueur. ἰσχύω, f. ύσω. Loi qui est en vigueur, loi en vigueur, ὁ κύριος νόμος, ου.

VIL, VILE, adj., ταπεινός, ή, όν; φαῦλος, ος et η, ον. || De vil prix, εὐτελής, ές. A vil prix, εὐτελῶς.

1. **VILAIN**, sm., *paysan*, ὁ χωρίτης, ου. En vilain, χωριτικῶς.

2. **VILAIN, AINE**, adj. 1° *Qui déplaît à la vue*, αἰσχρός, ά, όν; ἀσχήμων, ον; ἄμορφος, ον. || 2° *Déshonnête, fâcheux, indigne*, αἰσχρός, ά, όν; ἀσχήμων, ον; φαῦλος, ος et η, ον. || 3° *Incommode, désagréable*, ἀηδής, ές. || 4° *Dangereux*, χαλεπός, ή, όν. || 5° *Avare*, γλίσχρος, α, ον.

VILAINEMENT, adv. 1° *Honteusement*, αἰσχρῶς. || 2° *Désagréablement*, ἀηδῶς. || 3° *Sordidement*, γλίσχρως.

VILEMENT, adv., φαύλως, ταπεινῶς.

VILENIE, sf. 1° *Action vile*, ἡ αἰσχρουργία, ας. || 2° *Parole injurieuse*, τὸ ὄνειδος, ους. || 3° *Avarice sordide*, ἡ γλισχρότης, ητος. || 4° *Ordure*, ὁ συρφετός, οῦ.

VILETÉ ou VILITÉ, sf., *bas prix*, ἡ εὐτέλεια, ας.

VILIPENDER, va., φαυλίζω, f. ιῶ, *acc.*; κατα-φρονέω-ῶ, f. ήσω, *gén.*

VILLA, sf., ἡ ἔπαυλις, εως. Petite villa, τὸ ἐπαύλιον, ου.

VILLAGE, sm., ἡ κώμη, ης. Par villages, κατὰ κώμας. Chef du village, ὁ κωμάρχης, ου.

VILLAGEOIS, OISE, sm. et sf., ὁ κωμήτης, ου; *fém.* ἡ κωμῆτις, ιδος. || Adj., *propre aux gens du village*, ἀγροῖκος, ον.

VILLE, sf. 1° *Cité*, ἡ πόλις, εως; τὸ ἄστυ, εως; τὸ πόλισμα, ατος. De la ville, ἀστικός, ή, όν. Petite ville, ἡ πολίχνη, ης; τὸ πολίχνιον, ου. Ville forte, τὸ πόλισμα (ατος) ἐχυρόν, οῦ; τὸ τεῖχος, ους. Habitant d'une ville, ὁ ἀστός, οῦ. Séjour de la ville, ἡ ἐν τῇ πόλει διαγωγή, ῆς. Par villes, κατὰ πόλεις. Aller de ville en ville, πόλιν ἐκ πόλεως ἀμείβω, f. ἀμείψω. || 2° *Habitants d'une ville*, ἡ πόλις, εως; οἱ ἀστοί, ῶν.

VILLÉGIATURE, sf., ἡ ἐν ἀγρ

ῆς. Etre en villégiature, ἐν ἀγροῖς διατρίβω.

VIN, sm., ὁ οἶνος, ου. Petit vin, τὸ οἰνάριον, ου. Vin pur, ὁ οἶνος ἄκρατος *ou simpl*ὁ ἄκρατος, ου. Boire du vin pur, ἀκρατοποτέω-ῶ, f. ήσω. Vin mélangé d'eau, trempé, ὁ οἶνος κεκραμένος, ου. Verser du vin, οἶνον χέω; οἰνοχοέω-ῶ, f. ήσω. Pris de vin, οἰνόληπτος, ον. Appesanti par le vin, οἰνοβαρής, ές. Vendre du vin (en gros), οἰνοπωλέω-ῶ, f. ήσω; (en détail), καπηλεύω, f. σω. De vin, fait avec du vin, οἴνινος, η, ον. Sans vin, ἄοινος, ον.

VINAIGRE, sm., τὸ ὄξος, ους. Qui ressemble à du vinaigre, ὀξώδης, ες.

VINAIGRÉ, ÉE, p.p. ὀξωτός, ή, όν.

VINAIGRER, va., *assaisonner avec du vinaigre*, ὀξει ἀρτύω, f. σω, *acc.*

VINAIGRIER, sm. 1° *Marchand de vinaigre*, ὁ ὀξοπώλης, ου. || 2° *Vase à mettre du vinaigre*, ἡ ὀξίς, ίδος.

VINDICATIF, IVE, adj., τιμωρητικός, ή, όν.

VINÉE, sf., *récolte du vin*, ὁ τρύγητος, ου; ἡ τρύγησις, εως.

VINEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a goût de vin, fertile en vin*, οἰνώδης, ες. || 2° *Qui a la couleur du vin*, ὁ, ἡ οἰνόχρους, ωτος.

VINGT, adj. num., εἴκοσι (ν). Vingt fois, εἰκοσάκις. Vingt mille, δισμύριοι, αι, α. De vingt ans, εἰκοσαετής, ές.

VINGTAINE, sf., ἡ εἰκάς, άδος. Une vingtaine de soldats, ὡς εἴκοσι στρατιῶται.

VINGTIÈME, adj. num., εἰκοστός, ή, όν. || Sm., *la vingtième partie*, ἡ εἰκοστή, ῆς. Impôt du vingtième, ἡ εἰκοστή, ῆς.

VINIFICATION, sf., ἡ οἰνοποιΐα, ας.

VIOL, sm., ἡ ὕβρις, εως.

VIOLACÉ, ÉE, adj., ἰώδης, ες.

VIOLATEUR, TRICE, sm. et sf., ὁ παραβαίνων, οντος ου παραβάς, άντος; *fém.* ἡ παραβαίνουσα, ης ου παραβᾶσα, ης; de, *acc.* Violateur des lois, ὁ παράνομος, ου. Violateur d'un serment, ὁ ἐπίορκος, ου.

VIOLATION, sf., ἡ παράβασις, εως. Violation de la loi, d'un serment, ἡ παρανομία, ας; ἡ ἐπιορκία, ας.

VIOLEMMENT, adv. 1° *Avec violence, force*, βιαίως, σφοδρῶς. || 2° *Avec ardeur*, σφοδρῶς, δεινῶς.

VIOLENCE, sf. 1° *Qualité de ce qui agit avec force*, ἡ σφοδρότης, ητος; ἡ ὀξύτης, ητος; ἡ χαλεπότης, ητος. La violence du courant, ἡ τοῦ ῥεύματος φορά, ᾶς. || 2° *Emportement, irascibilité*, τὸ ὀξύρροπον, ου; ἡ ὀργιλότης, ητος. || 3° *Force dont on use contre qqn, qq. chose*, ἡ βία, ας. Par violence, βίᾳ, διὰ βίας. User de violence, βίᾳ χράομαι-ῶμαι; envers qqn, πρός τινα. Faire violence à qqn, βίαν προσ-φέρω τινί. Se faire violence pour, ἑαυτὸν, ἐν, ὁ βιάζεσθαι (de βιάζομαι) ὥστε *et l'inf.* || 4° Au pl., *actes violents*, τὰ βίαια, ων.

VIOLENT, ENTE, adj. 1° *Qui agit avec force, avec violence*, σφοδρός, ά, όν; βίαιος, ος et α, ον; ἰσχυρός, ά, όν. || 2° *Emporté, irascible*, βίαιος, ος et α, ον; ὀξύρροπος, ον; ὀργίλος, η, ον. || 3° *Où l'on emploie la violence*, βίαιος, ος et α, ον. Moyens violents, ἡ βία, ας (et le pluriel). Mort violente, ὁ βίαιος θάνατος, ου. Mourir de mort violente, βίᾳ ἀποθνήσκω.

VIOLENTER, va., βιάζομαι (moy.); καταναγκάζω, f. άσω, *acc.*

VIOLER, va. 1° *Enfreindre*, παραβαίνω, ὑπερβαίνω, *acc.* Violer les lois, παρανομέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Faire violence à*, βιάζομαι (moy.), *acc.*

VIOLET, ETTE, adj., ἰοβαφής, ές; ἰάνθινος η, ον. || Sm., *couleur violette*, τὸ ἰάνθινον, ου.

VIOLETTE, sf., *fleur*, τὸ ἴον, ου. Plant de violettes, ἡ ἰωνιά, ᾶς.

VIOLIER, sm., *plante*, τὸ φλόγιον, ου

VIPÈRE, sf., ἡ ἔχιδνα, ης; ὁ ἔχις, εως. Petite vipère, τὸ ἐχίδιον, ου.

VIPEREAU, sm., *petit de la vipère*, ὁ ἐχιεύς, έως.

VIPÉRINE, sf., *plante*, τὸ ἔχιον, ου.

VIREMENT, sm., ἡ ἐπιστροφή, ῆς. Virement de bord, ἡ νεὼς ἐπιστροφή, ῆς.

VIRER, vn. et va., ἐπι-στρέφω; qq. chose, tl. Virer de bord, τὴν ναῦν ἐπι-στρέφω.

VIRGINAL, ALE, adj., παρθένιος, α, ον; παρθενικός, ή, όν.

VIRGINITÉ, sf., ἡ παρθενία, ας. Garder sa virginité, παρθενεύομαι, f. εύσομαι.

VIRGULE, sf., ἡ ὑποστιγμή, ῆς.

VIRIL, ILE, adj. 1° *Qui appartient à l'homme*, ἀνδρεῖος, α, ον; ἄρρην, εν, *gén.* ενος. || Age viril, ἡ ἀνδρὸς ἡλικία, ας. || 2° *Ferme, courageux*, ἀνδρικός, ή, όν; ἀνδρεῖος, α, ον. Caractère viril, τὸ ἀνδρικόν, οῦ.

VIRILEMENT, adv., ἀνδρείως, ἀνδρικῶς.

VIRILITÉ, sf., *âge viril*, ἡ ἀνδρὸς ἡλικία, ας.

VIRULENCE, sf. 1° *Qualité de ce qui est virulent*, τὸ ἰώδες, ους. || 2° *Véhémence*, ἡ σφοδρότης, ητος.

VIRULENT, ENTE, adj. 1° *Produit par un virus*, ἰώδης, ες. || 2° *Véhément*, σφοδρός, ά, όν.

VIRUS, sm., *principe contagieux d'une maladie*, ὁ ἰός, οῦ.

VIS, sf., *pièce ronde cannelée en spirale*, ὁ κοχλίας, ου; ἡ στρέβλη, ης.

VISAGE, sm., τὸ πρόσωπον, ου; ἡ ὄψις, εως. Qui a un beau visage, εὐπρόσωπος, ον. A double visage, διπρόσωπος, ον. Avoir un visage triste, σκυθρωπὸν ἔχω. Avoir un visage riant, gai, φαιδρόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. Connaître qqn de visage, γιγνώσκω τὴν ὄψιν τινός. Se composer le visage, σεμνοπροσωπέω-ῶ, f. ήσω.

VIS-À-VIS, adv. et prép., ἐναντίον, ἐκ τοῦ ἐναντίου; de, *gén.* Qui est vis-à-vis, ἐναντίος, α, ον; de, *gén.*

VISCÉRAL, ALE, adj., ἐντερικός, ή, όν.

VISCÈRE, sm., τὸ ἔντερον, ου. Viscère principal, τὸ σπλάγχνον, ου.

VISCOSITÉ, sf., *qualité de ce qui est visqueux*, ἡ γλισχρότης, ητος.

VISÉE, sf. 1° *Direction de la vue vers un but*, ὁ στοχασμός, οῦ. || 2° *Dessein*, ἡ βουλή, ῆς; τὸ βούλευμα, ατος.

VISER, va. et vn., στοχάζομαι, f. άσομαι, *gén.* Il vise au but, à l'agréable, στοχάζεται

τοῦ σκοποῦ, τοῦ ῥάδιος. Viser à faire une chose, ποιεῖν τι σπεύδω, f. σπεύσω.

VISIBILITÉ, sf., τὸ ὁρατόν, οῦ.

VISIBLE, adj. 1° *Qui peut être vu*, ὁρατός, ή, όν; θεατός, ή, όν. || 2° *Accessible aux visiteurs*, τοῖς ἀσπασομένοις προσιτός, ή, όν. || 3° *Evident*, δῆλος, η, ον; φανερός, ά, όν; ἐμφανής, ές.

VISIBLEMENT, adv., φανερῶς, ἐμφανῶς.

VISIÈRE, sf., *partie d'un casque*, τὸ στόμα, ατος; τὸ προσκόπιον, ου.

VISION, sf. 1° *Action de voir*, ή ὄψις, εως; ή ὅρασις, εως. || 2° *Apparition*, τὸ φάντασμα, ατος; τὸ φάσμα, ατος; (durant le sommeil), ή ὄψις, εως; τὸ ἐνύπνιον, ου. Avoir une vision, ὄψιν ὁράω-ῶ. || 3° *Chimère*, τὸ φάντασμα, ατος; ὁ λῆρος, ου.

VISIONNAIRE, adj. et subst. φανταστικός, ή, όν.

VISITE, sf. 1° *Action d'aller voir qqn*, ή ἔντευξις, εως; ὁ ἀσπασμός, οῦ. Faire une visite, rendre visite à qqn, ἐν-τυγχάνω τινί. || Visite d'un médecin, ή περίοδος (ου) ἰατρική, ῆς. || 2° *Recherche, perquisition*, ή ἐξέτασις, εως; ή ἔρευνα, ης. Faire la visite des navires, περὶ τὰ πλοῖα σκευωρέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. || 3° *Tournée d'inspection*, ή ἐφοδεία, ας.

VISITER, va. 1° *Aller voir (qqn)*, προσ-έρχομαι, *dat.*; ἐπ-έρχομαι, *acc.* || 2° *Faire une visite à*, ἐν-τυγχάνω, *dat.*; ἀσπάζομαι, f. άσομαι, *acc.* || 3° *Inspecter*, ἐπι-σκοπέω-ῶ, ἐφ-οράω-ῶ, *acc.* || 4° *Examiner*, ἐξ-ετάζω, f. άσω; ἐρευνάω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

VISITEUR, EUSE, sm. et sf. 1° *Celui, celle qui fait des visites*, ὁ ἐντυγχάνων, οντος; *fém.* ή ἐντυγχάνουσα, ης. || 2° *Celui, celle qui inspecte*, ὁ, ή ἐπίσκοπος, ου; ὁ ἐξεταστής, οῦ.

VISQUEUX, EUSE, adj., γλίσχρος, α, ον; γλισχρώδης, ες.

VISUEL, ELLE, adj., ὀπτικός, ή, όν; ὁρατικός, ή, όν.

VITAL, ALE, adj., βιώσιμος, ον; ζωτικός, ή, όν. Force vitale, principe vital, τὸ ζωτικόν, οῦ.

VITALITÉ, sf., τὸ ζωτικόν, οῦ.

VITE, adj., ταχύς, εῖα, ύ (θάττων, ον; τάχιστος, η, ον). || Adv., ταχύ, ταχέως. Le plus vite possible, ὡς ου ὅτι τάχιστα. Aussi vite qu'ils pouvaient, ὅσον εἶχον τάχους.

VITEMENT, adj., ταχύ, ταχέως.

VITESSE, sf., ή ταχυτής, ῆτος; τὸ τάχος, ους. Avec vitesse, μετὰ ou διὰ τάχους.

VITICULTURE, sf., *culture de la vigne*, ή ἀμπελουργική, ῆς.

VITRE, sf., *verre qui se met à une fenêtre*, ή θυρίδος ὕαλος, ου.

VITREUX, EUSE, adj., ὑαλοειδής, ές; ὑαλώδης, ες.

VITRIOL, sm.. ή στυπτηρία, ας. Huile de vitriol, τὸ χαλκανθές, οῦς.

VIVACE, adj., εὔζωος, ον; ζωτικός, ή, όν.

VIVACITÉ, sf. 1° *Promptitude à agir*, ή ἐνέργεια, ας; τὸ δραστήριον, ου. || 2° *Ardeur, force*, ή σφοδρότης, ητος; ή ὀξύτης, ητος. || 3° *Pénétration rapide*, ή ὀξύτης, ητος. || 4° *Disposition d'un caractère vif*, τὸ ὀξύρροπον, ου; ή ὀργιλότης, ητος. || 5° *Eclat*, (des couleurs), ή λαμπρότης, ητος; (*du regard*), τὸ γοργόν, οῦ. || 6° Au pl., *emportements légers*, αἱ ὀργῆς ὀξύτητες, ων.

VIVANDIER, IÈRE. sm. et sf., ὁ κάπηλος, ου; *fém.* ή καπηλίς, ίδος.

VIVANT, ANTE, adj. 1° *Qui vit*, ζῶν, ζῶσα, ζῶν; ζωτικός, ή, όν; ἔμψυχος, ον. Etre vivant, ζάω-ῶ. || 2° *Où il y a beaucoup de monde, animé*, πολυάνθρωπος, ον; συχνός, ή, όν. || 3° *Vif, animé*, ζωτικός, ή, όν; ἔμψυχος, ον. || Sm. 1° *Personne qui vit*, ὁ ζῶν, *gén.* ζῶντος. || 2° *Vie*, ὁ βίος, ου. Du vivant de qqn, ζώντός τινος. Cela arriva de mon vivant, ταῦτα ἐγένετο ἐμοῦ ζῶντος. Tu verras cela de ton vivant, ζῶν ταῦτα ὄψει.

VIVAT, interj., χαιρέτω. Tout le monde cria vivat, πάντες ἀν-εβόησαν μέγα χαιρέτω. || Sm., ή εὐφημία, ας.

VIVEMENT, adv., σφόδρα, σφοδρῶς, ἰσχυρῶς, δεινῶς.

VIVIER, sm., τὸ ἰχθυοτροφεῖον, ου; τὸ ζωγρεῖον, ου.

VIVIFIANT, ANTE, adj., ζωτικός, ή, όν; ζωοφόρος, ον.

VIVIFIER, va., ζωοποιέω-ῶ, f. ήσω, *acc.*

VIVIPARE, adj., ζωοτόκος, ον.

VIVOTER, vn., πονηρῶς ζάω-ῶ ου βιοτεύω, f. εύσω.

1. VIVRE, vn. 1° *Etre en vie*, ζάω-ῶ. Il vécut soixante-dix ans, ἔτη ἐβίω ἑβδομήκοντα. Laisser vivre (épargner) qqn, τινὸς φείδομαι, f. φείσομαι; (*à la guerre*), τινὰ ζωγρέω-ῶ, f. ήσω. || 2° *Passer sa vie*, ζάω-ῶ; βιοτεύω, f. σω; βίον ἄγω. Vivre heureux, en repos, ζῶ εὐτυχῶς, ἡσυχῇ. Vivre dans l'abondance, ἐν ἀφθόνοις βιοτεύω. Vivre dans la pauvreté, πενίᾳ σύν-ειμι ou συ-ζῶ. Vivre dans l'ignorance, dans les plaisirs, dans la crainte, ἀμαθίᾳ, ἡδοναῖς, φόβῳ συν-οικέω-ῶ, f. ήσω. Vivre au jour le jour, ῥαθυμέω-ῶ, f. ήσω. Vivre pour qqn, ζῶ τινι. Vivre pour soi, ἰδιωτεύω, f. σω. Vivre sous la dépendance d'un autre, πρὸς ἄλλον ζῶ. Vivre avec qqn, συ-ζῶ τινι ou μετά τινος. || 3° *Demeurer, habiter*, δια-τρίβω; οἰκέω-ῶ, f. ήσω. Vivre avec qqn, τινὶ συν-τρίβω ou συν-οικέω-ῶ, f. ήσω. || 4° *Subsister, se nourrir*, ζάω-ῶ; βιοτεύω, f. σω; τὸν βίον ἄγω; de qq. chose, ἀπό τινος; (*se nourrir habituellement de*), ἐσθίω, *acc.*; τρέφομαι (pass.), *dat.* Vivre de l'agriculture, de la guerre, βιοτεύω ἀπὸ γεωργίας, ἀπὸ πολέμου. Vivre de fruits, καρποὺς ἐσθίω. Avoir de quoi vivre, ἔχω βίον ou τἀπιτήδεια. Son métier le fait vivre, αὐτὸν τρέφει ἡ τέχνη. Qui vit bien, dans l'aisance, εὐδίοτος, ον; εὐδιος, ον. Qui vit misérablement, κακόδιος, ον. || 5° *Se conduire, se comporter*, προσ-φέρομαι (pass.); avec qqn, τινὶ ou πρός τινα. Facile à vivre, εὔκολος, ον. Difficile à vivre, δύσκολος, ον. Qui sait vivre, εὐπαίδευτος, ον. Qui ne sait pas vivre, ἀπαίδευτος, ον. || 6° *Durer, subsister*, μένω, δια-μένω.

2. VIVRE, sm., *nourriture*, ή τροφή, ῆς. || Au pl., *tout ce qui sert à la nourriture*, ὁ βίος, ου; τὰ ἐπιτήδεια, ων; τὰ ἀναγκαῖα, ων; ὁ σῖτος, ου; τὰ σιτία, ων. Des vivres pour trois mois, σῖτος τριῶν μηνῶν. Faire des vivres, ἐπι-σιτίζομαι, f. ισοῦμαι.

VOCABLE, sm., *mot*, τὸ ὄνομα, ατος.

VOCABULAIRE, sm., τὸ λεξικόν, οῦ.

VOCAL, ALE, adj., φωνητικός, ή, όν; mieux ὁ, ἡ, τὸ τῆς φωνῆς.

VOCALISER, vn., φωνασκέω-ῶ, f. ήσω.

VOCATIF, sm., *cas de la déclinaison*, ἡ κλητική, ῆς.

VOCATION, sf. 1° *Appel de Dieu*, ἡ θεία (ας) κλῆσις, εως. || 2° *Inclination pour un état*, ἡ προαίρεσις, εως. || 3° *Disposition, talent*, ἡ εὐφυΐα, ας.

VOCIFÉRATIONS, sf. pl., αἱ κραυγαί, ῶν.

VOCIFÉRER, vn., κραυγάζω, f. άσω; ἀνακράζω.

VŒU, sm. 1° *Promesse faite au ciel ou à soi-même*, ἡ εὐχή, ῆς (et pluriel). Faire un vœu, εὐχὴν ποιέομαι-οῦμαι, f. ήσομαι. Faire vœu de, εὔχομαι, f. εὔξομαι *et l'inf. futur.* S'acquitter de son vœu, τὰς εὐχὰς ἀπο-δίδωμι. || 2° *Souhait, désir*, ἡ εὐχή, ῆς. Faire des vœux pour la prospérité de qqn, εὔχομαί τινα εὐτυχεῖν. Faire des vœux pour qu'une chose n'arrive pas, ἀπ-εύχομαι μὴ γενέσθαι τι.

VOGUE, sf., *crédit, réputation*, τὸ ἀξίωμα, ατος; ἡ εὐδοκιμία, ας. Avoir la vogue, être en vogue, εὐδοκιμέω-ῶ, f. ήσω.

VOGUER, vn. 1° *Être poussé à force de rames*, ταῖς κώπαις ἐλαύνομαι (pass.). || 2° *Naviguer*, πλέω, φέρομαι (pass.).

VOICI, VOILÀ, adv. et prép., ἰδού, ἦν, ἦν ἰδού. Voici, Ménippe jugera, ἰδοὺ δή, Μένιππος δικάσει. Me voici, ἰδού, πάρ-ειμι. Le voici, le voilà qui arrive, voici qu'il arrive, ἰδού δή, ἀφικνεῖται. || *Dans le discours*, voici *se rend par* δδε, ἥδε, τόδε (celui-ci, etc.), ὧδε (de la manière suivante), *et* voilà, *par* οὗτος, αὕτη τοῦτο (celui-là, etc.), οὕτως (de la manière précédente). Voici quelle est mon opinion, ἡ μὲν οὖν γνώμη ἥδε ἐστίν, ὧδε γιγνώσκω. Voilà ce qu'il y a d'étonnant, τοῦτο δὲ θαυμαστόν ἐστιν. L'homme que voilà, ὁ ἄνθρωπος οὑτοσί.

VOIE, sf. 1° *Chemin, route*, ἡ ὁδός, οῦ. La grande voie, ἡ λεωφόρος, ου. || *Au fig.* La voie du salut, ἡ τῆς σωτηρίας ou ἐπὶ τὴν σωτηρίαν ὁδός. La bonne voie, ἡ ὀρθὴ (ῆς) ὁδός, οῦ. || 2° *Traces du gibier*, τὰ ἴχνη, ῶν. || *Au fig.* Mettre qqn sur les voies, sur la voie, δείκνυμί τινι τὴν ὁδόν. || 3° *Moyen de transport*, ἡ κομιδή, ῆς. Voie de terre, ἡ πεζὴ (ῆς) ὁδός (οῦ). Voie de mer, ὁ πλοῦς, *gén.* πλοῦ. Aller par la voie de terre, par la voie de mer, πορεύομαι κατὰ γῆν, κατὰ θάλατταν. || 4° *Moyen dont on se sert*, ἡ ὁδός, οῦ; ὁ πόρος, ου; ἡ μηχανή, ῆς. La voie la meilleure, la plus courte pour faire une chose, καλλίστη, συντομωτάτη ὁδὸς ἐπὶ τὸ ποιεῖν τι. Par la voie de, διά, *gén.* || 5° *Charretée*, ἡ ἅμαξα, ης. || Voie d'eau (à un navire), τὸ ῥῆγμα, ατος.

VOILÀ, adv. et prép. Voy. VOICI.

1. VOILE, sm. 1° *Ce qui sert à couvrir*, τὸ κάλυμμα, ατος; ἡ καλύπτρα, ας. Couvrir d'un voile; (au fig.), jeter un voile sur, καλύπτω, f. ύψω, *acc.* || 2° *Apparence, prétexte*, τὸ προκάλυμμα, ατος; τὸ παραπέτασμα, ατος; τὸ πρόσχημα, ατος. Se couvrir du voile de la piété, παραπετάσματι τῇ εὐσεβείᾳ χράομαι-ῶμαι.

2. VOILE, sf. 1° *Pièce de toile attachée au mât*, τὸ ἱστίον, ου. Les grandes voiles, τὰ μεγάλα ἱστία, ων. Les petites voiles, τὰ ἀκάτεια ou ἀκάτια, ων. A pleines voiles, πλήρεσι τοῖς ἱστίοις. Naviguer à pleines voiles, ἱστιοδρομέω-ῶ, f. ήσω. Déployer les voiles, ἀνα-πετάννυμι τὰ ἱστία. Plier, serrer les voiles, συ-στέλλω τὰ ἱστία. Mettre à la voile, ἀνάγομαι (moy.), ἐκ-πλέω. Faire voile, πλέω. || 2° *Navire*, ἡ ναῦς, *gén.* νεώς; τὸ πλοῖον, ου.

VOILÉ, ÉE, p.p. Voy. VOILER. || *Au fig.* Une voix voilée, ἡ φωνὴ (ῆς) νεφώδης, ους.

VOILER, va. 1° *Couvrir d'un voile*, καλύπτω, ἐγ-καλύπτω, κατα-καλύπτω, f. ύψω, *acc.* Voiler sa figure, son visage, se voiler le visage, se voiler, ἐγ-καλύπτομαι, παρα-καλύπτομαι, f. ύψομαι. || 2° *Dérober la vue de*, ἀφανίζω, f. ιῶ, *acc.* || *Au fig.* Voiler une chose du prétexte *ou* des apparences d'une chose, τί τινι ἐπ-ηλυγάζω, f. άσω.

VOILIER, adj. masc., (en parl. d'un bâtiment). Être bon, mauvais voilier, εὖ, κακῶς πλέω.

VOILURE, sf., *l'ensemble des voiles d'un navire*, τὰ ἱστία, ων.

VOIR, va. 1° *Percevoir par l'organe de la vue*, ὁράω-ῶ, *acc.* Je vous vois riches, ὁρῶ ὑμᾶς πλουσίους. Je le vois entrer, qui entre, ὁρῶ αὐτὸν εἰσ-ιόντα. || Absol¹, *avoir l'usage de la vue*, ὁράω-ῶ, βλέπω. Voir mal, παρ-οράω-ῶ. Voir distinctement, σαφῶς ὁρῶ. Il n'y voit pas, οὐ βλεπει. Ceux qui y voient, οἱ ὁρῶντες, ων. || 2° *Regarder, envisager*, ὁράω-ῶ, *acc.* Beau, laid à voir, καλός, ή, όν, αἰσχρός, ά, όν ὁρᾶν, ἰδεῖν ou ὁρᾶσθαι. || 3° *Être témoin de, assister à*, ὁράω-ῶ, *acc.*; παραγίγνομαι, *dat.* || *Au fig.* Cette mer a vu bien des naufrages, πολλαὶ ναυαγίαι ἐγένοντο ἐν ταύτῃ τῇ θαλάττῃ. || 4° *Regarder, considérer avec attention*, θεάομαι-ῶμαι, f. άσομαι; θεωρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || Voyons! (exclamation), ἄγε δή, φέρε δή. || 5° *Remarquer en lisant*, ἐν-τυγχάνω, *dat.* || 6° *Dominer*, (en parl. d'une hauteur), ὑπερ-ἴχω, ὑπέρ-κειμαι, *gén.* || *Absol.* Voir (avoir vue) sur, βλέπω εἰς ou ἐπί, *acc.* || 7° *Faire une visite à*, προσ-έρχομαι, *dat.* Voir (soigner) un malade, νοσοῦντά τινα θεραπεύω, f. σω. Aller voir qqn, (lui rendre visite), τινά ἀσπάζομαι, f. άσομαι. Aller voir les malades, τοὺς κάμνοντας ἐπι-σκοπέω-ῶ. || 8° *Fréquenter qqn*, ὁμιλέω-ῶ, f. ήσω τινί; πρός, παρά ou ὡς τινα φοιτάω-ῶ, f. ήσω. || 9° *S'informer*, ὁράω-ῶ, πυνθάνομαι; si, *et l'ind.* ou *l'opt.* || 10° *Essayer, éprouver*, πειράομαι-ῶμαι, *gén.* Je verrai si je puis, πειράσομαι ἐὰν δύνωμαι. || 11° *Inspecter avec autorité*, ἐφ-οράω-ῶ, ἐπι-σκοπέω-ῶ, *acc.* || *Neutral.* Voir à qq. chose, ἐφ-ορῶ τι. || 12° *Examiner avec application*, ὁράω-ῶ, σκοπέω-ῶ, ἐπι-σκοπέω-ῶ, *acc.* Vois si cela te plaît, ὅρα εἰ τοῦτο ἀρέσκει σοι. || 13° *Veiller à*, σκοπέω-ῶ, ἐπι-μέλομαι ὅπως *et l'ind. fut.* Voyez que nous ayons de l'argent, à nous procurer de l'argent, σκοπεῖτε ὅπως ἕξομεν χρήματα, ὅπως πορισεῖτε ἡμῖν χρήματα. || 14° *Connaître par les voyages*, ἐπι-σκοπέω-ῶ, *acc.* || 15° *Connaître par l'intelligence*, ὁράω-ῶ, γιγνώσκω, *acc.* || 16° *S'inpercevoir, comprendre*, ὁράω-ῶ, *acc.*; αἰσθάνομαι, *gén.* ou *acc.* Je vois que tu es inex-

périmenté, ὁρῶ σε ἄπειρον ὄντα. Je vois que je suis dans l'embarras, ὁρῶ ἐν ἀπορίαις ὤν. || 17° *Reconnaître, juger*, ὁράω-ῶ, γιγνώσκω, σκοπέω-ῶ, *acc.* Par là on peut voir, ἔστιν ἰδεῖν ἐκ τούτων. Il voit mieux que les autres, βέλτιον γιγνώσκει τῶν ἄλλων. || Faire voir, laisser voir, *montrer*, δείκνυμι, ἀπο-δείκνυμι, ἐπι-δείκνυμι, *acc.*; (ce qui est à soi), ἐπι-δείκνυμαι (moy.), *acc.* Se faire voir, se laisser voir, φαίνομαι (moy. avec sens neutre); ὁράομαι-ῶμαι (pass.). || Se voir, vr. 1° *Se regarder soi-même ou mutuellement*, ἑαυτὸν, ἡν, ὁ ou ἀλλήλους, ας, α ὁρᾶν. || 2° *Se fréquenter*, ἀλλήλοις, αις ὁμιλεῖν. || 3° *Être vu, aperçu*, ὁράομαι-ῶμαι (pass.). || 4° *Arriver, survenir*, γίγνομαι. Cela s'est vu souvent, τοῦτο πολλάκις ἐγένετο. || 5° *Se trouver, être*, ὑπ-άρχω, f. ἀρξω; εἰμί. Se voir (être) dans l'embarras, ἀπορέω-ῶ, f. ήσω. Se voir (être) admiré, θαυμάζομαι, f. ασθήσομαι.

VOIRIE, sf. 1° *Police des rues, des chemins*, ἡ τῶν ὁδῶν ἐπιμέλεια, ας. Inspecteur de la voirie, ὁ στενώπαρχος, ου. || 2° *Lieu où l'on porte les charognes, les immondices*, τὸ κενεβρείων ου καθαρμάτων ἐκδοχεῖον, ου.

VOISIN, INE, adj. 1° *Qui est proche, qui demeure auprès*, ὁ, ἡ γειτων, ονος; γειτνιῶν, ῶσα, ῶν; ὁ, ἡ, τὸ πλήσιον. Le parc voisin, ὁ πλησίον παράδεισος, ου. Etre voisin de, γειτνιάω-ῶ, f. άσω, *dat.* || Sm. et sf., ὁ, ἡ γείτων, ονος. Voisin de table, ὁ παρακλίτης, ου. || 2° *Qui approche, qui est près*, ὁ, ἡ, τὸ ἐγγύς, *gén.* || 3° *Semblable*, ὁμοιος, α, ον; de, *dat.*

VOISINAGE, sm. 1° *Proximité*, ἡ γειτονία, ας; ἡ γειτνίασις, εως. || 2° *Les voisins*, οἱ γείτονες, ων. || 3° *Les lieux voisins*, τὸ γειτόνημα, ατος.

VOITURAGE, sm., ἡ διακομιδή, ῆς.

VOITURE, sf. 1° *Moyen de transport*, τὸ ὄχημα, ατος; ἡ ἅμαξα, ης. Accessible aux voitures, ἁμαξιτός, όν. Une voiture de blé, ἅμαξα σίτου. || 2° *Transport*, ἡ διακομιδή, ῆς.

VOITURER, va., κομίζω, δια-κομίζω, f. ιῶ; ἁμαξεύω, f. σω, *acc.*

VOITURIER, sm., ὁ ἁμαξεύς, έως. Etre voiturier, ἁμαξεύω, f. εύσω.

VOIX, sf. 1° *Son produit par le larynx*, ἡ φωνή, ῆς; qqf. ὁ φθόγγος, ου. Faire entendre sa voix, φωνὴν ἵημι ou ἀφ-ίημι. Une voix se fait entendre, φωνὴ γίγνεται. Baisser la voix, ὑφ-ίημι τὴν φωνήν, Tout d'une voix, μιᾷ φωνῇ. || 2° *Faculté de parler*, ἡ φωνή, ῆς. La voix me manque, ἀπο-κέκοπταί μοι ἡ φωνή. Qui a une voix, φωνήεις, εσσα, εν. Qui est sans voix, ἄφωνος, ον. || 3° *Son*, ἡ φωνή, ῆς; τὸ φθόγγος, ου. || 4° *Suggestion intérieure*, (ne se traduit pas). La voix de la nature, ἡ φύσις, εως. La voix de la conscience, τὸ συνειδός, ότος. || 5° *Conseil, avertissement*, ἡ παραίνεσις, εως; οἱ λόγοι, ων. || 6° *Suffrage, droit de suffrage*, ἡ ψῆφος, ου. Donner sa voix à qqn, τὴν ψῆφόν τινι τίθεμαι (moy.). N'avoir qu'une voix (à donner), μίαν ψῆφον ἔχω. || 7° *Sentiment, opinion*, ἡ γνώμη, ης. La voix publique, ἡ φήμη, ης. Là-dessus il n'y a qu'une voix, τοῦτο παρ' ἁπάντων ὁμολόγηται. || 8° *Forme du verbe*, ἡ διάθεσις, εως.

1. **VOL**, sm. 1° *Action de fendre les airs avec les ailes*, ἡ πτῆσις, εως. Prendre son vol, ἀνα-πέτομαι. || Vol des oiseaux, ἡ τῶν ὀρνίθων πτῆσις; qqf. οἱ οἰωνοί, ῶν. Observer le vol des oiseaux, τοὺς οἰωνοὺς τηρέω-ῶ, f. ήσω; οἰωνίζομαι, f. ιοῦμαι. || 2° *Grande vitesse (des choses)*, ἡ φορά, ᾶς. || A VOL D'OISEAU, loc. adv., *en ligne droite*, ἀπὸ ou ἐκ τοῦ εὐθέος.

2. **VOL**, sm. 1° *Action de s'approprier le bien d'autrui*, ἡ κλωπεία, ας; ἡ κλοπή, ῆς. || 2° *Chose volée*, τὸ κλέμμα, ατος.

VOLAGE, adj., κοῦφος, η, ον; ἀσθέβαιος, ον.

VOLAILLE, sf., ἡ ὄρνις, ιθος; (dans le sens collectif), αἱ ὄρνιθες, ων. Viande de volaille, τὰ ὀρνίθεια, ων.

VOLANT, ANTE, adj. 1° *Qui a la faculté de voler*, πτηνός, ή, όν; πετεινός, ή, όν. || 2° *Qu'on déplace à volonté*, εὐκίνητος, ον.

VOLATILE, adj., *qui vole*, πτηνός, ή, όν. || Sm. et sf., τὸ πτηνόν, οῦ.

VOLCAN, sm., τὸ ὄρος (ους) βύακας ἀνα-πέμπον, οντος.

VOLÉE, sf. 1° *Le vol d'un oiseau*, ἡ πτῆσις, εως. Prendre sa volée, ἀνα-πέτομαι. || 2° *Bande, troupe*, τὸ πλῆθος, ους. || 3° *Rang*, ἡ τάξις, εως. || 4° *Longe pour atteler les chevaux de second rang*, ἡ σειρά, ᾶς. || Cheval de volée, ὁ σειραῖος ἵππος, ου.

1. **VOLER**, vn. 1° *Se mouvoir au moyen des ailes*, πέτομαι. Qui vole, πτηνός, ή, όν. Qui peut voler, πτητικός, ή, όν. || 2° *Courir très vite*, τάχιστα τρέχω ou θέω. Voler au secours de qqn, δρόμῳ τινὶ βοηθέω-ῶ, f. ήσω. || 3° *Etre poussé avec une grande vitesse*, τάχιστα φέρομαι (pass.).

2. **VOLER**, va., *dérober*, κλέπτω, *acc.* Voler les deniers de l'Etat, κλέπτω τὰ κοινά. Voler qq. chose à qqn, κλέπτω, ἐκ-κλέπτω τί τινος. Voler qqn, τινὰ συλάω-ῶ, f. ήσω. L'art de voler, ἡ κλεπτική, ῆς.

VOLERIE, sf. Voy. VOL 2.

VOLETER, vn., *voler à plusieurs reprises*, πτερυγίζω, f. ιῶ.

VOLEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ κλέπτης, ου; *fém.* ἡ κλέπτις, ιδος. De voleur, κλεπτικός, ή, όν. Bande de voleurs, τὸ κλεπτῶν σύστημα, ατος.

VOLIÈRE, sf., τὸ ὀρνιθοτροφεῖον, ου; τὸ ὀρνιθοβοσκεῖον, ου.

VOLONTAIRE, adj. 1° *Qui se fait sans contrainte*, ἐθελούσιος, ος et α, ον; ἑκούσιος, ος et α, ον. Les actes volontaires, τὰ ἑκούσια, ων. || 2° *Qui ne veut faire que sa volonté*, αὐτογνώμων, ον; αὐθάδης, ες. || Sm., *celui qui sert sans y être obligé*, ὁ ἐθελοντής, οῦ.

VOLONTAIREMENT, adv., ἑκουσίᾳ, ἐθελοντί. Il mourut volontairement, ἑκούσιος ἀπ-έθανε.

VOLONTÉ, sf. 1° *Faculté de vouloir*, ἡ βούλησις, εως; τὸ βουλόμενον, ου. || 2° *Exercice, acte de la volonté*, τὸ βούλημα, ατος; ἡ βούλησις, εως; ἡ γνώμη, ης. Exécuter les volontés de qqn, τὴν βούλησίν τινι ἀπο-πλη-

ρόω-ῶ, f. ώσω. ‖ Les dernières volontés, αἱ διαθῆκαι, ῶν. ‖ 3° Au pl., *fantaisies, caprices*, ἡ ὀργή, ῆς; ἡ ὁρμή, ῆς. ‖ Bonne volonté (disposition favorable), ἡ εὔνοια, ας; ἡ εὐμένεια, ας; (ardeur, zèle), ἡ προθυμία, ας. Qui est de bonne volonte (à la guerre), ὁ ἐθελοντής, οῦ. ‖ Mauvaise volonté (disposition hostile), ἡ κακόνοια, ας; (répugnance), ἡ ἀηδία, ας.

VOLONTIERS, adv. 1° *Avec plaisir*, ἀσμένως. ‖ 2° *Ordinairement*, ὡς τὰ πολλά.

VOLTE-FACE, sf. Faire volte-face, ἐπαναστρέφω.

VOLTIGE, sf. 1° *Corde lâche sur laquelle les bateleurs font leurs tours*, τὸ πέταυρον, ου. ‖ 2° *Exercice sur cette corde*, ὁ πεταυρισμός, οῦ.

VOLTIGER, vn. 1° *Voler à fréquentes reprises*, διαπτερύττομαι, f. ύξομαι. ‖ 2° *Etre agité*, σείομαι (pass.). Voltiger au gré des vents, ἀνεμόομαι-οῦμαι, f. ωθήσομαι. ‖ 3° *Courir à cheval çà et là*, περιιππεύω, f. εύω.

VOLUBILITÉ, sf., ἡ εὐστροφία, ας. Avec volubilité, εὐστρόφως.

VOLUME, sm. 1° *Manuscrit, livre*, ἡ βίβλος, ου. ‖ 2° *Masse, mesure, grandeur*, ὁ ὄγκος, ου; τὸ μέτρον, ου; τὸ μέγεθος, ους.

VOLUMINEUX, EUSE, adj. 1° *Qui a beaucoup de volumes*, πολυβίβλος, ον. ‖ 2° *Fort étendu en tous sens*, ὀγκώδης, ες.

VOLUPTÉ, sf. 1° *Plaisir des sens*, ἡ ἡδονή, ῆς; plus souvt, αἱ ἡδοναί, ῶν; ἡ τρυφή, ῆς. ‖ 2° *Plaisir, jouissance*, ἡ ἡδονή, ῆς; ἡ τέρψις, εως.

VOLUPTUEUSEMENT, adv., τρυφερῶς. Vivre voluptueusement, ἡδυπαθέω-ῶ, f. ήσω.

VOLUPTUEUX, EUSE, adj. 1° *Qui aime la volupté*, φιληδής, ές; ἡδυπαθής, ές. ‖ 2° *Où il y a de la volupté*, τρυφερός, ά, όν.

VOMIR, va. 1° *Rejeter par la bouche*, ἐμέω-ῶ, ἀν-εμέω-ῶ, ἐξ-εμέω-ῶ, *acc.* Avoir envie de vomir, ἐμετιάω-ῶ, f. άσω. ‖ 2° *Rejeter dehors*, (en parl. d'un volcan), ἀνα-πέμπω; (de la mer), ἐκ-βάλλω, *acc.* Vomir du feu, πῦρ ἀπο-πνέω. ‖ 3° *Proférer*, κατὰ-χέω, *acc.*; contre qqn, τινός. Vomir le blasphème contre les choses saintes, κατὰ-χέω βλασφημίαν τῶν ἱερῶν.

VOMISSEMENT, sm., ὁ ἔμετος, ους; ἡ ἔμεσις, εως; τὸ ἔμεσμα, ατος.

VOMITIF, IVE, adj., ἐμετήριος, ον; ἐμετικός, ή, όν. ‖ Sm., τὸ ἐμετικὸν φάρμακον, ου.

VORACE, adj., ἀδηφάγος, ον; λάβρος, ον; (en parl. d'un animal), βορός, ά, όν; βρωτικός, ή, όν; πανφάγος, ον.

VORACITÉ, sf., ἡ ἀδηφαγία, ας; ἡ λαβρότης, ητος. Avec voracité, λάβρως.

VOS, adj. poss., plur. de VOTRE.

VOTANT, sm., ὁ ψηφοφόρος, ου; mieux ὁ ψηφιζόμενος, ου.

VOTATION, sf., ἡ ψηφοφορία, ας.

VOTE, sm., ἡ ψῆφος, ου. Vote de condamnation, ψῆφος κατάγνωσεως. Donner son vote, τὴν ψῆφον φέρω.

VOTER, vn., *donner son vote*, τὴν ψῆφον φέρω; ψηφίζομαι, f. ιοῦμαι; pour qqn, τινί; au sujet de qqn, de qq. chose, περὶ οὐ ὑπέρ τινος. ‖ Va., *décréter*, ψηφίζομαι, f. ισοῦμαι, *acc.* Etre voté, ψηφίζομαι, f. ισθήσομαι. Vaisseaux dont on a voté l'envoi, ἐψηφισμέναι νῆες.

VOTIF, IVE, adj., *offert par suite d'un vœu*, κατ' εὐχὴν ἀνακείμενος, η, ον.

VOTRE, pl. **VOS**, adj. poss., ὑμέτερος, α, ον; *souvt* ὑμῶν, *construits avec l'article de la manière suivante.* Votre père, ὁ ὑμέτερος πατήρ ou ὁ πατὴρ ὑμῶν. ‖ *Quand le sujet de la phrase est de la* 2° personne du pluriel, *on emploie* ὑμέτερος, α, ον αὐτῶν *avec l'article ou même* l'article seul, *s'il n'y a pas d'équivoque.* Vous faites la guerre à vos amis, πολεμεῖτε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν φίλοις. Aimez vos parents, φιλεῖτε τοὺς γονέας. ‖ *Sur* votre *employé pour* ton, voy. TON.

VÔTRE (LE, LA), pron. poss., *comme* VOTRE. Nos chevaux et les vôtres, οἱ ἡμέτεροι ἵπποι καὶ οἱ ὑμέτεροι ou οἱ ὑμῶν. Il est notre ami et le vôtre, ἡμέτερος καὶ ὑμέτερος φίλος ἐστίν. ‖ Sm., *ce qui vous appartient*, τὰ ὑμέτερα, ων. ‖ Sm. pl. 1° *Vos parents*, οἱ προσήκοντες ὑμῖν. ‖ 2° *Ceux de votre parti*, οἱ σὺν ὑμῖν, οἱ μεθ' ὑμῶν. ‖ *Sur* le vôtre *employé pour* le tien, voy. TIEN.

VOUER, va. 1° *Promettre par vœu*, εὔχομαι, f. εὔξομαι, *acc.* ‖ 2° *Consacrer*, ἱερόω-ῶ, καθ-ιερόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* ‖ 3° *Promettre d'une manière particulière*, ἐπ-αγγέλλομαι, f. ελοῦμαι, *acc.* ‖ 4° *Employer avec zèle*, σπουδαίως χράομαι-ῶμαι, *dat.*; à une chose, εἰς ou πρός τι. ‖ SE VOUER, vr., *se consacrer à*, σχολάζω, f. άσω, *dat.*

1. VOULOIR, va. 1° *Avoir l'intention de*, βούλομαι, ἐθέλω *et l'inf.* Il veut s'en aller, βούλεται ἀπ-ιέναι. ‖ 2° *Commander, exiger*, κελεύω, *acc.* Dieu veut que tu obéisses, ὁ Θεὸς κελεύει σε πείθεσθαι. La loi le veut, ὁ νόμος οὕτω κελεύει. ‖ 3° *Désirer, souhaiter*, βούλομαι, ἐθέλω, *acc.* Je voudrais, βουλοίμην ἄν. J'aurais voulu, ἐβουλόμην ἄν. Que veux-tu? τί βούλει; Je veux savoir, que tu saches cela, ἐθέλω εἰδέναι, σε εἰδέναι τοῦτο. Veux-tu que je dise? βούλει φράσω; (subj.). ‖ 4° *Consentir à*, ἐθέλω, qqf. θέλω, *acc.* Que tu le veuilles ou non, κἂν θέλῃς κἂν μὴ θέλῃς. Ils veulent bien nous écouter, ἐθέλουσιν ἡμῶν ἀκούειν. Veuillez faire cela (faites-moi plaisir en faisant cela), χαρίζεσθέ μοι ποιοῦντες τοῦτο. ‖ 5° *Prétendre, affirmer*, ἰσχυρίζομαι, διϊσχυρίζομαι, f. ιοῦμαι; que, ὅτι, ὡς *avec l'ind.* ou *l'opt.*, ou *prop. infinitive.* ‖ 6° *Demander, exiger*, δέομαι, *gén.* ou *inf.* Que veux-tu de moi? τίνος δέει μου; Cette affaire veut beaucoup de soin, τὸ πρᾶγμα πολλῆς δεῖται ἐπιμελείας. ‖ 7° *Se prêter à, pouvoir*, ἐθέλω *et l'inf.* ‖ Vouloir d'une chose (l'accepter), δέχομαί τι. ‖ Vouloir du bien, du mal à qqn, εὐνοϊκῶς, δυσμενῶς ἔχω τινί. ‖ En vouloir à (rechercher) qqn, qq. chose, διώκω τινά, τι. En vouloir à (avoir du ressentiment contre) qqn, τινὶ μνησικακέω-ῶ, f. ήσω ou χαλεπαίνω, f. ανῶ. S'en vouloir d'avoir fait qq. chose, μετα-μέλομαι ποιήσας τι. ‖ Vouloir dire (signifier), βούλομαι (seul), ἐθέλω λέγειν. Que veut dire cette fable? τί βούλεται οὗτος ὁ μῦθος; Cette fable veut dire que, οὗτος ὁ

λῦθος ἐθέλει λέγειν ὅτι *et l'ind.* Que veut dire (que dit) cet homme? τί λέγει οὗτος ὁ ἄνθρωπος;

2. **VOULOIR**, sm. Voy. VOLONTÉ.

VOULU, UE, p.p. 1° *Qu'on a cherché à obtenir*, βουλητός, ή, όν. || 2° *Commandé*, τεταγμένος, η, ον. Voulu par la loi, νόμιμος, ος ει η, ον. || Adj. Bien voulu, κεχαρισμένος, η, ον. Mal voulu, ἀπεχθής, ές.

VOUS, pron. pers., ὑμεῖς, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς. Vous deux, σφώ, σφῷν. Il vous dit, εἶπεν ὑμῖν. Il vous méprise, κατα-φρονεῖ ὑμῶν. Je pense que vous avez tort, νομίζω ὑμᾶς ἀδι-κεῖν. || Vous, *sujet d'un verbe grec à un mode personnel, s'omet ordinairement.* Vous avez tort, ἀδικεῖτε. || Vous-mêmes. Voy. MÊME 1. || Qui est à vous, ὑμέτερος, α, ον. || *Sur* vous, *employé pour* tu, te, toi, voy. TU.

VOÛTE, sf., ἡ ἀψίς, ῖδος; ἡ ψαλίς, ίδος; ἡ καμάρα, ας. || La voûte du ciel, ἡ περιφορά, ᾶς.

VOÛTÉ, ÉE, p.p. 1° *Cintré*, καμαρωτός, ή, όν. || 2° *Courbé par l'âge*, κυρτός, ή, όν.

VOÛTER, va., *munir d'une voûte*, καμα-ρόω-ῶ, f. ώσω, *acc.* || SE VOÛTER, vr., *se cour-ber par l'âge*, κυρτόομαι-οῦμαι, f. ωθήσο-μαι.

VOYAGE, sm. 1° *Trajet*, ἡ πορεία, ας; ἡ ὁδοιπορία, ας; ἡ ἄφιξις, εως. Voyage à l'étran-ger, ἡ ἀποδημία, ας. Voyage par terre, ἡ κατὰ γῆν πορεία; ἡ ὁδοιπορία, ας. Voyage par mer, ἡ κατὰ θάλατταν πορεία; ὁ πλοῦς, *gén.* πλοῦ. Voyage à pied, ἡ πεζὴ (ῆς) πορεία, ας. Voyage à cheval, en chariot, ἡ ἐφ' ἵππου, ἐφ' ἁμάξης πορεία. Aller, être en voyage, ἀπο-δημέω-ῶ, f. ήσω. Voyage en Perse, εἰς Πέρσας πορεία. || 2° *Séjour*, ἡ διατριβή, ῆς; (à l'étranger), ἡ ἀποδημία, ας.

VOYAGER, vn., πορεύομαι; ὁδοιπορέω-ῶ, f. ήσω; ὁδεύω, f. σω. Voyager sur mer, par eau, πορεύομαι κατὰ θάλατταν, πλέω. Voyager à l'étranger, ἀπο-δημέω-ῶ, f. ήσω. Voyager à cheval, en chariot, πορεύομαι ἐφ' ἵππου, ἐφ' ἁμάξης. Voyager dans un pays (s'y rendre), πορεύομαι εἰς χώραν τινά; (le visiter), ἔπ-έρχομαι χώραν τινά.

VOYAGEUR, EUSE, sm. et sf., ὁ ὁδοιπό-οος, ου; *fem.* ἡ ὁδοιποροῦσα, ης.

VOYANT, ANTE, adj., *éclatant*, λαμπρός, ά, όν. || Adj. et subst., *qui voit*, ὁρῶν, ῶσα, ῶν. Les voyants, οἱ ὁρῶντες, ων.

VOYELLE, sf., τὸ φωνῆεν, εντος. Les voyelles, τὰ φωνήεντα, ων.

VRAI, VRAIE, adj. 1° *Conforme à la vé-rité*, ἀληθής, ές. Dire des choses vraies, ἀληθῆ λέγω. N'est-il pas vrai que? ἄλλο τι ἤ; ἆλλο τι; Il est vrai de dire que, il est vrai que, ἀλλά. || Un homme vrai, ἄνθρωπος ἁπλοῦς. || 2° *Qui exprime avec vérité les pensées, les objets*, ἀληθής, ές; ἀκριβής, ές. || 3° *Qui est réellement ce qu'on annonce, ce qu'il doit être*, ἀληθής, ές; ἀληθινός, ή, όν. La vraie gloire, ἡ ἀληθὴς (οῦς) δόξα, ης. De vrais amis, ἀληθινοὶ φίλοι, ων. Les vrais sages, οἱ ὡς ἀληθῶς σοφοί, ῶν. || 4° *Réel, principal*, ἀληθής, ές; ὀρθός, ή, όν. || 5° *Convenable*, ἐπιτήδειος, α, ον. || Sm., *la vérité*, τὸ ἀλη-θές, οῦς; τὰ ἀληθῆ, ῶν. Dire vrai, parler vrai, τἀληθῆ λέγω; ἀληθεύω, f. σω. A dire vrai, à vrai dire, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν. || Adv. Voy. VRAIMENT. || AU VRAI, loc. adv., *selon la vérité*, κατὰ τὴν ἀλήθειαν.

VRAIMENT, adv., ἀληθῶς, ὡς ἀληθῶς. Oui, vraiment; vraiment, oui, πάνυ γε. Vrai-ment? ἆληθες;

VRAISEMBLABLE, adj., εὔλογος, ον; πι-θανός, ή, όν; εἰκώς, υῖα, ός. Etre vraisemblable, εὐλόγως ἔχω. Comme il est vraisemblable, κατὰ τὸ εἰκός. Il est vraisemblable que, εἰκός *et une proposition infinitive.* || Sm., τὸ εὔλο-γον, ου; τὸ εἰκός, ότος.

VRAISEMBLABLEMENT, adv., εἰκότως, κατὰ τὸ εἰκός.

VRAISEMBLANCE, sf., τὸ εἰκός, ότος; τὸ εὔλογον, ου. Selon la vraisemblance, κατὰ τὸ εἰκός. Selon toute vraisemblance, ἐκ τῶν εὐλό-γων. Contre la vraisemblance, παρὰ τὸ εἰκός.

VRILLE, sf. 1° *Outil de fer*, τὸ τέρετρον, ου. || 2° *Pousse en spirale des plantes*, τὸ βοστρύχιον, ου.

VU, VUE, p.p. Voy. VOIR. || Vu, prép., *attendu, eu égard à*, ἐκ ου ἐξ, *gén.*; κατά, πρός, *acc.* Vu les circonstances, ἐκ τῶν πα-ρόντων. || Sm. Au vu, au vu et au su de tout le monde, ἐν τῷ φανερῷ. || VU QUE, loc. conj. Voy. ATTENDU QUE.

VUE, sf. 1° *Etendue que l'on voit, per-spective*, ἡ ἄποψις, εως; ἡ πρόοψις, εως. Avoir vue sur la rivière, ἀπο-βλέπω πρὸς τὸν ποτα-μόν. Etre en belle vue, ἐν ἀπόπτῳ εἰμί. Inter-cepter la vue à qqn, τῆς θέας τινὶ ἐπι-σκοτέω-ῶ, f. ήσω. Point de vue. Voy. POINT. || 2° *As-pect, présence*, ἡ ὄψις, εως; ἡ θέα, ας. A cette vue (ayant vu cela) ils s'enfuirent, τοῦτο ἰδόν-τες ἔφυγον. Je ne puis supporter sa vue, οὐκ ἀν-έχομαι (moy.) ὁρῶν αὐτόν. A la vue de tout le monde, ἐναντίον ἁπάντων, ἁπάντων ὁρώντων. || 3° *Faculté de voir*, ἡ ὄψις, εως; ἡ δρασις, εως. Avoir la vue perçante, subtile, ὀξὺ ὁράω-ῶ ou βλέπω. Avoir la vue faible, mauvaise, ἀμβλὺ βλέπω ou ὁρῶ. Perdre, re-couvrer la vue, ἀπο-βάλλω, ἀνα-λαμβάνω τὴν ὄψιν. Tant que la vue se peut étendre, ἐφ' ὅσον ἐφ-ικνοῦνται οἱ ὀφθαλμοί. || 4° *Regard, yeux*, ἡ ὄψις, εως; οἱ ὀφθαλμοί, ῶν. || Jeter la vue sur qq. chose, ἀπο-βλέπω εἴς ου πρός τι. || Perdre de vue (ne plus apercevoir), οὐχ ὁράω-ῶ, ἀπο-κρύπτω, *acc.* Connaître qqn de vue, γιγνώσκω τὴν ὄψιν τινός. Garder à vue, τηρέω-ῶ, ἐπι-τρέω-ῶ, f. ήσω, *acc.* || 5° *Fenêtre, ouver-ture*, ἡ ὀπή, ῆς. || 6° *Inspection des choses qu'on voit*, ἡ θέα, ας; ἡ ἔμβλεψις, εως; ἡ πρόσοψις, εως. A première vue, ἐκ πρώτης ὄψεως. || Etre en vue, être exposé à la vue, ὁράομαι-ῶμαι (pass.), φανερός, ά, όν εἰμι. Un bâtiment est en vue, πλοῖον ἐν συνόπτῳ ἐστίν. || 7° *Action par laquelle l'esprit connaît*, ἡ γνῶσις, εως. || 8° *Dessein, intention*, ἡ βουλή, ῆς; ἡ διάνοια, ας; ἡ γνώμη, ης. Avoir qq. chose en vue, ἐπι-σκοπέω-ῶ τι. || En vue de, ἐπί, *dat.* En vue du gain, ἐπὶ τῷ κέρδει. En vue de s'instruire, ἐπὶ τῇ παιδείᾳ. || 9° *Ma-nière de voir, opinion*, ἡ γνώμη, ης; ἡ δόξα, ης.

VULCAIN, *dieu.* Voy. HÉPHESTOS.

VULGAIRE, adj. 1° *Reçu communément*,

commun, κοινός, ή, όν; νομιζόμενος, η, ον. || 2° *Sans distinction, trivial,* ἀγοραῖος, ον; ἀγελαῖος, α, ον; δημώδης, ες. Un homme vulgaire, ἄνθρωπος ἀνελεύθερος, ου. || Sm., *le commun des hommes,* τὸ πλῆθος, ους; οἱ πολλοί, ὧν.

VULGAIREMENT, adv., τὰ πολλά, ὡς τὰ πολλά, ὡς ἐπὶ τὰ πολλά.

VULGARITÉ, sf., τὸ ἀγοραῖον, ου; † ἀγροικία, ας; ἡ φορτικότης, ητος.

VULGATE, sf., ἡ κοινὴ (ῆς) ἀνάγνωσις, εως.

VULNÉRABLE, adj., τρωτός, ή, όν. Plus vulnérable, μᾶλλον τρωτός.

VULNÉRAIRE, adj., *propre à guérir les plaies,* τραυματικός, ή, όν. || Sm., τὸ τραυματικόν, οῦ.

X

X, sm., vingt-troisième lettre de l'alphabet, τὸ ξῖ (indécl.).

XANTHE, *fl.*, ὁ Ξάνθος, ου.

XANTHIAS, *h.*, ὁ Ξανθίας, ου.

XANTHIPPE. 1° *Homme,* ὁ Ξάνθιππος, ου. || 2° *Femme,* ἡ Ξανθίππη, ης.

XÉNÉLASIE, sf., *interdiction faite aux étrangers du séjour dans une ville,* ἡ ξενηλασία, ας.

XÉNIAS, *h.*, ὁ Ξενίας, ου.

XÉNOCLÈS, *h.*, ὁ Ξενοκλῆς, κλέους.

XÉNOCRATE, *h.*, ὁ Ξενοκράτης, ους.

XÉNON, *h.*, ὁ Ξένων, ωνος.

XÉNOPHANE, *h.*, ὁ Ξενοφάνης, ους.

XÉNOPHANTE, *h.*, ὁ Ξενόφαντος, ου.

XÉNOPHON, *h.*, ὁ Ξενοφῶν, ῶντος.

XÉROPHAGIE, sf., *abstinence des premiers chrétiens pendant le carême,* ἡ ξηροφαγία, ας.

XÉROPHTALMIE, sf., *ophtalmie sèche,* ἡ ξηροφθαλμία, ας.

XERXÈS, *h.*, ὁ Ξέρξης, ου.

XIPHIAS, sm., *poisson,* ὁ ξιφίας, ου.

XIPHOÏDE, adj., *qui a la forme d'une épée,* ξιφοειδής, ές.

XUTHOS, *h.*, ὁ Ξοῦθος, ου.

XYLOPHAGE, adj., *qui ronge le bois,* ξυλοφάγος, ον.

XYSTE, sm., *lieu couvert destiné à divers genres d'exercices,* ὁ ξυστός, οῦ.

Y

Y, sm., vingt-quatrième lettre de l'alphabet, τὸ ὖ ψιλόν, οῦ.

Y, adv., *en cet endroit,* (sans mouvt), ἐνταῦθα, ἐνθάδε, αὐτοῦ, ἐκεῖ; (avec mouvt), ἐνταυθοῖ, αὐτόσε, ἐκεῖσε. Ils y étaient depuis cinq jours, αὐτοῦ ἦσαν πεμπταῖοι. || Pron., *à lui, à elle, à eux, à elles, à cela,* αὐτός, ή, ό; οὗτος, αὕτη, τοῦτο. L'affaire est importante, donnez-y votre attention, τὸ πρᾶγμα ἀξιόλογόν ἐστι, τούτῳ προσέχετε τὸν νοῦν. || Il y a, il y avait, etc. Voy. AVOIR.

YATAGAN, sm., *sorte de poignard,* ὁ ἀκινάκης, ου.

YEUSE, sf., *chêne vert,* ἡ πρῖνος, ου. D'yeuse, πρίνινος, η, ον. Fruit de l'yeuse, τὸ πρῖνον, ου.

YEUX, sm. pl. Voy. ŒIL.

Z

Z, sm., vingt-cinquième lettre de l'alphabet, τὸ ζῆτα (indécl.).

ZACHARIE, *h.*, ὁ Ζαχαρίας, ου.

ZACYNTHE, *île,* ἡ Ζάκυνθος, ου. De Zacynthe, Ζακύνθιος, α, ον. Habitant de Zacynthe, ὁ Ζακύνθιος, ου.

ZALEUCOS, *h.*, ὁ Ζάλευκος, ου.

ZALMOXIS ou **ZAMOLXIS**, *h.*, ὁ Ζάλμοξις ou Ζάμολξις, ιδος.

ZAMA, *v.*, ἡ Ζάμα, ας.

ZANCLE, *v.*, ἡ Ζάγκλη, ης. Habitant de Zancle, ὁ Ζαγκλαῖος, ου.

ZAPATAS, *fl.*, ὁ Ζαπάτας, ου.

ZÈBRE, sm., *quadrupède rayé de noir,* ὁ ὠρυγξ, υγγος.

ZÉBRÉ, ÉE, adj., *rayé comme un zèbre,* ὥσπερ ὠρυγξ ῥαβδωτός, ή, όν.

ZÉLARQUE, *h.*, ὁ Ζήλαρχος, ου.

ZÉLATEUR, sm., ὁ ζηλωτής, οῦ.

ZÈLE, sm., ἡ σπουδή, ῆς; ἡ προθυμία, ας; ὁ ζῆλος, ου. Zèle pour qq. chose, σπουδὴ περί τι ou περί τινος. Zèle pour qqn, ζῆλός τινος ou πρός τινα. Avec zèle, σπουδῇ, σπουδαίως. Témoigner du zèle pour une chose, περί τι ou περί τινος σπουδάζω, f. άσω. Exciter le zèle de qqn, τινὰ παρ-οξύνω, f. υνῶ.

ZÉLÉ, ÉE, adj., σπουδαῖος, α, ον; πρόθῡμος, ον. Zélé pour qqn, πρόθυμός τινι ou εἷς τινα; pour qq. chose, τινος, εἰς, ἐπί ou πρός τι; pour faire une chose, ποιεῖν τι. Etre zélé pour une chose, περί τι ou περί τινος σπουδάζω, f. άσω.

ZÉLIE, *v.*, ἡ Zέλεια, ας. Habitant de Zélie, ὁ Ζελείτης, ου.

ZÉNITH, sm., ἡ κορυφή, ῆς; ὁ πόλος, ου. Au zénith, κατὰ κορυφήν.

ZÉNOBIE, *f.*, ἡ Ζηνοβία, ας.

ZÉNON, *h.*, ὁ Ζήνων, ωνος. De Zénon, Ζηνώνειος, ον.

ZÉNONIQUE, adj., Ζηνωνικός, ή, όν.

ZÉNONISME, sm., *doctrine de Zénon*, ἡ Ζήνωνος φιλοσοφία, ας.

ZÉPHIRE ou **ZÉPHYR**, sm. 1° *Vent d'occident*, ὁ ζέφυρος, ου. Du zéphire, ζεφυρικός, ή, όν. || 2° *Vent doux*, ἡ αὔρα, ας.

ZÉPHYRE, *dieu des vents légers*, ὁ Ζέφυρος, ου.

ZÉRO, sm., *chiffre*, τὸ ἄσημον σημεῖον, ου. || Au fig., *personne sans valeur*, ὁ οὐδενὸς ἀξιώματος ἀνήρ, *gén.* ἀνδρός.

ZESTE, sm., *séparation membraneuse* (*d'une noix*), τὸ διάφραγμα, ατος.

ZÉTÉTIQUE, adj., *terme de philosophie*, ζητητικός, ή, όν. || Sf., ἡ ζητητική, ῆς.

ZEUGMA, sm., *figure de grammaire*, τὸ ζεῦγμα, ατος.

ZEUS ou **JUPITER**, *dieu*, ὁ Ζεύς, *voc.* Ζεῦ, *gén.* Διός, *dat.* Διΐ, *acc.* Δία. Au nom de Zeus *ou* de Jupiter, πρὸς τοῦ Διός. Oui, par Zeus *ou* par Jupiter, νὴ Δία. Non, par Zeus *ou* par Jupiter, οὐ μὰ τὸν Δία. || La planète de Jupiter *ou simpl.* Jupiter, Διὸς ὁ ἀστήρ, *gén.* ἀστέρος.

ZEUXIPPE, *h.*, ὁ Ζεύξιππος, ου.

ZEUXIS, *peintre*, ὁ Ζεῦξις, ιδος, (*acc.* ιν).

ZIBELINE, sf. 1° *Martre de Sibérie*, ὁ Ποντικὸς (οῦ) μῦς, *gén.* μυός. || 2° *Sa fourrure*, τὸ ἀπὸ τοῦ Ποντικοῦ μυὸς δέρμα, ατος.

ZIZANIE, sf., *discorde*, *discussion*, ἡ ἔρις, ιδος; ἡ διαφορά, ᾶς. Semer la zizanie entre *ou* parmi des frères, ἔριν ἐμ-βάλλω ἀδελφοῖς.

ZODIACAL, ALE, adj., ζῳδιακός, ή, όν.

ZODIAQUE, sm., *terme d'astronomie*, ὁ ζῳδιακός, mieux ὁ ζωοφόρος κύκλος, ου. Signes du zodiaque, τὰ ζῴδια, ων.

ZOÏLE, *h.*, ὁ Ζώϊλος, ου.

ZONA, sm., *sorte d'herpès autour des reins*, ἡ ζώνη, ης.

ZONE, sf., *chacune des cinq divisions de la sphère*, ἡ ζώνη, ης. Zone tempérée, torride, glaciale, ζώνη εὔκρατος, διακεκαυμένη, κατεψυγμένη.

ZOOLÂTRIE, sf., *adoration des animaux*, ἡ τῶν ζῴων λατρεία, ας.

ZOOLOGIE, sf., *histoire des animaux*, ἡ περὶ τῶν ζῴων ἱστορία, ας.

ZOOPHORE, sm., *frise ornée d'animaux*, τὸ διάζωμα (ατος) ζωοφόρον, ου.

ZOOPHYTE, sm., *animal qui se rapproche de la plante*, τὸ ζῳόφυτον, ου.

ZOPYRE, *h.*, ὁ Ζώπυρος, ου.

ZOROASTRE, *h.*, ὁ Ζωροάστρης, ου.

ZOSIME, *h.*, ὁ Ζώσιμος, ου.

ZYGOMA, sm., *os de la pommette de la face*, τὸ ζύγωμα, ατος.

VERBES IRRÉGULIERS

A

Ἄγαμαι, *admirer*, (ἀγα), aor. 1 de forme pass. ἠγάσθην.

Ἀγείρω, *rassembler*, fut. ἀγερῶ, aor. 1 ἤγειρα, parf. ἀγήγερκα, parf. pass. ἀγήγερμαι, aor. 1 ἠγέρθην.

Ἄγνυμι, *briser*, fut. ἄξω, aor. 1 ἔαξα, inf. ἄξαι, parf. 2 intransitif ἔαγα, *je suis brisé*, aor. 2 pass. ἐάγην, inf. ἀγῆναι.

Ἄγω, *conduire*, fut. ἄξω, aor. 2 ἤγαγον, inf. ἀγαγεῖν, parf. ἦχα, fut. moy. ἄξομαι, souvent employé dans le sens passif, aor. 2 ἠγαγόμην, aor. 1 pass. ἤχθην, parf. ἦγμαι. Verb. ἀκτέον.

Ἄδω, *chanter*, imp. ᾖδον, fut. ᾄσομαι, aor. 1 ᾖσα, inf. ᾆσαι. Verb. ᾀστέον.

Αἰδέομαι-οῦμαι, *respecter*, imp. ᾐδούμην, fut. αἰδέσομαι, aor. 1 de forme pass. ᾐδέσθην, inf. αἰδεσθῆναι, parf. ᾔδεσμαι.

Αἰνέω-ῶ, *louer*. Voy. ἐπ-αινέω-ῶ.

Αἱρέω-ῶ, *prendre*, (αἱρε), fut. αἱρήσω, parf. ᾕρηκα; (ἑλ), aor. 2 εἷλον, inf. ἑλεῖν. || Moyen, αἱροῦμαι, *choisir*, fut. αἱρήσομαι, parf. ᾕρημαι, aor. 2 εἱλόμην, inf. ἑλέσθαι. || Passif, *être choisi*, fut. αἱρεθήσομαι, aor. 1 ᾑρέθην, parf. ᾕρημαι. Verb. αἱρετέον. Ce verbe est suppléé au passif par ἁλίσκομαι dans le sens de *être pris*. Mais dans les composés, comme ἀφ-αιρέω-ῶ, *enlever*, le moyen ἀφ-αιροῦμαι, fut. ήσομαι, etc., signifie *enlever pour soi*, et le passif ἀφ-αιροῦμαι, fut. αιρεθήσομαι, etc., signifie *être enlevé*.

Αἴρω, *lever*, imp. ἦρον, fut. ἀρῶ, aor. 1 ἦρα, inf. ἆραι, part. ἄρας, parf. ἦρκα, parf. pass. ἦρμαι, aor. 2 pass. ἤρθην, inf. ἀρθῆναι. Verb. ἀρτέον.

Αἰσθάνομαι, *s'apercevoir de*, (αἰσθε), fut. αἰσθήσομαι, parf. ἤσθημαι; (αἰσθ), aor. 2 ἠσθόμην, inf. αἰσθέσθαι.

Ἀκέομαι-οῦμαι, *remmoder*, fut. ἀκέσομαι, aor. 1 ἠκεσάμην, parf. ἤκεσμαι.

Ἀκούω, *entendre*, fut. ἀκούσομαι, aor. ἤκουσα, parf. 2 ἀκήκοα, pl.-q.-parf. ἠκηκόειν, fut. pass. ἀκουσθήσομαι, aor. ἠκούσθην, parf. ἤκουσμαι. Verb. ἀκουστέον.

Ἀκροάομαι-ῶμαι, *entendre*, fut. ἀκροάσομαι, aor. ἠκροασάμην, parf. ἠκρόαμαι. Verb. ἀκροατέον.

Ἀλείφω, *oindre*, fut. ἀλείψω, aor. 1 ἤλειψα, parf. ἀλήλιφα, parf. pass. ἀλήλιμμαι, aor. ἠλείφθην.

Ἀλέξω, *secourir*, fut. ἀλεξήσω. || Moyen, ἀλέξομαι, *repousser*, fut. ἀλεξήσομαι, aor. 1 ἠλεξάμην.

Ἀλέω-ῶ, *moudre*, fut. att. ἀλῶ, aor. 1 ἤλεσα, parf. pass. ἀλήλεσμαι, où sel. d'autre ἀλήλεμαι. Verb. ἀλεστέον.

Ἁλίσκομαι, *être pris*, fut. ἁλώσομαι, aor. 2 de forme act. ἑάλων, rar. ἥλων, ως, ω, ωμεν, etc., (subj. ἁλῶ, ῷς, ῷ; opt. ἁλοίην inf. ἁλῶναι, part. ἁλούς, οῦσα, όν), parf ἑάλωκα, rar. ἥλωκα, pl.-q.-parf. ἑαλώκειν, rar. ἠλώκειν.

Ἀλλάττω, *changer*, fut. ἀξω. aor. 1 ἤλλαξα, parf. ἠλλαχα, parf. pass. ἤλλαγμαι, aor. 1 pass. rare ἠλλάχθην, aor. 2 très us. ἠλλάγην. Verb. ἀλλακτέον.

Ἅλλομαι, *sauter*, fut. ἁλοῦμαι, aor. 1 ἡλάμην, inf. ἅλασθαι.

Ἁλοάω-ῶ, *battre*, fut. ἁλοήσω et ἁλοάσω, aor. 1 ἠλόησα et ἠλόασα, etc.

Ἁμαρτάνω, *se tromper*, *manquer*, fut. ἁμαρτήσομαι, aor. 2 ἥμαρτον, parf. ἡμάρτηκα, parf. pass. ἡμάρτημαι, aor. ἡμαρτήθην. Verb. ἁμαρτητέον.

Ἀμπ-έχω, *revêtir*, imp. ἀμπεῖχον, fut. ἀμφέξω, aor. 2 ἤμπισχον, inf. ἀμπισχεῖν. || Moyen, ἀμπέχομαι et ἀμπισχνοῦμαι, *se revêtir*, imp. ἠμπειχόμην, fut. ἀμφέξομαι, aor. 2 ἠμπισχόμην, inf. ἀμπισχέσθαι.

Ἀμύνω, *secourir*, fut. ἀμυνῶ, etc., est régulier, mais les parfaits act. et pass. et l'aor. pass. sont inusités. Verb. ἀμυντέον.

Ἀμφι-γνοέω-ῶ, *douter*, fut. ήσω, est régulier; mais l'augment se met soit avant et après, soit seulement avant la préposition : aor. ἠμφεγνόησα et ἠμφιγνόησα.

Ἀμφι-έννυμι, *revêtir*, fut. att. ἀμφιῶ, εῖς, εῖ, aor. 1 ἠμφίεσα. || Moyen, ἀμφιέννυμαι, *se revêtir*, fut. ἀμφιέσομαι; parf. moy. et pass. ἠμφίεσμαι. Les temps qui manquent sont suppléés par ἐν-δύω.

Ἀμφι-σβητέω-ῶ, *contester*, fut. ήσω, suit pour l'augment la même règle que ἀμφιγνοέω-ῶ : aor. ἠμφεσβήτησα et ἠμφισβήτησα.

Ἀνα-βιώσκομαι, *revenir à la vie*, aor. ἀνεβίων. || Aor. 1 avec sens transitif, ἀνεβίωσάμην, *je fis revivre*.

Ἀγ-αγορεύω, *proclamer*. Comme ἀπ-αγορεύω.

Ἀν-αλίσκω et **ἀν-αλόω-ῶ**, *dépenser* fut. ἀναλώσω, aor. 1 ἀνήλωσα, parf. ἀνήλωκα, aor. 1 pass. ἀνηλώθην, parf. ἀνήλωμαι. Verb. ἀναλωτέον.

Ἀν-έχω, *élever*, imp. ἀνεῖχον, fut. ἀνέξω

et ἀνασχήσω, aor. 2 ἀνέσχον, inf. ἀνασχεῖν, parf. ἀνέσχηκα. || Moyen. ἀν-έχομαι, *supporter*, imp. avec 2 augm. ἠνειχόμην, fut. ἀνέξομαι et ἀνασχήσομαι, aor. 2 ἠνεσχόμην, inf. ἀνασχέσθαι. Verb. ἀνεκτέον.

Ἀν-οίγνυμι et **ἀν-οίγω**, *ouvrir*, imp. ἀνέῳγον, fut. ἀνοίξω, aor. 1 ἀνέῳξα, inf. ἀνοῖξαι, parf. ἀνέῳχα, fut. moy. avec sens pass. ἀνοίξομαι, *je serai ouvert*, aor. pass. ἀνεῴχθην, inf. ἀνοιχθῆναι, parf. ἀνέῳγμαι, *je suis ouvert*. Verb. ἀνοικτέον.

Ἀν-ορθόω-ῶ, f. ώσω, *relever*, prend régulièrement son augment : imparf. ἀνώρθουν, aor. 1 ἀνώρθωσα, etc.

Ἀντι-δικέω-ῶ, *être en procès*, f. δικήσω, etc., prend l'augment comme ἀμφι-γνοέω-ῶ : aor. 1 ἠντεδίκησα et ἠντιδίκησα.

Ἀπ-αντάω-ῶ, *rencontrer*, fut. ἀπαντήσομαι, aor. 1 ἀπήντησα, parf. ἀπήντηκα. Verb. ἀπαντητέον.

Ἀπ-εχθάνομαι, *se rendre odieux*, fut. ἀπεχθήσομαι, aor. 2 ἀπηχθόμην, parf. ἀπήχθημαι.

Ἀπο-διδράσκω, *échapper*, (δρα), fut. ἀποδρᾶσομαι, aor. 2 ἀπέδραν, ας, α, etc., (subj. ἀποδρῶ, ᾷς, ᾷ, ῶμεν, ᾶτε, ῶσι, opt. ἀποδραίην, impér. ἀπόδραθι, άτω, inf. ἀποδρᾶναι, part. ἀποδράς, ᾶσα, άν, gén. άντος, etc.), parf. ἀποδέδρακα. Conjuguez de même διαδιδράσκω.

Ἀπ-αγορεύω, *refuser; se fatiguer*, imparf. ἀπηγόρευον, fut. ἀπερῶ, εἷς, εἶ, aor. 2 ἀπεῖπον, parf. ἀπείρηκα, parf. pass. ἀπείρημαι, fut. pass. ἀπορρηθήσομαι, aor. ἀπερρήθην. Verb. ἀπαγορευτέον.

Ἀπο-θνῄσκω, *mourir*, fut. ἀποθανοῦμαι, aor. 2 ἀπέθανον, parf. τέθνηκα, *je suis mort*; fut. ant. τεθνήξω, *je serai mort*. Ce verbe signifie aussi, *être mis à mort*, et en ce sens il sert de passif à ἀπο-κτείνω, *tuer*.

Ἀπο-κτείνω, *tuer*, fut. ἀποκτενῶ, aor. 1 ἀπέκτεινα, parf. 2 ἀπέκτονα. Le passif qui manque est suppléé par ἀπο-θνῄσκω. Voy. ce verbe.

Ἀπο-λαύω, *jouir de*, fut. ἀπολαύσομαι, aor. 1 ἀπέλαυσα, parf. ἀπολέλαυκα.

Ἀπ-όλλυμι, *détruire, perdre*, fut. ἀπολῶ, εἷς, εἶ, aor. 1 ἀπώλεσα, parf. 1 ἀπολώλεκα. || Moyen, ἀπ-όλλυμαι, *périr*, fut. ἀπολοῦμαι, εἶ, εἶται, aor. 2 ἀπωλόμην, parf. 2 ἀπόλωλα, *je suis perdu*, pl.-q.-parf. ἀπωλώλειν.

Ἀπο-νοέομαι-οῦμαι, *désespérer*, fut. ἀπονοήσομαι, aor. de forme pass. ἀπενοήθην, parf. ἀπονενόημαι.

Ἀρέσκω, *plaire*, fut. ἀρέσω, aor. 1 ἤρεσα.

Ἀρκέω-ῶ, *secourir, suffire*, fut. ἀρκέσω, aor. 1 ἤρκεσα. || Passif, ἀρκέομαι-οῦμαι, *se contenter de*, aor. récent ἠρκέσθην, parf. récent ἤρκεσμαι.

Ἀρνέομαι-οῦμαι, *nier*, fut. ἀρνήσομαι, aor. de forme pass. ἠρνήθην, parf. ἤρνημαι.

Ἀρόω-ῶ, *labourer*, fut. ἀρόσω, aor. 1 ἤροσα, aor. pass. ἠρόθην, parf. ἀρήρομαι.

Ἁρπάζω, *ravir*, fut. ἁρπάσομαι, aor. 1 ἥρπασα, parf. ἥρπακα, aor. pass. ἡρπάσθην, parf. ἥρπασμαι.

Αὐξάνω et **αὔξω**, *augmenter*, fut αὐξήσω, aor. ηὔξησα, parf. ηὔξηκα, fut. pass. αὐξηθήσομαι et αὐξήσομαι, aor. ηὐξήθην, parf. ηὔξημαι.

Ἄχθομαι, *s'affliger*, fut. ἀχθέσομαι et ἀχθεσθήσομαι, aor. ἠχθέσθην

Β

Βαδίζω, *marcher*, fut. att. βαδιοῦμαι, aor. 1 ἐβάδισα, parf. βεβάδικα. Verb. βαδιστέον.

Βαίνω, *marcher*, (βα), fut. βήσομαι, aor. 2 ἔβην, ης, η, ημεν, etc., (subj. βῶ, βῇς, opt. βαίην, impér. βῆθι, βήτω, inf. βῆναι, part. βάς, βᾶσα, βάν), parf. βέβηκα. || Quelques composés, comme παρα-βαίνω, *transgresser*, συμβαίνω, *conclure*, ont un passif : παρα-βαίνομαι, συμ-βαίνομαι, aor. 1 παρεβάθην, συνεβάθην. parf. παραβέβασμαι, συμβέβασμαι.

Βάλλω, *jeter*, (βαλ), fut. βαλῶ, aor. 2 ἔβαλον, moy. ἐβαλόμην; (βλη), parf. βέβληκα, parf. pass. βέβλημαι, fut. βληθήσομαι, fut. ant. βεβλήσομαι, aor. ἐβλήθην. Verb. βλητέον.

Βάπτω, *plonger*, fut. βάψω, aor. 1 ἔβαψα, parf. βέβαφα, fut. 2 pass. βαφήσομαι, aor. 2 ἐβάφην, parf. βέβαμμαι. Verb. βαπτέον.

Βιάζομαι, *forcer*, fut. βιάσομαι, aor. ἐβιασάμην, parf. βεβίασμαι. || Passif, βιάζομαι, *être forcé*, aor. 1 ἐβιάσθην, parf. βεβίασμαι. Verb. βιαστέον.

Βιβάζω, *faire marcher*, fut. att. βιβῶ, ᾷς, ᾷ, aor. 1 ἐβίβασα. Verb. βιβαστέον.

Βιόω-ῶ, *vivre*, inusité chez les Attiques au présent et à l'imparfait, prête ses autres temps à ζάω-ῶ. Voy. ce verbe. Verb. βιωτέον.

Βλάπτω, *nuire*, fut. βλάψω, aor. 1 ἔβλαψα, parf. βέβλαφα, parf. pass. βέβλαμμαι, aor. 1 ἐβλάφθην, aor. 2 ἐβλάβην.

Βλαστάνω, *germer*, (βλαστ), fut. βλαστήσω, aor. 2 ἔβλαστον, parf. βεβλάστηκα.

Βλέπω, *regarder*, fut. βλέψομαι, aor. 1 ἔβλεψα.

Βοάω-ῶ, *crier*, fut. βοήσομαι, aor. 1 ἐβόησα, parf. βεβόηκα, parf. pass. βεβόημαι, aor. ἐβοήθην.

Βούλομαι, *vouloir*, 2e p. βούλει, fut. βουλήσομαι. aor. de forme pass. ἐβουλήθην, parf. βεβούλημαι.

Βύω, *boucher*, f. βύσω, aor. ἔβυσα, aor. pass. ἐβύσθην, parf. βέβυσμαι.

Γ

Γαμέω-ῶ, *épouser, prendre pour femme*, fut. att. γαμῶ, εἷς, εἶ, aor. 1 ἔγημα, parf. γεγάμηκα. || Moyen, γαμέομαι-οῦμαι, *se marier à*, (en parl. de la femme), fut. att. γαμοῦμαι, aor. 1 ἐγημάμην, parf. γεγάμημαι.

Γελάω-ῶ, *rire*, fut. γελάσομαι, aor. 1 ἐγέλασα, fut. pass. γελασθήσομαι, aor. ἐγελάσθην parf. (dans les composés) γεγέλασμαι.

Γέμω, *être plein*, imp. **ἔγεμον**, inusité aux autres temps.

Γηράσκω, *vieillir*, fut. **γηράσομαι**, aor. 1 **ἐγήρασα** (avec l'inf. aor. 2 **γηρᾶναι**), parf. **γεγήρακα**.

Γίγνομαι, *devenir*, fut. **γενήσομαι**, aor. 2 **ἐγενόμην**, parf. 1 **γεγένημαι**, parf. 2 **γέγονα**.

Γιγνώσκω, *connaître*, (γνο), fut. **γνώσομαι**, aor. 2 **ἔγνων**, ως, ω, ωμεν, etc., (subj. **γνῶ**, **ῷς**, **ῷ**, opt. **γνοίην**, impér. **γνῶθι**, **γνώτω**, inf. **γνῶναι**, part. **γνούς**, **οῦσα**, **όν**, gén. **γνόντος** etc.), parf. **ἔγνωκα**, parf. pass. **ἔγνωσμαι**, aor. **ἐγνώσθην**. Verb. **γνωστέον**.

Γλύφω, *sculpter*, fut. **γλύψω**, aor. 1 **ἔγλυψα**, etc., parf. pass. **γέγλυμμαι**, mieux **ἐγλυμμαι**.

Γράφω, *écrire*, fut. **γράψω**, aor. 1 **ἔγραψα**, parf. **γέγραφα**, parf. pass. **γέγραμμαι**, fut. 2 **γραφήσομαι**, aor. 2 **ἐγράφην**. Verb. **γραπτέον**.

Δ

Δάκνω, *mordre*, (δακ), fut. **δήξομαι**, aor. 2 **ἔδακον**, aor. 1 pass. **ἐδήχθην**, parf. **δέδηγμαι**.

Δαρθάνω, ordinairement, **κατα-δαρθάνω**, *dormir*, (δαρθ), aor. 2 **κατέδαρθον**, parf. **κατα-δεδάρθηκα**.

Δέδοικα, parf. 1 et **δέδια**, parf. 2 avec sens du présent, *je crains*, pl.-q.-parf. **ἐδεδοίκειν** et **ἐδεδίειν**, *je craignais*, fut. **δείσομαι**, aor. 1 **ἔδεισα**. **Δέδοικα** est usité à l'indicatif, à l'inf. **δεδοικέναι** et au part. **δεδοικώς**, **υῖα**, **ός**. **Δέδια**, rare au sing., fait au plur. **δέδιμεν**, **δέδιτε**, **δεδίασι** (ν), subj. **δεδίω**, impér. **δέδιθι**, inf. **δεδιέναι**, part. **δεδιώς**. **Ἐδεδίειν**, rare au sing., fait à la 3e p. pl. **ἐδέδισαν** et **ἐδεδίεσαν**.

Δεῖ, *il faut*. Voy. **δέω**, *manquer*.

Δείκνυμι, *montrer*, fut. **δείξω**, aor. **ἔδειξα**, etc. Voy. la grammaire.

Δέομαι, *avoir besoin de*, *prier*. Voy. **δέω**, *manquer*.

Δέρω, *écorcher*, fut. **δερῶ**, aor. 1 **ἔδειρα**, aor. 2 pass. **ἐδάρην**, parf. **δέδαρμαι**.

Δέχομαι, *recevoir*, fut. **δέξομαι**, aor. **ἐδεξάμην**, parf. **δέδεγμαι**; aor. 1 de forme et de sens pass. **ἐδέχθην**, *je fus reçu*. Verb. **δεκτέον**.

1. **Δέω**, *manquer*, imparf. **ἔδεον**, fut. **δεήσω**, aor. **ἐδέησα**, parf. **δεδέηκα**. || Impers., **δεῖ**, *il faut*, (subj. **δέῃ**, opt. **δέοι**, inf. **δεῖν**, part. **δέον**), imparf. **ἔδει**, fut. **δεήσει**, aor. 1 **ἐδέησε**. || *Moyen*, **δέομαι**, **δέει**, **δεῖται**, etc., *avoir besoin de*, *prier*, fut. **δεήσομαι**, aor. de forme pass. **ἐδεήθην**, parf. **δεδέημαι**.

2. **Δέω-ῶ**, *lier*, fut. **δήσω**, aor. **ἔδησα**, parf. **δέδεκα**, parf. pass. **δέδεμαι**, aor. **ἐδέθην**, fut. ant. **δεδήσομαι**, employé souvent pour **δεθήσομαι**. Verb. **δετέον**. Ce verbe se contracte chez les Attiques : **δῶ**, **δεῖς**, **δεῖ**, **δοῦμεν**, **δεῖτε**, **δοῦσι**, etc.

Διαιτάω-ῶ, *mettre au régime*, fut. **διαιτήσω**, aor. **διῄτησα**, parf. **δεδιήτηκα**, etc., prend ordinairement un double augment dans les composés : **ἀπεδιήτησα**, **κατεδιήτησα** Verb. **διαιτητέον**.

Δια-λέγομαι, *s'entretenir*, fut. **διαλέξομαι**, aor. 1 **διελέχθην**, parf. **διείλεγμαι**. Verb. **διαλεκτέον**.

Δια-νοέομαι-οῦμαι, *réfléchir*. Comme **ἀπο-νοέομαι-οῦμαι**.

Διδάσκω, *enseigner*, (διδαχ), fut. **διδάξω**, aor. **ἐδίδαξα**, parf. **δεδίδαχα**, parf. pass. **δεδίδαγμαι**, aor. **ἐδιδάχθην**. Verb. **διδακτέον**.

Διδράσκω, inusité. Voy. **ἀπο-διδράσκω**.

Δίδωμι, *donner*, fut. **δώσω**, etc. Voyez la grammaire.

Διψάω-ῶ, *avoir soif*, prend **η** au lieu de **α** dans les contractions au présent et à l'imparfait : **διψῶ**, **ῇς**, **ῇ**, inf. **διψῆν**, etc.; imparf. **ἐδίψων**, **ἐδίψης**, **ἐδίψη**, etc. Les autres temps sont réguliers : **διψήσω**, **ἐδίψησα**.

Διώκω, *poursuivre*, fut. **διώξω** et **διώξομαι**. aor. 1 **ἐδίωξα**, etc. Verb. **διωκτέον**.

Δοκέω-ῶ, *sembler*, *croire*, (δοκ), fut. **δόξω**, aor. 1 **ἔδοξα**; parf. pass. **δέδοκται**, *il a paru bon*, inf. **δεδόχθαι**, part. **δεδογμένος**.

Δράω-ῶ, *faire*, fut. **δράσω**, aor. 1 **ἔδρασα**, parf. **δέδρακα**, parf. pass. **δέδραμαι**, aor. 1 **ἐδράσθην**. Verb. **δραστέον**.

Δύναμαι, *pouvoir*, 2e p. **δύνασαι**, etc. (se conjugue sur **ἵσταμαι**), imp. **ἐδυνάμην**, **ἐδύνω**, **ἐδύνατο**, etc., fut. **δυνήσομαι**, aor. 1 de forme pass. **ἐδυνήθην**, parf. **δεδύνημαι**.

Δύνω, *s'enfoncer*, imp. **ἔδυνον**, n'a pas d'autres temps.

Δύω, *enfoncer*, *envelopper*, fut. **δύσω**, aor. 1 **ἔδυσα**, aor. pass. **ἐδύθην**. || Moyen, **δύομαι**, *je m'enfonce*, *je m'enveloppe*, fut. **δύσομαι**, aor. 2 de forme active, **ἔδυν**, **υς**, **υ**, etc., (subj. **δύω**, **δύῃς**, impér. **δῦθι**, **δύτω**, inf. **δῦναι**, part. **δύς**, **δῦσα**, **δύν**, gén. **δύντος**, etc.), parf. **δέδυκα**. Verb. **δυτέον**.

E

Ἐάω-ῶ, *laisser*, *permettre*, imparf. **εἴων**, fut. **ἐάσω**, aor. 1 **εἴασα**, parf. **εἴακα**, fut. moy. dans le sens passif, **ἐάσομαι**, fut. pass. **ἐαθήσομαι**, aor. 1 **εἰάθην**, parf. **εἶαμαι**. Verb. **ἐατέον**.

Ἐγείρω, *éveiller*, fut. **ἐγερῶ**, aor. 1 **ἤγειρα**, parf. **ἐγήγερκα**, parf. pass. **ἐγήγερμαι**, aor. 1 **ἠγέρθην**. || Moyen, **ἐγείρομαι**, *s'éveiller*, aor. 2 **ἠγρόμην**, *je m'éveillai*, parf. 2 **ἐγρήγορα**, *je suis éveillé*. Verb. **ἐγερτέον**.

Ἕζομαι. Voy. **καθ-ίζομαι**.

Ἐθέλω et rar. **θέλω**, *vouloir*, imp. **ἤθελον**, fut. **ἐθελήσω** et **θελήσω**, aor. **ἠθέλησα**, inf. **ἐθελῆσαι** et **θελῆσαι**, parf. **ἠθέληκα**.

Ἐθίζω, *accoutumer*, prend l'augment en **ει** : imp. **εἰθιζον**, fut. att. **ἐθιῶ**, aor. 1 **εἴθισα**, parf. **εἴθικα**, etc. Verb. **ἐθιστέον**.

Εἰμί, *être*. Voy. la grammaire.

Εἶμι, *aller*. Voy. la grammaire et le verbe **ἔρχομαι**. Verb. **ἰτέον**.

Εἴωθα, *avoir coutume*, parf. 2 avec sens du présent, inf. **εἰωθέναι**, part. **εἰωθώς**, **υῖα**, **ός**

pl.-q.-parf. avec sens de l'imp. εἰώθειν, *j'avais coutume.*

Ἐκ-λέγω, *choisir.* Comme συλ-λέγω. Verb. ἐκλεκτέον.

Ἐκ-πλήττω, *effrayer*, fut. ἐκπλήξω, aor. 1 ἐξέπληξα, parf. pass. ἐκπέπληγμαι, fut. 2 ἐκπλαγήσομαι, aor. 2 ἐξεπλάγην.

Ἐλαύνω, *pousser*, (ἐλα), fut. att. ἐλῶ, ᾷς, ᾷ, aor. 1 ἤλασα, parf. ἐλήλακα, parf. pass. ἐλήλαμαι, aor. ἠλάθην. Verb. ἐλατέον.

Ἐλέγχω, *convaincre*, fut. ἐλέγξω, aor. 1 ἤλεγξα, parf. pass. ἐλήλεγμαι, ἐλήλεγξαι, ἔγκται, ἔγμεθα, ἔγχθε, ἐλελεγμένοι εἰσί (ν), fut. ἐλεγχθήσομαι, aor. ἠλέγχθην. Verb. ἐλεγκτέον.

Ἐλίττω, *faire tourner*, prend l'augment en ει; imparf. εἵλιττον, fut. ἕλιξω, aor. 1 εἵλιξα, etc.

Ἕλκω, *tirer*, imp. εἷλκον, fut. ἕλξω; (ἑλκυ), aor. 1 εἵλκυσα, inf. ἑλκῦσαι, parf. εἵλκυκα, parf. pass. εἵλκυσμαι, aor. εἱλκύσθην. Verb. ἑλκτέον.

Ἐμέω-ῶ, *vomir*, fut. ἐμέσω, aor. 1 ἤμεσα, parf. ἐμήμεκα, parf. pass. ἐμήμεσμαι, aor. ἠμέθην.

Ἐναντιόομαι-οῦμαι, *s'opposer*, imparf. ἠναντιούμην, fut. ἐναντιώσομαι, aor. 1 ἠναντιώθην, parf. ἠναντίωμαι.

Ἐν-θυμέομαι-οῦμαι, *songer à*, fut. ἐνθυμήσομαι, aor. 1 ἐνεθυμήθην, parf. ἐντεθύμημαι. Verb. ἐνθυμητέον.

Ἐν-νοέομαι-οῦμαι, *examiner*. Comme ἀπο-νοέομαι-οῦμαι. Verb. ἐννοητέον.

Ἔννυμι. Voy. ἀμφιέννυμι.

Ἐν-οχλέω-ῶ, f. ήσω, *importuner*, prend un double augment; imp. ἠνώχλουν, fut. ἐνοχλήσω, aor. 1 ἠνώχλησα, etc.

Ἔοικα, *ressembler*, *sembler*, parf. 2 avec sens du présent, (3e pers. pl. εἴξασι pour ἐοίκασι, inf. ἐοικέναι et εἰκέναι, part. ἐοικώς, *semblable;* au neutre εἰκός ἐστι, *il est naturel*), pl.-q.-parf. avec sens de l'imp. ἐῴκειν.

Ἑορτάζω, *fêter*, imparf. ἑώρτάζον, fut. ἑορτάσω, aor. ἑώρτασα, parf. ἑώρτακα, prend l'augment temporel sur la seconde syllabe.

Ἐπ-αινέω-ῶ, *louer*, fut. ἐπαινέσω, mieux ἐπαινέσομαι, aor. 1 ἐπῄνεσα, parf. ἐπῄνεκα, aor. 1 pass. ἐπῃνέθην, parf. ἐπῄνημαι. Verb. ἐπαινετέον.

Ἐπ-αν-ορθόω-ῶ, f. ώσω, *redresser*, prend un double augment de la manière suivante : imparf. ἐπηνώρθουν, aor. 1 ἐπηνώρθωσα, etc. Verb. ἐπανορθωτέον.

Ἐπι-μέλομαι et ἐπι-μελέομαι-οῦμαι, *prendre soin de*, fut. ἐπιμελήσομαι, aor. 1 ἐπεμελήθην, parf. ἐπιμεμέλημαι. Verb. ἐπιμελητέον. || Μετα-μέλομαι, *se repentir*, se conjugue comme ἐπι-μέλομαι.

Ἐπίσταμαι, *savoir*, se conjugue sur ἵσταμαι; impér. ἐπίστω, ἐπιστάσθω, etc., imparf. ἠπιστάμην, ἠπίστω, ἠπίστατο, etc., fut. ἐπιστήσομαι, aor. ἠπιστήθην.

Ἕπομαι, *suivre*, (ἑπ), imp. εἱπόμην, fut. ἕψομαι, tire du rad. (σπ) l'aor. 2 ἑσπόμην, usité dans le composé, ἐφ-έπομαι : (ἐφ-εσπόμην, subj. ἐπί-σπωμαι, opt. ἐπι-σποίμην, inf. ἐπι-σπέσθαι, part. ἐπι-σπόμενος).

Ἐράω-ῶ, *aimer*, imparf. ἠρων, tire de (ἔραμαι), inusité chez les attiques, le fut. de forme pass. ἐρασθήσομαι, *j'aimerai*, et l'aor. ἠράσθην. *j'aimai.*

Ἐργάζομαι, *travailler*, *faire*, imparf. εἰργαζόμην, fut. ἐργάσομαι, aor. 1 εἰργασάμην, parf. εἴργασμαι. Verb. ἐργαστέον. Ce verbe déponent a au passif le fut. ἐργασθήσομαι, l'aor. εἰργάσθην et le parf. εἴργασμαι.

Ἐρείδω, *appuyer*, fut. ἐρείσω, aor. 1 ἤρεισα, parf. ἐρήρεικα, parf. pass. ἐρήρεισμαι, aor. ἠρείσθην. Verb. ἐρειστέον.

Ἕρπω, *ramper*, imp. εἷρπον, n'a pas d'autres temps.

Ἔρχομαι, *aller*, *venir*, n'est guère usité qu'à l'indicatif présent, les autres modes sont tirés du verbe εἶμι, (subj. ἴω, opt. ἰοίην, ἴοις, etc., impér. ἴθι, ἴτω, etc., inf. ἰέναι, part. ἰών, ἰοῦσα, ἰόν), ainsi que l'imparf. ἤειν et ᾖα, et le fut. εἶμι. Des radicaux (ἐλθ, ἐλυθ) viennent l'aor. 2 ἦλθον, inf. ἐλθεῖν, le parf. ἐλήλυθα et le pl.-q.-parf. ἐληλύθειν. — Remarque. Dans le verbe εἶμι, l'indicatif présent a le sens du futur, les autres modes ont indifféremment le sens du présent ou du futur.

Ἐσθίω, *manger*, imp. ἤσθιον; (ἐδ) fut. moy. sans σ, ἔδομαι; (ἐδε), parf. ἐδήδοκα, parf. pass. ἐδήδεσμαι, aor. rare ἠδέσθην; (φαγ), aor. 2 act. ἔφαγον. Verb. ἐδεστέον.

Ἑστιάω-ῶ, *régaler*, prend l'augment en ει : imp. εἱστιῶν, fut. ἑστιάσω, aor. 1 εἱστίασα, etc.

Εὕδω, *dormir*, ordinairement καθ-εύδω, imp. ἐκάθευδον et καθηῦδον, fut. καθευδήσω. Verb. καθευδητέον. Les autres temps sont suppléés par κατα-δαρθάνω. Voy. δαρθάνω.

Εὐλαβέομαι-οῦμαι, *se tenir sur ses gardes*, fut. εὐλαβήσομαι, aor. εὐλαβήθην et ηὐλαβήθην. Verb. εὐλαβητέον.

Εὑρίσκω, *trouver*, fut. εὑρήσω, aor. 2 εὗρον et ηὗρον, inf. εὑρεῖν, parf. εὕρηκα et ηὕρηκα, parf. pass. εὕρημαι et ηὕρημαι, aor. 1 εὑρέθην et ηὑρέθην. Verb. εὑρετέον.

Ἔχω, *avoir*, *tenir*, imp. εἶχον, fut. ἕξω, *j'aurai* et σχήσω, *je tiendrai*, fut. moy. ἕξομαι, aor. 2 act. ἔσχον, (subj. σχῶ, opt. σχοίην et en comp. σχοῖμι, impér. σχές, σχέτω, inf. σχεῖν, part. σχών), aor. 2 moy. ἐσχόμην, parf. ἔσχηκα, parf. pass. ἔσχημαι. Les formes moy. ἕξομαι et ἐσχόμην opt aussi le sens passif.

Ἕψω, *cuire*, fut. ἑψήσω, aor. 1 ἥψησα, aor. pass. ἡψήθην, parf. ἥψημαι.

Z

Ζάω-ῶ, *vivre*, imp. ἔζων, fut. ζήσω, emprunte à βιόω-ῶ, rare au présent, le fut. βιώσομαι, l'aor. 2 ἐβίων, ως, ω, ωμεν, etc., (subj. βιῶ, ῷς, ῷ, etc., opt. βιοίην, impér. βίωθι, inf. βιῶναι, part. βιούς), le parf. βεβίωκα et le parf. pass. 3e p. s. βεβίωται, part. βεβιωμένος. Verb. βιωτέον. || Au présent et à l'imp. ζῶ prend η au lieu de α dans les contractions :

ζῶ, ζῇς, ζῇ, inf. ζῆν, etc. Voy. διψάω-ῶ.

Ζεύγνυμι, *joindre*, fut. ζεύξω, aor. 1 ἔζευξα, aor. 1 pass. rare ἐζεύχθην, aor. 2 ἐζύγην, parf. ἔζευγμαι. Verb. ζευκτέον.

Ζέω, *bouillir*, fut. ζέσω, aor. 1 ἔζεσα.

Ζώννυμι, *ceindre*, fut. ζώσω, aor. 1 ἔζωσα, aor. 1 moy. ἐζωσάμην, parf. rare ἔζωκα, parf. moy. et pass. ἔζωμαι.

H

Ἥβάσκω, *entrer dans l'âge viril*, (ἥβα), fut. ἡβήσω, aor. 1. ἤβησα. || Ἡβάω-ῶ, *être à la fleur de l'âge*, imparf. ἡβῶν.

Ἥδομαι, *se réjouir*, fut. ἡσθήσομαι, aor. ἥσθην.

Ἥκω, *être arrivé*, (sens du parfait), imp. ἧκον, *j'arrivai*, *je vins*, (sens de l'aor.), fut. ἥξω, *je serai arrivé*, (sens du fut. apt.), n'a pas d'autres temps.

Ἱρόμην, *avoir interrogé*, aor. 2 dont le prés. est inusité, subj. ἔρωμαι, inf. ἐρέσθαι, etc., fut. ἐρήσομαι.

Θ

Θάπτω, *ensevelir*, fut. θάψω, aor. 1 ἔθαψα, fut. 2 pass. ταφήσομαι, aor. 2 ἐτάφην, parf. τέθαμμαι, inf. τεθάφθαι. Verb. θαπτέον.

Θαυμάζω, *admirer*, fut. θαυμάσομαι, aor. 1 ἐθαύμασα, parf. τεθαύμακα, etc. Verb. θαυμαστέον.

Θέλω, *vouloir*. Voy. ἐθέλω.

Θέω, *courir*, ne fait que les contractions en ει : θεῖς, θεῖ, θέομεν, etc.; imp. ἔθεον, εις ει, etc., fut. θεύσομαι. Les autres temps sont tirés du radical (δραμ). Voy. τρέχω.

Θιγγάνω, *toucher*, fut. θίξομαι, aor. 2 ἔθιγον.

Θλάω-ῶ, *meurtrir*, fut. θλάσω, aor. ἔθλασα, parf. τέθλακα, fut. pass. θλασθήσομαι, aor. ἐθλάσθην, parf. τέθλασμαι.

Θνήσκω. Voy. ἀπο-θνήσκω.

Θραύω, *briser*, fut. θραύσω, aor. 1 ἔθραυσα, aor. 1 pass. ἐθραύσθην, parf. τέθραυμαι et τέθραυσμαι.

Θρύπτω, *briser*, fut. θρύψω, aor. 1 ἔθρυψα, fut. pass. θρυφθήσομαι, aor. 1 ἐθρύφθην, parf. τέθρυμμαι, inf. τεθρύφθαι.

Θύω, *sacrifier*, fut. θύσω, aor. 1 ἔθυσα, parf. τέθυκα, parf. pass. τέθυμαι, aor. 1 ἐτύθην. Verb. θυτέον.

I

Ἰάομαι-ῶμαι, *guérir*, fut. ἰάσομαι, aor. 1 ἰασάμην, parf. ἴαμαι, a un aor. de forme et de sens pass., ἰάθην, *je fus guéri*. Verb. ἰατέον.

Ἵημι, *lancer*, imparf. ἵην, ἵεις, ἵει, ἵεμεν etc., fut. ἥσω, aor. 1 ἧκα, aor. 2 inus. au sing. de l'ind.; plur. εἷμεν, εἶτε, εἷσαν, etc. (subj. ὦ, ἧς, etc., opt. εἵην, εἵης, impér. ἕς, ἕτω, inf. εἶναι, part. εἷς, εἷσα, ἕν, gén. ἕντος, etc.), parf. εἷκα, pl.-q.-parf. εἵκειν. || Moyen, ἵεμαι, imparf. ἱέμην, fut. ἥσομαι, aor. 2 εἵμην, εἷσο, etc., (subj. ὦμαι, ἧ, etc., opt. εἵμην, εἷο, etc., impér. οὗ, ἔσθω, etc., inf. ἔσθαι, part. ἕμενος), parf. εἷμαι, pl.-q.-parf. εἵμην. || Passif, ἵεμαι, fut. ἐθήσομαι, aor. 1 εἴθην, (subj. ἐθῶ, inf. ἐθῆναι, etc.), parf. εἷμαι, pl.-q.-parf. εἵμην. Ce verbe n'est guère usité que dans les composés ἀφ-ίημι, ἐφ-ίημι, etc. Verb. ἀφετέον.

Ἱκνέομαι-οῦμαι. Voy. ἀφ-ικνέομαι-οῦμαι.

Ἱλάσκομαι, *rendre propice*, fut. ἱλάσομαι, aor. 1 ἱλασάμην.

Ἵστημι, *placer*, imparf. ἵστην, fut. στήσω, aor. 1 ἔστησα, fut. pass. σταθήσομαι, aor. ἐστάθην. || Moyen (avec sens actif), ἵσταμαι, *placer pour soi*, fut. στήσομαι, aor. 1 ἐστησάμην. || Moyen (avec sens neutre), ἵσταμαι, *se placer*, imp. ἱστάμην, fut. στήσομαι, aor. 2 de forme active, ἔστην, *je me plaçai*, parf. ἕστηκα, *je me suis placé* ou *je suis debout*, pl.-q.-parf. εἱστήκειν et εἱστήκη, fut. ἑστήξω, *je me tiendrai debout*.

K

Καθ-έζομαι, *s'asseoir*, *être assis*, imp. ἐκαθεζόμην, fut. καθεδοῦμαι, parf. κάθημαι, *je suis assis*, (impér. κάθησο, subj. καθῶμαι, opt. καθοίμην, inf. καθῆσθαι, part. καθήμενος), pl.-q.-parf. ἐκαθήμην, ordt sans augment à la 2e et à la 3e pers. du sing. καθῆσο, καθῆτο, et du pl. καθῆσθε, καθῆντο.

Καθ-εύδω, *dormir*. Voy. εὕδω.

Κάθημαι, *être assis*. Voy. καθ-έζομαι.

Καθ-ίζω, *faire asseoir*, imp. ἐκάθιζον, fut. att. καθιῶ, aor. 1 καθῖσα et ἐκάθισα. || Moyen, καθ-ίζομαι, *s'asseoir*, fut. καθιζήσομαι, empruntè les autres temps à καθ-έζομαι.

Καλέω-ῶ, *appeler*, fut. καλέσω, mieux καλῶ, fut. moy. καλέσομαι, mieux καλοῦμαι, aor. 1 ἐκάλεσα, moy. ἐκαλεσάμην, parf. act. κέκληκα, pl.-q.-parf. ἐκεκλήκειν, fut. pass. κληθήσομαι, aor. ἐκλήθην, parf. κέκλημαι (opt. κεκλήμην, ῆο, etc.), pl.-q.-parf. ἐκεκλήμην, fut. apt. κεκλήσομαι. Verb. κλητέον.

Κάμνω, *se fatiguer*, fut. καμοῦμαι, aor. 2 ἔκαμον, parf. κέκμηκα.

Κάμπτω, *courber*, fut. κάμψω, etc., parf. pass. κέκαμμαι, ἀμψαι, ἀμπται, κεκάμμεθα, ἀμφθε, κεκαμμένοι εἰσί.

Κατα-λέγω, *enrôler*. Comme συλ-λέγω. Verb. καταλεκτέον.

Κατα-πλήττω, *effrayer*. Comme ἐκ-πλήττω.

Κάω et **καίω**, *brûler*, imparf. ἔκαον, fut. καύσω, aor. 1 ἔκαυσα, parf. κέκαυκα, parf. pass. κέκαυμαι, fut. καυθήσομαι, aor. ἐκαύθην.

Κεῖμαι, *être étendu*, (subj. κέωμαι, opt. κεοίμην, impér. κεῖσο, κείσθω, etc., inf. κεῖσθαι, part. κείμενος), imp. ἐκείμην, fut. κείσομαι, n'a pas d'autres temps. Ce verbe, particulièrement en composition, sert de parf. passif à τίθημι.

Κείρω, *tondre*, fut. κερῶ, aor. 1 ἔκειρα, aor. 2. pass. ἐκάρην, parf. κέκαρμαι.

Κελεύω, *ordonner*, f. κελεύσω, etc., aor. 1 pass. ἐκελεύσθην, parf. κεκέλευσμαι.

Κεράννυμι, *mélanger*, fut. att. κερῶ, ᾷς, etc., aor. 1 ἐκέρασα, fut. pass. κραθήσομαι, aor. 1 pass. ἐκεράσθην et ἐκράθην, parf. κέκραμαι.

Κερδαίνω, *gagner*, fut. κερδανῶ, aor. 1 ἐκέρδανα, parf. κεκέρδηκα.

Κίχρημι, *prêter*, f. χρήσω, aor. 1 ἔχρησα.

1. **Κλάω-ῶ**, *briser*, fut. κλάσω, aor. ἔκλασα, fut. pass. κλασθήσομαι, aor. ἐκλάσθην, parf. κέκλασμαι.

2. **Κλάω**, *pleurer*, imparf. ἔκλαον, fut. κλαύσομαι et κλαήσω, aor. 1 ἔκλαυσα.

Κλείω, *fermer*, fut. κλείσω, aor. 1 ἔκλεισα, parf. κέκλεικα, parf. pass. κέκλειμαι, aor. ἐκλείσθην. Verb. κλειστέον.

Κλέπτω, *voler*, fut. κλέψω, rar. κλέψομαι, aor. 1 ἔκλεψα, parf. κέκλοφα, parf. pass. κέκλεμμαι, aor. 2 ἐκλάπην. Verb. κλεπτέον.

Κλῄω, *fermer*, fut. κλῄσω, etc., anc. forme attique de κλείω, se conjugue de même.

Κλίνω, *incliner*, fut. κλινῶ, aor. 1 ἔκλινα, parf. κέκλικα, parf. pass. κέκλιμαι, fut. κλιθήσομαι, aor. ἐκλίθην.

Κνάω-ῶ, *gratter*, fut. κνήσω, etc., fait ses contractions comme διψάω-ῶ.

Κόπτω, *frapper*, *couper*, fut. κόψω, aor. 1 ἔκοψα, parf. κέκοφα, parf. pass. κέκομμαι, fut. 2 κοπήσομαι, aor. 2 ἐκόπην. Verb. κοπτέον.

Κράζω, *crier*, fut. κεκράξομαι, aor. 2 ἔκραγον, parf. 2 κέκραγα, pl.-q.-parf. ἐκεκράγειν.

Κρέμαμαι, *être suspendu*, imp. ἐκρεμάμην, fut. κρεμήσομαι.

Κρεμάννυμι, *suspendre*, fut. att. κρεμῶ, ᾷς, etc., aor. 1 ἐκρέμασα, fut. pass. κρεμασθήσομαι, aor. 1 ἐκρεμάσθην. Le prés. passif qui manque est suppléé par κρέμαμαι.

Κρίνω, *juger*. Comme κλίνω. Verb. κριτέον.

Κρούω, *pousser*, fut. κρούσω, aor. 1 ἔκρουσα, parf. κέκρουκα, parf. pass. κέκρουμαι, aor. 1. ἐκρούσθην. Verb. κρουστέον.

Κτάομαι-ῶμαι, *acquérir*, fut. κτήσομαι, aor. 1 ἐκτησάμην, parf. ἔκτημαι, plus souv. κέκτημαι, *je possède*, (subj. κεκτῶμαι, ᾖ, ᾖται, etc., opt. κεκτήμην, ᾖο, etc., et κεκτῷμην, ῷο, etc.), pl.-q.-parf. ἐκεκτήμην, *je possédais*, fut. ant. κεκτήσομαι, *je posséderai*. Verb. κτητέον. || Au passif, *être acquis*, aor. ἐκτήθην, et qqf. parf. κέκτημαι.

Κτείνω, *tuer*. Voy. ἀπο-κτείνω.

Κυλινδέω-ῶ, **κυλίνδω** et **κυλίω**, *rouler*, fut. κυλίσω, aor. ἐκύλισα, aor. pass. ἐκυλίσθην.

Λ

Λαγχάνω, *obtenir par le sort*, (λαχ), aor. 2 ἔλαχον; (ληχ), fut. λήξομαι, parf. εἴληχα, parf. pass. εἴλημαι, aor. 1 ἐλήχθην.

Λαμβάνω, *prendre*, (λαβ), aor. 2 ἔλαβον, aor. 2 moy. ἐλαβόμην; (ληβ), fut. λήψομαι, parf. εἴληφα, parf. pass. εἴλημμαι, aor. ἐλήφθην. Verb. ληπτέον.

Λανθάνω, *être caché*, (λαθ), aor. 2. ἔλαθον; (ληθ), fut. λήσω, parf. 2 λέληθα. || Moyen, ordt en composition, λανθάνομαι, *oublier*, fut. λήσομαι, aor. 2 ἐλαθόμην, parf. λέλησμαι.

Λέγω, *dire*, fut. λέξω, aor. 1 ἔλεξα, aor. 1 pass. ἐλέχθην, parf. λέλεγμαι, verb. λεκτέον, emprunte au radical (εἰπ) l'aor. 2 εἶπον, (subj. εἴπω, opt. εἴποιμι, impér. εἰπέ, inf. εἰπεῖν, part. εἰπών), et quelques formes de l'aor. 1, comme εἶπας, εἴπατε, εἰπάτω; au radical (ἐρ), le fut. ἐρῶ, εἷς, etc., le parf. εἴρηκα, le parf. pass. εἴρημαι, le fut. ant. εἰρήσομαι; au radical (ῥε) le fut. pass. ῥηθήσομαι et l'aor. ἐρρήθην, verb. ῥητέον. || Sur συλ-λέγω, ἐκ-λέγω, κατα-λέγω, composés de λέγω, *cueillir*, inusité en prose, voy. ces mots. Voy. aussi διαλέγομαι.

Λείπω, *laisser*, fut. λείψω, aor. 2 ἔλιπον, parf. 2 λέλοιπα, pl.-q.-parf. ἐλελοίπειν, aor. 1 pass. ἐλείφθην, parf. λέλειμμαι, fut. ant. λελείψομαι. Verb. λειπτέον.

Λεύω, ordt κατα-λεύω, *lapider*, fut. καταλεύσω, etc., aor. pass. κατελεύσθην.

Μ

Μαίνω, *mettre en fureur*, aor. 1 ἔμηνα. || Moyen, μαίνομαι, *entrer en fureur*, fut. μανοῦμαι, aor. 2 de forme pass. ἐμάνην, parf. 2 μέμηνα. *je suis en fureur*.

Μανθάνω, *apprendre*, fut. μαθήσομαι, aor. 2 ἔμαθον, parf. μεμάθηκα. || Passif, μανθάνομαι, *être appris*, parf. μεμάθημαι. Verb. μαθητέον.

Μάχομαι, *combattre*, fut. att. μαχοῦμαι, aor. 1 ἐμαχεσάμην, parf. μεμάχημαι. Verb. μαχετέον.

Μεθύσκω, *enivrer*, fut. μεθύσω, aor. 1 ἐμέθυσα. || Passif, μεθύσκομαι, *s'enivrer*, fut. μεθυσθήσομαι, aor. 1 ἐμεθύσθην, parf. μεμέθυσμαι.

Μεθύω, *être ivre*, imp. ἐμέθυον, sans autres temps.

Μέλει, impers., *il est souci*, fut. μελήσει, aor. 1 ἐμέλησε, parf. μεμέληκε.

Μέλλω, *être sur le point de*, *devoir*, fut. μελλήσω, aor. ἐμέλλησα. Verb. μελλητέον.

Μέλομαι. Voy. ἐπι-μέλομαι.

Μεμνημαι. Voy. μιμνήσκω.

Μένω, *rester*, fut. μενῶ, aor. 1 ἔμεινα, parf. récent μεμένηκα. Verb. μενετέον.

Μετα-μέλομαι, *se repentir*. Voy. ἐπιμέλομαι.

Μετ-έχω, *participer*, fut. μεθέξω. Le reste comme ἔχω.

Μιαίνω, *souiller*, fut. μιανῶ, aor. 1 ἐμίανα, parf. μεμίαγκα, parf. pass. μεμίασμαι, fut. μιανθήσομαι, aor. ἐμιάνθην.

Μίγνυμι, *mêler*, fut. μίξω, aor. 1 ἔμιξα, parf. rare μέμιχα, parf. pass. μέμιγμαι, aor. 1 pass. ἐμίχθην, aor. 2 ἐμίγην. Verb. μικτέον.

Μιμνήσκω, *rappeler*, fut. μνήσω, aor. 1 ἔμνησα, l'un et l'autre dans les composés. || Moyen, μιμνήσκομαι, *se rappeler*, fut. μνησθήσομαι, aor. 1 ἐμνήσθην, parf. μέμνημαι, *je me souviens*, en lat. *memini*, (subj. μεμνῶμαι, ῇ, ῆται; opt. μεμνήμην, ῷο, ῷτο et μεμνώμην, ῷο, ῷτο, impér. μέμνησο, etc.), pl.-q.-parf. ἐμεμνήμην, *je me souvenais*, fut. ant. μεμνήσομαι, *je me souviendrai*. Verb. μνηστέον.

Μύζω, *sucer*, fut. μυζήσω, aor. 1. ἐμύζησα.

N

Νέμω, *distribuer*, *faire paître*, fut. νεμῶ, aor. 1 ἔνειμα, parf. νενέμηκα, parf. pass. νενέμημαι, aor. ἐνεμήθην. || Moy. νέμομαι, *partager entre soi*, *paître*, *habiter*, fut. νεμοῦμαι, aor. 1 ἐνειμάμην, parf. νενέμημαι.

Νέω, *nager*, imparf. ἔνεον, ne fait que les contractions en ει; fut. νεύσομαι, aor. 1 ἔνευσα, parf. νένευκα. Verb. νευστέον.

Ξ

Ξέω-ῶ, *gratter*, imp. ξέουν, se contracte à toutes les formes dans le dialecte attique; fut. ξέσω, aor. 1 ἔξεσα, aor. 1 pass. ἐξέσθην, parf. ἔξεσμαι.

Ξηραίνω, *sécher*, fut. ξηρανῶ, aor. 1 ἐξήρανα, aor. pass. ἐξηράνθην, parf. ἐξήραμμαι.

Ξύω, *racler*, fut. ξύσω, aor. 1 ἔξυσα, aor. 1 pass. ἐξύσθην, parf. ἔξυσμαι.

O

Ὄζω, *exhaler une odeur*, fut. ὀζήσω, aor. 1 ὤζησα.

Οἴγνυμι et **οἴγω**, *ouvrir*. Voy. ἀν-οίγνυμι.

Οἶδα, *je sais*, parf. 2 avec sens du près., pl.-q.-parf. ᾔδειν et ᾔδη, *je savais*, fut. εἴσομαι. Verb. ἰστέον. Pour la conjugaison, voy. la grammaire.

Οἶμαι. Voy. οἴομαι.

Οἰμώζω, *se lamenter*, fut. οἰμώξομαι, aor. 1 ᾤμωξα.

Οἴομαι et **οἶμαι**, *penser*, 2e pers. οἴει imparf. ᾠόμην et ᾤμην, 2e pers. ᾠου, etc. fut. οἰήσομαι, aor. de forme pass. ᾠήθην. Verb. οἰητέον.

Οἴχομαι, *être parti*, présent avec sens du parfait, imparf. ᾠχόμην, *je partis*, sens de l'aor., fut. οἰχήσομαι.

Ὀλισθάνω, *glisser*, fut. ὀλισθήσω, aor. 2 ὤλισθον.

Ὄλλυμι. Voy. ἀπ-όλλυμι.

Ὄμνυμι, *jurer*, fut. alt. ὀμοῦμαι, εῖ, εῖται, etc., aor. 1 ὤμοσα, parf. ὀμώμοκα, pl.-q.-parf. ὠμωμόκειν, parf. pass. 3e p. s. ὀμώμοται et ὀμώμοσται, aor. 1 ὠμόσθην et ὠμόσθην.

Ὀνίνημι, *être utile*, (ὀνα), fut. ὀνήσω, aor. 1 ὤνησα, est complété par ὠφελέω-ῶ, imp. ὠφέλουν, parf. ὠφέληκα. || Moyen, ὀνίναμαι, *retirer du profit*, fut. ὀνήσομαι, aor. 2 ὠνήμην, ησο, ητο, etc., (opt. ὀναίμην, ὄναιο, etc., inf. ὄνασθαι), aor. pass. ὠνήθην.

Ὁράω-ῶ, *voir*, imp. ἑώρων, parf. ἑώρακα et ἑόρακα, parf. pass. ἑώραμαι et ἑόραμαι; (ἰδ), aor. 2 act. εἶδον, inf. ἰδεῖν, aor. 2 moy. εἰδόμην, inf. ἰδέσθαι; (ὀπ), fut. act. ὄψομαι, 2e p. ὄψει, fut. pass. ὀφθήσομαι, aor. ὤφθην, inf. ὀφθῆναι, parf. ὦμμαι. Verb. ὀπτέον.

Ὀργίζω, *irriter*, fut. alt. ὀργιῶ, aor. 1 ὤργισα, parf. ὤργικα. || Passif, ὀργίζομαι, *s'irriter*, fut. ὀργισθήσομαι et de forme moy. ὀργιοῦμαι, aor. 1 ὠργίσθην, parf. ὤργισμαι. Verb. ὀργιστέον.

Ὀρέγω, *tendre*, *présenter*, fut. ὀρέξω, aor. 1 ὤρεξα, aor. 1 pass. ὠρέχθην. || Moyen, ὀρέγομαι, *s'étendre*, *solliciter*, fut. ὀρέξομαι, aor. 1 ὠρεξάμην et plus souv. ὠρέχθην.

Ὀρύττω, *creuser*, fut. ὀρύξω, aor. 1 ὤρυξα, parf. ὀρώρυχα, pl.-q.-parf. ὠρωρύχειν, parf. pass. ὀρώρυγμαι, pl.-q.-parf. ὠρωρύγμην, fut. ὀρυχθήσομαι, aor. ὠρύχθην.

Ὀσφραίνομαι, *flairer*, fut. ὀσφρήσομαι, aor. 2 ὠσφρόμην.

Ὀφείλω, *devoir*, fut. ὀφειλήσω, aor. 1 ὠφείλησα, parf. ὠφείληκα, parf. pass. ὠφείλημαι, aor. ὠφειλήθην. L'aor. 2 ὤφελον signifie *je devrais*, et ne s'emploie que dans les souhaits.

Ὀφλισκάνω, *devoir*, *encourir une peine*, (ὀφλ), fut. ὀφλήσω, aor. 2 ὤφλον, parf. ὤφληκα.

Π

Παίζω, *plaisanter*, fut. παίξομαι et παιξοῦμαι, aor. 1 ἔπαισα, parf. πέπαικα, parf. pass. πέπαισμαι. Verb. παιστέον.

Παίω, *frapper*, fut. παίσω, aor. 1 ἔπαισα, parf. πέπαικα, tire de (πλήττω), usité en poésie, le parf. 2 πέπληγα, le parf. pass. πέπληγμαι et l'aor. 2 ἐπλήγην.

Παλαίω, *lutter*, *dompter*, fut. παλαίσω, etc., aor. 1. pass. ἐπαλαίσθην. parf. πεπάλαισμαι.

Παρ-έχω, *fournir*, fut. παρέξω et παρασχήσω, etc. Voy. ἔχω.

Πάσχω, *souffrir*, (παθ), aor. 2 ἔπαθον; (πενθ), fut. πείσομαι, parf. 2 πέπονθα, pl.-q.-parf. ἐπεπόνθειν.

Πατάσσω, *frapper*, poét., n'est usité dans la prose attique qu'au fut. πατάξω et à l'aor. ἐπάταξα. Pour les autres temps, voy. παίω.

Πείθω, *persuader*, fut. πείσω, aor. 1 ἔπεισα, parf. πέπεικα, fut. pass. πεισθήσομαι, aor. ἐπείσθην. || Moyen, πείθομαι, *croire*, *obéir*, fut. πείσομαι, aor. 1 ἐπείσθην, parf. πέπεισμαι, *je suis convaincu*, parf. 2 rare, πέποιθα, *j'ai confiance*. Verb. πειστέον.

Πεινάω-ῶ, *avoir faim*, πεινῆς, ῇ, inf. πεινῆν, etc. Comme διψάω-ῶ.

Πειράομαι-ῶμαι, *essayer*, fut. πειράσομαι, aor. ἐπειράθην, parf. πεπείραμαι. Verb. πειρατέον.

Πέμπω, *envoyer*, fut. πέμψω, aor. 1 ἔπεμψα, parf. πέπομφα, parf. pass. πέπεμμαι, ἐμψαι, ἐμπται, πεπέμμεθα, πέπεμφθε, πεπεμμένοι εἰσί, etc., fut. πεμφθήσομαι, aor. 1 ἐπέμφθην. Verb. πεμπτέον.

Πετάννυμι, *déployer*, fut. πετάσω, mieux πετῶ, ᾷς, ᾷ, etc., aor. 1. ἐπέτασα, parf. pass. πέπταμαι, aor. ἐπετάσθην.

Πέτομαι, *voler*, fut. πτήσομαι, aor. 2 ἐπτόμην, inf. πτέσθαι, parf. πεπότημαι.

Πήγνυμι, *fixer*, *consolider*, fut. πήξω, aor. 1 ἔπηξα, parf. pass. πέπηγμαι, aor. 1 ἐπήχθην. || Moyen (avec sens neutre), πήγνυμαι, *se consolider*, *geler*, fut. 2 de forme pass. παγήσομαι, aor. 2 ἐπάγην, parf. 2 πέπηγα, *je suis solide*, pl.-q.-parf. ἐπεπήγειν.

Πηδάω-ῶ, *sauter*, fut. πηδήσομαι, aor. 1 ἐπήδησα, etc.

Πίμπλημι, *remplir*, imp. ἐπίμπλην, fut. πλήσω, aor. 1 ἔπλησα, aor. 1 pass. ἐπλήσθην, parf. πέπλησμαι.

Πίμπρημι, *brûler*, imp. ἐπίμπρην, fut. πρήσω, aor. 1 ἔπρησα, parf. πέπρηκα, aor. 1 pass. ἐπρήσθην, parf. πέπρησμαι.

Πίνω, *boire*, fut. πίομαι, aor. 2 ἔπιον (impér. πῖθι et πίε); (πο) parf. πέπωκα, parf. pass. πέπομαι, aor. ἐπόθην. Verb. ποτέον.

Πιπράσκω, *vendre*, parf. πέπρακα, parf. pass. πέπραμαι, aor. 1 ἐπράθην, verb. πρατέον, emprunte le futur et l'aoriste à ἀπο-δίδομαι : ἀποδώσομαι et ἀπεδόμην.

Πίπτω, *tomber*, fut. dor. πεσοῦμαι, aor. 2 ἔπεσον, parf. πέπτωκα.

Πλέκω, *tresser*, fut. πλέξω, aor. 1 ἔπλεξα, parf. πέπλεχα, parf. pass. πέπλεγμαι, aor. 2 pass. ἐπλάκην. Verb. πλεκτέον.

Πλέω, *naviguer*, ne fait que les contractions en ει : πλεῖς, πλεῖ, πλέομεν, etc.; fut. πλεύσομαι et πλευσοῦμαι, aor. 1 ἔπλευσα, parf. πέπλευκα, parf. pass. πέπλευσμαι. Verb. πλευστέον.

Πλήττω, *frapper*, prête plusieurs temps à παίω. — Voy. aussi ἐκ-πλήττω, κατα-πλήττω.

Πνέω, *souffler*, comme πλέω; fut. πνευσοῦμαι, aor. 1 ἔπνευσα, aor. 1 pass. ἐπνεύσθην.

Πνίγω, *étouffer*, fut. πνίξω, aor. 1 ἔπνιξα, fut. 2 pass. πνιγήσομαι, aor. 2 ἐπνίγην, parf. πέπνιγμαι.

Πορεύομαι, *voyager*, fut. πορεύσομαι, aor. ἐπορεύθην, parf. πεπόρευμα.. Verb. πορευτέον.

Πράττω, *faire*, fut. πράξω, aor. 1 ἔπραξα parf. πέπραχα, parf. pass. πέπραγμαι, aor. 1 ἐπράχθην. Le parf. 2 πέπραγα est intransitif et se rattache à πράττω, signifiant *se trouver* fut. πράξω, aor. ἔπραξα. Verb. πρακτέον.

Πρίασθαι. Voy. ὠνέομαι-οῦμαι.

Πρίω, *scier*, fut. πρίσω, aor. 1 ἔπρισα, aor. 1 pass. ἐπρίσθην, parf. πέπρισμαι.

Προ-αγορεύω, *prédire*. Comme ἀπ-αγορεύω.

Προ-θυμέομαι-οῦμαι, *être plein d'ardeur*, impart. προθυμούμην et προθυμούμην, fut. προθυμήσομαι, aor. 1 προθυμήθην, inf. προθυμηθῆναι. Verb. προθυμητέον.

Προ-νοέομαι-οῦμαι, *prévoir*, fut. προνοήσομαι, aor. 1 προνοήθην, inf. προνοηθῆναι, parf. προνενόημαι. Verb. προνοητέον.

Προσ-αγορεύω, *adresser la parole*. Comme ἀπ-αγορεύω.

Πτάρνυμαι, *éternuer*, aor. 2 ἔπταρον.

Πτήσσω, *se blottir*, fut. πτήξω, aor. ἔπτηξα, parf. ἔπτηχα.

Πτύω, *cracher*, fut. πτύσω, aor. 1 ἔπτυσα, parf. ἔπτυκα, parf. pass. ἔπτυσμαι, aor. ἐπτύσθην.

Πυνθάνομαι, *s'informer*, (πευθ), fut. πεύσομαι; (πυθ), aor. 2 ἐπυθόμην, parf. πέπυσμαι. Verb. πευστέον.

P

Ῥαίνω, *arroser*, fut. ῥανῶ, aor. 1 ἔρρανα, aor. 1 pass. ἐρράνθην, parf. ἔρρασμαι.

Ῥάπτω, *coudre*, fut. ῥάψω, aor. 1 ἔρραψα, parf. pass. ἔρραμμαι, fut. 2 pass. ῥαφήσομαι, aor. 2 ἐρράφην.

Ῥέω, *couler*, imparf. ἔρρεον, se contracte comme πλέω; fut. ῥυήσομαι, rar. ῥεύσομαι, aor. 2 ἐρρύην (comme ἔσθην, de σθέννυμι), aor. 1 rar. ἔρρευσα, parf. ἐρρύηκα.

Ῥήγνυμι, *déchirer*, fut. ῥήξω, aor. 1 ἔρρηξα. || Moyen et passif, ῥήγνυμαι, *se déchirer*, *être déchiré*, fut. 2 ῥαγήσομαι, aor. 2 ἐρράγην, parf. 2 ἔρρωγα, *je suis déchiré*.

Ῥιγόω-ῶ, *avoir froid*, ῥιγῶς, ῥιγῶ, ῥιγῶμεν, etc., inf. ῥιγῶν, a souvent dans les contractions ω et ῳ au lieu de ου et οι; fut. ῥιγώσω, aor. ἐρρίγωσα, parf. ἐρρίγωκα.

Ῥιπτέω-ῶ. Voy. ῥίπτω.

Ῥίπτω, *jeter*, fut. ῥίψω, aor. 1 ἔρριψα, parf. ἔρριφα, parf. pass. ἔρριμμαι, aor. 1 pass. ἐρρίφθην, aor. 2 ἐρρίφην. On trouve aussi au présent et à l'imparfait : ῥιπτέω-ῶ, ἐρρίπτουν

Ῥώννυμι, *fortifier*, fut. ῥώσω, aor. 1 ἔρρωσα, aor. pass. ἐρρώσθην, parf. ἔρρωμαι, (impér. ἔρρωσο, *porte-toi bien*).

Σ

Σαλπίζω, *sonner de la trompette*, fut. σαλπίγξω, aor. 1 ἐσάλπιγξα.

Σβέννυμι, *éteindre*, fut. σβέσω, aor. 1 ἔσβεσα, aor. pass. ἐσβέσθην, parf. ἔσβεσμαι. || Moyen, σβέννυμαι, *s'éteindre*, aor. 2 ἔσβην, ης, η, *je m'éteignis*, (subj. σβῶ, ῇς, etc., opt. σβείην, impér. σβῆθι, inf. σβῆναι, partic. σβείς, σβεῖσα, σβέν), parf. de forme active ἔσβηκα, *je suis éteint*.

Σείω, *secouer*, fut. σείσω, etc., aor. 1 pass. ἐσείσθην, parf. σέσεισμαι.

Σήπω, *faire pourrir*, fut. σήψω. || Passif. σήπομαι, *pourrir*, fut. 2 σαπήσομαι, aor. 2 ἐσάπην, parf. 2 σέσηπα, *je suis pourri*, pl.-q.-parf. ἐσεσήπειν.

Σιγάω-ῶ, *se taire*, *taire*, fut. σιγήσομαι, aor. 1 ἐσίγησα, etc.

Σιωπάω-ῶ, *se taire*, *taire*, fut. σιωπήσομαι, aor. 1 ἐσιώπησα, etc.

Σκάπτω, *creuser*, fut. σκάψω, aor. 1 ἔσκαψα, parf. pass. ἔσκαμμαι, aor. 2 ἐσκάφην.

Σκεδάννυμι, *disperser*, fut. att. σκεδῶ, ᾷς, ᾷ, etc., aor. 1 ἐσκέδασα, aor. 1 pass. ἐσκεδάσθην, parf. ἐσκέδασμαι.

Σκέπτομαι, *examiner*, fut. σκέψομαι, aor. 1 ἐσκεψάμην, parf. ἔσκεμμαι. Verb. σκεπτέον. Ce verbe est rarement employé au prés. et à l'imparfait. On le remplace par σκοπέω-ῶ, ἐσκόπουν, ou par le moyen σκοπέομαι-οῦμαι, ἐσκοπούμην, qui ne sont guère usités aux autres temps. || L'aoriste ἐσκέφθην et souvent le parf. ἔσκεμμαι ont le sens passif.

Σκοπέω-ῶ. Voy. σκέπτομαι.

Σκώπτω, *railler*, fut. σκώψομαι, aor. 1 ἔσκωψα, etc.

Σπάω-ῶ, *tirer*, fut. σπάσω, aor. 1 ἔσπασα, parf. ἔσπακα, parf. pass. ἔσπασμαι, aor. 1 ἐσπάσθην.

Σπείρω, *semer*, fut. σπερῶ, aor. 1 ἔσπειρα, parf. ἔσπαρκα, parf. pass. ἔσπαρμαι, aor. 2 ἐσπάρην.

Σπένδω, *faire des libations*, fut. σπείσω, aor. 1 ἔσπεισα, parf. pass. ἔσπεισμαι. || Moyen, σπένδομαι, *conclure un traité*, fut. σπείσομαι, aor. 1 ἐσπεισάμην, parf. ἔσπεισμαι.

Στέλλω, *envoyer*, fut. στελῶ, aor. 1 ἔστειλα, parf. ἔσταλκα, parf. pass. ἔσταλμαι, fut. 2 pass. σταλήσομαι, aor. 2 ἐστάλην.

Στερίσκω, rar[t] **στερέω-ῶ**, *priver*, fut. στερήσω, aor. 1 ἐστέρησα, parf. ἐστέρηκα, fut. pass. στερηθήσομαι, mieux στερήσομαι, aor. 1 ἐστερήθην, parf. ἐστέρημαι. || En prose on emploie en composition la forme ἀποστερέω-ῶ, fut. ήσω, etc., et non ἀπο-στερίσκω.

Στορέννυμι, *étendre à terre*, fut. att. στορῶ, εῖς, εῖ, etc., aor. 1 ἐστόρεσα, est complété par στρώννυμι.

Στρέφω, *tourner*, fut. στρέψω, aor. 1 ἔστρεψα, parf. 2 ἔστροφα, parf. pass. ἔστραμμαι, fut. 2 στραφήσομαι, aor. 2 ἐστράφην.

Στρώννυμι, *étendre à terre*, fut. στρώσω, aor. 1 ἔστρωσα, aor. pass. ἐστρώθην, parf. ἔστρωμαι.

Συλ-λέγω, *recueillir*, fut. συλλέξω, aor. 1 συνέλεξα, parf. συνείλοχα, parf. pass. συνείλεγμαι, fut. 2 συλλεγήσομαι, aor. 2 συνελέγην, aor. 1 συνελέχθην.

Συρίττω, *jouer de la flûte pastorale*, fut. συριξομαι, aor. 1 ἐσύριξα.

Σύρω, *entraîner*, f. συρῶ, aor. 1 ἔσυρα, etc., aor. 2 pass. ἐσύρην.

Σφάλλω, *faire glisser*, fut. σφαλῶ, aor. 1 ἔσφηλα, parf. ἔσφαλκα, parf. pass. ἔσφαλμαι, fut. 2 σφαλήσομαι, aor. 2 ἐσφάλην.

Σφάττω, *égorger*, fut. σφάξω, aor. 1 ἔσφαξα, parf. pass. ἔσφαγμαι, fut. 2 σφαγήσομαι, aor. 2 ἐσφάγην.

Σφίγγω, *serrer*, fut. σφίγξω, aor. 1 ἔσφιγξα, aor. pass. ἐσφίγχθην, parf. ἔσφιγμαι, se conjugue comme ἐλήλεγμαι, de ἐλέγχω.

Σώζω, *sauver*, fut. σώσω, aor. 1 ἔσωσα, parf. σέσωκα, parf. pass. σέσωσμαι et σέσωμαι, fut. σωθήσομαι, aor. ἐσώθην. Verb. σωτέον.

T

Τείνω, *tendre*, fut. τενῶ, aor. 1 ἔτεινα, parf. τέτακα, parf. pass. τέταμαι, aor. 1 ἐτάθην.

Τελέω-ῶ, *achever*, fut. att. τελῶ, aor. 1 ἐτέλεσα, parf. τετέλεκα, parf. pass. τετέλεσμαι, aor. 1 ἐτελέσθην.

Τέμνω, *couper*, fut. τεμῶ, aor. 2 ἔτεμον, parf. τέτμηκα, parf. pass. τέτμημαι, aor. 1 ἐτμήθην. Verb. τμητέον.

Τήκω, *faire fondre*, fut. τήξω, aor. 1 ἔτηξα. || Passif, τήκομαι, *fondre*, fut. 2 τακήσομαι, aor. 2 ἐτάκην, parf. 2 τέτηκα, *je suis fondu*, pl.-q.-parf. ἐτετήκειν.

Τίθημι, *poser*, fut. θήσω, etc. Voy. la grammaire. Verb. θετέον.

Τίκτω, *enfanter*, fut. τέξομαι, aor. 2 ἔτεκον, parf. 2 τέτοκα, aor. pass. ἐτέχθην, parf. τέτεγμαι.

Τίνω, *expier*, *payer*, fut. τίσω, aor. 1 ἔτισα, parf. τέτικα, parf. pass. τέτισμαι, aor. 1 ἐτίσθην. || Moyen, τίνομαι, *punir*, fut. τίσομαι, aor. 1 ἐτισάμην. Verb. τιστέον.

Τιτρώσκω, *blesser*, fut. τρώσω, aor. 1 ἔτρωσα, parf. τέτρωκα, fut. pass. τρωθήσομαι, aor. 1 ἐτρώθην, parf. τέτρωμαι.

Τρέπω, *tourner*, fut. τρέψω, aor. 1 ἔτρεψα, parf. τέτραφα et τέτροφα, parf. pass. τέτραμμαι, fut. 1 τρεφθήσομαι, aor. 1 ἐτρέφθην, fut. 2 τραπήσομαι, aor. 2 ἐτράπην. || Moyen (sens actif), τρέπομαι, *mettre en fuite*, fut. τρέψομαι, aor. 1 ἐτρεψάμην. || Moyen (sens neutre), τρέπομαι, *se tourner*, fut. τρέψομαι, aor. 2 ἐτραπόμην avec l'aor. 2 pass. ἐτράπην, parf. τέτραμμαι. Verb. τρεπτέον.

Τρέφω, *nourrir*, fut. θρέψω, aor. 1 ἔθρεψα, parf. τέτροφα, parf. pass. τέθραμμαι, inf. τεθράφθαι, aor. 1 rare ἐθρέφθην, fut. 2 τραφήσομαι, aor. 2 ἐτράφην. Verb. θρεπτέον.

Τρέχω, *courir*, imp. ἔτρεχον; (δραμ), fut. δραμοῦμαι, aor. 2 ἔδραμον, parf. δεδράμηκα. Verb. θρεκτέον.

Τρέω, *trembler*, ne fait que les contractions en ει; fut. τρέσω, aor. 1 ἔτρεσα.

Τρίβω, *broyer*, fut. τρίψω, aor. 1 ἔτριψα, parf. pass. τέτριμμαι, aor. 1 rare, ἐτρίφθην, aor. 2 ἐτρίβην.

Τρώγω, *ronger*, fut. τρώξομαι, aor. 2 ἔτραγον, parf. pass. τέτρωγμαι.

Τυγχάνω, *rencontrer, se trouver.* (τευχ, τυχ), fut. τεύξομαι, aor. 2 ἔτυχον, parf. 1 τετύχηκα, parf. 2 rare τέτευχα.

Τύπτω, *frapper*, fut. τυπτήσω. Verb. τυπτητέον. Pour les autres temps, voy. παίω.

Υ

Ὑπ-ισχνέομαι-οῦμαι, *promettre*, imp. ὑπισχνούμην, fut. ὑποσχήσομαι, aor. 2 ὑπεσχόμην, inf. ὑποσχέσθαι, parf. ὑπέσχημαι.

Φ

Φαίνω, *montrer*, fut. φανῶ, aor. 1 ἔφηνα, parf. 1 πέφαγκα, parf. pass. πέφασμαι, 3e p. πέφανται, aor. 1 ἐφάνθην. || Moyen (sens actif), φαίνομαι, *montrer*, fut. φανοῦμαι, aor. 1 ἐφηνάμην. || Moyen (sens neutre), φαίνομαι, *apparaître*, fut. φανοῦμαι, fut. 2 de forme passive φανήσομαι, aor. 2 ἐφάνην, parf. 2 πέφηνα, *je suis apparu.*

Φέρω, *porter*, imp. ἔφερον; (οἰ), fut. οἴσω, fut. moy. οἴσομαι; (ἐνεγκ), aor. 1 ἤνεγκα, ας, ε, etc., aor. 2 poét. à l'ind. ἤνεγκον, (subj. ἐνέγκω, opt. ἐνέγκαιμι et ἐνέγκοιμι, impér. ἔνεγκε, ἐνεγκάτω et ἐνεγκέτω, inf. ἐνεγκεῖν, part. ἐνεγκάς et ἐνεγκών), aor. 1 moy. ἠνεγκάμην; (ἐνεχ), parf. act. ἐνήνοχα, parf. pass. et moy. ἐνήνεγμαι (se conjugue comme ἐλήλεγμαι, de ἐλέγχω), fut. pass. ἐνεχθήσομαι, aor. 1 ἠνέχθην. Verb. οἰστέον.

Φεύγω, *fuir*, fut. φεύξομαι et φευξοῦμαι, aor. 2 ἔφυγον, parf. 2 πέφευγα, pl.-q.-parf. ἐπεφεύγειν. Verb. φευκτέον.

Φημί. Pour la conjugaison, voy. la grammaire. Φημί, dans le sens de *dire*, fait au part. prés. φάσκων, et a pour aoriste l'imp. ἔφην, inf. φάναι. Pour les autres temps, voy. λέγω. Dans le sens de *affirmer, prétendre*, il a le fut. φήσω et l'aor. 1 ἔφησα. Verb. φατέον.

Φθάνω, *prévenir*, fut. φθάσω et φθήσομαι, aor. 2 ἔφθην (se conjugue comme ἔδην, de βαίνω), parf. ἔφθακα.

Φθείρω, *détruire*, fut. φθερῶ, aor. 1 ἔφθειρα, parf. ἔφθαρκα, parf. pass. ἔφθαρμαι, fut. 2 φθαρήσομαι, aor. 2 ἐφθάρην.

Φιλοτιμέομαι-οῦμαι, *être ambitieux*, fut. φιλοτιμήσομαι, aor. 1 ἐφιλοτιμήθην, parf. πεφιλοτίμημαι.

Φοβέω-ῶ, *effrayer*, fut. φοβήσω, aor. 1 ἐφόβησα. || Passif, φοβέομαι-οῦμαι, *s'effrayer, craindre*, fut. φοβήσομαι, aor. 1 ἐφοβήθην, parf. πεφόβημαι.

Φρίττω, *frissonner*, fut. φρῖξω, aor. 1 ἔφριξα, parf. 2 πέφρικα, pl.-q.-parf. ἐπεφρίκειν.

Φύω, *produire*, fut. φύσω, aor. 1 ἔφυσα. || Moyen, φύομαι, *naître*, aor. 2 ἔφυν (se conjugue comme ἔδυν, de δύω), parf. πέφυκα, *je suis naturellement*, pl.-q.-parf. ἐπεφύκειν.

Χ

Χαίρω, *se réjouir*, fut. χαιρήσω, aor. 2 ἐχάρην (se conjugue comme ἔσθην, de σβέννυμι), parf. κεχάρηκα, rar. κεχάρημαι, *je suis content.*

Χαλάω-ῶ, *lâcher*, fut. χαλάσω, aor. 1 ἐχάλασα, parf. κεχάλακα, parf. pass. κεχάλασμαι, aor. ἐχαλάσθην.

Χάσκω, *ouvrir la bouche*, (χαν), fut. χανοῦμαι, aor. 2 ἔχανον, parf. 2 κέχηνα, *j'ai la bouche ouverte, je bâille*, pl.-q.-parf. ἐκεχήνειν.

Χέω, *verser*, imparf. ἔχεον, ἔχεις, etc., ne fait que les contractions en ει; fut. χέω, comme le présent, aor. 1 ἔχεα, parf. κέχυκα, parf. pass. κέχυμαι, aor. ἐχύθην.

Χόω-ῶ, *faire une digue*, imparf. ἔχουν, fut. χώσω, aor. 1 ἔχωσα, aor. 1 pass. ἐχώσθην, parf. κέχωσμαι.

Χράομαι-ῶμαι, *se servir*, imparf. ἐχρώμην, ῶ, ᾶτο, inf. χρᾶσθαι, etc., prend η au lieu de α dans les contractions; fut. χρήσομαι, aor. 1 ἐχρησάμην, parf. κέχρημαι. Verb. χρηστέον.

Χράω-ῶ, *rendre un oracle*, imparf. ἔχρων, ης, η, inf. χρᾶν, etc., prend η au lieu de α dans les contractions; fut. χρήσω, aor. ἔχρησα, parf. pass. κέχρησμαι, aor. ἐχρήσθην.

Χρή, *il faut*, (subj. χρῇ, opt. χρείη, inf. χρῆναι), imparf. χρῆν et ἐχρῆν, fut. χρήσται.

Χρίω, *oindre*, fut. χρίσω, aor. 1 ἔχρισα, parf. κέχρικα, parf. pass. κέχριμαι, aor. ἐχρίσθην.

Χρώννυμι, *teindre*, fut. χρώσω, aor. 1 ἔχρωσα, parf. pass. κέχρωσμαι, aor. ἐχρώσθην.

Ψ

Ψάω-ῶ, *gratter*, d'où κατα-ψάω-ῶ, ψῇς. ψῇ, etc., inf. ψῆν, etc. Comme διψάω-ῶ.

Ω

Ὠθέω-ῶ, *pousser*, imp. ἐώθουν, (ὠθ), fut. ὤσω, fut. moy. ὤσομαι, aor. 1 ἔωσα, inf. ὦσαι, aor. 1 moy. ἐωσάμην, parf. pass. ἔωσμαι, aor. 1 ἐώσθην, inf. ὦσθῆναι.

Ὠνέομαι-οῦμαι, *acheter*, imparf. ἐωνούμην, parf. ἐώνημαι, tire son aoriste du radical (πρια), ἐπριάμην, ἐπρίω, ἐπρίατο, etc, (subj. πρίωμαι, opt. πριαίμην, impér. πρίω, πριάσθω, etc., inf. πρίασθαι, part. πριάμενος). L'aor. ἐωνήθην, inf. ὠνηθῆναι, a le sens passif, et il en est quelquefois de même du parf. ἐώνημαι.

SAINT-CLOUD. — IMPRIMERIE BELIN.